

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

24

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 24. SEJA

(14., 15., 16., 17., 18., 21., 22. in
23. november 2016)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA PRAVA
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDO
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE SAMODOLŽNA DO SAMODOLŽNE.
PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLŽNE IN ZAVOLITVANJE.
SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 24. seja (14., 15., 16., 17., 18., 21., 22. in 23. november 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2017

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 24. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI III. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (UZ70), EPA 463-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2017 (DP2017-A), EPA 1483-VII
4. točka dnevnega reda: DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (DP2018), EPA 1484-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN DRUGIH STROŠKOV DELA ZA LETO 2017 IN DRUGIH UKREPIH V JAVNEM SEKTORJU (ZUPPJS17), NUJNI POSTOPEK, EPA 1489-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2017 DO 2019 (OdPSD17–19-A), EPA 1485-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2017 (OdRSPODU17-1), EPA 1482-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2018 (OdRSPODU18), EPA 1486-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNO VOLILNO KOMISIJO ZA LETO 2017 (OdRSPDVK17), EPA 1490-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2017 (OdRSPUS17-1), EPA 1491-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPUS18), EPA 1492-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPRacS18), EPA 1493-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPDZ18), EPA 1494-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPDS18), EPA 1495-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA KOMISIJO ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE ZA LETO 2018 (OdRSPKPK18), EPA 1496-VII

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2017 IN 2018 (ZIPRS1718), NUJNI POSTOPEK, EPA 1487-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-H), NUJNI POSTOPEK, EPA 1534-VII
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1508-VII
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZViS-K), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1288-VII
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1363-VII
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPoI-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1437-VII
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERNOSTI (ZZZDR-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1439-VII
24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CENTRALNEM KREDITNEM REGISTRU (ZCKR), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1447-VII
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE (ZOPSPU-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1448-VII
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1449-VII
27. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBAH KONVENCIJE MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE INDIJE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, KI JE BILA PODPISANA V LJUBLJANI 13. JANUARJA 2003 (BINIDO-A), EPA 1532-V
28. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PARIŠKEGA SPORAZUMA (MPS), EPA 1558-VII
29. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O PRIDRUŽITVI MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER SREDNJO AMERIKO NA DRUGI STRANI (MSPEUCA), EPA 1559-VII
30. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 48. ČLENA ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJIH (ORZNP48), EPA 1517-VII
31. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2015 (RZ2015), EPA 1505-VII
32. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V LETIH OD 2016 DO 2022 (ReNPVNDN16-22), EPA 1462-VII

33. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU RAZVOJA PROMETA V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE DO LETA 2030 (ReNPRP30), EPA 1504-VII

34. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA ZA ODPRAVO ZASTARANJA KAZENSKIH POSTOPKOV IN PREPREČEVANJE MOREBITNIH ZLORAB, EPA 1463-VII

35. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI SKLEPA O SOGLASJU K ODTUJITVI NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE, KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, D. D., SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., MODRE ZAVAROVALNICE, D. D., D.S.U, DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE IN SVETOVANJE, D. O. O., IN POSEBNE DRUŽBE ZA PODJETNIŠKO SVETOVANJE, D. D. (URADNI LIST RS, ŠT. 52/13), EPA 1453-VII

36. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2017, EPA 1465-VII

37. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA RAZPIS POSVETOVALNEGA REFERENDUMA O CELOVITEM GOSPODARSKEM IN TRGOVINSKEM SPORAZUMU MED KANADO NA ENI STRANI TER EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI (CETA), EPA 1481-VII

38. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1488-VII

39. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI V ZVEZI S FACTOR BANKO, D. D., PROBANKO, D. D. IN BANKO SLOVENIJE, EPA 1572-VII

40. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 1461-VII

Predlog sklepa o imenovanju predsednika in članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov, EPA 1592-VII

Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, EPA 1593-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	26
MAG. ALENKA BRATUŠEK	26
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	27
JOŽEF HORVAT	27
DR. MIROSLAV CERAR	28
JOŽEF HORVAT	28
DR. MIROSLAV CERAR	29
JOŽEF HORVAT	29
MAG. ALENKA BRATUŠEK	30
DR. MIROSLAV CERAR	30
MAG. ALENKA BRATUŠEK	31
DR. MIROSLAV CERAR	31
MAG. ALENKA BRATUŠEK	32
MAG. BRANKO GRIMS	32
DR. MIROSLAV CERAR	32
MAG. BRANKO GRIMS	33
DR. MIROSLAV CERAR	34
MAG. BRANKO GRIMS	34
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	34
DR. MIROSLAV CERAR	35
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	36
DR. MIROSLAV CERAR	36
DR. MATEJ T. VATOVEC	36
ZDRAVKO POČIVALŠEK	37
MARIJAN POJBIČ	37
ZDRAVKO POČIVALŠEK	38
ZDRAVKO POČIVALŠEK	38
IRENA MAJCEN	38
MIHA KORDIŠ	39
IRENA MAJCEN	39
MIHA KORDIŠ	40
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	40
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	40
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	41
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	41
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	42
MATJAŽ HANŽEK	42
MARKO FERLUGA	42
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	43
TOMAŽ LISEC	43
IRENA MAJCEN	44
TOMAŽ LISEC	44
IRENA MAJCEN	45
TOMAŽ LISEC	45
JERNEJ VRTOVEC	45
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	45
UROŠ PRIKL	46
ZDRAVKO POČIVALŠEK	47
UROŠ PRIKL	47
ZDRAVKO POČIVALŠEK	48
MARIJAN POJBIČ	48
DR. ANJA KOPAČ MRAK	49
MARIJAN POJBIČ	49

DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	50
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	50
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	51
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	52
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	52
NADA BRINOVŠEK.....	52
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	53
NADA BRINOVŠEK.....	54
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	54
LJUBO ŽNIDAR.....	54
DR. PETER GAŠPERŠIČ	55
LJUBO ŽNIDAR.....	55
DR. PETER GAŠPERŠIČ	56
LJUBO ŽNIDAR.....	56
MIHA KORDIŠ	56
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	57
MIHA KORDIŠ	58
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	58
LJUDMILA NOVAK	58
ANTON PERŠAK.....	59
LJUDMILA NOVAK	59
ANTON PERŠAK.....	59
LJUDMILA NOVAK	60
DR. VINKO GORENAK	60
DANIJEL KRIVEC	60
DR. PETER GAŠPERŠIČ	61
DANIJEL KRIVEC	61
DR. PETER GAŠPERŠIČ	62
VIOLETA TOMIČ	62
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	62
VIOLETA TOMIČ	63
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	63
VIOLETA TOMIČ	64
MARIJA BAČIČ	64
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	64
MARIJA BAČIČ	65
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	65
ŽAN MAHNIČ.....	65
DR. PETER GAŠPERŠIČ	66
IRENA MAJCEN	67
ŽAN MAHNIČ.....	67
IRENA MAJCEN	67
DR. PETER GAŠPERŠIČ	67
LUKA MESEC.....	67
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	68
LUKA MESEC.....	68
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	69
LUKA MESEC.....	69
ANDREJ ČUŠ	69
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	70
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	70
ANDREJ ČUŠ	70
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	71
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	71
ANDREJ ČUŠ	71
DR. MATEJ T. VATOVEC	71
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	72
DR. MATEJ T. VATOVEC	72

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	72
MIHA KORDIŠ	72
ZDRAVKO POČIVALŠEK	73
MIHA KORDIŠ	73
ZDRAVKO POČIVALŠEK	74
MIHA KORDIŠ	74
VIOLETA TOMIČ	74
BORIS KOPRIVNIKAR	75
VIOLETA TOMIČ	76
BORIS KOPRIVNIKAR	76
VIOLETA TOMIČ	76
LUKA MESEC.....	77
DR. PETER GAŠPERŠIČ	77
IRENA MAJCEN	78
LUKA MESEC.....	78
DR. PETER GAŠPERŠIČ	78
LUKA MESEC.....	78
DR. MATEJ T. VATOVEC	79
DR. PETER GAŠPERŠIČ	79
DR. MATEJ T. VATOVEC	80
DR. PETER GAŠPERŠIČ	80
ANDREJ ČUŠ	80
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	81
ANDREJ ČUŠ	81
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	82
ANDREJ ČUŠ	82
3. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2017 (DP2017-A), EPA 1483-VII	83
4. točka dnevnega reda: DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (DP2018), EPA 1484-VII	83
DR. MIROSLAV CERAR	83
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	84
URŠKA BAN	86
UROŠ PRIKL	87
MATJAŽ HAN	88
LUKA MESEC.....	89
JOŽEF HORVAT	92
MAG. ALENKA BRATUŠEK	96
UROŠ PRIKL	97
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	98
URŠKA BAN	99
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	102
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	106
MAG. MATEJ TONIN.....	106
ANDREJA POTOČNIK	108
ZVONKO LAH.....	109
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	110
URŠKA BAN	111
MARKO FERLUGA	113
UROŠ PRIKL	114
NADA BRINOVŠEK.....	115
MARIJA JANC	117
DR. ANŽE LOGAR	118

SUZANA LEP ŠIMENKO	120
VOJKA ŠERGAN	122
FRANC LAJ	123
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	124
TOMAŽ LISEC	126
ANDREJ ČUŠ	128
JOŽE TANKO	129
MAG. TANJA BOGATAJ	130
JANKO VEBER.....	131
MARINKA LEVIČAR.....	134
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	135
VOJKA ŠERGAN	137
ŽAN MAHNIČ.....	138
ANDREJA POTOČNIK	139
ŽAN MAHNIČ.....	140
MAG. MILOŠ BIZJAK.....	140
ŽAN MAHNIČ.....	140
ANJA BAH ŽIBERT	140
VOJKA ŠERGAN	140
ANJA BAH ŽIBERT	141
LJUBO ŽNIDAR.....	141
JOŽE TANKO	141
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	142
MAG. ALENKA BRATUŠEK	142
JOŽE TANKO	142
BOJAN PODKRAJŠEK	143
MAG. ALENKA BRATUŠEK	144
JOŽEF HORVAT	144
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	145
JOŽE TANKO	145
EVA IRGL.....	146
TOMAŽ LISEC	146
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	147
JOŽE TANKO	147
MARIJA JANC	148
JOŽE TANKO	148
ANJA BAH ŽIBERT	148
EVA IRGL.....	149
LJUBO ŽNIDAR.....	149
DANIJEL KRIVEC	150
LJUBO ŽNIDAR.....	151
LUKA MESEC.....	151
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	152
JOŽE TANKO	152
LUKA MESEC.....	153
ANJA BAH ŽIBERT	153
MARIJA JANC	153
LUKA MESEC.....	153
JOŽE TANKO	155
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	155
JOŽE TANKO	155
MAG. ALENKA BRATUŠEK	155
JOŽE TANKO	156
DR. MILAN BRGLEZ	156
JOŽE TANKO	156
JOŽE TANKO	157

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	157
MAG. ALENKA BRATUŠEK	157
DR. MILAN BRGLEZ	157
JOŽE TANKO	157
MAG. ALENKA BRATUŠEK	158
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	159
MAG. ALENKA BRATUŠEK	160
MAG. ALENKA BRATUŠEK	160
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	160
JOŽE TANKO	161
JOŽE TANKO	161
MAG. ALENKA BRATUŠEK	162
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	162
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	163
MAG. ALENKA BRATUŠEK	163
DR. ANŽE LOGAR	163
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	164
NADA BRINOVŠEK	164
MAG. MARKO POGAČNIK	166
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	167
MAG. ALENKA BRATUŠEK	168
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	170
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	172
MAG. ALENKA BRATUŠEK	172
MAG. MARKO POGAČNIK	173
TOMAŽ LISEC	173
MARIJAN POJBIČ	176
MAG. MARKO POGAČNIK	180
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	180
TOMAŽ GANTAR	180
VOJKA ŠERGAN	182
MAG. MARKO POGAČNIK	183
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	183
MAG. MARKO POGAČNIK	184
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	184
BORIS KOPRIVNIKAR	184
JOŽEF HORVAT	185
MAG. MATEJ TONIN	188
UROŠ PRIKL	191
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	192
TOMAŽ LISEC	194
URŠKA BAN	194
MAG. ALENKA BRATUŠEK	196
URŠKA BAN	196
MAG. ALENKA BRATUŠEK	196
ŽAN MAHNIČ	197
LUKA MESEC	198
ANDREJ ČUŠ	199
LUKA MESEC	200
SUZANA LEP ŠIMENKO	201
TOMAŽ LISEC	201
SUZANA LEP ŠIMENKO	202
LJUBO ŽNIDAR	202
SUZANA LEP ŠIMENKO	203
TOMAŽ LISEC	203
JOŽE TANKO	204
DANIJEL KRIVEC	205
LUKA MESEC	206

JOŽE TANKO	207
LUKA MESEC.....	207
BOJAN PODKRAJŠEK.....	208
TOMAŽ LISEC	208
LJUBO ŽNIDAR.....	209
JOŽE TANKO	209

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN DRUGIH STROŠKOV DELA ZA LETO 2017 IN DRUGIH UKREPIH V JAVNEM SEKTORJU (ZUPPJS17), NUJNI POSTOPEK, EPA 1489-VII	210
---	-----

MAG. DUŠAN VERBIČ.....	210
BORIS KOPRIVNIKAR.....	211
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	211
LUKA MESEC.....	211
JOŽEF HORVAT	212
MAG. ALENKA BRATUŠEK	213
JANJA SLUGA	213
DR. VINKO GORENAK	214
PETER VILFAN.....	214

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2017 DO 2019 (OdPSD17–19-A), EPA 1485-VII	215
--	-----

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	215
URŠKA BAN.....	216
JOŽEF HORVAT	216
MAG. ALENKA BRATUŠEK	217
URŠKA BAN.....	217
MAG. MARKO POGAČNIK	218
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	218
JANKO VEBER.....	219

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2017 (OdrSPODU17-1), EPA 1482-VII.....	219
---	-----

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2018 (OdrSPODU18), EPA 1486-VII.....	219
---	-----

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNO VOLILNO KOMISIJO ZA LETO 2017 (OdrSPDVK17), EPA 1490-VII	219
--	-----

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2017 (OdrRSPUS17-1), EPA 1491-VII	219
--	-----

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrRSPUS18), EPA 1492-VII.....	219
---	-----

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPRacS18), EPA 1493-VII.....	219
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPDZ18), EPA 1494-VII.....	219
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPDS18), EPA 1495-VII.....	219
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA KOMISIJO ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE ZA LETO 2018 (OdrSPKPK18), EPA 1496-VII	219
MAG. TANJA BOGATAJ	219
JANJA SLUGA	220
JOŽEF HORVAT	220
JANJA SLUGA	221
NADA BRINOVŠEK.....	222
BENEDIKT KOPMAJER.....	223
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	223
DR. FRANC TRČEK	224
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2017 IN 2018 (ZIPRS1718), NUJNI POSTOPEK, EPA 1487-VII.....	224
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	224
URŠKA BAN	225
MAG. ALENKA BRATUŠEK	226
URŠKA BAN	226
MAG. MARKO POGAČNIK	227
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	228
JANKO VEBER.....	228
LUKA MESEC.....	229
JOŽEF HORVAT	229
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	230
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	231
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	232
MAG. ALENKA BRATUŠEK	232
JOŽEF HORVAT	233
UROŠ PRIKL	234
MARINKA LEVIČAR.....	235
MAG. ALENKA BRATUŠEK	236
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	236
VOJKA ŠERGAN.....	236
JOŽEF HORVAT	237
DR. FRANC TRČEK	237
MARINKA LEVIČAR.....	239
MAG. ALENKA BRATUŠEK	240
DR. FRANC TRČEK	240
UROŠ PRIKL	240
DR. ANŽE LOGAR	241
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	241
DR. FRANC TRČEK	241
MAG. ALENKA BRATUŠEK	241

FRANC JURŠA.....	242
FRANC JURŠA.....	242
ANJA BAH ŽIBERT.....	243
DR. FRANC TRČEK.....	243
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	243
FRANC JURŠA.....	243
FRANC JURŠA.....	243
DR. FRANC TRČEK.....	244
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	244
UROŠ PRIKL.....	244
FRANC JURŠA.....	244
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	244
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	244
JOŽE TANKO.....	245
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	245
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	246
LJUBO ŽNIDAR.....	246
DR. FRANC TRČEK.....	246
JOŽEF HORVAT.....	246
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	247
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	247
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	247
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	247
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	248
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	249
LUKA MESEC.....	249
JOŽEF HORVAT.....	249
LJUBO ŽNIDAR.....	250
ANITA KOLEŠA.....	251
DR. FRANC TRČEK.....	251
DR. VINKO GORENAK.....	251
JOŽE TANKO.....	251
MARIJAN POJBIČ.....	252
MAG. MATEJ TONIN.....	252
DR. FRANC TRČEK.....	252
DANIJEL KRIVEC.....	253
ANDREJ ČUŠ.....	253
ŽAN MAHNIČ.....	254

DR. FRANC TRČEK	254
LUKA MESEC	254
ANDREJ ČUŠ	254
DR. FRANC TRČEK	255
ANDREJ ČUŠ	255
DR. FRANC TRČEK	255
DANIJEL KRIVEC	256
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	256
DR. FRANC TRČEK	257
LUKA MESEC	257
DR. FRANC TRČEK	257
MATJAŽ HAN	257
DR. FRANC TRČEK	258
MAG. MATEJ TONIN	258
ŽAN MAHNIČ	258
ANJA BAH ŽIBERT	258
JOŽE TANKO	260
LUKA MESEC	260
JOŽEF HORVAT	261
DR. FRANC TRČEK	261
ANDREJ ČUŠ	261
MIHA KORDIŠ	262
ZVONKO LAH	262
MAG. ALENKA BRATUŠEK	262
MAG. MATEJ TONIN	263
DR. FRANC TRČEK	263
ANDREJ ČUŠ	263
JOŽEF HORVAT	264
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	264
MAG. MATEJ TONIN	264
DR. FRANC TRČEK	265
ANDREJ ČUŠ	265
ANDREJ ČUŠ	265
MAG. ALENKA BRATUŠEK	265
ROBERTO BATTELLI	266
MAG. MATEJ TONIN	266
JOŽEF HORVAT	266
DR. MATEJ T. VATOVEC	267
MATJAŽ HANŽEK	267
MAG. ALENKA BRATUŠEK	267
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	267
DR. FRANC TRČEK	268
DR. FRANC TRČEK	268
DR. FRANC TRČEK	268
MAG. ALENKA BRATUŠEK	268
MAG. ALENKA BRATUŠEK	268
MAG. ALENKA BRATUŠEK	268
MAG. MATEJ TONIN	268
MAG. ALENKA BRATUŠEK	269
LUKA MESEC	269
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	271
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	272
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	272
2. točka dnevnega reda: PREDLOG USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI III. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (UZ70), EPA 463-VII	273

DR. MITJA HORVAT	273
DR. MIROSLAV CERAR	275
JOŽE TANKO	275
SIMON ZAJC	276
MAG. BRANKO GRIMS	278
PRIMOŽ HAINZ.....	279
JAN ŠKOBERNE	280
DR. MATEJ T. VATOVEC	281
JOŽEF HORVAT	283
MAG. ALENKA BRATUŠEK	285
DR. MILAN BRGLEZ	286
LJUDMILA NOVAK	287
JANKO VEBER.....	288
MARJANA KOTNIK POROPAT	289
FRANC LAJ	290
IVAN PRELOG	290
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	291
VIOLETA TOMIČ	292
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	294
DR. JASNA MURĖEL	295
DR. FRANC TRČEK	295
DR. MITJA HORVAT	296
DR. FRANC TRČEK	297
MARIJA BAČIČ	297
IRENA GROŠELJ KOŠNIK.....	298
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	299
MAG. ALENKA BRATUŠEK	299
SIMON ZAJC	300
DR. MITJA HORVAT	300
IGOR ZORČIČ.....	301
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZViS-K), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1288-VII	302
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	302
JANKO VEBER.....	302
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1363-VII.....	303
EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	303
MARKO FERLUGA	304
DR. FRANC TRČEK	305
VOJKA ŠERGAN.....	305
DR. FRANC TRČEK	306
MARKO FERLUGA	306
VOJKA ŠERGAN.....	307
UROŠ PRIKL	307
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	307
DR. FRANC TRČEK	308
24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CENTRALNEM KREDITNEM REGISTRU (ZCKR), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1447-VII.....	309
IRENA SODIN	309
VOJKA ŠERGAN.....	310
MAG. MARKO POGAČNIK	311

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	311
JANKO VEBER.....	311
MIHA KORDIŠ	312
JOŽEF HORVAT	312
FRANC LAJ	313
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	314
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
ROBERTO BATTELLI	315
DR. MATEJ T. VATOVEC	315
JAN ŠKOBERNE	315
ROBERTO BATTELLI	316
ANDREJ ČUŠ	316
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	316
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	316
MAG. ALENKA BRATUŠEK	317
MAG. MATEJ TONIN.....	317
MAG. BRANKO GRIMS	317
MARJANA KOTNIK POROPAT	318
SIMON ZAJC	318
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	318
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	318
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	319
27. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBAH KONVENCIJE MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE INDIJE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, KI JE BILA PODPISANA V LJUBLJANI 13. JANUARJA 2003 (BINIDO-A), EPA 1532-V	320
TILEN BOŽIČ.....	320
28. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PARIŠKEGA SPORAZUMA (MPS), EPA 1558-VII.....	320
LIDIJA STEBERNAK.....	320
DR. MATEJ T. VATOVEC	321
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	322
29. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O PRIDRUŽITVI MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER SREDNJO AMERIKO NA DRUGI STRANI (MSPEUCA), EPA 1559-VII.....	322
40. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	323
Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 1461-VII.....	323
DR. MARKO NOVAK.....	323
ANDREJ ČUŠ	323
DR. MITJA HORVAT	324
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	325
EVA IRGL.....	325

EVA IRGL.....	325
DR. ANŽE LOGAR	326
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	327
DR. ANŽE LOGAR	327
DR. MITJA HORVAT	328
DR. MITJA HORVAT	328
DR. FRANC TRČEK	328
JOŽE TANKO	328
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	329
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	329
ANJA BAH ŽIBERT	329
DR. VINKO GORENAK	329
DR. VINKO GORENAK	329
DR. VINKO GORENAK	330
DR. VINKO GORENAK	330
JOŽE TANKO	330
DR. MARKO NOVAK.....	331
JOŽE TANKO	331
DR. VINKO GORENAK	332
IGOR ZORČIČ.....	332
ANJA BAH ŽIBERT	332
ANJA BAH ŽIBERT	333
DR. JASNA MURGEL	333
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	333
JOŽE TANKO	334
Predlog sklepa o imenovanju predsednika in članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov, EPA 1592-VII.....	334
DR. MITJA HORVAT	334
Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, EPA 1593-VII.....	335
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	335
MAG. BRANKO GRIMS	335
MIHA KORDIŠ	336
LJUBO ŽNIDAR.....	336
VIOLETA TOMIČ	337
LUKA MESEC.....	337
MIHA KORDIŠ	338
LUKA MESEC.....	339
36. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2017, EPA 1465-VII.....	339
DUŠKA GODINA	339
IGOR ZORČIČ.....	340
MARJANA KOTNIK POROPAT	341
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	341
IVA DIMIČ	342
MARJAN DOLINŠEK	342
LJUBO ŽNIDAR.....	343

35. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI SKLEPA O SOGLASJU K ODTUJITVI NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE, KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, D. D., SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., MODRE ZAVAROVALNICE, D. D., D.S.U, DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE IN SVETOVANJE, D. O. O., IN POSEBNE DRUŽBE ZA PODJETNIŠKO SVETOVANJE, D. D. (URADNI LIST RS, ŠT. 52/13), EPA 1453-VII	343
MARUŠA ŠKOPAC	343
MAG. ALENKA BRATUŠEK	344
MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ	345
MAG. BOJANA MURŠIČ	345
MIHA KORDIŠ	346
JOŽEF HORVAT	346
MAG. ALENKA BRATUŠEK	347
ANDREJA POTOČNIK	347
MAG. MARKO POGAČNIK	348
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	349
37. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA RAZPIS POSVETOVALNEGA REFERENDUMA O CELOVITEM GOSPODARSKEM IN TRGOVINSKEM SPORAZUMU MED KANADO NA ENI STRANI TER EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI (CETA), EPA 1481-VII.....	349
DR. MATEJ T. VATOVEC	349
JOŽEF HORVAT	350
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	351
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	351
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	351
VIOLETA TOMIČ	352
JOŽEF HORVAT	353
MAG. ALENKA BRATUŠEK	354
KAMAL IZIDOR SHAKER	354
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	355
MARIJA BAČIČ	356
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	357
DR. MATEJ T. VATOVEC	357
MARINKA LEVIČAR	359
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	359
MIHA KORDIŠ	361
DR. MATEJ T. VATOVEC	363
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	364
VIOLETA TOMIČ	365
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	365
DR. MATEJ T. VATOVEC	365
DR. MITJA HORVAT	366
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	367
ANJA BAH ŽIBERT	368
KAMAL IZIDOR SHAKER	368
VIOLETA TOMIČ	368
DR. MITJA HORVAT	369
JOŽEF HORVAT	369
JOŽEF HORVAT	370
DR. MATEJ T. VATOVEC	370
DR. MITJA HORVAT	370
JOŽEF HORVAT	370
DR. MATEJ T. VATOVEC	371

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPol-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1437-VII	371
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	371
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	372
JERNEJ VRTOVEC	373
DR. BOJAN DOBOVŠEK	373
MARKO FERLUGA	374
DR. VINKO GORENAK	375
BENEDIKT KOPMAJER.....	375
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	376
MIHA KORDIŠ	376
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1439-VII.....	377
UROŠ PRIKL	377
IVA DIMIC	378
MIRJAM BON KLANJŠČEK	378
MAG. TANJA CINK	379
ANJA BAH ŽIBERT	379
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	380
MARIJA BAČIČ	381
MIHA KORDIŠ	381
LJUDMILA NOVAK	382
39. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI V ZVEZI S FACTOR BANKO, D. D., PROBANKO, D. D. IN BANKO SLOVENIJE, EPA 1572-VII	382
DR. ANŽE LOGAR	383
MAG. BOJAN KRAJNC	384
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	386
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	387
JANKO VEBER.....	388
MIHA KORDIŠ	389
JOŽEF HORVAT	390
DR. BOJAN DOBOVŠEK	391
DR. ANŽE LOGAR	392
DR. ANŽE LOGAR	393
MARKO FERLUGA	393
LJUDMILA NOVAK	394
DR. ANŽE LOGAR	395
JOŽEF HORVAT	401
EVA IRGL.....	402
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	404
MAG. MARKO POGAČNIK	406
MAG. ALENKA BRATUŠEK	408
DR. BOJAN DOBOVŠEK	408
DR. ANŽE LOGAR	409
ANJA BAH ŽIBERT	409
JANKO VEBER.....	410
MAG. BOJAN KRAJNC	411
DR. ANŽE LOGAR	412

34. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA ZA ODPRAVO ZASTARANJA KAZENSKIH POSTOPKOV IN PREPREČEVANJE MOREBITNIH ZLORAB, EPA 1463-VII	412
DR. VINKO GORENAK	412
JAN ŠKOBERNE	414
MAG. GORAN KLEMENČIČ	415
DR. VINKO GORENAK	415
MARJANA KOTNIK POROPAT	418
JAN ŠKOBERNE	419
JERNEJ VRTOVEC	419
DR. BOJAN DOBOVŠEK	420
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	421
DR. VINKO GORENAK	422
MAG. GORAN KLEMENČIČ	423
JOŽEF HORVAT	424
ANJA BAH ŽIBERT	425
DR. VINKO GORENAK	426
MAG. GORAN KLEMENČIČ	427
ANJA BAH ŽIBERT	427
EVA IRGL	427
ANJA BAH ŽIBERT	427
MAG. GORAN KLEMENČIČ	428
ANJA BAH ŽIBERT	428
ANJA BAH ŽIBERT	428
DR. VINKO GORENAK	428
DR. VINKO GORENAK	428
MARJANA KOTNIK POROPAT	428
DR. VINKO GORENAK	428
DR. VINKO GORENAK	430
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1508-VII	430
UROŠ PRIKL	430
JANKO VEBER	431
LUKA MESEC	431
JOŽEF HORVAT	432
MAG. ALENKA BRATUŠEK	433
MAG. DUŠAN VERBIČ	433
MAG. MARKO POGAČNIK	434
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE (ZOPSPU-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1448-VII	434
MARIJA JANC	435
URŠKA BAN	435
JANKO VEBER	436
JOŽEF HORVAT	436
URŠKA BAN	437
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	437
UROŠ PRIKL	438
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1449-VII	438

IRENA SODIN.....	438
VOJKA ŠERGAN.....	439
JOŽEF HORVAT.....	440
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	440
UROŠ PRIKL.....	440
JANKO VEBER.....	441

30. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 48. ČLENA ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJIH (ORZNP48), EPA 1517-VII.....	442
---	------------

LUKA MESEC.....	442
URŠKA BAN.....	442
IRENA SODIN.....	443
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	444
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER.....	444
NADA BRINOVŠEK.....	445
PETER VILFAN.....	446
JANKO VEBER.....	446
VIOLETA TOMIČ.....	447
JOŽEF HORVAT.....	449
LUKA MESEC.....	449
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER.....	450
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	451
IRENA SODIN.....	452
LUKA MESEC.....	452
IRENA SODIN.....	453

31. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2015 (RZ2015), EPA 1505-VII.....	453
---	------------

MARIJA JANC.....	453
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	454
URŠKA BAN.....	455
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	456
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	456
JAN ŠKOBERNE.....	457
LUKA MESEC.....	458
JERNEJ VRTOVEC.....	459
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	459
JOŽEF HORVAT.....	460
MAG. MARKO POGAČNIK.....	460
MARIJA JANC.....	462
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	462

17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-H), NUJNI POSTOPEK, EPA 1534-VII.....	463
--	------------

MAG. DEJAN ŽIDAN.....	463
TOMAŽ LISEC.....	464
TOMAŽ LISEC.....	465
PRIMOŽ HAINZ.....	466
JANKO VEBER.....	466
VIOLETA TOMIČ.....	467
JOŽEF HORVAT.....	468
FRANC LAJ.....	468
SIMON ZAJC.....	469

IVAN ŠKODNIK	470
DANILO ANTON RANC	470
TOMAŽ LISEC	471
MAG. MARJAN PODGORŠEK	471
ZVONKO LAH.....	472
DR. MITJA HORVAT	472
MAG. MARJAN PODGORŠEK	473
DANILO ANTON RANC	473
IVAN ŠKODNIK	474
TOMAŽ LISEC	474
MAG. MARJAN PODGORŠEK	476
TOMAŽ LISEC	477
SIMON ZAJC	477
BOJAN PODKRAJŠEK.....	478
MAG. MARJAN PODGORŠEK	478
DANILO ANTON RANC	479
IVAN ŠKODNIK	479
MAG. MARJAN PODGORŠEK	479

32. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V LETIH OD 2016 DO 2022 (ReNPVNDN16–22), EPA 1462-VII	480
---	------------

ANDREJA KATIČ	480
ŽAN MAHNIČ.....	481
BENEDIKT KOPMAJER.....	481
JAN ŠKOBERNE	482
MIHA KORDIŠ	483
MAG. MATEJ TONIN.....	483
MARJAN DOLINŠEK	484
ŽAN MAHNIČ.....	485

33. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU RAZVOJA PROMETA V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE DO LETA 2030 (ReNPRP30), EPA 1504-VII.....	486
---	------------

DR. PETER GAŠPERŠIČ	486
DANILO ANTON RANC	486
JAN ŠKOBERNE	487
MIHA KORDIŠ	488
MAG. MATEJ TONIN.....	489
VOJKA ŠERGAN.....	489
DANIJEL KRIVEC	490
IVAN HRŠAK	491

17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	492
---	------------

DANILO ANTON RANC	492
DANILO ANTON RANC	492
TOMAŽ LISEC	493
SIMON ZAJC	494
ZVONKO LAH.....	494

32. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	494
---	------------

33. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	494
---	------------

VOJKA ŠERGAN.....	495
-------------------	-----

JANKO VEBER.....	495
MARKO FERLUGA	495
MIHA KORDIŠ	495
DR. MATEJ T. VATOVEC	495
36. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	496
35. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	496
37. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	496
DR. MATEJ T. VATOVEC	496
KAMAL IZIDOR SHAKER	497
LUKA MESEC.....	497
MIHA KORDIŠ	497
VIOLETA TOMIČ	497
22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	498
DR. VINKO GORENAK	498
MARKO FERLUGA	498
23. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	498
39. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	498
DR. ANŽE LOGAR	499
MAG. BOJAN KRAJNC	499
JANKO VEBER.....	499
JERNEJ VRTOVEC	500
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	500
DR. BOJAN DOBOVŠEK	500
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	501
25. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	501
26. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	501
30. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	501
LUKA MESEC.....	501
31. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	502
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	502
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	502
38. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1488-VII	503
JANEZ (IVAN) JANŠA	503
DR. MIROSLAV CERAR	506
DR. MIROSLAV CERAR	508
DR. MIROSLAV CERAR	509
LUKA MESEC.....	510
MAG. MATEJ TONIN.....	513
DR. BOJAN DOBOVŠEK	518

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	519
JOŽE TANKO	520
FRANC JURŠA.....	526
MATJAŽ HAN	527
JANEZ (IVAN) JANŠA	529
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	532
BORIS KOPRIVNIKAR.....	534
DR. MITJA HORVAT	536
NADA BRINOVŠEK.....	537
PETER VILFAN.....	538
JAN ŠKOBERNE	542
LJUDMILA NOVAK	544
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	545
JANEZ (IVAN) JANŠA	547
JANJA SLUGA	547
JANJA SLUGA	547
JANEZ (IVAN) JANŠA	548
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	548
JANEZ (IVAN) JANŠA	549
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	550
FRANC BREZNIK	550
DR. DRAGAN MATIČ	551
JANEZ (IVAN) JANŠA	553
DR. DRAGAN MATIČ	554
JANEZ (IVAN) JANŠA	555
DR. DRAGAN MATIČ	555
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	555
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	557
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	558
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	559
DR. VINKO GORENAK	561
MAG. MARKO POGAČNIK	562
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	562
ANJA BAH ŽIBERT	562
ERIKA DEKLEVA	563
SAŠA TABAKOVIČ	564
JERNEJ VRTOVEC	565
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	566
JANEZ (IVAN) JANŠA	567
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	567
JANEZ (IVAN) JANŠA	568
JELKA GODEC.....	568
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	570
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	570
JANEZ (IVAN) JANŠA	571
UROŠ PRIKL	572
MARKO FERLUGA	574
EVA IRGL.....	575
MAG. GORAN KLEMENČIČ	577
JANEZ (IVAN) JANŠA	578
ANJA BAH ŽIBERT	580
DUŠAN RADIČ	580
VOJKA ŠERGAN.....	581
MAG. MARKO POGAČNIK	582
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	583
MAG. MARKO POGAČNIK	583
IVAN HRŠAK	583
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	584

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	586
JANEZ (IVAN) JANŠA	588
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	589
JANEZ (IVAN) JANŠA	590
ANJA BAH ŽIBERT	591
DR. JASNA MURGEL	591
DR. JASNA MURGEL	591
DR. VINKO GORENAK	592
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	593
ANDREJA POTOČNIK	595
DR. ANŽE LOGAR	595
ALENKA SMERKOLJ	597
BORIS KOPRIVNIKAR.....	598
DR. VINKO GORENAK	598
MARIJA BAČIČ	598
URŠKA BAN	599
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	601
ANDREJ ČUŠ	603
BENEDIKT KOPMAJER.....	604
ANTON PERŠAK.....	604
DANILO ANTON RANC	604
MARIJAN POJBIČ	605
MARIJAN POJBIČ	605
JANKO VEBER.....	606
DR. PETER GAŠPERŠIČ	607
MAG. BRANISLAV RAJIČ	608
MAG. BRANISLAV RAJIČ	608
MARJANA KOTNIK POROPAT	609
MAG. BRANKO GRIMS	610
IVAN PRELOG.....	611
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	611
ŽAN MAHNIČ.....	612
ANDREJA KATIČ	613
ŽAN MAHNIČ.....	614
JANEZ (IVAN) JANŠA	614
ANDREJA KATIČ	615
MARINKA LEVIČAR.....	615
DR. VINKO GORENAK	615
TOMAŽ GANTAR	615
LJUBO ŽNIDAR.....	616
SIMON ZAJC	616
TOMAŽ LISEC	617
TOMAŽ LISEC	617
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	618
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	618
DR. MIROSLAV CERAR	618
DR. MIROSLAV CERAR	618
DR. MIROSLAV CERAR	619
DR. VINKO GORENAK	619
MAG. BRANKO GRIMS	619
MAG. BRANKO GRIMS	620
ŽAN MAHNIČ.....	620
ANJA BAH ŽIBERT	620
JANEZ (IVAN) JANŠA	620
UROŠ PRIKL	622
JANEZ (IVAN) JANŠA	623
UROŠ PRIKL	623
UROŠ PRIKL	623

Državni zbor VII. mandat

24. seja

14., 15., 16., 17., 18., 21., 22. in 23. november 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 14. novembra 2016 ob 12.02.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 24. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: gospod Kamal Izidor Shaker, gospod Saša Tabaković, mag. Marko Pogačnik, gospod Žan Mahnič do 15. ure, dr. Franc Trček in gospod Igor Zorčič od 16. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in minister ter generalno sekretarko Vlade k 1. in 38. točki dnevnega reda, direktorico Agencije za energijo mag. Duško Godina k 36. točki dnevnega reda, dr. Marka Novaka, predsednika Sodnega sveta k 40.a točki ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Preden preidemo na določitev dnevnega reda seje, vas moram obvestiti, da je umrl gospod Maksimiljan Maks Lavrinc, poslanec Državnega zbora v mandatnih obdobjih od leta 1992 do leta 2004.

Prosim vas, da spomin nanj počastimo z minuto molka.

/ minuta molka/

Slava mu!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda 24. seje** Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 4. novembra 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločili na podlagi prvega in petega odstavka 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Odbor za zdravstvo Državnemu zboru predlaga, da z dnevnega reda 24. seje umakne 18. točko, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov s področja zdravstvene dejavnosti ter jo uvrsti na naslednjo sejo zbora. Predlog ste prejeli 11. 11. 2016 in je objavljen na e-klopi.

V skladu s petim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora se ta točka umakne z dnevnega reda brez razprave in glasovanja. Ugotavljam, da je 18. točka umaknjena z dnevnega reda 24. seje zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda. Zboru predlagam, da za današnje sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem in ugotovljeno spremembo.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Spoštovani predsednik!

Jaz vas lepo prosim, če nam lahko kljub temu, da ste skladno s poslovníkom točko, ki se nanaša na zdravstvo, brez obrazložitve umaknili, podate odgovor. Na Kolegiju je koalicija zatrjevala, če ta zakon ne bo sprejet po nujnem postopku, bodo v državi nastale nepopravljive posledice. Jaz bi želela dobiti odgovor, kaj vsebinsko je razlog, da se ta točka umika in kdo bo odgovoren za te nepopravljive posledice na področju zdravstva. Vse preveč stvari na področju, ki se zelo dotika ljudi, gre narobe. Od tega, da nimamo v Državnem zboru zakonov, ki so potrebni za spremembe, do tega, da že teden dni zdravniki stavkajo. Glede na to, kar ste tudi vi, predsednik, na Kolegiju zatrjevali, verjamem, da ne zahtevam preveč, da meni, kolegicam in kolegom in vsem Slovenkam in Slovencem poveste, kaj se je spremenilo pravzaprav v manj kot tednu dni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovana mag. Alenka Bratušek, sam vodim postopek v skladu s tem poslovníkom. Ko se je o tem vprašanju odločalo na Kolegiju Državnega zbora, je Vlada zatrdila in Kolegij je potrdil, da potrebujemo nujni postopek. Sedaj pa sem na podlagi odločitve pristojnega odbora, ki je matičen za to, da vsebinsko obravnava to zakonodajo oziroma ta zakon, ravnal v skladu s tistim, kar je odbor priporočil oziroma predlagal. Zadeve, za katere matično delovno telo predlaga, da se umaknejo z dnevnega reda in uvrstijo na dnevni red naslednje seje, se umaknejo z dnevnega reda brez razprave in glasovanja. To je 64. člen Poslovnika Državnega zbora, peti odstavek. Jaz moram ravnati v skladu s tem. Sam kot takšen pa nisem pristojen za to, da dajem vsebinske ocene, ampak je to

vsebinsko oceni opravil že sam odbor. Ker je to postopkovno predlagal, sem v skladu s tem tudi ravnal. Do tod lahko sam, drugače so pa poslanska vprašanja tista, ki omogočajo odpiranje tovrstnih vprašanj, bodisi pisna bodisi ustna. In ta omogočajo, da se tudi o takih vprašanjih izjasni Vlada. Sam pa skozi postopkovno ne morem sedaj zaprositi Vlado na tej točki, zato da nam takšno vprašanje nadalje razjasni.

Prosim spoštovane kolegice in kolege, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Glasujemo o predlogu dnevnega reda v skladu s sprejeto spremembo.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, nihče proti.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 24. seja zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 34 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanke vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ 5 minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen s odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v 2 minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ 3 minute.

Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloča Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili gospod Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve, mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospa Andreja Katič, ministrica za obrambo, in gospa mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve. Na e-klopi je objavljen pregled

poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na postavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašaja bo odgovarjal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Spoštovani predsednik Vlade dr. Miro Cerar, decembra bodo minila že tri leta, odkar so Slovenke in Slovenci rešili banke z več kot 3 milijardami evrov, in minilo bo že več kot tri leta od začetka intenzivnega preiskovanja bančnega kriminala. Dejstvo je, da so bile slovenske banke na robu propada zaradi kriminalnih dejanj nekdanjih vodstev v slovenskih bankah. In dejstvo je tudi to, da v vsaki normalni državi tisti, ki kraje, tudi kazensko odgovarja.

Spoštovani predsednik Vlade, ni pa normalno, da naš sodni sistem že več kot tri leta preiskuje največja kriminalna dejanja v bančništvu, epiloga pa še vedno ni. Ni normalno, da se tožilci dopoldan ukvarjajo s civilnimi tožbami, popoldan pa s hudimi primeri bančnega kriminala. In ni normalno, da specializiranim državnim tožilcem ni omogočena specializacija za točno določeno področje. In ni normalno, da sta minili že dve leti vašega mandata, gospod predsednik, medtem ko vaša vlada ni storila nič na tem izjemno občutljivem organizacijskem področju tožilstva.

Spoštovani predsednik Vlade! Politična stabilnost je sicer predpogoj za uspešno državo, politična stabilnost pa nikakor ni zadostni pogoj za to, da bi ljudje spet verjeli in zaupali v politiko in naše delo. Ljudje od politike zahtevajo ukrepe, saj si želijo, da bi bila naša domovina pravična, v kateri kriminalci ne bi svobodno igrali košarke, ampak bi za svoja dejanja odgovarjali. Na tem mestu želim poudariti, da se Nova Slovenija ne želi vpletati v vsebinsko delo tožilcev in sodnikov, želimo pa tožilcem in sodnikom z zakonodajnim okvirom pomagati pri organizaciji, predvsem pa učinkovitosti njihovega dela. V Novi Sloveniji ne moremo več čakati in le nemo spremljati politične stabilnosti. Zato smo pripravili paket zakonov za pregon bančnega kriminala.

Z novelo Zakona o bančništvu predlagamo uvedbo kriterija, ki bi osebam, ki so v bankah odgovorne za nadpovprečni delež slabih kreditov, onemogočili zasedanje pozicij v bančnih upravah in nadzornih svetih. V noveli Zakona državnem tožilstvu predlagamo ustanovitev specializiranega oddelka za pregon bančnega kriminala v okviru specializiranega državnega tožilstva ter njihovo kadrovsko okrepitev. V noveli Zakona o sodiščih pa predlagamo ustanovitev posebnih sodnih oddelkov za obravnavo bančne kriminalitete. Izboljšani pogoji za pregon kaznivih dejanj

bančništva so za Novo Slovenijo ključni, gospod predsednik.

Zanima me, spoštovani predsednik Vlade dr. Miro Cerar:

Ali boste podprli katero od rešitev iz tega paketa zakonov za pregon bančnega kriminala?

Dovolj nam je namreč vašega zgolj govorjenja o politični stabilnosti. Čas je za dejanja. Čas je, da naši ljudje od politične stabilnosti končno dobijo tudi svoje dividende. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod poslanec Jožef Horvat, učinkovit pregon bančnega kriminala in v okviru tega tudi preiskava tako imenovane bančne luknje je vsekakor zaveza naše vlade. Verjamem, da vsi si tega želimo, da bi bilo to učinkovito delo opravljeno čim prej. In tudi vi poslanci Državnega zbora tukaj opravljate pomembno delo, ko sprejemate zakonodajo, ki jo Vlada predlaga, in nekatere druge ukrepe.

Ampak odločno zavračam, gospod poslanec, vaše navedbe, da Vlada ni pripravila predlogov za izboljšanje stanja oziroma da ni, kot pravite, storila nič glede državnega tožilstva in podobno. To enostavno ni res in vam bom z dejstvi pokazal vse tisto, česar se očitno niste domislili ali spomnili, čeprav ste v Državnem zboru pri tem sodelovali.

Samo nekaj ukrepov naše vlade bom navedel, da bo stvar jasna. Novela zakona o bančništvu. Z njo smo uredili dostop do podatkov, varovanih kot bančna tajnost, kar je zelo pomembno pri pregonu tovrstnega kriminala, ki ga omenjate. Drugič, novela Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank je za osebe, ki so z DUTB v pravnem razmerju, vzpostavila naznanilno dolžnost, kar je prav tako prispevek k temu pregonu. Tretjič, letos junija je bil sprejet Zakon o reševanju in prisilnem prenehanju bank, ki je dal pristojnim organom učinkovite preventivne mehanizme in pooblastila za pravočasno obravnavo bančne krize, prispeval pa bo tudi k bolj odgovornemu upravljanju bank ali tudi pogled naprej, da se te zadeve, ki so se zgodile nekoč prej, kot veste, ne zgodijo več. Nadalje novele Kazenskega zakonika je zaostriła kazni za korupcijska kazniva dejanja, kar je zelo pomembno, podaljšala njihov zastaralni rok z 10 na 20 let, da ne bodo zadeve zastarale tako, kot so v prejšnjih letih, in jasneje opredelila kazniva dejanja davčnih zatajitev in zlorab notranjih informacij, kar je prav tako očiten prispevek k tovrstnim pregonom. Nadalje, z novelo Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij so bili zaostreni pogoji za odlog nastopa zaporne kazni iz zdravstvenih razlogov. Torej naša vlada preprečuje to, kar ni nobena prej, da ne bodo, kot ste rekli prej, igrali košarko nekateri, ki bi morali verjetno prestajati zaporno kazen. Z

novelo Zakona o državnem tožilstvu so bile odpravljene zakonske ovire za dodelitev strokovnjakov s posebnimi znanji v Specializirano državno tožilstvo, torej konkretno odgovor na vaše podvprašanje. Nadalje so bile z ustrezno spremembo Zakona o sodiščih povečane možnosti dodeljevanja okrajnih sodnikov na okrožna sodišča, kar omogoča učinkovitejše razporejanje zadev, s tem pa tudi hitrejše reševanje na sodiščih. Novela Zakona o sodnem registru pa je vzpostavila dodatne možnosti za organe odkrivanja in pregona v zvezi s pridobivanjem podatkov o povezanih osebah gospodarskih družb neposredno iz sodnega registra oziroma registra poslovnih subjektov. V času delovanja naše vlade je bila sprejeta največja kadrovska okrepitev državno tožilske vrste od osamosvojitve dalje, saj smo 15. septembra omogočili, da je zapislego 30 novih državnih tožilcev in tožilcev, seveda pa tudi sam pričakujem, da bo to sedaj prineslo rezultate. Ne smemo se politiki mešati v delo tožilstva ali v delo neodvisnih sodišč, ampak upravičeno na podlagi teh sprememb verjamemo in pričakujemo, da bodo sedaj rezultati kmalu tudi vidni. Naj povem še to, da bomo letos, sedaj govorim za naprej, sprejeli pomembno novelo na Vladi, novelo zakona o kazenskem postopku, ki bo še nadalje okrepila pregon gospodarskega kriminala, temu pa bo sledila, s sprejetjem na Vladi najprej, potem bo prišlo to v Državni zbor, novela Kazenskega zakonika, ki predvideva spremembo oblike naklepa pri kaznivem dejanju zlorabe položaja ali zaupanja pri opravljanju gospodarske dejavnosti. Tudi ta definicija kaznivega dejanja je ključna za pregon najbolj odgovornih oseb na področju bančništva.

Vlada, ki jo vodim, se je že odločno lotila ne le preiskave tako imenovane bančne luknje, ampak tudi priprave vseh tistih ukrepov, ki bodo onemogočali, da pride tudi v prihodnje do zlorab davkoplačevalskega denarja. Zato verjamem, da bo tudi Državni zbor zakone, ki jih bomo kmalu spet predlagali, podprl. Vse tiste, ki sem jih navedel, kar nekaj jih je, ste videli, in te ukrepe, pa smo sprejeli zato skupaj z vami, da jih bo zdaj tožilstvo uporabilo in tudi sodišča pri uspešnejšem pregonu zadev, o katerih ste govorili. Vlada si bo zagotovo še naprej prizadevala za pravno državo in za boj proti korupciji oziroma takšnem kriminalu, kot so bančna luknja in vse ostalo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Gospod predsednik Vlade dr. Miro Cerar, nas v Novi Sloveniji – krščanske demokrate zanimajo rezultati. Prav tako tudi vse državljanke in državljane te države zanimajo rezultati. Sami pravite, da jih tudi vi pričakujete. Na sodišču do danes še ni nobenega primera, vezanega na bančno kriminaliteto. Pa pogledjmo recimo Islandijo.

Islandija je s svojimi reformami uspela za zapaha spraviti 30 bančnikov. Našim opažanjem pritruje tudi vodja Specializiranega državnega tožilstva gospod Harij Furlan, ki izpostavlja problem organiziranosti sodišč pri soočanju z bančno kriminaliteto. Po njegovem mnenju bi morali vzpostaviti takšno organiziranost, da bi dejansko zagotovila, da bi se s specifičnimi primeri ukvarjalo določeno število najboljših sodnikov in tožilcev. Tudi gospod Luka Moljk, okrožni državni tožilec, je v petek, 11. novembra, v oddaji Odmevi na vprašanje novinarka, ali bi potrebovali specializirano sodišče, odgovoril, da bi bila ustanovitev specializiranega sodišča zelo zelo koristna. 26. oktobra letos so islandska sodišča pravnomočno obsodila še zadnje bankirje.

Gospod premier, niste mi odgovorili:

Kakšen bo vaš odnos, koliko boste pozorni do naših zakonskih predlogov?

Angažirali smo veliko število strokovnjakov s tega področja in zdaj bo imel Državni zbor, predvsem koalicija priložnost, da pokaže, koliko resno misli s pregonom bančnega kriminala.

Gospod predsednik Vlade, funkcije pridejo in odidejo, pomembno pa je, kaj naredimo kot politiki v času, ko smo na funkcijah. Hvala lepa tudi za vaš odgovor na moje dopolnilno vprašanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Spoštovani gospod Horvat! Imate prav, pomembno je, kaj naredimo. V času, ko ste vodili vlado, vaša stranka in nekatere druge, in v času pred nastopom naše vlade je bilo očitno storjeno mnogo premalo, kot vidimo, zato zdaj naša vlada dela. Naštel sem, kolikor imam oštevilčeno, 8 zakonskih sprememb, ki smo jih na predlog te vlade z vašo pomočjo v Državnem zboru že sprejeli in se že lahko uveljavljajo. Smo prva vlada, kolikor vem, pa me popravite, morda ne vem vsega, ki je poslala ministra za pravosodje na Islandijo, ki ste jo omenili. Naš minister je bil zdaj tam, da se iz prve roke pozanima glede tekočih zadev tukaj, da bomo lahko uporabili tudi njihove izkušnje, kajti tudi če so bili morda že prej naši strokovnjaki tam, ne spomnim se, da bi bili ministri, pa lahko rečem, da zagotovo je bila ta poteza izjemno pomembna, kajti lahko bomo njihove izkušnje tudi neposredno uporabili tukaj. Do zdaj niso bile uporabljene, to vam kar povem, so nam sami povedali, in se čudijo nekaterim zadevam v preteklosti, da niso bile storjene. Govorim o preteklosti kar nekaj let nazaj.

Kar zadeva tožilce, spoštovane tožilce, gospoda Furlana in druge. Skupaj z generalnim državnim tožilcem sem jih povabil na razgovor informativne narave, kjer sem izrazil svoj pogled na to problematiko in tudi svoja pričakovanja, da bodo zdaj, ko se zakonske podlage spreminjajo

v prid njihovega delovanja, tudi delovanja sodišč, lahko uspešnejši. Minister za pravosodje vseskozi dela na teh zadevah, dela na zakonskih spremembah. Zanesljivo bomo tudi vaše ideje temeljito preučili, vzeli v obzir, ampak tudi naši strokovnjaki in vsi strokovnjaki, ki delujejo v okviru vlade, te iste zadeve preučujejo in pripravljajo rešitve. Če bodo vaše rešitve skladne z njimi ali dopolnilno dobre, jih bomo zagotovo upoštevali. Še vedno smo upoštevali takšne, ki so v tem pogledu nujne. Bi pa rekel, da absolutno politika, vlada to svoje delo opravlja, tudi poslanci ga, je pa res, da zdaj moramo zaupati državnemu tožilstvu, tudi sodiščem, da bodo preko teh novih institucij in dosedanjih opravili svoje delo še lažje in hitreje, predvsem tudi bolj kakovostno, kajti te spremembe jim to omogočajo. In to je zdaj nekaj, na kar bo pozorna celotna javnost, tudi mi sami. Tudi v sferi politike pa bomo s temi spremembami, kot sem že napovedal, nadaljevali. Že letos pridejo v parlament novi zakoni, nove spremembe in nove pobude. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jožef Horvat, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora.

Ja, predlagam kolegice in kolegi, da opravimo razpravo o odgovorih predsednika Vlade dr. Miroslava Cerarja. Seveda se je možno z njegovimi nekaterimi ugotovitvami strinjati. Predvsem je to ugotovitev, da gre za velik bančni kriminal in da smo državljanke in državljani, naši ljudje so s krpanjem bančne luknje, večje od treh milijard evrov, dejansko doživeli velik padec življenjskega standarda. In zdaj po treh letih je najbrž pa že čas, da ljudem jasno povemo, da politika, tako zakonodajna kot izvršilna in sodna veja oblasti, resno misli s pregonom bančnega kriminala. Če so lahko Islandci, zakaj ne bi tudi Slovenci? In tukaj tudi sam pričakujem, da bo na tej razpravi, ki bo na naslednji seji Državnega zbora, sem prepričan, da bo moj proceduralni predlog podprt, da bo lahko na tej razpravi svoje izkušnje povedal tudi gospod pravosodni minister, ki je, kot smo slišali, obiskal Islandijo. Nekatero zadevo smo seveda v zakonodajnem smislu popravili. Še enkrat pa pravim – učinkov ni, naši ljudje pa pričakujejo rezultate. Samo rezultati jih zanimajo. Njih ne briga, kaj bo pisalo recimo v Zakonu o kazenskem postopku, kjer pa so še vedno pomanjkljivosti, kot je na primer ta, da enostavno ta zakon še vedno ne dovoljuje tožilcem dostopa do bančne dokumentacije.

Spoštovane kolegice in kolegi, čas je, da vendarle se stregnimo, vsi skupaj, in da res nekaj naredimo za to državo, za te naše prekrasne ljudi, ki nas opazujejo in med drugim tudi ugotavljajo, da nam ni pomoči in potem

imamo grozne številke ljudi, ki enostavno bežijo iz Slovenije. To nas v Novi Sloveniji močno boli. Čas je zdaj za ukrepanje. Tega časa pa do konca mandata, če bodo redne volitve, ni veliko. Samo še učinkovito dvanajst mesecev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jožef Horvat, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Magistrica Alenka Bratušek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Denacionalizacijski postopki se v naši državi vlečejo že petindvajset let. Predolgo. Pred časom je slovensko javnost razburilo dejstvo, da bo morala država zaradi dolgih denacionalizacijskih postopkov plačati zajeten kup denarja za odškodnine Rimskokatoliški cerkvi. Gre za šestdeset milijonov evrov odškodnine plus obresti. Šestdeset milijonov evrov.

Zanima me, predsednik Vlade:

Ali nameravate v zvezi s tem ukrepati, skušati najti dogovor z Rimskokatoliško Cerkvijo, glede na to, da so podjetja v lasti Cerkve, skopala petsto milijonsko luknjo v naših bankah?

Mimogrede, tudi za to luknjo ni še nihče odgovarjal, ne iz podjetij ne iz Cerkve. Če bi bila Cerkev odgovoren lastnik, bi kot odgovoren lastnik te probleme rešila sama in jih ne naložila Slovenkam in Slovencem. Sedaj pa za piko na i od teh istih ljudi, ki so morali pokrivati njihovo luknjo, zahteva še odškodnino za neuporabo premoženja. Ni ji dovolj, da je dobila nazaj premoženje, ampak želi še odškodnino za neuporabo premoženja. Pohlep – ni to eden, kako rečejo oni, od sedmih grehov, pravzaprav od sedmih smrtnih grehov. Pred časom sem vam na to temo tudi pisala. Odgovora seveda nisem dobila. Dobila pa sem odgovor gospoda Zoreta, v katerem se je poleg arogance še prav debelo zlagal, in sicer, da je moja vlada umikala zadržke pri denacionalizacijskih zahtevah in zato ima sedaj cerkev pravico do odškodnine. Ja, en takšen primer je bil, ker se v nepremičnini, za katero se je borila Cerkev, dejavnost ni mogla izvajati na način, kot bi se morala, in zato so ljudje ostajali brez plač, brez vira preživetja. Očitno je Cerkvi vseeno, nam pač takrat ni bilo. Mislim, da je prav, da se država temu, kar se v tem trenutku dogaja, upre in skuša z Rimskokatoliško cerkvijo najti dogovor glede teh odškodnin. Če pa dogovor ni mogoč, je treba ukrepati drugače. Zato vas sprašujem.

Kakšno je trenutno stanje na področju denacionalizacijskih postopkov v razmerju država – Rimskokatoliška cerkev oziroma ljubljanska in mariborska metropolija?

Koliko in za katere namene se z državnega proračuna financira Rimskokatoliška cerkev?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanje, spoštovana poslanka mag. Alenka Bratušek.

Decembra bo minilo že kar 25 let od začetka postopkov denacionalizacije. Res je, to je dolgo obdobje. Tudi sam se zavzemam in na tem delam skupaj z ministri za dokončanje teh postopkov, saj si prizadeva za moderno Slovenijo, ki bo šla lahko naprej, zato moramo zapirati tudi tovrstne rane iz preteklosti čim prej. Tožbeni zahtevki denacionalizacijskih upravičencev temeljijo na drugem odstavku 72. člena Zakona o denacionalizaciji, ki daje upravičencu pravico do odškodnine zaradi nezmožnosti uporabe nepremičnine, in sicer od uveljavitve Zakona o denacionalizaciji do vračila, kar pomeni do pravnomočne odločitve. To pomeni, da daljši kot je postopek, višja je lahko odškodnina. In očitno postaja, da bodo glavni računi državi zaradi zamud pri vračanju premoženja izstavljeni šele v prihodnjih letih. Zato moramo še posebej, na tem se dela, postopke denacionalizacije pohitriti, sicer bodo davkoplačevalci dejansko še bolj oškodovani. Te postopke vodijo na eni strani upravne enote in na drugi strani sodišča. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je, kadar gre za vračilo v naravi ali za vračilo nadomestnih zemljišč na podlagi pravnomočnih upravnih oziroma sodnih odločb, zgolj zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov. Sklad zato tudi obsega vračil zemljišč ne more predvideti, ker so nekateri postopki vračila še v teku oziroma v različnih fazah. Le v primerih, ko je zavezanka v denacionalizacijskem postopku Republika Slovenija oziroma ministrstvo v njeni sestavi, pa državo zastopa državno pravobranilstvo. V teh primerih je skupna vsota odškodnin, ki so jih cerkvene pravne osebe doslej dobile zaradi nezmožnosti razpolaganja s svojim premoženjem in pri katerih je bila zavezanka Republika Slovenija po podatkih, ki jih imamo, okoli 2 milijona 270 tisoč evrov od zahtevanih 5,5 milijonov evrov. Na današnji dan sta po podatkih Državnega pravobranilstva ostala še dva zahtevka RKC po 72.členu Zakona o denacionalizaciji, in sicer v skupnem znesku okoli 280 tisoč evrov. Opozarjam, da Republika Slovenija verskih skupnosti neposredno ne financira. Verske skupnosti sredstva iz proračuna pod enakimi pogoji pridobivajo na podlagi področnih ureditev, in sicer v skladu z Zakonom o verski svobodi država plačuje določen odstotek prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje upravičencem, ki delajo kot verski uslužbenci v RKC, kar velja tudi za ostale upravičene verske skupnosti. V proračunu za leto 2016 je za pomoč za plačilo prispevkov vsem verskim uslužbencem namenjenih milijon 730 tisoč evrov. Ministrstvo za kulturo pa v skladu z

Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih v višini 75 % sofinancira izvajanje javne arhivske službe Nadškofijskemu arhivu v Ljubljani, Nadškofijskemu arhivu v Mariboru in Škofijskemu arhivu v Kopru. V letu 2016 je za to namenjenih 170 tisoč 735 evrov. Skladno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine ter področnimi razpisi lahko lastniki kulturnih spomenikov zaprosijo za sofinanciranje obnove spomenikov. Za interventne obnovitvene posege na spomenikih v lasti ali upravljanju RKC je bilo v letu 2015 porabljenih okrog 394 tisoč evrov, kar predstavlja 6,9 % vseh sredstev, ki so bila v letu 2015 namenjena za spomenike. Podatkov je še ogromno, vsi podatki, ki jih zahtevate, so v domeni pristojnih ministrstev in pristojnih organov, tako da predlagam za vse te zneske, da se obrnete na Ministrstvo za pravosodje, da bo Državno pravobranilstvo te podatke posredovalo, ali pa na Ministrstvo za kmetijstvo glede Sklada kmetijskih zemljišč.

Bi pa rekel nekaj. Seveda je pomemben argument, da bi bilo treba upoštevati tudi škodo, ki jo je proračunu in slovenskim davkoplačevalcem bila povzročena zaradi izgub slovenskih bank. K tej škodi, kot pravite, so v višini pol milijarde evrov prispevala tudi podjetja v lasti Rimskokatoliške cerkve. Glede tega je Vlada že po temeljitem premisleku, pravni proučitvi zadeve podala mnenje. Za tovrstni ukrep enostavno ni podlage v veljavnem pravnem redu. Nikakor ni mogoče za katerikoli samostojni pravni subjekt zahtevati drugačne obravnave, kot za druge pravne subjekte. Prav tako pa to ni mogoče niti za terjatve in obveznosti posameznega pravnega subjekta. Tako da ta vaša, bi rekel, pobuda, kakorkoli jo že imenujemo, je enostavno v nasprotju s pravnim redom in je na ta način ni mogoče uveljaviti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, bom, predsednik, upoštevala vaš predlog in napisala pismo vsem ministrstvom. Sem pa razumela, da če vprašaš predsednika Vlade, pač lahko dobiš podatek na enem mestu, kar se tiče financiranja Rimskokatoliške cerkve.

Je pa dejstvo, že to, kar ste povedali, da slovenski proračun izdatno in krepko financira Rimskokatoliško cerkev. Po moji ocen, bi se kot predsednik Vlade morali truditi, da se poišče rešitev, da se na nek način dogovori z Rimskokatoliško cerkvijo glede odškodnine. 500 milijonov evrov, 500 milijonov evrov, T2, Zvon Ena, Zvon Dva. Nihče, nihče do danes za to, kar se je v teh podjetjih naredilo, še ni odgovarjal.

Če sem prav razumela, v zvezi s tem ne mislite storite nič, zato prosim, da mi v nadaljevanju jasno odgovorite, ali sem prav razumela vaš uvodni odgovor. Jaz vsekakor mislim, da je

pohlep slovenske Rimskokatoliške cerkve treba ustaviti, da morajo na nek način odgovarjati za grehe, ki so jih skopali v slovenskih bankah, če ne z dogovorom o odpravi odškodnin, pa s spremembo zakonodaje, ki jim bo onemogočila nadaljnje financiranje njihove dejavnosti iz državnega proračuna.

Spoštovani predsednik, še enkrat, zanima me: Ali nameravate v zvezi s temi odškodninami kaj narediti oziroma točno kaj nameravate narediti? Če ne, pa tudi preprosto povejte, da ne nameravate nič in da ostali v Državnem zboru vemo, da je reševanje tega problema na naših plečih. Da mislite poravnati očitno celotno odškodnino, brez kakršnegakoli drugega ukrepa, kaže državni proračun ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Naj najprej povem, da se ne strinjam z vašim stališčem, da bi moral tukaj državljanom kot predsednik Vlade predstavljati statistične podatke. To ni naloga predsednika Vlade. To boste dobili pisno kadarkoli, za to so pisna in drugačna poslanska vprašanja. Vse podatke boste dobili, lahko jih potem predstavite javnosti. Niti nimam časa v dveh, treh minutah, da bi tukaj navajal celo goro, tri strani statistik. Tako da prosim za korektnost v tem pogledu. Sicer pa sem se potrudil nekaj podatkov le predstaviti.

Naslednja zadeva. To, kar sedaj vi pričakujete in zahtevate, je neustavno. Vi pričakujete, da bomo z zakonom posegli v že tekoče denacionalizacijske postopke za nazaj. To je načelo, ki ga vsi poznajo, o prepovedi retroaktivnega poseganja v postopke. Vi pričakujete, da bom kot predsednik Vlade se obrnil proti Cerkvi tako, da bom ravnal nezakonito. Jaz razumem, da so državljani, tudi vi, vsi smo bili prizadeti s to bančno luknjo. Vsi bi si želeli, da se zadeve izpeljejo tudi glede denacionalizacije tako, kot je treba. Naša vlada je prišla v situacijo, ko so jo doletele zamude iz preteklih let. Kot sem rekel, od osamosvojitve dalje se te zadeve vlečejo, malo kasneje so se začele. Zdaj delamo, kar se da. Seveda delamo. Absolutno. Vlada si prizadeva predvsem te postopke pospešiti, kot sem prej izrecno povedal. Druga stvar, poskušamo preko Državnega pravobranilstva sklepati poravnave. Tudi z Rimskokatoliško cerkvijo. Kar se mi zdi korektno za eno in drugo stran, da s poravnavo določi neki manjši znesek, kot bi lahko pripadel po sodni poti, ki bo manj obremenil proračun in davkoplačevalce in hkrati, da se še vedno zadosti zakonu in zakonski obveznosti, ki jo država ima. Tako da ravnamo zakonito, hkrati smotno, poslušamo te zneske zmanjšati, se pogajati, najti razumne rešitve. Ne morem pa popraviti tistega, kar je bilo v preteklih letih žal zavoženo. Zagotavljam pa, da bom tudi v prihodnjih mesecih na zadevo še osebno

pozoren, tako kot sem bil, da te postopke čim prej dokončamo. Te zadeve je treba zapreti in se posvetiti drugim temam, bolj pomembnim za našo prihodnost, ko bodo te zaprte. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Magistrica Alenka Bratušek, imate besedo za postopkovno zadevo, da se na naslednji seji opravi razprava o dogovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Če je 500 milijonov nepomembna zadeva, potem jaz ne vem, kaj so pomembne zadeve za tega predsednika in za to vlado.

Dejstvo je, da očitno vlada namerava pokriti vse odškodnine brez kakršnegakoli pogovora. To kaže proračun za leto 2017, kjer sredstva za odškodnine povečujete za več kot 40 milijonov evrov. Naš predlog je, da se to raje nameni za regres upokojencev. Ampak kakorkoli, nisem namigovala, da ne spoštujete zakona, spoštovani predsednik, ampak se vam predlagala, da z Rimskokatoliško cerkvijo poskušate najti dogovor, da se zaradi grehov, bančnih grehov, njihovih grehov tej odškodnini odpovedo. Če pa ne, imate kot predsednik vlade možnost ukrepati, predlagati spremembe zakonov za naprej, vse, kar se financira iz državnega proračuna. Če že nam poslanec ne morete povedati, kaj vse to je, verjamem, da imate zbrano, vsaj za 2 milijona teh izdatkov ste našli. Se pravi, da se da tudi na ta način kompenzirati to, kar Rimskokatoliška cerkev zahteva od ljudi. Ampak razumela sem, da ne nameravate, da nič v zvezi s tem ne boste ukrepali, torej nam ne preostane drugega, kot da mi v Državnem zboru zavijamo rokave in poskušamo poslanke in poslance prepričati, da je prav, da nekdo znotraj Rimskokatoliške cerkve odgovarja za 500-milijonske grehe, ki so jih naložili na hrbtna Slovencev in Slovenk. Ker za mene 500 milijonov evrov ni nepomemben problem kot za predsednika Vlade, jaz predlagam, da se o tej stvari, o tej zadevi, o teh milijonih pogovorimo v Državnem zboru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Magistrica Alenka Bratušek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj. Magister Branko Grims imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav.

Kdo nadzira nadzornike, je temeljna demokratična dilema vseh držav in vseh demokracij skozi zgodovino. Če bi bili najvišji demokratični standardi spoštovani v Sloveniji, se na točki, na kateri smo ta trenutek, ne bi nikoli mogli znajti. Spoštovani predsednik Vlade, oba sva bila v nekem širšem krogu ljudi, ko je nastajala nova demokratična slovenska ustava,

zato dobro veva, da je bila zastavljena tako, da se nikoli ne bi mogel vzpostaviti kakršen koli del nekega vzporednega tajnega pravnega reda in da bi bila vedno in povsod dosledno spoštovana načela demokratičnega nadzora in spoštovanja človekovih pravic. To je bil temelj vseh, izhodišče vseh, ko je nastajala nova slovenska ustava.

Danes pa smo priča temu, da je parlamentarni nadzor uresničevan preko Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, tako kot je to v večini demokratičnih držav, in je to edino demokratično telo, ki skrbi za takšen nadzor. Pa se je temu telesu, ko smo zahtevali od Policije dva njihova akta, to odreklo. Šlo je za navodilo o izplačevanju denarja morebitnim sodelavcem in pa tajnim sodelavcem in pa navodilo za uporabo tajnih metod in sredstev. Oba akta sta po vsem, kar je bilo do zdaj mogoče razbrati tudi iz besed odgovornih, takšne narave, da bi morala biti brez dvoma že vnaprej znana Komisiji za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, ker sta dela pravnega sistema, po katerem delujejo tisti, ki jih naša komisija nadzira. V danem primeru pa smo se očitno znašli pred nalogo, ko ocenjujemo s to temo neposredno povezano zadevo, konkretno zadevo Ornig. Zato smo posebej zaprosili za ta dva akta, pa je bilo to odročeno. Benjamin Franklin, eden od očetov ameriške ustave, je nekoč dejal: »Kdor za več varnosti žrtvuje del svoje svobode, bo na koncu ostal brez obeh. Brez varnosti in brez svobode.«

Spoštovani, gospod predsednik Vlade, zato vas sprašujem:

Kako boste zagotovili dosledno in neovirano spoštovanje najvišjih demokratičnih standardov parlamentarnega nadzora nad delovanjem varnostnih in obveščevalnih služb, vključno s kriminalistično policijo, tako da bo zadoščeno vsem ustavnim normam in najvišjim standardom ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, gospod poslanec mag. Branko Grims.

Kako bom zagotovil standarde nadzora nad varnostnimi in drugimi službami? Tako da bom samo nadaljeval dosedanjo prakso te vlade, ta nadzor bo potekal v skladu z ustavo in zakoni. Naj povem, da parlamentarni nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb ureja poseben zakon, ki ga poznate, ki natančno opredeljuje pristojnosti in naloge Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, v nadaljevanju jo bom imenoval kot komisijo. Ta komisija nadzoruje, kot veste, saj jo tudi vodite, varnostne službe ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, poleg ostalih, kamor spada tudi notranja organizacijska enota Policije v okviru uprave kriminalistične policije, ki je torej znotraj tega.

Zakon natančno določa, in to je zdaj pomembno, kateri so nadzorovani ukrepi in kaj nadzor te varnostne službe obsega. Zelo natančno je opredeljeno tudi izvrševanje nadzora varnostnih služb. Ta določa redno letno predložitev programa dela posamezne nadzorovane varnostne službe, vsake štiri mesece, po potrebi pa tudi izven tega roka, je dolžna poročati o uporabi nadzorovanih ukrepov.

Zakon komisiji, torej vaši spoštovani komisiji, omogoča, da zahteva podrobnejša pojasnila o raznih zadevah, o finančnem poslovanju z namenskimi sredstvi, o posameznih nadzorovanih ukrepih, ustno predstavitev predstojnika nadzorovane službe in tako naprej. Zakon torej dopušča takšen parlamentarni nadzor samo nad izrecno naštetimi nadzorovanimi oziroma tako imenovanimi prikritimi preiskovalnimi ukrepi in s tem povezanim finančnim poslovanjem za posebne namene. In sedaj poudarjam naslednje. Policija je do sedaj vedno in bo tudi v prihodnje korektno in v okviru njenih zakonskih pristojnosti sodelovala z vašo komisijo. To bom tudi sam vedno znova zahteval, če bo prišlo do problema. Ampak tako je ravnala tudi v primeru, ki je bi izpostavljen v zadnjem času, to je primer Ormig. Treba pa je vedeti, da Policija vaši komisiji ne more posredovati internih aktov, ki se med drugim nanašajo tudi na varovane metode policijskega dela. To je namreč kriminalistično-obveščevalna dejavnost, katere dolgoročen sistemski cilj je preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete. Za zavarovane policijske metode dela je tu zagotovljen sodni nadzor. To je ne neposredno vaše komisije, ampak sodni nadzor, ki je prav tako nadzor, ki ga vsi v tej državi priznamo kot legitimnega v takem primeru. Razkritje varovanih metod policijskega dela ni zajeto v zakonskem obsegu parlamentarnega nadzora, saj lahko, kot sem rekel, komisija nadzira samo izvajanje prikritih preiskovalnih ukrepov. Konkretnega primera Ormig ne morem in ne želim komentirati podrobneje, ne nazadnje stvar je še vedno v sodnem postopku na drugi stopnji, odločba ni pravomočna. Ampak zagotovo se tu strinjava, nadzor mora potekati v skladu s pooblastili in v zakonsko opredeljenem obsegu. In tudi sam si nadvse želim, da bi ta primer bil čim prej razčiščen s pravomočno odločbo, da vidimo, kaj se je tu v resnici zgodilo, kdo je za kaj odgovoren. Nadzorovane službe so pri izvajanju nadzora nasploh dolžne sodelovati z nadzornimi organi, ki pa morajo pri tem, kot sem rekel, upoštevati obseg svojih pristojnosti. Tudi v prihodnje bomo na Vladi absolutno podpirali delo vseh nadzornih institucij, tudi vaše, in jim omogočali, da bodo ta nadzor lahko izvajale maksimalno učinkovito. Ampak vsebinska razmejitev med nadzorovanimi ukrepi, ki so podvržene nadzoru vaše spoštovane komisije, in varovanimi metodami policijskega dela, katerih razkritje je pa možno le na obrazloženo zahtevo

sodišča, to je pomembna razlika. In čeprav je tu meja tanka, se lahko v primeru spora vsak organ obrne na sodišče, in odločba sodišča je vedno tista, ki potem na koncu odloči, kateri organ je za kaj pristojen, če tu nastane spor. Tako da tukaj obstaja pravno varstvo, ta varovalka je. Verjamem pa, da je bilo o tej zadevi s strani Policije korektno presojeno, da zadeva ni neposredno v tistem delu, kjer so se temu odrekli, pod vašim nadzorom, pač pa pod nadzorom pristojnega sodišča, kot sem to razložil.

Naj pa rečem, da se strinjam z vami, da ničesar takega, o čemer ste govorili, ne sme in ne bo ostalo skrito vam, vaši pristojni komisiji, sodiščem in drugim organom nadzora, po potrebi pa, kolikor je to dopustno, tudi seveda javnosti. S tem zaključujem ta odgovor. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani predsednik Vlade, moram reči, da sedaj čedalje bolj slutim, da se tukaj skriva zelo velik ustavnopravni škandal. Ko pravite, da je Policija korektno sodelovala, če vam lahko povem, je po zadnjih podatkih zadeva znotraj Policije že disciplinsko zastarala. Se pravi, so vse skupaj, po domače povedano, vrgli pod preprogo. Šlo pa je za očitno zlorabo sodelavca z uporabo posebnih metod in sredstev. Po domače rečeno, še in še ljudem, tudi nekaterim danes, ki tu sedijo v tej dvorani, se je nelegalno vdiral v njihove račune, v njihovo pošto, v njihov Facebook profil in še kam, in to potem, kar smo lahko izvedeli s strani vpletenih, z vednostjo ali celo po navodilih po nekaterih informacijah same Policije. To seveda še kako sodi v naš okvir, spoštovani predsednik Vlade. In za oceno njihovega ravnanja bi potrebovali ta dva pravilnika, kar pomeni, da je nepopisan škandal in nedemokratsko ravnanje, da se odreka, da bi komisija ta dva akta pridobila. Ustavno sodišče je večkrat reklo, da ni bistveno, kaj piše v naslovu akta. Bistvena je njegova vsebina. In dalo je dva kriterija, po katerih morajo biti stvari tudi celo javno objavljene. En kriterij je, da zadevajo neposredno uporabo in pa pravice, ki iz tega izhajajo, za javna sredstva, za denar davkoplačevalcev, kar v danem primeru brez dvoma je. In v drugem primeru, da presegajo zgolj okvir urejanja medsebojnih odnosov zaposlenih, ampak da posegajo tudi navzven, še zlasti in posebej takrat, ko gre za človekove pravice. In tudi ta kriterij je tukaj izpolnjen. To se pravi, ne samo nedemokratskost ravnanja, postavlja se tudi vprašanje ustavnosti, o čemer v končni fazi odloča ... / izklop mikrofona/

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miran Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa. Naj ponovim, da vsak nadzor nad Policijo, Ministrstvom za notranje zadeve kot celoto, obveščevalnimi dejavnostmi in službami, absolutno takšen nadzor mora biti dosleden, celovit, in to Vlada vseskozi zagovarja. Tudi sam bom vedno stal za tem. Pojasnil pa sem tudi, da gre za deljeno pristojnost in da je treba varovane metode policijskega dela obravnavati na drug način kot nadzorovane ukrepe, ki so neposredno podvrženi nadzoru vaše komisije. Če je prišlo do disciplinskega zastaranja na Policiji, je seveda pomembno, zakaj. Če so menili, da postopek ni utemeljen, potem ga verjetno niso sprožili. Mnogo stvari zastara, ker niso sproženi postopki, ker se nič ni zgodilo. Če je pa prišlo tukaj do nepravilnosti, se mora pa absolutno razkriti. Zato ravno poudarjam in ponavljam, za to so v tem primeru pristojna sodišča. Ne nazadnje tudi primer Ornig poteka na drugi stopnji pred pristojnim sodiščem. Če se bo tam izkazalo kaj takega, kar bi ponovno vrglo sum na koga drugega, se bo to nedvomno in takoj raziskalo. Policija bo prva, za katero bom zahteval, da se to razišče, če tudi v lastnih vrstah. Za enkrat za takšne indikatorje nimamo dokazov in čakam, da se ti postopki končajo. Vsekakor pa bi rekel, da moramo vsi spoštovati zakone. Spoštujemo jih, ne glede na naslove, imate prav, po vsebini. In vsebina je tukaj jasna. Varstvo v tem primeru in v vseh drugih pa je v tem, da vedno na koncu imamo neko pristojno sodišče, ki o teh zadevah odloča. Še posebej, če gre za domnevo o kršitvah človekovih pravic. V vsakem primeru je v Sloveniji to varstvo zagotovljeno. Če bo sprožen tu še kakšen dodatni postopek, bodo ti postopki stekli in bomo prišli do končnih ugotovitev. Za enkrat čakamo na tega in na druge ugotovitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Magister Branko Grims, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, glede na to, da je predsednik Vlade ustavni pravnik, moram reči, da tega zaostrovanja preprosto ne razumem. Obstaja že tudi ustavnopravna praksa na tem področju. Ko je šlo za tajni izraelski sporazum, se je Ustavno sodišče postavilo na stališče, da neobjavljenih aktov ne more presojeti, ker sploh ne obstajajo. V danem primeru, gospe in gospodje, pa se postavlja vprašanje, zakaj se ne želi Komisiji izročiti dveh dokumentov, ki brez dvoma sodita v okvir zadeve, ki jo Komisija obravnava. Zakaj se to skriva, gospe in gospodje? Kaj se hoče skriti? Koga se ščiti? In predvsem, kaj je ostalo od zagotovil o ustavnosti in zakonitosti, na osnovi katerih je bila izvoljena ta vlada. Noben izgovor tukaj ne pride v poštev, noben dokument iz te komisije, kar jo vodim, ni šel v javnost. To se pravi, če gre res za neke zelo zaupne zadeve, so brez dvoma na komisiji ustrezno spoštovane

in zaščitene v tem mandatu. Reči, da gre za neke posebne razmere ali pa ne vem, da je zdaj čas tak, da se to zahteva, oprostite, spoštovani predsednik vlade, če bo to izhodišče za naprej, glejte v tem trenutku proti Sloveniji spet koraka na stotine migrantov, vi pa ste zaustavili ustrezni zakonski predlog svoje lastne ministrice in ste jo s tem pustili na cedilu, pa še varnost javnosti, in prevzeli za to odgovornost. Ampak zdaj puščate pa na cedilu še ustavnost in zakonitost, pa ste ustavni pravnik, celo profesor ustavnega prava ste, in se zavedate kaj to pomeni. V danem primeru, gospe in gospodje, se odpira temeljno vprašanje, ali je Slovenija še demokratična država, če se edinemu telesu, ki opravlja parlamentarni nadzor v imenu javnosti, ne dovoli, se mu onemogoči, da bi to korektno opravljal. Vedno smo to vse opravili po najboljših močeh, mnoge sklepe smo sprejeli popolnoma soglasno. Tudi v danem primeru, ko se reče, naj se to prepusti nekemu drugemu, oprostite, gospe in gospodje – komu pa? Kako naj korektno ocenimo, kaj je ustrezno, kaj ni ustrezno? Kako naj opravljamo tisto, za kar nas je pooblastil ta državni zbor na osnovi Ustave Republike Slovenije, če nam ni dovoljen vpogled niti v celotno pravno področje zadeve, ki jo neposredno nadzorujemo? Tukaj, gospe in gospodje, je konec nadzora in s tem je konec demokracije.

Zaradi tega je nujno, da o tem spregovori Državni zbor na svoji seji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospod predsednik Vlade!

Sprašujem vas:

Katere ukrepe boste sprejeli, da se revščina med starejšimi v Sloveniji ne bo še naprej povečevala, temveč se bo začela zmanjševati?

Celo sedaj, ko že tretje leto zapored beležimo gospodarsko rast in so tudi napovedi za naprej obetavne, se gmotni položaj starejših in upokojenih slabša. Razlogi za to so v desetletni neustrezni politiki na področjih upokojevanja, sociale in delovnopravne varnosti. Zanimarja se tudi potencial tistih starejših, ki bi si ob primernih pogojih želeli delati tudi po upokojitvi. Med starejšimi je veliko revnih. Največ revščine pa je med starejšimi, ki živijo sami, še posebej med samskimi ženskami, pri katerih je stopnja revščine kar 2-krat višja kot pri splošni populaciji. Pod pragom revščine je v letu 2015 živelo 78 tisoč upokojenih, od tega 55 tisoč upokojenih žensk. Povprečna starostna pokojnina je danes

približno enaka znesku, ki predstavlja prag tveganja revščine. Se vam ne zdi sramotno, spoštovani predsednik Vlade, da obstaja v sorazmerno bogati Sloveniji, v kateri vlade z lahkoto mečejo milijarde evrov za odpravo napak finančnikov in si privoščijo poceni razprodaje nekdanj družbenega premoženja, ki ga je večino ustvarila starejša generacija, ki danes ne zmore več delati, tako velika množica starejših, ki si zaradi nizkih pokojnin ne morejo privoščiti ogrevanega stanovanja, zdrave prehrane, zdravil, ko zbolijo, in tudi potrebne zdravstvene oskrbe ter nege. Blaženje njihovih socialnih in zdravstvenih stisk je pogosto prepuščeno humanitarnim organizacijam, kar pa ni nesistemski in tudi ne pravičen ukrep.

Bela knjiga na področju pokojnin se ukvarja predvsem z ugotovitvijo javnofinančne vzdržnosti, pozablja pa na ljudi, ki z nizkimi plačami in pokojninami ne zmorejo dostojno živeti. Predlogi Bele knjige so namreč enaki dosedanjim, ki so pripeljali do nevzdržnega gmotnega položaja velikega deleža starejše populacije in ne morejo rešiti problema revščine.

Spoštovani gospod predsednik Vlade, sprašujem:

Kaj boste storili za ponovno rast razmerja med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo?

To razmerje je znašalo v letu 2015 le še 55,4 %, čeprav naj bi po priporočilih OECD znašalo 70 %. Demografski sklad je sicer lahko dolgoročno ustrezna delna rešitev za prihodnje generacije, ne rešuje pa problema starejših, ki danes živijo v revščini.

Prav tako so nesprejemljive mizerne plače mnogih delavcev, s katerimi ti ne morejo dostojno preživeti svojih družin. Ko se ti delavci upokojijo, je njihova pokojnina, četudi za celotno delovno dobo, podobna miloščini, s katero se ne da preživeti ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala, spoštovana poslanka, mag. Julija Bizjak Mlakar.

Vprašanje je pomembno in se zavedamo te problematike. Naj pa povem najprej, da je stopnja tveganja revščine v letu 2015 bila v Sloveniji 14,3 % in je prvič po dveh letih padla. Tudi v primerjavi s članicami Evropske unije so gibanja na področju stopnje tveganja revščine v Sloveniji relativno ugodna – ne za vse, ampak v povprečju, saj Slovenija v vseh teh letih spada med tisto tretjino članic Evropske unije, kjer je delež oseb, ki živijo pod pragom tveganja revščine, manjši od povprečja Evropske unije. Se pravi, situacija vemo, da ni dobra, ampak je napredek, sem ugotovil po podatkih, in tudi nismo med najslabšimi, ampak med celo boljšimi v okviru Evropske unije, kar pa nas nikakor ne odvezuje nadaljnjih ukrepov.

Revščina se v splošnem v Sloveniji zmanjšuje, tudi brezposelnost se je zmanjšala. Ampak res je, da ti ugodni trendi ne veljajo za vse skupine prebivalstva. Zlasti med starejšimi, omenili ste samske ženske, je še vedno višja ta stopnja revščine kot pri splošni populaciji. Tega se zavedamo in zato tudi ukrepamo.

V pripravi je novela Zakona o socialnovarstvenih prejemkih. Tukaj želimo s predlaganimi spremembami razširiti krog upravičencev do varstvenega dodatka in s tem znižati revščino med starejšimi. Ta zakonski predlog je že na medresorskem usklajevanju na Vladi in bo, upam, kmalu prišel do Državnega zbora. Nadalje. Vlada redno sofinancira preko pristojnega ministrstva za delo programe socialnega varstva, ki jih pretežno izvajajo nevladne organizacije, ki se lažje in predvsem hitreje odzivajo na individualne potrebe in starejšim zagotavljajo socialno vključenost v obliki dnevnih centrov skupin za samopomoč in podobno. Vključitev v programe je brezplačna, država pa za to namenja denar. V letu 2016 doslej 800 tisoč evrov. Vlada tudi že izvaja aktivnosti, ki bodo podlaga za posodobitev pokojninskega sistema. Na pristojnem ministrstvu je bilo tako aprila 2016 ustanovljena delovna skupina, ki bo na podlagi izhodišč iz Bele knjige pripravila nadaljnje prilagoditve pokojninskega sistema. In tukaj vemo, da moramo na podlagi izračunov simulacijskih učinkov zagotoviti dolgoročno javnofinančno vzdržnost pokojninskega sistema in ustrezne dohodke v starosti tudi po izteku predhodnega obdobja iz pokojninske reforme iz leta 2013. Ker pokojninski sistem temelji na zavarovalniškem principu, je višina pokojnine odraz višine plač ter dolžina obdobja, v katerem so bili plačani prispevki med aktivno dobo. Tukaj naj poudarim, da je za to še posebej pomembno to, kar se, hvala bogu, dogaja, povečanje zaposlenosti, odpiranje novih delovnih mest, kajti s tem bomo najbolje na dolgi rok pomagali vsem, ki so ta hip še vedno na meji revščine ali pod to mejo in vsem tistim, ki težko kot upokojenci živijo s svojimi pokojninami. Če zagotovimo kakovostna delovna mesta, za to pa rabimo razvoj gospodarstva, gospodarsko rast, potem bomo konkurenčni, potem bo tudi družba na sploh imela več prihodkov in bomo enostavno lahko pomagali tudi tukaj. Pomembno pa je, ali se posameznik upokoji starostno ali predčasno. V Sloveniji se posamezniki pogosto upokojujejo takoj, ko izpolnijo prve pogoje za upokojitev, kljub temu da se jim pokojnina v primeru predčasnega upokojevanja lahko zato trajno zniža tudi do 18 %. Najnižje pokojnine imajo tako načeloma zavarovanci, ki ne dosežejo 40 let pokojninske dobe. Zato moramo poskrbeti, in na tem se dela, da bodo zavarovanci delali dlje, seveda v nekem ustreznem sorazmerju glede na različne vrste poklicev ter da se bodo predvsem tudi mladi hitreje vključevali na trg dela, kajti tu vemo, da smo tudi med zadnjimi v Evropi. To smo prepoznali že v tem mandatu in zdaj

delamo tudi tukaj načrte, kako to čim bolj učinkovito spremeniti. Naj tudi povem, da me veseli, da je bila ravno v soboto na seji odbora sprejeta odločitev, ki jo je podprla tudi koalicija, da bo januarja poleg že predvidene uskladitve pokojnin, torej pokojnine se bodo povečale še nekoliko več, na 1,15 %. Ni veliko, je pa napredek in znak, da vlada usklajuje pokojnine, da misli resno. Z vsemi temi ukrepi, ki sem jih omenil in tistimi, ki bodo sledili, bomo Slovenijo postavili na pot nekega vzdržnega sistema, ki ne bo dovoljeval revščine. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za ta pojasnila.

Želela bi povedati, da sem vam zastavila to vprašanje, ker poznam načrtovane ukrepe, ki ste jih tudi našteali, in vem, da ne prinašajo rešitve problema, na katerega opozarjam. Tudi v Desusu se ves čas trudimo za redno usklajevanje pokojnine, za kar pa vse vlade, tudi vaša, običajno nimajo dovolj posluha. Te dni se je moral Desus trdo pogajati z vami, da bo januarska uskladitev pokojnin približno 1,15 % in ne le 1 %, kot je bilo najprej načrtovano. Ne glede na to pa lahko ugotovimo, da le usklajevanje pokojnin ni več dovolj.

V izogib revščini med starejšimi potrebujemo drugačne ukrepe od doslej predlaganih. Ustrezni bi bili na primer naslednji ukrepi: zvišanje pokojnin na raven, ki bi jo pokojnine dosegle, če preteklih zamrznitev ne bi bilo; uzakonitev dostojne minimalne plače, s katero se da preživeti družino, da zaposleni ob upokojitvi ne bi zdrsnili v revščino; uzakonitev dostojne minimalne pokojnine; postopno povečanje prispevkov delodajalcev na raven, kot jo za pokojnine plačujemo delojemalci; uvedba brezplačnega obveznega zavarovanja za dolgotrajno nego in ukinitvev doplačil za zdravstvene storitve manj premožnih, saj je za socialno državo nesprejemljivo, da lahko bolezen pahne posameznika v revščino; spodbude starejšim za delovno aktivnost po upokojitvi; učinkovitejša politika zaposlovanja mladih in podobno.

Spoštovani gospod predsednik Vlade:

Kaj boste vi storili za spremembo, za mnoge ljudi neznosnih in nepravilnih razmer, da bodo lahko naši državljani in državljanke dostojno živeli tudi v starosti?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Kaj bom storil kot predsednik Vlade, sem na nek način že povedal. Podprl vse ukrepe, ki gredo v izboljšanje stanja v naši državi, v zmanjšanje

revščine, odpravo revščine. In oprostite, bi ponovil to, česar očitno ne veste, da smo v tej vladi po dolgih letih spet začeli usklajevati pokojnine, česar prej nismo, da ta vlada prinaša večjo zaposlenost, da prinaša vse tisto, kar sem prej navedel, revščina pada, po dveh letih imamo spet nižjo stopnjo. Naj poudarim, da če vi tega ne veste, vaša stranka na čelu z gospodom Erjavcem je podprla do zdaj vse te ukrepe in vsa ta usklajevanja so bila dogovorjena v okviru treh koalicijskih strank, samo Desus ne more v vladi sprejeti nobene takšne odločitve, sprejemata jih tudi SMC in SD. Zato verjetno vi ne veste točno, kaj se dogaja v vaši stranki, pa bi predlagal da se pozanimate, kajti Desus je bil vedno del koalicije, ki je bil čvrsto v teh zadevah. Tu smo vse zadeve sprejeli dogovorno in to bo lahko tudi potrdil predsednik vaše stranke, in verjamem, da tudi predsednik poslanske skupine in vsi ostali. Razumem, da morda tukaj zastopate neko individualno mnenje, do katerega ste upravičeni, ampak kot sem rekel, ta vlada ima jasno začrtano smer. Tudi upokojenci in vsi, ki so pod pragom revščine, in vsi, ki nimajo plač, ki so nezaposleni, so v našem obzorju velike skrbi, prednostno, zato se trudimo in se bomo trudili še naprej.

Kot predsednik Vlade si bom nadvse prizadeval predvsem za te sloje prebivalstva, je pa normalno treba gledati na to, da družba napreduje v celoti, da se cel sistem premika na bolje. Zato ste lahko prepričani, da bomo v tej smeri tudi nadaljevali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade Republike Slovenije se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja postavljena na 22. seji Državnega zbora. Minister za zunanje zadeve gospod Karl Erjavec bi moral odgovoriti na vprašanji mag. Branislava Rajića v zvezi z reorganizacijo mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev, tudi države afriškega kontinenta ter dr. Mateja T. Vatovca v zvezi z označevanjem izdelkov iz nezakonitih naselbin v Palestini, vendar je danes odsoten zaradi udeležbe na Svetu za zunanje zadeve v Bruslju.

Poslanca sprašujem, če vztrajata pri ustnem odgovoru, ali morda želita pisni odgovor ministra.

Postopkovno, dr. Matej T. Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Jaz bi imel eno statistično opazko glede prisotnosti ministra Erjavca na sejah Državnega zbora. Jaz sem šel pregledat njegovo prisotnost na vseh rednih sejah, od 2. redne seje, ko je Vlada začela delati, do danes, in minister je bil prisoten na 7 od 23 sejah.

Jaz se sprašujem, ali je sploh smiselno, da postavljamo ustna poslanska vprašanja

ministru za zunanje zadeve, ker ga praktično tako rekoč skoraj nikoli ni. To vprašanje, ki je danes na dnevnem redu, je že drugič podaljšano, jaz bom danes zahteval pisni odgovor, ker verjetno ni pričakovati, da bi kaj kmalu dobil ustni odgovor.

Bi pa rad opozoril na, mislim da peti odstavek 235. člena, kjer je odsotnost ministra na delu Državnega zbora lahko opravičena le na podlagi odločitve Kolegija predsednika Državnega zbora in danes mislim, da te podlage nimamo in vas na nek način pozivam oziroma prosim, da poskušajte zagotoviti prisotnost vseh ministrov, mislim pa da je zelo pereča prisotnost ministra Erjavca.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj najprej bom odgovoril na to vprašanje, potem pa ugotovil, kaj je z odgovori.

Svet za zunanje zadeve, ki je danes, je vsekakor opravičena odsotnost. Glede tega mi je absolutno jasno, da je tovrstno dogajanje na ravni Evropske unije tisto, ki mu je ta institut opravičila namenjen. Včasih so lahko tudi kakšni drugi razlogi, ampak v tem primeru to vsekakor je takšna zadeva. Ne morem ta trenutek govoriti o celotnem obdobju, bom preveril. Najprej bom preveril, potem pa se bom odločil, kaj na podlagi tega narediti. Ta trenutek ne morem preveriti za toliko časa nazaj.

Kar se pa tiče samih vprašanj, vi torej zahtevate tokrat pisni odgovor, mag. Branislav Rajič pa ustnega. To lahko ugotovim na tej točki. Zaradi tega bo potem na prvo vprašanje minister odgovoril ustno na naslednji seji zbora.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja, postavljena na 23. seji Državnega zbora.

Najprej bo minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospod Zdravko Počivalšek odgovoril na vprašanje gospoda Marijana Pojbiča v zvezi s povračilom škode zaradi migrantskega vala.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani gospod predsednik, poslanke in poslanci, spoštovani gospod poslanec.

Najprej poudarjam, da Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ni pristojno za ocenjevanje gospodarske škode zaradi migrantske krize. Zakonska podlaga za povračilo škode z naslova množičnih migracij ne obstaja. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami opredeljuje naravne in druge nesreče ter celoten sistem varstva pred nesrečami, ne predvideva pa odprave posledic nesreč. Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč opredeljuje le odpravo posledic pred naravnimi nesrečami, ne opredeljuje pa odprave posledic drugih nesreč oziroma kriznih razmer, kamor bi lahko spadala tudi begunska kriza.

Poudarjam, da v primeru migrantskega vala niso bile razglašene krizne razmere, na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo

pa smo ne glede na to konec leta 2015 opravili analizo škode na najbolj ogroženih območjih, in sicer v občinah Šentilj, Gornja Radona in Brežice. Skupna višina prijavljene škode zaradi izpada dohodka v občini Brežice je bila ocenjena na milijon 240 tisoč evrov, v občini Gornja Radona 302 tisoč evrov in v občini Šentilj na milijon 192 tisoč evrov. Skupaj je predvidoma nastalo v vseh treh občinah za 2 milijona 735 tisoč evrov izpada dohodka. Največ škode so imela podjetja, ki sodijo v sektor storitvene dejavnosti, zaradi takrat na teh mestih oteženega prehoda meje uporabnikov storitev z druge strani. Podatke so posredovala podjetja na osnovi našega poziva in niso preverjeni oziroma je metodologijo izračuna izpada dohodka vsako podjetje določilo po svoje.

S to analizo se je na 68. redni seji dne 23. decembra 2015 v okviru Poročila o opravljenih aktivnostih ob drugem valu migracij na ozemlju Republike Slovenije v času od 15. 10. do 8. 12. 2015 seznanila tudi Vlada Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije se ni odločila za povračilo škode. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pa je kljub vsemu v okviru svojih možnosti in inštitucij, ki jih ima, intenziviralo promocijo Slovenije v obmejnih območjih na južnem in na severnem delu z namenom, da v obdobju po zaključku te migrantske krize maksimalno hitro vzpostavimo to čezmejno storitveno aktivnost. Zavedamo se, da to ni v celi povrnilo škode podjetjem, jo je pa vsaj v maksimalni možni meri ublažilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

To, kar sem sedaj poslušal ministra, to ti gre lahko samo na bruhanje. Enostavno se normalen človek na to njegovo izvajanje ne more drugače odzvati. Povedal je, koliko je bilo storjene predvidene škode. Povedal je, da je bila škoda, se je zgodila in povedal je tudi, kdo je kriv, da je do te škode prišlo. In potem hkrati pove, da Vlada se ni odločila za povračilo škode. Drage poslanke in poslanci, koalicija – kaj se je vam kaj zgodilo slučajno? Kakšno vlado imate pred seboj? Kako si upa minister priti v Državni zbor in na tak način obrazložiti, da Vlada Republike Slovenije, ki je svojim državljanom in državljanom zaradi svoje nesposobnosti povzročila takšno in takšno škodo, je ne bo povrnila. Sedaj pa vas minister sprašujem, če bi imeli svoje podjetje in bi vam nekdo naredil škodo, na katero niste imeli nikakršnega vpliva, ali bi vi zahtevali odškodnino ali ne, ali bi vi bili opravičeni do te škode ali ne. Vas sprašujem. Kaj bi vi v takem primeru naredili, če bi vam stranka, ki vam je povzročila škodo, napisala, da se ni odločila povrniti škodo tistim, ki jim je bila storjena? Kaj bi vi v tem primeru naredili? Kakšna država je to? V kakšni državi živimo?

Pri, svetem bogu, resnično več ne razumem tega, resnično, gospod Počivalšek. Jaz ne trdim, da ste vi edini krivec za to, ker enostavno očitno ste povedali, da tako nimate nobene besede v tej vladi, da se je pač vlada drugače odločila. Ste nekaj predlagali, ampak vi ste pač tukaj toliko, da mora vlada imeti ministra za gospodarstvo. In to je žalostna resnica sedanje vlade in te koalicije. In odgovorite mi, gospod minister – kaj bi vi storili v primeru, da bi bila škoda narejena vašemu podjetju? Prosim, konkretno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za dopolnitev odgovora.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani gospod poslanec, niste me dobro poslušali. Povedal sem glede ocene in števil, ki so bile posredovane, da številke podjetij niso preverjene, da zadeva in sama metodologija ocene škode je neuskajana.

Drugič, povedal sem, da je ministrstvo v okviru svojih možnosti, glede na to, da je bila večina te škode narejena na storitvenem področju, to pomeni, da se zaradi migrantske krize ta čezmejni promet na področju storitev oziroma koriščenja storitev naših podjetij s strani državljanov južnega in severnega dela države, glede na te tri kraje, o katerih sem govoril, ni odvijal. Zato smo mi kot ministrstvo z intenzivnimi dodatnimi promocijskimi aktivnostmi obema območjema, na severu in na jugu, naredili vsaj malo ublažitev skozi dodatno promocijo na tem področju.

Tako da eksaktno o teh številkah ne moremo govoriti. Sem pa sam obiskal obe območji in se seznanil s situacijo, ki je nekatere dejansko, kot ste rekli, bolj prizadela. Vendar smo kljub vsemu v okviru naših možnosti tem podjetjem s promocijo pomagali vsaj naprej gledano. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj bo gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, odgovoril na vprašanje Ivana Škodnika v zvezi z nazivom Zelena destinacija sveta.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, gospod poslanec!

Slovenija je ob svetovnem dnevu turizma 27. septembra 2016, ko je v Ljubljani potekala dvodnevna konferenca Global Green Destinations Day, ki je v osrednji zeleni destinacijski dogodek na globalni ravni, kot prva država na svetu prejela prestižno priznanje zelena država oziroma zelena destinacija sveta. Na tem dogodku so bile razglašene najboljše prakse svetovnega zelenega in trajnostnega turizma. Slovenija se je pridružila celostnemu ocenjevanju po kriterijih Global Destinations in od sto možnih točk dosegla visokih

petindevetdeset točk ter tako postala vzorčni model za ves svet. Veseli smo izjemno dobrega odziva turističnih destinacij in ponudnikov turističnih storitev. Na podlagi Zelene sheme slovenskega turizma, ki ga je pripravila Slovenska turistična organizacija, je znak Slovenia Green v Sloveniji prejelo sedemnajst destinacij in deset ponudnikov namestitev. V postopku ocenjevanja je še več destinacij in ponudnikov namestitev. Navedeno pomeni, da je Slovensko turistično gospodarstvo zelo dobro sledilo in sledi trendom zelenega turizma. Destinacije in ponudniki turističnih storitev se zavedajo konkurenčnih prednosti, ki jih usmerjenost v trajnostni turizem prinaša, in sicer dvig prepoznavnosti in ugleda, dvig števila turistov, ciljne skupine višjega dohodkovnega razreda, višje cene, dvig prihodkov in dodane vrednosti. Ne glede na to ne gre zanemariti tudi dejstva, da turistični ponudniki na takšen način skrbijo za okolje in ljudi, ki v tem okolju živijo. Slovenija je prepoznavna kot trajnostno naravnana turistična destinacija.

Tega brez aktivnosti vseh ključnih deležnikov slovenskega turizma in zelo učinkovite promocije ne bi bilo. Ključno je, da z navedenimi aktivnostmi v smeri trajnostnega razvoja pospešeno nadaljujemo in razvijamo inovativno turistično ponudbo in podrobno promocijo. Na ministrstvu imamo aktualna dva javna razpisa – javni razpis za razvoj novih in inovativnih turističnih proizvodov v višini 4,2 milijona evrov nepovratnih sredstev in pa javni razpis za spodbujanje uvajanja in implementacijo okoljskih znakov za turistične nastanitve v višini 28 tisoč evrov. Pri obeh je pomembna trajnostna komponenta. Da bi lahko našo ponudbo učinkovito tržili, smo v letu 2015 Slovenski turistični organizaciji zagotovili ponovno samostojno delovanje in ji za delovanje v letu 2016 bistveno, za 106 %, povišali proračun. Z evropskimi sredstvi v višini 3,7 milijona evrov smo izvedli največjo promocijsko kampanjo v zgodovini slovenskega turizma. Slovenski turizem ponosno nosi znamko I feel Slovenia in pod njenim okriljem kaže svoj zeleni značaj. V novem strateškem obdobju bomo nadaljevali pot trajnostnega turizma. Naša vizija je, da bo Slovenija postala petzvezdnična destinacija za zelena, aktivna in zdrava doživetja. Osnovni cilj bo ustvariti tri milijarde evrov prilivov z naslova izvoza potovanj letno. Verjamem, da jih lahko ustvarimo na trajnostni način. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj bo ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, odgovorila na vprašanje Mihe Kordiša v zvezi s postopkom izdaje okoljevarstvenega soglasja družbi Ekologija, podjetje za zbiranje in pridelavo surovin, d. o. o.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovani poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec gospod Miha Kordiš, hvala za vprašanje.

Ekologija, d. o. o., ima na lokaciji Škofja Loka izdano okoljevarstveno dovoljenje z dne 8. 10. 2013. Naša agencija, Agencija Republike Slovenije za okolje vodi združen upravni postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja. Ti dve dovoljenji oziroma cel ta postopek pa se še rešuje. Znotraj tega postopka je zahteva, da se povečajo kapacitete, naprave na 22 ton nevarnih odpadkov na dan in 12 ton nenevarnih odpadkov na dan. V okviru postopka je bila z vabilom sklicana ustna obravnava na lokaciji naprave z namenom razjasnitve vseh dejstev in okoliščin v okviru navedene zadeve in opravljena je bila ustna obravnava 11. 2. 2016. Sam postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja še ni zaključen, izvedena pa je že bila javna razgrnitev osnutka okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja, v okviru katere je zahtevo za vstop podalo večje število zainteresiranih posameznikov in javnosti. O vseh teh zadevah pa še ni bilo odločeno.

Ugotovitve iz zapisnika o ustni obravnavi in ogledu upravljavca Ekologija, d. o. o., vam lahko posredujemo v pisni obliki. Sama nimam namena brati ugotovitve iz zapisnika predvsem zaradi tega, ker na ogledu nisem sodelovala, sama si teh stvari nisem ogledala in potem lahko izseki iz takega zapisnika, ki ima 12 točk, toliko so mi pripravili, zvenijo zelo nenavadno.

Glede nadzora nad poslovanjem Ekologije, d. o. o., pa vam lahko posredujem še informacijo inšpekcijskih služb, ki nadzira to podjetje, in sicer so v letu 2014 bile ugotovljene kršitve določil potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov in načrta zbiranja odpadkov. Ta dva dokumenta sta bila izdana v letu 2012 v aprilu. Ker zavezanec ni sledil odločbi, je bil uveden izvršilni postopek z denarno priselitvijo, v februarju letošnjega leta pa je bilo ugotovljeno, da je zavezanec odpravil kršitve predpisov in inšpekcijski postopek je bil ustavljen.

Ta kratek nabor dogajanja na nek način posreduje informacijo, da okoljevarstveno soglasje oziroma okoljevarstveno dovoljenje ni izdano, da je vse odvisno tudi od načina in pa argumentov, s katerimi bodo zainteresirani posamezniki in pa javnost, ki so vstopili v sam ta postopek, zagovarjali svoje interese. To pomeni, da je njihov namen še povsem odprt in dopušča tudi mnoge rešitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Gospa ministrica je nekako formalno povzela potek dogajanja z okoljevarstvenim dovoljenji in soglasji v zvezi s škofjeloško Ekologijo, d. o. o. Pri tem se je pa zelo eksplicitno izognila vsebini tega, tako da naj ponovim zadnji dve vprašanji, ki to vsebino

predvsem tangirata, sta tudi nekoliko bolj načelne narave in manj formalna. Prvo vprašanje se glasi:

Zakaj se je podjetju, ki je več let kršilo zakonodajo, ki je predelovalo nevarne odpadke brez dovoljenj, omogočila legalizacija poslovanja, namesto da bi se jim poslovanje onemogočilo?

Kako vi kot resorna ministrica gledate na tako prakso?

In naprej:

Ali gre v konkretnem primeru za postavljanje interesa kapitala pred voljo in dobrobit lokalnega prebivalstva?

Kako se kot resorna in pristojna ministrica opredeljujete do tega primera?

Popolnoma sem si na jasnem, da postopek na Arsu, izdaja dovoljenj itn., še ni zaključen, ampak raje to sprašujem sedaj, ker, saj veste, kako gre, po toči zvoniti je prepozno. Imamo obrat za predelavo nevarnih odpadkov, pod izjemno sumljivimi varnostnimi standardi se vse skupaj dogaja, domneva je, da želi to podjetje kovati ekstra dobičke na račun okoljske varnosti Škofje Loke, lokalnega prebivalstva in tako naprej. Če bi tukaj prišlo do nesreče, v resnici Ekologija, d.o.o., preneha biti škofjeloška zgodba pa postane nacionalna katastrofa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Moram povedati, gospod poslanec, da vaša trditev, da podjetje posluje nelegalno, sem nekako demantirala s poročilom inšpekcijskih služb. Če pa imate kakršne koli dokaze, da je podjetje poslovalo v nasprotju z zakonodajo, pa mislim, da veste, kam je te dokaze treba predložiti. Tako da na vaše navedbe sem po odgovoru inšpekcijskih služb povedala, da je bila ena kršitev, ta je pa nalagala zavezancu, da uredi, in sicer potrdilo o vpisu v evidenco zbiralca odpadkov in načrta zbiranja odpadkov. V februarju letošnjega leta pa je odpravil te kršitve.

Kaj kot ministrica menim o postopkih, za katere je treba pridobivati okoljevarstvena dovoljenja? Mislim, da sem to že kar nekajkrat razlagala. Dejstvo je, da smo mi v letošnjem letu prenesli kar nekaj uredb za prenos IED direktive. Gre za vsa podjetja z dovoljenjem IPPC, ki morajo pripraviti oziroma poslovati s spremenjeno novejšo zakonodajo.

Konkretno za podjetje Ekologija, d.o.o., prav gotovo veljajo vsa določila, kot veljajo za druga podjetja. Ne glede na njihove poslovne rezultate, poslovne možnosti so predpisi, je zakonodaja peljana v smislu, da pred zakonom so tudi podjetja enaka. Je pa res, da ko govorimo o okolju, se velikokrat omenjajo neki finančni interesi. Res je tudi, da so finančni interesi. Res pa je tudi, da je zagotavljanje ne

nazadnje delovnih mest ena od nalog našega ministrstva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Predsedujoči, pogledjte, ministrica se je v primeru Ekologije, d. o. o., pozicionirala zelo podobno, kot se tudi kakšen naš lokalni politik pozicionira, ko v nasprotje postavlja delovna mesta z okoljem. Se pravi, bodisi riskiramo okolje za delovna mesta, bodisi zaščitimo okolje in teh delovnih mest ne bo. Socialisti pravimo, da je to lažna dilema. Prav nasprotno, ustvarjati moramo delovna mesta, ki lahko delujejo v kohabitaciji z okoljem, ki nimajo težav s tem, da naše okolje varujemo, pa ne samo v smislu narave, ampak tudi v smislu družbe, torej prebivalce, prebivalke v danem primeru iz Škofje Loke.

Kar se tiče nelegalnega poslovanja. Pogledjte, delo tam se je začelo leta 2009, sami ste pa povedali, da so dobili dovoljenje šele 8. 10. 2013. Tukaj imamo takoj luknjo, široko štiri leta, v tem letu je podjetje opravljalo svoj »business as usual«, pri tem se je kratko malo požvižgalo na papirje. Sami ste omenili tudi kršitev, ki jo je navedla inšpekcija, ta kršitev naj bi bila odpravljena s februarjem letošnjega leta. Spet lahko pogledamo dovoljenje, prejeto v oktobru leta 2013, potem pa tukaj do 2016 spet manjkajo tri leta, ko je bil obrat za predelavo nevarnih odpadkov v kršitvi.

Kar želim izpostaviti tukaj, je naslednje. Skrbijo me posledice nesreče, ki se lahko pripeti v Ekologiji, d. o. o. Ne samo zato, ker je predelava nevarnih odpadkov, kakorkoli obrnemo, rizičen posel, ampak tudi zato, ker se kaže, da je zaščita okolja pred morebitno nesrečo izrazito pomanjkljiva. Tukaj je kanalizacija, ki je speljana direktno v kanalizacijo loške predilnice in potem naprej v Soro, poleg čistilne naprave se izliva. Tako da v primeru, da pride do nesreče, se zastupi najprej ta interna kanalizacija, zastupi se Sora, zastupi se Sorško polje, uniči se čistilna naprava, kar takoj postavlja vprašanje, kdo bo za to plačal. Ni bila prazna retorična operacija to, kar sem dejal, da je Ekologija, d. o. o., ravnokar škofjeloški problem, v primeru nesreče pa postane nacionalna okoljska katastrofa.

Zato predlagam razpravo o odgovoru ministrice, ki se očitno raje pozicionira na stran kapitala kot na stran ljudi. Kaj bo pa zaključek na Arsu v zvezi z dovoljenji za širitev obrata prinesel, moramo pa ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Miha Kordiš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica, ostali ministri in ministrica!

Moje vprašanje se nanaša na obdobje avgusta tega leta, ko je ministrica za finance zaključila izvrševati državni in občinski proračun na način, da so odhodki zamrznjeni, razen če jih ne odobri Ministrstvo za finance posebej. To pomeni, da s podzakonskim aktom, ki je bil takrat sprejet, se pravi Pravilnikom o zaključku izvrševanja državnega in občinskih proračunov, enostavno lahko zamrznemo odhodke ali pa so ti predmet posebnega postopka, kako se bodo dejansko izplačali. Z drugimi besedami to tudi pomeni, da jutrišnja in pojutrišnja razprava o državnih proračunih za leti 2017 in 2018 dejansko nima nekega velika pomena, kajti ministrica za finance lahko kadarkoli v letu enostavno zaključi z izplačevanjem odhodkov. Tukaj je vprašanje na mestu predvsem v zvezi s tem, ali lahko potem s pravilnikom dejansko spremenimo vse tisto, kar Državni zbor izglasuje v dveh letih in kaj od tega ostane.

Ampak mene danes zanima:

Kako poteka v praksi to neprevzemanje obveznosti, kaj se na odhodkovni strani na proračunu dogaja?

Ali prihaja do zamika plačil, ker vemo, da imamo zakonsko določen plačilni rok, to ga imajo državne ustanove?

Ali se zaustavljajo postopki javnih naročil v zvezi s tem?

Kakšen je skupen znesek do zdaj zaustavljenih obveznosti?

Kakšna je ocena realizacije do konca leta?

Ali je ta realizacija tudi navedena v teh proračunskih dokumentih, o katerih bomo govorili jutri in pojutrišnjem?

Koliko so realne te ocene?

Kako to vpliva na izvajanje evropskih projektov?

Kaj se dogaja v zvezi s tem, da imamo na nek način zamrznjena sredstva ali vsaj deloma zamrznjena sredstva na področju evropskih projektov?

Kaj se bo dogajalo do konca leta?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Pravilnik o zaključku leta ima zakonsko podlago v 95. členu Zakona o javnih financah, ki določa, da ga je treba izdati do 30. septembra tekočega leta. Ne določa najzgodnejšega roka sprejetja tovrstnega pravilnika. Pravilnik je bil tudi v letošnjem letu sprejet v skladu zakonskimi

pooblastili, ki jih ima vsakokratni minister za finance. Vsebinske rešitve se nanašajo predvsem oziroma samo na državni proračun, zgolj tehnične rešitve in napotilo županom, do kdaj morajo izdati pravilnike o zaključku leta občinskih proračunov, se nanašajo tudi nanje. Naj opozorim, da se pravilnik nanaša na prevzemanje novih obveznosti in ne na omejevanje izplačevanja odhodkov. Vse obveznosti, ki so prevzete, se tudi izpolnjujejo v skladu z zakonskimi roki, torej načeloma v 30-ih dneh, v posebej utemeljenih primerih pa nam Zakon o javnih financah in Zakon o izvrševanju proračuna omogočata, da ta plačilni rok tudi skrajšamo. Pravilnik že sam po sebi določa nekatere izjeme, v skladu s katerimi ta vsebinska rešitev, ki omejuje prevzemanje novih obveznosti, ne zadeva zakonskih obveznosti, plačila obveznosti iz naslova zadolževanja države, plačilo v zvezi s službenimi potovanji, transferji v sklade socialnega zavarovanja, plačilo obveznosti po pravnomočnih sodnih in upravnih odločbah in tudi ne zadeva izplačil oziroma prevzemanje obveznosti v breme namenskih evropskih sredstev. V skladu s povedanim lahko konkretno odgovorim, da zaradi sprejetja tega pravilnika in njegovega izvajanja ni treba oziroma ni nikakršnega zadrževanja plačil. Plačila se izvajajo v zakonsko določenih rokih. Prav tako ni nobenih omejitev v zvezi z izpeljavo javnih naročil v tistih primerih, kjer so bili postopki začeti že pred sprejetjem oziroma pred začetkom veljavnosti tega pravilnika, če pa se nova javna naročila nanašajo na prevzemanje obveznosti, ki niso izvzete že po samem pravilniku, je izvetje mogoče doseči, če se izkaže, da gre za nujne odhodke.

Skupnega zneska zadržanih odhodkov vam v tem trenutku ne morem predstaviti, to bi zahtevalo tehnično spremljanje vseh zahtevkov, vendar v splošnem lahko ocenimo, da se z izvajanjem oziroma z omejevanjem prevzemanja novih obveznosti zagotavlja ne samo, da bo proračun izvršen v skladu z ocenami realizacije, ki so bile podlaga za pripravo proračunov 2017, 2018, ampak se bo omogočilo, da se v tem okviru pokrijejo tudi nekateri nepredvidljivi odhodki, ki so nastali v zadnjem obdobju. Gre v bistvu za zakonsko utemeljen ukrep, ki nam pomaga pri tekočem izvrševanju proračuna, ki so se ga posluževala vlade tudi v preteklosti in, kot že rečeno, ima svojo legitimiteto v 95. členu Zakona o javnih financah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Skupnega zneska nimamo. Jaz ne trdim, da je ta ukrep nelegitimen. Jaz trdim samo, da je nelogičen, da Državni zbor sprejema proračun vsako leto, tudi za 20 let nazaj, v Državnem

zboru, tako kot bomo to delali jutri in pojutrišnjem, potem se pa enostavno ta odločitev razvodeni s pravilnikom, ki je stvar ministra, enega ministra, niti ne stvar Vlade. Zaradi tega je početje, bom rekel, in sploh zakonska ureditev, kako se to lahko naredi, vprašljiva. To je prava zadeva, ampak to niti ni vprašanje, to je verjetno stvar širše razprave.

Druga zadeva, pa je, da nimamo dejansko ocen, ker je tudi ministrica dejansko povedala, da nima skupnega zneska, kako se to izvaja. In nimamo niti zneska, kako to vpliva na gospodarsko aktivnost. Res je, že obstoječe pogodbe naj bi seveda veljale. Vendar kaj je pri gradbenih delih.

Kako se tukaj zaustavljajo gradbena dela in kako se nadaljujejo, glede na to, da imamo lahko krovno pogodbo in potem še ostale pogodbe in tako naprej?

Drugo vprašanje:

Kako je z evropskimi sredstvi?

Mi evropskih sredstev ne črpamo v zadostni meri in ne črpamo jih zaradi tega, ker ni projektov. Pa še tisti, ki so, so lahko na podlagi tega pravilnika zaustavljeni.

Kaj se bo zgodilo tudi zaradi tega z evropskimi sredstvi drugo leto, ko že moramo letos dati dejansko podatek o tem, koliko bomo izvedli tistega načrtovane, kar smo dejansko naredili?

Če tega ne bomo pravilno naredili, bomo izgubili vsa evropska sredstva, še vrniti bomo morali tista, ki smo jih dejansko že dobili.

Jaz bi res prosil za nekoliko natančnejše odgovore, spoštovani predsednik in spoštovana ministrica.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa še enkrat, za besedo.

Bom še enkrat ponovila. Evropska sredstva oziroma prevzemanje obveznosti iz naslova črpanja evropskih sredstev so izvzeta iz kakršnekoli omejitve, ki jo določa pravilnik o zaključku leta, izrecno po določbi pravilnika. Torej nima ta pravilnik nikakršnega vpliva na črpanje evropskih sredstev. In to, kar vas, spoštovani poslanec, skrbi, da bi morali vračati sredstva, tukaj ne gre za črpanje v smislu, koliko dobimo povračil nazaj v državni proračun, ampak gre za vprašanje, koliko projektov je odobrenih in koliko je sklenjenih pogodb. Te številke niso zaskrbljujoče oziroma kažejo na to, da je že v tem trenutku podpisanih oziroma odobrenih projektov za 750 milijonov. Seveda pa to ne pomeni tudi črpanja v enem samem letu, ampak razporeditev na več let.

Kar se tiče vpliva na gospodarsko aktivnost. Glede na to, da je tudi zaveza Vlade, da bomo s pospešitvijo investicijskih vlaganj vplivali na stabilizacijo oziroma pospešitev gospodarske rasti, je seveda tudi v interesu Ministrstva za finance, da ne zaustavljamo

oziroma ne omejujemo prevzemanja obveznosti z investicijskimi vlaganji. Dejstvo pa je, da je večina investicijskih vlaganj v zvezi z gradbenimi zadevami, na katere ste tudi sami v vprašanju opozorili, bila prevzeta že pred sprejetjem tega pravilnika, in se torej lahko nemoteno izvršuje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Andrej Šircelj imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Jaz dejansko želim, da se opravi razprava o tem odgovoru ministrice za finance predvsem zaradi tega, ker, prvič, nismo dobili danes vseh odgovorov na vprašanja glede skupnega zneska zaustavljenih obveznosti, kakšna je ocena realizacije do konca leta in kako to vpliva na proračun za leti 2017 in 2018. In drugo, ozko gledano dejansko je res tisto, kar govorimo o evropskih sredstvih in da so lahko izvzeta, vendar jaz mislim, da ministrica ve, da obstajajo pa tako imenovana integralna sredstva, katerih del dejansko lahko pripada in se lahko nanaša tudi na evropska sredstva. Ta integralna sredstva se lahko, bom rekel, tudi upoštevajo pri evropskih projektih. Zaradi tega lahko tudi pride do tega neizvajanja evropskih projektov oziroma do tega, da bi lahko bili določenih evropski projekti ogroženi ali da bi lahko prišlo do zapletov v Bruslju oziroma v Evropskih komisiji glede izvajanja teh projektov, kjer so uporabljana tako imenovana integralna sredstva. In to so pri investicijskih projektih, predvsem pri gradbenih investicijskih projektih.

Zaradi tega jaz predlagam, da se te zadeve razčistijo, da dejansko dobimo čiste račune, da vidimo, koliko bo izvajanje tega pravilnika vplivalo na proračun za leti 2017 in 2018, da bomo sicer najbrž kasneje ugotovili, koliko je proračun 2017 dejansko realen in da preprečimo, da bi prišlo do kakršnihkoli vprašanj ali zadev v zvezi z morebitnim vračanjem evropskih sredstev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Magister Andrej Šircelj, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Matjaž Hanžek, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za zunanje zadeve, ki je opravičeno odsoten, zato vas ob tem tudi sprašujem, ali želite ustni ali pisni odgovor.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsednik.

Ker ministra ni tukaj, da bi v prijetnem ali pa manj prijetnem dialogu iskala resnico, bom zelo kratek s tem vprašanjem in želim naslednji teden ustni odgovor. Hvala lepa.

Pred dobrim tednom dni so nekateri mediji objavili informacije o pogovorih

predsednika Republike Slovenije s papežem Rimskokatoliške cerkve. Mediji se pri tem sklicujejo na anonimni vir z zunanjega ministrstva, ki trdi, da naj bi predsednik Pahor dobesedno obljubil, da bo storil vse kar je v njegovi moči, da znova odpre vprašanje uvedbe verouka v javnem šolstvu.

V zvezi s tem sprašujem:

Ali vam je znana vsebina pogovora predsednika Republike Slovenije in ali se je dejansko dotikala možnosti uvedbe verouka v šoli?

Ali ste preverili resničnost navedb, v narekovaju, visokega diplomatskega vira, ki se pojavljajo v medijih?

Ali so bila stališča predsednika republike usklajena z zunanjim ministrstvom?

Ali Vlada podpira odprte pogovore o uvedbi verouka v šolah? Seveda prosim za odgovor na naslednji seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marko Ferluga, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance magistri Mateji Vraničar Erman.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministricam in ministrom!

Moje vprašanje je glede Zakona o ekonomskih conah. Vem, da je že dve leti, od kar je ta zakon v zatonu, ampak jaz bi se osredotočil v bistvu na ta del zakona, ki je imel tudi na Luko Koper določen vpliv, in sicer v tem, da se je bilo možno na nek način razvijati. Vendar so obstajale tudi neke omejitve, ki so bile stroge, in če nisi izpolnjeval, si lahko izgubil to boniteto oziroma ugodnosti, ki so.

Pri vsem tem pa me predvsem zanima razmišljanje Ministrstva za finance:

Zakaj ta zakon ni podaljšan oziroma se ne razmišlja o neki ponovni uveljavitvi, ker po mojem mnenju pač predstavlja to vseeno za neke potencialne vlagatelje mogoče neko dodatno ugodnost in da nekoga pritegneš, se običajno delajo te ekonomske cone?

Tudi zanima me:

Ali so bile narejene kakšne ocene oziroma analize v tem smislu?

Gre pa za pogled na neko širitev možnosti nekih novih delovnih mest, nekih multiplikatorjev in v končni fazi, če hočete, tudi nekega, v navednicah, zapolnjevanja tovora železniške proge na tem novem bodočem drugem tiru.

Ko gledamo na nek nadaljnji razvoj in širitev samih teh posameznih območij, če govorim konkretno tudi o Luko Koper, me zanima:

Ali obstaja neka varianta, da bi se ta območja posebej opredelila?

Ne nazadnje imamo pa tukaj še svež, nov predlog nekega zakona o strateških investicijah državnega pomena Hoče-Slivnica, pa je mogoče v tem kontekstu dobro razmišljati naprej. Se pravi, da se tudi za tisti del, mogoče tudi narobe razmišljam ali pa mešam ti dve zadevi, ampak se mi zdi smiselno razmišljati o tem zakonu o ekonomskih conah, o nekem

nadaljnem možnem razvoju za potencialno gospodarsko rast Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica mag. Mateja Vraničar Erman, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

V Zakonu o ekonomskih conah se združujeta dva koncepta. Po eni strani gre za območja, ki v skladu z evropsko carinsko zakonodajo predstavljajo proste carinske cone in v teh veljajo posebna carinska pravila in posebna pravila glede posredne obdavčitve predvsem z vidika DDV in trošarin.

Drugi koncept oziroma drugi del rešitev, ki jih je prinesel Zakon o ekonomskih conah in so specifične za Zakon o ekonomskih conah, pa so olajšave na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Šlo je za možnost znižanja davčne stopnje, možnost višje olajšave za investiranje in pa za zaposlovanje. Zakon o ekonomskih conah je bil sprejet v razmerah, ko smo imeli visoko nominalno stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb, najprej 25 %, nato 20 %, in sorazmerno nizke davčne olajšave oziroma ne nizke, nižje od trenutnih olajšav za investiranje in za investicije v raziskave in razvoj ter sorazmerno nizke olajšave za zaposlovanje. Ta pristop, da se oblikujejo posebna območja, na katerih veljajo posebni davčni režimi, velja predvsem v okoljih, ki imajo sicer zelo rigidni davčni sistem. Tega za trenutni slovenski davčni sistem ne moremo trditi. Nominalna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je konkurenčna, še bolj je konkurenčna učinkovita stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v primerjavi z drugimi državami zelo ugodnih olajšav za investicije in investicije v raziskave in razvoj. V takem davčnem okolju, ki je spodbudno za gospodarstvo kot celoto, je praktično nemogoče narediti poseben davčni režim, ki bi bil še skladen z evropskimi pravili oziroma načeli podjetniškega obdavčevanja, pa hkrati dovolj privlačen, da bi spodbujal podjetja za vlaganje prav v te cone in ne za vlaganje v Slovenijo na splošno. Na Ministrstvu za finance smo zato bolj naklonjeni konkurenčnim splošnim pogojem obdavčevanja podjetij in ne segmentiranju oziroma postavljanju posebnih pogojev za posamezna območja. Od tega načela smo odstopili v kontekstu vlaganj v razvojno šibkejša območja v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnejšega gospodarskega razvoja.

Da nismo predlagali podaljšanja veljavnosti Zakona o ekonomskih conah, pa so nas k temu vodili predvsem rezultati. Od 55 podjetij, ki bi lahko v edini ekonomski coni, ki je obstajala v Sloveniji, lahko izkoristila posebne davčne ugodnosti, jih je izkoristila praktično le ena pravna oseba. V celotnem obdobju od leta 2006 do leta 2013 je ta davčna ugodnost pomenila

zmanjšanje davčnih obveznosti v vseh letih skupaj 9 milijonov evrov, pri čemer od leta 2009 dalje ni nobenega učinka oziroma ni nobene nižje davčne obveznosti iz tega naslova. Zaradi tega preprosto ni ekonomskega razloga za nadaljevanje tovrstnega ukrepa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ferluga, zahtevate dopolnitev? Ne. Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik za dano besedo. Spoštovani ministri, ministrice, kolegi in kolegice lep pozdrav!

Ne samo za Posavje ampak verjetno za celotno Slovenijo je projekt izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi eden zelo pomembnih projektov. Če beremo stare klipinge, vidimo, da bi morala biti hidroelektrarna oziroma celotna veriga dokončno zgrajena do leta 2015. Danes pa smo že konec leta 2016 in imamo še kar nekaj odprtih vprašanj tudi pri izgradnji hidroelektrarne Brežice, vsa odprta vprašanja pa so še pri izgradnji hidroelektrarne Mokrice.

Ko smo lani posavski poslanci na takšen ali drugačen način le dobili določen del sredstev za dokončanje predvsem infrastrukturnega dela pri hidroelektrarni Brežice, najprej sem sam predlagal amandma pri proračunu za leto 2016, potem pa je zelo aktivno na tem področju sodeloval tudi kolega Zorčič iz stranke SMC, da se zadeve vsaj začasno premikajo. Dejstvo pa je, da vsak mesec, ki ga izgubimo zaradi nedokončanja hidroelektrarne na spodnji Savi, dobimo probleme. Tako dobimo izgubo, kajti država ne dobiva nazaj tistega, kar bi dobila ob izgradnji hidroelektrarn. Ne nazadnje pa se predvsem v tem času prebivalci predvsem občine Brežice sprašujejo, ali jih bo kakšna naravna nesreča prizadela tudi zaradi tega, ker ne bodo hidroelektrarne na spodnji Savi dokončno zgrajene.

Spoštovana ministrica! Vlada Republike Slovenije je s sklepom vašemu ministrstvu naložila, da v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo do konca leta 2016 pripravi finančno konstrukcijo, torej strukturo finančnih virov za dokončanje hidroelektrarn na spodnji Savi oziroma za hidroelektrarno Mokrice. Imam nekaj vprašanj in upam na konkretne odgovore.

Prvič:

Ali namerava vaše ministrstvo izvršiti sklep Vlade in seznaniti Vlado s strukturo finančnih virov za hidroelektrarno Mokrice?

Drugič:

Kolikšna je finančna obveznost koncedenta Vlade ali pa vašega ministrstva za izvedbo hidroelektrarne Mokrice?

Tretjič, in to sem mi zdi ključno:

Zakaj ni načrtovanih sredstev za obveznosti Republike Slovenije pri izgradnji hidroelektrarne Mokrice v proračunih za leti 2017 in 2018?

In zadnje vprašanje:

Kdaj se bo hidroelektrarna Mokrice začele graditi?

Koncedent, torej Vlada mora namreč po veljavnem zakonu in koncesijski pogodbi najprej odkupiti zemljišča, kar pa vsi vemo, da je osnova za začetek gradnje.

Prosim za zelo konkretne odgovore.

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, ministrica, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči! Spoštovani poslanec gospod Tomaž Lisec, hvala za vprašanje.

Veriga izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi obsega izgradnjo petih hidroelektrarn. Pri hidroelektrarni Boštanj, ki že posluje, je bila vrednost investicije 30 milijonov evrov. Govorim pa samo o investiciji, ki zajema izgradnjo akumulacijskega jezua. Pri hidroelektrarni Orto-Blanca in pa Krško je bila tudi investicija za izgradnjo akumulacijskega jezua in nekaterih delov infrastrukture cca 45 milijonov evrov. Ti dve investiciji se postopoma zaključujeta. Kot ste že sami povedali, je trenutno v intenzivni izgradnji projekt izgradnje akumulacijskega jezua na hidroelektrarni Brežice, katerega investicijska vrednost, ki je bila potrjena na Vladi v letu 2013, dosegla pa je pravzaprav vrednost več, kot so bile do tedaj tri investicije. Gre za 157 milijonov evrov. Javno podjetje INFRA je zadolženo za vodenje izgradnje spremljajoče infrastrukture. Od njih smo dobili tudi zagotovila, da so s svojimi deli na akumulacijskem bazenu v zaključni fazi, tako da bo koncesionar HESS, d. o. o., lahko v naslednjem mesecu že začel s testiranjem opreme na jezovni zgradbi, saj je bazen zgrajen že do te mere in tudi padavine oziroma močno deževje v začetku mesecu omogoča napolnitev tega jezua.

Za zadnjo hidroelektrarno v verigi, to pa je izgradnja akumulacijskega jezua HE Mokriče, je trenutno v teku postopek pridobivanja okoljevarstvenega soglasja in v okviru tega postopka teče tudi čezmejni postopek z Republiko Hrvaško. Prav tako potekajo s strani koncesionarja postopki za pridobitev potrebne dokumentacije, ki bo vplivala na bodočo izgradnjo. Po zaključenih postopkih in če bo vse ustrezno, se bo začel postopek pridobivanja dokumentacije in dovoljenj. To pomeni, da v tem trenutku še ni natančnega terminskega plana in tudi ne posledično usklajenih virov ter dinamike financiranja, ki se jih določi v finančnem programu infrastrukturnih ureditev, vendar na nivoju Republike Slovenije.

In če govorimo, kdaj bo izvršen sklep. Sklep, ki ga je Vlada sprejela še v letu 2014 in

nalaga, tako kot ste že sami navedli, Ministrstvu za okolje in prostor in ministru za infrastrukturo, da se pripravi ta dinamika financiranja, ne more biti izveden do konca letošnjega leta, ker podatki oziroma soglasja in tudi dokumentacija ni pripravljena do faze, ko bi se dalo pripraviti investicijski program. Zato tudi ni določene velikosti prispevka koncedenta, zato ta investicija ni vključena v proračunu za leti 2017 in 2018. Kdaj pa bo lahko? Ko bodo izpolnjeni pogoji, bova z ministrom za infrastrukturo pripravila oziroma posredovala ta sklep. Res pa je, da je to eden od nerealiziranih sklepov Vlade. Tako da o temah, da se bo ta sklep prekladal in se potem pripravi ustrezno gradivo, ko bodo podatki znani, ali se bo samo podaljšal rok, pa težko danes govorim, ker je to treba pripraviti za Vlado. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite, zahteva za dopolnitev odgovora.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovana ministrica. Verjetno oba veva, da projekt ni od včeraj. Ne celotna veriga, še najmanj pa izgradnja hidroelektrarne Mokrice. In da bo slovenska javnost vedela, o katerih krajih govoriva, spoštovana ministrica, je Boštanj in ne Bòštanj, ni Orto-Blanca, ampak je Arto-Blanca in niso Mokriče, ampak so Mokrice. To so kraji v Posavju, ki bi morali biti znani tudi v širšem slovenskem merilu, kajti gre za trenutno največji infrastrukturni projekt.

Spoštovana ministrica, v preteklosti smo imeli posebne zakone, ki so se sicer na žalost podaljševali. Imeli smo predloge za amandmaje pri proračunih. Imeli smo, konkretno vem, veliko angažmajev, tudi kolega Zorčiča na tej strani. Sedaj pa smo pri točki nič, kjer manjka okoljevarstveno soglasje. Spoštovana ministrica, sami ste rekli, od leta 2013 se s tem ukvarjamo. Ampak še enkrat, vsi vemo, nastaja finančna škoda s podaljšanjem obratovanja izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi in nastaja tudi okoljska škoda. V prejšnjih letih smo imeli primere, ko je malo večje deževje odneslo določen del pri izgradnji infrastrukturnega dela pri Hidroelektrarnah Brežice, isto se dogaja tudi dolvodno. Skratka, danes, ko bi morali imeti vse podatke, kdaj in na kakšen način in kdo bo naredil tako energetski kot infrastrukturni del pri hidroelektrarnah Mokrice, je vaš odgovor, rabimo okoljevarstveno soglasje. Ampak spoštovana ministrica, vi ste ministrica za okolje. Če bi spraševal ministra za kulturo bi razumel takšen odgovor.

Sprašujem pa ministrico za okolje:

Kdaj in na kakšen način lahko dobimo okoljevarstveno soglasje, ki bo po vašem podlaga za vse nadaljnje delo?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec gospod Tomaž Lisec, veseli me, da me tako kot vsaj na začetku mojega prihoda v Ljubljano tudi vi učite izgovarjave. Pa je to še bolj zanimivo zaradi tega, ker ko sama kdaj rečem Posavje, pa mi vsi povedo, da to ni Posavje, da je to je pravzaprav Štajerska. Res je lepo in se vam iskreno zahvaljujem za vaš prispevek. Je pa tudi res, da je bila koncesijska pogodba sklenjena že leta 2002 in da je od leta 2002, ko je bila sklenjena koncesijska pogodba, vodilo to ministrstvo kar nekaj vlad oziroma kar nekaj ministrov. In res je, da je bil sprejet zakon za izgradnjo oziroma za pogoje koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save in bi bilo več kot dobrodošlo, če bi bilo vse to že izgrajeno in zaključeno. Res pa je, da, ko sem sama prevzela ministrstvo, še za izgradnjo hidroelektrarne Brežice ni bilo zagotovljenih finančnih sredstev, da se je bilo treba ne samo v mojem imenu, ampak tudi v imenu cele vlade močno potruditi, da so se zagotovila finančna sredstva in da je v skladu s koncesijsko pogodbo določeno, kakšne so naloge koncesionarja, kakšne so naloge koncudenta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec imate postopkovni predlog. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Seveda, podpredsednik.

Jaz mislim, da je prav, da na naslednji seji govorimo o tem projektu, ki ni pomemben samo za Posavje, pa tako iz energetskega, če želite tudi finančnega in nenazadnje tudi okoljskega dela, ampak je edini večji projekt, ki ga ta Vlada izvaja na državni ravni. Pustimo obljube o izgradnji hidroelektrarne in o tretji razvojni osi, ki so za enkrat samo še na papirju, ampak tu imamo dejansko nekaj in za pokazati in za videti, ključno pa je, ker imamo ogromno problemov in neodgovorjenih vprašanj. Ja, spoštovana ministrica, vem, da niste krivi za vse za nazaj, za leto 2002, ampak tudi vsi vemo, da Hidroelektrarna Boštanj in Hidroelektrarna Arto - Blanca so bile izgrajene v pravem terminskem planu. Pri hidroelektrarni Krško se je že malo zaštrikalo, tudi pri hidroelektrarni Brežice bi se še bolj zaštrikalo po letu 2013, če ne bi bil eden izmed zadnjih zakonov v prejšnjem mandatu tako imenovani Vizjakov zakon, ki je zadeve resda malo podaljšal, ampak vsaj začel sprovajati. In ker danes se ministrica za okolje izgovarja na okoljevarstveno soglasje, torej se izgovarja sama zase, ker ni naredila domače naloge oziroma vaši uradniki, če smo natančni, ki pa so verjetno eni in isti, vsaj ne samo za to vlado, verjetno še za kakšno leto prej, ki

dobivajo verjetno solidno plačo, ampak je dobivajo za svoje nedelo. In zato, spoštovani podpredsednik, želim, da se opravi ena vsebinska razprava, da bomo dobili v Posavju odgovore, kdaj okoljevarstveno soglasje, kakšna bo finančna konstrukcija, kdo bo to finančno konstrukcijo plačal, pa če govorimo tako za energetske del kot tudi za infrastrukturni del, da ne boste na koncu rekli, država je dala, v bistvu pa je dala država tako, da je posavskemu največjemu podjetju vzela, dala v državni proračun in se je potem s tistim hvalila, kaj je država dala. Skratka, Posavju ste vzeli, potem pa ste se sami hvalili, kako ste dali denar za dokončanje Hidroelektrarne Brežice. In mene je strah, da se bo takšna zgodba nadaljevala tudi pri hidroelektrarnah Mokrice. Ko bo država počasi spala, bomo izgubili ogromno priložnost s tem, kar dokončanje hidroelektrarn na Spodnji Savi prinaša. Pa da ne pozabimo na okoljski del, ki zna biti žalostna zgodba, če ne boste na ministrstvu malo hitreje začeli urejati zadeve. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Tomaž Lisec. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal 17. novembra v okviru glasovanj v četrtek.

Gospod Jernej Vrtovec bo postavil vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica, spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, spoštovana oba ministra! Skladno z Zakonom o pacientovih pravicah ima pacient pravico pridobiti tako imenovano drugo mnenje.

Zanima me:

Kako se lahko ta pravica izvaja v primeru specialistične dejavnosti za otroško srčno kirurgijo?

Kako konkretno naš terciarni javni zavod napotujejo paciente?

Kako potekajo vsi ti postopki?

Naj ob tem spomnim na dogodke v zvezi s punčko Nežo in ob tem tudi izrazim pričakovanja drugačnih odločanj, hitrejših odločanj, se pravi, da bo punčka končno dobila ustrezno zdravljenje, tam, kjer si starši želijo, to je v tujini, če se je tukaj tako rekoč izgubilo zaupanje. Zanima pa me, kako je to res iskanje drugega mnenja. Preprosto se nam zdi ali pa takšen vtis nastaja tudi v javnosti, da se zelo hitro zakomplicira v tem primeru, ko iščemo drugo mnenje. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Gospod podpredsednik, gospod poslanec Jernej Vrtovec, hvala za vprašanje. Kolegice, kolegi, spoštovani poslanci!

Pravica do drugega mnenja je ena od 14 univerzalnih pacientovih pravic, ki je določena v Zakonu o pacientovih pravicah. Pacient ima pravico dobiti drugo mnenje, in sicer kot samoplačnik kadarkoli, kjerkoli, kolikokrat želi v okviru javne mreže, brezplačno pa le pri zdravljenju na sekundarni in terciarni ravni, in sicer največ enkrat za oceno istega zdravstvenega stanja. Stroški pravice do drugega mnenja so v takšnem primeru vključeni v obvezno zdravstveno zavarovanje in mora biti pravica zagotovljena v sklopu obravnave, pri kateri pacient zahteva drugo mnenje. Prav tako za pridobitev drugega mnenja ni potrebna napotnica. Pravico do drugega mnenja mora pacient pridobiti v razumnem času, to je v času, ki ne presega obdobja še sprejemljivega z vidika objektivne medicinske presoje kliničnih potreb tega pacienta glede na njegovo zdravstveno stanje, anamnezo, verjeten razvoj bolezni, stopnje bolečin ali naravo prizadetosti v trenutku uveljavljanja te pravice. Če pacient želi uveljaviti pravico do drugega mnenja, morata pacient in zdravnik, ki ga zdravi, skladno z zakonskimi določbami najprej opraviti temeljit pogovor o razlogih, namenu in potrebah pridobitve drugega mnenja, na podlagi katerega pacient presodi, ali bo to pravico do drugega mnenja dejansko tudi uveljavil. Drugo mnenje mora zagotoviti izvajalec, pri katerem se pacient zdravi. Če izvajalec te pravice ne more zagotoviti, pacientu uveljavitev pravice zagotovi pri drugem izvajalcu zdravstvenih storitev v okviru javne zdravstvene mreže, kateremu posreduje vso potrebno zdravstveno dokumentacijo. Drugo mnenje poda zdravnik ustrezne specialnosti ali konzilij istega ali drugega izvajalca zdravstvenih storitev, ki pa iz razloga objektivnosti oziroma nepristranskosti, ne sme biti ista oseba, ki je bila ali bo neposredno udeležena v procesu zdravljenja tega pacienta. Pravica do drugega mnenja v primeru specialistične dejavnosti za otroško srčno kirurgijo v okviru UKC Ljubljana, se torej v primeru podane zahteve izvaja tako, da se zdravnika ustrezne specialnosti zagotovi v okviru UKC Ljubljana, če pa to ni mogoče, na primer bodisi iz razloga nepristranskosti ali pa zaradi pomanjkanja ustreznih specialistov, pa pri drugem izvajalcu v okviru javne mreže. Pravica do drugega mnenja v primeru zdravljenja otroka se uveljavlja preko staršev, običajno s soglasjem obeh staršev, ki običajno odločata o tem sporazumno ali pa preko skrbnikov. V praksi po navadi lečeči zdravnik pacientovo željo, da želi pridobiti drugo mnenje, sporoči predstojniku klinike oziroma oddelka, na katerem se pacient zdravi, in ta odloči zdravnika, ki bo na osnovni dokumentacije pripravil drugo mnenje. Podatkov o tem, na kakšen način oziroma kje posameznih izvajalec v konkretnih primerih zagotavlja drugo mnenje, pa na Ministrstvu za zdravje ne zbiramo in seveda zato pač nimamo podatkov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Dobro.

Gospod Uroš Prikl bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani kolegice, spoštovani kolegi, minister, ministrici!

Moje vprašanje tokrat ne bo direktno vezano na Maribor, zanimivo, bo pa malo širše pa tudi seveda posredno tudi na Mariborčanke in Mariborčane. Govorimo o deregulaciji cen naftnih derivatov oziroma pri poslanskem vprašanju, minister, se navezujem na dopisno sejo Vlade, kjer ste 7. 11. sprejeli Uredbo oblikovanja cen določenih naftnih derivatov, na podlagi katere se tista dva bencina, torej najbolj prodajani 95-oktanski in nafta, po novem na bencinskih servisih na avtocestah in na hitrih cestah več ne regulirata, ampak postaneta prosto oblikovana od boga danega. Ob tej deregulaciji moram seveda povedati nekaj stvari. Mi smo imeli kakšnih deset dni nazaj matično delovno telo, torej Odbor za gospodarstvo, kjer smo se ukvarjali s to problematiko. Takrat je bilo tam jasno in glasno povedano, da bomo z deregulacijo teh dveh naftnih derivatov oziroma 95-oktanskega in pa nafte, nekoliko še počakali glede same odločitve, da bomo prej z vaše strani, z ministrske strani je bilo tako povedano, najprej videli analizo, kaj je dosedanji potek deregulacije naftnih derivatov, ki smo jih že prej nekako sprostili, do zdaj pomeni in kaj lahko v bodoče pričakujemo na podlagi te omenjene analize. Seveda posledično kakšne finančne posledice lahko pričakujemo tako za gospodarstvo kot za posameznike in posameznice, ki živimo v državi Sloveniji, in seveda kako bo ta uredba vplivala na konkurenčnost med ponudniki ter kakšen bo vpliv, kot rečeno, za nadaljnje informiranje cen naftnih derivatov. Jaz bi želel mogoče v tej začetni fazi oziroma pri tem poslanskem vprašanju samo to povedati, da jaz osebno nikoli nisem a priorij nasprotoval kakršnikoli deregulaciji, sproščanju tovrstnih ukrepov. Vem, da mi boste v odgovoru ponudil, da je Slovenija ena izmed redkih držav, ki tovrstno prakso še oziroma je imela uveljavljeno, pa vendar bi jaz tukaj želel, da se odločimo na podlagi analiz, na podlagi podatkov, to, kar je najbolj koristno predvsem za državljane in državljanke tudi za gospodarstvo, katerega resorni minister ste, s tem da pri tem upoštevate vse deležnike. Med drugimi je Gospodarska zbornica Slovenije, milo rečeno do tega ukrepa zelo zadržana, saj ocenjuje, da bi lahko takšno sproščanje cen pomenilo od deset do petnajst odstotni dvig samih cen, s tem pa vemo, kaj to pomeni za samo gospodarstvo. Morda uvodoma toliko.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zdravko Počivalšek, minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči! Gospod poslanec, poslanke, poslanci!

Hvala za vaše vprašanje: Kakšna je dosedanja analiza prve deregulacije, ki velja od aprila letos, in zakaj se ni počakalo do končne analize? Dosedanja analiza prve delne deregulacije kaže, da je prišlo do minimalnega povišanja cen pri 98- in več oktanskem bencinu, in sicer se je konča cena bencina od liberalizacije cen povišala za nekaj čez 1 %. Analiza cen kurilnega olja pa kaže, da je bila dejanska cena na trgu v določenem obdobju celo nižja od cene, ki bi veljala na trgu, če bi bila še naprej regulirana. Ko pa je bila dejanska cena na trgu višja od regulirane, pa je bila cena višja le za dober odstotek, enako kot pri 98-oktanskem. Zakaj se ni čakalo na dokončno analizo? Najprej moram povedati, da drugi korak deregulacije, ki smo ga naredili, se pravi, deregulacija na avtocestah predstavlja samo nekaj manj kot 25 % vsega trga naftnih derivatov v Sloveniji, se pravi, še vedno več kot tri četrti trgovine z naftnimi derivati ostaja reguliran. Drugič. Na dokončno analizo nismo čakali zaradi preprostega dejstva, ker 100- in več oktanski bencin ter kurilno olje nista popolna substituta za ostali dve vrsti goriva, torej za 95-oktanski in pa dizel gorivo. V vsakem primeru ta prvi korak, se pravi, 98 in pa kurilno olje ni predstavilo neke nevarnosti, ker se tam ne more ničesar pomembnega zgoditi, to, kar tudi sama analiza od aprila do oktobra kaže. Posamezna goriva imajo povsem različne elastičnosti povpraševanja, kar pomeni, da se različno odzivajo na spremembo cene, zaradi česar je nemogoče in tudi napačno sklepati, da bo deregulacija cen ostalih dveh vrst goriv, torej 95-oktanskega bencina in pa dizla imela enake posledice kot deregulacija 100- in več oktanskega bencina in kurilnega olja.

Naslednje vprašanje. Kakšne bodo finančne posledice nove uredbe za državni proračun in kako bomo nadomestili izpad sredstev? Finančne posledice, uvedbe nove uredbe na državni proračun na podlagi analize, ki smo jo naredili skupaj z Ministrstvom za finance in je bila narejena na predpostavki tako imenovanega najslabšega možnega scenarija ocenjujemo, da bi v letošnjem letu lahko prišlo do izpada v višini 200 tisoč evrov, v prvi polovici leta 2017 pa bi lahko prišlo do izpada proračunskih sredstev v višini enega milijona evrov. Še vedno govorim o drugem koraku deregulacije na avtocestah. Vendar pa poudarjam, da do takega izpada pride samo ob predpostavki 100 % dviga marž, do katerega pa menimo, da realno ne bo prišlo in bo posledičen tudi proračunski primanjkljaj ustrezno manjši.

Kako se bo nadomestil izpad sredstev? Menimo, da je preuranjeno govoriti o izpadu sredstev, saj je bila analiza narejena na določenih predpostavkah in je le pokazala možne posledice liberalizacije cen na proračunske prihodke. Kakšen bo točno dejansko vpliv, ki ga

bo imela deregulacija cen naftnih derivatov, bo potrebno še počakati in videti, kaj konkretno bo prinesla. Po uvedbi deregulacije cen naftnih derivatov ni prišlo do bistvenega povišanja cen in se torej cene gibljejo v skladu z napovedmi in pričakovanjih. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, kako bo nova uredba vplivala na konkurenčnost med ponudniki ter kakšen bo vpliv na nadaljnje formiranje cen naftnih derivatov? Menimo, da bo nova uredba pozitivno vplivala na razvoj konkurenčnosti, saj bo odprava reguliranih cen prinesla povečanje heterogenosti cen, predvidevamo, da bodo cene na avtocestah malenkost višje, medtem ko bodo cene v mestih in ob mejah zaradi konkurence nižje.

Vpliv uredbe na formiranje cen? Sprostitev ukrepov kontrole cen naftnih derivatov bo po naših prizadevanjih na daljši rok prispevala k večji konkurenci na trgu naftnih derivatov, posledično bo med ponudniki prišli do večje cenovne konkurence, od česar bodo imeli koristi tudi potrošniki, saj bodo cene enake ali nižje kot doslej. Cilj Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je vzpostaviti normalno delujoč trg, na katerem se bodo lahko vzpostavili tržni mehanizmi in konkurenca med distributerji naftnih derivatov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl, zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Ja, najlepša hvala za odgovor, za pojasnila, ki ste mi jih dali iz analize, ki očitno obstaja. Seveda je pri odločitvah, ki jih sprejemamo v Državnem zboru, pri stališčih, na katerih potem stojimo in jih ne spreminjamo iz minute v minuto, zelo fino takšne analize predhodno videti in vse možne scenarije, od tistih slabih scenarijev do tistih dobrih, govorim dobrih scenarijev v smislu več sredstev v proračunu in predvsem to, kar je v korist državljanov in državljanek.

Minister, jaz vas tukaj moram opozoriti, da jaz seveda pričakujem, to pa resnično pričakujem in tudi v Poslanski skupini Desus, da budno spremljate, da budno bdite nad tem, kako se bodo te cene na avtocestah formirale, že ta predpostavka, da pričakujete, da se bodo nekoliko zvišale cene na avtocestnem križu oziroma na sistemu avtocest in hitrih cest, me seveda z nekim optimizmom ne navdaja, da pa bodo za spoznanje šle dol cene izven avtoceste. Ker jaz si težko predstavljam in tranzit in vsi tisti, ki se vozimo dnevno ali pa tedensko po avtocestah, da bi zato bežali dol iz avtoceste, da bomo ceneje nekje natankali vozila. Prav tako se mi ne zdi smiselno, da odhajamo v tujino, torej preko meje, kjer imamo to možnost in tam natankamo svoja vozila, ker s tem država, s tem proračun seveda izgublja prepotrebna finančna sredstva.

Pa morda še to, vse te predpostavke so verjetno delane na predpostavki, da je to tržišče, kjer je več pobudnikov, medtem ko pri nas, to pa vsi vemo, da je praktično duopol, kjer sta v ogromnem deležu ali pa v ogromnem procentu dva pobudnika bencina oziroma naftnih derivatov.

In še enkrat več, s tem bom pa tudi zaključil seveda, jaz od vas, torej od ministrstva, pričakujem budno bdenje nad tem in če se bo izkazalo, da korak ni bil zadosti premišljen, dober, pač korak nazaj v korist državljan in državljanov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Še enkrat moram povedati, da govorimo o četrtni ali pa manj kot četrtni deregulacije trga naftnih derivatov. Višina marže ima majhen vpliv na končno ceno goriv. Marže predstavljajo le 6 % v celotni strukturi cene goriva, medtem ko trošarina predstavlja 40 % cene, pri kurilnem olju pa 20 %. V primeru prevelikega dviga cen bi naftni trgovci predvsem na avtocestah izgubil ne samo domače, ampak tudi tranzitne potnike, to pomeni, da ne bi samo prodali manj goriva, ampak bi predvsem izgubili velik del dobička na dodatnem asortimanu – alkoholu, cigaretah, sendviči, kjer imajo veliko večje marže in ustvarjajo večje dobičke kot s prodajo goriva. Zato si želijo, da imajo čim več kupcev na bencinskih servisih. Domači potrošniki bomo imeli možnost točenja goriva na bencinskih črpalkah izven avtocestnega križa, če bodo pretiravali s cenami. Cenovno neobčutljivo gorivo bomo še naprej točili na bencinskih črpalkah ob avtocestah, torej ne bo vplivala na proračun. Menimo pa, da na naftni trgovci ne bodo pretirano dvignili cene, posledično torej ne bo prišlo do večjega padca prodanih količin in ne bo večjega vpliva na proračun, če bi trgovci dvignili cene nad cenami v tujini in bi to povzročilo selitev kupcev v tujino, tranzit in s tem zmanjšanjem pogodbenih količin.

Treba pa je povedati še nekaj, da vsi ti silni, veliki kupci dizla, prevozniki imajo že danes posebne pogodbe za ceno goriva in niti približno ne tankajo tako, kot mi drobni potrošniki. Drugič, na ceno goriva na avtocestnem križu je treba gledati tudi iz tega vidika, čeprav imamo samo tri ponudnike ob našem slovenskem avtocestnem križu, bi po tej uredbi, po našem globokem prepričanju prišlo do različnih cen pri enem in istem ponudniku, ker bodo delali razlike. Mi smo danes navajeni, da imamo vso gorivo po celi Sloveniji, na vseh bencinskih črpalkah z enakimi cenami. Analiza stanja pri severnih in pri južnih sosedih pa kaže ravno to, kar sem povedal, da pri različnih ponudnikih in tudi pri istih ponudnikih na različnih lokacijah, v različnem časovnem obdobju, pridemo do različnih cen. Mi bomo spremljali te cene, verjamemo, da bo trg

deloval. Konec koncev pa imamo tisto zadnjo varovalko, ki verjamem, da je ne bomo uporabili, to pa je, da vrnemo ves sistem na star, reguliran način, ki traja že od leta 2002, pa tudi ta zakon govori o tem, da je ta regulacija možna samo začasno, in sicer za obdobje do enega leta, pa jo vlečemo že 14 let.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

V Slovenski demokratski stranki smo v mandatu že dvakrat vložili zakon o socialnovarstvenih prejemkih, ki je bil s strani koalicije obakrat zavrnjen. Zadnja zavrnitev na prejšnji seji Državnega zbora je bila s strani Vlade in koalicije utemeljena z naslednjimi besedami: »Vlada Republike Slovenije se je že s koalicijsko pogodbo zavezala, da bo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnine manjše vrednosti, razbremenila prepovedi odtujitve nepremičnin.« Gospa Vuk, državna sekretarka na ministrstvu je na seji Državnega zbora tudi povedala, citiram: »Na podlagi koalicijske zaveze smo na Ministrstvu za delo pripravili Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnovarstvenih prejemkih, ki je bil v javni razpravi do včerajšnjega dne, torej do 19. 10. 2016. V zakonu v skladu s koalicijsko pogodbo predlagamo črtanje instituta zaznambe na nepremičnino, ki je v lasti upravičenca do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka. Zaradi specifične situacije v Sloveniji, ki se je pokazala, za katero je značilen visok delež lastniških stanovanj in stanovanjskih hiš, zato predlagamo posebno mejo premoženjskega cenzusa, in sicer 12 tisoč evrov.« Konec citata. Ministrica, vi ste 14. septembra za STA povedali naslednje: »Na terenu je še vedno veliko primerov, ko se posamezniki, še posebej starejši, odpovedo varstvenemu dodatku, zaradi navezanosti na nepremičnino. Število prejemnikov varstvenega dodatka je od sprememb zakonodaje leta 2012 upadlo s 46 tisoč 700 na okoli 10 tisoč. Spremembe iz leta 2014 so na tem področju prinesle premajhen učinek.« Torej, se je 36 tisoč 700 ljudi manj odločilo za prejetje varstvenega dodatka ravno zaradi tega zakona, ki ste ga vi kot državna sekretarka in minister skupaj sprejemali. Hvala bogu, vsaj ena dobra lastnost, da ste po tem času tudi ugotovili, da ste pač naredili veliko napako, strateško veliko napako in seveda zdaj to poskušate popravljati, kar jaz mislim, da ni nič narobe oziroma je prav, bilo je narobe to, kar ste naredili takrat, ko ste ta zakon sprejeli. Prav je, da zdaj to popravljate. In na POP TV ste 15. 2. 2016 povedali na vprašanje Janija Muhiča, ko

vas je vprašal, kdaj naj bi začel zakon veljati, naslednje: »Ja, zakon mora biti sprejeti v Državnem zboru, čaka nas javna razprava, potem Državni zbor, tako da jaz upam, da bo začel veljati s 1. 1. 2017.«

In zato vas sprašujem:

Kdaj bo zakon prišel v obravnavo v Državni zbor?

Ali bodo spremembe sledile reševanju te zelo pereče problematike, o kateri sem zdaj na kratko govoril, v celoti?

Po kakšnem postopku bo vložen?

Kdaj lahko pričakujemo, da bo zakon začel veljati?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo. Hvala, spoštovani poslanec, za vprašanje.

Nekatere datume ste pravilno navajali, torej 19. septembra je bil zakon dan v javno razpravo, javna razprava je v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti bila en mesec, torej 19. oktobra se je končala, in zdaj je zakon, tako kot je v skladu s Poslovnikom Vlade, v medresorskem usklajevanju. Usklajujemo še predvsem z Ministrstvom za pravosodje, ker gre za določbe, da bodo sodišča po uradni dolžnosti umikala pretekla zaznambe in je treba dogovoriti način, tako da cilj je, da je 24. 11. zakon na Vladi in dogovarjamo se tudi glede na Poslovnik Državnega zbora, če se bo le dalo, da v skladu s pomočjo predsednika odbora in verjame, da tudi Kolegija predsednika Državnega zbora, da bo po skrajšanem postopku še obravnavan na decembrski seji. In če se vse to zgodi, pomeni, da bo s 1. 1., tako kot je bila želja, pač stvar sprejeta in bo začel veljati. Kar se tiče samih rešitev, nekatere so bile povedane, vendar je verjetno prišlo do lapsusa, ste omenili, da nepremičnine vrednosti 12 tisoč, ne 120 tisoč, ste verjetno napačno rekli, pa za ljudi je to pomemben podatek.

Skratka, v tem zakonu so tri zelo pomembne novosti. Prva je, da zaznambe na nepremičnini, ki so bile danes od 2012, se tudi za nazaj umaknejo. To je to, kar bo sodišče po uradni dolžnosti in je potrebno z izvajalci dogovoriti, na kakšen način, da bo najlažje to potekalo, torej da bo umik zaznamb, za naprej zaznamb ne bo več. Druga pomembna sprememba je, da se bo na drugačen način upoštevala nepremičnina prisilcev za denarno socialno pomoč in varstvenega dodatka, ker namreč ni možno v naši zakonodaji več ločevati denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka, ker imata s prenosom iz ZPIZ v sistem socialnega varstva sedaj oba podobno naravo in sta namenjena materialno ogroženim. Razlika med njima je samo v višini cenzusa. Denarnosocialna pomoč je kratkotrajni

prejemek, zato je v višini okoli 290 evrov, varstveni dodatek pa ima cenzus 470 evrov. Tako da na primer imamo situacijo, ko so starejši ljudje lahko upravičeni tako do denarnosocialne pomoči, za razliko do 470 evrov med DSP in varstvenim dodatkom pa prejemajo varstveni dodatek. Za vso celoto teh dveh prejemkov bo v tem zakonu to veljalo, in sicer da so lahko upravičeni do denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka posamezniki in družine, ki imajo pač dohodke, tukaj se cenzus ne spreminja, in so hkrati lastniki premičnine, v kateri bivajo. Pogoje je, da je tam stalno bivališče do vrednosti 120 tisoč evrov. Če so, so upravičeni do denarno socialne pomoči in varstvenega dodatka in za njih, po novem ne bo nobenega vračila prejete pomoči, tako denarnosocialne pomoči in tudi varstvenega dodatka. Za nazaj je pa treba ljudem povedati, ker je veliko vprašanj, za nazaj sprememb ni mogoče uveljavljati zaradi tega, ker je treba vedeti, da so nekateri ljudje pa plačevali denarno socialno pomoč ali varstveni dodatek. In če bi sedaj retrogradno za nazaj spreminjali, bi to pomenilo, da postavljamo ljudi v neenak položaj. Tako da bo za nove prejemnike do denarne in socialne pomoči in varstvenega dodatka veljalo po novem s 1. 1., ko bodo zaprosili. Za nazaj, seveda, ni mogoče. Umaknjena je samo zaznamba za nazaj. To pomeni, da bodo lahko prosto razpolagali z nepremičnino. Gledam gospoda Pojbiča, ker me začudeno gleda. Ni mogoče drugače. Smo se tudi s tem veliko ukvarjali. Čisto pravno gledišče to ni mogoče sprejeti, torej da bi za nazaj to dolžnost črtali. Pomembno pa je, da zaradi tega, ker smo dali 120 tisoč, veliko se bo verjetno tudi ob sprejemu zakona o tem elementu, zakaj 120 tisoč. Mi smo to številko in tudi v javni razpravi nismo dobili pripombo, ki bi šla na to v smislu, da bi se višala ali nižala sama vrednost, smo izhajali iz povprečne vrednosti GURS, ki je za Slovenijo. Na celotni Sloveniji je povprečna GURS vrednost 118 tisoč evrov in smo potem zaokrožili na 120 tisoč, zato smo prišli do te vrednosti. Verjamem pa, da bo ob sprejemu zakona, da se bomo o teh številkah in o tem, zakaj je ta vrednost in o drugih elementih, pogovarjali, ko bomo oblikovali potem končno rešitev, ki jo boste vi tudi potrdili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič zahtevate dopolnitev odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Nekaj odgovorov sem dobil, ampak zdaj me je začudilo to, zaznambe se bodo za nazaj umaknile iz nepremičnin. Tisti, ki še niso nič odplačali za nazaj, imajo zdaj zaznambo. In če se bo zaznamba umaknila, torej pomeni, ne dolgujejo ničesar, če se zaznamba umakne.

Temu ni tako? Aha, dobro, to bo treba razčistiti, to je zelo pomembna stvar. Torej, ena stvar.

Druga stvar, ki se mi zdi pomembna, je, ali bo še tekla razprava tudi med koalicijskimi partnerji, ko gre za ta cenzus 120 tisoč evrov zgornja meja. Jaz, kolikor imam informacije, še poteka razprava o tem.

Tretja stvar, ki me moti, je pa problem, da sem skoraj pri vsakem vašem odgovoru zasledil med drugim tudi če, če se bo to zgodilo, če se bo to zgodilo, če se bo to zgodilo. Nimam pravega občutka in nisem dobil tistega eksaktnega odgovora na vprašanje, ali bo s 1. 1. 2017 začel zakon veljati. To je za mene bilo konkretno in eksplicitno vprašanje.

In še nekaj, med drugim ste se, kot sem že prej povedal, v koalicijski pogodbi zavezali, da boste prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti manjše vrednosti, razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine. Zdaj je praktično tretje leto od tega mandata. In ponovno slišim z vaše strani če-je. Jaz upam, da bo zadeva stala in držala in da bo s 1. 1. 2017 zakon začel veljati. Ker moram reči, da tudi s poslanci Desusa sem se pogovarjal, in tukaj postajajo tudi oni nervozni, ker imam tak občutek, da ta zadeva ne gre v pravo smer čisto, da bi se držali nekih rokov, ki ste jih sami povedali. Upam, da temu ne bo tako, bomo pa seveda še razčistili absolutno to vprašanje, o katerem sem prej govoril, če se zaznamba za tiste, ki imajo zaznamba že gor, umakne, kaj v danem trenutku to pomeni za tisto osebo. To se meni zdi izjemno pomembno vprašanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za dopolnitev. Gospod Marijan Pobjbič, vi zelo dobro veste, pristojnost koga je kaj. Jaz kot ministrica za delo dam na Vlado Republike Slovenije, Vlada Republike Slovenije potrdi ali ne kot kolektivni organ in poslanci Državnega zbora sprejmete ali ne sprejmete posamezen zakon. Torej, to so pristojnosti. Tako da moji če-ji so v okviru mojih pristojnosti, ker verjamem, da bi si želeli, da smo absolutisti in da lahko stvari delamo, ampak jaz mislim, da je prav, da spoštujemo pravni red Republike Slovenije. Kot sem povedala, torej drži in delam vse, kar je mojih pristojnosti, da bo tako, kot sem rekla.

Glede zaznambe pa je treba ločiti institute. Zaznamba pomeni samo zavarovanje lastniške pravice. In mi to umikamo in zaznamb ne bo več in za nazaj se bodo umaknile, kar bo pomenilo za vse te ljudi, ki imajo v tem trenutku zaznambo, da bodo prosto lahko razpolagali s to nepremičnino, torej s to nepremičnino za nazaj bodo lahko prosto razpolagali, torej danes, če sem prejemnik varstvenega dodatka in imam zaznambo, bo ta umaknjena in to pomeni, da bom lahko to nepremičnino brez kakršnihkoli problemov prodal, seveda je pa treba to v okviru

zakona gledati. Če pa bom imel nepremičnino šele na koncu in sem dobil do 1. 1. 2017, ko bo stopil v veljavo nov zakon, sem pridobil prejemke iz varstvenega DSP, kjer so bile v tistem obdobju, ko mi je bilo prejetanje denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka odobreno in je veljal zakon, kot velja danes v tem trenutku, kjer moji dediči, da se poplača država, bom seveda, če bom še imel nepremičnino, to moral, za tisto obdobje do sprejema novega zakona še vedno to velja. Torej pravila glede zakona dedovanja za tiste, ki bodo prejeli DS in varstveni dodatek do tega obdobja velja. Ni bilo mogoče s tem obstoječim zakonom na pravno sistemski in dopusten način za nazaj, ker namreč nekateri ljudje so v tem vmesnem obdobju že vrnili znesek prejete denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka in bi te kategorije postavili v bistveno neenak položaj. V tem je bil problem in kar veliko smo se na ministrstvu s strokovnimi službami in s pravno službo pogovarjali, kako in na kakšen način to rešiti. Torej, treba je in prav je ljudem povedati, jaz sem vedno na mestu, da se ljudem pove, da lahko bodo razpolagali, za naprej pa veljajo nova pravila in torej bodo prejemniki denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka potem, ko bo sprejet zakon, verjamem, da bo s 1. 1. že uveljavljano, da bodo lahko brez vračil zaprosili za denarno socialno pomoč in varstveni dodatek. Je pa še predmet tako znotraj koalicije usklajevanja seveda tako, kot je, to je notranja stvar delovanja koalicije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovana ministrica lepo pozdravljeni!

O reorganizaciji centrov za socialno delo se govori že kar nekaj časa, že kar nekaj let, bom rekla, da zelo dolgo oziroma predlogo. Posledice tega neprimernega trenutnega stanja pa se kažejo v takšnih tragičnih primerih, ki so se dogajali v preteklih mesecih oziroma letih in ki smo jim bili priča in nenadnje o njih govorili tudi v Državnem zboru. Postavila sem vam v obdobju poletja eno poslansko vprašanje, na katero ste dali tudi odgovor, vendar žal z njim nisem zadovoljna, ker nisem dobila tistega, kar sem si želela oziroma konkretnih odgovorov.

Naj vas spomnim, da ste v letu 2013, 15. maja, takrat, ko ste imeli sestanek s predstavniki Skupnosti centrov za socialno delo, sami dali izjavo za javnost, kjer ste prvič rekli, da se bo pilotni projekt reorganizacije začel v drugi polovici leta 2013 in drugič, da bo reorganizacija centrov za socialno delo izvedena v začetku leta

2015. Zdaj smo v bistvu že konec leta 2016 in žal se na tem področju še ni zgodilo nič, vsaj konkretne rešitve še nimamo. V odgovoru na to moje poslansko vprašanje ste navedli, da reorganizacijo centrov za socialno delo na ministrstvu načrtujete že dlje časa. Mene resnično skrbi ta besedica načrtujemo, ker iz tega dobim občutek, da po skoraj štirih letih na ministrstvu še vedno samo načrtujete reorganizacijo, ampak verjamem, da je malo neprimerno navedeno in da temu ni tako. Odgovorili ste tudi na način, da v okviru dosedanjih aktivnosti še ni bil izveden noben pilotni projekt, da pa so delovale različne delovne skupine, katerih izsledki in rezultati služijo pri reorganizaciji centrov. In pa konkretno na vprašanje, kdaj bo reorganizacija dokončana, ste zaključili, da poteka na treh segmentih, ki ste jih seveda tudi navedli, in da bo resnično zaključena, ko bodo vsi ti trije segmenti postali stabilen del sistema.

Spoštovana ministrica, mene zanima malo bolj konkretno:

Katerega meseca in katerega leta lahko pričakujemo zaključek prepotrebne reorganizacije centrov za socialno delo?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Reorganizacija, tako kot si vi verjetno predstavljate, se morda zdi enostavna, namreč 62 centrov za socialno delo se pač organizira, reorganizira in se postavijo različna območja, enote. Za tem so novi prostori, novi vsi statuti, treba je dogovoriti, kje bo katera prerazporeditev zaposlenih, treba je dogovoriti popolnoma nov informacijski sistem; danes je 62 centrov za socialno delo in ima vsak svoj informacijski sistem, imajo svojo pošto, vse to je treba urediti. Poteka torej, kar se samo reorganizacije tiče, torej tega organizacijskega, spremenjenega organigrama več medsebojno tesno povezanih postopkov, statutarne spremembe, kadrovske spremembe, hkrati se peljejo spremembe prostorov in pa informatizacija na novo postavljenih enot. To je kompleksna zadeva. Predvsem smo v tem obdobju z vsemi regijskimi enotami in s centri za socialno delo, z direktorji predebatirali, zaradi tega, ker je seveda ključno, da so te spremembe čim bolj široko sprejete. Poleg spremembe organizacije, ki je samo eden od vidikov spremenjenega delovanja centrov za socialno delo, pa potekata dva pomembna, medsebojno povezana procesa, to je vpeljava socialne aktivacije, programa na podlagi evropskih sredstev, na podlagi katerega bodo delovali centri za socialno delo. To je velik zalogaj. Zdaj v tem trenutku na SVRK potrjujemo projekt zastopnikov, ki bodo to izvajali v naslednjem letu, tam sredi leta pa bodo

razpisani vsi programi. Prvi centri za socialno delo bodo imeli orodja za zmanjševanje teh razlogov za dolgotrajne prejemnike denarne socialne pomoči, da so izključeni iz trga dela. To je drugi zelo velik zalogaj. In tretji, še malo večji, je pa popolna prenova informacijskega sistema, kjer vpeljujemo informativno odločbo, torej da bi prejemniki po ZUPJS – Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev prejeli letno potem, ko bodo prvič rekli, da se strinjajo s tem, da dobivajo na dom informativno odločbo, bo po vzoru DURS ta informativna odločba pripravljena. Nešteto, da ne bom rekla naštetu, ampak zelo številni pogovori, ker je treba celoten informacijski sistem ICSD, torej sistem, na katerem deluje Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, je šestkrat bolj zapleten informacijsko od ZPIZ, preko katerega se pokojnine izplačujejo, in je tako ranljiv, da vsaka sprememba mora biti zelo pretehtana. Če kdo, bi si jaz želela hitrejših sprememb na tem področju, ker verjemite mi, ne samo zaradi vaših poslanskih vprašanj, kot ministrica se absolutno zavedam prioritete in lahko zagotovim, da delamo vse, kar je mogoče, da stvari čim hitreje izpeljemo, zato imamo tudi zdaj zunanjo pomoč, ker enostavno ob tako kompleksnih spremembah, bi morda moj kolega – dejansko večja sprememba je bila v preteklosti delno izpeljana samo pri upravnih enotah, ampak bistveno manjša, kot bo sprememba na centrih za socialno delo, in gre za resnično medsebojno zapleten in medsebojno zelo soodvisen projekt. Je pa z Zakonom o socialnem varstvu, ki bo v javni razpravi, oris, na kakšen način delujejo centri za socialno delo. Bo pa pred vami zelo v kratkem Zakon o socialnem varstvu, ki bo postavil to strukturo, da centri za socialno delo delujejo na območnih ravneh, da obstaja tudi centralna enota centrov za socialno delo, ki bo imela določene jasne pristojnosti, ki bo pomagala pri koordinaciji preostalih centrov za socialno delo, bo pa na enakem nivoju in delovali bodo preko izpostav, to pomeni, da z vidika dostopnosti in zaposlenih se bistveno ne bo spremenilo, bo pa v kratkem v javni razpravi zakon.

Če tukaj povem, zakaj ni pilota? Pilota zaradi tega ni, ker so se najprej, bom pa čisto odkrito povedala, pravniki pol leta pogovarjali in trdili, da je možno brez spremembe zakona in krajevne pristojnosti, ko je bilo pa treba to izpeljati, so pa rekli, da to ni mogoče. Žal, jaz bi si želela, ampak dejansko je treba spremeniti zakon, če pa se zakon spreminja, je pa prav, da se mi pogovorimo in stvari speljemo tako, kot je, brez pilota, je pa časovnica še vedno taka, kot je. Socialna aktivacija gre že zdaj na SVRK, je potrjena, bo drugo leto začelo vse delovati. Odločba – s septembrom 2015 naj bi bile te odločbe testno izdane. Reorganizacija – naj bi bil zakon sprejet in potem bi postopno šlo. Tako da v času mandata te vlade bo reorganizacija, celovita reorganizacija. Kdaj bo končana, ker ste

vprašali. Zelo težek odgovor ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Suzana Lep Šimenko, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za vaš odgovor.

Jaz verjamem, da gre za izjemno zahteven projekt in verjemite mi, da vem, kaj vse ena reorganizacija za seboj potegne. Ne poznam stvari na ministrstvih, poznam jih pa mogoče bolj v zasebnem sektorju, tako da se zavedam tega, da to ni projekt, ki ga izpeljete iz danes na jutri. Plus tega gre za izjemoma, bom rekla, zelo težko področje, ki se dotika življenj vseh državljanov in državljanov in ga je resnično treba izpeljati tako, kot je treba, da ne pride do kakšnih še bolj neljubih situacij.

Če sem vas prav razumela, če pogledamo ta projekt reorganizacije nekako celovito, bo socialna aktivacija nekje v sredini prihodnjega leta, začela je že delovati, projekt je trenutno v teku in če sem vas prav razumela, naj bi bili sredi leta 2017 tudi prvi programi že na centrih za socialno delo. Verjamem, da je težko bolj konkretno definirati, ampak vseeno.

Kar se pa tiče tega drugega dela, ta informativni izračun, me zanima:

Kdaj načrtujete, da bodo ti prvi informativni izračuni dejansko že prišli do ljudi?

Vezano na ta prvi sklop, ki se nanaša na prestrukturiranje centrov, in pa tisti del komunikacijske strategije, to, kar ste imeli nenazadnje tudi razpis za zunanjega svetovalca, ki ga več kot očitno imate izbranega glede na vaše besede.

Kdaj pa potem računate, da bo še ta sklop nekako okvirno zaključen?

Celovito lahko torej pričakujemo nekje do sredine 2018, če sem vas prav razumela. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Večino dela se bo moralo drugo leto odvit, torej tako odločanje, ta informativna odloča. Naslednje leto je pa treba še loviti predvsem, da je možno samo to v eni točki leta narediti zaradi tega, ker rabijo centri za socialno delo vse podatke pred tem, torej možno je izpeljati septembra ali pa najkasneje oktobra, prej ne, kasneje tudi ne, skratka tu so številne omejitve, ki jih je treba upoštevati, tako da vse delamo na tem in vsi sodelavci, ki so vpeti, imajo te roke postavljene. Jaz delam vse na tem, da s pomočjo svojih sodelavcev in vsem tistim, kar lahko kot ministrica, da prispevam k temu. Imamo pa resničen problem kadrovskih virov. Ministrstvo za delo ste, morda bi vam kolega, moj bivši predhodnik Vizjak lahko povedal, to je ministrstvo, ki je največ zaposlenih izgubilo, 38

ljudi samo leta 2012, nekateri so bili bolj pridni kot drugi ministri in smo zniževali, imamo številne tožbe zaradi tega, ker je bila ljudem odvzeta plača leta 2012, znižanja, skratka, imamo kar nekaj notranjih težav. Ampak to je tisto objektivno dejstvo, znotraj katerega moramo delati, pa vseeno. Drugo leto bodo te spremembe, tako zakonske kot tudi postopno potem regionalno spreminjanje, ker bo šlo v okviru območnih enot, ki se bodo vzpostavljale, bomo seveda hkrati na območne enote spreminjali. To si predstavljajte, če na primer Ljubljano pogledamo, v Ljubljani je 5 CSD, bo potem en centralni, treba bo krajevno pristojnost, vsem zaposlenim ponudi novo zaposlitev, pogodbe o zaposlitvi narediti, statusno-pravne, za vsako pravno osebo nov statut, nov ustanovitveni akt, nov ustanovitveni akt, in vse, kar je s tem povezano, tako da je res res res zalogaj. Pomembno pa je predvsem, da pred tem, pred prvim korakom imamo vse elaborate izvajanja samega projekta tako zastavljena, da se potem samo kljuka, ker enostavno si pa ne moremo privoščiti večjih napak. Vedno so, ko so tako velike stvari, se kaj zaplete, ampak stvari moramo imeti dogovorjene. In pomembno tudi predvsem splošno strinjanje javnosti, da se zavedo zato je pomembno tudi to, da zelo jasno komuniciramo, kaj se bo zgodilo. Predvsem gre za to, da bo enaka dostopnost do storitev, enaka kakovost storitev in da bo več socialnega dela na terenu, kar si pa vsi želimo. Administrativno delo bo v posebnih enotah, ne bodo več posamezne izpostave, ločitev bo denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka od vseh drugih pravic, kjer se bolj ali manj po tekočem traku dela, predvsem pa bo ključna oseba tista, ki bo skrbela za družino in bo koncept socialnega dela vrnjen v ospredje. Je pa dejstvo, da bo to, kako bo zaživele, bo pa še kar nekaj časa verjetno preteklo, kot je bilo vprašanje in tudi dela in stroke socialnega dela, pri čemer tudi računamo na vso podporo tako Fakultete za socialno delo in vseh drugih organizacij, ki so pomembne na tem področju.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoči za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Spoštovana ministrica, moje današnje vprašanje se bo nanašalo predvsem na strokovne delavce na centrih za socialno delo, ki se ukvarjajo z rejništvom, na rejniške družine in na te otroke, ki se nekako znajdejo oziroma živijo potem v rejništvu. Če center za socialno delo nekako ugotovi, da je otrok v tej svoji prvotni oziroma matični družini ogrožen do

takšne mere, da ga je treba zaščititi, se na predlog strokovnega delavca na centru za socialno delo in na podlagi odločbe temu otroke najde nova družina, primerna družina oziroma kot pravimo, da takšne otroke center za socialno delo pošlje v rejništvo. Seveda pa mora ta nova družina oziroma rejnik izpolnjevati z zakonom določene pogoje, se pravi, najprej center za socialno delo ugotovi, ali oseba sploh želi opravljati rejništvo, ali izpolnjuje pogoje, nato pa komisija na Ministrstvu za delo izbere kandidate, ki so za to primerni, seveda morajo ti kandidati tudi predhodno na usposabljanje in na podlagi vsega tega potem ministrstvo izda dovoljenje za izvajanje rejništva. Kako se pa potem izvaja samo rejništvo, pa je še kako odvisno od socialne delavke, se pravi strokovne delavke na centru za socialno delo, ki pa je marsikdaj prepuščena tako rekoč sama sebi, zdaj govorim v ženskem spolu pač. Poglejte, na eni strani ta socialna delavka ali strokovna sodelavka, kakorkoli že, pomaga najprej matični družini, ki ima težave, po drugi strani pa tej isti matični družini odvzame otroka in ga pošlje v rejništvo. Nanizala bom, spoštovana ministrica kar precej vprašanj, zato vas prosim, da ne navajate zakonodaje in postopkov, ampak bi prosila, če mi odgovorite na vprašanje.

Na centru za socialno delo so za to posebej specializirani strokovni sodelavci: Zanima me, koliko je takšnih sodelavcev v Sloveniji?

Zanima me tudi, ali kdo ugotavlja in odgovarja, če ta specializirani strokovni sodelavec ne odloči pravilno?

Ali je že bilo ugotovljeno kakšno takšno dejanje in kakšne so bile posledice za strokovnega delavca in za otroka, pa ne mislim na primer koroških dečkov?

Koliko oseb ima dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti?

Kakšna je izobrazba teh oseb?

Kako pogosto je v času rejništva usposabljanje teh oseb?

Koliko otrok je v rejništvu?

Kakšna je povprečna doba, ki jo ti otroci preživijo v rejništvu?

Ali kdo ugotavlja, ali so osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost, še vedno primerne za izvajanje rejništva v času, ko izvajajo to dejavnost, ali imajo to dovoljenje za izvajanje rejništva ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Jaz bom glede na to, da ste mi postavili vprašanje: »Ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sprašujem o rejništvu v Republiki Sloveniji in pogojih za opravljanje rejništva«, seveda lahko na določene stvari odgovorila, na nekatera pa verjetno vi sami, ko postavljate vprašanje, veste, da če nam ga ne

postavite, da bom težko na pamet vedela, koliko je strokovnih delavk, lahko vam povem, koliko je zaposlenih na centrih za socialno delo.

Rekli ste, da ne rabite zakonodaje, ampak ko navajate, ne navajate pravilno, zato bom še enkrat povedala, kaj zakon pravi o rejništvu. Rejništvo je institut družinskega prava, urejen v Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih kot posebna oblika varstva otrok, ki jim je potrebna oskrba in vzgoja pri osebah, ki niso njihovi starši. Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih vsebuje določbe o namenu rejništva ter o odločitvi centra za socialno delo o namestitvi otroka v rejniško družino. Center za socialno delo odda v rejništvo otroka, ki nima svoje družine, otroka, ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših, ali otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem živi. Samo izvajanje rejniške dejavnosti pa je predmet posebnega zakonskega urejanja v Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti. Ta zakon ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, postopek pridobitve dovoljenja za izvajanje, način izvajanja rejniške dejavnosti, način in njeno financiranje ter nekatera druga vprašanja, povezana z izvajanjem rejniške dejavnosti. Na podlagi ZIRD je bil sprejet tudi Pravilnik o pogojih in postopkih za izvajanje Zakona o izvajanju rejniške dejavnosti. Vsaka oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, mora pred začetkom izvajanja rejništva pridobiti dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti. Formalne pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidatka za izvajanje rejniške dejavnosti določa ZIRD v drugem poglavju. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati – postopek pridobitve pravi, da kandidatka za rejnico ali rejnika mora najprej izpolnjevati formalne pogoje in ne smejo obstajati zadržki iz 5. in 6. člena ZIRD; imeti mora stalno bivališče; imeti zaključeno vsaj poklicno oziroma strokovno izobrazbo, ta je izjemoma lahko nižja, če se glede na vse okoliščine ugotovi, da je to v nedvoumno otrokovo korist; biti mora polnoleten; niti kandidatu za rejnika niti osebam, ki živijo skupaj s kandidatom, ne sme biti odvzeta roditeljska pravica; kandidatu za rejnika ne sme biti odvzeta poslovna sposobnost; niti kandidat za rejnika niti osebe, ki živijo skupaj s kandidatom, ne smejo biti pravnomočno obsojeni zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo. Center rejnika po preverjanju izpolnjevanja formalnih pogojev, izda oceno o primernosti kandidata in njegove družine za izvajanje rejniške dejavnosti ob upoštevanju naslednjih kriterijev – preveri motive kandidata za odločitev za izvajanje rejniške dejavnosti; upoštevajo se dejavniki, ki bi lahko pozitivno kot negativno vplivali na psihosocialni razvoj otroka; ugotovi primerno bivalnih pogojev celotne družine, še posebej prostorov in opreme namenjene otroku, ki bi jih sprejeli v rejništvo; poleg lastnih ugotovitev upošteva tudi morebitna

potrdila ali mnenja oziroma priporočila drugih institucij. Iz ocene primernosti kandidata in njegove družine morajo biti razvidni motivi za izvajanje rejništva, opis priprave družine na otroka, pripravljenost kandidata za sodelovanje v individualni projektni skupini, zapis o kandidatomem razumevanju rejniškega sistema in vloge rejnika kot sodelavca socialne službe. Ministrstvo vsako leto glede na potrebe po rejnikih objavi razpis za izvajanje rejniške dejavnosti. Število vlog je praviloma vsako leto manjše, kot pa je objavljena potreba po rejnikih. Primernost kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti preveri Komisija za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti, na podlagi te ocene ministrstvo odloči o dovoljenju. Izbrane rejnike se vpiše v register, nato pa se morajo redno udeleževati usposabljanj, omogočiti in spodbujati stike med otrokom in starši ter sodelovati v individualni projektni skupini, ki spremlja otrokov razvoj in z rejništvom povezanih dejavnosti, ki jo organizira Center otroka. Rejništvo pri sorodnikih je malce drugače opredeljeno. Vam lahko v nadaljevanju.

Statistični podatki. Po zadnjih podatkih konec oktobra 2016 je v Republiki Sloveniji 687 rejnic in rejnikov, 611 rejnic in 76 rejnikov. 113 jih rejniško dejavnost izvaja kot poklic. Povprečno imajo nameščene 1,7 otroka. Povprečna starost rejnic oziroma rejnikov je 53,81 let. 552 rejnic in rejnikov ima nameščene otroke. 135 pa trenutno nima nameščenih otrok. V rejniških družinah je po zadnjih podatkih nameščenih 941 otrok oziroma oseb do največ dopolnjenega 26 leta starosti. Povprečno trajanje rejništva je 6,91 let. 228 otrok v rejništvu je nameščeno pri družinah sorodnikov.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite, gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Tako bom rekla, saj jaz ne vem, ali ima smisel zdaj še naprej spraševati ali ne, ministrica. Jaz sem v svojem uvodu povzela po vaši spletni strani, vi ste pa rekli, da nisem pravilno navedla teh postopkov, ki sem jih pač malo skrajšala. Jaz sem vam zastavila kar precej vprašanj, precej jih še imam in glede na to, da ste vi pač brali z vaše spletne strani oziroma iz zakona, ne vem, če je to smiselno. Izmed, mislim, da sem vam približno deset vprašanj zastavila, odgovori ste mi samo, koliko je otrok v rejništvu in koliko je teh družin, ki izvajajo to dejavnost. Jaz mislim, da bom to pač v pisnem poslanskem vprašanju zahtevala. Zaenkrat hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Jaz seveda moram reči, da je to dodatno vprašanje, namenjeno je pa dopolnitvi vprašanja. Namreč, vaše vprašanje je bilo popolnoma jasno: »Ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sprašujem o

rejništvu v Republiki Sloveniji, pogojih za opravljanje rejništva.« In na to je ministrica odgovorila. Tako da ste jo res vprašali malo veliko.

Gospa ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Jaz bi želela pojasniti, da tiste stvari, ki so v pristojnosti ministrstva, sem jaz dobila podatke, kar se tiče izvajanja rejništva. Ko pa vi mene sprašujete, koliko je delavcev na centrih za socialno delo, na kakšen način imajo oni notranje organizirano, koliko se sestajajo, to pomeni vprašanje za pristojnega direktorja. Ker namreč direktorji centrov za socialno delo so dolžni, odgovorni organizirati delovne procese na način, kot jih organizirajo. Ministrstvo za delo zagotavlja financiranje centrov za socialno delo, kjer jim pač glede na njihovo pogodbo letno izplača glede na število zaposlenih. Tam pa, če vi mislite, da imamo mi napisano ta delavec strokovni dela z rejništvom, ta je to in to, lahko seveda dodatno zaprosim kot pristojna za pojasnilo glede tega, v sistemu ministrstva imam pa podatke, katere smo posredovali. In Ministrstvo za delo je v razmerju odgovorno za zakonodajo, smo v tem primeru drugostopenjski organ in izdajamo dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti, medtem ko so centri za socialno delo tiste institucije, ki so odgovorne za izvajanje rejništva. Ko sprašujete o tem, kako in na kakšen način centri za socialno delo, strokovna delavka izvaja določbe zakona, je to predvsem vprašanje za direktorja, pod katerim je posamezna strokovna delavka. Ministrstvo je pa zadolženo za splošne pogoje. Na primer, bile so, ki jih nikoli še niste omenili, bile so sprejete smernice za izvajanje rejniške dejavnosti, ker namreč to je tako področje, kjer težko s pravilnikom in vse pač napišeš vsak detajlček, zato je bilo usklajeno. Mislim, da so bile 2013 sprejete smernice, kjer je strokovno, s stroko socialnega dela in vsemi so bile neke splošne smernice kot pomoč pri izvajanju rejniške dejavnosti sprejete. Ministrstvo za delo je izdalo to brošuro.

Skratka, jaz sem se vam trudila odgovoriti na vprašanja, ki so z naše pristojnosti. Drugo pa, seveda, če boste poslansko vprašanje pisno postavili, bomo lahko tudi dobili, ampak to pomeni, da moram zaprositi 62 direktorjev CSD, da mi odgovorijo na to vprašanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo, dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Če pogledam cestni infrastrukturni zemljevid Republike Slovenije, lahko izpostavim dve regiji, ki imata dokaj slabo cestno povezavo z ostalimi regijami ali s središčem naše države. To je Belokranjska regija in pa na severnem delu Koroška regija. Pa bom danes s tem vprašanjem se bolj osredotočil na severni del, to se pravi, na koroško pokrajino. Ne bom se spuščal vseh deset let nazaj, odkar teče umeščanje ali pa tistih prvih aktivnosti tretje razvojne osi v severnem delu, ampak predvsem na aktivnosti v zadnjih dveh letih, in to predvsem na odsek Velenje–Slovenj Gradec. Vemo, da je ta odsek prostorsko umeščen v prostor z Uredbo o državnem prostorskem načrtu že v letu 2013. V lanskem letu v sredini leta, v mesecu juniju je tudi bilo pridobljeno okoljevarstveno soglasje. To je tisti zadnji dokument, ki dejansko zaključuje ta konzultantski del nekega projekta in prehaja v tisti inženirski ali pa, mi gradbinci, ko rečemo, v operativni drugi del izvedbe nekega projekta. Skratka, pridobljeni so vsi pogoji za to operativno nadaljevanje tega projekta na tem odseku in vsled tega, spoštovani minister, vas sprašujem:

Kakšne so aktivnosti na tem odseku, kjer so izpolnjeni vsi ti postopki v prvem delu na tem projektu?

Kakšne so aktivnosti danes in kakšne se načrtujejo v naslednjem letu?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec gospod Ljubo Žnidar, hvala tudi za postavljeno vprašanje.

Res je teh, bom rekel, bolj oddaljenih regij, kjer je povezava, cestna ali pa tudi železniška, z osrednjo Slovenijo, z nekim jedrnim omrežjem slabša. Poleg naštetih Bele Krajine in Savinjske, Koroške regije jih je še kar nekaj v Sloveniji. Tukaj lahko sigurno izpostavimo Kočevsko-ribniško območje, Pivko, Ilirsko Bistrico pa tudi Idrijo, Tolmin. Na vseh teh povezavah si je ta vlada zadala za cilj, da naredi en korak naprej, da naredi en napredek pri izboljšanju teh povezav do teh odmaknjenih regij. Tako je tudi na projektu tretje razvojne osi na severnem in južnem delu bil v tem mandatu narejen kar pomemben premik. Če se zdaj osredotočim samo na ta zgornji severni del tretje razvojne osi, smo tako v lanskem letu pravzaprav dorekli način izvajanja tega projekta in tudi model njegove financiranja, in sicer glede na to, da gre za cestninsko cesto, je bilo odločeno, da bo investitor tega projekta Družba DARS, ki bo to cesto, to infrastrukturo tudi financirala preko najetih posojil. Seveda vemo, da bo za ta najeta posojila treba zagotoviti še ustrezno poroštvo oziroma iščejo se tudi drugi načini, kako bo Družba ARS lahko najemala ta

posojila, ampak zadeve na tem področju se tudi odvijajo.

Potekajo pa v bistvu dodatne preverbe ekonomske upravičenosti tega projekta in v ta namen je bil izdelan elaborat, in sicer z naslovom Obravnava možnih scenarijev izgradnje nove cestne povezave v koridorju severnega dela tretje razvojne osi na odseku od avtoceste A1 do Velenja in Slovenj Gradca. Namen izdelave te strokovne podlage je bil, da se ugotovi možna faznost gradnje ter preverijo različni scenariji izvedbe predvsem v povezavi s samimi stroški gradnje. Ugotovljeno je bilo namreč, da ekonomska upravičenost lahko pokažejo le podrobni modelski izračuni dolgoročnih multiplikativnih učinkov, ki se ugotavljajo na način, da se vsi možni scenariji preverijo še iz vidika dolgoročnih ekonomskih učinkov razvoja celotne regije, ki bo torej lahko napredovala s to izboljšano cestno povezavo. Skladno s tem je v fazi zaključevanja študija štirih ekonomskih učinkov investicije tretje razvojne osi na odseku Šentrupert–Velenje–Slovenj Gradec, s katero bodo ocenjeni ti širši ekonomski učinki investicije, in s tem preverjena in potrjena upravičenost le-te. Študija in s tem tudi izbira potem najustreznjšega scenarija te faznosti gradnje, s katerim bo določena tudi zmogljivost te ceste, pa bo dokončana do konca letošnjega leta. DARS ima tudi potem tudi v okviru poslovnega načrta za leto 2017, ki se pripravlja zdaj v tem obdobju, predvideno izdelavo projektne dokumentacije za oba ta dva odseka avtoceste, se pravi tako do Velenja kot tudi do Slovenj Gradca, in predvidena so sredstva za pridobitev nepremičnin, ki jih DARS izvaja v imenu in za račun države, ta sredstva pa bodo zagotovljena v letu 2017 v državnem proračunu na posebni namenski postavki iz naslova nadomestil za stavbno pravico, ki jo plačuje DARS za avtoceste in hitre ceste. Aktivnosti torej potekajo intenzivno, terminski plani se v bistvu tudi sproti dopolnjujejo s ciljem. Glavni cilj je, da bo gradbeno dovoljenje pridobljeno še v letu 2018, ko imamo za cilj, da se tudi objavijo potem razpisi za gradnjo. Pripravljalna dela naj bi tudi čim bolj sinhronizirano potekala na obeh teh dveh odsekih, torej tako do Velenja kot tudi naprej potem do Slovenj Gradca, tako da bodo aktivnosti na obeh teh odsekih kar najbolj usklajeno potekale. Lahko rečemo, da je projekt pravzaprav prišel v operativno fazo in da se dinamika odvija v skladu z načrti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Ljubo Žnidar, boste zahtevali dopolnitev odgovora? Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za odgovore. Seveda vse aktivnosti, ker gre za cestninsko cesto, pelje Dars. In ravno zaradi tega, ker pri realizaciji Dars, nisem opazil nekih nadaljnjih aktivnih

korakov pri njihovi realizaciji, ravno zaradi tega sem postavil to vprašanje. Jaz bi rekel v tem momentu ali pa v tej fazi, ki vemo, da prehaja že v fazo tik pred gradbenim dovoljenjem, naročiti študije ekonomske upravičenosti, se mi postavlja pod vprašaj. Kajti v tem momentu bi na tem odseku moralo potekati projektiranje v polni fazi, v polni meri, v polnem zagonu in tudi morali bi se na osnovi teh osnovnih projektantskih podatkov že izvajati odkupi zemljišč. To bi bil tisti pravi pristop, ki bi sledil tem aktivnostim na tem odseku, ki so že zaključene. Treba je tudi opomniti, da je premier Korošcem nekaj obljubil. Obljubil je, da bo na tem odseku, kjer so izpolnjeni pogoji umeščanja in tudi ostalih korakov, da bo pričetek izgradnje, to je bilo lansko leto rečeno, v roku dveh let. Pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja morajo biti izvršeni vsi odkupi. Cilj pridobitve gradbenega dovoljenja 2018 – Ali bomo res v enem letu opravili vse odkupe, se tudi meni postavlja veliko vprašanje, ker vemo, da je to kar zahteven in dolgotrajen postopek. Temu bi rekel kar ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Odkupi se bodo intenzivno začeli izvajati v letu 2017. Ta študija, ki se zdaj dela, je kot rečeno namenjena temu, da se odloči kompetentno o tem, ali je tudi gradnja od Velenja do Slovenj Gradca upravičena v štiripasovni izvedbi ali je možna in smotrna ter konec koncev upravičena faznost gradnje, torej najprej samo dvopasovna povezava in potem, ko promet naraste do določene mere, še dograditev ostalih dveh pasov do Velenja. Mislim, da je tu upravičenost izkazana za štiripasovnico. Za ta del od Velenja do Slovenj Gradca pa je bila naročena še dodatna študija s preverbo makroekonomskih učinkov, da se pokaže kar najbolj ustreznost in upravičenost te gradnje, da se potem odloči, v prvi fazi dvopasovnica ali morda celo štiripasovnica. Tu se bo upoštevalo potencialen razvoj vseh gospodarskih subjektov in ugoden vpliv te infrastrukture na vse te gospodarske subjekte, ki so vezani v tej regiji na to infrastrukturo. Tako da je tu tudi obsežno delo s strani Darsa v tem smislu bilo narejeno, ki se zdaj zaključuje, kot rečeno, in v nadaljevanju se potem vsi ti postopki intenzivno vodijo tako z izdelavo projektne dokumentacije kot s pridobivanjem zemljišč. Naša želja, kot rečeno, je, da bi se oba odseka, tako do Velenja kot do Slovenj Gradca, izvajala čim bolj usklajeno, da bi istočasno vse te aktivnosti potekale. Zato si Vlada prizadeva, da bi tudi do umestitve tega spodnjega odseka prišlo čim prej. Naš cilj je, če ne že konec tega leta, vsaj čim prej v začetku prihodnjega leta tudi na tem odseku, ki je prepotreben za to, da se Velenje in celotna ta regija ustrezno naveže, da do aktivnosti na tem

odseku pride istočasno z odsekom od Velenja do Slovenj Gradca. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, imate postopkovni predlog. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Predlagam, da se opravi javna razprava o mojem vprašanju. To pa utemeljujem s sledečim. Sedaj poteka avtocestni projekt Draženci–Gruškovje. Ko bo ta projekt zaključen, Dars nima pripravljene niti enega večjega projekta za nadaljevanje po tem končanem projektu. Vsi kazalci, makroekonomski in tako naprej, kažejo izboljšanje finančnega stanja naše države, iz leta v leto je več proračunskih sredstev za infrastrukturo, čeprav vemo, da Dars ne gradi na osnovi proračuna, ampak gradi z lastnimi sredstvi, seveda s poroštvom države. Po dokončanju projekta Draženci–Gruškovje je nekaj manjših projektov, ki jih Dars ima pripravljene ali jih bo do takrat pripravil, ni pa pripravljene večjega projekta, da bi ta investicijski cikel na Darsu kontinuirano potekal naprej. Tu nastane, bi rekel, nek časovni vakuum. In ravno zaradi tega menim, da je ta odsek odsek, ki je pripravljen do take faze, da bi lahko v tem času – vemo, da bo projekt Draženci–Gruškovje dokaj hitro zaključen –, da se v tem času po hitrem postopku in z vsem aktivnostmi ta projekt pripravi do te faze, da lahko Dars kontinuirano nadaljuje izgradnjo avtocestnega programa oziroma tudi v tem delu programa hitrih cest v Republiki Sloveniji.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanja.

Gospod Miha Kordiš bo zastavil vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moje današnje vprašanje se dotika doktorskega študija. Gospe ministrici sem že večkrat postavil to vprašanje. Tokrat pa niti ne o višini sredstev in kdaj ta sredstva pridejo, ker so se letos že zgodila, hvala bogu, in tukaj naj ministrico za to, ker je zagotovila v proračunu sredstva za doktorski študij, še enkrat pohvalim. Prav tako pa pohvalim ukrep iz novega / nerazumljivo/ zakona o visokem šolstvu, ki vključuje sofinanciranje doktorskega študija. Kje se je torej pojavil problem? Problem se je pojavil pri razdeljevanju teh sredstev. Prvič so se dogajali vpisi na tretjo stopnjo študija, preden so bili znani pogoji za sofinanciranje oziroma preden je

prišel ven razpis. Vpis se je dogajal tudi, preden je bilo sploh znano, ali je konkretna inštitucija pridobila sofinanciranje, pri tem, da so nekatere inštitucije celo izpadle zaradi čudnih pogojev, konkretno zato, ker se ni upoštevalo raziskovalnih referenc mentorjev in mentoric, ki so zaposleni kje drugje. Naprej je tukaj dodatna težava, ker je sofinanciranje za marsikaterega študenta nujna pomoč. Nekateri faksi so šli študentom toliko na roke, da so jim rekli, ja, lahko pa ta prvi obrok šolnin plačate kasneje, nekatere so rekly, pogledjte, če ne bomo dobili sofinanciranja oziroma vi ne prejmete sredstev, potem se lahko brez dodatnih stroškov izpišete iz študija in tako naprej. Našlo se ja pa tudi nekaj profilerskih fakultet, ki so študentom predložile pogodbe, da zdaj ti študentje morajo ob morebitnem izpisu v primeru, da niso dobili sofinanciranja seveda, plačati delež vrednosti prvega letnika šolnine. Ti zneski se pa gibljejo, zdaj odvisno od faksa do faksa, od nekaj 100 do tisoč 500 evrov, in to ni zanemarljiv denar. Kar me v osnovi zanima, je, gospa ministrica: Kako boste in kakšne so sploh vaše možnosti, da sanirate letošnje posledice tega razpisa ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Se opravičujem, sem se zmotil in sem narobe pritisnil. Imate še 40 sekund. / oglašanje iz dvorane/ Hvala lepa. Boste potem pri dodatnem vprašanju.

Gospa ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, drage poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec Miha Kordiš, res je, v letu 2016 je ministrstvo objavilo javni razpis za sofinanciranje doktorskega študija, in sicer generacija 2016, v okviru katerega bo tudi iz integralnih proračunskih sredstev zagotovilo tako v letošnjem kot seveda predvsem v prihodnjih letih skupaj, po zdajšnji oceni 4,8 milijona evrov. Za objavo tega konkretnega razpisa, na katerega se nanaša vprašanje, je Vlada v letu 2016 sprejela tudi novo uredbo o sofinanciranju doktorskega študija. To je bilo potrebno tudi zato, ker v prihodnosti urejamo s predlagano novelacijo doktorskih študij na drugačen način, kot je v sedaj veljavnem zakonu. Predvsem pa je bilo do sedaj financiranje doktorskega študija v okviru kohezijskih virov, to je bila zadnja shema leta 2012/2013, tako da vaša pohvala je pravzaprav vzlic tudi temu, da zdaj sistematično predlagamo tudi reševanje vprašanja doktorskega študija tretje stopnje kot sistemske rešitve.

Kar se tiče samega razpisa, ministrstvo je javni razpis za sofinanciranje, torej v letošnjem letu, objavilo 5. avgusta. To je bilo pred potekom prijavnih rokov za vpis v doktorski študij. To je pomemben podatek, zato ker se nanaša tudi na vaše predvidevanje, da ta časovnica ni dobro delovala in da informacije

niso tekly ustrezno. Se pravi, avgust je bil že razpisni mesec in to pomeni, da so kandidati v tem primeru tudi imeli informacijo, da bo za prihodnje študijsko leto obstajala možnost pridobiti sredstva za doktorski študij, seveda poleg sheme za mlade raziskovalce. Glede na razpisana sredstva pa je bilo tudi vidno, da za čisto vsakogar pa sofinanciranje ne bo mogoče, tudi glede na to, kako potekajo izbirni postopki za izbiro doktorskega študenta oziroma študentke na ravni inštitucij. Namreč, z javnim razpisom ministrstvo določi pogoje, na katere se lahko odziva vsak visokošolski zavod s svojo prijavo za ta javni razpis, to so podrobnejši pogoji za izbiro sofinanciranja, lahko pa se tudi ta zavod opredeli za določene specifične pogoje, ki pa so domena posamezni vrsti študija. To pravico zavod seveda ima, vendarle pa mora v vsakem primeru slediti osnovnim pogojem, ki jih razpisujemo v javnem razpisu enovito za vse zavode – za koga je namenjen ta študij, ali že imajo ali nimajo pridobljene raven izobrazbe kandidati in kandidatke, ki se prijavijo, ki še niso imeli sofinanciranega študija po študijskih programih, in predvsem kakšna mora biti tako imenovana kakovost mentorja glede na znanstveno raziskovalno delo. Izbrani visokošolski zavodi so dobili obvestilo o doktorskih študijskih programih, ki izpolnjujejo te pogoje za financiranje, ki sem jih ravnokar kratko povzela, oktobra, torej v sredini oktobra in so tudi takoj pristopili k izbiri kandidatov. Pri izboru študentov je, kot že navedeno, poleg pogojev iz te uredbe bila možna še določitev dodatnih pogojev in meril za izbiro, kar pa je moral odobriti in pritrditi pristojni organ visokošolskega zavoda. To je odgovor tudi na vaše vprašanje glede nekaterih kriterijev. S tem je seveda omogočena diverzifikacija izbornih postopkov predvsem glede na specifične posameznega študijskega področja, kar je pomembno, ker so lahko zahtevnosti ob običajnih pogojih v javnem razpisu seveda različne. Tako doktorski študij oziroma sofinanciranje le-tega vežemo tudi na kakovost, torej tako kakovost mentorja kot študenta, kar je tudi ena od usmeritev ne le v Sloveniji, ampak sicer v visokošolskem svetu podpiramo v smislu iskanja novih odličnosti razvoja, novih odličnosti raziskovalnega dela in seveda s tem tudi izpolnjevanja kriterijev posameznika, ki se vključuje v ta zahteven študij.

Omenili ste tudi Univerzo v Ljubljani, konkretno pri tem razpisu je za dodatna merila sama univerza uporabila na primer povprečno oceno predhodnega študija, dosedanje znanstvenoraziskovalno delo kandidata in tudi to potem upoštevala pri izboru. Če je prišlo do enakovrednih točk pa je držala, vsaj tako sporoča univerza in to so bili redki primeri, tudi prednost prijave, torej časovnica prijave.

Pomembno pa je za naprej, če je še dovoljeno, da povem, to je najpomembnejši del, kajti v letu 2017/2018 se bo ravno tako sofinanciranje izvajalo naprej, seveda v skladu s proračunskimi

sredstvi, vendar bo treba spoštovati porabo teh sredstev ne le v skladu z letnim sklepom ministra, ampak tudi glede na število diplomantov te tretje stopnje v zadnjih petih letih, torej pomembnost zavoda v razvoju doktorskega študija.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Miha Kordiš, boste zahtevali dopolnitev odgovora.
Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Lepa hvala.

Bom zahteval dopolnitev odgovora, zaradi tega, ker sem res dobronamerno pristopil s tem vprašanjem, nisem vas šel oblegati ali pa ful nekaj kritizirati, ker se mi pač zdi, da pri tem razpisu je prišlo do teh napak in zadreg zaradi šlamparije, ne zaradi tega, ker bi bila kakšna čudna računica zadaj. Tako da me res zanima, kako boste vnaprej postopali. Ker zdaj iz vašega odgovora je bilo bolj razbrati v smislu, ja, pa saj ni bilo takšnih hudih težav. Pa v resnici so bile te težave, glejte, tam so neki študentje, so vpisani, morajo dati denar, čeprav niso dobili tistega sofinanciranja, zaradi tega, ker so se jim fakultete usedle na žepe. To je recimo prva takšna stvar.

Druga takšna stvar, to ste sami tudi omenili, da imaš recimo Univerzo v Ljubljani, pa da se tam v pogojih razpisa omenja potrebne točke glede na objave znanstvenih, strokovnih člankov, glede na udeležbe na konferencah in tako naprej, kar so v resnici stvari, ki jih počnejo šele doktorski študenti, se pravi, jih ne počneš preden sploh pristopiš do doktorskega študija in tako naprej, seveda tukaj so tudi še vprašljivi roki, 5. avgusta, ja, morda lahko papirji pridejo ven, ampak saj ste tudi sami podali, da ste javili sredi oktobra visokošolskim zavodom, tako da tukaj ni prav veliko terminskega maneverskega prostora za študente. Vse te zablode ali pa napake ali pa spotike, kakorkoli že, pogledajte, jih ne morete zanika, so se zgodile, nekateri izmed študentov so v težavah.

Zato pač ponavljam vprašanje:

Koliko ste se poigrali tukaj z idejo, da poskušate to eno generacijo, ki je sedaj v paci, rešiti in teh nekaj primerkov nekako zaščititi pred finančnim odiranjem fakultet?

Kako boste potem v prihodnosti to sanirali?

Ali boste malo bolj zadržali visokošolske zavode, da ne bodo odirali študentov, ali boste dali dovolj časovnega roka, da bodo pogoji sofinanciranja znani prej, preden se bodo študenti vpisovali ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica.
Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ: Najlepša hvala.

Kot sem prej poudarila, gre vendarle za nov sistem po dolgem času od leta 2012/2013, zato je zelo pomembno, kako korakati naprej, da res to sistemskost ohranimo ne le transparentno, ampak tudi učinkovito za vse vpletene, tako institucije znanja kot seveda študente. Zato je tudi moj poudarek v zaključku, ki mogoče še ni bil dovolj slišan, da se ne le nadaljuje s sofinanciranjem, ampak v okviru danih razpoložljivih proračunskih sredstvih, saj za to je tudi poudarek na sofinanciranju, ampak da se bodo tudi ta sredstva določila z letnim sklepom ministra, in sicer ob upoštevanju števila diplomantov tretje stopnje zavoda v zadnjih petih letih. Torej letos javni razpis uredba, potem pa nadaljevanje sofinanciranja glede na to, kako lahko tudi namensko in z jasnimi ciljem uporabljamo ta sredstva. Tako kot smo jih do sedaj za drugo oziroma prvo stopnjo, bo mnogo jasnejši postopek tudi za trejo stopnjo, če seveda bo sprejeta tudi novelacija ZViS, kar nam bo postopkovno marsikaj olajšalo, tudi povečalo transparentnost, odprtost in predvsem informacijski pretok do študentov. Je pa res, da določeni zavodi so seveda tudi s samim izborom imeli precej dela in težav, koga v resnici umeriti v ta študij, še posebej kot že prej omenjene specifične, ki jih zahtevajo za posamezno disciplino. Tukaj se razlikujejo izborni postopki. Vsi zavodi so pa morali spoštovati izvedbo osnovnih kriterijev javnega razpisa. Prav zato je morda tudi kakšen dan kasneje z ministrstva šla sama ocena, kdo od zavodov izpolnjuje vse te pogoje, na kakšen način pa seveda potem izvajajo celoten postopek, pa je vendarle tudi domena discipline. Če so kjerkoli nastali ti zapleti, z institucijami smo tudi v kontaktu, morajo v skladu s pravili, ki so jih sprejele, in to z odgovornostjo organa, ki je to sprejemal tudi na sami instituciji znanja, seveda tudi ustrezno informirati in ustrezno postopati z kandidati oziroma kandidatkami, ki so se vpisali v to shemo. Poudarjam pa, pomembno je, da sistematično korakamo tukaj naprej in s tem zagotavljamo tudi trdnost najvišji stopnji izobraževanja, ki jo imamo na naših institucijah znanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo postavila vprašanje ministru za kulturo, gospodu Antonu Peršaku.
Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, konec oktobra ste obiskali Avstrijo in se srečali z vašim avstrijskim kolegom Thomasom Drozdom. Na tem srečanju ste menda govorili tudi o problematiki Novic, torej slovenskega tednika na avstrijskem koroškem mene pa zanima:

Kaj ste se dogovorili z vašim kolegom?

Ali ste o tem obvestili tudi našo slovensko skupnost na avstrijskem Koroškem?

Vemo namreč, da 7. člen Avstrijske državne pogodbe nalaga Avstriji, da mora financirati manjšinski tisk, žal pa je to sofinanciranje zelo zelo skromno. Na primer, leta 2016 samo 53 tisoč evrov za štiri manjšinske tednike, od tega sta dva za koroške tednike in pri tem Novice prejemajo letno 28 tisoč evrov. Vemo, da je to komaj za urednika, če je, kaj šele vse ostali stroški. Pri tem pa ugotavljamo, da dobijo ravno toliko, kolikor na drugi strani izdajatelj plača davka avstrijski državi. In tako 90 % financira Slovenija, samo 10 % Avstrija. Obljublja tudi zakon o pospeševanju tiska, ki pa je že dolgo v pripravi. Jaz sicer zelo rada dajem Avstrijo za zgled, ker ima v mnogih ozirih zakone, jih tudi odlično izvajajo, so nam lahko za zgled, v tem primeru pa vendarle ne morem biti zadovoljna s takim odnosom Avstrije do slovenskega manjšinskega tiska. Torej vas sprašujem, kaj ste se dogovorili s svojim kolegom.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Anton Peršak, minister.

ANTON PERŠAK: Spoštovana gospa poslanka, naj izkoristim priložnost in vam čestitam za ponovno izvolitev na mesto predsednice stranke. Kar zadeva vprašanja pa naj povem, da je pogovor z ministrom Thomasom Drozdom bil zelo konstruktiven, res je, da vprašanja slovenske manjšine in tudi drugih manjšin ne sodi v celoti v njegovo pristojnost, ker ima Avstrija podobno, kot imamo mi, sicer na nekoliko nižji ravni v Vladi državno sekretarko za vprašanja manjšin; v celoti seveda to vprašanje tam ureja državna sekretarka. Po drugi strani pa moram povedati, da se je Slovenija v zvezi s tem vprašanjem, to je medijev in njihove usode, manjšinskih medijev, zelo angažirala, tako da nisem jaz bil edini, ki je s predstavniki avstrijske vlade o tem govoril. V zvezi s tem se je na vladi oglasil že veleposlanik Republike Slovenije, posebej se je pogovarjal o tem naš minister za Slovence v zamejstvu in po svetu in, kot rečeno, z ministrom Drozdom tudi jaz. Minister je posebej obljubil, da se bo v vladi zavzel za reševanje tega problema in, kar je mogoče še bolj pomembno na daljši rok, je to, kar mi je povedal, da oni tudi pripravljajo nov medijski zakon, da je že v njegovem načrtu, da bi vprašanje manjšinskih medijev uredili tudi znotraj zakona, tega, ki ga pripravlja. In on računa, da bi ta zakon naj bi do začetka naslednjega leta pripravljen in potem v doglednem času sprejet. Pogovarjala sva se tudi o drugih vprašanjih, povezanih z vprašanji naše manjšine, zlasti seveda z njenimi pričakovanji na področju kulture. In on je pokazal, moram reči, razumevanje za to in tudi zagotavljal, da bo temu posvečal pozornost. Lahko tudi povem, da sem ga povabil na obisk v Slovenijo. On sam je pokazal interes za to in pravzaprav sam predlagal, da se ta obisk izvede že v prvem četrtletju naslednjega leta in da bi takrat bila

dobra priložnost za nadaljevanje tudi te vrste pogovora. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Mene bi veselilo, če bi gospod minister tudi predlagal neki datum, do katerega bo ta problem rešil. Vemo, da se tednik Novice vsako leto ukvarja z velikimi finančnimi težavami, da lahko tudi ugasne. Tako da ne moremo računati na tisti zakon, ki bo nekoč pripravljen. Poznavalci, ki pri tem sodelujejo, pravijo, da to najbrž ne bo tako kmalu. Vsekakor pa mora slovenska vlada to budno spremljati in seveda zahtevati izpolnitev Avstrije glede 7. člena Avstrijske državne pogodbe. Tukaj moramo biti vztrajni in dosledni. Vem, da sam minister za Slovence v zamejstvu in po svetu nima takšne moči. Pri tem seveda pričakujem, da boste tako vi kot minister za kulturo kot tudi zunanji minister zelo učinkoviti pri naslavljanju tega vprašanja na partnerje na drugi strani. Kajti prav to večkrat ugotavljam, da smo premalo dosledni, ko mora neka država izpolnjevati svoje pogodbene obveznosti, zakonske obveznosti glede slovenske manjšine. Zato vas prosim, da vztrajate, naslavljate to vprašanje in seveda zahtevate tudi rešitev tega akutnega problema.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Anton Peršak, minister, izvolite.

ANTON PERŠAK: Ja, hvala za to dodatno vprašanje. Rad bi še enkrat poudaril, da je minister Drozda, kot rečeno, posebej on sicer opozoril, da ne more on biti tisti, ki kot predlagatelj rešitve te finančne, ampak da bo podprl to in da bo tudi spodbujal državno sekretarko, da bo to rešitev predlagala. Hkrati pa, kot ste sami rekli, moram reči, da v tem primeru je delovanje naših predstavnikov res nekako usklajeno in večstransko. Kot rečeno, že znotraj sistema zunanjega ministrstva je ta pobuda šla na naslov avstrijske vlade z moje strani, s strani ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu. To je nek primer, ko ne delujemo kar na več plateg in usklajeno in seveda bomo tako tudi naprej, vsaj kar se Ministrstva za kulturo tiče, to lahko zagotovim. Jaz moram reči, da sem tudi osebno v stalnih več ali manj stikih, ker pač nekatere ljudi, predstavniki organizacij Slovencev na Koroškem in Štajerskem poznam, tako da se z nekaterimi tudi osebno izmenjujemo elektronsko pošto o vprašanjih, ki jih mučijo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite, imate postopkovni predlog.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom predlagala, da imamo posebno točko, ki bi jo obravnavali predvsem iz tega vidika, kako dosledno se naša vlada, naši ministri zavzemajo za to, da se uresničujejo zakoni, ki so povezani s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah.

Bi pa pripomnila še to, da so Slovenci na Koroškem vendarle pričakovali, da se boste pri njih ustavili, preden boste šli na Dunaj, ker ste menda bili tako dogovorjeni in da so potem bili malo razočarani, ker se to ni zgodilo in so šele kasneje izvedeli, da ste na teh pogovorih. Ker oni vseeno vam dajo lahko takoj podatke iz prve roke, povedo tudi različna ozadja, zato vam vsekakor predlagam, da ne samo, da izmenjujete elektronsko pošto, ampak da se dejansko z njimi sestajate, jih povabite tudi na posvetovanja sem v Ljubljano, ker na ta način potem čutijo, da so vključeni, in potem lahko še boljše zastopate njihove interese.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanj.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve, mag. Vesni Györkös Žnidar. Ker je gospa Žnidar odsotna, prosim, če se opredelite tudi do načina odgovora. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Odgovor prosim ustni na naslednji seji. Meni je žal, da danes ministrice ni, ampak jaz verjamem, da bo naslednji mesec, ko bomo ponovno imeli poslansko vprašanje, verjetno tema enako ali pa še bolj zanimiva.

Moje poslansko vprašanje se seveda nanaša na vprašanje varovanja južne meje z vidika ilegalnih migracij. Zdaj pa, ker ministrice ni, bom začel mogoče nekoliko nenavadno. Tukaj v dvorani me tako ne poslušajo nihče, zato predvsem zaradi gledalcev. Poglejte, v tem trenutku iz Beograda proti Hrvaški meji po avtocesti koraka nekaj tisoč ljudi. V tem trenutku. To so objavili mediji danes dopoldan. Ti so očitno naveličani čakanja v Srbiji in gredo, ne glede na to, da je to avtocesta, po avtocesti ali pa so vsaj šli, bom tako rekel, to je bilo tekom dopoldneva objavljeno, proti meji s Hrvaško. Če bodo nadaljevali pot, jih lahko pričakujemo tukaj na naši meji tam nekje čez nekaj dni. Drugi podatek, v četrtek je avstrijska policija prejela neko državljanko, konkretno nemško državljanko, ki je nekako bila povezana ali je koketirala z nekaterimi njihovimi organizacijami, ki povečujejo Hitlerja in njegovo vlogo in njegov čas. Izročila je to državljanko Republiki Sloveniji. No, v Sloveniji pa je postala ta državljanka svobodna državljanka, ker pač v Sloveniji to ni nič narobe, ni nič kaznivega.

Na kaj sem hotel opozoriti s tema dvema primeroma? Prvič to, da nismo pripravljeni na

varovanje meje, in drugič na to, kar smo govorili v Državnem zboru, da je treba spremeniti kazensko zakonodajo z vidika tovrstnih ekstremistov, da bi jih slovenski organi primerno v skladu z zakonodajo tudi obravnavali. Ker seveda tega zakona takrat nismo sprejeli, nosilec mislim, da je bil kolega, ki sedi pred menoj, je pač danes situacija taka – ta državljanka je v Sloveniji svobodna državljanka, v Avstriji pa ne sme bivati, oni jo pa izženejo. Seveda bo ta tema veliko bolj ali pa še bolj aktualna v času, ki prihaja, torej v roku nekaj dni ali trideset dni ali kolikor koli, bo to poslansko vprašanje na vrsti. Želim pa poudariti to, da bi morala država Republika Slovenija podvzeti vse potrebne ukrepe za zavarovanje meje tako kot Avstriji. Ne morem biti do ministrice samo kritičen, ampak moram jasno povedati, da je njen zakon o tujcih, ki je prinesel dobre rešitve, to pa je začasen suspenz Schengenske zakonodaje v primeru potrebe, obležal v predalu predsednika Vlade. Če predsednik Vlade tega ne bo dal naprej, bo on odgovoren za to stanje ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala dr. Gorenak.

Besedo ima gospod Daniel Krivec, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav ministru in vsem, ki ste še v dvorani!

Ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča, bom spraševal glede ukrepov, ki so predvideni za zagotavljanje celoletne prevoznosti prelaza Vršič. Gre namreč za edini visokogorski prelaz v Republiki Sloveniji, ki je tudi znotraj Triglavskega narodnega parka. V preteklosti je bilo že veliko problemov glede same prevoznosti, predvsem v tem zimskem času, zato v izogib kakršnim koli zapletom v letošnjem letu postavljam to vprašanje. Vprašanje pa gre tudi na druge segmente tega pomembnega prelaza. Gre tudi za prevoznost oziroma zagotavljanje neke normalne prevoznosti v poletnem času, kajti v zadnjih letih, ko se je prometna obremenitev tega prelaza precej povečala, prihaja do težav tudi s prevoznostjo v poletnih konicah. S tega naslova je bilo v preteklosti kar nekaj pobud, da se pristopi na nek sistematičen način k urejanju tega problema. Kot sem rekel, tako zagotavljanje zimske prevoznosti s posameznimi ukrepi, ki so na voljo, kot tudi zagotavljanje neke normalne prevoznosti v prometnih konicah, ko nastopi velika frekvenca prometa in postane predvsem mirujoči promet na tem našem visokogorskem prelazu problem za nek normalni promet, ki je v tranzitu.

Glede na to, da je bilo v lanskem letu veliko vloženo v neko obnovo v tistem delu, ki je bil nekako v domeni obiska ruskega predsednika, se pravi nekje do Ruske kapelice, in glede na to,

da je bilo v preteklosti veliko obljub, da se bo na tem našem visokogorskem prelazu več vlagalo v prometno infrastrukturo in s tem zagotovilo tudi nemoteno prevoznost v celem letu, sprašujem ministra:

Kateri ukrepi so dejansko predvideni, tako kratkoročno kot dolgoročno, za celoletno prevoznost in uporabo tega prelaza z obeh vidikov, tako zimske kot poletne prevoznosti? Kako urediti mirujoči promet, glede na to, da je prelaz znotraj Triglavskega narodnega parka?

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Spoštovani poslanec, gospod Danijel Krivec, hvala tudi za postavljeno vprašanje. V zvezi s tem delom vprašanja, ki se nanaša na zimsko prevoznost, bom bolj konkretno odgovarjal. V lanskem letu je bila vršiška cesta prekategorizirana v višji, tretji prednostni razred glede zimskega vzdrževanja, kar pomeni, da se ceste vzdržujejo tudi v zimskih razmerah, seveda če to dopuščajo vremenske in predvsem lavinske razmere vzdolž trase ceste. Cesta se tako pluži in posipa, dokler višina novozapadlega snega ne preseže 15 centimetrov. V nočnem času se ob sneženju cesta ne pluži in se zapre za ves promet. Po vsakem obilnejšem sneženju pa Agencija Republike Slovenije za okolje, ARSO, opravi ogled lavinskih razmer ter pripravi oceno tveganja za proženje snežnih plazov, kar je potem tudi osnova za odločitev o ponovnem odprtju ceste za promet. Na opisan način bo tako zagotovljena prevoznost ceste v času, ko so razmere vzdolž trase ugodne in je možno cesto vzdrževati z razumnimi stroški. Ob neugodnih razmerah, ko bi bila pa ogrožena varnost prometa in tudi varnost izvajalcev zimske službe ali pa bi bila za zagotavljanje prevoznosti potrebna previsoka finančna sredstva, pa bo cesta ostala zaprta do izboljšanja razmer.

Naj navedem še nekaj podatkov o trajanju zapore te vršiške ceste v zadnjih treh letih, treh zimskih sezonah in s tem povezanih stroških vzdrževanja. Tako je, recimo, v lanski zimski sezoni, se pravi 2015/2016, bila cesta preko prelaza Vršič zaprta 74 dni, v sezoni prej, se pravi 2014/2015, in sezoni 2013/2014 pa vsako leto 130 dni. Se pravi, s tem, ko smo cesto uvrstili v višji razred, se je ta prevoznost, lahko rečemo, kar povečala, število zaprtih dni se je praktično prepolovilo. Pri tem je bilo za zimsko vzdrževanje zadnje, torej minulo sezono porabljenih približno 157 tisoč evrov, v še prejšnji sezoni 2014/2015 98 tisoč evrov in v sezoni 2013/2014 107 tisoč evrov. To so torej podatki glede urejanja in zagotavljanja prevoznosti v zimskem času. Glede poletne sezone pa se strinjam, ja, da se v zadnjem času

dejansko v poletnem času pojavljajo težave z zagotavljanjem predvsem kapacitet za ureditev mirujočega prometa, s tem so povezani tudi zastoji na vrhu vršiškega prelaza. Tako je tu morda treba razmišljati bodisi o zagotovitvi nekih dodatnih površin, da se ta mirujoči promet ustrezno uredi, eventualno tudi proti plačilu neke parkirnine. Skratka, o teh zadevah bi vsekakor bilo treba razmišljati.

Kar se tiče vzdrževanja ceste, res je, v lanskem letu je bilo vloženi kar nekaj sredstev do odseka do Ruske kapelice. V nadaljevanju v naslednji sezoni pa se predvidevajo še ukrepi višje po cesti, predvsem v tistem delu, kjer prihaja do res izrazitih posedanj in je pravzaprav že na nek način ogrožena integriteta in prevoznost te ceste. Toliko lahko mogoče na kratko o tej zadevi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Gospod Danijel Krivec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Ja, hvala ministru za te odgovore in zagotovilo, da se vzdrževanje tudi v letošnjem letu zagotavlja na takem nivoju kot v lanskem letu.

Glede razmer na cestah je pač potrebno opozoriti, da od Ruske kapelice naprej je praktično promet za avtobuse zaprt. Glede na to, da gre za neko tako pomembno cesto, bo verjetno potrebno v kratkem pristopiti k rešitvi in zagotavljanju sredstev tudi za obnovo tega krajšega odseka.

Kar se pa tiče te poletne obremenitve oziroma v zadnjem obdobju že kar preobremenitve, pa gre tudi za obremenitve glede hrupa, ki je v zadnjem obdobju zelo problematičen, predvsem znotraj ožjega dela Triglavskega narodnega parka. Zato mogoče kot dodatno podvprašanje, glede na to, da sem govoril o nekem zagotavljanju celoletne prevoznosti prelaza Vršič, tudi vprašanje glede projekta krajšega tunela, ki je bil posredovan na ministrstvo, kjer je bil dogovor tudi glede tega, da je to znotraj nekega zaščitnega območja in bi s tem na nek način reševali tudi te okoljske obremenitve na samem vrhu.

Ali je bilo na tem projektu tega krajšega tunela pod vrhom Vršiča, ki rešuje tako zimsko zaporo kot po drugi strani tudi težave z mirujočim prometom, karkoli na ministrstvu narejeno?

Ali se je v tej smeri pripravil kakšen projekt, ki bi lahko črpal tudi sredstva iz naslednje finančne perspektive?

Zanima me zato, ker gre za območje, ki je v ožjem delu zaščitnega območja Triglavskega narodnega parka in ima iz tega naslova tudi možnost kvalitetnih virov sredstev. Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Ja, glede tega projekta, se pravi, da bi se zagotovila določena povezava s predorom pod vrhom in na ta način dejansko se razbremeni tako to območje samega hrupa s prometom, v zimskih razmerah pa je na ta način samo po sebi zagotovljena varna prevoznost v tem ogroženem delu, vam žal trenutno ne morem konkretno postreči z informacijami o realizacijami oziroma o postopkih za realizacijo tega projekta. Vam zagotavljam, da bom te informacije pridobil in vam jih lahko posredujemo pisno.

Vsekakor pa je tak projekt po sedanjih, se pravi proračunskih zmožnostih izvedljiv edino, če bi bilo zanj res možno pridobiti Evropska sredstva. Zdaj vemo, da za samo cestno infrastrukturo so zelo omejena, izključno na jedrne vseevropske koridorje. Tako da bi morali tukaj res preveriti te možnosti, če bi se lahko ta sredstva zagotovila iz kakšnih drugih, torej namenskih virov, glede na to, da gre za zaščiteno območje narave oziroma za območje, ki je blizu državne meje in je morda tudi v tem smislu morda lahko pomembno.

Podrobnejšo informacijo v zvezi z možnostjo realizacije tega projekta bom posredoval v pisni obliki. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomič, ki bo postavila poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak ter ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györköös Žnidar.

Gospa Violeta Tomič, izvolite, beseda je vaša.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Moje vprašanje pa se nanaša na pojav simbolov sodelavcev okupatorja ob prekopu posmrtnih ostankov v Barbarinem rovu. Prekop si bomo številni zapomnili po dveh fotografijah. Na eni ste vi ministrica Anja Kopač Mrak ob krsti, ob kateri je venec z napisom Slava junakom. In druga fotografija je skupina ljudi pred mariborsko stolnico in eden od njih nosi zastavo Nezavisne Države Hrvatske. Torej vprašanje ima dve dimenziji, prekrškovno in politično, zato ga zastavljam obema ministricama. Moje vprašanje ministrici za notranje zadeve, od katere bom prosila pisni odgovor, ker je odsotna, se nanaša na to NDH, je bila kvizlinška enota in njene simbole je treba obravnavati enako kot simbole fašistične Italije ali nacistične Nemčije.

Javno razkazovanje takih simbolov mora biti kaznovano in zato me zanima:

Ali je policija obravnavala ti primer, ki je dokumentiran na teh fotografijah?

Kakšna navodila za ukrepanje imajo policisti, če pri prehodu meje ali na javnih krajih opazijo, da imajo ljudje pri sebi simbole NDH?

Vprašanje ministrici za delo pa se nanaša na namen žalne slovesnosti:

Kaj s tem dejanjem sporočate?

Predsednik države je zapisal, da je bila slovesnost pripravljena na željo tako imenovanih

civilnih združenj, ki zastopajo svojce žrtev. Kolikor mi je znano, ni bilo nobene uradne identifikacije. Po dostopnih podatkih pa je tukaj šlo za večino pripadnikov kvizlinških enot, se pravi ustaše, ki so v Jesenovcu morili in imajo na vesti sedem duhovnikov in na tisoče žena in otrok.

Skratka, zanima me:

Po kakšnem kriteriju ste določili, katera združenja lahko zastopajo žrtve, kajti ta združenja so namreč odgovorna za provokacije in mnogi državljani Slovenije se počutijo zelo zmedene in izigrane?

Skratka, kaj sporočate s svojo udeležbo na taki slovesnosti, kajti taka hrvaška in slovenske združenja zagovarjajo fašizem in sodelovanje z okupatorjem?

Naše stališče je tukaj popolnoma jasno. Fašizem je zlo in država mora jasno pokazati ali fašizem obsoja ali ga tolerira. Tukaj spoštovana ministrica ne morete sedeti na dveh stoli, kajti fašizma, ki je tresel Evropo in ki je povzročil na milijone žrtev, niso povzročili hudobni ljudje, ampak dobri, prijazni ljudje, ki so gledali stran tako, kot to počne zdaj naša vlada. Hvala za vaše odgovore.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Zaradi odsotnosti ministrice za notranje zadeve dajem besedo samo gospe dr. Anji Kopač Mrak za njen del odgovora.

Ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Hvala za vprašanje gospa poslanka Violeta Tomič.

Vojno grobišče Barbara rov v Hudi jami je bilo odkrito marca 2009 in se nahaja v opuščnem rudniku Laško. Na območju med prvim in drugim jaškom je bilo najdenih 432 človeških posmrtnih ostankov. Nadaljevala se je preiskava v prvem od treh jaškov, v katerem so bili v globini osem metrov spet najdeni posmrtni ostanki žrtev. Iz petih globinskih metrov jaške do globine trinajstih metrov je bilo do konca junija 2009 dvignjenih 346 žrtev. Potem pa je pristojni preiskovalni sodnik ustavil nadaljnje preiskave, saj je presodil, da z nadaljnjim izkopom ne bo pridobljenih podatkov, ki bi omogočili identifikacijo storilca. Vse žrtve so bile začasno shranjene v kostnici, ki jo je za ta namen zgradilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti. Vojno grobišče Barbara rov v Hudi jami je bilo 21. 11. 2012 vpisano v register vojnih grobišč Republike Slovenije. Septembra 2015 je potekal sestanek s Komisijo Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč na temo nadaljnjih aktivnosti pri ureditvi vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da je treba čim prej prestopiti k prekopu ter k ureditvi pokopnega polja zunaj rudnika. Na podlagi strokovnih mnenj je prevladalo stališče, da je najprimernejša lokacija

za pokop posmrtnih ostankov v pokopnem polju na območju spominskega parka Dobrava pri Mariboru v neposredni bližini kostnice in spomenika postavljenim žrtvam povojnih pobojev. Po zaključku vseh potrebnih postopkov priprave potrebne dokumentacije ter izvedbi postopka javnega naročila so se avgusta 2016 začela pripravljala dela za ureditev vojnega grobišča. 3. 10. 2016 se je z žalno slovesnostjo začel prenos prvih posmrtnih ostankov iz začasne kostnice v Hudi jami, ki je potekal do 27. 10., ko je bila na območju spominskega parka Dobrava spominska slovesnost in pogreb žrtve iz začasne kostnice. To je bilo 778 posmrtnih ostankov. Strokovnjaki Nacionalnega forenzičnega laboratorija Ministrstva za notranje zadeve so vzorce vzeli, vzorce DNK analize shranili po strokovnih standardih, ki veljajo za opravilo forenzičnih DNK analiz za vsako od v Hudi jami izkopanih trupel. DNK analize se bodo opravile v primeru, če bo izpolnjen strokovni kriterij, ki omogoča realno pričakovanje, da bo človeške ostanke mogoče identificirati. Žrtve bodo pokopane individualno v skupno pokopno polje, tako bo zagotovljena sledljivost z mestom najdbe in odvzetimi vzorci za naknadno identifikacijo. Dela se nadaljujejo z izkopom žrtev, ki se še vedno nahajajo v rudniškem jarku. Ocena je 2 tisoč 500 posmrtnih ostankov.

Če me sprašujete, kaj sem delala 3. Oktobra – kot državljanka in kot ministrica za delo, katere ministrstvo je bilo zadolženo za javno naročilo in izvajanje prekopa, ki je prehajal iz Hude jame, sem se poklonila človeškim žrtvam, kar pa seveda vi želite izrabljati v smeri, da je to povezano z mojim odnosom do fašizma ali česarkoli, kar je bilo pa večkrat javno povedano, da ni. Žal sem imela to možnost, da sem marca 2009, ob tem ko se je odprlo, bila tam v tisti Hudi jami in upam, da nobenemu ne bo treba tega videti in se s tem soočiti. Ne glede na to so žrtve, ki zaslužijo pokop. Ob tem, da nekdo zlorablja; organizirana slovesnost 3. oktobra je bila s strani Nove slovenske zaveze in, ja, žal je bil na tistem vencu napis, ki tja ni sodil. Osebno sem se poklonila človeškim žrtvam, za katere mislim, glede na to, da je to generacija, pri čemer je zelo jasen odnos do narodnoosvobodilnega boja, do naše, večkrat sem v Državnem zboru povedala, da to ne pomeni spreminjanja naše zgodovine, da pa ob tem zmoremo pokopati ljudi na način, ki je pieteten in dostojen, in glede tega nimam prav nikakršne slabe vesti. Če pa želite to izrabljati, moj odnos do narodnoosvobodilnega boja, do dogodkov, pa to nima nobene zveze in služi zgolj za nadaljevanje sporov med ljudmi v naši državi, ničesar drugega, in se oddaljujemo. To, da govorite, da s tem povečujemo, naj pove ministrica za notranje zadeve, kakšni so postopki, da se to prepreči, bo povedala. Ni bil pa to namen tega dejanja. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomić, imate besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Glejte, v času druge svetovne vojne je bilo na vseh straneh ogromno nepotrebnih žrtev in nacionalna osvoboditev in revolucija sta bili seveda upravičeni dejanji. Kolaboracija pa je zavržna kot taka in ko to razčistimo, potem je čas za pieteto. Mi s pieteto nimamo prav nobenih problemov, ampak razburila nas je ideološka nota te slovesnosti. Vemo tudi, kot je zapisal novinar Trampuš, da sta te ljudi žrtvovali politično in cerkveno vodstvo tako imenovane Ljubljanske pokrajine s svojo zavestno in oboroženo kolaboracijo. In vi ste članica Socialnih demokratov, ki so skupaj z Zvezo borcev podali izjavo, v kateri ste zapisali, citiram: »V SD si bomo še naprej prizadevali, da pietetnih dogodkov ne bo nihče izkoriščal za blatenje vrednot NOB in jih izrabljal za politične namene.« In vi se udeležujete teh slovesnosti kot uradna predstavnicca države in ta država je zgrajena na vrednotah NOB, oprostite. In me zanima, če sporočate, da je vsaka nasilna smrt po svoje tragična, zlasti zato, ker je bila večina ubitih v resnici zavedenih. To je potem v redu, če so jih žrtvovali njihovi vodje z nekimi napačnimi cilji. Če pa sporočate, da je NOB sam po sebi zločin in da je bila torej kolaboracija upravičena, potem to nikakor ni v redu.

Zanima me tudi, če kot predstavnicca Vlade poznate zaveze Slovenske politične emigracije v Argentini iz leta 1990, kjer so zahtevali ravno to, kar izvajate danes, skratka, razveljaviti vso zakonodajo, ki ima za idejno podlago NOB, rehabilitirati vse pristaše kolaboracije in brez jasno zavzetega stališča in odgovarjajočih ukrepov iz teh točk, vsakršna sprava je jalova in že vnaprej obsojena na neuspeh, s čimer je nevarno ogroženo mirno sožitje Slovencev.

Ali poznate te zaveze, ki jih izpolnjujete?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica Anja Kopač Mrak, beseda je vaša. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Glejte, žal, namen tega je samo to, da Slovenke in Slovence še naprej razdvajamo in da rabimo zato čustva ljudi, ki so bili prizadeti v zelo občutljivem obdobju naše zgodovine, samo še naprej izrabljamo za čustveno manipulacijo v politične namene.

Sem pa vesela, da ste prebrali izjavo SD in Zveze borcev. Torej tukaj nimam kaj za dodati. Morda bi samo dodala, da se strinjamo, da je po več kot sedemdesetih letih po največji svetovni moriji, doslej dozorel čas, da v Sloveniji dostojno in z vso dolžno pieteto pokopljemo vse žrtve vojne in povojnega nasilja, ki še vedno nimajo svojega groba. Zelo jasno, da to ne pomeni revitalizacije zgodovine ali kakorkoli, kar vi želite sedaj prikazati. Dejstvo je, da smo verjetno

zmožni, upam, da je moja generacija in da tudi morda že vaša generacija sposobna sposobno pogledati na žrtve kot žrtve, kot na ljudi, ki si zaslužijo dostojen pokop, brez tega, da bi seveda posegali v naša zgodovinska dejstva in jih kakorkoli obračala. In tukaj so stališča jasna in sem vesela, da ste izjavili tudi, da ne nasprotujete pietetnemu pokopu. To je bil samo pietetni pokop. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomič, imate besedo za postopkovno zahtevo.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Seveda imajo vse žrtve pravico do groba, ravno tako tudi milijoni, ki so v koncentracijskih taboriščih pomrli. Tukaj bi rekla, da je pomenljivo pismo in škoda, ker nimam dovolj časa, italijanskega generala Alesaandra Lusana, ki je pisal Mussoliniju, v katerem je opisal, da nima besed, čemu vse je bil priča, ko so ustaši krvavo ubijali ljudi in prebivalce, v glavnem Srbe. Skratka, rešilo se jih je in nekaj tistih, ki se jih rešilo, so bili močnejši kot vsi, vse vojske tega sveta, kajti izgubili so vse, izgubili so otroke, žene, matere, sestre, hiše, imetje. Osvobojeni so bili celo strahu pred smrtjo. Smisel njihovega življenja je bil le še v maščevanju, strašnem maščevanju, saj jih je na nek način bilo celo sram, da so preživeli. Skratka, na zavest Italije in naše kulture bo padel neizbrisen madež, če se ne bomo, dokler je čas, distancirali od ustašev in ne omogočimo, da se nam pripiše, da podpiramo brezumje. Želim reči samo to, da ne mešajmo stvari, spoštovana ministrica. Kdo izrablja to nesrečo ljudi, dobro vemo. In kdo izrablja to v politične namene, tudi dobro vemo. Ustaški simboli ne sodijo na nobeno od praznov in bi morali biti onemogočeni. Enako spreminjanje prihodnosti – kot pravi Pahor, ne spreminjamo zgodovine, spreminjamo prihodnost. Seveda. RKC dobiva še trdnejše pozicije v družbi, kot jih ima, še večjo politično in materialno moč in simbole najbolj grozovitih zločinskih združb, ki so se jih sramovale celo okupacijske sile, danes toleriramo. To je prav daleč od vrednot, ki smo si jih zamislili v času osamosvajanja, še manj pa v duhu sprave. Hvala.
Pričakujem razpravo o tem v imenu vseh žrtev fašizma. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanj.

Gospa Marija Bačič bo postavila poslansko vprašanje ministrici za izobraževanje znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

Gospa, izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni vsi, ki še vztrajate v dvorani!

Spoštovana ministrica, v zadnjih letih se težave, ki so nastale zaradi zmanjšanja

števila otrok v osnovnem šolstvu, prenašajo na vse višje ravni izobraževanja. Zlasti v srednjem šolstvu imajo obilico organizacijskih in kadrovskih vprašanj, ki se odražajo v težavah preoblikovanja oddelkov, hkrati pa se vse več srednješolskih učiteljev znajde na Zavodu za zaposlovanje. Kar nekaj časa bo trajalo, da se bo trend zviševanja števila rojstev, ki je nekoliko izboljšal demokratsko podobo države, iz osnovnega šolstva preselil na srednje šolstvo. Posledice preteklih negativnih demografskih trendov pa občutijo tudi dijaški domovi, ki so bili v osnovni zgrajeni za potrebe bivanja dijakov čim bližje ali bolje v samem kraju izobraževanja. Številni se danes srečujejo z grožnjo zaprtja. Zato skušajo reševati svoje delovanje z nudenjem bivalnih pogojev študentom, z nudenjem dejavnosti vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, nudijo tudi druge nastanitve oziroma postelje, s prehrano se ukvarjajo, s pralnicami in tako naprej. Eden takih je tudi Dijaški dom Murska Sobota, ki naj ne bi imel več pogojev za obstoj in naj bi se po neuradnih informacijah v naslednjem šolskem letu celo zaprl. Naj poudarim, da ima omenjeni dom ugodno krajevno lego in da je v prekmurskem prostoru prisoten že osem desetletij. Zato bi bilo njegovo zaprtje velika napaka, ki bi bila v škodo širšemu okolju.

Zato vas, ministrica, nasploh ter tudi za naveden primer sprašujem:

Kaj so načrti ministrstva v zvezi z delovanjem dijaških domov, ki se zaradi zmanjšanja števila dijakov soočajo z vse večjo nezasedenostjo nastanitvenih zmogljivosti?

Število otrok v generacijah se vendarle povečuje in škoda bi bilo, da bi dijaške domove v tem premostitvenem času zaprli, saj se bodo potrebe po njihovih namestitvah kmalu spet povečale.

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič.

Gospa ministrica, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci, kolegi in kolegice!

Res je, dijaški domovi, kot jih poznamo danes, so nastali v 80. letih, seveda z drugačnimi načrtovanji, predvsem pa že takrat z vizijami, kako se bodo določena območja gospodarsko razvijala, da se bo ob tem krepila mreža srednjih šol. To, kar zaznavamo ne le takrat, ampak tudi danes, pa je drugačna demografska situacija, različne stopnje gospodarskega razvoja okolij in s tem seveda tudi potrebe po srednješolskih programih, izvajanju teh programov, še posebej pa stopnji vpisa v te srednješolske programe. Dijaški domovi so bili namreč namenjeni temu, da so nek komplementar izvajanju srednješolskega izobraževanja, še posebej strokovnega, poklicnega in gimnazijskega. In zato je tudi bilo precej vlaganj v te namene.

Dejstvo pa je, da prav zaradi upadanja rodnosti, tudi pričakovanega števila otrok iz drugih republik, same razporeditve mreže srednješolskih programov, še posebej pa tudi v zadnjem obdobju gradnje cest, možnosti prevozov in tudi subvencioniranja le-teh, tudi štipendijske politike se je zgodilo, da povpraševanje za bivanje v teh domovih ni več takšno, kot je bilo pričakovano ob sami viziji razvoja domov. Prav tako vemo iz številnih raziskav, da je prepoznano v Sloveniji, da mladi vse dlje ostajajo doma, še posebej tam, kjer so ti centri izobraževanja njim blizu. Se ne premeščajo v dijaške domove ali kakršnekoli druge bližnje kapacitete, ki povezujejo srednješolski ali študijski koncept s samo lokacijo. Tudi po presojah in analizah je mladim bližje, da se vpisujejo na bližnje šole, torej tam, kjer so jim lokacijsko lažje dostopne. In kot že omenjeno, tudi subvencioniranje transporta oziroma njihovih prevozov ter štipendijske politike tudi pogosto izbor na način, da imajo to tudi omogočeno. Vse to je domena zelo različnih dejavnikov znotraj različnih geografskih regij v Sloveniji. Imamo urbana središča in območja, kjer povpraševanje po bivanju raste. In imamo seveda območja, eno ste omenili, kjer povpraševanja ni oziroma je upad števila dijakov tudi v srednješolskih programih močno viden; pa ne samo v zadnjem letu ali dveh, ampak v daljšem obdobju.

Tisto, kar je pomembno pri tem, pa je, da ne glede na preteklost in sedanost se v dijaške domove glede na vpis v srednje šole v povprečju že približno 10 let konstantno vpisuje okoli 6 % populacije. Običajno mnogo manj, kot je sama populacija, kar je tudi razumljivo iz navedenih razlogov. Kaj in na kakšen način rešujemo situacije v določenih dijaških domovih? Na način, da razvijajo domovi dodatne storitve, ki omogočajo ne le polnjenje kapacitet, ampak tudi druge storitve, ki pomagajo, kolikor je seveda le mogoče, izpolnjevati vse zahteve kakovostne izvedbe programa. Predvsem pa iščemo rešitve za domove na ministrstvu, ker v resnici ne morejo več pravno delovati kot samostojne osebe, ker je preprosto povpraševanja za bivanje premalo in tudi možnosti za razvoj drugih storitev manj. Tako jih organizacijsko pridružujemo večjim šolam, ki pa izkazujejo potrebo bodisi po prostorih, po aktivnostih v prostorih, ali celo določeni obliki bivanja na način, kot pritiče posameznim programom. To je bil recimo primer v Škofji Loki in v Portorožu.

Omenjeni dom, ki je bil izpostavljen, pa izhaja iz regije, kjer je povpraševanje po programih vse manjše, še posebej po določenih programih, kjer je tudi bivanje v okolju takšno, da dijaki radi ostajajo ali raje ostajajo v svojem domicilnem okolju, torej pretežno doma; ali pa imajo možnost iskanja relativno dostopnih drugih programov v drugih urbanih središčih. Kako se lotevamo takih primerov? Vedno zelo postopno in premišljeno, kajti pomembno je, na kakšen

način deluje tudi lokalna skupnost, kakšni programi se spodbujajo in na kakšen način lahko povežemo tudi razvoj srednješolskih programov s pritegnitvijo vseh tistih dijakov ali dijakinj, ki bi želeli ostajati v lokalnem območju; ali pa jih morda celo pritegniti iz drugih območij. Zato previdno in korakoma z vsemi vpletenimi deležniki vedno raziskujemo in iščemo možnost reševanja takšnih situacij. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marija Bačič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.
Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za zelo izčrpen odgovor. Vendar če bo slučajno prišlo do zaprtja tega doma, se nikakor ne morem strinjati, zato se pridružujem vašemu mnenju oziroma vašemu predlogu, da bi skupaj z lokalno skupnostjo vsekakor nekako rešili. Mislim, da je v opciji tudi Center šolskih in obšolskih dejavnosti, če bi bilo to mogoče. Če bo do zaprtja tega doma prišlo, bo to velika katastrofa. Iz neuradnih informacij sem tudi slišala, da bi naj zaprli murskosoboškega in naj bi bil odprt v primestnem naselju v Rakičanu. Ta soboški je veliko bolj vzdrževan, pa tudi infrastruktura, prometne povezave so bolj v bližini. Če razmišljate v tej smeri, bi bilo res temeljito za premisliti in mogoče bi vas povabila tudi na obisk, da bi na licu mesta rekli kakšno besedo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Vedno v teh postopkih vključujemo vse udeležene, ker gre za lokalne dimenzije, gre za pomen v nekem lokalnem okolju. Seveda pa so situacije, kot sem prej že opredelila, demografsko gledano zelo različne, tudi po stopnji vpisa, tudi po pričakovanih, povpraševanjih, pa tudi razvojnih samih programov. Nikakor pa ni to zgolj in samo odločitev enega od usmerjevalcev, ampak vedno v dialogu z vsemi stranmi, kajti le tako lahko potem najdemo tudi skupne rešitve za naprej.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo za poslansko vprašanje ima gospod Žan Mahnič, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču ter ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite, gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Žal tudi letos spremljamo, da je čedalje več smrtnih žrtev na slovenskih cestah. Kljub

različnim preventivnim akcijam in drugim programom, ki jih vodi vlada in tudi nevladne organizacije, se te številke še povečujejo. Verjetno se bomo vsi skupaj strinjali, da ne moremo narediti vsega, da ne bi bilo nič smrtnih žrtev. Veliko je predvsem na preventivi, največji del pa zagotovo v ravnanju vsakega posameznika. Veliko pa lahko naredimo s tem, če tiste najbolj ranljive osebe v prometu spravimo s ceste. Govorim o kolesarjih in pešcih. In moje vprašanje se nanaša na umeščanje kolesarskih poti v prostor. V mesecu maju, v tednu mobilnosti, ste tudi sprejeli nek akcijski načrt, ko ste na ministrstvu dejali, da boste storili vse z letošnjim osveščanjem in ostalimi akcijami, da ne bi bilo več smrtnih žrtev med kolesarji, kot jih je bilo v lanskem letu. Kolikor sem seznanjen, zaenkrat ta številka še ni bila presežena in srčno upam, da bo tako tudi ostalo. Mi smo imeli letos poleti v Poljanski dolini nesrečo s smrtnim izidom, v kateri je umrla mlada kolesarka. Sam sem prepričan, da ji ne bi bilo treba umreti, če bi imeli kolesarsko stezo. Z župani se že dolgo časa pogovarjamo, želimo si kolesarske steze od Žirov do Škofje Loke. Tukaj pa trčimo na predvsem problem birokracije in raznoraznih pravilnikov. Vemo, kako je s pravilnikom o kolesarskih poteh, kako je z njihovimi širinami, kako je z njihovo namembnostjo.

Spoštovana ministra, zelo splošno vprašanje:

Kaj bosta storila na vajinih ministrstvih, da bomo poslanci na mize dobili zakonodajo, ki bo karseda olajšala umeščanje kolesarskih poti v prostor?

Občine so za to zainteresirane, Ministrstvo za gospodarstvo je lansko leto v BSC pozvalo k razpisu za projekte, ki jih nameravajo občine izvesti v prihodnjih letih. Za Gorenjsko so bili izbrani trije projekti, med njimi tudi kolesarska pot med Bledom in Jesenicami. Žal se je tudi tukaj zapletalo, ampak o tem kdaj drugič, zakaj ni bilo zbranih več projektov skupaj, da bi se ovrednotilo skupaj in tudi gradnja pričela skupaj, da se ne dela potem to posebej.

Zanima me:

Kaj boste storili, da boste olajšali umeščanje kolesarskih poti v prostor z vidika birokracije, pravilnikov in vseh ostalih postopkov ter zakonitosti, ki onemogočajo lažje umeščanje?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

Izvolite, minister.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi za postavljeno vprašanje. Glede umeščanja teh kolesarskih poti oziroma stez v prostor in njihovo gradnjo Ministrstvo za infrastrukturo zelo pozorno spremlja te trende razvoja kolesarskega prometa in se na to tudi v največji možni meri odzivamo preko konkretnih projektov, ki jih Direkcija Republike Slovenije za

infrastrukturo ter ostali deležniki izvajajo z vključevanjem te kolesarske tematike v različne razvojne in strateške načrte. Razvoj kolesarske infrastrukture je sestavni del Strategije razvoja prometa ter tudi predloga resolucije o nacionalnem programu, ki je v tem trenutku tudi v parlamentarni proceduri. Ločevanje kolesarskega in motornega prometa je zelo ustrezen ukrep, kot ste tudi sami izpostavili, za zagotavljanje večje prometne varnosti. V zadnjem času pa tudi vse bolj za razvoj kolesarskega turizma. Z uvedbo novega Pravilnika o prometni signalizaciji smo v letošnjem letu na ministrstvu skupaj z Direkcijo za infrastrukturo takoj pristopili k označevanju daljinske kolesarske povezave od Rateč do Ljubljane. In ta projekt je bil pred dobrim mesecem tudi uspešno zaključen. Glede na pozitivne odzive se bo projekt označevanja daljinskih kolesarskih povezav nadaljeval tudi v drugih delih Slovenije. Naj povem, da tukaj daljinsko povezavo vzpostavljamo na način, da s posebnimi oznakami to kolesarsko pot speljemo po različnih poteh; ponekod tudi po namenskih kolesarskih stezah. Drugače po različnih občinskih ali državnih cestah, vendar so le-te izbrane tako, da so kar najbolj primerne za varno odvijanje kolesarskega prometa in na ta način omogočajo neko potovanje s kolesom na večje razdalje po območju naše države.

Glede umeščanja državnih kolesarskih poti v prostor je treba povedati, da se samostojno, klasično umeščanje takšne infrastrukture v prostor praktično ne izvaja. Trenutno nimamo nobenega državnega prostorskega načrta v teku, ampak je kolesarska infrastruktura praviloma nek sestavni del nekega drugega cestnega ali drugega infrastrukturnega projekta. Največkrat pa gradnjo takšne infrastrukture izvajamo v okviru del v javno korist; se pravi ob obnovah prometnic, kjer potem v okviru obstoječega cestnega telesa vzpostavljamo tudi še pločnike in kolesarske steze, zlasti v naseljih. Če se potem postopek umeščanja državnih kolesarskih poti na pobudo Ministrstva za infrastrukturo začne, pa v nadaljevanju to prevzame Ministrstvo za okolje in prostor; tukaj bo ministrica verjetno še kaj več povedala. Jaz bi omenil še aktivnosti, ki jih na ministrstvu izvajamo. Vi verjetno veste, da smo v letošnjem letu imeli razpis za sofinanciranje celostnih prometnih strategij, kjer pričakujemo, da bodo tudi lokalne skupnosti v okviru teh strategij predvidele določene kolesarske steze in jih bodo potem tudi lahko s sofinanciranjem, z evropskimi sredstvi izvajale. Na ministrstvu pa načrtujemo tudi spremembe pravilnika, ki določa pogoje za projektiranje kolesarskih stez, in sicer na način, da bi te zahteve po širinah pločnikov in kolesarskih stez v območjih, kjer nimamo opravka z manj prometnimi cestami, zmanjšali in na ta način tudi omogočili lažje in hitrejše umeščanje ter tudi gradnjo teh povezav v naseljih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Na drugi del vprašanja bo odgovorila ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec gospod Žan Mahnič!

Minister je že povedal, da se državni prostorski načrti za gradnjo kolesarskih stez praktično ne sprejemajo; sprejema pa se kolesarska povezava kot del druge celovite prostorske ureditve državnega pomena. Gre za recimo ceste ali pa gradnje nasipov, recimo ob spodnji Savi, gre za kolesarske povezave ob železniški infrastrukturi. To pomeni ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Se opravičujem, gospa ministrica, čas je potekel. Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Že zato, da je gentlemansko dajem ministrici tudi določen čas, ki ga nima več; oziroma ga bo imela potem v treh minutah, da mi odgovori. Vidim, da je problem na nek način detektiran in da veste, kje so posamezne težave. Odprli ste še drugo temo oziroma problem. Dejali ste, da je problem, da ni posameznih projektov; so pa projekti, če sem prav razumel, takrat, ko se gradijo določene nove prometne povezave. Nisem se toliko spuščal v detajle, nisem šel gledat, kje so te smrtne žrtve na strani kolesarjev; ali je to bolj v urbanih središčih, ali je to izven naselij. Zdi se mi logično in tudi kar vidimo v urbanih središčih, so te kolesarske steze dobro pokrite. Problem pa so nevarni cestni odseki, kjer je cesta takšna, kjer vemo, da se dosega visoke hitrosti, predvsem s strani močnejših udeležencev v prometu, to so zagotovo osebni avtomobili in druga močnejša prevozna sredstva, kjer pa imamo ograjo in ne moremo kolesarja ravno zaradi tega, ker nimamo ustrezne podlage, spraviti z regionalne oziroma z državne ceste na ta način, da bi se lahko lažje umestilo in potem dejansko tudi zgradilo to kolesarsko stezo.

Kako je sedaj s temi projekti?

Ali ministrstvo načrtuje kakršnekoli druge oziroma dodatne razpise; ali je to vse, kar je bilo lansko leto novembra?

To je ta poziv Ministrstva za gospodarstvo, kjer se je lahko vsak prijavil s svojim projektom, potem pa so oni rekli, da bodo iskali oziroma ugotavljali ustreznost posameznih projektov v koordinaciji z drugimi ministrstvi, pač na tisto področje, na katero se nanaša prijavljen projekt, ki je bil tudi izbran, v tem primeru govorimo o tej kolesarski stezi, da se ga tudi ovrednoti in izvede.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Jaz bom čisto kratka.

Umeščanje kolesarskih stez v prostor je običajno ureditev lokalnega pomena ali ureditev na lokalni ravni. Vendar je pa res, da sega širše, je del povezovalne poti. Možnosti za hitrejše umeščanje v prostor nam bodo dane v zakonu o urejanju prostora. To je eden od treh zakonov, ki jih na ministrstvu pripravljamo v sprejetje za naslednje leto. Ta zakon o urejanju prostora nekatere investicije, in prav gotovo je to izgradnja kolesarskih cest, predvideva kot sprejetje prostorskih aktov regionalne ravni, kjer bi se ta navezovalna pot lahko ustrezno rešila.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Gašperšič, zadnje minute so vaše. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Kot ste že sami omenili, na državnem omrežju je identificiranih kar nekaj mest, kjer je treba zagotoviti bodisi pločnik bodisi ustrezno kolesarsko povezavo. Ti projekti so v glavnem identificirani in se bodo tudi izvajali skladno z možnostmi zagotavljanja proračunskih sredstev. Ti projekti namreč niso več upravičeni do sofinanciranja z evropskimi sredstvi, zato moramo njihovo financiranje zagotavljati s proračunskimi viri. Kot rečeno, ti projekti, pločniki in kolesarske povezave se v veliki meri izvajajo v okviru ureditev obstoječih prometnic. V tem primeru se torej ne srečujemo s potrebami po umešanju teh projektov v prostor; se pa seveda srečujemo s problematiko, da zagotovimo potrebne gabarite, da se ta infrastruktura uredi. Tukaj imamo dostikrat težavo s tem obstoječim pravilnikom, ki določa, kakšne so te širine pločnikov in kolesarskih stez. In prav tukaj, o tem sem prej govoril, želimo ta pravilnik poenostaviti, da bomo s temi širinami lahko na manj prometnih povezavah lažje in ceneje prišli v prostor in zagotovili varnejšo tovrstno infrastrukturo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa obema ministroma.

Gospod Luka Mesec bo postavil poslansko vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite, gospod Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministrici ter vam, predsedujoči!

Jaz imam vprašanje glede specializacije v Splošni bolnišnici Trbovlje. Problem tam je naslednji. V Splošni bolnišnici Trbovlje in nasploh v Zasavju manjka zdravnikov; razlog pa je v tem, da specializacije odmerja Zdravniška zbornica po pooblastilu vašega ministrstva, Ministrstva za zdravje, in sicer po regijah, ki so oblikovane po principu

območnih enot Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ne pa po statističnih regijah. To pomeni, da Zasavje spada pod območno enoto Ljubljana; in posledično iz Ljubljane odmerjajo specializacije za Zasavje. Kaj se zgodi? Eno je, da specializanti, ki so tja napoteni iz Ljubljane, po navadi niso rezidenti Zasavja in zato takoj po zaključeni specializaciji iščejo najhitrejšo možnost, da se preselijo v Ljubljano ali bližje centru. Se pravi, da zapustijo bolnišnico, kjer so bili specializirani; po drugi strani pa bolnišnica nima priložnosti, da bi tamkajšnje študente medicine specializirala v tej bolnišnici. Oni verjetno imajo interes, da bi se tam specializirali, tam tudi ostali in delali; ampak bolnišnica nima te možnosti zaradi tega, ker specializacij ne odmerja ona, ampak jih odmerjajo iz Ljubljane.

Zato vas sprašujem naslednje:

Ali na ministrstvu razmišljate o drugačnem načinu razpisovanja in odobravanja specializacij?

Ena pobuda je recimo že bila, da bi spremenili 18. člen Zakona o zdravniški službi, kjer bi Zasavje definirali kot subregijo in bi s tem nekako dobila avtonomijo pri določanju specializacij.

Če pa niste razmišljali na ta način, pa me zanima:

Kakšne so druge morebitne rešitve za kadrovski primanjkljaj v tej bolnišnici?

Kakšne rešitve imate in ali na ministrstvu razmišljate o tem problemu?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ministrica za zdravje Marija Milojka Kolar Celarc, imate besedo.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Hvala za vprašanje, gospod poslanec Luka Mesec. Res je, kar izpostavljate v poslanskem vprašanju, da sistem razpisovanja specializacij in nasploh ureditev zaposlovanja specializantov v Sloveniji ni najbolje urejen. Vezano, kot ste ugotovili, se s kadrovskimi problemi ukvarja Splošna bolnišnica Trbovlje ter tudi nekatere druge ravno zaradi tega, ker ni zaveze, da se specializant, ko konča specializacijo, zaposli v tisti bolnišnici, ki ga je poslala na specializacijo. Ti kadrovski primanjkljaji so nastali med drugim tudi zaradi načina razpisovanja specializacij. Saj veste, da jih predpisuje Zdravniška zbornica, resda ob soglasju Ministrstva za zdravje; vendar so žal v preteklih letih ni posvečalo dovolj dolgoročnemu kadrovskemu načrtovanju in potrebam prebivalcev po zdravniški oskrbi in s tem z zdravniki. Specializacija in način razpisovanja ter odobravanja, ste pravilno ugotovili, določa Zakon o zdravniški službi. Tudi pravilno navajate, da se te specializacije odpravljajo za

regije, ki temeljijo na območnih enotah Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ne pa za določene izvajalce zdravstvene dejavnosti, zato med drugim tudi zaradi tega sistema, predvsem na perifernih območjih, zelo primanjkuje ustreznih specialistov. Na Ministrstvu za zdravje se zavedamo te pomanjkljivosti sistema razpisovanja specializacij, zato bomo predlagali tudi ustrezne spremembe. S strokovno javnostjo že potekajo določena usklajevanja o možnih rešitvah odobravanja teh specializacij; predvsem pa je treba povedati, da moramo tukaj dati pomembnejšo vlogo direktorjem, predstojnikom bolnišnic in zdravstvenih domov, da oni povejo glede na kadrovske potrebe, katere specialiste potrebujejo dolgoročno. Tako med drugim – ker ravno potekajo pogajanja s sindikatom zdravnikov in zobozdravnikov – ugotavljamo, da ob uveljavitvi standardov primanjkuje skoraj 750 zdravnikov družinske medicine. Pridobili smo tudi podatke o načinih razpisovanja specializacij v drugih državah Evropske unije. Res je, da se tudi tam nekako oblikujejo potrebe po regijah, vendar bomo v prihodnje zavezali specializanta, ki konča določeno specializacijo, da vsaj določena leta opravi delo v instituciji, kjer je to specializacijo opravljal. To bomo predlagali v zakonodaji oziroma v sistemskih rešitvah.

Glede Splošne bolnišnice Trbovlje pa naslednje; ne velja več omejevanje zaposlitev, zaradi tega bi rekla, da ni več ovir, da se Splošna bolnišnica Trbovlje ustrezno kadruje, seveda če dobi ustrezne specializante. V bistvu ni več tistih omejitev, ukrepov, ki jih je prinesel ZUJF, ki je onemogočal dodatno zaposlovanje zdravnikov. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Gospod Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.
Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za odgovore.

Sem z njimi delno zadovoljen. Vse, kar ste povedali, je bilo zelo splošno; se pravi, da ste pridobili podatke iz tujine, da boste predlagali ustrezne spremembe, da se posvetujete in tako naprej. Ampak problem, ki ga imamo, je pa zelo konkreten. Kot ste ga sami definirali, ni samo za Zasavje, ampak je nasploh za periferne bolnišnice problem v sistemu specializacij. Soočamo se pač čisto preprosto s tem, da tisti, ki so iz Trbovelj oziroma iz Zasavja, dostikrat celo štipendisti Splošne bolnišnice Trbovlje, tam ne dobijo specializacije; dobijo jo pa recimo študentje medicine od drugod, ki pa si seveda poiščejo delo v Ljubljani ali pa nekje bližje svojega kraja prebivanja. Na kratek rok bi bilo treba narediti to, da se specializante išče oziroma da se postavi sistem, ki bo preferiral specializante, ki so tam doma; oziroma da bo imela bolnišnica možnost specializirati domače študente medicine in da bodo tam tudi ostali.

Čisto konkretno me zanima to, kar sem že prej izpostavil:

Ali ste naklonjeni spremembi Zakona o zdravniški službi na način, kot sem ga predlagal?

To se pravi, spremembi 18. člena, da bi se tam enostavno Zasavje definiralo kot subregija in bi s tem Splošna bolnišnica Trbovlje dobila to možnost, ki jo opisujem.

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, imate besedo.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala.

Že ves čas mojega mandata ne dajemo enostavno soglasja na predlog števila specializacij, ki jih daje Zdravniška zbornica, ker smo pač ugotovili od pomanjkanja določenih specializacij kot do pomanjkanja določenih regij. Recimo »družincev« zelo primanjkuje v ruralnih regijah, kot ste omenili Zasavje in Trbovlje, pa v regijah, ki v bistvu nekako gravitirajo proti Ljubljani. Večina na žalost potem res išče zaposlitev v Ljubljani. Definitivno bom še naprej nadaljevala prakso in tudi s tega mesta naprošam, da direktorji zavodov, kjer jim primanjkuje, podajo število, da potem na ministrstvu lahko predlagamo povečano število določenih specializacij, ker se potem enostavno ne strinjamo s tem, kar zbornica predlaga. Naj pa povem, da bomo v Sloveniji do konec leta 2024 dobili tisoč 864 specializantov. Je pa res, da imajo bolnišnice možnost zadržati specializanta v svoji bolnišnici tudi na način, da v primeru odselitve zahtevajo povrnitev stroškov specializacije, ki so ga imeli s to osebo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate postopkovno zahtevo.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Ker od ministrice nisem dobil nobene obljube oziroma zaveze, da se bo ta zakon spremenil na način, da bi ustrezal perifernim bolnišnicam, kot je Splošna bolnišnica Trbovlje, predlagam, da se opravi splošna razprava o tem problemu. Kot sem napisal v dopolnitvi odgovora, imamo splošen problem v Sloveniji s tem, da periferne bolnišnice in zdravstveni domovi ne dobijo ustreznih specializantov zaradi obstoječega načina specializacije. Zato vsaj za rešitev tega konkretnega problema, se pravi problema v Zasavju, predlagam, da se opravi splošna razprava o spremembi 18. člena Zakona o zdravniški službi, da bi se vsaj za to regijo zadeva uredila. Sicer pa še enkrat pozivam ministrico, da čim prej pripravite ustrezno sistemsko ureditev. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanj.

Gospod Andrej Čuš bo postavil poslansko vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc ter ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Gospod Čuš, izvolite, beseda je vaša.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči.

Spoštovani ministrici, zgodba o izgradnji Urgentnega centra Ptuj ima že kar dolgo brado; skoraj takšno kot Kralj Matjaž. Moram povedati, da že štiri leta se skoraj na vsaka dva meseca pogovarjamo preko poslanskih vprašanj, preko neformalnih sestankov tako v Ljubljani kakor tudi na lokalni ravni, regionalni ravni, kako končno spraviti ta urgentni center na Ptuj skozi, da se ga prične graditi. Kot veste, so v proračunu za letošnje leto že bila zagotovljena finančna sredstva. Odbor za zdravstvo pa je nekako tudi vladi predlagal, da vključi Urgentni center Ptuj v mrežo urgentnih centrov. To se je tudi zgodilo v lanskem letu. Na nas je, da se zdaj ta investicija oziroma projekt končno izpelje. Na Splošno bolnišnico Ptuj je namreč vezanih 120 tisoč prebivalcev, ki so bili v preteklih letih že močno prikrajšani za obseg mnogih zdravstvenih storitev, ker se je temu območju v ta namen namenjalo manj sredstev kot drugim primerljivim. Posledica tega pa je tudi težka likvidnostna situacija Splošne bolnišnice Ptuj, prihaja tudi do nekaterih težav pri zagotavljanju lastnih sredstev za izgradnjo urgentnega centra. Je pa dejstvo, da z vsakodnevnim odlašanjem te investicije oziroma projekta poslabšujemo enakost dostopnosti do nujnih zdravstvenih storitev za prebivalce Spodnje Podravske regije. Kot možnost rešitve problema je bila prepoznana s strani lokalne skupnosti in tudi Doma upokojencev Ptuj ideja in tudi predlog, da Dom upokojencev Ptuj, ki beleži iz poslovanja v preteklih letih več kot 10 milijonov evrov presežka, prispeva potrebna dodatna finančna sredstva. Ta presežek so namreč ustvarili prebivalci našega širšega območja Spodnje Podravske regije, ki je že tako manj razvito, stopnja brezposelnosti je na nadpovprečno visoki ravni, socialni položaj pa relativno nizek. Zato župani Spodnjega Podravja in tudi poslanci že nekaj časa pozivamo Vlado Republike Slovenije, da presežek, ki je bil ustvarjen s strani Spodnjepodravčanov, torej Ptujčanov in prebivalcev okolice, obvezno ostane v okolju, kjer je bil ustvarjen. Istočasno pa ne gre pozabiti, da so varovanci Doma upokojencev Ptuj zelo pogosti uporabniki nujnih in tudi nenujnih storitev Splošne bolnišnice Ptuj. Na začetku bi želel predvsem, da si nalijemo čistega vina, pa ne zato, ker je bilo martinovo; ampak da končno spravimo ta projekt skozi in da se začnemo iskreno pogovarjati.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite, gospa ministrica.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo še enkrat.

Spoštovani poslanec gospod Čuš, res je to, kar ste povedali. Jaz sem, kot vedno, držala obljubo in denar je v proračunu, uvrstili smo urgentni center v mrežo. Kot veste, glede na kriterije je ta center uvrščen v razred C3, skupna vrednost projekta izgradnje tega centra je bila malo manj kot 2,5 milijonov evrov. In ministrstvo ima na svoji postavki milijon 909 tisoč evrov. Glede na udeležbo tudi prejšnjih urgentnih centrov, kjer so bolnišnice morale dati svoj del udeležbe, bi bolnišnica Ptuj morala prispevati 585 tisoč evrov. In tukaj se je na žalost zataknilo. Naj povem, če bi šli po projektu, ki je bil potrjen, predviden, bi dejansko lahko že, ne bom rekla, imeli zgrajen ta urgentni center; ampak zelo intenzivno bi bili v gradnji. Naj povem, da ta denar ni izgubljen oziroma mi ga imamo na proračunskem skladu in se bo prenesel v leto 2017 in bo ostal za iste namene. Žal je pa treba povedati, da ima, kot ste omenili, ta bolnišnica likvidnostne težave zaradi nekkih preteklih zadev. In seveda ima težavo zagotoviti svoj del udeležbe denarja. To so razlogi, o katerih je tudi gospod Čuš govoril, da so prišli predlogi in ideje, da se bi uporabil presežek Doma upokoencev Ptuj. Moram povedati, da nisem seznanjena, kakšni so zadnji rezultati teh aktivnosti na lokalnem področju. Mislim, da bo tudi moja kolegica Anja povedala kaj več, ki je pristojna oziroma odgovarja za resor Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Jaz bom povedala glede zadnjih dogodkov na tem področju, kar se tiče Doma upokoencev Ptuj. Ta dom je v načrt investicijskih vlaganj v letu 2016 uvrstil tudi zemljišče za gradnjo negovalne enote. Predviden je nakup od Splošne bolnice Ptuj v višini 600 tisoč evrov, MDDSZ je s sklepom št. 4103/271 z dne 21. 6. 2016 izdalo soglasje Domu upokoencev Ptuj k finančnemu načrtu in programu dela za leto 2016, s katerim je med drugimi investicijami načrtovan tudi nakup zemljišča od Splošne bolnice Ptuj, ki ga bo Dom upokoencev Ptuj financiral iz sredstev neporabljene amortizacije preteklih let. Glede na mnenje pravosodnega ministrstva in kasneje tudi predstavnikov Ministrstva za javno upravo je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v letu 2014 upravljavce nepremičnega premoženja države, ki so v pristojnosti ministrstva, obvestilo, da lahko v skladu s 14. členom Zakona o

stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti prosto razpolagajo z nakupom in prodajo nepremičnin, ki jih imajo v upravljanju. Tako bi Dom upokoencev Ptuj lahko kupil nepremičnino od drugega javnega zavoda brez omejitev, skladno z našim obvestilom. Prvi odstavek 9. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti namreč določa, da so upravljavci nepremičnega premoženja države državni organi, pravosodni organi in osebe javnega prava, ki jih kot upravljavce določi Vlada Republike Slovenije s sklepom ali jim je pravica upravljanja nepremičnega premoženja države podeljena z zakonom, podzakonskim predpisom ali aktom o ustanovitvi, ki ga sprejme Vlada. Že omenjeni 14. člen tega zakona, ki govori o odločanju o pravnem poslu, pa določa, da o neodplačnih prenosih lastninske pravice na nepremičnem premoženju države odloča Vlada, o drugih pravnih poslih ravnanja s stvarnim premoženjem države pa odloči in sklene pravni posel predstojnik upravljavca ali oseba, ki jo predstojnik za to pooblastil. O tem, ali je direktorica Doma upokoencev Ptuj na podlagi odobrenega poslovnega finančnega načrta in v skladu s pristojnostmi, ki jih ima po Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, že pričela s postopkom odkupa nepremičnine od Splošne bolnice Ptuj, pa MDDSZ nima informacije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Čuš, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Na začetku bi se zahvalil za odgovore.

Seveda tudi zahvala gospe ministrici Kolar Celarc. Kljub temu da se marsikje vsebinsko ne strinjam z vami, pa zahvala, da ste prisluhnili pobudi lokalne skupnosti, da se sredstva v proračunu prenese v naslednje leto. Je pa zanimivo, kar je bilo danes slišano, v roki namreč držim pobudo, ki sta jo podpisala direktor Splošne bolnišnice Ptuj Andrej Levanič in Jožica Šemnički, direktorica Doma upokoencev Ptuj, datirana 22. 6. 2016, kjer sta podpisala pobudo oziroma namero ter pripravljenost za sodelovanje v projektu izgradnje Urgentnega centra v Splošni bolnišnici Ptuj. Svet doma upokoencev je že potrdil rebalans finančnega načrta za leto 2016, ki vsebuje tudi sredstva za nakup zgoraj navedenega zemljišča za namen širitve dejavnosti. Nakup zemljišča bomo lahko izvedli po pridobitvi soglasja k finančnemu načrtu s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Odprodaja navedenih zemljišč ne ogrozi strateškega razvoja Splošne bolnišnice Ptuj; prav tako pa dejavnost Doma upokoencev Ptuj ni konkurenčna dejavnosti bolnišnice. Na podlagi tega, kar je možno slišati in tudi na zadnje

dogodke v lokalni skupnosti, ki gredo nekako v smer tega, da tudi svet zavoda Zdravstvenega doma Ptuj podpira gradnjo Urgentnega centra Ptuj v Splošni bolnišnici Ptuj, jaz ne vidim več ovir, da se prižge zelena luč in prične z gradnjo Urgentnega centra Ptuj.

Ali se mogoče motim?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica za zdravje, izvolite, beseda je vaša.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Pri financah je pač tako, da neko pismo dobre volje ali namere ne more zadostovati, da se zapre finančna konstrukcija izgradnje. To, kar je gospod Čuš omenil, je lepo in prav, izražena volja; ampak temu morajo slediti bolj zavezujoče zaveze, kot so pogodbe oziroma sklepi, da lahko res vemo, da bo bolnica participirala svoj del udeležbe. Ko bomo dobili, bomo takoj šli v javni razpis, ker imamo mi to pripravljeno že nekaj časa. In moram povedati, da je bilo kar nekaj sestankov na našem ministrstvu opravljenih z vodstvom bolnišnice; predlagane so bile tudi različne opcije reševanja. Treba je pa povedati tudi to, da je Splošna bolnišnica Ptuj na začetku leta 2016 posredovala novelacijo investicijskega program tega urgentnega centra, kjer pa se je vrednost te investicije povečala za dober milijon; in v nadaljevanju ne bom zdaj naštevala, katere obnove objektov in drugih zadev, ki pa ne sodijo v sklop urgentnega centra.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala. Spoštovana ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Mislim, da so izpolnjeni vsi pogoji, da se stvari intenzivirajo in da se izpeljejo na terenu. Tisto, kar je manko, je sedaj treba izpeljati. Direktorica ima formalno soglasje ministrstva, tako da lahko začne z delom, verjetno je potrebno, da se naredi še kar nekaj pravnih poslov; ampak vsi predpogoji, da se lahko stvar izpelje, so sedaj narejeni.

Ugotavljam, da je bilo to soglasje dano glede na navedeno 21. 6., tako da je že nekaj mesecev tako stanje. Poslansko vprašanje v ničemer ne spreminja stanja na terenu, je pa pomembno, da se na terenu stvari izpeljejo, da se bo to čim hitreje realiziralo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Čuš, imate besedo za postopkovno zahtevo.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Ker sem časovno omejen samo z dvema krogoma, smo ugotovili, da bi še lahko razpravljali, tudi vezano na novelacijo oziroma soglasje Ministrstva za zdravje, od katerega sem dobil pisni odgovor, da soglasja k novelaciji ne morete izdati; ampak sem dobil občutek, da podpirate ta projekt. In danes, ko se bom peljal proti Ptuj, moram povedati, da bom

takoj stopil v akcijo in akterje nagovoril, da pospešimo ta projekt, ker če bi Urgentni center Ptuj začeli graditi včeraj, bi ga že prepozno. Bi pa vseeno kot nek pospešek in spodbudo projektu predlagal, da o odgovoru opravimo tudi razpravo na naslednji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanj.

Dr. Matej T. Vatovec bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

Gospod Vatovec, beseda je vaša, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Gospa ministrica, ta mesec se je odprl prvi razpis CEF, na katerem bo baje vlada kandidirala za evropska sredstva za izgradnjo drugega tira. Februarja lani je bila ta kandidatura neuspešna v okviru istega paketa, ker ni bilo sklenjene finančne konstrukcije. Prvi razpis je sedaj odprt, drugi se odpre januarja prihodnje leto. Mislim, da je treba poudariti, da finančne konstrukcije, vsaj jasne, še vedno ni. Še vedno ni jasno niti to, ali naj bi vlogo zasebnih partnerjev odigrala Luka Koper in Slovenske železnice ali pa nekdo tretji, recimo Republika Madžarska. Jasno pa je nekaj drugega in to je to, da nihče v tej dvorani, pa verjetno še širše, verjetno v tem trenutku še ne ve, kaj pomeni fraza sodelovanje Luke Koper in Slovenskih železnic. Jaz sem preveril pri upravi Luke Koper, kjer trdijo, da s tem predlogom niso seznanjeni oziroma niso seznanjeni drugače kot preko medijev, tako kot vsa ostala javnost. Ni jih obvestila vlada, ni jih obvestilo projektno podjetje 2TDK; tako da sodelovanje je nedefinirano. Predvsem tisti, ki naj bi sodelovali v tem projektu, verjetno z izjemo Slovenskih železnic, o tem ne vedo nič. Po drugi strani pa so mediji pred kratkim objavili zapisnik sestanka vaše delegacije z delegacijo Orbanove vlade. In ta zapisnik govori o eni zelo kristalno jasni stvari, in sicer da bi madžarska stran v ta projekt vložila 200 milijonov, v zameno dobila lastniški delež in vpliv v Luki Koper; njihove državne banke, državni železniški prevoznik in gradbene firme pa bi pridobili posle pri gradnji in obratovanju drugega tira. In to je, če že ne drugače, precej bolj konkretna finančna konstrukcija.

Zato me zanima naslednje:

Kaj pomeni izraz sodelovanje Luke Koper in Slovenskih železnic?

Ali to pomeni, da boste morali dokapitalizirati 2TDK in kje boste dobili ustrezna sredstva?

Zakaj vodstvo Luke Koper ni seznanjeno s tem, kakšno sodelovanje se pričakuje od njih?

Katera varianta bo prijavljena na evropski razpis? Ali varianta z državnimi podjetji ali varianta z Madžarsko?

In še zadnje vprašanje:

Kolikšnemu deležu Luke Koper bi se ta vlada bila pripravljena odreči, da se ta projekt izvede? Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, beseda je vaša. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Spoštovani gospod Vatovec, uvodoma naj začnem svoj odgovor s pojasnilom, da Ministrstvo za finance ni pristojno za teme, o katerih sprašujete. Smo pa intenzivno vključeni v te pogovore, saj lahko projekt drugega tira Divača–Koper močno vpliva na javnofinančno situacijo v Sloveniji. Zaradi tega je naša pristojnost, predvsem pa odgovornost, da smo v projekt aktivno vključeni. Ne drži vaša trditev, da je naša delegacija, jaz sem razumela to v smislu delegacije Ministrstva za finance, imela pogovore z madžarsko stranjo; ampak je to ena od opcij, ki jo preučuje medresorska delovna skupina za preučitev nabora oblik javno-zasebnega partnerstva. V tej delovni skupini tudi predstavniki Ministrstva za finance aktivno sodelujemo, nikakor pa ne gre za delovno skupino, v kateri bi bili mi nosilno ministrstvo.

Glede drugih vprašanj, to je prijave na razpis CEF, glede finančne konstrukcije, glede sodelovanja Slovenskih železnic in Luke Koper pa še enkrat poudarjam, da ne gre za vprašanja v pristojnosti Ministrstva za finance. Kolikor pa sem seznanjena, ker potrjujem, da smo aktivni člani medresorske delovne skupine, končnih odgovorov na ta vprašanja še ni. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Nekako sem pričakoval ta odgovor v zvezi s pristojnostjo. Kot ste rekli, dejstvo je, da sta dva predstavnika Ministrstva za finance v tej medresorski skupini, da so bili prisotni na tem sestanku z madžarsko delegacijo in da na nek način vaše ministrstvo bdi nad tem, kakšna je usoda javnih financ v tej državi. In verjetno ima zaradi tega tudi kakšno besedo pri tem, kako bo ta projekt izveden. Jaz tega izmika odgovoru ne kupim, na nek način postavljam še enkrat isto vprašanje. Na tej seji smo in postavljamo poslanci vprašanja zato, da dobimo konkretne in predvsem direktne odgovore s strani ministrov. Ker so bili ljudje na tem sestanku in da verjetno potekajo pogovori o tem, kakšna bi naj bila oblika izgradnje tega projekta, že dolgo časa verjetno obstaja vsaj nek obris, kakšna bo strategija. Ker je ta razpis sedaj odprt, da bo vlada ta projekt pripravila najbrž, oziroma upam, da ima vlada danes malo bolj jasne pojme o tem, na kakšen način bo šla v prijavo tega

razpisa, da ne bomo priča podobnemu debaklu, kot smo mu bili priča februarja.

Prosim, ponoviva vajo, pa si želim malo bolj direktnih odgovorov na ta vprašanja.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, izvolite, beseda je vaša.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Ne zanikam pristojnosti, da povprašate, karkoli pač želite; vendar ne morem odgovarjati o zadevah, ki ne sodijo v mojo pristojnost. Na našem ministrstvu skrbimo za enega od aspektov tega projekta, pomemben aspekt, pa vendarle samo za enega od njih. To je javnofinančni aspekt. Povedala sem, da končne odločitve glede finančne konstrukcije in oblike javno-zasebnega partnerstva še niso sprejete. Vsaka od njih ima svoje javnofinančne posledice. In preučitev teh je naloga članov medresorske delovne skupine s strani Ministrstva za finance. Ne gre za nikakršno izmikanje odgovoru, gre za odgovor v skladu s pristojnostmi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, ministrica.

S tem smo zaključili prvi krog poslanskih vprašanj. Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospod Miha Kordiš bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

Gospod Kordiš, beseda je vaša, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Ministra sprašujem o deregulaciji cen naftnih derivatov. Nobena skrita novica ni, da je pozicija gospoda ministra ta, da je treba cene naftnih derivatov popolnoma deregulirati in da se v ta namen ministrstvo poslužuje korakov. Tako z zadnjo vladno uredbo prihaja deregulacija cen naftnih derivatov ob avtocestnem križu.

Moja vprašanja so tukaj sila preprosta: Zakaj se odločate za politiko, ki je izrazito škodljiva za prebivalce, za gospodarstvo in tudi za javne finance ter gre izključno v korist dobičkov naftnih distributerjev, ki so tukaj v oligopolnem položaju?

Zakaj pri sprejemanju odločitev o deregulaciji cen na ministrstvu ne upoštevate vaših lastnih študij o posledicah takšne politike, ki zelo jasno govorijo o tem, da bodo šle marže gor; v nekaj letih lahko pričakujemo celo dvig za sto odstotkov?

Zakaj ne upoštevate sklepa Odbora za gospodarstvo, da se oceni posledice učinkov deregulacije cen naftnih derivatov do konca leta in z deregulacijo nadaljujete še pred tem?

V Združeni levici smo že dvakrat sklicali sejo Odbora za gospodarstvo z namenom, da ustavimo ali pa vsaj zabremzamo deregulacijo

cen naftnih derivatov, a so bili naši sklepi, žal, vselej povoženi. No, vendar je koalicija na tistem prvem sklicu – mislim, da smo ga organizirali že maja – sprejela sklep, ko vam je naložila oceno posledic učinkov deregulacije do konca leta. Ampak se seveda na ta sklep zdaj očitno poživigate in z deregulacijo nadaljujete. Seveda je ta politika zelo sporna. Proti se je oglasila Zveza potrošnikov, proti se je oglasila celo Gospodarska zbornica Slovenije, ampak na ministrstvu ste si nekako zabetonirali v program, da s to liberalizacijo cen naftnih derivatov nadaljujete ne glede na to, kakšne škodljive posledice to prinaša za čisto vse ostale sektorje družbe, z izjemo dobičkov naftnih distributerjev. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite, gospod minister.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči ter poslanke in poslanci! Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje. V veljavi je nova Uredba o oblikovanju novih cen določenih naftnih derivatov, v skladu s katero v Republiki Sloveniji oblikovanje cen motornega 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva ostaja enako kot doslej, razen na avtocestah in hitrih cestah. Z drugim korakom liberalizacije, ki sledi prvemu, ko smo liberalizirali 98-oktanski in ekstra lahko kurilno olje, smo prišli do tega, da imamo v Sloveniji liberaliziranega manj kot četrtno naftnega trga. Se pravi, da ne govorimo o popolni liberalizaciji, ampak o četrtnski. S tem smo naredili drugi korak, ki liberalizira cene naftnih derivatov, kot sem rekel, na četrtni naftnega trga. Menimo, da liberalizacija cen naftnih derivatov ni škodljiva za prebivalce, gospodarstvo in javne finance ter ne služi kovanju dobičkov naftnih distributerjev. Sprostitev ukrepov kontrole cen naftnih derivatov bo na daljši rok prispevala k večji konkurenci na trgu, posledično bo med ponudniki naftnih derivatov prišlo do večje cenovne konkurence, kar bo imelo dolgoročno pozitivne posledice za potrošnika ter za konkurenčno gospodarstvo in svobodno delovanje podjetij na trgu. Cilj države je vzpostaviti normalno delujoč trg, na katerem se bodo lahko vzpostavili tržni mehanizmi in konkurenca med distributerji naftnih derivatov, zato si bomo še naprej prizadevali za liberalizacijo cen naftnih derivatov na celotnem ozemlju Republike Slovenije, kot ste ugotovili, da si jaz osebno prizadevam. Uporaba vladne študije o posledicah deregulacije cen. Glede vladne študije o posledicah liberalizacije cen naftnih derivatov smo že večkrat pojasnili, da je bila študija, ki je bila narejena s strani našega ministrstva in s strani Ministrstva za finance, narejena na predpostavki tako imenovanega najslabšega

možnega scenarija, in sicer da se bodo marže na avtocestah in hitrih cestah dvignile za sto odstotkov. Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ocenjujemo, da bo morebitni dvig marž na avtocestah bistveno nižji, zaradi česar bo javnofinančni primanjkljaj ustrezno manjši. Naša pričakovanja in predvidevanja potrjuje tudi trenutno stanje na trgu liberaliziranih cen 98- in več oktanskega bencina ter ekstra lahkega kurilnega olja, ki sta na liberaliziranem trgu od aprila letos; in kjer pri 98-oktanskem bencinu ne beležimo več kot nekaj čez 1 % višje cene, pri kurilnem olju pa ravno nasprotno oziroma celo nižjo ceno v določenem obdobju. Naj pojasnim, da je bil na 33. nujni seji Odbora gospodarstvo sprejet sklep, s katerim je Odbor za gospodarstvo Vladi Republike Slovenije predlagal, da oceni posledice učinkov deregulacije cen naftnih derivatov na podlagi analize gibanja cen sproščenih naftnih derivatov do konca leta 2016. Omenjeni sklep Vlade Republike Slovenije ne omejuje pri izvajanju politike deregulacije cen oziroma odprave ukrepov reguliranega oblikovanja cen naftnih derivatov. Analiza posledic učinkov deregulacije cen naftnih derivatov 98-oktanskega bencina in kurilnega olja bo narejena v prvih mesecih prihodnjega leta. Prva analiza april–oktober pa je narejena, jo imamo na ministrstvu in kaže to, kar sem povedal prej. Deregulacija cen naftnih derivatov na avtocestah in hitrih cestah torej nikakor ni v nasprotju s sklepom, sprejetim na Odboru za gospodarstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Miha Kordiš, imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Gospod minister, operirate z izrazi, kot so: ocenjujete, da ne bo prišlo do dviga cen oziroma dviga marž; menite, da ta dvig ni škodljiv; hkrati pa zagotavljate, da deregulacija cen naftnih derivatov ne služi dvigu dobičkov naftnih distributerjev. Čemu pa potem služi ta dvig? Imamo eno analizo, ki govori, da se bodo marže dvignile. Se bodo marže dvignile, se bodo dvignile cene. To je edini set resnih podatkov, s katerimi operiramo, poleg zelo nezavezujočih mnenj iz ministrstva, ki se ne opirajo na nič. Dopolnjuje jih pa ideološka floskula o konkurenčnosti. Saj te vladne uredbe so do zdaj omejevale cene navzgor, ne pa navzdol. Če želijo novi distributerji vstopiti na slovenski trg pa ponuditi nižje cene porabnikom, to že zdaj lahko storijo. Edina stvar, ki jo vi z liberalizacijo cen naftnih derivatov počnete, je, da razbijate plafon, preko katerega lahko naftni trgovci navijajo cene. To je vse in to seveda gre v škodo ostalih sektorjev gospodarstva, v škodo javnih financ ter v škodo velike večine prebivalcev in prebivalcev v naši državi.

Ponavljam vprašanje:

Zakaj se odločate za politiko, ki je izrazito škodljiva, ki gre proti blaginji velike večine te države, gre proti celo vaši lastni prisegi, ki ste jo izrekli, ko ste na stopili svojo funkcijo?

Zakaj dosledno ne upoštevate izsledkov vaše študije, ampak jih poskušate zrelativizirati, iti okoli njih?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Zdravko Počivalšek, izvolite, beseda je vaša.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Zakaj? Zato, ker obstoječi distributerji pri tem sistemu, ki ga imamo, bežijo. In obstoječi sistem nas sili v to, pred čemer nas vi svarite.

Drugič, nič od tega se ni zgodilo od aprila do zdaj, kar ste napovedovali pri prvem koraku deregulacije; ampak kljub vsemu nekaj o tem, zakaj je skrb pred previsokimi cenami na avtocestah odveč. Višina marže ima vpliv na končno ceno goriv v zelo malem obsegu. Marže predstavljajo le 6 % v celotni strukturi cene goriva; medtem ko trošarine predstavljajo okoli 40 % cene, pri kurilnem olju samo 20 %. V primeru prevelikega dviga cen bi naftni trgovci predvsem na avtocestah izgubili ne samo domače, ampak tudi tranzitne potnike. To pomeni, da ne bi samo prodajali manj goriva, ampak bi predvsem izgubili velik del dobička na dodatnem asortimentu, pri katerem tako ali tako ustvarjajo večino dobička, o katerem govorite. Skratka, domači potrošniki bomo imeli možnost točenja goriva na bencinskih črpalkah izven avtocestnega križa, cenovno neobčutljivi potrošniki pa bodo gorivo še naprej tankali na bencinskih črpalkah ob avtocestah. Menimo pa tudi nekaj in ne smemo podcenjevati naftnih trgovcev, da ne bodo pretirano dvigovali cen; posledično, da ne bo prišlo do večjega padca prodanih količin, ker ne želijo, da sami sebi delajo škodo. In tudi verjamem, da ne bo večjega vpliva na javnofinančno situacijo na tem področju.

Tukaj je še več zadev, o katerih bi bilo treba govoriti. Tudi to, da obstoječa uredba, ki regulira cene goriv, traja od leta 2002. Po zakonu lahko to uredbo podaljšamo samo za 6–12 mesecev, izjemoma. To izjemno podaljševanje uredbe pa traja že 14 let, če znam to zadevo izračunati. Tudi na tem področju smo dolžni narediti korak naprej; konec koncev smo se leta 1990 odločili za tržno, ne pa za dogovorno ekonomijo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Miha Kordiš, imate besedo za postopkovno zahtevo. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Strinjam se z gospodom ministrom v tisti splošni sodbi, da moramo narediti korak naprej; ampak regulacija cen naftnih derivatov ni korak naprej, je korak nazaj. Korak naprej bi bil popolna nacionalizacija Petrola. To je korak naprej, pa da vpeljemo

delavsko upravljanje v Petrol. To je korak naprej. Drug korak naprej je popolna regulacija cen vseh naftnih derivatov, torej diametralno nasprotno od tega, kar počne ta vlada. In želel bi v tem državnem zboru razpravo o odgovoru ministra zaradi tega, ker se njegovi odgovori ne opirajo na nikakršne fakte, ne opirajo se na nikakršne analize; opirajo se na ideološke dogme prostega trga in očitno z materialno podporo naftnih trgovcev, ki so edini preko Trgovinske zbornice Slovenije na glas spregovorili v korist deregulacije cen naftnih derivatov. Vsi ostali so bili proti. Je bila proti Zveza potrošnikov, je bila proti celo Gospodarska zbornica, seveda je nasploh proti tudi javnost, ker dobro ve, da deregulacija cen naftnih derivatov pomeni dvig teh cen. In preprosto ne zadostuje, da te pomisleke odpravimo z zamahom roke in trditvijo, da se od aprila do zdaj, ko se je ta liberalizacija cen začela, ni zgodilo nič dramatičnega. Dajmo ta časovni razpon potegniti na nekaj let in pogledimo v tujino, kaj se je zgodilo v Avstriji, kaj se je zgodilo na Hrvaškem. Povsod so se dvignile marže. V omenjenih dveh državah pa celo za 100 %. To so zelo trda dejstva, ki se jih ne da torpedirati z mnenji in ocenami, ki se ne opirajo na nič. In tudi zato smo v Združeni levici pri tej temi zagreti, kakor smo; ker tukaj vlada sprejema ukrepe, ki bodo udarili slovenskega potrošnika, še zlasti revne in delavne ljudi, zaradi višjih cen bencina; izključno zato, da se dvignejo dobički naftnih distributerjev. To pa je skregano z vašimi prvimi besedami na plenarnem zasedanju Državnega zbora, ko ste prisegli, da boste delovali, gospod minister, za blaginjo te države, za blaginjo njenih prebivalcev. Kar pa pač zdaj vidimo, je edina blaginja, za katero delujete, blaginja naftnih trgovcev; in zato potrebujemo razpravo v tem državnem zboru. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj. Gospa Violeta Tomić bo postavila poslansko vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Gospa Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Minister Koprivnikar, pred dobrima dvema tednoma je pred vladno palačo potekal protest delavcev iz plačne skupine J. Tega protesta sem se udeležila tudi sama. Da je ravno v plačni skupini J največja koncentracija krivičnih anomalij, je splošno znano dejstvo. Da je treba te krivice odpraviti, vemo že od leta 2009, saj se okrog tega strinjajo vlada in tudi sindikati. Vedno obljublimate, da boste ta pereči problem uredili, in do danes se ni zgodilo še čisto nič. Plačni razredi teh delavcev so še vedno pogosto celo pod minimalno plačo. Po več kot dveh letih

ministrovanja in po treh proračunih izgovorov, da je temu tako, nimate več. Na drugi strani pa je razlogov za protestiranje teh stigmatiziranih delavcev vsak dan več. Način tako imenovanega dogovarjanja glede plač v javnem sektorju, ki ste ga vi izbrali, spoštovani gospod minister, bolj kot na pogajanja spominja na izsiljevanja. Ne vem, kako bi lahko drugače opisala to, kar se dogaja v zadnjih mesecih. Vlada je kljub lanskemu dogovoru s sindikati, da ne bo enostranske poteze in da bo do sprememb pri plačah javnih uslužbencev prišlo le ob soglasju sindikatov, v proceduro vložila predlog zakona, ki ohranja praktično vse varčevanje. Prejšnji teden je že izgledalo, da ste se spametovali, obravnavo zakona ste preložili, da bi se lahko dogovorili s socialnimi partnerji, kar ste tudi obljubili pred dobrim letom dni. In kaj ste v tej koaliciji naredili danes? Za jutri ob 23.15, tako rekoč ob polnoči, ste sklicali sejo, na kateri hočete, kot kaže glede na vse, sprejeti ta škodljivi zakon. Čeprav dogovora s sindikati še ni, vi sklicujete nočno sejo, da bi popolnoma netransparentno obravnavali ta zakon. Kaj to pomeni za javne uslužbenke, učitelje, medicinske sestre, kuharje, vzgojiteljice in čistilke, ne vemo.

Na protestu so me delavci in delavke prosili, naj vam zastavim nekaj vprašanj:

Zakaj Ministrstvo za javno upravo kljub vladnim zavezam, ki se ponavljajo vsako leto od 2009 naprej, v več kot sedmih letih še ni zagotovilo odprave anomalij v plačni skupini J? Kako nameravate anomalije v sistemu plač v javnem sektorju odpraviti?

Ali menite, da kriteriji za ocenjevanje javnih uslužbencev v enak položaj postavljajo vse javne uslužbenke?

Ali se vam zdi sprejemljivo, da so izhodiščni plačilni razredi v sistemu plač v javnem sektorju pod minimalno plačo?

Za vaše odgovore se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Spoštovani minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, beseda je vaša.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Hvala, poslanka, za to vprašanje. Če poskušam odgovoriti v tem kratkem času kar po vrsti. Protest sem spremljal pred palačo. Zanimivo je, da so se protesta udeležili nekateri sindikati; ne pa tisti, ki prav eksplicitno zastopajo skupino J. Zanimivo je, da je bila prav v tistih dneh na vladni pogajalski skupini točka odprave plačnih anomalij na zahtevo sindikatov umaknjena. Dogovorov in načinov dogovarjanja si nisem sam izbral, k temu nas zavezuje zakon in dosedanji dogovori. Predmet dogovora je lahko odgovornost obeh strani, čeprav se vedno vsakič, ko dogovora ne dosežemo, odgovornost vali izključno in samo na vladno stran. Dve strani se pogajata in dve strani se morata dejansko

tudi izpogajati. Ta vlada ni potegnila nobene, niti ene enostranske poteze, vse je delala v dogovorih. Tudi zakon, ki je trenutno v parlamentarni proceduri, je bil vložen v skladu z dogovorom na pogajalski skupini. V skladu z dogovorom na pogajalski skupini smo tudi poslance na odboru seznanili, da niso izpolnjeni pogoji, glede na to da ni bil sklenjen dogovor s sindikalno stranjo. Vlada se je torej držala decidno vseh zahtev in vseh obveznosti, ki jih je tudi sprejela. Ko govorimo o predlogu zakona, ki je varčevanje, naj spomnim, da so že podpisani dogovori vrnili v javni sektor v letošnjem letu preko 200 milijonov dodatnih stroškov, sredstev za plače. In že podpisani dogovori bodo v naslednjem letu vrnili 110 dodatnih milijonov za strošek dela. Težko tvorimo pri 300-milijonskem povečanju stroškov dela o tem, da izključno zagovarjamo samo varčevanje.

Kar se pa tiče nočnih sej in ostalih zadev, ker je vztrajanje poslancev, da mora biti ta točka zaprta še v okviru te proračunske seje, je to edina možnost, da se dejansko tudi naredi. Tudi napotilo poslancev na odboru je bilo, da še enkrat poskusimo z dogovorom s sindikati; in prav zdaj prihajam z tega dogovarjanja. Prvi dogovor v tej zvezi pa je bil sklenjen že leta 2009, dejansko ni bil realiziran, ker so se v tem času zaradi krize tudi izvajali varčevalni ukrepi, ne pa sproščanje. V mandatu te vlade pa smo, kot smo se dogovorili s sindikati, tudi sprejeli koncept odprave anomalij. Vladna pogajalska stran je imela na svoji strani že 22 sej, pregledala je 700 delovnih mest, pripravila predlog; vendar je treba razumeti, da so delovna mesta uvrščena v kolektivnih pogodbah, ki jih vlada enostransko ne more spreminjati. Kljub večkratnim pozivom še vedno nismo naleteli na konkreten odziv sindikalne strani, s katerimi bi dogovorili uvrstitve plačnih razredov, vlada pa enostransko tega ne more narediti. Lahko vam povem zgodovino teh pogajanj, vse je tudi dokumentirano in tudi ugotovljeno na zapisniških zadevah; pa vendar do zdaj ni prišlo do konkretnega pogovora, kako ta vladni predlog, ki je bil pripravljen, sindikalni strani tudi posredovan, z njimi dogovorjen celoten postopek, dejansko tudi realizirati.

Še enkrat povem, vlada enostransko tega ne more narediti, ker je to zapisano v kolektivnih pogodbah. Treba je vedeti, da tudi plačni razred, ki pomeni osnovno plačo in je uvrščen pod minimalno plačo, pomeni zgolj izhodiščni plačni razred. In z vami se strinjam, da uvrstitve teh plačnih razredov pod minimalno plačo ni sprejemljiva ureditev. Se strinjam. Vendar popravek tega mora biti narejen v dogovoru s sindikati in popravek teh izhodiščnih plačnih razredov vpliva na celotno plačno lestvico. Minimalna plača pa ni samo predmet, kategorija, ki se nanaša na javni sektor, ampak na celotni; in je splošna varovalka, pod katero noben ne more dobiti v tej državi plače. Zato je to varovalka, ki se nanaša tudi na gospodarstvo. Kar pa se tiče pravičnosti ukrepov za

nagrajevanje, ti so določeni v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju, enotno za vse. Predstojnik, ki to ocenjuje, je tisti, ki je vedno odgovoren za ocenjevanje svojih podrejenih. In prav s spremembami Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, o katerih že od februarja poskušamo doseči ta dogovor, na katerega ste opozorili, zavezo sindikatov, poskušamo ravno to storiti, da bodo ti kriteriji bolj objektivizirani, bolj konkretizirani in bolj prilagojeni posameznim plačnim skupinam, da bi dosegli tisti končni cilj, ki si ga želimo, to pa je, da sta kvaliteta in obseg dela javnega uslužbenca bolj neposredno povezana tudi z njegovim izplačilom. Tudi tukaj, žal, nismo naleteli na pripravljenost sindikatov, zato vsebinsko pogovori v vsem tem času dejansko niso stekli; ampak je sindikalna stran načelno zavrnila kakršenkoli pogovor o spremembi teh zakonov. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Kot sem pričakovala, se boste izogibali odgovornosti in jo prelagali na sindikate, na tiste, ki se res edini zavzemajo in zagovarjajo interese delavcev. Vi ste se očitno, minister Koprivnikar, jasno postavili na stran tistih 10 % najboljše plačanih. Pravite, da Vlada ni potegnila niti ene enostranske poteze. Jaz ne vem, kdaj se je usklajevalo, da se podari 60 milijonov evrov tistim najbogatejšim. Se pravi, da je za bogate krize zdavnaj konec, za najbolj revne pa se bo nadaljevalo varčevanje. Naj vas spomnim, da poslanci s to vladno antisocialno reformo dobimo 80 evrov mesečno. In na drugi strani, za najslabše plačane delavce v javnem sektorju pa nikakor ne morete najti denarja, da bi lahko imeli izhodišče višje, kot je minimalna plača. In tukaj najdete cel kup izgovorov. Zanimivo je, da ste kot predsednik upravnega odbora Skupnosti socialnih zavodov Slovenije govorili popolnoma drugače.

In še ena stvar me skrbi. Tukaj imam Predlog zakona o socialnovarstveni dejavnosti, ki na široko odpira vrata privatizaciji domov za starejše občane. Resnično me zanima, ali mi lahko zagotovite, da do tega ne bo prišlo. Ker imam še nekaj sekund, poglejte, popisni list zahtevnosti delovnega mesta voznik – kurir, s triletno poklicno šolo, je v 12. plačilnem razredu, strežnica je v 10. plačilnem razredu, dietni kuhar je v 15. plačilnem razredu, ekonom v 17. plačilnem razredu.

Ali se vam to zdi dopustno?

Ali so kakršnikoli izgovori pri teh ljudeh, ki so polno zaposleni in živijo pod pragom revščine?

Ali sploh kakšen izgovor lahko zdrži presojo?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite, beseda je vaša.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Hvala poslanki tudi za ta dodatna vprašanja. Sicer ne vem, kaj ima moje delo v Skupnosti socialnih zavodov opraviti s tem; in ne vem, katere navedbe so bile take, ki bi bile v nasprotju s tem, kar tudi danes zagovarjam. Vsi ukrepi sproščanja varčevalnih ukrepov, to pa so napredovanja in sproščene plačne lestvice, so bili dogovorjeni s sindikati. Vrste ukrepov, ki se lahko sprostijo, so bili njim dani na izbiro in oni so se odločili, kateri so tisti, ki imajo prioriteto. Žal moram to povedati. Regresija plačne lestvice oziroma sprostitev plačne lestvice, če o tem govorite, je bil eden od ukrepov, ki je bil dogovorjen na pogajanjih s sindikati. In niti slučajno ni bila to enostranska vladna poteza. Ob tem naj povem, da smo ponovno tudi dali na razno ponudbo, da se vsem do 30. plačnega razreda izplača polni regres, ostali pa imajo še omejitve. In to ponudbo tudi stopnjujejo. Glede Zakona o socialnovarstveni dejavnosti; res ne vem, če je na mestu, da ga jaz komentiram, ker niti ne poznam morebitnega predloga. Morate pa tudi to vedeti. Vedno sindikati očitajo, da so javni uslužbenci, upravičeno, v času krize toliko privarčevali tej državi. S sproščanjem plačne lestvice so tej državi največ privarčevali najboljše plačani javni uslužbenci; bodimo iskreni. Tistim se je plača največ znižala. In to, kar je bilo s sproščanjem varčevalnih ukrepov strojeno po izbiri in v dogovoru s sindikatom, je bilo samo vrnitev v stanje pred krizo, kar smo tudi obljubili. In to dejansko delamo, striktno v dogovoru s sindikati.

Vsi ukrepi, ki so bili do zdaj sproščeni, so bili dogovorjeni in vlada ni potegnila niti enega samega enostranskega ukrepa, niti ene same enostranske odločitve in niti enega predloga na področju plač ni prinesla ne v parlament, ne realizirala v praksi brez podpisanega dogovora s sindikati, ki jih tudi striktno spoštuje. Moram žal te očitke zavrniti. Se pa osebno tudi z vami strinjam, da je treba pohiteti z odpravo teh plačnih anomalij, zato smo na vladni strani izjemno intenzivno delali. Predlog je pripravljen. Ne more pa biti uveljavljen enostranski, ker imamo trenutno tak sistem, da vpis v kolektivno pogodbo ne more biti enostranski poseg, ampak dogovor med Vlado in sindikati. Ko bo do dogovora prišlo, bodo tudi odprave plačnih anomalij možne.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomič, imate besedo, da zahtevate postopkovno zahtevo. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo. Minister, spremembo dohodkovne lestvice je vlada naredila sama. Tukaj ni pričakovala nobenih pogajanj s sindikati. In teh 60 milijonov evrov, ki ste jih podarili najbogatejšim, najboljše plačanim v državi, bi jih lahko »podarili« oziroma bi z eno bolj socialno politiko lahko uredili boljše plače najslabše plačanim. To bi bil nek socialni

ukrep, vreden te vlade. Meni se zdi popolnoma nedopustno, da tisti, ki so polno zaposleni, ki opravljajo svoj delovnik kot polno zaposleni, še vedno živijo pod pragom revščine in da se kljub temu, da se sprošča varčevanje, kot pravite, ne poskrbi najprej za te. Mislim, da se vsi ukrepi vlade gibljejo v smeri, da se denar pretaka od najbolj revnih k najbolj bogatim. In to je seveda nedopustno. Prepad med revnimi in bogatimi se tako v Sloveniji še povečuje. In zagotavljanje pasu se nadaljuje in na tak način si lahko obetamo nove krize, kajti vemo, da bogati s tem odpustkom ne bodo nič bolje živeli; najrevnejšim pa bi se to zelo poznalo. In ravno zaradi tega v skladu s Poslovnikom želim, da se na seji opravi razprava. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra, v okviru glasovanj.

Gospod Luka Mesec postavlja vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču ter ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Gospod Mesec, izvolite, beseda je vaša.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav še enkrat!

Moje vprašanje je glede trase tretje razvojne osi v srednjem delu. Avgusta je bila objavljena študija variant s predlogom najustreznejše variante izgradnje te osi, in sicer so bile za srednji del, to je nemudoma pod avtocesto, na razpolago tri variante: Prva, G1, je šla preko Sevnice in Šentjurja; druga, G2, preko Zidanega mosta, Rimskih Toplic in Laškega ter se priključi na avtocesto pri Žalcu in Celju; tretja, G3, pa poteka od Zidanega mosta preko Hrastnika in Trbovelj ter se na avtocesto priključi pri Preboldu. Ministrstvo za infrastrukturo je naročilo to študijo, izvedlo pa jo je Ministrstvo za okolje in prostor. Obe ministrstvi skupaj sta ugotovili, da je najustreznejša varianta G2, torej ta, ki poteka od Zidanega mosta preko Rimskih Toplic in Laškega ter se priključi avtocesti pri Žalcu in Celju. Ta izbira preseneča. Preseneča pa iz naslednjih razlogov. Prvič, zasavske občine so si prizadevale, da bi trasa potekala po varianti G3. Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi imajo namreč zelo slabe prometne povezave z ostalo Slovenijo in bodo s tem, če jih bo zdaj tudi ta razvojna os obvozila, postale slepo črevo. Drugič, Zasavje je svojo regionalno strategijo gradilo, vsaj deloma, tudi na predpostavki, da bo tretja razvojna os potekala na tej trasi, kakor je že pred leti obstajal nek tihi dogovor. In tretjič, Strategija prostorskega razvoja Slovenije tri občine, ki so v Zasavju, se pravi Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi, opredeljuje kot središča nacionalnega pomena, ki se morajo razvijati prednostno. Na drugi strani imamo občini Laško in Rimske Toplice, kjer so umestitvi te trase mimo njunih občin celo nasprotovali, ker naj bi to prizadelo turizem. Obenem pa je Laško v Strategiji prostorskega razvoja opredeljeno

zgolj kot medobčinsko središče, ne pa kot središče nacionalnega pomena, kot to velja za zasavske občine.

Zaradi tega vas sprašujem:

Zakaj ste se odločili za traso mimo Laškega namesto za traso mimo Zasavja?

Ali ste pri umeščanju srednjega dela razvojne osi upoštevali razvojne dokumente in potrebe Zasavja?

Zakaj pri umeščanju niste upoštevali v Državnem zboru sprejete Strategije prostorskega razvoja Slovenije, v kateri so zasavske občine opredeljene kot občine z nacionalnim pomenom?

Ali ste upoštevali vsakodnevne prometne obremenitve obstoječega cestnega omrežja in število migrantov, ki se na delo vozijo iz Zasavja?

Hvala za odgovore.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Hvala tudi poslancu gospodu Luki Mesecu za postavljeno vprašanje. V zvezi s tem umeščanjem tretje razvojne osi v srednjem delu in tudi drugje je bilo že kar precej aktivnosti izvedenih. Tako je bilo v srednjem delu v letu 2008, ko so se oblikovale variante na celotnem poteku tretje razvojne osi od Avstrije do Hrvaške, vrednoteno in primerjano deset variant oziroma potem osemnajst kombinacij teh variant. Vse različice pa so se začele z navezavo na avtocesti A1 in končale z navezavo na avtocesti A2 ter so potekale v treh koridorjih, kot ste jih že imenovali, torej koridor G1 čez Kozjansko, to je vzhodni koridor od Šentjurja do Sevnice; potem sredinski koridor, tako imenovani G2, preko Celja in Laškega do Radeč; in zahodni koridor čez Zasavje, tako imenovani G3 koridor, od Prebolda, Trbovelj, Hrastnika do Radeč. Varianta v sredinskem koridorju je bila takrat ocenjena kot najustreznejša, in sicer je potekala, kot že rečeno, od Celja, Laškega, Zidanega mostu do Save, nadalje pa potem še preko Tržišča, Mokronoga, Šmarjeških Toplic do avtoceste A2 pri Novem mestu. Bistveni problem te predlagane rešitve se je odražal predvsem v njeni ekonomski neupravičenosti in tudi družbeni nesprejemljivosti predlagane trase na posameznih območjih. Zato je bila predlagana redefinicija načrtovalskih izhodišč, kjer se je potem študija variant dopolnila in izvedla tudi primerjava aktualne izbrane variante še z dvema tako imenovanima minimalnima variantama, ki sta se nanašali na sanacijo v pretežni meri obstoječega omrežja. Oktobra letos je bila tako dopolnjena študija variant tudi javno razgrnjena. V tej dopoljnjeni študiji se je potem ponovno kot najustreznejša varianta predlagala prvotna,

sredinska varianta, ki poteka od Celja, Laškega do Šmarjeških Toplic in se na avtocesto A2 priključi pri Otočcu.

V dopolnitvi te študije variant se niso ponovno obravnavale niti variante v zahodnem koridorju čez Zasavje, niti kakšne druge. Bistven poudarek pa je bil dan v ustreznejši navezavi Zasavja na to tretjo razvojno os v Zidanem Mostu, in sicer preko nove cestne povezave G2-108 Hrastnik–Zidani Most in z njo povezanih novih premostitvenih objektov preko Save in Savinje v Zidanem Mostu; kajti ta povezava, kot vemo, je že umeščena v prostor. Ob tem pa bi želel še poudariti, da je projekt vendarle še vedno v fazi študije variant, da pripombe še prihajajo in se bo z njihovo analizo šele pričelo, tako da je sedaj še prezgodaj govoriti o dokončni varianti poteka tretje razvojne osi na srednjem delu. Lahko pa tudi povem, da bo kot sprejemljiva varianta izbrana tista, ki bo realno potem tudi izvedljiva in dosegljiva v čim krajšem obdobju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Se opravičujem, gospod Mesec, besedo bi dali še ministrici za okolje in prostor.

Gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCCEN: Hvala, predsedujoči.

Hvala tudi za to, da sem vključena v ta odgovor. Res je, da na Ministrstvu za okolje in prostor vodimo postopke glede sprejetja državnih prostorskih načrtov. Res je, da samo vodenje postopkov ni enostavno, je zahtevno. Res je tudi, da kakršnokoli umeščanje državnih investicij slej kot prej naleti na neodobranje dela populacije; in tako se je zgodilo tudi pri umeščanju tretje razvojne osi. Zgodovina nas pelje v leto 2006, leta 2008 so bile primerjalne variante v treh koridorjih, takrat se je nekako pokazalo, da zaradi geoloških danosti je varianta G3 preko Zasavja zastala. Če se bo pri nadaljnjih postopkih pokazalo, da lokalno okolje ne sprejema predlagane rešitve, je, kot je že povedal minister za infrastrukturo, mogoče v takšni fazi še kakršnekoli spremembe doseči oziroma jih vklopiti v pripravo državnega prostorskega načrta.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Minister odgovarja, da je bila izbrana trasa, pri kateri je bilo v mislih tudi Zasavje, da naj bi se Zasavje priklopilo pri Zidanem Mostu. Ampak za Trbovlje ali pa nasploh za Zasavje je takšen priklop praktično neuporaben. Nihče se ne bo peljal čez Zidani Most v Ljubljano, ker bi s tem naredil samo krog. Na to pa opozarjam zato, ker tukaj govorimo o eni izmed ogroženih regij. Tam je zaradi propada rudarstva in tudi

termoelektrarn v zadnjih letih brezposelnost močno poskočila, kraji umirajo. In če jih bo zdaj še tretja razvojna os obvozila, bodo dejansko ti kraji izumrli ali pa bodo postali, kot sem prej rekel, neko razvojno slepo črevo. Zato tukaj opozarjam, da ne presoјati samo nekih interesov, ki trenutno obstajajo, ampak je treba pogledati na to, kako tem 35 tisoč ljudem, ki danes živijo v Zasavju, pripomoči k temu, da zaženejo nov razvoj tega, kot ga tudi nacionalna strategija opredeljuje, nacionalno pomembnega okraja.

In zato sprašujem, da pozovem ministrstvo, da še enkrat prouči vse variante, ker če prav razumem, niste upoštevali vseh; in da se pogovorimo o tem, če bi lahko šla tretja razvojna os čez Zasavje. To je moja dopolnitev odgovora. Ali obstajajo možnosti, da bi se trasa redefinirala in da bi se speljalo tretjo razvojno os preko Zasavja?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, podpredsednik, za besedo.

Kot je že bilo rečeno z moje strani ter s strani ministrice za okolje in prostor, sedanji predlog nikakor še ni dokončen. Ker so bila že ob sami javni razgrnitvi in tudi še sedaj, ko prihajajo pisne pripombe, izražena določena nasprotovanja predlogu izbrane variante, bomo primorani preučiti še druge možnosti. In če se bodo te druge možnosti izkazale za sprejemljivejše, bomo predlagali tudi alternativne rešitve. Bi pa poudaril še to, da ob tem, ko iščemo rešitve za to, da se ta tretja razvojna os, ki bo v srednjem delu umeščena v prostor kot dvopasovna cestna povezava, v tem času, dokler se to ne umesti in potem tudi ne zgradi, moramo mi v vmesnem času prav gotovo še narediti marsikaj na izboljšavi obstoječega cestnega omrežja. Tu ta vlada in naše ministrstvo vloga intenzivne napore za povečanje sredstev, za obnovo in vzdrževanje obstoječega omrežja. Tudi obstoječo povezavo teh krajev v Zasavju do avtoceste, do Ljubljane bomo seveda posodabljali in izboljševali. Kar nekaj ukrepov je že bilo narejenih in v nadaljevanju tudi še bodo. Kot rečeno, intenzivno delamo na tem, da se povezave teh oddaljenih regij od avtocestnega omrežja kar najbolj izboljšajo, seveda v okvirih, ki nam jih daje razpoložljivi proračun. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Ker tudi minister pravi, da debata, kje bo potekal srednji del tretje razvojne osi, še ni končana, predlagam, da se tudi v Državnem zboru

pogovorimo o možnostih, ki so na voljo. Pri tem bi jaz posebej pozival, da se preuči možnosti tega, da bi šla tretja razvojna os preko Zasavja, ker, kot rečeno, tu gre za ogroženo območje, za industrijsko devastirano območje, za območje, ki je trenutno brez resnih razvojnih perspektiv. In ena od ključnih zadev za to regijo je, da dobi normalno, dobro cestno povezavo, saj je to predpogoj za kakršenkoli nadaljnji razvoj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Minister Gašperšič, malo kot kontekst, na te izjave vedno znova rad spomnim, pred vašo interpelacijo ste dejali, da boste odstopili, če se drugi tir ne bo začel graditi pred koncem naslednjega leta. Prejšnji mesec sem vas pozval k odstopu zaradi navedbe, ki je bila zapisana v Predlogu proračuna za leto 2017, in sicer da se bo zaradi financiranja gradnje po modelu javno-zasebnega partnerstva gradnja začela šele po letu 2019. Na odboru ste rekli, da je to prišlo iz nekega drugega časa in da je očitno šlo za lapsus; za medije pa ste kasneje dejali, da bi se začetek gradnje lahko zamaknil do leta 2019, če bi iskali klasične zasebne investitorje. In potem ste poudarili, da si želite v to javno-zasebno partnerstvo vključiti dve podjetji, in sicer Luko Koper in Slovenske železnice. Nedavno je bil objavljen zapisnik septembrskega zasedanja madžarske in slovenske delegacije v zvezi z vstopom Madžarske v projekt drugi tir. Madžari za vstop zahtevajo manjšinski delež v Luki Koper. In iz poročil medresorske delovne skupine za pripravo nabora oblik javno-zasebnega partnerstva za izgradnjo drugega tira, ki smo jih pridobili v Združeni levici, je jasno, da so Madžari to zahtevali že na začetku tega leta. V celem letu torej Madžarom niste povedali, niste želeli ali jim niste hoteli povedati, da deleži Luke Koper niso naprodaj, to, kar ste namreč ves čas vztrajno zagotavljali slovenski javnosti. Poleg tega je iz istih poročil jasno, da – medtem ko ste preverjali interes pri Madžarski in tudi pri drugih državah – interesa za sodelovanje nikoli niste preverjali pri tistih, ki so po vaših besedah v tem trenutku najbolj vpleteni ali pa ključni, torej Luki Koper in Slovenskih železnicah. Poleg tega je bila ob objavi zapisnika sestanka z Madžari objavljena tudi navedba, da Luka Koper nikakor ni vpletena v kakršnakoli dogovarjanja o obliki javno-zasebnega partnerstva, kar sem tudi osebno preveril. S strani Luke Koper je bilo zatrjeno, da te navedbe časopisov držijo. Zato imam štiri zelo preprosta vprašanja:

S kom se vodi te pogovore o oblikovanju modela javno-zasebnega partnerstva za financiranje drugega tira?

Ali so predstavniki Luke Koper in Slovenskih železnic vključeni v pogovore o oblikovanju javno-zasebnega partnerstva za to izgradnjo?

Kakšen bi moral biti finančni vložek teh dveh državnih podjetij, da bi tudi obsegalo zgolj državo in ti dve podjetji?

Kako nameravate odtujiti kakršenkoli delež v Luki Koper, če zagovarjate, da ne morete vplivati na SDH, ki je pristojen za take odločitve? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za odgovor.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, gospod predsednik, za besedo.

Ta vprašanja so bila na nek način, kot ste tudi sami že povedali, v javnosti že komentirana in v grobem odgovori že tudi podani. Morda vseh detajlov, ki ste jih sedajle na koncu še izpostavili, še ni bilo, ampak usmeritev je ves čas jasna. Že vse od jeseni 2014, ko sem v svoji prvi vožnji z vlakom po obstoječem tiru skušal doseči oziroma začeti nek dialog z obema predsednikoma uprave, da skupaj poiščemo način, da zagotovimo to finančno konstrukcijo za izvedbo tega izredno zahtevnega projekta, ves ta čas so bila moja prizadevanja usmerjena, da se ta dialog vzpostavi. Vendar kot smo bili lahko priča vsi skupaj, eden od teh udeležencev pri teh dogovorih nekako ni želel sodelovati in je bilo ves čas poudarjeno samo to, da se naj ta investicija financira iz proračuna; pri tem so asistirali tudi različni drugi strokovnjaki in se nismo premaknili v dveh letih prav daleč. Končno po vseh teh dogodkih poleti in z mojo interpelacijo je očitno dozorel čas, da je treba en dodaten napor v ta naša prizadevanja, da se torej ta dogovor o možnem sodelovanju poišče. Lahko potrdim, da ti pogovori potekajo, potekajo skupaj pod okriljem SDH, tako da tukaj niso nikakršne pristojnosti mene kot ministra kršene. To, kot rečeno, poteka v sodelovanju s SDH. Jaz računam, da bodo ti dogovori tudi v kratkem obrodili nek rezultat, da bomo lahko potem tudi kaj bolj konkretno predstavili javnosti in tudi vsem zainteresiranim, o kakšnih rešitvah se torej pogovarjamo.

Moram pa reči, da je to rešitev tega sodelovanja s slovenskimi zasebnimi podjetji. Če do tega dogovora, tega sodelovanja ne bi prišlo, potem smo na tistem klasičnem javno-zasebnem partnerstvu, kjer se zasebni vlagatelji iščejo preko javnega razpisa. Vemo, da je to mnogo zahtevnejše in mnogo bolj dolgotrajno. Resnično upam in računam, če želim tudi izpolniti svojo zavezo, da bomo konec naslednjega leta začeli z izgradnjo tega projekta, da do tega dogovora pride, da tukaj pristopimo vsi, obe naši ključni logistični podjetji, da finančno konstrukcijo vložimo skupaj. Sama finančna konstrukcija je

bila tudi že večkrat v grobem začrtana in ta oris ostaja še sedaj enak. Ocenjuje se, da je treba zagotoviti približno 400 milijonov evrov kapitalskih vložkov, pol od tega bo zagotovila Republika Slovenija z dokapitalizacijo podjetja 2TDK, pol bi morali zagotoviti drugi vlagatelj, torej obe podjetji oziroma še eventualno katerikoli drugi vlagatelj. Potem se računa seveda na 30-odstotno sofinanciranje s strani evropskih sredstev, za katera bomo kandidirali na razpisu. Objavljen je že en razpis, pričakuje se še ena objava, predvidoma se bomo prijavili na oba razpisa. Kar pa potem ostane še do končne investicijske vrednosti, pa bo pokrito z zadolževanjem preko tako imenovanega EFSI mehanizma, oziroma včasih rečejo tudi Junckerjev sklad. To je finančna konstrukcija, v okviru teh kapitalskih vložkov pa pričakujemo sodelovanje teh dveh podjetij.

Seveda so tukaj še odprta vrata za sodelovanje sosednje Republike Madžarske, ki je izrazila zelo velik interes, da pri tem projektu sodeluje. Z njihove strani je bilo izraženo pričakovanje, da dobijo nek manjši delež možnosti upravljanja, sodelovanja v Luki Koper. To je bil z njihove strani postavljen pogoj, ni bila z naše strani dana ponudba. Če se bo v nadaljevanju izkazalo, da je v projekt treba vključiti sodelovanje Madžarske, se bomo pogovarjali tudi o tem načinu, ki bo sprejemljiv za našo in za madžarsko stran.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Smer, v katero greste, mi je seveda všeč, če bi vztrajali na sodelovanju Luke Koper in Slovenskih železnic. Obstajata pa odprti dve vprašanji, ki sta ključni.

Kdaj boste stopili v kontakt z Luko Koper in jim to predstavili?

Če na nek način vztrajate na tem, da bi skušali na tak način izpeljati tak projekt, bi bil morda potreben še vsaj dodaten trud, ne pa se izgovarjati na tisto vožnjo iz aprila 2014. Vemo tudi, da je bil oblikovan projektni svet, ki pa se je sestel samo dvakrat in potem nič več. Mislim, da ta dialog verjetno šepa na vseh straneh, ne samo enostransko. In druga stvar je, kako bo to vplivalo na ti dve družbi? Moja ocena je, da verjetno nista sposobni nekih večjih investicij. Verjetno bi teh 200 milijonov morali pokriti ti dve podjetji.

Kako to vpliva na njihove že trenutne investicije, ki so jih dolžni izvajati po načrtu, ki je bil sprejet? Kako se potem to razmerje ohranja?

In še nekaj je ključno, kaj to pomeni v primeru, da recimo do tega sodelovanja ne pride.

Kaj pomeni madžarski scenarij?

Ali ste potem pripravljeni iti v dogovarjanja in tudi razmisliti o tem, kar Madžari zahtevajo oziroma pričakujejo v zameno, torej manjšinski delež v Luki Koper in sodelovanje vseh madžarskih

gradbenih in tudi logističnih podjetij pri upravljanju in izgradnji drugega tira?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Jaz bom tako rekel, da o vseh teh detajlih je zdaj res še prezgodaj govoriti in vam jaz kot minister za infrastrukturo res ne morem odgovarjati. Na kakšen način, kako bo to vplivalo, ali sta podjetji sposobni sodelovati, s kakšnim vložkom in tako naprej; te analize, te predloge vodstvu obeh teh dveh podjetij pripravljata skupaj, v sodelovanju. Mi smo imeli dva ali tri sestanke na SDH, kjer smo se srečali tudi s predsednikom uprave Luke Koper. Vmes so potem še potekali sestanki med upravama. Kot rečeno, mi pričakujemo usklajene rezultate teh analiz in usklajena iskanja možnosti sodelovanja s strani obeh uprav, da bodo predstavljene SDH in nam z ministrstva. Potem pa bomo preverili, kako te predlagane možnosti odgovarjajo vsem drugim robnim pogojem, s katerimi se še soočamo, da rešitev ne vpliva na povečanje javnega dolga, da rešitev ustreza pogojem za podelitev koncesije za gradnjo podjetju 2TDK, da je rešitev ustrezna tudi z vidika pridobivanja evropskih sredstev. Skratka, vse te zadeve bo treba potem še ustrezno preveriti z vseh teh vidikov in na podlagi tega bo potem končna oblika sodelovanja, tisti najbolj podrobno razdelan model, definiran in pripravljen.

Kot rečeno, če ta predlagana oblika ne bo v kakršnemkoli delu odgovarjala oziroma ustrezala vsem tem robnim pogojem, ki sem jih navedel, bomo iskali še rešitve, kot rečeno, s sodelovanjem drugih vlagateljev. Zlasti interesantno, kar na nekaj teh vprašanj bi to sodelovanje z Republiko Madžarsko pozitivno vplivalo. Vse te stvari puščamo zaenkrat odprte na mizi. Dokončna odločitev bo sprejeta res na podlagi podrobnih analiz prednosti in slabosti posamezne rešitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Spoštovana gospa ministrica! Ko se pogovarjamo o področju socialne politike v Republiki Sloveniji, kot poslanec in tudi kot državljani z zaskrbljenostjo spremljam propadanje srednjega sloja v Sloveniji na obroke in po drugi strani vse večjo enakost Slovenk in Slovencev v revščini, v bedi. Namen minimalne plače je, da bi zagotovila vsakemu državljanu in državljanke normalno, dostojno življenje. Ampak mislim, da minimalna plača tega že kar nekaj časa ne zagotavlja. Seveda je tukaj več vprašanj, zakaj; ampak po mojem mnenju je

problem predvsem v tem, da je plača, da je delo v Sloveniji preveč obdavčeno, preveč obremenjeno. In edina pot boja proti revščini v Sloveniji je po moje ustvarjanje novih delovnih mest. Tukaj imamo mogoče dva modela. Prvi model govori o ustvarjanju ugodnejšega poslovnega okolja, torej nižanje davkov, boj proti birokraciji, ukinjanje birokratskih ovir, seveda tudi neko okolje, ki bo privabljalo tuje investicije. Zdaj se recimo odpira možnost Magne Steyr, da bi v občini Hoče-Slivnica investirala v tovarno. Po drugi strani pa imamo tudi tako imenovani subvencioniran model, ki pa ljudi vseskozi navaja, da od države nekaj dobijo; in ko se te subvencije izpojejo, ni nobenih rezultatov. V bistvu gre zgolj, po mojem mnenju, za začasne rešitve, ki so se vse do danes v Sloveniji na področju socialne in tudi gospodarske politike v veliki meri izkazale za zelo neučinkovite. Denar se je porabil, službe niso ostale.

Zanima me:

Kdaj bo prišlo do nekega obrata na področju socialne politike v Republiki Sloveniji?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za odgovor.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, ki je široko.

Verjetno se strinjamo, gospod poslanec, da ima socialna politika v državi neko funkcijo prerazporejanja in je povezana z ostalimi politikami: gospodarsko, aktivno politiko zaposlovanja in drugimi. Ste pa v svojem govoru naslovili vprašanje socialne politike in povezavo socialne politike s propadanjem srednjega sloja. Jaz sicer težko vidim povezavo socialne politike in propadanje srednjega sloja, ker socialna politika samo prerazporeja ustvarjanje v družbi. Osnovna funkcija socialne politike v družbi je zagotavljanje neke varne mreže za vse tiste, ki ne uspejo v državi. Potem ste izpostavili vprašanje obdavčitev, administracije in investicij. Vse to ni nobena izmed kategorij, ki so v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Je pa, ker ste potem na koncu omenili subvencijsko politiko, pri čemer niste jasno povedali, da mislite aktivno politiko zaposlovanja, tako da subvencijsko politiko lahko vežem zgolj na ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki pa so v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve. Pri čemer pa seveda zopet ne gre za pospeševanje subvencijske politike kar na splošno, ampak so ukrepi aktivne politike zaposlovanja tako kot v vseh državah Evropske unije namenjenih ranljivim na trgu dela, da se povečuje oziroma zmanjšuje njihove ovire za vključevanje na trg dela. In če pogledata obstoječe subvencijske programe, ki pravite, da uničujejo srednji sloj ali ne razumem čisto dobro vprašanja. Govorimo na primer o subvencijskem programu Zaposli me,

kjer je subvencije v znesku 5 do 7 tisoč evrov za zaposlitev najmanj 12 mesecev dolgotrajno brezposelno starejših in tistih brez izobrazbe. Potem imate subvencijski program Nova možnost, kjer je subvencija za zaposlitev najmanj 12 mesecev v znesku 5 tisoč evrov za osebe med 30 in 49 let starosti, ki so od 6 do 12 mesecev prijavljeni na zavodu. In drugi subvencijski program je Prvi izziv, ki je namenjen za zaposlitev najmanj 15 mesecev mlajših od 30 let iz vzhodne Slovenije. Skratka, to so subvencijski programi, ki niso namenjeni podjetjem, ampak so namenjeni posameznikom, ki so dlje časa brezposelni. Seveda je lahko splošno vprašanje gospodarske in ekonomske politike, kako, na kakšen način jo odločitev s stroški dela vse to povezano, samo socialna politika je pa težko odgovorna za vse to, kar ste navedli. Se pa strinjam, da je lahko to stvar razprave, ampak bi morda komu drugemu postavili to vprašanje.

Če imate vprašanje glede zaposlovanja in ukinjanjem revščine, kar ste v osnovi želeli izpostaviti, ker namreč postavili ste vprašanje: »... bom zastavil v zvezi z zaposlovanjem in ukinjanjem revščine še posebej tistega dela prebivalstva, ki so delovno aktivni, pa živijo na robu revščine, a osredotočil se bom tudi na spodbujanje k zaposlovanju brezposelnih.« Če me želite v nadaljevanju o tem povprašati, vam z veseljem podam podatke.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Ja, osnovno vprašanje, ki se mi poraja danes, je, kdaj se bo v Sloveniji spet splačalo delati. Vse več državljanom in državljanom pa tudi seveda velikokrat meni, ko slišim kak primer, se mi zdi, da tisti, ki ne delajo, pridejo skozi mesec isto kot tisti, ki delajo. Dovolite, mi da vam predstavim na primeru. Tudi sam sem bil v Trbovljah pretekli teden. In poglejte na primeru štiričlanske družine z dvema otroka. Starša, ki nista zaposlena, prejmeta 875 evrov socialne pomoči in otroškega dodatka, subvencionirana najemnina, subvencioniran vrtec in pa seveda tudi obvezno zdravstveno zavarovanja, kar pokrije občina. Pridemo skupaj na 1850 evrov na mesec iz javnih sredstev v celoti. Štiričlanska družina, v kateri oba starša delata za minimalno plačo 650 evrov, znaša 1300 evrov potem za oba skupaj, otroški dodatek 100 evrov in subvencioniran vrtec, kar prinese obema skupaj s plačo in javnimi sredstvi 2100 evrov sredstev. Razlika med tistimi, ki delajo in ne delajo, je na koncu 250 evrov. In seveda se vsak državljan na koncu vpraša, zakaj bi delal, če pa sploh nisi stimuliran ali pa motiviran, da bi delal, če delaš praktično za nič. In menim, da moramo v tej državi končno z višanjem davkov, uvajanjem birokratskih ovir kot so vrednotnice, davčne blagajne in kaj še vse. Mi politiki pa mislim, da se moramo nehati

obnašati do državljanek in državljanov, kot da so kriminalci. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Jaz bom zdaj zelo dobronamerno poskušala odgovarjati zaradi tega, ker v osnovi ne vidim povezave med vprašanjem, ki ste mi ga najprej postavili, in sicer ste rekli, kje socialna politika izpodriva srednji sloj, in zdaj ste postavili vprašanje, kdaj se bo splačalo delati, in navajate, kakšni naj bi bili prejemki posameznikov. Jaz bi vas rada opozorila, da vprašanje prejemkov, socialni prejemkov, seveda je lahko tudi vprašanje srednjega sloja in tega kar je, je mogoče povezano tudi s tem, kar ste v Državnem zboru imeli pred kratkim razpravo o brezplačnih kosilih. In če se ne motim ste bili absolutno na stališču, da je treba ta brezplačna kosila nameniti in potem si lahko odgovorite na vprašanje, ki ste mi ga zastavili. Ker namreč tisto omogoča, da bodo prvi trije razredi dobili brezplačno in nekdo, ki bo v četrtem razredu, bo mesečno na izgubi 140 evrov. Torej prosim, da ste toliko, da v kontekstu vseh vprašanj. Seveda so stvari medsebojno povezane in seveda, da je lahko govoriti, ko želimo ugajati eni strani, govorimo eno, ko želimo in imamo problem na drugi strani, odgovorjamo drugače. Dejstvo je, da je osnovni problem dodana vrednost v gospodarstvu in višina plač v gospodarstvu, ker na višino povprečne plače, je potem treba imeti v tem odnosu imeti minimalno plačo in glede na to potem minimalni dohodek, ki je osnova za izračun denarnosocialne pomoči in varstvenega dodatka. In ključno seveda je za tistega, ki prejema denarnosocialno pomoč v višini 290 evrov, je to malo, ko družina dobi še dodatke ni več tako zelo malo, je pa seveda razlika od teh 290 evrov do minimalne plače, ki smo jo tudi v tem mandatu dvignili, kjer smo izločili dodatke in minimalno plačo poskušamo usklajevati in je približno bruto 700 evrov. Problem je povprečna plača v Republiki Sloveniji in da več kot dve tretjini zaposlenih prejema pod povprečjem minimalno plačo, kar pa ni samo povezano, gospod poslanec, z obdavčitvami, ker ne govorimo o neto, ampak govorim o bruto znesku, ampak je ključen problem dodana vrednost v gospodarstvu, torej koliko ustvarimo dodane vrednosti, kar je pa povezano z razvojnim potencialom gospodarstva. To so verjetno ključna vprašanja, ki pa so medsebojno vsa povezana. Vendar socialna politika kot takšna seveda ni odgovorna za tovrstna vprašanja, poskuša pa seveda s prerazporeditvami razdeljevati tisto, kar ustvarimo. Je pa na temelju nekih pravičnih kriterijev, da so čim bolj široko sprejeti ti kriteriji pravičnosti. Meni je žal, da ko na eni strani poslušam, kako ljudje živijo v stiski, po drugi

strani pa z iste strani, da enostavno damo preveč, da se ljudem v tej državi ne splača delati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik.

Mislím, da je instrument poslanskega vprašanja, ustnega, vprašanje ministru, ne pa da potem spoštovana gospa ministrica tukaj obračunava in postavlja vprašanja meni. Vsekakor pa mením in dajem seveda pobudo, da opravimo razpravo o odgovoru ministric na naslednji seji Državnega zbora, saj mením, da se velikokrat pogovarjamo o nekih temah, ki se ljudi sploh ne dotikajo, tudi danes je bilo kar nekaj takšnih poslanskih vprašanj vloženi. Mislím, da je treba na prvo mesto in pa med prioritete, ko se tudi pogovarjamo o proračunu seveda postaviti nova delovna mesta, gospodarsko rast in pa seveda se tudi z novimi delovnimi mesti boriti proti revščini. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 17. novembra 2016, v okviru glasovanj.

Ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 17. novembra 2016, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Članice in člane Odbora za obrambo obveščam, da se čez 15 minut v velikem salonu začne seja odbora.

Prekinjam 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. NOVEMBRA 2016 OB 18.34 IN SE JE NADALJEVALA 15. NOVEMBRA 2016 OB 9.05.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 24. seje Državnega zbora.

Obveščem sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: dr. Simona Kustec Lipicer od 12. ure dalje, gospa Vesna Vervega od 11. do 15. ure, gospa Jelka Godec, gospod Kamal Izidor Shaker, mag. Marko Pogačnik, dr. Franc Trček, gospod Branko Zorman do 13. ure in gospod Marjan Dolinšek od 16. ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na današnje točke dnevnega reda, bi želel pozdraviti tudi ministra za zunanje zadeve Švicarske konfederacije, zveznega svetnika, gospoda Didierja Burkhalterja z delegacijo, ki se trenutno mudí na

uradnem obisku v Republiki Sloveniji. Delegaciji želim prijetno bivanje in predvsem uspešne pogovore. / aplavz/

Prehajamo na **3. in 4. TOČKO DNEVNEGA REDA.**

Državni zbor bo v okviru 3. in 4. točke dnevnega reda opravil skupne uvodne predstavitve o **Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017 in o Dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2018.**

Predlog sprememb proračuna in dopolnjen predlog proračuna je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev obeh predlogov aktov dajem najprej besedo predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je predlog državnih proračunov za leti 2017 in 2018. V tem pomembnem dokumentu so upoštevane celovite makroekonomske okoliščine in obeti ter omejitve, ki jih imamo zaradi zagotavljanja dolgoročne javnofinančne vzdržnosti.

Priprava proračuna za leto 2017 je letos prvič potekala ob upoštevanju veljavnega Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država, ki ga je Državni zbor potrdil aprila letos. Odlok pomeni pomemben premik v smeri izboljšanja kvalitete javnih financ tako glede predvidljivosti kot transparentnosti javnofinančnega načrtovanja. Zgornje meje izdatkov za posamezno blagajno, torej tudi za državni proračun, so zdaj že določene. Preko te skupne omejitve, ki smo si jo začrtali skupaj v dobro vseh državljanov in državljanov, ne smemo za nobeno ceno, saj je ključna za stabilnost naših javnih financ. Spoštujemo zaveze iz odloka, ki temeljijo na Zakonu o fiskalnem pravilu, kar pomeni, da sledimo našim ustavnim in zakonskim ter evropskim obvezam glede postopnega strukturnega izboljšanja javnih financ ter glede gibanja javnofinančnih odhodkov in dolga. Proračun hkrati sledi ključnim usmeritvam in ciljem ekonomske politike, kot jih določata Program stabilnosti in Nacionalni reformni program iz aprila 2016. Ključna cilja sta spodbujanje gospodarske rasti ter konsolidacija javnih financ s postopnim zniževanjem deleža dolga sektorja država.

Ob pričetku dela naše vlade smo državljanom in državljanom obljubili, da bomo presegli politične delitve in delali v dobro ljudi, da bomo stabilizirali javne finance, prisluhnili gospodarstvu ter ob tem ne pozabili na ljudi v stiski. Podatki kažejo, da so nekateri pomembni cilji, ki smo si jih leta 2014 zadali, že doseženi. Gospodarske razmere so v letih 2015 in 2016 stabilizirale, gospodarsko rast pričakujemo tudi v letu 2017. Čeprav rast temelji pretežno na izvozu, je pozitivno, da se postopoma krepi tudi

domača potrošnja prebivalstva. Pričakujemo pa tudi izboljšanje na področju investicijskega povpraševanja, rast bodo tako zaznamovale tudi državne investicije, vezane na obseg črpanja evropskih sredstev. Pomembno je, da se bo nadaljevalo okrevanje na trgu dela, število brezposelnih se je v letošnjem letu spustilo pod 100 tisoč, poleg gospodarske rasti pa bodo na gibanje zaposlenosti vedno močnejše vplivali demografski dejavniki. Inflacija bi se po ocenah s trenutnih nizkih ravni lahko nekoliko zvišala, vendar bo ostala na ravneh blizu 1,5 %. V letu 2018 se bo široko osnovna gospodarska rast nadaljevala, čeprav se bo nekoliko upočasnila. Izvoz bo ostal motor rasti, rast zasebne potrošnje bo zlasti pod vplivom ugodnih razmer na trgu razmeroma ugodna, tudi investicije naj bi ohranjale ugodno dinamiko. Gibanje cen naj ne bi prineslo izrazitejših inflacijskih pritiskov.

Pri pripravi proračunov smo si za prihodnji dve leti zastavili prioritete ter druge usmeritve in cilje. Pri davčni politiki je vodilo restrukturiranje v smeri razbremenitve dela. Pri plačah v javnem sektorju že na podlagi dogovora iz leta 2015 v letošnjem in prihodnjih letih odpravljamo največje varčevalne ukrepe. Še več, pri napredovanjih smo omogočili vsem javnim uslužbencem uveljavitev napredovanj za vsa pretekla leta, ko so bila napredovanja zadržana.

Prav tako sproščamo kompresijo plačne lestvice, kar bo skupaj v letu 2016 predstavljalo preko 200 milijonov povečanega stroška dela, v letu 2017 pa že dogovorjene sprostitev javnim uslužbencem prinesejo dodatnih 110 milijonov sredstev za plače. Prav tako smo sindikatom že ponudili postopno sprostitev prav vseh varčevalnih ukrepov do vključno leta 2019 v skladu s skrajnimi zmožnostmi javnih financ.

Z namenom, da bi zmanjšali stroške financiranja, Vlada vodi aktivno politiko upravljanju dolga, s katero se bodo v letu 2017 stroški za obresti znižali. Vlada s proračunom za leto 2017 ponovno krepi javne investicije, hkrati pa želi spodbujati tudi razvoj finančnih instrumentov in orodij za povratno financiranje. Zastavljena politika bo omogočila, da sredstva namenimo za ključne prioritete. Zanje bo v proračunu za leto 2017 namenjenih skoraj 2,2 milijardi evrov, v proračunu za leto 2018 pa še 100 milijonov več. Med temi prioritetami so zdravje, infrastruktura, varnost, znanost in ne nazadnje zaposlovanje.

Prepričan sem, da bomo razmeroma ugodne makroekonomske razmere dobro izkoristili za utrditev stabiliziranja javnih financ in za vlaganja v tista področja, ki krepijo dolgoročen gospodarski in družbeni potencial. Prav tako pričakujem, da bomo ob javnofinančnih omejitvah, ki nas bodo spremljale tudi v prihodnjih letih, znali z danimi sredstvi doseči kar najboljše rezultate. Tako bomo krepili gospodarnost in učinkovitost porabe javnega denarja ter s tem tudi pripomogli k povečanju kvalitete življenja in splošne družbene blaginje. Proračuna za leti 2017 in 2018 sta razvojno

naravnana in omogočata nadaljevanje stabilne gospodarske rasti. Proračuna omogočata temelje spodbudnemu poslovnemu okolju.

V proračunih smo naslovili največje vrzeli, kjer je potrebno vlaganje javnega denarja, hkrati pa smo upoštevali tudi potrebe posameznih skupin prebivalstva. Zato vam v skladu z vsem povedanim, spoštovane poslanke in poslanke, predlagam, da proračuna za leti 2017 in 2018 podprete. Prepričan sem, da predlog proračunov predstavlja dobro osnovo za nadaljevanje zastavljenih razvojnih in reformnih procesov. Ta proračuna sta usmerjena v prihodnost Slovenije in zato si prizadevamo graditi to prihodnost skupaj in samozavestno, kajti to zmoremo in znamo. Hvala.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Za dopolnilno obrazložitev obeh predlogov aktov dajem besedo še ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane gospe in gospodje poslanci!

Kot sem pojasnjevala že v uvodni predstavitvi proračunov 5. oktobra, z obema predlogoma proračunov in spremljajočimi dokumenti sledimo našim ustavnim zakonskim in evropskim obvezam ter nadaljujemo dinamiko postopnega zniževanja javnofinančnega primanjkljaja. Gre za uveljavljanje ekonomske suverenosti, ki smo si jo ponovno pridobili z izhodom iz postopka čezmernega primanjkljaja. To je zahtevna naloga, namreč ohranjanje in uveljavljanje ekonomske suverenosti in zahteva od nas na javnofinančnem področju ne le zniževanja primanjkljaja, temveč hkrati tudi obvladovanje višine ter strukture javnofinančnih odhodkov in zniževanje dolga. Kljub temu s proračunoma predlagamo področje porabe tako, da se bo še naprej spodbujala rast ter ohranjal socialni položaj najšibkejšega dela prebivalstva. Makroekonomske razmere ter preudarna politika javnofinančnih prihodkov in odhodkov omogočajo, da se gibanja v slovenskih javnih financah izboljšujejo. Zadovoljni smo lahko s podatkom, da se je po izhodu iz globoke recesije, ki je imela dvojno dno, naš primanjkljaj zniževal s 5 % BDP v letu 2014 preko 2,7 % lani in bo letos predvidoma dosegel 2,2 % BDP. Skladno z zavezami je načrtovan primanjkljaj sektorja država v letu 2017 v višini 1,3 % BDP in v letu 2018 v višini 0,8 % BDP po ESA metodologiji. To je nižje, kot je določeno v okviru za pripravo proračunov sektorja država in omogoča doseganje zahtevanega izboljšanja strukturnega sklada. S tem se izboljšuje tudi strukturni primanjkljaj, ki se mora postopno zniževati proti srednjeročnemu cilju na način, da je to skladno z zahtevami Pakta stabilnosti in rasti in na ta način z ustavnim fiskalnim pravilom. Ob tem je načrtovani primanjkljaj državnega proračuna po denarnem toku v letu

2017 ocenjen na 1,7 % BDP in v letu 2018 v višini 0,7 % BDP.

Pri pripravi državnega proračuna so upoštevani makroekonomske okviri iz jesenske napovedi Umarja iz septembra 2016. V slovenskem gospodarstvu v obdobju od leta 2014 dalje beležimo stabilno rast, ki se bo po ocenah nadaljevala tudi v letih 2017 in 2018. Bruto domači proizvod se bo v letu 2016 povečal predvidoma za 2,3 %, v letu 2017 za 2,9 % in v letu 2018 za 2,6 %. Ključni dejavniki gospodarske rasti ni več zgolj izvoz, saj se krepi tudi zasebna potrošnja in hkrati se nadaljuje okrevanje na trgu dela. V teh razmerah so prihodki državnega proračuna za leto 2017 načrtovani v višini 8,8 milijarde evrov, najvišji obseg izdatkov pa je v skladu s srednjeročnim okvirom določen v višini 9,5 milijarde evrov. Prihodki se od ocene realizacije za leto 2016 povečujejo za 5 %, odhodki pa nekoliko počasneje za 3,8 %. Z dopolnjenim predlogom proračuna za leto 2018 pa se predlagajo prihodki v isti višini kot prvotno načrtovano, to je 9,3 milijarde evrov, in tudi odhodki so v dopolnjenem predlogu proračuna načrtovani v isti višini, to je 9,6 milijarde evrov.

Na oba predloga proračunov ste poslanske skupine vložile številne amandmaje, čeprav je Vlada predlagane amandmaje zavrnila z utemeljitvami, smo del amandmajev in poslanskih razprav v okviru fiskalnih zmoglosti smiselno upoštevali pri pripravi dopolnjenega predloga proračuna za leto 2018. Ta se od prvotnega predloga proračuna razlikuje v strukturi nekaterih odhodkov, in sicer za del izvedbe projekta množične nesreče Upravi za zaščito in reševanje namenjata 2 dodatna milijona evrov. Prav tako namenjamo 2 dodatna milijona evrov Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje prenove in posodobitve športnih objektov.

Pravice porabe smo zagotovili iz znižanja načrtovanih odhodkov za tuje obresti zaradi aktivnega upravljanja z dolgom. Ob znatnem podaljšanju trajanja portfelja dolga državnega proračuna in ugodni strukturi profila zapadlosti, ki se odraža v omenjenih finančnih potrebah v srednjeročnem obdobju, so učinki znižanja izdatkov za obresti državnega proračuna trajni in tako prispevajo k izboljšanju strukture javnih financ.

Naj še enkrat poudarim ključne politike, ki smo jih upoštevali pri pripravi proračunov za obe leti. Strnemo jih lahko na štiri področja. Davčno prestrukturiranje je usmerjeno v razbremenitev dela, in sicer z uvedbo posebne davčne obravnave dela plače za poslovno uspešnost, spremembo lestvice za odmero dohodnine in dohodkovnega praga za dodatno splošno olajšavo. To pomeni ohranitev in odpiranje novih delovnih mest na področjih, ki so najbolj produktivna in ki praviloma več prispevajo k dodani vrednosti. Hkrati je za leto 2017 zaradi uravnoteženja javnih financ sprejet dvig stopnje davka od dohodka pravnih oseb, s čimer se bo

deloma pokril izpad javnofinančnih prihodkov iz naslova dohodnine.

Politika plač ostaja pomembno sidro za vzdržnost javnih financ. Ob tem pa je pomembno dejstvo, da ohranjamo določene omejitve tudi pri povečevanju sredstev za transfere posameznikov in za obvladovanje stroškov pokojninske blagajne, kljub temu da je načrtovana uskladitev pokojnin. Omejitve se torej na vseh področjih sproščajo postopno, saj javnofinančne omejitve drugačnega scenarija na dopuščajo. Upravljanje dolga sem že omenila in meji na strateških ciljih, katerih rezultat je znižanje izdatkov za obresti. Slovenija bo za plačilo obresti iz državnega proračuna v letu 2017 namenila za 86 milijonov ali za 8,2 % manj kot letos. Strateški cilj upravljanja dolga državnega proračuna v razmerah nizkih obrestnih mer je tako znižanje stroškov obrestnih izdatkov, ki so bili od leta 2014 dalje za plačami, transferi posameznikom in gospodinjestev ter transferom v pokojninsko blagajno četrta največja postavka na odhodkovni strani proračuna.

Ključna za rast in razvoj so področja investiranja. Največ sredstev je načrtovanih v prometu in prometni infrastrukturi, sledijo varovanje okolja in okoljska infrastruktura, kmetijstvo, viri energije, energetska učinkovitost, zdravstveno varstvo ter izobraževanje, znanost in šport. Izvajanje finančne perspektive, tekoče finančne perspektive, poteka po načrtih in je namenjeno sofinanciranju vsebinskih projektov s konkretnimi cilji in učinki, ki povečujejo konkurenčnost ter zagotavljajo kakovostna in dolgoročna delovna mesta. Največ sredstev iz kohezijskega in strukturnih skladov je namenjenih financiranju tako imenovanih mehkih programov in projektov s področja raziskav, inovacij, tehnološkega razvoja, podjetništva, okolja, biotske raznovrstnosti, trajnostne rabe, proizvodnje energije in pametnih omrežij. Sledi financiranje programov na področju spodbud zaposlovanja, socialne vključenosti ter vseživljenjskega učenja in usposabljanja.

Vlada je pri pripravi proračunov upoštevala tudi širše področje ekonomskih politik, ki se navezujejo na politiko finančnega sistema in upravljanja premoženja. Še enkrat naj spomnim na ključne prioritete, zanje bo v proračunu za leto 2017 namenjenih 2,2 milijardi in v letu 2018 2,3 milijarde evrov. Gre za področja vlaganj v infrastrukturo, v znanost in zaposlovanje, gre za sredstva za krepitev kakovosti storitev za zdravje in gre za povečanje varnosti v najširšem pomenu.

Proračuna za leti 2017 in 2018 imata tako jasne prioritete, saj smo se ob njuni pripravi osredotočili na vsebino, torej na to, kako lahko omejena proračunska sredstva porabimo na način, da bomo okrepili dolgoročno rast in razvoj ter s tem izboljšali družbeno blaginjo prebivalstva.

Na delovnih telesih so bila v razpravah najbolj izpostavljena področja financiranja občin,

usklajevanja pokojnin, zdravstvo in pa investicije. Dovolite mi nekaj besed o tem že v tem trenutku, čeprav bomo o tem razpravljali tudi pri Zakonu o izvrševanju proračuna. Glede občin: predlagana povprečnina za dve leti je po povprečnini 522 evrov v letih 2015 in 2016 ponovno višja, za leto 2017 znaša 530 in za leto 2018 536 evrov, pri čemer je Vlada pripoznala povišanje stroškov, ki jih imajo občine zaradi odločbe Ustavnega sodišča, in višje stroške dela. Do dogovora z občinskimi združenji kljub temu ni prišlo, saj so bile zahteve občin višje. Povprečnina kot osnovni dejavnik izračuna primerne porabe občin je bila v zadnjih letih nižja ob upoštevanju dveh okoliščin; omejenih okvirov javnofinančnih izdatkov ob močnem zmanjšanju razpoložljive dohodnine kot primarnega vira financiranja primerne porabe, na drugi strani pa uveljavljanja sistemskih in izvedbenih ukrepov, ki so občinam omogočili zmanjševanje stroškov in razbremenitve občinskih proračunov.

Pri določanju povprečnine so bili poleg ocenjenega vpliva ukrepov na zniževanje stroškov vedno upoštevani tudi dejavniki, ki so vplivali na njihovo povečanje, le da se ocene finančnih učinkov teh ukrepov, kot jih izračunajo občinska združenja ali Vlada, razlikujejo. Ob tem je treba opozoriti, da občine ne izvajajo le nalog, ki jih navajajo zakoni, temveč tudi druge naloge. Občine opozarjajo tudi na pomanjkanje denarja za investicije tako iz naslova investicijskega transfera kot tudi iz naslova evropskih sredstev nove finančne perspektive. Zmanjšanje investicijske aktivnosti je logična posledica umiritve močnega investicijskega cikla, ki je imel vrh ob zaključevanju finančne perspektive 2007–2013 v letih 2014 in 2015 ter počasnejšega prilagajanja pogojem in črpanjem evropskih sredstev nove finančne perspektive, ki pa je v teku. Pri tem naj omenim, da bodo v 2017 občinam na voljo investicijski transferi v višini 2 % primerne porabe nepovratnega in 3 % povratnega transfera, v letu 2018 pa 3 % nepovratnega in 2 % primerne porabe povratnega transfera.

Poleg tega je pomembno tudi, da z občinami začenjamo usklajevanje sprememb Zakona o financiranju občin, kjer bi odpravili določene pomanjkljivosti, na primer možnosti upoštevanja podrobnejše starostne strukture prebivalcev v formuli za izračun primerne porabe.

Na področju investicij naj opozorim, da neposredna primerjava skupnih proračunskih sredstev, namenjenih investicijam iz državnega proračuna, med leti 2014 in 2015 na eni strani ter 2017 in 2018 na drugi strani brez poznavanja strukture med evropskim in ostalim delom ne da prave slike, kajti leti 2014 in 2015 sta bili zadnji leti izvrševanja perspektive 2007–2013, kar je investiranje iz naslova evropskih sredstev glede na pretekla leta praktično podvojilo. Hkrati so v tem obdobju potekale tudi lokalne volitve, za katere vemo, da običajno obrnejo trend investicijske porabe navzgor. Če primerjamo

zgolj investicijsko porabo z integralnih in namenskih postavk, realiziranih v preteklih letih, in planov v predlogih državnih proračunov za leti 2017 in 2018, ugotovimo, da je na teh kontih planiranih za 128 milijonov evrov več investicijskih izdatkov, kot je bilo realiziranih leta 2014 – v mislih imam seveda tako investicijske odhodke kot investicijske transfere. V letu 2018 pa se investicije iz tega naslova povečajo še za skoraj 37 milijonov evrov, rastejo pa tudi planirane investicije iz evropskih sredstev. Zagotavljam, da se glede na delež v BDP investicije v obravnavanem obdobju vračajo na raven izpred izjemnih let 2014 in 2015, ko so se gibale na ravni med 2 in 2,5 % BDP. Pri tem je poleg nepovratnih sredstev treba upoštevati seveda tudi povratna sredstva, ki bodo na voljo zainteresiranim investitorjem.

Vsak dodaten evro za transfer občinam, dodatne uskladitve na področju pokojninske blagajne, za plače v javnem sektorju, za investicije bi pomenil, da ga je treba vzeti nekemu drugemu. Kljub ugodnim gospodarskim gibanjem se moramo zavedati, da še vedno potrošimo več, kot z davki in prispevki ter drugimi javnofinančnimi prihodki zberemo. Zato je odgovornost ministra, pristojnega za finance, in Vlade, da se v takih razmerah morebitni varčevalni ukrepi ali omejevalni ukrepi sproščajo postopoma, da se nova pričakovanja brzdata in da se struktura javnofinančnih odhodkov prilagaja razmeram, ko faza gospodarskega cikla ne bo tako ugodna.

Spoštovane poslanke in poslanci! Stabilnost javnih financ in v tem okviru državnega proračuna, kot sem omenila uvodoma, je bistven element ekonomske suverenosti države, zato sta tako stabilnost javnih financ kot državnega proračuna naš ključni cilj. Uravnoteženje javnih financ ob vse večjih potrebah in vrzelih pri financiranju je zahtevna naloga, ki od nas zahteva tehten premislek o prioritetah in argumentirano razpravo ter čim bolj osredotočene in učinkovite ukrepe. Te razprave smo z vami na posameznih področjih izpeljali že v zadnjem mesecu in pol, verjamem pa, da bo prostor tudi v zadnjih dveh dneh, da o teh temah razpravljamo. Zagotovo nismo uspeli zadovoljiti vseh želja in želje so vedno večje od zmožnosti. Predlagani dokumenti so po našem mnenju ustrezen kompromis med željami in zmožnostmi, ki jih nudi fiskalna ovojnica. Predlagam vam, da jih podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017 in Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2018 je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministri in ministrice s sodelavci, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 67. nujni seji v petek, 11. 11. 2016 kot matično delovno telo najprej obravnaval Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2018, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru je bilo posredovanih 26 amandmajev, ki so jih k dopoljenemu predlogu proračuna vložile Poslanske skupine SDS, NSi in Združene levice. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Vlade, Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj ter predstavniki Sodnega sveta. V uvodni predstavitvi Dopoljenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2018 je ministrica za finance predstavila novosti Dopoljenega predloga proračuna glede na prvotni predlog, in sicer dodatna sredstva pri Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje za izvedbo projektov množičnih nesreč v višini 2 milijonov evrov in dodatna sredstva pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport za izvedbo projektov prenove športnih objektov v višini 2 milijonov evrov in znižanje sredstev za servisiranje javnega dolga iz naslova znižanja odhodkov za plačilo obresti v višini 4 milijonov evrov.

V razpravi so bili nekateri člani odbora do predlaganega proračuna za leto 2018 kritični, in sicer je bilo izraženo mnenje, da dokument ni solidaren in ni razvojno naravnani ter da je preveč sredstev namenjenih varovanju zunanjih mej. Nasprotno so drugi člani menili, da je dokument razvojno naravnani in odseva zaveze ter ukrepe Vlade za krepitev konkurenčnosti in razvoj Slovenije. Nekateri razpravljavci so opozorili na dejstvo, da Slovenija še nima fiskalnega sveta, v katerega predlagani kandidati za imenovanje potrebujejo dvotretjinsko večino vseh poslancev. V razpravi je bil kot problematičen izpostavljen tudi zastoj pri sprejemanju Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepov v javnem sektorju. Glede tega so nekateri razpravljavci opozorili, da je proračun samostojen in neodvisen akt, ministrica za finance pa je zagotovila, da bo Vlada s sindikati javnega sektorja do potrebnega roka skušala doseči dogovor, v nasprotnem primeru pa bo sprejela druge ukrepe za zagotovitev obsega predvidenih stroškov dela v javnem sektorju na javnofinančno vzdržnem nivoju. Ministrica je podala tudi pojasnila glede ostalih izpostavljenih dilem v razpravi.

Po zaključeni razpravi se je odbor opredelil do amandmajev poslanskih skupin k dopoljenemu predlogu proračuna in jih ni podprl. Po razpravi je odbor sprejel sklep, da podpira Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2018.

Na 68. nujni seji v soboto, 12. 11. pa je odbor kot matično delovno telo obravnaval tudi Predlog sprememb proračuna Republike

Slovenije za leto 2017, ki ga je Državnemu zboru prav tako predložila Vlada. Odbor je bil seznanjen tudi z mnenji zainteresiranih delovnih teles, ki so se seznanile s Predlogom sprememb proračuna za leto 2017. Prav tako so bila odboru posredovana tudi mnenja Državnega sveta, Sodnega sveta, Vlade k mnenju Državnega sveta, amandmaji poslanskih skupin Združena levica, NSi - krščanskih demokratov, SDS, poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenka Bratušek, pregled amandmajev ter mnenji lokalnih skupnosti.

Tudi na tej seji so sodelovali predstavniki Vlade, Urada za makroekonomske analize in razvoj ter predstavniki Sodnega sveta. V poslovnem roku so kvalificirani predlagatelji vložili 41 amandmajev, trije so bili vloženi nepravilno k Predlogu sprememb proračuna za leto 2017.

Uvodno obrazložitev je podala ministrica, ki je povedala, da je Predlog sprememb proračuna pripravljen ob upoštevanju vsebinskih določil Zakona o fiskalnem pravilu in Odloka o okviru za pripravo proračuna sektorja država za obdobje od 2017 do 2019. Pravila evropskega semestra zahtevajo od Slovenije postopno uravnoteženje strukturnega deficita za leto 2017, kar predstavlja 0,76 % BDP. Uvodoma je glede ustanovitve in vloge fiskalnega sveta pojasnila, da svet ni ustavna kategorija ter da noben člen Zakona o fiskalnem pravilu ne govori o tem, ali se predlog proračuna obravnava, če v zvezi z njim ni predloženo mnenje fiskalnega sveta. Menila je, da Vlade neobstoj fiskalnega sveta ne odvezuje odgovornosti priprave predloga proračuna. V nadaljevanju je ministrica predstavila ključne cilje predloga proračuna in proračun v celoti predstavila.

Predstavniki Državnega sveta je predstavil pisno mnenje sveta, ki predloga sprememb proračuna za leto 2017 ne podpira.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili problematiko zastoja pri sprejemanju Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepov v javnem sektorju. Opozorili so, da Slovenija še nima fiskalnega sveta, katerega predlagani kandidati za imenovanje potrebujejo dvotretjinsko večino vseh poslancev. Izpostavili so problematiko zadolževanja in gibanja strukturnega primanjkljaja ter opozorili, da v proračunski memorandum niso zajeti vsi podatki kot, na primer, strukturni primanjkljaj, sredstva za zdravstvo oziroma podatki vseh štirih državnih javnih blagajn.

Postavili so vprašanje v zvezi s prihodki glede upravljanja državnega premoženja in glede višine danih poroštev v letu 2017. Prav tako so izpostavili problematiko števila zaposlenih v javnem sektorju. Nekateri člani so menili, da predlog sprememb proračuna ni naravn razvojno in investicijsko in ne odraža potrebnega optimizma, ter ob tem opozorili na odliv mladih ljudi v tujino. V nadaljevanju so povedali, da predlog sprememb proračuna ni dovolj socialen, ter ob tem opozorili na stanje pokojnin in

zdravstva. Omenili so varčevanje v javnem sektorju in problematiko financiranja občin. Menili so, da varčevalni ukrepi, ki so bili v krizi začasni, ostajajo stalni. Omenjeno je bilo tudi vprašanje investicij v infrastrukturo, predvsem v drugi tir, ter izpostavljena problematika območij z visoko stopnjo brezposelnosti. V razpravi so nekateri člani povedali, da nasprotno menijo, da bo v letu 2017 investicij iz proračuna za 128 milijonov več, kar je veliko. Povedali so, da je največ novih zaposlitev na področju zdravstva. Omenili so splošno ugodno gospodarsko sliko s stabilno gospodarsko rastjo ter stabilnimi javnimi financami in opozorili na štiri prioriteta področja. Omenjena je bila tudi pričakovana ustanovitev demografskega sklada v prihodnjem letu, ki bo zagotavljal bodoče pokojnine.

Med razpravo in ob koncu razprave sta ministrica za finance in minister za javno upravo odgovorila na vprašanja in dileme, izpostavljene v razpravi, ter podala dodatna pojasnila. Odbor se je po koncu razprave opredelil do vloženi amandmajev kvalificiranih predlagateljev, vloženi v skladu s 166. členom Poslovnika Državnega zbora, in ni podprl nobenega od predlaganih amandmajev. Sprejel pa je sklep, da Odbor za finance in monetarno politiko podpira Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani ministrski zbor, spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Naj vam kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus do predlogov proračunov za leti 2017 in 2018. Naj uvodoma povem, da bomo v Poslanski skupini Desus oba predlagana oziroma spremenjena proračuna podprli.

V Desusu smo z obema predlogoma, pogojno rečeno, zadovoljni. Zakaj pogojno, zato ker si ne znamo predstavljati idealnega proračuna, takega proračuna, ki bi zadovoljil potrebe vseh deležnikov. Takega proračuna nikoli ni bilo in najbrž tudi nikoli ne bo. Tudi ta dva proračuna, o katerih se danes pogovarjamo, nista idealna. Zagotovo bi bila boljša, optimalnejša, blizu idealnosti, če bi bilo več finančnih sredstev in manj fiskalnih omejitev. Kot sem že povedal v razpravi na matičnem delovnem telesu, torej na Odboru za finance in monetarno politiko, vedno obstaja več želja, vedno je več omejitev, kot pa je realnih možnosti za finančna sredstva. Proračunska politika tudi nam, koalicijskim poslancem, na žalost ne dopušča prevelikega manevrskega prostora in odstopanj. Pa vendar, dejstvo je, da se praktično vsem neposrednim pa tudi posrednim proračunskim uporabnikom sredstva povečujejo,

kar je nedvomno dober signal, da bodo pristojna ministrstva zmogla uresničiti svoje zastavljene cilje. Nas še posebej veseli dejstvo, da dobivajo več sredstev Ministrstvo za delo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Ministrstva za zdravje, kar je jasen signal, da nam bo uspelo še naprej zagotavljati javno – izpostavljam javno – izobraževanje in javno zdravstvo. Veseli pa smo tudi večjega deleža sredstev za Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, saj je to osnova za mnoge spodbude in zagon gospodarstva kot celote.

Naj na tem mestu povzamem tri, mislim da, ključne ugotovitve, ki so bile izpostavljene na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Prvič, ugotovitev je, in to nas preveč ne sme veseliti, da je še vedno preveč varčevalnih ukrepov na področju socialno ogroženih. Drugič, pozitivno lahko ocenjujemo ciljanje, zelo fokusirane ukrepe za pomoč najranljivejšim ciljnim skupinam; in tretjič, kar je še posebej razveseljivo, napredek na področju rasti zaposlovanja oziroma zmanjševanja števila brezposelnih je evidenten. Na splošno v Poslanski skupini Desus menimo, ne menimo, prepričani smo, da je napočil čas, ko bi morali plodove postopnega okrevanja, postopne gospodarske rasti čutiti vsi deležniki, vsi, državljanke in državljani Republike Slovenije na vseh področjih. Ocenjujemo, da bi bilo najbolj nujno začeti pri tistih najbolj potrebnih, pri tistih najbolj ranljivih ciljnih skupinah prebivalstva.

Spoštovane kolegice in kolegi, neizpodbitno dejstvo je, da je prioriteto področje delovanja Poslanske skupine Desus in stranke kot celote ravno skrb za upokojene. Ne nazadnje to imamo tudi v svojem imenu zapisano. To je poslanstvo, za katerim trdno, iskreno in odgovorno stojimo. Trudimo se po svojih najboljših močeh, da omogočimo dostojno življenje naši starejši populaciji, da jim zagotovimo izplačevanje njihovih pravic, to so pokojnine, pa četudi naše jasno postavljene zahteve mnogokrat vse prevečkrat terjajo več potrpežljivosti in več vztrajnosti, kot bi sicer to pričakovali. Hkrati pa seveda tudi zahtevamo vsem dostopno in brezplačno javno izobraževanje, kakovostno zdravstveno varstvo in zdravstven oskrbo brez čakalnih dob in ne nazadnje tudi možnost za zaposlovanje vseh ciljnih skupin. Tistih, ki iščejo prvo zaposlitev, tistih, ki so starejši, predvsem pa tiste ciljne skupine, ki so dolgotrajno brezposelni.

Rezultat naših pogajanj in naporov, naših prizadevanj bo viden kmalu. V januarju, takoj na začetku naslednjega leta, bomo pokojnine uskladili za 1,15 %. Četudi je Vlada predlagala zgolj in samo 1 % uskladitve, smo v Desusu vztrajali, težili, gnjavili, če hočete, in dosegli, kar smo dosegli. Imeli smo pa na žalost izjemno malo manevrskega prostora, a smo kljub omejitvam iz odloka v okviru za pripravo proračuna sektorja države in famoznega fiskalnega pravila dosegli zeleno. Povprečno bo tako vsak upokojenec dobil nekaj več kot 7

evrov več na svojo pokojnino na mesec. Kljub temu ostajajo, kolegice in kolegi očitki, da se vsakokratno usklajevanje zvišuje bistveno premalo. Temu lahko in moram seveda pritrditi, a hkrati je treba povedati, da smo prav v letu 2016 pričeli po dolgih in sušnih letih brez usklajevanj, po dolgih in sušnih letih mirovanja vendarle usklajevati pokojnine. S tem smo dosegli nič drugega kot to, da so pričele pokojnine tudi realno rasti oziroma se zviševati. Ampak tukaj se mi ne bomo ustavili. Tukaj bomo mi nadaljevali, ker to za nas ni dovolj. Poiskali bomo takšne rešitve, da nobena pokojnina za polno delovno dobo ne bo nižja, kot je postavljena meja za prag tveganja revščine. Dostojne pokojnine, gospe in gospodje, in dostojno življenje za vse upokojene se mora zgoditi in se bo zgodilo, sicer se bodo zgodili nepredvideni in drastični ukrepi.

Slovenija se sooča s trendom staranja prebivalstva, posledično pa tudi s slabšim gmotnim položajem starajočega se prebivalstva, zato je eden izmed prioritarnih ciljev te koalicije tudi ustanovitev in formiranje demografskega sklada; demografskega sklada kot neodvisne institucije, ki bo poskrbela oziroma zagotovila nemoteno izplačevanje pokojnin na dolgi rok. To je naša skrb, to je naš cilj in to je rešitev za vse sedanje, predvsem pa za tiste generacije, ki bodo stopile v sistem izplačevanja pokojnin čez 10, 15, 20 let.

Spoštovani, pri udejanjanju proračunov za leti 2017 in 2018 si v Poslanski skupini Desus želimo in pričakujemo take ukrepe za konsolidacije javnih financ, ki bodo oblikovani tako, da bodo imeli v čim manjši meri negativne posledice na konkurenčnost in rast slovenskega gospodarstva; še več, da bodo imeli spodbude, da se bo to gospodarstvo lahko nemoteno razvijalo in hkrati, da ne bodo prizadete najbolj ranljive ciljne skupine prebivalstva. Verjamemo tudi v dogovor med predstavniki Vlade in sindikatov, da bodo dosegli tisto kompromisno rešitev v svojih pogajalskih naporih in se ne bo treba posluževati nepriljubljenih restriktivnih ukrepov oziroma zakonov.

Kolegice in kolegi, z željo in v pričakovanju socialne pravičnosti in ekonomske uspešnosti dajemo v naši poslanski skupini spremembam proračuna za leto 2017 in Dopolnjenemu predlogu proračuna za leto 2018 naš glas. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Predsednik, hvala lepa. Spoštovani ministrski zbor, še posebej ministrica za finance!

Moram reči, da sem osebno v velikih težavah, sploh, na kakšen način naj predstavim stališče poslanske skupine glede proračuna, ko se zavedam situacije, da je proračunski akt najbolj pomemben akt, ki ga spremlja koalicija,

in po drugi strani, ko nimamo dogovora s socialnimi partnerji in ko, gospe in gospodje, imamo ta moment 300-milijonsko luknjo v proračunu. To so žal dejstva. Zato ne morem prebrati tistega, kar mi piarovske službe pripravijo in beremo o ladji, kako moramo vsi skupaj veslati in tako naprej. Včasih je treba biti realen.

Smo, gospe in gospodje, pred sprejemom najpomembnejših dokumentov, ki bodo uokvirjali javnofinančno stanje proračunov za dve leti, to sem že povedal. Pričakovati bi bilo, da smo bili pred najtežjimi proračunskimi nalogami ravno v času nazaj, v času težke gospodarske in finančne krize, ki se je rezalo na vseh koncih in krajih; ko so se prihodki v javno malho zmanjševali do te mere, da ni bilo, gospe in gospodje, nobenega manevrskega prostora, ki bi komurkoli omogočil tudi najmanjši pogajalsko izhodišče, s katerim bi si lahko zagotovil boljšo finančno pozicijo. Moram pa reči, da res ni bilo pričakovati, da bomo po dobrih dveh letih gospodarske rasti pred najtežjim proračunskimi preizkušnjami, ko je ura več kot pet čez 12. Žal smo pričali, da se vladni pogajalci in sindikati javnega sektorja niso uspeli dogovoriti in niso uspeli najti dogovora, v kolikšni meri oziroma na kakšen način se bodo v prihodnjih letih sproščali varčevalni ukrepi, ki so jih najbolj občutili, pa vem, da to ni najbolj zdaj popularno reči, ravno javni uslužbenci z najnižjimi dohodki.

Ker Vladi ni uspelo zapreti teh proračunski postavk, smo danes soočeni zaenkrat še s to proračunsko luknjo, kot sem že rekel prej. Lahko se slepomišimo, lahko govorimo o postavkah, lahko govorimo o čolnih, kako moramo vsi skupaj veslati, vendar lahko obračamo, kakor želimo, proračunske postavke, če ne bomo uspeli sprejeti interventnega Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov v teh naslednjih dneh, bo problem.

Spoštovani, če kaj, smo Socialni demokrati pri sestavi proračunskih dokumentih in razpravi o tem želeli poudariti, da moramo minimalne možnosti za manevriranje, ki jih gospodarska rast nudi, dati v korist ljudi. To je mogoče le na način, da proračun v večji meri kot doslej upošteva širši socialni dialog, da ta manevrski prostor skupaj napolnimo z neko možnostjo za rast, posledično pa tudi sami generiramo še bolj trdne temelje pri nadaljnjih pogovorih in, če želite, tudi pri prepotrebni reformah. Tudi s takim zaupanjem bomo lahko naredili nekaj dobrega, da bomo popravili tisto enostransko zavezo ali pa odvzeto zavezo, ki smo jo odvzeli, tudi če želite, javnemu sektorju. Zavedam se, da ni produktivno, da se ta seja danes izrodi v iskanje dežurnega krivca, kdo je bolj oziroma kdo je manj kriv, da se sindikati javnega sektorja in vladni pogajalci niso dogovorili. Zavedam se, da je za takšen dogovor vedno potrebna dobra volja, realna ocena in tudi odgovornost do države. To mislim tako na Vlado kot tudi na javni sektor.

Vem pa tudi, da je okvir v proračunu za dve leti nastavljen ustrezno. Imamo možnost in priložnost, da v še večji meri spodbujamo pozitivne kazalnike, ki smo si jih, gospodje in gospe, priborili sami. Dejstvo je, da se nam zmanjšuje brezposelnost, dejstvo je, da imamo stabilno gospodarsko rast, ta moment največjo v evropski skupini, in da imamo tudi možnost večjega investiranja, kot je bilo to v preteklosti. Čeprav vemo, da smo vsi skupaj okvirjeni s tako imenovanim fiskalnim pravilom, da imamo sprejet nacionalni reformni program in da imamo tudi druge zaveze do raznih evropskih in tudi drugih sistemov. Upam pa, da danes ni čas, ko te zaveze postanejo edino in zveličavno, zato da se bomo lahko na ta dokument oprli. Še enkrat, potreben bo dogovor, pa tudi v teh urah, če temu tako rečem.

Vem, da se bo slišalo na nek način shizofreno, kar bom zdaj na koncu povedal, ampak ker sem venomer bil pozitivna oseba in verjamem v nek dogovor, bomo mi ta proračun ta moment v poslanski skupini na nek način podprli, pa upali, da bo prišlo do dogovora med Vlado in sindikati. Zavedam se, da bo treba potem, če ne bo prišlo med Vlado in sindikati do dogovora, narediti na nek način poslanski zakon, poslanski interventni zakon, če želite, ampak takrat, gospe in gospodje, se bomo mogoče pogajali nekateri drugi in se zavedamo, vsaj jaz kot župan vem, kako se proračuni zapirajo, in ga bomo morali zapreti poslanci. Zaenkrat pa Poslanska skupina Socialnih demokratov ta proračun v teh okvirih podpira. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Združena levica predlaganih proračunov ne bo podprla iz preprostega razloga, ker ne zagotavljata blaginje in ne zagotavljata razvoja. Ta račun, ki je pred nami, je na strani prihodkov nepravilčen, na strani odhodkov pa nesolidaren. In bom zdaj na kratko predstavil, zakaj je temu tako.

Če najprej pogledamo prihodkovno stran. Ta vlada na strani prihodkov nadaljuje neoliberalno politiko zniževanja davkov na visoke dohodke, kapital in premoženje. Torej aktivno zmanjšuje oziroma ohranja nizko raven prihodkov, na drugi strani pa izvaja varčevanje v imenu fiskalnega pravila in zaveze Evropske unije. Poleg tega zmanjšuje prihodke tudi s svojo zgrešeno gospodarsko politiko, konkretno s svojo nepripravljenostjo, da bi učinkovito izpeljala razvojne projekte, kot je drugi tir. Struktura proračunskih prihodkov dokazuje, da vlada favorizira ozek sloj, zgornjih 10 % prebivalcev. Favorizira torej ljudi, ki imajo dovolj visoke dohodke, zlasti dohodke od finančnega in stvarnega premoženja, ki je pri nas malo obdavčeno, veliko večino prihodkov pa zbere z

davki na potrošnjo, ki nesorazmerno obremenjujejo ljudi z majhnimi plačami in nizkimi pokojninami. Za ilustracijo, DDV, ki ga plačamo vsi po 22-odstotni stopnji, veliko bolj prizadene upokojenca s 500 evri pokojnine kot menedžerje z 10 tisoč evri plače.

Večni izgovor vseh vlad je, da je sredstev premalo in da so naredile vse, kar je bilo v njihovi moči. To nikakor ne drži. Vlade so tiste, ki bi morale zbrati več prihodkov, da bi lahko izvajale aktivno socialno politiko. Cerarjeva vlada pa se je odločila za obratno, še naprej vztraja pri nizkih stopnjah davka na kapital. V Sloveniji smo skupaj s Hrvaško za Estonijo na predzadnjem mestu po tem, koliko davkov zberemo iz naslova kapitala; pri nas je ta številka 11,6 %, evropsko povprečje je 22,6, Velika Britanija zbere okrog 30 % davkov iz tega naslova. Še naprej, smo na repu, kar se tiče davkov na premoženje. Na postavki 703 Davki na premoženje je v 9,3 milijarde težkem proračunu zgolj 270 tisoč evrov davka in tudi, če zajamemo v izračun vse tiste davke, ki se zlijejo v občinske blagajne, smo še vedno na repu Evrope. Torej, Slovenija, kjer je veliko večji problem kot dohodkovna neenakost premoženjska neenakost, ohranja izjemno nizke stopnje davka na kapital in premoženje. In ta vlada ni napravila nobenega koraka, da bi se to spremenilo. S tem nadaljuje politike prejšnjih vlad in ponavljam, prenizki prihodki niso posledica gospodarske rasti ali kakršnekoli nujnosti, so posledica zavestnih odločitev vlad v korist nosilcev kapitala in premoženja. Proračuna, ki temelji na takšnem siromašenju države v korist ozkega kroga privilegiranih slojev, Združena levica ne more podpreti. To je prihodkovna stran.

Če zdaj pogledamo še odhodkovno stran, ugotovimo, da je proračun zaradi tega nepravilčen. Medtem ko je koalicija vsem tukaj v tej sobi in 10 odstotkom najbolj plačanih v državi zagotovila znižanje dohodnine, se nadaljuje zategovanje pasov za vse ostale. Glavni problem je nadaljevanje varčevanja pri socialno najšibkejših. Proračuna za leti 2017 in 2018 temeljita na predpostavki, da bo minimalni dohodek še naprej ostajal nekje pri 291 evrih, kolikor znaša danes, in minimalni dohodek je osnova za celo vrsto socialnih pomoči in da se ne bo zvišal. Ampak, poglejte, že leta 2009 je Ministrstvo za delo napravilo preračun, ki pravi, da se v Sloveniji z manj kot 385 evri na mesec ne da preživeti. Ampak ta krivica se v naslednjih dveh letih ne bo popravila. Imamo preračun, ki pravi, da je statistični prag tveganja revščine 617 evrov na osebo. Ta vlada in koalicija pa bosta s tem proračunom in zakonom o izvajanju proračunov vztrajala pri tem, da se socialni prejemki ne bodo uskladili z ravno življenjskih strokov, da se otroški dodatek, dodatek za starševsko varstvo, dodatek za invalidnost in nadomestila za brezposelnost ne bodo usklajevali in da se ne bodo usklajevale pokojnine. S tem bomo ob preračunu,

narejenem 2009, da se z manj kot 385 evri ne da preživeti, in s pragom revščine, ki znaša 617 evrov, vztrajali pri, recimo, minimalnem dohodku, ki ni večji do 291 evrov, pri minimalnem nadomestilu za brezposelnost, ki znaša 270 evrov, pri starševskem dodatku, za katerega lahko zaprosijo starši, ki so zaposleni prekarno, se pravi vsi, ki delajo v espejih ali kako drugače in nimajo pravice do porodniške, ki znaša 252. In pri pokojninah, ko zajamčena pokojnina v Sloveniji znaša 444 evrov. Vse to so kategorije, ki sodijo daleč pod prag revščine in glede katerih se Vlada ni pripravljena pogovarjati in v tem proračunu na noben način ne posega oziroma ne omogoča usklajevanja teh dohodkov.

Izgovor je seveda, da denarja ni, ampak kot sem pokazal prej, je problem v tem, da Vlada ni izkoristila vrzeli rezerv, ki v tem proračunu obstajajo. Slovenija je na repu pri obdavčenju premoženja in v državi imamo nepremičninske barone, ki si lastijo po 700 nepremičnin in več. Slovenija je na repu pri obdavčenju kapitala in smo na repu Evrope, kar se tiče obdavčenja kapitala, ampak na drugi strani Vlada in koalicija pravita, da denarja ni. Tega v Združeni levici nikakor ne moremo podpreti in nikakor ne razumemo, kako lahko dopuščate, da živimo v državi, kjer človek po 40 letih dela ne dobi zajamčene pokojnine nič večje od 444 evrov. Se pravi, ta država, ki se ima za socialno, človeku po 40 letih dela da pokojnino, ki je 173 evrov manjša od praga revščine, kar pomeni, da nekdo, ki je pošteno delal 40 let, na koncu postane socialni problem. To je socialna politika te vlade in še enkrat ponavljam, proračunski prihodki so odvisni od odločitev Vlade. Ne morejo biti večni alibi za to, da se varčuje pri najšibkejših. Slovenija bo imela letos po napovedi Umarja kar 6,7 % presežka v plačilni bilanci s tujino. Se pravi, proizvedli smo 2,7 evra milijarde več, kot porabimo, in ta presežek bi lahko, če bi bil nekako pravilno obdavčen, uporabili v korist državljanov, ampak bi za to seveda morali poseči v materialne interese nosilcev kapitala, premoženja in visokih dohodkov. Tega pa koalicija ni pripravljena narediti; ravno obratno, raje se je odločila za to, da še naprej zateguje pasove najrevnejšim.

V prvem delu stališča sem se osredotočil na socialno nepravilnost proračuna. V drugem delu moram nadaljevati z opozorili, da ta proračun ne omogoča družbenega razvoja. Simptomatični primer je tukaj drugi tir. Minister Gašperšič je zagotavljal, da se bo gradnja drugega tira začela leta 2017, zdaj imamo v teh dveh proračunih zagotovljenih samo vsako leto po 100 milijonov evrov za investicijo v družbo 2TDK, to je družba, ki naj bi zbirala kapital za javno-zasebno partnerstvo za gradnjo drugega tira. Vprašanje, kdaj se bo gradnja drugega tira začela, Vlada zdaj odgovarja da nekako po letu 2019, se pravi, je celotno gradnjo prestavila izven tega mandata, kar pa pomeni, da bo lahko zamudila evropski vlak. Namreč, v Evropi se

zdaj postavljajo prometni koridorji, v katere bi morala biti umeščena tudi Slovenija, po letu 2019 pa nam resno grozi, da nas bosta Avstrija in Italija s svojim železniškim by passom obvozili. To je posledica tudi planiranja tega proračuna. Namreč ta proračun ne omogoča tega, na kar opozarja velik del stroke in na kar smo opozarjali v Združeni levici, da če bi hoteli zares izgraditi drugi tir v doglednem roku, ga ne smemo zgraditi z javno-zasebnim partnerstvom. Na ta način namreč v Evropi ni bila zgrajena nobena železnica, ampak bi ga bilo treba graditi z javnimi sredstvi, kar bi bilo konec koncev tudi polovico ceneje kot javno-zasebno partnerstvo in ne bi bila potrebna nobena privatizacija Luke Koper ali pa Slovenskih železnic. Ampak, Vlada in Ministrstvo za infrastrukturo sta vztrajala pri svojem in zdaj smo, kjer smo. Gradnja drugega tira je izpadla iz okvira teh proračunov, kar bomo zbrali, so pač neka sredstva za nadaljnje zbiranje sredstev za javno-zasebno partnerstvo, vprašanje pa je, ali bo ta tir sploh kdaj bo zgrajen.

Za konec se bom ustavil še pri proračunu Ministrstva za obrambo, saj je tudi to primer nesmotrne porabe sredstev naših državljanov in državljanek, ki ga tukaj porabljamo predvsem v interesu tujih centrov moči. Za Nato smo v preteklih letih porabljali približno 46 milijonov evrov letno. Vlado bo sedaj za postavko, kjer so predvsem operacije Nata v tujini, namenila kar 53 % več. V letu 2018 bomo tako zapravili 62 milijonov evrov v ta namen. Med temi operacijami, recimo, Natova operacija v Latviji, za katero bomo v naslednjih letih porabili 12 milijonov evrov. Ta operacija je nesmotrna po ocenah številnih, med drugim tudi novega ameriškega predsednika, ne gre za nič drugega kot za provociranje Rusije, ki je ne samo po naši oceni, ampak tudi po oceni, recimo, predsednika Socialnih demokratov za slovenske interese, tako gospodarske kot politične, kontraproduktivno – mi bomo v ta namen porabili oziroma namenili kar 12 milijonov evrov sredstev.

V Združeni levici seveda proti temu protestiramo. Posebej pa protestiramo v luči, da medtem ko se povečujejo izdatki za Nato, ko se povečujejo sredstva za vojaške intervencije, ki ne Sloveniji ne našim državljanom nikakor niso v interesu, ampak so pač v interesu nekim tujim centrom moči, namenjamo več denarja. Po drugi strani Vlada krči sredstva za, recimo, zaščito in reševanje doma. Leta 2015 smo v ta namen porabili 37 milijonov evrov, za naslednje leto je Vlada načrtovala 5 milijonov manj, kar v prevodu pomeni: za Nato imamo, za domače gasilce in civilno zaščito nimamo.

Za konec naj zato še enkrat ponovim stališče Združene levice. Vlada in koalicija sta imeli priložnost, da zagotovita dovolj proračunskih sredstev za delovanje države in da pravično razporedita davčna bremena. Tega nista naredili. Nista pa naredili zato, ker ostajata ujeti v neoliberalno ideologijo in ker nočeta poseči v

interese nosilcev kapitala in visokih dohodkov. Čeprav se Vlada hvali, da je ta proračun sestavljen programsko, je v resnici narejen računovodsko, po principu, približno toliko, kolikor smo porabili lani, naj porabijo tudi letos. S tem pa se samodejno prenese copy-paste, če hočete, napake vseh preteklih vlad v proračun za še dve prihodnji leti. Izjeme od tega pravila so zelo redke, pa še te niso namenjene temu, da bi se povečala blaginja prebivalcev ali zagotovil razvoj družbe, ampak za razne nepotrebne ali pa celo kontraproduktivne stvari, kakršne sem omenjal prej – za Nato, za gradnjo sedeža Nata in tako naprej –, zato bomo glasovali proti.

Čisto za konec pa bi opozoril še na diskrepanco med proračunoma med letoma 2017 in 2018, ki bo imela resne družbene posledice. Združena levica je z amandmajema k proračunu za leto 2018 predlagala povečanje sredstev za delo Uprave za zaščito in reševanje in za investicije v športno infrastrukturo. Vlada je sicer amandmajema nasprotovala, ampak ju je vseeno pri popravku proračuna upoštevala. Za vsako od teh postavk, se pravi, za zaščito in reševanje in za športno infrastrukturo, je za leto 2018 namenila po 2 milijona več, za leto 2017 pa ne. Za investicije v športno infrastrukturo, lani smo zanje porabili kar 34 milijonov evrov – res, da večinoma iz evropskih sredstev –, bo v letu 2017 tako na razpolago samo 800 tisoč evrov. Poslovnik ne dopušča amandmiranja tega podprograma, zato tukaj še enkrat pozivamo Vlado, da zagotovi dodatna sredstva s prerazporeditvami. Še večji problem pa so premajhna sredstva za Upravo za zaščito in reševanje. Ta je lani porabila 37 milijonov evrov. Za leto 2018 je Vlada na naš poziv sredstva nekoliko korigirala. Za leto 2017 pa ostaja problem, in sicer 5-milijonski rez v primerjavi z lani. Zato pozivam koalicijo, da podpre amandma, ki smo ga vložili, da zagotovimo sredstva za gasilce in domačo zaščito in reševanje za naslednje leto, ker kot sem prej rekel, v proračunu je treba izbirati prioritete. Tukaj se odločamo med tem, ali bomo namenili sredstva za kontraproduktivne Natove operacije v Latviji ali pa bomo investirali v kaj smiselnega, recimo v tem primeru za gasilce in domačo zaščito in reševanje. Mi seveda izbiramo slednje, ampak to so minorni popravni proračuna, celokupno gledano ga ne moremo podpreti, ker Vlada in koalicija nista izkoristili priložnosti, da bi pravično obdavčili kapital, premoženje in visoke prihodke in ta sredstva uporabili za krpanje socialnih problemov te družbe in za razvoj. Konec koncev po dveh letih gospodarske rasti bi si vsi, prebivalke in prebivalci te države, zaslužili, da gospodarska rast doseže tudi njih, tako pa bomo s takim proračunom, kot ga imamo, še naprej pretežni del tega prebivalstva od dosežkov gospodarstva, ki jih gradimo vsi skupaj, enostavno odrezali. Ampak to počnite brez nas, v Združeni levici tega ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanski demokrati, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani ministrski zbor, ostali predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

Proračunski dokumenti so najpomembnejši pokazatelji politične usmeritve vsakokratne vlade in koalicije, zato terjajo maksimalno pozornost. V proračunu se pokaže, kakšne so vladne prioritete, kaj je Vladi pomembno in kaj ji ni pomembno. Iz proračunskih postavk je mogoče razbrati, katera področja želi Vlada okrepiti in katera zmanjšati. Poleg tega pa nam predlog proračuna kaže tudi splošno ekonomsko usmeritev Vlade, kar v Dopolnjenem predlogu proračuna za 2018 in Predlogu sprememb proračuna za 2017 odpira številne pomisleke o ekonomskem modelu, ki ga zagovarja obstoječa vlada. Ti proračunski dokumenti kažejo pravzaprav tudi ali pa naj bi kazali na ekonomsko politiko te vlade.

Nadaljujem s pozitivnimi ugotovitvami. V zadnjem času smo vsi skupaj kar nekaj naredili na področju finančne stabilnosti. Nas v Novi Sloveniji seveda bolj zanima odprava strukturnega primanjkljaja in nekako ne pristajamo na to, da se Vlada hvali, da zmanjšuje nominalni proračunski primanjkljaj. Mi si vsi skupaj moramo prizadevati, da v okviru Programa stabilnosti načrtujemo postopno zmanjšanje tako imenovanega strukturnega primanjkljaja, to je proračunski primanjkljaj, prilagojen za ocenjene učinke gospodarskega cikla, ki bo po fiskalnem pravilu lahko znašal največ pol odstotka BDP. Dovolite tukaj, da podam definicijo ekonomskega cikla; to je gibanje gospodarske aktivnosti med obdobjem rasti ali ekspanzije in obdobjem stagnacije oziroma kontrakcije. Torej so obdobja, v katerih ekonomija raste, in so obdobja, v katerih se zmanjšuje. Ekonomisti definirajo štiri faze ekonomskega cikla: prva faza – ekspanzija, druga – upočasnitev, tretja – recesija in četrta – okrevanje. Ko govorimo torej o strukturnem primanjkljaju, moramo gledati celoten ekonomski cikel. In če sem že pri finančni stabilizaciji, potem tukaj želim tudi opozoriti na dokument Evropske komisije, to je na Poročilo o Sloveniji za leto 2016, in Evropska komisija, ki je tudi naš evropski organ, nas zelo jasno opozarja – in na tem bi morala Vlada po naši oceni delati več in narediti več – ta opozorila pa so naslednja. Slovenija se je med vsemi državami članicami sooča z najvišjim tveganjem za fiskalno vzdržnost. Prebivalstvo v Sloveniji se stara hitreje kot v večini držav članic. To sta samo dve alineji, dve točki, na kateri želim Vlado in koalicijo opozoriti in priporočam v ponovno obravnavo in branje tega Poročila o Sloveniji za leto 2016.

Rebalans proračuna za leto 2017 in predlog proračuna za leto 2018 zaznamuje višji

nivo proračunskih prihodkov, kar je povezano z gospodarsko rastjo. Umar je v letošnjem septembru napovedal za leto 2017 2,9-odstotno rast, za 2018 pa 2,6-odstotno rast. Ta temelji predvsem na izvozu, ki se bo v letu 2017 povečal za 5,5 %, v letu 2018 pa za 5 %. Kot lahko vidimo, se po zaslugi slovenskih podjetnikov proračunski prihodki povečujejo. Na tem mestu želim dati priznanje slovenskemu gospodarstvu, za katerega smo v Novi Sloveniji že v času globoke krize trdili, da je edino, in edino slovensko gospodarstvo je tisto, ki bo Slovenijo potegnilo iz krize. To se je dejansko tudi zgodilo oziroma se dogaja, vendar, na žalost, aktualna vladajoča politika gospodarstvu teh zaslug ne priznava, kar v Novi Sloveniji obžalujemo. V primerjavi z letom 2016 so se v letu 2017 ocenjeni prihodki zvišali za 420,9 milijona evrov. V primerjavi z letom 2017 pa so ocenjeni prihodki v letu 2018 višji za 421,2 milijona evrov in znašajo 9 milijard oziroma 9 tisoč 267,1 milijonov.

Povečana prihodkovna stran proračuna daje Vladi veliko manevrskega prostora pri iskanju in uveljavljanju novega ekonomskega modela, ki bi prinesel normalizacijo davčnega ter splošnega poslovnega okolja. Vlada se, žal, za to ni odločila, posledično s svojimi predlogi ohranja status quo slovenskega gospodarskega in finančnega sistema. Tako v letu 2017 kot tudi v letu 2018 pričakujemo 420 milijonov evrov več proračunskih prihodkov, ki bi jih lahko unovčili za korenitejše odpravljanje proračunskega primanjkljaja. V Republiki Sloveniji imamo pri obravnavi proračunskih dokumentov za leto 2017 in 2018 dobro priložnost, da v večji meri uredimo svoje javne finance; tu spet želim pokazati na odpravo strukturnega deficita. To se, žal, ne bo zgodilo, saj Vlada pri ravnanju z davkoplačevalskim denarjem, ki se načrtuje v proračunskih dokumentih, ravna z veliko mero negospodarnosti. 47 milijonov evrov več želi Vlada v letih 2017 in 2018 nameniti za plače in druge izdatke zaposlenim, 184 milijonov evrov več želi Vlada zapraviti za izdatke za blago in storitve. Vlada namenja okrog 120 milijonov evrov več sredstev za subvencije. V Novi Sloveniji raje kot povečevanje subvencij Vladi predlagamo zmanjšanje davčnih obremenitev za vse. Slovensko gospodarstvo rabi predvsem kisik, ne pa miloščine v obliki selektivnih subvencij. Danes, po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije, davčni inšpektorji v približno 200 podjetjih raziskujejo in preiskujejo, ali so ta podjetja bila upravičena do davčnih olajšav s področja raziskav in razvoja. V Novi Sloveniji smo to olajšavo podpirali, vendar se je v zadnjem času ta olajšava tako zakomplicirala, da imajo danes podjetja s tem velik problem.

Potrebujemo pravično davčno okolje, v katerem bo omogočena poštena konkurenca, to je porok za uspeh naših podjetij in rast novih delovnih mest. Nova delovna mesta so najboljša proračunska politika in nova delovna mesta so, gospe in gospodje, tudi najboljša socialna

politika. Našim ljudem moramo dati priložnost, da z uresničitvijo svojih sposobnosti ustvarjajo, preživljajo sebe in svoje družine ter plačujejo razumno odmerjene davke. To je eden od glavnih ciljev, za katere se borimo krščanski demokrati. Žal pa se levosredinska koalicija s proračunskimi dokumenti od tega odmika, kar v Novi Sloveniji resnično obžalujemo. Res je, da je kriza močno zarezala v standard, življenjski standard Slovencev in Slovencev. V tem pogledu nikakor ne mislim s prstom kazati na to vlado. Je pa seveda ta vlada prevzela odgovornosti in ima mandat, da s svojo ekonomsko politiko zviša blaginjo državljanov in državljanov. Če pogledamo sedemletno obdobje, 2008, to je zadnje leto pred krizo, in leto 2015, torej lansko leto, potem ugotovimo, da je v teh sedmih letih slovenski BDP zrasel samo za 3,39 %. Samo za 3,39 %! In še več, v letu 2008 smo v Sloveniji imeli 61 tisoč 500 ljudi več zaposlenih kot lansko leto.

Pred nekaj tedni je koalicija v Državnem zboru sprejela predlog vladne – tako imenovane – mini davčne reforme, v kateri najbolj v oči bode povišanje davčne stopnje davka od dohodka pravnih oseb s 17 % na 19 %. Rebalans proračuna za leto 2017 nam razkriva, da so prihodki v državni proračun iz dohodka ocenjeni na 71 milijonov evrov nižje kot za leto 2016. Prihodki iz naslova davka od dohodka pravnih oseb pa so na drugi strani v letu 2017 ocenjeni za 74 milijonov evrov višje. Kot na hitro pokaže enostavni izračun, se nastali izpad v proračunu zaradi manj prihodkov iz dohodne enostavno zapolni s povišanjem davka od dohodka pravnih oseb, torej iz uspehov naših podjetij. To je, spoštovani državljani, davčna matematika vladne koalicije, takšne so realne posledice vladnega davčnega prekladanja. Ne gre za nobeno davčno reformo, ne gre za ukrepe, ki bi strukturno učinkovali, gre torej za davčno prekladanje davčnih bremen. Pa, da sem bolj jasen, vlada naklada nova in nova davčna bremena slovenskemu gospodarstvu in seveda tudi posledično državljanom, saj podjetja, korporacije niso neka navidezna entiteta, so predvsem ljudje. Dejstvo, da bo več kot celoten izpad proračunskih prihodkov iz dohodne morale sanirati gospodarstvo, je za Novo Slovenijo nesprejemljivo.

Davčna razbremenitev je ena izmed prioritete politike Nove Slovenije, zato smo v preteklosti že vložili novelo Zakona o dohodnini, s tem predlogom smo želeli povišati splošno dohodninsko olajšavo na 7 tisoč evrov. Zakaj ravno 7 tisoč evrov? Zato ker je letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo v letu 2015 znašal 7 tisoč 399 evrov. To pomeni, da je v Sloveniji leta 2015 živelo pod pragom tveganja revščine približno 287 tisoč oseb. To so podatki Statističnega urada Republike Slovenije. S tem predlogom zakona, torej z našim predlogom novele Zakona o dohodnini, bi se povečale tudi neto plače zaposlenih. Ob sprejetju predloga zakona bi lahko razmislili tudi

o zmanjšanju mase plač za javne uslužbenke, saj bi v tem primeru njihova neto plača bila višja in bi se zato lahko zmanjšala bruto plača. Žal vlada danes, v danes obravnavanih proračunskih dokumentih počne ravno nasprotno – povečuje izdatke za plače, namesto da bi zmanjšala obremenitev davkov.

Povišanje splošne dohodninske olajšave, ki smo ga predlagali, bi med drugim rešilo tudi težavo delavcev migrantov, zaposlenih predvsem v sosednji Avstriji, saj povišana splošna olajšava odpravlja potrebo po doplačevanju visokih razlik pri dohodnini v Sloveniji. Naj spomnim, v Avstriji je stopnja dohodnine za davčno osnovo 11 tisoč enaka 0 %, ali drugače rečeno, splošna olajšava v Avstriji je 11 tisoč evrov na letni ravni. Poleg tega predlog Nove Slovenije predvideva ukinitve dveh kategorij dodatnih splošnih olajšav za zavezance z nižjimi dohodki, tako imenovano stopničasto splošno olajšavo. Ta omogoča pojavnost absurdnih situacij, ko je oseba pri povišanju plače za le za nekaj evrov kaznovana z veliko manjšo splošno olajšavo. Žal je bila naša novela Zakona o dohodnini zavržena. Enake rešitve smo poskušali s amandmaji uveljaviti v postopkih obravnave zakonov tako imenovane mini davčne reforme, ki jo je predlagala vlada. Žal smo bili spet zavrženi.

Na tem mestu želim, če mi dovolite, samo nekaj besed še nameniti delavcem migrantom, ki delajo v sosednji Avstriji. Ti so zdaj že nekako se zatekli po pomoč celo k predsedniku Vlade, pardon predsedniku Republike Slovenije. V Novi Sloveniji smo zaskrbljeni zaradi akutne problematike izseljevanja slovenskih družin iz periferije v tujino. Opozarjamo, da se vsak dan na račun krivične davčne zakonodaje izseli v povprečju 32 ljudi. Podatki Statističnega urada razkrivajo, da se je samo v prvih štirih mesecih letošnjega leta iz Slovenije izselilo že 3 tisoč 815 državljanov Republike Slovenije. To, spoštovane kolegice in kolegi, nas pa mora zaskrbeti. Mora nas zaskrbeti tudi to, da že 21 četrtiltj, to pomeni več kot pet let, zapored beležimo izselitveni deficit. In smo v Sloveniji priča selitvenemu deficitu praktično že 16 let.

V Novi Sloveniji smo v preteklosti predlagali tudi davčno razbremenitev dela, pripravili in vložili smo Predlog novele Zakona o prispevkih za socialno varnost, kjer smo pri štirih bruto minimalnih plačah predlagali zgornjo mejo zneska prispevkov za socialno varnost za delodajalce. To smo poimenovali razvojna kapica. To bomo morali, gospe in gospodje, storiti prej ali slej, če bomo želeli biti konkurenčni. Zato smo v Novi Sloveniji trdno prepričani, da je prva reforma, ki jo moramo izvesti za modernizacijo Slovenije in za normalno Slovenijo, reforma našega mišljenja, reforma mentalitete. V omenjenem Zakonu o prispevkih za socialno varnost smo tudi določili spodnjo mejo dohodka, od katerega se prispevkov ne bi plačevalo, kar pa smo poimenovali socialni copatek. To bi delavcem z minimalno plačo na mesec prineslo za 50 evrov

večji neto. Z novelo smo predlagali tudi, da se izplačilo božičnice z vidika plačila prispevkov obravnava enako kot regres, kar pomeni oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost v višini 70 % povprečne mesečne plače. Prav tako smo s predlogom želeli tudi za božičnico določiti najvišji znesek, ki ne bi bil obremenjen s prispevki za socialno varnost. Koalicija je za naše predloge razbremenitve obdavčitve dela, ki je ena izmed najvišjih v Evropi, ostala brez posluha. Ko Nova Slovenija predlaga davčno razbremenitev, koalicija vedno ostane gluha. Ko na drugi strani Vlada znotraj proračuna predlaga povišanje izdatkov za plače, blago, storitve in subvencije, koalicija z veseljem prisluhne. To je za nas pokazatelj popolnoma zgrešene finančne in ekonomske politike te vlade in znak za to, da od te koalicije ni pričakovati uveljavitve moderniziranega ekonomskega modela v Republiki Sloveniji.

Nova Slovenija - krščanski demokrati v skladu z našim temeljnim političnim programom zagovarjamo socialno tržni gospodarski model, zato ker je človek največji kapital. Tako govorijo slovenski podjetniki, ki jih obiskujemo na naših rednih mesečnih terenskih obiskih, in naredili smo jih od leta 2012 že skoraj 40.

Gospe in gospodje, mi potrebujemo nov ekonomski model, tega pa ne bo, po Umarju, brez davčnih razbremenitev, brez odprave birokratskih ovir in zablod in brez internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Ali se kdaj vprašamo, je Slovenija atraktivna destinacija za vlagatelje, ali je na naših mejnih prehodih in na našem letališču gužva, ali se tam gužvajo, če smem po domače reči, tuji vlagatelji? Odgovorimo si na to vprašanje. V sedanjem ekonomskem modelu, v sedanjih ekonomski politiki, ki jo tudi ta vlada izvaja, je še vedno preveč socialističnih primesi. Zaradi tega smo v nekem razvojnem krču, v razvojni zatahlosti. Tudi zato nam mladi odhajajo, odhajajo v sproščena gospodarska okolja, kjer je treba sicer zelo trdo delati, imeti znanje, rezultat pa je boljši življenjski standard. Zato odhajajo.

Vlada v svojih proračunskih dokumentih pravi, da je eno izmed prioritarnih področjih zaposlovanje, kar je samo po sebi pohvalno, vendar pa lahko glede na tolikšno povišanje odhodkovne strani proračuna trdimo, da se je Vlada te naloge lotila na napačen način. Povečevanje odhodkovne strani proračuna v socialno tržnem gospodarstvu ne more biti primaren način za zagotavljanje zaposlovanja. To bi lahko bila prej značilnost centralno planske ekonomije, značilne za neke druge čase. Potrebujemo državo, kjer za zaposlenost ne bo skrbela država s povečanjem njenih izdatkov, ampak bo to storila z ustvarjanjem davčnega in upravnega okolja, kjer bodo za zaposlenost z zasebno pobudo skrbeli predvsem državljani sami. Ampak, očitno je v teh dveh letih vladanja, da ta vlada pravzaprav nima dovolj posluha za zasebno iniciativo, na vseh področjih, na šolskem, zdravstvenem in seveda najprej na

ekonomskem. V zvezi s prilivi iz privatizacije Vlada navaja, citiram: »Prodajne postopke v skladu s sprejeto Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in privatizacijskim paketom iz leta 2013 vodi SDH, pri čemer ocene prilivov ni možno napovedati, saj je prodaja odvisna od več dejavnikov.« Konec citata. Za leto 2017 se sicer ocenjujejo prilivi iz naslova kupnin od privatizacije na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij v višini 2,1 milijona evrov, za leto 2018 pa v višini 1,9 milijona evrov. Pri vsem tem si ne moremo kaj, da se ne bi vprašali, ali je Vlada povsem izgubila nadzor nad postopki privatizacije, glede na to, da prilivov iz nje sploh ne predvideva oziroma jih ne more oceniti. Zaustavitev privatizacijskih postopkov se nam ne sme zgoditi, v Sloveniji nujno potrebujemo dobre, predvsem zasebne, odgovorne, predvsem odgovorne, lastnike. Dovolj nam je državne ekonomije in državnega bančništva, gospe in gospodje. Država se mora umakniti iz gospodarstva, dogaja pa se nam, da se slovensko gospodarstvo umika iz države.

Ko sprejemamo proračuna za prihodnji dve leti, imamo v Novi Sloveniji pred očmi tudi 5,3 milijarde evrov državnega denarja, ki je bil potreben za dokapitalizacijo bank. To je denar slovenskih davkoplačevalcev. Nisem prepričan, če se vsi vedno v polnosti zavedamo dejstva, da je to znesek, ki presega polovico vrednosti proračuna Republike Slovenije. Za zagotovitev vzdržnosti proračuna v prihodnosti je nujno treba izboljšati zakonodajni okvir, ki ureja pregon bančnega kriminala. Prav zato v Novi Sloveniji predlagamo paket zakonov za pregon bančnega kriminala, s katerimi bi uvedli specializirane sodne oddelke za reševanje zadev bančne kriminalitete, oddelek za pregon bančnega kriminala znotraj specializiranega državnega tožilstva ter njegovo kadrovske okrepitve. Poleg tega pa bi z novelo Zakona o bančništvu preprečili, da bi v upravah in nadzornih svetih slovenskih komercialnih bank še kdaj sedele osebe, ki so bile odgovorne za nadpovprečno število podeljenih slabih kreditov. Za dolgoročno vzpostavitev fiskalne stabilnosti je nujno preprečiti ponovitev že vidnih kriminalnih zgodb v našem bančnem sistemu. Zato v Novi Sloveniji upamo, da nam boste tudi ostali poslanci Državnega zbora pri tem prizadevanju sledili.

Iz proračuna Ministrstva za zdravje je razvidno, da reforme ne bo, bodo pa zato čakalne vrste, povečalo se bo nezadovoljstvo bolnikov in zdravnikov. Vse bolj ko Vlada odlašča s pripravo ključnih reform, bolj se slovensko zdravstvo pogreza in vse večje bodo težave v slovenskem zdravstvenem sistemu tudi v prihodnje. Tudi možnosti za sprejem reforme so s tovrstnim odlašanjem vse manjše, saj je učinkovitega časa do naslednjih rednih volitev v Državni zbor le dobro leto. Iz izkušenj pa seveda vsi vemo, da so možnosti za izvedbo resne in celovite reforme v volilnem letu nadvse majhne. Sicer se sredstva nekoliko povečujejo, vendar se to ne bo po naši oceni odrazilo v zmanjšanju

čakalnih vrst, podpora primarnemu zdravstvu, okrepitvi javnega zdravja. Nasprotno, čakalne vrste se daljšajo, v zdravstvenih ustanovah vlada nezadovoljstvo, zaradi nepreglednega financiranja se, kot že desetletje, napajajo lobiji, soočamo se s sistemsko korupcijo v zdravstvenem sistemu, hkrati pa zmanjkuje denarja za tiste, ki zdravstvene storitve zares potrebujejo. Namesto da bi s sistemskimi ukrepi reševali stisko zavarovancev, so mnogi izmed njih prepuščeni dobri volji sodržavljanov. Ko zbiranje plastičnih zamaškov postane edina rešitev za sistemske napake zdravstva in posledično preživetje bolnikov, je čas, da se vprašamo, kako naprej.

V tej razpravi je treba izpostaviti tudi, da se varčevalni ukrepi Zakona za uravnoteženje javnih financ prehitro ukinjajo, glede na to, da na mizi nimamo resnih reformnih predlogov. V primeru, da soglasje s sindikati ne bo doseženo in zakon ne bi bil sprejet, bi se javnofinančni odhodki iz tega naslova v naslednjem letu povečali za okoli 200 milijonov evrov, kar je za nas nesprejemljivo. Potrebno je takojšnje izboljšanje poslovnega okolja in večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, zato je najprej potrebna prava reforma področja pravosodja. Po mnenju samih podjetnikov, torej slovenskega gospodarstva, je delovanje pravne države prvi pogoj za delovanje gospodarstva, zlasti za prihod novih investitorjev. Ukrepi, ki jih je pripravila sedanja vlada na tem področju, so bistveno premalo za neke konkretne premike, za dejansko in ne le statistično izkazovanje skrajševanja sodnih postopkov, predvsem gospodarskih sporov in insolventnih postopkov. Še vedno imamo preveč postopkov, ki trajajo leta in leta, preden pridejo do zaključka in podatki o dolgotrajnosti postopkov, predvsem pa o kakovosti in pravičnosti sojenja v naši državi, sežejo dlje od meja Slovenije. Dokler ne bomo na področju pravosodja beležili rezultatov, ki bodo primerljivi s stanjem pravne države v Avstriji ali pa na primer v Nemčiji, smo prepričani, da tujih investitorjev k nam preprosto ne bo, ker investitorja, domačega in tujega, je treba zaščititi.

Z amandmajem, ki žal ni bil sprejet, smo predlagali povečanje sredstev podprogramov Strokovne naloge in svetovanje v kmetijstvu na raven realizacije v letu 2016. Čeprav se je v javnosti govorilo o javni kmetijski svetovalni službi, morajo svetovalci na trgu zaslužiti skoraj 50 % denarja. Na nekaterih zavodih ravno sedaj potekajo aktivnosti za odpuščanje kmetijskih svetovalcev. Leta 2001, ko se je ustanovila javna služba kmetijskega svetovanja, se je število zaposlenih v njej prepolovilo, saj je bilo prej zaposlenih skoraj 600 kmetijskih svetovalcev na kmetijskih zavodih. V Sloveniji je zaposlenih trenutno 310 kmetijskih svetovalcev na osmih kmetijsko-gozdarskih zavodih in na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Če želi Slovenija dosegati smeje cilje na področju kmetijstva, še posebej dvig nivoja

samooskrbe, potem je nujno imeti močno javno kmetijsko svetovalno službo.

V Novi Sloveniji smo z vloženim amandmajem na proračun za leto 2018 tako kot že lani predlagali povišanje sredstev za športno infrastrukturo. V naši poslanski skupini smo zadovoljni, da je koalicija prisluhnila predstavljenim argumentom, saj se v okviru tega podprograma financirajo novogradnje, posodobitve in energetske sanacije športnih objektov in površin, namenjenih vsem kategorijam prebivalstva. Ti objekti in površine so velikega pomena za slovensko prebivalstvo, saj omogočajo izvajanje različnih oblik športne dejavnosti za vse kategorije športnikov na vseh ravneh. Predlagana sredstva v višini 800 tisoč evrov namreč niso zadostovala potrebam vzdrževanja in gradnje športne infrastrukture.

Žal pa koalicija ni prisluhnila našim ostalim predlogom, med drugim smo predlagali tudi povišanje sredstev na postavki Učinkovito trženje in promocija Slovenije. Področje turizma je za Republiko Slovenija ena izmed velikih razvojnih priložnosti. Naravne in kulturne danosti, ki jih Slovenija ponuja, so v mnogih vidikih edinstvene. V tem vidimo tudi nekatere priložnosti za gospodarski razcvet Republike Slovenije. Tega pa zagotovo ne bomo doseli z znižanjem sredstev za promocijo turističnih zanimivosti in priložnosti v Sloveniji. Naš predlog, da bi ta sredstva v letu 2018 ostala na ravni iz leta 2017, žal ni bil sprejet.

Prav tako ni bil upoštevan naš predlog, da bi višina izravnave občin ostala na ravni iz leta 2015. Finančna izravnava je namreč pomemben vir financiranja občin, ki zagotavlja izvajanje z zakonom določenih nalog, če posamezna občina s prihodki, ki so ji zagotovljeni z zakonom, ne more pokriti teh stroškov. Zniževanje teh sredstev bo prizadelo zlasti občine na manj razvitih in obrobni območjih, ki z dohodnino ne zberejo dovolj sredstev za namen izvajanja zakonsko določenih nalog. To vodi k vedno bolj neenakomerni regionalni razvitosti. Sredstva za finančno izravnavo bi zato morala ostati vsaj na nivoju, ki še omogoča vsem občinam izvajanje njenih nalog. V Novi Sloveniji že nekaj časa zelo glasno opozarjamo na neskladen regionalni razvoj te države. In zdaj, bolj kot kdajkoli prej, se vidi, kakšen problem, razvojni problem imamo v Sloveniji ravno zato, ker nimamo postavljenih regij. To bi nam skoraj uspelo leta 2008, če ne bi takrat leve politične opcije zrušile naš projekt.

Ob zaostrovanju varnostnih razmer v našem širšem in ožjem okolju je okrepitev sredstev za Slovensko vojsko nujno potrebna. Predlog proračuna 2018 sredstva, ki so namenjena Generalštabu Slovenske vojske, sicer povečuje, vendar pa menimo, da so predlagane spodbude prešibke, zato smo na postavki Generalštab Slovenske vojske predlagali skupno povišanje sredstev za 29 milijonov evrov. Od tega povišanja bi 50 % namenili upravljanju, izobraževanju in oskrbi kadrov Slovenske

vojske, 30 % operativnemu delovanju in pripravljenosti ter 20 % infrastrukturi in opremljenosti. Žal naš predlog za finančno okrepitev Slovenske vojske ni bil upoštevan.

Na koncu in ne nazadnje, v Novi Sloveniji smo ogorčeni, še posebej sam osebno, ker se je Vlada odločila, da bo s proračunskimi dokumenti namerno kršila Zakon o razvojni podpori Pomurju. Že pri načrtovanju je Vlada to naredila. Državni zbor je leta 2015 sprejel podaljšanje izvajanje Zakona o razvojni podpori Pomurju do konca leta 2017. Tukaj so zdaj proračunski dokumenti za leto 2017 in vidi se, da je Vladi malo mar za skrajno vzhodno regijo, in zavestno je Vlada vzela temu zakonu približno 3,4 milijona. Naš amandma seveda ni in ne bo sprejet in sprašujemo se, kako bomo v tej državi živeli v prihodnje, ko Vlada daje zgled, da zakonov ni treba spoštovati. To je eklatanten primer zgleда s strani Vlade, da zakonov ni treba spoštovati!

Gospa in gospodje, v Novi Sloveniji bomo glasovali proti Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017 in proti Dopolnjenem predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018. Hvala za vašo pozornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanj mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Spoštovane kolegice in kolegi, gospe in gospodje, najprej se vprašajmo, o čem se sploh pogovarjamo. Dva dni, dva dni razprave bomo namenili dokumentu, za katerega vsi v tej dvorani, cela Slovenija ve, da je nerealen. Takšnega dokumenta v zgodovini Republike Slovenije še nismo sprejemali. Tako spoštovani predsednik Državnega zbora, Stranka modernega centra, nova politika kot ste se radi pohvalili, uvajate najslabšo parlamentarno prakso v zgodovini države; vi, ki ste Sloveniji obljubljali spremembe na bolje. In ker je proračun tako nerealen, ga v naši poslanski skupini seveda ne bomo podprli.

Državni proračun je ključni dokument vsake vlade. Pokazati bi moral vizijo vlade in cilj, ki ga vlada želi doseči. Edini cilj, ki je viden iz tega proračuna, je preživetje koalicije do konca mandata. Tako slabo pripravljenega proračuna, kot je ta oziroma sta ta dva, še nismo imeli. Proračunski memorandum je pripravljen površno, pravzaprav niti zakonskih določb ne upošteva. Je brez potrebnih podatkov, tako imenovani primanjkljaj konsolidirane javne bilance, primanjkljaj štirih največjih blagajn javnega financiranja – preprosto ga ni. Lahko si ga sami računamo, ampak ga ni – verjetno za namenom. Strukturni primanjkljaj – niti besede. Niti besede. Pa je tako rekoč najpomembnejša kategorija, če želimo ugotoviti, kam Vlada našo državo pelje. Skratka, proračunski memorandum

je dokument, ki bi moral zagotavljati transparentnost na področju javnih financ, pa je vse skupaj zelo, zelo, zelo daleč od tega. Sprejemamo proračun in ne vemo, kaj bo s plačami v javnem sektorju, ne vemo, kaj bo z zdravniki, skupaj to pomeni – očitno za koalicijo malenkostnih 300 milijonov evrov. Za 300 milijonov evrov neznank in vi si danes dovolite sprejemati državna proračun; državni proračun za leto 2017 in leto 2018. Kolegi in kolegice, vprašajte se, če je to, kar delate, prav.

Po oceni naše stranke, po oceni Zaveznitva je pot, ki ste jo začrtali, vsekakor napačna oziroma ni prava in tudi številke na žalost potrjujejo to našo skrb in skušala vam bom čim bolj enostavno to tudi grafično prikazati, in sicer vse v primerjavi z letom 2014. Zakaj? Zato ker je to vaše referenčno leto. Konec leta 2014 ste prevzeli krmilo vodenja države. Sprejemamo proračun z veliko neznankami: od plač v javnem sektorju 300 milijonov evrov, to je nekaj manj kot 1 % BDP, mi se bomo pa danes in jutri tukaj obkladali z 10 milijonov tukaj, 40 milijonov tam, 2 milijona ne vem kje, 3 milijone in pol za Pomurje – tega ni, sprejemati pa upate proračun s 300-milijonsko luknjo. Ne vemo, kam nas ta vlada pelje, ne vemo, kakšen bo strukturni primanjkljaj. Razlika med doma izračunanim in tistim, kar je izračunala Evropa, je velike 1,5-odstotne točke. Ampak O. K., vi verjamete domačim številkam, Evropa pač verjame nekim drugim številkam in verodostojnost države temelji točno na tem, da bi naše, evropske, svetovne številke nekako spadale skupaj, pa na žalost temu ni tako.

Proračunski primanjkljaj se tako v letu 2017 kot 2018 znižuje. To je dejstvo in to je dobro. Drugo dejstvo pa je, da ste ta proračunski primanjkljaj znižali na račun pokojnin in investicij. Prihodki so po naši, po moji oceni načrtovani dokaj realno glede na gospodarsko aktivnost; seveda pričakovano višji davčni prihodki. Če vam lahko grafično pokažem; modri stolpec je leto 2014, rdeči je vaše 2017. Mislim, da je razlika očitna; 800 milijonov evrov samo davčnih prihodkov imate več na voljo, če primerjamo z letom 2013, je tega za milijardo evrov samo davčnih prihodkov – da smo korektni, da ne upoštevamo tistih enkratnih, ki se zgodijo ali pa se ne zgodijo. In kaj vam je s tem uspelo narediti? Če pogledamo odhodke, kljub bistveno višjim davčnih prihodkom ste kar nekaj pomembnih kategorij odhodkov znižali, omenila bom samo tri.

Prvič sredstva, ki so potrebna za normalno zagotavljanje pokojnin. V proračunu lahko za pokojnine namenite 300 milijonov evrov manj. Investicije, za investicije, ki so gonilo gospodarske rasti domače, daste 320 milijonov evrov manj, res na račun evropskih sredstev, ampak tudi vi imate paket na mizi, zavijajte rokave in začnite delati, pa boste tudi vi lahko investirali, tako kot smo to delali leta 2014. In ker predsednik Vlade rad večkrat zavaja, da je treba za obresti danes plačati več kot leta 2014, mu tukaj pokažem, da tudi za obresti daste 100

milijonov evrov manj, kar je dobro, ampak višji prihodki nikakor niso namenjeni plačevanju obresti, ker je za to treba manj denarja. Rezultat tega, kar sem prej povedala, je zelo, zelo, za četrtno nižja rast gospodarske aktivnosti kot v letu 2014. Tako ste res uspeli obrniti trend, res ste ga uspeli, samo v negativno smer na žalost. Če se primerjamo s tremi našimi največjimi partnericami v Evropi. Poglejte razliko, kaj in kje smo bili leta 2014 in kje smo danes, v letu 2016. Razlika je več kot očitna. Več kot očitna! Leta 2014 smo res bili pri vrhu, ko govorimo o gospodarski aktivnosti; leta 2016 smo tako rekoč na evropskem povprečju in to ni prav in zato vas skušamo dopovedati, da je vaša pot napačna. Tudi tukaj se lepo vidi: štiri države, zelena je Slovenija – pogledajte kakšno odstopanje v rasti gospodarstva smo imeli leta 2014! Drugo, 2016, je posledica in rezultat vašega dela. Na žalost. Zato bi po moji oceni in enako po oceni moje stranke, Zavezništva, morala Vlada biti bolj usmerjena v prihodnost in bolj usmerjena v razvoj. Je pa edina usmeritev, ki je vidna v vašem proračunu, preživetje do konca mandata in to je narobe. Na koncu še enkrat; rezultat tega, kar pravi predsednik, »znamo in zmoremo«: 321 milijonov manj za investicije, 275 milijonov evrov manj za pokojnine iz državnega proračuna, to pomeni 38 evrov na mesec na vsakega upokojenca, toliko smo mi morali dati več za pokojnine in rezultat – četrtno nižja rast gospodarstva kot leta 2014. To so številke. Lahko jih interpretirate tako ali drugače, ampak to so številke in to so dejstva.

Sedaj se bom pa na kratko še enkrat dotaknila teh štirih največjih kategorij, ki so problematične. Plače. Celo leto ste imeli časa, da se uskladite z javnim sektorjem. Ne! Danes ob desetih zvečer je sklican odbor, kjer boste govorili o zakonu, ki ureja plače v javnem sektorju. Dvanajst ur pred tem odborom nimate pojma, kaj boste na plačah naredili. Predsednik Vlade niti ministrica niti z besedico nista v svoji uvodni predstavitvi omenila tega problema. Ampak O. K., 300 milijonov očitno ... Ne vem. Malo za nekoga, jaz mislim, da je to ogromno na drugi strani. Ne veste, kaj boste z zdravniki, ne veste, kaj boste z ostalim javnim sektorjem, ampak samo, da se proračun sprejme. Investicije. Drugi tir boste gradili po letu 2019, tretje razvojne osi še takrat ne, 320 milijonov evrov ste znižali odhodke za investicije in kot sem povedala, rezultat je takšen, kakršen je; in to je slab.

Občine. Občinam nalagate, nalagamo vedno nove obveznosti, denarja za to se ne zagotovi. Mestnim občinam jemljete, kljub temu da pravite, da se v naši državi cedita med in mleko. Mestni občini Ljubljana boste v vašem mandatu edino – edina vlada do danes, ki je bila vlada Janeza Janše, sedaj ste vi naslednja, ki ji jemlje, skupaj več kot 20 milijonov evrov.

Pokojnine. Seveda ni res, da se vrsto let niso usklajevale in to bom sedaj posebej za kolega Prikla povedala. Leta 2012 so se

pokojnine skladno z Zakonom o uravnoteženju javnih financ znižale. ZUJF sprejet, 11. 5. 2012 ob 17 uri in 15 minut. Vseh šest poslancev Desusa je glasovalo za to. Gospod Hršak, gospod Jurša, gospa Jenko, gospa Kotnik Poropat, gospa Plevčak in gospod Simič. In v letu 2012 se z glasovi Desusa pokojnine niso usklajevale. Leta 2013 so se pokojnine usklajevale skladno s zpizovskim zakonom. Leta 2014 se pokojnine res niso usklajevale. Leta 2015 so se zaradi dobre situacije v letu 2014 izredno uskladile na račun leta 2014. Redne uskladitve ni. V letu 2016 ravno tako redne uskladitve ni. In v letu 2017 ravno tako redne uskladitve v skladu z zpizovskim zakonom ne bo, ker ste to znižali. Upam, da boste v nadaljevanju podprli naš amandma in upokojemcem zagotovili to, kar jim seveda gre in kar so si skozi svoje življenje zaslužili. Tako teh velikih besed in populizma, kako je Desus edina stranka, ki zagotavlja neko stabilnost upokojemcem, mora biti počasi konec. Pravzaprav so 15 let v vladi; ko je šlo dol, so bili zraven, ko gre gor, so zraven, tako da prav veliko pri tem očitno Desus nima.

Kot sem že povedala, v naši poslanski skupini ne predloga za 2017 ne predloga za 2018 ne bomo podprli. Povem pa še, da smo v naši stranki, v Zavezništvu, mnenja, da bi morala biti proračuna za 2017 in 2018 usmerjena v prihodnost in ne v preživetje koalicije. Predsednik pravi »znamo in zmoremo«. Pa res znate in zmorete? Fiskalnega sveta v Državnem zboru niste znali uskladiti; plač v javnem sektorju s sindikati javnega sektorja niste znali uskladiti; dogovora z občinami niste znali uskladiti. Kdo je potem odgovoren za vse, kar se v naši državi dogaja? Močno dvomim, da znate in zmorete in tudi številke kažejo približno tako. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Alenka Bratušek. Spoštovana gospa Bratušek, naprošen sem bil samo, da obvestim vaše strokovne službe, da se pri predstavitvah ne smejo uporabljati politični logotipi. Samo v bodoče.

Gospod Prikl, želeli ste repliko, če se ne motim. Postopkovno? Izvolite, imate. Replika.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsedujoči, replike seveda nimam v tem trenutku, sem pa želel proceduralno še malo dopolniti to, kar ste kolegici Bratuškovi povedali. Sicer sem zelo vesel, da si v svojem izvajanju vzame minutko ali dve časa in posebej nagovori mene kot poslanca Državnega zbora, mene kot poslanca Poslanske skupine Desus, ampak opozorilo pa gre v tej smeri, da ko so predstavitve mnenj, stališč, pardon stališč poslanskih skupin, se je treba fokusirati in predstaviti stališče poslanske skupine, ne pa voditi polemiko oziroma razpravo in nagovarjati druge poslanske skupine. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam za to opazko, gospod Prikl. Nadaljujemo s predstavitvijo stališča, in sicer Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo gospod László Göncz. Gospod Göncz izvolite, beseda je vaša.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V naši poslanski skupini ocenjujemo, da sta predloga, torej Predlog spremembe proračuna za leto 2017 in Dopolnjen predlog proračuna za leto 2018, glede na javnofinančni položaj države in okoliščine, s katerimi se v zadnjem letu ubadamo, sprejemljiva. Treba je poudariti, da so nekateri pozitivno naravnani in upravičeni ukrepi, ki so bili sprejeti v preteklih letih, pripomogli k okrevanju države na področju gospodarstva in financ. Brez podrobnejšega navajanja se mi zdi potrebno poudariti pozitivne učinke sprejetega fiskalnega pravila, kar ne moremo prezreti, kljub dejstvu da je omenjena javnofinančna zaveza z vidika določenih političnih in drugih družbenih subjektov še vedno zanikana. Omenjeno pravilo nedvomno prejudicira tudi zelo težka pogajanja med socialnimi partnerji. Kljub trenutno še negotovi in neugodni situaciji na omenjenih pogajanjih upamo, da se še lahko v zadnjem trenutku obeta kakšno presenečenje. Ob tem se naj nikakor ne prezrejo težnje najbolj ogroženih slojev prebivalstva in ustrezno vrednotenje tistih področij in delovnih mest, ki so že dalj časa v težkem, marsikdaj v sistemsko podcenjenem položaju.

Treba je izpostaviti tudi področja, kjer učinki do zdaj še niso bistveno pripomogli k finančni stabilnosti državi, torej predstavljajo težave tudi z vidika oblikovanja državnega proračuna. Pri tem mislim predvsem na kompleksno področje zdravstva v najširšem pomenu besede, na še vedno premalo učinkovit sodni sistem, kjer se najbolj pereči primeri pojavljajo tudi v povezavi s tako imenovano bančno luknjo, kar neposredno ali posredno v precejšnji meri vpliva na finančno situacijo in oteženje socialni položaj prebivalstva. Več odprtih vprašanj je na področju splošnega vrednotenja in razvrščanja dejavnosti v plačilne razrede v javnem sektorju ter na področju usklajevanja davčne zakonodaje oziroma iskanja ustrežnejših rešitev z vidika konkurenčnosti gospodarstva ter ustvarjanja novih delovnih mest. V omenjenih primerih in verjetno še kje so še prav gotovo rezerve, z optimalnejšimi rešitvami pa bi lahko še bistveno bolj prispevali k ustrežnejši strukturi predlaganih proračunov.

Danes bi bilo neodgovorno predvidevati, ali bosta predlagana proračuna tudi vzdržna. To velja tudi za spremenjeni proračun za leto 2017, predvsem pa za dopolnjeni predlog za leto 2018. Čeprav je treba poudariti, da so okoliščine za pripravo vzdržnega proračuna danes objektivno ugodnejše kot pred nekaj leti. Določena tveganja

vsekakor predstavlja tudi varnostno vprašanje države predvsem z vidika še vedno dokaj nepredvidljive begunsko migrantske krize. O nekoliko višji podpori vojski in policiji imamo lahko različna mnenja, vendar bi pa po naši presoji upravičenost tega težko oporekali. Kolikor v kakšnem od segmentov predlagana proračuna še vedno nista dovolj razvojno naravnana, je to prav gotovo predlagana podpora investicijam in raziskovalni dejavnosti. Na tem področju še vedno zaostajamo za finančno bolj uspešnimi državami in tudi za nekaterimi primerljivi v naši ožji regiji.

Z vidika avtohtonih narodnih skupnosti ne moremo trditi, da sta predlagana proračuna radodarna, prej drži ugotovitev, da sta korektna. Vlada je država obljubo in predlaga raven sredstev v podobnem obsegu, kot je oziroma b realizacija za leto 2016. Sredstva se torej niso zmanjšala, žal pa se tudi niso povečala, razen za nekaj vsebinsko zanemarljivih stotini. Zaradi tega na nekaterih področjih dejavnost narodnih skupnosti postaja skrb vzbujajoča; na primer informiranje in kultura se lahko omenita, kajti ne omogoča nikakršne razvojne naravnosti. To bi bilo z vidika obstoja tako ranljivih skupin, kot sta številčno majhni italijanska in madžarska narodni skupnosti, nujno potrebna. Lahko zgolj ponovim pred letom poudarjeno ugotovitev, da se od začetka finančno gospodarske krize denarna sredstva za potrebe narodnih skupnosti žal niso spreminjala, razen ene izjeme, ponekod na področju kulture je v preteklih letih celo prišlo do bistvenega zmanjšanja.

Pomemben korak v pozitivno smer, to je ta primer, katerega omenjam, predstavlja za tekoče leto že zagotovljena podpora za gospodarsko osnovo avtohtoni narodni skupnosti v okviru regionalnih spodbud. Enak znesek je načrtovan tudi za naslednje leto, čeprav je prvotni dogovor s pristojnim ministrstvom predvideval višino podporo. Sedaj se to baje načrtuje v letu 2018, kar pa iz kompletnega predloga ni razvidno.

Menimo, da bo treba vprašanju razvoja avtohtonih narodnih skupnosti v bodoče, vsekakor pa v bližnji prihodnosti posvetiti večjo pozornost tudi z vidika finančne podpore, v koliko se misli iskreno o obstoju omenjenih maloštevilčnih skupnosti na območjih, kjer avtohtono živita. To nedvoumno velja za medijsko dejavnost, predvsem za programe RTV, za tiskane medije in za določene segmente kulturne dejavnosti ter za sistemsko in vsebinsko primerno izobraževanja kadrov praktično na vseh področjih. Pri tem slednjem je bilo v preteklih desetletjih veliko zamujenega, zato posebej pozdravljamo prizadevanja Ministrstva za šolstvo, da se na tem področju oblikujejo primerne sistemske rešitve. Še vedno ostaja odprta tudi neustrezna oblika konkretnega zagotavljanja proračunskih sredstev narodnih skupnosti. Najbolj pereča je ureditev neposrednega financiranja občinski samoupravni narodni skupnosti. Kljub načelni

podpori predsednika Vlade in prejšnjega finančnega ministra, in upam da tudi sedanje ministrice, se to vprašanje še vedno ni uredilo.

Torej kljub vsem omenjenim, delno tudi kritičnim pripombam, pa lahko celovito gledano le govorimo o dokaj konkretnem pristopu Vlade do podpore dejavnosti narodnih skupnosti za leti 2017 in 2018 in to potrjujeta tudi oba predloga proračunov.

Na koncu naj povem, da bova oba predloga tudi podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala dr. Göncz.

Stališče Poslanska skupina Stranke modernega centra bo predstavila gospa Urška Ban, izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani, še enkrat lep pozdrav!

Danes v Državnem zboru pravzaprav nadaljujemo proračunsko razpravo za leti 2017 in 2018, ki smo jo začeli že v mesecu aprilu in naj spomnim, takrat smo naredili prvi korak k odgovornemu in transparentnemu proračunskemu načrtovanju, in sicer z obravnavo in sprejemom odloka o okviru za pripravo proračunov v obdobju 2017 do 2019 za vse štiri javne blagajne; tako za občinski proračun, državni proračun, zdravstveno blagajno in pokojninsko blagajno, ko smo določili ciljne salde za vsako izmed njih ter najvišji možni obseg izdatkov. Naslednji korak, ki smo ga naredili tukaj v oktobru, je bila predstavitev proračunskega memoranduma in predstavitev prioritet Vlade, seveda ob upoštevanju danih finančnih možnosti države in seveda v skladu s sprejetim Zakonom o fiskalnem pravilu. Proračunski paket je bil tako v večmesečnih razpravah vseskozi deležen velike pozornosti pristojnih matičnih odborov ter intenzivnega prepletanja retorike politike in dejstev makroekonomije.

Obravnava tega proračuna je vsekakor zelo pomembna, pomembno je opozoriti na vse pomisleke, na vse dobre in tudi morda kakšno slabšo stran, pa ne samo z vidika možnosti neskončnih političnih razprav pred ekrani gledalcev. Naše sporočilo je seveda pozitivno v povezavi z obema predlogoma proračuna. Makroekonomske okoliščine so se v zadnjih letih konkretno izboljšale, naredili smo številne pozitivne premike in zmanjšali razvojni zaostanek. Dosegli smo višjo rast, več zaposlenih, višje prilive, nižje obresti. In sem naštel zgolj nekaj pozitivnih premikov, pri čemer dobre napovedi za nadaljnjo gospodarsko rast le potrjuje naše delo.

Proračuna za leti 2017 in 2018 sta osnovana z ukrepi za nadaljnje spodbujanje gospodarske rasti in konkurenčnosti naše države, kot sem že rekla, skladno s fiskalnim pravilom ter v okvirih dovoljenega javnofinančnega primanjkljaja. Gre za konkretno zavezo do naših državljanek in državljanov.

Zakaj? Zato, ker s sprejetim proračunom zagotavljamo stabilno izplačilo pokojnin iz pokojninske blagajne, zagotavljamo socialne transfere na zakonski določeni ravni vsem, ki so do njih upravičeni, zagotavljamo plačila v javne zavode, tako na področju šolstva, sociale, zdravstva in omogočamo normalno delovanje tega dela javnega sektorja, ter stabilno poslovno okolje in nizke obrestne mere, tako za gospodarske subjekte kot tudi za državo in državljane.

Ampak kljub vsemu, bodimo realni do sebe, do ljudi. Finančni ter z njimi povezani razvojni izzivi države še vedno ostajajo zahtevni in narekujejo nadaljnja zasledovanja ter utrjevanja sprejetega fiskalnega pravila, stabilizacijo javnofinančnega stanja ter odgovorno upravljanje predvsem z dolgom države. Ne smemo pozabiti, da še vedno imamo proračunski primanjkljaj, ki smo ga sicer uspešno znižali, in še vedno se soočamo z visokim dolgom. Pa kljub temu je naš cilj zagotoviti ustrezno finančno podporo prepoznavnim programskim razvojnim vsebinam, spodbujati ukrepe za dolgotrajno rast ter zagon gospodarskega investicijskega potenciala in konkurenčnosti, ohraniti pravično socialno ravnovesje in dialog ter odgovornost tako do mednarodnega kot do lokalnega okolja. Zahtevno delo, a izvedljivo seveda ob prvem pogoju, ki še vedno ostaja – stabilizaciji javni financ. Zato je to še vedno prva prioriteta tega proračuna. Najprej bomo poskrbeli za ohranitev makroekonomskega ravnotežja, gospodarsko rast in predvsem za izboljšanje materialnega položaja državljanek in državljanov.

Dovolite mi, da vas seznanim še z nekaterimi pozitivnimi spremembami našega skupnega dela. Spodbujanje gospodarske rasti. Podatek, da Slovenija v letih 2016 do 2018 prehiteva gospodarsko rast povprečja evroobmočja, je že sam po sebi dovolj zgovoren. Javnofinančni primanjkljaj smo rešili iz rdečih števil ter ga znižali pod 3 %. Načrtovani proračunski primanjkljaj za leto 2017 tako znaša 681 milijonov evrov oziroma 1,6 % BDP, za leto 2018 pa znaša 305 milijonov evrov oziroma 0,7 %. Še enkrat naj spomnim, v letu 2013 je bil ta primanjkljaj 1,5 milijarde evrov in več kot 4 % BDP.

V letu 2016 je Vlada prvič po letu 2008 predvidela ustvariti proračunski presežek brez upoštevanja stroškov obresti oziroma primarni presežek, in sicer v višini 276 milijonov evrov. Ta se bo v letu 2017 povečal na 280 milijonov evrov, v letu 2018 pa že na 653 milijonov evrov. Tako bo proračun uravnotežen brez upoštevanja obresti za dolgove tudi v letih 2017 in 2018, s čimer se bo postopno v prihodnje zniževal tudi dolg sektorja države. Ob tem je pomembno vzpostaviti, da se državni proračun zadolžuje za primanjkljaj, ki je nižji od investicij v državnem proračunu. Cilj našega trenutnega in prihodnjega delovanja je torej doseči strukturno uravnotežen proračun, ki ne troši preko svojih

zmožnosti, še pomembneje odpreti možnost za postopno odpravo vseh varčevalnih ukrepov. Postopno. Vsi se namreč verjetno strinjamo, da izključno zdrave javne finance omogočajo večjo blaginjo ljudi ter generacijam naših otrok, vnukov ne nalagajo težkih bremen neodgovornih političnih odločitev. Zato in izključno zaradi prihodnosti tako naših otrok, vnukov v Poslanski skupini Stranke modernega centra nadaljnjo konsolidacijo javnih financ v taki obliki, kot sem jo predstavila, podpiramo. Namreč, zavedamo se, da le zdrave javne finance lahko omogočijo nadaljnji gospodarski razvoj naše države, večjo blaginjo ljudi in to na odgovoren način, ki mladih generacij ne bo obremenjeval z neodgovornimi ravninji.

Slovenija v letih 2016 do 2018, kot sem že na kratko povedala, na podlagi napovedi Evropske komisije iz novembra 2016 prehitava gospodarsko rast evroobmočja, in sicer za 2,2 %. V letu 2017 naj bi po teh napovedih Slovenija imela osmo najhitrejšo gospodarsko rast v evroobmočju za 2,6 %. Umar napoveduje v letu 2016 2,3-odstotno, v letu 2017 pa 2,9-odstotno rast. Podatki, ki verjetno tudi nekaj povedo. Politika spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti zasleduje cilj ohranjanja in povečevanja gospodarske rasti in konkurenčnosti z razvijanjem kompetenc in zmogljivosti podjetij in z odzivom na družbene izzive. Poleg tega je njen cilj pospešiti ustanavljanje, rast in razvoj ter izboljšati mednarodno konkurenčnost podjetij, posebej malih in srednje velikih, ustvariti poslovno okolje, ki bo povečalo privlačnosti območja za ustanavljanje in delovanje podjetij ter za naložbe za razvoj gospodarstva, dvigniti podjetniško kulturo in zavest o pomenu ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti, razvoj notranjega trga, povečevanja zunanje trgovine, internacionalizacije, spodbujanje razvoja turizma, povezovanju kulturne in naravne dediščine s turizmom in razvoj kreativnih industrij.

Če grem zdaj naprej po prioritetah, ki so zastavljene v proračunu. Prvič, kakovostno javno zdravstvo. Proračun, ki je danes pred nami, ministrici za zdravje Milojki Kolar Celarc povečuje proračunska sredstva za spremembe na bolje v našem zdravstvu. Sredstva za krepitev kakovosti storitev za zdravje se bodo s 77,5 milijona evrov prihodnje leto povečala na 97 milijonov evrov, torej za približno 25 %. Za področje zdravstvenega varstva proračun zagotavlja dodatna sredstva za izvajanje aktivnosti iz Resolucije nacionalnega plana zdravstvenega varstva 2016–2025. Skupaj za družbo znanja. Dodatna sredstva so namenjena za izvajanje akcijskih načrtov za pripravo strategije obvladovanja demence, delovno skupino za otroke s posebnimi potrebami, predvidena je sprememba Zakona o duševnem zdravju, izdelava strokovnih raziskovalnih nalog za področje duševnega zdravja in demence, forenzične psihiatrije in tako naprej. Sredstva za

krepitev kakovosti storitev za zdravje se bodo, tako kot sem rekla, s 77,5 milijona evrov, kolikor kaže ocena realizacije za letošnje leto, prihodnje leto povečala na dobrih 97 milijonov evrov in še v letu 2018 na skoraj 103 milijone evrov.

Naslednja prioriteta – varnost državljanek in državljanov. Povečujejo se proračunska sredstva za Ministrstvo za obrambo približno za 16 %. Dodatno se kot preiščljena naložba v zagotavljanje in ohranjanje varnosti v spremenjenih varnostnih izzivih mednarodne razsežnosti povečuje tudi proračun Ministrstva za notranje zadeve in Sove. Soočamo se z globalnim humanitarnim izzivom, ki ga moramo seveda reševati strpno in preudarno, gre za izziv, ki piše zgodovino našega časa.

Tretja prioriteta, modernizacija infrastrukture – tudi pomembne investicije na tem področju – in ne nazadnje ter zelo ključno, vsebinska prioriteta so mladi, proračunski dokumenti občutno povečujejo sredstva za znanost in izobraževanje – ta vložek štejemo kot investicijo v naše mlade. Za vlaganje v znanost in zaposlovanje je prihodnje leto namenjenih skoraj 370 milijonov evrov, s ciljem povečanja zaposlenosti in dvigom stopnje delovne aktivnosti prebivalstva pa je Vlada sprejela ukrepe na trgu dela, ki so usmerjeni v povečanje zaposlenosti s poudarkom predvsem na tem, da so usmerjeni na dolgotrajno brezposelne. Zadnji podatki iz oktobra 2016 sicer kažejo, da je brezposelnost najnižja po oktobru 2009, a se sredstva za aktivno politiko zaposlovanja glede na veljavni proračun za leto 2016 nekoliko povečujejo, saj se ukrep aktivne politike zaposlovanja prihodnje usmerja predvsem k najbolj ranljivim skupinam na trgu dela, torej k tistim, ki kljub ugodnejšim gospodarskim razmeram potrebujejo pomoč pri vstopu na trg.

Omeniti je treba tudi področje znanosti in informacijske družbe, ki je eno ključnih področij, ki v skladu z mednarodnimi, EU in nacionalnimi strateškimi dokumenti omogočajo dolgoročno povečanje konkurenčnosti in dodane vrednosti gospodarstva ter s tem povezanega zagotavljanja predpogojev za povečanje splošnega družbenega blagostanja. Sredstva za to področje so najvišja v zadnjih petih letih v višini 257 milijonov v letu 20147 in 289 milijonov v letu 2018. To potrjuje dejstvo, da je proračun razvojno naravnani z vlaganjem visoke ravni sredstev v področje znanosti in informacijske družbe. V letih 2017 in 2018 se proračunska vlaganja v znanost izrazito povečujejo in ta bodo usmerjena v krepitev raziskovalne infrastrukture, spodbujanje naložb javnih raziskovalnih organizacij ter podjetij v raziskave in razvoj.

Namen financiranja teh področij je predvsem izboljšati mednarodno konkurenčnost in odličnost raziskav, boljša izraba in razvoj raziskovalne infrastrukture, izboljšanje raziskovalnih kapacitet, učinkovito vključevanje v mednarodne raziskovalne programe in tako naprej. Posledično bo prišlo do večjega izkoristka izrabe raziskovalnega potenciala,

raziskovalcev in njihove mednarodne mobilnosti ter mobilnosti med akademsko in podjetniško sfero. Večje bodo tudi prepoznavanje področij znanosti, kulturnih in kreativnih industrij ter gospodarstva.

Na politiki izobraževanja in športa bo Vlada v letih 2017 in 2018 zasledovala cilj nadaljnega zagotavljanja dostopne in kakovostne vzgoje in izobraževanja za vse. Krepilo se bo visoko šolstvo in z njim povezano znanstveno raziskovanje. Prav tako se bo sledilo cilju celostne rasti in razvoju športa za vse. Za politiko izobraževanja in športa je v letih 2017 in 2018 namenjenih več kot 1,6 milijarde evrov, s tem da smo v Dopolnjenem predlogu proračuna za leto 2018 sredstva za športno infrastrukturo še povečali za dodatna 2 milijona evrov in na teh postavkah je ta nivo sredstev tudi ena najvišjih v zadnjih petih letih.

Če zaokrožim ta vsebinski pregled prioritet tega proračuna, je prav, da je na koncu še nekaj besed o samih investicijah. Za prihodnji dve leti se načrtujejo povečanja sredstev za investicije, predvsem iz integralnega proračuna, sredstva iz EU skladov gredo svojo pot, bomo tudi potem še natančno obrazložili, vendar kljub temu ne smemo pozabiti, da ko primerjamo investicije v preteklih dveh letih s pričakovanji v letu 2017 in 2018, ne smemo pozabiti, da sta bili leti 2014 in 2015 intenzivni leti, ko se je zaključevala prejšnja finančna perspektiva, v kateri smo samo v zadnjih dveh letih upravičene porabe porabili skoraj 45 % celotnih sredstev, ki so nam bila v celotnem programskem obdobju namenjena. Zato po našem mnenju ni prav primerjati celotnih investicijskih odhodkov in transferov leta 2014 s pričakovanji leta 2017. Veseli pa nas, da se sama integralna sredstva za investicije, sredstva, ki jih namenimo investicijam, v naslednjih dveh letih povišujejo. V letu 2014 so integralna sredstva, se pravi naša sredstva iz proračuna za investicije, znašala 346 milijonov evrov, za leto 2017 so planirana v višini 475 milijonov evrov in v letu 2018 511 milijonov evrov. Torej, poudarjam, integralna sredstva, namenjena investicijam v obeh proračunih iz integralnih sredstev, povišujemo in govorimo o povišanju v višini 346 milijonov glede na leto 2014 in 511 v letu 2018.

Morda bi bilo na tem mestu primerno spregovoriti še nekaj besed o primerjavi z letom 2013 in večkrat podano trditvijo, da danes Vlada razpolaga z eno milijardo evrov več prihodkov. Številke pokažejo konkretno situacijo. V letu 2013 se je državni proračun zaključil z deficitom v višini 1,5 milijarde evrov in ob 7,7 milijardnih prihodkih in 9,3 milijardnih odhodkov je deficit predstavljal 4,3 % BDP. Vlada je za leto 2016 sprejela proračun, kjer se je zavezala, da bo deficit državnega proračuna znižala na nekaj manj kot 840 milijonov evrov oziroma 2,1 % BDP, kar predstavlja za 695 milijonov evrov nižji deficit od tistega v letu 2013 in ob 8,7 milijardah evrov prihodkov in 9,5 milijard evrov odhodkov Vlada Republike Slovenije tako sledi postopni

konsolidaciji javnih financ in približevanju srednjeročnemu cilju tudi v tem strukturnem smislu.

Za leto 2017 je predviden primanjkljaj v višini 681 milijonov evrov in za leto 2018 305 milijonov evrov. Bistvo teh števil je, da je morala Vlada za doseg tega cilja v letih 2015 in 2016 nuditi preudarno politiko javnofinančnih odhodkov, saj se ta primanjkljaj ni znižal kar tako, sam od sebe, in večji del teh višjih prihodkov je šlo tudi za pokrivanje tega deficita in stroškov obresti, za katera moramo sredstva za obresti, dodatno zagotavljati za servisiranje javnega dolga zaradi že znanih ukrepov, ki so bili izvedeni konec leta 2013.

Še nekaj o novem programskem obdobju, ki je namenjeno sofinanciranju vsebinskih projektov z jasno opredeljeno strategijo, konkretnimi cilji in učinki, ki povečujejo konkurenčnost ter zagotavljajo kakovostna in dolgoročna delovna mesta. V letih 2017 in 2018 bo več kot ena milijarda sredstev iz kohezijskih in strukturnih skladov namenjena predvsem financiranju programov in projektov na naslednjih področjih: raziskave, inovacije in tehnološki razvoj, zagotavljanje dinamičnega in konkurenčnega podjetništva, izboljšanje stanja okolja in biotske raznovrstnosti ter trajnostne rabe in proizvodnje energije ter pametnih omrežij. Nadalje sledi financiranje programov na področju spodbud zaposlovanja, socialne vključenosti ter vseživljenjskega učenja in usposabljanja, kot sem rekla, dobra milijarda sredstev za financiranje projektov, ki so sofinancirani tudi iz kohezijskih in strukturnih skladov. Na osnovi tega gredo naša pričakovanja do Vlade oziroma do posameznih ministrov k še bolj učinkovitemu koriščenju, in sicer v primerjavi s preteklim obdobjem 20 % nižjega, a še vedno pomembnega 3,2 milijarde evrov velikega obsega sredstev iz evropske finančne perspektive, iz katerega bi morala država v naslednjih dveh letih počrpati več kot milijardo evrov evropskih sredstev. Generalno se znižujejo sredstva iz kohezijskih in strukturnih skladov v primerjavi s preteklim programskim obdobjem za milijardo evrov, zato tudi ni popolnoma primerljiva primerjava z investicijami preteklih let. Pa če počasi zaključim.

Republika Slovenija ima danes prvič po letu 2008 javnofinančno suverenost, izboljšujejo se razmere na trgu dela, število brezposelnih se je v letošnjem letu spustilo pod mejo 100 tisoč, gospodarska rast je konstantna, krepi se tudi zasebna potrošnja in izvoz. Slovenijo smo nekako rešili iz števil, ki niso bile ugodne, danes tudi ustvarjamo varovalke, ki bodo preprečile ponovitev velikega minusa, ki je nastal izključno na račun ljudi.

Dovolite, da se na tej točki dotaknem tudi Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v letu 2017, kateri se še usklajuje s sindikati. Želimo si in apeliramo na vse strani, da se proces nadaljuje s pričakovanim končnim uspešnim odgovorom. Verjamemo, da je s

sodelovalnim pristopom mogoče doseči pravo pot na eni strani med neizogibnimi ukrepi in na drugi strani zahtevami sindikatov, seveda upoštevajoč realne javnofinančne okvire, ki pa so sedaj poznani že vsem. Teh dejstev ni mogoče spreminjati, če pa, se moramo resno vprašati, na kateri oziroma čigav račun.

Tako ocenjujemo, da sta proračuna 2017 in 2018 odraz pravih usmeritev dela Vlade ter zagotovilo za zdrave javne finance in stabilnost države. Iz vsega navedenega v Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da predlog obravnavanega proračuna za naslednji dve leti predstavlja ustrezno finančno podlago za prihajajoče programske usmeritve države, zato ga bomo v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Ban.

Nadaljujemo s stališčem Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Danes, po nekajmesečnih razpravah, finaliziramo našo razpravo o proračunu za leto 2017 in leto 2018 ter odločali bomo o tem, kakšna je ekonomska, finančna, socialna, gospodarska politika, tudi razvojna politika te vlade in s tem bodo te politike postale tudi politike te države. Moram reči, da sem nekoliko razočaran ali pa precej razočaran nad ambicioznostjo pripravljenih proračunov, ambicioznostjo predvsem v smislu, kaj Slovenija zmore. Mislim, da Slovenija zmore veliko več in proračun, ki odraža vizijo, ki odraža strategijo, ki odraža cilje te vlade, bi moral biti drugačen oziroma oba proračuna, za 2017 in 2018, bi morala biti drugačna, če ne drugega, ambicioznejša. Temeljiti bi morala tudi na dejanskih ukrepih Vlade, na tistem, kar nekateri rečete strukturne reforme. Dejansko pa bi morali temeljiti na ukrepih, ki bi imeli za cilj izboljšanje blaginje ljudi. Izboljšanje blaginje ljudi in blaginje ljudi se moramo zavedati, da ne ustvarja nobena vlada. Mit je to, da blaginjo ljudi ustvarja vlada, in mit je, da blaginjo ljudi ustvarja vlada Mira Cerarja. Vlade lahko ustvarijo izključno pogoje za gospodarstvo, za podjetništvo in s tem seveda tudi za večjo blaginjo. Zaradi tega je treba pogledati, kakšne pogoje ustvarja vlada Mira Cerarja za gospodarstvo in kakšne ustvarja že dve leti in kakšne naj bi ustvarila tudi v prihodnje.

Glede na to, da ni ukrepov, glede na to, da za temi številkami ne stojijo ukrepi, da niso pripravljene ukrepi, seveda teh pogojev ne spreminja, kaj šele da bi jih dejansko izboljševala. Zaradi tega so ti proračunu tudi z veliko napakami. Ni seveda samo pomembno,

koliko bo ta vlada s proračuni zagotovila za porabo, koliko več bo dobilo Ministrstvo za zdravje, koliko več bo dobilo Ministrstvo za gospodarstvo, ampak kako bodo ta sredstva ali ta denar dejansko porabljeni; učinkovito, gospodarno, manj učinkovito, manj gospodarno. Tukaj moramo priznati, kaj dejansko proračun pomeni; pomeni na eni strani prihodke, večino teh prihodkov dobimo z davki, in na drugi strani odhodke. Ker so odhodki še vedno večji kot prihodki, imamo zaradi tega primanjkljaj. Tukaj je veliko pozitivnih besed, kako se je ta primanjkljaj zmanjšal, vendar lahko dvomimo. Prvič lahko dvomimo zaradi tega, ker niso ustvarjeni zakonski pogoji za sprejem proračuna. Zakonski pogoji za sprejem proračuna niso ustvarjeni, zato ker enostavno niso upoštevane vse zakonske določbe, ki se nanašajo na proračun. Ena izmed teh zakonskih določb je tudi ta, da je fiskalni svet tisti, ki pripravlja oceno upoštevanja fiskalnih pravil na podlagi predloga državnega proračuna, predloga sprememb državnega proračuna oziroma rebalansa državnega proračuna, ki je predložen v sprejetje Državnemu zboru. To določa 2. člen Zakona o fiskalnem pravilu in tega zakona dejansko ta vlada ni upoštevala. Ni upoštevala tudi določbe, ki določa, da po predložitvi predloga državnega proračuna ali sprememb oziroma rebalansa državnega proračuna v sprejetje Državnemu zboru na podlagi konsolidiranih bilanc sektorja države, ki mu jih posreduje ministrstvo, pristojno za finance, Fiskalni svet pripravi oceno o vseh teh dokumentih. Tega danes nimamo in zato lahko temelji odločitev o teh proračunih na veri, ne pa na dejstvih, ne na faktih, ampak na veri. Tukaj lahko vsi poslanci in poslanke verjamete, da je ta proračun pripravljen v skladu s fiskalnim pravilom, da je pripravljen v skladu z ostalo zakonodajo in tako naprej. Ta proračun tudi nima vseh dokumentov, spremljajočih dokumentov, ki bi jih moral imeti v skladu z zakonom o javnih financah, o tem govori 13. člen Zakona o javnih financah, in tega dejansko ni. Ni dejansko vseh bilanc in iz tega zeva 300-milijonska luknja za javni sektor. 300-milijonska luknja je približno toliko, kolikor Slovenija manj plačuje za Nato, 300-milijonska luknja je, kot bi morala, je približno toliko, kot bi dejansko, če bi do nje prišlo, bi se dejansko primanjkljaj povečal na stanje, ki je bilo pred dvema letoma. In to je tisto, kar je nesprejemljivo. To je dejansko to, da enostavno bilance niso zaključene. Ker bilance niso zaključene in ker nimamo organa fiskalnega sveta, ki bi dejansko dal neko neodvisno oceno, imamo pravico dvomiti. In zaradi tega dejansko dvomimo v ta proračun. To so že neke institucionalne zahteve, ki jih imamo v naši državi in ki bi jih morali dejansko upoštevati.

Če gremo še na vsebinske zadeve. Tudi nimamo konsolidirane bilance celotnega javnega sektorja. Tukaj nimamo bilance Zavoda za zdravstveno zavarovanje, nimamo bilance ZPIZ, nimamo bilance občin, skratka, tukaj gre dejansko za pomanjkljivost. To nalaga tudi

zakon o fiskalnem pravilu oziroma o fiskalnem svetu. Imamo negativno mnenje Državnega sveta glede proračuna za leto 2017 in 2018. Kot da ga ne priznamo, kot da ga ni, dejansko se ne omenja. Vendar proračun je zaradi tega pomanjkljiv, če želite, je tudi ranljiv.

Drugo, kar je prav tako napaka, dejansko nimamo strukturnega primanjkljaja in ocene strukturnega primanjkljaja. O tem so nekateri moji kolegi in kolegice že govorili, ampak tega dejansko ni in moralo bi dejansko biti. Ugotoviti bi morali, koliko primanjkljaja imamo, če vzamemo določene ciklične trende v gospodarstvu in družbi. Še več. Kakšna je bilanca stanja proračuna. Računsko sodišče ne more te bilance stanja dejansko oceniti. In o tem je izdalo poročilo. Z drugimi besedami, ker nimamo bilance stanje, to pomeni, da ne vemo, koliko imamo premoženja v državi, kako je ocenjeno, koliko ga imamo. Tukaj moram povedati, da je Računsko sodišče zavrnilo izrek mnenja, ker ni dokazov, ni podatkov o premoženju države. To se nanaša na terjatve, na naložbe, na osnovna sredstva, na poslovanja bank, na poslovanje zavarovalnic, torej tudi na vse lastniške deleže, ki jih ima država v finančnem sektorju.

In če ne veš, kaj imaš – in ta vlada ne ve, kaj ima, potem tudi zelo težko načrtuješ, kaj boš storil, kako boš storil, zakaj boš storil, in tudi zelo težko dejansko investiraš v karkoli, vključno v infrastrukturo, o kateri je bilo danes tudi že nekaj govora, v železniško infrastrukturo ali v katerokoli drugo, cestno infrastrukturo in tako naprej. Skratka, ne vemo pri čem smo. Ta vlada dejansko nima podatkov. To govori nadzorna inštitucija, to je Računsko sodišče.

Če verjamemo Vladi, ob tem da ni strukturnega primanjkljaja, potem lahko rečemo, da je vsekakor pozitivno, da imamo manjši primanjkljaj, na drugi strani pa raste zadolžitev. Ta zadolžitev se je povečala za približno 22 milijard od leta 2008 naprej. Se pravi, v zadnjih osmih letih se je povečala za 22 milijard. In nimamo razdolževanja, nimamo programa razdolževanja, ker se v bistvu ta zadolžitev še povečuje. Zaradi tega je zelo težko govoriti tudi Vladi, ministrica za finance je govorila o ekonomski suverenosti, o finančni suverenosti. Ni je. Mi smo dolžni še vedno 83 % BDP, za to plačujemo še vedno milijardo obresti, čeprav se te obresti zmanjšujejo, ampak temu je dejansko tako. Zaradi tega so ti okviri, o katerem govorimo, nerealni. Upravičeno menimo, da so ti okviri, o katerih govorimo, nerealni. Na eni strani nimamo pokrite luknje, 300- milijonske luknje za plače javnega sektorja, na drugi strani imamo zadolžitev, težko govorimo o tovrstni ekonomski in finančni suverenosti, na tretji strani nimamo ocene dejanskega stanja, kar nam govori Računsko sodišče. Zaradi tega se bojim, da je precej stvari narejenih bolj na pamet, vsaj teh, ki se na to nanašajo.

Nekoliko manj na pamet so narejeni prihodki in odhodki državnega proračuna.

Ampak preden o tem, je treba povedati še o teh kazalcih, ki kažejo neko napredovanje Slovenije in tudi večina vas tako meni. Eden izmed kazalcev, ne bom rekel edini in sploh, da je edini zveličaven, je gospodarska rast oziroma rast BDP. Tukaj moramo reči, da rast BDP ne ustvarja ta vlada, niti je ni prejšnja vlada, ampak ustvarja pogoje, zato da gospodarstvo lahko doseže rast. In s tem seveda tudi večjo blaginjo. Tukaj se spet pojavi vprašanje, ali s samo rastjo BDP dosežemo tudi to blaginjo. Zaradi tega ponavljanje podatkov o gospodarski rasti ni zveličavno, predvsem pa ni to rezultat te vlade.

Ko govorimo o nezaposlenosti, ja, statistični podatki tako kažejo. Vendar treba je zraven dati še 20 tisoč zaposlenih v Avstriji in treba je dodati še 10 tisoč ljudi, ki se vsako leto izseli iz Slovenije. Na koncu bomo imeli nezaposlenost nič, še posebej, če bo prišlo do tovrstnih izselitev še v večjem številu. In to je nevarno. In to je slabo.

Če govorimo o prihodkih in odhodkih, potem je treba na drugi strani tudi povedati, da ti prihodki temeljijo na davkih. Ta vlada pa je nekaj naredila in s tem poslabšala pogoje. V zadnjih dveh je zvišala davke. Najprej je zvišala dohodnino, s tem da je odpravila prilagajanje lestvice in zneskov in razredov tekoči inflaciji. Kakorkoli je inflacija majhna, lahko je celo negativna, v letih se nabere, in s tem je prihranila, tako je sama rekla, 30 milijonov. Drugo, dokončno je uzakonila, če želite zacementirala, Državni zbor seveda lahko to popravi, vendar tukaj jaz mislim, da ni neke velike želje po tem, da bi se spremenila stopnja davka na dodano vrednost. Stopnja davka na dodano vrednost je bila povišana za dve odstotni točki v času največje krize. Začasno. Ta vlada je to naredila za stalno in s tem trgovci, proizvajalci in tako naprej, vsi, ki so v tej verigi, prenašajo ta davek na končnega potrošnika. Ta končni potrošnik pa je državljan in državljanica in plača zaradi tega več davka, ko kupi blago ali storitev. To je popolno, a jasno. Nepotrebno. Jaz mislim, da je nepotrebno, da se je stopnja davka na dodano vrednost dokončno povečala na 22 %. Na eni strani je sicer naredila majhne popravke na dohodnini ta vlada, na drugi strani pa je povečala davek od dohodkov pravnih oseb s 17 % na 19 %. Pustimo tukaj morda tistih 10 ali 20 ali 30 milijonov, ki jih bo zaradi tega več, pogledajte, kakšen signal daje ta vlada investitorjem. Tukaj je pomemben signal investitorjem, tujim investitorjem in domačim investitorjem. Tukaj je signal, kako bo vlada pripravila pogoje za te investitorje, za te gospodarstvenike, za te podjetnike. Slabe pogoje bo pripravila, in to je ta težava. Zelo, zelo slabe pogoje bo pripravila in zaradi tega je to slab signal. Zato je Slovenija ena izmed držav na repu po neposrednih tujih vlaganjih. Še več. Vlagatelji zapuščajo Slovenijo in gredo v druge države, gredo na Hrvaško, gredo na Češko, Slovaško in tako naprej. Znani so primeri velikih gospodarskih družb, ki odhajajo. Če želi minister

za gospodarstvo ustvariti neko cono, kjer bo ustvaril oziroma kjer ne bo on ustvaril, ampak bo on ustvaril pogoje za to, da bodo prišli tuji vlagatelji, hkrati pa ta isti minister, ne vem sicer kako glasuje ali ne glasuje, ampak vlada, v kateri on sedi, poveča stopnjo davka za dve odstotni točki s 17 % na 19 %, je to slab signal za tuje investitorje. Prvič, ker se je davek povečal, in drugič, ker se davčni sistem spreminja in ni stabilen. Seveda to kratkoročno lahko pomeni nekaj več denarja, dolgoročno pa ne, ker se poslabšujejo pogoji za gospodarjenje, za podjetništvo in zaradi tega v končni fazi ne bo več denarja.

Nespametna je, če govorimo zdaj o prihodkih, tudi politika na področju trošarin. Predvsem naftnih trošarin. Poglejte jaz upam, da se je minister že odločil ali ta vlada da se je že odločila, ali bomo imeli fiksne cene, zagarantirane cene, spreminjajoče se cene, ceno nafte oziroma ceno bencina na enem bencinskem servisu, drugo na drugem, odvisno, ali bo na avtocesti ali bo na lokalni cesti ... Vendar, prosim, pojdite na spletne strani, v Avstriji je cena bencina nižja približno za 20 centov po litru. In to stalno. Ne glede na to, kaj mi tukaj ustvarjamo, ustvarjamo pa dejansko pogoje za dve domači podjetji, za katera lahko rečem, da sta vsaj v duopolnem položaju, če ne bom rekel, da sta v monopolnem položaju. Zaradi tega dobivamo manj trošarin in zaradi tega imamo tukaj dejansko še rezerve za trošarine. Če govorimo o prihodkih, govorimo na eni strani o davkih, in če govorimo o davkih, potem lahko ugotovimo, da se davki povečujejo, da davčni sistem ni stabilen in da se zaradi tega dejansko pogoji za gospodarstvo, pogoji za podjetnike slabšajo, vsekakor pa ne izboljšujejo. Tako da tukaj je zdaj to vprašanje, kaj dejansko lahko naredimo. Kratkoročno pa glede na stanje, ko smo bili v krizi, lahko rečemo naslednje, in sicer da so prihodki od davkov večji, kot je bilo že rečeno, za 800 milijonov oziroma če vzamemo še ostale prihodke, za milijardo evrov.

Ampak tukaj je zdaj vprašanje, ne samo kako se denar prerazporedi za blagostanje ljudi, ampak je tudi vprašanje, kako učinkovito in kako gospodarno in koliko smo tukaj dejansko socialna država. Če od tega denarja milijardo evrov, damo 7 evrov na povprečno pokojnino na mesec, ob tem da so te pokojnine realno zaostajale, potem jaz mislim, da je tukaj treba postaviti vprašanje glede socialne politike, kakšno socialno politiko vodi ta vlada.

Pojnina ni socialni inštrument, pojnina temelji na zasluženem delu. Če ta vlada, ta koalicija, tudi s stranko, za katero sami večkrat rečejo, upokojenska stranka, čeprav pravijo tudi, da ni to, je zadovoljna s takšnim izkupičkom, potem lahko rečem, da so zelo skromni do svojih upokojencev, milo rečeno. Zelo zelo skromni. Lahko si preračunajo, kaj to dejansko pomeni, lahko jim tudi povem, da je v proračunu postavka 300 milijonov, za katero se

ne ve, kam bo šla. Teh 300 milijonov so različne dokapitalizacije. Koga bo država dokapitalizirala v tem proračunu, ni jasno. Ampak teh 300 milijonov je v zraku. Ali bodo to spet banke, ali bodo to zavarovalnice, ali bodo to energetska podjetja in tako naprej – tukaj je 300 milijonov.

300 milijonov na eni strani za dokapitalizacijo državnega premoženja, za katerega mimogrede velja, da ga imamo največ glede na bruto družbeni proizvod, na drugi strani pa 7 evrov na mesec na povprečno pokojnino, je velika razlika. Jaz mislim, da tukaj bi bilo treba narediti kakšno korekcijo v zvezi s tem. Ampak če ta koalicija tako misli, potem opozicija, razen da da amandmaja, težko še kaj več naredi, in da se o tem dejansko glasuje.

Ti ukrepi, ki danes veljajo na področju pokojnin, so bili narejeni leta 2012, 2013 tudi še deloma v letu 2014, ko je bila največja finančna kriza. Ampak Cerarjeva vlada pravi, da te finančne krize ni več. In dejansko je ni in dejansko bi s tem proračunom lahko pokazali tudi na investicijskem področju, da Slovenija zmore več. Več bi tudi zmogla, če bi bilo boljše upravljanje z državnim premoženjem. Več bi zmogla, če se ne bi vlada dejansko odpovedala prihodkom od DUTB. DUTB je bil ustanovljen zato, da povrne tisti dokapitalizacijski denar, ki so ga davkoplačevalci dali banki ob krizi. In da se povrne. Vendar vlada se je tukaj, tako sem tudi razumel ministrico, odpovedala sprotne dotoku denarja od prodaj DTUB. Drugo je seveda tudi SDH in koliko dividend dobi od Slovenskega državnega holdinga, ki upravlja s premoženjem. Jaz mislim, da premalo, tudi glede na same načrte, ki jih ima SDH zapisane v svojih dokumentih, bi donos na kapital moral biti dejansko večji. Ker se upravlja s tem premoženjem slabše, je donos manjši, ker je donos manjši, je treba pokriti primanjkljaj. In primanjkljaj se najlažje pokrije z dvigom davkov. Najlažje se to naredi.

Lahko vam tudi povem, s katerim davkom se najlažje pridobi več prihodkov. Z davkom na dodano vrednost pa z davkom na plače. To so zaenkrat v državi najbolj stabilne kategorije in najlažje se je uvesti na plače ali na potrošnike. Nekoliko več truda, ki bi ga pričakoval od vlade Mira Cerarja, pa zahteva upravljanje, pa zahteva vodenje, pa zahteva tudi to, da se v teh družbah vlada kot skupščina teh družb enostavno angažira. Ne pa da pusti eno družbo brez vseh članov nadzornega sveta, drugo družbo enostavno brez predsednika upravnega odbora ali pa je zdaj ta v odstopu ali ni v odstopu, kakorkoli že. Ampak tukaj vlada ne naredi zadosti ali pa naredi premalo ali pa skoraj ne naredi nič. In enostavno prepusti 12 milijard premoženja ali 10 milijard premoženja, kakorkoli ga že vrednotite, nepopolnim organom upravljanja in nepopolnim organom vodenja. To ni dobro in zaradi tega je manj prihodkov.

Če smo pri plačah in pri tem, čemu bo vlada tudi več denarja namenila, je bilo večkrat omenjeno zdravje. Tudi nekateri moji predhodniki so

govorili o tem, koliko 10, 100 milijonov bo šlo več Ministrstvu za zdravje. Pa koliko 10 in več milijonov bo šlo več na drugo ministrstvo. S tem niste naredili še nič. To, da podpišete ček oziroma nakazilo z Ministrstva za finance na račun, podračun nekega ministrstva, niste naredili nič. Zaradi tega ne bo večje blaginje, zaradi tega ne bo večje kvalitete storitev, ki jih upravičeno pričakujejo državljani in državljanke. Upravičeno jih pričakujejo. S tem ne bodo krajše čakalne vrste, s tem ne bo boljših storitev v zdravstvu, s tem ne bo boljše opreme. Tukaj so tudi še zelo veliko zaloge na področju nakupa opreme, ker se enostavno ta oprema, kot je bilo tudi že ugotovljeno v tem državnem zboru, preplačuje. Z drugimi besedami, s tem da imate milijardo več denarja in ga boste razporejali po ministrstvih, ne boste nič naredili, ker ta denar bo šel v neproduktivne namene in državljani in državljanke ne bodo od tega imeli nič in ne bodo dobili nič. Po čem se to vidi? Ja, vidi se po tem, da dejansko ni nobenih ukrepov, ni nobenih ukrepov na področju zdravja. Vi mene lahko prepričujete, da to pa ni Ministrstvo za zdravje, ampak je to Zavod za zdravstveno zavarovanje in tako naprej, ki je odgovorno za čakalne dobe, kot je bilo rečeno na enem izmed odborov. Čakajte, Ministrstvo za finance postavi svet Zavoda za zdravstveno zavarovanje, pa ministrstvo da soglasje za direktorja in tako naprej. S tega zornega kota sam višek denarja in sama nakazila brez programov ali pa, nekateri rečejo, brez strukturnih reform ne pomeni nič. Ker ne pomeni nič, se tudi samo po sebi ne bo nič zgodilo, ker tukaj je pa treba dejansko nekaj narediti in tukaj je pa dejansko treba narediti tisto, da bodo državljani in državljanke od tega dejansko tudi nekaj imeli.

Potem imamo tukaj črpanje evropskih sredstev. To tekoče črpanje, pustimo mi preteklo, takrat smo naredili napake, ampak hvala bogu smo te napake popravili v letih 2014 in 2015. Pri tem črpanju evropskih sredstev pa ponovno delamo iste napake. Vprašanje je, če bomo imeli toliko sreče kot v letih 2014 in 2015, da bomo dejansko to lahko tudi popravili. Ampak mi tukaj zamujamo, ne zamujajo projekti občin, zamuja Vlada, ker se dejansko z Evropsko komisijo ne uskladi, ker ne pripravi ustrezne dokumentacije, ker ne pripravi ustreznih papirjev. In tukaj, se opravičujem, je zelo velika težava. Tisto, kar naj bi bilo zelo dobro po mnenju predstavnikov Vlade, so investicije. 2,2 milijarde bomo dali za investicije. Gospe in gospodje, jaz predlagam, da se tukaj malo loči vzdrževanje, tekoče investicije. In rad bi opozoril še na nekaj, da ta vlada napačno, lahko rečem tudi nestrokovno, načrtuje investicije. Na to je opozorilo tudi Računsko sodišče. To se je zgodilo tudi že v preteklosti, ampak tudi tukaj prihaja do tega, da se najprej načrtujejo investicije, potem se pa spremenijo proračunske postavke in gre ta denar v tekočo porabo. To se je že dogajalo in na to je bilo že opozorjeno. In še enkrat, te investicije, ki so dejansko

določene, so nestvarne. Sami ste to ugotovili. Sedaj imate družbo, ki bo delala drugi tir, dajali boste denar, da bo delala analize na analizo. Vse te analize so bile že narejene leta 2007 pa leta 2008. Poglejte si dokumente, že vse je bilo narejeno. Mednarodne inštitucije so ugotovljale in ugotovile ekonomičnost, finančno uspešnost drugega tira. O tem ne bi sedaj govoril, ker to ni predmet, ampak ta investicija, kot je sedaj zastavljena, je nerealna. Od teh investicij kaj dosti ne bo, to tudi kaže, ker imamo zelo malo tujih investicij in tudi domačih investicij.

Ob koncu bi rad opozoril še na eno zadevo, in sicer na to, da nas Računsko sodišče neprestano opozarja na to, da Vlada dela ponavljajoče se napake pri izkazovanju prihodkov in odhodkov. Računsko sodišče tudi opozarja na kršenje predpisov pri izvajanju proračunov, zato poziva Vlado, da odpravi ugotovljene napake in da dejansko udejanji že dlje časa obljubljeni nujno potrebne sistemske predpise, kot so Zakon o javnih financah in Zakon o računovodstvu. Računsko sodišče to dela vsako leto in vsako leto izda isto poročilo ali pa podobno poročilo. Ker izda podobno poročilo, dejansko to pomeni, da Vlada tukaj nič ne naredi. Ampak to že deset let. Pet let, deset let. Vlada tega enostavno ne upošteva. Sedaj jaz to govorim za nazaj, pa glejte, jaz verjamem, da je to isto tudi v tem proračunu, in da se bo na isti način dejansko tudi izvedlo. In da obljubljenih predpisov, kot sta Zakon o javnih financah in Zakon o računovodstvu še nekaj časa dejansko ne bo. Zaradi tega tudi ne bo kvalitetnejšega izvajanja proračunov na tem področju.

Daleč smo tudi od tistega, kar je bilo včasih govora, to je od programskega proračuna. Daleč smo od tega in daleč smo od tega, da bi sledili vsem odhodkom glede programskega proračuna. V Slovenski demokratični stranki takšnega proračuna ne bomo podprli, ne bomo glasovali za. Ta proračun ima preveč napak. Ta proračun ni pripravljen razvojno in ni pripravljen tako, da bi ljudje dejansko imeli pogoje za večjo blaginjo. Je tudi premalo ambiciozen, preveč denarja gre za tekoče zadeve, premalo denarja gre za investicije, premalo denarja gre tudi za ustvarjanje boljših pogojev. Ne glede na povprečja, o katerih je bilo tudi govora tukaj, se pravi zaostanka za povprečjem v Evropski uniji, želim povedati, da nas prehitevajo države, pred katerimi smo bili v preteklosti zelo daleč naprej. In te države nas dohitevajo in prehitevajo po razvoju, po blaginji in tudi po odprtosti za investiranje, po ambicioznosti. S tega zornega kota se tam tudi spreminjajo pogoji za boljše gospodarjenje, za boljše ustvarjanje, za boljše življenje. To je žalostno.

Ta proračun je v tem pogledu neambicioznosti dejansko žalosten, zato ga v Slovenski demokratični stranki tudi ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Šircelj.

Končali smo s skupno uvodno predstavitvijo ter predstavitvijo stališč poslanskih skupin k Predlogu sprememb proračuna in k Dopolnjenemu predlogu proračuna. Prehajamo na razpravo o vsakem predlogu akta posebej.

Nadaljujemo s 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017.

Prehajamo na razpravo o predlogu sprememb proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih predloga sprememb proračuna in vloženi amandmajih. Kot posamezni del se šteje splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov.

Prehajamo na obravnavo splošnega dela predloga sprememb proračuna.

Prosim za prijavo. Prijava poteka.

Mag. Matej Tonin je prvi razpravljavec, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dober dan. Drage poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Ko govorimo o proračunskih dokumentih, vedno govorimo o viziji vlade, kaj si vlada želi storiti v prihodnosti. Prav v proračunu se to najbolj izrazito kaže in ni se mogoče slepiti in ni mogoče teh sledi zabrisati. Žal je resnica ta, da nam ta proračun za leto 2017 in tudi tisti kasneje za 2018 ne pove kaj veliko, ne pove tega, da se bo vlada lotila kakršnekoli resne reforme, ampak govori zgolj o tem, da bo poskušala ta mandat v okviru danih možnosti, brez kakršnihkoli resnih prilagoditev pripeljati do konca.

V tem delu se je treba strinjati s tistimi, ki so govorili, da ta proračun ni ambiciozen. Pa da ne bo kdo rekel, da se dotikam zgolj splošnih krilatic, če se resnično poskušamo osredotočiti na bistvene zadeve, na takšne zadeve, ki pri proračunu predstavljajo vsaj desetino proračuna. Da se ne torej ne ukvarjamo z otrobi, če smem zelo trdo povedati, ampak da se osredotočimo na bistvene stvari, na tiste zadeve, ki imajo milijardne posledice. Transfer v pokojninsko blagajno bom izpostavil in obresti, ki jih plačujemo. Če ta država potroši ali pa zapravi skoraj 10 milijard evrov, je transfer v pokojninsko blagajno velik v letu 2017 1,3 milijarde. Gre za velik znesek. Če od tukaj naprej še kdo lahko govori, da je naša pokojninska blagajna vzdržna, enostavno laže. Če bi bila naša pokojninska blagajna vzdržna, teh 1,3 milijarde evrov iz proračuna ne bi bilo treba nameniti v pokojninsko blagajno. Tako bi lahko iz te 1,3 milijarde zagotovo dokončali drugi tir, to zagotovo, tudi če še vračunate še ne vemo kolikšno količino korupcije noter, bi lahko drugi tir delali vsako leto. Gre torej za izjemno številko. Če kaj, potem bi od te vlade pričakoval, da bi bila ena od temeljnih zadev, ki bi se jo lotila v tem mandatu, ko je imela priložnost, tudi pokojninska reforma. Uspešni in zgledni evropski premierji so se prilagoditev družbenih sistemov, med katere zagotovo spada tudi pokojninska reforma, lotili v času dobrih krav. Da

ne bom izpostavil kakšnega konservativca, se bom dotaknil gospoda Schröderja, ki je bil socialist v Nemčiji in je v času gospodarske rasti prilagodil marsikateri nemški družbeni sistem zaradi tega, da je Nemčija pričakala bolj pripravljena to krizo. Vaša vlada, ki se sicer izgovarja na to, da smo v času gospodarske rasti, teh sprememb enostavno ne dela. In kaj se bo zgodilo? Ko bo prišla naslednja kriza, bo Slovenija tam, kjer je bila pred krizo. Prejšnji teden sem bil v Bruslju in sem se kar nekaj časa pogovarjal z irskim kolegom iz stranke Fine Gael, torej s konservativcem, vodjem poslanske skupine in sva malo pretresala to gospodarsko situacijo v Sloveniji in na Irskem. Ugotovila sva, da je gospodarska rast, čez palec rečeno, približno enaka v obeh dveh državah. S to razliko, da če gledamo, kako smo do tega prišli, da Irca so šli v času krize po poceni denar do trojke, s poceni denarjem so se lotili resnih reform in sprememb, prilagodili svoje sisteme in danes se že kažejo rezultati in imajo gospodarsko rast. Mi smo pa dejali, mi smo sami sebi gospodar, mi denarja trojke nočemo in smo šli po drag denar na trg, ki ga bomo še dolgo časa plačevali, ampak resnih prilagoditev in sprememb pa nismo naredili. Sedaj sem spet pri dragem denarju. Za obresti, na primer, bo šlo v proračunu v letu 2017 988 milijonov.

V tem parlamentu smo se velikokrat pregovarjali, bom rekel rajši, pogovarjali glede našega zunanega dolga, pa kdo je za to bolj kriv, pa kdo je za to bolj zadolžen, v navednicah, ampak statistika in številke so pa neizprosne. Do leta 2008 je bil ta dolg države pri 22,5 % BDP, kar je pomenilo okoli 8 milijard evrov. Danes je pa preko 80 % BDP in tam okoli 30 milijard evrov. Ti dolgovi, ki so vsaj v trendu veliki, nam povzročajo praktično stroškov za desetino proračuna. In spet se lahko vprašamo, kaj vse bi s to desetino lahko postorili in naredili. Najbrž kar precej bolnišnic, šol, najbrž bi lahko investirali v zdravstveni sistem, da se nam ne bi dogajalo to, kar se nam dogaja sedaj. Imeli bi izjemno možnosti in priložnosti. Samo Slovenija ali vsa naša dosedanja zgodovina je bila vedno taka, da smo vedno izbirali lažjo pot. In to se nam bo nekoč hudo maščevalo. Vedno smo izbirali tisto najlažjo pot, oditi po denar, kupiti socialni mir in problem rešiti za dve leti, morda tri leta. Ampak dolgoročno s tem mi ne rešujemo naših problemov. Poslanica Bratuškova je prej v grafih, se je lepo potrudila, marsikaj prikazala. Ena izmed stvari, ki jih je pokazala, je tudi, kako so se sedaj v tem času nekoliko boljše gospodarske rasti tudi prilivi v proračun povečali. Tudi s tega naslova bi bilo za pričakovati, da ko že imamo nekoliko višje prilive v proračun, da bi pa res poskušali zmanjševati zadolženost in predvsem prilagajati tiste družbene sisteme, tukaj še enkrat izpostavljam pokojninski sistem, ki nam kar požrejo, v navednicah, velik del našega proračuna.

Jaz bi šel sedaj lahko v vse detajle spet, kdo je za to odgovoren, da še vedno

nimamo pokojninske reforme, pa tukaj bi lahko marsikaj o kolegih iz Desusa povedal. Pa mislim, da je škoda izgubljati besed, ker tudi statistika tukaj govori za sebe. Odkar je Desus v koalicijah, pokojnine, žal, realno padajo. Tega si nisem jaz izmislil, ampak so to statistični podatki. Odgovor kolegov iz Desusa bo seveda, »kaj, če ne bi bilo nas, bi pokojnine še bolj padle«. Kaj bi bilo, če bi bilo ... Ampak poglejte, tudi jaz imam doma dva starša, ki sta tik pred upokojitvijo, in kadarkoli pri nedeljskem kosilu odpremo to temo, jo lahko zelo hitro zaključimo, ker je to za tiste, ki so tik pred upokojitvijo, precej neprijetna tema. Jima pa vedno znova govorim, da pokojninska reforma je najbolj v interesu ljudi, ki so tik pred upokojitvijo oziroma aktualnih upokojujencev, ker če se pokojninska reforma ne bo zgodila, potem bodo pokojnine realno še naprej padale. Že danes so mizerne in če ne bomo nič v zvezi s pokojninsko reformo postorili, potem bodo te pokojnine še nižje in tisti, ki so tik pred upokojitvijo, če ta naš pokojninski sistem ne bo bolj vzdržan, pomeni, da bodo pokojnine še nižje. Sedaj se je to reševalo z izplačili iz državnega proračuna pa z nižanjem odmernega odstotka, ampak v nedogled to ne bo šlo. Jaz, ki to temo danes odpiram in ki o teh stvareh govorim, sem zelo nepopularen in nepriljubljen. Tudi kakšnim iz moje stranke ni prav, pravijo, da o pokojninski reformi pa ni najbolje govoriti, tu ne moreš dobiti kaj veliko političnih točk, tukaj je bolj taktika Desusa, ki pravijo, da pokojninska reforma ni potrebna, ker ljudje si pod pokojninsko reformo vedno predstavljajo, da je treba delati dlje. Ampak žal smo prišli z državo v situacijo, da bo treba začeti govoriti resnico, tudi če bo ta resnica neprijetna. Sedaj bo ta koalicija očitno se zdi svoj mandat dokončala, morda se bo zgodilo še kakšno presenečenje tik pred volitvam, da bo kakšen koalicijski partner zaradi potencialnega dobrega rezultata predčasno izskočil iz koalicije in bomo imeli manjšinsko vlado, to je pač vaša stvar, jaz se v te stvari ne bom spuščal, ampak hočem povedati, da ta dva proračuna za leti 2017 in 2018, ki ju bomo obravnavali, kažeta na to, da bo vladna koalicija ohranjala status quo. Potem bo prišlo leto 2018 in bog pomagaj tistemu, ki bo vlado prevzel leta 2018. Takrat bodo hude težave. Jaz mislim, da bodo ti dobri časi, kot so sedaj, nekoliko popustili, se bodo pa začeli prvi dnevi ali pa, če hočete, prva leta naše velike demografske krize. Tudi to je eno izmed vprašanj, s katerim se nihče ne ukvarja, da nam v prihodnjih desetih letih grozi marsikaj ali pa se nam obetajo velike spremembe na področju demografije. Pa spet se tega jaz nisem izmislil, to so spet podatki statističnega urada. Statistika je na srečo precej eksaktna znanost, ampak od prihodnjih desetih letih se bo v Sloveniji število prebivalcev, ki so starejši od 60 let, povečalo za 100 tisoč. In to bo pa res enormni pritisk na pokojninsko in zdravstveno blagajno. Zato pravim, da tisti, ki bo prišel na oblast ali pa v vlado leta 2018, bo en velik revež. Zaradi tega da imate vi sedaj vse v

redu in da izgleda, da je vse super, ne delate nobenih resnih sprememb naših sistemov, boste pač pripeljali zadevo do 2018 naprej.

Če sem govoril o pokojninski reformi in tudi o velikih stroških za obresti, je pa treba izpostaviti še eno zadevo. To pa je črpanje evropskih sredstev. Praktično evropska sredstva so edini resni vir investicij v tej državi. V preteklih dneh smo na naše klopi dobili poročilo, kako se črpa evropski denar v perspektivi 2014–2020. Ali veste, koliko smo počrpali do sedaj? Nič. 2014, 2015, 2016. Tri leta te obstoječe perspektive in počrpanega nič. Zakaj vam to govorim? Zaradi tega ker se mi zdi črpanje evropskih sredstev velik ali pa pomemben vir tudi gospodarske rasti. Dajmo se spomniti, kaj se je dogajalo ob zaključevanju finančne perspektive 2007–2013. Projekti so se na polno pripravljali, bilo jih je celo več kot pa razpoložljivega denarja. Po pravilih, ki veljajo, je bilo treba projekte do 2015 zaključiti. In prav v teh letih 2013, 2014, 2015 ali pa še danes, če gledate mojo domačo občino Kamnik, še danes so odprta gradbišča, kjer gradimo določeno infrastrukturo iz tega evropskega denarja. In vse to je pomagalo zagnati tudi gradbeni sektor, je pomagalo obrniti naša gospodarska kolesa, in človek bi pričakoval, da bi s tisto vnemo, kot smo zaključevali prejšnjo finančno perspektivo, nadaljevali tudi z novo.

Ampak ko greš gledat detajle, veste, kaj je žalostno? Da imamo na razpolago 3 milijarde evrov evropskega denarja, pravite, da ga v proračunu ni, ampak tega denarja 3 milijarde, to je 3 tisoč milijonov evrov, ne začnemo črpati. Črpamo pa jih ne zaradi tega, ker vlada ni pripravila tehničnih in administrativnih podlag za to črpanje. Poudarjam, ne zato ker ne bi imeli projektov, ampak ker birokracija v ozadju ni pripravila vseh podlag za črpanje. Da se ne spuščam še v zgodbe, da morda tudi prioritete in pa sedanji operativni programi niso najboljši, na to opozarjajo številni župani, da bi mogoče morali prioritete obrniti v kakšno drugo smer.

Kolega zadaj me opozarja, da čas neusmiljeno teče, res je, tako bom moral na tej točki zaključiti. Bi pa rekel samo naslednje. Imeli ste mnogo bolj ali pa imate še vedno mnogo boljše čase, kot jih je imela naša vlada. Če bi želeli resnično narediti nekaj velikega za Slovenijo, potem bi bilo treba ta čas izkoristiti za to, da začnete prilagajati naše družbene sisteme na jutri. Sem prepričan, da vam najbrž narod ne bi bil hvaležen, tako kot ni bil hvaležen tudi Schröderju. In najverjetneje ne bi ponovili še enega mandata, ampak bi pa za to državo naredili nekaj velikega. Tako pa ste se odločili, da greste po lažji poti, bomo pa videli, kako se bo vse to končalo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Tonin.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC):
Predsedujoči, hvala za besedo. Pozdravljene tudi kolegice in kolegi.

Jaz bom ponovila še enkrat, čeprav smo jih danes slišali že večkrat, ampak se mi zdi prav, da se nam to usede v ušesa, kakšne so trenutni statistični podatki. Slovensko gospodarstvo v obdobju od leta 2014 beleži stabilno rast, ki se bo po ocenah nadaljevala tudi v letih 2017, 2018. Gospodarska rast v letu 2015 je po oceni SURS dosegla 2,3 %, temeljila je res predvsem na izvozu, ki se je povečal za 5,6 %, medtem ko so investicije zrasle za 1 %. V letu 2015 lahko zaznamo tudi postopno okrevanje na trgu dela, kjer se je zaposlenost po večletnem obdobju padanja povečala za 1,1 %. Ta trend se nadaljuje tudi v leto 2016, ko je rast zaposlenosti ocenjen na 1,9 pri ocenjeni rasti BDP 2,3 %.

Pri pripravi državnega proračuna za leti 2017, 2018 je bilo treba upoštevati vse makroekonomske okvire predvsem iz jesenske napovedi Umarja s septembra leta 2016. Pa naj naštejemo še nekaj drugih statističnih podatkov, ki so, tako kot večkrat poudari gospa Bratušek, dejstvo. Investicije kot pomemben dejavnik domačega povpraševanja bodo v letu 2017 po napovedi beležile 6 %, v letu 2018 pa 5 % medletno povišanje. Zaradi izboljšanja splošne gospodarske klime in zaupanja potrošnikov so pričakovana ugodnejša gibanja tudi na strani zasebne potrošnje. Se pravi, ta gospodarska klima, kazalnik, ki razkriva razpoloženje v podjetjih in gospodinjstvih, se je v Sloveniji oktobra v primerjavi s septembrom izboljšal. Ne samo to, vrednost tega kazalnika je oktobra dosegla 7-odstotnih točk, s tem pa se je vrnila na raven, ki se je v slovenski statistiki nazadnje izmerila avgusta 2008. Kaj to pomeni? Jaz sem nasprotnega mnenja kot kolega pred menoj. Menim, da je politična stabilnost, ki jo predstavlja nova politika z vlado dr. Mira Cerarja, vnesla bistveno spremembo v slovenski prostor, ne samo politična stabilnost, ampak konsolidacija javnih financ pomeni bolj umirjeno okolje za bolj normalno delovanje tako gospodarstva kot tudi državljanov in državljanov. In to se mi zdi ključno in bistveno, čeprav nam tega nikoli ne boste pripisali. Pomembno se mi tudi zdi, da se gibanja v javnih finančah postopno izboljšujejo. Primanjkljaj sektorja država po metodi ESA leta 2010 se je s 5 % BDP v letu 2014 znižal v letu 2015 na 2,9 %, v 2016 pa je načrtovan 2,2-odstotni primanjkljaj BDP. Skladno s programom stabilnosti je načrtovan saldo sektorja v letu 2017 1,6 %, v letu 2018 pa 1 %. To so te številke, ki nam povedo, kam ves ta denar, ti dodatni prihodki gredo – za znižanje primanjkljaja sektorja država.

Pa mi dovolite, da preberem ,kaj se je zgodilo, ko je na oblast prišla bivša predsednica vlade. Ko je z optimizmom 20. marca 2013 prišla na oblast, izjava z 20. marca, ko je bila izvoljena za premierko v Državnem zboru, je napovedala konec varčevanja in s tem Slovenijo bo znova spremenila v državo, ki so jo finančni trgi

prepoznali kot izredno tvegano. Že prvi dan po govoru gospe Bratuškove o koncu varčevanja, se pravi 21. marca je bilo na Bloombergu objavljeno poročilo vplivne investicijske banke Nomura finančnim investitorjem, da bo nova proračunska politika Bratuškove zavrgla javnofinančno konsolidacijo, povečala bo državni dolg in spodbudila nadaljnje znižanje bonitetne ocene slovenske države. To pa pomeni, ko politik izjavi nekaj, kar lahko bistveno vpliva na finančne trge, kar pomeni vpliva na same obrestne mere in avtomatsko vpliva na proračun države. Če še enkrat na kratko povzamem. Slovenija je v torek na zasedanju Evroskupine v Bruslju dobila močno zaušnico, da mora hitreje ukrepati za odpravo presežnega javnofinančnega primanjkljaja. Ker vlada Bratuškove v rebalansu letošnjega proračuna močno povečuje luknjo v državni blagajni, se postavlja vprašanje, kaj je za gospodarstvo in prebivalstvo pomeni razsipniška politika Bratuškove. Si mogoče želimo to, si mogoče želimo povečati luknjo v proračunu in zopet in ponovno razburkati finančne trge, poslabšati bonitetne ocene? Veste, dobra bonitetna ocena ne pride kar tako. Dobra bonitetna ocena mednarodnih inštitucij pride s pametno, s preračunljivo in z dobro, načrtno proračunsko politiko in s finančno konsolidacijo. To pomeni okrevanje. In to ne pomeni, da lahko v enem letu, ko se kazalniki izboljšajo, gremo nazaj v razsipne proračunske politike.

Dovolite mi tudi, da se odzovem na nekatere očitke, ki so bili izrečeni že danes dopoldne oziroma na samem Odboru za finance, ki smo ga imeli v petek in soboto. Eden izmed očitkov je bil, da imamo 1 milijardo več prihodkov, kot jih je imela prejšnja vlada v letu 2013. Pa zopet k podatkom. V letu 2013 je državni proračun zaključil z deficitom 1,5 milijarde evrov, kar je prestavljalo 4,3 % BDP. Naj ponovim, 4,3 %.

Vlada je v letu 2016 sprejela proračun, kjer se je zavezala, da bo deficit državnega proračuna znižala skoraj za 900 milijonov evrov oziroma na 2,1 BDP. To je več kot polovico manj, kar predstavlja skoraj 700 milijonov evrov nižji deficit od tistega v letu 2013. To počne ta vlada v primerjavi s prejšnjo vlado. Naj omenim, da so se zaradi visokega zadolževanja v letu 2013 izdatki za plačilo domačih in tujih obresti povišali za 232 milijonov. Kljub temu da se bo v letu 2016 v državni proračun nateklo res več prihodkov iz naslova davčnih prihodkov, pa ta slika v primerjavi z letom 2013 ni tako ugodna pri ostalih vrstah prihodkov. Ocenjujemo, da bo v primerjavi z letom 2013 nedavčnih prihodkov manj za 22 milijonov, kapitalskih prihodkov za 1,2 milijona, prejetih donacij za 22 milijonov, prejeta sredstva iz naslova EU prihodkov pa bodo nižja za 306 milijonov evrov, kar pomeni, da skupaj v primerjavi z letom 2013 bodo nižji za 350 milijonov. Iz navedenega sledi, da bodo skupaj prihodki državnega proračuna višji za 712 milijonov evrov, in ne za celo milijardo, kar

pa ob dodatnih izdatkih za obresti v primerjavi z letom 2013 ter zavezo vlade, da bo deficit znižala na raven 2,2 % BDP, vladi ne dovoli veliko manevrskega prostora. Seveda pa če želiš, lahko predstavljaš samo eno plat zgodbe, samo eno interpretacijo številke, pustiš pa vse ostalo na miru.

Poudarjamo še, da je Slovenija v letu 2015 izšla iz postopka presežnega primanjkljaja, velikokrat slišano, vendar to je treba, se mi zdi, vedno ponavljati, da bo nekdo končno zaslišal. Se pravi, primanjkljaj sektorja države se je znižal na 2,9 BDP in s tem prešla v preventivni del, kar pa pomeni, da bomo ocenjevani še po bolj zahtevnejših kriterijih. Se pravi, še bolj strogo smo ocenjevani v letih 2017, 2018.

Nadalje, investicije v zdravstvo. Izdatki za področje zdravstva v obdobju 2013–2016 naraščajo in ne padajo, kot nekateri v tej dvorani trdijo. To velja tako za odhodke iz državnega proračuna kot tudi za odhodke iz blagajne zavarovalnice. V primerjavi z letom 2013 so bili odhodki ZZZS v letu 2015 višji za skoraj 140 milijonov, v načrtu za 2016 pa bodo višji za 260 milijonov. In vi temu pravite, da vlada dr. Mira Cerarja ne investira in mu je vseeno za zdravstvo. Odhodki državnega proračuna za zdravje so prav tako naraščali in so bili v vseh letih višji kot v letu 2013, v letu 2015 za kar 32,5 milijona evra. Je pa res, da se investicije v zdravstvo zagotavljajo le iz državnega proračuna. Za investicije je bilo v vsakem izmed treh let realiziranih več odhodkov kot v letu 2013, v letu 2015 je bilo za ta namen realiziranih 24,5 milijona več kot v 2013. Tudi na račun evropskih sredstev. Ta so se povečala, integralna pa so se zmanjšala.

Pa naj omenim nekaj projektov v zdravstvu. UKC Maribor, onkologija, radioterapija – 6,9 milijona; UKC Ljubljana, Nevrološka klinika – 1,3 milijona, Onkološki inštitut Ljubljana – 2 milijona. V letih 2014, 2015 so se iz sredstev EU financirale projektne izgradnje 10 urgentnih centrov.

Investicije. V dopoldanskih urah je bilo preko grafa možno videti primerjavo proračunskih sredstev, namenjenih investicijam. Zgolj samo proračunska sredstva so nam bila podana, kar seveda ni primerno oziroma je to zelo pomanjkljivo predstavljeno. Vsi dobro vemo tukaj v dvorani in še marsikdo pred zasloni, da v letu 2014, predzadnje leto izvrševanja perspektive EU 2007–2013, so se investicije oziroma investiranje iz naslova EU glede na pretekla leta se je podvojilo. Dobro tudi vemo, da so bile takrat lokalne volitve, kar je dodatno obrnilo trend investicijskih porab navzgor. Enak trend se je nadaljeval tudi v letu 2015, metem ko se je v letu 2016 ta trend umiril. Če primerjamo zgolj investicijsko porabo iz integralnih in namenskih postavk, realiziranih v letu 2014, in plana v spremembi državnega proračuna za leto 2017, ugotovimo, da imamo na teh postavkah 128 milijonov več investicijskih izdatkov, kot jih je bilo realiziranih v letu 2014. Tudi v letu 2018 se

investicije iz tega naslova še povečujejo, in sicer za 37 milijonov evrov.

In še nekaj o pokojninah, kjer smo slišali, da je predhodna vlada dala več sredstev. To smo sicer že povedali, ampak mislim, da bodo tudi kolegi in kolegice iz Desusa, in prav je tako, ponovno obrazložili. Še enkrat, jaz mislim, da bo tu v dvorani treba eno stvar mogoče dvajsetkrat ponoviti, enaindvajsetič bo pa mogoče kdo razumel oziroma slišal. Trditev, da 300 milijonov evrov je bilo dano leta 2014 več upokojencem, kot pa da ta vlada, absolutno ne drži. Vlada je dala leta 2014 upokojencem 50 milijonov evrov manj. Še enkrat ponavljam, 50 milijonov evrov manj v letu 2014, kot jih bo dala upokojencem ta vlada v letošnjem letu in 156 milijonov evrov manj jih je dala vlada leta 2014, kot jih bo ta vlada dala v letu 2017. Še enkrat ponavljam, 50 milijonov in 156 milijonov. Ta vlada je v letošnjem letu uskladila pokojnine v januarju v višini 0,7 % ter v oktobru v višini 0,4 %, kar ima letno finančno posledico dodatnih cca 35 milijonov.

Še eno dodatno pojasnilo glede pokojnin. V letih 2015, 2016, 2017 beležimo trend naraščanja plačanih prispevkov v pokojninsko blagajno in posledično trend nižjega transferja državnega proračuna v pokojninsko blagajno. Prihodkovna struktura pokojninske blagajne ne vpliva na višino sredstev za pokojnine. Na višino pokojnine namreč vpliva število upokojencev, gospodarska rast, učinki pokojninske reforme ter zakonske določbe glede pogojev upokojevanja.

Zato še enkrat sporočam bivši predsednici vlade, da na višino pokojnin in na obseg sredstev za pokojnine ne vpliva višina transfera državnega proračuna v pokojninsko blagajno. Drži pa, da ta njena številka je pravilna, ampak ni pa pravilna trditev, da imajo zato upokojenci manj. To pa ne drži. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Kolegice in kolegi sprašujem, če želi še kdo razpravljati o tej točki dnevnega reda. Vidim, da ja, zato vas prosim za prijavo.

Gospod Zvonko Lah, izvolite, beseda je vaša.

ZVONKO LAH (NeP): Hvala lepa, podpredsednik za besedo.

Tudi jaz bi dodal nekaj k temu proračunu za leto 2017. Predvsem bi se obrnil na tisto stran, s katero naj bi polnili proračunsko blagajno. To se pravi, več narediti na področju gospodarstva, predvsem privabljanje tujih investorjev. Sam nekako spremljam to situacijo, ker prihajam iz občine, ki ima v pripravi veliko gospodarsko cono in tudi precej tujih vlagateljev se je že oglasilo, imajo interes, da bi proizvodnjo prenesli v Slovenijo. Predvsem gre za države v bližini Slovenije, sosednje države Italija, Švica, Nemčija. Sosednja Avstrija pa bolj vabi slovenske podjetnike na svoja področja, ker so bolj konkurenčni. Jaz sam čutim, da se je počasi

tudi vlada začela zavedati, da bo treba kaj narediti na tem, da bomo tudi več denarja zaslužili, da bomo ustvarili dodano vrednost in da se bo tudi v proračun nateklo več denarja, ne da se ukvarjamo samo s tem, kako bomo porabili, potrošili tisto, kar se v proračun izteka od davkoplačevalcev, od gospodarstva, od tistih, ki ustvarjajo dodano vrednost. Imamo pa en kup ovir. Ovire so predvsem v tem, da nismo konkurenčni sosednjim državam. Analiza, ki jo je naredilo Ministrstvo za gospodarstvo, kaže, da so sosednje države, Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška bistveno bolj konkurenčne na tem področju. Glavne vire so visoka cena komunalno opremljenega stavbnega zemljišča, potem visoki davki na delo, strošek dela je previsok, predvsem pa dajatve iz dela, in pa spodbude za nova delovna mesta. Vse države dajejo spodbude za nova delovna mesta, ki jih ustvarjajo tuji vlagatelji. Na primer, sosednja Madžarska od 4 do 8 tisoč evrov. Pri nas se pa vlada samo hvali, kako imamo za domače spodbude tam do 7 tisoč evrov. Za tuje investitorje, predvsem pa za usposabljanje delavcev tujih vlagateljev pa nič. Postavil sem poslansko vprašanje pristojni ministrici, ki mi je potem odgovorila, da še za javne delavce nima denarja v proračunu, kaj šele za tuje investitorje za nova delovna mesta. Če se bomo tako obnašali, bomo rabili še več denarja za javna dela pa za brezposelne. Že sedaj porabimo 170 milijonov za brezposelne, preko milijarde za socialo. Premalo naredimo na tem, da bi spodbujali ustvarjalnost v Sloveniji, da bi zagotovili konkurenčne pogoje za naše gospodarstvo pa tudi za tuje vlagatelje. Smo v času, kot tujci nazaj vračajo proizvodnjo iz daljnih dežel, kamor so se selili zaradi poceni delovne sile, zaradi različnih vzrokov se vračajo nazaj v Evropsko unijo. Pa ne samo to. Tudi podjetje iz daljnih dežel želi odpreti v Evropi svoje proizvodne obrate, ker je pomembno da je določen izdelek izdelan na območju Evropske unije zaradi različnih pogojev in predpisov. In tukaj je naša priložnost. Pa se je ne zavedamo. Predvsem vlada ne naredi nič. Zakonodaja na področju gradenj in urejanja prostora zamuja že dolgo časa. Če si pogledate normativni program dela te vlade na začetku mandata, kdaj bi že moralo to biti. Pa ni nič. Jaz bom budno spremljal, kako bo vlada uspela v pol leta na Štajerskem, v bližini Maribora zagotoviti tujemu investitorju vse sprejete akte in nakup zemljišča v pol leta, kar je pogoj. Ker je pri nas praksa, da to traja najmanj pet let. Po sedanji zakonodaji skoraj nemogoče. Že okoljevarstveno dovoljenje traja pri nas leto in pol do dve leti. Kako bo sedaj to sprejeto v pol leta, me prav zanima. Ni samo zakon rešitev, kako razlastiti lastnike za točno določenega investitorja. Že to je problem po mojem, ampak s tem še ni veliko narejenega. Problem so predvsem predpisi, prostorski akti, kako pripeljati zadevo do gradbenega dovoljenja, vseh pogojev. Da ne govorim o izgradnji infrastrukture, kdo jo bo financiral.

Vlada je zagotovila v ta namen 10 milijonov sredstev v proračunu za leto 2017, ampak to verjetno ne bo zadostovalo niti za nakup zemljišč, kaj šele za izgradnjo infrastrukture. Me pa veseli, da je dobila vlada nek izziv, neko zanimanje in še pompozno je bilo objavljeno v vseh medijih. In bo zanimivo kako bo vlada to rešila. Ali bo pozabila na vso zakonodajo s tega področja, ki jo imamo veljavno, pa povozila to zakonodajo? Tako kot je eden od poslancev rekel na odboru: »Ne glede na veljavno zakonodajo, moramo to narediti.« Verjetno res morate to narediti, ker bo drugače halo zelo velik. Upam pa, da bo tukaj prišla streznitev, da je treba nekaj korenitega na tem področju storiti. Tako kot so rekli gospodarstveniki, da ugotavljajo, da so vse vlade v zadnjih desetih, petnajstih letih petnajst let za gospodarstvom, da jih je čas povozil. Jaz se popolnoma strinjam s tem. Sedaj je čas, ko bo treba presekat, ko bo treba preskočiti iz polževe hitrosti v nadzvočno, če hočemo, da ne bomo imeli še več stavek in ne vem kakšnih socialnih dogovorov, ki bodo trajali ne vem koliko časa, pa brez uspeha, ker enostavno denarja ne bo. Denar ne pride sam od sebe. Denar je treba zaslužiti. Če se sedaj zaradi izvoza in uspehov, ki jih beležijo, vlada hvali, da imamo gospodarsko rast, se dajmo vprašati, kaj pa je vlada naredila za to. Nič. Ali še manj od nič. Rad bi poudaril še to, no, to bomo videli sedaj v nekaj mesecih. Baje bomo imeli naslednji mesec že na mizi zakon za točno enega investitorja, za enega investitorja zakon. Jaz se bom potrudil, ker imam eno lokacijo, pa bom naredil copy paste še za drugo lokacijo, pa bomo videli, če bo šla tudi skozi.

Glede kohezijskih sredstev in črpanja. Če ne bi bilo 10 kohezijskih projektov, ki so bili pripravljene v prejšnji finančni perspektivi, po velikih mukah so bile podpisane pogodbe, in se že izvajajo, v prejšnjem letu so se začeli, bi bilo črpanje še bistveno slabše. Pa smo imeli ogromno napora, da smo jih spravili v to finančno perspektivo in tudi v pogon.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Lah.

Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke!

Proračuna za leto 2017 in 2018 sta najpomembnejša dokumenta, ki urejata po svoji vsebini pogoje delovanja države. Star ljudski rek, ki govori o tem, da se pri denarju vse konča, je seveda še kako aktualen. Razprave na usklajevanjih in matičnih odborih kažejo prav to. Želja je mnogo več, kot so dane finančne možnosti. Veseli pa me, da je v proračunih vendarle zaznati razvojno naravnanoost in odseva zaveze za ukrepe Vlade, ki krepijo konkurenčnost, državni primanjkljaj pa se

znižuje. Poudariti je treba, da se na vseh ministrstvih povečujejo finančna sredstva, kar pomeni, da se krivulja vendarle obrača navzgor. Pa naj na kratko omenim samo nekatere. Na Ministrstvu za zdravstvo je predvsem za skrajšanje čakalnih vrst pripravljen denar. Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za mnoga področja, med drugim usposabljanje za izobraževanje na trgu dela, za denarna nadomestila, štipendije, prehrano dijakov, učencev in študentov, v namen dolgotrajne oskrbe ter za mnoge socialne transfere. Na Ministrstvu za izobraževanje za osnovne šole, za vrtnice zlasti investicije v tem primeru in za prehrano učencev, dijakov in študentov. Pa naj še omenim Ministrstvo za kulturo, večji del za kulturo in civilno družbo, za medije, kulturne spomenike in kulturno dediščino, za socialne pravice na področju kulture. Seveda nikoli pa ne bomo povsem zadovoljni vsi. Zaradi predhodne velike zadolženosti države smo se zavezali za finančno ravnovesje med prihodkom in odhodkom. Na to nas zavezuje zakon o fiskalnem pravilu in preko tega ne gre. V Desusu se močno trudimo, da bi bile plače dostojno plačilo za redno delo in pokojnine ne miloščina, ampak pravica do dostojnega preživetja zdravega staranja. Trudimo se za sprejetje demografskega sklada, da bi tudi mladi imeli upanje na zaslužen penzijo nekoč. Zavedati se moramo, da je bil vložen velik trud in pogajalski napor so prinesli kompromisni dogovor za uskladitev pokojnin v višini 1,15 %, ki pa je večji od prvotnega predloga ministrstva. Še vedno pa je to v fiskalnih okvirih. Zaradi fiskalnega pravila in ostalih proračunskih zavez je ta predlog edini najbolj realen v trenutnih razmerah. To pomeni, da s tem ne presegamo ciljnega salda izdatkov pokojninske blagajne, kot je odločeno v okviru za pripravo proračunov sektorja države. Slovenija se sooča s trendom naraščanja revščine med starejšimi, zato bo teh nekaj več evrov na mesec po uskladitvi vsaj malo omilil socialni položaj ranljive skupine. Trudili se pa bomo tudi za to, da bi nekoč dosegli, da bi vsi upokojeanci dobili regres.

Zdaj pa se naj še obrnem na prej rečeno. Gospod Tonin, pokojninska blagajna res ni vzdržna, saj je bila v preteklosti izpraznjena za gradnjo cest in ne vem kaj še vse. Nekdo je danes v stališču omenil, da smo pri zahtevah skromni. Res smo, sicer ne bi preživeli iz meseca v mesec. Pa tudi strpni smo. Bilo je tudi rečeno »tistega dne ob tisti uri«. Jaz namreč za to žal ne vem. Sem pa zelo hvaležna gospe Potočnikovi, da je to stvar razjasnila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban, izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Bom še enkrat nekaj stvari ponovila pa tudi nekaj odzivov na razpravo oziroma svojih stališč podala.

Mene veseli, da se makroekonomske okoliščine v zadnjih letih konkretno izboljšujejo. Imamo več zaposlenih, manj brezposelnih, višjo rast, nižje obresti, če naštejemo samo nekatere izmed njih. Ampak na drugi strani, če pogledamo in se v tem kontekstu sprašujemo, zakaj ne moremo kar takoj sprostiti popolnoma vseh varčevalnih ukrepov, zakaj kar takoj ne moremo trošiti vsepovprek, kot je bilo danes že nekajkrat rečeno oziroma celo predlagano vladi.

Če pogledamo prihodke od leta 2008 do predvidenih v proračunu za leto 2018. Iz teh podatkov je moč razbrati, da bomo višino prihodkov, ki so se zaustavili pri 8,5 milijard evrov v letu 2008, se pravi v času visoke konjunktore in rasti, dosegli tekem leta 2017 in presegli v letu 2018. In še podrobnejši pogled teh prihodkov. Kot sem rekla, prihodki v letu 2008 so znašali 8,5 milijard, napoved za leto 2017, vključena v ta proračun, 8 milijard 846 milijonov, nekoliko nižji. In potem napoved za leto 2018 9 milijard 200. Ampak ti prihodki se v primerjavi z letom 2008 ne povečujejo na račun davčnih prihodkov. Če pogledate davčne prihodke v letu 2008, so ti znašali 7 milijard 685, v letu 2017 pa 7 milijard 374, to je manj kot v letu 2017. Tudi v letu 2018 davčni prihodki znašajo manj, kot so znašali v letu 2008.

Na račun česa pa se povišujejo prihodki? V letu 2008 so znašala prejeta sredstva iz EU 363 milijonov, v proračunu za 2017 so predvideni 900 milijonov in še več potem v letu 2018. Se pravi, če primerjamo leto 2008 z letom, v katerem se danes pogovarjamo – 2017 in 2018, bodo prihodki šele tekem leta 2017 dosegli raven leta 2008. Poviševanje teh prihodkov potem v letih 2017 in 2018 naprej ne gre na račun davčnih prihodkov, če primerjamo z letom 2008, ampak na račun višjih prihodkov iz naslova EU. Ko sem primerjala te prihodke z letom 2008, je občutno nižja realizacija davkov od dohodkov pravnih oseb, v letu 2008 smo iz tega naslova realizirali eno milijardo 257 milijonov, kar je 571 milijonov evrov manj, kot je predvideno za leto 2017. Toliko kar se tiče prihodkov.

Na drugi strani imamo še vedno primanjkljaj, ki pa se uspešno znižuje. V letu 2013, je bilo že povedano, milijarda in pol. Predvideno za leto 2017 je 681 milijonov in potem še naprej za leto 2018 305 milijonov. Se pravi, še vedno se soočamo s primanjkljajem, proračuna še nimamo uravnoteženega. Še vedno imamo dolg sektorja država, ki je v letu 2015 dosegel, mislim da 82 % BDP. To so podatki, s katerimi je pač treba realno operirati, ko govorimo o proračunu tudi za naslednji dve leti. Po letih finančne, gospodarske krize tudi sedaj proračun, tudi iz teh razlogov, ki sem jih povedala, še ne moremo upoštevati razbremenitev vseh varčevalnih ukrepov. Proračun mora biti zmeren in mora upoštevati

dolgoročnost in predvsem mora upoštevati tudi možnost negativnih trendov gospodarske in finančne slike globalno tudi v prihodnje. Zaradi tega mora biti še vedno stabilizacija javnih financ ključen in osnovni cilj tega proračuna, predpogoj, da se potem pogovarjamo o vseh drugih vsebinskih razbremenitvah tudi na strani odhodkov proračuna.

Kako bo ta finančna konsolidacija dokončno potekala, kot je predvidena v proračunu in je v skladu z zakonom o fiskalnem pravilu? Nikakor več ne govorimo o varčevanju. Sproščamo varčevalne ukrepe. Vendar zaradi tega, ker sem pač navedla, da imamo še vedno primanjkljaj tako v letu 2017 kot v letu 2018, mora biti rast odhodkov nižja od rasti prihodkov. Na ta način lahko zmanjšujemo deficit in skladno s fiskalnim pravilom to pomeni približno 240 milijonov evrov na leto. Na ta način bomo potem zniževali tudi zadolževanje za tekočo porabo, ker dokler imamo mi višje odhodke kot prihodke, se moramo za ta del še vedno zadolževati. Ko bomo predvidoma leta 2020 prišli do uravnoveženega proračuna, takrat si bomo odprli možnost za večji obseg javnih izdatkov na eni strani ali pa za odpravljanje tistih omejitev, ki jih danes še imamo v veljavi, in to spet zaradi razlogov, ki sem jih že povedala. Na ta način bomo potem tudi znižali potrebe po dodatnem zadolževanju. Toliko morda v razjasnitev tega, zakaj je proračun tak, kot je, in še vedno vključuje nekatere elemente, ki so bili v preteklosti že sprejeti v omejevanju javnih izdatkov.

Kaj pa nam kljub vsemu ta proračun prinaša? Stabilno izplačevanje pokojnin, zagotovljeni so vsi socialni transferji do vseh upravičencev, ki jih predvidevajo veljavni zakoni, zagotavlja plačila v javne zavode, šole, vrtce, socialne ustanove, omogoča stabilno poslovno okolje, nizke obrestne mere za vse nas, gospodarske subjekte, državljane in državo, omogoča financiranje projektov, podprtih s strani EU. In teh projektov ni malo.

Če sledimo fiskalnemu pravilu, potem, kot sem že rekla, res ni mogoče, kljub temu da imamo na eni strani gospodarsko rast, nemudoma in takoj sprostiti vseh omejevalnih ukrepov, ampak se ti lahko sproščajo postopno, počasi, tako kot je predvideno v proračunu za vse tiste glavne, največje odhodkovne kategorije proračuna, tako plače v javnem sektorju, tako pokojnine in sredstva za socialne transfere.

Če grem naprej na sredstva nove finančne perspektive. Danes je bilo povedano, da narejenega ni bilo še popolnoma nič. Vlada je 10. 11. 2016 obravnavala poročilo o koriščenju evropskih sredstev v finančni perspektivi 2014–2020. In o čem govori to poročilo? Da je bilo potrjenih do sedaj za dobrih 715 milijonov evrov projektov, programov in javnih razpisov oziroma 24 % razpoložljivih EU sredstev. Od tega je bilo za nekaj več kot 591 milijonov oziroma 20 % že podpisanih pogodb, iz državnega proračuna pa je bilo izplačanih že več kot 37 milijonov evrov,

kar predstavlja 1,2 % razpoložljivih sredstev. Ne vem, to zame ni nič. Vedeti je pa treba, da v tej finančni perspektivi, ko primerjamo eno in drugo finančno perspektivo, je v globalu namenjenih milijardo manj sredstev, kot smo jo imeli v pretekli finančni perspektivi. Ampak še vedno govorimo o 3,2 milijardah evrov. In res, še enkrat povem, ni pošteno, ni prav, da govorimo, kako ni bilo narejenega nič, ker podatki, to, kar sem povedala, zame resnično je nekaj, ne pa nič. Toliko o tem črpanju evropskih sredstev.

Kar se tiče investicij. Spet moje razmišljanje, moj pogled, danes se je primerjalo vse, kar je mogoče primerjati oziroma ni mogoče primerjati. Če spet grem na konkretne številke, ki kažejo sliko, koliko namenimo investicijam. Ja, generalno se masa, če temu tako rečem, sredstev, namenjenih investicijam, znižuje. Tudi zaradi tega, kot sem rekla, investicije so povezane s črpanjem evropskih sredstev, je v globalu namenjena ena milijarda manj sredstev iz nove finančne perspektive. Če spet pogledamo realizacijo investicij v letu 2014, za investicije je bilo takrat iz integralnih sredstev namenjenih 346 milijonov, v predlogu proračuna, ki ga obravnavamo danes za leto 2017, je iz integralnih sredstev namenjenih 474 milijonov, za leto 2018 pa 511 milijonov evrov. Delček tiste milijarde več prihodkov gre tudi sem, pa še kam drugam, in bomo tudi to še povedali. Nekaj je bilo pa že povedano, da tudi na račun zmanjševanja deficita. Tako da govorite, da se investicije znižujejo, mene konkretni podatki o tem ne prepričajo oziroma govorijo drugače. Res pa je, kot sem rekla, da se sredstva EU znižujejo. Če je v globalu toliko manj, seveda vsako leto bo pač toliko manj. Skupaj so bile investicije v letu 2014 1,1 milijarde, v predlogu proračuna 843 milijonov v 2017 in v predlogu proračuna 2018 900 milijonov evrov. Razlika seveda bo vsako leto, kajti v globalu teh sredstev je manj. Iz integrale v proračunu pa ob upoštevanju omejitev, ki sem jih povedala, namenimo tako za leto 2017 kot za leto 2018 več sredstev. Toliko o tem.

Pokojnine. Saj ne vem, je bilo že nekajkrat povedano, že nekajkrat dana tudi drugačna pojasnila, kot jih predstavljajo nekateri, ampak kljub vsemu bom določene stvari še enkrat povedala. Poslanka gospa Bratušek je na seji Odbora za finance pri prvi obravnavi proračuna povedala, da so pokojnine ogromna kategorija, transfer v pokojninsko blagajno za 300 milijonov evrov. 300 milijonov evrov so leta 2014 dali več upokojujencem kot ta vlada, 38 evrov na mesec na enega upokojujenca. Tako je pač povedala. Če poslanka misli, da transfer iz proračuna vpliva na višino pokojnine, to po mojem poznavanju sistema financiranja pokojnin ne velja. Transfer iz državnega proračuna za dodatne obveznosti do blagajne ZPIZ ni edini vir financiranja pokojnin in obe kategoriji nista v neposredni odvisnosti druga od druge. Višina transfera iz državnega proračuna za dodatne obveznosti do blagajne ZPIZ je namreč odvisna

od razlike med prihodki zavoda s prispevki in iz drugih virov ter odhodki zavoda. To razliko potem pokriva proračun.

V letu 2014 je bilo za pokojnine namenjenih skupaj 4 milijarde 199 milijonov evrov, v letu 2015 4 milijarde 197 milijonov, za leto 2016 se ocenjuje 4 milijarde 250 milijonov in za leto 2017 4 milijarde 356 milijonov evrov. Ta izračun pokaže, da bo v letu 2017 izplačanih 156,6 milijonov evrov več za pokojnine, kot jih je bilo leta 2014.

Tako da govoriti o tem, da ta transfer vpliva na višino pokojnine, to pač ne drži. Še enkrat bom ponovila, Vlada je v letu 2014 dala upokojencem 50 milijonov evrov manj, kot bo dala upokojencem Vlada v letošnjem letu, in 156 milijonov manj, kot bo dala ta vlada v letu 2017. Kaj pa vpliva na višino pokojnin? Število upokojencev, gospodarska rast, učinki pokojninske reforme in tako naprej. Odraž tega so tudi učinki pokojninske reforme v ZPIZ blagajno, posledično pa tudi drugi pozitivni kazalci, makroekonomski kazalci, ki sem jih že omenila, vplivajo na višjo blagajno ZPIZ in posledično nižji transfer iz proračuna. Nikakor pa to ne vpliva na višino pokojnine, ta transfer iz proračuna. Toliko o tem.

Zbirna bilanca stanja je bila tudi danes že omenjena in smo podrobno tudi že o njej razpravljali na seji Komisije za nadzor javnih financ. Ja, lahko se strinjam, Računsko sodišče že kar nekaj let ugotavlja določene pomanjkljivosti, nepravilnosti, ampak že lansko leto je Ministrstvo za finance pripravilo odzivno poročilo na to mnenje Računskega sodišča, kjer je jasno s konkretnimi ukrepi in konkretno časovnico opredelilo, kako bo to stanje popravilo oziroma na kakšen način bo upoštevalo usmeritve, ki jih daje Računsko sodišče. Časovnica je bila, ne da se bo vse odpravilo v enem letu, ampak mislim da v približno treh letih, če se prav spomnim, se naj bi te usmeritve in predlogi Računskega sodišča dejansko tudi v celoti uveljavili. Lansko leto je Računsko sodišče ta ukrep, ki ga je predlagalo Ministrstvo za finance, ocenilo kot zadovoljiv. Na tokratni letošnji seji komisije je to potrdil tudi predstavnik Računskega sodišča in povedal, da se v skladu s tem terminskim planom napredek vidi in da se te stvari odpravljajo. Ampak, saj pravim, že lansko leto, pa to niso bile napake od lani, še od nazaj, ampak lani se je že Ministrstvo za finance konkretno lotilo te stvari, pripravilo časovnico, pripravilo ukrepe, in to je Računsko sodišče ocenilo kot zadovoljiv ukrep.

Zdaj mogoče še o plačah v javnem sektorju. Meni je žal, da do tega dogovora s sindikati ni prišlo, pa kljub vsemu bom tukaj poudarila, da se je vlada do zdaj držala vseh dogovorjenih zavez. Za 300 milijonov je bilo sproščenih varčevalnih ukrepov, 200 v letošnjem letu, pa še 110 že dogovorjenih za naslednje leto. Seveda je do sprostitve vseh varčevalnih ukrepov še cca 200 milijonov oziroma tam nekje je bilo rečeno na odborih, zato bi bil ta dogovor nujno

potreben, sicer bo verjetno vlada morala enostransko v to poseči. Ampak jaz verjamem še vedno, da se bo ta dogovor za obe strani primerno rešil in da bodo izdatki, ki so v proračunu za to predvideni, ostali takšni, kakršni so.

Potem smo se zadržali še pri fiskalnem svetu. Ja, tudi fiskalnega sveta nimamo, to je dejstvo. Za nas, zame osebno je fiskalno pravilo zelo pomembno pri načrtovanju javne porabe in spremljanju javne porabe. Zato je bila tudi v prejšnjem mandatu spremenjena ustava in v tem mandatu sprejet zakon o fiskalnem pravilu. Zakon je bil sprejet z dvotretjinsko večino v tem parlamentu. 7. člen Zakona o fiskalnem pravilu govori tudi o fiskalnem svetu, navaja vse njegove naloge. Naloga fiskalnega sveta je tudi to, da daje mnenje o proračunu, na katerega potem odgovori Vlada in ga obravnavamo v Državnem zboru. Ker fiskalnega sveta ni, seveda s tem mnenjem nismo bili soočeni, nismo ga imeli, imeli smo zgolj obrazložitev, kako je proračun skladen s fiskalnim pravilom s strani Vlade, ki je bila pripravljavka proračuna. Bili so trije poskusi oblikovanja fiskalnega sveta s strani Ministrstva za finance, če se ne motim, pa me bodo potem predstavniki ministrstva lahko popravili. En predlog od tega je prišel v parlament, glasovali smo o tem, ni dobil podpore, jaz si želim, ker smo poslušali očitke, da tudi s strani koalicije nismo dobro sodelovali oziroma sploh nismo sodelovali, si želim da bomo. Moje mnenje je, da ta fiskalni svet potrebujemo, če želimo transparentno sprejemati proračune tudi v bodoče, in da se v to sodelovanje tudi s strani koalicije, če zdaj ni bilo dobro, vložiti ta napor in da pridemo do tega fiskalnega sveta, še pred prvim poročilom o proračunu oziroma pri naslednji obravnavi proračuna.

Toliko bi za enkrat. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministrici, državnim sekretarjem in ostalim tukaj prisotnim!

Jaz bi se vprašal, kako pa delamo mi proračun doma. Ali imamo fiskalno pravilo, ali imamo javno vzdržnost in neko stabilnost, ali imamo nek dolg in kako se potem obnašamo. Doma, normalno, skrbno. Ko pa je vprašanje o državi, tukaj pa je že malo lažje, se pravi, lahko gremo malo levo, malo desno. Če pa povzamem vse skupaj v dejansko razpravo, menim, da državni proračun, takšen, kakršen je, velja kot nek kompromis med različnimi željami in možnostmi. Če je to korektno ali ne, lahko debatiramo. Jasno je, da za opozicijo zagotovo ne bo v redu, za nas, ki smo v koaliciji, je na nek drug način. Druga zadeva, ko se razpravlja o tem proračunu, je ta razvojna naravnost,

ambicioznost. Tudi o tem velja debatirati. Spet imamo dva različna pristopa. Pristop opozicije, ki je več ali manj bolj kritičen, in pač naš, ki smo v koaliciji, ki je nekako skladen s tem kar podaja vlada.

Naslednja stvar, ki je zelo zanimiva, ko se pogovarjamo o tem našem proračunu, je ta gospodarska rast. Jasno, hvala bogu, nam gre na bolje. Ko nam gre na bolje povsod, in spet apliciram na to, kako se obnašamo doma, nam apetiti porastejo. Tako apetiti nas posameznikov kot tudi apetiti sindikatov, če govorimo o zdajšnji situaciji. Ampak velja spet povedati naslednje, da ta vlada, kakršnakoli že je in kakršnakoli že mnenje imamo o njej, nekako popušča postopno v skladu s tem in slabi te varčevale ukrepe, ki so tudi za javni sektor. Tukaj spet pridemo na to besedo zmernost. Sindikati in vsi skupaj popadejo vse te zadeve in rast zelo na hitro in takoj bi bilo treba deliti. Jaz pa mislim, da je vseeno z neko zmernostjo in umirjenostjo treba jemati zadeve. Če govorimo o posameznih elementih tega proračuna, pa se bom mogoče malo bolj obrnil na obrambni, ker sem v tem odboru, kakorkoli se kritizira to vlado, ampak v naslednjih dveh letih 2017 in 2018 je bilo dodatno za Ministrstvo za obrambo namenjenih 18,2 milijona oziroma 39 milijonov 2018, če gledamo v primerjavi z letom 2016 leta. Ali je to preveč ali je premalo, je spet debata, ampak dejstvo je, da se je tukaj začelo sanirati tisto, kar je bilo od leta 2009 nekako zanemarjeno. Prav tako se je na Ministrstvu za notranje zadeve že z letoma 2015 in 2016 s kar znatnimi sredstvi to uravnalo, ampak vsem nam mora biti jasno, da to naenkrat ne gre. Vsi si želimo, da bi imela in vojska in policija dovolj sredstev, ampak to, kar se je jemalo iz predhodnih let, je zelo težko na hitro nadoknaditi. Če se vrnem nazaj na proračun, tudi na Ministrstvu za notranje zadeve imamo dodatna sredstva, se pravi skoraj 13 milijonov za 2017. leto in še nekaj več potem 2018. Pa še eno od teh ministrstev, ki mi je nekako ljubo, je Ministrstvo za gospodarstvo in razvoj. Tukaj se je precej denarja dalo za turizem in za promocijo investicij v Sloveniji, tako da smo prišli nekje na 41 milijonov v 2017 in na plus 51 milijonov v 2018. Jasno, da si vsi tukaj želimo več, želimo si sredstva, ki so potrebna, ampak so bila zaradi takih in drugačnih zadev nekako odvzeta. Potem je težko govoriti o nekem virtualnem ali brezpredmetnem proračunu, kot smo imeli priliko slišati na Odboru za finance in že prej. Mislim, da je neka zmernost vedno potrebna.

Če zaključim. Lahko se reče, da ta proračun je, kar je. Eni bi rekli, ma, ni dosti, na Primorskem po navadi, drugi bi pa rekli, da je dejansko v skladu s sedanjimi možnostmi in resursi, ki jih imamo. Naloga Vlade pa je, da ustvari boljše pogoje za vse, se pravi, da se tudi proračun dvigne, boljše pogoje za to, da lahko gospodarstvo boljše dela, da javni sektor prosperira in da tudi pride do investicij. V sklopu vsega tega je pomembno, da se zavedamo

danih okoliščin, v katerih živimo, in da ne moremo čez vse. Naj še enkrat ponovim, fiskalno pravilo, neka javna vzdržnost in neka stabilnost ter ta dolg države, ki je 32 milijonov in nas nekako drži za vrat navzdol, a ga je treba začeti konkretno vračati. Ta vlada to dela v sklopu vsega tega proračuna. Se pravi, imamo vračanje in neke investicije in neko intenco, da se to izboljša.

Če mi dovolite biti mogoče malce nesramen in nagajiv, se mi zdi, kot da sem bil malo kaznovan pri tem proračunu mogoče zaradi moje porednosti, pa je policijska postaja Koper nekako izpadla iz proračuna. Zakaj to, ne bomo debatirali. Pa tudi tako ta nesrečni drugi tir je še vedno bolj v zraku kot ne. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Najlepša hvala, predsedujoči. Še enkrat lep pozdrav vsem sodelujočim v tej razpravi in tudi tistim, ki nas gledajo oziroma poslušajo!

Težko je po maratonskih sejah odborov, težko je po relativno dolgi razpravi tekom današnjega dne kaj novega povedati, razen tega, s čimer se lahko vsi strinjamo, da idealnih rešitev, idealnih predpisov, še najbolj pa drži to za pripravo proračunov, idealnih proračunov ni. Ne nazadnje tudi Pentagon in tudi eks Rdeča armada v bivši Sovjetski zvezi ni čisto nelimitiranega proračuna imela, pa sta bila zelo bogata ta dva proračuna. Se pravi, tudi država Slovenija nima neomejenih možnosti. Ima pa, kot iz razprave slišim, praktično neomejene potrebe. Seveda nas limitirajo predvsem fiskalno pravilo in odlok o okviru za izdatke proračuna sektor država in v okviru teh limitiranih dokumentov smo morali pripraviti takšen proračun, kot smo ga pripravili. V koaliciji zagovarjamo ta proračun ob predpostavki, da ga razumemo kot takšnega, da ob vsej svoji limitiranosti ne bo imel negativnih posledic za gospodarstvo in da hkrati pri tej svoji limitiranosti ne bo pozabil na najbolj ranljive ciljne skupine.

Nekaj besed je bilo na temo reform. Ko jaz slišim za reforme, mi začnejo pošteno iti pokonci lasje. Sama reforma po definiciji ne prinaša nič pozitivnega. Vedno so neki dodatni omejevalni ukrepi. Ne nazadnje so to bivše reforme, takšne ali drugačne, uspešne ali neuspešne, tudi pokazale. Ko govorimo o spremembah, jaz rajši govorim o spremembah, nekih evolutivnih, nekih postopnih spremembah, in res je, da jih bomo morali upoštevati tako na področju zdravstva kot na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ampak jaz vas moram tukaj, drage kolegice in kolegi, opozoriti, da v obtoku oziroma na svetlem imamo tako imenovano belo knjigo o pokojninah, kjer so zapisane oziroma predstavljene neke usmeritve, kako naj bi zakonodaja na tem področju funkcionirala v

naslednjih letih po letu 2020. Imamo odlično, idealno priložnost, da se, ne bom rekel pozabavamo, ampak da se začnemo ukvarjati z rešitvami, ki so tukaj morda nekatere dobre, nekatere, vam povem že v tem trenutku, ko sem to belo knjigo bral, niso dobre, in jih bo treba modificirati. Ampak sedaj imamo priložnost, da o tem počasi razmišljamo in pridemo do tistih zaključkov, ki bodo v končni fazi, prvič, imeli za posledico dolgoročno vzdržnost, predvsem finančno vzdržnost, in kar je še bolj bistveno, da bodo za ljudi, za tiste, ki bodo uživali sadove minulega dela, imeli pozitivne učinke. In sedaj je čas za to. Ne nazadnje tudi zadnje spremembe na področju tako imenovanega ZPIZ-2 prinašajo učinke. Posledica tega je, da se v pokojninsko blagajno steče več denarja, posledično manj sredstev je treba transferirati iz proračuna v pokojninsko blagajno. Iz tega razloga pa niso nič manjše pokojnine.

Jaz bi si ob tej priložnosti, ko govorimo o proračunu, želel, da se tista luknja od 200, 280, ne vem koliko milijonov, ki nekako zeva kot posledica tega, da sindikati in vlada, država še niso dosegli sporazuma, da se v najkrajšem možnem času to zapolni. Dobra popotnica za sprejemanje tega proračuna in posledično eventualno omejevalnega zakona to ne bo, tako da si želim, da se tukaj zadeve uredijo in da smo tudi tukaj strpni, tako strpni, kot je Desus bil strpen pri svojih zahtevah in željah, da se vsaj malo popravijo pokojnine. Veseli smo, da se malo vseeno popravljajo, ampak ne bomo tukaj končali.

Še eno zadevo bi rad izpostavil. Rad bi izpostavil tudi na nek način neuslišano željo lokalnih skupnosti, občin. Ne bom se spuščal, ali jih je preveč ali jih je premalo. Vedno se rado vzpostavi takšno vprašanje ob tovrstnih diskusijah. Vsi prihajamo iz neke lokalne skupnosti, vsi smo občani neke občine in bi si jaz tukaj tudi želel, da država in lokalna skupnost bolj poslušata ena drugo in da dosežeta nek kompromis. Nemogoče je pričakovati, da bi se lahko želje občin v popolnosti upoštevale in da bi jih lahko vkomponirali v proračun, hkrati pa je upravičeno s strani občin pričakovati, da bo država prisluhnila na nekaterih področjih in jih ne bo prekomerno obremenjevala z nekimi brezzveznimi administrativnimi ovirami in nekimi novimi nalogami, ampak da jim bo pustila to, kar dejansko je osnovna poanta lokalne skupnosti, občin, njihova samostojnost, da upravljajo z nalogami in ne nazadnje tudi s premoženjem.

Naj zaključim. To seveda niso dokumenti, ki so neposredno povezani s proračunom. V naslednjih letih jaz pričakujem tudi dva ključna zakona, ki bosta zrcalila potrebo vseh nas, nekaterih že v tem trenutku, mnogih pa v nekaj naslednjih letih. To je zagotovo zakon o demografskem skladu, ki ga načrtujemo vzpostaviti oziroma zakon mora zaživeti v naslednjem letu. Demografski sklad mora postati neodvisna finančna institucija in hkrati, kar je

najbolj pomembno, garant za vzdržnost izplačevanja pokojnin na dolgi rok, in kar si še posebej želimo, da zaživi zakon o dolgotrajni oskrbi in da tukaj vendarle se na koncu obe za to pristojni ministrstvi v integralnem konceptu sociale in zdravstva se vendarle uskladita in ljudje dobimo tak zakon.

In čisto za konec, jaz verjamem v ta proračun, verjamem tistim, ki bodo z 9 in nekaj milijardami sredstev razpolagali oziroma verjamem izvršilni veji oblasti, torej ministrstvom, ministricam in ministrom, da bodo ta sredstva izkoriščena, porabljena, kot temu priteče, da ne bo omejena gospodarska prosperiteta države, da pa v vsem svojem pehanju ali pa stremljenju s čim večjo racionalnostjo, gospodarnostjo in še kakšnim ekonomskim terminom predvsem ne bodo prizadeti ljudje, tisti, ki ne morejo iz takšnega ali drugačnega vidika poskrbeti zase in takrat pač mora stopiti država in z vsemi svojimi naporji tudi pomaga. Verjamem, da bo ta proračun socialno pravičen in gospodarsko uspešen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Nada Brinovšek, izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik, lep pozdrav vsem v dvorani.

Spoštovani kolegi, predvsem tisti iz opozicije, ki ste danes že razpravljali, moram reči, da bi vam še kako rada verjela oziroma verjela vašim razpravam, ampak verjemite mi, če sem se pa kaj naučila v teh dveh letih v tem državnem zboru, je pa to, da čisto vsega vam pa res ni mogoče verjeti. Že razpravo, mislim da ponedeljkovo razpravo na seji Državnega zbora sem začela in jo bomo tudi danes začela z enakim stavkom. Živimo v državi, kjer nam vlada vlada, ki ne spoštuje odločb Ustavnega sodišča, vemo, za kateri primer gre. Ne spoštuje odločb sodišč, tudi vemo, za kateri primer gre, kjer ministrstva ne spoštujejo zakonodaje, tu se bom usmerila predvsem na Ministrstvo za finance in v bistvu, kaznovan pa je tisti, ki na neko nepravilnost opozarja, ne pa tisti, ki je to storil. Še enkrat ponavljam, da ta vlada ne spoštuje zakonov, ki je dejstvo. Moram reči, da sem bila zjutraj, ko sem poslušala predsednika Vlade pri predstavitvi stališča, malo presenečena, ko je rekel »sledili smo zakonskim in pa ustavnim zavezam.« Pa kaj še, spoštovani! Vsi tisti člani Odbora za finance, ki smo bili vsaj na petkovi in pa sobotni seji matičnega odbora, to vemo, da ni res, da se pri sprejemu tega proračuna kršijo zakonske zaveze. Še najbolj blago rečeno. Moram reči, da sem včasih po takih dvanajstih urah seje nekega odbora zelo utrujena, ampak glede na to, kaj se je dogajalo v soboto na matičnem Odboru za finance, moram reči, da je bilo zelo zanimivo in nobena utrujenost, nobeno dolgočasje ni bilo prisotno. Na tem matičnem

odboru so nas kolegi iz koalicije še kako poučevali, češ, kaj zakonodaja, mi sedaj delamo v skladu s parlamentarno prakso, ki jo je uvedla ta koalicija. Tako da zdaj, spoštovani kolegi, mi zdaj delamo v skladu s parlamentarno prakso. Bolj kot smo v Slovenski demokratični stranki oziroma v opoziciji trdili, da nikakor niso izpolnjeni vsi pogoji za obravnavo predloga proračuna na matičnem odboru, kaj šele danes na seji Državnega zbora, manj nas je koalicija slišala. Zakaj? Predvsem za tiste, ki niste bili na tem matičnem odboru, bi rada povedala, da predvsem zaradi tega, ker se s tem postopkom v bistvu krši Zakon o javnih financah in posledično tudi Zakon o fiskalnem pravilu. Malo je že bilo rečeno glede Zakona o fiskalnem pravilu, pogledajte, Zakon o fiskalnem pravilu v 7. členu točno določa naloge tega fiskalnega sveta. Fiskalni svet pripravlja oceno upoštevanja fiskalnih pravil na podlagi predloga državnega proračuna, ki je predložen v sprejetje Državnemu zboru. In dalje, v 7. členu v drugem odstavku oziroma v tretjem odstavku še pravi, da Fiskalni svet ocene iz prejšnjega odstavka pripravi in posreduje Državnemu zboru po predložitvi predloga državnega proračuna ali pa rebalansa v sprejetje Državnemu zboru. Sprašujem vas, ali ima mogoče kdo od vas to oceno. Mi je žal nimamo. Jasno kot beli dan je, da se krši ta zakon o fiskalnem pravilu. In če grem še naprej – zakaj te ocene ni, ki bi seveda morala biti? Seveda zato, ker ni Fiskalnega sveta. Fiskalni svet bi moral biti tudi po Zakonu o fiskalnem pravilu ustanovljen v skladu s 16. členom, ki pravi, da bi Vlada morala objaviti poziv za prijavljanje kandidatov za člane Fiskalnega sveta v Uradnem listu RS v petnajstih dneh od uveljavitve tega zakona. Se pravi Zakona o fiskalnem pravilu. Ta pa je bil objavljen 10. junija 2015. Se pravi to je 16. člen Zakona o fiskalnem pravilu. Moram vam povedati, spoštovani kolegi, mi smo edina država članica EU, ki še nima imenovanega Fiskalnega sveta. Prav zanimivo je bilo tudi poslušati neko opravičilo ministrice za finance, zakaj še ni Fiskalnega sveta. Pa bom prebrala. Citiram. »V zvezi z imenovanjem fiskalnega sveta pa Zakon o fiskalnem pravilu v prehodnih določbah določa, v kakšnem roku se mora začeti postopek imenovanja. Zakon določa, da je treba člane fiskalne sveta evidentirati s pomočjo javnega razpisa. Sem pa preverila, ali kandidati, ki so na zadnjem javnem razpisu bili prijavljeni, lahko dobijo podporo. Ocenila sem, da to ne bo mogoče doseči, zato sem tudi Vladi predlagala, da naj ljudi, ki so se prijavi na javni razpis, ne izpostavlja javni obravnavi, ker ne bodo mogli dobiti podpore. In s tem mislim, da sem odgovorno izpolnila svojo obveznost.« In kje je zdaj to? Fiskalni svet. Nimam možnosti, da bi ministrico vprašala, če se ji zdi, da je s tem izpolnila svojo obveznost. Jaz mislim, da se še kako dobro zaveda, da bo to svojo obveznost še morala izpolniti. Glede na to, kakšen je sam postopek sprejemanja predloga odloka na tem

matičnem odboru in da delamo v skladu s parlamentarno prakso in tako naprej, moram reči, da se ob koncu te seje pa tudi današnje seje ne bom nič čudila, če koalicija tudi na seji Državnega zbora ne bo potrdila niti enega amandmaja opozicije. Bom še enkrat rekla, današnji predlog proračuna ni v skladu zakonodajo, jaz upam, da to smo si vsi edini, proračun ni v skladu z dogovorom občin oziroma se tu občine in ministrstvo še vedno razhajajo. Kljub temu da so občine generator razvoja predvsem podeželja, nekako ta vlada nima poslušanja za občine. Spoštovani kolegi, apeliram na vas, ko se bomo pogovarjali o povprečnini, vsak izmed nas prihaja iz neke občine, in upam, da se zavedamo, kaj je naloga občin in kaj vse občine naredijo za dobrobit nas vseh. Dalje. Nimamo tudi ne dogovora s sindikati javnega sektorja, ker je odprtih v tem proračunu kar več deset milijonov, imamo pa stavko zdravnikov in tako naprej. Čeprav Vlada trdi, kako smo uspešni, da beležimo gospodarsko rast, moram reči, da razen na papirju, mislim, da predvsem naši občani, za katere bi bilo zelo dobro, da bi jo čutili, te gospodarske rasti sploh ne čutijo, slišijo pa po medijih. Če imamo tako dobro rast, jaz sprašujem potem koalicijo in ministrstvo, zakaj potem odhajajo predvsem naši mladi v tujino. Čez 8 tisoč ljudi odide letno. Predvsem so to mladi izobraženci. Veste, koliko potroši država za njihovo izobrazbo? Če imamo tako gospodarsko rast, se jaz sprašujem, zakaj imamo stavke sindikatov javnega sektorja, zakaj imamo stavko zdravnikov. Moram priti na to področje tudi, to je nedvomno. Jaz bom rekla, čeprav se mi boste spet nasmehnili tam na drugi strani, na strani koalicije, edino, kar vam pa priznavamo tu v opoziciji, kar dobro delate, je pa kadrovanje. Nedvomno, to vam pa čestitamo. Jaz bi rada tu res poudarila še enkrat, proračun niso samo številke, za temi številkami v proračunu so vsebine in za temi vsebinami so potem naši državljani in pa naši ljudje. Ne smemo jemati te številke brezbrizno. In res, polovica mandata je že za nami in koliko je bilo govora v vaši koalicijski pogodbi, koliko je bilo govora v začetku mandata, kakšne reformne spremembe nas čakajo v dobrobit ali za boljši standard naših državljanov – in kaj imamo od tega danes tu? Ničesar. Če imamo kaj, imamo stavke sindikatov in stavke zdravnikov. Mene malo žalosti, ko rabimo tam na nekem področju 20, 30 milijonov, to ministrstvo tako težko nakoplje skupaj, ko pa rabimo na primer, bom po domače rekla, za ustanovitev nekega Židanovega podjetja, to je nekega podjetja za gospodarstvo, bomo pa takoj našli 20 milijonov in še 20 milijonov za poročila, ali če gremo potem naprej za ustanovitev še drugih podjetij, kot sta 2TDK in tako naprej. Ko pa je treba za naše državljane najti 10 milijonov, 12 milijonov, za tiste, ki živijo pod pragom revščine, vemo, da jih je več kot 290 tisoč, ko bi morali najti nekaj milijonov za odpravo predolgih čakalnih vrst, ki se bodo s to stavko zdravnikov nedvomno še

povečale, ko bi bilo treba uskladiti plače, tudi pokojnine, pa nekako zmanjka tega denarja. Jaz ne vem, ali bi rekla, da zmanjka denarja ali mogoče celo volje te vlade.

Že lansko leto sem rekla, da me močno zanima, glede na to, da tako radi delate analize, predvsem na Ministrstvu za zdravje, bi bilo dobro videti, če bi dobili neko analizo, koliko je dodatnih obremenitev tako za gospodarstvo kot za posameznika in koliko je razbremenitev za gospodarstvo in tudi za posameznika, kako to mi čutimo v svojih žepih. Mislim, da bore malo.

Če grem zdaj na sam proračun za leto 2017, smo prebrali, kaj so prioritete te vlade, se pravi, zdravstvo, znanost, infrastruktura in povečanje varnosti. To je vse lepo in prav, čeprav bi jaz tu še dodala vsaj nekaj področij, če pa to ne, bi pa vsej mogoče drugače razporedila ali pa mogoče malo več namenila za te prioritete, kot je vlada. Poglejte, zakaj to govorim. Zdravstvo, vlada je zabeležila, napisala v svojem stališču, da je prioriteta te vlade v letu 2017 zdravstvo. Bravo, takoj podpišem. Ampak ko pa pogledamo v proračun, pa vidimo, da je za to namenila le dobrih 13 milijonov več kot v letu 2016. Ali naj bo to ena prioriteta vlade za 13 milijonov, vas sprašujem. Če pa po drugi strani pogledamo, pogledajte, prioriteta Ministrstva za javno upravo ni nikjer omenjena v prioritetah vlade. Ampak če primerjamo proračun Ministrstva za zdravje, ki je približno enak, se pravi zdravstvo ima 94 milijonov v letu 2017, Ministrstvo za javno upravo pa ima 95 milijonov. Ampak Ministrstvo za javno upravo je dobilo plus 22 milijonov, pa ni prioriteta te vlade. Prioriteta te vlade je zdravstvo, ki je dobilo 13 milijonov. Mogoče bom dobila kakšen odgovor, vsaj želim si, da bi mi kdo rekel, da se motim v tej svoji razpravi, ampak dejstvo je tu notri v tem proračunu. Pa pogledajte, toliko področij znotraj zdravstva bi bilo treba urediti. Jaz vem, ministrstvo na nekaterih področjih dela in tudi tu v tem stališču vlade so navedeni tudi ukrepi na področju zdravstva, preventivni pregledi, škodljivo pitje, obravnava otrok s posebnimi potrebami, podpora programom za različne oblike zasvojenosti. Ampak, pogledajte, treba se je zavedati – kaj pa dolgotrajna oskrba, paliativa? Najbolj pa pogrešam tu, da ne bom rekla, da zamerim ministrstvu, da nikamor ne vključi področja, malo hecno bom zdaj rekla, samomorov. Tako smo osveščeni o tem, koliko prometnih nesreč je vsako leto na cesti, pa je pod 200 smrtnih žrtev v teh prometnih nesrečah. Ne bi se smela zgoditi niti ena. Ampak vsako leto si pa v Sloveniji vzame življenje skorajda 500 ljudi. Ali veste, kaj je to? Jaz mislim, da na tem področju bo treba precej precej narediti, spremeniti programe v zdravstvenih inštitucijah ali pa mogoče celo neke programe pripraviti za te osebe in jim ponuditi ustrezno strokovno pomoč, drugače bomo še vedno prvi oziroma med prvimi tremi v evropskem povprečju na tem področju. Jaz mislim, da to področje res kliče po dodatnih sredstvih in po ukvarjanju s tem.

Za konec bom rekla samo še to, da so potrebne reforme, ki jih v tem proračunu tako ali tako ni. Žal ta vlada nekako samo podaljšuje ukrepe, ki so bili sprejeti, in povečuje davke. Še enkrat pravim, vsaka vlada bi morala imeti točno določen jasen cilj, jasno strategijo, ki gre za te zastavljene cilje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še vedno smo pri splošnem delu predloga sprememb proračuna. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Marija Janc, državna sekretarka, predstavnica Vlade.

MARIJA JANC: Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Naj začnem z uvodom tistega, kar smo slišali danes na začetku, da proračuna 2017 in 2018 nista zakonita. Vlada je v Državni zbor predložila dva zakonita predloga proračuna. Zakaj? Ker sta pripravljena v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu. Ker sta pripravljena v skladu z dokumenti, ki so bili spomladi poslani v inštitucije Evropske komisije, Paktom za stabilnost in rast. In ker sta pripravljena v skladu z odlokom o najvišjem možnem znesku izdatkov za državni proračun, občinske proračune in obe blagajni javnega financiranja. Torej je nemogoče trditi, da predlagana proračuna nista zakonita. Res je, da predlagana proračuna ni potrdil fiskalni svet. Že v sobotni in petkovi razpravi na Odboru za monetarno politiko in finance smo slišali celotno zgodovino dogajanja v zvezi z imenovanjem fiskalnega sveta. Nekaj tega je bilo danes predstavljeno tudi s strani ene izmed poslank, zato tega ne bi ponavljala.

Proračun res niso samo številke. Proračun so tudi vsebine. In kje najdemo to vsebino? TO vsebino najdemo v tretjem delu proračuna, tako imenovanem načrtu razvojnih programov. In tam se najde vsa vsebina.

Če se ozrem naprej na črpanje evropskih sredstev. Ko je ta vlada v letu 2014 začela svoj mandat, je imela naslednje stanje. Slovenija je bila med najslabšimi v črpanju evropskih sredstev. 19. med 28 državami. Slovenija ni imela pripravljenih programskih dokumentov, partnerskega sporazuma in operativnega programa. Slovenija ni imela postavljenega sistema črpanja za obdobje 2014–2020 in ni imela normativnega okvira, potrebnega za črpanje sredstev nove finančne perspektive. In kje smo danes? Po dveh letih dela te vlade se je Slovenija povzpela iz 19. na 4. mesto po uspešnosti črpanja sredstev evropske kohezijske politike. Slovenija je med osmimi državami članicami, ki jim je do konca uspelo počrpati vsa možna finančna sredstva evropske kohezijske politike iz stare perspektive. Slovenija je v letu 2014 dosegla proračunski presežek pri črpanju evropskih sredstev v znesku 633 milijonov. V letu 2015 je bil sicer proračunski presežek nižji, 446 milijonov, pa

vendar je treba k temu prišteti še 5 % tako imenovanih zadržanih sredstev, ki jih bomo prejeli v letu 2018. Z upoštevanjem tega je črpanje evropskih sredstev 651 milijonov evrov, kar je največ, od kar smo v EU. Slovenija je v letu 2014 iz proračuna Republike Slovenije izplačala za sofinanciranje evropskih sredstev 834 milijonov evrov, v letu 2015 pa 916 milijonov. Oba rezultata sta najboljša rezultata, od kar Slovenija prejema sredstva evropske kohezijske politike. Z Evropsko komisijo je bil novembra 2014 dogovorjen partnerski sporazum. Decembra 2014 je bil dogovorjen operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. V 2015 je bil postavljen normativni okvir za izvajanje evropske kohezijske politike. Pripravljena so bila navodila za izvajanje te politike in v letu 2015 je bil z odlokom sprejet izvedbeni načrt operativnega programa in v nadaljevanju še nekajkrat dopolnjen. Do danes je bilo izdanih 141 odločitev o podpori za posamezne projekte v znesku 776 milijonov evrov in ta sredstva so na razpolago za izvajanje projektov.

Če povzamem. Kar se tiče evropskih sredstev je bilo 45 % sredstev stare finančne perspektive porčpanih v zadnjih dveh letih, v letu 2014 in v letu 2015. Od nove finančne perspektive je bilo že potrjenih za 776 milijonov projektov in nekaj čez 500 milijonov tudi podpisanih pogodb.

Kar se tiče obresti. Dejstvo je, da dokler imamo v Sloveniji primanjkljaj, toliko časa bomo imeli tudi zadolževanje. Če porabimo več, kot ustvarimo, je razlika nikjer drugje kot v zadolževanju. Eden izmed poslancev je primerjal, kako delamo to doma. Popolnoma enako. Če rabimo več, se moramo zadolžiti. Pa vendarle je treba povedati, da kljub znesku 988 milijonov evrov, kar je predvideno za obresti v prihodnjem letu, se je ta znesek močno znižal, in sicer z milijarde 59 milijonov v letu 2016, to je ocenjena realizacija, je vendarle zmanjšan za več kot 60 milijonov evrov.

Kar se tiče pokojnin in zdravstvene blagajne. Nekaj razprav na to temo je že bilo. Dejstvo je, da iz proračuna Republike Slovenije, kljub temu da je še vedno planiran transfer v višini milijarda 300, se je vendarle ta transfer močno znižal v primerjavi s preteklimi leti, in sicer za cca 300 milijonov evrov, to pa ne pomeni, da so upokojenci dobili manj, ampak so, tako kot je bilo nekajkrat že povedano, dobili za cca 50 milijonov več v primerjavi z letom 2014.

Investicije. Investicije se povečujejo. Če primerjamo investicijsko porabo iz integralnih in namenskih postavk, se je v primerjavi z letom 2014 ta znesek resda zmanjšal, ker moramo vedeti, da je to povečanje v letih 2014 in 2015 plod zaključevanja stare finančne perspektive. V letošnjem letu se predvideva, da bo za te namene namenjenih 835 milijonov evrov in v predlogu proračuna za leto 2017 je 843 milijonov evrov in za leto 2018 še 56 milijonov več. To pomeni, da se povečujejo investicije in se

sofinancirajo investicije tudi iz državnega proračuna.

Kar nekaj je bilo govora o sprostivni vseh varčevalnih ukrepov. Vsi bi si jih želeli, vendarle moramo vedeti, da so finančne zmožnosti države, kot jih zahteva na eni strani zakon o fiskalnem pravilu in na drugi strani tudi sprejeti odlok o najvišjih možnih izdatkih državnega proračuna, takšne, da nam večjega manevrskega prostora zmanjševanja varčevalnih ukrepov ne dopuščajo. Postopno se varčevalni ukrepi sproščajo, za plače se je v javnem sektorju v letošnjem letu že dalo dodatnih 200 milijonov, s tistim, kar je že dogovorjeno, se v letu 2017 le-to povečuje še za dodatnih 110 milijonov. Podobno se povečujejo tudi pokojnine, sicer ne še toliko, kolikor bi si želeli in kolikor je v področnem zakonu predvideno, pa vendarle se v prihodnjem letu pokojnine uskladijo za 1,15 %.

Rečeno je bilo tudi, da so se investicije v zdravstvu znižale in da na tem segmentu ni tako velikih vložkov. Sredstva za krepitev kakovosti storitev za zdravje, kar je ena izmed prioritet te vlade, se bodo iz državnega proračuna v letu 2017 povečala za 25 %. Ob tem se bodo povečali tudi odhodki zdravstvene blagajne, ki bodo presegle prek 2,6 milijarde evrov. Med največje investicije v zdravstvu sodijo diagnostično-terapevtski trak Sever z ljubljansko urgenco, vzpostavitev dispečerske službe zdravstva, požarna sanacija Onkološkega instituta in UKC Maribor, opremljanje splošne bolnišnice Slovenj Gradec, izvedba investicije v Oddelek za invalidno mladino Stara gora in nabava drage medicinske opreme za več javnih zdravstvenih zavodov. In za kaj še? Povečanje sredstev za MJU v višini 20 milijonov evrov, ker se izvaja centralizacija nepremičnega in IT-sistema v sklopu Ministrstva za javno upravo. S tem se bo izboljšalo na eni strani upravljanje z nepremičninami in na drugi strani omogočila večja digitalizacija javne uprave. Sredstva so se iz posameznih državnih organov le prenesla na Ministrstvo za javno upravo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar, izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Če malo poenostavim. V prejšnjem proračunu, torej pred enim letom je na tistem mestu, kjer zdaj sedi gospa Janc, sedela gospa Vraničar, državna sekretarka, in je ona predstavljala proračun in ne minister. Zdaj sedi gospa Janc in ona predstavlja proračun, ne več ministrica. Ko bo šla gospa Vraničarjeva, bo ministrica gospa Janc, in bo, ne vem, zdaj tista gospa, ki je zraven nje, predstavljala proračun. Ali gre to tako v tej vladi?

Na Odboru za finance smo poslušali v soboto o tem, kako je stanje v javnih financah odlično.

Koalicijski poslanci ste risali idealno državo, kako se cedita med in mleko in tako naprej in kako je s tem proračunom vse v redu. Ampak ravno dolžina razprave, ki se je potegnila skoraj do večera, priča o tem, da s tem proračunom vendarle ni tako v redu, kot je pač vlada v svojem delu želela predstaviti. Gospa Janc je govorila o tem, kako je bilo leta 2014 slabo stanje in kako ste zdaj v dveh letih popolnoma sanirali javne finance in kako je vse v redu. Ampak kdo je pa bil do leta 2014 državni sekretar? Gospa Vraničar. Potem je bila državna sekretarka tudi naprej in zdaj je ministrica. Državna sekretarka je na nek način kritizirala delo svoje predhodnice, državne sekretarke, ki je v tem trenutku ministrica. Zdaj pa da se vrnem na uvodne predstavitve s strani predsednika Vlade Cerarja, ki je rekel, da je priprava proračuna za leto 2017 pripravljena na podlagi odloka o okviru za pripravo proračunov in pomeni pomemben premik v smeri izboljšanja kvalitete javnih financ tako glede predvidljivosti kot transparentnosti javnofinančnega načrtovanja. Glejte, če kaj ne, potem pa netransparentnosti. Imamo odprt proračun brez zakona, ki nosi posledice tja do 300 milijonov evrov, in imamo proračun, ki ni pripravljen skladno z izvedbenim zakonom o fiskalnem pravilu. Predsednik Vlade je zaključil s stavkom, ta proračuna, torej za 2017 in 2018 sta usmerjena v prihodnost Slovenije in zato si prizadevamo graditi to prihodnost skupaj in samozavestno. Še enkrat vprašam, koliko amandmajev opozicije, če ta proračun pripravljamo skupaj, je koalicija potrdila na Odboru za finance. Ne morem trditi, da vas ne bo srečala pamet in na seji Državnega zbora ne boste tega potrdili. Ampak do sedaj, sprašujem, če predsednik Vlade da jasna navodila, da pripravljate te proračune skupaj, torej zame je, če govorimo o Državnem zboru, Državni zbor opozicija in pozicija skupaj, koliko amandmajev opozicije naj bi torej podprli. Predsednica Odbora za finance gospa Banova, je govorila o tem, kaj vse je ta proračun zagotavlja. Zagotavlja socialne transferje, izplačevanje pokojnin, omogoča stabilno poslovno okolje, financiranje projektov iz evropskih sredstev, zagotavlja sredstva za socialne transferje in tako naprej in tako naprej. Pa saj to je temeljna funkcija proračuna. Vsak proračun mora to zagotavljati, zato pa tu v opoziciji tudi vedno govorimo, da je to steber usmeritve in ključni finančni dokument, ki opredeljuje prihodnji dve leti. To ni uspeh, če zagotavlja izplačevanje pokojnin. To ni uspeh. To je samo po sebi umevno. Zato je proračun, da ne pride do izpada. Zato je treba proračun sprejeti. Govoriti o tem je približno tako, kot če bi govoril, da te obleka obleče. Saj zato je obleka, da te obleče. Vse prevečkrat se zdi, kot da se ta vlada hvali s čistimi tehnikacijami, s tehničnimi zadevami, in to predstavlja potem kot nek velik uspeh. Glejte, kolega Ferluga je dejal,« ta proračun za opozicijo ne bo v redu, za nas pa na nek način

je«. Jaz še enkrat opozarjam na besede vodje Poslanske skupine SD gospoda Hana. Citiram: »Moram reči, da sem osebno v velikih težavah, sploh na kakšen način naj predstavim stališče poslanske skupine glede proračuna, ko nimamo dogovora s socialnimi partnerji in ko gospe in gospodje imamo ta moment tristo milijonsko luknjo v proračunu.« Ali so to zdaj popolnoma diametralna stališča, sicer je gospod Han potem napovedal, da bo podprl proračun, ampak to zato, ker je verjetno brez proračuna koalicija obojena na hiter propad. Ampak na vsak način torej tudi koalicijski poslanci ugotavljajo, da s tem proračunom ni vse v redu. In če naprej citiram gospoda Hana: »Moram pa reči, da res ni bilo pričakovati, da bomo po dobrih dveh letih gospodarske rasti pred najtežjim proračunskim preizkušnjami, ko je ura več kot pet čez dvanajst.« Torej skoraj da večjimi kot v fazi krize. Ampak kaj je razlika? Razlika je, da je neka druga vlada, ki kljub gospodarski rasti, zmanjševanju brezposelnosti, zaide v velike težave pri pripravi fiskalnega okvira. Verjetno, če bi bila kakšna druga vlada, ne bi imela teh težav. In pa morda, spoštovani, ta vlada nima pravih pogajalcev. Ne z javnim sektorjem oziroma javnimi uslužbenci, ne z zdravniki. Na to, da z zdravniki nima pravega pogajalca, smo že opozorili, saj smo imeli interpelacijo na to temo oziroma zoper to osebo, ampak je koalicija skupaj stopila in podprla svojo ministrico, ker se je očitno ustrašila za svoje pozicije. Ampak glejte, morda je včasih smiselno razmisliti o spremembi kakšnega pogajalca, pa se dileme in spori rešijo sami od sebe, še posebej če, kot pravite, so razmere tako dobre, kot nas poskušate prepričati. Gospod Ferluga je tudi rekel, da s tem proračunom gremo malo levo in malo desno. Mene zanima, s tistimi 200 milijoni evrov za svetovalec 2TDC Dragonjo – kam greste to, v levo ali greste v desno? Ampak ta dilema je velika. 200 milijonov. Gospod Ferluga je v isti sapi rekel: »Drugi tir je še vedno v zraku.« Poglejte, vi v proračun dajete 200 milijonov, 200 milijonov za projekt, ki je še v zraku. 200 milijonov. Odrečete pa 4 milijone evrov ali koliko manjka za tiste najmanj plačane javne uslužbenke v skupini J. Ti niso v zraku. So zelo trdno pritisnjeni k tlem in ječijo pod težo finančnih bremen, ki jih v vsakdanjem življenju pritiskajo, medtem pa nek Dragonja, ki tukaj na svoji prejšnji funkciji doseže maksimalno negativno oceno, se potem zaposli kot nek svetovalec v neki fantomski firmi, ki je sicer državna, in skupaj dva človeka, torej dve osebi, direktor in njegov svetovalec dobita s tem proračunom 200 milijonov evrov. Pa mi povejte, če je to transparentno. V tem pogledu mislim, da je ta proračun izrazito selektivno naravnani, in ne s tistimi glavnimi prioritetami, kot jih je v uvodu želel predstaviti predsednik Vlade, ampak glede na kapitalске želje posameznih lobijev, ki pa so se v tej vladi, smo že ugotovili, kar precej razrasli. Jaz se opravičujem predsednici Odbora za finance, ki dobro vodi Odbor za finance,

ampak vseeno o neki izjavi pa moram reči, ko je dejala, »moje mnenje je, da ta fiskalni svet potrebujemo«. Poglejte, to ni mnenje, ki ga lahko imamo ali pa nimamo, fiskalni svet je stvar, ki je določena v izvedbenem zakonu, ki je dobil dve tretjini, bil izglasovan z dvotretjinsko večino v Državnem zboru na podlagi tretjega odstavka 148. člena Ustave. Torej to ni nekaj, kar bi si koalicija lahko izmislila, ker ji pač paše ali pa ne paše. S polno zavestjo so poslanci potrdili to določilo in to določilo je treba izvajati. Torej vsi vemo, da fiskalni svet moramo imeti. Kaj se je pa v vmesnem času zgodilo?. 22. 9. 2016, ko še ni bilo zunaj memoranduma, je ministrica za finance pripravila predlog za vlado, ki je bil potem potrjen, v katerem piše, objavljeno na spletni strani Ministrstva za finance, »postopek iskanja članov fiskalnega sveta ustavljen«. Torej je Vlada zavestno ustavila imenovanje fiskalnega sveta. Zavestno je nehala iskati člane fiskalnega sveta in se je torej zavestno odločila, da bo kršila duh ustavne spremembe iz maja 2013, ko je bil uveden nov 148. člen in potem izvedbeni zakon o fiskalnem pravilu, ki je to opredelil. In ne se sprenevedati. Prej je gospa Jančeva rekla, da sta dva zakona zakonita, ker sta pripravljena v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu. 7. člen Zakona o fiskalnem pravilu govori o fiskalnem svetu in o položajih in nalogah fiskalnega sveta. In če boste pogledali drugi odstavek in tretji odstavek, ki govori, da mora pripraviti fiskalni svet za Vlado in za Državni zbor oceno vzdržnosti in skladnosti javnofinančne politike in oceno upoštevanja fiskalnih pravil na podlagi predloga državnega proračuna. Torej dva dokumenta, še preden je ta proračun sploh v Državnem zboru, in tik preden je ta dokument v proračunu, mora Vlada na podlagi ocene fiskalnega sveta pripraviti pisno obrazloženo stališče. Ta dva proračuna sta v Državnem zboru brez treh dokumentov, dveh dokumentov fiskalnega sveta in dokumenta Vlade na podlagi dokumentov fiskalnega sveta. In trmoglavite za fiskalni svet in se izgovarjate, da ni imenovan, ker je v zakonu res samo naloga, da se začne postopek imenovanja, ampak saj veste, kako je, če se začne, se verjetno mora tudi zaključiti. Ker v nasprotnem primeru bomo imeli vas, gospa Janc, naslednji let kot ministrico in boste spet govorili, da ste že tretjič ali četrtič ali sedmič začeli postopek imenovanja fiskalnega sveta, ampak ker niste našli večine, niste imenovali in boste naslednjič pri naslednjem proračunu to poiskali. Skratka, brez treh dokumentov sta ta dva proračuna, vi govorite, da je vse v redu s tem proračunom. Šef ene od koalicijskih strank pravi, da ima težave s tem, ampak da ga bo podprl, ker verjame, da se boste dogovorili. Ministri, eni in drugi, se pogajajo neuspešno, pogajanja propadajo oziroma se zaključijo brez uspeha, v proračunu zeva 200-milijonska luknja, ki ne vem, s čim jo bomo podprli, z drugimi besedami, ta proračun je en velik problem, ne pa tako, kot je v uvodu želel predstaviti

predsednik Vlade, da je predvidljiv in transparenten kot še noben do sedaj.

Če kaj, je ta proračun velik korak nazaj, ni dobro obrazložen in še popolnoma ignorira voljo velikega dela volivcev. To pa tako, da ne upošteva niti enega predloga amandmajev opozicije. In oprostite, takšen proračun ni pripravljen v duhu sodelovanja, kot želite v uvodu to predstaviti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besed predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani predstavnik Vlade, lepo pozdravljeni!

Danes smo slišali stališče za rebalans proračuna 2017 in pa za predlog proračuna 2018. Trenutno je v obravnavi predlog rebalansa za leto 2017. Moram pa reči, da me je danes zjutraj na nek način prestrašilo, tukaj je sedela celotna vladna ekipa in 90 % vseh je bilo oblečenih v črne obleke. Pa sem se malo zmrzila, ali je zdaj to zgolj slučajno ali to zaradi teme, ki jo obravnavamo, to sta rebalans proračuna in pa proračun za leto 2018. Ampak glede na vse to, kaj smo slišali v petek pa čez cel dan v soboto in ne nazadnje tudi danes tukaj, bi mogoče lahko bilo tudi nekaj na tem. Malo za šalo, ampak generalno se pa ne spomnim primera, da bi se proračun sprejemal na osnovah, ki jih sprejemamo danes. Resnično. To so kaotične razmere. Imate odprte fronte pri zdravnikih, niste se uskladili glede plač z javnim sektorjem, vaši koalicijski poslanci so to izpostavili, očitno tudi njih skrbi, odprtih je 200, nekateri pravijo tudi 300 milijonov evrov, in ne nazadnje dokumentov ni potrdil fiskalni svet, kot bi jih moral. Vlada ni dala mnenje na osnovi dokumentov fiskalnega sveta in tukaj se resnično lahko vprašamo, kaj sploh mi danes tukaj delamo in ali dejansko bi sploh ta dva proračuna lahko sprejemali. Več kot očitno ne. Danes zvečer bo še nek odbor zasedal, ki bo ali ne bo potrdil nekega zakona, ki je tudi osnova za to, kar danes tukaj sprejemamo. Zakaj? Zato ker enostavno ne znate ali pa ne najdete primerne načina, da bi našli nek dialog s socialnimi partnerji. In če vam to ni uspelo do danes, ne vem, kakšna bo razlika danes oziroma jutri. Naj spomnim, da je bilo zelo podobno tudi na strani delodajalcev tam nekje pred poletjem. Funkcionirate na način, da vi predstavite vaš že dodelan predlog in pričakujete, da jih bo nasprotna stran sprejela. Vi ne delujete na način, da bi dejansko iskali nek socialni dialog, da bi skupaj našli najboljšo rešitev. Ravno zaradi tega potem prihaja do problemov, kakršne pač imate.

Glede na to da sta menili več kot dve leti vlade Mira Cerarja in da v več kot dveh letih ni bila sprejeta nobena tako imenovana reforma,

čprav ste jih skoraj vsi ministri na začetku obljubljali, z gotovostjo je bilo rečeno: zdravstvo je naše prioriteta. Ja, več kot dve leti je od tega, zdravstvene reforme ni. Pokojninske reforme ni. Vemo, da ta, ki je bila sprejeta leta 2012, je vzdržna nekje do leta 2020, ki pa se zelo hitro približuje, in nekaj na tem področju bi bilo treba začeti delati. Bilo je rečeno, ne vem, reforma javnega sektorja, reforma pravosodja, izobraževalnega sistema. Nič od tega ni bilo narejeno v tem času. In če kdaj, lahko vlada kaj naredi, lahko naredi v začetku mandata, ko ima še največjo podporo tudi javnosti. Če tega niste naredili v prvem letu ali vsaj v drugem letu, verjetno niti ne nameravate narediti v prihodnje, kar je seveda razvidno tudi iz dokumentov, ki jih imamo tu pred seboj. Nič od tega iz dokumentov ni razvidno. Državna sekretarka je rekla, da je po zaslugi te vlade črpanje evropskih sredstev bilo tako dobro. Da je bilo 45 % stare finančne perspektive počrpanih v letih 2014–2015. Drži, se strinjam. Ampak zakaj niste povedali, koliko ste pa počrpali iz nove finančne perspektive. Tam ste pa govorili o sklenjenih pogodbah. Ja, potem pa še povejte, koliko pogodb je bilo sklenjenih prej. Ne dajajte skupaj jabolk in hrušk. Primerjajte isto, iste podatke. In ne nazadnje povsod je tako. V zadnjih dveh letih finančne perspektive se počrpa največ. Vse ostalo, kar se pripravlja, se pa pripravlja prej, pogodbe se sklepajo prej, vsi postopki morajo biti narejeni prej. Ampak, ja, ta številka je resnično lepo padla v ta vaš mandat. Verjetno pa je zato zaslužna tudi katera druga vlada pred to vlado. Smo pa seveda vsi zelo veseli, da so bila ta sredstva počrpana v tolikšni meri. Ampak ne se hvaliti s preteklimi podatki. Povejte, kar se je na tem področju zgodilo leta 2016. Koliko je bilo počrpanega? Ne nazadnje nova finančna perspektiva od leta 2014 do leta 2020. Že skoraj dve leti sta minili od tega. Rekli ste, ja, saj so bili dokumenti, operativni program je bil sprejet decembra 2014. Kako ste ga pa sprejemali? Spet popolnoma samovoljno. Ali ste upoštevali, kaj je rekel svet regij? Ste upoštevali takrat, da so bile zahteve po tem, da bi imeli dva ločena operativna programa. Ne, vi ste se odločili za enega. In danes se seveda dodaja to, kar se dogaja. Zato pa ne moremo govoriti o skladnem regionalnem razvoju. V Sloveniji zagotovo ne.

Kar se tiče prioritete, ki ste jih poudarjali. Ena od teh prioritete so tudi investicije v zdravstvu. Državna sekretarka je zelo lepo nanizala vse projekte na tem področju, ki bodo narejeni skozi ta proračun. Veste, kaj me pa resnično skrbi, pa kar sem že velikokrat spraševala, sicer dobila na nek način zadovoljiv odgovor – ja, kje pa je urgentni center Ptuj? Zakaj tega ni med prioritetskimi investicijami? Postavila se na to temo poslansko vprašanje, dobila odgovor, da so sredstva zagotovljena na nekem posebnem računu. Zakaj ne morejo biti vidna iz proračuna? Zakaj ne? Če pa imamo postavko urgentni center Ptuj. Če delamo rebalans, potem pa ta sredstva iz leta 2016

prenesite v leto 2017, in to na način, da bodo vidna. Da jih bodo videli vsi in da bomo resnično tisti, ki živimo na tistem območju, lahko prepričani, da pa z izgradnjo urgentnega centra Ptuj dejansko nekaj tudi bo. Ne nazadnje gre tukaj za okoli 120 tisoč državljanek in državljanov Republike Slovenije, ki sicer živimo na območju, ki ni privilegirano tako ali drugače, ampak mislim, da si vsi zaslužimo enako kvalitetne storitve. Tako me resnično skrbi, zakaj tega enostavno ni slišati.

Kar se tiče samih financ, mene veseli, da je Ministrstvo za finance ohranilo toliko razuma, da so obdržali olajšave za raziskave in razvoj in investicije na ravni, ki so bile določene v zadnji Janševi vladi leta 2012, in da ste ugotovili, tudi skupaj z gospodarstveniki, da to pomeni nek napredek in da dejansko podjetjem olajšuje poslovanje. To me veseli, ne veseli pa me na drugi strani to, da ste dvignili davek od dohodka pravnih oseb. Seveda se v rebalansu proračuna za sam proračun to zelo lepo vidi, kar pomeni, da na nek način pričakujete prihodke v višini 107 milijonov evrov ravno iz tega naslova več, kar je spodbudno za proračun, nikakor pa ne za gospodarstvo. Na eni strani zelo radi govorite o gospodarski rasti, govorite o tem, kako je vse super in fino, radi spodbujate, se izgovarjate, izvoz nam raste. Drži, super, spodbudno; ampak ne morete pa na koncu udariti ravno po tistih, ki so najbolj zaslužni. Z dvigom davka od dohodka pravnih oseb ste naredili pa prav to. Ministrica je takrat, ko smo ta zakon sprejemali, rekla, saj ta davek se ne bo dotikal vseh. Ja, res se ne bo dotikal vseh, dotika se tistih, ki ustvarjajo dobiček; tistih, ki dobro delajo, se dotika. In te vi udarjate po glavi. Kakorkoli si mislite, to bo lahko imelo za posledice tudi zmanjšanje delovnih mest in tudi to, da Slovenija bo še manj zanimiva za tuje investitorje. Že tako ali tako smo na samem repu držav v Evropski uniji in da nas prekašajo skoraj vse nam primerljive države. Na drugi strani pa smo še vedno priča, da nekako ne glede na to, da nekih koristi, kar lahko vidimo iz proračuna, ni, se država ne namerava umakniti iz gospodarstva. To je absolutno problem, podjetja v državni lasti, sicer nekatera delujejo pozitivno, delujejo pa bistveno slabše, kot delujejo druga podjetja, ki so jim konkurenčna. Bistveno bolje bi morala delovati, pa ne. Zakaj ne – zato ker obstajajo izključno za namene sklepanje posameznih svetovalnih pogodb, odvetniških pogodb, piarovskih pogodb za financiranje medijev in podobno. To vam je v interesu. V interesu vam je tudi to, da bi raje še katero podjetje več poddržavili, čeprav znotraj evropskega prostora na konkretnem področju niti enega podjetja v državni lasti v drugih državah, pri nas pa je to nekoliko drugače.

Če pogledamo sestavo prihodkov v rebalansu proračuna za leto 2017 – kaj vidimo? Da bi se naj skupno v proračun nateklo 8,8 milijard evrov. Okoli 100 milijonov več, kot je bilo prvotno predvideno, največ ravno iz računa tega dviga

davka od dohodka pravnih oseb. Če pogledamo drugi takšen večji doprinos k proračunu, je pa davek na dodano vrednost. Tukaj ste več kot očitno se pri sprejemu proračuna za leto 2017 malo precenili, ker namreč zdaj ga popravljate navzdol. Ampak, naj spomnim: lani ste vi ta davek, davek na dodano vrednost, zabetonirali pri 22 %. Sprejeli ste ukrep, ki boli prav vse državljanke in državljane Republike Slovenije. Več ste si obetali od tega ukrepa. Več. Več kot očitno, ker zdaj znižujete to postavko za 40 milijonov evrov. Kje so razlogi? Potrošnja, pravite, se povečuje; ja, izvoz se povečuje, nekaj zagotovo gre na račun izvoza. S tem se strinjam, ampak ne vem, ste si morda obetali nekoliko več tudi od uvedbe davčnih blagajn ali kje so razlogi. Absolutno pa menim, da je to popolnoma nepotrebno in da je bil zgrešen ukrep, ker je bil v startu mišljen kot začasen ukrep in vi ste ga zabetonirali in s tem na nek način dali nov davek.

Če pogledamo strukturo odhodkov. Skupno imamo za 9,5 milijard evrov odhodkov v rebalansu za leto 2017; 104 milijone evrov več, kot je bilo prvotno planirano. Skoraj milijardo, nekaj manj kot milijardo, dajemo za obresti. Vsak si lahko približno predstavlja, kaj vse bi lahko s to milijardo evrov naredili, koliko investicij v državi bi lahko s tem denarjem naredili. Absolutno verjetno dosti bolje porabljen denar kot pa, da ga dajemo za obresti. Več kot milijarda evrov gre za plače javnih uslužbencev, za tekoče transferje gre več kot pet milijard evrov, od tega posameznikom in gospodinjstvom za 1,2 milijardi evri in pa 1,4 milijarde gre v sklade socialnega varovanja za pokojnine. 1,4 milijarde evrov! In vam se še vedno ne zdi potrebno, da se začne govoriti o novi pokojninski reformi! Ja več kot očitno bo treba v zelo kratkem času zagristi v to kislno jabolko.

Kar se tiče samih investicij, tu pa ne moremo več govoriti o milijardah. Investicijskih odhodkov je 0,5 milijarde evrov in transferjev nekaj čez 300 milijonov evrov. Žal. Kar kaže na to, da je ta proračun vse kaj kot razvojno naravnani. Ti projekti, ki so bili izpostavljeni – ja, tukaj ni nič razvojnega za državo in ne nazadnje vsi ti slavospevi, vse dokler mi v proračun dobimo manj, kot porabimo, ja ne moremo reči, da nam gre dobro. Žal, ne moremo. Sama osebno menim, da je proračun, ta rebalans za leto 2017, da gre tukaj bolj za varčevanje na račun investicij, ker ni niti malo investicijski, verjetno bolj ali manj zaradi ohranjanja socialnega miru, da ne vključuje nujno potrebnih reform. Zelo podobno bomo lahko rekli tudi za leto 2018, očitno ste se pač odločili v tej vladi, da ne boste nič na tem področju naredili, in da dejansko kaže dodatno obremenjevanje gospodarstva. To, kar ste tudi naredili. Za tisto majhno razbremenitev plač enega malega dela ste dodatno obremenili gospodarstvo in verjamem, da boste na tem področju še v času vašega mandata kaj novega izumili ali pa vsaj, ne vem,

dokončali ta vaš nepremičninski davek, ki ga že tako ali tako napovedujete. Pač treba se je pa zavedati, da dokler imamo dobro delujoče gospodarstvo, tudi lahko imamo neko državo, ki se razvija, zato ker največ sredstev pa vseeno pride s strani zasebnega sektorja.

Kakorkoli, javni sektor, kateremu je tudi bilo rečeno, da bo deležen neke reforme, bi naj pa bil čim boljši servis državljanke in državljanom in ne nazadnje tudi podjetju. Dostikrat na terenu slišimo, kakšna je to država: na eni strani imamo ljudi, ki niso zaposleni, eni si zelo trdno iščejo zaposlitev, pa je žal ne dobijo, nekateri so tudi taki, ki jim stanje čisto ustreza, ker ne nazadnje skozi socialne prejemke dobijo toliko kot nekdo, ki dela za minimalno plačo. Če primerjamo te skupine, ja ne vem, težko govorimo o nekem pravičnem sistemu. Verjamem, da se okoli teh stvari strinjamo, ampak žal skozi ta rebalans in v tej smeri ni videti čisto nobenega premika. Ocenjujem, da ne gre v pravo smer, zato ga seveda ne nameravam podpreti.

Kar se tiče amandmajev, resnično obžalujem, da na odborih ni bil potrjen niti en amandma opozicije. Saj podobna zgodba se je dogajala že lani, tako da smo jo na nek način navajeni. Ampak upam, da boste morda malo spremenili taktiko, če ne drugega pa taktiko, pa da boste vsaj zdaj na plenarni seji pa mogoče sprejeli kakšen naš amandma, ki pa ne nazadnje sledijo tem ciljem, ki jih je ministrica naštel kot prioritete. Se tičejo investicij v zdravstvu, se tičejo investicij v infrastrukturo in za vse ocenjujem, da so še kako razvojni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstev, kolegice in kolegi!

Sama pravzaprav, ko sem v preteklosti, ko še nisem bila v politiki, spremljala Državni zbor, ko je sprejemal proračune, nikoli nisem zaznala, da bi 90 poslancev glasovalo za proračun. Vedno ga je koalicija podprla in opozicija je bila proti ali pa se je vzdržala. Tako vam povem, da ne vem, se ne spomnim, me boste popravili, ker ste dlje časa tukaj, z veseljem bom ta podatek zaznala.

Tudi tokrat ne pričakujem, da boste to naredili, ker ne boste nikoli priznali, da je proračun razvojno naravnani in da je ta proračun oziroma proračun 2017 in 2018 pravzaprav dober. Tudi gospod Logar je rekel, da je enostavno proračun nekaj samo po sebi umevnega, kot obleči obleko, ampak pravim, da ni vseeno, kakšno obleko si oblečemo, tudi obleka naredi človeka in tudi proračun – mislim, da za ta proračun lahko rečemo, da je razvojno naravnani; da sledi ciljem na področju infrastrukture, znanosti, raziskave, storitvam za zdravje, varnosti v širšem smislu; podpira vlaganje v človeške vire, digitalizacijo ...

Skratka, slovenske finance in stabilizacija javnih financ so se odražale tudi pri sestavljanju proračuna, izboljšanje kakovosti javnih financ kažejo tudi bonitetne ocene agencij. Negativne bonitetne ocene 2013 so zdaj pozitivne ocene, postopna strukturna prilagajanja so tudi vidna. Ne nazadnje imamo stabilno rast gospodarsko, zasebna potrošnja se krepi, zaupanje potrošnikov se krepi. Skratka, vsi kazalci statistični, kakorkoli že, in tudi jesenska napoved Umarja je spodbudna in pozitivna.

Tudi okrevanje trga dela bi posebej rada poudarila, ker se je pravzaprav prvič zgodilo da so vsi zavodi za zaposlovanje zaznali zmanjšanje brezposelnosti, tudi v Zasavju. Vse tri enote, vse tri občine v Zasavju so zmanjšale brezposelnost; in prvič za 300 oseb. Meni se zdi to izredno pomembno, ker to nakazuje na to, da se gospodarska rast nadaljuje. Seveda tudi izvoz raste, investicija v strojno opremo se večajo, predvidena je kar 6-odstotna rast.

Ko ste nekako izjavili, da ni denarja za investicije, da je premalo. Seveda, vsi bi si želeli, da bi bilo več denarja za investicije v integralnem proračunu, ampak v kombinaciji z evropskimi sredstvi se ta cikel investicij vsekakor bo povečal.

V zvezi z evropskimi sredstvi pa tudi moram povedati nekaj podatkov, ker je bilo zelo veliko zavajanj v zvezi s črpanjem evropskih sredstev. Res je, da je črpanje evropskih sredstev za perspektivo 2007–2013 bilo v letih 2014, 2015 kar 45-odstotno in ko je naša vlada nastopila, se je pravzaprav pospešilo to črpanje in tako smo se prebili z 19. kar na 4. mesto. Potem bi rada vendarle tudi poudarila, da je tudi to obdobje, ki je pred nami, 2014–2020, da je v polnem zagonu izvajanje tega programskega obdobja, da je bilo odobrenih projektov že za 776 milijonov, kar je več kot 20 %, in da je bilo v začetku novembra 2016 podprtih 141 projektov in programov ali pa javnih razpisov, med drugimi tudi projekt izgradnje avtocestnega odseka Gruškovje–Draženci v znesku 63,5 milijona, 9 okoljskih projektov s področja odpadne in pitne vode, več programov, ki posegajo na področju dela z brezposelnimi, pripravniki in mladimi. Skratka, Slovenija v tem trenutku tudi zaključuje s postopkom akreditacije sistema evropske kohezijske politike 2014–2020 in sredstva, ki jih je založil nacionalni proračun, bo povračilo za te projekte. V procesu akreditacije je treba povedati, da so tudi še vse sosednje države in tudi mi pričakujemo, da bo ta akreditacija do konca leta enostavno potrjena. Potrjeni so bili tudi vsi programi na področju čezmejnega sodelovanja Slovenije s sosednjimi državami Avstrijo, Hrvaško, Madžarsko, Italijo, v okviru katerih so bili konec leta 2015 in 2016 objavljeni tudi prvi razpisi. Skratka, ne moremo reči, da evropska sredstva se ne črpajo in da ne gre vse po programu.

Kar bi rada še poudarila je tudi to, da bodo ti projekti, ki bodo v 2014–2020 s področja evropskih sredstev, prednostna vlaganja,

usmerjanje v investicije v človeške vire, v raziskave in razvoj in inovacije. Posledično so to mehkejša vsebina, posledično se je treba za projekte dogovarjati; ne samo ena občina, več občin, več območij. Pred kratkim sem bila tudi v Avstriji in tam so predstavili, da se je 22 občin med sabo dogovorilo za nek projekt. Mislim, da se moramo v Sloveniji glede partnerstva in sodelovanja tudi še kar nekaj naučiti, in mislim, da moramo takim zgledom tudi slediti. Zato je posledično, tudi zaradi tega ker se ta sredstva usmerjajo v te vsebine, je posledično manj sredstev za infrastrukturne projekte. Tega ne smemo pozabiti in ne smemo zavajati ljudi, da zato ni uspešno črpanje, ker je manj sredstev za infrastrukturo, je pa za druge projekte več, tudi s področja sociale in projektov, ki se tičejo ljudi v občinah in te mehkejša vsebina.

Kar bi še rada poudarila je, da tudi na področju infrastrukture ni nekako multiplikativnega učinka. Tukaj bi rada poudarila, da je multiplikativen učinek, še posebno na področju energetske prenove stavb, ker tukaj Eko sklad ima zdaj celo leto razpise in se lahko javljajo tudi vsa gradbena podjetja za to prenovo oziroma posamezniki, fizične osebe, pa tudi javni zavodi. Širi se tudi ta energetska prenova na partnerstva, kjer lahko tudi sodelujejo, in iz tega naslova je ta multiplikativni učinek viden, kajti tudi v gradbeništvu je povečanje zaposlenosti, več je zaposlenih, tudi gradbeništvu se res oživlja tako kot tudi področja predelovalne dejavnosti, tehnološko zahtevnejše panoge in tudi javne storitve. V predelovalni industriji je zaposlenih več 5 tisoč 800 oseb, v tržnih storitvah 6 tisoč 300 in v javnih storitvah 3 tisoč, ampak to ne pomeni, da je to ožja državna uprava, ampak so to storitve v šolstvu, zdravstvu. Skratka, število brezposelnih je padlo pod 95 tisoč.

Zaenkrat toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj, izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, drage kolegice in kolegi!

Razpravljamo že kar nekaj ur, pa se bom poskušal usmeriti v tisti del, ki je bil mogoče najmanj omenjan. Najverjetneje se zavedamo, da je to temeljni finančni dokument Vlade in tudi ne nazadnje vseh nas. S tistimi trditvami se sploh ne morem strinjati, da je to samo stvar koalicije. Ja, saj konec koncev bodo oni morali prevzeti odgovornost in Vlada. To mi je jasno, lahko nas ignorirate, ni problem, ampak potem ne pričakovati sodelovanja in podpore pri tistih zakonih, ki so pa mogoče še bolj pomembni kot proračun. Zato pa še nimamo fiskalnega sveta in prav zaradi tega sem absolutno mnenja, da ta proračun temelji na izredno trhljih temeljih. Mnogo stvari je odprtih, odprta so pogajanja s socialnimi partnerji – to je bilo že omenjeno tudi

s strani koalicije –, 300-milijonska luknja visi ... Lepo. Kako jo bomo zapolnili? Ja, samo na račun zmanjševanja investicijske sposobnosti proračuna, kar ne nazadnje potem, jasno, se bo v naslednjem obdobju negativno odražalo tudi na gospodarski rasti in na bodočih prilivih v proračun. Pa seveda, posledično, se bo tudi zmanjšala dinamika črpanja evropskih sredstev. Če si to želimo, mislim, da smo na zelo slabi poti. In če se ne bodo ti konji obrzdali, tako pri teh apetitih po javnih financah, in če se ne bo naredil red in če se ne bo izboljšalo gospodarjenje z javnimi sredstvi, bodo ti konji najverjetneje pobegnili in bo ta voz ostal tukaj v močvirju. Ali to želimo? Mislim, da ne. Zato je treba, da nas obravnavate kot enakovrednega partnerja v celotnem postopku sprejemanja tega dokumenta. Mislim, da je to pravi način in prava pot demokracije, ne pa iskati samo razprtije. To sami veste, da takšnega delovanja nikoli in nikoli ne bom pristaš.

Da se vrnem konkretno na proračun 2017. Državna sekretarka je rekla, da so upoštevani vsi zakoni in vse zakonske zahteve, pa ustavne zahteve – temu ni tako. Vsaj za en zakon vem, da je, in zakonske zaveze so kršene. To je Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji. Zakaj prikrivamo resnico? Zakon in z zakonom zagotovljene pravice so kršene. Ali bomo sprejeli tak dokument tu, v Državnem zboru, s katerimi bomo kršili zakon za celotno regijo? Mislim, da to ni prav in da je to strašno dvolično, ker za ene veljajo zakoni, za druge pa ne. Kako bodo to državljani sprejeli? Ne vem. Gre pa, da vam povem, za zelo malo sredstev, nekje 3,5 milijonov, dodatno. Naj pa opozorim, da po drugi strani pa kar z lopato mečemo denar v blato. Konkreten primer, evropska sredstva za sanacijo oziroma razgradnjo sladkorne tovarne Ormož, država Slovenija bo morala vrniti 8,7 milijonov evrov – pa nič! S takšnimi zadevami se ne morem strinjati. Po drugi strani pa ne moremo vsaj tiste zakonske pravice, ki so že tako in tako samoumevne in bi jih morali upoštevati, pa jih ne, ker baje ni denarja. Temu ni tako. Mislim, da pa je zelo bistveno to, da se končno začnemo zavedati naših možnosti in zmožnosti. Spoštovani! V proračun se izteče, tako je projekcija pripravljena, 8,8 milijard. Poraba je višja – 9,5. O. K., ampak tega se mi moramo zavedati, da vsakršno povečevanje odhodkov je zelo velik problem in kakršnekoli obljube na pogajanjih dajati, da se bodo sprostile in na kakšen način bodo se sprostili ti ukrepi, varčevalni, mislim, da je to strašno neresno in neodgovorno, ker vemo, da tukaj rezerv ni. Lahko se zgodi to, da če bodo ti ljudje živeli v enem lažnem upanju, se bo to še kako maščevalo. To zagotovo ni prav. Zavedati se moramo, da je naša država predraga za tisti obseg nacionalne ekonomije, ki je, in moramo začeti živeti s tem, kar imamo na razpolago.

Naj še mogoče to izpostavim: res je, zmanjšuje se primanjkljaj državnega proračuna. Drži. Sedaj je načrtovano 681 milijonov evrov. To je v redu,

ampak če pa pogledamo še, kaj se pa dogaja z javnim dolgom. Javni dolg pa nekje znaša 83,5 % BDP in se nominalno ne znižuje. Še enkrat, nominalno, kar spet seveda ni dobro. Po drugi strani pa vidimo, da bo Vlada dobila možnost dodatne zadolžitve v višini 3,46 milijard evrov. Od tega, kar je v redu, gre v refinanciranje zapadlih obveznosti 2,7 milijard, ampak 1,7 milijard gre pa še za marsikaj drugega. Za zaključek bi mogoče še to povedal: to, kar imamo, cenimo. Cenimo to in bomo družbeno odgovorni in tista sredstva, ki jih lahko namenjamo tudi za investicije, naj bodo res vložena v tiste projekte, ki bodo koristni, ki bodo prinašali dodano vrednost in ki bodo tudi družbeno koristni. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi kdo razpravljati. Prosim, da se prijavite.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo.

V tej razpravi bi kot izhodišče vzela besede kolegice Šergan, ki je med drugim rekla, da je pri tej vladi zaznati postopno strukturno prilagajanje – med vsem tistim, kar je naštel. Ne vem točno, kaj je ona mislila glede tega, bom pa povedal, kaj naj bi to dejansko bilo. Danes sem, ko sem govoril v stališču poslanske skupine, že povedal, da ni ukrepov, da je premalo, če imamo povečane prihodke in imamo tudi denar rezerviran za to, da bomo povečali odhodke, če za tem ni ukrepov. Kako, prvič, ta denar boljše koristiti, kako ga bolj gospodarno, bolj ekonomično in kako iz tega tudi dobiti boljši rezultat. Tudi razvidno je oziroma iz proračunskih dokumentov vi povečujete denar za zdravstvo – za zdravje 13 milijonov. Kaj naj bi bil rezultate tega? Za mene, ker je ravno aktualno to, manjše čakalne vrste. Ampak tega rezultata ni. Ni niti napisan niti ni poti, kako bi do tega rezultata prišli, kar z drugimi besedami pomeni, da enostavno je vprašanje, kako bo ta denar učinkovito porabljen.

Drug primer – ki ga tu imam, in ker je ravno ministrica za šolstvo prisotna –, za šolstvo naj bi dali 85 milijonov več. 85 milijonov naj bi ministrstvo za šolstvo dobilo več denarja. Kaj bomo iz tega naredili? Itak je milijarda 500, 600 ali koliko že, plus 85. Kakorkoli že, veliko, plus 85 milijonov. Bom tako vprašal, ali bodo zaradi tega študentje diplomirali na boljših fakultetah. Mimogrede, pred časom sem pogledal, kje so slovenske fakultete na eni izmed lestvic dobrih fakultet in ena fakulteta je bila tam med 500. in 600. mestom, to je bila boljše, druga je bila pa med 600. in 800. mestom. Toliko pač velja v svetu. Lahko boste rekli, da lestvica ni prava, ampak tudi na kakšni drugi lestvici verjetno slovenskih fakultet ne boste našli med prvih 300 ali pa prvih 100. Ali bodo s tem, ker bodo imeli boljše spričevalo, da tako rečem, imeli tudi več znanja in si bodo zaradi tega enostavno

zagotovili boljše življenje, večjo blaginjo? Kaj bo rezultat tega? Ali bo celo to, da bodo prišli na slovenske fakultete tuji študentje? Ampak, bom rekel, zaradi tega, ker bodo tukaj hoteli živeti, ker bodo hoteli študirati in zaradi tega, ker se bo to dejansko zgodilo? Ne. Sedaj mi boste lahko rekli, da v okviru različnih programov pride kar nekaj tujih študentov, ampak pogledajte, to so izmenjave in tako naprej. Mi pa vemo, da si študentje želijo iti na dobre fakultete in imeti, seveda, tudi dobre šole. Ampak sedaj te šole se nekako merijo, ne vem, ali je to pravo ali ni pravo, v to niti ne bi šel, ampak to je, to imamo.

Če dam ta dva primera, je zaradi tega to enostavno vprašanje, kaj bomo od tega denarja imeli in kje so sedaj ti strukturni ukrepi, o katerih je govorila gospa Šergan, da se bo to dejansko zgodilo. Bojim se, da teh strukturnih ukrepov dejansko ni. Tukaj moram reči, da edini takšen strukturni ukrep, ki je imel mogoče nek učinek, pa morda ne tako velik, kakor je bil v javnosti prikazan, je strukturni ukrep uvedbe davčnih blagajn, pri tej vladi. Obljubljenih sprememb na področju zdravja – jih ni, zaradi tega ne vem, kako bo učinkovito porabljen ta denar.

Na področju šolstva se ravno tako bojim, da se kaj dosti tukaj ne bo zgodilo, morda na področju osnovnega šolstva nekaj in tako naprej. Rad bi, da bi se enkrat že spremenilo to, da bi imeli študentje, učenci, dijaki brezplačno literaturo, tisto nujno, pa ne samo knjige, ampak tudi delovne zvezke in tako naprej, ampak to se verjetno tukaj ne bo zgodilo. In to je tisto, kar skrbi, ker ta vlada gre s tem proračunom naprej v bistvu brez nekih ukrepov, ob seveda dobri gospodarski rasti, ob ugodnem zunanjem okolju, brez kakršnih koli ukrepov.

Rečeno je bilo tudi, da se pogajamo s socialnimi partnerji, se pogovarjamo z vsemi ostalimi in tako naprej ... Mislim, da si je tukaj treba biti zelo na jasnem, brez dogovora o plačah je ta proračun dejansko, ne bom rekel neveljaven, ker veljaven je, ampak je brez kakršnekoli vsebine. Zakaj? Ja, zaradi tega, ker visi dejansko 300 milijonov in proračun mora biti realen in ne moremo že v začetku povečati dolg za 300 milijonov, to je skoraj 1 % bruto družbenega proizvoda, in potem nimamo primanjkljaja toliko, kot pravite, ampak ga imamo za 300 milijonov več. Tega ne moremo delati skozi prerazporeditev in tako naprej, to se ne dela, to ni lepo, to ni strokovno, da boste potem s prerazporeditvami dajali nekaj na plače in tako naprej oziroma v to vlado ali ministrstvu boste dajali. To, da nimate sporazuma s socialnimi partnerji, je veliko začudenje predvsem zaradi tega, ker pred dvema letoma ste, ta koalicija, predvsem največja stranka SMC, govorili o tem, kako boste upoštevali javnost, kako boste upoštevali strokovno javnost, socialne partnerje, vse bo potekalo na nekem dogovoru in tako naprej. Zdaj imamo stavke pa napovedi stavk, napoved demonstracij in tako naprej in temu ni tako ob proračunu. Ne vem, zdaj imamo

zdravnike, mogoče bomo imeli maja in junija šolnike; skratka, navadno je takrat sezona za učiti, pred maturo.

Zdaj je seveda to vprašanje, s kom ste se pravzaprav dogovorili? Občine vlagajo svoje amandmaje in lokalna samouprava je tukaj dejansko v položaju, ko vsaj nekatere občine dejansko komaj plačujejo svoje obveznosti in zmanjšujejo tudi storitve, ki so jih deležni občani in občanke. Pogledajte tudi tega dogovora niste v popolnosti dosegli. Ste sicer predlagali za nekaj evrov višjo povprečnino, vendar tega dogovora dejansko ni. Ne bi si želel, da bi morda že čez en mesec ali pa že čez dva meseca že sprejemali rebalans proračuna; se pravi, za 2017 čez en mesec ali pa čez dva meseca rebalans proračuna za leto 2018. Tega si vsekakor ne bi želel.

O tem, koliko je ta proračun razvojni naravnani. Tukaj imamo, mislim, popolnoma različne vatle ali pa različna merila glede tega pa kaj dejansko je razvoj. Povedal sem že, da je zmoten mit tudi nekaterih v tej dvorani, da bo Vlada povečala blaginjo. Nobena vlada ne poveča blaginje. Vlada lahko ustvari pogoje za to, da bodo podjetniki, gospodarstvo, povečali blaginjo ljudi in da bodo imeli odlične pogoje za svoje delo, ti pogoji se nanašajo od davkov do administrativnih dovoljenj, do dela birokracije in tako naprej. Vlada je dobila 8,7 ali 8,8 milijarde iz naslova davkov in ostalih prihodkov in jih mora zdaj prerazporediti med družbene skupine; prerazporedila jih je več, kot je dobila davkov, zato se je še malo zadolžila, in to je v bistvu vse, kako se bo razrezal ta kolač. Ampak s tem se samo blagostanje ali sama blaginja ne bosta nič povečala. To je dejansko ustvarjalo gospodarstvo, to dejansko so ustvarili ljudje. Zaradi tega ta proračun premalo naredi za ustvarjanje pogojev za boljše gospodarjenje in za nove investicije in tako naprej.

Tipičen primer ali pa dokaz temu je, da enostavno ni neposrednih novih investicij, pa jih je zelo malo in smo tukaj na repu Evrope. Še več, tuji investitorji grede v druge države, ker imajo tam boljše pogoje, in mi jih pospremimo z nerodno situacijo, ko minister za gospodarstvo načrtuje novo ekonomsko cono na Štajerskem, dobi že tudi velikega investitorja, na drugi strani pa ministrica za finance oziroma takrat še državna sekretarka poveča davek od dohodkov pravnih oseb za 2-odstotni točki in Vlada tudi to naredi. To je napačen signal. To je napačen signal tujemu investitorju, to je napačen signal tudi domačemu investitorju. Zaradi tega ne prihajajo in zaradi tega smo na repu tukaj in zaradi tega nimamo investicij. Glejte, danes govoriti o investiranju v drugi tir – mimogrede, o tem se je že govorilo od leta 2006 naprej. Ne strinjam se, da če ne bomo zelo hitro investirali v drugi tir, da bomo potem pa zamudili, zamudili vlak, ki bo odpeljal proti severu in proti Münchenu in proti Avstriji in tako naprej in proti Madžarski. Ta vlak je že zamujen. To isto se je govorilo leta 2006, ko smo se pogajali, takratna

vlada z Deutsche Bahnom in takrat je bil gospod Möderndorfer tukaj in tako naprej. Ista zgodba in ta zgodba, vlak je že odpeljal, Trst se je že razvil ta čas, Reka se je že razvila in tega ni več. Popolnoma vseeno za svetovno gospodarstvo in za evropsko gospodarstvo je glede tega. In ne delati zdaj nečesa velikega, ker tega velikega dejansko ni več. Vse možnosti so izgubljene več ali manj. Ampak ta drugi tir, mi imamo s temi 20 kilometri proge toliko težav, kot jih imajo nekatere druge države z 2 tisoč kilometri ali pa 20 tisoč kilometri, ko bodo transsibirsko železnico med Kitajsko in Rusijo ta čas gradili, preden bomo mi 20 kilometrov. Ne govoriti o tej investiciji kot o neki ne vem kakšni investiciji. Podobno je s cestami. Naša administracija, naša birokracija je prepočasna za to, da bi 10 kilometrov avtoceste zgradila v dveh letih. Nemogoče! Mi za vsako cesto rabimo 30 let. Ampak to so takšni pogoji in takšne pogoje smo si ustvarili, če želite, in ta proračun te pogoje samo še poslabšuje.

Zaradi tega ni zdaj stvar podpore ali nepodpore, da smo mi proti proračunu sploh, mi smo proti temu proračunu, ker je premalo ambiciozen, ker ni razvojno naravnan, premalo razvojno naravnan in ker za tem denarjem, ki se bo namenil za šolstvo, več za zdravstvo, za zdravje in tako naprej, za karkoli že, za vsa ministristva, razen za dve, bo več denarja, ker ni ukrepov, kaj se bo s tem denarjem dejansko zgodilo. In ne samo kaj se bo zgodilo – kakšni bodo učinki tega? Boljše univerze, krajše čakalne dobe, kaj se bo s tem zgodilo? Kaj bo na področju socialne politike? Tudi tega ne vemo. Morda bodo sicer višji socialni prejemki nekaterih, vendar se bodo ob smrti prejemnika verjetno štel v to, da bo izgubil nepremičnino, o čemer smo pred nekaj meseci govorili v Državnem zboru in kar ministrica za delo, družino dejansko podpira. Toliko in toliko ljudi je zaradi tega izgubilo oziroma se odpovedalo varstvenemu dodatku in tudi tega ta proračun ne ukinja.

Glejte, zaradi takšnih stvari, ki se neposredno nanašajo na ljudi, sem proti takšnemu proračunu, ker tudi ni transparenten in ker ni ambiciozen in ker je premalo razvojen. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Spoštovane ministrice, ministri, državni sekretarji, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Občutek imam, da z vsakim dnem vladanja te vlade imamo manj zdravo atmosfero tukaj v Državnem zboru. Kako naj bi nekateri radi zagovarjali proračun Republike Slovenije oziroma rebalans proračuna za leto 2017, ko pa imamo probleme že v izhodišču! Zaključno poročilo Računskega sodišča za leto 2015 se sploh ne more končati, ker sploh ne vedo, kaj ste sanjali v letu 2015 in kako ste številke znotraj državnega proračuna razmetavali malo sem,

malo tja, in prvič v zgodovini Računsko sodišče ne more opraviti svojega dela. Na tem izhodišču vi sanjate o tem, kako je rebalans proračuna za leto 2017 vrhunski. Še bolj sanjate o tem, o čemer bomo kasneje govorili, o proračunu za leto 2018. Torej, Računsko sodišče – prvi problem.

Drugi problem. Fiskalno pravilo, ki ga imamo v ustavi, imamo izvedbeni zakon in o proračunu bi morali govoriti fiskalni svet. Ampak, ta koalicija, ki rine tu in tam s spremembami ustave, na drugi strani pa sicer krši ustavni red, tega ne naredi. Skratka, nimamo fiskalnega sveta, ki je predpogoj za, v skladu z ustavo in v skladu z zakonom, sprejetje proračuna. Potem ko skuša koalicija, predvsem določeni poslanci, na vse kriplje trditi, kako je fino in fajn, pa dobivamo na poslanske klopi zgražanje obrtnikov, gospodarstvenikov, če želite tudi krovnih organizacij in lokalnih skupnosti. In ja, največji poraženci tega obdobja do leta 2018 bodo obrtniki, gospodarstveniki, občine, kajti kaj ste jim dali kot neko spodbudo – o tem, kar vi ves čas govorite. Z vsakim drugim zakonom izberete eno izmed dveh možnosti: ali višji davki ali pa več birokracije za te ljudi. In potem sanjate o tem uspešnem gospodarstvu, na drugi strani pa kažejo vsi podatki, da se gospodarstveniki selijo izven Slovenije, tujci pa se itak v velikem loku izogibajo Republiki Sloveniji, kajti ko vidijo, kakšna birokracija jih čaka in kakšni so davki tu, gredo raje v tiste dežele, ki ste se jim – na primer, vsaj poslanci Desusa in SD, vem, tam leta 2008 – smejali, ko smo mi govorili o enotni davčni stopnji in primerjali nas s Češko, Slovaško, ste se nam smejali. Sedaj pa, vprašajte tiste, ki hodijo v tujino, so Čehi in Slovaki nek pojem razvoja. Slovenija pa postaja tisti grdi raček, ne iz centra Evrope, ampak tam iz zadnje vrste na raznih sestankih.

Poleg gospodarstva in obrti so drugi luzerji tega proračuna občine. Sicer smo slišali v uvodu, kako občine dobivajo več povprečnine, ampak kar nekaj konkretnih podatkov sem dobil, da ta dvig povprečnine ne zadostuje niti za to, kar ste občinam v tem letu dali več obremenitev. Pa so se dvignile plače v javnem sektorju, pa so se dvignile drugačne zadeve, pa imamo več dela; skratka, vi se hvalite s tem, kako ste občinam več dali na področju povprečnine, ampak to ni bilo dovolj niti za zagotavljanje normalnega delovanja občin. In če vemo, kako vsaksebi sta si Vlada na eni strani in pa občine, ko se država hvali s 530 evri povprečnine, izračun, ki je v zakonu, pa govori o 636 evrih povprečnine. Ampak ta vlada piarovsko mimo tega, kar ste vseskozi zagotavljali, socialnega dialoga – z levo roko odpihnete občine, ampak imate še toliko poguma, da se potem hvalite, kako ste dobri za občine. Ko govorimo o občinah, govorimo tudi o investicijah in naložbah. Ravno danes je Umar zopet rekel, da ključni problem v Sloveniji je pomanjkanje naložb in investicij. Pa imamo tukaj ne absurden moment, ko se državni sekretarji in ministri

velikokrat izgovarjajo, da ni evropskih razpisov, danes pa poslušamo drugo zgodbo, kako smo najbolj uspešni pri evropskih razpisih. Kako smo lahko uspešni pri evropskih razpisih, če na drugih sejah odbora poslušamo, kako ni evropskih razpisov in kako ni investicije? Občine norijo, ko vsakič znova gledajo v Uradni list in na spletnih straneh ministrstev, ali bo kakšen razpis s strani države, pa čakajo in včasih so rekli, vsaj vsako leto so bili točno, terminsko skoraj, določeni razpisi skoraj na vseh področjih, sedaj teh razpisov ni. In potem se država hvali, kako so razpisi na področju energetske sanacije. Samo majhen medklic. V tisti, za vas zloglasni vladi Janeza Janše, smo imeli dva razpisa na področju energetske sanacije stavb v lasti lokalnih skupnosti. Takrat je Evropska unija dala 85 % sredstev, sedaj se pa vi hvalite s tem, ko naj bi država dala 30 %. Skratka, ko bo občina plačala davke, bo imela nič od te vaše energetske sanacije stavb.

Na drugi strani na področju lokalne samouprave sprejemate strategijo razvoja lokalne samouprave, kjer postopoma uničujete lokalne skupnosti in jih prisiljujete k določenim nalogam, določenim pristojnostim, ki jih nočejo izvajati in niso njihova zakonska materija. Seveda so eni izmed poražencev tega proračuna tudi kmetije. Na srečo ima minister Židan še evropska sredstva, da pomiri slovenskega kmeta, ampak na drugi strani ga uničuje: davčne blagajne, prevoznice oziroma po novem imenovane knjigovodske listine, višje kazni, več birokracije, ustanovi si svojo državno podjetje na področju gozdov, želi dati Skladu kmetijskih zemljišč vlogo pred mejašem, zakupnikom in sosedom pri nakupu kmetijskih zemljišč; skratka, nacionalizacija slovenskega podeželja in kriminalizacija kmetov. Zato ni čudno, da tista vlada, ki je rekla, kako se bo z vsemi usklajevala, ima danes odprte fronte na vseh področjih: z obrtno zbornico, z gospodarsko zbornico, danes boste neuspešno zaključili posvetovanje z javnim sektorjem, in če gledamo, skoraj vsak minister ima vsaj pet, šest odprtih front. Spoštovani, če mislite, kako boste v letu 2017 tudi s takšnim proračunom te fronte zaprli, si malo pogledajte še normativni plan dela Vlade za leto 2017. Nič od reform, kajti roki za pomembnejše zakone, ki bi vplivali na blagostanje, ki si ga seveda vi želite – se datumi pomikajo v konec mandata. Sprejemajo pa se zakoni v skladu s tem, kar je bilo izrečeno v stališču Poslanske skupine SMC – višji privilegiji. Ja, določene skupine bodo imele višje privilegije! Ampak, kdo so ti višji privilegiji, se ve – točno vi! To niso občine, ni kmetijstvo, ni obrt in ni gospodarstvo.

Primer, ta vlada se ogromno hvali, kako bo s proračunom pospešila investicije. Pa imamo neko sanjanje o tako imenovani izgradnji tretje razvojne osi, ki je vzplamtela takrat, ko je bil minister za infrastrukturo na tnalu pri interpelaciji. Ampak sem prepričan, da se bo vsaj še naslednji dve, tri leta ali vsaj dve leti

zagotovo, kolikor bo ta vlada, samo govorilo o tretji razvojni osi, morda bo kje kak kilometer analize več pa kak jašek se bo začelo konkretno udejanjati. O drugem tiru se prav tako sanja. Se ustanovi podjetje, se da nek vložek in se čakajo analize. Na drugi strani pa imamo v Posavju največji investicijski projekt v tem mandatu – dokončanje izgradnje hidroelektrarne na spodnji Savi. In za ta projekt niti v rebalansu proračuna za leto 2017 niti v proračunu za leto 2018 ni evra za izgradnjo hidroelektrarne Mokrice. In potem ima še ministrica za okolje, ki je glavna pri tem projektu, v obraz povedati Posavcem: »Morate počakati okoljevarstveno soglasje.« In to reče ministrica za okolje! Ko sem prej govoril o tem, kdo ima višje privilegije, vsi vemo, vsaj tistih 3 tisoč novih zaposlenih v javnem sektorju in državni upravi, ki so večinsko dobili službe zaradi, kako se že reče, vezi in poznanstev s pripadniki največjih oziroma vseh treh koalicijskih poslanskih skupin.

Prej je bilo rečeno glede sodelovanja z opozicijo. Ob vsakokratnem rebalansu ali ob sprejemanju proračuna se je vedno vsaj nekaj dalo opoziciji. V zadnjih desetih letih je bilo kar nekaj primerov, ko smo v Poslanski skupini SDS podprli proračun tako imenovanih levih vlad ali pa se je zgodilo obratno, ker smo nekaj dobili. Ampak bolj trmaste vlade in koalicije, kot je ta, ki ima v koalicijski pogodbi napisano ravno nasprotno, še ni bilo. Ničesar, karkoli predlaga koalicija, se ne dobi. Ničesar. Pogledajte rebalans proračuna za leto 2017. Kateri amandma boste v slogu, kot je rekel danes predsednik Vlade, »vsi skupaj bomo sprejeli«, kateri amandma boste podprli? Še nisem slišal besede podpore h kateremu amandmaju, pa so vsi nujno potrebni. Ampak to je ravno problem te vlade, vsak drug dan nova prioriteta. Ko je interpeliran minister Gašperšič, je dva dni prioriteta prometna infrastruktura. Ko je ministrica za izobraževanje na tnalu, je za predsednika Vlade prioriteta izobraževalni sistem. Ko imamo stavko zdravnikov, so prioriteta zdravstveni sistem in čakalne vrste. Ampak samo dva dni piarovskega vzdušja, ki ga čez dva dni popolnoma pozabite, ker imate zaradi problemov, ki si jih sami nakopavate, druge prioritete.

Skratka, mislim, ne samo da je ta rebalans proračuna za leto 2017 neka znanstvena fantastika, brez osnovnih parametrov, kot so, kaj bi se zgodilo v letu 2015 in 2016, ker Računsko sodišče niti ne ve, kako vi to dešifirate, ta svoj proračun. Tudi zaradi tega, ker nimate fiskalnega pravila, je de facto ta rebalans proračuna za leto 2017 znanstvena fantastika. Za danes zvečer ste sklicali nujno sejo Odbora za notranje zadeve, kjer boste de facto poleg vseh interesnih organizacij povozili še tiste, ki so vas izvolili – javni sektor. In tu je bil gospod Han že tisti, ki je napovedal, kaj se bo zgodilo – kmalu predčasne volitve, kajti očitno ne veste, ne samo kaj dela ena stranka in kaj dela druga stranka, očitno niti posamezni ministri ne vedo, kaj delajo.

Kaj se bo nadaljevalo? Tiste vaše sanje o tem, kako bodo naslednji proračuni še boljši, bodo še slabši, kajti ne samo da gredo gospodarstveniki v tujino, tudi mladi gredo v tujino. In kako boste napolnili proračun, če ga z vsakim odhodom ali gospodarstvenika ali pa mladega, ki bi si zaslužil tukaj imeti delovno mesto v Republiki Sloveniji, izgubite še tisto malenkost promile po promilu po promilu, ki se ji reče dohodnina, ki je ključni vir vsakega proračuna. In če vemo, da čakate na evropska sredstva tako tam nekje v kotu, vemo, da se bo ta zgodba, ki se ji reče rebalans proračuna za leto 2017, zelo, zelo slabo končala. Ne samo na žalost te koalicije, predvsem na žalost državljanov in državljanov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala za besedo.

Seja poteka približno že 6 ur in glede na vse slišano na današnji seji Državnega zbora in tudi predstavitev stališč poslanskih skupin ter odzive strokovne javnosti in pa medijev je zaključek te razprave, ali bomo razpravo zaključili zdaj ali čez nekaj ur, samo to nagradno vprašanje za ne vem kaj, ampak nagradno vprašanje je: koliko rebalansov še bo potrebnih. Dejstvo je, da kljub visokim besedam o etiki in morali, ki so bile v času predvolilne kampanje slišane o socialnem dialogu, o spoštovanju tako opozicije, drugih partnerjev, mislim, da ste v teh dveh letih dobesedno povozili vse svoje zaveze in obljube in ni čudno, da nekako zaupanje ljudi v neke institucije parlamentarne demokracije močno pada.

Politika, ki jo vodi ta vlada, in žal že tudi nekaj zadnjih vlad, vodi v medgeneracijski konflikt. Žal ni volje, da bi to spremenili. O ukinitvi volonterskih pripravništev, torej izkoriščanja mlade delovne sile in mladih, se govori veliko, postori se nič. Na drugi strani imamo v proračunu 300 milijonov evrov manj sredstev za pokojnine, to znaša 60 evrov na upokojenca. Tukaj je tudi na mestu vprašanje eni izmed koalicijskih strank: Kaj pa je naredila za upokojenca? Ne morem pa pristati niti na to, da slovenska politika že nekaj let dobesedno z macolo tolče na polno po slovenskem gospodarstvu in po tistih, ki ustvarjajo dodano vrednost.

Spomnimo se, ko smo v času ministra Čuferja in predsednice Vlade Alenke Bratušek v Državnem zboru obravnavali višanje davka na dodano vrednost. Tedaj je bilo povedano, da je to zgolj začasni ukrep. Ampak, kaj se je zgodilo s tem začasnim ukrepom, ko nekomu nepravilno in neutemeljeno jemljemo več? Takšen začasen ukrep v Sloveniji vedno postane trajen ukrep.

Ne bi se niti rad dotikal, ampak se moram, višjega davka na dobiček. V Sloveniji smo na repu po pobranem davku na dobiček med državami članicami Evropske unije in

dobesedno nacionalni šport je postal, da se ta davek na dobiček skriva. Birokratske ovire, kot so vrednotnice, davčne blagajne, birokratske ovire na področju kmetijstva, to je že nekako tradicionalna folklor in tradicionalni predlog neke vlade, bom rekel, ki prihaja večinsko iz javnega sektorja. Moramo se vprašati, kdo bo odpiral nova delovna mesta, če ne gospodarstvo. Mogoče lahko odpremo 30 novih delovnih mest v parlamentu, da spremenimo ustavo pa da rečemo, da bomo imeli 120 poslancev, sicer pa ne vem, kje vidite vi kakšne ukrepe, da bomo izboljšali področje zaposlovanja.

S temi birokratskimi ovirami in pa novimi davki, katere pa uvajate v bistvu iz meseca v mesec in kar novi predlogi prihajajo, pa je zaključek zgodbe to, da kaznujemo oziroma kaznujete tiste, ki delajo. Ljudje niti niso več motivirani, da bi delali. Ker na drugi strani pa imamo tako imenovano socialno državo in ljudje, ki delajo in ki ne delajo, pridejo skozi mesec isto.

Veliko smo se v času migrantske krize pogovarjali tudi o problematiki Slovenske vojske. V mednarodni skupnosti se nam marsikdo posmehuje, pa ne samo zaradi stanja v vojski, ampak ko je že govor o tem – mi sami smo se zavezali. Torej, ni bila zahteva zveze Nato, da povečamo obrambni proračun, ampak je to zavezo dal predsednik Vlade Miro Cerar. In kaj se je zgodilo? Sredstva za obrambni proračun ne bodo povišana. Imamo vojake, ki si jemljejo dopust, da lahko gredo v Avstrijo delat, da zaslužijo nekaj denarja za preživetje. Obrambni sistem, Slovenska vojska pa umirata na obroke. In zdi se mi, da je to celo želja in intenca nekaterih članov naše vlade.

Moj predhodnik je kar nekaj govoril tudi o skladnem regionalnem razvoju. Kot državljan Slovenije se strinjam, da mora naša prestolnica, naše glavno mesto biti razvito, moderno, lepo – podpišem takoj. Ne smemo pa pri tem pozabiti na Zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki narekuje, da pri investiranju v lokalne skupnosti, strateških projektih upoštevamo tudi to, da tiste občine in regije, ki so slabše razvite, dobijo več sredstev. Zato ne pristajam na to, da se čez noč predsednik Vlade v Ljubljani spomni, da bo podpisal 300 milijonov evrov novih sredstev, na drugi strani pa imamo pomursko statistično noto, zasavsko statistično noto, podravsko statistično noto in še bi lahko našteval, kjer pa dobesedno vse stagnira. Delovnih mest v regijah ni zaradi tega, ker je infrastruktura slaba in še bi lahko našteval. Tako, žal, ne bo šlo naprej. Da ne govorimo o slovenskem podeželju in kmetijstvu, ki zaradi nekkih trendov in podpore zgolj elite v kmetijstvu že propada, število kmetij propada katastrofalno. Ampak dokler bo ta kmetijska elita, ki seveda v Sloveniji vlada, podpirala takšno politiko, ki jo tudi izvaja Miro Cerar, ne vidim sprememb na bolje.

Na Twitterju sem prebral, da je piar služba napisala oziroma v predstavitvi stališč, da je v državnem proračunu za naslednji dve leti

več sredstev za privilegije. Malo sem se vprašal, če je to res, kar berem, če je šlo za napako. Ampak ni šlo za napako. Dejansko je bilo to predstavljeno. Poglejte, po mojem mnenju in ko se pogovarjam z državljani na Ptuj ali kje drugje, slišim, da smo tukaj vsi lopovi. Mogoče je več denarja za elito, dejstvo pa je, da srednji razred izginja, vse več ljudi pa je enakih. Ampak enakih v revščini. Mislim, da ni to tisto, za kar so se nekateri borili v vojni za Slovenijo.

Prej je bilo tudi, če že grem nekako v zaključek razprave, mislim, da s strani enega poslanca koalicije povedano, da ta proračun ni ne levi, je malo levi, pa je malo desni, ampak meni pa se zdi, da nas imajo ljudje in levih in desnih in teh debat že poln kufer – pa čisto upravičeno. Ta proračun je za mene, če sem iskren, nič. Nula. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V uvodu je predsednik Vlade izrazil pričakovanja, da bo ta proračun dobil široko podporo, koalicijsko tako ali tako, je pa tudi računal najbrž na podporo opozicije. Vendar tu je treba takoj v uvodu povedati, da je ta proračun zelo težko podpreti, zato ker v njem ni nobenih posebnih ciljev. Nobenih zadev, na katere bi se skoncentrirali, nobenih zadev, ki bodo povlekle ta voz naprej, ampak gre za nek proračun, kjer so vsi nekaj dobili, najbrž zaradi gospodarske rasti vsi več, kaj bo na koncu, bomo sicer še videli, ker proračun je eno, realizacija je drugo, ampak pač tako je to. Glede na to, da smo do sedaj imeli leta slabe rasti, ne ravno najboljše med tistimi, s katerimi se hočemo primerjati in tekmovati, vzemimo, ne vem baltske države ali pa te države Višegrada, bi najbrž morali v proračunih proračune sestaviti tako, da bi zasledovali nek cilj, da bi država imela višjo gospodarsko rast, hitrejši razvoj, kot ga imajo te države, ki nam predstavljajo glavno konkurenco, da bomo sprostili vse ovire, birokratske in druge, ki nas zadržujejo, da je država nefleksibilna.

Glavni problem, to so tudi že nekateri omenili, je to, da državna administracija, državna birokracija določa tempo razvoja države, pa ti ljudje ne odgovarjajo za nič. Minister doživi interpelacijo, se nekako brani, praviloma zelo slabo ali pa sploh ne, ampak na koncu je zmagovalec tega dvoboja administracija. Tu moram tudi reči, da sem tudi razočaran nad tem, da ne držijo temeljni postulati iz koalicijske pogodbe. Tam ste zapisali široko dogovarjanje s partnerji, takimi, drugačnimi, pa vam je razpadel Ekonomsko-socialni svet, pravzaprav ključna usklajevalna institucija na področju, da ne rečem proračuna, pa naj gre to za plače, naj gre to za davke, naj gre to za javnofinančne politike in tako naprej. Ena skupina je že pred časom izstopila iz Ekonomsko-socialnega sveta, gre za

delodajalce. To se pravi, za gospodarstvo in obrtno zbornico oziroma obrtnike in gospodarstvo, drugi del ali pa večina drugega dela se pripravlja na stavko, so pa sindikati javnega sektorja. Se pravi, ne funkcionira sistem.

Mi smo že takrat, ko je Vlada predložila proračun v Državni zbor, povedali, tudi na kolegiju predsednika Državnega zbora, da je ta proračun fiktiven. Vložen izključno zato, da se je zadostilo terminskim pogojem iz poslovnika in Zakona o javnih financah. Vsebinsko proračun ni bil pokrit. Ni zaprt, tudi še danes ni zaprt. Mislim, da je pod takimi pogoji izjemno težko delati in prepričevati opozicijo, ki je že po naravi nekako bolj kritična, da pa naj za božjo voljo ta proračun le podpre, ki je ne vem kako dober. Ni dober; nima politik in tudi ni zaprt.

Spoštovanje pravne države je v tem mandatu na psu. Predsednik Vlade ne spoštuje zavez, ki jih je dal, ne spoštuje zavez iz koalicijskega sporazuma, ne spoštujejo se ustavna načela in rešitve in zakoni, ne spoštujejo se ustavne odločbe. Glavni kršitelji so pa ministri s svojimi resorji. Kako boste vi nekoga prepričali, da je proračun dober, če je narejen na podlagi kršitve? Fiskalni svet je samo ena od tistih stvari, ki pri sprejemanju, pri tem postopku niso upoštevani.

Da je s tem proračunom nekaj narobe, kaže tudi to, da se tukaj Vlada hvali z zmanjševanjem brezposelnih. Istočasno pa poveste, tudi Vlada pove, da se je zaposlilo 3 tisoč dodatno ljudi v javnem sektorju in vsako delovno mesto v javnem sektorju najmanj 30 tisoč evrov, kar pomeni, da je za državo dodatnega stroška to približno 100 milijonov oziroma eno šestino primanjkljaja. Samo za financiranje dodatnih 3 tisoč zaposlitev v javnem sektorju. Sprašujem vas, ali se je to normalno. Rabimo tako razvejan državni aparat, ki producira množico obrazcev. Nekaj teh je bilo naštetih, ki so bili dodatno uvedeni – potrebuje to ta država, je to programski cilj, je to vsebinski cilj, je to ne vem kakšen cilj? Samo zaradi takšnih zadev, kot je pretirano zaposlovanje v javnem sektorju, se potrebuje povečanje davkov. Saj drugače tega financirati ne moreš, pa naj gre to za trošarine, naj gre to za transakcijske davke, naj gre to za zakonitev DDV, naj gre to za vse druge stvari, ki ste jih v tem mandatu sprejeli in katere naprej še načrtujete. To po mojem mnenju ni pravi pristop. V proračunu – se bom spotaknil samo ob dve postavki –vi imate v finančnih terjatvah in naložbah predvideno 300 milijonov evrov za povečanje kapitalskih deležev, istočasno pa imate 200 milijonov predvidenih od dividend. Če od 10 milijard evrov imamo preko vseh teh institucij, dve sta na novoustanovljeni, SDH in Družba za upravljanje s terjatvami, slabimi terjatvami bank in tako naprej, potrebujemo dati, dokapitalizirati državne firme za 300 milijonov evrov, dobimo pa nazaj oziroma načrtujemo 200 milijonov evrov dobičkov, potem je s tem

upravljanjem v tej državi nekaj hudo narobe. Mi imamo negativno upravljanje z državnim premoženjem. Negativno upravljanje. Vsi tisti, ki tu zagovarjate, kako moramo imeti državno sredino, kako moramo imeti državno lastnino, poskrbite, da bomo od tega kaj dobili, ne samo da se nam izstavi račun za dokapitalizacijo. Kakšen objektivni razlog je, da smo po dokapitalizaciji bank, ko smo dali 5 milijard v sistem, zato da je nekaj tega ostalo, tega bančnega sistema, da je še vedno negativno upravljanje? In še vedno te firme potrebujejo proračunski denar za to, da preživijo. Menedžerji v teh institucijah imajo plače približno trikrat večje, kot jih ima predsednik Vlade – v teh institucijah, kot so te, ki jih bomo dokapitalizirali. Ker se vedno znova ponavljajo in ustvarjajo neke nove gospodarske družbe, ki potrebujejo izključno samo proračunski denar: Družba 2TDK, Državni gozdovi, vse funkcionira samo na tem, da dobijo državni denar za to, da sploh obratujejo, ukvarjajo se pa s komercialno dejavnostjo. Pa se nihče ne vpraša v tej vladi, ali delamo stvari pravilno, delamo dobro, so stvari pravilno postavljene, se pravilno odvijajo, imamo pravi nabor kadrov na teh institucijah ali nimamo.

Za leto 2018, da ne bo pomote, načrtujete prav tako, če se ne motim, neko negativno zadevo. 112 milijonov naj bi bilo dividend, 200 milijonov bo pa vložka države v državna podjetja. Kakšen smisel ima to, da bomo leta 2018 izgubili ponovno 80 milijonov evrov, zato ker nekatere državne firme ne funkcionirajo. In v letošnjem letu oziroma v letu 2017 150 ali 200 milijonov. Mi naredimo primanjkljaj, eno tretjino primanjkljaja nastane v tej državi, zato da pokrivamo izgube državnega sektorja, državnih podjetij, ki bi morale komercialno funkcionirati oziroma ustvarjati dobičke. Če je to dober proračun in če je to dobro upravljanje in dober nadzor nad upravljanjem z državnim premoženjem, potem kapo dol tistim, ki to zagovarjate. Trdim, da je to izjemno slabo, in naj se vse tiste, ki dolgoročno niso sposobni preživeti, vpraša po zdravju. Vsak menedžer, ki ga država nastavi, bi moral najbrž najprej dati hipoteko na svoje premoženje za primer, če ne bo delal tako, kot predvideva zakonodaja. Ampak pri nas se nič ne zgodi. Če se koga morda kje dobi, stečejo neki kvazi postopki, ki se nikoli ne končajo ali pa se prefiltrira po institucijah; čez pol leta je že na novi funkciji, morda še boljše plačani kot na tej, ki jo je do sedaj opravljal. To, moram reči, je izjemno slabo.

Kar zadeva opredelitev do amandmajev, ki smo jih vložili v SDS. Na eni izmed sej odbora, mislim, da je bilo to 19. oktobra, je ministrica na Odboru za finance dejala, da teh amandmajev tako ali tako ne gre podpreti, zato ker jemljejo s postavk, s katerih se ne sme jemati. To je povedala na seji Odbora za finance. Tam jo je kolega Pogačnik vprašal – najprej ji je povedal, da niti eden naših

amandmajev, ki smo jih vložili 14 ali 15, ne jemlje s postavk, ki jih je navedla. Prosil jo je za odgovor in ministrica ni odgovorila nič. S tem istim pavšalnim odgovorom se srečujemo tudi danes na seji Državnega zbora – Vlada amandmajev ne podpira. V najboljšem primeru napiše, da je amandma tehnično izvedljiv, ampak ga ne podpira, četudi ne jemlje s postavk, s katerih ni mogoče jemati, po PS. In nihče za tako trditev ne odgovarja. Ministrica je pač to rekla in konec. Veste, mi pri zagovarjanju proračuna ali pa rešitev, ki jih damo v zakonodajni postopek, se na tak šlampast način enostavno ne moremo obnašati. Če amandma ne izpolnjuje pogojev za obravnavo, ga mora predsednik Državnega zbora enostavno zavrniti. Tisti hip, ko pa amandmaji gredo na pregled amandmajev, ko so del zakonodajnega postopka, pa se jih z levo roko ne da odpraviti. Zahtevajo jasno obrazložitev, korektno obrazložitev in povedati, zakaj Vlada amandmajem nasprotuje, ne pa reči, da jemljejo iz evropskih sredstev ali zmanjševanja zadolževanja ali kjerkoli. Na tak način to ne gre. V tem delu, moram reči, Vlada v tem primeru obravnave proračuna in teh naših amandmajev, ki smo jih vložili, ni bila korektna. In potem prideta predsednik Vlade in ministrica sem za govornico in povesta, kaj pričakujeta od tistih, ki so korektno vložili amandmaje, ampak jih pač, zato ker so opozicijski, ne bodo podprli.

Kakorkoli, proračun, ki je pred nami, je neprimeren za obravnavo v Državnem zboru, in to bi lahko tudi predsednik Državnega zbora ugotovil, da ni zaprt proračun, kar bi po definiciji moral biti, pa tudi nima obveznih sestavnih dokumentov, eden od teh je tudi mnenje fiskalnega sveta. Edinkrat, ko ni bilo fiskalnega sveta, smo dobili zaprte proračune, takrat ko je bilo leto 2007 in 2008. Tudi zaključni računi so bili takrat izkazani s presežkom. Vse ostalo je teklo na nek »sui generis« način, nikoli pa slabše kot v tem konkretnem primeru. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka Ministrstva za javno upravo gospa Tanja Bogataj.

MAG. TANJA BOGATAJ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Želela bi se odzvati samo na navedbe, da je v proračunu zagotovljenih dodatno 300 milijonov evrov za Mestno občino Ljubljana iz naslova skladnega regionalnega razvoja. Poudariti velja, da je dogovor, ki je bil sklenjen med Vlado in Mestno občino Ljubljana, bil pripravljen in usklajevan več let in na podlagi Zakona o glavnem mestu ne iz naslova skladnega regionalnega razvoja. Prav tako pa je treba poudariti s tega vidika, da ne gre za dodatnih 300 milijonov evrov, temveč gre za dogovor, ki vsebuje projekte, ki se bodo na območju Mestne občine Ljubljana izvajali tako s

strani pristojnih ministrstev kot Mestne občine Ljubljana, vendar v okviru že obstoječih sredstev, ne gre pa za dodatna sredstva, ki bi bila samo Mestni občini Ljubljana dodeljena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, lep pozdrav vsem.

Pri obravnavi spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2017 in obravnavi dopolnjenega predloga proračuna za leto 2018 je treba zagotovo izpostaviti fiskalno pravilo in posledice sprejema fiskalnega pravila na ta dva proračuna in tudi posledice na možnost za hitrejši razvoj in s tem seveda tudi reševanja prenekaterih problemov v družbi, ki jih zagotovo zaznavamo v veliki meri prav na področju mladih. Namreč, ravno pri mladih je na podlagi analize Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo razvidno, da se je v Sloveniji od vseh evropskih držav položaj mladih najbolj poslabšal. To je tisti alarm, ki bi nam gotovo moral pospešiti razmišljanje v to smer, ali je bil ukrep s fiskalnim pravilom resnično potreben v Sloveniji. Namreč, lahko se zgodi, da bomo ravno zaradi tega, ker smo s fiskalnim pravilom bistveno podaljšali finančno in gospodarsko krizo, kot se je sicer v realnosti dogajajo posledice, in to pomeni, da se lahko zgodi, da bomo v Sloveniji pravzaprav izgubili eno od generacij ali dve in bodo to tudi dolgoročno zelo hude posledice na razvojnem področju Slovenije.

Torej, samo fiskalno pravilo je tisto, ki močno kreira, v kakšni višini lahko namenimo sredstva za investicije, v kakšni višini lahko namenimo sredstva za raziskave in razvoj, seveda tudi za razvoj infrastrukture, tudi za področje izobraževanja oziroma socialnega varstva in ne nazadnje tudi zdravja. Če se zavedamo teh podatkov, ki sem jih navedel na začetku, da se je socialni položaj mladih najbolj poslabšal v Sloveniji med evropskimi državami, potem bi morali zagotovo iskati rešitve, ki bodo to spremenile. Ampak, če pogledamo prioriteto naših reševanj, so prioritete povsem druge. Poleg samega fiskalnega pravila, ki nam je seveda podaljšal posledice gospodarske in finančne krize, smo sprejeli še celo vrsto drugih ukrepov, ki so nam drastično zmanjšali kvaliteta sredstva, razpoložljiva sredstva, javna sredstva v proračunu. V mislih imam tudi bančno luknjo, ki je bila nekritično ocenjena ob predpostavki, da bo padala gospodarska rast vse do leta 2015 ali mogoče še naprej, dejstvo pa je, da je, kot smo danes tudi že v uvodni predstavitvi Ministrstva za finance slišali, gospodarska rast v Sloveniji prisotna intenzivno že od leta 2014 in tudi v obdobju 2017–2018, o katerem govorimo v teh proračunih, je ravno tako predvidena znatna gospodarska rast in s tem povečanje bruto domačega proizvoda. S

samo premalo kritično oceno bančne luknje smo povzročili prevelike obveznosti, ki jih moramo poravnati zaradi tega pri odplačilu obresti, in to je nekaj, kar nam zagotovo slabi možnost za hitrejši razvoj.

Poleg tega, da smo banke izdatne zalili z denarjem, se seveda srečujemo z dejstvom, da banke pravzaprav poskrbijo ali pa so poskrbele najprej za to, da so razdolžile sebe v tujini, gospodarstvo pa pod zelo neugodnimi pogoji lahko dostopa do finančnih sredstev oziroma do sredstev bank, slovenskih bank, in raje pravzaprav financirajo investicije ali z lastnimi sredstvi ali pa se zadolžujejo zunaj. Tudi to bo imelo dolgoročne posledice in ne nazadnje lahko govorimo o tem, da tudi zaradi tega, ne glede na to, da je bila obsežna sanacija bank narejena, še vedno slišimo, kako nam naraščajo slabe terjatve in kako pravzaprav banke izčrpavajo to svojo kapitalno ustreznost, zaradi tega ker ne financirajo gospodarstva. Ob teh ukrepih, ki so bili izvedeni na področju bančništva kot prioriteta, se moramo zavedati, da očitno ima pri vseh teh ukrepih prioriteto kapital, nima pa seveda prioritete standard ljudi in razvoj in s tem tudi določanje večje dodane vrednosti na vseh področjih. Če k temu dodamo ukrep, ki je bil sprejet – in mislim, da resnično po nepotrebnem v takšnem obsegu in takšni obliki – pred kratkim, davčna reforma, ki je bila sprejeta, je povzročila ravno tako dodatnih 46 milijonov izpada v vsakoletnem proračunu, tako v 2017 kot v 2018, ker ta davčna reforma dejansko ni bila zaprta glede na izpad, ki se bo zgodil zaradi zmanjšanja dohodnine. Davek od dohodka pravnih oseb je sicer predviden v tem proračunu, da bo kar zapolnil vso vrzel, ampak če se spomnimo obrazložitve zakonov v okviru tega davčnega paketa, je bilo zelo jasno zapisano, da se bo 46-milijonska luknja v proračunu zapirala z boljšim pobiranjem davkov. Pa se bo res? Če se ne bo, imamo 2017 zaradi tega 46-milijonsko luknjo, 2018 46-milijonsko luknjo in to je ta izpad in to so ti principi, ki se nam dejansko ne bi smeli dogajati; ob vedenju, da imamo zelo zahtevne razmere pri tem, kako omogočati mladim boljše vključevanje v življenje in v razvoj njihove kariere.

Dodatno k temu je bil sprejet tudi ukrep liberalizacije cen na bencinskih servisih na avtocestah, kar je in ima posledico zmanjšanje sredstev v proračunih 2017, verjetno 2018, da ne govorim seveda tudi o tem, kakšne posledice bo to imelo za, recimo, Petrol, ki bo zaradi te liberalizacije zagotovo moral odprodati več kot 50 odstotkov svojih črpalk ob avtocesti, ker so to pravila odprtega trga. Posledično bomo zaradi tega imeli v naslednjih letih še večji izpad v proračunu in še večje težave. Torej, zopet smo poskrbeli za kapital, nismo pa poskrbeli za potrebe države oziroma potrebe ljudi s tem ukrepom.

Ne nazadnje sam princip odnosa do državnega premoženja, ki ga imamo, kaže na to, da še vedno prevladuje interes preprodaje,

razprodaje, ne pa seveda krepitve tega kapitala, plemenitenje tega kapitala z varnimi naložbami, tudi v tujini, in s tem seveda zagotavljanje bistveno boljnih možnosti za to, da resnično oblikujemo kvaliteten demografski sklad za zagotavljanje pokojnin mladim, za katere danes ugotavlja Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo, da živijo na robu revščine. Torej, za te mlade moramo poskrbeti s tem premoženjem, da bodo imeli v prihodnosti lahko dodaten vir za zagotavljanje dostojne pokojnine. Prepričan sem, da bi pokojnina v Sloveniji, minimalna pokojnina v Sloveniji, že danes morala biti vsaj 500 evrov. To je tisto, za kar država mora skrbeti skozi svoje mehanizme in za kar moramo umno sprejemati odločitve, predvsem ki se nanašajo na to, kakšne vire bomo zagotavljali v proračunih in premoženje je eno od tistih, ki zagotovo lahko bistveno prispeva k tem prihodkom.

To prevladovanje še vedno o kar naprejšnjih iskanjih, kako prodati določeno premoženje, ne samo da slabi proračun in dolgoročno povzroča velike težave, ampak povzroča tudi znotraj samih podjetij, o katerih se pogovarja, da se preprodajo, velike težave pri tem, da vlagajo v svoj razvoj. To je realnost, s katero se srečujemo, in če k temu ponovno dodam tisto omejitvev pri fiskalnem pravilu, se je resnično treba v zelo kratkem vprašati, koliko časa lahko še na tak način obravnavamo proračune in koliko časa bomo lahko se pogajali ali s sindikati, ali z zdravniki, ali s šolniki, ali z drugimi, ki si seveda prizadevajo za to, da imajo dostojno plačilo za opravljeno delo. In za to gre.

Ob teh opozorilih bi bilo treba zelo jasno opozoriti tudi na dejstvo, da je nova finančna perspektiva že zelo globoko v izvajanju od 2014, sedaj smo v letu 2016, stopamo s temi proračuni v 2017, 2018, ampak vendarle črpanje kohezijskih sredstev je izjemno nizko in težko je pričakovati, da bomo tudi v zadnjih letih kar naenkrat pa ustvarili toliko projektov, ki bodo obdržali Slovenijo na tistem nivoju, da bo črpala več sredstev, kolikor jih je vplačala v evropski proračun. To je eden od izzivov, ki zagotovo ni izkoriščen in tudi danes smo v uvodni predstavitvi lahko slišali, da je zelo veliko sredstev namenjenih tako imenovanim mehkim programom. Ti mehki programi ne bodo prinesli dodatne vrednosti, ampak bodo določeno interesno skupino ohranili pri nekih razmišljanjih, ki se bodo seveda oblikovala potem sicer v izdelkih, mogoče v kakšnih študijah, ampak to je še daleč od tiste dodane vrednosti, ki bi jo bilo treba doseči tudi v tej finančni perspektivi. In če Slovenija zapade v status države, ki več vplačuje v evropski proračun, kot iz njega črpa, potem bomo imeli še večje težave pri investicijah.

Investicije, ki jih potrebujemo v Sloveniji, so evidentirane, so jasne že celo vrsto let, imamo zelo jasne potrebe in zahteve; ne nazadnje po boljšem regionalnem razvoju skozi izgradnjo razvojnih osi, tretja razvojna os, ki povezuje

Koroško z avtocestnim križem in seveda tudi Belo krajino z avtocestnim križem, 3A razvojno os, ki povezuje Kočevsko in del Bele krajine z avtocestnim križem, pa ne nazadnje tudi četrta razvojna os proti idrijsko-cerkljanskemu območju je tista, ki že vrsto let čaka na to, da se vendarle nekaj premakne. Vendar zaradi fiskalnega pravila imamo ta hip težavo pri tem, da lahko črpamo zelo ugodna sredstva, ki jih lahko dobiš pri Evropski investicijski banki, ki je pripravljena sofinancirati infrastrukturne projekte, vendar od tega ne pride, ker imamo omejitvev pri tako imenovanem fiskalnem pravilu. To je tema, kako zagnati investicije, glede na to, da imamo na trgu ugodne vire za financiranje, ki mora biti ena od prioritet v prihodnosti ali pa bližnji prihodnosti, in druge države, ki so okrog nas in niso sprejele tako rigoroznih ukrepov glede fiskalnega pravila, so bistveno uspešnejše pri tem.

Če pogledamo samo interes Avstrije, ki močno vlaga v železniško omrežje, 25 milijard vlaga v železniško omrežje brez težav in vlaga z zelo jasno usmeritvijo v prihodnost, da postane vodilna logistična država v tem predelu, ki se navezuje na severnojadranske luke in od koder potem tovor prihaja tako do Avstrije in Nemčije, srednje Evrope kot seveda tudi do same Rusije. Torej, države okrog nas se pripravljajo na to, izkoriščajo te ugodne vire, mi pa sami sebe omejujemo s fiskalnim pravilom in si dopovedujemo, da je to vložek v prihodnost. Žal zgrešen vložek v prihodnost. Eden od teh pokazateljev, ki bi lahko premaknil ne samo skozi razvojne osi, ampak tudi skozi posamezne investicije na infrastrukturi, recimo skozi obvoznice, razvoj posameznih območij, je ne nazadnje tudi obvoznica v Slovenski Bistrici, ki je izključno potrebna zato, da se omogoči širitev proizvodnje in s tem zagotavljanje delovnih mest.

Naslednja investicija kot obvoznica, ki je dejansko vpeta v to, da se tudi zagotavlja razvoj kraja in seveda večjih vlaganj, lahko tudi v razvoj industrije, je obvoznica Hrpelje–Kozina, ki je vezana na izgradnjo drugega tira. Imamo dovolj sredstev ta hip za drugi tir, ki se ne namenja za konkretno investicijo, vendar ta sredstva se ne koristijo za to, da se v tem pripravljalnem obdobju, če lahko tako rečem, na investicijo zaključijo obvoznice in se s tem tudi razbremenijo območja zastojev in prometa, ki jim danes povzroča veliko preglavic pri tem, kako reševati svoje razvojne potrebe.

Ne nazadnje, če se dotaknem zelo konkretno tudi drugega tira, v proračunu 2017–2018 ne zasledimo odločitve, da bi bilo vendarle treba drugi tir financirati z javnimi sredstvi. Naj samo za primerjavo navedem, da vse investicije, ki so se dejansko izvajale na železniškem omrežju v zadnjih nekaj letih, so bile v višini preko 400 milijonov evrov. Bili so pripravljene projekti tudi zaradi odločitev v Državnem zboru, da se del sredstev ali pa sredstva, ki se zbirajo sicer ob plačilu cestnine pri registraciji avtomobila, namenijo za projekte na

železniškem omrežju. Vsi ti projekti praktično so zaživel, prišli do realizacije in zagotovili smo brez težav preko 400 milijonov evrov za te posodobitve. In zanimivo, da je zgolj za teh 27 kilometrov, kolikor nekje meri ta odsek Divača–Koper, treba iskati zasebnega vlagatelja. Že ničkolikokrat sem tudi v teh razpravah, ki smo jih imeli na to temo, opozoril, da zasebnega vlagatelja za teh 27 kilometrov ne bomo dobili, ker je donos ob vložku, recimo ene milijarde oziroma če je to zasebni vlagatelj, je to bistveno več, je to zagotovo vsaj 1,4 milijarde – in takega vlagatelja ne bomo dobili. Ne nazadnje to potrjuje tudi odločitev Madžarske, ki je analizirala ta odsek in je tudi jasno povedala, da v kolikor Slovenija želi, da kot Madžarska vложи denar v drugi tir, pričakuje od tega delež v Luki Koper in pričakuje tudi prevzem tovora po slovenskih železnicah s strani madžarskih železnic. Torej, zelo jasn pokazatelj, da javno-zasebno partnerstvo na teh 27 kilometrih je povsem nerealno oziroma pelje v smer razprodaje Luke Koper in ne nazadnje tudi razprodaje Slovenski železnic in s tem Slovenija izgublja tisto vlogo, ki jo dejansko ima po svoji naravni legiji, da postane izjemno pomembno logistično središče za vso osrednjo Slovenijo in seveda države do Baltika in ne nazadnje Rusije. Tudi sam nacionalni program razvoja prometne infrastrukture, ki ga Državni zbor ravno tako obravnava na tej seji, zelo jasno potrjuje, da pravzaprav vse druge investicije lahko financiramo z javnimi sredstvi, samo teh 27 kilometrov pa ne. To odpira tista ključna vprašanja, ki jih tudi sam kar nekaj časa v zadnjem obdobju z vse večjo intenziteto tudi odpiram. Kdo pravzaprav vodi državo? Kdo upravlja oziroma kreira državno politiko? Ali je to Vlada, ali je to Državni zbor, ali so to omrežja, ki vidijo v vsaki taki priložnosti priložnost za zaslužek? Ta logični pokazatelj, ki sem ga pokazal, da javno-zasebno partnerstvo tukaj ni izvedljivo, ministrstvo in Vlada pa pri tem vztrajata, je pokazatelj, žal, samo tega. Če bi bil to interes ljudi oziroma za reševanje problemov ljudi, za reševanje problemov slovenskega gospodarstva, za zagotavljanje hitrejšega razvoja logistike v Sloveniji, bi to zagotovo zastavili povsem drugače in v veliki meri ravno na način, da se to lahko financira z javnimi sredstvi. 200 milijonov je do sedaj že zagotovljenih v ta namen. Ali je res težko tudi v naslednjih letih 2017, 2018, 2019, 2020 zagotavljati vsaj po 100 milijonov evrov in seveda tudi se prijaviti na razpis in črpati nepovratna sredstva, ki so na razpolago tudi znotraj EU? In ne nazadnje še vedno je v veljavi – vsaj po tem, kar lahko razberemo na spletnih straneh – operativni program na področju infrastrukture, kjer smo tudi v evropske institucije prijavili izvedbo te investicije kot investicijo, ki jo bomo financirali z javnimi sredstvi. In kako je mogoče, da kljub temu da imamo to prijavo znotraj tega razpisa še vedno aktualno, se pogovarjamo o javno-zasebnem partnerstvu? Te

stvari je treba presekat in zagotovo se lahko potem nadejamo, da ne bomo govorili o 2,9-odstotni gospodarski rasti, kot je bilo napovedno v 2017, ampak lahko govorimo tudi o tem, da bomo imeli v prihodnosti 4, 5, 6-odstotno gospodarsko rast oziroma rast BDP. To je pa tista rast, ki zagotovo omogoča bistveno lažje ali pogajanje z javnim sektorjem, ali tudi omogoča bistveno večje vlaganje v raziskave in razvoj, ali v varnost države, ali pa v sam zdravstveni sistem.

Tudi v okviru razprav, ki smo jih imeli znotraj sprejema oziroma oblikovanja Zakona o visokem šolstvu, je zelo jasn pokazatelj s strani enega od deležnikov, ki opozarja na to, da so se drastično zmanjšala sredstva prav pri mladih raziskovalcih in to nezmožnost vključevanja mladih raziskovalcev v razvoj bomo zagotovo dolgoročno občutili kot zelo negativen trend. Če samo za informacijo povem, da recimo, sredi zagona, če lahko tako rečem, posledic največje gospodarske krize v letu 2011 smo za razpis za raziskovalne projekte pri Agenciji za raziskave in razvoj namenili 22,7 milijonov evrov. In trdim, da tudi zaradi tega vložka v raziskave in razvoj v letu 2011 je beležena zelo visoka in krepka gospodarska rast od leta 2014 pa vse do danes v Sloveniji. Ko se bo ta trend izčrpal, ker je pač v letu 2017 namenjenih nekje okoli 12 milijonov za razpise za raziskovalne projekte, bo seveda ta trend lahko začel upadati. In zopet bo treba sprejemati ukrepe v smislu stiskanja ljudi. Ampak opozorilo: skupen znesek, ki ga tudi predlagajo raziskovalne in znanstvene institucije v Sloveniji, ki bi ga bilo treba zagotoviti v letu 2017, je dodatnih 40 milijonov evrov.

Tukaj se bom vrnil v tisto izhodiščno točko, ko sem govoril o davčni reformi, ki je bila sprejeta, s katero so se zmanjšali prilivi v letu 2017 za 46 milijonov evrov. Kaj bo imelo večji učinek za razvoj Slovenije? Ali ta luknja v proračunu ali dejstvo, da bi lahko teh 46 milijonov vložili v raziskave in razvoj? Mislim, da odgovor ni treba posebej obrazložiti ali pa iskati in se spraševati, kateri je pravilen. To so tisti ukrepi in tiste poteze, o katerih se moramo bistveno bolj realno pogovarjati in se soočiti z izzivi, ki so pred nami, da zagotovimo za to generacijo, ki vstopa na trg dela, ki vstopa na področje znanosti, možnost, da to svoje znanje dobro unovčijo, če lahko tako rečem, v korist vseh državljanov v Sloveniji in seveda v največji možni meri tudi v svojo korist, kajti znanje je tisto, ki vendarle zagotovo prinaša marsikomu možnost, da si ustvari ustrezno kariero.

Torej, ob vseh težavah, ki jih zasledimo v zadnjem obdobju ravno zaradi tega, ker so mnogi ukrepi bili ali pretirani v korist bančnega sistema, ali pretirani v korist zagotavljanja interesov kapitala, se odražajo tudi v tem, da ne moremo zagotavljati tistih razvojnih spodbud, ki so potrebne ne samo, kot sem povedal, na področju znanosti kot najpomembnejši veji za prihodnost v Sloveniji, ampak tudi za razvoj tistih območij, ki so v Sloveniji opredeljena kot

problemska v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, in tudi teh območij imamo praviloma največ in se nahajajo prav ob meji s sosednjimi državami. Torej, ohranjanje življenja ob meji pa zagotovo je eden od prioritarnih nacionalnih interesov, vendar tega ne moreš realizirati na način, da zavestno zmanjšuješ vire v proračunu in s tem tudi ogrožaš razvoj obmejnih območij tako na območju Osilnice, Kočevske, Bele krajine kot seveda tudi Maribora in deloma tudi na Koroškem, kjer se zaznavajo največji odkloni od tega, kaj je treba storiti za to, da se te razvojne razlike zmanjšujejo. Kljub vsemu, da imamo zelo jasno zavezo v zakonodaji, da so to prioritarna območja, se vendarle srečujemo tudi v teh proračunih, da so deležna obravnave ali v enakem obsegu, kot da je tam vse v najlepšem redu, ali pa seveda celo še nekaj manjšem obsegu, še posebej iz razloga, ker je tudi v preteklih letih teh vlaganj ni bilo v obsegu, kot je bilo predvideno. Zato bi pričakovali, da zdaj v tem obdobju, ko se gospodarska rast stabilno dviguje, dobimo tam večjo dinamiko vlaganj. Vendar tudi do tega ni prišlo na teh območjih.

Tako so proračuni, ki so pred nami, zato da zapremo te finančne konstrukcije ob teh danostih, ki jih omejuje fiskalno pravilo in ki jih zmanjšujejo vsi tisti ukrepi, ki sem jih naštel, zato da so prihodki v proračun bistveno manjši, kot bi lahko bili. Še enkrat pa želim poudariti, da nobeno fiskalno pravilo ne bo pripeljalo do tega, da se bo Slovenija razdolžila in je to povsem napačna prezentacija tega vprašanja. Samo velika gospodarska rast je tista, ki nas bo razbremenila obveznosti, ki jih je potrebno poravnati, in ki nas bo še vedno uvrščala v vrh držav, ki so dosledne pri uravnavanju svojih obveznosti in tudi zelo resno zmanjšujejo bodisi strukturne težave bodisi javnofinančni primanjkljaj, ki je prisoten v vsakoletnih proračunih.

Torej samo visoka gospodarska rast je tista, ki nam to lahko omogoči, vendar brez investicij, brez vlaganja, večjih vlaganj v znanost, pač tega ne bo mogoče doseči. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. A šel! Potem se, prosim, prijavite.

Besedo ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsednik. Lep pozdrav vsem v mojem imenu!

Nekako sem se morala oglasiti tudi jaz na te naše razprave, čeprav moram priznati, da vseh nisem mogla poslušati, ker smo imeli v poslanski skupini neke obveznosti, pa vendar bom povedala nekaj stvari, ki se meni zdijo vredno poudarka.

Najprej bi rada poudarila, da se mi zdi, da je bilo res težko sestaviti ta proračun predvsem zaradi tega, ker so potrebe večje, kot je prihodkov. Ker se ne moremo zadolževati, ker nas omejuje tudi

fiskalno pravilo, se mi zdi prav, da bi več pozornosti namenili povišanju prihodkov. V naši poslanski skupini smo se zavzemali že pred časom in v ta namen imeli tudi sestanek s tedanjo državno sekretarko na finančah, sedanjo ministrico, in direktorico uprave Fursa. Zahtevali smo pojasnila, kako je z zagotavljanjem prihodkov iz prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje, za otroško varstvo, zaposlovanje in tako naprej. Dobili smo informacijo, da se to stanje nekoliko izboljšuje, vendar pa še vedno s tem stanjem nismo bili zadovoljni. Zato smo ministri oziroma državni sekretarki tedanji in direktorici Fursa predlagali, naj domislijo zakonodajo, ki bo omogočala bolj učinkovito pobiranje teh prispevkov. Zdelo se nam je primerno, da bi predvsem izboljšali zakonodajo, ki ureja stečajne postopke. Vemo, da se pri tem izgublja ogromno prispevkov in tudi davkov in drugih prihodkov države. Če bi to zakonodajo tako uredili, kot verjetno pristojni vedo, da bi bilo pravilno, mi sami ne, jaz tudi ne, ker pač ne poznam to področje tako dobro, sploh ga ne poznam, ampak vem, da kar smo slišali, bi se dalo več narediti, če bi bila ustrezna zakonodaja na tem področju.

Potem bi se rada še opredelila do teh transferjev v pokojninsko blagajno, da ne bo napačnega razumevanja v javnosti. Zaradi tega, ker se transferji v pokojninsko blagajno znižujejo, se pravice upokojencev in drugih uživalcev pravic prav nič ne znižujejo. To, da se znižujejo transferji v pokojninsko blagajno, je samo pozitivno, zaradi tega ker je to odraz več zaposlenih in s tem zvišanja prispevkov za pokojninsko blagajno in torej razbremenitev države na tem področju, kar je tudi osnovni cilj bil te zadnje pokojninske reforme, ZPIZ-2, ki smo ga sprejeli leta 2012. In to kaže, da so rezultati taki, kot smo približno pričakovali, zato je res zmotna trditev, da so pokojnine zaradi tega kaj manjše. Pokojnine se odmerjajo v skladu z veljavno zakonodajo, so pa resda nižje, ampak zaradi tega ker se zaposlenim znižujejo plače oziroma pri tisti najnižji kategoriji so res plače preveč nizke, kar opozarjajo tudi števili, tudi druge institucije in tudi raziskave. Brala sem analizo o uresničevanju pravic iz pokojninskega zavarovanja in je bilo ugotovljeno, da je bilo kar 20 % pokojnin – okrog 20 %, mogoče kakšen procent več, ne vem točno – odmerjenih od najnižje pokojninske osnove v teh šestih mesecih letošnjega leta. To je res žalostno, da se pokojnine morajo odmeriti od najnižje pokojninske osnove, ki znaša zdajle 760 evrov, in da je potem za 40 let delovne dobe prišla ven pokojnina tam okrog 450 evrov. Zaradi tega je tako potrebno, da bi tudi tukaj nekaj naredili za izboljšanje tega stanja oziroma za dvig te najnižje plače. Da bi bile potem tudi pokojnine ustrežnejše.

Ampak, še enkrat, zaradi tega pokojnine, ker je šlo manj transferjev v pokojninsko blagajno, niso bile prav nič

prikrajšane. Tudi usklajevali smo jih, tako sicer kot so bile finančne zmožnosti države, ne še tako, kot to veleva ZPIZ-2. No, sedaj veste, da je bil dosežen kompromis, da se bodo v letu 2017 uskladile za 1,15 %, po ZPIZ-2 pa bi se po razpoložljivih podatkih lahko za 1,2 %.

V zvezi s tem bi rada še opozorila na ta letni dodatek, enkratni letni dodatek, ki smo mu včasih rekli rekreacija za upokoјence. Sicer bomo obravnavali to tematiko, mislim da jutri, ampak vseeno se meni zdi, da ne bo nič narobe, če že sedaj opozorim na to. Zaradi tega povečanja pokojnin za ta 1,15 % bodo tisti, ki imajo sedaj ta letni dodatek na limitih, na primer do 414 evrov, znaša ta letni dodatek 390 evrov, in sedaj, ko bomo pokojnino z januarjem povišali za 1,15 %, bodo tisti, ki so zdaj dobili do 414 evrov, zdaj bodo presegli za nekaj evrov teh 390 evrov in bodo namesto tega dobili dodatek iz drugega razreda, ki znaša 250 evrov. Torej 140 evrov manj. In potem za vse te 4 razrede se bo zgodilo enako; tisti, ki so na meji, bodo izpadli. Zato bi bil moj predlog, da se ta mejni znesek povečuje, tako kot se povečujejo pokojnine; torej sedaj, v konkretnem primeru, januarja za 1,15 %. Tako bi vsi zadržali – tisti, ki imajo sedaj določen znesek regresa, bi ga tudi še naprej imeli. Po mojem mnenju to države ne bi nič več obremenilo, nič več ne bi bil zato višji strošek, predvsem ne tudi zaradi tega, ker v letu 2017 tega enkratnega dodatka k pokojnini ne bodo prejeli tisti upravičenci, ki prejemajo tudi del pokojnine iz tujih držav, če bodo ti skupni zneski slovenske pokojnine in pokojnine iz tujih držav presegali te zneske. Torej mislim, da bomo tukaj še nekaj sredstev prihranili. To je bil tudi namen tega ukrepa, da se upoštevajo tudi ti zneski iz tujine – pokojnin, ki jih dobivajo ljudje iz tujine.

Ministrca je omenila v svojem uvodu, da se bodo omejitve, ki jih je prinesel ZUJF sproščale postopno. To so iz tega programa oziroma iz načrta finančnega in iz ZIPRS tudi vidi, da se te stvari res sproščajo postopno, vendar tudi sama imam tu nekaj pripomb. In sicer na to, da se transferi posameznikom in gospodinjstvom še ne bodo usklajevali. To so spet ljudje, ki so najbolj ogroženi, in ne vem, če ni pravilno, da bi se za enak odstotek kot se pokojnine usklajevali tudi ti transferji posameznikom in gospodinjstvom. Ne vem, koliko bi to znašalo, ampak rada bi vsaj videla izračun tega, kaj to pomeni. Po mojem mnenju kaj dosti ne more to pomeniti. Po drugi strani pa ta ZIPRS oziroma proračun sprošča sredstva za vojne veterane, ki so starejši od petinpetdesetega leta. Ti, ki so sedaj izgubili ta dodatek oziroma ne dodatek, ampak prispevek za prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Ga jim je plačevala država, z ZUJF so ga izgubili, no in sedaj ga bodo vsi dobili nazaj, tisti, ki so stari več kot petinpetdeset let. Ker so mnogi ti še v tej starosti zaposleni in imajo tudi lahko čisto solidne dohodke, mislim, da če tukaj velja sprostitev, bi morda razmišljali tudi o sprostitvi teh transferjev socialno ogroženim

gospodinjstvom in posameznikom. Tukaj imamo pač različna stališča in sem pač povedala svoje stališče.

To ni stališče naše poslanske skupine, moram opozoriti, da je to moje osebno stališče in zaenkrat toliko v tej splošni razpravi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima magistrica Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Danes obravnavamo dva najpomembnejša dokumenta, s katerima bo Vlada določila ekonomsko in socialno politiko naše države za naslednji dve leti. S tem dokumentom se določajo prioritete Vlade, ki pa so žal skupek političnih kompromisov, pa tudi ekonomskih zmožnosti države.

Moram reči, da sem na tem mestu žalostna, glede na to, da Vlada ni uspela skleniti dogovora s sindikati, kajti naloga sindikatov in Vlade je, da zagotavljajo javni interes. Glede na to, da smo pravkar dobili tudi sklep Vlade o informaciji, da tega predloga ni bilo mogoče sprejeti, me še bolj žalosti, da je sedaj na nas poslancih, da zagotovimo stabilnost proračuna z drugimi ukrepi. Ampak to bo debata po tej današnji seji na Odboru za notranje zadeve, kako bomo to zadevo izpeljali, da bomo ta proračun, ki ga imamo danes na mizi, tudi zaprli. Kajti sedaj, v tej dani fazi proračun po mojem ni zaprt.

Zavedati se moramo, da državljanke in državljani si želijo kakovostnega življenja, želijo pa tudi vedeti, kam odteka ta njihov denar. Naša naloga oziroma naloga države pa je, da skrbi za javni interes in za zadovoljevanje družbenih potreb. Vsako leto se s tem proračunskim dokumentom soočimo z razpotjem in tukaj je tudi to razpotje v tem proračunu – ali je ta proračun, ki ga imamo, sprejemljiv ali ne? Treba je pogledati makroekonomske okvire Slovenije, ki se resnično izboljšujejo, in menim, da je resnično čas, da ljudje, državljanke in državljani, imajo nekaj od teh pozitivnih trendov. V letu 2016 se predvideva gospodarska rast v višini 2,3 odstotka bruto domačega proizvoda, za leto 2017 kar dobrih 2,9 odstotkov. Z gospodarsko rastjo stabiliziramo javnofinančno ravnotežje. Primanjkljaj, ki se predvideva v proračunu v višini 2,2 bruto domačega proizvoda je v okvirjih maastrichtskega kriterija. Pomembno je tudi, da se predvideva velik izvoz in da se potem tudi dviguje zasebna potrošnja, kajti zasebna potrošnja dviguje našo konkurenčnost, ustvarja nova delovna mesta in tudi ustvarja investicijska vlaganja. Ključno pa je, da država stremi k prestrukturiranju v smeri razbremenitve dela. Nekatere davčne reforme so bile narejene, ampak žal nekatere so povzročile tudi večji primanjkljaj oziroma večje obremenitve tudi proračuna za leto 2017. Zavedati se je treba, da delavci, ki delajo, želijo prejeti plače oziroma si jih zaslužijo takšne, ki jim bodo omogočale

dostojno življenje zase in za njihove družinske člane.

Z narodnogospodarskega vidika kaže, da je Slovenija v dobri kondiciji, ampak ali se ta kondicija odraža tudi v tem našem proračunu. Seveda, povečujejo se stroški za pokojnine, saj bo prišlo do izredne uskladitve pokojnine v višini 1,15 %, ob tem pa moram reči, da izražam zaskrbljenost, kajti sedaj govorimo o izrednih uskladitvah pokojnin, ne vem pa, kje so redne uskladitve pokojnin, ki bi morale biti v skladu z zakonom. Še enkrat, upokojenci oziroma vse preveč je tudi tistih, ki delajo, prejemajo dohodke, ki so pod stopnjo revščine. Zame je to nedopustno.

Pa še nekaj podatkov s strani upokojencev, kar nekaj podatkov je bilo že povedanih, ampak nisem poslušala vseh razprav. V strukturi upokojencev, ki prejemajo pokojnine do 500 evrov, jih je več kot četrtnina oziroma 28 % upravičencev, 60 % je tistih, ki prejemajo pokojnino med 500 in tisoč evri, 8,8 je tistih, ki prejemajo pokojnino od tisoč do tisoč 500 evrov in zgolj nekaj majhnega je tistih, ki prejemajo pokojnino višjo od tisoč 500 evrov. To so podatki iz junija 2016.

Ob tem ne morem spregledati dejstva, da je povprečna pokojnina v višini 613,80 evrov, povprečna starostna pokojnina je nižja od povprečne in znaša 611 evrov, povprečno neto invalidska pokojnina znaša 473,41 evrov, povprečna neto vdovska pokojnina znaša 385,70 evrov. Tudi ti podatki so iz podatkov iz meseca junija. Ali te pokojnine so dostojne, vredne tega? Sama menim, da ne.

Moram reči, da na področju aktivne politike zaposlovanja se v proračunu predvideva večje vključevanje brezposelnih oseb v te ukrepe. Moram reči, da je to spodbudno. V letošnjem letu je bilo predvideno 17 tisoč vključenih brezposelnih v ukrepe aktivne politike, v letu 2017 se to število povečuje za 5 tisoč brezposelnih. Seveda aktivna politika ni trajen ukrep, je pa – bomo rekli tako – en ukrep, ki blaži delno socialno stisko najranljivejših skupin državljanov in državljanek. Želela bi si, da se vseh teh 23 tisoč, ki jih bo v prihodnjem letu vključenih v programe aktivne politike, dobi tudi redno zaposlitev vsaj za določen čas, če že ne za nedoločen čas.

Če mi dovolite, nadaljujem tudi s temeljno vrednoto državljanov in državljanek in tudi prioriteto Vlade Republike Slovenije, to je z zdravjem. Na eni strani imamo sindikat Fides, ki stavka oziroma zdravnike. Na drugi strani imamo bolnike, ki so na čakalnih dobah, čakajo, so bili predvideni za poseg in te njihove operacije se predstavljajo. Čakali so na posege tudi več mesecev, ampak zaradi stavke se te stvari predstavljajo. Ali je to prav? Po mojem ne. Zakaj je prišlo do tega, bi se vprašali. Vprašanje je na tem, da v bistvu zdravnikov kronično primanjkuje. Načrtovanje specializacije je bilo vrsto let nepravilno, kar se kaže sedaj. Upam, sicer ministrica za zdravje je že povedala, da se

v bistvu specializacije povečujejo oziroma se razpisuje več specializacij, treba pa je slediti demografskemu trendu, saj se povečuje delež starejšega prebivalstva, več imamo kroničnih bolnikov, več imamo nalezljivih bolezni in novih bolezni, imamo pa tudi napredek medicinske znanosti. Žal se je zgodilo tako, da so v zadnjih desetih letih javna sredstva za zdravstvo v vseh razvitih državah rastla hitreje kot njihovi bruto domači proizvodi, v Sloveniji pa se je žal dogajalo to, da v bistvu ta trend zaostaja za bruto domačim proizvodom. Upam, da bo v proračunu nekaj sredstev tudi zagotovljenih za skrajševanje čakalnih dob, ki pestijo naš zdravstveni sistem.

Pa mi dovolite, da se še pomudim malce pri prometni infrastrukturi, ki je eden izmed najpomembnejših pogojev za enakomeren razvoj Republike Slovenije in omogoča primerno gospodarstvo ter mobilnost nas, državljanek in državljanov. V zadnjih letih so ti ukrepi zastali. Sicer nujne nadgradnje so bile, posodobitve v ceste in železniške infrastrukture pa so zastale. Tukaj imamo drugi tir, tretjo razvojno os. Na tem mestu bi tudi poudarila, kljub temu da ne govorimo o lokalnih problemih, na obvoznico Slovenska Bistrica. Ampak tudi rekonstrukcija cest nekje, bom rekla oddaljenih, rekonstrukcija skozi Lovrenc, ki je nujno potrebna, kajti postala bo neprevozna. Tukaj so težave. V proračunu so sicer neki trendi, ampak vsa ta sredstva, ki so predvidena, ne zagotavljajo izvedbe investicij v prihodnjih dveh letih. Tukaj sem dejansko razočarana nad tem proračunom.

Če se malce dotaknem tudi povprečnine za občine. Povprečnine za občine so res, bom rekla, v letošnjem letu dosegle dno v višini 522 evrov, za prihodnje leto je država našla posluš in se dogovorila v višini 530, za leto 2018 pa se pričakuje povprečnina v višini 536. To je vsekakor dobro.

Mogoče bi se še zgolj malce dotaknila črpanja kohezijskih sredstev. Kot je že bilo v prejšnjih razpravah velikokrat omenjeno, je tega črpanja bilo bistveno premalo. Tako verjamem, da bomo naredili vse, da bo tega črpanja bistveno več, da bomo naredili dobre projekte, da ne bomo vračali kohezijskih sredstev, kajti tudi to se. Bom pa rekla, da pri teh mehkih programih iščem dodano vrednost. Velikokrat se vprašam, ali je sploh kakšna dodana vrednost pri teh mehkih programih. Učinki, ne vem, če so ravno najbolj primerni.

Tudi liberalizacija cen naftnih derivatov, ki se je zgodila v preteklem tednu nam bo kreirala proračun v prihodnjih letih, ne glede na to, da minister zagotavlja, da se bo s trošarinami nateklo dovolj denarja, vendar menim, da na začetku po vsej verjetnosti še bo takšen trend, ampak s časom se bodo stvari spremenile. Tudi avtocestni križi, tam, kjer so pač bencinske črpalke, bodo raje zapeljali z avtoceste, tankali drugje, tujci bodo pa tankali raje v tujini, kjer bodo cene bistveno nižje.

Mislím, da to ni dobro in bi bil potreben tudi na tem mestu bistven pomislek in razmislek. Še vedno mením, da bo prevladal zdrav razum, da bo ministrstvo ugotovilo, da to po vseh analizah, ki jih bo opravljalo, ne bo prineslo pozitivnega učinka in da se bo čim prej nazaj liberalizirala cena naftnih derivatov, kajti edino to je edini pravilni predlog za naprej.

Toliko zaenkrat, hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan, beseda je vaša. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Še nekaj govornikov me je spodbudilo, da sem se še enkrat oglasila. Pravzaprav na vse to, kar smo danes slišali, bi človek dejal, le kje vzeti ves denar in toliko denarja, kot je teh želja, da bi zadovoljili vse. Nemogoče je. Tudi doma, ko se spraznijo računi, ko ni v denarnici denarja, mislim, ne moreš dati tudi sosedu, ki te prosi, tudi otrokom, ki te prosijo. In tako je z našim proračunom; ne moreš deliti denarja, ki ga nimaš. Vse te želje, tudi z amandmaji in vsem, je nemogoče ustreči vsem. Tega se očitno nekako ne zavedamo in gredo stvari še vedno v to smer, da dobiti denar, vsak potegniti odejo na svoj konec in zadovoljiti svoje potrebe.

Prav tako je s plačami v javnem sektorju. To bi moral biti kompromis med željami in možnostmi. Pozabljamo, da še vedno imamo primanjkljaj, še vedno porabljamo več, kot ustvarimo, zaradi tega se pač ne da teh stvari spremeniti, zato se ne da vseh želja v proračun vtakati, vseh želja, ki so na mizi. Rada bi tudi poudarila to, ker je bilo rečeno, da tudi ministrstvo za gospodarstvo, vidim v amandmajih, da ima premalo sredstev in tako naprej. Seveda, vsa ministrstva bi si želela še več, ampak, pogledajte, če bo ministrstvo za gospodarstvo tudi vzpostavljalo primerno okolje za tuje investitorje, kar se tudi v tej prihodnosti kaže, potem se bo več zbralo v proračunu in bo v prihodnje lažje. Kup takšnih ukrepov iz tega proračuna, smo danes slišali, vendarle je zaznati. Pa nočemo in nočemo tega dojeti.

Rada pa bi se tudi odzvala na vse amandmaje, ki ste jih vložili in je bilo rečeno, da ministrstvo ni obrazložilo teh amandmajev, zakaj jih ne sprejema; da je to kar tako, kar nočemo jih sprejeti, nočemo jih upoštevati. Mislim, da čisto vsak, ki je vložil amandma, ima tudi obrazložitev, zakaj ne. Recimo, sama sem zaznala, ne bom citirala, amandma za pospeševanje kmetijske službe. Glejte, za pospeševanje kmetijske službe, tak amandma, dodatna sredstva, je brezpredmeten zaradi tega, ker Ministrstvo za kmetijstvo na primer ima tudi v ta namen evropska sredstva in pokriva iz tistih sredstev tudi svetovalno kmetijsko službo.

Potem, samo ministrstvo je, recimo ... Čakajte, tukaj ste tudi navedli, recimo, za vojna grobišča. Točno je obrazložilo ministrstvo, da je za to

namenjenih dovolj sredstev. Zakaj potem takšno pavšalno kritiziranje? Tega res ne razumem. Sprejemam nekako konstruktivno kritiko, da nekaj ni v redu, ampak danes pa popolnoma nič ni v redu s strani opozicije. To se mi zdi nesprejemljivo, da ni noben ukrep, nobena postavka v redu. Poleg tega še vedno nekateri napačno interpretirate črpanje evropskih sredstev. Še enkrat bom ponovila, čeprav to, kadarkoli imam priložnost, tudi osebno razložim. Mislim, zakaj ne razumemo, da je v evropski perspektivi 2007–2013 nekako bilo pospešeno črpanje 2014–2015 in istočasno so se vsi ukrepi za novo perspektivo 2014–2020 izvajali. Služba vlade, ki vodi to politiko, točno v svojih poročilih navaja, da je prvič dvojno delo opravila 2014–2015, ko je omogočila to črpanje, potem je treba povedati, da je dve leti od začetka upravičenosti tega obdobja komaj minilo – za ta 2014–2020 – in da je bilo izvajanje operativnega programa evropske kohezijske politike v teh dveh letih počasneje, kot smo si vsi želeli. Seveda, ker je bilo tudi isto v prejšnji perspektivi, ker je nemogoče v 2014 že začeti črpanje, če se takrat šele začnejo predlagati dokumenti Evropski komisiji, mi pa kar tukaj po dolgem in počez ljudem sporočamo, da enostavno se kohezija ne črpa. To ni res in dajmo že enkrat to spoznati.

Pa tudi, ko omenjate mehke projekte, kaj bo to prineslo. Takšna so bila pogajanja 2009. Ali lahko vodimo nazaj ali moramo iti naprej? Pogledajte, največji problem je pa to, ker je treba ljudem sporočiti, da se je treba v te mehke projekte poglobiti, da se je treba povezovati. Mi pa sporočamo: ne vse je narobe, vse je narobe, vse je narobe. Ni narobe! Treba je spremeniti, spremeniti mišljenje in mi lahko tu pomagamo kot poslanci. Mi pa kar nazaj hodimo namesto naprej. Ne, res ne morem razumeti, da napačno interpretiramo in napačno sporočamo. Tega res ne morem razumeti. Pogledajte, sprejet je bil izvedbeni načrt, ki predvideva, da bomo v letih 2016–2018 v izvajanje spravili za skoraj 1,5 milijarde vrednih projektov. A to ni denar? Ja kaj je pa to? Mislim, res ne razumem, res ne. Naj mi to eden, ki ste toliko proti pa tako negativno razlagali, to razloži. Ker človek enostavno laži in neprestanih neresnic ne more vedno poslušati.

Pogledajte, še enkrat bom ponovila, da je bilo v prvi polovici 2016 izdanih več kot 50 odločitev o podpori ali drugače, potrjenih je bilo več kot 50 projektov, programov, javnih razpisov v skupni vrednosti več kot 600 milijonov; odobrenih 9 javnih razpisov v skupni vrednosti 73 milijonov; odobrenih je bilo 11 programov, iz katerih bodo ravno tako sledili javni razpisi v skupni vrednosti 99 milijonov; odobrenih je bilo 33 projektov v skupni vrednosti 339 milijonov evrov. Ja, mislim! Naj omenim samo še konkretno, ker sem že prej omenila avtocesto Gruškovje–Draženci za 63 milijonov, 9 okoljskih projektov odpadne in pitne vodje, pa tudi projekt izvajanja aktivnosti za pridobivanje znanja za romske skupnosti. A to niso projekti ali kaj iz nove perspektive? Poleg naštetega je SVRK v letu 2016 sprejel v pregled

še več vlog, katere usklajuje s pristojnimi resorji. Do poletnih počitnic je bilo odobrenih za več kot 600 milijonov sredstev, kar pa predstavlja 20 % alokacije operativnega programa. V naslednjih letih pa se pričakuje, da bo dinamika odobravanja odločitev ob podpori še hitrejša. Mislim, da so to zadostni argumenti, da ne govorimo več o tem, da ni črpanja evropskih kohezijskih sredstev

Skratka, izzivi te države so še vedno veliko, še vedno imamo primanjkljaj in ne moremo porabljati več kot ustvarimo. To naj bo moto za to. Dolžni smo, da ta proračun danes sprejmemo in potrdimo; dolžni smo zaradi ljudi, ki so nas volili. Vsi skupaj. Dolžni smo to narediti zaradi tega, da se bo to nemoteno izvajalo, zato da ne bodo ljudje prikrajšani. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Vojka Šergan. Gospod Žan Mahnič, izvolite, beseda, je vaša.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Gospo pred mano sem zelo poslušal. Nisem za to, da spremenimo mišljenje, ampak za to, da spremenimo proračun, in zato, gospa Šergan, so ti amandmaji. Vidim pa, da vam gre to, recimo temu, kreativno računovodstvo. So Finance pa tudi drugi mediji poročali o vaših finančnih mahinacijah, ko ste bili prokuristka v enemu od podjetij, tako da verjamem, da znate tam, kjer ni, malo več prikazati, tam, kjer pa nekaj je, pa prikazati malo manj, da se kakšen evro da v kakšen žep.

Pa vendarle, govoril bom o tem proračunu. Ne morem ga podpreti, žal tudi finančne ministrice večino časa ni tukaj. Ne vem, ali je pri kakšnem belem magu ali je nekje drugje. Definitivno ni primerno, da gospa ne posluša in se sproti ne odziva.

Začel bi pri športni infrastrukturi. Danes ste veliko govorili o tem, kako bomo vlagali in kako bomo gradili. V letu 2017 je za šport v tem proračunu namenjenih 10 milijonov evrov; skratka, nič več kot je bilo že prej. Za športno infrastrukturo, to se pravi za rekonstrukcije, za nove gradnje 800 tisoč evrov. V naslednjem letu zopet 800 tisoč evrov. Žal ministrice za izobraževanje ni tukaj, ampak slikala se je. Mislim, da je bila tudi v Riu. Hodimo oziroma hodite po vseh prireditvah se slikat s športniki. Takrat, ko je pa treba nekaj dati – kar smo ugotovili že tudi pretekli teden, ko smo imeli sejo Odbora za izobraževanje na zahtevo Slovenske demokratske stranke, kjer smo razpravljali o neustrezni športni infrastrukturi –, se pravi, ko je treba dati denar v proračunu za konkretne projekte, slišali smo, šestdeset krajev čaka na primerne telovadnice, takrat pa se v proračun enostavno da 800 tisoč evrov. Slovenska demokratska stranka potem vloži amandma za dodatna dva milijona, ta amandma se zavrne, potem pa Vlada sama doda še dodatna dva milijona za leto 2018, plus še sredstva fundacije. Ampak na ta način za 800 tisoč evrov dodatnih

finančnih sredstev žal ne moremo dodatno spodbujati in vlagati v šport in športno infrastrukturo.

Strinjam se s tem, kar je prej dejal poslanski kolega magister Andrej Šircelj. Šolstvo ima milijardo štiristo že tako v proračunu. Dodajamo še 43 milijonov evrov. Kaj se bo spremenilo? Kaj je sedaj premalo oziroma kako boste ta denar pretvorili v kvaliteto? V boljše programe v boljše kadre in tako naprej? Na zdravju dajete dodatnih 13 milijonov evrov – reforme nobene, spremembe nobene. S sindikati ste šli na nož, ste šli do konca, edini zakon, ki nekako nakazuje neke spremembe, je koalicijsko neusklajen, zakon o lekarništvu, in to je tudi glavna reforma na področju zdravstva te koalicije – kako bo nekdo kupoval zdravila. O ostalih reformah ne duha ne sluha. Pa je tukaj že praktično pred vrati mejni mesec za zdravstveno reformo, to je december. Skratka, samo povečevanje sredstev za zdravje, za Ministrstvo za zdravje, in nobenih strukturnih reform in drugih ukrepov. Tudi teh 13 milijonov evrov na tak način ne bo prineslo boljše situacije.

Prej je bilo zanimivo napisano na Twitterju Stranke SMC. Tam je pisalo predloga preračunov 2017/2018: višja rast, več zaposlenih, višji privilegij in nižje obresti. Kar se tiče višje rasti, v napovedi lahko vidimo, da bo leta 2018 nižja, kot je leta 2017. Kar se tiče več zaposlenih, tukaj se mogoče lahko strinjamo, ampak pomembno je povedati, kje bo več zaposlenih; V Avstriji in v javnem sektorju. V Avstriji in v javnem sektorju. In pa višji privilegiji. Tukaj bi ministrice, ki je žal ni, ki je iz kvote stranke SMC, ki je to za Twitter napisala, rad vprašal, kje bodo višji privilegiji. Kdo bo imel višje privilegije zaradi tega proračuna? Tisti, ki so na minimalnih plačah? Tisti, ki se odpovedujejo varstvenim prejemkom, da se jim ne bi po smrti odvzelo premoženje? Tisti, ki dobivajo mizerne pokojnine? Tisti, ki čakajo v vrstah za posege v zdravstvu? Kakšni privilegiji? Kakšni višji privilegiji? Za te skupine ljudi? Iz tega proračuna to ni razvidno! Tudi dodatnih 51 milijonov evrov na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Kaj se bo spremenilo, kaj bo boljše oziroma kje so potrebe za teh dodatnih 51 milijonov evrov? S tem, da se povišuje nekatere postavke, za katere vidimo, da še realizacija na podlagi proračuna, ki ga imamo, ne bo dosežena. Ampak se še dodatno povečujejo finančna sredstva. Predvsem pa me zanima, kaj se bo storilo oziroma kako bodo ta finančna sredstva, ki jih dodatno vlagate tam, kjer je denarja že nekaj, prispevalo, da se bo dvignilo delovno aktivno prebivalstvo? Ki ga je bilo, samo za primer, ker ste danes toliko govorili o preteklosti, ob začetku prve Janševe vlade 813 tisoč, ob koncu prve Janševe vlade 880 tisoč, danes je pa 800 tisoč. Vlada Mira Cerarja je v enem letu delovno aktivno prebivalstvo dvignila samo za šest tisoč, ostalo pa pač, kar je šlo v

Avstrijo in kam drugam. Ampak to ni delovno aktivno prebivalstvo.

Zdaj pa, da se ustavim pri tistem, kar jaz v poslanski skupini najbolj pokrivam, to je pa področje obrambe. Lepo, da je gospod Bizjak prišel, verjetno je videl, da sem na vrsti. Skratka, v tem parlamentu govorimo že dve leti, kakšno je stanje v Slovenski vojski, kakšno je stanje na področju obrambe. Vse od leta 2009 naprej, od začetka vlade Boruta Pahorja, se je jemalo denar za Slovensko vojsko, tako da smo danes prišli že na kritično raven. Lansko leto, ko je bil na obisku generalni sekretar Jens Stoltenberg, mu je predsednik Vlade obljubil, da je sedaj konec padanja in da se bo proračun za obrambo postopoma zviševal. Zdaj v rebalansu, ki je bil za letošnje leto 2016, so sredstva še dodatno padla. Odstotkovno za 0,01 odstotka BDP, nominalno pa za dva milijona, ker ste se šli pač kreativno računovodstvo in ste samo nekaj predstavljali na račun članarin. Ampak to ni denar za Slovensko vojsko. Načelnik General štaba je v Državnem zboru že večkrat povedal – Slovenska vojska ima eksistenčno krizo, nujno potrebujemo 46 milijonov evrov. Za naslednje leto Slovenski vojski dajete dodatnih 18 milijonov evrov, za leto 2018, ko bo vaše zadnje leto, če bodo redne volitve, pa dodatnih 21 milijonov evrov. Kakšen odnos, ko imate toliko povedati, je imela vlada Janeza Janše do vojske, kakšen odnos ima pa vlada Mira Cerarja do vojske, najbolj pove za graf. V letih 2004 do 2008, ko je bila povprečna gospodarska rast pet odstotna, je Slovenska vojska nominalno dobila 200 milijonov evrov več. V letih 2014 do 2018, ko bo gospodarska rast ocenjeno približno 2,5-odstotna, pa se Slovenski vojski namenja 37 milijonov evrov več. Toliko o tem, kdo jemlje, kdo daje oziroma kdo v časih, ko je gospodarska rast, daje koliko, predvsem pa komu.

Prej je gospa iz ministrstva rekla, da je treba gledati načrte razvojnih programov, da vidimo vsebino. Če gledam načrte razvojnih programov, mene ta vsebina zelo skrbi oziroma je taka, kot ta vlada – brez vsebinska. Poglejte, opremljanje Slovenske vojske z glavno opremo in modernizacijo. Leta 2017 nič, leta 2018 nič, 2019, ko nas ne bo več, 45 milijonov, 2020, ko nas ne bo več, 100 milijonov in pa potem še 150 milijonov. Se pravi, za modernizacijo Slovenske vojske v letu 2017 in 2018 ne bomo dali nič, potem pa vsako leto 50, 100 in 150 milijonov evrov. Pa iz koga se vi delate norca? Iz koga se vi delate norca? Pa pustimo Nato, ker tam vas nihče resno več ne jemlje. Vi se delate norca iz državljanek in državljanov, iz njihove varnosti, predvsem pa iz pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske. Poglejte, kakšno je današnje stanje. Včeraj smo imeli sejo o socialnem položaju. Urejate neke zadeve, uredili ste neke zadeve. Zdaj pa glavno vprašanje – kaj ste v zadnjih dveh letih in kaj boste v proračunu za naslednji dve leti naredili, da bomo imeli profesionalno, usposobljeno in moderno vojsko? Tukaj notri ste povedali – nič. Nič! Vi delate vse,

da bomo do takrat, ko boste vi odšli z vlade, imeli vojsko, ki bo na ravni kakšne afriške milice. Mimogrede, lestvica svetovnih vojska po ognjeni moči: Uganda je na 98. mestu, Slovenija je pod vašo vlado padla praktično za 20 mest. Smo na 111. mestu od 130 ocenjenih držav. Zdaj pa boste še tanke prodali, te 55 – ali veste, kako bo padla ognjena moč, ko boste še polovico tankov, ki jih imamo še, prodali? Kaj nam še ostane? Nabojev itak ni, začnite kamne pobirati in frače izdelovati. To bo glavna oprema Slovenske vojske, to bo jurišna puška Slovenske vojske, potem ko bo vlada Mira Cerarja zapustila svoj mandat. To vi delate, gospe in gospodje! Niti približek tega ne boste dali, kar je dejal načelnik Generalštaba. Niste dali 46 milijonov evrov takoj, v treh letih niste dali 46 milijonov evrov. Ne vem, kaj še sploh hodite na zasedanja zveze Nato. Spreminjate dokumente, in ta proračun ne sledi temu, kar ste zapisali v SOPR. Namesto da bi bil ta dokument ... Ali veste, kaj bi bil zame proračun strateško naravnani? Da bi rekli, O. K., vzamemo Slovensko vojsko. Kje želimo Slovensko vojsko, kaj želimo? Recimo, da želimo srednjo bataljonsko bojno skupino. Kaj bomo naredili? S patriami vemo, kako je, dam za primer. Trenutno je Jordanija sklenila posel z Nemčijo, kupujejo marderje, Nemci jih prodajajo, nadgrajujejo pume oziroma nov oborožitveni sistem links, ki ga imajo zdaj, marderji – 20 milimetrski top, odlična zadeva, Jordanija je zdaj plačala Nemcem za nadgradnjo. Samo k njim bi se lahko priklopili, mi bi imeli srednjo bataljonsko bojno skupino s 50 marderji, recimo, za 20 milijonov evrov. Ampak, vi ne vidite, ne bom rekel do 2020, vi ne vidite za dve leti, za 2017 in 2018, ker ste jasno napisali, da modernizacije ne bo. To ste zapisali v proračun. Nič evrov za nakup glavne oborožitvene opreme. Nič evrov! Zamislite si, kam peljete to državo in kam peljete tiste najbolj podporne sisteme tako za varnost državljanek in državljanov kot te države.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Potočnikova, imate postopkovno. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Najlepša hvala.

Gospod predsedujoči, sicer ste ravno prihajali v dvorano, ko ste se menjali. Prosila bi, da opozorite mlajšega kolega Mahničiča, da se opraviči moji kolegici Vojki Šergan za to, kar je izrekel na začetku svoje razprave. Bi prosila, da zaščitite integriteto moje kolegice Vojke, ker je izrekel obtožbe na podlagi nekaterih časopisnih izdelkov. Mislim, da je to nedopustno v Državnem zboru, da se na tak način obtožujemo, in zahtevam, da se kolega opraviči. Prosim, predsedujoči, da ga opozorite, da tega ne ponavlja in da je to nedopustno v Državnem zboru.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Mahnič, imate besedo, postopkovno. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Verjetno naj bi se opravičil tudi kolegici Košnik Grošelj, ko se je izkazalo, kaj je počela. Zdaj ne vem, ali je to efekt zasavskih poslancev pri vas, ampak povejte mi, kaj ni res, kaj sem narobe povedal. Jaz sem samo citiral to, kar so napisali v Financah in še kje drugje.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Mahnič, gospa Potočnik, upam, da smo vsi razumeli vajini sporočili.

Predlagam, da predam besedo državnemu sekretarju iz Ministrstva za obrambo, da bo lahko podal odgovore. V redu? Mag. Bizjak, izvolite, beseda je vaša.

MAG. MILOŠ BIZJAK: Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanci!

Na nekatere navedbe je treba odreagirati. Prvo kot prvo, smo kredibilen član zavezništva. Sodelujemo v vseh mirovnih operacijah in misijah, katere so dogovorno sprejete tudi z zvezo Nato, in opravljamo svojo nalogo uspešno. To nam prizna tudi zveza Nato. Se pogovarjamo o bodočih angažmajih Slovenske vojske v okviru zveze Nato, tako da moram povedati, da s tega vidika zaenkrat opravljamo vse zahteve zveze Nato v skladu z našimi odločitvami in v skladu z njihovimi pričakovanji. Res pa je, da finančna situacija ni najboljša, in to priznamo, in res je tudi, da razmere v Slovenski vojski niso najboljše. To tudi priznamo. Vendar govoriti, da smo nekredibilen partner in da nas v Natu nihče več ne upošteva, ta trditev absolutno ne drži.

Kar zadeva finančne situacije, dobimo v letu 2016 nominalno dodatnih 20 milijonov, tega se veselimo, istočasno pa priznavamo, da ni dovolj za to, kar bi želeli. V letu 2017 dobimo 20 milijonov, v letu 2018 dobimo 21 milijonov. Vemo, da ni dovolj, vendar je pa napredek. Moramo povedati, da smo s tem ustvarili trend padanja nominalnega padanja vojaški izdatkov. To bo tudi pripomoglo k boljšemu stanju v Slovenski vojski. Seveda ne moremo govoriti o ciklusu novega opremljanja in razvoja Slovenske vojske, in to se s poslancem seveda strinjam. Vendar želim povedati, da želimo vzdrževati trenutno stanje, da želimo izboljšati pripravljenost Slovenske vojske in da želimo izboljšati status pripadnika Slovenske vojske. Kar zadeva pa tankov, je pa treba povedati, da odločitev o izločitvi tankov T-55 iz uporabe Slovenske vojske, je sprejela neka druga vlada in ne ta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Gospod sekretar, kar se tiče kredibilnosti, nisem mislil misij. Za te smo

pohvaljeni, in to je še edina stvar, ki nas drži. Dajte mi povedati, kako je s kredibilnostjo dveh procentov BDP za obrambo. Kako je s kredibilnostjo, če ti generalnemu sekretarju obljubiš nekaj, pa narediš čisto drugače. Kar se kredibilnosti tiče, gospod državni sekretar, nihče vam ne bo za mizo osemindvajseterice rekel, da niste kredibilni. Oba pa dobro veva, ker oba hodi na zasedanje Nata, kaj pa se govori off the record.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovane kolegice, dragi kolegi, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o splošnem delu predloga sprememb. Ugotavljam, da ja. Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, beseda je vaša.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Bom zelo kratka, ampak dejstvo je, da je tudi mene državni sekretar nekako dobesedno poklical k tej razpravi. Da bo bolj jasno tudi pred širšo javnostjo. Vi ste očitno pozabili, kaj so vam včeraj sporočili sindikati. Povedali so, da sicer jim ustava ne dovoljuje stavke, ampak da se bodo poslužili kakšnih drugih ukrepov. Zdaj mi pa, spoštovani, povejte na kakšen način vi pravite, da moramo biti odgovorni in sprejeti ta proračun, ki mu nasprotujejo pravzaprav že skorajda vsi. Ni usklajen, potem pa pravite, da lahko damo toliko, kot imamo. Sprašujem vas, kaj ste naredili za to, da bi imeli več. Ste prijeli v roke vsaj knjižico Obrtno-podjetniške zbornice, ki vam je konkretno povedala, kaj potrebuje za dvig malega in srednjega gospodarstva. Za tisti del, ki praktično daje življenje državi in omogoča izboljšanje stanja na vseh področjih. In vi meni danes odgovarjate tukaj, da se bo več dalo za Rome. 14 dni nazaj smo govorili, da je denarja tam dovolj, ampak da stanje ni pravo, ker ga nimamo. Prioritete, ne, ne gredo v tem proračunu.

In še nekaj, spoštovani državni sekretar, to vam moram povedati. Dve toni pomoči se razdeli, spoštovani, v okviru Slovenske vojske. 150 paketov. Tisti, ki so v službi domovine, prejema 150 paketov pomoči. In vi pravite, da je stanje znosno. Po drugi strani pa ne poskrbite, da se nezakonitosti in nezakonita izplačevanja, za katere je krivo vaše ministrstvo in tudi vi, ne odpravijo. Nekdo je pokasiral denar za delo, ki ga ne bi smel dobiti. In ministrstvo ne naredi nič. Rekli boste, da je to drobiž. Ampak vas bom spomnila, potem ko imam tukaj amandmaje za eno ubogo osnovno šolo in telovadnico. Ta drobiž bi jo postavil. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Šergan, izvolite, imate besedo.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Glejte, za to telovadnico, ko zdajle kažete amandma, bodo na razpolago razpisna sredstva in ta šola se bo javila na ta razpis in bo ta sredstva lahko dobila, če bo ustrezala pogojem. Tako konkretna sem

jaz. In tega sploh ne razumete, ker jaz se ne spuščam na tako nizek nivo razprave. Poskušam pa biti operativna in konstruktivna. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovana, če bi bili konstruktivni, bi si stvari vsaj prebrali. Tej šoli so ta sredstva obljubljena. In ta šola je že sama poskrbela oziroma občina, da je začela nadaljevanje projekta, ker je bil denar obljubljen, pa ste ga predstavili v naslednje obdobje. Denar, ki jim je bil včeraj obljubljen, in so se projekti začeli. Ste ga predstavili na naslednje leto. To je vaš način dela. Strategije pa predstavljane denarja na obdobje, ko vas več ne bo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kogice in kolegi, želi še kdo še razpravljati o splošnem delu? Ugotavljam, da ja. Gospod Ljubo Žnidar, izvolite, beseda je vaša.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz bom šel pa na področje infrastrukture. Pa ne bom ponavljal, kaj vse je pomembno za vzdržnost javnih financ, da vsi imamo isto željo, kako uravnotežiti državni proračun. To pomeni prihodke z odhodki. Imamo preveliko javno porabo, kar pomeni nevdržnost javnih financ, ki se iz leta v leto poglablja. Glejte, že stari rek ali, jaz bi rekel, neka načela ali pa govori se, da takrat ko je največja kriza, je treba ljudem dati delo. Včasih so bila to javna dela, dela v javno korist in tako naprej. Časi so danes drugi. Treba je v današnjem času dejansko dati delo in ena izmed možnih variant je, da se vzpostavi možnost, da se požene oziroma z večjo intenziteto izgradnja investicij državnega pomena. To se pravi z gradnjo državne infrastrukture. Pa ne zato, ker sem jaz gradbenih, ampak podatki iz gospodarstva kažejo, da gradbena panoga požene 43 % celotnega gospodarstva. To se pravi, da malo manj kot polovico gradbena panoga požene, da novo energijo, da nov zagon, da novo možnost kroga, ki dejansko prinese pozitivni učinek v proračunu. Ljudje dobijo delo, zaslužijo, trošijo in zopet v obliki davka se potem del teh sredstev vrne v državni proračun. To je krog, ki bi ga morali imeti vsi pred sabo, ki bi ga morali graditi vsak v svoji branži, v svoji panogi, v vsakem resorju ministrstva. Gradbeništvo je eno izmed osnovnih in najbolj možnih variant, kako stabilizirati javne finance.

Proračun je pokazatelj, v katero smer se usmerjajo javne finance. Če ha hitro pogledamo, bi rekel, da je v veliki meri je proračun preveč obremenjen z javno porabo. Pa ne trdim, da so v javnem delu previsoke plače. Plače so nizke, ampak sistem postopkov je predolg, preveč kompliciran in zahteva preveč zaposlenih. Tukaj je tisto razhajanje, ki dejansko

v veliki meri najeda državni proračun in povzroča nevdržnost oziroma manko. Zelo jasni so finančni pokazatelji v vsakem trimesečju z novo finančno luknjo, 300 milijonov, 400 milijonov itn., ki se pojavijo tako rekoč na vsake tri mesece. In to je nevdržnost. Tako da te usmeritve proračuna k povečanemu obsegu investicij državnega pomena ne vidim. Res je, da se sredstva za te namene povečujejo v obeh letih, tako v letu 2017 in tudi v letu 2018, ampak občutno premalo, da bi lahko to dalo dejanske učinke, povratne učinke v sam proračun. Tukaj vidim ta manko in mislim, da bo situacija slej kot prej pokazala, da občutno povečanje aktivnosti, da ljudem damo čim več dela, se bo slej kot prej pokazalo, da je to potrebno.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Žnidar.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Postopkovno, gospod Jože Tanko. Najprej gospod Podkrajšek, potem ste pa vi. Izvolite, gospod Tanko, beseda je vaša.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Pred dobro uro smo dobili v Državni zbor obvestilo Vlade, da se ni uspela uskladiti s sindikati javnega sektorja. Zakon, ki ureja to področje, je sestavni del proračunskega paketa, obravnavati bi ga morali kot 5. točko dnevnega reda oziroma po seji, zaključku današnje seje Državnega zbora ob pol desetih, pa me zanima, kakšen je scenarij, glede na to da ste stvari niso usklajene. Ker sicer je ta razprava, ki jo sedaj vodimo o proračunu, povsem brezvezna, če po domače povem. Manjka 300 milijonov približno, toliko je neuskklajenega, ne vemo, kako se bo to zaprlo, kako bo Vlada ta problem uredila, tukaj pa govorimo na dolgo in široko predvsem na koalicijski strani, kako je ta proračun dober. Mi pravimo, da ni, očitno ni. Sedaj sprašujem vas, ki vodite sejo, kako boste to peljali. Ali boste to brezvezno razpravo, ker nimamo na mizi konkretnih in usklajenih dokumentov, vodili naprej ali jo boste prekinili? Mislim, da je smiselno, da se razprava prekine, dokler proračun ni komplementiran z vsemi podpornimi akti, tako kot bi moral biti. Ne moremo mi govoriti o nečem, česar ni. Vlada predlaga ali pa vztrajno razpravlja o nečem, česar ni. In koalicija razpravlja o nečem, česar ni. Namestnica generalne sekretarke odkimava, da ne boste seje prekinili. Sprašujem, kdo sejo vodi, na kakšen način, zakaj vztrajate pri razpravi, če je več kot očitno, z vladnim dopisom, da stvar ni usklajena in proračun ni zaprt. Jaz bi vam predlagal, da prekinete sejo in se v koaliciji dogovorite, kako naprej. Ali je sploh smiselno razpravljati v Državnem zboru o proračunu, ki mu manjka dokument za tristo milijonov evrov, več kot znaša ves cestni program Ministrstva za promet? Predlagam, gospod predsednik, da prekinete in se zmenite, kako naprej, kaj nam boste predložili, da bomo lahko ustrezno vodili

razpravo v Državnem zboru. To razlaganje koalicijskih poslancev, kako ste dober proračun naredili, je že s tem vladnim razpisom podrito do temeljev. Če ste resna koalicija in če ste resna vlada in če govorimo o proračunu za dve leti, potem nam pa dajte vsaj resne dokumente na mizo, da se lahko kaj z amandmajem spreminja. Ne more pa biti ves sklop neuskladen.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Tanko.

Spoštujem vaše mnenje in razumem vaše skrbi, ampak nadaljevali bomo po zastavljenih smernicah. Se pravi, nadaljujemo s sejo, tako kot pa vsi mi dobro vemo, bo po zaključku te razprave Odbor za notranje zadeve začel s sejo odbora in tam upajmo, da bo kaj več znanega. Gospod Tanko, verjamem, da z odgovorom niste zadovoljni, ampak moj cilj je, da nadaljujemo z delom.

Postopkovno, gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Dobro, to, kar smo sedaj slišali, ta postopkovni predlog, je seveda prvič neumesten, ker gre za pač poskus nečesa, kjer gospod Tanko ni sodeloval. Če bi bil na Odboru za finance, kjer smo vse to že prežvečili, bi ga naslednjič prosil in predvsem pa tudi vas, podpredsednik, da naj navede člen po Poslovniku, na podlagi katerega predlaga prekinitev same seje, da bo dejansko zadoščeno samemu postopku, ne pa nekim dopisom, kjer je on sam ugotovil, kaj je smiselno in kaj ni smiselno. Še posebej iz razloga, ker sprejemamo proračun za leti 2017 in 2018, ne glede na to, ko bomo glasovali o proračunu, se pred glasovanjem seveda Vlada mora izjasniti, ali je proračun uskladen, in kar je še bolj pomembno, začne veljati s 1. 1. Ker vidim, da Tanko že išče v Poslovniku člen, me prav zanima, na podlagi katerega člena bo zdaj to predlagal, razen tistega, da lahko kot opozicija predlaga prekinitev, kar je pa seveda naravnost smešno. V Poslovniku je postopek sprejemanja proračuna jasn. Obvezne sestavine imamo vse na mizi in smo jih tudi obravnavali. Vem pa, da bo s tiste strani spet prišlo, kaj je in kaj ni. Tudi če se ne bi uskladili, smo že zdavnaj ugotovili, da je vlada dolžna sprejeti ustrezne ukrepe in predlagati interventni zakon. Ampak za vse to ima čas, da to naredi. Sam sem pa prepričan, da bomo danes na Odboru za notranje zadeve zadevo zaključili. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Möderndorfer, jaz bi sicer raje dal besedo gospodu Bojanu Podkrajšku, ampak mislim, da je gospa Alenka Bratušek želela postopkovno.

Gospa Bratušek, postopkovno, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Jaz bom zelo vesela, če mi poveste, kaj je bil

proceduralni predlog kolega, ki je govoril pred mano. Imam pa jaz zelo konkretnega, ker po spletu lahko beremo, kaj se dogaja na področju plač, mislim, da je prav, da bi nam nekdo iz Vlade, ki tukaj je, povedal, kaj se v tem trenutku dogaja. Če drži, da niti celotna koalicija ne podpira tega, kar je predlagal predsednik in kar je predlagal minister Koprivnika, potem resnično, bom rekla, se zdaj pogovarjamo o nečem, česar ni. Proračunski dokumenti niso popolni. To veste vsi. Manjkajo ukrepi na področju plač, in to za tristo milijončkov evrov. Lahko je to malo. Dvesto plus sto za zdravnike. Tisti, ki proračun poznajo, razumejo. Jaz res prosim nekoga z Vlade, da nam pove, kaj se v tem trenutku na področju plač v pogovorih znotraj koalicije, izven koalicije, kakorkoli, dogaja. Razsvetlite nas, ne da moramo poslanci brati po spletu o stvari, o kateri se danes pogovarjamo. Mi se danes pogovarjamo o državnem proračunu, katerega sestavni del 2,5 milijarde, mimogrede, je znesek, ki je potreben za plače. Brez dodatnega denarja. Danes beremo, da naj bi poleg vseh ukrepov, ki že veljajo, še za 1,4%, 1,33 % znižali plače javnim uslužbencem. Zvišali ste plače svojim ministrom, svojemu predsedniku, a zdaj boste pa vsem še dodatno poleg vseh ukrepov, ki že veljajo, še dodatno znižali. To je pa res enkratno. Socialno dogovarjanje, socialni dialog, super.

Spoštovani podpredsednik, za enkrat, jaz prosim, da pozovete nekoga od Vlade, da pride in nam pove, kaj se z dogovarjanjem za plače v javnem sektorju dogaja. Da konec koncev se tudi mi tukaj znamo pogovarjati, vprašati, slišati. Mislim, da je nedopustno, da se na takšen način o tako pomembnem dokumentu, kot je državni proračun, pogovarjamo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Bratušek. Naj vam najprej odgovorim. Jaz sem gospoda Janija Möderndorferja razumel, da nadaljujemo z delom. Kar se pa vašega odgovora tiče, jaz sem se v tem času pozanimal in brez skrbi, vsi pogovori potekajo in tudi mi imamo jasno zastavljeno delo. Tako da predlagam, da nadaljujemo s splošnim delom predloga sprememb.

Gospod Tanko, vidim, da bi radi postopkovno.

Izvolite, gospod Tanko, beseda je vaša.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Glejte, gospod podpredsednik, mi se ne pogovarjamo o proračunu košarkarskega kluba Olimpija. Mi se pogovarjamo o proračunu Republike Slovenije za 2017 in v nadaljevanju za 2018. Tam na košarkarskem klubu so si lahko privoščili tak način, kot da predlaga gospod Möderndorfer. Tu si ga pa ne moremo. Veljajo pravila. Imate poslovnik. 25., 27. septembra ste predložili proračun, ki je bil oh in sploh. Zdaj je minil mesec in tri četrt naslednjega meseca. In pridemo v situacijo, če boste to zapeljali do konca, proračuna niti obravnavati,

niti sprejeti ga ne moremo. Zato sprašujem, na kakšen način boste zapeljali to sejo do konca in ali je v tej situaciji, ko vemo, da manjka 1,5 % BDP v proračunu, ker to ni narejeno – ali bomo peljali zadevo naprej ali ne bomo? 1,5 % primanjkljaja je to na koncu. Če imate 6 milijonov primanjkljaja, tukaj pa manjka dodatnih 300 milijonov, pomeni, da je to primanjkljaj 4,5. Ali pa vse ceste stran, investicije na šolstvu stran in tako naprej. Mi rabimo, gospodje, čisto situacijo, preden naredimo naslednji korak naprej. In preden sploh še kaj govorite, da se razumemo. Ker nimaš o čem govoriti, o megli. To je statično nedefinirana konstrukcija, če po gradbeno povem. Zato predlagam, da se usedete in poveste, kako boste peljali sejo naprej. Siliti nas, da bomo prišli v neko časovno stisko na koncu, potem pa z ne vem kakšnim x y ukrepom, ki tu sploh ni predviden, to zadevo izravnovati, nima nobenega smisla. To morate vedeti, podpredsednik če je to tako. Da nima nobenega smisla, ker obravnavamo nekaj, česar ni. Govorijo v tja tri krasne tisti, ki govorijo o tem proračunu, koliko je dober. Zmenite se, povejte, tudi nam povejte, kako bodo zadeve potekale naprej. Ne želim pa, da imamo zgodbo kot KK Olimpija. Še enkrat povem in predlagam vam, usedite se, zmenite se, povejte nam, tako da bomo vsi pripravljene na isti scenarij in na isto zadeve. Ne pa, da se nekaj dela, ob 21.45, ko so bo začela seja odbora, bo pa na dnevnem redu čisto nekaj drugega, kar nima nobene zveze z vloženim zakonom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov v letih 2017 in 2018. Nobene zveze ne bo imelo to. Bodite razsodni in naredite to, kar sem vam predlagal.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ravno zato, gospod Tanko, z vsem dolžnim spoštovanjem, ocenjujem, da ni pogojev za to, da bi ne nadaljevali seje.

Besedo dajem gospodu Bojanu Podkrajšku, da nadaljujemo tistemu, čemur je nas čas namenjen, se pravi splošnemu delu predloga sprememb proračuna.

Gospod Bojan Podkrajšek, beseda je vaša, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala za dano besedo, spoštovani podpredsednik. Cenjeni minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Seveda govorimo o najpomembnejšem dokumentu v Republiki Sloveniji, to je proračun za leto 2017 in proračun za leto 2018. Glede na situacijo, v kateri smo, razen ministra za infrastrukturo pa sekretarja na Ministrstvu za obrambo ni predstavnikov Vlade v dvorani. Če kdo, se opravičujem, spoštovana ministrica, tudi vas lepo pozdravljam, pa se opravičujem, ker sem vas spregledal.

Če kdo brani ta državni proračun za leti 2017, 2018, je to kolegica Vojka Šergan. Ministrice pa tukaj ni. Predvidevam, gospa, da

se iz kabineta predsednika Vlade. Vi ste prav gotovo zato danes tukaj, da bi zagotovili ta dokument, da bi bil tak dokument bistveno bolj kvaliteten, ne pa zato, da sodite, ali se ta seja lahko prekine ali se ne more prekiniti. Smo v letu, kar smo ves čas poskušali dve leti, v letu, v katerem je ključni človek te vlade odšel, to je minister za finance. Nekaj časa se poslavljaj, potem pa slišimo od predsednika Vlade in od njega, da odhaja iz osebnih razlogov. Seveda predvidevam, da se je ta proračun začel že takrat sestavljati in pripravljati. Velikokrat smo tudi slišali, da če ne bi gospod Mramor pristal za finančnega ministra v vladi 2014–2018, bi težko bila sestavljena vlada. Ampak danes smo v situaciji, kjer so na področju ukrepi s plačami in je vidna vrzel 300 milijonov. To je dejstvo, kar je pravkar omenil vodja naše poslanske skupine, kolegica Alenka. Zelo težko govorimo danes o tem proračunu in tudi sam se strinjam z nekaterimi v tej dvorani, da bi bilo prav gotovo smiselno, da to sejo za toliko časa prekinemo, dokler ne dobimo dokumenta in zagotovila vseh, ministrice za finance, predvsem pa predsednika Vlade in vseh tistih, ki se pogajajo z javnim sektorjem, zdravniki, pa še s kom, dokler ne najdejo skupnega jezika. Seveda smo pred tem izjemno pomembnih dokumentom, v katerem govorimo o obrambi z neko povišico, majhno povišico, poslušamo pa venomer vse tiste, ki delajo v vojski, poslušamo vojake, ki služijo naši domovini, da je stanje neznosno. Dejstvo je tudi, da v teh dveh proračunih spregledamo našo zavezo do zveze Nato. Nekoč smo podpisali dokument, zdaj pa teh sredstev ne zagotavljamo. Na drugi strani pa govorimo, da smo še vedno pomemben partner te sile, ki je še posebej pomembna v današnjem času. Ta proračun govori tudi o kmetijstvu. Drži, da je nekaj denarja na področju kmetijstva, ki ga je možno počrpati iz evropskih sredstev. Je pa žalostno, da smo te predpise tako zaostri, našim kmetom ni jasno zakaj, da je zelo težko priti do teh sredstev. Ko sprejemamo proračun, je od leta 2014 v Sloveniji zaprlo domove 2 tisoč 300 kmetij. To pomeni, da vsak dan zapre vrata na tej kmetiji na teh domačijah, na vseh domačijah. Ko govorimo o področju zdravstva, sem že uvodoma povedal, da zadeve niso usklajene. Na tistih področjih, kjer pa dodajamo, kot je bila prej obramba, zdaj omenjam zdravstvo, potem se bom dotaknil šolstva, je res, da dodajamo, ampak ni jasnih ciljev. V zdravstvu stvari niso urejene. Prav gotovo ni razvidno, zakaj dajemo v šolstvo 43 milijonov več, naša podjetja pa iščejo zaposlene.

Naj se dotaknem tudi pomembnega segmenta v Republiki Sloveniji, to je šolstvo. Zgolj za obnovo ali izgradnjo infrastrukture damo 800 tisoč evrov. Jaz mislim, da je to premalo za kakšno večjo občino. Te investicije so spregledane, posledično je spregledan šport, velikokrat pa si vzamejo tisti, ki so sestavljali ta proračun, čas in se radi poslikajo pri kakšni medalji. Ne morem se strinjati s tako veliko

rastjo, ki jo predlagatelj tega proračuna omenja. Predvsem me pa skrbi področje, za katerega mi ni jasno, ki ga omenja največja koalicijska stranka, ki vodi vlado, iz katerega tudi prihaja finančna ministrica, to so pa privilegiji. Govori se o veliko večjem privilegiju v letu 2017, pa veliko večjem privilegiju v letu 2018. Tu mi pa ni zadeva poznana, se pa bojim, da se to ne nanaša tiste, ki živijo na robu revščine, ki imajo izjemno male pokojnine, da se ne nanaša na tiste, ki jim je bil odvzet varstveni dodatek, da se to ne nanaša na tiste, ki prosijo za socialno pomoč, pa se jim bremeni ta socialna pomoč na njihove domove, da se to ne nanaša na tiste starše, ki zelo težko pošiljajo svoje otroke v šolo. Bojim se tudi, da se to ne nanaša na tiste, ki zelo težko plačujejo položnice.

Spoštovane poslanke in poslanci, ministrica, minister! Govorimo o proračunu, v katerem v Republiki Sloveniji potrošimo veliko več, kot ustvarimo. Govorimo o proračunu, v katerem plačamo preko milijarde evrov obresti. Govorimo tudi o proračunu, za katerega nismo pripravljene zavezati vsa tista sredstva, ki netransparentno potekajo po nekih že usklajenih vodovodih. Ni tako dolgo časa, kar mi je nekdo kazal še ne podpisano pogodbo na enem od ministrstev in ko bo podpisana, jo bom tudi javno pokazal, pa se sklepa pogodba za obdobje petih let za tega izvajalca oziroma podpisnika, podjetje rabi 4 zaposlene, se pa pogodba nanaša na 250 tisoč evrov mesečno in pogodba je sklenjena za 5 let. Takšnih segmentov imamo mnogo v Republiki Sloveniji in mene žalosti, da se pred sestavljanjem proračuna ne želimo soočiti s tistim denarjem, ki je od davkoplačevalcev, denarjem, ki je od državljanek in državljanov Republike Slovenije, ki je od gospodarstva, da bi ga smotrno in pravilno vnesli v proračun in da bi državljanke in državljanji v tej Sloveniji lahko živeli bolje. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Podkrajšek.

Kolegice, kolegi želi še kdo razpravljati k tej točki?

Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo. Glasovanje o splošnem delu predloga sprememb proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo posebnega dela **Predloga sprememb proračuna**, in sprašujem, kolegice, kolegi, ali želi kdo razpravljati. Ugotavljam, da nihče. Zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje z dne 14. 11. 2016.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611, Ministrstvo za finance, ter na razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram

Izplačevanja pravic ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek. Izvolite, gospa Bratušek, beseda je vaša.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

S predlaganim amandmajem zagotovimo 40 dodatnih milijonov za izplačilo polnega regresa upokojencem. Upam, da me kolegi v Desusu tukaj pred mano dobro slišijo, da ne bomo potem spet poslušali praznih obljub, kako bo enkrat v prihodnosti Desus poskrbel za upokojence. Danes, danes lahko to poskrbite. 40 milijonov se lahko sliši veliko, ampak ob proračunu, kjer imamo 300 milijonski problem, bo ta problem 340 milijonski, če vam je za 300 milijonov vseeno, bo pa teh dodatnih 40 tudi ne tako velik problem. Prav bi bilo, da se v gospodarski situaciji, v kakršni država je, in s katero se vlada rada pohvali vsakodnevno, ukrepi iz časa krize iz težkih časov končajo. Polno izplačilo regresa upokojencem je en od teh.

Denar bi, ker seveda amandma mora biti sestavljen tako, da če želiš nekam dati, moraš nekje vzeti, bi denar zagotovili z zmanjšanjem izplačila odškodnin. Jaz pričakujem podporo pri tem amandmaju.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Bratušek.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1811, Ministrstvo za zunanje zadeve, ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Razvojno sodelovanje in mednarodna pomoč ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1912, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ter na razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ter na razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Lokalno razvojna infrastruktura ter dva amandmaja Poslanske skupine Nova Slovenija in amandma Poslanske skupine SDS. Gospod Jožef Horvat, želeli ste besedo, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Nova Slovenija je ta amandma vložila zato, da bi Vladi in koaliciji omogočila, da se zakoni v tej državi spoštujejo. Država je v skladu z Zakonom o razvojni podpori Pomurju za leto 2017

zagotovila za približno tri in pol milijone premalo denarja. Ponižujoče je, spoštovane kolegice in kolegi, ko berem obrazložitev Vlade, zakaj zavrača ta amandma. Vlada najprej pravi, da proračunsko leto še ni zaključeno in da je težko ugotoviti oceno, kakšna bo realizacija na tej postavki za letošnje leto. Mi v Novi Sloveniji pa natančno vemo, pa nismo sopodpisniki pogodb. Pogodb je podpisanih za dobra 2,6 milijona evrov. To je maksimum, kar se bo lahko letos iz te postavke razvojna podpora Pomurju koristilo. Čeprav je na tej postavki za letošnje leto približno 4,8 milijonov evrov. Realizacija bo torej samo 2,6 milijona zaradi malomarnosti in zaradi birokratskih ovir na Vladi oziroma na Ministrstvu. Gospe in gospodje, samo eno tretjino obrazložitve Vlada piše, zakaj bi bilo to morda dobro, dve tretjini pa namenja temu, zakaj smo napačno postavko izbrali, iz katere jemljemo ta denar. Če bi bila Vlada iskrena in korektna do državljanov, bi napisala samo en stavek. Napisala bi, da se je pač odločila, da tega zakona pač ne bo realizirala in ne bo spoštovala. Ali je to prav, kolegice in kolegi, Vlada jasno sporoča: »Ne, zakonov pa ne bomo spoštovali, da bi objektivno razložil, zakaj ne bo spoštoval zakona. Ali boste, kolegice in kolegi, glasovali proti temu amandmaju? Če boste glasovali proti, boste glasovali za nepravno državo. Kar tako ali tako je že, ampak boste samo to nepravno državo poglobljali. Za to gre. Imamo zakon, in če kdo, potem se mi moramo tukaj zavzemati, da se vendarle zakoni morajo spoštovati. Ampak Vlada že v samem načrtovanju proračunske postavke Razvojna podpora Pomurski regiji načrtuje premalo denarja. In mi zdaj želimo s tem amandmajem Vladi pravzaprav pomagati, da vendarle je treba zakone spoštovati. Absorpcijska sposobnost pomurskega gospodarstva je velika. Ven pa mečete vloge na pikah in vejicah. Nesramno, ponižujoče!

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Želi še kdo razpravljati k amandmaju?
Gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite, beseda je vaša.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.
Želela bi obrazložiti amandma Slovenske demokratske stranke, ki se nanaša na dodatnih oziroma na 5 milijonov sredstev, ki se namenijo problemskemu obmejnemu območju, in to je območje Haloz. Zdaj pa moram jaz reči precej podobno kot moj predhodnik, tudi jaz sem zgrožena z obrazložitvijo Vlade. Bom samo prebrala, kaj tukaj piše. Amandma se nanaša

izključno za razvoj območja Haloz, tukaj pa pišete: »V letu 2016 določene aktivnosti, vezane na izvajanje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji.« Ja oprostite, od kdaj pa so Haloze v Pomurju? To pa je, kot da se nekdo norca dela iz nas. Če lahko območje Haloz črpa po tem zakonu – ja, spremenite ga, mi se strinjamo s tem, da imamo vsaj možnost priti do dodatnih razvojnih sredstev. Ampak lepo vas prosim, takšna obrazložitev, to pa je resnično sramota za to vlado! Pa norčujete se iz vseh občanov tega območja! Naš predlog seveda je, vse parlamentarne stranke smo se v letu 2015 zavzele, da to območje potrebuje posebno obravnavo. Ustanovila se je delovna skupina. Podanih je bilo kup predlogov, ukrepov, ampak žal v praksi še ne živi noben od teh ukrepov. Edina rešitev je, da se temu območju namenijo posebna sredstva.

Predlog amandmaja Slovenske demokratske stranke je, da se območju Haloz za leto 2017 namenijo 5 milijonov evrov. Poslušajte, no, obrazložitev, tu govorite izključno o zakonu za Pomursko regijo. Dajte še enkrat razmisliti. Ta obrazložitev, ne morem reči drugače, kot da je larifari, ne drži. Jaz na nek način apeliram na vas. Vsi ste se zavezali, da se zavedate tega problema na tem našem območju, da je potrebna rešitev, potem pa temu območju namenimo tudi nekaj denarja. Zato predlagam ponovno, dajmo območju Haloz dodatnih 5 milijonov evrov sredstev, s katerim bo dejansko tu zaživel tisti potencial, ki na tem območju tudi obstaja. Hvala.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o teh amandmajih? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še program Vojna grobišča ter amandma Poslanske skupine SDS. Prosim za razpravo.

Gospod Jože Tanko, izvolite, beseda je vaša.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Naša poslanska skupina predlaga, da bi se na postavki Vojna grobišča oziroma izkopavanje žrtev, umorjenih žrtev 2. svetovne vojne in tistih, ki so bili umorjeni po 2. svetovni vojni kot neoborožene osebe, da se na to postavko dajo dodatna sredstva. Mnenja smo, da je treba izkopavanje pospešiti, zadeve urediti, omogočiti tistim, ki so preostali živi, da se od teh svojih svojcev dostojno poslovijo. Velika večina teh oseb, ki so še preživeli, so v pozni starosti. Predvidevamo pa, da bi bilo prav, da se sredstva črpajo iz postavke Združenja zveze borcev, kajti oni so tisti, ki so to povzročili. Obrazložitev Vlade je pa problem v tem, da mi ni znano, da bi kakorkoli iz postavke, iz katere mi predvidevamo črpanje, bili kakorkoli udeleženi v raznih evropskih projektih. Evropski projekt, civiliziran projekt je pač dostojen pokop tistih, ki so žrtve. Jaz mislim, da je to treba na nek način omogočiti. Nemogoče je, da se bomo sedaj

ukvarjali še naslednjih 70 let, ko smo prišli do evidentiranja, grobega evidentiranja teh grobišč in do začetka izkopov, da bo to trajalo še naslednjih 70 let. To je treba pač urediti, izkopati, identificirati, sprožiti postopke in za to zagotoviti tudi ustrezna sredstva. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, beseda je vaša.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Kot je že vodja poslanske skupine povedal, se mi zdi pomembno, da to področje, ki zadeva vprašanje prikritih morišč, rešimo na dostojen način. Ampak za to je potrebno še več sredstev, kot smo jih do sedaj namenili. V Slovenski demokratični stranki menimo, da bi bilo primerno, da se milijon evrov da za grobišča, in sicer bi to jemali iz naslova združenj borcev, 250 tisoč evrov, in 750 tisoč iz naslova javne uprave. Gre za civilizacijsko normo. Naj tu omenim primer izkopavanja Košnice, ki smo ji bili priča nazadnje, ki je pokazala, da sta tam najmanj še dve morišči. Zdi se mi neprimerno, da Vlada republike Slovenije, ko je šla v odpiranje enega morišča, ni šla še v odpiranje dveh morišč.

Zato je treba sredstva nameniti v ta namen. Zato vas prosim, spoštovane kolegice in kolegi, da ta amandma Slovenske demokratične stranke podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Upravljanje kmetijskih zemljišč ter dva amandmaja Poslanske skupine SDS.

Gospod Tomaž Lisec, želeli ste besedo, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Kot predsednik Odbora za kmetijstvo sem letos predvsem na pobudo ogromnega števila lokalnih skupnosti regijskih razvojnih centrov in ne nazadnje tudi veliko ljudi, ki se s tem ukvarjajo, sklical nujno sejo Odbora za kmetijstvo na temo Problematika namakalnega sistema. Tudi sam sem bil presenečen, da se je tiste seje poleg predstavnikov Vlade in pa nas poslancev vsaj glede na listo prisotnosti udeležilo preko 50 zainteresiranih ljudi, ki so predstavljali takšne ali drugačne organe oziroma inštitucije.

Naj vam navedem primer. Gospa iz regijske razvojne agencije, mislim, da severna Primorska ali južna Primorska, se opravičujem, ampak iz tistih koncev, kjer ste verjetno tudi vi, gospod podpredsednik, doma, je rekla, da bi v naslednjih dveh, treh letih potrebovali 20

milijonov evrov izključno za problematiko namakanja v tisti regiji. Pa če pustimo ob strani, da poleg namakanja želimo s tem amandmajem nekako dati tudi spodbudo komasacijam, melioracijam, je samo 20 milijonov želja v eni regiji, mi pa želimo zagotoviti vsaj dva dodatna milijona za urgentno reševanje problema namakanja v Republiki Sloveniji. Tudi predel, iz katerega sam prihajam, Posavje, nujno potrebuje sredstva ob izgradnji hidroelektrarne na spodnji Savi in pristojni pravijo, če v sklopu izgradnje hidroelektrarne na spodnji Savi ne bomo uredili problema namakanja, bomo zgodbo zamudili. Ne samo zato, ker sam prihajam iz Posavja, kjer vidim namakanje kot eno izmed ključnih zadev, če želimo spodbuditi kmetijstvo v tej naši regiji, bilo je tudi ogromno drugih regij, kjer je bilo, če bi dali na skupni imenovalec, za preko 100 milijonov potreb v naslednjih letih za zagotavljanje problema namakanja. 2 milijona je majhen znesek, ampak je neka spodbuda, da ne bodo lokalne skupnosti širom Slovenije označene, da nimajo nekega občutka, da ministrstvo za kmetijstvo tudi na tem segmentu ne poskrbi zanje.

Razumel bi, da Vlada nasprotuje temu amandmaju, ker smo pač opozicija, in kot je že bilo enkrat povedano, ta vlada je že drugič zapored pokazatelj, da je edina vlada do sedaj, ki niti malo ne spoštuje predlogov opozicije. Prej smo poslušali: mi smo predlagali, vzemite ali pustite. Potem pa smo bili še ozmerjani, kako smo grdi, ker sploh karkoli predlagamo. Predlagamo amandmaje, ki so uravnoteženi. Nekam daš, od nekje vzameš. Če v Državnem zboru ne samo poslanci koalicije, ki so čisto tiho, nimajo niti poguma predlagati amandmaje, da so tudi poslanci opozicije napoteni k temu, da naj bomo tiho, naj ne predlagamo, spoštovani, imamo vsi skupaj en problem, ki se mu reče – kakšna je naša parlamentarna demokracija.

In kje smo želeli vzeti ta 2 milijona? 600 tisoč evrov iz postavke Podpora delovanju Vlade. Pa me zanima, spoštovana gospa iz kabineta predsednika Vlade, koliko novih zaposlitev je bilo v Generalnem sekretariatu Vlade v letu 2016 in koliko to stane davkoplačevalce in davkoplačevalke. Tega odgovora v vaši zavrntvi nismo dobili. Tukaj samo piše, kako Generalni sekretariat predstavlja podporo delovanja Vlade. Bom še enkrat povedal, kaj smo si upali napisati, da »je preveč ljudi v Generalnem sekretariatu, ki premalo dela«. Ampak, kot rečeno, ker nimate pravih prioritet, zavračate takšne amandmaje, ki so nujno potrebni zaradi tega, da se preprečuje nadaljnja gospodarska in kmetijska škoda. Ampak očitno bo ta voz ta koalicija zapeljala tja, kjer niti namakanje ne bo več potrebno. Po letu 2018 bo sledila po tej koaliciji popolna suša tudi na področju javnih financ. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam, gospod Lisec. Gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite, beseda je vaša.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala.

Drugi amandma Slovenske demokratske stranke pri istem podprogramu se nanaša na območje občine Podlehnik. Danes smo že slišali, da eden izmed projektov, ki na srečo poteka, in tudi po nekaterih časovnih okvirih je dokončanje izgradnje avtoceste Draženci–Gruškovje. Je pa Ministrstvo za kmetijstvo iz naslova odkupa kmetijskih zemljišč prejelo 1,6 milijona evra na tem območju. Ker imamo tukaj potok Rogatnica, ki se zajeda v številna kmetijska zemljišča na območju občine Podlehnik, predlagamo, da Ministrstvo za kmetijstvo del teh sredstev, ki jih je prejelo, porabi za ureditev tega potoka in na tak način tudi zaščito kmetijskih zemljišč. Za leto 2017 predlagamo, da so ta sredstva v višini 500 tisoč evrov. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o dveh amandmajih? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, ter na razpravo ob vloženi amandmajih pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest ter tri amandmaje poslank dr. Mirjam Bon Klanšek in mag. Alenke Bratušek ter pet amandmajev poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati. Gospod Jože Tanko, beseda je vaša, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Mi predlagamo, da se na cesti G2-106 to je od Škofljice proti mejnemu prehodu Petrina zaradi izredno povečanega tranzitnega tovornega prometa in pa tudi osebnega prometa, povezanega z dnevnimi migracijami, odpravijo nekatera ozka grla, ki jih predstavljajo, ki se nahajajo v Laščah, Ribnici in v Kočevju. Gre v bistvu za tri obvoznice treh največjih naselij in treh največjih ozkih grl. S tem se v veliki meri odprejo tranzitne poti, tudi odprejo se dodatne obrtne cone, skrajša se potovalni čas do Ljubljane in s tem tudi na nek način poveča atraktivnost tega območja. Kar zadeva te tri obvoznice, bi rad samo spomnil, kaj je zapisala Vlada v svojem odgovoru: »Amandma je tehnično izvedljivo, vendar Vlada amandma zavrača, ker posega v sredstva Ministrstva za javno upravo.« Kaj bolj bedastega se težko spomnim v argumentaciji za zavrnitev. Amandma je tehnično izvedljivo, to se pravi, da se ga narediti, da se vse tri obvoznice začeti umeščati v prostor, začeti s postopki odkupov in tako naprej, vendar ker bo teh 930 tisoč evrov porušilo sistem Ministrstva za javno upravo, pač to ne gre. Korektno vložen amandma, Vlada prizna, da je vse izvedljivo, in na tak način zavrne.

Drugi amandma se nanaša na dokončanje glavne ceste, to se pravi državne ceste na enem odseku skozi Ribnico, odsek je dolg približno 600 metrov. Vsi pogoji za sanacijo so izpolnjeni. To je še edina nedokončana sanacija oziroma rekonstrukcija na tem območju in popolnoma nobenega racionalnega razloga ni, da se ta projekt, ki stane skupaj 800 tisoč, dela v dveh letih. Še pripravljajmo zaključna dela, prevozi in odvozi mehanizacije bodo odnesli tretjino tega zneska, ki smo ga predvideli za povečanje. Edino logično je, da se to naredi na takšen način.

Ampak tudi tukaj je najbrž problem, da so težave, obrazložitev je zelo podobna. Amandma je tehnično izvedljivo, vendar ga Vlada zavrača, ker posega v proračunska sredstva drugih proračunskih uporabnikov. Ni razlog, da črpamo iz postavke, kjer to ni mogoče, recimo iz evropskih sredstev ali iz kakšnih drugih omejitvenih zadev, ampak tudi ko je mogoče, Vlada tega ne dopušča.

Amandma številka 6 se nanaša na posodobitev ceste do grobišča pri Krenu. Predvidevamo 800 tisoč evrov, da se cesta preplasti in da se tudi naredi do tega množičnega grobišča en spodoben dostop in uredi ustrezno parkirišče. Tudi v tem primeru je Vlada napisala v odgovoru »amandma je tehnično izvedljivo, vendar ga Vlada zavrača, ker posega v sredstva Ministrstva za javno upravo«. Kakšen argumentiran razlog je to? Iz ene birokratske postavke ne more država nameniti 800 tisoč evrov za neko investicijo.

Amandma številka 7 pomeni dokončanje odseka s pločniki med Ribnico in naseljem Breg. Tukaj so se stvari končale pred davnimi leti in ni nobenega utemeljenega razloga, da se prometna varnost predvsem kar zadeva pešce ne bi uredila, tudi potrebna gradnja avtobusnih postaj. Tudi tukaj je Vlada napisala, da je amandma tehnično izvedljivo, vendar ga Vlada zavrača, ker posega v sredstva Finančne uprave Republike Slovenije.

Se pravi, s temi amandmaji, ki sem jih zdaj naštel, ne predlagamo ničesar, kar ni izvedljivo in kar ni pravilno umeščeno in pravilno črpano, ampak Vlada privleče za lase nek razlog.

Amandma številka 8 se nanaša na posodobitev ceste do grobišča Huda jama. Predvidevamo milijon in 200 tisoč evrov, da se do tega množičnega grobišča, kjer se mnogi prihajajo poklonit žrtvam, uredi vsaj spodobna cesta in označi dostopnost. V tem primeru je Vlada napisala enako, da je amandma tehnično izvedljivo, vendar ga Vlada zavrača, ker posega v sredstva Finančne uprave.

Zdaj pa samo sprašujem še to vlado, kar je je tukaj ostalo, ali je slučajno ta proračun sestavljal papež ali so morda le možne kakšne spremembe, dopolnitve in tudi drugačne stvari, kot jih je Vlada predvidela. Vi ste to zapisali ta proračuna tako in se obnašate do njega tako, kot da je to edina mogoča varianta proračuna, ki ste jo napisali. Edina mogoča. Nič ni možno

vzeti ne tukaj, nič tam. Jaz bi prosil predstavnico Ministrstva za finance, da nam obrazloži, zakaj so amandmaji, ki jih predlagamo, tehnično izvedljivi, to se pravi, da jih gradbena stroka lahko v letu 2017 realizira, in kaj bi se zrušilo, če bi vzeli 100 tisoč, 800 tisoč evrov pri Finančni upravi, pri Ministrstvu za javno upravo ali pri kakšnem drugem proračunskem uporabniku, kjer je možno predvideti zajemanje ali pa recimo pri kakšnem delu civilne družbe. Nobenih obrazložitev ne dobimo. Vlada tudi tukaj sedi, ne komunicira nihče s poslanskimi skupinami in s predlagatelji amandmajev, in to je žalostno. Poglejte, to ni vlada. In za to ne-komunikacijo se skriva neka strašna aroganca, ki je prisotna. Če niste sposobni argumentirati razlogov in povedati, zakaj tehnično izvedljivi amandmaji za te prometnice niso primerni za to vlado, potem ne vem, kaj tukaj počnemo.

Prej sem pa, kot veste, predlagal prekinitev, da se sploh zmenimo ali pa da se zmenite, če je ta proračun sploh možno dokončati na tak način, kot se obravnava, ker je za 1,5 % BDP neuravnotežen. To, kar mi predlagamo, je vse uravnoteženo, pravilno vloženo, tehnično izvedljivo, samo nekomu se je nos zavihal in je rekel ne. In sedaj to ponavljate do nezavesti: ne, ne, ne, ne. Kot da so to božje postave, ki ste jih prinesli v Državni zbor. V resnici je pa en navaden šmorn. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Gospa Anja Bah Žibert, preden dam vam besedo, bi dal besedo še državni sekretarki gospe Janc. Izvolite, beseda je vaša.

MARIJA JANC: Hvala lepa za besedo.

Bom skušala pojasniti, zakaj je Vlada napisala, da je amandma tehnično izvedljiv, ga pa zavrača, ker posega v sredstva določenih državnih organov. Pri vseh zavrnjenih amandmajih je tudi napisana podrobna obrazložitev Vlade, zakaj pri posameznih proračunskih uporabnikih ni možno vzeti nekatera finančna sredstva, ki ste jih predlagali. Tako je za Finančno upravo napisano, da Finančna uprava v skladu z zakonom o Finančni upravi opravlja naloge, ki jih ji zakon nalaga. In če želimo, da je izterjava davkov mnogo boljša, in če želimo, da se izboljšajo aktivnosti tudi na tem področju, potem je nemogoče jih omejevati tudi s finančnimi sredstvi. Podobno podrobna obrazložitev je napisana za Službo Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, kjer se predlaga tudi prenos sredstev, povedano je, za kaj so sredstva v okviru evropske kohezijske politike namenjena, saj so načrtovana s planom in s cilji sprejetega operativnega programa nove finančne perspektive. Če želimo počrpati evropska sredstva v taki višini, kot so nam bila dodeljena, je zraven potrebna tudi slovenska udeležba. In to je tudi razlog, da sredstev iz teh postavk ni mogoče prerazporediti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Marija Janc.

Gospod Jože Tanko imate repliko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospa Janc, če bo ta proračun kot zaključni račun realiziran tako natančno, kot ste sedaj prebrali, potem je to res. Ampak če boste pogledali zaključni račun za lansko leto, pa predlansko leto, pa za vsa leta od začetka, ko so se zaključni računi delali po izvedbi proračuna, boste videli, da to odstopa za 30 % v globalu od vseh zadev. Zato imate tudi negativna mnenja Računskega sodišča. Če amandma pri postavki, ki je velika desetine milijonov evrov in ima nek majhen znesek, ki pomeni sesutje sistema, potem je nekaj v tej državi narobe. Če bi se to eventualno zgodilo, imate pooblastilo, kar zadeva prerazporejanja stroškov oziroma postavk. Mimo Vlade, samo ministrstvo, podprogrami, medprogrami in tako naprej, vse to imate. In ne morete nas vi tu farbat, da se to ne da. To nas na tak način prehlajati ne morete.

In še nekaj je. Pri vseh teh amandmajih, ki sem jih bral, da je amandma tehnično izvedljiv, vendar jemlje sredstva pri neki upravi ali nekem proračunskem uporabniku, vse to je bilo napisano pri večini teh amandmajev že lansko leto. Če boste pogledali za nazaj, pa preverite, ste to isto napisali lansko leto. Torej samo sprašujem, kdo koga tukaj farba in se dela norca v bistvu iz nas. Norca se delate iz nas. Če bi bil amandma, gospa Janc, vloženo, kot ste ga vi prebrali, narobe, da bi črpal postavke evropskih sredstev, bi ga v Državnem zboru, ko smo ga vložili, zavrnili, ker je to njihova naloga. Ampak amandma je: tehnično pravilno pripravljen, pravilno vloženo, črpa iz pravih postavk. In na tak način ga Vlada s tako obrazložitvijo ne more zavrniti. Se morate kaj bolj pametnega spomniti. Še toliko bolj ga ne more zavrniti, ker je to isto napisala lansko leto pri amandmajih, ki smo jih vložili. Pa še kakšno leto nazaj. To se pravi, da se v teh dveh letih ni naredilo v tej vladi popolnoma nič, kar zadeva tehnično izvedljivost. Tam, kjer pa tehnično ni izvedljivo, ste pa dali 200 milijonov evrov – drugi tir. Tam pa ni bil problem. Predlagam, da če že argumentirate, se potrudite mnogo bolj. Sploh pa me moti to, ker od proračuna pa do zaključnega računa so enormne razlike. Potem pa pride državni uradnik in razlaga, kot da je to z milimetrsko natančnostjo, z nonijem izmerjeno, kako je to natančno narejeno. Gospa, ni. Toliko fleksibilnosti pa imate, ker ste si uzakonili v Zakonu o izvrševanju proračuna. Drži? Več kot drži. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert, beseda je vaša, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz res ne vem, če ima ta vlada in koalicija danes takšno stanje v državi, da si lahko privoščijo tako pravzaprav aroganten in nesodelujoč odnos

v tem državnem zboru. Če bi bilo res vse tisto, kar smo prej poslušali, da bi želeli, če bi bilo več, potem dejansko Vlada ne bi mogla zapisati, da amandma zavrača, ker posega v proračunska sredstva nekega drugega uporabnika, ob dejstvu, da je bil ta isti amandma vložen že preteklo leto. To pomeni, da Vlada niti toliko ni tolerantna do drugih udeležencev Državnega zbora in, spoštovani, do državljanek in državljanov, da bi pogledala lanskoletne amandmaje, ki jih je bojda zaradi slabega stanja zavračala. Danes, ko pa govorimo o gospodarski rasti, pa piše ene in iste stvari. Tukaj preprosto več ne gre za to, da želimo nekaj narediti, ampak samo zato, kdo je predlagatelj. Poglejte, tukaj med temi amandmaji je tudi amandma za ureditev odseka Dvor v občini Žužemberk oziroma v tej okolici. Mene resno zanima, kadar predvidevate neka sredstva v infrastrukturo, ali kdo sploh pogleda demografsko sliko tistega okolja. Ali kdo razmišlja o tem, da se posamezna okolja praznijo zato, ker ni tiste najmanjše osnove storjene? Jaz mislim, da ne. Ker drugače 500 tisoč evrov ne bi moglo predstavljati takšnega problema. In ja, res je, zmanjšati bi bilo potrebno na nekih drugih postavkah. In vam bom povedala katerih. V danem primeru bi šlo za ravnanje s stvarnim premoženjem. Če bi vprašali mene pa nekoga z zdravim razumom, bi celo smatral, da je treba tukaj sredstva dobesedno pobrati. Vsa sredstva. Pa vam bom povedala, zakaj. Zat, ker ko smo obravnavali to temo na matičnem odboru, smo izvedeli, da pristojno ministrstvo nima niti osnovne slike po občinah, koliko tega premoženja imamo oziroma ga uporabljamo, koliko premoženja oziroma stvarnega premoženja in vsega ostalega dajemo v najem in kje smo najemniki. Tega podatka ni. Verjemite mi, če bi bil, bi bilo zelo enostavno pokazati, kje dobiti teh 500 tisoč evrov. Že zdaj vam naštejemo nekaj občin, kjer naše stavbe, državne stavbe samevajo obnovljene, uporabne, ampak hkrati pa čez cesto najemamo drage prostore. Denar je včasih na roki, samo nekomu očitno v tej državi ta trenutek ni v interesu, da se kakšna stvar skrivilizira.

500 tisoč evrov za to, da bi lahko tisti prebivalci, ki še vztrajajo, preživeli in živeli nekako normalno, ker gre za nevaren odsek, ne bi bil noben problem, ampak gre zgolj za vzvišenost. Ampak, saj veste, že v pravljicah vzvišenost drago stane, kaj šele v realnosti.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Eva Irgl, beseda je vaša, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Kot kaže, se bo s tem proračunom ponovno zgodilo, da koalicija ne bo podprla niti enega amandmaja opozicije, ne glede na to, kako dobronamerni so ti amandmaji in kako pomembni so za lokalne skupnosti. Naj tukaj spomnim, da ko so bile neke druge vlade, bodisi

vlada Janeza Janše, bodisi vlada Boruta Pahorja ali pa vlada Antona Ropa, vedno, ampak vedno je bil sprejet vsaj kakšen amandma opozicije. No, tokrat bomo ponovno priča temu, da kot valjar greste mimo vseh predlogov, ki jih predlaga opozicija.

Jaz bi se ustavila pri amandmaju pod točko 5. Eden od projektov je tudi ureditev pločnika in cestne infrastrukture skozi naselje Manče v občini Vipava, in sicer v višini 200 tisoč evrov. Jaz sem to predlagala, potem pa je Slovenska demokratska stranka to vložila. Opozarjam, da je nujno treba urediti to pešpot, ker gre za državno cesto, ki povezuje vipavsko s Krasom in obenem gre tudi za vprašanje varnosti. Tisti, ki se boste tam peljali, boste lahko videli, zakaj je ureditev te ceste še kako pomembna.

Seveda pa sem si želela, da bi uredili še nekatere druge zadeve znotraj vipavske pa tudi ajdovske občine, ampak zaenkrat, če bo vsaj ta amandma sprejet, bom zelo zadovoljna. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, beseda je vaša, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V našem strokovnem svetu smo naredili zelo natančen pregled investicij in vzdrževanja na področju regionalnih in magistralnih cest v Republiki Sloveniji. Izbrali smo glede na potrebe, glede na nujnost v različnih krajih, v različnih regijah tiste osnovne prioritete, ki so ali že zelo dolgo časa na čakalni listi za samo izvedbo ali imajo določene postopke pripravljene do te mere, da je možno začeti z izvedbo, ali pa gre tudi za kakšen nov projekt, glede na trenutno stanje, glede na trenutno potrebo v določenem okolju. Za vse amandmaje, ki smo jih vložili, se izkazuje vrednosti približno 18 milijonov. Ne gre za relativno velika sredstva, vendar s temi sredstvi bi lahko zelo veliko postorili in izboljšali stanje na regionalni ali magistralni cesti.

Če grem konkretno, proračun s predlogi v primeru, da gre za povečanje, tudi navaja predloge za uravnoteženje. Zmanjšanje sredstev smo predlagali predvsem na račun javne uprave. Po našem mnenju je javna uprava preveč razbohotena, prebogato finančno nagrajena. Če kar pogledamo, kako število zaposlenih raste v javni upravi in s tem rastejo tudi sredstva v proračunu, ker gre za absolutno večjo porabo in menimo, da so to tiste večje postavke tako pri organizaciji javne uprave, pri prostorskih pogojih za delo državnih organov, skratka, treba je zadeve zmanjševati, ne pa dejansko administracijo in javno upravo bohotiti.

Zdaj pa če grem konkretno k projektom. Eden zelo pomembnih projektov je odsek ceste Polzela–Velenje. Vemo, da se ta odsek

prostorsko umešča v prostor. V tem predelu bo potekala izgradnja hitre ceste, tretje razvojne osi od avtoceste A1 do Velenja. V primeru izgradnje, ki bo slej kot prej v nekaj letih prišla tudi na vrsto, gre za vzporeden odsek, povezava Velenja z avtocesto A1, in bo ta cesta izjemno povečano obremenjena. Z dokaj majhnimi stroški, mi predvidevamo, smo predlagali v predlogu milijon in pol v letu 2017, bi lahko najnujnejše odseke rekonstruirali, razširili, naredili bolj prevozne in izboljšali stanje.

Potem je v predlogu še kar nekaj regionalnih cest, odsek Dole–Ponikva– Dolga Gor –Loče, projekt je že kar precej časa v planu Direkcije, leta 2009 je že bila izdelana idejna zasnova, ocenjena vrednost. Cesta je na čakalni listi, stanje je katastrofalno, vzporedno so v tem času potekala tudi obnovitvena dela na železniški infrastrukturi Dolga Gora–Poljčane, zato in je ta cesta bila nadpovprečno obremenjena in tudi stanje se je dejansko kar občutno poslabšalo.

Potem je izgradnja povezovalnega mostu preko struge Drave med občino Starše in Duplek, v Mestni občini Ptuj. Že ob izdaji gradbenega dovoljenja ob tem zadrževalniku ob izgradnji hidroelektrarne je bil zapisan pogoj, da se namesto treh brodov, kajti na tej lokaciji so prej vozili trije brodovi pred izgradnjo hidroelektrarne, je bil zapisan pogoj, da se zgradi most. Tega mostu še danes ni. Kraji se razvijajo in potrebna je povezava med občinami na obeh straneh tega zadrževalnika hidroelektrarne, zato je je potreba po tem mostu danes izjemna. Tako da predlagamo da se nadaljuje z izdelavo študije, upravičenost izgradnje in da se nameni 150 tisoč evrov. Govorimo o zelo malih sredstvih.

Potem gre za rekonstrukcijo, razširitev vozišča regionalne ceste Tržišče–Hotemež na odseku Šentjanž–Glino v višini 500 tisoč evrov. Potem ureditev križišč v Savinjski dolini Šempeter–Polzela v višini 50 tisoč evrov. To se pravi za pripravo dokumentacije, ureditev križišč tudi v Žalcu in izgradnja nadhoda za pešce v Žalcu. Potem so še sanacija plazu Solčava v višini 500 tisoč evrov, nadaljevanje aktivnosti za obvoznico Luče v višini 200 tisoč evrov, modernizacija regionalne ceste Sevnica–Planina v višini 400 tisoč evrov. Potem so tudi še manjši odseki, kjer gre za manjše zneske, vendar so ti odseki tudi pomembni. Predlagamo še v vrednosti milijon 200 tisoč sanacije ceste Laško–Podšmihel–Strmca–Šmihel–Kuretno–Trnov Hrib–Huda Jama. Ceste je slabe 7 kilometre in ta cesta je v izjemno slabem stanju. Gre predvsem za ureditev zgornjega ustroja, tako da tudi tu je ta potrebnost kar nujna.

Menimo, da je pristop k predlogom naših amandmajev izključno strokovnega vidika in nekako ne morem razumeti, da pozicija večkrat brez kakršnekoli komentiranih razlogov, pa tudi v tem primeru slišimo, da je zadeva strokovno dobro pripravljena, upravičena, ampak da žal teh amandmajev ne bodo podprli. Jaz verjamem, da bo sama potreba pokazala in tudi dober strokoven pristop nekaj doda, doprinese k

izboljšanju cestno-prometnega stanja v Republike Slovenije, in verjamem, da bodo vsi ti projekti, na katere bomo še večkrat opozorili, prišli na vrsto. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Žnidar.

Želi še kdo razpravljati o predloženih amandmajih. Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550, Ministrstvo za okolje in prostor, ter na razpravo ob vloženi amandmajih pri tem obračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Upravljanje z vodami ter amandma poslanske skupine SDS.

Gospod Danijel Krivec, beseda je vaša, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

V tem amandmaju in v obeh naslednjih, ki se dotikata upravljanja z vodami, gre za amandmaje, ki povečujejo podstavke na tem področju, predvsem na področju upravljanja z vodami. Gre za problem, ki se dotika praktično vseh v tej državi. Na to opozarjamo že dlje časa. Na žalost pa je vlada v teh dveh proračunskih dokumentih dejansko šla v nasprotju s sprejetimi dokumenti, ki jih je v preteklosti sprejela. V akcijskem načrtu, ki je bil sprejet leta 2014, so bili pripravljene in tudi potrjene tako kratkoročni kot dolgoročni ukrepi za zagotavljanje poplavne varnosti in odpravo posledic po poplavah. Glavni cilj je bil zagotoviti večjo pretočnost slovenskih vodotokov ter znižati poplavno ogroženost in s tem potencialno škodo v prihodnje. Ta akcijski načrt je bil na vladi potrjen in je predvidel povečanje sredstev za izpolnitev teh ciljev. Če pogledamo oba proračuna, se vse te postavke praktično, ne samo da se ne povečujejo, ampak se v resnici zmanjšujejo. S tem v bistvu vlada in ministrstvo krši zaveze, ki so jih sprejele v Načrtu interventnih aktivnosti zaradi poplav. Ne nazadnje pa negira vse obljube, ki jih ministrstvo daje na sejah tako matični odborov kot tudi sejah tega državnega zbora, kjer je bilo vedno zagotovljeno, da bo pri naslednjih proračunih, ko bomo obravnavali proračune, ki prihajajo, se pravi za leti 2017 in 2018, prišlo do povečanja teh postavk, kar bo pomenilo, da bo tako vzdrževanje vodotokov kot odprava posledic prejšnjih poplav in drugih nevšečnosti zmanjšana oziroma odpravljena.

To se ne dogaja, zato tudi mi predlagamo amandmaje na tem področju. Se pa s tem na nek način dokazuje, da je to utemeljeno tudi zato, ker so ravno v današnjem in včerajšnjih dneh vsi deležniki na področju odpravljanja posledic naravnih nesreč, kot tudi tisti, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem vodotokov, poslali odprto pismo Vladi oziroma predsedniku dr. Miru Cerarju, kjer opozarjajo na to drastično povečevanje poplavnih škod, ki nas bo zadelo, če se dosedanje škode ne odpravijo in če se ne

zagotovi neko normalno vzdrževanje vodotokov in njihova normalna pretočnost.

To pismo je bilo poslano predsedniku Vlade nekaj dni nazaj in se na nek način tudi ujema z opozorili, ki jih mi ves čas naslavljamo na ministrstvo in na Vlado. Zato pričakujem tudi v povezavi s tem, da boste razmislili in se končno tudi, ko boste pritiskali na podporo določenim amandmajem, nekako odločili v smeri, ki jo vsaj skozi svoje besedovanje ves čas zagovarjate, torej v smeri, da se je treba s tem problemom soočiti, povečati sredstva za odpravo teh posledic, po drugi strani pa zagotoviti določena sredstva, ki bodo preprečila nadaljnjo poplavno ogrožanje ljudi in premoženja. In ne nazadnje da boste tudi spoštovali svoje sprejete dokumente, ki so bili sprejeti na Vladi.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Krivec.

Želi še kdo besedo k amandmaju?
Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala za besedo.

Na področju poplavne varnosti smo predlagali tudi povečanje za 2 milijona in pol za ureditev brežine reke Savinje na odseku Ločica ob Savinji do Letuša. Za ta odsek je bil sprejet državni prostorski načrt že v letu 2009. Skratka, izpolnjeni so pogoji, izdelana je tudi že tehnična dokumentacija, manjkajo samo sredstva, da se sanacija na tem odseku ob reki Savinji, sanacija samih brežin reke Savinje začne. Nujnost je potrebna tudi zaradi tega, ker tu dejansko urbanizacija z obeh strani, tako z občine Polzela kot z občine Braslovč tako rekoč sega do same reke Savinje. V primeru, da se te brežine ne bodo sanirale, bo tu povzročena gospodarska škoda v večjem obsegu. Zato je nujnost umestitve tega projekta v takojšnjo izvedbo več kot nujna. Vemo, da je država lastnik teh vodotokov in je tudi dolžna skrbeti za te vodotoke. Če pogledamo malo nazaj, je bilo tudi nekaj primerov, ko so občine zagrozile, če se bo država obnašala kot slab gospodar, v tem primeru slab gospodar za urejanje vodotokov, da bo dejansko občina tožila državo. Nekaj primerov takih, jaz bi rekel, mogoče tudi groženj je v preteklosti že bilo, ampak mislim, da v prihodnosti bo pa moral vsak svojo nalogo opraviti, v tem primeru bo moral lastnik zmanjšati potencialno nevarnost, ki je v tem primeru tako rekoč odprta. Prva večja naraslost reke Savinje bo v tem predelu katastrofalno poplavlila in naredila katastrofalno škodo. Ampak to ne bo šlo za naravno nesrečo. To bo šlo za nesrečo, ki se danes jasno ve, natančno ve in bo posledica nevdzdrževanja in neodgovornosti lastnika v tem primeru. Zame je naravna nesreča potres ali pa ... V tem primeru pa ne bo šlo za potres, ampak bo šlo za povsem normalen dvig gladine reke Savinje, ki lahko v tem primeru naredi izjemno veliko škodo. Ta verjetnost je predvidljiva in vsi jo vemo in poznamo.

Zaradi tega je ta odsek tako nujen in apeliram na Ministrstvo za okolje, da dejansko to stvar vzame z vso resnostjo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo. V razpravo dajem podprogram Stanovanjska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

V Združeni levici predlagamo, da se za stanovanjsko dejavnost nameni 3 milijone dodatnih sredstev. Zakaj? Sredstva za stanovanjsko dejavnost se povsem neupravičeno že več let krčijo, s stanovanji pa je v tej državi vse večji problem. Praktično celotna moja generacija, predvsem tisti, ki jim družine, starši niso mogli zagotoviti ustreznega stanovanja, so odvisni od oderuških kreditov bank, ki jih najemajo za 20, 25, 30 let, skratka, kreditno se obvežejo, postanejo kreditni sužnji za praktično celotno svoje aktivno življenjsko obdobje.

Zato predlagamo, da se dodatna sredstva na tem podprogramu zagotovijo. 3 milijone ni velik znesek, bi bil pa začetek, vsaj nek signal, da država namerava na tem področju ukrepati in da ne bomo mladih generacij obvezali na celoživljenjsko kreditno suženjstvo. Zato predlagamo, da se ta sredstva prerazporedijo.

Kje bi ta sredstva vzeli? Vzeli bi jih na postavki, iz katere se trenutno financirajo operacije Slovenske vojske v tujini. Ta postavka bo glede na porabo lani do leta 2019 narasla kar za 53 %. Iz te postavke pa se financirajo zadeve, kot je recimo nastanitev naših vojakov v Latviji, kar je kontraproduktivno tako s stališča porabe javnega denarja kot s stališča zagotavljanja miru. Nismo edini v Združeni levici, ki se podpišemo pod tako stališče.

Celo zdajšnji, bodoči predsednik Združenih držav Amerike opozarja na kontraproduktivnost provociranja Rusije in ne nazadnje imamo tukaj v koaliciji stranko SD, katere predsednik je za časnik Večer dejal naslednje. »Ne razumem, zakaj Evropa, ki ima toliko svojih težav in jih s težavo rešuje, pogloblja konflikt z Rusijo. Ne razumem, zakaj v času, ko je treba iskati dialog in nove gospodarske možnosti, dodatno voditi akcije, ki jih lahko Rusija razume kot sovražne.« Kolega Veber je na odboru izjavil, da te operacije ne bi bilo, če bi bil on minister, skratka, da je DZ o tem nekako odločil, ko ga je razrešil.

Mi poudarjamo, da Državni zbor ne bo odločal o Latviji s preprostega razloga, ker je koalicija zavrnila našo novelo Zakona o obrambi. Takrat je bila priložnost, da to operacijo preprečimo, danes imamo možnost, da namesto da denar vlagamo v operacijo, ki je lahko

neposredna grožnja naši prihodnosti, denar vložimo raje v stanovanjsko politiko in s tem zagotovimo mladim dostojno prihodnost.

Kot sem omenil na začetku, imamo celotne generacije mladih, ki imajo hud problem s stanovanji. Stanovanj v državi kronično primanjkuje, v urbanih središčih so predraga, banke zanje zaračunavajo oderuške obresti in namesto da namenimo denar za take stvari, kot je ta operacija, ga namenimo raje za ureditev stanovanjske politike in bo za vse bolje. Zato pozivam poslanske skupine, da naš amandma podprete.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Odprava posledic naravnih nesreč ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Magister Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Amandma se nanaša na urejanje oziroma upravljanje vod na Cerkniskem območju, kjer je presihajoče Cerkniško jezero in v vsakem deževju se dejansko zgodi to, da imajo prebivalci bojazen in nemir, da se bodo poplave iz leta 2014 ponovile. Zaradi tega je seveda nujno urediti ne samo Cerkniško jezero, ampak tudi vse pritoke, ki se stekajo v Cerkniško jezero. Zaradi tega predlagamo, da se zagotovi 500 tisoč evrov za te namene. To bi bilo zelo veliko za to območje. Predvsem zaradi tega, ker ljudje morajo nekako zaščititi tudi svojo imovino, svoje premoženje. Glede na to, da se je v preteklosti že večkrat zgodilo, da je bilo premoženje, hiše, hlevi, ogroženo, je nujno, da se dejansko to zagotovi. Žal je mnenje Vlade negativno. Vlada v svojem mnenju pravi, da so zagotovljena sredstva za vse načrtovane programe za leto 2017. Kot vem, manjkajo. Nekaj denarja, teh 500 tisoč evrov za ureditev voda v okolici Cerkniskega jezera. Zaradi tega še enkrat menim, da je to nujno potrebno. Po drugi strani pa razumem, da je Vlada sprejela popolno odgovornost, če bi do poplav na Cerkniskem jezeru dejansko prišlo. Kar z drugimi besedami pomeni – če pride, mislim, da se potem ljudje neposredno obrnejo na Ministrstvo za finance in tam bodo dobili denar za to škodo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2551, Agencija Republike Slovenije za okolje, ter na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem porabniku. V razpravo dajem podprogram Upravljanje z vodami ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega porabnika 2611, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter na razpravo o vložnih amandmajih pri tem proračunskem porabniku. V razpravo dajem podprogram Spodbude za zaposlovanje ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek.

Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Programi socialnega varstva ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Postopkovno, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Gospod podpredsednik, rad bi vam povedal, da je Odbor za šolstvo Državnega zbora, ko je obravnaval problem zaprtja Osnovne šole v Osilnici, sprejel sklep, s katerim je bilo Vladi naloženo, da poišče še druge projekte financiranja iz javnih sredstev, ki bodo zaustavili izseljevanja s teh obmejnih področij. Rok za odgovor na ta sklep je bil trideset dni, to se pravi do 29. oktobra letos. Vlada v tem obdobju ni storila nič. Ker Vlada ni storila nič, smo mi vložili amandma za prejšnjo obravnavo in tudi amandma za današnjo obravnavo na tej seji Državnega zbora, in sicer z namenom, da se dokonča že zgrajeni dom v Osilnici za starejše občane. Ker očitno vlada nima popolnoma nobenega interesa, da kakorkoli v rokih, ki so bili dogovorjeni in izglasovani soglasno, pripravi neke rešitve za problematična obmejna področja, opozicijskim strankam ne preostane nič drugega, kot da predlagajo tisto, kar je samo treba dokončati. Kot ste videli, je Vlada do tega amandmaja izrazito negativno nastrojena, z obrazložitvijo se da ugotoviti, da tega sploh ne podpira. Istočasno pa Vlada ne predlaga popolnoma ničesar drugega.

Gospod podpredsednik državnega zbora, jaz bi prosil, da na Vlado naslovite nek apel, da vsaj takrat, ko Državni zbor kakšno rešitev soglasno sprejme, kaj predlaga. Glede na to, da se sedaj ukvarjamo s proračunom, vi od 27. septembra, ko je bil proračun vložjen v Državni zbor, 29. je bil sprejet sklep odpora, zdaj je 15., 16. November, bi lahko nekaj izumila in predlagala, da se reši ta problem v tisti ogroženi maloobmejni občini s Hrvaško. Nek program, ki bi vsaj ponudil nekaj delovnih mest. Žal je tudi realizacija tako enostavnih sklepov, kot je bil sklep Odbora za šolstvo, očitno za to vladno ekipo hud problem. Še posebej za ekipo na Ministrstvu za delo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predstavniki ministrstva so to slišali. Je pa to v bistvu zloraba postopkovnega. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613, Inšpektorat Republike

Slovenije za delo, ter na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Urejanje in nadzor na področju dela ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati. Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

V Sloveniji imamo trenutno 77 inšpektorjev za delo, ki naj bi nadzorovali več kot 200 tisoč poslovnih subjektov. Že te dve številki kažeta na veliko diskrepanco med tistimi, ki naj bi nadzorovali kršitve delovnopravne zakonodaje, in številom poslovnih subjektov. 77 ljudi enostavno ne more in ne zmore nadzorovati 200 tisoč registriranih podjetij v tej državi, zato se nam v luči tega, da se v zadnjih letih število kršitev delovnopravne zakonodaje iz leta v leto povečuje, zdi edino smiselno, da se število delovnopravnih inšpektorjev poveča. Mi bi zato na Inšpektorat za delo premestili 500 tisoč evrov, da se lahko s temi sredstvi najame oziroma zaposli nove inšpektorje. Za mnenje smo že zaprosili Vlado, ki nam praktično na našo pobudo ni odgovorila oziroma ko je zavrnila naš amandma k proračunu za leto 2018, se do problematike kadrovske sestave inšpekcije dela ni opredelila. Zapisala je samo, če bi do povečanja števila preventivnih akcij prišlo v letu 2018, lahko ministrstvo in Vlada s prerazporeditvami tekom leta koordinira morebitne manke in presežke. To je prazen izgovor. Delovni inšpektorji niso neki agencijski delavci, ki jih lahko najemamo po potrebi, ampak so ljudje, ki potrebujejo usposabljanje, specifičen nabor znanj in morajo biti za to tam tudi zaposleni.

Zato predlagamo, da se tako zdaj za leto 2017, kot bomo jutri to predlagali za leto 2018, zagotovi dodatnega pol milijona za delovne inšpektorje. Denar pa bi premestili s postavke Izvajanje in urejanje javnofinančne politike, ki se letos povečuje za 3,5 milijone evrov. Glede na povečanje postavke, ko hkrati tu ne vidimo nekega povečanja obveznosti v tem segmentu, mislim, da ne bi bilo škode, če bi pol milijona premestili na Inšpekcijo za delo, saj kot se poudaril, so tam dodatna sredstva in dodatni inšpektorji nujno potrebni, če želimo v tej državi zagotoviti spoštovanje delovnopravnih predpisov in načel dostojnega dela in socialne države.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2711, Ministrstvo za zdravje, ter na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ter na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Izvajanje osnovnošolskih programov ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati? Lepo prosim, ne proceduralno, da ne boste rekli, da Vlada ni nič naredila, ker to ni proceduralno.

Izvolite, proceduralno, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Predsedujoči, nisem vedela, da celo vidite v moje možgane, kaj imam namen povedati. Poglejte, tukaj ni predstavnice Ministrstva za šolstvo in šport. Zato res prosim, če lahko zagotovite koga, da bi pojasnil to obrazložitev, ki ni točna. Dejstvo je, da ni točna in je zavajajoča za širšo javnost in tudi za nas in na tak način ne moremo delati. Napisati eno, stoji pa nekaj drugega, je nemogoče. Zato na vas, predsedujoči, sedaj naslavljam vprašanje in prosim, če ga lahko potem daste pristojnim, kdo bo plačal za to, da pri tem nastajajo stroški občinam, ki so še kako veliki zaradi zamudnin in zamudnih obresti in vsega ostalega, kar sledi iz pogodb, ki so bile sklenjene na podlagi proračuna 2017, ki je bil prvotno sprejet. Ker tukaj ni nikogar, vas prosim, če to ta odgovor pridobite. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Janc, izvolite, državna sekretarka.

MARIJA JANC: Hvala lepa.

Ta odgovor vam bomo priskrbeli in ga boste dobili tekom jutrišnjega dne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340, Ministrstvo za kulturo, ter na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

S tem amandmajem želimo zagotoviti več sredstev za varstvo kulturne dediščine, arhivsko in pa knjižnično dejavnost. Ta sredstva so bila namreč v proračunu za leto 2016 deležna velikega reza, težkega skoraj 15 milijonov evrov. Res, da večinoma zaradi izpada evropskih

sredstev, ampak vendarle, sedaj ko ni več evropskih sredstev, bo treba za ohranjanje kulturne dediščine in pa za razvoj knjižnične in arhivske dejavnosti ta sredstva nekje zagotoviti. Mi predlagamo tukaj precej skromen ukrep, da se za začetek zagotovi 1,2 milijona dodatnih sredstev v te namene, kar dodatno utemeljujemo s tem, da so se celokupno gledano sredstva za kulturo od začetka krize do danes zmanjšala za kar 60 milijonov evrov, s čimer se je bistveno poslabšal tako socialno-ekonomski položaj zaposlenih v tem segmentu, bistveno slabše stanje vidimo pri dejavnosti ohranjanja kulturne dediščine, hkrati pa bo treba, če se želimo kot neka inteligentna družba razvijati, ohranjati knjižnično dejavnost in jo razvijati.

Pozivam poslanske skupine, da podprete naš amandma s katerim bi – se opravičujem, prej sem napačno številko navedel – zagotovili dodaten milijon in pol v ta namen. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4215, Okrožno sodišče v Celju, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4216, Okrožno sodišče v Kopru, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4217, Okrožno sodišče v Kranju, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4219, Okrožno sodišče v Mariboru, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4220, Okrožno sodišče v Murski Soboti, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek.

Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4221, Okrožno sodišče v Novi Gorici, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek, želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4222, Okrožno sodišče v Novem mestu, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek, želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4223, Okrožno sodišče v Krškem, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek, želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4224, Okrožno sodišče na Ptuj, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek, želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4225, Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4230, Okrožno sodišče v Ljubljani, ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti ter amandma poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek, želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Glasovanje o amandmajih in o posebnem delu predloga sprememb proračuna bomo v skladu s

časovnim potekom seje zborna opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo načrta razvojnih programov. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Glasovanje o načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 3. točko dnevnega reda.

Gospod Jože Tanko, postopkovno, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Z dopisom, ki nam ga je Vlada posredovala približno ob 15. uri popoldan, nanaša pa se na dogovarjanje oziroma nedogovor s sindikati javnega sektorja, so nastale pri obravnavanju proračunov za leti 2017 in pa 2018 neke posebne nove okoliščine, nepredvidljive okoliščine in v skladu s tretjim odstavkom, z zadnjim odstavkom 73. člena predlagam, da se seja prekine, da se pridobi mnenje Vlade, obrazloženo pisno, in pa obrazloženo mnenje Zakonodajno-pravne službe, povezane z načinom dela in s postopki, ki so potrebni za izpeljavo obravnave proračunskih dokumentov.

Prej sem že predlagal, a je prejšnji predsedujoči to zavračal, zdaj pa predlagam, da formalno te stvari pridobimo. Okoliščine so se bistveno spremenile. V igri je približno 300 milijonov evrov, v igri je približno polovica predvidenega dodatka na primanjkljaj, se pravi namesto 600 bo 900 milijonov evrov. Če ne bo 900 milijonov evrov oziroma 4,5 % BDP približno, bo toliko manj investicij. Ne bo več avtocestnega programa, ne bo več programa v socialne domove, v obnove šol in športnih objektov in tako naprej.

Glede na to, spoštovani predsedujoči, predlagam, da dobimo mnenja, ki so za nadaljevanje obravnave te točke ali pa teh dveh točk dnevnega reda relevantna. Se pravi pisno mnenje Vlade in pa pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Jože Tanko, jutri bomo pred glasovanjem lahko tudi to mnenje dobili in to opravili.

Nadaljujemo s 4. točko dnevnega reda, to je Dopolnjen predlog proračuna republike Slovenije za leto 2018.

Gospod Jože Tanko, proceduralno, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Zdaj sicer ne vem, kako pač razmišljate tisti, ki ste v koaliciji, ampak okoliščine so se z dopisom Vlade, ne z nekim mnenjem opozicijskega poslanca ali neke opozicijske poslanske skupine bistveno spremenile. Če hočemo opraviti neko normalno razpravo pri proračunu za leto 2018, potem moramo imeti poslanci relevantne podatke in

akte, da o njih razpravljamo in odločamo. Ko smo prišli do polovice obravnave, ste to zavrnil. Za leto 2018 pa ni nobenih tehtnih razlogov, da se situacija pojasni, da se razmere razčistijo, da vemo za posledice. Ne moremo mi na osnovni fiktivnih dokumentov, ki jih je Vlada predložila v Državni zbor, opravljati proračunsko razpravo. Kje ste pa to še videli?

Predlagam, da se seja prekine in da pridobite mnenje Vlade in mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora tako, kot je predvideno v zadnjem stavku tretjega odstavka 73. člena Poslovnika. Mi ne moremo kar nekaj obravnavati, jutri bo pa čisto druga zgodba. Potem predstavite obravnavo seje, točke dnevnega reda na čas, ko bo znan dogovor s sindikati javnega sektorja. Pa tudi s kakšnimi drugimi sindikati, mimogrede.

Ne početi nekaj, kar bo lahko jutri popolnoma drugače in bo vse postavljeno na glavo in se nam bo nekdo smejal, o čem smo govorili. Saj smo resna institucija. Če hočemo, da se proračuni obravnavajo resno, in to si najbrž zaslužijo, potem je treba tudi postopek resno speljati. To ni, kot sem prej rekel, proračun košarkarskega kluba Olimpija, ko si pač nekdo privošči, da nekaj je, pa nekaj ni, pa nekaj na mizi, nekaj pod mizo. To ne gre. Poslanci moramo o teh stvareh biti obveščeni, če hočemo o njih že razpravljati, kaj šele odločati.

Predlagam, da sejo prekinete in pridobite pač to, kar sem predlagal.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Jože Tanko, jaz seveda bom to sejo nadeljeval, ker osnovne parametre imamo, če pa bo Odbor sklenil kaj pretresljivo drugačnega, bomo pa jutri pred glasovanjem to morali upoštevati. Hvala lepa.

Magistrica Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, spoštovani podpredsednik, dobro sem sedaj poslušala in vi ste rekli, da osnovne parametre za ta proračun imamo. Tako da jaz prosim, ministrica je z nami, da nam te osnovne parametre za področje plač v javnem sektorju razloži. Ker pred pol ure jih še nismo imeli ali pa pred petnajstimi minutami. Jaz bom zelo vesela, če lahko, preden gremo na splošni del državnega proračuna za leto 2018, nam ministrica ali pa katerikoli drug predstavnik Vlade razloži osnovne parametre plač v javnem sektorju v tem trenutku. Jaz se zavedam, da čez eno uro bodo lahko drugačni, da mogoče so bili pred eno uro drugačni, in to vam skušamo dopovedati – da se ti vaši parametri iz minute v minuto spreminjajo. Mogoče je prav, da smo s tistimi najbolj tekočimi tudi tukaj v Državnem zboru seznanjeni. Verjamem, da se strinjate z mano, gospod podpredsednik, tako da prosim, da bi nam na nek način zagotovili, tudi nam, to vedenje, v kakšni fazi so to minuto plačna pogajanja. Čez dve uri, kot da imamo vojno

stanje, čez dve uri bomo imeli Odbor za notranje zadeve sredi noči. Res se sprašujem, ali imamo v Sloveniji že izredne razmere. Izgleda tako. Tisti, ki danes spremljajo to sejo, bodo res imeli občutek, da imamo v Sloveniji izredno stanje, izredne razmere in da je zato treba vse narediti danes in to noč. Ampak okej, če ste se že odločili in če ste že naredili izredne razmere, ker naredili ste jih samo vi, samo ta koalicija oziroma ta vlada najprej, bomo videli, koliko bo uspela koalicija rešiti, nam povejte, res vas prosim, zato da bom lahko v nadaljevanju sodelovala v razpravi o proračunu za leto 2018, kje smo zdaj s plačami v javnem sektorju.

Moj proceduralni predlog je, da najdete nekoga, ki sedi tukaj, vladnega predstavnika, da razsvetli tudi nas v zvezi s tem, kaj se dogaja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz bom dal priložnost, da bodo predstavniki ministrstva ob razpravi pri splošnem delu povedali, kar imajo za povedati. Zato pa bi rad začel točko dnevnega reda, pa nekako niste za.

Gospod Jože Tanko, izvolite proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Gospod podpredsednik, da meni ne verjamete ali pa da me ignorirate, okej, ampak Alenka Bratušek je bila predsednica Vlade in desetletje ali več skrbnica proračuna. Torej nekatere stvari najbrž ve. Najbrž ve, kaj rabiš, če hočeš nekaj sprejeti, katere podlage rabiš. Ministrica bo lahko obrazložila proračun, ne more pa nam obrazložiti 5. točke, ki se ji reče zakon ta hip. Je pa to vse povezano. Ne razumem nekoga, ki hoče delati po ustavi in zakonih in ki hoče voditi sejo po poslovniku, pa mu to ne uspe, da kar vztraja pri nekem posiljevanju, da gre ta parlamentarni mehanizem, parlamentarni valjar naprej. Kako morate na tak način zagovarjati te stvari, po drugi strani pa se ukvarjate z nekimi drobtinicami. Tukaj pa gre za kardinalne stvari, tukaj ne gre za 0,17 % povišanja pokojnin. Za eno kavico. Glejte, mi se ne pogovarjamo o eni kavici. Pogovarjamo se o 300 milijonih evrov. 300 milijonov evrov je polovica predvidenega primanjkljaja tega proračuna. Polovica primanjkljaja! Treba bo nekaj narediti, kar zadeva strukturo proračuna, če hočete obljubo 3 % oziroma malo manj kot 3 % do Bruslja držati. Karkoli se bo spremenilo v tem delu, bo treba nekaj narediti. In zdaj bomo mi govorili po dolgem in počez o poglavjih teh in drugih, parametroh teh in drugih, pa noben ne drži.

Zato predlagam, gospod predsednik, zahtevam glasovanje, da pridobimo mnenje Vlade in da pridobimo mnenje Zakonodajno-pravne službe. To ste dolžni dati na glasovanje, ker Državni zbor o tem odloča. Če boste zavrnili, je pač drugo vprašanje, ampak na glasovanje pa morate dati, ker je tudi tako predlog oblikovan in postopek je tak. In tega sprenevedanje je s to

koalicijo počasi dovolj. Ne delati škandalov še večjih, kot so. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Brglez, proceduralno.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Glede na to, na kateri točki smo v samem postopku, začela se je 4. točka. Iz naslova 4. točke izhaja, da gre za proračun za leto 2018, medtem ko tista točka, ki je problematična in o kateri pravzaprav govorite, je predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepov v javnem sektorju. Do tja niti prišli še nismo. Dejstvo je, da sem na to opozoril že takrat, ko smo sprejemali celoten proračun. Tudi to je dejstvo. Da postopkovni pogoji za to obstajajo, vsebinski, pa so tisti, na katere mora odgovoriti Vlada. Zaradi tega predlagam, da nadaljujemo s 4. točko, da Vlada sploh pride do besede, da lahko na podlagi vsebinske razlage vidimo, ali so izpolnjeni tudi vsebinski kriteriji. Vsebinski kriteriji, izpolnitev vsebinskih kriterijev pa ni stvar samega postopka, medtem ko vodenje seje pa zahteva spoštovanje samega postopka. Pogoji za to, da to razpravo zdaj opravimo, so, pogoji za to, da bi opravili razpravo o 5. točki, pa še niso izpolnjeni. In dokler ti pogoji za 5. točko niso izpolnjeni, najverjetneje ne bomo mogli odločiti o celotnem proračunu. To vsi dobro veste, ampak v tem trenutku je razpravo možno nadaljevati, s tem da potem pride končno do besede tudi Vlada. Zato predlagam nadaljevanje seje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Glejte, gospod predsedujoči, ko se oblikuje nek procesni predlog, je treba o njem odločiti. Vi ne morete tega zdaj popravljati s petimi drugimi procesnimi predlogi. Tak je vrstni red, kot pri amandmajih, tk, tk, tk. In se glasuje. Predlagal sem, da o tem – tako kot je napisano v poslovniku, da se za nadaljevanje obravnave te točke dnevnega reda pridobi mnenje Vlade in Zakonodajno-pravne službe, odloči Državni zbor. In o tem je treba glasovati. To ne morete vi reči, da ne boste dali na glasovanje. Sestavni del postopka je glasovanje. In ne se hecati več s tem škandaloznim, že do zdaj škandaloznim postopkom obravnave. Mimogrede, to sem predlagal že pri prejšnji točki, pa ste »škartirali« oziroma niste odločili, zdaj pa vztrajam pri tem da se glasuje. Kako boste odločili, me niti kaj veliko ne zanima, ampak odločiti je treba, ne pa ignorirati in tako z levo roko pomesti z nekim procesnim predlogom, o katerem je treba glasovati. Koalicija je za to, da bo odločala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Državnemu zboru dajem na glasovanje predlog, da nadaljujemo z začeto 4. točko dnevnega reda. Kdo je za?

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Upam, da ste razumeli moj procesni predlog. Predlagal sem, da se pred nadaljevanjem razprave pri tej točki dnevnega reda pridobi mnenje Vlade in mnenje Zakonodajno-pravne službe v povezavi s sklepom, ki ga je Vlada predložila poslancem Državnega zbora. O tem se glasuje. To je bil predlog. Drugega procesnega predloga predvsem ni bilo. In o tem se odloči. Če bo kakšen drug procesni predlog potem naprej, boste o drugem odločali. Ne pa najprej o enem, ki ga sploh ni bilo, potem ta izpade. Gremo po vrsti, tako kot je bilo predlagano. Ne se tukaj heceti še s temi stvarmi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dobro. Ne vidim sicer vsebinske razlike. Izvolite, gospod Jani Möderndorf, proceduralno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Podpredsednik, moj predlog je naslednji. Prvič, niso izpolnjeni pogoji, o katerih govori kolega Tanko, da bi bilo nujno treba zdaj karkoli glasovati. Dejstvo je, da gospod Tanko bo provociral do konca razprave s temi svojimi predlogi in bo poskušal na vsak način vas pripeljati v skušnjava, katero ste skoraj zdaj naredili. To pa je, da bi glasovali celo o neki prekinitvi. Lepo vas prosim, in bom ponavljal do konca kar naprej, vsakič pri proračunski razpravi, ko jo končamo in preden gremo na glasovanj, je več kot jasno, da mora Vlada povedati, ali je proračun usklajen. Če ni in so zato potrebni uskladitveni amandmaji, se ve, kakšni so postopki. Ne pa, da vmes ugotavljamo in sprašujemo Zakonodajno-pravno službo, ali lahko razpravljamo v parlamentu o proračunu ali ne. Še posebej ne v trenutku, ko o nekaterih točkah sploh še nismo opravili razprave. Seveda ima opozicija vso možnost početi to, kar počne gospod Tanko. Daleč od tega, da mu očitam, da ne sme. Seveda lahko. Samo to so triki in manevri in lepo vas prosim, podpredsednik, če peljemo razpravo naprej.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Magistrica Alenka Bratušek, izvolite, proceduralno.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Jaz se sprašujem, kdo zdaj vodi sejo. To je moje prvo proceduralno vprašanje. Če jo, podpredsednik, vodite vi, potem jo vodite pa se odločajte skladno s poslovnikom. Ampak tisto, kar je prej povedal predsednik Državnega zbora tamle s klopi, je pa nekaj res smešnega. Zakon o ukrepih na področju plač je res peta točka,

gospod predsednik. Ampak, a veste kakšen vpliv ima na proračun? Veste? Torej bi se zelo težko pogovarjali, brez da veste, kaj ste se na področju pač dogovorili. Vsaj mi ne vemo. Razsvetlite nas, lepo lepo prosim!

In kot drugo. Predlagam tistim, ker to sem zdaj slišala že nekajkrat, ki govorite o uskladitvenem amandmaju, da nam in celi vesoljni Sloveniji razložite, kaj je uskladitveni amandma. To pomeni, če bo katerikoli amandma sprejet v posebnem delu proračuna, boste morali pripraviti uskladitveni amandma in uskladiti še splošni del proračuna. Ne da boste zdaj vi mesarili po proračunu zaradi plač malo na počez. To, kar zdaj delate s proračunom, je pa res sramota. Sramota! Delajte, saj ste vi moderni, v prihodnost usmerjeni na oblasti, in to je nova politika. To je nova politika, da se pogovarjamo o proračunu in ne vemo, kje boste dobili 300 milijonov. O javnih uslužbencih se pogovarjate kot o krompirju, malo tukaj malo tam. 1 % tukaj, 50 milijonov tam jim boste vzeli. A res? A smo sploh še državni zbor? Dajmo delati tako, kot je treba, dajmo delati, kot je treba. Podpredsednik, prosim, da samo eden v tej dvorani vodi sejo državnega zbora. Če ne, jo lahko tudi vsak izmed nas. Pa si malo razdelimo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Doktor Milan Brglez, izvolite, proceduralno.

DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod podpredsednik, prosim, da opozorite poslanko magistrico Alenko Bratušek, da nima kaj razpravljati s poslancem v klopi. Absolutno nima kaj razpravljati z postopkovnim predlogom. Postopkovni predlog je namenjen samo tistemu, ki predseduje, in nobenemu drugemu. Ni namenjen ne razpravi, ne kvalifikacijam, ne žalitvam. To je osnova demokracije, ki jo poznamo v modernem svetu.

Povedal sem svoj postopkovni predlog.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite. Počasi bi lahko to zaključili.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Kot rečeno, predlagam, da gremo po vrsti z glasovanji, kot so bili procesni predlogi predloženi in predlagani. Bi vas pa prosil, da kolega Janija Möderndorferja podučite, kdaj se vlagajo in se razpravlja o uskladitvenih amandmajih. To ni v tej fazi. To bo takrat, ko bomo kaj še sprejeli, potem bo šele prišel uskladitveni amandma. Povejte mu, naj ne razlaga stvari, ki jih ne pozna. Postopek obravnave proračuna ima svojo zakonitost, vrstni red in tako naprej. In tudi, gospod podpredsednik, ki sejo vodite, tudi dajanje na glasovanje ima vrstni red. Vi imate tam predlog, kako se razpravlja in glasuje o amandmajih.

Enako se po vrsti dospelosti glasuje tudi o proceduralnih predlogih.

Zato predlagam, da daste predlog, ki sem ga dal, na glasovanje. Razlogi so pa vsi, ki smo jih povedali, vsi stojijo. Tudi eden ni bil zanikan, edino mišice vas držijo skupaj. Predlagam, da glasujemo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Jaz bom dal na glasovanje, ampak na glasovanje bom dal predlog tako, kot sem ga prvotno formuliral. Vi ste hoteli prekiniti točko dnevnega reda, s tem da zahtevate neka mnenja. Da jih ne naštevam. In jaz sem dal ta predlog na glasovanje. Sprašujem ... / oglašanje iz dvorane/ Gospod Jože Tanko, mislim, da je bilo kar dovolj. Sprašujem, kdo je za to, da točko prekinemo, da današnja razprava prekinemo do pridobitve mnenja Vlade. Nismo sklepčni. Dobro, še enkrat. Sklepa ne bom ponavljal. Kdo je za to, da prekinemo točko dnevnega reda, prosim, da glasujemo. 10 minut odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 19.48 in se je nadaljevala ob 19.59.)

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Kologice in kolegi, dovolite, da nadaljujemo sejo na točki glasovanja. Na glasovanje dajem, da prekinemo točko dnevnega reda oziroma sejo, dokler Vlada ne poda svojega mnenja o problemu, ki ga je gospod Tanko načel.

Glasujemo. / oglašanje iz dvorane/ Prekinjam. Dobro, hvala lepa. Ponovno dajem na glasovanje prekinitvev današnje seje. Prosim, da glasujete.

Sejo nadaljujemo jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. NOVEMBRA 2016 OB 20.01 IN SE JE NADALJEVALA 16. NOVEMBRA 2016 OB 9. URI.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kologice poslanke in kolegi poslanci; gospe in gospodje! Začenjam z nadaljevanjem 24. seje zбора.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: gospa Jelka Godec, dr. Franc Trček do 17. ure, gospod Andrej Čuš do 13. ure, gospod Franc Breznik, gospod Jernej Vrtovec od 17. ure dalje in dr. Mirjam Bon Klanjšček.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Nadaljujemo s **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018.**

Preden preidemo na razpravo o Dopolnjenem predlogu proračuna za leto 2018, moramo zaključiti odločanje o postopkovnem predlogu, ki ga je včeraj v zvezi z informacijo Vlade glede rezultata pogajanj z reprezentativni sindikati podal vodja Poslanske skupine Slovenske Demokratske stranke gospod Jože Tanko.

Odločamo o naslednjem predlogu sklepa: 4. točka dnevnega reda se na podlagi tretjega odstavka 73. člena Poslovnika Državnega zbora prekine do pridobitve mnenja Vlade in Zakonodajno-pravne službe. Prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za je glasovalo 15, proti 50.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na razpravo o dopolnjenem predlogu proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih dopoljenega predloga proračuna in vloženi amandmajih. Posamezni deli so: prvič, Splošni del; drugič, Posebni del in, tretjič, Načrt razvojnih programov.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najprej dobro jutro vsem skupaj!

Predsednik, prosim, da nam obrazložite, kako bo tekla današnja seja naprej. V luči včerajšnjega nočnega odbora smo na predlog Vlade ugotovili, da zakon o ukrepih na področju plač ni primeren za nadaljnjo obravnavo. In glede na to, kaj piše v obrazložitvi tega zakona, in to bom zdaj prebrala, prosim, da mi poveste, kako nameravate izpeljati postopek sprejemanja proračuna naprej; še posebej, ker ste zavrnili, da bi pridobili mnenje Zakonodajno-pravne službe. Vi, spoštovani predsednik, ste včeraj sicer s svojega stola, ne izza govornice, povedali, če tega zakona ne bo, glasovanja o proračunu ne more biti. Lahko pogledamo magnetogram, lahko si zavrtimo posnetek nazaj, lahko odkimavate; ampak tako je. In da naj včeraj prenehamo s proceduralnimi, ker nam bo zvečer, ko bo odbor končal delo, vse jasno. Nič ni jasno. Takole pa ste zapisali v obrazložitvi: »Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlog zakona ureja nujne ukrepe s področja plač in drugih stroškov dela javnih uslužbencev v letu 2017, ki bodo pripomogli k stabilni gospodarski rasti in trajnemu strukturnemu uravnoteženju javnih financ.« In še na koncu: »Ukrepi na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, če ta zakon ne bi veljal, bi s tem bistveno povečali odhodke iz tega naslova v letu 2017, kar bi povzročilo težko popravljive posledice za delovanje države.« Kdo bo nosil odgovornost za te težko popravljive posledice? Mogoče je prav, da nam jasno poveste, kakšne so te težko popravljive posledice. Predvsem me pa zanima, kako nameravate izpeljati današnji dan.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot ste ugotovili, je matično delovno telo predlagalo, da predlog zakona pod 5. točko dnevnega reda, ki je sestavni del proračunskega paketa, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zbor bo na

podlagi tega sklepa najverjetneje ta zakon, ki je bil vložen, zavrnil. Zdaj ugotavljam naslednja dejstva: Vlada je Državnemu zboru Dopolnjen predlog proračuna za leto 2018 predložila 3. 11. 2016, kar pomeni, da mora Državni zbor ves proračunski paket v skladu s prvim odstavkom 161. člena Poslovnika Državnega zbora sprejeti do vključno 18. 11. 2016. Pravne podlage, da predloga proračuna v tem primeru ni mogoče ali ni dopustno obravnavati, ni. Za postopek obravnave predloga proračuna veljajo pravila, določena v 3.a poglavju Poslovnika Državnega zbora, torej členi 155–165. Izpolnjeni so vsi pogoji, da Državni zbor proračun obravnava; lahko pa, če kdo meni, da je proračun neuskkljen, po končani razpravi glasuje proti. Vprašanje morebitne neuskkljenosti bo nastopilo, ko bo končano glasovanje o delih dopoljenega predloga proračuna; ko predsedujoči ugotovi, ali je predlog proračuna uskljen glede prejemkov in izdatkov ter po delih. V dvomu predsedujoči o tem zahteva mnenje Vlade in matičnega delovnega telesa na podlagi 162. člena Poslovnika Državnega zbora. Torej je vprašanje, ali zavrnitev predloga zakona pod 5. točko dnevnega reda kakorkoli vpliva na proračun, vsebinsko, ekonomsko vprašanje, za katerega je pristojen predlagatelj proračuna. To ni pravno vprašanje, zato glede tega Zakonodajno-pravna služba ne more dati mnenja. Glede na to ni smiselno z morebitnim sklepom na podlagi tretjega odstavka 73. člena poslovnika – to, kar smo ravno zavrnili – tega od nje zahtevati, saj vsebinskega mnenja v nobenem primeru ne more dati. Lahko pa Vlada v razpravi o dopoljenem predlogu proračuna o tem razpravlja ter poda ustrezne odgovore. Ni pa smiselno, da jo Državni zbor z morebitnimi sklepi na podlagi tretjega odstavka 73. člena poslovnika zavezuje, da k svojim aktom podaja mnenje. Na podlagi drugega odstavka 116. člena poslovnika namreč Vlada lahko poda mnenje k aktom drugih predlagateljev, odločitve Državnega zbora k njenim aktom pa lahko komentira v razpravi o teh aktih, kar tudi pričakujem. Pri obravnavi 5. točke dnevnega reda lahko v uvodnem delu poda stališče do predloga matičnega delovnega telesa, tega sicer formalnopravno ni dolžna storiti, saj ne obstaja pravna podlaga, ki bi jo k temu zavezala; tu ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 66. člena poslovnika, saj ne gre za dopolnilno obrazložitev predlagatelja; ampak se uporablja tretji odstavek 134. člena, ki pravi, da predstavnik predlagatelja lahko predstavi stališče predlagatelja do predloga matičnega delovnega telesa. Glede na vse navedeno zbor lahko nadaljuje z razpravo o preostalih točkah iz proračunskega paketa, saj so vsi poslovniki pogoji za to izpolnjeni. Razlogov za prekinitve točk ni. Kako pa bo po opravljeni razpravi zbor odločil, pa je drugo vprašanje in je odgovornost samega zbora. Z obravnavo pa mora končati, in to je bilo že povedano, do 18. 11. 2016 na podlagi prvega odstavka 161. člena poslovnika.

Postopkovno, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice, spoštovani predstavniki Vlade!

Danes gre za proračun 2018 in 2017. Spoštovani predsednik, ne glede na vse pravne formulacije; danes gre za državo. Predlagam, da ta zbor odloča vsebinsko in državotvorno, odloča na podlagi vseh podatkov, ki jih potrebuje zato, da bo lahko odločal o proračunu in o usodi, prihodnosti države Slovenije. Na podlagi tega, kar se vsebinsko dogaja oziroma se je zgodilo, kar pomeni, da nimamo vseh podatkov in da proračun finančno niti vsebinsko ni, kot se temu reče, zaprt, Državni zbor o tem z vsebinskega zornega kota ne more odločati, ne glede na vse pravne formulacije, ki ste jih povedali. Danes nimamo postavke v proračunu, to so plače javnega sektorja. To so dohodki, 160 tisoč ljudi, ne vemo, koliko bomo dali. Ta vlada se danes, včeraj in preko noči ter v vseh mesecih do danes ni uspela spogajati. Vlada te koalicije se ni uspela spogajati, ki jo vodi najmočnejša stranka, ki je rekla, da se bo dogovarjala, se dogovorila o vseh bistvenih zadevah. O plačah se ni. Zato niti iz metodološkega niti iz vsebinskega zornega kota ne moremo razpravljati o tem, ker morajo razprave temeljiti na podatkih, na relevantnih informacijah; ne pa kar na nekaterih informacijah, če bi bilo in kako bi bilo. In na podlagi te razprave, ki bi jo lahko opravili, če bi imeli vse informacije, se lahko odločamo. Ne moremo se pa vnaprej odločati, če nimamo vseh podatkov. Zato predlagam, da se ta točka prekine in da se nadaljuje takrat, ko bomo poslanci in poslanke imeli vse podatke, predvsem podatke o tem, kakšne plače bo vlada namenila javnemu sektorju. Dokler tega ni, ne moremo opravljati tovrstne razprave, kaj šele odločati; niti razpravljati ne moremo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsak postopkovni predlog si zasluži ločeno obravnavo in potem bomo šli na naslednjega. Vaš postopkovni predlog je, da prekinemo sejo zaradi vsebinskih razlogov. Opozarjam na dve zadevi, prvič, smo na točki proračuna za leto 2018. Na točko 5 še nismo prišli. In drugič, opozarjam, da je podobna situacija oziroma še slabša – predlog še vložen ni bil leta 2012 zato, da bi sprejeli proračun za leto 2013. Ni edinstvena situacija, ni izjemna situacija. Očitno se je to v praksi tega parlamenta že dogajalo, kar ugotavljam za nazaj. Vsebinski razlogi, brez da vlada pojasni, vsekakor vsebinski razlogi za to, da bi prekinili sejo, po mojem ta trenutek ne obstajajo. V prejšnji obrazložitvi sem pojasnil, v čem je problem; in da moramo dopustiti razpravo o teh vprašanjih, ker so postopkovni razlogi za to izpolnjeni. Ni pa prvič. Ni prvič. Nekatere vlade so si drznile sploh ne priti s tem zakonom v Državni zbor in sprejeti proračun. Drznile. V tem primeru je bil vsaj poskus narejen

in na podlagi tega, kar je bilo na matičnem delovnem telesu, vemo, kje smo s poskusom. Imamo že primer iz prakse, da je bil sprejet tudi takšen proračun. Okviri so določeni in mislim, da lahko razpravljamo naprej.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP):

Spoštovani predsednik, sicer sem mislila predlagati nekaj drugega, ampak sedaj pa zahtevam, da poveste kdaj v zgodovini Republike Slovenije se je proračunski paket, katerega del v letošnjem letu je tudi zakon o ukrepih na področju plač, spreminjal med sprejemanjem. Zahtevam, ker ste to rekli. Ne zavajati nas in ne zavajati slovenske javnosti. Uvodoma ste pravilno ugotovili, da je ta zakon del proračunskega paketa. In ni se še zgodilo, ni se še zgodilo, da bi Državni zbor katerikoli del proračunskega paketa zavrnil, vse ostalo pa sprejel, kot da je neodvisno. Zahtevam, da mi pojasnite kdaj, v katerem letu se je to zgodilo. Upam, da ste dobro razumeli moje vprašanje, kdaj je bil zakon oziroma akt znotraj proračunskega paketa zavrnjen ter sta koalicija in vlada terali svoje do konca, kot danes delate vi. Uvajate parlamentarno prakso, ki je nedopustna. In to tisti, ki so vas bila polna usta o pravni državi, o spoštovanju pravil, o novih pravnih normah. Ko bom pa to izvedela, kdaj je to bilo, imam pa nov proceduralni predlog.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne bo treba z novim proceduralnim predlogom. Najprej mi boste povedali osnovo, na podlagi katere lahko od predsedujočega zahtevate v smislu, da odgovarja na katerikoli vprašanje. Ni tovrstne zahteve. Ni osnove v obstoječem, da brez tega odgovora ne moremo iti naprej. Pojasnil sem vsebino. Lahko se ne strinjate in izrazite svoje nestrinjanje s postopkovnim predlogom, in to štejem, da ste odgovorili na moje vprašanje, čeprav postopkovni predlogi niso temu namenjeni, ampak so namenjeni temu, kako naj se vodi seja. In mora imeti osnovo v obstoječem poslovniku. Ne v tem, kar se nekomu v tistem trenutku zazdi, da je treba na določen način reagirati. Je pa možno v razpravi razpravljati o vsem skupaj. Ostali del, ki se nanaša na kvalifikacije, pa mislim, da ne sodi v postopkovni predlog. So povsem odveč, ker ga ne utemeljujejo, ampak so v bistvu namenjene za to, da določene ljudi v tem parlamentu žalijo. Ne vidim nobene potrebe po tem, da bi šli na ta nivo.

Postopkovno, tretjič, gospa Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Veste kaj, spoštovani predsednik, v skladu s poslovnikom tudi ni, da predsednik Državnega zbora zavaja. Zato sem zahtevala, sedaj vas pa prosim, da nam poveste, v katerem letu se je to, kar se dogaja danes, zgodilo. To pa verjetno kot poslanka Državnega zbora lahko ugotovim, če

predsednik govori neresnice, da ne uporabim kaj drugega, naj na to odgovori. Povejte mi, v katerem letu se je to, kar delate danes, zgodilo. Vi ste se začeli izgovarjati na parlamentarno prakso. In zato še enkrat vas proceduralno prosim, da obrazložite meni in celi slovenski javnosti, kdaj se je kaj takšnega zgodilo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V tem primeru zdaj se bom zatekel k tistemu, kar sem že najavil, da bom. Odgovarjam na tale postopkovni predlog. Prosil bom Vlado, jim bom dal besedo, da vsebinsko obrazloži, kako so sprejemanja proračunov do sedaj potekala, na kakšen način in kako popolni so bili proračunski paketi, ki so se v tem državnem zboru obravnavali.

A še eno postopkovno? Pred tem?

Jaz pravim, da na to odgovarjam s tem, da bo Vlada dobila besedo, da to zadevo pojasni. Postopkovno, mag. Andrej Šircelj, drugič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS):

Spoštovani predsednik, prav je, da tudi štejemo te postopkovne, in upam, da bomo imeli dolgo štetje danes, če ste že začeli s štetjem. Prej ste vprašali, jaz nisem bili na mikrofonu, če še enkrat postopkovno, pred tem. Spoštovani predsednik, delajte po poslovniku. To je vse, kar lahko rečem. In če ima postopkovno prednost, potem mi dajte besedo; in ste mi jo dali. Če mislite, da ne, ali pa boste tako odločili, potem je druga zadeva.

Naj preidem k postopkovnemu. Prosim, če vsebinsko obrazložite, kako je možno, da se o neki stvari razpravlja in na podlagi razprave odloča, če dejansko nimamo vseh elementov. Vi ste sicer rekli, da je s tem moj prvi postopkovni predlog obrazložen, s tem ko ste rekli, da se je že leta 2012, ali pa leta 2013, ali pa leta 2011 o tem tako odločilo. To ni vsebinska razlaga, to je postopkovna razlaga. Jaz želim vsebinsko razlago. In moj postopkovni predlog je vsebinski. In še enkrat ponavljam. Mi nimamo postavke, mi nimamo zneska odhodkov za vse plače javnega sektorja v letu 2018. Na to nas opozarja tudi Evropska komisija, ko v svojem zadnjem stališču ocenjuje slovenski proračun kot zelo kritičnega. In mi ne moremo, ne da nočemo, popolnoma nelogično je, popolnoma nestvarno je, popolnoma zmedeno bi bilo, če bi dejansko odločali o proračunu, s katerim se zagotavlja življenje, kot ste tudi sami včeraj rekli, v tej državi na podlagi nepopolnih podatkov. Na podlagi tega, da niti niso usklajeni podatki s socialnimi partnerji, kar je osnova za proračun. In ne glede na prakso. Morda je tudi bila praksa takšna v drugačnih okoliščinah. Treba je pogledati vse okoliščine. In ne morete, predsednik, tudi če je bila to praksa in če je bila slaba praksa, ne glede v kateri vladi, vleči to prakso naprej. To ni vsebinski odgovor, da boste rekli – bila je slaba praksa in dajmo še danes slabo delati ali pa še slabše. Jaz ne pristajam na to, kot odgovoren poslanec ne pristajam na to,

da imam predsednika parlamenta, ki vleče slabe prakse zato, da bi nekaj spravil skozi. Vsebinsko se pogovorimo. Vsebinsko dajmo karte na mizo. Poglejmo, kje smo. Poglejmo, kje ste s plačami. In na podlagi tega se odločimo, ali sploh lahko govorimo o tem ali ne. Zato predlagam, da se prekine ta točka dnevnega reda.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Drugič predlagate prekinitve iz istega razloga, samo na to vas opozarjam.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Na kolegiju, ki ste ga sklicali, ko smo obravnavali ta proračunski paket, sem vas opozoril, da je Vlada vložila fiktiven proračun. Včeraj je soglasno Odbor za notranjo politiko izglasoval, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo; soglasno. In s tem se je potrdilo, da je bilo tisto opozorilo s tistega kolegija upravičeno. In danes, ko forsirate obravnavo tega proračuna, ni izpolnjen pogoj iz 163. člena poslovnika oziroma 155. člena poslovnika, kjer piše, da mora Vlada predložiti vse dokumente, ki so povezani s proračunom. Danes enega dokumenta v postopku, ki je povezan s proračunom, nimamo! Vlada je fiktivno to naredila, dala je naslov zakona zato, da so se stvari zaprle. In koalicijski poslanci ste soglasno potrdili, da tega zakona zdaj ni. Torej proračunski paket ta hip ni popoln. In ne zdaj zavajati javnosti, da nekaj je, česar ni. Opozoril sem včeraj približno ob peti uri, ko smo dobili v roke ta dokument o tem, da zadeva ni usklajena in zaključena, da je treba zadevo prekiniti za toliko časa, dokler ne bodo izpolnjeni pogoji za obravnavo. Gospod Nemeč je to prezrl, ni hotel niti obravnavati. Potem smo nekako prišli do tega, da smo sploh glasovali o tem. Ampak taka nasilna obravnava, gospod predsednik, nečesa, česar ni, ni možna. Zabredli ste v močvirje, globoko v močvirje in zdaj nas silite, da gremo z vami še globlje v to močvirje, kjer je samo živo blato. Dajte se enkrat umiriti pa strezneti! Takrat, ko rabimo dokumente, jih zavrnete; ko rabimo pisni dokument in obrazložitev, zavrnete. Danes zjutraj ste izglasovali, da se tega ne potrebuje, zdaj pa silite Vlado k ustnemu komentarju. Pa kaj se greste?! Kaj se greste?! To je norčevanje iz nas, ki hočemo, da se neko stvar resno pelje. Včeraj smo želeli pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ali so izpolnjeni pogoji ali niso, zahtevali smo pisno mnenje Vlade, ali so pogoji izpolnjeni ali niso; pa ste to zavrnili, zdaj bo pa tukaj Vlada ustno razlagala, kaj si misli o tej stvari. Pa niti ne Vlada, ampak ministrica, ki niti glavni partner v pogajanjih ni. Ne se norčevati! Prekinite sejo, zagotovite pogoje za obravnavo, da bodo spodobni, in potem se pogovarjamo naprej.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ti pogoji za obravnavo so. Smo na točki proračuna 2018.

Zakon, ki je še vedno v postopku, in proračunski paket je poln, dokler o tem ne odloči Državni zbor, ker Državni zbor odloči na koncu, ob vsaki zavrnitvi ali neprimernosti zakona, se nanaša na obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017; obravnavamo pa proračun za leto 2018. Tisto, kar prosim Vlado, je, da pojasni zgodovino vlaganja proračunov, ki ... / oglašanje iz dvorane/ Predstavnik Vlade, ki ima vsebinski odgovor, prosim za to, ker mene vsebinskih vprašanj pa res ne morete spraševati. Jaz sem odgovoren za vodenje seje, da postopki tečejo tako, kot pač morajo teči, kot je določeno s poslovníkom; in tu se zadeva konča. Medtem ko govorim, načeloma drugi ne govorijo; oziroma eden govori v Državnem zboru in ve se, kdo dodeljuje besedo. Zato tudi prosim, da se tega držimo. Včeraj sem s klopi videl, kako ta zadeva še dodatno zgleda in je povsem neprimerna. Govori tisti, ki ima besedo v Državnem zboru na podlagi Poslovnika Državnega zbora. In kot sem že prej rekel, bom prosil Vlado, da to zadevo pojasni.

Gospod Jože Tanko, drugo postopkovno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Zdaj pa predlagam naslednji postopkovni predlog. Predlagam, da najprej obravnavamo 5. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017. In potem gremo naprej. V skladu s 65. členom poslovnika predlagam spremembo vrstnega reda obravnave točk dnevnega reda, da to meglo enkrat razčistimo, ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo ali ni; ter ali proračun za 2017 – učinki so tudi za 2018 – izpolnjuje pogoje za obravnavo ali ne. Postopkovni predlog v skladu z 65. členom poslovnika, predlagam spremembo vrstnega reda obravnave točk danes, in sicer da najprej obravnavamo in odločamo o 5. točki dnevnega reda, to se pravi o zakonu, ki je bil včeraj soglasno zavrnjen na Odboru za notranjo politiko, potem pa se pogovarjamo naprej, kako bomo ravnali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej vi želite med točko, v kateri smo zdaj, prekiniti obravnavanje točke, ker smo že začeli s točko. Mi smo že začeli s točko in vi hočete na sredi točke preskočiti točko. Kako to naredimo, mi ni jasno. Mi smo že v točki proračuna 2018. Absolutno smo v tej točki, nismo še odprli razprave. Ta točka je jasna že od včeraj zvečer. Začela se je obravnava te točke. Tega res ne razumem. Najprej moramo to točko obravnavati do konca, da sploh lahko pridemo do takšnega predloga, da zamenjate vrstni red. Ker ste zahtevali zamenjavo vrstnega reda, glasujemo o vašem postopkovnem predlogu. Torej predlagate, da namesto točke 4, ki je ta trenutek v obravnavi, ta trenutek začnemo obravnavati točko 5. Formuliral sem pozitivno vaš postopkovni predlog in pričakujem, da bo po

odločanju celotnega zbora konec postopkovnih glede te zamenjave. Na glasovanje dajem ta postopkovni predlog, da se najprej obravnava točka 5 in prekine obravnavo točke 4, dokler ne končamo obravnavo točke 5.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 18, proti 49.

(Za je glasovalo 18.)(Proti 49.)

Ta postopkovni predlog je zavrnjen.

Nadaljujemo z obravnavo točko 4, to je z Dopolnjenim predlogom proračuna za leto 2018. Postopkovno mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP):

Spoštovani predsednik Državnega zbora, mislim, da vas imam skladno z 69. členom poslovnika pravico prositi, in zdaj ponavljam prošnjo, pa ne da vlada, ministrica, ki je ministrica nekaj mesecev, razlaga, kaj se je v Državnem zboru dogajalo v preteklosti; ampak da vi utemeljite svoje besede. Vi ste rekli, in to je dejstvo, ta zakon je del proračunskega paketa. In jaz želim jasno slišati, v katerem letu je bilo za katerikoli delček proračunskega paketa ugotovljeno, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo in se je postopek vseeno nadaljeval. Ne potrebujete tukaj ministric. Vas sprašujem, ker ste rekli, da je to skladno s parlamentarno prakso. Ne vem, od kdaj vlada razlaga parlamentarno prakso.

Sedaj pa mimogrede. Če boste v letu 2017 dvignili plače, kar jih boste, ima to posledico tudi na proračun 2018; da ne bo dvoma, zakaj je ta zakon, ki ga bomo zavrnili, pomemben za leto 2018. Tudi ta argument je bil na mizi, da naj bomo tiho, ker tam piše od 1. 1. do 31. 12., potem pa je to konec. Daleč od tega, spoštovani predsednik. Ko dvignete plače v letu 2017, se to potegne tudi v leto 2018 in naprej. Takšna so dejstva, pa ne samo v javnih financah, ampak še kje drugje. Ta proceduralni predlog bom še trikrat ponovila, prosim vas, da mi na podlagi vaših besed – vi ste to izrekli, da takšna parlamentarna praksa obstaja. Povem vam, da je ni, ampak to hočem slišati od vas. Ker je ni, ker uvajate nekaj, kar je nedopustno, lahko, spoštovani predsednik, lahko. Sicer nismo v predavalnici, da bi bili vi profesor, mi pa študentje; način dela pa je približno tak. Vi bi morali biti predsednik nas vseh, pa na žalost tega v tem mandatu nismo deležni. Uvajate parlamentarno prakso, ki dela škodo za naprej, ker vsi za vami bodo pa res lahko rekli, da je Stranka modernega centra naredila tako. Do danes tega ni. Prosim, da jasno poveste, kdaj, katerega leta je bil postopek takšen, da so se stvari iz proračunskega paketa umikale oziroma ugotovljale, da niso primerne za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Drugič ste zahtevali povsem isto zadevo. Odgovora na to vprašanje vsebinsko ne poznam, zaradi tega ga ne morem dati. Odgovor na to vprašanje sploh

ni bistven, da bi lahko nadaljevali z obravnavo predloga proračuna, ki je del proračunskega paketa za leto 2018. Pravkar smo izglasovali, da nadaljujemo s to točko. V bistvu se obračate kontra odločitvi celotnega zbora in zahtevate ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, ampak odgovora ne bom dal, ker ga ne poznam. Obveščen sem samo bil, da so se nepopolne zadeve obravnavale tudi kdaj drugič; ta trenutek pa proceduralno gledano ta paket ni nepopoln. Postal bo šele tisti trenutek, ko bomo o njem odločali v tem državnem zboru. Da pa bi lahko o njem odločali, pa moramo najprej opraviti razpravo. To pa je postopkovno tisto, kar sam moram videti pri celotni zadevi.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani predsednik, vi ste ravnokar rekli, da bomo lahko ugotovili, ali so izpolnjeni vsi pogoji oziroma ali je postopkovno to korektno in tudi zakonito šele takrat, ko bomo opravili razpravo. Sprašujem vas, kako lahko opravimo razpravo, če imamo nepopolne podatke in nepopoln predlog. Trdim, da je proračun za leto 2018 nepopoln. In ne glede na formalizme tudi ni v skladu z Zakonom o javnih financah, ki določa v 13. členu, kateri dokumenti morajo biti predloženi Državnemu zboru. Vlada jih mora predložiti Državnemu zboru, da se lahko obravnavajo. In ni tudi v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu, ki v drugem odstavku 7. člena določa, da fiskalni svet pripravlja oceno upoštevanja fiskalnih pravil na podlagi predloga državnega proračuna, predloga sprememb državnega proračuna oziroma rebalansa državnega proračuna, ki je predložen v sprejem Državnemu zboru. In nadalje, da po predložitvi predloga državnega proračuna in tako naprej fiskalni svet to oceni. Verjetno vam je ministrica povedala, da ta zakon ne prepoveduje obravnave proračuna ne glede na to zakonsko določilo. Res je. Državnemu zboru noben zakon ne prepoveduje tega, da govorimo o čemerkoli; vendar ta zakona nalaga oceno fiskalnega sveta. Če bi bilo vse v redu, če bi imeli vse podatke, bi morda lahko zamižali na eno oko in rekli, saj ni težav. Ampak mi nimamo ocene fiskalnega sveta, ta ocena je zakonsko določena in delamo z nepopolnimi podatki. Prosim, ker ste vi rekli, da je formalno vse možno, še enkrat trdim, da ni možno in da niso izpolnjeni zakonski pogoji. Omenil sem Zakon o javnih financah, omenil sem Zakon o fiskalnem pravilu; in niso izpolnjeni. Mi pa lahko razpravljamo o čemerkoli, tudi o lepem dnevu; ampak to se ne nanaša na to, kar vam sedaj pravim, niso izpolnjeni zakonski pogoji za obravnavo proračuna za leto 2018. Če menite drugače, mi prosim to obrazložite na podlagi zakonskih določil.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj je to že tretji postopkovni predlog, ki poslušava vsebinsko argumentirati, torej se uporablja za

razpravo. Namesto razprave uporabljamo postopkovne predloge. To ni v skladu s poslovníkom. Zloraba postopkovnega predloga za vsebinsko razpravo ni v skladu s poslovníkom. Tretjič povsem isto. Prvi opomin, mag. Andrej Šircelj. Tretjič povsem isto. Zloraba našega časa, da sploh ne pridemo do razprave. Postopkovno, dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi!

Sedaj ste izpostavili tisto, na kar sem želela tudi sama opozoriti. Mi se sedaj skoraj eno celo šolsko ali pa študijsko uro pogovarjamo o postopkovnih predlogih, ki so vsebinske narave; in o njih bi že lahko razpravljali, če bi dovolili, da se seja končno začne. Ker iz vsega tega predlaganja do sedaj izhaja, vsaj implicitno, ena težnja proceduralnih predlagateljev po tem, da ponovno glasujemo o tem, ali so vsi proceduralni pogoji izpolnjeni, zato da lahko nadaljujemo sejo, pa predlagam v premislek, da daste to še enkrat na glasovanje; čeprav nam je bilo zelo jasno na začetku z vaše strani ponovno povedano, da vse poslovniške pogoje ti dokumenti za nadaljevanje proračunske razprave izpolnjujejo in da ni nikakršnih proceduralnih ovir, da končno ne bi začeli z vsebinsko razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na glasovanje dajem predlog, da nadaljujemo z razpravo. Ja, vsebinsko nadaljujemo z razpravo. Bil je dan postopkovni predlog, da nadaljujemo z vsebinsko razpravo, kar pomeni, če bo ta predlog ta državni zbor sprejel v tem trenutku, vsaj za začetek razprave ... Ta je že podan in na njega moram odgovoriti. Na njega odgovarjam tako, da bomo o tem glasovali v tem trenutku. Ni dodatnih postopkovnih predlogov, dokler tega ne opravimo. / oglašanje iz dvorane/ Ne zato, ker se je tako predsednik odločil, ampak zaradi tega, ker je vrstni red, ki smo ga tudi včeraj spoštovali, ko je podpredsednik vodil. Bomo glasovali po tistem, ko dobite še besedo vi. Upam, da je nekaj res nujnega glede na to, da bi sedaj glasovali o tem, ali lahko začnemo vsebinsko razpravo ali ne.
Mag. Alenka Bratušek, postopkovno, petič.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Pa šestič in sedmič tudi, spoštovani predsednik, če mislite sejo voditi na tak način.

Če sem jaz dobro slišala vašo strankarsko kolegico, je le-ta rekla, da naj ugotovimo, da so izpolnjeni vsi proceduralni pogoji. In jaz prosim, da nam zagotovite pravnika, Zakonodajno-pravna služba, Komisija za poslovnik, ki nam bo povedal, ali so izpolnjene vse postopkovne zahteve, da lahko nadaljujemo z razpravo. Ampak ne, vi ste ta paket, kjer se je kolegica malo zaplezala, zdaj lepo rešili na ta način, oblikovali predlog, da nadaljujemo razpravo. Pa kje smo mi?! Ali je to Državni zbor ali je to cirkus?! Tudi jaz bi se raje pogovarjala o vsebini,

ampak na žalost ste vi ta postopek pripeljali do te faze. Farsa, farsa je to! Pa je državni proračun najpomembnejši dokument v državi, pa z njim delate takole. Zdaj nam pa zagotovite vse! Zagotovite nam, da lahko glasujemo o proceduralnem predlogu gospe dr. Simone Kustec Lipicer. In ne tako, da vi kar obrnete malo, pa napišete oziroma daste na glasovanje sklep: Saj je vse tako, kot je treba, nadaljujmo razpravo. In to vsebinsko razpravo, da si kdo od nas ne drzne dati še kakšnega proceduralnega predloga. Predsednik, poslušajte se, prosim! Poslušajte se in začnite delati to, za kar so vas v državnem zboru kolegice in kolegi postavili. Vsi smo poslanke in poslanci, z enakim statusom, vi ste samo eden izmed nas. In prosim, da se tako, zase zdaj govorim, vsaj do mene se tako obnašajte. Res je nedopustno to, kar se danes v tem državnem zboru dogaja. Nedopustno! Nisem dolgo, nekaj let pa sem in kaj takega se v državnem zboru še ni dogajalo.

Moj proceduralni predlog pred glasovanjem o tem, da nadaljujemo razpravo, želim imeti zagotovilo – vi kot predsednik pa povejte, kdo ga bo dal –, da je vse skladno z akti, poslovníkom, zakoni, kot je predlagala vaša strankarska kolegica.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, ne bi bili na tej točki, če ne bi bilo vse v skladu s poslovníkom. Vse službe so opravile tisto, kar pač morajo v zvezi s tem. Državni zbor je tisti, ki odloča o tem, kako in na kakšen način bo delal. Zdaj smo pred odločitvijo, ali bomo res odprli vsebinsko razpravo ali ne, ali bomo nadaljevali s postopkovnimi. Bil je dan predlog, da je konec postopkovnih na tej točki, ne pravim, da so potem prepovedana v nadaljevanju, ampak na tej točki; in da vsaj odpremo vsebinsko razpravo. Bil je dan ta predlog, tako sem ga sam prepoznal. / oglašanje iz dvorane/ Ne mi ugovarjati! Prosim! Pogoji za nadaljevanje dela so najverjetneje moteni zaradi ... / oglašanje iz dvorane/ Bil je dan ta predlog, o njem bomo glasovali, o takem, kot sem povedal. / oglašanje iz dvorane/ Tako sem ga razumel. Sprašujem predlagateljico, ali je moj predlog ustrezno povzel njeno intenco. Postopkovno ji bom dal besedo takoj po tistem, ko boste vi dobili postopkovno.
Postopkovno, dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Tokrat greste predaleč. Česa takega, po moje, v parlamentarni demokraciji v Sloveniji še ni bilo; kajti če bi bilo, Slovenija ne bi bila samostojna in svobodna država. Kaj želite vi danes s tem proračunom narediti? Vi želite narediti omleto brez jajc. Vi imate sestavine, pri čemer vam najpomembnejša ali pa ena od pomembnejših manjka. In nam govorite, da boste to sestavino dobili že enkrat kasneje, dajmo speči omleto. Ampak kaj se zgodi z omleto brez jajc – razpade. In to, kar ste si danes dovolili na

izrecno postavljeno vprašanje, da ni ustreznih dokumentov, in ste odvrnili, da se je to delalo že v preteklosti. Potem ste pa na izrecno vprašanje rekli, citiram: »Odgovora ne poznam, zato ga ne morem dati, ampak obveščen sem bil, da se je to že dogajalo.« Tega si predsednik Državnega zbora ne sme dovoliti, da govori na pamet in poskuša z izmišljenimi zgodbami, češ da se je že dogajalo, upravičiti nespodobno, nezakonito parlamentarno prakso in vzpostaviti parlamentarno prakso. Zato je moj postopkovni predlog naslednji. Prvič, za te besede se opravičite slovenskim davkoplačevalcem, ker zavajate, ker ste jih zavajali z mesta prvega med enakimi v parlamentarni demokraciji. Trdili ste, da nekaj imate, potem ste se pa potegnili nazaj. Kako pa mi vemo, da ne ravnate enako tudi v drugih postopkih ali pa v primeru vojnih razmer? Kaj pa če bo na podlagi vaše izmišljene zgodbe potegnjenega neka konsekvence, ki bo imela hujše posledice?! In drugič, da se pridobi magnetogram vodje Poslanske skupine SMC, in potem točno takšno svoje vprašanje postavite pred glasovanje, kot ga je dala poslanka; ne pa tako, kot ste ga vi razumeli. Kajti z današnjo razpravo smo že ugotovili, da prilagajate sklepe in svoje razprave glede na to, kar želite spraviti skozi. Ampak proračun brez dokumentov, ki so nujni za proračun – manjkajo tri dokumenti fiskalnega sveta in manjka zakon o plačnih ureditvah –, želite spraviti skozi to proceduralno. In da se to ne bi zgodilo, celo zavrnete predlog, da se najprej odloča o tisti točki, ki je naslednja na dnevnem redu. Predlagam dva proceduralna sklepa: pridobi se magnetogram vodje poslanske skupine in opravičite se davkoplačevalcem za vaše predhodne izjave. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej vse to samo zaradi tega, da ne bi glasovali o tem, ali nadaljujemo z vsebinsko razpravo ali ne. Rekel sem, da bom najprej dal besedo dr. Simoni Kustec Lipicer; postopkovno.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik. Naj pojasnim, kaj sem rekla in česa nisem rekla. Ampak še pred tem, tudi to lahko naredim, tudi magnetogram, če prav razumem, se dela, bila sem zelo jasna, ampak zdaj to poslušam. Mislim, da smo preseгли vse meje zdravega razuma s tem, kar se tu dogaja. In samo zato, da umirimo žogico in da odgovorno začnemo s postopkom državnega proračuna in pokažemo svojo delovno odgovornost ter zavezo do ljudi, ki so nas volili in za katere sprejemamo ta proračun, predlagam, predsednik, da si vzamemo 45 minut odmora, da zbistrimo svoje glave in da nas, vodje poslanskih skupin, po potrebi povabite k vam, da pogledamo magnetogram, pogledamo, kaj sem rekla, in da se dogovorimo, ali in na kakšen način bomo nadaljevali današnji dan. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odrejam 45-minutno pavzo. Vodje poslanskih skupin, čež 15 minut pri meni v moji pisarni.

(Seja je bila prekinjena ob 9.54 in se je nadaljevala ob 10.45.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Najprej naj povzamem vsebinski del, za katerega sem tudi na sestanku vodij poslanskih skupin rekel, da ga bom povedal. Prvi del tega je, da letos smo, kar se tiče sprejemanja proračuna, v specifični situaciji, ki ni povsem primerljiva z drugimi situacijami, predvsem na tej točki umika zakona v samem postopku. Dejstvo je, da za proračun leta 2012 ni bilo pogajanj s sindikati, torej sploh ni bilo dokumenta, ki bi to zadevo urejal, kljub temu pa je proračun bil sprejet. Prav tako so obstajale prihodkovne postavke, ki niso bile zakonsko izpeljane do konca, kljub temu se je proračun sprejemal. Parlament je ugotovil ter izglasoval, da je zakon skladen z Zakonom o javnih financah, in je bil izglasovan. V letu 2013 pa je naknadna rešitev ene od zadev, ko je bila tretja četrtina sodno določena, da jo je treba uzakoniti, je ta uzakonitev prišla po tistem, ko je bila zadeva že s proračunom sprejeta; seveda v okviru sprejetega proračuna, to moram priznati. To sem pač rekel, da bom ti dve zadevi povedal. To je bilo tisto, kar sem mislil takrat. Če je kdo razumel to kot žalitev, napad nase ali karkoli takega, se lahko tudi opravičim. Naj tako tudi razume celotno zadevo, ker ta zadeva ni bila mišljena kakorkoli drugače.

Prehajamo na obravnavo **Splošnega dela Dopolnjenega predloga proračuna za leto 2018.**

Ali želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsednik, hvala lepa za besedo.

Spoštovani kolegi, rekla bi, kar se je včeraj dogajalo tule v hramu demokracije in danes, je zelo žalostno, ampak resnično. Pogovarjamo se o proračunu, pa sploh ne vemo, o kakšnih zneskih, še manj pa o vsebini, kar smo tudi včeraj očitali ministrstvu. Pogovarjamo se torej, kaj bo, če bo; saj veste tisto, če čebula ne bi imela »če«, bi bila bula. Dejstvo je, to bom še enkrat ponovila, da ta vlada oziroma ministrstva ne spoštujejo zakonodaje. Sprašujem še enkrat, čeprav, predsedniki, vi ste prej rekli, pa tudi s strani vaših poslanskih kolegov dobivamo obrazložitve, da so izpolnjeni vsi pogoji za sprejetje proračuna za leto 2017 in za leto 2018. Jaz bi potem rekla, zakaj potem sploh imamo Zakon o fiskalnem pravilu. Zakaj imamo v 7. členu določeno, da je treba imenovati fiskalni svet? Sprašujem vas, ali imamo pred seboj oceno fiskalnega sveta za

leto 2017, 2018? Ali imamo pred seboj v teh dokumentih, ki jih danes obravnavamo in smo jih obravnavali včeraj, mnenje Vlade na to oceno fiskalnega sveta? Jaz bi rekla po drugi strani, da se je mogoče ministrstvo celo zavestno odločilo in ni imenovalo fiskalnega sveta zaradi tega, ker se je balo, kakšno oceno bo dal ta fiskalni svet; kajti fiskalni svet mora dati oceno, ali je ta proračun uravnotežen. Ko obravnavamo tako pomemben dokument, kot je proračun, pa nimamo raznoraznih prilog, ki so obvezna sestavina, to je ravno tako, kot da bi šla jaz na upravno enoto, dala vlogo za izdajo osebne izkaznice, pa bi mi rekel referent na šalterju, da je potrebna še fotografija. Zakaj bi fotografijo; pač ne bom spoštovala zakonodaje, ti naredi to, kakor želiš in veš. Po drugi strani pa spet razumem vaše ravnanje, ker zdaj ni več treba, da upoštevamo zakonodajo, ampak neko parlamentarno prakso, ki je nov model te koalicije. Če se še spet vrnem na fiskalni svet. Upam, da bo vsaj v letošnjem letu imenovan oziroma v naslednjem letu, saj imamo v tem proračunu zagotovljenih 500 tisoč evrov za delovanje fiskalnega sveta v letu 2017 in v letu 2018. Ta proračun kaže, da je bil pripravljen brez nekih resnih zavez, po predšolsko in z nekim občutkom, saj tudi v teh postopkih zdaj, ko se srečujemo z njim, kot da bi ta vlada oziroma koalicija samo še čakala, da čim prej mine ta mandat, pa četudi predčasno. Še enkrat. Kaj je srž tega problema, na kar opozarjamo? Ne spoštuj se zakonodaja oziroma ni ocene fiskalnega sveta in nimamo znanih vseh proračunskih postavk. Delno je za to krivo Ministrstvo za finance, delno pa tudi minister za javno upravo, ki se je usklajeval s sindikati kar 9 mesecev; ampak žal se ni izšlo tako, kot si je v scenariju zamislil. To, da je minister Koprivnikar na predstaviti dve leti in pol nazaj obljubljal neko vitko javno upravo, moram reči, da iz te vitke javne uprave smo v teh dveh letih dobili 3 tisoč 051 novih javnih uslužbencev, za kar se bo porabilo oziroma se je v teh letih okoli 300 milijonov.

Pa če se zdaj ustavim pri samem proračunu. Rekla bi, da je ta proračun 2017, 2018 skoraj tako nesmiselno sprejemati kot pa odlok o stvarnem premoženju države. In zakaj? Če pogledamo odlok o stvarnem premoženju države, vidimo, da notri je kup želja, potreb, pa bom rekla bolj želja; ko pa vidimo potem poročilo o realizaciji teh odlokov, pa vidimo, da je realizacija predvsem na področju razpolaganja s tem premoženjem 1,15 %, 3 %. Če dam za primerjavo, v letu 2017 ministrstvo v proračunu predvideva, da bo šlo za odprodajo državnega premoženja 74 milijonov. Če potem računamo, da bo realizacija okoli 1,5 % ali pa največ 3 %, kot je v praksi, vemo, koliko bomo dobili s tega naslova. Enako se bo zgodilo tudi v letu 2018.

Enaka primerjava, kot sem že rekla, se mi pa zdi tudi s proračunom 2017 in 2018. Jaz bom rekla, da je proračun 2017, 2018 in načrt ravnanja s stvarnim premoženjem nekako tako

»v oblakih« kot Koprivnikarjev informacijski sistem. Da ne pozabim še pri načrtu s stvarnim premoženjem. Da ne bom rekla samo, da je nizka realizacija pri prodaji premoženja države, zelo uspešni smo pri nakupu premičnega premoženja, predvsem na postavki avtomobilov. To je tako, kot da bi se država ukvarjala s taksi službo, ne pa s kakšnim zagotavljanjem blaginje državljanov. Ko sem še pri stvarnem premoženju, me zanima tudi glede na proračun 2017 in 2018, kako je z evidencami nepremičnin države. Vemo, da je stanje na tem področju porazno. Zanima me, ali ima ministrstvo evidenco, koliko nepremičnin sploh ima v svoji lasti?

V proračunu 2017 in tudi posredno 2018 se bom ustavila na postavki zdravstvo. Prednostna naloga te vlade za leto 2017 naj bi bilo področje zdravstva. Že včeraj sem rekla, da je ministrstvo v ta namen povečalo proračunsko postavko zdravstvo za 15 milijonov. Prav ste slišali, 15 milijonov. Država si misli, da bo s tem rešila vse tegobe na področju zdravstva. Včeraj sem že opozorila, kaj vse spada sem. Za leto 2018, kar je pa še slabše, pa bore 5 milijonov. Če se vrnem na leto 2017, Ministrstvu za javno upravo pa se je povečala postavka za 15 milijonov za leto 2017; pa ni nikjer v nobeni prednostni obravnavi te vlade. Da se bo kaj spremenilo na področju zdravstva, vidimo, stavka zdravnikov. Jaz tej vladi, sploh pa ministrici ne verjamem več. Če se ustavim še malo na področju lokalnih skupnosti. Ta vlada je strašno zadovoljna, ker so se pač dogovorili z občinami, bom rekla v narekovanju dogovorili, glede povprečnine za leto 2017 in 2018; to je 530 evrov za 2017 in 536 evrov za 2018. Ali veste, koliko bi morala biti ta povprečnina po uredbi, ki je še vedno zakonsko veljavna? Krepko čez 600; 682 evrov. Za občine je znano, da dobivajo oziroma jim država nalaga naloge, pa verjemite temu ali ne. Obljube ministra Koprivnikarja, da bo nekako zmanjšal stroške občinam, pa bom še enkrat rekla v prispodobi, pa so v oblakih. Primerjala bom še delo na občinah in tule v državnem zboru, ki bi naj bili nek zgled. Delala sem na občini. In ko smo sprejemali proračun, če bi občinska uprava na tak način predložila svetnikom v obravnavo proračun, kot ga vi, kot nam ga ta vlada predlaga, mislim, da bi na občini vsi po vrsti – pa ne zato, ker bi nas nagnali občani –, ker bi se sami zavedali, da ni prav, sami odšli. Kolegi, marsikdo je delal na občini, ni treba na glas povedati, ampak verjamem, da se strinjate z mano. Danes in včeraj, kar se dogaja tule, bom ponovila besede kolegice Alenke, ko je rekla, da je kot v cirkusu. Ampak bom rekla, da še slabše, saj v cirkusu se nek program izvaja po točno določeni časovnici in zelo resno. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Jaz sem na splošno šokiran, da danes sploh imamo to razpravo oziroma da nadaljujemo z obravnavo Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2018, kajti prepričan sem, da je ugotovljeno dejstvo tega dokumenta, da je zmotno in nepopolno. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi, v petek sem na Odboru za finance in monetarno politiko na to opozoril, na dva ključna dejavnika – ni mnenja fiskalnega sveta in zakona o ukrepih v javnem sektorju na področju plač in splošnih stroškov. In kaj, spoštovana ministrica, spoštovani zbor, poslanke in poslanci, lahko počnemo s temi številkami in s temi papirji? To je zmotno in nepopolno ugotovljeno stanje. Spoštovana ministrica, v petek na Odboru za finance in monetarno politiko ste se še lahko izvlekli, kajti na veliko ste govorili – zakon ni umaknjen iz procedure. Odbor, ki je obravnaval ta zakon, je sejo prekinil, zakona pa ni umaknil iz procedure. Včeraj pa je odbor soglasno sprejel sklep, da zakon o ukrepih v javnem sektorju na področju plač in drugih stroškov ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Spoštovana ministrica, jaz vas pozivam, da se nemudoma odzovete in Državnemu zboru ter širši javnosti obrazložite stanje, v katerem smo sedaj, glede na to da je odbor ta zakon zavrnil kot neprimernega za nadaljnjo obravnavo. Spoštovana ministrica, tule imam magnetogram petkove seje, kaj ste vi povedali. Kot sem že prej omenil, vi ste se na veliko vlekli ven s tem, da zakon ni umaknjen iz procedure, ampak da je odložen. In zdaj me zanima vaš komentar.

Spoštovani predsedujoči, predlagam, da ministrica odgovori nemudoma, da bomo vedeli, na kakšen način bomo naprej razpravljali. Kajti razpravljamo o proračunu, najpomembnejšem dokumentu, ki ga pripravi Vlada; številke znotraj tega pa ne držijo. Že v petek sem povedal, da je ta proračun, ki ga je pripravila vlada Mira Cerarja, Stranka modernega centra, Socialni demokrati in Desus, fiktiven in virtualen. In v danem trenutku, Stranka modernega centra, mogoče ste si pravo besedo izbrali, res ste moderni, kajti takšnega proračuna Državni zbor v zgodovini Slovenije še ni sprejemal. Jaz sem prepričan, da tukaj stopamo na področje, ki je nevarno. Kajti vi boste dali signal, da je sploh brez veze, ali katere številke znotraj proračuna držijo ali ne. Tukaj boste nekaj predstavili; ali pa je ta številka dejanska ali ne, je pa drugo vprašanje. Vi ste odgovorni za vodenje države, vi ste odgovorni za standard državljanek in državljanov Republike Slovenije. Spoštovana ministrica, kaj lahko mi danes razpravljamo, če te številke ne držijo. Kajti zakon je pa sedaj res umaknjen s procedure. Bom prebral, kaj ste vi tudi rekli v petek na odboru, in me zanima sedaj vaš komentar oziroma dopolnitev k temu. »V kolikor do dogovora s sindikati ne bi prišlo in ne bi bili sprejeti drugi ukrepi za omejitev obsega

mase plač v javnem sektorju in bi bilo treba za celotni javni sektor zagotoviti 215 milijonov dodatnih sredstev oziroma za državni proračun 129 milijonov«, to je danes dejstvo, »to je javnofinančno nevzdržna številka, kar pomeni, da bo v primeru neodgovora treba poseči po drugih ukrepih.«

Spoštovana ministrica, povejte, katere ukrepe boste sprejeli. Katere ukrepe boste sprejeli? V petek se niste hoteli do ukrepov opredeliti, ker ste rekli, da je zadeva še v zraku. Zadeva še ni končana, pogajanja se nadaljujejo. Sedaj pa je ta zakon umaknjen. Katere ukrepe boste sprejeli, spoštovana ministrica, da boste nadomestili teh 129 milijonov oziroma 215 milijonov števil, ki ste jih odboru predstavili. To je zame ključno vprašanje, da bomo vedeli, v katero smer sploh razpravljamo. Omenjeno je bilo, da boste linearno znižali plače javnih uslužbencev za 1,44 %. Lepo. Predsednik Vlade in ministri se hvalite, kako se v Sloveniji cedita med in mleko, kako uspešni so ukrepi in reforme, ki jih je sprejela vlada Mira Cerarja, Stranka modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa. Kakšna nadpovprečna gospodarska rast je v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami evropske skupnosti? Manjkala je samo beseda, da je Slovenija v danem trenutku gazela med članicami Evropske unije. Danes pa boste predlagali, da znižate plače v javnem sektorju; da znižate pri gospodarski rasti in pri uspešnih ukrepih. Ali boste pokojnine tudi znižali? Kje boste nadomestili teh 129 milijonov oziroma 215 milijonov evrov, spoštovana ministrica? To so vaše besede, ki ste jih izrekli na odboru; in pričakujem, da boste povedali ukrepe. Zame je brezpredmetno, da se pogovarjamo tukaj o nekem virtualnem fiktivnem proračunu.

Spoštovana koalicija, če ni proračuna, ni vlade. In če vi niste sposobni sprejeti nekega proračuna, potem predlagam, da predsednik vlade odstopi in da odstopite. Kajti takšnega stanja v Sloveniji še ni bilo, kot je stanje, ko je na vladi Miro Cerar, Stranka modernega centra, Socialni demokrati in Desus. In odgovorni ste za to zadevo vsi, niste prišli vi pred dvema mesecema na vlado. Vaš mandat je že več kot dve leti. Eno leto se niste mogli dogovoriti s sindikati, s socialnimi partnerji, delodajalci so vam ušli ven. Še vedno niste odgovorili, kaj bo. Ali socialni sporazum sploh še obstaja? Pogovarjamo se s socialnimi partnerji, na drugi strani pa so šli delodajalci ven. Prepričan sem, da je stanje tukaj nevzdržno. In posledica – mi lahko poslušamo predstavnike sindikatov, ki pravijo, da za leto 2017 striže 32 milijonov, vendar, spoštovana ministrica, vi pa ste povedali, da je to 129 milijonov oziroma 215 milijonov. To je pa posledica česa? To je posledica tega, kar ste se vi v lanskem letu dogovorili s sindikati. Vaš dogovor je tukaj. Tukaj se pa ne morete izgovarjati, da je posledica tega stanja dogovor vlade Alenke Bratušek ali pa dogovor vlade Janeza Janše. Vi ste odgovorni

za celotno situacijo, ki je danes v državi. To je res nevzdržno, kaj takega se v Sloveniji še ni dogodilo. In vi razlagate o gospodarski rasti, o uspešnih ukrepih; potem pa pridete in rečete: Glejte, linearno bomo šli zmanjševati plače.« Če boste šli linearno zmanjševati plače, kateri ukrepi bodo še ostali?! Ali boste šli zdaj linearno zmanjševati plače v obsegu 215 oziroma 129 milijonov? Ne vem. Ali boste prišli do 31. 12. v Državni zbor in boste predlagali, da se dvigne davek na dodano vrednost? Na kakšen način boste vi dobili te milijone? Mi se ne pogovarjamo danes o 10, 20 milijonih, ki jih boste lahko premetavali; pogovarjamo se o 129 oziroma 215 milijonih.

Kaj bo Bruselj rekel na takšen fiktiven proračun? Jaz sem že večkrat omenjal v tem in v prejšnjem mandatu, da mi proračuna ne sprejemamo zaradi Bruslja, ampak ga sprejemamo zaradi nas samih. Vendar tukaj bo moral biti, saj verjetno informacije gredo tudi v Bruselj, da te številke ne držijo, ne pijejo vode, spoštovana ministrica in spoštovana koalicija. Spoštovana koalicija, spoštovani poslanci, jaz res ne razumem, zakaj ste tako trdi, zakaj vztrajate, kdo vam zvija roke. Spoštovana ministrica in spoštovana vlada, mislim, da je skrajno neodgovorno, tudi vaše izjave v javnosti. Potem pa rečete: Zdaj bodo morali pa poslanci to narediti. Vlada in ministrski zbor je naredil svoje, zdaj bo pa odgovornost na poslankah in poslancih. Spoštovani koalicijski poslanci, zamislite se, koga imate vi nad sabo. Vlada je nesposobna v enem letu se dogovoriti s sindikati, potem pa pridejo pred televizijo in rečejo: Zdaj pa je to na plečih poslank in poslancev, mi smo svoje naredili. Mislim, da je bilo to skrajno neresno, če so vas prepričali – podprite ta proračun, mi se bomo pa do konca leta že nekaj zmenili. To so nevarne prakse. Jaz mislim, da ste se že v določenih segmentih zapisali v slovensko zgodovino, ko ste na neustavni način odvzeli mandat našega predsednika. Mislim, da zdaj delate korake, tlakujete pot, da bo vaših zgodovinskih odločitev, ki jih bo sprejela ta vlada, v koaliciji Stranke modernega centra, Socialnih demokratih in Desusa, še vrsto. Vsi ti ukrepi in vse vaše odločitve gredo pa predvsem v škodo državljanek in državljanov Republike Slovenije.

Jaz bom še enkrat rekel – ni proračuna, ni vlade, kajti ne more država delati brez dokumenta; in danes se pogovarjamo o letu 2017 in letu 2018. Čez 45 dni bomo vstopili v leto 2017. Spoštovana ministrica, jaz vam ne verjamem, jaz vam nisem verjel že takrat, ko ste bili državna sekretarka; še manj pa zdaj. In niti enkrat, vedno; spomnimo se samo Zakona o davku na nepremičnine, do pol sedmih zjutraj ste tukaj notri zagovarjali in jaz verjamem, da boste danes šli spet po isti poti, da boste zagovarjali, kako so te številke relevantne in da se s tem ne dela neka škoda. Škoda se dela, spoštovana ministrica, marsikomu. Tam beremo, da je 7 tisoč otrok brez kosil, toplega obroka; ne,

vi boste to sprejeli. In vi potem še rečete: Zdaj je pa tukaj odločitev poslank in poslancev, da sprejmejo odgovornost, vlada in ministrski zbor smo naredili svoje. Prvič v zgodovini Slovenije. Neke številke ste vrgli notri, ki pa ne držijo. Spoštovana ministrica, pozivam vas, da poveste poslankam in poslancem ter širši javnosti, kakšni bodo ti ukrepi, da boste to zadevo zaprli, kajti 129 milijonov oziroma 215 milijonov ne morete zapeti čez noč in z enim premetavanjem. Spoštovani predsedujoči, pozivam, da ministrica vstane in pove te ukrepe.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica mag. Mateja Vraničar Erman bo ocenila, kdaj bo primeren trenutek, da odgovori vam in še komu drugemu od razpravljavcev. Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo.

Upam, da bo ministrica odgovorila še na nekatera vprašanja. Jaz bom pri teh odgovorih dejansko vztrajal. Izhajajo iz njenih besed. Včeraj je pri predstavitvi proračuna za leto 2017 in 2018 govorila o tem, da je Slovenija postala ekonomsko suverena. Predsednik Vlade je govoril o tem, da sta ta dva proračuna fiskalno vzdržna, da gremo na boljše, skratka, da bosta tekla med in mleko. Zanima me, spoštovana ministrica, ali drži informacija, da bo imela danes Evropska komisija oziroma že ima tiskovno konferenco, kjer bo ocenjevala proračune držav članic? Da se je ta tiskovna konferenca v Bruslju baje začela ob 11. uri? Da bo znano, da Slovenija spada med države, kjer obstaja tveganje, da je proračun, ta proračun, neskladen z EU proračunskimi pravili – at risk of non-compliance with EU budget rules? Zanima me, če to poznate to informacijo, in da ta uvrstitev v to skupino držav, kjer je še sedem držav, pomeni najslabšo oceno? Da so druge države v skupini, kjer je lahko pretežno skladen itd. To je ocena proračuna, ki ga imamo danes pred seboj in ne vključuje morebitnih dodatnih odhodkov; ali morebitnih dodatnih ukrepov za 129, 150, 250 itd., niti ne vemo, koliko, ker ne moremo govoriti, koliko, spoštovani podpredsednik, o čem se sploh pogovarjamo. Ne moremo govoriti o tem, koliko bomo imeli primanjkljaja. Ne moremo danes govoriti o tem, koliko se bomo zadolžili. Ne moremo danes govoriti o tem, koliko obresti bodo doplačevali prihodnji rodovi, ker nimamo vseh podatkov.

Oprostite, lahko mi daste še eden opomin, če sprašujem, da je to vsebinsko nevzdržno, da je strokovno nevzdržno, da je nespoštljivo do Državnega zbora, da vlada Mira Cerarja pošlje v Državni zbor tak proračun, da je nespoštljivo do Državnega zbora. Nespoštljivo do poslank in poslancev. Sprašujem vas, če poznate to informacijo. Kako komentirate vaše včerajšnje besede, kjer ste povedali o ekonomski

suverenosti države in kako je vse skladno? Kako bo Bruselj gledal na dodatne odhodke in na dodatna tveganja? Včeraj smo govorili in vladni predstavniki so govorili, kako je krasno, da nas Bruselj hvali; spadamo pa med tiste države, ki so dejansko kritične in za katere velja – verjetno je še kakšna slabša skupina, ja, seveda, imeli smo primer Cipra, Grčije, trojke in tako naprej, tja ne spadamo. Ali smo lahko zdaj zadovoljni?! Da ne bo slučajno odgovor, da saj to ni najslabše, saj obstaja še trojka. Povejte, spoštovana ministrica, in opredelite se tudi do svojih včerajšnjih besed o tem, kako smo dobri in kako smo v skladu z Brusljem. V zvezi s proračunom 2018 me zanima, če lahko opredelite, koliko denarja bo država dobila od prodaje premoženja. Rekli ste, da v proračunu to ni navedeno, češ da ne želite prejudicirati nobenih stvari; ampak to ne pomeni, da vi nimate tega načrta in teh prodaj. Če to ni za javnost, predlagam, podpredsednik, da se zapre seja za javnost ob tem podatku. Javnosti se govori, da bo prodana NLB. Povejte, koliko načrtujete od te prodaje. Zaprite za javnost seja, ni problema. Ali pa povejte Evropski komisiji, da je ne boste prodali. Jaz upam, da lahko postavljam ta vprašanja, spoštovani podpredsednik; ali bom dobil še kakšen opomin. Povejte, koliko dividend bo dobila država od SDH in DUTB. Povejte, kaj boste naredili z DUTB in SDH ter kakšni kriteriji vodijo vlado pri kadrovanju nadzornega sveta SDH in neizvršnih direktorjev DUTB. Naštejte kriterije, na podlagi katerih so izbrane osebe, ki upravljajo s slovenskim premoženjem.

V državnem proračunu je tudi postavka za financiranje zunanjega ministrstva. Močno vlogo pri financiranju zunanjega ministrstva ima gospodarska diplomacija. Povejte, prosim, spoštovana ministrica ali katerikoli minister iz te vlade ali predsednik Vlade, kolikšni so predvideni prihodki od učinkov delovanja gospodarske diplomacije. In koliko načrtujete neposrednih gospodarskih, ekonomskih naložb v Sloveniji od delovanja gospodarske diplomacije? Povečana so sredstva za zdravje. Vlado sprašujem, za koliko dni se bodo zmanjšale čakalne vrste na podlagi tega povečanja sredstev pri posameznih specialistih. Treba je vedeti, da vsak osmi državljan oziroma državljanka čaka na specialista v tej državi pod vlado Mira Cerarja in ministrice za zdravje iz kvote Mira Cerarja. Koliko se bodo zmanjšale čakalne vrste? In posledično glede na situacijo v zdravstvu in na področju zdravja mi, prosim, povejte, ali se na podlagi povečanja sredstev za zdravje zmanjšuje tveganje za povečano smrtnost zaradi tega, ker ljudje čakajo v čakalnih vrstah. In koliko ocenjujete, da je že bilo smrtnih žrtev zaradi tega, ker so ljudje predolgo čakali v čakalnih vrstah. To naj mi odgovori vlada. Jaz pričakujem te odgovore, spoštovani podpredsednik, ti odgovori so pomembni za delovanje te države, za državljane in državljanke; postavljam jih pa zato, ker ta vlada

nima z denarjem, ki ga bo dala v posamezne sektorje, nikakršnih ukrepov, po moji oceni. In želim, da me vlada prepriča o nasprotnem. Želim, da mi pove, in želim, da mi pove resnico in da to dejansko drži, da vlada ima ukrepe in da bodo ti ukrepi dali takšne in takšne učinke. Ker bomo zdravstvu dali toliko in toliko milijonov več, bo tveganje za smrtnost manjše, bo večja možnost za življenje. Jaz upam, da ne sprašujem česa takega, kar ne bi smel. Spoštovani podpredsednik, zdaj vidim, da je nekoliko bolj liberalno glede tega; ker če vprašam, ali je ta proračun v skladu z zakonom, potem zgleda, da je to že skoraj prepovedano v Državnem zboru. Jaz se bom potem še javil z dodatnimi vprašanji in želim odgovore.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.
Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Podpredsednik, mogoče bi bilo bolje, da bi ministrica najprej odgovorila na vprašanje kolega predvsem v tistem delu, ki se nanaša na oceno Evropske komisije. Tisti, ki smo bili v soboto na Odboru za finance, smo pa vedeli, kaj bo Evropska komisija povedala, ker je v številkah to že pokazala. To pomeni strukturni primanjkljaj, strukturni položaj naše države se slabša. To so številke – 1,9; 2,1 in 2,3 je strukturni primanjkljaj v letih 2015, 2016 in 2017. Vi upoštevate ene številke, Evropska komisija druge, v redu, vaša legitimna pravica; ampak tisti, ki nas ocenjujejo, nas bodo ocenjevali na podlagi tega, kar danes beremo – mnenje Evropske komisije. Sedem držav je v tem najslabšem paketu, tudi Ciper, skupaj s Slovenijo; in res bi bilo dobro slišati, kaj vlada, kaj ministrica pravi na to. Saj v bistvu lahko samo obrazloži, ker Evropska komisija je svojo pozicijo povedala, in ta ni dobra, to Slovenijo postavlja nazaj med najbolj rizične države, to je dejstvo. Komaj smo se uspeli izkoptati iz problemov in prišli skoraj na zeleno vejo, pa smo spet padli dve stopnički nazaj. To je rezultat dela vlade Mira Cerarja, na žalost. Verjemite mi, da bi bila sama veliko bolj vesela, če bi stvari lahko pohvalila; ampak vse kaže, da to, na kar opozarjam, drži. Gospodarska aktivnost se znižuje oziroma gospodarska rast je četrtno nižja, kot je bila leta 2014. To je dejstvo, ja, trende ste obrnili, ampak navzdol, na žalost, kar bi nas moralo vse skupaj skrbeti. Moram še enkrat protestirati glede začetka današnje seje. Jaz sem vesela, da je predsednik celotni Sloveniji povedal, da se na takšen način proračuna v tej državi še ni sprejemalo. Prvič v zgodovini postavljate novo parlamentarno prakso, in to na najslabši možen način. In to koalicija z največjo stranko na čelu, ki so jo bila polna usta pravnih norm, načel – vse bo drugače, delali bomo za ljudi, spoštovali bomo vse zakone, poslovnike, vse, kar obstaja –, zdaj

povozite vse, slabo parlamentarno prakso naredite še slabšo. Zavedajte se, da ste vrednost dokumenta, ki mu rečemo proračun, spravili na nič.

Naslednja vlada, katerakoli, bo lahko prinesla v Državni zbor dokument in celo povedala, tam manjka 100, tam manjka 100, tam manjka 300 milijonov, ampak saj ni važno, bomo to že enkrat uredili. Imamo 46 glasov, gremo kot valjar in sprejmimo. Tako dela ta vlada in ta koalicija s Stranko modernega na čelu. Z novo politiko. Vse bo drugače, vse bo bolje, vse stare slabe prakse bomo ukinili. Ampak naredili ste še slabše. Zbrali ste tako pot. Razumem, da jo morate danes pripeljati do konca. Res pa ob tem prav težko gledam, kaj delate s proračunom. Vedno je bil to najpomembnejši akt vlade, vedno. In temu primerno se je obnašala vlada in temu primerno se je obnašala koalicija. Danes vlada kaže, da ne rečem koalicija, da je to popolnoma brezvredni dokument. Koalicija pa sedaj tera do onemoglosti. Še enkrat. Vesela sem, da smo iz predsednikovih ust slišali, da se takšnega postopka v Državnem zboru ob sprejemanju proračuna še niste šli.

200 ali 300 milijonov – točno sploh ne vemo, o čem se vlada pogovarja – naj bi bilo spornih, če upoštevamo zdravnike in cel javni sektor, če gremo najprej na plače. Včeraj ob 22.10 smo na Odboru za notranje zadeve slišali ministra Koprivnikarja, da je spornih samo še 23 milijonov. Sedaj pa mi vi povejte, kdo v tej državi se ne želi usklajevati in pogajati: sindikati, ki so na eni strani odstopili od 170-milijonskih zahtev, ali vlada na drugi strani, ki je popustila za 10 milijonov. To je to. Mi smo tukaj, mi imamo prav, nas je dovolj in vedno bomo naredili tako, kot mi mislimo. Enako je s fiskalnim pravilom, enako je z občinami in tako je s plačami. Kdo ne popušča? Kdo se ne pogovarja? Kdo? Očitno vladni pogajalci. Če je temu tako in za 23 milijonov razlike pri 9,5 milijardnem proračunu delati tako dramo v državi – to je neodgovorno, res neodgovorno. Letos boste samo za vplačila v evropski proračun našli 50 milijonov dodatnega denarja, ker ga je treba, ker je to treba plačati, s prerazporeditvami. Sedaj pa delate za 23 milijonov razkoraka dramo, kot da bo konec Slovenije. Kdo lahko to razume?! To minister pri zdravi pameti ne more dovoliti, ampak res ne more dovoliti. Da ne govorim o predsedniku Vlade, ki bi moral udariti po mizi in to končati pred enim mesecem, če je res takšna razlika. Ali pa nas zavajate vse skupaj in sploh ne vemo, o čem se pogovarjamo.

Kar se tiče pokojnin. Moram reči, da sem bila včeraj frapirana, ko so poslanke Stranke modernega centra govorile, kako vlada zagotavlja več denarja za pokojnine. S tem, kar se zbere s prispevki, spoštovane kolegice, vlada nima prav veliko. To je denar ljudi. Poglejte državni proračun, lahko vam pomagam poiskati te proračunske postavke, ker je proračun zajeten dokument, in če ne najdete, se lahko

potrudim. Ta vlada da za pokojnine 300 milijonov evrov manj, to je dejstvo. To, kar se zbere v ZPIZ, to ni vladni denar. To je denar upokojencev in vi si dovolite reči, vlada Mira Cerarja za upokojence zagotovi več denarja. To je nedopustno, da vam v usta ne položim kakšne druge besede, kot jo uporabljate vi. To je zavajanje ljudi. Ja, več gre za pokojnine. Ja, gre več, ampak iz proračuna daste manj, 300 milijonov manj. Zato vam skušam dopovedati, da na račun pokojnin in investicij znižujete proračunski primanjkljaj. To sta dve dejstvi in tega se ne da zanihati. In ne si lastiti denarja ljudi. Blagajna ZPIZ ni vaša, ni vaša. Tam se zbira denar od vseh, ki hodijo v službo, deli se pa tistim, ki so oddelali dolgih 40 let, pa nekdo tudi malo manj, in vplačevali zato, da to dobijo. Vi pravite, da je vlada Mira Cerarja zagotovila več denarja. Debela laž, debela laž. V državnem proračunu, kjer je treba zagotoviti sredstva, da so vse pokojnine izplačane, zagotavljate manj, in sicer 300 milijonov evrov manj. O usklajevanju pokojnin je bilo povedanega veliko. Naj še enkrat ponavljam, mogoče bo bolj primerna prilagoditev v zakonu o izvrševanju proračuna, ki je ena od naslednjih točk; in tam pričakujem podporo Desusa, da se pokojnine že v letu 2017 polno uskladijo. Ne cenkati s 30, 40, 50 centi; ne evri, centi; 50 centov za upokojence. Sedaj je razlika do polne uskladitve po besedah državne sekretarka 38 centov in tega upokojenci niso vredni, ampak o tem bomo govorili pri eni od naslednjih točk.

Še investicije. Dejstvo je, da jih zmanjšujete, to je dejstvo. To so številke, ki izhajajo iz proračuna. Lahko se vi izgovarjate na evropska sredstva. Ja, veliko napora je bilo vloženega v letu 2013 in 2014, da smo uspeli podpisati vse pogodbe in tudi v letu 2015 počrpati vsa evropska sredstva. Veliko. Ampak tudi nove finančne perspektive bo že več polovico drugo leto mimo. Črpanje nove finančne perspektive je pa nič. Smo res ekstra uspešna država pri črpanju, niti pogojev za črpanje še nimamo vzpostavljenih. V dveh letih niste niti tistega finančnega mehanizma uspeli doreči do konca. Denar je; samo treba je ustvariti pogoje, da se denar lahko črpa. Jaz sem že včeraj povedala, da iz tega proračuna izhaja en sam cilj, to je držanje koalicije do konca mandata, kar je tudi lahko vaš legitimni cilj. Največja stranka nosi največji del odgovornosti, obe malo manjši pa sorazmerno temu ravno tako. Niste nekrivi, da se takšne stvari, kot se danes, v Državnem zboru sprejemajo. Če bi jaz sedela na vladni strani, bi me danes mnenje Evropske komisije zelo zaskrbelo. Spoštovani podpredsednik, predlagam, če obstaja pisni dokument, prosite Vlado, da ga razdeli vsem poslankam in poslancem, še posebej zato, ker se mnogokrat, ko govorimo o financah in o državnem premoženju, ta vlada izgovarja na mnenje Evropske komisije in OECD. Pomembno, relevantno mnenje, sami ga večkrat citirajo. In res predlagam, jaz ga nimam, jaz imam samo

pet vrstic, kjer smo naštetih med najslabšimi državami. Če obstaja vsaj kakšna kratka verzija, bi bila zelo vesela, če nam jo vlada lahko zagotovi. Sedaj bom pa ta prvi krog končala z besedami, ki jih je tukaj včeraj izrekel poslanec, pa ne v mikrofoni, ampak v tej dvorani; ne bom ga imenovala. Takole približno je rekel: Če bomo – to pomeni, da je bil koalicijski poslanec –, če bomo trajali še dve leti in delali na takšen način, bomo uničili državo. Jaz mislim, da to pove vse.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo se je prijavila mag. Mateja Vraničar Erman.

Ministrica, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Bom nekoliko skakala v svojih odgovorih med vprašanji posameznih poslancev in začela s širšo ekonomsko sliko oziroma s splošno oceno. Osnutek proračunskega načrta smo Evropski komisiji poslali za leto 2017. Evropska komisija je, kot ste sami ugotovili, za današnji dan napovedala objavo svojih ocen. Dejstvo je, da je ocena, ki jo lahko pričakujemo, ta, ki ste jo omenili, torej ocena, da obstaja tveganje, da proračun za 2017 ne bo skladen z evropskimi pravili zaradi dveh okoliščin. Prva okoliščina je, da Evropska komisija pri svoji oceni ne upošteva predloga proračuna, kakršen je poslan v sprejetje Državnemu zboru, ampak upošteva odhodke proračuna na podlagi že uveljavljenih oziroma pripravljenih ukrepov. Glede na zamudo pri pogajanjih s sindikati so zato v svoji oceni upoštevali, da se sprostijo vsi omejevalni ukrepi, ki so bili sprejeti doslej oziroma veljajo še letos na področju plač v javnem sektorju. In še nekaj, njihova ocena proračunskega načrta se ne nanaša na državni proračun kot tak, ampak na proračun Sektor država, katerega sestavni del je tudi državni proračun. Zaradi tega govorim o tej višji, 300-milijonski številki, ko govorimo o odhodkih državnega proračuna za pokrivanje stroškov dela. Ta ocena je okoliščina, na katero moramo biti pozorni in zaradi katere še vedno stojim za trditvijo, ki sem jo izrekla v petek na seji Odbora za finance in monetarno politiko; če dogovora s sindikati glede politike plač v letu 2017 ne bo, da bo treba sprejeti adekvatne, druge enostranske ukrepe, če želite. Kateri bodo ti ukrepi, tudi danes ne želim špekulirati, ker se je kljub zastoju v pogajanjih v ponedeljek našla včeraj zvečer dodatna volja na obeh straneh, da se ti pogovori nadaljujejo. In verjemite mi, da sem med tistimi, ki si močno želimo, da do tega dogovora pride.

Ko sem govorila včeraj o ekonomski suverenosti, sem jo tudi definirala. Dobili smo jo nazaj s tem, da smo izšli iz postopka presežnega primanjkljaja. In poudarila sem ravno tako, da je naša skupna odgovornost, da utrdimo svojo ekonomsko suverenost tudi s preudarno javnofinančno politiko. Odhodki na

področju plač je eno tistih področij, kjer je ta preudarnost še posebej potrebna. In ravno zaradi tega je vlada pripravila državni proračun na teh segmentih z upoštevanjem javnofinančnih možnosti in tudi z željo, da se postopno odpravijo omejitve, ki še vedno na tem področju veljajo. Podobno, kot se postopno odpravljajo omejitve na področju odhodkov pokojninske blagajne in kot se postopno odpravljajo omejevalni ukrepi na področju tako imenovanih socialnih transferjev. Naj se vrnem k oceni Evropske komisije. Rekla sem, da sta dve okoliščini, ki ju je treba v zvezi s tem natančno pojasniti. Eno je to, kaj so šteli med odhodke. In če bi upoštevali dogovor, kakor ga upošteevamo v predlogu državnega proračuna, se pravi potencialni dogovor s sindikati, potem bi bil ta izkazan dodatni napor oziroma dodatno znižanje deficita manjše za pol odstotka BDP, kar bi nas uvrstilo med države, ki so v splošnem skladne z evropskimi pravili. Druga okoliščina, ki jo je v zvezi s tem nujno povedati, pa je, da je Evropska komisija to oceno pripravila na podlagi lastne ocene o predvideni rasti BDP v naslednjem letu in na podlagi svoje ocene, kolikšna je proizvodna vrzel. In že na odboru sem pojasnjevala, da po izračunih Evropske komisije le-ta predvideva, da se slovensko gospodarstvo že pregreva, tako imajo ocenjeno to proizvodnjo vrzel. Pa verjamem, da vsi v tej dvorani vemo, da temu ni tako. Tudi Evropska komisija se tega zaveda, zaradi tega je ob vseh metodoloških elementih pri ocenjevanju in pri nadaljnjih ukrepih, ki jih bo predlagala v zvezi z osnutki proračunskih načrtov, upoštevala tudi tako imenovani test verjetnosti. Ta je tisti, ki nam daje osnovo, da še vedno zagovarjamo lastni izračun proizvodne vrzeli in na tem temelječ tudi strukturni napor. In ob upoštevanju teh okoliščin še vedno odgovorno trdim, da predlagani proračun za leto 2017 prinaša tudi ustrezen in z evropskimi pravili skladen strukturni napor. Pisna ocena osnutka proračunskega načrta nam v tem trenutku še ni znana, vemo, da bo Evropska komisija danes te ocene javno predstavila in vemo tudi, kakšna naj bi bila ocena za Slovenijo. Z dokumentom pa ne razpolagamo, zaradi tega ne moremo ugoditi prošnji gospe poslanke, da bi predložili tovrstni dokument, vsaj ne v tem trenutku.

Druga splošna tema, ki jo je izpostavilo več poslancev, je vprašanje mnenja fiskalnega sveta na osnutke proračunov za leto 2017 in 2018. Že na odboru sem predstavila stališče, v skladu s katerim je člen, ki je bil citiran tudi danes, Zakon o fiskalnem pravilu določa pristojnost fiskalnega sveta, da poda mnenje. Vendar noben zakon, nobena določba Zakona o fiskalnem pravilu niti Zakona o javnih financah ne onemogoča, da Državni zbor obravnava predlog proračuna, če mnenja fiskalnega sveta ni. Lahko obžalujem dejstvo, da po tolikšnem času od sprejetja Zakona o fiskalnem pravilu nimamo še imenovanega fiskalnega sveta. Lahko vam zagotovim, da si kot ministrica

prizadevam poiskati ustrezne rešitve, in upam, da bom lahko v kratkem predlagala ustrezne kandidate. Zagotovo pa dosednji postopki, ki so bili peljani v zvezi s tem, ne pripomorejo k temu, da bi lahko hitro pridobili za to funkcijo strokovno usposobljene ustrezne kandidate.

V zvezi s posameznimi prihodki. V predlogu proračuna, to so vprašanja, ki so vezana neposredno na predlog proračuna 2018. Prihodki od prodaje premoženja niso predvideni oziroma zabeleženi v predlogu proračuna, niti vam jih v tem trenutku ne morem posredovati, saj so posamezni postopki še v teku. v tem trenutku ne vemo, ali se bodo zaključili že v letu 2017 ali šele v letu 2018; niti ne vemo oziroma težko ocenimo, kakšen je pričakovani izplen iz tega naslova. Zaradi tega načelo previdnosti pri načrtovanju proračunskih prihodkov zahteva, da se tovrstni prihodki v predlog proračuna ne vključujejo. Bi pa rada poudarila, da gre za prihodke bilance B, ki se smejo porabiti le za zniževanje javnega dolga oziroma dolga proračuna. 10 % kupnin se odvede na poseben proračunski sklad na račun bodočega demografskega sklada. V zvezi s tem naj povem še, da postopek prodaje NLB ter tudi vse ostale postopke prodaje državnega premoženja, državnih naložb v gospodarskih družbah vodi samostojno SDH in vodi se tudi ta postopek v skladu z zavezami, ki so bile dane ob prejeti državni pomoči.

Glede vprašanja o prihodkih iz naslova dividend v letu 2018. Celoten obseg načrtovanih dividend v letu 2018 je 112 milijonov evrov, od tega odpade 91 milijonov evrov na družbe, s katerimi upravlja SDH, medtem ko je politika pri DUTB drugačna. Pri DUTB pridobivamo redne letne prihodke od nadomestila za izdana poročila, medtem ko bomo ostale prihodke v državni proračun prejeli ob prenehanju delovanja DUTB. Glede kadrovanja v obeh družbah naj povem, da so kriteriji za neizvršne, izvršne direktorje, člane nadzornega sveta, upravo določeni v Zakonu o SDH oziroma v Zakonu o ukrepih za krepitev stabilnosti bank. Glede učinkov javnofinančnih odhodkov na posameznih resorjih moram reči, da je nemogoče zasledovati učinke, kakršne pričakuje gospod poslanec, da bi se lahko od posameznega ukrepa, ki ga izvaja ministrstvo, bodisi Ministrstvo za zunanje zadeve bodisi Ministrstvo za zdravje, izračunali konkretni učinki na število naložb v Republiki Sloveniji, ali pa na skrajšanje čakalnih vrst, ali pa čakalne dobe v urah. Na to vpliva celota različnih ukrepov, ki se izvajajo ne samo pri posameznih ministrstvih, ampak pri vseh proračunskih uporabnikih, pa ne samo pri njih; tudi drugi ukrepi lahko doprinesejo k tem rešitvam oziroma tem rezultatom. Na področju nalog Ministrstva za zdravje je še posebej pomembno opozoriti, da v državnem proračunu izkazujemo zgolj odhodke za investicije oziroma splošne zadeve v zdravstvu, ki ne predstavljajo zdravstvenih storitev; medtem ko so zdravstvene storitve financirane iz zdravstvene blagajne, iz Zavoda za zdravstveno

zavarovanje. V državnem proračunu ti odhodki v višini, tako zaokroženo, 2,2 milijardi niso predstavljeni. Vsa povečanja odhodkov, ki so zagotovljena na Ministrstvu za zdravje, so zagotovljena prvenstveno za dokončanje investicij v zdravstvu, kar pripomore tudi k večji dostopnosti ali, če hočete, tudi večji kakovosti zagotovljenih storitev na tem področju.

Primerjava posameznih ministrstev samo s številkami ni korektna, ker je treba upoštevati, da se med ministrstvi prenašajo sredstva zaradi organizacijskih sprememb. Tako je Ministrstvo za javno upravo v letošnjem letu prevzelo od Ministrstva za šolstvo Direktorat za informacijsko družbo, prav tako postopno prevzema v centralizirano upravljanje IT-sisteme v državni upravi. Temu ustrezno se po dogovorih spreminjajo oziroma preoblikujejo tudi odhodkovne strani posameznih proračunskih uporabnikov. Kar se tiče strukturnega primanjkljaja, naj še enkrat ponovim, da ocena, ki jo je predstavila Evropska komisija, izhaja samo iz že uveljavljenih ukrepov in izhaja iz izračuna proizvodne vrzeli, ki je za Slovenijo izrazito neugodna, zaradi tega so tovrstne primerjave tudi lahko problematične. Kar se tiče pokojnin. Ja, odhodki iz državnega proračuna v pokojninsko blagajno v delu, ki se nanaša na tisti izredni transfer, s katerim je treba pokrivati primanjkljaj pokojninske blagajne, se zmanjšuje. Zmanjšuje se zaradi ugodnejših trendov na trgu dela, torej zaradi rasti zaposlenosti, pa tudi zaradi poviševanja povprečne plače v Sloveniji; vendar to zniževanje odhodkov ne pomeni, da ne zagotavljamo pokojninski blagajni vseh sredstev, ki jih potrebuje za normalno izplačevanje pokojnin.

V zvezi z investicijami bi rada ponovno poudarila, da ne moremo let 2016, 2017 in 2018 primerjati z letoma 2014 in 2015, ko se je zaključevala stara finančna perspektiva. Naj še enkrat ponovim, kar sem poudarila že včeraj. V letu 2017 načrtujemo na domačih virih, se pravi financirano iz domačih prihodkov, za 128 milijonov več investicijskih izdatkov, tako odhodkov kot transferjev, kot je bilo realiziranih v letu 2014. In v letu 2018 še dodatnih 37 milijonov, kar pomeni skupaj 155 milijonov v letu 2018 več kot v letu 2014. Kar pa se tiče evropskih investicijskih odhodkov, pa moramo upoštevati spremembo strukture nove finančne perspektive v primerjavi s staro finančno perspektivo. V novi finančni perspektivi se več sredstev namenja za tako imenovane mehke investicije v znanost, raziskovanje, zaposlovanje, ljudi, usposobljenost zaposlenih za izvajanje njihovih nalog; in manj v investicije, kakršne so se izvajale v pretekli finančni perspektivi. Ne glede na to pa rastejo tudi planirane investicije iz evropskih sredstev v letu 2017 in tudi v letu 2018; seveda pa ne dosega vrednosti iz let 2014 in 2015, ki sta bili izjemni leti zaradi pretežnega črpanja stare finančne perspektive. Glede zamud pri črpanju nove finančne perspektive naj še enkrat ponovim, da

je bilo do zdaj že odobrenih projektov za 750 milijonov evrov, kar je približno četrtnina sredstev, ki jih imamo na razpolago. Od tega je bilo že za 500 milijonov evrov podpisanih pogodb. Res pa je, da se je izvedba teh projektov se začela in stroški, ki bi bili že lahko predloženi državnemu proračunu v poplačilo iz evropskih sredstev, še niso bili realizirani v večjem obsegu, zaenkrat v višini 70 milijonov. Do konca leta pričakujemo, da bi teh povračil lahko bilo za 140 milijonov. Vendar pa ta začetek in podpis pogodb v višini 500 milijonov evrov, v tem trenutku podpis pogodb v takem obsegu daje garancijo ali utemeljeno pričakovanje, da se bodo odhodki iz naslova črpanja evropskih sredstev pa tudi prihodki iz tega naslova v letu 2017 in tudi v letu 2018 okrepili ter realizirali v skladu z napovedmi, ki so vključene v predlog proračuna.

Naj se za konec še enkrat vrnem na plače v javnem sektorju. V državnem proračunu so vključene projekcije odhodkov za plače in druge stroške dela v tistem delu javnega sektorja, ki se plačuje preko državnega proračuna, to je približno slabih 60 % celotnega javnega sektorja. Odhodke smo načrtovali odgovorno ob pričakovanju, da se bomo s sindikati uspeli dogovoriti. Žal so se pogajanja zavlekla, ampak še vedno tečejo; in pričakujem, da se bodo tudi zaključila. Zaključijo se lahko prav zaradi ocene Evropske komisije, ki smo jo danes dobili, samo v okviru javnofinančnih možnosti, kot jih ponuja predlagani predlog proračuna. Govorim predvsem o letu 2017, nekoliko mešamo razpravo, ampak upam, da mi bo to dovoljeno. Pogajanja lahko zaključimo v okviru javnofinančnih možnosti, ki jih daje ta proračun. In zakon, ki je bil predložen, je bil pripravljen na enaki podlagi ob pričakovanju dogovora s sindikati. Ta dogovor je še vedno možen. Če pa ga ne bo, potem potrebujemo nadomestne ukrepe, ki jih lahko sprejme vlada zato, da bodo odhodki v zvezi z delom ostali na načrtovani ravni za državni proračun ter tudi za vse ostale blagajne. V vsakem primeru ocenjujem, da je proračun zastavljen realno v skladu z javnofinančnimi možnostmi; zavedam pa se odgovornosti vlade, če ne bo prišlo do dogovora s sindikati do konca letošnjega leta, da zagotovi ustrezne ukrepe za izvršitev proračuna v skladu z okvirji, ki jih boste, upam, danes tudi potrdili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za repliko.

Mislím, da me je ministrica napačno, zmotno razumela glede vprašanja, kakšni so kriteriji vlade pri določanju kandidatov za nadzorne svete. Vem, da obstajajo pogoji v zakonih, da se nekdo prijavi na razpis. Ampak mene ne zanimajo pogoji, ki so v zakonih o SDH in o DUTB; ampak na podlagi tega, ko dobi

prijave, na podlagi katerih kriterijev potem vlada izbere nadzornike SDH in neizvršene direktorje; izvršnih ne določa vlada, to verjetno veste, gospa ministrica. Ampak v okviru treh minut, zdaj pa res ne vemo, pri čemu smo. Vi pravite, na koncu ste rekli glede plač v javnem sektorju: pogajanja še obstajajo in jaz upam, da ravno zaradi Evropske komisije in poročila in tako naprej bodo plače v okviru proračuna in tako naprej. Citiram vas, »zaradi poročila Evropske komisije«. Na drugi strani pravite, da ima Evropska komisija lastno oceno BDP, da ne upošteva proizvodne vrzeli, da gre dejansko za razliko v strukturnem primanjkljaju in tako naprej; kar smo že obravnavali pri ministru Mramorju. Ampak še zdaj se niste tukaj uskladili. In zdaj me zanima, katere dokumente pa je Slovenija poslala in jih pošilja Evropski komisiji, da pripravijo takšno oceno. Ali si kar sami predstavniki Evropske komisije v Sloveniji iščejo dokumente tukaj?! Na podlagi katerih dokumentov, kakšni so bili razgovori, če so bili; in ali so bili razgovori kogarkoli s strani Ministrstva za finance, vlade ali drugih ministrstev glede dajanja tovrstnih ocen? Ker minister Mramor, vaš predhodnik, je že rekel, da glede strukturnega primanjkljaja in različnih metod ugotavlja, da je to že vse jasno.

In zdaj imamo dvojnost, vi ne priznate poročila Evropske komisije, kot razumem, zaradi teh dveh zadev; po drugi strani pa boste to uporabili pri pogajanjih s sindikati, češ, poglejte, Evropska komisija pravi, da tako in tako morate narediti. Zdaj pa ne vem več, kje smo in ali imate poročilo Evropske komisije za relevantno. Res je, spoštovana ministrica, res ste odgovarjali na to, da proračun ni v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu na odboru. Ampak že tam sem vas opozoril, da to ni izgovor, da vi rečete: »tudi Zakon o javnih financah in Zakon o fiskalnem pravilu ne onemogoča, da Državni zbor obravnava proračun«. Res je. Kateri zakon pa prepoveduje karkoli Državnemu zboru, da obravnava? Se opravičujem za nekaj sekund čez trajanje replike, ampak ta vaš izgovor, če ga toliko ponavljate, je pa že malo ciničen. Državni zbor je samostojen in suveren.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima mag. Alenka Bratušek.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ministrica, mene, ko sem govorila o pokojninah, očitno niste dobro razumeli. Jaz nisem nikoli rekla, da so se pokojnine znižale; je pa dejstvo, da država, da državni proračun, da vlada Mira Cerarja za pokojnine zagotavlja 300 milijonov evrov manj; in da zato lahko zniža primanjkljaj. In to ste mi potrdila. Razumela sem, da je to bil odgovor poslankama iz Stranke modernega centra, ki sta včeraj trdili obratno, da vlada Mira Cerarja za pokojnine da več. To seveda ne drži. V proračunu je za pokojnine 300 milijonov evrov

manj in zato ste zelo preprosto za ta znesek znižali proračunski primanjkljaj.

Zdravstvo. Če sem prav razumela, ministrica, naj bi se v zdravstvu zagotavljala večja kvaliteta storitev. 30 % so daljše čakalne vrste, mi pa govorimo o višji kvaliteti zdravstvenih storitev. Pa komu v posmeh?! Res komu v posmeh?! Če sem prav razumela, če sem narobe razumela, se opravičujem, ampak skušam pazljivo poslušati. Zdaj pa še kar se tiče mnenja Evropske komisije. Mogoče bi bilo pa prav, da na tej točki prekinemo sejo pa počakamo mnenje Evropske komisije, velikokrat je zelo pomembno mnenje Evropske komisije, to nam poslanci koalicije povejo. Danes, ko je neugodno za vlado in koalicijo, je pa nek brezvredni papir. Lahko boste našli argumente, se zavedam, ampak vi vsi skupaj se zavedajte, da nas bonitetne hiše, tisti, ki vam bodo posojali denar, ne bodo ocenjevali na podlagi mnenja vlade Mira Cerarja, ampak na podlagi mednarodnih dokumentov. In mnenje Evropske komisije je eno od teh. Sedaj reči, da se pač razhajamo in kaj naj zdaj ... In mimogrede, ne razhajate se samo za pol odstotka primanjkljaja. Med vašim in njihovim strukturnim primanjkljajem je 1,5 % razlike; 500 milijonov evrov je to. In zato vam skušamo dopovedati, da je dokument, o katerem danes govorite, brez vrednosti. Saj ga boste sprejeli, saj ni problem, ga boste sprejeli, pa ga boste januarja prvič popravljali, potem junija drugič popravljali, ali pa boste februarja preprosto nehali izvrševati proračun, kot ste ga letos avgusta. Saj so poti, saj se strinjam, samo je to daleč od dobrih, novih političnih praks, ki ste jih obljubljali ljudem. To je pa dejstvo.

Predsednik, mogoče še vprašanje ministrici, če lahko, kdaj bo to mnenje Evropske komisije na voljo. In res razmislek, ker že nimamo mnenja fiskalnega sveta, bomo imeli vsaj mnenje Evropske komisije; pa se takrat naprej pogovarjamo o tem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Repliko imam v tem kontekstu, ker ministrica ni dala odgovorov. Jaz bom še enkrat ponovil in mislim, da sedaj res obstajajo več kot tehtni razlogi, da to sejo v tem trenutku prekinemo. Izjava ministra Koprivnikarja, na katero sem opozoril že v petek na odboru: Vlada bo poslankam in poslancem pri sprejemanju proračuna dala dodatna pojasnila, kako načrtujete stabilnost proračuna. Niste niti z eno besedo povedali. Vi ste rekli, da ukrepov danes ne morete povedati. Ukrepe povejte. Sedaj je dejstvo, zakon je neprimeren za nadaljnjo obravnavo in vi ste večna optimistka, spoštovana ministrica. Optimizem pa ni dovolj. Spoštovana ministrica, se opravičujem izrazu,

ampak vi živite v nekem svojem svetu. Ne morete vi reči, da ste načrtovali prihodke in odhodke tega proračuna odgovorno. Na drugi strani pa zavestno veste, da se niste dogovorili z eno izmed glavnih postavk oziroma glavno postavko odhodka proračuna, s sindikati glede plač. In vi pred petimi minutami rečete, da ste odhodke načrtovali odgovorno. Kako načrtujete odhodke odgovorno, če niste zadeve uskladili oziroma se niste izpogajali? Da se niste izpogajali, je pa vaša odgovornost, odgovornost vlade in odgovornost te koalicije – Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa. Minister Koprivnikar, podpredsednik Vlade, je rekel, da boste predstavili poslankam in poslancem ukrepe za stabilnost tega proračuna. Poglejte, šest ur imamo. Vlada ima še 35 minut. Povejte, kateri ukrepi bodo sedaj sledili. Ne, ste ponovno rekli, ne bom se opredeljevala do ukrepov. In vi ste že v petek bili večna optimistka na Odboru za finance in monetarno politiko – saj se bomo dogovorili do torka. Niste se. Sedaj ste pa ponovno rekli – sem optimistka, se bomo dogovorili. Kaj se boste dogovorili? Povejte, kaj se boste dogovorili? In kje je plan A, plan B, plan C? Ali boste potem predlagali interventni zakon ali ne boste? Ali boste šli v linearno zmanjševanje plač ali kaj drugega? Ali boste dvignili davek na dodano vrednost? Manevrov je ogromno, da to vrzel, ki obstaja zaradi nedogovora s sindikati, zapolnite. Povejte, ali bomo šli državljanke in državljani Republike Slovenije s 1. 1. 2017 – zaradi nesposobnosti te vlade dogovora s sindikati – v povečanje davkov ali bomo šli v znižanje plač? Samo dve možnosti imate. Povejte, katere davke boste povečali in katere plače boste za koliko znižali ter ali boste znižali tudi pokojnine?! Povejte, pričakujemo odgovor ali pa prekinemo to sejo. Kajti zavesten dogovor je, da boste predstavili ukrepe za stabilnost tega proračuna. Vi ste pa sami na odboru rekli, da je ta nevzdržen v primeru, da ne bo prišlo do dogovora. In do dogovora ni prišlo, zakon je umaknjen. Ni proračuna, ni vlade. Prepričan sem, da ta dokument, ki ga imamo danes na mizi, je labodji spev vlade Mira Cerarja in koalicije – Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa. Labodji spev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja za razpravo. Prosim, da se prijavite.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovana ministrica, vsi ostali, lep pozdrav!

Bom najprej začel z govorom ministrice. Zaključila je s tem, da je proračun zastavljen realno. Pa imamo včerajšnji dogodek. Niste se uskladili in včeraj smo cel dan poslušali, že naši amandmaji niso realni, čeprav so

usklajeni. Kolikor nekje vzameš, toliko nekam daš. Ta zakon pa ni usklajen. Ampak ministrica reče, da je proračun zastavljen realno. In potem na vprašanje, kakšna je današnja odločitev s strani Evropske komisije, reče – Evropa nas ne razume, mi se trudimo, ampak oni niso upoštevali pravih podatkov in tako naprej, bla bla bla. Na koncu bi bilo rečeno, ta grda Evropa nas ne razume in ne ve, kaj mi počnemo v dobri veri, da se naši ukrepi, za katere nimamo pojma, kakšni bodo, uredijo. Glede fiskalnega sveta je ministrica rekla, da obžaluje in si prizadeva. Več kot dve leti že poslušamo predsednika Vlade in večino ministrov. Ko se kaj slabega naredi, oni obžalujejo in si prizadevajo. Le v besedah, v dejanjih pa popolna nula; da ne govorim o tistih negativnih ukrepih, ki jih prinašata oziroma ste jih prinašali pred poslanci Državnega zbora. In še enkrat, sedaj se je ministrica spet odločila, da sta SDH in slaba banka grdi rački ter da vlada nima nič. Ko pa kaj potrebujete, pa se sklicujete na ti dve isti instituciji. Skratka, kakor vam pač paše. In potem reče ministrica, da ne moremo primerjati. Vi nič ne morete primerjati; ko vam pa paše, pa mečete vse v en koš – jabolka, hruške, levo, desno, karkoli. Ampak če vas pa mi kaj konkretnega vprašamo, je pa odgovor, da ne moremo primerjati. In potem ministrica za finance, ne nek politični oziroma fiskalni analitik, reče – mi pričakujemo. Povejte konkretno, kakšne ukrepe; ne kaj vi pričakujete. In to reče ministrica za finance, to je blef, to je fikcija, kaj pričakujemo. Jaz pričakujem, da bodo imeli naslednje leto vsi penzionisti vsaj tisoč evrov plače, vsi v javnem sektorju 2 tisoč evrov plače, vsi v gospodarstvu 3 tisoč evrov. Ampak to je blef, to je fikcija. Ampak tukaj imamo besede ministrice za finance, ki pravi, kako pričakujemo in upamo, da se bodo prihodki okrepili. Fino, čestitamo, spoštovana ministrica, ampak vi ste ministrica za finance, ne pa finančna svetovalka predsedniku Vlade ali pa tej vladi. Ministrica za finance, namesto konkretnih odgovorov so njeni odgovori – upamo in pričakujemo. V pravljičah ni toliko pravljic, kot jih vi danes tukaj posredujete nam s tisto mislijo – naj lapajo ti poslanci opozicije, mi bomo svoje sprejeli. In kljub temu da boste sprejeli prvi proračun, ki bo neusklajen na prihodkovni/odhodkovni strani, da bo neusklajen skoraj z vsemi socialnimi partnerji, da ne boste sprejeli niti enega amandmaja opozicije, vi govorite, citiram, »proračun je zastavljen realno«. Fikcija, spoštovani.

Pa bom začel s tistim, kar sem si prej malo pripravil. Dejstvo je, da se med tem, ko mi govorimo o proračunu, predsednik Vlade že vrača v svoje predavateljske vode. Zjutraj je bil na pravni fakulteti, sedaj predava mladim, kako so danes mladi prioriteta; ker včeraj je bilo nekaj drugega prioriteta, popoldne bo verjetno na kakšnem UKC, spet zdravstvo prioriteta, zvečer pa bo verjetno kaj drugega prioriteta. Vmes pa še napiše na Twitter: Vlada izboljšuje poslovno okolje. S čim? Z davčnimi blagajnami, z višjimi davki, z več birokracije? Poslovno okolje je tako,

da mladi bežijo ne glede na visoko ali nižjo izobrazbo v tujino. Vlada izboljšuje poslovno okolje, je napisal predsednik Vlade. Namesto da bi tu sedel in odgovarjal na vprašanja, se gre piar in se počasi vrača v svoje predavateljske vode; ampak on z lahkoto zapiše piarovski blef – Vlada izboljšuje poslovno okolje. In če bi ga vprašali, kako izboljšuje, bi bilo pa spet jamranje v smislu – ne moremo primerjati, upamo, pričakujemo. Malo si vsaj preberite koalicijsko pogodbo, kaj vse ste obljubljali. In vi izboljšujete poslovno okolje, v isti fazi pa imate fronte odprte vsepovsod. Iz Ekonomsko-socialnega sveta so izstopili obrtniki, gospodarstveniki. Javni sektor, ki vas je, predvsem največjo vladajočo stranko, pomagal izvoliti, vam je včeraj izstavil račun za to zmagajo; pa ga ne znate izpolniti, tudi tu vam matematika pade. Ampak še vedno »pričakujemo in upamo«. Skratka, z vsako minuto je manj zdrave atmosfere v Državnem zboru, očitno se pa nekateri hodijo drugam polniti s to zdravo atmosfero. Že včeraj sem rekel, da je katastrofa, da sploh govorimo o rebalansu proračuna za leto 2017, in še večja fikcija in blef je proračun za leto 2018. Zakaj? Bom še enkrat ponovil dve ključni dejstvi, na podlagi katerih mislim, da sploh ne bi smeli razpravljati o tem proračunu; poleg tistega, kar se je včeraj zgodilo na Odboru za notranje zadeve. Prvo je Računsko sodišče. Računsko sodišče je prvič v zgodovini Republike Slovenije reklo, da imamo tako neurejene državne finance, da niti mnenja ne morejo dati. Si predstavljate debato o družinskem proračunu moža, žene in otrok, ko otroci sanjajo o novih igricah, o izletih, o tem, kaj vse bodo imeli, žena ima spet svoje sanje, mož ima svoje sanje; ampak nimajo niti pojma, niti sanja se jim ne, koliko ima žena prihodkov, koliko ima mož prihodkov in kakšni naj bi bili vsaj eventualni odhodki. Takšno zmedo ste pustili v letu 2015. In jaz samo upam, da bo enkrat danes izrečeno, da je pa vlada Janeza Janše iz preteklosti kriva, da imate vi popolno zmedo v letu 2015; takšno zmedo, da Računsko sodišče ne more narediti ničesar. In drugi efekt, v Ustavi imamo fiskalno pravilo, imamo izvedbeni akt. Če vtipkate v Zakon o fiskalnem pravilu besedico »fiskalno«, najde 63 rezultatov, kaj vse naj se uredi, pri vsakem členu. Pustimo to, sestava fiskalnega sveta. »Fiskalni svet ocene iz prejšnjega odstavka pripravi in posreduje Vladi ter Državnemu zboru – po predložitvi predloga državnega proračuna.« Kje je to? Ni ocene, ker niste sposobni ustanoviti fiskalnega sveta. In vi vehementno danes govorite, da je proračun za leto 2018 zastavljen realno. Računsko sodišče nima pojma, kaj je sploh v proračunu za leto 2015, fiskalnega sveta in njegovih dokumentov nimamo. In tretja fikcija, česar je mene najbolj strah, za leto 2018 sta dva momenta. De facto bodo leta 2018 lokalne volitve, de facto. Zdaj na srečo največja koalicijska stranka nima nobenega župana, da bi njihovi apetiti enormno narasli v volilnem letu; bodo pa verjetno tu pa

tam kakšni njihovi svetniki predlagali stadione, kulturne dvorane in ne vem kakšne investicije, bodo trkali na vrata lastnih ministrov – minister, lepo te prosim, imeli bomo kandidata za župana, daj, ne moremo priti s prazno denarnico in ljudem obljubljeni blefe, ki se jih gremo že dve oziroma tri leta. Nekaj bodo morali obljubiti in se sklicevati na ministra, ki pa jim je nekaj obljubil, kako bo po letu 2018 minister nekaj dal; ampak teh ministrov po letu 2018 ne bo nikjer več. Sem prepričan za 80 % teh ministrov, pa ni osebna žalitev, ampak takšno bo politično dejstvo.

In imeli bomo, vsaj po vašem prepričanju, državnozbornske volitve. Samo pogledajte sami sebe, poslanci koalicije, ko pridejo ministri v Državni zbor kot jata ptic – minister, lepo te prosim, minister, lepo te prosim. In to bo v letu 2018 eskaliralo, ko boste imeli ogromno želja. Ampak ministri ne vedo, kaj bi vam obljubili, vi boste nekaj drugega obljubili, ampak ob vsem tem še vedno trdite, da je proračun zastavljen realno. Ob tem pa še enkrat naštejemo poražence, kot sem jih naštel včeraj, v letu 2017 in še bolj v letu 2018, torej v volilnem letu, bodo očitno te vaše apetite plačali obrt in gospodarstvo. Ker očitno je fama te koalicije, da bo denar za upokojece rastlel na nekem čudežnem drevesu, da bo denar za javni sektor in brezposelne prav tako rastlel na nekem čudežnem drevesu, obrtniki in gospodarstveniki pa se držijo za glavo in samo upajo, da ne boste sprejeli kakšne neumnosti, kot so višji davki na področju gospodarstva, splošni višji davki ali pa višje kazni in globe. Pa pustimo ob strani tisto mantro, da se očitno ne poslušamo in ne razumemo v tem državnem zboru, medtem ko eni govorimo, da bo manj davčnih zavezancev v Sloveniji, ker bodo v Avstriji, Nemčiji, Avstraliji, kjerkoli želite, manj bo teh prihodkov, ki so realni v državnem proračunu, manj boste imeli za deliti predvolilnih bombončkov. Že včeraj je Umar rekel, da so ključen problem naložbe in investicije. In če pogledamo, v letu 2018 se ponavlja podobna zgodba kot v letu 2017. Jaz sem prepričan, da s 1. 1. 2018 ali pa čez leto ali malo manj, ko boste sprejemali verjetno tretji, četrti rebalans proračuna za leto 2018, ne bomo dejansko – pustimo ob strani analize, ki jih delajo strokovnjaki za to, da upravičijo svoje službe – nič bližje tretji razvojni osi, ne bomo nič bližje drugemu tiru. Tu pa tam bo padla iz kakšne svetovalne družbe kakšna analiza, kaj vse je treba še preštudirati, da naj bi se zadeve vsaj poplačale tistim, ki so za to, da v tej vladi oziroma njihovih službah razmišljajo. Na drugi strani pa je, še enkrat ponavljam, največja investicija v tem trenutku v Sloveniji dokončanje izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi. Za hidroelektrarno Mokrice, ki bi morala biti zgrajena do konca leta 2017, nimate pojma in niti evra, kar je najbolj žalostno, za to hidroelektrarno. Niti evra. In tukaj poslušamo odgovore ministrice za okolje, da ni okoljevarstvenega soglasja, kar de facto pomeni, da ministrica, ki je odgovorna za ta

projekt, nagaja Posavju in se sklicuje, da ni okoljevarstvenega soglasja, za katerega je sama odgovorna, samo zaradi tega, da ne bo treba v državnem proračunu zagotoviti finančnih sredstev, ki jih je vlada zavezala s sklepom. Sama ministrica je rekla, da imamo še neizvršljiv sklep; ko pa sem jo vprašal, kdaj bo ta sklep realiziran, pa je bil molk organa na drugi strani. Skratka, to je ta vaša investicija, piar, investicija na papirju; ko pa so projekti, kjer se čaka lopata, pa jih bremzate, to je vaša investicija. In zakaj mislim, da se ne bo nič zgodilo na tej strani investicij naložb? Zato, kot rečeno, ker bodo jutri verjetno neke nove prioritete v tej vladi. Ko je neka izredna zadeva v Sloveniji – nova prioriteta in nov piarovski dan predsednika Vlade. Mene je strah, da bo po tem mojem izvajanju že nova prioriteta predsednika Vlade, prej so bili mladi, potem bo nekdo drug.

Nekaj stvari še glede nekaterih zadev, ki sem si jih bolj podrobno pogledal, eno je glede zdravstva. Mene je sploh strah govoriti o zdravstvu, ker mi imunski sistem pada, ko poslušam oziroma ko berem finance in proračun za leto 2018. Druga stvar je kmetijstvo, kjer napovedani ukrepi ne bodo nič dopolnili proračun na tem področju, bodo pa zadali hude udarce slovenskemu kmetijstvu, ker se bo samo nadaljevala ta politika, ki jo podpredsednik Vlade in minister za kmetijstvo že izvaja. Davčne blagajne, visoke kazni, birokracija in nacionalizacija. V vseh zakonih, ki smo jih sprejeli s kmetijskega področja, je bil korak več k nacionalizaciji. Zakon o podjetju Slovenski državni gozdovi, strankarska firma Socialnih demokratov. Sklad kmetijskih zemljišč, nacionalizacija. Zakon o gozdovih, nacionalizacija. Tu grem naprej, kar sem že prej malo začel, prodaja državnega premoženja. Tudi tukaj gresta v isti smeri. Namesto razprodaje oziroma odprodaje, torej da napolnite državni proračun, izkazi iz osnutka proračuna kažejo, da greste na nacionalizacijo, kajti država naj bi zagotovila 200 ali 300 milijonov za dokapitalizacijo, ampak niti ne vemo, katerih podjetij. Kaj se bo dogajalo z NLB, s Telekomom, s kakšno zavarovalnico, nič ne vemo. Vlada bo verjetno govorila o tem, kako skuša prodati; ampak imamo te grde tujce, ki vse slabo naredijo s slovenskim premoženjem, seveda v besedah predstavnikov Vlade, v predlogu proračuna pa imamo 200 milijonov za dodatno nacionalizacijo te državne ne srebrnine, ampak rjaste pločevine. In glede na včerajšnjo razpravo na Odboru za notranje zadeve me zanima, spoštovana ministrica za finance, ni je tukaj, če od današnjega dne v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagamo zakone, ki, prvič, nimajo točno urejenih finančnih razmerij ali pa rečemo, da na konto državnega proračuna damo določenim sferam, kjer smo odločali za vložitev zakona, 1 milijon, 5 milijonov, 10 milijonov, boste imeli pogum reči, da ta zakon ni usklajen z državnim proračunom. Ker sami imate največjo luknjo v državnem proračunu in

ne samo zaradi včerajšnjega dogajanja, ko vam po vaših podatkih fali 23 milijonov, pa še jaz trdim, da je to malo na približno, na oko milijonček gor, milijonček dol. Kajti težko bi dejansko vedeli, kakšno je stanje v državnem proračunu, še enkrat ponavljam, če Računsko sodišče, ki želi pregledati ta proračun, ne ve, kakšno zmedo imate. Ampak danes se je očitno koalicija odločila, da bo verjetno govoril eden predstavnik SD, eden Desusa, morda dva iz SMC, ponovili nekaj floskul v tem smislu, da vlada izboljšuje poslovno okolje in mi upamo, mi pričakujemo, mi smo vrhunski, mi smo na na na; vsi ostali so pa grdi in vi nas ne razumete in vi ne smete nič predlagati in v tem smislu. In boste, pa ne od kar sem jaz v parlamentu, ampak od leta 1991 najbolj povozili ne samo opozicije, za to vam itak dol visi, to smo vedeli že prvi dan po volitvah, ampak boste povozili vse tako imenovane socialne partnerje, čisto vse.

Za zaključek. Spoštovani, preden boste odločali o današnjem proračunu, si preberite, kaj ste zapisali kot floskule v vašo koalicijsko pogodbo. S sprejetjem tega proračuna smo, prvič, korak bližje predčasnim volitvam, kar je sicer bolj vaš problem kot pa naš; drugič, pokopali boste dogovarjanje z vsemi, ki naj bi bili kot interesna združenja, tisti, s katerimi se mora vlada pogovarjati. In tretjič, koalicijsko pogodbo vrzite v peč, kajti koalicijska pogodba je le še eden blef, napisan na papirju. Zaključil bom z nogometnim žargonom. Dejstvo je, da se izpolnjujejo besede nekega športnega komentatorja, ki je ob porazu rekel: Saj ne morejo zmagati, ker ni znanja in ni tehnike. Očitno zaradi tega, ker imate vsak dan druge prioritete, ne veste, kaj bi še; manj pa veste, kako in s kakšnimi finančnimi učinki boste to, čemur se reče skrpucalo iz proračuna za leto 2018, tudi dejansko naredili. Medtem pa bomo šli še nižje po tej lestvici, kamor smo danes padli, ko smo na zadnjem mestu skupaj z Italijo in Ciprom, ko smo dobili ne rdeč karton, ampak verjetno še kakšnega modrega s strani Evropske komisije, ki pa niti še pol stvari ne ve, kaj in kako se dogaja v državnem proračunu. Ampak spoštovani, vam srečno! Državljankam in državljanom pa rečem: Nesrečno vlado ste si izvolili. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Marijan Pojbič.
Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Mislím, da je uvodoma prav, da povem, da tako, kot je luknjasta koalicija, in tako, kot je luknjasta Vlada Republike Slovenije v tem mandatu, tako je luknjast tudi državni proračun za 2017 in 2018. Bilo bi prav, da si vsak doma v spalnici na listek, kot sem ga sedaj povedal, ta stavek napiše, tisti, ki ste v koaliciji, pa ga prilepi nad posteljo. In ko se bo zjutraj zbudil, bo to

pogledal in začel razmišljati. Mislím, da je prišel trenutek, ko je v tem državnem zboru prav, da ljudje, ki sedijo tukaj notri, tudi razmišljajo in delajo v interesu svojega naroda. Ta vlada, ta koalicija ne samo da ni sposobna, očitno niti ne želi, ker ji je prioriteta vse drugo, samo ne to, kar je treba zagotoviti slovenskemu ljudstvu in narodu. Ta vlada in ta koalicija imata v tem trenutku v ospredju pomagati tistim, ki so kriminalci, ki imajo tudi kriminalno preteklost, in držati štango. Samo spomnil bi vas rad na mafijško združbo v bankah, ki je ustvarila v tej družbi tako in tako finančno luknjo; da ne govorimo potem še o drugih zadevah, da ne govorimo o tistih, ki kradejo na kubike v zdravstvenem sistemu. Če ste včeraj ali predvčerajšnjem poslušali gospoda Kuštrina, ko je povedal, koliko stane ena zadeva in potem koliko je provizija. In če se ta koalicija in ta vlada sploh na te zadeve ne odzove, in kot jaz spremljam to zadevo v tem političnem slovenskem prostoru, je temu točno tako. Zaradi tega pravim, da sta ta koalicija in ta vlada resnično tisto, kar si slovenski narod ne bi smel privoščiti. Velikansko škodo ste naredili v teh dveh letih in pol, resnično velikansko škodo. Škoda, ki je nepopravljiva. Ne vem, koliko generacij bo potrebno, da bo pozdravilo to, kar se je do tega trenutka zgodilo v teh dveh letih in pol.

Spoštovani, naj se vrnem na proračun 2018. Danes sem si sprintal s Siol.net, sredi, 16. 11. 2016, piše: Slovenija bo iz Bruslja prejela zaušnico. Slovenski osnutek proračuna za prihodnji dve leti, ki ga je pripravila vlada Mira Cerarja, ni v skladu z evropskimi proračunskimi pravili, bodo danes sporočili iz Bruslja. Tako napoveduje spletna stran, ki sem jo že prej omenil, politiko Evropske unije. In na drugi strani, Slovenija je že marca med najslabšimi. Komisija bo pri ocenjevanju proračunov članice predvidoma tudi letos razvrstila v tri skupine: skladne z evropskimi pravili, pretežno skladne s pravili in tiste s tveganji neskladnosti s pravili. V prejšnjem ocenjevalnem ciklu je bila Slovenija marca nepričakovano iz srednje skupine uvrščena v skupno držav, ker obstaja tveganje neskladnosti z evropskimi pravili. Spoštovani kolegice in kolegi, če je kdo v koaliciji to prebral, kar sem jaz zdaj, bi moral v tem trenutku predlagati, da se seja tega zbora prekine. To so alarmantni podatki. In če to za vas niso alarmantni podatki, potem se jaz sprašujem, ali živimo v vzporednem svetu. Si znate razložiti, kaj je tukaj zapisano, si znate razložiti?! In če si znate, pričakujem najkasneje v naslednje pol ure, da boste predlagali prekinitev te seje. In naprej ugotovili razloge za takšno stanje, pripravili rešitve za takšno stanje in šele potem nadaljevali to razpravo v Državnem zboru. To bi bilo normalno za vsak normalni parlament, za vsako normalno poslansko skupino; ampak očitno je v našem parlamentu vse mogoče, predvsem zato, ker v njem sedijo tisti, ki so prišli v ta parlament brez vsakršnega programa, ki v

resnici ne vedo, absolutno ne vedo, kako je treba streči in kako je treba vladati, da bi bilo ljudstvo zadovoljno. In očitno je tudi proračun 2017 in 2018 dokaz tega, da delate kampanjsko, da nimate nobenih jasnih ciljev, vaša koalicijska pogodba so napisane fraze. In mislim, da od te koalicijske pogodbe praktično ni bilo uresničenih več kot 10 ali 15 %, smo v drugi polovici ali pa v drugi tretjini vašega mandata in stanje je takšno, kakršno je. In tudi proračun je takšen, kakršen je.

Po moji osebni oceni je proračun absolutno neuskkljen. Absolutno neuskkljen in to je dejstvo. Nimamo mnenja fiskalnega sveta, včeraj je bil umaknjen zakon o sistemu plač v javnem sektorju; sploh ne vemo, kaj se bo zgodilo kot posledica, ko govorimo o stavki zdravnikov. In na koncu se nam lahko zgodi, da bo zazevala luknja v proračunu, ki bo nekaj sto milijonov. Kako si predstavljate v takšnem stanju potem nadaljevati vaše delo kot vlada in koalicija, kako? Že sedaj potrebujemo skoraj 3 % pozitivnega bruto družbenega proizvoda, da pokrivamo samo obresti za to, kar smo dolžni. In kje je razvojno naravnan proračun potem? Niti toliko nimamo gospodarske rasti, da bi lahko obresti pokrivali. Na podlagi česa lahko potem vlagamo v razvoj in v tisto, kar je ključno in potrebno? Mi brez razvoja, brez vlaganja v gospodarstvo nimamo nobene možnosti, nobene možnosti, vsi veste, od tam prihaja denar v proračun. In v teh dveh proračunih nimam občutka, da bi bila razvojno naravnana in nista razvojno naravnana. Ne gredo prioritete v pravo smer. Nimate pravih prioritet, še vedno delate po istem principu, kot so delale vse levičarske vlade v samostojni Republiki Sloveniji, in to je, da se bistveno več porabi kot pridelava. In tisti, ki pridelajo, tisti, ki delajo in ustvarjajo, jih je treba tolči po hrbtu in jim nalagati nove in nove obveznosti in tako dalje.

In da se ne pogovarjamo o brezposelnosti. Če ne bi toliko ljudi delalo v tujini, veste, kakšna bi bila brezposelnost danes tukaj? 130, 140 tisoč. In potem zavajamo ljudi, slovenskega človeka, tiste ljudi, ki se iz meseca v mesec z veliko težavo prebijajo in z veliko težavo preživijo. Včeraj zvečer sem bil na obisku pri gospe, ki ima 288 evrov pokojnine; in včeraj je bil 14. ali 15. v mesecu, nima niti centa več. Rekla je, gospod Marijan Pojbič, jaz ne vem, kaj naj naredim. In jaz imam toliko sočustvovanja do ljudi, da sem ji pač pomagal, ampak to ni rešitev, to ni dolgoročna sistemska rešitev. Revščina in vse tisto, čemur se vse skozi izogibamo in govorimo, da se revščina zmanjšuje in tako naprej; ker ne gremo med ljudi, ker mislimo, da je Slovenija Ljubljana, in ker si predstavljamo, da celotna Slovenija živi na istem nivoju, kot živi Ljubljana. Lepo vas prosim. Tudi kolegi iz Štajerske, iz Maribora, vas je cel kup poslank in poslancev. Ali samo jaz hodim od ljudi do ljudi?! Kako je to mogoče? In kako je mogoče, da potem pridete s takim proračunom in ne upoštevate v tem proračunu prioritete, ki so

ključne zato, da bi Slovenci kolikor toliko normalno lahko živeli; vsi, ne samo posamezniki in ozka skupina. In privilegiranci kot mali bogovi. In določeni ljudje v javnem in državnem sektorju kot veliki bogovi. Jaz nikoli nisem trdil, da ga ne potrebujemo, javni in državni sektor, nikoli; ampak ne na takšen način, ne tako glomaznega, ne tako neučinkovitega. Veliko ljudi, tudi na upravnih enotah, poznam osebo, ki sem jo tukaj posebej pohvalil pred letom ali dvema v Državnem zboru, ki je odlično opravila svoje delo. Ampak kakšno veliko število je pa takih, ki se skrivajo za temi pridnimi ljudmi. In ta vlada do tega trenutka in ta koalicija do tega trenutka na tem področju ni naredila nič, čisto nulo. Pa ne samo to, še povečuje odhodke za te strukture ljudi iz državnega proračuna; v dani situaciji, ko gospodarska rast ne zadošča niti za plačevanje obresti dolga, ki so ga naredile v glavnem levičarske vlade v naši družbi.

Da ne govorim o podhranjenosti Slovenske vojske, govorim o podsistemih, da ne govorim o podhranjenosti zdravstvenega sistema, ki je še kako pomemben za vsakega posameznika v slovenski družbi, vsakega človeka v slovenski družbi. In to so prioritete, to bi morale biti prioritete te vlade. In kaj je bilo do tega trenutka v dveh in pol letih vladanja te koalicije in te vlade narejeno na tem področju? Kaj? Praktično skoraj nič. Iz teh dveh proračunov so neke malenkosti, ampak od tega ni možno reševati čakalnih vrst in tako dalje, da ne govorim o velikanskem problemu v naši družbi. Ni možno reševati tistih, ki jih je daleč največ, ki imajo 200, 300, 400, 500 evrov pokojnine. In ne more reševati in ne rešuje tistih, ki so dolgotrajno na zavodu za zaposlovanje, na tak način, kot jaz pričakujem, da bi bilo potrebno. Ogromno denarja gre v socialni podsistem. Gre; ampak problematično je, kako je ta denar porabljen, kako funkcionirajo centri za socialno delo, koliko zlorab se dogaja. Vsak dan znova in znova gledamo, pridejo na površje nove in nove svinjarije, ki so na kubik svinjarije. To pa samo zato, ker določena stranka lahko obvladuje celotni podsistem. In tokrat so tukaj prav Socialni demokrati tisti, ki so najbolj odgovorni za to, kar se dogaja v podsistemu, ko govorimo o socialni. Zadnjič sem prebral en podatek, v enem od centrov za socialno delo je od 130 zaposlenih 123 članov Socialnih demokratov. Pa če to niso alarmantni podatki, potem pa naj me vzame vrag. Ali se vam to zdi normalno, tisti, ki sedite na strani vlade, in tisti, ki sedite v koalicijskih strankah, ter člani Desusa, ki ste v tej vladi, ki imate neko pravico udariti po mizi. Pa nič. Nič se ne zgodi samo zaradi tega, da obdržite položaje, da imate polne denarnice, da mandat lepo mine, da teče čim dlje. To je vaša zgodba in vse ostalo, kar je pa ključno, je drugorazredno vprašanje. In drugorazredno vprašanje so tisti, ki ne morejo živeti, tisti, ki so na robu preživetja, kot sem rekel, večina v tej skupini je tudi upokojeincev. Kaj mislite, kaj mi govorijo upokojeinci in kaj so mi povedali včeraj, ko sem bil zvečer pri eni

gospe, o kateri sem prej govoril, kaj mi je rekla. To boste slišali, ampak ne danes; ko bo za to prava priložnost, vam bom povedal, ker bo napisala in podpisala določen dokument. In prav je, da se enkrat v tem državnem zboru soočimo z realnostjo, resnico in da začnemo enkrat pravično razmišljati.

Nobeni strukturi, ki je pokradla to državo, uničila to državo, se do tega trenutka ni zgodilo nič, nula. Nula. Sedaj se tam nekaj pogovarjajo, neke majhne preiskave, ko gredo za Romano Pajenk in Probranko. Kje je Ljubljanska banka, kje je Abanka, kje je Factor banka? Kje so te ne lumparije, to niso lumparije, to so škandalozni mafijski posegi v samem jedru funkcioniranja naše države in naše državnosti, ker spodkopavajo temelje te državnosti, te države, ker kradejo denar, ki ga ubogi narod tukaj pridelava, pa ga selijo okrog po celem svetu. In potem s tistim denarjem preko kvaziskladov nazaj kupujejo slovenska podjetja; pa vsi veste, da je to res, pa nič od nič. V Slovenski demokratični stranki na to opozarjamo, vse skozi vas poskušamo spomniti, da se zavedate, kaj je vaša primarna naloga v tej družbi, ker ste vlada in koalicija; pa nič. Vse stoji, vse se zamegli, vsi ti veliki lopovi lahko ne vem kaj vse naredijo, ve se točno, koliko denarja so posamezniki pokradli; imate vsak dan na Facebooku ali če pogledate na socialnih omrežjih, cele ekipe posameznikov s slikami ter napisanimi imeni in priimki; pa se nič ne zgodi. Vse se vrže – ne vem, v katerem segmentu – v predale. Ali je tožilstvo ali je to policija, ne vem, nekje se te stvari ustavijo. Tisti, ki ima škarje in platno v rokah. Kdo pa je to? To je vlada in koalicija. In ni šanse, da bi mene kot poslanca, Marijana Pojbiča, ki je štiri mandate v tem parlamentu, prepričali, da nimate možnosti, da nimate vzvodov. Vseskozi poslušam, tole moramo narediti zaradi tega, ker je zakon tak. Tega ne moremo narediti zaradi tega, ker je zakon tak. Ampak ta koalicija ima dvotretjinsko večino, lahko spremeni vsak zakon v tem trenutku, v štiriindvajsetih urah. Imamo pet ali deset zakonov, ki jih je treba sprejeti, če gre za to, da te lumpe, to mafijo, ki je pokradla državne finance, pripeljemo do sodnika in potem v zapor ter jim vzamemo vse premoženje, ki so ga pokradli. To bi bila prava pot.

Predlagam vam, draga koalicija in vlada, ne ukvarjajte se s podrobnostmi. S tem, o čemer jaz sedajle govorim, se ukvarjajte, pa bomo imeli tri, štiri, pet milijard takoj v proračunu. Takoj, v tem trenutku. In bomo lahko delili marsikomu, tistim, ki si ta denar zaslužijo, so za njega krvavo delali ali pa so delali 40 let ali ne vem koliko časa ter so danes v pokoju. So si ga zaslužili in ga ne dobijo. Naredimo to, da vidimo, koliko vas je. V Slovenski demokratični stranki ne bo nobenega problema. Mi, če bo treba, bomo 24 ali pa 48 ur sedeli v parlamentu, od jutra do večera, pa boste videli, če bo kdo od naših poslancev takrat manjkal. Nikoli, vam garantiram nihče. Prinesite ustrezne dokumente, jih

sprejmemo in bomo rešili ta problem, nihče ne bo mogel več ugovarjati, ne banka z neko bančno tajnostjo, drugi s drugo tajnostjo, tretji s tisto, potem nam skriva določene dokumente celo policija. Pa v kakšni državi mi živimo, lepo vas prosim. Saj to je neverjetno. Evropska unija pravi, da je treba v Sloveniji speljati lustracijo. Ja, berite malo, gospod, tisti, ki vas to verjetno najbolj boli, malo si preberite, kaj piše, saj imate socialna omrežja vsak dan, jaz jih berem; ne vem, če vi gledate. V Sloveniji je nujno treba speljati lustracijo, ker so premočne povezave in zaokrožen krog, ker se vrtijo isti ljudje, njihovi nečaki, da ne bom rekel otroci. Poglejte si imena in priimke, pa boste videli, kdo se vrti po posameznih pozicijah. Jaz sem tudi predsednika Vlade osebno opozoril na eno osebo, sem mu napisal, da naj bo pozoren na začetku tega mandata, čisto na začetku. Kljub temu da nisem verjel njegovim besedam v volilni kampanji, ki jih je izrekel o morali in ne vem čemu še vse. Nič se ni zgodilo, tisti človek še vedno tam sedi in kreira skoraj vse, ima skoraj vse pod kontrolo, ko govorimo o državnem gospodarstvu. To je tisto, kar je problematično; in nihče se ga ne upa dotakniti, nihče ne najde sistema, da bi te ljudi umaknil. Žalostno, resnično žalostno.

In potem se vrtimo v začaranem krogu in če ne bo tukaj politika stopila skupaj, mi ne bomo nikoli izboljšali stanja v tej državi. Davek se nam povečuje, na pamet govorimo, da bomo zmanjšali tisti denar, ki ga več porabimo, kot ga pridelamo. Primanjkljaj. Se opravičujem, nisem se mogel spomniti. Na pamet govorimo. Ker po vsem tem, kar vidiš v tem proračunu, bo na koncu ne 700 milijonov, ampak bo ponovno milijardo 200 ali milijardo 100 primanjkljaja. Ponovno bomo toliko in toliko odstotkov več porabili, kot smo pridelali. In ne nas farbat, vsi pa tudi nismo že čisto, kot nas poskušate imeti; da je Slovenska demokratična stranka tista, ki samo nerga. Slovenska demokratična stranka je tista, ki je največ predlogov zakonov prinesla v ta parlament, in to dobrih. Ampak zaradi slabe koalicije, zaradi slabe vlade so zavrnjeni. In to na račun tistih najbolj obubožanih. To je tisto, kar je nekorektno. Prav iz teh dveh proračunov se ta zgodba vidi, za tiste, ki se na določene stvari spoznamo. In tu govoriti floskule, neumnosti, da je proračun sestavljen realno; kdo lahko v tem parlamentu v dani situaciji izrazi takšno bedarijo. In tak je lahko tudi minister. V vladi, ki je luknjasta, v koaliciji, ki je popolnoma luknjasta, proračun, ki popolnoma luknjast, logično sedijo tudi luknjasti ministri, ki prinesejo in izjavljajo takšne oslarije. To so popolne oslarije, ki ne vzdržijo. Vsi vemo, kot sem že prej povedal, da je proračun neuskladen; in to je dejstvo. Spoštovani kolegi, pogledajte si podsistem zdravstva, pogledajte stanje v tem trenutku, kaj se tam dogaja. Morala bi takoj biti izredna seja Državnega zbora v takšni situaciji, ne pa da se pogovarjamo tako, kot da se nas zadeva ne dotika. Jutri bodo začeli ljudje umirati; kdo bo za to odgovarjal, kdo, vas sprašujem. Mi v

Slovenski demokratski stranki ne, ker vseskozi vas opozarjamo, dragi prijatelji ali kakorkoli naj se izrazim, naredimo že nekaj za to, da preprečimo tisto, kar se ne sme zgoditi v tej družbi. In postavimo prioritete.

Zdravstveni sistem, čakalne vrste in vse te zgodbe so prioriteta. Morale bi biti razvidne iz tega proračuna, pa niso. Ne iz tega ne iz prejšnjega, torej iz 2017, niso. Čakalne vrste, katastrofa, katastrofalno stanje. Tisti, ki delate v zdravstvu, ker vidim, da med nami sedi tudi zdravnik, ki se na to zelo dobro spozna, ve, da je to dejstvo, ve tudi, da je podhranjen zdravstveni proračun, tudi to ve. Ve tudi to, kakšna situacija se nam lahko zgodi zdaj, ko je zdravniška stavka, ko ta politika ni bila sposobna do tega trenutka prisluhni temu, kar so zdravniki vseskozi opozarjali, da bo ta trenutek prišel, če se ta vlada, ta koalicija in ta politika ne bo zganila. In se ni zganila, nič se ni zgodilo, nula. Zato imamo danes to, kar imamo. In kdo bo odgovarjal za ljudi? Ste včeraj pogledali, ko so kazali, kaj se je dogajalo na urgenci Kliničnega centra Mariboru. Dvajset ur ljudje čakajo tam, da pridejo na pregled. Kaj smo normalni, mi pa se tu notri pogovarjamo, kot da je v tej državi vse oh in ah ter vse super. Pa kaj smo normalni?! No, kdo lahko reče, da smo normalni? Jaz se čutim pri takšni zgodbi, da nisem normalen, da to gledam zraven. In če bi imel v tem trenutku možnost, da bi bil v vladi, bi ukrepal takoj, v trenutku. Tudi ob polnoči, ob enih ponoči bi sklical sejo koalicije. Bi sklical sejo koalicije takoj, vlado, ni tu diskusije, da bomo čakali od danes do jutri, da se naspimo. Ne, ker smo mi krivi za stanje, ki se v tej družbi na tak način dogodilo, in smo pripeljali to družbo v to situacijo. Takoj bi sklical. Kaj pa vi počenjate? Ukvarjate se z vsem drugim, samo ne s tistim, kar je ključno in problematično. Prosim vas, rotim vas, resnično, enkrat, prosim, poslušajte moje besede in ne glejte me skozi neko politično opcijo. Poslušajte moje besede! Moje besedo želijo biti povezovalne; in tudi so. Želim si, da rešujemo probleme najbolj obubožanega dela našega ljudstva in rešujemo probleme tistih, ki so v zdravstvenem podsistemu, rešujemo probleme tistih, ki so v podsistemu obrambe, vojske in tako dalje. Tu me poslušajte! Za mano – to pa moram povedati, ker sem na to ponosen – pa stoji Slovenska demokratska stranka. In mi smo dostojanstveni in vemo, kaj hočemo.

Tudi pozivam celotno slovensko ljudstvo, da ne bo več nasledilo novim obrazom in nekim kombinacijam iz ozadja, ki se spet pripravljajo na tak ali drugačen način. Da ne bo nasledilo, ker v naslednjem mandatu, če ta levičarska vlada, kakršnakoli že bo oblikovana, dobi mandat, se pa lahko zgodi, da ti upokojnenci, javni uslužbenci, vsi tisti, o katerih se danes pogovarjamo, ne bodo dobili več pokojnin in ne bodo dobili več plač, kot jih zdaj dobivamo. Resnično vas opozarjam, ta situacija se lahko zgodi. Da ne govorimo o zdravstvu, da ne

govorimo. Danes je v zdravstvu problem; če nimaš denarja, si praktično jutri že tam, saj veste, nerad govorim o tem, kje. In to je nedopustno, skrajno neodgovorno. In govorimo o javnem zdravstvu. Floskula – javno zdravstvo! Kakšno javno zdravstvo, če si mora že 30 % ljudi plačevati pregled, če hočejo normalno, ob pravem času priti na pregled, da prej ne umrejo. To je za vas javno zdravstvo?! To je floskula, ki ne vzdrži več nikjer! Lepo vas prosim, pa pri svetem bogu, začnimo enkrat že ukrepati. Pa ne iščimo samo, kdo je kje, ampak stopimo skupaj pri ključnih problemih in jih poskušajmo reševati. In vseskozi, na vsaki seji Državnega zbora vas pozivam, naredimo sejo, dolgo 48 ur, v parlamentu, naj nam pripeljejo sendviče in vodo, pa 48 ur vsi poslanci, vse poslanske skupine, ne glede na politično pripadnost, sedimo tu in sprejmemo ključne rešitve, ki so potrebne za to, da bo slovenski narod bolje živel. Ne mi; narod, večina ljudstva. Da bodo lahko tudi tisti, ki zdaj hodijo v Avstrijo, ki hodijo po ostalih državah okrog in si iščejo kruh, delali v lastni domovini. In se mi ne bomo hvalili, da je taka brezposelnost, v resnici pa je popolnoma nekaj drugega. Če tega ne bi bilo, bi imeli minimalno 130, 140 tisoč brezposelnih. Da ne govorim o agencijskih delavcih, ki imajo tu sedež podjetja, delajo pa v Avstriji, Nemčiji in tako dalje. Če bi to sešteli, bi videli, kakšna številka je to – 50, 60 tisoč ljudi. In potem se ne bi vlada in ta koalicija tu hvalili in hvalisali, kaj sta naredili, da se brezposelnost niža. Pridite pogledat malo na Štajersko, pridite! Pridite na Koroško, pridite v Prlekijo, pridite v Pomurje, Prekmurje in tako dalje. Pridite, cela vlada, pa gremo dol. Pa skličemo ljudi in boste videli, kaj vam bodo ljudje povedali. Takrat boste imeli realno sliko realnih problemov v slovenski družbi. In šele takrat, boste nekateri profesorji, doktorji in ne vem kaj še vse ste, ki sedite v parlamentu, ki ste koncentrirani v Ljubljani, razumeli bistvo problema. In če boste razumeli bistvo problema, ga boste lahko začeli tudi reševati. Če ga pa ne boste; na žalost, tisti, ki ne pozna problema, praktično zelo težko ali pa ne more reševati. Zato je pomembno, da enkrat nastopi trenutek, da bomo začutili, ampak ne samo poslušali, tudi slišali, kaj nam govori slovensko ljudstvo, kaj nam govorijo tisti, ki čakajo 19 ur na urgenci. Kaj nam govorijo tisti, ki čakajo dve ali tri leta, da pridejo na prvi pregled. In kaj nam govorijo tisti, ki imajo 250 ali 280 evrov pokojnine, in tisti s 400 ali 600 evri. Kaj nam ti ljudje govorijo?! In ko bomo to sposobni, meni verjemite, bo vsem skupaj bistveno lažje in se ne bomo delili. In ne bomo poslušali tiste medijske strukture, ki poskušajo na vsak način ves parlament postaviti v luči – saj ste vsi enaki, saj ste vsi iste barabe. Ni res! Jaz še enkrat povem, niti jaz niti Slovenska demokratska stranka ne sodi v to ekipo.

In prav je, slovenski narod je treba prepričati, da temu ni tako, to kar režimski mediji pokazati, da bi ustvarili apatijo volilne udeležbe. In to se nam dogaja, v Ljubljani 75 % tistih, ki se udeležijo

volitev; na periferiji, če gremo gor, Štajerska, Koroška, Prlekija, Pomurje in tako dalje, pa 49 %. Ravno tisti, ki jim gre najslabše v tej družbi, ne gredo na volitve zaradi te medijske združbe, ki počenja to, kar počenja; da nas vedno znova in znova deli. V nekem delu pa povezuje, da bi tisti, ki gredo, in to je državna in javna uprava, ki gre vedno na volitve, ostali. Tisti, ki pa nimajo časa, ker se borijo iz meseca v mesec, da bi preživeli, pa na volitve na gredo. In na naslednjih volitvah boga prosim in upam, da se bo slovenski narod enkrat zbudil in bo slišal moje besede tukaj v parlamentu in bo slišal besede Slovenske demokratske stranke, ki nam gre za ljudi, ki nam gre za slovensko prihodnost. In nam ne gre za privilegirance in tisto mafijo, ki jo ščiti sedanja koalicija in sedanja vlada. Proračun, kot sem rekel prej, je po moji oceni neuskkljen, to je dejstvo. Takega proračuna v slovenskem parlamentu ni možno podpreti, niti mi v Slovenski demokratski stranki, pa mislim, da še marsikdo drug tega ne bi smel storiti. In morali bi takoj, kot sem prej povedal, jaz sem zdaj skoraj 10 ali 15 minut govoril, dati proceduralno in reči: prosim, spoštovani podpredsednik, prekinimo sejo Državnega zbora, dokler ne bomo imeli vseh temeljev, da lahko v državnem zboru razpravljamo o proračunu in ga tudi sprejmemo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Pojbič.

Gospod mag. Marko Pogačnik, imate postopkovno.
Za vami pa mag. Šircelj.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, prepričan sem, da sta dva momenta, ko je treba postopkovno odreagirati. Ne moremo tukaj poslušati poslank in poslancev, Siol.net piše to, Finance pišejo to, kakšen drug portal piše o poročilu in stališču do osnutka proračuna Republike Slovenije s strani Evropske komisije. Jaz sem prepričan, da ta državni zbor potrebuje s strani vlade večjo resnost. In najmanj kar je, da se ministrica za finance oziroma ministrski zbor, Vlada ali predsednik Vlade opredelita do stališča, ki ga je podala Evropska komisija k osnutku proračuna Republike Slovenije; in da se to naredi nemudoma, preden se nadaljuje s to razpravo. In v drugem koraku, spoštovana ministrica – prej je bil tudi glavni pogajalec tukaj, to pomeni, da se ne pogajate, ker je bil še 10 minut nazaj tukaj, tam je sedel eno uro –, povejte ukrepe, na osnovi katerih boste zagotovili stabilnost tega proračuna, to, kar je že podpredsednik Vlade povedal. Spoštovani predsedujoči, predlagam, da lahko ukrepate v skladu s poslovníkom in s svojimi možnostmi, ki jih imate. In preden se nadaljuje ta razprava, da poslanke in poslanci dobimo to poročilo Evropske komisije in da se Vlada v drugem koraku opredeli do tega.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Imamo še dva razpravljavca in potem se je najavila gospa ministrica. Mag. Pogačnik, če se strinjate, bi počakali na njen odziv, preden nadaljujemo z razpravo.

Mag. Šircelj, ste želeli besedo?
Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani podpredsednik, jaz ne bi rad, da mi bo predsedujoči še enkrat dal opomin glede tega, ampak imam podoben predlog. Ampak ne, da to naredi vlada, ker zgleda, da vlada ne more priti do tega poročila. Zato apeliram na vas in na Državni zbor, da Državni zbor pridobi poročilo Evropske komisije in ga razdeli poslancem. Ne vem, če bo vlada to naredila, ne vem tudi, ali je usposobljena za to, ali ima te informacije ali ne. Glede na proračun, kakršnega smo dobili, dvomim, da ima. In ker vlada ni prišla s tem, čeprav je bilo kasneje ugotovljeno, da je že včeraj vedela, da bo danes poročilo in tako naprej, s to informacijo ni prišla; prišli smo s poslanci, da je danes Evropska komisija izdala poročilo in sprejela. Predlagam, da Državni zbor zagotovi to poročilo. Lahko pa Državni zbor ali pa vi kot predsedujoči posameznemu poslancu ali komurkoli naročite, da on pridobi to poročilo, če mislite, da ne bo šlo. Malo čudno bo zgledalo, da bomo poslanci prišli s poročilom in da bomo tukaj delili.

Zato predlagam, da Državni zbor to naredi uradno in formalno, mislim, da je vsebinsko nemogoče razpravljati naprej. Prvič, nimamo odhodkov, nimamo vseh relevantnih dokumentov, nimamo poročila Evropske komisije, za katerega ministrica pravi, da ne bi upoštevali, razen pri pogajanjih s sindikati bi ga upoštevali; drugače ga pa ne bi upoštevali. Stvar postaja res konfuzna, zmedena. Zagotovite vse dokumente, da bomo lahko odločali.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Šircelj.

Bom prenesel vaš predlog vodstvu Državnega zbora oziroma predsedniku, vas bomo obvestili. Predlagam, da nadaljujemo.
Gospod Tomaž Gantar, imate besedo.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Jaz bom nekaj misli navedel ponovno o zdravstvu; in to zato, ker je bilo rečeno in tudi sam predsednik Vlade je pri svoji predstavitvi proračuna v uvodnih besedah omenil zdravstvo kot prioriteto na prvem mestu. Pri omejitvah, s katerimi se srečujemo, je treba postavljati prioritete. Mislim, da je vsem nam popolnoma jasno, da vseh želja in tudi zahtev po finančni konsolidaciji in vseh pričakovanj ni možno upoštevati. Po drugi strani pa me vseeno skrbi, ko postavljate prioritete, jaz mislim, da jih moraš,

prvič, zelo dobro poznati in tudi zelo dobro oceniti, kaj te prioritete pomenijo. Ko govorimo o zdravstvu, vedno govorimo o tistem, kar je vedno nekako na prvem mestu praktično pri vsakem; to je že dolgo znano dejstvo. Drugo znano dejstvo pa je, da je ta razkorak med potrebami prebivalcev Slovenije in financiranjem tega sistema prisoten že vrsto let. Res ni ne od danes ne od včeraj, s tem se ubadamo že vsaj petnajst let. Je pa tudi res, da so razmere na tem področju tako zahtevne, kot niso bile, ali pa je bilo podobno in smo nekako uspeli rešiti v času najhujše krize, ki je pa danes ni več. Tudi danes je prihodek Zavoda za zdravstveno zavarovanje na račun vseh prispevkov, če primerjamo leto 2013 in letošnje leto, 250 milijonov višji; pa se kljub vsemu soočamo z bistveno večjimi težavami v zdravstvu. Na drugi strani imamo podatke, na katere nas opozarjajo od zunaj in notri, da je Slovenija med državami Evropske skupnosti najbolj ogrožena, kar se tiče demografskih podatkov, kar se nanaša potem na pokojninski sistem in zdravstveni sistem. Zavedati se je treba, ko bo šlo preko določene meje, mi tega vprašanja ne bomo mogli reševati preko noči, ampak potrebujemo ukrepe, ki segajo od danes pa naslednjih 10, 20, 30 let. Ko gledam ta proračun in poslušam, da je to prioriteta te vlade, žal teh ukrepov v naslednjih dveh letih iz tega proračuna ni videti. Jaz sicer spoštujem to, kar je bilo rečeno in kar je tudi ministrica jasno povedala, kaj je stvar proračuna v zdravstvu. Se strinjam in se financira, tukaj tudi proračun nekaj več daje za zaključevanje nekaterih projektov na področju investicij, tukaj govorimo predvsem o univerzitetnem kliničnem centru in še nekaterih drugih. Ampak mi imamo velik problem na področju delovanja zdravstvenega sistema na drugih področjih. Tukaj pa žal iz tega proračuna prav kaj veliko ni videti. Strinjam se v tem delu, da v sedanji zakonodaji to ni naloga državnega proračuna. Na drugi strani smo na ministrstvu naročili študijo, analizo WHO, ki je jasno pokazala, da je naš zdravstveni sistem tudi zaradi financiranja ogrožen, kar se je izkazalo v času krize, ker je glavni vir financiranja na osnovi prispevkov, ki so bili med krizo toliko nižji, da je bilo bistveno težje funkcionirati. In svetovano je bilo in pri tem je takrat sodeloval tudi tedanji minister za finance dr. Mramor, da je treba zagotavljati tudi več sredstev iz proračuna za zdravstvo. In pač dejstvo je, Slovenija je med državami v Evropi tista, ki da iz svojega proračuna najmanj sredstev, okrog 3 % jih nameni zdravstvu. Potem so tam Češka, Slovaška, ki dajejo okrog 7 %; vse ostale države dajo bistveno večji delež. Jaz lahko razumem, da mi ne moremo tega odstotka spremeniti preko noči in v času, ki je nenaklonjen zaradi posledic, ki jih blažimo na številnih področjih, pa naj bo to infrastruktura ali karkoli. Rekli smo, da je zdravstvo prioriteta. Moram reči, da me v resnici skrbi, pa ne želim delati nobene panike ali se iti kakršnihkoli nagajanj ali drugačnih pomislekov; ampak če

gledam, da temeljita naslednji dve leti samo na osnovi povišanja prispevkov v zdravstveno blagajno, v ZZZS; se pravi, da govorimo v letu 2018, če se ne motim, nekaj manj kot 24 milijonov, v letu 2017 okrog 18 milijonov, višji prispevki so ocenjeni. To je to. Na drugi stani pa imamo bolnišnice, ki imajo 100-milijonsko izgubo, imamo čakalne dobe, ki so težke preko 100 milijonov in pred vrati imamo tudi vprašanje, pustimo plače, ne bom govoril o stavki pa o zahtevah, ampak že samo uskladitve, ki so bile narejene, bodo stale zdravstveno blagajno po tedanjem mnenju ministrice na odboru okrog 33 dodatnih milijonov, ki jih bo mogel ZZZS na račun storitev pokriti, plus nove zaposlitve v prihodnjem letu. Mi imamo preko tisoč specializantov, ki bodo specializirali, in jih bo treba zaposliti in jih potrebujemo, ker imamo pač število zdravnikov, ki je na repu. Tudi zaradi tega težko na hitro odpravljamo čakalne dobe. V vsakem primeru bomo rabili za delovanje, pa če tukaj ne vključim zaenkrat nobene storitve v to, strašne probleme s financiranjem zdravstvenega sistema. In upam si mirno trditi, da jih to povečanje prihodka na ZZZS, ki je predvideno, niti približno ne more reševati. Ob tem, da vemo, da že letos ZZZS zaradi naraščajočih stroškov uporablja rezerve, ker pač ne sme imeti izgube, ki se je sicer prenašala avtomatično na bolnišnice. Enostavno si ne morem predstavljati, da nekdo, ki da prioriteto na to področje, teh nekaj enostavnih stvari ne zmore sešteti, da tako pač enostavno ne bo šlo. Pa pustimo sedaj alternative, katere so, kaj je možno kratkoročno narediti, kaj pa na dolgi rok; ampak naslednji dve leti na ta način ne bo šlo. In če ob tem upoštevamo še, da smo socialna država, ki daje že itak nesorazmerno velik delež iz žepov bolnikov, dopolnilna zavarovanja, 450 milijonov gre na nesolidaren način iz čepov, plus ocena 400 milijonov, ki gre itak direktno iz žepov. Tukaj govorimo že o preko 30 % financiranja zdravstvenih storitev na nesolidaren način, s tem da vemo, da tudi to danes ni dovolj. Na ta način, kot je tukaj predvideno in kakor piše, mi čakalnih dob ne bomo rešili; pa je eden glavnih razlogov, ki jih je ZZZS omenil za njihove finančne težave. Bolniški stalež, jaz sem prepričan, da je kup bolniških tudi na račun tega, ker ne pridejo pravočasno do zdravljenja, ne pridejo pravočasno do diagnostike in čakajo doma na bolniški, kar je tudi ekonomska škoda, da ne govorim o zdravstveni. Jaz vem, da je to sila težko rešljiv problem, zato je tudi skupščina ZZZS predlagala, da naj se dodatnih, vsaj 30 milijonov zagotovi, ker ni potrebno in tudi ni mogoče vseh čakalnih dob skrajšati v enem letu, ne bi bilo realno. Ampak upam pa reči, da iz tega, kar je tu predvideno za to, enostavno se to ne bo izšlo. In ne vem, na kakšen način bomo gasili požar.

Kaj je možno v tej fazi in v tem trenutku narediti, težko rečem. Verjetno imamo zadeve bolj ali manj zaustavljene. Predlogov je bilo veliko že v preteklih letih, pa tudi sedaj, tudi

ministrica išče določene rešitve. Ne vem, do kakšne stopnje in do kakšne mere so usklajene. Dejstvo je, da iz tega gradiva, ki ga imamo na razpolago, ni razvidno, da bi proračun prevzemal stroške specializacij, sekundarijev, vse to, kar ministrica omenja. Če to je, potem bo vsaj ta čas mogoče lažje premostiti. Sicer pa ne vidim, kako bomo naprej vodili to, kar je za nas vse pomembno – javni zdravstveni sistem; ne glede na to, kakšne bodo rešitve. Upam pa si reči, tudi če jih ministrica ali vlada najde danes in sprejmemo zakonodajo na tem področju, bodo učinki šele čez leto, dve, tri; jih ne bo danes. Ta razkorak, ki ga imamo že danes in ki ga bolnišnice ne bodo zdržale več dolgo. Namreč do sedaj so šle vedno dodatne obremenitve, ker ZZZS pač ne sme imeti minusa, ne sme imeti primanjkljaja, ne sme se zadolževati, vse izgube so se pač prenašale na bolnišnice. In če se bo to nadaljevalo, če ne bo druge rešitve, bo v naslednjem letu za pričakovati, da bodo dobavitelji začeli zaustavljati dobavo zdravil in medicinske opreme. Pa nam tu zelo malo koristi, če razmišljamo, koliko je korupcije in koliko gre denarja mimo, ker je pač to problem, ki se ga očitno tudi še nismo dovolj resno lotili; predvsem pa ga tudi ni možno rešiti preko noči. In jaz osebno ne verjamem, da lahko javni razpisi to zgodbo rešijo. Niti slučajno ne, ampak to bo jasno čez eno leto, ker sedaj si še vedno mnogi delajo utvare, da bo temu tako. Upam, da marsikaj, kar ste se pogovarjali na vladi in tudi med vami, med ministrstvi, in kar je lahko med vrsticami, ne poznam, da v resnici ni tako hudo, kot zgleda iz tega, kar je predvideno. Ker sicer se bojim, da nas čakajo v naslednjih dveh letih tudi na področju zdravstva hudi problemi. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Gantar. Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana ministrica, predstavniki ministrstev, kolegice in kolegi! Pri tej točki se pogovarjamo o proračunu za leto 2018. Danes želite vsekakor umetno ustvarjati pogoje, da proračun ne bi in ne bi bil sprejet, ne 2017 ne 2018. Močno si prizadevate. In zato na to umetno ustvarjeno bojazen, da proračun ne bo sprejet, v Stranki modernega centra tudi ne moremo pristajati. Minister Koprivnikar, čeprav je sedajle med nami, kljub temu nadaljuje s pogajanjem v imenu Vlade in bo nadaljeval, najbrž bo tudi kaj v vmesnem času sporočil in počakajmo, kaj bo njegovo sporočilo. Kljub temu pa bi na tem mestu rada sporočila to, da dokler pogajanja trajajo, ni prav, da zavajamo ljudi, da je napačno, da sprejemamo proračun, da morajo biti zaskrbljeni. Ni strahu, ni skrbi. Mislim, da si Vlada v tem trenutku še vedno prizadeva, da bo proračun uskladila. Čeprav se res ne cedita med in mleko, nikoli nismo trdili, da se cedita med in mleko, pa vendar je treba reči, da je gospodarska rast. In če je gospodarska rast in

če imajo ljudje zaposlitve, je optimizem. In ni razloga, da bi bili ljudje, tudi tisti z najnižimi prejemki, zaskrbljeni. Mi se danes, v tem času, v tem trenutku pogovarjamo in do tega trenutka ni slabih kazalcev. Tudi Slovenija je v evroobmočju še vedno v rasti, na 7. mestu. In še vedno je v tem trenutku ekonomsko suverena; pogovarjamo se zdaj in v tem trenutku, o tem govorim. Seveda pa se človek ne more znebiti občutka, da si želite, da Sloveniji ne bi šlo dobro. Nikakor se ne da temu izogniti v tem trenutku, da si nekateri res to močno želite. Mislim, da v tem trenutku ustvarjati pogoje in napovedovati za naslednje leto, da je vse slabo in da bo vse slabo, da so to problemi, ki jih na vsak način ustvarjate na zalogo. Tudi glede investicij, ki ste jih interpretirali, da je padec investicij. Vedno znova je treba povedati, da so bile investicije največje leta 2014, ker je bilo 45 % koriščenja evropskih sredstev. Vsekakor na začetku evropske perspektive, v kateri se trenutno nahajamo, ne morejo biti poleg investicij, ki so namenjene iz integralnega proračuna, v tem trenutku investicije maksimalne; če so še vedno nekateri dokumenti – med drugim akreditacija, ki jo mora Slovenija dobiti in ki jo pridobijo tudi ostale članice – v postopku in bodo do konca leta. Kljub temu pa je sprejet izvedbeni načrt, predvideva se, da bomo v letu 2016–2018 v izvajanje spravili za skoraj milijardo in pol vrednih projektov. V prvi polovici 2016 je bilo izdanih več kot 50 odločitev o podpori, ali povedano drugače, potrjeno je bilo več kot 50 projektov, programov, javnih razpisov v skupni vrednosti več kot 600 milijonov, odobrenih 9 javnih razpisov v skupni vrednosti 73 milijonov evrov, odobrenih 11 programov, iz katerih bodo ravno tako sledili javni razpisi. Naj omenim še enkrat projekt avtocestni odsek Gruškove–Draženci, 9 okoljskih projektov. Poleg naštetega je SVRK v letu 2016 že sprejel v pregled še več vlog, ki jih usklajuje s pristojnimi resorji. Samo do poletja je za več kot 600 milijonov sredstev, kar pa predstavlja 20 % operativnega programa. V naslednjih letih se pričakuje dinamika odobravanja odločitev o podpori; in bo še hitrejša. Zato se tudi v proračunu načrtuje, da bo raven investicij 2014 dosežena šele v letu 2018. Tudi glede skladnosti proračuna 2017 s pravili je ključno, da je Republika Slovenija zavezana spoštovati v prvi vrsti lastno fiskalno pravilo, ki ga glede na lastne izračune ob upoštevanju predvidenih ukrepov v predlogih proračunov spoštujemo; hkrati pa spoštujemo tudi mednarodne obveznosti, to je pakt za stabilnost in rast. Vsekakor pa si Ministrstvo za finance mora in si bo prizadevalo izpolniti dane zaveze ob jasnih omejitvah, da ukrepi ne bi negativno vplivali na gospodarsko rast na eni strani; in jasno zavezo po uravnoteženju javnih financ na drugi strani. Zato je treba biti še vedno naravnani in imeti pogled v prihodnost. In še vedno trdim, da je proračun za 2018 razvojno naravnani. Toliko za enkrat.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Za repliko je prosil mag. Marko Pogačnik.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Dejstvo je, iz zadnje razprave s strani poslanke Stranke modernega centra, podpredsednice Odbora za finance in monetarno politiko, je razvidno, da se ne ve, kaj dela leva roka, kaj dela desna roka in je ta koalicija totalno razštelana. Hkrati pravi, da opozicija ovira sprejetje tega proračuna. Ne, vi imate glasove, vi lahko sprejmete v Državnem zboru, kar želite. Pravimo, da delamo paniko brez veze, hkrati pa spoštovana poslanka reče, da bo vlada proračun še uskladila. Čez nekaj ur bo glasovanje. Kdaj ga boste uskladili? Kdaj boste uskladili proračun? Čez nekaj ur je glasovanje. Dejstvo je, ta proračun je neuskkljen. Med nami je ponovno minister Koprivnikar. Spoštovani minister, vi ste rekli, vlada bo poslankam in poslancem pri sprejemanju proračuna dala dodatna pojasnila, kako načrtujete stabilnost proračuna. Spoštovani minister Koprivnikar, predlagam, da poveste, na kakšen način bo vlada načrtovala stabilnost tega proračuna. In še enkrat, ministrica za finance je dejala na odboru v petek, v primeru da ne bo prišlo do uskladitve s sindikati, včeraj ste zakon soglasno zavrnili, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, to pomeni, da se niti ena zadeva ni premaknila. Ministrica je rekla, to je javnofinančno nevzdržna številka, treba bo poseči po drugih ukrepih. Kateri so ti ukrepi? Zdaj sta oba predstavnika tukaj, podpredsednik Vlade, minister Koprivnikar, ministrica za finance, povejte, na kakšen način boste zagovorili stabilnost proračuna in kateri ukrepi bodo to.

Spoštovani predsedujoči, še enkrat pozivam, da se Vlada opredeli do mnenja Evropske komisije. Tukaj imam jaz mnenje, vi ste rekli, da boste službe Državnega zbora pozvali, da ta dokument nekje najdejo. Mi smo ga našli, ta dokument je objavljen, objavljen je na šestih straneh v 15 točkah. In spoštovana ministrica oziroma spoštovani ministrski zbor, pričakujem opredelitev do tega mnenja na vse točke, ki jih je zapisala Evropska komisija.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.
Izvolite, gospa ministrica.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo.

Dovolite mi, da začnem s tem, da spomnim, da je danes mednarodni dan strpnosti. In bom v tem duhu tudi nadaljevala. Poročilo Evropske komisije smo v vmesnem času, ko je trajala razprava, prejeli tudi na ministrstvo. Točno ob

13.19 je prišlo na moj elektronski naslov in toliko, kolikor se v tem kratkem času lahko do poročila opredelim, se seveda tudi bom. Za rezultat nisem vedela včeraj, sem ga pa lahko pričakovala, ker vem, na kakšni podlagi in po kakšni metodologiji ga je Evropska komisija pripravila. V pripravi je Evropska komisija opravila razgovore na Ministrstvu za finance, na drugih relevantnih ministrstvih, do 15. oktobra smo Evropski komisiji, kot vse ostale države članice, poslali podatke v zvezi z osnutkom državnega proračuna in finančnimi načrti oziroma predlogi finančnih načrtov vseh ostalih blagajn javnega financiranja ter projekcijami drugih enot Sektorja država. In na podlagi teh podatkov je Evropska komisija naredila lastno oceno. Tudi ocena glede pričakovane gospodarske rasti, kjer Evropska komisija uporablja nižja pričakovanja, kot so naša lastna, je Evropska komisija uporabila svoje, ne naših podatkov. Rezultat ugotovitev Evropske komisije je, kot je bilo že prej omenjeno, možnost, da bi, če ne bomo uresničili napovedanih strukturnih reform in dogovora s sindikati glede obsega odhodkov za plače, prišli v resno neskladje oziroma v neskladje s cilji, ki jih moramo doseči v skladu s pravili Evropskega semestra. Zaradi tega lahko dokument Evropske komisije ocenim kot zelo resno opozorilo, da moramo nadaljevati z začrtanimi strukturnimi reformami; hkrati pa razumem to sporočilo Evropske komisije tudi kot potrditev naše ocene, da glede na ekonomsko situacijo v Sloveniji, glede na fazo javnofinančnega okrevanja, v kateri smo, ne moremo zagotoviti javnofinančnih odhodkov, s katerimi bi takoj in v celoti odpravili vse še obstoječe omejevalne ukrepe. Ravno zaradi tega sem si ves čas in si bom tudi vnaprej prizadevala za postopno in javnofinančno vzdržno ukrepanje na tem področju.

Kar se tiče ukrepov, lahko zagotovim, da ukrepov ne načrtujemo oziroma ne predvidevamo, ne razmišljamo o ukrepih na prihodkovni strani, s katerimi bi pokrili morebitno višjo oceno odhodkov, če ne bi bilo dogovora s sindikati. To pomeni, da bo alternativne ukrepe, če do dogovora ne pride, treba iskati na odhodkovni strani. Vendar, kot sem omenila že prej, pogajanja tečejo. Predlagam, da jih ne ubijemo s tem, da razmišljamo na glas o morebitnih nadaljnjih ukrepih. V zvezi s pričakovanim deficitom – omenjeno je bilo, da ga ne bomo spoštovali – naj opozorim še enkrat, da je deficit, kot ga določi Državni zbor skozi predlog proračuna, zavezujoč ter smo dolžni in vodimo javnofinančno politiko v skladu s tem, da ta deficit dosežemo oziroma ga ne presežemo. Tako je vsako leto in ne vidim razloga, zakaj ne bi bilo tako tudi v zvezi z proračunom 2017 in 2018. Še enkrat opozarjam. Proračun je usklajen, usklajen je z javnofinančnimi možnostmi, ki jih imamo. In ukrepi, ki lahko zagotovijo to izvršitev proračuna v okviru teh javnofinančnih možnosti, so v enem delu še stvar pogajanja. O tem bo povedal več v

nadaljevanju verjetno minister. Samo še na kratko v zvezi z zdravstvenimi prioritetami. Tako, kot na vseh področjih, razen v zvezi s plačami, kjer so pogajanja v teku, smo v vseh ostalih elementih pri proračunu upoštevali veljavni zakonodajni okvir. Če bodo oziroma ko bodo na področju zdravstvene dejavnosti dogovorjene nove rešitve, jih bomo podprli tudi z ustreznimi ukrepi na področju zagotavljanja sredstev za izvedbo tovrstnih ukrepov; tudi, če bo treba, s spremembo proračuna. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica. Replika, gospod mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, vi ste uvodoma omenili, da je danes dan strpnosti. To besedo ste izrekli po moji razpravi. In jaz sem se notri prepoznal, da me hočete pozvati, da sem nestrpen, zato vam bom jaz sedaj prebral en del Deklaracije o načelih strpnosti: »Strpnost je spoštovanje, sprejemanje in priznavanje bogate raznolikosti naših svetovnih kultur. Strpnost ni popustljivost, prijaznost ali prizanesljivost. Strpnost je predvsem aktiven odnos, ki ga spodbuja priznavanje univerzalnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin drugih. Na državnem nivoju je za strpnost potrebna pravična in nepristranska zakonodaja, izvajanje zakonov ter sodnih in upravnih postopkov.« Spoštovana ministrica, predlagam, da si to deklaracijo preberete; in boste videli, da vaša koalicija ter vi osebno v marsikaterem členu te deklaracije ne izpolnjujete.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Ker je ministrica komentirala mnenje Evropske komisije, vseeno nekaj nedoslednosti, tudi predlog v okviru tega. Prvič, ministrica je na začetku rekla, da je bilo to mnenje narejeno na podlagi upoštevanja odhodkov in omejevalnih ukrepov, ki jih je sama Evropska komisija določila in presodila; in da ne upošteva proračuna, poslanega v Državni zbor. To so citati, ki ste jih rekli na začetku, lahko pogledamo magnetogram, jaz jih tukaj berem. Sedaj ste povedali, da so imeli razgovore in da ste pošiljali dokumente v Bruselj. To mnenje Evropske komisije pa piše tukaj, da je narejeno v luči zadnjih ekonomskih, gospodarskih in proračunskih podatkov. Na začetku te seje ali pa pred nekaj urami ste zavajali, da so to neki drugi podatki. Tukaj sem pogledal, lahko pogledamo magnetogram. Sedaj je najprej treba ugotoviti, da je to mnenje relevantno. In drugo, to mnenje kaže drugačno makroekonomsko sliko, kot je prikazana v proračunu. To mnenje kaže drugačne, tudi veliko bolj zaskrbljujoče odhodke

in tudi dvomi v prihodke, ki so napovedani v proračunu. Zaradi tega napoveduje tudi večji proračunskih deficit, po slovensko primanjkljaj. Zato je vprašanje, ali bo ta koalicija in ta vlada upoštevala to mnenje. Kajti če ga bo – in jaz upam, da ga bo –, bomo lahko odločali o realnem proračunu. O tistem proračunu, ki ga določa realnost, ne Evropska komisija; ampak tisto, kar je stvarno in realno. Ne o proračunu, ki je narejen na podlagi želja ali nerealnih podatkov. In če je temu tako, predlagam, da prekinete to sejo in da pridete z novimi proračuni. Enostavno pridite z realnimi proračuni in ljudem povejte, kaj jih dejansko čaka. Kajti če so makroekonomske napovedi drugačne, če so prihodki drugačni, če je zaskrbljenost zaradi obresti, če je zaskrbljenost zaradi vsega tega, kar tu notri piše; potem danes dejansko govorimo o nekem virtualnem, pravljичnem proračunu, ki si ga morda tukaj kdo želi, ki ga je pač knjigovodsko-računovodsko napisal; več pa ne. In res predlagam, da gremo v realno sfero. Tam so tudi državljani in državljanke.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

Izvolite, gospod minister.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite, da se odzovem na kratko na to temo, ki je danes tudi ob sprejemanju proračuna eno od glavnih vprašanj v tej debati in se tiče obvladovanja stroška dela v naslednjih letih, za katere se proračuni tudi sprejemajo. Naj na kratko ponovim. Vlada je s sindikati v letu 2015 podpisala dogovor o postopnem sproščanju ukrepov, ki se realizirajo v letu 2016 in bodo imeli posledice tudi v letu 2017; s katerimi je obrnila trend zaostrovanja plač v javnem sektorju in začela ukrepe tudi odpravljati, seveda v skladu z javnofinančnimi zmožnostmi. Ko smo ta sporazum podpisovali, smo tudi predvideli, kje so skrajne možnosti vračanja sredstev javnim uslužbencem, ki so bili v času krize prikrajšani za polna izplačila v dogovoru s sindikati; in takrat tudi sprejeli dogovor, da se bo v letošnjem letu, prvi rok je bil postavljen in sta ga že v aprilu podpisali obe pogajalski strani, dogovorila za postopno sproščanje ukrepov do leta 2019. Mi smo v tem letu imeli 23 pogajalskih skupin in vrsto delovnih sestankov, gradiv in izmenjave predlogov, imeli smo mandat, ki je bil terminsko ter tudi finančno omejen, in v dogovoru s sindikati smo ob vložitvi gradiv za proračunsko sejo vložili tudi zakon o ukrepih na področju plač, ki bi zagotavljal vzdržno, postopno sproščanje stroškov dela tudi v naslednjih letih; seveda predvideno v skladu z dogovorom s sindikati. Ta zakon, ki je bil vložen, je bil tudi vložen na način, da je povzel takratno stanje dogovorov in predvidel tudi poseganje v kolektivne pogodbe, ki so dejansko možne samo

ob soglasju obeh straneh, ker v to nikakor ni možno enostransko poseči. V tem pogajalskem procesu tudi nikar nismo niti pričakovali niti računali, da bi bil potreben enostranski poseg. Kljub temu smo ta zakon morali vložiti zaradi tega, da je bil kot del proračunske materije, in skladno z dogovorom smo tudi na odboru 10. novembra povedali, da ni podlage za nadaljnjo obravnavo tega zakona, ker dogovor ni bil dosežen. Podobno smo s strani Vlade zatrdili tudi na zadnjem odboru, ko so poslanci predlagali, da se na plenarni seji zakon tudi umakne, o tem se bo odločalo kasneje. Naj pa ob tem povem, da smo na vladni strani tudi zavezani, da se v okviru predlaganega proračuna zagotovi tudi njegovo izvajanje v naslednjem letu. Pa vendar, če danes vztrajamo na enostranskem sprejetju zakona, bi s tem prekinili, kot je rekla ministrica za finance, pogajalski proces in s tem tej državi naredili nepopravljivo škodo, pa ne v finančnem smislu, škodo v smislu podrtega dialoga, na podlagi katerega smo do sedaj po težkih pogajanjih še vedno prišli tudi do dogovora. In moram izraziti svoje trdno pričakovanje, da ga bomo tudi tokrat. To pričakovanje temelji tudi na tem, da smo s predstavniki sindikalnih pogajalskih skupin stalno na vezi in da je tudi z njihove strani pripravljenost za nadaljevanje tega pogajalskega procesa. Zato predlagamo, da Državni zbor tudi to vzame v račun, ko odloča o proračunski materiji, da bo do začetka izvajanja tega proračuna vseeno dogovor dosežen in ukrepi tudi dejansko predstavljeni, da je to pomembno, ker rečeno je, tudi to je bilo povedano na seji odbora, da smo finančno zelo blizu skupaj. Ob tako zbližanih stališčih predlagamo, da ta pogajalski proces pripeljemo do konca, predstavimo usklajen predlog in na tak način ohranimo socialni dialog. Glede finančnih razlik, o katerih govorimo, pa moramo ugotoviti, da so te razlike tako majhne, da niti slučajno ne morajo ogroziti proračuna, če se ta sredstva opredelijo dogovorno. To je tudi cilj te vlade in zato predlagamo Državnemu zboru, da ima razumevanje za ta socialni dialog, da dovoli, da speljemo pogajanja do konca, sklenemo dogovor in tudi predstavimo konkretno materijo, ki bo dopolnila celoten proračun oziroma bo nedvoumno tudi pokazala, da za izvrševanje proračuna v naslednjem letu ni resnejših ovir. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod minister.

Ker vidim, da je še interes za razpravo, dajem možnost za prijavo.
Gospod Jožef Horvat, beseda je vaša, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospe ministrici ter gospoda ministra!

Pričakoval sem, da bo ta razprava dejansko pripomogla tudi k temu, da koalicija

vsaj delno prisluhe priporočilom opozicije. Ker so to najbrž zadnji proračunski dokumenti, ki jih ta koalicija sprejema – no, naslednje leto bo gotovo še rebalans proračuna za 2018 –, ampak bi želel, in najbrž je zdaj že toliko izkušenj pri novih obrazih v poslanskih klopeh ter tudi na vladi, da bi skupaj poskušali sprejeti proračunske dokumente. To ni utopija. Veste, da nam je to enkrat že uspelo, ko smo bili v vladi leta 2012, sicer zelo kratko mandatno obdobje, ampak ne pozabiti, da je bil takrat proračun sprejet tudi s podporo opozicije; ker smo se poslušali, ker smo si šli naproti in smo razumeli ter sprejeli amandmaje opozicije. Še več, jaz sem vesel, da danes ta vlada, predvsem gospod predsednik dr. Miro Cerar, gre po terenu in reže trakove, ko se odpirajo razni pomembni infrastrukturni objekti, ki pa so se začeli že v mandatu 2004–2008. Ali bolj točno, ki so se takrat začeli zato, ker smo se vodje poslanskih skupin koalicije takrat dogovorili, da bomo nekaj amandmajev opozicije podprli. Spomnim se, da je bil takšen tudi amandma, ki ga je takrat, leta 2008 vložila LDS ali bolj točno dr. Mitja Slavinec, da zagotovimo 200 tisoč evrov za projektno dokumentacijo za podvoz pod železniško progo v Murski Soboti. 16-milijonski projekt, hvala bogu, letos ga je dr. Miro Cerar odprl, ko je prerezal trak. Ker ta Slovenija ni samo koalicijska, ta Slovenija je tudi opozicijska. In bilo bi med nami malo manj napetosti oziroma je sploh ne bi bilo. To pač obžalujem, tu enostavno poti nazaj ni, vi ste se odločili, da enostavno ne boste poslušali opozicijskih predlogov in da opozicijskih amandmajev ne boste sprejeli. V redu, toliko večja odgovornost in absolutna odgovornost je samo na vaši, torej koalicijski strani.

Včeraj sem že nekajkrat slišal, kar velja tudi za proračun 2018, ki ga zdaj obravnavamo, da se pač ne smemo zadolževati, da ne smemo tega in onega, kot da se ne smemo razvijati, ker imamo Zakon o fiskalnem pravilu. To bi pa zdaj lahko že razumeli, mi nimamo zaradi tega zakona; Zakon o fiskalnem pravilu imamo zato, ker mora veljati neka proračunska disciplina ali pa zato, ker smo že danes zadolženi v višini približno 83 % bruto družbenega produkta, kar je 364 % prihodkov proračuna za leto 2017; ali z absolutnimi številkami nekaj čez 32 milijard evrov. Zato imamo fiskalno pravilo. Ne pa zato, da ne bi smeli delati drugega tira, tretje razvojne osi in tako dalje. Tu moramo biti do naših državljanov zelo korektni. Včeraj je kolega Zvonko Lah med zelo redkimi razpravljavci odprl vprašanje prihodkovne strani. Mi smo vsi lahko zelo dobri, ko je treba denar deliti. Vsi vemo, vsi imamo veliko želja, tisoč in eno, za tisto regionalno cesto, za tisto os, za tisto kliniko in tako dalje. Gospe in gospodje, mi se moramo začeti danes pogovarjati o nekem novem konceptu. Jaz sem včeraj v stališču govoril o potrebi po novem ekonomskem modelu, torej o novem konceptu, kako pridobiti v državi ali pridelati, če hočete, več denarja. Torej moramo

govoriti o prihodkovni strani, kako povečati prihodkovno stran. In najbrž imamo vsi odgovor na vprašanje, kje se denar dela. Denar se dela v gospodarskem sektorju. Ne sprejemem očitkov, ker ne govorim slabo o javnem sektorju, seveda javni sektor tudi potrebujemo. In bom zdaj tukaj rekel, da smo mi v Novi Sloveniji za to, da imajo medicinske sestre, vzgojiteljice, učiteljice in tako naprej dostojne plače. Ampak to zdaj ni tema. Zdaj je tema prihodkovna stran. Mi potrebujemo novi ekonomski model, nov koncept za 21. stoletje. Verjamem in vem, da se ga ne da narediti čez noč. Vlada je tista, ki je za to najbolj odgovorna in Vlada je tista, ki mora postreči z odgovori, kako dobiti več finančnih sredstev, dolgoročno, srednjeročno, recimo, naprej, da zagotovimo več denarja. Pa grem najprej na zdravstvo. Morda bo kdo rekel, da ga je dovolj v zdravstvenem sistemu, da pa ni pravilno ali pošteno porabljen, nenazadnje KPK zdaj jasno govori o tem, da je v zdravstvenem sistemu prisotna sistemska korupcija. Nekateri govorijo, da na letni ravni v zdravstvenem sistemu ponikne, izgine okrog 500 milijonov, pol milijarde evrov zaradi koruptivnih dejanj. Ne bom se zdaj v to spuščal, ker se v te zadeve ne razumem, zato imamo pristojne organe. Dejstvo pa je, da se zahvaljujoč medicini, tudi boljšemu načinu življenja, višjemu standardu, življenjska doba tudi v Sloveniji in hvala bogu daljša. Pričakovana življenjska doba se daljša in je nekje v povprečju krepko čez 80 let. Kaj mislim s tem, ko o tem govorim? S tem mislim na nujnost uvedbe dolgotrajne oskrbe. Ta zakon je menda že nekaj let v predalih, seveda pa je problem spet prihodkovna stran proračuna. Nedolgo nazaj sem se pogovarjal s strokovnjakom, ki to zadevo pozna tudi s finančne plati. Pravi, da bi angažirali prostovoljce, veliko jih imamo v Sloveniji, kljub vsemu ni nas ta sistem stal okrog 400 milijonov evrov na letni ravni. Mi smo tukaj zaradi ljudi in vedno več jih bomo imeli tistih, ki bodo potrebni takšne ali drugačne oskrbe.

Kako naprej, kako zagotoviti dovolj denarja za šolstvo? Na dolgo bi lahko na to temo govorili, ampak odgovorov nam Vlada ne postreže. Varnost je bila še pred tremi, štirimi leti morda za vse nas sama po sebi umevna. Danes ni več. Zato je treba v varnost vlagati. Spet bom spomnil na Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, lani julija tukaj sprejeti, kjer smo med drugim zapisali, da predstavlja članstvo Republike Slovenije v zvezi Nato naš osnovni varnostni okvir. Varnostni okvir in to je dobro. Tega si nismo izmislili mi tukaj v Državnem zboru, ampak so tako odločili naši ljudje 23. marca 2003 na referendumu, ko je prišlo na volišča okrog milijon ljudi in so ali pa smo dvotretjinsko odločili, da naj Slovenija postane članica zveze Nato. In tam so pravila, zdaj to že vrabci čivkajo, napisana ali nenapisana, približno 2 % bruto družbenega produkta je treba vlagati, investirati v varnost. Mi smo nekje na polovici tega deleža. Verjamem, da ne moremo kar v proračunu 2017 takšnega

skoka narediti in res je tudi to, moramo se tukaj tisti, ki smo morda že dalj časa v Državnem zboru, tudi sami posipati s pepelom. Ker takrat, kot smo razumeli, da je varnost sama po sebi umevna, smo pisali amandmaje in tako naprej in vedno vedno jemali vojski, kot se reče, torej obrambnemu proračunu. Torej na tem področju ostaja odprto, kje najti finančna sredstva, da bi prišli na 2 % BDP finančnih sredstev za zagotavljanje varnosti.

Lokalna samouprava. Zakaj mora biti Vlada in koalicija na nek način skregana z lokalno samoupravo? Zakaj ne more Vlada zagotoviti glede na Zakon o financiranju občin, glede na metodologijo, ki obstaja za izračun povprečnine, zakaj Vlada ne more zagotoviti dovolj denarja? Potem so napetosti in slaba volja. Zato ker je prenzika naša proračunska prihodkovna stran. Tu je odgovor. In ko sem se pogovarjal letos v Pomurju z direktorjem nove Direkcije Republike Slovenije za vode, zdaj pač imamo državno direkcijo, ki bo skrbela za vodotoke, posledično tudi za pitno vodo, ta direkcija ima okoli 120 ljudi zaposlenih, letošnji proračun te direkcije je dobrih 26 milijonov, ko odbijete znesek za plače, pa najbrž morajo imeti tudi kakšne računalnike in prostore in tako naprej, potem vidite, jaz sem eno povprečje izračunal, da na vsako slovensko občino, v povprečju poudarjam, odpade iz tega proračuna 80 tisoč evrov. Jaz ne vem, če ta Direkcija Republike Slovenije za vode vidi res vsak potok tam na skrajnem vzhodu, skrajnem zahodu te države ali ga ne vidi. Tukaj mi je zelo žal, da je do tega prišlo, da enostavno Vlada in koalicija ni spoštovala Evropske listine lokalne samouprave ali bolje načela subsidiarnosti. Vedno je boljše, da lokalna skupnost skrbi za svoje vodotoke, seveda ji pa mora država zato v skladu z zakonom zagotavljati dovoljšnja finančna sredstva.

Grem na področje pokojnine. O tem je včeraj bilo že veliko govora. Res je, tisti, ki so danes v penziji in teh bo vedno več, kar je čisto normalno, saj sem uvodoma govoril o tem, da se pričakovana življenjska doba v Sloveniji v Evropi, hvala bogu, podaljšuje. In tukaj preprosto lahko samo rečem, da enostavno iz bele knjige upokojenci ne bodo mogli živeti. Mi vsi vemo, kakšen je princip formiranja sredstev ali pa polnjenja pokojninske blagajne. Spet imamo problem s prihodkovno stranjo. Preprosto se ne morem sprijazniti, ko gledam statistike, recimo za leto 2015, in ugotavljam, da je 39,5 % vseh upokojencev imelo penzijo manjšo od 500 evrov. 39,5 %. Če pa pogledam vse upokojence, ki jih je lani bilo 612 tisoč in naredim ekstrapolacijo, potem ugotovim, da je takšnih bilo 45 %, ki so imeli penzije manj od 500 evrov. Nihče med nami s tem ne more biti zadovoljen. In to so seveda ljudje, ki so, kot večkrat pravimo, gradili to državo. Celó svoje aktivno življenje vlagali svoje znanje, svoje napore, svoje sposobnosti zato, da so preživljali lastno družino in seveda tudi, da so polnilni državni proračun.

Tudi na tem področju imamo preprosto rečeno premalo denarja.

Plače v javnem sektorju. Če bi bili zadovoljni ljudje, ne bi danes štrajkali, jutri štrajkali in tako dalje. Ginijev koeficient, ki ga večkrat tukaj prezentiram, sicer govori, da je slovenska družba zelo egalitarna družba, da smo v nekem ozkem pasu, kar se tiče našega življenjskega standarda. Kakšen pa je ta življenjski standard, če ga primerjamo z državami, s katerimi se radi primerjamo, skandinavskimi, z Avstrijo, Nemčijo in tako dalje? In naš odgovor, odgovor Nove Slovenije poznate. Ves ta mandat, pa tudi kakšnega prejšnjega, predlagamo koaliciji, Državnemu zboru zakonske rešitve, ki bi dale več možnosti za razcvet slovenskega gospodarstva, ker od tam in najprej, od tam prihaja polnjenje prihodkovne strani državnega proračuna. Od vseh reform, ki smo jih našli in jih naštevamo, danes ugotavljam, da potrebujemo najprej reformo razmišljanja, reformo mentalitete. Mi še vedno danes, vsaj nekateri, ne vsi, vidimo ali vidite podjetnike, gospodarstvenike, obrtnike, zasebnike kot neke kapitaliste, bogataše. Mi pa hodimo po terenu, 40-krat smo že bili na terenu in nam delodajalci in lastniki podjetij in direktorji pravijo, recimo tako: »Mi smo malo družinsko podjetje, četrta generacija vodi to podjetje ali pa tretja, imamo 60 zaposlenih, imamo srečo, ker imamo tako dober tim. Mi smo dober tim in ljudje so naš največji kapital.« To poslušamo po terenu. Zdaj boste rekli, ja, seveda, so kakšne izjeme, tudi kakšni baraboni, ki bi zdaj morali imeti mesto nekje drugje, ne na prostosti, ki svojim delavcem niso plačevali prispevkov za zdravstveno, pokojninsko zavarovanje in tako naprej. Za to imamo inšpekcije.

Kako torej povečati prihodkovno stran državnega proračuna? Edino in edino, po naši oceni, z izboljšanjem poslovnega okolja, z nižjimi davki, z debirokratizacijo in internacionalizacijo našega gospodarstva oziroma z odprtim gospodarstvom, kar pomeni, da vendarle moramo narediti našo državo takšno, da bo atraktivna za domače in tuje vlagatelje. Prav takšna politika je po naši oceni, po oceni Nove Slovenije, tudi najboljša socialna politika. Ker takšna politika je tista, ki ustvarja nova delovna mesta. Vsi si seveda želimo samo takšnih, ki bodo dobro plačana, nas ne zanimajo delovna mesta z minimalno plačo, ker pač očetova minimalna plača na žalost ne zagotavlja družine vredno življenje.

Kar spomnite se, ko smo predlagali novelo Zakona o dohodnini in predlagali zelo preprosto rešitev, splošna olajšava 7 tisoč evrov. Potrošnja bi se povečala, neto bi bil večji, seveda neto tudi v javnem sektorju bi bil večji in morda teh pogajanj danes ne bi bilo treba. Zakaj 7 tisoč? Zato, ker na spletni strani ministrstva, pristojnega za delo, družino, socialo in tako naprej, vidite podatek, da je prag revščine za eno osebo v letu 2015 znašal na letni ravni 7 tisoč 399 evrov. Zato splošna olajšava 7 tisoč.

Visoki davki praviloma ne pomenijo tudi več davčnih prihodkov. Mi smo zelo razočarani, ko gledamo davčne ukrepe te vlade. Še svežo, recimo, tako imenovano mini davčno reformo. Kaj je ta mini davčna reforma naredila? To ni neka reforma, to ni prestrukturiranje davkov, to je, kot sem že večkrat povedal, prekladanje davkov oziroma nakladanje davkov novih, višjih in višjih, izključno slovenskemu gospodarstvu. In to zdaj želim dokazati. To se seveda nanaša tudi na področje 2018, čeprav bom številke povedal za 2017. Če pogledate prilive iz naslova davkov od dohodka pravnih oseb, v načrtovanem proračunu 2017 vidite številko 578 milijonov. V rebalansu 2017, torej ko se vklopi novela Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ste jo sprejeli, vidimo, da bo teh prilivov v rebalansu za 108 milijonov več. Torej, gospodarstvo bo plačalo 108 milijonov več davkov od dohodka pravnih oseb. Gremo na dohodnino. Proračun 2017 998 milijonov iz naslova dohodnine, v rebalansu proračuna za leto 2017 pa je ta razlika za 49 milijonov manj. To je v redu, to smo pozdravili, saj je sama gospa ministrica za finance povedala, da mi imamo v Sloveniji najbolj strmo dohodninsko lestvico, torej progresivno lestvico na svetu. V enem delu se je zdaj ta krivulja malo ublažila, malo manj strma je postala. Iz naslova torej dohodnine minus 49 milijonov, iz naslova davkov od dohodka pravnih oseb 108 milijonov več, kar pomeni, da je država povečala svoj pohlep za 59 milijonov. To je učinek, bo učinek mini davčne reforme za naslednje leto.

Zato nimamo veliko upanja, da bi v kratkem, do konca tega mandata, upam da bo trajal do 2018, dobili novi ekonomski model, novi koncept. Ključno vprašanje, gospe in gospodje, je, kako povečati prihodkovno stran. Ko bomo imeli odgovore na to vprašanje, potem ne bomo trepetali pred mnenjem komisije, kot danes trepetamo in vidimo, da enostavno ta proračun za leto 2017 ni ustrezen, ni v skladu s paktom stabilnosti. In mi smo člani Evropske unije in se moramo nekih evropskih pravil, ki smo jih skupaj sprejeli, se tudi držati.

Kako povečati prihodkovno stran? Po naši oceni s tem, da poskušamo sprostiti potenciala, ki jih imajo posamezniki v tej državi. Sprostiti potenciala zasebnikov, nekateri pa želijo imeti ne javne, ampak državne šole, ker to kar sem poslušal zadnjič, to ni definicija javnega šolstva, državnega šolstva. Moramo ločiti. Pa hočemo imeti državno zdravstvo, brez da bi zasebniki participirati, vlagali svoj potencial, znanje in tudi denar. In zaključujem s konkretnim primerom, v občini Tišina, šolski primer javno-zasebnega partnerstva. Občina Tišina da 180 tisoč, zasebni zdravnik da 66 tisoč lastnega – čigavega pa? – lastnega denarja. Spremenita, rekonstruirata nek dvorec, beri podrtijo, tam je zdaj nastala neka mala mikro mikro klinika, ministrica za zdravje pa temu ne dovoli delati. Narobe svet. Lastni denar je dal zasebnik, lastni denar in ministrica je rekla ne. In takšnih primerov je, vam

garantiram, lahko nekaj deset morda nekaj sto. In dokler ne bomo izvedli reforme razmišljanja, dokler ne bomo sprostili potencialov zasebnikov, ki seveda, ja, tudi morajo plačevati davke in spoštovati zakone, da je jasno. Če sem pri spoštovanju zakonov, prva, ki pa mora spoštovati zakone, pa je seveda Vlada. Včeraj sem govoril o tem, da Vlada pač ne spoštuje Zakona o razvojni podpori v Pomurju. To bo treba ponoviti še vsak dan, da se bo prijelo. To ni laž, to je resnica, kar govorim. Takšna je pač situacija v tej državi.

In čisto za konec. Včeraj mi je poslal državljani mail ob 13.44 in piše, jaz ga ne poznam, piše: »Zanima me, kdo si upa vprašati Vlado, kako je s privilegiranimi, beri, nezasluženi pokojninami. Kaj ni že čas, da se izvede revizija teh pokojnin?« Konec vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Že vse dobro je kazalo, da bodo pa v času moje razprave pa vendarle trije kar pomembni ministri, kar se tiče tega proračuna, en je minister, ki sicer pokriva zunanje zadeve, ampak saj pravi, da se sam precej ukvarja s pokojninami, je sicer še tukaj, ministrica za šolstvo in minister za javno upravo pa sta šla. Ampak nič ne de.

Danes jutraj se je precej zapletalo v zvezi s tem, ali imamo fiktiven proračun ali imamo prazen proračun, kakršnegakoli imamo, dejstvo je, da sama procedura, kot jo pelje ta vladna koalicija, ni dobra, je napačna in bo postavila nevaren predsednik za vse ostale sestave tega parlamenta, ker bo potem v prihodnje, ko se bo kdo skliceval na parlamentarno prakso, lahko rekel, mi lahko sprejmemo kakršnekoli proračun želimo, tudi če ni uravnotežen, tudi če ni usklajen, ga bomo pa že kasneje popravljali. To za neko normalno pravno državo zagotovo ni dobro.

Glede na to, da ne sprejemamo konkretno novega proračuna za 2017, ampak rebalans proračuna za 2017, bi bila neka normalna pot za tisto varianto iz 2017, če se, kot je minister za javno upravo dejal, da se še želite pogajati s sindikati, bi bila normalna pot, da če ste zakon včeraj zavrnili kot neprimeren, da bi tudi ta proračun za leto 2017 zavrnili kot neprimeren, ker je neuskladen in ni uravnotežen. In zgodilo se ne bi nič pretresljivega, ker proračun za leto 2017 velja in zgodbe bi šle naprej. Ampak to je bila včerajšnja debata, danes pa debatiramo v proračunu za leto 2018, splošna debata in rekel bi, da se bom v svoji razpravi lotil predvsem dveh zadev, eno, kar se nanaša na same prihodke, in drugo, kar nanaša na odhodke. Vmes pa, da bo imel minister, ki upam in si želim, da bo na koncu nekoč končno tudi ministar za delo, družino in socialne zadeve

in da bo resnično pokrival upokoјence, imel dovolj časa, da bo razmislil in morda odgovoril na to vprašanje, kako komentira zadeve, da pravi, da je pokojninska reforma nepotrebna, Statistični urad Republike Slovenije pa pravi, da bomo dobili v prihodnjih desetih letih 100 tisoč novih upokoјencev, to je pomemben podatek, da bomo še naprej več kot milijardo evrov izplačevali za pokojnine iz proračuna in da so dosedanje pokojnine, kljub Desusu v vladah, izjemno nizke? Mislim, da bo imel ob koncu moje razprave dovolj časa, da bo na to vprašanje, kako komentira te zadeve, lahko ustrezno odgovoril.

Ta vlada je dolgo časa trdila, da je politična stabilnost ključna stvar in da to je tisto temeljno, kar Slovenija potrebuje, in da potem, ko Vlada zagotovi politično stabilnost, pa pride čas, ko se bodo dogodile resne spremembe, prilagoditve naših družbenih sistemov ali, če želite uporabiti nekoliko nepopularno besedo, tudi reforme. Dve leti tega mandata je konec, sta se iztekli prvi dve leti, v prvem letu ste postavljali ekipo. Mislim, da ste postavili rekord po številu zamenjanih ministrov v enem letu, ampak se razume, vsaka nova stranka, ki pride, ki ni utrjena, ima težave s kadri. Potem je prišlo drugo leto, ko se je predvsem kadrovalo po državnih in drugih javnih podjetjih, torej v teh prvih dveh letih smo dobili politično stabilnost, zdaj pa sledi preostanek mandata oziroma drugi polčas vašega mandata, ko pa naj bi bili deležni teh ključnih reform na področju zdravstva, javne uprave in vseh drugih sistemov. In te reforme naj bi se kazale v temeljnem dokumentu vsake vlade, to je v proračunu. Včeraj smo razpravljali, da se teh reform v proračunu za leto 2017 ne da razbrati. Isto lahko ugotovimo tudi za proračun za leto 2018. Tudi iz tega ni razbrati nobenih resnih sprememb našega sistema. Danes berem STA sporočilo, da je ministrica Vraničar Erman ocenila, da ocena iz Bruslja, da je opozorilo za nadaljevanje reforme. Lepo povedano in vse, ampak to, kar je ministrica rekla, se ne odraža v proračunu za leto 2018. Pri pregledu našega slovenskega za 2017 je Evropska komisija ugotovila marsikatero neprijetno stvar in nismo v najbolj spodbudni skupini držav članic, kar se tiče proračuna. Jaz bi si želel, da bi se te stvari medsebojno malo uskladilo, kar vladni predstavniki govorijo in kaj potem se tudi skozi proračunske dokumente kaže. Ne morem mimo tega primera, primera Irske, vsaj po številu prebivalcev bi se dalo ti dve državi, Slovenijo in Irsko dokaj dobro primerjati, ampak razlike v razvoju so pa očitne. Medtem ko se oni stvari resno lotijo, smo mi predvsem kupovali socialni mir. Danes bo kdo rekel v odgovor na to mojo razpravo, ja, saj, gospodarska rast Irske in Slovenije je približno podobna. Že res, ampak pripravljenost na prihodnjo krizo in pa na vse izzive, ki jih prinašajo demografija, naš visoki javni dolg in še kaj, sta pa ti dve državi bistveno drugače prilagojeni. Bistveno drugače. Če smo mi rekli, da trojke ne potrebujemo in smo po

denar za reševanje naših sistemov odšli na trg in si tam drago izposodili denar, so oni šli po poceni denar k trojki, izvedli reforme in danes jim gre prav dobro. Morda zgolj za razmislek tistim, ki so trdili, kako reforme ne delujejo in kako prinašajo vse slabo in vse katastrofično. Ampak pred nami so žal hudi in težki izzivi. Demografija – jaz koalicije razen tega, da občasno govori o demografskem skladu, jaz drugega s strani koalicije, da bi se resno ukvarjala z demografskimi vprašanji nisem slišal, pa je to za našo prihodnost, za vizijo Slovenije izjemno pomembno. Naša družba se stara, otrok ni, če hočete zelo trdo povedano, davkoplačevalcev novih ni. Na dolgi rok taka družba težko preživi. Da se pa zdaj lotim najprej prihodkov, ker se mi zdi, da bi bili lahko pomembno dopolnilo proračuna za leto 2018. Evropski denar – tukaj smo izjemno neučinkoviti oziroma izjemno slabi pri črpanju. Če ste kolegi prebrali poročilo Vlade o črpanju evropskih sredstev, ki smo ga dobili v teh dneh na naše klopi, lahko ugotovite, da iz Evrope nismo dobili nič evrov. Nič. Bo kdo rekel, ja, to pa ni stvar proračuna. O, še kako je. Zaradi tega, ker evropski denar lahko izjemno pomaga pri gospodarskem zagonu, pri neki gospodarski rasti in tako pomembno prispeva k polnjenju proračuna, k ustvarjanju prihodkov. Spomnimo se, tiste zadnje finančne perspektive 2007–2013, ko se je v zadnjih izdihljajih te finančne perspektive izrazito gradilo, izrazito so se pripravljali projekti, bili so na poslance številni pritiski v tem smislu, ker je bilo projektov več, kot je bilo na razpolago denarja in tako naprej. Ampak kakorkoli stvari obračate in gledate nazaj, je tista finančna perspektiva in tista intenzivna gradnja vodovodov, kanalizacij širom Slovenije pomagala k temu, da se je gospodarska rast dvignila. Stroji so delali, delavci so imeli delo, gradbeništvo se je ponovno spet malo na noge postavilo, skratka gospodarsko kolesje se je zavrtilo. In to je bila za nas, jaz sem si želel, da bi se iz tega kaj naučili, da bi bila to za nas pomembna šola, v smislu, da smo se v tisti finančni perspektivi stvari zelo na koncu lotili, ko nam je že voda v grlo tekla, da pa bo zdaj v tej novi finančni perspektivi pa bistveno drugače. In zdaj imamo leto 2014 – nič, 2015 – nič, tretje leto teče pa še nič počrpanega denarja. Spet si jaz teh stvari ne izmišljujem, ampak to je ugotovitev, mislim da, vidnega člana SD, ki je nedavno napisal neko kolumno, ki mislim, da je korektna in da pove na kratko vse bistvene zadeve, kje je problem, da ne črpamo tega denarja. In član SD pojasnjuje in piše, da je problem birokratski in administrativen, da ta vlada, vladna koalicija ni sprejela vseh potrebnih dokumentov za to, da bi ta denar sploh lahko začeli črpati. Včasih je težko razumeti, da niti tisto, kar nam je na razpolago, da niti tiste 3 milijarde, ki jih imamo na razpolago, ne vzamemo. S tem da, ko pa poslanska skupina hodi po terenu, nas pa številni župani spodbujajo, da so prioritete oziroma operativni programi te finančne

perspektive popolnoma zgrešeni in da bi se bilo boljše osredotočiti na kakšne druge stvari. In še ena pomembna ugotovitev, kjer so me vladni predstavniki grdo vlekli za nos. Ko smo se spraševali, zakaj še vedno večino tega evropskega denarja ne gre za infrastrukturo, torej po domače povedano za kanalizacijo in vodovod, zakaj se je zdaj v tej novi finančni perspektivi zgodil nek preobrat, da gre več denarja bolj v družbene dejavnosti, so me nekateri vladni predstavniki sveta prepričevali, glejte, to je rekla Evropska komisija in mi tukaj nimamo kaj. V redu, in jaz ves našpičen pridem v Bruselj, so imeli znotraj EPP eno izmenjavo in so nam organizirali sestanke z različnimi uradniki iz Evropske komisije, in jaz tam takoj začnem to izpostavljanje, kako je to mogoče, da na primer nam Evropska komisija postavi takšne prioritete, ne pa tisto, kar bi si mi želeli. In sem izpadel največji bedak, ker so mi povedali, da je to stvar države članice, ne pa stvar Evropske komisije. Država članica predlaga program, ki ga Evropska komisija samo potrdi. Jaz vem, da so te stvari težke, da velike večine to niti ne briga ali zanima, ampak od tega so odvisne milijarde denarja, torej milijarde evropskega denarja in se mi zdi, da bi se tem stvarjem bolj posvetili. Naslednja prihodkovna zadeva, ker se mi zdi prav tako pomembna, je izterjava obstoječih dolžnikov. Se spomnim, kakšen pomp je bil in nezadovoljstvo, ko je naša vlada takrat objavila seznam davčnih dolžnikov, ki je nekoliko pomagal, vsaj pri tistih malih ribah, da so svoje dolgove poravnali. Ampak je neverjetno, da večji, kot je davčni dolžnik, bolj se ga pusti pri miru. Tudi to je težko razumeti. Pri prihodkih – Kaj bi še lahko pomembno prispevalo, če bi ljudem pustili delati? Se mi pa zdi, da se v tej državi vse tako obrača, da se ljudem ne pusti delati oziroma celo več, da se ne plača delati, ker najbrž je v korist te države, da je čim več ljudi zaposlenih, da plačujejo davke, da plačujejo prispevke, to je v interesu vseh nas. Ampak ostali birokratski sistemi in vse stvari pa skoraj silijo v to, da se ljudem ne plača delati. Pa bom samo nekaj stvari izpostavil. Spomnite se tistega dvojnega statusa, za katerega si je prizadevala Obrtna zbornica, da nek obrtnik, ki je izpolnil 40 let delovne dobe, bi lahko dobil pokojnino in še naprej svojo dejavnost opravljal, pod pogojem, da plačuje polne prispevke. Tukaj sem jaz pričakoval, da bo vsaj Desus temu pritrdil, da bo Desus upokojencem pomagal, ampak ne. Torej logika bi bila, da bi po teh ljudeh, ki so pripravljani še kaj delati, ki so pripravljani še kaj v blagajno plačati, da bi jim to dovolili, ampak smo rekli ne. In zgodilo se je to, da seveda vsakdo si želi imeti polno pokojnino, so se vsi ti obrtniki odločili, da bodo formalno svoje dejavnosti prenesli na svoje otroke, žene, može in tako naprej, dobili polno pokojnino, sami pa še naprej delali, kot so doslej. In država je, vsaj v tem delu, od njih izgubila prispevke. Spet razumi, kdor more!

Birokracija. Če bi bili v tem parlamentu še vedno župani, potem bi vam vedeli povedati, da je sprejemanje občinskih prostorskih načrtov katastrofa, da sprejmeš nek občinski prostorski načrt traja 8 let in več, je pa od tega temeljito odvisno, kako se bo razvijala neka občina in kako boš sploh omogočil razvoj v tej občini, kako boš neko gospodarsko pobudo pustil. Kdor koli bo naredil tukaj kakšen napredek naprej, da se bodo občinski prostorski načrti sprejemali hitreje, bo tukaj narejen velik korak.

V zvezi s šolstvom. Če bi bil tukaj še sindikalist Štrukelj, bi bilo tudi od njega zanimivo slišati komentar, kako on ocenjuje, da se je generacija otrok, ki obiskujejo šolo, ves čas zmanjševala, medtem ko se je pa število učiteljev povečevalo. Tudi število predmetov se je povečevalo, ko pa gledaš mednarodne raziskave in ocene OECD pa ugotoviš, da je v Sloveniji nenormalno veliko funkcionalno nepismenih mladih. Težko je razumeti, da imamo šolski sistem, ki od mladih zahteva vedno več nekega pomnjenja, vedno več nekih predmetov, je pa vedno več funkcionalno nepismenih mladih. Včasih imam občutek, da je ta šolski sistem namenjen temu, da se tekmuje v tem, kdo ima boljši spomin, ker tisti, ki si boljše zapomni, tisti boljše uspeva. Ampak za to družbo pa ni to pomembno, ampak je pomembno, da imaš nekoga, ki bo na nekem, enem specifičnem področju lahko dosegel nek napredek, nek premik naprej.

In še ena zadeva, ki je problematična. Ko mladi zapuščajo šolski sistem, praktično so na delo nepripravljeni in pravijo zaposlovalci, da rabijo pol leta in več, da jih sploh za to usposobijo. Ne vem, zakaj se ne bi tudi v Sloveniji poslužili dualnega sistema, tako kot v kakšnih drugih, severnih državah, kjer stvari funkcionirajo. Na takšen način bi lahko mlade prej spravili v službe in od tega bi tudi država nekaj imela, torej v smislu plačevanja prispevkov in davkov. To je nekaj mojih razmišljanj glede prihodkov.

Zdaj pa še glede odhodkov. Če se osredotočim samo na tiste ključne ali pa največje odhodke, ki so za ta proračun veliki, je tukaj zagotovo treba postaviti transfer v pokojninsko blagajno. V proračunu za leto 2018 bo 1,25 milijarde oziroma tisoč 250 milijonov evrov transfera iz državnega proračuna v pokojninsko blagajno. In jaz še enkrat prosim ministra, za katerega resnično upam, da bo nekoč minister za delo, družino in socialne zadeve, da se bo končno lahko začel boriti za upokojeince, da pojasni, kako je po njegovem pokojninski sistem vzdržan in kako on planira, da bo pokojninski sistem vzdržan v prihodnjih 10 letih, ko bomo imeli še 100 tisoč več upokojeincev, ko že zdaj te pokojnine niso visoke in velike.

Naslednja zadeva, ker se mi zdi tudi velik odhodek, so obresti. Za obresti bomo v proračunu za leto 2018 namenili 985 milijonov evrov. Velika številka, ki govori o tem, kaj vse bi

lahko s tem denarjem postorili, če nam ne bi bilo treba dati toliko za te obresti. V parlamentu smo se že velikokrat retorično preizkušali in spopadali, kdo je bolj kriv za naš zunanji dolg, ampak številke so neizprosne, od leta 2008 do danes je ta dolg z 22,5 % BDP narasel na čez 80 % oziroma z 8 milijard na 30 milijard. In to ni zastoj, to stane in to stane vsako leto več v zadnjih letih. Tu ne gre za bagatelna številke, ampak lahko vidite, da gre za desetino proračuna. Ljudem je treba povedati, da desetino našega proračuna damo zgolj za obresti. S tem denarjem bi v enem letu za šalo naredili drugi tir, pa še kakšen most in še kakšno cesto v Sloveniji.

Tretji velik izdatek iz proračuna so tudi subvencije. Ne vem, ali so vse subvencije smiselna, razen na področju kmetijstva, ki je specifično področje, tudi zaradi drugih trgov na drugih koncih sveta. Ampak, ali je smiselno, da država najprej od vseh nas denar zbere, potem ga pa nekaterim deli. Če bi uporabil izraz protikorupcijske komisije, bi rekel, da tu lahko prihaja do ogromnih tveganj za korupcijo. Ali ne bi bilo bolj smiselno, namesto da denar zbiramo in ga potem delimo, da bi bile tu davčne olajšave, da tistim podjetjem, tistim segmentom našega gospodarstva, ki jim želimo pomagati, rečemo, da ne potrebujejo plačati določenega dela davkov, da jim damo neko olajšavo, ker želimo izključno spodbujati nek segment, kot pa da najprej ta denar zberemo, potem zahtevamo razpise, da se ljudje na te razpise prijavljajo, in potem ta denar delimo. Če bi šli na olajšave, bi se vsaj tisti del prijavljanja na razpise in potencialna korupcijska tveganja odpadla.

Glede prihodnjih reform. Še en pomemben izdatek so socialni transferji. Jaz hodim po Sloveniji in pravijo ljudje, da je socialni sistem tak, da se ljudem ne dobi delavcev. Pred kratkim smo bili s poslansko skupino na obisku v Šentjurju, kjer je uspešen podjetnik rekel, da ob 100 tisoč ljudeh, ki so na borzi delali, kot se temu zdaj formalno reče, na zavodu za zaposlovanje, 100 tisoč ljudi, ki so uradno brez dela, pri 100 tisoč ljudeh za neto plačo okoli tisoč evrov ne dobi delavcev. Meni se zdi to neverjetno in nemogoče razumeti. Ampak očitno takšni primeri obstajajo. In potem najbrž tudi drži to, kar nekateri pravijo, da je logično, če sešteješ skupaj vse podpore, brezplačen vrtec, šolsko prehrano, občasno podporo, pa nekaj ur fuša na teden, to znese več, kot pa če bi delal nekje za minimalno plačo. In v parlamentu je seveda gospod Orban izjemno osovražen politik, ampak vsaj v tem delu mu je pa treba priznati neke premike naprej, ko so na Madžarskem socialno podporo vezali tudi na neko konkretno delo v tem smislu, da če dobi socialno podporo, potem je za skupnost nekaj treba postoriti. Izvzeti so seveda invalidi in bolni, tisti, ki ne morejo delati. Kdor je pa sposoben za delo, pa če želi dobiti neko podporo, je pa prav, da za to skupnost tudi nekaj naredi.

Za konec samo še dve besedici glede obrambnega proračuna. Načelnik generalštaba, jasno, je rekel, da vojska potrebuje dodatnih 46 milijonov, da zgolj usposobi tiste stvari, ki jih vojska danes že ima. Tega denarja mu ta vladna koalicija ne daje, kar pomeni, da se bo na nek način še nadaljeval ta propad Slovenske vojske. In tu jaz vidim izjemno odgovornost Socialnih demokratov, ki jih štejem za enega izmed močnejših stebrov te koalicije in tudi politično zelo premetenega partnerja, da ve, kaj dela in kaj počne, da bi vendarle nekoliko pomagali ministrici za obrambo, da bi se tu lahko nekoliko več sredstev dalo. Če je uspelo Židanu zagotoviti nekaj več sredstev, bi moralo to tudi Katičevi.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Tonin.
Gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani gostje, kolegice in kolegi!

Verjemite, da bom tokrat za spoznanje krajši kot sicer, ker se pogovarjamo o proračunu za leto 2018, pa skozi diskusijo se na nek način že ponavljamo. Namreč, včeraj je bila razprava o proračunu za leto 2017. Jaz moram seveda uvodoma povedati, da sem malo sicer razočaran, malo v negotovi situaciji, ko vidim, da vendarle še nismo zaprli teh pogajanj med sindikalisti in Vlodo. Sicer en pregovor pravi, da upanje umre vedno zadnje, jaz se tega pregovora vedno in znova rad držim in tudi verjamem, da bo to pogovarjanje in to dogovarjanje na koncu prineslo dogovor in da bomo v interesu vseh tukaj vpetih lahko tudi ustrezno zadevo zaprli in zaključili. Skozi to razpravo – sem se trudil biti večino časa v dvorani – se nekako ne morem otresti občutka, da skušate v opoziciji izjemno negativistično prikazati ta račun, izjemno črnogledno prikazati ta račun. Seveda pa ne ta ne noben drug proračun v preteklosti ne v prihodnosti ne bo črno-bel. Bodo tu neke nianse, noben ne bo idealen. To sem tudi včeraj že povedal. Jaz mislim, da ljudje ne rabijo izlivov maksimalnega pesimizma tukaj. Država se bo vrtela naprej. Jaz verjamem, da bodo pozitivni trendi. Da se bo gospodarska rast, ki jo mnogi priznani ekonomisti napovedujejo, še zvišala, da se bo število brezposelnih znižalo in da bo vendarle ta država stopila na pot nekega progressa, nekega napredka. Jaz bi iz vaših razprav mnogokaj podpisal, od vsakega izmed vas, ki ste razpravljali. Predvsem na tisti strani komu, koliko in kaj je seveda treba dati. Drugi del proračuna, drugi del vsake bilance pa je seveda to, kako bomo vse to pobrali, kako bomo zbrali za neomejene želje, neomejene potrebe po biti všečen in pomagati ljudem in tudi iskreno pomagati, verjamem, da v vaših razpravah predvsem veje iskrenost.

Če se dotaknem prioritet te vlade, prioritet Desusa, mojih prioritet, če hočete. Seveda so pokojnine večkrat in od mnogih vas omenjene ene izmed ključnih prioritet. Gre za izplačevanje denarnih sredstev tistim, ki so 35, 40, 45 in še več let delali, garali, se odrekli in ves ta čas plačevali vse prispevke, vse dajatve, vse davke. Danes pa se pod vprašaj postavlja nemoteno izplačevanje teh pokojnin. Mi smo v letošnjem letu nekaj malega pa le dosegli. Dosegli smo to, da smo po dolgih letih začeli usklajevati pokojnine. To pomeni, da je tisto dno, po mojem trdnem prepričanju, tisto dno preseženo in da gredo realno gledano zadeve samo navzgor. Ampak seveda, kot sem tudi včeraj povedal, tukaj se mi ne bomo ustavili, za nas je to premalo. Mi želimo redno uskladitev pokojnin doseči z naslednjo točko dnevnega reda, torej z ZIPro jo bomo tudi dosegli v letu 2017, v januarju. Gre za več, kot je Vlada predlagala, in to je zasluga Desusa, to so naša prizadevanja, to so naši napor, to je naše trmoglavljenje, če hočete. Mi bomo tudi pustili prostor, verjamem, da gospodarska situacija bo takšna, prostor tudi za izredne uskladitve pokojnin tekom naslednjega leta. Izplačeval se bo regres. In kar je pomembno, mi se bomo resno lotili tudi razprave o tako imenovani beli knjigi o pokojninah, kjer so nekatere zadeve sicer pozitivno zastavljene, nekatere pa seveda skrb vzbujajoče, ampak to je komaj osnova, da spremenimo zakonodajo na takšen način, da bodo pokojnine v prihodnosti take, da bodo omogočali vsakomur izmed nas, ki bo vstopal v sistem izplačevanja le-teh, dostojno življenje. Od tega ne bomo odstopali.

Seveda je za nas tudi pomembna sociala, še kako pomembna sociala. Zame osebno je zelo pomembna. In proračun tako za 2017 kot 2018 kaže na to, da se sredstva na tem področju povečujejo. Namenja se več sredstev za programe aktivne politike zaposlovanja, namenja se več sredstev za denarne socialne pomoči, namenja se več sredstev za šolsko prehrano, za štipendije, nenazadnje tudi reorganizacija centrov za socialno delo. Namenja pa se, in to je tudi pozitivno, manj sredstev za nadomestila za brezposelne, kar pa je posledica realnih pričakovanj, da se bo njihovo število v prihodnjih letih še zmanjševalo. Tako da na socialni, če je očitano Vladi to, da nima prioritet, tukaj sigurno je prioriteta skrb tudi za socialno ogrožene te vlade. Mi si želimo v decembru, kot smo ministrico opozorili oziroma kot je sama povedala, da pride s programom oziroma z neko agendo, kako misli zadeve na področju zdravstva seveda urediti. Mi bomo z veseljem temu prisluhnili in po naših najboljših močeh pomagali, tako da tudi zdravstvo z dodatnimi sredstvi v 2017 in 2018 ni na listi neprioritet. Nenazadnje je tukaj tudi izobraževanje, ki ministrstvo dobiva prav tako, kot prej naštetih ministrstev, za svoje pomembno področje izobraževanja od marca pa do univerze več sredstev, kar je garancija, da ob taki politiki,

ki jo vodi ministrica, bo zagotovljen javni šolski sistem, vsem dostopen brezplačen sistem, vsem, ne glede na to, od kod prihaja in kakšen je njegov gmotni položaj. Seveda je tukaj še Ministrstvo za gospodarstvo oziroma področje gospodarstva, ki je prav tako prioritetenega pomena. Želim, da se namenja še več sredstev, kot se sicer, tako na področju razvoja kot na področju investicij. Nenazadnje, prej so bile omenjene davčne olajšave. Mi imamo tukaj kar nekaj davčnih olajšav, spodbud za investicije in tako dalje, tako da tisti očitek, da smo v letošnjem letu dvignili za 2 % davek na dohodek pravnih oseb, ni po mojem trdnem prepričanju utemeljen, zato ker ne glede na to, da smo ga za 2 % zvišali, ostajamo še globoko pod povprečjem držav Evropske unije. Hkrati je treba povedati, da realno ga nismo zvišali za 2 %, ker so tukaj še različne olajšave, jih ne bom zdaj našteval, ki učinkovito zvišanje za 2 % točki znižujejo. Kot sem uvodoma povedal, me neko pretirano navdušenje ne preveva ob tem, da še nismo zaključili, pa verjamem, da ga bomo, socialnega dialoga in dogovora sindikatov z Vlado. Tudi nisem navdušen nad poročilom Evropske komisije, ki smo danes imeli priložnost, ne se še z njim seznaniti, ampak z informacijo, da je pripravljeno in da kar zadeva proračunska tveganja, Slovenijo uvršča v tisto tretjo skupino, v kateri obstajajo ta tveganja in ne prinaša nekaj pozitivnega. Nad tem nisem navdušen, ampak to še ne pomeni, da pa moramo zdaj ustaviti sprejemanje proračunov, da moramo državo zaustaviti, da je treba biti plat zvona. Ne, to pomeni vse kaj drugega. Pomeni, ne se tega ustrašiti, a hkrati vzeti na znanje in hkrati nadaljevati z odpravo neravnovesij, z odpravo primanjkljajev in vztrajati na tej naši poti.

Pri tem pa bi želel, in s tem bom tudi zaključil, da se ne bom preveč ponavlja. Jaz absolutno zagovarjam postopno sproščanje različnih ukrepov, postopno sproščanje omejevanja, v katerega smo bili tako ali drugače prisiljeni v preteklosti, nikakor pa ne, in tu opozarjam na vse tiste, ki v izvršni veji oblasti v operativnem smislu peljete politiko te države, nikakor ne neumno vztrajati oziroma ne vztrajati pri neumnem fiskalnem stiskanju, ker bodite prepričani, bodimo prepričani, da monetarna politika sama zase nikakor ne more zagotoviti rasti, takšne, kot si jo želimo, ne tiste pol odstotne ali kaj podobnega. Fiskalna politika pa se ne sme obnašati tako, kot se je obnašala nemalokrat zdaj – pa ne rečem, da zgolj in samo v Sloveniji, tudi širše – s trmastim zategovanjem pasu. Mi moramo z pripravo proračunov in z udejanjanjem teh proračunov, izvajanjem, moramo zagotoviti eno pričakovano optimalno gospodarsko rast. Pri tem pa, in to še enkrat opozarjam, nikakor ne pozabiti, da v Ustavi Republike Slovenije piše, da smo socialna država. Ne pozabiti na to socialno vlogo države. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Prikl.

Kolegice, kolege sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna. Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo. Se opravičujem. Je želel še kdo razpravljati?

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, izvolite, beseda je vaša.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči.

Kot je napovedal že moj poslanski kolega ob začetku razprave o proračunih, bomo v stranki Desus proračuna za leti 2017 in 2018 ter zakon o njunem izvrševanju sicer podprli, ker bi z nesprejetjem proračunov in zakona povzročili škodo številnim družbenim skupinam, še posebej pa ranljivim in tudi upokojenim.

Desus se trudi za boljše življenje vseh skupin, mladih družin, upokojenih in najbolj ranljivih družbenih skupin, med katere sodijo tudi starejši. V času gospodarske krize so vlade omejevale tudi usklajevanje pokojnin. Res je, da stranka Desus s svojimi le nekaj poslanci med 90 poslanci v letih 2012, 2013 in 2014 ni mogla bistveno vplivati na ukrepe prejšnjih dveh vlad, ki sta imeli večino odločevalcev o ukrepih. In tedaj usklajevanja pokojnin praktično ni bilo. Tako v letu 2012 usklajevanja pokojnin ni bilo. V vladi Alenke Bratušek je bila le zanemarljiva uskladitev pokojnin za 0,1 % oziroma za 4,6 milijona evrov. Upokojenci dobro vedo, da od tistih 38 evrov po posameznem upokojenem, o katerih smo slišali te dni kar veliko, upokojenci niso videli pri svojih pokojninah v obliki povišanja pokojnin niti evra. To ni očitek preteklima dvema vladama, bila je namreč kriza, nima pa smisla zavajati javnosti in upokojene, da so bili tedaj deležni usklajevanja pokojnin, saj upokojenci skrbno spremljajo poviševanje svojih pokojnin. Dobro vedo, da povišanja pokojnin v letih 2012, 2013 in 2014 praktično ni bilo. Lahko pa obžalujemo, da so v tem obdobju nekatere politične stranke klicale trojko, Evropsko centralno banko, Mednarodni denarni sklad in Evropsko komisijo in da se je razglašal stečaj države, kar je krizo v Sloveniji le še poglobilo. Upam, da se klicanje trojke ali Evropske komisije ne bo več ponovilo, ker to ne more biti v korist države. Tudi sama bi bila vesela, če bi bile politične stranke sposobne združiti svoje znanje v dobro vseh prebivalcev Slovenije, posebej pa še manj premožnih in ranljivih. Prav je, da opozicija opozarja na morebitne slabosti koalicije, to je njena vloga. Žal pa vse dobre namere strank, ko so v opoziciji, običajno uplahnejo, ko pridejo na oblast. Nekatere pa se socialnim kapicam za bogate ne odrečejo niti tedaj, ko so v opoziciji. Koalicija pa mora poiskati odgovore na izzive.

Upokojeni in stranka Desus so v času krize bistveno prispevali k njenemu reševanju, saj je bila tedaj tudi zaradi sprte politike ogrožena

finančna stabilnost celotne države in s tem tudi dolgoročna socialna varnost prebivalcev. Stranka Desus je v letu 2015 poskrbela za dodatnih 19 milijonov evrov za letni dodatek, v letu 2016 za izredno 0,7 odstotno uskladitev pokojnin v januarju in za izredno uskladitev pokojnin v oktobru za 0,4 odstotkov. Tudi v tem proračunu smo po trdih pogajanjih s koalicijskima partnericama dosegli povišanje pokojnin za leto 2017 v povprečju za okoli 7 evrov mesečno. S tem seveda v stranki Desus še nismo zadovoljni, saj bi po našem mnenju morali biti upokojeni deležni višjega dela rasti bruto domačega proizvoda. Ta naj bi se namreč v letu 2016 povečal za 2,3 %, v letu 2017 za 2,9 % in v letu 2018 za 2,6 %. V stranki Desus se sicer zavedamo zavez iz odloka, ki temelji na Zakonu o fiskalnem pravilu, kar pomeni, da sledimo našim ustavnim in zakonskim ter evropskim obvezam glede postopnega strukturnega izboljšanja javnih financ ter glede gibanja javnofinančnih odhodkov in dolga. Vendar pa se ne strinjamo, da se to dogaja na račun najbolj ranljivih skupin in manj premožnih. Menimo, da te zaveze, če se jih ne da razvezati, naj te zaveze nosijo premožni delodajalci in najbolj premožne skupine v družbin, ne pa ostalo manj premožno in revno prebivalstvo, vključno z upokojenimi. Vlada je pri plačah v javnem sektorju že na podlagi dogovora iz leta 2015 v letošnjem in prihodnjih letih odpravila največje varčevalne ukrepe, sprostila je plačno lestvico javnih uslužbencev, kar bo skupaj v letu 2016 predstavljalo preko 200 milijonov povečanega stroška dela. V letu 2017 pa že dogovorjene sprostitev javnim uslužbencem prinesejo, kot smo že slišali včeraj, dodatnih 110 milijonov sredstev za plače. Prav tako je sindikatom ponudila postopno sprostitev prav vseh varčevalnih ukrepov do vključno leta 2019 v skladu s skrajnimi zmožnostmi javnih financ. Pri napredovanjih je Vlada omogočila vsem javnim uslužbencem uveljavitev napredovanj za vsa pretekla leta, ko so bila napredovanja zadržana.

Glede na navedeno, obžalujem, da v trenutni finančni situaciji stavka javni sektor v tistem delu, ko gre za pritiske na povišanje visokih in najvišjih plač. Učitelj naj bi imel v povprečju bruto plačo okrog tisoč 800 evrov. Visokošolski učitelj okrog 3 tisoč 300 evrov, čistilka le 633 evrov, asistent v visokem šolstvu okoli 2 tisoč evrov, zdravnik brez specializacije pa naj bi imel po pripravištvu povprečno bruto plačo okoli tisoč 600 evrov. Seveda pa so upravičena pogajanja za povišanje minimalnih plač, nikakor pa ne najvišjih, s čimer bi se resno ogrozilo javnofinančno stabilnost države. Posebej pa še obžalujem za zdravje ljudi škodljivo in zato po mojem mnenju neetično stavko zdravnikov, posebno v delu njihovih prizadevanj za povečanje svojih najvišjih zdravniških plač. Zdravnik specialist naj bi imel povprečno bruto mesečno plačo okoli 5 tisoč 300 evrov, in to brez nadur v javnem sektorju in brez zaslužkarstva

izven javnega sektorja. Škoda, ki jo delajo zdravniki, ki sedijo na dveh stolih, je neizmerna, trpijo pa bolniki. Nadaljnje popuščanje zdravniškim zahtevam, ki bi pomenilo poglobljanje erozije finančnih sredstev, ki so namenjena bolnikom iz skupne vreče za plače in za bolnike, ni ne etično in tudi ne sprejemljivo. Zdravniški zbornici, ki si odkrito prizadeva rušiti javno zdravstvo in privatizirati javne zdravstvene institucije, ob tem da svojega dela nadzora sploh ne opravlja ustrezno, bi odgovorna Vlada nemudoma odvzela pooblastila za vsa dela, ki jih ne opravlja dobro. Vladi predlagam, da za pogajalca z zdravniki postavijo osebo, ki ne bo na račun poslabšanja zdravstvene varnosti bolnikov sklepala škodljivih kompromisov s Fidesom. Rešitve pa je treba poiskati za tiste z najnižjimi dohodki, kar naj se zagotovi s prispevki najbolj premožnih v družbi. Čeprav z vsem proračunom v stranki Desus nismo zadovoljni, pa je treba povedati, da gre proračun v smeri poviševanja sredstev Ministrstvu za delo, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvu za zdravje, kar je dobro.

Desus se je trdo pogajal za dosežek, da bo januarska uskladitev pokojnin 1,15 % in ne le 1 %, kot je bilo najprej načrtovano. Ne glede na izpogajane dosežke Desusa pa smo ugotovili, da le usklajevanje pokojnin ni več dovolj. V stranki Desus smo že tudi napovedali, da si bomo še naprej prizadevali za boljši položaj upokojenih. To smo jasno povedali tudi v našem ponedeljkovem ustnem poslanskem vprašanju predsedniku Vlade. Čeprav ustreznega odgovora še nismo dobili, vztrajamo na ustreznih ukrepih, ki bodo odpravili revščino med starejšimi. V stranki Desus smo prepričani, da je treba zagotoviti ponovno rast razmerja med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo, ki je znašala v letu 2015 le še 55,4 %. Čeprav naj bi po priporočilih OECD to razmerje znašalo okoli 70 %. Zvišati je treba pokojnine na raven, ki bi jo pokojnine dosegle, če preteklih zamrznitev ne bi bilo. Uzakoniti je treba dostojne minimalne plače, s katerimi se da preživeti družino, da zaposleni po upokojitvi ne bi zdrsnili v revščino. Uzakoniti je treba dostojne minimalne pokojnine, saj je trenutna krepko pod pragom revščine. Postopno je treba povečati prispevke delodajalcev na raven, kot jo za pokojnine plačujemo delojemalci. Uvesti je treba brezplačno obvezno zavarovanje za dolgotrajno nego in ukiniti doplačila za zdravstvene storitve manj premožnih, saj je za socialno državo nesprejemljivo, da lahko bolezen pahne posameznika v revščino, kar smo danes slišali tudi s strani poslancev SDS. Potrebne so spodbude starejšim za delovno aktivnost po upokojitvi in treba je voditi učinkovitejšo politiko zaposlovanja mladih.

Glede na današnje razprave me veseli, da tudi vse politične opcije bolj kot ne podpirate odpravo revščine tudi med upokojenimi in reševanje še drugih za ljudi pomembnih težav ter da podpirate izboljšanje gmotnega položaja

upokojenih. Pričakujem torej predloge Vlade v to smer in verjamem, da jih bomo poslanci skupaj z veseljem podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik. Bom zelo kratek. Z zanimanjem sem poslušal predhodnico, predvsem na področju, kako je treba odpraviti revščino, pa tudi želje in pričakovanja oziroma zahteve Poslanske skupine Desus v tej smeri. Pa me, spoštovana ministrica, zanima, kaj boste storili, da bo vaš koalicijski partner Desus v tej zadevi, tako imenovani odpravljanje revščine, tudi uslišan. Danes smo velikokrat slišali, kako imamo opozicijski poslanci probleme s tem proračunom, zdaj pa mislim, da smo dobili ogromno želja, zahtev in prošenj Poslanske skupine Desus. Pa me zanima v tej zadevi, ker če ne želite poslušati opozicije, je verjetno prav, da se znotraj koalicije poslušate, in me zanima, spoštovana ministrica, kje v proračunu za leto 2018 so nastavki, ki sledijo željam Poslanske skupine Desus v tem njihovem razumevanju, da bodo lažje podprli proračun za leto 2018, o katerem govorimo, da so v tem proračunu tudi nastavljeni segmenti, ki zasledujejo njihove prošnje, torej odprava revščine, kar si verjetno vsi želimo, ampak verjetno bo treba manj govoriti, več pa storiti. In razprava pri proračunu za leto 2018 je idealna priložnost, da vidimo, kakšni so nastavki te koalicije, v kateri sicer je tudi Desus, in predsednika Vlade in ministrice za finance, kje so nastavki znotraj posameznih resorjev, da enkrat dokončno resno spregovorimo v Državnem zboru o problematiki odpravljanja revščine. Me pa tui zanima, ali bodo ostali koalicijski partnerji, ko bomo imeli glasovanje o odgovorih predsednika Vlade na poslansko vprašanje, podprli prizadevanje poslanke Desusa, da o tej temi spregovorimo tudi izven finančnih okvirov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za dano besedo. Lepo pozdravljeni, ministrica in vsi ostali predstavniki Vlade!

Ne bom dolga, sem že včeraj svoje stališče praktično o obeh proračunih povedala, pa vendarle je bilo danes veliko slišati o tem, kako smo razpravljali v neki evforiji, kako se cedita med in mleko. Jaz sama svoje razprave včeraj nisem ocenila tako. Celo sem opozorila na nekatere stvari, ki tem trditvam, ki jih tukaj navaja opozicija, ne sledijo. Predvsem v tem smislu, da realno gledano, če se primerjamo z obdobjem pred krizo, z letom 2008, realno gledano še vedno nismo tam, kjer smo že bili. In če še enkrat povem, prihodki v letu 2008 so skupaj znašali 8 milijard 500 milijonov evrov in

jih bomo šele predvidoma v letu 2017 presegli, ko bodo znašali, takšni so napovedani, 8 milijard 800 milijonov pa še nekaj in potem v letu 2018 9 milijard in 200 milijonov. In ti prihodki se ne bodo povečali v primerjavi z letom 2008 na račun davčnih prihodkov, ko so v letu 2008 znašali 7 milijard 600 milijonov in potem v proračunu za leto 2017 7 milijard 300 in še nekaj in za leto 2018 7 milijard 500, ampak na račun sredstev Evropske unije, ki jih je bilo v letu 2008 363 milijonov, zdaj pa vemo, se pogovarjamo o nekaj manj kot milijardi evrov.

Poleg teh podatkov lahko pogledamo, da smo takrat v letu 2008 imeli nekaj čez 20 % zadolženosti glede na BDP, danes 83 % glede na BDP in da so takrat obresti znašale cirka 400 milijonov, danes čez milijardo evrov. Še vedno se soočamo tudi z deficitom, ki ga sicer znižujemo, v letu 2017 na 600 in še nekaj milijonov, 681 milijonov evrov in v letu 2018 305 milijonov evrov. In ta situacija nam vsekakor ne omogoča, da se vse želje, vse sprostimo naenkrat in takoj. Omogoča pa, da z nižjo rastjo odhodkov v primerjavi z odhodkom pokrijemo do leta 2020 še ta primanjkljaj, ki ga imamo, cirka 240 milijonov na leto in postopno v skladu s tem tudi sproščamo določene ukrepe, ki so bili v času krize sprejeti. Pa to velja za vse, tako za javne uslužbenke, tako za občine in socialne transfere in tako naprej. Tako da jaz tukaj o neki evforiji vsekakor nisem govorila.

Zdaj bi se pa morda še odzvala na nekaj stvari, ki so bile tekom razprave danes že povedane. Ena je ta zbirna bilanca stanja, ko je bilo s strani poslanca rečeno, da je prvič v zgodovini Računsko sodišče zavrnilo izdajo mnenja. Ta trditev po mojem vedenju ne drži. Sama sem bila prisotna na tej komisiji, ko smo to poročilo obravnavali. Predstavnik Računskega sodišča je lepo pojasnil, da je bila ta zavrnitev mnenja že tudi v preteklih letih. Poudaril je, da je bila nekaj let ta bilanca tudi sestavni del zaključnega računa, da se je sploh ta bilanca začela pripravljati, ker leta prej bilance sploh nismo imeli. In je bil zadovoljen, da smo trenutno v tej situaciji in da bomo to sproti dograjevali in jo izpopolnjevali, ker gre za res obsežno bilanco, sestavljeno iz vseh proračunskih porabnikov. Podatki niso nepravilni, so pa pomanjkljivi. In v letu 2014, ko je Računsko sodišče to enako mnenje izdalo, se ni odločilo za popravljalni ukrep, da bi moralo ministrstvo oziroma Vlada v 30, 60 oziroma 90 dneh, kakršni so ti možni roki, ki jih lahko izda Računsko sodišče, odločilo, da bi to zahtevalo od Vlade ali ministrstva, ampak se je odločilo, da zahteva načrt aktivnosti, ki bo pač pokazal, na kakšen način bo Vlada oziroma ministrstva, vsa ministrstva začela odpravljati te pomanjkljivosti, zaradi katerih ne more revidirati tega mnenja. In vse te roke in aktivnosti, ki jih je ministrstvo navedlo v tem načrtu, je Računsko sodišče ocenilo kot zadovoljiv popravljalni ukrep. In povedal je predstavnik Računskega sodišča na tej seji Komisije za nadzor javnih financ, da imamo pač opravka s pomanjkljivostmi,

nepopolnostmi, ki so prisotne več desetletij in da so, to sem ga citirala, in da so zdaj ti roki, ki jih predlaga ministrstvo glede na upoštevanje celotne zahtevnosti tega dela, zadovoljivi. In vsako leto sproti Računsko sodišče potem ta napredek ocenjuje in popravljalni ukrepi, ki so bili izvedeni od izdaje 2014 do zdaj, se izvajajo v skladu s tem izvedbenim načrtom, ki ga je predložilo ministrstvo. To je ena zadeva.

Potem naslednja, črpanje evropskih sredstev. Izraženo je bilo, kako je vse slabo, kako nismo naredili praktično v teh dveh letih nič. Jaz kljub vsemu bi tukaj povedala, da smo bili država, ki smo v prejšnji finančni perspektivi med osmerico držav, ki je sredstva počrpala pred koncem perspektive, počrpali smo vsa sredstva, bili smo uspešni. Hkrati pa smo pripravili tudi vso normativno podlago za črpanje iz nove finančne perspektive. In kot sem že včeraj povedala, je bilo na Vladi obravnavano to poročilo in je bilo do zdaj odobrenih za 715 milijonov evrov projektov in programov, kar je 24 % vseh razpoložljivih sredstev. Od tega je bilo za nekaj več kot 591 milijonov oziroma 20 % že podpisanih pogodb in iz državnega proračuna tudi že izplačanih 37 milijonov evrov. Iz kje se ta izplačila izvajajo? Zahtevke pokriva za zdaj slovenski proračun iz tistih 90 milijonov evrov avansa, ki ga je Slovenija dobila, tako kot vse druge države. Ko pa bo ta akreditacija s strani Evropske komisije zaključena, pa bomo dobili tudi potem prve prilive iz blagajne EU.

Kar se tiče še samih investicij, kako je v proračunu namenjenih manj sredstev za investicije, in v primerjavi s sredstvi iz nove finančne perspektive, to so sredstva Evropske unije. Če pogledam, ja, res je, v globalu, če primerjamo realizacijo leta 2014 s pričakovanji leta 2017 in 2018, je v skupni številki manj sredstev za investicije, ko gledamo integralna sredstva in tudi sredstva s strani EU. Zakaj je temu tako? Prvi razlog po mojem mnenju je že ta, da je v letošnji finančni perspektivi namenjena cirka 1 milijarda manj sredstev kot v prejšnji finančni perspektivi. Ampak še vedno, kljub vsemu 3,2 milijardi evrov imamo. In kako so zdaj ta sredstva planirana v proračunu? Realizacija, kaj je proračun v letu 2014, namenja investicijam iz integralnih sredstev, se pravi iz naših domačih sredstev, 346 milijonov. V letu 2017 bomo svojih, naših sredstev za investicije namenili 475 milijonov in v letu 2018 511 milijonov. Se pravi, da ta integralna sredstva, naša domača sredstva, tudi ta, ki jih zberemo z višjimi prihodki, namenjamo vsako leto več za investicije. Je pa dejstvo, da evropska sredstva se pa znižujejo in morda je tudi malo neralna primerjava z letom 2014, če vemo, da smo takrat praktično počrpali 45 % celotne finančne perspektive in da je bil takrat največji priliv iz tega naslova. Ampak tudi v letih 2017 in 2018 imamo planiranih 367 milijonov in potem v letu 2018 387 milijonov iz tega naslova in skupaj za investicije 843 milijonov v letu 2017. Prej sem povedala primerjavo z letom 2014, ko je bila 1

milijarda 100 in povedala, zakaj po mojem mnenju ni čisto prava ta primerjava, in potem v letu 2018 še več, slaba milijarda evrov za investicije. Tako da zdaj oceno vsakega pač je, ali je ta trend pravi ali nepravi. Jaz pač menim, da se integralna sredstva v proračunu za investicije povišujejo, evropska sredstva pa v skladu z nižjim odobrenim skupnim sredstvom gredo to pot, ki sem jo tudi povedala.

Ne bi se zdaj preveč dotikala glede na to, da je minister podal odgovore v zvezi z dogovori s sindikati. Dejstvo je, da bo tukaj do uveljavitve proračuna, vemo, da se predlog sprememb proračuna za leto 2017 uveljavlja s 1. 1. 2017, ta proračun, o katerem danes razpravljamo, pa s 1. 1. 2018. Do takrat je treba na tem področju skleniti dogovor. Jaz si tega želim, upam, da bo do tega dogovora prišlo, glede na to tudi, da sem včeraj, ko sem spremljala Odbor za notranje zadeve, slišala, da ta razkorak ni tako velik, da se ne bi uspelo dogovoriti, tako da to prepuščam ministru in Vladi, ki kot pogajalci najbolj vedo, kako in kaj. Potem še o samem tem dopolnjenem predlogu proračuna, kar je danes tudi tema. Vlada je nekoliko spremenila tisti prvotni proračun, ki nam je bil predložen in smo ga tudi na Odboru za finance najprej obravnavali. V tem dopolnjenem predlogu proračuna, kar je meni za poudariti, je, da so bili iz tiste predhodne oziroma prve obravnave proračuna nekako upoštevani, povzeti v tem dopolnjenem predlogu proračuna amandmaji, ki so se nanašali na povečanje sredstev na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, in to, kar se je nanašalo na športno infrastrukturo. V tem dopolnjenem predlogu proračuna so sredstva povečana za 2 milijona evrov in bodo namenjena razpisom za projekte prenove športnih objektov. S tem se bodo tudi znižala bremena, ki jih nosijo lokalne skupnosti za te investicije. Tudi več amandmajev opozicije je šlo v to smer, in to spremembo podpiram. Potem pa še, da se Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje v dopolnjenem predlogu proračuna dodatno zagotovijo sredstva v višini dveh milijonov evrov. Toliko o tem.

Zdaj pa je ravno kolegica Bratušek prišla notri – jaz sem bila ena izmed tistih dveh poslank, ki sva se včeraj odzvali na njeno trditev, ki sem jo včeraj citirala, da je bilo v času njene vlade dano upokojencem 300 milijonov evrov več, pa ne bom polemizirala o tem, zgolj bom povedala, da sem se odzvala na to njeno trditev, ko je pač ona povedala, kaj je naredila njena vlada, jaz sem potem povedala, kaj je naredila ta vlada in se opravičujem za to izjavo, ker nobena vlada ni upokojencem dala nič, upokojenci so si vse, pa verjetno še več, zaslužili sami. Končujem s tem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Jaz sem želela vprašati, ali nam je mnenje Evropske komisije že na voljo. Tukaj smo slišali, da naj bi ob eni uri in nekaj minut prišel na Ministrstvo za finance. Verjetno z Ministrstva za finance do sem ni potrebno dve uri časa, da bi se nam ga lahko dostavilo, ker konec koncev jaz mislim, da gre za pomemben dokument. Kakorkoli slučajno sovpadata dneva odločitve Evropske komisije in sprejemanje proračuna, ampak zdaj, če slučajno sovpada, jaz mislim, da je prav, da se nam ga dostavi. Predsednik vas prosim, če lahko pomagate to mnenje pridobiti. Zdaj ni prav veliko časa več za razpravo. Jaz mislim, da bi bilo prav, da pred koncem te razprave to mnenje, ki ni spodbudno – mislim, da smo si glede tega vsi enotni, da je to mnenje, ki ga je podala Evropska komisija, slabo za državo in da Slovenijo vrača nazaj na pot nekredibilnosti. To je prvo.

Drugo. Kolegica Urška Ban je govorila o nekih integralnih sredstvih za investicije in evropskih sredstvih za investicije in me zanima, lepo jo prosim ali pa vas predsednik, da mi pove, kje iz državnega proračuna je to razvidno. Ali spet koalicijski poslanci razpolagajo z nekimi dodatnimi dokumenti, do katerih jaz na žalost nimam dostopa. V proračunu je samo ena postavka, in to so investicije. Če pa koalicijski poslanci razpolagajo z nekimi dodatki, pa jaz prosim, da jih dobimo tudi vsi mi. In ne glede na to, veste, gospodarska aktivnost ne loči med integralnimi in evropskimi sredstvi. Investicije so investicije, in samo to poganja gospodarsko rast tukaj doma, poleg v največji meri izvoza, ki ni toliko odvisen od države kot od zunanjih dejavnikov.

Predsednik, prosim, vem, da ne marate preveč proceduralnih, zato bom zdaj v razpravi še enkrat, prosim za mnenje Evropske komisije in prosim za podatke, s katerimi razpolaga kolegica Urška Ban, da nas tudi ostale, bom rekla, razsvetlite in da vidimo, ali to sploh drži ali ne drži. Eno so obrazložitve, eno je govorjenje, drugo pa so številke. In to, s čimer jaz razpolagam, so samo skupna sredstva za investicije. Tako da prosim, da mi pomagate.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej replika, gospa Urška Ban, da pojasni.

URŠKA BAN (PS SMC): Jaz pa sem razpolagala s podatki, ki jih je tekom proračunske obravnave na odborih, na Komisiji za nadzor javnih financ in tudi tukaj v Državnem zboru včeraj povedala spoštovana ministrica gospa Mateja Vraničar Erman, in to so ti podatki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Potem sta potrebni še dve pojasnili, vsaj kar se mene tiče, čeprav ni bilo tokrat postopkovno, bom vseeno povedal.

Prvič, ministrica se je do poročila opredelila, torej pojasnila je stališče ministrstva do poročila. Poročilo kot takšno pa je na voljo v angleškem jeziku in se ga dobi z interneta, vsaj jaz imam takšno poročilo pred sabo ta trenutek. Zdaj, če zahtevate to drugo, bom pač poskušal tekom današnje seje poskrbeti, da bo do vsakega od vas prišlo, ampak domnevam, če se ga da na internetu dobiti, da se ga da, da je to splošno dostopno poročilo in nanj se je ministrica odzvala, to pa je bilo do zdaj že narejeno, tako kot je obljubila, da se bo odzvala, mislim, da je bilo to ob 14. uri in 30 minut, nekaj takšnega, ker je potem tudi imela izjavo za javnost v tem času. To je tisto, kar jaz vem, kaj več pa si sam ne drznem razlagati glede samega proračuna.

Sprašujem na tej točki, želi še kdo razpravo. Še razprava ali ... Prav.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Ja, predsednik, če je pač praksa v Državnem zboru, da brskam po internetu, bom. Si bom vzela čas in bom šla na računalnik, ker na tem malem telefonu težko prebereš tako pomemben dokument. Tako da bom to naredila. Kar pa se tiče podatkov, ki jih navajate, zdaj je pa to nova praksa, da kar verjamemo nekaj, kar povedo in potem je to resnica. Mogoče ne bi bilo slabo, da nam zagotovitev podatke. Očitno obstajajo, očitno obstajajo. Jaz vam lahko povem, da obstajajo, samo na Ministrstvu za finance razpolagajo z njimi. Ko mi povemo, da je toliko manj za investicije, se vi branite, ja, ja, ampak ... Ampak, mi tistih podatkov nimamo. Tako da v bodoče, pa mogoče še danes bi bilo prav, da nam te številke, s katerimi razpolagate vi, zagotovite in ne da kar, bom rekla, verjamemo vsemu, kar se v Državnem zboru pove. Dejstvo pa je, da je za investicije konkretno manj denarja, kot ga je bilo v letu 2014. Zato je tudi rezultat slabši. To je dejstvo. Saj v bistvu govorimo enako, vi pač malo bolj branite, zakaj to je tako. Z dejstvom, da je denarja za investicije manj in z dejstvom, da je rezultat tega, da je denarja za investicije manj, nižja gospodarska rast, se pa pravzaprav vsi strinjamo. In ja, sredstev za pokojnine ne zagotavlja nobena vlada. Se strinjam, tako da sem vesela, da je tudi kolegica Urška Ban povedala to. Še enkrat, je pa dejstvo, da lahko, in to tudi dela ta vlada, za pokojnine da 300 milijonov evrov manj. To je dejstvo in zato lahko preprosto znižate proračunski primanjkljaj in zato vam Evropska komisija pove, da niste pravzaprav naredili nič strukturnega napora, celo poslabšujete situacijo v proračunu. Saj to je rezultat, to smo vam mesec dni dopovedovali, danes je pa pika na i z mnenjem Evropske komisije. Pa daleč od tega, da sem sama tega mnenja vesela, veliko bolj bi bila vesela, da bi Slovenija ostala na pravi poti, da bi bila smer še vedno obrnjena navzgor, ampak pogledajte si mnenja nekaj let nazaj, tako se je začela situacija slabšati. Naslednji korak bo presežena

makroekonomska neravnovesja. To je naslednji korak temu, kar ste danes dobili na mizo. Saj nas lahko prepričujete, slovensko javnost lahko prepričujete, ampak tistih, ki bi jih morali, pa s takšnimi dokumenti ne boste prepričali in današnja razprava tega ne bo prav zelo spremenila, se tudi s tem strinjam.

Še enkrat, pot, ki ste si jo izbrali, pot, ki ste si jo začrtali, je daleč od prave. Najbolj žalostno ob vsem skupaj pa je, da ste v roke dobili odlično gospodarsko situacijo, sanirane razmere v državi, pa ste v dveh letih uspeli narediti popoln kaos. Zdravniki vam stavkajo in ne veste, kako naprej. Javni uslužbenci, okej, se bodo naprej pogovarjali z vami, pod včerajšnjo prisilo koalicije, da vlado nažene nazaj za pogajalsko mizo. Z občinami imate odprto fronto, z nami v Državnem zboru ne znate poiskati skupnega jezika glede fiskalnega sveta. Ne vem, kako lahko nekdo reče temu, da znate in zmorete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bom vseeno komentiral tisti čisti začetek – poskrbel bom, da bo to poročilo prišlo do vsakega poslanca, ker seveda ni obligatorno, bo v angleščini, ker takšno je in ne bomo pa zdaj prevajali tudi tega. Za tiste, ki razumete te zadeve, itak ni problem.

Sprašujem na tej točki, ali želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik, kolegi iz Vlade, kolegice poslanke in poslanci.

Žal, namesto tega, da bi se danes predvsem vsebinsko pogovarjali o tem, kakšen proračun je, kakšen ni, kje bi se dalo še kaj popraviti, kljub temu da vemo, da popraviti se sedaj ne da, predlog je, kakršen je. Amandmaji opozicije tako ali tako niso in tudi ne bodo podprti. Jaz večkrat rečem, če bi res želeli neko tvorno sodelovanje vseh poslancev, tako koalicije kot opozicije, oziroma če bi želeli tvorno sodelovanje in da poslanci imamo res neko vlogo in nismo samo podaljšana roka vlade, potem bi vsaka vlada ob vsakem proračunu poslala takšen proračun, ki bi imel 90 milijonov evrov rezerve in vsak poslanec bi imel svoj milijon, ki bi ga lahko z amandmajem predstavil, kamor bi želel. Nekateri države to imajo, to je konstruktivno. Tudi prva vlada Janeza Janše je delovala na takšen način, da se je prisluhnilo tudi opozicijskim poslancem. In zaradi tega so tudi v tisti vladi bili sprejeti proračuni brez glasu proti. Tudi v prejšnji vladi, ki jo je vodila Alenka Bratušek, sem se pogovarjal z nekaterimi poslanci in eden od poslancev mi je dejal, za dobro voljo smo spustili tudi kakšen opozicijski amandma. Skratka, da se vsaj navzven na nek način formalno vidi, da smo pripravljani na sodelovanje med koalicijo in opozicijo.

Žal se vlada Mira Cerarja obnaša arogantno in vehementno, kar se tiče

sprejemanja zakonov in drugih aktov v Državnem zboru. Opozicijski predlogi so večinoma zavrnjeni. V primeru Slovenske demokratske stranke ste, ne vem, če ste v tem mandatu potrdili pet naših amandmajev, pri zakonih pa samo enega. Ampak pač, takšno je sodelovanje in zaradi tega je tudi takšen rezultat, ker ne pustite zraven opozicije. Ne samo pri zakonih, ampak tudi pri proračunih je stanje v državi takšno, kot je. Ker tam, kjer eden misli, da ve vse, se to kaj kmalu odrazi in se vidi, da temu ni tako. To, kar je sporočila Evropska komisija, je jasen signal. Zdaj čakamo, na kakšen konkreten odziv, in zopet se vračam na začetek. Namesto, da bi razpravljali, kje je proračun ustrezen in kje ni ustrezen, zdaj vidimo, da pač proračuni, ki jih je pripravila Vlada, niso ustrezni, še več, ne moremo se kredibilno pogovarjati, ker ne vemo, kakšen bo sploh na koncu proračun. Tudi mi ni jasno, kako ste lahko na Kolegiju določili takšen dnevni red, da se najprej obravnava proračune, šele potem pa je na vrsti točka dnevnega reda, kjer se obravnava zakon, ki ima pomemben vpliv na proračune. Že takrat se je vedelo, da bo vse skupaj zbrka, že takrat se je vedelo, da ne bo dogovora s sindikati in zaradi tega je danes stanje takšno, kot je.

Težko je dodati karkoli drugega, kot smo govorili že včeraj, gre za praktično identična proračuna. Ampak pri proračunu za leto 2018 je še toliko bolj izrazito, da ne drži to, kar koalicija ponavlja v tem državnem zboru ob tem proračunu. Če se ustavim samo na področju Ministrstva za infrastrukturo. Večkrat sem že imel poslansko vprašanje ministru in večkrat sem slišal njegov odgovor, da je nekako dela in posege, ki se izvajajo na cesti, razdelil na tri sklope. Prvi sklop je to, kar je trenutno odprto, recimo temu, da se naredi vsaj tista nujna vzdrževalna dela, da imamo ceste v stanju, ki ne ogrožajo življenja in zdravja ljudi. Za to bi potreboval 150 milijonov evrov. Niti v proračunu za 2017 niti v proračunu za 2018 jih ne bo dobil. Za drugi sklop je rekel, da bi potreboval približno 250 milijonov evrov, da bi zaključili vse projekte, ki so trenutno v teku. In pa za tretji sklop je rekel, da bi potreboval 350 milijonov evrov, da bi lahko začeli z nekimi konkretnimi, tudi novimi zgradbami, z novimi projekti, ki jih naša država in prebivalci, ki tukaj živijo, potrebujejo. Namesto tistih vsaj osnovnih 150 milijonov evrov, da poflikamo tiste luknje, jih bo dobil dobrih 138. Skratka, niti tej meji se ne sledi, kaj šele, da bi lahko zaključili vsa ta gradbišča, ki so trenutno odprta.

Eden od mojih očitkov je tudi, da stalno govorimo o teh deficitarnih poklicih, govorimo, kje so priložnosti, pa vendarle se kljub temu, da se denar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve povečuje, pa zmanjšujete odhodke za državne in kadrovske štipendije. Skratka, zopet gre za to, da se nekaj govori, dela se drugo, in to je tista izključevalna politika, ki ne bo prinesla rezultatov.

Že včeraj sem govoril o delovno aktivnem prebivalstvu. Kazalci še kar stojijo, namesto da bi se bližali številki 880 tisoč delovno aktivnih prebivalcev, kot smo jih imeli leta 2007–2008, se vrtimo med 790 in 800 tisoč. In namesto da bi se šlo v neka konkretna dejanja, zopet dajemo denar za neke spodbude za zaposlovanje, toliko, da se pogasi tiste najbolj kritične primere, da dobijo mladi prvo zaposlitev v okviru kakšnih programov, da so zaposleni eno leto, da so zaposleni dve leti, da delajo tisto, za kar se niso šolali, potem pa bo spet problem. To je umetno zniževanje brezposelnosti in takšni ukrepi ne obrodijo sadov na dolgi rok. Ampak ta vlada itak ne dela na dolgi rok, ne gleda na dolgi rok niti za dve leti naprej. Kljub temu, da pa so primeri v proračunu, kot sem že včeraj rekel, lep primer je Slovenska vojska, kjer je v proračunu zapisano s konkretnimi številkami, da pri opremljenosti in glavnih posodobitvah v letu 2017 in letu 2018 načrtujete točno 0 evrov, potem pa v naslednjih treh letih 50 milijonov eno leto, drugo leto 100 milijonov in tretje leto 150 milijonov evrov. V čem je razlika, da se, recimo, v letu 2017 in 2018 ne da dobiti niti evra, v letu 2019 ali 2020, bo pa kar iz neba kapnilo 100 milijonov evrov? Skratka, zopet neke nerealne zadeve in predvsem očitek, to je gospa včeraj rekla, NRP so tisti, kjer se bi morala videti neka vsebina, ampak te vsebine pod to vlado ne vidimo, pa si lahko pogledate karkoli. Poglejte si pomembne lokalne infrastrukturne in druge projekte, predvsem z Ministrstva za okolje in pa iz Ministrstva za infrastrukturo. Vsi projekti se odmikajo od leta 2019 in 2020 naprej, pa še tisti projekti, ki so ocenjeni na vrednost 500 tisoč evrov, in ki bi marsikaj pripomogli k zadovoljstvu državljanov, k vlaganju v njihovo varnost, kar zagotovo infrastruktura na lokalni ravni je, še te se odlaga v leto 2019 ali še kasneje. Skratka samo zato, da ne bi bilo treba nam, to se pravi vladajoči koaliciji nič izpolniti, nič narediti. Tak proračun je sprejeti, mi smo si umili roke, Vlada je tak proračun pripravila. Ampak ko Vlada ne pripravi stvari tako, kot bi morala, pa se izgovarja pač na poslance, kar smo videli včeraj, mi nismo sklenili dogovora, na poslancih je, da prevzamejo odgovornost in se odločijo. Niti toliko ni bilo včeraj, da bi se prevzelo neko odgovornost in se išče še naprej in zanima me, kaj bo danes zvečer oziroma kako bo pri glasovanju, ko bo treba potrditi nekaj, za kar sploh ne veš, kaj potrjuješ. Imamo tukaj kolege, ki so v parlamentu dva, tri, štiri, pet mandatov, in so rekli, da takšne situacije še ni bilo. Takšne situacije še ni bilo, da bi proračun bil odvisen od zakona, ki se ga, prvič, obravnava po proračunu, če gledam dnevni red, drugič pa, da tega zakona sploh imeli ne bi, ker je bilo včeraj izglasovano, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Poglejte, nobena občina ne dela na tak način. Ne najmanjša, ki mislim, da je Hodoš, ne največja Mestna občina Ljubljana. Nobena občina ne dela na tak način. Veste zakaj? Ker tam župan direktno odgovarja občankam in

občanom. Ker mora vedno na štiri leta na volitve po nov mandat in tam se iztehta. Tukaj pa je pač zadeva zamegljena. Srečo imate, da imate na svoji strani medije. Jaz ne vem, če bi se to v neki Nemčiji zgodilo, v Italiji, Franciji, bi bile vse novice, vsi časopisi, vsa večerna poročila polna tega. Niti sklepčen ni bil včeraj zvečer parlament, ko se obravnava proračun. Niti besede o tem ni bilo v medijih. Niti besede o tem ni bilo v medijih. Totalna zmešnjava. Štirikrat smo bili napoteni v veliko dvorano na Tomšičevi, ker niti komunikacije med predsednikom Državnega zbora in podpredsedniki ne funkcionira, ker se ne ve, kaj pomeni 15 minut po koncu zaključene točke. Tudi to ne funkcionira več v tem parlamentu. In če že parlament funkcionira tako, je logično, da tudi Vlada funkcionira tako. Ker je za parlament potrdil to Vlado, ki jo zdaj imamo. Takšni proračuni in pa takšno stanje, pa tega ne govorimo mi, to vam je danes povedala Evropska unija, Evropska komisija, so pa potem posledice takšnih odločitev. Jaz tega proračuna – saj sploh ne vem, kako bi glasoval, če sploh bi, ker se nima o čem glasovati, zadeva ni zaprta. Slišali smo zdaj še glas Evropske unije in jaz menim, da bomo v res hudih zagatah, predvsem vi, vladajoča koalicija, ko bo prišlo zvečer oziroma verjetno jutri zjutraj do glasovanja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Pred zaključkom splošnega dela razprave se očitno bližamo posebnemu delu razprave, bi rad podal tudi oceno Združene levice, vsebinsko oceno Združene levice o tem, kaj si mislimo o tem proračunu.

Če za izhodišče vzamem mnenje Evropske komisije. Lahko se strinjamo z, recimo temu, nekim okvirom sporočila Evropske komisije, ki pravi, da je proračun slabo pripravljen. Nikakor se pa ne moremo strinjati s pozivom, ki je impliciran v tem sporočilu, saj ta zahteva še več varčevanja. Bom to na kratko razložil.

Proračun je slabo pripravljen, ker ni programski, kakor je obljubljala koalicija oziroma kakor ste se zavezali v koalicijski pogodbi, da naj bi bili proračuni od zdaj naprej programski, da naj bi bile v njih zapisane neke jasne vizije, neki jasni nastavki prihodnjega razvoja, neki jasni poudarki, kaj naj bi izboljšalo blaginjo prebivalcev te države. Tega v tem proračunu ni. Ta proračun je kvečjem računovodski, se pravi nek copy-paste preteklih proračunov. In s tem, ko je računovodski, enostavno s copy-paste prenaša v naslednji dve leti napake prejšnjih vlad. Največji napaki teh vlad sta, da so proračuni bili oblikovani po neoliberalnem okvirju. To pomeni: nizki prihodki predvsem s strani kapitala, premoženja in visoki dohodki na

prihodkovni ravni, v zameno pa rezi na odhodkovni strani predvsem pri socialni, blaginji, razvoju. To v tem proračunu ostaja oziroma še huje, se celo pogloblja. V Združeni levici že tri mesece opozarjamo na največjo politično napako, ki jo je naredila ta vlada pri oblikovanju tega proračuna, in to je, da je desetim odstotkom najboljše plačanih v tej državi, tudi vsem, ki smo v tej sobi trenutno, podala 80-milijonsko dohodninsko darilo. Na drugi strani pa zdaj imamo ta zaplet s sindikati, kjer se v resnici pregovarjate o tem, ali bo šlo za plače javnih uslužbencev 30 milijonov več ali ne bo. To je malo več kot tretjina tega zneska, ki ste ga s tako vehemencnostjo in s tako neznošno lahkotnostjo na prihodkovni strani odrekli državnim blagajni in ga podarili 10 odstotkom najboljše plačanih v tej državi. Skratka, če tega proračunskega darila ne bi bilo, zdaj tudi ne bi bilo nobenega zapleta s sindikati, ne bi bilo težav s sprejemanjem Zakona o plačah javnih uslužbencev in ne bi imeli vsega, kar smo v zadnjih dveh dneh izkusili, videli in slišali v tej hiši. Tako da izvirni greh tega proračuna je to, da svojo neoliberalno logiko na prihodkovni strani še pogloblja. Pogloblja jo tam, kjer podarja najboljše plačanim v tej državi še dodatnih 80 milijonov evrov. Na drugi strani pa imamo zaradi tega, kljub dveletni gospodarski rasti in kljub relativno ugodnim napovedim za prihodnje, še vedo zamrznitev usklajevanja pokojnin, zamrznitev usklajevanja socialnih transferov, kot so nadomestila za brezposelnost, starševsko nadomestilo, otroške doklade, državne štipendije in vse ostale. Tukaj ostajamo na res mizernih ravneh. Ko govorimo o starševskem nadomestilu, ki ga recimo dobijo dva prekarna starša, kar v moji generaciji niti ni tako nepogosto, govorimo o borih 252 evrov, ki jih prejmeta za to, da vzgajata otroke. S takšnim denarjem se v Sloveniji ne da preživeti in zato niti ni čudno, da se ljudje iz moje generacije čedalje težje odločajo za to, ali bi sploh imeli otroke in družino. Potem imamo tukaj nadomestila za brezposelnost, spet najnižje nadomestilo ostaja na mizernih 350 evrov bruto, kar je 270 evrov neto. Tudi s tem se ne da preživeti. Nezaslišano je, da Vlada ne vidi in ne sliši teh ljudi, se pravi od mladih staršev, do brezposelnih, do revnih upokojencev – garantirana pokojnina v državi po 40 letih dela za polni delavec je borih 444 evrov – in vseh teh ljudi Vlada enostavno ne sliši ob sestavljanju tega proračuna. Na drugi strani pa ni problem ne samo nadaljevati neoliberalno politiko nizkih davkov na kapital in premoženje, še več, celo podarjati tistim z najvišjimi dohodki proračunskih daril v, kot sem že omenil, 80-milijonskem znesku.

Pod črto je to naša sodba tega proračuna v Združeni levici. Problem je, da ni bilo izkoriščeno na prihodkovni strani dejstvo, da imamo skoraj najnižje davke na kapital v Evropi, efektivna obdavčitev kapitala je 11,6 %, s čimer se uvrščamo ob Hrvaški in Estoniji čisto na rep

Evrope. Potem imamo težavo z obdavčenjem premoženja, od kar je padel sicer socialno nepravilčen predlog nepremičninskega davka, ta država v integralni proračun ne zbere nič evrov. Iz naslova davka na nepremičnine pa imamo barone – pred časom so bili razkriti –, ki imajo po 500 in več nepremičnin v tej državi, in oni ne plačajo nepremičninskega davka na to. Država nima nobenega mehanizma, da bi od teh ljudi, ki si lastijo ogromne količine nepremičnin, zemljiških posesti in drugega premoženja, zbrala davke v proračun za to, da bi lahko pomagala tistim, ki pomoč rabijo, se pravi, upokojencem, brezposelnim, mladim staršem, ljudem v stanovanjski stiski. Za vse te pač denarja ni zaradi tega, ker pač vodite še naprej permisivno politiko na strani prihodkov.

Zato bi, ker sem rekel, da bom začel z mnenjem Evropske komisije, na to mnenje enostavno odgovoril. Mi ne rabimo tega, kar zahteva Evropska komisija, to je še več rezov na odhodkovni strani. Ne. Mi moramo proračun krpiti na prihodkovni strani, tam so dejanske rezerve. Ne morete še bolj zategniti pasu tistim, ki imajo pod 300 evrov in manj na mesec, lahko pa vzamete tistim, ki imajo 500 nepremičnin in več v lasti, pa niso obdavčeni. In to bi morala biti prioriteta te vlade, ampak kjer smo, smo.

Čisto na kratko, takšna je naša sodba. Mi bi se absolutno prioritarno posvetili prihodkovni ravni, zato da bi s tem dobili denar za reševanje socialnih problemov, za vzpostavljanje blaginje in vodenje razvojnih projektov, ampak tega ta vlada ni storila, zato podpore Združene levice temu proračunu ne morete pričakovati. Toliko za začetek, ostalo pa pri amandmajih.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa za besedo. Ker sem kar veliko večino tega, kar sem želel povedati o proračunu, povedal že včeraj, bi se pa vseeno mogoče rad malo dotaknil zadnje razprave. Dejstvo je, da proračuna za leto 2017 in 2018 kažeta na nadaljevanje neke politike neprijazne slovenskemu gospodarstvu, na to, da se bo povečevalo obdavčitev dela, da se bo dodatno, recimo, stisnilo tiste, ki ustvarjajo več, tiste, ki ustvarjajo dodano vrednost. Birokratske ovire iz dneva v dan rastejo.

Bi pa se vseeno rad dotaknil še posebej enega zelo pomembnega področja, o katerem pa v zadnjih dveh dneh ni bilo dobresedno nobene razprave, kljub temu da se pogovarjamo o proračunih in o področju financ. Gre za problematiko državljanek in državljanov Republike Slovenije, ki delajo v Avstriji. Kot vsi verjetno veste, pred nekaj tedni smo dobili tudi nekaj izračunov, ki kažejo, kako je naša zakonodaja diskriminatorna do vseh Slovencev in Slovencev, ki so si nekako perspektivo in pa seveda tudi službo poiskali v sosednji Avstriji. Ne strinjam se

s tem, da takšna zakonodaja tudi obstaja. Dejstvo je, da bi se tem državljanom in državljanke moralih zahvaliti, da raje gredo delati v Avstrijo, kot pa da bi doma sedeli na fotelju in živeli od socialnih podpor in raznih subvencij, in denar prinesejo v Slovenijo, torej raste posredno seveda tudi slovenski proračun, saj plačujejo davke v Sloveniji. In to, kar je bilo povedano že nekajkrat v Državnem zboru, nakazuje na to, da bodo delavci migranti, torej Sindikat delavcev migrantov, ki je bil ustanovljen pred nekaj meseci, še naprej molzna krava za mogoče neke falirane projekte, za projekte, ki imajo aneks na aneks in še bi lahko našteval, mogoče tudi za povečanje zaposlovanja v državni upravi, ampak ne bi o tem. Vse to kaže, da imamo v Sloveniji seveda tudi izrazito neugodno gospodarsko in poslovno okolje. Vse več tudi perspektivnih, visoko izobraženih mladih gre s trebuhom za kruhom v tujino. In mogoče je malo tragikomično, ampak kako bomo preprečili to, da bodo mladi nehali odhajati v tujino s trebuhom za kruhom? Boste morda zgradili zid? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Sprasujem, ali je še kakšen interes za razpravo? Ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. Glasovanje o splošnem delu dopoljenega predloga proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo Posebnega dela dopoljenega predloga proračuna. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ja? Želite razpravljati? / oglašanje iz dvorane/ Amandmaji bodo posebej. Nihče ne želi razpravljati o Posebnem delu dopoljenega predloga proračuna, zato razpravo zaključujem.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmaji, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. 11. 2016. Prehajamo na proračunski uporabnik 1611 Ministrstvo za finance ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Finančna izravnava občinam ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunski uporabnik 1811 Ministrstvo za zunanje zadeve ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Razvojno sodelovanje in mednarodna pomoč ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Kot sem povedal v splošni razpravi, smo v Združeni levici z nekaj amandmaji poskušali vsaj del napak, ki so v tem proračunu, popraviti. Prva med njimi je ta, da Slovenija bistveno premalo namenja za razvojno sodelovanje in mednarodno pomoč, bistveno preveč pa za vojaške operacije v tujini. Mi bi zato prerazporedili milijon evrov na postavko razvojno sodelovanje in mednarodno pomoč. Slovenija se je namreč že pred leti obvezala, da bo v ta namen, se pravi v pomoč državam v razvoju oziroma državam, ki so v razvoju zastale, namenjala 0,33 %, kar naj bi počele vse razvite države v Evropi, namenja pa dejansko samo 0,15 % BDP. Na to smo opozorili Vlado, ki je odgovorila, da ocenjuje, da je letni prispevek Republike Slovenije v predlogu proračuna za leto 2018 za ta namen ustrezno načrtovan in ne potrebuje nobenega dodatnega razporejanja sredstev. S tem se nikakor ne moremo strinjati. Konec koncev to ni samo naša mednarodna zaveza. To je naša moralna obligacija, če hočete, ker živimo v času, ko svet okoli nas postaja vse bolj nestabilen. Nikakor si ne predstavljam, kako vi mislite, da bomo v tem svetu preživeli z intenziviranjem vojaških intervencij, namesto, da bi prispevali k miru in stabilnosti v regijah, ki so blizu nas, predvsem na miroljuben način, to je z investiranjem denarja za razvoj teh regij.

Čisto v tem smislu pozivam, da podprete naš amandma, da prerazporedimo sicer za naš proračun skromno vsoto, ampak na simbolni ravni pomembno, en milijon evrov v ta namen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunski uporabnik 1914 Generalštab Slovenske vojske ter na razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Upravljanje, izobraževanje in oskrba kadrov Slovenske vojske ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem podprogram Operativno delovanje in pripravljenost Slovenske vojske ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem še podprogram Infrastruktura in opremljenost Slovenske vojske ter amandma Poslanske skupine Nova Slovenija.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunski uporabnik 2130 Ministrstvo za gospodarski

razvoj in tehnologijo ter razpravo o vloženi amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Lokalno razvojna infrastruktura ter amandma Poslanske skupine SDS.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, vsi prisotni, lepo pozdravljeni!

Amandma Slovenske demokratske stranke pri proračunskem uporabniku Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo se nanaša na eno izmed problemskih obmejnih območij, to je območje Haloze. Vse parlamentarne stranke smo se zavzele za to, da se temu območju da nek poseben poudarek, da je to območje z velikim potencialom in je dejansko deprivilegirano. Ustanovljena je bila delovna skupina s strani Vlade. Narejen je bil nek nabor ukrepov, ki pa žal do danes še ni začel. In enostavno ne vidimo druge možnosti, kot pa da za ta del namenimo neka posebna finančna sredstva. Ravno zaradi tega v Slovenski demokratski stranki tudi predlagamo, da za razvoj območja Haloz namenimo v proračunu za leto 2018 5 milijonov evrov. Jaz glede na to, da ste se vse parlamentarne stranke zavzele, da je to resnično območje, ki si zasluži nek razvoj, ki ima velik potencial, verjamem, da se zavedate, da pač ti ukrepi, nenazadnje tudi pripravljani, jaz verjamem, da številni potrebujejo neko posebno finančno podporo in resnično pozivam vas, uresničite to zavezo, ki ste jo dali na parlamentarnem odboru za kmetijstvo in gospodarstvo leta 2015, in dajmo temu območju eno posebno finančno podporo in dejansko omogočimo tudi razvoj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče.

Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem podprogram Učinkovito trženje in promocija Slovenije ter amandma Poslanske skupine Nova Slovenija.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Vojna grobišča ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter razpravo o vloženi amandmajih pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Strokovne naloge in svetovanje v kmetijstvu ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Nihče.

Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem še podprogram Upravljanje kmetijskih zemljišč ter dva amandmaja Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo.

Dovolite za začetek, konec avgusta letošnjega leta smo imeli člani Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sklopu sejma v Gornji Radgoni nujno sejo. Debata in strinjanje vseh članov v predhodnih razpravah, kaj so ključne zadeve tudi v tistem poletnem času, je bila problematika namakanja, zemljiškooknjižne operacije, poleg namakanja vemo, da govorim tudi o komasacijah in melioracijah. Na tisti seji je bilo preko šestdeset uglednih gostov, poleg poslancev in ljudi iz ministrstva, ki smo normalni del neke seje. Bilo je ogromno razprave. Pa dovolite, da najprej preberem sklep, ki smo ga soglasno potrdili vsi člani Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Citiram: »Odbor predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da za področje urejanja namakanja kmetijskih zemljišč v prihodnjih proračunskih dokumentih zagotovi več finančnih sredstev.« Ker proračun za leto 2017 tega ne izvršuje, smo dali amandma za leto 2017. Koalicija je tiha. Dali smo prav tako amandma za proračun za leto 2018 in očitno bo tudi tukaj koalicija proti tistemu, kar smo soglasno sprejeli na seji Odbora za kmetijstvo. Vem, da gre za glas vpijočega v puščavi in da se je ta koalicija obvezala, da verjetno prvič v zgodovini Državnega zbora pri razpravi in obravnavi in sprejemanju proračunskih dokumentov ne bo sprejela nobenega opozicijskega amandmaja. Imeli smo dobre prakse. Sam sem tukaj sedel kot strokovni sodelavec tamle v ozadju, ali pa tukaj v teh klopih in ne glede na to, katera vlada je bila, prva Janševa, druga Janševa, Pahorjeva, Bratuškina vlada, vedno se je sprejel vsaj en amandma s strani opozicije. Za leto 2017 in 2018 bo najbolj trmasta vlada v zgodovini, pustimo to, da niti ne znate pripraviti proračuna, ki je neuskladen s socialnimi partnerji, neuskladen tudi znotraj koalicije, neuskladen z zakoni, ki jih pripravljate, da nimate niti toliko volje, da bi sprejeli oziroma podprli takšen amandma, ki je vsesplošen. Na tisti seji odbora v Gornji Radgoni, so ljudje iz regijskih razvojnih agencij, iz različnih kmetijskih in okoljskih institucij poudarjali, kakšna škoda se dela, ker nimamo urejenih kmetijskozemljiških operacij. Predvsem namakanje so izpostavili kot ključni moment. Eni so šli še dalje, problem oroševanja, ki bi ga bilo treba vzpostaviti v Sloveniji. In tukaj bi lahko bila koalicija ali pa Vlada, če želite, toliko pametna, zrela in bi rekla, okej, enega ali pa dva takšna amandmaja bomo sprejeli, potem pa bomo glede na potrebe širom po Sloveniji že poskrbeli, da bodo ta sredstva prišla do pravih, tako imenovanih naših ljudi, do naših županov, do

naših regijskih razvojnih agencij. Ampak ne, vi boste proti. In opozarjam vas, s tem se dela škoda na področju kmetijstva, na področju okolja, na področju, če želite, tudi energetike. Tukaj se dotikam Spodnjega Posavja, kajti ob izgradnje hidroelektrarne na Spodnji Savi, je verjetno zadnja možnost, da se uredi problem namakanja v Posavju, ki je po mnogih raziskavah vrhunska priložnost, namakanje je ena izmed tistih kmetijskih niš, ampak s takšnim oholim delovanjem Vlade, ministra Židana in nenazadnje tudi poslancev koalicije tega Državnega zbora tudi takšni amandmaji ne zaslužijo vaše pozornosti, kaj šele odobranja. Skratka, koalicija, ki toliko govori o sodelovanju, pri tem proračunu kaže, da ne zmore sodelovanja z nikomur, ne z interesnimi združenji, še najmanj z opozicijo, in kar je še najbolj absurdno, ne z tako imenovano levo pozicijo niti z desno pozicijo. Vi živite v svojem samozadostnem svetu, ki pa se bo slej kot prej končal, ampak tisti, ki bomo ostali še v naslednjem mandatu v parlamentu, bomo imeli še težjo nalogo sanirati slabe odločitve te vlade.

Ta amandma je priložnost, da naredite nek ne lokalni problem in naredite neko dobro gesto do opozicije, ampak da daste neko spodbudo vsem tistim ljudem s področja okolja in kmetijstva, ki jih na drugi strani z zakonskimi materijami ubijate. Skratka priložnost, da slovenskemu kmetijstvu damo neko pozitivno noto. Zato prosim za vašo podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsednik.

Drugi amandma pri tem istem proračunskem uporabniku, in sicer Upravljanje kmetijskih zemljišč, se pa nanaša na območje ob reki Rogatnici v občini Podlehnik. Naj spomnim, Ministrstvo za kmetijstvo je ravno na račun odprodaje kmetijskih zemljišč za potrebe izgradnje dokončanja avtoceste Draženci–Gruškovje, prejelo 1,6 milijonov evrov. Ker pa je na tem območju potok Rogatnica, ki se zajeda v številna kmetijska zemljišča, in bi zato ta zemljišča nujno potrebovala ureditev tega potoka, da bi dobila ustrezno zaščito, predlagamo, da se del teh sredstev nameni za ureditev teh kmetijskih zemljišč. Ne govorimo tukaj o celotnem znesku 1,6 milijona evrov, ampak o polovici tega zneska. En del, 500 tisoč, smo predlagali za leto 2017, drugi del v višini 300 tisoč pa predlagamo za leto 2018.

Koalicijski poslanci, resnično apeliram na vas, da ta amandma podprete. Nenazadnje bi bilo prav, da bi bila ta sredstva porabljena za zaščito kmetijskih zemljišč in da ostanejo na tistem območju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest ter šest amandmajev Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Po eni strani se mi res postavlja vprašanje, bi rekel, trud, ki smo ga poslanci s svojo strokovnostjo in s tehtnim premislekom, kaj je tisto, kar je v Sloveniji na magistralnem in regionalnem cestnem obrežju res najbolj potrebno, kajti vemo, da proračun ni zaprt, odprto je cirka 120 milijonov. Postavlja se mi vprašanje, kjer bo Vlada vzela. Po mojem mnenju bo vzela tam, kjer najmanj boli, torej na investicijah ali pa na družbi 2TDK, kjer je deponiranih že 200 milijonov za izgradnjo drugega tira. Mi pa se tukaj ukvarjamo s prerazporeditvijo in s skrbnostjo, proračunom in oceno vrednosti do tisoč evrov natančno, kateri odsek je bolj pomemben in kateri odsek je bolj nujen, da reši neko regionalno težavo.

Pa naj grem konkretno k našim predlogom, ki smo jih s strokovnim izborom pripravili kot najbolj prepotrebne, da se uvrstijo kot dodatno z amandmaji za povečanje, za investicijsko vzdrževanje in gradnjo državnih cest, amandma za 14 milijonov in 50 tisoč evrov. Gre za 26 ukrepov, ki so bili skrbno izbrani, tako rekoč iz področja cele Slovenije, pa naj naštejemo samo tiste najbolj pomembne, ki so v tem delu. Naj pa tudi povem, da je glavnina ali vsa večina projektov je že v načrtu priprave same direkcije, gre tudi za nadaljevanje že začeti projektov, ki so zdaj že v teku, ali takšnih, ki se bodo začeli v letu 2017. Seveda, zdaj govorimo o letu 2018. Projekt Dole–Ponikva–Dolga Gora v višini 600 tisoč evrov, potem nadaljevanje tega projekta nadalje do Loč v višini 500 tisoč evrov, sanacija plazu v Solčavi v višini 500 tisoč evrov, obvoznica Luče v višini 200 tisoč evrov, ureditev kolesarskih poti v Savinjski regiji 300 tisoč evrov, oba mostova čez Hudinjo v Celju v višini 350 tisoč evrov, potem prepotrebna obnova regionalne ceste Polzela–Velenje v višini milijon in pol. Vemo, da smo predlagali tudi za 2017 milijon in pol, kajti ob izgradnji 3 razvojne osi bo to tako imenovana obvozna cesta, ki bo izjemno obremenjena, in seveda je treba ta odsek pripraviti na to povečano obremenjenost, tako da je tu ureditev več kot nujna. Potem je ureditev križišč v žalski obvoznici, tu gre za sredstva v drugem delu, nadaljevanje iz leta 2016 in 2017, potem rekonstrukcija odseka Mozirje–Žekovec, potem regionalna cesta Vosek–Jurovski Dol–Lenart v

višini 4 milijone 100, kajti gre za odsek 7,5 kilometra, potem nov prepotreben objekt Hotemaže–Britof v višini 3 milijone in pa za projekt Dvor, cestni odsek Dvor v občini Žužemberk v višini 500 tisoč evrov. Skratka, to je glavnina teh projektov od 26 prioriteto izbranih projektov. Nadalje gre še pa tudi za dodaten amandma v višini 2 milijona 690 tisoč, in sicer milijon za obvoznico v Kidričevem, potem 540 tisoč za ureditev avtobusnih postaj in kolesarske steze od odseka Borl do mejnega prehoda meje v občini Cirkulane, potem 550 tisoč za most čez Dravo pri Borlu in pa 600 tisoč evrov za gradnjo pločnika in razširitev mostu čez potok Zajza in ureditev razsvetljave v občini Zavrč.

Ti projekti so strokovno izbrani, predlagamo, da se dodano uvrstijo v plan za leto 2018.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim, da se prijavite. Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Moj poslanski kolega je že izpostavil nekatere izjemno pomembne projekte na področju infrastrukture, bi pa želela morda dati ene dodatne obrazložitve na okraju in okolišu, iz katerega prihajam tudi sama, zato resnično poznam problematiko, s katero se soočajo.

Kot prva je obvoznica Kidričevo. Obvoznica Kidričevo je projekt, ki je seveda umeščen, in pričakujemo, da bo v čim krajšem času seveda do realizacije tega projekta tudi prišlo, ampak želeli bi si, da bi se gradnja te obvoznice resnično pospešila, zato želimo, da se milijon sredstev, ki so namenjena za prihodnja leta, nameni že v letu 2018. Zakaj? Ta obvoznica ni pomembna zgolj za občino, ampak je pomembna tudi širše. To je ena izmed redkih občin, ki ima številna, za to sicer, bom rekla, precej ogroženo območje pomembna delovna mesta. Tukaj sta dve večji podjetji in tovornjaki dnevno vozijo po teh cestah. Z obvoznico bi seveda naredili ogromno tako za občino kot nenazadnje tudi vse, ki v ta podjetja vozijo za vse dobavitelje teh podjetij, in je resnično nujno potrebno.

Ureditev avtobusnih postaj in kolesarske steze ob državni cesti Borl–meja v občini Cirkulane je prav tako pomembno. Zakaj? Poglejte, ta projekt je bil na Direkcijo za infrastrukturo poslan že v letu 2011. Recenzija projekta je bila narejena v letu 2012. Ampak od takrat do danes, minila so 4 leta, se ni zgodilo popolnoma nič. Tako da resnično, tukaj projekt je pripravljen, je na direkciji. Vse, kar je potrebno, je začeti ga dejansko tudi izvesti. Gre pa za višino 540 tisoč evrov.

Naslednji projekt je most čez reko Dravo pri Borlu. Ta projekt je bil v letu 2009 že v fazi izvajanja. Žal je takratni izvajalec takrat šel v stečaj in projekt je enostavno zastal. Ta cesta in

ta most pa nista pomembna zgolj za občane bližnjih občin, ampak bi nenazadnje morala biti pomembna in strateška za celotno Slovenijo, vodi namreč proti mejnemu prehodu Zavrč, ki velja za mednarodni mejni prehod. Govorimo o višini 550 tisoč evrov v letu 2018.

600 tisoč evrov za Občino Zavrč, in sicer izgradnjo pločnika, razširitve mostu čez potok Zajza in ureditev razsvetljave. Celotna dokumentacija je bila predana na direkcijo v letu 2013. Od tega so minila 3 leta, projekt še zmeraj ni bil umeščen v program, zato vas pozivam, da to naredimo sedaj in dejansko v letu 2018 temu projektu namenimo 600 tisoč evrov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Pri tej postavki Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest gre summa summarum pri vseh željah, predvsem pa pri nujnih potrebah za znesek 20 milijonov evrov. Vi imate odprt račun pri sindikatih javnega sektorja 23 milijonov, pa ste vuhmepiševski, tukaj pa zavračate 20 milijonov evrov za 35 nujno potrebnih ukrepov, ki samo še čakajo blagoslov, če želite, te Vlade in te koalicije. Ne gre za neke kaprice posameznih županov ali pa poslancev, gre za nujno potrebne projekte, ki imajo večina že kar dolgo brado. Vsaj 3, 4 leta imajo posamezni projekti dolgo brado, ko se jih želi iz teh dokumentacijskih arhivov dati tudi na praktično raven.

Zanimivo je, ko včasih prebiram predvsem te lokalne medije, vidim, kako poslanci koalicije obljublajo županom, predvsem pa prebivalcem in prebivalkam: »Mi se bomo zavzeli, da bo ta in ta cesta zgrajena.« Spoštovani poslanci koalicije, pogledjte si, katere ceste se želijo zgraditi oziroma obnoviti. Po večini teh cest se vozite vi in vi v svojih lokalnih skupnostih obljublimate, kako se bo nekaj uredilo. Danes pa, ko imate edinstveno priložnost, ste pa tiho in boste glasovali proti. In čez en dan ali pa čez en mesec ali pa čez eno leto, najkasneje tedaj, ko bodo volitve, boste spet obljubljali, kaj vse boste storili. Ob zavedanju, da so ljudje najbolj dovzetni za dve zadevi, voda in pa ceste. In pri tem amandmaju bi pa resnično lahko pokazali za celotno Slovenijo to, da želite prebivalcem omogočiti varno prometno infrastrukturo. Zadnje opozorilo s strani evropskih inštitucij s področja varnosti v prometu je katastrofalno. Skoraj predzadnji smo glede varnosti na področju cestnoprometnih ureditev. In tukaj gre za tiste projekte, ki so nujno potrebni obnove. Me mika, da bi posamezno našteval vse tiste projekte ne, ki so del novogradenj in ob katerih se določeni poslanci, vsaj očitno tukaj vidim, zabavajo, ker prihajajo iz Ljubljane, nekateri pa vedo, o čem govorimo, nekateri projekti so smrtno nevarni. Jaz sem že večkrat vprašal pristojnega ministra za infrastrukturo, koliko dodatnih smrtnih žrtev bo potrebno na

posameznih odsekih, da se bomo streznili. Samo pogledajte si primere iz teh 35 projektov, kje se vozite in kako včasih skoraj verjetno na kakšno oko zamižite, ko upate, da ne bo prišlo nasproti kakšno večje tovorno vozilo. Pa ker je pravkar prišel kolega Matjaž Han v dvorano, jaz kolega, Matjaž, glede na to, da gre za enega izmed teh odsekov tudi za odsek, kjer se sam voziš domov, upam na podporo temu projektu, kajti veš, kako pomembna je cestna povezava med Sevnico in Radečami, in veš, kako nujno potrebna je obnove. Tako da, če si boste vsi vzeli pol minute časa, pogledali kateri projekti so, boste lahko tukaj pokazali ne samo to, kako želite biti všečni opoziciji in sprejeti en njihov amandma, ampak predvsem tisto, kar obljublimate svojim občanom ali pa državljanom, lahko naredite tu. Samo 20 milijonov in 35 nujno potrebnih projektov, ki čakajo vašo zeleno luč. Tišina pa kaže, da bodo dobili rdečo luč. V naslednjih mesecih pa verjetno nove in nove obljube, kako boste reševali varnost, kako boste gradili, kako ste investicijsko naklonjeni določenim pobudam, ampak za vsemi temi lepimi besedami in piarovskimi vložki se skrivajo vaši pritiski tipk proti. Slovenska javnost ve, kje se vozite, kje obljublimate in kje ste proti. Hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Še razprava? Je kakšen več? (Ne.)

Gospod Jože Tanko ima besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Z amandmaji, ki jih predlagamo poslanci naše poslanske skupine, jemljejo iz neinvesticijskih postavk in premikajo sredstva na investicijske postavke. V tem konkretnem primeru gre za posamezne prometne oziroma cestne odseke. Meni je zelo težko, ko poslušam že ne vem katerič, da se v tem proračunu ne da nič spremeniti, da je to samo tako in nič drugače. Naše mnenje oziroma stališče tega proračuna je enako, kot je stališče Evropske komisije, to se pravi, proračun je slab. In če hočete, da se karkoli v tem proračunu premakne in da se nekaj konkretnega naredi, potem je verjetno potrebno te amandmaje, ki smo jih dali k temu za direkcijo, podpreti.

Ena skupina amandmajev je tu vloženi. Nanašajo se na odsek ceste oziroma na cesto med Škofljico in mejnim prehodom Petrina. Gre za cesto proti južni meji, gre za najkrajšo povezavo med Ljubljano in morjem, na tej cesti se tako sedaj kot tudi poleti odvija ogromno prometa. Najbrž je zdaj struktura nekoliko večja v korist tovornega prometa, poleti pa je tudi strahotno veliko tranzitnega prometa. Omenjena cesta je na več odsekih problematična. Najprej so problematične obvoznice treh večjih naselij. To se pravi, gre za Ribnico, gre za Kočevje, gre za Velike Lašče. Če se pač te obvoznice ne bodo začele graditi, pomeni to permanenten problem z vidika pretočnosti, z vidika varnosti, z vidika prehajanja

otrok preko glavna križišča. Ker čez ta križišča prehaja izjemno veliko šoloobveznih otrok.

Drugo kar je, so na tej cesti ostali nedokončani nekateri odseki. V Ribnici je del glavne ceste med Inlesom in enim križiščem v dolžini približno 600 metrov že nekaj let nedokonča. Obnovilo se je vse za tem odsekom in vse pred tem odsekom, razen nekaj sto metrov v tem osrednjem delu. In najbolj normalno je, da se cesta dokonča. Po petih, šestih letih odkar se je gradbena operativa s tega odseka umaknila, je najbrž treba to urediti. Odprt je ostal tudi del med Ribnico in naseljem Grič, kjer ni ustreznih varnostnih elementov ceste, ni pločnika, ker se je pač tam zadeva končala, ni avtobusnih postaj na tem odseku. Uporabniki teh avtobusnih postaj so predvsem otroci, šoloobvezni otroci, te stvari bi bilo treba dokončati. To, da ni denarja, lahko že ugotovimo, da ga je na prometnem delu dovolj. Če ste bili sposobni zagotoviti za družbo 2TDK 200 milijonov evrov in tam sta dva ali trije zaposleni in upravljata s takim premoženjem in ne ve se, kaj bo iz tega nastalo in kdaj, lahko tu na te projekte date konkretno denar in tudi odseke začnete delati.

Projekti so pripravljani. Ker za vse te amandmaje, ki smo jih predlagali, je Vlada v odgovoru napisala, da so ti amandmaji tehnično izvedljivi, kar pomeni, da obstaja konkretna dokumentacija, da so urejene premoženjske zadeve, to se pravi, da niso neurejeni odkupi in tako naprej. Obrazložitev v teh postavkah je enaka lanskim obrazložitvam. Tudi lani je bilo to vse izvedljivo. Ampak očitno je Ministrstvo za finance tisto, ki vztraja oziroma Vlada vztraja, da so vse postavke nedotakljive, ki jih je predlagalo ministrstvo v ta postopek obravnave proračuna. Jaz mislim, da temu ni tako. Še noben proračun ni bil tako popoln, da se ne bi dalo nobene stvari izboljšati, še noben proračun nobene vlade v katerikoli državi na svetu. Samo pri tej vladi Mira Cerarja doživimo pač to, da je nedotakljivo vse, da je to idealno narejeno. Istočasno pa vidimo, da nobena stvar, ki jo predlagate, ne funkcionira in ne gre po neki normalni proceduri, ampak samo z nasiljem tistih, ki sejo vodijo.

Predlagali smo še dva amandmaja dodatno k tem, ki so tehnično izvedljivi, in sicer amandma, s katerim bi dokončno uredili manjkajoči del asfalta do morišča Kren oziroma morišča v Kočevskem Rogu. Tam je ostalo še približno 3 ali 4 kilometre ceste za asfaltirati. Tam je treba urediti parkirišče. In nobenih tehtnih razlogov ni, da se pot do tega morišča ne uredi. Je pot spomina, je tam križev pot, romanja taka in drugačna in tista, ki so masovna in posamična in tako naprej. In nobenih razlogov ni, če ste na drugi strani uredili cesto do Baze 20, izpod turna do Baze 20, lahko tudi to ta država brez problema tudi do tega morišča. Postavke, iz katerih se jemlje tudi niso take, da se to ne bi dalo narediti. Drugi odsek, ki smo ga predlagali, je pa tudi ureditev ceste do morišča Huda jame. Tudi to je postalo za mnoge naše

državljanke in tudi druge nek kraj spomina za ljudi, ki so bili tam pomorjeni. In popolnoma nobenega razloga ni, da ljudem dostopa do tega morišča ne uredimo. Če bi dali kaj na to spoštovanje, spoštovanja do teh umorjenih in tudi njihovih sorodnikov, bi to že zdavnaj naredili. Ampak zdaj, ko so se te stvari začele odpirati, ni nobenih razlogov, da se dostopi ne uredijo, ustrezno označijo in tako naprej in tako naprej.

Tudi ta dva predloga sta taka, je zapisala Vlada, da sta izvedljiva. Piše samo, kot tudi pri ostalih, da naj bi se jemalo iz napačnih postavk, se pravi iz nekaterih proračunskih uporabnikov. Tudi to je možno, ker ostali proračunski uporabniki niso idealno planirani. Če bi bilo pri tej vladi planiranje idealno, potem bi danes sprejemali zaključni račun za leto 2017. Prav ste slišali, zaključni račun za leto 2017. Vlada se natančno tako obnaša, kot da sprejemamo zaključni račun za leto 2017 in za leto 2018. Na koncu si bo pa izglasovala pooblastilo pri Zakonu o izvrševanju proračuna, da lahko ves proračun s sklepi Vlade prerazporedi. Prav ste slišali, prerazporedi. Zdaj nam pa zatrjuje, da nič ni možno sprejeti, zato, ker naj nekaj ne bi bilo po njeni volji.

Drugo kar je, pa moram reči, da sem pravzaprav zelo razočaran, da si je vlada vzela za razpravo s poslanci, kar zadeve usmeritve proračuna za 2018 in razpravo o amandmajih, tako malo časa. Tretjino časa ene poslanske skupine. In še od te tretjine časa poslanske skupine, ga je polovico neuporabljenega pa se razprava zaključuje. Torej, gospod predsednik, najbrž nima smisla, da se samo protokolarno vabi Vlado na sejo Državnega zbora, da se tukaj državni uradniki in funkcionarji menjavajo, odgovarja nihče nič ne, ne pri cestah, ne pri vodah, ne pri kmetijskih zadevah, vsi samo gledajo v neke papirje, brskajo po računalnikih in tako naprej. To je neodgovorno in to je škandalozno. Če ni argumentov na predloge, ki jih predlagamo, na amandmaje, ki jih predlagamo, si niti noben državni uradnik ne drzne, da bi karkoli odgovoril v bran stališča Vlade ali kako drugače komentiral, je škandal. Samo poglejte, kako poteka ta današnja seja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550 – Ministrstvo za okolje in prostor ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Upravljanje z vodami ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Daniel Krivec.

DANIJELO KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

V tem sklopu smo podali dva amandmaja, ki oba povečujeta postavke za upravljanje z vodami. Eden na področju rednega vzdrževanja, drugi pa na področju odpravljanja posledic naravnih nesreč. Gre za področje, ki je v Sloveniji že kar dlje časa nekako podhranjeno. To priznava tudi ministrstvo s svojimi službami, ne samo ministrstvo, ampak tudi vse ostale službe, ki se ukvarjajo z vodotoki. Nenazadnje je bilo posredovano Vladi in predsedniku Vlade tudi odprto pismo, kjer so številni opozarjali na podhranjenost tega področja. Opozorili so na to, da se poplavna ogroženost v Republiki Sloveniji zaradi nerednega vzdrževanja vodotokov povečuje, s tem pa se ogroža tako ljudi kot tudi njihovo premoženje, kar je bilo v preteklih poplavah že večkrat dokazano. Mi smo imeli v preteklosti kar nekaj sej matičnega delovnega telesa, se pravi Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor, na temo poplavne varnosti. Bile so tudi izredne oziroma nujne seje. In na teh odborih se je večina kolegov poslancev strinjala z dejanskim stanjem na tem področju in tudi za dejstvo, da je tako za redno vzdrževanje kot za odpravljanje škod po poplavah premalo sredstev. Ministrica je v nekaterih odgovorih govorila o tem, da se v tem proračunu z nekim dinamičnim poslovanjem in prerazporejanjem postavk lahko to uredi. Nekako smo to kupili za proračunsko obdobje 2016 oziroma že takrat 2015, vendar pa smo zdaj pred odločitvijo, kaj v prihodnje. Na vseh teh odborih je bilo zatrjevanje tako ministrice kot vseh pristojnih organov in nenazadnje tudi vseh poslancev koalicije, da je to treba urediti. Ko pogledamo proračune, ki jih imamo na mizi, ugotovimo, da se stanje ne samo ne izboljšuje, ampak se dejansko tudi poslabšuje. Na vseh postavkah tako za redno vzdrževanje vodotokov kot tudi za odpravljanje posledic po že bivših poplavah se sredstva v obeh proračunih zmanjšujejo, in to kar v veliki meri. S tem se strinjajo tako vsa vodnogospodarska podjetja, ki so pripravila odprto pismo, ki so ga podpisali tudi številni župani. Na to opozarjajo številni prebivalci na ogroženih območjih. Na to opozarja uprava za Zaščito in reševanje, vsa vodarska stroka in s tem se strinja nenazadnje tudi Direkcija Republike Slovenije za vode, ki je v okviru tega ministrstva, ki pripravlja proračun.

Če gremo še malo naprej, Vlada je v preteklosti sprejela kar nekaj zavezujočih dokumentov, tudi akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav, ki je bil potrjen in tudi predstavljen, v katerem je kar nekaj ukrepov, ki naj bi zagotovili boljše upravljanje s tem področjem in zmanjšanje te poplavne ogroženosti. Tu notri so bili opredeljeni tako kratkoročni kot dolgoročni ukrepi, pa recimo, da so kratkoročni že nekako mimo, ker govorimo o poplavah in dokumentu iz leta 2014 te vlade, vendar je tu sklop dolgoročnih ukrepov, kjer je v prvi prioriteti kot obveza a) Povečanje sredstev rednega vzdrževanja vodotokov vodne infrastrukture ter vodnih in priobalnih zemljišč iz

cirka, v tistem trenutku 2014 je bilo to med 6 in 8 milijonov evrov letno, na vsaj 25 milijonov evrov letno. In to je bila prioriteta a. Zdaj pa vsa stroka, vključno s samim ministrstvom, opozarja na dejstvo, da je v teh novih proračunih za leto 2017 in 2018 predvidenih 3,2 milijona evrov za vzdrževanje vodotokov za celotno Slovenijo. To ne pomeni samo ohranjanje obstoječega stanja, ampak bistveno znižanje od standardov, ki so veljali do sedaj. Se pravi, niti dokumentov, ki so sprejeti na Vladi, se ne upošteva. V tem dokumentu je med dolgoročnimi ukrepi tudi aktivno izvajanje gradbenih protipoplavnih ukrepov, kar na osnovi sprejetega proračuna ni izvedljivo. Večja aktivacija sredstev Sklada za vode za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov ni izvedljiva, ker ne bo sredstev. Večja aktivacija sredstev Evropskega kohezijskega regionalnega sklada v letu 2014–2020 po mojih vedenjih in spraševanjih, nikjer ti projekti v teh kohezijskih in regionalnih skladih niso razvidni. Večja aktivacija sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov, ne vemo, kje je. In še in še teh ukrepov, ki v praksi dejansko niso izvedeni. Tudi ministrica, ko je na hearingu zagotavljala, da je pač zatečeno stanje v nekih proračunih 2015, 2016 neko dejstvo in da se tam ne da veliko narediti, je takrat izjavila, da, citiram: »To pomeni, da v naslednjih letih težav, kot smo jih imeli letos ...«, mišljeno je bilo 2015 in je bilo tudi nekaj razprav na tem odboru, »... ne sme biti«. Zdaj se jaz sprašujem, kako bo to v naslednjem proračunskem obdobju, ko bo verjetno v jeseni nastopila kakšna poplava ali pa spomladi in bo celotna odgovornost prevaljena na Vlado, kajti Vlada je nenazadnje odgovorni organ nad ministrstvom. Če ugotavljamo, da ministrstvo samo ugotavlja, da je teh sredstev bistveno bistveno premalo in da se v nadaljevanju lahko te škode še povečujejo iz razloga nevezdrževanja vodotokov, neodpravljanja posledic, pač ostane dejstvo, da se Vlada navkljub sprejetemu programu, ki ga je potrdila, enostavno spreneveda in se v bistvu ne zaveda, da bo dejanska škoda, ki bo nastala in bo bistveno večja zaradi neposeganja in nevezdrževanja, v bistvu bo za to škodo neposredno odgovorna.

V predlogu naših amandmajev je vsaj nekaj sredstev namenjenih temu področju. Gre za amandma, ki 5 milijonov namenja programu posebne proračunske rezerve na postavki odprava posledic naravnih nesreč. Gre za to, da se vsaj del teh škod, ki so bile po poplavah na nek način odpravi. In drugi amandma, ki govori o sredstvih, ki se namenijo za nov projekt ureditev na Savinji. Gre za nujno zaščito urbanih naselij v občinah Braslovče in Polzela, gre za ureditev brežin in tudi tu je postavka sorazmerno skromna – 2 milijona in pol. Gre pa vsaj za nek poskus, da se na tem področju zagotovijo dodatna sredstva in se s tem poveča poplavna varnost, o kateri, ko imamo razprave, vsi razpravljate v pozitivni smeri, ko pa je treba

zagotoviti sredstva, da se to uresničeni, pa ni posluha. Mislim, da je temu pač treba enkrat narediti konec, kajti počasi bodo prihajale tudi tožbe in zahteve po odškodninah, na kar opozarjajo tudi vsa ta združenja pa tudi župani in pa tudi Arso, kot nosilec teh projektov v odprtem pismu, ki ga naslavlja na Vlado Republike Slovenije in na predsednika Vlade.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem podprogram Stanovanjska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

S tem amandmajem za stanovanjsko dejavnost namenimo 3 milijone evrov več. Zakaj? Sredstva, ki so v tem proračunu za 2017 in 2018 namenjena za stanovanjsko dejavnost, so rekordno nizka glede na zadnja leta. To je za nas nesprejemljivo, ker se nikakor ne moremo strinjati z argumentom Vlade, da dodatna sredstva na tem programu niso pomembna, ravno obratno. Celotna moja generacija, generacija mladih ima resne težave z dostopanjem do stanovanj. Stanovanj je premalo, stanovanja so predraga in banke jim zaračunavajo bistveno prevelike obresti za najemanje kreditov za stanovanja. Če bi se, recimo, človek mojih let želel vseliti se v neko stanovanje, ga kupiti, bi bil po vsej verjetnosti ob zdajšnjih cenah in ob zdajšnjem stanju na trgu obsojen na 20, 25, morda celo 30 letni kredit. Se pravi, kreditno suženjstvo. To pomeni, da cele generacije, cele mlajše generacije naravnost potiskate v to, da najemajo kredit za skoraj svoje celotno aktivno življenjsko obdobje, s tem pa postanejo dolžniški sužnji za več desetletij. In to je točka, kjer bi morala intervenirati Vlada. Intervenira pa lahko na več načinov. Eno je seveda regulacija cen najemnin, drugo je ustvarjanje javno stanovanjskega fonda, tretje je regulacija obresti za tovrstne kredite in kreditov samih, namreč prekarni delavci si ne morejo najeti teh kreditov. Kar lahko storimo danes pri proračunu, je vsaj zagotovitev dodatnih sredstev za stanovanja. Kot sem rekel, stanovanj je premalo, stanovanja so preslabo dostopna. Mlajše generacije so žrteve tega – neobstoječe stanovanjske politike, neobstoječega javnostanovanjskega fonda. In nesprejemljivo je, da Vlada to problematiko tako podcenjuje, da imamo proračuna, kjer je sredstev za stanovanja rekordno malo. V letu 2017 in 2018 po dveh letih gospodarske rasti, ob dobrih obetih očitno niste niti malo pomislili na to, da bi mlajšim generacijam vsaj poskusili zagotoviti neko lepo prihodnost. Mi proti temu protestiramo.

Na poslanske skupine se obračamo s pozivom, da podprete naš amandma, da se zagotovi več denarja za stanovanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Odprave posledic naravnih nesreč ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611 – Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Programi socialnega varstva ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Zadnje tedne oziroma zadnja dva meseca smo se veliko ukvarjali s problemom občina Osilnica, s problemom zapiranja njihove podružnične šole. In, hvala bogu, kaže, da se bo s 1. januarjem ta problem nekako rešil. Zdaj ko smo obravnavali to temo na Odboru za šolstvo, smo takrat priporočili Vladi, da poišče tudi druge programe, druge socialne programe, s katerimi bi občini Osilnica pomagali zadržati mladino, ki je pač tudi tam, da se ne bi selila v druge kraje. Namreč tam ni nobenega gospodarskega obrata. Šola se je preselila, vrtca ni in tako naprej. Ljudi je približno 400. Od takrat, ko smo to obravnavali, ta sklep ima datum 27. September, do sedaj Vlada ni pripravila nič, čeprav je bil rok za pripravo programov za stabilizacijo prebivalstva v tisti občini 30 dni. To se pravi, do 30. oktobra bi morala Vlada predlagati. Mislim, da je taka ignoranca Vlade do problemov obmejnih področij, sploh pa na južni meji problem, zato smo tudi v naši poslanski skupini predlagali amandma, ki se nanaša na usposobitev oziroma zaključek enega večjega gradbenega objekta v Osilnici, ki je bil namensko grajen za dom starejših občanov. In tukaj predvidevamo s tem našim amandmajem 800 tisoč evrov, da bi se ta objekt dokončal. Jaz vem, da so možni tudi drugi načini, da se ta objekt zapre. Eden od drugih načinov je propadel v zadnjih letih, zato je tudi objekt ostal nedokončan. Vendar kakorkoli, spoštovana koalicija, Vlada, menim, da je treba tej občini zagotoviti preživetje. Preživetja ne moremo zagotoviti tako, da bodo tja prišle svetovne firme ali pa, da se bodo odpirale firme slovenskih blagovnih znamk, ampak je treba pač začeti pri tistem, kar lahko stori Vlada. Vlada pa lahko investira in usposobi objekt za odvijanje enega izmed socialnih programov, ki jih tako ali tako mora financirati. In glede na to, da gre za namenski objekt, ki je nedokončan, predlagamo najcenejšo rešitev – dokončanje objekta in

potem podelitev ostalih pravic, ki so povezane z upravljanjem, vselitvijo in obratovanjem tega objekta.

Jaz mislim, da v tej dvorani ne bi smelo biti nikogar, ki bi zavrnil tak predlog in onemogočil izvedbo tega, kar predlagamo. Južna meja je, kakorkoli jo pogledate, sploh na tem odseku med Ilirsko Bistrico in na drugi strani do Bele krajine, problematična. Ni delovnih mest, ljudje se izseljujejo. Če ni delovnih mest in ni ljudi, je meja popolnoma odprta in jaz mislim, da mora biti v nacionalnem interesu, da se tak program podpre, da se zagotovijo delovna mesta in da tak objekt tudi na nek način obratuje oziroma funkcionira. To najbrž ni noben problem. Zato apeliram na Vlado in koalicijske poslance, da ta predlog, še posebej zato, ker ta Vlada po tem sklepu ni storila popolnoma nič, da ta predlog podprete in da se pač tej mejni občini omogoči ohranitev spodobnega preživetja, tudi tistim mladim, ki so zdaj prisiljeni, da zdaj migrirajo, ne vem, v pol ure ali uro oddaljeno Kočevje ali še dlje oddaljeno Ljubljano. Ni drugih načinov, spoštovani, učinkovitih načinov, kot da država poseže z državno investicijo in pravicami, recimo koncesijo ali čemerkoli, da se ta objekt usposobi in začne delovati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem še podprogram Programi v pomoč družini ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613 – Inšpektorat za delo ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Urejanje in nadzor na področju dela ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še zadnjič.

S tem amandmajem v Združeni levici enostavno predlagamo, da se zagotovi dodatnega pol milijona za delo Delovne inšpekcije.

V naši državi smo namreč pred slabim desetletjem imeli 88 delovnih inšpektorjev, zdaj jih imamo samo še 77. V istem času se je število poslovnih subjektov povečalo za skoraj 40 tisoč, trenutno je v Sloveniji več kot 200 tisoč poslovnih subjektov, se pravi podjetij, deoojev, espejev in tako naprej. Skladno s tem se povečuje iz leta v leto število kršitev delovnopravne zakonodaje. Se pravi, da delavci ne dobijo plače, da so kršene njihove pravice in 77 inšpektorjev, se pravi, da podhranjena inšpekcija, zelo težko opravlja svoje delo. Zelo težko nadzoruje tako količino poslovnih subjektov, zelo težko sankcionira kršitve

delovnopravne zakonodaje in zato predlagamo, da če želimo ostati socialna in pravna država, ki bo nekaj dala na pošteno plačilo za pošteno delo, potem rabimo vzpostaviti boljši nadzor nad temi kršitvami. In zato bi alucirali dodatnega pol milijona evrov v delo delovne inšpekcije. To za ta proračun ni veliko denarja, za Delovno inšpekcijo, ki je samo lani odkrila več kot 30 tisoč kršitev delovnopravne zakonodaje, pa bi bile te dodatne finance ogromno. Predvsem pa bi bil to korak k temu, da se zagotovi boljše varstvo pravic zaposlenih, ki so, kot sem povedal, vse pogosteje na žalost kršene.

Seveda vas pozivam, da naš amandma podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330 Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport ter razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku. V razpravo dajem podprogram Športna infrastruktura ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Šport je v Sloveniji pomemben segment. Žalosti seveda podatek, ko gledamo proračun 2017, 2018, je izjemno malo predvideno za športne objekte v Republiki Sloveniji. Zgolj za eno leto 800 tisoč evrov. Ogromno je občin po Sloveniji, ki potrebujejo športne dvorane, športna igrišča, predvsem pa želim omeniti na področju infrastrukture v športu. Jaz mislim, da podatek, ki govori o 800 tisoč evrih, je seveda premalo za eno večjo športno dvorano, v kateri izmed občin v Sloveniji. Zato se nam zdi v Slovenski demokratični stranki pomembno, da se tudi na tem področju odzovemo, ko sprejemamo tako pomemben dokument, kot je proračun za 2017 in 2018. In seveda tukaj predvidevamo, da bi za šport, za pogoje mladih, ki se odločajo za šport, dali več. Zato pozivam vse poslanke in poslance, da se tega zavedamo, da se tukaj odzovete, da podprete ta amandma in da ne spremljamo športa samo takrat, ko naši najboljši dobivajo medalje. Takrat si vzamemo čas, iščemo te športnike, da bi se mogoče tudi slikali z njimi, ko gre pa za razvoj infrastrukture in pogojev za slovenske športnice in športnike, pa nimamo posluha.

Še enkrat poziv k temu amandmaju, da ga podprete v dobrobit slovenskega športa. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Po osnutku proračuna za leto 2017 in tudi za leto 2018 je za področje športne infrastrukture namenjeno 800 tisoč evrov vsako leto. Ampak pozor! Ne govorimo o proračunu kakšne srednje velike slovenske občine, ampak govorimo o državnem proračunu. In v Poslanski skupini SDS smo že v preteklih izvajanjih pri razpravi o proračunih predlagali podobne amandmaje. Za leto 2016 5 milijonov – neuslišanih. Za leto 2017 5 milijonov – neuslišani. In ker vemo, da če bi dali 20 milijonov, bi rekli, da smo populist, pa želimo dati 2 milijona več za proračunsko leto 2018.

Na drugi strani pa spremljamo probleme fundacije za šport, kjer jim je država v letu 2013 odvzela velik del zaradi Zakona o davku od srečk. In letos, ko imamo razpis fundacije za šport za leto 2017, 2018 in 2019, lahko ugotovimo, da je celotni zbor finančnih sredstev 2017 in 2018 tako s strani države kot tudi s strani Fundacije za šport za področje športne infrastrukture 3,5 milijonov. Na srečo smo v Poslanski skupini SDS vložili interpelacijo proti ministrici za izobraževanje in očitno je tista interpelacija in nujna seja odbora za izobraževanje prejšnji teden glede problematike športne infrastrukture vsaj malo obrodila sadove. V strahu oziroma v želji po pomiritvi opozicijskih poslancev je ministrica dala 2 milijona več za področje športne infrastrukture. Ampak spoštovani, še enkrat, za celotno področje športne infrastrukture iz proračuna, iz Fundacije za šport v dve letih 5,5 milijonov. Tisti, ki ste vsaj malo aktivni v lokalni politiki, veste, koliko stane ena športna dvorana, pustimo ob strani, koliko stane kakšna resna športna dvorana. Mi ne govorimo o proračunu kakšne občine, mi govorimo o proračunu države. 2 milijona evrov je dodatek, da si bo lahko marsikatera občina na podlagi tega izborila kakšno možnost, da poleg lastnih virov, ki mu občine namenijo preko 60 % v zadnjih desetih letih, kar je bilo rečeno zadnjič na odboru za izobraževanje, da država prav tako da pozitiven signal, da športna infrastruktura v Sloveniji, ki je v povprečju stara 38 let, dobi še 2 milijona več. In verjamem, da ta 2 milijona več ob tako ignorantskem obnašanju Vlade ne bo šlo za novogradnje, ampak za rekonstrukcijo tistih športnih objektov, ki se vam bodo od danes naprej pa do leta 2018 podrla. Če se samo podre strop v eni športni dvorani, v eni telovadnici, če želite, ob kakšni osnovni šoli, boste dali veliko več kot 2 milijona. Zakaj ni boljše preventiva kot kurativa? 2 milijona evrov, ki jih občine nestrpnost pričakujejo in potrebujejo, da se tu in tam kakšen nogometni stadion, nogometno igrišče ali kaj drugega, kar je v prid tako vrhunskim slovenskim športnikom kot tudi rekreativcem, zgodi. 2 milijona je majhna cena, če samo pogledamo že s področja, kaj pomeni to za zdravje naših državljanov in državljanek, da ne govorimo o tem, kako ponosni smo, ko na takšnih in drugačnih prireditvah svetovnega

merila zadoni slovenska himna. 2 milijona za športno infrastrukturo je kapljica v tem, kar občine pričakujejo. Občine pričakujejo 900 milijonov evrov na tem področju, država pa jim daje 5 milijonov. Torej vemo, kako velike so potrebe in s tem amandmajem želimo vsaj malo to lestvico dvigniti, da bo več realiziranega in da bo čedalje manj obljub potrebno dati na terenu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.
Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Kakšno strategijo bomo na področju športa ob tem trendu zmanjšanja sredstev na vseh področjih, tako s področja državnega proračuna tako s področja gospodarstva, ki vemo danes, da absolutno ni več sposobno financirati kakršnokoli obliko športa, in kakšne usmeritve na področju športa bomo v Sloveniji zavzeli v prihodnje? Po mojem mnenju je naloga države, da z neko osnovno infrastrukturo za, jaz bi rekel, šport širšega regijskega ali državnega pomena, da je država tista, ki poskrbi vsaj za osnovno infrastrukturo. Do zdaj so bili tisti promotorji športa tudi financerji športa v večji meri pri izgradnji športne infrastrukture občine pa tudi s pomočjo države, seveda. Občine tega niso več sposobne. Občine bodo sposobne financirati svojo osnovne dejavnosti, kjer ne bo mesta za gradnjo nove infrastrukture za šport. In tukaj se postavlja resno vprašanje, kaj in v katero smer na področju športa v Sloveniji bomo šli v prihodnje. Ko pa pogledamo predloge, naš predlog, govorimo o višini 2 milijonov, govorimo o izjemno majhnih zneskih, ampak za Vlado, za vladajočo koalicijo je tudi 2 milijona za področje športa velik problem. Ni pa problem za neko dodatno administracijo v javnem sektorju zaposliti, ne vem, tisoč 500 novih nepotrebnih zaposlitev. To pa ni problem. Bohotiti javno upravo, to pa ni problem, pa ne glede, koliko stane. To v Sloveniji ni problem. Ja, na ta način se kupujejo volilni glasovi. Ali je to pošteno do državljanov in do tistih, ki se vsak dan borijo za preživetje in svoj kruh? Menim, da to ni pošteno. Menim, da je naš predlog za športno infrastrukturo v višini 2 milijonov zelo majhen del, s katerim lahko pomagamo k športnim uspehom slovenskih športnikov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala za besedo.

Na eni strani se ukvarjamo z amandmaji, ki pomenijo neko izboljšavo na posameznih področjih, pa naj gre to za poplavno varnost, naj gre za cestne odseke, naj gre za

karkoli. In pri vseh teh naših predlogih, ki smo jih predlagali, vedno naletimo na blokado Vlade – ni mogoče, Vlada ne podpira.

Na drugi strani imamo, ko gledamo ta državni proračun, postavke, za katere zagotovo vemo, da ne bo od njih popolnoma nič, da denarja, ki je tam rezerviran, ne bodo porabili. Recimo, tak projekt je 2TDK, trije ali štiri zaposleni in 200 milijonov evrov. Od tega v letošnjem in prihodnjem in naslednjem letu 2018 ne bo nič, samo 200 milijonov bo izginilo in za to ta vlada ima denar in ga z lahkoto rezervira, z lahkoto rezervira denar za krepitev, ne vem, državne lastnine in podjetij, pa naj gre to za Slovenski gozd 20 milijonov plus 20 poroštov, noben problem. Gre za stotine milijonov za dokapitalizacije oziroma povečanje kapitalskih deležev države v nekih družbah, ki prinašajo čisto zgubo in tako naprej in tako naprej. Tu nobenega problema. Tu bo našla ministrica za finance vedno dovolj razlogov, da je to potrebno. Vedno dovolj razlogov. Ko pa na drugi strani predlagamo nekaj, ker bi izboljšalo varnost, prometno varnost ali pa konkretno pri uporabi športnih objektov varnost za uporabnike, pa pri teh objektih, bom povedal, ne gre samo za športnike, gre predvsem za šport mladih, ki niso poklicni športniki, in tega z blokado takih odločitev ta vlada ne omogoča. Prej je kolega rekel, kaj če pade strop? Kaj če pade strop na šolski razred v športnem objektu?

Vlada in vladna koalicija nista sposobni podpreti nobenega predloga, s katerim bi izboljšali življenjske pogoje, bivalne pogoje, rekreativne ali šolske pogoje, ker predlagamo to v Slovenski demokratični stranki. Na drugi strani pridejo nekateri iz raznih sivih in temnih con in zlahka dobijo 10 milijonov, stotine milijonov, pa nič. Mi se tu pogovarjamo o zneskih in velika večina teh naših predlogov je nižjih od tistega, kar zasluži Drago Kos v Novi Ljubljanski banki za delo, za katerega nič ne vemo, da se kaj dogaja in od katerega ni nobenih učinkov. Tam dobi približno 700 tisoč evrov na leto. Sedaj pa poglejte amandmaje, 200 tisoč, 230 tisoč, 500 tisoč, redki so večji. In Vlade kot upravljavca državnega premoženja take napake ali deviacije popolnoma nič ne zmoti. Ne ukrepa ne pri tistem, ki jim je dala mandat, da upravljajo in nadzirajo te družbe, sama ne ukrepa, da bi karkoli naredila, denar se odliva, eno so stroški za tak nadzor, drugo pa so stroški, ki jih še ne vidimo, in se bodo pokazali pri naslednji bančni luknji.

Vlada nič ne izterja in se ne bori za to, da bi se karkoli izterjalo v teh postopkih, ni zaplomb premoženja, ni nič in tako naprej. Ampak 200 tisoč evrov, ali pa 800 tisoč evrov za Osilnico je, bom rekel, en letni budžet Draga Kosa z NLB, je pa problem za Osilnico, ker bi zagotovili tam, ne vem, 50 delovnih mest, omogočili prebivalcem, da tam ostanejo, da gradijo svoje življenje, si ustanovijo družino in tako naprej. To pa ne, to pa je z vidika Vlade nesprejemljivo. Glejte, ne more biti to Vlada, ki

zagovarja samo porabo in ki tolerira svinjarije. To ne more biti, takšna vlada. Treba je narediti nekaj konkretnega, nekaj realnega, nekaj takšnega, kar ljudje potrebujejo in v čemer bodo našli tudi svoj smisel.

Ko boste šli po proračunih, je na vsakem ministrstvu za stotine tisoče evrov pogodb, piarovski agencij, svetovalnih pravnih družb in tako naprej. Za to ni problem. Kljub temu, da imate 30 tisoč zaposlenih in med njimi tisoče pravnikov najbrž in piarovcev in ne vem česa, imate poleg tega še piar agencijo. To ni problem, da skrbijo za lepoto ministrov. Za to, da bi pa omogočili, da bi se kakšen objekt konkretno zgradil, kaj posodobilo, kakšna cesta, je pa vedno tisoč razlogov za to, da je to nemogoče. Zato ker se jemlje nekemu proračunskemu uporabniku. Vi ste vzeli vsem tistim, ki kaj pričakujejo od proračuna, za nepotrebne stroške, za tisto, kar bi morali sami obvladati, ne pa da kupujete znanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne, potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340 – Ministrstvo za kulturo in podprogram Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Združena levica.

Želi kdo razpravljati? Ne, hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo v celoti.

Glasovanje o amandmajih in o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo Načrta razvojnih programov.

Želi kdo razpravljati? Ne, hvala lepa. Torej, zaključujem razpravo.

Glasovanje o Načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN DRUGIH STROŠKOV DELA ZA LETO 2017 IN DRUGIH UKREPIH V JAVNEM SEKTORJU PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predloga zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku odbora mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovani predstavniki izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na svoji 45. nujni seji, večerni in ne nočni, kot je bilo danes nekajkrat že rečeno, dne 15. 11. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Kolegij predsednik Državnega zbora je na 72. redni seji dne 30. 9. 2016 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V poslovniškem roku amandmaji k predlogu zakona niso bili vloženi.

Predstavnik predlagatelja minister za javno upravo je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal, da je bil obravnavani predlog zakona prvič obravnavan na 44. nujni seji odbora dne 10. 11. 2016, kjer je bila z njihove strani podana izjava, da z obema pogajalskima skupinama sindikatov javnega sektorja ni bil dosežen dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju, zato je bil sprejet sklep o preložitvi obravnave na eno od naslednjih sej odbora. V vmesnem času je bil v ponedeljek s sindikalno stranjo opravljen še en krog pogajanj z več protipredlogi, katerih zadnji se je nanašal na opredelitev Vlade do zadnjega protipredloga sindikatov. To je Vlada danes tudi storila in o tem obvestila Državni zbor. Hkrati pa je njihovi pogajalski skupini podaljšala mandat za nadaljevanje pogajanj s sindikati.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je na kratko povzela bistvene ugotovitve njihovega pisnega mnenja. Pri tem je uvodoma poudarila, da so predlagane zakonske določbe zasnovane na način, ki je tako po vsebini kot tudi po načinu oblikovanja postal že ustaljen v času interventnega urejanja problematike plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju. Ugotovili so tudi, da v času, ko je bil predlog zakona vložen, predlagane rešitve niso bile posledica dogovorov med partnerji kolektivnega dogovarjanja v javnem sektorju.

Vodja pogajalske skupine Sindikatov javnega sektorja je poudaril, da je predlog zakona drugačen od sorodnih zakonodajnih predlogov v preteklosti, saj so njegove rešitve popolnoma neuskklajene s sindikalno stranjo. Upa, da bodo poslanke in poslanci sledili stališču predlagatelja, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Dejstvo je, da se lani sklenjeni dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepov k javnem sektorju z naslednjim letom izteče in da so zdaj v Sloveniji bistveno drugačne makroekonomske razmere, kot so obstajale v preteklih letih.

Vodja pogajalske skupine Konfederacije sindikatov javnega sektorja je temu dodal, da se je Vlada v lanskoletnem dogovoru prostovoljno zavezala, da ne bo enostransko posegala v plačni sistem v javnem sektorju. Ta zaveza velja do konca tega leta. Z morebitnim sprejetjem rešitev predloga zakona v predloženem besedilu, bi se nedopustno poseglo v socialni dialog in bi bil ta posledično razvrednoten. Manevrskega prostora je sicer malo, a sklenitev dogovora z Vlado vseeno ni popolnoma nemogoča.

V nadaljevanju je predsednik odbora glede na zgoraj navedeno predlagal, da odbor v skladu z drugim odstavkom 128. člena Poslovnika Državnega zbora razpravlja in odloča o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Po razpravi je odbor s 13 glasovi »za« in nič »proti« sprejel naslednji sklep: »Predlog Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.« Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku Vlade kot predlagateljici predloga zakona, gospodu Borisu Koprivnikarju, ministru za javno upravo.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

Predsednik odbora je lepo povzel vsa dogajanja v zvezi s tem zakonom. Naj na kratko še kot odgovorni na vladni strani za izvedbo tega postopka povem, da je bil ta zakon vložen v dogovoru s sindikalnimi pogajalskimi skupinami v obliki, da bi z dokončnimi amandmaji, ki bi temeljili na podpisanem dogovoru s sindikati v javnem sektorju, tudi dejansko predstavljal usklajeno materijo. Žal do trenutka, ki je bil vladni pogajalski skupini dan mandat, in do trenutka, ko je bilo to treba vložiti, tega dogovora nismo sklenili, zato smo skladno z zavezo, ki smo jo dali sindikatom javnega sektorja, tudi odboru predlagali sklep, za katerega smo veseli, da so poslanci sledili, da se z nadaljnjo obravnavo tega zakona ne nadaljuje.

Naj pa ob tem povem, da pogajalski proces še teče, da imam prav z današnjega dne pozitivne informacije, da s pogajanjem nadaljujemo, zato sem prepričan, da bomo v minimalni razliki, ki še obstaja med sindikalnimi in vladnimi pogajalskimi izhodišči, do pričetka izvajanja tega proračuna dejansko lahko predložili tudi usklajen predlog in tako zagotovili tudi kompletne podlage za izvajanje proračuna v prihodnjem letu v skladu s socialnim dialogom. Morebitno enostransko sprejetje tega zakona pa bi bilo v nasprotju z zavezo in bi dejansko

pomenilo prekinitev pogajalskega procesa, ki pa še teče. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani ministrici, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Kaj dodati ob tem, kar smo danes slišali s strani Vlade in odbora? Socialni demokrati se na tem mestu do Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju ne bomo predeljevali, kajti za nas je bil ta predlog zakona že vsega začetka nesprejemljiv, še posebej zaradi tega, ker ni bil dosežen dogovor s sindikati. Ta naša predvidevanja je včeraj potrdil tudi Odbor za notranje zadeve, s katerim smo soglasno potrdili sklep, da predložen zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ob tem v Poslanski skupini Socialnih demokratov upamo, da bo dosežen dogovor med Vlado in sindikati na področju plač v javnem sektorju in da nam bo predložen v obravnavo zakon, ki bo temeljil na socialnem dialogu s sindikati.

Kljub včerajšnjim zapletom, ki smo jim bili priča na odboru, pa nas veseli, danes smo slišali, da še obstaja upanje, da do dogovora tudi pride, saj je bilo zaznati, da na obeh straneh obstaja ta volja. Socialni demokrati upamo in pričakujemo, da bo do tega dialoga prišlo čim prej. Da nam Vlada v parlamentarno proceduro posreduje zakon, ki bo sprejemljiv za obe strani, in bo le-ta podlaga, da bomo lahko sprejeli in zaprli ta ključni dokument, ki ga tudi obravnavamo, to je proračun.

Še enkrat, kot sem že omenila, čas je, da pride do dogovora, saj obstaja volja in verjamem, da kjer obstaja volja, je tudi pot. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

V Združeni levici bomo seveda sklep, da zakon, ki bi enostransko, brez dogovora s sindikati, posegel v plače uslužbencev, da ta sklep ni primeren za nadaljnjo obravnavo, seveda podprli. Razloga za to sta dva. Prvi je aroganca Vlade in koalicije. Če samo pogledamo, kako je to dogovarjanje potekalo, postane jasno, da se Vlada ni nikoli imela zares namena pogovarjati s sindikati. Predlog tega zakona je bil vložen že 27. septembra, se

pravni, davno preden bi lahko kakršenkoli dogovor s sindikati sploh bil sklenjen. Dalje, skozi celotno proceduro ste vsiljevali ultimate in časovnico. Sklepno dejanje je pač to, da naj bi ta zakon obravnavali danes, čeprav je bilo prejšnji teden jasno, da ste še daleč od sporazuma s sindikati. Računali ste, da se bodo sindikati tega ultimatumu prestrašili, popustili in pet pred dvanajsto pristali na kakšen gnil kompromis, ampak to se ni zgodilo. Ob steno ste potiskali sindikate, zdaj ste ob steno potisnjeni vi. In tako je tudi prav. Namreč, nadaljevanje varčevanja po več kot dveh letih gospodarske rasti in ob dejstvu, treh letih gospodarske rasti, se zahvaljujem za popravek, in ob dejstvu, da imamo enega od največjih izvozov v Evropi, ob dejstvu, da so prognoze za nadaljnja leta pozitivne, v takih okoliščinah je kakršnokoli nadaljevanje varčevanja ali pa celo njegovo poglobljanje, kar v delih nameravate, nesprejemljivo. Še toliko bolj je nesprejemljivo ob dejstvu, da denar ni bil problem, ko je bilo treba dati davčno darilo 10 % najbolje plačanih, takrat ni bil problem 80 milijonov evrov manj v proračun, je pa zdaj problem 23 milijonov za čistilke, učiteljice, medicinske sestre in vse druge, ki so bili skozi krizo deležni rezov.

Ob dejstvu, da ta Vlada ni storila nič, da bi popravila proračun na prihodkovni strani tam, kjer je najbolj pomanjkljiv, se pravi, pri davkih na kapital in premoženje smo na repu Evrope. Najbogatejšim po dohodkih ste podarili še davčno darilo. Na drugi strani pa bi na odhodkovni ravni poglobljali reze. Če bi se odločali drugače, če ne bi bil ta proračun samo kopija prejšnjih proračunov, uredb z vsemi nepravilnostmi, ki so bile v njih opisane, ampak bi se potrudili odpraviti nepravilnosti na prihodkovni strani, potem ta denar, ki ga zahtevajo sindikati za konec varčevanja v javnem sektorju, ne bi bil problem.

Zato, kot rečeno, v Združeni levici bomo ta sklep, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, podprli. Hkrati pa pozivam ne samo koalicijo, ampak vse stranke v tem Državnem zboru, da se začnemo končno pogovarjati o drugačni davčni in proračunski politiki, taki, ki bo znala zapolniti vrzeli na prihodkovni strani, pri premoženju kapitala in najbolje plačanih, in ta denar preusmeriti tja, kjer bi bil družbeno najbolj koristen. Bojim se, da bodo te moje besede v tej sobi naletela na gluha ušesa. A kakorkoli, v Združeni levici bomo še naprej stali na strani zaposlenih, na strani revnih, na strani delavstva, predvsem pa na strani najšibkejših.

Ob tem za konec pozivam tudi sindikalne centrale, da pri pogajanjih na prvo mesto postavijo tiste zaposlene v javnem sektorju, ki delajo za minimalce, tiste zaposlene v javnem sektorju, ki so v plačnem razredu J, na vse tiste, ki so bili najbolj spregledani in ponižani s strani prejšnjih proračunov in prejšnjih vlad.

Upam, da bo to, da je ta zakon danes padel, odprlo novo poglavje in pa predvsem

priložnost, da se te krivice, ki so se nabrale skozi prejšnja leta, popravijo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije Krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane ministrice, ministri, predstavniki Vlade, dragi kolegice in kolegi!

Zaveza Slovenije, da bo do leta 2020 zmanjšala proračunski primanjkljaj in uravnotežila proračun, je seveda zahtevna naloga. Od vseh proračunskih porabnikov terja veliko skrbnost in odgovorno ravnanje, zlasti v luči ekonomskih kazalnikov, ki so še vedno na zelo nizki ravni in ne dopuščajo dodatnega trošenja v javni upravi. Vlada ima pri tem na izbiro dve poti, z boljšo organizacijo in racionalizacijo dela lahko ustvari dodatna sredstva za notranje prerazporeditve med posameznimi porabniki ali pa enostavno le podaljša veljavne varčevalne ukrepe. Naša vlada je leta 2012 ubrala težjo pot. Sprejela je Zakon o uravnoteženju javnih financ. Za razliko od današnje vlade, ki ne pripravi in ne predloži nobenih resnih reformnih predlogov, zlasti pa podaljšuje varčevalne ukrepe našega zakona. Dejstvo je, da se na področju plač tudi za leto 2017 še vedno pogovarjamo le o varčevanju in o ZUJF, ki je edini doslej prinesel konkretne učinke za državni proračun. Res je pomenil zategovanje pasu. To je bil težek čas in tudi naša težka odločitev. Zategovanje pasu je pomenilo javnim uslužbencem, pa vendar je prinesel prihranke, če seveda sploh lahko govorimo o prihrankih glede na to, da so ukrepi pomenili zgolj zmanjšanje primanjkljaja v državni blagajni. Res pa je tudi, da so bili varčevalni ukrepi časovno omejeni in da se danes ne bi smeli več pogovarjati o njihovem podaljševanju, medtem pa ne znamo pospešiti gospodarske rasti in postaviti trdnih in stabilnih temeljev slovenskega gospodarstva.

Da Vlada le deli in se zadolžuje na račun socialnega miru, ne ustvari pa nič oziroma to zna le z dodatnim obremenjevanjem gospodarstva in z višjimi davki, vsi vemo. Vemo tudi, da se je letošnje leto usklajevanje Vlade s sindikati o podaljšanju veljavnosti varčevalnih ukrepov še za eno leto tudi sinoči končalo neuspešno in odprto ostaja vprašanje, kaj bo sledilo 31. decembru 2016. Če namreč dogovora s sindikati ne bo, imamo na voljo dve možnost – predlaganega zakona za 2017 danes ne sprejmemo, kar pomeni, da stroški dela v javni upravi državni proračun obremenijo za dodatnih 200 milijonov. Druga možnost, sprejem zakona brez soglasja sindikatov, pa bo pomenila enostranski poseg v pravice javnih uslužbencev. Glede na to, da imamo zakon o ukrepih na

področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepov v javnem sektorju danes na mizi in bomo poslanci o njem odločali, so posledice sprejetega zakona jasne. Po eni strani razumljivo, saj si Vlada v prihodnjem letu ne more in ne sme privoščiti dodatnega obremenjevanja proračuna, po drugi strani pa povsem nesprejemljivo, saj s takšnimi ukrepi kaže svojo nemoč pri reformnih predlogih, ki bi edini prinesli dodatno dodano vrednost in s tem prenehanje podaljševanje naših varčevalnih ukrepov iz leta 2012.

Zagotovitev vzdržnih javnih financ, makroekonomske stabilnosti ter učinkovitega upravljanja z javnimi financami je brez dvoma prioriteta in prioriteta naloga vsake vlade. S tem se strinjamo vsi. Vprašanje pa je, kako to doseči. Krščanski demokrati smo prepričani, da so na področju javnega sektorja možni prihranki, vendar jih mora Vlada poiskati in jih nato urejati po posamičnih področjih. Vsekakor pa je prihranke nujno iskati na področju optimizacije delovnih procesov in racionalizacije organizacije javne uprave. Problem, na katerega je treba opozoriti, ko gre za javni sektor, je tudi notranja zaprtost teh sistemov. Novega zaposlovanja v zadnjih desetih letih skoraj da ni, prehodi javnih uslužbencev znotraj sistema so minimalni. Javna uprava tako postaja vedno bolj starajoč se in okostenel birokratski aparat.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da zgolj podaljševanje ZUJF in nekaterih drugih začasnih ukrepov v javnem sektorju, ne bo uravnotežilo proračuna niti do leta 2020. Ker je to naloga Vlade, ki bo za dosego tega cilja morala še veliko postoriti, predlogu sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani podpredsednik! Mislim, da je prav, da najprej jasno povemo, o čem bomo danes sploh glasovali. Minister, ne bomo glasovali o tem, da postopek ne teče dalje, ampak bomo glasovali o tem, da vladni zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Res pa je, da se s tem tudi postopek konča.

V naši poslanski skupini vsekakor ta predlog podpiramo, ker zakon res ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Seveda se ponovno odpira vprašanje, kaj s proračunskim paketom. Ponovno vas bom spomnila, da v zgodovini Republike Slovenije na takšen način državnega proračuna še nismo sprejemali. Nikoli. Uvajate novo parlamentarno prakso, da pravzaprav ni pomembno, kaj v proračunu piše, samo, da je.

Kot drugo želim povedati, da si iskreno želim dogovora med Vlado in sindikati. Zato,

minister, čim bolj srečno roko do konca. Z malo manj arogance, bi mogoče dogovor lahko bil na mizi pravočasno. Včeraj smo na odboru poslušali, kako samo vladna stran popušča, sindikalna pa ne želi. Ko pogledamo številke, ugotovimo, da pravzaprav je sindikalna stran tista, ki je popustila za 170 milijonov evrov, vladna pa za 10. Kdo se potem noče pogovarjati? Kdo se noče dogovoriti?

Kakorkoli, še enkrat, želim vam iskreno, da sklenete dogovor s sindikati, ker konec socialnega dialoga, mislim da, ni prava pot za našo državo. Na koncu pa mislim, da je vseeno na mestu vprašanje, do kdaj. Do kdaj mislite ukrepe iz globoke krize, iz časov globoke krize, ko je gospodarstvo padalo na četrtrletje tudi po pet in več odstotkov, do kdaj mislite te ukrepe vleči v prihodnost? Leta 2017 bo četrto leto gospodarske rasti, vi pa še vedno vlečete ukrepe, ki so bili uvedeni zaradi krize in za čas krize. Tako da tudi ta razmislek bi ob tem zakonu bil na mestu.

Sem pa vesela, da smo včeraj in verjamem tudi danes, tako rekoč soglasno ugotovili, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Janja Sluga bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Včeraj smo na predlog pristojnega ministra sprejeli sklep, da Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Matično delovno telo drugačne odločite o tem predlogu zakona niti ne bi moglo sprejeti, saj bi v nasprotnem primeru s tem zavrnili nadaljevanje socialnega dialoga. Zdaj smo dosegli to, da se ta dialog nadaljuje. To odgovornost s strani Vlade poslanci pričakujemo in to je bilo tudi doseženo. Veseli nas, da so se tudi reprezentativni sindikati odločili za nadaljevanje. Pogajalski proces se torej nadaljuje in verjamemo v sklenitev dogovora znotraj realnih javnofinančnih okvirjev oziroma v pogajanja, ki se bodo osredotočila na finančne ukrepe in zaveze Vlade za leto 2017. Ob tem pa pričakujemo maksimalno pripravljenost za sklenitev dogovora od obeh pogajalskih strani. Pričakujemo torej odgovorno ravnanje. Predvsem pa bi si v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne želeli, da bi moral Državni zbor do konca proračunskega leta, pred pričetkom 2017 sprejemati ukrepe, ki ne bi bili plod posvetovanja in dogovora s sindikalnimi organizacijami. Ta zakon namreč kot del proračunskega paketa, določba obseg sredstev za plače javnih uslužbencev in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2017, zato ima Državni zbor dolžnost in pravico, da sprejema

ukrepe, ki bodo nadomestili ukrepe iz tega predloga zakona oziroma ukrepe, o katerih se pogajalski strani ne bosta uspeli dogovoriti. Izjemno pomembno je, da vsi skupaj, tako vladna in sindikalna stran ter na koncu tudi Državni zbor, sodelujemo za dobro države in da oblikujemo in sprejemamo ukrepe, s katerimi bomo dosegli blaginjo za vse prebivalke in prebivalce Slovenije.

Zavezanost k socialnemu dialogu in pričakovanja o uspešnem razpletu pogajanj so torej razlog, da bomo sklep matičnega delovnega telesa, sprejetega na včerajšnji nujni seji, v Poslanski skupini Stranke modernega centra podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz ne bom bral, ampak bom povedal v teh petih minutah, kar imam za povedati. Ali ste že slišali tisto, ko pravi, saj Državni zbor ni Državni zbor, to je cirkus. To veste, ali ne, da ljudje tako pravijo? Ampak veste, da imajo prav. To je cirkus. Poglejte, mi imamo na dnevnem redu proračun, ki je tako velik. Znotraj tega je za plače nek denar, pa ne vemo, kakšen. Ampak da bi ta denar določili, smo, ste predlagali Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017. Torej s tem zakonom ste hoteli reči, da je proračun takole dolg, da je znotraj tega pa toliko za plače. In to bi bilo tudi logično in prav. To bi bilo logično in in tako dela vsaka normalna vlada. Vendar kaj se je zgodilo? V ponedeljek, ko smo začeli ta zakon obravnavati, ste vi prosili, Vlada, za to da se prestavi na eno od naslednji sej. In to je bilo včeraj. Zdaj pa pogledajte, uradna napoved je bila, pisno, 23.15 seja odbora. No, potem je bila uradna napoved 21.30 seja odbora. No, potem je predsednik Državnega zbora ustno povedal za to govornico: »20.15 bo seja bo seja odbora.« No, potem mu je gospod Han nekaj govoril, nekaj klatil proti njemu, in je predsednik Državnega zbora rekel: »Ne, seja bo 21.30.« Takoj zatem jaz dobim telefonsko obvestilo strokovnih služb, da je seja 20.30. In na sejo jaz pridem 2 minuti prej. In kaj ugotovim? Da je seja končana. Ker se je seja začela ob 20.15. In sejo ste končali brez opozicije, ni bilo tam ne Bratuškove ne naših poslancev, nobenega, ker ste sejo začeli 15 minut prej, kot ste napovedali. No in potem ob 21.30 se seja spet začne in ob 21.30 minister pravi: »Umikam zakon.« Minister torej zakon, ki govori o tem, da je toliko denarja v proračunu za plače, umika. Ja, kako imate pa potem proračun? Saj ne morete imeti proračun, če nimate tega zakona. Če ne veste, da je toliko za plače, ne morete vedeti, kako velik je proračun. Minister zakon umika. Potem mu

povemo, da zakona ne more umakniti, ker tako piše v Poslovniku Državnega zbora. No, seveda potem poseže predsedujoči, predsednik odbora, ki pove, da bomo zakon zavrnili. Torej vi, ki ste predlagali, minister, ta zakon, ste potem včeraj zvečer zakon zavrnili. Imamo torej zdaj nek proračun, ki bi naj bil tako velik. Koliko bo pa za plače, tega pa ne vemo. Tako križem gre za 200 milijonov. Ali je to podobno cirkusu? To je podobno cirkusu. Ampak tega cirkusa ne zganja opozicija, ampak ga zganjate vi na vladni strani.

Gospa Bratuškova je povedala zelo jasno, da nikoli, nikoli ni bil pripravljen proračun tako. Glede na politične preference nje in nas, bi človek pričakoval, da bo ja našla kaj tam leta 2012 ali pa 2004–2008, ki je bila pri vseh proračunih zraven, približno 25 jih je že delala. Veš, da bi kaj rekla proti Janši in njegovi vladi. A ne da bi? Pa ni. Jasno je povedala, nikoli proračun ni bil sestavljen tako.

Kolega Logar je zjutraj govoril o ometi. Da bodo ljudje vedeli, kaj delate, kakšen cirkus delate. Poglejte, vi ste rekli, sestavili bomo goveji zrezek z omako. Na mizo ste dali pa eno čebulo, moko, grah, cvetačo in olje. Nimate pa zrezka. No, in zdaj to pražite, pečete in kuhate in trdite, da bomo dobili ven goveji zrezek z omako. Zrezka pa še nimate. Ja, kako? Kako? Sprašujem še enkrat, kako, koalicija? Cirkusanti ste.

Ta zakon pa kar sami zavrnite, saj je itak vaš zakon. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Peter Vilfan bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Na poslanskih klopeh imamo predlog zakona, glede katerega je vsebina ostala žal neuskklajena. Predlog namreč ureja sproščanje ukrepov in povišanje plač javnih uslužbencev do leta 2019, rezultat pa bi moral biti plod pogajanj med sindikati in Vlado Republike Slovenije. Tako je bilo tekom pogajanj s strani sindikatov slišati zahteve, da se veljavni varčevalni ukrepi, to je zamrznitev delovne uspešnosti, nižji regres in znižano pokojninsko zavarovanje v letih 2017, 2018 ter 2019, postopno odpravijo. Če poenostavim, sindikati so postavili zahtevo po odpravi varčevalnih ukrepov do konca leta 2019. Vlada je ocenila, da takšne zahteve ni mogoče uresničiti, saj bi se brez zakonskega posega v javne finance odhodki v letu 2017 povišali za 215 milijonov. Kljub mnogim, več kot dvajsetim usklajevanjem pogajalske skupine Vlade in sindikatov pa žal, kot že rečeno, do soglasja do danes ni prišlo.

V Poslanski skupini Desus smo vseskozi verjeli, da bosta Vlada in sindikati le našli skupni jezik, da bo mogoče skleniti dogovor, zato smo danes ob obravnavi predloga zakona zelo razočarani. Vsekakor se strinjamo s sindikati, da je njihova

naloga v prvi vrsti preprečiti oziroma ustaviti padanje plač javnih uslužbencev, na drugi strani pa je naloga Vlada, da zagotovi vzdržne javne finance. Iskreno povedano se je glede na zahteve težko postaviti na eno ali drugo stran, a zdaj smo, kjer smo, torej na začetku. Na seji matičnega delovnega telesa, ki je potekala včeraj zvečer in ki, mimogrede, ni potekala brez opozicije, saj je bil prisoten tudi predstavnik Združene leveice, je bil sprejet sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Vlada se je namreč že dne 6. 10. 2016 zavezala s sklepom, da bo v primeru nedoseženega dogovora s sindikati o ukrepih, ki so predmet predloga obravnavanega zakona, obvestila poslance, da pogoji za nadaljevanje zakonodajnega postopka niso izpolnjeni. Temu sklepu poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus sledimo. Menimo tudi, da bi bilo neodgovorno, da bi Vlada in pristojni minister to težo prenesla na poslanke in poslance Državnega zbora.

Na podlagi navedenega v Poslanski skupini Desus pričakujemo, da se bodo pogajanja nadaljevala in da bodo sindikati in Vlada le našli skupni jezik. Danes pa bomo glasovali za sklep, da tak predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, na poslanskih klopih pa v kratkem pričakujemo nov, usklajen predlog zakona. V Poslanski skupini Desus namreč ne pristajamo na sprejemanje enostranskih ukrepov, kajti takšni ukrepi bi vsekakor lahko vodili v konflikt, ki si ga nihče od nas verjetno ne želi. Spomniti pa želimo, da v Sloveniji v zadnjih treh letih beležimo gospodarsko rast, zato je temu še kako dobrodošlemu dejstvu treba slediti tudi na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in ukrepov v javnem sektorju. V ta namen je treba oblikovati proračunsko politiko, ki ne bo posegala v pravice ljudi, ki že tako ali tako težko živijo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 5. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMEMBAH ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNA SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2017 DO 2019.

Predlog odloka je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vrničar Erman, ministrici za finance. Izvolite.

MAG. MATEJA VRNIČAR ERMAN:

Spoštovani gospod predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Okvir za oblikovanje proračunov sektorjev država je letos prvič akt, ki ga je sprejel Državni zbor aprila letos, skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu. Nanaša se na pripravo proračunov sektorja država za leta 2017, 2018 in 2019. Okvir določa ciljni saldo in najvišji mogoči obseg izdatkov sektorja država za posamezno proračunsko leto in ciljne salde oziroma najvišji mogoči obseg izdatkov posamezne blagajne javnega financiranja. Čeprav je okvir zavezujoč, ima skladno z zakonom Vlada možnost, da lahko Državnemu zboru predlaga spremembo odloka, če ugotovi, da so se spremenile okoliščine, na podlagi katerih je bil okvir sprejet. V skladu s tem pooblastilom smo na podlagi objav Statističnega urada Republike Slovenije ugotovili, da je bila rast BDP v prvem četrtletju letošnjega leta po prvi oceni 2,3-odstotna v drugem četrtletju 2,7-odstotna. Hkrati smo ugotovili, da so se v letu 2016 izboljšale razmere na trgu dela, na kar kaže povečanje števila delovno aktivnih in zmanjšanje števila registriranih brezposelnih, povezano z visokim odlivom v zaposlitev. Julija 2016 je bilo zaposlenih za 2,5 % več kot leto pred tem. Te spremenjene okoliščine glede na oceno Umarja iz spomladanske napovedi makroekonomskih kazalcev pomembno vplivajo na finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki tudi zaradi gibanj na trgu dela in višje gospodarske aktivnosti od predvidene v letu 2016 beleži nenačrtovano povečanje izdatkov, vezanih na zdravila in nadomestila plač medčasno zadržanostjo z dela.

Zato ocenjujemo, da je v tem delu potrebna in utemeljena sprememba okvira za pripravo proračuna sektorja država za obdobje od leta 2017 do vključno leta 2019. Ob tem velja poudariti, da se zaradi povečanja števila delovno aktivnih povečujejo tudi prihodki zavoda od vplačanih prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje. Celotni prihodki bodo v letošnjem letu večji za do 30 milijonov evrov ali 1,2 % glede na načrtovane. Če se najvišji obseg izdatkov zdravstvene blagajne ne bi spremenil, bi Zavod za zdravstveno zavarovanje v obdobju od leta 2017 do 2019 moral načrtovati presežek prihodkov nad odhodki, hkrati pa ne bi mogel v celoti financirati vseh obveznosti. To bi tudi pomenilo, da bi poslabšali finančne pogoje poslovanja pri izvajalcih zdravstvenih storitev, saj bi jim zniževali prihodke, kar pri njih vodi v poslovanje s primanjkljajem, posledično pa se poveča tudi primanjkljaj sektorja država.

Znižanje cen zdravstvenih storitev bi v takem primeru vplivalo tudi na kakovost izvedbe zdravstvenih storitev, zmanjševanje obsega letih pa bi pomenilo zmanjšanje dostopnosti zavarovanih oseb do zdravstvenih storitev, kar vodi v dodatno podaljševanje čakalnih dob in števila čakajočih. To pa je že danes eden ključnih problemov v zdravstvu.

V skladu s tem in da se preprečijo negativne posledice, ki sem jih ravnokar opisala, predlagamo, da se najvišji dovoljen obseg odhodkov zavoda s spremembo odloka za leto 2017 poveča za 35 milijonov evrov in za leto 2018 za 49 milijonov evrov. Predlagana sprememba ne bo neposredno vplivala na najvišji obseg izdatkov sektorja država, kot je določen v odloku iz aprila 2016, in s tem ne bo vplivala na zastavljene javnofinančne cilje v okviru sprejetih zavez Republike Slovenije.

Upošteva vse navedeno Vlada ocenjuje, da je povečanje zgornje meje odhodkov zdravstvene blagajne smiselno in predlagamo Državnemu zboru, da novelo odloka podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog odloka je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 66. nujni seji dne 19. 10. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog odloka o spremembi Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2017 do 2019, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Odboru je bil poleg predloga odloka o spremembah odloka predloženo tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki nanj ni imelo pripomb. K predlogu odloka o spremembah odloka ni bilo vloženih amandmajev.

Na seji so bili prisotni predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je ministrica za finance podrobneje pojasnila cilje in rešitve predloga odloka o spremembah odloka ter povedala, da je sprememba potrebna zaradi spremenjenih okoliščin, ki se nanašajo na finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

V razpravi je bilo izpostavljeno vprašanje vzroka za tako visoko povišanje izdatkov za nadomestila plač med začasno zadržanostjo z dela in v povezavi s tem pomisleki, zakaj se sredstva iz zdravstvene blagajne ne namenijo prioriteto za zmanjševanje čakalnih vrst. Četudi je po mnenju nekaterih članov in članic odbora v zdravstveni blagajni več denarja kot pred leti, se čakalne vrste še vedno podaljšujejo. Prav tako je po mnenju nekaterih nujno ustaviti trend glede večje obolesti in s tem povezane odsotnosti z dela. Izražena je bila tudi zaskrbljenost nad višino nepokritih javnih zdravstvenih zavodov ter potreba po spremembi predpisov v zvezi s sprejemanjem in spreminjanjem okvira, predvsem Poslovnika Državnega zbora.

Nasprotno so drugi podprli predlagano spremembo in izrazili zadovoljstvo nad pričakovanimi višjimi prihodki zdravstvene blagajne, zaradi katerih je sprememba potrebna, sicer zdravstvena blagajna presežkov ne bi mogla uporabiti.

V okviru razprave je ministrica za finance odgovorila na zastavljeno vprašanje in podala dodatna pojasnila.

Odbor je v skladu s Poslovnikom Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga odloka o spremembah odloka in jih sprejel. K predlogu odloka o spremembah odloka na matičnem delovnem telesu niso bili vloženi amandmaji, odbor Državnemu zboru predlaga, da Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračuna sektorja država za obdobje od 2017 do 2019 sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, spoštovana gospa ministrica!

S Predlogom odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2017 do 2019 Vlada predlaga, da se za institucionalno enoto zdravstvena blagajna za leto 2017 znesek 2 tisoč 573 milijonov evrov nadomesti z zneskom 2 tisoč 608 milijonov evrov, za leto 2018 pa se znesek 2 tisoč 638 milijonov evrov nadomesti z zneskom 2 tisoč 678 milijonov evrov. Spremembe odloka se nanašajo na finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

V letu 2017 se znesek poveča torej za 35 milijonov evrov, v letu 2018 pa za 49 milijonov evrov. Te možnosti pa seveda ne bi bilo, če ne bi naše gospodarstvo zagotavljalo rasti bruto družbenega produkta. Ta je bila v prvem četrtletju leta 2016 2,3-odstotna in v drugem četrtletju 2,7-odstotna. Prav zato je še težje razumeti odločitev vladne koalicije, da z višanjem davkov še bolj obremenjuje naše podjetnike, naše slovensko gospodarstvo, ki ustvarja novo dodano vrednost. Vendar pa ne pozabimo, da zgolj minimalna višanja sredstev za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ne bodo prinesla pomembnejših učinkov. Nujna je reorganizacija financiranja zdravstvenega sistema.

Čakalne vrste se daljšajo, v zdravstvenih ustanovah vlada nezadovoljstvo. Zaradi nepreglednega financiranja se, kot že desetletja, napajajo lobiji, hkrati pa zmanjkuje denarja za tiste, ki zdravstvene storitve zares potrebujejo. Namesto da bi se s sistemskimi

ukrepi reševali stisko zavarovancev, so mnogi izmed njih prepuščeni dobri volji sodržavljanov. Vemo, da ima Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije monopol, medtem ko v Novi Sloveniji predlagamo več konkurenčnosti na področju ponudbe storitev in zdravstvenih zavarovanj. S tem ko se bo povečala konkurenčnost, se bo povečala tudi kvaliteta in ponudba storitev, kar bo pripomoglo k temu, da bo imel pacient boljše pogoje, da bo lahko sam izbral zavarovalnico in tudi zdravnika, kjer se bo želel zdraviti. Državljeni bi morali imeti možnost in pravico, da za svoj denar samostojno izberejo zavarovalnico, pri kateri želijo imeti sklenjeno obvezno ali dodatno zavarovanje, s čimer bi posledično izbrali tudi izvajalce, pri katerih se bodo zdravili oziroma bili oskrbovani.

S predlaganim modelom bi imeli zavarovanci možnost izbire med domačimi, tujimi, javnimi in zasebnimi izvajalci pod enakimi pogoji. Zavarovanec bi izbral izvajalce zdravstvenih storitev glede na svoje potrebe, bodisi glede na kakovost storitev, ali čakalno dobo, ali oddaljenost od svojega bivališča, ali izvajalčeve reference.

V Novi Sloveniji predlaganemu odloku, ki povečuje sredstva za zdravstveno blagajno, ne bomo nasprotovali.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanke skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav še enkrat.

Dva dni govorimo o državnih proračunih, dveh: za leto 2017 in 2018. Res je, kot je rekla ministrica, letos prvič na nek drugačen način. Na žalost prvič sprejemamo tako luknjast proračun, in drugič, res smo kar nekaj časa prej sprejemali odloke o t. i. štirih blagajnah javnega financiranja. Danes spreminjamo višino, dvigujemo višino ene od teh štirih blagajn, to je zdravstvene blagajne, kar je dobro, ampak na drugi strani, da ne bo kdo mislil, da bomo s to minimalno spremembo rešili velik del problemov na področju zdravstva. Tukaj želim opozoriti še na eno dejstvo, to je, da pravzaprav nimamo dorečenega postopka – moralo bi se to urediti v Zakonu o javnih financah –, na kakšen način se ti odloki sploh lahko spreminjajo. Zakon o javnih financah, krovni, temeljni dokument, ki ureja področje javnih financ, bi seveda moral urediti tudi to, ampak ga na žalost še čakamo, rok je bil lanski januar, tako da upam, da bo kmalu prišel na naše parlamentarne klopi.

Želim pa tukaj opozoriti še na eno dejstvo. Pri naslednji točki, zakonu o izvrševanju proračuna, se bomo pogovarjali o usklajevanju pokojnin in upam, upam – ta sprememba odloka je dokaz, da se višino da spreminjati –, da ne bo ob tistem amandmaju argument, da je

neizvedljiv, ker odlok določa višino porabe blagajne ZPIZ. To ne drži in upam, da takšnega argumenta v Državnem zboru ne bomo slišali.

Kot pa sem že povedala, v naši poslanski skupini ne bomo nasprotovali spremembi odloka, ki zvišuje – sicer minimalno, ampak kakorkoli – sredstva za zdravstvo, želim pa si, da res čim prej, tudi v Zakonu o javnih financah, uredimo postopek sprejemanja in spreminjanja teh odlokov bolj natančno.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Urška Ban bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala za besedo.

S predlogom Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od leta 2017 do leta 2019 smo se v Državnem zboru srečali prvič letos aprila. Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu smo takrat v naši poslanski skupini odlok ocenili kot primerno podlago za pripravo sprememb proračuna za leto 2017 in predloga proračuna za leto 2018. Predlog proračunskega okvira, ki določa zgornjo mejo izdatkov, v poslanski skupini ocenjujemo kot enega izmed ukrepov, ki izboljšujejo planiranje odhodkov vseh štirih blagajn javnega financiranja – državnega proračuna, proračunov občin ter pokojninske in zdravstvene blagajne – v smeri večje predvidljivosti. Zakon o fiskalnem pravilu pa dopušča tudi možnost, da če Vlada do 15. septembra tekočega leta ugotovi, da so se spremenile okoliščine, na podlagi katerih je bil sprejet okvir, ob posredovanju predloga državnega proračuna ali njegovih sprememb Državnemu zboru v sprejem predlaga tudi spremembo okvira, torej tega odloka, ki ga obravnavamo danes. Državni zbor namreč spremembo okvira lahko sprejme ob sprejemanju državnega proračuna ali ob njegovih spremembah.

Danes obravnavamo spremembo tega odloka, ker je Vlada ocenila, da so nastopile spremenjene okoliščine, in sicer v delu, ki se nanašajo na finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Na podlagi statističnih objav je bila po prvi oceni ugotovljena rast BDP v prvem četrtletju 2,3 %, v drugem pa 2,7 %, kar je več od predpostavk oziroma makroekonomskih okoliščin, ki so bile upoštevane pri pripravi odloka. Hkrati pa se je tekom leta 2016 povečalo tudi število zaposlenih oziroma delovno aktivnih. Na drugi strani pa se povišujejo izdatki za zdravstveno blagajno, na kar vplivata predvsem višji odhodki za zdravila in odhodki za nadomestila plač med začasno zadržanostjo z dela nad 30 dni, ki se plačujejo v breme zdravstvene blagajne. Iz povedanega sledi, da bodo prihodki višji, kot so bili načrtovani, in če ne bi sprejeli danes te spremembe odloka oziroma najvišjega obsega

izdatkov zdravstvene blagajne, bi v obdobju 2017 do 2019 morali načrtovati presežek prihodkov nad odhodki zdravstvene blagajne, ki jih Zavod za zdravstveno zavarovanje ne bi mogel uporabiti oziroma ne bi mogel financirati vseh obveznosti.

Zato v naši poslanski skupini menimo, da je v tem delu potrebna sprememba okvirja za pripravo proračuna sektorja država 2017 do 2019. Treba pa je še poudariti, da predlagana sprememba ne bo vplivala na najvišji obseg izdatkov sektorja država, kot je določeno v že sprejetem odloku, in s tem ne bo vplivala na zastavljene javnofinančne cilje v okviru sprejetih zavez Republike Slovenije.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Stranka modernega centra predlagano spremembo odloka o okvirju za obdobje 2017 do 2019 potrdila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Magister Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica za finance, spoštovane kolegice in kolegi!

Spremembe odloka, ki ga predlaga vlada Mira Cerarja, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli; ne bomo je podprli iz več razlogov. Ključno pa je, da je v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke glede na sprejemanje proračuna za leto 2017 in leto 2018 tako Vlada kot koalicija Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa izgubila celotno kredibilnost. Dejstvo je, da v Državnem zboru sprejemamo proračun na napačnih podatkih, na napačno ugotovljenem dejanskem stanju, in prepričano smo, da tudi pri tej spremembi ne gre verjeti tej vladi in tej koaliciji. V primeru, da bo to izglasovano, gre to za odločitev in odgovornost same koalicije.

Na drugi strani pa lahko ugotovimo, da v primeru, če se Vlada odloči za določeno spremembo, se te spremembe dajo zgoditi, ko pa opozicija predlaga določene amandmaje, se pa ta koalicija in ta vlada sklicujeta, da se določene spremembe v okviru samega proračuna ne morejo narediti niti za en cent. Prepričani smo, da gre za veliko razočaranja in, spoštovane in spoštovani, za odločitev, ki jo sprejemate, ste odgovorni vi. Ne nazadnje pa bodo tudi volivke in volivci odločali o tem, komu dati glas na naslednjih volitvah. Gleda, da je ta odlok vezan predvsem na zdravstveno blagajno, si lahko predstavljamo, kakšen rezultat lahko pričakujemo. Ne nazadnje, spoštovana ministrica, na parketu imate tudi stavko zdravnikov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Desus. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke!

Aprila letos je Državni zbor sprejel nov dokument, s katerimi je omogočeno načrtovanje ciljnega salda države in najvišjega mogočega obsega izdatkov posameznih institucionalnih enot. Odlok ima svoje temelje v sprejetem Zakonu o fiskalnem pravilu, zato imamo na razpolago bolj malo manevrskega prostora. Vseeno pa so še vedno na voljo spremembe, če pride do spremenjenih okoliščin. Spremenjene okoliščine se tokrat nanašajo na finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Tako se bodo bistveno povečali odhodki zavoda zaradi zdravil ter nadomestil plač med začasno zadržanostjo od dela.

V Poslanski skupini Desus se s predlogom sprememb seveda strinjamo. Pozorni smo na neokrnjenost zdravstvene in pokojninske blagajne. Na to dejstvo smo opozarjali že ob sprejemanju tega odloka. Napovedali smo, da v Poslanski skupini Desus ne bomo dovolili, da bi pod vprašaj postavili usklajevanje pokojnin. Povedali smo, da poslanci in poslanki Desusa ne vidimo nobenega prostora za izgovore pri zagotavljanju dostojnih in pošteno zasluženih pravic upokojencev. Po tej poti smo tudi nadaljevali. Ravno zato nas izjemno veseli, da smo na našo zahtevo dosegli višjo raven uskladitve pokojnin, kot je bilo prvotno načrtovano, slednja bo opravljena v januarju 2017. Čeprav se večini zdi, da gre pri tej zadevi po polžje, pa v Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da gre za pomemben dosežek. Zavedati se moramo, da smo vložili ogromno pogajalskega napora ter uspeli ostati znotraj maksimalno dovoljenega zneska izdatkov pokojninske blagajne, kot jih določa današnji odlok. To pa ni lahka naloga, še zlasti, ker imamo zaradi slednjih fiskalnih zavez bolj ali manj zavezane roke pri oblikovanju proračunske politike. Po drugi strani pa smo nekoliko bolj kritični do zdravstvene blagajne, še zlasti glede vpliva finančnih sredstev na pravice zavarovancev. Ne glede na kateri način se zdravstvena blagajna polni, največjo končo ceno plačajo bolniki.

V Poslanski skupini Desus smo že večkrat opozorili, da bi morali v zdravstveno blagajno nameniti bistveno več, pa četudi bi to terjalo pomoč v obliki državnega transferja. Ne moremo si dovoliti, da bi se čakalne vrste še naprej daljšale. Stanje je že tako ali tako alarmantno, razmere se pa zaradi trenutne stavke zdravnikov še bolj zaostrejujejo.

Skratka, v Poslanski skupini Desus pozdravljamo vse rešitve, ki bodo na katerikoli način zagotovile socialne pravice državljanov. V

prvi vrsti so to neodvisnost in vzdržnost zdravstvene in pokojninske blagajne, zato bomo današnji predlog sprememb podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračuna sektorja države za obdobje od leta 2017 do leta 2019 podprli.

Gre namreč za dokument, ki določa zgornjo mejo porabe vseh državnih blagajn, torej določa, do kod sme seči poraba proračuna države, občin, zdravstvene in pokojninske blagajne. Odlok, ki je bil sprejet v okviru proračuna za leto 2016 in seveda obsega tudi leti 2017 in 2018, določa zgornjo mejo porabe zdravstvene blagajne na nižji meji, kot se dejansko kaže realna potreba. Zato je zaradi spremenjenih okoliščin treba spremeniti dovoljeno porabo za zdravstveno blagajno in v tem okviru se upošteva tudi opozorila Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki svoj predlog za povečanje dopustne porabe utemeljuje z dejstvom, da raste poraba zdravil za določene bolezni ter da zaradi višje zaposlenosti rastejo tudi stroški nadomestil za odsotnost z dela. Zato se predlaga povišanje porabe.

Seveda pa je pri tem treba opozoriti, da je rast stroškov za bolniška nadomestila v breme zdravstvenega zavarovanja odraz tega, da so čakalne vrste v Sloveniji nesprejemljivo dolge. Torej, povečuje se tako dolgotrajna odsotnost, ki je breme zdravstvene blagajne, ter tudi kratkotrajna odsotnost, ki je sicer breme delodajalcev, vendar oboje je pravzaprav povezano s tem, da imamo zelo dolge čakalne vrste ter da mnogi ne pridejo dovolj hitro do ustreznih terapij oziroma posegov, ki so potrebni, da se jim lahko zdravstveno stanje čim prej izboljša.

Ta ukrep vidimo tudi v tem smislu in pomenu, da bo prispeval k zmanjševanju čakalnih vrst in poleg zagotavljanja zdravil, čemur je namenjena tudi ta sprememba, pričakujemo, da bo večji ostali delež šel predvsem za zmanjšanje čakalnih vrst in s tem hitrejšo obravnavo bolnikov in s tem tudi razbremenitev proračuna zdravstvene blagajne kot tudi proračunov podjetij in ustanov, ki zaposlujejo svoje ljudi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati. Glasovanje o predlogu odloka bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora

opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. IN 15. TOČKO DNEVNEGA REDA.** Državni zbor bo v okviru navedenih točk dnevnega reda opravil skupne uvodne predstavitve o: **Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2017; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2018; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državno volilno komisijo za leto 2017; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2017; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2018; predlogu Odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Računsko sodišče Republike Slovenije za leto 2018; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državni zbor Republike Slovenije za leto 2018; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državni svet Republike Slovenije za leto 2018; Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Komisijo za preprečevanje korupcije za leto 2018.**

Predloge o odlokih je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev k predlogom odlokov dajem besedo predstavniku Vlade.

Magistrica Tanja Bogataj, državna sekretarka na Ministrstvu za javno upravo, izvolite.

MAG. TANJA BOGATAJ: Hvala lepa. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem se predloži v sprejetje Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Načrte pripravljajo upravljavci stvarnega premoženja države, to so organi državne uprave, pravosodni organi, osebe javnega prava, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija. In upošteva načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letu 2017 je načrtovano 74 milijonov 665 tisoč 668 evrov prihodkov od prodaje stvarnega premoženja in nakupi premoženja v višini 138 milijonov 921 tisoč 398 evrov. V letu 2018 pa je načrtovano 17 milijonov 582 tisoč 549 evrov prihodkov od prodaje

stvarnega premoženja in nakupi premoženja v višini 102 milijona 162 tisoč 578 evrov.

Za Vlado Republike Slovenije je predloge odlokov o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leti 2017 in 2018 zbralo Ministrstvo za javno upravo. Prejeli smo načrte ravnanj s premoženjem za Državno volilno komisijo za leto 2017, Ustavno sodišče Republike Slovenije za leti 2017 in 2018, za Računsko sodišče Republike Slovenije za leto 2018, za Državni zbor Republike Slovenije za leto 2018, Državni svet Republike Slovenije za leto 2018 in za Komisijo za preprečevanje korupcije za leto 2018. Finančne posledice za državni proračun iz predloženih načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2017, drugi državni organi načrtujejo za nakupe premoženja porabo sredstev državnega proračuna v višini 100 tisoč evrov in v 2018 v višini 290 tisoč evrov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predloge odlokov je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročil odbora dajem besedo podpredsednici gospe Janji Sluga. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 29. seji dne 3. novembra 2016 obravnaval predloga odlokov o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leti 2017 in 2018, ki ju je v obravnavo na podlagi tretjega odstavka 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti predložila Vlada. Na isti seji je odbor obravnaval še predloge odlokov o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državno volilno komisijo za leto 2017, za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leti 2017 in 2018, za Računsko sodišče Republike Slovenije za leto 2018, za Državni zbor Republike Slovenije za leto 2018, za Državni svet Republike Slovenije za leto 2018 ter za Komisijo za preprečevanje korupcije prav tako za leto 2018, ki jih je vse kot predlagatelj predložila Vlada na podlagi tretjega in šestega odstavka 13. člena že omenjenega zakona. Predstavnik predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo je v dopolnilni obrazložitvi k predlogoma splošnih odlokov o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leti 2017 in 2018 podal dodatne obrazložitve. Predsednica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je Zakonodajno-pravna služba podala pisna mnenja v skladu s svojimi pristojnostmi in k predlogoma odlokov nima bistvenih vsebinskih pripomb.

Članice in člani odbor so v razpravi k predlogu odloka enako kot že lansko leto najprej izrazili splošen pomislek glede smiselnosti obravnave tovrstnih predlogov odlokov, saj ti predstavljajo zgolj napoved pridobivanja in razpolaganja s premoženjem in nepremičnim premoženjem države, ne pa pregleda nad dejansko izvedeno prodajo oziroma nakupom. Opozorili so na skromno uresničevanje zavez iz že sprejetih odlokov, saj iz podatkov poročila o realizaciji razpolaganja s stvarnim premoženjem države izhaja, da je bila ta v letu 2014 pri načrtu pridobivanja nepremičnega premoženja uspešna zgolj v 5,24 % začrtanih ciljev, pri načrtu razpolaganja s tovrstnim premoženjem pa le 3 %. Najboljša realizacija je bila dosežena na področju nakupa motornih vozil, in sicer 63,4 %, pri nakupu informacijske opreme je bila na primer 33 %, pri drugem premoženju pa 35,5 %. Poslanci so izrazili nekatere pomisleke v zvezi s konkretnimi ravnanji in usodami posamičnih objektov v lasti države. O ostalih predlogih odlokov članice in člani odbora niso razpravljali. Predstavnik predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo je v odgovoru na izpostavljeno problematiko v razpravi pojasnil, da so spremembe in dopolnitve Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti že pripravljene, saj je bil osnutek že usklajen s predstavniki občin. Pojasnil je tudi ravnanja v zvezi s izpostavljenimi konkretno navedenimi nepremičninami.

Odbor je skladno s 128. členom Poslovnika vsakič glasoval o vseh členih predlogov odlokov in jih tudi sprejel. Ker k predlogom odlokov na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo Državnemu zboru predlaga, da vse predložene in obravnavane odloke o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem sprejme v predloženih besedilih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane predstavnice in predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi! Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti predstavljata pravno podlago za izdajo vsakoletnega odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem. Upravljavci premoženja v lasti Republike Slovenije tako vsako leto pripravijo načrt premoženja in nepremičnega premoženja, ki je namenjen odtujitvi, in sočasno tudi načrt nabav premoženja. Predloge načrtov ravnanja zberejo ministrstva za svoje potrebe in potrebe organov

v njihovi sestavi, kot tudi za javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade s svojega delovnega področja, generalni sekretariat Vlade za svoje potrebe in potrebe vladnih služb, Ministrstvo za javno upravo za upravne enote in Ministrstvo za pravosodje in pravosodne organe. Predlog današnjega odloka in načrti ravnanja s stvarnim premoženjem zajemajo tisto premoženje, ki ga država za svoje delovanje ne potrebuje in ji predstavlja odvečno premoženje, zato ga je pripravljena prodati ali pa ga oddati v najem gospodarstvu ali posameznikom, če je mnenja, da bodo le-ti bolje upravljali z njim kot država sama. Tako naj bi bilo, vendar pa v Novi Sloveniji iz leta v leto ugotavljamo, da gre pri načrtih ravnanja dejansko le za zbiranje predlogov oziroma želja posameznih predlagateljev, ne pomeni pa tudi realizacije predvidenih prodaj oziroma nabav premoženja. Zato pozivamo Vlado Republike Slovenije, da prenovi strategijo na področju ravnanja s stvarnim premoženjem tako, da bo leta bolj ekonomična oziroma gospodarna, predvsem pa bolj pregledna.

Strategija mora državi omogočiti transparentno upravljanje s svojim stvarnim premoženjem na način, da bo vse tiste nepremičnine, ki jih ne potrebuje za svoje delovanje, ponudila v odkup ali najem gospodarstvu in tudi posameznikom s podjetniško miselnostjo ali pa prenesla na občine, kjer jih bodo uporabili za uresničevanje javnega interesa. Prednost je treba nameniti tudi aktivaciji obstoječega stanovanjskega fonda, in sicer v korist mladih družin, ki danes nimajo možnosti priti do stanovanja. V letu 2015 je bilo od skupaj 434 službenih stanovanj različnih ministrstev in stanovanjskega fonda Vlade kar 219 namenjenih najemu. Zakaj jih ne bi prednostno dobili mladi, seveda pod določenimi pogoji? Čeprav gre za službena stanovanja, ki so sicer namenjena reševanju stanovanjskih potreb javnih uslužbencev in funkcionarjev v državni upravi, to še ne pomeni, da so lahko dalj časa prazna, torej nezasedena. Če jih država nujno potrebuje, naj jih, kot dober gospodar tudi odda v skladu s svojo kadrovsko politiko. Če pa te potrebe dejansko ni, naj jih prenese na stanovanjski sklad kot nosilca izvajanja nacionalne stanovanjske politike. Vemo, da je veliko teh stanovanj v slabem stanju, ker so nezasedena in nevzdrževana. Vsekakor bi morala biti država bolj odgovoren lastnik in bi morala razpolaganje s premoženjem ne le načrtovati ampak ga tudi realizirati. Prav neverjeten je podatek, da je bila na primer v letu 2014 realizacija pridobivanja nepremičnega premoženja uspešna le v 5,24 % začrtanih ciljev, pri načrtu razpolaganja s tem premoženjem pa zgolj 3-odstotna, medtem pa je bilo neodplačno odsvojenega nepremičnega premoženja kar 30 %.

Po besedah Ministrstva za javno upravo naj bi se v naslednjih dneh začela javna razprava o predlogu sprememb in dopolnitev področne zakonodaje, kar nas sicer zelo veseli. Upamo,

da bodo spremembe zajemale tudi ukrepe, ki bodo v bodoče preprečevale razloge za odločitve Računskega sodišča, da zaradi pomanjkanja revizijskih dokazov zavrne izrek mnenja o bilanci stanja državnega proračuna ob koncu leta. To je zaskrbljujoče. Spomnimo. V začetku letošnjega oktobra smo iz medijev izvedeli, da stanja niso mogli potrditi zaradi pomanjkanja verodostojne dokumentacije za prenesena osnovna sredstva, neobstoja dokumentacije o nabavni vrednosti, napak pri obračunavanju popravkov vrednosti ter zaradi neurejenih vpisov v zemljiško knjigo. Človek ne more verjeti. Ob takšnem dejanskem stanju, spoštovane kolegice in kolegi, se človek vpraša, kakšen gospodar je država in kako lahko prodaja svoje premoženje, če nima urejenih evidenc.

Glede na navedeno v Novi Sloveniji predlogu odloka ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lepo bi prosil prijazno družčino, če lahko malo ... Hvala lepa.

Gospa Janja Sluga bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Skupaj s predlogom državnega proračuna oziroma sprememb državnega proračuna je Vlada predložila tudi ostale dokumente, ki so povezani s predlogom proračuna in jih zahteva zakonodaja. Na tej seji bo Državni zbor, tako kot na vsaki seji, na kateri se sprejema proračun vse od leta 2007 dalje, odločal tudi o dokumentih, ki določajo načrt ravnanja s stvarnim premoženjem države za prihodnji dve leti, in sicer o odlokih o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leta 2017 in 2018 in odloke o načrtu ravnanja s premoženjem za druge državne organe, ki niso zajeti v omenjena odloka, in sicer za Ustavno sodišče, Računsko sodišče, Državni zbor, Državni svet in Komisijo za preprečevanje korupcije.

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo navedene odloke podprla. Želimo pa opozoriti na vprašanje smiselnosti obravnave odlokov v predlagani obliki, saj menimo, da bi morali biti načrti del obravnavanih predlogov proračunov oziroma sprememb proračunov in ne samostojni pravni akti. Ti akti namreč predstavljajo zgolj napoved pridobivanja in razpolaganje s premoženjem in nepremičnim premoženjem države in v ničemer ne vplivajo na dejansko realizacijo, kar pomeni, da posebna pravna obličnost po našem mnenju sploh ni potrebna.

O večini predlaganih odlokov člani in članice matičnega delovnega telesa niti niso razpravljali, zato je bi veljalo v tem delu

razmisлити, ali omenjene akte ponovno uvrstiti med spremljajoče proračunske dokumente, kar je sicer veljalo pred leto 2007.

V zvezi s predlaganimi akti pa želim opozoriti tudi na vprašanje učinkovitosti upravljanja predvsem z nepremičnim premoženjem države. Na matičnem delovnem telesu so bili izpostavljeni posamični primeri, iz katerih je razvidno, da država še vedno nima popolnega pregleda nad nepremičninami, s katerimi razpolaga, kar lahko povzroča nepotrebne stroške, saj državni organi in institucije zaradi tega lahko gostujejo tudi v najemniških prostorih in ne v tistih, ki so v lasti države in so trenutno nezasedeni oziroma prosti. Kar zadeva upravljanje z nepremičnim premoženjem države želimo opozoriti, da se je v preteklosti že razmišljalo o tem, kako ga izboljšati. Po nekih nepopolnih podatkih je tega premoženja za približno 7,8 milijarde evrov.

Opozoriti velja na javni nepremičninski sklad Republike Slovenije, ki je predvidel združevanje državnih nepremičnin na skladu, a nikoli ni zaživel. Ne Janševa, ne vlada Alenke Bratušek v svojih mandatih nista ustanovili niti nista, kot kaže, nameravali prekiniti z dosedanjim razpršenim upravljanjem. Tako je po letu 2010 oziroma po šestih letih šele ta vlada storila prvi korak k racionalnejšemu ravnanju z nepremičnim premoženjem države, in sicer v decembru leta 2014 s sprejemom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi, ki določa, da se do 1. 1. 2017 izvede prehod na centralizirano ravnanje z nepremičnim premoženjem države v okviru Ministrstva za javno upravo, in v Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da bo to rešilo marsikatero dozdejšnjo težavo. Pričakujemo, da bo slednje najprej vodilo k pospešitvi ureditve neurejenih nepremičnin ter bodisi njihovo prodajo ali oddajo v najem. Poleg tega bo združevanje nepremičnin v okviru enega upravljavca poenotilo evidence in državnim organom in institucijam omogočilo bolj gospodarno reševanje prostorske problematike oziroma premestitev državnih organov iz najetih prostorov v prostore, ki so v državni lasti. Sicer pa omenjeno predstavlja zgolj eno od prednosti, ki jih je centralizacija prinesla. Lahko omenim še lažje izvedbo investicij in še bi lahko naštevali. Poslanska skupina Stranke modernega centra bo zato, kot že omenjeno, navedene odloke podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Lep dober večer vsem v dvorani.

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti določa, da

se načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem predloži v sprejem Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna. Načrt ravnanja s premičnimi in nepremičnim premoženjem za leti 2017 in pa 2018 je sestavljen iz načrta pridobivanja oziroma nakupa nepremičnega in premičnega premoženja in načrta razpolaganja oziroma prodaje nepremičnega in premičnega premoženja države. Iz načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem za vse uporabnike premoženja je razvidno, da je načrtovano pridobivanje oziroma nakup zemljišč, stavb in zemljišč s stavbami v vrednosti 36,8 milijona za leto 2017 in 16,3 milijona za leto 2018. V načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem je planirano tudi razpolaganje oziroma prodaja zemljišč, stavb in zemljišč s stavbami v vrednosti 65 milijonov za leto 2017 in 6,5 milijona za leto 2018. Prav tako je iz načrtov ravnanja za vse organe razvidno tudi načrtovano pridobivanje oziroma nakup premičnega premoženja, in sicer za motorna vozila v vrednosti 20,9 milijona za leto 2017 in 20,2 milijona za leto 2018. Dalje za informacijsko opremo v vrednosti 18,2 milijona za leto 2017 in 12,5 milijona za leto 2018. In pa še za drugo premično premoženje se je za leto 2017 planiralo 62,9 milijona in za leto 2018 53 milijonov.

Ostane nam še prodaja premičnega premoženja za vse organe. Načrtuje se prodaja motornih vozil v vrednosti 9,2 milijona v letu 2017 in 11 milijonov za leto 2018. Ostane še drugo premično premoženje v vrednosti 0,4 milijone za leto 2017.

Poudariti želim, da naša stranka podpira predloge, ki gredo v smeri pridobivanja in razpolaganja premoženja v smislu dobrega gospodarja. V tej luči bi morali ravnati tudi vsi upravljavci državnega premoženja. V Slovenski demokratski stranki nas je zmotilo dejstvo, da na samem matičnem odboru ni bilo mogoče ugotoviti vzrokov tako za prodajo kot tudi za nakup posameznega premoženja. Državni sekretar je na naše vprašanje odgovoril, da Ministrstvo za javno upravo le zbira predloge. Ob tem se nam seveda zastavlja vprašanje, kdo te želje ali zahteve selekcionira, preden se uvrstijo v ta načrt ravnanja.

Ne glede, da je verjetno le smiselno načrtovati prodajo in nakup nepremičnega in premičnega premoženja hkrati s proračunom, pa ravno nerealizacija oziroma nizek odstotek realiziranih pravnih poslov po drugi strani kažejo na pomanjkljivost veljavne ureditve. Iz zadnjega poročila o realizaciji načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem, ki smo ga prejeli na mizo septembra letos, lahko vidimo, da je bila realizacija po kriteriju načrtovanih vrednosti dosežena v zelo nizkem odstotku, in sicer pri nakupu nepremičnega premoženja je bila realizacija 5,2 %, pri prodaji nepremičnega premoženja v višini 3 %, pri nakupu premičnega premoženja je bila realizacija v višini 35,5 % in prodaji premičnega premoženja komaj v višini

0,07 %. Nerealizacija načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem države namreč pomeni tudi enako nizko realizacijo veljavnega proračuna, seveda v tistem delu, ki se nanaša na stvarno premoženje.

Pri vsem tem se nam seveda zastavlja tudi vprašanje o vzrokih za tako nizko realizacijo, kar smo na samem matičnem odboru tudi opozorili. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da gre pri vseh primerih tako za objektivno kot tudi za subjektivno odgovornost in dokler za nakup ali pa prodajo državnega premoženja ne bo nihče odgovarjal, se tudi stanje na tem področju ne bo spremenilo.

S strani Ministrstva za javno upravo smo že v lanskem letu prejeli informacijo, da ministrstvo aktivno razmišlja o spremembi Zakona o ravnanju s stvarnim premoženjem države, a seveda dlje kot od tega aktivnega razmišljanja na Ministrstvu za javno upravo še niso prišli in spremembe zakona še tudi ni. Vse dokler bo realizacija načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem države tako nizka in zanje ne bo odgovarjal nihče in vse dokler ne bo te napovedane spremembe zakonodaje, se pod vprašaj postavlja smiselnost obveznosti pripravljavanja omenjenih načrtov ravnanja tako na strani pridobivanja kot tudi na strani razpolaganja s stvarnim premoženjem države. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus, izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovane še tri ministric, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Pred seboj imamo kar nekaj predlogov odlokov o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leti 2017 in 2018, ki jih bomo v Poslanski skupini DeSUS podprli. Načrte ravnanja predloži Vlada v sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije skupaj s predlogi proračunov. Načeloma se s seznamom pridobivanja premičnega premoženja strinjamo in nimamo težav, saj se nam velika večina predvidenih nakupov države zdi smiselna, vendar je ob tem treba opozoriti predvsem na skrb vzbujajočo realizacijo. Kot je bilo predstavljeno na seji matičnega odbora, iz podatkov poročila o realizaciji razpolaganja s stvarnim premoženjem države izhaja, da je bila ta v letu 2014 pri načrtu pridobivanja nepremičnega premoženja uspešna zgolj v 5 % začrtanih ciljev, pri načrtu razpolaganja s tovrstnim premoženjem pa le v 3 %. Najboljša realizacija je bila sicer dosežena na področju nakupa motornih vozil in pri nakupu informacijske opreme.

Kar se tiče seznamov, nekateri zneski na njih sicer precej izstopajo, verjamemo, da bo

nakup teh stvari upravičen in da se pri trošenju davkoplačevalskega denarja zasleduje načelo previdnosti in racionalnosti.

V Poslanski skupini Desus pa seveda znova pogrešamo kaj več odhodkov na področju sociale, sicer bo izvedenih nekaj nakupov sušilnih in pralnih strojev za kakšen dom starostnikov, kar pa tudi ni zanemarljivo. V Poslanski skupini Desus sicer pozdravljamo dejstvo, da se dodatna sredstva namenjajo za policijo in obrambo, a hkrati opozarjamo, da v 2. členu Ustave piše, da je Republika Slovenija socialna država, zato upamo, da bo za to področje v prihodnjih letih namenjenih nekaj več sredstev.

Vse našteje predloge odlokov pa bomo v poslanski skupini, kot že rečeno, podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani ministrici, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Predlagani odloki za leti 2017 in 2018 o načrtu ravnanja stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade kot tudi za posamezne proračunske uporabnike, kot so na primer ta hiša, v kateri domujeta Državni zbor in Državni svet, ter Ustavno in Računsko sodišče, Državna volilna komisija in Komisija za preprečevanje korupcije, so sestavni del predlaganih proračunov za omenjeni leti in jih je Državni zbor dolžan obravnavati in se do njih tudi opredeliti. Poslanke in poslanci Socialnih demokratov bomo predlagane odloke podprli, vendar želim ob tem vseeno izpostaviti vprašanje o smiselnosti in načinu obravnavanja teh odlokov oziroma o takšni obliki. V načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem za organe državne uprave in pravosodne organe ter javne agencije, javne sklade, javne zavode in javne gospodarske zavode iz leta v leto pregledujemo tabele s parcelnimi številkami, naslovi, kvadraturami in orientacijskimi vrednostmi. Tu in tam je zapisan še kakšen dodaten podatek. Gre sicer za obsežen dokument, katerega končen izplen je minimalen oziroma zelo odstopa od pričakovanega, kar je razvidno ob obravnavi poročila o realizaciji načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in tudi javne sklade. V preteklosti se je na podlagi podatkov iz tega dokumenta izpostavili kakšno območje, morda kakšna graščina, na podlagi katere se je razvila kritična razprava. Prav tako se je kritična razprava razvila tudi ob načrtih obravnavanja obnavljanja voznega parka države

oziroma na posameznih proračunskih porabnikih. Ne glede na vse te razprave vseskozi ugotavljamo, da prihaja do velikih razkorakov med načrtovanimi in realiziranimi pravnimi posli.

Skratka, Socialni demokrati v trenutku predstavitve stališča poslanske skupine ne moremo in ne želimo izpostavljati posameznih števil, navedenih v omenjenih odlokih. Želimo pa si, in to smo že kdaj prej tudi povedali, da naj upravljanje z državnim stvarnim premoženjem, navedenih v teh odlokih, poteka po načelu dobrega gospodarja. Prav tako pa je potrebno zagotoviti gospodarno ravnanje tudi v fazi vzdrževanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana izvršilna oblast, spoštovani zbor!

Kot so povedali že vsi pred menoj, obravnavamo skupno devet odlokov o razpolaganju s premičninami, nepremičninami državnih organov. Ne bom jih sedaj našteval. Pri tovrstni temi v Združeni levici ves čas opozarjamo, da v bistvu ni pretirano jasno, kakšen je pravzaprav smisel teh obravnav. Zakaj? Opozarjamo, da si s temi odloki ne moremo nič bistveno pomagati. Dokumenti, vseh devet dokumentov, vsebuje navedbe nekaterih premičnin, nepremičnin, ki jih bodo organi kupili ali prodali, in iz teh seznamov v bistvu ne moremo ugotoviti, za kaj gre.

Če se dotaknem le nepremičnin, bi v bistvu morali gledati od nepremičnine do nepremičnine po parcelni številki, po zemljiški knjigi, če hočete, bi morali googlati in potem bi imeli malo občutka, o kakšnih nepremičninah govorimo. Glede na realizacijo, kot ste povedali že drugi v predstavitev, gre bolj za spiske želja. Res se približujemo veselemu decembru, ampak zdi se mi, da bi se te zadeve morali lotiti dosti bolj resno, saj so realizacije mizerne. Podatki, ki jih imamo za 2014, kažejo, da so bili predvideni pri nepremičninah nakupi v skupni vrednosti dobrih 58 milijonov, realizacija nekaj čez 5 %, od 152 postavk je bilo realiziranih 13. Navedena je bilo odprodaja za 26 milijonov nepremičnin, realizacija 3 %. Pri nakupih – seznam želja 52,5 milijonov evrov, realizacija 30-odstotna. Prodaja zanemarljiva, na promilih. Tako nizke realizacije so v bistvu zelo nerazumljive, zlasti če smo poslušali, recimo, stališče SMC. Zakaj? Ob dejstvu, da si je minister v tem mandatu zadal ravnanje s stvarnim premoženjem države kot eno od prioritarnih nalog, ampak vidimo, da temu v praksi očitno ni tako. Zato ministrstvu predlagamo razmislek o spremembah. Če je smisel tovrstne obravnave v Državnem zboru nadzor nad razpolaganjem s stvarnim premoženjem, potem v izhodišču potrebujemo neke stvarne dokumente, na osnovi katerih

bomo lahko izvedli ta nadzor in povedali določene predloge in pomisleke. Če pa teh podatkov nimamo, je ta obravnava preveč splošna in v veliki meri izguba časa. Zato v Združeni levici seveda tovrstnih odlokov ne moremo podpreti.

Ker imam pa še nekaj časa, bi se navezal zgolj na neko področje, ki je zelo pereče, na področju stanovanjske politike. Na sejah smo spraševali resorno ministrico, sprejeli smo nacionalni stanovanjski program. Nikoli ne bom pozabil odgovora ministrice iz kvote Desus, kot bi vi rekli, da koga bi pa zanimalo stanovanje v Ilirski Bistrici in v Tolminu, kar nekako kaže tudi na neresni pristop izvršilne oblasti in koalicije do tovrstne tematike. Upam, da ob naslednjem branju, ob naslednji obravnavi tovrstnih odlokov bomo imeli neke stvarne podatke in tudi stvarno razpravo, glede na dogajanje v tem sklicu sem pa optimistični pesimist, da se bo to zgodilo. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo skupno uvodno predstavitev ter predstavitev stališč poslanskih skupin k predlogom odlokov. Ker k predlogom odlokov matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati. Glasovanje o predlogih odlokov bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2017 IN 2018.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade magistrici Mateji Vraničar Erman.

Izvolite, ministrica za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane gospe in gospodje poslanci!

Zakon o izvrševanju proračunov je glede na pravno naravo državnega proračuna nujni in neposredni pogoj za uveljavitev le-tega in s tem za njegovo izvrševanje. Predlagani zakon vsebuje vsebine in druge elemente, ki jih določa ali predvideva Zakon o javnih financah, ter tudi druge vsebine, ki jih je bilo treba določiti za nemoteno izvrševanje proračuna države.

Naj se v nadaljevanju osredotočim predvsem na tiste določbe zakona, glede katerih so rešitve nove v primerjavi z do sedaj veljavnim zakonom. Pri tem bi želela najprej opozoriti na spremenjeni 12. člen, ki določa, da se

obveznosti, ki so v njem taksativno naštet, to so obveznosti na politikah plačila v Evropsko unijo, pokojninsko varstvo, servisiranje javnega dolga in podobno, še vedno lahko plačujejo v večjem obsegu od načrtovanih pravic porabe, novost pa je predvsem v tem, da je treba pravice porabe v proračunu zagotoviti s prerazporeditvami. V preteklih letih je bilo to mogoče tudi z dodatnim zadolževanjem.

Možnost zagotavljanja sredstev z dodatnim zadolževanjem je po predlagani določbi zelo omejena in je dopustna samo ob upoštevanju 12. in 13. člena Zakona o fiskalnem pravilu, kar z drugimi besedami povedano pomeni, da bo treba najprej ugotoviti izjemne okoliščine, nato spremeniti okvir in šele na teh podlagah bo dodatno zadolževanje države tudi dopustno. Edina poenostavitev torej v tem primeru je, da za to povečanje zadolževanja ni treba spremeniti oziroma pripraviti rebalansa proračuna.

Nadalje se določa možnost, da neposredni proračunski uporabnik posrednemu iz njegove pristojnosti zniža transfer iz proračuna, če pri izdaji soglasja k finančnemu načrtu posrednega uporabnika ugotovi, da le-ta izkazuje presežek prihodkov nad odhodki iz naslova javne službe. Predlog zakona določa, da se transfer v tovrstnih primerih zniža za višino izkazanega presežka.

Predlagani zakon nadalje določa, da se sme na podlagi soglasja Vlade število zaposlenih v kadrovskem načrtu povečati za največ do 10 novih zaposlitev, če gre za zaposlitve pri neposrednem proračunskem uporabniku na področju izvajanja strukturnih reform. V povezavi s financiranjem občin pojasnjujem, da se občinam v primerjavi z letom 2016 v letu 2017 povprečnina povečuje za 8 evrov oziroma s 522 na 530 evrov in v letu 2018 v primerjavi z letom 2016 za 14 evrov oziroma s 522 na 536. S predlagano povprečnino in tudi povečanim obsegom sredstev za investicije v letu 2018 se je poskušalo maksimalno približati občinskim pričakovanjem, vendar moramo hkrati upoštevati tudi vse ostale potrebe, za katere mora državni proračun zagotoviti sredstva. Ni zanemarljivo dejstvo, da fiksne obveznosti, to so tiste, ki izhajajo iz zakonov, iz že prevzetih obveznosti, predstavljajo kar 90 % proračuna države. Za občine so bile določene še dodatne spremembe v smislu, da se jim omogoča porabo sredstev za investicije iz 21. člena Zakona o financiranju občin tudi za upravljanje z dolgom občine in tudi, da se tistim občinam, ki presegajo največji možni obseg zadolževanja, omogoča upravljanje z dolgom občinskega proračuna pod pogojem, da se njihova zadolžitve zniža.

Predlagani zakon nadalje določa odstotek dopustnega usklajevanja pokojnin in drugih prejemkov po Zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju ter višino letnega dodatka na način, da ne bo prekoračen najvišji obseg izdatkov pokojninske blagajne, kot je

določen v odloku v okviru za pripravo proračunov sektorja država.

V skladu z vsem povedanim predlagamo, da Državni zbor predlog zakona podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Pozdravljeni vsi skupaj še enkrat!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 68. nujni seji 12. 11. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odboru so bile predložena naslednja gradiva: mnenje Zakonodajno-pravne službe ter popravek mnenja Zakonodajno-pravne službe, mnenje Državnega sveta, mnenje Komisije za nadzor javnih financ, stališče Vlade do mnenja Državnega sveta, predlogi amandmajev Skupnosti občine Slovenije k Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018, pripombe Mestne občine Ljubljana, pripombe Občine Ormož, Mestne občine Koper, mestnih občin Maribor, Velenje, Nova Gorica in pripombe Znanstveno-raziskovalnega središča Bistra Ptuj.

V skladu s Poslovníkom Državnega zbora so amandmaje k posameznim členom predloga zakona vložili Poslanska skupina NSi, poslanka Alenka Bratušek, Poslanska skupina Združena levica, Poslanska skupina SDS in poslanske skupine koalicije. Članicam in članom odbor ja bil priložen tudi predlog za amandma odbora k 68. členu.

Seje odbora so se udeležili predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta ter Združenja občin Slovenije. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je ministrica za finance predstavila predlog zakona, pri čemer se je osredotočila na razlike med veljavno ureditvijo in predlaganim zakonom. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je na kratko predstavila pisno mnenje službe ter povedala, da je večino pripomb, ki jih je služba podala v pisnem mnenju, ustrezno upoštevana z vloženimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin.

Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je podrobno predstavil pisno mnenje državnega sveta, ki predloga zakona ne podpira. Na seji odbora je sodelovala tudi predstavnica Združenja občin Slovenije, ki je predstavila njihovo mnenje o višini povprečnine, ki je pre nizka, in je za leti 2017, 2018 nižja, kot je bila v letu 2013, zato se občine srečujejo s pomanjkanjem sredstev in težko zapirajo proračune. Podpirajo pa spremembo formule za izračun povprečnine. Dotaknila se je tudi 21.

člena Zakona o financiranju občin, sredstev za sofinanciranje investicij, na podlagi katerih naj bi se del teh sredstev občinam za vsako proračunsko leto zagotovilo v višini 6 % skupne primerne porabe občin.

V razpravi so članice in člani odbora največ pozornosti namenili vprašanjem v zvezi s sredstvi za lokalne skupnosti. Izpostavilo so vprašanje višine povprečnin. Opozicijski člani odbora so izrazili zaskrbljenost glede predlagane višine in menili, da je za znesek prenizek. Menili so, da se lokalnim skupnostim daje vedno večje naloge in na drugi strani pa dejansko financiranje se zmanjšuje. Menili so tudi, da se težave ne bi smele reševati z uvajanjem davka na nepremičnine; nasprotno so nekateri menili, da bi morale postati občine finančne neodvisne od države, in sicer s financiranjem izvornih davkov, zato podpirajo idejo o novem davku na nepremičnine. Izpostavljeno je bilo tudi konkretno vprašanje glede sredstev za Mestno občino Ljubljana in problematika usklajevanja pokojnin, kjer so imele članice in člani odbora različna mnenja o višini in načinu samega usklajevanja.

Na koncu razprave je ministrica za finance izčrpno odgovorila na vprašanja, izpostavljena v razpravi, ter podala dodatna pojasnila. Po opravljeni razpravi je odbor v skladu s poslovnikom Državnega zbora sprejel amandma odbora k 68. členu in amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ostalih amandmajev pa ni sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo magistrica Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala in še enkrat lep pozdrav tistim, ki smo sploh tukaj. Zakon o izvrševanju proračuna naj bi bil tehnični zakon, ki služi za to, da se proračun lahko izvršuje. Že kar nekaj časa, daleč od tega, da je to samo zakon, ki je namenjen tehničnemu izvrševanju proračuna, a je kar nekaj členov, kar nekaj stvari, ki so zelo vsebinske. Še enkrat bom protestirala proti načinu sprejemanja državnega proračuna oziroma vseh aktov, ki jih obravnavamo včeraj in danes. Tudi Zakon o izvrševanju proračuna je del proračunskega paketa in kar z nekaj določbami v tem zakonu si bo Vlada zagotovila, da lahko sama prerazporeja velik del tistega, o čemer boste danes koalicijski poslanci glasovali. Mogoče razmislite, ali je to sploh prav ali ne.

V Zavezništvu smo pripravili tri amandmaje, sama sem jih tudi vložila, na Odboru za finance predstavila in na žalost so bili vsi trije zavrnjeni. Tudi to je razlog, da v naši poslanski skupini zakona ne bomo podprli. Ampak dovolite mi, da vseeno te tri amandmaje oziroma spremembe obrazložim.

Prvič, želimo preprečiti, da Vlada sredi leta sama, samovoljno oziroma še huje, Ministrstvo za finance, neha izvrševati proračun in vse, kar boste vi danes tukaj potrdili, postane brezpredmetno. Ob koncu leta je to normalno, nikakor pa to ni normalno sredi leta. Zato smo želeli Vlado pri tem omejiti, da če to naredi do 30. septembra, bi morala narediti rebalans. Ampak, je koalicija pač bila proti.

Drug amandma se je nanašal na mestne občine, največja, seveda znotraj tega je Mestna občina Ljubljana. Ji pač jemljete, boste vi razložili Ljubljančankam in Ljubljančanom, zakaj. Ampak dejstvo je, da nobena druga vlada v Republiki Sloveniji, razen vlade Janeza Janše in vlade Mira Cerarja Ljubljano, ocenjuje kot tisto, ki jo je treba udariti. Nekaj več kot 20 milijonov. Še tri druge mestne občine, ampak 95 % sredstev gre na račun Ljubljane.

Zadnja, verjetno najpomembnejša sprememba, je usklajevanje pokojnin. Dejstvo je, da je Vlada želela z zakonom o izvrševanju proračuna preprečiti tudi t. i. izredno usklajevanje pokojnin. Na odboru so se nekateri zbudili in ugotovili to, na Vladi očitno nihče tega ni ugotovil, tudi ministri Desusa ne, je koalicija sprejela amandma, da se tega ne omejuje, ampak kakorkoli, kakorkoli, v letu 2017 preprečujete, da bi se pokojnine uskladile, tako kot veleva Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Razlika je borih 38 centov; 38 centov vam je škoda dati upokojencem. Zato smo v naši poslanski skupini vložili amandma, ki upokojencem ne daje nič več, ampak samo to, kar jim pripada po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Nihče od nas si nima pravice lastiti, da je upokojencem karkoli zagotovil. Je pa dejstvo, da če zakon ostane tak, kot je danes pred vami, bo koalicija tista, ki upokojencem jemlje, ker se pokojnine ne bodo uskladile s krovnim ZPIZ zakonom. Zato apel, da še enkrat premislite, ali je 38 centov na upokojenca na mesec res toliko, in še enkrat opozorilo, ministrica je rekla, da nas zavezuje odlok, ampak odlok, smo videli in bomo še videli, se da spreminjati.

Tako ni ovir za to, in res prosim za razmislite, da končno začnemo upoštevati, glede na stanje, v katerem smo, dobra gospodarska situacija, da tudi upokojenci so del Slovenije in imajo pravico do tistega, kar jim po ZPIZ zakonu pripada.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, kot je bilo že povedano, je zakon, ki vsako leto spremlja proračun in je v osnovi namenjen izvrševanju proračuna, tokrat za leti 2017 in 2018. Vsebine tega zakona so praktično vsako leto podobne, določa pa jih Zakon o javnih financah.

Tokratni predlog zakona poleg teh vsebin, ki jih določa Zakon o javnih financah, določa še nekaj drugih novosti, in sicer da se obveznosti iz 12. člena predlaganega zakona, ko gre za obveznosti na politikah plačila v Evropsko unijo, pokojninsko varstvo, servisiranje javnega dolga, lahko plačujejo v večjem obsegu od načrtovanih pravic porabe le tako, da se v proračunu zagotovi pravica porabe s prerazporeditvami, razen v primerih, ki imajo podlago v Zakonu o fiskalnem pravilu. Po dosedanji ureditvi so se sredstva zagotavljala ali z večjimi prihodki od načrtovanih ali pa z dodatno zadolžitvijo države. Potem naslednja sprememba je, da se s predlogom zakona določa tudi možnost, da neposredni proračunski uporabniki posrednim uporabnikom med letom lahko znižajo transfer iz proračuna, če ugotovijo, da bi posredni uporabnik proračuna ob koncu leta izkazoval presežek prihodkov nad odhodki iz naslova opravljanje javnih služb.

Nadalje zakon določa tudi višino povprečnine za občine za naslednji dve leti. Mehanizem financiranja lokalnih skupnosti je določen z Zakonom o financiranju občin. Glede na javnofinančno situacijo v preteklih letih so bili tudi na področju financiranja občin sprejeti različni ukrepi, ki so zmanjševali izdatke iz državnega proračuna in tudi iz proračunov občin. Sprejete omejitve na strani vseh javnofinančnih izdatkov se lahko sproščajo, kot smo danes že nekajkrat povedali, zgolj postopno, saj v nasprotnem primeru ne bi več sledili cilju javnofinančne konsolidacije.

Upoštevajoč omejitve, ki so določene za leti 2017 in 2018, smo mnenja, da se s predlagano višino povprečnine v veliki meri približalo občinskim pričakovanjem, ne v celoti, in ob hkratnem upoštevanju vseh ostalih potreb, za katere mora državni proračun zagotoviti sredstva. Za leto 2017 je zagotovljena povprečnina v višini 530 evrov na prebivalca, v letu 2018 pa 536 evrov. V letošnjem letu znaša povprečnina 522 evrov. Hkrati pa se največjim oziroma ekonomsko najmočnejšim občinam v letu 2018 vrača tudi 50 % tako imenovane solidarnostne izravnave v višini 9 milijonov evrov. K temu je treba dodati investicijske transfere po 21. členu Zakona o financiranju občin, ki pa se tudi postopno povečujejo.

Glede razlike s preteklimi zakoni o izvrševanju proračuna je treba omeniti še, da tokratni omogoča usklajevanje pokojnin v višini 1,15 % v letu 2017 ter uskladite minimalnih dohodkov do konca leta 2018. Torej pokojnine se bodo usklajevale tudi v letu 2017. Pri izplačilu oktobrskih pokojnin letošnjega leta so namreč upokojenci prejeli drugo uskladitev pokojninskih prejemkov. Torej po januarskem zvišanju pokojninskih prejemkov za 0,7 % so se oktobrske pokojnine tokrat izredno uskladile za 0,4 %.

Kot sem že v uvodu povedala, gre za zakon, ki vsako leto spremlja proračun in je v osnovi namenjen njegovemu izvrševanju. V

predlogu zakona so poleg rešitev, ki jih določa Zakon o javnih financah, ki so potrebne za tehnično izvedbo proračuna, urejajo tudi vsebine, povprečnina višja kot letošnje leto, usklajevanje pokojnin, za katere ocenjujemo, da jih je treba urediti, in bo tudi to omogočalo nadaljnje izvrševanje in nemoteno izvrševanje proračuna za leti 2017 in 2018, zato bomo v naši poslanski skupini predlagani zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenska demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica za finance, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, ki je pomemben dokument v povezavi s proračunom za leto 2017 in letom 2018, kajti prav ta zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije zagotavlja tekoče in nemoteno izvrševanje teh dveh proračunov. Veliko je bilo že danes povedano s strani Slovenske demokratske stranke glede mnenja v zvezi s sprejemanjem proračunov za leti 2017 in 2018. Prepričani smo, da ste ta dva proračuna sprejemata na napačnih predpostavkah in na neugotovljenem dejanskem stanju. Dejstvo je, da se Vlada ni uspela izpogajati s sindikati in sprejeti tudi zakon, ki govori o masi javnih plač in stroških v zvezi z javnim sektorjem.

Prepričani smo, da tega dogovora tudi ne bo do takrat, ko se bo o samem proračunu glasovalo, in prepričani smo, da prav ti razlogi so, da ne podpremo tudi zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Treba je poudariti, da smo na matičnem Odboru za finance in monetarno politiko, ki je obravnaval ta del zakona, v Slovenski demokratski stranki vložili dva amandmaja, ki pa s strani koalicije, Stranke modernega centra, Desusa in Socialnih demokratov niso bili podprti. En amandma je bil vezan na omejitev v zvezi z zadolževanjem države, drugi pa, da bi se pač glavarina občin povečala. Na žalost sta bila oba amandmaja z naše strani zavrnjena.

Ne nazadnje dodatni razlog za nepodporo zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije pa je vsekakor tudi mnenje Evropske komisije, ki smo ga na mizo dobili danes. Vlada se je do njega opredelila ohlapno, predvsem pa gre tu za dejstvo, da je Evropska komisija opozorila na vrsto stvari, na katere smo opozarjali tudi v Slovenski demokratski stranki. Žal je Slovenija v zadnji, tretji skupini, za katero pač obstajajo tveganja, da se ne bodo izpolnjevala pravila, ki veljajo v okviru EU.

Ne glede na vse, proračun je z vsemi temi zakoni, odloki povezan in v Slovenski demokratski stranki tako slabo pripravljenega proračuna, ki je dejansko tudi pripravljen na

nepravilnih številkah, pač ne moremo podpreti – niti enega dokumenta, ki je v povezavi z obema proračunoma, tako za leto 2017 kot za leto 2018.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Spoštovani, pred seboj imamo predlog zakona, ki ga bomo v Poslanski skupini Desus soglasno podprli. Osnovni cilj zakona je uzakoniti rešitve, ki bodo omogočale tekoče in nemoteno izvrševanje sprejetega proračuna. Gibanje v javnih financah se postopoma izboljšuje, a še vedno samo v fazi postopnega zmanjševanja strukturnega primanjkljaja, ki se mora skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu zniževati proti srednjeročnemu cilju. Skladno s programom stabilnosti je načrtovan primanjkljaj sektorja države v letu 2017 pri 1,6 % BDP in v letu 2018 pri 1 % BDP. Z zakonom se določa možnost, da neposredni proračunski uporabniki posrednim proračunskim uporabnikom med letom znižajo transfer iz proračuna, če ugotovijo, da bi posredni uporabnik proračuna ob koncu leta izkazoval presežek prihodkov nad odhodki.

Povečuje se povprečnina, ki se zagotavlja občinam, in sicer v letu 2017 naj bi ta povprečnina znašala 530 evrov, v letu 2018 pa 536 evrov. Vlada formalnega soglasja z občinami sicer ni dosegla, saj se te z rešitvijo niso zadovoljile. Pestijo jih številne finančne zagate, med drugim tudi zaradi nedavno sprejetega Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, s katerim se tudi v Desusu nismo strinjali. Sicer se strinjamo, da žal povprečnine zaradi finančnega okvira proračuna ne morejo biti višje, smo pa lahko v prihodnje previdnejši pri sprejemanju zakonodaje, ki bi še dodatno siromašila občinska sredstva.

Zakon ohranja rezerve za pokritje stroškov zaradi množičnih migracij, ki so nižje kot doslej, in določa načine in vire za zagotavljanje sredstev za pripravo za predsedovanje EU. Skupen obseg zadolževanja za leto 2017 je predviden v višini 3,55 milijard evrov.

Kar se tiče pokojnin, se bodo te ponovno usklajevale, tokrat največ do sedaj v višini 1,15 %, kar pomeni, da bo upokoјenec s povprečno pokojnino mesečno dobil sedem evrov več. Sicer zaradi fiskalnega pravila in odloka o okviru priprave proračuna sektorja države, žal ni mogoče usklajevati po osnovnem zakonu. A vendar smo znotraj finančnega okvira dosegli največ do sedaj, izpogajali smo se do decimalke natančno. Spomnimo še na to, da gre za tretje zaporedno usklajevanje v letu dni, verjamemo, da brez Desusa do tega ne bi prišlo. Tudi dejstvo, da bodo socialno ranljivi, tisti s pokojninami do 750 evrov, deležni letnega

dotatka, vendar kaže na to, da kljub bremenu finančne krize, ki še vedno pesti javne finance. Predlog zakona seveda ni idealen, je pa najboljši v danih možnostih, zato ga bomo soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer ugotavljamo, da Predlog zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 sledi omejitvam, ki jih nalaga fiskalno pravilo. Urediti je namreč s tem zakonom potrebno vsebino in način financiranja politik iz proračuna, za katere je dopustno tudi izplačilo nad pravicami porabe, ki so zagotovljene v proračunu. Če naredimo primerjavo, lahko ugotovimo, da je do sedaj veljalo, da so se za pomembna področja tako pokojninskega varstva, jamstva za bančne vloge ljudi, ukrepov v primeru naravnih nesreč lahko zagotavljala sredstva nad predvideno uporabo, torej z dodatnimi prihodki ali pa z zadolževanjem. Po novi ureditvi to ne bo mogoče, temveč bo ta nujna sredstva treba zagotoviti s prerazporeditvami, kar se posledično lahko odraža pri zmanjšanju sredstev za šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, pokojnine in tako naprej.

Torej lahko ugotovimo, da se posledice prekomerne bančne luknje še vedno v največji meri preko fiskalnega pravila prenašajo na ljudi in s tem jim nalagamo odgovornost, ki je zagotovo niso povzročili z nastankom bančne luknje. Namreč, samo fiskalno pravilo govori o tem, da je treba prihranke namenjati za poplačilo javnega dolga, dokler se ta ne bo znižal na 60 odstotkov bruto domačega proizvoda. Zato se pri mnogih ljudeh ne poznajo posledice ustrezne višje gospodarske rasti in tudi dobrim obetom v prihodnosti je nemogoče pripisati, da bodo vplivali tudi na boljši standard ljudi. In če je to pravilo do sedaj vplivalo predvsem na nezmožnost začetka izgradnje prenekaterih infrastrukturnih investicij, je to sedaj seveda začelo vplivati tudi na sredstva za pokojnine, za plače javnega sektorja, ki so aktualne še znotraj obravnave te točke dnevnega reda, in seveda tudi za področje zdravstva, varnosti države in tako naprej.

Mislím, da bi vendarle zaradi teh podatkov, s katerimi razpolagamo, in težavami, s katerimi se soočamo pri pogajanju s socialnimi partnerji, vendarle treba ponovno razmisliti o vseh sprejetih ukrepih in vrniti mladim prihodnost. Namreč, samo skozi vlaganje v znanost, investicije in večanje bruto domačega proizvoda se bo dejansko dolg zmanjševal in hkrati bo to tudi vložek v prihodnost in varnost bodočih generacij. Ob tem je vendarle treba izpostaviti, da je kot alternativa za blaženje posledic, ki se odražajo v tem zakonu, ki se nanaša na

dvoletno obdobje, treba iskati tudi v boljšem gospodarjenju z lastnino, z našo lastnino, ki ji sicer radi pravimo, da je državna, dejansko pa je to naša, zasebna lastnina vsakega posameznika in ne državna. Kajti, ko govorimo o državni, marsikdo smatra, da je to pravzaprav nikogaršnja. Če se tega zavedamo, je ustanovitev demografskega sklada tista prioriteta, ki v prihodnosti mora dati odgovor na to, da bomo lahko zagotavljali pokojnine tudi mladim generacijam, sicer bomo imeli v naslednjih letih bistveno več težav, kako sprejemati takšne zakone, kot je zakon o izvrševanju proračuna, če teh dodatnih virov ne bo na razpolago.

Zagotovo je tudi pri izvrševanju proračunov za leto 2017 in 2018 še veliko rezerv tudi znotraj sistema javnega naročanja. Vsaj nekatere izboljšave v tem zakonu so bile sprejete, ampak vendarle tisti ključni izziv in cilj, ki je bil zadan tudi znotraj koalicijske pogodbe, da se ustanovi agencija za javna naročila, ki bi z enega mesta urejala naročanja tako za vse potrebe na državni ravni kot tudi na lokalni ravni, bi prineslo tudi zelo velike prihranke tudi v proračunu za leto 2017 in 2018. To je nekaj, kar bi zagotovo moral biti dodaten izziv, in zagotovo bi tudi amandma za uskladitev pokojnin bil še obsežnejših, kot je trenutno k temu zakonu, katerega bomo tudi Socialni demokrati podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

V Združeni levici tega zakona ne bomo podprli. Razlogi so naslednji. Predlog zmanjšuje pravice upokojencev, ker omejuje usklajevanje pokojnin. Predlog posega v pravice družin, otrok, invalidov, ker v celoti prepoveduje uskladitev starševskega, otroškega in invalidskega dodatka. Vlada se seveda izgovarja, da ni prostora, da ni denarja za odpravo varčevalnih ukrepov, kar je absoluten nesmisel. Poglejte, samo zaradi dveh sprememb dohodninske lestvice v korist 10 % najbolje plačanih se je Vlada prostovoljno odrekla 80 milijonom evrov prihodkov v državni proračun. Če tega ne bi storila, bi zdaj imeli vsa sredstva in možnosti, da odpravljamo varčevalne ukrepe, zlasti pri socialno najšibkejših.

A preden se opredelim do teh najbolj protisocialnih ukrepov, bom opozoril še na dve stvari. Prvo je administrativna omejitev števila javnih uslužbenec, ki je hkrati nesmiselna in škodljiva. Nesmiselno je omejevati, recimo, število pripadnikov Slovenske vojske, ker se ta številka tako ali tako zmanjšuje sama od sebe. Škodljivo pa je omejevanje števila zaposlenih tam, kjer jih je premalo, na primer v domovih za upokojence. Drug tak ukrep je določba, da občine lahko prenesejo presežke javnih zavodov v svoje proračune. S tem Vlada skuša občinam,

ki jim je zategnila pasove in jih ne razpira, omogočiti, da posegajo v sredstva javnih zavodov, s čimer pa ogroža razvoj javnih zavodov. A kakorkoli, najbolj v oči bodeta blokada usklajevanja pokojnin in socialnih prejemkov. Čeprav bomo letos ustvarili več kot 2,7 milijarde evrov zunanjetrgovinskega presežka, Vlada ni sposobna zagotoviti niti redne uskladitve pokojnin. Po predlogu koalicije se bodo te uskladile za 1,15 % in tukaj je treba opozoriti, usklajevanje pomeni usklajevanje pokojnin z inflacijo in ne višanje. Vsaka desetinka promila bi zdaj po mnenju Vlade kršila fiskalno pravilo. Mislim, da ta primerjava pove vse. Koaliciji ni bil problem povečati plače najbolje plačanih uslužbenec za več kot 5 % že s tem septembrom, Vlada pa hkrati ni sposobna zagotoviti, da bi se pokojnine v naslednjem letu povečale za pol promila. Seveda se lahko upokojenci tolažijo z izjavo resorne ministrice, ki je na odboru dejala: »Ne drži, da se javnofinančna konsolidacija dela samo na plečih upokojencev.« Temu na žalost moram pritrditi. Res je, pri drugih ranljivih skupinah se še bolj, pokojnine se bodo vsaj deloma usklajevale, medtem ko se invalidski, starševski in otroški dodatek ter nadomestilo za brezposelnost še dve leti ne bodo povečali niti za cent. Naj vas spomnim, da dodatek, ki ga prejmejo brezposelni starši, njihovo osnovni dohodek znaša pičlih 252 evrov na mesec. To je, recimo, približno 3 tisoč evrov na leto.

Če pogledamo na drugo stran, vidimo, da bo zaradi dohodninskega darila član uprave NLB v letu 2017 zaradi spremembe dohodninske lestvice od Vlade prejel 2 tisoč 600 evrov neto letnega dodatka na 60 tisoč evrov neto podlage. To dvoje je seveda povezano. Tisto, kar je Vlada dala članu uprave NLB, je vzela brezposelnim staršem, ki prejemajo 252 evrov na mesec. Vlada, resorna ministrica pa tukaj odgovarjajo, da se prejemniki socialnih transferjev lahko tolažijo s tem, da lani Vlada ni zmanjšala socialnih prejemkov, čeprav je bila rast stroškov negativna. Torej nekdo, ki prejme 252 evrov starševskega dodatka, bi moral biti po tej logiki hvaležen, da mu ga niso znižali na 250. Hvala za tako vlado, hvala za tak proračun! Mi tega seveda ne moremo podpreti, koalicijo pa še enkrat pozivamo, da razmisli o svojih politikah redistribucije bogastva v tej državi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanje gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani ministrici, dragi kolegice in kolegi!

Vedno, ko v Državnem zboru sprejemamo zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, se moramo ustaviti pri vprašanju financiranja občin. Občine prejemajo vedno več zadolžitev in nalog, Vlada pa z

nizkimi povprečninami njihovo delovanje otežuje. Včasih smo imeli nekega ministra, ki je hotel občine ukiniti de iure, zdaj imamo vladno politiko financiranja občin, ki hoče občine s tem, da zapira finančne pipe, ukiniti de facto. Subsidiarnost je eno od osnovnih načel krščanske demokracije, zato v Novi Sloveniji zagovarjamo možnost, da se na nižjih in osnovnejših nivojih družbe ureja vse tisto, kar se lahko tam najbolje uredi. Lokalne skupnosti najbolje poznajo težave in potrebe njihovih ljudi, zato jim tudi moramo dopustiti in omogočiti, da same urejajo svoje zadeve. Žal koalicija z načinom financiranja lokalnih skupnosti, ki se določa tudi v tem zakonu, nasprotuje krščanskemu demokratskemu načelu subsidiarnosti in seveda tudi Evropski listini lokalne samouprave. Pa če Vlada krši zakone in ustavo, potem je najbrž dovoljeno, da krši tudi Evropsko listino lokalne samouprave.

Naše podeželje se stara in prazni, ampak v Vladi to nikomur ne seže do srca. V Novi Sloveniji ne pristajamo na težnje po pretirani centralizaciji in uničevanju slovenskega podeželja. V Poslanski skupini Nove Slovenije smo v fazi obravnave predloga na matičnem delovnem telesu vložili amandma, s katerim smo predlagali, da se višina povprečnina s 530 evrov na leto za leto 2017 in z višine 536 evrov za leto 2018 za obe leti poviša na 543 evrov. Kot poudarja Skupnost občin Slovenije, bi v skladu z metodologijo, določeno v Zakonu o financiranju občin, in Uredbo o metodologiji za izračun povprečnine za financiranje občinskih nalog povprečnina po izračunih Ministrstva za finance, opozarjam in ponavljam po izračunih Ministrstva za finance, v letu 2016 morala znašati 652,6 evrov. S predlaganim amandmajem smo želeli vsaj v določeni meri izboljšati položaj slovenskih občin, pri tem pa smo sledili predlogu Skupnosti občin Slovenije. Če bi torej želeli striktno upoštevati Zakon o financiranju občin in metodologijo oziroma Uredbo o metodologiji za izračun povprečnine za financiranje občinskih nalog, bi dejansko državni proračun moral zagotoviti približno 245 milijonov evrov več za lokalne skupnosti. Torej, mi se pogovarjamo o vsoti 245 milijonov evrov. Seveda nam je jasno v Novi Sloveniji, da tega zneska, te vsote v tej situaciji, ko imamo slabe proračunske prihodke, ne moremo zagotoviti, ampak vsaj, da bi Vlada sledila vsaj našemu predlogu amandmaja, s tem bi gotovo bile občine vsaj delno zadovoljne. Žal je vladna koalicija za naša opozorila o pomenu zadostnih sredstev za delovanje lokalne skupnosti ostala gluha in je naš amandma zavrnila.

V Novi Sloveniji bomo glasovali proti Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih. V razpravo dajem 56. člen

ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani ministrici, predstavniki Vlade!

Mi smo dali amandma k 56. členu, ki se nanaša na investicije in na investiranje predvsem občin. Da kar začnem z občinami v okviru tega zakona glede na to, da je to prvi člen, o katerem govorimo danes, čeprav je 56., bi kot uvod povedal, da je to zakon, ki ureja vse tisto, kar drugi zakoni ne urejajo na področju financ. To še zdaleč ni samo Zakon o izvrševanju proračuna, kot je naslov tega zakona, ampak tisto, kar ni mogoče dati v proračun zaradi takšnih ali drugačnih razlogov, ne vsebinskih, po navadi tudi tistih, ki so odprta vprašanja, ki morajo biti posebej urejena, in tisto kar ni mogoče, da se uresničuje po nekih osnovnih zakonih, tisto se da v Zakon o izvrševanju proračuna. Tako imamo pokojnine, ki se ne izplačujejo po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ampak se bodo sedaj izplačevale po Zakonu o izvrševanju proračuna. Tako imamo Zakon o občinah, kjer imamo povprečnino določeno, vendar ker se tej vladi zdi, da je ta previsoka, se izplačuje v višini po tem zakonu – sedaj po novem naj bi bilo to 530 evrov, v letu 2017, danes je pa 522, medtem ko bi po osnovnem zakonu, se pravi Zakonu o občinah, morali to znašati nekaj čez 630 evrov. Tako je to neko mašilo za neizpolnjevanje obvez, ki jih ima Vlada po osnovnih zakonih. Mislim, da slej kot prej in bolje čim prej, je treba ta zakon prečistiti. Enostavno prečistiti v smeri tega, da dejansko to postane zakon o izvrševanju proračuna.

Če sem pri občinah, občine ne dobijo povprečnine že nekaj let po osnovnem zakonu. Občine dobivajo vedno večje obveznosti, tudi s tem ko se povečujejo plače v javnem sektorju, so občine dolžne zagotavljati povečanje teh plač tudi v vrtcih in tudi v nekaterih ostalih javnih službah, tistih, ki imajo plače po sistemu plač v javnem sektorju. Dobivajo nove obveznosti, na drugi strani pa ne dobivajo tudi povprečnine, ki je določena z osnovnim zakonom. Ta manko gre na račun kvalitete storitev, ki jih občine dajejo državljanom in državljanke. Nič drugega. Ljudje, državljani in državljanke, občani in občanke svoje interese uresničujejo v občinah. Večinoma, večina interesov. Svoje potrebe zadovoljujejo na občinski ravni. Največ. In tukaj jim država ne da toliko, kot bi jim morala po osnovnem zakonu.

Ta zgodba se vleče že zelo dolgo. Že pri prejšnjem proračunu ali pa v tistem obdobju, ko smo sprejemali pred enim letom proračunske dokumente, je bila zgodba popolnoma enaka. Mislim, da tukaj na tribuni so bili številni župani, ki so protestirali proti tako nizki povprečnini, pa vendar kaj dosti se ni spremenilo. Tudi danes sem dobil oziroma v teh dneh sem dobil najmanj

deset zahtev s strani občin, da se ta povprečnina uredi, tako da bodo občine imele toliko denarja, da bodo lahko izvrševale tisto vlogo, ki jo imajo po samem Zakonu o občinah, ki jo morajo, in da bodo zaradi tega imeli tudi državljani in državljanke tiste pravice, ki jim navsezadnje pripadajo. Vendar ta vlada tega ni naredila in tudi ni upoštevala občin.

Druga zadeva, ki jo ta zakon tudi ureja, je določitev, koliko se država v enem letu zadolži. Letos oziroma v letu 2017 se bo ta država zadolžila za 3 milijarde 557 milijonov. Naš dolg znaša 83 %, Evropska komisija nas opozarja na to, da je ta dolg prevelik, več kot 60 % bruto družbenega proizvoda, je tisti dolg, ki po mastrichskih kriterijih ne bi smel biti uresničen v posameznih državah, vendar 83 % BDP znaša slovenski dolg. Kot je že eden izmed mojih kolegov dejansko že povedal – na to plačujemo obresti, milijardo obresti vsako leto, in mislim, da so kreditodajalci zadovoljni s to milijardo. Dali bodo še več, ker potem bodo dobili več obresti, mi, država je pa ravno tako zadovoljna s tem – kot kaže. Kajti dolg se dejansko povečuje in nominalno in v odstotku BDP, se pravi v odstotku tistega, kar v tej družbi v tej državi dejansko zaslužimo v enem letu.

Seveda to ni dobro, in to ni perspektivno; ni perspektivno niti za upokojence in perspektivno niti za mlade. Za upokojence zaradi tega ne, ker namesto da bi bile pokojnine izplačane v skladu z osnovnim zakonom – in mislim, da ta odstotek bi moral biti tam okoli 8 % z osnovnim zakonom, če se povečajo –, bo sedaj sprejet morda nek amandma za en odstotek in za 7 evrov na povprečno pokojnino. Ampak ta odstotek bi, mislim da, moral biti sedemkrat večji. Ta znesek bi moral biti 50 evrov. To je obveznost, ki jo ima država do upokojencev, kajti pokojnina v svoji osnovi ni socialni transfer. Pokojnina je pravica, ki jo imajo ljudje, ki so upokojenci, ki izpolnjujejo pogoje in so za to plačevali prispevke. Ne bom šel zdaj v samo strukturo, kdo je plačal več pa kdo je plačal manj, ampak sigurno so plačevali prispevke za pokojnino. In pokojnina ni socialni transfer in pokojnina ni socialna kategorija. To je pravica, zapisana v vseh dokumentih in tudi v zakonih, ki dejansko to določajo. Desus je zadovoljen s sedmimi evri, ne glede na to, da bi morali dobiti upokojenci tam okoli 50 evrov. V redu, jaz ne bi bil, jaz dejansko ne bi bil. Ampak to je seveda stvar Desusa, v to ne grem, samo govorim, kaj upokojencem pripada. Kaj upokojencem pripada. Namesto da bi se manj zadolževali, manj plačevali za obresti na primer, in več dali za pokojnine in plače in ne nazadnje več dali tudi mladim v obliki ugodnejših stanovanjskih razmer, v obliki ugodnejših kreditov, pridobivanja boljših šol in tako naprej, bomo plačevali raje obresti – in jih dejansko plačujemo – in pač dolg se pa še povečuje. Moram reči, da kreditodajalci, predvsem tisti, ki so preko Atlantika, J. P. Morgan, Goldman Sachs, so zadovoljni. Najbrž so zadovoljni. Če ne bomo

zadovoljni in če ne bomo plačali, bodo znižali bonitetne ocene in lahko spravijo državo v bankrot. To se je v svetu že zgodilo; enkrat z Argentino ali dvakrat in s podobnimi državami.

Kakorkoli že, če je pri deficitu, ko smo govorili o deficitu, finančna ministrica govorila o ekonomski suverenosti, potem jaz trdim, da ni ekonomske suverenosti ali imajo pa to ekonomsko suverenost nad Slovenjo ob takem dolgu J. P. Morgan, Goldman Sacks in ostale finančne institucije. Saj pravim, večina jih je preko Atlantika, nekaj tudi v Združenem kraljestvu. Ampak to je ekonomija te vlade in še danes nimamo projekta razdolževanja. To so temeljne zadeve in tudi naš amandma gre v smislu večjega investiranja na področju občin. Niti ne verjamem, da bo to dejansko sprejeto.

Bi pa opozoril še na eno zadevo, na katero smo tudi dali amandma, pa žal ni bil sprejet na Odboru za finance. In sicer to, da to, kar danes sprejemamo in bomo danes sprejeli proračun za leti 2017 in 2018 – najbrž ga boste sprejeli vi, mi ga ne bomo, ker bomo proti temu proračunu in smo proti temu proračunu, razlogi so bili že povedani danes in včeraj – bi rad povedal, da bo od tistega, kar boste danes sprejeli, verjetno uresničeno najmanj 30 % ali pa 50 % bo popolnoma drugače. Zaradi tega, ker ima država možnost, da s prerazporeditvami denar prenaša od enega ministrstva na drugo ministrstvo in od ene proračunske postavke v okviru enega ministrstva na drugo proračunsko postavko v okviru enega ministrstva. Z drugimi besedami, danes več ali manj govorimo o neki fikciji, o nekih željah in tako naprej, in približno 30 do 50 % vsega tega denarja se prerazporedi. Na to opozarja tudi Računsko sodišče, ko pravi, da se denar, ki je namenjen v osnovnem proračunu za investicije, potem prelije v tekočo porabo. To se je dovolilo tudi v letu 2015, 2016, se ravno tako dogaja in verjamem, da se bo tudi zdaj. Ta možnost je dana tudi tukaj, v tem zakonu in seveda to je nekako očem skrito.

S tega zornega kota ne morem in ne bom podprl zakona o izvrševanju proračunov. Prvič zaradi tega, ker bi s tem dejansko podprl neko fikcijo, in drugič zaradi tega, ker ta zakon ne ureja pravilno stvari, ki bi jih moral, niti na področju pokojnin, niti na področju zadolževanja, niti na področju financiranja občin. Teh zadev je kar veliko in to so temeljne zadeve za življenje ljudi v tej državi, zato zakona ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za finance, mag. Mateja Erman Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Zadnja razprava me je spodbudila, da opozorim na nekatere netočnosti, ki so bile v razpravi izjavljene. Najprej, kar se tiče uskladitve pokojnin. Če bi se upoštevala formula po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, se bi morale glede na letošnje leto

pokojnine uskladiti za 1,2 %, ne za 7 %. 7 % je v eni od razprav bila številka, ki je bila danes omenjena, koliko se pokojnine niso zvišale, ker so pretekle vlade s takimi in drugačnimi ukrepi zadrževale oziroma preprečevale redne uskladitve. Ampak, kot sem že omenila uvodoma in v soboto na seji Odbora za finance in monetarno politiko, ni mogoče podpreti takšne uskladitve pokojnin, ker bi današnji odlok, ki ga ni več mogoče spremeniti danes takega, kakršen je, bi ga v bistvu s tako rešitvijo preseglji in bi bila odlok in Zakon o izvrševanju proračuna med seboj neuskklajena. To seveda ne pomeni, da nekoč v nadaljevanju odloka ni mogoče spreminjati, ampak zdaj, v tem trenutku, bi to pomenilo medsebojno neuskklajenost.

Tudi v zvezi s prerazporeditvami vas moram opozoriti na točneje podatke. Zakon natančno omejuje, koliko prerazporeditev je mogoče tekom leta izvršiti, in v skladu z zakonom je mogoče prerazporediti preko tekoče proračunske rezerve sredstva v maksimalni višini 2 % celotnih letnih prihodkov proračuna.

V zvezi z dolgom sektorja država bi rada opozorila na to, da se bo že v letošnjem letu dolg sektorja država že znižal s 83,2 odstotka BDP na 80,2 odstotka BDP in enako dwoodstotno znižanje dolga je predvideno tudi v prihodnjem letu. Ampak seveda govorim o dolgu sektorja država, ne o dolgu proračuna. Le-ta se v bistvu z dodatno zadolžitvijo, ki je predvidena v letošnjem letu, resda povečuje zaradi tega, ker je treba pač financirati primanjkljaj A in B bilance. Dokler imamo odhodke višje od prihodkov, toliko časa je treba to razliko financirati s čim drugim kot pa z dodatno zadolžitvijo. Seveda pa je to maksimalna zadolžitve, saj tako kot sem v dopoldanski razpravi poudarila, pri načrtovanju prihodkov nismo upoštevali prihodkov od morebitne prodaje, s katerimi se obseg zadolžitve lahko znižuje.

Pa še na eno okoliščino bi rada opozorila, ki znižuje dolg novonastali dolg državnega proračuna. Predvidevamo namreč v letu 2017, da bomo sredstva na računih zmanjšali za 700 milijonov evrov.

Naj to izjavo v bistvu zaključim še z vprašanjem občin in predlaganim amandmajem. Predlagani amandma v letu 2017 predlaga povečanje nepovratnega obsega investicijskega transfera občinam za dve odstotni točki, za dva odstotka skupne primerne porabe, kar pomeni zaokroženo za 22 milijonov in v letu 2018 za 11 milijonov evrov. Tega brez ustrezne spremembe proračuna oziroma brez zmanjševanja odhodkov na drugih namenih ni mogoče doseči. Kot sem omenila že uvodoma, nam javnofinančni okvir daje možnost, da zagotovimo dodatne odhodke oziroma pravice porabe za najrazličnejša področja. Mislim, da smo s predlaganimi rešitvami poiskali pravo ravnotežje med različnimi potrebami. Sprejem tega amandmaja pa bi to sorazmerno krhko ravnovesje porušil.

Zaradi tega Vlada tega predlaganega amandmaja ne more podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika magister Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Kot kaže, sem bil vsaj v eni stvari napačno razumljen. Rekel sem, da bi upokojenci po osnovnem zakonu dobiti sedem odstotkov več. Po osnovnem zakonu, se pravi Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Nisem omenil nobenih let. Upokojenci so v času krize dejansko nosili zelo veliko breme, tudi zaradi ZUJF, tudi zaradi ostalih zakonov, tako da tukaj ni nobene dileme. Tudi ve se, v kateri vladi je bil sprejet ZUJF in zakaj je bil sprejet, ampak zdaj gre krasno. Tudi javni sektor je nosil veliko breme krize, ampak javni sektor zdaj zahteva, da se povrne na tisto stanje, kjer je dejansko bilo. Ravno tako imajo upokojenci svoj zakon, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga imamo seveda vsi, ker tudi po njem plačujemo in imamo pravice, in v tem obdobju, če želite, zadnjih 6 let, 7 let so se te pokojnine zmanjšale za 7 %. To je bilo povedano. In to znese 50 evrov na mesec pri povprečni pokojnini. O tem govorim.

Ali bo to naredila ta vlada v celoti ali ne, to je seveda drugo vprašanje. Tudi mislim, da ne more v celoti, ampak tudi tukaj ni niti nakazano, da bi upokojenci kadarkoli to dejansko lahko dobili nazaj, ali pa da bi na nek način dobili povrnjeno ali pa delno povrnjeno. Zdaj se dela to samo za tekoče zadeve, kot da zadnjih 7 let se pa nič ni zgodilo in da zadnjih 7 let nimamo posebnega odloka, nimamo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in tako naprej in posebnega odloka, s katerim se dejansko odpravljajo tiste pravice, ki jih imajo po osnovnem zakonu. Samo o tem sem govoril. Mislim, da to ni pravično, Celu več; mislim, da je krivično do upokojencev in da bi tudi upokojencem morali povedati kaj, kdaj in kako in koliko bodo dobili v skladu s tem, da so gospodarski rezultati odlični, da je vse krasno, da tečeta med in mleko in da se lahko tudi to dejansko povrne. Tukaj sem bil napačno razumljen.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Saj gre isto v čas razprave, tako da je vseeno.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Pravzaprav se sploh nisem imela namena oglašati pri tem amandmaju, ampak spoštovana ministrica, tale v zvezi s fiskalnim okvirom je bila pa res lovska. Cel dan vas prepričujemo, da sprejemamo proračun, ki ni usklajen z ničemer. Z ničemer. Dokumenti med seboj niso usklajeni, manjka Zakon o ukrepih na področju plač, ni tega denarja; skratka, luknja pri luknji in vi nam zdaj razlagate, da se pokojnine ne morejo

normalno uskladiti za 0,38 centa manjka, 7 milijonov evrov približno, zato ker ni usklajeno s fiskalnim okvirjem. Pa ne, no! Res, 300-milijonski problem, vi pa pravite, da 7 milijonov ni usklajenih. Pa to je pa tako, malo delanja norca iz ljudi, ki nas poslušajo, in tudi nas, ki se cel dan tukaj ukvarjamo vam dopovedati, da so dokumenti, o katerih govorimo, neusklajeni. Nedopustno!

Več o usklajevanju pa potem, ko – lahko tudi zamahujete z roko, ministrica, ni problem, noben problem; ampak cel postopek sprejemanja proračuna je fiasko. Cel postopek sprejemanja proračuna! Obe dobro veva, da imam prav, in obe dobro veva, da se to dogaja prvič v zgodovini Slovenije. Škoda in žalostno!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je še interes za razpravo, prosim, da se prijavite.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani ministrici, drage kolegice in kolegi!

Naj na začetku povem, da bomo mi amandma k 56. členu podprli. Lahko morda koalicija in Vlada rečeta, amandma ni primeren, in lahko si še marsikaj izmišljuje, razne argumente ali neargumente oziroma kaže politične mišice, kako bo in s katerimi bo ta amandma zavrnila, ampak kolegice in kolegi iz SDS so ta amandma dejansko spisali glede na zahteve oziroma sledijo predlogu Skupnosti občin Slovenije.

Za kaj gre? Gre za finančne vire za investicije v občinah. Investicije so razvoj, razvoj so delovna mesta. Sedaj bo morda kdo rekel, da občinska investicija je, recimo, neka cesta, vaška, morda nek vodovod ali pa, ne vem, recimo, širokopasovno internetno omrežje. Ja, tudi to so delovna mesta. Lahko navedem kar nekaj občin, ki se nahajajo pretežno v območju Nature 2000. Leta in leta niso dobile investitorjev, danes imajo investitorje, ki postavijo najprej vprašanje, kakšna je cestna infrastruktura. Gre za občinsko cesto. Treba je tudi povedati, da se občine pritožujejo, in to mi vsi vemo, da je v tem večletnem finančnem okviru zelo slabo črpanje evropskih kohezijskih sredstev oziroma ga praktično ni, tako da občine nimajo finančnih virov za investicije. In to je problem in smo že kar pozabili odgovoriti na vprašanje, kdo je najbolj zaslužen, da smo mi negativno gospodarsko rast oziroma recesijo spremenili v pozitivno gospodarsko rast. Kdo je za to zaslužen? Gotovo najbolj prav občine, ki so izvajale kohezijske projekte, ko smo bili v ciljni ravnini leta 2013, 2014, 2015, in hvala bogu smo iz prejšnje večletne finančne perspektive zelo dobro koristili kohezijska sredstva, tudi zahvaljujoč sklepu, ki ga vsi dobro poznate, Odbora za zadeve EU v času vlade kolegice Alenke Bratušek.

Sedaj slučajno berem tudi novičko, da se je danes predsednik Vlade sestal z mladimi in jim je povedal, ko pač govorimo o poslovnem

okolju, investicijah v razvoju in tako naprej, o delovnih mestih, in jim je povedal, dr. Miro Cerar mladim, da Vlada izboljšuje poslovno okolje tudi za mlade. Predsednik Vlade dr. Miro Cerar je sodeloval v strukturiranem dialogu z mladimi v okviru Nacionalne konference strukturiranega dialoga: Za družbene spremembe. Z mladimi se je pogovarjal o zaposlovanju mladih, o podjetništvu, o vključujoči družbi in mladinskem sektorju. Kot je med drugim poudaril, da mladi ne smejo izgubiti poguma, pač pa iskati ideje in rešitve. To smo že kdaj slišali?! Ob tem je poudaril, da je prioriteta naloga Vlade povečevanje uspešnosti gospodarstva, saj se prav s tem povečuje zaposlenost, ena temeljnih nalog Vlade pa je ustvarjanje spodbudnega poslovnega okolja tudi za mlade. Lepo se sliši. Res se lepo sliši! Lahko rečem, da sem najbrž nadpovprečno prisoten na sejah delovnih teles Državnega zbora in tudi na plenarnem zasedanju in se sprašujem, če je kakšen zakon morda šel mimo mene, ki bi izboljšal poslovno okolje. Mislim, da ni šel. Tudi v proračunu za leti 2017 in 2018 se vidi, da bo pravzaprav poslovno okolje ostalo takšno kot doslej oziroma še slabše, saj se s 1. 1. 2017 aktivirajo višji davki. Počasi imam dovolj te demagogije in zastrupljanja javnosti in trosenja neresnic. Mladi pa seveda vedo, na žalost vedo, kje si poiščejo boljše eksistenčno okolje. Resnično me to močno skrbi, kam vse to vodi.

Verjemite, da prav po načelu subsidiarnosti je prav in tudi v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi bi bilo prav, da bi država več denarja namenila občinam. Res je, boste rekli, tam pa ponekod tudi zelo nekontrolirano zaposlujejo. Objavite te občine, kdo tako dela, kdo dela po domače. Gotovo, da takšne občine so. V Pomurju takšne ne poznam, vam pošteno povem. Da so občinske uprave organizirane zelo racionalno in da vsak investicijski evrov dvakrat obrnejo, preden ga potrošijo. Sami vemo, da se približno 70 % morda 80 % vseh javnih investicij izvaja – kje? V občinah! Katere so državne investicije, ki danes tečejo ali pa bodo startale jutri? Tretja os gre? Koliko vem, ne. Drugi tir – kaj je z njim? In tako dalje in tako dalje; to, kar so državne investicije.

Če sem že pri investicijah in črpanju evropskih sredstev, kar vam gre zelo slabo, moram tukaj opozoriti tudi na Naložbeni načrt za Evropo. Evropski sklad za strateške naložbe je spodbudil že za 138 milijard evrov naložb. Ko gledam, kam so šle te milijarde, iščem Slovenijo in je ne najdem na seznamu. Kaj se dogaja? Ja, če nimamo dovolj sposobnih ljudi, da bi napisali projekte, ki bi koristili te evre iz EFSI sklada, iz Junckerjevega sklada, ki je zaenkrat 315 milijard in ker je prijel, je Evropska komisija že objavila EFSI 2.0. Torej podaljšanje tega sklada, ki pravi, da naj bi spodbudil za 500 milijard investicij. 500 milijard! Če nimamo doma dovolj dobrih ljudi, srčnih ali pa nimajo znanja, za božjo voljo, kar se mene tiče, pripeljimo jih iz tujine, dajmo jim minimalno plačo in 10 % od tega, koliko bodo

potegnili iz tega EFSI sklada. Jaz nimam s tem težav. Zakaj lahko, ne vem, nekatere države financirajo gradnjo nove papirnice? Recimo na Finskem – ker ne gre samo za infrastrukture projekte in objekte, da se razume. Gre tudi za podjetja, za nova delovna mesta, to je cilj, ne nazadnje bi moral biti naše vlade in je cilj Evropske komisije. Zato ta Junckerjev sklad. Da gre za gradnjo novih vetrnih elektrarn na Škotskem, izgradnjo obvoznice okoli Bratislave, gradnjo novega izobraževalne univerzitetnem bolnišnice v Združenem kraljestvu in 14 novih zdravstvenih domov na Irskem, podpora raziskavam za razvoj zdravila proti alzheimerjevi bolezni, podpora raziskavam na področju 3D tiskanja, posodobitev vlakovnih kompozicij v osrednje in severni Italiji in tako dalje in tako dalje.

Res je, naložbeni načrt prinaša tudi 180 milijonov evrov za slovenska mala in srednja velika podjetja kot poročilo za kredite. Ampak, mi smo zadovoljni s tem. In toliko je infrastrukturnih projektov, ki čakajo na denar in denar je tukaj. Očitno ga ne znamo ali pa nimamo volje, kako bi ta denar pripeljali tudi v Evropo. Nekje sem prebral, da Sloveniji grozi, da bo že konec leta izgubila status neto prejemnice iz evropskega proračuna. Upam, da je to novinarska raca, ampak vemo, kako koristimo kohezijska sredstva in kako koristimo denar iz ostalih fondov – slabo! Še malo, pa smo nekje na polovici tega večletnega finančnega okvira 2014–2020. Zato bi bilo potrebno vsaj za nianso odpreti vrata, finančna vrata, če hočete, lokalnim skupnostim, občinam, da bi lahko zagnale oziroma dokončale svoje investicije. Teh nihče ne bo odpeljal iz države. Te bodo ostale tukaj za naše ljudi.

Predvsem bi prosil in apeliram na Vlado, če ima kaj volje in tudi kaj srca, če smem tako reči, da vendarle malo pogleda, kaj se dogaja na slovenskem obrobju. Danes so bili pri nas in tudi pri vas občani iz Osilnice, ampak to ni edina zgodba. Takšnih zgodb je več. Veste, Slovenija ni samo Ljubljanska kotlina, je tudi kaj več, in država je toliko močna, kolikor je močna na svojem obrobju. To so stari modreci že zapisali in veljalo bi, bilo bi pametno, da bi se tega držala tudi ta vlada.

Torej, kar se tiče naše podpore temu amandmaju k 56. členu, je zagotovljena. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav še enkrat!

Moja prva ugotovitev, malo vas je, malo, poslank in poslancev, v sejni sobi Državnega zbora, ko se pogovarjamo o zakonu o izvrševanju proračuna za naslednji dve leti. Strinjam se z vsemi tistimi, ki govorijo, da je ta zakon tehnične narave, da je tehnični zakon, pa vendar zelo potreben. Brez njega bo težko v

prakse spraviti sprejete proračunov za leti 2017 in 2018. Verjamem, da bomo tudi ZIPRO sprejeli. Tako kot proračuna nista idealna, ne more biti tudi idealen ta tehnični zakon, ki omogoča udejanjanje proračuna. Seveda nimam težav s tem, da se bo tistim proračunskim uporabnikom, ki izkazujejo večje prihodke od odhodkov tekom leta in je pričakovati, da do konca leta ne bodo v izgubah, se jim bo zmanjšal delež iz proračuna. Saj je prav tako! Tudi nimam težav, da bo sredstev za pokrivanje stroškov množičnih migracij pa še česa manj, posebno bi si želel še kakšen evro ali pa kakšen milijonov evrov več rezervacij. Malo me pa žalosti zadeva, da vendarle ni bilo doseženega soglasja z lokalnimi skupnostmi, da se jim sicer nekaj malega več namenja v naslednjih dveh proračunih, kot je bila to praksa v letošnjem proračunu, pa vendar sem prepričan, da bi bilo treba več sredstev nameniti občinam. Ampak glede na to, da sem pač optimist po naravi in da sem tudi zjutraj izrazil željo po tem, da predstavniki sindikatov in Vlade dosežejo dogovor, verjamem, da se bodo tudi predstavniki države in predstavniki vseh treh občinskih organizacij še naprej pogovarjali in v dobrobit vseh - ker tu ne sme biti zmagovalcev pa poražencev ali pa drugače povedano, vsi moramo tukaj biti zmagovalci –, da se bodo vendarle dogovorili, da nekaterih zadev pa občina le ne rabi delati, da si bodo na nek način obveznosti zmanjšali in posledično ne bo treba toliko sredstev, pa tudi kakšna birokratska ovira, mislim, da je prav, da se končno umakne.

Prepričan sem tudi v to, da takoj na začetku leta ali pa sredi leta ne bo prišlo do zaustavitve prevzemanja obveznosti, če bo to prišlo proti koncu leta, ne bo nič narobe, ampak šlo bo samo za to, da se ne bodo več prevzemale nove obveznosti. Tisti, ki pa smo se ali pa ste se ukvarjali kadarkoli s proračuni tako na občinskih kot na državni ravni, pa veste, da te obveznosti mnoge se prevzamejo takoj na začetku leta, se pripravijo potrebni dokumenti in potem sledi samo izvajanje teh obveznosti. Ni pa prav, če se ugotovi, da sredstva proti koncu leta ostanejo, da se porabijo za vsako ceno, pa boš dobil potem v naslednjem proračunu več sredstev. Vse zakonske obveznosti, vse odločbe na področju sociale, družinske politike, zaposlovanja in tako dalje se bodo nemoteno udejanjale, izvrševale, zato ker so posledica odločb, posledica zakonskih določil.

To sem še pozabil pri lokalni skupnosti. Malo sem občutljiv, ker se zavedam tega, da prihajam iz lokalne skupnosti, tako kot vsi vi, tudi tisti, ki ste iz Ljubljane. Mislim, da se tukaj ne sme delati fama, da se Ljubljanji jemlje, vsem ostalim pa, ne vem, se ne jemlje, se dodaja ali kakorkoli. Veste, s tem ko ni bil dosežen dogovor z občinami, se praktično vsem jemlje. Če kdo ve, kako to zgleda, ko se jemlje, zagotovo vemo to Mariborčani; kako to zgleda, ko se nekemu jemlje, tako ali drugače. Mislim, da je s tem treba končati.

Seveda sem prebral, tako bolj po diagonali, bolj na hitro, to poročilo Evropske komisije, ki nas pač uvršča v tisto tretjo skupino držav. Se pravi, zdaj sem še bolj prepričan, da to ni to tako hudo tragično. Še enkrat več, zdaj lahko kategorično rečem, da pri tem ni treba biti plat zvona, da smo edini, so mnoge države, je kar nekaj držav tukaj, seveda pa ni to nekaj, s čimer bi se mi lahko pohvalili in bi bili zadovoljni, da smo v družbi Italije in še katere države. Tu je ugotovljena možnost tveganj za neuravnotežen proračun, ampak mislim, da vendarle gremo v pravo smer, proračun skušamo nekako uskladiti, predvsem pa se odločiti oziroma ne odločiti, enkrat priti do konca s tem strukturnim primanjkljajem. Ampak tukaj vas opozarjam in moje trdno prepričanje je, da je treba iti s postopnim, bolj progresivnim kot linearnim sproščanjem teh ukrepov, omejevalnih ukrepov, če hočete, nikakor pa ne vztrajati in po neumnem vztrajati pri tem fiskalnem stiskanju, ker sama monetarna politika ne bo dosegla progressa, ne bo dosegla neke zadovoljive finančne rasti, ampak bo treba tudi na fiskalnem področju nekaj narediti, ne pa zgolj zategovati pasu in iskati nove luknje, da bo pas še bolj zategnjen – pa ne bom zdaj tukaj omenjal čebulnega koncepta.

Prepričan sem, da zdaj, ko se kažejo pozitivni finančni učinki, vendarle ljudje tudi moramo oziroma morajo nekaj od tega imeti, sicer ne vem, komu služim. Verjamem, da bomo šli v to smer.

Zaključiti moram pa seveda s pokojninami. Meni je zelo žal, da ni namesto 1,15-odstotne uskladitve v januarju 2017 predvidena, ne vem, decimalko postavimo, namesto za prvo enko za drugo enko, pa je 11,5-odstotna uskladitev. Ampak to je seveda nemogoče; nemogoče je v relativno kratkem času, govorim relativno kratkem času dveh let, narediti več, kot smo s prvim, drugim in s tem tretjim usklajevanjem, ko pa prej, dragi moji, ni bilo v kar nekaj letih narejenega nič na tem področju. Nič na tem področju! Enostavno, začeli smo – tudi jaz, še enkrat poudarjam, bi si želel večjih uskladitev, boljših pokojnin, ampak enostavno to tako hitro ne gre. Ampak veste, uskladitev pokojnin je samo en segment tukaj. V razpravi na svetlem imamo Belo knjigo o pokojninah. Izjemno bom vesel in nekateri verjamem, da ste prebrali izhodišča tam, nekatera izhodišča se mi zdijo kar korektna, nekatere dileme so odprte, nekatera izhodišča, če bi bil veren, bi se prekrizal tukaj, nekajkrat, pa so resnično takšna, da za nas v Desusu, zame osebno, če hočete, so absolutno nesprejemljiva. Ampak kaj? Bela knjiga je neka platforma, da se začnemo o tem sploh pogovarjati. Morda nam da diametralno nasprotno rešitev, predvsem pa, da začnemo o tem razmišljati; predvsem pa, da se spomnimo tudi teh razprav danes tukaj, ko vas je ogromno teh, ki bi čez noč začeli skrbeti za upokojeince, ko pa smo muko mučili, da smo teh nekaj desetink ali pa nekaj odstotkov uspeli

doseči, pa smo bili večinoma kar sami ali pa s podporo koalicijskih poslanskih skupin. Tako prosim, ne kar v nič jemati oziroma v nič dajati teh naših zaključkov ali pa rezultatov. Ne bomo se tukaj ustavili, šli bomo dalje. Predvsem pa bi si želel, da se pogovarjamo, da je manj demagogije in da skušamo resnično, če želimo upokojeincem pomagati, tem, ki so danes v sistemu upokojevanja, pa tudi ali pa predvsem, kakorkoli hočete, tistim, ki bodo prišli v sistem upokojevanja čez nekaj let ali pa nekaj deset let, če bo šlo v tej smeri, bo za njih še mnogo slabše. Takrat bomo vsi skupaj in vsak posebej imeli odlično priložnost, da presekamo zadevo in da naredimo ta pokojninski sistem in sam način izplačevanja boljši, vzdržen, predvsem pa, da omogočimo vsem take prihodke ... Strinjam se, kolega Šircelj, s teboj, da penzija ni – to smo mi vedno v Desusu poudarjali – nikakor ni socialna kategorija; nikakor ni socialna kategorija. Bazira na enem solidarnostnem sistemu, ki ga zdaj ne bom ob tej priložnosti razlagal in mora seveda omogočati vsakomur, da živi dostojno življenje. In to bomo dosegli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Lep pozdrav še enkrat v mojem imenu!

Rada bi se opredelila predvsem do teh dveh amandmajev na 68. člen ZIPRS. Enega je vložila Združena levica, drugega pa nepovezani poslanci. Kakšna je pravzaprav razlika? Združena levica predlaga tisto, kar smo tudi mi v naši poslanski skupini predlagali, in sicer črtanje prvega odstavka 68. člena zakona, po katerem bi se pokojnine usklajevale v skladu z veljavnim zakonom, to je ZPIZ-2, po določbah ZPIZ-2. Če bi se uskladile po teh določbah, bi se lahko uskladile za 1,2 %. Mi smo ta predlog posredovali tudi ostalim koalicijskim partnerjem in tako smo se dogovorili, da se bodo pokojnine uskladile za 1,15%, kar pomeni, da je še v okvirih tega finančnega okvira, ker smo ga malo prej sprejemali in da ne kršimo fiskalnega pravila. Če bi sprejeli ta predlog, ki ga predlaga Združena levica, bi se pač pokojnine uskladile za 0,05 % več, vendar potem kršimo tisto, kar smo že rekli večkrat danes, da ne moremo.

Potem pa je tukaj še predlog gospe Bratušek. To sem pa tudi že razpravljala pri prvi točki, ko smo razpravljali o finančnem načrtu za leto 2017, sem poudarila, da mi je žal, da se ne bo dodatek za pomoč in postrežbo v naslednjem letu uskladil pa regres. No, v zvezi z regresom sem takrat imela predlog, da bi lahko z istimi finančnimi sredstvi dosegli večji uspeh, če bi vložili amandma k 74. členu tega ZIPRS, ki določa, kako se naj regres deli po teh skupinah. To sedaj tukaj ni predlagano, samo da bi šlo za verjetno višji znesek, jaz tega ne vem. Mi ni čisto

jasno iz tega amandmaja, kaj bi želeli glede tega letnega dodatka za upokojeince.

Vsekakor pa predmet današnjih razprav ne more biti to, kar je gospod Šircelj govoril, glede tega, da bi se upokojemcem popravile krivice, ker niso bile pokojnine toliko let nič usklajevane. To gre zdaj čisto za neko drugo zadevo. Seveda bi vsi to radi videli ampak ne vem, če ... To se ne da izvesti zdaj v skladu s tem ZIPERS. Tudi ni predmet teh amandmajev, ki so se vlagali. To je čisto neka nova zadeva. Mislim, moramo naliti čistega vina, kaj zmoremo, pa česa ne. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Domnevam, da je replika. Ja.

Replika mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Kolegica je obdelala kar vse amandmaje naenkrat, čeprav smo pri prvem. Ampak veste kaj, kjer je volja, je tudi pot. 1,2 je usklajevanje skladno z zakonom ZPIZ in na predlog Desusa bo usklajevanje nižje. Nižje, kot bi bilo brez predloga Desusa. To je dejstvo, pa se lahko tu postavljate tako ali drugače.

Če niste uspeli prepričati Vlade, mogoče bom jaz uspela prepričati vse ostale skupaj z Desusom, pa naredimo to tako, kot je treba. Ni dovolj, da želite, pa hočete, pa bi radi. Danes boste s pritiskom na gumb, tako kot leta 2012, ko ste znižali pokojnine. Desusovi poslanci so edinkrat v Sloveniji znižali pokojnine. Tako boste danes s pritiskom na gumb proti temu amandmaju glasovali za neuskladitev. Za neuskladitev pokojnin z zakonom ZPIZ.

Še enkrat, ne gre za veliko denarja, ampak tukaj gre pa res za simboliko, da upokojemcem damo toliko, kot jim pripada. Enako je z regresom. Enako je z regresom za upokojeince. Še enkrat, tudi vam, spoštovana kolegica, tako kot ministrici. Ta, da nekaj ni skladno s fiskalnim pravilom, ta je pa najbolj lovska od celega dneva! Pa s fiskalnim okvirjem. Saj mi vam cel dan razlagamo, da cel proračun ni skladen z ničemer, pa vas nič ne moti! Zdaj vas pa moti 7 milijonov, ki bi jih bilo treba zagotoviti za polno usklajevanje pokojnin. Pa kdo lahko to razume?! Povejte mi, kdo lahko to razume. Mi tukaj ne, tudi upokojeinci tega ne morejo razumeti, vam povem, glede na številne maile, ki sem jih dobila. Ne morejo. Ne morejo razumeti, da je težko uskladiti nekaj, kar je že tako neuskladjeno. Tako da bo pač še ena stvar malo neuskladjena. Saj je že tako ali tako vse neuskladjeno. Ne se samo izgovarjati na to. To so pa res lovske.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nekako sem si zapisal glede na vse skupaj, kar bi hoteli, replike na repliko ni. Je pa seveda se mogoče prijaviti in se boste prijavili v naslednjem krogu. Kako? / oglašanje iz dvorane/ Vi imate še repliko? O. K. / oglašanje iz dvorane/ Samo niste še razpravljali, zato ni replike, ampak sem

vas pribeležil, da boste govorili kot zadnji, po Šerganovi.

Najprej pa mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala. Saj bom zelo kratek.

Sem napačno razumljen. Bom kar povedal, gospa Levičar. Vi ste dejansko rekli, saj nič narobe, da predmet današnje razprave ne more biti razprava gospoda Širclja. Po drugi strani je gospod Prikl govoril o tem, da se moramo začeti pogovarjati o pokojninah in Beli knjigi in tako naprej.

Glejte, če bi želel, da se uskladi v celotnem znesku, katerega sem omenjal, to je 7 % ali pa 6, je treba natančno izračunati, da bi to zneslo 50 evrov na povprečno pokojnino, potem bi dal amandma. Samo v razpravi sem govoril o tem, da je treba upokojemcem zagotoviti pravičnost in da so v času krize nosili zelo veliko breme. Omenil sem tudi ZUJF in tako naprej in tako naprej. In treba se je začeti pogovarjati.

Zaradi tega se z vami ne morem strinjati, da predmet današnje razprave ne more biti to, če govorimo o pokojninah. Samo to je. Predmet današnje razprave so pokojnine in me lahko tudi to ... Tudi vaš kolega gospod Prikl je rekel, da se moramo pogovarjati o Beli knjigi pa o pokojninah in tako naprej. Tako ne bi zdaj še enkrat ponovil teh 50 evrov za upokojeince in tako naprej.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani ministrici, spoštovani minister, predstavniki ministrstev, kolegice in kolegi!

Pogovarjamo se o ZIPRS – Zakonu o izvrševanju proračuna, ki daje Vladi pooblastila, da upravlja s proračunom, vanj so bili v času krize res zapisani tudi nekateri varčevalni ukrepi, vendar ne smemo pozabiti, da jih danes vendarle postopno odpravljamo. Toliko za uvod.

Kar se pa tiče pokojnin, pa se mi zdi, da bomo dosegli pravične in prave pokojnine takrat, ko bodo ljudje, ki so delali 40 let in tudi starostno dosegli pravo starost – v tem trenutku je, recimo, 60, 40 lahko že polna starostna in polna pokojnina – in da bodo imeli primerno pokojnino za to. Ampak tega v tem proračunu ne bomo rešili, pa če se še en teden ali pa en mesec pogovarjamo, v tem proračunu ne. Bo pa treba v prihodnosti zagotavljati pokojnine za dostojno življenje vsem v Sloveniji, to pa ja, s tem se pa vsi strinjamo.

Zdaj bi se pa rada odzvala še vendarle na gospoda Horvata in dosežke oziroma črpanje evropskih sredstev. Ker tukaj enostavno zadevo vseskozi spremljam in zelo težko poslušam, kadar so napačni podatki. Namreč, pozabljam, da so bili vendarle dosežki Slovenije glede črpanja evropskih sredstev – tudi v novi perspektivi že. Ne nazadnje, omenili ste, da ne vidite, da bi bili projekti iz drugih, bom rekla, iz

drugih instrumentov evropskih, to so CEF in EFSI, uspešni, kar se tiče Slovenije. Pa vam bom tukaj citirala, da je v drugem CEF klicu bilo za Slovenijo odobrenih 11 projektov od 16 prijavljenih, so bili uspešni, v višini 132,6 milijona. To je bilo objavljeno 17. 6. tudi na tvitu komisarke Bulčeve. Tako ni res. Mi se premalo zavedamo, da smo v Sloveniji in imamo ljudi, ki so uspešni tudi na teh projektih, in da je pravzaprav uspeh v prijavi projekta predvsem to, da so ljudje tukaj uspešni, da so dobri, da znajo poiskati ideje in jih znajo potem tudi predstaviti. Vam povem, da projekti smo ljudje, in to sporočilo rabijo naši ljudje, tudi to.

Rada bi poudarila, da so dosežki Slovenije glede črpanja sredstev, kajti do konca septembra 2016 je bilo izdanih 117 odločitev o podpori v znesku 718 milijonov evrov sredstev, kar pomeni, da je na razpolago za razvojne projekte, ki so ali bodo sofinancirani s sredstvi evropske kohezijske politike, in da predstavlja to 24 % vseh razpoložljivih sredstev v OP. V dobrem letu, to je bila prva odločitev o podpori, ki je bila izdana avgusta 2015, je bila torej odobrena več kot petina oziroma četrtina razpoložljivih sredstev.

Poglejte, da se je pa v letu 2015 pravzaprav začelo z urejanjem dokumentov za perspektivo 2014–2020, zato so pretirana pričakovanja že v letu 2016 in tudi v letu 2017. Da tega ne razumemo, da je slabo črpanje, ampak da je v tem trenutku Slovenija tudi v novi perspektivi dobra. To bi res želela, da v teh dneh to sporočilo gre ljudem, ker to ne drži, da nismo dobri. Res ne drži.

Poglejte, v letih 2015 in 2016 so se pripravljala navodila za izvajanje evropske kohezijske politike, navodila so se začela pripravljati. V letu 2015 je bil postavljen normativni okvir za izvajanje evropske kohezijske politike. Uredba o izvajanju evropske kohezijske politike, Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost. Poglejte, CLLD, to so ti projekti, ki jih vodi Skupnost. V tem trenutku so te skupine začele prejemati potrjene strategije, s katerimi bodo lahko izvajale te projekte. Zdaj bodo šli ven razpisi in na terenu se bodo ljudje prijavljali za to. Zato ne govoriti, da v tem nismo dobri in da nismo uspešni. Si pa želimo seveda, da spodbudimo ljudi in skupine na podeželju in naše sokrajane, da še bolj vključijo v te projekte in da je vse skupaj še bolj uspešno, kar se tiče malih, mikro projektov. Seveda pa pogoje za ostale projekte bo pa še vedno pripravljala država, s tem se pa strinjam. Ampak ti nivoji so različni.

Potem imamo seveda še tukaj instrumente CEF in IFSI. Omenila sem tudi, da smo na projektih CEF uspešni. To se pravi, da je treba še zagristi še v EFSI. Seveda se dela tudi na tem in sem prepričana, da bo Slovenija uspešna tudi tukaj, kajti med drugim poteka v petek na Brdu tudi konferenca, na kateri se bo seznanjalo s tem, kako bodo ti projekti potekali. Zato, prav je, da ste kritični, samo ne tam, kjer ni potrebe. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Gotovo me spoštovana kolegica Vojka Šergan ni razumela in zato v obliki replike želim pojasniti, o čem sem pravzaprav govoril.

Razumem, da je črpanje kohezijskih sredstev in tudi sredstev iz ostalih evropskih fondov, še posebej sem se osredotočil sklad EFSI, da smo uspešni takrat, ko projekt realiziramo, ko denar steče. Če vi razumete, da je že prijava na nek projekt uspeh, in če vi pravite, da smo projekti ljudje, potem to kar ponavljajte, da nam bo šlo boljše. Bo nam najbrž šlo boljše. Ampak tudi vi, vsi smo dobili včeraj po elektronski pošti sporočilo Evropske komisije, vsak teden dobimo sporočilo, in tudi poročilo o izvajanju črpanja sredstev fonda EFSI. Tukaj piše na včerajšnji dan, da za zdaj med odobrenimi projekti še ni infrastrukturnega projekte iz Slovenije. Govoril sem o infrastrukturnih projektih. Seveda so dobrodošli tudi drugi, ki odpirajo nova delovna mesta. Sem pa vesel in ponavljam – morda vam to ne bo všeč –, sem vesel, da smo v prejšnjem mandatu prav na mojo pobudo, ko sem predsedoval Odboru za zadeve Evropske unije sprejeli sklep, da Odbor za zadeve Evropske unije kvartarno spremlja črpanje kohezijskih sredstev. Takratna vlada nam je bila hvaležna, sedanja vlada nam je hvaležna. Vprašajte ministrico Alenko Smrkolj. Nam je hvaležna, ko pride z vladnim poročilom vsak kvartal na odbor in se tam pogovarjamo o problemih in težavah.

Opozarjam, mi smo skoraj na polovici, skoraj na polčasu aktualne večletne finančne perspektive, večletnega finančnega okvira in mi s črpanjem, osebno in Nova Slovenija, mi nismo zadovoljni – vi ste lahko, imate vso pravico – in celo razmišljamo o tem, kar nam predlagajo lokalne skupnosti, da bi Vladi dali pobudo za spremembo operativnega programa. Res je, da bo eno leto mrtvega teka, potem bomo pa projekte aktivirali, tiste, ki so na lagerju kot se reče, na zalogi. Boste videli, bodo težave s tem operativnim programom, bodo težave.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replike na repliko ni. Lahko si jemljemo kot zadnjo v vrsti, glede na to, da sta zdaj še dve prijavi. Najprej ima besedo doktor Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Dober večer vsem skupaj! Moram reči, da to proračunsko razpravo tega dokaj, kot je rekla že Alenka, luknjastega ponesrečenega proračuna sem v glavnem spremljal s službene poti, tudi za obvoznico v Bratislavi, tiste, ki še ni bila izgrajena, še s kakim kolegom iz koalicije in opozicije.

Za začetek bom nekako začel tako, kot kdaj začne poslanec na številki 90, bom nekaj prebral – malo me žalosti, da moram tukaj enega Mariborčana potunkati, ampak to je

replika potem na mail –:«Spoštovani! Floskul Prikla itd. ne prebavljamo. Ukrepiti je treba danes za prihodnost na osnovi dokumentov. Pravljič smo siti, kmalu bomo tretji svet, kaj filozofira. Ljudje želimo, da se nam pove enkrat za vselej. Lep pozdrav, državljani.» Lahko bi bral zdaj še 10 minut maile.

Najprej se dotaknimo pokojnin. Imam to srečo, da imamo najboljše strokovce v parlamentu, tako da sem tudi dobro nabrifiran. Gremo k izvoru. Že leta 1996, da ne bom narobe govoril; ja, 1996 znižanje prispevkov delodajalcev. Se je kar nekaj milijard nabralo do 2014, do 2016. Prva Janševa vlada, v kateri je bil tudi Desus, ukine davek na izplačane plače in tukaj se izvrtka luknja v pokojninski blagajni, ki jo pač krpamo, kot jo krpamo, iz proračuna. To je dejstvo, to je ozadje, to vemo. Mi se zdaj tukaj pogovarjamo – o čem? O nekih amandmajih, ki se ukvarjajo s polovico promila. Mi se pogovarjamo tukaj o treh predlogih – in mene je sram, da moram to govoriti, ker bodo neki ljudje, ki težko živijo, dobili 81 evrov ali bodo dobili 88 evrov. Bom najprej razložil naš amandma. Ne ukrademo jim januarja in za naslednje leto jim dva bureka več damo. Žal. Tudi zaradi tega vašega fiskalca, ki so ga, recimo, sosedje Avstrijci vpisali v navaden zakon, ker so malo bolj premeteni in pametni in tako naprej, da ga potem lažje, da ne rečem kaj.

Ne bi rad napadal samo Desus, ampak neka stranka, ki je od leta 2000 v vseh vladah in v vseh koalicijah ... Definicija koalicije v Sloveniji v tem stoletju bi bila »to je nekaj, kjer je zraven Desus«, definicija Vlade pa »to je nekaj, kjer Karl Erjavec zakuha afero«: enkrat so kante, drugič patrie, tretjič nekaj tretjega. Tukaj me zelo grdo gledajo poslanci iz Desusa, ampak po desetletju in pol reči: »Nam je žal.« Ne vem. Lahko bi zdaj govoril OECD priporočila, predlaga – ministrica nas za nekaj časa zapušča –, naj bi pokojnine bile na 70 % plač, mi lezemo proti 50 % in to je neka zadeva, s katero se bi morali ukvarjati. Z njo bi se morali ukvarjati na prihodkovni strani proračuna, z njo se bi morali ukvarjati skozi upravljanje državnega premoženja, z njo bi se morali ukvarjati, spet imamo anketo o korupciji, ki nam veliko pove, in potem se ne bi pogovarjali o teh nesramnih promilih. Veste, mene ljudje na terenu vprašajo, bom kar citiral, bom nespodoben: »A se vi zajebavate iz nas?«. V bistvu s takimi debatami se več kot norčujemo iz ljudi.

Naš amandma sem vam obrazložil, zdaj se bom pa lotil, ker je ta razprava dokaj splošna še nekaterih drugih področij. Dotikali smo se občin ali, če hočete, lokalne samouprave. Imamo dvajsetletnico, kar smo ratificirali listino. V Bratislavi sem jih tudi spraševal, če se lokalne skupnosti odločijo, da so proti TTIP, kako jih boste povozili. Lep izziv, gospod predsedujoči, se bomo tudi o tem morali pogovarjati, ampak to ni zdaj tema. Lokalne samouprave seveda brez penez ni. Kolikokrat sem resornega ministra spraševal, kdaj bomo dali na mizo obvezne

naloge v občini, od kod jih financiramo, ali jih bomo rangirali, kaj bomo naredili. Ko me je imel poln kufer, mi je kazal, naj si grem nekam tja na spletno stran Vlade to pogledat. Ministrica za finance – težko smo jo našli, že to je nek razlog, to je nek problem –, zelo lahkotno nekako se gre fiskalno politiko države. Najvišji desetini bomo zvišali neto plače, seveda to ne bo prispevalo h konkurenčnosti mladih inženirjev, ki bodo na dva jurja in pol bruto plače dobili iz tega naslova dve večerji brez vina, da se tako izrazim. In bomo imeli izpad 80 milijonov. Svoje študente sprašujem, ali vi veste, od kje se napaja proračun občine, ker jih moram educirati – večina jih ne ve.

Gremo naprej. Upokojenci bodo dobili vsaj nek drobiž, v bistvu nič – se delamo norca iz njih. Še večje norce se delamo iz cele kohorte podobno revnih ljudi, ker dejansko večino socialnih transferjev bomo imeli še vedno zamrznjenih, z blokiranim usklajevanjem: nadomestila za brezposelne, otroški dodatek, kadrovske štipendije, invalidski dodatki. Veste, sodobne razvojno naravnane družbe, če hočejo biti take, so inkluzivne družbe. Družbe, ki vam omogočajo vertikalno mobilnost, kot rečemo temu mi, sociologi. Ne bom govoril tako, kot govorijo finančniki, ampak če prfoksarsko rečem, da je proračun družbena pogodba, izražena v univerzalnem ekvivalentu. Če to preveden v ljudski jezik, koliko penezov imamo in kako bomo s temi penezi pluli v tej družbi. In ta švicarski sir, proračun, kaže, da ne velja tista, vsi smo na isti ladji, še na istem konvoju nismo. Sedaj mi, ki tu sedimo kot poslanci, pa bomo dobili žig, trenutno nam gre dobro, mogoče pa v naslednjem mandatu bomo tam nekaj nazaj v enem starem, nagnilem čolnu; ruzinavam brodu bi rekla moja mama v njenem maternem jeziku. Številni so pa že tam, če metaforično govorim. In potem se spomnim, kaj se je vse dogajalo v sklicu tega mandata. Štipendije za deficitarne poklice. Kaj? Neki otroci s podeželja, ki nimajo javnega potniškega prometa, bodo lafali in bodo preslabi atleti in bodo zamudili. To, s čim se hvalijo iz koalicije, poglejte, to je nekaj samoumevnega, ampak že na tem razvoju lokalnih skupnosti, infrastruktura, že na samem hearingu ministrice brez listnice za kohezijo sem rekel, kdaj boste zagnali sistem terenskih pisarn, kdaj boste šli na teren, kdaj boste lokalnim skupnostim pomagali. Pa nisem se jaz to spomnil na svojem zelniku, to delajo neke družbe, ki se gredo te projekte nekoliko bolj resno, kot si jih gremo mi. Potem po mojem pretirano dolgem teženju so mi enkrat povedali, da so pa vzpostavili telefonsko linijo. Dobro. Potem imamo vedno neko težavo, kot da ne vemo, da ko se ena kohezija konča, da se druga kohezija začne, in potem imamo to neko famozno luknjo, o kateri govorim.

Skratka, ta proračun, tako ponesrečen, kot ga sprejemamo, pozablja tudi na nekaj, kar vedno bolj ugotavljam zadnje čase, da mi dejansko nimamo na eni strani oziroma nočete

vi, iz koalicije, sprejeti naših predlogov, ki se ukvarjajo s problematiko naraščajoče revščine, na drugi strani pa ta družba in država, upam si trditi, že celo to stoletje nima politik za mlajše od 40 let. Nima nobenih resnih ustreznih politik, pa lahko se mi sedaj napenjate tu iz koalicije in berete neke pildke, pa vam bom dokazal, da nimate prav. Enkrat z Jazbinškom se je za vedno rešila stanovanjska problematika. Štipendiranje. Če je neka moja generacija, generacija, ki na pol živi ali životari, če je generacija starejših, ki od minulega dela ne more živeti, mlajši od 40 let, kot da ne obstajajo, vmes če parafraziram vodjo Poslanske skupine SD, »saj smo že vse uničili«, in iz teh proračunov nekako ne vidim nekega razvoja. Se mi zdi, da naloga poslancev pa ni, da rečemo, nam je žal, razen če na ta način nekako nočemo namigniti, da smo v bistvu na sedmini. Upam, da nismo.

Če se nekako dotaknemo Mariborčanov, če še jaz malo pristavim lokalno zadevo. V tem sklicu sem edini v opoziciji od mariborskih poslank in poslancev z bližnjo okolico. Vsi ste v koaliciji. Pa kaj ste naredili za ta Maribor? Sestanemo se, rečemo, izčrpavate Dravske elektrarne, je nek sklep, da se HSE seli v Maribor, se zapeljete čez Trojane, pozabite na vse to. Tako se mi zdijo tovrstni populizmi, ki jih poslušam tukaj, dejansko, blago rečeno, bom uporabil besednjak Mira Cerarja, nespodobno. Teh naših amandmajev verjetno ne boste sprejeli; seveda, imate nek glasovalni stroj.

Upokojenci, ki so v času 2010–2014 izgubili eno lepo pokojnino brez obrestno obrestnega inflacijskega izračunavanja oziroma ki so izgubili dva penziona od časa krize do sedaj, verjetno pa si nekako mislijo svoje in z dohodki, ki jih imajo, in kaj drugega kot gledanje televizije in držanje za glavo jim niti ne ostane, kar je v bistvu žalostno. Iz cele te špure, pogledajte, 20 let se vrta luknja v pokojninsko blagajno. Že pred 20 leti smo vedeli, da smo starajoča se družba. 20 let številni, ki ste sedeli pa vedrili v tej politiki, eni manj drugi več, niste opravili domače naloge. Ne bom rekel, da ima Združena levica odgovor na vsa vprašanja, ker tako stranko niti ne bi hotel nikoli voliti ali koalicijo, imamo pa ušesa in oči in žal se moramo preveč z gasilskimi ukrepi ukvarjati – sem potomec začetnikov gasilstva na Slovenskem, da se še jaz malo populistično hvalim –, ampak bi rad končno se začel tudi o nekih razvojnih zadevah pogovarjati. Ampak to ni mogoče tudi zaradi tega – pa ne bi rad bil sedaj osebno žaljiv do gospe, ki je pristala na to, da je v funkciji finančne ministric, ker ni resnih razvojnikov, če hočete. Makroekonomistov niti nimamo v tej državi ali pa tistih nekaj, ki jih imamo, ne bodo hoteli iti v politiko. To je tudi problem.

Bom zaključil, ker bom verjetno tudi kakšno repliko fasal. Ko je ta vlada bila požegnana – kaj sem rekel? Sem rekel, gremo delat, in Miru Cerarju, naj neha biti moralni teolog in so me imeli za nespodobneža, gor in dol. To sem rekel,

ker sem to moral reči, ker se je v dobrih dveh letih izkazalo, da človek ni iz testa za odločevalca. Rekel sem tudi, da so določeni ljudje stopili v prevelike čevlje v ministrski ekipi in ko se to ugotovi, da ne delamo dodatne destabilizacije politične, se zgodijo zamenjave. Zamenjave so se zgodile zaradi nekih drugih zadev, ne zaradi tega. To bo spet sedaj razumljeno kot neka žalitev, pa ni. Potem se bere: mi delamo, delamo. Verjamem, da ljudje garajo na ministrstvih, ampak mi dejansko potrebujemo na določenih izvršilnih funkcijah odločevalce, ki bodo boljši, in to je tudi naš problem ob vsej tej razpravi, ki se jo tukaj gremo. Ker drugače, ja, drugače bom lahko rekel čez nekaj časa, da mi je žal in zapustil poslanske vrste, kar pa v osnovi rad, ker odgovorno tako jaz kot tovarišice in tovariši iz Združene levice opravljamo svoje delo. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Trček.

Gospa Marinka Levičar, beseda je vaša. Izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala.

Še enkrat se moram javiti k razpravi v zvezi s pokojninami.

Ker je kolega Trček povedal, kako imajo dobro strokovno službo, jaz pa bom povedala pač, da sem pokojninsko zavarovanje in sploh ta pokojninski sistem spremljala v vsej svoji delovni dobi in zato mislim, da lahko tudi nekaj povem, kar je bilo danes rečenega, pa ne drži. Pokojnine se v tej državi niso nikoli znižale. Gospa Bratušek je rekla, da smo leta 2012 znižali pokojnine. Vsak upokojenec dobi odločbo o odmeri pokojnine in takšno pokojnino, ta pokojnina mu ni bila nikoli znižana. Znižani so bili samo dodatki leta 2008, zaradi ZUJF, ki pa so potem padli na Ustavnem sodišču in so jih ljudje nazaj dobili. Tako tudi deficit v pokojninski blagajni ne moremo enačiti s pokojninami. Ta država je vedno izpolnjevala zakonske obveznosti do upokojencev. Če je bil v pokojninski blagajni deficit, ta je pač nastal zaradi tega, ker že vsi to ponavljamo, zaradi znižanja prispevne stopnje delodajalcev, se je država zavezala, da bo zato dala več prispevkov oziroma iz proračuna, da bo to razliko financirala. Zato me žalosti, ko govorimo, da so se pokojnine znižale in da se norčujemo iz upokojencev.

Morda je gospa Bratušek mislila na to, da je bil leta 2012 sprejet ZPIZ-2, res ga je takrat sprejela vlada Janeza Janše, v kateri je bil tudi Desus, vendar pokojnine se niso zniževale. Podaljšalo se je samo obdobje za odmero pokojnin z 18 let se pač zdaj povečuje in zato je odmera pokojnine manj ugodna. To pa je bilo narejeno zaradi tega, da bi bila pokojninska blagajna bolj vzdržna, da bi država manj prispevkov v pokojninsko blagajno dala. Vendar še enkrat, tudi mi v Desusu se zavzemamo, da bi bile pokojnine dostojne, da bi se znižale

oziroma da bi se bolj poviševale tiste najnižje pokojnine, vendar sedanji zakon nam tega ne omogoča. Zato moramo biti realni in stanje prikazati takšno, kot je.

Je pa, kot je kolega Uroš rekel, Bela knjiga, bomo imeli priložnost, da bomo to izboljšali. Mislim, da res se noben ne norčuje iz upokojencev, tako kot je omenil prej kolega, da nam je res vsem za to, da bi vsi ljudje v tej državi živeli dostojno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Imamo dve repliki. Najprej mag. Alenka Bratušek, za njo pa dr. Franc Trček.

Izvolite, gospa Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Spoštovana kolegica. 11. maja 2012 je s 6 glasovi Desusa Zakon o uravnoteženju javnih financ 26 tisoč upokojencem znižal pokojnine. Seveda so bile izdane nove odločbe. Leta 2013, ko sem prevzela vlado, smo to odpravili. Tako, da ne zavajajmo. 6 poslancev Desusa vam lahko naštejemo: Hršak, Jurša, Jenko, Kotnik Poropat, Plevčak in Simič. To je dejstvo, to je dejstvo! Ne zavajajmo ljudi. Vsakič znova to povem, pa kot da se delate norca iz nas. Zakon o uravnoteženju javnih financ leta 2012 je za 26 tisoč upokojencev znižal pokojnine. Mislim ... Ne vem, kaj naj še drugega povem. Takšen je način, takšen je način dela stranke, ki govori, da dela za upokojence. To je način. In še brez dejstev, še brez dejstev.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček, izvolite, beseda je vaša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Dajmo se pogovarjati s podatki. Seveda lahko obrne retoriko poslanka, kot jo je obrnila. Ampak, dejstva. Zaradi varčevalnih ukrepov in ker se pokojnine niso redno usklajevanje, so se v obdobju 2010–2015 zmanjšale za 8,7 odstotka. Seveda boste vi rekli, da ne, ker na vaši formalni ravni se niso, ampak niso se poviševale, kot bi se v skladu z zakonom o usklajevanju morale. Dandanes imamo stanje, ko nekdo za štirideset let, za polno delovno dobo, dobi zajamčeno 440, 444 evrov penziona, ki je 160 evrov nižji od statistično izračunanega praga revščine in ki je tudi nižji – za koliko? Za nekaj manj kot 25 evrov od cenzusa za varstveni dodatek. To je neko dejstvo. In zakone sprejemamo tukaj! In to je dejstvo. Glejte, SD poslancev sploh ni notri, razen predsedujočega, vi ste oblikovali – SDS in tako naprej –, to državo, to stanje v njej zadnjih dvajset let. Pa ne bi zdaj samo na Desus nekako tukaj uletaval. Ampak vi ste bili v vseh vladah v tem stoletju, nisem bil jaz. V Sobotni prilogi pred zadnjimi volitvami, je gospod Karl Erjavec rekel: »Ah, saj brez nas ni mogoče sestaviti vlade.« Upam, da bo naslednjo vlado mogoče sestaviti brez vas,

ker drugače se bo to oddaljevanje od praga revščine, se bojim, še nadalje dogajalo.

Nisem rekel, kolega Prikl, da bom vse rešil, ampak ne bom se na tako cenene finte izgovarjal, kot se vi. V tem je neka bistvena razlika med vami in mano. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Najprej moram seveda ugotoviti, da me zelo čudi, zelo me čudi, da pri razpravi o ZIPRO, o Zakonu o izvrševanju proračuna, ki vemo, kaj je, da debata teče – pa bi še razumel, da o skrbi, pa bi si želel, pa ne verjamem v to, o iskreni skrbi nekaterih poslancev za pokojnine. Ampak zelo težko pa verjamem oziroma zelo težko si predstavljam, da debata pri ZIPRO teče o poslanski skupini in o stranki Desus. Meni je iskreno žal, da v preteklosti ni bilo dovolj narejenega. Večkrat sem povedal, da so upokojenci na žalost, in to je dejstvo, največjo ceno te tranzicije, ali pa te krize, ali pa finančne, gospodarske, kakorkoli to imenujemo, plačali. Ja. In v preteklosti je bilo marsikaj izpuščenega, v zadnjih dveh letih pa mislim, da so učinki že tukaj naših prizadevanj. Saj ne govorim, da smo edini. Enajst poslancev Desusa pač ne uspe premakniti in ne bo uspelo premakniti samim tega voza iz blata. Zato si iskreno želim, da nam tukaj tako koalicija kot tudi opozicija pri tistih stvareh, ki so za ljudi pomembne, za upokojence pomembne, pomaga. V tem famoznem odloku, o katerem govorimo, je 5 milijard pa nekaj okvir oziroma zgornja meja izdatkov. Spomnite se, koliko smo dali za bančno luknjo, za luknjo brez dna, za brezno brez dna. Koliko smo dali teh sredstev. Če bi samo to luknjo .../ oglašanje iz dvorane/ Predsedujoči, dajte, prosim, kolega Trčka ... Sicer je fino, da je tukaj pa govori, sicer je veliko tveganje, da bi granitne kocke metal. Zelo fino bi bilo, če bi to bančno luknjo ne imeli in bi lahko to namenili za pokojnine, za usklajevanje transferjev, za plače, za kakorkoli. Pa bom zelo vesel, če se bo enkrat ugotovilo, ali so te ugotovitve oziroma hipoteze, ki se pojavljajo v javnosti, 1,3 milijarde preplačila v to brezno brez dna, v to bančno luknjo, če je to resnično. Če je to res, da smo 1,3 milijarde preveč vplačali. In če se bo to ugotovilo, pogledajte, 1,3 milijarde. Ali veste, kaj to pomeni? Nekateri bodo znali izračunati, koliko je to šolskih kosil. Jaz bom znal izračunati, da ne bo več težav pri izplačevanju pokojnin in vseh valorizacijah v naslednjih dvajsetih letih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Koligice in kolegi, sprašujem, če želi še kdo razpravljati o 56. členu ter amandmaju Poslanske skupine SDS. Ugotavljam, da ne. Ugotavljam, da ja.

Dr. Anže Logar, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Pridružil se bom tej splošni razpravi, ker mislim, da se je pa treba oglasiti za ti dve minuti, kar je nam še preostalo.

Kolega Prikl je rekel, da delajo dobro in da ne morejo v dveh letih potegniti voza iz blata. Torej je voz v blatu ali kako? Mi danes cel dan poslušamo, kako je ta vlada odlično programirala finance, kako je pred nami nek razvojni proračun in kako bodo celo pokojnine plačane. To je bilo včeraj povedano, danes nam pa kolega Prikl pove, da je v bistvu voz v blatu in da mora še nekaj vlad biti, kjer bo Desus notri sedel, da bodo potegnili ta voz iz blata, kljub temu da je v vseh dosedanjih vladah na tem vozu sedel tudi Desus.

Ampak, ko danes poslušam to razpravo o pokojninah pa potem še nekaj o bančni luknji in tako naprej. Meni se že ustvarja vtis, da se je začela predvolilna kampanja, no. Da se zdaj na veliko Desus hoče prikazati, kot da je glavni bralnik za pokojnine, medtem ko se jasno kaže, po celi linearni liniji, da so pokojnine v vsem tem obdobju, ko je Desus v koaliciji, realno padale. In ob tem, ko nekaj minornih dodatkov dajete upokojujencem, ne delati iz tega potem neke politične propagande. Ker bistvo danes, kar je z vsem tem proračunom, da bomo imeli prvič v zgodovini neusklašen proračun očitno sprejet.

Glejte, brez da bi se z javnimi uslužbenci uskladili, trmoglavite s sprejemanjem proračuna in na koncu se bo zgodilo samo to, da boste primorani na koncu popolnoma popustiti javnemu sektorju, če ne boste hoteli imeti protestnikov na ulici. Kratko bodo pa potegnili, tako kot vedno, pač tisti, ki s svojim delom ustvarjajo in je od njihovih rok odvisno, kako bodo živeli v prihodnosti.

Brez demagogije prosim, gre za proračun, ki je najslabše do sedaj pripravljen v vsej zgodovini te parlamentarne demokracije. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Gospa Kovačič, izvolite, beseda je vaša.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Res sem se morala oglasiti, ker me nekako srce boli, moram reči, pri tej vsej razpravi. Že nek francoski filozof iz 17. stoletja, ki ni tako filozofiral, kot vi sedaj, je dejal, da je dialog ti in jaz tisti, ki pripelje do prave resnice oziroma do prave rešitve. Zato se strinjam, da se moramo pogovarjati, da bi prišli do tiste stopnje, kjer bi lahko rekli, da so pokojnine usklajene. Ampak zaradi predhodne velike zadolženosti države smo se zavezali za finančno ravnovesje med prihodkom in odhodkom. Na to nas zavezuje Zakon o fiskalnem pravilu in preko tega ne gre.

V Desusu se močno trudimo, da bi bile plače dostojne, plačila vredne in pokojnine ne miloščina. Zavedati se moramo, da smo vložili kar veliko navora, da smo uspeli doseči kompromis in dogovor za uskladitev pokojnin v višini 1,15, do kamor smo lahko segli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček želi postopkovno. Izvolite, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zgolj navajal sem podatke in novejšo politično parlamentarno zgodovino Republike Slovenije. Nisem nič filozofiral. Imam nekaj znank in znancev tudi filozofov in nekako pričakujem, da se mi v bistvu kolegica opraviči.

Tudi pričakujem, da se mi kolega Prikl opraviči, ker nikoli nisem metal nekih kamnin z mariborskega konca, niso pa tiste kamnine ne tonalitne, ne granitne, ampak se imenujejo nekako drugače, ker sem že v tem parlamentu povedal, pa ne bom ponavljal – poguglajte si. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Trček. Predlagam in verjamem, da se bosta z gospodom Priklom lahko pogovorila, ni še treba opravičevati tukaj pred vsemi ostalimi. Želi še kdo razpravljati o tej točki? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 68. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica, ki je bil spremenjen, in amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati?

Mag. Alenka Bratušek, beseda je vaša, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): To je amandma, ki bo zagotovil, da se pokojnine v letu 2017 usklajujejo tako, kot velewa Zakon o invalidskem in pokojninskem zavarovanju.

Gospa in gospodje, samo en stisk tipke vas loči od tega, da upokojujencem daste to, kar jim gre. Ne besede »bomo, bomo, bomo, bi, bi, bi ...«, ampak pritisk in 7 milijonov evrov. 7 milijonov evrov vse skupaj stane državo ta amandma. Mislim, če vas ni sram reči, da bo zaradi 7 milijonov proračun kaj bolj neusklašen in kaj bolj luknjast, kot je že – ne vem. To bo dejanje ne besede, kaj ste naredili za upokojujence vse, kako ste si znotraj vlade izborili. Izborili ste si to, da bo usklajevanje nižje, kot bi bilo z zakonom ZPIZ. To ste si izborili!

In še dejstvo, ja, 16 let je Desus v vladah. Ko gre gor, ko gre dol, ko so problemi, ko je lepo, vedno je Desus zraven. Ampak je tudi odgovornost. Ne! Vi ste krivi ali pa odgovorni, zaslužni samo za tisti del, ko gre navzgor, takrat, ko pa gre navzdol, takrat so pa vsi, ki so z vami, odgovorni za to. In tudi leta 2004 do 2008, ko je nastajala bančna luknja, 5,

3, 8, 10, 12 ... ne vem, bo Desus ugotovil, kakšna je prava. Tudi takrat ste bili zraven! Pa ste ukrepali? Ste kaj naredili? Ne! Zdaj, 10 let potem, ste pametni za vse za nazaj. Veste, kako je z upokojenci? Tako: če se Karl Erjavec v svoji službi počuti dobro, potem so upokojenci na stranskem tiru. Če pa se Karl Erjavec na svojem delovnem mestu počuti malo manj udobno, potem pa pride na vrsto skrb za upokojence. Točno tako to izgleda.

Predlagam, kolegice in kolegi, ne samo v Desusu tudi ostali, da zberete pogum in da skupaj zagotovimo teh majhnih, za proračun majhnih, 7 milijonov – in tudi za upokojence to ne bo veliko, to je dejstvo, ne bo veliko – ampak pokojnine se bodo usklajevale tako, kot določa Zakon o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Ne kar naprej z nekimi interventnimi ZUJF in ZIPRO ukinjati tega, kar ljudem pripada.

Cel dan, ne en dan, dva dni, poslušamo, kako smo na super pravi poti, ampak, ni pa za to, da speljemo stvari, tako kot bi bilo treba. Tudi to je dokaz, da očitno nismo na super pravi poti.

Prej je bilo rečeno, da je nekdo – tako, zelo na počez – prebral mnenje Evropske komisije in da ni tako slabo. Tisti, ki je to rekel, ga je res zelo na počez prebral, ker so Slovenijo uvrstili v skupino najslabših držav. Posebej so zapisali, za vse ostale piše, da obstaja možnost, verjetnost; pri Sloveniji pa piše, da obstaja velika verjetnost, da tega ne bomo dosegli, kar smo si zadali. Če ste s tem zadovoljni, super! Jaz nimam problema, samo mislim, da to ni prava pot.

Veste, zakaj – zdaj vam bom v svojim imenom povedala – se toliko ukvarjamo z Desusom in Desusovimi poslanci? Zato ker ste vi se začeli hvali, kaj vse ste za upokojence naredili; vi ste tisti, ki ste začeli to govoriti. Naredili ste pa to, da bodo pokojnine se usklajevale manj, kot bi se sicer. To je edina stvar, za katero ste skupaj z ostalima dvema strankama v vladi zaslužni. In to je dejstvo! Tako, kolegice in kolegi, z amandmajem, ki je pred vami, ne naredimo nič drugega kot to, da se bodo pokojnine v naslednjem letu usklajevale tako kot se skladno z ZPIZ zakonom morajo.

V imenu vseh slovenskih upokojencev vas prosim za podporo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Nekaj časa sem to razpravo o tej točki dnevnega reda poslušal v pisarni, pa sem že takrat začutil dobro vzdušje v tej parlamentarni dvorani predvsem zaradi tega, ker sem naenkrat videl, koliko simpatizerjev, zagovornikov upokojencev je v tej dvorani. Ko pa jih je bilo treba in so nosili glavno breme in glavno

odgovornost in so bili v vladi, pa tega niso nikoli pokazali. Spoštovani kolegi na tej strani in spoštovana kolegica na tej strani, veste, vodili ste vlado. Res je, da smo v tej vladi sodelovali tudi mi, in res je, da smo bili toliko močni, koliko veliko število poslancev oziroma poslank smo imeli. Veste, če bi vi na tej strani uveljavili vašo voljo, moč fiskalnega pravila, ki ste ga vi predlagali, potem upokojenci še nekaj let ne bi nič dobili.

Kolegica Alenka, bila si predsednica vlade, takrat si imela vso možnost in priložnost, da bi to napako in zmanjšanje 8,7 % tudi poravnala. Vedela si, da to ne gre, zato je treba temu primerno razpravljati oziroma diskutirati. Danes sem te že zjutraj gledal, ti je nenehno mišica na licu trepetala. Priporočam ti, da umiri zadeve in da se v tej dvorani pogovarjamo čisto normalno. Tudi sam se želim pogovarjati čisto normalno.

Kdo dela propagando? Mi smo povedali samo tisto, kar smo dosegli. Sprašujem nekoga, ki je leta delala na področju financ, proračuna, ali je mogoče ena manj od 1,15. Preprosto po ZKP lahko povem, da je 1,15 večja od 1 in da je 1 manjša od 1,15. Odgovornost Desusa pri pokojninah je vedno bila in bo tudi za volivce, ki podpirajo eno ali drugo politično stranko. Predvsem zaradi tega, spoštovane kolegice in kolegi, pripadniki vseh političnih strank v parlamentu, predvsem zaradi tega, ker vi se na njih neradi spomnite, ker vam je vedno v breme. Mi pa vedno na to zadevo odgovorno.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jurša, mikrofona. Čas se vam je potekel. Prosil bi vas samo zaradi tehnike, če lahko ponovno prižgete mikrofona. Samo trenutek. V redu.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za to možnost, da še lahko povem nekaj stavkov. Ne bom predolg, da bom dal možnost tistim, ki sedaj nestrpnost čakajo, da bodo na te besede, ki sem jih izrekel, tudi odreagirali. Veste, to, kar sem povedal, za tem tudi odgovorno stojim. To se je najbolj začutilo takrat, ko smo dejansko mi zastopali interese te populacije in smo bili skupaj z vami in z vami tudi v vladi in nismo mogli doseči tega, ker nismo imeli te moči, da bi lahko zahtevali, da se upokojencem da več. Zavedamo se, da upokojenci živijo na pragu revščine, ogromno jih živi na pragu revščine, nekateri tudi pod pragom revščine. Mi si neizmerno želimo, da bomo enkrat v prihodnosti, tudi če še bomo sodelovali v katerikoli vladi ali pa prevzeli to odgovornost, da vodimo vlado, da bomo zagotovili minimalne prihodke in tudi minimalne pokojnine. To je ključnega pomena. Če nam bo uspelo to odgovornost prevzeti, vam garantiram, da bomo to razliko, ki je nastala, govoril sem pa o 7 in nekaj odstotkih, da bomo do upokojencev to tudi poravnali.

Pa tega ne govorim zaradi tega, ker bodo jutri volitve. Ker jih ne bo. Ker jih ne bo. Marsikateri izmed vas tukaj si mogoče to želi, da bi bile, mi si tega ne želimo in želimo biti še koalicijski

partner v tej smeri, da zagotavljamo tudi interese upokoјencev znotraj tega in ne samo interese, še marsikatero druge. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Postopkovno dr. Franc Trček. Se opravičujem, vam bom dal takoj besedo, gospa Anja Bah Žibert. Dr. Franc Trček – gentelmannsko. Gospa Anja Bah Žibert.

Gospa Anja Bah Žibert, beseda je vaša.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Vem, da vi prihajate tudi iz stranke, kjer se veliko zavzimate za enakost in spoštovanje tudi pravic žensk. Se bom pač tokrat za kolegico Alenko Bratušek zavzela jaz, zato ker to, kar je pa počel kolega poslanec v tej dvorani, je pa overdose. Overdose. To, komu se premikajo obrazi in na kakšen način, je pa zadnje, kar bi lahko ob tej točki danes razpravljali vi.

Vem, da je spoštovani poslanski kolega v nezavidljivi situaciji, dejstvo je, da je govoril tudi neresnice, v vladi Janeza Janše 2004–2008 so šle pokojnine realno gor za 25 %, ampak vi pa niste naredili nič. Vi pa niste naredili nič! Ostalo vam je danes samo to, da žalite poslanske kolegice. Žalili ste jo in žalili ste tudi mene. Verjamem, da je to vredno samo: »Uh,« ampak upam, da so vas danes slišali tudi širše državljanke in državljani, ker to je, veste, več kot »uh«. To je mnogo več. To je sporočilo, kaj vi dejansko mislite, govorite pa povsem nekaj drugega. In celo vodite neke odbore za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Žalostno.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček, postopkovno je vaše. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Res me nekaj dni ni bilo. Ampak, ali postopkovno je zdaj po novem splošna razprava? Očitno, ker so ga pred mano zlorabljali, nisem slišal nobenega predloga predsedujočemu, ki bi ga naslavljal. Gospod Jurša je celo začel s postopkovnim, pa je potem preskočil na razpravo. Mislim, zdaj če bi se hotel hecati, bi rekel predsedujočemu, če mogoče imate preveč dela z lobiranjem za novo funkcijo – pa recimo, da tega nisem rekel.

Ga bom še jaz delno zlorabil, pa mi dajte opomin! Če sem pravilno razumel, Desus se je izbral pri nekem, ki ima penziona neto 500 evrov, da bo imel 1,5 promila, nekaj takega, 75 centov več. A sem prav računel? Ne, malo več ja. Ne, o promilih se pogovarjamo. To je tista razlika, ki si jo je izbral Desus. Meni se pri tem ne obračajo obrazne mišice, meni se pri tem obrača želodec. Nekomu, ki je pa lačen, se mu pa še bolj obrača želodec, in to je nagravžno, ne morem drugače reče, da se tovrstno debato nekako sploh gremo.

Glede tega, bili smo v vladi, nismo bili v vladi, mislim, ko bo Združena levica, upam, da čim prej v neki vladi, se bo prej izpogajala, kaj so neke naše osnovne zaveze, zaradi katere gremo v koalicijo in vlado. Če se pa ne bi izpolnile, bomo pa seveda iz te in take vlade izstopili, ker pač ne gojimo dvoličnosti.

Predsedujoči, moj proceduralni predlog je, da upoštevamo poslovnik. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Trček. Imamo nekaj replik. Začnemo z mag. Alenko Bratušek, gospod Jurša in potem gospod Prikl.

Mag. Alenka Bratušek, beseda je vaša, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Se dogajajo nedopustne stvari, ampak očitno je živčnost kolegov pred menoj res velika. Gospod Jurša, 46. glas ste v tej koaliciji. Se pravi, brez Desusa tako rekoč te vlade ni. Tako da ne farbatu upokoјencev, pa jim povejte, da ste jim vzeli nekaj, kar jim pripada. To je prva stvar.

Druga stvar, ja, gospodarstvo je padalo, primanjkljaj je bil, kakršen je bil. Danes imate milijardo več evrov, milijardo več evrov. 300 milijonov daste za dokapitalizacijo nečesa, kar ne veste, kaj je. Kaj boste sploh dokapitalizirali? Ja, težko je poslušati tudi meni ves dan o tem, kako se vi borite za upokoјence. Tako se borite, da ste jim priborili manj, kot jim pripada. In to je dejstvo. In prosim vas, da z vloženim amandmajem to napako popravimo. Sedaj ne vem, vi ste zagotovili nekaj več kot 1 %. Ja, ali na Vladi ne sedijo Desusovi ministri, pa so tudi tisti 1% potrdili. Kakšne floskule so to? Za koga? Pa res so floskule za ne vem koga. Tudi otroci vem ne verjamejo. Upokoјenci pa tako ali tako sploh ne več.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Replika gospod Jurša. Gospod Jurša, ali mi lahko poveste, repliko na koga imate. Ali razpravljate?

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Lahko tudi razpravljam, če želite.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Razpravljate, dobro. Imate čas, izvolite, gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Še enkrat hvala. Veste, jaz se nimam namena spopadati. Meni ni cilj se tu spopadati. Jaz tudi nisem živčen, vam odkrito moram povedati. Nimam biti za kaj živčen. Bolj ste živčni vi, ki bi nekaj radi, pa ne morete.

Govoriti o centih, povišanjih, sramota, to mislim, da ni korektno. Vam bom sedaj postavil vprašanje nazaj, spoštovani kolega soimenjak Franc. Koliko ste pa vi prispevali k temu, da bi upokoјenci imeli višjo pokojnino? Nič. To je v zvezi z vašimi centi.

Na koncu bi rekel še eno zadevo glede kolegice Alenke Bratušek. Mi tu ne delujemo cel dan živčni, nekdo pa že cel dan, in tudi včeraj, deluje živčen. Jaz bom poskrbel, da poslanci moje poslanske skupine ne bodo živčno delovali. Verjemite, da bom to naredil.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček je želel postopkovno.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Poglejte, sem mislil, da se ne bom moral oglasiti, ampak te žalitve gredo že prek vsake zdrave meje. Jaz nisem sedel v parlamentu, imel sem to srečo, da sem imel ših, ker sem imel dolg gobec sem ga imel na eno leto, leto in pol, pogodnice. Sem si raziskave uštilal mednarodne in kakšne drugačne in sem plačeval v pokojninsko blagajno. In gospod Jurša sedaj laže. Tisto, kar sem jaz plačeval v pokojninsko blagajno, to ni v nekih štumfih, ki čaka name, kot žal v Sloveniji še vedno misli preveč ljudi, ampak je šlo v pokojnine nekaterim ljudem. Tako da bi pričakoval, da se mi gospod Jurša opraviči, me pa sočasno žalosti, če vodja poslanske skupine stranke upokojevce tega ne ve, pa verjetno ve. Pa zdi se mi, da zdaj malo res preveč napadamo Desus, ker navsezadnje neka nova politika je prišla v ta Državni zbor, na veliko dobila več kot preveč glasov. Jaz, ko vse to poslušam, bi dal v ustavni zakon, da v Sloveniji nihče ne sme naslednjih 25 let dobiti več kot 17 poslanskih mest. Privarčevali bomo en avtomobil, če boste dobili manj kot 20, pa v bistvu se bomo mogoče potem začeli pogovarjati in reševati neka vprašanja.

Zdaj pa sem si res zaslužil opomin, predsedujoči, prosim, da mi ga izrečete. Pričakujem pa tudi, da se gospod Jurša opraviči. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Brez skrbi, dr. Trček.

Nadaljujemo z delom. Mag. Alenka Bratušek, želeli ste repliko, če se ne motim. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, res je. Nekaj bi radi in ne moremo. In to je, radi bi uskladili pokojnine tako, kot zahteva zakon ZPIZ. In ne moremo. Res je. Gospod Jurša, res je. Škarje in platno imate vi in zato pogledjte upokojevce v obraz in jim povejte.

Ja, živčna in žalostna pravzaprav, ker na tak način, kot še nikoli do zdaj sprejemate državni proračun. In to, kar delate dva dni, je velika sramota. In ja, sem žalostna, sem živčna, rada bi drugače, pa ne razumete. Jaz ne vem, kako naj še povem. Neusklajen proračun, z milijardo več evrov ne najdete denarja, da uskladite pokojnine tako, kot zahteva zakon, in potem se še točete po prsih in razlagate, kaj ste naredili za upokojevce. Jaz upam, da veliko ljudi to gleda. Kot vem, v glavnem upokojevci gledajo ta program, tako da jaz mislim, da jim je kristalno

jasno, kdo je za njih v preteklosti kaj naredil, kdo je za njih v tej vladi kaj naredil oziroma kaj jim bo ta vlada z letom 2017 zagotovila. To je nižja uskladitev, kot bi bila, zdaj bom pa dodala, če Desusa v vladi ne bi bilo. Očitno, ker ste uspeli to zagotoviti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Uroš Prikl, za njim Franc Jurša. Izvolite, gospod Prikl, beseda je vaša.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Najlepša hvala.

Mislím, to že postaja tragikomično. Če bi res komu bilo mar, bi v preteklosti kaj več naredili, ne pa, da v zadnjih petih, šestih letih so realno pokojnine dejansko padle, čeprav ne nominalno. Desus, jaz osebno in moji kolegi iz Poslanske skupine Desus si nič po prsih ne trkamo, kaj smo naredili, ampak vendarle en premik od začetka pa vendarle je. Konkretno pri tej uskladitvi, ja, mea culpa, prišli smo na 1,15 in ne na 1,20, kot to predlaga Zavezništvo oziroma Nepovezani poslanci, in to je morda res naša napaka, da nismo šli res do tiste zgornje meje, čeprav smo v okviru danega okvira prišli na 1,15 %.

Naj še enkrat opozorim oziroma poudarim. Vlada je prišla s predlogom 1-odstotne uskladitve. Šli smo do tiste zgornje meje in povedal sem že nekajkrat, to ni zadnja stvar. Mi bomo nadaljevali in če hočemo dostojne pokojnine, ni samo vprašanje in problem rednih in izrednih uskladitev, ampak je tudi problem formule oziroma izračuna. Naš končni cilj je, da bodo dobili dostojne pokojnine vsi upokojevci in verjamem, da nas boste takrat tudi pri teh prizadevanjih podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša, beseda je vaša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Spodobi se in prav je, če sem kakorkoli užalil dr. Franca Trčka, se mu globoko opravičujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, beseda je vaša, izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod ...

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kar nadaljujte. Gospod Jože Tanko, postopkovno dobite takoj po ...

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo.

Moram priznati, da sem danes na nek način prav vesela tudi razprave, v kateri ugotavljam, da se vsi poslanci, vse poslanske

skupine na nek način zavzemajo tudi za upokojene. V preteklih letih je bilo namreč prav njihovo vprašanje prevečkrat zanemarjeno, vsi so pozabili na njih, kar lahko vidimo tudi iz usklajevanj pokojnin v preteklih letih. Danes smo končno na tem, da vidimo, da vsi prepoznavajo, da se jim je zgodila krivica. Če pogledamo po podatkih, v času Janeza Janše v letu 2012 ni bilo uskladitve pokojnin. V letu 2013 in potem še v 2014 v času vlade mag. Alenke Bratušek je bila uskladitev za 1 promil, torej 0,1 %. V letu 2015 se je dosegla višina prispevka Kad v ZPIZ 19 milijonov za letni dodatek, to je v času vlade Mira Cerarja, v letu 2016 je bila izredna uskladitev v januarju za 0,7 % in izredna uskladitev 0,4 % v oktobru 2016. V letu 2017 je predvidena redna uskladitev 1,15 %. Lahko rečem, da v Poslanski skupini Desus, bi si želeli več, da smo se za to tudi trudili, vendar pa je dejstvo, da prav v letu 2013, torej v vladi mag. Alenke Bratušek bi bila ta uskladitev, ker je imela vse žezlo v rokah, bistveno večja. Dobro, ampak recimo, da tedaj pač ni bilo občutka za upokojene. Ampak glede na današnjo razpravo pa vidim, da je ta pozitiven občutek pri vseh koalicijskih in opozicijskih strankah, zaradi tega verjamem, da bodo tudi naši predlogi, ki sem jih v imenu Poslanske skupine Desus predstavila že tudi v ponedeljek, padli na plodna tla, da bomo lahko čez kakšen mesec, dva, tri dobili ukrepe sedanje koalicije, sedanjih koalicijskih strank, ki se bodo naslovili prav na ta vprašanja, o katerih sem danes bila zelo vesela, da sem o njih poslušala tudi gospoda Širclja, torej o tej krivici, ki se je zgodila, o kateri sem tudi sama govorila v ponedeljek, ki se je zgodila upokojencem s to zamrznitvijo pokojnin, da bodo ta vprašanja in tudi problem neustreznega razmerja med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo da se bo začel postopno reševati in da bomo lahko dobili neke ustrezne ukrepe, ki bodo v doglednem času vodili do tega, da se bo prekinila ta agonija upokojenih in da se bo resnično začel reševati problem tudi upokojene generacije.

Ne glede na te, lahko rečem, majhne nesporazume, ki se vmes tudi pojavljajo, mislim, da je bila ta razprava pozitivna v tem smislu, da so ti problemi upokojenih, da se je začelo o njih govoriti, da se je začelo govoriti o krivicah, ki so jim nastale, da ustvarjamo plodna tla, da se te krivice tudi popravijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, želeli ste postopkovno, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

To razpravo o zakonu o izvrševanju proračuna sprejemamo že nekaj ur. Stališča so različna, dva amandmaja sta vložena in sploh nimam občutka, da imamo tukaj vlado, da bi povedala svoje mnenje. Eno uro časa si je

rezervirala za razpravo k točki dnevnega reda in k amandmajem, porabila pa je pet minut. Tri ministre imamo tukaj, za finance, za pravičnost in za obrambo in niti eden od teh ministrov ni sposoben niti komentirati, niti se soočiti, niti karkoli pojasniti. Gospod podpredsednik, jaz predlagam, da pozovete predsednika Vlade, da pride sem in da te stvari, ki se danes tukaj dogajajo, skomunicira s poslanci Državnega zbora. Očitno nihče ali ne zna, noče ali mu je odveč skomunicirati in pojasniti vse te stvari, ki se tukaj odpirajo. Če ministrica ne čuti potrebe, da zagovarja ali proračun oziroma tudi zakon o izvrševanju proračun, potem pošljite nekoga drugega, ki bo to potrebo čutil. Ko je bila državna sekretarka, se je tukaj borila za svoje šefe na vse pretege. Danes, ko je ona šef, je tiho. In vsak minister, ki pride k svoji točki dnevnega reda, je tiho. Ministrice za delo tu ni. Tako ne gre obravnavati takih zakonov in takih amandmajev, kot se dogaja v tem sklicu državnega zbora. Vlada je za to, da pripravi predlog in da ga brani, ne da sedi in gleda na uro, kdaj bo čas minil, da se bo zadeva zaključila. Predlagam, da pozovete vladne predstavnike, da se aktivno vključijo v razpravo in pojasnjujejo sproti zadeve, ki jih odpirajo poslanci. Ne pa da gledamo to prepiranje, ki ne prinese ničesar. Vlada pa lepo mirno v zasedi, v senci. Zdaj ne vem, kdo je bolj zaslužen za uskladitev za kavico ali Vlada kot celota ali Ministrstvo za finance ali ministrica, pristojna za pokojnine, ali pa Desus, ki je pristojen za zunanje zadeve, za Slovence po svetu in okolje. Glejte, treba je to pojasniti ljudem, da vedo, kdo je to zagotovil. Ali so to nepristojni ministri v okviru vlade predstavili in zagotovili ali je to kako drugače nastalo? Jaz tega ne vem. Pri arbitražnem sporazumu bo pa najbrž ne vem katero sorto zagovarjal. Glejte, naj se stvari uredijo, naj se postavijo na mesto, naj pristojni ljudje to odgovarjajo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Tanko.

Ministrica za finance je prijavljena k besedi takoj za mag. Alenko Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Glas za ta amandma bo pokazal, komu res gre za upokojence. Tako da škoda besed, bomo potem pokazali glasovanje, pa bo ljudem jasno. Leta 2012 ste edinkrat v Sloveniji znižali pokojnine 26 tisoč upokojencem, leta 2013 smo to vrnili. In leta 2013 so se pokojnine usklajevale skladno z ZPIZ-zakonom. Je pač zaradi ekonomske situacije uskladitev bila nižja. Ampak so se brez ukrepov, brez nižanja usklajevale z eno milijardo več prihodkov. Ne daste upokojencem 38 centov. 38 centov na upokojenca. Temu se reče skrb za upokojence? Res, ne farbat ljudi, ne farbat upokojencev. In nič si niste za njih izborili. Za njih ste si izborili valorizacijo nižjo, kot bi bila, če se ne bi nič borili. To je pa dejstvo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za finance magistrica Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo.

Na vprašanja gospoda Tanka bi rada odgovorila, da prisotnim poslancem, ki so bili prisotni ves čas v dvorani, sem v začetku razprave o zakonu o izvrševanju proračuna in vloženih amandmajih odgovorila na oba amandmaja, ker je bila taka tudi razprava.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, želeli ste postopkovno. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Jaz bi prosil, imam postopkovni predlog, da spoštovana gospa ministrica za finance, ker tega odgovora danes še ni dala, ker Desusu še vedno ni razjasnjeno, kdo v Republike Slovenije ustvarja pokojnino. Ali jih ustvarja Desus s svojimi lažmi ali jih ustvarja gospodarstvo? Jaz bi prosil, da ministrica za finance to Desusu končno pojasni. Desus je pred volitvami obljubil vsem upokojencem tisoč evrov pokojnino. Veste, kaj bom rekel, stranka Desus, če se izrazim na krajevno običajen način: Desus laže, kot pes leti. Na krajevno običajen način sem se izrazil, ker to oni vedno izrabljajo. Jaz bi prosil ministrico za finance, naj pojasni Desusu, kdo ustvarja pokojnino v Sloveniji – ali Desus s svojimi lažmi in zavajaji ali gospodarstvo? Prosim za jasen odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Ljubo Žnidar.

Gospod Franc Trček ima besedo, še dobri dve minuti, da zaključimo to razpravo. Gospod Franc Trček, beseda je vaša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Ker imam ta čas, ne vem, zakaj se gospod Han smeje, ampak dobro ... / oglašanje iz dvorane/ Amandma sem že obrazložil, gospa Julijana je rekla, da jo veseli, da smo se vsi začeli zavzemati za upokojence in verjetno bi bil nek logični sklep, da boste podprli naš amandma, ker upokojencem natrese največ drobiža. Še vedno je to nek drobiž, upam, da smo se vsaj glede tega zmenili.

Začelo se je govoriti o težavah upokojencev. Gospa Julijana je lepo umirila to razpravo, to so ji dali nalogo očitno v Desusu. Ampak resorna ministrica, ki se ukvarja s socialo, delom, enakimi možnostmi, je iz SD, pa te transfere ne bomo usklajevali, pa so tukaj zamrznjeni. Finančna ministrica, ki je gledala kot državna sekretarka ministra, ki je rad tolkel po mizi, je iz, kot to radi rečejo, kvote SMC. Tukaj je neka deljena krivda, kot je deljena krivda za te

neke vlade predhodne in koalicije, ki se s tem niso ukvarjale. Že takrat 1996, ker imam dober spomin, je kdo opominjal, kaj pomenijo tista znižanja. Potem ko je neka druga vlada počela nekaj drugega, se je spet opominjalo, tistih nekaj resnih ljudi, ki se ukvarja s pokojninsko blagajno in reformami že 20 let govori o tem. Mi pa se tukaj pogovarjamo, če parafraziram gospoda Tanka, o, ne vem, eni skrajšani ali ... / znak za konec razprave/ In to je grozno, ne samo žaljivo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo še eno prijavo.

Gospod Jožef Horvat, beseda je vaša, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Nekoliko sem začuden in tudi zmeden pri obravnavi teh amandmajev. Običajno je bilo tako, da je predsedujoči odprl prvi amandma, opravili smo razpravo, je razpravo zaključil, potem smo šli na naslednji amandma. Zdaj pa govorimo tudi o pokojninah pri amandmaju kolegov iz SDS, ko smo govorili o investicijah v občinah. Ampak tudi prav. Okej.

Jaz se bom fokusiral na vsebino, ki je pri tem amandmaju kolegic in kolegov iz Poslanske skupine nepovezanih poslancev, in bom rekel, da preprosto tega amandmaja ne moreš ne podpreti, ker če kdo, potem si slovenski upokojenci v globalu zaslužijo 7 milijonov več, kot je bilo predstavljeno, na letni ravni. Jaz verjamem, da so upokojenci zadovoljni ljudje, da so zadovoljni tudi s pol kepice sladoleda, nepreverjenega porekla, ki jo dobijo na mesec. Ampak vprašanje, ki se ga mi danes lotevamo, in problema, ki ga hočemo rešiti, se lotevamo povsem na napačni strani. O tem sta včeraj in delno tudi danes govorila kolega Zvone in kolega Ljubo. Kje ustvarjamo denar za pokojnino? In če se smem tudi sam sprehoditi po zgodovini, ja, spomnim se, ko je minister za finance dr. Bajuk, žal ga ni več med nami, v mandatu 2004–2008 izračunal, da je prejšnja vlada LDS upokojence na letni ravni okrog prinesla za dve pokojnini in pol. In smo potem res, kot je že kolegica prej povedala, pokojnino drastično povišali in uskladili. Ampak to je pač zgodovina. Zgodovina je tudi to, da so se t. i. državne pokojnine kakšen mandat, dva, tri nazaj ukinile. Veste, kaj pomeni kmečkemu življu, tistim na robu, tistih 170, 180 evrov? Veste, kaj jim pomeni? Ogromno. Danes jim ne pomeni nič, danes jim pomeni bedo, ker tega nimajo. Ja, penzije so prenizke, definitivno. Zakaj? Zato ker preprosto premalo ustvarimo, premalo ljudi dela, premalo ljudi plačuje prispevke v pokojninsko blagajno.

Če pogledamo Umarjevo poročilo o razvoju 2015 in pogledamo kazalnike razvoja Slovenije, vidimo, da je v letu 2014 bilo iz blagajne ZPIZ za penzije izplačanih 4 tisoč 288 milijonov evrov. Od tega ena tretjina iz

državnega proračuna. Natančno ena tretjina. To je tisoč 606 milijonov evrov. Ali je takšen sistem vzdržen? Mi pravimo, ja, imamo vzdržen sistem tam nekje do leta 2020. Jaz mislim, da ne. Idealno bi bilo stanje, ko bi trenutno zaposleni plačevali ravno toliko prispevkov, kolikor potrebujemo v tistem mesecu za izplačilo pokojnine, in to takšnih, človeka vrednih. Zgrozim se, ko gledam tabelo pokojnin, strukturo pokojnin, to so uradni podatki zavoda, torej ZPIZ, recimo za prejšnje leto, in ugotavljam, da je 39,5 % penzij bilo pod 500 evrov. Če pa v tej tabeli upoštevam, da dejansko pokojnin, odmerjenih v sorazmernem delu po določbah mednarodnih sporazumov, ni tukaj v tej tabeli, ker ta tabela prikazuje samo 527 tisoč upokojujev, vseh je pa bilo v lanskem letu 612 tisoč in nekaj, ko naredim ekstrapolacijo, potem ugotovim, da je pod 500 evrov dobilo penzijo 45 % upokojujev. In potem grem naprej na spletni portal ministrstva, ki je odgovorno za socialo, ne skrbi pa za financiranje socialne države po 2. členu, in tam preberem, da je prag revščine za enočlansko gospodinjstvo v letu 2015 bil na višini 7 tisoč 399 evrov, to je 616 evrov na mesec, potem ugotovim, da je več kot 50 % upokojujev dobivalo penzijo, ki je pod pragom revščine, pod 616 evrov.

In tukaj je problem, gospe in gospodje! Zdaj pravimo pokojninska reforma. Ja, ampak trdim, res trdim, da mi moramo najprej narediti reformo mentalitete, reformo razmišljanja. Meni je dovolj teh državnih podjetij, državnih bank, državnega šolstva pa državnega zdravstva, ne dovolimo pa, da bi zasebna iniciativa prišla na površje in sprostila potenciala, ki bi bili dobri za celotno slovensko družbo. Ja, saj jih sproščajo zasebniki, na žalost zunaj, v Ameriki, v Avstriji, Nemčiji in tako naprej. Mi pa izšolamo in od tega nimamo nič. Ko bomo to reformo v glavah naših naredili, takrat bo boljše – nič prej.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam da ne in zato zaključujem to točko dnevnega reda. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 22.30 uri. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 21.59 in se je nadaljevanje ob 22.31.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Preden previdimo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu, 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 3., 4. in 16. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju po nujnem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti nihče.

(Za je glasovalo 63.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2017–2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 23.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2017.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 9.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na

seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 9.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državno volilno komisijo za leto 2017.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 7.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2017.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 7.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 7.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z obravnavo predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Računsko sodišče Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 5.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženje države za Državni zbor Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu Odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 5.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državni svet Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu Odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 6.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Komisijo za preprečevanje korupcije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, 6 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga sprememb proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 29.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga sprememb proračuna. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih, ki ga

bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 14. 11. 2016.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611, Ministrstvo za finance. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Izplačevanje pravic.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Ta amandma bomo podprli in gre za 40 milijonov evrov, s katerimi bi lahko zagotovili plačilo polnega regresa za vse upokojene. Zdaj bo konec leporečenja in pa demagogije, zdaj bo pač glas za ali proti pokazal, koliko je komu do upokojencev.

Tako da absolutno je naš glas za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti pa 54.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 54.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1811, Ministrstvo za zunanje zadeve. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združene levica k podprogramu Razvojno sodelovanje in mednarodna pomoč.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je glasovalo 8, proti pa 72.

(Za je glasovalo 8.) (Proti je glasovalo 72.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1912, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Čisto na kratko glede tega amandmaja. S tem amandmajem želimo nameniti več denarja za gasilce in civilno zaščito. Originalno smo ga vložili za oba proračuna, za leti 2017 in 2018. Za 2018 ga je vlada delno upoštevala in je namenila 2 milijona več, za 2017 pa ni. Tako da sredstva za leto 2017 ostajajo 5 milijonov pod nivojem porabe v letošnjem letu. Tukaj pozivam, da naredimo enako, kot smo naredili v letu 2018, da namenimo dodatna 2 milijona. Tako gre tudi naš amandma za gasilce in civilno zaščito v letu 2017, ker drugače jih bo v naslednjem letu doletel kar 5 milijonski rez sredstev. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za je glasovalo 14, proti pa 68.

(Za je glasovalo 14.) (Proti je glasovalo 68.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Lokalna razvojna infrastruktura pod številko ena.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Nove Slovenije ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije bo seveda ta amandma podprla. Zakaj? Zato ker spoštujemo slovensko ustavo. Ja, spoštujemo slovensko ustavo. V 2. členu slovenska ustava pravi, da je Slovenija pravna in socialna država. Pravna pomeni, da je treba zakone spoštovati. Vlada se je odločila, zavestno se je odločila, da ne bo spoštovala zakonov. Konkretno. Vlada se je odločila, da ne bo spoštovala Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji. Mi želimo to preprečiti in želimo Vlado prisiliti in spomniti, da je treba v tej državi ustavo in zakone spoštovati. Vlada namerno ne zagotavlja za leto 2017 dovolj sredstev, da bi se lahko Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji realiziral. Premalo je približno 3,4 milijona evrov. Že v samem načrtovanju Vlada ne zagotovi dovolj sredstev, ne za letošnje leto in ne za naslednje leto. V letu 2009 je bil, hvala bogu, sprejet Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji. V programu za spodbujanje konkurenčnosti je bilo predvidenih v tem zakonu 33 milijonov evrov. Do vključno leta 2015 se je realiziralo približno 22 milijonov evrov. Ostalo je 11 milijonov evrov in zato je tudi na pobudo Pomurskih poslancev Zakon o razvojni podpori pomurski regiji doživel podaljške, če smem tako reči, na leto 2016 in leto 2017. Vlada pa ne zagotovi denarja. In Pomurje je dvakrat tepeno. Prvič, ker ima zakon, ne dobi pa denarja. In drugič, ker ima zakon, ne dobi finančnih sredstev iz drugih virov za razvoj regije. Ali si vi to predstavljate? Pomurska regija je namesto denarja dobila šus v glavo, kot se po domače reče. In tega mi več ne bomo gledali, ne bomo dopuščali, ker ta vlada očitno misli, da je Slovenija samo okrog Ljubljane. Slovenija je tudi Pomurje, je tudi skrajni zahod, je tudi skrajni jug in skrajni vzhod. Tu bomo ropotali vsak dan in vlado spomnili vsak dan, da ne spoštuje ustave – saj to ni prvič – in da ne spoštuje zakonov. Vlada ne spoštuje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji. Vlada potem v obrazložitvi, zakaj tega amandmaja ne podpre, napiše, da proračunsko leto še ni zaključeno in da zna biti, berem med vrsticami, letošnja realizacija večja. Jaz hočem Vlado spomniti, naj si pogleda, naj

sešteje zneske po podpisanih pogodbah, ki jih je Vlada podpisala. Ponižujoče do vzhodne – Pomurske regije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 34, proti pa jih je bilo 46.

(Za je glasovalo 34.)(Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Lokalna razvojna infrastruktura pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 29, proti pa jih je bilo 48.

(Za je glasovalo 29.)(Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 52.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Vojna grobišča.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 22, proti pa jih je bilo 55.

(Za je glasovalo 22.)(Proti 55.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje kmetijskih zemljišč pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 54.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 54.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje kmetijskih zemljišč pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 52.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Odločamo o amandmaju poslanek dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti pa 52.

(Za je glasovalo 22.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 52.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 52.

(Za je glasovalo 23.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 4.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

V Slovenski demokratični stranki smo na osnovi strokovne preveritve potreb in nujnosti na magistralnem in regionalnem cestnem omrežju v Republiki Sloveniji izbrali najbolj nujne prioritete, ki so potrebne takojšnjega pričetka ali pa aktivnejšega nadaljevanja aktivnosti pri rešitvi določene slabe cestne infrastrukture. Tako predlagamo nekaj več kot 17 milijonov dodatnih sredstev za vzdrževanje in gradnjo državnih cest, to se pravi regionalnih in magistralnih cest na različnih območjih v Republiki Sloveniji.

Naštel bom samo nekaj najbolj pomembnih odsekov, ki so v tem prioritetenem nujnem izboru. Odsek Sevnica–Planina, v višini 400 tisoč evrov. Dole–Ponikva–Dolga Gora v višini 600 tisoč evrov. Sanacija plazu v Solčavi v višini 500 tisoč evrov. Obvoznica Luče v višini 200 tisoč evrov. Kolesarske poti v Savinski regiji v višini 300 tisoč evrov. Dokončanje vseh križišč v žalski obvoznici v višini 200 tisoč evrov in potem pomemben projekt, rekonstrukcija regionalne ceste Polzela–Velenje v višini milijon in pol. Vemo, da ob izgradnji tretje razvojne osi bo to nadomestna prometna povezava Velenja z avtocesto A1 in bo ta cesta izjemno obremenjena v času gradnje. To cesto, ki je sedaj v zelo slabem stanju, je treba predhodno urediti, da bo sposobna prenesti v času gradnje ostali promet in tudi promet, ki bo potreben za sam čas gradnje.

Na relaciji Škofljica–Kočevje, kjer gre za kar precej dolg odsek, vemo, da je na tem odseku precej naselij, kjer so omejitve 50

kilometrov na uro in seveda je treba v teh naseljih povečati hitrost z rekonstrukcijo, obnovo vsaj na 70 kilometrov na uro ali rešiti povečane hitrosti tudi z izgradnjo obvoznic, kot so obvoznica Velike Lašče, Ribnica in Kočevje. Potem je še projekt urejanja cestnega omrežja v Žužemberku in pa tudi v dolžini 7 kilometrov izgradnja Jurovski Dol–Lenart v višini 4 milijone, tako da predlagamo ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani kolegi in kolegice, upam, da lahko tudi v imenu mojih kolegic in kolegov iz SMC rečem, da je ta amandma popolnoma nepotreben, vsaj v tistem delu, ki ga sama dobro poznam, gre za cesto Planina–Sevnica. Za to cesto so zagotovljena sredstva. Začeli bi že z deli, če bi šlo vse v redu pri izvajalcih. Gre čisto za en populističen maneuver, kakršen pač je pri takšnih zadevah.

Me pa tudi čudi, da gre za cesto, ki je tudi v planu Ministrstva za infrastrukturo, to je Dole–Ponikva. Dela so zelo daleč v tem smislu, da potrebujejo določene aktivnosti, še zdaleč pa ne takšne aktivnosti, da bi lahko samo s sredstvi ta cesta bila v neki fazi, ki bi ji rekli, da se zaključuje. Še zdaleč ne.

Toliko da objasnim tisti del, ki se tiče mene, ker seveda bom v naslednjih dveh ali treh mesecih na vseh socialnih omrežjih kot tista, ki sem proti svoji cesti, se pa za te ceste zelo angažiram. In hvala lepa gospodu ministru, da se tudi on. Verjetno še za kakšno, to boste pač drugi povedali, toliko da vam povem, za kaj gre pri tem amandmaju. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Opiram prijavo. Prosim za prijavo. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Seveda se ne bom strinjal z izvajanjem koalicijske poslanke pred menoj, da vse to, kar je bilo navedeno, ni pomembno in ni potrebno. Načeloma v Združeni levici in tudi sam nisem oziroma nismo naklonjeni tovrstnemu nabiranju političnih točk po nekaj rajonih, čeprav bi sam lahko navedel amandma, kjer bi vam tri ure bral o cestah, o kolesarskih stezah pa o železniški infrastrukturi. Jaz bi recimo rad, da ne bomo prišli v Guinnessovo knjigo rekordov pri dokončanju železniške povezave proti Kočevju in Ribnici, ki bi razbremenjevala promet na tisti cesti. Ne morem pa glasovati proti temu, bom pa vzdržan, ker je bilo tukaj navedeno predvsem to, kjer ima SDS močno lokalno bazo. Nimam nič proti temu, seveda legalno, legitimno v parlamentarnem postopku. Tudi če bi jaz ta

nabor predlagal, moj bi bil zelo dolg, ker bi do nekih treh zaradi tega tukaj stali, bi ga koalicija preglasovala.

Vsekakor pa, ali nam je to ljubo ali nam to ni ljubo, bomo potrebovali nekaj, kar se imenuje bencinski cent, če bomo hoteli imeti ceste urejene, poštimate, varne, ker vemo, da nam v bistvu pada varnost na cestah, statistike nam tako kažejo, da o železniških povezavah sploh ne govorim. In upam, koalicija, ki je tako vehementna do opozicije, da bo končno s temi programi, s temi zakonskimi akti v kratkem prišla ven.

Bom vzdržan. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Če se gospa Koleča ne bi oglasila in zdaj ne smem njej govoriti, moram vam, bi jaz bil tiho. Tako pa, glejte, ona je utemeljila, jaz se po teh cestah vozim vsak dan ali pa zelo pogosto, ona je utemeljila, da Sevnica–Planina pa Dole–Ponikva–Dolga Gora, to je tam med njo in pa menoj, Šentjur pri Celju, da bi to že vse delali, če se ne bi nekaj zaštrikalo z izvajalci. Mi smo leta 2016? Mi pa govorimo o proračunu za leto 2017. Tisto so načrti, leta 2017 bi se pa moralo začeti delati. Ampak ker torej domnevno se je zaštrikalo pri nekaj izvajalcih za te ceste, je gospa proti drugim cestam. Poglejmo jih: Dole–Dolga–Loče. Dvajset let, gospe in gospodje, dvajset let se ti ljudje trudijo za cesto. Vi ste pa proti. Plaz Solčava, vi ste proti. Obvoznica mostu čez Hudinjo v Celju, tam sem bil doma, ste proti. Most čez Bolsko, ste proti. Nadhod za pešce Žalec, ste proti. Most čez Pako v Rečici, ste proti. Most čez Savinjo v Letušu, ste proti. Mi bo časa zmanjkalo, še 39 sekund, imam pa še pol strani za naštet. Vse to namreč sodi v en amandma. Ker se je zaštrikalo pri izvajalcih na treh kilometrih neke ceste, je zdaj gospa in SMC proti vsemu temu.

Se vidimo na naslednjih volitvah, brez mene. Mi bomo amandma podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je še kdo za obrazložitev glasu v lastnem imenu? Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Zdaj smo prišli do teh prometnih amandmajev. V tem paketu tega nabora je tudi več amandmajev, povezanih z glavno cesto med Škofljico in mejnim preходом Petrina. V tem sklopu so poleg treh obvoznic treh največjih in najbolj problematičnih naselij razen Škofljice tudi nekatere posodobitve na tej glavni cesti. Zdaj projekti stojijo. To je več kot očitno. Vlada je na vse te naše predloge amandmajev napisala, da je amandma tehnično izvedljiv. Tudi tisti, za katerega je gospa prej povedala, da pač se ne da narediti. Vlada je napisala v svojem mnenju,

v odgovoru v obrazložitvi, da so amandmaji tehnično izvedljivi, kar pomeni, da so dane vse projektne, lastninske in ostale podlage za to, da se na teh odsekih, na teh delih začnejo postopki. Ne vidim nobenega utemeljenega razloga, da se takim amandmajem nasprotuje, ker so uravnoteženi in naredijo samo to ti amandmaji, da se iz neinvesticijskih prenesejo sredstva na investicijske odhodke. In nasprotovati, da se povečajo investicije, je nekaj, kar je po mojem mnenju največji problem. Je pa problem tudi v tem, da če neka stvar ni zapisana v proračunu, to se pravi, je ni notri, se ne izvaja. Imeli smo tudi na teh odsekih in tudi na železniški progi primere, ko se amandma ni podprl in se je reklo, da se bo to reševalo na drug način. V urejeni državi se tega na drug način ne da urediti. Mora biti proračunska postavka odprta.

Jaz vam predlagam, da tudi vse te prometne amandmaje podprete, ker ni nobenih utemeljenih razlogov, da se iz enega dela Slovenije, ki je recimo petdeset kilometrov od Ljubljane, vozi uro in pol ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Marjan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, neverjetno je. To sem ponovil že velikokrat v tem državnem zboru in predvsem ponavljam – zakaj? To, kar sem slišal od gospe, ki je razpravljala v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ali pa Mira Cerarja, kakorkoli se že imenuje, saj to sploh več noben človek ne ve, je nedopustno. Gospa, sem prepričan, da pozna morda samo en ozek krog Ljubljane in njene okolice, nikakor pa ne vse te odseke, ki so zapisani v tem amandmaju. Če bi poznala te odseke, to okolje, bi vedela, kako problematično je stanje na teh odsekih. In neverjetno je, da v tem državnem zboru lahko sedi ravno vsak. Vsakemu, ki pade na pamet, če je v pravi politični opciji, razen tistih, ki smo izvoljeni, ker ljudje v to verjamejo.

Poglejte, kako je zanimiva zgodba, kako se ljudje smeji v tem parlamentu. Tisti, ki so prišli v parlament brez programa, brez vsega, samo zato, ker je nekdo stal za njimi, da so danes sestavni del tega državnega zbora. In pokazali so s svojo odgovornostjo in z razpravo danes tukaj z obrazložitvijo svojega glasu, koga in kaj podpirajo v Republiki Sloveniji. Ta amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, ta amandma pove in opozarja na vse tiste ključne probleme, katere lahko zajame v enem amandmaju, ki jih je treba sanirati. In gospa brez vsakih obremenitev zelo jasno pove, da to pač ni potrebno. Stranka, ki si to dovoli, da nekdo v imenu stranke ima tako razpravo v Državnem zboru, nima kaj iskati v parlamentu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti pa 51. (Za je glasovalo 22.) (Proti 51.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 5.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci!

Resnično bi rad podprl ta amandma, gre pa za vse te ceste, o katerih smo se pogovarjali zdaj. Tako da lahko debato še enkrat ponovimo. Ni nobenega problema, ker prej so se poslanci pogovarjali o nekem drugem amandmaju, ki je bil velik 930 tisoč evrov in s temi 930 tisoč evri je tudi nemogoče tisto cesto zgraditi, o kateri je govorila poslanka SMC. Tako da je bila debata malo prehitro.

Želim samo to povedati, da absolutno podpiram ta amandma naših kolegov iz SDS, ki predvideva vrsto teh odsekov cest in pa mostov, ker se mi zdi, da je cestna infrastruktura ena izmed pomembnih stvari v tej državi in da lahko pomembno prispeva h gospodarskemu razvoju. Tako da recimo temu, da je bilo prejšnje glasovanje o prejšnjem amandmaju suha vaja, zdaj pa gre zares in imate poslanci možnost, da to tudi potrdite.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Oglasiti se moram, ker me je tovariš Kordiš kritiziral, ker prej nisem vsega povedal. Tako delujemo v naši poslanski skupini, demokratično. Pri bencinskem centu ne mislimo s tem, da boste s tem financirali šestpasovnice, da boste z vašimi avti prej s takih nočnih sej prišli domov, ampak da se bo ta denar namenil za razvoj javnega potniškega prometa, zlasti omrežja tako imenovanega tirnega prometa, na katere se bo potem vpenjalo lokalno mrežo avtobusnih in kombi prevozov, tudi na klic.

Prej smo se pogovarjali o pokojninah. Pojdite vi čez vikend, tu se s kolegom Pojbičem strinjam, ne se mu smejeti, dosti pametnega pove, ne vem, s Koroške k nama na špricer, potem se pa peljite k otrokom v Ljubljano, če ste babica. Mogoče boste v torek prišli. Ali pa moja gospa mati, ko sedim na teh sejah, ko se mora iz Bele krajine pripeljati v Maribor.

Ampak, kot sem že rekel, v Združeni levici pričakujemo, da se bodo te zadeve reševale, bom uporabil najbolj priljubljeno besedo SMC, »sistemska«. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 51.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 6.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 51.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 7.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 51.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest pod številko 8.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 24, proti pa jih je bilo 51.

(Za je glasovalo 24.)(Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550, Ministrstvo za okolje in prostor. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje z vodami.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Daniel Krivec.

DANIJEK KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Gre za amandma, ki je posledica dolgoletnega zanemarjanja tega področja. Amandma pa sledi dejansko vsem razpravam v tem Državnem zboru in tudi vsem razpravam na delovnih telesih tega Državnega zbora, kjer se vsi poslanci v tem državnem zboru v tem sklicu strinjajo, da je to področje v finančnem smislu podhranjeno. S tem se strinja tudi Uprava za zaščito in reševanje, strinja se Direkcija Republike Slovenije za vode, strinjajo se župani, strinjajo se vsa gospodarska podjetja v Republiki Sloveniji in zaradi tega so v prejšnjem tednu naslovili na Vlado in predsednika Vlade odprto pismo na tem področju.

Vlada se je z akcijskim načrtom v letu 2014 zavezala za povečanje sredstev na področju vzdrževanja vodotokov in tudi odprave posledic po prejšnjih naravnih nesrečah. V teh dveh

proračunih se je zgodilo to, da te postavke ne samo da ostajajo na isti vrednosti, ampak se v primerjavi s preteklimi leti celo znižujejo. Na področju vzdrževanja vodotokov se postavke znižujejo s prejšnjih 6–8 milijonov na vrednost 3 milijone 200. Na področju odprave posledic pa še bistveno več. Se pravi, da ta državni zbor nekaj govori, ko pa je treba to zagotoviti v proračunih, pa se sprenevedamo in sklepamo čisto drugačne, bi rekel, kupčije.

Glede na to, da je veliko opozoril in veliko dokumentov, ki jih je sprejel Državni zbor, ki so jih sprejeli tudi tisti, ki se s tem področjem neposredno ukvarjajo, da ne nazadnje tudi ministrstvo opozarja, da je teh sredstev premalo, bo v končni fazi prevzel odgovornost za nadaljnjo škodo, ki se bo na tem področju pojavila, najverjetneje že letos ali pa drugo leto spomladi, ko bodo poplave, bo to odgovornost prevzel Državni zbor. Pa tudi Vlada. Vlada je sprejela akcijski načrt, Vlada se je zavezala, da bo povečala proračunske postavke na teh področjih. Vsi v tem državnem zboru smo razumeli, da to v proračunih za leti 2015 in 2016 verjetno ni bilo izvedljivo, vendar pa da v proračunih za leti 2017 in 2018 te postavke, ne da ostajajo enake, ampak se celo znižujejo, je po mojem mnenju nedopustno.

Glede na to da ste vsi poslanci na vseh odborih zagotavljali, da se bo to spremenilo, da to v tistih proračunih, na katere imate vpliv, boste spremenili, apeliram na vas, da se ti amandmaji podprejo. Gre za skromen znesek 2 milijona 500, ki je namenjen dodatnim programom na upravljanju z vodami.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Spoštovane poslance, spoštovani poslanci!

Jaz bi predvsem rad spomnil poslanke in poslance Državnega zbora ob Dravi na katastrofalne posledice poplav reke Drave pet let nazaj, ko mislim, da smo tudi v Državnem zboru kar veliko razpravljali in imeli celo dve nujni seji Odbora za okolje in prostor na temo sanacije poplav reke Drave, vezano tudi na odškodninske tožbe proti Republiki Avstriji. Nekako smo se vsi skupaj zavedali, spomnim se predstavnikov koalicijskih strank Državnega zbora, da stanje upravljanja z vodami ni na dobrem nivoju. Po drugi strani pa niti nismo kot država uspeli pomagati tistim, ki so jih te poplave reke Drave prizadele. Pa lahko se pogovarjamo vse od Dravograda, Dupleka, Maribora, Ptuja, Markovc, Zavrča in še bi lahko našteval, Gorišnice in naprej do Hrvaške. Vse to je zdaj v bistvu postopek nekega mednarodnega procesa, neke pravde proti Republiki Avstriji. Tudi mene iz lokalnega okolja vsi nagovarjajo in povedo, če država ne bo poskrbela poskrbela za preventivo, bodo sredstva za kurativo toliko večja in tudi dražja.

Zato je ta amandma še posebej na mestu in ga podpiram. Želim pa si predvsem od vseh vas, ki zastopate območje poplav ob reki Dravi, da se spomnite, od kot prihajate in podprete ta amandma, ker dejstvo je, da tudi za prihodnost nismo zadosti poskrbeli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice in kolegi!

Večje poplave, ki smo jih imeli v Sloveniji, so bile v letih 2007, 2010 in 2014. V vseh treh letih smo jih občutili v Poljanskih in Sevški dolini. Leta 2014 je Vlada Republike Slovenija tako v poslanskem vprašanju kot v izjavah za javnost obljubila, da bo namenila kar se da maksimalno sredstev, da se stanje sanira in da se izognemo morebitnim posledicam v prihodnje. Ampak žal se sredstva še znižujejo. Ta amandma, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, prinaša dodatna sredstva, da se sanira stanje, kakršno je že bilo, in da se izognemo morebitnim enakim katastrofalnim posledicam, kakršnim smo bili priča v letih 2007, 2010 in 2014. Jaz verjamem, da imate poslanci toliko sočutja do ljudi, do sodržavljanov, da bi ta amandma podprli, tako da si vašo nepodporo razlagam samo na en način, da pač Poljanska dolina ni politično ustrezna, da bi dobila ta denar, da si marsikdo želi, da jo poplavi. Zakaj? Leta 2014 oziroma 2015, lansko leto, ko smo imeli referendum o ZZZDR, 50-odstotna volilna udeležba, 83 % ljudi je bilo proti. Slovenska demokratska stranka vodi Poljansko dolino že od leta 2006, na vsakih volitvah dobi okoli 80 % glasov. Samo na ta način si jaz lahko razlagam, da ne daste denarja, da bi se saniralo stanje v Poljanski dolini. Zato ker je za vas politično neustrezna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Spet imam nek problem. To, kar je bilo povedano, res drži in te amandmaje bi rad podprl, če ne bi jemali s postavke Kultura in civilna družba. Z veseljem bi jih podprl, če bi jemali s postavk za zvezo Nato pa bi jih dali za civilni del MORS in za tovrstne zadeve. Ampak ker jemljejo že tisti drobiž, ki ga tako ali tako kultura dobi, žal tega ne morem podpreti. Upam, da pa v kakšnem bodočem amandmiranju se bo kje drugje jemalo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti pa 49.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Stanovanjska dejavnost.
Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima Luka Mesec

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

S tem amandmajem bi za stanovanjsko dejavnost namenili 3 milijone evrov več v letu 2017. Zakaj? V proračunih za leti 2017 in 2018 je stanovanjska dejavnost najbolj podfinancirana v zadnjih letih. Vlada, ki smo jo pozvali naj sredstva poveča, se je odzvala, da podhranjenosti ne vidi in da ne razume, zakaj bi sredstva na tej postavki povečevala. Proti temu moram ostro protestirati, ker, pogledajte, v Sloveniji imamo cele generacije, generacije mladih, ki do stanovanj praktično ne morejo dostopati. Javnega fonda stanovanj praktično nimamo, ker je bilo z Jazbinškovim zakonom vse privatizirano oziroma podeljeno starejšim generacijam, krediti za nakup stanovanj so po domače povedano oderuški. Če želi recimo nek mladi človek ali pa mlad par ali pa mlada družina kupiti neko stanovanje v Ljubljani ali pa v kakšnem drugem urbanem središču, se po navadi mora kreditno obvezati za 20, 25, 30 let. Kar pomeni, da za celotno svoje življenjsko obdobje praktično postaneš dolžniški suženj.

Zato enostavno ne vidimo v Združeni levici druge rešitve, kot da se z izdatnim financiranjem s strani države začne krepiti javni stanovanjski fond, da se zagotovi mladim generacijam, ki lastniških stanovanj nimajo in do njih ne morejo dostopati zaradi dragih oderuških kreditov, dostop do stanovanj, da si bodo lahko uredili življenje, družine in neko osnovno stabilnost. Če imamo že službe prekarne, je treba poskrbeti vsaj za to, da so druge življenjske okoliščine kolikor toliko stabilne. Trenutno pa imamo cele generacije, ki so v prekarjih zaposlitvenih razmerjih, ki najemajo stanovanja in ki nimajo nikakršne možnosti, da si na kakršni koli stabilni bazi uredijo življenje in zato naj vas ne preseneča, da se vse več mladih enostavno odloča za to, da živijo doma pri starših, kar pa ni perspektivno ne za njih, kaj šele za družbo.

Zato vam polagam na srce, da povečajmo sredstva na stanovanjski dejavnosti. 3 milijone v ta namen ni veliko, rabili bi mnogo več, ampak bo pa to vsaj nek znak, da smo začeli stvari premikati v pravo smer. V Združeni levici bomo ta amandma podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa.

Jaz bi mogoče povedal pri obrazložitvi glasu, da je Jazbinškov zakon, tako imenovan stanovanjski zakon, izrazit produkt socializma, katerega je na zadnji obravnavi zakona na matičnem delovnem telesu takrat odločil

amandma gospoda Potrča. Se strinjam, da je ta zakon povzročil v Sloveniji izrazito antisocialen ukrep s strani Državnega zbora in tudi poseg na trg stanovanj in nepremičnin. Nekako pa bi vseeno rad povedal, da se ne morem strinjati z namenom tega zakona, ker po eni strani nagovarjamo mlade na državni socializem, za katerega vidimo v Venezueli, da ne funkcionira najbolje, po drugi strani pa jaz pravim, da so v preteklosti v Državnem zboru že bili predlagani uspešni ali pa dobri nameni za spremembo stanja na področju osamosvajanja mladih. Sam pravim predvsem, da se dajo na trg stanovanja, ki so v lasti države in bank, ki so prazna. Mislim, da bi to bil pravi ukrep. Po drugi strani pa bi morala država zagotoviti mladim jamstveno shemo, da se plačevanje najemnine šteje v odkup stanovanja. To je tisti pravi ukrep, ki bo mladim omogočil neko odgovornost. Po drugi strani pa, da se leta 2016 pogovarjamo o nekih zadrugah, pa mislim, da gremo spet v nek čas nazaj, ne naprej, kljub temu, da verjamem, da ima Združena levica na področju mladih dobre namene in da želi zagotoviti neke druge programe. Je pa dejstvo, da leta 2016 ne moremo jemati sredstev vojski, ker s tem v bistvu si sami sebi režemo suverenost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Verjetno je kolega Čuš spil malo dobrega venezuelskega ruma. Številni v tej državi ste govorili »Slovenija mala Švic«. Dragi moji, nekaj mojih najboljših študentov pa tudi ljudje z ministrstva so bili, so pred kratkim priredili na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani razpravo o stanovanjskih zadrugah. V Švici je 20 % stanovanjskega fonda združniškega. Cene v stanovanjskih zadrugah ali najema, imate tudi take stanovanjske zadruge, ko nikoli ne boste lastnik svojega kvadratnega metra, če se bo vaša družina zmanjšala, recimo otroci se odselijo, hočejo iti na svoje, boste vi šli iz štirisobca, kjer morajo najmanj trije živeti, boste šli v neko drugo stanovanje. Seveda je to za neko to Slovenijo zelo čudna logika, ampak je zelo pogosta praksa. Stanovanjske zadruge, ki so uspešno delujoče, imajo v Italiji, imajo v Španiji. Pojdite na Dunaj, pa se podučite. Res so bili to časi rdečega Dunaja med vojnami, ko je bila socialna demokracija še socialna demokracija, ne to, kar je danes. Zdaj, dragi moji, če zagovarjate takšen kapitalizem, klinc, dajte se malo podučiti tudi o vseh zadevah tega kapitalizma. Sočasno smo sprejeli NSP z neko stanovanjsko politiko dokaj nezavezujočo. Sočasno imamo na Vladi nekega sekretarja v kabinetu gospoda Cerarja, ki naj bi se ukvarjal z združništvom. Sočasno je Vlada obljubila, da bo šla v te oblike reševanja vprašanja problematike stanovanj ne le mladih. Sočasno,

če nek mladi kolega hoče delati stranko, v katero bo privabil mlade, naj se malo izobrazi. Seveda bom glasoval za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NP): Ja, seveda se moram odzvati na v bistvu te mehke obtožbe. Dejstvo je, da nekako Martinovo je za nami in da smo v službi, tako da si ne moremo ravno privoščiti, da pijemo in Martinovo je tako na Ptuj in v Mariboru. Bi pa rad povedal, da bi vseeno opozoril, da vzor Venezuele se na Slovenijo ne more preslikati kot uspešen. Ravno včeraj sem v Državnem zboru gostil delegacijo petih državljanek in državljanov Slovenije, ki so uspeli zbežati iz Venezuele in so povedali, da je povprečna plača v Venezueli 30 evrov. Tako da jaz verjamem, da nek sistem zadrug in pa enakosti v revščini v Venezueli je lahko vzpostaviti, je pa dejstvo, da Slovenija ni država, ki bi si jo želeli narediti za Venezuelo Evrope. Tako da, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, jaz apeliram, da opozorite spoštovanega kolega Trčka, ki ga sicer osebno zelo spoštujem, da nekako pozabi na Venezuelo in začne razmišljati predvsem o Sloveniji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom na to postopkovno odgovoril. Prvi, ki je v tem državnem zboru omenil Venezuelo, ste bili vi. Na tej točki. In zdaj je ta razprava že prešla vse okvire tega. Niti približno to niso več obrazložitve glasu, so nagovarjanja, vse tisto, kar ne bi smelo biti. Prosim, da ne bi zdaj s postopkovnimi nadaljevali pa, da nadaljujemo s tistim, kar nam je pravzaprav delo. Dajte obrazložiti glas. Če je vaš glas, obrazložite svoj glas. Zanima vas samo svoj, pa od nikogar drugega. Temu je namenjena obrazložitev glasu. Postopkovno pa je namenjeno postopkovnim predlogom, ki naj bi prispevali k vodenju same seje. Če pa sami sprožite zadevo, pa potem hočete imeti zaščito s postopkovnim, to pa niti fer ni. Ne, ni. Eno in drugo je nesprejemljivo. Od tod naprej govorimo o svojem glasu ali pa o glasu svoje poslanske skupine. Samo temu so namenjene obrazložitve glasu.

Postopkovno, doktor Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Se popolnoma strinjam z vami, predsedujoči. Tudi včeraj ste vi zlorabljali postopkovno kot poslanec, ko niste predsedovali. To je bila neka prva informacija, ko sem prišel v Slovenijo, pa sem sprožil sejo. Ni smešno, ne. Moj postopkovni predlog je, da se držimo tega, kar ste ravno obrazložili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujmo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti pa jih je bilo 73.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 73.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Odprava posledic naravnih nesreč.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Daniel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Gre za amandma, ki posega na podobno področje kot naš prvi amandma. Na področje voda. S tem da v prejšnjem primeru lahko govorimo o suhi vaji, kot je bilo prej rečeno. V tem primeru gre pa za bolj resno stvar. Gre za povečanje programa odprava posledic naravnih nesreč in gre za območja, ki so že bila prizadeta s poplavami in drugimi nesrečami, in gre za odpravo teh nesreč. V primeru poplav, kot sem rekel, se v tem državnem zboru o tem večkrat opravi razprava in ste vsi nekako zavezani temu, da je to treba urediti, da je treba povečati sredstva na tem področju, ko pa pridemo do sprejemanja proračuna, pa ni nekega posluha. Ne gre tukaj za neko sočutje ali nek drug čut v teh primerih, ko obravnavamo ta območja, ampak gre za neko zdravo gospodarnost znotraj državnega proračuna. Ko razpravljamo, se vsi zavedate, da na teh območjih, ki so že prizadeta z neko naravno nesrečo, predvsem s poplavami, vsak nadaljnji večji dogodek v tej smeri pomeni bistveno, bistveno povečanje škode in s tem negospodarno ravnanje z vidika države, ministrstva ali kogarkoli. Ko razpravljamo v Državnem zboru, ko razpravljamo na nujnih in drugih sejah odborov, se s tem vsi strinjate. Ko pa pridemo do primera realizacije teh vaših vezav, pa ne veste, o čem ste govorili. Ponovno opozarjam, da je bil sprejet načrt, ki govori o ukrepih, ki jih je treba sprejeti na tem področju, da se izognemo temu, da se te škode stalno povečujejo in da je s tem tudi v bistvu vse večje zajedanje ne samo v strugah rek in potokov, ampak tudi zajedanje v državni proračun. Ko naravna nesreča oziroma poplava nastane, pa interventno nikoli ni problem milijone in milijone vlagati v te zadeve. Jaz pričakujem, da bo enkrat prevladala neka zdrava pamet v tem državnem zboru in da se bomo resno odločili, da je treba določene sanacije po poplavah urediti v izogib bistveno večjim stroškom ob neki naslednji visoki vodi. Ko se normalno pogovarjamo, še enkrat vam povem, na odborih, vsi to razumete, vsi to podpirate. Ko je treba to podpreti in dati možnost Arsu in drugim službam, ki se s tem ukvarjajo, pa sklonite glavo in razmišljate na čisto drug način. Mislim, da je to za državo in tudi za državni proračun negospodarno, da ne rečem še kaj hujšega.

Tako da res prosim, vsaj enkrat, da razmišljate bom rekel po zdravi kmečki logiki in gospodarno v primeru, ko sprejemamo proračun.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 51.
(Za je glasovalo 26.) (Proti 51.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2551, Agencija Republike Slovenije za okolje. Odločamo o amandmaju poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje z vodami.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

S tem amandmajem želimo zagotoviti 500 tisoč evrov za sanacijo ujim in škod, ki se je zgodila v poplavah na Notranjskem, na Cerknškem jezeru. Deloma je bila sanacija opravljena, deloma ne, predvsem tistih voda, rek in potokov, ki se zlivajo v Cerknško jezero. Leta 2014 so bile tam večje poplave, prizadelo je ljudi, premoženje in ob vsaki nadaljnji ali pa, bog ne daj, še enkratni takšni poplavi ali takšnih ujmah bi se zgodilo podobno oziroma verjetno bi bila škoda še večja in zaradi tega prizadetost ljudi prav tako.

Zaradi tega predlagamo, da se zagotovi ne veliko, 500 tisoč evrov. Mislim, da tudi ne bi bilo nobenih težav, če ta denar vzamemo v okviru politike splošne javne storitve in skupne administrativne službe. Toliko manka bi te službe vsekakor prenesle, ne bi bilo nobenih težav zaradi tega, država bi naprej delovala, ta denar bi pa omogočil predvsem večjo varnost ljudem in tudi večjo varnost njihovega premoženja na Notranjskem. Zaradi tega apeliram oziroma vas pozivam, da podprete ta amandma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 52.
(Za je glasovalo 25.) (Proti 52.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Spodbude za zaposlovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 51.
(Za je glasovalo 15.) (Proti 51.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanske skupine SDS k podprogramu Programi socialnega varstva.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Da boste videli, da v Združeni levici vsebinsko beremo amandmaje. Gre za amandma, ki jemlje z neke postavke, s katero moram reči, da nimamo problemov v Združeni levici in namenja dokončanju doma starejših občanov v Osilnici. Razvoj demografsko in drugače ogroženih območij ni v tem, da boste tam odprli bankomat, ker v kakšnem desetletju bomo brezgotovinska družba, prosim kolega Mahnič, da se ne režite, ampak je namenjen nekim bolj resnim politikam in ta amandma cilja in gre v to smer, zato ga bomo v Združeni levici podprli. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 29, proti pa jih je bilo 48. (Za je glasovalo 29.)(Proti 48.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613, Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Urejanje in nadzor na področju dela.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

S tem amandmajem povečujemo za 500 tisoč evrov sredstva za delo inšpekcije za delo. V zadnjih osmih letih se je število delovnih inšpektorjev zmanjšalo z 88 na 77, število poslovnih subjektov na drugi strani se je povečalo za 40 tisoč in jih je zdaj preko 200 tisoč. Se pravi imamo, da 77 inšpektorjev, ki naj bi nadzorovalo več kot 200 tisoč poslovnih subjektov, ki poslujejo v tej državi. Število kršitev delovnopravne zakonodaje se vsako leto povečuje. Samo lani je teh 77 inšpektorjev zaznalo kar 30 tisoč kršitev delovnopravne zakonodaje. Se pravi šikaniranje delavcev, neizplačanih plač, kršenje delavskih pravic. Da bi izboljšali njihovo delo, ker poudarjam, 77 ljudi ne more učinkovito nadzorovati 200 tisoč poslovnih subjektov, predlagamo, da se sredstva na tej postavki povečajo za 500 tisoč evrov. Jemljemo pa iz postavke Finančna administracija, ki se letos povečuje za 3 milijone in pol in mislimo, da ni vsebinskih razlogov za takšno povečanje, torej ne bo nobene škode, če se del tega denarja premesti na delovno inšpekcijo, ki pa bi po našem trdnem prepričanju izboljšala varstvo delovnega prava pri nas in splošno raven pravic zaposlenih.

V Združeni levici bomo amandma podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Verjetno ste že številni pozabili, da smo imeli v tem sklicu Državnega zbora amandmiranje, ker smo naredili – kaj? Amandmiranje zakona, ker smo največjim barabam, ki počnejo to, o čemer je govoril Luka, uzakonili, da se jim tri leta prepove opravljanje dejavnosti na istem področju. Moj osnovni predlog je bil pet let, kot imajo urejeno v Avstriji, ampak smo mi iz Zakonodajno-pravne službe rekli, da to ni možno, da bi bilo neko celo pravnoformalno klobasanje. Takrat je koalicija predlagala eno leto in to je bil eno redkih amandmiranj, kjer sem nekako uspel prepričati koalicijo, da smo izglasovali triletno penalizacijo, če se tako izrazim. Naloga Državnega zbora je tudi v tem, in kolega Krajnc me zelo žalosti, da se režiš, ker si iz Maribora, kjer se dosti tovrstnih zgodb dogaja, naloga Državnega zbora je tudi v tem, da spremljamo in gledamo, kako se izvršuje zakonodaja. S številom inšpektorjev, ki jih imamo, se to ne izvršuje tako, kot je bil namen zakona, ki smo ga amandmirali.

Tudi v tej luči bi vsak odgovoren ali odgovorna poslanka ali poslanec podprl ta amandma. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Jaz razumem nastope vsakega posameznika, predsednik, razumem, da želimo biti vsi atraktivni, vendar bi pa prosil, da opozorite gospoda Franca Trčka, da naj se skoncentrira na svoje razmišljanje, kaj bo povedal in da naj počasi pusti posamezne kolege v dvorani, tudi če se nasmejejo, ker s tem nas žali. S tem hoče pokazati javnosti, da se mi smejimo, on pa, ki je prišel danes slučajno v službo po nekaj dneh, pa se dela tukaj modrega. Franc, prosil bi prej Žana, prej Krajnc, prej mene, mi se ne režimo, mi se ne režimo, najmanj tebi, pa je včasih bil mogoče razlog, da se kdaj tudi nasmejimo, in prosim, da nas tudi ti, predsednik, v tem primeru zaščitiš, ker gre to pa že malo preko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Marsikaj na tej seji gre preko. Še zlasti na tistih točkah, ko začnete obrazlagati glas, pravzaprav nihče ne skrbi sam zase. Bi pa res prosil, da s tovrstnimi žaljenji prenehamo, sploh na osebni ravni, ker res ne privedejo k, prvič, dobremu vzdušju v parlamentu, drugič, ugledu parlamenta. Pomeni, če v parlamentu lahko drug drugega žališ, najverjetneje lahko pomeni, mi smo nek zgled, pomeni, da je to povsem dopustna zadeva v celotni družbi. Tako da bi jaz apeliral na tej točki naprej, brez da samo njega izpostavim, ker so tudi številni drugi poskušali na ta način narediti. Mogoče je pa tukaj elokvenca in frekvenca glasu toliko večja, da je to bolj opazno. Ne bi nobenega izpostavljal, ampak bi vas res prosil, da od tod naprej se vsak skoncentrira na svoj glas. Če mora res razlagati, naj razloži svoj glas

in ne utemeljuje s tem, kaj so drugi kdaj naredili. Predvsem svoj glas.

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Prvič, ko razlagam glas, se kolegi režijo kot opice in me to moti pri razlagi glasu. Pika.

Drugič, nisem slučajno prišel na ših, ampak sem bil tri dni s kolegom Pogačnikom iz SDS in s kolegom Kamalom na COSAC-u, kjer sem zastopal Slovenijo dosti drugače, kot jo zastopa predsednik države, ki izhaja iz SDS in nas pogosto sramoti. Nimam časa, da bi zdaj razlagal, katere teme smo tam obravnavali, lahko le na kratko povem, problematiko energetske unije, problematiko TTIP, ki se dotika resnih ustavnopravnih vprašanj, problematiko begunske krize, problematiko resnejše in večje vloge Državnega zbora v odločevalskih procesih znotraj Evropske unije in še kaj. Cel dan sem garal, spremljal sem, kaj vi počnete na seji, v petek sem bil z gospodom Grimsom na energetske forumu srednjeevropske pobude, kjer sem tudi zastopal Slovenijo. Pet ur sem se vozil po dežju, po nevihtah s šoferji v Maribor, v soboto sem se prepakiral, v nedeljo sem šel naprej na ših. Minimalno, kar pričakujem, je da se mi kolega Han opraviči, čeprav razumem, da je utrujen po tej proračunski seji, ki ste jo v glavnem zakuhali vi v koaliciji, z vašo dobesedno nesposobnostjo. Če se 9 mesecev pogajaš, klinec, po treh mesecih mora predsednik Vlade zamenjati pogajalca. Pogajalec pa še vmes malo bluzi, ne morem drugega reči, po Združenih državah Amerike. In to ni smešno in se nehajte režati. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa tako. Ali lahko prosim, da na tej točki nehamo. Vsi ste povedali svoje, opomini vam ne pomagajo nikdar, tudi ne bodo pomagali, ampak dajmo se skoncentrirati na to, kar je tema današnje seje. Današnja seja je posvečena temu, da bomo sprejeli ta proračun oziroma, da o njem glasujemo, ker moramo odločiti o njem. Če se samo s postopkovnimi pogovarjamo, pač ne moremo odločiti. Obrazložitev? Postopkovno? Zadržujem se, da ne bi prekinil. Mag. Matej Tonin ima postopkovno.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Predsednik, jaz bi dal postopkovni predlog in bi prosil, če ga daste na glasovanje, in sicer danes je koncentracija močno popustila, zato jaz predlagam, da z glasovanjem nadaljujemo jutri od 10. ure naprej. Nič ne bo izgubljenega, nič ne bo to pomenilo za proračun, mislim pa da danes praktično ob tej pozni uri pa ob tej popuščenosti koncentraciji nima več smisla, tako da bi vas prosil, če daste na glasovanje postopkovni predlog, da nadaljujemo z glasovanjem jutri ob 10. uri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz mislim, da glede na to, da smo to točko

dokončali, kar se tiče same razprave, in da je bilo načrtovano, da se v teh dveh dneh dokonča proračun in smo to vedno naredili in smo prišli tako daleč, mislim, da lahko pridemo do konca. Zato ne bi dal vašega postopkovnega, razen če je strašna želja, da glasujemo o tej zadevi. Recimo temu, da sem vam zavrnil ta postopkovni predlog. Tega postopkovnega predloga na tej točki ne bom dal na glasovanje. Postopkovno, gospod gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Zdaj mogoče ne bo ravno postopkovno, ampak doktor Trček je rekel, predsednik države, ki izhaja iz SDS, gunca afne po svetu. Jaz bi prosil, da vi ali nekdo drug mene spomni, kdaj je gospod Borut Pahor prestopil v Slovensko demokratsko stranko. Rekel je, da izhaja iz SDS, tako da naj me nekdo spomni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, če je rekel, se je zmotil. Ni več postopkovnih. Glasujemo o amandmaju. Saj normalno, saj sem rekel, da ni.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 25, proti pa 48.

(Za je glasovalo 25.) (Proti je glasovalo 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2711, Ministrstvo za zdravje. Odločamo o amandmaju poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za je glasovalo 24, proti pa 51.

(Za je glasovalo 24.) (Proti je glasovalo 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Izvajanje osnovnošolskih programov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz upam, da ne bo problem, za kateri kraj gre. Gre za občino Mirna Peč. Ampak mislim, da je zelo pomembno, za kaj gre. Gre za dokončanje osnovne šole. Zakaj je zadeva tako zelo pomembna? Zato ker ne gre za sredstva, ki bi jih ta šola potrebovala na novo, ampak gre za sredstva, ki so bila v proračunu, v prvotnem proračunu obljubljena. In s proračunom takrat zagotovljena. Občina je v kot sofinancer v sodelovanju z ministrstvom s projektom začela, kajti za svoj del je priskrbel tudi ustrezna sredstva. In poglejte, v kakšni poziciji sedaj puščamo lokalno skupnost. Ne samo da smo jim

jemali povprečnine. Obljubljamo oziroma nekaj namenjamo v proračunu, potem pa se naslednje leto odločimo, da tega enostavno ne bomo dali. Kaj naj sedaj naredi ta lokalna skupnosti, ki je že začela s projekti, začela z nekimi podpisi pogodb? Kdo bo zdaj odgovarjal za penale, ki bodo pri tem nastali? Denar je bil obljubljen in zdaj je prestavljen na 2018. Kaj se dogaja s proračunom 2018, mislim da je v tej dvorani vsem jasno. Da ne bo kakšnega nesporazuma. Jemlje se iz povsem ustrezne postavke. Če je stanje v državi takšno, kot smo danes poslušali, je protokol tisti, ki rabi dejansko najmanj. Verjetno se je vsakdo v tej dvorani ali pa zunanji ukvarjal vsaj s kakšno obliko organizacije, kamor sodi tudi protokol. In tukaj je moč veliko privarčevati. Moč pa je tudi veliko zapraviti. Odvisno pa je od vsakega posameznika, na kakšen način se kakšnega projekta loti. V Slovenski demokratični stranki bomo teh borih 400 tisoč evrov podprli v obliki amandmaja. Jaz seveda ne smem pozivati, upam pa, da bo v tej dvorani danes prevladal vsaj delno razum in da ne bo šlo tisto, če si ponosen dobiš po nosu. Kajne, ministrica za finance?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, 47 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340, Ministrstvo za kulturo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, 67 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 67.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4215, Okrožno sodišče v Celju. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, 47 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4216, Okrožno sodišče v Kopru. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, 55 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da je amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4217, Okrožno sodišče v Kranju. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za so glasovali 3, 55 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 3.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4219, Okrožno sodišče v Mariboru. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 6, 54 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 6.) (Proti 54.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4220, Okrožno sodišče v Murski Soboti. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za so glasovali 4, 55 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 4.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4221, Okrožno sodišče v Novi Gorici. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, 56 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 56.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4222, Okrožno sodišče v Novem mestu. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti pa jih je bilo 55.

(Za je glasovalo 4.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4223, Okrožno sodišče v Krškem.

Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za so glasovali 3, proti pa jih je bilo 56.

(Za je glasovalo 3.) (Proti 56.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4224, Okrožno sodišče na Ptuju. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za so glasovali 4, proti 56.

(Za je glasovalo 4.) (Proti 56.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4225, Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za sta glasovala 2, proti pa jih je bilo 57.

(Za je glasovalo 2.) (Proti 57.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 4230, Okrajno sodišče v Ljubljani. Odločamo o amandmaju poslank dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenke Bratušek k podprogramu Alternativno reševanje sodnih sporov – podporne dejavnosti

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za sta glasovala 2, proti pa jih je bilo 56.

(Za je glasovalo 2.) (Proti 56.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga sprememb proračuna v celoti.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Dva dni spremljamo to agonijo obravnave proračunskih dokumentov za leti 2017 in 2018. Žal ugotavljamo, da pravzaprav vlada na vse te dileme in pomisleke, ki smo jih izražali v razpravah, ni niti odgovarjala. Kadar je, pa je neustrezno odgovarjala. Ko smo obravnavali amandmaje, ni bilo nobenega pristojnega ministra, da bi jih zagovarjal ali oporekal. Sedaj ko praktično imamo mi obrazložitev glasu pri proračunih, je pa praktično vlada skoraj v celoti zasedena, več ministrov in drugih visokih funkcionarjev. Zgrešeno

popolnoma. Ko rabiš vladnega funkcionarja, ministra za to, da bo branil vladni predlog, ga ni, takrat, ko ne more nič storiti, in to je zdaj ta trenutek, ko se obravnavajo amandmaji, je skoraj popolna zasedba.

Tudi to, kar se je zgodilo pri obravnavi proračunskega paketa, da Vlada ni predložila usklajenega predloga s sindikati in smo zdaj v situaciji, ko imamo fiktiven proračun, že ob vložitvi je bil proračun fiktiven, pa ste takrat to povozili z nekim glasovanjem v Državnem zboru oziroma na Kolegiju. Sedaj se to ponovno počne naprej.

Nobeni razlogi, nobeni argumenti ne zadostujejo, nobeni pomisleki ne ustavijo koalicije, niti je ne prisilijo k nobenemu razmisleku, zato, gospod predsednik, napovedujem obstrukcijo poslanske skupine pri vseh glasovanjih, ki so povezana še s točko dnevnega reda, pri vseh glasovanjih, ki so povezani s 4. točko dnevnega reda, in pri vseh glasovanjih, ki so povezani s 16. točko dnevnega reda. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odločamo o posebnem delu predloga sprememb proračuna v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Združeni levici proračuna ne moremo podpreti. Ne moremo ga podpreti, ker ostaja pri neoliberalnem okvirju prejšnjih proračunov. V bistvu ne gre za programski proračun, kot je zapisano v koalicijskem sporazumu, ampak gre za računovodski proračun. Nek copy-paste prejšnjih proračunov, s tem pa se v naslednji dve leti kopirajo glavne napake prejšnjih vlad. Na prihodkovni strani to pomeni prenizki davki za kapital, premoženje in najvišje plače, na odhodkovni strani pa to pomeni nadaljevanje rezov tam, kjer bi bili najmanj potrebni, se pravi pri socialni, v javnem sektorju, razvoju. Kaj bi morali storiti, da bi ga v Združeni levici podprli? V razpravi smo večkrat opozorili na največje pomanjkljivosti tega proračuna. Mi imamo premoženje in kapital, ki sta med najmanj obdavčenimi v Evropi. Pri obeh smo na repu evropskih držav. Pri kapitalu smo na predzadnjem mestu in nujno bi bilo davke na kapital, predvsem na davek na dobiček dvigniti vsaj na evropsko povprečje. Če bi samo na evropsko povprečje dvignili, bi s tem dobili dodatnih 100 milijonov evrov na prihodkovni strani v proračun. Pri davku na premoženje imamo davek na nepremičnine, ki še zdaj na postavki kaže nič. Se pravi, nič evrov zberemo iz davkov na nepremičnine, s tem da imamo v tej državi tudi ljudi, ki imajo po 500 nepremičnin in več. Zato bi nujno rabili socialno pravičen davek na nepremičnine, ki pa ga je ta vlada prestavila izven okvira tega mandata, se pravi nekje po letu 2019, če sploh kdaj. Pri najvišjih dohodkih

ste šli celo v obratni smeri. Se pravi od socialno pravičnejšega obdavčenja, ki smo ga imeli, ste najboljše plačanim v tej državi, vključno z nami v tej sobi, podelili 80 milijonov težko davčno darilo. Na drugi strani pa zdaj to pomeni pri odhodkih, da ni prostora ne za plače v javnem sektorju, zaradi česar ste se zapletli s sindikati, da ni prostora za usklajevanje pokojnin, zaradi česar ostaja najnižja oziroma garantirana pokojnina za 40 let polnega delovnika 444 evrov, da ni prostora za usklajevanje otroških doklad, da ni prostora za državne štipendije, da ni prostora za starševska nadomestila, da ni prostora za nadomestila za brezposelnost, da ni prostora za minimalni dohodek, da ni prostora za drugi tir, da ni prostora za razvojne projekte in tako naprej. Povsod zmanjka denarja, ker vodite naprej permisivno politiko do obdavčenja kapitala in premoženja. In to je glavni razlog, da tega proračuna ne moremo podpreti, ker je nesocialen in nerazvojen, hkrati pa permisiven do bogatih in kapitala. Glasovali bomo proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati ne more podpreti Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017. Bolj točno, glasovali bomo proti. Bili smo zraven pri kar nekaj državnih proračunih. Ta je najslabše pripravljen, ta ima največ neznank in ta ima največ nekih fiktivnih postavk. Plače v javnem sektorju niso definirane, vprašanje je, veliko vprašanje je, če bomo počrpali toliko evropskih sredstev, kot se tukaj na prihodkovni strani v tem predlogu proračuna načrtuje, tukaj nam preprosto spet ne gre delo dobro od rok. Razočarani smo, da je vladna, tako imenovana mini davčna reforma pokazala, tu se zdaj jasno vidi v številkah, da je država povečala svojo požrešnost za 59 milijonov, in to predvsem tako, da je naložila višje davke slovenskemu gospodarstvu, ki omogoča nova delovna mesta, ki omogoča tudi polnjenje zdravstvene in pokojninske blagajne.

In še nekaj in še enkrat, ampak ne zadnjič, ta proračun pravzaprav prispeva k nepravni državi, eklatantno krši zakone, torej ne spoštuje slovenske ustave, bolj točno 2. člena slovenske ustave, ki pravi, da je Slovenija pravna in socialna država. Vlada in koalicija pravi, da to ni res, da želi biti Slovenija nepravna država.

Mi pri takšni zgodbi ne želimo sodelovati. Glasovali bomo proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Nekdo pred menoj je uporabil besedo neznanka. Jaz sem po osnovni izobrazbi naravoslovno-matematični tehnik, smer uporabna matematika. In proračun ni enačba, v kateri bi bilo toliko neznank, kot jih je v tem proračunu. Že zaradi tega bom glasoval proti.

Ne bom zdaj omenjal, kdo se je med tem s strani izvršilne oblasti smejal, ko je Luka govoril o pomembnosti prihodkovne strani proračuna, ker nočem dati gospodu Hanu to veselje za še eno proceduralno, ampak očitno se v tem državnem zboru združena levica, ki ji lepote vse živo, pa nikoli ne pozabite na Venezuelo, edina makroekonomsko resno ukvarja s prihodkovno stranjo državnega proračuna, ob kakšnih redkih osamelcih na desni, da sem odkrit, z razvojnim modelom te družbe in države, čeprav ni nujno, da se strinjamo glede vsega, kar govorijo kolegi v Državnem zboru na desni strani in ki so tukaj prisotni.

Ta proračun, jaz verjamem, da je kolega Han slabe volje in živčen in tako naprej, ampak ta proračun ste si sami zakuhal, takšnega, kot je. Zato prosim, da razrešite neke znotrajdružinske zgodbe in težave, ne pa nas tunkati v to na nespodoben način.

Seveda ne morem glasovati za tovrsten proračun, ki se ne ukvarja s prihodki, ki ne rešuje razvojnih problematik, ki ne rešuje perečih problematik, socialne izključenosti, revščine, ki ne vidi, da se v tej družbi nihče ne ukvarja z mlajšimi od 40 let, ne morem glasovati za ta proračun navsezadnje tudi zato, ker imam preveč tega v ožji in širši družini. In navsezadnje tudi zato, ker imam preveč otrok, da b i... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naprej, res prosim, da pustimo imena poslancev ob strani, ker res niso pomembna za sprejemanje tega, kar imamo za sprejeti ali pa za odločanje o samem glasovanju. Obrazložitev glasu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala za besedo in dobro jutro, glede na to da je pol enih zjutraj in da tudi nekako ta manjšina na tem, če prideš v Državni zbor levem krilu, mislim, da smo ostali na samem. Teško da se borimo proti mlinu na veter, pa bi vseeno mogoče povedal eno, mogoče dve stvari.

Strinjam se z razpravo predhodnika, ki je kar dobro zajel razpravo in predstavil problematiko štajerske regije. Tudi jaz kot Ptujčan se z njim strinjam. Mogoče z nekaterimi stvarmi na področju gospodarstva ne. Mislim pa, da je treba nasloviti na Vlado Republike Slovenije eno pobudo. Ko se jaz v nekih

mednarodnih krogih Evropske unije pogovarjam s sovrstniki in pa tudi nekaterimi ljudmi, jaz mislim, da ko smo se Slovenci pridruževali Evropski uniji, mislim, da smo se vsi nekako v tisti brzini zaleteli in pozabili na nekaj zelo pomembnih stvari. Jaz sem podpornik evropskega projekta, definitivno. Ampak mislim pa, da je pravi čas, da naslovim na Vlado Republike Slovenija pobudo, da odpremo pridružitveni sporazum med Republiko Slovenijo in Evropsko unijo in da se tako mi, kot so se nekatere druge evropske države, začnemo boriti za lastne firme. Nemčija, Poljska, Češka in Italija so se lahko borile za neke lastne kvote na področju kmetijstva, gospodarstva, investicij in še bi lahko našteval, razen nas, ki smo postali neki hlapci Junckerja in Merklove.

Tako dajem pobudo in razmislek za naprej, da je čas, da tudi v Evropski uniji začnemo zagovarjati načelo močnih suverenih držav znotraj Evropske unije, sicer mislim, da bo Evropska unija propadla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Skoraj sem pozabil. Še eden. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Tega proračuna ne bom podprl. Osnovne, bom rekel najtrdnejše točke, kaj je z vsem tem sporazumom narobe, da je socialno nepravilno, da ni razvoj, je povzel vzel že kolega Mesec.

Problematiko tega proračuna in njegove socialne usmerjenosti bom opredelil s tem, kar se mi je danes zgodilo na poti v Ljubljano. Hodim iz Svetega Duha proti naši železniški postaji. Ustavi me tam nek možak. Videl sem ga prvič v življenju. Rekel je: »41 let delovne dobe imam, vi mladi, koliko mislite, da imam penzije?« Sem pomislil, da tam okoli 500 evrov. »Ja, točno 500 evrov. Kaj boste naredili, da bo bolje?« Gledam, malo mi je bilo nerodno reči, »ja, glejte, saj v Združeni levici zagovarjamo, da se penzion izboljša, da ta sredstva dobimo z dodatnimi obdavčitvami, z dodatnimi obdavčitvami kapitala, da začne pravično prispevati v naše blagajne, ampak žal se je slovenska politika zarotila, da bo imel kapital v naši družbi imel privilegije. Upokojenci kot tudi ostali segmenti delavskih razredov bodo pa potegnili ta kratko.« Potem me je naprej vprašal: »Vi mladi v Združeni levici, kaj boste naredili, imamo nekaj upanja še za vas?« Pa sem rekel, da se bomo še naprej borili. In ravno danes je ta priložnost, da se borimo za bolj pravično socialno državo. Tej borbi se reče proračun Republike Slovenije in socialna pravičnost je očitno ta boj za leto 2017 in za leto 2018 izgubila.

Koalicija bo podprla ta proračun. Jaz ga ne bom podprl, ker je socialno nepravilno in nerazvojen in naši pensionerji bodo še zmeraj živeli v revščini. Žal. Bomo morali socialiste počakati, da bodo imeli vlado, da bo bolje. Očitno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (NeP): Hvala lepa za besedo, predsednik.

Jaz tega proračuna tudi ne bom podprl. Moja obrazložitev je, včeraj sem o tem razpravljal, da je ta proračun premalo pokazal na prihodkovni strani, kot sem že tudi slišal od nekaterih. Kot da je denarja dovolj, kot da pride samo od sebe, mi pa se tukaj samo cukamo, kdo ga bo več porabil in za koga bo več. Premalo pa ustvarjamo, premalo spodbujamo investitorje, tuje vlagatelje. Čeprav je moj predhodnik prej povedal, kako je treba obdavčiti kapital, ne vem, kako bo prišel tuj kapital do Slovenije, če ga bomo obdavčili, da ga komaj čakamo, da ga raztrgamo. Po drugi strani pa smo poslušali tudi danes nekatere, ki so tukaj govorili o tem, kako moramo čim več novih delovnih mest ustvariti, da nova delovna mesta tudi s prispevki polnijo blagajne – tako pokojninsko, zdravstveno in ostale. Pa tega nekako ne vidimo. Pa ni treba tukaj ne vem kakšnega denarja. Treba je volje, spremeniti je treba kar en kup zakonov, predpisov. Treba je gledati malo naprej. Ampak v tem proračunu, ko že tako črtamo še tiste investicije, ki so bile do sedaj, ni nobenih spodbud. Ne za tuje vlagatelje, ne za domače. Domači podjetniki bežijo ven. Tuji ne prihajajo, gredo mimo nas. Delovnih mest je čedalje manj in od kod potem mislite, da bo prišel denar v vse te blagajne, da bomo lahko pokojnine delili brez proračunskega denarja, da bomo več denarja namenili za zdravstvo in tako naprej.

Jaz tega proračuna ne morem podpreti, ker je čisto potrošniški, dokler bomo imeli še kaj.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je postopkovno.

Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Gospod predsednik, jaz vas prosim, da pogledate, kakšno je stanje v dvorani in ocenite, ali Državni zbor sploh lahko nadaljuje s svojim delom, če kolegi sploh še vedo, pri kateri točki smo, kaj delamo. Jaz tukaj iskreno povem, sploh ne slišim razprave. Tudi sama težko sedim. Sem za razliko od marsikoga drugega ves dan tukaj in predlog, ki ga je dal že pred časom kolega Tonin, je popolnoma na mestu. Sem čakala nekaj minut, da boste vi naredili red v dvorani, pa nisem imela te sreče. Tako da mogoče res razmislek, da ugotovite, ali so kolegi sploh še sposobni do konca spremljati sejo. Tudi jaz težko sedim. Iskreno povem, težko sedim tako dolgo, kakor danes to peljete. Ampak če ste se odločili, da na silo to izpeljete, vsaj naj bo dostojno Državnemu zboru.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Se strinjam s predlogom. Prosim, da sedete, če

hočemo nadaljevati naprej. Ne želimo nadaljevati? Prosim.

Naj še enkrat ponovim, da vemo, o čem glasujemo. Odločamo o posebnem delu predloga proračuna v celoti.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima magister Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanke in poslanci!

Ali veste, zakaj se mi zdi, da je ta koalicija brezčutna pa včasih trdosrčna? Vsaj v tistih koalicijah, v katerih sem jaz bil, smo bili vsaj toliko, da smo vsaj za pet tisoč evrov kakšen amandma sprejeli. Ampak ta koalicija ne sprejme niti amandmaja za pet tisoč evrov. Dajte mi povedati, kako je možno graditi nek pravi dialog, neko dobro klimo ali pa neko soglasje v tem parlamentu, če je koalicija tako trda, da se ne da dogovoriti niti za minimalne amandmaje, ki ne bodo absolutno nič ogrozili javnih financ, bi pa s strani vladne koalicije pokazali neko dobro voljo. Jaz se spomnim mojega prvega proračuna leta 2012, bil sem mlad, neizkušen, nadobudni vodja poslanske skupine in ko smo sprejemali proračun, danes tega ni bilo, nič, nobenih scen, ampak leta 2012 je bil okoli parlamenta, kako se je že reklo, živi zid ali pa živa veriga. Ljudje so okoli parlamenta hodili, se držali za roke in zahtevali 16 milijonov evrov za univerze. Jaz se spomnim, da sem jaz takrat kot koalicijski poslanec zahteval prekinitve tiste seje in da se pomenimo, ali teh 16 milijonov lahko zagotovimo. Kolega Tanko je bil besen na mene. Mislim, da mi še danes tega ni odpustil, da sem takrat to naredil, da smo tisto sejo prekinili in da je minister za finance rekel, da bomo nekako tistih 16 milijonov evrov pa že preboleli, če jih univerze potrebujejo. In na koncu se je zgodilo, da je celo opozicija z Jankom Vebrom na čelu takrat podprla ta proračun.

Če hočete ustvarjati v tej državi nekoliko boljše klimo, za božjo voljo, prosim vas, dajte pokazati malo srca.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam postopkovno, lahko ugotovim, da to ni bilo nič od ... / oglašanje iz dvorane/. To mi zdaj poveste, prej ste pa celo tirado naredili o drugih zadevah, niti ne, da ne boste glasovali, čeprav je jasno vnaprej, kaj hočete.

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Glejte, jaz sam sem, verjetno tudi moji kolegici in kolegi iz Združene levici v dokaj dobri psihofizični kondiciji, nimamo težav, da pripeljemo to sejo do konca, ampak nekako se mi zdi, da ste nekateri, ki ste cele dneve sedeli tukaj, preveč utrujeni. Na to je že opozarjal, bil sem takrat na Kolegiju, gospod Tanko z izkušnjami. Tudi drugi smo se mu nekako pridružili, ampak ste pač to sejo ubrali, kakor ste

jo pač ubrali. To je pač del, bom parafraziral Tonina, neke vaše vehemence, ampak zdi se mi, da je proračun vseeno pretirano resna zadeva, da bi se jaz in kakšen kolega, ki ga zdaj ne bom imenoval, pingpongirali in da bi se vsi še naprej sramotili. Ta preostanek opozicije, ki je tukaj, bi tudi lahko izvedel to, kar je izvedla SDS, in si malo skrajšal delovni dan, ampak smo se pač odločili, da tega ne bomo naredili.

Moj proceduralni predlog je, da prekinemo sejo, proceduralni predlog je, da daste to na glasovanje in da nadaljujemo jutri ob deseti uri. Samega me čaka ob osmi uri zelo pomembna seja KNOVS, tudi gospoda Tonina. Koalicijski poslanci in poslanke so že najavili, da se te seje ne bodo udeležili zaradi preutrujenosti. Tudi v luči tega bi bilo dobro, da to sejo prekinemo in mogoče se bodo premislili tudi glede obiska jutranje seje KNOVS.

Lepo vas prosim, da daste moj predlog na glasovanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot sem že prej povedal, tudi tega predloga ne bom dal na glasovanje, ker je povsem jasno, da obstaja še želja, da to izglasujemo v današnjem dnevu. Postopkovno, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Glejte, kljub temu da sem tukaj samostojen poslanec, imam pravico po poslovniku do vsaj postopkovnega predloga. Vsaj nekaj, hvala bogu, bi rekel. Ampak pogledajte, mislim, da kritika in pobuda predhodnika, gospoda Trčka, je vsekakor zelo na mestu. In če jutri zjutraj ob osmi uri ... / oglašanje iz dvorane/ oziroma že danes, ja, res je, pol enih zjutraj je, malo čez. Če seja Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ne bo sklepčna, predsednik Državnega zbora, je to vaša odgovornost. In vi nosite odgovornost, da seja ne bo sklepčna, ker vi razporejate delo Državnega zbora.

Zato se tudi jaz pridružujem pobudi kolega Trčka z Združene levice, da prekinemo sejo in nadaljujemo jutri ob 10. uri. In prosim lepo, dajmo glasovati o tem, ker pogledajte, kakšna je klima v Državnem zboru. Sicer pa po drugi strani razumem, da ni neke pretirane utrujenosti, ker ta vlada je že pol mandata ali pa prvi polčas v aktivnem mirovanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na glasovanje bom dal sklep o tem, da prekinemo sejo, tako kot je bil predlagan. Glasujemo o tem, da prekinemo sejo.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti 47.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 47.)

Torej sejo nadaljujemo. Glasujemo o posebnem delu predloga proračuna v celoti. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi, glasoval bom proti predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017, ker sem izjemno zaskrbljen nad mnenjem Evropskem komisije, ki nam ga je včeraj poslala v Državni zbor. Verjel sem, bil sem optimist, da smo že na pravi poti glede finančne stabilizacije, vendar nam je Evropska komisija, torej tudi naša, sporočila, da očitno vlagamo premalo naporov v smeri finančne stabilizacije. Glasoval bom proti tudi zato, ker sem res bil optimist in sem pričakoval, da bo ta koalicija za leto 2017, ki je še zadnje celo leto, dvanajst mesecev vladavine te koalicije, za katero pripravljam proračun in sem pričakoval, da bomo videli neke nove koncepte, novi ekonomski model za to državo, ki bi predvsem povečal prihodkovno stran. Lahko je razrezati kolač kruha, lahko ga je razdrobiti, malo težje ga je speči. In to, ko pravim peči kruh, pomeni skrbeti za prihodkovno stran. Mi v tej državi premalo ustvarimo in v prihodnje bo še slabše, ker so ukrepi te vlade takšni, ki jemljejo kisik slovenskemu gospodarstvu, potencialnim investitorjem sporočajo, da naj k nam ne hodijo. Zaradi tega ne bo novih delovnih mest, izobraženi mladi pa se izseljujejo. In še nekaj, gospod predsednik, vaš prijatelj in kolega Norbert Lammert je kdaj tudi kanclerko Angelo Merkel napodil v zadnjo klop, ko je klepetala s svojim poslanskim kolegom.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa res glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 53, proti pa jih je bilo 15.

(Za je glasovalo 53.)(Proti 15.)

Ugotavljam, da je posebni del predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 54, proti pa jih je bilo 11.

(Za je glasovalo 54.)(Proti 11.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo z odločanjem o posameznih delih predloga sprememb proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade ali je predlog državnega proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen.

Besedo ima mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Glede na to, da niso bili izglasovani nobeni amandmaji, je proračun notranji usklajen. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je predlog sprememb proračuna usklajen, prehajamo na odločanje o Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017 v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 54, proti pa jih je bilo 14.

(Za je glasovalo 54.)(Proti 14.)

Ugotavljam, da so spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2017 sprejete.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2018.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu dopolnjenega proračuna.

Postopkovno, mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Predsednik, zdaj smo vsebinsko smiselno zaključili oziroma ste sprejeli proračun za leto 2017. Zdaj pa resnično, iskreno se vprašajte, kajti boste koalicija izgubila, če glasovanje o proračunu za leto 2018 prestavimo danes, niti ne na jutri, danes na 10. Uro. To pomeni da prestavimo glasovanje za 7 ur in 20 minut. Predsednik, jaz mislim, da je vaša dolžnost tudi gledati na vse te poslance, da ste predsednik vseh in nekateri imamo jutri zjutraj ob 8. uri odbor. To je ena stvar. Imamo tudi majhne otroke in družine, se pravi, je treba pred tem otroke zvoziti v vrtec in jaz bi jih rad varno pripeljal. In te stvari, bi bilo prav in pošteno, da nam jih omogočite, da jih na en takšen normalen način počnemo. Ogrožena ni ne varnost države, ne finančna stabilnost. Ničesar. Gre samo za en koalicijski, in ta je, da je treba za vsako ceno to stvar danes speljati na žive in mrtve.

Jaz vas vsaj to prosim, če ste bili tako trdi pri amandmajih, da jih niste, niti enega sprejeli, pojdite nam vsaj toliko na roko, pa prestavite glasovanje na jutri na 10. uro. Še en dodatek imam. Jaz bi imel resnično rad predlog, da damo na glasovanje ponovno, da se ta stvar prestavi jutri na 10. uro. Je nova okoliščina, proračun za leto 2017 je že sprejet. Ko smo glasovali o predlogu Trčka, še ni bil, zdaj je to nova okoliščina. To je prvi predlog, postopkovni, da glasujemo o tej stvari.

Druga zadeva. Jaz vam predlagam, da ministrsko ekipo pošljete domov, ker nima smisla, da se z nami tukaj trudi in vztraja, ker ne razpravlja. Bil je čas, da bi danes v takšni posadki cel dan lahko sedeli in bi bila najbrž lahko zanimiva razprava in debata, ko smo razpravljali o proračunu, zdaj pa nima nobenega smisla, da tukaj dame in gospodje sedijo, gredo lahko domov, jih jaz kot opozicijski poslanec prosim, da gredo domov, ker nima smisla, da so tukaj. Resnično. Bodimo malo človeški pa malo razumni.

In še tretja star, predsednik, za katero ste tudi vi zadolženi pa je, da nismo mi sami v tej hiši, da ta hiša obratuje, da mi glasujemo, morajo biti prisotni tudi strokovni sodelavci, tisti, ki skrbijo za glasovanje, za vse stvari, ki tukaj tečejo. Tudi do njih je treba biti razumljiv. Predsednik, ničesar ne bo izgubljenega, če jutri ob 10. uri glasujemo naprej. Če boste že zavrnila ta moj predlog, prosim, če mi lahko vsaj utemeljite, kaj je razlog, da glasovanje o proračunu za leto 2018 ne more biti opravljeno danes ob 10. uri, to je 7 ur in 19 minut kasneje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom na to postopkovno odgovoril, ker vsaka postopkovna si zasluži svoj odgovor, preden je naslednje postopkovno dano. Mislim, da malo več kot deset minut nazaj smo ravno o tem odločali, ali nadaljujemo sejo. Tako je bilo formulirano. Ni bilo formulirano samo do določene točke. In ta parlament je jasno izrazil svojo voljo glede tega vprašanja. To sem že dal, in res ne razumem, kaj se v petih minutah spremeni. Ja, pet minut je od takrat minilo. Volja je bila zelo jasno izražena. In to je moj ključni odgovor na to vprašanje. Vprašal sem, volja je bila izražena. Ne bomo kar naprej o postopkovnem glasovali. To je tudi zadrževanje zaradi tega, da delujemo čim dlje časa.

Postopkovno najprej dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Poglejte, gospod predsedujoči. Se bom omejil samo na eno zadevo, ki jo je že kolega Tonin omenil. Da ta hiša funkcionira, mora vse to, kar se mi gremo in kar nam ni v ponos, cela vrsta ljudi tukaj nam pokrivat zadnjice, po domače povedano. Ti ljudje z novo mini davčno reformo niso dobili višje plače. Številni ti ljudje imajo nesramno nizke plače. Mene, odkar sem v tem parlamentu, zelo daje, da bi amandmiral nek amandma, da bi tem ljudem dvignili plače pa da bi imeli informacijski sistem za 21. Stoletje. Samo verjetno bi me povozili vi, pa še mediji bi me povozili. Iz spoštovanja do vseh teh strokovk in strokovcev, tako strankarskih kot ostalih, ki delajo v tem parlamentu, pa med njimi je tudi gospa, ki mi je rekla, »kje naj meni Cerar vzame iz 526 evrov neto«, vam predlagam, da upoštevate predlog kolega Tonina, da prekinemo to sejo v tem trenutku in da jo nadaljujemo jutri on neki normalni uri, danes, pardon. iz spoštovanja do teh ljudi in do spoštovanja do ljudi, ki imajo lahko vsaj približno družinsko življenje kot kolega Tonin, ki ga jaz in še nekateri ostali, ki živimo dlje kot eno uro vožnje, tudi kdo iz vladne ekipe, nimamo. In ga tudi ne bomo imeli do konca tega pa še kakšnega drugega mandata. Jaz nimam problema, jaz vam lahko tukaj vsak amandma zdaj še za 2018 obrazlagam. Lahko se postopkovno midva tukaj trikirava, Milan, dokler me ne boste z varnostniki nagnali ven. Ampak nočem tega početi. Dajmo biti končno ljudje. Navsezadnje, da si privoščimo nek normalen

slovenski zajtrk. Lepo prosim, da prekinemo ta trenutek to sejo. Nekateri so jo že zapustili, ker se nočejo tega iti, tako kot vodite to sejo. Skrajni čas je, da se ta vehemenca v tem državnem zboru že neha. Ker mi nismo nadomestek šova Big brother, mi nismo komercialna televizija, ki bo več reklam vmes spustila. Dajmo biti končno resni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, mislim da je namenjeno zgolj temu, da bomo še dalj časa tukaj. Postopkovno ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Jaz sem mislil, gospod predsednik, ko ste prej govorili, da boste vsako postopkovno vzeli posebej in na njega tudi odgovorili, ampak nič ne de. Ni problema. Vsi veste, da moji odnosi z bivšo stranko niso najboljši in marsikdo v tem državnem zboru govori, kako so tu vsi lojalni, zaljubljeni v svoje vodje. Ampak, glejte, nauk današnje zgodbe pa je, pogledajte, vi v SMC ste bolj zaljubljeni v Mira Cerarja, kot so vsi v SDS v Janeza Janšo skupaj. To je nauk današnje zgodbe. In treba vam je postaviti ogledalo. Roko na srce. To je res.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšno zvezo ima to s postopkovnim?

ANDREJ ČUŠ (NeP): Dovolite, da imam še dve minuti in bom povedal, kar si mislim, ker imam to pravico.

Zdaj smo se pogovarjali, mislim da o skorajda 40 amandmajih opozicije, tako Združene levice, Zavezništva socialnih in liberalnih demokratov, Nove Slovenije, Slovenske demokratske stranke. Kaj je bil nauk te zgodbe? Da je vse brez veze, da je vse farsa. Jaz ne vem, zakaj se tu sploh trudimo. Jaz predlagam, glede na to da je proračun daleč od ljudi, gospodarstva, mladih, neke socialne pravičnosti, da zaključimo to farso danes, rečemo tako, kot je rekel predsednik Vlade: Peace, ljubav, bok, in zaključimo to sejo Državnega zbora. Poglejte, amandmajev za leto 2018 je mislim da nekaj manj kot za leto 2017. Vsi vemo, kaj boste naredili z njimi. Brez veze, da jih imamo. Recimo Peace, ljubav, bok in zaključimo sejo Državnega zbora.

Jaz pa se opravičujem, ampak napovedujem obstrukcijo seje Državnega zbora pri tej točki, ker nima smisla, ker je vse skupaj brez veze. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, magistrica Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani predsednik, jaz upam, da se zavedate, da vsaka poslanska skupina pred glasovanjem enkrat lahko vzame 45 minut odmora. Če to naredimo tri opozicijske poslanske skupine, boste sejo prekinili za dve

uri. In kaj boste imeli od tega? Kaj boste imeli od tega? In če bi se mi obnašali tako, kot se obnašate vi oziroma koalicija, bi točno to naredili. Pa prosimo, opozarjamo, moledujemo, pa nič ne pomaga. Zato je v tem trenutku to samo moje opozorilo, ampak če se obnašamo tako, nas boste pripeljali točno do tega. In vsi bomo sedeli v Državnem zboru dve uri ali pa se boste mogoče takrat spomnili, da se točko da prekiniti in jo danes nadaljevati ob deseti uri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa je bilo že toliko teh predlogov, da moramo očitno še enkrat glasovati o isti zadevi, o kateri smo glasovali pred desetimi minutami. Postopkovno, gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Če bomo glasovali, potem jaz predlagam, da se glasuje o predlogu, da nadaljujemo jutri v okviru glasovanj, ko so le-ta predvidena. Predvidena so ob sedmih danes, ja, se opravičujem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zadeva je taka, glasujemo, da nadaljujemo zdaj ali pa, če sklep ne bo izglasovan, potem nadaljujemo z glasovanji jutri po glasovanjih, ki so predvidena za jutrišnji dan. To pomeni, da ob sedmih glasujemo skupaj tudi še ta del za leto 2018 naprej.

Torej oblikoval sem iz vsega tega, kar je bilo do sedaj: ali nadaljujemo zdaj in dokončamo ali pa nadaljujemo z glasovanji jutri v okviru glasovanj, ne pa zjutraj ob deseti uri z glasovanji o tem. Ja, če bo sklep sprejet, bomo nadaljevali, drugače bomo jutri glasovali v okviru glasovanj. / oglašanje iz dvorane/ No, potem pa takole. Glasujemo najprej o tem, ker najprej moramo glasovati, preden so druga postopkovna, glasujemo o tem, ali nadaljujemo sejo in dokončamo ti dve točki ali ne. Zdaj pa govorimo za obe točki. Lahko poveš v okviru postopkovnega, normalno, saj vedno poveš.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani predsednik, jaz mislim, da je poslanec Battelli dal zelo dober in konstruktiven predlog, ki ga velja upoštevati. Ker je nadgradil tisto, kar smo do sedaj predlagali, da se glasovanje jutri ob desetih nadaljuje. Jaz vas razumem, da iz čisto tehničnih razlogov je morda težko jutri koaliciji ob desetih zagotoviti zadostno število poslancev, da bo glasovanje normalno teklo, zaradi tega je zagotovo predlog poslanca Battellija na mestu, da se to jutri pri ostalih glasovanjih normalno opravi.

Jaz predlagam, da ta postopkovni predlog, svojega popravljam in podpiram predlog gospoda Battellija, da o tem glasujemo. Bodite pa razumljivi, jaz nočem biti nesramen, ampak glejte, pri proračunu za leto 2018 imamo 26 amandmajev. Koalicija ni zainteresirana za nič, niti poslušša ne. Ministri tudi nič ne obrazlagajo. Se pravi, da gre vse v prazno in na takšen način

ni mogoče delati. Meni bi bilo, verjemite mi, najlažje reči, jaz obstruiram sejo, naša poslanska skupina gre domov in vi delajte sami, kar hočete. Ampak ker želimo v Poslanski skupini Nove Slovenije delati odgovorno, vas prosimo, da predstavite to glasovanje na en razumen način. In še osebni dodatek. Gospod predsednik, jaz nimam šoferja, ki bi me po seji peljal domov. Jaz se bom moral sam peljati štirideset kilometrov. To je razlika.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Rekli smo, da bomo glasovali o tem, ali nadaljujemo in dokončamo in da bomo na podlagi tega potem odločali naprej, da ne bo preveč kompliciran sklep, ker tega drugega naredim sam kadarkoli hočem. Mislim, da je povsem razumljiv in je povsem racionalen. Najprej glasujemo o tem, ali nadaljujemo. Torej pozitivni sklep je v tem primeru. Glasujemo o sklepu, da nadaljujemo s preostalima dvema točkama, ki ju imamo na glasovanju.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 19.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 19.)

Sklep je sprejet.

Torej nadaljujemo. Poskušali smo v obe smeri, v negativno in pozitivno, obakrat je rezultat isti. Volja parlamenta je torej v tem primeru jasna in bi nadaljevali.

Postopkovno, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora.

Seveda volja parlamenta je takšna in jo je treba spoštovati. Spoštovati je treba ustavo, spoštovati je treba zakone, tudi delovnopravno zakonodajo. Aja, ministrice Mrakove ni tukaj iz znanih razlogov. Ampak, gospod predsednik, vi ste podpisani pod sklic te seje in ste vabili na to sejo predstavnike Vlade, še posebej k tej točki, ki jo zdaj obravnavamo oziroma bomo glasovali.

Predlagam, da predstavnikom Vlade dovolite, da gredo domov. Tu so matere, tu so žene, ki imajo danes zjutraj domače obveznosti, tuje obveznosti in je nesmiselno, da jih tukaj mučite oziroma mučimo. / oglašanje iz dvorane/ Ali lahko umirite vaše nestrpne kolege? Jaz sem želel vsaj malo prispevati k temu, da bi ta institucija, Državni zbor Republike Slovenije bila družini prijazna institucija. Če ste me razumeli, najbrž niste, gospod predsednik, ker je tam galama v vaši poslanski skupini. Odločite se vi. Če vidite smisel, da tukaj mučite ministrice, državne sekretarke, državne sekretarje, da še tri ure vztrajajo, ker to bo še trajalo tri ure, vam kar povem, ali pa jim povejte naj za božjo voljo gredo domov, ker nima smisla, da so tukaj. To iskreno govorim.

Hvala lepa, če ste prisluhnili mojim mislim.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, kar se tiče udeležbe. Vlada se seveda sama

odloči, ena ministrica je pa tista, ki mi na določeni točki potrdi. In to je ministrica za finance. Za vse ostale vsekakor neke strašne nuje dejansko ni, in je tudi ni bilo prej. S tem se absolutno strinjam. Ne morem jim pa ne ukazati ali pa karkoli podobnega reči, glede tega in se morajo o tem sami odločiti.

Ali je še kakšno postopkovno?

Prvo postopkovno danes, dr. Matej T. Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala predsednik.

Vaša interpretacija tega, da je to volja državnega zbora, je malo za lase privlečena. To je volja mislim da koalicijskih poslancev, no, SMC poslancev, in tu gre za neko svojevrstno nasilje. In ponavljam to, kar sta ponovila že prej kolega Trček in kolega Tonin, tu, v tej hiši delajo ljudje, ki se bodo morali danes peljati še domov, pa jutri zjutraj priti nazaj. Nekateri se vozijo z javnimi sredstvi in tako naprej. Jaz ne govorim zdaj o poslancih in o ne vem kom drugem, ampak o ljudeh, ki so zaposleni v Državnem zboru in ki zaradi neke kaprice, da mora to biti sprejeto danes ob eni uri ali pa, ne vem, ob treh ponoči, vztrajate pri tem, da ne bi tega naredili danes, isti dan, isti datum ob, ne vem, ob desetih zjutraj ali pa zvečer, ko bo itak morala biti zagotovljena prisotnost koalicije zaradi ustavnih sprememb.

Gre za popolnoma nerazumljivo vztrajanje pri tem stališču, da se mora to zgoditi zdaj, v tem trenutku. Imate tudi to pristojnost, da vi v tem trenutku prekinete to sejo in jo nadaljujemo jutri oziroma danes, kot je bilo že nešteto krat predlagano in kar je po mojem mnenju najbolj racionalna odločitev v tem trenutku. Ljudje dejansko niso več zbrani, poslušamo to klepetanje tu, to, da se ljudje režijo drugim poslancem, to, da komentirajo, in to ni več podobno ničemur. Vzemite si to pristojnost kot predsedujoči in prekinite to sejo in jo nadaljujte danes čez 10 ur.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej tisto, kar mi predlagate, je, da naj nasprotujem temu, kar je večina pravkar izglasovala. Običajno bi razumel, če bi o tem odločil sam, ampak dvakrat smo v pozitivno in v negativno smer šli glasovat. Obakrat je bil rezultat povsem isti.

Postopkovno, Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Tudi prvič danes. Meni je vseeno, kako so glasovali, jaz povem, da bom šel domov. Jaz sem ob petih zjutraj vstal in zdajle, če bomo to nadaljevali, bom 24 ur pokonci. Moram se peljati z avtom kar nekaj kilometrov, pa to ne po avtocesti, ampak tam, kjer mi srce in vse ostalo skače. Že zdaj je neodgovorno do sebe in do drugih, kmalu bom 70 let star, ne izgovarjam se na to, ampak rabim malo več mogoče časa in koncentracije in mene je že zdaj strah peljati domov. Ob treh, se pravi,

da bom skoraj 24 ur, ministrica za zdravje bi me morala že domov poslati, ker bom na ta način, ko tukaj bingljam po nepotrebnem, zelo verjetno se lahko zgodi, da bom kakšne stroške zdravstvu prinesel, tam črtamo pa vse ostalo.

Meni je vseeno, saj me lahko tudi kaznujete, jaz grem domov, ker ne morem, ne smem se tako neodgovorno obnašati, vsaj zaradi prometa, ker lahko še koga povozim. Hvala lepa. Adijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo pogledam tja k mag. Alenki Bratušek. A je postopkovno? Prav.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP):

Predsednik, spomnite se, kako se je današnja seja začela. Takole. In tako jo mislite tudi končati. Super, res odlična proračunska seja. Vse, kar prosimo, je, da glasovanje o dveh aktih, od devetih do enih zjutraj smo tukaj, nekateri tako rekoč celi dan v dvorani in si ne zaslužimo tega, da lahko glasujemo o proračunu za leto 2018, ki je še daleč naprej, in o zakonu o izvrševanju proračuna na normalen način. Okei, je pač to vaš način dela. Ampak proračunov, lahko se jih sprejema tudi tako, vedno so proračunske seje dolge, nikoli pa na takšne luknjast način. Želela sem vas samo na to opozoriti, da smo začeli tako grdo in očitno boste s svojo silo tudi končali. Še enkrat vam pa povem, če se tri poslanske skupine zberemo skupaj, boste tukaj ravno do desetih. Res. To je način dela tega državnega zbora. Žalostno, res, žalostno. In tudi jaz vam predlagam, predsednik, da skladno s poslovníkom vi odločite, da delamo danes dovolj dolgo in da jutri v okviru glasovanj opravimo to glasovanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Naprej postopkovno. Ja, v bistvu je nemogoče delati, če so kar naprej postopkovna. Ne, ne, ugotavljam, da boste, ker imate pravico s postopkovnimi kar naprej motiti, da to zadevo naredimo, očitno ni možno drugače, kot da res prekinemo to sejo. / oglašanje iz dvorane/ Ne, nisem rekel, da jo prekinjam. Ne še. Ampak očitno mislite nadaljevati kar naprej s postopkovnimi in potem se sklicujete na to, kako morajo ljudje čakati, ampak samo zaradi tega, ker hočete postopkovno zavlačevati. Pravkar smo imeli možnost, da se o tem odločimo, dvakrat smo se odločili, in res ne razumem, zakaj je treba kar naprej s postopkovnimi, potem se pa pritoževati nad tem, da so postopkovna. / oglašanje iz dvorane/ Nisem videl vaše roke za postopkovno. Postopkovno, gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Jaz imam tega počasi dovolj, predsednik. Tamle poslušam s tiste strani, kakšen je odnos do mater otrok in kaj še vse. V času, ko ste bili na oblasti, ste ob štirih zjutraj amandmaje vlekli na Odbor za finance. In ne mi govoriti, takrat ni

nihče mislil ne na otroke, ne na uslužbence, ne na matere. Kolegica, ki je bila predsednica vlade, ko smo glasovali o zaupnici in o proračunu, smo pa do pol sedmih zjutraj tukaj sedeli, pa nikoli ni pomislila na to, da je neznosno sprejemati proračun. In se mi zdi nekorektno in nefer. Dejstvo je, da če bomo prestavili glasovanje na jutri zvečer v času glasovanja, bomo prišli do točke, ko se bomo znašli zopet ob dvanajstih in ob enih zjutraj. Me zanima, ali se boste takrat spet spomnili na to, kdo je predlagal glasovanje na tisti čas. Danes je treba to končati.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno uporabljate vsi, samo zato da čas teče in da preprosto niti ne moremo razpravljati oziroma glasovati o tistem, o čemer bi morali. Še kakšno postopkovno?
Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zadnje moje postopkovno, na včerajšnji seji, ki ... / oglašanje iz dvorane/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina prosim!

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Nadaljeval bom, predsedujoči, ko mi boste zagotovili mir v dvorani.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V redu, zdaj lahko nadaljujete. / oglašanje iz dvorane/ Prosim, umirite se. Še vedno ima postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Na srečo so mi pozabili vgraditi podprogram za zamerljivost.

Ne, ni smešno, grozno je. Ne bom več nadaljeval s postopnimi stališči, oglasil bi se samo glede ene zadeve. Izglasovali smo in večina se je tako odločila. Vsaj vodja Poslanske skupine SMC, vi oziroma ti kolega Milan in jaz smo brali federalistične spise očetov ameriške demokracije. V njih, če se ne motim, Jefferson zelo jasno opozori na nevarnost tega, da večina povozi manjšino. Dajmo prekiniti sejo že zaradi tega, da Ameriki, mogoče pa Trumpu pokažemo pot, v katero smer naj gredo parlamentarne demokracije.

Ne bom se več oglašal, ker nismo v mlinu, ne bom desetkrat eno zadevo ponavljal, ampak proračun se na takšen farsični način ne sprejema. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna.
Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani, predsednik, trikrat sem vas

opozorila, zdaj pa zahtevam 45 minut odmora, da se lahko dogovorimo, kako naprej.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na kateri člen se sklicujete, prosim?

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Gospod predsednik, jaz verjamem, da mi boste vi kot predsednik Državnega zbora povedali, če ne, mi boste dali pa dve minuti, da grem po poslovnik, ker ga nimam cel dan tukaj, in vam bom pokazala. Ampak to, kar zdaj delate, je norčevanje iz poslank in poslancev. Dobro veste, da imamo kot poslanska skupina pravico do 45 minut odmora pred odločanjem. In vi ste rekli, odločamo o tem. Lahko nadaljujete s teatrom, seveda lahko nadaljujete ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj je jasno, za katerih 45 minut gre. Torej odrejam 45-minutni odmor, saj ne morem kaj drugega narediti. Dejstvo je, da se te zadeve lahko nadaljujejo na isti način, ampak čez 45 minut boste prišli povedat, kaj ste se odločili. Nadaljujemo ob 1.50.

(Seja je bila prekinjena ob 1.09 in se je nadaljevala ob 1.50.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke, gospe in gospodje!

Nadaljujem prekinjeno sejo zbora. Najprej sprašujem magistrico Alenko Bratušek, če želi obrazložiti stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Prosim, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Saj ste mi prej povedali, da moram, predsednik, tako da se bom potrudila. Glede na to, kako slabo je proračun za leto 2018 pripravljen, že v letu 2017 v proračunu zeva med 200 in 300 milijonov evrov luknje. Seveda se vse to prenaša naprej. Pika na i je mnenje Evropske komisije, ki ste ga danes dobili. Takega proračuna se ne da podpreti.

Tako v naši poslanski skupini oziroma s kolegom ne bova podprla splošnega dela proračuna.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna..
Postopkovno, magister Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Prav je, da ostali kolegi poslanci tudi nekaj stvari vedo. V tej pavzi, ki je trajala 45 minut, se je celotna opozicija dobila. Poskušali smo v našo sredino povabiti tudi predsednika Državnega zbora, ampak žal se predsednik Državnega zbora ni pripravil pogovarjati z opozicijo. Vi veste, kakšne proceduralne možnosti opozicija ima, če bi vam želela nagajati. Vsaka izmed poslanskih skupin pri vsaki točki lahko zahteva 45 minut

posvetovanja pred glasovanjem. Na dnevnem redu sta še dve točki, 26 amandmajev, vsak amandma bi lahko obrazlagali. Vam garantiram, da brez večjih težav to sejo lahko vlečemo tudi do pol osmih, osmih zjutraj, tako da bova lahko s poslancem Trčkom šla direktno na Komisijo za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb. Predsednik, vi se zdaj izgovarjate tukaj na večino, ampak vi kot predsedujoči imate možnost, da vodite in tudi sami odločate, kako bo seja tekla. In bi morali biti tudi zaščitnik opozicije v tem smislu, da nam omogočate neko normalno delo, predvsem pa da vsem tem razpravam daste nek smisel. Jaz vas razumem, da ste se vi v poziciji odločili, da boste to stvar na žive ali mrtve speljali, da vas noben argument opozicije niti za 5 tisoč evrov ne zanima. In glejte, v Poslanski skupini Nove Slovenije res ne vidimo nobenega več smisla, da pri taki obravnavi proračuna sploh sodelujemo. Zato, gospod predsednik Državnega zbora, jaz napovedujem obstrukcijo pri tej in naslednji točki, da bo lahko ta parlament in ta vaša koalicija brez večjih težav, brez kakršnihkoli ovir lahko pripeljala do konca. Se bo super počutila. Samo – če je to demokracija?! Hvala lepa za tako demokracijo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej ima proceduralno magistrica Alenka Bratušek.

Spoštovani predsednik, še enkrat, če, ne če, ker znate seštevati minute, lahko seštejete, do kdaj vam lahko grenimo življenje in delo v Državnem zboru. Ampak ker smo pametnejši ... A lahko kolege prosim, jaz verjamem, da so živčni, ker je ura dve zjutraj, ampak ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kolegi odhajajo.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ne, ne, te vaše sem mislila. Skratka, naredite to, delajte tako. Celi Sloveniji ste pokazali, kot sem pa povedala, tisti, ki je pametnejši, pač preprosto odneha. Lahko noč!

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima za postopkovno gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Kar se tiče Združene levice, mi smo povsem dobronamerno predlagali, da se to glasovanje prestavi. Ni čisto nobene potrebe, da bi se ta proračun sprejemal ob dveh zjutraj, kot se zdaj sprejema. Naše zahteve oziroma našega predloga niste uslišali, tako da tudi mi ne vidimo več smisla, zakaj bi sodelovali v tej razpravi. Glave ob tej uri pač enostavno niso več na mestu, da bi se odločale o tem, kako bomo razporedili 9,3 milijarde v letu 2018. Tega ne mislimo početi sredi noči, ampak ob kakšni normalni uri, kjer bi lahko približno imeli racionalno razpravo. Tako da če se vam zdi primerno, da se to zdaj na tak način, brez

kakršnekoli potrebe sprejema, vi to izpeljite, ampak tudi naša poslanska skupina napoveduje obstrukcijo naslednjih dveh točk. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo z obravnavo 4. točke, glasujemo o splošnem delu dopolnjenega dela proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 52, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 52.)(Proti nihče.)

Ugotavljam, da je splošni del dopolnjenega predloga proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11.11.2016.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611, Ministrstvo za finance. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Finančna izravnava občinam.

Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev. Za sta glasovala 2, proti pa jih je bilo 46.

(Za sta bila 2.)(Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1811, Ministrstvo za zunanje zadeve. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Razvojno sodelovanje in mednarodna pomoč. Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev. Za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 48.

(Za nihče.)(Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1914, Generalštab Slovenske vojske. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Upravljanje, izobraževanje in oskrba kadrov Slovenske vojske.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.)(Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Operativno delovanje in pripravljenost Slovenske vojske.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.)(Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Infrastruktura in opremljenost Slovenske vojske.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 49.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Učinkovito trženje in promocija Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 49.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Vojna grobišča.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasoval 1, proti pa jih je bilo 50.

(Za je glasovalo 1.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odločamo o amandmaju Nove Slovenije k podprogramu Strokovne naloge in svetovanje v kmetijstvu.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje kmetijskih zemljišč pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu upravljanje kmetijskih zemljišč pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431, Direkcija Republike Slovenije

za infrastrukturo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasoval eden, proti pa jih je bilo 49.

(Za je glasoval 1.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste, pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 4.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 5.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 49 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 6.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za ni sprejet.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državne ceste pod številko 7.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550, Ministrstvo za okolje in prostor.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje z vodami.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Stanovanjska dejavnost.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Odprava posledic naravnih nesreč.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, 50 pa jih je bilo proti.

(Za nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Programi socialnega varstva.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 49.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Programi v pomoč družini.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613, Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Urejanje in nadzor na področju dela.

Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 48.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Športna infrastruktura.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 50.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340, Ministrstvo za kulturo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k podprogramu Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost.

Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 48.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili z odločanjem o amandmajih. Prehajamo na odločanje o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti pa 1.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je posebni del dopolnjenega predloga proračuna v celoti sprejet.

Prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 1.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Postopkovno? Obrazložitev. Dobro. Končali smo z odločanjem o posameznih delih dopolnjenega predloga proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade, ali je dopolnjen predlog proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen. Besedo ima mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo.

Ja, proračun je usklajen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je dopolnjen predlog proračuna usklajen prehajamo na odločanje o Dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2018 v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):
Najlepša hvala, predsednik. Kolegice in kolegi!

Mislím, da sem malo prezgodnja, ampak kljub vsemu bi želela v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra dati obrazložitev glasu pri odločanju o dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2018 v celoti. Republika Slovenija, državljanke in državljani, naša država ima danes prvič po letu 2012 ponovno javnofinančno suverenost. Leta 2015, to je bilo lansko leto, smo izšli iz postopka presežnega primanjkljaja, sedaj pa s sprejetjem proračuna za leto 2017 in proračuna za leto 2018 ponovno stojimo trdno na svojih lastnih javnofinančnih nogah. To je velik dosežek, ki je rezultat intenzivnega sodelovanja, ki je potekalo ne samo na ravni Vlade in koalicije, ampak tudi na ravni sodelovanja z opozicijo in ostalimi v ta proces vključenimi zunanjimi skupinami. Govorim predvsem o skupinah, ki so morale sodelovati v okviru socialnega dialoga v lokalnih skupnostih. Preko odborov, ki so potekali v zvezi z obravnavo obeh proračunov za leti 2017 in 2018 v začetnih fazah, je Vlada skrbno zabeležila in tudi upoštevala številne predloge, ki jih je dala opozicija in jih, to je razvidno iz poročila, ki ga je Vlada pripravila, te predloge tudi, kolikor je bilo to v javnofinančnih zmožnostih in pa tudi racionalnosti, upoštevala. V tem končnem predlogu, ki je prišel in ki smo ga obravnavali najprej skupaj opozicija in koalicija na samih odborih in potem tudi intenzivno preko razprave na plenarni seji včeraj in pa danes.

Tako da nas veseli, da smo končno, kot rečeno, sprejeli proračun za dvoletno obdobje, ki je predvsem odraz državotvorne odgovornosti, ki jo nosimo do javnofinančne stabilnosti in pa v tem smislu tudi programske, razvojne prihodnosti te države za prihajajoči dve leti.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo glasovali za omenjeni proračunski predlog. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 47 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 47, nihče pa ni bil proti.

(Za je bilo 47.)(Proti nihče.)

Ugotavljam, da je proračun Republike Slovenije za leto 2018 sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo

opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 16. 11. 2016, ki ste ga prejeli na e-klop. Nehajte zdaj s postopkovnimi, ker jih je bilo danes oziroma včeraj absolutno preveč. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 56. členu.

Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev. Za je glasoval 1, proti pa jih je bilo 50.

(Za je bil 1.)(Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 68. členu pod številko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine Združena levica k istemu členu pod številko 2 brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 47 poslank in poslancev.

Za je glasoval eden, proti pa jih je bilo

44.

(Za je glasovalo 1.) (Proti je glasovalo

44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine Združene levice k 68. členu pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 47 poslank in poslancev. Za so glasovali trije, proti pa jih je bilo 42.

(Za je glasovalo 3.) (Proti je glasovalo 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev. Za je glasovalo 54, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 54.) (Proti je glasovalo 0.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali danes ob deseti uri. Želim vam varno pot domov. Službam Državnega zбора pa se zahvaljujem za potrpežljivost, delo in čas.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. NOVEMBRA 2016 OB 2.22 IN SE JE NADALJEVALA OB 9.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam z nadaljevanjem 24. seje zбора.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: gospa Jelka Godec, gospa Nada Brinovšek, gospod Franc Breznik, gospod Janez Janša in gospod Zvonko Lah. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na OBRAVNAVO PREDLOGA USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI III. POGlavJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog ustavnega zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Ustavna komisija in ste ga prejeli s poročilom komisije.

Besedo dajem članu Ustavne komisije dr. Mitji Horvatu za uvodno predstavitev poročila in predloga ustavnega zakona.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, članice in člani Vlade, poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da v tem skopo odmerjenem času predstavim burno dogajanje pri pripravi predloga. Gre za Poročilo o pripravi Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije in o pripravi Predloga odloka o razglasitvi Ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije.

Ustavna komisija je na prvi nujni seji dne 25. 10. in 3. 11. 2016 obravnavala osnutek Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije, ki je bil pripravljen na podlagi sprejetega stališča Državnega zbora o osnutku ustavnega zakona za spremembo ustave z dne 12. 7. 2016. Na nadaljevanju prve nujne seje so člani sprejeli tudi predlog odloka o razglasitvi predmetne ustavnorevizijske dopolnitve ustave. V ustavnorevizijsko razpravo znotraj druge faze se je s svojimi stališči vključila tudi zainteresirana javnost, tako civilna iniciativa za Slovenijo in svobodo kot vrsta občin in v imenu javnosti so v ustavnorevizijski razpravi znotraj druge faze sodelovali na sejo vabljeni gospod Miran Lovrič, gospod Leon Kremžar, dr. Miloš Senčur in gospod Brane Golubovič.

Osnutek Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije je pripravila Strokovna skupina za pravico do pitne vode. K predlaganemu osnutku predloga ustavnega zakona je 24. 10. 2016 član strokovne skupine dr. Marko Kambič podal pojasnilo glede vzdržanega glasu in nekaj pripomb k osnutku Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije, ki ga je 12. 10. 2016 izdelala Strokovna skupina za pravico do pitne vode.

Sama razprava: Ustavna komisija je opravila razpravo na prvi nujni seji dne 25. 10. 2016 in jo nadaljevala na prvem nadaljevanju prve nujne seje dne 3. 11. 2016. Do osnutka predloga se je nato opredelila še mag. Alenka Bratušek kot predstavnica predlagatelja predloga za začetek ustavnorevizijskega predloga, ki je izrazila zadovoljstvo, da je ustavnorevizijski postopek prišel do trenutka, ko Ustavna komisija sprejema vsebino predloga ustavnega zakona. Pri tem predlagatelji predmetnega predloga za začetek postopka za spremembo ustave izražajo upanje, da pripombe lokalnih skupnosti in njihovih združenj ne bodo ustavili postopka ali celo preprečili sprejetje ustavne spremembe. Ponovno je poudarila namen dopolnitve Ustave, to je zapis ustavne pravice do pitne vode, ki je pravica vseh, a ni tržno blago. Glede četrtega odstavka 70.a člena je opozorila, da je nastal na predlog strokovne skupine. V nadaljevanju so se do predloga opredelili tudi na sejo vabljeni prej imenovani Leo Kremžar, Miran Lovrič, dr. Miloš Senčur in Brane Golubovič.

V razpravi dne 25. 10. so nato poslanke in poslanci ter vabljeni izpostavili naslednja stališča. Besedilo 70.a člena presega okvir, ki bi ga bilo treba zapisati v Ustavo. Pravica do pitne vode je posredno že vpisana v ustavo, lahko bi se jo namreč tudi posebej izpostavilo, pri tem se je ne bi smelo kombinirati z nacionalizacijo, večanjem moči države, ustanavljanjem nove agencije za to področje, poseganjem v pristojnosti občin, kar vse ni v korist prebivalstvu, saj pravico oddaljuje od uporabnikov. Trenutno sistem oskrbe dobro deluje. Centralizacija pomeni tako konec razvoja, ki ga poganja le konkurenca, kot konec ekonomskih rešitev v interesu javnosti. Ustavnorevizijski postopek traja že dolgo, za vpis so bili vsi deležniki, ko pa se je ponudila konkretna rešitev zapisa, se pojavljajo nešteti pomisleki. V postopku sprejemanja smo prišli do točke, ko se je treba prešteti in ugotoviti, ali se sprejme 70.a člen Ustave ali ne. Prislunhiti je treba opozorilom lokalne samouprave, tudi država bi morala kdaj na podlagi zakonskih pooblastil poseči v delovanje lokalne samouprave, kadar prihaja do nepravilnosti.

Na razpravo vabljenih predstavnikov lokalne samouprave se je odzval poročevalec strokovne skupine dr. Lojze Ude in poudaril, da so imeli slednji možnost preko svojih predstavnikov v Državnem svetu izraziti pripombe tudi že v samem začetku ustavne razprave. Glede pomislekov v zvezi s četrtem odstavkom 70.a člena je predstavil možen poseg v besedilo, ki bi bil v tem, da bi se ta odstavek lahko glasil: Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjev zagotavlja država preko neprofitne javne službe. Zaradi nadaljevanja seje Državnega zbora je predsednik Ustavne komisije na tem mestu prekinil razpravo in obvestil prisotne, da se bo nadaljevala 30. 11. 2016.

K osnutku predlaganega ustavnega zakona so bili vloženi amandmaji poslanke mag. Alenke Bratušek in poslanskih skupin SMC, Desus, SD, ZL in nepovezanih poslancev 30. 11. 2016 pred sejo, ki so ga na sami seji tudi amandmirale s spremembo amandmaja na sami seji 30. 11.

Naj povzamem še mnenje Interesne skupine lokalnih interesov in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta z dne 3. 11. 2016. Interesna skupina lokalnih interesov in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta sta podali pisno mnenje k osnutku predloga ustavnega zakona. Komisija podpira predlagano spremembo ustave, saj iz trga izvzema oskrbo s pitno vodo, srž zagotavljanja pa usmerja v oskrbo prebivalstva. Pri tem podpirajo variantno besedilo 70.a člena in ob tem imajo le nekaj pomislekov, in sicer pri tretjem odstavku bi se črtala besedna zveza »v tem delu«, pri četrtem odstavku pa predlagajo, da se besedilo spremeni tako, da se glasi, »oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti na način neprofitne javne službe«. V prvem nadaljevanju prve nujne seje je državni svetnik mag. Stevo Ščavničar tudi ustno predstavil pisno mnenje.

Na razpravo, kjer so članice in člani Ustavne komisije oziroma nadomestni poslanci izrazili svoja stališča, so se odzvali tudi člani strokovne komisije. Poslanica in prvopodpisana pod predlog za začetek predmetnega ustavnorevidijskega postopka mag. Alenka Bratušek je glede na amandma petih poslanskih skupin, ki zasledujejo enake cilje, kot jih je sama z amandmajem, je slednjega umaknila. Predstavniki petih poslanskih skupin, ki so pred sejo Ustavne komisije dne 3. 11. 2016 vložili amandma, so podprli predlog člana strokovne skupine dr. Franca Grada glede popravka četrtega odstavka 70.a člena. Zato so med sejo vložili spremembo amandmaja. Poslanci opozicije so predlagali, da se tudi zaradi odprtih vprašanj v odsotnosti analiz in ocen stroškov seja prekine in nadaljuje, ko bodo pripravljena ustrezna gradiva. Po prekinitvi prvega nadaljevanja prve seje dne 3. 11. zaradi posveta, je predsednik zaključil z razpravo, saj ni bilo več želje po razpravi.

Ustavna komisija je po končani razpravi prešla ob smiselni uporabi prvega odstavka 181. člena Poslovnika Državnega zbora na odločanje. Pri tem je bila odločitev sprejeta, če je zanjo glasovalo najmanj 13 članov Ustavne komisije – dvotretjinska večina, trinajst od devetnajstih članov komisije. Najprej so člani prešli na odločanje o razdelku ena. Ker je poslanica mag. Alenka Bratušek na seji 3. 11. 2016 umaknila amandma, je Ustavna komisija prešla na odločanje o spremenjenem amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus, SD, ZL in nepovezanih poslancev, ki vsebinsko spreminja varianto in osnovno besedilo prvega razdelka, kot ga je predlagala strokovna skupina. Člani

oziroma nadomestni poslanci so sprejeli s potrebnimi trinajstimi glasovi za, proti ni bil nihče, amandma, ki se je glasil: v Ustavi Republike Slovenije se za 70. členom dodano novi 70.a člen, ki se glasi: »70.a člen, pravica do pitne vode. Vsakdo ima pravico do pitne vode. Vodni viri so javno dobro v upravljanju države. Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Ker sprejeti amandma v celoti spreminja tako varianto kot tudi osnovno besedilo prvega razdelka osnutka predloga ustavnega zakona, ni bilo potrebno nadaljnje odločanje o prvem razdelku, zato so člani Ustavne komisije prešli na odločanje o drugem razdelku. Ker k razdelku dva ni bil vložen noben amandma, so člani prešli na odločanje in predlagano besedilo razdelka dva sprejeli s 13 glasovi za, nihče ni bil proti.

Upošteva prvo odstavko 181. člena Poslovnika Državnega zbora so člani glasovali še o Predlogu ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije v celoti in ga sprejeli z dvotretjinsko večino vseh članov: 13 za, nihče proti.

Njegova vsebina je naslednja. Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije: I. V Ustavi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 68/2006 in 47/2013) se za 70. členom doda novi 70.a člen, ki se glasi: 70.a člen, Pravica do pitne vode. Vsakdo ima pravico do pitne vode. Vodni viri so javno dobro v upravljanju države. Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. II. Zakone, ki urejajo vsebine iz novega 70.a člena Ustave, je treba uskladiti s tem ustavnim zakonom v 18 mesecih po njegovi uveljavitvi. Ta ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije.

Ustavna komisija je brez razprave sprejela s 13 glasovi za, brez glasu proti, osnutek Predloga odloka o razglasitvi Ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije in predlaga Državnemu zboru, da ga po obravnavi, če bo sprejet navedeni ustavni zakon in bodo izpolnjeni formalni pogoji, tudi sprejme. Predlog odloka bo predsednik Ustavne komisije vložil v Državni zbor, če in ko bodo nastopili pogoji za razglasitev ustavnega zakona.

Ustavna komisija je soglasno, 12 glasov za, nihče proti, sprejela tudi sklep, da predlaga predsedniku Državnega zbora, da Državni zbor obravnava predlog ustavnega zakona na novembrski seji. Najlepša hvala za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predsedniku Vlade Republike Slovenije

dr. Miru Cerarju za uvodno predstavitev mnenja Vlade.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci, državljanke in državljani!

Moja vizija Slovenije je zelena Slovenija. To je Slovenija, ki preudarno izkorišča svoje številne naravne danosti in skrbi za svoje okolje; Slovenija, ki je energetska samooskrbna s pomočjo obnovljivih virov; Slovenija, ki je v svetu prepoznana kot prestolnica zelenega turizma. Moja vizija Slovenije je tudi moderna Slovenija; Slovenija, ki vnaprej proaktivno naslavlja izzive prihodnosti. Zaščita vode je ključna tema prihodnosti, saj vemo, da je voda nenadomestljiva strateška dobrina, brez katere življenje na našem planetu ni mogoče. Voda je vir življenja. Naraščanje prebivalstva, podnebne spremembe in vedno večji interes korporacij po tej vitalni dobrini terjajo od nas večjo zaščito naše vode in slovenskih vodnih virov. Verjamem, da je naša skupna želja, da bi vsak naš državljan vedno imel pravico do pitne vode. To, da lahko v Sloveniji skorajda povsod pijemo vodo iz pipe, to ni samoumevno. Gre za velik slovenski privilegij, ki ga moramo ohraniti ne samo za nas, ampak tudi za naše prihajajoče generacije. Spomladi leta 2014 pred vstopom v politično življenje sem v reviji Pravna praksa zapisal: »Voda je tisto naše bogastvo, glede katerega so kakršnekoli politične in druge zakulisne igre ter strokovni in podobni večji spregledi in napake v prihodnje popolnoma nedopustne.«

Čestitam Državnemu zboru, ki je po dolgih mesecih usklajevanja prišel do skupnega Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije. Prav se mi zdi, da smo si za zaščito ene najpomembnejših slovenskih naravnih dobrin vzeli dovolj časa ter skupaj poiskali konsenzualen način, da vodo, tekoče zlato 21. stoletja, zaščitimo na najvišji pravni ravni z Ustavo Republike Slovenije. Posebej pozdravljam dejstvo, da so vse parlamentarne stranke pri usklajevanju ustavnega besedila upoštevale ne le ustavnopravno stroko, temveč prisluhnile tudi civilni družbi. Rešitve, ki se rodijo iz tesnega dialoga in sodelovanja med stroko, politikom in zainteresirano javnostjo, so praviloma najboljše za ljudi in državo.

Naša zelena Slovenija je ena izmed najbolj vodnatih držav na svetu. Slovenska voda je kakovostna in prav zaradi svoje vrednosti bo v prihodnosti gotovo zbudila apetite tujih držav ali multinacionalk. Bolj ko bo voda postajala redka dobrina, bolj bodo naraščali pritiski, ki pa jim ne smemo popustiti. Vse to smo imeli na Vladi v mislih tudi, ko smo se pogajali o trgovinskem sporazumu CETA. Slovenska vlada je bila edina vlada v okviru držav Evropske unije, ki je zahtevala opredelitev zaščite vodnih virov znotraj sporazuma. V besedilu skupne izjave je tako vključeno posebno poglavje z naslovom

Voda. CETA tako zaradi prizadevanj Slovenije v polnosti ohranja pravico pogodbenic, da same odločajo, kako uporabljati in varovati vodne vire. To kaže jasno zavezo naše vlade, da ohranimo Slovenijo zeleno ter da si v dobrobit državljanekam in državljanom ter na naših zanamcev prizadevamo za ohranitev slovenske vode in vodnih virov. Pravzaprav s tem dejanjem hkrati orjemo ledino v mednarodni skupnosti. V Evropski uniji ima le še Slovaška pitno vodo in svoje vodne vire zaščitene na ustavni ravni, ostale države namreč vode varujejo le na zakonski ravni. Slovenija bo s sprejetjem ustavnih dopolnil tako postala zgleden primer države, ki v tem pogledu odgovorno stopa v prihodnost.

Spoštovani zbor, spoštovani poslanke in poslanci, državljanke in državljani! Veseli me, da bomo v 70. a člen Ustave Republike Slovenije zapisali, da ima v Sloveniji vsakdo pravico do pitne vode, da so vodni viri naše javno dobro, s katerim upravlja država, da vodni viri prednostno in trajnostno služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in oskrbi gospodinjstev ter v tem delu niso tržno blago, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.

Spoštovani! V svojem imenu in v imenu celotne Vlade vam izražam polno podporo za sprejetje tega ustavnega zakona, da tako na najvišji pravni ravni zaščitimo vodo, našo življenjsko in strateško dobrino. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

V torek in včeraj smo obravnavali proračuna Republike Slovenije za prihodnje in še naslednje leto. Veliko večino časa je bil prisoten eden, kvečjemu dva ministra in nikogar drugega ni bilo, pa je bil to izvorni dokument Vlade ali celo izvorni dokumenta Vlade, ki odrejata politike za naprej. Danes je tukaj praktično cela Vlada, mislim, da manjkata samo dva ministra, v teh uvodnih petih minutah, kar se mi zdi sicer v redu, ampak to bi pričakoval tudi včeraj in predvčerajšnjim, ko smo obravnavali tisti zmazek, tista zmazka, ki se jima reče proračuna Republike Slovenije. Jutri obravnavamo poročilo o preiskovalki, ki se ukvarjala z bančno luknjo – Vlada ni najavila niti minute časa. Niti minute časa! Ko sem na kolegiju to vprašal, zakaj Vlada pri tako veliki kriminalni zgodbi, kot je bančna luknja, ne najavi časa, ste dejali, se bo Vlada že odločila sama.

S tem ko se pri neki parlamentarni zadevi, ki je potekala tukaj tudi na predlog ene izmed poslanskih skupin, Vlada ekipira, si vzame čas, da se slika; takrat, ko je treba govoriti o dokumentih, ki jih je predložila v zakonodajni postopek ali ko je treba govoriti o kriminalni

zgodbi, ni nikogar iz vladne ekipe zraven. Tukaj v vladni ekipi je tudi nekdanji glavni preiskovalec gospod Klemenčič, ki je pregledal to bančno luknjo, pripravil neko poročilo za nekam, kjer se pravzaprav nič ne dogaja, in nihče, niti on, si ne vzame nekaj časa, da bi karkoli pojasnil v zvezi s potekom dela preiskovalne komisije in odkrivanja bančnega kriminala. Na tak način predstavljati pravno in socialno državo je škandalozno, gospod predsednik Vlade, to si upam reči, zato ker izbirate piar teme, fototermine; tam, kjer pa je potrebno neko resno delo, kvalitetno delo, kjer je treba nekaj izpeljati tudi na ustavni ravni – tudi proračun, recimo –, pa kar zmanjka ljudi, kot da ni nikogar nikjer. Predlagam, gospod predsednik Državnega zbora, da tudi na tej parlamentarno-vladni in tudi koalicijski ravni zagotovite, da bo Vlada pri pomembnih točkah dnevnega reda tudi zraven – proračun, preiskovalka glede bančne luknje, gre za veliko dokapitalizacijo – in da tam ne umanjajo te osebe, ki predstavljajo Vlado Republike Slovenije. Radi bi vedeli tudi njihovo stališče pri bančni luknji in predlagam, da se v okviru tega tudi posvetite svoji aktivnosti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V političnem prostoru ima lahko vsakdo svoja stališča in svoje ocene in parlamentarni postopek dopušča izražanje tega in ne poseganja v to, vendar zloraba postopkovnega za to, da se te zadeve izrazijo, čeprav jih je mogoče povsem jasno izraziti v nadaljnjem postopku, je po mojem nedopustna, zato bom poskušal, ker v postopku Vlada v tem trenutku ne more zagovarjati sama sebe, povedati tisto, kar je postopkovno pomembno.

Prvič je postopkovno pomembno, da so bili ves čas in da bodo izpolnjeni vsi pogoji za to, da lahko posamezne točke obravnavamo in je udeležba ali neudeležba Vlade pač urejena s poslovnikom. Poslovník in hkrati tudi parlamentarna praksa, vsaj na točki preiskovalne komisije, nikdar ni predvidevala udeležbe Vlade ali kakršnakoli že stališča v smislu tega, da bi Vlada najavila čas, ko se parlament ukvarja z eminentno parlamentarno prakso, ki je vedno vodijo opozicijske stranke, torej te preiskovalne komisije. To je tudi klasična zadeva in je vedno veljala v našem sistemu.

Udeležba pri proračunu je bila takšna, ki je zagotavljala delo in to delo je v tem parlamentu bilo opravljeno, kaj drugega je pa vse vaše stališče. Samo ugotavljam, da ste postopkovno tokrat izrabili za to, da ste svoje politično stališče izrazili, in pravim, da to ni prav. Ničesar ne bom dosegel s tem, da vam dam opomin zaradi tega ali kaj podobnega, zaradi tega niti poskušal ne bom v to smer. Samo ugotavljam, da se je pač to zgodilo in to je dejstvo.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

25. junija 1991 je Republika Slovenija postala samostojna in neodvisna država, 23. decembra istega leta pa je bila sprejeta naša ustava. V Poslanski skupini Stranke modernega centra nas zato veseli, da bomo 25. obletnico sprejema te ustave, ki temelji na človekovih pravicah, počastili s tako pomembnim dogodkom, kot je vpis pravice do pitne vode v ustavo. In če je prejšnji mandat Državnega zbora zaznamovala gospodarska in finančna kriza in s tem zaradi mednarodnih pritiskov povezan vpis fiskalnega pravila v ustavo pa tudi omejevanje pravice do referendumu, naj ta mandat zaznamuje zaščita naše suverenosti in našega naravnega bogastva, torej vode. Da je pitna voda takoj za čistim zrakom oziroma kisikom najpomembnejša dobrina za življenje na Zemlji bomo zares spoznali šele takrat, ko jo bo začelo primanjkovati, ampak problem je, da bo takrat že prepozno, zato moramo ukrepati danes za jutri. Mislimo moramo tudi na naše otroke, naše zanamce, da bodo tudi oni imeli vsaj enake pogoje dostopa do pitne vode, kot jih imamo danes mi.

Priča smo podnebnim spremembam in naraščanju svetovnega prebivalstva, zato se človeštvo vedno bolj sooča s štirimi veliki problemi; to je vodo, hrano, energijo in življenjskim prostorom. Problem vode je pri tem najosnovnejši. Na našem planetu je sladke vode le nekaj odstotkov, dostopne sladke vode pa še precej manj. Nekateri opozarjajo, da pitna voda danes predstavlja le še 1 % celotne količine vode na svetu. Naraščanje števila prebivalstva in grožnja klimatskih sprememb lahko ob dosedanjem načinu uporabe vode pripelje do velike svetovne krize z vodo. Zato bo prav voda zaznamovala obdobje, v katerem živimo sedaj. Če smo se do sedaj soočali s kriznimi žarišči zaradi nafte, se nam sedaj obetajo zaradi vode. Problem pa je pri tem, da voda za razliko od nafte nima nobene alternative, ne moremo je nadomestiti z nekim drugim virom, zato bo voda strateška surovina 21. stoletja oziroma, če hočete, nafta 21. stoletja. Danes skoraj 18 % svetovnega prebivalstva nima dostopa do pitne vode oziroma v številkah je to 800 milijonov ljudi, do leta 2050 pa se bo po oceni Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj povpraševanje po vodi povečalo za 50 %. To pa bo pomenilo ogromen pritisk na rabo vodnih virov. Poleg tega znanstveniki opozarjajo, da že danes največje zaloge podtalnice izginjajo z neverjetno hitrostjo in da so vodonosniki od Indiji, Kitajske, ZDA, pa če hočete, do Francije v Evropski uniji na točki preloma. Tudi v Evropski uniji po nekaterih ocenah 20 milijonov državljanov oziroma prebivalcev nima dostopa do kakovostne vode in ustreznih sanitarnih storitev. In čeprav Evropska unija velja za dobro preskrbljenost z vodo, se mnoge regije spopadajo s pomanjkanjem vode. Evropska unija zato zagotavlja pomoč pri izgradnji infrastrukture za sisteme pitne vode in odpadne vode v Evropski uniji ter pri zagotavljanju

osnovnih sanitarnih in higienskih storitev po vsem svetu.

Pomanjkanje vode bo vodilo v družbene nemire, politične in oborožene konflikte ter ne nazadnje množične migracije, čemur smo deloma že priča. Zgodovinarji opozarjajo, da so že pred nekaj tisočletji poznali spore zaradi vode, a da število sporov v zadnjih dveh oziroma treh stoletjih skokovito narašča. Če je bilo v 19. stoletju 13 resnih sporov zaradi vode, je bil v 20. že 101, na začetku 21. stoletja pa se soočamo že s 108 spori. Vodo oziram rabo vode so kot ključni izziv za prihodnost človeštva prepoznali tudi Združeni narodi, zato je Generalna skupščina pravico do pitne vode priznala kot človekovo pravico, ki je tudi ključna za uresničevanje vseh človekovih pravic. Leta 2010 so Združeni narodi sprejeli deklaracijo, ki navaja, da je pravica do varne in čiste pitne vode ter sanitarij bistvena človekova pravica za polno uživanje pravice do življenja.

Slovenija je bogata z vodnimi viri. Po količini vode na prebivalca se uvrščamo med prvih 20 držav na svetu, v Evropi pa na tretje mesto. V Sloveniji nimamo problemov z zalogami pitne vode, ampak to ne sme biti razlog, da o teh problemih ne razmišljamo že danes. Povprečna letna količina padavin se v Sloveniji počasi zmanjšuje. Imamo mile zime, kar ima za posledico nižje vodostaje rek, podtalnice in proste talne vode. Zaenkrat se nam sicer ni treba bati, a vseeno moramo odgovorneje upravljati z vodnimi viri. Zavedati se moramo, da vsak prebivalec Slovenije v povprečju porabi 150 litrov vode na dan iz vodovodnega omrežja, poleg tega pa je potrebnih kar do skoraj 3 tisoč litrov za proizvodnjo zadostne količine hrane zanj. Po oceni Svetovne zdravstvene organizacije potrebuje posameznik za zadostitev najosnovnejših življenjskih potreb od 50 do 100 litrov vode, v Evropski uniji je ta poraba od 200 do 300 litrov, 15 % svetovnega prebivalstva pa se mora žal zadovoljiti s petimi litri vode na dan.

Še pred nekaj leti smo mislili, da voda ni nikogaršnja last in je zato last nas vseh, oskrba s pitno vodo pa je naloga države oziroma lokalnih skupnosti. Potem so pa razprave o privatizaciji vode in oskrbe pitne vode pokazale, da takšno dojetje vode ni tako samoumevno. Voda kot vitalna dobrina, ki postopoma dobiva vedno večjo vrednost, je tudi izjemno privlačna za korporacije in multinacionalke, ki v izkoriščanju vodnih virov vidijo velike možnosti za zaslužek in imajo zato tudi interes po privatizaciji te strateške dobrine. Velike korporacije trdijo, da je voda živilo, da kot vsako živilo pa mora imeti na trgu svojo ceno, vodo pa je treba zaračunavati tudi zato, ker je redka dobrina. Zato naj bi bilo tudi logično, da se za vodo določi cena, ljudje pa bi potem z vodo ravnali skrbneje in jo manj porabili. Zato želimo v SMC še enkrat opozoriti na državljansko pobudo Right to water, ko je skoraj 1,7 milijona Evropejcev, med njimi tudi okoli 20 tisoč prebivalcev Slovenije, Evropsko komisijo

pozvala, naj predlaga zakonodajo, ki bi vsem državljanom zagotovila dostop do pitne vode ter prepovedala privatizacijo storitev za oskrbo z vodo. Pobuda je bila naperjena proti predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta EU o podeljevanju koncesijskih pogodb, ki naj bi jo sprejel Evropski parlament in katero je žal podprla tudi takratna slovenska vlada. Direktiva je sicer govorila o razvoju in modernizaciji javnih storitev, krepitvi evropskega notranjega trga in gospodarski rasti, vendar hkrati privatnemu sektorju na široko odpirala vrata na donosen trg. Predlog direktive je namreč predvideval obvezno objavo javnih razpisov podeljevanja koncesijskih pogodb, katerih vrednost je enaka ali višja od petih milijonov evrov, v Uradnem listu Evropske unije.

Pobudniki so zato Komisijo pozvali k trem ukrepom. Prvič, naj vsem državljanom Evropske unije zagotovi dostop do vode in sanitarnih storitev. Potem, naj izključijo oskrbo z vodo in upravljanje vodnih virov iz pravil notranjega trga in liberalizacije ter naj okrepi prizadevanja za doseg univerzalnega dostopa do vode in sanitarnih storitev po vsem svetu. Komisija je od omenjene direktive v delu, ki liberalizira tudi upravljanje vodnih virov, odstopila in obljubila, da se bo zavzemala za dosledno izvajanje evropske zakonodaje o vodah ter za obveščanje in osveščanje, da bo začela javno posvetovanje o izboljšavah direktive o pitni vodi, da bo preučila zamisel o primerjalnem sistemu kakovosti vode, da bo spodbujala iniciativne pristope za razvojno pomoč in izmenjavo dobrih praks med članicami ter da bo zagovarjala splošen dostop do varne pitne vode in sanitarnih storitev kot prednostno področje trajnostnega razvoja. Zato bo Komisija ostala nevtralna glede nacionalnih odločitev o lastništvu podjetij za oskrbo z vodo. Komisija vodo priznava kot javno dobro, bistveno za življenje državljanov, upravljanje vodnih virov pa kot odgovornost držav članic in lokalnih organov. Komisija zato tudi v ničemer ne predlaga ali zahteva, da bi države članice privatizirale storitve oskrbe z vodo.

Vsa ta razhajanja pa jasno kažejo, da upravljanje z vodnimi viri in rabe vode ne smemo prepustiti prostemu trgu. Voda pripada nam vsem. Upoštevati je treba skupni, to je javni interes, in ne parcialnih interesov. Za pravično in trajnostno upravljanje z vodo potrebujemo najvišjo raven zaščite. Zakonska zaščita vodnih virov in univerzalni dostop do pitne vode pa ne zagotavljata zadostne zaščite pred morebitno privatizacijo oskrbe prebivalstva in gospodinjestev s pitno vodo.

Ker bo voda v prihodnje najbolj pomembna naravna dobrina, ki je vsakodnevna človekova potreba, smo v Stranki modernega centra prepričani, da je treba vodne vire z najvišjo možno odgovornostjo zaščititi tudi v Ustavi Republike Slovenije. V SMC smo prepričani, da je ta odločitev ena najpomembnejših odločitev, ki jih bo sprejel Državni zbor v tem mandatu, saj

se bodo posledice vključitve pravice do pitne vode med ustavne pravice najbolj pokazale v prihodnosti, ko bo voda postala ključna življenjska dobrina. Vodno bogastvo je poleg gozdov naše najpomembnejše obnovljivo naravno bogastvo. Z vpisom pravice do pitne vode v ustavo kot temeljne človekove pravice in upravljanja z vodnimi viri kot javnim dobrim bo Republika Slovenija postala ena redkih držav članic Evropske unije s tako določbo v ustavi oziroma šele druga država Evropske unije, ki bo zaščitila vodne vire na najvišji ravni, in četrta na svetu. S tem bo Republika Slovenija sporočila Evropski uniji in celemu svetu, da je dostop do pitne vode pravica vsakogar, da so vodni viri v skupnostni lasti in upravljanju oziroma niso lastnina nikogar. Pitna voda za oskrbo prebivalstva in gospodinjstev je javna dobrina in ne tržno blago, vodooskrba pa je ključna javna storitev, ki ni podrejena ustvarjanju dobička.

Na tem mestu bi se v Stranki modernega centra radi ponovno zahvalili civilni iniciativi in hkrati vsem prebivalcem Republike Slovenije, ki so podpisali peticijo za vpis pravice do pitne vode v ustavo, saj je prav ta angažma odprl živahno ustavno razpravo, s svojim tvornim sodelovanjem na Ustavni komisiji in podporo našim skupnim prizadevanjem za zaščito ene najpomembnejših naravnih dobrin pa doprinesli k uspehu.

Kar se tiče zadnjega besedila ustavnega zakona, ki je bil sprejet na Ustavni komisiji, pa bi radi pojasnili, da je bila Poslanska skupina Stranke modernega centra pri pripravi predloga stališča o osnutku ustavnega zakona, o katerem je odločal Državni zbor letos poleti, zelo pozorna na cilje in namene zapisa te pravice in je dosegla popravke prvotnega predloga. Kljub temu smo se v poslanski skupini odločili, da bomo od nekaterih odstopili, saj ocenjujemo, da bo ustavni zakon tudi brez slednjih dosegel omenjene cilje in namene. Kot smo že opozorili na zadnji seji Ustavne komisije, je ustavni zakon treba brati skupaj z obrazložitvijo. Ker smo slednjo sooblikovali skupaj s strokovno skupino in ostalimi predlagatelji amandmaja, ki je bil sprejet na Ustavni komisiji, smo prepričani, da bo ustavni zakon interpretiran skladno z našimi pričakovanji. Zato bi se pri tej predstavitvi stališča osredotočil zgolj na četrti odstavek novega 70.a člena, ki je bil deležen največ polemik in sprememb.

Sprva je predlog strokovne skupine državo določal kot edino pristojno za oskrbo s pitno vodo in nadalje določal, da se javna služba oskrbe s pitno vodo z države prenese na samoupravne lokalne skupnosti. Da torej država vodne vire za vodooskrbo prebivalstva in gospodinjstev izkorišča sama ali pa lahko to dejavnost prenese v upravljanje lokalnim skupnostim. S slednjim se niso strinjali reprezentativna združenja lokalnih skupnosti in Državni svet, ki so opozarjali, da je treba oskrbo prebivalstva s pitno vodo in izkoriščanje vodnih

virov, ki služijo tej oskrbi, opravljati z javno službo, pri čemer ustavna dopolnitev ne sme v ničemer posegati v izvirno pristojnost občin za urejanje javne službe oskrbe s pitno vodo ter ne sme voditi v centralizacijo veljavnega sistema, ki deluje dobro. Zato je bil na predlog poslanskih skupin SMC, Desus, SD, ZL in nepovezanih poslancev ter s sugestijami članov strokovne skupine sprejet kompromisni predlog, ki določa, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Tudi ta kompromisni predlog pušča temeljni namen te določbe nedotaknjen. Oskrba prebivalstva s pitno vodo in vodo za potrebe gospodinjstev se zagotavlja neposredno v obliki obvezne javne neprofitne službe, kar pomeni, da vodooskrba kot storitev ni tržna dejavnost in je izvzeta iz tržnih pravil in notranjega trga Evropske unije. To pomeni tudi, da se vodooskrba ne bo zagotavljala preko koncesij. Prav tako te storitve ne bodo opravljali zasebniki preko javno-zasebnega partnerstva, izvajalci javne službe pa bodo morali biti v 100-odstotni javni lasti. Namen neprofitnosti javne službe pa je v tem, da bo morali biti cena določena na način, da bo omogočala izvajanje javne službe, potrebna vlaganja v razvoj in tako naprej, morebitni presežek, ki se bo pri izvajanju javne službe ustvaril, pa se bo lahko namenjal zgolj za namene vodooskrbe. Lastnik oziroma družbenik izvajalca javne službe z njim ne bo mogel prosto razpolagati in ga namenjati tudi za druge namene.

Za konec. Naj bo voda vir življenja in pravica vseh, ne pa vir bogastva peščice. V Stranki modernega centra verjamemo, da bomo s predlaganim ustavnim zakonom dosegli omenjene cilje. Dosegli jih bomo s tem, ko bomo ozirom smo opredelili vodne vire kot javno dobro, opredelili smo skupnostni način upravljanja vodnih virov, zagotovili, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da vodni viri prednostno in trajnostno služijo oskrbi prebivalstva in gospodinjstev, zaščitili smo vodne vire pred prekomernim izkoriščanjem, zagotovili njihovo trajnostno upravljanje in preprečili možnost privatizacije, zagotovili tako splošno kot posebne rabe vode, hkrati pa dopustili tudi izvajanja načela svobodne gospodarske pobude ter neprofitno upravljanje javne službe in oskrbe s pitno vodo prek lokalnih skupnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem zbranim prav lep pozdrav v imenu Slovenske demokratske stranke, SDS torej.

Ustava, gospe in gospodje, tisti temelj, pri katerem – tako kot sicer v politiki v zreli družbi, v demokraciji, v ljudeh, ki imajo politično kulturo –

štejejo dejanja; dejanja, ne besede. In tudi podoba nič ne šteje. Kajti, če pa odmislimo podobo ali če pogledamo podobo, ki je danes tu, in dejanja, potem bo stvar zelo neprijetna. Danes za menoj sedi celotna Vlada Republike Slovenije, ki jo vodi ustavni pravnik, kot da hoče s to podobo dajati vtis, kako se zavzema za ustavnost, kako je to pomembno. No, koliko ji je pa v resnici, smo pa videli včeraj. Kajti, Vlada Republike Slovenije je predlagala proračun Republike Slovenije, ki je očitno neustaven, ga sprejela po neustavnem postopku in z neustavno vsebino. To je pa realnost, gospe in gospodje! Kajti, če bi Vlada Republike Slovenije – in koalicija, ki jo podpira – spoštovala ustavnost, potem bi seveda imenovala ustrezno telo, ki bi dalo mnenje, skladno z ustavno novelo glede fiskalnega pravila – tega ni bilo, torej ni bil spoštovan ustavni princip –, in dala bi na mizo proračun, v katerem bi bili skladno z Ustavo, s 148. členom, zajeti dejansko vsi prejemki in izdatki in seveda morali bi biti uravnoteženi. So bili? Niso bili, gospe in gospodje, kajti z javnim sektorjem pogajanja še potekajo, in sprejemali ste tisto, čemur se v računalniku reče vaporware – navidezni proračun, ki je ničvreden, ki je protiustaven, ker v njem niso zajeti vsi prihodki in izdatki te države. To, gospe in gospodje, je pa realen odnos obstoječe koalicije do ustave in seveda njene vlade. Žalostno. Pač če kdo misli, da je to vseeno, naj se spomni še lanskega leta, ko je ta ista vlada spustila preko Slovenije pol milijona migrantov na očitno neustaven in nezakonit način. Neskladno celo z mednarodnimi akti, za katere slovenska ustava pravi, da se uporabljajo neposredno. To, gospe in gospodje, je pa realen odnos teh, ki se danes tukaj slikajo s slovensko ustavo, do dejanskega spoštovanja te ustave in zakonitosti v tej državi!

Vse, kar se danes dogaja, je v resnici samo piar, samo na videz za javnost, pesek v oči, nič drugega. Kajti, voda, če bereš slovensko ustavo – in vsi, ki vemo nekaj o ustavnem pravu, vemo, da jo je treba brati kot celoto – je bila že do sedaj zaščitená kot naravno bogastvo, kajti, 70. člen Ustave ščiti naravno bogastvo. Tudi ko se straši, to pa je socialistični refleks, pred groznimi tujci in privatniki pravi: Zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe in določi pogoje za izkoriščanje. To se pravi, če zakon tega ne določi, če zakon to določi drugače, če zakon to zaščiti, ima že tukaj ustavno zaščito. In še več; v 72. členu govorimo o zdravem življenjskem okolju in njegov sestavni del je, brez dvoma, gospe in gospodje, tudi pitna voda. In kaj pravi – država skrbi ... Torej mora skrbeti za zdravo življenjsko okolje in v ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti in tako naprej. Gospe in gospodje, voda je že zaščitená! Če je bilo do zdaj s pitno vodo karkoli narobe, je za to odgovoren tisti, ki je imel oblast; to so pa spet tisti, ki danes tukaj vsi lepo sedijo za mano in se slikajo. Spomnil bi, kako se je začela ta zgodba, z neskončno tirado

medijskega pumpanja o tem, kako grozni tujci kupujejo in lastnijo slovenske vire pitne vode in se je tam govorilo o Heinekenu, pa še nekatera druga podjetja so se omenjala. To, kar danes sprejemate, se tega sploh ne dotika. Dotika se samo virov pitne vode za gospodinjstva, kar seveda samo še dodatno potrjuje tisto, kar sem povedal: gre za čisti piar! Voda, pitna voda in zdravo okolje so v ustavi že zaščiteni, samo brati jo je treba, spoštovati jo je treba in izvajati jo je treba. Vse to, kar danes počnemo, je samo dodatek k temu, kar že v resnici obstaja.

Vprašajte se, ko takole zagovarjate in prodajate to, kar je danes na mizi, kot ne vem kakšen dosežek, zakaj potem sami pri sebi niste dosledni. Če se v ustavo zapiše, da vsakdo ima pravico do pitne vode, potem pa naj se zapiše, da vsakdo ima pravico še do zraka za dihanje in potem na koncu bomo prišli do tja: in vsaka punca ima pravico do plečatega fanta in vsak fant ima pravico do častne device. Skratka, so neke norme, ki v ustavo sodijo, in neke norme, ki so v ustavi že zajete in jih ni prav nič treba posebej pisati – razen seveda, če se hočeš tako slikati. Dejanske vsebine pa tukaj ni, kajti voda kot dobrina je bila že zaščitená tisti trenutek, ko smo oblikovali in sprejeli slovensko ustavo; ker je naravno bogastvo, ker je sestavni del zdravega življenjskega okolja in ima država dolžnost, da jo ohranja kot del zdravega življenjskega okolja in seveda tudi kot naravno bogastvo. Iz tega razloga mi tudi ne bomo podprli predlaganih ustavnih sprememb, ne bomo jim tudi nasprotovali. To, kar se sprejema, je itak že v ustavi.

Obžalujemo pa, da vse tisto, o čemer sem prej govoril, da se v besedah poudarja in dela nek vtis, v dejanjih pa se ustavo tepta. To je žalostno dejstvo, ki smo mu priče tu in zdaj.

Na koncu naj samo še rečem, veseli me, da ste tisti, ki ste to omenili, opazili, da je v istem stavku, ko je pač resolucija OZN govorila o zdravi pitni vodi, zajeto tudi vprašanje toalet oziroma WC po domače. Ko boste to vnašali v ustavo, moram reči, da bo zelo zanimivo, če bo tudi takrat se prišla vlada takole slikati zraven. Srečno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, gospod predsednik Vlade in člani Vlade, kolegice in kolegi! Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije.

Poslanska skupina Desus je ena izmed podpisnic predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. S tem predlogom smo želeli na ustavni ravni vodo in dostop do

vode določiti kot splošno in temeljno pravico ter preprečiti privatizacijo vodnih virov in obravnavo vode kot tržnega blaga. Za zagotovitev vsega naštetega se mora oskrba z vodo izvajati kot neprofitna javna služba. Po naši oceni smo s Predlogom ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije na dobri poti, da prej omenjene cilje dosežemo, če bo predlog danes sprejet. Glede na to, da načeloma nihče ne nasprotuje temu, da se naši vodni viri zaščitijo pred komercializacijo, pričakujem, da bo predlog danes dobil potrebno število glasov.

Pojavilo pa se je kar nekaj različnih mnenj o načinu, kako naj se ta vsebina vpiše v ustavo. Priznati moramo, da je bila razprava na vseh sejah Ustavne komisije koristna, še posebno tista s strani združenj, ki zastopajo občine, izvajalce vodooskrbe, saj so nam razkrili svoje pomisleke glede tega, kako se bo vodooskrba izvajala v prihodnje, kdo jo bo izvajal, kaj se bo zgodilo z obstoječimi sistemi za oskrbo z vodo in tako naprej. Zato smo v sodelovanju s strokovno skupino ustavnih pravnikov in civilno iniciativo, ki je bila pobudnica za zapis zaščite vode v ustavo, člani Ustavne komisije pripravili takšen predlog dopolnitve ustave, ki po naši oceni odpravlja večino zagat občin in izvajalcev. Po sprejetih amandmajih na zadnji seji Ustavne komisije je bilo namreč besedilo predlaganega 70.a člena Ustave po mnenju Poslanske skupine Desus dodelano tako, da smo z njim odpravili pomisleke občin, da država posega v njihove pristojnosti in ruši obstoječi sistem. Tako prvi trije odstavki predlaganega 70. člena Ustave določajo, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da so vodni viri javno dobro v upravljanju države ter da vodni viri služijo prednostni in trajnostni oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. V tem delu ni bilo večjih pomislekov na nobeni strani.

Največ razprave pa je sprožil četrti odstavek, kjer je bilo sprva določeno, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država, zato smo po vseh pogovorih na koncu potrdili besedilo, ki določa, da oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Namreč bojazen, moram reči, da jo zelo razumem, Zveze občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Zveze mestnih občin Slovenije, da postaja tržna logika v nekaterih naših zakonodajah prevladujoča in da bi se to lahko zgodilo tudi s pitno vodo, je seveda zelo umestna. Zadnji primer, ki nas je najbolj neposredno na tej ustavni razpravi spominjal, je bil Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki je popolnoma pozabil na ljudi.

Po oceni Poslanske skupine Desus je ta kompromisni predlog izboljšal celotno vsebino dopolnila v taki meri, da bi predlog danes moral dobiti potrebno večino. Tako glavna naloga ostaja državi, ki zagotavlja izvrševanje pravice

do vode na tak način, da je dostopna vsem državljanom, to pa dosega preko lokalnih skupnosti, ki vodooskrbo izvajajo kot neprofitno dejavnost. V Poslanski skupini Desus smo s predlogom zadovoljni. Zavedati se moramo, da pitne vode ne moremo z ničemer nadomestiti. Prav tako si ne smemo zatiskati oči pred dejstvom, da se bomo zaradi podnebnih sprememb, hitrega naraščanja svetovne populacije in posledično povečanja potreb kmetijstva tudi mi srečevali s pomanjkanjem vode, kar bo povečalo pritisk na obstoječe vodne vire. Ocena Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, torej OECD, je, da se bo povpraševanje po vodi do leta 2050 povečalo za 55 %. Slovenija je sicer v tem pogledu v nekaj boljšem položaju.

Zapis pravice do pitne vode v ustavo pa ne pomeni, da v naši državi nimamo dobre zakonodaje s področja varovanja voda, oskrbe s pitno vodo in zagotavljanja kvalitetne vode. Vendar pa se zakoni lahko zelo hitro in enostavno menjajo za vsako vlado posebej. Ustava pa se ne more spreminjati tako zlahka, potrebna je dvotretjinska večina poslank in poslancev in zato je zapis v ustavo pomemben. Zato je tudi po mnenju Poslanske skupine Desus ustava kot najvišji pravni akt tista, ki nudi najboljšo zaščito pravic vseh prebivalcev Slovenije do pitne vode, če so člani ustrezno zapisani. Ob zagotavljanju univerzalnega dostopa do pitne vode bo še vedno omogočeno gospodarsko izkoriščanje vodnih virov, na primer za polnjenje ustekleničene vode, uporaba za proizvodnjo brezalkoholnih pijač in tako dalje. Zato v naši poslanski skupini menimo, da s spremembo ustave ne bomo onemogočili uresničevanja ustavnega načela svobodne gospodarske pobude. S tem, da lahko določeni vodni viri pod določenimi pogoji še vedno ostanejo na voljo gospodarstvu, naši državi omogočamo, da izkoristi konkurenčno prednost, ki jo imamo kot izjemno bogata država z vodnimi viri. Kljub temu da so vodovodni viri še vedno na voljo gospodarskemu izkoriščanju, pa je nujno, da se jasno zapiše tudi to, da ima oskrba prebivalstva s pitno vodo nedvoumno prednost. Šele ko bo poskrbljeno za trajnostno in nemoteno oskrbo s pitno vodo prebivalstva, se lahko omogočijo tudi druge oblike izkoriščanja.

Kot je razvidno iz stališča, bomo poslanci in poslanke iz Poslanske skupine Desus Predlog ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije podprli soglasno. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS DS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, cenjeni ministrski zbor, kolegice in kolegi! Civilizacijski razvoj in globalizacija skupnosti, katere del smo, sta nas pripeljala do točke, ko

moramo, da bi ljudi zavarovali pred prosto roko trga, tudi najbolj osnovno dobrino – vodo opredeliti kot izvorno pravico človeka. K sreči se vsaj tokrat, upam večinsko, zavedamo pomembnosti dostopa prebivalcev do pitne vode in posledično nujnosti, da država oziroma lokalna skupnost to področje ureja na neprofiten način, tako da pravico skupnosti do kvalitetne pitne vode in ustrezne kvalitete življenja postavimo nad pravico do dobička, če želite, tudi nad pravico in interese mednarodnih korporacij.

Pravica do pitne vode bo tako v ustavi opredeljena kot ena temeljnih človekovih pravic, kar pomeni, da bo poleg samoumevnosti zaščiten na tudi najvišji, torej ustavni ravni. To je še posebej pomembno iz razloga, ker se nam danes dostop do kvalitetne pitne vode često zdi samoumevno stanje in zato z vodo pogosto ravnamo razsipno, neodgovorno in negospodarno.

In vendar se zavest o trajnostni rabi virov spreminja. Morda tudi zato, ker smo vedno pogostejše soočeni z različnimi naravnimi nesrečami, ko mnoga gospodinjstva, ponekod pa celotne regije in države, čez noč ostanejo brez pitne vode in je zato nujno treba izvajati ukrepe, s katerimi se preprečuje nevarnost za zdravje ljudi, živali in širšega okolja zaradi uživanja in prisotnosti oporečne vode.

Naravni vir, brez katerega ni življenja, moramo tako še posebej varovati in vedno bolj se potrjuje, da je ravno sedaj pravi čas za posebno skrb in pozornost, saj danes, vsaj v Sloveniji, še ne živimo v pomanjkanju pitne vode, vendar lahko proces globalnega segrevanja to stanje še kako hitro in bistveno spremeni. In to kljub temu da na primer tehnologija priprave pitne vode že danes omogoča, da se tehnološko pripravljena voda uporablja tudi v gospodinjstvih. Vendar se moramo zavedati, da tehnološko obdelana voda zagotovo ni in ne bo primerljiva z vodo, ki jo imamo danes na razpolago v Sloveniji. Zavedanje o pomembnosti dostopa do pitne vode se tako iz leta v leto krepi ne le v Sloveniji, ampak tudi v širšem evropskem prostoru. Slednje potrjujejo tudi podpisi pod evropsko državljansko pobudo, ki si prizadeva za doseg univerzalnega pristopa do vode in sanitarnih storitev po celotnem svetu. Morda bo današnja odločitev – upam, pozitivna – Državnega zbora spodbudila še kakšno državo ali serijo njih, da se odločijo za podoben korak; korak k trajnostni skrbi za naravo, ne le k konstantni skrbi za rast dobičkov.

Predlog ustavnega zakona, katerega danes obravnavamo, se od vloženega predloga sicer razlikuje, vendar to ni razlog, da bi mu nasprotovali. Nasprotno! Ustavni zakon v celoti sledi temeljni ideji in rešitvam, vsebovanim v prvotno vloženem predlogu, pri čemer sta ga njegova ustavna opredelitev in tudi umestitev v posebnem členu pomembno nadgradili. Za Socialne demokrate je tako pomembno, da bo v ustavi izrecno opredeljeno, da so vodni viri javno

dobro, kar pomeni, da morajo tudi dostopni biti prav vsakomur. Da bo raba vodnih virov prednostno in trajnostno namenjena oskrbi prebivalstva, pri čemer je za oskrbo z vodnimi viri odgovorna država, vodooskrbo prebivalcev pa zagotavljajo lokalne samoupravne skupnosti na neposreden in neprofiten način.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da bomo danes naredili šele prvi korak, saj je v ustavnem zakonu tudi zaveza, da se v osemnajstih mesecih po vpisu te pravice v ustavo zakonodaja, ki ureja to področje, ustrezno dopolni in uskladi z ustavo. Brez nadaljnega je tako pred nami še veliko dela, da zaščitimo ključno surovino prihodnosti, morda celo temeljni gradnik novega globalnega ravnovesja. Socialni demokrati bomo zato predlog vpisa pravice vode v ustavo podprli, ob tem pa se želimo zahvaliti vsem, ne glede na interes ali strankarsko pripadnost, ki ste do današnjega dne sodelovali v procesu in nam vsem skupaj pomagali, da zaščitimo to temeljno pravico, to temeljno surovino. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade, ministrice in ministri opravičujejo svojo odsotnost nadaljevanja te točke zaradi redne seje Vlade.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanj dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Kaj je osnovni postulat ustavnega zakona k III. poglavju Ustave Republike Slovenije? Pitna voda je človekova pravica. In pitna voda kot človekova pravica mora biti tudi dostopna vsem pod univerzalnimi, torej enakimi pogoji. To je cilj, ki ga želimo s sprejemom tega zakona doseči in za doseg tega cilja je treba nujno narediti še dvoje: onemogočiti privatizacijo vodnih virov in oskrbno s pitno vodo določiti kot neprofitno javno službo, ki edina ne dopušča kovanja dobičkov pri preskrbi s to osnovno življenjsko dobrino. Oskrbo morajo torej zagotavljati občine neposredno, brez možnosti podeljevanja koncesij in brez možnosti, da oskrbno zagotavljajo privatna podjetja. To je bila tudi jasna zahteva Združene levice in razlog za to, da smo prispevali podpise za začetek postopka za spremembo ustave. Ker so bile vse naše zahteve v obliki amandmajev upoštevane že v stališču Državnega zbora in ker so upoštevane tudi v končnem besedilu ustavnega zakona, torej jasno je, da dosegamo ta cilj, bomo zakon seveda podprli.

Ob obravnavi predlogov smo lahko s strani tistih, ki zapisa pravice do pitne vode v ustavo ne podpirajo, slišali argumente, da zapis ni potreben, saj da s preskrbo s pitno vodo v Sloveniji ni težav, ter da je oskrba s pitno vodo zaščiten že v veljavni zakonodaji. S temi argumenti se v Združeni levici ne moremo nikakor strinjati. Že res, da imamo v Sloveniji trenutno dovolj vodnih virov, ki omogočajo

nemoteno oskrbo gospodinjstev s pitno vodo, ter da je naša zakonodaja glede varovanja pravice do pitne vode trenutno tako rekoč zgledna. Se pa pri teh argumentih pogosto pojavi beseda trenutno. Če pa to problematiko postavimo v širši mednarodni kontekst, lahko hitro ugotovimo, da je lahko oskrba s pitno vodo že kaj kmalu ogrožena. Dejstvo je, da mednarodne korporacije pitno vodo vidijo kot odličen vir zaslužka ter da se že danes v marsikateri državi na ta račun kuje velike dobičke. Kako zelo veliki so apetiti po privatizaciji vodnih virov ne le v že tako obubožanih državah tretjega sveta, ampak tudi v Evropi, smo lahko najbolj nazorno videli leta 2012, ko je bila skoraj sprejeta direktiva Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije, ki bi mednarodnim korporacijam na široko odprla vrata ter zadovoljila te apetite. Sprejetje direktive, ki jo je takrat podprla tudi Slovenija, je nato preprečil močan odpor javnosti. Peticijo proti direktivi in proti možnosti privatizacije vodnih virov je v kratkem času podprlo več kot 1,5 milijona Evropejk in Evropejcev. Korak nazaj Evropske unije pa ni trajal dolgo. Če privatizaciji vodnih virov zaradi odpora javnosti ni bilo mogoče na stežaj odpreti vrat z direktivo, se vrata zanjo odpirajo v vseh novodobnih prostotrgovinskih sporazumih. To je najverjetneje tudi eden izmed razlogov, zakaj tako pogajanja kot celoten postopek sprejemanja tovrstnih škodljivih sporazumov potekajo v popolni tajnosti.

Eksemplaričen je sporazum CETA. Vsi postopki v zvezi s CETA so bili do tik pred zdajci strogo tajni, praktično nihče ni vedel, kaj se v njej skriva ter kakšen bo obseg negativnih posledic v primeru sprejetja. Šele krepko po zaključku pogajanj, tik preden je soglasje k podpisu dala tudi Slovenija, je bilo mogoče prebrati slovenski prevod prostotrgovinskega sporazuma. In vse, na kar so mnogi namigovali že ves čas trajanja pogajanj in na kar so namigovali vsi tajni dokumenti, ki so pricurljali v javnost, se je izkazalo za resnično. Tudi CETA odpira vrata privatizaciji vodnih virov. Sam sporazum dopušča privatizacijo javnih storitev in sem spada tudi oskrba s pitno vodo. Danes nas vrh politike prepričuje, da to ni tako ter da so vodni viri zaščiteni v skupni deklaratorni izjavi. A če bi bili interesi odkriti, zaščita vodnih virov pa resnično zagotovljena, bi bila prepoved privatizacije vodnih virov zagotovo vključena v samo besedilo sporazuma CETA. Skupna deklaratorna izjava namreč ni nič drugega kot zelo slab poskus pomiritve javnosti, ki podpisu sporazuma večinsko nasprotuje. Popolnoma enako velja za prostotrgovinski sporazum z Združenimi državami Amerike. Tudi ta pogajanja in z njimi povezani postopki so strogo tajni, tudi tu javnost ne more izvedeti popolnoma ničesar. A ker je CETA le poskusni zajček in generalka za TTIP, je jasno, da bo privatizacija vodnih virov zagotovo del tudi tistega sporazuma.

Iz vsega povedanega je popolnoma jasno, da je treba ustavo spremeniti že danes,

pa čeprav se mogoče zdi, da z oskrbo s pitno vodo v tem trenutku nimamo nobenih težav. Zaščita vodnih virov in opredelitev pitne vode kot človekove pravice na ravni ustave je v tem trenutku najvišja varovalka, ki jo lahko sprejmemo. Podpornikov privatizacije javnih služb in z njimi tudi vodnih virov ter zagovornikov popolnega umika države iz gospodarstva, pa čeprav gre za zagotavljanje javnih storitev, je že danes v tej sestavi Državnega zbora preveč. Mogoče celo dovolj, da se lahko zakonodaja, ki vodne vire in oskrbo prebivalstva še nekako ščiti, spremeni čez noč in predvsem, kar je najpomembneje, z navadno večino. Sprememba ustave je v tem trenutku edina, ki lahko to prepreči. Dodatna argumenta, ki govorita v prid spremembi ustave, sta tudi trenutna slika na področju oskrbe s pitno vodo in podatki Arsa glede stanja podzemnih voda. Oskrba prebivalstva s pitno vodo je občinska javna služba, obliko izvajalca javne službe določi občina. Občine imajo tako možnost, da same neposredno upravljajo z vodami, da naložijo nalogo upravljanja podjetju ali podelijo koncesijo zasebni službi. Po podatkih za leto 2014 se je javna služba oskrbe s pitno vodo v 28 primerih zagotavljala v režijskem obratu, v 54 primerih preko javnega podjetja ter v 16 primerih preko podjetij z zasebnim lastništvom. Ta zadnja številka se je v letu 2015 najverjetneje še povišala. Že danes ureditev, ki je za nekatere dovolj zgledna, da naj ustave ne bi bilo niti treba spreminjati, torej omogoča privatizacijo javne službe. Že danes ureditev omogoča, da zagotavljanje oskrbe s pitno vodo prinaša dobiček. Že danes je tako jasno, da je sprememba ustave potrebna in v prvi vrsti utemeljena. Da je zasebno lastništvo nad vodo oziroma javno službo popolnoma neučinkovito in škodljivo, dokazujejo tako primeri iz tujine kot primeri pri nas. Ko pride do privatizacije, se preskrba poslabša, cene se dvignejo, skupaj z njimi pa poskočijo tudi dobički peščice posameznikov in podjetij. Dejstvo je, da še tako neoliberalne mestne oblasti ali pa tudi vlade iz dneva v dan bolj ugotavljajo, da so z dopustitvijo privatizacije naredile veliko napako. Že danes zato poskušajo vrniti oskrbo s pitno vodo nazaj v naročje javnega, v roke državljanek in državljanov.

Povsem enaki so tudi podatki za Slovenijo. V občinah, ki so prepustile oskrbo s pitno vodo podjetjem v zasebni lasti, so cene oskrbe poskočile. Nekateri prebivalci zaradi tega plačujejo za vodo tudi po 2-krat višjo ceno kot prebivalci v sosednjih občinah. Visoke plače direktorjev, v nekaterih primerih tudi izplačevanje dividend ter težnja po še večjem dobičku pa stanje le še poslabšuje. Zaradi tega je nujno treba zagotoviti, da bo oskrba s pitno vodo vsem prebivalcem dostopna univerzalno in pod enakimi pogoji in brez spremembe ustave tega preprosto ni mogoče narediti. Povsem enakovreden cilj je tudi zaščita samih vodnih virov. Vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s

pitno vodo, nikoli ne smejo preiti v zasebne roke, nikoli ne smejo postati tržno blago in vodni viri morajo vedno prednostno služiti oskrbi prebivalstva s pitno vodo. Res je, da je danes vodnih virov dovolj, da lahko ti sočasno služijo tako oskrbi prebivalstva kakor tudi pijačarski industriji. Je pa vprašanje časa, kdaj sočasna raba ne bo več mogoča. Že danes se lahko vprašamo, zakaj v sušnih mesecih še nikoli nismo slišali poziva pijačarski industriji, da naj zaradi pomanjkanju vode zmanjša črpanje. Čeprav že danes zakonodaja omogoča, da se v takšnem primeru koncesija omeji, ta določba nikakor ni dovolj dobra. Kot je prepogosta praksa, tudi ta namreč vsebuje besedo lahko. Primerov, ko bi se koncesija zaradi tega že omejila ali celo odvzela, nismo našli. Jasna določitev, da vodni viri prednostno in trajnostno služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo, je torej prav tako nujno potrebna, pa čeprav se nam danes morda zdi, da temu ni tako. A ne smemo pozabiti, da se to lahko hitro spremeni, mogoče že jutri, mogoče čez 10 ali 20 let, a takrat bo za spremembe definitivno prepozno.

Že brez upoštevanja vedno večjih apetitov po privatizaciji vodnih virov in vedno večjih apetitov pijačarske industrije so podatki o stanju podzemne vode zaskrbiljujoči. Glede na zadnje statistike bo oskrba s pitno vodo ogrožena že čez 20 let. To izhaja tudi iz podatkov agencije Arso, ki opozarja, da, »ocene količinskega stanja vodnih teles podzemne vode, ki jih izdeluje hidrogeološka služba Arso, kažejo razmeroma dobro stanje, v zadnjih letih pa vzbuja skrb zniževanje gladine v nekaterih predelih vodnih teles podzemne vode«. Podatki o stanju podzemne vode so še posebej zaskrbiljujoči, saj se iz tega vira oskrbuje kar 97 % prebivalcev. Če bomo ob tem dopustili še neomejeno podeljevanje koncesij pijačarski industriji ter celo privatizacijo teh virov, pa lahko ta črni scenarij še dodatno pospešimo.

Argumentov za spremembo ustave je več kot dovolj; sprememba je vsekakor potrebna in potrebna je že danes. V Združeni levici smo prepričani, da je sprememba ustave potrebna zaradi uresničitve treh ključnih ciljev: prvič, da imajo vsi prebivalci pravico do pitne vode, drugič, da vodnih virov pod nobenim pogojem ni mogoče privatizirati, ter končno, da je oskrba s pitno vodo javna, univerzalna in neprofitna. Torej, brez kakršnihkoli možnosti, da se za izvajanje javne službe podeljujejo koncesije, ki privatnim podjetjem omogočajo kovanje dobička na ta račun. Vsi omenjeni cilji jasno izhajajo tako iz besedila novega 70.a člena, kakor tudi iz obrazložitve samega ustavnega zakona. V Združeni levici smo zadovoljni s tem, da je koalicijska uprava vse naše zahteve ter skozi postopek priprave končnega besedila in obrazložitve tudi podprla naše predloge. S tem bomo s spremembo ustave jasno in nedvoumno določili, da je pitna voda pravica vsakogar, da vodni viri niso tržno blago in jih ni mogoče privatizirati ter da se lahko oskrba s pitno vodo

zagotavlja izključno neprofitno, preko občin, brez možnosti podeljevanja koncesij. V najkrajšem možnem času po razglasitvi spremembe ustave od Vlade pričakujemo, da bo vse, z ustavo določene cilje prenesla tudi v področno zakonodajo, ki jo je treba zaradi tega nujno spremeniti. Vsekakor pričakujemo, da bo zakonodaja pripravljena korektno, strokovno ter da ne bo dopuščala nikakršnih obvodov teh ustavnih določil.

Kot že rečeno, bomo v Združeni levici Predlog ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije podprli, z budnim očesom pa bomo tudi spremljali delo Vlade, ki mora poskrbeti za to, da bodo cilji, ki jih zasleduje novi 70.a člen, izvedeni tudi na ravni področne zakonodaje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Drage kolegice, dragi kolegi!

Brez vode ni življenja. Je neprecenljivo naravno bogastvo. Človek jo nujno potrebuje za preživetje, zato ne more biti dvoma, da je dostop do pitne vode človekova pravica. Slovenija ima pravzaprav veliko srečo, da je zelo vodnata dežela in da je tudi pitna voda dosegljiva vsakemu. V Novi Sloveniji smo glede vpisa pravice do pitne vode v ustavo ves čas zadržani, saj je področje oskrbe s pitno vodo zelo dobro urejeno s področnimi zakoni. Na mestu je vprašanje, ali je res nujno potrebno, da se ta pravica zapiše v Ustavo Republike Slovenije, zlasti pa, da se zapiše celotno besedilo novega predlaganega 70.a člena Ustave. Na načelni ravni temu seveda ne more nihče nasprotovati, saj gre za zagotavljanje enega osnovnih življenjskih pogojev. Pa vendar se ob tem porajajo številna vprašanja, izpostavljam le nekatera.

Prvič, sedanja zakonska ureditev je povsem zadovoljiva, to v svojem stališču ugotavlja tudi Ustavna komisija. Zakon o vodah, Zakon o varstvu okolja ter uredbe o podeljevanju koncesij favorizirajo oskrbo prebivalstva s pitno vodo preko občinskih gospodarskih javnih služb. Že 72. člen Ustave, slovenske ustave, z določili o zdravem življenjskem okolju in oskrbi države za pogoje in načine upravljanja gospodarskih dejavnosti daje zadostno pravno podlago za izvajanje Zakona o varstvu okolja in Zakona o gospodarskih javnih službah. Oskrba s pitno vodo je obvezna občinska javna služba, ki jo občine zagotavljajo preko svojih režijskih obratov ali v javnem gospodarskem zavodu. V obeh primerih govorimo izključno o neprofitnem upravljanju te službe. Tudi v primeru, če za oskrbo s pitno vodo podelijo koncesijo, to ne pomeni, da je, po domače rečeno, voda sprivatizirana. Kdor navaja takšne trditve, ne

pozna temeljnega pojmovanja koncesijskega sistema ali pa namenom zavaja.

Drugič, tako je tudi član Ustavne komisije Marko Kambič menil, da zapis omenjene pravice v ustavo ni nujno potreben; da zadostuje za vpis le prvi odstavek. Torej, »Vsakdo ima pravico do pitne vode« in pika. S tem se krščanski demokrati popolnoma poistovetimo; vsakdo ima pravico do pitne vode. Pika. Gre tudi za analogij z 2. členom slovenske ustave, ki pravi, »Slovenija je pravna in socialna država«. Izjemno pomemben člen, morda najpomembnejši. Zanimivo, s to analogijo so se na seji Ustavne komisije strinjali tudi nekateri člani strokovne komisije, ustavni pravniki. Ko krščanski demokrati govorimo, da vsakdo ima pravico do pitne vode, kot predpravico vidimo in razumemo najprej dolžnost varovanja vodnih virov. Kako mi uveljavljamo direktive Evropske unije o varovanju voda, okolja in tako naprej? Mislim, da ne ravno dobro. Dobivamo opomine in tudi finančne kazni. Mi pozdravljamo civilno iniciativo, ki zahteva od Državnega zbora, da spremeni slovensko ustavo. Ob tem pa se seveda takoj sprašujemo, kaj bo z operativnim programom oskrbe s pitno vodo, ki ga je 23. junija letos sprejela ta vlada.

Nadaljujem, tretjič, nesprejemljivo bi bilo, da bi na področju oskrbe prebivalstva in gospodinjstev s pitno vodo izključili možnost podelitve koncesije domačim ali tujim družbam ali pa že podeljene koncesije razveljavili. Kot kaže, pa je glavni namen predlagateljev ravno to, da bi to področje v celoti prepustili državi. Po našem mnenju odprava koncesij brez izvedbe temeljitih predhodnih analiz tudi ne bi bila smiselna, saj tudi državno oziroma občinsko izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo samo po sebi še ne zagotavlja kakovostne oskrbe. Po drugi strani pa ob ustreznih regulaciji in nadzoru tudi osebe zasebnega prava lahko zadovoljivo izvajajo javno službo. Idealno bi bilo, če bi občine lahko same v režijskih obratih ali preko javnih podjetij izvajala javno službo oskrbe s pitno vodo, vendar dvomimo, da so vse občine to kadrovsko, logistično in predvsem finančno sposobne. Že sam po sebi lahko prevzem izvajanja pomeni precejšen strošek, poleg tega bodo pa v naslednjih letih potrebna velika vlaganja v obnovo dotrajane vodovodne infrastrukture, ki jih bodo občine in država težko zmogle brez sodelovanja zasebnega kapitala. Zato je potreben temeljit premislek o smiselnosti odprave koncesij.

Četrtrič. V Novi Sloveniji smo prepričani, da mora Republika Slovenija ohraniti lastništvo nad vodnimi viri in nad njimi zagotavljati učinkovito in suvereno oblast, ki vključuje regulativo in nadzor. Če so vodni viri javno dobro v lasti Republike Slovenije, če so torej pravila jasno določena, je vseeno, kdo je izvajalec oskrbe s pitno vodo: lokalna skupnost, koncesionarji ali druge oblike javno-zasebnega partnerstva. Država mora po našem mnenju vršiti zgolj regulatorno in nadzorstveno funkcijo

predvsem pri določanju cene pitne vode. Pravni režimi vodnih virov, infrastrukture za oskrbo s pitno vodo in samega izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo morajo biti takšni, da preprečujejo prevlado zasebnega interesa nad javnim in kovanju dobičkov na račun višjih cen in padca kakovosti oskrbe.

Petič. Če bi izvajanje oskrbe prebivalstva z vodo podelili le javnopравни subjektom, bi to nujno pomenilo, da bi morali ti subjekti v precejšnjem delu zagotavljati tudi komercialni del oskrbe, ki presega zgolj oskrbo prebivalstva s pitno vodo.

Šestič. Naj izpostavimo tudi naslednje. Skoraj nobena država pravice do pitne vode nima vključene med človekove pravice in svoboščine, temveč to pravico zagotavljajo in izvajajo na zakonski ravni. Ja, to so zapisali v Južnoafriški Republiki in Urugvaju, pa se vprašajte – imajo prebivalci teh dveh držav res zagotovljeno pitno vodo?

V Novi Sloveniji tako zadnjega odstavka predloga ustavnega zakona, ki določa, da oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno, ne moremo podpreti. Dejstvo je, da ta odstavek ukinja podeljevanje koncesij in vaše vodovode. Predlagatelji se pri tem ne vprašajo, kaj to v praksi pomeni. Znan je podatek, da kar 13 % prebivalcev Slovenije, torej 260 tisoč ljudi, nima možnosti za zagotovitev vodooskrbe v okviru javnih služb, ampak so odvisni od lastne oskrbe s pitno vodo. Sledi logično vprašanje, kaj bo tem državljanom pomagal zapis pravice do pitne vode v ustavo, če ne bodo mogli biti več oskrbovani iz vaših vodovodov.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, naj zaključim z ugotovitvijo obsežne študije na temo Odgovornost države zagotavljati pravico do čiste pitne vode, ki jo je julija 2015 izdelala Pravna fakulteta v Ljubljani. Takole izgleda naslovnica te študije, ima nekaj čez 170 strani in tukaj je, kot rečeno, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani – verjetno relevantna institucija, tukaj je Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani - verjetno relevantna institucija in Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – verjetno relevantna institucija. Citiram samo en odstavek iz te obsežne študije: »Ne glede na končno vsebino zapisov v ustavo, pa je nujno, da Vlada pripravi zakon, s katerim bo celostno uredila področje oskrbe s pitno vodo. To je nujno tako zaradi spoštovanja 15. člena Ustave, ki določa način uresničevanja ustavnih pravic, kot tudi zaradi vsebinskih pomanjkljivosti trenutne ureditve. Ustavna določba je namreč le temelj za nadaljnje urejanje tega področja, nikakor pa sama po sebi ne more odpraviti vseh problemov. Brez ustreznega izvedbenega zakona se namreč lahko zgodi, da bo ustavna določba o pravici do pitne vode in o neprofitnosti oskrbe s pitno vodo ostala le mrtva črka na papirju, ki v praksi ne bo imela nikakršnega učinka.«

Resnično vsem pred odločanjem priporočam, da preberete vsaj zaključke te študije.

Dobili smo v teh dneh tudi pismo dveh nekdanjih ministrov, eden je gospod Jazbinšek, ki nam je pisal. Od gospoda dr. Pavleta Gantarja nismo dobili pisma, ampak opozarjam na njegov današnji prispevek v enem od slovenskih dnevnikov, kjer pravi, naslednje: Gospod Gantar je bil tudi predsednik Državnega zbora in v leti 1994 do 2000 minister za okolje, » ... Znašel sem se pred vprašanjem, ali je moje znanje slovenskega jezika pomanjkljivo ali pa ne razumem razmejitve med državno in lokalno samoupravo. Obstaja pa tudi tretja možnost, da je ta določba nasilje tako nad ustavo kot tudi nad slovenskim jezikom. Trdno sem prepričan, da je predlog ustavnega zakona, ki vpisuje pravico do vode v Ustavo Republike Slovenije, zgrešil svoj osnovni cilj, da v nekaterih formulacijah celo spodkopava že doseženi primat pravice rabe voda za javno oskrbo nad vsemi drugimi vrstami rabe in da bo povzročil danes še ne povsem predvidljive posledice ...« In dr. Gantar gotovo ni kdorsigabodi.

Najprej smo v Novi Sloveniji bili zadovoljni, da je tukaj za slikanje bila prisotna Vlada. Očitno je bila prisotna samo za slikanje. Pričakoval sem od gospoda Cerarja in tako je celotna poslanska skupina pričakovala, da bo tukaj s te govornice dr. Miro Cerar napovedal natančno časovnico sprejemanja adaptacije ustrezne zakonodaje, ki jo bo treba izvesti v osemnajstih mesecih. Tega ni bilo. Seveda ne. Zakaj ne? Zato, ker je čez osemnajst mesecev so volitve in takrat se bo vsem fučkalo, kako se bo realiziral ta zapis pravice do pitne vode v ustavo. Mi pri tej paradi vodnega ponosa ne bomo sodelovali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav kolegice in kolegi, predsednik!

Danes nas čaka še zadnji korak, da na predlog Zavezništva zapišemo vodo v ustavo. Roko na srce, postopek začetka spreminjanja ustave z zapisom vode v njo se je začel že v prejšnjem mandatu, pa se je zaradi okoliščin konca mandata ta postopek končal. Zato, spoštovane kolegice in kolegi, smo v Zavezništvu pred skoraj dvema letoma začeli iskati podporo za dopolnitev naše ustave z zapisom, da se voda zaščiti. V strankah Desus, Socialni demokrati in Združena levica so takoj spoznali, da je takšen korak potreben in 16. 4. 2015 smo na predlog Zavezništva s 26 podpisi poslank in poslancev predlog vložili v zakonodajni postopek. Na našo veliko žalost takrat z nami največje vladne stranke ni bilo, kljub temu da smo ji poslali predlog, se ni odločila, da bi skupaj z nami peljala postopek od samega začetka. Sem pa vesela; sem vesela, da je do konca spoznala, da je to prava pot. Še

posebej sem vesela, da je predsednik Vlade povedal, da je zelena Slovenija cilj te vlade in da naš predlog podpira. Vsem ostalim navedenim Desusu, Socialnim demokratom in Združeni levici pa iskreno hvala za podporo od samega začetka.

Brez vode ni življenja, je rek, ki še kako drži. Slovenija je med državami, ki se lahko pohvali z najboljšo vodo. Za marsikoga je nepredstavljivo, da lahko v naši državi odpremo pipo in pijemo vodo, ki je celo boljša kot ustekleničena. Za marsikoga, tudi v Evropi ne samo v manj razvitem delu sveta, je voda že dobrina, ki ni tako samoumevna kot pri nas. Slovenija v tem trenutku res še nima velikih problemov z vodo; ne s kvaliteto in ne s količino. Vsaj v velikem delu naše države ne, je pa daleč od tega, da bo tako ostalo za vedno. Zato je prav, da danes poskrbimo za prihodnost.

Z vsemi naštetimi trendi so v zadnjem desetletju povezani tudi privatizacijski pritiski; pritiski za privatizacijo vodnih virov. Ker smo v Zavezništvu ocenili, da je treba privatizacijo vodnih virov preprečiti, je pred vami predlog za spremembo oziroma dopolnitev ustave, s katero bomo na ustavni ravni vodo in dostop do vode določili kot splošno in temeljno pravico, preprečili privatizacijo vodnih virov in preprečili, da bi pitno vodo obravnavali kot vsako drugo blago, kar pomeni, da se bo oskrba s pitno vodo morala vedno izvajati v obliki neprofitne javne službe, kar pomeni brez ustvarjanja dobička oziroma bo morebitni dobiček treba nameniti nazaj v zaščito pitne vode. Z vpisom vode v Ustavo Republike Slovenije kot univerzalne in temeljne pravice pravočasno razmišljamo o izzivih za prihodnost, s katerimi se bodo še bolj izrazito srečevali naši otroci in vnuki.

Privatizacijske pritiske in morebitne napačne politične tendence bomo preprečili na najvišji ravni in dali signal tudi Evropi in svetu, da v Sloveniji oskrba z vodo ne bo namenjena pridobivanju dobička. Nikoli! Voda je javna dobrina in mora biti dostopna vsem. Za vedno! Že vnaprej hvala vsem, ki boste predlog Zavezništva pomagali zapisati v ustavo.

Postopek spreminjanja ustave je bil dolg skoraj dve leti. Pravni strokovnjaki so nam pomagali pri tem in tako je tudi prav, saj je ustava najvišji akt države in jo je treba spreminjati s premislekom. Vloženih in sprejetih tekom tega postopka je bilo kar nekaj amandmajev, ki so v postopku, roko na srce, naredili kar veliko zmede. Od varne pitne vode do krovnega državnega podjetja za oskrbo s pitno vodo, ki naj bi ga Vlada želela ustanoviti. Tudi zaradi pripomb občin, ki so – moram poudariti – kar glasno opozorile na probleme in pomisleke, predvsem povezane s temi dopolnitvami, smo na koncu spet na pravi poti in verjamem, da delamo pravo stvar.

Vodo bomo v ustavi zaščitili za prihodnje rodove in nobena vlada ne bo mogla samovoljno prodajati naših vodnih virov. Seveda pa to ni konec. To je prvi korak, ki pa ga bo

treba nadaljevati. Treba bo prilagoditi zakone, treba bo zagotoviti spremembe oziroma treba bo poskrbeti, da bo ta ustavna sprememba zaživela v življenju. In to je naloga Vlade. Želim si, da ne bo ta ustavna sprememba ostala samo črka na papirju, ampak glede na današnjo prisotnost predsednika Vlade moram reči, da sem optimistična in da lahko v kratkem, se pravi, še v njegovem mandatu, pričakujemo te zakonodajne spremembe na naših mizah.

Na koncu, res, mislim, da delamo pravo in veliko stvar za prihodnost, zato še enkrat hvala vsem, ki boste predlog Zavezništva pomagali zapisati v ustavo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Bratušek.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Državni zbor bo v okviru skupnega časa najprej opravil razpravo o prvem in drugem razdelku, nato pa v okviru preostanka časa še razpravo o predlogu ustavnega zakona.

Besedo ima dr. Milan Brglez, za njim naj se pripravita gospa Ljudmila Novak in dr. Bojan Dobovšek.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Tudi sam bi začel na tej točki, da bi se zahvalil vsem, ki so prispevali v tem procesu, da smo prišli do takšne rešitve, kot jo imamo zdaj, zato da se o njem odločamo. Na nek način mi je tudi v čast, da sem lahko v tej zadevi sodeloval, da sem imel to možnost in priložnost na posamičnem nivoju, in tudi mislim, da bo to lahko vsem tistim, ki smo in ki bomo dali svoj glas, to tudi veliko pomenilo. Govorim tako na ravni vseh političnih strank, ki prispevajo svoj glas. Pa naj začnem ta trenutek z najmanjšo Poslansko skupino nepovezanih poslancev, vključujoč Zavezništvo Alenke Bratušek, Združeno levico, Socialne demokrate, Demokratično stranko upokojencev Slovenije in, končno, mojo stranko, Stranko modernega centra. To so tisti, ki zagotavljajo glasove. Daleč od tega, da so samo ti prispevali h kompromisu. Mislim, da kompromis presega zgolj stranke, ki so v parlamentu, in je treba omeniti vsaj civilno iniciativo Za Slovenijo in svobodo, vsa tri združenja občin in, ne nazadnje, absolutno tudi strokovno komisijo. Vsaj te. Vse to je prispevalo k takemu kompromisu, kjer mislim, da si lahko vsi lastimo to zadevo in hkrati si je ne noben ne more več. Zadeva je takšna, da mislim, da je v tem procesu, ki je bil – optimalno - glede na to, kaj želimo s to ustavno spremembo pravzaprav doseči, torej, zagotoviti pravno varovalko zaščite naših vodnih virov. Ta pravna varovalka se dvigne z zakonske na ustavno raven z nadgradnjo; ne samo da se dvigne tisto obstoječe, ampak vsekakor gre za nadgradnjo in to bom tudi skušal pojasniti. Hkrati smo uspeli v tem procesu – in to je dober znak – preseči nekatere ideološke delitve, siceršnje razprtije,

tudi ko se včasih žalimo, ampak tu smo pa uspeli stopiti skupaj. To je znak tega, da smo za pomembne stvari sposobni stopiti skupaj, in to je pravzaprav dober obet in mislim, da vseeno pomeni v vsakem mandatu krono tega, kar je v mandatu posameznega sklica Državnega zbora tisto, kar je mogoče v parlamentarnem postopku pravzaprav doseči – seveda, če se bomo vsi držali tistega, kar smo se zmenili. Verjamem, da bo tako, zato tudi tako govorim.

Ko govorim o tem dvigu zakonske zaščite z nadgradnjo, je treba povedati to, da zakonska zaščita se vedno umika mednarodnim pogodbam po našem pravu, ampak mednarodne pogodbe pa morajo biti v skladu z našo ustavo. In to je tista varovalka, ki jo je pa veliko težje umakniti kot z navadno večino, kar dosedanja zakonska ureditev omogoča. Ta je vsaj z mojega vidika ali pa z vidika tudi veje oblasti, ki jo predstavljamo, po mojem ključna.

V našem predlogu so nekatere načelne rešitve, ki si zaslužijo, da so zapisane. Nekatere od tistih stvari, ki so že bile povedane, bom komentiral, včasih raje malo posredno, da ne bi koga preveč prizadel. Če bi ostali zgolj pri prvi vrstici, »Vsakdo ima pravico do pitne vode«, je sama po sebi pozitivna človekova pravica, to ji priznavamo, ampak tisto, kar delamo zraven, zagotavljamo tudi pogoje za to, da je to pravico mogoče izvajati. V nasprotnem primeru bi vas spomnil, da obstajajo številne analogije, tudi v ustavnem redu, ko so se takšen pravice znale zapisati, vendar to sigurno ni smer, v katero bi ta koalicija, ki podpisuje to zadevo, hotela voditi to državo.

Torej, takšna načelna pravica, sama po sebi, je pogosto zapisana, ampak ni pogojev, tudi ni nobene želje, da bi se to zadevo izvedlo. Zadostitev osnovnih pogojev, da se to naredi, temu služi nadaljevanje, še zlasti prvi naslednji odstavek, torej so vodni viri javno dobro v upravljanju države. To pomeni, da si noben več vodnih virov ne more lastiti: ne privatno, ne država, niti lokalna skupnost, v smislu tega, da je to njena izključna; vsi moramo skrbeti za te vodne vire, upravljanje države pa vsekakor ne pomeni, da lahko z njimi prosto razpolaga, ampak je tudi država vezana s to ustavno spremembo. Država smo seveda mi vsi, ampak so tudi drugi organi oblasti, in to je treba vedeti. Mi imamo to moč v tem procesu, da ustavo spremenimo in ta zaveza presega in ta zaveza je lahko tudi v nadaljnjih postopkih, če ne bodo potekali tako, kot bi morali, zaradi te ustave, seveda tudi stališča Državnega zbora, iztožljiva bodisi pred Ustavnim sodiščem bodisi drugače. Tako je to vsekakor zelo pomembna zadeva.

Tretja stvar, ki bi jo želel povedati, se nanaša na tretji odstavek. Najprej, prednostna in trajnostna oskrba prebivalstva s pitno vodo, ki ima prednost pred kakršnokoli komercialno rabo. Prvič, poudarek na to in vedno umikanje komercialne rabe pred tem, hkrati pa omogočanje komercialne rabe ravno zaradi tega, ker je priznanje tega, da je voda lahko strateška

dobrina. Ne vemo, kako bo v Sloveniji s tem, ne moremo vedeti, ampak je hkrati, ni samo prednost, tudi trajnostna. Torej, treba je skrbeti za te vodne vire, da bodo na ustrezen način na razpolago za oskrbo prebivalcev. Če jih bo dovolj, potem bomo lahko od tega tudi imeli nekaj takšnega, kot je včasih, recimo, predstavljala v preteklosti strateška dobrina, kot je bila nafta ali karkoli podobnega. Da bo šel razvoj v to smer, da bo to takšna dobrina, je jasno. Ali jo bomo takrat imeli dovolj, je pa odvisno od tega, ali se bodo te zaveze uresničevale na ustrezen način in seveda tudi od podnebnih pogojev, tu pa smo vezani na to zadevo.

Tisto zadnje, kar bi hotel izpostaviti, je zadnji odstavek, ki zavezuje tako državo kot lokalne skupnosti k neposredni uporabi tega oziroma pri zagotavljanju te pravice na neposreden način in neprofiten način. Šele obe varovalki skupaj preprečujeta dejansko koncesije. Ampak, seveda, danes v takšnem redu, kot ga poznamo, ker smo del tudi evropskega pravnega reda, ker obstajajo neka pravila tudi v mednarodnem pravu, je to pomembno zaradi tega, da so vsi izključeni iz teh koncesijskih zadev. Ne moremo v bistvu tega delati samo v eno smer, ampak je treba preprosto sprejeti ista načelna stališča, ki bodo omogočala, da bodo procesi presoje mednarodnih pogodb ustreznejši. Morajo biti v skladu s tem, v nasprotnem primeru se pač tovrstne mednarodne pogodbe v našem pravnem redu ne bodo spremenile, razen če bo kdo želel to varovalko spremeniti, zato da bo lahko kakšno mednarodno pogodbo sklenil. Takšen pa bo moral zbrati 60 poslancev v tem parlamentu, po mojem celo 61, ker onih 30 bo skoraj sigurno zadevo postavilo na referendum. Mislim, da v tem primeru takšnega nasprotovanja ni.

Zato sem, kot sem rekel, počaščen, vesel, da sem lahko imel to priložnost, da sem sodeloval pri tem in se res vsem udeleženi povsem zahvaljujem, ker brez nobenega od vas, ki ste del tega, tega procesa do te točke ne bi mogli pripeljati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravita naj se dr. László Göncz in gospod Janko Veber.

Izvolite, gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Najraje pijem vodo iz pipe; če imam na izbiro, ali steklenica ali pipa, zagotovo vodi iz pipe, ki je živa voda, in hvala bogu, da se čutim varno v Sloveniji, da lahko povsod pijem vodo iz pipe, razen če so neke ujme in je treba vodo prekuhavati. In hvala bogu je Slovenija tudi z vodo bogata država. Ker sem bila večkrat tudi v državah, ki niso tako bogate z vodo, sem se še

bolj zavedala, kako pomembna je voda in kako bogati smo v Sloveniji. Na primer, ko smo bili lani na Cipru skupaj s predsednikom, rekli so 9, 10 mesecev že ni padla kaplja dežja, morajo razsoljevati vodo, nam to ni treba. Res pa je, da vedno ne ravnamo najbolj skrbno z vodo.

Seveda verjamem v dobronamernost nas vseh, saj se vsi skupaj zavedemo, kako pomembna je voda za življenje, in zagotovo si vsi želimo, da nam te vode ne bi zmanjkalo, da je ne bi kdo zlorabljal, da bi jo imeli tudi v prihodnosti. Zato verjamem v dobronamernost vseh pri tej zahtevi za vpis v ustavo. Vendar, mnogi strokovnjaki, pravniki tudi opozarjajo, da je že ta pravica zapisana v ustavo, imamo tudi Zakon o vodah in 108. člen pravi, da ima posebna raba vode za oskrbo s pitno vodo prednost pred rabo vode za druge namene. 109. člen pa, da se druge oblike posebne rabe lahko prepovedo ali omejijo, če bi znatno ovirale splošno rabo ali oskrbo s pitno vodo. Tudi sedanji način oskrbe s pitno vodo preko občin, ki so veliko vlagale v vodovodne sisteme, najprej smo to delali sami državljani, potem s samoprispevki, zdaj občine s koriščenjem evropskih sredstev. Torej, ta oskrba z vodo preko občin, mislim, da v večini primerov, zelo dobro poteka. Se pa sprašujem, ali bo tudi naprej tako. Seveda, pravi ta določba, da bo to država zagotavljala preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Seveda je vsečna ta beseda neprofitno, se pa sprašujem, kdo bo potem zagotavljal sredstva, ker še nismo verjetno pri koncu obnavljanja vodovodnih sistemov, ker so še marsikje azbestne cevi, in kaj bo v prihodnosti. Vedno je treba vlagati v obnove. Kdo bo za to zagotavljal denar, ali občine ali država? Vemo tudi, da država ni najboljša skrbnica voda. Zakaj imamo poplave? Seveda zaradi padavin, ampak po drugi strani nismo zagotovili, še vedno ne, zadrževalnikov za primere poplav. Vemo, kako država slabo skrbi za vodotoke, da velikokrat občine prosijo in zahtevajo, naj se to prenese v pristojnost občine, ki bodo bolj poskrbele za svoje potočke, za svoje reke. Velikokrat to slišimo, zaraščeni so, tudi zaradi tega prihaja marsikje do poplav.

Vemo tudi, da država ni najboljša lastnica različnih podjetij. Prepričana sem, da se lažje pritožimo ali uredimo naš problem v neki občini, ker je to lokalna samouprava najbližje ljudem, kot pa, da bomo iskali nekega državnega uradnika, ki bo skrbel za nadzor oziroma v katerega pristojnosti bo to področje. Zato močno dvomim, da je ta zadnji odstavek tega prvega razdelka tudi pametno zapisan. Močno dvomim. Kdo bo zagotavljal denar in ali je res država tako dobra skrbnica? Menim, da žal ne.

Sprašujem se tudi, ali se hočemo s tem vpisov zavarovati pred lastno neumnostjo ali bomo naredili s tem vpisom še večjo neumnost, ker si bomo postavili dodatne ovire in težave. Žal se nam to velikokrat dogaja, da na koncu imamo takšne akte, takšno zakonodajo, ki prinaša veliko težav in skrbi, namesto da bi bili

učinkoviti, jasni in enoznačni. Zaradi tega sem v veliki dilemi, ali dejansko to podpreti ali ne. Verjamem v dobronamernost vseh, se pa pojavljajo velike dileme, treba bo spremeniti občinske akte, treba bo sprejeti državne zakone, tam je določba o osemnajstih mesecih in res – glede na to, da naj bi bile čez dve leti oziroma še manj volitve, pa lokalne volitve in vse to –, ali bomo to dejansko uspeli tudi uresničiti. Zato imam veliko pomislekov pri vpisu te določbe v ustavo. Prvič zato, ker je to že vpisano, z zakonom podkrepljeno, drugič pa zato, ker močno dvomim, da bo država boljši skrbnik nad vodovodnim sistemom in da bo zagotavljala sredstva, da bo to bolje delala, kot delajo sedaj občine.

PODPRESEDNIK MATJAZ NEMEC: Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in gospod Ivan Prelog.

Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Menim, da je resnično izjemno potrebno in ne nazadnje celo ocenjujem, da zamujamo s tem, da vpišemo pravico do pitne vode v ustavo. Namreč, spomniti se moramo, da je vendarle cela vrsta postopkov, ki so v teku, če lahko tako rečem, in so vezani na proste trgovinske sporazume, ki omogočajo multinacionalkam, da povedo državam, na kakšen način vidijo njihovo delovanje, ne pa obratno. Eden od ciljev teh multinacionalk je zagotovo tudi razpolaganje z viri pitne vode in predvsem ob zavedanju, da tisti, ki bo obvladoval vode, bo pravzaprav obvladoval tudi usodo vseh ostalih, ki smo odvisni od vode. Življenje je pa kot tako odvisno od vode in to prepustiti multinacionalkam bi bila ena največjih ali kardinalnih napak, ki bi jo naredili v Sloveniji, če ne bi šli v zapis pravice do pitne vode v ustavo. Ob razlagah, da že 70. člen Ustave to dovolj dobro ureja, da gre za javno dobro in naravna bogastva, ampak vendarle tretji odstavek tega 70. člena govori o tem, da zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe in da lahko določimo pogoje za izkoriščanje. Ampak, do sedaj veljavni 70. člen omogoča, da z naravnimi bogastvi gospodarijo v Sloveniji tudi tuje osebe. Kakšen odnos imamo do tega, koliko si zaupamo znotraj bančnega sistema in kako ponujamo ta sistem tujcem, kako ponujamo ostalo lastnino, ki se odraža v deležih v državnih podjetjih tujcem, mislim, da ni potrebno komentirati. Ne bom širil razprave na to temo, ker je ta tema o pitni vodi seveda zelo pomembna, ampak samo kot opozorilo, da se nam nekaj podobnega lahko začne dogajati tudi na področju obvladovanja pravice do pitne vode. Res bi bilo nesprejemljivo, da nam neka multinacionalka odloči, da lahko vsak posameznik spije mogoče tri decilitre vode na dan, za vse ostalo boš pa

moral, recimo, doplačati ali pa plačevati nek dodaten sistem, sklad, ki bo omogočal potem, da boš v neki krizi, ko si dehidriran, lahko dobil še liter vode. Do vsega tega lahko dejansko pride, če se ta ustavni zakon ne sprejme in jasno ne povemo, da želimo ohraniti suverenost nad tem naravnim virom in z njim tudi ustrezno gospodariti.

Kar se tiče samega gospodarjenja z vodami, se strinjam z vsemi tistimi ocenami, ki gredo v prid tega, da smo relativno dober sistem upravljanja z odprtimi vodotoki in tudi obvladovanja hudournikov in poplav spremenili na način, da smo tudi tukaj podelili koncesije, in vedno znova ugotavljamo, da imamo vse več težav pri upravljanju vodotokov, ne pa, da smo ta problem rešili na učinkovit način, ker to upravljajo koncesionarji. Torej, tudi tukaj je eden od konkretnih dokazov, da bo treba tudi to področje proučiti, temeljiteje urediti in po vsej verjetnosti tudi se organizira, tako kot je nekoč tudi že bilo znotraj Zveze vodnih skupnosti, kjer smo tudi imeli opredeljena povodja, znotraj katerih se je razprava vodila in predvsem z lokalnimi prebivalstvom, kaj je treba narediti pri obvladovanju povodja najpomembnejših vodotokov in tudi po rangu nižjih vse do hudournikov. Ta nit je bila pretrgana in zato je to eden od izzivov, ki ga je treba sprejeti in tudi pri upravljanju z vodami spremeniti; sprejeti spremembe, ki bodo šle v smer učinkovitejšega upravljanja in predvsem sodelovanja z lokalnimi skupnostmi.

Tukaj želim še posebej izpostaviti, da se je ravno skozi razpravo in pripravo besedila ustavnega zakona pokazalo, kako pomemben je dialog z lokalnimi skupnostmi, in zato je tudi prišlo do uskladitve glede tega, kako bomo izvajali oskrbo prebivalstva s pitno vodo: ali bo to zagotavljala država ali bodo to zagotavljale lokalne skupnosti. Glede na to, da je do sedaj bilo to urejeno na način, da gre za obvezno gospodarsko javno službo lokalnih skupnosti, je ta sprememba v ustavi bila potrebna v tem smislu, da je država tista, ki je odgovorna za vodne vire, ampak vendar v tretjem odstavku smo zelo jasno zapisali, da oskrba prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti in neposredno in neprofitno. Kar pomeni, da gre za preneseno pristojnost na lokalne skupnosti, po drugi strani pa tudi vendarle zelo jasen zapis v ustavi, da država in lokalne skupnosti morajo dobro sodelovati; in to je ta cilj, ki je bil dosežen tudi s tem dogovorom in usklajevanjem pri pripravi tega besedila.

Torej ustava dejansko tudi v tem delu jasno določa dobro sodelovanje med državo in lokalnimi skupnostmi. Tukaj se bom samo za hip vrnil spet na odprte vodotoke, tega sodelovanja nimamo tako jasno izdelanega in zato imamo težave. To besedilo, ki ga imamo pred seboj, je jasen odgovor, še enkrat, predvsem multinacionalkam, da bomo v Sloveniji sami upravljali z vodnimi viri, je pa res, da tudi tiste

viške vode – kajti Slovenija je izjemno vodnata država in je to naše pomembno narodno bogastvo –, tiste viške vode, ki jih lahko dejansko prodajamo pod tržnimi pogoji, torej gre predvsem za ustekleničeno vodo, lahko prodajamo tudi v tujino tudi po spremembi te ustave. Ti viški vode, ki jih prodajamo ne nazadnje po zelo visokih cenah, kar poglejte, kakšno ceno dosega, recimo, Donat na svetovnih tržiščih, to je 50-, 100-kratnik tistega, kar plačujemo doma za pitno vodo. Prav bi bilo, da bi tudi iz tega naravnega bogastva razmišljali o tem – tako kot so se, recimo, na Norveškem organizirali, ker sicer imajo izjemno velika nahajališča nafte in plina –, da gre delež tega dobička tudi v pokojninski sistem oziroma v pokojninski sklad. Prav bi bilo, da preučimo tudi možnost, da predvsem iz tistega deleža, ki se prodaja na mednarodnem trgu – in ker dosegajo visoke vrednosti ustekleničene vode, ki prihajajo iz Slovenije – del tega zaslužka namenjamo tudi za naš pokojninski sistem in s tem zapremo tisti krog, da poskrbimo dolgoročno, ne samo zaradi tega da bomo lahko primerno živeli v Sloveniji, ker bomo imeli dostop do vode, ampak da si bomo tudi skozi tiste viške zagotavljali primeren standard v primeru upokojitve.

Torej cela vrsta priložnosti se ponuja v prihodnosti o tem, kako je treba upravljati z našo lastnino, za našim naravnim bogastvom. Današnja razprava in današnji zakon je dober temelj za to, da smo lahko uspešni tudi na drugih področjih in se odzivamo tako jasno, kot smo se odzvali tudi pri zaščiti pitne vode. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat. Pripravita naj se gospod Franc Laj in gospod Ivan Prelog.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

Danes bomo, sem prepričana, sprejeli dopolnitev Ustave Republike Slovenije z vpisom pravice do pitne vode vseh, kar je seveda zelo zelo pomembno in ta dopolnitev 70. člena z vpisom 70.a člena, ki ga bom prebrala, sicer smo ga že slišali, ampak mislim, da je prav, da še enkrat preberem ta 70.a člen, pravica do pitne vode: »Vsakdo ima pravico do pitne vode. Vodni viri so javno dobro v upravljanju države. Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Zakone, ki urejajo vsebine iz novega 70.a člena Ustave je treba uskladiti s tem ustavnim zakonom v 18 mesecih po njegovi uveljavitvi.« Torej, to določilo nalaga Vladi in Državnemu zboru še veliko dela v naslednjih mesecih.

Vesela sem, spoštovane in spoštovani, da smo v tem državnem zboru zmogli uskladiti stališča poslank in poslancev in poslanskih skupin do tega besedila in da bomo danes s pritiskom na tipko »za« sprejeli odločitev, da se dopolni 70. člen Ustave in s tem zavaruje pitno vodo kot javno dobrino ter da se s tem prepreči morebitna privatizacija upravljanja s pitno vodo. Enotnost poslank in poslancev glede vpisa pravice do pitne vode je pomembna posebej zato, ker Ustava Republike Slovenije v 179. členu določa, da sprejme Državni zbor spremembo ustave oziroma ustavnega zakona z dvotretjinsko večino vseh svojih članov.

Pa mi dovolite, da spomnim še na nekatere razloge, ki so pripeljali do tega, da smo pripravili spremembo ustave. Ti razlogi so. Voda je skupen vir za preživetje človeštva in javna dobrina, zaradi tega mora biti dostop do nje temeljna in splošna pravica vseh. To stališče podpira tako Evropski parlament, ki v številnih resolucijah nasprotuje liberalizaciji vodnega sektorja, in tudi Organizacija združenih narodov. Glede na analize Združenih narodov dostopa do čiste pitne vode nima 783 milijonov ljudi, dve in pol milijardi pa nima ustreznih sanitarnih pogojev in po podatkih Unicefa na svetu vsak dan umre tisoč 400 otrok, mlajših od petih let, zaradi bolezni, povezanih z diarejo, ki so posledica onesnažene vode, neustreznih sanitarnih razmer in pomanjkljive higijene.

Do leta 2050 naj bi bilo na Zemlji že dobrih 9 milijard ljudi, kar pomeni, da se bo v času ene generacije število ljudi povečalo za več, kot je bilo vseh ljudi na Zemlji na začetku 20. stoletja. To pa, spoštovane in spoštovani, pomeni močan pritisk na vodne vire. Naravni viri, med katere spada tudi pitna voda, so tisti, za katere finančni analitiki ocenjujejo, da bodo v prihodnosti najbolj dobičkonosni. Zato lahko opazimo, da velike korporacije kupujejo kmetijska zemljišča in vodne vire. Problem vode je pri tem najosnovnejši, saj je voda naravna dobrina, ki je pogoj za življenje na Zemlji. In, ja, brez velikih analiz lahko ugotovimo, da bomo vodo nujno potrebovali za preživetje in za razvoj. Torej je voda tista dobrina, ki bo korporacijam omogočala delovanje v bližnji in daljni prihodnosti, zato se njihov interes po tej dobrini povečuje. Na svetu se za potrebe kmetijstva porabi 70 % vode, 20 % za industrijo in le 10 % za gospodinjstva. V industrijsko razvitih državah pa se za industrijo porabi več kot polovica razpoložljive vode. Z vpisom v ustavo, da oskrbo s pitno vodo izvajajo neprofitne javne službe, damo zelo jasen signal Evropi in svetu, da v Sloveniji vodooskrba ne bo namenjena pridobivanju dobička, temveč bosta dostop do pitne vode in komunalna ureditev človekovi pravici.

Naj povem še to, da smo v Evropi druga država, ki bo vpisala univerzalno pravico vseh do pitne vode v ustavo, doslej je to storila le Slovaška. Upam, da bo zgled tako Slovaške kot Slovenije o zaščiti vodnih virov z vpisom te zaščite v

ustavo spodbudil tudi ostale države Evropske unije, da bodo sledile našemu zgledu in vpisale pravico do pitne vode v ustavo. Dodala bi še, da je Slovenija v okviru Evropske unije uspela tudi z zahtevo, da se v sporazum CETA vnese posebno poglavje o vodi. Tudi to dokazuje jasen interes Slovenije, da se vodni viri zaščitijo. To tudi v okviru držav Evropske unije pove, da Sloveniji ni vseeno, kaj se bo z vodo dogajalo v naslednjih letih in stoletjih.

Naj zaključim z naslednjim. V Sloveniji smo prisluhnili civilni iniciativi, ki je izpeljala široko akcijo za vpis pravice do pitne vode v ustavo. Zbrala je preko 50 tisoč podpisov državljanek in državljanov. Zato se tudi jaz zahvaljujem vsem, ki so v tej civilni iniciativi za to poskrbeli. Na predlog Zaveznitva smo sopodpisniki predloga za spremembo 70. člena ustave tudi poslanci Desusa, poslanci SD in Združene levice. Kot podpredsednica Ustavne komisije se tudi sama zahvaljujem vsem, ki ste v dosedanjih postopkih in boste danes s svojim glasom »za« prispevali k vpisu te univerzalne pravice do pitne vode v ustavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj. Pripravita naj se gospod Ivan Prelog in mag. Bojana Muršič.

FRANC LAJ (PS NP): Hvala za besedo, predsedujoči. Vsem skupaj prav lep pozdrav!

Mislím, da smo res pred zgodovinskim trenutkom, ki ga absolutno podpiram od vsega začetka, in sicer gre za zapis pravice do pitne vode v ustavo. Zakaj sem od vsega začetka zraven pri tej zadevi? Zaradi tega, ker smatram in sem prepričan, da je voda strateška dobrina prihodnosti in to, kar je danes nafta, bo v prihodnosti voda. Temu smo že lahko pričre, saj vidimo, da na tistih območjih, kjer imajo problem s pitno vodo, nastajajo zelo velike tragedije. Tudi prihaja do preseljevanja narodov. In prav je, da že danes začnemo skrbeti za prihodnost.

Z zapisom pravice do pitne vode smatram, da bomo storili velik korak tudi pri podpori investicij za oskrbo s pitno vodo na območjih, kjer tega prebivalci še nimajo. Upam, da bo temu tako in da bomo vsi preskrbljeni s pitno vodo v Sloveniji. Ne smemo pa nikakor pozabiti zelo velikih apetitov multinacionalk. Naj samo nazorno prikažem nekaj primerov. Vsem nam so znana velika podjetja v Sloveniji – farmacevtska –, ki delujejo pri nas na našem ozemlju prav zaradi tega, ker imajo dostop do kvalitetne vode. Prav tako je s pivovarsko industrijo in lahko bi še našteval.

Zelo pomembno se je treba ozreti tudi v preteklost, ker kot vemo, pitna voda ni samo tista in neodvisna dobrina, ki se nahaja globoko v zemlji, ampak ravnanja z nadzemnimi vodami tudi lahko vplivajo in vplivajo močno na kvaliteto pitne vode, ki je pod zemljo. Kot vemo, so določeni posegi v prostor bili prej, bom rekel,

zelo nepremišljeni, zato pa prihaja do tega, da se srečujemo z enimi zelo močnimi skrajnostmi, ko enkrat imamo izredno veliko vode, ki povzroča veliko tudi škode, po drugi strani pa s sušami in omejitvami porabe pitne vode. Zato pozivam in opozarjam, da je treba v bodoče tudi s posegom v prostor biti pozoren, da bomo lahko res ohranili to bogastvo, katerega imamo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravita naj se mag. Bojana Muršič in gospa Violeta Tomič. Gospod Prelog, beseda je vaša, izvolite.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani vsi prisotni!

V razpravi o predlogu ustavnega zakona bi se rad odzval predvsem na očitke, ki smo jih tisti, ki se zavzemamo za vpis pravice do pitne vode, deležni že več čas ustavnorevizijskega postopka. Predvsem s strani tistih, ki so že večkrat tako na Ustavni komisiji kot tudi na seji Državnega zbora izjasnili, da predloga za spremembo oziroma danes ustavnega zakona ne bodo podprli. Njihovemu ravnanju se niti ne čudim glede na stališče, ki so ga zavzeli leta 2012, ko je Evropska komisija želela z direktivo prepustiti izvajanje vodooskrbe tudi velikim evropskim koncernom, katerih glavno vodilo je predvsem ustvarjanje dobička. Takratna slovenska vlada je namreč predlog komisije na žalost podprla. Na srečo je leta 2013 več kot 1,5 milijona prebivalcev EU s peticijo Right to water, naslovljeno na Komisijo, vplivalo na to, da se ta direktiva, ki bi odprla vrata privatizaciji oskrbe s pitno vodo, ni uveljavila. Januarja 2016 pa je civilna iniciativa za Slovenijo in svobodo pričela z zbiranjem podpisov za vpis neodtujljive pravice do vode v Ustavo Republike Slovenije.

V predlogu državljanske peticije je bilo med drugimi zahtevano tudi, da se v Ustavi Republike Slovenije zaščiti vse vodne vire pred privatizacijo in da ima vodooskrba prebivalstva absolutno prednost pred ostalimi rabami vode. Peticija je bila v obliki državljanske pobude 11. 3. 2016 z več kot 52 tisoč podpisi varuhov vode skupaj z zahtevami predana predsedniku Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milanu Brglezu.

Zato se ne moremo strinjati s tem, da gre pri teh spremembah ustave za veliko demagogije in za socialistični refleks. Na zadnji seji Ustavne komisije nam je bilo predlagatelj amandmaja k predlogu ustavnega zakona celo očitano, da gre za nekakšno venezuelsko koalicijo, češ da bomo tako kot Venezuela, dežela nafte, ki ima državno oblast nad naftnimi viri, prevzeli oblast nad vodnimi viri in vodooskrbo. Pa ne zgolj mi, podtikanj in žalitev so bili deležni celo člani strokovne skupine, še posebej pa poročevalec dr. Lojze Ude. Naj opozorim tudi na Twitt z dne 12. 6. letos, s katerim se je na ciničen način izražalo

nasprotovanje temu predlogu. Naj citiram: »Vladajoči bi zapisali pravici do pitne vode v ustavo, po Orwellu sledi zapis pravice do zraka, lulanja, davkov, kazni do smrti.« Žal mi je, da so za nekatere pobuda več kot 1,5 milijonov državljanov EU in več kot 52 tisoč prebivalcev Slovenije ter prizadevanja ustavnopravnih in ostalih strokovnjakov pri oblikovanju stališč k osnutku ustavnega zakona, kjer je sodelovala tudi vodarska stroka, nebodigatreba, ceneni populizem in demagogija ter socialistični refleksi. Še posebej, če se zavedamo, da skoraj nobena od zahodnih držav članic EU in njenih državljanov za razliko od nas nikoli ni izkusila social- ali realsocializma. Kaj so torej zahtevali državljani EU? Evropsko komisijo so pozvali k trem ukrepom: naj vsem državljanom EU zagotovi dostop do vode in sanitarnih storitev, naj izključijo oskrbo z vodo in upravljanje vodnih virov iz pravil notranjega trga in liberalizacije ter naj okrepi prizadevanja za doseg univerzalnega dostopa do vode in sanitarnih storitev po vsem svetu. In kaj predlagamo mi, v čem je torej naš predlog socialističen? Pa naj bo to zgolj retorično vprašanje, na katerega vam ni treba odgovarjati.

Očitati pa vam želim tudi nespoštljiv in zaničevalen odnos do strokovne skupine. Kot veste, je ločeno mnenje Državnemu zboru tako pri stališčih kot pri predlogu ustavnega zakona posredoval zgolj dr. Kambič. Kambič je ocenil, da obstoječa zakonska zaščita zadostuje, hkrati pa nasprotoval ideji, da bi zasebniku in tujcem prepričali izvajanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo po tržni zakonitosti. Vsi ostali člani so predlog za spremembo ustave oziroma vpis v pravico do pitne vode v ustavo podprli. Sam na tem mestu ne bom ravnal tako in gospoda dr. Kambiča politično diskvalificiral, tako kot se je dr. Umeta zaradi mnenja, ki ga dosledno zagovarja. Rad pa bi na tem mestu opozoril, da vsi ustavnopravni strokovnjaki, ki so vam blizu, ne delijo ne vašega mnenja in ne mnenja dr. Kambiča. V Poslanski skupini smo se v tem skoraj letu, kar traja ustavnorevidijski postopek, za razliko od vas posvetovali tako s civilno iniciativo kot tudi s številnimi strokovnjaki vodarske in pravne stroke. Med njimi je bil tudi ustavnopravni strokovnjak, ki ga sam osebno zelo cenim in ki ga tudi vi cenite oziroma izpostavljate, ki ste ga kandidirali za mnoge javne funkcije in ki pozdravlja pobudo in napore, da se ta pravica vpiše v ustavo, saj je voda izjemnega strateškega nacionalnega pomena in tudi z globalnega stališča. Tudi sam je opozarjal na pobudo *Right to water*, ki je šla v smer zaščite, da imajo države članice same pristojnost odločati, kako bodo izvajali svojo pravico. Opozoril je tudi na potrebo, da se zagotovi po kvaliteti in po količini nujna voda za človeka dostojno življenje, torej človekovo dostojanstvo kot ustavna kategorija, ne le pravico do življenja in vprašanje dodatnih količin v smislu cenovne dostopnosti. Vsekakor mu je blizu možnost, da se oskrba s pitno vodo izvaja

v obliki neprofitne javne službe, kjer se izključni privatni sektor, ki sicer še ni prevladujoč v EU, lahko pa bo v prihodnje. Zato se mu zdi ureditev vzorčnega primera Slovenija smiselna. Ali pa kombinacija javnega in privatnega, da se zagotovi, da privatni del ne gre na škodo javnega. Torej, da se omogoči tiste načine gospodarjenja z vodo, ki zagotavlja dostopnost, torej nizko ceno, enakopravno trajno oskrbo s pitno vodo. Opozoril nas je tudi, da glede tega ustavni predlog v vsakem primeru zagotavlja dostopnost oskrbe z vodo in s količino, ki je nujna za zagotovitev človeku dostojnega življenja. V okviru tega bodo katerikoli ustavni sodniki interpretirali določbo. Tudi dodatne količine vode pa so po dostopnih cenah. Če take norme ni, ni ustavne ovire, ki bi preprečila dražitev cene vode v neskončnost. Ta določba, ki je bolj socialno naravnana, bo narekovala odločanje v tem okviru. Pri tem naj povem, da so se mi globoko v spomin vtisnile besede, ki mi jih je izrekel ob slovesu: »Pri tej stvari ne nastopam kot politik, ampak kot Slovenec.« Naj na tem mestu z njegovimi argumenti tudi končam. Po moji oceni gre za strokovnjaka, ki mu razen več kot očitnih kvalitet ni mogoče nič očitati, niti svetovnega in političnega nadzora ne, še posebej pa mu ne moremo očitati stupidnosti. Zato upam oziroma od vas do prihodnje pričakujem, da boste tako kot vsi mi do ustavnopravnih strokovnjakov, četudi se ne strinjate z njihovimi mnenji, izkazovali dolžno spoštovanje in ne bodo več deležni žaljivih tvitov kot tistega, s katerim je že marca letos bil predlog za spremembo ustave pospremljen z zapisom: »Pravica do zdrave pameti in obrambe pred gnjavažami s stupidnimi predlogi.« Večino svojega življenja sem se ukvarjal z vodami v tehnološkem smislu. Ob nastopu mandata pa sem si kot poslanec zastavil cilj prav to, o čemer danes odločamo. V ta namen je SMC dal tudi izdelati raziskovalno nalogo z analizo, kako je to urejeno po evropskih državah, ter še posebej nalogo za to, kako je to urejeno v Švici. Upam, da bo epilog današnjega odločanja o tako pomembni stvari dober za vse nas, ne glede na politično pripadnost. Voda je naša nafta prihodnosti. Za nafto obstaja alternativa, za vodo, žal, ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Prelog.

Besedo ima mag. Bojana Muršič. Pripravi naj se gospa Violeta Tomić. Izvolite, gospa Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane kolegice, lep dober dan!

Sicer moram reči na začetku, da sem razočarana, da smo ob tako pomembni točki v tako majhni postavi v Državnem zboru. Res je, da smo malce utrujeni, glede na to, da smo danes končali sejo okoli pol tretje ure in da smo pri tako pomembni točki v takšni zasedbi. Ampak

tudi opravili smo že uvodne obrazložitve, verjamem, da se marsikdo med nami bo nekajkrat danes ponovil, kar smo že povedali v prvi razpravi, ampak nič zato. Ta pravica do vpisa v ustavo bi že zdavnaj morala biti narejena, saj že v prejšnjem mandatu so poslanke in poslanci želeli vpis te ustavne pravice do vode v ustavo, vendar jih je mandat prehitel. Še posebej se v tem mandatu zavzemamo za ureditev te splošne in temeljne pravice v Ustavi Republike Slovenije. K temu nas pozivajo tudi številne občine. Vsak dan prejemamo pozive oziroma sklepe občinskih svetov o tej zadevi, tudi civilne iniciative kažejo veliko zanimanje za to, pa tudi izražena velika podpora nas, poslancev, da to zadevo danes tudi izpeljemo.

Prepričana sem, da je voda vitalni del okolja, osnovna dobrina in naravni vir strateškega pomena za nas vse. Brez vode ni življenja. Zato je še toliko bolj pomembno, da to vpišemo v ustavo in ta cilj zaščitimo. Brez vode si ne predstavljamo življenja, potrebujemo jo za pitje, higieno, rast, razvoj, vendar žal ti vodni viri so neenakomerno razporejeni tako v svetu kot tudi pri nas v Sloveniji. Žal se tudi soočajo nekatera območja v Sloveniji s tem, da enostavno nimajo dostopa do vode. Takrat seveda pristopijo civilne iniciative, tudi prostovoljna gasilska društva, ki pomagajo, da imajo ljudje vodo.

Torej, ureditev dostopa do pitne vode kot splošne temeljne pravice je izključno ključno varovana pravica in s tem želimo preprečiti morebitno privatizacijo vodnih virov. Res je, Slovenija je relativno bogata z naravnimi viri vode, tudi kakovost je na visoki ravni, zato velikokrat raje odpremo pipo in pijemo vodo iz pipe kot pa ustekleničeno vodo. Marsikje v svetu se lahko poslužujejo zgolj te ustekleničene vode, kajti imajo zelo oporečno vodo.

Vendar, da smo preskrbljeni z naravnimi vodnimi viri, še ne pomeni, da lahko z njimi ravnamo mačehovsko, kajti spreminjajo se tudi klimatske razmere in lahko se nam tudi zgodi, tudi pri nas v Sloveniji, da si bomo to dobrino morali zagotavljati na drugačen način – če ne pri nas, pa mogoče prihodnji rodovi, ki bi se lahko tudi soočili s pomanjkanjem teh virov. Tudi zdaj se že kaže, predvsem v sušnih mesecih, ko je treba uporabljati vodo tudi v kmetijstvu, da enostavno te vode primanjkuje.

Slutiti je, da bodo veliki koncerni lahko na račun vode pridobili možnost za monopolne dobičke, predvsem iz tega, kajti naša infrastruktura je dotrajana, sredstev za infrastrukturo lokalne skupnosti in država imajo premalo in tudi pri črpanju evropskih in kohezijskih sredstev se nam velikokrat dogaja, da nimamo pravih meril in kriterijev in včasih se nam lahko oziroma se nam mogoče tudi zna zgoditi, da se bodo ta sredstva zaradi nedogovora morala tudi vračati. Vsekakor to je nedopustno in v teh primerih bi morala postopati država, da bi se te stvari in te anomalije preprečile. Zato je toliko bolj pomembno, da z vodnimi viri upravlja država.

V bistvu v začetku je bilo poudarjeno, da s samim vpisom v ustavo ne bomo naredili vsega. Seveda ne, potrebujemo podzakonske predpise. V Poslanski skupini Socialnih demokratov se globoko zavedamo, da imamo le še nekaj mesecev do konca mandata, zato smo julija 2016 na Ustavno komisijo naslovili, da je vpis v ustavo le prvi korak, ampak da moramo čim prej, nemudoma in takoj pričeti s podzakonskimi predpisi. Zato v tem trenutku apeliram tudi na predsednika Vlade, ki je v začetku tudi povedal, da je zelena Slovenija ključna, da se v normativnem programu vlade za prihodnje leto opredeli vse ključne dokumente, ki so potrebni, ki jih bo treba sprejeti na državni ravni, da v prihodnjem letu te zakonske predpise sprejmemo, nato pa potem tudi v skladu s tem te podzakonske predpise sprejmejo tudi lokalne skupnosti, kajti tudi te bodo morale svoje predpise prilagoditi.

Slovenija je, kot sem že rekla, bogata za naravnimi viri, ki bi jih lahko tudi izkoriščale multinacionalke, zato se temu moramo in moramo upreti. Zakaj? Zaradi tega, ker bi lahko bile visoke cene vode, če bi multinacionalke prevzele te strateške vire in tudi če bi prišlo do javno-zasebnih partnerstev, kljub temu da ima nekje delež država ali lokalna skupnost, lahko prihaja do zelo velikih razhajanj v ceni, v plačilu omrežnin in zato je ključno, da se ta vir zaščiti.

Da zaključim. Ohraniti moramo naravne vire, jih ustrezno zaščititi in nikakor ne dopustiti možnost privatizacije vodnih virov, zato je ključno, da smo v Ustavo, v ta 70.a člen zapisali, da vodni viri morajo biti v upravljanju države in da vodooskrbo prebivalcev zagotavljamo preko lokalnih skupnosti na neposreden in neprofiten način. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Violeta Tomič, pripravita naj se mag. Julijana Bizjak Mlakar in dr. Jasna Murgel.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Veseli me, da redkokdaj dosežemo takšen konsenz, kot smo ga tokrat okoli vpisa vode v ustavo. Tako danes poslušam pravzaprav vsesčne besede, predvsem s te strani, kjer smo prisotni – upam, da desnica ne obstruira debate o vodi, kajti to je tema, ki ni ne leve ne desna, ampak zadeva dejansko vsakega prebivalca Slovenije. Z različnimi besedami pravzaprav govorimo isto, govorimo o tem, kako pomembna je voda za življenje prav vsakega človeka na Zemlji. Sedaj v času, ko smo priča globalnemu segrevanju in z njim povezanimi podnebnimi spremembami, je ta pritisk na vodne vire toliko večji. Zaradi rasti prebivalstva na svetu se bodo ti pritiski še povečali v prihodnosti in na žalost se je na vodo v zadnjih desetletjih gledalo kot na tržno blago. Ravno zaradi tega smo priča velikim pritiskom mednarodnih korporacij, da bi privatizirali vodne vire. Izkušnje držav in mestnih oblasti, kjer so nadzor in izkoriščanje javnih

vodnih virov prevzele korporacije, so seveda slabe. Cena vode se je praviloma zvišala, korporacije niso vlagale v vzdrževanje vodovodne infrastrukture, kvaliteta vode je upadla, medtem ko pa je dobiček zasebnih korporacij rasel. To ni samo omejevalo dostopa do pitne vode tistim najrevnejšim, ampak so mnoge države pod pritiskom mednarodnega kapitala celo prepovedale tu in tam zbiranje deževnice. Mi, v Sloveniji smo blagoslovljeni z zelo zeleno in vodnato pokrajino, vendar tudi to ni nekaj dokončnega, kar bi nas lahko uspavalo. Če potujemo po Afriki, vidimo, da so se včasih oaze spremenile v puščave. Temu rečemo dezertizacija pokrajin. Vidimo lahko sredi puščave ostanke mogočnih dreves in vemo, da je prišlo do drastičnih podnebnih sprememb, čemur smo lahko tudi mi danes, jutri pričā.

Argument trojke, ki ga nekateri danes zagovarjajo, na žalost, in zagovarjajo privatizacijo pitne vode in vodnih virov, je, da je država slab gospodar. Mi upravljamo z državo in nikakor ne smemo dovoliti, da smo slab gospodar na svoji zemlji, kajti, čemu imamo potem pravzaprav samostojnost. Bomo rekli, da v državah, kjer so privatizirali vodne vire, lahko poročajo zgolj o izjemno slabih praksah, recimo iz Francije, Portugalske, Velike Britanije, Grčije, Bolivije, da o Afriki sploh ne govorimo, kjer je ogromno prebivalstva bolj žejnega kot lačnega in kjer se dogaja, da celo onesnažujejo in zastrupljajo vodnjake, da bi povzročili eksodus z določenega življenjskega območja. V teh državah, ki sem jih pravkar naštelā, seveda, če boste potovali in verjetno ste potovali tam, ne moremo odpreti pipe in piti vodo, tako kot jo lahko pijemo mi. Kot smo že danes slišali, voda iz pipe v Sloveniji je marsikje kvalitetnejša kot tista, ki jo kupimo ustekleničeno. Da ne govorim o tem, da plastika ob svojem segrevanju in hlajenju sproža rakotvorne spojine, ki so za zdravje prebivalstva zelo nevarne. Zato smo v Združeni levici pravzaprav ves čas izpostavljali ključne točke. Skratka, voda mora biti dostopna vsem univerzalno, obravnavana mora biti torej kot človekova pravica. Privatizacija vodnih virov in oskrbe s pitno vodo mora biti popolnoma onemogočena; konec koncev, tudi primeri iz tujine, kot smo rekli, jasno dokazujejo, da je privatizacija neučinkovita in izjemno škodljiva za uporabnike. Edina oblika torej, ki zagotavlja univerzalen in nediskriminatoren dostop do pitne vode, je v obliki neprofitne javne službe.

Zelo me je prizadelo kot Belokranjico, ko sem slišala, da je ena najboljših slovenskih voda, najčistejših, se pravi, Costella, bila prodana Arabcem. Arabci, kot vemo, imajo nafto, ki jo prodajajo drago in držijo primat na svetu in seveda kujejo dobičke. Mi imamo vodo; vodo, ki se nam je ni splačalo ne črpati ne prodajati; zanimivo, tujcem pa se splača. Če bomo želeli zadovoljiti tržišče tistih držav, ki so brez vodnih virov, potem si lahko obetamo, da bomo izčrpali podtalnico in ostali brez tega, kar se nam zdi, da je zdaj v velikih količinah. Pred mnogimi leti sem

brala knjigo z naslovom Nes pametni bodo žejni. Dejstvo je, in približno 20 let nazaj nismo verjeli, da je to tako, toda tisti, ki bo obvladoval vodo in hrano, tisti bo obvladoval svet, tisti bo gospodar sveta. Zato naj se dotaknem tudi zaščite domačih semen, ki tudi ni daleč od te teme. Mi moramo hrano in vodo zaščititi, kajti nihče nam ne garantira, da če bomo odvisni od nakupa teh primarnih dobrin, da bomo kot človeška rasa sploh preživeli. Vemo, da je kapital zelo lačen in žejen in da mu nikoli ni dovolj. Tisti, ki mislijo, da je kapital tista altruistična tvorba, ki bo skrbela za nas, ki bo skrbela za našo infrastrukturo, ker smo mi tako slab gospodar, tisti se zelo moti, kapital zanima samo dobiček. Če pogledamo malo preko plankov druge države, vidimo, kako neusmiljeno do prebivalcev je ta kapital nastrojen. Na koncu koncev, papirja in denarja ne moremo jesti, skrbeti moramo za osnove. Ko slišimo, recimo, ob sušnih obdobjih, da prebivalci ne smejo zalivati vrtov, nihče pa nikoli ne prepove velikim uporabnikom, pijačarski industriji, se pravi, industrija lahko neomejeno uporablja vodo, medtem ko ljudje, ki bi pili to vodo oziroma zalivali vrtove, pa morajo paziti.

Dotaknili smo se tudi prostotrgovinskih sporazumov CETA in TTIP. Tudi oni imajo velike načrte z našo vodo in tu je vpis vode v ustavo našega vitalnega pomena.

Glede na to, da je voda najpomembnejša dobrina, ki jo ljudje imamo, saj sestavlja preko 70 % človekovega organizma, v možganih jo imamo celo 92 %, dehidracija pa pomeni gotovo smrt, voda ima tudi spomin. To so v 80. letih prejšnjega stoletja znanstveniki dokazali in ta dokaz je meni osebno zelo ljub, kajti voda ima svojo identiteto, ima svojo inteligenco, ima tudi kodo, ki se veže na naš DNK. Tudi v Sloveniji so znanstveniki mednarodno priznani po svojih raziskavah. Imamo Inštitut Bion, ki je med vodilnimi v svetu, in tudi Institut Jožef Stefan je zelo priznan na področju raziskovanja vode. Skratka, voda obdaja celoten svet in tudi nosi s seboj vse nečistoče tega sveta in raztaplja nečistoče tega sveta, kakor tudi raztaplja nečistoče v našem organizmu. Umiva nas od zunaj in od znotraj in zato je izjemno pomembno, kako kvalitetno vodo pijemo. Skrbeti nas mora tudi za onesnaženje podtalnice in za onesnaženje deževnice. Skratka, voda je izvir življenja in če bo onesnažena, je obstoj planeta in vseh živih bitij zelo vprašljiv.

Glede na to, da letno porabimo 1,6 % zmogljivosti naše Zemlje, če se dotaknem ekološkega stališča, je moje osebno mnenje, da je samo z vpisom vode v ustavo lahko voda zaščitena, da je državljeni lahko varno pijemo in da je naša last. Zato se veselim današnjega dneva in tega vpisa in hvala za vašo pozornost.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Tomić.

Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar, pripravita naj se dr. Jasna Murgel in gospa Marija Bačič. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanci, poslanke, drugi prisotni!

Širok odpor civilne družbe na pritiske tako imenovane trojke, to je Evropske centralne banke, Mednarodnega denarnega sklada in Evropske komisije po liberalizaciji trga storitev, tudi oskrbe s pitno vodo, je pokazal visoko stopnjo osveščenosti prebivalstva držav Evropske unije o pomenu javnih storitev. Pred tem je bila še posebej izpostavljena univerzalna pravica prebivalcev do pitne vode, ki ne sme biti okrnjena. Žal imajo profitni interesi oziroma korporacije pogosto vpliv na odločitve institucij, ki trojko sestavljajo. To se je odrazilo tudi v predlogu direktive Sveta Evropske unije in Evropskega parlamenta o podeljevanju koncesijskih pogodb. Slovenija kot verjetno ena izmed najbolj poslušnih članic Evropske unije je v letu 2012 to direktivo podprla. Predlog direktive je med drugim predvideval obvezno objavo javnih razpisov podeljevanja koncesijskih pogodb, katerih vrednosti je višja ali enaka 5 milijonov evrov, v Uradnem listu Evropske unije. Upor prebivalstva, v katerem je 1,66 milijonov državljanov Evropske unije nasprotovalo direktivi in s tem privatizaciji vodnih virov, je prispeval k spremembi direktive, tako da je bila oskrba prebivalcev z vodo izvzeta iz pravil enotnega trga in liberalizacije. To pomeni, da bo za oskrbo prebivalstva z vodo lahko še naprej skrbela javna oblast, seveda če bo dovolj osveščena, da bo to pravico tudi izkoristila.

Kljub množici dokazov o škodljivosti liberalizacije in komercializacije javnih storitev tako na področju zdravstva, šolstva, sociale in oskrbe z vodo, vlade vztrajno sledijo interesom kapitala in korporaciji. Tudi prej smo slišali s strani nekaterih poslancev, naj bi bila država pač slaba lastnica, slaba upravljavka premoženja. Vendar pa lahko že na primeru zdravstva pogledamo, da to ni tako. Če pogledamo po uspešnosti zdravstvenih sistemov. To uspešnost je pred leti ocenjevala Svetovna zdravstvena organizacija in je na enako raven uspešnosti postavila zaporedoma Kubo, Slovenijo in Združene države Amerike, ob tem seveda, da na Kubi porabijo za to svojo uspešnost zdravstvenega sistema okoli 5 % BDP za zdravstvo, v Sloveniji porabimo okoli 9 % BDP, medtem ko v Združenih državah Amerike porabijo okoli 18 % BDP za zdravstvo, ob tem da porabijo bistveno več tudi javnega denarja za zdravstvo kot pri nas v Združenih državah Amerike. Seveda, bistvena razlika pa je v velikem obsegu privatizacije zdravstva, ki pa v Združenih državah Amerike ne nudi vsem prebivalcem ustrezne zdravstvene oskrbe. Namreč, tam se dogaja to, kar se na žalost dogaja že tudi pri

nas, da lahko padeš v revščino, če zbolíš. Torej država ni nujno slaba lastnica, odvisno je od tega, kakšna država je, kakšna vlada je in kako se poskrbi za to področje.

Skratka, nekatere vlade so prepričane, da bi liberalizacija in privatizacija javnih storitev na področju zdravstva, šolstva, sociale prinesla konkurenco, učinkovitejše javne storitve in vitko državo, pa četudi obstajajo izkušnje v svetu, kjer so privatizacijo in komercializacijo javnih storitev prakticirali, o podražitvah storitev in o zmanjšanju dostopnosti javnih storitev, pogosto tudi o zmanjšanju kakovosti. Oskrba prebivalcev s pitno vodo se je, kjer so oskrbo z vodo oziroma vodne vire privatizirali - kolegica poslanka je malo prej naštel države, kjer se je to dogajalo, zaradi tega jih jaz ne bom –, torej oskrba se je tam poslabšala, opustila so se vlaganja v potrebno infrastrukturo, zaradi česar so se povečale izgube vode iz vodovodnega omrežja, znižala se je kakovost storitev. Zaradi navedenega jemljejo države postopno oskrbo s pitno vodo nazaj v svoje roke, na primer v Franciji tudi v Boliviji in še kje, medtem ko so na Nizozemskem z zakonom prepovedali privatizacijo oskrbe z vodo. Nekritično podeljevanje koncesij preteklih vlad in s tem privatizacija ter komercializacija javnih storitev se lahko pokaže kot draga šola za državo in za naše državljane. Če grozijo državi tožbe v primeru omejitve že podeljenih koncesij, pa četudi le tedaj, ko bo grozilo pomanjkanje pitne vode, je to lahko le znak, da se je neko neodgovorno igral z resursi, ki pripadajo državljanom in javnemu dobru. Zato je treba področje koncesij nemudoma urediti v interesu državljanov. Koncesije zasebnim gospodarskim družbam so oblika privatizacije javnih storitev, čeprav v Državnem zboru pogosto slišimo, naj bi to ne bilo tako. Gre pa za obliko privatizacije, kar potrjuje tudi družboslovna znanost, in sicer z vsemi problemi, ki jih prinaša ta privatizacija in tudi, če gre tudi za komercializacijo, komercializacija javnih storitev. Kadar so to profitne družbe, ki dobijo koncesijo za opravljanje javnih storitev, govorimo še o komercializaciji javnih storitev.

V želji po odprtosti je bilo ob osamosvojitvi v Ustavo Republike Slovenije vpisano besedilo, da lahko naše naravne vire koristijo tudi tujci. Novo morebitno nevarnost prinašajo tudi mednarodni trgovinski sporazumi, ki se nekateri pripravljajo vrsto let v strogi tajnosti. Koristi od sporazumov pa bodo imele predvsem mednarodne korporacije. Ne vemo, kaj vse je oziroma bo vsebina mednarodnih pogodb. Nobena dodatna varovalka pred škodljivimi mednarodnimi sporazumi ni odveč. Danes je bilo že tudi jasno povedano, zakaj tovrstni zapis samo v zakon ni dovolj. Zapis v ustavo je nedvomno potreben. Predlog ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije je pomemben korak pri varovanju interesov prebivalcev Slovenije za zaščito vodnih virov za oskrbo z vodo. Jasno pa je treba ločiti

zagovorništvo pravic prebivalstva od skrbi za interese posameznih gospodarskih družb in koncesionarjev, kjer gre za čisti zasebni interes. Poslanska skupina Desus je med pobudniki za vpis določb v ustavo in tukaj lahko rečemo, da glede tega, ali bomo pobudniki ali ne, nismo imeli nikoli niti najmanjše dileme. Menimo, da je to pravilna odločitev. Prav zaradi tega še posebej pozdravljam pozitivno naravnost večine parlamentarnih strank, občin in civilne družbe, ki so prepoznali javni interes in nevarnost, ki jo v Sloveniji prinašata liberalizacija in komercializacija vodnih virov, saj ti niso vedno niti obnovljivi in tudi ne neizčrpn. Ker gre za življenjski interes prebivalcev, verjamem in upam, da se boste, spoštovani poslanci, vsi postavili na stran ustavne zaščite dolgoročnih interesov našega prebivalstva in naše države na področju oskrbe s pitno vodo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Jasna Murgel.

Pripravita naj se dr. Franc Trček in gospa Marija Bačič.

Izvolite, dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Danes se, kot se vsi strinjamo, pogovarjamo o zelo pomembni temi. Vsakič, ko se pogovarjamo o Ustavi, je to zelo pomembna zadeva za našo državo. In res se je lepo pogovarjati na način, kot se danes pogovarjamo, na način, kot danes razpravljamo, na način, da se nas večina strinja o tem, kaj je treba narediti. To tudi mene, moram reči, zelo veseli in navdaja z optimizmom. Če bomo in ko bomo spremenili ustavo, tokrat bo to deseta sprememba ustave od njenega sprejetja leta 1991. Nazadnje je bila Ustava spremenjena leta 2013 glede vnosa fiskalnega pravila in glede referendumске ureditve. Po naši in po moji oceni je ta odločitev, ki jo sprejemamo danes oziroma ki jo bomo sprejeli, da bomo spremenili Ustavo glede vpisa vode v Ustavo, ena pomembnejših, ki jih bomo sprejeli v tem mandatu Državnega zbora. S to odločitvijo, to smo že povedali vsi, ampak nič hudega, če še enkrat ponovimo, bo Republika Slovenija postala ena redkih držav, ki bo imela pravico do vode vpisano v ustavi. Večina se nas strinja, ustavna večina se nas strinja, da je to zelo pomembno in da je to treba narediti. Pravica do vode je eksplicitno zapisana v pravnem redu nekaterih držav, kot na primer Belgija, Finska, Francija, Španija, Švedska; vendar pa v teh državah pravica do pitne vode ni vpisana kot temeljna in iztožljiva človekova pravica v Ustavi. Velja pa opozoriti, da je v večini držav članic pristojnost zagotavljanja pitne vode v rokah občin in da je v večini teh držav prevladujoča oskrba s pitno vodo na strani javnih služb. Tudi mi želimo slediti, da pri nas tako ostane.

Mislim, da je zelo pomembno in koristno, da smo tudi na nekem področju med prvimi, ki smo uredili to področje na tak način. Recimo tudi Slovaška je to uredila v 4. členu ustave in v tem členu je med drugim določeno, da so tudi podzemne vode in vodni tokovi v lasti države ter da je država dolžna varovati in skrbeti za naravna bogastva, vključno z vodo, v imenu svojih državljanov in tudi prihodnjih rodov. Na ustavni ravni v preostalih državah sveta imajo zapisane te pravice le še v Južni Afriki in Urugvaju; nimajo v Venezueli, če se že vrnemo na debato, ki je bila včeraj in pretekle dni. Še enkrat ponavljam, zelo pomembno je in sem vesela, da se v tem strinjamo, da se to v Sloveniji tudi uredi na ustavni ravni. Povedali smo tudi vsi danes, da se strinjamo tudi o tem, da zaščita na ravni zakona ni zadostna, da je za to potrebna ustavna ureditev, saj naša ustava ne ureja dovolj jasno, kaj je pojem javno dobro in naravno dobro. Prav je, da to uredimo za pitno vodo v ustavi bolj jasno in bolj določno na način, kot se vsi strinjamo. Očitno je, spoštovani kolegice in kolegi ter spoštovani državljani in prebivalci Republike Slovenije, da tudi javnosti veliko pomeni ta vpis pravice do pitne vode v Ustavo. Poseben občutek je, ko lahko tej želji sledimo tudi v Državnem zboru na tako enoten način, kot to počnemo danes. Ta pravica je pomembna za prihodnost, zato sem ponosna na nas, dragi kolegi, da nam bo to uspelo v tej sestavi, da bomo uredili pravico, ki je življenjskega pomena za vse nas, in da bomo za prihodnje rodove uredili pravico, ki jo bodo dobesedno vsi prebivalci naše države občutili na svoji koži.

Naj dodam še svojo osebno izkušnjo. Leta 1989, ko sem pričela študirati pravo v Sloveniji, ne bi mogla niti sanjati, da bom imela to čast, da bom vplivala na spremembo Ustave skupaj s svojim takratnim sošolcem in današnjim profesorjem dr. Rajkom Knezom na Pravni fakulteti, ki je bil član Ustavne komisije, strokovne komisije, ki je sodelovala pri oblikovanju spremembe Ustave. Pomembno je in lahko vsak državljan prispeva k temu, da se zadeve v naši državi uredijo tako, da bo dobro za vse državljane. Hvala vam, kolegice in kolegi, ki boste to ureditev podprli, da bomo sprejeli pomembno spremembo za našo državo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Franc Trček.

Pripravita naj se gospa Marija Bačič in gospa Irena Grošelj Košnik.

Dr. Trček, izvolite.

DR. FRANČ TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ko poslušam to umirjeno razpravo, me na nek način podobno veseli kot gospo Murgel pred menoj. Oba sva v podobnih letih začela študirati, čeprav bi kdo mogoče rekel, da ne, ker Jasna veliko bolje izgleda od mene, verjetno je tudi manj dehidrirana kot jaz. Že večkrat sem

rahlo metaforično, ampak tudi dejansko rekel, da prihajamo iz vode, če sprejemamo evolucijo, smo večinoma sestavljeni iz vode in brez vode nas najhitreje, kot se temu reče, vzame hudič. Onkraj tega, kar se danes dogaja in kar se bo zgodilo, pa si ne morem kaj, tudi če ne bi bil iz opozicije in tudi če se ne bi strokovno ukvarjal z infrastrukturnimi projekti, da bi si vzel besedo in opozoriti na neke zadeve, na katere opozarjajo ekološko bolj naravnani državljani in državljanke. Ta žal nujna ustavna sprememba – zakaj žal; ker živimo v takem svetu, kjer nekako to ni samoumevno – ne bo dovolj. Ne bo dovolj, če se okoljske in prostorske problematike ne bomo lotili na drugačen način, kot se ga loteva sedanja ministrica in ekipa, ki je na ministrstvu. Lahko bi govoril na dolgo in široko o noveliranju Zakona o varstvu okolja, lahko govorimo o nekih podzakonskih aktih, pravilnikih, kjer se omogoča večje onesnaževanje, kjer se po ovinkih skuša zmanjševati obseg hudo degradiranih, zastrupljenih površin, ki so posledica nekega nepremišljenega industrijskega razvoja. Lahko bi se vrnil v moje otroštvo in v Belo krajino in govoril o Krupi, lahko bi govoril o dotrajanosti vodovodnega omrežja, ker se izgublja prevelike količine vode. Resno bi bilo treba ob tem odpreti tudi vprašanje koncesij za industrijske rabe, tudi resno odpreti vprašanje koncesij na geotermalnem področju. Ko sem to poskušal, niti nismo dobili zadovoljivih osnovnih podatkov in odgovorov. Na tisti slavni korespondenčni seji 30. decembra preteklo leto je potem to vlada hitro požegnala. Zakaj to omenjam? Onkraj te ustavne, potrebne spremembe, vso patetiko, z vsemi retorikami ob tem, ki jih eni tako, drugi drugače ubiramo, je treba pogledati tudi stanje na terenu, ki ni razveseljujoče. In to, da bom jaz lahko dobil kozarec vode, kar je osnovna oblika človečnosti kamorkoli prideš – dobro, v Beli krajini pride še pogača zraven –, bo žalostna uteha, če bo ta voda dejansko onesnažena. In to je problematika, ki jo moramo ob tem nekoliko slovesnem trenutku nasloviti, in to je problematika, s katero bi se morali ukvarjati ne glede na to, kakšno je prečenje sestave vlade, koalicije versus opozicije, saj gre za osnovne potrebe po Maslowu ali pa po kom drugem, ki jih moramo na tej prostorski agregaciji, ki sliši na ime Slovenija, zagotavljati; ne zgolj državljanom in državljanom, ampak tudi dobronamernim obiskovalcem. In če sem zelo ekološki, moramo biti tudi manj antropocentrični in gledati tudi na floro in favno, kjer se nam dogaja, recimo, nepremišljeno izsuševanje podtalnice v Prekmurju zaradi določenih neustreznih kmetijskih politik. To so vse zadeve, ki jih moramo vzeti na znanje, ko bomo zaščitili vodne vire, ki so, upam si trditi, ob pameti, ki jo ta država in družba vseeno nekaj ima, naše največje bogastvo. In takrat, ko si Jasna ni mislila, da bomo to dajali v ustavo, čeprav jaz nisem obramboslovec, so nam, karkoli si že mislite, na FDV ali takratnem FSPN že

predavali, da bodo v 21. stoletju vojne, hibridne in kakšne drugačne, tudi povezane s problematiko vode in vodnih virov. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Za besedo je prosil predstavnik predlagatelja dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči.

Do zdaj sem zlahka pustil to simpatično in umirjeno razpravo, po relativno turbulentni noči se to tudi zelo prileže. Zdaj pa se mi zdi, da je nujno, da nastopim, sicer ne v imenu Stranke modernega centra, ampak v vlogi predstavnika predlagatelja, torej Ustavne komisije; za kar moram enako, kot je kolegica dr. Murgel pred mano povedala, reči, da mi je bilo v veliko čast in zadovoljstvo sodelovati pri takem zgodovinskem trenutku, kot je spreminjanje ustave; čeprav se tudi sam nagibam k temu, da jo je treba spreminjati s tresočo roko. Zato je tudi žalostno, da ne bi v tem delu sledili samo 82. členu Ustave, da politiko pustimo ob strani, nabiranje političnih točk, vprašanje prestiža. To so stvari, s katerimi ne bi smeli obremenjevati in zlasti ne javnosti sporočati na ta način. Vendar sta me kolega iz Združene levice malo spodbudila v vsebinskem delu in zato moram kot predstavnik predlagatelja reči, da je bilo delo, ki je nastalo na podlagi predloga za spremembo ustave, ki je bilo malo bolj okrnjeno in potem kar precej živahno dogajanje od predloga dalje, da smo prišli do besedila, kakršnega predlagamo danes. Moram nujno odgovoriti na ta vprašanja, ki so bila postavljena in so seveda pomembna.

Pri III. poglavju Ustave, Gospodarska in socialna razmerja, je bilo temeljno vprašanje, ali sploh potrebujemo zapis v ustavo, na kar so danes tudi nekateri opozorili; ali imamo zadostno zakonsko ureditev in ali je ta zakonska ureditev dobra. Zato bi morda v tem delu, ker so rekli, da se bodo iz teh razlogov vzdržali, ali pa nekateri, ki so rekli, da bodo še premislili, kakšno bo njihovo končno glasovanje, še enkrat poudarjam, mislim, da je prav in da moramo danes delovati na podlagi 82. člena Ustave kot predstavniki vsega ljudstva. V ospredju omenjene predlagane ustavne spremembe je prav položaj posameznika, za katere smo tukaj zbrani, smo bili izvoljeni in za katere interese moramo skrbeti. In v tem delu z vsem spoštovanjem, dr. Trček, kar se okolja tiče, že imamo ustavne določbe; in morda v odgovor zato nisem uporabil kar tako ta del. Naj povemo, da Ustava, kar se tiče okolja v širšem smislu in za naravna bogastva ter v smislu varstva, uporablja to tehniko, da se z zakonom, na podlagi zakona, v okviru zakona lahko izkorišča, izvaja aktivnosti. Zato moram reči, da nas je na Ustavni komisiji vodila misel, da se sedaj ukvarjamo z zagotovitvijo pitne vode za prebivalce, torej za posameznike in v širšem

smislu tudi za gospodinjstva. Zato vprašanja varstva okolja v širšem smislu niso bila osrednja tematika te ustavne spremembe in se je med razpravo in med celotnim dogajanjem pojavilo veliko število pobud, predlogov, kaj vse bi moral ustavni tekst vsebovati. V imenu predlagatelja Ustavne komisije naj povzamem, da je bilo temeljno vodilo, da mora biti besedilo ustave kratko, zato nismo mogli vseh vprašanj, ki bi jih želeli, ki so povezana s tem osnovnim zapisom, je bilo to vodilo, da naj bo besedilo čim krajše, da naj v najožji možni meri pokrijemo vsa vprašanja. Seveda je vprašanje, kako bomo to ustavno zagotovilo v nadaljevanju uresničevali v praksi. Opozorila, ki so povsem na mestu in se z njimi absolutno strinjam, kar je povedal dr. Trček, podpišem v vsakem trenutku. Ta osnovni očitek, ki ga pa tudi nekako zaznamam v razpravi, da so te ustavne spremembe zelo antropocentrične. Seveda so, če jih pišemo za posameznika, za ljudi. Zakaj nimamo enako urejeno tudi za živali, za rastline, za vso našo naravo? Zaradi tega, ker verjamemo, da so ustavne določbe, ki jih imamo že danes in ki napotujejo tudi zakonodajalca, da naj v okviru Ustave uredi vprašanja, da bo naše življenje v našem okolju zdravo, da nam bo omogočalo dobro bivanje, visok nivo, ki ga relativno kljub ogroženim predelom in posameznim poškodbam na okolju zaznavamo in moramo vložiti napore. To so naši skupni napor, za katere velja ponuditi vsem tistim, ki odločajo, ki so pristojni, ki so odgovorni na tem področju, da odgovorno ravnajo in da storijo vse v smislu tega, kar pa danes obravnavamo – zagotovitve pravice do pitne vode za prebivalce in za gospodinjstva prednostno in trajnostno. In prav zaradi tega je ta beseda tudi v predlaganem ustavnem besedilu. To pa pomeni, da bodo morali vsi ob obstoječih ustavnih določbah glede okolja, glede javnega dobra ravnati tako, da bo zavarovano to, kar danes sprejemamo, kot rečeno, z velikim konsenzom. Takšni dogodki so res pravo praznično doživetje. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Horvat.

Replika, dr. Trček.

Izvolite, beseda je vaša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Zdi se mi, da je to vzdihovanje sedaj vmes bilo odveč. Jaz nisem pravnik, ampak mi je jasno, da ustave ne moremo pisati kot prosti spis. To je eno. Drugo. Moja profesionalna deontologija mi veleva, da sem opozoril na vse to, na kar sem opozoril. Kljub temu da nisem pravnik, sem že večkrat izrazil, da sem ustavni patriot; in lahko rečem, da ustavo kar relativno dobro poznam, mogoče za razliko od kakšnega poslanca ali poslanke. Je pa žalostno, da zlasti tisti del o gospodarski pobudi, kjer imamo tudi ekološki del vsebovan, pogosto nekako prešpricamo ali se pozabi nanj, neka zgodovina že prej omenjenih onesnaženih vodotokov in prsti

in še česa drugega; pa nam veleva, da bi morali biti bolj ustavno patriotski. To je bila moja poanta. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marija Bačič je naslednja; pripravi naj se gospa Irena Grošelj Košnik ter gospod Danijel Krivec. Izvolite, gospa Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolege in kolegi!

Danes govorimo o pitni vodi, o brezbarvnem zlatu bi lahko rekla, zato sem prepričana, da nam je vsem jasno, da so vodni viri in pitna voda naravno bogastvo, naravna dobrina, ki jo moramo varovati in ščititi tako, da se ne more privatizirati, in jo mora upravljati država preko lokalnih skupnosti. Zato pitna voda ne more in ne sme biti tržno blago in iz tega razloga je pomembno, da se zaščiti tako, da se to zapiše v Ustavo. Ker je voda nujno potrebna za življenje, saj pravimo, da brez vode ni življenja, mora biti dostop do zdrave pitne vode temeljna in splošna pravica vseh državljanov. Vodni viri morajo trajnostno in prednostno služiti prebivalstvu in zato morajo biti v prednosti pred uporabo drugih uporabnikov, na primer industrije, gospodarstva in tako naprej. Spoštovani, zavedam se, da je slovenska zakonodaja podrejena direktivam Evropske unije in mednarodnim pogodbam, ki so nad našimi zakoni. Dokument, ki pa se temu ne podreja, pa je ustava. Ker je ustavo težje spreminjati, je zelo pomembno, da vodne vire in oskrbo prebivalstva s pitno vodo zaščitimo z zapisom v ustavo. Socialni demokrati se zavedamo, če bomo s 60 glasovi, in prepričana sem, da jih bo več, podprli predlog Ustavne komisije, bomo na to dejanje lahko upravičeno ponosni. A s tem dejanjem bomo naredili le prvi korak. Menim, da bomo s skupnimi močmi in iskreno željo, da ustrezno zaščitimo vodne vire, našli rešitve, ki bodo v prid prebivalkam in prebivalcem Republike Slovenije.

Pred nami je še veliko dela, da ustrezno zaščitimo naše vodno bogastvo, ki teče iz pip gospodinjstev, javnih in zasebnih zavodov, ustanov, podjetij in tako naprej. Res pa tudi je, da samo zapis v Ustavo ne bo dovolj, če se vsi državljani, uporabniki te dobrine ne bomo zavedali, da je pitna voda privilegij, s katerim je treba ravnati skrbno in varčno, da nam vodnih virov in upravljanja z njimi nihče ne bo mogel vzeti, tudi ob morebitnih določenih pritiskih ali v kriznih časih. Spoštovani, skrb za zdravo pitno vodo mora biti poslanstvo vseh nas, ker je to tudi naša dolžnost do sedanjih in prihodnih rodov, na katere prenašamo upravljanje s pitno vodo. Ker se zavedam pomembnosti vodnih virov in zdrave pitne vode, bom seveda dopolnilev 70. člena Ustave tudi podprla. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik; pripravi naj se gospod Danijel Krivec in gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospa Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi ter vsi ostali prisotni!

Slovenske vode so majhen vodni obroč dolge verige planetarnega kroženja vode. Zaradi svoje lepote in pomena v življenju slovenskih pokrajin in prednikov si v našem življenju kot izjemna naravna dediščina in neobhodna tekoča popotnica prihodnjim rodovom brez dvoma zaslužijo našo pozornost in najvišjo raven pravne zaščite. Na fotografijah Toma Križnarja lahko vidimo, kakšen je svet, kjer divja vojna za vodo. Hkrati vemo, kaj pomeni segrevanje ozračja, taljenje ledenikov, kaj pomeni na eni strani preveč vode, ki jo prinašajo na primer uničujoče poplave; na drugi strani pa njeno pomanjkanje, ko suša dobesedno umori številne otroke. Hkrati je voda tudi neizmeren vir užitka in radosti tudi za otroke do 99 let. Nadalje bi se želela osredotočiti na nov 70.a člen Ustave, ki govori o ukinitvi podeljevanja koncesij za oskrbo z vodo in neprofitnost opravljanja te dejavnosti, saj je bilo zoper te določbe na seji izrečeno največ očitkov. Želim opozoriti na tisto, kar je najbolj pomembno; da se oskrba prebivalstva s pitno vodo in vodo za potrebe gospodinjstev zagotavlja neposredno v obliki javne, neprofitne službe. To pomeni, da oskrba z vodo kot storitev ni tržna dejavnost in je izvzeta iz tržnih pravil in notranjega trga Evropske unije. Tako se oskrba z vodo ne bo zagotavljala preko koncesij, prav tako te storitve ne bodo upravljali zasebniki prek javno-zasebnega partnerstva. Izvajalci službe bodo morali biti v javni lasti. Namen neprofitnosti službe je tudi to, da bo morala biti cena določena na način, da bo omogočala izvajanje javne službe, potrebna vlaganja za razvoj. Morebitni presežki pa se bodo lahko namenjali zgolj za namene oskrbe; lastnik javne službe z njimi ne bo mogel prosto razpolagati in ga namenjati za druge namene. Sedanja ustavna ureditev glede oskrbe s pitno vodo je dokaj liberalna. Zakonodajalcu omogoča širok prostor za uveljavljanje koncesij ter prepustitev oskrbe s pitno vodo zasebnim pravnim in fizičnim osebam. Vedeti moramo, da takoj, ko omogočimo koncesije, privolimo skladno z ureditvijo tržnih odnosov v Evropski uniji v ureditev konkurence tudi na tem področju ter na sodelovanje tujih, zlasti multinacionalnih gospodarskih družb. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in izkoriščanjem vodnih virov je zato treba upravljati z javno službo na neprofiten način, kot sem že rekla. V današnji razpravi smo opozarjali tudi na direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o podeljevanju koncesijskih pogodb in kasnejši odstop od tistih določb direktive, ki so liberalizirali tudi izvajanje oskrbe, češ da je javna lastnina neučinkovita, medtem ko naj bi zasebniki na trg prinesli boljše storitve, boljše

konkurenco ter nižje cene. Temu se je k sreči učinkovito uprla civilna iniciativa v Evropi in tudi v Sloveniji. Pretekla leta so pokazala, da privatizacija javnih storitev, kakršna je oskrba z vodo, dejansko predstavlja prenos moči od javnih oblasti v roke profitnih korporacij, ki so pogosto v tuji lasti. V Grčiji, Španiji, Bolgariji in Portugalski so velike korporacije že prevzele nadzor nad vodnimi viri in oskrbo z vodo ter poskrbele ne le za slabšo vodo iz vodovodov, ampak tudi za višje cene na račun večjih dobičkov. Zanimiv primer je v Italiji, ko so leta 2011 na referendumu z visoko udeležbo glasovali proti privatizaciji oskrbe z vodo. Italijanski premier Berlusconi je takrat doživel poraz; njegov poskus, da bi se izognil odločitvi, ki je bila izglasovana na referendumu, pa je leta 2012 zaustavilo sodišče.

Zelo zanimiv je tudi primer Bolgarije, kjer je vlada, da bi se izognila stroškom obnove vodovoda v Sofiji, sistem prodala korporaciji, ki se ukvarja z upravljanjem vodnih virov in omrežij. Le-ta je cena vode v slabih desetih letih podražila za več kot trikrat, do obnove vodnega omrežja sploh ni prišlo, medtem pa si je direktor korporacije odmeril letno plačo 400 tisoč evrov. Ko je korporacija s svojim bolgarskim poslom zaslužila okrog 1,5 milijarde funtov, je svoj delež sofijske vode prodala in se umaknila z bavarskega vodnega trga. Naši zanamci ne smejo biti v prihodnje odvisni od pakirane vode. Platenka vode je že zdaj ponekod dražja od litra bencina in si jo lahko privoščijo le kupci iz višjih družbenih slojev. Ob obisku Slovenije nas je predsednik Evropskega združenja za vodo Károly Kovács opozoril na to, da se večinoma ne zavedamo, da vodo iz pipe plačujemo v kubičnih metrih; in ne v litrih kot ustekleničeno. Kubični meter najcenejše vode iz platenk pri nas stane 600 evrov, cena vode iz pipe pa znaša 1 evro za kubični meter. Zato je treba zaščititi vodooskrbo iz javnega vodovoda in zagotavljati to storitev na neprofiten način. Zdaj vode še ne jemljemo za bogastvo, ko govorimo v Sloveniji o bogastvu. Slovenci sploh ne pomislimo, da je možna prihodnost, da bi si zjutraj nastavili budilko, da bi čim boljše izkoristili dan v tednu, ko iz pipe priteče voda, ker bi si želeli končno oprati oblačila, pomiti posodo, očistiti stanovanje. Daleč se zdi tudi to, da morajo ponekod, preden se lotijo gradnje hiše, najprej kupiti zadostne količine vode od zasebnih ponudnikov, saj bi sicer drugim prebivalcem porabili vodo za osnovne potrebe. Slovenci pravimo – Voda še za v čevelj ni dobra. Mora pa biti še nadalje dobra za pitje iz pipe in tudi za ustavo. Prepričana sem, da bomo danes dosegli to pomembno spremembo ustave, ter sem vesela in ponosna, da bom tudi sama prispevala k temu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz.

Pripravitna naj se mag. Alenka Bratušek in dr. Matej T. Vatovec.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni, kolegice in kolegi!

Naj začnem s tem, da že takrat, ko se je iniciativa pojavila oziroma ko smo začeli razpravo na Ustavni komisiji, še takrat na tisti prvi, neke vrste informativni seji o tem, kako se bo kdo opredeljeval, sem se odločil, da bom podprl ta predlog vnosa pravice do pitne vode v Ustavo. Takrat so se že pojavljale dileme z ustavnopravnega ter tudi s konceptualnega vidika, kje je pač ta razmejitev, do kje moramo zadeve urejati v zakonih in kaj sodi v ustavo; o tem je bilo veliko govora in v to se zdaj ne bi spuščal in se ne bi vračal. Verjetno so bili razmisleki in mnenja o tem upravičena, naj so bila takšna ali drugačna. Toda menim, da je kljub temu z mojega zornega kota vnos te pravice legitimno dejanje, in zato, kot sem že rekel, ga bom podprl. Predvsem dva vidika bi omenil, ki sta nedvomno vplivala na mojo odločitev. Prvi vidik je splošni pomen, ta dragocenost vode za obstoj človeštva. O tem bi lahko na dolgo in široko govorili, danes je bilo že veliko povedanega, zato ne bi trošil besed. Nedvomno gre za dobrino, ki je danes vsaj v našem okolju še dovolj prisotna, marsikje na svetu žal ne več; in vemo, da bo, dolgoročno gledano, ta problem večji. Zato menim, da je to simbolni vidik, ki se ga po svoje ne more obravnavati zgolj kot simbolnega, ampak tudi kot zelo pomembnega, vsebinskega; pa kljub temu, ko se zdaj vnaša v ustavo, je do neke mere le simbolni, torej je zelo pomemben. In to je bilo za mene odločilno. Druga stvar pa je druga vsebina, ki se tu pojavlja, da se preprečijo vse morebitne zlorabe, sedaj zelo široko gledano, v zvezi z uporabo vode ali pa zlorabo vode. Strinjam se s tistimi, ki tukaj opozarjajo na neko previdnost. Menim, da je bilo morda marsikaj preveč povedanega, morda tudi prepotenciranega z enega ali drugega zornega kota v preteklih mesecih; ampak celovito gledano je nedvomno pomembno, da se na to opozarja. Nočem biti dolg, moja dilema je zgolj v tem, ali bi se lahko zaustavili že po drugem odstavku predlagane vsebine. In če bi mene vprašali in če bi jaz moral odločiti, jaz bi se tam ustavil, torej ko zapišemo, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da so vodni viri javno dobro v upravljanju države. Konec koncev s tem pokrijemo celotno vsebino in po moji presoji bi vse ostalo več kot ne sodilo bolj v zakonsko materijo. Ampak če je temu tako, kot je sedaj, in je ta konsenz nastal na osnovi brez dokaj dobro sestavljene strokovne ekipe, menim, da v tej fazi to ne more biti razlog, da bi svoje prvotno mnenje spremenil. Kljub temu da je morda nekoliko zaradi tretjega in četrtega odstavka Ustava precizirana z nekega ustavnopravnega vidika ali z vidika kompetenc, kaj sodi v ustavo in kaj v zakone, kot sem že

rekel, bom vztrajal pri svoji odločitvi in bom predlog vnosa pravice do pitne vode v Ustavo podprl. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Göncz.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

Pripravi naj se dr. Matej T. Vatovec in gospod Franc Jurša.

Izvolite, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Seveda ni nobenega dvoma, da bom kot prvopodpisana pod predlog za spremembo Ustave to spremembo tudi podprla. In sem vesela, res iskreno vesela, da smo v državnem zboru uspeli zagotoviti potrebno število glasov za to spremembo. Postopek je bil dolgotrajen, postopek je bil, lahko rečem, na trenutke tudi turbulenten, mogoče malo problematičen; ampak stvari smo skupaj s strokovno javnostjo, z zunanjimi sodelavci, z občinami nekako utirili nazaj v pravo smer. Ali je zapis, ki je pred nami, najboljši, vam jaz ne znam povedati. Tisti, ki nismo pravniki, moramo zaupati pravnim strokovnjakom in tukaj smo jim. Res je, da naj bo ustava napisana čim bolj enostavno, ampak po drugi strani pa je vseeno nekaj treba povedati, če jo spreminjaš. Ključne stvari, to je, da je pitna voda pravica vseh, da se mora izvajati na neprofitni način; in na koncu dodano še to, da zagotavljanje s pitno vodo ostane v obliki, kot je danes, to je preko občin. Država upravlja z vodnimi viri preko občin. Ureditev ostaja takšna, kot je danes. Ne glede na pomisleke, ki se še pojavljajo in verjetno tudi upravičeno in bo treba odgovoriti v nadaljevanju na marsikatero vprašanje, mislim, da je pred nami velik korak. To kaže tudi to, da druge države tega še niso naredile. Dejstvo je, da v Sloveniji na srečo v tem trenutku problemov s pitno vodo nimamo; ampak to ne pomeni, da bo zavedno tako. To ne pomeni tega. Klimatske spremembe spreminjajo tudi zagotavljanje oziroma ustvarjanje vode na določenih območjih. To bi nas moralo skrbeti, to ne pomeni sprememb čez leto, dve ali pet; ampak čez 20, 30 pa že vsekakor. Res sem vesela, da smo prišli do te točke in da, kot kaže, bo danes Ustava spremenjena. Je pa res, da to ne pomeni konca. Vse skupaj nas čaka še veliko dela, da spremenimo zakonodajo, ki je potrebna, da razmislimo, ali ne bi bilo prav – mislim, da je kolega pred menoj že govoril o tem –, da delček sredstev, ki jih država oziroma občine pobirajo od vode, od zagotavljanja pitne vode, namenimo za prihodnost. Ali je to demografski sklad ali kakšna druga oblika, to je stvar pogovora in dogovora. Ampak tiste države, ki imajo nafto, del tega namenijo iz prodaje te naravne dobrine, mi, ker na žalost nafte nimamo, imamo pa drugo, mogoče v prihodnosti še bolj pomembno naravno dobrino. In kar se mi zdi res prav enako pomembno, je to, da moramo vsi skupaj

ozaveščati ljudi, da voda ni samoumevna dobrina, da jo lahko tudi, ne bom rekla, zmanjka, ampak da je lahko tudi pomanjkanje, da je treba zagotoviti obnovo vodovodov tako, da ne bomo 40 % pitne vode spustili nazaj v zemljo, da je treba zagotoviti, da se vodni viri ne onesnažujejo, in še bi lahko naštevala. Vse to so naloge, ki jih moramo ravno tako kot danes to spremembo Ustave narediti skupaj; in to bolj kot za sedanjost, ampak za prihodnost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Imamo nekaj odpovedi in odsotnosti, zato dajem besedo zadnjemu razpravljavcu gospodu Simonu Zajcu.

Izvolite, gospod Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala.

Zakaj danes in zakaj vodo sploh v ustavo, se pri tem marsikdo sprašuje. Nekateri navajajo celo argumente proti, argumente, kot so recimo, da imamo danes vode v izobilju, da je Slovenija bogata z vodo, da je oskrba prebivalstva z vodo na zelo dobri ravni, da imamo že itak vodo in vodne vire zelo dobro zaščitene na zakonski ravni, da so naši zakoni dobri. Jaz pa mislim, da so ravno ti argumenti proti temu vpisu vode v ustavo lahko argumenti za vpis vode v ustavo. To, da imamo danes dovolj vode, je lahko razlog za to, da jo danes vpisujemo. Čez 30 let, ko bo pritisk na vodne vire za 50 % višji, kot se napoveduje, takrat bo težje doseči tak konsenz v parlamentu, težje bo doseči to, da se bomo ljudje strinjali, da voda ni od nikogar, da je v bistvu od vseh. Ker takrat bo imela voda zelo visoko vrednost in bo težko preprečiti to, da bi si nekateri, tisti, ki bodo imeli to možnost, na ta način kovali dobiček. Zato, ker vsi potrebujemo vodo, bodo nekateri služili. Takrat bo to težje, zato je argument, da imamo danes dovolj in preveč vode, ravno argument, da danes to storimo; in ne takrat, ko bo to veliko težje. Da je že danes na zakonski ravni voda in naši vodni viri odlično zaščiteni, to je argument za to, da spremenimo Ustavo in da dvignemo to ureditev, za katero se strinjamo, da je dobra, na višjo raven; torej Ustavo, ki jo je težje spreminjati.

Nekateri so navedli razloge, da ne vedo, ali bi bili za to ali ne, ker bodo imele posledično s to spremembo lokalne skupnosti nekaj dela, ker bomo imeli posledično tudi mi v parlamentu nekaj dela s tem, pa vlada bo morala pripraviti zakone. Ampak če je to razlog, da si proti temu, da zavarujemo vodo, brez katere nihče ne more živeti, in proti temu, da jo zaščitimo za naše zanamce, potem mislim, da je to napačen razlog ob napačnem času. Če se kje spleča zavihati rokave in se potruditi v teh osemnajstih mesecih, popraviti vse podzakonske in tudi zakonske akte, potem je to ravno pri vprašanju vode. In kaj se bo spremenilo naslednji dan po tem, ko mi to storimo, tudi ko zakonsko to uredimo? Ne bo se

dosti spremenilo, vse bo ostalo v resnici tako, kot je v večji meri. Pri tem pa je pomembno, da se tudi čez 30 let za nas, Slovence, ne bo veliko spremenilo. Takrat se bodo druge države, ki danes temu ne posvečajo take pozornosti in take vloge, soočale s tem, kako zagotoviti vodo prebivalstvu po dostopni ceni; takrat se nam zaradi našega današnjega dela s tem ne bo treba ukvarjati, ker to delamo za tiste, ki pridejo za nami, za naše otroke in vnuke. Mislim, da je to, kar danes počnemo, dobra stvar, in tudi mene veseli, da smo vsi oziroma ustavna večina složni, kar se tega tiče. Si pa želim, da tudi tisti, ki omahujejo, na koncu vseeno pritisnejo tipko »za«. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave o obeh razdelkih predloga ustavnega zakona, v kateri dobi besedo še predstavnik predlagatelja in predsednik Ustavne komisije dr. Mitja Horvat. Izvolite.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, podpredsednik.

Verjetno ne kot predsednik Ustavne komisije, bom pa v imenu predlagatelja povedal nekaj misli, ki sem jih pripravil, in nekaj odzivov na današnjo razpravo. Zdajle sem močno hvaležen obema predgovornikom, mag. Bratušek in gospodu Zajcu, ki sta lepo opozorila, kaj je bilo v tem procesu. V tem procesu se je pokazalo, kako pomembno in kako dobro je, če strnemo sile in nekaj naredimo skupaj; in če nekaj naredimo skupaj ne za nas, posredno tudi, predvsem pa za tiste, ki prihajajo za nami. Torej da naši ozki osebni in zasebni interesi niso prevladali in niso bili v ospredju vprašanja pri pripravi besedila ustavnih sprememb glede pravice do pitne vode. Niti ne bom imenoval osebe, ker ni bistveno v tem delu, ampak prav za to je šlo – voda ni v lasti nikogar, brezlastninski temelj, kar je bilo v razpravi danes tudi slišati z različnih strani; torej zato, ker je to nujno potreben pogoj za življenje. Seveda obstajajo močni pritiski, močni interesi tudi za gospodarsko izkoriščanje voda. Zato je bilo to eno od vprašanj, s katerimi se je soočala strokovna skupina ter Ustavna komisija. To je bilo zelo pomembno vprašanje ter nismo želeli in ni bil naš namen, da bi onemogočili gospodarsko rabo, in sicer to, kar je bilo najpogostejše izraženo v tej razpravi – voda v plastenkah ali ustekleničena voda. Ne gre samo za to, to je samo en del gospodarske rabe voda. Ne pozabiti, da imamo na drugi strani zelo pomembno področje, to je področje kmetijstva, kjer v naši državi tudi pripravljamo vse potrebno, da bi lahko za intenzivnejše izvajanje kmetijske dejavnosti namakali kmetijska zemljišča. Seveda se voda uporablja od tega, da se jo daje v plastenke in ponudi na trgu, do tega, kar je bilo uvodoma povedano, da sledimo kot druga država v Evropski uniji; ampak na drugem

temelju. Mi se ne ukvarjamo z osnovnim vprašanjem, ali ta voda lahko izgine z ozemlja Republike Slovenije, da mora ostati znotraj meja Republike Slovenije. Za nas so bistveni vsi, vsakdo! Tudi ne ponujamo spremembe ustave samo za naše državljanke in državljane – sam tega nisem nikoli izrekel, čeprav bi morda bilo to politično oportuno – za vsakogar, ki se znajde na tem območju, kajti tudi tujci imajo v naši državi enake pravice, kot jih imajo državljanke in državljani Republike Slovenije. Tu gre enostavno za temeljno vprašanje spoštovanja življenja, spoštovanja vsakega posameznika in enako obravnavo. Veseli me tudi, da lahko odgovorim še na določene dileme, ki so se pojavile.

Ta tekst ne odgovori na vsa vprašanja, ki se nam porajajo, tudi morda nismo odgovorili na vsa vprašanja med pripravo besedila za spremembo oziroma dopolnitev Ustave, če sem natančnejši. Kar se tiče vprašanj, ki so se pojavljala in se porajajo, so bila morda tudi izražena v današnji razpravi, je treba opozoriti, da je sestavni del spremembe, ki jo ponujamo v sprejetje, tudi obrazložitev. Nisem se v svojih današnjih nastopih oprl na to obrazložitev zaradi tega, ker gre za štiri strani gosto tiskanega besedila. Je pa morda prav, da v imenu predlagatelja opozorim v času te razprave za magnetogram in za javnost, da, kot je pri nas v navadi, je sestavni del tega, kako je treba razumeti in uporabljati ustavne določbe. V tem primeru z dopolnitvijo Ustave s 70.a členom je sestavni del tega in napotek za vse, ki bodo ravnali ali ki bodo omejeni s to ustavno dopolnitvijo, da bodo spoštovali tudi obrazložitev, ki je sestavni del predloga spremembe oziroma dopolnitve Ustave. V tem delu je jasno vprašanje, ki se vedno poraja. Ali je besede mogoče drugače razumeti ali jih obrniti iz kakršnihkoli razlogov, manipulacije, nabiranja političnih točk, cinizma, diskreditacije? Za vse je mogoče vse zlorabljati. Pa tudi vprašanje, ali smo zdaj s tem besedilom, do kakršnega smo s skupnimi napori prišli, odpravili vse možne zlorabe. Sam, v osebni imenu lahko rečem, da si tega ne domišljam, človeška domišljija je ena od zelo pomembnih ter tudi zelo nevarnih pojavov v družbi in se bo dalo zlorabiti tudi takšno besedilo, te besede, ki se bodo morda obrnile, ko bo to v nekem trenutku nekemu v ozkem osebni, zasebnem, skupinskem interesu odgovarjalo. Upam in verjamem, da ne; verjamem, da nam je uspelo, veliko napora je bilo vloženega. Morda da ne nadaljujem, da tudi skupaj skrajšamo to točko dnevnega reda, ker nas čaka še kar veliko dela v nadaljevanju. Naj torej s tega mesta rečem, da se zahvaljujem vsem, ki so na Ustavni komisiji tvorno sodelovali bodisi s svojimi pisnimi prispevki bodisi osebnim angažmajem na sami seji Ustavne komisije; ali pa v mnogih dogajanjih v zvezi s tem postopkom. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Zaključujem razpravo o obeh razdelkih Predloga ustavnega zakona.

Prehajamo na razpravo o Predlogu ustavnega zakona v celoti. Zanima me, kolegice in kolegi, ali želi kdo razpravljati? Opažam, da je interes.

Gospod Igor Zorčič, imate besedo, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

Moram reči, da sem tudi sam zadovoljen, da bomo spremenili Ustavo v delu, ki nekako razširja naše pravice oziroma jih tudi krepi. Pravica do pitne vode je po moje v naši prihodnosti pomemben element družbenega življenja, mi se morda tega niti ne zavedamo, ker živimo v zelo vodnati državi; vendar je tudi pri nas opaziti, da so nekateri deli Slovenije že prizadeti z zmanjšanjem oziroma znižanjem podtalnice, da je ponekod tudi voda onesnažena; da voda, sploh pa pitna voda, ni nekaj samoumevnega. Če pogledamo širše, če se obrnemo recimo proti Daljnem vzhodu, tam je voda že geopolitični dejavnik, samo če pogledamo razmerja glede vode, ki prihaja iz rek Tigris in Evfrat, ki sta nekako zajezeni v Turčiji, pa potem sušna obdobja oziroma suša v Siriji, v Iraku ter Iranu in podobno. Več kot evidentno je, da voda ni samo, recimo temu, vir življenja, ampak postaja tudi vir konfliktov, vojn in drugih nevarnosti, ki jih nekako želimo preprečiti in se pred njimi obvarovati.

Sam nastanek tega zakona so spremljale določene spremembe, variante. Mene veseli, da ima končna varianta nekako zagotovljeno potrebno število glasov. Seveda se bo to danes pokazalo pri glasovanju. Bi pa morda vendarle opozoril na pomisleke, ki sem jih imel sam, morda so nekoliko bolj pravne narave, pa vendarle. Slišati je bilo očitke v tem smislu, da je ta pravica že urejena v 70. členu. To ne drži povsem. 70. člen Ustave pravi tako: »Na javnem dobru se lahko pridobi posebna pravica uporabe pod pogoji, ki jih določa zakon. Zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva. Zakon lahko tudi določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe, in določi pogoje za izkoriščanje.« 70. člen se ne dotika konkretno pitne vode, ampak govori o javnem dobru, o naravnih bogastvih, o posebni pravici uporabe, tako da se mi zdi ta nova diktacija oziroma novi 70.a člen nekakšna nadgraditev v smeri zavarovanja prav konkretno pravice do pitne vode in morda tudi neka nadgraditev v smislu, kako ravnati z njo, kdo je pač tisti, ki upravlja s pitno vodo, kako jo prednostno namenjati za oskrbo prebivalstva in na kakšen način; se pravi neposredno preko samouprave in lokalnih skupnosti. V 70. členu, kot sem ga prebral, je bilo večkrat omenjeno, da se na javnem dobru pridobi posebno pravico pod pogoji, ki jih določa zakon. Potem nadalje, zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo

izkoriščati naravna bogastva. Tretji odstavek, zakon lahko določi to in ono. V 70.a členu mi tega določila nimamo in jaz sem to že večkrat izpostavil, da bi bilo morda smotrno, da je tudi v 70.a členu določimo, da se upravljanje, oskrba s pitno vodo in podobna vprašanja, ki jih ureja 70.a člen, uredi z zakonom. Nekateri so komentirali, saj kako se pa bo, če ne z zakonom; ampak jaz mislim, da to ni povsem samoumevno, da lahko zakon določi, da se nekatera ta vprašanja določajo tudi z nekimi nižjimi akti, s podzakonskimi akti, z uredbami vlade, odloki samoupravnih lokalnih skupnosti. Jaz bi se bistveno, recimo temu, počutil bolj na varni strani te pravice glede pitne vode, če bi bila dikcija takšna, kot sem jo večkrat omenil. Ne glede na to, poglejte, to je besedilo, ki naj bi imelo po nekaterih predvidevanjih zagotovljenih 60 glasov, tako da mene veseli, da je takšno, kot je. Vsako besedilo, sploh takšno, ki potrebuje takšen obseg glasov, zahteva določen kompromis, tako da ne glede na te pomisleke, ki sem jih izrazil, bom danes seveda spremembo Ustave podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Zorčič.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in razpravo o predlogu ustavnega zakona v celoti. Glasovanje o prvem in drugem razdelku ter o predlogu ustavnega zakona v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

Ministrice, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke, poslanci!

V noveli Zakona o visokem šolstvu, ki je danes v obravnavi, zasledujemo šest ciljev, ki so ključni za sodoben in odziven visokošolski sistem. Pri tem predvsem sledimo Nacionalnemu programu visokega šolstva do leta 2020, ki je bil sprejet v tem državnem zboru. V predlog zakona, ki je pred nami, zaradi tega umeščamo predvidljiv in stabilen sistem financiranja visokega šolstva, odprtost visokošolskega prostora navzven in navznoter, povečanje fleksibilnosti študijskih programov,

tako imenovani prehod na institucionalno akreditacijo, vzpostavitev inkluzivnega sistema upravljanja visokošolskih zavodov, spremljanje zaposljivosti diplomantov, zmanjšanje osipništva študentov in hitreje vključevanje na trg delovne sile ter posledično skrajševanje časa študija. Skupna točka vsega navedenega je zagotavljanje in razvoj kakovosti visokošolskih zavodov z vidika pedagoške in raziskovalne odličnosti, vpetosti v širši mednarodni prostor, zagotavljanje avtonomnosti, a hkratne odgovornosti v doseganju razvojnih ciljev visokošolskih institucij. To pomeni tudi prve korake k uresničitvi odločbe Ustavnega sodišča. Kot sem že večkrat navedla, bomo njeno udejanjanje izvedli v korakih, tudi na zakonodajni ravni. Sprememba zakona, ki je pred nami, je prvi, a zelo pomemben korak v tej smeri. Vzporedno, ko poteka proces te novelacije, poteka tudi priprava izhodišč systemskega zakona; pa ne le visokošolskega, ampak tudi raziskovalno-inovacijskega. Področji imata kar nekaj skupnih elementov, povezanih vsebin; te so razvojno še kako ključne za prihodnost visokošolskega ter znanstveno-razvojnega prostora. Na ta način na ministrstvu tudi uresničujemo sklepe Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino ter pripravljamo systemski zakon, v katerem bo opredeljena javna služba, njen obseg, način opravljanja financiranja javne službe, pogoji za dostop posameznikov do visokošolskega izobraževanja in tako naprej.

Vsem poslankam in poslancem, celotni strokovni in akademski javnosti ter vsem ostalim zainteresiranim deležnikom se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujem za res konstruktiven dialog in prispevke pri obravnavi predloga tega zakona. Želim in verjamem, da bomo tako sodelovali tudi pri novem systemskem zakonu in tako tudi ustvarili ključne razvojne podlage za razvoj tega področja. Hvala vam.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku odbora gospodu Janku Vebru.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Lep pozdrav vsem v imenu Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino, ki je na 21. redni seji 5. 10. 2016 in na 22. redni seji 3. 11. 2016 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. O predlogu zakona je bila na podlagi 122. člena Poslovnika Državnega zbora opravljena tudi splošna razprava, odbor pa je o njem opravil tudi javno predstavitev mnenj. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-

tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba. Njena predstavnica je opozorila, da je temeljni cilj predloga zakona uresničevanje odločbe Ustavnega sodišča in urejanje financiranja v visokem šolstvu; vendar ta ne opredeljuje javne službe v visokem šolstvu, kar je v povezavi s financiranjem zahteva, ki izhaja neposredno iz navedene odločbe Ustavnega sodišča. Drugi pomemben del mnenja Zakonodajno-pravne službe pa se je nanašal na učni jezik v visokem šolstvu in v tem delu je Zakonodajno-pravna služba opozorila na ustavne določbe o uporabi slovenskega jezika. Mnenje je predstavil tudi predstavnik Državnega sveta, ki je med drugim opozoril, da se bo s spremembo 8. člena veljavnega zakona, ki opredeljuje učni jezik na visokošolskih zavodih, znižala kakovost poučevanja in raziskovanja ter da je to v nasprotju z Ustavo in Zakonom o javni rabi slovenščine. V poslovnem letu so amandmaje vložile poslanske skupine koalicije ter Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, Nove Slovenije in Združena leвица. Po uvodni predstavitvi predloga zakona s strani ministrice je sledila razprava. V okviru obravnave na prvem delu seje odbora je član odbora na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe ter Državnega sveta in glede na dejstvo, da predlog zakona ne opredeljuje javne službe v visokem šolstvu, kar je v povezavi s financiranjem tudi zahteva odločbe Ustavnega sodišča, na podlagi 46. člena Poslovnika Državnega zbora predlagal, da se o predlogu zakona opravi javna predstavitev mnenj. Po razpravi, v kateri so bili predstavljeni argumenti za in proti predlaganemu sklepu, je odbor sklep podprl. Odbor je javno predstavitev mnenj opravil 13. oktobra 2016.

Razprava po javni predstavitvi mnenj na drugem delu seje odbora, ki je bila 3. novembra, pa je potekala predvsem o 1., 27. in 43. členu predloga zakona ter vloženi amandmaji k omenjenim členom. Ne glede na to, da se je z amandmajem k 1. členu koalicijskih poslanskih skupin črtala določba spremenjenega 8. člena veljavnega zakona, ki na novo opredeljuje učni jezik v visokem šolstvu, je razprava potekala predvsem glede slovenščine kot učnega jezika. V nadaljevanju je razprava potekala še o 27. členu, ki določa financiranje iz proračuna, določa višino proračunskih sredstev, temeljna sredstva financiranja univerz, financiranje študijskih dejavnosti in drugo; ter o amandmaji k 43. členu, s katerim je bilo predlagano skrajšanje časa za postopno povečanje letnih proračunskih sredstev za študijsko dejavnost. Po razpravi je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so

vključeni sprejeti amandmaji in jih imate danes tudi na mizi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 21. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Ker amandmaji k dopoljenemu predlogu zakona niso vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 20. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade; državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Dovolite mi, da vam predstavim naš predlog zakona o potrošniških kreditih na drugi obravnavi. Pred vami je predlog zakona, ki nadgrajuje trenutno veljavni Zakon o potrošniških kreditih s pravili Direktive 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine. Predlog zakona ureja kreditne pogodbe, pri katerih kot jemalec kredita nastopa potrošnik. Predlaga se sprejetje novega zakona, s katerim se na enem mestu urejajo potrošniške kreditne pogodbe za nepremičnino in ostale potrošniške kreditne pogodbe. Menimo, da smo v sodelovanju z vsemi deležniki, na katere se predlog zakona nanaša, s Službo Vlade za zakonodajo in Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora pripravili zakon, ki bo zagotavljal visoko raven varstva potrošnikov, ne da bi gospodarstvu nalagali nepotrebna dodatna bremena. Ključni cilji, ki jih zasleduje predlog zakona v primerjavi z veljavnim zakonom, ostajajo isti in so naslednji: odgovorno dajanje in najemanje potrošniških kreditov s pomočjo pravočasnega informiranja potrošnika v glavnih značilnostih in tveganjih kredita ter s pomočjo skrbne predhodne ocene kreditne sposobnosti potrošnika; zagotavljanje preglednih, stabilnih in učinkovitejših potrošniških kreditnih trgov z ustreznim nadzorom nad dajalci kreditov in kreditnimi posredniki. Pri pripravi predloga zakona smo upoštevali številne prejete pripombe in predloge s strani neodvisne potrošniške organizacije oziroma Zveze

potrošnikov Slovenije ter tudi s strani gospodarstva. V zakonodajnem postopku smo upoštevali številne vsebinske pripombe in pripombe nomotehnične narave, ki so pred vami v obliki amandmajev. Poglavitne rešitve predloga zakona so: na novo se opredeljuje kreditna pogodba za nepremičnino, ki širi obseg uporabe evropskih pravil in zagotavlja višje varstvo potrošnikov;odobritev kredita za nepremičnino potrošniku bo možna le, če bo ocena kreditne sposobnosti pokazala, da bodo obveznosti iz kreditne pogodbe verjetno izpolnjene; uvaja se nova kategorija tako imenovanih splošnih informacij potrošnikom ter prilagojen standardni obrazec za predhodne informacije o glavnih značilnostih kredita za nepremičnino; določa se pravica potrošnika do pretvorbe kredita za nepremičnino iz tuje valute v domačo valuto; uvaja se obvezna cenitev nepremičnine; določa se obveznost pridobitve dovoljenja za kreditne posrednike, ki posredujejo potrošniške kredite za nepremičnino; vzpostavlja se tako imenovani potni list za čezmejno opravljanje storitev kreditnih posrednikov, ki posredujejo potrošniške kredite za nepremičnino; odpravljajo se nekatere pomanjkljivosti sedanje ureditve potrošniškega kreditiranja.

Menimo, da bomo s predlogom zakona zagotovili učinkovit nadzor na trgu potrošniškega kreditiranja z novimi strožjimi ukrepi v primeru ugotavljanja kršitev, ki se bodo lahko izrekle v okviru upravnega nadzora, in višjimi globami v prekrškovnem postopku. Spoštovani poslanke in poslanci! Predlagam, da zakon v drugi obravnavi podprete in s tem odprete pot večjemu zaupanju potrošnikov in lažjemu sprejemanju odločitev pri sklepanju kreditnih pogodb ter na ta način spodbudite delovanje potrošniškega kreditiranja. Hkrati predlagam, da se v primeru, da bodo izpolnjeni poslovniški pogoji v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora, še na tej seji Državnega zbora opravi tudi tretja obravnava predloga zakona. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku odbora gospodu Marku Ferlugu.

Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državni sekretarki z ekipo!

Odbor za gospodarstvo je na 21. seji 2. 11. kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo predloženo naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira, naj poudarim; predlog amandmaja Trgovinske

zbornice Slovenija, amandma Zveze potrošnikov Slovenije in tudi amandma Združenja bank Slovenije. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SDS, Združena levica ter koalicijske poslanske skupine SMC, Desus in SD. Članicam in članom odbora so bili na seji predloženi tudi: predlogi amandmaja odbora poslanskih skupin koalicije in SD, ki jih je odbor v razpravi sprejel in so razvidni iz poročila odbora; spremembe amandmaja poslanske skupine k 49. členu Združene levice. Ob tem je na seji predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da so bile pripombe službe iz pisnega mnenja večinoma upoštevane z vloženimi amandmaji poslanskih skupin. V sami razpravi so članice in člani odbora na splošno izrazili podporo predlaganemu zakonu; bilo pa je izraženo mnenje, da bodo zakon in predlagane rešitve pripomogle k odgovornemu ravnanju kreditorejmalcev in kreditodajalcev, k visoki ravni varovanja ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov ter k zagotavljanju preglednih in stabilnih kreditnih trgov za stanovanjske nepremičnine.

Glede vloženih amandmajev Poslanske skupine Združena levica je predlagatelj amandmajev poudaril potrebo po še dodatni zaščiti potrošnikov na področju samih stanovanjskih kreditov. V zvezi z amandmajem Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 7. členu pa je predlagatelj amandmaja poudaril potrebo po dodatni zaščiti tistih potrošnikov, ki najamejo kredite v tuji valuti. Po opravljeni razpravi je, kot rečeno, odbor v skladu z osmim odstavkom 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel amandmaje odbora, in sicer na podlagi predlogov za amandmaje odbora poslanskih skupin koalicije. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval tudi amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter jih sprejel. Obravnaval je tudi amandmaje Poslanske skupine SDS k 7. členu ter amandmaje Poslanske skupine Združena levica k 12., 13., 23., 31., 34. členu ter za novi 36.a člen, k 42., 49., 52., 54., 57., 58., 60., 61. ter 91. členu; vendar odbor omenjenih amandmajev ni sprejel. Brezpredmetni so postali amandmaji Poslanske skupine Združena levica k 67., 68., 69., 70., 71. in 72. členu predloga zakona. Po vsem tem je nato odbor glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 22. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na

podlagi pregleda vloženi amandmajeve z dne 16. 11. 2016.

V razpravo dajem 7. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Če ni interesa, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 12. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati?

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Vidim, da vas danes nekako zdeluje utrujenost te žalostne proračunske debate, ki smo, ste jo imeli v zadnjih dveh dnevih. Da malo osvežim spomin, o čem se sploh pogovarjamo. Zakon o potrošniških kreditih; v izhodišču tega noveliranja je direktiva EU, ki poskuša to področje urediti na takšen način, da bo v tem neenakopravnem odnosu tisti, ki jemlje kredit, vizavi ponudniku tovrstnih oblik financiranja. Zdaj lahko rečem, da je bila ta direktiva prenesena na način, kot to poimenujemo v jeziku, ki mogoče laičnim ljudem ni pretirano razumljiv, minimalne harmonizacije. V naš pravni red smo prenesli nekaj, kaj bi bilo minimalno potrebno; in temu nihče z malo soli v glavi ne bo nasprotoval, ker se še spomnimo zgodbe kreditov v švicarskih frankih. Če se spomnimo številnih zgodb tako imenovanega nebančnega financiranja sivega, če že ne črnega, trga, zavajanja, Poskusov, pogosto celo vsiljevanja nekih paketnih rešitev neukim kreditujemalcem, je več kot dovolj tehtnih razlogov, da bi ta zakon še bolj temeljito uredil to področje. Pri tem seveda ni izgovor to, da če gledamo znotraj Evropske unije, so naša gospodinjstva manj zakreditirana kot v drugih državah Evropske unije. Kdo mlajši od 40 let si lahko sploh privoščijo tovrstno zakonsko urejeno reševanje običajno stanovanjske problematike?! Problem tiči nekje drugje. Delno smo se o njem nekaj malega pogovarjali včeraj, ko je nek samostojni poslanec moral »potegniti ven« Venezuelo in je govoril, kako so zadruga relikta socializma in tako naprej; pa jih imate kar krepko število v izrazito kapitalističnih državah, kar navsezadnje Švica je, ki jih ima 5 tisoč. Greh leži tudi v tem, da po Jazbinškovem zakonu se misli, da se s to problematiko ni treba ukvarjati. Ampak da ne bom predolg, da ne bom pretirano razširjal teme, ker navsezadnje gre za razlago amandmajeve. Mi smo tu ponovili vajo, ki smo jo izvedli že na seji odbora. »Ta koalicija«, pravijo številni civilnodružbeni akterji, ki že desetletja sodelujejo z Državnim zborom, »slovi po neki dokaj veliki vehemenci.« To je citat, konec citata. Zveza potrošnikov Slovenije, ki že vse to obdobje spremlja vso to problematiko, je poskušala ta zakon še izboljšati v dobrobit nas vseh, tudi v dobrobit bančnega in nebančnega sektorja, ki te storitve ponuja in hoče to ponujati na način poštenih bančnikov, če se tako izrazim. To jim je bilo onemogočeno. Zato smo v Združeni levici vložili celo vrsto amandmajeve, ki so izhajali iz

francoske, avstrijske in nemške prakse reševanja te problematike, vložili smo v bistvu te predloge Zveze potrošnikov Slovenije. Kot je korektno poročevalec povedal, smo bili v tem preglasovani. Pri ponovnem poskusu smo bili omejeni s tem, da so se določeni člani zaprli, taka je procedura. In mi smo ponovili to vajo še enkrat pri členih, kjer je bilo to možno. Ne bom zdaj šel skozi vse amandmaje, ampak dejansko gre za to, da ima tisti, ki nam ponuja kredit, tudi več obveznosti obnašanja na način poštenega bankirja in nezavajanja kreditujemalcev. Ob tem smo v odprtem členu želeli onemogočiti nebančno kreditiranje nekim šarlatanom, če se tako izrazim, za neko – nekemu bi se zdela mogoče visoka – definirano minimalno bilančno vsoto 50 milijonov. Še nadalje, omogočiti valutne pretvorbe, bolj izrazito informirati potrošnika, kaj se zgodi, ko se zgodi, na bančnih trgih glede obrestnih mer in podobno.

To so v bistvu amandmaji, ki jih ponovno vlagamo. Ne bom se več oglašal. Žel bi si, da bi prevladal nek tehten razmislek, podobno kot pri predhodni točki dnevnega reda, ki je ustavna materija. Navsezadnje ima verjetno tudi marsikdo od nas kakšen kredit, tudi verjetno v švicarjih, imamo tudi izkušnjo iz te zgodbe, osebno ali na ravni ožjih ali širših družinskih članov, ali kdo pozna nekoga, kot radi v slengu rečemo, iz biznisa, ki so ga tovrstni krediti pripeljali do roba bankrota ali še čez; in da ne nizam te zgodbe. In zato se nam je zdelo nujno in več kot odgovorno, da ponovno amandmiramo odprte člene Zakona o potrošniških kreditih. Seveda pa je zdaj odgovornost na vseh nas in vas, kako bomo odločali. To je na kratko to glede te tematike. Upam pa, da se bomo končno začeli resno v tej družbi in državi po četrto stoletja pogovarjati tudi o stanovanjski politiki, ki je v veliki meri povezana s tem; in tudi o nekih bolj ustreznih podporah razvoju gospodarstva. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še več želja za razpravo. Prosim, če se prijavite.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Sama se ne bom vračala k temu, čemur sledi zakon, ker je bilo že povedano, da sledi direktivi; preko direktive pa tudi zaščiti potrošnikov. Bolj se bom odzvala na kolega, ki si želi več zaščite za potrošnika, sama pa mislim, da je zakon dober in da nudi potrošniku zadostno zaščito. To pa bom podkrepila s tem, da ima zakon tudi izvedbene akte, kar pomeni, da ima dodane pravilnike in tudi same obrazce. Če te obrazce natančno preverimo in pregledamo, vidimo, da so zelo natančni v tem, kako mora kreditodajalec izpolnjevati informacijo o tem, ko potrošnik izrazi željo in potrebo po

kreditu. Dajalec kredita je dolžan zelo natančno v to informacijo zapisati od višine kredita, obrestne mere, zavarovanja, stroške krediti. Ta informacija je po novem zakonu zelo obsežna, mislim, da ima tukaj okoli šest strani. Mi mislimo, da ni potrebe, da še dopolnjujemo s posameznimi amandmaji in še bolj natančno opredeljujemo, na kakšen način naj se izvaja, ker je to zelo natančno opredeljeno v pravilnikih in obrazcih, ki so priloženi zakonu. Zato tega amandmaja in teh amandmajev ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček, replika, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ker sem bil osebno izzvan, se moram oglasiti. Že na odboru smo imeli to debato, gospa Šergan je rekla, da sama prihaja iz bančnega sektorja, da je tudi nekoč v banki delala. Rekla je tudi, da več zaščitite za potrošnike pomeni manj za potrošnike; dobro, to je politična platforma Stranke modernega centra, imajo vso legalno, legitimno pravico do tega. Potem smo imeli debato, ki se je pogosto vrtela in ponavljala, o dvanajstih straneh A4 formata, tisti A4 format je nekako prihajal do izraza. Resne mednarodne študije, v katere je vključena Slovenija že vrsto let, kažejo, da smo za tako razvito OECD-družbo izrazito funkcionalno nepismeni. Še bolj izrazito funkcionalno nepismeni smo na finančnem področju. Če nekdo verjame, da bo 12 listov ali pa ena plahčica nekih informacij rešila to problematiko in da bodo potem kreditorejmalci dosti bolj poučeni, bodo razumeli, v kaj se dejansko, če se tako izrazim, spuščajo, je glede na prakse, ki smo jih imeli, glede na to funkcionalno nepismenost, glede na vse to, kar so nam povedali iz Zveze potrošnikov Slovenije in še kakšen drugi civilnodružbeni akterji, recimo združenje najemnikov kreditov v švicarskih frankih, blago rečeno naivno, da ne uporabim kakšne hujše, bolj sočne in žmohtne besede. Ampak na ta način dejansko skozi nekaj, kar bo verjetno tako formatirano, se bo porinilo čez računalnik, se bo nekako malo v neki finančni žlobundri, ki ni dosti drugačna od pravniške, človeku razložilo. Nekega blaznega haska ne bo in večina kreditorejmalcev bo tudi še vedno neka gorila v megli, kljub tem prilogam in izvedbenim aktom, o katerih je govorila gospa pred mano. Ravno zato so ti naši amandmaji takšni, ki velevajo, da ljudem jasno razložijo zadeve v zvezi s krediti, ki imajo tudi varovalke, kot sem že prej rekel, da z neko klavzulo 50 milijonov izločimo neke šarlatane na sivem ali polsivem trgu, da imajo neke možnosti skozi to obdobje kreditne pogodbe do nekih sprememb tudi njim v dobrobit, da je to področje končno urejeno tako, da so tukaj oboji v tem odnosu v bolj enakopravnem položaju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan, ni replike na repliko. Prosim, če se prijavite potem za razpravo.

Gospod Marko Ferluga, izvolite, beseda je vaša.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Ugotovljeno je bilo, da je ta finančna kriza prinesla mogoče neko dvojno razmišljanje, in sicer neuk potrošnik, lahko rečemo tudi tako, kot je rekel Franci, ne dovolj finančno pismeni, če lahko rečem, ter na drugi strani bankirja, ki se predstavlja v nekem dvojnem interesu; enkrat, da bi oddal kredit, drugič, da bi moral paziti in pomagati potrošniku, kar se ni dogajalo. To neskladje nekako ta zakonodaja v tem delu poskuša popravljati. V preteklosti so bankirji svoje ravnanje opravičevali s tem, da so to počeli in niso videli v tem nič spornega. V tem predlogu zakona pa se to precej spreminja. In če dovolite, bi jaz samo na hitro naštel glavne prednosti zakona, da bomo vedeli, o čem se pogovarjamo. Zagotavljanje predhodnih informacij potrošnikov o kreditu in opozorila na tveganje, svetovalne storitve kot osebno priporočilo potrošniku, skrbna ocena kreditne sposobnosti potrošnika, cenitev nepremičnine po mednarodnih standardih, kar je zelo pomembno, tudi ta seznanitev s pravico potrošnika do pretvorbe kredita v domačo valuto, poklicna usposobljenost zaposlenih in vodstvenega kadra, plačilne politike in poslovne strategije dajalcev kreditov, ki zagotavljajo obvladovanje tveganj, in obvezna pridobitev dovoljenja za kreditne posrednike in čezmejno posredovanje. Odpravljene pa so bile konkretne pomanjkljivosti: zavajajoče oglaševanje kreditne obrestne mere, neprimerno obveščanje potrošnika o spremembi kreditne mere, oderuško kreditiranje, zavajajoče oglaševanje, nepopolno informiranje potrošnika o tveganjih. Mislim, da je to zelo pomembno.

S temi amandmaji pa smo dosegli tudi neke dobre zadeve, ki niso bile prej v praksi. Naj začnem na začetku. Na naš predlog smo dali, kar je manjkalo v zakonu, splošno načelo vestnosti in poštenja v poslih kreditiranja potrošnikov. To je v smislu dobre vere in poštenja iz obligacijskega prava, nudi pa tudi možnost v sodni praksi za ustrezno oblikovanje standardnih odnosov do banke. Mislim, da je to zelo pomemben člen. In eden od takšnih pomembnejših členov je po mojem mnenju 45. člen, ki govori o cenitvi nepremičnine in hrambi evidenc. Do nedavnega je bilo tukaj vedno problematizirana, sploh pri najemanju teh hipotekarnih kreditov in stanovanjskih kreditov, ocena vrednosti nepremičnine. Sedaj se lahko uporabi Gurs baza posplošene tržne vrednosti nepremičnin in potem se na podlagi tega lahko dobi kredit. Mislim, da je to en od velikih plusov tega. In potem grem na eno tako, bom rekel,

zelo šlager temo pri nas, Slovencih – povpraševanje potrošnikov po avtomobilih. Mi smo vsi nekako nagnjeni na avtomobilizem, lepe avtomobile in jih nakupujemo preko lizinga; da ne dodajam še ostalih pridevnikov, kaj pride zraven poleg lizinga. Sedaj je zakonsko urejeno, da bi se obvarovalo potrošnika, ki je dobil oziroma vzel v lizing avto, da lahko na koncu slednji ne izgubi avta iz razloga, ker je njegov lizingodajalec šel v stečaj; ampak se mu omogoči, da nekako on sam prevzame to in kupi avto brez strahu, brez odvzema vozila ali zaradi raznoraznih drugih poslovnih razlogov. Tudi ta pomemben člen za nas, Slovenčke, je prišel notri. Ena od dobrih rešitev v tem zakonu pa je tudi ta, da banka ne more več svojih terjatev do potrošnikov prenesti na katerikoli subjekt. Če se plastično izrazim, to pomeni, da ne bo več, vsaj naj ne bi, k vam prišel na vrata nek obritoglavec s pol kilograma zlata in v črni jakni, potrkal in vam rekel, da morate vračati kredite; ampak se bo to verjetno rešilo, upam vsaj, na nek bolj kulturnen način. Jaz mislim, da je ta zakon za podpreti. Jasno, da so tudi vedno, kot je v koaliciji in opoziciji, raznorazni pogledi na to rešitev; ampak mislim, da je to zelo dobra rešitev za ta čas. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan, boste razpravljali?
Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Kolega Marko je že zelo dobro predstavil, zakaj ni potrebe, da se amandma podpre. Jaz bi tu dodala še to, da vedno, ko se izpolnjujejo obrazci, tudi ko jih uradnik izpolnjuje, je zelo pomemben ta stik ljudi, da ni samo uradnik in samo grobo piše in ne pojasnjuje, zakaj zapiše kakšno stvar, in da se pogovarja s kreditodajalcem. Mislim, da je to izrednega pomena, tega pa v zakon ne moreš zapisati. Ta odnos kreditodajalca in kreditodajalca je zelo pomemben ob izpolnjevanju obrazcev. Če pa sledimo tem obrazcem, so pa kvalitetno pripravljene, pravilniki so kvalitetno pripravljene. Mislim, da se bodo v praksi tudi lahko izvajali. Tu vidim, da je tudi s te strani zakon dobro pripravljen, in mislim, da se ga bo dalo na terenu tudi udejanjiti tako, da bo prav tudi za potrošnike in predvsem za potrošnike. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Bom zelo kratek. Prvič gre za prenos Direktive 2014/17/EU v naš pravni red. Sicer z malo zamude, ker bi to zadevo že morali pod

streho spraviti marca, ampak dobro, saj to ni edina zadeva, s katero malo zamujamo. Seveda podpiram, predlog tega zakona se mi zdi v redu. Kaj zasleduje? Zasleduje dve stvari. Prvič, zaščita potrošnikov, da ne bodo po nepotrebem in preveč izpostavljeni takšnim ali drugačnim tveganjem. Drugič, kar je tudi pomembno, zagotoviti je treba nadzor nad dajalci kreditov, pa ne zgolj stanovanjskih, ampak tudi širše, nepremičninskih, čeprav verjamem, da je stanovanjski kredit tudi v prihodnje najpomembnejši oziroma se tudi odraža v največjem obsegu izdanih kreditov. Posledica enega in drugega je pregledno in učinkovito delovanje notranjega trga brez neke pretirane izkrivljenosti ali brez vsakršnega izkrivljanja konkurence. Mi smo bili oziroma jaz osebno sem pri teh zadevah še posebej pozoren na tisto šibkejšo stran, to je zagotovo kreditodajalec. Kreditodajalec se lahko tako ali drugače zavaruje, neprimerno bolj kot tisti, ki kredit jemlje. Vidim, da je zakon zapisan tako, da je rezime sodelovanja ene in druge strani lahko samo win-win sistem, torej da tu nihče ne izgublja. Kreditodajalec potrebuje neka finančna sredstva za reševanje svojega stanovanjskega problema; normalno, kreditodajalec, banka pa živi od kreditov. Jaz si ne želim nobenih novih dodatnih administrativnih ovir. Ne želim si tega, da banka ne daje kreditov, saj jih potrebuje tudi gospodarstvo, potrebujejo jih posamezniki. Če pa banka leži na denarju, pa je to najbolj negativno, kar je sploh možno.

Prepričan sem, da bo ta zakon prinesel večji red na tem področju. Še posebej pa me veseli, kot lahko slišim in sem bil seznanjen, da so vsi deležniki – da zdaj vseh ne naštevam, predvsem Zveza potrošnikov Slovenije – menda bili upoštevani pri večini svojih predlogov in da bo, kot rečeno, v končni konsekvenci red na področju dajanja kreditov, ne bo izkrivljanja konkurence, krediti bodo šli, banke bodo tudi dobro živele na podlagi tega; predvsem pa šibkejša stran, to je kreditodajalec, ne bo po nepotrebem in pretirano izpostavljen vsem tveganjem ter posledično izgubi sredstev in strehe nad glavo. Predloge tega zakona podpiram in mu dajem svoj glas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Državna sekretarka, predstavniki izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Uvodoma bi rad poudaril, da se v celoti strinjam z vsebino vloženih amandmajev koalicijskih strank in pritrjujem tudi besedam predhodnega govornika, ki je poudaril – in mislim, da je to pomembno za vsebino tega zakona –, da so zakon in amandmaji usklajeni z vsemi deležniki. Tudi sam se pridružujem temu, predvsem z asociacijo Zveze potrošnikov

Slovenije. Vendar bi vseeno rad poudaril dvoje glede pomembnosti vsebine tega zakona. Marsikdaj v teh razpravah ne dajemo zelo jasnega poudarka vsebinskemu delu. Pogovarjamo se o potrošniških kreditih, ki jih poznamo pod tako imenovanimi predmeti v splošni rabi, pa se ne bi opredeljeval, kaj vse to pomeni, kajti menim, da je to splošno znano. Tisto, kar pa je v zvezi s tem zakonom o potrošniških kreditih, pa menim in se tu navezujem na besede spoštovanega dr. Franca Trčka, ki je poudaril, da pred tolikimi leti smo imeli slabo prakso v vzhodni Sloveniji predvsem s potrošniškimi krediti za nepremičnine. In tisto, kar je ta direktiva prinesla in je vgrajeno v ta zakon, menim, da je v zadostni meri, da se nekaj podobnega ne bo zgodilo, kajti preko potrošniških kreditov in posrednikov je bilo takrat zelo evidentno, da je bil marsikateri potrošnik zaveden. In posledično je v neki smeri tudi ta kriza ali bolečina pri posameznikih, verjamem, tudi po tolikih letih še vedno prisotna. To je tista tako imenovana slaba praksa, s katero bi se s prenosom Direktive 2014/17/EU preprosto moralo onemogočiti tovrstnim subjektom, ki bodo skladno s tem zakonom zdaj lahko nastopali v slovenskem prostoru.

Rad bi še posebej poudaril naslednje. Prvič, da se s tem zakonom o potrošniških kreditih že v uvodnem delu zelo jasno in na dovolj preprost način za vse uporabnike opredeljujejo v 2. členu temeljni pojmi, da se čim bolj približajo posameznikom na dovolj razumljiv način. Vendar se pa pozablja nekaj, ko je govora o obrazcih ali toliko predhodnih postopkih, žal je tako, da tisti, ki si sposodi denar, se preprosto mora zavedati, da ga mora tudi vrniti. In popolnoma legitimna pravica je in to, kar je bilo tudi v razgovoru že rečeno, da je skladno z Obligacijskim zakonikom in še bi lahko našteval popolnoma razumljivo in logično, da se dajalec kredita želi zaščititi v neki obliki s tem, lahko rečemo na pravni način, v primeru, da se posojeni denar pač ne vrača. Ne bi se tukaj spuščal na drugo temo, kako je s tako imenovanim nevratilom denarja, predvsem na pravne subjekte, v Republiki Sloveniji zadnjih 20 let; ampak ko se tukaj pogovarjamo o potrošniških kreditih, se ugotavlja, da tako imenovani potrošniški kredit za predmete splošne rabe niti ni toliko problem, problem pa je za nepremičnine, kajti tukaj se dotikamo posebne kategorije s socialno noto. Glede potrošniških kreditov za nepremičnino lahko rečemo, da imamo dve vrste tako imenovanih interesentov, ki bodo koristili ali pa že sedaj koristijo neko obliko tovrstnih kreditov. Ena je tista, ki je najbolj občutljiva skupina, to so mladi, ki so zaradi svojega socialnega statusa in eksistence preprosto prisiljeni ali primorani, da tudi na ta način rešijo svoj stanovanjski problem. Ob tem pa imamo prav gotovo tudi skupino ljudi, ki pa si lahko tudi privoščijo nabavo neke nepremičnine s potrošniškim kreditom. Popolnoma razumljivo je, da si prav gotovo

dajalec kredita želi v neki smeri zagotoviti v čim večji meri pravno varnost. Zaradi tega poznamo, da se tovrstni postopki že sedaj izvajajo; in tudi na podlagi tega zakona se izvaja zavarovanje, poznamo po Stvarnopravnem zakoniku, kjer se izvajajo sporazumi preko notarjev.

Dejstvo je, da tisto, kar ta direktiva od vseh nas, sploh pa zakonodajalca, pričakuje, da se bo potrošnik, predno bo šel in sklenil tovrstne posle, imel možnost seznaniti z vsemi pogoji. Jasno, najpomembnejša pa je tudi višina stroškov ter tudi odplačila teh potrošniških kreditov. In če v tem kontekstu zaključim, menim, da ta zakon o potrošniških kreditih v zadostni meri s prenosom direktive zagotavlja na eni strani varstvo potrošnika in na drugi strani varstvo v tem primeru tistega, ki da denar. Želel sem na koncu omeniti še en primer slabe prakse, za katerega upam, da se ne bo zgodil tudi pri uporabi tega zakona o potrošniških kreditih. Prej sem navedel primer severovzhodne Slovenije pred dobrimi osmimi, desetimi leti. Drugi primer pa je, kot je znano, da so tisti, ki so vzeli potrošniške kredite za nepremičnine, nakazovali znesek na tako imenovane institucije ali pravne osebe, investicijske družbe. Upam, da se ta slaba zgodba v tem primeru ne bo zgodila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček.
Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Iz tega kar je kolega Dušan govoril, bi lahko nekdo celo predvideval, da velika večina tovrstnih kreditorejmalcev ni imela resnega in dobrnega namena vračati ta denar, kredite po domače povedano; kar seveda ni res. Drugič. Upam, da bomo z nekimi razvojnimi politikami, še vedno sem toliko optimist, v tej družbi in državi prišli v takšno agregatno stanje, da ljudje ne bodo najemali kreditov za avtomobile, ker bomo imeli dober javni potniški promet; in da ne bodo dolgoletno desetletje in pol ali dve desetletji ali celo 25 let zakreditirani za neko stanovanjsko luknjico, ki se potem izkaže za prevelik strošek, ker bomo to reševali z ustrežnejšimi stanovanjskimi politikami. In upam, da se bo potem ta razlika, ta vrzel finančne sposobnosti raje namenjala za pridobivanje novega znanja ali za potovanje v tujino, da tudi v praksi vidimo, kako nekaj nekje funkcionira. Zelo pogosto slišimo, ko obravnavamo skoraj katerikoli zakon s strani koalicije, da so bile zadeve usklajene, najširše usklajene. Tako smo imeli neko obravnavo zakona, ki se je ukvarjal s sindikalnimi pravicami policistk in policistov, pa so bila na obravnavo vabljena vsa tri združenja občin, reprezentativna sindikata pa ne. To, kar smo s strani Stranke modernega centra slišali, kako je vse krasno usklajeno s civilnodružbenimi akterji; če bi temu bilo tako, potem jaz v imenu

Združene levice tukaj ne bi razlagal teh amandmajev, ki smo jih ponovno vložili pri tistih členih, ki so bili odprti. In kot sem že rekel, smer tovrstnega noveliranja je prava, ni pa zadostna. To je neko sporočilo. Imam še nekaj časa,

neukost, verjetno smo nekoliko krivični do ljudi, ki najemajo kredite, ker zdaj bi nekako tukaj zvenelo, da so le-ti vsi res mogoče pretirano nepismeni na tem ali katerem drugem področju; ampak velik del tega tiči v dejstvu, da so ljudje zaupali tistim, kamor so šli po kredit, zlasti v bančnem sektorju v klasičnem smislu. In ko govorimo o bančništvu, ne o bančništvu skozi neke izvedene finte, če tako se izrazim, finančnih lobijev; ampak o nekem resnem bančništvu in v nekem resnem gospodarstvu, na čem oboje temelji? Temelji na zaupanju, temelji na tem, da ne bomo izigrani. Poslanec Stranke modernega centra in jaz sva nanizala neko vrsto praks, ki smo jim bili priča v zadnjih dvajsetih letih. V tem noveliranju zakona je žal izvršilna oblast in koalicija nekako podlegla, ne morem drugega reči, nekemu bančniškemu lobiju. Materije ne bomo znovelirali tako, da bi prišli v nekoliko bolj enakopravni položaj obeh akterjev. In to je naš namen, ki pa, kot se kaže iz te kratke debate po utrujenem dnevu proračunskih debat, ne bo dosežen.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 23. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 29. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 31. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 42. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 52. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 57. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 67. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 72. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Zaključujem razpravo v celoti. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O CENTRALNEM KREDITNEM REGISTRU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

Izvolite.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

S predlaganim zakonom se vzpostavi centralni kreditni register, ki bo vseboval podatke o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov. Gre za nadgradnjo obstoječe ureditve, kjer Banka Slovenije na podlagi Zakona o bančništvu že upravlja sistem za izmenjavo informacij o boniteti strank; vendar se v tem sistemu izmenjujejo le podatki o zadolženosti fizičnih oseb. Predlog zakona zato glede podatkov, ki se bodo zbirali v centralnem kreditnem registru, povzema nabor podatkov iz zakona o bančništvu; na novo pa določa nabor podatkov o zadolženosti poslovnih subjektov, ki se bodo lahko izmenjevali med člani sistema izmenjave informacij. Podatke za centralni kreditni register bodo Banki Slovenije kot upraviteljici registra sporočale banke in hranilnice ter drugi kreditodajalci, kot so gospodarske družbe, katerih prevladujoča dejavnost je opravljanje storitev kreditiranja ali opravljanje storitev finančnega zakupa in faktoringa; nadalje osebe, ki imajo dovoljenje za opravljanje storitev finančnega zakupa nepremičnin, ponudniki plačilnih storitev, Družba za upravljanje terjatev bank, Stanovanjski sklad Republike Slovenije in Eko sklad. Banka Slovenije bo podatke uporabljala za izvajanje nalog na področju vodenja denarne politike, zagotavljanja finančne stabilnosti, makrobonitetnega nadzora in upravljanja tveganj ter za izvajanje nadzora nad bankami.

Predlog zakona ureja tudi sistem izmenjave informacij, na podlagi katerega se bodo podatki o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov iz centralnega kreditnega registra izmenjevali med kreditodajalci. Z dostopom do tovrstnih podatkov in informacij bodo kreditodajalci lahko ocenjevali kreditno sposobnost kreditobjemalcev in učinkoviteje obvladovali kreditno tveganje. Ne bodo pa smeli teh podatkov uporabiti za neposredno ali ciljno

trženje. Nadalje predlog zakona fizični osebi in poslovnemu subjektu omogoča, da se seznanijo z vsemi lastnimi podatki, ki se izmenjujejo v okviru sistema izmenjave informacij. S tem se zagotavlja kontrola pravilnosti podatkov in izboljšuje kvaliteta podatkov o posameznem kreditnojemalcu. Vzpostavitev centralnega kreditnega registra je skladna tudi z aktivnostmi na evropskem bančnem področju. Evropska centralna banka si že od leta 2011 prizadeva, da se za članice evroobmočja vzpostavi enotna podatkovna baza s podrobnimi informacijami o posameznih bančnih posojilih v evroobmočju. To bazo bo mogoče vzpostaviti le s povezovanjem nacionalnih kreditnih registrov in poenotenjem nacionalnih poročevalskih okvirov o kreditnih tveganjih. K dopolnjenemu predlogu zakona je predlagan en amandma, s katerim se med obvezne člane sistema izmenjave informacij vključi še kreditodajalce, katerih prevladujoča dejavnost glede na ustvarjene prihodke preteklega poslovnega leta je opravljanje storitev kreditiranja fizičnih oseb.

Vlada amandma podpira, saj se z vključitvijo teh kreditodajalcev zagotovi zadosten nabor podatkov za zagotovitev prave slike o zadolženosti potrošnikov. To bo prispevalo k še učinkovitejšemu izvajanju politik na področju varstva potrošnikov. Glede na vse navedeno predlagam, da Predlog zakona o centralnem kreditnem registru podprete. Za konec želim še izpostaviti, da Vlada v skladu s 138. členom Poslovnika zbora predlaga, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava predloga zakona, saj je k predlogu vložen samo en amandma. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici odbora gospe Vojki Šergan.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Na podlagi 42., 130. in 133. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo pripravil poročilo k Predlogu zakona o centralnem kreditnem registru, druga obravnava, EPA 1447-VII. Odbor za finance in monetarno politiko je na 29. seji 26. 10. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o centralnem kreditnem registru, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Na seji odbora so sodelovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Banke Slovenije ter Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo poleg predloga zakona posredovano naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 13. 10. 2016,

predlogi amandmajev Zveze potrošnikov Slovenije z dne 20. 10. 2016 in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance z dne 25. 10. 2016. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD, in sicer k 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10. (sprememba z dne 25. 10. 2016), k 12., 13., 15., 16., 19., 20., 22., 27., 28., 30., 33. in 35. členu z dne 20. 10. 2016. V dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance predstavila pogloblitve rešitve in cilje predlaganega zakona, s katerim se vzpostavlja centralni kreditni register kot centralizirana baza podatkov o kreditnih poslih s fizičnimi osebami in poslovnimi subjekti ter o kreditnih tveganjih in drugih izpostavljenostih do poslovnih subjektov.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe ponovno opozorila na pripombe službe o jasnosti zakonskih določb in obrazložitvi predlaganih rešitev. Glede vloženih amandmajev koalicijskih poslanskih skupin je pojasnila, da sledijo pripombam službe, vendar posamezna vprašanja še vedno ostajajo odprta, in sicer glede 6., 7. ter 35. člena predloga zakona. V nadaljevanju je predstavnik Državnega sveta v dopolnilni obrazložitvi mnenja Državnega sveta pojasnil, da Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predlog zakona podpira. V krajši razpravi je bila izražena podpora predlogu zakona ter opozorjeno na njegov pomen tudi z vidika zaščite potrošnikov. Opozorjeno je bilo na potrebo po upoštevanju pripomb službe pri prihodnji pripravi zakonskih predlogov ter postavljeno vprašanje glede pravne podlage za vzpostavitev sistema za izmenjavo podatkov o kreditnih poslih poslovnih subjektov in povezave s čezmejno zbirko podatkov v okviru projekta AnaCredit – analytical credit datasets. V zvezi s tem je predstavnica Banke Slovenije podala pojasnila. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD, in sicer k 1., 2., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 15., 16., 19., 20., 22., 27., 28., 30., 33. in 35. členu, ter jih sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Slovenija je ena izmed tranzicijskih držav, v kateri smo davkoplačevalci že dvakrat sanirali bančni sistem. Prvič se je to zgodilo v začetku devetdesetih let, druga sanacija bančnega sistema v višini več kot 5 milijard evrov se je zgodila pred približno dvema letoma. Vprašanje je, ali je ta številka 5 milijard evrov sanacije za bančni sistem na račun davkoplačevalskega denarja tudi zadnja številka. Vlada predlaga zakon o centralnem kreditnem registru, ki ga je vložila v proceduro v Državni zbor. V Slovenski demokratični stranki Predlogu zakona o centralnem kreditnem registru ne bomo nasprotovali. Na nek način upamo, da bo ta predlagani zakon izboljšal stabilnost bančnega sistema, predvsem pa da bomo s tem zakonom zmanjšali tveganje, da bi morali davkoplačevalci že tretjič sanirati bančni sistem. Kot že povedano, cilji zakona so usmerjeni v pravo smer in od tega zakona pričakujemo, da bo zmanjšal to tveganje, da bi se v slovenskih bankah dogajale zadeve, kot so se dogajale pred časom, in da bi bile banke podležene kapitalskim neustreznostim, potrebam po dokapitalizacijam; predvsem pa upamo, da se bo s tem zakonom tudi bistveno zmanjšalo tveganje pri nastanku slabih terjatev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Desus.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav sekretarki. Spoštovani poslanci in poslanke!

Pred seboj imamo predlog zakona, ki vzpostavlja centralni kreditni register, ki bo vseboval podatke o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov. Na novo se določa nabor podatkov o zadolženosti poslovnih subjektov, ki se bodo lahko izmenjevali med člani sistema izmenjave informacij. Evropska centralna banka se namreč že od leta 2011 prizadeva, da se za članice evroobmočja vzpostavi enotna podatkovna baza s podrobnimi informacijami o posameznih bančnih posojilih v evroobmočju. To bazo pa je mogoče vzpostaviti le s povezovanjem nacionalnih kreditnih registrov in poenotenjem nacionalnih poročevalskih okvirjev o kreditnih tveganjih. Z dostopom do tovrstnih podatkov bodo kreditodajalci lahko ocenjevali kreditno sposobnost kreditobjemalcev in posledično učinkoviteje obvladovali kreditno tveganje. Ob tem se nam zdi pomembno to, da kreditodajalci teh informacij ne bodo smeli uporabljati za neposredno ali ciljno trženje. Predlog zakona določa Banko Slovenije za upravljavca centralnega kreditnega registra. Ta bo podatke uporabljala za izvajanje njenih nalog

na področju upravljanja tveganj in za izvajanje nadzora nad bankami, vodenja denarne politike, zagotavljanja finančne stabilnosti in makrobonitetnega nadzora. Podatke ji bodo sporočale banke in hranilnice, kreditodajalci, kot so gospodarske družbe, katerih prevladujoča dejavnost je sklepanje kreditnih pogodb z drugimi poslovnimi subjekti ali ki opravljajo storitve finančnega zakupa in faktoringa, osebe, ki imajo delovanje za opravljanje storitev finančnega zakupa nepremičnin, ponudniki plačilnih storitev, DUTB in tako dalje.

Predlog zakona bo sicer fizičnim osebam in poslovnim subjektom omogočal, da se seznanijo s podatki, ki se izmenjujejo v okviru sistema izmenjave informacij, s čimer bo zagotovil kontrolo pravilnosti podatkov in posledično izboljšanje kvalitete podatkov o posameznem kreditobjemalcu. Zaradi vsega naštetega se nam zdi predlog zakona dober, zato ga bomo v Poslanski skupini Desus soglasno podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

S predlaganim zakonom o centralnem kreditnem registru se vzpostavlja centralizirana baza podatkov o kreditnih poslih in kreditnih tveganjih do poslovnih subjektov. S tem se Banki Slovenije omogoča vzpostaviti in upravljati centralni kreditni register z namenom izvajanja statističnega raziskovanja za učinkovitejše izvajanje njenih nalog in pooblastil na področju vodenja denarne politike, zagotavljanje finančne stabilnosti ter makrobonitetnega nadzora; dodatno pa se z izmenjavo podatkov o informacijah iz centralnega kreditnega registra med članicami sistema, zlasti o zadolženosti pravnih in fizičnih oseb, vzpostavlja tudi učinkovitejše upravljanje s kreditnim tveganjem. To bi lahko povzeli kot odgovor na posledice svetovne in gospodarske krize, ki je prizadela tudi Slovenijo. Zaradi tega smo v Sloveniji v letih 2013 in 2014 izvedli obsežne ukrepe za krepitev stabilnosti bank, kar je tudi stabiliziralo bančni sektor in povrnilo kredibilnost države na mednarodnih finančnih trgih. To so tiste boleče izkušnje, ki se jih poskuša preprečiti tudi s takšnim centralnim kreditnim registrom. Ob tem da zakonska ureditev centralizacije podatkov o zadolženosti pomeni napredek v smislu celotnega vpogleda v stopnjo zadolženosti kreditobjemalcev in s tem prevzetega kreditnega tveganja, je pozitiven vidik obravnavanja takšnih razmer, s katerimi smo se srečevali. Vendar pa se moramo zavedati, da obstaja tudi možnost nekaterih zlorab tako centralno zbranih podatkov. V okviru obravnave zakona je bila

večina razprave usmerjena v zaščito zasebnosti uporabnikov, predvsem so bila vprašanja, kateri podatki bodo zajeti v kreditnem registru in kako dolgo bodo ostali zabeleženi v tem registru, kdo bo z njimi upravljal, kdo ter v kakšnem obsegu bo imel do njih dostop. Vsa ta vprašanja so nekako pripeljala tudi do dopolnitve predloga zakona. V 15. členu lahko menimo, da jasneje določamo, kateri kreditodajalci smejo imeti dostop do podatkov v kreditnem registru.

Znotraj sistema najemanja kreditov bi želeli izpostaviti tudi naslednje dejstvo. Seveda si želimo in mislim, da bi resnično morali delati v to smer, da imamo čim več zaposlitev za nedoločen čas, kar pomeni tudi boljšo kreditno sposobnost. Ob dejstvu, da se to v zadnjem obdobju ne dosega v takšnem obsegu, kot bi bilo treba, je eden od pozitivnih vidikov uvedbe centralnega registra tudi ta, da se omogoča širši vpogled, kdo je kreditno spodoben. Velikokrat se izkaže, da tudi tisti, ki sicer nimajo možnosti zaposlitve za nedoločen čas, imajo dovolj drugih virov, s katerimi lahko zagotavljajo svojo kreditno sposobnost. To je ravno tako eden od tistih pomembnih vidikov, da se prenekatere investicije v Sloveniji začnejo odvijati tudi zaradi boljšega vpogleda v kreditno sposobnost tistih, ki morebiti nimajo zaposlitve za nedoločen čas. Pri vseh teh ukrepih pa ponovno opozarjamo na to, da gre pri vseh vpogledih poseg v človekovo dostojanstvo. To je tudi najvišja ustavna kategorija, zato je sorazmernost teh posegov res nujna. Budno spremljanje, kaj se bo dogajalo s temi registri, bo ena od nalog, ki bodo prisotne po sprejetju tega zakona. V tem trenutku ocenjujemo, po razpravi na matičnem delovnem telesu, da je ta sorazmernost dosežena, zato bomo tudi Predlog zakona o centralnem kreditnem registru podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

V Združeni levici osnovni namen zakona ocenjujemo razmeroma pozitivno in mu zato ne bomo nasprotovali. Po eni strani je treba ugotoviti, da prihaja prepozno glede na ravnanje v bančnem in finančnem sektorju v preteklem desetletju; hkrati pa smo lahko skeptični glede njegovega dejanskega vpliva oziroma pozitivnih rezultatov, ki naj bi jih takšen centralni kreditni register prinesel. Osnovni namen je vzpostavitev osrednje baze podatkov o kreditnih tveganjih in drugih izpostavljenostih podjetij in fizičnih oseb, kar naj bi omogočalo učinkovitejše obvladovanje kreditnih tveganj. To naj bi dosegli tako, da bi bankam in drugim kreditodajalcem omogočili dostop do podatkov o vseh dolžniških poslih stranke in povezanih tveganjih. Skrbnik centralnega registra je Banka Slovenije, ki je bila kot regulator bančnega sistema tista, ki je

zatajila pred finančno-ekonomsko krizo oziroma je pred krizo spodbujala povsem napačno politiko. Ob spremljavi podobne usmeritve takratne prve vlade Janeza Janše je izvajala prociklično politiko, ki je vodila v pregrevanje gospodarstva. Centralni kreditni register za boljše ocenjevanje in pregled kreditne sposobnosti kreditjemalcev je relativno omejen mehanizem. Mnogo bolj pomembno je, kakšna je finančna politika, ki jo zasleduje regulator kot vlada. Zgolj ob smiselni politiki regulatorja je takšen register lahko koristen mehanizem. To niso edini pomisleki glede Zakona o centralnem kreditnem registru. Med drugim je Zveza potrošnikov Slovenije opozorila na varstvo osebnih podatkov in na pomanjkljivo regulacijo pri ponudnikih potrošniških kreditov. Kadar gre za velike centralne baze, še posebej pa kadar vsebujejo občutljive podatke, se je vedno treba vprašati glede nadzora in varstva teh podatkov. Pojavljajo se pomisleki, ali bo osebje posebej usposobljeno za ravnanje s temi podatki in ali zaradi prostovoljnega vstopa v bazo lahko do podatkov pridejo tudi podjetja oziroma posamezniki, ki bi informacije lahko zlorabili oziroma jih posredovali ali prodali naprej.

Že ob obravnavi prejšnje točke, Zakona o potrošniških kreditih, smo lahko videli, da vlada Mira Cerarja prej prisluhne bančniškim lobijem kot potrošniškim organizacijam. Podobno velja za Zakon o centralnem kreditnem registru, kjer je potrošniško kreditiranje zastavljeno, čeprav koalicija v amandmajem želi nekoliko izboljšati stanje. Potrošniki oziroma gospodinjstva so kot jemalci kredita v izjemno podrejenem položaju glede na banke in druge ponudnike kreditov, zato je naloga države, da področje zadostno regulira. Vendar pa bodo tudi pri centralnem kreditnem registru hipotetično podatke o fizični ali pravni osebi lahko videli tudi uslužbenci v lizinghišah ali ponudniki oderuških kreditov. Kot rečeno, v Združeni levici zakonu ne bomo nasprotovali, ker njegov osnovni namen ocenjujemo kot pozitiven; ob tem pa izpostavljamo omejitve in predvsem pomanjkljivosti, ki jih koalicija med obravnavo tega zakona ni odpravila. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka Irena Sodin, kolegice in kolegi!

S Predlogom zakona o centralnem kreditnem registru se vzpostavi centralni kreditni register kot centralizirana baza podatkov in informacij o zadolženosti poslovnih subjektov ter fizičnih oseb z naslova kreditnih poslov. Register bi v skladu s predlogom upravljala Banka Slovenije. Ta bi podatke uporabljala za izvajanje njenih nalog, med drugim tudi za nadzor nad

bančnimi institucijami. Za učinkovito uporabo podatkov iz registra bo Banka Slovenija vzpostavila elektronski sistem za izmenjavo podatkov o zadolženosti subjektov. Glede zadolženosti poslovnih subjektov zakon določa nabor podatkov, ki poleg splošnih podatkov o poslovnem subjektu obsegajo tudi informacije v zvezi z zadolženostjo z naslova kreditnih poslov. To so na primer vrsta posla, datum sklenitve, datum zapadlosti in zneski neodplačanih obveznosti. Poleg tega pa tudi podatki o izpostavljenosti do poslovnih subjektov glede na vrsto poslovnih instrumentov. Izmenjava informacij, zlasti tistih o zadolženosti subjektov, bi lahko pomenila doprinos za bolj učinkovito upravljanje s kreditnimi tveganji. Sprejetje predloga zakona pa bi lahko po navedbah predlagatelja predstavljal tudi izpolnitev pogojev za povezavo s čezmejno zbirko statističnih podatkov o kreditnih tveganjih v okviru projekta AnaCredit, kar krščanski demokrati pozdravljamo.

Razprava o preprečevanju tveganj za nepravilnosti znotraj kreditnih institucij je povezana tudi z učinkovitim sankcioniranjem kaznivih dejanj, ki v procesih podeljevanja kreditov nastanejo. V Novi Sloveniji ob obravnavi nepravilnosti v bančnem sektorju opozarjamo na to, da je za učinkovit pregon kaznivih dejanj nujno specializirati sodišča, da se bodo lahko najbolj usposobljeni sodniki ukvarjali izključno z bančnim kriminalom. Prav tako potrebujemo specializiran oddelek za pregon bančnega kriminala znotraj specializiranega državnega tožilstva ter njegovo kadrovske okrepitve. Preprečiti pa je treba tudi, da bi bile v nadzorne svet in uprave bank imenovane osebe, ki so se do zdaj pri podeljevanju kreditov izkazale za nadpovprečno neuspešne. Prav zato smo v Novi Sloveniji pripravili paket zakonov za pregon bančnega kriminala, ki vključuje vse te rešitve. Pri obravnavi Predloga zakona o centralnem kreditnem registru obravnavamo vzpostavitev registra, ki bo lahko omogočil boljšo informiranost vseh, ki so vključeni v procese podeljevanja kreditov. To lahko prinese bolj preudarno in bolj zanesljivo ravnanje pri odobravanju kreditov. Vendar pa ob obravnavi tega področja v Novi Sloveniji vedno znova poudarjamo, da je za odgovornejše ravnanje kreditnih institucij najboljša garancija prav njihovo zasebno lastništvo. Potrebujemo nove, dobre zasebne lastnike. Dokler bomo ohranjali državno lastništvo bank, državno bančništvo, tudi usklajevanje zakonodaje z evropskimi direktivami in vnašanje pozitivnih zakonskih rešitev po naši oceni ne bo prineslo ključnih in korenitih sprememb, ki jih v Sloveniji na tem področju nujno potrebujemo. V Novi Sloveniji bomo Predlog zakona o centralnem kreditnem registru podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, dragi kolegice in kolegi; vsem skupaj še enkrat želim en lep dan!

Nedavna finančna kriza je dodobra zamajala same temelje Evrope, marsikatera nacionalne države in tudi evra. Finančni sektor je bil na robu zloma, nekateri sistemi so tudi klecnili, vstopiti so morale države, tako tudi Slovenija z denarjem vseh davkoplačevalcev. Spomnimo se tudi grške tragedije, irskega in španskega zloma nepremičninskega trga, gradbenega sektorja in posledično zloma bančnega sistema. Seveda je to za seboj potegnilo varčevanje in tisto najhujše, marsikje je pod vprašaj postavilo socialno državo, ki ima v Evropi tradicionalno visoko mesto na lestvici vrednot. Pričujoči Predlog zakona o centralnem kreditnem registru, ki ga sedaj obravnavamo, pa tudi Predlog zakona o potrošniških kreditih, ki smo ga obravnavali pred nekaj trenutki, predstavljata neke vrste odziv na to finančno krizo; čeprav se pri nas na trenutke zdi, da je kriza minila, včasih tudi, da je nikoli ni bilo, pa je še vedno visok delež prezadolženih podjetij v Sloveniji velik problem. Večkrat smo se v preteklosti tudi upravičeno spraševali, kako je sploh mogoče, da že prezadolžena podjetja pridobivajo nova in nova posojila. Zanimivo. Evropska komisija je v svojih priporočilih v okviru postopka za preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij zapisala, da bi prav vzpostavitev enotnega registra posojil zmanjšala tveganje čezmerne zadolženosti sektorja malih in srednjih podjetij, katerih raven slabih posojil je še vedno visoka. Predlog zakona, ki ga bomo v poslanski skupini podprli, daje pravno podlago Banki Slovenije, da vzpostavi centralni kreditni register, ki bo predstavljal osrednjo nacionalno zbirko podatkov o zadolženosti fizičnih oseb in tudi poslovnih subjektov. Namen tega registra bo izboljšanje procesov ocenjevanja in obvladovanja kreditnih tveganj kreditodajalcev, vzpostavljanje politik in ukrepov za odgovorno kreditiranje in vzdržno zadolževanje ter preprečevanje prezadolžitve fizičnih oseb in poslovnih subjektov ter za izvajanje nalog Banke Slovenije. Tukaj gre predvsem za upravljanje tveganj, makrobonitetni nadzor, vodenje denarne politike, zagotavljanje finančne stabilnosti in še kaj.

Zavezanci za poročanje podatkov v centralni kreditni register bodo poleg bank in hranilnic tudi drugi kreditodajalci, kot so gospodarske družbe, katerih prevladujoča dejavnost je sklepanje kreditnih pogodb, opravljanje storitev finančnega zakupa ali faktoringa, kreditodajalci, ki opravljajo storitve finančnega zakupa nepremičnin, ponudniki plačilnih storitev, DUTB, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Eko sklad in Ministrstvo za

finance oziroma Uprava Republike Slovenije za javna plačila kot upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa držav. Verjamemo, da bo ta centralni kreditni register, ki je žal malenkost prepozno prišel na dnevni red, kot je predstavljen, pomembno prispeval k nastajanju, ki ga je nedavna finančna kriza razgalila, in bo učinkovito deloval kot zaščita na eni strani potrošnikov in na drugi strani posojilodajalcev. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, sodelavec, poslanke in poslanci, kolikor nas je še tukaj prisotnih!

S sprejetjem predloga zakona se daje podlaga za vzpostavitev centralnega kreditnega registra, ki bo vseboval podatke o zadolženosti fizičnih oseb in poslovnih subjektov. Gre za nadgradnjo obstoječe ureditve, ker Banka Slovenija na podlagi Zakona o bančništvu upravlja sistem za izmenjavo informacij o boniteti stranki, vendar le fizičnih oseb. V centralnem kreditnem registru pa se bodo po novem zbirali podatki o zadolženosti posameznikov ter tudi podjetij. To bo prispevalo k učinkovitejšemu obvladovanju kreditnih tveganj in to je tisto, kar se v Republiki Sloveniji že dolgo časa pričakuje. Z registrom bo upravljala Banka Slovenije, ki bo podatke uporabljala za izvajanje nalog na področju vodenja denarne politike, zagotavljanje finančne stabilnosti, makrobonitetnega nadzora in upravljanja tveganj ter za izvajanje nadzora nad bankami. V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo, da bodo podatke Banke Slovenije sporočale banke ter tudi hranilnice. Vsekakor pa je smiselno, da je posredovanje podatkov s strani čim več pravnih oseb. Tako bodo Banki Slovenije, kot že rečeno, podatke sporočali tudi drugi kreditodajalci, kot so na primer gospodarske družbe, katerih prevladujoča dejavnost je sklepanje kreditnih pogodb, ter tudi tisti subjekti, ki so bili predstavljeni in obravnavani v predhodni točki današnjega dnevnega reda.

V zakonu je tudi smiselno določeno, da bodo lahko kreditodajalci pod določenimi pogoji izmenjavali podatke iz centralnega kreditnega registra. Lahko bodo ocenjevali kreditno sposobnost strank in posledično učinkovito obvladovali kreditno tveganje; ne bodo pa smeli teh podatkov uporabljati za neposredno ali ciljno trženje. V tem kontekstu je treba povedati in predstaviti, kaj natančno določa nabor podatkov, ki se lahko zbirajo in obdelujejo v okviru centralnega kreditnega registra. Zbirajo se podatki o kreditnojemalcih, ki so fizične osebe, kot

so osebni podatki o kreditnojemalcu, podatki o kreditnih poslih, ki jih sklepajo kreditodajalci s fizičnimi osebami kot kreditnojemalci, ter podatki o prevzetih poroštvih fizičnih oseb za obveznost kreditnojemalca. V tem delu gre torej za prenos vsebin iz Zakona o bančništvu 2 (ZBan-2) v delu, ki ureja sistem izmenjave informacij o boniteti stranke.

Vsekakor je smiselno, da je omogočeno fizični osebi ter poslovnemu subjektu omogočiti, da se seznanijo z vsemi podatki, ki se o njem obdelujejo v sistemu izmenjave informacij, s čimer se zagotavlja kontrola pravilnosti podatkov in posledično izboljšanje kakovosti podatkov o kreditnojemalcu. V Poslanski skupini Stranke modernega centra razumemo potrebo po vzpostavitvi takšnega registra tudi na ravni evroobmočja. Tako bo imela Evropska centralna banka vzpostavljeno enotno bazo podatkov s podrobnimi informacijami o posameznih bančnih posojilih v evroobmočju. To bazo bo mogoče vzpostaviti le s povezovanjem nacionalnih kreditnih registrov in poenotenjem nacionalnih poročevalskih okvirov o kreditnih tveganjih. V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo še posebno zadovoljni, da Zveza potrošnikov Slovenije poudarja, da gre za pomemben zakon za potrošnike, kajti ureja nadzor nad kreditiranjem potrošnikov v okviru centralnega kreditnega registra in izmenjavo podatkov. Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla Predlog zakona o centralnem kreditnem registru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju z dne 16. 11. 2016.

V razpravo dajem 15. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanja.

S tem prekinjam 24. točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 24. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 16. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 15.30 in se je nadaljevala ob 16.04.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 2., 20., 21., 24., 27., 28., 29., 40. in 1. točka dnevnega reda na koncu.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije.

Prehajamo na odločanje o prvem in drugem razdelku ter o predlogu ustavnega zakona v celoti. Preden preidemo na odločanje, vas želim opozoriti, da je skladno s 169. členom Ustave Republike Slovenije za sprejetje predloga ustavnega zakona potrebna dvotretjinska večina vseh poslancev, to je 60 ali več poslancev. Enako velja tudi za sprejetje posameznega razdelka.

Prehajamo na odločanje o prvem razdelku.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodnosti ima gospod Roberto Battelli.

Izvolite.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala, gospod predsednik. Se opravičujem, sem mislil v lastnem imenu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom vprašal, ali je kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Mislím, da se je postopek za spremembo Ustave, za dopolnitev Ustave z novim 70.a členom začel z eno zelo preprosto težnjo oziroma z enim zelo preprostim ciljem. To je, da se pravico do pitne vode določi v sami ustavi kot človekovo pravico in da se jo kot tako naredi dostopno vsem; in to pod enakimi pogoji. Da bi lahko to v polnosti izpeljali, je bil cilj, ki ga je zasledovala Ustavna komisija in tudi strokovna skupina, da se jasno ob tem onemogoči privatizacijo vodnih virov in da se oskrbo s pitno vodo opredeli kot neprofitno javno službo, ki jo lahko izvajajo zgolj občine neposredno in, kar je ključno, brez podeljevanja koncesij. Argumenti nasprotnikov, ki smo jih večkrat slišali, da Ustava to že vsebuje oziroma da že štíti vodne vire oziroma pravico do pitne vode, da so zakonski akti že dovolj urejeni, seveda ne zdržijo. Morda imamo dobro zakonodajo na tem področju; dejstvo pa je, da zakone lahko spreminja ta državni zbor z navadno večino in se to lahko zgodi kadarkoli. Edina varovalka, ki nam preostane in ki jo moramo vkomponirati v Ustavo, je ta, da se jasno zapiše, kakšen je status pitne vode v Republiki Sloveniji. Poleg tega obstajajo še bližnje ali pa nekoliko manj bližnje grožnje

vodnim virom in tudi pitni vodi kot taki, to so neke zunanje nevarnosti, v prvi vrsti seveda apetiti multinacionalk, ki si že želijo in si bodo še veliko bolj želele privatizirati te vire in tudi vsebine, ki jih prinašajo prostotrgovinski sporazumi, kar so tudi izpostavili nekateri člani strokovne skupine.

Pomemben faktor pa je tudi tisto, kar so neke notranje nevarnosti oziroma nevarnosti, ki jih je človeštvo povzročilo samo; in to so podnebne spremembe. Dejstvo je, da se tudi v Sloveniji v prihodnjem obdobju lahko pričakuje zmanjšanje vodostajev, zmanjšanje količine vode, ki bo na razpolago. Zato tak zapis v ustavo pomeni ravno to, da na nek način prvenstveno zagotovimo vodo predvsem prebivalkam in prebivalcem in šele potem industriji. V Združeni levici ocenjujemo, da smo v tem postopku v tem dobrem letu pripravili ta zakon na ustrezen način z doseganjem vseh ciljev. Zaradi tega bomo v Združeni levici tudi podprli predlog ustavnega zakona in s tem jasno povedali, da vodni viri in voda niso nekaj, s čimer bi trgovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani podpredsednik Vlade, kolegice in kolegi!

V globalnem svetu je razpolaganje z viri ena izmed ključnih prednosti, ena izmed ključnih lastnosti tistih, ki bodo prevzemali odgovornost za dolgoročni trajnostni razvoj ter tudi za ustvarjanje globalne klime v svetu. Pa ne govorimo samo o okoljskih vprašanjih, ampak govorimo tudi o odgovornosti za mir, ki še zdaleč ni samoumevna reč. Enega izmed najpomembnejših virov v tem pogledu predstavlja voda, še posebej kvalitetna pitna voda. In danes bomo, vsaj tako upamo Socialni demokrati, zaključili proces, ki se je, to je treba pošteno povedati, začel že v času predhodne vlade. Ob tem tudi z naše strani zahvala prvopodpisani gospe mag. Alenki Bratušek in vsem, ki ste v procesu sodelovali. Ključno, kar smo dosegli, je to, da smo v Republiki Sloveniji pripoznali, da obstajajo skupne vrednosti in viri, ki so nadstrankarski in predvsem nadkapitalski. Omogočiti je treba, da bodo tudi prihodnje generacije lahko ne glede na zahteve in težnje proste roke trga dostopali do kvalitetne pitne vode in da vprašanje osnovnih virov ter dostopa do temeljnih virov za življenje ne bo postalo vprašanje socialnega statusa oziroma vprašanje tega, kdo si lahko privošči kvaliteten življenjski prostor in kdo ne. Zato je posebej pomembno, da smo v okviru priprave te ustavne spremembe posebej pozorno poslušali tudi glas občin, lokalne samouprave, ker bodo župani in lokalne skupnosti tisti, ki bodo v resnici v

najpomembnejšem delu izvrševali to, kar bomo, upam, danes sprejeli.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov verjame, da to še zdaleč ni dovolj in da moramo z okoljskimi naprednimi politikami nadaljevati. In če je bilo morda kot kritika slišati, da bo treba v nadaljevanju morda zapisati še kakšnega izmed ključnih virov kot temeljno ustavno človekovo pravico, se bojim, da razmere v globalnem svetu to narekujejo. Situacija, ki je že danes v Afriki pa še marsikje drugje, nam bo narekovala to, da na globalno segregiranje odgovorimo tudi z bistvenim spreminjanjem ustroja naše družbe in z drugačnim dojemanjem človekovih pravic. In kvalitetno življenje je človekova pravica, kvalitetno okolje je človekova pravica. Socialni demokrati bomo vpis vode v Ustavo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske? Ne. Potem sledi obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, jaz ne morem podpreti tega predloga. V resnici ta predlog predpostavlja neodgovorno delovanje demokratičnih inštitucij države, predpostavlja, da niso zavezane k zagotavljanju pitne vode za vse prebivalstvo in tudi na nek način pozablja, da nas nobena ustavna norma ne more obvarovati pred lastnimi neumnostmi ali nečimrnostjo. Menim, da je ta predlog redundanten in želi rešiti problem – če gledamo celovito na ustavnopravno ureditev, ki velja –, ki sploh ne obstaja. Po nepotrebnem dodatno vznemirja ljudi, saj se bo sedaj začela debata o implementaciji te spremembe, ki je že urejena in je dojeta kot samoumevna.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala za besedo.

Ko se pogovarjamo o vpisu pravice do čiste pitne vode v Ustavo, moramo na to gledati z dveh vidikov. Prvi je po mojem mnenju nek okoljski vidik, jaz sem mnenja, da ta vpis vode v Ustavo na simbolični ravni, da se nekako tudi politika začne zavedati, da je treba do okolja gojiti trajnostno politiko; ampak zaradi tega ni potrebno spremeniti Ustave. Zato moramo mi v Državnem zboru sprejemati zakone, ki bodo upoštevali načela trajnostnega razvoja in zelenih politik. Ampak vseeno gledam na to pozitivno, z vidika simboličnega priznanja Državnega zbora, slovenske politike, da to priznamo. Po drugi strani, ko se pogovarjamo o privatizaciji naravnih virov, sem precej konservativen, tako da to podpiram. Kot zadnje pa bi povedal, da v ustavo lahko napišemo vse živo v tej državi in sprejmemo in se strinjamo; do tega, da bomo

dali tisoč evrov pokojnine v ustavo, da lahko damo različne pravice. Malo si moramo tudi nastaviti ogledalo, ker sem bil prej spet izzvan, sem poslušal v pisarni, tudi v Venezueli imajo kar veliko stvari v ustavi napisanih, pa se tega ne izpolnjuje. Jaz sem predvsem za spremembo politik, ne pa dokumentov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je prvi razdelek sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem razdelku.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je drugi razdelek sprejet.

Prehajamo na odločanje o Predlogu ustavnega zakona v celoti.

Glasujemo. Nisem videl, pardon. Obrazložitev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi, državljanke in državljani!

Danes desetič v zgodovini Državnega zbora in slovenske ustave spreminjamo slovensko ustavo. Poslanska skupina Stranke modernega centra bo namenila svojih 35 glasov za to spremembo. 35 glasov za zgodovino slovenske ustave in za prihodnost, za zdravo in zeleno okolje naše države. In kar malo tresoče se počutim ob tej priložnosti ... / smeh v dvorani/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): ... tudi zaradi osebnih spominov, ki jih imamo na čas, ko smo se lahko zelo brezskrbno kopali v čistih rekah in potokih ter iz njih tudi pili čisto vodo. Tega naši otroci, naši vnuki danes ne morejo več. In to je odgovornost sedanjosti, da poskrbimo za to, da ohranimo pitno tekočo vodo. In hkrati skrb za prihodnost. Skrb za prihodnost, ki pomeni, da bomo našim prihajajočim generacijam zagotovili vsaj približno takšno kvaliteto življenja in narave, ki nam jo ponuja in ki jo imamo v izobilju in ki jo moramo spoštovati ter se do nje tudi odgovorno ravnati. Današnji glasovi so glasovi večine, velike večine vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije, civilne iniciative, neideološke, strankarske obremenjenosti, večinoma pri iskanju rešitev in zaščite prihodnosti in narave ter skrbi za to, da

bo iz naših pip še vedno tekla zdrava pitna voda. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Seveda tudi naši štirje glasovi – za. Vesela sem, da nas danes čaka še zadnji korak, da na predlog Zaveznitva vpišemo pravico do vode v ustavo. Hvala Desusu, Združeni levici in Socialnim demokratom, da nas podpirajo od samega začetka, in tudi Stranki modernega centra, da smo na koncu skupaj zagotovili zadostno število glasov za ta pomemben korak, kljub temu da se mogoče komu zdi nepomemben. Prepričan sem, da se bo v prihodnosti izkazal kot zelo zelo pomemben.

Še enkrat, res hvala vsem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nove Slovenije - krščanskih demokratov mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Se opravičujem, mi je nerodno, ker bom očitno to praznično vzdušje nekoliko pokvaril. Ampak, če grem po vrsti. »Vsakdo ima pravico do pitne vode« – podpiramo v Poslanski skupini Nove Slovenije, da se vpiše v ustavo. »Vodni viri so javno dobro v upravljanju države« – podpiramo v Poslanski skupini Nove Slovenije. Tudi tretji odstavek, kjer piše, »Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago«, podpiramo. Ne podpiramo pa četrtega odstavka, ki govori, da vodno oskrbo zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti. S tem boste ukinili vaške vodovode. Jaz živim na podeželju, v krajih, kjer so vaški vodovodi dejstvo, so vsepovsod v Sloveniji in jih ne upravljajo občine, jih ne upravljajo javne komunale, ampak jih upravljajo fizične osebe, ki živijo v tej vasi. S to določbo bodo ukinjeni vaški vodovodi. Verjemite pa mi, da so zlasti zelo zainteresirane občine in komunale za prevzem vaših vodovodov tam, kjer delujejo dobro, oziroma tam, kjer imajo težave, jih dajejo komunalam, tam, kjer pa nimajo težav, so pa ljudje še naprej zainteresirani, da sami upravljajo vaške vodovode. To je stvar, ki nas moti, da ljudem ne pustimo, da se sami še naprej oskrbujejo z vodo.

Še ena stvar, ki jo je ta ustavna določba pozabila in popolnoma zaobšla, na to so opozarjali tudi nekateri naravovarstveniki. Ničesar ne govorimo o varovanju vodnih virov, sicer je lepo, da smo zapisali oziroma bomo zapisali v ustavo, da ima vsakdo pravico do pitne vode, ampak kaj pa, če ta pitna voda ni ustrezno in pravilno varovana, če ni vodni vir

varovan, potem tudi čiste pitne vode ne moremo zagotavljati.

Še ena zadeva, ki se mi zdi tudi pomembna, da jo v tem prazničnem in slovesnem trenutku sporočimo ljudem. Ljudje, ki živijo po hribih, v odročnih krajih, ki se še vedno napajajo iz kapnice in tako naprej, tudi s to ustavno določbo ne bodo prišli do normalne pitne vode iz vodovodov, ker enostavno nimajo ne denarja, ne zmožnosti, ne znanja, da bi vložili neko ustavno pritožbo, da jim je sedaj po tej ustavni določbi država dolžna zagotoviti vodo. Se vam opravičujem, ker sem morda ta slovesni trenutek pokvaril, vam iskreno privoščim, da ga proslavljate. Kot sem rekel, v Novi Sloveniji smo za to, da je ta pravica zapisana v ustavo, smo pa proti temu, da se ukinjajo vaški vodovodi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Slovenska ustava, ki velja, že štiti vodo. Ščiti jo na ustrezen način in dvakrat; štiti jo kot naravno bogastvo in štiti jo kot del varnega, zdravega življenjskega okolja. Vlada Republike Slovenije je dolžna spoštovati to normo in seveda Državni zbor pri oblikovanju zakonodaje, za katere tudi največji zagovorniki te spremembe sami priznavate, da je dobra, da je ustrezna. To se pravi, sprememba, taka kot je, je v bistvu bolj lepotne narave, je piar. Kajti tisto, ker je bistveno, gospe in gospodje, je bila podoba, ki smo ji bili priča danes zjutraj. Nič, še tako dobra formulacija v ustavi, nas ne more zaščititi pred brezvestno politiko, ki vehementno krši ustavo po dolgem in počez. Nobene varovalke tukaj ni, razen človeške, ljudske modrosti, ki gredo ljudje glasovat. Kakšna podoba je bila danes? Celotna Vlada Republike Slovenije z ustavnim pravnikom se je prišla slikat sem, ko je bila napovedana sprememba ustave. Včeraj je pa ta ista vlada svojo koalicijo v tem državnem zboru sprejemala proračun Republike Slovenije za naslednji dve leti na očitno neustaven način. Dvakrat. Kajti, prvič ni izpolnjen pogoj, ki je zapisan v sami ustavi, gospe in gospodje, pa je ustavni pravnik na čelu slovenske vlade, da je treba oblikovati posebno telo, ki bo bedelo nad izvajanjem fiskalnega pravila. Tega ni. Ta ustavna norma ni izpolnjena, zato je že iz tega razloga proračun sprejet na neustaven način. In še več, proračun je bil sprejet kot fiktiven proračun, kot tisto, čemur v računalništvu rečemo vaporware, nekaj o čemur vsi govorijo, ampak v resnici sploh ne obstaja. Zakaj? Zaradi tega, ker ni bilo končanih predhodnih pogajanj z javnim sektorjem, ni bilo uresničeno načelo socialnega partnerstva, ampak je bilo grobo kršeno, s tem ko se je sprejemalo proračun v neki obliki, o katerih sploh ne bo mogel dejansko veljati. To, gospe in gospodje, so pa kršitve več členov ustave. In pred tem še tako dober zapis v ustavo ne štiti.

Če spomnim še nekaj, ko gre za delanje videza varnosti, ampak še enkrat povem: voda je že zaščiten. Če je bilo karkoli narobe, je za to odgovoren tisti, ki ima vlado, ki teh norm ni izvajal na ustrezen način. Ampak ko gre za varnost, pogledajte primer, lani je ta ista vlada kršila ne samo slovensko ustavo in zakonodajo, ampak še mednarodne predpise, ki po ustavi veljajo neposredno, ko je spustila čez Slovenijo pol milijona migrantov, med njimi tudi teroriste. In govorijo o varnosti in govorijo o ustavnosti. Gospe in gospodje, pred tem je še kako dobra ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo. Smo druga država v Evropski uniji, ki vpisujemo pravico do pitne vode za vse v ustavo. Torej, druga država za Slovaško, ki je to že storila, in mislim, daje to prav, da je to zelo pomembno in danes je zato tudi za nas v Desusu pomemben dan.

Pravico do pitne vode moramo vpisati na novo v ustavo, kajti 70. člen govori o tem, da zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva. Zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva, med katera spada seveda tudi pitna voda, izkoriščati tudi tuje osebe in določiti pogoje za izkoriščanje in tako naprej. Skratka, to je premalo, po našem mnenju in po mnenju vseh, ki smo se angažirali na tem področju, da vpišemo to pravico v ustavo. Kajti, ustavo je težje spreminjati, ker rabimo dvotretjinsko večino oziroma potrebujemo dvotretjinsko večino za to, medtem ko zakon lahko spremenimo z navadno večino.

Torej, zelo pomembno je, da bomo vpisali v Ustavo 70.a člen, ki pravi, da »Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.« Pomembno je tudi to, da smo se v koaliciji dogovorili, odločili, da bomo zakone, ki bodo določili izvedbo tega 70.a člena, uskladili v roku osemnajstih mesecev, torej še v času te koalicije.

Skratka, če zaključim, v Poslanski skupini Desus bomo prispevali enajst glasov za sprejetje tega zakona in spremembe 70.a člena, torej vpisa pravice do pitne vode v ustavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Smo. Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Seveda bom podprl ta zakon predvsem s tega stališča, ker se danes vsi lahko strinjamo, da imamo trenutno zakonsko to dobro urejeno, vse, kar delamo ta trenutek, je, da to dvigujemo na višjo raven zaščite in to se mi zdi dobro, pravilno in pametno. Moram pa tudi povedati, da mojega prazničnega vzdušja gospod Tonin ni pokvaril, namreč pri tem je treba, pri zakonu je treba brati tudi obrazložitve k zakonu, in če bi si gospod Tonin to prebral, bi videl, da se pravica do pitne vode izvršuje na dva načina, ali preko samooskrbe ali preko javnega vodovoda, kar pomeni, da ne bomo nobenega vašega vodovoda ukinjali. Poleg tega je poskrbljeno tudi za to, da se zaveže državo, da skrbi za kakovost vodnih virov, to je v točki ena napisano, država z vodnimi viri zgolj upravlja, seveda pa s tem nase prevzame tudi zaščito vodnih virov, in potem se še nadaljuje. Tako se lahko praktično vzdušje nadaljuje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti nihče. (Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.) Ugotavljam, da je ustavni zakon v celoti sprejet.

Skladno s prvim odstavkom 182. člena Poslovnika zbora bo Državni zbor Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije razglasil predvidoma osmi dan po njegovem sprejetju.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu, redni postopek.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o potrošniških kreditih v okviru rednega postopka.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 16. 11. 2016.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 7. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 47.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 12. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 22, proti 50.
(Za je glasovalo 22.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 23. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 8, proti 58.
(Za je glasovalo 8.) (Proti 58.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 29. členu.
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 68, proti nihče.
(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 31. členu pod številko 1.
Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslanev, za je glasovalo 6, proti 53.
(Za je glasovalo 6.) (Proti 53.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 31. členu pod številko 2.
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 70, proti 1.
(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 42. členu.
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 6, proti 53.
(Za je glasovalo 6.) (Proti 53.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 52. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za je glasovalo 5, proti 55.
(Za je glasovalo 5.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 57. členu.
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslanev, za je glasovalo 18, proti 53.
(Za je glasovalo 18.) (Proti 53.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 67. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za je glasovalo 66, proti 1.
(Za je glasovalo 66.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 72. členu.
Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslanev, za je glasovalo 68, proti nihče.
(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predstavnica predlagatelja v dopolnilni obrazložitvi predloga zakona predlagala, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslanev.
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 69, proti 3.
(Za je glasovalo 69.) (Proti 3.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 22. 11. 2016, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.
Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o centralnem kreditnem registru v okviru rednega postopka.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 16. 11. 2016.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 15. členu.
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 62, proti nihče.
(Za je glasovalo 62.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem pa zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predstavnica predlagatelj k dopolnilni obrazložitvi predloga zakona predlagala, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti eden.

(Za je glasovalo 72.) (Proti eden.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 22. 11. 2016, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bo vključen sprejeti amandma, in člen, h kateremu je bil amandma sprejet. Amandmaje k temu členu lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMENBAH KONVENCIJE MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE INDIJE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČENJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA, KI JE BILA PODPISANA V LJUBLJANI 13. JANUARJA 2003.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Blagovna menjava med Slovenijo in Indijo je lani znašala 310 milijonov evrov, je v porastu, za letos so tudi podatki spodbudni. Tudi to je eden izmed razlogov, zakaj je treba skrbeti za mednarodne pogodbe in jih tudi v skladu s trendi na tem področju nadgrajevati, posebej intenzivni so seveda na področju davčne politike.

Med Slovenijo in Indijo se že od leta 2006 uporablja konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanja davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka. Konvencija namreč preko različnih mehanizmov omogoča odpravo dvojnega obdavčevanja, povečuje varnost davčnih zavezancev, preprečuje davčno diskriminacijo, omogoča reševanje davčnih sporov ter tudi izmenjavo informacij za davčne namene. S protokolom, ki sta ga Slovenija in Indija podpisali 17. maja 2016, se konvencija posodablja s spremembo člena, ki obravnava izmenjavo informacij za davčne namene, hkrati pa se dodaja nov člen o pomoči, ki si jo državi nudita pri pobiranju davkov. Ker je bila konvencija podpisana že v letu 2003, obstoječa različica ne odraža znatnega napredka na področju izmenjave informacij, člen, ki se nanaša na izmenjavo davčnih informacij med pristojnima organoma, je bil v vzorčni konvenciji

OECD – ta se namreč uporablja pri sklepanje tovrstnih dogovorov – spremenjen že leta 2005. Besedilo člena se v primerjavi z besedilom člena vzorčne konvencije OECD iz leta 2003 razlikuje v tem, da omogoča širšo izmenjavo davčnih informacij v skladu z mednarodno sprejetim standardom, sprejetim na ravni držav članic OECD. Kot že omenjeno, je v konvencijo s protokolom vključen tudi novi člen, ki se nanaša na pomoč pri pobiranju davkov. Člen bo omogočal podpisnicama, da si nudita pomoč pri izterjavi davkov ter zavarovanju izterjav davčnih terjatev.

Spoštovane poslanke in poslanci! Iz predstavljenih razlogov predlagam, da Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o spremembah Konvencije med Slovenijo in Indijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejel nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PARIŠKEGA SPORAZUMA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor gospe Lidiji Stebernak.

LIDIJA STEBERNAK: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pariški sporazum predstavlja nov svetovno okvir v spopadu z negativnimi podnebnimi spremembami, ki so posledica človekovega netrajnostnega ravnanja in je verjetno zadnja priložnost, da prihodnjim generacijam zapustimo svet, ki bo stabilnejši in bolj zdrav, s pravičnejšimi družbami in uspešnejšimi gospodarstvi, je bil soglasno sprejet s strani skoraj 200 držav sveta na podnebni konferenci Organizacije združenih narodov decembra lani v Parizu in nato podpisan na slovesnem dogodku na dan Zemlje 22. aprila 2016 s strani večine držav sveta, vključno s Slovenijo. Po podpisu so sledili ratifikacijski postopi, ki so privedli do zgodovinsko nagle uveljavitve sporazuma. Odločilni prispevek k temu je podala Evropska

unija, ki je v začetku letošnjega oktobra ratificirala sporazum in s tem pripomogla k izpolnitvi pogojev za uveljavitev sporazuma v manj kot enem letu po dogovoru. Do danes je sporazum ratificiralo 110 pogodbenic konvencije o spremembah podnebja.

Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma v imenu Slovenije je pripravljen v skladu s 175. členom Zakona o zunanjih zadevah. Sporazum mora poleg Evropske unije ratificirati tudi vsaka država članica Evropske unije. Listina o ratifikaciji sporazuma se nato deponira pri depozitarju konvencije pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.

Sporazum zajema dolgoročen cilj svetovne podnebne politike in pomeni ohranitev porasta povprečne svetovne temperature občutno pod dve stopinji Celzija glede na predindustrijsko raven, kar je raven, ki nas lahko obvaruje katastrofalnih posledic podnebnih sprememb, hkrati pa se bodo nadaljevala prizadevanja za ohranitev svetovne temperature pod eno stopinjo in pol glede na predindustrijsko raven. Za doseg tega cilja so pogodbenice pripravile svoje nacionalne zaveze. V skladu s sporazumom bodo od leta 2023 pogodbenice vsakih pet let na podlagi najnovejših znanstvenih dognanj in izvajanja sporazuma opravile pregled stanja na svetovni ravni, v okviru katerega bodo spremljale napredek izvajanja sporazuma in zagotavljanje pomoči za izvajanje mednarodne podnebne politike državam v razvoju.

Evropska unija in države članice bodo Pariški sporazum za ciljno obdobje sporazuma od 2020 do 2030 izvajale preko izvedbene zakonodaje, ki zahteva vsaj 40-odstotno domače zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v Evropski uniji do leta 2030 v primerjavi z ravnjo emisije v letu 1990. Novi podnebni sporazum zastavlja ambiciozen, a nujen načrt na poti v trajnostni razvoj in ogljično nevtralno gospodarstvo in družbo, je univerzalen, dolgoročen, pravno zavezujoč dokument, uravnotežen in pošten dokument in prvič vključuje vse države pogodbenice konvencije in ne zgolj razvite države. Tudi v Sloveniji bo novi sporazum spodbudil nove zelene investicije, nova delovna mesta, bolj zdravo in prijazno okolje, učinkovito rabo obnovljive energije in drugih naravnih virov, s postopnim opuščanjem rabe fosilnih goriv, s ciljem prehoda v ogljično nevtralno gospodarstvo na prehodu v drugo polovico tega stoletja.

S samo ratifikacijo Pariškega sporazuma Slovenija ne prevzema novih ali dodatnih finančnih obveznosti, bodo pa le-te posredno vsebovane v izvedbeni zakonodaji za podnebno-energetski okvir Evropske unije do leta 2030. Za izvajanje sporazuma ter za usmerjanje in usklajevanje dolgoročne podnebne politike bo v Sloveniji skrbelo ministrstvo, pristojno za področje okolja in prostora, v sodelovanju z drugimi ministrstvi, lokalnimi skupnostmi in

ostalimi deležniki na področju podnebnih sprememb. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsednik.

Pariški sporazum, ki ga ratificiramo danes, določa dolgoročni cilj zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov v skladu z zahtevo, da se dvig globalne povprečne temperature zadrži občutno pod 2 stopinji Celzija glede na predindustrijsko raven. Še več, določa nadaljevanje prizadevanj, da dvig temperature ne preseže 1,5 stopinje Celzija glede na predindustrijsko raven. Za doseg cilja Pariškega sporazuma bodo pogodbenice v prihodnje pripravile, sporočile in ohranjale svoje zaveze oziroma tako imenovane nacionalno določene prispevke. Slovenija trenutno nacionalno določenih prispevkov še nima, vse, kar imamo, so skupni cilji Evropske unije.

Ratifikacija sporazuma bo pomemben korak za Slovenijo, to je nedvomno, v boju proti podnebnim spremembam, vendar bo to šele začetek obsežnih naporov za uresničitev danih zavez. V zvezi s tem pa so prizadevanja te vlade šibka, če že ne kar slaba. Kot lahko preberemo iz predloga zakona o ratifikaciji, so neposredni finančni učinki izvajanja sporazuma do leta 2030 ocenjeni na 1,02 milijarde evrov. To je 400 milijonov manj kot investicija v TEŠ 6 in trikrat manj kot predvidena investicija v drugi blok nuklearke. Iz obrazložitve je tudi jasno, da nameravamo fosilna goriva nadomeščati predvsem z biomaso in gradnjo novih hidroelektrarn. Tu se pozablja, da se pri gradnji velikih hidroelektrarn bližamo stanju izkoriščenosti, ko brez izrazite okoljske škode kapacitet ne bo več mogoče večati. Solarna energija v obrazložitvi zakona nikjer ni niti omenjena, kljub velikim potencialom, tehnološkemu vzponu in vse večji cenovni dostopnosti solarne tehnologije. Očitno je, da bolj kot inovativne rešitve zmanjševanja izpustov CO₂ vladajoča garnitura z ministrico za okolje in prostor na čelu išče načine za izpogajanje čim manjših zavez znotraj Evropske unije. Veliko upov se vlaga v sistem trgovanja z emisijskimi kuponimi, ki do danes dokazano ni prinesel pričakovanih učinkov, in fleksibilne mehanizme ogljičnih ponorov. Polega tega se zaradi padajočih cen električne energije v svetu vse bolj govori o subvencioniranju energije fosilnih goriv.

Mednarodni denarni sklad je lansko leto izdal poročilo, v katerem je ugotovil, da države namenijo 5,3 trilijona dolarjev letnih subvencij industriji, povezani s fosilnimi gorivi. Slovenija pri

tem ni nobena izjema, pri čemer sta gradnja in državno poročstvo za TEŠ 6 najbolj v nebo vpijoča primera. Poleg tega se v Evropi in pri nas vse bolj razmišlja o čisto direktnih podpornih shemah za pridobivanje energije iz fosilnih goriv, kar je ne nazadnje razvidno tudi iz zadnjega poročila o stanju energetike v letu 2015, ki ga je pripravila Agencija za energijo. To, da pustimo fosilna goriva tam, kjer so, pod zemljo, je najboljši imperativ prehoda na resnično brezogljnično družbo.

V Združeni levici bomo Predlog zakona o ratifikaciji Pariškega sporazuma podprli, od Vlade pa pričakujemo, da se v postratifikacijskih pogajanjih na ravni Evropske unije ne bo borila za čim večje podnebne popuste, ampak da se bo ambiciozno lotila podnebnih ukrepov tako v smeri zmanjševanja izpustov kot prilagajanja neizogibnim podnebnim spremembam. Tu ne gre samo za nacionalni interes Slovenije, ampak gre za nekaj, kar je veliko bolj resnično. Gre za dobrobit in preživetje človeštva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Branislav Rajić.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani vsi, ki spremljate okoljsko problematiko!

Čas, ki ga živimo, in stanje v mednarodni skupnosti nista več enaka vzdušju iz konca 20. stoletja. Minulo obdobje je bilo izrazito naklonjeno velikim temam za prihodnost, skupnemu delovanju, prevzemanju odgovornosti in pravični delitvi bremen. Namesto ideje kolektivizma in kozmopolitske zavesti so izzivi 21. stoletja v mednarodnem prostoru uveljavili partikularno ravnanje, usmerjeno v individualne koristi in v izogibanje bremenom na rovaš drugega. Soočeni smo z negativnimi posledicami globalizacijskih procesov, ki po naravi zaobjemajo vse kotičke našega planeta in ne le mesta njihovega nastanka. Posamični pristopi pri reševanju negativnih posledic globalizacije ne zaležejo, v najslabšem primeru jih celo potencirajo. Vzorčni primer tega so migracije, ki močno sovpadajo s podnebnimi spremembami. Za njih mednarodna skupnost še vedno nima pravega odgovora. Visok davek za malomarno ravnanje z naravo v enem delu planeta je izstavljen vsem Zemljanom.

Papir sicer prenese marsikaj, ampak naravno okolje v realnem času pokaže posledice našega načina življenja, vodilo katerega je instant udobje namesto trajnosti. Prav vsakomur vidne posledice podnebnih sprememb so najbolj zaslužne za to, da se pariška konferenca o podnebnih spremembah ni mogla končati drugače kot z dogovorom. Nekateri mu sicer očitajo premajhno ambicioznost glede sprejetih zavez. Med njimi izstopa omejitev dviga povprečne globalne temperature pod 2 stopinji Celzija do konca stoletja glede na predindustrijsko dobo. Če pa ga postavimo v

sodobni kontekst, v katerem prevladuje tema grožnje varnosti držav, sklenitev pariškega podnebnega sporazuma 12. decembra lani kljub vsemu ni neznamen dosežek, dosežek mednarodne skupnosti 21. stoletja. Sporazum je stopil v veljavo pred trinajstimi dnevi. Potreben prag za njegovo uveljavitev je bil dosežen z ratifikacijami s strani dveh največjih emitorjev toplogrednih plinov, ZDA in Kitajske.

Republika Slovenija se je z današnjo ratifikacijo, ki jo bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra nedvoumno podprli, pridružuje krogu 110 pogodbenic sporazuma, ki so pokazale jasno zavezo za naslavljanje podnebnih sprememb v usklajenem ravnanju z drugimi. Z zgodnjo ratifikacijo bo Republika Slovenija že tekom podnebne konference v Marakešu dobila legitimno pravico za sooblikovanje globalne okoljske politike za prihodnost. Čeprav se bo sporazum začel izvajati leta 2020, se delno začne že danes, odgovornost zanj pa v pripadajočem deležu nosijo vse države, od velikih do najmanjših. Poleg odgovornosti za zmanjšanje lastnih izpustov toplogrednih plinov razvite države prevzemajo obveznost za pomoč državam v razvoju za izvajanje dolgoročne podnebne politike.

Republika Slovenija bo največji delež svojih obveznosti izpolnjevala v skladu z določili podnebno energetskega okvirja Evropske unije. V Poslanski skupini SMC pri tem poudarjamo pomen zavedanja, da teh obveznosti ne prevzemamo zaradi Evropske unije in njenih institucij, temveč zavoljo nas samih in naših zanamcev. Naj bo torej današnji slovenski dogodek potrditev našega trajnostnega razmišljanja. Prav tako naj bo uvertura v delovanje na vseh področjih in vseh relevantnih ravneh od individualnega odnosa do narave do tega, kakšen odnos do okolja razvijamo kot posamezniki, kot politika in kot družba v eni najbolj zelenih evropskih držav. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona in prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 76, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O PRIDRUŽITVI MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER SREDNJO AMERIKO NA DRUGI STRANI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je

obravnava Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora zato ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 72, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **40. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.**

Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za imenovanje mag. Aleksandra Karakaša na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predsedniku Sodnega sveta dr. Marku Novaku.

DR. MARKO NOVAK: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred seboj imate predlog Sodnega sveta za imenovanje višjega sodnika mag. Aleksandra Karakaša z Višjega sodišča v Mariboru na mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Sodni svet je kandidaturo omenjenega sodnika skrbno pretehtal. Pri tem je preučil dokumentacijo, iz katere izhajajo sodnikovi odlični rezultati, upošteval pa je tudi mnenje Kazenskega oddelka Vrhovnega sodišča in predsednika Vrhovnega sodišča, ki kandidata podpirata. Navsezadnje se je sodnik izjemno izkazal tudi na razgovoru s člani Sodnega sveta.

Zaplet pa se je pojavil na Mandatno-imunitetni komisiji Državnega zbora, kjer je ena izmed strank predložila gradivo Odbora 2015, ki sodniku očita kršitev človekovih pravic. Kot predsednik senata Višjega sodišča v zadevi Kangler in Ježovita naj ne bi ustrezno upošteval pritožbe, ki je zahtevala izločitev dokazov zoper gospoda Kanglerja, ker naj bi bili ti pridobljeni s kršitvijo pravice do nepristranskosti sodnika, saj je prikrite ukrepe zoper gospoda Kanglerja odredil sodnik Žirovnik, ki naj bi bil z njim že prej v sporu. Mandatno-volilna komisija je posledično zahtevala od Sodnega sveta, naj se opredeli do teh očitkov zoper kandidata. Odgovor Sodnega sveta je bil, da ni pristojen odpirati konkretnih zadev in se spuščati v to, kako je nek sodnik odločil. Tega Sodni svet, ko odloča o sodniških imenovanjih in napredovanjih, nikoli ne počne. Uspešnost sodnika gledamo skozi statistiko, metodologijo dela, pritožbe in uspeh in podobno. Za presojanje pravne pravilnosti v konkretnih

odločitvah so na voljo redna in izredna pravna sredstva. V konkretno zadevo bi sicer lahko v pogledali le, če bi zaznali, da so popolnoma porušeni osnovni standardi strokovnega znanja. Tega pa v tej zadevi nismo ugotovili. Navsezadnje iz same sodbe tudi ne vemo, kakšno je bilo mnenje omenjenega sodnika, saj je bil podpisan pod sodbo, kot je vedno, predsednik senata, ne vemo pa, kako je kdo glasoval. Poleg tega omenjene kršitve človekove pravice ni ugotovilo nobeno sodišče: niti Vrhovno, ne Ustavno, ne Evropsko sodišče za človekove pravice. Očitke zoper sodnika upirata civilnodružbena organizacija, ki se razvija v politično stranko, in upokojeni ustavni sodnik s svojim mnenjem. Je torej prav, da v takšnem primeru spregledamo, kaj nam velijo pravna pravila? Smo se za takšno pravno državo borili in se vsakodnevno borimo, da jo tako zlahka povozimo?

Spoštovani poslanke in poslanci! Zaplet na Mandatno-volilni komisiji se mi po prespani noči zdi pravzaprav nespornost. Naše sporočilo ni bilo razumljeno pravilno. K temu je najbrž prispevalo tudi pomanjkanje časa, ko se je ta točka zaključevala pred nadaljnjim pomembnim delom poslank in poslancev. Če bi imeli več časa, sem prepričan, da bi se glasovanje izšlo drugače. Nikakor ni šlo za kakšno merjenje mišic med ustavnima organoma, saj so pristojnosti Državnega zbora glede sodstva v ustavi in zakonodaji jasna. Državni zbor ima zadnje besedo. Toda to svojo pristojnost naj izvaja zadržano, modro in preudarno. Kandidata za sodniško mesto, ki ga podpre Sodni svet, bi, denimo, Državni zbor tudi lahko zavrnil, toda v zares posebej utemeljenih primerih. To pa iz že povedanega ta primer vsekakor ni takšen.

Spoštovani poslanke in poslanci! Pred vami je izjemno pomembna naloga. Ustavni načeli o neodvisnosti sodstva in pravne države nista le navadni ustavni določbi, temveč sta ključni vrednoti naše državne pravne ureditve. Zahodne demokracije jih jemljejo nad vse resno, zato so tudi uspešne že toliko let. Seveda je pomembna tudi odgovornost sodstva, na kar, verjemite, vseskozi budno pazimo. Prek odgovornosti in neodvisnosti sodstva se gradi ugled sodstva. Kdo bo, na primer, še zaupal turškemu sodnikom, ki jih je tako povozil Erdoganizem. Tudi bližje nam, na Poljskem, se v bistvu že polnoletna demokracija bori s porodnimi težavami pravne države. Mi tja ne sodimo. Prepričan sem, da naša pravna kultura zmore biti na višjem nivoju.

Spoštovani poslanke in poslanci! Verjamem v vašo treznost in preudarnost; verjamem, da zmorete ravnati državotvorno in podpreti naš predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa za besedo.

Kot vodja poslanske skupine samostojnega poslanca nimam možnosti prijave na razpravo, ampak malo za šalo, malo zares, jaz sicer cenjenega gospoda, ki je predstavil stališče Sodnega sveta, zelo spoštujem. Mislim, da je zelo strokoven. Je pa dejstvo, da pa mnenje, ki ga je pripravil Sodni svet – nekako zdelo se mi je, kot da smo šli v leto 1970, ko smo morali mogoče obračunavati z zunanjimi sovražniki. Mogoče bi predlagal Sodnemu svetu, da v prihodnje, ko pripravlja podobna stališča, da vseeno pogleda na koledar in vidi, da smo v letu 2016. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sicer ne vem, kaj ima to s postopkovnim. Druga ugotovitev je dejstvo, da ste se imeli čas prijavit včeraj do 12, tako kot vsak drug poslanec v tem državnem zboru. Ni treba izrabljati postopkovnih za to, da poveste mnenje, ki je sicer predvideno oziroma ki ste si ga namenili povedati. Poleg tega prosim tudi, da ne žalite tudi drugih vej oblasti. Ustavno ravnotežje pomeni, da imamo normalno komunikacijo in to, kar je bilo povedano, marsikaj razjasni, vsaj meni osebno je pač relevantna informacija.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisije kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru predložila predlog sklepa ter Državnemu zboru predlagala, da ga ne sprejme. Za predstavitev poročila komisije dajem besedo predsedniku komisije dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovani predsednik Sodnega sveta, poslanke in poslanci!

Mandatno-volilna komisija je na 26. seji 13. 10. 2016 in njenem prvem nadaljevanju 10. 11. 2016 kot matično delovno telo obravnavala Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru 15. 9. 2016 predložil Sodni svet. Sodni svet na podlagi 130. člena Ustave Republike Slovenija, 28. člena Zakona o sodiščih in tretjega odstavka 21. člena Zakona o sodniški službi predlaga Državnemu zboru v imenovanje mag. Aleksandra Karakaša na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Pristojnosti Sodnega sveta, ki je med drugim pristojen predlagati Državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo in odločati o napredovanjih sodnikov, pogoje za izvolitev sodnika in imenovanje na sodniško mesto, določa Zakon o sodniški službi v členih 7 do 14. Predlagani kandidat mag. Aleksander Karakaš je bil v sodniško funkcijo izvoljen leta 1997. Če Sodni svet izbere na sodniško mesto kandidata, ki je že izvoljen v sodniško funkcijo, ga v skladu s prvim odstavkom 21. člena Zakona o sodniški službi imenuje na razpisano sodniško mesto in premesti na sodišče, pri katerem je to mesto razpisano, če gre za višje sodniško mesto, šteje imenovanje za napredovanje na

višje sodniško mesto po 24. členu tega zakona. Ne glede na slednje določbe odloča o imenovanju kandidata na mesto vrhovnega sodnika in njegovi premestitvi Državni zbor na predlog Sodnega sveta.

Sodni svet je pri izbiri kandidata na razpisano sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije s predvideno razporeditvijo na kazenskopravno področje upošteval določbe 18. in 28. člena Zakona o sodniški službi in se ravnal po kriterijih, določenih v tem zakonu. Na podlagi njih je ugotavljal kandidatovo strokovno znanje, sposobnosti za opravljanje sodniške službe oziroma ali izpolnjuje pogoje za napredovanje. Iz predloga Sodnega sveta izhaja, da je izbirni postopek vodil v treh fazah, ki so si sledile v naslednjem zaporedju: preverjanje izpolnjevanja razpisnih pogojev kandidatov, ocena primernosti kandidatov, ustna razgovora s prijavljenima kandidatom.

Na seji komisije je kot predstavnik predlagatelja sodeloval dr. Marko Novak, predsednik Sodnega sveta, ki je predlog dodatno obrazložil. Izpostavil je, da gre za kandidata s poglobljenim in širokim strokovnim znanjem s kazenskega področja. Statistični podatki preteklih let kažejo, da gre tako po obsegu kot vsebini dela za dobrega sodnika, saj po številu rešenih zadev ter nizkem odstotku razveljavljenih odločitev pozitivno odstopa od povprečja ostalih sodnikov.

Članice in člani komisije so se ob obravnavi predloga Sodnega sveta seznanili z dopisom Odbora 2015, ki ga je kot dodatno gradivo k obravnavi te točke posredovala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. V dopisu Odbor 2015 Državni zbor opozarja na neprimernost kandidata za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika ter ob tem navaja, da je kot predsednik senata pritožbenega sodišča v zadevi Franc Kangler storil hujše kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Člani komisije so menili, da je treba izključiti vsakršen dvom o primernosti kandidata, zato je Mandatno-volilna komisija sprejela sklep, da obravnavo točke prekine in pridobi od Sodnega sveta opredelitev do dopisa Odbora 2015 z dne 12. 9. 2016 v zvezi z navedbami, ki se nanašajo na predlaganega kandidata. Sodni svet je v odgovoru Mandatno-volilni komisiji z dne 4. 11. 2016 opozoril, da odločanje poslancev o imenovanju sodniku ne sme temeljiti na njihovi oceni ustreznosti kandidatovih odločitev v konkretnih zadevah. Pri tem se je skliceval na mednarodna priporočila, po katerih se vsebino sodnikove odločitve lahko preizkuša preko rednih in izrednih pravnih sredstev.

Člani komisije so menili, da Sodni svet ni podal vsebinskih odgovorov na izpostavljene očitke glede primernosti predlaganega kandidata, temveč le splošno stališče in napotilo Državnemu zboru, da mora pri odločanju o izvolitvi in imenovanju sodnikov spoštovati temeljna pravna načela in delitev oblasti. Menili so, da je slednje mogoče razumeti kot poduk

poslancem v zvezi z njihovo prisotnostjo pri volitvah in imenovanju sodnikov. Izpostavili so, da so od Sodnega sveta pričakovali pojasnila, na podlagi katerih bodo lahko odločili v skladu s svojo ustavno pristojnostjo, in sicer argumente, ki bi jih prepričali, da gre za sodnika, ki svojo funkcijo opravlja pošteno in v skladu z ustavo in zakoni. Ker Sodni svet tega ni storil, so člani komisije menili, da nimajo zadostnih informacij o predlaganem kandidatu, vodja poslanske skupine Stranke modernega centra pa je ob tem napovedala, da bodo člani njihove poslanske skupine glasovali vsak po svoji vesti.

Mandatno-volilna komisija je po opravljeni razpravi glasovala o Predlogu sklepa o imenovanju na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, s katerim se na sodniško mesto vrhovnega sodnika imenuje mag. Aleksander Karakaš, in ga ni sprejela. Glasovanje je bilo: en glas za in dvanajst glasov proti. Upošteva je navedeno, Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da Predloga sklepa o imenovanju na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, s katerim se na sodniško mesto vrhovnega sodnika imenuje mag. Aleksander Karakaš in je priložen temu poročilu, ne sprejme.

Se iskreno opravičujem, gospod predsednik, poslanke in poslanci, ampak zaradi odmevnosti zadeve sem več časa, kot sem ga prvotno namenil, porabil in se bom poboljšal. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Pomembna značilnost naše ureditve je delitev oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno vejo. Prav slednjo, sodno torej, pa praviloma najbolj pomembno določa njena samostojnost ter neodvisno odločanje in sojenje po ustavi in zakonu. Za neodvisnost sodstva je pomembna trajnost sodniške funkcije ter ne nazadnje tudi način postavitve sodnikov.

Po naši ustavni ureditvi sodnike voli Državni zbor na predlog Sodnega sveta, ki kot neodvisen organ bdi nad strokovno usposobljenostjo kandidatov in zagotavlja sodelovanje med zakonodajno in sodno vejo oblasti pri postavljanju sodnikov. Ureditve, po kateri Državni zbor voli sodnike, je neobičajna in brez primere v evropskih kot tudi drugih državah. V primerljivih ustavnih ureditvah namreč sodnike praviloma imenuje bodisi predsednik republike na predlog Sodnega sveta ali pa kar Sodni svet sam.

V Stranki modernega centra se zavedamo in ponovno opozarjamo na problem našega

sistema, da sprejema končno odločitev o postavitvi sodnika organ, ki je po svoji naravi političen. Tak način slabi načelo delitve oblasti in v postopek vnaša elemente politične izbire, ki pri sodnikih ne bi smela biti prisotna. Sodniška funkcija ni politična, temveč strokovna funkcija, z vidika sodnika pa služba in profesionalna kariera. Razmislek o ustreznosti pravne ureditve načina imenovanja oziroma izvolitve in napredovanja sodnikov ter relacija v odnosu Sodni svet in Državni zbor so torej nedvomno potrebne celovitega premisleka, a nikakor ne na plečih kandidata, o katerem odločamo danes ali v prihodnje kateregakoli kandidata ali kandidatke.

Nobenega dvoma ni, da se mora Državni zbor odločati samo o kandidatu, ki ga predlaga Sodni svet, kot tudi, da je pri odločanju samostojen. Ta samostojnost pa ne bi smela pomeniti, da lahko Državni zbor zavrne kandidata, ki izpolnjuje vsa strokovna in druga merila. Državni zbor pa seveda ne samo sme, temveč tudi mora zavrniti kandidata, ki teh meril ne izpolnjuje. V konkretnem primeru sodnika Aleksandra Karakaša je Sodni svet ugotovil in podal svojo strokovno oceno, da kandidat izpolnjuje vse predpisane pogoje in ga predlagal v izvolitev Državnemu zboru. Poslanke in poslanci Stranke modernega centra sprejemamo predlog, obrazložitev in argumentacijo Sodnega sveta v konkretnem primeru in ugotavljamo, da kandidat izpolnjuje predpisane pogoje za izvolitev v funkcijo vrhovnega sodnika. Skladno s tem bomo podprli kandidata za izvolitev v navedeno funkcijo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod predsednik Sodnega sveta! / oglašanje iz dvorane/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim mir v dvorani!

EVA IRGL (PS SDS): Najprej naj rečem, da vaš današnji nastop, gospod predsednik Sodnega sveta, je ponovno dokazal, kakšen prefinjeno aroganten način izbira sodni sistem do zakonodajne veje oblasti, ko želi izsiliti imenovanje kandidatov na določene funkcije. Sicer pa Sodni svet je za novega vrhovnega sodnika predlagal višjega sodnika gospoda Aleksandra Karakaša, ki ni dobil podpore ne koalicijskih ne opozicijskih poslancev na Mandatno-volilni komisiji, danes pa mora o tem predlogu odločiti še Državni zbor.

V Slovenski demokratski stranki opozarjamo vedno znova, da je pravosodni sistem potreben korenitih sprememb, tako v vsebinskem kot v kadrovskem smislu. Predvsem pa je pravosodni sistem povsem brez

samorefleksije, ki pa je, spoštovane kolegice in kolegi, predpogoj za izboljšanje delovanja sodnega sistema. Tudi če pogledamo širše na pravosodni sistem, lahko vidimo, da več kot 70 % ljudi ne zaupa v pravosodni sistem, obenem pa nam tudi mednarodne lestvice kažejo padec v delovanju pravne države in spoštovanju človekovih pravic. Na to nas je opozorilo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice, ki v svojem poročilu pove, da je Slovenija tista država, ki je največkrat kršila človekove pravice, zlasti pravico do sojenja v razumnem roku. Obenem vedno znova tudi opozarjamo, zlasti zaradi vseh teh kadrovskih problemov in težav, ki jih imamo vedno znova na Mandatno-volilni komisiji, da je treba premišljeno in pretehtano predlagati kandidate za tako odgovorne funkcije, zlasti pa predlagati takšne, ki niso ob svojem delu kršili človekovih pravic.

Kandidat za vrhovnega sodnika gospod Karakaš je najbolj znan iz primera gospoda Franca Kanglerja. Je namreč tisti sodnik, ki je potrdil sodbo, ki jo je kasneje Vrhovno sodišče razveljavilo, gospodu Francu Kanglerju pa so bile ob tem kršene človekove pravice. Na to je ves čas opozarjal tudi sedanjí sodnik na Evropskem sodišču za človekove pravice gospod Marko Bošnjak, pa tudi nekateri drugi ustavni pravniki, kot na primer, kot je prej dejal, upokojeni ustavni sodnik dr. Ciril Ribičič.

Slovenska demokratska stranka je bila vedno glasnica tistih, ki so jim bile kršene človekove pravice. In vedno smo se borili za pravico teh ljudi in vedno se bomo za pravico takšnih ljudi, ki so jim kršene človekove pravice, borili tudi naprej. Zato smo mnenja, da sodnikom, ki so kršili človekove pravice, ni mesta na najvišjih sodnih instancah.

Tudi odgovor Sodnega sveta, posredovan na Mandatno-volilno komisijo v zvezi s sodnikom gospodom Karakašem ter kršitvami človekovih pravic, je nedostojen bil in tudi aroganten. V zadnjem odstavku ste namreč v Sodnem svetu zapisali naslednje: »Zato Sodni svet v celoti vztraja pri danem predlogu in poudarja, da postopki imenovanja vrhovnih sodnikov v Državnem zboru ne smejo izzveneti v sporočilo, naj bodo sodniki previdni pri odločanju, saj jim bo napredovanje na Vrhovno sodišče onemogočeno, če ne bodo odločali tako, kot si želijo posamezne politične opcije.« Ampak spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Sodnega sveta, vsi najverjetneje vemo, da morajo sodniki odločati le na podlagi ustave in le na podlagi zakonov.

Mi tega predloga v Slovenski demokratski stranki ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu. Besedo ima dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik Državnega zbora.

Rahlo sem v zadregi. Namreč, ali ji gospod Horvat ali kolegi iz SMC prijavil lobistični stik? Namreč, pogledajte, odločitev četrtkove seje Mandatno-volilne komisije je bila več ali manj enoznačna, samo kolega Zorčič je podprl gospoda Karakaša, vsi ostali so bili proti temu predlogu. V vmesnem obdobju se ni zgodilo nič in na spletni strani Protikorupcijske komisije ni prijavljen nobeden lobistični kontakt s Stranko Mira Cerarja s strani Sodnega sveta. V vmesnem času se je mnenje SMC obrnilo za 180 stopinj. Naredili tako imenovani U obrat. Po avtocestnih prometnih predpisih je to prepovedano, vas lahko oglobi policaj. Tu pa očitno politika spreminja stališča, kakor kdo napiše kakšen komentar v kakšnem dnevniku ali pa kot verjetno kdo koga pokliče. Kako nekdo potem še zaupa realni odločitvi Mandatno-volilne komisije, ki je tako soglasna, če potem brez razloga to telo ali pa največja stranka v tem telesu popolnoma spremeni stališče? Zakaj je potem ta tema sploh na Mandatno-volilni komisiji, če se v vmesnem času potem člani SMC popolnoma preokrenete? Pogledajte, v politiki velja načelnost. Mi na Mandatno-volilni komisiji nismo Sodni svet vprašali čisto nič drugega, kot da se samooceni, kot da naredi samoocenitev izpostavljenih očitkov in da na podlagi te samoocene sodstva potem mi sprejmemo odločitev. Kot odgovor na to soglasno odločitev Mandatno-volilne komisije smo prejeli precej neprijetno in neprijazno pismo Sodnega sveta. Mislim, da takšnega pisma v Državnem zboru še ni bilo. Mislim, da takšnega odnosa s strani Sodnega sveta člani Mandatno-volilne komisije še niso bili deležni in na podlagi tega so se potem vsi člani Mandatno-volilne komisije, z eno izjemo, ki sem jo prej omenil, odločili, da tega predloga ne podprejo. Kajti, nam je bilo zaukazano, da nimamo kaj odločati o tistem, kar nam sicer omogoča ustava, da izvolimo sodnike, ampak da moramo preprosto potrjevati. Potem pa mine nekaj dni in moralno-etični standardi se vklopijo, verjetno se je vklopila prej tudi kakšna telefonska ali elektronska linija, in danes imamo popolnoma drugačno stališče. Pogledajte, kako naj povprečen državljan potem zaupa taki politiki, taki koaliciji, ki v roku nekaj dni popolnoma spremeni stališče? To, kar danes ni sprejemljivo, je kar naenkrat jutri sprejemljivo. Razen, če je bil za vas uvodna predstavitev predsednika Sodnega sveta tako prepričljiva, da ste pozabili na vse pomisleke, ki so bili izraženi prej, in da ste kar naenkrat objeli ta predlog in ga boste moralno-etično podprli. Potem pa ne vem, če ti zvočniki pri govornici na levo, centralno in desno ne sporočajo drugačnih sporočil, kajti mene gospod ni prepričal. Hvala. Zato ne morem podpreti takega predloga.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Repliko imajo samo razpravljavci. Postopkovno dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):

Hvala lepa, predsednik.

Lepo bi prosila, da opozorite poslanca Logarja, da ne ocenjuje tega, kaj in česar ni storila Poslanska skupina Stranke modernega centra na Mandatno-volilni komisiji.

Stranka modernega centra je na omenjeni Mandatno-volilni komisiji problematizirala odnos Sodnega sveta do Državnega zbora in do mandata, ki ga ima Državni zbor v ustavni funkciji imenovanja sodnikov. Problematizirala ga je iz istega razloga kot SDS, to pa je iz nedostojnega, poniževalnega odnosa, ki ga je Sodni svet pokazal skozi dopis, ki smo ga dobili na poziv Sodnemu svetu, da dopolni z vsebinskimi argumenti referenčnost omenjenega kandidata. Ta dopis je nakazoval na to, da mi želimo politizirati, da želimo s svojo politično funkcijo in nekimi strankarskimi preferencami vplivati na to, kdo bo izvoljen sodnik, kdo ne bo. To je tisto, kar smo obsodili in iz tega razloga, odnosa Sodnega sveta do Državnega zbora, povedali, da bomo glasovali po lastni vesti in da bomo svojo dokončno odločitev sprejeli danes, tukaj, zdaj.

Obžalujem, ker na Mandatno-volilni komisiji v veliki dvorani na Tomšičevi ni glasovalnih naprav, ki bi lahko pokazale, da smo se z izjemo poslanca, ki je bil že omenjen, ostali člani Mandatno-volilne komisije Stranke modernega centra glasovanja vzdržali in ne tako, kot govorite, da smo glasovali proti ... / nemir v dvorani/ Tako še enkrat, na točki končnega odločanja mi vsekakor zaupamo in tudi moramo zaupati strokovni presoji Sodnega sveta, ker je to njihova funkcija, vendar pa še vedno problematiziramo, žal tudi – in tudi tokrat se strinjam s kolegico Irgl – o odnosu, ki smo ga tudi danes še enkrat slišali s strani Sodnega sveta do Državnega zbora. To pa je stvar, na katero opozarjamo tudi že od začetka tega mandata in zelo pozdravljam tudi to, da se bomo vsi pristojni končno usedli enkrat skupaj za mizo in se pogovorili o tem, ali ta sistem imenovanja, kot je bil vzpostavljen leta 1992, še drži potrebo razvoja demokracije v naši državi ali ga je treba premisliti in vzpostaviti drugačen sistem.

Še enkrat poudarjam, nikakor Stranka modernega centra ne bo dovolila, da se bo na plečih referenčnega, usposobljenega, strokovnega kandidata odločalo o dilemah, ki jih ima Državni zbor ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom odgovoril na prvo postopkovno, preden boste dobili možnost drugega postopkovnega.

V postopkovnem je bilo opozorilo na vsebino, glede na to, da je bilo to izraženo, v bistvu z, recimo, tremi četrtinami zlorabe razprave, ki mislim, ne rabi dodatne intervencije z moje strani. Dejstvo pa je na drugi strani, da je tudi razprava bila predvsem ne o temi, ampak o odnosu nekoga do teme. To ni ravno ista zadeva. Tudi to prepoznavam kot takšno.

Vsi ste povedali tisto, kar ste želeli povedati, domnevam, da bo naslednje postopkovno namenjeno istemu. Kdo ima postopkovno? Postopkovno ima dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Prvo postopkovno je namenjeno vam, namreč prosim vas, da uporabljate enaka merila za vse. Sam sem uporabil razpravo, nisem imel proceduralnega in v razpravi lahko poveš, kar želiš. Nisem imel obrazložitve glasu, ampak sem imel razpravo, na katero sem bil pravočasno prijavljen. Torej, lahko v tej razpravi, razen če so sedaj novi moralno-etični standardi, govorim vse, kar v tem hramu demokracije lahko govorim kot predstavnik Slovenske demokratske stranke in kar želim sporočiti našim volivcem.

Drugič, drugi proceduralni je, da vaši vodji poslanske skupine sporočite, da v dvorani na Tomšičevi obstaja nek sedežni red in da obstaja neka tabla, kjer je glede na ta sedežni red potem vizualno obrazložen vrstni red oziroma seznam glasovanja. Zelena lučka pomeni, da glasuješ za, in tam, kjer je sedel gospod Zorčič, je bila zelena lučka, rdeča lučka pomeni, da glasuješ proti. In skupni rezultat za in proti, kot je povedal predsednik Mandatno-volilne komisije, je pokazal, da je Mandatno-volilna komisija ta predlog zavrnila. Pa kakorkoli poskušate obračati ta rezultat, ste obrnili samo svoje lastno stališče. Samo to sem v svoji razpravi povedal in samo to prosim, da vaši poslanki poveste, da naj ne zavaja oziroma da ne uporabim še hujše besede, da naj ne laže. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj bom pa tudi na vaše odgovoril.

Obstajajo omejitve v tem državnem zboru. Prva osnovna omejitev je tema, ki jo imamo. Tema je predlog za imenovanje v sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. To je prva osnovna zadeva, ki je. Druga stvar, ki je jasna, zato da lahko pridemo sploh do tega, da lahko to obravnavamo, Mandatno-volilna komisija naredi svojo nalogo. Neodvisno od tega, kaj naredi Mandatno-volilna komisija, pa je teža odločanje vedno na Državnem zboru na plenarki.

Tisto, kar ste v svojem pristopu mi skušali naložiti, da naj pravzaprav sporočim vodji svoje poslanske skupine, je, da jo naj opozorim na dve zadevi. Vi ste zraven še – in to pa ni laž, ampak to je zabeleženo in to sem dobro poslušal – insinuirali, zakaj je do tega prišlo. Ta način, zakaj je do tega prišlo, je pa očitno tisto sporno, kar je vodjo poslanske skupine pripeljalo do tega, da je zahtevala postopkovno.

Vsi ste zaenkrat povedali tisto, kar ste želeli. Prosil bi, da prenehamo sedaj s postopkovnimi. Vi imate še štiri razpravljavce, potem se bo lahko oglasil tudi predsednik Sodnega sveta dr. Marko Novak, da nekako reagira na to, kar je danes tako postopkovna kot očitno tudi vsebinska razprava, ker teh dveh zadev ne

znamo razločevati, kar pa govori tudi o tem, kaj je v tem državnem zboru pač mogoče.

Kdo ima sedaj postopkovno?

Najprej dr. Mitja Horvat, potem ...

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, za besedo.

Zgolj za potrebe postopka bi želel ponoviti to, za kar mi je malo časa zmanjkalo in za kar sem se tudi opravičil, ker sem šel preko časa, ki sem ga najprej predvidel za predstavitev, zaradi odmevnosti pa sem porabil nekaj časa več.

Namreč, spoštovanemu kolegu Logarju in vsem ostalim, glede na to, da je v svoji razpravi, kjer lahko govori ozirom sporoči, kar želi, sporočal, da smo ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, da se obnašate dostojno!

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): ... soglasno sprejeli sklep. Več kot očitno me ni dobro slišal, zato za vsak slučaj in za vse ostale, za potrebe tega postopka naj povemo, da je Mandatno-volilna komisija po opravljeni razpravi glasovala o Predlogu sklepa o imenovanju na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, s katerim se na sodniško mesto vrhovnega sodnika imenuje mag. Aleksander Karakaš, in ga ni sprejela. In sem povedal: 12 glasov proti, en glas za. V ostalem je pa to, kar je vodja Poslanske skupine Stranke modernega centra govorila, da je bilo nekaj članov na Mandatno-volilni komisiji vzdržanih. Temu primerno sem korektno za konec resda, in se še enkrat opravičujem, povedal, da po predvidenem času je, upoštevaje navedeno, Mandatno-volilna komisija predlagala Državnemu zboru, da Predloga sklepa o imenovanju na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, s katerim se na sodniško mesto vrhovnega sodnika imenuje mag. Aleksander Karakaš in je priložen temu poročilu, ne sprejme. Mislim, da sem dovolj korektno sporočil, da ni bilo soglasno. Mandatno-volilna komisija je skladno s sprejetim sklepom na Mandatno-volilni komisiji odločila in jaz za Mandatno-volilno komisijo kot predsedujoči, kot predsednik sem to poročilo korektno predal. In to poročilo imamo pred seboj.

Kako se bo odločil pa Državni zbor, 90 poslancev, je pa seveda stvar vseh poslancev, po 82. členu Ustave in ostalih členih, vse ostalo nikjer ni napisano. Bi si pa na nek določen način želel, če bi imel takšno moč, da če bi sprejeli nek sklep na Mandatno-volilni komisiji, da ga potem mora sprejeti tudi celotni Državni zbor. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne. Ni bilo postopkovno v celoti, čeprav je bilo namenjeno pojasnjevanju zadev. Ampak, itak so pravila za vse. So pravila za vse.

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Postopkovno se vedno nanaša na predsedujočega, kolega Logar, mimogrede. Jaz pogosto zlorabljam postopkovno, priznam, naučil sem se to od starejših poslancev, zlasti od doktorja postopkovnih, ampak to je pa sedaj že vsako zdravo mero prešlo, ne. Če so si v SMC, kot je rekel en koalicijski poslanec, zaštrikali, če niso najavili časa za razpravo, je to njihova nerodnost po skoraj dveh tretjinah mandata.

Vas, predsedujoči, pa prosim, da končno ta parlament deluje po poslovniku, da je postopkovno postopkovno, in vi, tudi navsezadnje kot predsedujoči, ste sedaj začeli kar nekaj vsebinsko razlagati. Vi s tega mesta vodite sejo, gospod predsednik Državnega zbora; s tistega mesta pa tudi lahko zlorabite postopkovno, kot ste storili v torek. Zato prosim, če seja ne bo šla naprej, tako kot naj bi Državni zbor delal, bom to sejo zapustil, ker te šlamastike ne bom več prenašal. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Rekel sem, da odgovarjam na vsako postopkovno, to pravico pa imam kot predsedujoči / oglašanje iz dvorane/ odgovoriti na postopkovni predlog, ki ga je dal. Sedaj tisto, kar lahko edino odgovorim, da sem obakrat oziroma pri vseh postopkovnih predlogih zaenkrat opazil in tudi povedal, da je šlo za zlorabo. / oglašanje iz dvorane/ Ne! Za prvo zlorabo niste dobili opomina. Spomnite se včerajšnje razprave. Zelo dolgo sem čakal na to. Postopkovno gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ta poslovnik, ki ga imamo, in sicer je že zelo star, velja pa samo za nekatere. Nekateri so kasta v tem državnem zboru in lahko govorijo pri posebnih vprašanjih, kot so postopkovna, ali pri replikah, ali pri obrazložitvah glasov o vsem. Vi največkrat te seje vodite, tudi današnjo, in to dopuščate vedno takrat, kadar gre za vaš politični prostor in vaše poslance. Veste, če vodja Poslanske skupine SMC ne obvlada pravil, pa tisti, ki sedi na njeni desni ali levi, saj je vseeno, tudi ne, in zlorablajo pravila Državnega zbora in vi to razlagate po svoje, je to problem. Na tak način si naredite nov poslovnik, napišite, kakšna so pravila za koalicijo, ki jo preferirate, in to je vidno povsod, in kakšna so pravila za opozicijo, kaj sme, česa ne sme, še posebej za našo poslansko skupino. To je ta del.

Drugi del je pa to, da bi rad, gospod predsednik, dobil magnetogram seje Mandatno-volilne komisije, kjer smo to točko obravnavali. Sedaj razpravljamo o tem, kaj je kdo rekel, kako je kaj izjavil, stvari se v temelju spreminjajo, kar zadeva največjo koalicijsko stranko, kar je sicer že običaj v tem državnem zboru, ampak zdaj bi rad pa magnetogram, da lahko preberemo, imamo vnaprej prijavljene razprave, in tudi povemo, kaj se je v tem času spremenilo. To pa zahtevam. To ste nam dolžni omogočiti pri tej

točki dnevnega reda. Če nam tega ne omogočite, pri obravnavi tega kadrovskega predloga niso izpolnjeni pogoji za točko. Poročilo je ta trenutek premalo – od Mandatno-volilne komisije. Predlagam, da prekinete sejo, nam date magnetogram Mandatno-volilne komisije, da to pogledamo, tudi vaši poslanci, da ne bodo govorili kar nekaj, in da potem nadaljujemo z razpravo pri tej točki dnevnega reda.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bomo o vašem predlogu glasovali.

Glasujemo torej o predlogu, da prekinemo, dokler ne pridobimo magnetograma Mandatno-volilne komisije. Ja. Torej, sklep je oblikovan pozitivno, glasujemo, dokler ne pridobimo tega. Glasujemo. / oglašanje iz dvorane/ Prekinjam! Še enkrat razlagam. Tako kot je predlagal kolega Tanko, da glasujemo o sklepu, da prekinjamo obravnavo te točke, dokler ne pridobimo magnetograma, na katerega se je skliceval.

Postopkovno gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Spoštovani predsednik, če pristanemo na takšno ... / oglašanje iz dvorane/ Lahko?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Načeloma bi morali najprej glasovati, ker smo to dali na dnevni red / oglašanje iz dvorane/.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Prav, potem bomo imeli pa na vsaki seji šest postopkovnih, da bomo kar naprej prekinjali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej prvo postopkovno, ki smo ga imeli, tega smo dali na glasovanje, da prekinemo, dokler ne pridobimo magnetograma. Nismo še glasovali. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev. Za jih je glasovalo 28, proti pa 41. (Za je glasovalo 28.) (Proti 41.)

Torej smo zavrnili ta predlog, da čakamo, dokler ne pridobimo magnetograma.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Čeprav kljub številnim opravičilom predsednika Mandatno-volilne komisije ne morem mimo tega, da je pač lahko za govornico govoril krepko čez danih 5 minut in ob tem povedal, »ker gre za pomembno reč«. Lahko se z njim strinjam, da gre res za zelo pomembno reč, ampak upam, da v prihodnje bo vsak poslanec lahko za to govornico povedal, da gre za pomembno reč in bo izkoristil dodatne minute. Samo tako ne bo dvojnih meril v Državnem zboru.

Kar se tiče mnenja oziroma predloga Sodnega sveta in obrazložitve s strani gospoda Novaka. Moram priznati, da sem bila začudena, ker ste kar nekako vehementno obračunali s civilno družbo. Vaš nastop je bil vehementen v tistem

delu, delovalo je, kot da gre za povsem šalabajzerje, ki se dobivajo, za nekoga, ki se na nič ne spozna, ampak je včasih dobro kakšno sestavo tudi pogledati. Dejstvo je, da se bolj kot to, da se vi ukvarjate, kaj takšna iniciativa spiše, ukvarjate s tem, zakaj v družbi sploh nastajajo. Nastajajo zato, ker je nekaj v našem pravosodnem sistemu močno narobe in en pomemben del je zagotovo delo sodnikov. Kršitev človekovih pravic je bilo v Sloveniji preveliko. Prej je kolegica, sicer vodja poslanske skupine, gospa Simona Kustec Lipicer dejala, da »danes se počutim tresoče, ker sprejemamo spremembe ustave«. Se mar zdaj počutite tresoče, ko boste sprejeli sklepe, ki dajejo podlago tistim, ki kršijo ustavo? Malo bolj si preberite stvari. Tako, da roko na srce, zdaj pa se resno že kar malo osebno sekiram, kaj se v tej državi dogaja. Imamo tresoče roke, spreminjamo ustavo, zavajamo narod, kaj bomo s tem dosegli, jim obljubljam, ne zagotavljamo pa osnovnih načel demokracije.

Eno je tudi to, da se kršitve človekovih pravic ne dogajajo, še najmanj pa v sodni veji oblasti. In ni res, da jih ni bilo, kajti posamezne odločitve sodnika, ki bo prišel na vrh sodnega sistema, rednega sodnega sistema, so bile takšne, ki na to kažejo. Ki na to kažejo. Nekdo, ki ima takšne preference, kot ste jih vi povedali, toliko znanj, da tega v postopkih ni ugotovil, kaže zgolj to, da je deloval namenoma. Če bi šlo za nekoga, ki je mlad, na novo, prvič, bi lahko mogoče nekdo zamižal na oko in bi rekel, poglejte, je nov v sistemu, so še stvari, ki mu manjkajo. Ampak, vi pravite in obrazlagali ste kar lep del o vseh referencah tega sodnika – potem pa sprejema takšne odločitve. To je namenoma. Če kdo in nekdo v takšnem sistemu deluje namenoma in za nagrado pride še na vrh tega sistema, potem je nekaj zelo narobe. Predsedujoči Sodnemu svetu, kar ne morem verjeti, da glede na vaše številne reference lahko takšnemu senatu oziroma sestavi sploh še predsedujete. Namreč, jaz bi se res vprašala, kaj je še vodilo te države v okviru sodne veje oblasti. Ali pošteno sojenje, ali sojenje na podlagi zakonov in ustave ali na podlagi političnega obračunavanja? Iz njegovega dela, sodnika, je vidno ravno slednje; in to je največji problem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Predlagatelj dr. Novak, tako vam bom rekel. Do danes sem bil prepričan, sodeč po branju vaših strokovnih člankov in vsega, in sem verjel v tisto, da korektno ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): ... da gre za eno zelo korektno osebo in sem bil vesel, ko ste prišli na čelo Sodnega sveta. Na Mandatno-

volilni komisiji sem bil prepričan v to, da ste prebrali nekaj, kar je sprejel Sodni svet, potem vse razumem, ne more biti drugače, in da je vaše mnenje drugačno. Sodeč po vaših reakcijah in nastopih tukaj, predvsem gospe Kustec, pa v to nisem več prepričan. Potem tudi ne bom več prepričan v vse tisto, kar ste do zdaj pisali.

Gremo naprej. Mi se zdaj vsi spravljamo na SMC, kaj pa tisti tam na oni strani. Kaj bo pa tam? Nihče ni povedal nobenega stališča! Ali so tisti na nasprotni strani SD, Desus, Združena levica – niti ne vem, ali ima člana v Mandatno-volilni komisiji ali ne – ali je tudi tam sprememba stališča? / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne, ne, rezultat glasovanja bo pokazal, ali je ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina!

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): ... tudi tam sprememba stališča ali ni. Na Mandatno-volilni komisiji pa, gospa Kustec, jaz vam bom tako rekel: ne vem, kako se boste lahko pogledali v ogledalo. Petindvajsetega bova verjetno šla oba v stolnico k maši, kot sva bila lani, svetujem vam, da greste prej k spovedi. Ja, resno. Iz temeljnega razloga, ker to, kar ste govorili, ni bilo res, tega na Mandatno-volilni komisiji ni bilo. Mi smo videli eno lučko, ki je bila zelena, vemo, čigava je bila, ostale so bile rdeče.

Gremo naprej. Vsebinska. Ne spuščam se v odločitve konkretnega sodnika, čeprav moram vzeti v obzir, da je odločitev konkretnega sodnika v zadevi Kangler popolnoma razcefral nekdo, ki je bil ustavni sodnik. In to ne ustavni sodnik desne politične usmeritve, ampak ustavni sodnik skrajno leve politične usmeritve. To je dr. Ribičič. Ne morete reči, da je to pa že en upokojenec napisal. Ne morete tega reči. To je napisal dr. Ribičič, ki je bil ustavni sodnik. Pika. Gotovo. Tu nimamo kaj.

Gremo naprej. Gospe in gospodje poslanci, govorim sedaj vam. Poglejte, Sodni svet je ustavna kategorija. Sodni sistem kot tak je neodvisen. Poslanci smo tudi neodvisni. In vi ste rekli, gospa Kustec, vi ste rekli, da je bil dopis, nič mi ne kažite, da je bil dopis, ki ga je poslal Sodni svet, ponižujoč. Jaz se z vami strinjam. Sodni svet nas je ponižal. Namreč, rekel je, ni pomembno – torej, ne ukvarjajte se s sodnikom, s tem smo se ukvarjali mi, vaša naloga je, malodane dolžnost, da glasujete in ga potrdite. Prej ste bili vsi vehementni in ne vem kakšni, vzhičeni ob spreminjanju ustave. Ja, pogledjte, 82. člen Ustave je jasen: poslanec je neodvisen pri glasovanju. S kakšno pravico nas torej Sodni svet ponižuje – to ste vi rekli, vaš izraz je to. In sedaj ne boste uveljavili 82. člana in svoje volje, ampak voljo Klemenčiča in nekoga ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): ... nekoga, ki vam je opral možgane. Namreč, na Mandatno-volilni komisiji ste imeli možgane, vemo kakšne, torej ste glasovali proti kandidatu, tudi vi ste govorili proti kandidatu, tudi vi – gremo naprej –, danes ga pa podpirate. To pomeni, da vam je od ponedeljka do danes ali od Mandatno-volilne komisije do danes nekdo opral možgane in 82. člen Ustave več ne velja. Potem spremenite Ustavo in recite - tam drugi odstavek tistega 82. člana –: razen, če vam kdo opere možgane. Se pravi, poslanec je samostojen, razen če mu kdo opere možgane. Te možgane je danes vsaj SMC nekdo opral. Kako bo pa tam, bo pa glasovanje pokazalo. Se opravičujem, ne mislim nobenega obsojati, ne vem, kaj bo tam pokazalo.

Skratka, pozivam vas, da ne pustite, da nas neodvisna veja oblasti žali, ker smo tudi mi neodvisna veja oblasti. In to, kar počnete, da se pustite žaliti enemu delu neodvisne oblasti, da žali nas, ki smo v enakem položaju, je sramota.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Državni zbor se je sedaj znašel v neki situaciji, ki ni častna, pa ne Državni zbor, ampak največja stranka te koalicije. Če se kdo spomni razprave iz Mandatno-volilne komisije, ki jo je imel Jani Möderndorfer, ko je skoraj dobil živčni zlom, ko je predsednik Sodnega sveta predstavljal ponovno ali naknadno mnenje Sodnega sveta. Skoraj živčni zlom je dobil. Tako arogantno je odreagirala in tam tolkel po mizi, da njemu pa že ne bo nihče nič ukazoval, kako bo on glasoval in kako je prav. Po njem ali pa morda vmes je vodja Poslanske skupine SMC povzela mnenje in tudi na tak način to povedala, čeprav je res dejala, da bodo glasovali po vesti. Ampak Mandatno-volilna komisija ima 19 članov, glasovalo je 13 članov. SDS ima samo 5 članov v Mandatno-volilni komisiji, pa mislim, da Nova Slovenija, pa celo na glasovanju niso bili takrat, če se ne motim, pa še kakšnega ni bilo, ki je član Mandatno-volilne – recimo, iz Združene levice ga tudi ni bilo –, tako da so nekateri glasovi, spoštovana gospa Simona Kustec Lipicer, ki so bili proti, aktivno proti, kandidaturi Karakaša, kandidaturi Sodnega sveta vaši. Nedvomno! Ker vseh glasov tam je bilo – koliko? Pač, samo 13 in od tega ste jih večino prispevale koalicijske stranke.

Tu se vidi tudi druga zadeva. Nekaterim mojim kolegom sem dejal, da se zna ta odločitev do seje plenarke spremeniti. Ne pozabiti, da je bil gospod Miro Cerar včasih tudi predsednik Sodnega sveta. Je bil predsednik Sodnega sveta pred Maslešo, Masleša je bil potem za njim predsednik Sodnega sveta. Vse te igrice, ki se dogajajo v zvezi s pravosodjem, so povezane tudi z vsemi temi funkcijami, ki so jih nekateri, kot kaže, uporabljali in zlorabljali za določena imenovanja v sodnem sistemu. Kar zadeva

stališče predsednika Sodnega sveta, ki ga je prišel predstaviti danes, in tudi tisto, kar je bilo povedano na obeh sejah Mandatno-voliilne komisije, moram reči, da je škandalozno. Gospod predsednik Sodnega sveta in Sodni svet misli, da nismo mi veja oblasti. Prišel je ukazati, kako naj odločamo. Ukazati. V mnenje so si dovolili zapisati, da bi moral Sodni svet odločati in predlagati predloge, tako kot si želijo posamezne opcije. Mi nič ne želimo, da Sodni svet predlaga kakšnega, ki si ga mi želimo. Mi samo želimo, da Sodni svet predlaga kandidate, ki so – ne previdni pri svojem delu, kot ste zapisali tudi v tem mnenju, ampak ki so pravični. Se pravi, da ljudje, ki opravljajo sodno funkcijo na katerikoli instanci in si želijo priboriti naslednji rang, da so pri svojem delu pravični, da spoštujejo ustavo in zakone. Tako sem povedal tudi na Mandatno-voliilni komisiji. Nič drugega, gospod predsednik mi ne pričakujemo od kandidatov Sodnega sveta za napredovanje.

Za kandidata, ki ste ga predlagali, pa je ugotovljeno, tako s strani sedanjega predsednika Evropskega sodišča za človekove pravice gospoda Marka Bošnjaka, ki je bil zagovornik gospoda Kanglerja v sodnem postopku, kot tudi enega izmed ustavnih sodnikov, gospoda Cirila Ribičiča, ki je to napisal v svojem pisnem pravnem mnenju, da temeljne pravice, človekove pravice, v tem sodnem postopku pri gospodu Kanglerju niso bile izpolnjene. So bile Kanglerju v sodnem postopku pravice kršene in tak sodnik, gospod predsednik Sodnega sveta, ne sodi pravično, ne sodi po ustavi in ne po zakonu. Ker se je ta postopek izpeljal dovolj daleč, je Kangler izgubil mandat Državnega svetnika. Sedaj vi pravite, da niste dolžni presojeti nič pri svojem delu, mi pa še manj, ker smo v Državnem zboru. Vse te stvari, o katerih govorimo, so bile javno objavljene, so javno znane in če Sodni svet ni sposoben odreagirati na javne objave, potem je nekaj hudo narobe in dolžnost nas poslancev, ki smo zadnji filter v tem postopku, je, da pač na to opozorimo in ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, predsednik Sodnega sveta dr. Marko Novak.

DR. MARKO NOVAK: Vsem skupaj se seveda, če je ta naša komunikacija bila poniževalna, žaljiva, opravičujem, to nikakor ni bil namen. Naš namen je bil, – tudi pri tem dopisu odbora in vprašanih in diskusiji, ki se je dogajala na Mandatno-voliilni komisiji – prvič, smo tukaj začutili pravzaprav tudi neko grožnjo določenim elementarnim načelom ustave, pravne države, neodvisnosti sodstva in tako naprej, kajti zahtevati od sodnikov, da vsečno odločajo – čakajte, to je pa lekcija iz samih začetkov človečnosti, če lahko tako rečem. Seveda, če pa je ta naša komunikacija vendarle bila malce poniževalna, tukaj se pa opravičujemo in morebiti to potem kasneje izboljšamo; ampak

seveda, tukaj je treba tudi pogledati malo, kaj tuje prakse tukaj govorijo. Primerjajmo se z razvito Zahodno Evropo, ne pa s Poljsko, kot sem rekel, kjer enostavno predsednik ne priseže sodnikov brez razlogov. Potem prihajajo opozorila s strani Evropske komisije, uvede se mehanizem za kršitev pravne države.

Še nekaj bi rad poudaril, pa tega nisem želel izpostavljati, da spet ne bi mislili, kako smo žaljivi in tako naprej. Greco, vsi poznamo Greco institucijo, edina točka pripomb Greco, ki še ni bila upoštevana s strani Slovenije, je bila ta, da je treba popraviti postopek volitve vrhovnih sodnikov, ker obstaja nevarnost politizacije. Preberite si, tega si nismo mi izmislili. Tako upam ... Saj tudi ta moj nagovor je bil, da pustimo zdaj neko ponižanje, ne vem kaj, ravnajmo nečustveno, ravnajmo racionalno, ravnajmo trezno, kajti gre za naše sodstvo. konec koncev, in se strinjam, da se morebitno merjenje moči – če je bilo tako mišljeno, pa sploh ni bilo, to sem tudi poudaril –, da se to ne lomi na hrbtih nekih sposobnih kandidatih.

Mislilim, da je pa to, če pač imamo takšno ureditev, imamo ustavo, imamo zakon, tukaj so tudi priložnosti za izboljšanje neke komunikacije. Toliko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. / oglašanje iz dvorane/ Bom, samo da preberem do konca.

Na glasovanje dajem Predlog sklepa o imenovanju mag. Aleksandra Karakaša na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. In da bo jasno, kako odločamo: imenovan bo, če boste volili za, ne bo imenovan, če boste volili proti. To mora biti pojasnjeno, ker iz same dikcije to ni jasno izraženo. Resno. To sem za vsak slučaj povedal.

Zdaj pa dajem postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mi delamo v Državnem zboru po pravilih, ki veljajo, tudi imenovanje sodnikov poteka po pravilih, ki veljajo. Tudi imenovanja ustavnih sodnikov poteka po pravilih, ki veljajo in tako naprej. Dileme o tem, kateri sistem imamo in katerega nimamo, to je irelevantno, je pa ta parlamentarni sistem edini, ki omogoča, da se karkoli znotraj vseh teh napak, ki se dogajajo v pravosodju, opozori. Nimamo drugega in nobene druge možnosti ni. Za tranzicijsko državo, kot je Slovenija, je ta model najboljši, če to pošteno povem, ker drugače se regenerira samo tisto, kar se bere tam in pred Vrhovnim sodiščem, ko se berejo kršitve človekovih pravic v sodnih postopkih. Tega ne želimo in ko pride do takšnih stvari, pač je dolžan Državni zbor na to opozoriti. To je drugi primer v tem mandatu, ko se je enkrat opozorilo na kolizijo in v tem primeru na kršitev, konkretno, v postopku

obravnave enega izmed državljanov pred sodnimi instancami. Žal se Varuh človekovih pravic na takšne primere sploh ne odziva, kar je škandalozno.

Da pa ne bom zavlačeval, predsednik, predlagam 45 minut odmora pred odločanjem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Pred tem, da gremo na 45 minut, ki ga kot vodja poslanske skupine imate na voljo, najprej obrazložitev glasu. Kakšna obrazložitev s strani posameznih poslanskih skupin? V imenu poslanske skupine najprej, potem individualna, ker tisto zadaj sem videl individualne.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Gospod predsednik, morate malo tudi v desno pogledati ne v levo. Vem, verjamem vam, da vas nese na levo, ampak jaz sem na desni, morate me videti.

Seveda ne moremo podpreti predloga, po katerem bi omenjeni gospod postal vrhovni sodnik. Zakaj? Zaradi tega, ker spoštujemo tisto, čemur se reče ravnovesje med vejami oblasti. Vsi poslanci imamo pravico glasovati po 82. členu Ustave, tako kot mislimo, da je prav. In mi mislimo, da je prav, da ne podpremo tega kandidata, ker je tako naš sedanji, torej sodnik na Evropskem sodišču za človekove pravice rekel, da kandidat krši človekove pravice. Ne nazadnje to rekel ustavni sodnik Ribičič, ki ne sodi v ta politični krog, ampak politični krog Združene levice ali pa SD, torej na levo. Sedaj je situacija preprosto taka, da je Sodni svet na stališču: vi ne smete razmišljati – sedaj bom poenostavil, predlagatelj, to, kar ste vi napisali, ampak v vašem dopisu, ki je žalitev, kar je rekla tudi gospa Kustec Lipicerjeva, piše naslednje: Mi presojamo vse, mi delamo najboljše, vaša naloga je, da brez uporabe 82. člena in vaših možganov pritisnete gumbek plus. To je rekel Sodni svet. To je ponižanje vseh poslancev. Tudi če bi kandidat bil daleč najboljši kandidat, si poslanci ne morete, ne moremo privoščiti, da nas kdorkoli žali. Kdorkoli! Še najmanj pa neka veja oblasti, ki jo po ustavi enaka nam. Po ustavi enaka nam! Torej neodvisna. In s pritiskom, torej s potrditvijo tega kandidata boste naredili – kaj? To, da boste omogočili, da te žalitve in ta ponižanja se nadaljujejo tudi v bodoče. Poniževanje tega državnega zbora je pa že tako – ker tako ali tako sami sebe ponižujemo, to je tako jasno kot beli dan –, je pa že v taki fazi, da po moji oceni ogroža neko stabilnost in ravnovesje oblasti v državi. In mi preprosto, tako kot sem rekel, ne moremo podpreti sklepa, po kateremu bi omenjeni kandidat postal vrhovni sodnik.

Pričakujem, zlasti od tisti, ki so nasproti meni, da bodo ravnali enako, ampak to je vaša stvar. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Mislím, da je naša pravna ureditev v zvezi s tem vprašanjem precej jasna. Na Mandatno-volilni komisiji smo že večkrat postavili vprašanje obrazložitve predlogov za imenovanja ali izvolitev sodnikov in vendar se tu nekako s Sodnim svetom res ne ujemamo. Ampak moramo vedeti, da je izhodišče za to sodelovanje zakon, poslovnik in podobno in ta ni v ničemer tako jaseñ, da bi veleval Sodnemu svetu, da nam predlaga oziroma da nam obrazloži svoj predlog bolj, kot je bil obrazložen v konkretnem primeru.

Zaradi tega sem se osebno že na sami Mandatno-volilni komisiji odločil, da podprem tega kandidata, ker res nimamo nekega argumentiranega razloga, če slišimo, da je strokoven in podobno, da temu nasprotujemo. Bi pa morda opozoril, glede na to, da letijo očitki na našo poslansko skupino, tudi na to, da Mandatno-volilna komisija je delovno telo, tam je samo določeno število članov vsake od stran in tudi tam je bilo jasno povedano, da bomo glasovali po svoji vesti, tako da očitki o neki preusmeritvi za 280 stopinj in podobno so popolnoma neutemeljeni.

Rad bi opozoril na še nekaj. Pri vsaki od teh obrazložitve, ko se nasprotuje določenim sodnikom, je vedno slišati neke konkretne primere, konkretne sodne primere, pa ne o nekem gospodu, ne vem, Lojzetu Novaku, ali komerkoli, ampak o nekih znanih politikih, ki so se znašli v kazenskih postopkih. Vesel sem, da tisti, ki ni kriv, da je bil oproščen in podobno, ampak to, da bi ta državni zbor prestopil svoje meje in da bi šel v nekakšno diskreditacijo sodnikov, ki so sodelovali v tem postopku, se mi zdi neumestno in ustavno sporno. Zaradi tega mislim, da je danes ustava – poleg tega, da smo spreminjali ustavo zaradi pravice do pitne vode – in vprašanje ustavnosti že drugič na dnevnem redu, predlagam, da se mogoče v tem 45-minutnem času tudi druge poslanske skupine malo povpraša, kakšno bo sporočilo, če ta kandidat danes ne bo izvoljen oziroma imenovan.

Kot je bilo pa že rečeno, bomo pač v naši poslanski skupini kandidata podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne. Potem v lastnem imenu. Prosim, da se prijavite, ker vas je več.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Moje prepričanje je nekoliko drugačno kot morda nekaterih drugih, pa vendar je prav, da tudi utemeljim, zakaj ne morem takšnega predloga podpreti. Ne morem ga, ker je omenjeni sodnik – še enkrat povem –, ker prihaja na vrh rednega sodnega sistema, sodeloval pri tem, da so bile posamezniku kršene osnovne človekove pravice. Bila mu je kršena tudi pravica, zapisana v ustavi. Da je temu tako, nas je na nek način opozoril tudi sodnik, ki je danes član Evropskega sodišča za človekove pravice. Skratka, ne gre za tako majhno reč. Zame ni pomembno, ali je šlo v tem primeru za politika ali kogarkoli drugega v državi, šlo pa je za osebo, ki mu je bila ne glede na vse, odvzeta možnost ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): ... opravljanja funkcije, na katero je bil izvoljen. Se pravi, tukaj je pa šlo za posledice, ki so mnogo širše in večje. Ni šlo več za kršitve samo posamezniku, ampak tudi vsem tistim, ki so temu posamezniku namenili svojo podporo. Se pravi, razsežnost tega problema je mnogo večja in ima širše dimenzije. Nekdo, ki naj bi imel takšne avtoritete, kar se tiče vsebine in znanja, si kaj takšnega ne bi smel privoščiti. In da takšne ljudi postavljamo na vrh sodne veje oblasti, vsaj kar se tiče rednega sistema, je nekaj z nami močno narobe. Mislim, da je prav, da se primemo za glavo, kajti zagotovo bo še veliko stvari prihajalo iz Evropskega sodišča za človekove pravice, ki bodo kazale na to ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Spoštovani, hvala lepa. Glasovala bom za imenovanje sodnika mag. Aleksandra Karakaša za vrhovnega sodnika. Lahko se sicer ne strinjamo z odnosom Sodnega sveta v tem konkretnem primeru do Državnega zbora, ampak nikakor to ne more biti razlog, da zavrnemo imenovanje konkretnega sodnika, sploh sodnika mag. Karakaša. Zakaj? Zato, ker je sodil politiku. To bi bil neposreden poseg politike v sodstvo. Mi lahko zakonodajo spremenimo, lahko razmislimo o tem, ko bomo odločali o Zakonu o Sodnem svetu, koliko je Sodni svet še dolžan obrazložiti svojo odločitev, ampak sedaj imamo ureditev, kot jo imamo, in Sodni svet je obrazložil, kolikor je obrazložil. Ne moremo pa mi iz političnih razlogov, zato ker nam neka organizacija reče, da je nekdo kršil, da je kandidat kršil pravice, reči, da zaradi tega ga zavrnemo. Ne moremo zaradi tega, ker je nekdo rekel, da je kandidat kršil pravice, reči, da ga zato zavrnemo. Kdo je ugotovil to kršitev? Edini pristojen, da to kršitev ugotavlja, je Sodni svet. Kje, v katerem postopku je bila ugotovljena ta kršitev? In tudi če bi bila ugotovljena, je Sodni

svet tisti, ki ocenjuje, ali je to razlog, da ta kandidat ne more biti izvoljen za sodnika.

Torej, glasovala bom za izvolite tega kandidata. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Ja ta zadeva se vleče že od začetka mandata, in ni res, kar je rekel gospod, da se je prvič zgodil ta primer odnosa Sveta do Državnega zbora. Vaš predhodnik, gospod Vlaj, na začetku mandata, ko sem dal jasno sporočilo in sem povedal stavek, da nisem angleška kraljica, ki mi nekaj prinesejo, zato da bom glasoval samo zato, ker so mi to prinesli; če mogoče to dela angleška kraljica, jaz ne. In to velja za vse poslance po 82. členu. Se pa ne opredeljujem do vprašanja, ali je sodnik strokovno usposobljen in upravičen, da zaseda to mesto. O tem nisem nikoli razpravljaj, ampak sem razpravljaj samo o tem, da je treba razmisliti o spremembah, da se ta imenovanja prenese na funkcijo predsednika države, ker ne nazadnje tudi nekateri ustavni pravniki so pred kratkim opozorili na ta problem, in to je problem Državnega zbora, ki smo ga zdaj v praksi začutili. Jaz nisem shizofrena oseba in vem, kako sem glasoval; glasoval sem proti zaradi vašega odnosa, ker sem napovedal na začetku mandata, če boste to naredili še enkrat, ne bom več glasoval za vaše kandidate, ker ne verjamem v vas, v odnos, v iskrenost; to, kar bi pravzaprav morali delati. Veste, tisto, kar dajete, to tudi dobivate. Tukaj morate predvsem pri sebi najprej spremeniti. Nima pa to veze s kandidatom, ki je pa zdaj žrtev cele zgodbe; ampak žrtev je zaradi vas, ne zaradi nas. Vse ostalo, kar leti s tiste strani, pa mene ne zanima. Zato to pot ne bom glasoval ne za ne proti. Predlagam pa, da čim prej pride minister s spremembo Zakona o Sodnem svetu, in upam, da bomo toliko zreli, da bomo enkrat spremenili tudi ustavo in kaj prenesli kam drugam, to odločanje, ker ne sodi v ta prostor. To se je večkrat izkazalo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne. Potem odrejam 45-minutni odmor. Sejo nadaljujemo ob 19. uri in 10 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 18.22 in se je nadaljevala ob 19.10.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora. Sprašujem vodjo Poslanske skupine SDS, ali želi predstaviti stališče poslanske skupine na podlagi drugega odstavka 73. člena Poslovnika.

Prosim, besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V poslanski skupini smo pač vse te argumente, ki so bili povedani, malo pogledali, proučili. Očitno je, da je sedanji sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice dr. Marko Bošnjak, ki je branil gospod Kanglerja v sodnem postopku, očital sodstvu, da krši človekove pravice v postopku gospodu Kanglerju, približno isto je ugotovil v svojem elaboratu tudi nekdanji ustavni sodnik dr. Ciril Ribičič.

Ko pa pogledate to mnenje, ki ga je ob kandidaturi predložil Sodni svet, in to je tisto prvo mnenje, ki je prišlo 15. septembra, pa piše, da se je sodnik kandidat, ki ga predlaga Sodni svet v izvolitev, uveljavil že kot prvostopni sodnik, še posebej pa kot pritožbeni kazenski sodnik. Prav očitek, glavni, ki se usmerja proti temu kandidatu Sodnega sveta, je napačna odločitev na pritožbeni stopnji, ki jo je potem razveljavilo Vrhovno sodišče in je oprostilo gospoda Kanglerja.

Pravi tudi, da zna ta kandidat tudi to teoretično znanje prenašati v prakso, sodeluje v izobraževalnih postopkih. Zdaj pa sprašujemo tudi predstavnike Sodnega sveta, kako to izgleda, da takšni kandidati pač sodelujejo v izobraževalnih postopkih.

Drugo, kar je in na kar je treba posebej tudi opozoriti, pa je to, da je več kot očitno, da je v tem kazenskem postopku proti Kanglerju Kanglerju nastala velika škoda, izgubil je funkcijo, posledično tudi – najbrž – mu je bila onemogočena zaposlitev, in karkoli bo hotel početi, bo moral preko sodnih postopkov. Kar zadeva funkcijo, je zadeva nepovratna. Eden izmed tistih, ki pa je sodeloval v kazenskem postopku, na pritožbeni ravni sicer, sodnik, pa napreduje s pozitivnim mnenjem Sodnega sveta. Sprašujem zdaj, v kakšni državi, sprašujem se, v kakšni državi živimo. Tisti, ki so bili v sodnem postopku oškodovani, nimajo nobenih satisfakcij, noben se jim ne opraviči, tisti, ki pa so sodelovali v teh postopkih kot arbitri, kot sodniki, pa dobijo izkaznico za napredovanje. Moram reči, da mnenje, s katerim ga je pospremil v ta kandidacijski postopek Sodni svet, je eno najlepših mnenj, kar smo jih lahko prebrali.

S tega vidika poslanska skupina svoje odločitve ne bo spremenila in bomo glasovali proti imenovanju kandidata za vrhovnega sodnika.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na glasovanje dajem predlog sklepa o imenovanju mag. Aleksandra Karakaša na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 36.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju predsednika in članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov.**

Predlog sklepa je obravnava Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Za dopolnilno predstavitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku komisije dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik. Poslanke in poslanci!

Zakon o volitvah v Državni zbor v 32. členu določa, da imenuje Državno volilno komisijo Državni zbor. Sestavljajo jo predsednik in pet članov ter njihovi namestniki. Za predsednika in njegovega namestnika se imenujeta sodnika Vrhovnega sodišča, dva člana in dva namestnika članov se imenujeta izmed pravnih strokovnjakov, trije člani in namestniki članov pa se imenujejo po predlogih poslanskih skupin, pri čemer se upošteva sorazmerna zastopanost političnih strank.

Ker Državni volilni komisiji 14. 12. 2016 poteče štiriletni mandat, moda Državni zbor imenovati nove člane. Glede na navedeno je Mandatno-volilna komisija na 24. seji 15. 9. 2016 določila kandidacijski postopek za imenovanje predsednika, petih članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov. V skladu s svojimi pristojnostmi, ob upoštevanju 32. člena Zakona o volitvah v Državni zbor je tako Mandatno-volilna komisija objavila javni poziv za vlaganje kandidatur za predsednika in namestnika predsednika Državne volilne komisije izmed sodnikov Vrhovnega sodišča. Objavila je javni poziv za vlaganje kandidature za dva člana in dva namestnika članov Državne volilne komisije izmed pravnih strokovnjakov in pozvala poslanke skupine k predlaganju kandidatov za tri člane in tri namestnike članov Državne volilne komisije, pri čemer se upošteva sorazmerna zastopanost političnih strank. Rok za posredovanje prijav oziroma predlog kandidatov je potekel 17. 10. 2016. Vse prijave oziroma predlogi so bili pravočasni in popolni.

Mandatno-volilna komisija je na 27. seji 10. 11. 2016 na podlagi prejetih prijav oziroma predlogov določila kandidata za predsednika in namestnika predsednika Državne volilne komisije, kandidata za dva člana in dva namestnika članov izmed pravnih strokovnjakov ter kandidate za tri člane in tri namestnike članov na predlog poslanskih skupin. Vse to je storila na podlagi 32. člena Zakona o volitvah v Državni zbor in 112. člena Poslovnika Državnega zbora in predlaga – Mandatno-volilna komisija – Državnemu zboru, da sprejme sklep o imenovanju predsednika in članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov v naslednji sestavi: za predsednika – Anton Gašper Frantar, za namestnika predsednika – Peter Golob, za člana izmed pravnih strokovnjakov – dr. Franc Grad in mag. Milena Pečovnik, za namestnika članov izmed pravnih strokovnjakov – Mitja Šuligoj in dr. Saša Zagorc,

za člane na predlog poslanskih skupin – mag. Nina Brumen, Ksenija Vencelj in Drago Zadergal, za namestnike članov na predlog poslanskih skupin – Iztok Majhenič, dr. Janez Pogorelec in Miroslav Pretnar. Upam, da sem se poboljšal. Najlepša hvala za dano priložnost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o imenovanju predsednika in članov Državne volilne komisije ter njihovih namestnikov. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 62, proti nihče.

(Za je glasovalo 62.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembah Sklepa o sestavi, imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda – Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministrice in ministrov z dne 15. 11. 2016 je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda Jožefa Horvata v zvezi z odgovornostjo Vlade za vzpostavitev pravne podlage za uspešno delovanje organov pregona in sojenja pri iskanju odgovornosti za bančni kriminal.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 20, proti pa 48.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Alenke Bratušek bo zbor odločal o naslednjem predlogu

sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z denacionalizacijskimi postopki.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 10, proti pa 62.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 62.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi s parlamentarnim nadzorom obveščevalnih in varnostnih služb.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani, temeljno vprašanje vseh demokratičnih držav je, kdo nadzira nadzornike. V danem primeru smo se znašli v absurdni situaciji, da kot tisto edino parlamentarno telo, ki opravlja nadzor v javnem interesu, ne dobimo, ne moremo dobiti, ker nam to odrekajo policisti, na vpogled dveh dokumentov, ki urejata en del pravnega področja, ki ga tudi mi nadzorujemo. Zato je seveda tam naše delo onemogočeno. Tudi danes smo zjutraj imeli sejo, nismo prišli nikamor, edino še bolj se je izkristaliziralo prepričanje vseh, ki smo na seji bili, da bi ti akti morali biti zelo dobro pregledani, da se v njih verjetno skriva vsaj eden, ki bi moral biti celo javno objavljen, in da to odpira številna vprašanja o razmerjih med institucijami v tej državi. Kljub temu da ni bilo niti enega glasu na seji proti, smo se srečali s popolno odbojnostjo. Rečeno je bilo, da pač oni mislijo, da to ni naša pristojnost in da ne moremo tega pogledati. Ne glede na to, da so tudi sami priznali, da z zadevo Ornik ni bilo vse v redu, da je očitno tam prišlo do kršitve pravnega reda Republike Slovenije. Tudi sami so potrdili, da je celotna zadeva disciplinsko zastarala in da torej zadeva sploh ni doživela epiloga, kot bi ga v normalni državi morala.

Vprašanje, ki ga je postavil eden od članov, to je dr. Trček, je, kaj se skriva in koga se tukaj krije, ker zadeva preprosto ni več racionalno obrazložljiva, zakaj se te stvari ne pokaže pod pogoji, ki seveda urejajo tajne dokumente v naši državi. Dosledno spoštovanje teh na naši komisiji ne more biti predmet dvoma kogarkoli, kajti niti en dokument v času, kar jo vodim, ni kakorkoli prišel v javnost. To se pravi, tukaj gre kvečjemu za nekaj drugega, trdno pa sem prepričan, da je velika napaka to, kar se dela. Napaka je za vse; tako za sam parlament kot tudi za policijo in tudi za predsednika Vlade, ki je včeraj nekritično prebral tisto, kar so očitno napisali v sami policiji. Ustavnopravna sodna praksa je tukaj namreč zelo ostra in trdno sem

prepričan, da je prav tako, saj tisti, ki smo bili zraven, ko se je vsaj v širšem krogu, ko se je pisalo slovensko ustavo, vemo, da je bila pisana prav s tem namenom, da se nikoli ne more vzpostaviti nek pravni red, ki bo sistematično pripeljal do kršitve, kot jo je predstavljajo nepooblaščen vdiranje v več sto osebnih računov na Facebooku oziroma elektronsko pošto s strani gospoda Ornika. To ne sme postati sistem.

Iz tega razloga predlagam, da .../ izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 48.
(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi s postopkom izdaje okoljevarstvenega soglasja družbe Ekologija, podjetje za zbiranje in predelavo sekundarnih surovin, d. o. o.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V moji domači Škofji Loki se širi obrat za predelavo nevarnih odpadkov, ki naj bi semkaj prihajale iz velikega dela Evrope. Predelava nevarnih odpadkov je v vsakem kontekstu, v vsakem primeru rizična dejavnost. Zmeraj lahko pride do nepredvidljivih naravnih nesreč, lahko pride do potresa, kar seveda pripelje v razlitje, v zastrupljanje okolja in tako naprej. Pa tudi če ta del odmislimo, se že sedaj ta predelava nevarnih odpadkov v Škofji Loki dogaja pod zelo sumljivimi varnostnimi standardi: od kanalizacije do fizične zaščite dostopa strupenih produktov in tako dalje. To podjetje je tudi v preteklosti celo delovalo brez ustreznih dovoljenj; meni nič, tebi nič so se šli okoljsko rizično dejavnost brez formalnega blagoslova.

Zato sem gospo ministrico povprašal, kakšne so dejavnosti Agencije Republike Slovenije za okolje v tem primeru. Namreč, za to da lahko imenovano podjetje razširi svojo proizvodnjo, poveča kapacitete, potrebuje dodatna dovoljenja Arsa. Ministrica mi vsebinsko ni odgovorila, bolj ali manj se je zadrževala pri vseh postopkih izdaje dovoljenja. Je pa izpostavila zelo zanimivo izhodišče, njeno ideološko izhodišče, s katerega nastopa; da se moramo kratko malo odločiti, ali bomo varovali okolje ali pa nam bodo na voljo delovna mesta.

Socialisti tako pozicijo seveda zavračamo, ker je treba zlasti v 21. stoletju, ko ni več tehnoloških izgovorov, ustvarjati delovna mesta, ki bodo okolje varovala, ne pa ogrožala. To je neka

tema, ki vsekakor sodi v ta državni zbor. Navsezadnje smo se danes pogovarjali tudi in glasovali tudi o Pariškem sporazumu, tako da neke industrijske prakse, ki ogrožajo okolje, ki so sporne z več kot samo enega vidika in se nam dogajajo na domačem pragu – zelo konkretno v Škofji Loki s to predelavo nevarnih odpadkov –, tudi zaslužijo razpravo in intervencijo Državnega zbora kot vrhovnega odločevalskega telesa v tej državi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 50.
(Za je glasovalo 207.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Šircija bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Vraničar Erman na poslansko vprašanje mag. Andreja Šircija v zvezi z zaustavitvijo izvrševanja državnega proračuna za leto 2016.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 50.
(Za je glasovalo 16.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Tomaža Lisca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Tomaža Lisca v zvezi z izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 49.
(Za je glasovalo 17.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ljuba Žnidarja bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi s projektom tretje razvojne osi.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Ministra za infrastrukturo in prostor sem vprašal, kakšne so aktivnosti na odseku tretje razvojne osi v srednjem delu, na odseku od Velenja do Slovenj Gradca. Vemo, da je ta odsek od Velenja do Slovenj Gradca z uredbo v letu 2013 bil umeščen v prostor in da je v juniju lanskega leta bilo pridobljeno tudi okoljevarstveno soglasje. Skratka, izpolnjeni so

vsi pogoji, da se lahko aktivnosti na tem projektu nadaljujejo.

Spoštovani minister je odgovoril, da se še pridobiva študija ekonomske upravičenosti. Rekel bi, da takrat, ko ne želimo, da projekt napreduje s takšno dinamiko, kot bi si želeli, takrat začnemo, bi rekel, dodajati še raznorazne študije, kajti na tem odseku bi se že aktivno moralo izvajati projektiranje in aktivno bi se morali izvajati odkupi zemljišč. Kajti po izgradnji, vemo, da ta celoten projekt, ker gre za cestninski del ceste, je v upravljanju in vodenju Darsa in po izgradnji odseka Draženci–Gruškovje Dars tako rekoč nima pripravljenega niti enega večjega projekta, ko bo ta odsek Draženci–Gruškovje gotov. Tako gre tu za pripravo projekta, za predpridobitev gradbenega dovoljenja, za kar vemo, da postopki odkupov niso tako hitri in da zahtevajo svoj čas. Dejansko se tu zgublja tisti dragocen čas, ker se ti postopki ne izvajajo in Dars tako rekoč čez dobro leto dni ne bo imel v rokah niti enega pripravljenega projekta. To je za razvoj prometne infrastrukture v Sloveniji problem in predlagam, da se o tem opravi javna razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 44.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Ljudmile Novak bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kulturo Antona Peršaka na poslansko vprašanje Ljudmile Novak v zvezi z nedavnim obiskom ministra za kulturo na Dunaju.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 49.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi s simboli sodelavcev okupatorja na prekopu žrtev iz Barbarinega rova. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsednik.

Najprej želim razčistiti, da v Združeni levici s pieteto in prekopom žrtev nimamo nobenih problemov, imamo pa izrazito velik problem, ko se najvišji predstavniki države pojavijo na dogodku, kjer vihrajajo domobranske zastave, kjer so venci z napisi Slava junakom, kljub temu da so ravno Socialni demokrati obljubili Zvezi borcev, da ne bodo spreminjali zgodovine s tem

dogodkom. To, da somišljenike dočaka poslanec SDS Franc Breznic, jih kliče za brate in se slika objet z znanim ustaškim novinarjem Bojancem, ki obožuje uniforme s kljukastim križem, je eno, to pa da se najvišji predstavniki te vlade pojavljajo ob takih obeležjih, pa je po mojem mnenju popolnoma nedopustno. Najmanj, kar pričakujemo državljani, se pravi potomci antifašistov v srcu Evrope, ki je zgrajena na antifašizmu, in potomci premnogih žrtev fašizma; najmanj kar je, da v smislu pietete do vseh žrtev, ponavljam vseh žrtev, tudi tistih, ki so bili pobiti s strani ustaških enot in drugih kvizlinških vojsk, ki se ni nikoli predala vse do danes, in naj vas spomnim, da je Matjaževa vojska tja do leta 1950 izvajala izvensodne poboje po Sloveniji – vse tiste, ki so uspeli konclagerje preživeti in vojno, so še vedno ubijali.

Skratka, najmanj, kar pričakujemo, je, da najvišji predstavniki Vlade in oblasti zahtevajo, da se taka obeležja umaknejo, preden pridejo na pieteti pokop. To je v smislu pietete do vseh žrtev, kajti v smislu sprave res ne smemo odpirati vrata fašizmu.

Spoštovane kolegice in kolegi, naj vas znova spomnim, da zla nikoli ne povzročijo slabi ljudje, ampak dobri ljudje, ki ob zlu gledajo stran. Zato vas v imenu vseh žrtev fašizma prosim, in v imenu pietete do vseh mrtvih, da podprete razpravo o tej temi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 12, proti pa 49.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Luke Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o ministrice za zdravje gospe Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi s problematiko razpisovanja in odobravanja specializacij zdravnikov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Kot splošno razpravo sem predlagal vprašanje specializacij zdravnikov v Zasavju oziroma še bolj točno v Splošni bolnišnici Trbovlje. Problem, ki se tam pojavlja, je naslednji; v Zakonu o zdravniški službi – Zasavje kot regija spada v ljubljansko regijo, kar pomeni, da nima avtonomije pri odmerjanju specializacij in zato v Zasavje napotujejo zdravnike iz Ljubljane, kjer nastaneta dva problema. Prvi problem je ta, da tisti zdravniki oziroma študenti medicine, ki so Zasavčani, ne pridejo na vrsto in namesto njih dostikrat vzamejo zdravnike iz drugih krajev po Sloveniji, kar pa pomeni, da ti zdravniki, ki pridejo, počakajo na konec specializacije, potem se pa v precej primerih čim prej preselijo ali v Ljubljano ali pa kam drugam, bližje svojega kraja

bivanja. Tako ta bolnišnica zdravnike specializira, ampak potem ostane brez kadra. Zato sem ministrico za zdravje pozval k rešitvi tega problema in konkretno k temu, da se ta krovni zakon, se pravi Zakon o zdravniški službi, v 18. členu, kjer so te regije, kako naj bi se določale specializacije, določene, spremeni, da bo Zasavje dobilo možnost avtonomnega izbiranja specializantov, da se to ne bo več dogajalo. Se pravi, da ne bo več prihajalo do tega, da se zdravnike specializira, potem pa odidejo drugam.

V tem smislu vas prosim za podporo splošni razpravi, ker problem s tem obstaja že več let in so ga do sedaj na ravni ministrstva, Zdravniške zbornice in drugih neuspešno reševali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 47.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Andreja Čuša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Milojke Kolar Celarc ter ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje gospoda Andreja Čuša v zvezi s sodelovanjem pri gradnji urgentnega centra Ptuj.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 49.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z deregulacijo cen naftnih derivatov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Vlada se je odločila, da nam bo zvišale cene bencina, dizla, kurilnega olja. To bo naredila na tak način oziroma je že stopila na to pot, da bo odstranila zgornjo omejitev marž za naftne trgovce. Račun bomo plačevali vsi; plačevali ga bodo porabniki z višjimi cenami goriva, plačali ga bodo ostali sektorji gospodarstva in ne nazadnje bo zaradi upada prihodkov nastradal tudi proračun. Ta ukrep je popolnoma iracionalen s praktično kateregakoli družbenega vidika. Edini namen, ki ga zasleduje, je dvig dobičkov oligopolnih naftnih trgovcev.

Gospod minister Počivalšek je ob nastopu svojega mandata zapisregel, da bo deloval za

blaginjo ljudi v tej državi, ampak s svojimi neoliberalnimi politikami deluje izključno za blaginjo naftnih trgovcev. V Združeni levici mislimo, da je to popolnoma nezaslišano, da taka politika vodi v energetske revščine, zlasti za najranljivejše skupine naših sodržavljanov. V ta namen smo postavili že več poslanskih vprašanj, sklicali smo dve seji Odbora za gospodarstvo, na Vlado smo naslovili celo pisno pobudo, pa je bilo vse skupaj zgolj bob ob steno. Argumentov seveda vladna stran, ki zagovarja deregulacijo, tukaj nima. Če ste poslušali odgovor gospoda Počivalška na moje poslansko vprašanje, je na veliko operiral s floskulami prostega trga. Govoril je o tem, da misli, da do dviga cen ne bo prišlo, pa da verjame, da bo konkurenca opravila svoje delo in tako naprej, medtem ko edina resna študija – vladna študija, mimogrede – kaže ravno nasprotno. Deregulacija cen naftnih derivatov pomeni dvig dobičkov za naftne trgovce, pomeni tudi do stoo odstotni dvig marž in pomeni skratka, da bo velika večina naših sodržavljanov, sodržavljanov potegnili kratko, tudi državni proračun, tudi ostali sektorji gospodarstva.

Tako proti temu ukrepu nismo spregovorili samo v Združeni levici, oglasila se je celo Gospodarska zbornica, svoje je povedala Zveza potrošnikov, praktično vsi deregulaciji naftnih derivatov nasprotujejo, ampak minister Počivalšek gre z glavo skozi zid, račun pa bomo plačali ljudje v tej državi. Zato bi želel razpravo v Državnem zboru ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 51.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da Državni zbor sklepa ni sprejel.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za javno upravo Borisa Koprivnikarja na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z anomalijami v sistemu plač v javnem sektorju.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 50.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Luke Mesca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča ter ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi z možnostmi poteka trase tretje razvojne osi čez Zasavje in Prebold.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, še zadnjič.

Veliko se govori o severnem kraku tretje razvojne osi, se pravi o tistem, ki je nad avtocesto med Ljubljano in Mariborom, in tam je bilo veliko razpravo o tem, ali naj gre čez Braslovče ali tam čez Arjo vas, veliko manj pa se govori o srednjem kraku tretje razvojne poti, to pa je ta, ki je pod avtocesto. Tam so v glavnem tri možnosti. Ena bi bila, da gre ta krak od Celja navzdol pri Laškem, druga je tam nekje pri Zidanem Mostu, tretja pa je čez Zasavje.

V tem smislu sem spraševal ministra Petra Gašperšiča glede poteka srednjega kraka. Namreč, po trenutni izbiri naj bi ta srednji krak obvozil Zasavje, pri čemer nastane problem, da je Zasavje, ki je že tako ali tako prizadeta regija zaradi deindustrializacije, propada rudarstva, propada termoelektrarne in tako naprej, ena od najbolj ogroženih regij, tako gospodarsko kot socialno, brezposelnost je tam nad 17 % in bi nujno potrebovali neko spodbudo za razvoj. Če bo tretja razvojna os obvozila Zasavje, kot je v planu zdaj, to se pravi, da se bo priključila šele tam nekje pri Zidanem Mostu, bo to pomenilo, da Zasavje od tega ne bo imelo veliko koristi, ker se nihče ne bo peljal v Ljubljano preko Zidanega Mostu, ker bi naredil velik obvoz, in s tem imamo problem, da lahko ta regija ostane nekako slepo črevo v slovenski prometni shemi.

Minister Gašperšič mi je odgovoril, da razprava o tem še ni končana, torej da se še da razpravljati o tem, kje naj bi ta krak potekal, in glede na to, da do zdaj resna javna razprava o tem, kje naj ta pot teče, ni bila opravljena, predlagam, da se o tem pogovorimo v Državnem zboru.

Tako vas prosim za podporo splošni razpravi na to temo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 46.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Andreja Čuša bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje gospoda Andreja Čuša v zvezi z zaposlovanjem in ukinjanjem revščine.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 50.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. NOVEMBRA 2016 OB 19.50 IN SE JE NADALJEVALA 18. NOVEMBRA 2016 OB 10.04.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 24. seje Državnega zbora.

Obvešččen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Nada Brinovšek, gospa Janja Sluga, gospa Vojka Šergan, gospa Irena Grošelj Košnik, dr. Franc Trček od 12. do 15. ure, Luka Mesec, gospod Janez Janša, gospod Andrej Čuš, gospod Jernej Vrtovec od 17. ure dalje, mag. Matej Tonin, dr. László Göncz do 14. ure dalje, gospod Ivan Škodnik od 12. ure dalje, gospod Franc Laj, mag. Branko Grims, gospod Saša Tabaković in gospod Branko Zorman do 15. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **36. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2017.**

Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017 je na podlagi petega odstavka 399. člena Energetskega zakona v soglasje Državnemu zboru predložila Agencija za energijo.

Za dopolnilno obrazložitev programa in finančnega načrta dajem besedo predstavnici predlagateljice, direktorici Agencije za energijo mag. Duški Godina.

MAG. DUŠKA GODINA: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Naj vam na kratko predstavim osnovne naloge, usmeritve ter cilje, ki si jih je Agencija za energijo kot nacionalni regulativni organ zadala v prihajajočem letu 2017.

Slovenija spada med države z najzanesljivejšo oskrbo z energenti. V letošnji analizi svetovnega energetskega sveta je pridobila eno mesto in Indeks svetovne energetske trileme jo tako med 125 državami uvršča na 12. mesto. K varni, zanesljivi ter konkurenčni oskrbi z energijo, električno energijo in zemeljskim plinom pomembno prispeva tudi Agencija za energijo, saj s svojimi pristojnostmi spodbuja razvoj varnih, zanesljivih ter učinkovitih sistemov za prenos in distribucijo zemeljskega plina in električne energije kakor tudi na zagotavljanje oskrbe s toploto.

Reguliranje je dinamičen proces, v katerem je treba upoštevati sedanje in pričakovane razmere ter iskati koristi za vse udeležence trga z energijo. Pri tem pa odjemalec, kot eden od deležnikov trga z energijo, za Agencijo ostaja ves čas v ospredju. Tako bomo tudi v letu 2017 na področju ekonomske regulative največ dejavnosti namenili spremljanju in analiziranju izvajanja obstoječih regulativnih okvirov ter

analizam modelov ekonomskega reguliranja s ciljem uvedbe sprememb in novosti tam, kjer bo to potrebno.

Dekarbonizacija elektroenergetskega sistema zahteva celovito transformacijo dobave, porabe in samega sistema v t. i. pametni sistem, ki bo omogočal integracijo razpršene proizvodnje, množično integracijo obnovljivih virov in prilagajanje odjema. Naloga agencije je, da skozi svoje pristojnosti ta razvoj pomembno spodbuja.

S ciljem postopne posodobitve metodologij reguliranja bomo zato v letu 2017 nadaljevali s posvetovalnimi procesi in na podlagi rezultatov posvetovanj postopoma določali cilje reguliranja, ki jih želimo doseči v obdobju do leta 2020, ti pa bodo v prihodnjem letu usmerjeni na področje prilagajanja odjema, uvajanja dinamičnih tarif ter kibernetске varnosti v pametnih omrežjih ter razvoj elektromobilnosti, saj bo ta v prihodnje imela pomemben vpliv tako na proizvodnjo kot razvoj omrežij.

Na področju trajnostnega razvoja sicer agencija ni neposreden snovalec politike, vendar s svojimi aktivnostmi pomembno prispeva k razvoju proizvodnje iz obnovljivih virov energije, kakor tudi doseganju zakonsko predpisanih prihrankov energije. Zato bo Agencija tudi v letu 2017 s svojimi aktivnostmi, torej z oblikovanjem javnega poziva za subvencioniranje proizvodnje iz obnovljivih virov energije ter s spremljanjem in analiziranjem doseženih zakonskopredpisanih prihrankov energije pomembno prispevala k razvoju tega področja. Prav tako bomo nadaljevali z vsemi aktivnostmi, ki jih ima Agencija na podlagi veljavne zakonodaje na področju varstva potrošnikov in na področju mednarodnih aktivnosti, s čimer bomo prispevali k izboljševanju preglednosti trga in h koordinaciji pravil za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Naj na kratko povzamem. Tudi v letu 2017 bomo delovali proaktivno, sodelovali pri kreiranju nacionalne energetske politike ter pri naših dejavnostih upoštevali razvoj in trende na področju energetike ter koristi vseh udeležencev energetskega trga.

Svoje naloge bomo tudi v letu 2017 opravljali stroškovno in učinkovito, zato v predlaganem finančnem načrtu ne predvidevamo nobenih dodatnih zaposlitev in tudi ne potrebnih povečanih sredstev za delovanje agencije. Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Program dela in finančni načrt je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo, ki Državnemu zboru predlaga, da sprejme Predlog sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017.

Za predstavitev stališča odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa Godina.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 23. seji dne 2. 11. 2016 kot matično delovno telo obravnaval program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017, ki ga je dne 16. 9. 2016 Državnemu zboru na podlagi petega odstavka 399. člena Energetskega zakona posredovala Agencija za energijo. Uvodno obrazložitev k predlaganemu dokumentu in glavne poudarke delovanja oziroma nalog Agencije za energijo v letu 2017 je podala direktorica agencije mag. Duška Godina. Izpostavila je, da bo agencija v naslednjem letu usmerjena na področje ekonomske regulative in bo posledično največji delež dejavnosti namenila spremljanju in analiziranju izvajanja regulatornih okvirov na področju električne energije in zemeljskega plina. Agencija je v metodologijo reguliranja začela postopoma uvajati dodatne spodbude za kvalificirane investicije v pametna omrežja, ki so podprte z analizo stroškov in koristi na ravni družbe. Na področju trajnostnega razvoja obnovljivih virov bodo v letu 2017 pripravili prvi javni poziv, v okviru katerega se bodo razdeljevala z energetske bilanco opredeljena razpoložljiva sredstva za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov.

Prav tako bomo nadaljevali z nadzorom nad zakonitostjo izvajanja nalog vseh gospodarskih družb oziroma izvajalcev energetske dejavnosti in vodili spore med uporabniki omrežij in operaterji, za katere je pristojna agencija. Agencija bo v prihodnjem letu izvajala tudi prilagoditve in razvoj informacijske infrastrukture ter nadzor nad delovanjem trga predvsem na področjih pridobivanja podatkov, monitoringa trga in izvajanja uredbe REMIT ter izvajala aktivnosti za preprečevanje morebitnih zlorab in tržnih manipulacij.

Kot je bilo že navedeno predhodno, je v zvezi s kadrovskim načrtom gospa direktorica povedala, da agencija v letu 2017 ne predvideva novih zaposlitev, glede finančnega načrta pa izpostavila, da pretežni vir prihodkov agencije predstavlja letno nadomestilo operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina in systemskega operaterja prenosnega sistema električne energije.

Nadalje je pri delu odbora sodeloval tudi predstavnik Vlade, to je minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, ki je poudaril, da program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017 ocenjuje kot pozitivnega in ga v celoti podpira. Tudi predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod. Jernej Verbič je poudaril, da komisija podpira program dela in finančni načrt agencije za leto 2017 in nanj nima pripomb.

Med člani in članicami odbora ni bilo posebne razprave. Odbor je nato glasoval o

naslednjem predlogu sklepa: Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017 z dne 15. 9. 2016. Odbor je sklep sprejel z 12 glasovi za, nihče pa ni bil proti. Hvala.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

V skladu z določili Energetskega zakona poslanke in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije tudi letos potrjujemo Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017. Tokrat se ob obravnavi programa na matičnem delovnem telesu niso pojavila nasprotovanja, kakršnim smo bili priča lansko leto, ko je po oceni nekaterih agencija imela zastavljen preveč obširen program dodatnega zaposlovanja in predvidene previsoke stroške poslovanja. Za leto 2017 agencija ne načrtuje dodatnih zaposlitev, pa tudi nobenih previsokih dodatnih stroškov. Program tako vključuje naloge agencije na področju trga z električno energijo, zemeljskim plinom in daljinske toplote, ki jih je treba izvesti v prihodnjem letu, načrt finančnih sredstev, ki so potrebna za izvajanje nalog, kadrovske načrte agencije ter višino nadomestila systemskega operaterja in nadomestila operaterja prenosnega sistema. Kot nas je na matičnem delovnem telesu seznanila direktorica agencije, bo v prihodnjem letu agencija med drugim posebno pozornost namenila spremljanju in analiziranju izvajanja regulativnih okvirov na področju električne energije in zemeljskega plina, analizam obračunavanja omrežnine in drugih storitev operaterjev ter analizam modelov ekonomskega reguliranja s ciljem priprave sprememb pa tudi novosti za naslednji triletni regulativni okvir.

Prav tako bo agencija skušala usmerjati razvoj elektromobilnosti, kar v Poslanski skupini Desus še posebej podpiramo, saj se vsi zavedamo, da bomo tudi v Sloveniji morali slediti svetovnim trendom in zaradi varovanja okolja povečati število električnih vozil, posledično pa tudi število polnilnic. Na tem mestu želim opozoriti na to, da ima agencija pomembno vlogo pri izvajanju politike na področju obnovljivih virov energije in učinkovite rabe le-te. Ker agencija ni neposredni oblikovalec te politike, mora pristojno ministrstvo še naprej tudi na tem področju tesno sodelovati z agencijo in upoštevati njene predloge in stališča. Seveda bo agencija še vedno izvajala naloge s področja varstva pravic odjemalcev in nadzora nad delovanjem trga z energenti ter nadzora nad

zakonitostjo dela izvajalcev energetske dejavnosti. To je po naši oceni ena najbolj pomembnih nalog agencije, kajti odjemalci različnih oblik energije so vedno šibkejša stran v primerjavi z dobavitelji energije.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo enotno podprli sklep o soglasju Državnega zbora k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi!

Agencija za energijo ima kot nacionalni regulator na področju trga za energijo zelo pomembne naloge oziroma pristojnosti, ki so se pomembno povečale po sprejetju energetskega zakona v letu 2014. Po uveljavitvi omenjenega zakona je tudi pristojnost nadzora nad delovanjem agencije prešla z Vlade oziroma pristojnega ministrstva na Državni zbor, kar je v skladu s pravnim redom Evropske unije. Naloge agencije, ki so predvidene v programu dela za prihodnje leto, bi lahko nekoliko strnili v naslednje sklope.

Prvič. Reguliranje omrežnih dejavnosti, kjer ima agencija zelo pomembno nalogo, da nadzira pravilnost obračunavanja omrežnine elektrooperaterjev pri dobavi električne energije ter pravilnost obračunavanja omrežnine operaterjev distribucijskih sistemov za dobavo zemeljskega plina. Ključno je, da se omrežnine ne zaračunavajo nad upravičenimi stroški, saj višjo ceno dobave energije potem pokrivajo končni uporabniki. V tem sklopu je pomemben tudi nadzor agencije, ki preverja, da operaterji v zadostni meri vlagajo v zmogljivost distribucijskih omrežij ter na ta način omogočajo učinkovito dobavo ter ustrezno kakovost električne energije oziroma zemeljskega plina.

Drugič. Zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom. Vemo, da je Evropa v dobri meri še vedno odvisna od oskrbe z zemeljskim plinom z vzhoda, zato je nova evropska uredba vzpostavila mehanizem sodelovanja regulatorjev znotraj posameznih regij. Agencija za energijo bo tako tesneje sodelovala s štirimi regulatorji v sosednjih državah, katerih skupna naloga bo priprava preventivnih ukrepov v primeru izrednih razmer pri dobavi zemeljskega plina.

Tretjič. Spodbujanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije, kjer ima agencija javno pooblastilo za izdajo deklaracij investitorjem proizvodnih naprav za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov energije, ob tem pa odloča tudi o pridobitvi podpor tovrstnim proizvajalcem električne energije ter jim določa referenčno ceno le-te.

Četrtič. Učinkovita raba energije. V tem primeru bo agencija preverjala podatke dobaviteljev elektrike, toplote, plina ter goriv končnim odjemalcem ter jim glede na predhodno zastavljene ciljne prihranke te tudi ustrezno ovrednotila. Pri tem vendarle ne gre prezreti, da ob dobaviteljih k učinkovitejši rabi energije imajo svoj delež prispevati tudi končni uporabniki.

Petič. Nadzorno delovanje trga z električno energijo in zemeljskim plinom je zelo pomembna naloga, kjer agencija mora zagotoviti pogoje celovitosti, preglednosti in konkurenčnosti energetskih trgov. Na tem področju so deležniki neposredno zavezani k tako imenovani uredbi REMIT, po kateri ima agencija pristojnost in dolžnost stalnega monitoringa trga ter izvajanja ukrepov, če ugotovi kršitev.

Šestič. Nadzor nad zakonitostjo delovanja izvajalcev energetskih dejavnosti, kjer lahko govorimo o nekakšnih inšpekcijskih pristojnostih agencije.

Sedmič. Varstvo pravic odjemalcev, kjer je ključna vloga agencije, da odloča o sporih med uporabniki in operaterji. Skrbeti pa mora tudi za ustrezno obveščenost odjemalcev predvsem o svojih možnostih in pravicah.

Agencija za energijo pri svojem delovanju upošteva interese in pravice tako operaterjev kot tudi končnih potrošnikov, pa vendar Socialni demokrati menimo, da mora biti njena vloga bolj poudarjena pri zaščiti šibkejše kategorije. To so nedvoumno končni potrošniki. Potrošnika bo praviloma na koncu bremenil vsak neupravičeno zaračunan evro, kakor bo šla vsaka motnja pri dobavi energije ali dostavljena slabša kakovost energije predvsem v njegovo škodo, zato je vloga agencije v tem oziru zelo pomembna.

Na koncu bi želeli še izpostaviti, da bo v prihodnosti pomembno energetiko na neki ravni tesneje povezati tudi s socialno politiko, ko govorimo o dobavi različnih oblik energije ranljivejšim skupinam odjemalcev. V mislih imamo tiste, ki so tovrstne storitve le stežka privoščijo ali pa si jih sploh ne morejo privoščiti, jim je pa nujno potrebno za doseganje nekega minimalnega in dostojnega življenja.

Socialni demokrati bomo sklep o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017 podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Agencija za energijo kot nacionalni energetski regulativni organ na področju trga z energijo predstavlja pomemben člen v verigi izvrševalcev nalog energetske zakonodaje. Nove naloge, ki jih je agencija začela izvajati na podlagi energetskega zakona, so v letošnjem letu zahtevale velik obseg dodatnega dela pri pripravi in izvajanju splošnih aktov za učinkovitejše delovanje trga z elektriko in

zemeljskim plinom. Ker pretežni vir prihodkov agencije predstavlja letno nadomestilo operaterja prenosnega sistema Plinovodi, d. o. o., in nadomestilo sistemskega operaterja Eles, d. o. o., je dobrodošel podatek, da agencija tudi letos ne predvideva sprememb višine nadomestil obeh operaterjev. Kljub temu bodo vsi predvideni prihodki zadoščali za pokritje vseh načrtovanih odhodkov v naslednjem letu. Agencija tudi v letu 2017 ne predvideva novih zaposlitev in znesek za opravljanje nalog ostaja v primerjavi z letošnjim letom nespremenjen. Ker to pomeni, da poslovanje Agencije za energijo ne bo dodatno obremenilo odjemalcev električne energije in zemeljskega plina, bomo v Novi Sloveniji podali soglasje k njenemu programu dela in finančnemu načrtu.

Ne glede na to pa izpostavljamo dejstvo, da mineva eno leto od uveljavitve uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije, vendar se to v praksi še ne izvaja. Raba obnovljivih virov energije postaja tako na svetovni kot tudi na evropski in nacionalni ravni vse bolj pomembna, saj se večina držav zaveda omejenosti zaloga neobnovljivih virov energije in njihovega vpliva na podnebne spremembe. Za doseganje varnosti oskrbe z energijo, zmanjšanje izpustnih plinov in sonaravnega razvoja si je Evropska unija zastavila cilj, da do leta 2020 delež energije iz obnovljivih virov energije v bruto končni porabi energije poveča na 20 %. Slovenija si je v okviru tega projekta zastavila cilje, zapisane v Akcijskem načrtu za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 in v Nacionalnem energetskem programu, ki predvidevajo 25-odstotni delež energije iz obnovljivih virov energije v bruto končni porabi energije do leta 2020.

Ker smo od tega cilja še zelo oddaljeni, je neuresničevanje omenjene uredbe zaskrbljujoče. Da se gospodinjstva in mali poslovni odjemalci ne odločajo v velikem številu za tovrstne energije, mora vlada poiskati razloge na svoji strani. Še vedno dolgi in zapleteni administrativni postopki, ki med drugim niso poceni, so brez dvoma glavni razlog, da na tem področju Slovenija zaostaja.

V Novi Sloveniji bomo predlog sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za prihodnje leto podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsednik. Lepo dobro jutro, kolegice, kolegi, vsi ostali prisotni!

Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra k Predlogu sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017. S prenosom zadnjega svežnja direktive EU je Agencija za energijo dobila veliko novih pooblastil in s tem povezanih dodatnih nalog. Zadnje spremembe

energetskega zakona so Agenciji opredelile neodvisni status regulativnega organa kot regulatorne agencije za energijo, ki ni več določena kot javna agencija in kjer ustanoviteljske pravice izvršuje Državni zbor Republike Slovenije. Zato mora Svet Agencije za energijo v skladu s četrtrim odstavkom 399. člena Energetskega zakona do 30. 9. tekočega leta sprejeti program dela in finančni načrt Agencije za prihodnje leto. K programu dela in finančnemu načrtu Agencije pa mora dati soglasje Državni zbor.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da je program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017 zastavljen ambiciozno in da agencija skrbno načrtuje finančna sredstva za izvajanje svojih nalog. To je še zlasti spodbudno zaradi že omenjenih novih zadolžitvev, ki jih agencija uspešno implementira v praksi. Vežano na te nove zadolžitve je agencija morala prilagoditi svoje poslovanje, kar je zagotovo svojevrsten izziv, sploh če vemo, da je agencija tesno vpeta v nacionalno okolje, ki združuje področje energetskih regulatorjev na ravni EU. Na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor smo bili pred obravnavo zadevne točke seznanjeni tudi z letnim poročilom Agencije za energijo, kjer je direktorica gospa Duška Godina povedala, da je agencija dosegla vse cilje, ki so bili zastavljeni s programom in finančnim načrtom za delo v letu 2015.

Želimo si, da bi bili zastavljeni cilji doseženi tudi v letu 2017, seveda ob hkratnem zagotavljanju stroškovne učinkovitosti. Zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra dejemo soglasje k predlaganemu Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki smo ob sprejemanju energetskega zakona opozarjali na unikum in neprimernost, da program dela in finančni načrt Agencije za energijo potrjujejo poslanci. Kajti gre za čisto gospodarsko dejavnost družbe na nacionalni ravni, in to nalogo bi morala opravljati Vlada, ne pa da to nalogo opravljamo poslanci.

V Slovenski demokratski stranki program dela in finančni načrt Agencije za energijo ocenjujemo pozitivno, saj sledi vsem usmeritvam in nalogam, ki jih nalaga energetski zakon. Agencija kot nacionalni regulator na področju energije uvaja posodobljene metodologije reguliranja z uvajanjem pametnih omrežij. Prav tako pa bo agencija nadaljevala z nadzorom nad vsemi izvajalci energetske dejavnosti.

V Slovenski demokratski stranki bomo program dela in finančni načrt agencije za energijo za leto 2017 podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O Predlogu sklepa o soglasju k Programu dela in finančnem načrtu Agencije za energijo za leto 2017 bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili v torek, 22. 11. 2016, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **35. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI SKLEPA O SOGLASJU K ODTUJITVI NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE, KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, D. D., SLOVENSKI ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., MODRE ZAVAROVALNICE, D. D., DSU, DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE IN SVETOVANJE, D. O. O., IN POSEBNE DRUŽBE ZA PODJETNIŠKO SVETOVANJE, D. D., (URADNI LIST ŠT. 52/2013)**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila poslanka mag. Alenka Bratušek. V zvezi s tem predlogom sklepa Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog sklepa ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem članici odbora gospe Maruši Škopac za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Na podlagi 42., 126. in 171. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo pripravil naslednje poročilo k Predlogu sklepa o prenehanju veljavnosti sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., DSU, družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d..

Odbor za finance in monetarno politiko je na 29. seji 26. 10. 2016 obravnaval predlog sklepa o prenehanju veljavnosti sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., DSU, družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d., ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila poslanka Alenka Bratušek.

Odbor je poleg predloga sklepa prejel še naslednje gradivo: Mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 12. 10. 2016 in Mnenje

Vlade Republike Slovenije z dne 20. 10. 2016. V poslovnem letu ni bilo vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev. Na sejo odbora so bili prisotni predlagateljica, predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravna služba.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu sklepa je kot predlagateljica podala članica odbora mag. Alenka Bratušek. Ob tem je izpostavila, da je tako imenovani sklep o soglasju že zajet v strategijo in se je zato treba pogovarjati o celoti, torej o upravljanju kapitalskih naložb in vseh 46 podjetij, ki so vključena v strategijo.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je vsebina sklepa o soglasju že zajeta v sprejeti strategiji in je zato seznam 15 podjetij, ki so zajeta v tem sklepu o soglasju, vsebinsko izčrpan, ne da bi prenehal veljati, zato odločitev o njegovem formalnem prenehanju ne more imeti pravnega učinka.

Državna sekretarka Ministrstva za finance je uvodoma predstavila mnenje Vlade ter razloge, zaradi katerih Vlada meni, da predloženi sklep ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ob tem je omenila dejstvo, da je vseh 15 podjetij sklepa o soglasju vključenih v strategijo, kjer so opredeljena kot portfeljske naložbe in se njihovi prodajni postopki nadaljujejo na podlagi strategije.

V razpravi je bilo s strani članic in članov opozorjeno, da bi bilo treba podjetja razvrstiti po točno določenih merilih in kriterijih, saj so nekateri menili, da vsa podjetja, ki so opredeljena kot portfeljska, to niso, ampak bi morala biti zaradi svoje pomembnosti opredeljena kot strateška podjetja.

Odbor za finance in monetarno politiko je po končani razpravi in glede na mnenje Vlade ter Zakonodajno-pravne službe na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel naslednji sklep: Predlog sklepa o prenehanju veljavnosti Sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalne družbe, Pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., DSU, Družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d., ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predlagateljici mag. Alenki Bratušek za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Dobro jutro, kolegice in kolegi!

Kaj je bil razlog, da smo v Zavezništvu ta predlog pripravili, sama pa sem ga vložila? Razlog je bil samo eden, in ta je, da ta vlada in ta koalicija neštetokrat uporablja argument, »sklep je bil sprejet, zato je treba delati naprej,« neštetokrat, v Državnem zboru, v javnosti,

kjerkoli. Edini namen tega predloga je bil, da začne ta vlada in ta koalicija delati na podlagi svojih odločitev, ne na podlagi odločitev preteklih vlad. Jaz sem vesela, iskreno vesela, da je pravzaprav iz mnenja Zakonodajno-pravne službe in prav tako iz mnenja Vlade izhajalo, in še izhaja, da se je koalicija v Strategiji upravljanja državnega premoženja opredelila tudi do teh 15 podjetij. In to je dejstvo. Tako upam, da boste nehali operirati s sklepom o 15 podjetjih, ker ga preprosto ni več, ker ste vse, kar se tiče upravljanja državnega premoženja, uredili v strategiji.

Upravljanje državnega premoženja je v zadnjih dveh letih slabo, tako kot še nikoli do danes. Slovenski državni holding, ki je krovna, temeljna, najpomembnejša organizacija, gospodarska družba pravzaprav, kadar govorimo o upravljanju državnega premoženja, nima popolne uprave, nima popolnega nadzornega sveta. Prodajni postopki pa tečejo naprej, tako kot ste si jih s strategijo zadali. Mimogrede, gospod Marko Jazbec, ki je zaradi afere Luka Koper moral odstopiti, ima službo na Slovenskem državnem holdingu še naprej, kot pomočnik direktorja za upravljanje kapitalskih naložb. Ne vem, ali si je lahko želel še kaj boljšega. Še vedno dela, kar je delal do zdaj, še vedno mešetari z državnim premoženjem, samo malo bolj je skrit v ozadju.

Kot sem že povedala, edini cilj in namen predloga, ki je danes pred vami, je bil, da začne ta koalicija – SMC, Desus in SD upravljati z državnim premoženjem na podlagi svojih odločitev. Dve leti ste že na vladi, pa še vedno iščete razloge, zakaj nekaj ni tako, kot bi moralo biti, v preteklosti. Vesela sem, da smo vsi skupaj ugotovili, da tega famoznega sklepa o 15 podjetjih ni več, da v tem trenutku obstaja samo seznam 46 podjetij, ki so namenjena prodaji. Ta seznam je potrdila koalicija SMC, Desus in SD, in to je edini relevanten dokument, na podlagi katerega se v tem trenutku prodaje vršijo. Mislim pa, da bo v prihodnosti potrebno narediti, pa ne prav daleč, ampak prav kmalu, temeljiti pogovor o tem, kako se ti postopki peljejo. Afera Paloma, Adria Airways naj bi bila tik pred stečajem, Novo Kreditno banko Maribor ste prodali, preden ste uspeli pobrati dobiček v državni proračun. Še in še takšnih stvari bi lahko naštevale. In zadnje dejstvo, pa na žalost sklep na odboru ni bil podprt, v strategiji niste podjetij razvrščali skladno z merili in kriteriji. Kljub temu da velikokrat poslušamo, kako je ta strategija dobra, prvič v zgodovini države pripravljena tako, je dejstvo, da niso za vsa podjetja upoštevana merila in kriteriji. In prav bi bilo, da ob spremembi strategije upravljanja državnega premoženja opredelite vsa podjetja, ki so v strategiji namenjena prodaji, da jih opredelite, da so namenjena prodaji, skladno z merili in kriteriji.

Kot rečeno, na žalost ta moj predlog ni bil podprt, koalicija ga je zavrnila, ampak nismo obupali in bomo s temi predlogi nadaljevali tudi v prihodnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnicu Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance, mag. Mirandi Groff Ferjančič.

MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada podpira stališče matičnega delovnega telesa, da Predlog sklepa o prenehanju veljavnosti Sklepa Državnega zbora iz leta 2013 o prodaji kapitalskih naložb države v 15 družbah, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Sklep je bil sprejet v času finančne krize, na podlagi prehodne določbe Zakona o Slovenskem državnem holdingu iz leta 2012, saj strategija upravljanja kapitalskih naložb države tedaj še ni bila sprejeta. Državni zbor jo je sprejel julija 2015.

Glede na to, da je bila volja Republike Slovenije o prodaji naložb države domači in mednarodni skupnosti podana že leta 2013 in so bili konkretni prodajni postopki v času priprave strategije v teku, je v strategiji določeno, da so vse naložbe iz sklepa o prodaji 15 naložb portfeljske. Vlada na podlagi teh dejstev ugotavlja, da so vse kapitalске naložbe države iz sklepa Državnega zbora iz leta 2013 skladno s sprejeto strategijo Republike Slovenije portfeljske in zato predlog za prenehanje veljavnosti tega sklepa tudi ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj je ta sklep že konzumiran v strategiji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, ponovno za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

V letu 2013 je Državni zbor sprejel sklep, s katerim je soglašal z odtujitvijo 15 kapitalskih naložb v lasti države. S tem se je Slovenija zavezala k privatizaciji 15 podjetij. Pri tem okoliščine sprejemanje tega sklepa niso pomembne. Obratno. To je bilo kritično obdobje, ko smo bili pod drobnogledom vse evropske in svetovne javnosti, ko so se pojavili prvi podatki o globini bančne luknje in posledično potrebi po dokapitalizaciji, cena našega zadolževanja je bila izjemno visoka. Ko so se vsi spraševali o plačilni sposobnosti Slovenije in možnosti, da jo dolgoročno ohranimo v takih razmerah, polnih napetost, živčnosti in negotovosti, je sprejetje tako imenovanega sklepa o privatizaciji 15 podjetij tedaj v Državni zbor predlagala Vlada, ki jo je vodila predlagateljica tokratnega sklepa. Takrat je bila skupna oziroma večinska ocena, da druge možnosti ni oziroma da bi bile druge možnosti še bistveno slabše, kot smo poudarili v

stališču ob takratnem odločanju. Kazalo je, da bi bila brez njegovega sprejetja ogrožena socialna država. Od sprejetja sklepa dalje je Slovenski državni holding skupaj z drugimi lastniki začel aktivnosti s prodajo. Pri nekaterih, kot sta Pivovarna Laško in Aerodrom Ljubljana, je bil postopek zaključen. Posebej odmevna in po mnenju velikega dela splošne strokovne javnosti izvedena za bistveno prenizko ceno sta bila primera prodaje Nove KBM in Adrie Airways. Zelo blizu enakemu scenariju smo bili v primeru poskusa prodaje Telekom Slovenije. Vsekakor je to obdobje razgalilo več slabosti trenutnega sistema upravljanja državnega premoženja. Sprejetje strategije upravljanja kapitalskih naložb države v letu 2015 je nato klasificiralo vse državne kapitalске naložbe in neprodane z omenjenega seznama uvrstil med portfeljske naložbe. Zanje moramo na tem mestu poudariti, da to niso nujno naložbe, namenjene prodaji, so državne naložbe, pri katerih država ne zasleduje javnega, temveč lasten ekonomski interes oziroma dobiček. To pa ne pomeni, da se jih je treba za vsako ceno znebiti, kot smo to dobili občutek predvsem pri prodaji Adrie Airways ali pa pri žal zaključeni prodaji Adrie Airways Tehnike, kjer je po našem prepričanju obstajala velika možnost za uspešen delavski odkup, pa Slovenski državni holding žal ni znal tega tudi uvideti. To se mora v prihodnosti spremeniti.

Tudi zato Socialni demokrati stalno opozarjamo na pomen transparentnega upravljanja kapitalskih naložb države, na dejstvo, da lahko privatizacija pomeni tudi prodajo podjetja delavcem, ki so ga ustvarili. Tudi zato smo pripravili zakon o delavskih odkupih in terjamo od Vlade, da ga čim prej pripravi za parlamentarni postopek. Tudi zato pripravljamo predlog sprememb Zakona o Slovenskem državnem holdingu v smeri večje osebne odgovornosti, ekonomske demokracije in več preglednosti ter javnosti nadzora pri delovanju SDH. Gre za naše skupno premoženje in strategija upravljanja naj opredeljuje, kaj naj se z njim zgodi. Na nas je, da terjamo od upravljavca, da to tudi izvaja. V obravnavi sklepa se je tako izkazalo, da kakršnakoli odločitev Državnega zbora v zvezi s tem soglasjem ne bi imela pravnih učinkov. Povedano enostavneje – tudi če bi Državni zbor podprl predlagano razveljavitev sklepa, zaradi tega ne bi bilo nič drugače. Tudi Zakonodajno-pravna služba je jasno povedala, da je bil ta sklep že konzumiran, v nekem delu izveden oziroma podjetja privatizirana, še neprodana podjetja pa so uvrščena v strategijo upravljanja kapitalskih naložb države. Njene nadaljnje spremembe in dopolnitve so pomembne in se morajo zgoditi, in to ne na način iskanja krivcev in izogibanja odgovornosti.

Socialni demokrati pa predlogu, da za nazaj spreminjamo odločitve, ki v sedanjosti ničesar ne spreminjajo, ne moremo dati podpore. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poslanci Združene levice smo razveljavitev sklepa o privatizaciji 15 podjetij predlagali že na začetku mandata, to je 25. septembra leta 2014. Takrat smo to predlagali zato, da zaustavimo privatizacijo Telekom Slovenije, Cinkarne Celje, NKBM in drugih podjetij. Sklep Državnega zbora, ki so ga sprejeli poslanci Pozitivne Slovenije, Desusa in Socialnih demokratov je bil namreč pravna podlaga za njihovo razprodajo. Na začetku tega mandata se današnja predlagateljica Alenka Bratušek ni udeleževala sej matičnega odbora, jo je pa takrat nadomeščal kolega Möderndorfer, ki je bil tudi najglasnejši med tistimi, ki so naš predlog zavrnili. Če razumem prav, namen predlagateljice ni bila ustavitev privatizacije, ampak pranje rok.

V odzivu na predlagani sklep sta Zakonodajno-pravna služba in Vlada izjavili, da je bil ta sklep že konzumiran v strategiji upravljanja. Če poenostavim, naj bi to pomenilo, da predlagateljica Alenka Bratušek nima nič z nadaljevanjem privatizacije teh podjetij.

Mi smo seveda zadovoljni, da se je premislila vsaj ena od tistih, ki so, in to je treba priznati in pošteno povedati, pod hudim pritiskom okoliščin in Evropske unije sprejeli odločitev o privatizaciji, ampak svoje odgovornosti se ne bodo zmogli znebiti tako zlahka. Razloga sta dva. V času prejšnje vlade sta bila prodana tako Helios kot Aerodrom Ljubljana. Primera Helios se verjetno vsi spomnimo po množičnem odpuščanju, ki ga je izvedla še stara uprava. Za nagrado je nekdanji član uprave Klavžar po prevzemu postal direktor. Upravljavca Ljubljanskega letališča sta gospoda Runjak in Pirc prodala nemškemu Fraportu, ki je sicer veliko obljubljal, vendar ni vložil niti centa v razvoj infrastrukture. Hkrati smo izgubili 17 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev za drugi terminal, zato ni čudno, da zadnjega pol leta upada močno promet na letališču.

Drugi razlog, zakaj je ta poteza predlagateljice brezpredmetna, pa je naslednji. Res je, da sedaj ta sklep ni več direktna pravna podlaga za privatizacijo. Direktna podlaga je strategija upravljanja aktualne koalicije, ki je ta seznam podaljšala za 46 podjetij, ki bodo prodana v celoti. Tudi ostala, kot so Slovenske železnice in Luka Koper, bodo očitno privatizirana vsaj delno. Vendar je predlagateljica pozabila na nekaj. Telekom Slovenije in Cinkarna Celje sta v vladni strategiji določeni za popolno privatizacijo ravno zato, ker jo je za privatizacijo določila prejšnja vlada. Ker tisti seznam 15 podjetij je bil izgovor za sedanjo koalicijo. Če bi sedanja koalicija uporabljala merila iz lastne strategije, bi morala Telekom in

Cinkarno obravnavati kot strateško in pomembno podjetje. V tem primeru bi morala ohraniti vsaj večinski oziroma kontrolni delež. Privatizacija bi de facto odpadla, ker prevzemnikov manjšinski delež ne zanimajo. Seveda ne drži niti stališče Vlade, da bi bila razveljavitev tega sklepa brezpredmetna. Nasprotno. Če bi razveljavili sklep, bi odpravili podlago, zaradi katere sta ti podjetji opredeljeni kot portfeljski in ju je dopustno prodati v celoti.

Zato smo na odboru glasovali proti neprimernosti in tako bomo glasovali tudi danes. Iz istega razloga smo v naši noveli Zakona o SDH zahtevali, da se podjetja iz tega sklepa razvrstijo skladno z merili in strategijo upravljanja. Kakorkoli obrnemo, je privatizacija škodljiva in jo je treba ustaviti. Preklic sklepa z junija 2013 bi rešil vsaj dve podjetji državnega pomena. To sta Telekom in Cinkarna Celje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, drage kolegice in kolegi! Vse vsa lepo pozdravljam v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Pri obravnavi predlaganega sklepa na matičnem delovnem telesu se je nekoliko zapletlo pri vprašanju, kakšne so sploh lahko pravne posledice izglasovanja predlaganega sklepa. Glede na to, da sklep, ki ga s predlaganim sklepom odpravljamo, ne velja več, je nekoliko nenavadno, da o njem sploh glasujemo. Zakonodajno-pravna služba pa je povedala, da z opredelitvijo v strategiji, da gre za naložbe, s katerimi lahko SDH prosto razpolaga ter da se prodajni postopki nadaljujejo tudi na podlagi strategije, je torej vsebina sklepa o soglasju povzeta v strategiji. Sklep o soglasju je glede na navedeno vsebinsko izčrpan, ne da bi formalno prenehal veljati, in je izgubil svoj neposredni pomen. Predlagana odločitev o formalnem prenehanju njegove veljavnosti zato po mnenju Zakonodajno-pravne službe ne bi mogla imeti pravnega učinka.

Kljub temu naj to priložnost, kolegice in kolegi, izkoristim za kritiko Vlade pri njeni vlogi za izvedbo privatizacijski postopkov. Pogled iz opozicije na aktivnosti Vlade zglada, kot da se je ta sprijaznila, da privatizacije ključnih družb v času njenega mandata ne bo. Na tem mestu bi želel odpreti vprašanje privatizacije Nove Ljubljanske banke. Zakaj? Rad bi opozoril na dokument, ki ima številko SA33229 in datum 18. december 2013. To je dokument Evropske komisije, številko in datumom sem navedel zato, da ga lahko najdete na spletnem portalu Evropske komisije, in s tem dokumentom Evropska komisija odobrava državno pomoč leta

2013 Republiki Sloveniji, da torej dokapitalizira Novo Ljubljansko banko v višini 1,55 milijarde evrov. Z istim dokumentom, ki ga je sprejela in je obvezujoč za to vlado, se je vlada tudi zavezala, da izpolni cel niz, cel katalog obveznosti, zavez. In ena od teh je privatizacija Nove Ljubljanske banke do 31. 12. 2017. Mi se v Novi Sloveniji sprašujemo, kaj bo naredila Evropska komisija, kaj se bo zgodilo, kakšen bo scenarij, če ne bo privatizacije Nove Ljubljanske banke. Ali se bo državna pomoč, takrat odobrena, prekvalificirala v neodobreno? Ali bo šla Nova Ljubljanska banka v stečaj? Kaj se bo zgodilo? Gre za 1,55 milijarde evrov. Te skrbi dejansko postavljam tukaj pred vse nas, tudi pred državljane in državljane, ker je namreč gospod dr. Miro Cerar napovedal, da niso ugodni časi za privatizacijo Nove Ljubljanske banke in da bi naj se ta privatizacija zamaknila. Najbrž po tem mandatu. Ampak takrat bo 31.12.2017 že mimo. Torej hočemo spet loviti nek by-passe in ne spoštovati dogovorov, ki smo jih sprejeli.

Še naprej bodo torej državna podjetja lahko za nekatere predstavljala bankomate, zasebni lastniki česa takšnega seveda ne bi nikoli dopustili. Na tem mestu želim opozoriti tudi na nujnost spremembe strategije upravljanja kapitalskih naložb. Ta strategija, kakršna je danes, ima kar nekaj napak, ima nekaj določb, ki niso v skladu z evropskim pravnim redom. Tukaj mislim predvsem na prost pretok kapitala.

V Novi Sloveniji izražamo razočaranje, da vlada Mira Cerarja pri gospodarjenju z državnim premoženjem ni naredila velikega preloma od politike nacionalnega interesa iz nekih preteklih obdobj. Kljub obljubam predsednika Vlade Mira Cerarja o višjih etičnih standardih se pri upravljanju z državnim premoženjem v času te vlade sprejemajo odločitve, ki ne predstavljajo ustrezne podlage za ustvarjanje odprtega gospodarstva in s tem poštene zasebne gospodarske pobude. Slovenija po podatkih OECD ostaja ena izmed držav z najvišjo ravno državnega lastništva v Evropi. Kot sem ta teden enkrat že povedal, država bi se morala umakniti iz gospodarstva, žal pa se nam gospodarstvo umika iz države. Temu je treba narediti konec in končno normalizirati slovensko poslovno okolje tudi z odpiranjem gospodarstva.

V Novi Sloveniji Predloga sklepa o prenehanju veljavnosti sklepa o soglasju k odtujitvi naložb ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Tudi v naši poslanski skupini bomo podprli sklep, da je predlog Zaveznitva, ki sem ga vložila sama, pravzaprav nepotreben. Se pa moramo, tako kot sem že povedala, vsi skupaj vprašati, kaj se z državnim premoženjem dogaja. Dejstvo je, kot je povedal kolega iz Združene levice, da v strategiji podjetja niso razvrščena skladno z merili in s

kriteriji, čeprav bi to na nek način bila dolžnost Vlade in koalicije, da celotno strategijo pripravijo tako, kot veleva zakon. Kot sem že povedala, bomo v nadaljevanju predlagali in se ne ustavili pri tem, vi pa pač zavračate do konca, da je treba stvari delati tako, kot veleva zakon.

Upravljanje državnega premoženja ni dobro. Z državnim premoženjem upravljate slabo. To je dejstvo. To kažejo podatki. Slovenski državni holding je inštitucija, kjer se vodstva menjajo hitreje kot kjerkoli drugje. Tudi to kaže na nek interes te koalicije. Težko se očitno uskladite, ko pa tja pridejo ljudje, vsak vleče na svojo stran, kar je seveda narobe. Sama sem še vedno prepričana, da je Slovenski državni holding inštitucija, ki je bila ustanovljena z dobrim namenom, to je, da se upravljanje državnega premoženja poenoti na enem mestu. To smo uspeli. Vprašanje pa je, ne vprašanje, kar dejstvo je, da se s premoženjem ne upravlja dobro. Zakonodajno-pravna služba je zapisala sicer mnenje na dveh straneh, ampak ključen stavek je, da je torej vsebina sklepa, sklepa o teh petnajstih podjetjih, povzeta v strategiji. Dejstvo je, da sklepa petnajstih podjetij ni več, dejstvo je, da vse, kar se v tem trenutku dogaja s prodajo premoženja ali pa z razprodajo državnega premoženja, če želite, se v marsikaterem primeru dogaja na podlagi vaše lastne strategije: strategije SMC, Desus in SD.

Še enkrat, zato bomo tudi v naši poslanski skupini predlog, da je nadaljevanje postopka nepotrebno, podprli. Pozivam pa vas, da se res začnete zavedati, da je to pomembno področje, da je treba upravljati podjetja tako, kot da so tvoja, pravzaprav. Če bi se obnašali tako, bi bila stvar po mojem bistveno drugačna. In še en poziv. V spremembi strategije, ki jo pripravljate, naj bo v tej strategiji vključeno vse, kar zahteva in veleva zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, ministrski zbor, kolegi, kolegice!

Poslanka Alenka Bratušek je Državnem zboru predlagala razveljavitev sklepa o prodaji petnajstih podjetij, ki jih je sprejela njena vlada. V poslanski skupini smo mnenja, da o takem predlogu ni smiselno odločati, ker je Državni zbor že odločil pod njeno vlado, da se podjetja prodajo. Na Odboru za finance 14. junija 2013, ko se je omenjeni sklep obravnaval, je takratni finančni minister dr. Uroš Čufer dejal, da »je zelo pomembno, da je ta lista dokončna, torej da to ne pomeni, da bi prišla nazaj v parlament in se o tem ponovno odloča, in to predvsem iz dveh razlogov. Prvič zaradi zelo nizke kredibilnosti Slovenije, ki je že velikokrat začela postopke, in ker je za investitorje due diligence postopek drag postopek. Če bo investitor vedel, da na koncu lahko še nekdo potegne ročno, pomeni, da bo manj investitorjev, da bodo raje postavili

malo nižjo ceno, in to je že nekaj kar pravzaprav močno omejuje izplen, ki ga lahko pričakujemo. In drugič je pomembno, zakaj mislim, da ne bi smeli priti nazaj v parlament, da je pregled ene takšne pogodbe, ki je lahko relativno kompleksna potrebna strokovna presoja za katero je potrebno imeti strokovna znanja.« Konec citata.

Zato menimo, da predlog, ki ga imamo danes pred seboj, ne koristi Sloveniji in ne privabljanju tujih investicij ter ustvarjanju novih delovnih mest. Treba je ločiti politiko od upravljanja državnega premoženja.

Zakonsko podlago za delovanje SDH v tej obliki je sprejela vlada predlagateljice tega akta. Tako je bil v prejšnjem mandatu sprejet sklep na podlagi določbe Zakona o SDH, ki pravi, da do uveljavitve strategije uprava SDH ali SOD potrebuje soglasje Državnega zbora na predlog Vlade za razpolaganje s kapitalskimi naložbami države, kapitalskimi naložbami KAD in naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav, d. d., če skupna knjigovodska vernost naložbe, s katero se razpolaga, presega 20 milijonov evrov ali dosega delež naložb, ki jih na podlagi tega zakona upravlja SDH, najmanj 25 % celotnega kapitala družbe ali če SDH upravlja pravice ki predstavljajo najmanj 25-odstotni delež vseh glasovalnih pravic. Prav tako je treba spomniti, da je naša vlada prva vlada v sestavi v tem parlamentu, ki je sprejela strategijo upravljanja državnega premoženja.

Zaradi tega v Poslanski skupini podpiramo sklep, da Predlog sklepa o prenehanju veljavnosti Sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, Modre zavarovalnice, DSU, družbe za upravljanje in svetovanje, d. o. o. in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d., ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

Uvodoma je treba povedati, da Slovenska demokratska stranka je bila ena izmed redkih, ki tega sklepa o prodaji 15 podjetij ni podprla. Nismo ne podprli zaradi tega, ker smo proti privatizaciji, ampak ker smo takrat opozorili na to, da je ta sklep o prodaji 15 podjetij oblikovan brez kriterijev, brez jasnih ciljev in brez ciljev, komu se bodo ta podjetja prodala. Preseneča nas v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, da se dviguje takšen prah, da pa takšen prah dvigujeta predvsem dve poslanski skupini – Socialni demokrati in pa Desus, ki ste ta sklep podprli. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani,

da je privatizacija nujna, vendar privatizacija na takšen način, kot poteka sedaj v koaliciji Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa, je pa nevarna. Nevarna je tako za proračun, za državljanke in državljane Republike Slovenije kot za vse zaposlene v podjetjih, ki se privatizirajo.

Dejstva, ki govorijo, da smo v Slovenski demokratski stranki nasprotovali tudi takrat predlogu strategije, so jasna. Ne razumemo Stranke modernega centra, ki se sedaj na veliko hvali, kako je pod to koalicijo bila prvič v zgodovini Slovenije bila sprejeta strategija. Ne nazadnje pa predvsem strokovna javnost in pa vodstvo Slovenskega državnega holdinga ugotavlja, da je ta strategija napisana slabo in pa pomanjkljivo. Ravno to, kar smo pri sprejetju te strategije opozarjali tudi v Slovenski demokratski stranki.

V Slovenski demokratski stranki pozivamo Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, koalicijo, Stranko modernega centra, Desusa in pa Socialnih demokratov, da premoženje Republike Slovenije ni v lasti te koalicije. Je v lasti vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije, vendar za upravljanje tega premoženja ste pa odgovorni vi. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da tako slabega upravljanja z državnim premoženjem, kot je pod to koalicijo, v Republiki Sloveniji še ni bilo. Ne nazadnje o tem govorijo številke, o tem govorijo rezultati in tudi to, da ima Slovenski državni holding samo začasno vodstvo. Pozivamo Vlado, Ministrstvo za finance kot koalicijo, da čim prej zagotovi, da bo vodstvo popolno in stalno, in pa predvsem, dovolj je bilo ukvarjanja s kadrovanjem, začnite upravljati z državnim premoženjem. V Državni zbor čim prej prinesite novo strategijo, ki je potrebna, kajti to so povedali tudi v vodstvu in pa v organih upravljanja Slovenskega državnega holdinga.

Pri samem tem seznamu in sklepu 15 prodaj bi pa v Slovenski demokratski stranki lahko dejali, da je bil primer prodaje Aerodroma uspešen. Je bil uspešen, kajti zagotovljen je bil kupec, kupec iz panoge, strateški partner in ne nazadnje smo prepričani, da je bila tudi cena ustrezna. Vse ostalo je pa zaskrbljujoče. Prepričani smo, da ta sklep, ki je bil izglasovan takrat, glede na to da je bila sprejeta strategija, nima več nobene teže, nima več nobene veljave. Strinjamo se z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Predvsem pa strategija je bila sprejeta s strani Stranke modernega centra, Desusa in pa Socialnih demokratov. Za tisto, kar ste sprejeli, morate biti sedaj odgovorni in žalostno je, da pri tej koaliciji so takšna različna mnenja glede same privatizacije in dela se škoda za podjetja in pa za davkoplačevalski denar.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav članom Vlade! Spoštovane poslanke in poslanci!

Pred seboj imamo predlog sklepa, ki smo ga predstavniki Poslanske skupine Desus na seji matičnega delovnega telesa zavrnilo. Državni zbor je namreč julija 2015 sprejel Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države. V njegovem petem poglavju je v drugem odstavku izrecno navedeno, da so kapitalne naložbe iz sklepa o soglasju portfeljske naložbe ter da se prodajni postopki teh družb nadaljujejo tudi na podlagi te strategije. Z opredelitvijo v strategiji, da gre za portfeljske naložbe, naložbe, s katerimi lahko SDH prosto razpolaga, ter da se prodajni postopki nadaljujejo tudi na podlagi strategije, je torej vsebina sklepa o soglasju povzeta v strategiji. Sklep o soglasju je tako po mnenju Vlade kot po mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora glede na navedeno vsebinsko izčrpan, ne da bi formalno prenehal veljati, in je tako izgubil svoj neposreden pomen. Predlagana odločitev o formalnem prenehanju njegove veljavnosti, zato ne more imeti pravnega učinka. Lahko torej zaključimo, da je predlog za prenehanje veljavnosti tega sklepa kot tak nepotreben. V pravni teoriji namreč velja načelo, da predpisi praviloma veljajo, dokler niso izrecno razveljavljeni z novim predpisom ali z odločbo Ustavnega sodišča. Obstajajo pa tudi izjeme, kot so na primer predpisi za določen namen, ki se prenehajo uporabljati, ko je ta namen konzumiran, čeprav predpis ni izrecno razveljavljen. Ob tem je vseeno treba pripomniti, da bo ob odpiranju strategije oziroma sprejemanju nove strategije priložnost za ponoven razmislek o opredelitvi glede preostalih podjetij s famoznega seznama petnajstih.

Ker pa se v Poslanski skupini Desus strinjamo z že omenjenim mnenjem Vlade in Zakonodajno-pravne službe, smo na matičnem delovnem telesu predlog sklepa zavrnilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v torek, 22. 11. 2016, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **37. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZA RAZPIS POSVETOVALNEGA REFERENDUMA O CELOVITEM GOSPODARSKEM IN TRGOVINSKEM SPORAZUMU MED KANADO NA ENI STRANI TER EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI (CETA).**

Predlog za razpis posvetovalnega referenduma je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev, s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Mateju T. Vatovcu za dopolnilno obrazložitev predloga.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem!

Kot rečeno, v Združeni levici predlagamo razpis posvetovalnega referenduma o trgovinsko-investicijskem sporazumu CETA, ker gre za pomemben sporazum, ki predvsem z nepredvidljivimi in negativnimi posledicami za ljudi in okolje predstavlja enega najpomembnejših vprašanj za dolgoročno prihodnost prebivalcev Slovenije. In ne le-te generacije, ampak tudi prihodnjih.

Zaradi tega morajo možnost, da se o CETI izrečejo, v prvi vrsti dobiti državljanke in državljani Republike Slovenije. V ustavi jasno piše, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo, referendum pa jasno predstavlja eno izmed oblik neposrednega sodelovanja pri upravljanju javnih, torej skupnih zadev. Žal je bila pravica do referenduma s spremembami ustave močno omejena, a kljub temu možnost za to, da se ljudje izrečejo o vprašanih širšega pomena, še vedno obstaja.

Pri posvetovalnem referendumu, ki ga predlagamo, seveda ne gre za klasični referendum, ki ga zahtevajo državljanke in državljani neposredno, ampak gre za instrument oblasti, ki ga edina lahko zahteva in razpiše za to, da preveri voljo ljudstva. S tem da možnost ljudem, da izrazijo svojo voljo in tako širi demokratične principe, na katere najbrž vsi pristajamo in prisegamo. CETA je prvi primer t. i. sporazumov nove generacije, saj ne odpravlja zgolj trgovinskih ovir, ampak odpravlja širok spekter pravil in celo preobraža način nastajanja teh regulacij, ki si jih suvereno postavljajo države oziroma so si jih do zdaj.

O CETI je bila opravljena študija Centra poslovne odličnosti pri Ekonomski fakulteti glede gospodarskih učinkov. Rezultati te študije, ki temelji, to je treba poudariti, na optimističnih predpostavkah, so tako zgovorni, da jih je preprosto treba še enkrat omeniti. Simulirani skupni učinek na rast BDP bo v višini ene stotinke odstotka v 10-letnem obdobju. Povedano bolj enostavno, pozitivnih gospodarskih učinkov tako rekoč sploh ne bo.

Ni treba pretirano poudarjati, kako bo sporazum CETA vplival na vsakega posameznika. Prav vsi bomo deležni slabše, manj kvalitetne hrane na policah, ki prinaša tveganja, torej tveganja, ki še niso raziskana. Na slabšem bodo lokalni pridelovalci hrane. Evropsko gospodarstvo lahko po določenih raziskavah pričakuje izgubo do 600 tisoč delovnih mest. Določbe sporazuma bodo uporabljene za pritisk na dodatno odpravljanje delavskih pravic in za slabšanje okoljskih standardov. Liberalizirane in privatizirane bodo nekatere socialne storitve, kar posledično pomeni, da bo še manjšemu delu ljudi omogočen dostop do javnega zdravstva in javnega šolstva. Te storitve bodo posledično tudi

vse manj kakovostne, vse večji pomen pa bo pridobivalo zasebno izvajanje teh storitev, ki bodo jasno postale in postajale plačljive. Pred zadnjimi volitvami se stranke niso opredeljevale do vprašanj tajnih trgovinskih investicijskih sporazumov. S tem posledično niti nimajo oziroma njihovi predstavniki nimamo mandata za enostransko odločanje o tem vprašanju. Kljub slabemu informiranju je zanimanje javnosti za sporazum dokaj veliko. Da bi zadostili načelom demokratične ureditve Republike Slovenije, obstaja samo en način: da ljudstvo o vprašanju tako širokega pomena neposredno izrazi svojo voljo na referendumu.

Posvetovalni referendum, ki ga predlagamo, bo ponudil možnost širšega informiranja in javne razprave o vsebini sporazuma, predvsem pa o njegovih posledicah. Tako bomo dobili jasno odločitev ljudi, ki so prvi, ki bodo posledice sprejetja takega sporazuma tudi nosili. Hkrati je posvetovalni referendum glede na dosedanja pogajanja ter proces sprejemanja in potrjevanja v nacionalnih parlamentih tudi priložnost za nekakšen popravni izpit iz demokracije in transparentnosti.

Če pomeni nekritično sprejemanje sporazuma CETA po svoje suspenz demokracije, je edina stvar, ki nam preostane, da demokracijo spet oživimo, razpis tega referenduma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog za razpis posredovalnega referenduma je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku gospodu Jožefu Horvatu za predstavitev poročila odbora.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa državne sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za zunanjo politiko je na svoji 62. seji 2. novembra 2016 obravnaval predlog za razpis posvetovalnega referenduma o celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani. Odboru je bil sicer dodeljen predlog za razpis posvetovalnega referenduma o trgovinsko investicijskih sporazumih CETA in TTIP, ki ga je v obravnavo predložila Poslanska skupina Združena levica, ki pa je na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe spremenila referendumsko vprašanje. Odbor je pri obravnavi upošteval mnenje Zakonodajno-pravne službe. Predstavniki predlagatelja dr. Matej T. Vatovec je dejal, da je predlog smiseln predvsem z vidika, da se državljani opredelijo do tega vprašanja, saj v predvolilni kampanji v letu 2014 nobena izmed strank v sedanji sestavi Državnega zbora ni jasno izrazila podpore ali zadržkov o podpisu sporazuma CETA. V nadaljevanju je povedal, da je bilo na ravni delovnih teles v Državnem zboru že veliko razprav o sporazumu CETA, a po mnenju

predlagatelja ostaja še veliko odprtih vprašanj o pridobitvah in pomanjkljivostih sporazuma CETA. Državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eva Štravs Podlogar je povedala, da je bil 30. 10. 2016 sporazum CETA podpisan. Predvidoma naj bil v Evropskem parlamentu notificiran 17. 2. 2017, kasneje pa naj bi stopil v začasno veljavo, čemur pa bodo sledile ratifikacije v nacionalnih parlamentih držav članic Evropske unije. V razpravi opozicijskih poslancev Poslanske skupine Združena levica in Poslanske skupine nepovezanih poslancev je bilo izraženo mnenje, da je kljub številnim razpravam in študiji MGRT o učinkih sporazuma CETA javnost še vedno premalo obveščena o vseh posledicah sporazuma, zato so menili, da je posvetovalni referendum tudi s plati razjasnjevanja obsežnega dokumenta nujen. Poslanci koalicijske poslanske skupine SMC so poudarili, da rezultat posvetovalnega referenduma ni zavezujoč. Kot izredno pozitivno so ocenili zahteve Republike Slovenije na neformalnem zasedanju Sveta za zunanje zadeve, da je CETA mešan sporazum, ki prek ratifikacije sporazuma prepozna vlogo nacionalnih parlamentov in da bo iz začasne rabe izvzet mehanizem ICS. Izpostavljena je bila tudi vloga Republike Slovenije pri sooblikovanju besedila skupne interpretativne izjave in argumentiranem vztrajanju pri vključevanju področja rabe in zaščite vodnih virov, standardov varne hrane in vloge nacionalnih sodišč pri reševanju sporov v razmerju do ICS.

Opozicijski poslanec Nove Slovenije je podprl podpis sporazuma CETA in pri tem opozoril na prizadevanja in končni uspeh nacionalnih parlamentov, da je CETA mešani sporazum, ki bo ratificiran v nacionalnih parlamentih držav članic. V razpravo se je vključil tudi vodja Sektorja za mednarodno pravo na Ministrstvu za zunanje zadeve, ki je glede predlogov opozicijskih poslancev, da bi odbor s sklepom zavezal Državni zbor k razpravi referenduma po 3.a členu Ustave Republike Slovenije, dejal, da je za razpis referenduma treba dosledno upoštevati navedeni člen, ki opredeljuje tudi pogoje za njegov razpis. Opozoril je, da se bo šele v procesu ratifikacije in po odločitvi sodišč Evropske unije lahko izrekalo, v kolikšni meri gre za prenos suverenih pravic, s tem pa se bo razjasnilo tudi vprašanje potrebne večine za sprejetje zakona o ratifikaciji. Povedal je tudi, da so se dosedanje ratifikacije trgovinskih sporazumov sprejemale z navadno večino.

Ob koncu razprave je odbor na podlagi drugega odstavka 184. člena Poslovnika Državnega zbora glasoval o naslednjem predlogu mnenja: Odbor za zunanjo politiko meni, da je Predlog za razpis posvetovalnega referenduma o Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (CETA) primeren.

Odbor mnenja ni sprejel. Za predlagano mnenje je glasoval 1 član odbora, proti pa 11 članov odbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da za boljše razumevanje mnenja Vlade Republike Slovenije glede predloga za razpis posvetovalnega referenduma o CETA najprej predstavim zadnje stanje v zvezi s sporazumom CETA.

28. oktobra 2016 je Svet Evropske unije potrdil Sklep o podpisu in Sklep o začasni uporabi CETA ter se dogovoril, da pošlje CETA formalno v odobritev Evropskemu parlamentu. CETA je bila podpisana 30. oktobra 2016 ob vrhu EU-Kanada. Obravnava CETA v Evropskem parlamentu se bo predvidoma zaključila v drugi polovici decembra oziroma januarja 2017, najkasneje pa do 17. februarja 2017. Sporazum se bo začel začasno uporabljati, ko bosta EU in Kanada izpolnili formalne pogoje, predvidoma v začetku naslednjega leta. Še enkrat želim poudariti, da na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ocenjujemo, da smo skupaj z ostalimi resorji dosegli zelo veliko in bili aktivni pri pogajanjih vse do konca. CETA je mešan sporazum. Sklepa o podpisu in začasni uporabi sta bila sprejeta začasno in s soglasjem. Nacionalni parlamenti bodo sodelovali pri ratifikaciji. Začasno se ne bo izvajal celoten sporazum, ampak v skladu s Sklepom o začasni uporabi samo tisti del, ki je v pristojnosti EU.

Bilateralno investicijsko sodišče ICS je izvzet iz začasne uporabe, to pomeni, da se ne bo uporabljal, če ga ne bo ratificiral Državni zbor. Predvidena je reforma ICS, ki naj bi bila končana, še preden se bo sistem začel uporabljati. Dodana je referenca na nacionalna sodišča ter podana zaveza EU in Kanade, da bosta spremljali izvajanje investicijskih določb in predlagali spremembe sistema.

Potrjena je bila pravno zavezujoča narava skupnega interpretativnega instrumenta EU-Kanada glede razlage sporazuma v skladu z Dunajsko konvencijo o mednarodnem pogodbenem pravu. Ta instrument bo tudi objavljen v Uradnem listu EU in Kanade. V izjavi Evropske komisije oziroma v skupnem interpretativnem instrumentu so upoštevani tudi drugi interesi Republike Slovenije, gensko spremenjeni organizmi, varna hrana in previdnostno načelo ter voda. V primeru, da nemško ustavno sodišče odloči, da je CETA v nasprotju z ustavo, ali če katerakoli druga država članica ne ratificira CETA, to pomeni, da se začne postopek ratifikacije in je ratifikacija

zavrjnena in o tem obvesti uradno Svet Evropske unije, se začne postopek za odpoved začasne uporabe CETA, ki velja za vse države pogodbenice.

Evropska unija in države članice bodo lahko še vedno opredelile in zagotavljale javne storitve, vključno s storitvami splošnega gospodarskega pomena, to velja tudi za javno zdravje, izobraževanje, socialne storitve, zbiranje, čiščenje in distribucijo vode. CETA te pravice državam članicam ne odvzema.

Najpomembnejše koristi sporazuma so: sporazum odpravlja carine za več kot 99 tarifnih postavk, občutljivi kmetijski izdelki samo v okviru kvot perutnina in jajca ne bodo predmet liberalizacije. Znižal bo stroške testiranja proizvodov in pridobivanja produktivnih certifikatov za izvoznike. Kanada bo tehnične predpise s področja vozil prilagodila predpisom Združenih narodov, kar bo zmanjšalo stroške izvoznikom. Sporazum bo olajšal članarinske postopke, odprl pa tudi trg javnih naročil v Kanadi in v njenih provincah. Aktivnosti v zvezi z izvajanjem CETA se v praksi pravzaprav šele začnejo. Slovenija bo ostala tudi naprej ves čas aktivna. Analizirali bomo izvajanje sporazuma in učinke na Slovenijo in pripravili podjetja, da bodo lahko čim bolj učinkovito delovale na podlagi sporazuma.

Državni zbor bo samostojno odločal, ali bo sporazum ratificiral. Vlada bo po objavi mnenja 2/15 sodišča Evropske unije, pričakovano spomladi leta 2017, v skladu s priporočili Državnega zbora proučila predlog za presojo skladnosti CETA določb o ICS s pravnim redom EU in se še pred zaključkom postopka ratifikacije ustrezno odločila. Če bo postopek za presojo skladnosti začela druga država članica, se bo Slovenija postopku pridružila. Belgija je, kot veste, sprožitev postopka napovedala v enostranski izjavi.

Zdaj pa mi dovolite, da preidem na kratko h konkretnemu gradivu. Mnenje Vlade Republike Slovenije glede Predloga za razpis posvetovalnega referenduma ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa državna sekretarka ...

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: O Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (CETA) Vlada ne podpira predloga za razpis posvetovalnega referenduma, ker meni, da je še prezgodaj, saj ostaja še preveč odprtih vprašanj.

Dovolite, da podam obrazložitev...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa državna sekretarka, prosim, na tej točki končajte, pa boste potem ta del povedali v razpravi, ni problema ampak smo omejeni.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: V redu, hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Smo razumeli.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospa Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, pozdravljeni!

Naše izhodišče v Združenih levici je popolnoma jasno. O CETI mora odločati ljudstvo. Gre za preveč pomembna vprašanja o naši prihodnosti, da bi odločanje prepustili bruseljskim neizvoljenim birokratom ali pa političnim elitam v posameznih državah. Vendar pa je jasno tudi nekaj drugega. Če bi upoštevali interese prebivalcev, če bi resno vzeli zaščito okolja, če bi dejansko obravnavali vse grožnje tajnega trgovinsko-investicijskega sporazuma, če bi branili demokratične principe in suverenost Slovenije, potem bi CETO brez enega samega pomisleka gladko zavrnili.

Vendar je jasno tudi nekaj drugega. Ni treba ponavljati, za kako prelomne sporazume gre v primeru CETE pa tudi TTIP in TISE, ki počasi in potihoma nastajata stran od oči javnosti. Pred dobrima dvema letoma, ko so potekale volitve za tokratni sklic Državnega zbora, je bilo besedilo sporazuma med Kanado in Evropsko unijo še uspešno skrito, javnost o sporazumu ni vedela praktično ničesar. Stranke se torej niso izjasnile o svojih stališčih do CETE oziroma do sporazumov nove generacije nasploh. V Sloveniji ima oblast ljudstvo, to še vedno piše v ustavi, in kljub temu da se ljudem jemlje vse več možnosti za odločanje, to še vedno drži. 3. člen Ustave je povsem jasen: v Sloveniji ima oblast ljudstvo, državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno z volitvami.

Referendum torej predstavlja eno izmed ključnih oblik neposrednega sodelovanja ljudstva pri upravljanju javnih zadev. Žalostno pa je, da imamo v naši državi lahko referendum o človekovih pravicah, ne moremo pa imeti referenduma o mednarodnih sporazumih, ki ogrožajo demokracijo, ekološke standarde, socialno državo in delavske pravice. In ne nazadnje tudi samo suverenost države, kolikor nam jo je sploh še ostalo. Kljub temu pa nam ostaja možnost posvetovalnega referenduma. Res je, da rezultati takšnega referenduma niso zavezujoči. Zahteva ga Državni zbor, zato da preveri voljo ljudstva, ampak zagotovo ima takšna odločitev veliko simbolno težo in tudi veliko politično moč. Posvetovalni referendum je pomemben mehanizem, je mehanizem neposredne demokracije, ki omogoča, da besedo dobijo državljanke in državljani. CETA je precedenčni primer tako imenovanih sporazumov nove generacije, ki v resnici niso prostotrgovinski sporazumi, čeprav se to nerazumevanje ali zavajanje stalno ponavlja tudi danes, saj v prvem planu ni odprava trgovinskih ovir, ampak je zaščita investitorjev. To so

predvsem multinacionalne korporacije. Poleg tega CETA odpravlja širok spekter regulacij in celo spreminja način nastajanja teh regulacij, ki naj bi si jih suvereno postavljale države same. To pa pomeni znižanje okoljskih, prehranskih, delavskih socialnih in potrošniških standardov in pa izgubo zakonodajne in demokratične suverenosti države. Po podpisu CETE bo 3. člen Ustave še bolj zgolj mrtva črka na papirju.

V ponedeljek je časnik Delo objavil javnomnenjsko raziskavo, ki je pokazala dve zelo važni zadevi. Prvič, ljudstvo prepričljivo nasprotuje sprejetju trgovinsko-investicijskega sporazuma s Kanado. In drugič, ljudje še vedno niso zadostno informirani o vsebini in posledicah sporazuma CETA. Ti dve dejstvi se ne izključujeta, ampak dopolnjujeta. Sporazum CETA je nastal popolnoma netransparentno, za zaprtimi vrati, tako rekoč tajno. Je izjemno obsežen, ima tisoč 600 strani s prilogami, zato ga je težko podrobno poznati. Še vedno celoten sporazum ni dostopen v slovenščini, neprevedeni sta prilogi, ki določata, katere javne storitve bodo liberalizirane in na kakšen način. Vendar je glede na v javnosti znane informacije nasprotovanje popolnoma razumljivo in tudi upravičeno. Treba je poudariti, da je Vlada podprla CETO kljub nasprotovanju s strani lokalne samouprave, velikega števila pomembnih akterjev civilne družbe, med njimi so Umanotera, Greenpeace, Zveza potrošnikov pa tudi sindikatov. 108 občin je pisalo predsedniku Vlade, Miru Cerarju, naj sprejme stališče, da Slovenija zavrača sporazum CETA. In teh 108 občin predstavlja 1,2 milijona prebivalcev Slovenije. To ni nezanemarljivo.

Kako je potekal ta proces, pa je zgodba zase, ampak žal brez srečnega konca. Je zgodba o netransparentnosti, nenačelnosti in na koncu tudi veleizdaje. Vlada Mira Cerarja je povzela že sprejeta stališča Republike Slovenije, dala je soglasje k podpisu sporazuma, ki vsebuje izjemno sporen in škodljiv mehanizem izvensodnega reševanja investicijskih sporov s kratico ICS. Čeprav je sam predsednik Vlade Cerar zatrdil, da je ICS škodljiv in ga v sporazumu ne bo. Dala je glas za sporazum, ki je zelo verjetno tudi v nasprotju s pravom Evropske unije. Dala je glas za sporazum, ki ogroža naše vodne vire, ki smo jih ravno včeraj zapisali v ustavo. Če se postavimo na stališče državljanek in državljanov, na stališče ljudstva, sprejetje sporazuma CETA izgleda tako, da sta bruseljska birokratska elita in vlada Mira Cerarja ljudsko prinesla naokrog. Ali če povem naravnost: CETA je nedemokratični nateg, CETA je izdaja ljudstva.

Zato v Združenih levici razumemo posvetovalni referendum tudi kot popravni izpit. Če hočemo zadostiti načelom demokratične ureditve Republike Slovenije, je edini način, da ljudstvo o vprašanju tako širokega pomena neposredno izrazi svojo voljo na referendumu. Izbira pri glasovanju o predlogu za sklic referenduma o sporazumu CETA je zelo

enostavna. Ali se boste postavili na stran ljudstva ali pa se boste postavili na stran korporacij in bruseljskih političnih in birokratskih elit? Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa še enkrat, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Nova Slovenija – krščanski demokrati nasprotujemo predlogu za posvetovalni referendum. V tem smislu sem tudi glasoval na Odboru za zunanjo politiko. Mi pa smo imeli pravi veliki referendum v tej državi 23. marca 2003, ko je na volišča prišlo približno milijon volivcev in približno 90 % od teh se je odločilo za vstop Slovenije v Evropsko unijo. V tem kontekstu smo tudi v lani julija sprejeti deklaraciji o zunanji politiki Republike Slovenije, za katero je tudi član Odbora za zunanjo politiko in predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez povedal, da je bil največji dosežek Državnega zbora v letu 2015. Pomembno je, da smo v tej deklaraciji napisali to, kar so ljudje na referendumu rekli, in sicer da je članstvo Republike Slovenije v Evropski zvezi naš osnovni politični in vrednostni okvir. V tem kontekstu so se države članice, tudi Slovenija, v letu 2009 odločile in dale nalogo Evropski komisiji, da sklene trgovinski sporazum in tudi investicijski sporazum z Združenimi državami Amerike in s Kanado. Torej gre za dva sporazuma, sporazum CETA, pogajanja v zvezi s sporazumom CETA so se že davno končala, zdaj je ta sporazum podpisan. Vesel sem, da sem bil zraven, in sicer na konferenci COSAC v Atenah, v času grškega predsedovanja, in sem se odločil za sopodpis pisma, ki so ga pripravili kolegi iz Nizozemske, podpisalo je ta sporazum 16 držav, podpisnikov je seveda več, in smo naslovili zahtevo na takratnega komisarja za trgovino, to je bila še Barrosova komisija, in v tej zahtevi zahtevali, da sporazum CETA in tudi TTIP dobita status mešanega sporazuma, kar pomeni, da morata biti ratificirana v nacionalnih parlamentih. Vesel sem, da je komisija temu prisluhnila. Mi se bomo gotovo najbolj poglobljeno ukvarjali s sporazumom CETA, ko bo na mizi na predlog vlade Zakon o ratifikaciji trgovinskega sporazuma CETA. Če pa že govorim o referendumih in je dejansko veliko na žalost tudi neresnic posejanih v evropsko in slovensko publiko okrog CETA in če že govorimo o referendumih, potem se moramo odločiti z nekim konsenzom, ali bomo imeli referendum, da bo Slovenija sploh podpirala trgovinske sporazume. Imamo jih že veliko in ICS, ki naj bi bil zdaj neka grozna zadeva, je že davno, davno uveljavljen. Ampak po eni strani govorimo, da skrbimo in moramo v Evropi in seveda tudi v Sloveniji skrbeti za mlade, za nova

delovna mesta in vsi tukaj dvignemo roko, na drugi strani pa želimo imeti neko omejeno poslovanje, torej nismo za trgovinske sporazume. Ali pa je treba povedati, s kom pa smo. Če nismo s Kanado, če nismo za poslovanje z ZDA – s kom pa smo? Potem se moramo tukaj dogovoriti in doseči neki nacionalni konsenz. Mi smo trdno prepričani, in vsi argumenti govorijo o tem, da je trgovinska menjava dobra stvar. Tudi zato če želimo mladim dobro perspektivo, dobro prihodnost. Ker prihodnost Evropske unije je vezana na prihodnost mladih. Če mladi ne bodo imeli prihodnosti, tudi Evropska unija ne bo imela prihodnosti. Danes smo mi kljub temu, da ima Evropska unija velike težave, ampak kljub vsemu smo, večkrat pravim, najboljša združba, asociacija držav in narodov na svetu. Če pogledam gospodarski aspekt, vidim naslednje, da 500 milijonov ljudi, torej 7 % človeštva, ustvari skoraj četrtino svetovnega BDP. 7 % pa, če sem točen, 24 %. To je kar dobro.

Strahovi glede prevlade multinacionalk so po našem prepričanju neutemeljeni. Tukaj je treba opozoriti, da imamo tudi slovenske multinacionalke. Ali jih bomo izgnali, če imamo strahove pred njimi? Res je, da bodo vlagatelji lahko tožili države le pod določenimi pogoji. Gre za to, da nobena dražba ne sme uvesti ukrepov, s katerimi bi v neenakopraven položaj spravila tuje vlagatelje. Ti ukrepi so zelo natančno navedeni. Tako tudi mora biti. Protekcionizem in monopoli odpadejo. To se pravi, če bi sprejeli v Državnem zboru Zakon o davku od dohodka pravnih oseb, kjer bi bila stopnja recimo 19 %, za tuje vlagatelje pa recimo 22 %, bi se najbrž država znašla na tem arbitražnem sodišču.

Velike korporacije bodo preživele s CETO ali brez CETA. Pomagati moramo predvsem majhnim podjetjem. Ta bodo imela s CETO večje možnosti. Pa ne govorimo samo o podjetjih, ampak tudi o posameznikih. Diploma s slovenske fakultete bo na primer avtomatično priznana tudi v Kanadi. Ali je to kaj slabega? Veliko je govora glede vode. Vesel sem in zadovoljni smo v Novi Sloveniji, da je prav slovenska vlada uspela v interpretativni izjavi z dikcijo, kjer so pitne vode posebej zaščitene. Če pa govorimo o vodi, potem je le treba pogledati in se morda usesti z učenci 8. razreda osnovne šole, ki se učijo o Kanadi in vam bodo povedali, da je Kanada zelo vodnata država in da ima veliko čiste vode in veliko pitne vode. Ni strahu, da bi Kanadčani Slovencem odpeljali pitno vodo. Če že kakšne strahove gojimo in z njimi zastrupljamo slovensko publiko, potem to prosim ne z vodo.

Poseben člen sporazuma pravi, da ima vsaka stran pravico, da zaščiti in ohrani svoje vodne vire. Nič v tem sporazumu ne zavezuje ene ali druge strani, da bi dovolila uporabo vode v komercialne namene. Grožnje, da bodo kanadske korporacije izkoriščale našo vodo, so rojene na krilih populizma. Tudi pravila glede arbitražnega sodišča so zelo natančno

določena. To ni neko vaško sodišče nekih naključno izbranih ljudi, ki bodo pod vplivom velikih korporacij sodili v prid teh velikih korporacij. Gre za resen sistem, ki, kot sem že povedal, je definiran v mnogih trgovskih sporazumih in tudi deluje. Pogoji za sodnike so jasno določeni. Zelo všeč mi je tudi, da bodo vsa sojenja javna, transparentna. Kdorkoli bo lahko spremljal njihovo delo, bo to lahko spremljal.

Naj zaključim. Spoštovane gospe in spoštovani gospodje! Vgrajeni so vsi varovalni mehanizmi. CETA ne bo zrušila evropskih standardov glede okolja, glede hrane, glede varne hrane, torej tistih standardov, ki smo si jih sami postavili. Zgodilo se ne bo nič, kar mi nočemo, da bi se nam zgodilo. Morda pa bo kakšna žilna opornica cenejša, kot jo danes plačujemo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanj mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav še enkrat, kolegice in kolegi!

Tudi v naši poslanski skupini ocenjujemo, da je prav, da ljudje povedo svoje mnenje. Včeraj smo sprejemali spremembo ustave in bili neskončno ponosni, da smo to lahko naredili, da smo vodo zapisali v ustavo. Veliko med vami, ki ne podpirate referendumov v povezavi s sporazumom CETA, vas je včeraj poudarjalo, da smo slišali voljo ljudi, da upoštevamo to, kar ljudje želijo. Na tem mestu se ne želim opredeljevati do primernosti ali neprimernosti trgovskega sporazuma, želim pa jasno povedati, da ocenjujemo, da je prav, da ljudem damo možnost, da se do tega opredelijo. In prav referendumski čas bi bil priložnost, da tisti, ki verjamete, da je ta trgovski sporazum dober, jim to tudi poveste in jih prepričate, da je CETA nekaj, kar bo izboljšalo njihova življenja v prihodnosti. Vse smo lahko slišali, od tega, da bi moral biti referendum prej, do tega, da naj počakamo do konca in bo pravi zakonodajni referendum, obvezujoč, pokazal voljo ljudi. Ali mislite, da ne bo takrat prepozno? Mislite, da ni bolj smiselno z referendumom zdaj iti med ljudi, jim povedati jasno in glasno, kaj v tem sporazumu piše, jih ozavestiti, da je to nekaj, kar bo pozitivno vplivalo na njihova življenja, in ne čakati čisto do konca, ko bomo stvar pripeljali res do pike in takrat naj ljudje povejo, ne, ne strinjamo se s tem? Takrat bo Slovenija res popolnoma nekredibilna država. Še imamo čas, še lahko premislimo o tem, da je smiselno Slovenke in Slovence vprašati in konec koncev tudi prepričati, da je CETA neka dobra stvar, ki jim prinaša pozitivne stvari, pozitivne spremembe v prihodnosti. Do glasovanja je še vedno čas, da spremenite svoje mnenje.

Kot pa sem že povedala, v naši poslanski skupini ocenjujemo, da je prav, da ljudem damo možnost, da se odločajo o tako pomembnih stvareh.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospod Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Današnja obravnava predloga za razpis posvetovalnega referendumov je še ena od mnogih razprav o Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, bolj poznanem pod kratico CETA. Te razprave so se razplamtele v obdobju pred podpisom sporazuma med Evropsko unijo in Kanado. Glede na to, da gre za obsežen in izjemno kompleksen sporazum, v Poslanski skupini Stranke modernega centra sleherno razpravo, ki pripomore k boljši informiranosti in razumevanju učinkov sporazuma, vidimo kot nadvse dobrodošlo. Obžalujemo pa, da je razprava o CETI bila in ostaja zasenčena z dezinformacijami ter vzbujanjem negativnih čustev, celo zavajanj pri ljudeh. Vsi poskusi argumentirane razprave so zbledeli v začaranem krogu negativnega javnega mnenja, ki ga poganja del politike, ki je vnaprejšnje nasprotovanje CETI in trgovskim investicijskim sporazumom na splošno priložnostno pretvoril v svoj politični program. Slednje je žal slaba napoved tudi za današnjo razpravo o predlogu za razpis posvetovalnega referendumov o sporazumu CETA.

Znova in znova poudarjamo, da v Poslanski skupini Stranke modernega centra nismo odvetniki tega sporazuma ali pa kateregakoli drugega prostotrgovinskega sporazuma. Daleč od tega. Do besedila CETA, ki je bilo dokončno oblikovano leta 2014, smo, preden smo zasedli svoja poslanska mesta v Državnem zboru, izražali številne pomisleke. Naši pomisleki so se nanašali prvenstveno na vlogo nacionalnih parlamentov v procesu sprejemanja sporazuma, vsebinsko pa smo imeli največje zadržke glede investicijskega dela sporazuma z mehanizmom za reševanje sporov ICS, kot njegovem najbolj spornim elementom. Jezička na tehtnici naše, še zdaleč ne samoumevne podpore podpisu sporazuma sta bila dva. Najprej ta, da je bila CETA iz sporazuma v izključni pristojnosti Evropske unije preoblikovana v mešan sporazum. To pomeni, da je bilo za podpis sporazuma treba pridobiti soglasje vseh 28 držav članic Evropske unije in da sporazum ne bo veljal, dokler ga ne ratificira parlament sleherne države članice Evropske unije. Če skrajno poenostavimo, to pomeni, da se to ne bo zgodilo brez nas, ki sedimo tukaj. Da bi lahko sporazum veljal v Kanadi in Evropski uniji, ga bo moral potrditi tudi ta državni zbor. Še enkrat poudarjam, ta državni zbor. Ključni dejavnik za našo podporo so bila dodatna zagotovila glede pomena posameznih določb sporazuma CETA, ki so bila podana s sprejetjem interpretativnega instrumenta po zaslugi

Republike Slovenije in skupine podobno mislečih držav. Interpretativni instrument je pravno zavezujoč dokument, ki določa razlago najbolj občutljivih določb sporazuma. Za nas in našo državo so bila ključna tri področja, ki jih z referenco na natančno določene člene v CETI naslavlja le-ta.

Najprej je to zaščita vode oziroma vodnih virov. V besedilu skupne izjave je namreč zaradi zahteve Slovenije bilo vključeno posebno poglavje Voda, ki zagotavlja, da Kanadi, Evropski uniji in njenim državam članicam ni treba dovoliti uporabe vode v komercialne namene. CETA v polnosti ohranja pravico pogodbenic, da odločajo, kako bodo uporabljale in varovale svoje vodne vire. Določbe CETA so torej v celoti skladne s pravico do vode, pravice, ki je za nas ustavnega pomena. To smo tudi dokazali včeraj s sprejetjem dopolnila k slovenski ustavi. Še več. Z vključitvijo v skupno interpretativno izjavo je naš poudarek pravici do vode bil prenesen tudi na agendo Evropske unije in Kanade. V skupni izjavi je prav tako zapisano, da se ne bodo znižali standardi na področju varne hrane in da bodo morali vsi uvoženi proizvodi še naprej izpolnjevati zahteve domače zakonodaje. Skupna izjava prav tako zagotavlja, da se investicijski spori lahko rešujejo tudi pred nacionalnimi sodišči, medtem ko bo ICS podvržen koreniti reformi, še preden se bo začel uporabljati v praksi.

S soglasjem za podpis referendumu CETA, ki smo ga lahko dali na podlagi teh zagotovil, pa v Poslanski skupini Stranke modernega centra nismo priložili glasov podpore ratifikaciji. Sprejemanje te odločitve je še zelo daleč in najverjetneje sega v obdobje, ko nasprotovanje sporazumu CETA ne bo več samo modni trend in zrak v balonu priljubljenosti posameznih političnih obrazov. Predlog glede ratifikacije CETA bo nujno padel v okoliščine, v katerih bodo znani učinki začasne uporabe trgovinskega dela sporazuma, napovedana presoja skladnosti sporazuma CETA s temeljnimi pogodbami EU, predlogi reform mehanizma ICS in na podlagi teh realnih podatkov opravljena analiza priložnosti sporazuma CETA za slovensko gospodarstvo. Vse te okoliščine so ključne za vsebinsko kvalitetno odločanje, ki ga bo moral opraviti Državni zbor v aktualni ali zelo verjetno v popolnoma novi zasedbi, glede uveljavitve sporazuma CETA v Republiki Sloveniji in s tem v celotni Evropski uniji, pa tudi v Kanadi.

Medtem ko si od današnje razprave z ozirom na razprave v okviru pristojnih delovnih teles težko obetamo pretirano poglobljenost, pa bo ta neizogibna za doseganje dvotretjinske večine poslancev Državnega zbora, ki jo bo glede na določila iz 3.a člena Ustave Republike Slovenije treba zagotoviti za ratifikacijo sporazuma CETA. Isti člen Državnemu zboru tudi daje možnost, da se pri tem nasloni na mnenje volivk in volivcev ter v zvezi s CETA razpiše referendum z zavezujočim izidom. Tega

mного preuranjenega predloga za testiranje javnega mnenja v zvezi s CETA za izvedbo posvetovalnega referendumu, ki ga imamo danes na dnevnem redu in ki ne bi imel nobene dodane vrednosti z izjemo nepotrebnih stroškov, ki bi pri tem nastali, v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo magistrica Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci in drugi prisotni!

Predstavniki Poslanske skupine Desus smo naklonjeni demokratičnim postopkom in najširši vključitvi prebivalstva v odločanje o vseh zadevah, ki so zelo pomembne za življenje ljudi. Referendum je najvišji izraz demokracije, vendar morajo biti zanj izpolnjeni pogoji, da lahko ljudje o njegovi vsebini sploh odločajo, kar pa v tem trenutku pri sporazumu CETA še ni zagotovljeno. Zato posvetovalnega referendumu še ne moremo podpreti. Prav pri pripravi trgovinskega sporazuma CETA je doslej umanjala dosledna preglednost priprave sporazuma, saj je priprava le-tega potekala dolgo časa v tajnosti, poleg tega pa je CETA obsežen in zahteven sporazum, kar predstavlja težavo za morebitno odločanje o sporazumu na referendumu. Glede na to, da sorazmerno drag predlagani posvetovalni referendum, če bi ga izvedli že sedaj za poslance, ki bodo odločali o ratifikaciji sporazuma, ne bi bil zavezujoč, smo v Poslanski skupini Desus naklonjeni izvedbi referendumu tedaj, ko bodo zanj izpolnjeni pogoji. V stranki Desus torej nikakor ne izključujemo možnosti, da bi bil lahko v prihodnosti izveden posvetovalni referendum glede ratifikacije sporazuma CETA, menimo pa, da kompleksnost obravnavane problematike predstavlja težavo za pripravo celovite podlage za morebitno odločanje na referendumu. Kljub temu, da je sporazum dostopen na spletu, namreč ostaja še veliko odprtih zadev. Tako še vedno čakamo na odločitev Sodišča Evropske unije o zadevi Mnenje 2/15. Opravljena mora biti potencialna presoja skladnosti CETA oziroma tovrstnih sporazumov s pravnim redom Evropske unije. Številnim državam se zdi sporen mehanizem za reševanje sporov med investitorji in državami, imenovan ICS, s katerimi bi tuje multinacionalke in investitorji zaobšli sodišča posameznih držav. Pred ratifikacijo sporazuma v Državnem zboru pričakujemo od naše vlade tudi študijo glede realizacije učinkov sporazuma CETA na slovensko gospodarstvo. Pridobiti je treba tudi informacije, kakšni bodo vplivi na področje okolja, pa tudi na javne storitve, kot so zdravstvo, šolstvo in sociala, pa tudi vpliv na kmetijstvo, delovno-pravno varnost naših državljanov in podobno. Zavedamo se

pomislov, ki se pojavljajo v javnosti in tudi v strokovnih krogih, zato se zavzemamo za previdnost pri sprejemanju sporazuma CETA s Kanado, saj bi ta lahko predstavljal bodoči model za sklepanje podobnih sporazumov med Evropsko unijo in drugimi državami. V Poslanski skupini DeSUS se zavzemamo za socialno državo, predvsem pa za zaščito najranljivejših skupin. Zato nam ni vseeno kaj se s sporazumom dogaja. Nedopustno bi namreč bilo, če bi ljudem s sprejetjem tega in morda v prihodnosti še drugih podobnih sporazumov, odvzeli kakršnokoli možnost, da bi se njihov glas še kdaj slišal.

V Poslanski skupini Desus torej menimo, da bi bil razpis posvetovalnega referendumu smiseln, vendar tedaj, ko bodo izpolnjeni vsi pogoji za kvalitetno razpravo in odločanje ljudi, ki bi se referendumu udeležili. Z referendumom, pa čeprav posvetovalnim, bi se omogočilo, da bi se o zadevah, ki se tičejo ljudi, državljanke in državljanji lahko tudi izrekli. Hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka s kolegi, kolegice in kolegi, vsem lep pozdrav!

Pogajanja in sprejemanja in morebitna ratifikacija prototrgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in Kanado tako imenovano CETA že nekaj let vzburja velik del evropske javnosti. Gre za sporazum, ki odstranjuje večino carinskih, trgovinskih in administrativnih ovir, ki ovirajo trgovanje, investicije in opravilne storitve med obema velikima prostora. To ni ne prvi in ne edini trgovinski sporazum, ki ga sklepa Evropska unija, vendar v javnosti močno odmeva predvsem zaradi štirih razlogov.

Prvi je njegovo časovno sovpadanje s pogajanjem o drugem, za vse nas bistveno manj sprejemljivem sporazumom Evropske unije in Združenih držav, to je TTIP. Drugi je povsem upravičena rastoča skepsa do globalizacija, saj mnogi tudi v razvitem svetu niso deležni njenih koristi, hkrati pa na lasti koži čutijo negativne posledice. Tretji je dejstvo, da smo vsi državljanji Evropske unije bistveno premalo informirani o natančni vsebini sporazuma ter razlikah medčasno in trajno uporabo. Četrta in po našem mnenju najpomembnejši razlog pa je dejstvo, da je Evropska komisija, ki na evropski strani vodi pogajanje, storila bistveno premalo, da bi javnosti jasno in razumljivo komunicirala rešitve in predvidene posledice za ljudi. To je po našem mnenju glavni razlog za nezaupanje, ki ga moramo vsi vzeti resno, ter se iz njega tudi kar naučiti. Ljudje zahtevajo transparentnost pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na njihova življenja. Upamo, da bo ta razprava dala prispevek tudi v tej smeri.

Ob legitimnih predlogih, kakršen je na mizi, moramo zato nujno pojasniti, o čem točno se odloča sedaj ali bolje rečeno, o čem točno se je odločalo takrat, ko so predlagatelji svojo zahtevo posredovali Državnemu zboru.

Konec oktobra je medijsko pozornost zasedel pričakovani vrh Evropska unija-Kanada, na katerem bi moralo priti do podpisa o začasni uporabi sporazuma. Kaj to pomeni? To pomeni, da bi sporazum sicer začel veljati, vendar brez določil, ki so s pojasnilno izjavo izključene. To pa predvsem pomeni, da posebnih sodišč, dokler sporazuma ne ratificirajo vsi nacionalni parlamenti, ne bo. Sporazum pa z vsemi svojimi dodatki, ki varujejo javni interes, delavske pravice in okoljske standarde, v začasno uporabo stopi v veljavo.

Preden se dotaknemo vsebine sporazuma, je treba pojasniti, da je njegova vsebina sestavljena iz dveh delov. Prvi je obsežen in strokovno zahteven dokument na tisoč 600 straneh, ki je javnosti sicer dostopen že od leta 2014, a je za marsikoga nesprejemljiv ne le zaradi svoje izjemne zahtevnosti, temveč tudi zaradi nekaterih rešitev, ki so preprosto nesprejemljive. Tukaj gre predvsem za uvedbo posebnih arbitrarnih sodišč za reševanje investicijskih sporov med podjetji in državami. Drugi del pa je bil dodan kasneje in je prav tako del sporazuma. Gre za tako imenovano pojasnilno izjavo, o kateri sta se pogajala Evropska komisija in kanadska vlada. V njej pa sta pomembna predvsem dva sklopa določil. Določene so panoge, na katerih od držav ni mogoče zahtevati, da na njih sprostijo trg. Mednje tako tudi zaradi aktivnega dela evropskih Socialnih demokratov sodijo šolstvo, zdravstvo, javne in socialne storitve, varna hrana in – tudi zaradi posebnega truda slovenske vlade – oskrba s pitno vodo. Vse te panoge so s sporazumom trajno zaščitene. Drugi pa je dogovor, da arbitražnih sodišč v času začasne uporabe ne bo. Za vsa razsojanja o sporih bodo pristojna nacionalna sodišča držav članic. Zakaj večina javnosti tega ne ve, ne razume in ne verjame? Prav zaradi prej omenjenega razloga, da je bila komunikacija s strani tistih, ki so na evropski ravni vodili pogajanja, pomanjkljiva. Seveda je razumljivo, da je v pogajanjih potrebna določena stopnja zaupnosti, a ko se pogajanja bližajo koncu ter potrditvi strani s predstavnikov ljudstva, je treba položiti karte in argumente na mizo. Tukaj je Evropska komisija storila bistveno premalo. Vendar dokler je sporazum le v začasni uporabi, posebnih sodišč za podjetja ne bo, trajno pa so zaščitena za nas pomembna področja: šolstvo, zdravstvo, javne storitve, varna hrana in pitna voda. Poudariti je treba, da se podobni pomisleki kot pri nas pojavljajo tudi v drugih državah in regijah. Tudi Valonija ni edina izjema. Vse nas skrbi in trenutno kaže, da precej držav nima nikakršnega namena ratificirati sporazuma CETA v svojih parlamentih. Hkrati pa očitno ni veliko držav, ki bi nasprotovale začasni uporabi sporazuma.

Glavni vsebinski razlog: posebna sodišča za korporacije so namreč iz njega izključene.

Če sklenemo, kaj to pomeni za nas. To pomeni, da ohranjamo svojo suverenost in da smo zaščitili svoje interese. Pomeni tudi, da je vendarle treba dati priznanje vsem tistim, ki so se trudili, da sporazum postane bolj sprejemljiv tudi z vidika zaščite pitne vode kot javnega dobra, o kateri smo odločali včeraj. Tudi pri odločanju o CETI, bo imel glavno besedo Državni zbor in ljudstvo, ko bo prišlo do tega. Socialni demokrati sicer menimo, da se ne bi smeli odločati o trajni obliki sporazuma, dokler so v njem nadnacionalna sodišča, ki nam jemljejo suverenost. Pri tem vztrajamo, kakor vztrajamo vedno, ko gre za delavske pravice, okoljske standarde, zaščito javnega interesa, šolstvo, zdravstvo in javne storitve kot javne službe, pravico ljudi, da jim sodijo njihova sodišča po njihovih zakonih. O morebitnem razpisu referendumu pa je bolj smiselno odločati, ko in če bo ta na dnevnem redu. Še posebej zato, ker bo očitno pred tem prišlo še do dodatnih pogajanj. Takrat bo referendum lahko pomenil tudi pravno zavezo za odločevalce. Do tedaj pa pomeni le promocijo posameznikov, ne prispeva pa k dobrim odločitvam.

Zato Socialni demokrati ne bomo podprli razpisa posvetovalnega referendumu o sporazumu CETA. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu za razpis posvetovalnega referendumu.

Za besedo je prosila predstavnica Vlade gospa Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka. Izvolite.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa za besedo.

Dovolite, da dodatno obrazložim mnenje Vlade Republike Slovenije, zakaj ne podpira predloga za razpis posvetovalnega referendumu.

CETA je podpisana, je mešane narave in je zato tudi predmet nacionalne ratifikacije. Imela bo učinek na globalne trgovinske tokove, na Evropsko unijo, na države članice EU in vsekakor tudi na gospodarske subjekte in posameznike v Sloveniji. Vlada podpira poglobljeno javno razpravo, ki vključuje strokovne vidike, vendar ocenjuje, da večplastnost problematike v tem trenutku predstavlja težavo za pripravo celovite podlage za morebitno odločanje na referendumu. Sporazum je v celoti dostopen v slovenščini, tudi vse izjave, ki so bile kasneje dogovorjene, in tudi interpretativni instrument. Še vedno niso znani konkretni učinki samega izvajanja sporazuma CETA. Zaveza Vlade pa je, da bo narejena analiza o izvajanju sporazuma in učinkih tako na Slovenijo kot na slovensko gospodarstvo.

Sodišče Evropske unije še ni podalo mnenja glede skladnosti CETE s pogodbami EU glede bilateralnega investicijskega sodišča. Nemško ustavno sodišče še ni odločalo o skladnosti CETE z nemško ustavo. Mnenje 2/15, kar je bilo danes že izpostavljeno, Sodišče Evropske unije bo sprejelo mnenje o obsegu izključne pristojnosti EU na področju investicij, pravice intelektualne lastnine, transporta, trajnostnega razvoja in o pravni naravi sporazuma s Singapurjem, kar bo imelo neposreden vpliv tudi na CETO. Tega stališča ne pričakujemo pred marcem 2017. Začetek začasne uporabe je vezan na potrditev CETE v Evropskem parlamentu, potrditev v Kanadi, izmenjavo not in določitev datuma začasne uporabe. Vsi ti postopki bodo predvidoma zaključeni v naslednjih mesecih.

Vlada je zaradi vseh zgoraj navedenih razlogov sprejela stališče, da predlaganega razpisa referendumu ne podpira. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Matej Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsedujoči.

Kot običajno se lahko in moram odzvati na določen potek razprave, ki se je do sedaj odvijala. Prvi argument je ta, da ni možno v tem trenutku podpreti tega referendumu, ker je prezgodaj, ker je premalo informacij, ker bomo pravzaprav začeli ugotavljati, kakšni so učinki in kaj pomeni izvajanje tega sporazuma, šele takrat, ko bo začel začasno veljati in ko se bodo začeli kazati prvi učinki. To je precej absurden argument. Če ni dovolj informacij, če ne vemo pravzaprav, kaj prinaša ta sporazum, zakaj smo ga že podpisali, in bomo čakali na to, kako se bodo stvari odvile, in upali na najbolje. Medtem ko številne študije, tista, ki jo je naročila Vlada, tista, ki jo je naročila Evropska komisija, in druge institucije, tudi evropske, kažejo praktično neobstoječe gospodarske učinke in tudi določene negativne posledice. Tako je s tega vidika argument o prezgodnjem času za ta referendum popolnoma nesmiseln. Ampak po drugi strani bi si upal trditi, da je morda celo prepozno. Ta referendum bi morali verjetno imeti, še preden je Vlada tik pred zdajci poslala mnenje oziroma stališče do podpisa tega sporazuma, in na nek način omogočiti, da se jasen signal da že takrat. Ampak, dobro, običajno se reče, da nikoli ni prepozno, in s tem lahko vsaj omogočimo, da ljudje jasno povedo, ne samo preko javnomnenjskih raziskav, ampak tudi na nekoliko bolj resnem instrumentu, torej referendumu, svoje stališče in svoje mnenje glede tega.

Rečeno je bilo tudi, ali s tem, ko zdaj predlagamo ta posvetovalni referendum, moramo tudi odpreti vprašanje, ali je Republika Slovenija sploh za trgovinske oziroma

mednarodne trgovinske sporazume. Rečeno je bilo, da je ICS že del številnih sporazumov. To seveda ne drži. Če že, je v nekaterih podobnih sporazumih vsebovan mehanizem ISDS, ampak to niti ni tako pomembno. Vlada oziroma predstavniki Vlade ves čas vztrajajo in opozarjajo na to, da gre za prvega v tako imenovani novi generaciji mednarodnih trgovinskih sporazumov. Tako enačenje CETE z vsemi dosedanjimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi popolno zavajanje in nič drugega. Gre za sporazum, ki prinaša nove oblike, ki prinaša nove obvoje in predvsem odpira vrsto novih vprašanj, ki jih do sedaj v podobnih sporazumih ni bilo.

Govora je bilo tudi o tem, da je trgovinska menjava dobra stvar in da je nekaj, za kar si moramo prizadevati. Ampak tu je treba še enkrat in ponovno poudariti, CETA ni zgolj sporazum, ki spodbuja trgovinsko menjavo. Gre za sporazum, ki močno vpliva oziroma bo vplival na upravljanje cele vrste zadev, ne samo trgovine, ampak tudi pravzaprav izvajanje storitev, danes javnih storitev, in še cel kup drugih stvari, ki niso tako preproste in jih ne moremo s tako lahkoto jemati. In še mogoče kot zelo obrobna opomba. Trgovinska menjava je lahko morda dobra stvar, ampak včasih pokaže tudi zelo slabe vidike, kot je recimo podpiranje tako imenovanih sweatshopov ali v primeru Izraela, kjer mi prosto v Evropski uniji kljub določenim zavezam kupujemo recimo izdelke z okupiranih ozemelj in se nihče ne zmeni za to, kaj je za temi izdelki, torej nečloveško izkoriščanje in nasilje. Nek kombiniran odziv oziroma to, na kar se je več ljudi opiralo, je to, da ICS je del tega sporazuma, ampak da postavlja neke jasne in točno določene pogoje, ki so dovolj normalni ali razumljivi, da je sprejemljiv. To, da je ICS na nek način zaščiten s tem, da ima jasen pogoj, da se lahko uporabi, ko država spravi v neenakopraven položaj tuje vlagatelje, je kratko malo za lase privlečeno. Imeli smo že primere takšnih mednarodnih arbitraž recimo v Egiptu, kjer je vlada zvišala višino minimalne plače in je takrat Veolia, ki je investirala v Egiptu v prevoze, preprosto tožila državo ravno zaradi tega razloga. In to so pasti, ki jih prinaša CETA, in to so pasti, do katerih moramo biti skrajno previdni. Zaradi tega še enkrat poudarjam, da je bila velika napaka oziroma prva velika napaka že storjena, ko je naša vlada sploh podpisala ta sporazum, ker – tega ne smemo pozabljati – sporazum vsebuje to določbo, vsebuje ICS. Do skupne interpretativne izjave sicer še pridem, ampak tudi tam, kako je formuliran zadržek do tega mehanizma, ni dovolj velike varovalke za to, da bi se zaščitili pred takimi situacijami.

Ena od točk razprav je bila voda. Včeraj smo zapisali pravico do vode v ustavo. Zakaj? Jaz mislim, da je bil to tudi deloma odziv na takšne mednarodne sporazume. To so poudarili tudi določeni predstavniki strokovne komisije, ki je pripravljala osnutek zakona, torej ustavni

pravniki, ki so izrecno povedali, seveda moramo vpisati vodo v ustavo tudi zaradi grožnje, ki jih prinašajo sporazumi, kakršna sta CETA in TTIP. Včeraj smo naredili nekaj, po drugi strani pa rinemo brezglavo v nekakšno past, ki jo predstavljajo ti sporazumi. Tu je ključen en vidik. Rečeno je bilo, da sporazum ščiti vodo, ščiti vodne vire, da dodatno skupna in tudi enostranska interpretativna izjava, ki jo je Slovenija dala, še dodatno pojasnjuje to, kakšen pomen daje Republika Slovenija vodi in vodnim virom. Ampak apologeti CETE in tisti, ki sicer niso njeni odvetniki, ampak jo močno podpirajo, pozabljajo na eno nianso, in to je, da določbe sporazuma CETA kot investicijo ali naložbo opredeljujejo tudi koncesijo, podeljeno za raziskovanje ali črpanje naravnih virov – in s tem tudi vode. In tiste koncesije, ki so že danes podeljene glede vode v Republiki Sloveniji, se vsaj lahko po besedilu sporazuma CETA interpretirajo kot taka investicija, kot taka naložba in s tem odpirajo dve možni poti. Ena je ta, da se nadaljuje podeljevanje koncesij, kar bo zdaj v nasprotju z ustavo, druga, da se te koncesije omejijo, prekinejo in jasno zapademo v tisti najbolj črn scenarij, to je ustrezna podlaga za tožbo pred ICS. Včeraj smo delali nekaj, kar se tiče sporazuma CETA, pa počnemo ravno nasprotno.

Kar se tiče negativnega mnenja, ki bi se naj v zadnjih nekaj mesecih vzpostavilo v javnosti. Naj samo poudarim, tri in pol milijona državljanek in državljanov Evropske unije je že podpisalo peticijo proti takšnim sporazumom. Preden je prišlo do podpisa, preden se je tako široka javna razprava, o kateri govorijo nekateri, sprožila. Ne gre za neko podpihovanje oziroma trošenje dezinformacij v javnosti določenih skupin, ampak gre v prvi vrsti za neko težavo, ki jo je prepoznala najprej in prva civilna družba. Po eni strani okoljevarstvene organizacije, po drugi strani druge, tudi potrošniške organizacije, ki so prepoznale predvsem zaradi skrajne tajnosti in netransparentnosti teh pogajanj in sprejemanja tega sporazuma določene pasti. In to smo videli potem tudi z različnimi pristopi, ki so jih te organizacije ubrale, med drugim tudi s t. i. liki, torej temi žvižgaškimi razkritji določenih dokumentov. Tu ne gre za noben populizem, kot nekateri trdijo, ali širjenje strahu, ampak gre za pravzaprav, jaz bi rekel, kar en krik državljanek in državljanov Evrope, ki govorijo v prvi vrsti Evropski komisiji, torej skrajno nedemokratični instituciji, ki ni izvoljena, ni predstavniška, ampak sledi tisto, kar so takti določenih interesov, predvsem kapitalskih in finančnih, ki si želijo seveda samo eno, in to je dobiček. In tu je osnovna težava tega. Zdi se mi nekoliko podcenjujoče reči, da gre za jahanje na valu nekih dezinformacij, ampak tu v prvi vrsti moramo prisluhniti državljanekam in državljanom celotne Evropske unije, ne samo Slovenije, in jim tudi dati glas.

Kar se tiče skupne interpretativne izjave, morda je bila potrjena pravno zavezujoča narava,

ampak to ni bistvo. Bistvo je, kako je ta skupna interpretativna izjava napisana. Ta interpretativna izjava ni nič drugega kot nek preprost poskus pomiritve javnosti, nek promocijski bilten, če ga naj tako imenujem, nekdo je celo rekel, da nima večje vrednosti kot kakšen turistični letak, ki skuša pomiriti javnosti, ki skuša povedati, glejte, saj se pravzaprav vsi na obeh straneh strinjamo, da so določeni vidiki, ki so problematični in jih bomo s tem uredili. Ampak čisto konkretno glede primera arbitražnega sodišča oziroma ICS. Notri je jasno zapisano, da lahko investitor izbira. Lahko izbira med nacionalnimi sodišči, lahko pa izbira tudi ICS. Torej mednarodni tribunal za reševanje sporov. Vprašanje, ki ga postavljam in je popolnoma retorično, upam, da bo njegovo sporočilo jasno razumljeno, je: kateri investitor bo šel prek dolgotrajnih postopkov nacionalnih sodišč, če ima možnost izbire ekskluzivnega, luksuznega sodišča, ki deluje običajno, kot je bilo to videno v zadnjih časih v večini primerov ali skoraj vseh primerih, v korist investorjev? Tako da to ni nobena pravna zaveza za to, da se ICS omeji.

Eden od vidikov, ki so ga nekateri izpostavljali, je, na tej točki bom zaključil, zakaj zdaj v posvetovalni referendum, ki je nezavezujoč, ki pravzaprav nima nobene teže, če bo lahko v prihodnosti, ko bo prišel zakon o ratifikaciji tega sporazuma, razpisan ustavni referendum, če ga naj tako imenujem, skratka referendum po 3.a členu Ustave, ki omogoča zavrnitev ratifikacije mednarodnih sporazumov. Jaz se tu samo sprašujem, kdo garantira, da bo kdorkoli je pristojen za to, določil, da bo sporazum takšne narave. Sporazum, ki spada pod določbo 3.a člena, ki govori o tem, da prenaša Republika Slovenija del svoje suverenosti na mednarodne institucije. Ključno vprašanje je sporazum med Evropsko unijo in Kanado mednarodna institucija.

Tu bi prosil za odgovor, ali obstaja kakršnokoli zagotovilo, da bo, ko bo prišel zakon o ratifikaciji, možno ta zakon razglasiti za zakon, ki spada pod 3.a člen Ustave. Po mojem mnenju ne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marinka Levičar, pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospod Uroš Prikl.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vabljenim in vam, kolegice in kolegi!

Jaz se mislim v današnji razpravi predvsem omejit na vprašanje, ali predhodni referendum da ali ne. Sedaj smo o vsebini že veliko slišali, zato se jaz v to ne bi spuščal, ampak samo ali da ali ne ta referendum v tem trenutku, ko je predlagan. Javno mnenje smo slišali, da je proti temu sporazumu CETA. Po drugi strani pa nam niso povedali uvodoma, da

je javno mnenje tudi proti predhodnim zakonodajnim referendumom. Zakaj? Zato ker se jim zdi prevelik strošek in ker to mnenje ni zavezujoče. Po drugi strani pa, zakaj javnost meni, da CETA ni sprejemljiva, da ne sprejema tega sporazuma. Zato, ker javnost in vsak človek verjame tistemu, ki mu zaupa. No, v tem primeru je prav tako, ker tudi ni čudno, da se bolj zaupa civilnim sferam kot vladnim. Tukaj mi je tudi popolnoma jasno, kaj bi ta predhodni zakonodajni referendum, če bi ga izvedli, prinesel. Samo vemo pa tudi, kakšne bi lahko bile posledice. Vsaj predvidevamo lahko. Jaz se vseeno nagibam k tej odločitvi, da se referendum sedaj ne izvede po vseh utemeljitvah, ki smo jih slišali – da še mnogo stvari ne vemo, kaj bo lahko res v končnem besedilu, da je sedaj samo začasna veljavnost, da še tudi se lahko kaj spremeni, ko ga bo parafiral Evropski parlament, in da bo v trajni veljavnosti šele, ko ga bodo parafirali vsi parlamenti držav članic. To lahko traja še dolgo časa. Tudi v naslednjem sestavu slovenskega parlamenta, kar je že tudi bilo povedano. Torej imamo za to izvedbo referenduma, če se bomo odločili kdaj kasneje, še veliko časa in priložnosti. Sedaj res ne vem, zakaj bi razpravljali o tem, ko je pač postopek na Evropskem parlamentu stekel, bo izveden prav kmalu, tam do konca februarja naj bi to bilo, smo slišali, in ne vem, zakaj bi sedaj razpisovali predhodni posvetovalni referendum o tej temi v Sloveniji.

Popolnoma neprimerno oziroma nekoristno se mi zdi v sedanjem trenutku to razpisovati. Se pa seveda strinjam, da so referendumi volja ljudstva in da se ljudstvu tudi prisluhne, vendar takrat, ko je čas za to, ko bo ljudstvo res lahko imelo merodajne podatke, kakšna je vsebina res tega sporazuma. Še vedno pa verjamem v to, da se bo ljudstvo, kot sem že rekla, odločalo po mnenju tistih, ki jim zaupa, ki jim verjame. Samo toliko. Hvala za razpravo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravita naj se dr. Mitja Horvat in Miha Kordiš.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Že razprava na odboru je v resnici pokazala, da je pred nami tema, ki je v resnici zelo pomembna za državljane in državljanke in ne nazadnje za celotno državo. Je pa tudi tako pomembno vprašanje, da je naravnost, kako bi rekel človek, poslastica za politično manipuliranje in na nek način za svoj piarovski nastop, da opozoriš sam nase. Danes v Evropi in tudi v Sloveniji to poznamo in sem prepričan, da se s tem vprašanjem najbolj in največ ukvarja samo še skrajna levica. To je tako slastno vprašanje, ko v resnici imaš toliko neznank, da v resnici na njih ne znaš odgovoriti. Znaš pa odgovoriti, kljub temu da predlagatelj trdi, da

temu ni tako, z navadnim populizmom in strahom.

Pa si pojdimo pogledat, kaj v resnici je pred nami. Pred nami je v resnici vprašanje, kjer smo na nek način pred kratkim tudi v Državnem zboru, pred nekaj urami, lahko v urah še vedno štejemo, sprejeli odločitev, da smo spremenili ustavo. Spremenili smo ustavo, da zaščitimo vodo in vodne vire, kar je eno od treh ključnih vprašanj znotraj sporazuma CETA, na katero pravzaprav Združena levica opozarja tudi z vprašanjem in zahtevo, da gremo v posvetovalni referendum. Zanimivo. Na eni strani je glasovala za spremembo ustave, na drugi strani pa še kar naprej ponavlja, da v resnici je potreben posvetovalni referendum, ker v resnici ne verjame niti zapisu v ustavo, da bo voda varna, tudi če bo zapisana v ustavo. Tako bi si jaz lahko to razlagal, ker gre za neko svojevrstno kontradiktornost. V ustavo smo dali vodo tudi iz razlogov, da kadar koli se bo, kdorkoli bo na oblasti v tej državi, poskušal vprašati, kaj bi lahko počel z vodo in vodnimi viri, da je dodatno zaščitena, in bo potreboval najmanj, kar je, vsaj dvotretjinsko večino, kar pomeni neke vrste oviro, da bi lahko tukaj naredil drugače.

V Sloveniji imamo ta trenutek milijon 633 tisoč 952 volivcev. Referendum na okroglo stane 4 milijone evrov. Kolegi iz Združene levice so se danes v svoji predstavitvi predstavili predvsem z vprašanjem, ki je bilo postavljeno znotraj Vox populii, koliko je tistih, ki v resnici nasprotujejo trgovskemu sporazumu CETA. Pravijo, da jih je proti 59,4 %. Ne povedo pa, da je bilo zraven še eno vprašanje, to je bilo namreč 16. oktobra. To vprašanje pa je: Koalicija Združene levice je o obeh sporazumih, CETA in TTIP, predlagala posvetovalni referendum. Ali naj Državni zbor takšen referendum razpiše ali ne? Proti jih je 68,8 %. Kaj to pomeni? Da so proti sporazumu CETA in proti referendumu? V prvi vrsti se je največkrat v praksi pokazalo, da so ljudje proti vedno referendumu takrat, kadar premalo vedo o vsebini in ne želijo odločati, še posebej pa ne, če imajo za to predstavnike ljudstva, ki odločajo namesto njih. In takšen način demokracije imamo. Vendar v Združeni levici rečejo, da je to padec demokracije, transparentnost na nuli in da je treba praktično kar naprej spraševati ljudi, ali so za tako pomembne in odgovorne spremembe oziroma odločitve. Sam se strinjam, da je prav, da jih bomo slej kot prej vprašali, še posebej, čeprav Združena levica to zanika, ko bo šlo za prenos določenega dela suverenosti na odločanje v Evropsko unijo. Govorim o sodni veji oblasti, če se bo zgodil ta tako imenovani ICS, in da ne bo prišlo do teh sprememb. To je ena od drugih temeljnih zahtev, ki smo jih postavili kot zahtevo v tem interpretativnem instrumentu, ki ga omenja predlagatelj, ki pravi, da je popolnoma ničvreden, uporablja celo slabšalne in zaničevalne izraze samo zato, da opozori, da pravzaprav je šlo za neke vrste promocijo in tolažbo evropskega ljudstva.

Jaz se opravičujem, predlagatelji, če se delate norca iz sebe, prav, vendar če se delate iz nas, prosim če prenehate. Ta dokument je sestavni del po dogovoru, ki bolj ali manj zelo jasno govori o tem, kaj v resnici so mednarodni dogovori. In so sestavni del. Še posebej, kadar se o tem strinjata obe strani, ki imata ta dogovor, se pravi v tem primeru CETA.

Dam primer. Arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško. Če bi držala ta vaša teorija, da lahko nekdo enostransko sprejme nek dogovor in da ga potem nihče ne bo upošteval, potem bi ta dogovor, arbitražni sporazum, že zdavnaj padel. Pa ni. Še več. Doživeli smo svojevrstno prakso, ko smo videli, kako je Hrvaška enostransko želela izstopiti iz tega arbitražnega sporazuma in ga seveda evropski tribunal ne priznava, pelje postopek naprej. Ker je mednarodno pravo jasno v teh vprašanjih. In ni res to, kar je govoril med drugim tudi evropski poslanec, vedno pa bodo dileme, s tem se pa strinjam. Skupina, ki bo rekla, veste, to je upravno vprašanje, nimamo pravne prakse, kar seveda ne drži, imamo pravno prakso, in ker v tem danem primeru še nihče ni odločil, je vprašanje, če bi v primeru spora res kdo ta interpretativni instrument tudi upošteval. To je za mene navadno zavajanje, to je eden od teh, bom rekel, razlogov, zakaj in kako v bistvu opravičujete svoj predlog, da gremo na posvetovalni referendum. Že na odboru smo razpravljali zelo jasno, če že referendum, potem zavezujoč. Ampak jaz vas bom drugače vprašal. Si predstavljate, da gremo v zavezujoč referendum, in to sedaj, ko so še same neznanke v določenem delu, in na koncu, ko bi prišli do ratifikacije, recimo, da na referendum celo rečejo, da se s tem strinjajo, in pridemo do pomembne odločitve, to pa je ratifikacija, takrat pa ugotovimo, da mogoče pa ta sporazum ni najboljši za nas. Bomo šli še enkrat na referendum in jih še enkrat vprašali? Lepo vas prosim, to je pa res norčevanje iz ljudi! Zato je faza in čas, kdaj stopiš na referendum za določena in posamezna vprašanja, zelo jasen. Tik pred podpisom. Tudi ne drži teorija, veste potem nas bodo pa na koncu opozarjali in bodo govorili predvsem samo o tem, veste, sedaj je pa to neodgovorno, edini bomo od osemindvajsetih, ki ne bomo pristopili k temu sporazumu. Ne drži. Spomnite se sprejemanja evropske ustave, ko je bilo že praktično skoraj na tem, da jo bomo dejansko res dobili, pa je ena država rekla: ne hvala. In je nimamo. Ne diskutiram o tem, ali je to dobro ali ne, ampak hočem reči, da ne drži, da je to sedaj pa ne vem kakšen mednarodni škandal in ne vem kakšen padec. Je ta država izgubila ugled v Evropi? Ni. Še vsi dobro vemo, da prav dobro stoji. Kar se tega tiče, moram reči, da je narobe in prav je, da za slovensko javnost ponovimo nekaj stvari, ki so ključne, da bodo vedeli, če že ne poznajo vsebine, vsaj kakšen je vrstni red postopka sprejemanja teh odločitev. Dejstvo je, da so moji kolegi že v predstavitvi stališč jasno povedali, da

bo Državni zbor Republike Slovenije na koncu odločal o tem, o referendumu in o ratifikaciji. Ampak lahko da sploh ne bomo prišli do tega dejanja, ker bo že EU enostavno stvar zaustavila. Zakaj danes odpirati in vznemirjati ljudi, če pa v resnici še sami nimamo določenih odgovorov. Ne nazadnje sami priznavate, da ne poznate vseh vprašanj oziroma celo vi rečete drugače, nekaj trditev ste danes dali, moram reči, da sem prav neverjetno presenečen, bom jih kar citiral, »nepredvidljivi, ampak negativni učinki oziroma posledice bodo tega sporazuma«. Res? Kako pa to vi veste? Na podlagi česa, je kakšna študija? Niste je citirali. Od kod ta vir? Gremo naprej. Rečete, da bo kvaliteta prehrane, standardi bodo padli. Jaz se opravičujem, mi imamo že danes evropske dogovore znotraj družine Evropske unije, kako mora biti z našo hrano. Ampak ali se jaz slučajno motim, da sem pred kratkim zasledil na televiziji, da smo iz Poljske, mimogrede članice Evropske unije, dobili salmonelo v jajcih, mesu. Pa sploh ne delamo po trgovinskem sporazumu Kanade. Kaj je zdaj? A imamo zdaj pa super zaščiteno hrano? Jaz ne vidim nobenega problema, da zelo jasno definiramo, kaj in kje so ti inštrumenti.

Gremo naprej. Rekli ste, da bodo storitve manj kakovostne in za njih bomo več plačevali. Povejte mi, katere storitve, koliko jih bomo plačali pa kje ste to izvedeli. Kje ste to izvedeli? Povejte mi, kje je ta analiza? Kaj hočem reči? Jaz ne trdim, da to ne bo res. Daleč od tega. Ampak ne upam si trditi nečesa, česar ne vem. Vi pa trdite in postavljate dejstvo kot najbolj zlobne resnice na tem planetu samo zato, da pridete do svojega, bom uporabil vaše besede, »bombončka«, ki se mu reče posvetovalni referendum. Vam povem, kaj se je zgodilo na posvetovalnem referendumu, ki smo ga imeli v Republiki Sloveniji glede pokrajin? 10,8 % volivcev je prišlo na volišče in so podprli, 10 % Slovencev in Slovenk je podprlo odločitev pokrajin. Kaj se je zgodilo? In to ne more biti merilo. Praviloma je, da ljudje, kadar nimajo informacij, kadar ne poznajo stvari, se ne želijo odločiti in enostavno na koncu niti ne pridejo na referendum. Tudi Orban si je želel nekaj spremeniti in mu je na koncu ljudstvo reklo ne. Pa so ankete kazale, da bo stvar uspela, pa na koncu ni uspela. Zato se jaz ne bi igral z ljudmi na takšen način, da bi jim na vsak način hotel nekaj podariti in v imenu ljudstva naj imajo ljudje pravico se odločati. To je res, ampak takrat, ko bodo imeli polno informacijo in ko bodo stvari jasne, ta trenutek niso. Zato absolutno ne morem podpreti takšne odločitve. Verjamem pa, da bomo do konca poslušali neko resnico.

Naj zaključim. V tem istem sporazumu je zelo jasno zapisano naslednje: Sporazum CETA Evropski uniji in njenim državam članicam ter Kanadi še najprej omogoča, da sprejemajo in uporabljajo svoje zakone in predpise, ki urejajo gospodarsko dejavnost v javnem interesu za uresničevanje legitimnih ciljev javne politike. kot

sta varstvo, spodbujanje javnega zdravja, socialnih storitev, javnega izobraževanja, varnosti okolja, javne morale, socialnega varstva ali varstva potrošnikov, zasebnosti in varstva podatkov ter spodbujanje zaščite kulture raznolikosti. Jaz narobe berem, za razliko od vas, je pa res, da vi nič ne verjamete in ne bi verjeli, tudi če bi kaj drugega sprejeli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Miha Kordiš. Pripravita naj se gospa Violeta Tomič in gospod Kamal Izidor Shaker.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Za to točko dnevnega reda je bilo prijavljenih en kup razpravljavcev, ampak očitno bomo zaključili bistveno prej, ker se poslanci koalicijskih vrst serijsko odjavljajo od razprave, kar me niti ne preseneča, ker tiste razprave, ki sem jih od njih slišal, jasno pričajo o tem, da nimajo kaj pametnega povedati. So pa marsikaj dajali že v preteklosti, pa ne samo poslanci, tudi predstavniki Vlade. Ena izmed takih, bom rekel, skoraj simpatičnih izjav, ki sem jo prestregel, je bila: »Če pa ne podpišemo sporazuma CETA – ja, s kom bomo pa potem trgovali?« S kom pa sedaj trgujemo? Ali sedaj ne trgujemo z nikomer? CETA je pogoj možnosti naše zunanje trgovine, ne, seveda ne. Te izjave ne izpostavljam po naključju, izpostavljam jo kot eklatanten primer oblasti, ki se vsebinsko nikakor ne more braniti, ne more zagovarjati svojih odločitev pred ljudmi, ker zelo dobro ve, da so za državljanke in državljanke slabe in se poskuša reševati z zavajanjem in s cinizmom, češ, če ne podpišemo CETA, s kom bomo pa potem trgovali. To je seveda zelo absurdna izjava. Je pa doživel svoj trenutek iskrenosti gospod Cantarutti z Ministrstva za gospodarstvo, če se ne motim je nastopil v Odmevih že pred časom, kjer je zelo jasno povedal: »Saj ti sporazumi bodo posegali v okoljske in socialne standarde, ampak poglejte, mi na Ministrstvu za gospodarstvo pač zagovarjamo interes gospodarstva. Tako da ta sporazum podpiramo.« Potem so bile pa še priložnosti, kjer je izvršna veja oblasti zelo jasno celi slovenski javnosti povedala, da tega sporazuma sploh ni prebrala. Pa tudi če ga je, očitno po besedah že imenovanega Cantaruttija se pač na okoljsko, na prehransko, na socialno varnost, nad katero sporazum CETA izrisuje vprašaj, preprosto požvižga. Interes, na katerega oblast tukaj stavi, je interes kapitala, zaslužkov, multinacionalk. Tudi v Združeni levici CETI rečemo prostotrgovinski sporazum, nekako je to že uveljavljena raba, ampak ne gre za klasičen prostotrgovinski sporazum. Tukaj ne gre samo za ukinjanje carin itd., za odpravljanje carinskih omejitev, ampak gre tudi za ukinjanje tako imenovanih necarinskih omejitev. To so seveda standardi, regulativa, ki nam daje varnost, ki nam daje približno kvalitetno hrano, ki brani javne storitve. Vse to je nekaj, kar sporazum

CETA želi povoziti, kot zelo dobro vemo in v Združeni levici na to neumorno opozarjamo. Žal ostajamo pri oblasti, ne glede na to ali je ta liberalnih ali rumenih barv, neuslišani. Včeraj je ta državni zbor zapisal pravico do vode v ustavo. To je bila zelo pomembna odločitev. Jaz sem še danes, vam kar iskreno povem, jaz sem še danes vesel, da smo to naredili. Vesel, zadovoljen in tako naprej, saj voda je tisti osnovni naravni vir, človekova pravica, za vsakega in tako naprej, ne bom zdaj celotnega argumenta, ki je, kar se mene tiče, samoumeven, ponavljal. Hkrati pa je določen del vodnih virov pri nas že pod koncesijsko upravo. A kaj pravi CETA o koncesijskem upravljanju naravnih virov? Opredeljuje jih kot naložbo in štiti koncesije. To pomeni, da če že imamo neko vodo v zasebni lasti oziroma pod koncesijo, pride v veljavo tako imenovani ICS mehanizem in nek koncesionar, torej investitor, naložbenik, kakorkoli že hočete, s tem dobi pravnoformalni nedemokratični vzvod, da se spravi nad Republiko Slovenijo, ker je zaščitila vodne vire, če bi se odločili koncesije ne podaljšati, jih odvzeti ali karkoli takega. Zaenkrat CETA kaže, da je to mogoče. In tukaj v resnici koalicije ne razumem, ker bi na eni strani nekaj gradila, zaščito vode, hkrati pa z ritjo podira, in to samo z enim dnevom razlike. Včeraj smo zaščitili vodo, danes jo postavljamo pod vprašaj oziroma vi, koalicijski poslanci, jo postavljate pod vprašaj.

Če se odzovem še na nekatere izjave, podane v tej razpravi s strani sicer ne preveč številnih koalicijskih poslancev. Najprej je bila tukaj predstavnica Desusa, ki je rekla, da se v vsebino ne bi spuščala. Ja, seveda se v vsebino ne bi spuščala, ker nima kaj pametnega povedati, ker bi morala braniti neubranljivo. Seveda ne bo šla pred kamero in rekla: »Ja, mi v koaliciji smo za to, da v resnici sprivatiziramo naše vodne vire, ko podpiramo CETA.« Ali bi to rekla? Seveda ne bi tega rekla, ker je to pač resnica. Pa javne storitve. Pa prehransko varnost. Pa slovenskega kmeta, ki niti približno ne bo zmožen konkurirati subvencioniranemu veleindustrijskemu ameriškemu kmetijstvu. In zato potem lahko slišimo izjave s strani koalicijskih poslancev, da oni se pa v vsebino ne bi spuščali. Seveda, je malo preveč boleča. Slišali smo lahko tudi izjave, kako je javnost proti referendumu, in to menda zato, ker ta referendum ni zavezujoč. Oprostite, referendum o sporazumu CETA je lahko kadarkoli ravno toliko zavezujoč, kolikor oblast ljudi posluša, kolikor ste poslanci pripravljeni poslušati svoje lastne državljanke, državljane, ki so vas navsezadnje izvolili in katerim boste z naslednjimi volitvami polagali račune. To, da referendum ni zavezujoč ... Glejte, to ni neka lebdeča opredelitev, od boga dana kategorija. Če ga boste vi obravnavali in ga vzeli kot zavezujočega, če boste prisluhnili ljudem, potem ga boste naredili zavezujočega, ker boste upoštevali, kar bodo ljudje povedali. Če pa tega nočete, potem pa vsak cagav izgovor, ki ga je

pes prinesel na koncu repa, pride prav, vključno s tem, da referendum, ki ga v Združeni levici predlagamo, ni zavezujoč. Naprej. Slišali smo lahko tudi argument, da bo za referendumsko odločanje oziroma, natančneje, da ljudje lahko spregovorijo, je še veliko časa in veliko priložnosti oziroma da se ljudstvu prisluhne, ko bo za to čas. Saj se lahko spomnimo, kako je potekala ratifikacija CETA oziroma vladno blagoslavljanje tega sporazuma – na hitrico, na silo, z mišicami ga stisniti skozi Državni zbor. Na evropski ravni pa se je potem v relaciji s Kanado prav na hitro packala tista spremljajoča izjava, za katero nihče ne ve, koliko teže ima, koliko je nima, zaenkrat bolj zgleda, kot da bi bila napraskana na sekret papir, čeprav se pri nas tudi predsednik Vlade sklicuje, kako smo s tisto izjavo nekako dosegli vse, kar smo želeli, pa zaščitili vodo in tako naprej. Glejte, to je lahko res, lahko pa ni res oziroma zdaj zaenkrat bolj zgleda, da ni res. Kar želim reči, je, da oblast v tem trenutku zagovarja, kako ni primeren trenutek, da vprašamo ljudi, kaj si o tajnih sporazumih mislijo. Ko pa stvar pride na mizo, ko se je pa treba odločiti, pa naredijo oziroma naredite vse, da se tako sporne stvari stisne skozi parlamentarni mlin na vrat na nos, z glavo skozi steno, tistim, ki smo pa proti, socialistom v tem konkretnem primeru, se pa rogate, se norčujete iz nas in nam podtikate ne vem kakšne vse čudaške motive. Mogoče bo še veliko časa in priložnosti za raznorazne referendume o takih tajnih sporazumih, ki posegajo navsezadnje v zadnji instanci tudi v slovensko suverenost, če boste kot vladajoči, kot oblast ta čas in priložnost za odločanje ljudi dopustili. Ampak zaenkrat ne v besedah ne v dejanjih ne kažete nikakršne pripravljenosti na to, da bi imeli slovenske državljanke in državljani kakršenkoli kritičen glas in pravico soodločanja pri tajnem sporazumu CETA. Tako vse te vaše izjave, kako je za demokracijo čas vedno nekoč drugič, v neki prihodnosti, ampak zdaj v tem trenutku pa ne, pogledajte, to je pač navaden blef. To je naveden blef, ker ko pride trenutek, ko imamo stvari na mizi, ko bi se morali na referendumu odločati, takrat pa sklonite glave, skrijete se pod klopi, zaprete se na zaprte seje odborov, ogradite javnost, kolikor se le da daleč od dogajanja in odločanja, in pač naredite svojo stvar. Zato ker se očitno počutite in razmišljate na način, da odgovarjate svojim šefom v Bruslju, občasno v Berlinu in Washingtonu in tako naprej, ne pa našim lastnim ljudem.

Izjave s strani SMC niso dosti drugačne kot te, o katerih sem ravnokar razpravljal. Je bila pa zelo fascinantna ena razprava, ki je govorila o neznankah, »ja, pa ne vemo, kako bomo s tem sporazumom, pa to so same neznanke in zdaj tu neka Združena levica, neki nori komunisti delajo štaló in paniko.« Ja, ljube duše, če je v tem sporazumu tako veliko neznank, če tako zelo o njem nič ne vemo, zakaj ste ga pa potem podprli?! Zakaj ste podprli sporazum, o katerem ne veste nič? Zdaj mi kolega Kamal tamle

odmahuje, da niso podprli sporazuma. Ja, pride še na plenarno sejo v ratifikacijo in tako naprej, vsekakor drži. Ste imeli pa tudi možnost svojo lastno vladno opozoriti na to, da s hitenjem blagoslova temu sporazumu marsikaj narobe, pa tega niste storili. V Združeni levici smo želeli, da se to zabremza, pa se nam v tej želji ali pa zahtevi niste pridružili. Kar se mene tiče, je izjava, da koalicija stoji za CETO, dasiravno hkrati trdi, da je v njej polno neznank, da o njej ne vedo nič, popolnoma na mestu. Tukaj še ena mala korekcija, koalicijski poslanec tam je govoril o tem, da se s sporazumom CETA ukvarja samo skrajna levica še. Tukaj ga moram popraviti. S CETO se ukvarja radikalna levica, ne skrajna levica. Kar pa je skrajnega, je pa tržna mehanika, ki jo sporazum CETA vnaša v vse pore našega življenja. Kot da že zdaj nimamo zadosti kapitalizma. S tem sporazumom prihaja še več kapitalizma. Parni valjar čez naše okoljske standarde pa prehranske standarde pa socialne standarde. In če ne bomo želeli konformirati, je tu že omenjeni mehanizem ICS, nas bo lahko neka korporacija iztožila do zadnjih gat. Ampak, ne, to je pač nekaj takega efemernega, obstranskega, s katerim se ukvarjamo nori komunisti v Združeni levici, neki resni politiki, ki delajo za resno blaginjo naših državljanov in državljanek, iz vrst SMC, pa Desusa, pa SD, pa navsezadnje tam tudi desne opozicije se pa s tem ne ukvarjajo.

Oprostite, ko so na mizi tako veliki vložki in tako velike grožnje, kot pridejo s sporazumoma CETA in TTIP, se bom prioritarno ukvarjal s to grožnjo in poskusil narediti vse, da jo zaustavimo in da ljudje dobijo zraven glas pri sodločanju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Matej Tašner Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsedujoči.

Kolega Möderndorfer, ki je po svojem besnem demagogiranju, kot je v njegovi navadi, zaključil in takoj zapustil dvorano, očitno ne pozna oziroma ne razume dovolj dobro stvari ali pa se ni v njih poglobil. Zaradi tega je tudi jasno, zakaj je njegovo izvajanje demagoško. Nas po eni strani obtožuje populizma, kar je nek refleks, se mi zdi, zadnje čase, da tisti, ki po svoje predstavljajo moč v tej državi, pa verjetno tudi kje drugje, po svoje diskreditirajo vse, ki mislijo drugače. Žalostno je, da trdi, da je vprašanje o trgovinskih sporazumih vprašanje zgolj skrajne levice, žalostno je dejstvo, da se nihče drug očitno ne zanima za to, kakšne bodo posledice za prebivalke in prebivalce, ki bi jih naj tudi sami predstavljali.

Kar se tiče spremembe ustave. Seveda, ker ga ni bilo v dvorani, ko sem prvič razpravljal danes, ni niti slišal argumenta. Seveda je sprememba Ustave bila potrebna in

smo zaradi tega tudi v Združeni levici glasovali, da se to naredi. Ni pa kolega Möderndorfer očitno poslušal, ko sem povedal, zakaj kljub temu, da smo to vpisali v ustavo, ne bo dovolj, če bo sporazum CETA obveljal in obstal v takšni obliki, kot je prisoten danes. Tudi ta interpretativna izjava in predvsem sporazum ne ščitita vodnih virov. Tudi če smo mi zapisali to pravico v ustavo, bo voda zaščitena – ampak kakšne bodo posledice, če sprejmemo ta sporazum? Jasno piše za koncesije, ki so že podeljene, v Sloveniji jih imamo kar nekaj, in bodo na podlagi spremembe ustave morale biti tudi ob poteku ukinjene, torej jih ne bo več možno podaljševati, se lahko zgodi črni scenarij. Črni scenarij, ki predvideva, da tisti, ki so imeli te koncesije, tožijo Republiko Slovenijo, ker jih več ne bodo mogli izvajati. In to je zapisano v besedilu tega sporazuma. Ja, interpretativna izjava je lahko pravno zavezujoča, to sem tudi prej rekel, problem je v tem, kako je napisana. Napisano ni na način, ki bi jasno nedvoumno rekel, »poglejte, tega in tega se ne sme«, ampak gre za zelo široke splošne fraze, ki niso poglabljene interpretacija, ampak je predvsem ali pa skoraj izključno nek seznam želja oziroma neka všečna formulacija določenih pomislekov. Tudi če je interpretativna izjava sestavni del sporazuma, to ne pomeni veliko. Bistveno je, kako je napisano in kaj v njej piše. In to je problematično, in to problematiziram. Ta interpretativna izjava bi morala jasno reči, da Slovenija ne bo nikoli pristala na določene točke, ki jih izpostavlja v svoji izjavi. Ampak to tam notri ne piše. Seveda je dvostranska izjava, kolega Möderndorfer morda pozna mednarodno pravo, in v mednarodnem pravu so dvostranske poteze tiste, ki so pravno veljavne, ne pa enostranske, to je meni popolnoma jasno. Ampak dejstvo je, da interpretativna izjava teh pomislekov ne odpravlja. Norčevanje iz ljudi ni to, da nekdo zahteva posvetovalni referendum. In ja, seveda so volivke in volivci nenaklonjeni referendumom, saj glejte, kaj ste naredili iz referendumov. Izbrisali smo večino stvari, ki bi se lahko odločile na referendumu, iz ustave. Združena levica ni bila takrat zraven in v takšni formi, kot smo takrat bili, predvsem kot neko napredno civilno gibanje, smo že takrat močno protestirali proti takšnim spremembam ustave. Ta poteza je zmanjšala možnost vplivanja državljanek in državljanov na odločanje, ampak je tudi simbolno zmanjšala pomen samega instituta referenduma. Ja, nasprotujejo, 66 % ljudi nasprotuje temu, da se razpiše referendum, ker stane, ker na koncu imajo ljudje občutek, da itak nič ne pomeni in tako naprej, ni dovolj velik razlog za to, da danes rečemo, no, glejte, saj niti ljudje nočejo referenduma. Ljudje niti nočejo CETA – kaj pa zdaj?! Vi ste podpisali, potrdili podpis sporazuma, vztrajate pri tem, da se bodo neke stvari še naredile, ICS reformiral in tako naprej. Ampak kje so tu državljanji in kdo jih poslušajo? Vladna koalicija očitno ne.

Ključno tisto, kar je bila točka kolega Möderndorferja, so pa bile študije, da govorimo na pamet, da študij ni, da pravzaprav manipuliramo in špekuliramo. Če je kdo, ki špekulira, mislim, da je on s tem, ko tako zagreto napada naš zelo legitimen predlog in s tem tudi kar dobro število državljanov in državljanek Evropske unije. Študij je na tone. Obstaja študija Thomasa Fritza, ki je bila narejena za nemško regijo Severno Porenje-Vestfalija. Iz te študije izhaja, da bi sporazuma CETA in TTIP vplivala na zdajšnje regulacijske predpise, kar je ena največjih pasti tega sporazuma, zakone glede javnega naročanja, načrtovanja zdravstvenega sistema, standarde in normative zaposlenih v javnem sektorju, nepremičninski trg, transport in celo prepoved frackinga. In to so tisti elementi socialne države, ki so ogroženi zaradi takšnih sporazumov, in sem jih tudi v dopolnilni predstavitvi predlagatelja izpostavil. Obstaja študija Univerze Tufts iz ZDA. Obstaja Capaldova študija, ki jo je pripravil Center za raziskave gospodarskih politik pri Evropski komisiji. Obstaja študija nemške sindikalne mreže, dvakratna študija Centra poslovne odličnosti, obstaja študija Univerze v Göttingenu, obstaja študija nevladne organizacije **ClientEarth**, ki med drugim tudi opozarja, da takšni sporazumi ogrožajo obnovljive vire energije in celo spodbujajo trgovanje z umazanimi viri energije. Študij je na desetine in tisto, kar je skupni imenovalec teh študij, pa je, da pozitivnih učinkov praktično ni oziroma so zanemarljivi.

Kot sem uvodoma dejal, govorimo o desetinkah procenta in na podlagi tega zdaj poslušamo s strani Vlade in tudi s strani koalicijskih poslancev, da je treba videti, kakšni bodo učinki tega sporazuma.

V svojih razpravah se ne rad ponavljam, ampak na odboru sem rekel, ali bi nekdo pri zdravi pameti, ne vem, šel porušit en nosilni zid v svoji hiši, svojem stanovanju, da bi videl, kakšni bodo učinki. Tega ne narediš, če že narediš, ne vem, izračun statike in tako naprej in vidiš, kaj se bo zgodilo. Mi smo pa šli podpisat sporazum, s predpostavko, da bomo videli, kako bo deloval v praksi. In to je tisto, kar je nesmisel. Če že kaj lahko naredimo danes, je to, da vsaj deloma zaustavimo ta proces, da povemo slovenski vladi, da se ne strinja s tem, da povemo našim evropskim poslancem, da se Slovenija ne strinja s tem in da stopnjujemo tudi ta pritisk, ki se vrši že kar nekaj časa in ki predstavlja glas ljudstva v tem procesu in skuša seveda apelirati na centre moči. Ker vemo, da centri moči nimajo posluha, v prvi vrsti pa nimajo posluha za običajne prebivalke in prebivalce. Toliko kot reakcija na očitke o populizmu in o zavajanju.

Morda ob robu še, kar se tiče hrane, predvsem pa gensko spremenjenih organizmov. V besedilu sporazuma na strani 202, drugi odstavek 25.2 člena, jasno piše, da« bodo pogodbenice skrbale za izmenjavo informacij na področju izdelave ocene tveganj, na podlagi

katerih je sprejeta odločitev o uporabi GSO.« In nato v istem odstavku dalje piše, da »bodo strani sodelovale na področju regulacije z namenom minimiziranja regulatornih praks na trgovino.« Seveda, na prvi posluš se morda sliši kot nek pravno zapleten jezik, ampak kaj to pomeni. To pomeni, da se bomo pogovarjali, pogajali z največjimi proizvojniki gensko spremenjenih organizmov – Kanada je med vodilnimi v svetu, ki proizvaja takšne organizme –, kako seveda implementirati uporabo in istočasno se bomo pogajali, kako čim bolj zmanjšati regulacijo na tem področju, zato da bodo ja lahko prodajali te izdelke. In to je tisto, kar so pasti, to je tisto, kar so nevarnosti tega sporazuma, in to je tisto, česar se, bojim, razen poslancev Združene leve v tem parlamentu ne zaveda.

In govoriti o tem, da so stvari zaščitene – to je zavajanje, to je populizem. Niso! Povejte že enkrat, da niso. Preberite skupno interpretativno izjavo, nikjer ni jasno, neizpodbitno zapisano, da to ni dovoljeno. Piše, da seveda se lahko pogovarjamo in se obe strani prizadevata za to, da do nekih stvari ne pride. Ampak to ni dovolj. Besedilo sporazuma pa je jasno in stvari omogoča.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka. Izvolite.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani, hvala lepa za besedo!

Glede na izpostavljeno res kontradiktornost včerajšnjega vpisa pravice do pitne vode v ustavo in samim sporazumom CETA bi želela podati dodatno pojasnilo, spoštovani poslanke in poslanci, da določbe CETA niso v nasprotju z novo določbo Ustave Republike Slovenije. CETA namreč določa, da bodo pogodbenice lahko še naprej same odločale, ali dajejo vodo v komercialno rabo ali ne, in tudi spreminjale povezane odločitve. Poleg tega bo, kot je pritrčila tudi Evropska komisija, država lahko iz razlogov varovanja javnega interesa regulirala tudi uporabo vode, ki je bila dana v komercialno uporabo. To izhaja tudi iz posebnih zadržkov, ki ga je v okviru CETA uveljavila EU oziroma ga je uveljavila na predlog Slovenije, na podlagi katerih si pridružuje pravico, da ohrani ali sprejme kakršnekoli ukrepe glede distribucije vode, vključno z zagotavljanjem pitne vode, ter da določene storitve, na primer zagotavljanje pitne vode, organizira v obliki javnih služb, bodisi v obliki monopolov ali posebnih pravic koncesij, podeljenih zasebnim subjektom.

Sporazum ne bo vplival na obseg in kvaliteto javnih storitev v Republiki Sloveniji. Tudi v primeru, da bi stopil v veljavo ICS po ratifikaciji, če ali ko do te pride, bo Slovenija pri odločitvah, vezanih na že podeljene vodne pravice za komercialno rabo, morala upoštevati

osnovna pravila zaščite investicij, to pa ne pomeni, da bo Slovenija zaradi reguliranja avtomatično podvržena sporu po ICS, saj je spor mogoče sprožiti le iz razlogov, kot so odrekanje sodnega varstva, temeljna kršitev predpisanega postopka, očitna arbitrarnost oziroma ciljno usmerjena diskriminacija.

Samo toliko v dodatno pojasnilo, hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić, potem sta pa ponovno na vrsti predstavnica Vlade in gospod dr. Matej Tašner Vatovec.

Izvolite, gospa Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Že to dejstvo, da se je toliko poslancev odjavilo od razprave, priča o tem, da ne vemo oziroma ne veste, o čem boste odločali. Imamo bralne sobe. Tam je tisoč 600 strani dokumentov, večinoma v angleškem jeziku. Tudi predstavniki Evropske komisije niso mogli verjeti, da nimamo celotnega dokumenta prevedenega. Večina je v zelo težkem pravniškem jeziku in večina poslancev, roko na srce, nima pojma, kaj notri piše. Ob tem, da smo pod zelo strogo zavezo, da ne smemo javnosti povedati, kaj tam notri piše in kaj smo prebrali. Dokumenti o pogajanjih in drugih aktivnosti v zvezi TTIP pa bi morali biti javnosti nedostopni še naslednjih trideset let. Ali se vam to zdi kaj dobronamernega? Ob tem smo bili prepričani, da verjetno ZDA zastopa tako stališče. Toda ne, ne boste verjeli, to je bila zahteva Evropske komisije!

Skratka, ali je kdo pomislil na slovenskega kmeta, sem se vprašala. Gospod Horvat iz Nove Slovenije je ponosen, ker je sopodpisal zahtevo o mešanem sporazumu. Ta mešani sporazum nam daje to, da je zadeva aktualna že danes in korporacije po sistemu ICS lahko tožijo države še tri leta po prenehanju veljavnosti sporazuma. Skratka, s čim se igramo? Drugega maja letos je nizozemska izpostava Greenpeacea razkrila dokumente, kjer jasno kažejo, da bo evropsko kmetijstvo močno oškodovano. Kajti ameriško kmetijstvo ima velik interes, njihove vrednosti se bodo povečale, medtem ko bo evropski izvoz zelo minoren. Skratka, sprašujem vas, ali je kdo vprašal za mnenje kmeta? Kajti, ko sem na Odboru za kmetijstvo, mi predstavniki Sindikata kmetov rečejo: »Ne moremo verjeti! Medtem ko vi v Združeni levici zagovarjate naše interese, se nam ljudje, ki jih volimo, smejejo.« Tudi danes imam tak občutek, da se smejete ljudem, ki edini hočemo, da bi ljudje vedeli, o čem se odloča in kakšna je njihova usoda.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predstavnica Vlade gospa Eva Štravs Podlogar. Izvolite.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa. Sem prej povedala to, kar sem imela namen.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Matej Tašner Vatovec, predlagatelj, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Za zaključek ne bom ponavljal. Obstaja pa še en argument, ki ga je treba zavreči, in to je zatrjevanje, slišali smo od strani predstavnikov Desusa večkrat, in to je tisto, kar je morda še bolj pomenljivo, s strani predsednika Državnega zbora, da bo šlo, ko bo prišel zakon o ratifikaciji, za sporazum, ki bo spadal pod 3.a člen Ustave. Torej, sporazum, ki prenaša pristojnosti in zaradi katerega bi potem lahko razpisali referendum po tem členu.

Drugi problem, ki se pri tem pojavlja, je ta, da ves čas poslušamo tudi, da te ratifikacije verjetno ta sklic tega državnega zbora ne bo obravnaval, ker bo verjetno prišla kasneje, po letu 2018, če bo prišlo do rednih volitev, in da bo to stvar, ki bo vprašanje za druge poslance oziroma za naslednji sklic. Kolegica iz Desusa je celo rekla, da če bi imeli sedaj posvetovalni referendum, potem ne bi zavezoval tistega sklica ali pa morebitnih kasnejših poslancev. To razumem zgolj kot en vidik oziroma kot eno sporočilo, in to sporočilo govori: »Poglejte, mi smo sedaj sporazum podpisali,« to seveda ciljам predvsem vas, kolegi iz koalicije, »kaj se bo potem zgodilo, pa ni več naša stvar. Naj ratifikacijo opravi nekdo drugi. Mi ne bomo krivi za to in pravzaprav smo s tem rešili celotno situacijo.« Ampak izmikanje odgovornosti mislim, da ni tisto, kar bi moralo biti delo poslank in poslancev. Seveda vedež oziroma nekdo, ki lahko predvidi, kaj se bo zgodilo, ni nihče. Tu se strinjam s kolegom Möderndorferjem. Seveda v popolnost nihče ne ve, kaj bo prineslo, ampak kljub vsemu obstajajo določene informacije, obstajajo določeni vidiki, ki nalagajo tudi temu sklicu, da skuša predvideti, kaj pomenijo njegove odločitve. Kaj pomenijo odločitve glede različnih aktov, ki jih sprejemamo v Državnem zboru; kaj pomeni proračun, kaj pomeni določen zakon, kaj bo prinesel, ne samo, dokler bo še trajal naš mandat, ampak kaj bo pravzaprav pomenil za nek daljši čas.

Tako ne vem, no, zdaj govoriti o tem, da ne bomo razpisovali posvetovalnega referenduma, ampak tistega, ki bo zavezujoč, je spet nek pesek v oči. Prej sem izpostavil vprašanje, kdo zagotavlja, da bo šlo za takšno vrsto ratifikacije. Odgovor je deloma podal Borut Mahnič, vodja Sektorja za mednarodno pravo na MZZ, takrat na odboru, ko smo obravnavali ta predlog, in je dejal, da je za razpis takšnega referenduma treba dosledno upoštevati 3.a člen, ki opredeljuje pogoje. Opozoril je, da šele v procesu ratifikacije, ko se bo zakon pripravljal, in predvsem po odločitvi Sodišča Evropske unije, bo mogoče izreči oceno, ali gre za takšne vrste

ratifikacijo ali gre za zadosten prenos suverenosti oziroma suverenih pravic. In takrat bo padla ocena, za katero bo verjetno dalo mnenje Ministrstvo za zunanje zadeve, za kakšno vrsto ratifikacije gre. Zato ponavljam, ni populizem tisto, kar zganjamo mi, v Združeni levici, mi skušamo po svoje predstavljati neko budnico, nek apel k temu, da se morda malo več posluha nameni tem temam. In predvsem to, da kažejo izjave nekaterih na to, da gre tam za svojevrsten populizem ali pa za, kot že rečeno, demagogijo. Seveda mirite javnost, skušate z vsemi sredstvi, z vsemi argumenti javnost pomiriti, da CETA ne bo prinesla nič slabega oziroma obstajajo še določene varovalke in tako naprej. V tem spravljivem tonu se razblini točno to, kar je bistvo, in po navadi je bistvo vedno tisto, kar se skriva v ozadju. In v ozadju se skrivajo negativne posledice, ki jih, ja, tudi študije kažejo, in mislim, da je to srž ali pa kleč celotnega problema. In zato posvetovalni referendum; posvetovalni referendum, ki bo vsaj tako ali drugače pomenil možnost, ki se bo zgodil sedaj oziroma v kratkem, in ne špekulira. Ne špekulira o tem, kakšne bodo posledice tega sporazuma, ne špekulira o tem, ali bo ta ratifikacija v nekaj mesecih ali nekaj letih ali nekaj desetletjih v Državnem zboru, ne špekulira o tem, ali bi bil morda boljši in mogoč referendum po 3.a členu Ustave, in ne špekulira predvsem z usodo prebivalcev in prebivalcev te države.

Zato smo ga predlagali, mislim, da ste se do sedaj že navadili, da Združena levica ne dela stvari povsem brezglavo, čeprav nas skušate včasih diskreditirati. Mislim, da je ta primer eksemplaričen. Tako predlagamo, da se ta referendum razpiše. Odločili bomo o tem naslednji teden, upam pa, da si boste do takrat premislili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ker čas še ni potekel, sprašujem, ali je še kakšna želja po razpravi. To velja tudi za predstavnike Vlade in predlagatelja. Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Mitja Horvat. Izvolite, pet minut.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za besedo.

Najbolje je nastaviti ogledalo. Kolega Kordiš je rekel, da se masovno objavljam in da niti nismo v dvorani, in potem je zapustil prostor. Tako kolegu Kordišu preko tehnike in tehnologije sporočam, naj malo pazi in ne očita drugim nečesa, česar sam ne počne. Ostalo mi je samo 8 sekund, kar sem včeraj jasno izrazil, je bilo bistveno premalo, ko sem potegnil čez predviden čas petih minut, razen da bi pozdravil v osmih sekundah, zato sem samo označil, da prepuščam besedo naslednjemu, kar je sicer v osnovi seveda naš problem in ne njegov. Tako

mislim, da je dovolj, če poskrbi pri svoji poslanski skupini in da se drugih ne loteva na ta način, ki je bil mestoma žaljiv in seveda tudi v tem smislu pričakujem od predsedujočih, da bodo opozarjali na tovrsten neprimeren način nastopanja, zaradi tega ker je treba ne nazadnje skrbeti tudi za dostojanstvo Državnega zbora, vsaj jaz si zase to želim.

Gospa Violeta Tomić je govorila, da pojma nimamo, o čem govorimo, pa moram ugotoviti, da je zgrešila tudi točko dnevnega reda, na kar rad opozarjam. TTIP nimamo na točki dnevnega reda, imamo samo vprašanje posvetovalnega referenduma glede CETA in zato seveda očitati nam, da ne vemo, o čem govorimo, je nekoliko drzno in seveda izrazito populistično, ker ne temelji na dejstvih. Tako lepo prosim, mislim, da je prav, da spoštljivo razpravljamo, da vsak izrazi svoja stališča in da ni žaljiv do ostalih.

Kar se tiče same točke dnevnega reda, ki ste jo izkoristili, tako kot je kolega Möderdorfer pred menoj rekel, za populističen nastop. Govorili ste predvsem o CETA; bolj malo o CETA, ampak seveda o bojznih in o nevarnostih, ki jih CETA sama pri sebi prinaša. Upam, da tako kot ste odločno nastopili, tudi zelo dobro poznate njegovo vsebino in da v primeru, če bi izglasovali razpis posvetovalnega referenduma, boste lahko sledili nečemu, kar pravi Ustavno sodišče že pred devetnajstimi leti, da morajo glasovalci natančno biti seznanjeni z vsebino vprašanja, o katerem glasujejo. Tega na podlagi tega, kar ste v svoji razpravi povedali, da gre za skoraj tisoč 600 strani, ki so delno dostopne, ne verjamem, da bi vam uspelo v primeru, da bi razpisali posvetovalni referendum, glasovalce natančno seznaniti z vsebino vprašanja, o katerem bi glasovali, kar potrjuje besede, ki jih je izrazil – in ste se seveda spravili nad mojega strankarskega kolega, gospoda Möderdorferja, ko vam je očital populizem. To je populizem zaradi tega, ker ne temelji na dejstvih, ker danes bi pričakovali, zaradi katerih dejstev naj bi izglasovali posvetovalni referendum.

Če grem malo v nadaljevanje tega. Pred volivce bi postavili vprašanje, glede katerega bi se lahko samo zanesli, kot je bilo tudi v razpravi povedano, na to, komu bolj zaupajo: svojim občutkom, prepričljivosti nastopov, nikakor pa ne dejstvom. Mislim, da je ob vseh argumentih, ki so bili podani, več kot dovolj razlogov, da takega posvetovalnega referenduma ne moremo podpreti in da zlasti še iz razloga, ki je bil večkrat poudarjen in naj ga tudi v svoji razpravi ponovim. Gre za to, da posvetovalni referendum pomeni samo neko vodilo, ki ga Državni zbor oziroma odločevalci lahko ali pa tudi ne upoštevajo pri svojem nadaljnjem ravnanju in seveda za to prevzemajo odgovornost. Prepogosto so bili referendumski uporabljeni prav za to, da bi se odgovornost za odločitve preneslo na vse prebivalce, in da tisti, ki so postavljeni za to, da odgovorno odločajo o

pomembnih vprašanjih - pri čemer se strinjam, da je to tudi pomembno za vse prebivalce Republike Slovenije -, da se prevali odgovornost na njih in da bi se vsi lahko skrivali za odločitvijo, češ ljudstvo je tako odločilo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Kolega Vatovec, seveda ve eno pravilo, ki velja, ga pa nerad spoštuje, še posebej, kadar se ukvarja z menoj. Pravilo pa je, kadar ti zmanjka vsebine, greš na osebno atako in se začneš ukvarjati s tistim, ki govori, namesto da bi se ukvarjal s tem, kaj je povedal. Glejte, po dveh letih, koliko me poznate, veste, kakšen je moj način nastopa, in veste, da se prav nič ne razburjam, ker že čez dve minuti lahko z vami fantastično govorim. Odvihral pa nisem ven, ampak sem šel ven, ker so me novinarji čakali. Ni moja dolžnost, da tukaj sedim in vas poslušam, je pa vaša dolžnost, ker ste predlagatelj, da spremljate celotno razpravo. Enako velja za Vlado. Toliko o samem postopku.

Ker pa govorimo o tem, ker je bilo tudi moje vprašanje zelo jasno postavljeno, od kod vam trditve, ki ste jih navajali, za to pa niste navedli nobene študije, raziskave. Povedali ste neke ameriške, niste navedli, ne kdo, ne vira, ne kje so dostopne, ničesar. Zato se meni zdi izredno nekorektno, da se na ta način pogovarjamo. Pa vendar, recimo, da to spregledam. Še vedno ostaja dejstvo, da je tudi vaša retorika se od odbora, razprave, ki smo jo imeli na odboru, pa danes v dvorani, že malce spremenila. Vi bomo veste, da interpretativni sporazum, dogovor, ki je bil dokument, napisan, zdaj so vas že podučili od odbora pa do danes, da je mednarodno zavezujoč - pogodba. Da ga ne velja kar tako izpustiti in dobro veste, da na to več nimate odgovora. Ta 31. člen je zavezujoč za vse partnerje, ki podpišejo mednarodno pogodbo; pa če je to Združeni levici prav ali pa ne. Sodišče to razume, vam ni treba. Je pa res, da je populizem tisti, ki je največji sovražnik pri neznanju in vedenju in tega se politika dosti poslužuje. To pot ne govorim samo o vas, o vseh nas. In zato je to nevarno, kadar se igramo z ljudmi, z njihovimi čustvi, ne ukvarjamo pa se z vsebino. Še enkrat, postopek je jasen: pogodba oziroma dogovor gospodarskega sporazuma CETA je bil in se je začel s pogajanjem leta 2009 in je trajal v času Pahorjeve vlade, v času Janševe vlade, v času vlade Alenke Bratušek. Vsi predstavniki znotraj Slovenije, ki so zadolženi, so lahko znotraj Evropske unije spremljali in so vedeli, kaj se dogaja. Seveda pa so bila pogajanja tajna. Danes je očitek, zakaj so bila pogajanja, to je netransparentno. Oprostite, tudi dve firmi, ki se pogovarjata preden skleneta sporazum in

preden je dogovorjen - razen v primeru, če ne gre za kakšne druge vsebine - je tudi vedno zaprt pred očmi javnosti. Zaradi tega ker drugače bi bil skurjen, še predno bi se usedli za mizo. Da ne bi izpadlo, da sem kakšen hudičev zagovornik CETA. Daleč od tega! Še enkrat ponavljam: tudi jaz nimam vseh informacij, v smislu, kaj bo, ko bomo tik pred ratifikacijo. Ampak takrat pa bo jasno in zato ker so se vmes samo v naši državi tri vlade zamenjale - tri vlade so se zamenjale, preden je teklo pogajanje -, so seveda nastale v vseh članicah Evropske unije zahteve po razlagi tega, kar je bilo izpogajano. In ta razlaga je zdaj dodatek tega interpretativnega sporazuma, ki na nek način tudi varuje - jaz vem, da se vi s tem ne boste strinjali, žal O. K., ampak ste samo vi. Zanimivo! Nobene druge politične opcije v Sloveniji ni, ki bi tako kategorično zavračala, zato ker vedo, da v resnici nimajo vseh podatkov. Bodo imele pa zelo veliko besedo, vsi mi, bojim se, da ne v tem mandatu, ampak kakšnem drugem, če ne pa naši zanamci, da bomo seveda spregovorili, ker takrat pa bomo imeli vse karte na mizi. In žal tudi ni res trditev, ko pravite, da ne bo zavezujočega referendum, da to danes govorimo larifari, ko bo pa prišel trenutek resnice, bomo pa kar tukaj odločili. Oprostite, ne govoriti neresnice. Meni ni vseeno in hočem in želim in zahtevam in pričakujem od Državnega zbora, da ko bo prišlo do tega trenutka, da bom prenesel del suverenosti s sodne veje oblasti na nek drug organ, da seveda o tem odloči tudi ljudstvo! Mi imamo v ustavi ene stvari zapisane in zato je takšno zavajanje sprevrženo. Ampak danes bomo to zavrnilo iz enega preprostega razloga, namreč ni primeren čas. Ne da nimate prav v smislu zaskrbljenosti, vse nas ima pravico skrbeti to. In ne si lastiti, da samo vas zanima, ali bomo imeli vodo, ali bomo imeli gensko spremenjena živila, ali bomo imeli ICS oziroma tako imenovana svojevrstna sodišča, ki bodo odločala o, bom rekel, določenih investicijskih sporih. To je neodgovorno in neresno. In ne nam pripisati tega, da smo zagovorniki CETA. Smo pa zagovorniki, da ne mečemo 4 milijonov kar tako stran za posvetovalni referendum, in smo zagovorniki, da kar tako seveda ne sprašujemo ljudi za prazen nič; še posebej, ko ni razčiščeno vprašanje; vprašanje o tem, o čem v resnici bodo odločali.

Če vprašam svoje kolege in mi rečejo: »Ti, a si ti za, podpiraš ta trgovinski sporazum?« Vedno jim govorim: »Ni še čisto do konca jasna slika in ko bo primeren čas in trenutek, se bomo o tem odločali. Zagotovo boš pa tudi ti takrat vprašan o tem vprašanju.« Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Kamal Izidor Schaker. Izvolite.

Izvolite, proceduralno gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Z zanimanjem sem poslušala razpravo poslanskega kolega in tudi vse ostale. Moram reči, da pač res zanimiva tema in vleče čedalje bolj. Ampak vseeno moramo biti pa previdni, kadar sistem odpove. Prekoračen čas je bil več kot za minuto in pol in potem bo spet kaj narobe, ko bo kdo drug na vrsti in se bomo spet začeli ukvarjati s temi zadevami.

Tako samo pozivam službe, da ustrezno reagirajo, kadar pride do zapleta, kajti poslanec v tem primeru res ni bil prav nič kriv, ampak na drugi strani se pa takšne zadeve kar hitro izkoristijo, ko ima razpravo kdo drug. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Seveda se opravičujem. Nisem bil navajen, da moram kontrolirati, ker je res odpovedala tehnika in nisem prekinil. Hvala lepa.

Gospod Kamal Izidor Schaker, izvolite.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Začel bom tam, kjer je moj kolega Jani končal, in sicer z Ustavo Republike Slovenije, kjer v 3.a členu, ki sem ga danes v stališču poslanske skupine tudi omenil, in da ne bo kakršnihkoli različnih interpretacij, bom ta člen tudi prebral oziroma samo prvi odstavek, pa potem, kar se nadaljuje, ki se navezuje na ta odstavek. In sicer, » Slovenija lahko z mednarodno pogodbo, ki jo ratificira Državni zbor z dvotretjinsko večino vseh poslancev, prenese izvrševanje dela suverenih pravic na mednarodne organizacije, ki« –v tem primeru ICS, Mednarodno sodišče za investicijske spore – ... »in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, ter vstopi v obrambno zvezo z državami, ki temeljijo na spoštovanju teh vrednot. Pred ratifikacijo mednarodne pogodbe iz prejšnjega odstavka lahko Državni zbor razpiše referendum.« Zavezujoči referendum.

To vprašanje, ki ga je dal kolega Moderndorfer, ali bomo zdaj razpisali en posvetovalni referendum, pa bomo potem razpisali še enega, ali bomo dali zdaj 4 milijone, pa bomo dali potem še enkrat 4 milijone za izvedbo referendum. S tem da ta referendum, ki ga vi predlagate, ni zavezujoč. Je pa posvetovalni. S tem, da sporazum CETA ne velja v celoti, ampak le v delih, ki se dotikajo pristojnosti, ki smo jih podelili z vstopom v Evropsko unijo, in ne vem, kje je tukaj problem. Bilo je nešteto, nešteto razprav tudi v tistem obdobju do leta 2014, ko so se pogajanja končala, ker zdaj v tem obdobju, ko smo mi zasedali poslanska mesta, pa je bilo predvsem govora o T tipu, ki se ga je vedno pripenjalo CETI. In še danes se to počne; gospa Tomić je to dokazala danes, ker je dvakrat do trikrat omenila, da je ta sporazum tajen, in tudi gospod Kordiš je točno to naredil. In to ni res! To ne drži!

Trije kliki v Google vtipkaš: sporazum CETA, besedilo – in ga imaš. In tudi preveden je v slovenščino.

Tako ne bi dodatno zavajal ljudi, lepo prosim, ker ni potrebe. Kvečjemu bi to nezaupanje v pogajalsko ekipo, ki se kaže s tem, kar počnete s tem sporazumom CETA. Jaz bi se na tej točki zahvalil pogajalski ekipi, strokovnjakom, ministrstvom, ministru, državni sekretarki, ki so vložili nešteto ur za to, da so zaščitili tri glavne, ključne točke, kar se tiče vode. Mi smo načeloma vedeli, da bomo vodo zapisali v ustavo in zapisali smo jo v mednarodni dokument, ki bo zapisan v obeh uradnih listih, tako Evropske unije kot Kanade, to je mednarodnopravni dokument. Očitali ste oziroma rekli ste, zakaj ne damo ljudstvu glasu. Povedal sem, zakaj ne, kar se tiče tega posvetovalnega referendum. Povedali ste tudi, da nobena država ni imela referendum na temo CETA. Rekli ste, da smo nedemokratični, da ne želimo dati ljudem glasu za CETA. Torej menite, da so vse države Evropske unije nedemokratične?

Veliko je bilo že povedanega glede te CETA. Skratka, še enkrat ponavljam, da na tej točki referendum o sporazumu CETA ni potreben, predvsem bi pa predstavljal kar velik strošek, ob tem da bi bil ta referendum nezavezujoč in da bomo potem morali, morali ali ne, izvesti še en referendum oziroma odvisno, kako se bo takratni Državni zbor o tem odločil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Se opravičujem, če sem bila v nekaterih delih svoje razprave slabo razumljena, kajti imela sem le dve minuti in mogoče sem preveč hitela. Naj ponovim še enkrat, kaj je smisel te razprave in zakaj sta TTIP in CETA skupaj.

Dejstvo je, da CETA na široko odpira vrata TTIP in zato ju lahko obravnavamo v kompletu. CETA na široko odpira vrata tudi ameriškemu kapitalu, kajti vemo, da je v Kanadi veliko multinacionalnih ameriških, ki bodo že preko CETA s svojimi regulacijami prišle v Evropo.

Nadalje, gospod Horvat je tudi narobe razumel, da smo vas kakorkoli obsojali, da ste premalo informirani. Govorim o vseh, vsi mi smo premalo informirani. Posvetovalni referendum bi dejansko omogočil, da se širok krog državljanov in državljanov informira, za kaj natančno gre, in da se potem o tem lahko izreče. Seveda je pa upravičena misel in mogoče skrb, da bi se izrekli proti temu, kaj potem. Kajti, ko smo bili v Bruslju lani decembra predstavniki Državnega zbora, se je ravno tisti dan zgodilo, da je civilna iniciativa Stop TTIP – pa da se razumemo, govorimo o TTIP, ja; CETA je samo sestra dvojčica –, dala 3

milijone in pol podpisov takrat gospodu predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu. Kaj se je zgodilo? Zgodilo se ni čisto nič! In o tem vam govorim, spoštovani kolegice in kolegi!

Glede vodnih virov, ko pravite, da so tako zelo zaščiteni. Me zelo veseli, da verjamete v to, toda določbe sporazuma CETA kot investicijo ali naložbo opredeljujejo tudi koncesije, ki so podeljene za raziskovanje in črpanje naravnih virov. In mislim – že danih in da se vsi strinjamo, voda je naravni vir in spada pod to kategorijo. Hkrati je zapisano, da kjer stranka dopušča koriščenje vodnih virov v komercialne namene, bo to storila tudi v skladu z določbami sporazuma. To v praksi pomeni, da bo v primeru že podeljenih koncesij za rabo vode v komercialne namene – že danih v preteklosti in teh koncesij je pri nas kar nekaj – veljal tudi mehanizem, slavni mehanizem ICS za varovanje naložb. Torej nas bodo lahko podjetja tožila in vprašanje je, koliko bomo imeli sploh možnosti varovati včeraj zapisane vodne vire v ustavo. Ali pa bomo imeli mogoče resne težave, če ne bomo teh koncesij hoteli obnoviti. Podobno velja tudi za storitev dobave vode gospodinjstvom. V aneksih so bile sicer narejene določene rezervacije, ampak tam, kjer je koncesija za opravljene storitve že podeljena ali pa jo bo občina podelila zasebniku v bodoče, nas prav tako lahko tožijo; in te odškodnine bodo milijonske! Estonija na primer je bila tožena, ker ni dovolila dviga cen storitev podražitev vode in investitor zahteva kar 90 milijonov. V primeru čiščenja in odvajanja odpadnih voda pa je rezervacij še manj.

Ker mi primanjkuje časa, bom samo skočila še na to, da je Evropska komisija odkrito priznala, da bo TTIP – pa spet govorim o TTIP, ki mu CETA odpira na široko vrata; nikar ne verjemite, da bo Amerika pristala na manjše pravice, kot jih dobi Kanada –, da bo močno okrepil pritisk na okolje. Najbolj neposredno ogroža okoljske predpise Evropske unije, za katere je znano, da zagotavljajo precej višjo stopnjo zaščite, kot to velja v ZDA. Med temi je najpomembnejši tisti, ki ureja uporabo kemikalij, tako imenovani REAHC, njegov namen pa je zaščita zdravja ljudi in okolja pred nevarnimi snovmi, ki jih podjetja uporabljajo v proizvodnji ali drugih procesih. V zvezi z emisijami toplogrednih plinov Evropska komisija ocenjuje, da bi ob zanjo najbolj ugodnem razpletu pogajanj v atmosfero dodali 11 milijonov metričnih ton CO₂.

Žal mi je zmanjkalo časa, vendar argumente imamo in jih ne govorimo na pamet. Razlika med nami je samo, da smo prisluhnili argumentom Greenpeaca, sindikatov, ekonomistov, vi pa teh argumentov nočete slišati. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Replika?

Postopkovno, izvolite, dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano možnost spregovoriti še o samem postopku.

V prejšnjem svojem nastopu sem govoril o tem, da imamo danes na dnevnem redu točko Predlog za razpis posvetovalnega referenduma o celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani.

Prej sem izrecno opozoril na to, da se pogovarjamo o tem, ali bi razpisali posvetovalni referendum, in od predlagatelja slišim samo razpravo o vsebini CETA in posledicah CETA. Pričakujem, razumem, da ste vi kot človek zelo potrpežljivi in da ste pripravljeni na tistem mestu zgoraj poslušati vsakršno razpravo po principu, kot pravi tudi dr. Logar, da lahko v tem parlamentu govori, kar hoče, ker ga ustava varuje. Jaz pa vendarle mislim, da je prav, da razpravo zmeraj usmerjamo na točko dnevnega reda, o kateri govorimo, in zato ta poziv. In če zdaj dodaten čas uporabljamo mimo točke dnevnega reda, potem je prav, da predsedujoči na to opozori, in ker ni, zato sem tudi zaprosil za postopkovno vprašanje. Resnično prosim vse razpravljavce, da govorijo o tem, kar je vsebina točke dnevnega reda. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sam postopek razume tako, da jaz vodim postopek razprave, vsebinsko pa odgovarja Vlada oziroma predlagatelj, tako da v to se ne morem ...

Izvolite, gospod Jožef Horvat, postopkovno.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Postopkovno predlagam, gospod podpredsednik, da vsem poslankam in poslancem, vsem 90, razdelite to pismo, ki sem ga tudi jaz sopedpisal, ker na žalost kolegica Violeta Tomič ne razume, kakšna je vsebina tega pisma, pa sem o njem govoril tudi na matičnem delovnem telesu, na Odboru za zunanjo politiko. Res sem ponosen, da sem to podpisal v korist slovenskih kmetov, vseh državljanek in državljanov, tudi vas, draga kolegica Violeta, in tudi v korist Združene leve, da se razume, vseh državljanek in državljanov. Ker pač tega niste prebrali, bi pa bilo dobro, da boste razumeli, kaj tu piše.

To je pobuda Evropski komisiji, bolje zahteva parlamentarcev, podpisana na konferenci COSAC v Atenah, ko je Grčija predsedovala, datum pa ima zelo zanimiv – državni praznik Republike Slovenije, 25 junij 2014. Ko ste bili vi v volilni kampanji – in fino, da ste bili –, sem bil jaz na službeni poti v Atenah in smo študirali to pismo, ga oblikovali in sem ga tudi sopedpisal. Je zelo pomembno in trdim, da je ta zahteva nacionalnih parlamentov do

Evropske komisija bila ključna, da bomo nekoč tukaj sprejemali zakon o ratifikaciji sporazuma CETA. Torej tukaj je bila izražena zahteva, kot boste lahko prebrali, da sporazum CETA, in tudi TTIP, ko bo, če bo, da bosta imela značaj mešanega sporazuma, »mixed agreement«, kar pomeni, da mora priti ta trgovinski sporazum na potrditev v nacionalne parlamente. Če je to slabo, potem se vam opravičujem, če sem jaz to podpisal, ampak se opravičujem, samo vam, Violeti Tomič, drugim državljanom pa ne, ker sem to naredil za dobro vseh. Sedaj, če vi to akceptirate, O. K., če ne, tudi O. K.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, to je bila zloraba postopkovnega ... / oglašanje iz dvorane/, ker to je bila čista razprava. Če ste vi to dali na spleto, poslali poslancem, potem to imajo in so lahko prebrali, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Gospod podpredsednik, sedaj še vi ne razumete. Tega nisem dal na spleto, to je na spletu, ampak da bi to lahko poslanci imeli na mizi, predlagam še enkrat, da vaše službe razdelijo, sprintajo, skopirajo in razdelijo to vsem devetdesetim poslancem, da me ne bo kdaj kdo kasneje obtoževal kot Violeta Tomič, da sem nekaj podpisal, kar je v škodo te države. Ali sedaj razumete vi, gospod podpredsednik, kaj hočem? To je čisto postopkovno, gre za obravnavo te točke, za vodenje te točke in ne vem, kako drugače naj to sploh predlagam. Jaz nisem, Nova Slovenija ni predlagateljica tega gradiva, smo ga spoštljivo preštudirali, zavzeli tudi svoje stališče in mi ne moremo gradiva zraven dati, zato vas prosim, gospod podpredsednik, in se vam vnaprej zahvaljujem.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tudi jaz se vam zahvaljujem, ampak to je bila ponovno zloraba, ker poslanci, ki so hoteli, če ste jim poslali, imajo, če nimajo, nimajo; pa jim dajte na spleto. Zdaj ne moremo podcenjevati ljudi in dati papirje na mizo, če ves čas govorimo o eUpravi, o E-poslovanju in tako naprej. Vse dajemo na spleto, torej tudi to spada na spleto in kdor je hotel, reklamo ste naredili, se bo tudi pozanimal. Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej T. Vatovec. Izvolite. Izvolite, dr. Mitja Horvat. Se opravičujem, postopkovno.

Oprostite, potem pa postopkovno dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Bojim se, da ta točka dnevnega reda počasi polzi iz rok. Najprej je kolega Horvat postopkovno predlagal, da se držimo teme, malo pred tem pa je kolega Möderndorfer pravzaprav govoril o tem, da mi predlagamo posvetovalni referendum brez tega, da utemeljimo, zakaj je to potrebno. Mislim, da se danes vsi razpravljavci – pa ne govorimo samo za nas, ampak tudi s

strani ostalih poslanskih skupin – vsi držijo teme in razpravljajo o tem, kar so pravzaprav razlogi za razpis tega posvetovalnega referenduma. Imeli smo eno postopkovno kolega Horvata in potem nek čuden, takojšen odziv, čeprav je samo roko dvignil – ne vem zakaj ste mu dali besedo, tako da podpredsednik, prosim, dajte še teh enajst minut zadržati vajeti nad potekom te seje. To je moj proceduralni predlog.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, proceduralno dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano možnost.

Kolega Jožefa Horvata bi rad podprl, njegov postopkovni predlog je bil skladen tudi s tem, kar sem sam v razpravi poudaril. Mi pričakujemo od tistega, ki vodi sejo, da skrbi za dostojanstvo vseh prisotnih in v tem primeru je nekaj, na kar je odreagiriral sedaj gospod Jožef Horvat, sledilo iz razprave in bo ostalo v magnetogramu za vedno. Zato ga absolutno razumem in skušam v podporo, če je sam dvakrat poskusil, še jaz na nekoliko drugačen način vam povedati, da je poslanec Jožef Horvat želel, da je to pismo, glede na to, kar je bilo v razpravi povedano, da ostane trajno kot dokument v zvezi s to točko dnevnega reda v arhivih Državnega zbora Republike Slovenije, da se bo vsakdo lahko prepričal o tem, da mu ne bo treba odgovarjati na drugih forumih, ker bo lahko iz gradiva lahko ugotovil, ali so bili očitki, ki so bili dani med razpravo, utemeljeni ali ne. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, dr. Horvat.

Če je na spletu, je v arhivu. To ni nobenega dvoma.

Postopkovno gospod Jožef Horvat. Ampak bi prosil, da bo res postopkovno.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Rekli ste, če je na spletu, je v arhivu. V katerem arhivu? Če bi pa vi rekli, če je na spletnem portalu Državnega zbora, da je potem oziroma bo v arhivu, to je pa drugo. To je! Ja, na spletu, ni pa na spletnem portalu Državnega zbora. Ali se razumeva? To ni sestavni del gradiva, ki pa logično spada k tej točki. Zakaj si to sedaj prizadevamo? Zato, ker gre za napačno razumevanje. Želel bi, da bi me tudi morda kolegica Violeta Tomič pri tem podprla. Mislim, da ni nobene škode, če vaše gradivo obogatimo še s tem. Mislim, da smo nacionalni parlamenti, poslanci nacionalnih parlamentov najbrž takrat v Atenah in kasneje nekaj dosegli, da bo CETA prišla na ratifikacijo v nacionalne parlamente. To je, po moji oceni, velik dosežek, ker razumem, da so nacionalni parlamenti sestavni del evropskega parlamentarizma. Lepo prosim,

gospod podpredsednik, vseh devetdeset vam bo zelo hvaležnih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Potem vas prosim, da pismo pošljete predsedniku Državnega zbora in bo avtomatično prišlo v vse poslanske skupine. Hvala lepa.

Dr. Matej T. Vatovec, imate razpravo?

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Čisto na kratko se bom odzval. Edini argument ad hominem, kot mi je očital kolega Möderndorfer, je bil ta, da je zapustil dvorano. Ampak seveda, saj to niti ni bistveno. Dejstvo pa je, da sem mu v svojem odgovoru odgovoril pravno vse pomisleke, ki jih je ob svoji prvi razpravi izpostavil, in sedaj še enkrat. Tako da, kjerkoli sedaj že je, mu še enkrat poudarjam, da teh študij je ogromno. Da bi bral spletne naslove tu pred celotnim občestvom, je malo nesmiselno. Mu bom pa posredoval naslove izvajalcev teh študij in tudi, kje lahko dostopa do tega gradiva.

Bi pa poudaril eno najbolj svežih raziskav, to je študija Tufts University iz Združenih držav. Nekaj tednov nazaj je bila objavljena in nekaj izsledkov oziroma rezultatov te študije. CETA bo vodila do plačne kompresije. CETA bo vodila do izgube delovnih mest. Do leta 2023 približno 230 tisoč delovnih mest bo izgubljenih v državah podpisnicah CETA. 200 tisoč v Evropski uniji. CETA bo vodila do neto izgub, kar se tiče BDP. Za Nemčijo, ki bo najmanj prizadeta, v višini -0,37 %, najbolj bodo prizadete Francija in Italija s skoraj -0,8 % in Slovenija je tudi na repu te lestvice. Tako bomo v večji meri prizadeti zaradi tega sporazuma. Ali je sklicati posvetovalni referendum, ja, dati 4 milijone iz proračunske rezerve v ta namen, res prevelik strošek za to, da se ljudi obvesti tudi o izledkih teh raziskav, ki niso kar tako? Saj to delajo ekonomisti in analitiki, ki imajo določena znanja, kar se tega tiče.

Kar se tiče sklicevanja na ratifikacijo, na to, da bo to padlo pod 3.a člen. Že prej sem omenil besede gospoda Mahničiča, vodja sektorja za mednarodno pravo na Ministrstvu za zunanje zadeve: šele ko se bo začel pripravljati zakon o ratifikaciji in šele ko bo znana sodba Evropskega sodišča glede skladnosti mehanizma ICS z evropskim pravnim redom, bo znano, kakšne vrste bo ta ratifikacija. Povedal je tudi to, da so se dosedanje ratifikacije trgovinskih sporazumov sprejemale z navadno večino, tudi tiste, ki so vsebovale podobne arbitražne mehanizme. Tako nam ne danes tu razlagati, da bo zagotovo to sporazum, ki bo padel pod 3.a člen, ki ga bomo tu notri ratificirali z dvotretjinsko večino, pa še ne vem kaj. Noben tega ne zagotavlja. Visoki uradniki na Ministrstvu za zunanje zadeve, ki bodo dajali mnenje o tem, kakšen bo ta sporazum, niso še v tem trenutku tako prepričani, kot je, recimo, predsednik Državnega zbora, kolega Shaker ali pa kolega Horvat. Mislim, da se tisti, ki se igrajo z državljanke in

državljeni v tem trenutku, tisti, ki skušajo zakriti pravi pomen teh postopkov. Znotraj teh postopkov ima nek določen pomen in povsem vlogo tudi posvetovalni referendum. Zaenkrat, ponavljam, je edini, ki ne špekulira. Je edini, ki ne špekulira o tem, kaj bo, daje pa možnost, da se v tem trenutku oziroma v nekaj mesecih državljanke in državljeni izrečejo o tem. Tako da, ne vem.

Kar se tiče pa demokratičnosti. Glejte, ta Državni zbor je sprejel stališča Republike Slovenije pred nekaj meseci, ki so bila jasna: vsaj ICS je popolnoma nedopusten. Kar se bere, da ICS ne sme biti del besedila sporazuma. Kaj se je zgodilo? Nekaj tednov kasneje je Vlada naredila obrat za sto osemdeset stopinj, od tega preprosto odstopila in dovolila, da je zdaj v tem besedilu ta ICS. Ta isti ICS, ki ga je seveda zahtevala Evropska komisija. Po zaključku pogajanj tega ICS v sporazumu CETA ni bilo. Zahtevala ga je Evropska komisija in ga naknadno po zaključku pogajanj vpisala in še veliko je bilo takih detajlov, kjer je Evropska komisija nastopala kot glavni arbirer tega, kako se bo ta postopek vodil.

To, da so bila pogajanja zaključena leta 2014, je tudi farsa, ker se je v besedilu še veliko spreminjalo zatem. Skličimo ta referendum!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Vatovec.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da se razpiše posvetovalni referendum o Celovitem gospodarskem in trgovskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo na drugi strani in njenimi državami članicami na drugi strani, bomo v skladu s časovnico potekom seje odločali v torek, 22. 11., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 37. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA. TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

Izvolite, gospa ministrica.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji se izpolnjujejo zaveze iz stavkovnih sporazumov in dogovora med obema reprezentativnima sindikatoma policije in Vlado Republike Slovenije. Prav tako se želijo izboljšati nekatere pomanjkljivosti veljavnega zakona, ki so se pokazale pri izvajanju zakona v praksi, s

ciljem učinkovitejšega delovanja policije kot celote. Cilj predloga zakona je zagotoviti boljšo organiziranost in delovanje policije, tako da se bo lahko še bolj učinkovito soočala z varnostnimi izzivi ter urediti nekatere posebnosti delovno-pravnih razmerij, ki so za policijo v spreminjajočem se varnostnem okolju še posebej pomembni.

Predlagane spremembe zakona prinašajo predvsem naslednje bistvene rešitve. Policiji je ob velikih nevarnostih omogočeno ustrezno načrtovanje in namestitve tehničnih ukrepov za varovanje objektov policije ter objektov posebnega državnega pomena. Odpravlja se neenako stanje med uniformiranimi in neuniformiranimi uslužbenci policije glede uporabe lastnih civilnih oblačil. Uvajata se zaščita nad imenom in podobo policije, s tem se preprečuje možnost zlorab in določa tudi sankcije za kršitve. Ureja se vzpostavitev kariernega sistema v policiji. Omogočeno je, da se na javno objavo prijavijo tudi kandidati, ki v času objave še niso seznanjeni z rezultati mature, saj s postopkom zbiranja prijav ni mogoče čakati do objave rezultatov mature. Urejajo se tudi pravice in obveznosti kandidatov za policiste. Uvaja se tudi načelo sorazmernosti pri varnostnem preverjanju, ki se opravlja le pred premestitvijo in napotitvijo uslužbencev policije na delovna mesta, izpostavljena dodatnim tveganjem. Prav tako se uvaja tudi varnostno preverjanje ponudnikov, ki izkažejo interes in so oddali tudi ponudbe za opravljanje dela za policijo. Glede razlogov za prenehanje delovnega razmerja se vzpostavlja enakopraven položaj policistov z ostalimi javnimi uslužbenci. Omogoča se podaljšanje roka za opravljanje izpita iz policijskih pooblastil za največ eno leto, če za to obstajajo utemeljeni razlogi. Uvaja se tudi sistemska rešitev, ki zagotavlja ustrezno ukrepanje delodajalca ob težavah z duševnim zdravjem uslužbencev policije, ustrezno rehabilitacijo in tudi varovanje dostojanstva obolelemu uslužbencu policije. S spremembo določil o dodelitvi pravne pomoči se bo poenotila praksa in tako zagotovila večja zaščita tistim, ki svoje delo opravljajo strokovno in zakonito. Omogoča se izvedba ukrepov za zagotavljanje varnosti nekdanjim uslužbencem policije, kadar so jim bile izrečene grožnje v zvezi z delom, ki so ga opravljali kot policisti. Ureja se posebnost delovnopravnega odnosa tajnih delavcev policije, ob dejstvu, da se vsakodnevno soočajo z najhujšimi oblikami organizirane kriminalitete. Bolj natančno se določa, v katerih primerih so družinski člani upravičeni do določenih pravic ob smrti policista pri opravljanju svojega dela. Prav tako se za pomožne policiste odpravlja tudi dohodkovna omejitev, ki jo za delo upokojencev določa Zakon o urejanju trga dela. Vladi se tudi omogoča, da odloči o odpoklicu pomožne policije za obdobje, ki traja več kot 30 dni. Določeni so tudi roki, ob katerih se vsa delovna mesta policistov v 5. tarifnem razredu sistemizira v ustrezna delovna mesta v 6. tarifnem razredu

oziroma se policiste, ki ta mesta zasedajo, premesti na ustrezna delovna mesta v 6. tarifnem razredu. Prav tako se določa obdobje, v katerem mora delodajalec vsem policistom, ki so premeščeni na delovna mesta v 6. tarifnem razredu in še nimajo pridobljene 6. stopnje izobrazbe, omogoči pridobitev navedene izobrazbe, način napredovanja v višje plačne razrede in način premeščanja oziroma prekinitve delovnega razmerja.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pred vami je zelo pomemben zakon, ki zadeva organiziranost in delovanje policije kot ključnega nosilca notranje varnosti v Republiki Sloveniji. Zahvaljujem se vam za pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Spoštovana ministrica, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 28. seji 27. 10. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

K predlogu zakona so bili v poslovnem roku vloženi amandmaji poslanskih skupin Stranke modernega centra, Demokratične stranke upokojencev Slovenije in Socialnih demokratov.

Predstavnik predlagatelja, državni sekretar Ministrstva za notranje zadeve, je v dopolnilni obrazložitvi poudaril, da je Zakon o organiziranosti in delu v policiji, ki je bil sprejet v letu 2013, dober zakon, saj je prinesel veliko pozitivnih premikov. Predlog zakona ga zato dopolnjuje zgolj tam, kjer je to potrebno glede na spremenjene okoliščine in sprejete dogovore s sindikati po zaključku pogajalskega procesa v zvezi z nedavno stavko policistov. Gre za usklajen predlog, tako znotraj Vlade kot tudi z drugimi deležniki, in za pomemben napredek glede ustreznega urejanja statusa policistov, tudi glede zagotavljanja njihove večje socialne varnosti ter pravne pomoči. Predlog zakona ustvarja pogoje za vzpostavitev bolj učinkovitega kariernega sistema v policiji, rešuje določena organizacijska vprašanja, prav tako se z njim uresničujejo zaveze sedanje in preteklih vlad, dane policistom.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora je pojasnila, da je njihova služba podala pisno mnenje v skladu s svojimi pristojnostmi, in sicer k osmim členom

predloga zakona. Vse pripombe Zakonodajno-pravne službe so bile ustrezno upoštevane pri oblikovanju vloženih amandmajev poslanskih skupin koalicije.

Predstavnik Komisije Državnega sveta za državno ureditev je povedal, da komisija predlog zakona podpira, pri čemer velja še posebej pohvaliti visoko raven doseženega soglasja z obema policijskima sindikatoma pri dokončnem oblikovanju njihovih rešitev. Državni svet je v preteklosti že večkrat poudaril potrebo po spremembah na področju delovanja policije, predvsem glede zagotavljanja finančnih sredstev za njihovo delo.

V razpravi so članice in člani odbora izrazili podporo rešitvam predloga zakona in predlaganim amandmajem, saj so ti plod širokega konsenza zlasti v policijskih vrstah. Glede uvedbe oziroma ustrezne nadgraditve kariernega sistema v policiji so bili slišani tudi glasovi, da gre za rešitev brez usklajene kadrovske politike. Nastaja kadrovska vrzel, ki jo bo treba v naslednjih letih zapolniti z drugimi ukrepi, ki pa jih obravnavani predlog ne vsebuje, pri čemer je kadrovsko še posebej podhranjena prometna policija. Skrbi jih tudi vprašanje podpornih struktur za policiste v stiski.

Državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve je v odgovoru na izpostavljeno problematiko pojasnil, da se zaveda kadrovske vrzeli v policiji, pri čemer bodo na tem področju nedvomno najtežja leta med 2017 in 2018. Zato vodstvi, tako Ministrstva za notranje zadeve kot policije, že pripravljata in izvajata ustrezne interne ukrepe, ki naj bi pripomogli k olajšanju nastalih razmer, vključno z dodatnim zaposlovanjem.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD in svoj amandma k 26. členu. S tem slednjim amandmajem odbora se odpravlja neživiljenjska in nepravilna zakonska določba do policistov, ki se poškodujejo pri svojih uradnih nalogah in izpostavljajo svoje lastno življenje za varnost državljanov.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjena predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Verbič.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsedujoči!

Tako kot prejšnja novela Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ko smo zaradi migrantskega vala nekako omogočili aktiviranje večjega števila pomožnih policistov za delo v policiji, tudi današnje spremembe in dopolnitve prinašajo dobre rešitve. Dejstvo je, da imamo še vedno premajhno število policistov za opravljanje rednih delovnih nalog. Imamo policiste, ki so slabo plačani, slabo opremljeni in tudi preobremenjeni. Do takšnega stanja je pripomoglo tudi večletno varčevanje, ko je prišlo do teh dodatnih obremenitev policije, predvsem zaradi migrantskega vala, pa smo se soočili z dejstvom, da je varčevanje na področju varnosti vprašljivo in bomo morali za varnost v bodoče nameniti bistveno več sredstev, kot pa smo jih do sedaj. In to je zgolj in samo golo dejstvo.

Tudi v Novi Sloveniji se pridružujemo tistim, ki v delu policistov prepoznajo prizadetost in humanost dela policistov, tako pri rednem delu kot tudi pri njihovem delu ob migrantskem valu, in jim na tem mestu izrekamo prav vse pohvale. Dejstvo je, da med državnimi organi uživajo tudi visoko stopnjo zaupanja javnosti. Da bomo ohranili to stanje, bo treba vlagati več sredstev tako za dodatne zaposlitve, izboljšanje materialnega statusa kot tudi za izobraževanje in usposabljanje policistov. V tej luči je zaveze Vlade, ki so bile dane policistom v okviru stavkovnih dogovorov, treba nekako udejanjiti. Glede na to, da je bil o predlogu današnjih sprememb in dopolnitev v policijskih vrstah z obema policijskima sindikatoma dosežen zelo širok konsenz, upamo, da bo Vlada v najkrajšem času sposobna zapolniti nastajajočo kadrovsko vrzel. Zaradi večjega števila predvidenih starostnih upokojitev ter zaradi ukinitve srednješolske izobrazbe bo v naslednjih letih na tem področju nastala velika kadrovska stiska, če Vlada ne bo pravočasno izvedla vseh potrebnih, dodatnih ukrepov.

Poslanci Nove Slovenije ob tem, ko urejamo oziroma izboljšujemo položaj policistov, opozarjamo na neenak status drugih primerljivih nevarnih poklicev, obenem tudi na to opozarjamo, in sicer gasilcev ter vojakov. Tudi ti pogosto opravljajo delo v nevarnih okoliščinah, vendar njihov status ostaja ob robu zakonodajnih sprememb na področju delovanja policije; torej, tudi na tem področju bo treba v bodoče narediti spremembe zakonodaje.

Poslanci Nove Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji v skladu z navedenim tudi dokončno podprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Vrtovec.

Besedo ima dr. Bojan Dobovšek za predstavitev stališča Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Zakaj ta predlog zakonodaje – zato, ker imamo vseskozi problem glede varnosti Slovenije in varnost je tista dobrina, ki jo velja izpostaviti za Slovenijo, če želimo v prihodnost. Ampak, varnost stane. Ne vem, zakaj je bila potrebna stavka, da smo prišli do teh sprememb. Seveda so to šele osnovne spremembe, ostale spremembe morajo še slediti.

Predlagane spremembe sledijo cilju, da se izboljša delovnopravno stanje policistov, da se izboljša materialnopravno stanje, da se izboljša varnost policistov, vidimo, da je varnost policistov vedno bolj ogrožena. In seveda tisto osnovno gonilo dela, motivacija za delo, kajti plače so slabe, karierni sistem in želja po poklicu.

Na kaj je treba še opozoriti? Številna vprašanja ostajajo odprta in čakajo rešitve v prihodnosti. Privatizacija policije – vidimo, da številčno imamo premajhno policijo, na drugi strani pa privatni sektor iz dneva v dan raste in nekako tvori konkurenco policijskemu delu, vendar vprašanje pooblastil, usposabljanja in vsega ostalega v tem sektorju ostaja odprto.

Vloga policije se minimalizira. Moramo ponovno vzpostaviti sistem, v katerem damo policiji pravo vlogo. Imamo moderne oblike kriminalitete, klasične oblike so že davno presežene, na drugi strani ne sledimo, skupaj s policijo, tem spremembam v družbi. Odgovoriti moramo na paradoks, kaj hočemo: varnost ali kontrolo. Se pravi, ali bodo policijska pooblastila namenjena varnosti ljudi ali pa kontroli. Vsa sodobna tehnika.

Izpostavil bi problem, ki se v policiji opaža, in sicer staranje populacije – ali so policisti, ko dosežejo določeno starost, še sposobni izvajati vse ukrepe in ali to vpliva na njihovo varnost? Seveda opažamo tudi pregorelost ljudi in zato napake v postopkih. Zato je več denarja treba usmeriti v odpravljanje tovrstnih dejavnikov. Ob uporabi tehnoloških napredkov človek ostaja tisti ključni faktor. Vse to so izzivi pred policijo, ki jih je treba čim prej rešiti.

Zakon seveda rešuje tiste osnovne probleme, vendar pušča še dokaj odprta vprašanja in ta moramo čim prej rešiti. Tako ostaja veliko dela za v prihodnje. Treba je postaviti celoten sistem v skladu s sodobnimi policijskimi sistemi, kjer se prehaja od problemsko usmerjenega policijskega dela v pluralno policijsko delo.

Ob upoštevanju vsega navedenega bomo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev predlog zakona podprli, vendar pričakujemo, da se nadaljnje delo šele začne.

Na kaj bi opozoril? Da je policistov vedno manj, da je denarja vedno manj, dela pa imajo vsak dan več. Z zakonodajo, ki jo tu sprejemamo, se policistom nalaga vedno več dela; vedno več je dela v lokalnih skupnostih in vedno več je zahtev s strani Evropske unije in mednarodnega okolja. Zato je potrebno izobraževanje in usposabljanje in običajno se

najprej omejujejo sredstva prav na izobraževanju in usposabljanju. Poleg tega izpostavljam vprašanje, kdo in kako bo izobraževal izobraževalce; prav tu je pomanjkanje tako na pravnih fakultetah kot tudi na vseh strokovnih nivojih, kjer se policisti izobražujejo.

Za konec; smo v 21. stoletju, samo žal oprema in še nekatere druge organizacijske dejavnosti v policiji ostaja v prejšnjem stoletju. Zato poziv vsem, da za bodočo varnost spodbudimo delo in varnost policistov, kajti policisti niso samo za varnost državljanov, ampak je ogrožena tudi njihova varnost. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Dobovšek.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministrici!

Najprej velja pohvaliti delo policije kot tako. Poslanci SMC se zavedamo odgovornosti za zagotavljanje sistema notranje varnosti, katerega del je policija.

Pokazatelj, da se ta vlada pod vodstvom SMC resno ukvarja s problematiko policije, ki se je, moram poudariti, vrsto let lepo počasi pometala pod preprogo, je tudi ta zakon, o katerem danes govorimo. Prav zato podpiramo sprejetje tega zakona in vse aktivnosti, ki gredo v smeri izboljšanja materialno-tehničnih pogojev za delovanje policije, ustrezno in popolno kadrovsko zasedbo, nagrajevanje in ustrezno plačilo policistov. S spremembami in dopolnitvami Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki ga obravnavamo danes, želimo tako Vlada kot v SMC doseči učinkovitejše delovanje in organiziranost policije, in to kot enega izmed glavnih subjektov za zagotavljanje notranje varnosti Slovenije in ji dati jasno možnost učinkovitega odzivanja na aktualne varnostne izzive.

Pa dovolite mi, da navedem vsaj nekaj predlogov, s katerimi urejamo v tem zakonu. Kot prvo je izboljšanje delovnopravnih razmerij, drugo je vzpostavitev kariernega sistema za zaposlitve, daljše od pet let, višje plačilo za odrejeno pripravljenost na delo v drugem kraju, ureditev statusa tajnih sodelavcev, predvidena je tudi zagotovitev varnega in zdravega delovanja okolja policistov, s tem da zagotavljamo petnajstdnevno možnost odsotnosti z dela za ohranjanje psihofizične kondicije. V primeru težav z duševnim zdravjem policista – omejitev izvajanja pravic do policijskih pooblastil in rehabilitacija. Prav tako se uvaja pravice za ožje družinske člane policistov, ki je pri opravljanju svojega dela izgubil življenje, in ne nazadnje nove ukrepe za učinkovitejše delovanje policije. Pa naj še spomnim vse ostale, da je ta vlada od leta 2015, ko je bilo namenjenih 23,5 milijonov evrov, v letu 2016 30 milijonov evrov in tak

trend, se pravi, povečevanja sredstev, se bo nadaljeval tudi v bodoče. Ne nazadnje, kar je tudi zelo pomembno, je treba dodati, da ta predlog zakona izpolnjuje tudi zaveze iz doseženih stavkovnih sporazumov, kar je tudi zelo pomembno za stabilnost tega sistema v policiji.

Glede na se navedeno in na zavedanje, da je treba ponovno policiji vrniti mesto, ki ji pripada v tej državi, ter zagotoviti operativno delovanje, primerne pogoje za delo, ustrezen delovnopравни status in primerno plačilo, bomo poslanci Stranke modernega centra predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V imenu poslanske skupine lahko napovem, da bomo zakon v celoti podprli. Ta zakon je na eni strani rezultat sporazuma s sindikati in prinaša po posameznih členih take ali drugačne različne dodatke policistom, prinaša tudi ureditev statusa v tistih najhujših primerih, kakršnih smo v zadnjem času vse pre pogosto priča – pomeni, ko policist izgubi življenje in seveda prav je, da ta država ne pozabi na njegovo družino, na njegove otroke in tako naprej. Ta zakon to ureja.

Moram reči in pozdraviti tudi javno ravnanje Ministrstva za notranje zadeve pri pripravi tega zakona. Namreč, poslušali so konec koncev tudi nas, zato da smo lahko prišli do nekega besedila zakona, ki je primerno. Moram jasno povedati, da smo mi imeli nekatere pomisleke, zlasti tam pri varovanju oseb in objektov, pa je notranje ministrstvo in kasneje koalicija to seveda tudi spoštovala in upoštevala v obliki amandmaja. Seveda, ni navada, da en minister hvali drugega, zlasti ne, če prihaja iz različnih vrst – in ministrica je malo pozabila pohvaliti prejšnjo vlado.

Zato moram v imenu resnice povedati še naslednje – osebno sem si od leta 1999 prizadeval za to, da bi bili policisti uvrščeni v skupino višje izobrazbe in da bi se takšna izobrazba od njih tudi zahtevala. Leta 2012 smo to uspeli in osnovno policijsko izobraževanje po zakonu iz leta 2012 je vendarle tako imenovano višješolsko izobraževanje. Policija bo od leta 2012 in za tistega zakona veliko večino svojih kadrov, ki je bila do sedaj srednješolsko izobražena, izobrazila višješolsko. To pa seveda bo tudi pomenilo najmanj 3 plačilne razrede pri policistih. Proces se začneja s tem zakonom in seveda se bo nadaljeval neko prehodno obdobje, v katerem bo prišlo do tega, da bo velika večina policistov imela in takšno plačo in dodatke in izobrazbo, če želite, torej višješolsko izobrazbo, za tiste najstarejše bo pa veljalo neko

prehodno obdobje, v katerem jim bomo takšne statute tudi priznali.

Mislím, da gre v tem kontekstu za neko, kako naj rečem, nadaljevanje nekega dobrega dela, ki se je začelo leta 2012 in se nadaljuje s tem zakonom, in prav je, da na tak način seveda, da ne bom rekel stopimo skupaj, ampak prav je, da na takšen način potegnemo poteze do tistih, ki opravljajo delo, ki je eno najnevarnejših del. To nas prepričujejo tudi nezaželeni dogodki, kakršnim smo bili priča v Izoli, v Brežicah in še kje. Upam, da bo tovrstna skrb za policiste, njihov materialni položaj, njihov delovni položaj, da se bo nadaljevala tudi v bodoči zakonodaji, tudi v bodočih spremembah zakonov, ki prihajajo, tudi policijskih ali drugih. Skratka, mi bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavil gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus.

Spremembe in dopolnitve zakona, ki ga danes obravnavamo, so plod uspešnih pogajanj Vlade Republike Slovenije s Policijskim sindikatom Slovenije ter Sindikatom policistov Slovenije. Vladna pogajalska skupina in pogajalska skupina sindikatov v policiji sta tako junija letos, pol leta po začetku stavke, le uskladili vsebini stavkovnega sporazuma. Tako Vlada s predlogom, ki ga imamo na poslanskih klopeh, izpolnjuje zavezo iz dogovora s sindikati. S predlogom se namreč odpravljajo anomalije, odpravljajo se podplačana delovna mesta v policiji, ureja se prehod v leto 2016, ko se bo zvišal standard policijskega poklica. Od začetka leta 2018 bo namreč za poklic policista potrebna višja šolska izobrazba. Zakon prinaša še veliko drugih dobrih rešitev, ki so jih predstavili že predlagatelji zakona, zato se na tem mestu ne bi ponavljal.

Povedati pa moram naslednje, v Poslanski skupini Desus nas izjemno veseli, da je do takšnega dogovora le prišlo, saj je podpis sporazuma prava pot pri ustreznem vrednotenju policijskega dela tako materialnega kot moralnega. Po predolgem obdobju konflikta bodo lahko policisti znova usmerili svojo energijo k delovnim nalogam in ne bodo več razmišljali samo o svojem socialnem statusu. Lahko bi celo rekli, da jih zakon končno ločuje od socialnega dna. Naraščanje hujših oblik kriminala, spremenjene družbene razmere in tudi nenehne organizacijske spremembe vse bolj stresno vplivajo tudi na samo delo policistov. In ravno policisti so tisti, ki s svojim strokovnim, učinkovitim in profesionalnim delom neprestano skrbijo za našo varnost. Tega se v Poslanski skupini Desus dobro zavedamo, zato je vsaka

takšna dogovorjena sprememba še kako dobrodošla.

Ker predlog zakona prinaša pomemben napredek glede ustreznega urejanja statusa policistov in ker predlagane spremembe podpira tudi policija, ga v Poslanski skupini Desus podpiramo. V bodoče pa si želimo, da bi Vlada in sindikati našli skupni jezik tudi na ostalih področjih. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovana ministrica, kolegi in kolegice!

Sedanji zakon, ki ureja organizacijo dela v policiji, je na nek način novejši; sprejet je bil februarja 2013, uporabljati se je začel dva meseca kasneje. Sprejeti sta bili tudi dve besedilno kratki noveli, vendar z vidika zaposlenih v organizacijskih vrstah pomembni noveli. Šlo je za uresničitev dogovora med Vlado in sindikatoma z namenom urejanja delovnopравниh razmerij pri opravljanju operativnih nalog v posebnih delovnih razmerah.

Predlog zakona, ki ga pa obravnavamo danes, je nekoliko obsežnejši, vendar kljub tem spremembam ohranja osnovni namen zakona. Tako kot v noveli A in v noveli B se tudi v tem predlogu zakona urejajo zadeve, ki so bile dogovorjene med Vlado in policijskima sindikatoma in se nanašajo na urejanje delovnopравниh razmerij v policiji. Urejajo se zadeve, povezane z vzpostavitvijo mehanizmov za načrtovanje policistove karijerne poti. V času izvajanja predpisa so bile na posameznem delu ugotovljene pomanjkljivosti, katere se sedaj odpravljajo in upam, da se bo to tudi zgodilo. Odpravljajo se tudi nepravilnosti, ki so bile ugotovljene s sodbami in jih je bilo treba urediti. Podrobno v samo vsebino se ne bom niti ne spuščala tudi zato, ker je že iz razprave na matičnem delovnem telesu bilo prepoznano, da so pripravljene spremembe in dopolnitve zakona potrebne in upravičene in dosegajo širok konsenz.

V času krize so bili policisti deležni varčevalnih ukrepov in s tega naslova je tudi fluktuacija v policiji negativna. Policijske vrste se redčijo ne le zaradi upokojevanja, ampak tudi zaradi slabih delovnih pogojev in prav ta slednji razlog mnogokrat vpliva tudi na nezanimanje za ta poklic. Kriza in varčevanje sta negativno pustila posledice in v policiji in tudi v drugih poklicih v javnem sektorju, zato bo te vrzeli, še zlasti v policiji, težko zapolniti, kajti kandidati in kandidatke morajo opraviti tudi dodatno usposabljanje. Ob tem pa bi izpostavila uporabo posebnih policijskih pooblastil.

Če se vrnem na finančne posledice zaposlovanja. Vsaka, še tako nujna dodatna zaposlitev ima finančne posledice in dodatne zaposlitve v policiji, ki bi se morale šteti v nekaj

stotih dodatnih zaposlitvah, bodo kljub upokojevanju zaposlenih imele dodatne finančne posledice v proračunu. Ampak Socialni demokrati smo prepričani, da bodo te spremembe pozitivno vplivale na delo v policiji, zato bomo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji in delu v policiji podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Muršič.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji je večinoma posledica stavkovnega sporazuma med policijskima sindikatoma in Vlado. Kot po navadi Vlada in pristojno ministrstvo nista bila pripravljena prisluhniti zahtevam policistov, vse dokler se slednji niso odločili za štrajk. Tukaj ne govorimo o novih zahtevah, govorimo o izpolnjevanju zavez tako sedanje kot preteklih vlad, ki so bile dane že večkrat. Kot praktično na vseh področjih javnega sektorja imamo že celo kopico sklenjenih dogovorov in sporazumov, ki pa se v praksi nikoli ne realizirajo. Tudi v primeru policistov je bilo temu tako. Zaradi uvrstitve delovnega mesta policista v dvajseti plačni razred so, na primer, policisti opozorilno stavko izpeljali že leta 2007. Od tega obdobja pa do danes je bil med sindikati in Vlado vsako leto sklenjen kakšen sporazum ali dogovor. Realiziranih zavez pa je le malo. Tokrat so bili policisti nekoliko bolj uspešni zaradi izvedbe najdaljše stavke v zgodovini Slovenije. Vlada je, zato da je prisluhnila zahtevam policistov, potrebovala kar 323 dni. Skoraj eno leto so torej morali stavkati policisti, da so dosegli vsaj tiste nujno potrebne spremembe.

A z zakonom, ki ga obravnavamo danes, seveda ne bodo rešene vse težave, nerealiziranih zavez namreč ostaja še veliko. Pa ne le pri policistih, anomalij v javnem sektorju je še ogromno, a glede na odnos te vlade in koalicije do sindikalnega združevanja in boja za delavske pravice ne gre pričakovati, da bodo te anomalije kaj hitro odpravljene. Ne gre pozabiti besed predsednika Vlade, ki je stavko policistov označil za neodgovorno, nedostojno in sramotno ter dejal, da gre za izsiljevanje naše države, na kar ne bo pristal, ne glede na posledice. Kakšen odnos ima do sindikatov in delavcev, ki jih le-ti zastopajo, kakšen odnos ima pač koalicija, se je jasno izkazalo tudi ob obravnavi tega zakona na matičnem odboru. V Državni zbor smo prejeli dodatne predloge amandmajev policijskih sindikatov. V Združeni levici smo zato predlagali, da se o njih pogovorimo in preverimo, ali bi bilo v predlog mogoče vnesti še kakšno potrebno spremembo. Naš predlog seveda ni bil upoštevan. Še več, sindikati svojih predlogov ni

predstaviti niso smeli. Kljub temu da sta bila oba predstavnika na seji navzoča, dovoljenja za razpravo s strani koalicije nista dobila, saj da na sejo nista bila vabljeni.

Gre za le enega izmed nedopustnih primerov omejevanja sodelovanja strokovne in zainteresirane javnosti, ki se ga Vlada in koalicija poslužujeta zelo pogosto. Na te nedemokratske prakse v Združeni levici opozarjamo že ves mandat. Nista stavka in boj za delavske pravice tista, ki sta neodgovorna, nedostojna in sramotna, kot to misli naš predsednik Vlade, neodgovorno, nedostojno in sramotno je to, kar počne ta vlada in koalicija. Zaradi tega v Združeni levici predloga zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom zbora opravili v torek, 21. 11., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Ivo Dimic.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve, invalide, predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Urošu Priklu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite, gospod Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Kot rečeno, je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide obravnaval predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ga je v predlog predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano kolegico Dimic.

Pri odboru oziroma pri delu odbora so sodelovali, kot rečeno, predlagatelji, predstavniki Vlade oziroma Ministrstva za delo, Ministrstva za pravosodje, Zakonodajno-pravne službe, Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, predstavnik Varuha človekovih pravic gospod Tone Dolčič, predstavnica Gibanja za otroke in družine in

predsednica Glasu starih staršev, Združenje starih staršev Slovenije gospa Metka Zevnik.

Oboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je pregledala materijo z vidika njene skladnosti in podala pripombe k 1. in 2. členu. Prav tako smo se seznanili z mnenjem Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki predloga zakona ni podprl. Prav tako pa tudi z mnenjem Vlade, ki prav tako ne podpira tega zakona.

Uvodoma je predstavnica predlagatelja oziroma predlagateljev kolegica Dimic poudarila, da je temeljni razlog za sprejetje zakona pravna praznina na področju pravice staršev, da vnaprej izrazijo voljo o tem, kdo bi lahko posvojil ali bil skrbnik njihovih otrok v primeru smrti obeh staršev.

V okviru razprave, ki je bila kar dolga in zanimiva, je večina razpravljavcev seveda menila, da predlog ni dovolj dodelan in da se ne dotika mnogih institutov družinskega in dednega prava, ki pa bi se jih moral. Prav tako ostaja odprto vprašanje sorodstvenih razmerij, zato je bilo mnenje, da bi sprejetje takšnega predloga povzročilo več težav kot pa koristi. Poudarjeno je bilo, da je treba spoštovati namen predlagateljev, hkrati pa je treba objektivno presoditi, kaj je v nekem trenutku največja korist otroka.

V primeru, da so stari starši še dovolj vitalni, mladostni, sposobni nege in vzgoje svojih vnukov, je neprimerno bolj, po mnenju razpravljavcev, sprejemljivo, da torej bolj kot starši oziroma posvojitelji postanejo svojim vnukom skrbniki oziroma rejniki. Takšne prakse že obstajajo, ni pa res, da otroci nikoli niso dodeljeni starim staršem. Vedno se najprej pogleda v najožjo družino in če ta res zaradi nekih okoliščin, ki se jih ne da spremeniti ali popraviti, ni primerna, šele takrat se išče namestitve pri tretjih osebah.

Poleg tega predlagana rešitev sproža tudi dileme pri vseh nadaljnjih postopkih dedovanj in ostalih pravicah, ki pripadajo otroku po smrti staršev. Otroci imajo pravico, da po svojih pokojnih starših dobivajo pokojnine. Tudi rejnina je namenjena temu, da ima tisti, ki postane rejnik, dejansko sredstva, s katerimi lahko preživlja otroka oziroma otroke, rejence. Pri klasičnem postopku posvojitve, kot je predlagan, bi se o posvojitvi vnuka formalnopravno gledano vzpostavilo novo sorodstveno razmerje, kar posledično pomeni tudi popolno obvezo preživljanja iz lastnih sredstev.

Nekateri razpravljavci, ki so predlog zakona podpirali, so menili, da je prav, da se zakon sprejme, ne pa, da se čaka na družinski zakonik, ki je v javni razpravi in za katerega je ministrstvo povedalo, da bo v najkrajšem možnem času na naših poslanskih klopeh.

Omenil bi še mnenje namestnika Varuha človekovih pravic, ki je povedal, da se strinjajo z mnenjem Zakonodajno-pravne službe

in mnenjem Državnega sveta. Po njihovem prepričanju je možnost, da bi dedki in babice lahko posvojili vnuke, ki nimajo živih staršev, v nasprotju z načelom največje otrokove koristi, saj bi se s tem drastično poseglo v obstoječa sorodstvena razmerja.

Na koncu smo članice in člani odbora po razpravi sprejeli sklep, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo dajem predstavnici predlagatelja gospe Ivi Dimic za uvodno predstavitev stališč do predloga matičnega delovnega telesa.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani prisotni na današnji seji!

Naš predlog novele Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je odgovor na pravno praznino, ki v Sloveniji obstaja na področju možnosti, da bi bili stari starši vsaj stranka v postopkih dodelitve otrok v izjemnih primerih. Pokazalo se je, da smo s predlogom zakona odprli razpravo o perečem vprašanju pravic otrok, staršev in starih staršev.

V Novi Sloveniji se javno nismo in se ne izrekamo o raznih, sicer žalostnih primerih družinskih tragedij. Ponovno poudarjam, da ta predlog ni neposredni odziv na te neljube dogodke. Bistveno načelo, ki ga zasleduje naš zakon, je korist otroka. Predlog uvaja dve bistveni novosti v naš pravni red. Prvič, možnost posvojitve otrok v primeru obeh staršev se širi tudi na stare starše, če je v postopku seveda ugotovljeno, da je posvojitev tisti ukrep, ki zasleduje največjo korist otroka, in drugič, staršem se daje možnost, če seveda želijo, da vnaprej na predpisan način izrazijo voljo glede skrbništva svojih otrok za primer njune smrti.

Zelo pomembno je poudariti, da naš predlog ne uvaja avtomatizma ampak se izjava volje staršev upošteva v postopku, ki ga vodi center za socialno delo. V tem postopku se preverja največja korist otroka ter izpolnjevanje pogojev za skrbnika pri imenovani osebi. Iz primerjalnega pregleda Evropske unije je razvidno, da takšno rešitev omogoča družinsko pravo praktično vseh predstavljenih držav. Pripombe Zakonodajno-pravne službe smo pozorno prebrali in z našim amandmajem po njihovih priporočilih tako nomotehnično kot vsebinsko uredili drugi člen.

Predlog zakona smo predstavili strankam SMC, SD in Desus, ki so se odzvale na našo ponudbo, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter na Komisiji Državnega sveta Republike Slovenije. Pogovori ob teh predstavitvah so bili za nas zelo koristni. Poslanci in državni svetniki so celo predlagali nekaj zanimivih rešitev, na primer naj se možnost posvojitve da tudi sorodnikom v

ravni vrsti, bratom, sestram. Pri posvojitvi vnukov, ki nimajo živih staršev, s strani starih staršev se je nakazala pot iskanja nepopolne posvojitve po zgledu nemške ureditve, kjer bi se spremenila le pravna razmerja otrok do naravnih staršev, ne pa tudi do drugih. Veliko pomislekov je bilo izraženih glede pravic in možnosti tako imenovanega drugega para starih staršev v primeru posvojitve s strani starih staršev ter glede ureditve dedovanja.

Naj izpostavim, da smo našo rešitev zapisali na način, da bi bila posvojitev skrajni ukrep samo takrat, ko bi pristojni organ to prepoznal kot največjo korist otroka. CSD se tudi sicer teh ostalih možnosti ne poslužujejo dovolj.

Predlagatelji Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov smo ob široki razpravi in številnih odzivih državljanov civilne družbe in strokovnjakov dobili veliko izrazov podpore. S tem predlogom zakona smo odprli pravno področje, kjer je mnogo stisk. Na te stiske želimo odgovoriti s predlaganima rešitvama in želimo nagovoriti vse dobromislečce, da naš zakon danes podpremo oziroma vrnemo v obravnavo matičnemu odboru in najdemo skupne rešitve.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Dimic.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

Izvolite, gospa Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. S predlagano zakonsko spremembo bi stari starši lahko pridobili roditeljsko pravico v odnosu do vnukov, ko starši niso več živi ali ko je obema staršema odvzeta roditeljska pravica.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev predlaganega zakona ne bomo podprli. Menimo namreč, da zakonodaje na podlagi enega primera ni smiselno spreminjati. Sprašujemo se tudi, v kolikšnem obsegu bi se s sprejetjem tega predloga zakona spremenila sorodstvena razmerja ter iz tega izhajajoče pravice in obveznosti med otrokom in sorodniki. Na tem mestu se navezujem tudi na mnenje varuhinje človekovih pravic, ki meni, da je možnost, da bi dedki in babice lahko posvojili vnuke, ki nimajo živih staršev, v nasprotju z načelom največje otrokove koristi, saj bi se s tem drastično poseglo v obstoječe sorodstvene odnose. Po njenem mnenju predlog zakona tudi ne upošteva koristi in pravice drugega dedka in babice, kar je seveda diskriminatorno. Varuhinja prav tako opozarja, da je takšna posvojitev lahko najboljša za otroke samo v izjemnih primerih, vendar splošno gledano temu ni tako. Pri urejanju instituta posvojitve, mora biti glavno

načelo in vodilo otrokova korist in pravice, kar je zavezano tudi s Konvencijo o otrokovih pravicah. Glede na to, da se na resornem ministrstvu pripravlja novela družinskega zakonika, v Poslanski skupini nepovezanih poslancev menimo, da naj se zaščitni ukrepi za otroke na področju rejništva, skrbništva in posvojitve celovito in dokončno uredijo prav z družinskim zakonikom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Tanja Cink bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite, gospa Cink.

MAG. TANJA CINK (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik, lep pozdrav vsem!

Matični odbor je po obravnavi novele Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih sprejel sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tak sklep smo podprli tudi v Poslanski skupini Stranke modernega centra. Razlogov za takšno odločitev je več.

Novela vsebuje dve temeljni rešitvi. Prva daje možnost starim staršem, da posvojijo vnuka, ki nima živih staršev. Z drugo rešitvijo pa se staršem daje možnost, da z notarskim zapisom oziroma veljavno oporoko izrazijo svojo voljo glede posvojitve, izvrševanja roditeljske pravice ali skrbništva svojih otrok v primeru njihove smrti. Nedvomno si želimo takšnih ukrepov, ki zasledujejo največjo korist otroka. Z dvema parcialnima rešitvama oziroma spremembo samo dveh členov krovnega zakona, kot je predlagano v obravnavani noveli, pa tega ni mogoče zagotoviti.

Največ kritik v javnosti je bila deležna rešitev, ki bi starim staršem omogočala posvojitve vnuka. Tudi z razpravo na matičnem odboru smo imeli priložnost pretehtati prednosti in slabosti takšne ureditve, vendar predlagane rešitve, ki ni dodelana, ni bilo mogoče podpreti. Inštitut sorodstvene posvojitve je kompleksen in ga je zato treba urediti celovito, tehten premislek pa je treba opraviti predvsem pri vprašanju, če in v kolikšnem obsegu se spremenijo sorodstvena razmerja in iz tega izhajajoče pravice in obveznosti med otrokom in nekdanjimi sorodniki. Tega pa se ne da ustrezno urediti s spremembo samo enega člena. Ostalih potrebnih določb pa naknadno ni bilo mogoče vnesti niti z amandmaji, saj se z novelo ne odpirajo vsi členi, ki bi jih bilo v tem primeru treba spremeniti, dopolniti ali pa na novo dodati, na kar je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba.

Posvojitve sorodnikov so v drugih državah različno urejene oziroma dopustne. V državah, v katerih so dopustne, pa so možni posvojitelji sorodniki do določenega kolena v ravni ali stranski vrsti in ne zgolj stari starši. Kot je razvidno iz primerjalnega pregleda ureditev v drugih državah, v večini primerov, kjer so posvojitve sorodnikov dopustne, obstajajo tudi druge omejitve in posebne določbe. Na primer,

nekatero državo nimajo posebnih zakonskih določb glede posvojitve sorodnikov, vendar takih posvojitve tudi ne prepovedujejo. Ponekod se pri posvojitvah sorodnikov presoja ustreznost posvojitelja tudi na podlagi kriterija starostne razlike. Drugod na primer posvojitve sorodnika ne vpliva na pravice do stikov s sorodniki po drugem staršu. V nekaterih drugih državah pa se, kljub temu da je mogoče posvojiti vnuka, otroku, ki ostane brez staršev, praviloma postavi skrbnika. Če govorimo o starih starših kot potencialnih posvojiteljih vnukov, pa bi bilo smiselno odpreti razpravo tudi o dolžnosti preživljanja. Predlog zakona zelo očitno odpira številna vprašanja, na katera predlagatelj ne ponuja niti odgovorov niti ustreznih rešitev.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani kolegi in kolegi, po trenutno veljavnem Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih babica oziroma dedek ne moreta posvojiti svojih vnukov v primeru, da njuni starši umrejo ali izgubijo roditeljsko pravico.

Prav tako, spoštovani, v trenutnem zakonu ni urejeno, da bi lahko starši določili osebo, govorimo o osebi, kateri naj se njihovi otroci dajo v posvojitev ali rejništvo v primeru, če umrejo ali izgubijo roditeljsko pravico in takšno posvojitev ali rejništvo ne bi bilo v otrokovo škodo. Poudarjam: otrokovo škodo.

Če ste dobro poslušali samo ta uvodni del, potem je praktično vsakemu v tej državi jasno, če seveda ima vsaj delček empatije, da je nekaj hudo narobe. Starši nimajo pravic, da odločajo o tem, kdo bo skrbel za njihove otroke v primeru, da se zgodi njim karkoli. Seveda si tega ne želimo, ampak realnost je žal tudi takšna.

Posvojitve vnukov s strani starih staršev je bila omogočena v družinskem zakoniku, ki je bil zaradi drugih ideoloških spornih rešitev zavrnjen na referendumu leta 2012 in je v bistvu takrat predstavljala eno izmed dobrih rešitev. Vendar pa dejstvo, da so bile ideološke teme pomembnejše od res konkretnih rešitev, do uveljavitve tega ni prišlo. Argument proti takšni rešitvi, ki ga je mogoče zaslediti v razpravah o tem vprašanju, je zlasti, da bi se s tem porušila sorodstvena razmerja, saj bi imel otrok kot starša stara starša, ki bi ga posvojila. Takšen argument seveda ne zdrži. Res je, da slovenski pravni red pozna le tako imenovano popolno posvojitev, s katero se posvojenec popolno izloči od družine bioloških staršev ter pride v družino posvojitelja. Je pa to dilema

mogoče zakonsko urediti na način, da se sorodstvena razmerja med starimi starši ki niso posvojitelji, in njihovimi biološkimi sorodniki v celoti ohrani. Kar pomeni, da zgolj stari starši, ki posvojijo vnuka, postanejo starši, vsa ostala sorodstvena razmerja pa se ne spremenijo.

Torej, predlog spremembe Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih govori o naslednjem: prvič, o možnosti posvojitve vnukov s strani starih staršev in, drugič, o možnosti izjave volje o posvojitelju, izvrševanju roditeljske pravice in skrbniku za primer smrti staršev.

Treba je poudariti, da smo v Slovenski demokratični stranki tudi sami pripravljali podobne rešitve, vendar pa predloga nismo vložili, saj smo izvedeli, da bo civilno gibanje za podoben zakon pričelo zbirati podpise državljanek in državljanov. Torej tistih, na katere se radi sklicujemo, da sledimo njihovim željam in potrebam. Seveda smo dali temu veliko večjo težo, kot da bi takšen predlog vložili sami, zato hkrati ob tem danes obžalujemo, da večje legitimnosti takšne vložitve zakona niso videli tudi predlagatelji zakona, ki ga danes obravnavamo.

Ker pa v Slovenski demokratični stranki podpiramo vsebino rešitev zakona, menimo, da bi zakon še kako moral iti naprej v skladu s proceduro, zato zavračamo, da takšen zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in spoštovane in spoštovani, kličemo k razumu.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo predstavila stališče Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči, poslanke, poslanci, drugi prisotni!

Poslanska skupina Desus ne dvomi v dobronamernost predlagatelja Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, žal pa je predlog zakona pomanjkljiv, česar se z amandmaji ne bi dalo popraviti, zato v Poslanski skupini Desus predloga zakona ne podpiramo.

Predlog zakona določa tudi možnost posvojitve vnuka, ki nima živih staršev. V sedanjem veljavnem zakonu, ki ureja družinska razmerja, je posvojitev sorodnika v ravni vrsti izrecno prepovedana. Razlogi za prepoved sorodniške posvojitve so bili po mnenju dela pravne stroke moralne narave, saj zakonodajalec ni želel posegati v bližnje sorodstvene vezi. Institut sorodniške posvojitve je po mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora zelo kompleksen. Če bi se zakonodajalec odločil dovoliti posvojitev vnukov, bi se moralo področje sorodniških posvoitev urediti celovito. Vsekakor bi bilo treba v tem primeru urediti, če in v kolikšni meri naj bi se spremenila sorodstvena razmerja in kako bi se s tem spremenile pravice ter obveznosti med

otrokom in bivšimi sorodniki. Predlog zakona potrebnih rešitev ne vsebuje, zato sprejetje zakona v predlagani obliki ne bi bil v največjo korist otrok.

Odprtih vprašanj, ki se tičejo medsebojnih rodbinskih razmerij na področju dedovanja, pravic otroka po pokojnih starših, ki se tičejo medsebojnih pravic in obveznosti v novonastalem razmerju, je preveč, da bi lahko zgolj z dvema odprtima členoma v Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih rešili vse zagate, do katerih lahko pride v primeru uveljavitve predloga zakona. Odprta vprašanja bi morali rešiti ustrezni strokovnjaki, ki zasledujejo varstvo v korist otrok.

V 2. členu predloga zakona je predlagano, da lahko starši za primer smrti izrazijo svojo voljo glede posvojitelja, izvrševanja roditeljske pravice ali skrbnikov, če oseba izpolnjuje pogoje za posvojitelja, izvrševanje roditelje pravice oziroma skrbnika. Tudi na ta predlog je zakonodajna služba Državnega zbora podala številne pomisleke, ki bi jih bilo treba proučiti in ustrezno upoštevati v predlogu zakona. 22. člen Ustave Republike Slovenije prepoveduje diskriminacijo. Sprašujemo se, kako naj potem razumemo predlagateljev predlog tako glede izjave volje staršev, ki bi lahko preferiral stare starše otroka po le enem od staršev, kot tudi pri možnosti posvojitve s strani babice in/ali dedka po enem od staršev. Kje je tukaj volja drugega izmed staršev v primeru, če se že ta dva ne bi strinjala in bi morebiti prišlo celo do dveh nasprotujočih si volj? In kjer je morebitna želja in pravica druge babice in dedka, ki bi si morda prav tako želela posvojiti vnuka? Če razmišljamo o posvojitvah znotraj ožjega kroga družine, se ne bi smeli omejevati s pravico le starih staršev, tukaj so še drugi sorodniki, kot na primer bratje in sestra, ki bi bili prav tako kot stari starši lahko enako primerni za posvojitev otrok.

Poslanci in poslanke Desus menimo, da gre za zahtevno vsebino, ki je ne gre spreminjati na hitro, predvsem pa ne brez proučitve vseh posledic predlogov in brez vključitve določb, ki bi odgovorile na sedenje pomanjkljivosti predloga zakona. Zahtevnih vprašanj je torej veliko. Poslanska skupina Desus je bila seznanjena z dejstvom, da pristojno ministrstvo pripravlja nov družinski zakonik, ki naj bi bil kmalu vloženo v postopek v Državni zbor, kar bo priložnost za proučitev tudi s tem predlogom odprtih vprašanj.

Glede na navedeno se v Poslanski skupini Desus strinjamo s sklepom matičnega delovnega telesa, po katerem Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog zakona, ki ga je v parlamentarno proceduro vložila Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati, je predvideval uzakonitev dveh rešitev, ki jih naš pravni red še ne opredeljuje. Prva rešitev je možnost, da stari starši pridobijo, izvršujejo roditeljsko pravico v odnosu do vnukov v primeru, ko starši teh otrok niso več živi ali je obema staršema odvzeta roditeljska pravica. Druga rešitev pa predvideva, da starši vnaprej, na predpisan način izrazijo svojo voljo glede posvojitve, izvrševanje roditeljske pravice ali skrbništva svojih otrok v primeru smrti obeh staršev.

Socialni demokrati ne dvomimo v dobronamernost predlagatelja, a predloga na odboru nismo podprli, saj se je izkazalo, da predlagane rešitve izkazujejo nekatere pomanjkljivosti, ki jih je treba pravno izčistiti, da ob uporabi ne bo prihajalo do zapletov. Nikakor pa v naši poslanski skupini nismo nasprotovali duhu tega predloga, torej vsebini, ki bi uredila tudi to sivo liso v naši zakonodaji. Če bi predlog zakona v predloženem besedilu dejansko potrdili, bi odprli številna, tudi pravno sporna vprašanja, saj predlog rešitve ne bi zasledoval največje koristi otroka, ki pa mora biti glavno vodilo.

Predlog novele zakona ne ureja pravnih posledic posvojitve s strani starih staršev. Taka posvojitve bi pomenila prenehanje pravnih razmerij med otrokom in starimi starši po sorodstveni liniji drugega od staršev ter spremembo pri dedovanju, ki ne bi bila v korist posvojencu. Glede prenosa roditeljske pravice na podlagi izkazane volje staršev pa predlog ne predvideva vseh pravnih posledic, ki jih prinese izvrševanje roditeljske pravice, med drugim vprašanje preživninske dolžnosti, vprašanje vzajemne dolžnosti preživljanja, dedovanja in tako naprej.

Pri vseh postopkih, povezanih z otroci, je prvi in nujni pogoj sledenje otrokove koristi. Predlog pa nikjer ne določa presoje organa, ali je izražena volja starša, kdo naj po njuni smrti za otroka skrbi, dejansko v otrokovo korist. Vse naštetu mora biti obvezna sestavina predloga, ki ga bomo sprejeli. Še tako dobrim namenom in še tako veliki želji navkljub pa predloga Nove Slovenije ni mogoče popraviti in dopolniti z amandmajem. Zaradi tega dejstva, zaradi vsega navedenega in glede na vse to, kar je okoli te tematike že bilo povedanega, verjamemo, da je naš skupni cilj, da sprejmemo rešitev, ki bo resnično optimalna: dobro za otroke in stare starše.

Tako rešitev ministrstvo že ima in obljublja, da bo Predlog družinskega zakonika

januarja 2017 v Državnem zboru, zato bomo Socialni demokrati podprli predlog sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Citiram: »Ni mogoče posvojiti sorodnika v ravni vrsti, razen vnuka.« Potem naprej še en citat: »Če posvoji otroka eden od njegovih starih staršev ali oba, ne prenehajo pravice in obveznosti posvojenca do sorodnikov tistega izmed njih, ki ga je posvojil, in tudi ne pravice in obveznosti teh sorodnikov do posvojenca.« To seveda ni besedilo zakonskega predloga Nove Slovenije. To je besedilo družinskega zakonika iz leta 2012; zakonika, ki sta ga tako Nova Slovenija kot Aleš Primc pomagala zrušiti na referendumu. Danes pa praktično tekmujeta, kdo se bo bolj jasno zavzemal za isto rešitev. S to razliko, da je bilo zapisano v družinskem zakoniku vsaj primerno, to, kar je pa pred nami danes, je pa vse prej kot rešitev.

Predlog Nove Slovenije namreč ne zagotavlja največje otrokove koristi. Po tem predlogu se otroku, na primer, enega dedka in babico dobesedno jemlje, ker bi dedek in babica po eni strani postala oče in mati, bosta dedek in babica po drugi strani postala nič. Zakon na tak način posvojenim vnukom jemlje tudi pravico do dedovanja. In če se je v času referendumske kampanje proti naši noveli 3 ZDR predstavnikom NSi zdelo nemogoče, da bi otroku razložili, zakaj ima dva očeta ali dve mami, nimajo nobenega problema otroku razložiti, da je babica v ponedeljek pač njegova babica, teta pa teta, v torek pa je ta babica mama in teta sestra. Poleg tega pa mu še razložiti, da drug dedek in babica sploh nista več dedek in babica, ampak sploh nista več njegova sorodnika.

Če pogledamo primerljive ureditve, je jasno, da ne gre za tako preproste stvari, kot prikazuje desnica. Vsekakor gre za temo, ki se jo v politične namene zlorablja že od družinskega zakonika. Predlagatelji so skupaj s celotno politično desnico ter podporo Rimskokatoliške cerkve vprašanja posvajanja vnukov uporabili kot izgovor tako za zavrnitev družinskega zakonika kot naše novela 3ZDR. To je bil en od izgovorov za referendum o človekovih pravicah istospolnih parov.

Vse od padca družinskega zakonika si današnji predlagatelji trudijo javnosti predstaviti popolnoma napačno sliko veljavne ureditve. Ves čas trdijo, da po sedanji ureditvi v primeru izgube obeh staršev država omogoči, da posvojijo popolni neznanci. Pa to seveda nikakor ni res, vedno se najprej išče skrbnike med družinskimi člani. Posvojitve s strani nekoga tretjega je zadnja možnost, čeprav noben

sorodnik bodisi ni primeren ali pa ne želi posvojiti otroka. Zato otrok praviloma ostane v okolju, ki ga pozna, med ljudmi, ki jih je navajen in tako naprej, kar je seveda prav. V takšni ureditvi dedek in babica ostajata dedek in babica, tete in strici pa pač ostanejo tete in strici. Zato, ker je to veliko bolj logično, kot če bi otrokove umrle starše iz rodbinskega drevesa preprosto izbrisali.

S predlagatelji se v Združeni levici tudi ne moremo strinjati, da rešitev zasleduje največjo otrokovo korist. Zakaj pa bi bili ravno stari starši bolj primerni za skrb otroka kot pa na primer teta ali stric? V korist otroka je, da se mu zagotovi najboljšo možno rešitev in to nista a priori stara starša.

Iz vsega navedenega izhaja, da predlog zakona ni primeren. Tudi Zakonodajno-pravna služba opozarja, da ne zasleduje največje koristi otroka. Nasprotuje mu tudi Varuh človekovih pravic. In seveda v Združeni levici tega predloga ne bomo podprli. Je pa žalostno, da se med Novo Slovenijo in Primcem odvija politični ravs na hrbtih otrok. Ko bo ta tema izčrpana, se bodo najbrž lotili žensk, ki se odločijo za splav, kot so to precej jasno že nakazali, potem pa spet kakšne druge ranljive skupine, katerih pravic konservativna desnica ni možna tolerirati.

Skratka, konservativna desnica se gre samopromocijo na hrbtih otrok, ob tem pa nimajo težav s tem, da te iste otroke dobesedno oropajo dedkov in babic. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov bo predstavila gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

V Novi Sloveniji smo se odločili, da v parlamentarno obravnavo vložimo novelo Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. S tem želimo zapolniti pravno praznino in omogočiti, da bi bili stari starši vsaj stranka v postopku v primeru dodelitve otrok v izjemnih primerih. Govorimo o izjemnih tragičnih primerih, ko oba otrokova starša umreta. In najtežje od vsega je zagotovo otroku razložiti, zakaj nima več prave mame in pravega očeta.

Seveda je bistveno načelo našega predloga zakona največja korist otrok, ne ene stare mame, ne druge stare mame ali enega starega očeta ali drugega starega očeta. Predlog zakona uvaja dve bistveni novosti v naš pravni red, in sicer možnost posvojitve otroka v primeru smrti obeh staršev se širi tudi na stare starše, ter druga, staršem se daje možnost, če želijo, da vnaprej, na predpisan način izrazijo voljo glede skrbništva svojih otrok za primer smrti. Glavna cilja predlagane novele sta otroku omogočiti takšno varstvo in skrbništvo, kakršno je potrebno za njegovo blaginjo – to je 3. člen

Konvencije Organizacije združenih narodov o otrokovih pravicah –, pri tem pa upoštevati, da je to najprej dolžnost staršev, država pa mora v ta namen sprejeti vse ustrezne zakonodajne in upravne ukrepe – 3. člen Konvencije OZN o otrokovih pravicah –, in sicer na način, da lahko starša izrazita voljo, kdo bi lahko posvojil ali bil skrbnik njunih otrok v primeru smrti obeh staršev.

Izkazalo se je, da sedanja pravna ureditev na področju družinskih razmerij v zvezi z možnostjo izvrševanja roditeljske pravice do vnukov s strani starih staršev ni zadostna. V Novi Sloveniji smo se odločili, da s takšnim predlogom zakona zapolnimo to pravno praznino. Sosednje in nekatere druge evropske države imajo predvsem na področju izjave o skrbi za otroka v primeru smrti staršev podobne zakonske rešitve. S predlogom zakona smo odprli razpravo o perečem vprašanju pravic otrok, staršev in starih staršev. Poudarjamo, da naš zakon ne uvaja avtomatizma glede posvojitve oziroma skrbništva, ampak se to vedno presoja v postopkih na centrih za socialno delo. Novela Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je dobronamerni predlog, ki bi izboljšal ureditev tega področja v dobro otrok in seveda tudi njihovih staršev in starih staršev. Zmanjšal pa bi tudi zaskrbljenost in negotovost staršev ob vprašanju, kdo bo skrbel za njihove otroke v primeru smrti obeh staršev. Prepričani smo, da bodo starši izbrali vedno tiste osebe, ki jim najbolj zaupajo.

Pri pripravi zakona smo se posvetovali tudi s starši, stari starši in mnogimi strokovnjaki, ki delajo na tem področju in imajo veliko izkušenj s konkretnimi primeri. Razočarani ugotavljamo, da koalicija ne želi sprejeti ponujene roke in oblikovati rešitev, ki bi bile celovite in sprejete z najširšim dialogom in družbenim konsenzom. Zakon je dober, zato bi moral dobiti podporo poslancev za nadaljnjo obravnavo v Državnem zboru, seveda bi ga lahko pri tem tudi izboljšali, če že Vlada noče sprejeti našega dobronamernega predloga.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 22. 11., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **39. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO VMESNEGA POROČILA O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI V ZVEZI S FACTOR BANKO, D. D., PRO BANKO, D. D., IN BANKO SLOVENIJE.**

Vmesno poročilo je v obravnavo Državnemu zboru predložila Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter o ugotavljanju vzrokov in

odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji. Sestavni del vmesnega poročila je tudi dodatno vmesno poročilo z vključenimi bistvenimi ugotovitvami, ki je označeno s stopnjo bančne tajnosti po 125. členu ZBan-2, zato ga bo zbor v skladu s 101. členom Poslovnika obravnaval na seji zaprti za javnost, in sicer v nadaljevanju seje zбора v ponedeljek, 21. 11. Vse razpravljavce tako prosim, da v razpravi na javnem delu seje ne navajate podatkov iz dodatnega vmesnega poročila, ki je javnosti nedostopno.

Prehajamo na razpravo o vmesnem poročilu, bistvenih ugotovitvah in o predlogu sklepa, ki jo bomo opravili na javnem delu seje. Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavniku predlagatelja, predsedniku preiskovalne komisije dr. Anžetu Logarju. Dr. Logar, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči!

Pred nami je prva faza pri delu preiskovalne komisije, tista, ki je vidna tudi javnosti poleg zaslišanj. Dovolite mi, da rahlo zaidem na neko drugo področje v uvodu. V zadnjem času so naši organi pregona ali pa davčni organi zelo aktivni pri preganjanju, recimo, sive ekonomije. Zakrinkani dacar ujame prodajalko peteršilja pri prodaji 1,5 evra in jo oglobi za 3 tisoč evrov. S tem pripomore na nek način k državnemu proračunu. Organi pregona najdejo nekoga, ki je utrgal za 26 kilogramov štorovk preveč. Ali pa v Mariboru najdejo nekoga, ki je želel prodajati pečen kostanj brez ustreznih dovoljenj – v hipu so ga obiskali davčni inšpektorji, tržni inšpektorat in občinski redarji. Če je v vseh treh primerih za približno 10 evrov davčnih utaj, je proračun na podlagi represije malega človeka bogatejši za približno 5 tisoč evrov. Zdaj se pa preusmerimo ali pa sprehodimo v pisane bankirjev. Ali je rigoroznost organov pregona in ostalih pri njih, torej pri bankirjih, enako neodpustna, enako vztrajna in enako dobičkonosna tudi v tem primeru? Namreč, če so enaki vatli za vse, potem pomeni, da če smo nakopali oziroma so nakopali 5 milijard evrov luknje, bo iz tega naslova po isti metodi v državni proračun prišlo za 2 tisoč 500 milijard evrov kazni. Saj velike ribe preganjajo z enako vnemo kot majhne, kaj ne? Za koliko je povzročitelj bančne kriminalitete do sedaj privil represivni sistem? Vam povem: za nič. Za nič in za nič! Noben obsojen povzročitelj notranje bančne kriminalitete ne na podlagi odškodninskih ne na podlagi kazenskih postopkov! Padli so prav vsi primeri. Pri nekaterih že šest primerov, pri nekaterih na drugi stopnji in tako naprej.

Skoraj natanko tri leta po dokapitalizaciji našega sistema smo praktično tam, kjer v pravni državni ne bi smeli biti. Pri pregonu bančne kriminalitete je problem. To so besede vodje Specializiranega državnega tožilstva mag. Harija Furlana na zaslišanju pred

preiskovalno komisijo. Če imamo problem, smo verjetno dolžni poiskati rešitve. Pred vami je zdaj vmesno poročilo in to poročilo zaobsega ugotavljanje odgovornosti uprav in nadzornih svetov Factor banke in odgovornost oziroma vlogo regulatorja Banke Slovenije pri tem. Na podlagi številnih razgovorov, dokumentov in stikov tudi z organi pregona predlagamo nekatere normativne spremembe, ki bi olajšale delo preiskovalnih organov. To, kar predstavljamo danes, in upam, da bo v tork v čim večjem soglasju tudi podprto, je predvsem zaveza, da v Državnem zboru s pregonom notranje bančne kriminalitete in bančne kriminalitete sploh mislimo resno in da bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bodo tisti, ki so primarno odgovorni, torej organi pregona in sodstvo, naredili tudi vse, kar je v njihovi moči; torej da bodo prestavili v višjo prestavo ali po možnosti se usedli v avtomatika.

Na pregonu bančne kriminalitete pravna država obstane ali pade. Če krivci ne bodo odgovarjali, če ne bodo kaznovani, se bodo podobne zgodbe pojavljale v nedogled. Kajti bodite prepričani, če je nekdo predvčerajšnjem vzel 10 milijonov evrov kredita, ga včeraj ni vrnil in danes za to ne odgovarja, bo jutri storil enako. Še več. Njemu bodo sledili tudi vsi ostali, ker, kot veste, zgled vleče. In pa še to. Tistih 10 milijonov evrov, ki si jih je predvčerajšnjim sposodil, to ni virtualni denar, to je realen denar, ki je šel na nek račun in potem morda kam naprej. To je bil resničen denar, ki je nekaj kupil, morda podkupil ali odkupil, račun pa smo pokrili davkoplačevalci.

Parlamentarno preiskovanje je precej naporna zadeva, sam sem večinoma svojega poslanskega dela v preteklem letu posvetil tej parlamentarni preiskavi. Skupaj smo zaslišali 36 prič, uporabili smo tudi posebne postopke, ki jih do sedaj preiskovalne komisije še niso uporabile. Marsikatera informacija je pridobljena na podlagi zaslišanj, za katere nihče drug, razen člani preiskovalne komisije ni vedel, koga smo zaslišali in zagotavljam vam, da bi marsikakšen direktor ali predstojnik bil rahlo presenečen, če bi izvedel, koga smo zaslišali. Zasliševali smo okroglih 90 ur in na podlagi tega je nastalo tisoč 600 strani magnetogramov. V tihi sobi, kjer so zaupni dokumenti, smo skupaj člani preiskovalne komisije s strokovnimi sodelavci preživeli okroglih 700 ur, če to preračunamo na obdobje, ko deluje ta tiha soba, to pomeni 7 mesecev neprestano vsak dan študiranja dokumentov, preko 50 tisoč strani.

Preiskovalna komisija je vedno soglasno oziroma večinoma soglasno sprejela sklepe. Predstavniki strank SDS, SMC in SD so sodelovali prav na vseh sejah preiskovalne komisije; sam, podpredsednik Krajnc in kolega Veber smo zasliševali na vseh sedemnajstih sejah zaslišanj prič. Osebo sem za vsako uro zaslišanja porabil poldrugo uro prebiranja tajnih dokumentov v tihi sobi in približno tri ure dodatnih priprav. Ampak danes je ta dokument

tukaj pred nami. Vsaka beseda temelji na listinskem dokazu, nikjer ne podajamo pavšalnih ocen, če je nekdo lagal, če je guverner lagal, zapišemo tudi, da je guverner lagal, navajamo tudi konkretne primere, in sicer po štiri primere za vsako banko, kjer so jasno nakazane vse kršitve. Sedaj, če v teh kršitvah niste spoznali vsaj sumov kaznivih dejanj, potem oprostite, živimo na različnih planetih, tako enostavno je to.

Preiskovalna komisija je pri svojem delu prišla do različnih ugotovitev, predstavil bi vse, ampak za to bi potreboval 60 minut, tako kot sem zahteval, vendar sem po odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora dobil žal samo 15 minut, zato bom samo na hitro preletel gro oziroma glavni problem, ki je vsaj pri teh dveh bankah nastal.

Poglejte, banke so, kot se glasi tudi ena od naših bistvenih ugotovitev, obstajale z bistveno neustreznim oziroma pomanjkljivim sistemom notranjih kontrol in hkrati zelo jasno lastniško strukturo. Tukaj imate del lastniške strukture Probanke. Če bi natančno pogledali, bi ugotovili, da se, recimo, predsednica uprave Probanke nahaja kar na petih delih lastništva te banke. Da je skupaj s svojim bratom in še kolegom iz nadzornega sveta, ki ga je sama predlagala, obvladovala več kot 50 % Probanke. Hkrati izpostavljena imena govorijo o tem, da so ene in iste osebe vseskozi krožile po tej banki in odločale o pomembnih zadevah. In kar je največji absurd, spodnja vrstica lastništva je nastala na podlagi privolitve regulatorja Banke Slovenije s podpisom viceguvernerja gospoda, ki je vodil licenciranje, gospoda Nučiča, katerega žena pa je bila v istem času visoka predstavnica Probanke, ki je vodila poslovno enoto Ljubljana. In ko leto in pol, ko gospoda Nučiča ni bilo več v Banki Slovenije in Banka Slovenije ni več dala dovoljenja za lastniško povečanje te spodnje vrstice, se je upravljanje in kreditiranje banke nadaljevalo preko brata Tomaža Ročnika, ki je imel dva velika sistema, in sicer sistem Hat in sistem Fraktal Consulting, kjer je preko lastniškega obvladovanja na nek način skupaj s predsednico obvladoval banke. Za ti dve skupini, skupino Hat in skupino Fraktal Consulting, je bila Probanka izpostavljena skupaj za več kot 55 milijonov ali, če govorimo o odstotkih, skoraj polovico kapitala banke. Zakon o bankah, ZBan, govori pa to, da so posamezne povezane osebe lahko izpostavljene samo do 25 %. Torej je bila dvakrat bolj izpostavljena, kot bi lahko bila. In veste kaj? Banka Slovenije v vsej teh zgodovini tega sploh ni opazila in nikoli zahtevala, da jih vodijo kot skupino povezanih oseb.

Podobna zadeva je pri Factor banki. Enako: lastništvo preko tudi kaslc podjetij, za katere nihče ne ve, kdo je lastnik, za katere po temeljiti raziskavi preiskovalna komisija ni mogla ugotoviti, kdo so lastniki, za katere so predstavniki še na zaslišanjih pred preiskovalno komisijo trdili, da ne vedo, kdo so njihovi lastniki; in spet enako kroženje imen, Vera Mihatovič,

povsod jo boste našli, na koncu je zaključila kot predsednica Nadzornega sveta Factor banke. In ne boste verjeli, skupina Aktiva Darka Horvata, za katerega je celo Banka Slovenije ugotovila, da svoja podjetja ustanavlja tako hitro in ugaša tako hitro, da je nemogoče ugotoviti, kdo je sploh lastnik Factor banke. Spoštovani, to se je dogajalo pred našimi očmi, pred očmi regulatorja in ni nenavadna posledica, ki je iz tega sledila.

Samo še besedica, da bom malce bolj nazorno o teh super ljudeh, ki so skopali super luknjo. Glejte, to so funkcije, ki so jih posamezni člani uprav in nadzornih svetov opravljali ob istem času. Povejte mi, če si predsednik uprave in hkrati opravljaš še štiri ostale odgovorne funkcije, verjetno si super človek. Če gremo naprej tudi pri Factor banki. Če si hkrati finančni direktor ACH in član nadzornega sveta Factor banke in hkrati opravljaš še skupaj 6 zahtevnih nalog – verjetno si super človek. Ampak zaradi takih super ljudi, ki so dolgo časa ostajali super in tudi v družbi priljubljeni in uglašeni in v visoki eliti, je danes račun prišel za davkoplačevalce. Zato imamo tudi to preiskovalno komisijo, ki je, še enkrat poudarjam, anomalija, ne pa redno delo. Redno delo je delo organov pregona.

Naj zaključim s tem, ker mislim, da mi čas poteka. Pričanje pred preiskovalno komisijo ni nedeljski sprehod, sploh, če je to pričanje krivo. Nekateri so nas pri tem delu podcenjevali, zato bo preiskovalna komisija zoper njih tudi sprožila kazensko ovadbo krivega pričanja. V sredo smo člani preiskovalne komisije soglasno sklenili, da ovadimo nekdanjo predsednico uprave Probanke, gospo Romano Pajenk in še aktualnega direktorja nadzora bančnega poslovanja v Banki Sloveniji Mateja Krumbergerja. Za vse o stale, ki boste ali pa bodo še pozvani na pričanje pred našo parlamentarno preiskovalno komisijo pa dobrohoten nasvet: govorite resnico! Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Logar, vam osebno in ostalim članom komisije hvala lepa za do sedaj opravljeno delo.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra in zanjo mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik! Spoštovani kolegice in kolegi!

Kratka pavza samo po tej dopolnilni obrazložitvi predsednika komisije, čeprav bi rabili po mojem malo daljšo, zato da bi si malo oddahnili od tega, lahko rečem zelo dobre, pa tudi impozantne predstavitev povezav družb in oseb, v negativnem smislu seveda.

Sklep po odreditvi parlamentarne preiskave je Državni zbor sprejel lani z veliko večino, z ustavno večino in to celo z večjo večino, kot smo ta teden sprejeli vpis pravice do pitne vode v ustavo. 86 glasov je bilo za in noben proti. Pri tem se mi zdi najpomembnejše

poudariti pravno podlago za sprejetje tega sklepa, ki jo je najti v 93. členu Ustave Republike Slovenije in iz tega člena v drugem stavku to, da ima komisija v zadevah poizvedovanja in preučevanja smiselno enaka pooblastila kakor pravosodni organi. To poudarjam seveda zaradi tega, ker je bilo v preteklosti pri drugih preiskovalnih komisijah v tem državnem zboru, pa tudi pri naši, večkrat slišati dvom v to, kaj se preiskovalna komisija sploh gre. Ampak gre se točno to, kar v ustavi piše. Iz sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave je izhajalo tudi, da je bila ta odrejena, prvič – in spet najbolj bistveno – za spremembo zakonodaje in za druge odločitve iz pristojnosti Državnega zbora, in drugič, za ugotovitev in oceno dejanskega stanja pri nastanku bančne luknje seveda ter za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi dveh sumov. Prvi sum je ta, da so sodelovali pri nadzoru slovenskega bančnega sistema, pri vplivanju na odločitve pri slovenskem bančnem sistemu, kot je na primer pri odobravanju kreditov, unovčevanju garancij pri posojilni politiki in pri prenosu terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank ter, seveda najbolj pomembno, pri spoštovanju ali bolje rečeno nespoštovanju veljavnih zakonov in predpisov, in zaradi drugega suma, da so nastale pri tem še, takrat zapisano, neugotovljene posledice takšnih ravnanj, ki pa jih je preiskovalna komisija ugotovila, davkoplačevalci pa tudi zelo čutili.

V kontekstu odločitve Preiskovalne komisije, ki jo je sprejela na prvi redni seji v zvezi s tem, da se bo najprej osredotočila na preiskavo Factor banke in Probanke zaradi tega, ker je takrat bilo znano, da bo izrednima upravama iztekel mandat proti koncu leta 2016 in da bo v Banki Slovenije prišlo do menjave viceguvernerjev – iz sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave izpostavljam tisto, kar naj bi parlamentarna preiskovalna komisija pri tem ugotovila, in sicer, ali je Banka Slovenije nalogo nadzornika sploh opravljala in ali ga je opravljala neodvisno, strokovno, učinkovito in zakonito; ali sta banki in povezane družbe, če so sploh bile vodene v knjigah banke, spoštovale in izvajale veljavne zakone in predpise, še posebej Zakon o bančništvu; kakšna je bila vloga in odgovornost članov nadzornih svetov in nosilcev javnih funkcij, in pri tem preveri morebitno pridobitev premoženjske ali nepremoženjske koristi. Seveda razloge za prisilno oziroma nadzorovano likvidacijo Probanke in Factor banke ter smiselnost in gospodarnost tega ukrepa, o čemer smo v tem mandatu veliko govorili tudi na Odboru za finance in na Komisiji za nadzor javnih financ, ter seveda ugotovili vlogo in odgovornost članov vlad, guvernerjev in viceguvernerjev Banke Slovenije pri tem.

S sklepi preiskovalne komisije o izvedenih preiskovalnih dejanjih je preiskovalna komisija zahtevala in tudi pridobila zelo obsežno in raznovrstno dokumentacijo. Naj naštejem samo nekaj vrst dokumentacije, na primer imena

članov nadzornih svetov in opravkov kot neko najbolj osnovno informacijo o tem, kdo je zasedal katera mesta. To smo prej videli na predstavitvi predsednika komisije. Nadalje interna pravila in navodila, zapisnike in poročila notranjih revizij, sezname slabih kreditov, bančnih garancij, cenitvene dokumente, izdane ukrepe Banke Slovenije v povezavi z odgovornostjo Banke Slovenije, zapisnike sej Sveta Banke Slovenije, zapisnike ožjega kolegija guvernerja Banke Slovenije kot enega od teh primerov, ki je nedavno tega tudi nekoliko razburkal javnost.

Pri pridobivanju dokumentacije je bil po drugi strani pa prelomen odziv Banke Slovenije, ki je preiskovalni komisiji v začetku posredovala naprej 15 tisoč strani gradiva, do danes pa okoli 33 tisoč, tako da je komisija vse skupaj pridobila več kot 70 tisoč strani dokumentov. Čeprav je Banka Slovenije ravnala zelo pozitivno in odgovorno, pa pri vseh institucijah takega odziva ni bilo; na primer pri Okrožnem sodišču v Ljubljani in seveda še prej pri Novi Ljubljanski banki, ki je zavrnila posredovanje dokumentacije in ki je, torej Okrožno sodišče v Ljubljani, zavlačevalo z izdajo odredbe o zasegu dokumentacije vse do odločitve Ustavnega sodišča, ki je nazadnje vendarle jasno sporočilo, da mora Okrožno sodišče v Ljubljani izdati odredbo, kar je na koncu tudi storilo.

Rečeno je že bilo, da je preiskovalna komisija zaslila 36 prič iz obeh bank, na katere smo se osredotočili: nekdanje članice in člane uprav, predsednice, predsednike uprav in nadzornih svetov, direktorje, vodje službe za notranjo revizijo, pa tudi nekatera znana imena, kot se boste verjetno spomnili, guvernerja še aktualnega dr. Jazbeca, nekdanja guvernerja mag. Gasparija in dr. Kranjca, viceguvernerja Sama Nučiča, prejšnjo predsednico vlade mag. Alenko Bratušek in ministra za finance pa tudi vodjo Specializiranega državnega tožilstva mag. Harija Furlana. Vse, kar vmesno poročilo vsebuje pri ugotovitvah, pa tudi na koncu povzetih bistvenih ugotovitvah tako v odprtem kot zaprtem delu poročila, odraža to, kar so tako člani komisije, predvsem pa strokovni sodelavci pri pregledu tega številnega gradiva – za kar se jim tudi na tem mestu zahvaljujem –, izhaja iz tega in potrjuje to, da je komisija ugotovila neustrezne politike notranjega in zunanjega nadzora v delovanju uprav in nadzornih svetov obeh bank v nasprotju z zahtevano profesionalno skrbnostjo stroke upravljanja oziroma nadziranja upravljanja bank. Poleg tega že omenjeni pomanjkljivi sistem notranjih kontrol in kontrolnih sistemov, ob nastopu krize leta 2007 zamudo, to je bila bistvena značilnost slovenskega odziva na krizo, da smo se ali se je regulator odzval prepozno, pa seveda tudi organi v bankah, zato da bi vzpostavili novo organizacijsko shemo pri upravljanju slabih naložb. Ugotovila je tudi očitne kršitve postopkov in del odgovornosti za razrast slabih bančnih praks ugotovila tudi pri Banki Slovenije, ker ni

ukrepala pravočasno v zadostni meri in ustrezno skrbnostjo.

Iz navedenih bistvenih ugotovitev izhaja tudi sklep, ki ga preiskovalna komisija predlaga Državnemu zboru – v petih točkah je zapisan, ne bi vsega bral. Na tem mestu izpostavljam samo to, da preiskovalna komisija predlaga spremembe, torej Državnemu zboru, da pristojnim predlagateljem predlaga spremembe in dopolnitve zakona. In tu sem spet pri uvodu v stališče, kjer smo zapisali, da je prva in najpomembnejša naloga preiskovalne komisije iz sklepa ta, da je bila odrejena za spremembo zakonodaje; potem pa tudi to, da predlaga Vladi, da zagotovi ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete – o tem smo ta teden tudi že lahko brali in slišali tako od ministra za pravosodje kot predsednika Vlade –; nadalje, da naloži preiskovalni komisiji, da predmetno v vmesnem poročilu in dodatno skupaj s prilogami posreduje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu in Specializiranemu državnemu tožilstvu, kar je v skladu s tem, da ima v skladu z ustavo komisija v zadevah poizvedovanja in preučevanja smiselno enaka pooblastila kot pravosodni organi, da pa morajo svoje delo, kot je predsednik že poudaril, opraviti organi odkrivanja in pregona.

Nadalje tudi to, da Specializiranemu državnemu tožilstvu predlaga, da Državnemu zboru redno poroča o napredku pri pregonu bančen kriminalitete in da kvalificirani predlagatelji po Poslovníku Državnega zbora predlagajo sprejetje avtentične razlage tretjega odstavka 33. člena Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank v zvezi z zastaralnimi roki.

Na koncu lahko rečem, da bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra predlog bistvenih ugotovitev in predloga sklepa podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, mag. Krajnc.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani kolegi in kolegice!

Pred nami sta vmesno in dodatno vmesno poročilo, to drugo ni javno, o preiskavi v zvezi s Factor banko in Probanko ter Banko Slovenije. V Slovenski demokratski stranki ju pozdravljamo. V Slovenski demokratski stranki menimo, da je komisija ustrezno, na podlagi dokumentov, na podlagi zaslišanj in razgovorov, preučila morebitno odgovornost Banke Slovenije v zvezi z navedenima bankama ter ostalimi bankami ter ugotavljala razloge za prisilno likvidacijo Probanke in Factor banke predvsem na porabo davkoplačevalskega denarja ter

odgovornost in vlogo guvernerjev in viceguvernerjev Banke Slovenije.

V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da vsebini vmesnih poročil na podlagi ustreznih analitičnih metod in posameznih primerih, mnogih primerih, dokazujeta, da je bilo delovanje uprav in nadzornih svetov bank soodgovorno za težo gospodarske in finančne krize v Sloveniji. Soodgovorno zato, ker so za relativno veliko finančno krizo bile ravno tako odgovorne in soodgovorne tudi ustrezne politike zunanjega nadzora, predvsem Banke Slovenije, zunanji dejavniki in neustrezne politike vlad.

Vmesni poročili prikazujeta, da sta banki poslovali s pomanjkljivim sistemom notranjih kontrol, nista pravočasno pričeli upravljati slabih terjatev, zamujali sta z organizacijskimi ukrepi glede upravljanja slabih naložb. V vmesnih poročilih so vsebinsko poglobljeno prikazane kršitve postopkov in ravnanja, ki so v nasprotju z zahtevami bančne in profesionalne skrbnosti, kakor tudi v nasprotju s sodobnimi korporativnimi standardi v bančnem upravljanju.

Komisija v svojih poročilih opisuje delovanje bank, ki je bilo v nasprotju z Zakonom o bančništvu, in slabe bančne prakse. Te so bile ali bi morale biti jasne tudi regulatorju Banke Slovenije. Ker Banka Slovenija ni pravočasno in učinkovito ukrepala, nosi del odgovornosti za bančno krizo. Poročili prikazujeta, da Banka Slovenija v obdobju kreditne rasti kakor tudi v času finančne krize ni nadzorovala bank z ustrezno skrbnostjo, zato poročili dokazujeta, da je za del višine bančne luknje odgovorna tudi Banka Slovenije.

Ob tem pa je zamujala tudi priprava in sprejetje ustrezne zakonodaje, kot na primer stečajne. Zamujala pa je tudi priprava kodeksov korporativnega upravljanja družb in spremembe zakonodaje, ki bi zagotavljale uporabo dobrih bančnih praks in preprečevale konflikte interesov pri poslovanju bank.

V Slovenski demokratski stranki podpiramo predloge sklepov, ki jih je pripravila preiskovalna komisija, in sicer da se pripravijo spremembe področne zakonodaje, ki bi preprečevale zaustavljanje kazenskih postopkov. Namen teh sprememb zakonodaje je, da se ti postopki čim prej končajo oziroma da se začnejo, če se še niso začeli. Podpiramo predlog, da Državni zbor preiskovalni komisiji naloži, da obe poročili posreduje NPU, Ministrstvu za notranje zadeve ter Specializiranemu državnemu tožilstvu.

Poleg tega podpiramo predlog, da Specializirano državno tožilstvo v poročilih, ki jih posreduje Državnemu zboru, uvrsti tudi poglavje o pregonu bančne kriminalitete, in predlog, da se z zakonodajo prepreči izognitev morebitnim odškodninskimi tožbam zaradi zastaranja ter da se zakonsko in materialno zagotovi ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete v okviru organiziranosti sodstva. Ta

rešitev oziroma podpora temu predlogu pa ne pomeni, da bi se v obdobju ustanavljanja specializiranega sodišča opustilo delo ali manj intenzivno delovalo na področju pregona bančnih zadev.

V Slovenski demokratiški stranki menimo, da sta poročili, pri čemer moram dati poudarek temu zaprtemu delu poročila, pripravljene profesionalno, metodološko ustrezno, analitično poglobljeno in vsebinsko dokumentirano. Poročili predstavljata ustrezno podlago, da bo komisija nadaljevala z delom ter kot rezultat dela Državnemu zboru predložila poročila, od katerih pričakujemo, da bodo dala odgovore na vprašanja, ki jih je komisija opredelila v programu dela, in se bo pri tem osredotočila na preiskavo bank v državnem lastništvu.

V Slovenski demokratiški stranki bomo poročili z vsemi bistvenimi ugotovitvami, ki ne bodo sprejeta kot celota, ter sklepa, ki ju predlaga preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, podpri.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila gospa Marija Antonija Kovačič. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Vsem prav lep pozdrav!

Pred nami je vmesno poročilo Komisije za ugotavljanje bančne luknje, kot ji na kratko rečemo. Zavedanje, da je ob nastali globalni krizi, naši preveliki zadolženosti nujno sprejemati ukrepe, da se sistem države ne sesuje; ob dejstvu, da smo brez soglasja državljanek in državljanov in Banke Slovenije že drugič darovali nekaj milijard našega davkoplačevalskega denarja, je bilo šok velik.

Državni zbor Republike Slovenije je 18. 6. 2015 sprejel sklep, s katerim je ustanovil to preiskovalno komisijo in določil, da ima vsaka poslanska skupina po enega člana in po enega nadomestnega. Poslanca manjšinskih skupin sta se članstvu odpovedala. Delo v komisiji poteka po Zakonu o parlamentarni preiskavi in Poslovniku o parlamentarni preiskavi. Državni zbor je odredil parlamentarno preiskavo za ugotavljanje zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanje vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, in sicer z namenom ugotoviti, zakaj Banka Slovenije, katere naloga je nadzor bančnega sistema, ni ukrepala, ko je odobravalata toliko kreditov, ki se niso vračali. Ugotoviti podatke, dokaze, koliko kreditov je bilo odobrenih, komu in pod kakšnimi pogoji so banke kredite odobrile; ugotoviti, ali so banke izvajale ustrezno posojilno politiko; ugotoviti, ali se neplačani krediti prelagajo na državljane in državljanke Republike Slovenije; ugotoviti

vzroke za prisilno likvidacijo Probanke, d. d., in Factor banke, d. d.; ugotoviti je treba vlogo in odgovornost članov vlad, guvernerjev, viceguvernerjev vse od leta 1996 naprej do 2013, ko je bilo treba že drugič sanirati bančni sistem; proučiti in primerjati je treba tudi dobre prakse bank v svetu v času krize.

Komisija se je raziskave vzrokov in odgovornosti za nastalo dejanje lotila zelo resno, sistematično in strokovno. Seveda smo naleteli že na začetku na probleme, a vztrajnost in utemeljenost sta podirala tabuje tajnosti podatkov, suverenosti in nedotakljivosti vpletenih institucij. Rezultat tega so ogromna količina pisnega gradiva, v večini pod oznako tajnost, odzivi na zaslišanje ter v najtrših primerih tudi pridobitev dokaznega pisnega gradiva preko sodnega posredovanja.

V procesu živih pričevanj me je fasciniralo dejstvo, da se ljudje še pred nedavnim ali pa še vedno na odgovornih delovnih mestih v času nastajanja bančne luknje niso spomnili ničesar. Tudi tega ne, da so rezultati njihovega delovanja, povezav, nagovarjanj, svetovanj ter v opuščanju nadzora in neukrepanja dokazljivi z mnogimi verodostojnimi listinami. Nekateri so si pripeljali celo priznanja za izdelavo notranjega sistema lojalnosti tudi na račun eminentnih osebnosti iz strokovnih krogov. Mnogoštevilno mreženje ljudi in institucij je tako inovativna, da notranji nadzor ni dosegel ne moči in ne znanja za ukrepanje. Notranji nadzor v bankah je popolnoma odpovedal.

Trdim, da tudi regulator, ki bdi nad bankami, ni ničesar videl in slišal, obrnjen v nadrejene evropske bančne institucije brani svojo integriteto z nedotakljivostjo, z avtonomijo in z nepodvrženostjo za nadzor. Po neverjetnem izboru enega od stresnih testov z višino izračunanega vložka v banke se ne morem izogniti dejstvu, da ena od prič trdi, da je davkoplačevalski vložek v banke investicija in če je, je takojšnje vprašanje, kdaj se bo ta investicija obrnila v povračilo naših milijonov nam vsem, predvsem pa tistim, ki imajo penzije 300 do 400 evrov.

Danes obravnavamo vmesno poročilo komisije za ugotavljanje bančne luknje. Že sedaj je bilo opravljeno ogromno strokovno in uspešno delo, ki na konkretnih dokazi temelji upanje, da bo preiskavo pripeljala do konca in da bodo rezultati doživeli pravičen epilog.

Ker sem prepričana, da smo temu zelo blizu, pozivam vse, da naše delo podprete; naša Poslanska skupina Desus ga bo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Pri obravnavi vmesnega poročila o parlamentarni preiskavi o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki se nanaša v prvi fazi na Factor banko in Probanko, želimo izpostaviti predvsem naslednje dejstvo v uvodu, in sicer kot posledica svetovne gospodarske in finančne krize je stekel proces, s katerim se prebivalstvu in državi jemlje premoženje. Dejstvo je, da imajo ljudje in država vedno manj denarja, na podlagi katerega bi si lahko, recimo, to premoženje oplemenitili, kar posledično pelje v revščino in zmanjševanje vloge države, ki je po ustavi socialna država, da poskuša tudi te stiske blaži. To je proces, ki je stekel in zato je delo preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ta hip še bistveno pomembnejše, kot si mogoče predstavljamo, da je treba samo pogledati, kako so poslovale banke.

Namreč, ta proces je po letu 2008 intenzivno stekel tudi v Sloveniji, pred tem je bilo seveda bankam omogočeno, da so se v tujini pod ugodnimi pogoji zadolževale in posledično namenjale ta sredstva tudi gospodarstvu in gospodarstvo je v veliki meri sicer ta sredstva namenjalo za svoj razvoj, ustvarjanje delovnih mest, velik del ali pa pomemben del se je pa odločil tudi za črpanje teh sredstev za prevzem podjetij s tako imenovanimi menedžerskimi prevzemi. Vendar tam, kjer je proces stekel na način, da se menedžerski prevzemi poplačujejo z dobički podjetij, lahko ugotavljamo, da je prišlo do zloma teh podjetij, do brezposelnosti in seveda tudi velike socialne stiske zaradi tega. Toda vendar prevladujejo v veliki meri tudi terjatve, ki so nastale zaradi slabih zavarovanj ali pa celo na način, da zavarovanj za te terjatve sploh ni bilo. Ko je nastala svetovna gospodarska in finančna kriza, so seveda bankirji v trenutku zagnali alarm, in vsi tisti, ki so najemali posojila, so se v veliki meri v trenutku znašli v rizični kategoriji.

Ko pogledamo poslovanje bank v Sloveniji, tako državnih kot zasebnih, in ker se danes pogovarjamo pravzaprav o zasebni Factor banki in Probanki, lahko ugotovimo, da ni prav nobene razlike pri poslovanju bodisi bank, ki so bile v državni lasti, bodisi bank, ki so bile v zasebni lasti. Namreč, rizike, ki so jih te banke v zasebni lasti sprejemale, lahko zasledimo, so bili sprejeti na način, da dejansko ni bilo ustreznih zavarovanj za najete kredite. Problem pa seveda nastane pri teh zasebnih bankah, ko postanejo ti krediti tudi breme ljudi, kar smo v Sloveniji tudi naredili. Pri vsem tem je treba vendarle poudariti in izpostaviti, da tako nadzorni mehanizem v samih bankah kot tudi sicer regulatorji niso opravili v tem obdobju svojega dela. V posameznih primerih lahko govorimo celo o tem, da je šlo za zavestno opuščeni nadzor in pri vsem tem ima tudi vrhovni regulator, to je Banka Slovenije, ravno tako

izjemno pomembno vlogo in tudi izjemno veliko odgovornost, da je ta proces sploh bil omogočen.

Problem pri sanaciji bančne luknje v Sloveniji je tudi v tem, ker nismo odreagirali tako, kot so odreagirali v Islandiji in takoj ustanovili posebno sodišče, ki je obravnavalo prav vse, ki so sodelovali v procesu nastanka bančne luknje; od politike do gospodarstva in predvsem tudi bančnega sistema. To je najbrž tudi vzrok, da po tistem trenutku, ko smo ugotovili, da imamo problem v bankah, je bil pristop k sanaciji zopet izveden na način, ki odpira številna nova vprašanja in jih lahko označimo kot zelo veliko manipulacijo ali pa špekulacijo o tem, kako velika je bančna luknja v Sloveniji dejansko bila. Namreč, odločitev Banke Slovenije za stresne teste pod predpostavko izredno negativnega scenarija gospodarske rasti v letih 2013, 2014 in 2015, kažejo na to, kajti razmere v gospodarstvu so bile bistveno boljše, kot so bile v tej špekulativni oceni upoštevane. Tukaj se seveda odpira tudi mednarodna dimenzija zlorabe svetovne krize za to, da se prevzame lastnina ljudi v Sloveniji in tudi lastnina ljudi, ki jo imajo v državnih bankah in v državnih podjetjih. Tako da zaveza Evropski komisiji, Evropski centralni banki in Mednarodnem denarnem skladu, da se systemske banke v Sloveniji odprodajo, če želimo podeliti bankam državno pomoč, natančno opredeljujejo to, kar sem opredelil v začetku; da je proces svetovne gospodarske krize namenjen temu, da se predvsem odvzame lastnina državam in ljudem in se ji s tem, seveda, po domače povedano, podjarmi.

Če pogledamo oceno bančne luknje, ki je bila sicer za sam bančni sistem oziroma razdeljena na samo dokapitalizacijo bank in tudi z nekaterimi drugimi ukrepi, ugotovimo, da je bilo treba v Novo Ljubljansko banko, Novo Kreditno banko Maribor, Abanko vložiti 3 milijarde in 12 milijonov dodatnega kapitala. Na Družbo za upravljanje terjatev bank je bilo prenesenih za milijardo 76 milijonov evrov slabih terjatev in odpis podrejenih finančnih elementov je bil v višini 441 milijonov evrov, kar vse skupaj zneso 5 milijard in 129 milijonov evrov, ki smo jih vložili v bančni sistem. To je ogromno sredstev. In ob že prej omenjeni napačni oceni gospodarske rasti, bila je dejansko pozitivna, 5 milijard pa je bilo ocenjenih, da bo ta rast negativna. Posledično danes plačujemo 122 milijonov evrov obresti zaradi najetih kreditov za dokapitalizacijo bank. In če samo spomnim na pogajalski proces s socialnimi partnerji, o tem, koliko je potrebnih dodatnih sredstev, da se odpravijo vsi protikrizni ukrepi, ki so bili uvedeni na način, da se je predvsem jemalo ljudem, pridemo do tega zneska blizu 200 milijonov evrov. In velik del tega je morebiti pripisan tudi temu, da je ta ocena bančne luknje v Sloveniji napačna. Zato toliko večji pomen že prej v uvodu izpostavljenemu pomenu komisije za preiskavo bančne luknje v Državnem zboru.

Poleg teh dejavnikov pa bi želel izpostaviti tudi vprašanje upoštevanja mednarodnih računovodskih standardov. Med preiskavami smo ugotovili, da so se ti standardi menjali in da je bilo kar nekaj težav pri razumevanju; bojim pa se, da tudi pri upoštevanju mednarodnih računovodskih standardov. Dejstvo je, da je bilo izhodišče za oceno bančne luknje pripravljeno s strani revizijskih družb, ki opravljajo svetovalna dela; ne opravljajo revizij ampak svetujejo. In te namreč niso zavezane upoštevati mednarodnih računovodskih standardov. In to je eno od vprašanj, ki jih bo zagotovo treba tudi v nadaljevanju dela komisije izčistiti, da pridemo tudi po tej plati do realne slike, ali je to bilo narejeno zavestno, ali je bilo to narejeno zato, da se je ta luknja naredila v takšni višini zato, da smo morebiti zagotovili nekatere, kot vse kaže, tudi mednarodne zahteve. Težave seveda pa občutimo doma. Ravno zaradi tega je treba nujno podpreti sklepe, ki jih komisija predlaga Državnemu zboru za spremembo zakonodaje na področju kazenskega postopka ter tudi pri tem, da zagotovimo zakonsko in materialno podlago za delovanje specializiranega sodišča za pregon finančne ter bančne kriminalitete. Mislim, da je treba nujno podpreti, da se to gradivo, ki smo ga pripravili, posreduje tudi Nacionalnemu preiskovalnemu uradu in ostalim inštitucijam pregona. S tem bomo mogoče naredili korak k temu, da čim prej razčistimo to izjemno resno vprašanje, ki močno vpliva na razvoj znanosti v Sloveniji, socialni položaj, na razvoj zdravstvenih storitev ter tudi na socialni položaj veliko ljudi v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Preiskavo o vzrokih za sanacijo bančnega sistema, ki obsega obdobje od leta 1997–2014, lahko izpelješ na dva načina. Lahko imenuješ nepristransko komisijo revizorjev in ekonomistov, ki ji podeliš pooblastila za kazenski pregon. Na tak način pripraviš strokovno podlago za preiskavo politične in kazenske odgovornosti. Drugi način pa je, da prvi korak preskočiš, ustanoviš politično komisijo, ki jo vodi stranka, ki je v tem obdobju kar šest let obvladovala ne samo politično oblast, ampak tudi velike banke in paradržavne sklade. To je podobno, kot če bi Socialni demokrati ustanovili in vodili preiskovalno komisijo za TEŠ 6. Ker tak pristop preverjeno ne daje pozitivnih rezultatov, socialisti že od začetka zagovarjamo to, kar pa je pravi pristop. Najprej sistemska preiskava, potem parlamentarna komisija. Zato smo že marca 2015 predlagali sklep, da Vlada pripravi posebno zakonsko podlago za tako preiskavo. To je nujno zaradi obsega preiskave in zato, ker tukaj klasični pravosodni aparat odpove. Naš predlog je Komisija za nadzor javnih financ tudi

sprejela. Koalicija je sistemske preiskave obljubila v koalicijskem sporazumu. Ampak k tej neizpolnjeni obljubi koalicije se še vrnem kasneje.

Pred tem pa bi rad spomnil, da Združena levica ni podprla akta o ustanovitvi te komisije. Takrat smo opozorili, da je obseg preiskave absolutno preširok za katerokoli parlamentarno komisijo z vsemi strokovnimi sodelavci vred. Zato je bilo jasno, da bo vodstvo komisije izbralo tiste primere, ki odgovarjajo njegovemu političnemu namenu. To je logika vsake parlamentarne preiskave. To se je potrdilo pri prejšnji preiskavi bančne sanacije in to potrjuje tudi aktualno vmesno poročilo. To ni poročilo o preiskavi vzrokov za sanacijo slovenskega bančnega sistema, ampak popis delovanja pajdaškega kapitalizma v dveh privatnih bankah. In tudi v prihodnje komisija ne bo preiskovala celovitih vzrokov za sanacijo, ampak »posamične, najbolj reprezentativne primere«, to slednje je bil citat. Ti primeri seveda ne bodo izbrani naključno. Izbrani bodo tako, da bodo ustrezali namenom vodstva komisije. Kaj ta namen je, pa vsi tukaj prisotni zelo dobro vemo. Na lanski junijski seji ga je dobro opisal kolega Möderndorfer, ki je bil takrat še v vrstah ZaAB, pa ga bom kar citiral: »Problem je samo v tem, da tako, kot smo v prejšnjem mandatu gledali to preiskavo, se bo zdaj nadaljevala v tem mandatu. In sam si upam napovedati, kakšno bo vmesno ali dokončno poročilo. Zelo jasno bo, da so vsi drugi krivi, samo Slovenska demokratska stranka oziroma takratna vlada Janeza Janše ni imela pri tem bančnem sistemu nič«.

Factor banka in Probanka sta kot naročeni za tako nalogo. To sta bili dve manjši privatni banki, ergo Janševa vlada nanje ni imela direktnega vpliva. Poleg tega sta bili v lasti ljudi, ki naj bi spadali v Kučanov klan. Kaj lepšega kot to, da se z eno potezo oprostijo Janševa vlada in obsodi Kučanov klan. Počasi, mogoče do volitev, bodo ljudje pozabili, kaj so dejanski vzroki za krizo. Mogoče se jih bo dalo prepričati, da ta kriza ni ekonomska, ampak moralna; in da ni problem v kapitalizmu, ampak v kriminalu. Lahko, da bodo ljudje pozabili, da je ogromna večina slabih kreditov iz časa prve Janševe vlade. Volivci večinsko ne bodo brali znanstvenih člankov dr. Prašnikarja in mag. Boleta ali pa denimo poročila Banke Slovenije o vzrokih za nastali kapitalski primanjkljaj države, v katerih so popisane hude napake prve Janševe vlade. Kmalu bo minilo deset let od tega, tako da bodo ljudje pozabili, da podjetij niso prevzemali samo Kučanovi direktorji, ampak tudi cerkveni skladi in desni tajkuni, kot je denimo gospod Bavčar. Marsikdo se ne bo več spomnil, da se deleži v državnih podjetjih niso prodajali sami, ampak jih je prodajala vlada oziroma paradržavna Sod in Kad. Pozabljeno bo dejstvo, da takrat ni bilo ne AUKN ne SDH, tako da je imela vlada direkten kadrovski vpliv na banke, ki so podeljevale sporne kredite. Pozabili

bodo na to, da je Zakon o prevzemih, ki je dopuščal menedžerjem, da za prevzemni kredit zastavijo kar delnice prevzetega podjetja, sprejela Janševa koalicija leta 2006.

S takimi poročili bodo vam in vašim volivcem mahali še leta kot dokaz, da Slovenska demokratska stranka ni imela nič s tem in da je svetovna kapitalistična kriza posledica kriminala Kučanovih hobotnic. Socialisti pri tem ne bomo sodelovali, zato smo tudi glasovali proti taki sestavi komisije. Žal pa sodeluje koalicija, zlasti pa Stranka modernega centra, ki je poleg Združene levice edina stranka, ki ni odgovorna niti za bančno krizo niti za predrago sanacijo. Ne bi se ji bilo treba solidarizirati s tistimi, ki pa so odgovorni, ker so vodili vlade v zadnjih desetih letih. Pa vendar prav Stranka modernega centra dopušča, da bančno krizo preiskujejo tisti, ki so vodili vlado takrat, ko so nastali ti slabi krediti in ko so potekali tajkunski prevzemi. Stranka modernega centra to celo omogoča – izglasovala je akt o ustanovitvi komisije, omogočila je, da Slovenska demokratska stranka vodi preiskavo. Brez poslancev koalicije preiskava ne bi mogla potekati tako, kot poteka. In ponovno lahko citiram tukaj kolega Möderndorferja, novega poslanca v vrstah Stranke modernega centra: »Mislim, da je bila idealna priložnost, da Stranka modernega centra prevzame odgovornost in vodi to komisijo. Ni obremenjena s tem, ni sodelovala v nobeni vladi do sedaj. Lahko bi vsaj dali vtis nepristranskosti v tej zgotovi, pa se niso odločili za to. Žal je tukaj Stranka modernega centra še enkrat pognila na izpitu.« Razumljivo je, da to počneta SD in Desus. Desus je bil pač v čisto vseh vladah od leta 2004, SD pa je vlado vodil takrat, ko bi bilo treba ukrepati. Mimogrede, predsednik Pahor je nekoč povedal, da je bila največja napaka njegove vlade ta, da je podcenila obseg bančne krize. Mogoče je bila res samo napačna presoja, ampak v normalni državi bi ta napaka pomenila konec njegove politične kariere; pri nas pa je bila to samo odskočnica za višjo predsedniško funkcijo. In ne samo da Stranka modernega centra omogoča delo te pristranske komisije, Stranka modernega centra še sedaj ni izpolnila predvolilne obljube, da bo omogočila sistemsko preiskavo bančne luknje in sanacijo v letih 2013 in 2014. Prav sanacija v teh dveh letih je tisto, kar je za državljane še aktualno, vse ostalo je zamujeno. Edino, kar lahko storimo, je, da preprečimo razprodajo državnih bank in da ustavimo privatizacijo. Potrebujemo dokaze o nepravilnostih, da se kaznuje odgovorne in da se odpravi odločbe Evropske komisije, ki zahtevajo naglo privatizacijo bank. Državni zbor je julija lani v prvi obravnavi podprl Zakon o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena. V šestnajstih mesecih vlada in minister Klemenčič ni naredila nič, da bi bil ta zakon kdaj sprejet in preiskava izvedena. In seveda nadaljuje s privatizacijo.

Na koncu se moram opredeliti do predlaganih sklepov. V Združeni levici jim ne

bomo nasprotovali, čeprav so v veliki meri brezpredmetni. Zakonodajne spremembe lahko poslanci predlagajo sami, kot smo mi predlagali avtentično razlago glede registrskih računov. Ampak mi preiskave ne oviramo. Konec koncev so kolegi zbrali veliko gradiva o kapitalizmu na Slovenskem, umazanih poslih nosilcev kapitala in o pravni državi, ki vsemu temu asistira. Kar pa zadeva nadaljevanje dela komisije, bom še enkrat, še tretjič, citiral kolega Möderndorferja: »Okej, izpeljite, naredite svoj posel tako, kot se šika; ampak mi pri tem sodelovali ne bomo.« Tudi socialisti ne bomo, ker je izid že vnaprej znan. V devetdeset odstotkih je naša kriza posledica krize svetovnega kapitalizma in krize Evropske unije. Za ostalo pa lahko rečemo, da je prva Janševa vlada odgovorna za nastanek slabih kreditov, druga Janševa vlada, Pahorjeva vlada in vlada Alenke Bratušek so odgovorne za to, da so ti privatni dolgovi postali javne izgube. Pri tej preiskavi pa gre za to, da ti dve frakciji političnega razreda malo prelagata odgovornost druga na drugo, na koncu pa se nikomur ne zgodi nič. Stranka modernega centra je obljubljala novo politiko, na koncu pa pristal na to staro logiko. Socialisti pač ne bomo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani predsednik preiskovalne komisije kolega Logar, dragi poslanke in poslanci!

Kakšna je to družba in kakšna je to država, kjer krivci za milijardne bančne luknje obstajajo in se po državi prosto sprehajajo, sankcij za njihovo ravnanje pa ni, saj jih organi pregona in sojenja niso mogli ali hoteli uveljaviti?! Kakšen vpliv ima takšno stanje v slovenski družbi ob petindvajsetletnici slovenske samostojnosti, na učinek generalne prevencije?! Kaj si mislijo tisti, ki morda prav v tem trenutku, ko traja ta seja, načrtujejo izvršitev novih kaznivih dejanj v bančništvu?! Do sedaj za bančno luknjo še nihče ni odgovarjal in kmalu bodo minila tri leta, kar smo z izdatnimi vsotami davkoplačevalskega denarja dokapitalizirali banke, slovenske banke ali, bolje rečeno, zakrpali bančne luknje. In sprašujemo se, zakaj bi kdo odgovarjal v prihodnosti, ker se nič ne spremeni. Je to pravo sporočilo za slovensko javnost, za naše mlade?! Je dosedanji način soočanja z bančnim kriminalom pot, ki jo moramo ubrati tudi v prihodnje? Odgovor je jasen. Potrebujemo nov zakonodajni ovir za pregon bančnega kriminala. Morda potrebujemo tudi nove ljudi, ki bodo bančni kriminal preganjali. In ni nujno, da so iz naše države. Glavno je, da so pošteni, da imajo znanje. Takšnih imamo veliko. Poglejmo si primere v Islandiji.

Še bolj pa je po naši oceni nujna privatizacija državnih bank, ki bi tako velike bančne luknje v prihodnosti preprečila. Toda nekateri želijo imeti še naprej državno ekonomijo in državno bančništvo. Mi pa pravimo, da več privatizacije pomeni manj bančnih lukenj in več privatizacije pomeni manj korupcije. Vedno se iščejo novi izgovori in nikoli za prodajo državnih bank ni pravi čas. Trenutno najnovejši priročen izgovor za odložitev prodaje Nove Ljubljanske banke je brexit. Po besedah predsednika Vlade dr. Mira Cerarja je treba, citiram, »nujno reorganizirati časovnico celotnega procesa.« Nadaljevanje postopkov privatizacije Nove Ljubljanske banke je zato odloženo na pomlad. Na katero? Upamo, da naslednjo. Tudi do nedavno članica uprave SDH Anja Strojnj Štampar je pred časom potrdila, da so se aktivnosti pri prodaji NLB ustavile. Le sprašujemo se lahko, kaj bo naslednji izgovor za novo odložitev privatizacije Nove Ljubljanske banke, da bo lahko kot državna banka še naprej za nekatere predstavljala bankomat. Torej za prodajo Nove Ljubljanske banke ni nikoli primeren čas. Za dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke je vedno primeren čas. Za ustvarjanje dvomov o ustreznosti ravnanja v Probanki in Factor banki pa je vlada poskrbela, ko se je kljub velikemu tveganju odločila za poenostavljeno pripojitev na DUTB. Taka pripojitev v postopku ne zahteva razkritja številnih dokumentov, med drugim tudi poročila o reviziji pripojitve. Ta poteza vlade je bila poponoma netransparentna in popolnoma neodgovorna. Daje nam utemeljen sum, da je bilo treba pri pripojitvi Factor banke in Probanke nekaj prikriti. Žal je res, da zakonodajalci marsičesa za nazaj ne moremo spremeniti. Spoštovati je treba prepoved retroaktivnosti ter kazenskopravno načelo, po katerem se mora za obdolženca uporabljati Kazenski zakonik, ki je veljal ob storitvi kaznivega dejanja; ali tisti zakonik, ki je zanj milejši oziroma ugodnejši. Vendar poudarjam, da to ne sme služiti za izgovore, da se na področju pregona bančnega kriminala ne more nič več storiti in da moramo ostati križem rok.

Treba je specializirati sodišča, da se bodo lahko najbolj izkušeni sodniki ukvarjali izključno z bančnim kriminalom. Treba je zagotoviti možnosti, da se bo v delo teh sodišč vnašalo najboljše preizkušene prakse iz tujine. Specializirano državno tožilstvo ima eno od ključnih vlog pri pregonu bančnega kriminala, zato je treba njegovo vlogo podpreti z več državnimi tožilci. Znotraj Specializiranega državnega tožilstva že obstajajo oddelki za posamezna področja njegovega delovanja. Oddelka, ki bi se ukvarjal izključno s pregonom bančnega kriminala, zaenkrat še nimamo. Za izboljšanje učinkovitosti obravnave izjemno zahtevnega kazenskopravnega področja bančne kriminalitete bi bila gotovo dobrodošla ustanovitev posebnega oddelka na Specializiranem državnem tožilstvu, ki bi bil

zadolžen izključno za bančno kriminaliteto. Te rešitve bi zagotovile, da bi dejanja znotraj postopkov pregona, preiskave in sojenja v zadevah bančnega kriminala opravile pristojne osebe, ki so za to najboljše kvalificirane, kar bi prineslo pomembno okrepitev pravosodja in sodne veje oblasti.

Nova Slovenija – krščanski demokrati ocenjujemo tudi, da bi bila nujna dopolnitev Zakona o bančništvu, ki bi bančnikom, ki so se pri podeljevanju nedonosnih terjatev izkazali kot nadpovprečno neuspešni, onemogočilo opravljanje funkcij v upravah in nadzornih svetih bank. Prav osebe, ki so odgovorne za podeljevanje velikega števila nedonosnih terjatev, so pripomogle k veliki destabilizaciji bančnega sistema v preteklosti. Bančniki, ki so se v preteklosti šli kazino bančništvo, niso več primerni za člane uprav in nadzornih svetov bank v prihodnosti. Po domače rečeno, z novelo Zakona o bančništvu, ki bi naj samo primerne kadre postavljali na pozicije članov uprav in nadzornih svetov, želimo razbiti slovensko bančno ložo. Vse te rešitve smo krščanski demokrati vključili v paket zakonov za pregon bančnega kriminala, ki smo ga vložili v zakonodajni postopek. Delovanje najbolj usposobljenih oseb znotraj oddelka za bančno kriminaliteto bi zagotovilo višjo raven posebne osredotočenosti, izboljšalo pretok specifičnih znanj ter dalo oddelkom tudi jasno odgovornost za soočanje z eno izmed najzahtevnejših oblik kriminala. Odgovorni sodniki in tožilci bi se lahko posvečali izključno bančnemu kriminalu, kar bi odpravilo njihovo obremenjenost z zadevami iz drugih širokih področij kazenskega prava. Neodgovornim bančnikom, ki so v preteklosti izvajali kazino bančništvo, pa je treba onemogočiti ponovitev teh eksperimentov v prihodnosti. Predlog sklepa iz Vmesnega poročila naslavlja prava vprašanja in daje tudi prave odgovore. V Novi Sloveniji upamo, da bo to vsebino poslušala in znala tudi razumeti. Poslanki in poslanci Nove Slovenije bomo predlog sklepa iz Vmesnega poročila o opravljeni parlamentarni preiskavi v zvezi s Factor banko, d. d., Probanko, d. d., in Banko Slovenije podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je Vmesno poročilo, levji delež tega poročila nosi predsednik komisije dr. Logar in strokovni sodelavci, zato se mu na tem mestu zahvaljujem za delo. Naj bo to spodbuda za nadaljnje delo, kajti pred nami je še največji kamen, to je Nova Ljubljanska banka. Zakaj je to poročilo in zakaj je to delo tako pomembno? Zato, da se sprejme sklepe, ki bodo premaknili nekatere postopke naprej, da bo tovrstno

kriminaliteto težje storiti. Ne strinjam se s kolegi iz Združene levice, ki pravijo, da je vse skupaj posledica finančne krize in da smo to uvozili iz Amerike; in podlega tovrstnim piscem v svetu. Kajti gre za finančno kriminaliteto, ki ima imena v bankah in tudi v drugih institucijah. Tovrstne krivce za finančno kriminaliteto je treba kaznovati in odkriti; ne pa da se skrivamo za neko finančno krizo. Dlje časa kot bo preteklo, lažje bo skriti finance, finančne tokove, nevednostne papirje in vse ostalo. Gre za to, da ljudje spreminjajo službe, zakrivajo svoj položaj in zakrivajo svoje premoženje. Škoda je bila povzročena – direktna in indirektna. Občutijo pa jo ljudje. Kaj je bistvo dela in poročila? Bistvo je, da se ugotavlja odgovornost vseh vpletenih na najvišjih nivojih – Evropske centralne banke, Banke Slovenije, bančnikov, nadzornih svetov, tudi odgovornost preiskovalcev v vseh institucijah in politike. Če pogledamo finančno kriminaliteto, je notranja in zunanja. Moramo odkrivati obe, vpleteni so tisti, ki so tovrstne kredite dajali, in tisti, ki so jih sprejemali, ter tretji, ki so jih omogočali. Zatajil pa je nadzor.

Pomembna je vloga policije in privatizacija preiskovanja. Vidimo, da nekatere institucije ne delujejo dobro, tukaj bi poudaril predvsem delo skupnih in specializiranih preiskovalnih skupin, ki ne delujejo. Tem je treba dati spodbudo in temu je namenjeno tudi poročilo, da ugotovimo, kje lahko kaj storimo takoj, kje pa šele kasneje. Še posebej bi poudaril nekaj, da se ugotavlja problem nadzora in problem tega, kakšne obrambne mehanizme tvorijo tisti, ki so v tovrstno kriminaliteto vpleteni. Gre za to, da opazamo, da na vseh nivojih, pa naj bo to na političnem ali pa na področju preiskovanja, prihaja do diskreditiranja oseb, ki preiskujejo tovrstno kriminaliteto. Prihaja do tega, da se minimalizira tovrstna dejanja in škoda. Gre za to, da tisti, ki so bili na določenih položajih, se zdaj kadrujejo na položaje, ki onemogočajo preiskovanje, zavajajo preiskovalce ali pa uničujejo dokaze. Bistvo je, da je ena od sankcij, ne gre samo za kazensko odgovornost, ampak položajno ali karierno odgovornost, da ljudje ne zasedejo položajev, da bi lahko prikrivali tovrstna dejanja. In tisto, kar smo ugotovili, da je največji problem – dostop do podatkov in omejevanje dostopa do podatkov. Tukaj še posebej izpostavljam poudarek zaščite tistih, ki opozarjajo na napake, kajti dogaja se, da se ugotavlja, kdo opozarja na napake, ne pa, ali so se napake zgodile. Prihaja do tako imenovanega black box thinking ali razmišljanja v obliki črne škatle. Zahteva se neke podatke, ali naj bo to s strani policije ali preiskovalne komisije, pa potem teh podatkov zaradi bančne tajnosti ne dobimo, ali se otežuje prihod do teh podatkov, ali pa se dajo neki podatki, za katere ne vemo, od kje izhajajo. To moramo preseči.

In glavna ovira – sodišča. Kazenskim sodnikom smo dali kar nekaj pristojnosti, višji položaj, manj je pripada, vendar manj rešijo. Večkrat smo na Mandatno-volilni komisiji

opozorili, da pričakujemo pri napredovanjih in imenovanjih sodnikov, da se statistike pokažejo, da vidimo, koliko so ti sodniki v resnici rešili. Poudarek je na sodiščih, na transparentnosti, sodni praksi, na zavračevanju primerov in neodločanju na drugi stopnji, kar omogoča tudi zastaranje. Ker bo seja potekala še v ponedeljek, bom na tem mestu zaključil. Velja podpreti sklepe komisije, vendar ne smemo pričakovati preveč, ustanovitev specializiranega sodišča, da; vendar mora sodišče že ta hip začeti delati. Zakonodaja obstaja in da se izvaja. Ne smemo zaspiti, pritisk je na kazenskih sodnikih, tudi na tožilcih, policiji, vseh drugih organih. In prenos na finančne institucije, ki morajo storiti več. Zakoni so, moramo jih izvrševati in tukaj je vloga politike, da pritisnemo na te, ki jih ne izvršujemo; in če niso pravi, da se zamenja ljudmi, ki vodijo te institucije. In izmenjava podatkov med posameznimi institucijami, kar velja tudi zato, da se ugotovitev preiskovalne komisije izmenjajo in nekako prekrizajo s podatki, ki jih imajo na policiji ter na večji vlogi Računskega sodišča in Finančni upravi Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev o Vmesnem poročilu, bistvenih ugotovitvah in o predlogu sklepa, ki ga je predložila preiskovalna komisija.

Najprej predstavnik predlagatelja, in sicer predsednik preiskovalne komisije dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Dovolite mi, da po uvodnih predstavitvah povem svoje videnje razprave o tej bančni luknji. Za saniranje bančne luknje smo davkoplačevalci dali svoj denar. Mislim, da smo zato davkoplačevalci tudi upravičeni do javne razprave o tej zadevi. Moj predlog je, da če ne gre za resne potrebe po neki tajni zadevi, ker smo poslanci seznanjeni z vsem tem, kar piše v poročilu, kar je bančna tajnost, kar je nesporno, kar je dokazano na podlagi ugotovitev, internih zapisnikov in tako naprej, da poskušamo čim več opraviti na tej javni seji. Če bo ostalo kaj takega, kar je treba razrešiti na tajni seji, potem v ponedeljek nadaljujemo sejo; moja želja bi bila, da vse opravimo danes na današnji seji in potem v ponedeljek nadaljujemo z normalnim delom brez zaprte seje. Če pač to ne bo možno, ker bo nekdo zahteval tajno sejo, pa bo tako. Zanimivo je, kadarkoli se zgodi nek politični akt v Državnem zboru, ustanovitev preiskovalne komisije, obravnava poročila, se očitno nekaj v tem kolesju obrne. Spomnimo se, v terek so bile hišne preiskave v zadevi Probanka o primerih, ki jih obravnavamo v tej preiskovalni komisiji in o katerih smo opravili tudi zaslišanja. Spletni portal Siol.net poroča o tem, da so prvič obsodili dva bankirja Factor banke v primeru, o katerem smo govorili na zaslišanjih in ki jih zelo podrobno

opredeljujemo tudi v tajnem delu poročila. Zato moramo popraviti svojo prvotno izjavo, da še ni bilo nobene obsodilke, da se ni nič spremenilo. Ampak ena lastovka še ne prinese pomladi. Po dvanajstih oprostilkah ena obsodilka na prvi stopnji še ne pomeni, da bo ta obsodilka obstala tudi do konca.

Zdaj pa glede izvajanja kolega Kordiša. To je pa res Venezuela stil politikantstvo. To pa res. Kolega Kordiš je govoril o tem, da imamo tu politično komisijo; ob tem da sem uvodoma povedal, da smo večino sklepov, kadar gospoda Kordiša ni bilo prisotnega, celo vse sklepe sprejeli soglasno, razen na nekaterih sestankih, ki so bili bolj burni, ampak to je tako ali tako stvar preiskovalne komisije. Mislim, da smo na koncu vsi, ki smo aktivno sodelovali pri delu preiskovalne komisije, dali glas za to poročilo. Kolega Kordiš je sodeloval vsega skupaj na štirih sestankih preiskovalne komisije v začetku in na enem sestanku na koncu. Kar se tiče pa sedemnajstih zaslišanj, je prišel samo na prvo sejo zaslišanj, tam ždel deset minut in potem brez vprašanja zapustil zaslišanja. In ga potem nikoli več ni bilo. Danes pa govori o tem, kako je ta preiskovalna komisija politično delovala. Mislim, da me bodo morali tudi ostali člani preiskovalne komisije podpreti v tem, kar bom sedaj rekel, da je preiskovalna komisija preučevala vse, tudi priče, in zahtevala vso dokumentacijo, kar je posamezen član preiskovalne komisije predlagal. Če torej nismo preiskovali nič takega, kar bi želel preiskovati gospod Kordiš, je to zato, ker ni dal niti enega predloga. Njegova edina razprava, ki se je spomnim s preiskovalne komisije, je ta, ko je na tretji seji rekel: »Jaz vem, da je vse kriv Janša v času Janševe vlade, in vem, da boste tukaj delali tako, da ne bo nič takega odkritega.« Ko sem mu pa jaz povedal, da je delo v preiskovalni komisiji prosto delo vsakega člana preiskovalne komisije, pa kolega Kordiša ni bilo več na sejo. V zvezi s tem, da je jasno, da je bančna luknja posledica zunanjih dejavnikov, pomeni samo to, da kolega Kordiš tudi poročila, za katerega je proti glasoval, ni prebral. Ker so tam ob vsaki banki našteji vsaj štirje konkretni primeri preko nekaj 10 milijonov evrov, kjer je izključena zunanja krivda in je krivda zgolj organov upravljanja in nadziranja bank. In če pravi, da bojda mi na preiskovalni komisiji nismo prebrali poročila Banke Slovenije, ki govori o tem, da so hude napake v bančništvu nastale v času prve Janševe vlade; lahko z gotovostjo rečem za vseh ostalih šest članov, da je prebralo to poročilo. Da je očitno edini, ki tudi tega poročila Banke Slovenije ni prebral, gospod Kordiš, ker če bi ga prebral, ne bi mogel narediti takšnega sklepa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Eno postopkovno bom povedal, da bo ena zadeva razjasnjena. Sestavni del Vmesnega poročila je tudi Dodatno vmesno poročilo z vključenim bistvenimi ugotovitvami, kjer imate bančno

tajnost. Do zapiranja seje ne pride zaradi postopkovnega predloga; ampak če bo ostal še minimum časa, sem jaz po uradni dolžnosti dolžan zapreti sejo brez postopkovnega predloga. Naj bo to jasno. Ni odvisno od tega, ali bo kdo to zahteval ali ne; ampak moram tako izpeljati zaradi tega, ker je to poročilo označeno s tako tajnostjo; in dokler imamo to kot sestavni del gradiva. Ne, da bo jasno, da tukaj ni odvisno od tega, ali to želim ali ne želim; moram po poslovniku. Če bo ostajal čas, to pa res. Kot ste rekli, če bi ves čas porabili, potem ne bi bilo treba zapirati za javnost.

Besedo ima dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Predsednik, jaz to vem, absolutno nikakor ne oporekam. Jaz sem se samo navezal na zaključek gospoda Dobovška, ki je rekel, da glede na to, da imamo v ponedeljek še zaprti del seje, da bo nadaljeval takrat. Moja želja je samo bila, da ves čas porabimo v javnem delu, ker če želimo, da davkoplachevalci slišijo, je to treba narediti v odprtem delu. In vse stvari, ki so v poročilu, se da na nek način predstaviti tako, da se pač ne omenja konkretnih imen ali pa konkretnih zneskov; vzorci so pa zelo jasni na žalost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa ima besedo gospod Marko Ferluga.

Pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in dr. Anže Logar.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Glede te preiskovalke gre za čestitati celotni ekipi, da se je napotila v to; ampak moje osebno mnenje je, da bi to delo morali opraviti organi pregona. Jasno je, da je problematika, o kateri govorimo, neka specifična, se pravi ta bančni kriminal. To vemo tudi, ko govorimo, da je bančna kriminaliteta deljena na notranje in zunanje. Pa ne bi šel na dolgo in široko, ker je o tem govoril že Bojan, ki je strokovnjak na tem področju. Treba je pa povedati to, da se na žalost s tem ukvarjamo post festum in da bi verjetno pričakovali vsi tukaj med nami, da se s tem ukvarjajo policija, sodišča in tožilstva. Skrivanje za neko bančno tajnostjo, skrivanje za neko avtonomijo sodstva in tožilstva je vedno neka stvar debate in presoje, ampak v teh zadevah jaz mislim, da večina državljanov in državljanov pričakuje, da naj bi bilo temu tako. Jasno je, da po vsem tem, kar je bilo zapisano in kar je bilo povedano, tudi obstaja nek tako imenovani bančni ceh, ki eden drugega rešuje, ščiti, brani. In temu je absolutno treba narediti konec. Bilo je že tudi povedano, nadzor na vseh nivojih, od bank pa do Banke Slovenije, je v tem primeru povsem odpovedal, to je že vsem jasno. Pričakovati bi bilo zelo v kratkem, da bo sodstvo enkrat začelo dajati neko eksemplarično sodno prakso, ker na eni strani se sodstvo nekako izgovarja s tem, da ni bilo sodne prakse na tem

področju, na drugi strani pa na neko avtonomijo sodstva; in nikoli ne pridemo na konec. Osnovni fokus, ki pa bi moral biti, to pa je zdaj spet, ko govorimo o delovanju bank, je na odgovornosti upravnega odbora in nadzornih svetov. In tukaj jaz ne vidim nobenega koraka naprej, zato na odgovorna mesta bank in nadzornih svetov ne morejo in ne smejo priti nikoli več tisti, ki so si umazali s tem roke.

Če citiram vodjo Specializiranega državnega tožilstva gospoda Furlana, ko govori o uspešnosti sodelovanja bank z organi pregona, pravi takole: Kako je to sodelovanje potekalo, se lahko sodi po tem, koliko odškodninskih tožb je bilo vložnih proti prejšnjim upravam in kaj se je iz tega izplenilo. In če govorimo o tem, potem že sami vidimo, koliko je ta situacija specifična. Pa ne glede na to, da imamo tudi Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora in ker imamo eno kopico zakonov, ki se na žalost ne izvajajo. Na žalost se potem vedno politika vplete v to zgodbo in potem se začne to zamegljevati ter izgubljati ta fokus, ki bi moral biti že v osnovi v samih bankah. Dejstvo je pa, da sta pohlep in lakomnost, ki sta prežeta v naši družbi, na žalost tako velika, da se potem to na takšen in drugačen način ter na žalost tudi s pomočjo politike nekako zamegli, razprši, odgovornosti ni in nobenega ne najdemo. V trenutku, ko se bo pozvalo, pa ne glede na to, da je to zakonsko že zdaj narejeno, se pravi, da so nadzorni sveti materialno in kazensko odgovorni, se tega ne dela. Ne predhodni nadzorni sveti ne potem nadzorni sveti, ki nasledijo tiste, ne glede na to, da so plačani, ne glede na to, da so odgovorni z vsemi zakonskimi akti za to, nobeden ne odgovarja. Vsi samo gledajo v nebo in vsi vedo, kar je največja žalost vsega tega, da vsi vedo, da se jim ne bo praktično nič zgodilo. In to vse nas, navadne ljudi, jezi. In tukaj bi morale sodstvo enkrat narediti korak naprej in pokazati, da zna obsoditi tisto, kar v družbi ne more veljati za neko sprejemljivo vrednoto. S tem razmišljanjem bom počasi zaključil. Mislim, da je osnovni fokus na tem, da se enkrat za vselej mora zavedati vsak, ki vstopi v nadzorni svet, da bo kazensko in materialno odgovarjal. Če govorimo tudi o zastaralnih rokih, v zadnjem ZUKSB se je v 33. členu štirikratno podaljšal čas trajanja tega kazenskega preganjanja. Ampak pred tem smo imeli milejše zakone, kazenski zakon, ki je bil do 2008, je bil milejši; potem je bil malo strožji kazenski zakon 1, ki je začel veljati od 2008 do 2012; in šele zdaj z ZUKSB od 2012 naprej se je to poostrilo. Na žalost retroaktivnosti ni, to je žalevredno; ampak na žalost je tako v tem pravu, da se bodo nekateri na žalost izmazali. Ampak mislim, da vseeno je neka možnost in ta komisija nekako kaže in utira neko pravo pot, ki bi morala biti ter veljati v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak; pripravita naj se dr. Anže Logar in gospod Jožef Horvat.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Lepo pozdravljeni vsi!

Najprej bi se rada zahvalila preiskovalni komisiji na čelu s predsednikom gospodom Logarjem, ki je opravila veliko delo. Nazorno smo videli, da se nekaj imen vrti na različnih funkcijah in da imamo v tej državi res nekaj superbankirjev, ki so se igračkali in se igrali bankirje; s tem pa povzročili veliko škodo tudi nam, vsem državljanom. Pa kako bi ta denar potrebovali marsikje drugje, tudi za višje pokojnine, za štipendije, v zdravstvu ali kjerkoli drugje. Podpiram tudi vse sklepe, ki jih je komisija predlagala. Mislim, da je naloga vseh nas poslancev tukaj, da zahtevamo od vlade in od sodstva, da te sklepe uresniči. Državljeni to pričakujejo, zahtevajo, da se vendar tukaj nekaj zgodi. Vsi vemo, koliko ljudi deložirajo, ker ne morejo vračati kredita, pa so po nesreči zašli v težave, izgubili delo, za 100 tisoč evrov kredita ali še manj se morajo izseliti iz stanovanja. Tem, ki so pa krivi, da so milijoni zmanjkali, pa se kar nič ne zgodi. Ne samo sodni postopki, ampak vrnitev tega denarja ali razlastitev premoženja, ki ga še vedno imajo, to pričakujejo naši državljeni in to od nas zahtevajo. Zakaj se to lahko zgodi v drugih državah? Zakaj na Islandiji lahko sedi okoli 30 bankirjev? Zakaj so lahko tudi v sosednji državi, na Hrvaškem najvišje predstavnike države zaprli? Ker so kradli in goljufali. Šele tako se bo vrnilo zaupanje v naše sodstvo. To državljeni pričakujejo, da smo pred zakonom vsi enaki, ne pa da tisti, ki so dolžni malo, izgubijo vse; tisti, ki so pa dolžni veliko, pa se prosto sprehajajo naokoli. In ni krivcev. Kako ni krivcev?! Pa se ve, kdo je bil v komisiji, kdo je vodil banke, kdo je vodil nadzorne odbore. Vse se ve, pa ni krivcev. To je pa res čudno. Sem mislila, da se je to dogajalo samo pred sedemdesetimi leti, sedaj pa vidim, da se tudi v današnjem času te stvari ponavljajo. Če bi razpisali referendum z vprašanjem: Ali morajo vsi tisti, ki so povzročili bančno luknjo, za to odgovarjati in vrniti denar?; sem prepričana, da bi referendum skoraj stoprocentno uspel, da bi večina državljanov prišla na tak referendum in oddala svoj glas v podporo temu.

Redkokdaj smo v parlamentu tako enotni kot danes, da mora država ukrepati, da mora sodstvo ukrepati. Razen predstavnika ene stranke se v glavnem vsi strinjamo, da je treba te sklepe podpreti in jih tudi izvršiti. Spomnim se leta 2005, ko je bil minister za pravosodje dr. Lovro Šturm, ko so se kopicili sodni zaostanki, je takrat predlagal abolicijo za manjše prekrške. Seveda, če se mi ukvarjamo s tistimi, ki so dolžni 10 tisoč evrov ali 5 tisoč evrov, ne pa s tistimi, ki so dolžni 100 tisoč, milijon ali pa še več, potem je takšna poteza smiselna tudi danes, če je problem v prezasedenosti sodišč.

Če je problem v zakonodaji, pa je potem to naša obveza in obveza ministra za pravosodje, da nekaj naredi. In jaz upam, da bo ta pot na Islandijo dobro vplivala na ministra Klemenčiča in da bo pogledal, česa še nismo storili, kaj manjka. Jaz vse take zakone, ki bodo pripomogli k hitrejšemu reševanju tega problema, takoj podprem po nujnem postopku, ni problema. Če potem ne bodo izvršeni pri sodni veji oblasti, potem pa tudi naši nujni postopki nič ne pomagajo. Nova Slovenija je že predlagala nekaj ukrepov, tudi uvedbo specializiranega državnega sodišča in posebnega oddelka sodišč prav za preiskovanje bančnega kriminala. Poslanci nismo usposobljeni za takšne preiskave. Komisija je imela nekaj strokovnjakov za podporo in mislim, da tudi ni osnovna naloga poslancev, da se gremo preiskave. To ni naše osnovno poslanstvo; ampak če se pa nič ne zgodi na tem področju, potem je pa tudi naša naloga, da to spodbudimo. Zato res pričakujem, da postanemo pravna država.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Anže Logar.

Pripraviata naj se gospod Jožef Horvat in gospa Eva Irgl.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

V uvodu bi se morda osredotočil samo na dva bistvena sklepa oziroma bistveni ugotovitvi, do katerih smo prišli pri našem delu. Ena govori o tem, da Banka Slovenije v obdobju ekspanzivne kreditne rasti ter potem po nastopu svetovne bančne krize svoje naloge ni izvajala z ustrežno skrbnostjo. To smo tudi preko zaslišanja in tudi na podlagi vseh dokumentov zelo jasno dokazali. Za konkretno za dve banki, Factor banko in Probanko, za katero sem v uvodu predstavil te hobotnice, to lastništvo, ki je na nek način bistveno otežilo nadzor bančnega poslovanja, Banka Slovenije – regulator za primer Factor banke med letom 2005 in 2009 ni izvajal niti enega pregleda kreditnega tveganja, za Probanko pa med leti 2005 in 2009 samo enega. In to je v obdobju največje rasti, največjega vnosa kreditov v kreditni portfelj teh bank. Recimo primer Factor banke; v času, ko Banka Slovenije ni nadzirala kreditnega tveganja, se je kreditni portfelj Factor banke povečal s 240 milijonov na 900 milijonov, torej za skoraj 700 milijonov. Za 700 milijonov Banka Slovenije sploh ni vedela, kaj je prišlo notri; v primeru Probanke pa s 330 milijonov na 900 milijonov, torej za 600 milijonov teh posojil. In če ne veš, kakšna posojila notri padejo, ne moreš opravljati nadzora; če ne opravljaš nadzora, se notri znajdejo slaba posojila.

In guverner Gaspari ni opravil svoje naloge, kasneje guverner Kranjec ni opravil svoje naloge, ko je prišlo do krčenja teh portfeljev. Zato oba guvernerja nosita pomemben del odgovornosti. Je pa res, da ne nosita nobene posledice. Čas ugotavljanja njune

malomarnosti je že minil. Tukaj je odgovornost politike v tistem času, da tega ni pravočasno ugotovila. In v zvezi s tema dvema bankama, da so uprave in nadzorni sveti v Factor banki in Probanki uvajali takšne bančne prakse in v takšnem obsegu, da je bila kriza v teh dveh bankah neizogibna. Nobena finančna inštitucija ne bi preživela takšnega poslovanja, kot sta si ga privoščili Probanka in Factor banka. Tisti, ki je podrobno prebral zaprti del našega poročila, ve, o čem govorim. Politika je na nek način tudi povzročila, da sta se ti dve butični banki Foruma 21 – bom razveselil gospoda Kordiša, ki ga tukaj ni več – tako prepletli z našim bančnim sistemom in sistemskimi bankami ter z depoziti v teh dveh bankah, da je bila potem rešitev edino ta, da se ta zapitek plača na račun davkoplachevalcev; da se jih likvidira na račun davkoplachevalcev. In če je politika pripeljala do tega, da smo jih likvidirali na naš račun, bo morala v nadaljevanju politika tudi prevzeti odgovornost za to. Prav tako pa bo morala neka druga politika poskrbeti, da se bodo zadeve premaknile naprej in da bodo krivci v teh dveh bankah odgovarjali. In tisti, ki imate sedaj škarje in platno v rokah za vse te ukrepe, mislim, da je prav, da na podlagi tega, kaj bom recimo jaz danes povedal in kaj bomo tukaj govorili, ter ko se govori o bančni kriminaliteti, da ne boste govorili, da gre za nek poseg v neodvisno delovanje tega ali onega; ampak da gre zelo preprosto za zahteve, ki bi v pravni državi morale biti izpolnjene.

Predlagali smo tudi nekaj konkretnih ugotovitev oziroma sklepov za spremembo zakonodaje, predvsem procesne zakonodaje na področju kazenskega postopka. Mene veseli, da velja neko načelno soglasje. Pomembno je zato, ker se večina postopkov procesno še ni odvila. In hitra sprememba teh procesnih postopkov bo vplivala tudi na vse te postopke, ki bodo še prišli na mizo kriminalistov ter kasneje tudi tožilcev in nato sodišč. Pomembna hitrost je pa tudi zato, ker vsak dan zamude zaradi procesnih zapletov pomeni en dan bliže zastaranju zadevam. In mislim, da si tega v Republiki Sloveniji ne smemo privoščiti. Omenil bi tudi zadnji sklep, ki govori o nejasnosti glede zastaralnih rokov za odškodninske tožbe. Spomnimo se, ko smo dokapitalizirali banke, je Državni zbor sprejel zakon o ukrepih za stabilnost bank, ki v tretjem odstavku 33. člena govori o štirikratnih zastaralnih rokih. Ta zakon je bil sprejet 28. 12. 2012. Po tem roku, vam garantiram, je nastalo zelo malo kreditov, ker so banke takrat že krčile na vse pretege, iskale likvidnostna sredstva. In če ta odškodninski del velja samo za tiste kredite, potem je zakonodajalec zgrešil svoj namen. Naj opozorim, da tudi mediji govorijo o težavah glede tega 33. člena. Citiram zadnji članek z dne 14. novembra 2016, ta zakon o ukrepih za stabilnost bank s štirikratnim podaljšanjem rokov, »Neuradno je v odvetniških vrstah slišati, da tega zakona »nihče ne jemlje resno«, da naj bi bil »neustaven«,

diskriminatoren.« Ali pa odločitev sodišča in tudi sodna praksa kaže, da je takšna odločitev sodišča vedno. Sodniki pravijo – od posla do vložitve je preteklo več kot tri leta, zato se mi zdi smiselno, da zadevo zaradi zastaranja zavržem. Preiskovalna komisija predlaga, da v tistih postopkih, ki so se odkrili na podlagi novih uprav – ker predhodno se teh postopkov tako ali tako ni dalo odkriti, ker so jih povzročali tisti, ki naj bi jih potem tudi odkrili, pa jih seveda niso, so jih šele njihovi nasledniki, ki so prišli z izrednimi upravami –, z avtentično razlago razloži na ta način, da tudi za tiste postopke, ki so se začeli, velja štirikratni rok. Vaš predsednik Vlade se v oddajah hvali s tem, da je zagotovljen štirikratnik; in tudi v tem pogledu, glede na to, da je ustavni pravnik, verjetno velja slediti njegovim besedam.

Naj se vrnem malce nazaj na to dilemo, ki ste jo izpostavili vsi predgovorniki v zvezi z rezultatom teh preiskav, ki so bile do sedaj narejene. Posebna inšpekcijska skupina Banke Slovenije, ki je bila ustanovljena za pregled teh slabih bančnih praks ter ugotavljanje morebitnih kršitev in kaznivih dejanj je glede neuspešnosti pri pregonu notranje bančne kriminalitete podala neko zelo zanimivo tezo. Za stanje, ko ob očitnih kršitvah zakonov, ko je kljub očitnim kršitvam domnevno nemogoče dokazati krivdo uprav in nadzornih svetov, so po mnenju Banke Slovenije lahko krivi naslednji trije razlogi. Naj jih naštejemo. Prvi, nezadostna prilagojenost veljavnega prava stanju v družbi. Drugič, splošna pravna kultura, ki dopušča toleriranje nepravilnosti. In tretjič, nezadostna strokovnost. Pa mi dovolite, da se sprehodim po vseh treh morebitnih razlogih, zakaj domnevne jasne krivce naš sodni sistem ne more obsoditi.

Najprej nezadostna prilagojenost veljavnega prava stanju v družbi. Drži, zakonodaja je v določenem delu neprilagojena, še posebej v tem procesnem delu, kjer se preiskovalci soočajo z izjemnimi težavami, ki bistveno otežijo njihovo delo, predvsem pa podaljšajo ugotavljanje krivde in naklepa. Upam, da bo Državni zbor potrdil naš prvi sklep in s tem omogočil čim hitrejšo spremembo. Kar se pa tiče tistega dokaznega standarda ter domnevno tega, da naš dokazni standard onemogoča obsodbo teh banksterjev oziroma povzročiteljev bančne kriminalitete, zadnje čase je zelo moderno to javno izražati. Celo nekateri ustavni pravniki na kakšni okrogli mizi o tem govorijo. Tisti, ki pa to govori, ali zavaja, ali išče obrazložitev, opravičilo ali izgovor za nedelo. Moje vprašanje, ali res mislite, da so vaši predhodniki, naši predhodniki, zakonodajalci, ki so sprejemali Kazenski zakonik in njegove novele, imeli namen, da se krivici za bančno luknjo ne kaznujejo, oziroma da se tisti, ki so zakrivali slabe bančne prakse, ne kaznujejo. Verjetno ne. Namen kazenske zakonodaje ni in ne more biti, da bi se na nek način vzpostavil sistem, kjer so možni takšni obvodi, da se oprostijo kršitelji. Prvotni in izključni namen

kazenske zakonodaje je, da je pravici zadoščeno. To pomeni, da se tiste, ki so kršili, ustrezno kaznuje. Sodstvo mora slediti namenu zakonodajalca; ne se iti črkobralstva, ampak slediti namenu zakonodajalca. Kazenski zakonik je zato, da se kazniva dejanja kaznuje; ne da se jih oprostijo. Če je morda v posameznih primerih kakšna določba neprimerna ali pa ne dovolj zavezujoča, to še ne pomeni, da imajo sodniki potem izgovor, da nič ne ukrenejo oziroma da oprostijo. Zato je sodna praksa in spet smo tam. Tisti, ki so plačani, da po tem zakonu sankcionirajo, radi govorijo, da sodna praksa pravi tako, da se jih pač ne da sankcionirati.

Ampak pozor; pri pregonu notranje bančne kriminalitete sodna praksa šele nastaja. Kako lahko danes nekdo govori, da je sodna praksa, da se bankirjev ne da obsoditi; če ta sodna praksa šele nastaja, v tem trenutku, danes, včeraj in jutri. Vodja Specializiranega državnega tožilstva gospod Furlan je na zaslišanju pred preiskovalno komisijo dejal, citiram: »Naša sodišča zahtevajo pri vložitvi zahteve za preiskavo zelo visoke dokazne standarde.« Dokazni standard ni nekaj, kar piše v kazenskem zakonu. Dokazni standard je nekaj, kar je sodna praksa izoblikovala skozi desetletja. In kaj je dejal v nadaljevanju? »In dejansko je ni.« Sodne prakse namreč. In če je že ni, jo je težje vzpostaviti oziroma so sodišča pri vzpostavljanju le-te toliko bolj previdna. Sodišča so tista, ki jo vzpostavljajo; v tem trenutku jo vzpostavljajo in očitno so zelo previdna. Gospod Furlan nadaljuje: »In pri teh zadevah, kjer sodna praksa še ni izoblikovana, kjer še ni jasnih stališč, je čisto življenjsko, da se sodniki tega v določenih primerih poslužujejo, ko pridejo v dvom. Eden osnovnih načel domnevne nedolžnosti je – in dubio pro reo; kar pomeni v dvomu oprostiti in v dvomu dati odločitev drugemu. In pozor; »Veliko lažje je, verjemite, napisati zavržene obtožbe, oprostilno sodbo kot pa obsodilno.« Tu smo. Sodna praksa torej šele nastaja. Z vsako novo sodbo, na primer s sodbo sodnice Letonje s sodišča v Ljubljani, ki jo bom predstavil v nadaljevanju, z odločitvijo Delovnega sodišča v Mariboru celo na drugi stopnji, sodišč z odločitvijo v zvezi s Probanko, Novo Ljubljansko banko in tako naprej. In če spremljamo, razen današnji primer, ki sem ga navedel v uvodu, smo priča nastajanju oprostilne sodne prakse. Oprostilne sodne prakse pri pregonu notranje bančne kriminalitete. Oprostite, mi naj mirno spremljamo in gledamo in čakamo, da se bo nekaj spremenilo. Se ne bo, ker se spreminja v smer oprostilne sodne prakse.

Naj še enkrat ponovim, kar je gospod Furlan rekel, da je veliko lažje napisati zavržene obtožbe, oprostilno sodbo kot pa obsodilno. Poglejte samo konkreten primer Zakona o parlamentarni preiskavi. Vsi se strinjamo, da je mestoma neustrezen, ampak kljub temu smo dobili dokumente. Jih sicer predhodne preiskovalne komisije niso, ampak mi smo bili na

tej poti zelo vztrajni in smo jih dobili. Za to se imamo verjetno zahvaliti sodniku v Celju in sodniku v Mariboru, ki sta sledila namenu zakonodajalca, torej Zakon o parlamentarni preiskavi, ki ima sidro v Ustavi, in sta odredila zaseg dokumentacije; medtem, ko je sodnica Deša Cener v Ljubljani sedem mesecev blokirala ta postopek. Ampak na koncu se je vzpostavila sodna praksa, ki daje prav preiskovalni komisiji in ki omogoča delo vsem preiskovalnim komisijam v prihodnje. Tudi ostale preiskovalne komisije, ki so v Državnem zboru, sedaj nimajo več problemov s pridobitvijo dokumentacije; jo dobivajo tako, kot je bil namen zakonodajalca. In če je v tej zadevi tako; zakaj ne smemo enako pričakovati tudi pri pregonu notranje bančne kriminalitete. Moramo, davkoplačevalci od nas to pričakujejo.

Drugič, iz uvoda tistih treh točk, splošna pravna kultura, ki dopušča toleriranje nepravilnosti. Se vam zdi, da so se vzorci kaj spremenili?! Jaz iskreno upam, da so se. Na podlagi pregleda zasežene dokumentacije lahko rečem, da so se na relaciji Banka Slovenije–poslovne banke te stvari bistveno spremenile. Če bi bil tedaj, v času Gasparija in v času Kranjca, tako rigorozen nadzor, kot je danes, bi bila ta bančna luknja manjša; to si upam trditi. Kljub temu pa ne morem mimo, spet, politike. Smo se mi kaj naučili ali pa raje tisti, ki imate škarje in platno v rokah?! Ste se kaj naučili? Primer – imenovanje predsednika uprave SDH. Mene je tista zgodba z gospodom Jazbecem šokirala in me še danes. Šokiral me je pa tudi naslednji korak, ki ga je Marko Jazbec izpeljal, to je imenovanje treh nadzornikov: Gedrih, Ribnikar, Macuh. Mene je šokiralo tudi imenovanje nekdanjega visokega uslužbenca Factor banke Antona Žuniča v kabinetu predsednika Vlade. Oprostite, mene je to šokiralo in me še danes šokira. Poznam zgodbo, imam dokumente o gospodu in iskreno ne vem, kaj počne v kabinetu predsednika Vlade. Če uporabim besede nekdanjega ministra za finance gospoda Čuferja pred preiskovalno komisijo: »To kaže na zelo veliko toleranco do tega in veliko stopnjo pozabljanja.« Spomnimo se, zaradi velike stopnje pozabljanja se je zgodila druga bančna luknja. In naprej, kot pravi gospod Čufer, je presenetljivo, da imajo ti kadri sploh drugo priložnost. Iskreno, nenavadno in nesprijetljivo, da imajo drugo priložnost. In v tem pogledu so spremembe kulture nujne.

Kaj pa odnosi poslovnih bank v tem pogledu? Mi smo v okviru preiskovalne komisije zahtevali od bank, ki smo jih dokapitalizirali, zelo jasno in enostavno zahtevo; in to zdajle, v zadnjem času. Zahtevali smo, da nam naj posredujejo stroške za odvetniške storitve in svetovalne pogodbe, ki so jih imeli v zvezi s pripravo strokovnih podlag za pregon notranje bančne kriminalitete. Izkušnje so, moram priznati, različne. Abanka je posredovala te podatke, DUTB je posredovala te podatke. NKBM je najprej poskušal iskati ovinke in so

rekli, da ne vejo, kaj je to notranja bančna kriminaliteta. Imajo pač tujega lastnika, smo jim obrazložili, ampak potem so obljubili, da bodo posredovali. Kaj pa Nova Ljubljanska banka, v katero smo zmetali največ denarja? Milijardo in pol. Veste, kaj je odgovorila? V dopisu, ki ga je označila z zaupno, kršim to zaupnost pri polni zavesti, je napisala, citiram: »Ugotavljamo, da vsebine vaše zahteve« – torej za dostop do podatkov o tem, koliko je bilo stroškov za odvetnike in R.U.R., d. o. o., gospoda Kosa –, »ne moremo podrediti ciljem, namenu ali obsegu, kot so ti opredeljeni v sklepu o odreditvi preiskave.« Torej Nova Ljubljanska banka, v katero smo davkoplačevalci dali milijardo in pol, se je namenila obrazlagati sklep preiskovalne komisije, ki smo ga mi tukaj z 68 glasovi »za« sprejeli. In pravijo, ker zahteva po našem mnenju presega okvir odreditve parlamentarne preiskave, to so stroški za odvetnike in svetovalne storitve, in posledično namen ustanovitve komisije, vam zadevnih podatkov ne moremo posredovati. Podpisan je predsednik uprave Blaž Brodnjak. Potem, ko smo v to banko dali milijardo in pol evrov.

Sedaj pa bi jaz samo spomnil, da je o podobni zadevi sodišče enkrat že odločilo, in sicer leta 2015 v sodbi Upravnega sodišča II U 317/2014, ki pravi, da gre pri določenih podatkih iz svetovalnih, avtorskih in drugih pogodb o izvedbi intelektualnih storitev za absolutno javne podatke. Nova Ljubljanska banka, za katero smo dali milijardo in pol, oporeka celo sodbi Upravnega sodišča in ne želi posredovati teh podatkov. Oprostite, to je neumno. To je neumno zaradi tega, ker te podatke bomo dobili, ker imamo sodno prakso. Ampak če štiri banke pošljejo podatke, največja pa ne, to kaže na poslovno kulturo v eni od teh bank. Ali nimamo ravno v tej banki posebne službe za skladnost poslovanja, ki jo vodi nekdanji veliki borec za preprečevanje korupcije gospod Praprotnik; pa očitno pripravlja take sklepe, ki na nek način smešijo upravo. Očitno, vsaj v določenih primerih, ta kultura še ni napredovala tako, kot bi v resnici morala. In če gremo na točko 3, nezadostna strokovnost. Pri sankcioniranju bančne kriminalitete imamo tri ravni institucij, ki so prve poklicane za to. To so kriminalisti, potem tožilci in na koncu sodstvo. Pri delu preiskovalne komisije sem se večkrat srečal s kriminalisti, ki delajo na posameznih primerih. Nekateri so preverjali, če je preiskovalna komisija, pozor, dobila neke dokumente glede na to, da jih oni niso mogli dobiti, kar je popolnoma nesprijetljivo. Ali pa če imamo za posamezne navedbe iz zaslišanj, ki smo jih opravili in ki smo jim posredovali, kakšne listinske dokaze, ki bi jim prišli prav pri njihovem delu. Medklic; tudi v zadnji hišni preiskavi, kot sem že dejal, smo na preiskovalni komisiji ukvarjali se v zvezi s tem. Vsakič so nas opozorili tudi na procesne težave, ki sem jih prej v uvodu že omenil; in upam, da jih bo Državni zbor v obliki sklepa potrdil.

Po enem letu zelo aktivnega dela in sodelovanja lahko rečem ali pa z veliko verjetnostjo zatrdim, da na področju kriminalističnih preiskav zadeve potekajo zadovoljivo, z energijo, željo ter zagonom po tem, da se razišče slabe bančne prakse in da se krivce tudi ustrezno sankcionira. Imajo usposobljene time kriminalistov in revizorjev, delajo na relativno omejenih področjih, tako da se lahko specializirajo. Mislim, da v tem pogledu delo napreduje tako, kot bi moralo. Želimo si, da bi še hitreje, da bi se še več ukvarjali s temi zadevami. Upam, da so tudi ustrezno finančno podprti. V vsakem primeru jim je treba pri tem maksimalno pomagati. Naslednja raven pa je tožilstvo. Kriminalisti so me v teh razgovorih tudi opozorili, da velikokrat naletijo na primer, ko pripravijo zelo razčlenjen in po njihovem mnenju evidenten primer kaznivih dejanj, pa s tem ne prepričajo kriminalistov, češ da ni direktnega naklepa oziroma sodne prakse. Čeprav, kot sem že v uvodu povedal, se sodna praksa šele vzpostavlja. Poglejmo konkreten primer; ker sem ga pridobil na neuraden način, ne morem zaradi zaščite osebnih podatkov govoriti o konkretnih zadevah, bom pa orisal pot odločitve v tem primeru. Gre za kazensko ovadbo v enem od poslov za banko, ki jo obravnavamo v tem poročilu; in gre za nek kredit, ki je bil odobren kljub temu, da je bila uprava opozorjena na slabo stanje kreditojemalca, in kljub temu je bil kredit neustrezno zavarovan. Vsa ta opozorila, o katerih so tudi mediji predhodno, preden je bil kredit odobren, opozarjali, so privedla do tega, da je nastal škodni primer in da je banka pač morala odpisati ta kredit. Ampak član uprave, ki je kredit odobril, ne bo kazensko odgovarjal po odločitvi okrožnega tožilca. Zakaj? Trije razlogi so navedeni, zakaj ne bo odgovarjal. Eden od teh razlogov pravi, da on neposredno ni bil zadolžen za to področje poslovanja banke, čeprav je podpisal kredit. Naslednji razlog pravi, ker ni sodeloval pri dogovarjanjih za ta kredit, čeprav je potem podpisal kredit. In tretjič, ker je svojo odločitev za odobritev kredita sprejel na podlagi informacij, ki jih je dobil od ostalih članov uprave. Če povem po domače: po mnenju kriminalistov torej niste zagrešili kaznivega dejanja, če ste sprejeli odločitev za slab kredit, pa to ne spada pod vaš delokrog, in ste to naredili na prigovarjanje vaših kolegov iz uprave. Zdaj pa imam čisto laično vprašanje. Kaj pa poslovna osebna odgovornost, o čemer ste nekateri kolegi že govorili? Kaj pa odgovornost po strokovni presoji, če si bil opozorjen, da gre za slabostojеče podjetje? Kaj pa profesionalna skrbnost stroke upravljanja banke, ki ga določa Zakon o bančništvu? Ravno zaradi vseh teh dejavnikov, ki sem jih zdaj naštel, Zakon o bančništvu postavlja poseben postopek imenovanja članov uprav bank, ki je bistveno bolj zapleten kot v ostalih bankah. To je tako imenovani fit and proper test. In ravno zato, da se oseba ne more izgovarjati na to, da ni vedel, da ni bil zadolžen za to področje in da je to storil

na prigovarjanje svojih kolegov. Če tožilci svoje sklepe redno utemeljujejo, upam, da ne; sem rekel, da izpostavljam samo en primer; upam, da ne, ampak če izpostavljajo na takšen način, potem se moramo v vsakem primeru strinjati z besedami, ki jih je pred preiskovalno komisijo rekel njihov šef, gospod Harij Furlan, da je pri pregonu bančne kriminalitete problem. Naj ponovim ali pa opozorim, da tožilci za odločitev, da določenega postopka ne bodo sprožili, ne nosijo nobene odgovornosti. Takšno stanje je posledica Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1), ki ga je na predlog nekdanjega ministra Zalarja sprejela Pahorjeva vlada in potrdil Državni zbor sredi leta 2011. Torej tožilci ne nosijo nobene odgovornosti.

In če grem še na en tožilski primer – primer Ultra, financiranje Ultra; o tem smo govorili tudi na preiskovalni komisiji. Parlamentarna Komisija za nadzor javnih financ je, pozor, sredi leta 2009 poslala na Specializirano državno tožilstvo kazensko ovadbo zoper dve visoki uslužbenki oziroma članici uprave Nove Ljubljanske banke v zvezi s krediti družbi Ultra. Nastala je škoda neodplačanih kreditov 1,2 milijona evrov. Na čigave stroške, nam verjetno ni treba ugibati. Kar dolgih sedem let je tožilka potrebovala, da je zavrгла kazenski pregon. Dolgih sedem let, vmes se je že trikrat zamenjala sestava Komisije za nadzor javnih financ. In če potrebujete sedem let za zavrženje, se spet moramo strinjati z gospodom Furlanom, da je pri pregonu bančne kriminalitete problem. Če gremo malo na argumentacijo tožilke Šlibarjeve, ki to podaljševanje kreditov argumentira takole. Kljub temu, da je Ultra slabo poslovala, da je imela finančne težave, je Nova Ljubljanska banka kar naprej podaljševala te kredite. Tožilka Šlibar zapiše: Tako se je strategija Nove Ljubljanske banke, torej strategija podaljševanja kreditov, izkazala za pravilno in uspešno, saj se je obveznost družbe Ultra znižala na znesek 1,2 milijona evrov. Oprostite, če dobi banka vrnjeno za kredit, ki tehta 4 milijone evrov, samo 2,8 milijona evrov, če takšno poslovanje tožilec razglasi za pravilno in uspešno, potem imamo v Sloveniji za 5 milijard evrov uspešnih bančnih praks. Jaz še nisem slišal, da bi banke svoje poslovanje targetirale tako, da bi dobile vrnjenega čim več kredita. Po moji laični presoji banke posojajo denar, dajejo kredite zato, da dobijo vrnjen celoten kredit in še obresti. Razen očitno v Sloveniji, kjer že dvakrat saniramo bančni sistem, banke tekmujejo v tem, katera bo dobila največ vrnjenega do tistega zneska, kolikor je posodila. Nadalje, tožilka zapiše, da je družba Ultra v celotnem obdobju ustvarila dovolj prihodkov za plačevanje obveznosti do Nove Ljubljanske banke iz naslova obresti po prejetih kreditih; ampak kredita pa ni poravnala; kar pa spet po mojem mnenju še povečuje odgovornost visokih uslužbencev Nove Ljubljanske banke. Če je torej Ultra imela denar, ki bi ga lahko dobila s prodajo in ostalimi operacijami, da

poplača kredit, pa tega kredita ni poplačala oziroma se banka ni usedla na tisto premoženje, potem je odgovornost še večja. Ne pa da ni utemeljenih sumov za pregon. Še enkrat pravim, da so to izjemni in redki primeri, upam, da so to izjemni in redki primeri ter da nas bo praksa prepričala v nasprotno, da je to pač zgolj odklon od normalne prakse na ravni tožilstva. Iskreno upam, da nas bodo vsi ostali prihodni postopki o tem prepričali.

Zdaj pa preidimo na tretjo raven, to je sodna raven. Béra sodnih epilogov na področju notranje bančne kriminalitete po treh letih je, oprostite, katastrofalna. Razen razsvetljenja na današnji dan, kot piše, da sta v nekem primeru dva bančnika bila obsojena, sicer na prvi stopnji; vsi ostali postopki so bile oprostilke. In glede tega držijo besede gospoda Furlana, da je dosti lažje napisati oprostilno sodbo kot pa obsodilno. Ampak če je to res in če se to tudi dogaja, potem mislim, da moramo o tem javno spregovoriti. Nismo plačali 5 milijard evrov iz naših žepov zato, da bi sodnikom omogočili, olajšali ali dopustili lažje pisanje oprostilnih sodb; ampak zato, da naj opravijo to, kar je njihova dolžnost. Zato bom danes podrobno razčlenil odločitev okrožne sodnice Maje Letonja v odškodninski tožbi izredne uprave Factor banke v zadevi Merkur za 8 milijonov evrov, ki niso bili nikoli vrnjeni. Čeprav zadeva še ni pravnomočna in se nepravnomočnih sodb bojda ne komentira, si bom dovolil ta prekršek, enega sem si danes že. Mislim, da je čas za politično korektnost v tem pogledu že minil in da je naloga zakonodajalcev, da tudi javno povemo, v primeru da se s kakšnimi odločitvami ne strinjamo, pa čeprav je to iz druge veje oblasti. Odločitev; gre za nek kredit, o katerem so pisali tudi mediji že večkrat, kredit je bil podeljen, na koncu ni bil poplačan. Kljub temu da je bonitetna služba opozorila na to, da gre za slabo finančno stanje ali pa da se finančno stanje poslabšuje, je bil kredit odobren brez ustreznega zavarovanja. Kasneje, ko je bila prisilna poravnava in pozneje sanacija, se je ta znesek za Factor banko znižal na 0 evrov. Kot veste, plačamo davkoplačevalci.

Temeljna obramba obtoženih v tej zadevi je bila, da je bil kredit obravnavan in odobren po običajnem postopku. Sodnica je zaslišala priče, ki so bile vse neposredno vključene v ta postopek – od skrbnika do njegove nadrejene in članov uprave, ki so potrdili ta kredit. Zanimivo je, da je zavrnila postavitev izvedencev bančne in finančne stroke, ker naj bi s pričami in ostalimi dokazi ugotovila vsa odločilna dejstva. Če na pričanje povabiš tiste, ki so neposredno sodelovali pri odobritvi slabega kredita, verjetno ne pričakuješ kakšnih dramatičnih razkritij, še posebej ker – na kar je tudi gospod Furlan posebej opozoril – so ti ljudje v tem sistemu še vedno povezani. Saj veste, strah vedno obstaja pri podrejenih. Kljub temu, da je bonitetna služba opozorila na slabšanje bančnega stanja, je uprava potrdila ta kredit brez ustreznega zavarovanja. Sodnica

Letonja ugotavlja, da so na podlagi vsega izpovedi vseh zaslišanih oseb skladne. Moje vprašanje – je to dokaz čiste iskrenosti ali tega, da so vsi v istem čolnu? Potem naslednja ugotovitev, da so bili kreditni pogoji in zavarovanja običajni. Ampak kljub temu zavarovanje ni bilo ustrezno. In naprej, da je bilo bonitetno plačilo narejeno na običajen način. Naj mi kdo razloži, kaj pomeni na neobičajen način. Ampak na običajen način se je v Factor banki delalo kreditne predloge na neobičajen način, kar bom v nadaljevanju tudi ponazoril. In da so pri Factor banki običajne kredite zavarovali le z menicami in da v tem delu ne gre za neobičajen posel. Zdaj smo pa na srčiki problema. Če daješ kredite po neobičajnih pogojih in si vse kredite dal po neobičajnih pogojih, torej noben kredit ne odstopa, ker ta neobičajnost postaja običajno. Oziroma če grešiš, greši povsod, ker potem je, očitno, greh manjši. In ravno zaradi te neobičajnosti smo mi to banko dokapitalizirali, da smo jo lahko zaprli z 269 milijoni evrov.

In naprej, sodnica Letonja ugotavlja, da so stranke ter zaslišane priče izpovedale, da je šlo za običajen način zavarovanja in da v Factor banki drugega načina za tako velike komitente ni bilo. Na podlagi teh ugotovitev pa je bilo sklenjeno, sodišče ugotavlja, da je uprava delovala v skladu s cilji, strategijo in politiko banke. Daš kredit, ki je neustrezno zavarovan, pod neustreznimi pogoji; ampak če očitno daš veliko takšnih kreditov, si deloval v skladu cilji, strategijo in politiko banke. Sodišče ni ugotovilo odstopanja od običajnega postopka odobravanja kreditov. Ta vsesplošna običajnost ali neobičajnost je potem pripeljala kot olajševalna okoliščina za odločitev, da uprava ni kriva. In to daje tudi podlago novi sodni praksi, ki nastaja. In ker je v nadaljevanju zaradi težav Merkurja Factor banka to terjatev konvertirala v kapital banke in se je kasneje v sanaciji ta vrednost nižala na nič, je sodišča v svojem mnenju zaključilo, zdaj pa napnite ušesa, v nadaljevanju grozeče škode je uprava ravnala po oceni sodišča z največjo skrbnostjo dobrega gospodarstvenika. To je sodna praksa. Če daš kredit z neustreznim zavarovanjem kljub temu, da si bil predhodno opozorjen, ga daš z neustreznim zavarovanjem in ker si vse kredite dal z neustreznim zavarovanjem, potem pa to neustrezno zavarovanje konvertiraš v kapital, ki se ob prisilni poravnavi in kasnejši sanaciji spravi na nič, torej izgubiš vseh 8 milijonov, sodišče pa odloči – v nadaljevanju grozeče škode je uprava ravnala po oceni sodišča z največjo skrbnostjo dobrega gospodarstvenika. Tu se moram še enkrat strinjati z besedami gospoda Furlana, da imamo pri pregonu bančne kriminalitete problem. In sodnica še zapiše: Tožene stranke so dokazale, da so ravnale v skladu s svojimi dolžnostmi in jim ni mogoče očitati krivde pri odobritvi kredita, saj niso razpolagale z resničnimi podatki. Naj ob tem omenim, da je bil sin predsednika uprave v istem času visoki uslužbenec v upravi Merkurja; in

prava informacija o stanju Merkurja je bila zelo hitro na dosegu roke.

Posledica te sodbe, 180 tisoč evrov stroškov za odvetniške storitve odvetnikov, ki so zastopali obdolžence. Kdo jih plača? Mi, davkoplačevalci. Mi smo pri delu naše preiskovalne komisije našli tudi pričanja tistih, ki niso bili neposredno vpleteni v ta posel; in ugotovili, da obstajajo tudi druga vprašanja, ki bi jih bilo zanimivo izpostaviti na teh zaslišanjih. Recimo ta informacija, da so se v Factor banki bonitetna mnenja pripravljala na precej nenavaden način; da se je za posamezen posel najprej neposredno dogovorilo v upravi banke in šele potem, ko je bilo vse dogovorjeno, se je šlo v pripravo bonitetnih mnenj. Z drugimi besedami, bonitetno mnenje ni bilo podlaga za odločitve uprave, ampak je bilo bonitetno mnenje posledica odločitve uprave, da gre v kreditiranje. Torej je očitno lahko v teh bonitetnih mnenjih pisalo, karkoli so želeli; pa se ni upoštevalo. Naprej. Tisti, ki so delali bonitetna mnenja, so se morali večkrat srečevati s tistimi, ki so najemali kredit; in na podlagi teh podatkov so morali pripraviti bonitetna mnenja, ki so bila podlaga za odločitve o kreditih. Tudi sami uslužbenci so mnenja, da so imela bonitetna mnenja velikokrat nepravilne podatke in da so bila ta bonitetna mnenja večkrat napisana preoptimistično preprosto zato, ker si Factor banka ni smela privoščiti dodatnih slabitev, ker je bila na limitu zadostnosti kapitala. Navodila za to so vedno prejemali ustno, nikoli pisno. Le zakaj?! Težje je dokazati, seveda.

Oprostite, če greste po kredit v Novo Ljubljansko banko za 5 ali 10 tisoč evrov, boste plačali stroške odobritve kredita okoli 500 evrov. Tu pa so si posamezni komitentni sposojali milijon evrov in so za stroške odobritve kredita plačali, ne boste verjeli, 65 evrov. Zdaj pa me zanima, če bi na podlagi tega lahko še enkrat napisalo sodišče, da ni ugotovilo niti odstopanja od običajnega postopka odobravanja kreditov niti od običajnega načina zavarovanja. In še enkrat, običajnega odstopanja od česa – od prakse v Factor banki ali od določil, ki jih določa Zakon o bančništvu?! Le Zakon o bančništvu je tisti, ki določa te postopke. Vse naštetu je na voljo, vse naštetu smo obravnavali tudi na preiskovalni komisiji. Če je volja po tem, da se išče krivce za bančno luknjo na strani kriminalistov in tožilcev, mora biti prav enako močna volja na strani sodstva, da se te storilce sankcionira. Ker če ne, potem imamo iskreno zelo velik problem.

Dovolite mi še besedo v zvezi z ustanovitvijo specializiranega sodišča, ki ga predlagamo na preiskovalni komisiji. Če v najkrajšem času ne bomo ustanovili tega sodišča, si upam trditi, da béra, praksa sodnih postopkov na koncu ne bo bistveno drugačna, kot je danes. Si dovolim malo netaktno iskrenosti. V pravosodnem sistemu preko palca deluje približno 250 sodnikov, ki se ukvarjajo s kazenskimi zadevami na vseh sodiščih in na vseh stopnjah. Glede na to, kaj se dogaja v

slovenskem bančnem sistemu, pa obstaja tudi med 200 in 250 sumov kaznivih dejanj. Po teoriji velikih števil, po razporeditvi na vsakega sodnika pade po en primer, ob vseh tistih tisočih primerih, ki jih ima posamezni sodnik. Če je to tako, potem se ta množica kaznivih dejanj porazgubi, porazdeli; breme odgovornosti oprostilnih sodb pa enakomerno porazdeli na vse sodnike. Če po šestdesetem ali sedemdesetem oprostilnem postopku, ki obsega 60–70 sodnikov, pač pride do oprostitev, bo javnost že popolnoma apatična v zvezi s temi zadevami in nihče dejansko ne bo mogel biti prijete za kravatelj, ker so vsi enako krivi. In bo tisti 170. sodnik, ki bo obsodil svojega bankirja, v bistvu črna ovca, ker bo on drugačen kot drugi sodniki. Če pa v nasprotnem primeru organizirate specializirano sodišče, kjer je deset visoko usposobljenih specializiranih sodnikov z ustreznim znanjem, izobraževanjem, izkušnjami, avtoriteto, pogumom, če hočete, potem je zgodba drugačna. Potem pa morajo na obeh javnosti nekaj pokazati, ker težko si predstavljam potem, da bi recimo predsednik specializiranega sodišča ali oddelka na Odboru za notranjo politiko vsako leto prišel predstaviti, da ima vsak od njegovih sodnikov že 17 oprostilnih sodb. Takšen predstojnik takšnega sodišča ne bi imel nobene kredibilnosti in se verjetno niti ne bi upal pokazati pred nami v Državnem zboru.

Kar se tiče specializiranega sodišča, naj vas – koalicijski pogodbi. Tam ste zapisali: Za učinkovitejše sojenje pri organiziranih oblikah kriminala je po vzoru obstoječega Specializiranega državnega tožilstva treba preučiti tudi možnost, da se ustanovi specializirano sodišče, in sicer v korelaciji z obstoječim Specializiranim državnim tožilstvom. Slednje je nasledilo predhodne notranje organizacijske oblike, ki za doseganje uspešnega pregona organizacijskih oblik kriminala niso zadostovale; zato bo v primeru, če se bo v okviru sedanje organiziranosti sodstva v prihodnje pojavil smiselno isti problem, treba ustanoviti omenjeno specializirano sodišče. Kaj o tem pravi vodja Specializiranega državnega tožilstva Furlan? Citiram iz njegove izjave na preiskovalni komisiji: »Glavnina preiskav bančnih zadev je vložena na Okrožno sodišče v Ljubljani, ki je itak najbolj obremenjeno z vsemi zadevami. Ker nimamo enega specializiranega sodišča, kjer bi bile lahko te zadeve prioriteto obravnavane, nam je usojeno, da postopki tečejo dlje časa. Dejstvo je, da so vsi organi specializirali, in sicer policija z ustanovitvijo NPU ter tožilstvo z ustanovitvijo SDT; razen sodstva, ki ni ustanovilo enotnega specializiranega sodišča, temveč štiri oddelke. Tu pa mi, razen tega, da se izrazi želja po ustanovitvi tega sodišča, ki bi po vsej verjetnosti hitreje obravnavalo zadevo, ...« Je kdo med nami, ki si ne želi hitrejše obravnave? Verjetno ne. In zadnje, spet citiram gospoda Furlana: »Problem vidim v tem, da bi se lahko sodišča specializirala

in da bi samo določeno število sodnikov obravnavalo samo te določene zadeve. Tu vidim edino rešitev.« »Tu vidim edino rešitev,« pravi človek, ki hkrati pravi, da imamo pri pregonu bančne kriminalitete problem. In kot sem v uvodu rekel, mi, poslanci smo poklicani za to, da rešujemo probleme, zato smo tudi zakonodajalci. Dejstvo je, da na pregonu bančne kriminalitete videz kredibilnega sodstva ostane ali pade. Če krivci za nastanek največje bančne luknje v samostojni Sloveniji ne bodo odgovarjali, že danes ustvarjamo uverturo za naslednjo bančno krajo. Vprašanje je, ali je pri vseh deležnikih, ki pri tem sodelujejo – torej pri nas, poslancih, pri vladi, kriminalistih, tožilcih in sodnikih –, enako zavedanje tega in pomena tega ter ali želimo pri tem orkestriranju morebitne prihodnje bančne luknje sodelovati, gledati proč ali pa nekaj ukrepati. In mi smo v tem pogledu na preiskovalni komisiji naredili vse, kar smo lahko, z resursi, ki jih imamo. Naloga Državnega zbora v tem pogledu, po mojem mnenju in razumevanju, je, da pošlje ostalim organom jasen signal, da je namen, želja in volja Državnega zbora, da se v tem pogledu nekaj spremeni, da ne bomo več govorili o problemu, ampak o rešitvah, da bomo poslali enoten signal, da so potrebne korenite spremembe. To bomo lahko z vso kredibilnostjo zahtevali ali pričakovali takrat, ko bomo v tem pogledu ali pa pri tem mnenju enotni. Ta enotnost pa je odločitev vas, članov tega zbora, in poslanskih skupin. Toliko zaenkrat, hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

Pripravitava naj se gospa Eva Irgl in mag. Dušan Verbič.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Z delom te preiskovalne komisije sem jaz izjemno zadovoljen. Mislim, da je to šolski primer, kako mora preiskovalna komisija delovati. Pa ne zaradi tega, ker sem do včerajšnjega dne tudi sam bil član te komisije, od danes naprej sem nadomestni član; ampak dejansko želim tukaj izraziti priznanje za napore, ki jih je pri svojem delu vložil predsednik kolega Anže Logar. Želim tukaj tudi izpostaviti in se na nek način zahvaliti vodstvu te hiše, ki nam je omogočilo, da smo lahko dobili zunanje strokovnjake. Hvala generalni sekretarki Državnega zbora! Jaz sem prepričan, da bomo v tej komisiji do konca mandata naredili vse, kar lahko poslanci naredimo. Seveda se pa tudi sam in gotovo državljani sprašujemo ter postavljamo enaka vprašanja, kot jih je postavil kolega Marko Ferluga. Kje so organi pregona, ki bi morali prvenstveno opravljati to delo? Gospe in gospodje, ni normalno, da naš sodni sistem že več kot tri leta preiskuje največja kriminalna dejanja v bančništvu; epiloga pa še ni. To ni normalno. To ni pravna država; in pika. In na

drugi strani pa, kot je tudi kolega Logar v uvodu povedal, se dogajajo naslednje stvari. En primer bom povedal, ki mi je dejansko segel do srca. Ko v poslansko pisarno pride človek, ki toži in pove, da je kmetijo celo življenje skupaj spravljal, gotovo je bil nekaj dolžan, zbolel je za rakom in ni mogel delati na kmetiji, ker tam je pač treba delati. Zdaj je njegova kmetija prišla na boben, licitacija, kot se reče, za 12 tisoč evrov. Z besedo in številko – 12 tisoč evrov, kmetija v okolici Radgone. In človek je zbolel. To so travme, to so tragične zgodbe, s katerimi se poslanci srečujemo na terenu; in ta ni osamljena.

Na nek način sem bil na začetku zadovoljen, kasneje pa sem videl, da sem bil naiven, ko je nekdanji predsednik Komisije za preprečevanje korupcije postal pravosodni minister. Zakaj? Ker smo ga zaslišali na podobni komisiji v prejšnjem mandatu, ki jo je vodil Marko Pogačnik. Tam je predstavil svoje poročilo o stanju korupcije – to poročilo najdete na spletni strani, mislim, da je datum marec 2013 – in povedal je marsikaj, kar v tem poročilu ni zapisano. Komisija za preprečevanje korupcije je na podlagi prijav pogledala v bankah v pretežni državni lasti, torej NLB in NKBM, takrat, 40 kreditnih poslov. Vsi skupaj so bili težki približno tisoč 600 milijonov; 1,6 milijarde evrov. V povprečju 40 milijonov po kreditnem poslu. In KPK je ugotovil, da je v slovenskem bančnem sistemu, v državnih bankah seveda, to, kar je gledala, prisotna sistemska korupcija. Zato pravim, da se mi je zdelo logično in sem veliko pričakoval, da bo predsednik KPK, ki je natančno videl, kaj se dogaja, sedaj kot pravosodni minister zadeve postavil na pravo mesto, da diplomatsko rečem. Zelo dobri so zapisi v tem poročilu, ki ga omenjam, poročilo o stanju korupcije, in to je tisto težko breme, ki ga enostavno ne moremo sneti z naših hrbtov, s hrbtov vseh davkoplačevalcev. Absolutno se strinjam s takratnimi ugotovitvami Komisije za preprečevanje korupcije, ko zapiše, da bančne dokapitalizacije predstavljajo metodo, s pomočjo katere se izvaja socializacija stroškov zasebnega okoriščanja, ki je bilo izvršeno v bankah, ki so v širšem smislu besede v lasti prebivalstva Republike Slovenije.

In naprej, komisija ocenjuje, da je pričakovanje, da bi bilo mogoče gospodarske razmere v državi izboljšati, ne da bi pred tem uredili razmere v slovenskem bančnem sistemu, neutemeljeno. Še pred nekaj urami smo govorili, kako povečati prihodke državnega proračuna. Ni šans, ni šans, dokler ne bomo nekaj bankirjev zaprli. Ni šans. Dokler ne bomo te rakrane sanirali, ne bo nobenega napredka v slovenskem gospodarstvu in se bomo dejansko vrteli v začaranem krogu. In še naprej, komisija opozarja, da je ureditev razmer v slovenskem bančnem sektorju ključna, če želimo vzpostaviti pogoje zdržne gospodarske rasti, ohraniti visoko raven blaginje prebivalstva Republike Slovenije – no, nisem ravno prepričan, da je visoka raven

–, okrepiti raven zaupanja v nadzorne institucije države oziroma državni aparat in okrepiti zadovoljstvo z demokracijo kot zaželenim načinom vladanja. To se pravi, dokler ne bomo odključali, oddelali bančnega kriminala, banke kriminalitete, za katero je dr. Dobovšek jasno povedal in se vsi s tem strinjamo, da bančna kriminaliteta ima imena in priimke. Dokler se mi samo na splošno pogovarjamo, iz tega ne bo nič. In že v prejšnjem mandatu smo poslušali na odprtem delu, zato me tukaj ni strah povedati imena oziroma priimka Nučič. Ta gospod, nekdanji viceguverner Banke Slovenije, je na podobni komisiji v prejšnjem mandatu povedal, da se mi zadeve lotevamo na povsem napačni strani, in nas je šolal, kakšni diletanti smo, da smo brezvezniki in naj raje gremo delati nekaj drugega. Ja, to so njegove besede, vsaj približno jih povzemam, ne citiram ga, obstajajo magnetogrami, predlagam, da si poiščete, preberete, tudi državljanke in državljani, ker so te zadeve odprte; in boste videli, kako govorijo s parlamentarci, predstavniki ljudstva, ljudje iz bančne lože.

Ja, pri nas obstaja bančna loža, zato smo tudi mi v Novi Sloveniji predlagali med drugim tudi novelo Zakona o bančništvu, tudi naša komisija predlaga nujne ukrepe, nujne spremembe zakonodaje. V predlagani noveli Zakona o bančništvu smo želeli nič drugega kot to, da razbijemo bančno ložo. Ne more biti tisti, ki je bil udeležen in je odločal o nedonosnih terjatvah, še kdaj na neki poziciji, v upravi kakšne banke ali v nadzornem svetu kakšne banke. V takratnega predsednika KPK zdaj nimam povsem nobenega zaupanja več, predvsem zaradi tega, ker je njegovo poročilo vrglo našo vlado, ker smo tudi mi – Nova Slovenija bili zraven. Kasneje je sodišče povedalo, da to poročilo ni imelo nobene teže in da smo bili mi pomotoma odstavljeni. Ta gospod je tudi povedal – saj se fantje na Tržaški na vampih zmenijo o tem, kdo bo dobil kakšen kredit, koliko in pod kakšnimi pogoji. Najbrž ni govoril na pamet in najbrž tudi ve, kdo so ti fantje, njihova imena in priimke. Ko govorimo o bančni kriminaliteti, ko gre za te kreditne transakcije, je povsem normalno, da je treba pogledati obe strani. Tisto stran, ki je kredit dajala, in tudi tisto stran, ki je kredit prejela. In jaz samo zagotavljam, da bomo v tej komisiji delali naprej, tukaj se še posebej iz naše poslanske skupine angažira kolega Vrtovec, in verjamem, da bomo vzpostavili več zaupanja s strani naših državljanov do parlamentarnega dela. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Eva Irgl; pripravita naj se mag. Dušan Verbič in mag. Marko Pogačnik.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Najprej naj rečem, da sem pričakovala, da bo ob tako pomembni temi, ki se dotika pravzaprav vsakega državljana, kajti že dvakrat smo sanirali bančni sistem in vsak državljan je za reševanje bank namenil približno 2 tisoč 500 evrov, ta dvorana bistveno bolj polna; zlasti pa sem mislila, da bo z nami tudi vlada. Če že ne v celoti, kot je bilo to ob vpisu vode v ustavo, pa vsaj minister za pravosodje, ministrica za notranje zadeve in ministrica za finance. Danes govorimo o poročilu, ki ga je pripravila preiskovalna komisija glede Factor banke in Probanke, gre torej za dve tajkunski banki blizu Forumu 21, ki smo jih dokapitalizirali davkoplačevalci, da je potem lahko šla v likvidacijo, in sicer v višini 269 milijonov evrov. Imamo večmilijardno bančno luknjo, ki je nastala zaradi podeljevanja slabih posojil oziroma kreditov, in to največkrat podeljenih kar na lepe oči, se pravi prijateljsko, pa tudi po politični liniji, kar lahko danes preberemo tudi v poročilu preiskovalne komisije. Uprave bank so, spoštovani kolegice in kolegi, ravnale v svojem delovanju negospodarno, nezakonito, neodgovorno. Kot vidimo, tudi nadzorni organi oziroma nadzorniki, ki pa bi morali bdeti nad temi nepravilnostmi in opozoriti na nezakonita ravnanja, so očitno gledali stran in mižali na obe očesi. V poročilu lahko jasno preberemo, da je bil vzpostavljen izrazito pomanjkljiv sistem notranjih kontrol. Seveda lahko tudi ugotovimo, da so zaradi tega tudi nadzorniki soodgovorni za bančni kriminal, ki ima danes posledice za vse državljanke, saj imamo zaradi tega propadla podjetja. Imamo ljudi, ki zaradi nezaposlenosti živijo v velikih socialnih stiskah ter vsem nam se je zaradi problema bančne kriminalitete in bančne luknje znižal življenjski standard. Do sedaj, kot rečeno, še nihče ni odgovarjal za bančno kriminaliteto; razen do danes, ko je že kolega Logar pred menoj povedal, enega samega primera, ki se je zgodil ravno danes. Ne bom špekulirala zakaj, ali sovпада to tudi s tem, da danes govorimo o poročilu preiskovalne komisije. Policija je do sedaj podala kazenske ovadbe za skupno okoli 800 milijonov evrov. Se pravi, da policija svoje delo nekako opravlja. Problem imamo drugje. Problem imamo v pravosodnem sistemu. Zaustavi se pri tožilih in zaustavi se potem pri sodnikih, kar je kot predlagatelj lepo in plastično prikazal, sploh v uvodu, gospod Anže Logar.

Lahko rečem, da je ta preiskovalna komisija tista, ki drži stvari na površju, da se jih ne pomete pod preprogo. Jaz si upam s precejšnjim odstotkom zagotoviti, da mi danes ne bi ugotavljali, da se je zgodil en primer, ko je bil nekdo obsojen zaradi bančne kriminalitete, če ta preiskovalna komisija ne bi opravila tako kvalitetnega dela; in ker je ves čas to temo držala na površju, da so tisti, ki pa so odgovorni, da to opravijo, vsaj malo pomigali. Sicer sem prepričana, da verjetno danes do te obsodbe ne bi prišlo. Moram povedati, da sem zelo pozorno, vsaj nekatera zaslišanja, na tej preiskovalni

komisiji poslušala; in lahko rečem, da so se ti vrhunski bančniki, ki so bili tam zaslišani kot priče, vrhunsko sprenevedali in se praktično ničesar niso spomnili. Amnezija na tej preiskovalni komisiji – podobno se je zgodilo z amnezijo tudi pri preiskovalki, ki sem jo sama vodila v enem od prejšnjih mandatov, govorim o preiskovalki Patria –, amnezija teh ljudi je bila delna, ponekod pa tudi popolna. Ti ljudje so pozabili, koliko delnic imajo, ampak tukaj ne govorimo o eni sami delnici ali pa o petih delnicah, ampak govorimo o tisočih delnicah; kar naenkrat niso vedeli, da jih imajo. Niso vedeli, zakaj so podpisovali določene pogodbe, čeprav so njihovi podpisi na teh pogodbah. Niso se spomnili nobenih sestankov, da so dajali te slabe kredite, sporna posojila, izgubljali so spomin tudi pri čisto osnovnih stvareh, ko se nekateri niso mogli spomniti niti tega, koliko podjetij vodijo njihove hčerke in sinovi. Takšnim bančnim strokovnjakom vsi mi državljani zaupamo svoje prihranke in jih sprašujemo tudi za nasvete.

Sedaj pa naj grem še konkretno na samo poročilo in na nekatere ugotovitve, vezane na Factor banko in Probanko. V Factor banki je kazenske in odškodninske tožbe zoper nekdanjo upravo vodila oziroma pripravila odvetnica gospa Nina Zidar Klemenčič. Verjetno veste, kdo je ta oseba. Družini Klemenčič se je to potem tudi dobro poznalo na družinskem proračunu, ampak v zvezi s tem naj opozorim, da ni nič narobe; vsak, ki opravlja svoje delo, mora biti zanj plačan. Tukaj ni nobenega dvoma. Ampak treba je vedeti, da smo v likvidacijo tajkunske banke Factor banke in tudi Probanke vsi državljani morali in smo bili primorani vložiti, kot sem že prej povedala, 269 milijonov evrov. Danes pa vidimo, da je gospa Nina Zidar Klemenčič praktično vse tožbene zahtevke izgubila. Vse, razen, danes lahko vidimo, enega samega, tukaj gre za bankirja Dušana Valenčiča in bankirja Borisa Pesjaka, ki pa sta bila zaslišana tudi na preiskovalni komisiji; in že na podlagi te preiskovalne komisije je bil to popolnoma čisti primer. Zdaj obstajata dve možnosti, ali ta odvetniška firma, če tako rečem, ni opravila naloge, za katero je bila plačana, ker država oziroma državljanke in državljani smo bili zainteresirani, da dobi te primere; ali pa je nekaj zelo hudo narobe s pravosodnim sistemom. To je že prej kolega Logar zelo natančno razčlenil. Ampak kaj je zdaj problem? Te rešitve pravosodnega sistema pa se najbolj dotikajo moža gospe odvetnice Nine Zidar Klemenčič, ministra za pravosodje Gorana Klemenčiča. Tudi poročilo samo, ki ga imamo danes pred seboj, ugotavlja, da je ključen problem pri pregonu kriminala prav v pravosodnem sistemu.

Spoštovani gospod minister Klemenčič je sedaj minister dve leti, pa se je s problemom bančne kriminalitete začel ukvarjati šele, ko je njegova žena začela izgubljati en primer za drugim; danes je pač, hvala bogu, uspela dobiti prvega. Ampak šele sedaj se je tudi gospod

minister odpravil na Islandijo po informacije, kako bi se preganjal bančni kriminal. Veste, da je skupina 84 ljudi na Islandiji pod vodstvom gospe Eve Joly zelo hitro znala ugotoviti in sešteti, koliko je 2 plus 2. Mislim, da danes 47 ljudi prestaja zaporno kazen, to je rezultat pravega spoprijemanja z bančno kriminaliteto. Ker gospod Klemenčič tudi kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, čeprav naj bi preiskoval bančno luknjo in bančno kriminaliteto, ni ugotovil praktično nič, razen tega, da je na koncu, ne vem, ali z njegovo pomočjo ali kako drugače, njegov namestnik dobil službo v Novi Ljubljanski banki. Ker je pritrdil mnenju gospe Deše Cener v sporu, ki ga je imela preiskovalna komisija z njo samo, je v tem primeru pritrdil njej, pa čeprav je potem Višje sodišče odločilo, da mora Nova Ljubljanska banka nemudoma preiskovalni komisiji posredovati celotno dokumentacijo, se potem resno sprašujem, ali so ti ministri namenili po iskanju odgovornih za bančno kriminaliteto in bančno luknjo iskreni; ali gre tukaj v resnici le za predstavo za javnost. Še enkrat, pravosodni sistem kljub enemu samemu primeru ni opravil svoje domače naloge. Ni je opravil in zato nosi odgovornost tudi minister za pravosodje. Mi smo imeli poleg tega primera danes še en primer, to je primer Dimic, kjer pa so bili, kolikor jaz vem, vsi bančniki zelo hitro oproščeni. Zdaj pa pogledajmo še zadnjo preiskavo, ki je bila danes tudi že omenjena in se je zgodila pred tremi dnevi. Tukaj se mi zdi, da v tej državi ponavadi, ko gre za politiko ali ko gre za takšen kriminal, ni naključij. Pred nekaj dnevi se je zgodila preiskava v zvezi s Probanko, ki pa je, zanimivo, ugotavljala kršitve samo v višini 17 milijonov evrov v zgolj štirih podjetjih. V poročilu, ki ga danes obravnavamo, pa vidimo, da je takšnih primerov v Factor banki in Probanki bistveno več. Tisti, ki ste prebrali poročilo, in če ste danes poslušali predsednika preiskovalne komisije, ste lahko videli na konkretnih primerih, kakšne kršitve sta vodstvi teh dveh bank povzročili. Če se ob takšnih in podobnih kršitvah ne zgodi nič, če si lahko celo oproščen ob takšnih kršitvah, potem mene osebno res ne bo čudilo, da se bo v kratkem ali pa v nekem času ponovno zgodila neka nova bančna luknja.

Naj samo še ob koncu povem, ko sem začela z zgodbo z odvetnico gospo Nino Zidar Klemenčič. Tega prej nisem povedala, v tej dokumentaciji, ki jo imamo pred seboj in je del Vmesnega poročila preiskovalne komisije, je jasno, da je odvetniška firma Nine Zidar Klemenčič zaslužila za to, da je izgubila vse tožbe, razen ene same, skoraj milijon evrov oziroma 887 tisoč 791,28 evra; čeprav smo, kot rečeno, v ti dve banki oziroma v Factor banko dajali lasten denar vsi državljani in državljani. Mi smo v preteklosti že imeli eno preiskovalno komisijo, ki se je ukvarjala s podobno temo in je prišla do določenih pomembnih ugotovitev, kljub temu da ji Banka Slovenije takrat ni želela dati

dokumentacije. Ampak tokratna preiskovalna komisija, za katero so tudi danes kolegi povedali, da res odlično opravlja svoje delo, pa lahko rečem, da je še bistveno bolj konkretna tudi znotraj poročila in da je predvsem zelo ambiciozna pri svojem delu. Kot je povedal gospod Logar, bo sprožila tudi kazenske ovadbe proti tistim, ki so krivo pričali pred preiskovalno komisijo. Jaz komisiji želim, da bi delala še naprej tako odgovorno, kot je do sedaj, da ohranja te teme globoko zasidrane v družbi, ker so izjemnega in bistvenega pomena, in da bo še bolj uspešno opravljala svoje delo ali pa enako uspešno opravljala svoje delo v nadaljevanju. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Dušan Verbič.
Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, ki ste tukaj prisotni!

Pozdravil bi tudi tiste poslanke in poslance, ki niso prisotni; in to predvsem iz razloga, kajti pridružujem se stavku, misli mojih predhodnikov, ki so govorili – glede na to, da je to petmilijardna luknja, se kaže tudi odnos, to je 5 milijard. To ni nekaj milijonov, kot je bilo govora pred nekaj dnevi in ko smo imeli tudi različne poglede ter stališče. Želel sem reči, da v marsikaterem v tem državnem zboru je veliko besed ali po domače povedano, imajo veliko v svojih ustih za povedati o skrbi za socialo in podobno. Ko pa se tukaj pogovarjamo, da je bilo v tem sistemu 5 milijard vložnega zaradi tega, da finančni sistem v državi deluje, je pač realnost taka, kot je, kjer smo sedaj. Moram priznati, da sem imel v mislih razpravljati to, kar je tudi točka dnevnega reda, in sicer parlamentarna preiskava v zvezi s Factor banko, Probanko ter Banko Slovenije. Če sem nekoliko kritičen, sem tudi s strani nekaterih razpravljavcev, ki jih že ni več tukaj, dobil v neki smeri nek signal, da je to že malce priprava na sredino sejo Državnega zbora. Več stvari je, o katerih bi lahko začel svojo razpravo, pa moram priznati naslednje.

Za uvod, sam nimam nobenega problema takrat, ko se pogovarjamo ali se bomo še v nadaljevanju pogovarjali glede dolžniško-upniških razmerij. V tem primeru se pogovarjamo o kreditnih razmerjih med subjekti, ki so fizične in pravne osebe. Ko pa vstopi kot ena od teh strank država, potem pa menim, da je še kako dolžnost nas kot predstavnikov zakonodajne veje oblasti, ko se govori o davkoplačevskem denarju. Ker je bilo veliko rečeno tudi s strani spoštovanega predsednika parlamentarne komisije, ki mu ob tej priliki iskreno čestitam za njegovo odlično delo. Zaslugo pa imajo tudi posamezni člani ali vsi člani, razen enega, ki ga ne bi imenoval, saj je bila zelo dobra obrazložitev. Vendar vsi vemo, da je nosilec tovrstnih zahtev, blizu 400 strani ter

vrsta zaslišanj in težav v postopku pridobivanja, preprosto predsednik. Zato še enkrat predsednik, upam, da boste svojo vztrajnost nadaljevali cel mandat, vključno z vsemi bankami v državni lasti, ki so bile deležne dokapitalizacije. Na samem začetku sem želel povedati še nekaj. Probanka, Factor banka, veliko je bilo govora, sodni postopki, dokapitalizacija in podobno. In za sam začetek moram priznati nekaj, da nikakor ne morem razumeti, da je bila leta 2013 odločitev tedanje vlade, ki je v bistvu zdaj tudi naša poslanka, da so se privatne banke dobesedno poddržavile. Zaradi tega sem uvodoma rekel, da jaz nimam nobenega problema glede dolžniško-upniškega razmerja, kajti sestavni del je, če pač ne dobiš nazaj denarja, ali boš propadel ali te bo lastnik, če si odgovoren tako ali drugače, razrešil, preganjal in podobno. V odnosu do davkoplačevalcev je pa druga dimenzija. In mislim, da je to ključno v sami razpravi, in v nadaljevanju se bom prav gotovo še tega dotaknil. Zame je to ključno. Zakaj je bilo treba v letu 2013 ali 2014 oziroma na prehodu pravna subjekta, za katera je po analizah in vseh mogočih takratnih študijah sploh prišlo do tega, kajti sklicevanje na politiko, sklicevanje na stabilnost finančnega sistema ima več plati medalje. Zakaj to poudarjam? Splošni podatki so naslednji, mislim, da smo se tudi na posamezni komisiji pogovarjali. Probanka in Factor banka, govorim iz dokumenta Banke Slovenije, ki je javen, ampak ne samo sedaj, že dolgo časa. Banki sta bili nadpovprečno izpostavljeni do države. Imeli sta za 366 milijonov evrov obveznosti do države, kar je pomenilo 9,1 %; upoštevajoč celotni bančni sistem. Delež vlog sektorja država v bilančni vsoti Factor banke je konec julija 2013 znašal 17,3 % in v Probanki 21,3 %, medtem ko je bil v povprečju bančnega sistema ta delež 9,1 %. S preprostimi besedami povedano, depoziti in tovrstni inštrumenti finančni. In kdo je to vlagal v te banke? Lahko samo rečemo, na vrhu piramide je politika in od nje odvisni uradniki, ali so to v povezavi z Ministrstvom za finance ali v kontekstu, kot se je v nadaljevanju videlo, morda še kakšne druge asociacije. Vendar sistem državnega denarja, ki se je upravljal krovno preko Ministrstva za finance. Na vrhu te piramide, pred odločitvijo, je preprosto tisti, ki vodi izvršilno vejo oblasti. In zato je moje temeljno vprašanje, na katerega preprosto ni odgovora, zakaj je prišlo. Lahko se tukaj samo pogovarjamo oziroma razmišljamo vsak po svoje. Posledično, da se sedaj ukvarjamo in da je bilo toliko denarja vloženo, je logična posledica. In tukaj moram priznati spoštovani kolegici Evi Irgl, kar se tiče odvetnikov. Ne želim biti zagovornik nobenega. Na odvetništvo sam gledam tako. Odvetnik sam ne jamči za uspeh. Vsi odvetniki v Sloveniji in po svetu so na stališču, da želijo imeti za svojo stranko državo. Ne jamči za uspeh, plačilo zagotovljeno. To je preprosta poslovna logika, ki je čisto legitimna.

Da se vrnem k svoji razpravi. Danes je bilo tudi nekaj govora o Islandiji. Moram priznati, da sem tudi kritičen do teh sindikalnih izletov na Islandijo s strani tožilstva, vlade, sodstva in podobno. In to po treh letih. Vsi vemo, da je vrsta bančnikov v Islandiji že za zapahi, kar je tudi prav, popolnoma logično. Me pa čudi, da se zelo malo v tem državnem zboru ter tudi v javnosti sporoča pomembno bistvo, zakaj je Islandija to lahko že izvedla. Preprosto zato, kajti pristop reševanja državnih bank je bil bistveno drugačen. Dejstvo je, da je Islandija spravila v stečaj vse državne banke. Sem prepričan, da marsikdo tudi od tukaj prisotnih ve, da iz takratne aktivnosti v stečaju, saniranja celo danes prebivalci Islandije dobivajo neke simbolične rente. To je pristop, se pa strinjam, da po bitki je lahko biti general. Drugi pomemben element v zvezi z Islandijo je pa to, da je država imela že v svoji zakonodaji urejeno tudi to, da je odstopanje od bančne prakse, ki pomeni v neki smeri zlorabo, tudi kaznivo. In mi se sedaj po treh letih pogovarjamo in nekako tudi strokovno usposabljam ter govorimo, kako bomo določene institucije, vključno s sodiščem, tudi usposobili. Moramo priznati še nekaj zelo blizu nas, pozabljamo, da je Hypo banka s svojo podružnico v Sloveniji tudi zelo bliskovito odreagirala in tudi izvedla postopke, ki so v neki smeri imeli za posledico tistih, ki so zlorabili zaupanje korporativnega upravljanja. Toliko za uvod.

Zdaj pa bi se vseeno rad dotaknil tega, kar je danes točka dnevnega reda. Sem zelo velik zagovornik, da je treba tudi v tej politični parlamentarni pristojnosti razkriti javnosti vse tiste zadeve, ki gredo v škodo davkoplačevalcev, sploh pa na tako enormnih zneskih. In jaz pričakujem, da se bodo zdaj resnično intenzivirali, tudi s pomočjo te preiskovalne komisije, bistveno hitreje vsi postopki, vključno s tem, da se tudi nek epilog doseže pri posameznikih. Vsi, ki spremljamo delo te preiskovalne komisije, ki je vezano na Probanko in Factor banko, smo lahko v teh zaslišanjih videli in slišali, da je bilo poslovanje, vezano na kreditno poslovanje ter likvidnostno, daleč pod standardom, ki se zahteva in je tudi uzakonjen v Republiki Sloveniji – načelo skrbnega gospodarja, za katerega vemo, da je to za tiste, ki vodijo bančni sektor, najvišji standard, višji kot načelo dobrega gospodarja. Ampak tisto, kar pa mislim, da je tudi združeno nam vsem, zaskrbljujoče je, da so vsi odgovorni upravljalci obeh bank, ki so v neki smeri bili ključni nosilci, preprosto pozabljivi oziroma so se predsedniku in članom komisije na to sklicevali. Tisto, kar je naslednja zadeva, vezana v teh postopkih, je prav gotovo to, da je Banka Slovenije kot samostojna in najvišja institucija nadzora finančnega sistema, ki skrbi za stabilnost in poslovanje bank v Republiki Sloveniji. V zaslišanju takratnega guvernerja se je zelo jasno izkazalo in je tudi v magnetogramu ter tudi v teh zapisnikih zelo jasno izpostavljeno,

da se je zavedal, da njegov del nadzora nad bankami ne deluje tako, kot je treba. Da tudi njegov nosilec za nadzor bančnega sistema, po hierarhiji nižji uradnik v Banki Slovenije, preprosto ga ni zamenjal. To so stvari, ki v neki smeri kažejo, da pa res nekaj ni bilo tako, kot smo vsi pričakovali. Da sploh ne bom govoril, kakšna je pristojnost ali dolžnost guvernerja Banke Slovenije skladno s takratnim Zakonom o bančništvu 1 (ZBan-1). In tretji segment, ki ga je treba tudi v teh dveh primerih ponovno in ponovno izpostavljati. Pri analizi stanja preteklega poslovanja obeh bank, se pravi Probanke in Factor banke, pred uvedbo te tako imenovane čudežne nadzorovane likvidacije, ker mislim, da je treba ta institut še marsikdaj tudi izpostaviti, so sodelovale revizijske hiše, ki so bile vključene tudi v pregled poslovanja NLB in NKBM, se pravi pred njeno dokapitalizacijo. In v tem kontekstu je tudi predsednik preiskovalne komisije, če smo ga pozorno poslušali, tudi zelo jasno nakazoval. In tukaj ne moremo drugače, kot da je izpostavljen močen dvom glede teh revizijskih družb. In če ta delček zaključim, vsi nosilci odločanja in upravljanja v teh dveh bankah so v neki smeri, pregledu ali poslušanju o njih imeli nek skupni imenovalec. Zakaj sta ti dve banki slabo poslovali? Prvič, sklicevanje na finančno krizo. Zanimivo. Kot drugo, kolikor sem sam zaznal, sklicevanje na medije, da so krivi, da sta več ali manj obe hiši v takšnem finančnem stanju. Ter tisto, kar sem že tudi omenil in je res zaskrbljujoče, izguba spomina. In ta delček zaključim samo z enim delom, to naj bili top menedžerji privatnih bank. Osebnostno si želim imeti takšne top menedžerje v privatni banki, ne strinjam pa se z odločitvijo vlade; da potem te banke s tako odličnim vodenjem preidejo v breme davkoplačevalcev. Zakaj se poslanci, Državni zbor sploh ukvarjamo s tema dvema bankama? In jaz resnično sprašujem, kje pa je ta epilog, ko se lahko pogovarjamo ne o materialni, ampak o politični odgovornosti. Ko se zdaj oziroma že nekaj mesecev pogovarjamo o različnih oblikah kadrovanja, imam tudi sam marsikatere pomisleke in tudi dajem določene komentarje. Ne spuščam se v to, kaj v nadaljevanju še iz tega sledi. Vendar dejstvo je, posledica tovrstne odločitve je to, kar imamo danes. Če se lahko kar sedaj že konkretno dotikam ali povem, po javnih podatkih je bila dokapitalizacija za obe banki 445 milijonov evrov in preko ene milijarde garancij. In govorim samo za tisto, kjer so bili naloženi depoziti. In v normalnih okoliščinah je, da lastnik nosi odgovornost. Zato moram priznati, da tolikokrat izpostavljam ravno to čarobno leto 2013, kajti mi se z obema bankama sploh ne bi ukvarjali. Trg naredi svoje, ali bi šli v stečaje; ali bi kako drugače, kot poznamo v bančnem sistemu, če banke ne poslujejo dobro, je interes drugih konkurenčnih bank, da konkurenčno banko prevzemajo po relativno ugodni ceni. Za Probanko in Factor banko je znano, da sta imeli okoli 5 % bilančne vsote tržnega deleža v

Republiki Sloveniji. Sem prepričan, da je prav gotovo prišlo do poddržavljanja zaradi tega, ker so vedeli, da nihče ni zainteresiran kupiti ali prevzeti banko, s katero so imeli bistveno več obveznosti kot pravic, ki izhajajo iz dividend ali tekočega poslovanja. In jaz bi zelo rad videl, da bi v neki smeri tudi enkrat dobili ta odgovor. Glede omenjene zadeve pa se navezujem tudi s tako imenovano neverjetno nadzorovano likvidacijo. Ker je danes v točko vključena tudi Banka Slovenija, vezano na obe, že več kot pol leta izpostavljam vprašanje, ali lahko dobim odgovor, zakaj nadzorovana likvidacija; kajti tega instituta v slovenskem pravnem redu ni. Poznamo likvidacijo, poznamo stečaj. Če je likvidacija, vemo, da so vsi tovrstni postopki vezani in izpeljani tako, da so na koncu poplačani vsi – upnik, dolžnik, stroški, upravitelj. In na koncu se ta postopek konča s pozitivno ničlo. Zakaj je nadzorovana? Mislim, da tukaj tisti snovalci ali trojka, govorim – domači, da ne bo pomote, ki so tako opevano govorili o reševanju finančne stabilnosti Slovenije, da bo tudi kdaj s pomočjo preiskovalne komisije morda dan odgovor ne toliko o meni, ampak predvsem davkoplačevalcem. Tukaj se pogovarjamo o milijardah.

Zakaj izpostavljam nadzorovano likvidacijo? Čisto preprosto, vrsta vprašanj; predvsem pa zaradi tega, kajti to je sklep. Celoten postopek izvajanja, ki smo ga v neki smeri deležni, spremljamo tudi preko Komisije za nadzor javnih financ, da se je ta zadeva končala na DUTB. Ampak to je druga zgodba in verjamem, da se bo o tej vsebini pogovarjalo tudi sredi naslednjega tedna. Če se vrnem, nadzorovana likvidacija. Vedno bolj sem prepričan, da je izveden postopek nadzorovane likvidacije z razlogom, da se zaščitijo državni uradniki Republike Slovenije, ki so v preteklih letih vlagali na tak ali drugačen denar; uvodoma sem omenil visoke ali nadpovprečne zneske v tej poslovni banki, kot depoziti ali garancije držav. Sprašujem, kje je ta odgovornost? Popolnoma jasno je, da je centralna banka institucija, ki ima največ informacij, dnevno svežih informacij o likvidnosti katerokoli finančne institucije. In če se v tistem času ni zaznalo, potem je najverjetneje to odgovornost tistih, ki sprejemajo odločilne ali tovrstne postopke, sklepe. Očitno so bile tovrstne odločitve predvsem po predhodni oceni, da bodo vsi tisti, ki so bili ali lastniki ali upniki, na tak ali drugačen način poplačani – in lahko tukaj zaključim – na račun davkoplačevalcev.

Zato, spoštovani predsednik parlamentarne komisije in člani odbora, moram priznati, da resnično želim, da se te zadeve intenzivirajo. Vesel sem, da se tudi ti zapleti preko sodnih vej oblasti počasi premikajo v smeri, da ne boste imeli preveč zapleta; po drugi strani pa, da se tovrstne zadeve preprosto ne smejo več dogoditi. Res je nekaj, da smo pred realnostjo, da bi se država morala umakniti, vsaj v večinskem primeru, razen NLB, iz lastnine,

kajti potem je to tudi razlog, da katerokoli slabo poslovanje ne gre na pleče davkoplačevalcev; vendar do takrat najverjetneje bo preteklo še nekaj časa. Moram priznati tudi ob tej priliki, ko je bilo na Odboru za finance in tudi na Komisiji za nadzor javnih financ govora o bančni luknji. In s spoštovano poslanko, ki sem jo tudi prej omenil, je tudi v zapisniku, ki je tukaj sestavni del, ko sem podobno prebral, sem ravno tako, kot bi človek rekel, sebe prepoznal, ko je govora danes o petih milijardah. Imate pa tukaj na zapisniku tudi z njene strani, se pravi spoštovane poslanke Alenke Bratušek, da kar se tiče slabih terjatev, so pa že takrat ocenili na okoli 10 milijard. Vendar si zaradi takratne situacije najverjetneje ni nihče upal o tem kakorkoli govoriti, kaj šele ukrepati. To se pravi, vse se nekaj vali in kotali, katerakoli vlada pride, se s tem sooča, kar pa je strahotno velik problem. Naj v tem delu zaključim, mislim, da bo še veliko priložnosti za razpravo na to vsebino. Resnično vam želim veliko uspeha! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, beseda je vaša. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Slovenija je ena izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič sanirala bančni sistem na račun davkoplačevalcev. Zadnja sanacija je stala davkoplačevalce več kot 5 milijard evrov. Danes je pred nami vmesno poročilo komisije za dve banki – Factor banko in Probanko. Tukaj gre za dejstvo, ti dve banki sta bili dve manjši bančici, dve manjši zasebni bančici, ki sta bili sanirani na račun davkoplačevalcev. Da sta bili ti dve banki sanirani na račun davkoplačevalcev, je seveda odgovornost vlade Alenke Bratušek in guvernerja Boštjana Jazbeca. Ali je bil tak način sanacije ustrezen ali ne, mogoče kaj več v nadaljevanju. V danem trenutku pa glede Vmesnega poročila. Kaj to Vmesno poročilo razkriva, česa to Vmesno poročilo ne razkriva? Prepričan sem, da gre tukaj za presojo vsakega posameznika, vendar mimo nekaterih dejstev pa ne moremo. Tudi osebno sem prepričan, da tukaj daleč največjo odgovornost nosi Banka Slovenije pri Factor banki in Probanki, kajti dejstvo je, da gre tukaj za regulatorje. Ko pogledamo to poročilo, ki ga je pripravila komisija, smo lahko nad nekaterimi ugotovitvami šokirani. Od leta 2005 do leta 2009 v Factor banki ni bil s strani regulatorja opravljen niti en inšpekcijski pregled kreditnega portfelja, v Probanki pa eden. Mislim, da je to zadeva, ki potem govori, zakaj je bilo stanje takšno, kot je, in zakaj smo morali davkoplačevalci sanirati ti dve banki. Težko je govoriti, da je petmilijardna bančna luknja zgolj plod kriminalnih dejanj. Vendar pa nikakor ne morem kupiti dejstva, da je petmilijardna luknja samo posledica finančne krize. Prepričan sem, da je treba tukaj nekaj

narediti in da prevzamejo tisti, ki so to bančno luknjo skuhal, tudi svoj del odgovornosti; kajti v primeru, da do tega ne bo prišlo, potem lahko verjetno pričakujemo, da v relativno kratkem času lahko pričakujemo še tretjo sanacijo bančnega sistema, ponovno na račun davkoplačevalcev. Kje so vzroki? Vzroke lahko recimo najdemo v tem poročilu. To poročilo je pripravljeno zelo korektno z nekaterimi zelo konkretnimi primeri. Prepričan sem, da v parlamentu nismo mi tisti, ki bomo odločali, ali je ta primer, ki je notri opisan, plod kriminalnega dejanja ali ne. Za to imamo v Sloveniji organe, ki morajo o tem odločiti. Prepričan pa sem, da smo mi, poslanke in poslanci, tukaj, da pripravimo takšno zakonodajo v prihodnosti, ki pa bo onemogočala primere, ki so tukaj notri opisani. Vendar mislim, da je Zakon o Banki Slovenije kvalitetno napisan in da podaja jasne določbe, kakšne so naloge Banke Slovenije. Tukaj smo pa videli, da je Banka Slovenije padla na vseh področjih, da ni izvajala nadzora, ki bi ga kot regulator morala. Da ni inšpekcijskega nadzora za kreditni portfelj ene banke med letom 2005 in letom 2009, to je bil zame največji šok, kar sem ga lahko tukaj notri prebral. In tudi potem, ko so že ugotovili v kakšnih težavah banka je, niso sprejeli odločitve. Od leta 2010 naprej so se ukvarjali s tem, kaj bodo s tema dvema bankama naredili. Prepričan sem, če bi Banka Slovenije sprejela ustrezne ukrepe, ki jih tudi Zakon o bančništvu določi, to pomeni izredna uprava, odpoklic nadzornikov, bi bila stvar drugačna. Vendar ne! Naredili niso niti enega koraka v to smer. Še več; poglejte si letna poročila za leto 2012. V obeh letnih poročilih za obe banki revizor v svojem mnenju navaja, da obstaja veliko tveganje, da ti dve banki ne bosta mogli poslovati v nadaljevanju. Da obstaja velika verjetnost tveganja – nihče ni nič naredil. Ali je Banka Slovenije obvestila tudi uporabnike storitev Factor banke in Probanke, da tukaj obstaja tveganje z njihovimi poslovanji.

Spomnimo se, leta 2012 in 2013 sta ti dve banki z jumbo plakatov vabili depozitarje z bistveno višjimi depozitnimi merami kot ostale banke; ampak regulator ni naredil nič. V tujini, v drugih zadevah nacionalne banke opozorijo – spoštovani varčevalci, treba je biti previden, obrestne mere so previsoke, nekaj je tukaj narobe. Banka Slovenije tega ni naredila. Zanimivo je pogledati poročila. Država je dala za ti dve banki več kot eno milijardo poroštev. Več kot eno milijardo poroštev. Če pogledamo strukturo depozitov v teh dveh bankah, je več kot 400 milijonov. In če pogledamo tržni delež teh dveh bančnic in depozitov, ki so bili dani s strani države, je imela v teh dveh bankah država s svojimi povezanimi osebami, kot so občine in vse skupaj, več kot 2,5-kratnik tržnega deleža. Spoštovani, tukaj je pa treba iskati politično odgovornost, kdo je dal državna poročila in kdo je dovolil nafilati depozite v ti dve banki. Zanimiv bi bil tukaj časovni prerez, na kakšen način in kdaj so ti depoziti v ti dve banki šli. Jaz sem tudi

mnenja, da bi bilo treba Zakon o bančništvu spremeniti. Ta zakonodaja je zanimiva predvsem z enega vidika. Če ta zakon pogledamo, kako je zakon obligiran, ugotovimo, da so vse kršitve Zakona o bančništvu obligirane kot prekršek. Zgolj kot prekršek. In če vi pogledate nemško zakonodajo, je v zakonu o bančništvu jasno napisano, da kršitev bančnega zakona pomeni tudi kaznivo dejanje. V Sloveniji je pa Zakon o bančništvu napisan v celoti kot samo prekršek. Predvsem tukaj je treba najti politično odgovornost. Tukaj pa je parlament odgovoren in mi, da naredimo takšno zakonodajo, ki bo onemogočala, da bi se zadeve ponovile. Vendar jaz z obžalovanjem gledam, da bo od te sanacije bančnega sistema približno čez 20 dni minilo že tri leta, niste naredili pa nič. Veliko je bilo govora – naredili bomo specializirano sodišče, šli bomo po vzoru Islandije. Ni se naredilo nič. Moja skrb je tukaj, da časovno mi vsak čas izgubljam. In zdaj ustanoviti to, ustanoviti drugo, se bojim, da bo zadeva šla v to smer, da bo tukaj časovna komponenta prehitela vse zastaralne roke in da na koncu ne bo odgovarjal nihče.

Izpostavil bi primer. Leta 2000, stečaj Komercialne banke Triglav, d. d., 16 let je od tega. Še vedno imamo v registru podjetij navedeno: Komercialna banka Triglav, d. d., – v stečaju, kar pomeni, da stečaj še vedno ni zaključen po šestnajstih letih. In mislim, da bo glede te zadeve podobno. Mislim, da tudi veliko temno senco meče na to samonadzorovano likvidacijo, in bom izpostavil nekaj zadev. Odločitev za nadzorovano likvidacijo; sem jaz v tistem trenutku rekel, da je osebno gledano boljše kot stečaj. Zakaj? Dejstvo je, da je bil takrat bančni sistem v Sloveniji v razsulu. Vse banke so bile na meji kapitalne ustreznosti oziroma marsikatera že ni bila kapitalno ustrežna. Če bi se naredil stečaj, bi bil lahko domino efekt. Vendar je pri tej tako imenovani nadzorovani likvidaciji verjetno potem prišlo do dogodkov, ki meni niso jasni. Izpostavil bi samo imenovanje izrednih uprav Factor banke in Probanke. Predsednik nadzornega sveta Merkurja je imenovan za člana izredne uprave Factor banke. Predsednik nadzornega sveta Merkurja, ki je bil imenovan za člana izredne uprave Factor banke, je v Merkur imenoval sina predsednika uprave Factor banke. Merkur je bila pa družba, ki je bila ena izmed najbolj izpostavljenih v portfelju Factor banke. To je imenoval Boštjan Jazbec. Član izredne uprave Probanke je postal inšpektor in glavni nadzornik za nadzor v Banki Slovenije. Prej smo pa ugotovili, da med letom 2005 in letom 2009 ni bilo narejenega niti enega inšpekcijskega nadzora v Factor banki, v Probanki pa en nadzor. In ta za nagrado potem postane član izredne uprave Probanke. Tukaj pa se meni začne porajati sum, zakaj se je to naredilo, ali je nekdo hotel, da se zadeve skrijejo. In te povezave v Sloveniji so nevarne.

Ta tako imenovana nadzorovana likvidacija; predvsem s strani Banke Slovenije je takrat bilo rečeno: Zagotavljamo, da bodo vsi upniki poplačani, zagotavljamo, da vsi depoziti, ki so v tej banki, ne bodo predčasno odpoklicani. In glej ga zlomka, Ministrstvo za finance, Vlada Republike Slovenije že v času nove koalicije Mira Cerarja se odloči, da bo pripojila Factor banko in Probanko k DUTB. In zaradi te pripojitve potem preberemo v časopisih, da bo potrebna dodatna dokapitalizacija s 50 milijoni evrov. To pa meče temno senco na tako imenovano nadzorovano likvidacijo. In jaz likvidacijo po vseh zakonih o gospodarskih družbah razumem enostavno – likvidacija je uspešna takrat, ko so poplačani vsi upniki. Če pa upravitelj likvidacije ugotovi v kateremkoli trenutku, da ni dovolj denarja za poplačilo terjatev, mora pa sklicati stečaj. Vendar ne, stečaja ne bo; vlada Mira Cerarja, Ministrstvo za finance in Banka Slovenije so se odločili – to bomo dali na DUTB, 50 milijonov bodo pa za to plačali davkoplačevalci. Tej zadevi je treba priti do dna. In to so tiste temne sence na tej zadevi. Prepričan sem, da je treba zgodbo nadaljevati, da komisija nadaljuje svoje delo, predvsem pa je treba tukaj ugotoviti politično odgovornost. Kajti tu je šlo za dve zasebni banki in tudi za davkoplačevalski denar. In prepričan sem, da največjo odgovornost tukaj nosi regulator, to je Banka Slovenije. Iz ugotovitev preiskovalne komisije, na podlagi zaslišanj ter listinske dokumentacije, je jasno razvidno, da delo ni bilo opravljeno v skladu z Zakonom o bančništvu in v skladu z Zakonom o Banki Slovenije. Jaz želim komisiji, da uspešno nadaljuje svoje delo tudi v prihodnosti in da se vse te zadeve, ki so bile nepravilne, dejansko tudi sankcionirajo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

Pripravi naj se dr. Bojan Dobovšek in gospa Anja Bah Žibert.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Na začetku bom tudi sama rekla, da sem razočarana, da nas je v dvorani toliko, kot nas je. Mogoče bi nas bilo kaj več, če bi to točko obravnavali ne v petek zvečer, ampak kdaj prej. Ampak kakorkoli, tako ste koalicijski poslanci določili dnevni red. Najbolj zaskrbljujoče je pa to, da nekaterih celih poslanskih skupin ni. Jaz razumem, da si delo v poslanski skupini razdelimo, ampak nekaterih pač preprosto ni. Ja, gre za 5 milijard in prav je, da bi to zanimalo vseh 90 poslancev, ne samo 15, 16, kolikor nas je sedajle v dvorani. Poročilo, ki je pred nami, je obsežno, zelo konkretno in po moji oceni zelo dobro pripravljeno. Tisti, ki je hotel dobiti vpogled v to, kaj se je v teh dveh bankah dogajalo, ga iz tega poročila jasno lahko dobi. Želim si, da se slabe prakse preteklosti res nehajo, ukinejo; ampak kot je povedal že predsednik komisije gospod Logar – mislim, da

je bil gospod Logar –, da to, kar se je v Novi Ljubljanski banki zgodilo kakšno leto nazaj, je daleč od prekinitve slabih praks. V Novo Ljubljansko banki so se želeli vrniti nadzorniki, ki so bili tam vrsto let in so del te slabe prakse. Kaj drugega kot apel iz te klopi, naj se stvari spremenijo, se ne da.

Ker je zdaj tako rekoč polovica mandata za nami, me pa skrbi, da bo za ostale štiri banke, tudi največjo med njimi, komisiji zmanjkalo časa. Gospod Logar, mogoče še malo bolj zavihati rokave pa pospešiti delo, drugače bo največji del dela te komisije ostal neopravljen. Se pa pridružujem vsem tistim, ki so povedali, da je levji delež tega dela odnesel predsednik komisije. Jaz resnično želim, da do konca mandata opravite svoje delo tako, da bodo mogoče tudi organi pregona na podlagi vaših ugotovitev lahko svoje delo opravili učinkoviteje. Se zavedam in verjamem, da se vsi mi zavedamo, da Državni zbor, poslanke in poslanci pa nismo tisti, ki bomo določali, kdo je kriv in kdo ni kriv. Lahko pa s svojim delom pomagamo organom pregona. In mogoče so tudi akcije izpred nekaj dni, povezane z eno od teh dveh bank, na nek način rezultat tega, kar so prebrali, dobili iz zapisnikov ali mogoče celo poročila te komisije. Še enkrat, želim si, da do konca mandata opravite nalogo, ki ste jo dobili, da ne bodo največji deli te bančne luknje zaradi časovne stike ostali nepreiskani.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek, beseda je vaša.

Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Janko Veber. Izvolite, dr. Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki še spremljate to sejo!

Glede na razpravo bi dodal še nekaj točk. V komisiji smo imeli začetne probleme. Ob pomoči generalne sekretarke in ob pomoči tega državnega zbora smo dobili strokovno pomoč ter ob trdem delu in vztrajanju tudi dostop do dokumentov, kar se je zgodilo prvič v tej sestavi. To omogoča delo, veliko delo nas še čaka. Bistvo pa je, da damo znak, da v tej sestavi ne bo več razpete varnostne mreže za bankirje; kajti do sedaj so se te varnostne mreže razpele, bankirji so se ujeli, pobrali in še vedno ostajajo na funkcijah. Bistvo je, da se da znak, da je s takšno prakso treba prekiniti. Islandija, ki je bila že večkrat omenjena, sam sem preveril v Cobissu, leta 2011 sem bil na konferenci na Islandiji, kjer smo razpravljali ravno o tej problematiki. Islandija je takrat že začela z vsemi postopki, jaz sem potem na podlagi vseh dognanj napisal tudi nekaj člankov in knjig, ne samo doma, tudi v tujini; ter se odločil za vstop v politiko, kajti le v politiki se da prekiniti s tovrstnimi praksami. Na kaj bi še posebej opozoril? Na odgovornost. Odgovornost v kazenskih postopkih, tukaj vidimo, da imamo

problem s sodišči in tožilstvi. Odgovornost, kar se tiče kazenske in tudi odškodninske odgovornosti, kjer so pa ključne banke.

Ugotavljamo, da je bilo sproženih zelo malo odškodninskih tožb, kajti banke, prvič, nočejo, da se spozna, da so bile vpletene v tovrstno prakso, drugič, same nočejo tega preiskovati, ker so tudi uslužbenci vpleteni, in raje rešujejo zadeve na drugačen način ter pometejo pod preprogo; in tretjič, karierna odgovornost. O tem smo danes že veliko govorili, da ljudje, ki so povzročili bančno luknjo, ne zasedajo več takšnih mest. Še huje pa je, da ti ljudje sedaj prihajajo na mesta, kjer predlagajo rešitve za bančno luknjo. Kaj to pomeni? Da s tega mesta lahko vplivajo na dokumentacijo, da do te dokumentacije ne pridemo ali pa da ta dokumentacija lahko celo izgine. Zato je pomembna tudi ta kadrovska odgovornost. Če izpostavim še tisto, kar je kolega Logar omenil. Bistvo delovanja tovrstnih struktur je v tem, da so za svoja izvajanja najemali strokovnjake tako imenovane beloovratniške kriminalitete. To so strokovnjaki, ki znajo najprej speljati posel tako, da naj ne bi bil kazniv, ali pa prikriti dokumentacijo in zavajati preiskovalce. Mi smo sedaj zahtevali, da se pošljejo in se omogoči dostop do vseh vrst svetovalnih in drugačnih pogodb. Takšni obrambni mehanizmi potekajo še danes. Prav vse vrste strokovnjaki, od finančnih do pravnih ter drugih, zavajajo javnost in zavajajo preiskovalce s strokovnimi mnenji in z dobro plačanim svetovanjem. Zato smo zahtevali tovrstne pogodbe. Seveda je ob tem treba opozoriti tudi na medije. Preiskovalno novinarstvo lahko veliko pripomore k tovrstnemu preiskovanju, žal je ta seja ob takem času in v takšnih okoliščinah, da mediji niso preveč zainteresirani za dogajanje v državnem zboru. Žal se to ne dogaja.

Apeliram na preiskovalne novinarje, da poročajo o ugotovitvah preiskovalne komisije in izpostavljajo problematiko, kajti gre za to, da škoda je bila storjena. Škodo skušamo popraviti s tem, da denar, ki je bil izgubljen v bančni luknji, sedaj pod finančnimi malverzacijami ne prihaja nazaj v Slovenijo, da bodo taisti ljudje preko DUTB poceni kupili podjetja, ki so šla v stečaj. Odprta ostajajo številna vprašanja. Zelo pregledno je izpostavljeno uvodno predavanje dr. Logarja, kjer je izrisal mreže, ki obvladujejo bančne sektorje. Prav izris teh mrež nam pokaže, kakšen je celoten spekter finančne kriminalitete, nekateri ljudje si pač lažje predstavljajo, ko vidijo sliko in celotne povezave. Tematika je zelo kompleksna in zato je tudi odkrivanje zelo kompleksno. Prav izris mrež bo nekaterim pomagal, da si bodo lažje predstavljali, kako odkrivati in kako so potekali denarni tokovi. Prav izris denarnih tokov nam večkrat poda celotno sliko. Za zaključek bi opozoril, da je ključno sodelovanje vseh institucij – policije, tožilstva, sodišč, finančnih institucij, Računskega sodišča, Urada za preprečevanje pranja denarja in ostalih; ter seveda tudi

parlamenta, svoj lonček pa morajo pristaviti tudi preiskovalni novinarji. Hvala.

PODPRESEDIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja dr. Anže Logar.

Izvolite, beseda je vaša.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Jaz bi se pridružil temu, kar je kolega Dobovšek med razpravo dejal, da je zelo pomembno vprašanje te korporativne klime v bankah tudi to, koliko odškodninskih zahtevkov so priglasili za prisotne slabe bančne prakse. Med drugim je to izpostavil tudi vodja Specializiranega državnega tožilstva, ki je razložil, kako lahko oni ocenjujejo, ali je to sodelovanje dobro; in sicer po vložitvi odškodninskih tožb proti prejšnjim upravam. Mi smo na podlagi tega zaprosili Specializirano državno tožilstvo, da nam poda informacije o tem, pa zgolj ad informandum. Ker je bila izpostavljena največja banka, torej Nova Ljubljanska banka, lahko tu uradno povem, da je recimo Nova Ljubljanska banka ob 1,5 milijarde evrov globoki luknji, ki smo jo pokrili davkoplačevalci, prijavila zgolj tri odškodninske postopke in priglasila 10 milijonov. To pomeni 0,6 %. Če to ekstrapoliram, če bi po tem odstotku bilo teh odškodninskih slabih bančnih praks v vsem sistemu, bi bilo to pri petih milijardah zgolj 30 milijonov. Vemo pa, da so kriminalisti prijavili sume za vrednosti preko 800 milijonov evrov. Tu se pridružujem tistim, ki pravijo, da je ključni problem v Novi Ljubljanski banki. Kar je pač v naši moči, bomo v zvezi s tem na preiskovalni komisiji naredili. Sem pa že povedal, imamo pri Novi Ljubljanski banki težavo pridobiti že podatke o tistih zadevah, ki so javne; nekaj zamude očitno bo. Hvala.

PODPRESEDIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravi naj se gospod Janko Veber.

Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Malo časa mi je ostalo, zato ga bom poskušala maksimalno izkoristiti. Kot prvo, zagotovo je že sam uvodni del predlagatelja, se pravi predsednika preiskovalne komisije, glede tega poročila pokazal, da je ta komisija v zelo kratkem času ugotovila vse tisto, kar Banka Slovenije ni. Ob svoji ekipi, ki jo ima, in ob vseh svojih možnostih, ki jih ima, ni tega ugotovila. Ali morda drugače povedano, ni želela ugotoviti. Samo tista tabela, ki je zelo jasno ponazorila, kaj in kako, je tudi več kot primerna, da odreagirajo tisti, ki so v tej državi odgovorni za to, da odkrivamo in preganjamo tako imenovani bančni kriminal. Ampak žal se moram tudi jaz spotakniti v to, da je tukaj danes na strani vlade vse

prazno. Če že seveda ni predsednika Vlade, potem bi pričakovala, da pride vsaj njegov podpredsednik. Ampak jaz moram to povedati, podpredsednik Vlade se je na primer raje v tem času, ko je ta preiskovalna komisija zelo intenzivno delala – pogledajte si to javno poročilo, potem pa je še skoraj enkrat toliko materiala tistega poročila, ki ima oznako tajnosti –, ukvarjal s tem, da je odvil status, ki si ga je takrat mag. Logar še kako težko pridobil. To je bilo delo podpredsednika te vlade.

Danes govorimo o tem, spoštovani, da za praktično en proračun denarja, ki je poniknil po bančni kriminaliteti in so ga davkoplačevalci morali nekako plačati, ni odgovarjal nihče. Če govorim čez malo večjo zgodovino. Skoraj en proračun. Si lahko mislite?! In dejansko da bi imeli enega pa res za zapahi, ni nikogar. In zdaj jaz upam, da vsaj to, kar je ugotovila ta komisija, bo osnova za tiste, ki bi se morali zganiti. Zaenkrat se še niso. Prav tako smo velikokrat poslušali, kaj vse je treba spremeniti v zakonodaji, pa tudi do tega še nismo prišli. Mislim, da to ni vedno razlog. Razlog je predvsem v tem, da se posameznike štiti, dejansko se jih v tej državi štiti. In dokler ne bomo res pred zakonom vsi enaki in bodo prišle tudi velike ribe pred zapahe, ne bomo storili ničesar. In za konec. Veliko želja je bilo izrečenih o nadaljnjem dobrem delu komisije. Jaz verjamem, da so bile te želje odkrite in da dejansko vsi tako mislimo. Menim pa, da se bomo lahko pokazali v drugem delu komisije, ko bo svoje delo nadaljevala; in takrat bo zagotovo videti, ali so to samo prazne besede.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Janko Veber.

Pripravi naj se mag. Bojan Krajnc.
Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem!

Mogoče v povezavi z aktualnimi dogodki ali trenutki, ki jih bomo imeli v Državnem zboru, ko se bo tudi odločalo o prihodnjih viceguvernerjih v Banki Slovenije, pomemben detajl. Ko smo imeli možnost in priložnost zaslišati tudi aktualnega guvernerja gospoda Boštjana Jazbeca, je na vprašanje, kdo ga je predlagal za guvernerja, zelo jasno povedal, da je ta predlog utemeljil in ga poslal predsedniku republike profesor gospod Igor Masten. Danes je to kandidat za viceguvernerja. Zelo pomemben podatek je že iz razloga, ker so tudi mnogi opozarjali, ki smo jih zasliševali zaradi luknje v Probanki in Factor banki, kaj je vzrok za poslabšanje razmer v teh dveh bankah; in zelo jasno je bilo povedano od kar nekaj zaslišanih, da je zelo velike težave povzročila izjava dr. Mastena, da sta ti dve banki v težavah. S tem so seveda mnoge investitorje odvrgli od tega, da bi se banki lahko reševali tudi s pridobivanjem kapitala na trgu in s tem razbremenili javne finance. Oziroma ne bi prišlo do tega, da smo

morali vložiti kar znatne milijone v ti dve banki. In ta povezanost je nekaj, na kar bi morali biti zelo pozorni, da dejansko odmaknemo vse bodoče kandidate od možnosti, da zasedejo to funkcijo, kajti s tem se jim tudi omogoča, da nekatere aktivnosti mogoče celo prikrijejo. Državni zbor bo imel zelo zahtevno nalogo, ko bo sprejemal zakon na podlagi odločbe Ustavnega sodišča o tem, kako in na kakšen način priti do podatkov, ki bodo podali bistveno več informacij o tem, kako je sploh prišlo do izračuna bančne luknje. Toliko mogoče kot eno od aktualnih dogajanj in ugotovitev, ki smo jih lahko zaznali v delu komisije za preiskavo bančnega sistema.

Sicer pa bi želel opozoriti na nekaj. Ne smemo biti preveč osredotočeni na to, da je nekdo dobil kredit in da je bil to slab kredit, seveda je to treba analizirati in tam, kjer ni bilo kritja, in tam, kjer je povezano s sumom kriminalnega dejanja, je treba to tudi preganjati. Vendar še kako moramo pozorni biti na to dejstvo, ki ga danes lahko ponovno zasledujemo. Kljub temu, da smo vložili 5 milijard v bančni sistem, se ponovno s strani Banke Slovenije zaznajo opozorila, da pa bo treba tudi mala in srednja podjetja ravno tako obravnavati in zapolniti luknjo v bankah, ker tam nastajajo slabi krediti. Ampak ko pogledamo, za kaj gre, ugotovimo, da so sanacije bank od leta 2013 povzročile tudi odliv kapitala iz Slovenije, in sicer 30. septembra 2013 so poslovne banke v Sloveniji dolgovale tujini 2,2 milijardi evrov; 30. septembra 2015 pa so terjatve poslovnih bank iz Slovenije za 1,5 milijarde evrov presegle njihove obveznosti do tujine. Od 2013 do 2015 je bilo speljano izven Slovenije 3,7 milijarde evrov, to je skoraj 9 % bruto domačega proizvoda. Ampak to je tisti denar, ki bi moral biti namenjen, ko smo ga vložili v banke, pomoč gospodarstvu, da lažje obvladuje svoje dolgove in ustvarja potem naprej tisto dodatno vrednost, ohranja delovna mesta in proizvodnjo. In gospodarska rast v Sloveniji v tem obdobju je v veliki meri takšna prav zaradi tega, ker imamo uspešna izvozna podjetja, ki delajo na tujih trgih. In ta so v veliki meri neodvisna od tega, da je šlo iz Slovenije 3,7 milijarde evrov bančnega kapitala. Mala in srednja podjetja so pa tista, ki delujejo tukaj v Sloveniji, in 3,7 milijard je bilo naloženo ven. Ta mala podjetja ne dobivajo tistih kreditov, ki bi jih dejansko lahko dobili pod ugodnimi pogoji s strani bank, katere smo sanirali; in to je problem.

Ampak bančni regulator Banka Slovenije še vedno govori o tem, da nam nastajajo novi slabi krediti v malih in srednjih podjetjih. Točno tisti krediti, ki bi jih lahko obravnavali in sanirali s sredstvi, ki smo jih vložili v banke. Ne samo da je bilo 5 milijard, regulator napeljuje v to, da bomo morali dati še več v naslednjem obdobju. In to je tisto vprašanje, ki ga moramo v Sloveniji čim prej rešiti – ali je resnično treba v Sloveniji vse razprodati in omogočiti prodajo naših podjetij, da zadovoljimo te interese po kapitalu oziroma po tem, da se

pride do sredstev, ki so bila ustvarjena v Sloveniji oziroma za katere smo ljudi zadolžili v Sloveniji, da smo sanirali bančni sistem. To je tisti proces, ki je ves čas prisoten, tudi v tem trenutku, ko razpravljamo o tem problemu; ampak regulator te kar gleda v oči in se mu zdi to vse normalno; ampak to ni normalno. Imaš denar, pa ne pomagaš podjetjem, ki delujejo v naši državi, to je neko nenormalno stanje. In na to želim v tem delu razprave še posebej opozoriti, ker to, da nastajajo nove slabe terjatve, je resnično povsem nepotrebno; in to je treba preprečiti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima še kot zadnji razpravljavec mag. Bojan Krajnc.

Izvolite.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Za začetek mi dovolite, da izrazim svojo osebno impresijo. Moram reči, da mi je zelo lahko pri srcu, ker lahko ugotovim, da niti jaz osebno kot podpredsednik komisije, niti moji kolegi, kolikor lahko pač jamčim za njih, niti Stranka modernega centra kot politična stranka v vsem tem času od mandata preiskovalne komisije, to je 1. 1. 1997 do nastanka te velike bančne luknje, nismo bili soudeleženi. Vsaj upam tako. Če grem naprej, to obdobje bi lahko razdelili na to, kaj se je dogajalo pred nastankom bančne luknje in po nastanku bančne luknje. Že v stališču sem izpostavil, da bo Stranka modernega centra to podprla in da smo zelo konstruktivno sodelovali pri komisiji; vendar sem pričakoval bolj natančne, bolj poglobljene odgovore za čas, ko smo bili pred uvedbo evra soočeni s prilivom velike količine denarja; in kaj se je s tem denarjem dogajalo potem, ko je prišel v sistem. Nedvomno je regulator takrat odigral pomembno vlogo pri tem, da ni uspel nadzirati tega, za kakšne namene ta denar gre in kakšne so bančne prakse. Ampak če se dotaknem tudi politične odgovornosti, ki jo imamo že v naslovu sklepa, lahko ugotovim tudi to, da bo treba za nazaj ugotoviti tudi politično odgovornost. Verjetno se bo kolega Logar kot predsednik tu strinjal, da to vmesno poročilo še ne naslavlja politične odgovornosti v tej meri, kot vsi mi in tudi gledalci pričakujemo; bo pa to treba storiti v prihodnje. Zato sem začel na ta način, da mi je lahko pri srcu, da politične odgovornosti Stranka modernega centra za nazaj seveda ne more, ne želi in je ne bo nosila; tudi v delu ne, ko je bil soočena z odločitvami, ki sedanjo vlado postavljajo v položaj, ko mora reševati, kar se reševati da. Govorim o Factor banki in Probanki. Odločitev o nadzorovani likvidaciji je bila sprejeta že prej. Strinjam se s kolegom Pogačnikom, da je bila to razumna odločitev v primerjavi s klasično likvidacijo, o kateri se je – in to sedaj spet namerno omenjam – tudi pisalo v člankih ter o tem smo spraševali in govorili na komisiji, kako bi lahko to vplivalo na povečano

nelikvidnost teh dveh bank. Zato me sklep, ki ga je, kolikor sem razumel kolega Pogačnika, skušal izpeljati iz tega, da sedaj po nadzorovani likvidaciji pripojitev obeh bank k DUTB nekako ni prava, navdaja z neko skrbjo, da za nazaj želimo nekaj spreminjati. Vlada lahko v tem trenutku naredi to, kar je najbolj ekonomsko in upravičeno. O tem smo že govorili na Komisiji za nadzor javnih financ ter tudi na Odboru za finance v zvezi z vašimi priporočili za prisilno pripojitev Factor banke in Probanke, pri čemer pa se strinjam s tistim delom, ko ste rekli, da je treba razjasniti nadaljnje potrebe po dokapitalizaciji v zvezi z metodologijami vrednotenja terjatev in tako naprej. Da ne zaidem preveč.

Rad bi o politični odgovornosti spregovoril tudi za v prihodnje. Tu pa koalicija in tudi Stranka modernega centra že sedaj nosi in bo nosila odgovornost; in to prav v povezavi s sklepi, ki jih preiskovalna komisija predlaga. Če bi se malo pošalil, bi lahko rekel, da so pisani tej vladi ali koaliciji na kožo. Ta teden smo že govorili o spremembah zakonodaje. Sedaj govorim za tiste za naprej ob odgovoru predsednika Vlade na poslansko vprašanje kolega Horvata. Našteti so bili osem zakonov, trije z bančnega področja, pet s pravnega in napoved ob tem tudi zaposlitev tridesetih novih tožilcev ter napoved dveh novel Zakona o kazenskem postopku in Kazenskega zakonika, ki naj bi prišla v obravnavo prav kmalu. In če pogledamo prvi sklep preiskovalne komisije, da Državni zbor predlaga spremembe in dopolnitve zakona, ki urejajo kazenski postopek. V tem delu je govora tudi o specializiranem sodišču. Tudi o tem je predsednik Vlade v odgovoru na to poslansko vprašanje govoril, sicer bolj posredno; ampak več je povedal minister za pravosodje v oddaji Studio City ta teden v zvezi z obiskom njega samega, kolegov iz Banke Slovenije in preiskovalcev na Islandiji, kjer so zbirali dobre prakse in ugotavljali tudi razlike med Islandijo in Slovenijo. Nikoli ni bilo dobro, ko smo neke modele kopirali ena–ena in jih prenašali v Slovenijo. Tukaj upam, da bo ministrstvo z neko zdravo mero upoštevalo to, kar se v našem pravnem redu ob spremembi, ki jo moramo narediti za ustanovitev specializiranega sodišča, lahko obnese in je lahko učinkovito; še posebej v delu, ki ga je kolega Logar omenil kot tisto, kar bo pomenilo vzpostavitev nove sodne prakse. Mislim, da je to največja priložnost za to specializirano sodišče.

Od ostalih sklepov noben ni tak, da ga, po moji presoji, ne bi ta državni zbor mogel izpolniti; tudi tisti ne, ki govori o avtentični razlagi tretjega odstavka 33. člena ZUKSB-B, kajti če preberemo obrazložitev, ki jo je zakonodajalec takrat napisal ob sprejetju tega 33. člena, je bil namen sprejetja tistega člena v štirikratniku zastaralnih rokov namenjen prav temu, da se ugotovijo slabe prakse, ki so nastale v preteklosti. Zato se mora ta rok podaljšati na pristojnem odboru, ki bo tako avtentično razlago

obravnava. Bomo videli, dobili in slišali tudi od Zakonodajno-pravne službe utemeljitev, ali je taka avtentična razlaga v resnici dopustna in potrebna. Če zaključim, na nek način se veselim delovanja preiskovalne komisije tudi v prihodnje in napovedujem enako, vsaj enako ali celo večjo angažiranost Poslanske skupine Stranke modernega centra pri delu preiskovalne komisije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vsem razpravljavcem.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik predlagatelja dr. Anže Logar.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči; bom čisto kratek.

Na nek način je to poročilo že doseglo svoj namen. Če malce karikiram, v tem zadnjem tednu so se zgodile hišne preiskave, se je napovedala sprememba kazenske zakonodaje, se je s strani vlade napovedal pozitiven odnos glede ustanovitve specializiranega sodišča in zgodila se je prva obsodilka na prvi ravni za neko odškodninsko tožbo. Jaz bi se članom preiskovalne komisije na tem mestu tudi zahvalil za njihovo aktivno delo pri delu preiskovalne komisije in tudi za izrečene besede ostalih kolegov poslancev iz vseh poslanskih skupin. Lahko rečem, da sem vložil veliko dela v to poročilo. Moram reči, da sem vašo spodbudo potreboval, če se lahko tako izrazim. Vsi si želite že nadaljevanje te sage, te zgodbe in vsi se navdušujete nad ugotavljanjem politične odgovornosti. Jaz vam zagotavljam, da naslednja razprava, ko bomo ugotavljali politično odgovornost, ne bo tako skladna in tako umirjena, kot je bila ta; in da ne bo toliko pozitivnih tonov, ampak prej morda kakšna nasprotovanja, ki bodo privedla do precej burne razprave. Vodstvu Državnega zbora pa na dušo polagam, da takrat te razprave ne uvrsti, tako kot to razpravo danes, v petek zvečer; ampak v nek bolj normalen termin, kjer bo lahko prisotnih več poslancev in bo tudi več gledalcev spremljalo tisto divjo sejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa vsem skupaj.

Spoštovani, prekinjam razpravo, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 21. 11., ob 10. uri na zaprtem delu seje, in sicer z razpravo o Dodatnem vmesnem poročilu ter bistvenih ugotovitvah iz Dodatnega vmesnega poročila. Gradivo je označeno s stopnjo bančne tajnosti po 125. členu ZBan-2, zato ga bomo v skladu s 101. členom Poslovnika obravnavali na seji, zaprti za javnost; in sicer v okviru preostanka časa vseh udeležencev seje.

Poslanke in poslance prosim, da iz dvorane odnesete vse, kar imate na klopeh, da bodo pristojne službe zbora lahko opravile vse potrebno za izvedbo zaprtega dela seje.

Poslanke in poslance hkrati obveščam, da bo v ponedeljek vhod v dvorano možen samo ob prehodu skozi detektorska vrata. Vhod bo nadzorovala enota varovanja Državnega zbora. V dvorano ne bo dovoljeno vnašati elektronskih naprav, to je prenosnih telefonov, računalnikov, diktafonov, fotoaparatorov in podobno. Prav tako vas prosim, da imate s seboj potrebne identifikacijske dokumente ob vstopu v dvorano, pa tudi poslanske izkaznice.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 21. 11., ob 10. uri.

Hkrati pa vam želim varno pot domov in lep večer! Nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 18. NOVEMBRA 2016 OB 19.24 IN SE JE NADALJEVALA 21. NOVEMBRA 2016 OB 11.03.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s 24. sejo Državnega zbora.

Prehajamo na **34. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG PRIPOROČILA ZA ODPRAVO ZASTARANJA KAZENSKIH POSTOPKOV IN PREPREČEVANJE MOREBITNIH ZLORAB.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 19 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagatelja dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Preden predstavim samo zahtevo, mogoče eno terminološko pojasnilo, lahko tudi rečete temu opravičilo ali kakor koli, ampak zdaj ta zahteva nosi naslov Priporočilo za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanje morebitnih zlorab. Tudi Zakonodajno-pravna služba kot še kdo drug je verjetno to razumel v dobesednem smislu, namreč odprava zastaranj v absolutnem smislu te besede ni mogoča. Zastaranje pozna že pravzaprav rimsko pravo in se nanaša v bistvu na zastaranje samega kazenskega pregona kot tudi recimo na zastaranje izvršitve kazni. Seveda je pa jasno v zvezi s tem treba poudariti, da velja tudi neko načelo, da je treba storiti vse, da se v določenih rokih zadeve izpeljejo. Naš namen ni bil ta, da odpravimo institut zastaranja, ker to preprosto ni mogoče. Da me boste lažje razumeli tudi nepoznavalci tega področja, nekdo je lahko preprosto odsoten iz države toliko časa,

da kazenski postopek oziroma možnost pregona sploh zastara. Tak primer je bil diskoteka Lipa, mislim, da je tam šlo za nastop kazni zapora, če se prav spomnim, in oseba ni bila prisotna v državi toliko časa, da je ta zadeva zastarala. Naš namen torej ni govoriti o odpravi, ampak o zmanjšanju ali pa čim manjšem številu kazenskih postopkov, ki zastarajo.

Vprašali me boste, koliko je teh primerov, koliko stvari nam sploh zastara na sodiščih. Sodeč po razpravi na odboru nekaj podatkov je, sodeč po tistem, kar pa mi je sporočilo Ministrstvo za pravosodje v nekem mojem poslanskem vprašanju, pa teh podatkov pravzaprav ni. Jaz sem v bistvu na pravosodno ministrstvo naslovil zahtevo, da mi za zadnjih šest ali sedem let sporočijo podatke, koliko je zastaranj. Jaz sem nekatere podatke dobil, ampak ti podatki se nanašajo na leto 2015, za vsa ostala leta pa so mi sporočili, da bi bilo preveč nekega administrativno-tehničnega dela na sodiščih, da bi mi lahko te podatke sploh sporočili. Jaz sem to zadevo akceptiral, ne želim s svojim poslanskim vprašanjem povzročiti neko enormno administriranje na sodiščih, zelo sem se s tem zadovoljil in nisem več vztrajal pri detajlnih odgovorih na poslansko vprašanje. Na odboru, kot sem rekel, se je potem pokazalo, da je predstavnica Ministrstva za pravosodje kot tudi predsednik Vrhovnega sodišča, ki se je tokrat seje udeležil in je postregel še z določenimi podatki. Jaz verjamem, da so ti podatki bili pridobljeni v času vložitve te zahteva naprej.

Naša statistika ali pa pravosodna statistika, preprosto povedano, nima rubrike zastaralo. Je ni. V vseh poročilih sodišč, ki jih imamo, ki jih dobivamo, ki jih lahko prebiramo, ni rubrike zastaranje, ampak je rubrika rešeno z ustavitvijo postopka. Rešeno z ustavitvijo postopka je nekaj drugega kot zastaranje. Rešeno z ustavitvijo postopka je lahko to, da je obdolženec umrl, in ga ni. Je pač postopek ustavljen zaradi tega. Rešeno z ustavitvijo postopka je lahko zato, ker je tožilec umaknil zahtevo, recimo, in ni potem več kazenskega postopka, se ne nadaljuje. Enostavno vprašanje je najverjetneje tudi za Ministrstvo za pravosodje ali pa pobuda, če želite, da v bodoče sodišča v svojih poročilih vendarle to rubriko »rešeno z ustavitvijo postopka« nekako specificirajo, zakaj je do tega prišlo. Ali so to sedaj odsotni obdolženci ali so umrli obdolženci ali je tožilec zadevo umaknil ali pa je zadeva tokom poteka kazenskega postopka na sodiščih zastarala. To se mi zdi, da bi bilo pametno vnesti v sodno statistiko. Je pa res nekaj, da je vendarle z nekaterih izjav pravosodnih funkcionarjev mogoče sklepati, in te številke bom navedel kot tudi iz tistega odgovora na poslansko vprašanje meni, zato bom te številke, zato da imate eno splošno predstavo, sploh koliko tega je, navedel v nadaljevanju.

Predsednik Vrhovnega sodišča je sam že leta 2012 rekel naslednje: »Analiza je

pokazala, da so bili v večjem delu podani objektivni razlogi za zastaranje kazenskega pregona, seveda so pa bili nekateri primeri, ko je prišlo do zastaranja iz subjektivnih razlogov.« Se pravi, imamo tudi zastaranja iz subjektivnih razlog. Potem je bilo takrat s strani predsednika Vrhovnega sodišča povedano, da je v letih od 2006 do 2010 na vseh sodiščih zastaralo 900 zadev. To je relativno veliko. Zdaj pri tem podatku spet ne vemo, ali je obdolženec umrl ali je tožilec umaknil obtožbo ali pa je res zastaralo v tistem klasičnem pomenu besede, sodeč po besedah predsednika Vrhovnega sodišča je šlo za klasično zastaranje. Značilna je tudi izjava recimo gospoda Panjana, predsednika višjega sodišča v Ljubljani, ki je v nekem intervjuju rekel takole: Zakonska norma je sicer 30 dni, da se izpiše sodba. Imamo pa primere, ko sodnik nikoli v tem času ne spiše sodbe. Se pravi, obstajajo posamezni sodniki, ki nikoli ne spišejo sodbe v 30 dneh. V nadaljevanju je govoril tudi o tem, da so neke posledice pri ocenah sodniške službe in da je v zadnjih letih kar nekaj ljudi, mislim, da 5 ali 6 sodnikov izgubilo službo. To je sicer zame pozitiven podatek, ker se že vseskozi zavzemam za to, da imamo neko odgovornost sodnikov, ampak žal tega slovenska javnost ne ve. Jaz mislim, da bi bilo zelo dobro, da bi sodišča takšne stvari tudi posredovala javnosti, saj ni treba reči, da je to Anton Novak, sodnik, ni treba reči, ne vem kdo je, čeprav v policiji recimo pa jasno vemo, da je to kriminalist ta in ta, ki je disciplinskem postopku. Ne vem, zakaj ne bi pri sodiščih isto vedeli. Jaz moram opozoriti v nadaljevanju na nekaj takšnih primerov. Recimo, pogledajte, Anton Šubic, to je pač stara zadeva Elan, ta gospod je 9 mesecev pisal sodbo. Ko pa je stvar zastarala, je pa šel – saj vemo kam – med odvetnike. To so primeri, ki niso dobri za pravosodje. Imate primer Satex, znamenit primer iz mislim da še celo 90. let v Mariboru, ki je zastaral. Imate primer Patrio, kjer je uradno zastaranje, če ne bo zdaj Vrhovno sodišče kaj drugače reklo. Čeprav primer Patria je nenavaden, da se obdolženec pritoži na to, da protestira proti temu, da bi stvar zastarala, on trdi, da ni zastarala, potem pa sodišče odloči, da se ne more pritožiti v svojo škodo. Bedarija. Ampak v redu, takšne so pač odločitve. Imate Elan, imate recimo sojenje policistu Zlatku Gomilšku, ki je trajalo toliko časa, da je stvar zastarala, pa je grozil predsedniku Vlade. V nekem drugem primeru pa neka druga grožnja, ki sicer predstavlja drugačno kaznivo dejanje, grožnja predsedniku Pahorju takrat v vlogi predsednika Vlade je pa 11 let zapora. Veste, to so stvari, ki malo štrlijo ven, kot bi temu rekli.

Zdaj še nekaj števil. Na poslansko vprašanje je bilo meni tako odgovorjeno, da je na okrožnih sodiščih v letu 2015 zastaralo 33 kazenskih zadev, da je na okrajnih sodiščih v letu 2015 zastaralo 36 kazenskih zadev in tako dalje po posameznih sodiščih. Se pravi, zastaranja imamo, to je dejstvo, zastaranja

bomo tudi imeli – iz različnih razlogov, ampak za nas so sporna tista zastaranja, ki so A – rezultat slabega dela sodnika, prepočasnega dela sodnika, se boste spomnili tudi zadeve Patria, ko je bilo sojenje vsak teden enkrat. Zakaj pa ne bi bilo 4 dni v tednu? Gospod Pogačnik, ki je zdaj predsednik enega od sodišč tukaj v Ljubljani, je v nekem svojem članku zelo jasno primerjal sistem Bosne in Hercegovine, kjer je deloval določen čas, in je rekel, da tam sojenja potekajo od ponedeljka do četrta, v petek pa se ureja dokumentacija za naslednji teden. Če se boste spomnili naših zadev, teh odmevnih, pa je to Balkanski bojevnik ali karkoli drugega, tudi zadeva Patria, ko je bilo sojenje enkrat na teden, potem pa smo tukaj iz poslanskih klopi slišali, da obdolženega Janeza Janše ni bilo tam. Ja saj mu ni bilo treba tam biti, če se ne izvajajo dokazi zoper njega. To je bilo pomembno, ni pa bilo pomembno to, da je sojenje teklo enkrat na teden, namesto da bi teklo štiri dni v tednu. Pa bi verjetno mi prišli do neke končne odločitve bistveno prej, kot pa je stvar zastarala. Za nas je problem, kot sem rekel, neaktivnost sodnika ali celo morebitna zloraba. Če nekdo da zadevo v predal, je to za mene velik problem. Pa bom kar javno navedel še en primer. Kaznivo dejanje razžalitve, sodišče v Celju, jaz sem obdolženec, dve leti in pol me še nobeden ni povohal. Toži me gospod Hanzi, to je tisti znameniti udbovski agent, ki je pokasiral cel kup denarja, češ, žalil sem ga. V redu. Postopek teče dve leti, dve leti in pol je že, nihče me še ni nikamor povabil. Na istem sodišču pa so pred časom obravnavali zadevo dveh novinark, ki naj bi jih razžalil gospod Janez Janša. Tam je sojenje končano, kot veste iz medijev. Zakaj pa? Jaz čakam dve leti in pol, da mi sodijo, on je bil pa na vrsti v treh mesecih. Ali ni to kakšna zloraba morebiti? Zloraba v smislu, da je nekdo prej na vrsti kot drugi.

Tega si jaz ne znam drugače razložiti kot tako, kot sem povedal. Na odboru smo sicer mi predložili štiri sklepe, jaz jih ne bom bral, ker mi časa zmanjkuje, vsi štirje sklepi so bili zavrženi. Ampak zelo zanimiva zadeva. Na odboru sem govoril jaz, na odboru so govorili poslanci SDS, govorili so tudi nekateri gostje, koalicija je bila pa nema. Ampak znala pa je pritisniti pravo tipko, to je tipka proti sklepu.

Dve minuti še imam, zato bom omenil še eno zadevo, ki jo ministru nekako polagam na srce v želji, da kaj naredi. To pa je naslednje. Na seji odbora se je pojavilo tudi eno izjemno pomembno vprašanje. To je vprašanje odločitev tožilcev. Izpostavil ga je kar predstavnik tožilstva. Do leta 2011 smo imeli v tej državi sistem, po katerem je odločitev tožilca, da bo neko stvari preganjal ali zavrgel, bila podvržena kontroli šefa s sopodpisom ali še kako drugače. Od leta 2011 smo edina država v Evropi, vsaj po mojem vedenju, ki imamo status tožilca izenačen s statusom sodnika. Se pravi, če tožilec reče: »To je kaznivo dejanje, bom to preganjal«, preganja. Če pa tožilec reče: »To ni

kaznivo dejanje, bom zavrgel«, je pa nad njim – veste kdo? Bog in plavo nebo, nihče drugi. To je mojstrovina, ki jo jaz imenujem zmazek ministra Zalarja, ki ga je sicer požegnal ta državni zbor. Na odboru se je namreč pokazalo, da so tu nujno potrebne spremembe, tako da odločitev tožilca nekdo preveri. Ta nekdo ne more biti izven tožilstva, ampak je lahko ta nekdo oseba, osebe, skupina oseb, kakorkoli želite, znotraj same tožilske organizacije. Ali je to šef, ki bo sopodpisal tako odločitev in sprejel odgovornost za odločitev, ali bo to skupina tožilcev, to so odprta vprašanja. Jaz mislim, da se zadeva da kar kmalu rešiti s popravkom tožilskega zakona. Ampak če bo koalicijska volja, bi bilo to nujno treba narediti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog priporočila je na 27. seji 26. 10. 2016 obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor točk predloga priporočila ni sprejel, je bila obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Janu Škobernetu.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na svoji 27 seji obravnaval predlog priporočila za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanje morebitnih zlorab. Kot je bilo uvodoma že povedano, je v imenu predlagatelja uvodno obrazložitev podal dr. Vinko Gorenak, ki je posebej poudaril, da je institut zastaranja v pravo potreben in je namenjen predvsem temu, da se sporne zadeve ne vlečejo nerazumno dolgo, in je hkrati v istem primeru najbolj neugoden in nezaželen zaključek kazenskih postopkov, saj v primeru negativnega zaključka pomembno vpliva na slabo podobo pravosodja v javnosti, s tem pa tudi zamaja ugled v delovanje institucij pravne države. Predlagatelj je zato predlagal, da se ugotovijo vzroki za zastaranje kazenskih postopkov ter pripravijo ustrezni ukrepi za odpravo zastaranj in predvsem za preprečevanje morebitnih zlorab. Prav tako je predlagal, da naj se zastaranje, ki je posledica ravnanj ali opustitev dolžnega dela sodnika, upošteva pri oceni dela in napredovanjih sodnika. Minister za pravosodje gospod Goran Klemenčič je predstavil pisno mnenje Vlade, ki je na eni strani pozdravilo razpravo in pritrnilo določenim ugotovitvam o negativnih učinkih zastaranj kazenskih zadev, hkrati pa je po mnenju ministra mogoče ugotoviti, da se delež zastaranih zadev v zadnjih letih prepolavlja, in da se je število sodnih zaostankov bistveno zmanjšalo, k čemur so pripomogli predvsem ukrepi v kazenskem zakoniku, dodatno pa naj bi proces krepitve zaupanja v institucije pravne države okrepile tudi novele procesne zakonodaje, ki so v zaključni fazi. Predsednik Vrhovnega sodišča gospod Branko Masleša je

menil, da moramo problematiko zastaranj obravnavati predvsem celostno in da se število zastaranih zadev zmanjšuje predvsem zaradi preišljenih ukrepov tako znotraj zakonodaje kot skozi poslovanje sodišč, k preprečevanju zastaranja zadev pa bosta bistveno pripomogla projekt prenove poslovnega procesa. Ob tem je zagotovil, da so bili tudi sodniki, za katere je bilo ugotovljeno, da so povzročitelji zastaranja zadev, ustrezno sankcionirani.

V nadaljevanju odbor najprej ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 2. točki, potem pa sem odboru predlagal, da glede na razpravo, kjer smo generalno ugotavljali, da se s problematiko strinjamo, da je na določena ključna vprašanja bilo odgovorjeno, da pa določenih sklepov ne moremo podpreti tudi v luči ne poskušanja porušitve razmerij med vejami oblasti, ko Odbor za pravosodje glasuje o tem, da sklep ni primeren za nadaljnjo obravnavo, s čimer bi bilo tudi omogočeno, da bi se o končni odločitvi z glasovanjem izrekel ta državni zbor, vendar je predlagatelj predlagal, da glasujemo o vsakem predlogu priporočila posamezno.

Predlogi priporočil so bili zavrženi in s tem smo lahko zgolj ugotovili, da je postopek obravnave na matičnem delovnem telesu končan. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Glede na to, da je danes samo razprava in ne odločanje in da je bila ta razprava opravljena že na odboru, samo nekaj dodatnih pojasnil. Jaz bom šel celo mogoče dlje, kot je šel predlagatelj oziroma v njegovem imenu dr. Gorenak. Zastaranje po pravu ni pravica, je privilegij in mora biti absolutno v najmanjši meri uporabljen in pravosodni sistem mora v celoti delovati tako, da do njega pride najmanjkrat, kolikor je le mogoče. Dejstvo je tudi, kar je deloma že predlagatelj sicer priznal v svojem uvodnem nastopu, da se problematika zastaranja pospešeno celo eksponentialno zmanjšuje. Če smo imeli v letu 2006 do 2009 še točno 198 zadev, ki so na prvostopenjskih sodiščih zastarala, smo jih imeli v letih 2012 do 2015 samo še 65. Če pogledamo na izjemno velik pripad zadev, ki se šteje v desetisočih letno, so to relativno majhne številke. To je dejstvo. In te številke so povsem primerljive s tujimi sistemi. Seveda pa nas mora vedno skrbeti in se moramo vprašati, katere zadeve zastarajo. Ni samo številka pomembna, ampak je tudi, katere zadeve zastarajo.

Kot rečeno, na splošno v sodstvu, želimo ali ne, želite ali ne nekateri, je treba priznati, da se je trend obvladovanja zaostankov

in nadzora nad zadevami, ki jim grozi zastaranje, zmanjšal. To je prva stvar. Druga stvar je, kako zagotoviti ustrezno obdelavo in odgovornost v tistih primerih, kjer bi nekdo, pa čeprav politika lahko domneva, da je do zastaranja prišlo zaradi nekaterih kriterijev, ki niso na mestu. Pri tem je treba vedeti nekaj stvari. Prvič, niso samo sodišča tista, ki so odgovorna za zastaranje. Absolutno zastaranje začne teči s storitvijo kaznivega dejanja, relativno zastaranje pa z nekimi prvimi procesnimi dejanji. Treba je vedeti, da dlje kot trajajo postopki policijsko-tožilske preiskave, manj časa ima sodišče, da odloči. Jaz sem večkrat, tudi pred tem zborom povem, ker mislim, da sem že na odboru povedal, včasih deležen jamranja s strani sodnikov, ki rečejo, »poglejte, policija je naredila hišno preiskavo, potem je trajalo tri leta, preden je podala kazensko ovadbo, potem je trajalo še dve leti, preden se je tožilstvo odločilo in mi smo dobili to lansko leto,« dr. Gorenak kima, ker verjamem, da se s tem strinja, »in mi imamo zdaj dve leti časa, da celotno to zgodbo izpeljemo. Se pravi, problem zastaranja pri zahtevnih kaznivih dejanjih je večplasten in se nikakor ne naša samo na sodišče. Pa ne želimo opravičevati sodišče, ker na nek način pod moj resor spada tudi tožilstvo. To je prvi problem.

Drugi problem je 2. stopnja, 3. stopnja in v Sloveniji še 4. stopnja, to je Ustavno sodišče. Vsi vemo, da imamo nesorazmerno veliko vračanja na 1. stopnjo. Nekoliko v šali, ko smo zadnjič na Vladi govorili o krožnem gospodarstvu kot neki novi temi, ki je naša prihodnost, sem rekel, da v pravosodju smo jo žal že posvojili. Mi imamo zelo velikokrat krožni princip, kjer se sodbe razveljavljajo in se vračajo na 1. stopnjo. Tukaj bi rad dodal prvo stvar. Že v januarju, v decembru oziroma konec novembra pa na Vlado, v januarju pa pred ta cenjeni Državni zbor bosta prišli noveli ZKP in ZPP, se pravi kazenskega in civilnega postopka, v katerem se bodo te stvari poskušale razrešiti.

Naslednja stvar je, da z novim sodnim redom, ki ga bom podpisal še v tem mesecu, uvajamo tudi javnost zapisnikov, sodnih vpisnikov, po katerem bo mogoče natančno spremljati, kako hitro in v kakšnem obsegu se posamezne civilne ali kazenske zadeve rešujejo.

Ker mi zmanjkuje časa, bom pri tem zaključil in se bom potem vključeval nadalje v razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Glede na to, da imam dve vlogi, ki so mi ju zaupali, kot kaže, bom skušal v tem stališču poslanske skupine povedati še tisto, kar prej nisem povedal. Tako ali tako pa je jasno, če

smo predlagatelji, da bi zadeve podprli, če bi prišlo do glasovanja.

Jaz sem prej govoril o tožilcih in o tistem vprašanju, ki se je postavilo, o njihovi tako imenovani neodvisnosti. Naj to zadevo še enkrat utemeljim. Poglejte, povsem logično, povem jasno, povem normalno v vsakem kolikor toliko normalnem pravnem sistemu je, da je sodnik pri svojem delu neodvisen, da je vezan na ustavo in zakone, kar pravi 125. člen Ustave. Povem nenormalno pa je, da enake pravice, vsaj v skladu z našo zakonodajo od leta 2011, uživajo tožilci. Tožilci so po eni od sodb Ustavnega sodišča, mogoče me bo minister popravil, ampak jaz tako razumem, celo niso del pravosodja, so del nekega širšega pravosodja, ki bolj sodi v izvršno vejo oblasti kot pa v pravosodno. Tudi odločba Ustavnega sodišča iz leta 2012, ko je v tem državnem zboru pred imenovanjem druge Janševe vlade bilo povzročena toliko prahu, češ zakaj tožilstvo sodi pod notranje ministrstvo in zakaj ne pod pravosodno, pravzaprav govori o tem. Odločba Ustavnega sodišča je bila zelo jasna, kam sodi tožilska organizacija je irelevantno, približno tako so rekli ustavni sodniki, je sploh nepomembno. Važno je, da je delu tožilske organizacije zagotovljena strokovna neodvisnost. To se pravi, da bi konec koncev tožilstvo lahko sodilo tudi pod kulturno ministrstvo, saj konec koncev je vseeno, tako pravi odločba Ustavnega sodišča. Ampak mi smo leta 2011 zadevo po moji oceni pripeljali do točke, ki ni sprejemljiva za nobeno ceno več, ker smo status tožilca in sodnika s tega vidika izenačili. Ampak pogledajte, nad okrajnim ali okrožnim sodnikom, ki sprejme neko odločitev, izreče neko sodbo tako ali drugačno, je Višje sodišče. Višje sodišče lahko to odločitev razveljavi, lahko odloči, lahko vrne nazaj na prvo stopnjo, kot pravimo temu, in možno je popraviti napako sodišča na prvi stopnji. Še več imamo. Imamo Vrhovno sodišče, ki lahko odpravi napako tako prve stopnje kot druge stopnje, lahko razveljavi sodbo. Ti primeri se dogajajo pravzaprav vsak dan. Še več, imamo še eno instanco. To je Ustavno sodišče. Ustavno sodišče lahko kadarkoli razveljavi vse tri stopnje: prvo stopnjo, Višje sodišče kot Vrhovno sodišče. In ne nazadnje, pogledajte, imamo še četrto varovalko. To je Evropsko sodišče za človekove pravice. Se pravi, nad odločitvijo sodnika na prvi stopnji so pravzaprav štiri instance, ki ga lahko popravijo. Sedaj pa, ker smo mi leta 2011 izenačili, popolnoma izenačili status tožilca in sodnika, da je ta neodvisen pri sprejemanju svojih odločitev, to pač govori mojstrovina gospoda Zalarja, ki je bila v tem državnem zboru sprejeta, smo naredili – kaj? To, da recimo vodja tožilstva v Ljubljani ali kjerkoli ne more ukreniti dobesedno nič, poudarjam, dobesedno nič, če se tožilec odloči in reče: »To ni kaznivo dejanje« ali pa »tega jaz ne bom preganjal, ker je premalo dokazov.« V preteklosti smo imeli varovalke v zakonu do leta 2011, tako

imenovani sopodpis, kar pomeni, da je moral verificirati vodja tožilstva tako odločitev tožilca. Od takrat naprej tega ni več. Odbor 2015 se izjemno prizadeva za ne vem kaj vse, dobivate cel kup njihove pošte in oni precej krivijo, v narekovajih, tudi vodjo tožilstva v Mariboru. Toda, gospe in gospodje, po letu 2011 noben vodja tožilstva ne more posegati v to. Zato je popolnoma nesprejemljivo, da je položaj tožilcev z vidika odločanja urejen tako. Jaz upam, da bo prej kot slej prišlo do neke odločitve in nujnega popravka tega predpisa, torej Zakona o tožilstvu, ki bo rekel približno tako, da odločitev tožilca o tem, da ne bo prevzel pregona oziroma da ne bo sprovedel pregona iz takšnih ali drugačnih razlogov – ali ni kaznivo dejanje ali premalo dokazov po njegovem mnenju in tako dalje, verificira recimo za neka kazniva dejanja, bom na pamet rekel, do treh let zopora – mora to odobriti tudi vodja tožilstva. Za neka kazniva dejanja nad to mejo, meja je meni vseeno, kje je, lahko tudi pri enem letu, o tem odloči nek senat tožilcev in potrdi takšno odločitev posameznega tožilca. S tem seveda ne bo na noben način ogrožena samostojnost tožilske organizacije, ampak vzpostavljeni bodo neki mehanizmi, ki bodo znotraj tožilske organizacije uvedli kontrolo nad odločitvijo posameznega tožilca, ki se lahko ne nazadnje tudi zmoti.

Primer, do leta 2011, tovrstne zadeve. Poglejte, leta 2010 je v neki tožbi v zadevi Magnus Berglund ali kaj je že bil ta novinar iz Finske, ki je bil tožen takrat zasebno, je tožilka v Novem mestu odločila, »nismo krajevno pristojni za to zadevo – zavržem«. To je bila odločitev tožilke v Novem mestu. Takrat so obstajali mehanizmi vodje tožilstva v Novem mestu, obstajali so mehanizmi na nivoju generalne državne tožilke, ki je lahko rekla: »Opa, to pa ne bo šlo. Če niste pristojni, odstopite pristojnemu tožilstvu.« To pa je potem ljubljansko. Po letu 2011 se to ne bi smelo zgoditi, in se mi zdi, da moramo temu področju posvetiti ustrezno pozornost.

Nekaj besed o sankcioniranju sodnikov z vidika njihove odgovornosti, ne samo za zastaranje, ampak tudi za ostale zadeve. Jaz se strinjam z gospodom Škobernetom, ki je povedal to, kar je na odboru tudi res bilo, da prihaja do sankcij. V Ljubljani je v določenem obdobju, kar je bilo na odboru tudi navedeno, šest sodnikov menda izgubilo službo zaradi različnih razlogov, med njimi je tudi zastaranje. Ampak, gospe in gospodje, slovenska javnost tega ne ve. Si predstavljate, da bi policija recimo v primeru zasledovanja ali lovljenja, kar koli že, gospoda Koprivnikarja rekla: »Ne, ne, to je pa naša stvar, mi bomo že uredili zadeve tako, kot je prav.« In javnosti ne bi nič obvestila. To je enako kot v primeru teh sodnikov. Jaz sem prepričan, da mora sodna veja oblasti tovrstne stvari tudi povedati javnosti. Ampak res je, da imamo takšne primere, kar je bilo na odboru rečeno, imamo pa tudi primere, ko temu ni tako.

Poglejte, sodnik Šubic je rekel – kaj? Bye bye. Pa je šel. In ga ni doletela nobena sankcija znotraj pravosodja. Naslednji dan je postal odvetnik. Torej imamo tudi takšne primere in treba je vzpostaviti sistem, ki bo normalen na tem področju. Gospod Klemenčič je govoril in ima prav, govoril je o tem, da niso samo sodišča tista, ki so odgovorna za zastaranje. Tako da bo najverjetneje treba vzpostaviti nek sistem, ki bo v ta mehanizem odgovornosti za zastaranje potegnil tudi policijo in tožilstvo. Ker konec koncev je res, policija lahko kadar koli hišno preiskavo opravi. Jaz se spomnim nekaterih hišnih preiskav leta 2012, ampak kolikor jaz vem iz poročanja medijev, do danes ni bilo vloženih nobenih ovadb. Če tam traja tri leta, potem bodo še tožilci tri leta to gledali in proučevali, potem bi bilo od nas neodgovorno, da od sodnikov zahtevamo, da pa morajo oni odločiti pravi čas, če pa jim ostane do nekega zastaralnega roka še dva ali pa tri mesece. Ne gre torej samo za vprašanje sodišč, gre za vprašanje celotnega sistema. Mi smo malo prej na zaprti seji govorili o tem poročilu o bančni kriminaliteti. Poglejte, gospe in gospodje, leta 2009 je bila islandska kriza, danes so vsi islandski bankirji v zaporu. Če pogledamo, kakšni so zastaralni roki za posamezna kazniva dejanja pri nas, mi se bližamo nekemu obdobju, ko ne bo več možno sojenje, ker bodo zastaralni roki mimo. Ampak za to ne bomo mogli okriviti sodišča, saj konec koncev sodniki z vidika bančne kriminalitete jaz ne vem, kaj so sploh že prejeli. Jaz poznam eno sodbo, ki je bila oprostilna in eno, ki je bila sedaj na prvi stopnji obsodilna. Kje so pa vse ostale? Se pravi, da za zastaranje na sodiščih sta odgovorna tudi policija in tožilstvo. Absolutno se s tem strinjam. Bi znotraj tega omenil nek mehanizem, ki ga imamo, ki bi ga po mojem morali uvesti. Natančno se sedaj ne spominjam, to tudi moram priznati, da se ne spominjam natančno, ampak mi smo v zakonodajo, po spominu govorim sedaj, leta 2006 vnesli določilo, po katerem sodniki na drugi stopnji, se pravi višji sodniki, ne morejo vračati zadev na prvo stopnjo. Ali smo to naredili za vsa kazniva dejanja ali smo naredili za določeno skupino kaznivih dejanj, tega ne vem več, ampak da morajo sodniki na višjih sodiščih odločiti, ali sodba sedi ali pa izreči sami sodbo.

Žal leta 2009 smo interventno popravljali ta zakon. Jaz sem že pozabil kdo je bil takrat minister, ampak kolikor se spomnim, je bil gospod Zalar takrat minister. Mi smo interventno popravili zakon, da so lahko spet vračali na prvo stopnjo. Tukaj je situacija jasna, da je eden od mehanizmov, ki bo preprečil preveliko število zastaranj, tudi to, da sodniki na višjih sodniških odločajo in ne vračajo na prvo stopnjo. Zagotovo bi bil to eden od prispevkov v pravi smeri. Da ne govorim recimo predkazenskem postopku in vlogi preiskovalnih sodnikov. Več ali manj vsi vemo, da v Evropi ni sistema, kjer bi preiskovalni sodnik imel neko vlogo v predkazenskem postopku, ampak da so

policijsko-tožilske odločitve tiste, ki sedijo, ki pomenijo podlago za odločanje na sodiščih. To je tudi verjetno ena od stvari, ki jih v tej državi kaže popraviti, ampak sedaj koalicijska pogodba, kolikor se spomnim, govori o Zakonu o kazenskem postopku, ampak že koalicijska pogodba pravi, da je to velik proces, da je dolg proces, da verjetno ne bo končan v tem mandatu. Ne vem, po mojem bi kazalo malo pohiteti.

Velikokrat je bilo govora na različnih sejah odborov ali na sejah Mandatno-volilne komisije ali sejah tega Državnega zbora o ravnovesju med oblastmi. To je omenil tudi gospod Škoberne v uvodu, o čemer je bilo tudi govora na seji odbora. Gospe in gospodje, mi smo to ravnovesjem med oblastmi, pravosodno in zakonodajno, predvsem tukaj smo se velikokrat pogovarjali in pripeljali do absurda. In sicer do absurda zato, da nam lahko zakonodajna veja oblasti celo grozi, to so gospe Kustečeve iz prejšnjega tedna in ne moje in se z njimi strinjam. Če smo mi predlagali neke sklepe, bom enega prebral, da ne bom predolg: »Državni zbor je opravil razpravo za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanje morebitnih zlorab ter ugotavlja, da so za dvig zaupanja v sodstvo ter za izboljšanje stanja na tem področju potrebna usklajena prizadevanja vseh treh vej oblasti v smeri večje odgovornosti, učinkovitosti, odprtosti in preglednosti.« Kdo si ne upa pod to podpisati?! Ali smo za to, da bo sodstvo bolj odgovorno, da bo hitreje opravljalo nalogo, da bo bolj učinkovito, da bo odprto pregledno opravljalo svoj posel? Jaz ne vem, katere so te skrite sile, kateri so ti demoni, ki jih ne vidimo, ki nam poslancem preprečujejo govoriti, zvežejo roke, da ne glasujemo, ali pa nam prisiloma potiskajo roko na nek gumb, kjer naj bi bilo prav. Ampak glejte, ta sklep ni bil sprejet. Meni je žal, da ni bil sprejet. Da ne bom zdaj šel čez vse tri ostale predloge sklepov, bom rekel še to, glejte, ko govorimo o ravnovesju med oblastmi, pa saj to ravnovesje med oblastmi ustava vzpostavlja. Ustava ga je vzpostavila. 82. člen Ustave je jasen kot beli dan. 82. člen Ustave pomeni za nas poslance pravzaprav isto kot Oče naš za verne kristjane. Pravi pa, da smo pri svojem glasovanju neodvisni in nihče nam ne more nalagati, kako bomo glasovali. Enako, popolnoma enako velja za sodnike. 125. člen. Vezani so pri odločitvah na ustavo in zakone. To je ravnovesje, ki je v ustavi vzpostavljeno povsem normalno. Vendar v realnosti skozi glasovanja o predlogih Sodnega sveta ali skozi tovrstna glasovanja, o katerih govorimo danes, kaj smo mi naredili? Prvič, se sodstvo postavlja na stališče: vi ne smete o nas nič, vi nimate nobene pravice, se pravi nimamo pravice niti govoriti o tem, da sodstvo dela slabo, da je sodstvo predrago, oni nam pravijo, da tega ne smemo njim govoriti. Gospe in gospodje, kje to piše? V ustavi ne, pa v zakonih tudi ne. Mi pa kot putike-tutike, bi se reklo na Štajerskem, kot

kokoške, če želite, počepnemo pred tovrstnimi sporočili s strani pravosodne veje oblasti. Gospe in gospodje, mi smo neodvisni pri glasovanjih, oni pa pri odločanju. Tako pravi ustava. Nikjer pa ne piše, da mi ne smemo v zvezi z delovanjem pravosodja, ne odločanjem, ampak delovanjem pravosodja sporočati svojih stališč in mnenj. Pravzaprav jih moramo. Glejte, obrnimo situacijo okrog. Pravosodna veja oblasti nam torej pogosto sporoča, »vi o nas ne smete niti govoriti«, celo dlje gredo, vaša naloga je, da tehnično pritisnete gumb za pri imenovanju sodnikov, vse ostalo bomo razumeli kot pritisk na sodno vejo oblasti. Zdaj pa dajmo obrniti situacijo. Predsednik Državnega zbora recimo dobi zahtevo v zvezi z imuniteto, za dva, tri poslance. Izmišljen primer. Kako potekajo postopki, vemo, in da si že 20 let ni podelil nihče imunitete, tudi to vemo. Ampak obrnimo zdaj situacijo okrog. Če pravosodna veja oblasti trdi, da mi ne smemo o njih niti govoriti, si jaz predstavljam predsednik Državnega zbora, ki bo stopil pred kamere in bo rekel: »Oprostite, gospodje sodniki, to je poseg v zakonodajno vejo oblasti, ne bom dovolil tega.« Ali lahko reče predsednik Državnega zbora to? Jaz mislim, da ne. In tudi ne reče nikoli tako. In zato s strani njih, pravosodne veje oblasti, smo mi upravičeni zahtevati popolnoma enako. Popolnoma enako, da odločajo v skladu z zakonodajo, naša pravica pa je, kdo bo sodnik, kdo ne bo, in naša pravica je, da jim povemo, kje mislimo, da pravosodje dela slabo. Zato nisem nikoli pristajal in nikoli ne bom pristajal na to, da Državni zbor ne sme sprejeti tako nedolžnih priporočil, kot so bila tukaj predlagana. S temi priporočili mi samo pravosodju nekaj sporočamo nič drugega. Sporočamo, da želimo boljše delo tukaj, tukaj in tukaj, ne vtikamo se v odločanje. Oni morajo biti samostojni pri odločanju. Mi pa moramo imeti toliko ponosa, samospoštovanja in, če želite, spoštovanja 82. člena Ustave, da tudi njim povemo to, kar jim gre. In ne pristajamo na podrejenost zakonodajne veje oblasti pravosodni. Meni je žal, da nismo izglasovali teh sklepov, pa mogoče bo še kakšna priložnost pa bo mogoče moj nastop kaj zalegel takrat, ko bomo še razpravljali o pravosodni veji oblasti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poročat bo predstavila stališče Poslanske skupine Desus. Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdravljeni vsi prisotni!

Na matičnem odboru smo obravnavali predlog priporočila za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanje morebitnih zlorab. Predlagatelji med drugim želijo, da bi Državni zbor priporočil Vladi in Ministrstvu za pravosodje, da pripravita poročilo

o vzrokih za zastaranje kazenskih postopkov in morebitnih zlorab pred sodišči v obdobju od leta 2011 do sredine leta 2016. V obrazložitvi pa so med drugim navedli nekatere primere zastaranja, pri katerih naj bi šlo, kot smo že večkrat slišali s strani istih predlagateljev, za zlorabo pravosodja za politične namene. Na Odboru za pravosodje predlog priporočila ni bil sprejet.

Dovolite, da na kratko razložim, zakaj v Poslanski skupini Desus tega predloga nismo podprli. V Poslanski skupini Desus se strinjamo s predlagatelji, da je institut zastaranja eden izmed najstarejših in najpomembnejših pravnih institutov, poznan že iz časa rimskega prava. Pomemben pa je zato, da se zaščiti posameznika pred samovoljo države oziroma njenih institucij in da se postopek konča, če se obdolženemu v primernem roku ne dokaže krivda. Ne glede na to, da gre za pomemben pravni institut, pa je zelo slabo za vse udeležence v postopku, če se postopek konča na tak način. Zato moramo stremeti k temu, da bi bilo primerov zastaranja čim manj. Vsi udeleženci v postopku morajo skrbeti, da se postopek čim prej konča, zakonodajalec pa mora poskrbeti za sprejetje take zakonodaje, s pomočjo katere se bo število primerov zastaranja postopkov čim bolj zmanjšalo.

V Poslanski skupini Desus menimo, da je bilo na tem področju v zadnjem času narejenih že kar nekaj pozitivnih premikov. Tako so se denimo z uveljavitvijo novega kazenskega zakonika leta 2008 podaljšali roki za zastaranje kazenskega pregona. Lani pa smo v Državnem zboru sprejeli novelo, s katero smo določili, da zastaranje izvršitve kazni ne teče v času, ko je obsojenec pred izvršitvijo kazni na begu ali se drugače izmika izvršitvi kazni oziroma ko je začetek izvrševanja kazni odložen. S tem smo zagotovo zmanjšali možnost zlorab instituta zastaranja. Podatki kažejo, da se v zadnjih letih število zastaranih zadev zmanjšuje. Tako je v obdobju od leta 2006 do leta 2010 zastaralo 1,3 % vseh rešenih zadev, v obdobju od leta 2012 do leta 2015 pa je ta procent bistveno nižji, in sicer znaša le še slabega pol procenta vseh rešenih kazenskih zadev. Če je bilo v obdobju od leta 2006 do leta 2010 približno 198 zastaranih zadev na leto, je v letošnjem letu, podatek imam do konca meseca maja, zastaralo le še 19 zadev. Vidimo torej, da se je delež zastaranih zadev v zadnjih letih bistveno zmanjšal. V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da se bo ta padajoči trend nadaljeval tudi v prihodnosti. V pripravi je namreč novela Kazenskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku, ki ju bomo kmalu dobili v zakonodajni postopek v parlament. Slednji, to je ZKP, sledi cilju pospešitve kazenskega postopka oziroma zmanjšanju števila zastaranj.

V Poslanski skupini Desus se strinjamo s predlagatelji, da je zastaranje zelo slab izid kazenskega postopka. Veseli nas, da statistike

kažejo, da se stanje na tem področju izboljšuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod, podpredsednik, gospod minister, kolegice in kolegi, ponovno lepo pozdravljeni!

Seveda je temelj sodobne demokratične družbe kvalitetno, pravično in predvsem učinkovito pravosodje, v katerega lahko državljanke in državljani zaupajo in ki daje tudi objektivni občutek, da bodo ne glede na situacijo, na status, na svoj družbeni položaj vsi državljanke in državljani deležni pravice in pravične obravnave. Jasno je, da ima vsaka sodobna demokratična družba, ki je utemeljena na vladavini prava, resno težavo, kadar se – še posebej v medijsko in po teži bolj odmevnih dejanjih in zadevah procesi vlečejo nerazumno dolgo in se po možnosti na koncu po tako imenovanem Murphyjevem zakonu zgodi še to, da izostane epilog, da zaključka pomembnih in odmevnih procesov ni. Zakaj je to pomembno? Zato ker če se to dogaja daljše časovno obdobje, s tem resno zamajemo zaupanje v pravosodje, v delovanje institucij pravne države, s tem pa tudi v same temelje državnosti in zaupanja državljanov in državljanov v funkcijo države. Zato je seveda pomembno, da smo na seji, kjer smo obravnavali predlog priporočil za odpravo zastaranj, ugotovili, da se zastaranja v Republiki Sloveniji še posebej po obdobju od odmevnih sodb Evropskega sodišča za človekove pravice bistveno zmanjšujejo in da smo lahko zadovoljni s tem, da so bili predstavljeni ukrepi Vlade Republike Slovenije, za katere lahko ocenjujemo, da bodo trend zmanjševanja števila zastaranih zadev in tudi morebitnih zlorab še okrepili in da se bomo približevali asimptoti proti nič. Nekaj besed je predlagatelj namenil tudi dejstvu, da priporočil, ki so bila predlagana v koalicijskih strankah, nismo podprli. Socialni demokrati smo obrazložili svoje stališče do teh priporočil. V primeru prvega priporočila smo tako mnenja, da gre za samoumevno dejstvo, za katerega najbrž niti ne potrebujemo posebnih sej odborov Državnega zbora ali pa splošne razprave na tem zboru. Pri drugi točki smo razumeli iz odgovorov vabljenih gostov, da je vprašanje ustreznih evidenc in vpogleda v seznanitev z vprašanjem zastaranj kazenskih postopkov urejeno. V primeru tretjega in četrtega predloga, ki se nanašata predvsem na nadaljnje ukrepe, pa smo bili zadovoljni s povedanim s strani ministra Klemenčiča, ki je ustrezne spremembe napovedal in jih bomo v Državnem zboru presojali, ko bodo na mestu.

Zato mi dovolite, čeprav ni v sklopu predstavitve mnenj poslanskih skupin, da pojasnim, da sem tudi iz tega razloga predlagal,

da glasujemo o tem, da predlog priporočil ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker pri prvem priporočilu ugotavljamo, da gre za nekaj samoumevnega, da je v drugem priporočilu v bistvenem delu stvar urejena in da v tretjem pričakujemo zakonodajne predloge, ki so v pomembnem delu tudi že v javni obravnavi. Socialni demokrati pa s predlagateljem in tudi z ostalimi delimo zaskrbljenost nad tem, da se v javnosti ustvarja vtis, da pravosodje ni dovolj učinkovito in da se tudi v tem zboru moramo pogosto pogovarjati tudi z drugo vejo oblasti o nečem, kar bi moralo biti samoumevno, in to je ravnotežje med vsemi vejami oblasti in tudi spoštljiv odnos ene do druge in tretje. Ne nazadnje smo tudi z glasovanjem o nepodpori imenovanja vrhovnega sodnika na Oddelku za kazenske zadeve povedali, da ne pristajamo na to, da bi bili pri edini neposredno izvoljeni instituciji poleg predsednika republike zgolj postavljeni pred dejstvo pri imenovanju sodnikov ali zgolj postavljeni pred dejstva, ko gre za vprašanje, kakšno pravosodje in kako pravično državo želimo imeti.

Kot že rečeno, podpiramo razpravo in si želimo čim prejšnjih predlogov s strani ministra za pravosodje in Vlade Republike Slovenije za povečanje učinkovitosti in zmanjšanje predvsem procesnih ovir. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, en lepo dober dan in želim vam uspešen teden!

Zdaj za uvod. Vlada je namreč v svojem mnenju že v samem predlogu današnjih priporočil dejala, da zastaranje predstavlja neugoden in neželen rezultat kazenskega postopka ter da predstavlja neuspeh države, ki v postavljenih časovnih okvirih ne konča kazenskega postopka. Vlada celo pozdravlja razpravo o tej problematiki in pritrjuje ugotovitvam o negativnih učinkih zastaranja kazenskih zadev. Na žalost pa je to tudi vse, kar smo uspeli slišati ob vsem tem, in to kljub zavedanju, da v naši državi zastara vse preveč kazenskih zadev, in to tistih, kjer povsem navadni državljani lahko ugotovijo, da gre za zlorabe tega instituta, Vlada pa je s stanjem zadovoljna. Ne vem, kako lahko. Ob podatku, da na leto še vedno zastara v povprečju 65 kazenskih zadev, in sicer iz razlogov, ki so na strani sodišča, smo v Novi Sloveniji resnično zaskrbljeni. Čeprav je Vlada v nacionalnem reformnem programu 2016/2017 za področje pravosodja kot prioriteto določila nadaljevanje z delom za izboljšanje učinkovitosti zlasti sodne veje oblasti, državljani tega nikakor ne zaznamo. Sprejetje novel Kazenskega zakonika, Zakona o

sodiščih ter Zakona o sodniški službi lansko leto je sicer prinesel malenkostna izboljšanja, vendar še vedno ne zagotavlja hitrejšega in učinkovitejšega sojenja.

V Novi Sloveniji smo ob tem prepričani, da bi se morali v primeru zastaranj kazenskih postopkov pogovarjati predvsem o subjektivni odgovornosti sodnikov, saj so ti dolžni po uradni dolžnosti skrbeti, da do zastaranj ne pride. Ministrstvo za pravosodje je poleti letos v odgovoru na poslansko vprašanje, naj poudarim ta del, pojasnilo naslednje. Prvič, da Vrhovno sodišče Republike Slovenije sistematično spremlja kazenske in prekrškovne zadeve, kjer je prišlo do zastaranj in sodišča na zastarane zadeve polletno opozarjajo. Če je ugotovljena subjektivna odgovornost sodnika, je to zabeleženo v njegovem osebnem spisu in je upoštevano tudi v postopu ocene sodniške službe. In drugič, da so predsedniki sodišč v skladu z Zakonom o sodiščih odgovorni za delo sodišč in imajo pri ugotavljanju odgovornosti na voljo več instrumentov – od ocene sodniške službe, ugotavljanja disciplinske odgovornosti do službenega nadzora sodnikovega dela po Zakon o sodniški službi. In to je tudi vse. Ampak nekdo bo moral v tej državi tudi za sodne zaostanke začeti odgovarjati in v Novi Sloveniji poudarjamo to subjektivno odgovornost.

Predsedniki sodišč torej lahko tudi na podlagi tega odgovora ugotavljajo subjektivno odgovornost sodnikov in tudi ukrepajo, če to sami predsedniki v prvi vrsti sploh želijo. Žal v praksi ne poznamo niti enega primera, ne poznamo primerov, ko bi sodnik dejansko prevzel odgovornost oziroma bi bil za svoje slabo opravljeno delo tudi sankcioniran, na primer z nenapredovanjem ali odvzemom napredovanja oziroma s prenehanjem sodniške funkcije. Še vedno namreč napreduje kar 96 % sodnikov. In če sodimo po tem, bi morale naše sodstvo odlično napredovati. Ampak obenem, še enkrat poudarjam, napredovati brez zaostankov krivičnih sodb oziroma, bom rekel tako, po mnenju mnogih krivičnih sodb in zastaranj. Predlog novele Zakona o kazenskem postopku in nov zakon o sodnem svetu, ki ju pripravlja Vlada in v katerih vidi rešitve tudi glede zastaranj kazenskega pregona in prenosa pristojnosti glede disciplinskega sankcioniranja sodnikov sodišč na Sodni svet, po našem mnenju ne bosta prinesla konkretnih sprememb. Po mnenju Vrhovnega državnega tožilstva predlog sprememb ZKP prinaša celo podaljševanje kazenskih postopkov, saj predvideva enake zastaralne roke za vsa kazniva dejanja, kar je po našem mnenju popolnoma nesprejemljivo in popolnoma zgrešeno postopanje. To bi pomenilo, da bi vsa kazniva dejanja zastarala enako, ne glede na težo kaznivega dejanja.

V Novi Sloveniji smo že večkrat opozarjali na neprimerno sestavo tudi samega Sodnega sveta, v katerem imajo večino sodniki.

Vendar bi bila za to potrebna sprememba ustave. Prav in nujno je, da sodniki odločajo neodvisno od vsakokratne aktualne oblasti, a ta neodvisnost ne sme pomeniti tudi njihove nedotakljivosti. In prav to se danes zdi. Da so sodniki nedotakljivi. Ravno zato je nadzor nad opravljanjem njihovega dela tako pomemben in bi moral zajemati sprejemanje časovnega poteka postopkov in upoštevanja nizkega odstotka sodb, ki padejo na višji stopnji ter število zastaralnih zadev. Zato bi bila nujna preizkusna doba za sodnike, preden bi jih imenovali za trajni mandat. Vsaj 5 let bi po našem mnenju morali svoje delo opravljati tako, kot državljani upravičeno pričakujemo, šele potem bi lahko trajno prevzeli to največjo odgovornost sodnika. Predsednik Vlade dr. Miro Cerar je tudi na naše ustno poslansko vprašanje na prejšnji redni seji pričakoval, da pričakuje, da bodo tudi sodniki in tožilci v prihodnje odgovarjali z imeni in priimki in prevzeli svojo subjektivno odgovornost.

Tudi v Novi Sloveniji, kot sem že uvodoma dejal, to pričakujemo, prevzem subjektivne odgovornosti, ne pa da 96 % zdravnikov napreduje. Tukaj se lahko vprašamo, kje danes potemtakem smo. In to subjektivno odgovornost pričakujejo tudi državljani, ki sodstvu vedno manj zaupajo. Kot smo že velikokrat rekli, pravna država ne more obstajati le na papirju, pravno državo morajo zagotavljati vse veje oblasti skozi celo leto, vsak dan, 24 ur na dan. In začne se pri sodni veji oblasti. Ta veja oblasti se bo morala jutri zelo, zelo potruditi, da ne bodo zastarale zadeve v teh zelo glasnih primerih, če želite, primer Janković, primer Bavčar in tako naprej, ne želim špekulirati, ampak nastaja vtis, da tudi pristranskosti. In seveda podobni, ne samo ta dva primera. Da ne bo ponovno prihajalo do primerov, kot je bilo 945 nerazglašanih oporok, ki zaradi malomarnosti sodišč niso bile upoštevane v dednih postopkih. To se mora sodna veja oblasti potruditi.

Poslanci Nove Slovenije smo glede na navedeno predlog priporočil za odpravo zastaranj kazenskih postopkov in preprečevanje morebitnih zlorab na seji parlamentarnega odbora za pravosodje podprli. Želim pa, da končno začnemo spreminjati stvari, da bi prišli do te subjektivne odgovornosti tudi na področju sodne veje oblasti. Potem bi bile stvari tudi na tem področju precej drugačne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

O tematiki smo že večkrat govorili tako na Odboru za pravosodje, kot na Mandatno-volilni komisiji. Sodstvo si mora izgraditi podobo samo in ustvariti zaupanje. Priporočila, ki so bila

obravnavana na Odboru za pravosodje, so bila dobronamerna in v smeri izboljšanja stanja v sodstvu. Kaj je pomembno? Pomembno je preprečiti zlorabe, zaradi katerih prihaja do zastaranj v kazenskih postopkih. In sicer gre za to, da se te zlorabe preprečijo v bodoče in da se odkrije, zakaj je do teh zlorab prihajalo. Pa niso krivi samo sodniki, krivi so tudi drugi, ki zavračajo postopke, pa tudi izvedenci, ki s svojimi mnenji onemogočajo dela sodišč. Treba bo spremeniti celoten pristop in pa kvalitativno oceniti, zakaj prihaja do zastaranj ravno v najtežjih postopkih. In to meče najslabšo luč. Seveda so priporočila le del tematike. Najbolj je treba izpostaviti odločanje na drugi, tretji in morda celo na četrti stopnji. Sodišča na prvi stopnji odločajo, na drugi stopnji pa ravno v teh izpostavljenih zadevah največkrat vračajo na prvo stopnjo. Prav tako roki so najbolj upoštevani na prvi stopnji, instrukcijski roki pa se največkrat prekoračijo na naslednjih stopnjah. Prav tovrstna sodišča bi morala čim hitreje odločati in dati vzor sodnikom na nižjih stopnjah. Kaj je s kazenskimi sodniki? Pretekli ukrepi so povečali število sodnikov, jim izboljšali status, vendar ravno v teh težkih postopkih vidimo, da prihaja do podaljševanj. Tako da je potrebna celovita analiza, kakšni pa so bili dosedanja učinki teh izboljšav na kazenskem sodišču. In seveda tretjič, da največ lahko storijo predsedniki sodišč in direktorji sodišč, če so potrebni organizacijski ukrepi, ki preprečujejo boljše delo. Se pravi, na teh dveh področjih lahko storijo že zdaj veliko. Jaz celo zagovarjam tezo, da že sedanja zakonodaja omogoča vse to, samo če se držimo tega, da stopnje odločajo, kar je po zakonu možno, da se držijo rokov, še več, da delajo še prej, ne sprejemam dejstva, da sodnik lahko odloči tudi po roku. Potem je nekaj narobe. In seveda tisto, kar bi še posebej izpostavil, je procesno vodenje. Tukaj je ključ odgovora, da preprečimo zastaranje. To pa je odvisno od posameznega sodnika in kariernega sistema. Ta karierni sistem se je podrl, na kar sem opozoril že večkrat na Mandatno-volilni komisiji, ko se sodnike imenuje na drugo ali tretjo stopnjo, ne da bi sodili na prejšnjih stopnjah in bi preverili, kako sposobni so procesno voditi postopek. Zagovarjal sem stališče, da če je sodnik tako dober, naj gre za dve leti ali tri soditi na prvo stopnjo, imel bo super ocene, če je res takšen, kot ga predstavi Sodni svet, in bo takoj lahko napredoval. Ampak preverili bomo, ali je sposoben voditi postopek. In če parafraziram predsednika Sodnega sveta, bivšega, ko je dejal, da je najbolj žlahtno delo na sodišču sojenje – zakaj potem toliko sodnikov beži, pa imajo funkcijo sodnika, na druga dela in ne sodijo? Pravi, procesno vodenje je odvisno od kariere sodnika, njegovega sojenja in spremljanje njegove kariere, kako je sodil. Podatki obstajajo, samo upoštevati jih je treba, in to sem večkrat izpostavil na Mandatno-volilni komisiji.

Če zaključim, zaupanje v sodno bo povrnjeno ob dobrem procesnem vodenju, kariernem sistemu in spoštovanju zakonov, ki že obstajajo, ne pa prekoračitvi roka za izdelanje sodb ali pa še kaj hujšega. Treba je tudi spremeniti miselnost, da so postopki kontinuirani in ne poteče več časa med posameznimi razpravami in pa podredno tudi upoštevati, kaj se dogaja na področju policije in na področju tožilstva, kje so ti postopki ravno tako problematični in kje lahko prihaja do zastaranj in pa vloga Sodnega sveta, ki naj transparentno prikaže postopke ob napredovanju sodnikov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ksenija Korenjak Kramar bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, minister, kolegice in kolegi!

Predlagatelj v svojem poročilu predlaga, da se ugotovijo vzroki za zastaranje kazenskih postopkov ter pripravijo ustrezni ukrepi za odpravo zastaranja kazenskih postopkov v prihodnje, predvsem pa za preprečitev morebitnih zlorab. Zastaranje, ki je posledica ravnanj ali opustitev sodnika, pa naj se upošteva pri sodni oceni dela. Zastaranje predstavlja neugoden in neželen rezultat kazenskega pregona, a gre hkrati za pomemben institut kazenskega prava, ki rezultira v potrditvi domneve nedolžnosti. Predstavlja neuspeh države, da v postavljenih okvirih izpelje kazenski postopek. Ima dvojni učinek, zato ločimo zastaranje kazenskega pregona in zastaranje izvršitve kazni. Delež zastaranja zadev kot tudi število sodnih zaostankov se je v zadnjih letih najmanj preplovolil, k temu pa so pripomogle nekatere spremembe oziroma ukrepi kazenskega zakonika, ki smo jih sprejeli v Državnem zboru. Prepričani smo, da bodo k izboljšanju stanja pripomogle tudi prihajajoče novele procesne zakonodaje, zakon o pravnem postopku in zakon o kazenskem postopku. Treba pa se je zavedati, da je problem zastaranja večplasten in se tako dotika več organov, tako sodišč, policije kot tudi državnega tožilstva. Vzroke zastaranja Sodni svet periodično spremlja preko poročil, pogosto pa tudi sodeluje s pobudami ukrepov za izboljšanje stanja. Vrhovno državno tožilstvo poleg rednega spremljanja pravočasnosti dela tožilcev ob prekoračitvi rokov tudi ustrezno ukrepa. Obstoječi sistem zbiranja in obdelave podatkov torej sodiščem omogoča pregled nad stanjem reševanja zadev. V Stranki modernega centra se zavedamo, da je treba problematiko zastaranja obravnavati celovito, v ospredju pa morata biti ohranjanje načela delitve oblasti in sistema zavor in ravnovesij. Treba se je zavedati, da bo zaradi obstoja nekaterih

objektivnih okoliščin navkljub vsem aktivnostim v določenem številu zadev do zastaranja kljub temu prišlo.

Iz vseh naštetih razlogov priporočila za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanja morebitnih zlorab na matičnem delovnem telesu – Odboru za pravosodje nismo podprli. Prav tako tudi sedaj ne. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Lepo se vam zahvaljujem za želje po poglobljeni razpravi. Res hvala lepa. Ampak Desus 5 minut, SD 5 minut, SMC 5 minut. Hvala lepa za poglobljeno razpravo. Poglejte, če bi si želeli poglobljene razprave, bi najavili toliko, kolikor vam pripada. To pa pomeni vsaj eno uro, recimo SMC, pa tudi SD bi lahko imel več časa. Spet se gremo nekaj, čemur se reče dva obraza. Eno za gledalce, kamero in mikrofon, eno pa v resnici. Če bi želeli poglobljeno razpravo, bi prijavili čas. Tako ga pa niste prijavili in ne želite poglobljene razprave. Jaz bi bolj vesel, če bi rekli, »mi o tem ne bomo razpravljali«.

Še en podatek za gledalce oziroma za ljudi, ki nas gledajo. K tej razpravi so prijavljeni gospa Iva Dimic NSi, Franc Breznik SDS, ki je zbolel, Jožef Horvat Nsi, Anja Bah Žibert, Čuš – ga ni, gospa Eva Irgl, Jože Tanko, Branko Grims in jaz. Kje pa ste koalicija? Ne želite razpravljati? Nočete razpravljati ali nimate argumentov? Kaj je razlog? Sedaj moram gledalcem povedati, da mi ne morete niti odgovoriti, ker nimate več časa, ker ga niste hoteli prijaviti. Nekorektno ravnate.

Sedaj pa po vrstnem redu. Jaz sem nekaj klepetal s kolegico Anjo Bah, ko je gospa Poropat govorila o neki zlorabi pravosodja v politične namene. Ne bom vas napadel, kot bi temu rekli, ker ne vem točno, v kakšnem kontekstu ste to govorili. In če ima Desus še čas, mislim, da ga nekaj ima, vas prosim za pojasnilo, v kakšen kontekstu je bilo to povedano. Torej kje gre za zlorabo pravosodja v politične namene? Ste me slišali, gospa Poropat? Hvala lepa. Res prosim za pojasnilo, ker ne vem točno, kaj ste govorili.

Vi pravite, da se je število zastaranih zmanjšalo. Dajte mi povedati, kje imate ta podatek. Jaz bi bil zelo vesel, če bi lahko ta podatek videl. Ampak rad bi ga videl v kakšnem uradnem dokumentu. Jaz vam lahko pokažem odgovor na moje poslansko vprašanje. Tam tega podatka ni, ampak je naštetu za leto 2015, za nazaj pa ni naštetu, ker niti nisem vztrajal, da štejejo in da meni na ljubo, bom rekel, obremenjujem ljudi na sodiščih. Tega nisem želel. Od kod vam ta podatek, da se je število zastaranih zmanjšalo? Res je, da je minister ali

državna sekretarka, ne vem več, kdo je bil, ali celo predsednik sodišča, ne vem kdo je bil, govoril o nekih podatkih, ki jih jaz v času priprave te zahteve nisem imel, ker jih tudi nisem dobil. Uradno je pa tako, da imamo rubriko Rešeno z ustavitvijo postopka. Razen da imate vi nadnaravne moči, da veste, da se manjša ali da imate povezave z ministrom, to jih morate imeti, ker ste koalicija. Tega ni nikjer uradno ali pa je bilo prešteto po mojem poslanskem vprašanju. To je možno. Lepo vas prosim, gospa Poropat, za pojasnilo – zloraba pravosodja v politične namene, kaj je bilo mišljeno. Upam, da boste tudi takoj dobili repliko ali karkoli. Želim, da takoj dobite besedo.

Kaj sedaj polemizirati z gospo Korenjakovo? Nič, saj tudi niste nič povedali, razen tega, da ste proti sklepu, argumentov pa ni oziroma da že na odboru niste podprli zadeve. Z gospodom Škobernetom moram malo polemizirati. Je res, da je prvi sklep samoumeven, ampak jaz sem namenoma napisal samoumeven sklep, ker mi je bilo samoumevno, da ga boste potrdili. Samoumevno je tisto, kar piše v prvem sklepu. In je zato tudi samoumevno, da bi ga potrdili, pa ga niste. Poglejte, povsem samoumevno je, da če ukradeš 5 milijard ali če skupina ljudi ukrade 5 milijard iz bank, da gre v zapor. To je tudi samoumevno. Ampak v Sloveniji ni. Kot je govoril pri prejšnji točki predlagatelj in navedel, ne vem koliko primerov, o katerih seveda ne morem govoriti zaradi kamere, ki me snema, in ljudi, ki me gledajo, je pač to tajna v tej državi, torej je tudi samoumevno, da pet milijard ukradeš in ni nič. Tako kaže praksa. Jaz sem res pričakoval, da boste podprli vsaj prvi sklep, pa ga nihče ni podprl.

Minister je napovedal spremembe na tem področju. Jaz se strinjam, da je o tem tudi govoril na odboru. Ampak jaz sem naredil analizo koalicijske pogodbe s področja pravosodja, o čemer bom več govoril na točki dnevnega reda interpelacija, ko bo ta na vrsti, ampak tistega tam še ni nič, leto in pol pa še imate. Jaz sem zelo temeljito tudi pogledal, polemiziral s tem, da verjamete ministru. Saj je prav, da mu verjamete, saj morate, ker ste koalicija, ker sem opozicija, moram biti pa skeptičen. Jaz sem analiziral njegov nastop na zaslišanju. Tam je naštetih približno 20 področij, če sem jih prav preštel, med 18 in 20 se neke prepleta, kjer je bilo zelo jasno napovedano v tem nastopu, »naredil bom to, naredil bom tisto, imenoval bom to skupino, tisto skupino, to bomo razčistili, to bo imelo prioriteto, na to grem pa za ognjem in mečem, tudi te izjave so bile. K, o pa gledam delovanje ministrstva pa še nisem nič našel, da bi bilo kaj, tudi z ognjem in mečem še nisem videl, da bi bilo kaj narejenega, razen vpitja na mene. Če je to, potem smo malo zašli. Pogosto se to dogaja, ne vedno. Jaz sem pa skeptičen, da iz tega kaj bo. Za enkrat nič ne kaže, da bi kaj iz tega bilo. Lahko pa se strinjam v zadevi sodnik Karakaš, tukaj se lahko

strinjava. Ampak sodnik Karakaš ni rezultat, po mojem mnenju, to je moje osebno mnenje, ni rezultat poglobljenega razmišljanja poslancev, poglobljene presoje poslancev, ampak je rezultat arogance Sodnega sveta. Jaz sem prepričan, da bi gospod bil verjetno izvoljen, če ne bi bil Sodni svet tako aroganten, kot je bil, in ne bi dobesedno žalil poslancev. Kar je počel Sodni svet. Zadeva Karakaš ni po moji oceni luč na koncu tunela, zaradi katere bi se lahko vzpostavila normalna razmerja med zakonodajno in sodno vejo oblasti, ampak je bolj slučaj in plod arogance. Ne vidim te luči še na koncu tunela. Jaz bom videl to luč na koncu tunela, mislim da ne v tem mandatu, ampak pred televizijo v enem od naslednjih mandatov, tam pa verjamem, da bo, ko bo parlament razmišljal s svojo glavo. Ko poslanci ne bodo poslušali centrov moči, tudi ministrov, čeprav so njihovi, če želite, ampak bodo vendarle odločali s svojo glavo. Gospod Battelli je pri prejšnji točki govoril tako, da mu je treba čestitati, najstarejši poslanec je med vsemi nami poleg gospoda Janše, če pa štejete njegovo delo v izvršni veji oblasti, je pa on prvi najstarejši in verjetno veliko ve. On nam je namreč povedal, da smo nenormalna država in da smo mi tisti, tudi poslanci v Državnem zboru, ki bi morali ravnati drugače. On je sicer govoril o bančni luknji, jaz pa o odnosu do pravosodja.

Podpiramo razpravo, še enkrat, res se zahvaljujem, ampak prijavi se pa niste. Kako torej podpirate razpravo? Za enkrat hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje. Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani podpredsednik. Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Nekaj stvari se je nabralo v teh uvodni predstavitevah, na katere moram odgovoriti. Začel bom s tem, kar je spoštovani poslanec dr. Gorenak izpostavil, pa ne da bi zdaj koalicijsko kolegico jemal v bran, ampak vendarle jo moram vzeti v bran, ker sem te podatke predstavil tudi v uvodnem nagovoru. Rečeno je bilo, od kod ti podatki, da podatkov nimate in tako naprej. Podatki so bili predstavljeni na odboru, se pravi javnosti. Podatke sem predstavil tudi tukaj na plenarnem zasedanju, od tukaj in od odbora jih je lahko spoštovana poslanka Poropat tudi dobila. Zdaj moram k temu dodati tudi to, spoštovani gospod poslanec dr. Vinko Gorenak, rekli ste, da jih niste dobili v mojem odgovoru na poslansko vprašanje. Najbrž to drži, vi morate vedeti, da ste mi po mojem poslali v mojem mandatu že preko 80 poslanskih vprašanj, če ne več. Jaz sem daleč rekorder po številu poslanskih vprašanj v celoti, ki sem jih dobil v tem dveletnem mandatu, mislim da jih je bilo že 180, od tega največ iz vaše stranke, včasih se sprašujem, da imam dva človeka na ministrstvu,

ki morata samo za SDS delati. Malce v šali, ampak to je res. Daleč, daleč največ poslanskih vprašanj. Večina poslanskih vprašanj je tudi takšnih, kjer sam ne morem odgovoriti nanje oziroma moje strokovne službe in se obrnemo na sodišče. Odgovoril sem to, kar smo takrat vedeli in potem smo se potrudili najti še dodatne odgovore in jih predstavili vsem poslancem, ne samo vam, ampak celotni slovenski javnosti. To je prva stvar.

Druga stvar je, na to se bom vrnil, pogledajte, zdaj tukaj govorimo o treh stvareh. Eno je, ali imamo problem. Problem je tudi po podatkih neprimerno manjši, kot je bil še pred nekaj leti, tudi takrat, ko je bila vaša vlada na položaju. Problem je manjši, vendar ga ne zmanjšujemo. Vsako zastaranje je zame nesprejemljivo. Kaj lahko storimo, da bi bilo zastaranje čim manj in da bi v tistih primerih, ko do zastaranja pride, lahko transparentno ugotovili odgovornost. Storimo lahko dve stvari glede procesa. Postopek pred sodišči v civilnem in v kazenskem pravu določata dva zakona – Zakon o pravnem postopku in Zakon o kazenskem postopku. Večina vas je, eni bolj podrobno, drugi manj, tretji deloma, četrti ste celovito postavili nekaj elementov, ki na to vplivajo. Eno je vračanje z druge stopnje. Spoštovani dr. Gorenak, govorili ste o tem, da ste spremenili zakon, pa je bil pod Zalarjem spremenjen nazaj. To prvič slišim, pa veliko vem o tem. To prvič slišim. Nikoli, razen v postopkih Delovnega in socialnega sodišča tovrstna ureditev še ni bila. Lahko da je bila predlagana, nikoli pa ni bila sprejeta v Državnem zboru. To počnemo zdaj. S spremembo Zakona o pravnem postopku in spremembo Zakona o kazenskem postopku zavezujemo drugo stopnjo, da odloča in čim manj vrača na prvo stopnjo, to je prva stvar.

Drugi problem, ki Sloveniji veliko pripomore k podaljševanju postopkov, so zdravniška opravičila. Tudi tukaj nobena vlada doslej tega ni zaostрила, ta vlada je to naredila. Naredila je v delu o izvrševanju kazenskih sankcij in v zakonu o kazenskem postopku, ki je pred vlado, to dela še glede kazenskih postopkov.

Naslednja stvar je neprevzemanje sodnih pisanj, o čemer imate nekaj izkušenj tudi v vaši poslanski skupini. Tudi tukaj je treba stvari zaostriti, zato v Zakonu o pravnem postopku in v Zakonu o kazenskem postopku te stvari zaostrujemo in drugače urejamo vročanje. Tolik o samem postopku, ki lahko doprinese k temu, da pride do staranja. Tukaj bom dal še eno fusnoto. Treba se je zavedati, upam, da se tega res zavedamo, ker velikokrat kar tako malo na pavšalno Islandijo mečemo. Mi imamo štiri stopnje – imamo prvostopenjsko sodišče, imamo Višje sodišče, imamo Vrhovno sodišče in imamo Ustavno sodišče. Na Islandiji imajo Okrožno sodišče in Vrhovno sodišče. Pika. Nimajo pritožbenega sodišča, nimajo Ustavnega sodišča. Zato je do odločitve v bančnih primerih

prišlo relativno hitro. Ni tako zelo hitro, gospa Anja Bah Žibert, ne tako zelo hitro. Prva sodba je bila oprostilna. Prva sodba – ne se smejeti, pišuka, bil sem gor, govoril sem iz obraza v obraz z njihovim tožilcem. On je povedal, prvo sodbo smo dobili oprostilno, potem smo šli na Vrhovno sodišče, ki je potem na podlagi naših argumentov v približno osmih mesecih odločilo o tem, kaj je slaba bančna praksa in kaj je kriminal. In na podlagi tega se je. Pri nas mora iti to skozi Višje sodišče, Vrhovno sodišče itn. Pa mimogrede, specializiranega sodišča v Islandiji nimajo. To je ena od pomembnih stvari.

Podaljševanje oziroma stvar tožilskih odločitev oziroma sodne preiskave. Gospod Gorenak, jaz se zelo veselim obravnave Zakona o kazenskem postopku v Državnem zboru, ker vse, kar ste glede tega povedali, se strinjam. Upam, da bova takrat tudi na isti valovni dolžini, ker nismo vsi. Tožilstvo se temu izjemno močno upora, tudi Odvetniška zbornica. Pravite, da ne veste, da sem o tem samo govoril. Že od aprila je na spletni strani Ministrstva za pravosodje v javni razpravi Predlog zakona o spremembi kazenskega postopka, ki ureja preverjanje tožilske odločitve o recimo ustavitvi pregona. Ker se strinjam. Smo ena redkih, če ne edina evropska država, kjer ko tožilec odloči, ni več ničesar, razen subsidiarnega tožilca, ki vemo, da ni najbolj učinkovit. To spreminjamo od aprila naprej. Na spletni strani, ker ste večkrat rekli, da niste nič našli, kar bi jaz naredil, pa sem obljubljal. Kot rečeno, to je ena stvar.

Druga stvar je postopno zmanjševanje preiskave pred preiskovalnim sodnikom. Še preden, bistveno preden je vaš kolega Logar začel govoriti o tem, da kako imamo pri bančnem kriminalu problem, ker zaslišanja s strani policije nimajo dokazne vrednosti – aprila je bil pripravljen predlog zakona in od aprila naprej je na spletni strani, je bil v javni razpravi, sedaj v medresorski razpravi in je tik pred tem, da ga damo v parlamentarno proceduro. Toliko glede procesa.

Drugo je vprašanje odgovornosti. Se pravi, proces je treba popraviti, in to smo naredili. V najkrajšem možnem času bo prišlo tudi to v parlament. No, poglejte, vi pravite, nič še ni bilo narejeno v tem času. Ko boste vse te zakone dobili, imate jih pa že, kot rečeno, na spletni strani, boste pa rekli, da prehitro in neusklajeno sprejememo stvari, kar poslušamo s strani nekaterih drugih gradnikov. Ampak to niso stvari, kjer spremeniš dva, tri člene, ampak vsak od teh predlogov je obsežen, mora biti konsistenten in je usmerjen v to, da bi postopki tekli hitreje, bolj učinkovito, da bi posamezniki, pravne osebe in na koncu država prišli hitreje do pravice. Odgovornost. Zakon o Sodnem svetu. Nihče ga še ni pripravil niti sprejel. Ta vlada je to storila in zakon o Sodnem svetu bo ta teden ali naslednji teden na Vladi in spreminja tako disciplinsko odgovornost sodnikov kot tudi večjo transparentnost delovanja Sodnega sveta. Lahko se strinjam, preizkusna doba, kot jo je

predlagala Nova Slovenija, ja, jaz se za to tudi zavzemam, ampak zato je treba spremeniti ustavo. Ja, kako je to fino, a ne, v tem smislu, jaz sem minister za pravosodje, zbirati si moral svoje prioritete in sedaj si bom zbral za prioriteto nekaj, kar bi zavezalo k večji transparentnosti in odgovornosti delovanja 900 plus sodnikov in sodnic, ki že sodijo v Republiki Sloveniji, in to počnemo skozi Zakon o Sodnem svetu, skozi spremembo sodnega reda, kjer bo prvič v Sloveniji vsak vpisnik javen in dostopen na internetu, samo tehnične rešitve se še delajo, kjer bodo vse sodbe javne, samo tehnične rešitve se še delajo in so v zaključni fazi in dela jih Inštitut Jožef Štefan. Ali pa se spustiti v borbo za to, da spremenimo ustavo, kjer bomo za tistih pet ali šest sodnikov in sodnic, ki letno sedaj ob zmanjševanju števila sodnikov in sodnic vstopajo v sistem, šli v spremembo ustave. Jaz bi si to želel. Ampak po pravici povedano, čeprav vem, da boste te besede zlorabili kasneje, to ni moja prioriteta, ker moram delovati s sistemom, ki danes sodi, danes preganja. Upam pa, da bomo do tega enkrat tudi prišli. Jaz verjamem, in to je bila naša prioriteta in naloga na Ministrstvu za pravosodje, da skozi spremembo procesnih predpisov, skozi spremembo organizacije, skozi spremembo sodne mreže in skozi bistveno večjo transparentnost delovanja sodstva dosežemo te cilje, ki pa, ne glede na politično barvo, so nam vsi enaki. Verjamem, da bo o tem nekaj govora tudi v sredo. Kot je že gospod dr. Vinko Gorenak omenil, se tudi jaz na tem področju zelo veselim interpelacije v sredo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Horvat, izvolite. Pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa. Spoštovani vsi!

Imam minut 20 sekund povsem dovolj, da storim to, kar poslanec storiti je dolžan, in sicer da tukaj v tej areni povem, kaj preprosti ljudje razmišljajo, ko govorimo o zastaranih kazenskih postopkih. Preprosti ljudje ugotavljajo in so prepričani, da v tem primeru, ko gre za zastaranje kazenskih postopkov, gre za zlorabo in da tu smrdi. Mi imamo to nalogo, da ta smrad odpravljamo. Ne nazadnje tudi dr. Cerar, predsednik Vlade, je povedal, da je njegova vizija zelena Slovenija, če smem nekoliko v prisposodi govoriti. Sinoči sem imel zelo prijeten pogovor z državljani in ko jim citiram predsednika Višjega sodišča v Ljubljani, ki pravi: »So sodniki, ki sodbe ne spišejo niti v letu dni«, preprosti ljudje s podeželja pravijo, da ta potem v življenju ne bi smel niti ene več spisati, ker bi moral takoj sleči sodniško togo.

In, gospe in gospodje, če poslanci hodimo po terenu in sprašujemo ljudi in poslušamo njihova pričakovanja, če Vlada hodi po terenu in poslušajo pričakovanja ljudi, predlagam, da tudi sodniki kdaj gredo na teren

in vprašajo in potipajo, kaj mislijo preprosti ljudje, davkoplačevalci o sodni veji oblasti oziroma zaupanju v naše sodstvo, ki je tokrat pa res zelo nizko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Mislím, da smo tako v petek na tako imenovani javni seji glede poročila preiskovalne komisije o bančnem kriminalu in iskanju odgovornosti kot tudi danes na zaprtem delu slišali ogromno, predvsem pa smo slišali, da se v tej državi dela ena velika svinjarija in da za to svinjarijo ni praktično v tej državi odgovarjal še nihče. V petek je kot za šalo padla, mislim da, prva sodba obsodilna, ampak bomo videli kako in kaj. Jaz jemljem to nekoliko bolj za šalo, ker je bila zadeva ravno v petek.

Zakaj do tega ne pride, so vzroki različni. Eni so zato, da se postopki ne zaključijo. Rečeno je bilo, pritožbe se vračajo nazaj. Jaz tu vidim že prvi problem. Minister je to povedal, imamo pač štiri stopnje in gre iz prve, druge in tako naprej. Zakaj pa gredo nazaj? Zakaj pa mora zadeva priti celo do Ustavnega sodišča, da se ugotovi, da je nekaj v postopkih zelo narobe? Jaz se s tem ne bi hvalila, da je problem v tem, koliko ravni imamo, ampak predvsem zakaj jih moramo sploh uporabiti, kaj se dogaja z našim sodnim sistemom, da mora priti zadeva celo do Ustavnega sodišča, da se vidijo kršitve, ki na koncu kažejo celo na kršitve ustave. In to, gospod minister, vi dobro poznate, ker ste tudi vi to počeli in boste o tem težko govorili.

Seveda je zastaranje v nekem kazenskem postopku na eni strani najbolj nezaželen rezultat, vendar pa roko na srce, če pogledamo z vidika tistih, ki to želijo v tej državi, je pa najbolj prikladen za umivanje rok. Stvar zastara in se konča. Ravno zaradi tega so ti postopki še kako problematični.

Tudi v poročilu, ki je bilo podano na seji odbora, je, da v pomembnejših zadevah, spoštovani, v pomembnejših zadevah do krajšanja zadev ni prišlo. 7,1 meseca je povprečje. Prej je minister povedal, da so na Islandiji rabili 8 mesecev, mi imamo povprečje 7,1. Kaj to pravzaprav pomeni? Naj povem za primer, ki se meni zdi tudi z vidika razprave, ki smo jo imeli te dni več kot pomenljiv. Leta 2010 je v sodnem postopku zastaral rok, ko se je praktično zadeva vlekla od leta 1990. Šlo je za oškodovanje banke v večinski državni lasti in šlo je za cirka 10 milijonov evrov, spoštovani, 10 milijonov evrov. Mislim, da dvakrat toliko in bi bilo dosti za pogajanja, če so številke resnične. Zadeva je zastarala in nobenemu se nič ni zgodilo. Ravno to so vse tiste podlage, ki jih ugotavlja tudi preiskovalna komisija. Ker se nič ne zgodi, se daje potuha tistim, ki to počnejo oziroma se pojavljajo tudi novi lumpi, ki

ugotovijo, saj v tej državi se nič ne zgodi, pomembno je, da veš, s kom se rokuješ, s kom se srečuješ in zadeva se bo že nekako rešila. Prav tako preiskovalna komisija ugotavlja, da je največji problem ravno na področju pravosodja. Minister je danes z nami, zelo lepo pozdravljam, da je z nami, ni ga bilo pa na primer v petek. Kaj je bilo v petek? V petek smo se pogovarjali o nastanku bančne odgovornosti glede bančne luknje in o odgovornostih in kje bi zadeve morale delovati učinkoviteje. In omenjen je bil pravosodni sistem. Mene čudi, da nekdo, ki je – prav, da je – šel na Islandijo, sicer po dveh letih mandata, ni prišel v Državni zbor, kjer je preiskovalna komisija ugotovila tisto, kar bi morali pravzaprav ugotoviti organi pregona, pa niso. Za enkrat še ne. Komisija, ki jo sestavljajo predstavniki parlamentarnih strank, eden sodelavec in pol pa predsedujoči, je praktično v nekaj mesecih ugotovila več kot vsi tisti, ki so v tej državi pa res neposredno poklicani za to. Če bi samo tiste podatke zbrali skupaj, bi danes verjetno že morale biti kakšni obiski po domovih, ampak ne tisti za javnost, ko pride cela policija z vsemi lučkami, tresejo po hišah, potem pa, saj veste, tresla se je gora, rodila se je miš, in iz tistega ni potem nič, ampak konkretno. Vendar Slovenija je povsem nekaj drugega.

Da se vrnem še na to, kaj pravzaprav se je na matičnem odboru zavrnilo, češ, da to ne sodi v naše delo in da se vtikamo v pristojnost neke druge veje oblasti. Prvo priporočilo, spoštovani. Državni zbor je opravil razpravo za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanja morebitnih zlorab ter ugotavlja, da so za dvig zaupanja v sodstvo ter za izboljšanje stanja na tem področju potrebna usklajena prizadevanja vseh treh vej oblasti, da bo zadeva učinkovitejša. Se pravi, govorimo o pobudi za usklajeno delovanje vseh treh vej oblasti, pa je to za nekoga prekoračitev.

Drugič, da se pripravi poročilo o zastaranju kazenskih postopkov. Zavrnjeno. Poglejte, podatki kažejo, da je leta 2015 bilo, če se ne motim, 33 zadev zastaranih in na drugi stopnji, potem na okrajnih sodiščih pa 36 kazenskih zadev. Ampak mi sploh ne vemo, kakšne zadeve so to. Ali vemo, kakšne so? Ali vemo, kateri sodniki so jih vodili? Ali morda vemo, kakšna finančna škoda je zaradi tega nastala? Ne vemo. Ampak vi glasujete proti temu, da bi Državni zbor dobil neke konkretne podatke.

Kolega poslanec Vinko Gorenak je zaprosil za podatka od leta 2010 naprej, da bi se zadeve preverile. In odgovor je, da tega ni moč dobiti, ker bi bilo treba fizično pregledati spise. Fizično pregledati spise. Pa tudi če bi jih bilo treba, čeprav, ne vem, jaz sem zelo veliko v Državnem zboru ob dveh proračunih slišala o informacijskem oblaku. Ne vem, verjetno je pri pravosodju izpuhtel. Pa kaj, če jih je treba! Treba je vedeti, kdo je odgovoren za zastaranje, tako kot smo mi odgovorni tukaj za sprejemanje zakonov oziroma tisti, ki jih sprejmejo, tako je sodnik, ki je funkcionar, saj kar naprej govorijo,

da so funkcionarji, moramo vedeti, kdo je odgovoren za to. Pa ne vemo. Tako da tudi ta sklep ni bil sprejet in ste se v koaliciji poživžgali nanj z izgovorom, češ, da to ne sodi v našo pristojnost.

Tretjič, da naj se pripravi načrt s predlogi ukrepov, s katerimi bo v prihodnje mogoče odpraviti zastaranje kazenskih postopkov. Ja lepo vas prosim, in če se že nekaj celo pripravlja, ja, potem zavračate tudi tisto, kar se pripravlja, ker tukaj govori o ukrepih. Kvečjemu bi to lahko pozdravili in potem rekli: »Poglejte, to je naš ukrep.«

In potem četrti sklep, ki je podoben, o sami statistiki, o kateri sem že več govorila. Današnja seja, veste, je tudi zelo vezana na tisto petkovo ali danes dopoldansko. Še kako. Kot rečeno, je največji problem v pravosodju. Zdaj moram pa še nekaj odgovoriti tudi ministru, ki je ob tem, da sem tukaj v bistvu polemizirala ali debatirala s kolegico, me je slišal, izven mikrofona, in se je odzval. Na Islandiji pa je prva zadeva padla. Ja, samo na Islandiji, veste, je danes 47 zaprtih. Veste, kaj se pa pri nas dogaja v primeru teh bank, o katerih smo dva dni govorili, pa mogoče se ministru ni zdelo vredno, da pride. Morda tudi zato, ker stvari zelo dobro osebno pozna. Firma Nine Zidar Klemenčič je izgubljala po tekočem traku. Za milijon evrov. Nazadnje, saj pravim, v petek se je zgodil čudež. Milijon evrov, spoštovani, je šlo v žepe, da so postopki padali. Če bi res dobro sledili vsemu tistemu, kar je ugotovila komisija, en postopek ne bi smel pasti. In ne bom govorila, kdo je odgovoren. Dejstvo je, da so ti postopki padli. Mene zanima, če je bilo potem tudi na Islandiji tako, glede na to da jih 47 že sedi. Kolegica Eva Irgl, ki je na to opozorila v petek na odprti seji tekom poročila preiskovalne komisije, ki jo je vodil dr. Anže Logar, je to še kako izpostavila. In prav je imela. Če se mi želimo boriti zoper bančni kriminal, je treba, da svoje opravijo vsi, ki so poklicani za to. Najprej da se odkrije, ampak, kot sem že rekla, ne tako, da pride sedem, osem avtomobilov, pa vsi oboroženi, pa potem ...: »Ej, zdaj bo pa eden padel, zdaj pa končno.« Pa se potem izgubi. In tisti, ki potem morajo zadevo do konca preiskati in zaključiti, da pride do obsodilne tožbe. Prej je bilo nekaj rečeno v odgovoru kolegu Vinku Gorenaku, da vse je bilo predstavljeno s strani prvega moža Vrhovnega sodišča. Dajte no, kaj on reče bo kvečjemu obratno! Samo spomnite se zdaj na te izgubljene oporoke, ko dobivamo vsak dan druge podatke. Pa o tistem, kaj je govoril za eno mizo v nekem lokalu, potem naj tega ne bi bilo, pa se je izkazalo, da je eden, ki je tam sedel, sam sebe našel v tisti izjavi, ne da bi bilo prej ime povedano. Če tega ni bilo, kako si se pa potem tam znašel? Kar povedo ti predstavniki sodišča, jaz mislim, da zdaj smo se pa že navadili, da je treba jemati zelo, zelo previdno.

Prav tako je gospod Klemenčič rekel, da zdaj pripravljajo pakete, samo da ne bomo

zdaj mi tisti, ki bomo rekli, da te zadeve gredo prehitro naprej. Gospod Klemenčič, vi res pozabljate, saj ste vi bili tisti, ki ste govoril v tej državi, da se stvari ne smejo prehitro sprejemati, ker je to problem transparentnosti. Zdaj pa nam govorite, da bomo mi tisti, ki bomo rekli, da se bodo zdaj pa te stvari zgodile prehitro. S tem se morate vi soočiti pa nekako urediti vaše lastne misli, kaj je prehitro, pa prepočasi, samo ne imeti dvojih meril, kajti ne glede na to, v kateri funkciji ste bili, mislim, da takšnih zadev človek ne more spreminjati.

Prav tako nekatere zadeve v tej državi zastarajo namenoma, da bi nekoga ne samo, da bi dobili, kar smo dolžni, ampak da bi nekoga oblatile. Tudi za te zadeve pa prav pridejo. Patria je zastarala. Čemu? In potem še celo rečejo, da je to zato, ker bi šlo na škodo stranke v postopku. A stranka je naredila vse, da bi do epiloga prišlo. Zato tista izmikanja, pa jih nekaj namenjate Poslanski skupini SDS, lepo vas prosim, minister, nima smisla! Tudi takrat, ko se je grozilo predsedniku Vlade, tudi tista zadeva je zastarala. Pa Elan je tudi zastaral. Pa če se borimo proti kriminalu in temu, da pridejo goljufi za zapaha, potem bomo pa že udarili po mizi, še toliko bolj, če smo prišli iz Islandije in ugotovili, kako so se tam stvari lotili. Ampak, veste, minister, ko ste pa govorili o Islandiji, bi bilo pa pošteno in prav, da bi povedali še nekaj, ker tudi to je del tega, kar je bilo zavrženo na odboru, češ, da ni nekih pristojnosti nimamo in do podatkov ne smemo priti. Tam so vse zadeve, kar se tiče goljufij, javno objavljene. Ne vem koliko tisoč strani je celotne dokumentacije, ki jasno pove, da je prišlo do zlorab in kdo so bili tisti in za koliko. Poglejte, za denar davkoplachevalcev gre. Pri nas imamo pa sodnike tipa Deša Cener, ki pa še celo dokumentacije ne dajo. Za to ni treba iti na Islandijo. To je treba urediti doma. Tako kot v enem drugem primeru naj bi letele glave, pa bi v tem primeru pričakovali, da jih pa res nekaj leti. Ampak ne, celo tukaj ste vi minister razlagali in iskali razloge, kako bi zagovorili to sodnico. Dajte minister res poskrbeti, da bo kakšna glava odletela, ampak ne tista, ki mogoče vam politično ni všeč, pa meni tudi ne, ampak bodimo koncizni, pa začnimo s temi glavami od začetka, od vrha navzdol. Tam je treba prvo. Vi se smejete, državljani se pa jokajo, minister. Tudi zato, ker je vaš proračun višji / izklop mikrofona /

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ker verjamem, da bo minister odgovoril na to izvajanje, bi jaz vseeno prej izkoristil bolj proceduralno kot pa, ampak gre v okvir mojega časa, tako da štejte, kakor hočete.

Jaz sem na začetku prosil gospo Poropat, da bi pojasnila tisti stavek, se pravi

zloraba pravosodja v politične namene, ker nisem razumel, v kakšnem kontekstu je govorila. Ona ima na razpolago 21 sekund in se bojim, da je to premalo, da bi mi pojasnila, zato, gospod podpredsednik, prosim, če ji daste besedo vsaj pet minut, pa naj teče moj čas, kot da sem jaz govoril, torej čas predlagatelja, ker res bi želel to pojasniti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat ni prijavljena za razpravo, tako da ne bi razpravljali o tem. Gospoda Andreja Čuša ni.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Izvolite, mag. Goran Klemenčič, minister.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak je rekel, da bom najbrž odgovoril gospe Anji Bah Žibert ali obratno, ampak nič pametnega ni vprašala, niti nobenega sklepa ni dala. Jaz ne vem, zakaj me ni bilo prejšnji teden, ko smo govorili o tem, mislim, da nisem bil vabljen, jaz nisem o tem govoril. Ste pa nekaj, kar me je tako šokiralo v zvezi z mojo ženo, rekli, to ne drži. Kolikor jaz vem, to ne drži, in tudi ne bi se čudil, če ne bi držalo, ker je že kakšna stvar taka prišla, saj veste, kako je to, vse »personal« in boste pač to, verjamem, da še pojasnili in vam bom lahko takrat odgovoril. Seveda morate pa, ker ne govorimo o meni, ampak o mojih družinskih članih, biti zelo previdni v tem, da navajate resnične podatke in ne neke laži ali diskreditacije, ker je to nekaj, kar sem sicer že navajen. Toliko z moje strani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Predsedujoči, jaz sem v svoji razpravi govorila o dejstvih, o petkovi in današnji razpravi, o zapisih, ki sledijo s strani Slovenske demokratske stranke kot predlagatelja. Jaz sedaj verjamem, da je bila v nekem trenutku razprava morda za ministra preveč boleča, da bi mi lahko sledil. Zato prosim, predsedujoči, da ga opozorite, da sem govorila o zelo konkretnih zadevah, in to o štirih sklepih. Pri vseh štirih sklepih sem tudi pojasnila, v čem je problem, ker so bili zavrtnjeni. In sem jih tudi povezala z enim največjim problemom, ki ga imamo v državi, to je bančni kriminal.

Tako da jaz prosim, podpredsednik, da opozorite ministra, da vendarle, čeprav verjamem, da so kakšne zadeve pretežke za nekoga, pa vendarle sledi celotni razpravi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospa Eva Irgl, postopkovno.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Zdaj se mi pa zdi, da moram tukaj v bran vzeti kolegico Anjo Bah Žibert, kajti jaz sem na petkovi seji, ko smo govorili o poročilu v zvezi s Factor banko in Probanko, dejansko omenila, da je kazenske in odškodninske tožbe zoper nekdanjo upravo vodila oziroma pripravila odvetnica Nina Zidar Klemenčič. Da to drži, spoštovani gospod minister, da je gospa Klemenčičeva zaslužila blizu milijona evrov, je tukaj ta podatek jasen. Jaz imam tukaj dokument, ki je bil del dokumentacije, o kateri smo govorili v petek, ampak vas na tej seji ni bilo, čeprav bi po mojem mnenju, glede na to da se borite proti bančnemu kriminalu, bili ste tudi na Islandiji, kjer ste iz prve roke lahko videli, kako se zapre 47 tistih, ki so odgovorni za bančno luknjo, vas tam v petek na tej seji ni bilo. Ampak tukaj jasno piše, da je za zastopanje Factor banke proti bivši upravi, mimogrede, vaša žena je vse tožbe potem izgubila, razen zadnje, ki se je zgodila v petek, in je zaslužila 887 tisoč 971,28 evra. To so podatki, fakti, ki so jasni iz dokumentacije. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je zloraba postopkovnega, ker to s postopkom nima nič.

Izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, zdaj pa tako. Mislim, da kolegica Eva Irgl ni zlorabila postopkovno, ne ni, in to je dejstvo. In dejstvo je še nekaj, če bi vodili zdaj objektivno sejo, bi na podlagi dokumentov, ki jih je pokazala, zahteval od ministra, da se mi opraviči, ker je rekel, da diskreditiram z napačnimi podatki družino. In jaz pričakujem opravičilo. Če vi niste sposobni tega izreči kot predsedujoči, da zaščitite integriteto poslanca, ki se je nanašal na konkretne podatke, potem jaz osebno pozivam in bom sama sebe ščitila, da se mi minister za to opraviči. Govorila sem o konkretnih podatkih, ki so dokazani s poročilom, in minister je rekel, da se grem diskreditacijo družine. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz ne poznam podatkov in ne morem diskutirati na tem nivoju. Jaz moram dati besedo oziroma minister odgovarja po ... / oglašanje iz dvorane/ Jaz se vsebinsko ne spuščam v razpravo posameznih poslancev oziroma se tudi ne spuščam v razpravo o tem, kaj reče gospod minister.

Besedo ima mag. Goran Klemenčič. Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Jaz bi rad samo nekaj rekel, ne bom se opravičil. Veste zakaj? Ker jaz nisem odgovoril na številko, ki je tudi ne poznam. Ne, vi ste v svojem mnenju, tako kot pogosto počnete, implicirali, da sodišče ali tožilstvo ali jaz ne opravljam svojega dela, zato ker je moja žena zastopala neko zasebno banko v preteklosti. In še to. Ravno kar dobivam vprašanja, to je tudi zanimivo, da so tisti, ki so bili vključeni v obsodbo, ki je bila prejšnji teden, da so nekateri od teh bili tudi z menoj na Islandiji, in če je zdaj pa mogoče zaradi tega, da sem jaz vplival na njih. Veste, pri nas je to res noro. Ampak vi ste implicirali, ste rekli, češ, saj vi že veste zakaj in tako naprej. Soočili ste me z nečim, česar ne poznam, in to povezali s tem, da jaz ne opravljam svojega dela, kar je seveda diskreditacija. Ampak pogledajte, vem, da se boste zdaj spet odzvali, jaz se ne bom več.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Proceduralno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Proceduralno, izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Ta je pa res huda, zato ker tega, kar je pa zdaj minister rekel, ni bilo pa rečeno nikjer. Vi, minister, ste mene napadli, da obračunavam z vašo družino, ko sem povedala, na kakšen način so se izgubljale tožbe v primeru bank, in da bi bilo zelo dobro, da bi bili na tej seji, da pa je opcija, da za podatke seveda veste. Sicer ne vem, kako kdo gospodari, ampak na proračunu, ko se ti enkrat milijon skoraj pozna, pa že veš. In kakšen obračun je bil to z družino? In predsedujoči, resno prosim, da ministra opozorite. To, kar se je dogajalo na Islandiji in kdo je šel z njim in kakšna sporočila minister dobiva, pa mene prav nič ne zanima, ker o tem nisem govorila. O Islandiji sem govorila v zvezi s tem, kdaj smo v Sloveniji šli na Islandijo in kakšni rezultati so tam in kje v Sloveniji smo. In kaj takega nisem govorila. Seveda se minister ne bo več odzval, ker se nima s čim, ampak jaz si tudi tega ne dovolim. To sem ministru že večkrat rekla. V svoji vehemenci se bo moral tudi malo miriti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, ampak prosim, če mi tole štejete kot postopkovno, ne kot zaključno besedo. K tisti se bom še javil.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dobro, postopkovno.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Jaz se nerad mešam v vodenje seje, ampak, pogledajte, podpredsednik, vi ste prej rekli, gospa Poropat ne sme dobiti besede, ker ni

prijavljena, besedo je dobil pa minister, ki je pa po poslovniku ne bi smel več dobiti, on je že imel besedo. Ampak razumem, da se je hotel odzvati, nekaj je odgovoril, v vsebino se ne bom spuščal, šli smo mimo poslovnika. To je pa dejstvo. In zato pojdite še enkrat mimo poslovnika, pa dajte besedo gospe Poropati. To je vse. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Se vam opravičujem, res sem reagiral, tudi jaz sam, ker se mi je zdelo pomembno, da odgovori neposredno, ampak gospa Poropat se bo lahko javila potem, ko imamo še razdelitev.

Izvolite, postopkovno.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Jaz sem se tudi za postopkovno prijavila, da enkrat končamo tole zadevo, ker gospoda Gorenaka zelo zanima. Pogledajte, gospod Gorenak, na peti strani Predloga priporočila za odpravo zastaranja kazenskih postopkov in preprečevanja morebitnih zlorab je zapisano: »Prav tako velja pri vprašanju zastaranja opozoriti na primer Patria, pri katerem gre za zlorabo pravosodja za politične namene, s čimer se je želelo vplivati na volitve« itn. Torej zadeva Patria je tak primer, jaz je nisem prej navedla, ampak tukaj je zapisano. To sem mislila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bila, draga kolegica, zloraba postopkovnega.

Dr. Vinko Gorenak, imate besedo. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ampak jaz sem vseeno vesel, da je do te zlorabe prišlo, da smo vsaj kaj razčistili. Jaz sem vas najprej razumel, kot da govorite, da je ta seja zloraba in nek napada na pravosodje, pa sedaj vidim, da niste imeli teh namenov oziroma da niste zadevo tako povedali. Glede na to, da imam še čas, bom rekel takole. Pogledajte, Patria je zloraba pravosodja v politične namene. To je evidentno jasno, saj to pravzaprav je z nekoliko drugačnimi besedami, ampak res drugačnimi besedami povedalo Ustavno sodišče, ko je povedalo, da stvar pade na 28. členu Ustave. Ta pa govori po mojem spominu o tem, da nikomur ne more biti sojeno za dejanje, ki ga ni storil. Če bi Ustavno sodi šlo nekoliko dlje, recimo v širino, tako kot je šlo pri ustanovitvi občine Ankaran, kjer vi dobro veste, da je Ustavno sodišče šlo po mnenju vseh, tudi ustavnih pravnikov, čez vse norme. Namreč zakone sprejema Državni zbor, to je povsem jasno po naši ustavi, Ustavno sodišče jih pa presoja. Ustavno sodišče je pa občino Ankaran ustanovilo, kot da bi bilo zakonodajalec. Šlo je čez, kot se temu reče. Če bi Ustavno sodišče naredilo še en korak, ne samo A, reklo je A, 28. člen Ustave ni bil

spoštovan, to pa pomeni, nikomur ne more biti sojeno za neko dejanje, ki ni kaznivo dejanje, bi Ustavno sodišče lahko naredilo še B. Ta pa je, da bi rekli, postopek je končan, ker ne gre za kaznivo dejanje. Je pa stvar vrnilo na prvo stopnjo in smo zdaj priča vsej tej sagi, ali je zastaralo ali ni zastaralo, čemur bi se lahko izognili. Zame je in bo ta proces zloraba celotnega pravosodja, pa ne samo pravosodja, ampak policije, tožilstva in pravosodja v politične namene. To je povedalo Ustavno sodišče, mimo tega ne moremo iti, samo moramo prav in med vrsticami brati odločbo Ustavnega sodišča.

Za zaključek ugotavlja in obžalujem, saj ne bom 46 minut govoril, čeprav znam dve šolski uri skupaj govoriti, recimo, že v učilnici to moram, ampak tega ne bom naredil. Za zaključek jaz ugotavljam, da žal, kljub temu da je tu pa tam kakšna svetla točka v odnosu med parlamentom in pravosodjem, tu pa tam se zabliska kakšna svetla točka, mi na tem področju in na relaciji teh razmerij med pravosodjem in zakonodajno vejo oblasti še vedno nimamo čistega stanja, kakršno je. To pa pomeni, da vsakdo opravlja svoje naloge v okviru ustave in zakonov. In še vedno prihaja do dobesednega napadanja pravosodne veje oblasti, mislim na Sodni svet, na zakonodajno vejo oblasti, pri čemer se večina poslancev, razen svetlih izjem – če govorimo o glasovanju o sodniku Karakašu. Razen svetlih izjem se nič ni zgodilo.

Za zaključek naj rečem še nekaj na to, kar je gospod minister govoril. Glejte, saj verjetno res, vi ste tam bili pa veste, kako je zdaj to sodstvo tam organizirano. Nima toliko stopenj, kot jih ima naše. Jaz se zavedam tega, da tudi ni stvar verjetno enega zakona, da bi v slovenskem prostoru zadeve tako poenostavili, kot jih imajo oni poenostavljene, kakor razberem iz vaših besed. Ampak vseeno si kot rezultat tega obiska mogoče pa le lahko obetamo kakšne korake v smeri poenostavljanja postopkov pred našimi sodišči, ki pa bi jih eventualno lahko v teh 15, 16 mesecih, kolikor jih še imate, naredili. Vi ste na odboru res govorili o številu zastaranj, ampak jaz v času, ko smo to zahtevo pisali, teh podatkov nisem imel. To morava vedeti. Jaz sem dobil podatke za leto 2015, ne pa za nazaj, ker ste pač za nazaj rekli, da je preveč administrativnega dela. To je tako, zame je bilo preveč administrativnega dela, za pripravo vašega nastopa v Državnem zboru pa ni bilo preveč administrativnega dela. V bodoče pričakujem, da bom tudi takšne podatke dobil, kot je to potrebno.

Treba je reči še to, govorili ste o 80 poslanskih vprašanjih. Saj to, ne vem, koliko že, 350 uradnikov ali koliko jih je, pravzaprav ni tako veliko. In poslanska vprašanja, na katera ste opozorili, so instrument opozicije. Ko jaz pišem poslanska vprašanja, ki jih naslavljam na vas, imam v mislih pomoč vam. Pa naj se to sliši še tako smešno ali pa neumno. Glejte, če jaz vprašam, kdaj boste, ne vem, speljali to pa to, kar ste obljubili, je to samo to, da vas in vaše

uradnike v obilici dela spomnim na to, da ste nekaj obljubili, pa še niste naredili. In to je po moje dobra zadeva. Jaz sem v svojem mandatu bil deležen zelo malo poslanskih vprašanj, jaz ne vem, če sem jih pet dobil v tistem letu oziroma 13 mesecih. Ampak to je stvar opozicije. Ja, v mojem ministrskem mandatu, pardon, se opravičujem. To je stvar opozicije, če nič ne vpraša, ja potem pa nič. Ampak ministri so za to, da s pomočjo svojih uradnikov vendarle odgovorijo na vprašanja. Moja poslanska vprašanja so namenjena izključno na eni strani opozarjanju na stanje v pravosodju in na drugi strani opominjanju, da ne bom rekel pomoči vam, da je stvari, ki še niso narejene, treba narediti.

Govorili ste o trajnem mandatu in o eventualnih očitkih, da niste tega naredili. Ne vem, ali ima smisel, jaz vam tega ne bom očitil. Zakaj? Ker v koalicijski pogodbi piše – »prizadevali si bomo«. Čim pa v koalicijski pogodbi piše »prizadevali si bomo«; pa običajno pomeni enako kot – ne bomo naredili, dobro bi pa bilo. Sam sem soustvarjal koalicijsko pogodbo za drugo Janševo vlado, sem bil odgovoren potem tudi za končno besedilo, kot se spomnim, neposredno pa za pravosodni del in del notranjih zadev. Moram reči, da sem s iskalnikom Urejanje – Najdi iskal besede »prizadevali si bomo«. In vsi sestavljavci koalicijske pogodbe z naše strani so bili opozorjeni, da teh besed ne sme biti tam noter; ali bomo naredili ali pa ne bomo naredili. Ker »prizadevali si bomo« običajno pomeni – ne bomo naredili. Tudi časa je verjetno premalo, da bi ustavo spremenili na tem področju; ker sprememba ustave na tem področju, se pravi trajnega mandata sodnikov, kar ste si vi zapisali, gospe in gospodje iz koalicije, običajno pa nam očitajo, da želimo ukiniti trajni mandat, kar sploh ni res, je pravzaprav to, da ste povzeli po nas. V vseh naših programih piše, da je trajni mandat zadeva, ki mora ostati; da pa moramo uvesti daljšo preizkusno dobo. Vi ste to zdaj napisali v koalicijsko pogodbo in sem prepričan, če bi se ti postopki začeli takoj na začetku vašega mandata namesto pitne vode, ko potem ta ustavna pravica do pitne vode ponori, kot je ponorela kak dan nazaj, pa imamo ponorelo ustavno pravico. Malo za šalo, malo zares. Ampak če bi v začetku namesto tega začeli postopke za spremembo ustave v smislu preizkusne dobe pred trajnim mandatom, sem prepričan, da bi dolgoročno naredili dobro delo, da bi dolgoročno naredili nekaj pametnega in da bi dolgoročno naredili tudi korak k izboljšanju stanja v pravosodju. Ampak zdaj se bojim, da je to precej pozno oziroma prepozno.

Že na vašem zaslišanju sem pozdravil to, da boste naredili prvi zakon o Sodnem svetu. Jaz se ga veselim, hvala bogu, da bo, če bo do tega prišlo, če ne boste imeli kakšnih težav. Jaz pozdravljam vašo napoved za spremembo Zakona o državnem tožilstvu, nimam težav s to zadevo, in seveda ZKP. Pri ZKP celo piše v vaši

koalicijski pogodbi, da je to najverjetneje zalogaj, ki bo trajal več kot štiri leta. In če ste uspeli to narediti, je vse v redu. Jaz ne bom na strani tistih, ki vam bodo metali polena pod noge pri ZKP, nikakor ne, ker svojih stališč ne spreminjam. Bojim se, da boste imeli znotraj tako imenovane stroke, ki za mene ni stroka, ki je samooklicana stroka, več težav in da boste imeli več težav mogoče celo v koaliciji. Toda če – poudarjam če –, če gre zadeva pri državnem tožilstvu v tisto smer, da se vzpostavi kontrola nad odločitvami tožilcev, o čemer sem prej govoril za govornico, potem je to za obkljukati. In kljukica z naše strani na ta del zagotovo bo; samo da ne bo še zraven kaj čudnega obešenega v ta kolač, da potem ne bi bilo prebavljivo. Tudi če bo šel ZKP v smeri poenostavljanja stvari in ukinjanja tako imenovane sodne preiskave, je to korak v smeri, ki ga je že zdavnaj naredila vsa Evropa. In bo treba imeti močno ...; tu pa boste po mojem rabili tisto z mečem in ognjem pa lupljenje čebule, kar je nekako značilno za vaše nastope. Ampak ta meč bo treba usmeriti proti vsem tistim, ki bodo kričali, da mora sodna preiskava ostati, proti tistim, ki bodo kričali, kako mora biti tožilec neodvisen; proti tistim boste morali mahati. Proti opoziciji na teh dveh segmentih, poudarjam, da ne bo zgledalo smešno, da vas hvalim, ker vas nimam namena, na teh dveh segmentih je zadeva v redu. To je to. Mislim pa, da bi lahko koalicija bila sposobna, pa žal ni, več konstruktivne debate na tem področju in tudi več časa. Ker če prijavite 5 minut za celo Poslansko skupino Stranke modernega centra, pa vidite, da vas je za skoraj velik avtobus, potem 5 minut ne bo dovolj; ker to je znak, da nočete govoriti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Čas še ni potekel, če je še želja za razpravo, prosim, da se prijavite. To velja tudi za predstavnika Vlade in za predstavnika predlagatelja. Prosim za prijavo.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Se odpovem, ker sem računal s tem, da se bodo brez zveze prijavili. Se odpovedujem. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo o Predlogu priporočila.

V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave Predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG**

ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem. Predlog zakona je na 29. seji 26. 10. obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Po končani razpravi članov odbora je odbor sprejel sklep, da predloga zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.

Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Sem se bal, da bom sam sebi govoril, pa vidim, da vas je vseeno nekaj po poslanskih klopeh ostalo.

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus glede omenjenega predloga zakona. Predlog zakona smo predstavniki Poslanske skupine Desus zavrnil tudi na matičnem delovnem telesu. Predlog zakona predvideva obvezno soglasje nadzornikov, torej nadzornega sveta in vlade kot skupščine, pri prodaji državnih deležev v podjetjih. Soglasje vlade, ko gre za pomembne in strateške naložbe, in tudi soglasje nadzornega sveta, ko gre za portfeljske naložbe večjih vrednosti. V naši poslanski skupini se s predlagano rešitvijo ne strinjamo, saj po našem mnenju s tem posegamo v temeljni koncept zakonske ureditve, ki med drugim temelji na ločitvi funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države. Eden najpomembnejših apostolatov, ciljev Zakona o Slovenskem državnem holdingu pa je prav ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države. Poenostavljeno povedano, ločitev politike od upravljanja. Poleg tega je v statutu Slovenskega državnega holdinga že določeno, da med drugim potrebuje uprava SDH soglasje nadzornega sveta tudi za razpolaganje z naložbami, ki presega 5 milijonov evrov revidirane knjigovodske vrednosti posameznega posla. Slovenski državni holding ima namreč poslovodstvo in ima strategijo upravljanja kapitalskih naložb, po kateri se mora striktno ravnati. Če s poslovodstvom nismo zadovoljni, potem se mu je treba zahvaliti za sodelovanje, kar se ne bi zgodilo prvič. Ni pa treba, da se v vsakokratne odločitve vpleta tudi politika.

Predlog zakona določa tudi, da bi SDH moral klasificirati naložbe, ki so na seznamu petnajstih podjetij za prodajo. Ob tem moram na tem mestu poudariti, da si v Poslanski skupini Desus želimo, da bi ob ponovnem odpiranju,

torej spremembi strategije, vendarle ovrednotili tudi tista podjetja, ki so izostala iz te tako imenovane famozne liste in so bila v strategijo uvrščena med portfeljska. Vendar si to želimo narediti tako, kot določa obstoječi zakon. Razvrstitev naložb na strateške, pomembne in na portfeljske lahko določi le strategija, ki jo sprejme Državni zbor; in takrat bo priložnost za to. Naj ob tem poudarim naše trdno stališče in prepričanje, da je strategija živa materija, ki se jo sme in mora spreminjati, ko za to nastopijo razlogi; nikakor pa ne spreminjati na podlagi dnevnih političnih odločitev. Res je, da tudi v Poslanski skupini Desus nismo bili zmeraj in vedno zadovoljni z nekaterimi odločitvami upravljavca državnega premoženja, kar smo v preteklosti tudi jasno in nazorno povedali. Vendar pa verjamemo, prepričani smo v to, da je rešitev v izbiranju kompetentnih, odgovornih in zaupanja vrednih ljudi; in ne v stalnem spreminjanju zakonodaje, zato predloga tega zakona nismo in tudi ne bomo podpirali. Naj ob tem povem še sledeče. Zmeraj bomo trdno stali na stališču, da se pri upravljanju z državnim premoženjem ravna striktno, po črki zakona, strategija pa se udejanja skladno z jasnimi merili, kriteriji in cilji. Pri tem pa bomo zahtevali, poudarjam, polno odgovornost vseh tistih, ki sodelujejo v omenjenih procesih. Pri tem ne bomo zahtevali samo njihove osebne odgovornosti, pač pa tudi kazensko in odškodninsko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga obravnavamo danes tudi na seji Državnega zbora, je samo eden od številnih zakonov, s katerimi smo se srečevali v zadnjem obdobju z namenom, da se spremeni način upravljanja državne lastnine. Vendar bi bilo ob tej priložnosti treba povedati, da je razlog takšnih zakonov prav v tem, da gre očitno za povsem ponesrečeno obliko upravljanja. Še posebej pa se moramo zavedati, da gre za družbeno lastnino, ki je sicer prešla v državno; ampak pri tem pozabljamo, da je to naša zasebna, privatna lastnina cele skupnosti. Velikokrat se ustvari razmišljanje, da je to državna lastnina, kot da je nikogaršnja. Prav od vsakega posameznika v Sloveniji je ta lastnina, zato je prav, da z njo tako tudi upravljamo. Vendar ko pogledamo razmišljanje in razumevanje korporativnega upravljanja v Sloveniji, ko se nanaša na upravljanje lastnine celotne skupnosti, pridemo do zaključka, da je to razumevanje oblikovano na način, da lastniki,

torej ljudje, ne smejo vedeti, kako se upravlja s tem premoženjem. Če se želijo seznaniti s tem preko Državnega zbora, kjer smo predstavniki ljudstva, se to razume kot vmešavanje politike v korporativno upravljanje. Torej povsem zgrešeno sporočilo in način razumevanja, s katerim se srečujemo od takrat, ko je bil ustanovljen Slovenski državni holding.

Drug problem je vezan na imenovanje predstavnikov v nadzorni svet podjetij. Eden od pomembnih kriterijev, ki jih morajo predstavniki nadzornih svetov v podjetjih, ki upravljajo z lastnino celotne skupnosti, izpolnjevati, je tudi certifikat Združenja nadzornikov Slovenije, ki je organizirano kot privatno združenje. Torej privatno združenje nadzornikov nadzira lastnino celotne skupnosti. Tudi ta postopek je povsem neizčiščen, zgrešen in zaradi tega imamo zelo veliko nezaupanje ljudi do upravljanja na takšen način. Samo parlament je predstavnik ljudstva in samo parlament lahko sprejme vsako posamično, poudarjam, vsako posamično prodajo lastnine celotne skupnosti. To ne sme biti prepuščeno soglasju nadzornikov, kot je v predlaganem zakonu predvideno. To je tudi eden od razlogov, zakaj tega predloga zakona ne moremo podpreti. Je pa dejstvo, da si Socialni demokrati želimo, da se razprava o nujnih spremembah pri upravljanju premoženja ljudi vendarle nadaljuje. Zato zagotovo potrebujemo ljudi na pravih mestih, ki bodo odgovorno opravljali to delo, in da bo tudi temu primerno oblikovan nadzor. Predvsem je treba spoštovati tudi najvišje standarde in osebno odgovornost, da se povrne zaupanje državljanov in državljanov pri sistemu upravljanja z njihovim skupnim premoženjem. Zato tudi na nivoju vladne koalicije pričakujemo zaključek pogovorov, kako to področje urediti, da se upravljanje našega skupnega premoženja izboljša in da se dvomi javnosti razčistijo oziroma da se povrne zaupanje ljudi v to. Ena od teh priložnosti je zagotovo ustanovitev demografskega sklada, ki je lahko učinkovit odgovor za doseg cilja, da je lastnina ljudi upravljana na način, da bomo to premoženje oziroma to lastnino ohranili, jo oplemenitili; ne pa razprodajali. Samo na ta način bomo lahko zagotovili mladim generacijam, da bodo čez dvajset, trideset let lahko prejeli del pokojnine tudi iz naslova naše skupne lastnine. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

Privatizacija je v zadnjem letu več ali manj izginila iz javnega radarja; nikakor pa se ni končala. Razprodaja naših podjetij se nadaljuje ter sporne prakse – ne samo pri prodaji, ampak tudi pri upravljanju podjetij, ki so zdaj pod

okriljem SDH – se nadaljujejo in še zdaleč niso končane. V Združeni levici smo zato še tretjič v tem mandatu predlagali spremembe Zakona SDH, s katerimi bi negativne učinke teh procesov vsaj omejili, če jih zaradi volje te vlade že ne moremo zaustaviti. V teh minutah, ki jih še imam na voljo, ker je bil naš predlog razglašen kot neprimeren za nadaljnjo obravnavo, bom še enkrat na hitro povzel, kakšne so spremembe, ki smo jih predlagali. Prvič, predlagali smo, da bi se nadzorni svet SDH razširil na deset članov, s tem da bi sindikalne centrale dobile polovico od teh. To smo predlagali zato, ker trdno verjamemo, da delavski predstavniki v nadzornem svetu ne bi nikoli pristali na recimo prodajo NKBM za 250 milijonov, ko je država v to banko vložila več kot milijardo evrov. To lahko počnejo samo ljudje, ki so brez kakršnekoli odgovornosti in ki ne odgovarjajo nikomur. Zato je razširitev nadzornega sveta SDH nujna, da se umakne soglasje k takim spornim prodajam. Drugič, predlagali smo, da se podjetja, ki so bila uvrščena na seznam petnajstih podjetij za hitro privatizacijo in še niso prodana, razvrsti v skladu z merili s strategijo upravljanja. To pomeni, da se podjetji, kot sta Telekom Slovenije ali Cinkarna Celje, uvrstita med strateška podjetja, saj bi po vseh merilih, ki se uporabljajo za druga podjetja, to tudi morala biti. Trenutno pa lahko SDH v skladu s tistim sklepom ta podjetja razproda v celoti, brez kakršnihkoli zavez ali kriterijev, opredeljenih v strategiji. Zato je tudi druga sprememba, ki smo jo predlagali, da se Telekom in Cinkarna Celje ter ostala podjetja s seznama petnajstih, ki še niso prodana, uskladi v skladu s kriteriji, ki so opredeljeni v strategiji, nujna.

Tretjič, predlagali smo tudi, da mora vlada podati obvezno soglasje k prodaji deležev v strateških in pomembnih podjetjih. To smo predlagali zato, ker je še vedno živ spomin na to, kako se je vlada izmikala kakršnikoli odločitvi pri prodaji Telekoma. Takrat smo videli pingpong med SDH in vlado, pri čemer so drug na drugega prelagali odgovornost. Da bi to odgovornost jasno določili in povedali, da mora vlada in skupščina SDH podati mnenje oziroma odločitev pri najpomembnejših prodajah, smo predlagali še to tretjo spremembo. Vse tri spremembe niso bile niti obravnavne, ker je koalicija naš zakon predlagala kot neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Kljub temu, da imamo v koaliciji stranki, kot sta SD in Desus, ki se tudi sami zavzemata za to, da se recimo nadzorni svet SDH razširi. Večkrat smo z njihove strani pa tudi s strani drugih strank v parlamentu slišali pozive, da se podjetja, ki so uvrščena na seznam petnajstih za hitro razprodajo, razvrsti skladno s strategijo upravljanja. Kljub temu je tudi naš tretji poskus, da bi vsaj tem minimalnim standardom zadostili, da bi vsaj minimalno uredili divjo privatizacijo, ki se dogaja, padel v vodo. Upam, da bo javnost uspela razbrati, kdo si zares prizadeva za ureditev privatizacije, kdo pa to samo govori takrat, ko je to popularno. V

Združeni levici smo pred volitvami obljubili, da bomo privatizacijo ustavljali. Ker je ne moremo ustaviti, si prizadevamo vsaj za to, da se jo minimalno uredi. A koalicija očitno nima volje niti do tega, zato je ta zakon padel, kar nas v Združeni levici ne bo ustavilo. Še naprej si bomo prizadevali, da privatizacijo, predvsem pa najbolj sporne prakse upravljanja naših podjetij zaustavimo, ko jih bomo lahko. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Dragi kolegice in kolegi!

Predlog novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je vložila Združena levica, predvideva več sprememb. Prva sprememba je razširitev nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga na deset članov. Pet novih članov nadzornega sveta bi tako po novem imenovale sindikalne centrale, članice Ekonomsko-socialnega sveta. Glede na politično usmeritev Združene levice ni presenečenje, da so ta predlog zakona vložili prav poslanci te poslanske skupine. V Novi Sloveniji tej spremembi seveda odločno nasprotujemo. Naloga sindikatov ni ta, da v nadzornem svetu nadzirajo upravljanje državnega premoženja. Že tako ali tako lahko rečemo, da imajo nekateri sindikati v Sloveniji morda neobičajno moč, saj brez njihovega soglasja marsikatera odločitev Vlade in posledično Državnega zbora preprosto ni mogoča. Sindikatom predlagamo, naj se raje kot upravljanju državnega premoženja posvetijo izpolnjevanju svojega osnovnega primarnega poslanstva na način, ki bo v korist vse države. Le predstavljamo si lahko, kako bi predlagana sprememba razširitve nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga vplivala na delovanje Slovenskega državnega holdinga, kakšen vpliv bi to imelo na potek umika države iz gospodarstva. Kako šibka je moč Slovenskega državnega holdinga, smo videli na primeru Luke Koper. SDH je popolnoma kapituliral, ni več zmogel uveljavljati svojih pristojnosti, ki smo jih nanj prenesli državljani, ki smo v končni fazi tudi lastniki premoženja, ki ga za nas upravlja Slovenski državnih holding. Vključitev sindikatov v nadzorni svet gotovo ne bi pripomogla k temu, da bi holding kaj bolje upravljal naloge, ki smo jih nanj prenesli državljani; in to z zakonom. Očitno je namen predlagateljev prav upočasnitev že tako skorajda ustavljenih postopkov umika države iz gospodarstva. Novela predvideva uvedbo obveznega soglasja nadzornega sveta in Vlade kot skupščine SDH pri prodaji državnih deležev v podjetjih. SDH bi po predlogu moral klasificirati naložbe, ki so opredeljene v sklepu o odtujitvi naložb iz junija

2013, skladno z merili iz strategije upravljanja naložb. O sklepu o odtujitvi naložb Republike Slovenije pa je bilo veliko povedanega že v prejšnjem tednu. Bolj kot s tem bi se morala slovenska politika ukvarjati z vprašanjem, kako končno odpreti naše gospodarstvo in normalizirati slovensko poslovno okolje. Zasebna pobuda je tista, ki nam lahko zagotovi nova kvalitetna delovna mesta, da bodo ljudje z lastnim delom lahko uresničili svoje potencialne, skrbeli zase in skrbeli za širšo družbo. Tej pobudi moramo dati priložnost in odstraniti vse ovire, ki jih lahko država odstrani. To so predvsem birokracija in davčne obremenitve. In prav v tej smeri moramo v Državnem zboru iskati rešitve.

V Novi Sloveniji bomo glasovali proti Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav, podpredsednik; kolegice in kolegi!

Upravljanje državnega premoženja je tema tako rekoč na vsaki seji Državnega zbora. Večkrat poskušamo spreminjati Zakon o Slovenskem državnem holdingu, večkrat vam skušamo, spoštovana koalicija, dopovedati, da stvari, kot v tem trenutku tečejo, ne tečejo dobro. Tako slabo, kot se v tem trenutku gospodari z državnim premoženjem, se še ni. Iz afere v afero. Niti nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga ni popoln niti uprava Slovenskega državnega holdinga ni popolna. In kaj naredi koalicija? Nič. Zavrača predlog za predlogom; svojih predlogov, čeprav tudi iz koalicijskih vrst prihajajo kritike, pa ne naredi. In ni dovolj, ni dovolj, da katerakoli koalicijska stranka opozarja. Treba bo zbrati pogum, pa če ne gre v koaliciji, pa z opozicijo sprejeti nujno potrebne spremembe. Kar pa se tiče konkretnega zakona, ki je pred nami, mislim, da smo na odboru naredili kar poglobljeno razpravo, ugotovili, da je nekaj stvari pomanjkljivih. Tudi dopolnitev nadzornega sveta, ki bi ga sestavljali po novem tudi sindikati, ni urejena tako, kot bi morala biti; med drugim člani nadzornega sveta, ki bi jih imenovali sindikalne centrale, ne bi oziroma ni nujno, ni treba izpolnjevati pogojev, ki so navedeni v zakonu. Mogoče je res nesmiselno, da izpolnjuje vse pogoje, ki so v tem trenutku navedeni; vsekakor pa vsaj kakšnega bi tudi tem članom, če bi se tako odločili, bilo treba dodati. Tukaj je zakon vsekakor pomanjkljiv, ga pa je med nadaljnji postopki možno popraviti.

Kar se tiče petnajstih podjetij, upam, da so tudi kolegi v Združeni levici na tej seji ugotovili, da tega sklepa ni več. Absolutno pa v naši poslanski skupini podpiramo predlog, da je

treba v strategiji vsa podjetja – vsa, od prvega do zadnjega, vseh 46 –, razvrstiti skladno z merili in kriteriji, ki veljajo. Tega v tem trenutku ni. Ne samo za Telekom in Cinkarno, ampak še za nekaj drugih. Apeliramo na koalicijo, da zavija rokave in uredi tudi to; sicer bomo za naslednjo ali eno od naslednjih sej pripravili, ponovno pripravili spremembo zakona, ki bi to stvar uredila. Kot že rečeno, upravljanje z državnim premoženjem, z državno srebrnino lahko večkrat slišimo, je v tem trenutku res slabo, kot še nikoli. Namen ustanovitve Slovenskega državnega holdinga je bil, da se celotno, vsedrjavno premoženje, kar ga naša država še premore, upravlja na enem mestu, da se državne institucije med seboj ne dogovarjajo oziroma kregajo, kako in kaj. Še vedno mislim, da je bil to pravi cilj. Ampak na način, kot se v tem trenutku dogaja, da se ukvarjate samo z aferami, da je iz imenovanja v imenovanje, pa naj gre za nadzorni svet ali upravo, vse skupaj samo še slabše; to seveda ni prava pot. Zato na koncu še enkrat apel koaliciji, da se zave katastrofalnega upravljanja državnega premoženja in da ukrepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

V predlogu zakona se je ponovno dodajala obveznost soglasja Državnega zbora za razpolaganje z večjimi naložbami tudi po sprejetju strategije upravljanja naložb. Vsekakor lahko ocenimo, da predlog zakona ruši koncept neodvisnega upravljanja državnega premoženja. Namen celotnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu je ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države in tako preprečevati nasprotje interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravno obravnavo gospodarskih družb. Na to opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. To pomeni, da bi Državni zbor ponovno odločal o naložbah, o katerih je že odločal v strategiji upravljanja kapitalskih naložb, še enkrat pred prodajo. Po našem mnenju je predlagana določba zakona, o katerem bi Državni zbor še enkrat odločal pred prodajo, nesmiselna in v nasprotju s smernicami OECD. Bistvo smernice OECD je, da je SDH neodvisen in ni vezana na navodila državnih organov. SDH mora delovati neodvisno in samostojno, zato mora sam SDH odločati o prodaji naložb po sprejetju strategije o kapitalskih naložbah. Če Državni zbor odloči v strategiji, da se naložbe prodajo, potem ni smiselno, da bo še enkrat odločal po tej odločitvi. Če bi še enkrat odločal, bi povzročil dodatno politično negotovost za

prodajo naložb, kar bi na koncu morda tudi znižalo ceno prodanih naložb. Takšna rešitev je celo v nasprotju z Zakonom o gospodarskih družbah. SDH je delniška družba, kar pomeni, da mora uprava s pooblastili, ki jih določa SDH, pred prodajo dobiti soglasje od nadzornega sveta. Lahko pa v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah zaprosi uprava SDH odločanje na skupščini, ki pa je Vlada. Državni zbor po obstoječem zakonu daje soglasje, katere naložbe se prodajajo. V primeru, da bi Državni zbor dokončno odločal o prodaji določenemu kupcu, bi uvedel v postopek prodaje vpliv politike na konkretne odločitve glede prodaje. S tem pa bi dejansko negativno vplival na ceno prodanega podjetja in kot država pokazal, da ne želimo umakniti politike iz upravljanja gospodarstva. S tem pa bi kazali nezrelo obnašanje kot družba in izgubo še kako potrebnih kupcev za prezadolžena podjetja. Posledično bi povzročili izgubo potencialnih strateških partnerjev, ki bi vplivali pozitivno na gospodarsko rast in zaposlenost. Vsekakor je treba poudariti, da nadzor nad SDH izvaja Računsko sodišče in Komisija za preprečevanje korupcije. O prodaji naložb se odloča na nadzornem svetu SDH, kar pomeni, da je na te seje vabljen tudi predstavnik opozicije v obliki predsednika Komisije za nadzor javnih financ. Treba je tudi poudariti, da so pogoji in cilji razpolaganja z naložbami, ki se prodajajo, določeni v letnem načrtu upravljanja, le-ta pa temelji na podlagi sprejete strategije. Predlagani zakon je bil napisan tako, da je v nasprotju s konceptom ločitve politike od upravljanja in v nasprotju s smernicami OECD o korporativnem upravljanju.

Zaradi navedenega v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne moremo podpirati takšnih rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nismo podprli predloga sprememb Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je predlagala Združena levica. Nismo ga podprli iz več razlogov. Prepričani smo, da usmeritve in predlogi sprememb, ki jih predlaga predlagatelj, ne gredo v smeri izboljšanja upravljanja državnega premoženja, temveč da se bo s to spremembo, ki je bila predlagana, na nek način politika še bolj vključevala v upravljanje državnega premoženja. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da se del politike, na kakšen način se sedaj upravlja, ni primeren in ni ustrezen; o tem

govorijo tudi rezultati. Zaskrbljujoče je, da je Slovenski državni holding brez stalnega vodstva in ima še vedno začasno vodstvo. Predvsem pa nas v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke skrbijo rezultati podjetij. Ob koncu prejšnjega tedna smo lahko prebrali, da je naša največja zavarovalnica, to je Zavarovalnica Triglav, ustvarila skoraj 30 % manj dobička kot v enakem obdobju lani. In prepričani smo, da je eden izmed razlogov tudi, da se koalicija Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa več kot z upravljanjem državnega premoženja ukvarja s kadrovanjem. Kadrovanje ni ustrezno in prepričani smo, da gre tukaj za predvsem parcialne osebne interese določenih lobijev, ki želijo imeti vpliv na upravljanje državnega premoženja. Prepričani smo, da bi se moral Državni zbor čim prej soočiti z dopolnjeno in prenovljeno strategijo upravljanja državnega premoženja. V Slovenski demokratski stranki smo že na probleme, da strategija ni popolna, opozarjali že pri njenem sprejemanju. Na nepopolnost in slabo pripravljeno strategijo pa je pred časom opozorilo tudi vodstvo Slovenskega državnega holdinga.

Pozivamo koalicijo Stranke modernega centra, Desusa in Socialnih demokratov, da poskrbijo, da v Državni zbor čim prej pride prenovljena in dopolnjena strategija upravljanja državnega premoženja. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je to ključni dokument, kjer pa je potrebno sodelovanje opozicije in koalicije. Premoženje države ni v lasti sedanje vlade, sedanja vlada je pa odgovorna za upravljanje s tem premoženjem. In žalosti nas v Slovenski demokratski stranki, da je tudi pod vlado Alenke Bratušek prišlo do, vsaj za nas, bistvenih sprememb tega zakona; in sicer se je takratna koalicija odločila, da iz nadzornega sveta umakne predstavnika opozicije. Prepričani smo, da v primeru, da bo prišlo do sprememb in dopolnitev Zakona o slovenskem državnem holdingu, da bi opozicija pod enakimi pogoji, ki veljajo za ostale člane nadzornega sveta v Slovenskem državnem holdingu, morala imeti svojega predstavnika z glasovalno pravico. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

V skladu z razlago Komisije za poslovanje z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem 19. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE, DRUGA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki gospe Mariji Janc.

Izvolite.

MARIJA JANC: Spoštovani predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da na kratko predstavim Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike, poglobitve rešitve ter razloge in namen za sprejetje tega zakona. Predlog zakon je Vlada Republike Slovenije posredovala Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje z namenom, da s tem zakonom in podzakonskimi predpisi, ki bodo izdani na njegovi podlagi, dodatno sistemsko uredijo nove storitve, ki jih za proračunske uporabnike opravlja Uprava za javna plačila; ter vprašanja, vezana na finančno poslovanje proračunskih uporabnikov izven sistema enotnega zakladnega računa v domačem in tujem bančnem okolju. V primerjavi z veljavnim zakonom so poglobitve rešitve in nameni predloga novega zakona naslednji. Predlaga se dodatna normativna ureditev finančnega poslovanja države, občin, proračunskih uporabnikov izven sistema enotnega zakladniškega računa, tako da se omogoča odpiranje transakcijskega računa Republike Slovenije pri domači poslovni banki. Ta bo namenjen za sredstva varnostnih rezerv, s katerimi v imenu in za račun države upravlja Slovenska izvozna in razvojna banka. Ureja odpiranje transakcijskih računov pri tujih bankah za potrebe Ministrstva za obrambo. Dodatno se urejajo pogoji oziroma nameni odpiranja posebnih namenskih transakcijskih računov pri Banki Slovenije. Omogoča odpiranje tako imenovanih računov z ničelnim stanjem pri hranilnicah, ki imajo ustrezno mrežo poslovalnic, s čimer bo zagotovljena večja dostopnost gotovinskih plačilnih storitev. Državi, občinam ter proračunskim uporabnikom, ki imajo podlago v posebnih zakonih, omogoča odpiranje trgovalnih računov pri ponudnikih investicijskih storitev. Zaradi navedenih izjem, vezanih na finančno poslovanje proračunskih uporabnikov prek računov v bančnem okolju, se s predlogom zakona urejajo tudi obveznosti imetnikov teh računov in ponudnikov plačilnih storitev, in sicer sporočanja podatkov Upravi za javna naročila o stanju sredstev in plačilnih transakcijah, izvršenih preko teh računov.

Predlaga se vzpostavitev centralne evidence o izdanih menicah pri Upravi za javna plačila z namenom, da se zagotovi stabilnost javnih financ in odpravijo tveganja na področju zadolževanja oziroma prevzemanja obveznosti v breme državnega in občinskih proračunov. V predlogu zakona se določajo nove in usklajujejo obstoječe storitve in naloge Uprave za javna plačila. Ena od teh je zbiranje podatkov o

izdanih menicah. S predlogom zakona se dopolnjujejo določbe, ki urejajo vodenje registra proračunskih uporabnikov, predvsem se širi nabor podatkov. Predlog zakona vključuje izjemo glede pošiljanja in prejemanja e-računov preko enotne vstopno-izstopne točke pri UJP. Zaradi varstva občutljivih osebnih podatkov in posebnosti izmenjave medicinske dokumentacije so iz sistema izmenjave računov izvzeti vsi računi in drugi spremljajoči obračunski dokumenti, ki jih Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije in zavarovalnicam, ki opravljajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, pošiljajo izvajalci zdravstvenih storitev. S predlogom zakona se dopolnjujejo določbe, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov. S predlogom zakona se poleg obstoječih sankcij določajo tudi sankcije za kršitev obveznosti v zvezi z izdajanjem menic in odpiranjem računov izven sistema enotnega zakladnega računa. Spoštovani poslanke in poslanci, upoštevaje navedeno Vlada Republike Slovenije predlaga, da po obravnavi predlog zakona sprejmete in potrdite. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa državna sekretarka.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani!

Kot rečeno, je odbor na 29. seji 26. 10. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe ter mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. V skladu s poslovnikom so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije k posameznim členom. Seje odbora so se udeležili predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance podrobno predstavila poglobitve rešitve in cilje predlaganega zakona, ki ureja naloge, načela delovanja in organizacijo Uprave Republike Slovenije za javna plačila. Podrobno obrazložitev smo tudi ravnokar slišali. V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe opozorila na pripombe iz pisnega mnenja in pojasnila, da vloženi amandmaji odpravljajo pomanjkljivosti, na katere so v mnenju opozorili. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je v obrazložitvi povedal, da Komisija Državnega sveta predlog zakona podpira. V razpravi so bila s strani člana odbora postavljena vprašanja, za katere proračunske uporabnike ta zakon ni obvezen,

vprašanje nadzora nad tem zakonom, odnos tega zakona do fizičnih oseb in vprašanje plačilne politike Urada za javna plačila ter organiziranost le-tega. Na koncu razprave je državna sekretarka ter generalna direktorica urada odgovorila na zastavljeno vprašanje in dala dodatna pojasnila. Odbor je v skladu s poslovnikom obravnaval amandmaje poslanskih skupin koalicije in jih sprejel; sprejel pa je tudi vse člene predloga zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospod Janko Veber.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Še enkrat lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer ugotavljamo skupaj s predlagateljem, ki je predložil nov zakon, da veljavni zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike proračunskim uporabnikom določa prepoved oziroma omejitev odpiranja transakcijskih računov izven sistema enotnega zakladniškega računa. Praksa pri izvajanju teh predpisov pa je pokazala, da je treba urediti določena področja tega poslovanja, ki ga znotraj samega sistema enotnega zakladniškega računa, kot sedaj velja, ni mogoče opravljati. Gre predvsem za transakcijske račune za upravljanje varnostnih rezerv, uporabo tujih bank za obrambno-varnostne namene ter upravljanje nematerializiranih vrednostnih papirjev na tujih kapitalskih trgih. Če strnemo, gre za dejanja, ki nimajo veliko vpliva na življenje vsakega posameznika, pomembna pa so za izvrševanje nalog države. Tako bodo lahko država in občine vrednostne papirje, ki jih imajo v lasti; upravljale preko trgovalnih računov pri ponudnikih teh storitev, dopušča in ureja pa se tudi možnost uporabe transakcijskih računov v tujini, ki so v omejenem obsegu nujno potrebni za izvajanje mirovnih operacij vojske ter diplomatsko-konzularnih dejavnosti. Posebno pomembno pa je področje zavarovanja izvoznih poslov, ki ga v imenu in za račun države upravlja SID banka. Gre za slovenske izvoznike, ki ustvarjajo največji bruto domači proizvod v Sloveniji. Država s tem prevzema veliko tveganje, ki ga zasebni kapital brez državne podpore dejansko ne bi mogel prevzeti, tako da gre za ključno podpiranje izvoza in posledično ustvarjanje delovnih mest v Sloveniji ter tudi konstantne rasti bruto domačega proizvoda. Zakon tudi formalno ureja delitev in upravljanje teh sredstev, ki bodo za to opravilno računovodena znotraj enotnih zakladniških računov v okviru Banke Slovenije ter tudi na računih pri SID banki, ki upravlja ta sredstva v imenu in za račun države. Seveda je pri vem tem potreben tudi nadzor in zakon ga

ureja. Menimo, da bo rešitev v tem zakonu omogočila večjo preglednost nad izdajo dolžniških menic proračunskih uporabnikov; in zato uvaja centralni register menic za večjo preglednost zadolženosti proračunskih uporabnikov. Uvaja tudi pregledno in jasno ureditev poslovanja in upravljanja sredstev v posebnih namenskih skladih, kot je na primer sklad za razgradnjo jedrske elektrarne Krško. Prinaša tudi jasnejša in enotna pravila za vse proračunske uporabnike, prav tako pa udejanja rešitve, na katere zaradi transparentnosti javnih financ že nekaj let opozarja tudi Računsko sodišče. Zaradi vseh teh navedenih razlogov bomo rešitve, ki so predvidene v tem zakonu, podprli. Podprli bomo tudi zakon v celoti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Veber.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike ureja vzdrževanje in vsebino registra proračunskih uporabnikov ter postopek vpisa in izbrisa. Register je javen in brezplačno dostopen na spletni strani Uprave Republike Slovenije za javna plačila. Predlog zakona loči več vrst računov, ki jih vodi Uprava Republike Slovenije za javna plačila, in sicer, prvič, zakladniški podračun države oziroma zakladniški podračun občine, ki je namenjen za upravljanje denarnih sredstev posameznega sistema enotnega zakladniškega računa; drugič, podračune javnofinančnih prihodkov, na katere davčni zavezanci plačujejo obvezne dajatve in druge javnofinančne prihodke; tretjič, podračune proračunskih uporabnikov, ki so namenjeni za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike. Poleg navedenih računov Uprava Republike Slovenije za javna plačila vodi evidenco o plačilnih transakcijah in stanju denarnih sredstev proračunskih uporabnikov na posebnih namenskih transakcijskih računih, odprtih pri Banki Slovenije, ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev za izvedbo določenega projekta, ter računih, odprtih pri bankah in hranilnicah, ki se uporabljajo izključno za gotovinsko poslovanje proračunskih uporabnikov. Predlog pooblašča Upravo Republike Slovenije za javna plačila za opravljanje nalog prekrškovnega organa, ki odloča o prekrških in izreka sankcije, določene v tem zakonu. Predlog predvideva tudi izboljšanje transparentnosti na področju izdajanja menic z vzpostavitev centralne evidence o izdanih menicah pri Upravi za javna plačila. Na tak način se tudi zmanjšajo tveganja na področju zadolževanja oziroma prevzemanja obveznosti v breme državnega in občinskih proračunov.

Predlog zakona omogoča tudi odpiranje transakcijskih računov pri tujih bankah za potrebe Ministrstva za obrambo, s čimer so zagotovljeni pogoji za nemoteno opravljanje nalog obrambnih atašejev, obrambnih predstavnikov pri mednarodnih organizacijah in drugih javnih uslužbencev na obrambnem področju. Sredstva, ki jih državljani zbiramo v državnem proračunu, morajo biti upravljana in porabljena na učinkovit ter transparenten način na državni in lokalni ravni. Predlog zakona te cilje zasleduje. V Novi Sloveniji Predlogu zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Urška Ban, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa še enkrat za besedo.

Kot je že iz naslova te točke dnevnega reda razvidno, obravnavamo predlog zakona, ki ureja plačilni promet za proračunske uporabnike. Zaradi velikega obsega sprememb že veljavnega zakona s tem zakonom v celoti nadomeščamo trenutno veljavnega. Pri izvajanju zakona se je namreč v praksi izkazalo, da je treba urediti posamezna področja finančnega poslovanja proračunskih uporabnikov, ki odstopajo od obstoječe pravne ureditve. Namen tega zakona je, da se v celoti uredijo nove storitve, ki jih za proračunske uporabnike opravlja Uprava za javna plačila, ter da se posamezne določbe tega zakona uskladijo tudi z drugimi področnimi predpisi. Torej ta zakon ureja, prvič, opravljanje plačilnih storitev in drugih storitev za neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Drugič, ureja register proračunskih uporabnikov in, tretjič, ureja naloge in organizacijo Uprave Republike Slovenije za javna plačila. Plačilne storitve za proračunske uporabnike namreč opravlja Uprava za javna plačila, ki deluje kot organ v sestavi Ministrstva za finance. Med rednimi nalogami uprave je najbolj zahtevna ravno opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike. Uprava za javna plačila je v okviru te naloge v letu 2015 prejela in obdelala več kot 23 milijonov plačilnih navodil za domače plačilne transakcije, prejela in obdelala pa je tudi več kot 60 tisoč plačilnih navodil za čezmejne transakcije ter več kot 16 tisoč plačilnih navodil za tuje plačilne transakcije.

Če na koncu povzamem, gre za bolj kot ne tehnične rešitve, zelo pomembne za proračunske uporabnike, ki urejajo storitve, naloge in organizacijo Uprave za javna plačila, ureja posebnosti glede vodenja računov in opravljanja plačilnih storitev za proračunske uporabnike, ureja register ter postopek proračunskih uporabnikov in postopek pridobitve

ter prenehanja statusa proračunskega uporabnika, namen in pogoje ter izjeme glede odpiranja transakcijskih in trgovalnih računov ter uporabe plačilnih storitev izven sistema zakladniškega računa v državi in tujini. V predlogu zakona pa je predvidena tudi vzpostavitev centralne evidence menic, ki jih izdajajo proračunski uporabniki, ki jo bo vodila uprava. Na ta način se bo vzpostavil nadzor nad izvajanjem menic, preprečilo se bo tveganje za likvidnost proračunskih uporabnikov in sistema enotnega zakladniškega računa. Pričakujemo, da bo to določilo delovalo kot neke vrste varovalka, ki bo pripomogla k smotrnejšemu ravnanju z denarnimi sredstvi, predvsem lokalnih skupnosti, kjer so informacije o uporabi menic pomanjkljive. Na koncu ocenjujemo, da so predlagane rešitve, ki jih ta zakon vključuje, korak v pravo smer, ker bo Uradu za javna plačila omogočena nadgradnja nekaterih obstoječih storitev ter bo le-ta prevzela izvajanje nekaterih novih storitev in nalog, ki jih je treba ustrezno normativno urediti. Zaradi navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra podprli Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

Mi imamo Upravo za javna plačila. Verjetno poznate oziroma ste že slišali za SDK. Ko je razpadla oziroma preden se je drugače organizirala, takrat je nastal Ajpes za javne evidence, potem je nastal Durs in potem je nastala še Uprava za javna plačila. In ta uprava deluje še danes in danes ji koalicija daje vedno več del, vedno pomembnejših del, sami sebi je vedno bolj pomembna in tako naprej. Tam je po zadnjih podatkih zaposlenih okoli 170 ljudi, v devetih regijah oziroma šestih regijah v Sloveniji. Ampak kdo pa opravlja v tej državi plačilne storitve? Banke in druge finančne organizacije. Pa pošta in tako naprej. Ampak ob razpadu, preoblikovanju SDK si je država zamislila še neko institucijo, ki bo opravljala plačilni promet za občine, če bodo hotele, za krajevne skupnosti in še kakšnega proračunskega uporabnika. In to imamo še danes. Danes bodo delali še malo mednarodno ter zaposlovali in bili del proračunske pogače.

Jaz zelo odgovorno trdim, če takrat ne bi imeli tega organa in če ga ne bi organizirali, bi se svet ravno tako vrtil, kot se danes vrti. In v Sloveniji bi se ravno tako opravljal plačilni promet, kot se danes opravlja, čeprav brez te institucije. Pač bi to opravljal banke kot v nekaterih kapitalističnih državah ter nekaterih

drugih državah in seveda se vse to dela. Danes se pogovarjamo o tem, da bomo razširili ta pooblastila, da bo bolj učinkovita država zaradi tega in tako naprej. Mislim, da ne bo nič bolj učinkovita, tudi v Slovenski demokratični stranki menimo, da zaradi tega ne bo nič bolj učinkovito; bo pa dražje in bo več stalo. Zaradi tega je vprašanje, koliko stane tovrstna organizacija, da za državo, občine, krajevne skupnosti opravlja plačilni promet; in nič drugega. Plačilni promet je pa to, kar opravlja banka tudi za vsakega posameznika, podjetje in tako naprej. Mi to še vedno imamo in tudi mislim, da bomo še imeli, ker ima ta institucija vedno več pooblastil, vedno več nalog se ji daje tudi s tem zakonom, vi ji dajete več nalog s tem zakonom; je pa to precej drago. Je pa to precej drago. Trdim, da bi se tudi brez te institucije svet in Slovenija ravno tako vrtela naprej in ne bi bilo čisto nič narobe, tudi če je ne bi bilo; in bi to opravljal neke druge banke, pošte in tako naprej. V bistvu je bila ta institucija bolj ali manj takrat sama sebi namen, je še danes. Vprašanje je, koliko je dejansko potrebna ali nepotrebna; je pa treba potem gledati tudi na stroške, ali je to bolj drago, manj drago. V Slovenski demokratični stranki tej instituciji ne bomo nasprotovali; ne bomo pa je podprli, kot tudi tega zakona ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Uroš Prikl.

Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Dovolite, da na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus. Zakon predlaga ustrezno normativno ureditev finančnega poslovanja države, občin in posameznih proračunskih uporabnikov, tudi izven sistema EZR, torej enotnega zakladnega računa. S tem bo po našem mnenju zagotovljena večja gospodarnost in tudi preglednost porabe proračunskih sredstev in javnofinančnih tokov, ki se izvajajo preko bančnega sektorja pri nas v državi ter tudi v tujini. Poleg tega predlog zakona omogoča odpiranje transakcijskih računov pri tujih poslovnih bankah za potrebe Ministrstva za obrambo, s čimer so zagotovljeni pogoji za nemoteno opravljanje nalog obrambnih atašejev, obrambnih predstavnikov pri mednarodnih organizacijah in tudi drugih javnih uslužbencev na obrambnem področju, ki so izenačeni z diplomati v sprejemnih državah oziroma pri mednarodnih organizacijah. Zagotovljeni bodo tudi pogoji za finančno poslovanje vojaških predstavništev v tujini in slovenskih kontingentov na mednarodnih operacijah oziroma mednarodnih misijah. Državi, lokalnim skupnostim ter proračunskim uporabnikom bo

omogočeno odpiranje trgovalnih računov pri ponudnikih investicijskih storitev, preko katerih se bodo v okviru upravljanja finančnega premoženja opravljal tudi transakcije, potrebne za nakup in prodajo delnic ter drugih nematerializiranih vrednostnih papirjev. Predlaga se vzpostavitev centralne evidence o izdanih menicah pri Upravi za javna plačila z namenom, da se zagotovi večja preglednost in stabilnost javnih financ ter odpravijo tveganja v breme državnega in občinskih proračunov. Zaradi pospešitve e-poslovanja in dostopnosti e-storitev javne uprave ter nosilcev javnih pooblastil širšemu krogu uporabnikov predlog zakona omogoča, da se v sistem spletnih vplačil pri Upravi za javna plačila vključijo tudi tako imenovani zunanji ponudniki tovrstnih storitev, ki nimajo statusa proračunskih uporabnikov; morajo pa biti vključeni v enotno kontaktno točko v tako imenovani VEM – elektronsko vse na enem mestu. Namen predloga zakona je, da se dodatno sistemsko uredijo nove storitve, ki jih za proračunske uporabnike opravlja Uprava za javna plačila, ter da se posamezne odločitve zakona uskladijo z drugimi področnimi predpisi. Zaradi navedenega bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v torek, 22. 11., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE, DRUGA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer državni sekretarki gospe Ireni Sodin.

Izvolite.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite, da vam predstavim glavne rešitve, ki jih vsebuje Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona se v slovenski pravni red prenaša evropska direktiva iz leta 2014, ki odpravlja razlike med nacionalnimi določbami držav članic

glede dolžnosti in odgovornosti skrbnikov plačne politike in sankcij. Pravila v zvezi s skrbniki so bila skoraj nespremenjena od leta 1985. Takrat je bila sprejeta direktiva, katere namen je bil ustvariti enoten trg za kolektivne naložbene podjeme, za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje, ki bi povečali naložbene in poslovne možnosti za sektor in vlagatelje. V nacionalni zakonodaji je navedeno področje urejeno z Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. V tem predlogu zakona so se podrobneje določila načela in pravila, ki določajo dolžnost skrbnikov. To je potrebno zaradi hitrega razvoja naložbenega okolja za kolektivne naložbene podjeme. Ti lahko vlagajo v širši nabor finančnih instrumentov, ki so vse bolj zapleteni in se lahko izdajajo ter hranijo tudi izven Evropske unije. Predlog zakona zato ureja prenos hrambe s strani skrbnika na podskrbnika, nasprotje interesov in odgovornost glavnega skrbnika v primeru delnega prenosa nalog, povezanih s hrambo. Hkrati se v predlogu zakona ureja politika prejemkov v družbah za upravljanje na podoben način, kot je to že urejeno na drugih področjih finančnega sistema.

Pomemben del predloga zakona predstavlja preoblikovanje določb sistema nadzora, preiskovanja in sankcij. Globe za nekatere najhujše kršitve sledijo globam iz direktive. Svoboda opravljanja storitev omogoča družbam za upravljanje, da si izberejo državo sedeža, s tem pa tudi kaznovalni okvir, ki se zanje uporabi. Da bi se preprečilo selitve družb za upravljanje v države z manj strogimi sankcijami, je Evropska unija poenotila višino glob. Direktiva daje pristojnim organom pooblastilo, da naložijo denarne kazni, ki so dovolj visoke, učinkovite, odvračilne in sorazmerne ter izravnavajo pričakovane koristi vedenja, s katerim se kršijo zahteve iz te direktive. Pri uporabi načela sorazmernosti, ki je eno od vodil prekrškovnega prava, je treba upoštevati značilnosti celotnega območja Evropske unije in s tem velikost in dejanja vseh evropskih družb za upravljanje. Sledeč načelu sorazmernosti torej slovenski družbi za upravljanje ne more biti izrečena enaka globa, kot je lahko na primer izrečena veliki družbi za upravljanje države članice. Menim, da se bo s tem predlogom zakona pomembno izboljšala finančna stabilnost ter tudi varstvo vlagateljev, zato upam, da boste predlog zakona podprli. Vlada v skladu s 138. členom Poslovnika zbora predlaga, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava predloga zakona, saj k temu predlogu za to sejo ni bilo predlaganih amandmajev. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa državna sekretarka.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici odbora gospe Vojki Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavnici ministrstva, kolegice in kolegi!

Na podlagi 42., 130., 131. in 133. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo pripravil poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, druga obravnava, EPA 1449-VII. Odbor za finance in monetarno politiko je na 29. seji, 26. 10. 2016, kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Seji odbora so prisostvovalle predstavnice Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka z Ministrstva za finance predstavila poglobljene rešitve in cilje predlaganega zakona, ki izvirajo iz prenosa Direktive 2014/91/EU in s katerimi se vzpostavlja enotna pravila glede skrbnika, izvajanja sistema prejemkov s strani družb za upravljanje ter določa višje zneske globe, ki jih Agencija za trg vrednostnih papirjev lahko izreče družbi za upravljanje, upravljavcu alternativnega investicijskega sklada in skrbniku. V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da vloženi amandmaji v večji meri odpravljajo pomanjkljivosti, na katere je bilo opozorjeno v pisnem mnenju. K členom, h katerim ni bilo vloženi amandmajev, pa so bila dana dodatna pojasnila.

Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je v dopolnilni obrazložitvi mnenja Državnega sveta pojasnil, da Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predlog zakona podpira. V krajši razpravi je bila izražena podpora predlaganemu zakonu, saj se razmere na finančnem trgu hitro spreminjajo in je sprememba zakonodaje potrebna. Predlog zakona je dober, obenem pa tudi usklajen, saj se je prisluhnilo deležnikom. Izražena je bila tudi potreba po natančnejših, vsebinsko bolj poglobljenih obrazložitvah členov pri prihodnji pripravi zakonskih predlogov. Po opravljeni razpravi je odbor v skladu z osmim odstavkom 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel amandmaje. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka na Ministrstvu za finance gospa Irena Sodin, dragi kolegice in kolegi!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje v slovenski pravni red vnašamo zahteve evropske direktive, številka 91, iz leta 2014. Najpomembnejši segment predloga zakona predstavlja poenotenje pravil glede skrbnika sklada. Vsak investicijski sklad bi moral v skladu s predlogom imeti enega skrbnika, ki izvaja splošni nadzor nad sredstvi investicijskega sklada. S tem se poskuša doseči, da bi imel skrbnik pregled nad vsemi sredstvi sklada ter bi imeli upravitelji in vlagatelji enotno referenčno točko, na katero bi se lahko obrnili. Skrbnik tudi odgovarja v primeru izgube finančnega instrumenta v skrbništvu. Predlog določa, da se vsak investicijski sklad vpiše v Poslovni register Slovenije, s čimer ta sklad pridobi tudi svojo matično številko. To bi olajšalo razlikovanje med družbami za upravljanje in skladi.

Odpravljajo se nekatere omejitve, ki jih direktiva ne vsebuje. Ukinja se določitev obračunskega obdobja za izračun čiste vrednosti sredstev na točno določene datume v mesecu, saj to lahko onemogoča učinkovito upravljanje sredstev vzajemnega sklada. Predlog določa, da družbi za upravljanje ni treba pridobiti soglasja agencije za spremembo pravil upravljanja vzajemnega sklada, objaviti informacije o spremembi pravil upravljanja vzajemnega sklada in imetnikom investicijskega kupona posredovati obvestila o spremembah, če se spremembe pravil upravljanja vzajemnega sklada ne nanašajo na naložbena pravila vzajemnega sklada ali na posredne in neposredne stroške. V Novi Sloveniji Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje ne bomo nasprotovali.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, peščica poslank in poslancev, prav lep pozdrav!

Ker se razmere na finančnih trgih hitro spreminjajo, se je pojavila tudi potreba po dopolnitvi oziroma spremembi Direktive 2009/65/ES, prav tako pa je bilo treba najti ustrezne rešitve za različne nacionalne določbe glede dolžnosti in odgovornosti skrbnikov, plačne politike in sankcij. Direktiva 2009/65/ES

je bila tako dopolnjena oziroma spremenjena z Direktivo 2014/91/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP), kar zadeva funkcije depozitarja, plačne politike in sankcije. Zakon vzpostavlja sisteme prejemkov s strani družb za upravljanje. Tako se uvaja obveznost vzpostavitve plačilnih struktur, ki bodo skladne s preudarnim in učinkovitim obvladovanjem tveganja za vse zaposlene in druge osebe, ki sprejemajo odločitve o naložbah sklada ali podsklada. Zajamčeno variabilno plačilo je izjema zaradi neskladja s preudarnim obvladovanjem tveganja ali načelom plačila na podlagi uspešnosti.

Pomembna družba za upravljanje mora imeti vzpostavljeno komisijo za prejeme, podrobnejša merila za določitev pomembne družbe za upravljanje opredeli agencija, sistem prejemkov mora biti naveden tudi v prospektu in letnem poročilu investicijskega sklada. Določajo se višji zneski globe, ki jih agencija lahko izreče družbi za upravljanje, upravljavcu alternativnega investicijskega sklada in skrbniku. Podrobneje pa se tako ureja javna objava izrečenih sankcij zaradi njihovega odvrtačilnega učinka in zaščite vlagateljev. Uvedene so višje sankcije za opredeljene kršitve družbe za upravljanje, upravljavca alternativnih investicijskih skladov, skrbnikov in drugih oseb. Zakon pa rešuje problematiko vpisov investicijskih skladov v poslovni register Slovenije na podlagi dodeljene matične številke investicijskega sklada in ne družbe za upravljanje. Pomembno pa je tudi, da so v stečajno maso družbe, ki upravlja investicijski sklad, izločena sredstva tega investicijskega sklada, če je ta nadzorovan s strani pristojne agencije. Ta sredstva se izločijo iz premoženja družbe za namen poplačila njenih navadnih upnikov. Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Še enkrat lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom, danes zadnjič s tega mesta!

Poslanska skupina Desus bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje podprla. Zakaj? Predlog zakona upošteva razvoj trga investicijskih skladov in dosedanje izkušnje udeležencev na trgu in nadzornikov. Odpravlja, kar je še kako pomembno, pa tudi ugotovljene

pomanjkljivosti in nedoslednosti obstoječega zakona. Podrobneje določa načela in pravila, ki določajo dolžnost skrbnikov. To je nujno potrebno zaradi hitrega razvoja naložbenega okolja za kolektivne naložbene podjeme, saj ti lahko vlagajo v širši nabor finančnih instrumentov, ki so vse bolj zapleteni ter se lahko izdajajo in hranijo tudi izven Evropske unije. Predlog zakona zato ureja prenos hrambe s strani skrbnika na podskrbnika, nasprotje interesov in odgovornost glavnega skrbnika v primeru delnega prenosa nalog, povezanih s hrambo. Politika prejemkov v družbah za upravljanje se ureja na podoben način, kot je to že urejeno na drugih področjih finančnega sistema. Pomemben del predloga zakona za nas predstavlja preoblikovanje določb sistema nadzora, preiskovanja in tudi sankcij. Globe za nekatere najhujše kršitve sledijo globam iz evropske direktive. Da bi se lahko preprečilo selitve družb za upravljanje v države z manj strogimi sankcijami, je Evropska unija poenotila višino glob. Direktiva daje pristojnim organom pooblastilo, da naložijo denarne kazni, ki so dovolj visoke, učinkovite, predvsem pa odvrtačilne, sorazmerne in izravnavaajo pričakovane koristi delovanj, s katerimi se kršijo zahteve iz omenjene direktive.

Pri uporabi načela sorazmernosti je eno od vodil prekrškovnega prava, da je treba upoštevati značilnosti celotnega območja Evropske unije in s tem velikost ter dejanja vseh evropskih družb za upravljanje. To pomeni, da, sledeč načelu sorazmernosti, na primer slovenski družbi za upravljanje ne more biti izrečena enaka globa, kot je lahko izrečena na primer veliki družbi za upravljanje posamezne države članice. V Poslanski skupini Desus se zavzemamo za dosledno regulacijo finančnih trgov, saj je njihova deregulacija že večkrat v preteklosti povzročila krizo v finančnem sektorju, ki se je sprevrgla v splošno gospodarsko krizo. Prepričani smo, da bo predlog zakona bistveno vplival na finančno stabilnost ter na varstvo vlagateljev, zato ga bomo v naši poslanski skupini soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in ponovno pozdravljeni v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

V okviru razprave o današnjem Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje želim v uvodu izpostaviti, da so investicijski skladi družbe za upravljanje tista podjetja, ki omogočajo delovanje normalnih kapitalskih trgov. Pravilno regulirani in z dobro politiko obvladovanja tveganj lahko pomenijo relativno varen in stabilen način plemenitenja premoženja. Dejstvo pa je, da na kapitalskih trgih zgodovinsko ni bilo veliko prostora za male

vlagatelje. Mnoga pravila, ki so se in se bodo še vzpostavila na tem področju, so namenjena prav njihovi zaščiti, saj so praviloma brez informacij in tržne regulacije; tako lahko postanejo hiter plen pohlepa in interesov velikega kapitala po hitrih dobičkih. To nam dokazujejo tudi krize, še posebej zadnja kriza, kjer so tudi tako imenovani profesionalni ali poučeni vlagatelji nekako podlegli željam po hitrem dobičku, pri tem hazardirali z denarjem drugih, malih in tudi velikih vlagateljev. S tem so v navezi z bankami povzročili negativno spiralo, od katere si svet še danes ni opomogel; v veliki meri pa to občutimo tudi v Sloveniji. Zato je vsa regulacija od finančne, gospodarske krize usmerjena v nadzor vseh skladov in družb za upravljanje, torej tudi tistih, v katere lahko vlagajo le tako imenovani poučeni vlagatelji. Trg je namreč izjemno kompleksen, stranske posledice trgovanj pa so lahko za ljudi in za države ter tudi svet v celoti zelo nevarne; v nekaterih trenutkih celo pogubne.

Tako imenovani vseobsegajoč globalni kapitalski trg je nov pojav, ki se je pri nas začel pojavljati po osamosvojitvi in tudi znotraj Evropske unije je postal resničnost šele leta 1985. Od tedaj obstajajo tudi enotna evropska pravila, ki se od izbruha finančne krize leta 2009 dopolnjujejo in pogosto tudi zaostrejejo; žal prepozno. Dejstvo je tudi, da se v Sloveniji mnoge prakse na teh trgih niso razvile. Trg je namreč še vedno nerazvit. Lahko govorimo o veliki neobveščenosti, zato je še toliko pomembneje, da poskušamo z novelo zakona vnesti in prenesti vse tiste prakse, ki omogočajo kvalitetnejši nadzor, in s tem zaščititi profesionalne in tudi neprofesionalne vlagatelje. Seveda pa bo treba to področje izjemno pozorno spremljati tudi v prihodnosti, saj pohlepni vzgibi nikoli ne izginejo in se lahko zelo hitro prelijejo v neke vrste standardno poslovno prakso upravljavcev tujega premoženja. Pri tem želimo še posebej izpostaviti, da ravno zaradi tega obstajajo tudi regulatorji, ki nadzirajo delovanje na teh trgih. Tudi pri nas imamo Agencijo za trg vrednostnih papirjev, ki je ustanovljena ravno s tem namenom in ima pooblastila tako nadzornega kot prekrškovnega organa. Pričakujemo, da bo le-ta svoja pooblastila začel izvajati v veliko večjem obsegu in predvsem sprotno, kot se je to dogajalo do sedaj. Samo pod temi pogoji bomo lahko govorili, da pravila, ki jih vnašamo tudi v naš sistem, postajajo tudi pravila, ki jih spoštujemo tudi tako imenovani špekulanti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v torek, 22. 11., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **30. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 48. ČLENA ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRIH.**

Predlog za sprejem avtentične razlage je v obravnavni zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim Lukom Mescem.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja Luki Mescu za dopolnilno obrazložitev predloga.

Gospod Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem še enkrat!

Sprejem avtentične razlage smo predlagali zato, da bi več kot 200 tisoč naših sodržavljanek in sodržavljanov, ki imajo še odprte registrske račune, pa jih morajo po novem zakonu zapreti to konca leta, zaščitili pred oderuskimi maržami, ki jim jih poskušajo naprtiti borzno-posredniške hiše. Poudarjam, da pri teh 200 tisoč ljudeh ne gre za nikakršne borzne špekulante, ampak za običajne državljane, večinoma upokojujence, ki so postali delničarji v fazi lastninjenja s certifikati ali pa z dedovanjem. V Združeni levici smo Ministrstvo za finance že junija opozorili, da nekateri borzni posredniki zaračunavajo neupravičeno visoke stroške odpiranja trgovalnih računov. Septembrska analiza Zveze potrošnikov Slovenije je kmalu zatem pokazala, da ne gre samo za posamične primere, ampak da kar 55 % vseh ponudnikov sistematično krši omejitev, ki smo jo zapisali v zakon. Za ponazoritev lahko povem, da je najcenejši ponudnik, to je državna banka, za odpiranje in letno upravljanje računa, na katerem je znesek v vrednosti 50 evrov, zaračunala 24 centov. Najdražji privatni ponudnik je za isto storitev, torej za odpiranje in vodenje računa, na katerem je 50 evrov, zaračunal kar 37 evrov. In ta razlika ni naključna. 24 centov, ki jih je zaračunala banka, sledi zakonski omejitvi, to je, da skupna vrednost marže za odpiranje in vodenje računa ne sme presegati pol odstotka vrednosti delnic, ki so na računu. Pol odstotka od 50 evrov je 24 centov. Na drugi strani pa imamo borzno-posredniško hišo, ki je zakon tako grobo kršila, da je za isto storitev zaračunala kar 37 evrov. To je dokaz, da poslovni subjekti lahko spoštujejo zakonsko omejitev, če jo seveda hočejo.

Iz obrazložitve naše avtentične razlage in tudi iz mnenja Zakonodajno-pravne službe izhaja, da je pravilna razlaga omejitve stroškov samo ena – omejitev se nanaša na končni letni strošek upravljanja računov za njegovega imetnika. Borzni posredniki se ne smejo in ne morejo izogniti tej omejitvi s tem, da nekatere operacije, ki so del upravljanja računa, pač

poimenujejo drugače in napišejo na račun, ki ga izdajo stranki, nove postavke. Počeli so namreč naslednje – postavko Upravljanje in vodenje računa, kot so jo poimenovali in kot je definirana v zakonu, so resda vrednotili tako, kot je predpisano z zakonom, ampak potem so pa napisali nove postavke, recimo evidenca vodenja podatkov, evidenca vodenja tega in tega. In na koncu so napisali pet novih postavk, tako da so se izognili, zaobšli zakonsko omejitev in zaračunali neupravičeno visoke stroške. Kot sem pokazal na primeru prej, je to lahko šlo v take skrajnosti, da so nekemu, ki ima 50 evrov delnic in bi rad odprl račun, zaračunali kar 37 evrov za odpiranje in vodenje za eno leto. Avtentična razlaga načeloma ne bi bila potrebna, če bi nadzorni organ, torej v tem primeru Agencija za trg vrednostnih papirjev, spoštovala zakon. Vendar pa se je ta agencija, kot smo lahko poslanci slišali na odboru, postavila jasno na stran borzno-posredniških hiš. Agencija je zagovarjala, da se zakon bere tako, kot so ga brale borzno-posredniške hiše, torej da se lahko omeji ena postavka na računu, potem pa napiše nove postavke, s katerimi se dobesedno odere imetnika delnic, ki je sedaj prisiljen do novega leta odpreti račun. Še več, zakon je napačno razlagala tudi Vlada. Tudi Vlada je sprejela enako interpretacijo, kot so jo sprejele borzno-posredniške hiše in Agencija za trg vrednostnih papirjev. Zato smo v Združeni levici vztrajali, da se sprejme avtentična razlaga, ki je ne vidimo samo kot potrebno, ampak kot nujno. Samo tako lahko zaščitimo 200 tisoč naših sodržavljanek in sodržavljanov pred oderuštvom nekaterih borzno-posredniških hiš. Pričakujem, da bomo poslanci danes to tudi opravili, nato pa sta na potezi Vlada in Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki morata zagotoviti, da se bo od zdaj naprej ta omejitev upoštevala tudi v praksi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predlog za sprejem avtentične razlage je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Pozdravljeni še enkrat!

Kot rečeno, je Odbor za finance in monetarno politiko na 29. seji in na prvem nadaljevanju 29. seje 26 in 28. 10. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem. Na sejo odbora so bili vabljeni predstavniki Ministrstva za finance, Zveze potrošnikov Slovenije ter Zakonodajno-pravne službe; na nadaljevanje te

seje pa so bili dodatno povabljeni tudi predstavniki Agencije za trg vrednostnih papirjev. Odbor se je seznanil z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Vlade Republike Slovenije, dopisom Združenja članov borze vrednostnih papirjev in Združenja bank Slovenije, z dopisom KDD, dopisom Ljubljanske borze, dvema dopisoma Zveze potrošnikov Slovenije, dopisom Agencije za trg vrednostnih papirjev in dopisom Banke Slovenije. Odboru je bil predložen tudi predlog za amandma odbora s strani poslanca Luka Meseca z dne 26. 10., ki pa je bil kasneje ustno umaknjen, saj je bilo na nadaljevanju seje 28. 10. odboru predloženo novo besedilo predloga za amandma odbora s strani istega predlagatelja.

Uvodoma je vsebino avtentične razlage in razloge zanjo v imenu predlagatelja predstavil poslanec Luka Mesec. Zakonodajno-pravna služba je navedeni predlog proučila z vidika skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika. Glede na namen in pravne učinke avtentične razlage se po mnenju službe vedno zastavljata dve vprašanji, in sicer vprašanje potrebnosti sprejema avtentične razlage in vprašanje dopustnosti sprejema avtentične razlage glede na predlagano vsebino. Uvodoma je predstavnica najprej pojasnila del, ki se nanaša na potrebnost sprejema avtentične razlage, saj le-ta vedno velja za nazaj, zato je tudi skrajno sredstvo. Za presojo je bistvena vsebina določbe oziroma, ali je določba dovolj jasna. Služba je menila, da je določba jasna, zato ne potrebuje avtentične razlage. V razpravi pa je predstavnica še povedala, da je avtentična razlaga dopustna, saj pove enako kot že sprejeti zakon. Menila je, da je problem predvsem v izvrševanju zakona. Predstavnica Vlade je predstavila pisno mnenje Vlade in povedala, da predlog avtentične razlage presega opisano razlago zakona, ter ob tem povedala, da je prosta izbira posameznika, kje bo odprl trgovalni račun. V razpravi so članice in člani odbora menili, da je predvsem stvar nadzora, ali se zakon spoštuje ali ne; ter ob tem opozorili na dopis Zveze potrošnikov Slovenije, ki opozarja na določene kršitve. Predstavniki Zveze potrošnikov Slovenije je v razpravi predstavil ugotovitve zveze in povedal, da gre za več kot 100 tisoč potrošnikov, da so provizije za odpiranje računov visoke ter ob tem predstavil podatke. Omenil je tudi problematiko nelojalne konkurence, saj je menil, da so stroški nesorazmerni.

Članice in člani odbora so nadalje izpostavili mnenje Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki ima na omenjeno problematiko drugačen pogled, saj meni, da naj bi borzoposredniške hiše zaračunale strankam dejanske stroške, saj morajo izpolnjevati kar nekaj zahtev glede svojega poslovanja, in sicer glede varnosti premoženja strank in kvalitete storitev. Po mnenju agencije upada tudi število ponudnikov investicijskih storitev, kar ne

pomaga k oživitvi kapitalskega trga. Predstavniki agencije je povedal, da take odločitve o omejevanju stroškov lahko vplivajo na stabilnost finančnega sistema, saj že obstajajo visoke zahteve za borzoposredniške hiše, ki jih morajo le-te izpolnjevati. Menil je, da je predlog za sprejem avtentične razlage neustrezen. Po razpravi je odbor sprejel sklep, da je treba sprejeti avtentično razlago četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih. Odbor je potem na podlagi 150. člena poslovnika sprejel predlagan amandma odbora; nadalje pa je sprejel tudi sklep, da predlaga Državnemu zboru, da sprejeme Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih; skupaj s predlaganim amandmajem odbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Za predstavitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

Izvolite.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci!

Pred vami je predlog avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih. Predlog besedila se glasi: »Določbo četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih 1 o omejitvi letnega stroška vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu pri članu centralne depotne družbe je treba razumeti tako, da se nanaša na zgornjo mejo vseh stroškov upravljanja računa za fizično osebo, ki je imetnik računa.« Besedilo avtentične razlage, kot je predlagano, omejuje stroške vodenja računa in stroške vzdrževanja stanja na tem računu. V zvezi z omejitvijo, ki jo bo avtentična razlaga pripoznala, opozarjamo, da predlagatelj ni predstavil ocene posledic, ki jo bo sprejetje avtentične razlage imelo za člane centralne depotne družbe in za slovenski kapitalski trg. Opozarjamo, da bi lahko avtentična razlaga s tem, ko določa, da lahko član centralne depotne družbe za svojo storitev zaračuna le določen znesek, kršila načelo svobodne gospodarske pobude. Navedena razlaga bi pomenila, da lahko član stranki, ki ima na trgovalnem računu nematerializirane vrednostne papirje v vrednosti na primer 200 evrov, za vse storitve, ki jih za stranko opravi, zaračuna le pol odstotka vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računu, kar je enako enemu evru. Navedeni znesek članu najverjetneje ne bi povrnil niti stroškov pošiljanja plačilnega naloga; stranka pa bi najverjetneje plačala banki, ki bi plačilo izvedla, višjo provizijo kot članu, pri čemer bi bila storitev člana stranki enoletna, storitev banke pa enkratna. Ker je navedena omejitev očitno nesorazmerna s stroški, ki članu nastanejo, je v javnosti že zaslediti navedbe nekaterih članov,

da ne bodo odpirali trgovalnih računov. Odločitev članov, da ne bodo odpirali trgovalnih računov, spodbuja nastanek nenadzorovanih shem, ki novačijo imetnike vrednostnih papirjev na registrskih računih. Take sheme niso nadzorovane s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, niso vključene v sistem jamstva za terjatve vlagateljev. Ker pa se avtentična razlaga nanaša le na člane centralne depotne družbe, teh shem omejitev stroškov ne zavezuje. Tako bodo posledice avtentične razlage ravno nasprotno od zatrjevanih. Namesto da bi avtentična razlaga koristila vlagateljem, bo zmanjšala nivo varnosti, ki so ga vlagatelji deležni. Prav tako opozarjamo, da v Republiki Sloveniji obstaja krovni zakon, ki ureja regulacijo cen. Ta zakon je Zakon o kontroli cen, ki določa, da udeleženci na trgu svobodno oblikujejo cene na podlagi ponudbe in povpraševanja ter drugih konkurenčnih dejavnikov, kar morajo državni organi upoštevati pri določanju ukrepov kontrole cen. Zakon nadalje pove tudi, da smejo državni organi uporabljati le z zakonom določene ukrepe kontrole cen, in sicer le zaradi razlogov, ki so določeni z zakonom. Ker je tudi Državni zbor državni organ, bi moral predlagatelj avtentične razlage vsaj obrazložiti, zakaj veljavni zakon, ki ureja kontrolo cen, ni primeren. Taka obrazložitev v dosedanem postopku sprejema avtentične razlage ni bila podana. Avtentične razlage tudi ne more podpreti navedba, da naj bi člani centralne depotne družbe svoje tarife usklajevali. Če kdo razpolaga z dejstvi, ki to navedbo utemeljujejo, mora ta dejstva posredovati Javni agenciji za varstvo konkurence. Usklajeno ravnanje namreč predstavlja kršitev zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. In ta zakon za to kršitev tudi določa sankcije. Glede na navedeno Vlada predloga avtentične razlage ne podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: (PS NP): Še enkrat lep pozdrav vsem!

Takoj na začetku naj povem, da bomo v naši poslanski skupini podprli avtentično razlago, ki jo imamo danes na mizi. Razlog, zakaj tako, ste lahko slišali ravno pred menoj. Zakon, ki smo ga sprejeli v tem državnem zboru, amandma, ki je bil sprejet tako rekoč z vsemi, 100-odstotnimi glasovi tistih, ki smo bili v dvorani, določa maksimalno višino, ki jo za stroške teh trgovalnih računov lahko računajo. Tako smo zapisali v obrazložitvi. Danes poslušamo, da kršimo konkurenco in da kaj vse smo naredili narobe. Takrat, ko smo to

sprejemali, nas na to, vsaj jaz se ne spomnim, ni nihče opozoril; ker verjamem, da bi odreagirali takrat, in če bi bilo treba, poiskali takrat drugačno rešitev. Za spremembo zakona smo prepozni, ker je treba račune odpirati do konca leta. Velika večina tistih, bom sedaj rekla, malih ljudi, ki ima še nekaj malega denarja iz daleč nazaj, postopkov privatizacije, če tega ne bodo naredili, bo država to preprosto nacionalizirala. Ali je to prav – ne vem. Če delamo tako, delajmo tako. Me pa skrbi in tako sem povedala tudi na odboru, da glede na mnenje Vlade in Ministrstva za finance, mnenje Agencije za trg vrednostnih papirjev pravzaprav ta avtentična razlaga ne bo dosegla svojega cilja. In to nas mora skrbeti. In ne vem kako, če ne za avtentično razlago, lahko stvar uredimo do konca leta. Jaz upam, da bomo enotnost, ki smo jo pokazali ob glasovanju o tem amandmaju, v Državnem zboru pokazali tudi danes z avtentično razlago. Naj se tisti v Sloveniji, ki izvajajo zakone, začnejo zavedati, da je v Sloveniji samo en zakonodajalec; in to je Državni zbor. Ne Vlada, ne Agencija za trg vrednostnih papirjev, ne borznoposredniške hiše; ampak Državni zbor je tisti, ki zakone sprejema. Za izvajanje zakonov pa so odgovorne druge inštitucije. Mi več kot to, da sprejmemo zakon, da zdaj skušamo še z avtentično razlago potrditi, kaj smo ob sprejemanju zakonov mislili; več mi v Državnem zboru na žalost narediti ne moremo. Jaz pozivam, apeliram na vse inštitucije, če bomo – verjamem, da bomo – avtentično razlago danes sprejeli, da to vzamejo za dejstvo in ne polemizirajo z njo tako in drugače.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanke skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Dober dan!

Priznam, da smo tudi sami presenečeni, da današnji predstavnik Vlade ob tej točki po razpravi na odboru in odločitvi še kar naprej vztraja na svojevrstni razlagi, bom tako rekel. Malce smo presenečeni, da agencija, ki je regulator na tem področju, ki se je pojavila kot tako imenovani svojevrstni odvetnik v tem delu pri tistih, ki naj bi kaj imeli od tega, pa tukaj ne mislim na državljane in lastnike računov, ampak vse ostale; ter vlada, ki pravi in trdi, da je to takšna razlaga. Če bi temu bilo res tako, potem ne vem, zakaj sploh Državni zbor po Poslovniku sprejema razlago, kajti potem je že dovolj dobra ta razlaga, ki jo je dala vlada oziroma kar banke same oziroma borznoposredniške hiše. Drži očitek, da je marsikdaj, kar se je reklo, lahko problem tudi tako imenovanih organizacij, ki v okviru vseh malih delničarjev, mogoče to jim celo to danes ustreza, pa vendar sam trdim, da jim ne ustreza; predvsem ustreza tistim, ki so se zakalkulirali pri sami razlagi ob sprejemanju zakona. Drži tudi dejstvo, da je ena od političnih

opcij vložila amandma ob samem sprejemanju zakona. Takrat smo ta amandma točno zaradi nejasnosti tudi podprli. In ker smo ga podprli, ne vidim nobenega shizofrenega stanja, da si danes razlagamo ta 48. člen kakorkoli drugače.

Dejstvo je, da je Zakonodajno-pravna služba jasno povedala, da ni potrebna razlaga, ker je že iz samega člena danes več ali manj jasno, kaj in o čem govori. Če pa že, in tudi dodaja, da je lahko obvezna razlaga tista, ki bo pojasnila, kadar gre za nerazumevanje samega člena, prav v izogib temu, da bi si vlada, banke, agencije to razlagale po svoje in na svoj način. Še posebej pa lahko pritrdim temu mnenju tudi zato, ker so določene banke ta člen razumele drugače; razen Abanka in Nova ljubljanska banka, ki sta pa, zanimivo, ta člen zelo jasno razumeli. Zato je več kot jasno, da nekateri gledajo s svojo lučjo. V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo to obvezno razlago podprli, saj menimo, če agencija in vlada nista opravili tu domače naloge, jo bo Državni zbor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Državni zbor je lansko leto sprejel Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki določa, da se s 1. januarjem 2017 ukinjajo registrski računi. Sprejel je tudi varovalko, ki jo je v obliki amandmaja predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, ki naj bi zavarovala imetnike računov, zlasti male delničarje, pred zaračunavanjem neupravičeno visokih stroškov prenosa vrednostnih papirjev in letnih stroškov upravljanja računa. Ta varovalka je določena v 48. členu obravnavanega zakona in določa višino najvišjih stroškov upravljanja računov, in sicer v višini 0,5 % povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računu. Obrazložitev Slovenske demokratske stranke kot predlagateljice amandmaja glede namena amandmaja je bila takrat jasna. Zapisali smo, da je namen amandmaja omejiti zgornje, skupne in končne stroške vodenja računa vrednostnih papirjev za fizične osebe. Zapisali smo tudi, da določitev zgornje meje skupnih stroškov upravljanja zasleduje načelo sorazmernega posega v lastninsko pravico imetnikov vrednostnih papirjev, saj se neregulirani stroški zaradi prevalitve na imetnike vrednostnih papirjev lahko povzpnejo poljubno visoko, še posebej če gre za usklajeno delovanje članov centralne depotne družbe. Kljub jasnemu namenu našega amandmaja se je v praksi pokazalo ravno to, zaradi česar smo amandma ob tretji obravnavi zakona tudi predlagali, in sicer da si nekatere borznoposredniške hiše zakonsko določbo razlagajo in uporabljajo v nasprotju z namenom

zakona. Skupni končni stroški za imetnike trgovalnih računov so tako postali nesorazmerno visoki. Borznoposredniške hiše namreč na postavkah Vodenje računa oziroma Vzdrževanje stanja na računu upoštevajo zakonske omejitve, zaračunavajo pa dodatne stroške povezanih storitev. Po navedbah Zveze potrošnikov Slovenije kar šest od deset ponudnikov trgovalnih računov ne sledi omejitvam, ki jih določa zakon, ampak potrošnikom zaračunavajo višje stroške. Problematično je tudi, da poleg nekaterih borznoposredniških družb sprejetega zakonskega določila ne upošteva in ne izvaja niti vlada. Vlada se je do njega ogradila samo zato, ker je bilo to določilo sprejeto na podlagi in predlogu opozicije. Zaradi navedenega ministrstvo predloga sprememb ni podprlo. Naj spomnim, da je bil amandma sprejet ob tretji obravnavi zakona v Državnem zboru. Amandma je bil sprejet in zakon kot takšen velja, kar pomeni, da se mora tudi upoštevati. Zaradi razlage zakona s strani Vlade in nekaterih borznoposredniških hiš, ki so v popolnem nasprotju z namenom zakonodajalca, je Poslanska skupina Združena levica vložila avtentično razlago določbe četrtega odstavka 48. člena.

Na seji matičnega odbora za finance je državna sekretarka na Ministrstvu za finance gospa Irena Sodin ponovila stališče, ki ga je podal že bivši finančni minister. Treba je izpostaviti tudi odziv regulatorja zakona, to je Agencija za trg vrednostnih papirjev. Le-ta je v svojem dopisu predlog avtentične razlage ter tudi že sprejeto zakonsko določbo četrtega odstavka 48. člena označila za strokovno neutemeljeno, preuranjeno in zato neprimerno. Nadalje je polemizirala z namenom in razlogi zakonodajalca za sprejeto zakonsko določbo in predlogom avtentične razlage, češ da je neustrezno z zakonom omejitvi višino zaračunavanja stroškov za vsa opravila v zvezi z vodenjem in vzdrževanjem računa za fizične osebe. Predstavniki regulatorja so celo navedli, da bi le-to lahko imelo posledico na stabilnost finančnega sistema. Agencija za trg vrednostnih papirjev se je namesto, da bi spoštovala in izvajala sprejeto zakonodajo, na sejah Odbora za finance javno zavzemala za interese borznoposredniških družb, kar je seveda nesprejemljivo. Njihova temeljna naloga je nadzor nad trgom finančnih instrumentov, pri čemer bi kot samoumevno pričakovali spoštovanje in izvajanje sprejetih zakonov. Ne glede na jasen namen Slovenske demokratske stranke kot predlagatelja amandmajev ob sprejetju tega zakona v lanskem letu, vezano na omejitev najvišjih stroškov upravljanja računov na 0,5 % povprečne vrednosti vrednostnih papirjev na računu, do spoštovanja sprejete in veljavne zakonodaje ni prišlo. Čeprav smo sprva ravno zaradi jasnosti našega mandata menili, da avtentična razlaga morda ni potrebna, smo skozi obravnavo na matičnem odboru, zlasti zaradi izjav predstavnikov Ministrstva za finance in

regulatorja Agencije za trg vrednostnih papirjev, spoznali, da je sprejem avtentične razlage 48. člena zakona, ki ga danes obravnavamo, potreben, zato ga bomo tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev, v njenem imenu Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani vsi prisotni!

Dobro leto nazaj smo v tej dvorani sprejeli predlog zakona, ki bo do konca leta ukinil brezplačne registrske račune. Ob tem smo v Poslanski skupini Desus imeli veliko pomislekov, da ukinitve teh računov ne bi neupravičeno bremenila imetnike. Zato smo v procesu oblikovanja predloga zakona sprejeli kar nekaj rešitev, ki so šle v to smer. Dodali smo recimo del o pisnem obveščanju imetnikov teh računov, saj je med njimi veliko imetnikov, ki ne spremljajo dogajanja na trgu vrednostnih papirjev; zato je nujno, da se jih o spremembi obvesti še pisno. Registrski računi so bili namreč vzpostavljeni izključno zaradi izvedbe privatizacije, da bi se omogočila razdelitev nematerializiranih vrednostnih papirjev; pri tem pa imetniku ni bilo treba vstopiti v pravno razmerje s članom centralne depotne družbe. Ker so bili ti računi dolgo časa vodeni brezplačno in so bili nekateri imetniki lahko izpostavljeni potencialnim stroškom, ki jih nikoli niso predvidevali, se nam je v Poslanski skupini Desus rešitev o pisnem obveščanju zdela enostavno poštena. Na seji Državnega zbora smo sprejeli tudi amandma k 48. členu, ki je določil, da letni strošek vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu ne sme presežati 0,5 % povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. In kaj se je zgodilo potem? Prišlo je do nepravilne uporabe zakonskih določb v praksi. Kot je pokazala raziskava Zveze potrošnikov Slovenije, se namreč dogaja to, da šest od enajstih ponudnikov ne upošteva zakonske omejitve. Zaračunavajo namreč stroške, ki jih po zakonu ne bi smeli, pri njihovem poimenovanju pa so zelo kreativni. Postavke se v praksi na primer imenujejo: nadomestilo za omogočanje transakcij, nadomestilo za vzdrževanje evidenc stanj, nadomestilo za vzdrževanje evidence strank in tako naprej.

Na seji matičnega delovnega telesa je bilo moč v odgovorih vlade in ATVP slutiti zaskrbljujoč podton, da takim ustvarjalnim rešitvam pravzaprav ne nasprotujejo. V Poslanski skupini Desus bi želeli še enkrat opozoriti, da gre za veliko število ljudi, precej od njih je že upokojenih, ki so s certifikati pridobili neko imetje. Vprašajmo se, ali si res želimo, da bi nek upokojenec, ki ima vrednostne papirje v višini 50 evrov in mu je to do sedaj zastoj ležalo na registrskem računu, za postavko,

poimenovano Identifikacija in pregled stranke, plačeval 11 evrov?! Upam, da ne! Če malo karikiram in uporabim besede kolega Jurše, bi potemtakem lahko ob nakupu mleka poleg DDV zaračunavali tudi prispevek za Mozartov CD, ki ga baje ponekod vrtijo kravam, da dajejo več mleka. Če zaključim, v večini se v Poslanski skupini Desus s tako razlago zakona ne strinjamo, saj menimo, da gre izkoriščanje. Menimo, da je glede na slišano avtentična razlaga tega člena potrebna in jo bomo v večini podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala še enkrat za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

V okviru razprave o avtentični razlagi 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjev se ponovno postavlja vprašanje, ali pa bi rekel nekako pravilo, da nikakor ne znamo zaključiti slovenske tranzicije na način, da ne bi prihajalo do težav. Namreč, najširša izkušnja Slovencev in Slovencev z vrednostnimi papirji je pravzaprav povezana s certifikati in posledično s to obliko privatizacije v Sloveniji in dejstvo je, da večina prejemnikov ni nikoli imela bistvenih koristi od teh deležev premoženja, ki so jim pripadali, in dejstvo je, da je na koncu vendarle nekje okrog deset odstotkov pa imelo znatne koristi, če danes govorimo, da ima večina nekje okoli sto evrov na svojih računih, o katerih se danes pogovarjamo, ima tistih deset odstotkov na svojih računih preko več milijonov. In dejstvo, da večina ljudi niti ni trgovala s temi certifikati, ampak jih je praviloma zamenjala za delež v pooblaščenih investicijski družbi ali tako imenovanih pidih, lahko seveda ponovno ugotovimo, da so vsi ti žalostno končali. Tudi to je eden od razlogov, da lahko trdimo, da gre za neposrečeno tranzicijo v Sloveniji na tem področju. Vrednostni papirji, o katerih se danes pogovarjamo, so bili in so še danes v večini na računih, s katerimi upravlja Klirinško depotna družba in ni bilo nobenih posebnih težav s tem.

Vse bolj se odpira vprašanje ali pa nakazuje trditev, da je bil pravzaprav interes predvsem borznoposredniških hiš tisti, ki je narekoval, da se ti računi prenesejo kot trgovalni računi na borznoposredniške hiše. Pri tem lahko ugotovimo, da je tudi ta zakonska rešitev, ki je bila sicer vnesena v aktualen zakon, da če se ne prenese računov na trgovalne račune, potem lahko imaš to tudi deponirano na sodišču in če je vrednost vrednostnih papirjev manj kot sto evrov, potem se za to tudi ne plačuje sodne takse. Ampak v tem obdobju do sprejema zakona do tega trenutka, se o tej možnosti praktično javno ni govorilo in tukaj je ena od nalog, ki bi jo po našem mnenju Vlada morala aktivno vpeljati in tudi obvestiti vse imetnike

računov, da ta možnost obstaja in da ni zgolj in edina možnost prenesti vrednostni papir na trgovalne račune.

Glede na to, da smo pred vse večjim pritiskom ob ugotavljanju, da naj bi borznoposredniške hiše šele nekje ob znesku pet tisoč evrov imele pokrite vse stroške, se vse bolj nakazuje in seveda vse bolj poskuša doseči, da ureditev oziroma omejitev, ki je bila z zelo širokim konsenzom sprejeta v Državnem zboru, da stroški posrednikov za vodenje računa ne smejo znašati več kot pol odstotka vrednostnih papirjev – in dejstvo je, da je ta določba tudi po ugotovitvi Zakonodajno-pravne službe izjemno jasna – nas vedno znova in vse bolj presenečajo aktivnosti, ki gredo v to smer, da se ti stroški sprostijo. Ne nazadnje so napovedani tudi ustavni spori, ker želijo borznoposredniške hiše odpraviti te omejitve in zato je toliko bolj aktualno, da vendarle poudarimo, da ljudje razmislijo o tem, da raje naložijo in prepustijo svoje vrednostne papirje sodiščem kot pa, da bodo za to drago plačala nekaj, kar pravzaprav niti nikoli ne bodo dobili povrnjenega.

Torej, stanje pri slovenski tranziciji se tudi s tem poskuša pripeljati na način, da bo večina pravzaprav drago plačala tistim nekaj posameznikom, ki pa seveda so v tem postopku izjemno obogatili, in to ni prav.

Glede same avtentične razlage pa lahko povem, da bomo večinoma zagotovo to razlago še enkrat podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavila gospa Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo svoj predlog seveda podprli. Še enkrat ponavljam, da sprejetje avtentične razlage ne bi bilo potrebno, če bi Vlada in Agencija za trg vrednostnih papirjev zakon tolmačili sklano z njegovim namenom, vendar ga nista. Razlagala sta ga tako, kot si ga je razlagalo tistih 55 odstotkov ponudnikov borznoposredniških storitev, ki so zakon kršili. Težko je reči, koliko ljudi je moralo plačati nesorazmerno visoke in dejansko nezakonite stroške. Verjetno jih je bilo vsaj 10 tisoč, jaso pa je, da je potencialnih oškodovancev vsaj 100 tisoč.

Ukinitve registrskih računov je tipičen primer, ko državni organi servisirajo profitni interes privatnih subjektov na škodo svojih prebivalcev, torej v nasprotju z javnih interesov. Na to smo opozarjali že lani septembra, ko je koalicija sprejela ta zakon. Ukinitve registrskih računov ni bila neizogibna, evropski standardi T2S za trgovalne račune so bili samo izgovor za ukinitve, ki so jo borzni posredniki želeli že dlje časa. Registrski računi niso bili namenjeni trgovanju, kdor je hotel s papirji trgovati, je v vsakem primeru moral odpreti trgovalni račun.

Zato bi se morali standardi T2S uveljaviti za trgovalne račune, obstoječi registrski računi pa bi lahko nemoteno obstajali naprej. To smo z amandmaji lani septembra skupaj z nepovezanimi tudi predlagali.

Edini subjekti, ki jim ukinitve koristi, so borzni posredniki. Posredniki bodo z ukinitvijo registrskih računov zaslužili na več načinov; najprej z zaračunavanjem stroškov odpiranja in upravljanja računa ter prenosa sredstev, potem s provizijami od prodaj vrednostnih papirjev z registrskih računov. Večino državljanov namreč delnice takoj proda. Hkrati nekateri posredniki odkupujejo vrednostne papirje od nepoučenih delničarjev, torej jih lahko odkupujejo po nizkih cenah. Skratka, z ukinitvijo trgovalnih računov se je obseg vrednostnih papirjev, ki so naprodaj, v nekaj mesecih povečal za več sto milijonov.

Namesto da bi Vlada lani jeseni zaščitila četrto milijona imetnikov registrskih računov, je predlagala njihovo ukinitve; namesto javnega interesa je uveljavila privatni interes. Pri tem v zakon ni vključila nobene varovalke za potrošnike. Vse omejitve stroškov so bile izglasovane na podlagi amandmajev, ključnemu amandmaju za odstavek, ki omejuje stroške, je Vlada celo ostro nasprotovala. V Združeni levici smo zato zadovoljni, da so se koalicijski poslanci uprli navodilom Vlade in bodo zaščitili javni interes.

Ne morem pa mimo tega, da je prav v teh dneh Vlada sprejela še en ukrep, ki je v nasprotju z javnim interesom. Gre seveda za liberalizacijo cen bencina ob avtocestah in hitrih cestah. Podobno kot pri ukinitvi registrskih računov gre za ukrep, ki ni potreben za delovanje sistema, za potrošnike in državo pa je celo škodljiv. Koristil bo izključno dvema podjetjema, ki sta v večinski privatni lasti – torej Petrolu in OMV, pri čemer ima v OMV kontrolni delež še Republika Avstrija. Skratka, namesto da bi ministri zaščitili blaginjo državljanov in same države, servisirajo profitni interes dveh velikih podjetij in celo tuje države.

Minister Počivalšek ne skriva, da je to še drugi korak do popolne liberalizacije cen naftnih derivatov. Popolna liberalizacija pa bi po prognozi Ministrstva za finance in Umarja povzročila precejšnjo podražitev goriva. To je tudi namen ukrepa: omogočiti trgovcem, da dvignejo marže, kajti tekmovanje z nižjimi maržami in cenami je dovoljeno že zdaj. Podražitev bi prizadela vse državljane, hkrati pa bi povzročila izpad proračunskih sredstev, po skrajnem scenariju govorimo o rangu velikosti 100 milijonov evrov letno. Vladni analitiki tega niso napovedali na pamet, ampak na podlagi izkušenj s popolno liberalizacijo na Hrvaškem in na podlagi izkušenj liberalizacije cen dizla v Sloveniji leta 2003.

Danes torej sprejemamo ukrep za regulacijo cen, ki jih zaračunavajo borzni posredniki. Koalicijski poslanci ste kljub hudemu pritisku interesnih združenj bank in borznih posrednikov ter ATVP na odboru glasovali proti

mnenju svoje vlade. S tem boste zaščitili do 185 tisoč preostalih državljanov pred oderuštvom borznih posrednikov. Zato vas pozivam, da skupaj ustavimo tudi liberalizacijo bencina. Tako kot ste na seji odbora zavrnili predstavnike ATPV, da so advokati borznih posrednikov, pričakujem, da boste zavrnili tudi lobista trgovinske zbornice, ki zastopa Petrol in OMV. Zakon, ki bo preprečil podražitev goriva in zagotovil stabilne prihodke proračuna, smo v Združeni levici vložili prejšnji teden. Tako kot ukinitve registrskih računov je tudi liberalizacija cen bencina dolgoleten projekt naftnih trgovcev. Toda tega projekta niso realizirali niti pod neoliberalnim ministrom Šušteršičem, zato je sramota, da jim to uspeva pod vlado, ki se razglaša za levosredinsko.

Kot je znano, smo v Združeni levici že med obravnavo Zakona o vrednostnih papirjih predlagali, da se registrski računi ohranijo, vendar amandma ni dobil dovolj podpore. Problematiko smo spremljali in kolega Mesec je junija opozoril ministra za finance, da ponudniki kršijo zakonsko ureditev in da so ljudje oškodovani. Ko je Zveza potrošnikov septembra objavila analizo ponudb, je postalo jasno, da ne gre za posamične primere, ampak za sistematično kršenje zakona, ki ga ATPV ne sankcionira. Zveza potrošnikov Slovenije je s svojo pobudo odigrala zelo pomembno vlogo, ki bi jo morala odigrati Vlada in ATPV. Žal pa ministri te vlade opozoril Zveze potrošnikov ne upoštevajo; nasprotno, poskušajo jo diskreditirati. Zadnji v tej vrsti je bil minister Počivalšek, ki je izjavil, citiram: »Jaz bi potrošniškim organizacijam priporočal, da se bolj ukvarjajo z jasnovidstvom, kot da se spuščajo v resne gospodarske zadeve.« Mislim, da je vsakršen komentar odveč. Upam le, da bo to zadosten signal za koalicijske poslance, da bodo zaščitili 2 milijona prebivalcev te države pred pohlepom dveh oligopolistov in njihovimi advokati na Vladi.

Za konec se bom še sama opredelila do vprašanja, ali je avtentična razlaga potrebna. V normalnih okoliščinah, kjer bi Vlada razlagala zakone v skladu s pravili pravne razlage, to najbrž ne bi bilo potrebno, vendar se je Vlada že lani postavila na stran borznih posrednikov. Predlagala je ukinitve registrskih računov, čeprav bi se ji dalo izogniti. V proceduro je poslala zakon, ki ni vseboval niti ene varovalke za državljane. Ko je kolega Mesec junija takratnega ministra Mramorja opozoril na kršitve zakonov, je ta odgovoril, citiram: »Ministrstvo predloga sprememb opozicije ni podpiralo, zato se ministrstvo ograjuje od vsebine in dorečenosti 48. člena ZNVP-1.« Najbrž mi ni treba pojasnjevati, da je Vlada dolžna izvajati veljavne zakone in da se od njih ne sme ograjevati. Če je menila, da je člen nedosleden, bi morala predlagati spremembo. Kot veste, je Vlada 20. oktobra v proceduro sicer vložila novelo Zakona o vrednostnih papirjih, vendar sprememb 48. člena ni predlagala. Tudi pri obravnavi našega

predloga za avtentično razlago je Vlada ostala na strani borznih posrednikov, namesto da bi zaščitila državljane. V ponazoritev naj navedem izjavo državne sekretarke Irene Sodin na seji odbora 26. oktobra: »Kot je povedal predlagatelj zakona, ima vsak prosto izbiro, kje bo odpiral račun, torej gredo lahko odpirati račune k državni banki, ki zaračunava skladno z zakonom.« Če poenostavim to njeno izjavo, je njeno stališče, da državi ni treba sankcionirati kršitev zakona, ker jih bo pač sankcioniral sam prosti trg. Skratka, če vas nekdo ogoljufa, greste lahko naslednjič h kakšnemu drugemu, bolj poštenemu ponudniku.

Torej, ker se je Vlada postavila na stran kapitala, sprejetje avtentične razlage ni samo potrebno, ampak je nujno. Še zlasti zato, ker se je na stran posrednikov postavila tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki naj bi bila neodvisen organ. Zato bomo v Združeni levici še naprej posebej pozorni na nadaljnje ravnanje ATPV. Vodstvo ATPV je do konca vztrajalo, da ima pravico do svojega tolmačenja zakona. Torej je vprašanje, ali bo ATPV sankcioniral kršitelje, ki jih je do konca zagovarjal. Sploh zato ker v zakonu ni posebnih sankcij za kršitve tega člena. Zato pozivam Vlado, da stori vse, da bo ATPV zagotovil spoštovanje zakona. Zahtevamo tudi, da se zagotovi učinkovit postopek za to, da bodo posredniki državljanov povrnili neupravičene stroške. Zadnje izjave ministrstva dajejo nekaj upanja, da bo ministrstvo spoštovalo voljo zakonodajalca. Ministrstvo je v odgovoru za Dnevnik svetovalo imetnikom registrskih računov, da sicer avtentična razlaga velja tudi za nazaj, da pa je vseeno bolj praktično, da ljudje z odpiranjem novih računov počakajo.

Za konec pa bi opozorila Vlado in koalicijo, da je ta primer pokazal na pristranskost ATPV. Za nas vodstvo, ki ga je marca lani imenovala ta koalicija, ni več verodostojno. Kolega Möderndorfer je na seji odbora enemu od pomočnikov direktorja rekel, da bo, citiram, »zelo z zanimanjem spremljal, kje bo vaša naslednja služba«. Upam, da bo tudi Vlada razmislila o tem, ali lahko ATPV vodijo ljudje, ki namesto javnega interesa zastopajo interes borznih posrednikov in ki si jemljejo pravico, da po svoje razlagajo zakonodajo.

Mislim pa, da je problem ATPV sistemski. ATPV se financira s taksami in nadomestili, ki jih plačujejo udeleženci trga finančnih instrumentov, in iz drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem. Skratka, ATPV financirajo banke in borzni posredniki, ki naj bi jih ATPV nadzoroval. Višino taks in nadomestil sicer regulira Vlada, višine drugih prihodkov pa ne. ATPV je torej finančno odvisen od profitnih podjetij, ki jih nadzira, hkrati pa ni vezan na nikakršna navodila demokratičnih organov. Skratka, takšnih tako imenovanih nadzornikov v našem sistemu ne bi smelo biti. In naj še enkrat ponovim: sprejetje avtentične razlage ni samo potrebno, ampak je nujno. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat prav lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije!

Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki ga je 25. septembra lani sprejel Državni zbor, je od državljanov zahteval prenos vrednostnih papirjev z računov centralno depotne družbe na trgovalne račune pri drugih ponudnikih storitev. To je seveda za mnoge pomenilo nove nepredvidene stroške upravljanja in vodenja računov z vrednostnimi papirji. Številni državljani so bili zaradi tega nekoliko nejevoljni. Zakon je posegel v obstoječe stanje in tudi v pričakovanja državljanov, ki pred tem niso mogli pričakovati, da bodo primorani odpreti tržne račune, na katerih bodo vodeni njihovi vrednostni papirji. Zato je omejitev stroškov, ki jih imajo z vodenjem imetniki računov, razumno. 48. člen zakona predvideva omejitev stroškov na pol odstotka povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. Določba 48. člena se zdi sicer jasna, žal pa je v praksi uporabe zakona očitno prišlo do nesporazumov o obsegu limitiranosti stroškov. Vprašanje, ki se je pri uporabi zakona odprlo, je torej, kateri stroški sodijo v polodstotno omejitev. Glede na namen zakonodajalca je gotovo, da v omejitve spadajo vsi stroški, povezani z računom, le tako je namreč lahko uresničen namen zakonodajalca, da se te imetnike vrednostnih papirjev, ki so bili prisiljeni na prenos na trgovalne račune, zavaruje z omejitvijo. Drugačno razumevanje te določbe bi omogočilo preveč možnosti za izigravanje zakonodajalčevega namena. Če želimo ohraniti delovanje vgrajene varovalke, je sprejetje avtentične razlage gotovo prava pot. Tako bi enkrat za vselej jasno določili, kako je treba razlagati določbo 48. člena zakona.

V Novi Sloveniji bomo predlog avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih podprli, saj smo bili soprodpisniki predloga. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o predlogu za sprejem avtentične razlage, o besedilu avtentične, in o amandmaju Odbora za finance in monetarno politiko, ki v celoti nadomešča predlagano besedilo.

Preden dam besedo predstavniku predlagatelja, naj omenim, da se pripravita za njim gospod Jani Möderndorfer in mag. Dušan Verbič.

Gospod Mesec, beseda je vaša, izvolite, predstavnik predlagatelja.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Najprej bi rad povedal, da nas veseli kot predlagatelje, da očitno vsi v tej dvorani razumemo, kako se ta člen razlaga, kaj je v tem členu zapisano. Na žalost z izjemo Vlade. Tukaj pa moram ponoviti besede kolega Möderndorferja, tudi mi smo presenečeni, da se po vsem, kar smo slišali na odboru po demonstraciji, ki so jo predstavniki Agencije za trg vrednostnih papirjev imeli tam, kjer so izpadli kot sindikat borznoposredniških hiš, ne pa kot njihov nadzornik, Vlada še vedno oklepa interpretacije, ki jo imajo borznoposredniške hiše in ki jo ima tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev. To vodstvo Agencije za trg vrednostnih papirjev, kot je povedala Violeta pred menoj, nikakor ni več primerno za opravljanje te funkcije, ker enostavno je pogledalo v tem primeru borznoposredniških hišam, ki so eksplicitno kršile zakonodajo, skozi vse prste in niti najmanjšega interesa ni izrazilo, da bi kot nadzornik kršitelje sankcioniralo, niti da bi jih opozorili na to, da zakon kršijo. Ne, oni so na odbor prišli pač predstaviti težave, življenjske bolečine teh borznoposredniških hiš, jih predstavili kot reveže in nam, poslancem povedali, da se moramo zavedati, da bodo očitno vsi po vrsti propadli, da bo propadel evropski finančni sistem, kot je rekel kolega Šircelj, če slučajno obvelja tisto, kar je v zakonu že zapisano. Proti temu moram še enkrat protestirati in pač ponavljam, da ne morem verjetni, da Vlada po vsem slišanjem še vedno vztraja pri tem, da krije hrbet Agenciji za trg vrednostnih papirjev in borznoposredniških hišam.

Sedaj bom pa na kratko odgovoril na vprašanja oziroma na pomisleke, ki jih je sekretarka Irena Sodin izrazila v stališču Vlade. Prvič: pravi, da predlagatelj ni predložil ocene posledic, ki bi jih sprejetje avtentične razlage imelo za člane centralne depotne družbe. Poglejte, mi tukaj ne vnašamo nič novega v zakon. Mi nismo prišli ne z novelo zakona, ne z novim zakonom, ne z amandmajem; vse, kar delamo, je, da razlagamo tisto, kar v zakonu že piše. In to, kar v zakonu že piše, smo sprejeli v tej dvorani z absolutno večino; se pravi, 73 poslank in poslancev, ki smo bili prisotni na seji, je glasovalo za tak člen, torej, da se omeji zgornja vrednost letnega stroška vodenja računov na 0,5 odstotka tistega, kar ima človek, ki želi odpreti ta račun, na računu. Se pravi, če je to 50 evrov, pomeni 25 centov. To smo soglasno sprejeli. 73 poslank in poslancev je, ne glede na strankarsko pripadnost, politično barvo, ideološko usmerjenost, ta člen podprlo in ta člen je zdaj v zakonu. Tako ne vem, zakaj bi morali tu kakorkoli filozofirati. Kot Vlada bi morali braniti tisto, kar v tem zakonu piše, ne pa da ponavljate v bistvu isto napako, ki jo je začel že minister Mramor, ko je na moje poslansko vprašanje odgovoril, da je bil to opozicijski predlog in da zato Vlada ni odgovorna za njegovo

interpretacijo in ne bo skrbela za to, da se ta del zakona, ki ga je predlagala opozicija, v praksi udejanja in upošteva. Na ta način enostavno ne moremo delati.

Vlada je dolžna upoštevati, tako kot vsi državljani in državljanke te države, vse zakone, ne glede na to, kdo jih je predlagal. Recimo, kako bi pa bilo videti, da bi rekel, da sem Združena levica, pa nisem dolžan upoštevati zakonodaje, ki jo je pripravila SMC, ker se ne strinjam z njo. Pač, zakoni so sprejeti in zakone je treba upoštevati; sploh če ste ministrstvo, bi pa še toliko bolj morali biti zgled vsem državljanom in še toliko bolj jasno slediti črki zakonov. Ne pa da minister reče, da pač on ne bo upošteval nekega zakona zaradi tega, ker je bil to opozicijski predlog. Lepo vas prosim! Danes poslušamo približno podobno. Tu poslušamo o tem, kako zdaj trpijo borznoposredniške hiše, kako bodo vsi propadli, kako je zakon neživiljenjski, kako ne morejo s takimi stroški, kot so predpisani v zakonu, zagotoviti svojega poslovanja, kako bodo zdaj ljudje šli do šarlatanov, ker bo avtentična razlaga sprejeta in tako naprej. Glejte, zakon je bil sprejet. Če pravite, da je neživiljenjska rešitev, predlagajte spremembo zakona. Ne morete pa nasprotovati razlagi tega zakona, ki je edina možna – temu pritrjuje tako Zakonodajno-pravna služba kot vsak pravnik, ki vam bo povedal, da se tega člena zakona ne da drugače brati kot tako, kot mi predlagamo v avtentični razlagi. Res, nikakor ne morem razumeti, da to še kar ponavljate. Pol leta že imamo te debate ali pa še več in še vedno ponavljate isto.

Druga stvar. Pravite, da borznoposredniške hiše s tako omejitvijo ne bodo pokrile niti stroškov pošiljanja položnic. Glejte, 45 odstotkov ponudnikov te storitve na trgu omejitev upošteva, torej ne vidimo razloga, zakaj ne bi tudi ostalih 55 odstotkov. Če bo ta preostala polovica presodila, da se ji ta posel ne splača, ga ne bo opravljala. Saj imajo ljudje še vseeno na izbiro ponudnike, ki pa upoštevajo zakonske omejitve. In potem pravite, da če bomo sprejeli to omejitev, bodo pa ljudje šli k šarlatanom. Vam bom povedal, kdo je do zdaj med drugim upošteval to omejitev. Omejitve so upoštevale banke, kot so NLB, SKB, KBS in DBS. Ali so te banke šarlatani? Če bodo zdaj ljudje šli k njim, namesto, recimo, k neki borznoposredniški hiši, ali po vaši interpretaciji, ki smo jo razbrali iz stališča, s tem gredo ljudje k šarlatanom? Ne vem. Mislim, ne nazadnje so v državni lasti, tako da če imate občutek, da so šarlatani, pač ukrepajte.

Naslednja stvar. Pravite, da je to, kar predlagamo, v nasprotju z Zakonom o kontroli cen. Ko je bila ta sprememba predlagana, bi Vlada morala na take stvari opozoriti. Zdaj je pa sprejeta in je treba to upoštevati. Sicer pa v Zakonu o kontroli cen jasno piše, da ta zakon ne posega v drugo zakonodajo, ki ureja delovanje trgov, ali varstvo pravic potrošnikov, ali pa kakšne druge podobne zadeve. In to, o čemer

se tukaj pogovarjamo, je varstvo pravic potrošnikov. Gre za to, da zaščitimo 200 tisoč naših državljanek in državljanov, ki bodo morali do novega leta odpreti trgovalne račune, pred oduštvom in do zdaj pač niso bili zaščiteni, ker ste jim dopustili na Vladi preko ATVP, da eksplicitno kršijo zakon. Da pač tam piše, da ne smejo imeti več kot 0,5 odstotka na računu za letno vodenje in upravljanje računa in ste pač dopustili, da oni napišejo 10 novih postavk, kjer pridejo na nenormalne zneske.

Tukaj vam bom povedal še en primer, kjer je jasno, da te vaše razlage, da so bili tisti stroški upravičeni, enostavno ne vzdržijo. Poglejte, imamo primer Ilirike, ki je po poročanju Dnevnika z dne 19. 11. rekla, da ne bo odpirala trgovalnih računov, če bo vrednost na njih manjša od 800 evrov. Tukaj lahko pokažemo, da so vključno z Iliriko vsi, ki so kršili zakon, do zdaj zaračunavali stroške bistveno večje od tega, kar bi jim pokrilo osnovne stroške poslovanja. 0,5 odstotka od 800 evrov je 4 evre letno. Veste, koliko je Ilirika do zdaj zaračunavala za isto storitev? 26 evrov! Se pravi, zdaj bo šla na 4 evre, prej je pa zaračunavala 26 in ne Vlada ne ATVP nista niti mignila, da bi jih pač opozorili na to, kar v tem zakonu piše. To so bili samo stroški vodenja računov. Ob tem bi jim oni zaračunali še 12 evrov za odpiranje računa. Če to ni oduško, potem tudi ne vem, kaj je. Ne morem verjeti, še enkrat, pač Vlada enostavno reče, da je vse to, kar počnejo, dopustno, pod argument si pa vzame tudi to, da je bil pač opozicijski predlog in da ga ne boste upoštevali, ker ga niste dali vi. Upam, da bom dobil kakšna pojasnila glede takih interpretacij, čeprav zdaj že bivšega ministra.

Za konec imam pa tu dve vprašanji. Prvo je: Kako boste zdaj zagotovili spoštovanje avtentične razlage oziroma določil zakona v praksi? Ker problem je, da, prvič, ATVP ni vezan na navodila Vlade, je pa v preteklosti zelo samovoljno razlagal zakon in v nasprotju z namenom zakonodajalca, kot sem že odgovoril. In drugič, v samem zakonu, ki ga je predlagala aktualna vlada, ni kazenskih določb, ki bi se nanašale na kršitve tudi tega člena zakona. Glede tega bi prosil za kompleten odgovor. Drugo vprašanje pa je: Kako boste zagotovili, da bodo borzni posredniki, ki so do zdaj zaračunavali neupravičeno visoke stroške v nasprotju z zakonom, povrnili te stroške tistim, ki so že odprli trgovalni račun? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se mag. Dušan Verbič.

Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Predvsem razpravljal bi samo v tistem delu, ko se nekdo igra s tem, kako kakšno stvar razume.

Če nekdo prvič nečesa ne razume, pa ga nekdo opozori, pa da to ni kdorkoli, ampak da ga opozori celo zakonodajalec, tisti, ki je edini pristojen, da tolmači zakon. V nasprotnem primeru bi bilo zelo fino, če bi prej zakonodajalca vprašal, kaj je s tem mislil, če je res mislil to, če ni razumel, preden bi ukrepal ali neukrepal, če je bila to posledica za njegovo dejanje.

Drugič, čeprav v resnici, če boste praktično pogledali, že četrtič razpravljamo o tej zadevi: ob sami zakonodaji na odboru o predlogu amandmaja, na plenarnem zasedanju, ko smo sprejemali zakon, tretjič, ko smo obvezno razlago na odboru imeli in danes četrtič v Državnem zboru, si nihče v Republiki Sloveniji, ne Vlada ne Agencija ne more več privoščiti, da reče, da to ni razumljivo. In v normalnih demokratičnih državah, najmanj kar je, bi direktor AVTP preprosto odstopil, ker se ne strinja s to politiko, če res misli, da je še vedno prav tako, kot je zagovarjal oziroma vsi tisti, ki seveda so njemu podrejeni in danes to razlagajo.

Predstavnikom Vlade pa seveda predlagam: danes, ko bo sprejeta razlaga, da že jutri začnete s kampanjo obveščanja državljanov in državljanek, kaj dejansko res velja in o čem govori ta zakon. In konec je tega, kaj ste si vi želeli, ampak samo to, kar je v zakonu. To pa je vaša naloga in to brezkompromisno. Najmanj, kar je, imate za to urad ustanovljen.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Verbič, beseda je vaša.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Gospod podpredsednik, državna sekretarka, poslanke in poslanci, ki smo tukaj prisotni, lep pozdrav!

Ne oziraje se na stališče ali mnenje razprave predlagatelja kot tudi spoštovanega kolega pred menoj, si bom dovolil podati svoje lastno mnenje in stališče, kar se tega vprašanja tiče. Dejstvo je, ker nimam veliko časa, bom poskušal malce skakati s področja, in sicer tisto, kar je bilo s strani spoštovane poslanke Združene levice rečeno, je treba jasno povedati. Agencija za trg vrednostnih papirjev je organ v sestavi državne uprave. Plače so vključene v sistem javnih uslužbencev. Kakršenkoli prihodek, ki jih ustvarja, je prihodek z naslova postopkov zoper kršitelje in skladno z ZUP in vso tovrstno zakonodajo. Pomeni, da je Agencija za trg vrednostnih papirjev nadzornik, regulator in v tem kontekstu izvaja tudi postopke in je logično, da izreka tudi sankcije v obliki denarja. Nisem zagovornik ATVP, ampak menim, da je v politični razpravi treba včasih imeti tudi malce stroke.

Avtentična razlaga k temu zakonu. Že na matičnem odboru sem bil edini in tudi sedaj, ko vem, da sem glasoval proti ne zaradi tega, da bi ščitil Vlado, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, ampak preprosto sem stal na stališču, ki sem ga v neki smeri tudi v obrazložitvi dal. Če

se spominjamo pred dobrim letom, ko je opozicijska stranka SDS vložila amandma k 48. členu, lahko povem, da sem še danes istega mnenja, da sem bil vesel, da so se odločili za tovrstni amandma, ampak če smo odkriti, tovrstni amandma, ki je obrazložen na dveh straneh, je zame popolnoma jasen in razločen, kaj morajo udeleženci na trgu v zvezi s tem 48. členom. V tej razpravi in tudi na matičnem odboru pogrešam nekaj – nihče od razpravljavcev se še ni dotaknil enega bistva: pogovarjamo se o registrskih računih, ki jih zapiramo skladno s sprejetjem zakona in direktive Evropske unije in večina razpravljavcev se pogovarja o trgovalnih računih. To je bistvena razlika. Pomeni, osebno sem na stališču da 48. člen, ki ga je vložila SDS, popolnoma dovolj jasno in razloženo govori, kaj morajo udeleženci na trgu storiti.

Naslednja zadeva, zakaj sem bil proti. Stališče Zakonodajno-pravne službe v pisni obliki je na matičnem odboru tudi, kjer je bilo govora, zelo jasno povedala, da ni potrebe po avtentični razlagi. In sem sledil – glede na to da marsikateri poslanci, predvsem poslanka, mi marsikdaj očita, da ne sledim Zakonodajno-pravni službi. Sledim, ko presodim, da je resnično s pravo težo.

Naslednja zadeva, ki mi je o tej stvari sila pomembna, je, da je na Ustavnem sodišču že sprožen postopek v zvezi s tem in je zame popolnoma logično kot poslancu, da z zanimanjem čakam stališče Ustavnega sodišča, ki bo presodilo, ali je tovrstna določba zakona skladna.

Za konec bom zelo zanimivo zadevo izpostavil. Komu koristi avtentična razlaga? Osebno sem na stališču, da koristi predvsem alternativnim ponudnikom nekaterih organizacij in združenj in ne želim tukaj škodovati nikomur glede svobodne gospodarske pobude. Ampak zanimivo je, če pogledate na spletno stran Zveze potrošnikov Slovenije, kdo tam že oglašča ponudbe za posle, vezane na zaprtje registrskih računov. Ta zgodbica je zame več ali manj zaključena. In zaključujem v tem delu – eno je politična razprava. Tudi se ne strinjam z vsemi razpravljavci, da se v Državnem zboru kot zakonodajnem organu pogovarjamo, ali je nekdo primeren za člana uprave ali ne. Mislim, da je tukaj decidirano povedano, da se politično vpliva na kadrovanje. Ali nismo v tem zboru že velikokrat rekli, da se o tem ne bomo pogovarjali? To je tipičen primer vpliva na kadrovanje. Za to so druge institucije.

Da zaključim; osebno, skromno mnenje je, da seveda avtentične razlage da, vendar v tem primeru poleg političnega predsodka ali razprave je treba vključevati tudi malce stroke. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja. Besedo damo najprej predstavnici Vlade državni sekretarki Ireni Sodin. Izvolite.

IRENA SODIN: Hvala lepa.

Besede šarlatan v svojem nastopu nisem uporabila. Omenila sem sheme, nenadzorovane sheme, ki novačijo imetnike vrednostnih papirjev na registrskih računih. To je točno to, kar je pred mano omenil poslanec Verbič. Kot rečeno, teh shem Agencija za trg vrednostnih papirjev ne more nadzorovati, kljub temu da se na teh računih zaračunava letni strošek 9 evrov. Se pravi, to je ekvivalentno znesku tisoč 800 evrov za prenos na registrske račune posamične fizične osebe, če je znesek pol odstotka.

Kar se tiče pristojnosti in nadzora borznoposredniških hiš, je zadeva jasna. Seveda je to naloga Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki, verjamem, bo svoje delo tudi izpolnjevala. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Luka Mesec, predstavnik predlagatelja, izvolite, beseda je vaša.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Najprej odgovori kolegu Verbiču glede ATVP in tega, da je del državne uprave. Res je, na kar je pa Violeta opozarjala, pa sta dve stvari. Prvo je, da ni pod demokratičnim nadzorom, drugo pa je, da obstaja finančna odvisnost te agencije do tistih, ki naj bi jih agencija nadzorovala; se pravi, bank in borznoposredniških hiš. In v tem je problem. Banke in borznoposredniške hiše plačujejo to agencijo, ki naj bi bila njihov nadzornik. In demonstracije od tega, kam to vodi, smo videli na odboru, kjer je agencija nastopila ne kot njihov nadzornik, ampak kot njihov zagovornik. Obnašala se je kot njihov sindikat: res, da kršijo zakonodajo, ampak, veste, morate razumeti, če je ne bi kršili, pa ne bi preživel. Pač v tem smislu je šla njihova argumentacija oziroma celo Vlada je tukaj šla, kot je sekretarka Sodin rekla, da če ljudem niso všeč stroški pri tistih, ki kršijo zakonodajo, pa lahko gredo odpret račune k državni banki, ki pa zakon spoštuje. Ta zadnji del sem dobesedno citiral. Rekli ste, da lahko gredo odpreti račun k državni banki, ki pa zakon spoštuje. Tako, da vsi smo vedeli tukaj, tako Vlada, ministrstvo, Agencija za trg vrednostnih papirjev, vsem je bilo jasno, da se zakon krši, ukrepali pa niso.

To je moj naslednji odgovor. Mi se tudi strinjamo s tem, da amandma, ki ga je spisala SDS, je dovolj jasen. Vsi smo vedeli, za kaj glasujemo, razprava je bila opravljena, povsem jasno je bilo, kakšne bodo posledice. In če kdo takrat ne bi želel takšnega vpisa v zakon, bi moral na to opozoriti takrat, ko se je zakon sprejemal. Če bi pač bili prepričani, da je pol odstotka premalo, bi pa, ne vem, vložili

amandma in rekli, hočemo dva odstotka. Saj takrat to ni bil problem, ampak zdaj je pač zakon zapisan tako, kot je, in ga je treba spoštovati, ker drugače pač bomo pustili borznoposredniškim hišam – mislim, sploh danes, če bomo popustili zdaj pri tej razlagi, kar se mi zdi, da ne bomo –, ampak če bi popustili, bi jim dali signal, da noben strop tukaj več ne obstaja. Pač, navijejo lahko stroške, kakor želijo, to omejitev v zakonu lahko povozijo, kakor hočejo. To bo signal, ki ga bomo dali. Mislim, to je tudi na nek način precedens za ostale regulirane cene, saj vrednosti papirji oziroma ta zadeva točno, ki jo danes reguliramo, ni edina cena, ki bo regulirana s strani države. Imamo, recimo, regulirane cene bencina. In predstavljajte si, da bi bencinski servisi tako brali zakon, kot ga berejo borznoposredniške hiše. To bi pomenilo, da se nekdo pripelje na bencinsko črpalko in bencinski servis reče, ja, že res, da je naša marža na bencin omejena, da bencin ne sme biti dražji, recimo, pač od 1,2 evra, ampak mi imamo pa tukaj še stroške zaposlenih, pa imamo stroške vzdrževanja, pa imamo stroške videonadzora, pa imamo stroške gradnje tega objekta. In bi rekli, no vam bomo sedaj zaračunali, zato ker imamo pač še te dodatne stroške, za liter bencina 4 evre. Približno tako so zakon razlagale borznoposredniške hiše in ta kršitev, ki jo vršijo, je pač v tem rangu. Zato je potrebna avtentična razlaga, da se to v prihodnje prepreči.

Potem pa mogoče samo še kratek odgovor glede nujnosti ukinjanja registrskih računov, na katerega je opozoril kolega Verbič. Tukaj ste rekli, da se pogovarjamo o registrskih računih, ki se zapirajo skladno z evropsko direktivo, ne pa o trgovalnih računih. Kot prvo, registrski računi bi lahko ostali. To ni bilo neizogibno. V Združeni levici smo tudi takrat predlagali, da se registrskih računov enostavno ne ukine, ker ljudje, ki imajo premoženje naloženo na teh računih, s premoženjem ne trgujejo. To premoženje samo tam je in miruje in tako je že petindvajset let in nobeden se ni pritoževal zaradi tega. Ampak v Vladi ste se odločili, da to ukinete, čeprav to ni bil del direktive T2S. Direktiva T2S je posegala v trgovalne račune, registrske bi pač lahko ohranili, ne bi bil noben problem. In zakaj se danes pogovarjamo o trgovalnih računih? Zato, ker pač ta zakon sili vse tiste, ki so imeli do sedaj premoženje na registrskih računih, da odprejo trgovalna. Zato se pogovarjamo o tem!

Potem glede postopka na Ustavnem sodišču. Jaz sem pač povedal kaj piše v zakonu ... Da se pač naš zakon oziroma da je avtentična razlaga na varstvo pravic potrošnikov in mislim, da bo tukaj Ustavno sodišče povedalo, če je kakršenkoli problem. Ampak jaz ga ne vidim oziroma ne bo nastal zaradi avtentične razlage, ker avtentična razlaga ne vnaša – in to še enkrat ponavljam – nič novega v zakon, samo pove tisto, kar je v njem že napisano.

Na koncu še, komu koristi avtentična razlaga. Vsem tistim 200 tisočim, ki bodo morali do novega leta odpreti trgovalne račune. Če je problem, na katerega opozarja ministrstvo, pertinenten, se pravi, da bodo ljudje odpirali račune pri nenadzorovanih shemah, ki novačijo sedaj te lastnike registrskih računov, pa na tem mestu tudi jaz pozivam Vlado, da že jutri začne s kampanjo obveščanja, kje je odpiranje računa varno in kje ni. Glede na to, da imamo ponudnike, med njimi banke v državni lasti, ki so se že do sedaj omejitve držali, pa ne vidimo problema, zakaj ne bi enostavno naredili seznama teh ponudnikov, ki se omejitve držijo, oziroma vseh tistih, ki so se pripravljene omejitve držati, in povedati, da pri teh ponudnikih je odpiranje varno. To lahko naredimo konec koncev tudi v sodelovanju z Zvezo potrošnikov, saj Zveza potrošnikov Slovenije je za to, da pomaga potrošnikov, ko je to potrebno, tudi z osveščanjem in z drugimi sredstvi zaščite njihovih pravic.

Bi pa še enkrat prosil Vlado za oba odgovora, za katera sem jo pozval. Se pravi, odgovora in vprašanje: Kako boste zagotovili spoštovanje zakona oziroma avtentične razlage v praksi? In drugič: Kako boste zagotovili, da bodo borzni posredniki vrnili denar državljanom, ki so že odprli trgovalne račune in so jim bili zaračunani previsoki stroški? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Prav.

Pred prijavo želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želite razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga za sprejem avtentične razlage Luka Mesec ter predstavnica Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobite besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnica Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Časa za razpravo je 5 minut.

Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za finance gospa Irena Sodin.

IRENA SODIN: Hvala lepa za besedo. Prepričana sem, da poslanec Mesec ve, kaj je pristojnost Vlade v tem primeru in da nadziranje delovanja borznoposredniških hiš ni v pristojnosti Vlade; kot rečeno že prej, je to Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Kar se tiče ocene tega, ali je posameznik plačal preveč stroškov za odpiranje prenosa na registrski račun, je njegov instrument, ki ga ima, to, da gre lahko na sodišče in zahteva stroške nazaj. Vlada zagotovo nima pristojnosti, da posega v to, in kot ste v razpravi, to, kar ste mi očitali, da govorim, da so tudi ponudniki, ki so delali v

skladu z razlago 48. člena, to ste v svojem izvajanju sami dvakrat omenili, da gredo posamezniki še vedno lahko na banke, ki to delajo skladno z razlago, ki jo danes sprejemate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo.

O predlogu za sprejem avtentične razlage in amandmaja matičnega delovnega telesa k besedilu avtentične razlage bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 22. 11. 2016, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **31. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2015.**

Predlog zaključnega računa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zaključnega računa.

Besedo ima gospa Marija Janc, državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Prosim.

MARIJA JANC: Gospod predsednik, spoštovani poslanci in poslanke!

Pred vami je Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015, ki ga Vlada skupaj z dokončnim poročilom Računskega sodišča in pojasnili za neupoštevanje posameznih predlogov popravka revizorja predloži Državnemu zboru v sprejetje.

Rebalans proračuna za leto 2015 je zadnji sprejeti proračun države za leto 2015 in se uporablja kot osnova za pojasnjevanje odstopanj realiziranih prihodkov in odhodkov od načrtovanih. Glavne značilnosti, ki izhajajo iz predloga zaključnega računa za leto 2015, so naslednje.

A bilanca – prihodki državnega proračuna so bili ob koncu leta 2015 realizirani v višini 8,52 milijarde evrov in so bili za 41,2 milijona evrov manjši od načrtovanih v rebalansu proračuna za leto 2015, kar predstavlja 99,5-odstotno realizacijo. Višji prihodki iz naslova akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve so posledica višje rasti mase plač od napovedi. Višji prihodki iz naslova Davka od dohodka pravnih oseb so predvsem posledica višjega pozitivnega poračuna za prihodnje leto.

Prejeta sredstva iz EU so bila realizirana v višini 878,7 milijona evrov prihodkov, kar pomeni 82 odstotkov načrtovanih prihodkov iz tega naslova. Kljub temu je iz Poročila o črpanju sredstev evropske kohezijske politike 2007 do 2013 za obdobje januar–december 2015 razvidno, da je Slovenija zastavljeni cilj dosegla, saj je že povrnila 95 odstotkov pravic porabe, preostalih 5 odstotkov pa bo Slovenija prejela, ko bo iz Bruslja prejela

potrjena končna poročila in predvidoma bo to v začetku leta 2018.

Na odhodkovni strani je bilo realiziranih 9,79 milijarde odhodka evrov, kar je 149 milijonov evrov manj od načrtovanih. Glede plačil sredstev v proračun EU v letu 2015 je Republika Slovenija vplačala v proračun EU slabih 433 milijonov evrov. Povečanje vplačil je posledica višje predvidene obveznosti iz naslova Tradicionalnih lastnih sredstev in večjega vpoklica v proračun EU iz naslova bruto domačega proizvoda. Pa še vedno je bila neto prejemnica EU sredstev v višini 446 milijonov evrov, kar je 1,2 odstotka bruto domačega proizvoda.

Proračunski primanjkljaj državnega proračuna je tako v letu 2015 znašal 1,277 milijarde evra oziroma 3,3 odstotka BDP in je za 808 milijonov nižji od načrtovanega.

B bilanca. Izdatki Računa finančnih terjatev in naložb so bili realizirani v višini 233 milijonov evrov, pri čemer je bilo kar 118 milijonov evrov izdatkov realiziranih za namen povečevanja kapitalskih naložb.

Račun financiranja. Skladno s programom financiranja za leto 2015 se je Republika Slovenija zadolžila v skupni višini 3,6 milijarde evrov, kar je zadostovalo za financiranje potreb proračuna tekočega leta in za predfinanciranje dela potreb za izvrševanje proračuna za leto 2016. Neto zadolževanje je bilo realizirano v višini 1,2 milijardi evra, kar je 404 milijona evrov nižje od načrtovanega.

Konsolidirana premoženjska bilanca države in občin je sestavni del zaključnega računa proračuna, ki jo Vlada predlaga v seznanitev Državnemu zboru vsaki dve leti. Bilančna vsota premoženja države in občin na dan 31. 12. 2015 znaša 48,16 milijarde evra in se je glede na stanje, izkazano na dan 31. 12. 2014, v letu 2015 povečala za 2,46 milijarde evra. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zaključnega računa je obravnavala Komisija za nadzor javnih financ.

Besedo dajem predsedniku komisije mag. Andreju Šircelju za predstavitev poročila.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, kolegi in kolegice!

Komisija za nadzor javnih financ je na 36. redni seji 27. oktobra tega leta kot matično delovno telo obravnavala Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015, ki ga je na podlagi 5. odstavka 97. člena Zakona o javnih financah Državnemu zboru v sprejetje posredovala Vlada. Državna sekretarka je v uvodu najprej opozorila na dejstvo, da je bil proračun za leto 2015 z rebalansom spremenjen že v začetku leta 2015, februarja. Zato so tudi bile opravljene primerjave realizacije na rebalansni proračun. Dostavila je podatke iz bilance A, bilance B in bilance C. Na seji pa je

predstavnik Ministrstva za javno upravo predstavil še analizo plač v javnem sektorju za leto 2015.

Prvi namestnik predsednika Računskega sodišča je povedal, da so po reviziji predloga zaključnega računa podali mnenje s pridržkom o Splošnem delu zaključnega računa in tudi o pravilnosti njegove izvršitve. Ocenil je, da so ugotovitve zelo podobne tistim iz prejšnjih let in da so tudi napake podobne. Glede splošnega dela zaključnega računa je opozoril na nekatere primere knjiženj, kjer po njihovem mnenju prihodki in odhodki niso pravilno izkazani. Po njihovih izračunih bi morali odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov biti višji za 0,7 odstotka, prihodki pa za 0,01 odstotka. Izdatki v Računu finančnih terjatev in naložb so precenjeni za 20,2 odstotka, prejemki v isti bilanci pa podcenjeni za 2,1 odstotka. Zadolževanje v Računu financiranja je podcenjeno za 0,2 odstotka – odplačila, poplačila pa so podcenjena za 0,4 odstotka, prejemki pa za 0,2 odstotka. Glede pravilnosti izvršitve proračuna je pojasnjeno, da so mnenje s pridržkom podali zaradi številnih kršitev zakonskih predpisov, ki se iz leta v leto ponavljajo.

V svoji razpravi bi opozoril tudi na dejstvo, da Računsko sodišče že od leta 2011, ko je to možnost dala sprememba Zakona o javnih financah, podaja popravke revizorja, ki pa jih Vlada še nikoli ni upoštevala. Zaradi tega se iste napake pojavljajo iz leta v leto. Letos že petič Računsko sodišče zahteva enake oziroma podobne popravke, ki pa jih je Vlada ponovno zavrnila. Rešitev bi bila po mnenju prvega namestnika predsednika Računskega sodišča samo to, da bi Državni zbor v skladu s 6. odstavkom 97. člena Zakona o javnih financah predlog zaključnega računa zavrnil, Vladi pa naložil, katere popravke mora skladno z zahtevami Računskega sodišča upoštevati.

V razpravi je bilo največ vprašanj in razprave o tem, zakaj Vlada ne upošteva razlogov popravkov revizorja in kaj bi bilo mogoče narediti, da bi se to upoštevalo. Člani komisije so opozarjali, da se iste napake ponavljajo več let. Računsko sodišče opozarja, zahteva popravke, zgodi se pa nič. Nekateri so opozarjali, da je določba Zakona o javnih financah, s katero Računsko sodišče zahteva popravke, neoperativna in se je ne da izvajati. Tudi predstavniki Ministrstva za finance so opozarjali, da se zadev za nazaj v računovodstvu ne da popravljati. Ob tem so člani komisija opozarjali, da že kar nekaj let govorimo tudi o sprejemu novega oziroma spremembah veljavnega Zakona o javnih financah in Zakona o računovodstvu, ki bi lahko tudi ta problem ustrezno uredila. Zato so postavljali vprašanja, kdaj lahko te zakonodajne spremembe pričakujemo. Predstavniki Ministrstva za finance so pojasnjevali, da so nekatere izboljšave v zadnjih letih le bile narejene. Glede popravkov revizorja pa so

povedali, da v drugih državah take popravke upoštevajo za naprej, ne pa za nazaj.

Po končani razpravi je predsednik te komisije predlagal, da komisija sprejme nekatere sklepe glede popravkov, ki pa jih komisija ni sprejela. Sprejela pa je sklep, ki se glasi: Komisija za nadzor javnih financ predlaga Državnemu zboru, da po obravnavi na podlagi 168. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2015.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav predstavnikom Ministrstva za finance, državni sekretarki s sodelavkami. Spoštovani poslanci in poslanke!

Predloženi Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015 ponuja končni pogled v izvrševanje proračuna. Naj se na začetku čisto na kratko osredotočim na nekatera ključna področja tega zaključnega računa proračuna za leto 2015. Izvajanje proračunske politike v preteklem letu je temeljilo predvsem na rebalansu proračuna, za leto 2015, ki je bil sprejet v februarju, začel pa je veljati s prvim marcem 2015. Rebalans proračuna je bil pripravljen ob bolj konservativnih ocenah gospodarske rasti, tako da je bila ob napovedih proračuna gospodarska rast za 0,3-odstotne točke nižja od dejansko realizirane. Glavni cilj rebalansa proračuna, katerega rezultat je tudi danes obravnavani zaključni račun za leto 2015, je bil sledenje cilja zmanjševanja proračunskega primanjkljaja sektorja država pod tri odstotke, kar bi Sloveniji omogočilo izstop iz postopka presežnega primanjkljaja. Ta cilj je bil uspešno realiziran, tako je Slovenija uspešno znižala primanjkljaj sektorja država, ki je po zadnjih ocenah v letu 2015 znašal 1 milijardo 31 milijonov evrov ali 2,7 odstotka BDP. Sledenje zavezam zmanjševanja primanjkljaja je pripomoglo k temu, da si je Slovenija povrnila mednarodno kredibilnost, s tem so se izboljšale bonitetne ocene države in znižani stroški zadolževanja države ter posledično tudi bank, gospodarstva in državljanov.

Na tem mestu velja še poudariti uspešno črpanje sredstev iz programskega obdobja 2007 do 2013, v letu 2015 je bilo iz tega naslova realiziranih slabih 878 milijonov evrov prihodka. Vsi napor v letu 2015 so bili usmerjeni v pospeševanje, izvajanje in spremljanje projektov programskega obdobja 2007 do 2013 s ciljem, da se uspešno zaključijo s kar najvišjo mogočo izkoriščenostjo sredstev. Iz Poročila o izvajanju evropske kohezijske politike za obdobje preteklega leta je razvidno, da je Slovenija zastavljeni cilj dosegla, saj je povrnila 95 odstotkov vseh pravic porabe, preostalih 5

odstotkov pa jih bo prejela, ko bodo potrjena poročila, predvidoma v začetku leta 2018.

Posebne pozornosti je bilo s strani naše poslanske skupine deležno tudi obsežno poročilo, ki ga je na seji pristojne komisije podal predstavnik Računskega sodišča, ki je na podlagi ugotovitev tekom revizije pravilnosti izvrševanja proračunov za leto 2015 izreklo mnenje s pridržkom zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti pri izkazovanju računovodskih kategorij. Ugotovljenih je bilo kar nekaj neskladij z veljavnimi predpisi s področja delovnopravne zakonodaje, prevzemanje in plačevanje obveznosti iz proračuna, oddajanje javnih naročil, dodeljevanja transferov in še nekaj jih je navedel. Po našem mnenju se s tem področjem tudi v preteklosti, tudi v času naše vlade in vseh preteklih, temu področju ni posvečalo dovolj zadostne oziroma velike pozornosti. Kot je povedala predstavnica Ministrstva za finance na seji Komisije Državnega zbora, se je vsaj na nekaterih področjih pristopilo k reševanju teh navedenih problematik bolj temeljito. Ta neskladja so imela različne vzroke. Eden izmed zelo pomembnih izhaja iz nejasnosti ali razlik v strokovnih mnenjih in stališčih med Vlado in Računskim sodiščem, zato bodo potrebna tudi v prihodnje proaktivna usklajevanja že med samim potekom revizije, del pa ima, kot sem že omenila, tudi zgodovinski predznak, izhajajoč iz sprememb o pravilih računovodenja nepopolnih oziroma zastarelih evidenc, ki jih je treba najprej rešiti na vsebinski ravni, preden se lahko zagotovi tudi pravilno računovodsko prepoznavanje. Gre pa v vseh teh pomanjkljivostih, ki jih ugotavlja Računsko sodišče, za dlje časa trajajoče neurejenosti, opravljanje imamo s pomanjkljivostmi in nepopolnostmi, ki trajajo že nekaj časa.

S tem v zvezi v Poslanski skupini Stranke modernega centra pričakujemo od Vlade, da bo pri prihodnjih izvrševanjih proračunov odločno nadaljevala z uveljavljanjem ukrepov, ki bodo zagotovili skladnost izvrševanja z opozorili Računskega sodišča, pa naj gre za doslednost pri knjiženju posamičnih dogodkov, za vzpostavitev evidenc, ki so podlaga za prepoznavanje dogodkov, ali za rešitve, ki se morajo jasneje oziroma konkretnije opredeliti tudi v sistemski zakonodaji – tukaj mislim predvsem na Zakon o javnih financah, ki ni doživel prenove že kar vrsto let, več kot desetletje.

Zaradi navedenega v Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo sklep, sprejet na Komisiji za nadzor javnih financ, in sicer da se zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2015 sprejme, vendar kot povedano, tudi pričakujemo, da bo že vzpostavljena močnejša dinamika konstruktivnega sodelovanja med Računskim sodiščem in Vlado v nekem doglednem času prinesla napredek tudi na tem področju in verjamemo, da bo Vlada tudi ta del skrbno

proučila in vgradila v svoje nadaljnje ukrepe in delovanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo še enkrat. Spoštovane predstavnice Vlade, kolegi in kolegice!

Spomin za eno leto nazaj. Imeli smo isto temo, samo proračun za leto 2014 in ne za leto 2015 oziroma zaključni proračun. Zgodba popolnoma enaka. Govorili smo o istih napakah, ki jih dela Vlada oziroma Ministrstvo za finance v tem pogledu in na iste napake je opozorilo Računsko sodišče. In zgodilo se ni nič ali skoraj nič, morda nekaj sestankov, morda nekaj usklajevanj in vsak je na svojem bregu. Vlada se je odločila, da ne bo upoštevala edinega nadzornika, ki ga ima nad seboj in nad proračunom, to je Računsko sodišče. Pred enim letom sem govoril najbrž približno enako in zgodilo se ni nič in govoril sem o tem, da je treba sprejeti Zakon o javnih financah, novi zakon, in Zakon o računovodenju in spet se zgodilo ni nič. Zaradi tega stališče, ali pa stališča, ali pa mnenja, ali karkoli drugega, da je treba najprej stvari proučiti vsebinsko, da je najprej treba vse skupaj razrešiti pa da je treba najprej malo pogledati, kako ... Poglejte, to je samo prelaganje; prelaganje težav, problemov na neko kasnejše obdobje, ki se najbrž ne bo nikoli zgodilo. In Vlada se pač tega ne bo držala. Tukaj je dejansko vsa umetnost, da se pač to ne bo to zgodilo.

Navsezadnje je tudi tako, da se verjetno vsi ali pa večina tudi na komisiji in tako naprej strinja, da je tukaj težava, da ima Računsko sodišče prav, da Računsko sodišče stalno opozarja in tako naprej, ampak ko se glasuje, se glasuje drugače. Vsaj na tej komisiji se je glasovalo drugače, seveda po svoji vesti, ampak skratka, da je vse v redu. Seveda potem takšni predlogi, ki bi naložili neke popravke proračuna, enostavno niso obveljali in navsezadnje Vlado ne zavezujejo. Tako kot pri prejšnji točki dnevnega reda, ko smo govorili o avtentični razlagi, o nekem zakonu, ki je kristalno jasen, tudi iz obrazložitve – tako je tudi tukaj in ne zgodi se nič. V tej državi se zaradi tega, tudi zaradi proračuna in tako naprej, kopicijo in kopicijo težave, problemi, ki jih nihče ne razrešuje. Enkrat bo verjetno temu konec. Vprašanje, kdo jih bo takrat razreševal in kdo bo takrat odgovoren za to, da se nič ni zgodilo. Ampak tukaj imamo ene in iste zadeve, ki jih dejansko govorimo: od črpanja evropskih sredstev, od napačnega knjiženja, o tem, da se investicijski odhodki knjižijo, tako da so naprej investicije, potem investicij ni, ker ni evropskih sredstev, pa se spremenijo v tekoče odhodke in tako naprej in tako naprej. Pa zgodi se nič.

Mislil, da je to seveda za državo slabo, ne samo tukaj za nas, ampak slabo je seveda tudi za aktualno oblast in za stanje v državi, v katerem smo. Dejansko Vlada lahko dela, kar hoče in s proračunom in z zakoni in z mnenji in tako naprej in se sploh ne ozira na Državni zbor niti na Računsko sodišče; in če Računsko sodišče nekaj reče, tudi potem tega ne upošteva. Vsi ostali, ki jih pregleduje Računsko sodišče, napišejo odzivno poročilo in tako naprej in skušajo že v odzivnem poročilu napake popraviti. Pokažejo, večina njih, lahko rečem skoraj vsi – lahko mi boste povedali enega, ki tega ni hotel, pa ga ne poznam ali pa se ga sedaj ne spomnim – imajo nek interes, da se zadeva spravi v red pri različnih zadevah. Ta vlada tega interesa pri zaključnem računu za katerokoli leto nima. Tukaj gre ... Pravzaprav niti ne vem, za kaj točno gre. Gre enostavno za to, da se izkazujejo mišice na ne vem katerih ravneh administracije, in se, bom rekel, na verjetno neplodnih sestankih, številnih neplodnih sestankih, za katere mislim, da so šli v desetine, če ne stotine ur, ne zgodi nič. Razen, da državni uradniki in seveda tudi tisti, ki zastopajo Računsko sodišče, dobijo plačo. Plača teče; plača in kartica, da so v službi, teče, vse ostalo pa se ne zgodi nič. V taki državi živimo. To kaže tudi odnos Vlade do Računskega sodišča.

V Slovenski demokratični stranki nismo za takšen način. Enostavno nismo za takšen način, ki gre v škodo državljanov in državljanov – če neposredno, pa posredno. Nismo za takšen način, da Vlada ne upošteva vrhovnega nadzornika, to je Računsko sodišče, in tudi pove, da ga ne bo upoštevala, tako kot pove, da ne bo nekega člena zakona izvrševala ali pa ga bo malo drugače. Poglejte, ne vem, ali imamo tukaj še ločeno oblast na zakonodajno in izvršilno in sta obe v enakem položaju ali je tu izvršilna nad vsemi, najbrž je samo modro nebo nad njo, vse ostalo je pa spodaj nekje v megli. Ampak v Slovenski demokratični stranki na takšen način in na takšno stanje ne bomo pristali, zato tudi ne bomo podprli zaključnega računa za leto 2015.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani poslanke, poslanci in drugi prisotni!

Zaključni račun Proračuna Republike Slovenije je proračunski dokument, ki omogoča, da se ozremo v preteklost in ocenimo, koliko smo bili dosledni pri realizaciji zastavljenih ciljev. Slovenija je leta 2015 zaključila z 8,5 milijarde evrov prihodkov, medtem ko so bili odhodki državnega proračuna nekoliko višji in so znašali 9,7 milijarde evrov. Pomembno je, da smo uspeli znižati proračunski primanjkljaj za 108,3 milijonov evrov.

V Poslanski skupini Desus smo kot del koalicije naredili znaten korak na prihodkovni strani proračuna. Začeli smo z učinkovitim črpanjem javnih dajatev in uvedli davčne blagajne, ki so upravičile svoj namen. Skupaj so davčni prihodki v letu 2015 znašali nekaj več kot 7 milijard evrov in so bili za 1,8 odstotka večji, kot je bilo prvotno načrtovano. Verjamemo, da bo nadaljevanje z ukrepi davčnega prestrukturiranja dodatno prispevalo k polnjenju državne blagajne iz naslova davčnih prihodkov. Pri tem pa na ponovno opozarjamo, da mora biti prerazporeditev davčnega bremena bolj enakopravna in ne toliko na plečih šibkejših slojev prebivalstva. Ravno zato ostajajo naši ključni pomisleki, vezani na sredstva za socialno in zdravstveno varnost državljanov ter na pokojninsko blagajno. Transfer za pokojninsko blagajno je v letu 2015 znašal 1,465 milijarde evrov in je bil za skoraj 65 milijonov evrov manjši, kot je bilo planirano. Iz finančnega načrta ZPIZ izhaja, da je skupna pokojninska blagajna v letu 2015 tehtala blizu 5 milijard evrov. Žalosti pa nas, da do rednega usklajevanja pokojnin zaradi omejevalnih ukrepov v letu 2015 ni prišlo in so bili upokojeni deležni le letnega dodatka v višini 19 milijonov evrov. Zato na tem mestu izpostavljam Desusov dosežek v letu 2016, in sicer izredno uskladitev pokojnin v januarju za 0,7 odstotka in v oktobru za 0,4 odstotka; v januarju 2017 pa predvideno uskladitev pokojnin za približno 1,15 odstotka.

Seveda v Poslanski skupini Desus s tem zaradi naraščajoče revščine med starejšimi, še posebej med samskimi ženskami, še ne moremo biti zadovoljni. Dejstvo je, da je povprečna starostna pokojnina skoraj enaka pragu revščine za enočlansko gospodinjstvo. Zato bi morala Vlada in pristojna ministrstva storiti bistveno več za odpravljanje revščine med starejšimi, in sicer pripraviti zakonske predloge za uzakonitev dostojne minimalne plače in minimalne pokojnine, za postopno izenačitev prispevkov delodajalcev s tistimi, ki jih plačujemo delojemalci, za postopno zvišanje pokojnin na raven, ki bi jo pokojnine dosegle, če preteklih zamrznitev ne bi bilo, za postopno rast razmerja med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo s sedanjega razmerja 55,4 odstotka na s strani OECD priporočeno razmerje 70 odstotkov.

Svoje zahteve in predloge ukrepov je Poslanska skupina Desus naslovila na predsednika Vlade in na svoji koalicijski partnerici, ki vodita pristojne ministrske resorje, odgovorne za pripravo tovrstnih zakonskih predlogov. Demografski trendi narekujejo oblikovanje takšne proračunske politike, ki bo kos izzivom prihodnosti. Bela knjiga za področje pokojnine ne odgovarja na izzive prihodnosti zaposlenih in ne upokojenih. Eden izmed predlog stranke Desus, za katerega smo veseli, da sta ga posvojili tudi koalicijski partnerici, pa je ustanovitev demografskega sklada, saj je treba

misлити tudi na tiste, ki se bodo upokojevali v prihodnjih letih.

Računsko sodišče je k splošnemu delu zaključnega računa proračuna za leto 2015 izreklo mnenje s pridržkom zaradi ugotovljenih napak pri izkazovanju prejemkov in izdatkov. Prav tako je zaradi številnih neskladij s predpisi izreklo mnenje s pridržkom za pravilnost izvršitve proračuna za leto 2015. Po mnenju Poslanske skupine Desus bi morala ministrstva, zaradi katerih sta bili izrečeni mnenji s pridržki, čim prej odpraviti pomanjkljivosti, ki jih ugotavlja Računsko sodišče

Zaključni račun predstavlja dobro osnovo za dodatne izboljšave na proračunskih postavkah, zato ga bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus soglasno podprli. Seveda pa podpiramo tudi nujne spremembe oziroma nove sistemske predpise, ki urejajo javnofinančno poslovanje proračunskih uporabnikov, na primer Zakon o javnih financah in Zakon o računovodstvu, kar bo omogočilo lažje in bolj pregledno upravljanje z javnimi financami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka s sodelavkami!

Predlog zaključnega računa, kot vsako leto, Vlada Državnemu zboru pošilja kot obračun poslovnega leta in kot dokaz o izvrševanju proračuna, gospodarjenju s premoženjem in v okviru zakonitosti in gospodarnosti. In tako kot vsako leto tudi tokrat Predlog zaključnega računa revidira Računsko sodišče in mu izreka mnenje s pridržkom. Prav tako niso tudi letos izjeme razlogi za pridržke Računskega sodišča, ti se iz leta v leto ponavljajo, še najbolj pa so povezani s potrebo po prenovi Zakona o javnih financah, ki mora celovito urediti to področje, da bi v bodoče uspeli preprečiti vsakoletne dvome o popravkih revizorja, pa seveda tudi o načinu evidentiranja državnega stvarnega premoženja znotraj bilanc.

Letos je, kar je dobro, da je k zaključnemu računu priložena tudi analiza plač v javnem sektorju, kar pomeni bolj celovit in pregleden sistem in možnost za posledično bolj pravično urejanje tega področja, ker pred tem ustreznega pogleda niti Vlada niti poslanci v to nismo imeli.

Kljub že običajnim pridržkom Računskega sodišča, pa tudi drugim, ki so bili v večji meri odpravljeni, lahko ugotovimo, da je bilo poslovanje države v zadnjem letu v okvirih, ki jih nalaga zakonodaja, lahko pa tudi ugotovimo, da se z vsemi ugotovitvami Računskega sodišča nekritično ne moremo povsem strinjati. To je, denimo, s tem, da država preveč troši za investicije, in morda tudi s tem,

da se v danem okviru premalo hitro razdolžuje. Menimo namreč, da bi pretirano razdolževanje lahko prej povzročilo več dodatnih težav kot pa pozitivnih učinkov.

Ni nepomembno hkrati tudi, da ocena Računskega sodišča temelji na formulah Evropske komisije, za katere pa Slovenija ocenjuje, da so napačne, saj so nam že v letu 2015 prikazovale gospodarsko pregrevanja, kar seveda lahko brez posebnih analiz mirno označimo za neresnično, je pa to posebej podkrepilo in dokazalo tudi Ministrstvo za finance, ki je pri Evropski komisiji za letošnje leto tudi izpogajalo uporabo popravljene metodologije računanja potrebnega fiskalnega napora. Zato se nam na koncu zdi pomembno ugotoviti, da pri pripravi in reviziji zaključnega računa s strani Računskega sodišča v celoti gledano niso bile ugotovljene nobene večje nepravilnosti ali prekoračitve zakonsko postavljenih meja, da pa so se manjše nepravilnosti, na katere je opozorilo Računsko sodišče v vlogi revizorja, s popravljivimi ukrepi vsaj deloma popravilo.

Socialni demokrati bomo predlog zaključnega računa seveda podprli, podobno kot vsi, ki ste govorili pred menoj in verjetno še kdo, ki bo govoril za mano, pričakujemo pa hitrejšo prenovu javnofinančne zakonodaje in predvsem končno tudi odpravo razlogov, zaradi katerih se vsakoletna revizija proračuna sooča z mnenjem s pridržkom Računskega sodišča. Hvala lepa in uspešno delo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Zaključni račun proračuna je praviloma bolj knjigovodsko kot politično vprašanje, vsekakor pa je treba biti tudi pri teh vprašanjih previden, ker imajo lahko širše posledice. Vemo, recimo, za primer Grčije, kjer je njihova oligarhija s pomočjo ameriških bank ponarejala bilance, da je obogatela na račun svojih državljanov.

Zaključni proračun Republike Slovenije ni tak ponaredek, ampak vseeno pa ni narejen brezhibno. Tudi zanj veljajo standardni pridržki, ki jih Računsko sodišče, kot so opozarjali že govorci pred mano, ponavlja praktično vsako leto. Pri zaključnem računu za leto 2014 v Združeni levici tega nismo posebej izpostavljali, ker je bila za nepravilnosti v pretežnem delu odgovorna še prejšnja vlada, za izvrševanje proračuna za leto 2015 in izdelavo konkretnega zaključnega računa pa je odgovorna sedanja vlada. In ker tudi to poročilo ni brezhibno, ker niso izdelali proračuna, h kateremu bi Računsko sodišče ne bi dalo pridržka, mi tega zaključnega računa ne moremo podpreti.

Konkretno pa moramo izpostaviti en podatek iz zaključnega računa, ki je pomemben za izvajanje proračunov za leti 2017 in 2018.

Konkretno gre za izdatke za socialno pomoč. Kot vemo, je Vlada za leti 2017 in 2018 predvidela bistveno manjše izdatke na tej postavki, kot bo predvidena realizacija v letu 2016. Po eni strani to pomeni, da bodo socialne pomoči še vedno tako nizke, da ne bodo omogočale preživetja. Ne verjamem namreč, da bi ta koalicija sprejela rebalans proračuna, zato da bi dvignila minimalni dohodek. Ne govorim o minimalnih uskladitvah, govorim o tem, da bi bilo dohodek treba dvigniti vsaj na raven, ki je bila preračunana leta 2009, torej 385 evrov, kar je meja, pod katero se v Sloveniji ne da preživeti. Ne dostojno preživeti; ne da se preživeti!

Po drugi strani pa Vlada načrtuje veliko zmanjšanje izdatkov v naslednjih dveh letih na podlagi nerealnih predpostavk o zmanjšanju prejemnikov socialne pomoči in varstvenega dodatka. Tukaj se Vlada moti, tako kot se je zmotila v letu 2015. Če pogledamo postavko Denarne socialne pomoči, vidimo, da je koalicija februarja lani sprejela rebalans, ki je predvideval 202 milijona evrov izdatkov. Dejanska realizacija v letu 2015 je bila 219 milijonov, torej so se zmotili za 8,4 odstotka. To je razvidno iz zaključnega poročila. Če zdaj Vlada resno misli s tem, da bo odpravila vračljivost socialne pomoči in varstvenega dodatka, bo zanju zaprosilo bistveno več prebivalcev. Število potencialnih upravičencev je namreč veliko. Mi imamo slabih 11 tisoč prejemnikov varstvenega dodatka, vemo pa, da jih je bilo leta 2011 pred katastrofalno reformo Pahorjeve vlade, povprečno 47 tisoč prejemnikov. Poleg tega je bilo še 16 tisoč prejemnikov državnih pomoči, večinoma kmečkih žensk. Tako so socialne potrebe našega prebivalstva še zdaj bistveno večje od tega, kar Vlada načrtuje, tudi če bo koalicija vztrajala pri teh sramotno nizkih zneskih socialnih prejemkov.

Da so ti zneski in politika res protisocialni, pokažeta dve preprosti statistični primerjavi. V Sloveniji za socialno zaščito porabimo 18 odstotkov BDP, medtem ko povprečje evrskega območja znaša 20,4 odstotka. Avstrija, ki ima bistveno večji BDP in manj socialnih prejemkov, porabi še večji delež – 21,4 odstotka. To pa seveda dokazuje, da smo zelo daleč od socialne države, kakršno potrebujemo. Kar velja za socialno zaščito sploh, še toliko bolj velja za brezposelne. Leta 2014 je Slovenija za brezposelne namenila 0,8 odstotka BDP, povprečje evrskega območja je bilo 1,8 odstotka. Nemčija je imela 5-odstotno brezposelnost, pa je za brezposelne namenila 1,8 odstotka BDP, Slovenija je imela enkrat večjo brezposelnost, pa je namenila polovico manj – 0,8 odstotka BDP. Tako da izgovori, da bi dostojna nadomestila za brezposelne zmanjšala motivacijo za delo, ne vzdržijo že, če jih postavimo v evropske primerjave. Če to ni problem v Nemčiji z neprimerno višjimi nadomestili, tudi ni problem v Sloveniji. Za leto 2015 podatkov še ni, vendar je jasno, da se položaj ni bistveno spremenil.

Ker se tudi v letih 2017 in 2018 varčevanje pri brezposelnih in prejemnikih socialnih transferjev nadaljuje, bom razpravo zaključil s pozivom koaliciji, naj opusti politiko davčnih daril najbolje plačanim in nosilcem kapitala in povečajmo končno že sredstva za socialne zadeve in s tem omogočimo dostojno življenje vsem v tej družbi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Ponavljja se nam ista zgodba kot pa lansko leto in ista zgodba kot predlansko leto. In kaj smo v tem obdobju naredili, da bi se nam ne ponavljala popolnoma ista zgodba? Nič! Popolnoma nič.

Zaključni račun proračuna. Gre za pregled poslovanja, Računsko sodišče je podalo mnenje s pridržkom. In kakšna sporočila mi dajemo? Zakaj imamo to Računsko sodišče v Sloveniji? Ne zaradi tega, da se zakonodajalci z njim ne bi strinjali, ampak zaradi tega, da vzamemo njihova mnenja na znanje in da skušamo narediti popravke na podlagi njihovih sporočil, ne pa da rečemo danes tukaj v Državnem zboru, da imamo mi prav, oni pa narobe. Ampak iz leta v leto Računsko sodišče opozarja na določene stvari, da jih je treba spremeniti, mi pa še vedno nič ne naredimo. Enostavno dajete sporočilo, da mi Računskega sodišča ne potrebujemo. Povejte mi, kako bodo Računsko sodišče spoštovale druge institucije, če ga vladajoča koalicija ali pa Vlada noče spoštovati noče spoštovati njihovega mnenja. Kako bo potem neka občina ali pa javnih zavod spoštoval to Računsko sodišče? Nikakor. Zaradi tega je tudi na tej simbolni ravni zelo pomembno, da bi se drugače odločili v tem parlamentu in bi zavrnil ali vsaj ne bi podprli predloga zaključnega proračuna. Se pravi, koalicija dejansko povozi mnenje Računskega sodišča, namesto da bi to mnenje spoštovali, napake skušali popraviti.

Ampak ob tem bi rad poudaril še eno pomembno stvar, na kar je opomnil nas tudi prvi namestnik predsednika Računskega sodišča, in sicer ne gre za majhne napake, da prihodki in odhodki niso pravilni prikazani, je dejal, če smo nekoliko bolj natančni in pogledamo konkretne številke, lahko namreč vidimo, da bi po izračunih Računskega sodišča morali odhodki v Bilanci prihodkov in odhodkov biti višji za 0,07 odstotka, prihodki pa za 0,01 odstotka. Izdatki v Računu finančnih terjatev in naložb so torej precenjeni za 20,2 odstotka, prejemki v isti bilanci pa so podcenjeni za 2,1 odstotka. Zadolževanje v Računu financiranja je torej podcenjeno za 0,2 odstotka; odplačila so podcenjena za 0,4 odstotka, prejemki pa za 0,2 odstotka. To so te napake. Že lani, kot sem dejal, smo v Poslanski

skupini Nove Slovenije pri obravnavi Predloga zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2014 opozarjali, da te ponavljajoče se napake, ki se vlečejo iz vlade v vlado, iz mandata v mandat, in nihče ne stori nič. Enkrat bi moral Državni zbor temu narediti konec in reči, da tega mi ne bomo sprejeli, potem pa bi prišlo do popravkov in tudi do spoštovanja te institucije, ki se ji reče Računsko sodišče.

Zaskrbljivo je še eno dejstvo, in sicer da smo iz Evropske unije v letu 2015 prejeli le 82 odstotkov planiranih sredstev. Na tem mestu v Novi Sloveniji opozarjamo, da se tako slabo načrtovanje oziroma črpanje evropskih sredstev v prihodnosti ne bi smelo več ponavljati. Tukaj ne samo pri vladajoči koaliciji, ampak v vseh političnih strukturah bi moral temeljiti en razmislek, kaj je pri nas tako hudo narobe, da tako slabo planiramo črpanje evropskih sredstev oziroma da ne znamo tega izkoristiti.

Gospe in gospodje, zaradi navedenih razlogov v Novi Sloveniji ne bomo podprli zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015. Obenem pa, ker vemo, da bo koalicija to seveda sprejela, vas ponovno pozivamo, da se naslednje leto ne bi več ponavljali za tem govorniškimi pultom, ali lahko danes nekdo iz Vlade to obljubi. Celo leto je pred vami in ali lahko, prosim, nekdo pride sem in obljubi? Zaradi tega, da bomo spoštovali mnenje Računskega sodišča, ne pa da se bomo na njihovo mnenje poživžgali. Za to gre, pa da spoštujemo zakonodajo, neke predpise, ki jih sami postavljamo. Eno leto je pred nami.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala, predsednik. Državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Zaključni račun je pravzaprav dejstvo, izvršeno dejstvo, z manj ali več napakami. Mnenje Računskega sodišča, to je mnenje s pridržkom, je ravno tako že vrsto let tako rekoč enako, vedno mnenje s pridržkom. Očitno se je tako zaključni račun za leto 2015, kot velika večina preteklih, izvrševal v okvirih, ki so tudi za Računsko sodišče še bili dopustni, se pravi napake so bile še dopustne. Strinjam pa se s tistimi, ki pravite, da bi bil čas, da začnemo mnenje Računskega sodišča jemati nekoliko bolj resno, da ugotovimo, kaj je treba tekom izvrševanja spremeniti, ker se napake absolutno predolgo in prevečkrat ponavljajo. In tudi sama se sprašujem, zakaj se pravzaprav to ne odpravi.

Drugo dejstvo, na katero želim opozoriti, je, da Državni zbor proračun sprejme, sedaj se pa že dve leti zaporedoma dogaja, da Ministrstvo za finance tako rekoč sredi leta, zato da bo dosežen cilj proračunskega primanjkljaja, ki smo ga v Državnem zboru sprejeli, preprosto

neha izvrševati proračun. Se je dogajalo tudi v preteklosti meseca oktobra, meseca septembra; nikoli, nikoli pred koncem septembra, razen v letu državnozbornih volitev leta 2014, kar pa se meni osebno seveda zdi prav, da obstoječa vlada neha izvajati svojo politiko in pusti, da lahko nova postavi nove cilje in okvire. Tako mislim, da bi bilo prav, da se v Državnem zboru pogovorimo tudi o tem, ali državni proračun sprejemamo za eno leto, ali ga sprejemamo za polovico leta, ali mogoče tistega za leto 2017 z 200 in nekajmilijonsko luknjo, celo samo za kakšen mesec ali dva.

Druga stvar, na katero želim opozoriti, je res dolgotrajna priprava Zakona o javnih financah. Mislim, da je ta zakon na Ministrstvu za finance na mizi ali pa na mizah že vse tam nekje od leta 2006, in res bi bil čas, ker določene spremembe nujno potrebujemo, da ta zakon pripravite in ga v okvirih tistih minimalnih, ki se jih da uskladiti, čim prej dobimo v Državni zbor. Kot pa sem že rekla, zaključni račun je dejstvo. Mogoče bi bilo v prihodnosti res smiselno razmisliti, kako urediti spremembe, ki jih Računsko sodišče zahteva. Roko na srce, nikoli do danes jih še nismo upoštevali in mogoče tudi ta sprememba v Zakonu o javnih financah potrebuje neko novelacijo.

Tudi naša ocena je, da je zaključni račun akt, ki si ga koalicija naj sprejme sama.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev k predlogu zaključnega računa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se mag. Marko Pogačnik in predstavnica Vlade.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovana državna sekretarka s sodelavkami, drage kolegice in kolegi!

Ko beremo revizijo zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015, ugotavljamo, da se nekatere napake ponavljajo in to je pravzaprav tisti najslabši ključni signal, ki ga pošiljamo ali pa, bolj točno, ga Vlada pošilja slovenski javnosti; in to ni dobro. Ni dobro, da se napake ponavljajo, in tiste napake, na katere nas opozori prvi revizor v tej državi. Vlado opozori! Potem je povsem logično, da zasluži Vlada mnenje s pridržkom pri izvajanju Proračuna Republike Slovenije za leto 2015.

Včeraj zvečer sem imel en zanimiv dogodek, zanimiv večer, pogovor z državljani v moji sosednji občini in pozorno poslušal, kaj državljani pričakujejo. To so zelo koristna srečanja, saj imate tudi vi, kolegice in kolegi, takšne izkušnje. Prva prioriteta državljanov je pravzaprav ta, da je v državi treba vzpostaviti red. Njih ne zanimajo posamezne proračunske postavke v proračunu Republike Slovenije ali nek zakon o ratifikaciji in tako naprej. Oni zelo preprosto razmišljajo, ker hodijo po zemlji in

razmišljajo v skladu z zdravo kmečko pametjo in zahtevajo od nas predvsem in samo, da se v tej državi vzpostavi red.

Kakšno je torej sporočilo, ko se napake ponavljajo iz proračuna v proračun? To ni dobro in zelo prijazno, zelo vljudno želim opozoriti to vlado, ki je seveda ključna in je odgovorna, nosi ključno odgovornost za to, da se vendarle to ne dogaja naprej. In ker imam rad številke, te napake niso kar tako, ena kepica sladoleda ali pa en sendvič. Če pogledamo, zakaj je Računsko sodišče izrazilo mnenje s pridržkom. Zato, ker je v Bilanci prihodkov in odhodkov ugotovilo naslednje: odhodki – preizko izkazani za dobrih 6,4 milijone evrov, prihodki – preizko izkazani za dobrih 545 tisoč evrov. V Računu finančnih terjatev in naložb so prejemki preizko izkazani za dobrih 867 tisoč, izdatki – pazite – izdatki previsoko izkazani za dobrih 47 milijonov evrov. 47 milijonov je zajeten kup denarja. In tretji sklop, v Računu financiranja so prejemki preizko izkazani za skoraj 8 milijonov evrov in izdatki preizko izkazani za dobrih 10 milijonov evrov. Torej Računsko sodišče, torej naš prvi revizor v državni, natančno, do evra natančno opozori in pokaže, kje so razhajanja, kje so napake. Če se sedaj spomnim prejšnjega tedna in razprav – na trenutke tudi ognjevitih, čeprav sam mislim, da premalo ognjevitih – o proračunskih dokumentih. Koalicijsko poslanko smo med drugim slišali, ko je rekla, kljub temu da njena cesta – njena; no, je državna cesta – ni bila posebej izkazana v Načrtu razvojnih programov oziroma ni imela postavke v proračunu, se je že kar naprej zahvaljevala ministru, da skrbi in da bo poskrbel za njeno cesto. Kaj to pomeni? To pomeni, da se bo – kaj? Proračunska sredstva delila kar tako, po neki politično liniji? To ni dobro. Upam, da do tega ne bo prišlo, da je pač neizkušena poslanka malo preveč povedala.

Lahko pa v pričakovanju in upanju, da teh napak ne bo, pa lahko že kar sedaj, danes povem, da bo pa spet morda mnenje s pridržkom za proračun 2017, ker ta vlada ne spoštuje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji. Vlada ne spoštuje zakonov. Kakšen je to signal?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Sedaj sem prepričan, da se stanje ne bo spremenilo, dokler se ne bo spremenil odnos Državnega zbora do tega dokumenta. Spoštovani predsednik, sedaj se pogovarjamo o zaključnem računu Proračuna Republike Slovenije za leto 2015, prvi pomemben dokument, ki lahko govori o delu vlade Mira Cerarja, v dvorani nas sedi pa dvanajst. Pogovarjamo se pa o zaključnem računu. Zaključni račun je zame pomembnejši dokument kot proračun in, spoštovani predsednik,

apeliram, da temu dokumentu posvetimo toliko časa, kot posvetimo proračunu. Za proračun imamo v parlamentu dvojni čas, za proračun je tukaj prisoten celoten ministrski zbor s predsednikom Vlade. Danes sprejemamo pa tu zaključni račun države za leto 2015 in ni prisotnega niti enega ministra ali niti ene ministrice. Tu sedi ekipa iz Ministrstva za finance; ena državna sekretarka plus ekipa. Prepričan sem, da zaključni račun Republike Slovenije ni zgolj delo Ministrstva za finance; Ministrstvo za finance, bi rekel, zadevo računovodsko izpelje. Ne moremo se pogovarjati o evropskih sredstvih. Kdo je odgovoren za to, da so prihodki iz naslova evropskih sredstev bistveno nižji, kot so bili planirani? Zakaj ne moremo zastaviti vprašanja posameznim ministrom ali ministricam s tega konkretnega področja? Pogovarjamo se o zaključnem računu. Poglejte, če to spremenimo, ne vem, v podjetniških vodah ali pa v delniških družbah je letno poročilo verjetno poleg statuta vsake gospodarske družbe najpomembnejši akt – obravnava ga skupščina, obravnavajo ga delničarji, obravnavajo ga vsi. Plan za leto je tako tako, vendar letno poročilo pa zaključni račun je pa nekaj najpomembnejšega, vidimo, kaj se je obljubljalo in kaj se je dejansko naredilo.

Prepričan sem, da bi temu morali posvetiti več pozornosti in iz leta v leto je zgodba ista. Računsko sodišče izda mnenje, po navadi da mnenje s pridržkom, vsaj na treh straneh napiše vrsto nepravilnosti, ki so se izvajale, in to je zaskrbljujoče – napake pri izkazovanju prihodkov in odhodkov. Spoštovani, prihajate iz Ministrstva za finance, v sklopu je tudi pri vas FURS in vse skupaj. Zamislite si, kaj bi naredili, če bi ena gospodarska družba ali pa en podjetnik, da bi bilo ugotovljeno, da izkazuje napačne prihodke ali pa odhodke. Ne samo da bi nekdo potrkal na vrata, prepričan sem, da obstaja še velika verjetnost, da nekdo da še kakšno kazensko ovadbo. Kaj bo naredil FURS, če bo neka gospodarska družba v svojem zaključnem računu, da bo nekdo potem ugotovil, da so tako odhodki kot prihodki napačno izkazani? In pri državi se ne pogovarjamo o 5 tisoč evrih, tukaj so milijonske številke, ki jih je Računsko sodišče ugotovilo, da so napačno izkazane, tako na prihodkovni, tako na odhodkovni strani. In nobenemu nič.

Ko poslušamo stališča poslanskih skupin, predvsem poslanskih skupin koalicije, največ jih je reklo, da saj, tako je bilo pa tudi že v preteklosti, Računsko sodišče je vedno dajalo pripombe. Poglejte, mislim, da je to zdaj pa kristalna slika, zakaj je stanje v Sloveniji takšno, kot je. Mene skrbi, da bo stanje samo še slabše. Spoštovani predsednik Državnega zbora, če lahko vi apelirate na koga, da se naslednje leto ta zgodba ne ponovi, tako kot je danes. Ampak mislim, da se to kaže odnos Državnega zbora do tega dokumenta in dokler ne bomo temu posvečali vsaj polovične pozornosti kot pri

proračunu – ampak zame osebno, ne vem, je zaključni račun pomembnejši. Proračun se sprejme, ima možnost, tisti, ki je na vladi oziroma v koaliciji, potem Državnemu zboru prinesiti še rebalans proračuna. Lahko se naredi, tako kot je naredila ta vlada, da zaustavi izplačila proračunskim uporabnikom, ne vem, v mesecu avgustu. Zaključni račun je pa takrat, ko bi se pa moralo pogledati v ogledalo, kaj se je obljubilo, kaj se je naredilo in kje stvari odstopajo. Po mnenju Računskega sodišča odstopajo na precej točkah in ne odstopajo, ne vem, za nekaj tisoč evrov. Pogovarjamo se o milijonskih odstopanjih.

Mislim, da se to kaže odnos države do davkoplačevalcev in ne vem, kakšno mnenje si bodo davkoplačevalci ustvarili oziroma so si ga že. To pa mislim, da ni tako, kot bi moralo biti, kajti mi se pogovarjamo o prihodkih in odhodkih davkoplačevalcev. In temu bi morali posvetiti bistveno večjo pozornost.

Tudi moje mnenje je, da FURS ali Ministrstvo za finance bi moral enkrat letno narediti pregled, kaj se je zgodilo s pobranimi davki, kajti te davke smo vplačali mi oziroma davkoplačevalci, državljani in državljanke Republike Slovenije, in kaj je obstoječa vlada s tem denarjem naredila. Kje so se izgubile vse tiste milijarde, ki so bile vplačane v državno blagajno? Bom še enkrat ponovil primer, če nekemu podjetniku odkrijejo, da je napačno izkazoval odhodke in prihodke, mislim, da predvsem tamle, Ministrstvo za finance in FURS na hitro potrkata na vrata in dobi rigorozne kazni. Kaj se bo zgodilo vladi Mira Cerarja, da je napačno izkazoval odhodke in prihodke? Nič! Danes bomo imeli 45-minutno razpravo, večina koalicijskih stališč je šla v smer, tako se je delalo tudi včasih, in bi rekel: Psi lajajo, karavane gre dalje. Resno apeliram na vse poslanke in poslance Državnega zbora, mogoče bo ta koalicija imela še možnost, da bo v tem državnem zboru zagovarjala tudi zaključni račun za leto 2016, čeprav po nekaterih dogodkih in potezah, ki jih ta koalicija vleče, sem prepričan, da si tega ne zaslužijo, da bodo v tem parlamentu sedeli, ko se bo sprejemal zaključni račun za leto 2016, v primeru, da boste sedeli pa tudi vi, spoštovani predsednik Državnega zbora, da se tej temi, zaključnemu računu države posveti bistveno več časa. Bistveno več časa, najmanj toliko kot za proračun, in da pri zaključnem računu države, ki je akt Vlade, ko se je videlo, kaj se je delalo v obdobju enega leta, da je v tej dvorani prisotnih več nas, poslancev, poslank, predvsem pa da tudi tam, da bo pri zaključnem računu države sedel vsaj en minister.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na to, da je vaš govor vseboval tudi dva postopkovna predloga, bom o enem obvestil Komisijo za poslovnik – kar se tiče časa, ki je namenjen tej točki –, o drugem pa bom obvestil tudi Vlado o tem predlogu. Mislim, da je to

korektno, ker ste ga na tak način podali in ker dejansko bo temu vprašanju namenjeno najverjetneje pol manj časa, kot je bilo predvideno po že itak zelo skopi časovnici te seje Državnega zbora.

Zdaj pa dajem besedo za sklepni del razprave še predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Mariji Janc.

MARIJA JANC: Hvala lepa za besedo.

Rada bi se odzvala na stališče, da Vlada noče spoštovati mnenja Računskega sodišča. Temu ni tako. Če pogledamo stran 135 v revizijskem poročilu in če pogledamo pojasnila o razlogih za neupoštevanje posameznih predlogov popravkov revizorja, je iz njih razvidno, da se je pri izdaji obveznic RS 21 in RS 39 v letu 2011 spremenila vsebinska področna zakonodaja, ki ureja tudi izdajo teh obveznic in plačilo obveznosti države iz tega naslova, in od takrat dalje se evidentiranje poslovnih dogodkov za izplačila po obeh obveznicah izvaja, tako kot je bil predlog Računskega sodišča.

Druga stvar je črpanje evropskih sredstev iz kohezijskega sklada po stari finančni perspektivi. Dejstvo je, da so bila takrat – taki primeri so pri SPS in Sid banki. Dejstvo je, da na Evropski komisiji niso bila dana jasna navodila, kako naj se ti postopki, ti poslovni dogodki evidentirajo, vsaka država je izbrala svoj način evidentiranja, in dejstvo je, da to ni bilo dobro, kar je spoznala tudi Evropska komisija in za novo finančno perspektivo izdala nekoliko bolj oprijemljiva navodila. Skupaj z Računskim sodiščem smo dogovorili evidentiranje instrumentov finančnega inženiringa, tako s Podjetniškim skladom kot s tistim skladom skladov, ki bo izbran za izvajanje te finančne perspektive.

Tretje dejstvo, ko pripravljamo Zakon o javnih financah, se pripravlja tudi besedilo, v katerem je opredeljen popravek Računskega sodišča na zaključni račun državnega ali morda tudi občinskega proračuna. Skupaj z njimi smo se dejansko uskladili, da so popravki mogoči le za naprej. Ne samo zato, ker bi to želela le Republika Slovenija, ker bi to želela Vlada Republike Slovenije, ampak zato, ker je to praksa velikega števila držav v Evropski uniji.

Druga stvar, na katero bi se rada odzvala, je črpanje evropskih sredstev. Res je, da je Slovenija v času stare finančne perspektive počrpala 92 odstotkov zastavljenih sredstev. Res je pa tudi, da ko bo skupaj s sredstvi, ki jih bo iz tako imenovanih zadržanih sredstev pridobila v letu 2018, počrpala dejansko 100 odstotkov vsa sredstva iz stare finančne perspektive. To je bilo povedano tudi v krajši obrazložitvi zaključnega računa proračuna ob začetku današnje razprave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili

besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi 1. odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če se k besedi želi prijaviti tudi predstavnica Vlade, naj se prav tako prijavi s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobi Vlada besedo kot zadnja. Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Odzvati se moram na to, kar je Vlada zdaj povedala. Povedala je, da je upoštevala en predlog glede obveznic in da so na Evropski komisiji, citiram: »Niso bila dana jasna navodila, kako se ti dogodki evidentirajo.« In kot tretje, v ZJF skupaj z Računskim sodiščem pripravljajo določbe in tako naprej. Če je to na eni strani zdaj odgovor Vlade, na drugi strani pa imamo tisto, kar je govoril prvi namestnik Računskega sodišča, ki je dejal: »Letos že petič Računsko sodišče zahteva enake oziroma podobne popravke, ki jih je Vlada ponovno zavrnila.« Verjamem, da eno zadevo so rešili skupaj. Izgovor na Evropsko komisijo, da niso bila javna navodila in tako naprej; glejte, naj še petnajstkrat vpraša Vlada Evropsko komisijo, če ne ve. Saj ne sprašuje, ne vem, visokih evropskih funkcionarjev, pogovarja se z uradniki in naj to razčistijo tam v Bruslju ali pa v Ljubljani, kjerkoli že. Takšni izgovori, oprostite, mislim, da so neverodostojni. In kaj pripravlja Vlada skupaj z Računskim sodiščem v Zakonu o javnih financah, ki ga v Državnem zboru čakamo že ne vem, odkar nam velja ta mandat, glejte, na delovni ravni nas to pravzaprav niti ne zanima kaj dosti in taki izgovori so popolnoma brezpredmetni. Popolnoma brezpredmetni.

Ampak citiral sem, kaj je govoril prvi namestnik Računskega sodišča in dejstvo je, da ta vlada pač tega ne upošteva. Izgovori, tudi če je glede obveznic upoštevala, je Računsko sodišče še vedno izdalo mnenje s pridržkom, kar seveda tudi vemo, kaj pomeni mnenje s pridržkom in koliko odstotkov podatkov ni bilo v redu, ni bilo v skladu z zakonom, kakorkoli že, ali glede na pravilnost, ali glede na ekonomičnost, ali gospodarnost.

Zaradi tega ne morem sprejeti tega, da bomo kar rekli, da zdaj je pa spet vse v redu, Računsko sodišče nas nič ne zanima. Mislim, da bi moral Državni zbor naložiti Vladi, da brezpogojno upošteva te predloge, ki jih daje Računsko sodišče oziroma opozarja na napake. Brezpogojno! Najprej sprejeti, potem pa, če kaj ni v redu, če kaj ne gre, spreminjati to z zakonodajo. Ampak Računsko sodišče je reklo, da že pet let. Ne vem, ni samo ta vlada, tudi že druge vlade so bile v teh petih letih, se popolnoma zavedam. Ampak iste napake – se nič ne zgodi. Verjamem, da to ni na ravni, niti ministra in tako naprej. To je na srednji ravni

ministrstva, kjer se to pogovarjajo: direktorji direktorats, direktorji sektorjev in tako naprej se pogovarjajo in predno to pride do ministra, pa državnega sekretarja, pride verjetno takrat, preden pošljejo zaključni račun v Državni zbor oziroma ga imajo na Vladi. In se pač ne zmenijo. Uradniki se ne zmenijo.

Mislím, da se minister pa predsednik Računskega sodišča verjetno o knjiženju neke postavke ravno ne pogovarjata ravno dolgo časa. Ampak točno se ve, kdo to dela. In se ne zmenijo! Potem dobi minister belo na črnem: tega se nismo zmenili, pojdi s tem na Vlado in pojdi s tem še v Državni zbor. In to 5 let. Zaradi tega to dejansko nepredstavljivo. Glejte, predsednik, tukaj so se koalicijske stranke izjasnile, kako to bo, in pač ta agonija nepravilnosti, ki jih izvaja Ministrstvo za finance in celotna Vlada, se bo nadaljevala še v leto 2016, 2017 in – kaj naj rečem? Srečno!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo.

O Predlogu zaključnega računa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 22. 11. 2016, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda ter tudi 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. NOVEMBRA 2016 OB 17.28 IN SE JE NADALJEVALA 22. NOVEMBRA 2016 OB 10.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 24. seje Državnega zbora.

Obveščén sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Andreja Potočnik od 12. ure dalje, gospa Iva Dimic, dr. Jasna Murgel, dr. Franc Trček, Matjaž Hanžek, gospod Andrej Čuš od 12. ure dalje, gospod Igor Zorčič, gospod Saša Tabaković in gospod Jože Tanko od 11.30 ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljám!

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predloga zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, ki prinaša pomembne spremembe s ciljem zagotovitvijo učinkovitega varstva gozdov in zmanjšanje administrativnih obremenitev tako za lastnike gozdov kot tudi za pravne osebe, ki z lastniki sodelujejo v procesu gospodarjenja z gozdovi in predstavljajo pomemben faktor pri oblikovanju celotno gozdnolesne verige.

Vsi, spoštovani poslanke in poslanci, poznamo posledice ujme, ki je v letu 2014 prizadela slovenske gozdove in v kateri je bilo poškodovanih 51 % vseh gozdov. Škodi po žledu je sledila še namnožitev populacije podlubnikov, ki samo še dodatno povečuje stopnjo poškodovanosti v gozdovih in lastnikom povzroča velike težave pri gospodarjenju s svojo posestjo. Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije je bilo v letošnjem letu za sanitarni poseg evidentiranih že okoli 2 milijona kubičnih metrov in za pričakovati je, da bo evidentirano podobno kot leta 2015, to je okoli 2,1 milijon kubikov lesa. Že do sedaj smo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za zagotavljanje učinkovite sanacije sprejeli različne ukrepe in o njih kot tudi o poteku sanacije gozdov redno obveščamo tako poslanke in poslance Državnega zbora.

Ob redni spremljavi poteka sanacije pa smo ugotovili, da je za izboljšanje učinkovitosti izvajanja sanacije in varstva gozdov treba dopolniti tudi Zakon o gozdovih ter na takšen način sistemsko zagotoviti učinkovitejše instrumente za samo sanacijo gozdov. Te dopolnitve zakona se nanašajo zlasti na primere, ko posamezni neodgovorni lastnik s svojo neodzivnostjo povzroča škodo drugim lastnikom, ki delajo v svojem gozdu kot dobri gospodarji. Ker je tudi leta 2017 pričakovati napad podlubnikov v slovenskih gozdovih, je nujno, da se spremembe čim prej potrdijo ter pravočasno tudi uveljavijo v praksi.

Poleg tega smo predpisali tudi kazni za prekomerno nabiranje gozdnih sadežev, kot so gobe, kostanji, borovnice in podobno s strani nelastnikov gozdov. S tem bomo prispevali k varstvu gozdov ter zaščitili pravice lastnike gozdov.

Poleg tega želimo s spremembo Zakona o gozdovih zagotoviti tudi čim manjšo administrativno obremenitev lastnikov gozdov in hkrati zagotoviti učinkovito izvajanje evropskega pravnega reda na področju zagotavljanja legalnosti poseka in trženja lesa ter lesnih izdelkov. Gre za tako imenovano uredbo o lesu z glavnim ciljem, da se zmanjša nezakonita sečnja in z njo povezana trgovina z lesom ni lesnimi proizvodi na območju celotne evropske skupnosti. S predlaganimi spremembami ohranjamo ustrezno sledljivost lesa, zmanjšujemo pa administrativne obremenitve. Po novem bo na mestu prevoznik prevoz lesa spremljala knjigovodska listina, ki jo tudi v okviru zakonitega poslovanja uporabljajo podjetja že sedaj. Lastniki gozdov pa bodo lahko za lastno

potrebo do 10 kubičnih metrov lesa prevažali zgolj z odločbo Zavoda za gozdove. S to spremembo se ukinja tako imenovana prevoznica, evidenčni list in listina o uporabi in prometu gozdnih lesnih sortimentov, ki so v uporabi v sedanjem prehodnem obdobju.

Na tem mestu, spoštovani poslanke in poslanci, bi rad še enkrat poudaril, da pri tej dopolnitvi zakona ne gre za nikakršno preimenovanje prevoznic v knjigovodsko listino, ampak za povsem drugačno ureditev, vendar z istim ciljem, da je zagotovljena sledljivost lesa in dodatna možnost ugotavljanja nelegalnega poseka, in to zagotovo bistveno manjšo obremenitvijo lastnikov gozdov in vseh subjektov, ki so vključeni v gozdno lesno verigo. Res gre za bistveno razbremenitev lastnikov gozdov, saj zaradi prevladujočega načina prodaje lesa na kamionski cesti, saj si več kot 90 % lastnikov gozdov tako prodaja in se sploh ne bo srečalo s knjigovodsko listino. Ta je obveza tistega, ki les kupi, organizira prevoz in jo potrebujejo podjetja v okviru rednega in zakonitega poslovanja.

S spremembo zakona opredeljujemo tudi postopke določanja rastiščnega koeficienta kot enega izmed ključnih elementov za določitev višine katastrskega dohodka. S to dopolnitvijo zakona bomo zagotovili transparentnost pri določitvi rastiščnega koeficienta, hkrati pa lastnikom gozdov omogočili, da zahtevajo dodatno preveritev rastiščnega koeficienta za njihovo posest.

Pa dovolite, spoštovani poslanke in poslanci, da poudarim še, da tudi osebno izjemno podpiram spremembo, ki je bila izglasovana na odboru, in to je, da prost dostop pomeni prosto hojo oseb po gozdu ter drugi dostop ob gozdu, ki se izvaja na lastno odgovornost in v skladu s predpisi, ki urejajo gozdove. Na ta način po našem mnenju uresničimo še eno od upravičenih zahtev lastnikov gozdov. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora, gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik, za dano besedo. Spoštovani minister z ekipo, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Odbor je predlog zakona obravnaval na 47. nujni seji dne 9. novembra letošnjega leta.

K predlogu zakona je amandmaje vložila Poslanska skupina SDS. Na klop pa so poslanci prejeli amandmaje Poslanske skupine Nove Slovenije ter predloge amandmajev za amandmaje odbora, poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

V zelo konstruktivni razpravi vseh članov odbora so nekateri člani odbora glede uvajanja novega termina »dovoljen dostop« opozorili, da že imamo splošno veljaven prost

dostop v gozd, ter da z uvajanjem novih pojmov in njihovih definicij ne moremo urejati vprašanja odgovornosti. Tudi Zakonodajno-pravna služba je opozorila, da se je treba zavedati, da utegne pristop, s katerim se želi izključiti lastna odgovornost, povzročiti soočenje z odškodninsko odgovornostjo. Predlaga dikcija ne pomeni, da je odškodninska odgovornost tretjih oseb izključena, saj je to odvisno od posameznega primera.

Glede predloga, da materialne stroške preveritve določitve rastiščnega koeficienta plača lastnik gozda, ki je preveritev zahteval, je poslance zanimalo, zakaj teh stroškov ne nosi država. Predstavnika predlagatelja državni sekretar minister mag. Podgoršek in vodja Sektorja za gozdarstvo na ministrstvu mag. Zafran sta pojasnila, da je sistem zamišljen podobno kot pri ocenjevanju nepremičnin na Geodetski upravi Republike Slovenije. Pojasnjeno je bilo tudi, da se vedno predpiše najnižji rastiščni koeficient, ki je v določeni načrtovani enoti in da bi v primeru, da bi se vseh 40 tisoč lastnikov gozda odločilo za preveritev določitve koeficienta, to za državo predstavljalo zelo velik strošek. Takšen predlog je oblikovan kot kompromis, pri čemer se predlagatelj zaveda, da ima rastiščni koeficient tako prednosti kot slabosti. Lastniki gozdov imajo že zdaj v postopku priprave desetletnega načrta gozdnih združb možnost vpogleda, da lahko podajo tudi pripombe. Prav tako lahko že zdaj na svetovnem spletu preverijo tudi oceno svoje gozdne družbe. Državni svetnik Zupančič pa je ob tem opozoril, da preveritev ne bo nujno vedno v korist lastnikov gozdov.

Predstavniki Zakonodajno-pravne službe je predlagal, naj se, če je postopek določanja rastiščnega koeficienta blizu upravnemu postopku, določi, da je v primeru, da je lastnik gozda s preveritvijo uspel, plačnik preveritve država, če pa ni uspel, pa nosi stroške sam. Večina članov in vabljenih se je zdelo predlagana rešitev dobra.

V nadaljevanju razprave je bilo kar nekaj pozornosti namenjenih predlogu enoletnega roka za predpis metode za določitev rastiščnega koeficienta in na predlog SDS je državni sekretar odgovoril, da se lahko navedeni rok tudi skrajša.

Nadalje so člani odbora menili, da ni potrebe po uveljavitvi knjigovodske listine, ki bi nadomestila prevoznice, saj pomeni ta ukrep preveliko stopnjo birokratizacije in s svojo zelo natančno določeno vsebino pomeni prenormiranost. Zdi se jim sporno tudi dejstvo, da je v predlogu zakona prevoznica preimenovana v knjigovodsko listino, saj bo to ustvarjalo precejšnjo zmedo. Menili so, da je cilj uredbe, torej sledljivost lesa, dosežen že sedaj in je mogoče tudi brez uvedbe prevoznice oziroma knjigovodske listine. Kot enega od predlogov so izpostavili možnost, da se z vsemi potrebnimi sestavinami za omogočanje sledljivosti lesa dopolni bodisi odločbo o sečnji

Zavoda za gozdove ali pa morda celo dobavnico.

Državni sekretar je poudaril, da je zagotavljanje sledljivosti lesa nujno, če želimo les izvažati, ob tem pa je dejal, da je ministrstvo odprto za predloge ureditve tovrstnega dokumenta.

Člani odbora so prav tako menili, da predlagani rok dveh ur od izdaje odredbe, v katerem je dolžan prevoznik nadzornemu organu predložiti knjigovodsko listino, ni razumen, še posebej ne, ker je predvidena tudi stranska sankcija odvzema gozdno lesnih sortimentov ter so predlagali, naj bo rok precej daljši. Državni sekretar je dejal, da ta rok ne izhaja iz področja zakonodaje, temveč s področja policije in finančne uprave, s čimer se ni strinjal predstavnik Zakonodajno-pravne službe. Ob tem se je tem istem predstavniku Zakonodajno-pravne službe zdelo problematično tudi dejstvo, da v predlogu ni navedeno, kdo izda odredbo, ki je podlaga za odvzem, in tudi ne, za kakšno vrsto odredbe gre, pisno ali ustno.

Državni sekretar je na vprašanje poslancev glede predlagane uvedbe odgovornosti odgovornih oseb v samoupravni lokalni skupnosti pojasnil, da so občine lastnica 2 do 3 % gozdov. Dosedanja zakonodaja ni predvidela, da je lahko kaznovana odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti, zato so bile občine v privilegiranem položaju.

Odbor se je seznanil do opredeljenih amandmajev. Odločitve so razvidne iz poročila odbora.

Odbor je v skladu s Poslovnikom glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala še enkrat za dano besedo. Spoštovani minister z ekipo, kolegi in kolegice!

Tako imenovane prevoznice je v Zakon o gozdovih uvedel tedanji ni sedanj minister mag. Židan, ker je želel slediti uredbi Evropske unije.

Kaj so prevoznice? Prevoznice so zelo zakompliciran dokument oziroma prevoznik dokument, ki mora spremljati vsak tovor lesa, ki se prevažata neposredno iz gozda do končnega kupca in tako naprej. Prevoznico mora imeti prevoznik ves čas pri sebi in jo pokazati v primeru nadzora, poleg tega pa je pravilnik zelo

natančno opredelil, kakšna je oblika in vsebina prevoznice ter tudi dokaj visoke globe za nespoštovanje zakonskih določb.

Po mnenju Poslanske skupine SDS so prevoznice izum uradnikov na ministrstvu v želji, da bi sledili evropski uredbi, ampak uradniki so si naredili svoj vrtiček, čeprav imamo tako odločbo Zavoda za gozdove kot tudi listino v uporabi in prometu z gozdno lesnimi sortimenti. SDS je že takrat nasprotoval uvedbi prevoznice.

Zgodil se je žledolom leta 2014 in kompromisni predlog zakona, da se izvede moratorij na področju prevoznice do 1. 1. 2017, kajti bilo je tudi predvideno, da bi se problematika lubadarja do 1. 1. 2017 tudi uredila, vsi pa vemo, kakšno je stanje sedaj na terenu. Očitno bo lubadar še kar nekaj časa zaposloval tako delavce Zavoda za gozdove, lastnike gozdov, nenazadnje pa verjetno tudi nas poslance in poslanke.

V septembru 2016 smo poslanci SDS predlagali podoben zakon s samo enim načelom, ukinitev tako imenovanih prevoznice. Vlada je zakon zavrnila z obrazložitvijo, da ni sistemski in da potrebujemo še določene druge ukrepe. In tako je danes pred nami zakon po nujnem postopku predvsem v želji po preprečitvi širjenja škode zaradi lubadarja. In ja, zakon ima celo tri dobre člene s tega področja, ki so edini moment ,zakaj menimo, da je nujna potreba nujna obravnava tega zakona. Je pa dejstvo, da tisti člani, ki pa segajo v hitrost zaradi lubadarja, hitrost sečnje, bi morali biti sprejeti po našem mnenju že leta 2013. Skratka, več kot dve leti zamujamo.

Po mnenju Poslanske skupine SDS še vedno Zakon o gozdovih ni celovito odprl vseh vprašanj, ki so potrebni znotraj tega področja. Zakon tudi ni usklajen z Zvezo lastnikov gozdov tako glede lastnine, rastiščnega koeficienta, glede glob in nenazadnje tudi zaradi reševanja problematike lubadarja.

Ko smo predlagali v Poslanski skupini SDS zakon, je bilo rečeno, koalicija in opozicija sta mnenja, da je treba ukiniti prevoznice za odvoz lesa iz gozda. Če pa beremo ta predlog zakona, tudi po obravnavi, po drugem branju na matičnem delovnem telesu, vidimo, da se prevoznice ne ukinjajo. Gre za preimenovanje z določenimi redakcijami. Še vedno gre za obremenitev, kajti moramo se zavedati, kakšno je trenutno stanje. To pa je, da do 1. 1. prevoznice ni. S 1. 1. 2017 pa bodo dobili ljudje tako imenovane knjigovodske listine, sicer gre nekako v lažjo ublažitev fizičnim osebam, ampak še vedno gre za diskriminacijo, kajti prevoznica ne velja za podjetje Slovenski državni gozdovi. Poleg diskriminacije lastnikov zasebnih gozdov po našem mnenju predlog zakona uvaja dodatno administracijo. Gre se v kriminalizacijo lastnikov zasebnih gozdov. In nenazadnje je le še en nastavek, kjer vidimo, da želi ta vlada nacionalizirati slovenske zasebne gozdove.

Da prevoznica ni potrebna, pravijo tudi na Zavodu za gozdove, kjer pravijo, citiram:

»Ukinitev prevoznic pomeni veliko administrativno razbremenitev.« Ampak do ukinitve prevoznic ne bo prišlo. Še več, »ukinitve prevoznic ne pomeni manjše sledljivosti lesa,« trdi Jože Jeromel, lastnik gozda in podjetja za nakup in prodajo lesa, saj je tako ali tako v prometu treba pri sebi imeti nek dokument, ki dokazuje od kod je izvor.

In spoštovane, spoštovani! V primeru, da ne bodo sprejeti amandmaji Poslanskih skupin SDS, bomo zakonu kljub trem dobrim členom nasprotovali, ker ste obljubili ukinitve prevoznic, pa tega ne boste storili. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Gospod minister, kolegice in kolegi, prav lep pozdrav!

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih. Predlog novele Zakona o gozdovih prinaša kar nekaj nujnih rešitev, ki jih moramo sprejeti čim prej, med drugim tudi zaradi učinkovitejšega izvajanja ukrepov v primeru premnožitve podlubnikov in drugih škodljivcev ali boleznih na gozdnem drevju. V nabor nujnih rešitev lahko uvrstimo določitev rastiščnega koeficienta, ki je eden od elementov za določitev višine katastrskega dohodka. Drugi razlog, ki sicer ni tako nujen, je pa težko pričakovana odprava prevoznic. Če vas samo spomnim, uvedene so bile zaradi evropskih zahtev po zagotavljanju sledljivosti posekanega lesa. Prevoznice bodo nadomestile knjigovodske listine, ki naj bi še vedno zagotavljale učinkovit nadzor sledljivosti lesa in s tem zmanjšale trgovino z nezakonitim lesom in lesnimi izdelki. Ker naj bi imeli lastniki gozdov s prevoznicami preveč administrativnega dela in se zato sanacije gozdov ni opravilo tako hitro, kot bi se moralo, v naši poslanski skupini pričakujemo, da bodo gozdovi po sprejetju tega zakona sanirani še pred novo sezono razmnoževanja podlubnikov.

V poslanski skupini nas veseli, da se je z amandmajem v predlog zakona vneslo tudi določbo, ki določa globe za tiste obiskovalce gozdov, ki pri nabiranju plodov, rastlin, mahov in gob presežejo dovoljene količine. Ministrstvo se je za tak predlog odločilo tudi na podlagi zadnjih dogodkov na Primorskem, konkretno Artviže v Brkinih, ko so nabiralci predvsem iz sosednje države dobesedno izropali tamkajšnje gozdove z nabiranjem prekomernih količin kostanjev. Podobnim zgodbam smo priče tudi v ostalih delih Slovenije, na primer, pri nabiranju borovnic, ko nabiralci uničujejo celotna rastišča le-teh, saj jih nabirajo z nedovoljenimi pripomočki oziroma ponekod celo kar porežejo cele grmičke. Vseeno pa nas skrbi, da zaradi

premajhnega števila pristojnih inšpektorjev tega nadzora še vedno ne bo mogoče izvajati v tako velikem obsegu, kot bi bilo treba, sploh če vemo, da se pristojnosti Zavoda za gozdove in Gospodarske inšpekcije s tem zakonom še širijo z gozdnega drevja na ves kompleks gozdnih lesnih sortimentov.

V naši poslanski skupini na seji matičnega delovnega telesa nismo podprli določbe, s katero bi se izključilo odgovornost lastnikov gozdov za škodo obiskovalcev gozdov. Podpiramo sicer dejstvo, da bi, ne glede na to, da zaenkrat še ni bila sprožena nobena tožba proti lastnikom gozdov, vseeno s sistemskim zakonom preprečili morebitne odškodninske tožbe proti njim. Dejstvo je, da že imamo splošno uveljavljen prost dostop v gozd in bi z uvedbo novega pojma, kakršen je bil predlagan v osnovnem besedilu predloga zakona, povzročili zmedo, prav tako pa ne bi uredili vprašanja odgovornosti. V naši poslanski skupini torej menimo, da bi bilo treba zelo jasno določiti, da obiskovalci dostopajo v gozdove na lastno odgovornost. Zato bomo podprli predlog amandmaja koalicije k 1. členu, ki po naši oceni bolj jasno opredeljuje prost dostop v gozd in hkrati določa, da osebe, ki hodijo v gozd, to počno na lastno odgovornost.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog novele Zakona o gozdovih podprli. Hvala lepa za pozornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih je posledica, če lahko temu tako rečem, v veliki meri prav žledoloma, ki je prizadel gozdove v letu 2014 in s tem poškodoval kar 9,1 milijona kubičnih metrov dreves, hkrati pa je tudi pred tem in po tem ves čas bil prisoten tudi podlubnik zaradi podnebnih sprememb in vse to se odraža pri gospodarjenju z gozdom. Zato se zakon poskuša približati tako lastnikom gozdov kot tudi naravi, v smislu, da jo čim učinkoviteje ohranimo pred temi naravnimi napadi oziroma spremembami. Sprejetje zakona bo razbremenilo podjetja in lastnike gozdov pri dokumentaciji, ki mora spremljati prevoz gozdnih lesnih sortimentov, kar pomeni, da se lahko učinkoviteje spravi poškodovan les iz gozdov. Pri tem pa je zelo pomembno, da se spoštuje izvajanje uredbe, ki ureja preprečevanje dajanja nezakonito posekanega lesa in lesnih izdelkov na trg ter zagotavlja ustrezno sledljivost gozdnih lesnih sortimentov. Številni predlogi so bili že podani pred tem pa tudi znotraj te razprave o tem zakonu, kako bi bilo treba še zmanjšati administracijo pri zagotavljanju sledljivosti gozdnih lesnih sortimentov, ampak vendarle

moramo imeti pred očmi tudi to dejstvo, ali ni potem mogoče v nekem trenutku lastnik lesa še bolj prizadet, če se ugotovi, da tega lesa ne sme prodati na trgu. In približek k temu, da se nekako zagotovi določila uredbe, je zagotavljanje sledljivosti lesnih sortimentov s knjigovodsko listino, kot je denimo dobavnica. In to je ta sprememba, ki jo uvajamo s tem zakonom. V zakonu se sicer opredeljuje tudi rastični koeficient, ki je eden izmed elementov za določitev višine katastrskega dohodka, ker gre za obveznost lastnika gozdov, ki se obračunava pri katastrskem dohodku, je prav, da se ta koeficient opredeli v zakonu, in prav je tudi, da se pred dokončno uveljavitvijo rastičnega koeficienta omogoči preveritev pravilnosti izračuna tega koeficienta. Rešitve, ki smo jih poskušali oblikovati na odboru in tudi ki jih imamo danes v obliki amandmajev, gredo v smer, da če se izkaže, da je preveritev za rastični koeficient neupravičena, je to seveda potem strošek lastnika. Če pa je preveritev bila upravičena, pa krije stroške Zavod za gozdove. Tako da tudi tukaj je oblikovana rešitev v smer sorazmerne odgovornosti za nastanek izračuna rastičnega koeficienta.

Glede prostega dostopa obiskovalcev želimo poudariti, da jim je ta dostop omogočen na lastno odgovornost, ob upoštevanju vseh predpisov, ki varujejo gozd, da ohranja svojo funkcijo tako v ekonomskem smislu kot tudi v smislu ohranja in zaščite narave in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Glede same sanitarne sečnje – to je mogoče še najučinkovitejši ukrep izmed vseh naštetih v tem zakonu ravno zaradi tega, ker je do zdaj pri sanitarni sečnji bilo omogočeno, da poškodovan les lahko ostaja v gozdu, kar pomeni, da se je podlubnik lahko širil tudi na neboleli del gozda in se je s tem praktično povzročala dodatna škoda, ne pa izvedla sanacija v gozdu zaradi podlubnikov. S tem zakonom se omogoča, pravzaprav nalaga, da se pripelje poškodovan les v predelavo v ustrezne gozdne lesne centre, kar bo zagotovo eden učinkovitih ukrepov, ki bo preprečeval širjenje bolezni dreves in preprečeval povzročanje škode v gozdovih.

Zaradi vseh teh navedenih razlogov bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Zakon, ki ga obravnavamo, nadomešča prevoznice s knjigovodskimi listinami, določa postopek upravne izvršbe in prodaje gozdno lesnih sortimentov po drugi osebi in dodaja definicijo rastičnega koeficienta. Prvi dve stvari sta bistveni za pospešitev sanacije škode, ki jo

povzročata podlubnik. Kar se tiče administrativnih obremenitev je res, da bo nadomestitev prevoznic s knjigovodskimi listinami te obremenitve zmanjšala. S knjigovodstvenimi listinami se bo še vedno zagotavljala urejenost trga z lesom na način, ki omogoča trajnostno gospodarjenje z gozdom in omejuje nelegalno trgovino z lesom. Ampak, res je tudi, da smo do danes tako ali tako imeli moratorij na uporabo prevoznic, in to samo po sebi ni pripomoglo k temu, da bi se škoda v gozdovih odpravila. Za to morajo biti ukrepi širši in ta zakon to na nek način tudi ponuja.

Pri poskusih za zaustavitev napada podlubnikov, so se za eno glavnih ovir izkazali dolgotrajni postopki vročanja odločb o izvedbi varstvenih del in izvršb po drugi osebi. Lastniška struktura gozdov v Sloveniji je takšna, da so že tako dolgotrajni postopki včasih še težko izvedljivi. Veliko zasebnih gozdov je v lasti dveh ali več oseb. Veliko lastnikov ni mogoče najti, nekateri so umrli, dedni postopki pa še vedno niso končani, mnogi živijo v tujini in tako naprej. Ker gre pri teh gozdovih za zasebno lastnino, ki je z ustavo zaščiten kategorija, je državna intervencija v teh gozdovih praktično nemogoča. Ko smo na nujni seji Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pred mesecem dni opozorili na to, je resorni minister zagotovil, da se v zvezi s tem iščejo rešitve. Zakon, ki ga obravnavamo, nekatere od teh rešitev dejansko vsebuje, vendar pa se sprašujemo, ali gredo te rešitve dovolj daleč. Zakonu o gozdovih se dodaja 29.a člen, ki natančneje določa postopek upravne izvršbe po drugi osebi. V uvodnem delu zakona lahko preberemo, da se tak postopek določa z namenom, da se zagotovi pravočasno in učinkovito izvajanje sanitarnih sečenj in preventivnih varstvenih del. Ampak dejansko se v tem členu le bolj točno določa to, kar je že zapisano v 297. členu Zakona o splošnem upravnem postopku. Vprašanje je, v kolikšni meri lahko zgolj natančnejša določitev postopka, ki je sicer dobra, pohitri sam postopek. V Združeni levici menimo, da to postopkov ne bo bistveno pohitilo in da je zakon v tem delu premalo ambiciozen. Je pa res, da bo do neke mere postopke pospešila sprememba obstoječega 57.a člena, ki po novem določa, da se za lastnika šteje tudi oseba, ki ni vpisana v zemljiški knjigi, če Zavod za gozdove pridobi listino, ki je podlaga za vpis v zemljiško knjigo, ali se oseba sama izkaže za lastnika. Nekatere rešitve so premalo ambiciozne, ne glede na to pa obseg škode v gozdovih od nas terja, da sprejmemo nekatere ukrepe takoj in ne čakamo do pomladi, ko se bodo podlubniki veselo razmnoževali naprej. Zato bomo v Združeni levici predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospod minister mag. Dejan Židan s sodelavci, dragi kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji smo izjemno kritični do predloga sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih, ki ga je v obravnavo po nujnem postopku predlagalo Ministrstvo za kmetijstvo oziroma Vlada.

Glede na razpravo na seji matičnega odbora, pa v tem mnenju nismo osamljeni. Ministrstvo je vložilo slabo pripravljen, vsebinsko pomanjkljiv in nomotehnično nedodelan zakon. V prvi vrsti je za Novo Slovenijo sporno novo preimenovanje spremnega dokumenta za gozdno lesne sortimente. Ko smo prebrali obrazložitev ministrstva, smo gojili upanje, da so vendar spoznali zmoto in bodo ukinili neposrečeno rešitev, to je prevoznico. Malo za tem pa smo prebrali, da se prevoznice samo preimenujejo v nov dokument – knjigovodsko listino. In tukaj imamo velik problem, gospe in gospodje, knjigovodska lista je natančno definirana v slovenskih računovodskih standardih oziroma bolj točno slovenski računovodski standard 21, začel je veljati 1. januarja 2012, Slovenski inštitut za revizijo pa ga je sprejel na svoji seji 26. julija 2011. Tukaj je natančno opredeljeno, kaj je knjigovodska lista. In še več, Zakonodajno-pravna služba zapiše v svojem strokovnem mnenju, da to, kar zakon pravi oziroma Vlada pravi, da gre za knjigovodsko listino, to pravzaprav ni knjigovodska lista. Tukaj imamo velik problem. Včasih se res naši ljudje upravičeno držijo za glavo, kakšne zakone sprejemamo v Državnem zboru.

Izražamo ogorčenje nad tako pogostim menjavanjem imen in oblik teh spremnih dokumentov, zato pozivamo ministrstvo, da naj predlaga jasne, razumljive in trajne rešitve. Nova Slovenija je z obravnavo na matičnem delovnem telesu med drugim predlagala amandma, ki bi lastnike gozdov odvezal odškodninske odgovornosti do tretjih oseb ob predpostavki prostega dostopa. Žal koalicija ni zmogla sprejeti dobre rešitve, ki jo podpira široki rok deležnikov, predvsem lastnikov gozdov. Slovenija tako še vedno staja ena redkih evropskih držav, ki zakonsko omogoča prost dostop v gozd, s čimer načeloma ni nič narobe, ampak zakonodaja temu ne sledi in na drugi strani ne določa, da obiskovalci prosto dostopajo v gozdove na lastno odgovornost. Koalicija je danes med drugim sicer vložila tudi takšen amandma, ki ga bomo seveda podprli.

Protestirali smo tudi, zaradi predloga ministrstva, da stroške preverbe določenega rastiščnega koeficienta nosi lastnik gozda. To je nesprejemljivo prelaganje novih finančnih bremen na kmete lastnike gozdov. Na prvi pogled je videti, da koalicija z amandmaji to spreminja, vendar bomo pozorno prisluhnili še razpravi.

Zveza lastnikov gozdov je podala obširne pripombe na predlog zakona, prat tako tudi

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, ki je tudi predlagala amandmaje. Med drugim predlagajo, da se rastiščni koeficient ugotavlja na parcelo in ne na oddelek ali odsek. Nova Slovenija – krščanski demokrati podpiramo njihove zahteve in nasprotujemo, da bi se rastiščni koeficient uveljavil kot podlaga za ugotavljanje višine davka na nepremičnine, ter smo proti temu, da se nedefinirano širi možnost prostega dostopa tretjih oseb v gozd, kot je na primer ježa, kolesarjenje in tako dalje.

Danes vloženi amandmaji koalicije sicer gredo v pravo smer in se približujejo predlogom nevladnih organizacij, vendar žal področja ne urejajo tako, da bi ga v Novi Sloveniji lahko podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani minister z ekipo, dragi kolegice in kolegi, en lep dan vam želim!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih. Ne slučajno, gre predvsem za eno zelo nujno in pomembno zadevo, ker namreč s 1. 1. 2017 ostane odprto vprašanje sledljivosti in seveda temu tudi problem, ki nastaja, učinkovito izvajanje direktive, evropske, 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta Evrope. Tega si zagotovo ne smemo dovoliti, da bi popolnoma kršili to uredbo, zato je pomembno, da tudi ob 1. 1. imamo to področje urejeno, da bodo les in lesni sortimenti sledljivi, da bodo prihajali zakonito na trg in se bo temu primerno preprečevalo tudi neelojalno konkurenco.

Sprememba zakona posega tako tudi na druga področja, in sicer, kot je bilo tukaj že navedeno, neke vrste posebnost slovenskega prostora – prost dostop v gozd. Vemo, da se tu lahko marsikaj zgodi, če se lastniki, gozdovi obremenijo z odškodninsko odgovornostjo. Tega v naši poslanski skupini ne podpiramo in prav zaradi tega bomo končno odločitev sprejeli na koncu, glede na to, kateri amandmaji bodo sprejeti, ki bodo izboljšali obstoječo, trenutno s stran ministrstva pripravljeno rešitev. Vsekakor smo za to, da lastniki gozdov ne smejo biti obremenjeni z odškodninsko odgovornostjo.

Tretje izjemno pomembno področje, ki ga je treba urediti. Kot vemo, smo uvedli obdavčitev v kmetijstvu, katastrski dohodek in določitev rastiščnega koeficienta je zelo pomemben element za določitev davčne osnove za lastnike gozdov. Z rešitvami nismo povsem zadovoljni, ker gre za določitev rastiščnega koeficienta na oddelek oziroma odsek, ki zajema večjo površino. Lahko se zgodi, da bo marsikateri lastnik, ki ima v lasti parcelo, ki bistveno odstopa od tistega povprečnega rastiščnega koeficienta, ki se določi na odsek, da bo tudi oškodovan. Temu absolutno nasprotujemo in verjamemo v to, da se bo naša

primerna rešitev, da se bo izvajala preveritev rastiščnega koeficienta na način, ki ne bo dodatno obremenjeval lastnikov gozdov. Podpiramo vsa tista prizadevanja, ko stroške preverbe rastiščnega koeficienta v primeru, da je lastnik v upravnem postopku upravičen, to se pravi, da obvelja tisto, da bi bil v nasprotnem primeru oškodovan, če bi ohranil prvotno stanje, da nosi te stroške država.

Ne smemo pozabiti in s tem se tudi v poslanski skupini strinjamo, da so določene rešitve zelo koristne in pomembne v boju za boljšo učinkovitost varstva gozdov in seveda gospodarjenja z gozdovi, ker je to naše nacionalno bogastvo. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Prevoznice burijo duhove vse od leta 2013, odkar so bile uzakonjene, čeprav v resnici nikoli niso bile uvedene, namreč konec letošnjega leta poteče moratorij na te prevoznice. Kljub temu na podlagi vseh pobud, predlogov in pobud v Stranki modernega centra podpiramo ukinitve prevoznic.

Vladna novela, o kateri bomo danes odločali, pa poleg ukinitve prevoznic prinaša tudi druge vsebine, ki so nujne zaradi učinkovitejšega varstva gozdov pred napadi škodljivcev oziroma podlubnikov, torej da bo odstranjevanje podrtega in poškodovanega drevja hitrejše in manj zapleteno, s čimer se bo preprečilo širjenje škodljivcev. Gre za postopek upravne izvršbe, prodajo gozdnih lesnih sortimentov v primeru izvršbe po drugi osebi in ravnanje s to kupnino. Zakon določa, da se v primeru pravne izvršbe po drugi osebi opravi sanitarna sečnja in preventivna varstvena dela, gozdno lesni sortimenti pa se spravijo, odpeljejo ter prodajo v imenu in za račun zavezanca. Tak postopek se določa z namenom, da se zagotovi pravočasno in učinkovito izvajanje sanitarnih sečenj in preventivnih varstvenih del.

Preostala vsebina se veže na Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka. Eden od elementov za določitev višine katastrskega dohodka je tudi rastiščni koeficient gozdne združbe. Omenjeni zakon smo sprejeli letos poleti in se bo začel uporabljati z začetkom novega koledarskega leta.

V Poslanski skupini SMC delimo mnenje, da se je v primeru uvedbe prevoznic prejšnja vlada preveč oddaljila od dejanskega problema, to je od zahtev po vzpostavitvi obveznosti sledljivosti lesa. Kljub temu pa opozarjamo, da je dejanje nezakonito posekanega lesa ali proizvodov narejenih iz nezakonito posekanega lesa na trg v skladu z zakonodajo Evropske unije prepovedano, zato potrebujemo primerno orodje za boj s sivo ekonomijo na področju gozdarstva. Gozdno lesni sortimenti za trg morajo biti v vsakem

primeru in v vsakem trenutku sledljivi, kar pomeni, da jih morajo spremljati dokumenti ali dokument, ki dokazuje njihov izvor, kje so bili posekani, do koga so in tako naprej. Zato bomo v Poslanski skupini SMC podprli predlagane rešitve, ki odpravljajo osovražene prevoznice in uvajajo, po naši oceni, primerna pravila za ugotavljanje sledljivosti.

Novela zakona namreč za razliko od prevoznic za gospodarske subjekte ne uvaja nobenega novega dokumenta, temveč zgolj zahteva obstoječe, ki jih morajo imeti na podlagi druge zakonodaje. Tudi za male kmete posebni dokumenti ne bodo več potrebni, če bo šlo za les, ki bo namenjen lastni uporabi, ali bo šlo za prevoz v obliki sosedске ali sorodstvene pomoči in količina ne bo preseгла 10 kubičnih metrov, bo za sledljivost zadoščala odločba Zavoda za gozdove oziroma obstoječi dokument, ki so ga morali kmetje oziroma lastniki gozdov pridobiti že zdaj. Edino novost predstavlja poseben dokument, ki bo moral spremljati les, ki bo v manjšem obsegu predmet trgovanja med fizičnimi osebami, pa še v tem primeru bo šlo za izjavo, ki jo bodo ti morali hraniti pet let. Slednje rešitve zato, po naši oceni, predstavljajo ustrezno nadomestilo osovraženih prevoznic.

Kar se tiče predloga zakona na matičnem delovnem telesu in sprejetih dopolnil, ki so bila vključena v dopolnjen predlog zakona, pa v Poslanski skupini SMC želimo opozoriti, da smo že v obravnavi na seji matičnega delovnega telesa sprejeli poleg koalicijskih tudi amandmaje opozicijskih poslanskih skupin, in sicer Nove Slovenije in SDS, ter zavezali Vlado, da je na podlagi podanih pripomb in predlogov v razpravi k amandmiranim členom do seje zbora pripravila popravke in spremembe sprejetih amandmajev. S tem smo pokazali dovolj odgovorno ravnanje, da na seji zbora pričakujemo, da bo opozicija sledila našemu zgledu in da bo opravljena vsebinska razprava brez nepotrebnega politiziranja in da bodo sprejete rešitve, ki bodo v najboljši možni meri sledile temeljnemu namenom in ciljem predlagane novele.

In na koncu, s sprejetjem Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije in ustanovitvi družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o., je bilo vzpostavljeno okolje za prehod na nov sistem gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije in vzpostavitev gozdno lesne verige. Zato smo si poslanci SMC prizadevali, da tudi v današnji noveli centri za zbiranje in predelavo lesa v primeru naravnih ujm in bolezní ter napadov škodljivcev v gozdovih in sanacije poškodovanih gozdov pridobijo pomembno vlogo pri vzpostavitvi ustrezne infrastrukture za učinkovito sanacijo tako državnih kot tudi zasebnih gozdov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani minisiter z ekipo, kolegice in kolegi poslanci!

Pred nami je ta zakon, ki je seveda po najnem postopku in ureja stvari, ki so pač nujno potrebne, da se lahko izvajajo stvari tudi v zasebnih gozdovih. Zavedati pa se moramo, da je v zasebnih gozdovih štiri petine gozdov, da je to veliko več, kot pa so državni gozdovi, in da je tu veliko stvari odprtih.

Jaz bom seveda danes tukaj omenil 1. člen. Jaz sem vesel, da smo v 1. členu uspeli dopolniti, v sedemintrideseti alineji, in določiti lokacijo, to se pravi, da lahko tudi v te centre, kjer se bo zbiral les, s katerim upravlja Državno podjetje, d. o. o., da se bo lahko tja vozil tudi les, ki je napaden, to se pravi sanitarne sečnje, predvsem z namenom, da se bo tam obelil in pripravil za nadaljnjo odprodajo. S tem bomo preprečili širjenje podlubnikov na eni strani, na drugi strani pa bomo preprečili tudi direktno prodajo lesa čez mejo. Ker gre za to, da je večja možnost, če se nekje les ustavi, se mogoče s tem, ko se obeli, se mu že doda neka dodana vrednost, je mogoče to tudi že prvi člen v gozdno lesni verigi.

Ta zakon, kot sem rekel, se rešuje na hitro, je pa veliko stvari tukaj odprtih. In tisto, kjer je pravzaprav največ problemov, ki jih čutijo danes tudi zasebniki, jaz vidim v tem, da je vlogo revirnih gozdarjev v zadnjih 15 letih pravzaprav zamenjala neka druga vloga. Revirni gozdarji so se zaposlili v pisarnah z nekim drugim delom, na terenu jih pa pravzaprav ni. Zato sem mnenja, da bi morali čim prej preiti k sistemskemu zakonu, kjer bi te stvari uredili, da bi vlogi revirnega gozdarja podali večje kompetence, predvsem za to, da bo lastnikom gozdov svetoval, jih opozarjal, recimo, na napad podlubnikov. Jaz mislim, to je moje mnenje, da je revirni gozdar prvi člen za razvoj gozdno lesne verige. Jaz ga vidim tudi v tem, da ko se les poseka, pride k lastnikom gozdov in svetuje, ta les, ta hlod ima takšno in takšno vrednost, recimo, vemo, da imamo licitacije lesa, kjer se lahko iztrži tudi do desetkrat večja vrednost, kdo bo pa lastniku kmetu svetoval, če ne tisti, ki to pozna, in to so revirni gozdarji. Jaz te stvari zelo pogrešam in upam, da bomo čim prej prišli na sistemski zakon, kjer bomo tudi te stvari uredili. Toliko zaenkrat. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predstavniki iz Ministrstva za kmetijstvo in Ministrstva za gospodarstvo!

Na nek način sem vesel, da se ta tema o gozdovih v tem parlamentu zopet odpira. Tudi vedno več poslancev privablja v to dvorano, tako da mislim, da je tema aktualna, še posebej v kontekstu odnosa države in parlamenta do naravnih virov, kar smo dokazali z vpisom vode v ustavo. Iz tega vidika razumem amandmaje in vsebino naših amandmajev, tudi k 1. Členu, v tem kontekstu. Še posebej me veseli, da vidim pred seboj tudi predstavnike Vlade, tako imenovane gozdno lesne verige, v bistvu v neki živi podobi, kar je tudi simbolično in pozdravljam takšen pristop koalicije in Vlade, dveh ministrstev k reševanju tega skupnega porekla, ki smo ga zapisali tudi v koalicijo.

V tem kontekstu, ko smo obravnavali najprej zakon v zvezi s prevoznicami, ki ga je v parlament poslala pozicijska stranka SDS, se je dotikala samo ene teme, in sicer ukinitve prevoznic, kar je bila sicer prava tema, vendar ni odprla drugih vprašanj, ki se navezujejo na to tematiko. Ker je seveda ta zakon tako imenovani krovni zakon na področju gozdarstva, zasluži tudi večjo pozornost, večjo obravnavo in tudi odpira največ tem. V kontekstu je sledil zakon, ki ga je pripravilo ministrstvo in se je dotaknil pereče problematike gospodarske škode, ki nastaja v gozdovih zaradi tako imenovanih sanitarnih sečenj, bodisi zaradi žledolomov, podlubnikov in drugih naravnih nesreč. In v tem kontekstu pozdravljam rešitve, ki jih ta zakon vnaša tudi v tem 1. členu in v naslednjih členih, še posebej bi pa izpostavil, za kar smo si v Poslanski skupini Modernega centra posebej prizadevali, da smo v ta zakon vnesli še dodatne amandmaje in vsebine, ki so še posebej poudarile vzpostavljene tako imenovane gozdno lesne verige in centrov za zbiranje in predelavo lesa. Smatram namreč, da gre tu za en dolgoročni pristop k odnosu do gozda in tudi do gospodarjenja s tem naravnim virom. Zakon o gozdovih dobiva nove vsebine s tako imenovano gozdno lesno verigo, ki se poleg pravila gojenja gozdov potem ta veriga potegne tudi v primerno pridelavo, spravilo lesa in pridelavo lesa v izdelke z dodano vrednostjo.

Dovolite, da zdaj ponovim, kje so bile te najpomembnejše točke. Gre za to, da zavod na nek način določi lokacijo, ki ne predstavlja nevarnosti za širjenje lubadarja, in to so ravno centri za zbiranje in predelavo lesa. In seveda potem lahko Vlada na nek način določi, kje so ti centri, kakšna vsebina se jim bo dala, toda v kontekstu koalicijske pogodbe, ki vzpostavlja gozdno lesno verigo in tudi odpiranje delovnih mest. To je okrog amandmajev k 1. točki.

Ponovil bi samo to, da me na nek način veseli, da smo odprli tudi člene in vsebine, ki smo jih prenesli iz Zakona o gospodarjenju z gozdovi v državni lasti v krovni zakon, ki ureja vsebine za vse gozdove tudi zasebne. Tudi iz tega vidika zasluži ta zakon toliko večjo pozornost in kot je bilo tudi zagotovljeno s strani državnega sekretarja, lahko pričakujemo v kratkem tudi prenovo tega zakona in celovito

rešitev v krovnem zakonu na tem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik za dano besedo.

Se bom skušal držati amandmajev, ampak dovolite, da najprej kot predsednik pristojnega Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano rečem, da smo imeli zelo konkretno in zelo konstruktivno debato na odboru. Jaz moram reči, da morda smo tukaj za razliko od ostalih odborov veliko manj koalicijski in opozicijski in veliko bolj konstruktivni, zato tudi zahvala in pohvala vsem tistim, ki ste konstruktivno razpravljali, pa ne samo člani odbora, ampak tudi vsi vabljeni, da smo dobili nek osnutek zakona iz drugega branja na matičnem delovnem telesu danes pred nami, ki je nekako želel izčistiti oziroma razčistiti določena vprašanja. In zato so tudi določeni amandmaji k določenim členom zelo podobni tako s strani poslanske skupine SDS kot tudi s strani poslanskih skupin koalicije.

Dovolite, da se pri 1. členu dotaknem dveh zadev. Najprej vprašanje lastnikov gozdov in tako imenovanega prostega dostopa do gozda ter 2. točke rastični koeficient. Naš amandma, ki govori, pa ga citiram, da bodo ljudje lažje vedeli o čem govorimo, govori, citiram: »Lastniki gozdov ne odgovarjajo za poškodbe in škodo, ki je obiskovalcem gozdov nastala pri prostem dostopu v gozd.« Koalicija je malo drugače formulacijo zadela, za kar mi vztrajamo na naši formulaciji, kjer je vsaj po naših informacijah bila ta dikcija usklajena tudi z Zvezo lastnikov gozdov. S strani Zakonodajno-pravne službe nismo dobili, da ne bi bilo možnosti, da bi bila ta dikcija upoštevana. Če vemo, da zveza lastnikov gozdov le ni nek mini organ, če zastopa 460 tisoč lastnikov gozdov, ki so v zasebni lasti v Republiki Sloveniji, vemo, da govorimo o velikem številu ljudi in morda se celo marsikdo premalo zaveda, kako pomemben je ta zakon. Mi želimo s tem amandmajem doseči čisto direktno, da lastniki gozdov niso odgovorni za vse, kar se naredi v njihovih gozdovih, pa naj gre za prosti prestop, naj gre za prestop ob nabiranju različnih sadežev ali pa izvajanje kakšnih drugih aktivnosti, ki se izvajajo v zasebnih gozdovih. In tukaj imamo, vsaj v Poslanski skupini SDS, malo mešan občutek, ali je ta dikcija, ki jo zagovarjajo poslanci koalicije, glede prostega dostopa dovolj jasna, da v primeru različnih odškodninskih primerov, tožb, če želite, bi imeli pravniki oziroma odvetniki pravo zakonsko podlago oziroma zakonsko dikcijo, da bi se točno določeno vedelo ali gre ali ne gre za odškodninsko odgovornost. Po našem mnenju je naš amandma bolj konkreten in bolj korekten. Seveda je pa na vas, da odgovorite. Kar pa se tiče problematike rastiščnega koeficienta, ki smo jo že obravnavali pri Zakonu

o katastrskem dohodku. Vsi veste, da smo v Poslanski skupini SDS nasprotovali tistemu zakonu, pustimo, kaj bo ta zakon prinesel po letu 2018, ko se bo enormno dvignil katastrski dohodek, ampak rastiščni koeficient je ena tistih temeljnih točk, ko želimo ugotavljati katastrski dohodek. Ta katastrski dohodek bi moral biti izračunan zelo natančno. Zakaj po našem mnenju zelo natančno? Ker je v bistvu katastrski dohodek osnova za marsikatero ostale socialne in davčne transferje. In imamo problem, ko se zapiše, citiram: »Rastiščni koeficient je relativni pokazatelj kakovosti gozdne združbe.« Jaz verjamem, da ne moramo za vsak milimeter, centimeter ali za vsak evro natančno izračunati, ampak kako naj bodo ljudje prepričani, da je vse prav in da so dobili pravilni izračun katastrskega dohodka, če je v zakonu napisano »Rastiščni koeficient je relativni pokazatelj«. In še enkrat, jaz vem, da je težko eksplicitno napisati, kaj in kako, ampak če govorimo za tako pomembno zadevo, kot je katastrski dohodek, težko govorimo, da je osnova za izračun tega katastrskega dohodka pa rastiščni koeficient, ki je relativni pokazatelj. Skratka, mi smo pričakovali, da bi že pri razpravi o katastrskem dohodku in predvsem pri tem zakonu dobili veliko bolj natančno dikcijo, da vseh 460 tisoč lastnikov gozdov ne bi podvomilo v pravilnost izračuna. In saj veste, ko govorimo o davčnih ali socialnih transferjih v naši državi, ko lahko zaradi enega evra padeš v neko višjo ali neko nižjo skupino, so zelo občutljivi ljudje na takšne zadeve, ker potem dobijo, da je bil izračun narejen na podlagi relativnih pokazateljev.

Jaz bi resnično prosil, da do konca obravnave tega zakona, torej danes, v tem dnevu še morda vsi skupaj razmislimo, predvsem predstavniki Vlade in Zavoda za gozdove, da najdemo morda še kakšno boljšo dikcijo pri tem amandmaju. Zato tudi ne bomo nasprotovali koalicijskemu amandmaju, ker menimo, da zasleduje vse tiste cilje, o katerih smo govorili na samem odboru. Bi pa resnično želeli, da potem, tako pri izračunu katastrskega dohodka glede rastiščnega koeficienta kot pa tudi odgovornosti lastnikov pri preходу v gozd ne bi imeli potem v njihovem življenju, v praksi nobenih problemov tako lastniki gozdov kot pa vsi ostali prebivalci in prebivalke, ki izkoriščajo zasebni gozd za takšne in drugačne aktivnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Marjan Podgoršek.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

V zvezi z vprašanji, kot jih je zastavil gospod Lisec, bi želeli pojasniti, da smo na odboru že obravnavali to vprašanje in rešitev, kot je sprejeta, je tudi usklajena z lastniki gozdov. Bila

je pravzaprav razprava o tem, ali naj bo uporabljen »dovoljen« ali »prost prehod«, in zbran termin »prost prehod« je bil uporabljen predvsem zaradi tega, ker je že uporabljen v zakonu, termin »dovoljenega dostopa« pa v zakonu še ni definiran, zato z nomotehničnega vidika taka rešitev ni bila primerna. Pri relativnosti, pri koeficientu je treba poudariti, da ne gre za pojem, ki bi odražal nenatančnost izračuna, temveč gre za izraz, ki pravzaprav odraža, da so posamični koeficienti, ki so uporabljeni, v nekem relativnem razmerju. Toliko v pojasnilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (NeP): Hvala lepa, predsednik za besedo.

Predlog tega zakona je prišel na mizo predvsem zaradi tega, da se ukinejo prevoznice, ki so nesmisel in za katere smo nekateri pozicijski poslanci že takrat, ko so bile uvedene, povedali, da je to nepotrebna dodatna birokracija, da bi namesto prevoznic lahko bile dobavnice. Zaradi žledoloma in potem tudi pri pojavu podlubnikov se te prevoznice niso uveljavile zaradi tega, ker bi dodatno obremenile stroko, ki je bila takrat nujno potrebna na terenu, to se pravi Zavod za gozdove. In potem, ko je pozicija predlagala, da se te prevoznice ukinijo, še nadalje, da se moratorij še podaljša, seveda je bila Vlada proti in navedla, da je treba še druge reči dati v spremembo tega zakona, na primer to, kar zdaj rešujemo glede sanacij gozdov. Mislim, da je to dve leti prepozno, bi moralo biti že 2014 ne pa 2016, ko so podlubniki že sklestili večino iglavcev.

Jaz pozdravljam to, da se ta prevoznica ukinja. Že uvesti je ne bi bilo treba, ker je Vlada tudi v tem času, ko prevoznice ni bilo, trdila, da je glede evropske uredbe vse v najlepšem redu, saj je tudi Vlada morala 2015 poročilo dati Evropski komisiji, naslednje poročilo bo pa 2017. To se pravi, če izpolnjujemo pogoje iz evropske uredbe brez prevoznice, zakaj je potrebno potem še nekaj notri vpeljovati okrog tega.

Zakaj sedaj knjigovodska listina? Po mojem mnenju samo zaradi tega, a ne bi bilo imena dobavnica. Tudi sami navajate tako pri normativni uskaljenosti predloga zakona, ker pravite, da se prevoznice ukinjajo in da bodo podjetja za prevoz gozdnih lesnih sortimentov uporabljala svojo dokumentacijo, kot na primer dobavnica, če bodo na njej zahtevani podatki v skladu s tem zakonom. To smo mi takrat trdili, da je treba uvesti.

Potem pa še navajate prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi tega zakona – dosedanja prevoznica naj ne bo več predpisana kot obvezni dokument. Za prevoz gozdnih lesnih sortimentov naj se uporabljajo dokumenti, ki se tudi sicer uporabljajo v poslovni praksi pri prevozu lesa, na primer dobavnica. To ima vsa

Evropa. Vse države imajo to. Verjetno ste naknadno potem, ko ste to napisali, ugotovili, da dobavnica ne bi bilo pravo ime, da bi bilo preveč podobno tistemu, kar je opozicija povedala na začetku, in ste se izmislili knjigovodsko listino. Že na samem odboru sem povedal, da slovenski računovodski standard številka 21 iz 2012 pač omenja knjigovodska listina, ampak knjigovodska listina je za ugotavljanje nekega poslovnega dogodka, za knjiženje in ne kot spremni dokument pri prevozu nekega blaga, za to so dobavnice iz drugih podpisov. Škoda se je izmotavati na ta način.

Kar se tiče rastiščnega koeficienta, bi povedal to, da bomo videli v bodoče, kaj bo iz tega nastalo, kakšen bo KD in potem kakšno bo dohodnina, v katero smer bo Vlada šla.

Glede prostega vstopa v gozdove pa naj povem to, da en amandma je bil, da je dovolj vstop je »prosti vstop«, to je tisto, kar je meni enkrat policaj rekel: »Šel sem slučajno mimo in sem komaj našel.« Ali razumete? Dovoljen vstop ali pa prosti vstop sta dva različna pojma. Če je v naši ustavi privatna lastnina sveta, potem če lahko nekdo prekoplje cesto, ker je njegova last zemljišče, ne moremo kar takoj tudi imeti prostega vstopa v nedogled v gozdove vsakogar, ker je privatna lastnina.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še interes za razpravo. Prosim, da se prijavite!

Besedo ima dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, za dano besedo.

Nekaj vprašanj se je že nabralo, nekaj smo že razreševali na matičnem delovnem telesu, zato se mi zdi na tem mestu nujno odgovoriti na par dilem.

Spoštovani predsednik Odbora za kmetijstvo, najlepša hvala za konstruktivno sodelovanje in delovanje tudi na tej seji. To je tisto, kar smo napovedali na začetku mandata, in seveda tega si močno želimo tudi v nadaljevanju. Kar globoko, verjamemo, je na vaše vprašanje, zakaj vaš amandma ni sprejemljiv in zakaj smo predlagali svojega, zaradi tega, ker štejem, da je naš amandma širši od tega, kar je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Namreč, pri vaši definiciji 38. Točke, 1. člena se ukvarjate samo z odškodninsko odgovornostjo, gre pa za vprašanje, na katerega je opozoril tudi nepovezani poslanec Lah zdaj in odgovarjam skupaj, namreč gre za pojme, ki jih moramo opredeliti. Glede tega drugega je seveda bistvena razlika. Želel bi pa odreagirati, da lastnina ni povsem neomejena oziroma ni absolutna, kajti lastninsko pravico se izvršuje tudi skladno z ustavo tako, da je zagotovljena tudi ekonomska, socialna in ekološka funkcija lastnine. Vprašanja sta seveda močno povezani medsebojno in dovoljenje pomeni, da bi moral iti do lastnika, kar si pa lastniki najverjetneje ne želijo, da bi vsi rekreativni obiskovalci trkali na

vrata in dobili morda po možnosti še kakšen pisni dokument o tem, da se mu dovoli vstop v gozd. Glede na to, da imamo skoraj dve tretjini površine Republike Slovenije pokrite z gozdovi, in glede na to, da je bil dan tudi podatek, da gre za 460 tisoč lastnikov, bi to pomenilo nepotrebno obremenjevanje, zato smo iskali najboljšo definicijo in smo za razliko od vaše, spoštovani predsednik in predstavnik danes očitno Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, za razliko od izrazito vsebinske določbe, ki ne sodi pod obrazložitev pojmov, smo ponudili širšo definicijo, ki pa vključuje tudi vaše vprašanje. Namreč, namesto tega, da, kot vi predlagate, lastniki gozdov ne odgovarjajo za poškodbe in škodo, ki je obiskovalcem gozdov nastala pri prostem dostopu v gozd, definiramo prost dostop v gozd, ki pomeni prosto hojo oseb po gozdu ter drug dostop v gozd, ki se izvaja na lastno odgovornost. In zdaj tudi odgovor na to dilemo, ki jo je poslanec Lah postavil in je v skladu s predpisi, ki urejajo gozdove. Tako da verjamemo, da bomo v Zakonu o gozdu še vedno našli prave rešitve in da se bomo s to vsebino dostopa do gozda še ukvarjali v nadaljevanju, ko bomo prišli tudi do novih sistemskih sprememb, ker danes smo seveda samo pri nujnih spremembah.

Toliko morda v odgovor v enem primeru, ker je bilo zaželeno, da odgovorimo, v drugem primeru pa ste me spodbudili k razpravi s svojo dilemo. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Marjan Podgoršek.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Predsednik, hvala. Spoštovani poslanke, spoštovani poslanci!

Na odboru in tudi že prej je tekla precej široka razprava o načinu, kako naj se dosedanjo dokumentacijo uredi na drugačen standarden način, da se bo zmanjšalo administrativno breme. Bilo je posvečeno veliko pozornosti tudi imenu, uporabi in podobnim vidikom. V zvezi z dobavnico, kot je bilo omenjeno, je treba povedati, da se je o taki rešitvi razmišljalo, vendar potem pridemo do tega, kaj pa če ni v uporabi, v prometu med pravnimi subjekti dokument dobavnica, ampak prejemnica ali prenosnica ali mogoče predajnica ali oddajnica, ker namreč slovenski računovodski standardi v svoji B sekciji pod 215 knjigovodska listino opisujejo kot zbir tipov dokumentov, ki jo imajo po sedanji zakonodaji, ki ureja finančno poslovanje in pravni promet, pravico tudi sami definirati, imena dokumentov, ki pač spremljajo blago. Tako da s tega vidika je bil uporabljen termin »knjigovodska lista«, ki je že uporabljen termin, uveljavljen termin in za katerega verjamem, da ga pravni subjekti, ki bodo pravzaprav to izvrševali, ker pri tem se je treba

zavedati, da 90 % prometa poteka tako, da kmetje oziroma lastniki gozdov manjše količine lesa pripeljejo do kamionske ceste in tam ga prevzemajo podjetja, ki potem seveda kmetu izdajo prejemnico, sama pa transportirajo blago naprej z dobavnico do prvega skladišča, ki potem spet zbira in potem predaja les naprej po trgu Evropske skupnosti. To je tako imenovani sistem sledljivosti in knjigovodska lista je tu uveljavljen termin in verjamemo, da ne bo delal težav. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi na tej točki še kdo razpravljati? Ne. Potem razpravo glede tega amandmaja zaključujem.

V razpravo dajem 2., 21. in 22. člen. Ker so amandmaji poslanskih skupin SMC, Desus in SD k tem členom medsebojno povezani, bomo o teh členih in vloženi amandmajih razpravljali skupaj. V razpravo dajem 2., 21. in 22. člen ter amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2., 21. in 22. členu ter amandmaja Poslanske skupine SDS k 2. in 22. členu. Opozarjam pa, da je vložena sprememba amandmaja koalicije k 2. členu.

Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Danilo Anton

Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

No, tudi tukaj bi mogoče nadaljeval malo razpravo k prejšnjemu členu in ponazoril številke, zakaj smo si v Stranki modernega centra tako zelo prizadevali za ta amandma k 2. členu, ki sicer glasi na takšen način: »Za prvim odstavkom se dodaja novi odstavek, in sicer »V gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote se lahko opredelijo tudi dejavnosti, ki so potrebe za gospodarno in učinkovito gospodarjenje z gozdovi.«» V obrazložitvi pa smo se nekako dogovorili za naslednji tekst, da se s tem amandmajem daje možnost, da se v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote lahko opredelijo tudi dejavnosti, ki bi zagotovile pogoje za vzpostavljanje gozdno lesnih verig. No in zakaj smatram, da je to tako zelo pomembno? Izhajam seveda iz teze, da na nek način vsa ta gospodarska škoda, ki je posledica žledolomov in tudi lubadarja, ki se v zadnjih letih tako skokovito stopnjuje in ponavlja, in da je ta škoda dosegla v zadnjih 20 letih kar 1 milijardo in pa da smo imeli sanitarnega poseka v zadnjih letih kar 35 %. To je ogromna številka, in sicer kar 24 milijonov kubikov. Postavljam neko izhodiščno tezo, da bi na nek način vzpostavljanje teh centrov za zbiranje in pridelavo lesa, ki jih tudi v tem amandmaju omenjamo, pomenilo neko novo rešitev, ki bi na dolgi rok tudi zmanjšala to škodo. To bo namreč omogočalo, da se bo v teh gozdnogospodarskih enotah nakazalo možnosti organizacije teh centrov tudi zasebnikom. Na takšen način smo seveda zajeli, tudi razširili tako

imenovano osnovno poanto Zakona o gospodarjenju z državnimi gozdovi tudi na Zakon o gozdovih, ki na nek način vključuje tudi zasebnike in na nek način daje možnost in rešitve zasebnikom, da na podoben način kot podjetje v državi lasti vzpostavlja te centre tudi po zasebni pobudi. To bi na nek način seveda prispevalo na dolgi rok k zmanjšanju škode v gozdovih, ker bo stimuliralo in pa vzpostavljalo centre, na katerih se bo ta les sanitarne sečnje skladiščil, olupil in sortiral. To je zametek neke nove gozdno lesne verige, za kar se seveda tudi v Stranki modernega centra zelo prizadevamo. Na takšen način sem zelo vesel, da smo uspeli to vsebino vnesti v ta zakon.

Vsekakor bi pa izrazil prepričanje, da je treba poleg te rešitve tudi Zakon o gozdovih sistemsko urediti. Zato na nek način tudi pričakujem, da bosta skupaj ministri v roku pol leta pristopili k celoviti prenovi zakona, ki bo te dobre nastavke rešil še bolje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Še enkrat vsi skupaj lepo pozdravljeni!

Jaz bom ostal pri 2. členu, čeprav je o tem že kolega Danilo kar obširno povedal. Mi smo se pač nekje, ko smo usklajevali, in kakor smo lahko tudi v Stranki modernega centra prispevali in dodajali člene, kot je bilo možno v tem zakonu, ker vemo, da je po hitrem postopku in da časa ni bilo veliko. Odprtih členov pa tudi ni bilo toliko, da bi lahko tiste želje, ki smo jih seveda imeli več, vendarle v te člene tudi vložili. Dejstvo je, da kot lesar nekako ne morem mimo tega, da bi se še vedno nadaljevalo to, da bi ti kamioni, ki vozijo les v tujino, ne samo v Avstrijo in Italijo, da se bo ta zadeva še naprej nadaljevala. Mi smo delno neke stvari zdaj rešili z Zakonom o državnih gozdovih, ampak to je šele začetek. Mi moramo temu slediti in zato bo treba sistemsko rešiti v celoti ta Zakon o gozdovih. Vedeti moramo, da gre tukaj, še enkrat bom poudaril, prej sem povedal, za štiri petine gozdov. To se pravi, mi smo na začetku leta, ko smo govorili o državnih gozdovih, rešili samo dobri 20 % teh državnih gozdov oziroma nekako okrog tega državnega podjetja, ki zdaj drugače gospodarji. Zavedati se moramo vsi skupaj, da ne moremo trgovati z lesom, ampak da moramo trgovati in prodajati čim bolj oplemenitene gotove izdelke, ki bodo imeli čim višjo dodatno vrednost. To bi pravzaprav morala biti naloga slehernega državljana, ker drugače mi nikakor ne bomo prišli do novih delovnih mest. In cilj tega je, da pridemo, ker vemo, da je bilo pred 20, 25 leti okrog 40, 45 tisoč delovnih mest direktno v predelavi lesa, skupno posredno s prevozištvom in trgovino pa kar okrog 70 tisoč. To je zelo velika številka in mi moramo do tega priti. Če se mi vsi skupaj ne bomo trudili, do tega nikoli ne bomo prišli. Zato smo pravzaprav

poskušali v te člene dodajati stvari, ampak vse pa seveda ne gre.

Jaz sem prej omenil, da moramo priti do tega systemskega zakona, kjer bomo revirnega gozdarja drugače opredelili. To smo se že tudi pogovarjali in strokovnjaki iz tega področja, iz zavoda in ministrstva, niso temu nasprotovali, ampak do tega moramo resnično proti. To vlogo, ki jo je revirni gozdar izgubil, mora imeti pri teh zasebnih gozdovih še toliko večjo, ker tukaj je pravzaprav večina kmetov in ti revirni gozdarji kmetu morajo svetovati. Kot sem že prej omenil, revirni gozdar je prvi člen v verigi, ki načenja gozdno lesno verigo. Tukaj se začena dodajati vrednost, ker za hloed lahko dobimo, kot sem rekel, 50, 100 evrov, lahko pa dobimo tudi 10-krat več, če nekdo, ki to pozna, pravilno oceni. In gozdarji se na tisti del hloedovine oziroma drevov v gozdu prav gotovo spoznajo. Tukaj naprej bodo pa seveda morali narediti še drugi in seveda tudi lesarji. Zato sem vesel, da v tem 2. členu, ki se je dodal, 1a, da se v tem gospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote lahko opredeli tudi dejavnosti, ki so potrebne za gospodarno in učinkovito gospodarjenje z gozdovi. Če to zadevo nekako obrazložim, ta člen vendarle daje možnost tistim, ki delajo na zavodu z gozdnogospodarskim načrtom, da nekako opredelijo dejavnost, ki bi zagotavljale vzpostavitev gozdno lesnih verig za zdaj. V novem zakonu bomo pa seveda te zadeve mora še drugače opredeliti, da čim prej pridemo k temu, da bo hloedovina ostala v Sloveniji in se tukaj oplemenitila, s tem da bomo tako prišli do novih delovnih mest. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi na tej točki še kdo razpravljati? (Ne.) Potem razpravo glede tega, teh členov zaključujem.

Nadaljujemo. Ker so amandmaji Poslanske skupine SDS k 3., 4. in 18. členu med seboj povezani, bomo o teh členih in vloženi amandmajih razpravljali skupaj. V razpravo dajem 3., 4. in 18. člen ter amandmaje Poslanske skupine SDS k 3., 4. in 18. členu in amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 4. in 18. členu.

Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Tretji oziroma 4. člen spreminjata 17.b in 17.c člen obstoječega zakona, govorimo o tako imenovanih prevoznicah oziroma o tako imenovani knjigovodski listini. V Poslanski skupini SDS smo imeli probleme že s prevoznicami leta 2013, ko jih je uvedel tedanji, sedanj minister gospod Dejan Židan. Že tedaj smo trdili in trdimo še danes, da so prevoznice nek nesmiseln birokratski ukrep. Da gre za nek nesmiseln birokratski ukrep, se kaže tudi v tem času, ko imamo moratorij zaradi žledoloma, ki je na žalost v začetku leta 2013 prizadel velik del

slovenskih gozdov. Kajti, kot je že rekel prej kolega Zvone Lah, je tudi Vlada v tem času trdila, da je odločba Zavoda za gozdove dovolj resen dokument, da lahko sledimo tej evropski uredbi glede sledljivosti. In ko smo v Poslanski skupini SDS takrat predlagali ukinitve, še vedno trdim, da je bil tisti naš predlog iz septembra letošnjega leta, ki se je strogo dotikal ukinitve prevoznic, in pa 8. in 9. člen tega zakona, ki želita pospešiti sečnjo oziroma urejanje slovenskih zasebnih gozdov po žledolomu, pravilen in zadosten ukrep. Ampak kljub temu, da je Vlada rekla, da bo ukinila prevoznice, se te ukinjajo samo kot beseda prevoznice, še vedno pa se govori o knjigovodski listini. In me zanima, spoštovani, v čem je razlika med današnjim datumom in med tistim datumom, ko smo na oktobrski seji obravnavali naš zakon, ker citiram iz vseh medijev, pa bom samo en članek vzel, je bilo rečeno: »Koalicija in opozicija sta mnenja, da je treba ukiniti prevoznice za odvoz lesa iz gozda«. Po našem mnenju bi morali ukiniti prevoznice de facto, ne pa da spreminjamo knjigovodsko listino in z določenimi redakcijskimi momenti, o katerih bom govoril v nadaljevanju, jih nekako še vedno držimo pri življenju, morda imamo le kakšen nesmisel manj glede delovanja fizičnih oseb, ko si sami pripeljejo domov les iz slovenskih gozdov, ampak še tam je ogromno nesmislov. Ukinitve prevoznic je administrativna razbremenitev, če bi jih de facto ukinili.

Pa pojdemo po vrsti. 17.b člen, kjer mi predlagamo, da »gozdno lesne sortimente, ki so naloženi na vozila ali se prevažajo po cesti, mora zaradi spremljanja sledljivosti prometa z gozdno lesnimi sortimenti in izvajanjem nadzora spremljati odločba Zavoda za gozdove«. In tukaj, v 4. členu pa govorimo: »Podrobnejšo obliko in vsebino ter način hrambe odločbe predpiše minister za gozdarstvo«. Mi še vedno trdimo, imamo odločbo, če želite v tej vaši ihti po sledljivosti, da bi res vsakega nadzorovali, karkoli urediti, bi na ta dokument, ki se mu reče odločba, lahko daste še kakšno alinejo, kakšen odstavek in bo vsemu zadoščeno. Tako pa bomo imeli odločbo in knjigovodsko listino. Knjigovodska lista na mora glede na 4. člen zakona vsebovati podatke o lastniku dreves, podatke o pošiljatelju gozdno lesnih sortimentov, podatke o prejemniku gozdno lesnih sortimentov, podatke o prevozniku, vrsta in registrska številka vozila, kraj, datum in ura nakladanja, kraj in datum razkladanja, vrsta in količina gozdno lesnih sortimentov in zaporedna številka knjigovodske listine. Še več, podatki o pošiljatelju obsegajo osebno ime, naslov in davčno številko, v primeru pravnih oseb pa ime firme, sedež ali davčno številko. Zakaj mi mislimo, da je takom imenovana knjigovodska lista ali prevoznica nesmisel? Imamo od letošnjega 1. 7. 2016 podjetje Slovenski državni gozdovi. Za njih problematika sledljivosti ne velja. Mi smo rekli, minister Židan si je ustanovil strankarsko podjetje in pustimo njih pri miru, da delajo karkoli. Dali smo jim še poročilo, ampak

pustimo jih pri miru. Pa pustimo ob strani kaj se dogaja od 1. 7. do danes s tem podjetjem, ko vse kar vemo, je to, kakšne so plače vodilnih funkcionarjev tistega podjetja, ostalih resnih stvari pa ne izvemo, je po našem mnenju, torej po mnenju Poslanske skupine SDS en ključen moment, kjer se razlikujemo. Vseskozi od leta 2013, ko smo govorili o Zakonu o gozdovih in teh prevoznicah, je tedanja in deloma sta tudi SD in Desus del tedanje in sedanje koalicije in tudi SMC trdite, da so problem sečnja na črno v privat gozdovih. Mi pa trdimo, da je praksa pokazala, da je ključni problem sečnja na črno v državnih gozdovih. Prvič. Privatni lastniki imajo v veliki načini urejeno lastništvo in vedo, kaj je kje. Točno vedo, da neki Janez iz ne vem kje ne bo prišel k Jožetu iz ne vem kje in mu sekal in sekal ogromne količine in, bom rekel, ogromne količine, po mojem mnenju je to tisto nad 10 kubikov, kar tudi ureja ta zakon. Ampak vi še vedno trdite, da se je problem lastništvo v zasebnih gozdovih in ne lastništvo v državnih gozdovih.

Če gledamo 3. člen, kjer sicer po tistem, ko smo vas poslušali opozoriti, da so prevoznice nesmisel, malo omiljujete ta pojem knjigovodska lista, ker pravite, da ni potrebno za gozdno lesne sortimente, pridobljene iz gozdov v lasti fizičnih oseb, ki so naloženi na vozilo ali se prevažajo po cesti, če njihova skupna količina ne presega 10 kubičnih metrov. Pa imamo že eno omejitev, 10 kubikov. Naprej: ni potrebna, če so naloženi na vozilo in se prevažajo sortimenti v premeru do največ 10 centimetrov na debelejšem koncu, še neka druga omejitev. Ampak kljub temu, da to ne velja, pa piše: »V tem primeru prevoz gozdno lesnih sortimentov spremlja izjava ali druga lista.« Pa imamo odločbo zavoda, pa imamo knjigovodsko listino in zdaj imamo: izjava ali druga lista, v kateri je navedena vrsta in količina gozdno lesnih sortimentov, kraj in datum, pošiljatelj, prevoznik in prejemnik, to izjavo in drugo listino morata pošiljatelj in prejemnik hraniti pet let in tako dalje, ampak določbe tega člena in teh odstavkov se uporabljajo tudi za gozdno lesne sortimente, pridobljene z gozdno drevesnih vrst, ki rastejo zunaj gozda. Skratka, iz odstavka v odstavku novi nesmisel. Pa je meja 10 kubikov, pa je meja 10 centimetrov, pa je meja če ni fizična oseba ali pravna oseba. Poleg tega, da sta naredili najprej razlikovanje med slovenskimi državnimi gozdovi in zasebniki, zdaj še te ločujete. Bom še enkrat povedal, če Janez kot fizična oseba daje Franciju kot fizični osebi, bo okej, če bo manj kot 10 kubikov, manj kot 10 centimetrov, še vedno bo nekaj moral imeti. Če bo nekdo od teh dveh pravna oseba, pa je knjigovodska lista dejstvo. To je popolnoma v nasprotju s tem, kar ste obljubili.

Oba akta, torej naš predlog zakona je oktobrski in vaš osnutek zakona, predlagata ukinitve prevoznic. Glavni razlog za njihovo odpravo je potrebo po hitri in učinkoviti sanaciji

gozdov. Ja, še enkrat, zelo dobro sta napisana 8. in 9. člen, ki govorita o hitrejši sanaciji slovenskih gozdov po žledolomu in po lubadarju, ampak to je krivda predvsem Vlade in morda tudi nas. Tudi če bi v Poslanski skupini SDS predlagali, da je kakšna takšna dikcija, kot je 8. ali 9. Člen, bi rekli – kaj? To kar sta rekla predhodnika iz SMC, da gre za nesistemski pristop. Zdaj smo vsi čakali od marca 2013 do novembra 2016, da smo to izvedli, da hitreje delujemo, ampak še vedno, citiram: »Hitrejša in učinkovitejša sanacija gozdov ne bo to, da boste še vedno imeli knjigovodsko listino.« Gre za popolnoma nesmiselni ukrep in po našem mnenju, če že mora biti dokument, kar vedno trdimo, da nekaj mora biti, vedno trdimo, da odločba je dovolj. Če po vašem mnenju v odločbi ni zavedenih dovolj podatkov, vam dajemo s tem 3. in 4. členom, da podrobnejšo obliko in vsebino te odločbe predpiše minister, še vedno dovolj razlogov, da uradniki na ministrstvu doktorirajo ne pa, da bomo spet debatirali. Prevoznica ni več, knjigovodsko listino imamo, imamo odločbe, imamo dobavnico in imamo, kot ste sami rekli, izjava ali druga listino. Skratka, popolnoma nesmiselna slovenskih kmetov, na to so pa vezane še globe, ker komaj čakate, da bo, boste rekli, tri mesece bomo malo opozorili, potem pa udri brigo pa gremo v gozdove in bomo slovenskim zasebnim lastnikom gozdov dali globe od 2 tisoč 500 evrov pa do 50 tisoč evrov. Mi smo vsaj predlagali sorazmerno, da ne bo nek finančni inšpektor Janez zaradi tega, ker sovraži Francija, mu dal kar tako najvišjo možno kazen, kar se lahko zgodi. In mene ne bo nobeden prepričal, »Ja, saj, itak mu bodo dali najmanjšo kazen«. Kje piše najmanjša kazen? Z globo od do se kaznuje, vmes pa je prosti pretok za finančnega inšpektorja oziroma za policista, kakšno globo bo komu dal.

Če bi resnično želeli udejanjiti to, kar ste zagovarjali, boste podprli naše člene k 3. in 4. odstavku, ker še vedno imamo sledljivost, ki se ji reče odločba. Zdaj bomo pa imeli odločbo in knjigovodsko listino. Tudi apeliramo, da se črtajo v 18. členu te določbe, ki tudi ukinjajo globe, tudi pri nekaterih drugih amandmajih smo skušali zmanjšati globe, ampak očitno so lastniki zasebnih gozdov nek nebodigatreba, kjer je treba napolniti določene finančne vire, poleg tega pa jim grozi celo odvzem gozdno lesnih sortimentov. Na drugi strani pa imamo slovensko državno podjetje Slovenski državni gozdovi, kjer nihče ne sme izvedeti niti, kakšni so njihovi načrti konkretnega oziroma aktualnega delovanja kaj šele načrti njihovega prihodnjega delovanja, kajti odgovor tega podjetja je bil, ko smo pričakovali posamezne odgovore, da ti podatki ali niso na razpolago ali pa jih državno podjetje nima. Globe v tem zakonu so toliko visoke, kot globe na področju bančne kriminalitete. In tudi če boste dobili enega kmeta, ki bo peljal na primer 11 kubikov lesa in ima status pravne osebe, bo lahko dobili do 50

tisoč evrov, poleg tega pa mu bo odvzeto vse to, kar je naredil. Pa si malo obrnite to sliko na področju bančne kriminalitete, o kateri nekaterih predvsem iz vrst SDS že dolgo opozarjamo, pa ni posluha. Torej bi tam morale biti milijonske odškodninske odgovornosti in globe, ampak ne, tam je 50 tisoč evrov dovolj, tukaj pa boste enega zasebnega kmeta udarili poleg odvzema tudi s finančno globo. Ko pa potem še pogledamo ta zakon o kmetijskih zemljiščih, ki ga pripravljate, in če bo res prišlo do tega, da bo Sklad kmetijskih zemljišč drugi na vrsti, postaja vse bolj očitna politika tega ministra, ki se kmetom oziroma v tem primeru lastnikov gozdov dobrika, po drugi strani pa dela iz kmeta kriminalca in želi postopoma preko Sklada kmetijskih zemljišč, preko podjetja Slovenski državni gozdovi počasi zavrteti kolo zasebne lastnine v drugo smer. Tej smeri se reče nacionalizacija. Če boste to dopustili, vedite, da bodo lastniki gozdov imeli probleme ne samo z vami, na žalost bodo imeli probleme v praksi, ko se bodo spraševali, ali se sploh še splača ukvarjati z gozdovi ali pa vse skupaj dati podjetju Slovenski državni gozdovi, torej tistemu, ki ima edini željo nacionalizirati slovenske zasebne gozdove.

Očitno zasebna lastnina ni več to, kar si nekateri pojmujejo v letu 2016 pod pojmi, kot so demokracija in pa tržno gospodarstvo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Marjan Podgoršek.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Predsednik, hvala. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Morda bi ob navedbah gospoda Lisca začeli malo nazaj, ker včasih dobim občutek, ko se pogovarjamo o tej temi, kot da si je država zaželela, da bi uvedla nekaj nepotrebnih dokumentov, s katerimi bi preganjala kmete. Uredba Evropske unije o lesu, ki ureja to področje, ni namenjena temu, temveč regulaciji prometa z lesom v Evropski uniji. Uvodoma in tudi zdaj ponavljamo, 90 % teh listin, ki so v prometu in pri kmetih, bodo izdajala podjetja, ne kmetje. Kmetje pripeljejo les, podjetje ga stehta običajno na kamionski poti oziroma prevzame in ga mogoče stehta v skladišču ter izda dokument, ki je tudi podlaga za kasnejše plačilo. Tako tu ne gre za namen kriminalizacije kmetov ali karkoli podobnega. Gre za to, da je treba vzpostaviti zakonitost, ki bo omogočala trgovanje z lesom za slovenske gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s tem, tudi za pohištveno industrijo, nenazadnje je znano, da kitajski proizvajalci ne morejo prodajati v ZDA pohištva, ker nimajo sledljivosti. Ali bi to radi, tega si verjetno ne moremo privoščiti. V zvezi s tem dovolite, da preberem uredbo oziroma določbe, kaj je pravzaprav namen te uredbe, ki je iz leta 2013, namreč, začela je veljati 3. marca 2013,

mislim, da 14 dni pred nastopom takratne vlade Alenke Bratušek. Pravi takole: »Nezakonita je sečnja lesa, pri kateri niso upoštevani zakoni in predpisi države, v kateri se sečnja izvaja. Nezakonita sečnja je globalni problem, ki močno negativno vpliva na gospodarstvo, okolje in družbo. Učinek na gospodarstvo je izguba prihodka in drugih koristi. Okoljski učinki nezakonite sečnje so povezani s krčenjem gozdov, podnebnimi spremembami, izgubo biotske raznovrstnosti. Družbene posledice nezakonite sečnje pa so pogosto povezane s spori glede zemlje in virov, osiromašenjem lokalnih in avtohtonih skupnosti ter oboroženimi spopadi. Zaradi nezakonitih dejavnosti so na trgu lesni proizvodi po nižjih cenah, vendar so plod nezakonite sečnje in tako spodkopavajo prizadevanja odgovornih gospodarskih subjektov. Za boj proti trgovini z nezakonito pridobljenim lesom je EU oktobra 2000 sprejela novo Uredbo o lesu. Uredba je eden od ukrepov v okviru akcijskega načrta EU ...« in tako naprej. Skratka, začela je veljati 3. marca 2013 in, kot je bilo tudi že večkrat povedano, je takratna Vlada zelo pohitela, da bi ujela rok, zato je sedanjemu ministru predala ob primopredaji že pripravljen zakonski paket. Tu imam izpis iz zakonodajnega postopka iz tistega obdobja, in sicer priprava zakona se je začela sredi oktobra 2010 in je bila dokončana na Generalnem sekretariatu Vlade 22. 2. 2013, skratka, vsa usklajevanja, medresorsko usklajevanje in tako naprej. Velja ponoviti, da je vlada Alenke Bratušek nastopila 20. 3. Skratka, gre za izdelek iz tistega obdobja. Kot je razvidno, se je zelo mudilo. Tako pač je, to smo vzeli za dejstvo. Izdelek je pa tak, kot je pač bil, uvedene so bile prevoznice, ker je najlažje uvesti dokument na novo, ker usklajevanje z obstoječimi dokumenti, ki že obstajajo, je veliko težje delo, ker moraš stvari usklajevati s področno zakonodajo. Sedanja knjigovodska listina torej ni nekaj, s čimer bi preimenovali prevoznico, temveč se prevoznica dejansko ukinja, od dveh dokumentov ostaja eden, ker zdaj imajo oba dokumenta. Zdaj prevoznice ne bodo potrebne, ampak bo zgolj knjigovodska listina. Seveda je pa bilo treba v zakonu povedati, da je dokument, ki se upošteva pri tej uredbi, ta knjigovodska listina, ki tudi sicer izhaja iz poslovanja gospodarskih družb. Toliko za razumevanje pri tej tematiki. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala državnemu sekretarju mag. Podgoršku.

Gospod Tomaž Lisec, beseda je vaša. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Ker je bilo že zadnjič rečeno, kako je to vlada Janeza Janša pripravljala. Pripravljali so uradniki na ministrstvu in Janševa vlada je dala temu nesmiselnemu birokratskemu pristopu rdečo luč, potem je pa prišla nova vlada, ki pa so jo ti isti uradniki prepričali, kako je ta

sledljivost potrebna. In še enkrat, po mnenju Poslanske skupine SDS je ključni problem sledljivost gozdno lesnih sortimentov iz državnih gozdov, ampak tam nimajo prevoznic, nimajo knjigovodske listine, imajo le poročilo države, da delajo zaenkrat, ker ne vidimo njihovih dokumentov, kar hočejo.

Spoštovani državni sekretar, da je lažje narediti nov predpis, kot uskladiti obstoječega – če je to taka birokratska logika, ki so jo vam prodali, potem še bolj trdi dejstvo, da je ta vlada podlegla birokratskim lobijem.

Me pa za zaključek zanima: Kako ste v času moratorija, torej od aprila 2013 pa do sedaj, izvajali sledljivost, ker prevoznica ni bila potrebna? Ste zadosili uredbi Evropske unije ali ne? Če ste ji, zakaj potem knjigovodska listina? Če ji niste, je pa drugo vprašanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Opažam, da je še želja po razpravi, mag. Podgoršek tudi vam še dajem priložnost, da se javite k besedi, zato bi predlagal, da se prijavite k razpravi. Prijava poteka.

Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Se bom omejil na to knjigovodsko listino in pa, ali gre zares samo za preimenovanje ali za ukinitve prevoznice. Zdi se mi zdi, da nekateri ne razumejo oziroma nočejo razumeti, zakaj zares gre. Pa bi zato, da si bomo mogoče lažje predstavljali, predvsem, da si bodo lažje predstavljali kmetje, ker se mi zdi, kmete najbolj skrbi, kaj je zdaj s to knjigovodsko listino, ali je ta strah, ki ga poskuša opozicija stresti v kosti, upravičena ali ne, ali bodo res rabili neko novo birokratsko oviro ali ne. Če pogledamo danes kmeta, ki se ukvarja s krompirjem. Kmet proda krompir neki bolnici, šoli, menzi. Ko pelje ta kmet krompir v to bolnico, mora nekaj dati tej bolnici poleg krompirja, na podlagi česar bo sploh lahko izplačala bolnica oziroma šola ta krompir. In to je neka listina, ki se lahko potem vodi v knjigovodstvu, knjigovodska listina. V tem primeru, ko imamo krompir, kjer se ne izdaja računov, ker je lahko obdavčen na podlagi katastrskega dohodka, je to dobavnica. Če prodaja jagode, bo dal račun. In to je ta knjigovodska listina, o kateri govorimo. Ne gre za noben nov dokument. Ti dokumenti danes obstajajo. Če ti hočeš, da si plačan za to, ker prodajš nekemu, neki pravni osebi, moraš dati neko listino, na podlagi katere potem ta pravna oseba izvrši to plačilo. In zdaj enako velja, to se pravi, če lahko kmet, ki prodaja jagode, ali kmet, ki prodaja krompir, to spiše in ko govorimo o teh podatkih, ki jih je treba navesti, od tega, kako mu je ime, kje živi, davčno številko, to imajo ponavadi kmetje že na štampiljki in ti udariš gor po dobavnici štampiljko, kjer je vse to napisano, potem pa samo še količino in zaporedno številko dodaš in ni to ena taka velika strašljiva zadeva.

To danes že obstaja. In če ti hočeš nekemu prodati, mu moraš dati tudi en papir zraven, in to je ta knjigovodska listina, ki danes že obstaja, ki jo je bilo do zdaj že treba imeti, če si hotel dobiti plačilo. Plačilo pač ni bilo izvedeno na črno, ampak na podlagi neke listine.

Ko govorimo pa o fizičnih osebah, ki vozijo hlodovino za sebe domov, v teh primerih pa ni treba ničesar imeti, razen odločbe, ki jo tako ali tako rabiš, če hočeš kaj zakoniti podreti. Če pa jaz ta les prodam drugi fizični osebi, pa rabim nekaj, in to je ena izjava, od koga je ta les sploh prišel. Če jaz recimo od gospoda Laha kupim les, sam nimam gozda, in ga potem recimo naprej prodam, jaz moram nekeje povedati, od kje sem ta les dobil. To je samo ena kratka izjava, nič takega velikega, nobeden tak velik babbav.

Prevoznice se torej de facto ukinjajo, moraš pa seveda imeti, tako kot vsi ostali, ki kaj prodajajo, neko listino, na podlagi katere boš prvič dobil plačilo in na podlagi katere boš tudi dokazal, kdo si, kaj si, od kje imaš in kam pelješ. Torej to, kar velja za druge stvari in je že do zdaj veljalo tudi za lesne sortimente, velja zdaj naprej, dodaja pa se res ta izjave med dvema fizičnima osebamama, ki pa ni nobena velika birokratska ovira in noben velik babbav, zagotavlja pa to sledljivost, to se pravi, če jaz nimam gozda, imam pa les, jaz moram nekeje povedati, od kje sem ta les dobil. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo.
Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Cenjeni državni sekretar, kolegice in kolegi in vsi, ki poslušate in spremljate to sejo!

Ko govorimo v Republiki Sloveniji o gozdovih, se vedno poraja vprašanje, kje tišči zajec, predvsem ko spreminjamo ali dopolnjujemo Zakon o gozdovih. Največkrat, ko sprejemamo zakone oziroma jih spreminjamo in gredo v breme državljanek in državljanov, se izgovarjamo na evropsko uredbo. To je vedno dejstvo. In seveda takrat, ko zakon spreminjamo, predvsem dodajamo malo megle, se izgovarjamo na evropsko uredbo. Jaz se spomnim nekaj časa nazaj – jaz vem, da je to neprijetno poslušati – jaz se spomnim nekaj časa nazaj, ko se je pripravljala nova perspektiva 2014–2020. Minister je rekel, da njegovi sodelavci oziroma vsi delajo noč in dan, da to uredbo zlagajo skupaj. In seveda, ko smo imeli na odboru pomisleke, na določene stvari, je bilo vedno povedano, da to je pa evropska uredba. In seveda slučajno smo šli med tem časom poslanke in poslanci, en del poslank in poslancev v Bruselj in seveda smo to spraševali, osebno me je to tudi zanimalo. Tam nam je bilo jasno povedano, če to spremenim v sliko, da okvir slike dobimo v Bruslju, sliko pa znotraj tega okvirja rišejo naši birokrati. In kaj se je zgodilo?

Ko to perspektivo dajemo v življenje, da se naši kmetje zelo težko prijavljajo na te razpise in imajo vedno večje težave, to je evropska uredba, na katero se vedno izgovarjamo, ampak to je naša uredba.

V Slovenski demokratični stranki smo z muko, še moji predhodniki, dosegli, da se ta prevoznica, ki je bila s tem ministrom, ki vodi ministrstvo že kar nekaj let, uvedena. Hvala bogu, da je bil dosežen moratorij. Tudi tukaj se mi poraja vprašanje, kakšne so posledice, ker danes uvajamo novo listino, kakšne so posledice evropske uredbe. Prav gotovo je ministrstvo moralo dati poročilo za leta nazaj, zanimivo bi bilo videti te podatke. Zato je nesprejemljivo, da na področju gozda, ki je po mojem mnenju eno večjih bogastev v Sloveniji, da se do tega tako obnašamo. S tem predlogom in popravkom zakona obremenjujemo manjše kmete tam, kjer je težav minimalno ali jih pa največkrat sploh ni. Če je kdo dober gospodar, dober skrbnik slovenskega gozda, potem je prav gotovo to slovenski kmet. Žalostijo pa podatki, v 20 % slovenskega gozda, ki je v državni lasti, danes z njim upravlja državno podjetje Gozd, tam pa skrbi, ker je bilo letos uvedeno, tam ni bilo prevoznic, ni pa potrebno po vašem mnenju nobene knjigovodske listine. Ni prav. Jaz mislim, da ni prav, da s tem popravkom zakona obremenjujemo slovenskega kmeta, poleg tega pa v tem popravku skrivamo velike globe, ki so visoke in so za to področje nesprejemljive.

Pozivam vse poslanke in poslance, da upoštevajo vsaj člene, ki smo jih predlagali v Slovenski demokratični stranki. Zdi se mi pa, da je področje gozda v Sloveniji vzel nekdo za svojega in je scenarij pripravljen od ustanovitve podjetja do tega in jaz mislim, da ne bo dolgo časa, ko bomo imeli na mizah Državnega zbora, kakšno vlogo bi v prihodnje imel tudi sklad, predvsem ko gre za nakupe slovenskega gozda. Jaz se sprašujem, vse poslanke in poslance sprašujem, v največji koalicijski stranki pa Desus, kje ima moč tukaj SD v tem scenariju, ki poteka že seveda odkar minister vodi to ministrstvo. Slovenski gozd ni od posameznika, ne glede na to, ali je v državni lasti ali v privatni, ampak to bogastvo, ki je v lasti Republike Slovenije.

Predlagam, da te naše člene upoštevate in da se do slovenskega gozda obnašamo kot do naravnega bogastva. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Podkrajšek.

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Marjan Podgoršek.
Izvolite.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Hvala predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Večkrat se je tukaj ponovilo razmišljanje, da državnemu podjetju Slovenski

državni gozdovi te uredbe oziroma sledljivosti ni treba upoštevati. To ne drži. Podjetje ni v nikakršnem obziru v okviru tega predloga izločen iz tega sistema. Mogoče se stvar zamegljuje, ker je v preteklosti, ko smo imeli opravka s prevoznico, bila vključena izjema, bila pa je vključena zaradi tega, ker v mednarodni veljavi in splošni praksi se pravzaprav uporabljajo te knjigovodske listine in transportni dokumenti za dokazovanje sledljivosti. Promet z lesom tukaj ni nobena večja izjema, sledljivost imamo pri govedini, imamo pri živalih, skratka, veliko vrst blaga v mednarodnem prometu se trenutno sledi in je treba zelo natančno dokazovati izvor. Ta koncept je že uveljavljen in se ga naokoli izvaja. So pa na področju lesa težave, ker so te spremembe in uvedbe takšnih sistemov sledljivosti prišle kasneje kot na nekaterih drugih področjih. Težave so pa tudi zaradi nezakonitega prometa lesa, predvsem iz drugih celin, ki dela tudi precejšnjo škodo gozdovom v Afriki, v Južni Ameriki in tako naprej.

Večkrat smo se tudi pogovarjali o tem, zakaj ne odločba o poseku, ki jo izdaja Zavod za gozdove. Odločba o poseku, ki jo izdaja zavod, glede vsebine ni ustrezna, da bi bil spremljajoči dokument. V spremljajočem dokumentu morajo biti navedene količine, ki se nanašajo na to, morajo imeti enoznačno identifikacijo, ne more se nanašati na več odločb, nenazadnje pa bi lahko bil na kamionu, ki to pelje, tudi les več lastnikov. Skratka, prišli bi do popolnoma nejasne situacije, zato žal varijanta, po kateri bi se dalo prilagoditi obstoječe odločbe o poseku, ni uporabna. Toliko. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala državnemu sekretarju.

Kolegice in kolegi, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati?

Gospod Danilo Anton Ranc, izvolite, beseda je vaša.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči.

Na kratko bi zdaj vendarle morali nekje poudariti dejstvo, da pri tej knjigovodski listini gre za nek obstoječi dokument, po domače fakturo, ki jo pač ta izda in tu v bistvu gre za nek dokument, ki že obstaja in da vendarle gre v tej smeri za neko poenostavitev in sledljivost lesa, kar bo mogoče tudi s pridom potem v obliki izdelkov prodajati na evropskem tržišču. Seveda pa čisto pozabljamo v tem primeru, koliko je bilo primerov v preteklosti, tudi raznih trgovcev z lesom, ki so trgovali brez dokumentacije, tudi spomnimo se prispevka iz televizije, kjer je nek podjetnik veržil podjetja in ogoljufal ne vem koliko lastnikov. Tako da vendarle moramo tudi v tej luči videti, da ta sistem uvaja nek red na tržišču, sledljivost, in bo tudi omogočal, na nek način preganjati kakršnokoli trgovanje lesa na črno. Tudi v tem kontekstu vidim napredek pri vzpostavljanju nekega reda v poslovanju z lesom na Slovenskem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Ivan Škodnik, izvolite, beseda je vaša.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, še enkrat.

Jaz bi samo še nekaj dodal okrog sledljivosti. Danes je bilo veliko govora o tem in je prav, da za konec še tudi nekako povem svoje mnenje. Danes smo govorili o sledljivosti v privatnih gozdovih, kako je to problem, kakšna dokumentacija je najbolj primerna, ali je to potrebno po nekih pravilih evropske zakonodaje. Te zadeve, mislim, da se je nekako uredilo v tem zakonu. Seveda pa sprašujem, sledljivost v državnih gozdovih, bilo je kar nekaj rečenega, da je ni, če na tem področju res ni sledljivosti, bi pa prosil, da se zadeve vendarle stvari uredijo, da bo tudi tam sledljivost. To bi pa res prosil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Državni sekretar, izvolite, beseda je vaša.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Hvala.

Državno podjetje je samostojen gospodarski subjekt, ki ima svoje poslovanje, nadzorni svet, poslovati mora z zakonodajo, ki ureja gospodarske družbe, upoštevati mora slovenske računovodske standarde, knjigovodska listina, ki smo ji prej omenili, je del enega standarda, slovenski računovodski standardi zajemajo cel sklop, ki urejajo celo paleto poslovanja in Slovenski državni gozdovi so zavezani k upoštevanju teh standardov, ki zahtevajo sledljivost v premikih blaga tako znotraj podjetja kot tudi navzven. Drugače ne bi kršili samo te zakonodaje, ampak tudi zakonodajo, ki ureja davčno poslovanje, finančno poslovanje in tako naprej. Kolikor ministrstvo ima informacije, ker mu podjetje na nekaterih področjih kar podrobno poroča že na podlagi zakona in pristojnosti, ki jo imamo, v Slovenskem državnem gozdu vsekakor imajo vzpostavljen sistem, po katerem sledijo lesu tako v premikih znotraj podjetja, ker podjetje je navsezadnje veliko, ima 200, in tudi veliko gozdov upravlja, preko 230 tisoč, in nedvoumno tudi navzven, saj navsezadnje na podlagi tega zaračunava oddani in prodani les. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, mag. Podgoršek, državni sekretar.

Sprašujem, kolegice in kolegi, še kdo želi razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem to točko oziroma to razpravo.

V razpravo dajem 14. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po

prekinjeni 33. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 32. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V LETIH 2016–2022.

Predlog resolucije je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer ministrici za obrambo gospe Andreji Katič. Izvolite, beseda je vaša.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani podpredsednik, poslanke in poslanci!

Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje od 2016 do 2020 je tretji nacionalni program za obdobje sedmih let. Skladno z 41. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami obsega stanje varstva, temeljne cilje, razvoj opazovalnih, informacijskih, komunikacijskih, logističnih in drugih sistemov, razvoj preventivnih dejavnosti, razvoj zmogljivosti ter cilj, usmeritve za izobraževanje in usposabljanje ter za razvojno in raziskovalno delo in način zagotavljanja finančnih in drugih sredstev. Posebno pozornost namenja izvedbi ukrepov in nalog na področju preventive skladno z dogovori in skepi Evropskega parlamenta ter svetov mehanizmov unije na področju civilne zaščite. Upošteva tudi usmeritve iz strategije OZN za varnejši svet v 21. stoletju ter rešitve iz resolucije strategij nacionalne varnosti Republike Slovenije. Viri ogrožanja se v preteklem obdobju niso bistveno spremenili. Stalne ogrožanja še vedno predstavljajo potresi, poplave, zemeljski in snežni plazovi, močan veter, neurja. Povečuje pa se njihova intenzivnost in dinamičnost. To vpliva tudi na obsežnejše posledice. Priča smo tudi večjemu številu množičnih nesreč v prometu.

Kot največje dosežke preteklega obdobja bi izpostavila napredek pri izdelavi ocen tveganj in posodobitev državnih načrtov, celovitost ukrepanja ob ekoloških nesrečah na morju, ob požarnih v naravnem okolju in ob nesrečah na avtocestah ter daljših predorih, sprejeta enotna doktrina ukrepanja nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah, povečanje zmogljivosti in izgradnja opazovalnih omrežij za pravočasno napovedovanje in spremljanje nesreč, izgradnjo ključne infrastrukture informacijsko-komunikacijskega sistema in sistema povezovanja. Nacionalni sistem opazovanja in obveščanja je bil povezan s sistemom EU. Vzpostavljeni sta bili dve enoti izobraževalnega centra v Sežani in Logatcu. In poleg ostalega usposabljanja je bil izpostavljen tudi celovit sistem za usposabljanje gasilcev za gašenje notranjih požarov in požarov v naravnem okolju, v osnovne šole je bil uveden izbirni predmet varstvo pred naravnimi in drugimi

nesrečami. Uspešna ukrepanja v vseh večjih nesrečah, s katerimi smo se v tem obdobju soočili, ter reševalna pomoč, ki smo jo nudili drugim državam, kažejo, da operativnost sistema kljub recesiji ni bila zmanjšana. Ocenjujemo, da je bil dosežen pomemben napredek sistema.

Temeljni cilji v prihajajočem obdobju so zlasti nadaljevanje obstoječih aktivnosti nalog in projektov ter sofinanciranje dejavnosti nabav, izboljšanje preventive, vključno z nadaljevanjem dela pri oblikovanju ocen tveganja za posamezne nesreče, razvoj in dograditev robustnih sistemov za pravočasno napovedovanje, odkrivanje in opozarjanje na nevarnosti, prilagajanje sistema sodobnim virom ogrožanja, celovitost ureditve področja ukrepanja ob železniških nesrečah na RKB in HNMP področju vključno z določitvijo heliportov, še večje vključevanje zmogljivosti Slovenske vojske, širjenje sistema usposabljanja, še več vaj za posamezne vrste nesreč in osveščanje ter obveščanje javnosti, nadaljevanje raziskovalnih in razvojnih nalog IT projektov, večnamenskost uporabe različnih tehničnih in drugih sredstev ter opreme, krepitev zavarovanja in drugih sistemov, ki spodbujajo preventivo, ohranjanje aktivne vloge v mehanizmu civilne zaščite Evropske unije v regiji ter v mednarodnih reševalnih operacijah. Nadaljevali bomo s predlogi ustrežnejše ureditve statusa prostovoljnih reševalcev, zlasti v odnosu z delodajalci, ter s podporo organizacijam pri izboljšanju statusa njihovih pripadnikov. Razvoj je pokazal, da je potrebna na vseh ravneh reorganizacija ali racionalizacija struktur Civilne zaščite tako, da se bo povečala specializacija enot in služb, pri čemer se bodo upoštevali ogroženost in nova organizacijska merila, vključno s certificiranjem po mednarodnih standardih. Nadaljeval se bo razvoj zmogljivosti enote Civilne zaščite za hitre reševalne intervencije, za izvajanje intervencij ob večjih nesrečah v Sloveniji in za pomoč drugih državam. Pri usposabljanju bo dana prednost posodobitvi in povečanju infrastrukturnih zmogljivosti v izobraževalnem centru za zaščito in reševanje in izpostavljen ter povezovanju na lokalni ravni.

In glede sredstev. Trenutno znašajo sredstva, ki jih občine namenajo tem vsebinam, okoli 48 milijonov letno. Na ravni države ta sredstva znašajo nekaj nad 30 milijonov letno. Skupaj 0,21 % BDP. Skladno z 42. členom omenjenega zakona se naloge iz nacionalnega programa razčlenijo v vsakoletnem načrtu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter v programih in načrtih lokalnih skupnosti. Sredstva bodo zagotovljena z letnimi proračuni države in občin, ki so primarne izvajalke ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ocenjujemo, da naj se sredstva ne bi zmanjševala v prihodnosti. Na podlagi na novo izdelanih ali ažuriranih ocen ogroženosti, bo treba dopolniti merila za dodelitev požarne takse

občinam ob nespremenjenem razmerju 70 : 30. Na državni ravni se bodo ohranjali obstoječi mehanizmi, sredstva se bodo namenjala tudi za zahtevnejšo in specialno opremo. Še nadalje si bomo prizadevali zagotoviti sredstva za sofinanciranje projektov iz Evropske unije.

Resolucija je bila predstavljena tudi županom in bistvene pripombe na njo niso meli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa ministrica.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora, gospodu Žanu Mahničju.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Gospa ministrica, poslanci in poslanke!

Odbor za obrambo je na 13. redni seji, 2. novembra 2016 obravnaval predlog Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga je v obravnavo na podlagi 109. člena Poslovnika Državnega zbora predložila Vlada Republike Slovenije.

Predstavnica predlagateljica, ministrica za obrambo Andreja Katič je v dopolnilni obrazložitvi povedala, da je Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2016–2022 tretji nacionalni program, ki je pripravljen na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 7 let. Program temelji na analizi stanja na področju varstva pred nesrečami in posebno pozornost namenja izvedbi ukrepov in nalog na področju preventive, kar od nas zahteva tudi sklep Evropskega parlamenta in Svet o mehanizmu unije na področju civilne zaščite. Program upošteva tudi temeljne cilje in usmeritve iz strategije Združenih narodov za varnejši svet v 21. stoletju ter rešitve iz Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije.

Temeljni cilji razvoja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jih prinaša nov nacionalni program, so izboljšanje preventive vključno z nadaljevanjem dela pri obliki ocen tveganja za posamezne nesreče, razvoj in dograditev robustnih sistemov za pravočasno napovedovanje, odkrivanje in opozarjanje na nevarnosti, reorganizacija sil za zaščito, reševanje in pomoč, prilagajanje sistema sodobnim virom ogrožanja, večje vključevanje Slovenske vojske, širjenje sistemov usposabljanja, nadaljevanje raziskovalnih in razvojnih nalog ter projektov, večnamenskost uporabe različnih tehničnih in drugih sredstev ter opreme in krepitev za varovanje in drugih sistemov, ki spodbujajo predvsem preventivno delovanje.

Odbor je bil seznanjen tudi s pisnim mnenjem Zakonodajno-pravne službe, iz

katerega izhaja, da je ZPS predlog resolucije proučila iz vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, z zakoni, pravnim sistemom in iz zakonodajno-tehničnega vidika. Mnenje ZPS je predstavil dr. Samo Divjak, ki je opozoril, da je v uvodnem delu resolucije zapisano, da je varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizirano in uveljavljeno kot enoten ter celovit podsistem nacionalne varnosti države, ki temelji na prostovoljstvu. Takšen zapis postavlja širše vprašanje, ali lahko podsistem nacionalne varnosti države temelji na prostovoljstvu? Glede na to, da se resolucija nanaša na obdobje 7 let, bi bilo primerno realizacijo z resolucijo predvidenih programov povezati z ustreznimi finančnimi sredstvi.

V razpravi so članice in člani odbora menili, da je predlog Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nek dokument, ki je mešanica vsega, kar je bilo in kar naj bi bilo. Iz dokumenta niso jasno razvidne niti strateške smernice niti cilji, ki jih želimo z dokumentom doseči. Povedali so, da resolucije ne bodo podprli, ker se jim zdi, da gre predvsem za neke vrste deklarativno raven dokumenta, ki zgolj opisuje obstoječe stanje, k temu pa dodaja nekaj želja. Menili so, da se moramo osredotočiti in določiti, ali je resolucija res samo deklarativnega pomena ali je to dokument, ki ga imamo zato, ker tako piše v zakonu, ali pa želimo s tem dokumentom kaj doseči. Menili so, da moramo v najkrajšem možnem času sprejeti posebne olajšave za tiste delodajalce, ki imajo zaposlene prostovoljne gasilce. To je pomembno, če želimo ohraniti trend operativnih gasilcev, ki predstavljajo splošno reševalno službo v sistemu zaščite in reševanja v Republiki Sloveniji.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh delih predloga resolucije in jih sprejel.

Ker k predlogu resolucije na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za obrambo Državnemu zboru predlaga, da predlog Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Mahnič.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecv Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, spoštovani direktor, lep pozdrav!

Dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus za Predlog resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022.

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami je bil sprejet pred dobrimi 12 leti z namenom varstva ljudi, živali in premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami. Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jo obravnavamo danes, je že tretji nacionalni program, ki je pripravljen na podlagi tega zakona. Obravnavani program temelji na analizi stanja na tem področju. Viri ogrožanja, ki se pojavljajo že ves čas, so denimo potresi, poplave, plazovi, neurja in podobno, novejšo grožnjo pa predstavlja tudi žled. V zadnjih letih smo priča povečevanju intenzivnosti vremenskih pojavov, zato so seveda tudi posledice nesreč, ki jih povzročajo, obsežnejše.

Temeljni cilji razvoja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga prinaša obravnavani nacionalni program, je izboljšanje preventive. Tovrstno ravnanje od nas zahtevajo tako mednarodni dokumenti kot tudi Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije. Tako se bodo med drugim razvijali in dograjevali sistemi za pravočasno napovedovanje, odkrivanje in opozarjanje na nevarnosti. Reorganizirale se bodo sile za zaščito, reševanje in pomoč, večje pa bo tudi vključevanje Slovenske vojske. Poleg tega se bo širil sistem usposabljanja. Tudi občine se bo spodbujalo, da glede na ogroženost predvsem zaradi naravnih nesreč zagotavljajo lastne rezerve zaščite in reševalne opreme.

V Poslanski skupini Desus želimo opozoriti na veliko in neprecenljivo vrednost prostovoljcev v sistemu zaščite in reševanja, zato nas veseli, da se bo v prihodnosti težilo k temu, da se ustrezneje uredi status prostovoljnih reševalcev. Dejstvo je namreč, da je prostovoljcev na tem področju znatno več kot poklicnih pripadnikov, tako je denimo od približno 60 tisoč operativnih reševalcev manj kot 3 tisoč poklicnih. Po kategorijah pa je največ prostovoljnih gasilcev, in sicer približno 45 tisoč. V Poslanski skupini Desus podpiramo prizadevanja, da bi se uredilo tudi normativne podlage za spodbujanje tistih, ki zaposlujejo prostovoljne reševalce.

Slovenci smo lahko ponosni, ker imamo tako bogato tradicijo prostovoljstva. Dejstvo je, da največjo reševalno službo predstavljajo prostovoljni in poklicni gasilci, njihove naloge pa so se v vseh letih obstoja Slovenija bistveno razširile in ne obsegajo le naloge gašenja požara, ampak še vrsto drugih. Tako so denimo gasilci v odboju od leta 2009 do leta 2014 opravili v povprečju od 14 tisoč do 21 tisoč intervencij letno, največ v letu 2014. Zaradi njihove neprecenljive vrednosti se moramo potruditi, da v prihodnosti bolje poskrbimo zanje. V Poslanski skupini Desus pa smo tudi zadovoljni, da je v pripravi prenova Zakona o gasilstvu. Pozdravljamo pa tudi napoved ministrstva, da bodo pristopili k spremembi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, če bodo okoliščine to narekovale.

Predlagano resolucijo bomo v Poslanski skupini Desus podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Socialni demokrati bomo Predlog resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi nesrečami podprli, saj smo mnenja, da gre za dober program, katerega temeljni cilj je ustrezno in učinkovito usmerjanje načrtovanja, koordiniranja sil in celostnih kapacitet države, torej horizontalno, ne le v okviru Ministrstva za obrambo, kar je še posebej pomembno za to, da v okviru razpoložljivih kapacitet, ki jih imamo, državljanom in državljanom omogočimo najbolj učinkovito in kvalitetno odzivanje v primeru nesreč, najsi bodo kakršnekoli že.

Posebej pomembno je, da gre za koherentno resolucijo, iz katere so razvidne tudi njene temeljne usmeritve, to je povezovanje in koordiniranje lokalnih skupnosti, ki jih imamo 212 in gre za izjemno zahtevno nalogo, da je prioriteta usmeritev nadaljevanje in krepitev izobraževanja ter vzpostavljanja ne le nadaljevanje, ampak tudi krepitev in vzpostavljanje ustrezne infrastrukture specialnost poklicnega dela vseh vključenih v sisteme reševanja v nesrečah in, morda celo najpomembnejše, nadaljnja krepitev in razvoj prostovoljstva v primerih odzivanja na naravne nesreče.

Ena izmed glavnih prednosti te resolucije je, da se za razliko od številnih drugih ustrezno navezuje tudi na analizo, kaj je do sedaj že bilo izvedeno. Če se je tako v preteklem obdobju posebna skrb posvečala nesrečam na avtocestah, usposobljenosti za odzivanje na razlivanje nevarnih snovi, kar je bilo skladno tudi s posebnimi prioritetami na področju varovanja voda, se v prihodnjem obdobju, torej v perspektivi do leta 2022, resolucija osredotoča na preprečevanje oziroma odzivanje nesreč na železniških tirih in seveda na biološke, radiološke in kemične nesreče, kar je žal tudi v kontekstu slabšanja globalne varnostne situacije še posebej pomembno.

Za Socialne demokrate pa je seveda ključno to, da država še naprej svoje temeljne usmeritve posveča prostovoljstvu, še posebej gasilstvu, ki je v Sloveniji največja organizirana oblika prostovoljstva in v pomembnem delu bistveno krepi oziroma predstavlja celo podstat za ustrezno odzivanje države ne le v primeru požarov, ampak vseh naravnih in drugih nesreč. Zato je usmerjenost v sposobnost prostovoljskih struktur, da se odzivajo kvalitetno in učinkovito ključna podpora specialnosti usposobljenih profesionalcev in ostaja naša ključna naloga, da v ta sistem vključimo čim večje število državljanov in državljanov, če želite z nekaj nostalgije, ker

nas vsaj v primeru naravnih nesreč ali drugih nesreč nič ne bi smelo presenetiti. Ravno primer žledoloma je pokazal, da morda smo bolj ranljivi in manj pripravljeni, kot bi lahko bili, zato pozdravljamo pripravo te resolucije s strani Ministrstva za obrambo, ki posebno pozornost namenja vključenosti in urejanju statusa ne le gasilcev, pač pa vseh, ki v sistemu varovanja pred naravnimi nesrečami sodelujejo.

Če se ob zaključku dotaknem še sposobnosti Slovenske vojske za sodelovanje s civilno zaščito in sodelovanje pri odzivanju v naravnih nesrečah, lahko ugotovimo, da tudi program Vihra pomeni, da imamo v primeru novih groženj oziroma obstoječih sistemov odzivanja možnost hitrega vpoklica polno usposobljenih in polno opremljenih 750 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske v okviru 24 ur in dodatne krepitve v primeru potrebe po dodatnem odzivanju v naslednjih 48 urah.

S tem se seveda tudi slovenski sistem v pripravljenosti odzivanja na naravne in druge nesreče lahko postavi ob bok najbolj organiziranim in najhitrejšim pri odzivanju, zato bomo Socialni demokrati predlog resolucije podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ob obravnavi tega dokumenta bom podal dve opažanji o delovanju sistema zaščite in o mačehovskem odnosu Vlade do tega sistema.

Občasno lahko slišimo kritike, da naš sistem ni primeren, zato ker temelji na prostovoljstvu, ker temelji na samoorganiziranju. In naslednji logičen korak, ki naj bi mu sledili, bi bila centralizacija sistema in profesionalizacija gasilcev in reševalcev. Te kritike so občasno celo tako kratkovidne, da za zgled jemljejo kar Slovensko vojsko. Ampak Slovenska vojska je učbeniški primer profesionaliziranega sistema, ki ne deluje. Po svoji lastni doktrini priznava, da ni sposobna braniti naše države. Njeni pripadniki dobesedno bežijo iz nje, stalna sestava se je skrčila na manj kot 7 tisoč pripadnikov, od tega je že manj kot 3 tisoč vojakov. Če primerjamo pogodbeno rezervo Slovenske vojske z našimi prostovoljnimi gasilskimi društvi, je to kot primerjava med nočjo in dnevom. Pogodbena rezerva Slovenske vojske se je skrčila na manj kot 800 ljudi, pri čemer vojak samo za pripravljenost dobi nekaj čez 2 tisoč evrov letno. No, na drugi strani imamo pa 44 tisoč prostovoljnih gasilcev. In kot veste, se lani decembra kar polovica pripadnikov pogodbene rezerve Slovenske vojske ni odzvalo vpoklicu. Ampak nisem še slišal, da bi kdaj kakšna prostovoljna gasilska enota zatajila na podoben način ali da bi polovica dežurnih gorskih

reševalcev reklo, recimo, da nimajo časa. V razloge za nemotiviranost vojakov se na tem mestu ne morem spuščati. So pa Švedi pred kratkim ugotovili, da s profesionalno vojsko ne morejo zagotoviti dovolj kakovostnega kadra. V razviti družbi preprosto ni dovolj interesa za vojaški poklic; švedski vladi je to pravočasno kapnilo, naši bo mogoče šele čez 20 let. V Združeni levici seveda tu vojakov ne krivimo, niti jih ne obsojamo, redkokdo si želi biti pomožna sila Nata. In težko boste rezerviste prepričali, da morajo zaradi beguncev za več mesecev pustiti svoje službe. Kar želim tu poudariti, je, da Slovenska vojska nikakor ni recept za sektor zaščite in reševanja. To še posebej poudarjam, zato ker resolucija govori o nekakšni neopredeljeni racionalizaciji civilne zaščite.

Moja druga opazka se nanaša na vprašanje, ali bo Vlada zagotovila finančne pogoje za delovanje sistema. Cilj resolucije je namreč izboljšanje razmer za delovanje služb, enot in drugih sestav za zaščito, ki jih organizirajo društva. Vlada teh sredstev v proračunih ni zagotovila. Upravi za zaščito in reševanje je namenila bistveno manj denarja, kot ga je realizirala leta 2015. Še posebej bode v oči, kako malo denarja je v tem proračunu na postavki delovanje sistema zaščite; to je namreč tista postavka, na kateri so sredstva za sofinanciranje opreme gasilcev in drugih reševalcev. Zato smo v Združeni levici vložili amandma za povečanje teh sredstev, ker se nam zdi naravnost perverzno, da bo Slovenska vojska za Natove operacije leta 2018 porabila 53 % več kot letos, medtem ko bo za delovanje sistema za zaščito in reševanje na razpolago 9 % manj od letošnje realizacije. Vladi tu očitno ni problema zmetati skoraj 20 milijonov evrov samo za Natovo operacijo v Latviji, od katere se je, mimogrede, javno distanciral celo vladni podpredsednik Židan. Za delovanje sistema za zaščito in reševanje, da ne govorim o drugih nujnih službah v Sloveniji, pa sredstev ni.

Kar zadeva konkretne usmeritve te resolucije, so zelo neoprijemljive. Omenil sem že, da dokument govori o tem, da bo opravljena racionalizacija civilne zaščite. Kakšna naj bi ta racionalizacija bila, ni izrecno opredeljeno. V kapitalizmu se po navadi za izrazom racionalizacija skrivajo nižje plače, manj delovnih mest in slabše storitve. Zato socialisti tega dokumenta ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovana ministrica, dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Pred nami je dokument, ki obravnava naše videnje oziroma našo vizijo na področju varstva pred naravnimi nesrečami. Ena izmed temeljnih stvari, ki jih ta dokument izpostavlja, je,

da slovenska zaščita in reševanje pred naravnimi nesrečami temelji na prostovoljstvu. Za to gre absolutno velika zahvala vsem prostovoljnimi reševalcem. Tu je treba posebej izpostaviti slovenske gasilce, gorske reševalce, jamarje, potapljače in še vse ostale, ki sem jih pozabil omeniti, saj opravljajo veliko delo, opravljajo pomembne stvari, da ta sistem sploh lahko funkcionira. In kot je že kdo izmed mojih predhodnikov dejal, funkcionira celo boljše kot pa profesionalni sistemi. Seveda pa si v Novi Sloveniji predstavljamo, da je ta resolucija predvsem dokument, v katerem mi nakažemo vizijo, kako želimo v prihodnje razvijati ta sistem zaščite in reševanja. Dejansko pa v dokumentu lahko več ali manj najdemo opis trenutnega stanja z opisom zastavljenih projektov in nalog, ki jih v okviru zastavljenega stanja tudi Vlada namerava uresničiti.

Pogrešamo pa vizijo pogled za naprej in tukaj bi želel predvsem izpostaviti dve pomanjkljivosti, ki jih v Novi Sloveniji vidimo v tej resoluciji; eno je, da se absolutno premalo posveča ta resolucija, kako zagotoviti boljša finančna sredstva za sistem, in druga zadeva, da še vedno ne razreši vprašanja dvojnega vodenja.

Če vsako zadevo nekoliko pokomentiram, lahko rečem naslednje. Glede financiranja imamo veliko srečo, ker zadeva temelji na prostovoljstvu, v vsakem drugem primeru bi bile zadeve še mnogo slabše. Ampak, kljub temu da sistem temelji na prostovoljstvu, ga je ta država dolžna podpirati tudi s konkretnimi ukrepi. Če so bili v preteklosti vendarle, to je treba priznati, narejeni koraki naprej, kar se tiče zlasti urejanja statusa gasilcev, je tukaj še precej priložnosti in možnosti še vsaj za en ali dva koraka naprej. O čem govorim? Če smo uspeli urediti, da imajo delodajalci možnost, da dobivajo povrnjene stroške v primeru delovanja operativnih gasilcev prostovoljcev, si v Novi Sloveniji predstavljamo in želimo, da bi sedaj prišel tudi čas, ko bi bili delodajalci davčno stimulirani za to, da zaposlujejo operativne gasilce, in to stimulirani v izdatni meri.

Ko hodimo po terenu in ko se pogovarjamo z različnimi gasilskimi društvi, je to ena izmed večkrat izpostavljenih težav, da četudi delodajalec ima operativnega gasilca, je zelo nenaklonjen temu, da v primeru intervencij zapuščajo delovno mesto, in to kljub temu da delodajalec lahko dobi povrnjen izpad prihodkov oziroma dohodkov zaradi odsotnosti svojega delavca, ki je hkrati operativni gasilec in je odšel na intervencijo. Ker enostavno, ko ta človek odide, lahko v nekaterih podjetjih celotni delovni proces pade. To je samo dodaten razlog za to, da bi se davčni položaj zaposlovalcev, ki zaposlujejo operativne gasilce, še nekoliko izboljšal. Poleg vsega tega pa je država v preteklosti prostovoljnimi organizacijam in shemam naložila ogromno dolžnosti, več ali manj pa temu niso sledila tudi finančna sredstva.

Če zaključim še v zvezi z dvojnostjo vodenja. Mi imamo še vedno, kar zadeva zaščito in reševanja, dvojnost; imamo direktorja Uprave za zaščito in reševanje in imamo poveljnika civilne zaščite. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da to ne prispeva k učinkovitemu in racionalnemu vodenju zaščite in reševanja in da bi morali nujno uvesti enosledno upravljanje.

Ta dva razloga, torej financiranje in še vedno ohranjanje dvojnost vodenja, sta ključna razloga, zakaj v Novi Sloveniji nasprotujemo tej resoluciji in je ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Marjan Dolinšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, podpredsednik. Lep pozdrav, spoštovana ministrica, gostje, gospod minister za infrastrukturo, kolegice in kolegi!

V uvodu stališča Poslanske skupine Stranke modernega centra glede predloga Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2016–2022 želim spomniti na preprosto dejstvo: v naravi ni plačila ali kazni, so le posledice. Resolucija glede programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je sedemletni splošni okvir ukrepov, katerih cilj je zmanjšati število naravnih in drugih nesreč oziroma ublažiti njihove posledice. Tokratna resolucija in s tem program sta izrazito usmerjena prav v preventivne dejavnosti na področju naravnih in drugih nesreč. V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo preventivno naravnost resolucije in nacionalnega programa ter vse pripadajoče dejavnosti, od upoštevanja pomena preventive pri spremembi predpisov in aktov v okviru vseh resorjev do raziskovalnih in izobraževalnih dejavnosti. Pozdravljamo dejstvo, da je obravnavanje nesreč v okviru nacionalnega programa celostno in da vključuje tudi okoljske, industrijske ter druge nesreče, za katere je odgovoren človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi grožnjo terorizma, različne oblike množičnega nasilja ter druge vojaške in nevojaške vire ogrožanja.

Moderni viri ogrožanja zahtevajo visoko stopnjo prilagodljivosti in odzivnosti nacionalnega sistema. Predlog resolucije je v tem oziru obsežen in podroben dokument, ki krepi organiziranost varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami kot enoten ter celovit podsistem nacionalne varnosti države, v okviru katerega usklajeno sodelujejo poklicne ter prostovoljne reševalne strukture. Kakor smo poudarili že v okviru obravnave na matičnem delovnem telesu, so vsebinski poudarki tokratne resolucije primerni, medtem ko bo praktično izvajanje nacionalnega programa zahtevalo zagotovitev primernih sredstev na državni in na lokalni ravni. Na tem mestu je treba opozoriti, da so poklicni in prostovoljni gasilci naša največja splošna reševalna služba in da je

Republika Slovenija v skupini držav z dolgo tradicijo javne gasilske službe. Slednja že dolgo ni več omejena zgolj na posredovanje v primerih požarov, temveč obsega neprecenljivo delo, za katerega je gasilec treba izreči jasno priznanje in zahvalo. Država in občine so dolžne zagotoviti ustrezen položaj, pogoje in opremo za delo gasilcev, pri čemer je posebno pozornost treba nameniti prostovoljnemu gasilskemu društvu in njihovim članom. Prostovoljstvo je namreč nepogrešljiv element varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Republiki Sloveniji, na katerega moramo biti ponosni in ga negovati. V Poslanski skupini Stranke modernega centra v tej luči pozdravljamo napoved Ministrstva za obrambo, da naj bi bil pripravljen nov Zakon o gasilstvu, ki bi nadomestil v marsikaterem oziru zastarele določbe obstoječega zakona. V njem vidimo priložnost za širšo razpravo glede položaja prostovoljcev in potrebnih ukrepov za krepitev usklajenega delovanja vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč na ozemlju naše države ter njihovo mednarodno angažiranje.

V pričakovanju te razprave bomo v Poslanski skupini Stranke odernega centra predlagano besedilo Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2016 do 2022 podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Gospa ministrica, kolegice, kolegi, lep pozdrav še enkrat!

Ta resolucija je dokument, ki je napisan samo zato, ker nek dokument mora biti in temu primerna je tudi vsebina. Kljub temu da se verjetno vsi, poslanke in poslanci, vključno z Vlado strinjamo, da je gasilstvo v Sloveniji organizirano na nezavidljivo visoki ravni, tako tudi opremljeno, usposobljeno, predvsem pripadnice in pripadniki gasilskih društev tako prostovoljnih kot tudi poklicnih, pogosto pozabljamo, da je ravno država tista, ki je dolžna poskrbeti za to, da se ta oprema in znanje razvijajo tudi naprej. Nesmiselno je pričakovati, da se bodo gasilska društva in ostale ekipe, ki bazirajo predvsem na prostovoljstvu, razvijale hkrati, ko Vlada znižuje povprečnino občin; občine dobijo manj denarja, vemo pa, kako je s financiranjem občin do gasilskih društev. Tako denar, ki ga namenijo za opremo, za gasilska društva kot tudi za ure odsotnosti z dela.

Resolucija je napisana zelo široko, kar smo v Slovenski demokratski stranki opozorili že na seji Odbora za obrambo. Namreč, tam je napisano praktično vse od A do Ž, kako se bo posegalo tudi na področja, ki jih pokriva Ministrstvo za okolje in prostor, kako se bo posegalo na področja, ki jih pokriva Ministrstvo za kmetijstvo. Tukaj je spet poglavje o preventivni dejavnosti, o preprečevanju naravnih in drugih nesreč in zopet vidimo, da Vlada že s

sprejetjem proračunov za leto 2017 in 2018 ne sledi temu, kar je napisala v tej resoluciji, saj se denar za odpravo poplav, ki so bile v letu 2014, zmanjšuje za 4 milijone. Tudi na ostalih postavkah, ki urejajo protipoplavno dejavnost, se denar žal zmanjšuje, denar se v proračunu, kljub temu da gre za 200 tisoč evrov, kar ni veliko v primerjavi z 9-milijardnim proračunom, pa vendarle zmanjšuje tudi za zaščito in reševanje na določenih podpostavkah, generalno pa se seveda na nekaterih tudi zvišuje.

V Slovenski demokratski stranki smo opozorili na pomen resolucij in deklaracij in tudi podali nekaj primerov, ki jasno dokazujejo, da imamo v Republiki Sloveniji deklaracijo in resolucije predvsem za to, da nekaj na papir napišemo, da se lepo bere, da se lepo sliši, da je na prvi pogled tudi privlačno in težko odreči podporo, pa vendarle, ko pa primerjamo potem realizacijo bodisi z zakonskimi in podzakonskimi akti, z vladnimi uredbami in ostalimi dokumenti, ne nazadnje tudi konkretnimi dejanji, pa vidimo, da je kar velik razkorak med tem, kar zapišemo v strategije, in tem, kar naredimo potem v praksi, pa je v tej strategiji napisano, da bomo naredili povsem drugače. Že v proračunih Republike Slovenije za 2017 in 2018 in ko potem v načrtu razvojnih programov vse do leta 2021 nikjer ni zaslediti, recimo, da bi Slovensko vojsko še dodatno opremljali, predvsem na področju opreme, ki jo lahko Slovenska vojska potem uporablja tudi v namene zaščite in reševanja. Ob tem naj samo spomnim, da je ena od treh točk Slovenske demokratske stranke za volitve 2014 bila ravno to, da bomo v Slovenski vojski kupovali tudi takšno opremo, ki jo bo lahko predvsem uporabljala ob naravnih in drugih nesrečah. Ker danes je smešno, ko smo imeli žled v Poljanski dolini, domačini so bili tam z motorkami, vojaki pa po dva z navadnimi žagami, ker niti ni opreme niti ni urejeno usposabljanje za test oziroma izpit rokovanja z motorno žago in tako naprej.

Skratka, vse to so stvari, ki so bile napisane že v prejšnjih resolucijah, napisane so tudi v sedanji resoluciji. Obdobje šestih let od 2016 do 2022 je dolgo, lahko rečemo, da gre za neko srednjeročno strategijo, za katero pa se bojimo, da je po eni strani napisala tako splošno, da bo težko vse to uresničiti, posebno ker gre tudi za sodelovanje z ostalimi ministrstvi, po drugi strani pa je napisana tako, da nima nekih konkretnih ciljev. Tako da karkoli se bo tudi naredilo, se bo lahko reklo, da je v skladu z resolucijo.

Skratka, iz navedenih razlogov smo se v Slovenski demokratski stranki odločili, da resolucije ne bomo podprli, prav tako pa ji ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vsem.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Ker k predlogu resolucije matično delovno telo ni sprejelo nobenih amandmajev, amandmajev na seji ni mogoče vlagati. Glasovanje o predlogu resolucije v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 33. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **33. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na obravnavo PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU RAZVOJA PROMETA V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE DO LETA 2030.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je julija lanskega leta sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Ta dokument prvič od osamosvojitve celovito obravnava vsa področja prometnega sistema. To so: ceste, železnice, pomorstvo, letalstvo in trajnostno mobilnost. Vendar pa je to splošen deklarativni dokument, zato smo na Ministrstvu za infrastrukturo pripravili načrt za izvajanje te strategije, to je nacionalni program razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Nacionalni program, ki določa podrobnejše aktivnosti, način izvajanja, potrebna finančna sredstva, roke in nosilce za izvedbo ukrepov iz strategije.

Nacionalni program predvideva stabilno financiranje področja prometa, brez neželjenih velikih letnih nihanj, kar nam omogoča nemoteno in stroškovno najbolj učinkovito realizacijo projektov na področju prometa. Z realizacijo nacionalnega programa bodo državljanom in državljanom ter slovenskemu gospodarstvu zagotovljene kakovostnejše razmere na področju prometa, ki bodo usklajene z zastavljenimi cilji. To pa so: da se bo izboljšala mobilnost in dostopnost, oskrba gospodarstva in prometna varnost, da se bo zmanjšala poraba energije, stroški uporabnikov in upravljavcev ter tudi okoljske obremenitve.

Imeli bomo pozitiven vpliv tudi na gospodarstvo, na gradbeništvo in z njim povezane dejavnosti ter rast bruto domačega proizvoda, zato ta dokument Slovenija nujno potrebuje. Za realizacijo ukrepov se do leta 2030 predvideva slabih 17 milijard evrov, to je skoraj milijarda evrov na leto. Proračunskih sredstev je dobrih 10 milijard, ostalo pa so zasebna vlaganja. Ključni projekti, ki bodo v tem obdobju realizirani, se dotikajo tako obnove državnega cestnega omrežja, odprave ozkih grl na

železniškem omrežju, kamor spada tudi ta naš projekt, prioriteten projekt drugega tira med Koprno in Divačo, in tudi denimo ljubljansko železniško vozlišče.

Tako bomo, če na kratko povzamem, do leta 2030 zagotovili evropske standarde na jedrnem vseevropskem železniškem omrežju v Sloveniji, realizirali projekte na tretji razvojni osi pa tudi na ostalih razvojnih oseh, zagotovili vlaganja v koprsko pristanišče ter pripravili državne prostorske načrte za tri glavna slovenska letališča. Verjamem, da bo višina prihodnjih proračunov na področju prometa sledila dinamiki, ki je načrtovana v nacionalnem programu. Le na ta način bo nacionalni program tudi uresničen. Na podlagi nacionalnega programa bo Vlada sprejela tudi t. i. šestletni operativni načrt, s katerim bomo natančno opredelili izvajanje posameznih projektov.

Ker gre za pomemben razvojni dokument, ki ga Slovenija nujno potrebuje, predlagam, da Državni zbor sprejme pričujočo resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod minister.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor.

Za predstavitev poročila dajem besedo podpredsedniku gospodu Danilu Antonu Rancu.

Izvolite, gospod Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani minister dr. Peter Gašperšič z ekipo!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 23. seji, 2. 11. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Dopolnilo obrazložitev k predlogu resolucije v imenu predlagatelja je podal minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič. Poudaril je, da je Vlada julija 2015 sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki prvič celovito obravnava prometni sistem. Glede na to, da je bila omenjena strategija pripravljena na splošni ravni, je ob njenem sprejemu Vlada pristojnemu ministru naložila, da v roku enega leta pripravi operativni načrt za njeno izvajanje. Posledično je pripravljen predlog resolucije, ki predstavlja prehod med splošnimi ukrepi strategije na konkretne aktivnosti glede priprave in izvedbe, pri njihovi opredelitvi pa so določeni tudi roki in nosilci, katerim so bili dodeljeni tudi okvirni stroški.

Predstavnik Zakonodajno-pravne službe dr. Samo Divjak je poudaril, da je Zakonodajno-pravna služba k nekaterim poglavjem podala določene pripombe. Poudaril je, da je z vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin ta nejasnost v pretežni meri ustrezno odpravljena. Opredeljuje še, da so v

predlogu resolucije nekatere očitne napake, ki jih bo Zakonodajno-pravna služba odpravila v končni redakciji.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod Jernej Verbič je poudaril, da komisija podpira predlog resolucije in opredeljuje aktivnosti in naložbe na področju prometa oziroma prometne infrastrukture ter okolju prijaznejši načini izvajanja prometa. Po mnenju komisije je sprejetje operativnega načrta za izvajanje strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji nujen, saj bomo le tako uresničili zastavljene cilje in prioritete in aktivnosti na področju razvoja prometa. Komisija se pridružuje pričakovanju predlagatelja, da predlog resolucije prinaša pozitiven učinek na promet, oskrbo gospodarstva, okolje, gradbeništvo in bruto družbeni produkt. Izpostavil je pričakovanja komisije, da bodo slabše dostopna območja končno dobila sodobne prometne povezave, ki pomembno vplivajo na kakovost življenja in krepijo razvojne potenciale teh območij. Komisija tudi pričakuje, da se bodo sredstva za načrtovane ukrepe realno oziroma ustrezno načrtovala in zagotavljala.

V razpravi so nekateri poslanci dokument označili kot dober, saj po njihovem mnenju nadaljuje z usmeritvami, ki so bile ustrezno definirane v lani sprejeti strategiji razvoja prometa. Izraženo je bilo mnenje, da so cilji v predlogu resolucije jasno začrtani in zelo ambiciozni, saj se predvideva tudi do milijarde evrov sredstev za realizacijo projektov na leto. V zvezi s tem pa je bilo izpostavljeno mnenje, da je bistveno vprašanje, ali bo tako ambiciozne cilje mogoče v praksi tudi dejansko realizirati. Nekateri razpravljavci pa so predlog resolucije ocenili kot bolj kritično in menili, da je premalo operativen. Kot dokaj nedorečena pa je bila označena tudi finančna konstrukcija, pri čemer je bilo v zvezi s financiranjem predvidenih aktivnosti izraženo mnenje, da se premajhen poudarek namenja koriščenju evropskih sredstev in porabi mehanizma evropskega sklada v strateške naložbe.

Kot pomanjkljivost je bilo med drugim tudi označeno, po njihovem mnenju, dejstvo, da se v primerjavi z vlaganjem v cestno infrastrukturo vsem ostalim področjem namenja premalo pozornosti, pri čemer je bila še posebej izpostavljena premajhna pozornost razvoju na področju tajnosti in mobilnosti. V zvezi z izpostavljenim mnenjem predlagatelja je zavrnjen očitok, da je predlog resolucije oziroma predlog nacionalnega programa premalo operativnem. Po njihovem mnenju je dokument podobno strukturiran kot vsi drugi nacionalni programi in je primerljiv s podobnimi dokumenti v drugih državah.

Po razpravi je odbor sprejel amandmaje Poslanskih skupin Stranke modernega centra, Desus in SD k 1., 4. in 9. poglavju ter k prilogi 2 – Železniški promet. Odbor je na podlagi 171. člena in smiselni

uporabi 128. člena Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh poglavjih predloga resolucije skupaj in jih tudi sprejel. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi, ponovno pozdravljeni!

Dopolnjeni Predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa do leta 2030 je pravzaprav v funkciji operativnega načrta, ki nadomešča oziroma ustrezno dopolnjuje v okviru enega strateškega dokumenta, tako domet in vizijo države pri urejanju prometne infrastrukture v najširšem smislu, hkrati pa pomeni tudi konkretizacijo ciljev in politik, ki smo si jih v preteklih, pa tudi v tem mandatu, zadali kot država. Seveda je mogoče, kot pri vsakem strateškem dokumentu, ugotoviti, da je implementacija načrtov in ciljev bistveno odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev, hkrati pa je mogoče tudi iz obstoječega dokumenta razbrati, da je predvidljivost investiranja in urejanja na področju pomorstva, letalstva, železniškega prometa bistveno višja kot, denimo, pri urejanju in financiranju infrastrukture v cestno omrežje, kjer tudi zaradi obsežnosti tega omrežja bistveno višja stopnja predvidljivosti pravzaprav ni mogoča. Ključno vprašanje, ki ga deloma naslavlja tudi ta program, je, kako se bo ta manj predvidljivi del cestnega omrežja lahko financiral in urejal, še posebej skozi prizmo tega, da bo treba najti ustrezno razmerje med državnimi in občinskimi cestami.

Tisto, kar je posebna prednost tega programa, je, da kljub temu da gre za izrazito infrastrukturno strategijo, ne gre samo za vprašanje asfaltiranja in polaganja tirov, ampak infrastrukturi daje tudi ustrezno vsebino, to je, ponotranja nekatere programske cilje, ki smo si jih zadali tako kot država in kot skupnost, katere del smo, torej Evropska unija, pa tudi gledano globalno. Govorim seveda o vprašanju trajnostne mobilnosti, o vprašanju trajnostnega razvoja in, ne nazadnje, vezanosti na zadnji Pariški sporazum, ki govori v pomembnem delu tudi o tem, kako skozi urejanje prometa celovito, tudi infrastrukture, zmanjševati obremenjevanje okolja. Tu je še posebej pomembno, da se prioriteto obravnava tako javni potniški promet kot prednostno urejanje kolesarskih poti ter naslavljanje in odpiranje možnosti za alternativne oblike prevozov kot tudi virov, kar bo v bodoče, če gledamo program do leta 2030, še posebej pomembno.

V svojem operativnem delu Socialni demokrati posebej pozdravljamo šestletni drsni plan, ki hkrati daje upanje, da to ne bo eden

izmed programov neke vlade, ki ga bo treba novelirati takoj, ko pride nova vlada, ampak da je dejansko tudi v operativnem smislu strateški okvir šestletnega urejanja, kar pomeni in kar je dobro, tudi nadstrankarsko in nadideološko urejanje nečesa, kar je za državo izjemno bistveno. Ostaja pa, ne glede na program, bojazen, da tako centraliziran program pomeni tudi možnost, da se – ker bodo projekti izbrani po strokovni plati – lahko zgodi prikrita centralizacija, na kar že danes Socialni demokrati opozarjamo. Treba je razvijati ne le glavnih koridorjev, ampak seveda tudi periferne dele, in s tem omogočiti enakomeren in trajnosten razvoj celotne države.

Če se v zaključku dotaknem še vprašanja financiranja, je razmislek bodisi o bencinskem, infrastrukturnem ali karkoli bomo že poimenovali ta cent, seveda ključno vprašanje za implementacijo tega programa, vendar moramo v razpravah o tem, kako to zagotoviti, ustrezno razmejiti tudi vprašanja financiranja cest in železnice. Po našem mnenju so bile namreč še posebej v zadnjem kriznem obdobju precej podhranjene ceste, še posebej občinske, kar v bistvenem delu, še posebej na odročnih območjih, onemogoča skladen regionalni razvoj.

Za zaključek. Ključni projekti, ki jih vidimo, pa ostajajo: tretja razvojna os, tako severni kot južni krak, drugi tir, severna primorska obvoznica, obvoznica okoli Slovenske Bistrice in še nekateri ključni projekti, ki morajo povezati predvsem industrijske centre in gospodarski potencial z mednarodnimi koridorji, ker je infrastrukturo treba gledati ne le, kot že rečeno, beton in tire, ampak predvsem kot ustvarjanje pozitivnega gospodarskega okolja priložnosti za razvoj

Socialni demokrati bomo strategijo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ko je Vlada sprejela Strategijo razvoja prometa, je s sklepom naložila Ministrstvu za infrastrukturo, naj v enem letu pripravi operativni načrt za izvajanje strategije. Rok za ta načrt se je iztekel 29. julija letošnjega leta. No, dva meseca za tem datumom so sprejeli obravnavano resolucijo, ki naj bi bila predpogoj za to, da potem lahko sprejemajo operativni načrt. Glede na zamudo bi pričakovali obsežen in detajlen program razvoja prometa, ampak dobili smo ravno nasprotno. Resolucija obsega 46 strani brez prilog, od tega je dejansko vsebine za 17 strani, pa potem še od teh 17 strani približno polovico zasedajo razpredelnice s predvidenimi financami. Resolucija je nedvomno korak nazaj v primerjavi s sedaj

veljavnimi programi s področja prometa, ki so se sicer izvajali slabo.

Obravnavani nacionalni program razvoja prometa daje jasno prednost razvoju cestnega prometa. Od 12 milijard vlaganj v infrastrukturo se bo skoraj dve tretjini namenilo vlaganjem v cestno infrastrukturo, od česar bo spet šla več ko polovica vlaganj v avtoceste. V tej luči resolucija predstavlja nadaljnje fetišiziranje cestnega prevoza z osebnim avtomobilom. Vlaganja v trajnostno mobilnost obsegajo manj kot 2 odstotka predvidenih sredstev, obrazložitev vlaganj pa je dolga po strani. Jasno je, da se temu aspektu razvoja prometa nameni bistveno manj pozornosti, kot bi se je moralo.

Del, ki govori o vodnem prometu, je bolj kot ne povzetek programa razvoja pristanišča, ki ga je pripravila Luka Koper. Nekaj denarja se bo namenilo še proučevanju možnosti uvajanja celinskih plovnih poti, predvsem na reki Savi med Brežicami in Hrvaško. Tu se postavlja vprašanje ekonomske upravičenosti kot tudi okoljske sprejemljivosti takšnega ukrepa.

V zvezi z razvojem zračnega prometa pa predlog resolucije v bistvu predstavlja dokončno kapitulacijo države pred zasebnim kapitalom. Priznava se, da je razvoj mednarodnega zračnega prometa postal stvar zasebnih lastnikov privatiziranih letališč. Razvoj zračnega prometa je tako s strani države omejen na pripravi državnih prostorskih načrtov, ki bi čim bolj ugodili načrtovanemu razvoju zasebnih letališč.

Razvoj železniške infrastrukture je pri nas že od nastopa Petra Gašperšiča za ministra zgodba zase. Večji del vlaganj v železniško infrastrukturo po predlogu obravnavane resolucije obsegajo vlaganja v javno-zasebno partnerstvo za financiranje izgradnje drugega tira. V zvezi s tem je iz resolucije zanimiva predvsem predvidena dinamika njegove izvedbe. Minister Gašperšič je svoj mandat vezal na začetek izgradnje drugega tira v letu 2017. Iz prilog o dinamiki in projektih, ki spremljata to resolucijo, je razvidno, da se bodo izvedbena dela na projektu gradnje drugega tira začela leta 2018.

Hkrati z obravnavano resolucijo na tej seji obravnavamo tudi Predlog sprememb proračuna za leto 2017. Tam zelo jasno piše, da se bo gradnja drugega tira zaradi predvidenega financiranja v obliki javno-zasebnega partnerstva začela šele po letu 2019. Na eni seji bo Državni zbor torej obravnaval dva dokumenta, ki postavljata na laž obljube ministra Gašperšiča o začetku gradnje v letu 2017. To sta dokumenta, ki sta bila na Vladi sprejeta praktično v istem času, ko so bile te obljube dane. Obljube, na katere je minister vezal svoj mandat.

Zaradi vsega navedenega bomo v Združeni levici glasovali proti predlagani resoluciji.

Ker mi je drobec časa še ostal, mi dovolite, da medtem ko mi sprejemamo neke zelo slabo napisane papirje v Državnem zboru o našem prometu, o cestah, o pomorskih strategijah, o železnicah, je danes zjutraj vlak iz Škofje Loke v Ljubljano zamujal za 40 minut. In to ni nikakršna izjema. Zamude na naših železniških progah se dogajajo in se dogajajo redno. Danes sem zamudil jutranji sestanek Poslanske skupine Združene leveice zaradi 40-minutne zamude vlaka iz Škofje Loke v Ljubljano. Tako da, dragi moji, mi sicer lahko sprejemamo tu takšne in drugačne papirje, ampak treba bo začeti ukrepati. Iz Slovenskih železnic se ljudje delajo norca zaradi rednih zamud vlakov. Upravičeno. Popravimo to, urgirajmo, primimo tam, kjer je treba. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, poslanke in poslanci!

Zamujanje vlakov ni edini problem. Problem je tudi dolgi čas, dolgo trajanje voženj, na primer, od Bele krajine pa do Ljubljane je čas trajanja vožnje z vlakom približno še enkrat daljši kot z avtomobilom. V takšnih trenutkih in takšnih primerih, ko je naš javni železniški infrastrukturni del razvit na tak način, kot je, ni pričakovati, da bi se ljudje bolj posluževali tovrstnih javnih prevoznih sredstev. Tudi ceste niso v najlepšem stanju, velika večina slovenskih cest je razdrapanih, poškodovanih do te mere, da so nevarne za uporabnike. Če poleg železniškega in cestnega prometa k temu dodamo še letalski promet in stanje naših letališč, potem vidimo, da je situacija, z izjemo brniškega, relativno klavna in žalostna. V primeru portoroškega letališča ni mogoče sprejeti oziroma se zelo dolgo sprejema celo prostorski akt, ki bi omogočil širitev in nadaljnji razvoj tega letališča. Tako je danes pred nami Resolucija o nacionalnem razvoju prometa, ki naj bi predstavljala operativni načrt za izvajanje Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki jo je Vlada sprejela lansko leto in nadomešča zdaj veljavne posamezne resolucije oziroma nacionalne programe. Za obdobje prihodnjih 14 let naj bi tako predstavljala paket konkretnih aktivnosti, vključno z roki in nosilci posameznih aktivnosti. Vse super in lepo, če ne bi od tu naprej manjkal tudi zelo pomemben del, zelo jasno navodilo oziroma jasna predvidevanja, kako in na kakšen način se bodo zagotavljala sredstva za vse to, kar je napisano v tem dokumentu. Vlada sicer zatrjuje, da je nacionalni program ambiciozno naravnani, saj za investicije in vzdrževanje ter celotno delovanje prometnega sistema predvideva vlaganje okrog 70 milijonov evrov letno in – treba je spet dodati en del – predvideva vložek zasebnih investitorjev v povprečju 300 milijonov evrov letno; upamo, da ne gre za račun brez krčmarja.

V Novi Sloveniji smo do predlagane vsebine zadržani, saj v tem trenutku lahko govorimo le o načrtovanih aktivnostih in okvirnih zneskih. Veliko lažje je sprejemati te dokumente, mnogo težje pa je zanje zagotavljati denar. Na nek način me ta resolucija in ti dokumenti spominjajo na zelo podobne dokumente, načrte razvojnih programov v vojski oziroma na področju obrambe, kjer smo v dokumente zapisali številne svoje želje, kaj si želimo in kako bi bilo treba stvari peljati in jih narediti, ampak spet je Vlada pozabila na ključni del – za te zadeve zagotoviti potrebne finance. Zdi se nam, da se lahko zgodba tudi pri tem prometnem dokumentu ponovi.

Postavljajo se številna vprašanja. Eno izmed njih je zagotovo to, kako bomo zastavljene cilje realizirali, ko pa iz izkušenj vemo, da so bili tudi sedaj veljavni nacionalni programi za posamezna področja prometa daleč nerealno postavljeni in je njihova realizacija ponekod dosegla manj kot tretjino od načrtovanega. Popolnoma na pamet tudi govorimo o predvidenih vlaganjih zasebnega kapitala. Minister Gašperšič je znan po tem, da lahko relativno hitro spremeni stališče in se prilagodi trenutni politični aritmetiki, zato je jasno, da je težko jemati njegove izjave resno, vsaj kar se tiče drugega tira, ampak kljub vsemu je treba jasno pričakovati vlaganje zasebnega kapitala, če bo zasebni kapital tudi imel kakšne koristi od tega, za izgubo ne bo nihče vlagal.

Lahko bi izpostavil še tretjo razvojno os, ki jo zelo dolgo časa pacamo in še ni videti nekih resnih izgledov, da bi se v doglednem času končala. Torej zaradi vsega navedenega in izpostavljenega je jasno, da omenjenega dokumenta v Poslanski skupini Nove Slovenije ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanke skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki jo je Vlada sprejela leta 2015, je nakazala strateške usmeritve pri določanju prihodnjih ukrepov na področju cestnega, železniškega, letalskega in pomorskega prometa, vključno z javnim potniškim prometom oziroma ukrepov za zagotovitev trajnostne mobilnosti. Ta strategija je tudi na področju cestnega prometa sledila predvsem dvema ciljema: pripravi strokovnih podlag za operativno črpanje evropskih sredstev in pa izboru ustreznih prioritet na tem področju. Predvsem pa je strategija naložila, da Ministrstvo za infrastrukturo pripravi resolucijo o nacionalnem programu razvoju prometa in v nadaljevanju tudi operativni plan, kjer bodo konkretizirani načrti za izvajanje zastavljenih ciljev in strategije razvoja prometa. Na ta način resolucija, ki jo obravnavamo danes, predstavlja prehod med

splošnimi ukrepi iz strategije na konkretne aktivnosti v pripravi in izvedbi. Za namen podrobnejšega načrtovanja izvajanja aktivnosti je v dokumentu predvideno, da Vlada vsako leto sprejme šestletni drsni plan vlaganj v prometno infrastrukturo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da je resolucija zastavljena ambiciozno in usmerjena tako k optimizaciji tranzitnega prometa kot tudi k lokalnim uporabnikom. Zavedamo se, da je zagotavljanje mobilnosti prebivalstva eno od najpomembnejših področij, saj ljudem omogoča dostop do izobraževanja, trga dela, socialnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih in drugih storitev ter zagotavlja nemoteno oskrbo prebivalstva. V Sloveniji se soočamo z relativno veliko razpršenostjo poselitve, kar zahteva dobro organiziranost in posebno pozornost pri načrtovanju cestne infrastrukture. Zato je treba slediti cilju gospodarskega razvoja, poselitve in znanja v vseh večjih regijskih oziroma gospodarskih središčih v Sloveniji, hkrati pa je treba poskrbeti tudi za izboljšanje prometne varnosti in pretočnosti prometa, saj vemo, da so nekateri deli Slovenije zaradi slabše prometne povezanosti bolj podvrženi odlivu kadrov, dnevnim migracijam, povečanemu izseljevanju prebivalcev. Prav zaradi navedenega je še toliko bolj pomembno, da naredimo vse za uspešno črpanje evropskih sredstev. Seznanjeni smo s pozitivnimi premiki na terenu v času tega mandata. Po letu 2010 se je letos prvič obrnil negativni trend investicij v cestno infrastrukturo in investicijskega vzdrževanja cest. Zagotovljenih je dovolj sredstev, da se po več letih premajhnih vlaganj zaustavi nadaljnje propadanje in predvsem, da se postavi jasno vizijo, kako ravnati z obstoječo infrastrukturo in kako jo razvijati naprej. S sprejetjem Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa do leta 2030 smo na dobri poti, da ustvarimo prometne povezave, ki bodo prispevale tudi k razvoju drugih področij. Gre za celovit pristop k razvoju prometa, ki lahko zagotavlja večje sinergije pri doseganju ciljev prometne in prostorske politike države ter drugih politik, na katere promet vpliva, to je okolje, ali ki je ključen – gospodarstvo.

Zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa do leta 2030 podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Pred nami je Predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030. Glede na to, da gre za resolucijo oziroma dokument, katerega ročnost je skoraj 15 let, bi v Poslanski skupini

Slovenske demokratske stranke pričakovali dokument, ki bo jasen in pregleden, z jasnimi cilji, roki in predvsem finančno konstrukcijo po posameznih področjih oziroma projektih, dobili pa smo dokument, ki je napisan nejasno, nepovezano in nepregledno. To ugotavlja tako Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v svojem mnenju, tako ugotavljajo strokovnjaki s področja infrastrukture in prostora ter civilne iniciative, ki so nastale oziroma se organizirale prav zaradi slabe politike države na področjih, ki naj bi jih urejala omenjena resolucija. Človek dobi vtis, da gre za zlepljenko dokumentov različnih avtorjev, ki, žal, niso sedeli za isto mizo in pisali tekste po istih predpostavkah in izhodiščih. Resolucija je tako po mnenju naše poslanske skupine nabor želja s premalo jasno opredeljeno finančno strukturo po posameznih področjih, tudi roki in nosilci niso dovolj jasno opredeljeni.

Ministrstvo za infrastrukturo je v zvezi z razvojem prometa v Republiki Sloveniji napisalo in Vladi predlagalo vrsto dokumentov, resolucij, strategij, operativnih načrtov in tako dalje. En dokument povozi drugega, je vmesni člen med strategijo in operativnim načrtom, vse pa nepregledno, nepovezano; skratka, nejasno. V tej množici dokumentov se človek počasi ne znajde več. Medtem ko se pišejo dokumenti, pa nam državne ceste propadajo. V poglavju Cestna infrastruktura danes obravnavane resolucije lahko na strani 5 preberemo: »Analize v strategiji so pokazale, da se stanje vozišč poslabšuje, tako je med državnimi cestami praktično kar polovica omrežja v zelo slabem stanju. V letu 2011 je bilo zelo slabih odsekov cirka 40 odstotkov, v letu 2013 pa se je številka povzpela na cirka 50 odstotkov, tudi v letu 2015 je stanje podobno, se pravi, 50 odstotkov vozišč v slabem stanju.« Železniška infrastruktura je zastarela in neprimerna za vlake višjih hitrosti, da o novih investicijah, ki jih ni ali so minimalne, niti ne govorimo. Razvoj Luke Koper, ki je edina slovenska mednarodna tovorna luka – predlagatelj zapiše: »Glavnino vlaganj v infrastrukturo izvaja koncesionar v koprskem pristanišču za mednarodni promet Luka Koper, d. d.« Enako velja za področje Zračni promet, kjer država predvideva, da »bo glavnina vlaganj v letališko infrastrukturo s strani koncesionarja skladno z njegovimi strateškimi in finančnimi načrti.«

Za slovensko gospodarstvo je daleč najpomembnejši logistični koridor, ki vodi od severnojadranskih pristanišč do destinacij v vzhodni, srednji in zahodni Evropi. Zavedati bi se morali, da je ravno ta logistični koridor Sloveniji omogočal gospodarski razvoj in življenjski standard, primerljiv standardom v sosednjih državah. In spet smo pri izgradnji drugega tira Koper–Divača, ki ga resolucija predvideva v obdobju med 2018 in 2025. Število razprav o tem, kako pomembna je izgradnja drugega tira, je neskončno, zaključki vseh pa jasni, razvoj Luke Koper bo zaustavljen, če

drugega tira ne bo. Na 31. strani resolucije lahko preberemo: »Za investicijo drugega tira Divača–Koper je predvideno sofinanciranje projekta z zasebnim kapitalom – v tabeli je prikazana investicija v vrstici javno-zasebno partnerstvo – oziroma bosta morebitno državno sofinanciranje tega projekta in višina le-tega odvisna od rezultatov podrobnega modela javno-zasebnega partnerstva. Ministrstvo za infrastrukturo izvaja tudi aktivnosti za pridobitev EU sredstev za investicijo projekta drugi tir Divača–Koper.« Tudi glede tega je bilo povedano veliko. O tem je bil organiziran posvet v Državnem svetu, ki je izpostavil, da javno-zasebno partnerstvo ni prava alternativna rešitev, saj bi šlo le za zasebni zaslužek ter velik strošek države za garancije zasebnim investitorjem za poplačilo izpada prihodka.

V Poslanski skupini SDS menimo, da je pristop ministrstva k tako pomembnemu projektu, kot je za slovensko gospodarstvo drugi tir Divača–Koper, milo rečeno, neresen in ne daje upanja, da bo kdaj realiziran. V resoluciji tako ministrstvo govori o morebitnem državnem sofinanciranju in da bo višina državnega sofinanciranja odvisna od rezultatov podrobnega modela javno-zasebnega partnerstva.

V Poslanski skupini SDS zato ministra sprašujemo: Kam uvršča 200 milijonov evrov, ki so zagotovljena za novo 2TDK podjetje? Če to ni državno financiranje – kaj potem je? Kdo bo zasebni partner? Kakšna je časovnica? Kakšne bodo obveznosti države, torej davkoplačevalcev, v primeru javno-zasebnega partnerstva? In ker se vse začne in konča pri denarju, bi pričakovali, da bo resolucija veliko bolj konkretna, kar se financ tiče, pa ni, ker se skozi celotno strategijo stavki, povezani s financiranjem, izpeljujejo z besedami morebitno financiranje, ocena financiranja, finančni okvir bo določen ko bo pripravljena posamezna študija, projektna dokumentacija in tako naprej. To seveda ne daje veliko upanja, da bodo načrtovani projekti v rokih, ki so zanje predvideni, tudi realizirani.

V poslanski skupini nas zanima tudi, kolikšen delež sredstev bo za projekte iz resolucije Slovenija pridobila iz evropskih sredstev. Glede na to, da je skoraj polovica aktualne finančne perspektive 2014–2020 za nami, je sedaj prvi trenutek, da Ministrstvo za infrastrukturo natančno pove, kje smo s črpanje sredstev, za katere infrastrukturne projekte kandidiramo, in kakšni so izgledi za sofinanciranje teh projektov.

Zaradi vsega povedanega v Poslanski skupini SDS menimo, da je resolucija neuporabna, zato se bomo pri glasovanju vzdržali.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojuencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovani minister s sodelavcem, spoštovani kolegice in kolegi!

Julija lani je Vlada Republike Slovenije sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki je splošni dokument, Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa pa je pripravljena kot operativni načrt za izvajanje omenjene strategije. Resolucija tako pokriva področje cest, železnic, letalstva, pomorska in javnega potniškega prometa. Razdeljena pa je na dve obdobji, in sicer od leta 2016 do 2022 in od leta 2022 do 2030. Določeni so roki in nosilci posameznih aktivnosti ter okvirni stroški, kar pomeni, da so vrednosti za večino aktivnosti ocenjene. Ko bodo za konkretne projekte pripravljene študije in projektna dokumentacija, pa se bodo stroški konkretizirali. Seveda pa sta čas in način realizacije določenih projektov odvisna od proračunskih sredstev, ki bodo na voljo. Za realizacijo vseh aktivnosti iz resolucije bo potrebno do leta 2030 zagotoviti nekaj manj kot 17 milijard evrov, od tega naj bi šlo približno 10 milijard iz proračuna, ostala sredstva naj bi prispevale občine, Dars, Luka Koper, nekaj pa se bo črpalo tudi evropskih sredstev.

V Poslanski skupini Desus predlog resolucije podpiramo, saj menimo, da je njeno sprejetje nujno, kajti le tako bomo uresničili zastavljene cilje na področju prometa. Seveda pa vsi skupaj pričakujemo, da bo resolucija prinesla pozitiven učinek ne samo v prometu in povečanju prometne varnosti, temveč tudi na področju gospodarstva in okolja. V naši poslanski skupini nas veseli, da načrtovane aktivnosti niso vezane le na investicije v infrastrukturo, ampak so predvideni tudi ukrepi za doseganje tako imenovane trajnostne mobilnosti, kot so subvencija za uporabo javnega potniškega prometa, enotne vozovnice, enoten vozni redi, razvoj kolesarskega omrežja in podobno. V javnosti je že slišati pozitivne odzive na uvedbo enotne vozovnice za dijake in študente v okviru projekta Integriran javni potniški promet. Ta enotna vozovnica je subvencionirana s strani države, kar pomeni, da je družinam s šolajočimi se otroci prihranjeno veliko finančno breme.

Po oceni naše poslanske skupine resolucija pokriva tudi večino problemov, s katerimi se bo moralo Ministrstvo za infrastrukturo in mi vsi skupaj pošteno spopasti. Tako bo na primer treba urediti sodobne prometne povezave za območja, ki so že dolgo slabše dostopna. Tu govorim o Koroški, Beli Krajini, Posočju, pa tudi nekaj pokrajini v osrednji Sloveniji, kot na primer Posavje in Zasavje. O tem bo v prihodnje še dosti govora, spoštovani minister, glede poteka tretje razvojne osi skozi osrednji del, skozi Zasavje. Da se prepreči nadaljnje uničevanje slovenskih cest, je treba na železnico preusmeriti tranzitni tovorni promet. Prav tako bi bilo za razbremenitev naših cest potrebno povečati število avtovlakov predvsem v času turistične sezone. Eden izmed zelo

pomembnih projektov trajnostne mobilnosti je vzpostavitev kolesarske mreže, predvsem z vidika dnevnih migracij in turizma.

Seveda bi še lahko našteval, kaj vse v naši poslanski skupini vidimo kot prioriteto na področju razvoja prometa, vendar pa je po naši oceni predlog resolucije zajel praktično vse tisto, kar se nam tudi zdi pomembno. Zato bomo, kot sem že povedal, predlog resolucije v naši poslanski skupini enotno podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez dobre pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 24 sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 14.05. Hvala lepa za enkrat.

(Seja je bila prekinjena ob 13.32 in se je nadaljevala ob 14.08.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 17., 32., 33., 36., 35., 37., 22., 23., 39., 25., 26., 30., 31., 21. in 24. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje v dnevi 22. 11. 2016, ki ste ga prejeli na e-klop. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 1. členu pod številko ena.

Glasujemo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 1. členu pod številko ena. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu pod številko dva.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti pa 45.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu pod številko ena. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 21. in 22. členu. Če ta amandma ni sprejet, postaneta navedena amandmaja brezpredmetna. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine SDS k istemu členu pod številko dva brezpredmeten, s tem pa tudi z njim povezan amandma Poslanske skupine SDS k 22. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): V imenu poslanca Danila Antona Ranca.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prav, ampak prej, da še vprašam, ali je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? (Ni.)

Potem obrazložitev glasu v osebno imenu, kot ste rekli, besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo.

Že prej sem omenil, da govorimo o pomembnem zakonu, o Zakonu o gozdovih in da smo pred kratkim tudi vodo kot en naravni vir vpisali v ustavo.

Mislím, da je tudi ta zakon ima tudi podobno težo, saj govori o Zakonu o gozdovih, ki so naš drugi največji naravni vir. V zvezi s tem bom amandma k 2. členu podprl, predvsem zato, ker dobre vsebine zakona o gospodarjenju z državnimi gozdovi prinašamo tudi v ta zakon in daje možnosti za vzpostavljanje gozdno lesnih verig tudi za zasebne gozdove, za lastnike, ki jih imajo zasebniki, to pomeni, da smo tudi v zakon o gospodarjenju z gozdovi vnesli dobre vsebine, ki bi omogočale vzpostavljanje gozdno lesnih verig in odpiranje novih zelenih delovnih mest.

Ta amandma bom podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še enkrat povem, odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS – pardon, zdaj sem se pa tudi jaz zmedel – poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu pod številko ena in povedal sem, kateri amandmaji potem postanejo brezpredmetni oziroma kateri so povezani. V redu?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 46.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ker je bil amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu pod številko ena sprejet, je postal amandma Poslanske skupine SDS k istemu členu pod številko dva brezpredmeten. S tem pa tudi z njim povezani amandma Poslanske skupine SDS k 22. členu.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 4. in 18. členu. Če ta amandma ni sprejet, postanega amandmaja Poslanske skupine SDS k 4. in 18. členu brezpredmetna.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 45.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine SDS k 3. členu ni bil sprejet, je postal amandma istega predlagatelja pod številko ena k 4. členu brezpredmeten.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 4. členu pod številko dve.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 24.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 14. členu pod številko ena. Če je ta amandma sprejet, postane amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD pod številko dve brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 44.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 14. členu pod številko dve.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine SDS k 3. členu ni bil sprejet, je postal amandma istega predlagatelja pod številko ena k 18. členu brezpredmeten.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 18. členu pod številko dve.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 17.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 21. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 22. členu pod številko ena. Če je sprejet ta amandma,

postane amandma Poslanske skupine SDS pod številko dve brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ker je amandma Poslanske skupine SDS k 2. členu pod številko dve postal brezpredmeten zaradi sprejetega amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu pod številko ena, je postal brezpredmeten tudi amandma Poslanske skupine SDS k 22. členu.

S tem smo končali z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 1., 2., 4., 14., 18., 21. in 22. členu dopoljenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje? (Ne.)

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Glede na to, kako se je odvijalo glasovanje o posameznih amandmajih, predvsem o amandmajih Poslanske skupine SDS, napovedujemo, da bomo glasovali proti zakonu. Kljub temu da ima zakon dva zelo pomembna člena, ki skušata sicer dve leti prepozno reševati problematiko lubadarja in sta edina dva člena, ki sta razlog, da lahko ta zakon sprejmemo po nujnem postopku, je kar nekaj odprtih vprašanj, ki jih tudi preko druge obravnave in tudi preko obravnave tukaj na plenarni seji nismo razčistili. Pa naše mnenje še vedno ostaja odprto vprašanje lastninske pravice oziroma prostega vstopa, prestopa in dostopa v zasebne gozdove. Prav tako se ne strinjamo z velikimi obljubami, ki jih ministrstvo nadaljuje pri tem zakonu. Po našem mnenju pa je ključni razlog, zakaj zakona ne bomo podprli, tako imenovane prevoznice oziroma po novem knjigovodske listine.

V Poslanski skupini SDS še vedno menimo, da bi bile dovolj odločbe Zavoda za gozdove tisti dokument, ki bi dale gozdno lesnim sortimentom dovolj veliko sledljivost tudi pri podaji drugim oziroma tretjim osebam. Dali smo tudi predlog amandmaja, da bi lahko to odločbo minister spremenil, da bi le imeli samo en

dokument na tem področju, ampak se je ta vlada odločila, drugič, da dela neko novo administracijo na področju gozdov. Leta 2013 je zelo podobna koalicija sprejela tako imenovane prevoznice, ko so si uradniki na Ministrstvu za kmetijstvo zagotovili svoj vrtiček oziroma razlog za svoj obstoj in v SDS smo vedno temu zakonu in tem prevoznicam nasprotovali. Potem ko smo mi septembra letos predlagali zakon, ki bi de facto ukinil prevoznice, je Vlada temu nasprotovala in je rekla, da bo podprla in predlagala neke nove spremembe. Takrat je Vlada obljubila, da je treba ukiniti prevoznice za odvoz lesa iz gozda. Ampak ta koalicija je to naredila tako, da je termin prevoznice spremenila v termin knjigovodska listina in ga malo redakcijsko pobrusila, še vedno pa imamo kar nekaj problemov znotraj gozdov.

Prvič. Ta zakon ne posega v sledljivost gozdno lesnih sortimentov iz podjetja Slovenski državni gozdovi. Skratka, lastniki zasebnih gozdov so v slabšem položaju kot državnih gozdov. Preko sprejemanja tega zakona in teh amandmajev pa se kaže želja pristojnega ministra po večji birokratizaciji kmetov, po večji kriminalizaciji kmetov in ne nazadnje, ta zakon je eden izmed novih nastavkov, ki želijo na novo nacionalizirati slovenske zasebne gozdove.

Zato mu bomo v Poslanski skupini SDS nasprotovali. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

V naši poslanski skupini bomo ta zakon podprli. Dva razloga sta nujna, torej boj proti lubadarju in uveljavitev Zakona o ugotavljanju katastrskih dohodkov, ki stopi v veljavo s 1. 1. in za katerega potrebujemo točneje določiti rastiščni koeficient.

Kar se pa tiče prevoznic, pa naj še enkrat povem na tem mestu, da se jih de facto ukinja, prevoznic ni več, ne gre za preimenovanje. Listine, ki jih moraš imeti ob prevozu, so pač listine, ki jih zahteva ostala zakonodaja, to so dobavnice in tako naprej. Če ti hočeš legalno nekomu kaj prodati, gre to preko papirjev, drugače ne gre. Medtem ko mali kmetje pa po tem zakonu lahko brez česarkoli prevažajo, rabijo samo odločbo o poseku, ki je pa tako ali tako nujna. Torej ne gre za nobeno preimenovanje, gre za de facto za to, da se prevoznice odpravljajo, uvaja pa se izjava v tistem primeru, ko med sabo poslujeta dve fizični osebi, ker drugače te sledljivosti ne moreš zagotoviti. Tako da v naši poslanski, še enkrat poudarjam, podpiramo zakon. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske? Ne.

Potem obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (NeP): Hvala, predsednik za besedo.

Tega zakona ne bom podprl, zato ker če rešujete sanitarno sečnjo, bi to morali sprejeti pred dvema letoma, zdaj je prepozno, lubadar je šel predaleč, problemi naslednje leto bodo še večji, kot so bili letos. Če ste hoteli ukiniti prevoznico, bi jo lahko tudi že zdavnaj, taka kot je bila prvotno sprejeta, ker lahko bi enostavno rekli, sedaj je dobavnica tisto, kar smo v opoziciji predlagali vedno, pa bi vse vsebine bile na dobavnici pa bi vsi vedeli, za kaj gre. Zdaj ste neki računovodski listini dali tako čudno ime, ki ne paše nikamor. Zato tega zakona ne bom podprl. Nekaj dobrih stvari sicer je zraven, ampak pričakujem, da boste sistemsko Zakon o gozdovih čim prej prinesli na klopi, da boste rešili vse tiste anomalije, ki so še v tem zakonu.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 22.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 32. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022.

Ker k predlogu resolucije matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu resolucije v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 5.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 33. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030.

Ker k dopolnjenem predlogu resolucije amandmaji niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o dopolnjenem predlogu resolucije v celoti.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neusklajen.

V imenu poslanske ali v lastnem? Lastnem. Najprej v imenu poslanske.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Gre za celovit pristop k razvoju prometa, zato bomo resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa do leta 2030 v Stranki moderne centra podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Predloga resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji ne bom podprl iz razloga, ker je v resoluciji tudi javno-zasebno partnerstvo, ki se nanaša na izgradnjo drugega tira, to pa pomeni, da v tej resoluciji sprejemamo odločitev, na podlagi katere se bo prodal delež v Luki Koper, kajti popolnoma jasno je, da noben zasebni partner z lastnimi sredstvi ne more zgraditi drugega tira, brez da dobi subvencijo s strani države, da mu pokriva razliko, ali pa da pridobi deleže v Luki Koper. In kot so predstavili tudi Madžari, so pripravljeni zgraditi drugi tir, vendar pod pogojem, da dobijo delež v Luki Koper, pod pogojem, da prevzamejo tudi prevoze po železnici, po slovenskih železnicah iz Luke Koper, in pod pogojem, da njihova podjetja gradijo drugi tir. Torej, zelo jasen pokazatelj, da zasebni partner tega tira ne more zgraditi. Torej, zakaj sprejemati resolucijo, s katero samo zasebnemu partnerju omogočamo, da dejansko izčrpa državo, in pravzaprav siromašimo državo s tem?

Če pogledamo tudi v naš poslovnik, z resolucijo Državni zbor ocenjuje stanje, določa politiko in sprejema nacionalne programe. Ali je res v nacionalnem interesu Republike Slovenije, da prodamo Luko Koper? Jaz mislim, da ne. Zato bom glasoval proti tej resoluciji. Prepričan sem tudi, da bi, recimo, v avstrijskem parlamentu, madžarskem ali hrvaškem takšno resolucijo z veseljem zavrnili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v svojem imenu gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Tudi sam moram biti kritičen do te resolucije in če dovolite, bom z 32. strani citiral samo določene aspekte te resolucije, ne bom se spuščal v vse ostalo. Zelo pomembna je tretja alineja, ki pravi: »Dokončati pripravo modela financiranja z možnostjo vključitve javno-zasebnega partnerstva, eventualna sklenitev partnerstva glede gradnje drugega tira in investicijo tudi izvesti.« Z vsem spoštovanjem do vsega napisanega, imam osebne pomisleke in zelo težko mi je, da v takem dokumentu lahko potrdim neko tako zavezo, kot je tu dana. Sploh glede na dejstva, ki so znana; recimo, da bi samo 27 kilometrov dali nekemu javno-zasebnemu podjetju. Glede na literaturo, ki

obstaja in je zelo jasna, da javno-zasebno partnerstvo ne prinaša nekega odnosa, mislim, da razen metroja v Londonu to javno-zasebno partnerstvo ni pokazalo tega. Bi si pa želeli, da bi bilo tu napisano, da si bo ministristvo prizadevalo najti model financiranja, ki ustreza naši državi, ne splošno ali pa eksplicitno javno-zasebno partnerstvo. Rad bi, da se tudi v tej smeri to resolucijo dodela in uvidi to, da ni samo javno-zasebno partnerstvo edina alternativa.

Tako tega, žal, ne morem potrditi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v svojem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ne bom podprl predlagane resolucije. Prvi razlog je zagotovo drugi tir. V tej resoluciji se predvideva model javno-zasebnega partnerstva, ki bo tako ali drugače pripeljal v privatizacijo Luke Koper; to je pač neobhodno, na tak način se z javnimi sredstvi drugega tira Divača–Koper ne da potegniti. Dalje, celoten dokument je silno šalabajzsko napisan in niti približno ne gre za neko celovito rešitev. Obsega 46 strani, brez prilog, od tega je samo 17 strani vsebine, pa še znotraj teh 17 strani je polovica nekih tabelic pa razrezov financ. Dalje, resolucija pristaja na letalski promet, na mednarodni zračni promet kot stvar zasebnih lastnikov privatiziranih letališč in tega nikakor ne postavlja pod vprašaj. Za razvoj prometa oziroma za vlaganja v infrastrukturo predvideva 12 milijard, od tega samo 2 odstotka teh predvidenih sredstev za trajnostno mobilnost, obrazložitev teh 2 odstotkov je pa dolga slabo polovico strani. V istem času dve tretjini tega 12-milijardnega zneska namenja za gradnjo cest, pa še od tega večji del za vlaganja v avtoceste, ob tem je pa naša železniška infrastruktura na splošno izrazito podhranjena. Današnji vlak iz Škofje Loke v Ljubljano je zamujal za 40 minut, pa to ni bil izjemen primer. Takšne zgodbe se dogajajo na redni ravni in kaj mi medtem želimo početi s prometom? Metati z lopato še več denarja v avtoceste!

Skratka, proti tej resoluciji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsednik.

Ta dokument kaže eno jasno stvar, ki smo jo zdaj lahko že navajeni s strani ministra Gašperšiča, in to je neka dvojnost med izjavami in dejanskim delovanjem. Od časa interpelacije, ki je bila več ali manj tudi povezana z drugim tirom, smo začeli poslušati zgodbo o tem, kako se zdaj dela na tem, da bi Luka Koper in Slovenske železnice začele sodelovati v tem projektu in pomagali zgraditi drugi tir. To naj bi

bilo seveda po vseh logičnih razmislekih skregano z javno-zasebnim partnerstvom. Gre za dve podjetji v večinski državni lasti in ne gre več za obliko javno-zasebnega partnerstva, ampak za neko projektno sodelovanje državnih podjetij. Zdaj sprejemamo resolucijo, ki spet govori o tem, kako je javno-zasebno partnerstvo tisti model, ki bi ga bilo treba in ki bi ga morali upoštevati in izvesti. To ne govori nič drugega, kot to, kar smo ves čas v Združeni levici govorili; torej, da je na prioritetni listi ministra Gašperšiča plan, ki pomeni privatizacijo železnic, to se je zgodilo s spremembo zakona o Slovenskih železnicah, in po drugi strani pa vsaj delno privatizacijo Luke Koper. In dokumenti, ki jih prinaša, od proračuna do zakonov, ki jih vlaga njegovo ministrstvo, do te resolucije, jasno govorijo o tem, da je prva stvar, prioriteta stvar privatizacija: ne samo Luke Koper in upravljanja z železniškimi povezavami, ampak tudi letališč in tako naprej.

Skratka, ta dokument seveda, še enkrat, jasno govori o tem, kaj so glavni cilji, kakšen je master plan, kar se tiče drugega tira in Luke Koper in Slovenskih železnic, zato ga nikakor ne bom podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 13.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 13.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 36. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi: Državni zbor daje soglasje k programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2017 z dne 15. 9. 2016.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 35. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o prenehanju veljavnosti Sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., D. S. U., Družbe za upravljanje in svetovanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog sklepa o prenehanju

veljavnosti Sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., D. S. U., Družbe za upravljanje in svetovanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d., ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 70, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Postopek obravnave predloga je s tem končam.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 37. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za razpis posvetovalnega referenduma o Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani.

Odločamo o naslednjem predlogu sklepa: Razpiše se posvetovalni referendum o Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani – CETA.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala še enkrat, predsednik.

Sporazum CETA je gotovo dvignil veliko prahu od časa zaključka njegovih pogajanj pa tudi do podpisa. Eklatanten primer je bil odziv Valonskega parlamenta, Valonske vlade na njegov podpis. Dejstvo je, da ta sporazum ostaja še vedno neke vrste neznanka. Tiste študije, ki pa so bile narejene, bilo jih je na desetine, ne glede na to, ali so bile naročene s strani Evropske komisije, naše vlade, ali so jih naredile nevladne organizacije, ali pa kakšne druge institucije, so pokazale nekaj – da pozitivnih učinkov tako rekoč ne bo, kvečjemu pa lahko pričakujemo negativne učinke zaradi takšnega sporazuma. Dejstvo je torej, da ta sporazum v prvi vrsti predstavlja v prvi vrsti neznanko z velikim potencialom škodljivosti. Vlada je ta sporazum sicer podpisala, dejstvo pa je, da je pred nami še ratifikacija, ko bo prišel zakon v Državni zbor. Dejstvo pa je tudi, da velika količina državljanov in državljanov Slovenije, pa tudi Evrope, takim sporazumom, konkretno pa tudi sporazumu CETA, nasprotuje. V Sloveniji celo približno polovica vprašanih.

V Združeni levici smo predlagali razpis posvetovalnega referenduma, ker je pač to edina oblika trenutno, ki se je lahko poslužimo, zato da enostavno naredimo tisto, kar bi v tem trenutku morali. Stranke se v času predvolilne kampanje leta 2014 niso opredeljevale do teh

sporazumov in zaradi tega trdimo, da niti nimajo mandata, da sprejmejo tako pomembno odločitev, kot je podpis in sprejetje takšnega sporazuma, predvsem v prvi vrsti zaradi tega, ker se bo dotikal čisto vsakega državljanja in državljanke oziroma prebivalca in prebivalke te države. Tako v tem trenutku, če hočemo ohraniti demokratičnost in demokratične postopke v tej državi, je seveda prav, da se da glas ljudstvu. Da se glas ljudstvu, zato ker bo tisto, kar bo v največji meri občutilo posledice takšnih sporazumov na področju okolja, na področju prehrane, na področju javnih storitev in seveda predvsem na področju delavskih pravic.

Mi ta referendum predlagamo, zaradi tega ga bomo seveda tudi podprli. Je pa to vprašanje, ki je vprašanje vseh nas in za katerega si ne moremo čisto preprosto vzeti te pristojnosti, da bi se sami odločali o tem, ampak je prav, da damo predvsem glas ljudstvu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala, predsednik.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo nasprotovali predlogu za razpis posvetovalnega referenduma o Celovitem gospodarskem sporazumu med Kanado in Evropsko unijo, tako imenovanemu CETA. Menimo, da je ta sporazum oziroma ta predlog za razpis posvetovalnega referenduma preuranjen, kar smo tudi večkrat poudarili. Posvetovalni referendum ne bo imel neposrednega učinka na odločanje v Državnem zboru, ker je namreč posvetovalni in bo prinesel le dodatnih 4 milijone stroškov z izvedbo tega referenduma z nezavezujočim rezultatom.

Kar se tiče pa same ratifikacije v Državnem zboru, je pa zapisana v 3. a členu Ustave in poleg tega v 3. a členu Ustave lahko najdemo tudi razpis zavezujočega referenduma, ki ga bodo lahko takrat poslanke in poslanci razpisali.

Zato bomo, še enkrat poudarjam, v Poslanski skupini Stranke modernega centra temu predlogu nasprotovali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Prekinjam, nisem videl ...

Obrazložitev glasu v lastnem imenu Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

O sporazumu CETA ne more odločati ne bruseljski tehnokrati niti Vlada ali koalicija, ki vsakič podležeta pritiskom močnejših in mednarodnega kapitala. O CETI lahko odloča samo ljudstvo, zato bom seveda glasoval za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Sporazum CETA je bodisi dobra stvar, je bodisi slaba stvar, odvisno od tega, koga vprašaš. Če vprašaš oblast, je za njih CETA dobra stvar, zaradi tega ker jim v zadnji instanci prinaša prestiž v mednarodnem občevarju z bruseljskimi birokrati pa s partnerji na drugi strani Atlantika in tako naprej. Če vprašamo agenturo mednarodnega kapitala, je CETA zanje dobra stvar, zaradi tega ker lahko obidejo okoljske, socialne, delavske in ostale napredne omejitve, ki veljajo v evropskih državah, tudi pri nas, zato da kujejo na hrbtih delovnih ljudi večji dobiček. Če pa vprašate večinsko prebivalstvo v tej državi, delavske razrede, kmete, je pa CETA z vidika njihovih interesov navadna narodna veleizdaja. Zato bom seveda glasoval za razpis tega referenduma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

S sporazumom CETA zastavljamo okoljske, prehranske standarde, socialno državo in delavske pravice in tudi suverenost, kolikor nam jo je sploh še ostalo. Seveda možnost posvetovalnega referenduma in rezultati ne bodo zavezujoči, ampak ima pa takšna odločitev veliko simbolno težo in tudi veliko politično moč. Kajti raziskave kažejo, da ljudstvo prepričljivo nasprotuje sporazumu CETA, kakor tudi, da so premalo informirani o njih. Zaradi določbe o začasni rabi pa ne bo za uveljavitev sporazuma potrebno ne glasovanje v Evropskem parlamentu ne glasovanje v nacionalnih parlamentih in zavzemanje za mešano pristojnost je zato bolj ali manj pesek v oči.

Naša vlada je, žal, povozila že sprejeta stališča. Dala je soglasje k podpisu sporazuma, ki vsebuje sporen in škodljiv mehanizem ICS, čeprav je sam Cerar zatrdil, da je škodljiv in da ga v sporazumu ne bo. Dala je glas tudi za sporazum, ki je najbrž v nasprotju s samim pravom Evropske unije. Kajti, Evropski parlament jutri glasuje o resoluciji, s katero bi lahko pozval k presoji CETE na Sodišču Evropske unije. Če bo ta resolucija dobila podporo v Evropskem parlamentu, bi to pomenilo, da Evropski parlament sploh ne bo odločal o CETI do uradne odločitve sodišča. Skratka, podpiram referendum in bom dala svoj glas za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 64.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmaje, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Mi bomo ta zakon podprli, tako kot smo ga na odboru, in taka je bila tudi naša napoved, ko smo ga obravnavali na plenarni seji Državnega zbora. Zakon vendarle prinaša na eni strani tisto, kar je v tem času nujno. To je več dostojanstva, več pravic v primeru smrti policistov, ki smo jim priča v zadnjem času pogostejše, kot je bilo to nekoč. Drugič, zakon prinaša še nekatere druge pomembne izboljšave, predvsem pa zakon implementira tisto, kar je bilo doseženo v stavkovnih pogajanjih in v sporazumu o prekinitvi stavke.

Ministrica ni povedala tistega, kar bom jaz povedal; namreč jaz sem nekje na enem svojem blogu zapisal, da je policijsko stavko končala druga Janševa vlada. V veliki meri to seveda drži, mi smo leta 2013 v zakon vnesli določilo, po katerem bo bodoče šolanje večine policistov potekalo tako, da bodo imeli v večini, poudarjam, višješolsko izobrazbo kot elementarno izobrazbo za opravljanje policijskega poklica. Le manjši del policistov bo v bodoče obdržal srednješolsko izobrazbo. To pa je seveda tisti ključni element, ki je vladi nekako omogočil, da je lahko ponudila, ker je pravzaprav morala ponuditi, če smo direktni, policistom višje plače po nekem sukcesivnem, po nekem časovnem zamiku in to se bo seveda tudi zgodilo. Zato sem mi zdi, da je prav, da to povemo, ker verjetno ima ministrica malo težav hvaliti kakšnega svojega predhodnika in kakšno predhodno vlado, javnost pa vendarle mora to vedeti.

Kakorkoli že, prav je, da spravimo poklic policista na višjo stopnjo izobrazbe, ker ne nazadnje sem dal dostikrat primerjavo, poglejte, če v vrtcu imamo vzgojiteljico s fakultetno ali visoko strokovno izobrazbo, pa vemo, kaj opravljajo – ne da bi, bom rekel, ta poklic kakorkoli omaloževal –, je treba reči, da si verjetno vsak državljan zasluži, da njegovo prometno nezgodo, ki je lahko najhujše vrste kaznivo dejanje, če je seveda kdo mrtev, obravnava oseba z višjo šolo.

Kakorkoli je, mislim, da je prav, da je ta korak narejen naprej in da zakon stopi v veljavo in da vendarle omogoči nekaj več pravic policistom pri njihovem vsakodnevnem delu kot

tudi pri delu v najbolj kritičnih situacijah. Zakon podpiramo, hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Tudi mi se, jasno, pridružujemo temu, da je ta zakon treba sprejeti. Dejstvo je, da je ta ministrica, ta vlada v končni fazi tudi SMC, izpolnila svoj del obljub, kar se tiče policije. Jasno je treba povedati, da je bila policija do teh let precej zanemarjena zaradi takšnih in drugačnih razlogov. Dalo se je, bom rekel, izdatna sredstva glede na dane možnosti in resurse in s tem zakonom dejansko, tako kot je moj predhodnik dr. Gorenak omenil, se je dalo tudi policistom, kar se tiče delovnopравниh, socialnih in ostalih pravic, še nek dodaten plus poleg tega, da se je pa, tako kot je bilo tudi že omenjeno, upoštevalo stavkovne zahteve.

Tako mislim, da je ta korak ministrice in Vlade proti policiji bil izpeljan korektno in tukaj je bila dana tudi zaveza po neki odgovorni politiki do policije in s tem do varnosti ljudi samih v naši državi. Jasno je, da je takšne zadeve treba samo podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 23. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 22.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 39. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Vmesnega poročila o opravljeni parlamentarni preiskavi v zvezi s Factor banko, d. d., Probanko, d. d., in Banko Slovenije.

Prehajamo na odločanje o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije, ki so v vmesnem poročilu zapisane na straneh od 311 do 328, v dodanem vmesnem poročilu pa na straneh od 43 do 230.

Prede predidemo na odločanje, vas želim opozoriti, da v morebitnih obrazložitvah glasu ne navajate podatkov iz dodatnega vmesnega poročila, ki je označeno s stopnjo bančne tajnosti po 125. členu Zakona o bančništvu in je zato javnosti nedostopno.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Že prede je Slovenska demokratska stranka ali pa takoj, ko je Slovenska demokratska stranka vložila zahtevo oziroma predlog za ustanovitev preiskovalne komisije, smo poslušali, da se tega ne splača početi, da iz tega tako ali tako ne bo nič. Ko je potem Državni zbor z veliko večino, 68 glasov za potrdil ustanovitev te preiskovalne komisije, sem sam poslušal z različnih strani, da tako ali tako ne bomo znali, da tako ali tako ne bomo dobili dokumentov, da če pa že bomo, ne bomo nič odkrili, in da se ne bo nič spremenilo. Danes je na dnevnem redu glasovanje o delnem poročilu oziroma vmesnem poročilu. Če bo podpora pičila ali polovična, se res ne bo nič spremenilo, ker bo s tem Državni zbor poslal slovenski javnosti in tistim organom, ki si morajo primarno ukvarjati s pregonom bančne kriminalitete, pičel oziroma polovičen signal. Če pa bomo danes podprli to poročilo z veliko večino, pa bo večina tistih, ki bodo še naprej govorili, da se ne bo nič spremenilo, predvsem bankirjev. Ampak te bomo tako ali tako še zaslišali na preiskovalni komisiji.

Glede vprašanja podpore temu poročilu, je treba imeti v spominu, da govorimo o petih milijardah bančne luknje. 5 milijard zadeva vsakega državljanca, 2 tisoč 500 evrov po glavi in ti državljani so tako v opoziciji kot v koaliciji. Torej, ker imamo tako veliko narodno gospodarsko škodo, pri teh odločitvah po našem mnenju ne gre za vprašanje koalicije in opozicije, ampak gre za vprašanje simbolnega pomena, ki ga bomo poslali slovenski javnosti in tistim, ki odločajo o nadaljnjih ukrepih.

Poročilo je na preiskovalni komisiji dobilo soglasno podporo vseh tistih, ki so aktivno sodelovali pri pripravi tega poročila, in to je jasen signal Državnemu zboru. In sedaj nekdo mora reči, ko je dovolj in da je dovolj. Slovenska demokratska stranka bo to danes naredila enotno in soglasno podprla to poročilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Stranki SMC smo prepričani, da bistvene ugotovite natančno in verodostojno povzemajo to, kar je preiskovalna komisija ugotovila s svojim delom tako ob zaslišanju 36 prič kot ob pregledu in analizi številnega listinskega gradiva. Naj ob tem izpostavim to, kar je za nas najbolj pomembno, in sicer da so uprave in nadzorni sveti v navedenih bankah delovali v nasprotju z zahtevamo profesionalno skrbnostjo stroke upravljanja oziroma nadziranja upravljanja bank in da bi seveda tako delovanje moralo biti oziroma v nekem delu celo je bilo jasno regulatorju Banki Slovenije, ki pa ni pravočasno in v zadostni meri ukrepal. Zato bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra predlagane bistvene ugotovitve podprli.

Takoj zdaj pa lahko napovem že, da bomo podprli tudi predlagani sklep v petih točkah. Pri tem se nam zdi najbolj pomembno to, kar je navedeno pod točko 2, in sicer ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete, ki je sicer zapisana že v koalicijskem sporazumu, in predlog, da komisija vmesno poročilo posreduje Specializiranemu državnemu tožilstvu in Nacionalnemu preiskovalnemu uradu kot naznanitev sumov storitve kaznivih dejanj notranje bančne kriminalitete.

Ob svojem delu v komisiji lahko potrdim, da preiskovalna komisija nikoli ni imela namena igrati vloge preiskovalnih organov in organov pregona, ampak je samo v tistem ustavno omejenem delu nastopala kot pravosodni organ pri preučevanju zbranega gradiva in pri zaslišanju prič. Zato je najbolj pomembno, da organi pregona opravijo svoje delo. Specializirano sodišče je lahko bistveni prispevek k temu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo poročilo podprli ne samo iz razloga, ker smo pri sami preiskavi ugotovili celo vrsto nedoslednosti in nepravilnosti pri poslovanju sicer v tem primeru dveh bank, Factor banke in Probanke, ampak dejansko se odpira tudi zelo veliko vprašanje glede delovanja centralnega regulatorja, torej Banke Slovenije, in tudi sicer celotnega nadzornega mehanizma.

Rad bi pa ob tej priložnosti poudaril, da smo v tem poročilu prišli do podatkov pri teh dveh bankah in tudi pri poslovanju Banke Slovenije smo zaznali ravno tako odstopanja od dobre prakse, vendar dejstvo je, da 5,1 milijarde evrov, kolikor smo namenili za sanacijo bančnega sistema, je potekalo v sodelovanju z Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko in tudi Mednarodnim denarnim skladom. Tako da to, kar bi morali v Sloveniji naprej narediti – in verjetno, da bomo najbrž velik napor tudi v tem smislu naredili v sami komisiji za preiskavo

bančne luknje – je, da se dotaknemo tudi odločitev v teh organih. Kajti vse te posledice, ki jih občutijo ljudje, so povezane prav z vsemi, ki so sodelovali pri tem odločanju. In eno je v tej luknji, kar je bilo narejeno zaradi nezavarovanih posojil, drugo zaradi tega, ker so bila posojila najeta za menedžerske odkupe in se je s tem izčrpavalo podjetja do, praviloma, njihovega propada, tretje je pa tudi realnost ocene bančne luknje s strani vseh teh navedenih organov, ki sem jih navedel.

Ne nazadnje tudi postopki, s katerimi se danes srečujemo v posameznih bankah, gredo še vedno v smer, kot da se v Sloveniji na tem področju ne bo nič spremenilo. Mora se spremeniti, drastično se mora spremeniti in upajmo, da bo to vmesno poročilo eden od pomembnih korakov k temu, da bomo imeli zgledno urejen bančni sistem in tudi zgledno urejen odnos predvsem do gospodarstva, ki še kako potrebuje denar, ki smo ga vložili v banke in po nepotrebnem leži ta hip naložen z negativnimi obrestmi v tujini.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije - kščanskih demokratov gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Imamo 5-milijardno bančno luknjo, ki smo jo sanirali davkoplačevalci, in po mnenju organov pregona, vsaj do sedaj je temu bilo tako, za to bančno luknjo ni krivcev. Je nastala kar sama, tako rekoč se je vse do sedaj, do ustanovitve in dela te preiskovalne komisije tako zdelo.

V Novi Sloveniji bomo vmesno poročilo in tudi vse sklepe podprli. Preiskovalna komisija je svoje delo izvršno opravila skozi zaslišanja in tudi skozi različna pričevanja. Prišli smo do pomembnih ugotovitev, kako je v dveh bankah potekalo kopanje bančne luknje in kako je regulator bančnega sistema, Banka Slovenije, zatajil svojo vlogo, ni opravil tistega, dela, ki bi ga dejansko moral opraviti. In račun je 5 milijard davkoplačevalskega denarja.

Preiskovalna komisija je naredila tudi to, kar bi morali narediti preiskovalni organi in organi pregona v preteklosti; namesto njih je bilo marsikatero delo narejeno v tem enoletnem obdobju trdega dela. Politika mora danes pokazati predvsem svojo odločnost, da se podprejo ta prizadevanja, ki so bila narejena v tem letu in pol, in da se da tudi jasen signal pri obravnavi naslednjih bank – predvsem Nove Ljubljanske banke, NKB Maribor in ostalih primerih –, da bo to jasen signal politike, da se kopanje luknje in kraja nikakor ne splačata, predvsem politika mora biti na tem mestu enotna.

Zaradi navedenega, kot sem že dejal, bomo v Novi Sloveniji podprli priporočila in sklepe, predvsem pa želimo že vnaprej podati

mnenje o specializiranem sodišču. V Novi Sloveniji smo že vložili v parlamentarno proceduro zakon, ki ustanavlja specializiran oddelek sodišča ter poseben oddelek tožilstva, ki bi se s tem ukvarjal, torej s pregonom bančnega kriminala. Kajti tudi po mnenju prvega izmed tožilcev, gospoda Furlana, ne bomo prišli do dna pri bančni luknji, če ne bomo stopili na prste bančnim kriminalcem, če se ne ustanovi specializiranega državnega tožilstva in specializiranega sodišča. Tu moramo res tudi v politiki narediti korak naprej in to narediti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS):
Hvala za besedo.

Že v stališču sem povedala, da verjamem v pravičen epilog, zato tudi naša poslanska skupina v celoti podpira vmesno poročilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo vsekakor podprli tako vmesno poročilo kot vse sklepe, kajti vseskozi si prizadevamo za odpravljanje in pregon finančne kriminalitete. To je seveda šele prvi korak, pričakujemo, da nas najtežji korak še čaka, in sicer finančna kriminaliteta v največji banki, Novi Ljubljanski banki. Upam, da bo vsa politična podpora, da tudi ta korak storimo. Seveda gre za odpravljanje in odkrivanje vseh vrst odgovornosti; kazenska odgovornost in odškodninska odgovornost sta, kot vidimo, zatajili in ju bomo podpirali. Pa seveda karierna odgovornost in politična odgovornost – tudi to nas še v veliki meri čaka. Vse skupaj tvori prvi korak k večjemu odkrivanju finančne kriminalitete, ki jo obvladujejo neformalne mreže, in zato tudi veliki pritiski in obrambni mehanizmi proti odkrivanju tovrstne kriminalitete.

Seveda se je komisija srečala s številnimi ovirami, ki smo jih ob pomoči drugih institucij premagali. Mislim, da bo potrebne še veliko zavzetosti na vseh nivojih in hkrati podpora tudi preiskovalnim institucijam. To, kar smo dosegli, je dosežek tudi za preiskovalce na policiji, na tožilstvu in drugje, da vidijo, da se da premakniti zadeve na področju finančne kriminalitete, in bo spodbuda za njihovo delo naprej, seveda ob tem, da bomo budno pazili, kaj se v teh institucijah dogaja. Sklepi pa naj bi pripomogli k temu, da bodo tudi te institucije bolje delovale. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v svojem imenu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Hvala lepa.

Podprl bom ta predlog, pa ne zato, ker bomo našli kriminalce ali pa ker imamo bančno luknjo 5 milijard, ker je že nekaj časa nimamo, smo jo zaflikali. Treba je vedeti to. Predvsem bom podprl zato, ker Poslovnik Državnega zbora govori, da namen komisije je iskanje politične odgovornost, če pa najde elemente kaznivega dejanja, pa se ve, kaj je storiti tej komisiji. Verjamem in upam, da bomo enkrat prišli do dna. Predvsem pa bi si želel, da te komisije ne izrabljamo za prisposode, za nekaj, kar ni v pristojnosti Državnega zbora.

Kaj je našla in ugotovila kriminalistična služba oziroma organi pregona, pa bo še pokazal čas, če pa jih bomo s tem spodbudili, pa dodali še kakšno dodano vrednost, sem pa še toliko bolj vesel. Zato bom podprl ta predlog.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da so bistvene ugotovitve preiskovalne komisije sprejete.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 25. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 26. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih

in družbah za upravljanje v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 30. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa matičnega delovnega telesa, ki se glasi: Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih se sprejme.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Poskušal bom obrazložiti, kaj počnemo, s prisposodo. V Sloveniji imamo zaenkrat še regulirane cene bencina, vsaj tiste, ki niso na avtocestah. Predstavljajte si, da se pripeljete na bencinsko črpalko in imamo regulirano ceno bencina, recimo 1,2 evra. Bencinski servis pa vam reče, O. K., to je cena bencina, ki nam jo sicer pač dopušča država, ampak mi pa imamo na tej črpalki še stroške z zaposlenimi, pa stroške z video nadzorom, stroške s čiščenjem, stroške s tem, da smo to zgradbo postavili. Torej vam bomo na liter bencina zaračunali 4,5 evre. Približno tako so zakon do zdaj upoštevale borznoposredniške hiše, ki so poskušale zaslužiti na račun več kot 200 tisoč naših sodržavljanek in sodržavljanov, ki so po zakonu primorani zapreti svoje registrske račune in odpreti trgovalne, čeprav s premoženjem ne trgujejo. Več ali manj tukaj gre za upokoјence in ljudi, ki so dobili nekaj premoženja z lastninjenjem. Zaračunavali so jim enormne stroške, čeprav je bilo v zakon, že ko smo ga sprejemali, vneseno, da ti stroški ne smejo preseгati 0,5 % od vrednosti na računu. Tako smo prihajali do situacij, ko je nekdo prinesel račun s 50 evri delnic in mu je borznoposredniška hiša za eno leto vodenja računa in za odprtje napisala račun 37 evrov. Po zakonu bi bilo dovoljeno 25 centov.

Z avtentično razlago takšne prakse preprečujemo in z avtentično razlago bodo tisti, ki so bili oškodovani, upravičeni tudi do povračila za nazaj.

V Združeni levici bomo seveda to avtentično razlago, ki smo jo tudi predlagali, podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti pa je bil 1.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato prehajamo k besedilu avtentične razlage, in sicer bomo najprej odločali o amandmaju Odbora za finance in monetarno politiko k predlogu besedila avtentične razlage, ki v celoti nadomešča predlagano besedilo razlage.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je besedilo avtentične razlage sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 31. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2015.

Prehajamo na odločanje o Predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2015.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti pa 23.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2015 sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o potrošniških kreditih v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v četrtek, 17. 11. 2016, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog Vlade kot predlagateljice sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Ker je predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev v drugi obravnavi na seji matičnega delovnega telesa neusklajen, je Vlada pripravila uskladitveni amandma k 69. in 76. členu, ki ste ga prejeli na e-klop.

Želi o uskladitvenem amandmaju besedo predstavnik Vlade? (Ne.) Želite besedo poslanke in poslanci? (Tudi ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju Vlade k 69. in 76. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti pa ni bil nihče.

(Za glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o centralnem kreditnem registru v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v četrtek 17. 11. 2016 opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili pri drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot vlagateljice sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Vlada ni opozorila, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 24. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. NOVEMBRA 2016 OB 15.21 IN SE JE NADALJEVALA 23. NOVEMBRA 2016 OB 9.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 24. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Iva Dimic, gospa Ljudmila Novak od 16.

ure dalje, mag. Matej Tonin od 16. ure dalje, mag. Julijana Bizjak Mlakar od 17. do 22. ure, dr. Milan Brglez od 13. do 15. ure, dr. Franc Trček, Matjaž Hanžek, gospod Bojan Podkrajšek, gospod Igor Zorčič, gospod Jernej Vrtovec od 20. do 23. ure ter gospod Zvonko Lah od 14. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na obravnavo 38. točke dnevnega reda, mi dovolite, da na kratko nagovorim Državni zbor.

Spoštovani državljanke in državljani!

V odločilnih trenutkih, ko mislimo, da so nam po številnih premoščenih najvišjih in najnevarnejših ovirah že pošle moči za nove izzive, pred katerimi se znajdemo, je bistvenega pomena, da se spomnimo tistih, ki so naši v skupni preteklosti pokazali, da vrline moči, poguma in solidarnosti ne poznajo meja. Na današnji dan pred natanko 98 leti so to dokazali general Rudolf Maister in njegovi tovariši, junaki slovenske zgodovine, na katere smo vse prevečkrat, tudi namenoma, pozabljali. Upam, da je bilo to vsaj malo popravljeno s tem, ko je Državni zbor pred enajstimi leti današnji dan, dan Rudolfa Maistra, razglasil za državni praznik. In še kako prav je, da junakov boja za severno mejo z generalom Maistrom na čelu nikoli ne izpustimo iz zgodovinskega spomina naše države. V zadnjih izdihljajih avstroogrškega cesarstva ter po zaključku do takrat najbolj obsežnih in krvavih spopadov na evropskih tleh so bili namreč prav oni tisti, ki so s svojo smelostjo, zavzetostjo in tovariškim duhom – ter prizadevanjem tujega gospostva navkljub – preprečili, da bi Maribor in štajersko Podravje priključili takratni nemški Avstriji. Njihova dejanja niso bila samoumevna; bilo so drzna. Za mnoge takrat tudi predrzna, a prav njihovi zavesti o nacionalni in kulturni istovetnosti se gre zahvaliti, da so bili v tistem času zakoličeni pogoji za priključitev Maribora in štajerskega Podravja k Državi Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vendar pa z razorožitvijo zaščitne straže mariborskih Nemcev 23. novembra 1918 Maistrovi borci niso začrtali zgolj svetlejše usode tamkajšnjih krajev, niti niso zgolj utemeljili severozahodne meje naše domovine. Ne, napisali so prve strani zgodbe o svobodni Sloveniji in njenih ljudeh, ped za pedjo, korak za korakom in vas za vasjo so začrtali neustavljivo pot slovenskega ljudstva proti suvereni državi, ki je Maister žal ni dočakal. A ostal je njegov duh in duh njegovih borcev. Duh, ki ga danes še kako močno potrebujemo. Kot razgledan in čuteč človek je dokazal, da pogum za preboj iz podložništva v gospostvo na lastni zemlji ne izvira le iz vojaških vrlin in upornosti; temveč tudi iz ljubezni do vsega lepega. Dokazal je, da voditelj ni le general, marveč tudi človek, ki skrbi za svojega bližnjega. In prav s tem si je pridobil naklonjenost in predanost svojih soborcev. Njihova skupna odločnost izvira enako iz ljubezni do svoje skupnosti kot iz tovarištva in solidarnosti do

sočloveka. S temi vrlinami so bili in s temi vrlinami smo nepremagljivi.

Bratje! Naša pomlad gre iz tal,
bistra ko burja, močna ko val:
v naša domovja se je zagnala,
tmo' razklala, sonce skovala ...

Cenjeni državljanke in državljani, naj nam ti Maistrovi verzi vlijejo odločnost, ki je navdihovala še mnoge generacije naslednikov njegovih borcev, ki so se tako ali drugače borili za našo državo; odločnost, da danes kujemo in skujemo svoje sonce.

Hvala za pozornost in iskrene čestitke ob državnem prazniku!

Prehajamo na **38. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO INTERPELACIJE O DELU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog interpelacije je v obravnavo zboru predložila skupina 18 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Janezom Janšo.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavniku predlagateljev gospodu Janezu Janši.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Spoštovani visoki zbor, Vlada, spoštovani kolegice in kolegi!

Nekaj tednov nazaj sem bil na neki razpravi, kjer je sodelovalo veliko uglednih strokovnjakov. Eden od uglednih pravnih strokovnjakov iz Slovenije je tam razlagal, kako je bil pred meseci kot član mednarodne delegacije opazovalec na volitvah v Ugandi. Dejal je, da so imeli velike težave, kaj sploh napisati v poročilu, kajti nekaj tednov pred volitvami so v Ugandi predsednika največje opozicijske stranke strpali v hišni pripor in sploh ni mogel sodelovati v volilni kampanji. Slovenija ni Uganda, pri nas ni bilo mednarodnih opazovalcev. Situacija pa je bila še slabša na zadnjih volitvah. Takrat je prišla do izraza ugotovitev, ki jo je pred nekaj dnevi v tej dvorani zelo lucidno delil z nami naš poslanski kolega Roberto Battelli, ko je dejal, da tisti, ki lahko nekaznovano izprazni državne banke, lahko napolni tudi večino v državnem zboru in vladi. Takšno situacijo danes imamo v Sloveniji, in ne prvič. Ampak kot že rečeno, Slovenija ni Uganda, smo del Evropske unije in nihče si ne predstavlja, da se lahko v Sloveniji dogajajo stvari, ki predstavljajo še večjo manipulacijo volje volivcev in volilnega procesa kot v kakšni afriški državi. Pač delajmo se, kot da imamo legitimno vlado in skušajmo po dveh letih dela te vlade oceniti na podlagi tega, kar si je ta vlada sama zadala v koalicijski pogodbi.

Ko smo brali odgovore vlade na zelo konkretna vprašanja, ki so zastavljena v interpelaciji, smo ugotovili, da je večina teh odgovorov popolnoma mimo tega, kar je vprašanje. Ugotovili smo, da so na nekaterih

ministrstvih šele po dveh letih prvič vzeli v roke koalicijsko pogodbo. Ponekod niti napak niso popravili, med drugim mešajo elektronske in elektorske volitve; ampak to samo mimogrede. Ponekod pa so po dveh letih vendarle to koalicijsko pogodbo prebrali in skušali napisati vsaj nekaj pametnih razlogov ali opravičil, izgovorov, zakaj stvari niso uresničene. Koalicija Stranke Mira Cerarja, Desusa in Socialnih demokratov je na začetku tega mandata pred več kot dvema letoma podpisala ta koalicijski sporazum. Že na samem začetku tega sporazuma je v drugem odstavku ocena stanja, ki je točna. Poglejte, kaj piše: »V zadnjih letih je Slovenija v veliki, daleč preveliki meri postala družba, v kateri razpadajo pozitivni temelji družbenega povezovanja; in je zato brez perspektive, družba nezaupanja in manipulacij. Družba, v kateri človek ni več cilj in vrednota, pač pa pogosto le še sredstvo tistih, ki jih vodi predvsem pohlep po oblasti in denarju. Zaradi številnih krivic se je v družbi upravičeno rojevalo vedno več razočaranja in apatije, zmanjševala pa se je tudi solidarnost.« Če ta ocena velja za leta in za leto pred podpisom te pogodbe, potem je nenavadno, da takšno oceno podata dve stranki, ki sta bili v vladi tudi prej; pa ocenjujeta tisto obdobje za maksimalno črno in za brezperspektivno. Bojim pa se, da je vladna koalicija s temi besedami za dve leti naprej opisala stanje, ki ga imamo danes. Po vseh resnih javnomnenjskih raziskavah se danes s to ugotovitvijo strinja 80 % ljudi v Sloveniji, ki pravijo, da stvari ne gredo v pravo smer. Ko jih vprašamo, zakaj, so odgovori različni; ampak strinjanje pa je v 80 % slovenskega volilnega telesa, da stvari ne gredo v pravo smer in da je stanje približno takšno, kot ste ga opisali v tej koalicijski pogodbi. Na le-to se bomo še vrnili kasneje. V zadnjih dveh dnevih pa tudi zadnji teden je bil slovenski medijski prostor preplavljen z vladno hvalo, kaj vse je vlada v teh dveh letih storila. Tudi v odgovorih na naša vprašanja iz interpelacije je naštetto vse mogoče, ni da ni stvari, ki so bile narejene že prej. Stvari, ki so bile začete prej, pa je zdaj samo proces pripeljal do realizacije, izdaja raznih soglasij in aktov, kjer so se postopki začeli pred desetimi leti. Z vsem živim se vlada kiti. Celo s tem, da se je spremenila višina Triglava včeraj. Neverjetno, kaj vse se da z denarjem davkoplačevalcev kupiti v smislu piara. Iz nedela se prikaže silne uspehe, iz zamujanja rokov modrost predvidevanja stvari, iz nenarejenih zadev, ki so bile obljubljene, iz neizpolnjenih obljub; ignoranca se pa pozabi. Za 10 tisoč evrov narejena infografika lahko iz neuspeha naredi uspeh za javnost v smislu propagande, samo če te državne evre daste pravi agenciji.

Hvale je bilo veliko, sedaj pa poskušajmo narediti še nekaj realne revizije po dveh letih. Na začetku je treba reči, da drži ena od trditev, ki smo jo slišali v zadnjih dneh, da je vlada naredila največ, kar je mogla, največ, kar je zmogla. To je tisto, kar ta vlada zmore. To ni

tisto, kar Slovenija zmore, to ni tisto, kar zmorejo naši potenciali; ampak to je tisto, kar zmore nominalni upravljavec te države. S tem delom zatiranje se lahko strinjam. Danes je Slovenija del nekega širšega okolja in poleg raziskav, ki se objavljajo in jih delajo razni Ninamedia, Episcenter in podobni laboratoriji za ustvarjanje javnega mnenja, po naročilu so tukaj tudi raziskave mednarodnih institucij, Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, Gallup, Eurostat. In pogledimo nekaj teh mednarodnih primerjav, kje je naša vlada glede na vlade drugih držav v mednarodnih organizacijah, kjer je tudi Slovenija članica. Tukaj je ena zanimiva primerjava o zaupanju ljudi v vlade leta 2007 in 2014. Leta 2014 je bilo leto, ko je bila sicer v prvi polovici ena druga vlada, ampak tudi v tisti vladi je bila večina strank, ki so danes v koaliciji. V primerjavi z letom 2007 je zaupanje v vlado padlo za 30 % in če pogledate to lestvico, boste našli Slovenijo povsem na repu. To je raziskava OECD. Najnižje zaupanje v katerokoli vlado med tridesetimi državami OECD je v Sloveniji. Tukaj niso samo evropske države. Enaki rezultati iste organizacije, še slabše, mislim, da je to Gallup, lahko pogledamo nekaj realnih primerjav o tem, kako ljudje živijo. Tukaj je podatek o tem, koliko je neto državni ali pa vladni dolg na glavo prebivalca. Tukaj vidimo, da je vsak prebivalec Slovenije zadolžen za skoraj 30 tisoč ameriških dolarjev. In na to številko smo prišli od leta 2008, takrat je bila kakšnih 7 tisoč. Ljudje si ne predstavljajo, kaj so to milijarde. Tukaj pa je kategorija, ki si jo lahko vsak predstavlja. Zelo veliko, na stotisoče prebivalcev v Sloveniji, če vse svoje premoženje proda, ne bodo dobili 30 tisoč dolarjev, kolikor je Slovenija zadolžena po glavi. Zaradi tega danes, ko se vlada hvali z dvo odstotno gospodarsko rastjo – nekaj več, nekaj manj –, je treba ob tem povedati, da je to v denarju približno toliko, kot damo na leto samo za odplačilo obresti za ta dolg; in da od te rasti neto ne ostane nič za investicije. Če ne bi bilo evropskih sredstev, ki pa so v zadnjem času 70-odstotno nepočrpana, praktično ne bi bilo neto denarja za investicije; razen kolikor se na novo zadolžujemo. Potem imamo tukaj podatek o minimalni plači. Velikokrat slišimo samohvalo, kako je Slovenija socialna država. Kot vidite, ima tukaj večina držav, ki so članice OECD, tudi kar se tega tiče, višje standarde in večjo minimalno plačo, na katero je potem marsikaj vezano.

Poglejmo še našo odlično uvrstitev, kar se tiče zaupanja v sodstvo. Mi smo med članicami Evropske unije odlični 24. od 28. Toliko o tem, kako tako imenovana neodvisna tretja veja oblasti deluje in kaj si ljudje o njej mislijo. Dva tedna nazaj je Slovenija eksplodirala od hvale vlade, koliko tujih investicij bo naenkrat prišlo v Slovenijo. Tukaj imate podatek o tem, katere so, kar se tiče davčnih obremenitev, najslabše lokacije za tuje investicije. Slovenija je tukaj na prvem mestu. Vsako resno tujo investicijo, ki jo želite privabiti v Slovenijo glede na to neugodno okolje, je treba dodatno

stimulirati. Vlada to lahko naredi v enem primeru, lahko naredi v dveh primerih, lahko naredi to v treh primerih, se pravi da nekomu vzame in podeli tistemu dodatne stimulacije, beneficije, ki bo prišel z neko večjo tujo investicijo. Včasih se tudi to splača in je hvalevredno, ampak to je kapljica v morje, to ni ugodno okolje, v katerega investitorji sami prihajajo in ustvarjajo nova delovna mesta. Zaradi tega je na tem mestu treba vlado opozoriti na to, da imamo vlado zato, da ustvarja ugodnejše okolje; ne da se ukvarja s posamično investicijo, kar je stvar poslovnih subjektov. To samohvalo je treba zrelativizirati.

Ko smo brali to koalicijsko pogodbo in poskušali narediti neko statistiko, koliko od teh obljub, ki so v tem dokumentu v nekaterem delu dokaj resno opisane, je bilo uresničenih; smo prišli do okoli 10 %. Več kot polovica mandata je mimo. Približno čez leto in pol, če boste trajali do konca mandata, je konec učinkovitega časa za vsako vlado, ker se bo začela volilna kampanja. Več kot 60 % učinkovitega časa za to koalicijo in približno 10 % od ukrepov, za katere ste določili časovne roke ali ki terjajo napore skozi cel mandat, je bilo uresničenih; 10 %. Tudi zelo strateške zaveze, ki so se slišale atraktivno po tistih ukradenih volitvah, recimo na strani 33 ste napisali: »Sprejem celovite strategije razvoja države do leta 2030. Najkasneje do konca leta 2015 sprejeti strategijo razvoja države do leta 2030, ki bo oprta na celovitih interdisciplinarnih strokovnih znanjih in potrebah različnih deležnikov sistema.« Kolikor vem, danes beležimo enajsti mesec v letu 2016. Konec leta 2015 se je zgodil skoraj pred enim letom. Čas je v upravljanju države vse. Ta splošna zaveza, ki praviloma kliče po nekih strateških usmeritvah, leto 2013 je bilo zadnje, ko je Slovenija še imela neko resno strategijo, ki je bila sprejeta za obdobje 2007–2013, skratka, ko ni neke resne strategije, potem imamo namesto strategije stihijo. Tam, kjer se določijo roki in se na roke pozabi pri pomembnih stvareh, tam, kjer so roki določeni zgolj zaradi nekega javnomnenjskega propagandnega učinka, tam potem prevlada stihija. Če bi iskali eno besedo, s katero lahko označimo to, kar je opisano v odgovoru Vlade na našo interpelacijo, potem je to beseda stihija. Polno stvari, ki nimajo nobene zveze z obljubami, nobene zveze z realnim stanjem, polno stvari, ki se jih je birokracija, ko je pisala odgovore na ta vprašanja, spomnila, je tukaj. Torej stihija.

Mi ne terjamo, ne pričakujemo in še manj terjamo od te koalicije in od te vlade, da bo izpolnjevala program Slovenske demokratske stranke. Mi nismo primerjali tega, kar je bilo narejeno, s tem, kar smo mi želeli narediti v tem mandatu. Pa ste volitve ukradli. Mi smo to primerjali s tem, kar ste vi sami obljubili slovenski javnosti; in od tega ni narejeno praktično nič oziroma 10 % zaenkrat. In to ne samo zaradi neke splošne nesposobnosti ali nedobronamernosti vseh, ki delajo v

administraciji vlade, ampak v veliki meri zaradi stihije. Ko ni načrtnega dela, ko se tava, je tukaj stihija. Z nekim blagim upanjem, da bo v prihodnje bolje, v tem času, ki je še ostal, bi zato predsedniku Vlade podaril tole. To je koledar za leto 2016. Mogoče bo kaj pomagalo. Upanje pač umira zadnje. A veste, da sem to pričakoval. / smeh v dvorani/ Tisti, ki jezdi na valovih stihije, se najbolj boji ure in koledarja. / ploskanje v dvorani/ Vse, samo da ni merljivo. Vse, samo da se ne da preveriti. Vse, samo da se lahko nekaj govori, drugo pa dela. Vse, da se lahko obljublja vsevprek, plačuje piar agencije z državnim denarjem, da se potem zakriva razlika med besedami in dejanji. Hvala, gospod dr. Miro Cerar, da ste s tem dejanjem to potrdili.

V uvodnem delu je čas bolj skromno odmerjen. Kar se tiče tega časa, ki je na razpolago in okoli katerega je bilo izgubljenih veliko besed v zadnjih tednih, še posebej v tako imenovanih mainstream, režimskih medijih, češ da je to zapravljanje oziroma izguba časa, kaj bi sploh o tem razpravljali. Najprej je treba sploh ubiti idejo o tem, da se nekoga, ki upravlja s to državo, lahko sploh pokliče na odgovornost, potem pa v takšni atmosferi čim bolj zbanalizirati akt, ki ga imamo v slovenski ustavi. V slovenski ustavi je opredeljena interpelacija kot eden od ključnih inštrumentov parlamentarne demokracije, preko katere lahko volivci in opozicija preverja, kaj je vlada od tistega, kar je obljubila, dejansko naredila. V izogib temu, da ne bomo danes cel dan poslušali podobnih stavkov, kako je ta interpelacija zapravljanje časa, pogledjmo na današnji urnik. Slovenska demokratska stranka in predlagatelji smo prijavi skupaj kakšnih 5 ur; 5 ur od 16. Tisti, ki mislite, da je današnja interpelacija zapravljanje časa, se odpovejte najavljenemu času. Večino tega časa, ki ga bomo danes porabili, je prijavila Vlada in vladne stranke, še enkrat več kot mi. Če mislijo, da je to zapravljanje časa, odpovejte se temu, pa bomo ob 14. uri končali in ne bo nobenega problema. Če pa ne mislite tako, potem vas vabim na resno razpravo, interpelacija je bila zastavljena v to smer. Jaz bom v tem času, ki ga imam na razpolago, skušal predstaviti nekatere poglede na ključna odprta vprašanja.

Pa začnimo s financami. Ena od zavez v tej koalicijski pogodbi, ne boste verjeli, je napisana celo na prvem mestu, pri resorju Javne finance. Prvi ukrep, pazite, prvi ukrep se glasi: Uvedba fiskalnega pravila in vzpostavitev fiskalnega sveta. Ustava ga terja, v Ustavi in zakonu piše, da mora vlada k predlogu proračuna priložiti mnenje fiskalnega sveta. Vi ste tukaj glasovali o dveh proračunih brez tega mnenja po dveh letih, ko je to obvezno. Govorite o spoštovanju pravnega reda, o pravni državi, govorite o tem, da morajo ljudje pravočasno plačevati položnice, jih terjate, če ne plačajo. Vi ste predložili proračune za 10 milijard brez mnenja fiskalnega sveta, ki je po Ustavi obvezen. Če bi to naredila naša vlada, še isti

dan bi Slovenija gorela od tako imenovanih ljudskih vstaj in režimski mediji bi bili polni obtoževanj o neustavnosti in kršenju temeljnih pravil. Tukaj pa nič. Kot da je to nekaj, kar je mimogrede. Prvorazredni si lahko v tej državi vse dovolijo, ni nobenih kriterijev v zvezi s tem. Potem imamo drugo zavezo. Naredili bomo vse, da se ugotovi odgovornost za preiskavo bančne luknje. Včeraj ste nekaj naredili, ko ste glasovali za Vmesno poročilo preiskovalne komisije. Sicer pa ste ljudi, ki so povzročili to bančno luknjo, zaposlovali na vseh mogočih odločilnih mestih. Cel aparat dveh tajkunskih bank, Factor banke in Probanke, ki je počel vse to, o čemer smo govorili v zadnjih dneh, se je pretil v aparat slabe banke – DUTB. Isti ljudje zdaj rešujejo, ki so povzročili na operativni ravni. Tako vi terjate to odgovornost. Zahtevate, da je del poročila preiskovalne komisije tajen, tam, kjer piše, kdo je neposredno povzročil to bančno luknjo.

Seveda obstaja bančna tajnost povsod po svetu; ampak ne poznam pa države, kjer bi to bančno tajnost uveljavljali za banke, ki jih ni več. Bančna tajnost je normalna tam, kjer bi lahko razkritje takšne bančne tajnosti ogrozilo neko banko. Tu gre pa za dve banki, ki ju ni več; in se vztraja, da je to še vedno bančna tajnost. Pazite. Danes imamo dva računalniška programa, ki omogočata, da se vidi za vsak subjekt, fizično osebo ali pravno osebo, ki je dobil nek denar iz javnih sredstev, in je to objavljeno. Če nekdo javni denar pošteno zasluži, je to objavljeno; če ga pa nekdo ukrade, je pa to bančna tajnost. Genialno okolje za to, da se ugotavlja odgovornost. Tu gre tudi za velikansko selektivnost, za selektivno obravnavo. Vedno, ko se odpre ta tema, nekateri skočijo v zrak in pravijo – Cerkev, Zvonovi, stomilijonska luknja. Pozabijo pa povedati, da je bil glavni režiser tako imenovane zvonarske bančne luknje obsojen; edini od banksterjev. Ko gre pa za desetkrat večje vsote, tu pa nikogar. Ljudje, ki so to povzročili, danes sedijo v Kabinetu predsednika Vlade, v organih, ki še naprej odločajo o slovenskih bankah, v združenjih bank in tako naprej. Tu je neka krožna pot prvorazrednih – malo v Banki Slovenije, potem v komercialni banki, potem na finančnem ministrstvu, nato še malo na kakšno mesto, ki ga ima Slovenija v kakšni mednarodni instituciji, in spet nazaj. Eno leto povzročas bančno luknjo, naslednje leto jo nadzoruješ, če si res pravi; čez eno leto pa še preiskuješ. Tako približno se to dogaja, tako približno zgleda vaša zaveza, kako boste to bančno luknjo preiskali. Ko se je govorilo o tem, kako je sploh možno, da je druga kraja državnih bank v življenju naše generacije sploh nastala, je prepovedano omeniti, da je bil to dolgo časa nacionalni interes. Ko je Milan Kučan ob 10. obletnici Factor banke govoril v Mariboru, je dejal, da je to nacionalni interes. Danes je to res nacionalni interes preko žepov vseh davkoplačevalcev, ki to plačujemo. Rop banke je bil razglašen za nacionalni interes in se je temu takrat tako reklo; danes vemo, da je to

tako bilo. Bom še enkrat ponovil ob koncu tega uvoda, vse ostalo v nadaljevanju – tisti, ki si lahko privoščijo, da nekaznovano izprazni državne banke, ima vso moč na razpolago, da napolni večino v tem državnem zboru in v tej vladi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor Vlade Republike Slovenije na interpelacijo ste prejeli 28. 10. 2016.

Besedo dajem predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju za obrazložitev pisnega odgovora na interpelacijo.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanke in poslanci, dragi državljanke in državljani Slovenije!

Današnja interpelacija v resnici ni potrebna, kajti Vlada jasno, javno, transparentno in redno poroča Državnemu zboru o svojem delu. Tudi zelo pogosto na izrednih sejah in preko poslanskih vprašanj sporoča javnosti, kaj delamo. Pa vendar je to pravica opozicije, ki jo spoštujemo, in zato bomo danes izkoristili to priložnost, da povemo ne le opoziciji, ampak tudi vsem državljanom in državljanom, kaj delamo; in to bomo tudi utemeljili z dejstvi. In zato je še posebej pomembno, da spregovorimo, zato tudi bomo spregovorili, da ljudem prikažemo prava dejstva; ne tista, ki jih nekateri potvarjajo ali ki jih ne želijo prikazati. Očitki iz interpelacije, ki so navedeni, so neutemeljeni, smo jih zavrgli že v pisnem odgovoru, pa vendar bomo danes spregovorili tudi o tem na kratko, da boste to tudi sami videli. Dve leti od začetka mandata naše vlade je poteklo in spomnimo se, kaj je bilo takrat. Pred dobrima dvema letoma smo bili v finančni, gospodarski, socialni in celo politični krizi. Vlade so se pred tem menjavale, ni bilo stabilnosti, grozila nam je trojka. Nekateri so jo celo pozivali v Slovenijo, češ da Slovenci ne znamo sami voditi svojih javnih financ. Nakopičili so se slabi krediti tedaj, ne danes; tedaj. Upravljanje državnega premoženja je bilo slabo in drago. Proračunski primanjkljaj je bil kar dvakrat večji kot danes, imeli smo visoko nezaposlenost, varčevali smo predvsem na račun investicij. Kakršnihkoli reform, resnih reform ni bilo na vidiku, socialni dialog je bil prekinjen in še marsikaj se je dogajalo. Gospod Janša je govoril o stihiji. Stihija je bila takrat; ne danes. Če uporabljamo to besedo, se moramo ozreti nazaj; ne sem in naprej. Naj takoj povem, da je vlada, ki jo vodim, legalna, zakonita, je legitimna, izvoljena na demokratičnih volitvah in je stabilna. To nam priznava vsa mednarodna skupnost in tudi velik del slovenske javnosti, razen nekaterih, ki se identificirajo z nekaterimi predstavniki opozicije. Uresničevanje obljub po koalicijski pogodbi izpolnjujemo v veliko večji meri, kot je bilo prikazano. Tudi je nekoliko nenavadno, da nekdo meri, kako delujemo v koaliciji, v vladi po lastnem dogovoru, pa vendar naj vam povem, da uresničujemo koalicijski sporazum daleč preko procenta, ki je bil

naveden. Seveda bomo nekatere projekte končali proti koncu mandata, nekatere smo že, denimo davčne blagajne, nekateri so v polnem teku. Uspevajo nam veliki premiki, in sicer premiki na bolje. In ko govorimo o kazalcih, bo treba upoštevati nekaj. Ko smo prevzeli državo pred dobrima dvema letoma, je bila v hudi krizi. Mi ne moremo danes meriti naše uspešnosti glede na 10 let nazaj, 20 let nazaj; pač pa glede na situacijo, ko je ta vlada prevzela vodenje države. In tu, ko navajamo dejstva, ki jih bom zdaj navedel, ne gre za nikakršno samohvalo, kot nam očitajo, ampak gre enostavno za prikaz dejstva, da državljanke in državljanji izveste, kaj sploh delamo.

Zdaj bom začel s to predstavitvijo. Prvič, zagotovili smo politično stabilnost, ni je bilo prej, tri vlade so se izkazale za nesposobne zagotoviti to stabilnost. Situacija se je slabšala, navedel sem, kako. Bili smo v krču, ni šlo naprej, zato sem tudi sam vstopil v politiko. Takoj po začetku dela te vlade smo začeli izboljševati – in smo bistveno izboljšali – stanje javnih financ, danes smo na najnižji ravni javnofinančnega primanjkljaja od začetka krize. Slovenija je lani prvič v obdobju po krizi znižala primanjkljaj sektorja država pod 3 % in ga znižujemo naprej. Država je začela gospodariti z javnimi financami tako, kot je treba; ne tako, kot so prejšnje vlade, ki so trošile več, kot so imele, potem pa smo prišli v to krizo. Danes pa govorijo, da je bilo takrat bolje; seveda, na račun mladih, na račun prihodnjih generacij. In tega ne bom dopustil, tega ta vlada ne bo dopustila. Zmanjšali smo skupen davčni dolg, uvedli davčne blagajne, ki so že prinesle prve otipljive rezultate – 54,7 milijonov doslej v proračun. Pa ne gre za to; gre za to, da moramo ustvariti v družbi nek red, pravni red, tako omejevati in do konca odpraviti sivo ekonomijo, kolikor se da. Na tem intenzivno delamo, kajti to je mentaliteta, ki jo mora naša mladina od nas prevzeti, da delujemo transparentno, po zakonih, da plačujemo davke, ki se potem prelijejo v šolstvo, znanost, v vse te podporne sisteme; da smo enostavno poštene. Zadolžujemo se po nižjih obrestnih merah, ker nam je to javnofinančna politika omogočila, in potem ta sredstva lahko namenimo v, kot bom kasneje pojasnil, produktivne sfere. Ponavljam, ni več grožnje s trojko. Ni več tega, da bi tujci sedaj prišli in nam vodili javne finance ter urejali, katere firme bomo prodali in podobno. Zagotovili smo si ponovno lastno finančno suverenost, seveda v okviru Evropske unije, kolikor jo imamo.

Imamo stabilno gospodarsko rast. Opozicija pogosto pravi, da vlada nima s tem nič. Pa še kako imamo s tem. Seveda smo v prvi vrsti lahko vsi veseli in lahko čestitamo našim dobrim, pogumnim podjetnikom, ki se borijo na tujih trgih, na domačem trgu, ki zaposlujejo. Ampak kaj ima s tem vlada? Naj vam pojasnim. Vlada izvaja leta 2015 sprejet program internacionalizacije. Spodbujamo in pomagamo našim podjetnikom, da gredo v izvoz, in

pomagamo tujim kakovostnim podjetjem, takim, ki imajo dobre poslovne modele, ki bodo zaposlovali naše ljudi, razvijali gospodarstvo v Sloveniji, da pridejo k nam. Hodimo z gospodarskimi diplomacijami po tujini; vabimo tuje k nam. K nam prihajajo Kitajci, Japonci, iz drugih držav Evrope. Hodimo sami v tujino. Nedavno smo bili na Kitajskem, v ZDA, Vietnamu, Iranu, v Združenih arabskih emiratih, v Srbiji; celo vlada je šla na nekatere takšne sestanke, da smo okrepili sodelovanje. Ravno danes, ko to govorim, odpiramo veleposlaništvo. Naš zunanji minister Karl Erjavec je skupaj s predsednikom države v Iranu, kjer ponovno odpiramo veleposlaništvo, ki smo ga žal v preteklih letih zaprli, in s tem onemogočili boljše gospodarsko sodelovanje. Kaj vpliva še na gospodarsko rast? Varnost, varnost, zagotavljamo varnost. Tudi ko smo imeli hud pritisk migracij, skoraj pol milijona migrantov je prišlo v Slovenijo, smo zagotovili varnost. Gospodarstvo je v veliki meri normalno delovalo, življenje ljudi je bilo v veliki meri nemoteno. Tam, kjer pa so nastale motnje, smo jih sproti odpravljali. Ljudem tudi sedaj po zakonu omogočamo, da dobijo odškodnino, če so bili recimo zaradi postavitve nekih ovir ali operacij ob meji moteni v svoji posesti; ampak zagotovili smo varnost in zagotavljamo jo tudi naprej.

H gospodarski rasti vpliva tudi državna uprava, ki se jo trudimo izboljšati, in celotna javna uprava, šolstvo, znanost itd. Predvsem pa smo vzpostavili dobro, veliko boljše kot prej, gospodarjenje z državnim premoženjem. Sprejeli smo, prvič od kar imamo to samostojno državo, strategijo upravljanja z državnimi naložbami, državnimi podjetji, zavarovalnicami, bankami. Zakaj? Da imamo jasne kriterije, kako se s tem gospodariti. S tem smo zagotovili korporativno upravljanje, politika se več ne vmeša v podjetja in v njihovo politiko poslovanja. / oglašanje iz dvorane/ Ustanovljen je bil že prej Slovenski državni holding, ki smo ga depolitizirali v največji možni meri, tja postavili strokovnjake in že v lanskem letu smo imeli 2,9 % višje donose v državnih firmah; letos govorimo o 4,7 % višjih donosih. Torej uvajamo boljše gospodarjenje z merljivimi merili, z nadzorom in transparentnostjo nad državnim premoženjem, v katerega se je prej politika prepogosto vmešavala in mu škodila. Stanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji konec leta 2015 je znašalo kar 11,6 milijard evrov, kar je 1,4 milijarde evrov več kot konec leta 2014. To je dokaz, da smo privabili tuje investitorje, da vzpostavljamo ustrezno infrastrukturo, da imamo ljudi; in na to moramo biti ponosni. Da imamo ljudi, ki imajo znanje, ki imajo kompetence, ki so usposobljena delovna sila. To mora biti naš ponos. Ljudem moramo večkrat povedati, da bodo samozavestni, da Slovenci predstavljamo privlačno okolje tudi zaradi človeškega faktorja; in predvsem zaradi njega.

Na svetovnih lestvicah konkurenčnosti rastemo, se dvigamo, kar opažajo vsi. Slovenija

postaja država z mednarodnim ugledom, ponovno. Izgubila ga je. S tem, ko smo odprti, ko smo priznani na ravni Evropske unije ter v svetu, je to znak, da Slovenija je država, v katero se lahko vlaga, v katero lahko turisti pridejo; in na ta način pomagamo tudi razvoju gospodarstva. Izboljšujemo poslovno okolje, ne gre tako hitro, kot bi si želeli, tudi sam bi si želel hitreje, ampak kljub temu odpravljamo administrativne ovire, dereguliramo poklice, se pravi da omogočamo bolj elastično možnost zaposlovanja, in poenostavljamo postopke. Vsak dan naredimo nekaj, ne gre pa tako hitro, kot bi si želeli. Teh ovir je ogromno, ampak ne bomo odnehali. In znova spodbujamo znanost in raziskave, tu je bila leta nazaj suša. Sredstva za znanost smo v proračunu za leto 2016 povečali kar za 5 %, s tem smo prvič po letu 2011 obrnili trend zniževanja proračunskih sredstev za znanstveno-raziskovalno dejavnost. S povečanjem sredstev nadaljujemo tudi v prihodnjih dveh letih, ko se bomo predvsem osredotočili, kot se že tudi sedaj, na povezovanje znanosti z gospodarstvom; in to je spet neka podpora gospodarstvu. Uvajamo tudi vaješki sistem, v Sloveniji smo po nepotrebnem zanemarili poklicna znanja, jih podcenjevali. Tega si ne smemo več dovoliti, mi moramo spoštovati ta znanja, jih razvijati, so nam potrebna. In s tem, ko vlagamo v znanje, raziskave in razvoj, država vlaga to. S tem Slovenija postaja moderna, napredna, v prihodnost zasrta država; država, ki gre naprej. Povem vam, da to znamo in zmoremo; in na tem bomo vztrajali.

Kar me izredno veseli in je s tem povezano – vse več ljudi ima delo, povečuje se zaposlenost. Kaj je bolj pomembno kot to, da lahko državljan dobi delo, da si lahko tako ustvari spodobno življenje zase, za svoje bližnje; da je kreativen; da je del družbe, ki čuti, da je pomemben, da prispeva k drugim. Pada nam stopnja brezposelnosti, prvič po 6 letih imamo stopnjo brezposelnosti pod številom 100 tisoč. Ti trendi gredo še vedno v pravo smer. Vedno več mladih ima zaposlitev, 50 tisoč mladih, poudarjam, približno 50 tisoč mladih ... / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina!

DR. MIROSLAV CERAR: Ne v Avstriji, v Sloveniji, spoštovani gospodje iz opozicije, v Sloveniji je 50 tisoč mladih v zadnjih dveh letih dobilo zaposlitve. Res je, še hodijo tudi mladi v tujino. Mnogi hodijo tudi na študij, kar je dobro, po delovne izkušnje, in se, upam, tudi uspejo vrniti. Tisti, ki se ne, na njih mislimo in upamo, da jim bomo to lahko v prihodnje omogočili; ampak zagotovo jim to omogočamo zdaj v večji meri, kot ste jim vi pred dvema, štirimi in več leti, ko ste povzročili ali so povzročili to krizo. In to so temeljni pozitivni trendi, h katerim je s svojim delom prispevala tudi in marsikje predvsem naša vlada. Trendi, ki vlivajo optimizem, zato bomo s

tem odgovornim delom, s to razvojno in moderno naravnano potjo delovali za boljšo prihodnost vseh, za boljše življenje ljudi. To je povsem drugačno stanje, kot je bilo tisto, ko se je neustrezno vodila finančno-gospodarska politika v letih 2004 do 2008 in potem kasneje. In zaradi usodnosti napak in teže takšnega neodgovornega, tudi netransparentnega vodenja države račune žal še danes odplačujemo vsi, žal tudi mladina. Zato imamo tako težke čase, ko se prebijamo naprej, ampak se prebijamo.

Proračuna, ki smo ju sprejeli letos, za 2017 in 2018 sta razvojno naravnana. Ker se lahko od lanskega leta zadolžujemo zaradi uspehov na finančnem področju po zgodovinsko najnižjih obrestnih merah, bomo lahko skupaj z višjimi prihodki privarčevana sredstva namenili za ključne prioritete oziroma tista področja, ki so bila v času krize prikrajšana. To so predvsem varnost, infrastruktura, torej železnice, ceste, energetska infrastruktura, znanost, zaposlovanje in zdravje. Zanje bo namenjeno v letu 2017 skoraj 2,2 milijarde evrov in še nikoli več v letu 2018. Pri plačah v javnem sektorju smo že letos odpravljali varčevalne ukrepe, za plače smo poleg 200 milijonov evrov dodatno v usklajevanje za leto 2017 zaenkrat zagotovili vsaj do 110 milijonov. Tukaj imamo že v petek predvidoma nadaljnje pogovore s sindikati javnega sektorja, da vidimo, kako bodo odreagirali na naš približevalni predlog, ki smo ga nedavno podali. In tukaj si vlada prizadeva za dialog. Na eni strani, ste videli, s sindikatom Fides smo uspeli zamrzniti stavko v dobro pacientov, v dobro ljudi, da imamo zdaj dva meseca časa, da se pogajamo v miru naprej. Že letos smo imeli 20 pogajanj še pred stavko, delamo stalno na tem; o tem kasneje. Z javnim sektorjem na splošno pa želimo urediti zadeve bolje, da bodo imeli vsi več, vendar v javnofinančnih okvirih. Od tega odgovorna vlada ne sme odstopiti; želim si pa, da bi predvsem tista kategorija najslabše plačanih uslužbencev J dobila iz tega, kar se bomo še dogovorili, največ. Osnovna komponenta proračuna ali proračuna za dve leti ni torej več osredotočena na varčevanje, ampak na programe, na razvoj, v prihodnost. In to je naša odgovornost do nas samih in do prihodnjih generacij. Spoštovani, teh ukrepov, da urejamo javne finance, da bolje gospodarimo z državnim premoženjem, da smo sprejeli strategijo, merila, kako se to mora delati, da se povečujejo donosi, tega ne delamo zaradi Bruslja; delamo zaradi nas samih, da bomo dokazali, da znamo biti država svojih državljanov, ki skrbi za svoje državljanje, ki je odgovorna, ki ne troši več, kot ima, ki zna v dobrih časih privarčevati za slabe ter ki se obnaša odgovorno tudi tako, da ne spodbuja korupcije in drugih nepoštenosti.

Spregovorjeno je bilo tudi o fiskalnem pravilu. Spoštovani gospod Janša, ta vlada se je trdo pogajala z vsemi vami, poslanci, da bi dosegli dvotretjinsko večino za sprejetje Zakona o fiskalnem pravilu, ki smo jo morali doseči, da

bi uresničili ustavno zavezo. Dosegli smo dvotretjinsko večino, v kateri pa, žal, Slovenska demokratska stranka ni želela sodelovati, kljub večkratnim pogovorom, kljub temu da smo sprejeli evropsko sprejemljiv model fiskalnega pravila. In tudi kasneje, ko smo skušali imenovati fiskalni svet, vas ni bilo zraven, vsaj ne konstruktivno. / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

DR. MIROSLAV CERAR: In zato si želim, da bi v prihodnje sodelovali na tem področju bolje, da bomo našli nek skupni jezik, kajti bistvo je, da sodelujemo. Razumem, da imamo različne poglede, ampak moramo najti tudi skupni jezik tam, kjer gre za korist naših državljanov, kjer gre za dobro države. Tudi davčno prestrukturiranje ali nekoliko bolj preprosto povedano, prvi korak davčne reforme smo izvedli v dobro produktivnosti in učinkovitosti v podjetjih, v smislu nagrajevanja znanja mladih in drugih, ki se zaposlujejo kot visoko usposobljen kader v podjetjih. Prvi korak, ki ga bomo nadgradili z naslednjimi. Gre za to, da pomagamo podjetjem tudi na področju davčne politike, in to počnemo in bomo počeli še v večji meri. Slovenija ima zelo raznolike regije, zelo raznolika območja. Vsako ima svoje značilnosti, svoje težave in izzive. In to ta vlada upošteva. Hodimo tudi na obiske v regije. Dobro se na njih pripravimo, bili smo že v sedmih regijah, vodimo dialog z občinami po celi Sloveniji in prisluhnemo. Naj povem samo primeroma, ker ne morem tu na široko pojasnjevati. Nazadnje smo bili v jugovzhodni regiji, šli smo v kočevsko območje. Kako to izgleda? Zagotovili smo, da bomo v naslednjem letu in pol – in na tem se že intenzivno dela – zgradili še zadnji del železnice od Ribnice do Kočevja, da bodo po več kot 46 letih ljudje spet imeli potniški promet iz Kočevja do Ljubljane. Po več kot 46 letih! S tem bomo tudi modernizirali železnico za tovorni promet, kar bo pomagalo podjetjem v regiji, denimo podjetju Melamin, odlično podjetje, ki mu bomo namenili 1,5 milijona evrov pomoči, da bo lahko še bolj inovativno, še bolj razvojno naravnano in da bo zaposlilo 26 ali še več delavcev v prihodnjem letu. To so konkretni koraki in to je pomembno.

Nadalje, prisluhnemo šolnikom, prisluhnemo podjetnikom, prisluhnemo državnim uslužbencem, prisluhnemo nevladnim organizacijam, pogovarjamo se z župani, z vsemi, ko gremo v regijo. Zagotavljamo obnove cest in podobno, zelo konkretno. Ampak vsaka regija ima svoje posebnosti in jih skušamo upoštevati, da bi prisluhnili tam, kjer lahko vlada pomaga njej najbolj naklonjeno. Naj omenim še turizem. Tudi tu prispevam h gospodarski rasti in razvoju. Najprej bom povedal to, da smo ponovno osamosvojili, ta vlada je ponovno osamosvojila Slovensko turistično organizacijo kot posebno enoto, ki skrbi za promocijo

slovenskega turizma. V letu 2016 smo zagotovili 10,8 milijonov evrov za promocijo Slovenije, to je državni denar. S tem smo uspešno zagotovili podporo turizmu, kajti rezultati so zelo jasni. Turizem se stalno vzpenja. Gre torej za dvakratno vsoto kot leto prej, ki je dala rezultate, zelo konkretne rezultate. In potem so konkretni prispevki. Denimo kaninska žičnica, ki je bila obnovljena, je bila obnovljena z evropskimi sredstvi pa tudi z direktno finančno pomočjo Ministrstva za gospodarstvo. Ali to pomaga k gospodarskemu razvoju in turizmu? Pomaga. S premišljenimi ukrepi ohranjamo tudi zeleno Slovenijo. Pozorni smo, kako gradimo okoljsko infrastrukturo ter celovito prenavljamo prostorsko in gradbeno zakonodajo. Smo vlada, ki je lahko skupaj z vami zelo ponosna, z vsemi tistimi s koalicije in opozicije, ki ste sodelovali pri tem, da smo v Ustavo zapisali pravico do pitne vode, da smo zavarovali vodo kot naše javno dobro. Zelo sem bil presenečen, celo razočaran, moram priznati, da se Slovenska demokratska stranka in Nova Slovenija nista pridružili temu projektu; ampak veseli me, da imamo to sedaj z ustavo zavarovano. Že pred nekaj leti nam je neposredno grozilo, da bi se lahko tudi multinacionalke polastile naše vode. In to smo sedaj preprečili.

Ohranjamo zeleno Slovenijo, ne samo s tem, kar sem povedal. Ameriška univerza Yale, ena najbolj svetovno znanih univerz, nas je med 180 državami uvrstila na 5. mesto po skrbi za okolje. Kot država Slovenija smo bili proglašeni za prvo zeleno destinacijo na svetu. Naša prestolnica Ljubljana je, kot veste, zelena prestolnica Evrope v letošnjem letu. Čisto, zeleno gospodarstvo je dolgoročna strateška usmeritev Slovenije in v tem okviru tudi krožno gospodarstvo; vse tisto, kar bo pripomoglo k ohranitvi zelenega, k večjemu zaposlovanju in k temu, da gremo v prihodnost, da ohranimo to Slovenijo tudi za mlade rodove. Zato državo tudi moderniziramo. Na področju javne uprave uvajamo nove digitalizacijske procese, optimiziramo informacijske rešitve, poenostavljamo javno naročanje, skrbimo, da gremo v korak s časom. Tu si prizadevamo, da bi Slovenija postala celo na področju digitalizacije, kjer smo izredno napredni, tega državljani niti ne vedo, da smo med vodilnimi državami po kapacitetah ljudi po znanju, tu si prizadevamo, da bi postali ena vodilnih držav na področju digitalizacije in vsega tega, kar nas neizogibno čaka. Zato si želimo biti ne samo pasivni opazovalec razvoja, ampak aktivni člen tega razvoja, da ga spodbujamo pri nas, v Evropi in širše. Prometne povezave izboljšujemo. Na srečo imamo mnoge že dobre, nekatere še ne dovolj. Ob začetku mandata smo dobili v roke zelo slabo stanje na cestah, tudi železnicah, ki ga nenehno izboljšujemo z obnovami. In zagotavljam vam, da še kako garamo na projektu Drugi tir v dobro Luke Koper, v dobro Slovenskih železnic, v dobro Slovenije in vseh tistih, ki bodo Luko Koper,

železnico in ta drugi tir uporabljali kasneje in ga že uporabljajo danes. Zavedamo se strateškega pomena Luke Koper in naj še enkrat zelo jasno povem. Stalno se nam podtika, da želimo privatizirati Luko Koper, jo dati nekim tujcem v roke. Odgovor je – ne. Koalicija je čvrsta pri tem, da Luka Koper ostane v državni lasti kot strateška naložba; in upam, da se bodo ta podtikanja enkrat končala.

Kljub omejenim finančnim zmožnostim smo našli sredstva za nadaljevanje projekta hidroelektrarne Brežice. Izgradnja te hidroelektrarne je eden največjih tovrstnih infrastrukturnih projektov v Evropi. Omogoča nam, da bomo do leta 2020 lažje dosegli zahtevane odstotke obnovljive energije, in izboljšuje tudi poplavno varnost celotnega območja. Tudi izvedba protipoplavnih ukrepov na celotnem področju države je ena temeljnih in pomembnih nalog te vlade. Od leta 2014 smo več kot podvojili sredstva za izboljšanje protipoplavne varnosti. A veste, če ni več velikih poplav, na srečo, to ni tako samoumevno, na tem smo tudi precej delali. Ena temeljnih prioriteta vlade je zdravje. O tem bom spregovorili. Tudi o drugih temah bodo še govorili danes ministri, naj imajo možnost, da predstavijo, kaj so naredili in kaj delajo. Glede zdravja samo še to. Moramo skrajšati čakalne vrste. Delamo na tem in jih bomo. Boljše bo treba voditi zdravstvene zavode, boljše organizirati vodenje in zmanjšati slabe prakse; zelo omejiti oziroma odpraviti slabe prakse. Vse to za ljudi, za paciente, za dobrobit državljanov in državljanov.

Na področju pravosodja smo v tem mandatu pripravili že 15 pomembnih sprememb zakona. Jaz sem prepričan, da bo minister to predstavil. Tako smo denimo zastaralne roke za čas, ko se nekdo izogiba pregonu, preprečili. Od zdaj naprej bodo mirovali, ne bo se mogel nekdo preko zastaranja rešiti pregonu. Preprečujemo veriženje podjetij, ki ne poplačajo delavcev. Preiskovalnim novinarjem, ki odkrivajo zadeve v interesu javnosti, torej afera, ne grozimo več s kazenskimi postopki. Naenkrat smo imenovali 30 novih tožilcev, kar je bila največja skupina novih imenovanj v zgodovini nove države. Seveda pa pričakujem, da bodo zdaj ti tožilci in tudi sodniki, ki so neodvisni pri svojem delu, opravili delo še hitreje in še bolje. Sodelujemo z opozicijo pri prikritih grobiščih in pietetnem pokopu žrtev, tu smo naredili nekatere pomembne korake. Hvala tudi komisiji za prekrita grobišča in vsem ostalim, ki pri tem sodelujejo. Seveda smo tudi obvladali migracije, morda o tem kasneje, če bo treba. Humanitarno smo poskrbeli za migrante, bili smo solidarni z evropskimi državami in zagotovili varnost, ki jo še vedno zagotavljamo; in to je zelo pomembno.

Naj končam. Spoštovani poslanke in poslanci, prebivalci, državljanke, državljanji Slovenije! Vlada ima jasno vizijo, jaz imam jasno vizijo, kam gremo. Izboljševali bomo še naprej življenjski standard ljudi, kajti človek, državljan, vsak prebivalec Slovenije šteje in je

pomemben. In zagotavljam vam, da v teh mesecih, ki prihajajo, se ne bomo šli nekih predvolilnih igrice, ampak bomo trdo delali še naprej na projektih, ki jih imamo načrtovane v našem koalicijskem sporazumu in ki se sproti pojavljajo kot novi izzivi. Podobno kot migracije ali kaj drugega, kar nas je nepričakovano doletelo, pa smo se na to maksimalno odzvali. Jaz bi se tu še zahvalil vsem državljanom in državljanom, podjetnikom, nevladnim organizacijam, drugim organizacijam, vsem posameznikom dobre volje, prostovoljcem, pravzaprav vsem ljudem, ki pošteno delate in ki vam je mar za vaše bližnje, za našo družbo in za našo državo. Vi ste tisti, ki štejete in ki lahko z nami skupaj peljete to državo naprej, ampak moramo biti skupaj. Ja, imamo lahko različna mnenja, ampak moramo biti skupaj pri ključnih zadevah, ki so v interesu vseh nas. Na tem bom vztrajal, zato sem vstopil v politiko. Želim si, da bi z vami, spoštovani državljanke, državljanji in vsi poslanke, poslanci, vsi ostali, soustvarjal moderno, razvojno naravnano in v prihodnost usmerjeno Slovenijo. In naj vam povem zelo jasno, v teh dveh in še malo letih vodenja vlade, ko sem dodobra spoznal marsikoga in marsikaj, vam povem, da Slovenci znamo in zmoremo. Bodimo samozavestni in pojdimo skupaj naprej! Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden nadaljujem, bi rad opozoril na eno stvar. Vpadanje v besedo drugemu ter siceršnje motenje drugega, ko govori v skladu s Poslovníkom, je najmanj nekulturno ter tudi poskus onemogočanja jasnega izražanja in s tem soočenja stališč, torej izkazuje tendenco k nedemokraciji. Prosim, da se držimo tega, da lahko drugi pove tisto, kar mora in kar lahko znotraj te dvorane.

Sledi predstavitev stališč poslanske skupine.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

V Združeni levici interpelacije vlade, ki jo je predlagala Slovenska demokratska stranka, ne bomo podprli; niti pa ne bomo podprli vlade Mira Cerarja. Današnja interpelacija nas namreč postavlja pred lažno dilemo. Po več kot dveh letih tokratnega mandata mora biti jasno vsakomur, odgovora na socialno neenakost, na drsenje, na periferijo in ostale družbene probleme nimata ne vlada Mira Cerarja niti vlade pod taktirko Slovenska demokratska stranka, ki smo jih že videli. Razlogi, zakaj bi morala vlada Mira Cerarja oditi, so popolnoma drugačni od tistih, ki jih poslušamo danes. V Združeni levici jih bomo zato na kratko predstavili v obliki alternativne interpelacije. Med Stranko modernega centra in Slovensko demokratsko stranko, kot smo videli, med Mirom Cerarjem in Janezom Janšo obstajata dve glavni razliki – stil

in detajl. Program in usmeritev sta praktično enaka, razlikujeta pa se v načinu in intenzivnosti izvedbe, v načinu in intenzivnosti avtoritarnosti vladanja. To je primerjava med desnico in tako imenovano sredino. Današnja interpelacija ima dva namena. Po eni strani gre očitno za pritisk na vlado z desnega boka, naj ta še zaostri svojo politiko, po drugi strani pa bo vlada izkoristila teh 15 ur, kolikor ste si jih rezervirali, za lasten piar. V Združeni levici bomo predstavili naše razloge, potem pa se v to ne bomo več vpletali. Ampak še enkrat ponavljam, interpelacija nas postavlja pred lažno izbiro. Vlada Mira Cerarja bi tudi po našem prepričanju morala oditi, a razlogi so popolnoma drugače. Naj jih predstavim v osmih točkah.

Prvič; vlada Mira Cerarja vodi protisocialno politiko. Medtem ko nadaljuje politiko varčevanja in zategovanja pasov običajnim ljudem in šibkejšim skupinam, na drugi strani poklanja davčna darila najbogatejšim in privilegiranim. V dveh letih je vlada kar dvakrat spremenila dohodninsko lestvico, tako da je podarila skoraj 80 milijonov evrov desetim odstotkom najboljše plačanih v tej državi. To je storila z izgovorom, da bodo na ta način pridobili inženirji; a inženirji z 1,6-kratnikom povprečne plače ne bodo pridobili bistveno. Bo pa recimo bistveno pridobil menedžer ali član uprave kakšne banke z 10 tisoč evri mesečne plače, ki pa bo s to davčno reformo na letni ravni pridobil kar 2 tisoč 400 evrov neto. In medtem ko menedžerju poklanjate 2 tisoč 400 evrov neto, se na drugi strani nadaljuje varčevanje pri običajnih ljudeh in najšibkejših skupinah. Minimalna plača ostaja na pičlih 561 evrih, zagarantirana pokojnina v tej državi ostaja na 444 evrih, kar je pokojnina, ki jo človek v tej državi prisluži po 40 letih polnega dela, postane socialni problem. Minimalna socialna pomoč ostaja pri 292 evrih, več kot dve tretjini prebivalc in prebivalcev prejema plačo, manjšo od tisoč evrov; več kot polovica upokojencev še naprej životari s pokojninami, manjšimi od 500 evrov. To pa je bilanca na drugi strani: dve, tri leta imamo gospodarsko rast, vlada pa se je – namesto da bi se odločila pomagati ali razdeliti sadove te rasti tistim, ki jo ustvarjajo, torej zaposlenim, tistim, ki so jo ustvarjali, upokojencem, ali tistim, ki jo potrebujejo, brezposelnim in ljudem, ki so potrebni socialne pomoči –, raje odločila, da sadove te rasti podeli najpremožnejšim, najbogatejšim, tistim, ki so že zdaj privilegirani. Takšne socialne politike v Združeni levici ne moremo podpirati in to je prvi razlog, zakaj bi morala ta vlada oditi.

Drugi razlog je, da vlada Mira Cerarja ne služi javnemu interesu, ampak vseskozi podlega privatnim interesom in lobijem. Če omenim samo nekaj primerov – prvi aktualen primer so deregulacije cen bencina. Vsem je jasno, vse analize so pokazale, tudi analize vladnih služb in javnih institucij, da deregulacija cen bencina – kar pomeni, da cene bencina ne bodo več določene, regulirane, ampak bodo

sproščene in jih bodo lahko bencinski servisi sami postavljali –, ne bo izboljšala konkurenčnosti, kot pravi vlada, ampak prav nasprotno. Na eni strani se bo s tem zvišala cena bencina; na drugi strani se bo s tem ustvarila – grozi nam po študijah, ki so bile opravljene –, skoraj stomilijonska luknja v proračunu. Edini, ki bodo od tega imeli koristi, so bencinski servisi, konkretno največji OMV in Petrol, ki sta že zdaj v večinski zasebni lasti, ki pa si lahko obetata ekstra profite, ekstra zaslužek na račun vseh nas, na račun proračuna in na račun tistih, ki točimo bencin na njihovih črpalkah. To je prvi primer, eklatanten primer tega, kako je vlada popolnoma brez argumentov klecnila pred privatnimi interesi in interesi lobijev. Drug tak primer so registrski računi. V Sloveniji so imeli ljudje, ki so dobili v tranziciji delnice preko certifikatov, odprte registrske račune. Ljudje, ki so imeli te račune, s premoženjem niso trgovali, ampak je pač tam premoženje mirovalo. Ponavadi je šlo za premoženje manjše vrednosti; mislim, da ima okrog 70 % ljudi premoženje na teh računih, ki je manjše od tisoč evrov. Vlada se je zdaj odločila ukiniti te račune. 250 tisoč jih je še v Sloveniji in vsi ti ljudje naj bi se do novega leta morali prestaviti na borznoposredniške hiše, kjer naj bi odprli trgovalne račune, čeprav nimajo nobenega interesa s tem premoženjem trgovati. To je bilo eksplicitno v interesu borznoposredniških hiš, ki so si na ta način obetale koristi – koristi od odpiranja računov, koristi od provizij, koristi od odiranja malih delničarjev. Ponudnikov je okoli enajst v Sloveniji in koristi od tega ukrepa so ocenjene na okrog 11 milijonov evrov, če bi vladni scenarij obveljal. Vladni scenarij je bil, da se dopusti odiranje malih delničarjev s strani bank in borznoposredniških hiš, in to so dopuščali.

Pol leta ste gledali skozi prste borznoposredniških hišam, kako odirajo te male delničarje, čeprav je bila v zakon vnesena varovalka, da cena storitev ne sme presegati pol procenta vrednosti na računu. Pa smo kljub temu videli, kako so zaračunavali po 50 % vrednosti in več. To je dopuščal AUKN, javna institucija, Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki jo je postavila ta vlada, ki je nastopila kot zagovornik, sindikat borznoposredniških hiš; ne pa kot njihov nadzornik. Na ministrstvu so do zadnjega takemu početju gledali skozi prste. To smo na srečo ustavili včeraj, po dolgih mukah prepričevanja z naše strani, s strani Združene levice, naj se vendarle sprejme obvezna razlaga tega člena zakona, ki preprečuje odiranje malih delničarjev s strani borznoposredniških hiš. Ampak vlada je, jasno, pač tu klecnila pred lobiji in je bila to pripravljena početi ter gledati skozi prste. Dva dodatna primera sta dimnikarska in pokopališka ter pogrebna dejavnost. Če pogledamo samo pogrebno dejavnost, bila je regulirana, prevedena v javno službo v Sloveniji pred več kot 100 leti. Razlog za to je bil, da so komercialne pogrebne službe postavljale tako

drage storitve, da si nekateri niti pokopa svojcev niso mogli privoščiti. Zdaj, 100 let kasneje, se očitno vračamo v 19. stoletje, vlada je dopustila komercializacijo te službe. Četrty tak primer je dopolnilno zdravstveno zavarovanje. V koalicijski pogodbi jasno piše, jasna zaveza je bila dana, da bo vlada dopolnilno zavarovanje ukinila, saj je nepravilno in služi privatnim zavarovalnicam, ki na ta način letno zase vzamejo okrog 60 milijonov evrov, ki bi se sicer morali steči v zdravstveno blagajno. Vlada je obljubila, da bo to odpravila. Po dveh letih in pol priganjanja ni bil storjen niti milimeter v to smer, da bi se to tudi dejansko zgodilo. To je še en razlog, zakaj bi morala vlada oditi, ker to ni vlada javnega interesa, ampak je Vlada privatnega interesa in lobijev.

Tretjič, vlada Mira Cerarja nadaljuje z izjemno škodljivo privatizacijo državnega premoženja, tokrat lahko govorimo kar o El Doradu za privatizatorje. Če pogledamo nekaj primerov. Najbolj škandalozen primer, ki se je zgodil pod to vlado, je NKBM. To je državna banka, v katero je bilo naloženih več kot milijarda evrov sredstev preko dokapitalizacije. Knjigovodska vrednost banke ob prodaji je bila malo manj kot 700 milijonov evrov. Spomnimo se, za koliko je vlada dopustila prodajo te banke – za pičlih 250 milijonov evrov. Vložili smo milijardo, vredna je bila 700 milijonov, prodali ste jo za 250. In prodali ste jo nekemu špekulativnemu skladu, za katerega sploh ne vemo, kakšne namene s to banko ima; govorimo pa o drugi največje banki v Sloveniji. Drugi tak primer je Letališče Brnik. Letališče Brnik je imelo akumuliranih 17 milijonov evrov sredstev za gradnjo drugega terminala. Vlada je to letališče prodala nemškemu Fraportu. Investicija je padla vodo. Namesto da bi iz našega letališča razvijali letališče za srednjo Evropo, bomo dobili periferno letališče, kjer že vidimo, da so leti v svetovne predstojnice vse bolj okrnjeni, kakovost dostopa do Slovenije in dostopa nas, slovenskih prebivalcev, do drugih krajev pa se s tem bistveno niža. Tretji tak primer pa sta Luka Koper in drugi tir. Premier je pred menoj zatrjeval, da je koalicijska tukaj čvrsta, da bo Luka Koper ostala v slovenskih rokah. Resnica je daleč od tega. Koalicijska in vlada vztrajata pri javno-zasebnem partnerstvu glede drugega tira, ki bo dokazano z več študijami najdražja možna rešitev. Če bi gradili z javnimi sredstvi, bi lahko gradili za okoli milijardo evrov; ker boste gradili s kombinacijo zasebnega partnerstva, bodo verjetno cene poskočile na več kot dve milijardi evrov. V ozadju tega so kravje kupčije z Madžarsko in Avstrijo; tudi glede privatizacije Luke Koper, ki bo najverjetneje žrtev teh malverzacij. To se je pokazalo že poleti, ko je vlada podpirala SDH pri rušenju uprave Luke Koper, ki se je poslušala zoperstaviti tem pritiskom. To je tretji razlog, zakaj bi morala koalicijska oditi, se pravi privatizacija.

Ob tem naj poudarim še, da strategija privatizacije, ki ste jo sprejeli, ni nikakršna

strategija, ki bi imela kakršnekoli varovalke, ampak, kot vidimo, je pač to zgolj seznam praktično vseh državnih podjetij za prodajo, ki je popolnoma nereguliran. Podjetja se prodaja špekulativnim skladom, prodaja se jih v davčne oaze, prodaja se jih podjetjem, katerih lastniki sploh niso znani, ker so pač slavnato registrirana na nekih naslovih. To je privatizacijska politika te vlade, to je vsebina transparentnosti in odgovornosti. Dalje. Vlada Mira Cerarja znižuje delavske standarde. Tukaj naj omenim nekaj primerov. Prvi primer je Uber. Vlada pravi, da uvajate nove digitalizacijske procese. Ravno nasprotno. Vi popolnoma nekritično sprejemate vse, kar se predstavlja kot novo, digitalno in napredno. Uber ni nič drugega kot taksi servis; ampak taksi servis, ki svojih zaposlenih ne zaposli, ki prispevkov za socialno ne plačuje, ki prispevkov za pokojnino ne plačuje, ki ni registriran v Sloveniji, ampak v davčni oazi, tako da se vsa sredstva stekajo tja. To je podjetje, ki je dokazano po več mestih po svetu že izrinilo taksi službe in izriva javni prevoz. Tukaj imamo podpredsednika Vlade, ki – upam, da ne z blagoslovom vlade, ampak na lastno pest – gre v Ameriko in se kar zmeni, da bo pač to moderno, digitalno, napredno prakso pripeljal tudi v Slovenijo. Nezaslišano.

Drugi tak primer je Inšpektorat za delo. V Združeni levici že dve leti opozarjamo, da imamo v Sloveniji 200 tisoč podjetij, ampak samo 77 nadzornikov – inšpektorjev dela. En inšpektor dela naj bi nadzoroval kar 2 tisoč 600 podjetij in potem se čudimo, kot smo slišali pred nekaj dnevi, da se v Ajdovščini zgodi neki Incom, kjer se dopušča prakso, da sredi Slovenije delajo bolgarski delavci za bolgarske minimalne plače, po 270 ur in več na mesec. Veste, kam to pelje. To pelje v to, da bo to postala standardna praksa, da bo to postal poslovni model, tako kot že postaja. Samo vprašanje časa je, kdaj bodo domači delavci prejeli enake zahteve. Če je dovoljeno, da bolgarski delavci sredi Slovenije nekaznovano, mislim za delodajalce nekaznovano, delajo za bolgarske minimalne plače, je samo vprašanje časa, kdaj bodo pred take zahteve postavljeni tudi slovenski delavci, naj delajo za bolgarske minimalce. Vlada to dopušča, gleda skozi prste, niti migne ne z očesom, ko rečemo, da je treba izboljšati nadzor nad delovnimi pogoji in da je treba uveljavljati enake standarde za vse. Še dlje, vlada gre tukaj celo tako daleč, da ste na glas razmišljali o tem, da bi se popolnoma liberaliziralo odpuščanje, da bi zdaj razlog za odpustitev zaposlenega lahko postal izguba zaupanja. Ali veste, kaj to pomeni? Katerikoli delodajalec si bo lahko enostavno izmislili – jaz sem izgubil zaupanje v tega zaposlenega, torej ga odpustim. To pomeni smrt kakršnegakoli organiziranja za delavske pravice, to pomeni smrt kakršnegakoli sindikalizma, to pomeni popolno podreditev zaposlenih pod interes delodajalcev. To pomeni pritisk na plače, to pomeni manjše standarde, to pomeni smrt

socialne države. In vlada, ki jo imamo tukaj, o tem na glas razmišlja. Upam, da gre samo za provokacijo, a kakorkoli, to so razlogi, zakaj bi morala vlada oditi.

Dalje. Vlada Mira Cerarja se hvali, da je čisto, zeleno gospodarstvo prihodnost Slovenije; dela pa ravno nasprotno. Poglejmo Zakon o varstvu okolja. Do zdaj so bila podjetja, ki so okolju škodljiva oziroma ki se ukvarjajo z okolju škodljivo proizvodnjo, podvržena temu, da morajo licenco za opravljanje dejavnosti objavljati na nekaj let. Vlada je sprejela, da ko je enkrat koncesija ali licenca podeljena, je podeljena za veke vekomaj. To je okoljska politika te vlade in jaz ne vidim, kako naj bi na ta načini prišli v zeleno in čisto prihodnost, kot napoveduje premier Cerar. Potem sedmič, vlada Mira Cerarja je v nasprotju z voljo ljudstvo podpisala sporazum CETA. Sporazumu CETA je nasprotovala velika večina slovenskega prebivalstva. Dobili ste pozive, neštete pozive nevladnih organizacij, okoljskih organizacij, strokovnjakov, civilnodružbenih aktivistov, konec koncev 108 občin. Vsi ti apeli so bili preslišani, vlada se je enostavno ob podpori koalicije odločila, da bo pred velikimi evropskimi državami, na čelu z Nemčijo, izpadla kot kredibilen partner in bo podpisala vse, za kar je še tri tedne prej govorila, da je nespremenljivo. Govorim konkretno o primeru ICS, to so mednarodna arbitražna sodišča, ki se s tem sporazumom vzpostavljajo, na katerih bodo lahko mednarodne korporacije tožile države, če bodo države sprejele zakonodaje, ki bodo zmanjševale njihove dobičke. S tem bodo naredili obvod nacionalnih zakonodaj, se pravi vsega, kar tukaj sprejemamo in kar je v naših zakonih napisano. Minister Počivavšek je meni osebno, ko sem ga spraševal kot poslanec, če bo vlada pristala na to, da je ta ICS všteta v sporazum CETA, rekel, citiram: »Ne, to je nesprejemljivo, nesprejemljivo, nesprejemljivo.« No, tri tedne kasneje smo dobil deponiran podpis tega sporazuma v Bruslju, čeprav bi se lahko vsaj toliko častno obnašali, da bi sledili recimo kakšni Valoniji in poskusili kaj doseči; ampak ne. Vlada bo raje nastopala kot kredibilen partner pred mednarodnim kapitalom, kot da bi pokazala obraz pred lastnim ljudstvom.

Osmič. Ta vlada vodi servilno politiko do Nata. Sredstva za Nato in za njegove mednarodne operacije se bodo v naslednjih treh letih povečala kar za 12 milijonov evrov. In tukaj ne govorimo o operacijah, ki bi prispevale k ugledu Slovenije ali k našim strateškim interesom, kaj šele mednarodnemu miru. Govorimo o operacijah, kot so provociranje po Baltiku, kjer zdaj vidimo, da se celo govori o novi hladni vojni. Slovenija v tem veselo sodeluje, kljub temu da nima nikakršnega razloga, da to počne. Severnoatlantska listina jasno dopušča, da se država iz operacij izvame, če se z njimi ne strinja; in kljub temu, da nima nobenega interesa, da provocira Rusijo. Rusija je pač eden od največjih trgovinskih partnerjev Slovenije in

ne razumem, zakaj vlada tukaj slepo sledi Natu in tem nepremišljenim politikam. Ne samo to, da namenja dodaten denar; hkrati je kot nesprejemljiv sprejela naš poziv, da bi o napotitvah naših vojakov na tuje misije Nata odločal parlament, kar je demokratičen standard v sedemnajstih državah po Evropi. To je naslednja zadeva, zakaj bi morala vlada oditi. In še zadnja zadeva, vlada zaostrejuje represijo, videli samo, da bodeča žica ni začasna, ampak se jo pretvarja v panelne ograje. Videli smo, da policijska pooblastila za vojsko niso začasna, ampak postajajo stalen ukrep, videli smo, da prihaja zdaj nov paket represivnih zakonov, ki bodo povečali pooblastila policistov; redarjem pa bo manjkala do policistov samo še pištola. Ne vem več, koga želite s tem nadzorovati, upam pa, da tudi na področju represije ne stopicamo po poti masovnega nadzora svojih državljanov, kot ga izvajajo kakšne Združene države Amerike.

To je naših osem točk, zakaj bi morala ta vlada oditi. Naj jih na hitro še enkrat omenim. Prvič, vlada vodi protisocialne politike; namesto da bi dala upokojujencem, brezposelnim in tistim, ki živijo z minimalnimi ali pa podpopprečnimi plačami, daje nagrade od rasti menedžerjem. Drugič, vlada podlega privatnim interesom in lobijem, namesto da bi sledila javnemu interesu. Tretjič, vlada nadaljuje s privatizacijo državnega premoženja, ki ga je napravila popolnoma netransparentnega; prodajamo davčnim oazam, poštnim nabiralnikom, špekulativnim sklantom, in vse to bistveno pod ceno, banko v vrednosti milijarde za 250 milijonov. Četrtrič, vlada znižuje okoljske standarde, konkreten primer je Zakon o varstvu okolja. Šestič, vlada je kljub nasprotovanju ljudstva podpisala sporazum CETA. Sedmič, vlada sledi servilni politiki Nata ob novem blokovskem zaostrovanju odnosov z Rusijo, čeprav za to nima Slovenija nobene potrebe, kaj šele interesa. In osmič, vlada stopica z novimi represivnimi zakoni po stopinjah ZDA. To so zgolj nekateri razlogi, zakaj bi ta vlada morala oditi, ampak to niso razlogi, ki jih Slovenska demokratska stranka navaja v svoji interpelaciji. Kot sem rekel, interpelacija nas postavlja pred lažno dilemo – Cerar ali Janša. Odgovor Združene levice je jasen – noben od njiju. Če so kaj pokazale zadnje volitve, so to, da zamenjava obrazov ni dovolj. Kar bi zares potrebovali, je temeljna sprememba politiki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke, dragi poslanci, spoštovani predsednik Vlade, ministrice in ministri, dober dan!

Vlada Mira Cerarja je odigrala prvi polčas nogometne tekme. Sedaj sedi v garderobi in se pogovarja. Vsaka prekinitev,

vsak polčas je priložnost, da ekipa naredi neko oceno, ali je šla tekma dobro in ali gredo stvari v pravo smer. Ocena je, da se v prvem polčasu vlada dr. Mira Cerarja ni resno ukvarjala z igro, ampak predvsem z iskanjem pravih igralcev, z iskanjem takšnih igralcev, ki tej ekipi ne bodo zabijali avtogolov. Tej vladi je v prvih dveh letih vladanja uspelo zamenjati kar sedem ministrov in ministric, kar je zagotovo svojevrsten rekord. Seveda pa je to neresno za vsako zmagovalno ekipo. Vsaka ekipa, ki ima zmagovalno mentaliteto, mora biti pripravljena na tekmo že na samem startu ob sodnikovem žvižgu. Prav vlada dr. Mira Cerarja je zgovoren primer, kaj se zgodi, če zmaga stranka, ki v tem parlamentu ni prebila niti dneva. Namesto z reševanjem problemov, se ukvarja predvsem s postavljanjem ekipe. Nove stranke, tiste, ki zrasejo čez noč in se v nekaj mesecih prebijajo v parlament, nimajo preverjenih kadrov in uigranih ekip, zato je njihova zmaga za državo veliko tveganje. To je nekaj podobnega, če ponovno uporabim prispodobno, kot če bi pred ključno tekmo slovenske nogometne reprezentance umaknili vse profesionalne nogometaše in jih nadomestili s športnimi novinarji ter komentatorji. Zagotovo bodo poznali vse taktične rešitve, zelo malo verjetno pa je, da bodo te rešitve na terenu, na igrišču tudi realizirali in ekipo pripeljali do zmage.

Ko se je v drugem delu prvega polčasa že vendarle zdelo, da se bo Cerarjeva vlada osredotočila na vsebinska vprašanja, smo doživeli novo presenečenje. Vlada se je v drugem letu lotila masovnih kadrovskega menjav. Če se ponovno dotaknem prispodobne, bi lahko rekel, namesto na igro, se je Cerarjeva ekipa ponovno osredotočila na vzdrževalca zelenic, na prodajalca pijač oziroma na upravnika stadiona. Konkretno, oktobra 2015 je vlada razrešila predsednika upravnega odbora DUTB Nyberga in odpoklicala glavnega izvršnega direktorja DUTB Mansona. Nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga je istega meseca na izredni seji razrešil tudi upravo SDH. Tako je vlada Mira Cerarja zgolj v slabem mesecu zahtevala oziroma dopustila zamenjavi vodstev dveh državnih institucij, ki skupaj upravljata kar 15 milijard evrov. Sledile so potem menjave v NLB, v vodstvu HSE, Darsa in tako dalje. Celo v zdravstvu je bilo zamenjanih kar 88 članov svetov javnih zdravstvenih zavodov in še bi lahko naštevati. Danes vlada sedi v garderobah in se sprašuje, ali je to tekmo možno še dobiti v drugem polčasu. Predsednik Vlade v garderobi svoje igralce preprečuje, da je seveda možno, da je po začetnih nekaj avtogolih in po velikem zaostanku njegovi ekipi vendarle uspelo vzpostaviti ravnotežje na igrišču. Ampak, predsednik Vlade, realnost je žal drugačna. Nekaj strelav na gol še ne pomeni, da bo vaša ekipa nadomestila visok zaostanek in na koncu te igre tudi zmagala.

Sprejeta proračuna za leti 2017 in 2018 najbolj nazorno kažeta na to, da ekipa Mira Cerarja praktično ni pripravljena spremeniti

svojega pristopa niti v prihodnjih dveh letih, torej v drugem polčasu. In jasno je, da Cerarjeva vlada ne bo v zadnjih dveh letih svojega mandata naredila tisto, kar bi naredila vsaka razumna vlada v prvih dveh letih svojega mandata. Prihodnji dve leti bosta, po naši oceni, čas izgubljenih priložnosti, zato je vsekakor na mestu razmislek, ali ne bi bilo smiselno zamenjati selektorja in ključnih igralcev. Da pa naše ocene niso izmišljene oziroma da se jih opozicija izmišlja, bi svoje razmišljanje želel podkrepiti s konkretnimi podatki, ki pa so predvsem podatki Evropske komisije, slovenskega statističnega urada in tudi vaše vlade. Poglejte si to shemo, ki je pred vami. Slovenija je označena z rdečo. Kaj govori ta shema? Gre za podatke Evropske komisije. Evropska komisija je preverjala vzdržnost ekonomskih in socialnih modelov posameznih držav na dolgi rok. In neverjetno je, kaj je Evropska komisija ugotovila; da je Slovenija na dolgi rok, da je slovenski ekonomski in socialni model na dolgi rok popolnoma nevzdržen, če se bistveno ne spremenijo naše politike. To ni moja izmišljotina, to je poročilo oziroma ugotovitev Evropske komisije. Ta graf in ti podatki bi nas morali izrazito skrbeti, ker se vlada obnaša – češ, nevihta je za nami, pred nami je čas lepih priložnosti. Ampak dejstva so popolnoma drugačna; to trdi Evropska komisija, ne slovenska opozicija.

Spoštovani predsednik Vlade, ali se vam ne zdi, da bi moralo biti soočanje s tem izzivom vaša ključna prioriteta?! Občutek pa imamo, da je vaš edini cilj to vlado voditi do konca mandata. Na podlagi dosedanjih dejanj, še manj pa na podlagi dejanj vaših koalicijskih partnerjev ni čuti nobene resne vneme za spremembe, ki jih Slovenija nujno potrebuje. Katere so tiste, po naši oceni, tri ključne nevarnosti, ki grozijo Sloveniji in zaradi katerih je Slovenija dolgoročno tako slabo ocenjena? Prvič, imamo izrazito negativne demografske trende; drugič, imamo visok javni dolg in, tretjič, imamo neprijazno poslovno okolje. To so tri ključne nevarnosti, ki Sloveniji grozijo in zaradi katerih je na dolgi rok Slovenija s strani Evropske komisije označena prav tako, kot vidite na grafu. Naj se vsake izmed teh nevarnosti dotaknem. Najprej negativni demografski trendi. Staranje prebivalstva ni samo slovenska posebnost, je pa ta trend v Sloveniji še nekoliko bolj izrazit. Poglejte si te grafe. Ta vlada se niti ne zaveda, da nas v prihodnjih 10 letih čaka velik šok. V prihodnjih 10 letih bo v Sloveniji kar 100 tisoč več državljanov, ki bodo starejši od 60 let. Si predstavljate, kakšen izjemen pritisk bo to na zdravstveno in pokojninsko blagajno! Vlada pa nič. Naslednja stvar. Poglejte si ta graf, kako se giba rodnost v Sloveniji oziroma koliko je v Sloveniji živorojenih otrok. Za vsak narod, ki želi preživeti, je številka 2,1 tista številka rodnosti, ki jo mora doseči, če želi na dolgi rok preživeti. Trenutno je v Sloveniji rodnost 1,5 otroka na mamo v rodni dobi. Če bi želeli, da bi bili

slovenski socialni in ekonomski sistemi vzdržni, potem bi se moralo v Sloveniji roditi 30 tisoč otrok na leto; dejansko se jih pa rodi nekaj več kot 20 tisoč. To je tudi stvar, ki bi morala izjemno skrbeti vlado.

Če gremo naprej, beg možganov. Lansko leto je iz države odšlo skoraj 15 tisoč ljudi. In ko pogledate demografsko strukturo teh ljudi, ki so Slovenijo zapustili, ugotovite, da je polovica od teh mlajših od 40 let. To pomeni, da ta država mlade izobrazbi, investira v njihovo izobrazbo, potem jim pa ne zagotovi primerne okolja, da bi se lahko zaposlili; in ti mladi zapuščajajo Slovenijo. 15 tisoč ljudi zapusti Slovenijo! Tega trenda sedaj še ne čutimo in ne govorimo splošno o begu možganov, ker dobimo približno enako število ljudi, ki pridejo iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Ampak na dolgi rok odhod toliko mladih v tujino ne bo vzdržen. Naj se zdaj dotaknem naslednjega segmenta nevarnosti, to je visok javni dolg. Poglejte si ta graf, uradni podatki. Zaskrbljujoč je zlasti trend, leta 2008 je bil naš javni dolg na višini 22 % BDP, danes je šel preko 80, konkretno z 8 milijard na 30 milijard. In ta visok javni dolg povzroča visoke obresti. Poglejte si ta graf, naši odhodki, koliko bomo v proračunu zapravili in koliko vplačujemo zgolj za obresti. Za obresti ta država plačuje tisoč milijonov evrov, ena milijarda, tisoč milijonov evrov! In to vsako leto v zadnjih letih. S tem denarjem bi lahko vsako leto zgradili drugi tir. In dlje kot odlašamo z zmanjševanjem našega javnega dolga, dlje bo ta številka takšna, dlje bo desetina našega proračuna praktično vržena stran za plačevanje obresti.

Zaskrbljujoče je tudi to, da vlada preko vseh razumnih meja sprošča varčevalne ukrepe. Ta graf je zelo zgovoren, pogledajte si ga. Leta 2012, ko je naša vlada nastopila s svojim mandatom, je bilo nekaj več kot 161 tisoč ljudi zaposlenih v javnem sektorju. Potem nam je to številko uspelo z različnimi ukrepi, zlasti pa z neprijetnimi ZUJF, ki ga je nadaljevala tudi vlada Alenke Bratušek, oklestiti na 157 tisoč. Poglejte, kje smo danes. Tam, kjer smo bili leta 2012. Vladi Mira Cerarja je vsega v dveh letih uspelo podreti vse tisto, kar so se trudile, garale in delale prejšnje vlade. Izjemen uspeh. Če se dotaknem še tretjega segmenta. Če sem rekel prvič – negativni demografski trendi, drugič – visok javni dolg, smo zdaj pri tretjem – neprijazno poslovno okolje. Po podatkih raziskave Doing Business je Slovenija, poslušajte to, na 119. mestu na področju zagotavljanja pravne varnosti podjetnikom. Z drugimi besedami to pomeni plačilna nedisciplin, poslovne goljufije in podobne zadeve. Kdo si želi priti v Slovenijo, če je pa takšna pravna negotovost? Slovenske plače so v primerjavi z drugimi plačami še vedno pretirano obdavčene. Predvsem pa je problem, da naša administracija ni v oporo podjetnikom pri realizaciji njihovih idej, ampak njihova najbolj osnovna glavna ovira. Poleg vsega pa imamo še

šolski sistem, ki ima vedno več zaposlenih učiteljev, po podatkih OECD pa vedno več funkcionalno nepismenih mladih. In šolski sistem, ki gospodarstvu ne zagotavlja pravih kadrov. Spoštovani predsednik Vlade, tukaj so ključne nevarnosti in grožnje, ki grozijo Sloveniji. Najbrž je upravičeno, da pričakujemo, da se bo vaša vlada najbolj določno spopadla prav s temi kazalci. Vi ste v svoji uvodni predstavitvi sicer naštevati, kaj vse je bilo dobrega storjeno, če pa vprašate ljudi, teh sprememb, ki jih vi naštevate, enostavno v življenju navadnih ljudi ne čutiti.

Ker se ne ukvarjate resno z nevarnostmi, ki grozijo Sloveniji, se to že negativno kaže na številnih konkretnih področjih. Recimo pomanjkanje ukrepov v boju zoper negativne demografske trende, visok javni dolg in neprijazno poslovno okolje se najbolj očitno kažejo na naslednjih področjih – v zdravstvenem sistemu, pri pokojninskem sistemu, šolskem sistemu, javni upravi in sodstvu. Če se vsakega nekoliko dotaknem; zdravstveni sistem, mi ocenjujemo, da je Slovenija še vedno prebogata država, da bi ljudje umirali zaradi slabe organizacije v zdravstvu. V obstoječem zdravstvenem sistemu zaradi čakalnih vrst, korupcije in birokracije žal konkretno umirajo ljudje. Pa imamo žal tudi takšen zdravstveni sistem, da še vedno do zdravljenja prej pridejo tisti, ki kaj plačajo ali pa koga poznajo. Res je tudi, da imamo veliko odličnih zdravnikov, medicinskih sester in ostalega kadra, vendar je večina zdravstvenega osebja izgorelega, odnosi med njimi so slabi. Vse to pa vpliva na kvaliteto zdravstvenih storitev. Takšno javno zdravstvo, kot ga imamo danes, ni vzdržno. In hvala lepa za takšno javno zdravstvo! Poglejte si ta graf, čas vlade Mira Cerarja in silovitih bojev za zmanjšanje čakalnih vrst. Mislim, da je graf zelo zgovoren, govori zgolj o tistih številkah, govori o ljudeh, ki čakajo preko dovoljenih čakalnih vrst. V konceptu ukrepov za reformo zdravstva, ki smo jih pripravili v Novi Sloveniji, smo se zavzeli za boljše javno zdravstvo, predlagamo drugačen način financiranja in organiziranja javnega zdravstva. Po predstavitvi našega koncepta so nas nekatere lobistične organizacije obtožile, da rušimo javno zdravstvo. Res je neverjetno, kako gredo nekateri daleč pri branjenju pozicij sedanjih rentnikov, ki izčrpavajo zdravstveno blagajno. Jasen in živ primer je bila zadnja oddaja Tarče, ki je to zelo nadzorno pokazala.

V Novi Sloveniji si želimo odpraviti monopol Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije nad obveznim zdravstvenim zavarovanjem. ZZZS bi bil po novem skrbnik zdravstvenega sistema, torej regulator sistema, ne pa več razdeljevalec denarja. Z našim predlogom ni mogoče pričakovati pohval rentnikov, če jim ukinjaš vir denarja. Po naše bi morali imeti ljudje dostop do zdravnika, zdravil in ostalih zdravstvenih storitev v okviru zdravljenja ne glede na njihov ekonomski ali socialni položaj. Ljudje morajo priti do zdravljenja takoj po diagnozi bolezni in ne šele po dolgih

mesecih, ko bolezen lahko že bistveno napreduje in je zato zdravljenje velikokrat neuspešno, zagotovo pa dolgotrajnejše in zaradi tega tudi dražje. Sedanji zdravstveni sistem nam tega ne zagotavlja, zato bi to morala biti ena izmed ključnih prioritete Cerarjeve vlade, da se tega loti; pa zaenkrat še ni rezultatov.

Pokojninski sistem; se tudi kažejo negativni trendi. Za vzdržnost slovenskega pokojninskega sistema je ključno razmerje med zaposlenimi in upokojenimi. Danes je to razmerje 1,37 proti 1 oziroma konkretno – 137 zaposlenih dela za 100 upokojencev. Na podlagi demografskih trendov pa tudi vlada v svoji Beli knjigi ugotavlja, da bo leta 2060 razmerje med upokojenci in zaposlenimi še slabše, to pomeni, da bo 100 zaposlenih delalo za 108 upokojencev. Brez velikega filozofiranja in preračunavanja je jasno, da Slovenija potrebuje pokojninsko reformo; pa naj se Desus razpoči ali ne. Verjamem, da je demagogija in lažno ustvarjanje pričakovanj zelo lahko, poglejte si ta graf. Ta graf je neizprosno. Vidite, kakšno je bilo razmerje v osemdesetih, še v devetdesetih; zlasti rdeča črta je zelo zgovorna, ker je bilo razmerje upokojenec – zaposlen preko 3; danes je pod 1,5. Prepričevati ljudi, da ni potrebna pokojninska reforma, je enako, kot jim govoriti – še naprej bodo vaše pokojnine padale in ni več velike verjetnosti, da lahko računate na pokojnino; in s tem se je treba soočiti. Z neprijetnimi, s takimi stvarmi se je treba soočiti. Tudi pri nas nekateri govorijo, naj se o teh stvareh ne govori, ker so take zadeve neprijetne in ne prinašajo političnih točk. Ampak če se želimo pošteno pogovarjati, potem je treba tudi te stvari odpirati. Vsaka pokojninska doba pomeni, da če živimo dlje, bo treba tudi dlje delati. Če pa želimo podaljševati delovno dobo in starost ob upokojitvi, moramo bistveno spremeniti tudi pogoje za starejše delavce. Če država želi, da ljudje delajo dlje, potem mora upoštevati, da so ljudje ob koncu svoje delovne dobe iztrošeni; in mora zato temu prilagoditi tudi delovne pogoje. Nekdo, ki je 40 let delal na lopati, je bistveno drugačna situacija kot pri nekem, ki je opravljal kakšno bolj administrativno delo. Zato bi morala država, zlasti pa vlada, pri urejanju trga dela z davčnimi spodbudami omogočiti, da bi lahko delodajalci starejše delavce ob koncu kariere prerazporejali na lažja delovna mesta in tudi skrajševali njihov delavnik. Le na takšen način bo mogoča pokojninska reforma, vse ostalo bo velik upor. Ker pa so demografski trendi zaskrbiljujoči, je vreden razmisleka tudi sistem, po katerem bi imeli vsi upokojenci enako pokojnino. Iz prvega pokojninskega stebra bi tako vsi upokojenci, ki bi izpolnili pogoje za starostno pokojnino, dobili 600 evrov državne pokojnine. Posledično bi to tudi pomenilo, da bi se spremenilo plačevanje prispevkov za pokojnino; zaradi tega bi imeli zaposleni tudi večje neto plače in bi bili od teh 600 evrov sami naprej odgovorni za svoje pokojnine. Ampak 600 evrov je postavljena

meja, kot jo postavlja tudi država kot nek prag revščine, kot nek prag, koliko je potrebno, da živiš dostojno življenje. Zato, spoštovani kolegice in kolegi, moramo ljudem zagotoviti dostojno življenje, ko se upokojijo; upokojenci si po desetletjih dela zaslužijo, da v miru uživajo sadove svojega dela. Velika večina sedanjih pokojnin je prenižkih in ne omogoča normalnega življenja. Pokojnine v zadnjih letih, še posebej v obdobjih, ko je bil v vladah Desus, realno padajo. Nova pokojninska reforma je nujna, da ustavimo nadaljnje padanje pokojnin in da ljudem zagotovimo dostojne pokojnine, s katerimi bodo lahko preživel.

Še eno področje, kjer se kaže negativen trend, je tudi šolski sistem. Najverjetneje se vsi spominjate znane krilatice – Uči se, da ti ne bo treba delati. In prav ta krilatica je povzročila ogromno škode tudi v samostojni Sloveniji. Mlade generacije je predvsem silila k tekmovanju za čim višjo formalno stopnjo izobrazbe, medtem ko je bila želja po znanju drugotnega pomena. Tako je zgovoren ta graf, da smo dobili številne generacije gimnazijcev in študentov, ki so študirali, ne da bi vedeli, kaj bi v življenju sploh radi počeli. Slovenski izobraževalni sistem je tako ustvaril množico mladih, ki imajo visoko izobrazbo, žal pa malo praktičnih izkušenj. Ko danes mladi izstopajo iz izobraževalnega sistema in se zaposlijo, jih delodajalci šele začenejo usposablјati, da lahko samostojno opravljajo delovne procese. V poklicnem izobraževanju bi ta država morala nujno uvesti učinkovit dualni sistem, v katerem bi mladi pol leta hodili v šolo, drugo polovico leta pa bi se usposablјali ob delu. Le na takšen način bo šolski sistem proizvajal mlade, ki bodo za gospodarstvo uporabni takoj po končanem šolanju. Vsekakor pa je treba dualni sistem narediti zanimiv tudi za delodajalce. Nekajurno praktično delo na teden je za delodajalce popolnoma neuporabno, kajti če delodajalec želi učinkovito organizirati svoj delovni proces, potem mu ne pomaga, da ima vajenca na razpolago dva dni v tednu. Učinkovito usposablјanje in hkrati korist za mlade in za delodajalce bi bila le v primeru daljšega časovnega usposablјanja. Seveda pa ob vseh težavah, ki jih imamo v slovenskem šolstvu, nekateri netijo še nepotreben ideološki konflikt med zasebnimi in javnimi šolami. Ne razumem tistih, ki trdijo, da vsega pet osnovnih šol lahko ogrozi delovanje 458 javnih osnovnih šol. Čim prej moramo odpraviti tudi diskriminacijo, ko gre za plačilo programa zasebnih šol, ki izvajajo javno priznan program. Mislim, da gre za ustavno načelo, za enako delo moramo zagotoviti tudi enako plačilo. Stroški infrastrukture pa so tako ali tako na plečih tistega, ki je lastnik zasebne šole.

Javna uprava – tudi še en problem, ki po naši oceni ni dobro organizirana. Tudi profesionalni karierni sistem ne deluje, uradniki ne napredujejo zaradi kakovosti svojega dela, ampak zaradi ugajanja nadrejenim. To ruši

zaupanje med ljudmi, predvsem pa ne nagraduje sposobnih ljudi, ki bi si to zaslužili. V javni upravi jasne linije odgovornosti ni, za napake praktično ne odgovarja nihče. Ko konec meseca uradnik, ki je cel mesec garal in trdo delal, tudi takšni obstajajo v javni upravi, dobi enako plačo kot uradnik, ki ne samo da ni delal, ampak je povzročil tudi škodo, to zagotovo ni spodbudno za klimo v javnem sektorju. Prvi ukrep za učinkovitejšo javno upravo bi morala biti drugačna plačna politika. Vsaj petina plače bi morala biti vezana na delovno uspešnost in učinkovitost uradnika. Za uveljavitev tega ukrepa bi morali vzpostaviti jasnejšo linijo odgovornosti. Drugi ukrep bi moral biti večji poudarek na e-poslovanju. Pri elektronskem poslovanju je ogromno možnosti za izboljšave. Pretirana normiranost – še ena težava slovenske javne uprave. Nejasni podzakonski akti velikokrat pripeljejo do tega, da dva državna organa zakonske predpise tolmačita različno. Zlasti pri prostorski, okoljevarstveni zakonodaji ter kulturnovarstveni zakonodaji se dogaja, da en državni organ na nekem območju dovoli graditi, drugi pa to uradno prepove. Oba državna organa trdita, da imata prav in da zgolj izvajata zakonodajo. Sledi dolgotrajno tožarjenje in pritoževanje na sodiščih, ki investicijo praktično blokira, saj investitor za gradnjo objekta potrebuje soglasja vseh organov. To Sloveniji povzroča gospodarsko škodo in ni normalno. In posledica tega je tudi to, da je vlada, da bo zagotovila tisto tovarno na Štajerskem, morala iti s posebnim zakonom. Če bi bili mi normalna država, takšen poseben zakon ne bi bil potreben, ker govori zase. Potrebujemo javni sektor, ki bo v službi ljudi. Slovenski javni sektor potrebuje zato drugačno plačno politiko, da bodo lahko uspešni javni uslužbenci nagrajani, slabi pa kaznovani. Slovenija mora razvijati javni sektor, ki bo podpiral podjetnost, inovativnost in vsesplošni razvoj njenih državljanov; predvsem pa mora biti javni sektor opora, ne pa prva ovira pri realizaciji idej državljanov.

Če se pomaknem na naslednje področje, ki je prav tako problematično – sodstvo. Ko hodimo po terenu, je neverjetno, da imamo ljudi, ki niso nikjer zaposleni, tudi niso nič podedovali, ampak se kljub temu vozijo v avtomobilih, ki so vredni 100 tisoč evrov, in živijo v hišah, ki so vredne pol milijona evrov. Od kje? Kako je mogoče, da lahko v Srbiji učinkovito vsako leto zaplenijo 100 milijonov nezakonito pridobljenega premoženja; pri nas pa se pogovarjamo o nekaj 10 tisoč evrih?! To je tista prva zadeva, ki jo bodo ljudje najbolj čutili, da bo ta država zagotovila večjo pravičnost, če bo lopovom in kriminalcem odvzeto tisto, kar so si neupravičeno nagrabili. Tudi mi imamo bankirje, ki so vsakemu izmed nas in vsakemu državljanu naložili 2 tisoč 500 evrov dolga; pa so potem takoj po sanaciji bančnega sistema izgubili spomin. Neverjetno. Tudi jaz sem tako kot minister, sicer nekaj časa pred njim, letos avgusta obiskal Islandijo. Pa sem se tam

pogovarjal z ljudmi. Pri nas ljudje ne zaupajo v institucije države, ker pravijo, da ne obsodi oziroma se ne loti ribe pri glavi, kjer riba smrdi; oziroma ne spravi za zapahe tiste, ki so povzročili milijardno škodo. Kdo bo zaupal takšni državi? Na Islandiji ti ljudje sedijo v zaporu. Ljudje imajo nek občutek pravičnosti, da je v državi še prisotna pravica in da tisti, ki so povzročili škodo, tudi za to odgovarjajo. Pri nas pa se ti bankirji še vedno lahko brezsravno potegujejo celo za vodilne funkcije v javnem sektorju. Razumi, kdor more.

Poleg vsega pa imamo mi še celo goljufe, ki ne plačujejo prispevkov delavcem ter celo ustanavljajo nova in nova podjetja. Po deset, petnajst, dvajset. Uradniki nas, ko smo sprejemali zakone, prepričujejo, da ne smemo napisati v zakon, da je takim ljudem prepovedano ustanoviti podjetje v več kot prihodnjih treh letih. Zakaj je to možno v Avstriji, da se jim za sedem let prepove, pri nas pa ne več kot tri leta?! Spet razumi, kdor more. Redna praksa je, da na pravico v Sloveniji čakaš več kot 10 let. To je osnovni podatek, s katerim se mora soočiti vsakdo, ki še tako vneto zagovarja sodstvo; ampak to ni podatek, ki bi bil na strani tistih, ki govorijo v korist sodstva. To ni normalno. Zato potrebujemo reformo sodstva, opustiti moramo vzorce delovanja, ki se vlečejo še iz časov socializma; ključno pa je povečati preglednost delovanja in učinkovitost sodstva. Kaj želim povedati? Treba je spremeniti način imenovanja Sodnega sveta, da bodo sodniki izgubili večino v Sodnem svetu, ker danes praktično s svojo večino imenujejo sami sebe. S tem bi povečali demokratično legitimnost Sodnega sveta in hkrati tudi imenovanje kandidatov v sodniško funkcijo, saj sodniki ne bi več imenovali sami sebe. Predvsem pa moramo spremeniti način napredovanja, ki mora biti pogojen z nizkim odstotkom sodb, ki padejo na višji stopnji. Prav tako moramo spremeniti plačno politiko v sodstvu, pri plači sodnikov mora biti upoštevana tudi zahtevnost primerov, ki jih nek sodnik obravnava. Predvsem pa je treba uvesti poskusni mandat sodnikov.

Spoštovani predsednik Vlade, izvoljeni ste bili zato, da ljudem zagotovite normalno življenje. Žal pa imamo danes zdravstvo na intenzivni negi, gospodarstvo v prisilnem jopiču, mlade pa na poti v tujino. Krščanski demokrati ocenjujemo, da v sedanji sestavi državnega zbora ni mogoče oblikovati koalicije, ki bi si za svoj cilj postavila graditev normalne Slovenije. Kaj je normalna Slovenija? Mislimo, da je to Slovenija, ki je pravičnejša, zato imamo v mislih predvsem reformo sodstva in delovnopravne zakonodaje; Slovenija, ki ima močno gospodarstvo, v mislih imamo predvsem davčno reformo, reformo javne uprave in šolstva. In v mislih imamo Slovenijo, v kateri je državljanom zagotovljena varnost, ko zbolijo, se upokojijo ali ko izgubijo službo. Tu mislimo na reformo zdravstva, pokojninsko reformo in predvsem odločnejšo podporo družinam, da se bodo mladi

bolj odločali za otroke. Spoštovani predsednik Vlade! Glede na realne ekonomske in socialne okoliščine bi bilo za Slovenijo najbolje čim prej oditi na predčasne volitve. Nadaljnjo vztrajanje s sedanjo koalicijo za Slovenijo pomenita dodatni dve izgubljeni leti, saj Slovenija na ključne izzive leta 2018 ne bo nič bolje pripravljena, kot pa je bila leta 2014. Tolikokrat opevana politična stabilnost je lahko samo nujen predpogoj za vse reforme, ne more pa biti cilj sam po sebi. Omenjeno je bilo, kaj vse je ta vlada postorila. Ampak žal so to predvsem stvari, ki tečejo same od sebe, ki se dogajajo znotraj tega sistema; ali bi bila ta ali ona vlada. Niso pa bile opravljene ključne, najtežje zadeve, ki bi pomenile, da Slovenija ne bi bila več označena z rdečo barvo, kot je danes glede njene dolgoročne vzdržnosti. Če ste vi predsednik Vlade, potem razmišljajte 10, 15 let v prihodnost, ne zgolj do vaših naslednjih volitev. Lahko vam je tu zgled ne konservativec, ampak socialist Schröder v Nemčiji, ki je svojo državo učinkovito pripravil na krizo; žal pa izgubil volitve. In verjemite mi, da če boste za to državo opravili ključne naloge in predvsem ključne reforme, ki nam bodo zagotovile večno vzdržnost, potem vam bo ta narod bolj hvaležen, tudi če boste izgubili naslednje volitve, kot pa če na naslednjih volitvah še enkrat zmagate. Spoštovani predsednik Vlade, morda boste celo dokončali ta mandat; seveda pa bi bilo za boljšo prihodnost Slovenije vsekakor bolje, da bi že jutri odšli na predčasne volitve.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Začel bom z besedami Paula Valéryja, ki se nekako odražajo v vseh dosedanjih razpravah, in sicer da oblast brez zlorabe izgubi svoj čar. Kaj smo slišali do sedaj in kaj se dogaja v Sloveniji? Slišali smo predstavitev statistik, naših in tujih, slišali smo dosežke, apokaliptično stanje, preden je ta vlada prevzela mandat. Ali je bilo res takšno? Statistike so vedno v oblasti vlade in elit; lahko jih predstavijo tako ali drugače. Oni imajo celoten državni aparat, da jim je mesece zbiral tiste podatke, ki jim odgovarjajo. Opozicija in mediji imajo to priložnost, da iščejo nasprotno podatke in da jih izpostavijo. Če te podatke, ki so dostopni, križamo, lahko vidimo, da izstopata dve zadevi, ki sta značilni za Slovenijo. Prvič, da gre za netransparentno kadrovanje po nepotističnih, kronističnih in drugačnih zvezah, kar je največji problem za delovanje institucij v Sloveniji. In drugič, ugrabljenje zakonodajnega postopka in pravne države. Seveda je odvisno, kakšen pogled si predstavimo – od zgoraj navzdol ali od spodaj navzgor. Če pogledamo od zgoraj navzdol, kar dela vlada, potem je vse dobro in

predstavi najboljše rezultate. Če pa vprašamo ljudi v anketah javnega mnenja, v kvalitativnih raziskavah, pa so ti nezadovoljni. Kaj opažamo? Opažamo, da vlada namesto strokovnjakov zaposluje strokovnjake za krizni piar in za predstavljanje javnosti, kaj se v državi dogaja. In pred nami poteka boj med kolegi študenti s Fakultete za družbene vede; eni so se odločili za novinarstvo, drugi za piar. In tisti, ki so se odločili za pot piara, imajo sedaj dostop do vseh podatkov v državi in jih predstavljajo tako, kot naj bi bilo po njihovih teorijah zaželeno. Po drugi strani pa imamo redke preiskovalne novinarje, ki skušajo pokazati, kaj se v državi res dogaja. In ta boj poteka pred nami.

Zakaj so ljudje nezadovoljni? Obstajajo številni vzroki, jaz bom izpostavil tri globlje razloge za to, da imamo takšno stanje v Sloveniji. Prvi razlog je delovanje oblasti, in sicer razmerje med vejami oblasti. Zakonodajna veja oblasti, ki jo predstavljamo mi, je prevzeta s strani izvršilne veje oblasti. Zakoni, ki pridejo v parlament, so izglasovani tako, kot si želi vlada. Problem, ki sem ga večkrat izpostavil, kadrovanje SDH. Opozorili smo, da ljudje, ki so se prijavili in so bili s strani vlade predlagani na to mesto, ne izpolnjujejo pogojev, da bodo problemi pri izvrševanju njihovih funkcij. In prav to se je zgodilo. Vendar kljub temu je parlament potrdil tovrstne ljudi. Kaj nas čaka v prihodnosti? Včeraj smo izvedeli, ker se ministrica za zdravje in vlada nista uspeli dogovoriti s sindikatom za zdravstvo, bo šlo najprej za nadaljnje usklajevanje, potem pa bo predlog, ki bo prišel v parlament v potrditev, bil opredeljen tako, s kolikšnim procentom je ujanje. Potrditi pa ga bo moral parlament. In tukaj gre za tisto, na kar sem predsednika Vlade že večkrat opozoril, da vlada prenaša odgovornost na parlament in se s tem izgone svoji odgovornosti, da bodo poslanci odgovarjali za tisto, kar bo storila vlada. In tukaj je prevzem tovrstne veje oblasti. Kaj je s sodno vejo oblasti? Sodna veja oblasti ima problem, ki ga poudarjamo na MVK in na Odboru za pravosodje. Pritiski na sodno vejo oblasti, ki si mora sama izgraditi dobro ime. Pred nami so volitve za ustavne sodnike. Kakšen pritisk bo za izvolitev tovrstnih sodnikov? Ali se bo zgodilo podobno, kot se je na prejšnji seji Mandatno-volilne komisije, ko so bili pritiski za izvolitev članov za določene institucije. Bomo videli, kakšen pritisk bo na sodno vejo oblasti. Potem obstaja četrta veja oblasti, to so mediji. Ali mediji delujejo neodvisno? Bitka za nadzorne organe v državnih medijih. Privatni mediji so obvladovani s strani podjetnikov, ki so lastniki tovrstnih medijev. Ali je objektivno poročanje mogoče? Teorije pravijo, da so edina rešitev neodvisni internetni mediji. In potem obstaja še peta veja oblasti. Kdo je peta veja oblasti? Peta veja oblasti so finančniki, multinacionalke, lobiji, neformalne mreže. Predsednik Vlade je izjavil, da Slovenijo obvladujejo močni lobiji. Predsednik parlamenta je izjavil, da v Stranki modernega centra obstaja pet lobijev. Ministrica za zdravje

je izjavila, da zdravstvo obvladujejo lobiji. Naj že povedo, kateri lobiji so to, in se začnejo boriti proti njim. Peta veja oblasti je zelo pomembna. In vse to vpliva na gospodarstvo, ki naj bi rešilo Slovenijo. Spodbuditi gospodarstvo – da, vendar kakšno in v kakšni meri?! Ali tisto, ki deluje z državo in se napaja iz države, ali gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost? To je vprašanje, ki je pred nami.

Kaj se v Sloveniji dogaja s podjetji? Zgovorni primeri Palome in Adrie. Še bolj zgovoren primer, ki je pred nami, Gorenje. Panasonic kot strateški partner je odstopil od prevzema. Zakaj? Zaradi, kot kaže, netransparentnih uhajanj podatkov. Drugi vzrok je delovanje pravne države, za kar je odgovoren parlament. Kako se sprejemajo zakoni v parlamentu? Vidimo, da če opozicija predlaga zakon ali amandma, je to zavrnjeno. Zadnji primer tudi pri sprejemanju proračuna. Drugi vzorec obnašanja je, da se zakon tako amandmira, da se sploh ne da izvrševati. In tretji primer, ki smo mu bili priča, da se zavrne predlog opozicije, potem pa se v podobni obliki skuša sprejeti zakon koalicije. Seveda so pripombe na zakone opozicije, da niso sistemski, da niso usklajeni z lokalno skupnostjo in podobno. Vendar prav take zakone potem sprejemamo. Temu smo bili priča pri zadnjem proračunu. Nimamo fiskalnega sveta, ne vemo, kam bodo šla določena sredstva, na primer za 2TDK; in neuskklajenost z javnim sektorjem. Proračun smo sprejeli na zalogo. Takšnega proračuna ne bi smeli sprejeti v izrednih razmerah. Ali pravna država deluje? V kakšnem smislu? Približujemo se modelu konstitucionalizma, ko je vse odvisno od Ustavnega sodišča. Vse rešitve, ki jih vlada ne zmore, prelaga na Ustavno sodišče. In zato bitka za Ustavno sodišče, da bodo tam ljudje, ki bodo odločali tako, kot si nekdo želi. Jaz pravim, da imamo fluidno pravno državo, ki državljanom polzi iz rok. In boriti se moramo, da povrnemo pravno državo; in v prvi vrsti je to tukaj v parlamentu; kakšne zakone in na kakšen način jih bomo sprejeli.

In tretji problem upravljanja države in državnega premoženja. Za kaj gre tukaj? Trije stebri državnega premoženja – SDH, DUTB in demografski sklad. Za prva dva vemo, v zadnjih dveh letih stalni problemi s kadri, stalni problemi s transparentnostjo in netransparentna prodaja skladom, neznanim kupcem, tako da tisti, ki so bančno luknjo povzročili, lahko sedaj za dobro skrit denar poceni kupijo podjetja. Bitka, ki je pred nami, je bitka za demografski sklad. Kdo in kako bo upravljal, kdo bo imenovan na ključne pozicije, dobro plačane; in kdo in kako bo nadzoroval demografski sklad. Tukaj se bo zopet pokazala demokracija, moč pravne države in pritiski lobijev, ki so bili omenjeni. Vse povezano tudi s strateškimi investicijami, če omenim samo drugi tir, Luko Koper, interes tujih držav in prehitavanje tujih držav. Modeli, ki so znani v tujini, se pri nas ne uporabljajo. Zakaj

znajo Avstrijci, zakaj znajo Italijani to izgraditi sami? Zakaj moramo mi iti po najdražji poti in poti, kjer je možno največ korupcije – v javno-zasebnem partnerstvu? Kaj podjetje 2TDK dela, kdo ga upravlja, kdo se skriva za njim, koliko nas bo to stalo? Ali bomo za vsak odsek, vsak most ustanovili novo podjetje z dobro plačanimi službami? Ali je to transparentna politika? Kakšne so investicije v prihodnje?

Če zaključim na tej točki. Škoda je bila že povzročena. Ali bomo dovolili, da ta škoda nastaja še naprej?! Ljudem je bila povzročena direktna in indirektna škoda. Indirektna škoda preko zadolževanja in ustvarjanja bančne luknje. Največja škoda mladi generaciji, ki je odšla v tujino, odhaja v tujino, vidi perspektivo samo v tujini. Tisti, ki pa so pri nas, da, imamo toliko več delovnih mest; vendar kakšnih. Kvaliteta in kvantiteta je pomembna. Prekarna delovna mesta. Ti mladi si ne morejo ustvariti družine, kajti tovrstna mesta, ki smo jih ustvarili, so mesta, ki so plačana samo za določene dnevne ure, samo za določen posel, samo da si združijo več različnih del v eno delovno razmerje. Takšno delo ni vredno dostojnega življenja mladih. Primer Uber, ki bi prišel pri njih, kako bi si nek mlad človek lahko ustvaril delovno mesto pod takšnimi pogoji. Če zaključim z mislijo, ki se mi je utrnila na Islandiji, kjer sem leta 2011 predaval o prevzemu države in smo razpravljali o problematiki na Islandiji, ki je takrat že ukrepala in vpijala znanje s sveta, kaj in kako se da narediti. Gre za to, ko se razblinijo tančice, ki jih delajo močni lobiji in državne institucije, ki so podlegle tem lobijem; in ko se razgrnejo oblaki, potem ostane na eni strani volja ljudstva, na drugi strani pa sila neformalnih skupin in tistih, ki jim podlegajo. Edini izhod je demokracija, ki mora zmagati. Ampak kje se začne demokracija? Tukaj, v tem parlamentu. Prvi lakmusov papir bo glasovanje o naslednjih kadrovske spremembah in glasovanje o tem, kar se dogaja z javnim sektorjem, z zdravstvom in vsem ostalim, kar bo preneseno na ta parlament. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik. Kolegice in kolegi, ministrski zbor!

Dovolite mi, da za uvod k stališču Poslanske skupine Stranke modernega centra uporabim besede starokitajskega filozofa in učitelja Konfucija. 2 tisoč 500 let nazaj je rekel naslednje, citiram: »Če naletiš na človeka, s katerim bi bilo vredno govoriti, in tega ne storiš, si ga izgubil. Če naletiš na človeka, s katerim ni vredno govoriti, pa vseeno govoriš z njim, si izgubil besede. Moder človek ne izgubi niti človeka niti besede.« Konec citata. Danes bomo in že veliko govorimo, vprašanje pa je, kaj bomo

povedali. Še bolj pa je vprašanje, kaj bomo na koncu tega dneva naredili. Okoli 90 nas je prijavljenih k besedi, 16 ur bomo izmenjevali besede. Vi, državljanke in državljani, pa boste tisti in edini tisti, ki boste presodili, kaj ste slišali, kakšne besede smo vam dali in kaj vam te besede v resnici pomenijo. Nekatere besede danes bodo dobronamerne, spoštljive, pozitivne; besede, ki bodo govorile o rešitvah, ki bodo govorile o konkretnih dejanjih, o viziji za naprej. Veliko bo besed, tega smo vajeni v tem prostoru, ki bodo v sebi nosile agresijo, ponižanje, jezo; besed bolečine, frustracije, manipulacij, tudi podtikanj, poniževanj. O vsem tem boste, državljanke in državljani, danes sodili vi. Prav tako kot boste presodili, kdo vas hrani zgolj in samo z besedami, kdo pa besede uporablja zato, da z njimi opisuje narejeno in za prihodnost načrtovano delo. Vemo, da je opozicija tista, ki je v prvi vrsti odvisna od besed, ker nima v sebi zaradi svojega poslanstva moči, da bi lahko neposredno z dejanji uresničevala to, kar govori. Da so besede na nek način najmočnejši adut politične igre, se zavedamo tega, to spoštujemo. Prav tako tudi vemo, da vladajoče stranke na svojih plečih nosimo odgovornost za sprejeta pa tudi za nespregajeta dejanja, za to, kar smo naredili slabega, z vašimi besedami in vašimi očmi; pa tudi za to, kar nismo naredili slabega, ampak uspete z besedami na tak način prikazati. Ampak vsem nam, opoziciji in koaliciji, bo na koncu dneva za dosežene učinke besed, predvsem pa za dejanja s svojim zaupanjem in podporo račun izstavljal volilno telo, naši državljanke in državljani, nikogar drugega ni tu. To je del naše igre, lahko in moramo na nek način obračunavati s seboj; ljudje so pa tisti, ki bodo presodili, kdo in na kakšen način to počne.

Vse od predvolilnega obdobja dalje je za Stranko modernega centra bistveno samo eno – to, da pripravljamo, to, da sprejemamo in po volitvah tudi izvajamo politike, na katerih bomo lahko zgradili nove temelje. Temelje moderne, ustvarjalne, inovativne, konkurenčne, mednarodno prepoznavne, predvsem pa do ljudi in do okolja čuteče družbe ter države. Države, ki jo njeni ljudje spoštujejo, ki je vredna zaupanja, je varna in pozorna, pozorna na stiske in tudi na dobrobit. Tako kot vlada smo s svojim dosedanjim odgovornim delom te namere ves čas s svojim delovanjem potrjevali poslanke in poslanci Stranke modernega centra. Tisti »mi«, ki nam je kar velika večina kolegic in kolegov, s katerimi sedimo tule v dvorani, pripisovala rok trajanja, podobnega poltrajnemu alpskemu mleku. Tisti »mi«, ki se nam še danes poniževalno posmehujejo nekateri v brk in nas pošiljajo, da naj se čim prej vrnemo nazaj na naša nekdanja delovna mesta. Tisti »mi«, ki smo se zbrali z vseh koncev in krajev naše drage domovine, ki smo s seboj v ta prostor prinesli znanje, drugačno kulturo, drugačen odnos do ljudi, tudi do politike in predvsem drugačno odgovornost – odgovornost za prihodnost. Tisti

»mi«, ki nam ni bilo in nam še vedno ni vseeno, kaj se dogaja z našo državo in našimi ljudmi. Tisti »mi«, ki smo zrastle kot neke vrste politični samorastniki, odločni, trmasti, velikokrat idealistično naivni; pa vendar vedno pokončni in nepremagljivo povezani v skupni želji po pravni, pravični, solidarni, uspešni in moderni Sloveniji v prihodnosti.

Današnja interpelacijska seja bo nesporno seja velikih besed, tudi te so na nek način bile, takšnih, ki so jih ljudje upravičeno sili in naveličani. Zakaj? Ker od njih nimajo nič. Ne dvomim, da bo to tudi seja velikih spominov na pretekle čase, v katerih ste se nekateri izgubili, nekateri pa tam verjetno za vedno obtičali. Tokratna seja bo zato prvenstveno, modro, po Konfucijevih besedah modro, ogledalo sklicatelju, to je Slovenski demokratični stranki, da se bodo državljani lahko zazrli v to, kaj ponujate, da se boste v to lahko zazrli sami in se zamislili nad lastno podobo današnjega časa, nad težo besed vaših ljudi in vaših preteklih dejanj. Za Stranko modernega centra pa bo današnja seja poligon priložnosti, da vam, državljanke in državljani, na dobri polovici mandata, pred naslednjimi volitvami z besedami, rezultati že narejenega dela in z zavezami za naprej ponovno zagotovimo, da je naše edino poslanstvo sprejemati in izvajati odgovorne, dobre in v prihodnost usmerjene rešitve za boljši jutri vseh nas in naše države. Naš skupni imenovalec je bila in ostaja Slovenija – Slovenija prihodnosti. Zgodba o uspehu in zgledu. Da, v Stranki modernega centra si želimo, da bi takšno zgodbo pisali na čim bolj enoten, povezovalen, sodelovalen način, tako na politični kot na širši družbeni ravni, ker verjamemo, da pravo vrednost modrosti poleg soljudi in besed dajo šele rezultati dobrih odločitev in dejanj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jože Tanko bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke.

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanci, spoštovana Vlada!

Morda bi bilo najbolje, da ta pult obrnem, kajti govorim o interpelaciji Vlade, ne o interpelaciji Državnega zbora. In najbrž bom to tudi naredil. Se ne da, škoda. Razlogi, zaradi katerih smo poslanci Slovenske demokratične stranke 27. 9. 2016 vložili interpelacijo, so bili kršenje Ustave, zakonov, koalicijskega sporazuma, slabega upravljanja z državo in državnim premoženjem ter vse večje zaostajanje s primerljivimi državami Evropske unije. Interpelacija je spisana analitično, po resorjih, povsod je oprta na dejstva, na konkretne kršitve Ustave, na konkretne kršitve zakonov, kršitve odločitev Evropskega sodišča, na kršitve javnih obljub in zavez predsednika Vlade in ministrov ter kršitve zapisov v koalicijski pogodbi. Vse trditve so preverljive. Dopuščamo možnost, da

se je morda v teh dveh mesecih, od kar je bila interpelacija vložena, marsikaj morda spremenilo ali izboljšalo; najbrž pa je tega zelo malo. Se je pa zgodilo veliko novih dejstev, ki utemeljenost naše interpelacije samo krepijo; tudi včeraj, ko so bila ta dejanja, po katerih se napovedujejo lahko tudi večji politični in družbeni pretresi. Od imenovanja Vlade sta minili dobri dve leti. V volilni kampanji in pred njo smo se naposlušali izjav o tem, kako bo po volitvah vse drugače, če bo dobila mandat skupina nepoznanih in politično več ali manj neomadeževanih, strokovni javnosti tudi nepoznanih kandidatov, zbranih okoli Mira Cerarja. Medijski stroj je pravočasno začel s promocijo ideje, ki je najbolj pritikal izbranemu premierskemu kandidatu, v mreži starih partijskih elit. Poudarjala se je etika, spoštovanje pravne države, poudarjala se je vera v nezmotljivost, nedotakljivost in neodvisnost sodstva, poudarjala se je pravičnost, skromnost; kratka karakteristike, ki so šle v kontekst izbranega kandidata medijskega projekta. In tudi medijski stroj je bil tedaj on-line. Za vsak slučaj se je le malo prej zaključil še insceniran proces proti Janši v zadevi Patria z izrečno obsodilno sodbo, ki je te v javnost vržene politične cilje samo še poudaril. Kmalu po startu kampanje je bil Janez Janša, nosilec liste Slovenske demokratske stranke, poslan še na prestajanje kazni. V Slovenski demokratski stranki se je spodesekalo mnoge, ostalim volilnim konkurentom v kampanji pa je ostalo samo še izgovarjanje na neodvisno sodstvo in na delovanje pravne države; skratka, da za nikogar ni izjem. Politik v zaporu pa je bila najbolj priljubljena medijska in politična fraza tistega časa.

A Cerarjeva koalicija je s kršenjem Ustave, zakonov in zavez začela kar takoj po volitvah ob konstituiranju Državnega zbora. Z dokončno onemogočitvijo Janeza Janše, ki je bil, kot rečeno, tedaj v zaporu, se je koalicija ukvarjala prvih nekaj mesecev. Njen cilj, odvzem mandata po krivem obsojenem politiku v zaporu, pa je bila edina resna tema tedaj v državnem zboru. Tudi mediji so to kar enoumno podpirali. Pravni strokovnjaki, nekdanji in sedanjí profesorji prava, sodniki, ustavni sodniki so tej medijski in koalicijski oziroma Cerarjevi obsedenosti več ali manj soglasno nasprotovali; tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. A to ni zadoščalo, da predsednik Mandatno-volilne komisije dr. Horvat v soglasju ali po predhodnem dogovoru s predsednikom Državnega zbora dr. Brglezom ne bi angažiral posebne skupine pravnikov, ki so jo sestavljali Pirnat, Ribičič, Zalar, Bauk in Ude. Ta je pripravila nek zmazek, pod katerega se ni hotel podpisati nihče od navedenih in s katerim se je dalo podlago Mandatno-volilni komisiji in Državnemu zboru za ugotovitev prenehanja mandata poslancu Janezu Janši. Koalicija in njeno podporno okolje je ta postopek tudi speljala. Pričakovana korist je bila prevelika, da bi se tej neumnosti odpovedali. Cilj posvečuje sredstva, pravi nekaj stoletij star

pregovor. Pravne veličine koalicije – Cerar, Horvat, Brglez, ki so na volitvah dobili status profesionalnih politikov –, so se torej takoj na začetku mandata odločili za zavestno kršitev Ustave in volilnih zakonov. Med tem je bila tudi sodnica, poslanka SMC, ki je kasneje na enem izmed socialnih omrežij javnosti sporočila, kako si predstavlja poštmanje Ustavnega sodišča. Naj samo spomnim, da ravno v tem trenutku kadrovski postopki imenovanja novih sodnikov Ustavnega sodišča ravno potekajo. Bomo videli, kako se bo končalo. Oba procesa – sodni, zaradi obsodbe na osnovi indicov v zadevi Patria, in politični, zaradi ugotovitve prenehanja mandata – sta neslavno končala, eden na Vrhovnem sodišču, drugi na Ustavnem sodišču. Indična obsodba je propadla, ponesrečil pa se je tudi poskus ugotovitve prenehanja mandata. Opravičila za povzročeno osebno in politično škodo še vedno ni; da o čem drugem niti ne govorimo. Naravno pravo ima svoje zakonitosti, sodobni zagovorniki se ga prav nič ne sramujejo in v bistvu niso prav nič drugačni od tistih, ki so po 2. svetovni vojni masakrirali po deželah bivše države.

Zato se zavestna kršenja Ustave še kar nadaljujejo, pred nekaj dnevi je koalicija sprejela fiktivna proračuna za prihodnji leti, in sicer brez enega od zakonov, s katerim je bil uravnotežen proračun in zamejen primanjkljaj. Koalicija je ta zakon na predlog Vlade, ker ni bil primeren za nadaljnjo obravnavo, zavrnila; proračuna pa kljub temu sprejela brez ene same spremembe katerekoli postavke. Vsak neuk državlján lahko ugotovi, da s proračunoma nekaj ni v redu: in res ni. Glede na trenutne razmere je primanjkljaj bistveno večji, realno bistveno večji, kot je izkazan, in znatno presega tiste dopustne magične 3 %. Tudi ugotovitev Evropske komisije, da proračun ni pripravljen v skladu z merili Evropske unije, je pričakovana in tudi objektivna. Ne bi bilo slabo, če bi predsednik Vlade, ministri in koalicijski poslanci pred odločanjem ponovno prebrali magnetograma nagovorov predsednika Vlade in ministrice ob predstavitvi proračunov. To je bilo 5. oktobra letos. Proračuna sta bila sprejeta tudi brez mnenja fiskalnega sveta – organa, zapisanega v Ustavi. Tega organa ni, vlada pa se niti ni in se niti ne trudi, da bi ga imeli. Nekdanji Cerarjev minister za finance dr. Mramor je v Državni zbor prinesel predlog kandidatov za fiskalni svet in tem kandidatom je kar sam pripisal, kateri stranki ali opciji so njegovi kandidati blizu. Vladni predlog je propadel, kandidate iz novega razpisa pa Vlada niti ni predložila v Državni zbor. Postopek je bil prekinjen, novega ni. In tukaj se moram odzvati na besede predsednika Vlade, ki je dejal, da se je Vlada glede kandidatov za fiskalni svet pogajala v Državnem zboru tudi z opozicijo. Niti enega sestanka za našo poslansko skupino ni bilo, preden se je oblikoval predlog kandidatov za fiskalni svet. Niti enega. Šele potem, ko je Vlada vložila predlog v Državni zbor, je prišel minister povedat, kateri

njegov kandidat bi bil pa naši stranki bolj blizu. Na takšen način, gospod predsednik Vlade, boste težko prišli do nekega predloga, za katerega potrebujete 60 glasov. Kljub temu da ni fiskalnega sveta, je Vlada prišla v Državni zbor s trditvijo, da je proračun pripravljen skladno s fiskalnim pravilom. Sama sebi je izdala pozitivno ceno. Tako se spoštuje ustavnost in pravno državo v mandatu vlade, ki jo vodi ustavni pravnik. Če bi imeli fiskalni svet, proračuna za leto 2017 in 2018 sploh ne bi mogla biti vložena v zakonodajni postopek, ker bi ju fiskalni svet zavrnil. Še manj pa, da bi takšna proračuna sprejeli, potem ko se je umaknil še en zakon, ki je bil sestavni del vseh tistih števil, ki so bile tam napisane.

Slovenska demokratska stranka in opozicija smo obstruirali končno sprejemanje proračunov, kajti ni bilo vredno vztrajati in dajati legitimnost nelegitimnemu početju. Nobena opozorila, nobene utemeljene pripombe niso zalegle. Ne ministri ne koalicija niso kaj veliko govorili, pri tipkanju pa ste bili kar strumni, brez napake. In to se zgodi vedno, kadar je treba potrditi kakšen nezakonit ali neustaven zmazek. Seveda nista problem samo proračuna za leti 2017 in 2018, tudi zaključni račun za leto 2015 je zmazek Cerarjeve vlade z veliko napakami in fiktivnimi zapisi. Računsko sodišče je ugotovilo, da evidence ne štimajo, da premoženje ni ustrezno poknjženo in tako naprej; ampak koalicija je tudi ta akt soglasno potrdila. Očitno vlada in koalicija ne priznavata revizij Računskega sodišča, jih ignorirata. In zdaj samo sprašujem predsednika Vlade, kako lahko pričakujemo napredek, učinkovito, predvidljivo in pregledno delo, gospodarsko rast, prave ukrepe, če je vse zgrajeno na kršitvah ustave in zakonov, na lažeh oziroma fikcijah?! Naslednji primer kršenja Ustave. Ustavno sodišče je že v mandatu Cerarjeve vlade odločilo, da je treba zagotoviti enako, to je stoodstotno, financiranje javnih programov tudi zasebnim šolam. V odločbi je bil napisan datum, enoletni rok, ki se je iztekel 9. januarja letos. V Slovenski demokratski stranki smo večkrat opozorili, da je to neustavnost treba odpraviti. Dvakrat smo tudi predlagali novelo zakona, a spremenilo se ni nič. Zakona sta po uveljavljeni metodi padla. Aprila letos je predsednik Vlade obiskal Škofove zavode in takrat je metropolitu gospodu Stanislavu Zoretu, cerkvenemu občestvu in slovenski javnosti obljubil skorajšnjo popravo zakona, saj naj bi bil zakon že pripravljen. Od tedaj do danes je minilo že krepko več kot pol leta, a zgodilo se ni še prav nič. Kamere so ugasnile, dogodek je ostal ovekovečen, predsednik Vlade Cerar pa se obnaša, kot da ima spomin zlate ribice. Zakona v Državnem zboru še ni; tudi sedaj ga še ni. Zaradi zavestnega oziroma načrtnega neizpolnjevanja odločbe Ustavnega sodišča smo nedavno tudi proti ministrici dr. Maji Makovec Brenčič vložili interpelacijo, v kateri smo ji v petih točkah očitali odgovornost za neukrepanje in zavlačevanje

priprave novele zakona, odgovornost za kršitev Ustave, opustitev dolžnega ravnanja in nespoštovanje ustavnega reda ter ustvarjanje neenakosti pred zakonom ter odgovornost za izgubljeno zaupanje v institucije pravne in socialne države. In veste, kaj je v odgovoru na navedbe iz interpelacije zapisala ministrica dr. Maja Makovec Brenčič? »Očitke, ki izhajajo iz navedene interpelacije, v celoti zavračam kot neutemeljene v vseh točkah.« To očitno laž je v odgovoru zapisala ministrica za izobraževanje, čeprav do danes še ni predložila zakona, in s prepričljivo podporo poslancev ostala na položaju. Za njo je stala vsa vlada, z ustavnim pravnikom Mirom Cerarjem na čelu, vsa koalicija in še nekaj drugih podpornikov se je našlo. Taka je ta etična revščina v tem mandatu. A vprašajmo se ali pa se vprašajte v vladni koaliciji, v vladi, kaj s takim odgovorom, ki je definitivna laž, ministrica sporoča vsem, ki se izobražujejo, pa tudi ostalim državljanom. Laž je vrednota; če se lahko zlaže ministrica in ostane na položaju, se lahko zlaže vsakdo. Vprašajmo se, kaj s takšno aroganco sporoča predsednik Vlade. Najbrž si misli takole: Mi si lahko privoščimo vse, prav vse. Mi smo ustava in zakoni, mi smo naravno pravo.

Pred dnevi je bil na plenarni seji Državnega zbora obravnavan predlog ene od poslanskih skupin za spremembo Ustave. Šlo je za vpis pravice do pitne vode v Ustavo. Na sejo je prišel predsednik Vlade in 13 ministrov; predsednik Vlade si je tudi vzel čas za nagovor. Ko smo obravnavali proračuna in spremljajoče akte, ki jih lahko predlaga izključno Vlada, pa velik del časa v dvorani ni bilo niti enega ministra, ki bi odgovarjal na vprašanja poslancev. Občasno je sicer prihajala ministrica za finance, ki pa je imela toliko drugih opravil, da je bila večino časa tiho. Toliko o prioritetah vlade; v glavnem veliko časa za fototermin in slikanja; ko pa je treba braniti lastne predloge, pa vnema hitro mine. Dan ali dva nazaj je Državni zbor obravnaval tudi Vmesno poročilo preiskovalne komisije, ki preiskuje bančno luknjo. Na kolegiju sem posebej opozoril na to, da Vlada ni najavila časa, čeprav bi bilo to pričakovano. Predsednik Vlade Cerar je znan borec proti vsem nezakonitostim, veliko mu je do etičnosti, do spoštovanja Ustave in zakonov; to ima navsezadnje koalicija zapisano v uvodu in več drugih delih koalicijske pogodbe. Upravičeno smo pričakovali njegov nastop, njegov nagovor, saj gre za preiskavo največjih kriminalnih dejanj v slovenski zgodovini, ki so pogoltnile okoli 5 milijard evrov; ampak ni bilo nobenega odziva vlade. Predsednik Državnega zbora Brglez je dejal, da je to poslanska tema. Poslanska tema je bila tudi voda. Tam predsednik Vlade in 13 ministrov, tukaj nikogar, pa gre za največji kriminal te države. A kaj naj, ko je mama Zdenka dejala, da vsaka svinjarija ni kaznivo dejanje. Če ni mogel predsednik Vlade, bi lahko vskočil minister Klemenčič, prejšnji predsednik Komisije za preiskovanje korupcije.

Domnevno tudi odločen borec za etiko in proti korupciji, ki je ne tako daleč nazaj preiskoval in preiskal bančno luknjo. Njegov senat je takrat sprejel tudi posebno poročilo. Kljub temu tedanji šef Komisije za preprečevanje korupcije Klemenčič s tedanjo Pogačnikovo komisijo, ki je preiskovala bančno luknjo, ni želel sodelovati. Na zaslišanjih je odgovarjal skopo, prikrival izsledke, poročila ni hotel predati preiskovalni komisiji. Kar pomeni, da se je njegova komisija za preprečevanje korupcije odločila odločno braniti sive eminence bančništva. To je bilo tedaj izredno slabo sporočilo slovenski javnosti, vseh samo bančnemu podzemlju. Taisti Klemenčič je sedaj minister za pravosodje, pripravil je tudi zakon, s katerim bi Državnemu zboru odvzel možnosti, da bi ustanovljal preiskovalne komisije. Preiskave bančne luknje, TEŠ in podobnih velikih zgodb, nedokončane tranzicije bi prenesel kar na vlado, kjer naj bi preiskave prevzeli oziroma vodili nekdanji upokojeni funkcionarji raznih institucij. Še tisto malo možnosti, ki jih ima Državni zbor, bi jo Državnemu zboru odvzel, da bi se afere lažje potlačile. Zakonodajno-pravna služba je zakon ocenila kot neustaven, zato je običal v zakonodajnem postopku. Klemenčič bi po tem zakonu postal še nadzornik oziroma usmerjevalec preiskav, v bistvu neke vrste neformalni vodja Komisije za preprečevanje korupcije. In z novelo Zakona o državni upravi si je za ta projekt že pripravil ekipo na ministrstvu.

Pred nekaj dnevi se je minister Klemenčič vrnil tudi z ekskurzije na Islandiji. Tam so pred tremi leti končali vse sodne postopke, povezane z bančno luknjo, počistili banke in zaprli akterje; padla je tudi politična oblast. Za to so potrebovali samo dve leti. Razmere na Islandiji se normalizirajo, ker starih bremen ni več. Pri nas pa se preiskav še nismo lotili resno. Kmalu bo najbrž prišlo tudi do prvih zastaranj. Še kakšno posebno specializirano enoto boste ustanovili, enkrat ali dvakrat preložili spise, nekajkrat zamenjali vodstva institucij in organov, ki preiskujejo bančno luknjo, pa bodo sive eminence bančništva absolutno na varni strani. No, sicer sem in tja se koga le obsodi za kakšno drobnarijo, za katero je predhodno poravnal že vse obveznosti; ampak to so marginale. A pri nas ne predsednik Vlade ne minister nočeta niti govoriti pri poročilu parlamentarne preiskovalne komisije; nočeta se opredeliti do ugotovitev in sklepov v Državnem zboru. Nič ne predlagata, vlada tudi ni nič predlagala, da bi se kaj popravilo in tako naprej. Da ne spregovorita, ni v interesu javnosti; je pa v interesu tistih, ki so ju postavili na funkcije. Sive eminence bančništva ostajajo tudi po njuni zaslugi najbolj varovana državna skrivnost. Mehke noge imajo tudi preiskovalci, ki se vrtijo na obskurnih primerih in na način, ki ne prinaša odločnih ukrepov, rešitev in sankcij. Sicer pa kako razumeti predvolilna sporočila in zapise v koalicijski pogodbi o etiki, spoštovanju pravne države, o enakosti pred sodišči, o pravičnosti in

tako naprej, če se razpravam o bančni luknji izmika in če si je Cerar za ministra za pravosodje izbral osebo, ki je kot najodgovornejši funkcionar Komisije za preprečevanje korupcije odgovoren za kršitev osmih zakonov, treh uredb in več drugih predpisov. Osebo, ki ni hotela Mandatno-volilni komisiji pojasniti podatkov o svojem premoženju, ki ni hotela predložiti računov za dograditev svoje hiše, ki je zavrnila odgovor, ali je bil tudi njegov senat Komisije za preprečevanje korupcije tisti, ki je koristil poceni avionske karte Adrie Airways, ki je v prijavi Državnemu zboru zatajil družbi svoje žene, ki ni hotel poročati, koliko poslov je z družbami v državni lasti v času njegovega vodenja KPK sklenila njegova žena Nina Zidar Klemenčič in tako naprej. So to kriteriji, na osnovi katerih je Miro Cerar izbral ministra za pravosodje?!

Trditev gospoda Štefaneca na eni izmed sej v Državnem zboru drži, da so za Klemenčičem ostali na Komisiji za preprečevanje korupcije z glivicami nezakonitosti okuženi čevlji, kar je iz tega razvidno. Vendar podatki vseeno curljajo na dan. Včeraj je bilo povedano, da je Nina Zidar Klemenčič, žena Gorana Klemenčiča, za posle, povezane s Factor banko, pokasirala skoraj 900 tisoč evrov. Factor banka je bila do nedavnega v programirani likvidaciji, sedaj je pripojena DUTB, strošek te odločitve bo državo stal še dodatnih 50 milijonov. Le malo manj pokasira letno s pogodbo z Novo Ljubljansko banko tudi predhodnik Gorana Klemenčiča na čelu Komisije za preprečevanje korupcije – Drago Kos. Rok Praprotnik, ki je prej s Klemenčičem preiskoval bančno luknjo na KPK in najbrž tudi spoznal sive eminence bančništva, je takoj po odstopu s funkcije namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije dobil izvrstno plačano službo na Novi Ljubljanski banki. Najbrž zasluži precej več kot predsednik republike Pahor ali predsednik Vlade Cerar. Še vedno je tam, čeprav naj bi po nekaterih informacijah sedanja Komisija za preprečevanje korupcije ugotovila, da gre za etično sporno zaposlitev. Tudi brat šefa NPU oziroma Specializiranega državnega tožilstva Harija Furlana je zaslužil podoben znesek s prodajo ortopedskih pripomočkov eni od bolnic. Po razkritju je bila firma takoj zaprta, čez noč; mediji pa kakor da niso nič opazili. So ocenili, da tu razkrinkavanje ni v javnem interesu. Sicer pa kaj si lahko mislimo o teh zneskih okrog 800 tisoč evrov, ki se prelivajo v zasebne žepe? Kdo na kaj pomisli, morda na ...? Ne bom nadaljeval.

Ko so najodgovornejši za pregon bančnega kriminala – Furlan, Majhenič in Kozina – spomladi na tiskovni konferenci javno obelodanili, da jih v največje bančno brezno, Novo Ljubljansko banko, ne spustijo dlje od vratarja, se ni zgodilo prav nič. Ni bilo nobene udarne izjave ne predsednika Vlade, ne ministra Klemenčiča, ne ministrice Györköš; nobene napovedi, da bodo letele glave na Nacionalnem

preiskovalnem uradu, Specializiranem državnem tožilstvu, SDH, NLB, nobene napovedi spremembe zakonodaje, popolnoma nič. Dnevni dogodek pač. Preiskovalci pa, kot da so s tem našli alibi za upočasnitev in odložitev preiskave. Se vam ne zdi, da gre pri preiskavah bančne luknje za eno samo sistematično norčevanje iz javnosti in za dvolična ravnanja. Zakaj se še vedno samo govori na splošno in ne o konkretnih imenih. Za povrh pa nam Cerar, Klemenčič, Kos, prej Simona Habič, sedaj Vid Doria predavajo o Grecu, o transparentnosti, prodajajo zgodbe o skorumpirancih v Državnem zboru in podobne pravljice. To je pač realnost. Samo primer, kaj se zgodi, če se ne pišeš pravilno. Klemenčičeva Komisija za preprečevanje korupcije je sprožila postopek proti enemu od županov, ker je v neki občini na javnem razpisu dobila posel družba, v kateri je bil direktor brat podžupana. V komisiji nista bila niti župan, niti podžupan, v sodnem postopku pa je sodnica ugotovila 20 kršitev, za vsako določila 400 evrov kazni, na koncu znese to 8 tisoč evrov. Ko Klemenčičev tast obnavlja svoj zasebni grad z javnimi sredstvi Ministrstva za kulturo, ki jih podobno kot v zgornjem primeru pridobi kdo iz javnih sredstev po javnem razpisu, pa Klemenčič kot tedanji šef KPK ni sprožil nobene preiskave in nobenega postopka pred sodiščem. Naj spomnim, da je Klemenčičev tast Franc Zidar samo leta 2013 dobil 154 tisoč evrov na razpisu od Ministrstva za kulturo za obnovo svojega gradu Lemberg, kar je bilo približno 10 % vseh razpisanih sredstev za ta namen. Niso pa bila to edina sredstva, skupaj so vlade od leta 2009 temu zasebnemu lastniku gradu dodelile več kot 380 tisoč evrov. Veliko, če vemo, da za obnove pomembnejših gradov, ki so celo spomeniki nacionalnega pomena, ni denarja. Klemenčiču sta v času, ko je bil minister za pravosodje, Vrhovno sodišče in Ustavno sodišče razveljavila dve odločbi iz časa, ko je bil šef KPK, zaradi kršenja človekovih pravic v postopkih, ki jih je vodil. A predsednik Vlade Miro Cerar mu še kar zaupa. Kaj je to drugega kot popoln odstop od etike, pravne in pravične države, od odgovornosti od načela enake obravnave. V začetku leta 2015 je minister za pravosodje Goran Klemenčič pripravil mini sodno reformo, s katero je več ali manj sforsiral uzakonitev priporočil Greca, se pravi nekih etičnih pravil, česar nima uzakonjeno nobena resna država v Evropski uniji; istočasno pa napovedal še obsežne spremembe oziroma sodno reformo že za konec lanskega leta. Sedaj smo konec leta 2016. Res je predlagal nekaj drobnarij, a reforme ne. Predloge Slovenske demokratske stranke in predlog državljanov z več kot 5 tisoč podpisi pa je zviška zavrnil. V tem času, kar je minister, se je znebil tudi nekaj škandaloznih izjav. Ko je prišel na dan notarsko overjen zapis o izjavi predsednika Vrhovnega sodišča Masleša, da je treba Janšo sfukati, in ko je dobila epilogo zadeva Škrlec na generalnem državnem tožilstvu, je v Državnem zboru dejal,

da proti Masleši ne more ukrepati, proti Fišerju pa ne bo ukrepal. Ko pa se je zapletlo pri Bavčarju, pa je dejal, da bodo letele glave na sodišču, če bo prišlo do zastaranja. Več kot jasno je, da minister za pravosodje Goran Klemenčič nima nobenih meril ali kriterijev, so samo naši ali vaši; pravičnost, ustavnost, zakonitost se merijo samo po naravnem pravu. Čas sprememb bo prišel.

Vlada zamuja tudi z implementacijo direktiv, uredb, drugih aktov Evropske komisije in Evropskega sveta. Več predpisov se sprejema šele ob grožnjah s finančnimi kaznimi, čeprav je za sprejetje takih predpisov določeno daljše obdobje – vsaj leto, dve, marsikje celo tri leta. Kar je hujše, takih predpisov vlada nima niti v svojem normativnem programu. Če rečem po domače, v poslovnem načrtu. Ko pa nenadoma pride deadline, pa se zgodi zakon po nujnem postopku in vlada to obrazloži z grožnjo težko popravljivih posledic za državo. Prej dve leti, tri leta nič; potem pa težko popravljive posledice za državo, tako to vlada obrazloži. Nedavno smo obravnavali tudi interpelacijo ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc. Za celo vrsto očitkov – od korupcije, nedela, političnega kadrovanja, podaljšanja čakalnih dob – je koalicija zmogla ugotoviti, da ne držijo, da so krivi drugi, prejšnje vlade in tako naprej; čeprav vsakodnevna dejstva in podatki govorijo drugače. Ministrica je nesposobna, tako je razumeti iz stališča Zdravniške zbornice, sindikata zdravnikov, dela poslancev koalicije in tudi javnosti. Ampak ne zgodi se nič. Predsednik Vlade ji zaupa, koalicijski poslanci, celo tisti, ki vedo povedati, da vlada na ministrstvu in posledično tudi v zdravstvu popoln kaos, so glasovali proti razrešitvi. Postavlja se vprašanje, ali si res želite izboljšanja razmer v zdravstvu. Zdravniška stavka je samo del problema. Glavni problem je tiha večina, ki potrebuje zdravstveno oskrbo, ki stoično čaka v čakalnicah, predolgih vrstah na prvi pregled ali operacijo. Za veliko ljudi bo to prišlo prepozno. Žal se ti ljudje ne dvignejo, ne protestirajo, pa gre za njihove zdravstvene, človekove in tudi človeške pravice. Zdravstvene pravice so plačali vnaprej kot neke vrste abonma, kot biankomenico za čas in razmere, ko bodo zdravstveno pomoč ali oskrbo potrebovali. Kaj pomaga bolnikom njihova solidarna socialistična zdravstvena blagajna, v kateri imajo naloženih deset tisoče evrov, ko pa ne morejo na magnetno resonanco, specialistični pregled, na obsevanje ali operacijo takrat, ko jo potrebujejo?! Komu je namenjena ta solidarnost? Lobijem, raznim Mark Medicalom in drugim podobnim projektom, ki so ukradli zdravstvene pravice oziroma storitve prebivalcem in plače zdravnikom? In ti lobiji z umetnim veriženjem zaračunavajo pripomočke, zdravila, opremo s tri- do desetkratniki nabavnih cen, služijo s podražitvami investicij in z drugimi kriminalnimi prijemi izčrpavajo ali pa jemljejo, kradejo denar iz zdravstvene blagajne. In ne zgodi se nikomur nič. Do danes se, pa so

podatki znani že kar nekaj časa, na področju zdravstva ni premaknilo nič. Ukinila se je samo ena družba, brata šefa Specializiranega državnega tožilstva Furlana. Preiskovalci in sodniki se delajo, kot da se ne znajo obrniti. Kakšnega portirja še primejo, dlje od tukaj pa ne gre, ne na bankah ne na zdravstvu.

Pa še nekaj besed o drami z ugrabitvijo koroških dečkov. Sodišča so ugotovila kršitev Ustave in zakonov, ampak Anja Kopač Mrak ne popušča. Njeni iz centrov za socialno delo so šli tako daleč, da so otrokoma bolj omejili srečanje s svojimi starimi starši, kot velja to za najhujše kriminalce v zaporih. Stiki so dovoljeni eno uro in pol na mesec, potekajo pod nadzorom strokovnjakov centra za socialno dela. Kot smo slišali, več ali manj so vsi iz SD; in ti budno pazijo, da se stara starša in otroci ne bi spozabili. Za povrh so otroka, kot kaže, še prekrstili, dali so jima novo ime in priimek ter morda so ju celo tudi razdružili. Vložena je že druga interpelacija ministrice. Morda bo odločitev Državnega zbora tokrat drugačna, saj se ne more kar naprej uveljavljati naravno pravo, septati človekove pravice in uničevati družine. Enkrat je treba take sposobne tirane umakniti s političnih in strokovnih funkcij. Tukaj ne gre samo za center za socialno delo, ampak tudi za tiste funkcionarje, ki s svojimi odločitvami, v tem primeru recimo mislim informacijsko pooblaščenko, ali z nezadostno aktivnostjo, kot je to zaznati pri varuhinji človekovih pravic, prispevajo k razkroju pravne in socialne zdrave ter družin.

Vlada je v času migrantske krize opravljala razne charter storitve, nadstandardno skrbela za nezakonite pribežnike, ni zaznala nobenih teroristov, kršila mednarodne sporazume, pravila, suspendirala schengen. Nobena opozorila niso zalegla, tiste, ki smo na to opozarjali, pa je predsednik Vlade Cerar razglasil za nedržavotvorne. Sedaj za to nedosledno delo vlade prihaja račun. Mrzlično se išče lokacije za migrantske centre in nastanitev tistih migrantov, ki bodo k nam vrnjeni iz evropskih držav. Številke vlada noče povedati, a ne bo majhna, če se išče kapacitete za več deset tisoč oseb. Kakšno je pričakovano breme za Slovenijo? Koliko se bo poslabšala varnost, porasel kriminal, podaljšale čakalne vrste? Od vlade ni odgovorov, so pa protesti državljanov. Na trditve iz naše interpelacije je vlada odgovorila z nekaj stavki, enega ali dva bom tukaj prebral. Zapisala je takole: »Trditve iz interpelacije ne drži. Pripravljene so teze za spremembo Ustave.« Ali pa: »Trditve iz interpelacije so netočne in zavajajoče, vlada tudi na področju zdravstva vztraja na načelu ničelne tolerance do korupcije.« Taki oziroma podobni stavki se v odgovoru vlade ponovijo skoraj stokrat. Vsi pa vemo, kakšno je stanje na področju zdravstva, saj dnevno prihajajo nove in nove in še slabše novice – čakalne dobe, srčna kirurgija, ortopedski pripomočki, stenti. Na ministrstvu za delo enaka zgodba, na drugih

resorjih podobno. Na področju zdravstva se ne premakne nič. 10. 12., ko bi morala ministrica predložiti obljubljene reforme, bo vsak čas. Razen novih afer drugih informacij o kakšni aktivnosti ni. Vlada se hvali s politično stabilnostjo, s sodelovanjem v Ekonomsko-socialnem svetu, stroko, sindikati, civilno družbo. Pa te trditve držijo? Odgovor je – ne. Nobena vlada doslej še ni menjavala ministrov kot spodnje hlače, ta to počne. Ampak kljub temu so ministri še vedno Goran Klemenčič, Maja Makovec Brenčič, Anja Kopač Mrak in Marija Milojka Kolar Celarc. Nobena vlada v svoji sestavi ni trpela ministrov in državnih svetnikov, ki so bili vpleteni v zlorabe in kazniva dejanja, ki so si neupravičeno zaračunavali dvojne potne stroške, ki so si nezakonito izplačevali razne dodatke, dokazano kradli, na sporen način kasirali enormne honorarje. Ta jih ima in jim zaupa. Etika je popolnoma razvrednotena, pravna država in načelo enakosti prav tako. Cerarju je razpadel Ekonomsko-socialni svet. Iz njega so že pred časom izstopili delodajalci. Stavke se vrstijo, v času največje migrantske krize so stavkali policisti, zdaj zdravniki, s stavko grozijo sindikati javnega sektorja; vlada pa pravi, da je v državi vse v najlepšem redu.

Vlada se je v odgovoru pohvalila tudi z rezultati. Zapisala je naslednje: »V prvih dveh letih je vladi pod vodstvom Mira Cerarja uspelo zvišati gospodarsko rast, zmanjšati zadolženost slovenskih podjetij, zmanjšati javnofinančni primanjkljaj, ustvariti presežek, znižati stopnjo brezposelnosti, zvišati donosnost družb v lasti države, olajšati življenje šibkejšim, odpraviti administrativna bremena« in tako naprej. Pa pogledjmo nekatere od teh trditev. Na gospodarsko rast vpliva več dejavnikov, eden od teh je izvoz – prispevek vlade je enak nič. Državnih investicij je malo, na rast vplivajo potem samo investicije zasebnega sektorja. Padlo je črpanje sredstev iz sedanje finančne perspektive, poročilo je v Državnem zboru, na višjo porabo pa so morda najbolj vplivali migranti. Zmanjšala naj bi se zadolženost slovenskih podjetij, toda nižanje stroškov obrestnih mer je svetovni trend. Zmanjšal naj bi se javnofinančni primanjkljaj, splošni trendi v Evropski uniji in svetu, to je gospodarska rast, so splošni. Ukrepi vlade Janeza Janše delujejo; ni pa nič od ukrepov te vlade, vlada jih ne zna naštet. Žal je tudi proračun fiktiven, podatek o primanjkljaju ne drži, kot sem prej povedal, ga je Evropska komisija ocenila negativno. Vlada pravi, da je znižala brezposelnost za več kot 17 tisoč, ampak vprašanje je, kaj od tega drži. 8 tisoč ljudi se na leto izseli iz države, se pravi da ti ne obremenjujejo teh evidenc; vsaj 12 tisoč je dnevnih delovnih migrantov, predvsem v Avstrijo; več kot 3 tisoč jih je vlada zaposlila v javnem sektorju, kar stane proračun vsaj 180 milijonov evrov. Zaradi davčnih blagajn pa se je po podatku vlade, ki ga imate v odgovoru na našo interpelacijo, zaposlilo natančno 16 tisoč 806 oseb; praktično vse, kar naj bi se zmanjšalo

na zavodu za zaposlovanje. To je rezultat. In zdaj hvaljenje s to znižano brezposelnostjo najbrž ni kakšen poseben dosežek. Administrativni ukrep je pobral vse tisto, kar je dosežek te vlade, uvedba davčnih blagajn.

Hvalite se z donosnostjo družb v državni lasti. V proračunih za 2017 in 2018 je bistveno več odhodkov za dokapitalizacije, to je pokrivanje lukenj v državnem premoženju, kot je prihodkov od dividend, kar kaže na to, da je upravljanje z državnim premoženjem katastrofalno. Zdaj je pa še vprašanje, za koga čuvamo mi to državno srebrnino, kdo služi z njo, če ima država z njo samo stroške? Recimo kar zadeva kvaliteto upravljanja, pripojitev Factor banke in Probanke k DUTB bo stala 50 milijonov. Ta vlada je dokapitalizirala Adrio Airways z več kot tremi milijoni in jo prodala za 100 tisoč evrov anonimom iz davčne oaze, dogajanje s Palomo, DUTB, SDH. To je ena sama šlamastika z upravami in nadzorniki. Vsem gre samo za visoke plače in nagrade. Vsi se borijo samo za svetovalne in piar pogodbe. Posle dobivajo grozdi odvetniških in svetovalnih agencij. Naročajo in prekladajo se študije spornih in nezakonitih odločitev kolikor hočeš, denar pa odteka. Poslanci pa ne bi smeli nič vprašati, nič slišati ali nič videti. Na vprašanja vlada ne odgovarja, tudi ostali si po svoje razlagajo bančna in poslovna pravila. Večja je luknja, večja je bančna ali še kakšna druga skrivnost.

Kar zadeva olajšanje življenja socialno šibkim pa tole, vrednotnice za priložnostne snažilke ali druge poklice najbrž ni olajšanje za njih. Hipoteke na socialnovarstveno pomoč tudi ni olajšanje življenja za te ljudi. Prevoznice, davčne blagajne za mlade kmete tudi ni nobeno olajšanje. Lovite pa razne kostanjarje, svečarje, male vinogradnike in tako naprej. Še bi lahko našteval ali pa naj bo to dovolj. Lahko še stokrat zapišete, da naše trditve iz interpelacije ne držijo, da so zavajajoče; a podatki so neizpodbitni. Za zaključek bom navedel samo enega. Slovenija je bila še leta 2008 po kupni moči prebivalstva z naskokom pred vsemi vzhodnimi članicami v Evropski uniji, pred Baltskimi državami in državami Višegradske skupine; z naskokom. Je pa v tem času od leta 2009 naprej edina članica med naštetimi, kateri je kupna moč izrazito padla za 6 odstotnih točk, v vseh drugih se je kupna moč prebivalstva bistveno povečala. Čehi so naš že prehiteli, Poljaki so blizu in če bodo takšne razmere še dolgo trajale, bomo padli na raven držav, v katerih divjajo plemenske vojne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecv Slovenije, v njenem imenu gospod Franc Jurša.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani ministrski zbor,

spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, lepo vas pozdravljam! Dober dan.

Že ob zadnji interpelaciji smo v Poslanski skupini Desus povedali, da je obnašanje predlagateljev neproduktivno in popolnoma neodgovorno do naše države. S stalnim vlaganjem interpelacij proti ministrom in ministricam, sedaj pa še proti celotni vladi, kaže, da vam je mogoče popolnoma vseeno za to državo. Hromite delo te vlade, njene administracije. V zadnjem tednu ste z več 100 poslanskimi vprašanji zasuli ministrstva, da ne omenjam, da danes sedimo že na sedmi interpelaciji v tem mandatu; vsaj ena pa še je pred nami. Želim si, da bila zadnja; a prepričan sem, da sigurno ne bo. Razumem, da imate kot opozicija za takšna dejanja vso pravico. Nadzor nad oblastjo je vaša legitimna pravica, a vi ste šli sedaj čez vse meje. Onemogočate normalno delo vlade, onemogočate spremembe, za katere se vsi prizadevamo; in tako blokirate normalno delo tudi parlamenta. Umetno ustvarjate izredne razmere, ki pa jih v resnici ni. Dragi moji kolegi in kolegice, mislim, da krize ni več, državi gre na bolje; in to že zadnja tri leta. Vse to se izkazuje tudi s sproščanjem strogih varčevalnih ukrepov. Ali vas morda boli dejstvo, da se dela kar dobro, da gremo v pravo smer? Moram pa reči, da nas v Desusu izredno veseli, da tudi v Slovenski demokratični stranki očitno podpirate našo koalicijsko pogodbo, torej lahko računamo tudi na vaš glas, ko bomo ustanavljali demografski sklad in sprejemali zelo pomembne druge odločitve, ki so pomembne za razvoj države ter za dobrobit državljanov in državljanov. In zakaj pravim, da podpirate to vlado in njeno koalicijsko pogodbo? Zato, ker nam v interpelaciji očitate prav to, da ne spoštujemo lastne koalicijske pogodbe oziroma lastnega koalicijskega sporazuma. Vi torej podpirate program te vlade, kolegi, boljše opozicije bi si v tem trenutku težko želeli. Po drugi strani pa, kot rečeno, hromite delo vlade, kar je izjemno dvolično. Če si tako zelo prizadevate, da bi mi izpolnjevali naše koalicijske zaveze, potem je najbolje, da se nam pridružite v koaliciji; ampak mogoče je tu res malo šale.

V zadnji Sobotni prilogi časopisa Delo smo lahko prebrali odličen članek z naslovom – Je resničnostni šov premagal politiko? Seveda ne gre zgolj za retorično vprašanje; gre za našo realnost. Moč argumentov in vsebina ne igrata več nobene vloge. Vaša politika napadanja, strahu in nestrpnosti pa vedno bolj prihaja na površje. Ljudje so vas na nek način, spoštovani kolegi in kolegice, prebrali, zato vsi vaši poskusi spodkopavanja te vlade in te koalicije ne ganejo več po vsej verjetnosti nikogar. Spet ste nam pripravili novo igro, novo predstavo za javnost, do jutri zjutraj; a večina javnosti vam ne zaupa več, pa ta igra je lahko nevarna. Ta igra nas lahko pripelje v neke druge čase pred 70 leti, katerih si verjetno nobeden ne želi. Politika ustvarja nove delitve; in to ni prav. To moramo presekati, moramo biti boljši. In današnji dan je

prav to, šov ustvarjanja novih delitev, čisti blef brez dodane vrednosti. Si res želimo takšno družbo, mi in naši državljani?! Zagotovo ne. Temelji zahodne družbe so se v letošnjem letu močno zatresli; da bi se moralo kaj zatresti v naših lastnih glavah. Mi pa s temi brezsmiselnimi sejami, stalnimi napetostmi in risanjem katastrofalnih razmer le še poglobljamo že tako odklonilno mnenje javnosti do politike. In potem se čudimo, da ljudje v anketah ocenjujejo, da smo prav poslanci najbolj skorumpirani v tej državi. Jaz sem prepričan, da to ni res; ampak javnosti ni moč enostavno in preprosto prepričati, ker počenjamo vse to, kar počenjamo, ker smo ljudem nenehno na očeh, pred kamerami. Se kdaj zamislite in vprašate, kaj si o nas mislijo državljani, ki nas pravkar gledajo? Nič dobrega, če pogledamo ankete. Le kako naj imajo dobro mnenje o nas, ko pa iz dneva v dan, iz tedna v teden, iz meseca v mesec gledajo razprtije, ki k ničemur ne prispevajo. Za ljudi smo vsi isti, vsi smo prepirljivi, nič ne delamo in še bi lahko našteval. In politika si je za takšno stanje zagotovo deloma tudi sama kriva.

Spoštovani kolegi z desnice! Na dolgi rok si zagotovo ne delate usluge. Predlagam, da se nehate igrati s čustvi državljanov in bodite konstruktivni. Nehajte izstopati v tem resničnostnem šovu, saj vsi vemo, da bi bile seje Državnega zbora pol krajše, če ne bi bilo kamer parlamentarnega programa. Naj se vrnem k današnji temi. Imamo vlado, ki ni idealna; priznam in priznamo. Kot seveda nobena pred njo, a ta vlada je edina, ki je bila po dolgih letih spet sposobna normalizirati državo. Omilili smo politične strasti, stabilizirali javne finance in Slovenijo vrnili tja, kamor spada že od nekdaj – na zemljevid gospodarsko uspešnih držav. In zdaj, ko gre državi bistveno bolje, je čas, da poskrbimo tudi za to, da bo šlo našim ljudem bolje. A žal ne gre vse čez noč. Tako kot krizo začutimo z zamudo, tudi okrevanje občutimo kasneje, kot bi si želeli. A nastavki so dobri, zdaj gremo lahko samo še navzgor. Zdaj, ko smo pospravili nered, je čas, da vsi skupaj zavihamo rokave in sprejmemo zakonske rešitve, ki nas bodo tudi dolgoročno ohranile med najbolj razvitimi državami sveta. Pred nami je prepotrebna zdravstvena reforma, čakajo nas demografski izzivi, poskrbeti moramo za določeno vzdržnost pokojninske blagajne, zato v Desusu delamo vse, da čim prej pridemo do demografskega rezervnega sklada. Poskrbeti moramo za ljudi, mladim pomagati do dobre izobrazbe in prve službe, upokojujencem omogočiti varno starost, bolnim zdravnike, razbremeniti gospodarstvo in pognati infrastrukturne projekte. Pred nami je še mnogo izzivov, zato bi si želel tudi pomoč opozicije. Bomo zmogli kdaj stopiti skupaj, vsaj ko gre za velike stvari?!

Dobro veste, da znamo biti tudi mi kritični do naše lastne vlade. Veste, to je podobno kot v družini, to je posebna družinska ljubezen, gre za konstruktivno kritiko, ker želimo

biti še boljši. In logično je, da vedno obstajajo možnosti za izboljšave. Veste, najlažje je biti v opoziciji in temu primerno je tudi najlažje kritizirati, vse. In obljubljeni nekaj, kar ni realno, da se doseže. Mi smo to odgovornost prevzeli in zato se moramo obnašati preudarno, upoštevati moramo finančne okvirje, hkrati pa skrbeti za dobrobit vseh državljanov in državljanov. Ni lahko, vsakdan moramo tehtati med različnimi ukrepi, prijaznimi in manj prijaznimi; a vse to delamo v dobro države ter državljanov in državljanov. Ni preprosto, od nas so odvisne usode ljudi, tudi od nas vseh tukaj. A smo ponosni, da so nam prav ti ljudje zaupali, da jih zastopamo po svojih najboljših močeh. Tako si mislimo vsi. Saj veste, kako pravijo – Kdor dela, tudi greši. Biti populist, spoštovani kolegi, pa je najlažje. V Desusu smo trden člen te koalicije in tako bo tudi v prihodnje.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Pred nami je še zadnje stališče poslanskih skupin. Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Podpredsednik, hvala lepa. Predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Samo spomnim, če slučajno kdo gleda televizijo, da imamo to državo že 25 let, da smo v tej državi naredili že kaj dobrega, da smo v tej državi naredili tudi kaj slabega in da se ta država ni začela pred tremi leti. Da danes na tem mestu, spoštovani in spoštovane, razpravljamo o interpelaciji celotne vlade, nas, Socialne demokrate, niti najmanj ne preseneča. Pa ne zato, da bi vsaj tokrat imeli argumenti interpelacije neko težo, ki bi jo bilo za pričakovati ob tovrstnem manevru morda tudi od največje opozicijske stranke kot predlagatelja, ali pa da bi bil nek globlji namen te interpelacije iskanje nekkih rešitev. Žal, predlagatelji se tudi tokrat niso izneverili svoji nameri, da s to interpelacijo zgolj in samo želijo zaustavljati delo vlade, imeti svojih pet minut pod medijskimi žarometi – no, 16 ur – in da znova oblečejo kostum rešiteljev Slovenije. Kostum, ki smo ga enkrat že videli, in hvala bogu samo enkrat. Mi smo videli vse rešitve, ki jih je ta kostum pripeljal. To je bilo že vse videno in vse tudi slišano. Bolj poglobljenih analiz si tudi tokratna interpelacija o delu te vlade, gospe in gospodje z moje desne, ne zasluži. Pa ne, da si ne bi Socialni demokrati želeli konstruktivne razprave o perečih temah, ki jim moramo v prihodnosti posvetiti vso pozornost; temveč ker smo se znova in znova, pa ne samo ta vladna koalicija, ampak vsa država, gospe in gospodje, dobesedno prisiljeni ukvarjati s kompleksi Slovenske demokratske stranke, namesto da bi se ukvarjali s problemi te države. Ta interpelacija ne preseneča. Morda malce bolj to, da se je Slovenska demokratska stranka odločila, ker verjetno običajni prijemi ne prijemajo več, da ne vlaga več interpelacij ministrov in ministrice, temveč da vloži največjega aduta, da interpelira

vso vlado. Imel sem pa vmes občutek, da smo na interpelaciji gospoda Klemenčiča. Na drugi strani pa ne bomo presenečeni, če bomo taki interpelaciji verjetno pričeli že čez kak mesec dni, če ne bo kaj drugače. Ker poznamo recepturo Slovenske demokratske stranke za interpelacijo, kako se loteva interpelacije – zavrti se interpelacijski boben v prostorih Slovenske demokratske stranke, v njem so imena ministrstev, ki imajo v danem trenutku največ medijskega prostora, ko pade ven srečni minister oziroma ministrica, se nabere nekaj klipov na to temo, doda se veliko populizma, četudi gre za otroke, ne ozira se na argumente, ker ti škodijo, in ob pravem trenutku se vložijo interpelacije. In tako naprej in tako naprej, do te sedme interpelacije, ki smo ji priča danes. Ko te interpelacije minejo, pa se v vmesnem času ukvarjamo s preverjenimi temami – partizani, domobranci, pretvarjanje polpretekle zgodovine, iskanje vohunov, spletke in zarote tranzicijske leve – in z vsemi idejami, kaj se dogaja v Murglah. To je recept, ki ga Slovenska demokratska stranka na nek način zna in zmore.

Spoštovani, veseli smo, da si je predlagatelj te interpelacije vzel čas in prebral koalicijsko zavezo. Iskreno povedano, včasih je tudi jaz ne najdem. Verjetno to zanj ni bilo najbolj prijetno branje ali pa delo, ko je ta zaveza v nasprotju z duhom vsega tistega, kar kot suho zlato na nek način hvali predlagatelj. In to, da je treba v čim večji meri privatizirati naša podjetja, da je treba zasebno postaviti v enak položaj, ampak z davkoplačevalskim denarjem, da to počnemo v zdravstvu, da to počnemo v šolstvu. Da ne govorim, razlika med našo davčno politiko in vašo davčno politiko; predvsem pa je ekonomska politika te koalicije nasploh za predlagatelja sila boleče področje. Pa veste zakaj? Ker se še danes popravlja posledice, ki jih lahko označimo kot davčno in gospodarsko apokalipsa izpred nekaj 10 let. Jaz imam, za razliko od nekaterih vaših poslancev, srečo, da sem bil tukaj takrat, ko je bila ravno takrat vodena s strani Slovenske demokratske stranke. Takrat se je pregrevalo gospodarstvo pod raznimi davčnimi odpustki, slovenske javne finance so bile v slabi kondiciji in pojavila se je tudi finančna kriza; da o zamenjavi starih dobrih direktorjev takrat ne govorim, da o mešetarnjenju v podjetjih takrat ne govorim in da ne govorim tudi o ideji, kako sprivatizirati podjetja preko, kot je gospod Janša rekel, ker to je njegova beseda, tajkunskih povezav. Ampak zaradi teh dejanj imamo bančno luknjo, je pa treba tudi nekaj priznati, to pa jaz osebno priznam, po tej vaši vladi je prišla vlada Boruta Pahorja. Tudi mi bi lahko takrat kaj drugače naredili, pa žal nismo naredili tistega, kar bi morali v tistih časih najprej narediti, to pa je sanirati bančni sistem. Ampak v življenju je priznanje tudi dobrnamerno.

Vrnimo se, dragi moji, k interpelaciji. Poudarjam, Socialni demokrati si nikoli ne bomo dovolili, da bi oporekali poslovnim možnostim opozicije, da vloga interpelacije; ne moramo pa

pristati na logiko, da te interpelacije bolj kot na vsebini pridobivajo status tiskovne konference ene stranke, ki se sklicuje v Državnem zboru in si dela na nek način svoj populizem. Prej mi je poslal prijatelj mesidž, kako to zglada od zunaj. Izgleda tako, kot da se bildata dva, na eni strani gospod Janez Janša, na drugi strani gospod Miro Cerar, mi smo pa nekje vmes, ki malo plavamo sem in tja. V življenju je najlažje biti zagrenjen in vseskozi samo kritizirati; težko pa je karkoli izboljševati, še težje pa je karkoli narediti. Z odgovornostjo nekaj narediti smo bili Socialni demokrati soočeni takrat, ko smo vstopili tudi v to koalicijo, in smo pripravljene prevzeti odgovornost. Pripravljene smo bili prevzeti odgovornost tudi zato, z namenom, da se bo naš program lahko v največji meri tudi uresničeval, naše vrednote. In če kaj, smo Socialni demokrati v tem delu v teh dveh letih lahko na nek način zadovoljni, predvsem smo lahko zadovoljni z delom naših treh ministrov, ker smo dokazali, da smo kredibilna politična stranka, ki zna sodelovati, ki zna delati in ki zna prevzemati odgovornost. Seveda ima lahko tudi vsaka zgodba svoj začetek in tudi konec. Tukaj pa se začnejo in končajo tudi nekatere vrednote, ki jih Socialni demokrati nikdar ne bomo povozili, če lahko temu tako po domače rečem. V prid temu tudi govorijo rezultati – pozitivni gospodarski in javnofinančni kazalniki. To, kar sem na začetku rekel, to ni delo samo te vlade, ki smo ji mi ta trenutek prisotni. Nekatere in pomembne naloge je prejšnja vlada naredila in zmeraj bom javno rekel, da tudi ta ZUJF, ki ga je Janševa vlada prinesla takrat, je pomagal, ker če bi bil tako slab, bi ga verjetno tudi v tej vladi zamenjali oziroma spremenili; pa ga nismo. Hočem povedati, da so nekateri uspehi lahko tudi deljivi. Ni za uspeh odgovorna samo ena vlada in ni za neuspeh odgovorna samo ena vlada.

Danes se ponavlja, da imamo gospodarsko rast, da je javnofinančni primanjkljaj manjši kot 3 %; to drži, gospe in gospodje. Stopnja brezposelnosti, hvala bogu, se je zmanjšala pod 100 tisoč ljudi in jaz mislim, da je to dobro. Socialni demokrati z dvema ministricama in enim ministrom vemo, da nam nič ni podarjeno in da smo sprejemali prave odločitve; in to odločitve tudi v pravem času te vlade in tudi prejšnje vlade. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki ga vodi Anja, je ogromno naredilo na programu aktivne politike zaposlovanja. Pri tem je pripravilo niz ukrepov, ki imajo sedaj dobre kazalnike zaposlovanja. V letih 2014 in 2015 se je zaposlilo okoli 50 tisoč mladih brezposelnih, starih do 29 let. Za 40 % se je povečal izhod mladih v zaposlitev v roku štirih mesecev po prijavi v evidenco brezposelnih. Bilo je za 2 milijona evrov odpisanih dolgov najrevnejšim. Zvišala se je, gospe in gospodje, denarna socialna pomoč za 97 tisoč otrok v letošnjem letu. 97 tisoč otrok tudi prejema višji otroški dodatek. Za pet dni se je povečal očetovski

dopust; 3 tisoč 218 študentov in dijakov prejema štipendije in še bi lahko našteval. Kot sem prej rekel, da včasih naredimo tudi kakšno napako, v vladi predsednika Pahorja smo naredili eno napako na socialnem delu, ki jo sedaj popravljamo, ampak treba je to tudi priznati. Govorim o vračilu prejete pomoči za prejemnike varstvenega dodatka in denarne socialne pomoči za tiste, ki imajo v lasti nepremičnino, vredno do 120 tisoč evrov. To bomo tudi sedaj popravili. Res je, da nam to sedaj malo omogoča tudi to, da je mogoče ta trenutek malo več denarja v proračunu.

Če se ustvarim pri Ministrstvu za obrambo, pri ministrici Andreji Katič. Osebo se bori za pomen urejanja primerne in primerljivega statusa naših vojakov. Prav ti so bili v času največjega varčevanja znotraj sistema obrambe najbolj prikrajšani. Socialni demokrati smo tako prepričani, da bo celotna vlada prisluhnila argumentu ministrice za večji napor pri izboljšanju pogojev za delo v naši vojski in da bo približno isto deležna podpore kot ministrica za zdravje. Na področju kmetijstva se je vendarle prekinilo s slabimi praksami upravljanja z državnim gozdom in s tem povezanim mešetarjenjem; to je rezultat dela našega ministra Dejana Židana. Prav tako se zelo uspešno izvajajo projekti promocije za spodbujanje predelave in oskrbe s hrano. Program razvoja podeželja nam bo v obdobju 2014–2020 prinesel za 1,1 milijardo evrov sredstev in še bi lahko našteval. Tudi napor ministra Židana za promocijo hrane izven naših meja v Evropi, na primer na Kitajskem, že kaže prve rezultate. To je le nekaj izmed mnogo poudarkov, ki jih bomo med današnjo razpravo lahko še slišali; in tudi kóntra argumentov, česa vse nismo naredili oziroma kaj bi morali še narediti. Socialni demokrati smo že ob vstopu v koalicijo podarili, da je treba ukrepe še v večji meri kot do sedaj usmeriti k ljudem, to nam zdaj tudi to omogoča; da se morajo učinki gospodarske rasti poznati na življenju ljudi, gospe in gospodje. Za nami je namreč težko obdobje, ki ga lahko kratko malo poimenujemo obdobje velike proračunske luknje; reševanje slednje pa je žal prevečkrat postala in ostala prva prioriteta spoprijemanja z izzivi. Le-ti pa v Sloveniji niso samo finančni, so predvsem strukturne narave in to bo treba tudi storiti. Danes se soočamo z vprašanji zdravstvene reforme, z ostalimi aktualnimi vprašanji v zdravstvu, na primer z daljšimi čakalnimi vrstami. In ko moramo v luči demografskih trendov na novo vzpostaviti vire financiranja za pokojnine prihodnjih generacij, še v večji meri stabilizirati trg dela na način, da bo ta onemogočal prekariat, bomo morali ne samo v politiki, temveč v celotni družbi težiti k sprejemanju odločitev, k sprejemanju sodelovanja; predvsem pa k takšnim odločitvam, ki bodo slonele predvsem na dogovoru. Da je leta še kako pomemben, nas opominja tudi obdobje zadnjih mesecev, ko se je s sindikati

javnega sektorja iskalo možne rešitve glede sproščanja varčevanja v javnem sektorju in iskanje dogovora z zdravniškimi sindikati.

Gospe in gospodje, ne gre samo za politiko te vlade, gre za gradnjo nekega minimalnega zaupanja, da bomo uspeli prav in v tem času, ko nam še gospodarstvo narekuje lahko ta tempo. Vendar brez zaupanja in brez dogovorov nam tega ne bo uspelo. Če bomo imeli fige v žepu in če ne bomo spoštovali stiska roke in dane besede, nam vse lepe besede ne bodo pomagale. Socialni demokrati bomo ostali zvesti in zavezani k uresničevanju zavez o tem; predvsem tistih zavez, ki kot socialdemokratska stranka z dolgo tradicijo zagovarjamo vse te vrednote in nismo nek strankarski projekt. Seveda čakam na odzive iz opozicije. Upam pa, da bomo znali dokazati, da smo v tej državi vsi enaki, da lahko na nek način med seboj tudi sodelujemo ne glede na razlike in če se nekaj dogovorimo, se teh besed tudi držimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vsem.

Preden dobijo besedo za razpravo še poslanke in poslanci ter ministrice in ministri, dovolite, da dam besedo še predstavniku predlagatelja gospodu Janezu Janši.

Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ko sem prej poslušal gospoda Cerarja, ko je odgovarjal na interpelacijo, sem dobil občutek, da je govornik zgrešil državo. Meni se zdi to razumljivo, če to naredi kakšen od poslancev Združene levice, ki še vedno živijo v Venezueli, saj je to njihov vzor; in oni so opozicija. Če pa to naredi predsednik Vlade, je pa to malo problematično, ker smo od tega, kako se upravlja z državo, odvisni vsi. Predsednik Vlade je govoril o trojki. Leta 2014, ko so gospoda Cerarja poslali na volitve kot nov obraz, ni bilo nobenega govora o trojki, ki naj bi reševala Slovenijo. Takrat je bila dilema, ali se slovenske banke sanirajo izključno z denarjem slovenskih davkoplačevalcev preko najema dragega komercialnega kredita, državnega, ali z denarjem iz Evropskega sklada, ki smo ga ravno takrat skupaj ustanovili in v katerega tudi Slovenija plačuje, ker je bil denar zastonj; in ker se ta zadolžitev ne bi štela v državni dolg, kar pomeni, da bi Slovenija figurirala z nižjim dolgom v BDP višje tudi pri komercialnem zadolževanju, pri zadolževanju podjetij in tako naprej. Ne, vlada je rekla – bomo suvereni, tega denarja nočemo. Kajti s tistim poceni denarjem bi prišli tudi pogoji, ki bi preprečili, da se rop slovenskih državnih bank ponovi še enkrat, še tretjič. Teh pogojev nekateri niste hoteli sprejeti, tisti, ki ste bili že takrat v vladi, pa nekateri, ki se danes s tem kitite. Temu ste rekli branjenje slovenske suverenosti. V bistvu je šlo za obrambo enakega, v narekovaju, nacionalnega interesa,

kot je bil tisti, o katerem je govoril Milan Kučan leta 2002 ali 2003 v Mariboru, ko je Factor banko razglasil za nacionalni interes. Ta nacionalni interes, to suverenost ste branili s tem, ko ste zavrnili poceni denar iz sklada, v katerega sami prispevamo; porablja se pa za sanacijo španskih bank, pa Španija zaradi tega ni nič manj suverena. Gospod Cerar, ki občasno sedi na Evropskem svetu, najbrž ve, da beseda nesuverene Španije, ki je dobila ta denar, najmanj toliko zaleže kot beseda suverene Slovenije, ki tega denarja ni vzela. In sedaj to plačujemo mi, naši sinovi in bodo odplačevali naši vnuki, ker gre za ogromna sredstva. Z dvakratnim ropom slovenskih državnih bank, ki so bile v tem času razglašene za vprašanje suverenosti in slovenskega nacionalnega interesa, se je vsem, ki danes v Sloveniji plačujejo davke in imajo volilno pravico, ukradel en avtomobil. Vsakemu Slovencu se je s tem dvojnimi ropom iz slovenskih bank ukradel en avtomobil. To si lahko vsak predstavlja. In to breme bo šlo tudi na prihodnje generacije. Tisti, ki je pozabil na koledar in še vedno straši z neko trojko, pred katero naj bi rešil Slovenijo, kandidirali ste junija in julija leta 2014, tisti pozablja, da se danes Slovenci bojijo neke druge trojke. To je pa trojka, bom naštel po abecedi – Cerar, Erjavec, Židan. Te trojke se danes Slovenci bojijo. 80 % ljudi v Sloveniji je prepričanih, da ne gremo v pravo smer; in imajo prav. Na te dvome in stiske ljudi se ponuja odgovor – Slovenijo smo politično stabilizirali, Slovenija je politično stabilna. Ko je dr. Miro Cerar izgovarjal te besede, je njegov koalicijski partner Dejan Židan v preddverju tega državnega zbora dajal izjave za novinarje, kjer je dejal, da jutri ne bodo podprli dogovora, ki sta ga sklenila ministrica za zdravje s podporo predsednika Vlade z zdravniškimi sindikatom. Če je to politična stabilnost à la demokracija, potem ne vem, kaj je politična nestabilnost.

Obstajajo pa tudi druge vrste politične stabilnosti. Politično stabilna je Severna Koreja. Absolutno je politično stabilna. Kuba je že 60 let politično stabilna. SFRJ je bila politično stabilna, dokler ni razpadla. Povsod, kjer se kršijo temeljna demokratična pravila in temeljne človekove pravice, gre za zelo stabilne države. In do takšne stabilnosti se pride na različne načine, ponekod z vojaškim udarom, ponekod s krvavo revolucijo in genocidom, ponekod pa tako, da se ukrade volitve, ponekod tako, da nekdo, ki je predsednik Sodnega sveta, pokadruje celo plejado sodnikov, ti sodniki potem po krivem obsodijo njegovega političnega nasprotnika, on gre na volitve, zmaga in se s tem hvali ter mu ni nič nerodno tudi potem, ko Ustavno sodišče takšne sodbe razveljavi. Nobenega opravičila, nobenega dostojanstva, nobene časti, tudi nobene dostojnosti. Temu pravite vi politična stabilnost?! Tako je bilo prej pompozno ne samo v nastopu dr. Cerarja, ampak tudi pri nekaterih drugih s strani koalicije; tukaj predava, kako vse cveti v Sloveniji. Mi je

prišel na misel stavek, ki sem ga slišal v tistem dokumentarcu o Jugoslovanski ljudski armadi, ki ga je hotela vladna televizija na vsak način cenzurirati potem na arhivu, ko je bil že objavljen. Tam je en izsek, kjer bivši jugoslovanski diktator Josip Broz pravi: »I ja se čudim, da sve ide tako dobro«. Tudi jaz sem presenečen, da tako lepo živimo. Vemo, kako je končala Jugoslavija.

Pa pogledimo sedaj nekaj podatkov, poleg tega kar je bilo že predstavljeno, ki so razlog za to zadovoljstvo in cvetenje. V Sloveniji je nekaj 100 tisoč upokojencev, ki dobivajo mizerno pokojnino. Nekdo, ki je delal 40 let, se pravi polno pokojninsko dobo, in je možki in je delal v nekem težkem poklicu, ne pa v državni upravi, ne v policiji in vojski, dobi danes minimalno polno pokojnino 440 evrov. Istočasno imamo v tej državi zakonodajo, ki predvideva za nekoga, ki ni delal niti enega dne, možkega, ki je dopolnil starost 63 let, varstveni dodatek, ki znaša 449,8 evrov. V naši tako imenovani socialni državi dobi deset evrov več tisti, ki ni delal niti enega dne, kot tisti, ki je delal 40 let, polno delovno dobo. Tukaj ne gre za en primer, gre za desettisoče ljudi. In še za stotisoče, ki so mogoče malo nad tem. Kako naj bodo ti ljudje zadovoljni? Ne samo zaradi tega, ker imajo nizek dohodek, ampak ker vidijo to krivico. Ali pa nekdo, ki ima neko staro bajto nekje na Kozjanskem oziroma neko parcelo, pa je prej dobival neke socialne transfere, potem pa je prišla socialna vlada Socialnih demokratov s socialnim ministrom za delo v času vlade gospoda Pahorja in se je to vse dalo v oklepaj. Takšen ne more več dobivati te pomoči in transferov, razen če se odpove tej lastnini. Koga je to prizadelo? Bogato meščansko elito po centrih nikakor ne, ampak najrevnejše sloje po slovenskem podeželju. Socialna vlada socialne stranke je to naredila.

Neznosno je to manipuliranje z dvojnimi merili. Če ima neka vlada dobro gospodarsko rast, je to slabo, je to pregrevanje, je to ustvarjanje luknje; če ima neka vlada komaj pozitivno rast, je pa to dobro, vse cveti, smo stabilizirali in smo rešili suverenost Slovenija. Če je 2 % gospodarske rasti nekaj dobrega, potem je 4 % še enkrat boljše, v normalni državi, kjer je pač matematika takšna, kot je. Ne pa socialistična. Prej smo poslušali gospoda Hana, ko je govoril, da je zdaj izvedena neka resna davčna reforma; ne pa tista v mandatu 2004–2008, ki je jo je izvedla naša vlada, češ da je tisto povzročilo težave. Prvič, težave, ki jih je tista davčna reforma povzročila, so težave v narekovajih. Mi smo takrat z nižjimi davki dobili večje prihodke v proračun. Leto 2007 je prvo leto, ko smo imeli ne manj kot 3 % primanjkljaja, s čimer se zdaj hvalite, ampak smo imeli presežek v državnem proračunu. In da bo stvar še bolj zanimiva, gospod Han, kolikor vem, ste vi vsi glasovali za tisto davčno reformo. Takrat je bil sklenjen sporazum, mi smo ponudili sodelovanje celotni opoziciji, imeli smo

partnerstvo za razvoj. V okviru tistega partnerstva je SD konstruktivno sodelovala večino časa, razen tik pred volitvami, smo uskladjali 58 sistemskih zakonov, tudi vse davčne. Davčne stopnje, kot so bile takrat predlagane, so bile kompromis, ki je bil dosežen z vami. Zraven ste bili, glasovali ste za tisto in hvala vam za to, Sloveniji je šlo dobro. V mandatu 2004–2008, ki se ga zdaj skuša prikazati kot nekega krivca za to, kar ste počeli kasneje, ste imele vse takrat obstoječe opozicijske stranke možnost sodelovanja pri upravljanju državnih podjetij in ste na veliko predlagali svoje kadre. Gospod Han, vaš gospod Križanič je sedel v vseh možnih nadzornih svetih državnih podjetij, od elektrogospodarstva do ne vem česa; pa še vrsta podobnih kalibrov, ki ste jih predlagali, je mirno šla. Natančno ste vedeli, kaj se tam dogaja, sodelovali ste pri upravljanju in nadzoru. In v tistem času 2004–2008 se je blaginja v Sloveniji realno povečala za 24 %. Ne nominalno, za 24 % so se realno povečale plače in pokojnine so se usklajevale s plačami. Za 24 %; ne za 0,6 %, kot zdaj usklajujete pokojnine in se norčujete iz upokojencev. Če so pozitivni gospodarski rezultati dobri v enem mandatu, so najbrž dobri tudi v drugem.

Od človeka, ki ukrade volitve, ni možno pričakovati opravičila, zato ga tudi ne bom terjal. Pri lažeh, ki so bile prej izrečene, gre za fiskalni svet. Mi smo nasprotovali mehčanju zlatega fiskalnega pravila, ki je v Ustavi, z ustavnim zakonom. Zato tiste vaše vmesne variante nismo podprli. Ko pa je bil zakon sprejet, smo bili pripravljeni konstruktivno sodelovati pri vzpostavitvi tega organa in v zadnji rundi smo tudi predlagali člana, vendar noben predlog ni šel naprej. V ponovljenem razpisu ste se odločili, da noben od kandidatov ne ustreza. V bistvu vam ni ustrezal organ, ki bi dajal mnenje o proračunu, kjer bi enako mnenje, kot ste ga dobili od Evropske komisije, dobili tudi od fiskalnega sveta; in bi bila to dodatna težava za vlado. Zato fiskalnega sveta nimamo in imamo neustavne proračune. In nikomur nič. Pravite, da obiskujete regije. Ja, koliko ste jih obiskali v dveh letih? V Sloveniji je 12 statističnih regij, pokrajini žal še ne zaradi kolegov tam na levici, ki so blokirali usklajene rešitve leta 2008, ko je bil celoten korpus zakonodaje pripravljen. Imamo 12 statističnih regij, normalna vlada obišče vsaj eno regijo na mesec, se pogovori z ljudmi, nosilci razvoja, predlaga, poišče rešitve. Administracija že v pripravah na tak obisk naredi veliko, ker morajo odgovarjati na odprta vprašanja. Vsak tak obisk je pomemben. Tudi ti so pomembni, ki jih vi izvajate, ampak približno enkrat na štiri mesece. Do konca mandata boste obiskali približno dobro polovico regij. Mi smo v enem mandatu obiskali vsako regijo dvakrat in vedno smo našli ogromno zadev, ki jih je bilo treba rešiti. Če bi imeli koledar, ki ga zavračate, bi si morda termine vnaprej zapisali, pa bi stvari normalno tekle.

Ko se ne rešuje realnih problemov ljudi, se skuša javnost, javno mnenje zaposliti s floskulami in neumnostmi. Še iz prejšnjih mandatov se spomnim nekega pogovora s pokojnim Drnovškom, ko ni bil več predsednik Vlade. Nekoč sem ga vprašal: »Zakaj ste predlagali tisto razpravo o nacionalnih simbolih; saj veste, da nikoli ne bo dvotretjinske večine v Državnem zboru za neko novo zastavo in grb, zdaj se je pa cela Slovenija eno leto s tem ukvarjala.« Je rekel: »Ravno zato. Zato smo to predlagali, da razpravljate o simbolih, ne pa o vladni politiki.« To je to. In namesto simbolov smo zdaj dobili vodo v Ustavi. V Evropski uniji je trenutno 28 držav članic, nobeni se ni zdelo pametno zapisati pravico do vode v ustavo, ker je to samoposebiumevno. Vi ste si tu izmislili nevarnost, problem, ki je umeten; in zdaj govorimo o tem, kako to uspešno rešujemo. Vržeš si poleno na cesto, rečeš – oh, glejte, ovira; odstraniš oviro in si uspešen. Genialno! A kaj imajo ljudje od tega? Hkrati pa s tem, ko se hvalite, da ste zapisali pravico do vode v Ustavo – ne vem, katera neumnost bo naslednja na vrsti –, se minister za kulturo spomni in predlaga obdavčenje interneta. Pravico do interneta je treba zapisati v Ustavo, pravico do te komunikacije je treba zapisati v Ustavo in na ta način zaščititi to novo polje svobode, ki se odpira ljudem, samostojnim posameznikom, pred takšnimi birokratskimi in dogmatskimi popadki, kot je ta, da se obdavči internet. To je nekaj, kar danes uporabljajo praktično vsi kot vodo. Vi bi to obdavčili, regulirali, kot je rekel tudi gospod Peršak. Seveda, ti totalitarni popadki so nekaterim očitno v genih. Če ne prej, mislim, da je ob tem predlogu slovenska javnost, pa še posebej mlada generacija, spoznala, kakšno vlado so volili, če so slučajno volili za te tri stranke, ki hočejo obdavčiti internet. Ljudje božji, norostim ni konca.

Predsednik Vlade se je pohvalil, da so sprejeli nov zakon o pokopu in grobiščih. Veste, kaj ste naredili s tem zakonom, če odstranimo razne honorarje za člane komisije, ki se s tem ukvarja?! Zdaj ste vzpostavili sistem, ki tudi med mrtvimi deli ljudi na prvo- in drugorazredne. Če odkrijete nekje na svojem vrtu neko truplo, človeške ostanke, morate to prijaviti, prišla bo policija, preiskovalni sodnik, začel se bo postopek. Če se odkrije zdaj povojno morišče, kjer je na stotine, na tisoče trupel, v tem vašem zakonu piše, da policija in preiskovalni sodnik lahko pride, lahko pa tudi ne, kakor hoče. To ste naredili s tem zakonom, to je bil osnovni cilj. In da je pri tem šla Nova Slovenija na led, je dodatna žalost. Tudi mrtvi so sedaj prvo- in drugorazredni. Če odkrijete nekoga, ki ni bil ubit v času komunistične revolucije, steče postopek in je to prvorazredni zločin. Če pa gre za naravno pravo, kot bi rekel gospod Brglez, so pa to drugorazredne žrtve. Z zakonom, ki je, bom rekel, v temelju protiušten v tej točki, ste to naredili. S tem se hvalite. Ni bilo odgovora v nastopu predsednika Vlade, kaj je s to razvojno

strategijo, ki bi jo morali imeti že eno leto in k oblikovanju katere ste zapisali, da boste povabili strokovno javnost, civilno družbo, opozicijo, vse živo. Očitno je za to zmanjkalo časa, ko gre za jasne odgovore.

Rečeno je bilo, v zadnjih dveh letih smo zaposlili 50 tisoč mladih. Če je to res – krasno, kapo dol. Prosim, povejte, kje in kdaj. Povejte, kje in kdaj ste zaposlili teh 50 tisoč mladih v zadnjih dveh letih. Ne bo težko očitno, če veste, da jih je 50 tisoč, potem ste morali to od nekje sešteti. Povejte, kje so se zaposlili. To, da ste jih brisali iz statistike brezposelnih, ne pomeni, da so zaposleni, še posebej ne v Sloveniji. Bili smo na obrtnem sejmu poleti in smo tam slišali s strani obrtne zbornice in avstrijsko-slovenske obrtne zbornice, da se je samo v prvi polovici tega leta v Avstriji, v obmejnih deželah, kjer se zaposli večina, samo v obmejnih deželah na novo zaposlilo 12 tisoč ljudi iz Slovenije. Namesto da se hvalite z zmanjšanjem brezposelnosti, recite hvala avstrijski vladi. Pošljite jim zahvalo in čestitke. Hkrati smo tam slišali tudi podatek, ki je preverjen, da več kot 60 tisoč ljudi, ki so uradno zaposleni v Sloveniji, rešuje zaposlitveni status tako, da so zaposleni pri agencijah, ki so registrirane tukaj in vi jih imate v statistiki tukaj; delajo pa povsod drugod. Ne na delovnih mestih, ki bi nastala z investicijami, ki jih je pripeljala vlada in ne vem čem, kar ste se še hvalili; ampak ostanimo pri bistvu. Povejte za teh 50 tisoč mladih, ki so se zaposlili v zadnjih dveh letih, kjer so se zaposlili. Če bi bilo to res, bi se to moralo poznati. Poglejte, to je velikanska številka. Mi smo v mandatu, kjer je bila gospodarska rast v povprečju za 3 % višja, kot je bilo evropsko povprečje, zmanjšali brezposelnost na okoli 66 tisoč; štiriodstotna je bila takrat. Hkrati smo izdali še okoli 100 tisoč delovnih dovoljenj za tujce, ki so hodili delat v Slovenijo. Obratna situacija je bila. Takrat so hodili delat v Slovenijo in ustvarjali dodano vrednost tukaj. Sedaj pa hodijo drugam in vi jih imate zaposlene. In sedaj, ko gre za dnevne migrante, ki imajo poseben problem dodatne obremenitve, je tukaj s strani vlade do njih namerno aroganten odnos. Včasih malo toplohladen, sicer pa aroganten, ki ima zelo jasen cilj. Gre za desetisoče ljudi, ki delajo predvsem v sosednji državi, se dnevno tja vozijo in so dejansko preveč obdavčeni. V nekaterih kategorijah bi se morala najti rešitev. Včasih smo jo že našli, pa je bila kasneje odpravljena. In se jim ne gre na roke ne zaradi tega, ker ne bi bilo na voljo rešitve, ampak zato, ker se skuša to kategorijo držati v tem položaju, misleč, da bodo razmišljali logično – država Slovenija mi ni zagotovila dela, moram se voziti v Avstrijo, sedaj me še dodatno obremenjuje, prišle bodo volitve, ne bom volil v takšni državi. Če bi ti ljudje volili, sigurno ne bi volili vas. Ker pa ne bodo volili, bo pa to za vas, bom rekel, dodana vrednost; in iz tega pokvarjenega manipulativnega motiva se tukaj ne poišče rešitev. Veliko je bilo v treh, štirih nastopih rečeno, da je Slovenska demokratska

stranka v zadnjem času vložila veliko poslanskih vprašanj. Slovenska demokratska stranka je v celotnem mandatu vložila veliko poslanskih vprašanj, ker to je naše delo. V zadnjem času je teh vprašanj nekoliko več in so to vprašanja naših državljanek in državljanov, tudi vaših volivcev, ki zdaj vprašanja pošiljajo nam in mi jih vlagamo tukaj v proceduro. Na naši spletni strani je posebno mesto, kjer lahko vsak, ki ima kak problem, za katerega je odgovorna vlada, preko naše poslanske skupine to vlado vpraša, kaj je s tem problemom, kdaj bo rešen in mi ta vprašanja posredujemo vam. In to, da nekemu ministru ni všeč, da dobi vprašanje, zelo veliko pove o tem, kako razume svojo ustavno prisego. »Oviranje mojega dela,« pravi. Se pravi, odgovarjanje na poslansko vprašanje o konkretnih stiskah ljudi je za njega oviranje njegovega dela. Kaj pa je vaše delo potem? Provizije pri naročilih v zdravstvu mogoče. Jaz upam, da te arogance vsaj danes ne bomo slišali več. Imate konkretna vprašanja, odgovorite na njih, mi objavljamo odgovore in jih pošiljamo ljudem. Če so očitki neupravičeni, jih boste zavrnili, če ljudje opozarjajo na nek problem, ki ga je treba rešiti, ga rešite – zato ste. Odgovorite človeku, mogoče boste tako dobili novega volivca. Ne pa reči, da je to oviranje vašega dela. Ja, oprostite! Tega bo še več do konca mandata. Vprašanja dežujejo, problemov je ogromno. Če bi vse cvetelo, kot je bilo prej rečeno, potem verjetno nobenega vprašanja ne bi bilo. Zdaj pa je tega ogromno. In v prihodnjih tednih, mesecih, o letih že človek težko govori, glede na to, kako pri nas tisti, ki postavijo neko vlado, pravočasno poskrbijo, da to vlado razmontirajo, preden bo škoda prevelika, tako da jaz bi tudi malo o tem razmišljal. Gospod Cerar, koliko vaših predhodnikov in predhodnic je nastopalo enako tako samozavestno in arogantno za tisto govornico, potem pa je Milan Kučan prišel v vladno pisarno povprašati po DDV, zgodil se je nek kongres in vlada je padla. In vsi med temi vašim predhodniki in predhodnicami so do tistega obiska verjeli, da so suvereni, da vladajo, da so glavni, da odločajo o vsem in tako naprej. Danes pa sedijo nekje tam v zadnjih klopeh, če so sploh prišli v parlament.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prvi se je k besedi prijavil Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter podpredsednik Vlade mag. Dejan Židan.

Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, predsednik Vlade, ministrice, ministri, državni sekretarji lep pozdrav!

Takoj na začetku bi rad povedal, da vložitev interpelacije je legitimna pravica opozicije in o tem sploh ne mislim razpravljati. Ker interpelacijo imamo, jo je treba tudi maksimalno delovno izkoristiti. Vladi to mora omogočiti, da še enkrat pregleda izpolnjevanje lastnih obljub, ki jih je dala, in potem tudi to

javno predstaviti, pa mogoče tudi kakšno konstruktivno razpravo z opozicijo opraviti. Tako bi rad povedal, da nisem v skupini tistih politikov, ki mislijo, da so se koristne stvari v Sloveniji začele s to vlado in ko več ne bo te vlade, več ne bo koristnih stvari. Sam na to gledam nekoliko drugače. Imel sem možnost, da sem deloval v vladi, vsaj nekaj časa ne ves čas, takratnega predsednika Boruta Pahorja in sem videl, kaj pomeni delovati v razmerah, ko je prišlo nenadoma do finančne in gospodarske krize, ki je v Sloveniji takrat nismo pričakovali in je bila država zelo nepripravljena na to krizo, in kaj je pomenilo imeti izjemno inovativne tudi učinkovite ukrepe, da se je zagotovilo čim več delovnih mest in vsaj neka socialna varnost, ki je bila takrat zelo ogrožena. In ne pozabite, takrat je vladi Boruta Pahorja tudi uspelo, da je mandat zaključila sicer z majhno, vendar ponovno gospodarsko rastjo.

Imel sem možnost, da sem bil tudi v vladi Alenke Bratušek. V živo sem lahko opazoval tiste dni, ko Slovenija ni bila zelo oddaljena od trojke. Tudi marsikdo je priporočal trojko, tako iz Evrope kot tudi znotraj Slovenije, in hkrati pozabljal, da to pomeni, da Slovenija postane protektorat. Bila so nam znana priporočila trojke in kako deluje in kaj pomeni njihov načrt izboljšanja socialnega sistema, kaj pomeni njihov sistem izboljšanja pokojnin, ki je v prvem trenutku pomenil pomembno znižanje pokojnin, kaj v njihovem primeru pomeni sistem izboljšanja javnega šolstva, kar pomeni redukcijo in uvedbo plačevanja javnega šolstva in podobno. Jaz sem zelo vesel, da nam je takrat uspelo, da smo zmogli z lastnimi močmi. In tudi to obdobje kot takšno ocenjujem pozitivno.

Sedaj sem tudi član vlade, ki jo vodi predsednik Miro Cerar, in se prav tako zavedam, da je ta vlada prav tako začela mandat s kar nekaj stvarmi iz preteklosti, ki jih je treba naprej reševati in tudi sanirati, hkrati pa v boljšem stanju, kot smo bili v tistih dveh vladah, ki sem jih omenil. Posledica tega je tudi, da imamo koalicijski sporazum, ki je bolj ambiciozen in tudi pričakovanja ljudi do nas so upravičeno večja in tudi naša odgovornost je večja.

V tem trenutku bi rad povedal, kaj je zelo pomembno, da smo naredili v tem obdobju. Tisto, kar bi morali narediti že pred 25 leti, in to je strategija upravljanja s kapitalskimi naložbami. Slovenija je imela državnega premoženja pred 25 leti mnogo. Na žalost takrat ni definirala, kaj želi s tem premoženjem. To premoženje je bila idealna tarča za lov, pa ne večinoma vlad, ampak nekih drugih interesov, hkrati pa tisti, ki so ga upravljali, so se počutili izrazito srečni. Nihče ni zahteval tistega, kar je sploh smisel državnega premoženja, in to je donos. Če pogledate državno premoženje recimo v Franciji, kjer imajo takšen donos, da bi trenutno slovensko državno premoženje moralo v državni proračun za izvrševanje javnih funkcij, ki jih ima država, prispevati 300 do 400 milijonov. In to je

pomemben korak. Strategija upravljanja kapitalskih naložb tudi omogoča, da brez velikih razprav, brez dolgih razmislekov se lahko v trenutku poslovijo direktorji, ki tega donosa ne dosegajo. Sam sicer si želim, da bi imeli več srečne roke pri iskanju kadrovskih rešitev. Nisem med tistimi, ki zagovarjajo, da je treba dobre kadre iskati zunaj. Imam zadosti samozavesti in verjamem v strokovnjake, gospodarstvenike znotraj Slovenije. Zavedam se, da tudi v bodoče bomo morali iskati in jaz tudi verjamem, da znotraj Slovenije bomo našli ljudi, ki bodo naše premoženje dobro upravljali.

Tisto, kar je prav tako pomembno, je, da Vlada razume, da koristi od gospodarske rasti morajo imeti tudi ljudje. Ni več samo reševanje finančnih in drugih institucij, ampak da del koristi od rasti gre tudi v ljudi. Če pogledate nekaj zadnjih mesecev in zadnji dve leti, boste videli, da ljudje v Sloveniji imajo tudi v javnem sektorju nekaj višje plače in iz državnega proračuna se izplačujejo tudi upokojencem nekatere stvari, ki se do sedaj niso izpolnjevale. Seveda je pa pred nami zelo dosti stvari, ki jih moramo do konca, torej v roku dveh let še narediti.

Dovolite, da povem tisto, kar je nam kot Socialnim demokratom izjemno pomembno. Če pogledam upokojence, da bodo imeli stabilno obdobje, tretje življenjsko obdobje, je treba urediti čakalne vrste, zdravstvene čakalne vrste, zato ker so najbolj pod udarom. Vi veste, da Socialni demokrati izjemno podpiramo krepitev javnega zdravstva. Tudi zato smo se tudi v preteklosti tako oglašali, kakor smo se. Se pa zavedamo, da neurejene razmere v javnem zdravstvu še naprej pomenijo neposreden prehod v privatizacijo javnega zdravstva. Ljudje bodo nezadovoljni z javnim zdravstvom in se bodo odločili za zasebno zdravstvo, čeprav nimamo izkušenj, kakšno stisko lahko to tudi prinese.

Enako je tudi pri visokem šolstvu, pri šolstvu. Smo veliki zagovorniki javnega šolstva, ob tem da se zavedamo, da največji sovražniki javnega šolstva kot javnega zdravstva so tisti, ki delajo znotraj tega. Če se ne držijo standardov, če se ne držijo etike, če ne vzpostavijo takšnega sistema vrednot, da uporabnike prepričajo, da je to koristno, je to neposredno napotilo na privatizacijo. Pri upokojencih, če jih opazujemo, je izjemno pomembno, da vzpostavimo demografski sklad. Pa ne zaradi sedanjih upokojencev. Vsi, ki poznate demografsko strukturo, veste, da čez približno 20 let bomo imeli veliko demografsko težavo, ki bo trajala približno 20 let. Sedaj še imamo možnost, da se na to težavo pripravimo na način, da ne bo posegla v pokojnine, ki bodo čez 20 let. In zato je demografski sklad tako zelo pomemben. Zelo si želim, da ta dogovor, ki ga imamo na Vladi, da ga v relativno kratkem času kot izhodišča predstavimo ostalim političnim strankam in nevladnim organizacijam in tudi izpeljemo, čeprav počnemo nekaj, kar ni običajno:

rešujemo težavo, ki bo komaj čez 20 let. Zato je zelo pomembno, da v upravljanje demografskega sklada vključimo široko zastopstvo ljudi. In če bo upoštevano mnenje Socialnih demokratov, bomo zelo priporočali, da uveljavimo tudi avstrijski sistem, torej da nadzorni svet vodi, kdorkoli bo takrat, predsednik Računskega sodišča. Moramo narediti sistem, ki mu bodo ljudje zaupali. Zelo pomembna je tudi dolgotrajna oskrba. Ko se pogovarjamo o dolgotrajni oskrbi, se mi pogovarjamo o novih 100 do 150 milijonih. To je treba tudi ljudem zelo jasno povedati, iti v projekt in denar začeti zagotavljati.

Zelo dosti je bilo razprav o delovanju ministrice dr. Anje Kopač Mrak. Kolikor veste, je vložena tudi interpelacija. Če pogledamo skozi številke, vidite, da tisto, za kar je zadolžena, torej da vodi aktivno politiko zaposlovanja mladih, podobno aktivno politiko omogočanja dela tudi starejših, da to uspeva. To kažejo številke. Zavedam se, da je veliko pričakovanje od reforme trga dela in tudi nekaterih drugih reform. Ampak tukaj se je treba zavedati, če govorimo o reformi trga dela, je samo fleksibilnost povsem napačen korak. Ker fleksibilnost se v Sloveniji razume na ta način, kaj narediti, da bo delodajalec brez posledic lahko takoj odpustil zaposlene, zadaj pa ne zgraditi varnostne mreže. Verjamem, spoštovane poslanke in poslanci, da v tej dvorani tako ne razmišljamo. Tudi kar se varstvenega dodatka tiče, ministrica je na to točko dobivala zelo veliko pobud pri svoji prvi interpelaciji. Zakon je pripravljen, zakon je celo tako daleč pripravljen, da ga lahko Vlada v četrtek, torej jutri, sprejme. Upam, da politična volja, ki je bila tukaj tako zelo v bistvu izpostavljena, se bo tudi realizirala.

Nekaj o kmetijstvu. Prebral sem si očitke. Očitki so vedno primerni za razpravo. Povedal bi samo dva podatka. V letu 2014 in 2015, za leto 2016 še ni podatkov, smo imeli kar se tiče obsega vrednosti in tistega merila, ki ga uporabljamo kot izraz profita, pa to ni čista prava beseda za kmetijstvo, smo imeli eno najvišjih stopenj rasti v Evropski uniji. Saj to mora biti primerjava. Če pogledate izkoriščenost programa razvoja podeželja, je 99,96 %. Saj mogoče gre tudi 100 %, ampak iščem v Evropi državo, ki ji je to uspelo. Iskal jo bom tudi naprej. V tem trenutku je ne najdem. Kar se tiče izvajanj drugih kmetijskih ukrepov, se jaz zavedam, da največja trenutna pomoč je zagotavljanje tekoče likvidnosti. Državni proračun, vlada kot celota in finančno ministrstvo nam omogoča, da marsikateri ukrep izvršimo predčasno. Lahko leto smo neposredna plačila, to je 140 milijonov evrov, večinoma izplačali že marca. Zelo dosti, tudi zelo dosti pomembnih evropskih držav je prisilo, da se rok premakne na polovico oktobra.

Spoštovane gospe, spoštovani gospodje! Verjetno ste tudi opazili, da je počasi začel naraščati proračun za obrambo. Zavedam se, da so varnostna tveganja v tem trenutku

večja, kot so bila pred nekaj leti, in da se zna dogoditi, da bodo v bodoče še večja. Zato je pravilna odločitev, da se varnostni sistem krepi. Ampak če pogledate proračun za leto 2017, 2018, je ta trend opazen. Jaz verjamem, da vlada, ki letno pregleda izvrševanje koalicijske pogodbe preko letnih akcijskih načrtov, kjer mora vsak minister, vsaka ministrica zelo jasno napisati tri najbolj pomembne projekte tistega leta, rok in potem tudi vemo, kdaj bo kontrola tako s strani predsednika Vlade kakor Vlade kot celote, da je to pravi način realizacije koalicijske pogodbe kot celote. Tako da verjamem, da čez dve leti, ko bomo mogoče bili v tej dvorani, bomo ponovno ugotovili, da je stanje boljše, kakor danes, da pa še daleč ni takšno, kakršna je naša vizija. In ta vizija mora biti enostavna. Slovenija mora biti prijazna za vse ljudi, ki tukaj živijo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima drugi podpredsednik Vlade, minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, pripravitel pa naj se še dr. Mitja Horvat in gospa Nada Brinovšek.

Minister, izvolite, beseda je vaša.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Danes stojimo pred tem cenjenim zborom z očitkom, da nismo storili dovolj oziroma tako rekoč ničesar. Menim, da je prav, da se s tem soočimo in da tudi povemo, kaj dejansko je ta vlada v svojem mandatu storila, kaj načrtuje in kateri projekti dejansko tudi potekajo. Ampak, če mi dovolite, najprej en oseben pogled na to razpravo, ki jo danes poslušamo, ko govorimo o pretekli zgodovini, kaj se je pred leti zgodilo, o tem, kako je bil kdo poslan v politiko in imenovanjih. Naj povem, da sem šel jaz v politiko pred dvema letoma izključno zaradi ideje našega predsednika, v katero sem zaupal, ideje, v kateri sem se tudi sam prepoznal, ideja, ki je imela dobro željo in iskren namen, da pomaga tej državi, v kateri smo ugotavljali številne nepravilnosti. Vsak dan in po dobrih dveh letih se tudi sam sprašujem, ali je ta ideja še iskrena, čista in živa. Jaz z veseljem ugotavljam, da ta ideja je živa, da iskreno delujemo v korist države, državljanov in državljanov, zato sem tudi z veseljem član te vlade ob vseh svojih težavah, prednostih in slabostih. Mi smo se zavzemali za to, da bomo Slovenijo ohranili in vrnili Slovencem z vsemi svojimi naravnimi dobrinami, gospodarstvom, javnimi sistemi, kajti edino temu lahko prava politika tudi dejansko služi. Zavezali smo se, da bomo ohranjali javne sisteme, javno šolstvo, javno zdravstvo in tudi to dejansko z izvajanjem delamo. In tudi težave, ki jih odpravljamo v teh sistemih, kažejo na odpore, ki jih dejansko moramo zlomiti, zmanjšati, da bomo lahko dosegli tisti naš osnovni cilj, da bodo Slovenci imeli kvalitetno državo, kvalitetne javne storitve.

Vemo, da s temi svojimi delovanji nismo vedno dobrodošli. Vedno in povsod se soočamo s številnimi odpori, številnimi zakoreninjenimi praksami, s katerimi se soočamo, proti katerim se borimo in čeprav deklarativno podpirajo neko javno dobro, dejansko v ozadju morda ne zagovarjajo tega, kar je bistvo naše politike. Mi bomo na tej poti vztrajali. Vztrajali bomo zato, ker smo se k temu zavezali in ker je to edini smisel našega političnega udejstvovanja. Vemo pa, da bo trajalo, da se bo spremenila tudi narava političnega dialoga, kultura soočanja argumentov, navajanja dejstev in soočanja z realnimi stanji, ne pa s popačenimi predstavami. Pa vendar v tej državi, če pogledamo danes, kaj se dogaja, ko se večja zaposlenost, prihajajo tuji investitorji, izboljšujejo se sistemi, mogoče bolj kot doma je pomembno, da praktično na vseh mednarodnih lestvicah hitro napredujemo. Mednarodna javnost nas prepozna kot dobro državo, ki ima vizijo, ki se s svojimi težavami sooča učinkovito in ki ima prihodnost. Ne nazadnje v času največjih varnostnih groženj in tveganj, ko smo bili izpostavljeni izjemnemu pritisku, smo to obvladovali na način, da državljani tega praktično niso občutili, gospodarstvo ni utrpelo škode, torej smo sposobni reagirati tudi v kritičnih situacijah.

Če pogledamo malo bolj konkretno. V sistemu javnega naročanja smo izboljšali tako zakonodajo kot način naročanja. Skupnih naročil je od 6 pred dvema letoma danes 16, kar v 245 milijonskem znesku. Prihranki so očitni in se že danes uporabljajo v bolj prave namene. Samo na področju zdravstva imamo ta trenutek odprtih za 45 milijonov skupnih javnih naročil, za katere naj povem samo en zanimiv podatek, povprečno na javna naročila prejmemo 2 do 3 % pritožb, v zdravstvenih javnih naročilih imamo pa več pritožb, kot je javnih naročil, da razumete, kateri so tisti odpori, s katerimi se soočamo in dejansko na tej poti tudi vztrajamo. Uvedli smo nove digitalne storitve, osrednje državne portale, objavili vrsto podatkov, ne bom našteval, kaj vse je bilo narejeno. Ampak ključna usmeritev je, da povečujemo transparentnost. Mi podatke, ki ne posegajo v poslovne ali osebne podatke, enostavno objavljamo. To je najbolj učinkovit način, da se ugotovijo nepravilnosti, najbolj učinkovit način, da z morebitnim sprevračanjem dejstev soočimo prave, realne, transparentne podatke, ki so objavljeni na internetu in jih lahko vsak novinar, vsak državljan, vsak poslanec pogleda in se prepriča o tem, kakšno je dejansko stanje stvari, ne pa kakšne so neke interpretacije.

Slovenija, zelena referenčna država v digitalni Evropi je iniciativa, ki se v teh dveh letih izjemno uspešno izvaja in je dejansko postavila Slovenijo ob bok najbolj uspešnih informacijsko razvitih držav, pa ne zato, da je informatika kaj bolj posebej pomembnega kot vse druge dejavnosti v tej državi, ampak mi smo sredi četrte industrijske revolucije in prihodnost te

države in vseh ostalih držav bo digitalna. In zakaj dajemo temu tak poudarek? Zato ker ravno na tem področju vidimo neko ogromno priložnost za razvojni preskok Slovenije, za celotno naše gospodarstvo, za celotno naše znanje. In če toliko govorimo o tem, da je vsak mlad izobražen človek, ki odide v tujino, izguba za državo, s tem se seveda moram strinjati. Pa želimo, da se vrnejo nazaj, mi delamo osnovo, da se bodo vrnili. Kajti vrnili se bodo k vrhunskim razvojnim izzivom in samo to jih bo pritegnilo nazaj in k novim poslovnim priložnostim, sicer smo jih za vedno izgubili. Zato tudi aktivno delujemo v tej smeri. Predvsem pa vztrajamo na transparentnosti, objavljanju in jasnem predstavljanju vseh podatkov tudi takrat, kadar morda za delo te vlade niso najbolj ugodni, vendar ima javnost to pravico, da dejansko lahko spremlja, kaj se dogaja v državi na transparenten način.

Glede nevladnega sektorja, široko usklajujemo strategijo razvoja. Poseben poudarek dajemo prostovoljstvu.

Glede lokalne samouprave, pred kratkim sprejeta strategija razvoja lokalne samouprave. Veliko govora je bilo o regionalizaciji. Več kot 10 let se v tej državi na področju regionalizacije ni storilo nič v smeri realizacije tistega, kar je zapisano v naši ustavi. Mi smo se tega lotili na način, da regijam damo vsebino in konkretne pristojnosti. Ko se to dogovorimo, bo dejansko do regij tudi lahko prišlo, sicer se lahko še leta vrtimo v krogu, koliko regij potrebujemo. Nihče se pa ne sprašuje o tem, kaj dejansko so tiste izvirne pristojnosti, ki jih regije bodo opravljale, da ne bomo še dodatno zapletli in podražili delovanja te države.

Kar se tiče javnega sektorja, delovanja javnega sektorja, uslužbenskega sistema, organizacije, to je nedvomno največji izziv. Tudi ta izziv naslavljam v okviru zmanjšanja, ki smo ga bili deležni v zadnjih letih. Sama državna administracija, ožja državna uprava je skrčila število zaposlenih v zadnjih letih za preko 3 tisoč. Tudi primerjava vlade iz leta 2012 ali vlade, ki danes deluje, ne glede na število ministrstev, kaže, da dejansko naša vlada danes deluje z 2 tisoč 780 manj zaposlenimi kot leta 2012. To so konkretni podatki. Hkrati pa ugotavljamo, da se je javni sektor krepil v tistih delih, kjer je to potrebno in dejansko prinaša kvaliteto za državljane. Krepilo se je zaposlovanje v zdravstvu, povečuje se zaposlovanje v šolstvu, to je tam, kjer dejansko potrebe rastejo, in to je tam, kjer dejansko zagotavljamo storitve za državljane, tiste, za katere so najbolj zainteresirani. Hkrati pa znotraj celotnega javnega sektorja izvajamo goro ukrepov. Funkcijska analiza je točno pokazala, kje so neracionalnosti, ki jih že odpravljamo. Ciljno vodenje – da bomo lahko sploh ljudem v javnem sektorju postavili cilje in jih merili. Hkrati prenavljamo celoten sistem izobraževanja, ki je usmerjen na vodje, kajti ključ uspeha javnega

sektorja je v vodenju na vseh ravneh, zato tudi tu delamo velike korake in se osredotočamo na odgovornost vodij za lastno delo in ne nazadnje tudi odgovornost vodij za pravično nagrajevanje svojih zaposlenih, ne pa nagrajevanje po načelu »kdo mi je bolj všeč«. To so pomembni podatki, to so izzivi, ki jih dejansko naslavljamo s konkretnimi projekti, in to so tudi izzivi, ki bodo dolgoročno v tej državi pustili nek pozitivni pečat.

Če mi dovolite za konec še eno bolj osebno razumevanje. Meni je popolnoma jasno, da ta vlada dela z enim velikim bremenom nezaupanja državljanov do dela vlade. To nezaupanje se je gradilo leta, pogosto zelo upravičeno, in to moramo vzeti v zakup. Prav tako kot moramo vzeti v zakup številne slabe prakse, kot moramo vzeti v zakup enormno breme zunanjega dolga, ki si ga je ta država pridobila v preteklih letih. Pa vendar moramo v teh okvirih delovati pozitivno, proaktivno in naslavljati vse te probleme, ne glede na to, kdo jih je povzročil. Naloga vlade je, da te probleme učinkovito naslavlja. Ampak ko danes poslušam to razpravo, vidim, da je pred nami nekako odločitev o dveh konceptih. Ko je govoril predsednik o tem, kaj dela vlada in kaj so naše vrednote, je govoril o odgovornosti, o delu, o razvoju, o stabilnosti, o teh terminih. Ko poslušam predlagatelja današnje interpelacije, poslušam besede, kot so stihija, kaos, laži, elite, strah, kraje. Ja, to sta dva koncepta, ki jih soočamo. Naš koncept je koncept razvoja, ki vodi v prihodnost. Drugi koncept je koncept strahu in prikritih omrežij obstoječih ali ne, ki nas vleče nazaj v preteklost. Ta vlada se bo z vsemi možnostmi prizadevala, da se izvijemo iz tega koncepta, trdno smo na tej poti in gremo v prihodnost za naše državljanke in državljane, ne pa za kupovanje političnih točk. To smo dolžni Sloveniji. Jaz osebno sem to dolžan predsedniku in mi smo dolžni to svojim volivcem in na tem bomo vztrajali. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Mitja Horvat. Pripravita naj se gospa Nada Brinovšek in gospod Peter Vilfan.

Gospod Horvat, beseda je vaša, izvolite.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministrice, ministri, državni sekretarji, državne sekretarke, poslanke in poslanci!

Po tako dobrem uvodu je bistveno lažje začeti. V čem je razlika med tema dvema konceptoma, o katerih je pravkar govoril podpredsednik Vlade mag. Koprivnikar? Gre za populizem in gre za liberalne ideje. Populizem, ki skuša zbuditi pri tistem, ki ga nagovarja, čustva, da čustveno odreagira, in stvar liberalnega koncepta, kateremu pripada Stranka modernega centra, na znanstvenih in ostalih dejstvih utemeljeno iskanje najboljših rešitev.

Seveda je bistveno lažje ponujati enostavne rešitve, bistveno težje se je soočiti mrežno z vsemi problemi, ki jih imamo v družbi, s katerimi se je soočila ta vlada in se sooča še danes, ker bi v nekih bistveno bolj urejenih in dobrih razmerah lahko nadgrajevala, in tako kot je podpredsednik Vlade mag. Židan lepo povedal, ko bi lahko ta bolj ambiciozno zastavljen program, sporazum koalicijskih partnerjev izvrševali. Znotraj bistveno težjih situacij, v katerih smo se znašli in zaradi katerih smo tudi ustanovili Stranko modernega centra entuziasti, ljudje z veliko volje, ljudje z veliko volje, ki garamo od jutra do večera, ker verjamemo, da je mogoče in da želimo najti najboljše rešitve, najboljše rešitve z družbeno odgovornim delom za dostojanstvo ljudi. S čim se soočamo takrat, kadar iščemo najboljše družbene rešitve, ko družbeno odgovorno delujemo? Srečujemo se s pritiski, s pritiski, ki jih z eno besedo radi poimenujemo, je čisto vseeno, globalizacija, neoliberalizem, skratka, komu bomo služili. Tistemu, ki mu je lažje služiti, temu, ki ima realno družbeno moč in neomejena finančna sredstva, ali bomo služili tistim, ki so šibkejši v tem procesu in se soočajo z vsakdanjimi težavami v življenju? Za nas so to izzivi in priložnosti, na katere je treba družbeno odgovorno odgovoriti. Zaradi tega sem vesel, in če se boste spomnili, na začetku, preden smo izvolili mandatarja te vlade, sem opozoril, da gre za človeka, ki gre po težji poti. Bistveno lažje bi prihajal vsak dan z novimi in novimi všečnimi družbeno sprejemljivimi obljubami, praznimi besedami, kot mu jih pogosto podtikate. Vendar ne. Gre za besede, ki so pretehtane, ki temeljijo na dejstvih, ki jih je ugotovil. Seveda čisto vsega ne more sporočiti, ker ima omejen čas v katerem lahko sporoča. Novinarji niso pripravljene poslušati, da bi zgodbo pripeljal do tega, kakšni so elementi, zaradi katerih daš določen odgovor. In seveda kaj lažjega, spraviš človeka v časovno zanko, daš mu malo časa, da nekaj pove in potem te besede začneš obračati, manipulirati in se ne ukvarjaš več s samo idejo, s samim vprašanjem, s samim izrekom neke misli, ampak kako se da to spretno zlorabiti. In ko sem ravno pri tem, moram vas pohvaliti, spoštovani predlagatelji, napredujete. Postavili ste celo vprašanje, kar sem do sedaj v interpelacijah pogrešal. Seveda pa vprašanje ni takšno, kakršnega bi pričakovali v Državnem zboru, ko govorimo o delu in odgovornosti Vlade. Kako koalicijski partnerji rešujejo svoje izzive, ki jih imajo, vprašanja, ki so pred njimi, je stvar koalicijskih partnerjev, kar imate zelo jasno zapisano na koncu koalicijskega sporazuma. In ko sem ravno pri besedi, sam sem sodeloval, najlepša hvala tistemu, ki jim je to namignil in sem vesel, da smo v tem mandatu s koalicijskim sporazumom in ne s pogodbo. Pogodba takoj spominja na pravni dokument, kjer se dvoje ali več strani zaveže in navsezadnje lahko tudi pred sodiščem uveljavljajo spoštovanje dogovorjenega in na koncu tudi izvršitev preko

prisilnih sredstev. Ne gre za to. Tudi s tem smo pokazali tisto, zaradi česar smo šli v politiko. In to je tisto, kar je ta vlada. Ta vlada je pozitivna sprememba, ki so jo ljudje pričakovali, potrebovali in si jo tudi zaslužijo. Ta vlada dela odgovorno. Jaz še nisem srečal tako velike skupine ljudi razen tiste naše osnovne, ko smo ustanavljali stranko, ki dela od jutra do večera, ki dela 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Vsa čast predsedniku, ki je pri tem prvi vzgled. Ne vem, kako vzdržite, zame ste inspiracija, da tudi mene takrat, ko me vprašajo, koliko ur ste spali in kaj sedaj, pomislim najprej na svojega predsednika in rečem: »Če lahko vzdrži on, bom tudi jaz.« In najlepša hvala tudi ministricam in ministrom, ki počnejo isto.

Ta interpelacija je šala proti temu, kar sprašujem člane te vlade dnevno, tedensko, mesečno, kajti moja vprašanja so bistveno bolj direktna in ostra. Zato verjamem, da jim je danes zlahka odgovoriti na tako slabo pripravljene očitke iz te interpelacije. Upam pa, da se bomo pogovarjali in da bomo ocenjevali to delo in da bomo imeli dovolj priložnosti danes, da predstavimo, da je delo te vlade odlično. Najlepša hvala vam, vse dobro na tej poti in imate absolutno mojo podporo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Nata Brinovšek, pripravita naj se gospod Peter Vilfan in gospod Jan Škoberne.

Izvolite gospa Brinovšek, beseda je vaša.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj v dvorani!

No, kako dobro je pripravljena naša interpelacija, jaz mislim, da se bo videlo tudi iz tega, kako dobre odgovore bomo s strani Vlade dobili. Poglejte, dejstvo je, da ta vlada in koalicija ne spoštujeta odločb Ustavnega sodišča. Ne spoštujeta odločb sodišč. Ta koalicija in tudi vlada oziroma ministrstva ne spoštujejo zakonov, ki so bili sprejeti v tem državnem zboru. In dejstvo je, da je v tej državi v večji meri kaznovan tisti, ki na neke napake opozarja, ne pa tisti, ki jih naredi. To je dejstvo. In dejstvo je tudi, da nimamo vsi državljani enakih pogojev za življenje oziroma ta vlada nima do nas vseh enakih kriterijev. Delite nas na prvorazredne in na drugorazredne. Enako smo prej slišali našega predsednika, ne samo žive zdaj, po novem delite že tudi mrtve na prvorazredne in drugorazredne, kar je zelo žalostno. Ampak pred ustavo in zakonom bi morali biti enakopravni vsi. In to bi morala biti prioriteta te vlade, ne pa neka etična in moralna načela, ki so že zdavnaj padla na izpitu.

Ko sem se prejšnji teden pogovarjala z našimi občani v Zgornji Savinjski dolini, zakaj smo se odločili za to interpelacijo, sem jim pač povedala, da zaradi tega ker ta vlada in koalicija ne spoštujeta zakonodaje in ker ni nič od vaših koalicijskih obljub. Pa mi je rekel en občan: »Joj, Nada, pustite jih pri miru, veš da je boljše, če nič

ne delajo. Ker karkoli naredijo, naredijo še večjo škodo, kot pa je že.« In moram reči, da v enem pogledu mogoče temu našemu občanu dam celo prav. Če pogledam, škoda, da ni ministra za kmetijstvo tu ker ta kmetijski minister bo naredil slovenskemu kmetijstvu več škode, kot jo bo naredil lubadar našim gozdom. To je dejstvo, to se govori tudi po terenu. In poglejte, Ministrstvo za finance, kakor se prikaže v Državni zbor, bo že prišlo z nekim zakonom, ki bo še bolj obremenil naše gospodarstvo ali naše občane. Enega v vsakem primeru. Kot sem že prej povedala primer iz Zgornje Savinske doline, bom še povedala, kaj ljudje pravijo, ampak to ne samo Zgornjesavinjčani, tudi v Ljubljani ali kamorkoli grem, slišim: »Joj, primimo se za denarnice, spet bo seja Državnega zbora.« Ja, kolegica iz Šentjurja, mislim, da tudi v vašem koncu tako govorijo, žal. Če pa vi ne greste med svoje volivce, pa tega res verjetno ne slišite.

Da se ne bom ustavljala pri vseh področjih, se bom ustavila samo pri Ministrstvu za zdravje. V naši stranki vseskozi opozarjamo ministrstvo, kaj je treba narediti. Najprej mrežo javnega zdravstva, nato normative in standarde, sistemske spremembe zakonodaje. Dolge čakalne vrste so postale rakrana te vlade. Omogočiti je treba konkurenco in nedvomno dati direktorjem javnih zavodov več pooblastil in tudi več pristojnosti. Ampak ministrstvo je gluho za naše dobronamerne pobude. Kar bo zaznamovalo delo tega ministrstva in te ministrice v tem mandatu bodo nedvomno dolge čakalne vrste. Po tem bo ta ministrica znana. Moram reči, da so se te čakalne vrste v tem vašem mandatu povečale za več kot 30 % in zelo žalostno je, spoštovani kolegi, dejstvo, da vsak osmi Slovenec čaka nekeje v vrsti za pregled ali za neko storitev. Vsak osmi Slovenec! Če to ni zaskrbljujoče za vas, potem vam bog pomagaj!

Poglejte, več kot polovica mandata je tudi že za nami. Povejte mi, predstavniki Ministrstva za zdravje, koliko ukrepov iz vaše koalicijske pogodbe je bilo uresničenih. Tule imate zapisano: 7 ukrepov. Rezultat je nič. Noben. In to bi naj bila neka prioriteta.

Opozarjali smo vseskozi da so potrebne sistemske spremembe. Tudi ministrstvo nam je malo dalo prav in se strinjalo s tem, da so potrebne sistemske spremembe. V vašem delovnem programu za leti 2015 in 2016 ste imeli v načrtu, da boste sprejeli oziroma bomo tu v Državnem zboru obravnavali in sprejeli 17 zakonov. In kaj je rezultat? 4 zakoni. Več kot polovica mandata, mogoče imamo samo še eno leto, tako da bo šlo vse po sreči.

Dolge čakalne vrste sem omenila. Jaz upam, da se boste malo zamislili nad temi čakalnimi vrstami. In kaj bo še to ministrico zaznamovalo? Seveda kadrovske menjave. Za to ministrico velja nekako načelo Politično primeren kandidat. Ministrica nam je v odgovoru na našo interpelacijo navedla, da se v njenem mandatu ne kadruje več politično. Jaz moram

reči tukaj »beži no« oziroma kaj boste potem rekli na kadrovanje Brigita Čokl, Andrej Baričič, Andraž Kopač, direktorica bolnice v Brežicah, predčasna zamenjava 88 članov svetov javnih zavodov. Ali ni to politično kadrovanje? Mogoče pa zdaj vi rečete temu drugače: »Samo da si naš, potem niso potrebne nobene izkušnje.«

Velik problem na področju zdravstva je tudi odhod naših zdravnikov v tujino. Jaz sem dala tudi poslansko vprašanje, koliko – če ministrstvo s tem razpolaga – mladih zdravnikov odšlo v tujino v zadnjih dveh letih oziroma če ministrstvo sploh zanima, zakaj so se ti naši mladi zdravniki odločili in odšli v tujino. Dejstvo je tudi, da ta ministrica ne reagira glede koruptivnih dejanj v zdravstvu, če pa reagira pa to v nekih zelo počasnih obratih.

Ministrica je tudi v odgovoru na interpelacijo nam nekako zatrjevala, da ona ni odgovorna za poslovanje javnih zavodov, po drugi strani pa govori, da takoj ob nastopu mandata se je začela ukvarjati s sanacijo prihodkovne in pa odhodkovne strani oziroma s poslovanjem javnih zavodov. Ja, zdaj pa, če vi koalicija razumete, kako to gre, jaz moram reči, da tega ne razumem. Ta ministrica bo nedvomno zelo znana tudi po izdelavi nekih pilotnih projektov pa analiz. To vemo, kako so se te analize pripravljale. Na podlagi analize bi se morala pripraviti resolucija, ampak se je prej resolucija pripravila pa potem analiza. Tako da to je brez veze, da se kaj pogovarjamo o teh analizah in čemu služijo.

Ta ministrica bo znana tudi, da se bom zelo lepo izrazila, po zavajanju. Poglejte, 10. oktobra 2015 smo obravnavali proračun na Odboru za zdravstvo, ko nam je govorila, kakšne čudne milijone bo še to ministrstvo dobilo v proračun za leto 2016, bom citirala: »Kot sem omenila, je dogovorjenih še 27 milijonov za te programe, ki pa jih v predlaganem proračunu ni in se bodo vključevali naknadno.« Sprašujem, kje je zdaj tistih 27 čudežnih milijonov v tem proračunu za leto 2016, kar smo že takrat oporekali, da ni res.

Ministrstvo še zdaj ne ve, kar je zelo žalostno, ali ima javno mrežo ali je nima. Ministrica nas na vsaki seji Odbora za zdravstvo prepričuje, da javna mreža je. In tudi marsikdo od spoštovanih kolegov iz koalicije to govori, ampak sekretarka na ministrstvu za zdravje pa je 12. februarja letošnjega leta povedala, »mi znotraj delovnih skupin ministrstva v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki to mrežo pripravljamo, vendar izdelek ta trenutek ni takšen, da bi o njem lahko razpravljali.« Pika. Se pravi, ministrica in pa sekretarka ne vesta, kaj imajo v hiši in česa nimajo.

In če se ustavim še pri urgentnih centrih. Ministrica hvali urgentni centri delujejo. Pa kaj še! Urgentni centri nimajo rešenih kadrovskih problemov, organizacijskih, da pa na rečem sploh finančnih, to je še vse v zraku. In glede pediatričnih centrov bi tudi rada nekaj

rekla. Da ne bomo spet kaj rekla, bom rekla, da nas je ministrica zavajala.

V odgovoru na interpelacijo pravi, da je bila šele marca letošnjega leta seznanjena, da niso pediatrični urgentni centri vključeni v urgentne centre. Pa kaj še! Bila sem na seji odbora eno leto nazaj, se pravi marca 2015, ko je stroka, ki ni sodelovala pri pravilniku nujne medicinske pomoči, na to dejstvo opozorila.

Lahko bi še naštevala zavajanja ministrice na Odboru za zdravstvo in pa tudi tu v Državnem zboru, ampak za konec bom rekla samo še to. Ministrica nam je tudi v odgovoru na interpelacijo za konec zapisala: »Predlagatelj ministrico namerno osebno diskreditirajo, so celo žaljivi, z zatiskanjem oči pred dejanskimi dobrimi rezultati slovenskega zdravstva.« Jaz sem že zadnjič rekla, da naj naši državljani ocenijo, kako dobro je to naše zdravstvo. Poudarjam, dobra je stroka, sistem pa je slab. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Peter Vilfan, pripravita naj se gospod Jan Škoberne in mag. Alenka Bratušek.

Izvolite, gospod Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo podpredsednik, lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegicam in kolegom, kolikor jih je še ostalo v tej dvorani in vsem ostalim prisotnim.

Malo se bom ponovil zdaj na začetku, ampak mislim, da je kar prav, da nekatere stvari povemo tudi večkrat. Danes teče tukaj v Državnem zboru že sedma interpelacija, osma je že vložena in bo tudi ta kmalu na dnevnem redu. Ta današnja je tretja sicer v zgodovini, ki je vložena proti celotni vladi. Prvi dve, proti vladi Janeza Drnovška in vladi Antona Ropa, sta bili neuspešni, tako kot sem tudi prepričan, da bo neuspešna tudi ta današnja. Jaz sicer nikakor ne oporekam opoziciji pravice do vlaganja interpelacij, se pa lahko vprašam po smotrnosti takega početja, in mislim, da bi se morala tudi opozicija vprašati, kaj to pravzaprav in komu prinaša, kaj mu vzame oziroma komu to koristi oziroma komu ne koristi. Ampak odgovor na to bomo tako ali tako dobili čez nekaj manj kot dve leti, ko bodo naslednje volitve. Se pa strinjam z vsemi tistimi, ki pravijo, da se s temi interpelacijami poskuša na nek način preprečiti ali celo onemogočiti normalno delovanje Vlade in tudi posameznih ministrstev.

Jaz v tem kontekstu vidim seveda tudi silno povečano število vloženi poslanskih vprašanj s strani Poslanske skupine SDS, in tudi temu seveda, da smo si na jasnem, ne oporekam. To je absolutno njihova pravica. Ampak da boste videli, kakšno razmerje je to doseglo, vam bom sedaj postregel še z nekaterimi številkami. Poslanska skupina SDS je v letošnjem letu vložila tisoč 81 poslanskih vprašanj. Samo zadnji torek 32, v celotnem mandatu 2 tisoč 526. To so res visoke številke,

še posebej če pogledamo, kako se je to dogajalo v prejšnjih mandatih. V nekaterih obdobjih je Poslanska skupina SDS vložila samo nekaj deset poslanskih vprašanj, v tistem najplodnejšem, če se tako izrazim, v preteklosti pa nekje med 400 in 500. Lahko pač domnevam, tako kot nekateri drugi, da se to počne s tem namenom, ki sem ga v uvodu tudi omenil.

Mi v naši poslanski skupini ne bomo razpravljali vsi o celotni interpelaciji, ker mislim, da bi bilo to nesmiselno. Prvič, ne spoznamo se vsi na vse, drugič, ne bi imeli dovolj časa, čeprav je časa ogromno na tej današnji razpravi. Tako da bodo posamezne poslanke in poslanci v tej razpravi pač razpravljali o nekaterih področjih, o nekaterih temah, ki so zajete v tej interpelaciji.

Ampak preden se jaz zdaj posvetim svoji današnji, bi želel nekaj povedati o delovanju celotne vlade. Jaz mislim, da to, kar bom sedaj povedal, da se s tem pravzaprav lahko vsi strinjamo. Mislim, da je delo te vlade res v veliki meri obeležila in tudi usmerila ta begunsko-migrantska kriza. Kriza, ki je nihče ni pričakoval, ki je nihče ni napovedal, kriza, ki je enostavno prišla, se zgodila in še vedno traja. Ta kriza je seveda vzela ogromno časa, ogromno energije, truda, dela, osredotočenosti in še marsičesa drugega. Torej vsega tistega, kar bi ta vlada, če je ne bi bilo, lahko usmerila v reševanje težav in problemov znotraj naše države, problemov, ki zanimajo naše državljane in državljanke, pa to na žalost zaradi tega v velikem delu tega zadnjega obdobja ni bilo mogoče.

Rad bi tudi povedal, da je moje mnenje, da je vlada to svoje delo zelo dobro opravila. Jaz bi tu še posebej izpostavil nekatere dele te vlade, nekatera ministrstva, ki so bila tu daleč najbolj izpostavljeni. To seveda še posebej velja za Ministrstvo za notranje zadeve, ki je nosilo in bo tudi v prihodnosti še nosilo levji delež spopada s to migrantsko-begunsko krizo, ki se lahko, to mislim, da se vsi zavedamo, vsak trenutek ponovno zgodi. Lahko je to vprašanje samo dni, lahko je vprašanje tednov ali mesecev. In takrat bomo morali biti ponovno dobro pripravljeni na vsa ta dogajanja. Tu bi rekel, da bomo del odgovornosti nosili tudi poslanci Državnega zbora, ki bomo v kratkem morali razpravljati, pa tudi sprejeti kakšen zakonski predlog – ob Ministrstvu za notranje zadeve bi povedal, da je tu imelo velike zasluge tudi Ministrstvo za obrambo, pa ne nazadnje tudi Ministrstvo za zunanje zadeve – torej da bi jim s temi zakonskimi predlogi omogočili, da bi lahko obvladovali in tudi obvladali tudi to morebitno nadaljevanje te migrantske krize, ki bo morda še hujša, kot je bila tista prejšnja. Treba je povedati, da je šlo čez Slovenije v tem času več kot pol milijona migrantov in beguncev in da velika večina slovenskih državljanek in državljanov te krize praktično ni občutila. Praktično niso prišli, govorim o 90 do 95 % naših državljanek in državljanov, ki niso čutili nobenih

posledic tega dogajanja, ki niti slučajno niso prišli v kakšen neposreden stik s temi migranti ali begunci. Lahko si samo želimo, da bo Vlada uspešno in na tak način opravila to delo, tudi če se bo ta kriza nadaljevala.

Sedaj pa bi šel k tej temi, o kateri bom jaz danes spregovoril nekaj besed, in sicer je to področje zunanje politike. Ministra za zunanje zadeve danes ni tukaj z nami. Vsi vemo, kje je. Nahaja se v Iranu, v Teheranu, kjer sta skupaj s predsednikom države ponovno odprla slovensko veleposlaništvo. Z njima na tem obisku je nekaj več kot 50 slovenskih gospodarstvenikov, ki so se, po podatkih, ki jih imamo, srečali tudi z okoli sto iranskimi gospodarstveniki. To je tista zgodba, o kateri bom nekaj več povedal ob zaključku te svoje razprave. Govorim o tej gospodarski diplomaciji.

Ko sem pregledoval to interpelacijo in iskal tisto poglavje o zunanji politiki in ko sem ga končno našel, sem dobil občutek, da so predlagatelji imeli tu kar problem, kaj pravzaprav zapisati v to poglavje. In potem, ko sem pogledal, kaj so zapisali, sem ugotovil, da so to bolj ali manj neki že znani stari očitki, ne ravno vsebinski, ki smo jih že velikokrat slišali, na katere so tako predsednik Vlade, zunanji minister, predstavniki zunanjega ministrstva že velikokrat odgovarjali in tudi praktično dali vse odgovore. Sem pa ugotovil nekaj, da je vsaj ta del o zunanji politiki napisan veliko bolj kulturno, da se tako izrazim, kot je bila tista interpelacija, ki jo je pred nekaj meseci proti osebno ministru za zunanje zadeve Karlu Erjavcu vložila Poslanska skupina Nove Slovenije, s prvopodpisanim Matejem Toninom. Takrat je šlo dejansko in pravzaprav samo za poskus osebne diskreditacije zunanje ministra in za mene pravzaprav skorajda nerazumljiv osebni obračun kolege Mateja Tonina z zunanjim ministrom. In zato je tista interpelacija tudi klavrno propadla.

Sedaj pa morda nekaj odgovorov ali pa nekaj mojih razmišljanj o nekaterih točkah, ki so zapisane v tem poglavju zunanje politike v tej interpelaciji. Prva je, recimo, spreminjanje temeljnih usmeritev slovenske zunanje politike. Jaz mislim, da vsi mi vemo, da smo junija 2015 v tem državnem zboru, najprej na Odboru za zunanjo politiko, potem tukaj na plenarni seji sprejeli Deklaracijo o slovenski zunanji politiki. Na osnovi te deklaracije je bil potem izdelan še strateški dokument zunanje politike z naslovom Slovenija varna, uspešna in v svetu spoštovana, potem pa je sledil še Izvedbeni akt samega Ministrstva za zunanje zadeve. Vsi ti dokumenti so bili sprejeti z res najširšim možnim konsenzom. V pripravi teh dokumentov so sodelovali prav vsi, ki so to želeli, ki se kakorkoli na kakršenkoli način zanimajo ali so povezani z zunanjo politiko, tako akademska sfera, civilna družba ter vsi posamezniki in organizacije, ki so to želeli. Tako o čitek, da ta vlada, to zunanje ministrstvo in ta minister za zunanje zadeve ne izvajajo zunanje politike v skladu z okvirom, ki so jim ga dali ti dokumenti, absolutno ne drži. Ne

nazadnje minister za zunanje zadeve pride vsako leto v Državni zbor, kjer da poročilo o izvajanju teh smernic, pa tudi praktično vsak teden imamo vsaj enkrat v parlamentu predstavnike zunanjega ministrstva, na Odboru za zunanjo politiko ali na Odboru za zadeve EU in jaz nisem na nobenem od teh odborov zasledil kakšnega velikega nezadovoljstva oziroma nestrinjanja z načinom, kako se izvaja slovenska zunanja politika.

Drugi očitek, ob katerem bi povedal nekaj besed, je pasivnost in nesprejemanje nalog Slovenije v okviru EU in Nata. Tudi s tem se ne morem strinjati. Mislim, da je Slovenija zelo aktivna članica EU. Slovenija sodeluje pri sprejemanju praktično vseh ključnih, pa tudi manj ključnih odločitev v Evropski uniji. Slovenija je priznana kot popolnoma enakovredna in enakopravna partnerica vsem ostalim članicam Evropske unije. Slovenija je država, ki daje pobude, daje iniciative, ki so velikokrat tudi sprejete na nivoju Evropske unije. In Slovenija, če povem takole, je tudi prepoznana kot aktivna, odgovorna in solidarna država članica, ki ji tudi ostale države članice priznavajo njeno proevropsko usmerjenost. Slovenija se tudi zavzema za nadaljnjo integracijo EU in za močne institucije Evropske unije. Tako ta očitek, kot drugi, o katerem sem govoril, prav tako ni sprejemljiv.

Delovanje v Natu. Ja, Slovenija je z vstopom v Nato prevzela določene obveznosti in naloge in Slovenija te naloge tudi izvaja. Res pa je, da jih izvaja v okviru svojih zmožnosti. Te pa so takšne, kot so v tem trenutku. Vsi vemo, da so sredstva za Ministrstvo za obrambo, za naš obrambni sistem, Slovensko vojsko iz leta v leto zmanjševala. Ta vlada je sedaj zaustavila trend zmanjševanja, ampak ta odstotek je še vedno daleč pod tistim, ki ga je Slovenija sprejela kot neko zavezo ob vstopu v Nato in ga od nas morda nekega dne ali pa zagotovo pričakujejo tudi naši zavezniki. Ampak kljub temu Slovenija izvaja vse svoje naloge. Slovenija sodeluje praktično pri vseh operacijah, pri vseh nalogah Nata. In tisto, kar lahko rečem, je, da vedno, ko se te operacije končajo, ko se naše predstavnice in predstavniki vrnejo nazaj v Slovenijo, dobimo samo pohvale za njihovo delo in kako so svojo nalogo opravili. Tako mislim, da tudi ta očitek lahko mirno zavrremo, Slovenija seveda še naprej ostaja kredibilna in zanesljiva zaveznica.

Nadalje je tu očitek – ja, zanimiv – pasivnost slovenske politike do Združenih držav Amerike. Če bi vprašali kakšnega drugega poslanca v Državnem zboru, bi rekel, da je slovenska politika absolutno preveč proameriška, če bi kakšnega drugega, bi rekel, da je proruska, tretji bi rekel, da je premalo evropska ali pa preveč evropsko usmerjena. Jaz mislim, da so odnosi Slovenije z Združenimi državami Amerike pravzaprav takšni, kot so lahko odnosi neke majhne države z 2 milijonoma prebivalcev in največje svetovne velesile. Mislim,

da te odnose po navadi ne diktirajo tisti majhni, ampak jih diktirajo in o njih odločajo velesile. Kljub temu mislim, da so odnosi z Združenimi državami Amerike konstruktivni, korektni, pravzaprav lahko mirno rečem, da so dobri. Slovenija sodeluje na vseh nivojih z Združenimi državami Amerike, Slovenija je ključna partnerica v okviru Nata, seveda tudi izven EU. Tako lahko mirno rečemo, da je to samo še en očitek, ki je pač bil zapisan v ta del interpelacije, ker je, kot sem že rekel, glede na to, da je to interpelacija proti celotni vladi, treba pokriti čisto vsa področja delovanja vlade. Očitek, da zunanji minister Erjavec še ni bil na uradnem obisku v Združenih državah Amerike, mislim, da tudi nima kakšne posebne vrednosti. Zunanji minister se redno srečuje tudi z ameriškim državnim sekretarjem, ta ga je tudi povabil, da se je udeležil ministrskega srečanja globalne koalicije proti DAESH, ki je bilo julija 2016 v Washingtonu. Ne nazadnje je bil na obisku v Združenih državah Amerike tudi predsednik države, tam je bil predsednik Vlade, bili so tudi nekateri ministri. Če zaključim, mislim, da so naši odnosi z ZDA povsem korektni, dobri, normalni.

Ko govorimo o ZDA, moram spregovoriti nekaj tudi o Rusiji. Slovenija je kljub temu, kar se v tem trenutku dogaja v Evropi in svetu, kljub temu da je Evropska unija uvedla sankcije proti Rusiji zaradi dogodkov v Ukrajini in na Krimu, da je potem Rusija uvedla neke protisankcije, da so tu težave med Rusijo in Natom, Rusijo in Združenimi državami Amerike, zadržala, ne bom rekel dobre, da me ne bo kdo prijel za besedo, ampak odnose z Rusko federacijo. Ruska federacija je pomemben zunanjetrgovinski partner Slovenije. In ko se bo nekega dne ta situacija umirila, jaz upam in verjamem, da se prej ali slej bo, bo zelo pomembno, da bo Slovenija kot država, ki je kljub vsemu temu, kar sem naštel, še naprej imela politične stike z Rusijo. Mimogrede, tudi številne države EU še naprej vzdržujejo te politične stike, ker je to nekaj normalnega v teh mednarodnih odnosih, in da bomo takrat lažje ponovno imeli dostop tudi na to tržišče, ki je za nas še kako zanimivo.

Še en očitek morda, ki sem ga lahko tu prebral. Torej neučinkovite aktivnosti Republike Slovenije na območju jugovzhodne Evrope in zahodnega Balkana. Tudi tu se dejansko ne morem strinjati. Mislim, da je Slovenija ne tem področju zelo aktivna. Spomnimo se samo, da je Slovenija ves čas nudila pomoč recimo Črni gori pri njenem približevanju in vključevanju v Nato, enako je z Bosno in Hercegovino, imamo odnose z Makedonijo in Srbijo, tako da tudi tega očitka dejansko ne morem sprejeti.

V tej interpelaciji je potem še nekaj takšnih očitkov, o katerih pa jaz, da bom skrajšal to svojo razpravo, da bodo do besede prišli še moji kolegice in kolegi, zdaj ne bom razpravljal, bom pa v nadaljevanju, če bo treba, pa verjamem,

tudi moje kolegice in kolegi, podal še kakšno dodatno informacijo.

Za zaključek pa bi seveda spregovoril o nečem, česar pa v tej interpelaciji, to pa je seveda jasno, nismo in ne moremo najti. To pa zato, ker je to ena izjemno pozitivna, odlična zadeva, govorim o tej gospodarski diplomaciji, ki sem jo omenil že na začetku te svoje današnje razprave. Tudi v preteklosti so predsedniki vlad ali predsedniki države pa tudi kakšen minister za zunanje zadeve kdaj pa kdaj na svoje uradne obiske popeljali gospodarske delegacije. Ampak šele leta 2014, ko je ponovno postal minister za zunanje zadeve Karl Erjavec, v tej zadnji vladi, je zdajšnji zunanji minister to gospodarsko diplomacijo uvedel kot nek obvezni del slovenske zunanje politike in delovanja slovenskega zunanjega ministrstva. Zdaj vam bom to ponazoril tudi z nekaterimi številkami in podatki, ker mislim, da je prav, da se o tem govori in da to slišijo tudi naše državljanke in državljani. Pa gremo na leto 2014, ko je Karl Erjavec postal minister za zunanje zadeve. Na tistem svojem prvem uradnem obisku na Češkem, v Pragi, je takoj s seboj popeljal tudi delegacijo logističnih podjetij, organiziran je bil takrat tudi prvi poslovni forum. Potem pride leto 2015, kjer se aktivnost gospodarske diplomacije izrazito poveča. Najprej je bil na vrsti obisk Republike Koreje v Seulu od 11. do 13. marca. Ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca je na tem uradnem obisku v Koreji spremljala delegacija predstavnikov slovenskega avtomobilskega grozda. Med drugim so člani delegacije obiskali raziskovalno-razvojni center avtomobilskega proizvajalca Hyundai Kia in proizvodni obrat slovenskega podjetja Kolektor, ki predstavlja največjo slovensko investicijo v republiko Korejo. V delegaciji je sodelovalo 6 slovenskih podjetij. Sledil je uradni obisk ministra za zunanje zadeve v Braziliji, kjer se je Karl Erjavec v okviru svojega delovnega obiska pridružil delegaciji Združenja za informatiko in telekomunikacije, minister in podjetja so sodelovali na poslovnem forumu, podpisan je bil statut slovensko-brazilske gospodarske zbornice, za podjetja so bila organizirana poslovna srečanja in tudi ločena srečanja s predstavniki brazilskih podjetij. Na poti nazaj so se ustavili še v Peruju v Limi. Tudi tam so bili zraven predstavniki gospodarstva. Potem pa je 12. junija sledil uradni obisk Madžarske v Budimpešti. V okviru njegovega uradnega obiska je potekala tudi logistična konferenca, na kateri je sodelovalo 8 slovenskih podjetij s področja transporta in logistike. Potem je sledil obisk Ukrajine v Kijevu 14. julija ponovno v okviru uradnega obiska zunanjega ministra. Takrat so se predstavniki sodelujočih štirih podjetij sestali s predstavniki ministrstev za infrastrukturo, obrambo, kmetijstvo ter drugih resornih ministrstev ter železnice. Minister in podjetja so se srečali tudi s predstavniki ukrajinskega poslovnega kluba. Ta zgodba se je potem še nadaljevala z obiskom v Ruski

federaciji v Kazanu. Ob zasedanju medvladne mešane komisije za gospodarsko sodelovanje na ravni zunanjih ministrov je potekal poslovni forum in poslovna srečanja slovenskih in ruskih poslovnih subjektov iz štirih sektorskih področij ter srečanja slovenskih gospodarstvenikov s kazanskimi vladnimi predstavniki. S slovenske strani se je poslovnega dogodka udeležilo 26 predstavnikov podjetij. Seveda je sledil potem še Milano 2015 EXPO. V času od 7. do 9. oktobra se je na tej svetovni razstavi mudila panožna delegacija 25 predstavnikov iz povišvenih podjetij in oblikovalcev ter predstavnikov ministrstev in institucij. Minister za zunanje zadeve Karl Erjavec je takrat odprl poslovno konferenco lesnopredelovalne industrije.

Potem pridemo na leto 2016 in ta uspešna zgodba, kot ji pravim sam, in mislim, da morate tudi vi priznati, da je tako, se je nadaljevala. Najprej je sledilo delovno srečanje vlad Republike Slovenije in madžarske v Republiki Sloveniji. Delavno srečanje sta vodila zunanja ministra obeh držav. Tukaj je bil podpisan memorandum o celostnem razvoju odnosov za področje prometne infrastrukture, in to je pomemben napredek v sodelovanju v projektih strateškega in gospodarskega pomena tako za državi kot za širšo regijo.

Obisk ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca z gospodarsko delegacijo v Maroku od 4. do 6. aprila. Minister se je srečal z visokimi predstavniki države, skupaj s prestavniki podjetij. V času obiska sta bila podpisana sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja ter sporazum o mednarodnem cestnem prevozu potnikov in blaga, ki omogoča nemoten potek cestnega prevoza ter s tem olajša trgovinske tokove sedmih slovenskih podjetij. Potem je sledil uradni obisk v Belorusiji. Tam so zunanjega ministra spremljali predstavniki slovenskih podjetij: Duol, Riko, Krka, Lindap, MP Klima, Iskratel, Tajfun LIV ter zastopniki Heliosa, Wravorja in Sberbanke. To so že uveljavljena podjetja v Belorusiji in želijo širiti svoje delovanje.

Sledil je obisk z gospodarsko delegacijo ponovno v Bolgariji, srečanje z bolgarskimi gospodarstveniki. Tega srečanja se je udeležilo dvanajst slovenskih podjetij. Ti člani gospodarske delegacije so prihajali s področja obrambe, informacijsko-komunikacijske tehnologije, trgovine, elektroindustrije in energetike. Potem so sledila še srečanja sopedsedujočih medvladni slovensko-ruski komisiji za trgovinsko-gospodarske in znanstveno-tehnično sodelovanje, pa še obisk ministra za znanje zadeve v Bosni in Hercegovini, kjer je bila podpisana skupna izjava o gospodarskem sodelovanju na tretjih trgih in memorandum o sodelovanju na področju turizma.

In seveda se bo na tak način nadaljevalo tudi v naslednjem letu 2017. Naj povem, da je že predviden obisk ministra za zunanje zadeve v Turčiji in srečanje mešane

komisije za gospodarsko sodelovanje s Turčijo, potem obisk v Ruski federaciji. Tukaj bo zunanji minister z gospodarsko delegacijo ob mešani komisiji za gospodarsko sodelovanje potoval v Rusijo. Potem srečanje v Turkmenistanu, potem možnost oziroma zasedanje mešane komisije za gospodarsko sodelovanje, to bo najverjetneje v Sloveniji, z Egiptom in pa možen obisk ministra za zunanje zadeve skupaj z gospodarsko delegacijo v Senegalu in pozneje tudi možen obisk s poslovno delegacijo ob 150. obletnici obstoja Kanade v Kanadi.

Vrhunec pa je na nek način ta gospodarska diplomacija doživela danes, to sem že povedal, ko sta v Teheranu predsednik države in zunanji minister ponovno odprla veleposlaništvo in je tam tudi 50 slovenskih gospodarstvenikov. Toliko za enkrat o tej razpravi z moje strani. Tako kot sem že rekel, če bo treba, se bom oglasil še v nadaljevanju.

Kar se pa tiče interpelacije, pa naj samo povem, jaz jo ne bom podprl, čeprav ne vem, ali bo to sploh potrebno ali ne, ali bomo sploh o čem glasovali ali pa ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne, pripravita naj se mag. Alena Bratušek in gospa Janja Sluga.

Izvolite, gospod Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Cenjeni ministrski in državnosekretarski zbor, kolegice in kolegi!

Pravzaprav so te interpelacije izjemno zanimive in včasih tudi koristne. Sam sem ob številnih vlaganjih interpelacij s strani predvsem Slovenske demokratske stranke pred časom na Twitterju celo zapisal, da bi bilo morda dobro, da imamo tako kot poslanska vprašanja vsak prvi ponedeljek, morda vsak prvi ponedeljek v nadaljevanju še po redu in po spisku interpelacije, kjer se seznanjamo s podrobnejšim delom posameznega ministrstva, seciramo politike in potem mirno nadaljujemo z delom. Tudi glede na to, da tega verjetno ne bomo kot proceduralno sprejeli ali pa umestili v poslovniško logiko tega zbora, se nam to dogaja, in to ocenjujem kot dobro, ker lahko premislimo in pretehtamo določene stvari. Se je pa danes zgodilo pravzaprav nekaj simpatičnega, vsaj z mojega zornega kota, da je prvič, več samozavesti in več veselja do te interpelacije na strani Vlade kot na strani predlagatelja. Vsaj če sklepam iz energije in ravni tona in barve, ki jo je pri predstavljanju te interpelacije pokazal predlagatelj, in če to primerjam z energijo, ki sta jo pokazala denimo predsednik vlade ali pa denimo podpredsednik Židan. In to me na nek način veseli, ker kaže na to, da je na eni strani stiska opozicije s tem, da vlada v večini primerov, seveda v vseh ne, dela dobro in da gre državi dobro, volitve so pa relativno blizu, kar visoka. Ampak to je seveda

stiska opozicije. Dobro za državljane pa je to, da to ni njihova lastna stiska, ampak nekaj, kar je za njih dobra novica. In ta samozavest ali pa, če želite, barva v intonaciji glasu se kaže tudi skozi nekatere najbolj ključne rezultate, ki so bistveno pogojeni s tem, katera je vodilna stranka in kdo je tisti, ki posamezno ministrstvo v danem okviru vodi. Če bi premico, ker je bilo danes nekajkrat izpostavljeno tudi s strani predlagatelja, kaj je bilo v preteklosti in zakaj nekaj ni bilo drugače, potegnem na zadnjih deset let in primerjam vlade, ki so bile vodene s strani konservativcev, vlade, ki so vodene s strani liberalcev in morda tisto, ki je bila vodena s strani Socialnih demokratov, lahko recimo ugotovim, da je bilo v času konservativne vlade za zaključek v državi prepoznati minimalno plačo v višini 597 evrov, potem se zgodi največji skok minimalne plače v času socialdemokratske vlade Boruta Pahorja na 734 evrov in v času liberalne vlade nekoliko zmernejša pa vendar rast minimalne plače na 790 evrov, ki jih imamo danes. Vse to daje barvo in ton politiki in vodenju vlade. Če sem z nekaj stiske tudi zaradi včerajšnjih dogodkov na parafiranje sporazuma s Fidesom, s katerim se globoko ne strinjam, ker ocenjujem, da gre za napačno potezo, še posebej v odnosu sprejemanja dogovora s širšim javnim sektorjem, sem vendar po predstavitvi, ki jo je danes imel gospod Janez Janša, precej miren, da imamo to vlado, četudi je bolj liberalna v nekaterih pogledih, kot bi bilo moje izhodišče, in četudi je rast minimalne plače zaradi tega morda nižja, kot bi bila v primeru, da bi vlado lahko v celoti vodili Socialni demokrati. Ampak to je drugo vprašanje. Ključno v analizi oziroma ob analizi dela vlade in ministrov je, da se ozremo na politike. Če je, denimo kmetijski resor dolgo veljal za resor za razdeljevanje subvencij in je bil pogosto razumljen tudi v desnih vladah, ki so še posebej nagnjene k temu, da deklarativno skrbijo za podeželje in periferijo, kot neka obrobna resorna zgodba, imamo danes resor, ki ima drugačno vizijo, ki razume kmetijstvo kot pomembno gospodarsko panogo, ki razume kmetijstvo kot nekaj, kar ima izjemen gospodarski domet in je mogoče politiko in barvo tega resorja razumeti skozi prizmo internacionalizacije, skozi prizmo promocije in ne več samo skozi prizmo razdeljevanja in podpore, ampak upravljanja in doseganja rasti. Zakaj to govorim? Zato ker imamo kljub eni najhujših kriz pri ceni mleka denimo, kar je povzročila tudi zunanja politika Evropske unije s sankcijami za Rusijo, mi je politiko, ki se je usmerila v alternativne trge, ki se je usmerila v butične proizvode tako mleka kot na drugi strani denimo medu in s svojo gospodarsko aktivnostjo, ki ni sicer primarno resorna kmetijstvu, omogoča širitev na trge, kot je denimo Kitajska, doseganje višje cene, doseganje butičnosti, s tem pa posledično višjo dodano vrednost znotraj slovenskega kmetijstva, možnost vpeljave dodatnih, boljših tehnologij, rasti in višjega življenjskega standarda na podeželju. Povedano

drugače, podeželje postavlja ob bok centrom, industrijskim ali urbanim, in omogoča enake možnosti za življenje in razvoj vseh državljanov in državljanov. In to je barva in ton, ki jo daje na tem ministrstvu gospod Židan. Če rečemo vprašanje, ki se je tudi meni osebno včasih ali pred nekaj časa zdelo še mogoče trivialno, pa je izjemno pomembno, je svetovni dan čebel. Ne gre samo za vprašanje čebele ali kranjske čebele ali pa prepoznavnosti Slovenije v svetu, ki, ne boste verjeli, ampak bolj kot hodim in kamorkoli hodim, bolj ljudje govorijo, da je to dobra poteza, dober produkt, da je to zaključena enota neke politike, ki bi jo morali pripoznati in ceniti. Gre predvsem za to, da sporočamo, da mora svet ostati na temeljih trajnostnega razvoja, da kmetijska politika mora videti del kot zgolj do subvencij in da mora prepoznati ključne produkte. Če je bilo čebelarstvo v Sloveniji dolga leta zapostavljeno, lahko danes v čebelarstvu prepoznamo pomembno industrijo, ki lahko preraste iz butične kmetijske proizvodnje tudi v resno industrijsko panogo za ključne trge, ki so mnogokrat večji od Slovenije.

In da spet rečem, da niso samo subvencije in da niso samo razdeljevanja. Vprašanje prevzemništva s strani mladih kmetov. Toliko denarja in toliko podpore, kot je v mandatu te vlade, začeni s prehodno, na voljo zato, da mladi ljudje ostajajo na kmetijah, da delajo, da razvijajo, da uvajajo inovacije, ni bilo še nikdar. In to je barva politike, ki jo daje ta vlada. To je smer, ki jo ima. Interpelirati največji znesek denarja, največje število podpornih politik za mlade, da ostanejo na podeželju, da delajo, da ne bežijo drugam, to je najmanj, kar je, nesmiselno in nelogično. Je pa res, da je Miran Potrč v svojih spominih pomenljivo zapisal: Klic k razumu. Tisti, ki interpelira tovrstno politiko mora še kako o tem naslovu razmisliti. Se pa bojim, da je za marsikoga ta klic k razumu res zgolj spominske narave.

Da se, ker se je kolega Peter bolj ali manj osredotočil samo na obrambo Desusovega resorja, jaz prestavim na resor Socialnih demokratov, kjer se tudi na področju obrambe poznata ton in barva. V naslednjem proračunskem obdobju bomo tako lahko namenili Slovenski vojski 42 milijonov več – v naslednjem proračunskem obdobju, Žan, dveletni proračun imamo, seštevaj! – bomo lahko namenili bistveno več. In je vprašanje politike, kako to razdeliti in kam bomo to dali. Lahko damo vse za dodatno oborožitev, da rečem na primer v neki vladi za patrije, lahko pa se najprej in urgentno osredotočimo na to, da popravimo materialni status vojakov in vojakinj in ko bomo imeli znan tudi strateški pregled obrambe, naredimo načrt, kako tehnološko in infrastrukturno posodobiti Slovensko vojsko. Če že danes seciramo na tej interpelaciji vsakega in vsakogar posebej, lahko ugotovimo, da to ključno uredbo o uvrstitvi formacijskih nazivov v plačne razrede Slovenske vojske ministrstvo je pripravilo, jutri bo, če pravilno razumem, na

Vladi, kar pomeni za dva plačna razreda dvig dohodkov za pripadnice in pripadnike Slovenske vojske, kar je del dogovora, ki smo ga tako koalicijsko kot tudi znotraj vlade slišali ob tem, ko se je po daljši stavki ustrežneje uredil status policist in policistov. In to je spet smer in ton te vlade, ki je bistveno različen od smeri in tona, ki jo je prikazal predlagatelj. Ne nazadnje bo sedaj prvič po dolgem času obrambni resor v naslednjem proračunskem obdobju imel celo nominalno višji znesek sredstev na razpolago, kot ga je imel denimo v zadnji vladi gospoda Janeza Janše. Čeprav marsikdo želi politiko razumeti zgolj kot redistribucijo nečesa, je izjemno pomembno tudi to, kar smo včeraj poslušali, in to je, da je naš varnostni sistem danes razumel, da mora svoje temelje iskati predvsem znotraj prostovoljstva in da moramo kljub nekaterim težnjam po popolni profesionalizaciji okrepiti duh politik »nič nas ne sme presenetiti«. Tukaj pa mislim predvsem na pospešeno sodelovanje krepitev gasilstva, civilne zaščite in tudi dela lokalnih skupnosti na tem področju, ki je v zadnjem obdobju verjetno malenkost zaostala. In ker je težnja, da se reče, da je vse slabo pri delu te vlade pa pri njenih ministrih, se lahko vprašam, ali bi zveza Nato svoj center za gorsko bojevanje vzpostavila v Sloveniji, če bi bili naši obrambni sistemi oziroma naša Slovenska vojska tako slaba, kot na trenutke skušajo prikazati s strani predlagateljev. Verjetno ne.

Naj se v manjši točki dotaknem tudi resorja, ki je sicer meni najbližje, za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Gre za enega izmed resorjev, okoli katerega je običajno največ govora, največ razprave, največ kritik, seveda poleg Ministrstva za finance, gre pa seveda za resor, ki pokriva tudi največji sklop politik, ki zadevajo človeka, tako rekoč od rojstva do smrti.

Samo nekaj ključnih učinkov oziroma dosežkov tega resorja morda za začetek. Dolga leta smo imeli študentsko delo kot nekaj, kar je bila anomalija na trgu dela, kot nekaj, iz česar nisi dobil nobene pravice, si pa plačeval več, kot si zaslužil. Danes, približno tri mesece v letu študentke in študenti, dijakinje in dijaki dobijo tudi zavarovanje za delovno dobo, za upokojitev iz tega naslova, jaz pa še kdo te možnosti nismo imeli. Pripravljena je prvič, ne v zadnjem trenutku ampak z nekim pogledom naprej tudi bela knjiga o pokojninski reformi, ki bo potrebna, ker imam starajočo družbo, ker moramo nasloviti ta vprašanja in ne nazadnje Slovenija je dosegla, kljub temu da velikokrat poudarjamo, ni nepomemben podatek, manj kot 100 tisoč brezposelnih ob hkratnem dvigu delovnoaktivnih. To niso nepomembne stvari, kakor tudi ni nepomembno, da smo se, čeprav žal ne ob soglasju vseh političnih strank, uspeli dogovoriti za sprejetje zakona o preprečevanju nasilja v družini. Tukaj na teh področjih bo treba delati še zelo veliko, še posebej ker se diskurz razumevanja, da sta enakost in ustvarjanje

enakih možnosti izjemno pomembna, zmanjšuje in ker ne le pri nas, ampak tudi v Evropi in v svetu dobivajo zagon tisti, ki mislijo, da lahko uredi vse prosta roka trga in da je to, kar se dogaja v družini, samo stvar družine.

In še eno reč, za katero me je prosil kolega Han, bi želel povedati, ravno prav, ker je gospod Janša tukaj – Socialni demokrati smo z veseljem sodelovali v projektu, ki se je imenoval Partnerstvo za razvoj, in tudi danes ocenjujem, da je to ena izmed boljših pobud, ki jo je zmogla slovenska politika. Morda še ni zamujena priložnost, da se kaj podobnega vzpostavi tudi v tem mandatu. Je bila pa izrečena, verjamem, da nenamerno, ena neresnica, da smo Socialni demokrati podprli davčne rešitve takratne vlade. Če koga zanima, tukaj je seznam glasovanj, nismo jih podprli, ker kljub temu da smo razumeli Partnerstvo za razvoj kot priložnost, da Slovenija preseže neke delitve, tistega, kar je za nas najbolj pomembno, to je človeka, nismo mogli preprosto pozabiti. In morda je tukaj razlika med kolegom Janšo in kolegom Pahorjem, ki ne sedi v zadnji vrsti, ampak je danes predsednik Republike, se jo pa da nominalno izmeriti. Razlika je v nominalni plači med 597 in 734. In to je razlika med vizijo, ki jo je ponujal predlagatelj, in vizijo, kot jo razumemo mi.

Spoštovane kolegice in kolegi, se opravičujem, če sem bil predolg, želim vam uspešen dan in želim si, da bi razprava tekla z bistveno višjo dinamiko, kot je tekla v nagovoru predlagatelja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak.
Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani ministrica, ministri, predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Jaz si ne morem kaj, da naprej ne bi pogledala vlade, ministric in ministrov s človeške plati. Vem, da ni enostavno biti minister ali ministrica, vem, da to zahteva mnoga odrekovanja, da to zahteva da smo skorajda 24 ur prisotni, mnoge obveznosti, mnoge naloge, družina trpi in tako naprej. Zato sem prepričana, da je vsak minister ali ministrica v svojem mandatu skušal narediti tudi veliko pozitivnega. Vendar opozicija ni zato, da bi hvalila vlado, zato se bom skoncentrirala predvsem na tiste stvari, ki mene motijo ali pa mislim, da niso dobre ali niso dovolj dobre.

Seveda ne morem govoriti o vsem, ker imam premalo časa. Mislim, da je največ povedal o našem stališču že vodja naše poslanske skupine Matej Tonin, ki je z grafi nazorno prikazal, da se pravzaprav mora bistveno spremeniti politike te vlade oziroma če hočemo v Sloveniji narediti bistvene korake naprej, moramo nekatere politike tudi korenito spremeniti. Pravijo, da beseda reforma ni popularna. Velikokrat sem slišala, konkretno od

gospoda Erjavca, da reforma pomeni odrekanje, to je pa hudo, to je pa težko. Jaz pa pravim, da je to tako, kot če bi poslušal otroka v vrtcu, ki ne pusti, da mu izderemo trsko, ker boli. Ampak nekatere stvari pač morajo boleti in jih moramo narediti, korenite spremembe, ker potem te spremembe rodijo tudi pozitivne posledice za prihodnost.

Ko smo sprejemali proračun, je bil odziv Evropske komisije, ki je povedal, da Slovenija dela premajhne korake, da obstajajo velika tveganja, da še vedno imamo v lasti državne banke, ki predstavljajo tveganja, da je še vedno veliko podjetij v državni lasti, in vse to so velika tveganja za stabilnost države, pa tudi za izboljšanje bonitetnih ocen. Torej na tem področju nismo naredili bistvenih korenitih sprememb in reform.

V predstavitvi smo ponovno videli, kar vsi vemo, da je demografska slika v Sloveniji izredno slaba, da se število starajočega se prebivalstva hitro zvišuje. To ogroža tudi pokojninski sistem, s tem se povečujejo čakalne dobe v zdravstvu. Zato bi tudi na teh področjih morali narediti korenite spremembe za dolgoročno vzdržnost tako zdravstvenega kot pokojninskega sistema. Tudi to bo na nek način bolelo, ampak če nočemo, da ta dva sistema dokončno propadeta, moramo te spremembe narediti. V dveh letih vladanja te vlade ni bilo nobenih konkretnih odločnejših sprememb, razen nekaj kozmetičnih popravkov.

Kar bi tudi očitala Vladi, je kadrovanje. Vemo, da so nekatera imena, ki so znana iz nekih drugih časov, vzbujala nelagodje, nezaupanje, nekateri so bili zamenjani, nekateri so mogoče še vedno na teh položajih. In ker se ta stara imena vrtijo kar naprej, obstaja veliko nezaupanje ljudi do teh ljudi oziroma obstaja še vedno prepričanje, da so v ozadju lobiji, ki živijo na račun države in se okoriščajo z državnimi financami tako v zdravstvu, infrastrukturi, bančništvu in še kje drugje.

Še nekaj konkretnih stvari, o katerih govorijo ljudje. Konkretno bi ministrico za delo vprašala, ali se res dogaja, da centri za socialno delo izdajajo nestrokovne oziroma ne dovolj dobre odločbe in potem tudi država, ko se državljani pritožijo, izgublja postopke oziroma mora plačevati tudi visoke odškodnine. Po nekaterih podatkih je tega 50 %, nekateri trdijo, da celo več, zato vas konkretno sprašujem, ali to drži.

Ko se srečujemo z župani, pogosto slišimo, da je državna uprava neučinkovita, da imajo veliko težav, da nova finančna perspektiva ne deluje, da ne vedo pravzaprav, kakšni projekti bodo sprejeti. Torej javna uprava je neučinkovita, po drugi strani pa smo spet slišali, videli tudi na grafu, da se je za več kot 3 tisoč ljudi znova povečala. Če je ZUJF pripomogel k temu, da smo javno upravo zmanjšali, se sedaj znova povečuje. Seveda potrebujemo nova delovna mesta, morajo se ljudje zaposlovati, vendar že tako je naša javna uprava prevelika.

Zato potrebujemo zmanjševanje javne uprave, ne pa dodatno zaposlovanje prav v javni upravi, pa še neučinkovitost ji očitajo.

Pravosodje. Res da smo sprejeli nekaj zakonov, vendar ko smo govorili o Factor banki in Probanki oziroma o poročilu komisije, ki je to poslovanje pregledovala, smo ugotavljali, da pravzaprav nihče za to ne odgovarja. Seveda ne more pravosodni minister direktno naročiti, kaj je treba delati, ampak nekega večjega premika na tem področju pa vseeno ni bilo, da bi lahko rekli »tisti so bili kaznovani, nekdo je vrnil denar, ki si ga je na tak ali drugačen način sposodil s krediti,« in podobno. Državljeni pričakujejo da se vendarle nekaj razčisti, nekaj zgodi, da neke velike akcije s kamerami niso dovolj, da bi ljudje verjeli, da smo res postali pravna država.

Prej se je predsednik Vlade pohvalil, da smo najbolj zelena destinacija. Seveda smo, ampak tudi na ta račun, da se koncentrira prebivalstvo v mestih, medtem ko se podeželje pa žal zapušča in zaraščajo se naši griči, bregovi. In sicer moram reči, da sem vesela, da bo prišel investitor v Sloveniji. To je prav, potrebujemo nova delovna mesta. Vendar se ne strinjam s takšnim načinom reševanja takšnega problema ali pa priložnosti, da kar ad hoc sprejmemo nov zakon, 100ha zemljišč spremenimo v gospodarsko cono, tistih hektarov zemljišč, ki so obdelani. Namesto da bi imeli dolgoročni načrt in sprejemali take prostorske akte, kjer bi že v naprej planirali, kje so tista področja, kamor bomo povabili investitorje. Ne moremo se strinjati s takim načinom reševanja ali pa hitrim reševanjem problemov, po drugi strani pa vedno znova srečujemo podjetnike, za katere vemo, da želijo širiti proizvodnjo, pa leta in leta ne dobijo dovoljenja, da bi širili svojo proizvodnjo halo, na primer za 50 metrov. Zato tudi zakonov na področju gradbeništva, sprejemanja prostorskih aktov še praktično nismo nič naredili, in tukaj pričakujem, da bo ta vlada vendarle že prišla s temi zakoni, ki bodo omogočali hitrejšo akcijo. Ne samo s tem posebnim zakonom za določenega naročnika.

No, pa še nekaj bi rada opozorila tudi ministrice za notranje zadeve. Mene zelo skrbi, ko mi poročajo, koliko je v zadnjem času napadov na duhovnike. Koliko napadov, ropov, včeraj smo ravno gledali, kaj se je zgodilo v cerkvi v Kopru, ko je nekdo poškodoval ta dva kipca – ali bomo našli storilce? Tudi pri napadih na duhovnike, ko jih oropajo, nekatere pretepejo, nekaj imamo celo smrtnih primerov, ni nobenega storilca. In bi vas vprašala, ali na tem področju kaj delate ali to ni pomembno. Vemo pa, da tudi vsaka razprava tukaj v parlamentu, ki je nestrpna tudi do Cerkve, pa nič ne zagovarjam njenih grehov, spodbudi v državljanih tudi neko agresijo. Tega bi se morali tudi v naših razpravah zavedati.

Toliko za enkrat, da bodo lahko še moji kolegi kaj povedali.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Pripravita naj se gospa Janja Sluga in gospod Franc Breznik.

Izvolite, gospa Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Spoštovani kolegice in kolegi, ministrice in ministri!

Tudi sama bi bila bistveno bolj vesela, če bi se danes ukvarjali s projekti za prihodnost. Ampak tako pač je. Največja opozicijska stranka se je odločila, vložila interpelacijo, jaz si samo želim ali pa upam, da imajo za konec te razprave izdelan tudi kakšen cilj, ki ga želijo doseči. Ko pa poslušam koalicijo, ko poslušam koalicijske poslance, se pa sprašujem, če ta koalicija sploh še obstaja. Desus brani svoje, SD brani svoje, SMC pa brani svoje. Ali se temu reče ekipa, ki bo Slovenijo peljala v boljšo prihodnost? Ekipo naj bi združevala neka enotnost, povezanost, skupni cilji. Tako da pravzaprav me ta začetek in te uvodne razprave res malo navdajajo s skrbjo. Mogoče zato predsednik Vlade tolikokrat in toliko govori o politični stabilnosti, ker je pravzaprav ni. Ker on ve ali pa čuti kaj se znotraj koalicije dogaja. Najbolj zanimiv je bil prvi nastop kolega iz Desusa, ki niti z besedico ni omenil, kaj se s pokojninami dogaja v dveh letih, ampak je tukaj imel ekspeze o zunanji politiki in branjenju lika Karla Erjavca. Prav, prav, lahko je to tudi edina stvar, ki skrbi Desus v tej vladi, ampak tako iz nastopov, ki jih slišim, izhaja. Dejstvo je, da sta za vami in nami dve leti vašega mandata, pravzaprav tudi našega. In dajmo se vprašati, res, iskreno, kaj so rezultati te vlade. Iskreno se pogledajte v ogledalo in naštejte rezultate dela te vlade. Mislim, da bo odgovor zelo, zelo kratek. Predsednik Vlade je rekel, da je prevzel mandat v težki gospodarski krizi. Jaz upam, da tisti, ki ste mu to napisali, ste vsaj številke pogledali. Leta 2014, ko ste in je gospod Cerar prevzel vodenje vlade, smo bili z gospodarsko rastjo na 3,1 %. Danes smo na 2,2, 2,3 %. Mislim, o kakšni gospodarski krizi leta 2014, gospod premier govori. To me iskreno zanimajo odgovori. In, ja, obrnili ste trend, samo v napačno smer, to je problem. In posledice tega dela bodo morale sanirati vlade, ki prihajajo za vami.

Leta 2013, spoštovani predsednik, ki ga na žalost ni z nami, mogoče je že omagal, takrat ste bili zaproseni, da pomagate državi. Takrat ste bili zaproseni, da prevzamete vodenje vlade. Takrat, ko je bila država res na kolenih, v najtežjih časih, ko je res grozila izguba suverenosti, ko so res na vrata trkali gospe in gospodje iz t. i. trojke. Ampak takrat je bil vaš odgovor ne. Ker je bilo bolj pomembno postavljati stranko, kot pa reševati državo. To je dejstvo. To je dejstvo! V najtežjih časih ste državi obrnili hrbet. Tri stvari so na nek način vsakodnevna besednjaka predsednika Vlade:

politična stabilnost, javnofinančna stabilnost in gospodarska rast. Politična stabilnost, to sem že na začetku povedala, tudi današnje razprave kolegic in kolegov iz koalicije kažejo, kako je trdna ta koalicija. Vsak se bori in vleče samo za svojega, to kaže duh ekipe, ki sedi pred nami. In konec koncev tudi to, da ministrici znotraj vlade obrnete hrbet, ta koalicija, in jo moramo v opoziciji reševati, da še ostane ministrica. Temu se reče politična stabilnost?! In kaj podobnega se verjetno lahko zgodi tudi s kom drugim.

Javnofinančna stabilnost. Dejstvo je, da se proračunski primanjkljaj zmanjšuje, kar je dobro. Drugo dejstvo je, da se zmanjšuje samo na papirju, kar pa ni dobro. Proračun, ki ste ga sprejeli prejšnji teden, je tako luknjast, kot še nikoli do danes. Ne veste, kaj bo s plačami v javnem sektorju. Zdaj ste zdravnikom iz tega istega proračuna obljubili dodatnih 40 milijonov, kje boste vzeli, ne zna povedati nihče. Evropska komisija je Slovenijo za leto 2017 postavila v skupino najslabših držav, razen Grčije, kjer še teče program trojke. Ni slabše skupine kot tista, v kateri je ponovno Slovenija. In to ne pomeni nič drugega kot pot v ponovno nekredibilnost naše države, kar je seveda škoda. In spet bo drago.

Danes je predsednik v svojem zagovoru, če lahko tako rečem, povedal kar nekaj debelih neresnic. Ena je tista o 50 tisoč dodatno zaposlenih mladih. Jaz upam, še enkrat, da ste si tisti, ki ste to pisali, vsaj pogledali, koliko otrok se na leto v naši državi rodi, ker to pomeni, da bi morali zaposliti približno tri letne generacije otrok. To je seveda daleč od resnice. Tudi jaz bi rada slišala, kje konkretno je teh 50 tisoč mladih ljudi zaposlenih. Tudi sama upam, da niste šteli tujine, kamor na žalost veliko, včasih tudi preveč naših mladih odhaja. To je prva velika neresnica, da ne uporabim kakšne druge besede. In druga, ki je tudi tako rekoč stalnica gospoda Cerarja, je to, kako je on pregnal trojko iz Slovenije. Jaz verjamem, da ko se pogleda v ogledalo, ve, da je to debela laž in da pravzaprav s tem on nima nič. Lahko bi, če bi leta 2013 imel pogum in naredil to, kar je takrat bilo treba narediti. Ampak takrat je državni rekel ne. Mogoče res še enkrat apel tistim, ki predsedniku pripravljajo govore, da si pogledajo številke in operirajo z realnimi podatki. Ja, veliko besed bo danes, jaz si samo želim, da so resnične. Ne zavajati ljudi, tisti, ki znajo, si tudi podatke lahko pogledajo, ampak ni lepo. Operirajmo s podatki, ki veljajo in štejejo. Meni je žal, tudi to sem že povedala, da je pravzaprav edina trojka, ki jo je premier pa res pregnal iz naše države, etika, morala in poštenje. Tega preprosto v naši državi ni več. In od predvolilnih obljub – tudi to si lahko vsi pogledajo in pogledate, ni ostalo nič več. Pravzaprav so bile to edine obljube in še od teh ni ostalo nič več. »Ne moremo takoj zmagati na vseh frontah,« je rekel včeraj. Se strinjam, ampak vsaj kakšno borbo bi pa bilo dobro dobiti v dveh letih.

Prepričana sem, da je danes odprtih bistveno več front, kot jih je bilo pred dvema letoma. Pa bom skušala zelo na kratko povzeti največje. Zdravstvo. Čakalne vrste imate 30 % višje, ob tem da imate v zdravstveni blagajni 160 milijonov evrov več. Kako je to mogoče? Kako je to mogoče? To je rezultat dela te ministric, te vlade in te koalicije. Včeraj smo poslušali, uspešen dogovor – sama si želim, da bi res bil uspešen dogovor, ker to, da zdravniki stavkajo, najbolj boli ljudi. Ampak danes se to že spreminja v prah. Vsaj dve vladni stranki pravita, da temu ne gre verjeti in da ta dogovor ne pije vode. Tako se države, vlade, niti ministrstva oziroma področja zdravstva ne vodi.

Javni sektor. Tudi tukaj imate odprto fronto. Policisti so stavkali eno leto. Zaradi tega se je zmanjšala varnost na naših cestah – kdo bo za to odgovarjal? Očitno človeška življenja pri nas ne štejejo nič več. V javni sektor zaenkrat še vedno sodi tudi šolstvo. Podružnična osnovna šola Osilnica. Vlada jo preprosto zapre, potem pa se na klic Državnega zbora odloči nazaj vzpostaviti, ironija pa je, da si najvišji predstavniki SMC na socialnih omrežjih upajo zapisati, da je to podvig lokalnega odbora SMC. Najprej ukinejo, potem pa je to podvig lokalnega odbora SMC, da bo šola nazaj vzpostavljena. To je način komuniciranja SMC s Slovenkami in Slovenci. Prav v posmeh.

Občine. Tudi z občinami ne najdete skupnega jezika. Iz leta v leto, in ne pozabiti, gospe in gospodje, da razpolagate z milijardo več, kot smo jo imeli dve leti, tri leta nazaj. Milijardo več odprtih front imate, pa tudi skoraj milijardo več. Upokojenci si niti ob četrtem letu gospodarske aktivnosti ne zaslužijo polne valorizacije. 40 centov je preveč za slovenske upokojence. Za vlado seveda.

Državno premoženje. Tako slabo kot se z državnim premoženjem opravlja danes, se še ni. Iz afere v afero, začeniši z Novo Ljubljansko banko, kjer ste želeli nastaviti tri nadzornike, ki niti pogojev ne izpolnjujejo. To je slika te vlade in te koalicije. Kadrovanje. Od paštet do vijakov pa vse, kar pade vmes. To je slika te vlade in te koalicije.

Lahko bi še in še in še naštevali, ampak kot sem rekla, jaz si bistveno bolj kot ukvarjanje s koalicijo želim pogovora o prihodnosti naše države, želim si, da bi ta vlada in ta koalicija resnično prinesla v Državni zbor ukrepe, ki bi nam lahko zagotovili te pogovore, tako da naj izkoristim to kot priložnost in vas pozovem, da res začnete delati to, kar ste pred volitvami obljubljali.

Gospod Cerar, jaz mislim, še vedno je čas, da se pogledate v ogledalo in ugotovite, da pravzaprav to ni več tisti Miro Cerar, kot je bil pred dvema letoma, in da začnete končno delati to, kar ste Slovenkam in Slovincem pred volitvami obljubljali. Kot sem rekla, dve leti naj bi še bilo časa in tudi vse to, kar ste obljubljali našim državljanom in državljanom, lahko vsaj poskusite.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Janez Janša.

Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Samo na kratko, da se ne bo pozabilo. Ves dan že sprašujemo predsednika Vlade, kje je teh 50 tisoč mladih, ki jih je zaposlil v zadnjih dveh letih, kot je trdil na začetku. Jaz se sprašujem, če ste že našli ta seznam, kje in kdaj je bilo teh 50 tisoč mladih zaposlenih v Sloveniji v zadnjih dveh letih, kot je trdil predsednik Vlade v svojem nastopu.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravita naj se gospod Franc Breznik in dr. Dragan Matić.

Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Jaz seveda sem del te ekipe, o katerih je govorila kolegica Bratušek, in kot se za ekipo spodobi, smo si tudi v tej ekipi med seboj demokratično razdelili dela in naloge. In smo si jih razdelili na način, kot je kolegica malo prej ugotovila. Upam, da nam je to dovoljeno.

Bi se pa vseeno odzvala na ta graf, ki se ga neprestano kaže, kjerkoli je le možno. Ta graf sicer res prikazuje gospodarsko rast v višini 3,1 % v letu 2013, seveda pa ne pove, zakaj je tako. Temu je tako, ker so se v letu 2014 in 2015 za nazaj pospešeno črpala evropska sredstva, s katerimi je bila v letu 2013 omogočena ta gospodarska rast, če smo ravno natančni. Želela bi tudi popraviti kolegico Ljudmilo Novak, ki je govorila o 3 tisoč več zaposlenih. Podatek seveda ne drži, tako kot ga je ona navajala. V javni upravi se je število 3 tisoč pojavilo v storitvenih dejavnostih, to se pravi, v širši javni upravi, ki zadeva predvsem zdravstvo in šolstvo. Torej tam, kjer je bila dejansko potreba in pomanjkanje kadra. V javni upravi sami kot ožjemu delu pa se je za teh 3 tisoč, tako kot je danes že povedal tudi minister, število zaposlenih zmanjšalo.

In če se posvetim, ker sem pač v naši poslanski skupini na začetku razpravljavcev, se bom posvetila predvsem današnji interpelaciji. Kot je kolega Vilfan povedal, je današnja interpelacija vlade že tretja tovrstna v 25-letni zgodovini te države. Vlagateljica je ponovno Poslanska skupina SDS, ki to obrt vlaganja ne pa tudi vsebinskega sestavljanja interpelacij že dobobra obvlada in se lahko pohvali z največjim številom doslej vloženi interpelacij. Pred vlado Mira Cerarja sta bili kot vladi interpelirani Drnovškova vlada in pa Ropova vlada, ne pa tudi vlada Boruta Pahorja in tudi ne vlada kolegice Alenke Bratušek. Kaj nam to pove? To nam pove, da je očitno neka politična ocena največje opozicijske stranke takšna, da ta vlada, vlada Mira Cerarja predstavlja resno oviro ob njihovem ponovnem poizkusu naskoka na oblast. Razlika je le-ta, da v tem trenutku ni

možnosti predčasnih volitev in tudi ni moč pričakovati predčasnega končanja tega mandata. Jaz in moji kolegi smo v tej hiši dobili polovico mandata, kot smo tudi že danes slišali, je danes dan za sedmo interpelacijo, ki jo doživljamo na svoji koži, čaka nas tudi že osma. Nekako se dobi vtis, da je v parlamentu kar eno tekmovalje v vlaganju pobud in interpelacij. Seveda med poslanskimi skupinami SDS, Novo Slovenijo, Združeno levico pa tudi izstopljeni poslanec Čuš. Ne glede na to, da na primer Poslanska skupina SDS lahko sama kadarkoli z zadostnim številom podpisov vložijo interpelacijo, pa želi na tak način tudi utrjevati svojo vlogo največje opozicijske stranke v parlamentu pa tudi najbolj kvalificirane. Interpelacija predstavlja z ustavo določen institut parlamentarne kontrole. Kot lahko opazimo, se je v praksi že dobobra udeležila. Do današnjega dneva je bilo namreč v tej hiši že skupaj 38 interpelacij. Zanimivo pa je, da se od teh 38 zgolj ena ni končala z glasovanjem. To je bila interpelacija druge vlade, se pravi Ropove vlade. Pa še to je nekako razumljivo, saj je bila vložena v trenutku, ko se je aktualni vladi v letu 2004 že iztekel mandat in je bila dejansko uporabljena bolj v neke predvolilne namene. Državnozborske volitve so takrat bile 21. septembra, o interpelaciji pa se je razpravljalo 1. septembra, torej tik pred novimi volitvami. Iz teorije izhaja, da interpelacija predstavlja neko posebno obliko javnega poslanskega vprašanja, ki ga sproži oziroma postavi neka kvalificirana večina poslancev. Tej, kot sem že rekla, potem sledi razprava in navadno se tudi sprejme sklep o interpelaciji oziroma nezaupnici ministru oziroma vladi, o kateri se razpravlja, ali pa se konča vsaj z glasovanjem o tem, da Državni zbor sprejme neko mnenje ali neko stališče o delu interpeliranega ministra ali interpelirane vlade. Kot je pa iz tokratnega besedila interpelacije razvidno, pa tudi iz izjav poslancev iz vrst predlagatelja, pri tokratni interpelaciji Državni zbor po koncu razprave ne bo odločal. In če citiram enega od predlagateljev, kolega Gorenaka, v intervjuju za revijo Reporter: »To ni interpelacija, po kateri bi na koncu glasovali o Vladi. Glasovanja o usodi vlade sploh ne bo. Gre za to, da se opozicija sooči s koalicijo.« In zakaj omenjam sedaj poslanska vprašanja v povezavi z interpelacijo? Kot je že tudi kolega Vilfan omenil, pa če jaz sedaj povem skupno število, je Poslanska skupina SDS v tem mandatu vladi zastavila že 2 tisoč 526 poslanskih vprašanj. Rekorder je ponovno kolega Gorenak / nemir v dvorani/, in sicer z 278 vprašanji .../ nemir v dvorani/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prosim mir v dvorani! Lepo prosim!

JANJA SLUGA (PS SMC): Me veseli, da vam je moja razprava tako všeč. / oglašanje iz dvorane/ Žal pa vam predsednik vaše stranke nekoliko kvari povprečje z enim samim poslanskim

vprašanjem. Pa če mu prištejemo današnjo javno poslansko vprašanje, pridemo do dveh javnih poslanskih vprašanj.

Če parafraziram še nekatere ocene in izjave, da gre danes dejansko za soočenje gospoda Janše in dr. Mira Cerarja, in če zraven dodam še eno oceno, ki tudi prihaja iz vrst največje opozicijske stranke, da predsednik Vlade v odgovorih na poslanska vprašanja izvaja zgolj ustno telovadbo, potem se danes sprašujem, kaj danes tukaj mi počnemo, v čem je smisel te ustne telovadbe, za katero si je predlagatelj rezerviral 5 in pol ur in v katero smo silom prilike prisiljeni tudi v koaliciji. In ravno zaradi tega in ko sem brala to interpelacijo, sem ugotovila, da gre v bistvu za eno reprizo že izvedenih interpelacij, reprizo izrednih sej Državnega zbora, nekih predlogov, ki smo jih obravnavali na predlagateljevo pobudo tudi na posameznih odborih, in tudi za reprizo vseh teh zastavljenih poslanskih vprašanj. Zato resnično v tem ne vidim nobenega smisla. Lahko pa rečem, da ta vlada dela, da dela dobro, da bo delala s polno paro še naprej, da se to na terenu že pozna in da se bo še bolj poznalo v drugi polovici mandata.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Janez Janša, za njim dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Še enkrat hvala tudi predhodni govornici za pohvale. Se zahvaljujem.

Tudi obvestilo glede mandata. Poglejte, vaš predsednik je zavrnil koledar, ampak druga polovica mandata je že krepko nastopila. Če bodo volitve ob koncu mandata, bodo najkasneje junija 2018, torej ste že krepko v drugi polovici mandata in ne govoriti, kaj boste naredili v drugi polovici mandata, ki je že nastopila. Svetujem tudi, da znanja o parlamentarizmu in o parlamentarnem delu ne črpate iz Primorskih novic, Dnevnika, Dela in podobnih trobil, ampak si preberite Ustavo. Če si boste prebrali Ustavo, potem ne bo teh dilem, kaj bomo počeli danes. Če bi si prebrali Ustavo – v dveh letih bi si že lahko, odkar ste tukaj – potem bi videli, da Ustava različno opredeljuje interpelacijo zoper ministra in interpelacijo zoper vlado. In vi tu mešate interpelacijo zoper vlado s konstruktivno nezaupnico, ki je drug instrument po Ustavi. Konstruktivno nezaupnico lahko vložijo 10 poslancev brez interpelacije. To je ločen instrument. Ne brati samo Mete Roglič v Dnevniku, berite tudi ustavo, bo bolj jasno potem, kaj je treba početi.

Kar se tiče bolj pomembne zadeve, okrog katere se vladna stran že vseskozi spreneveda – enako je počel minister za javno upravo včeraj v Odmevih – gre za število zaposlenih v javnem sektorju. Glejte, tu je vaš portal, uradna statistika, kjer so vsi javni zavodi in tako naprej. Tu so podatki, danes sprintano.

Število vseh zaposlenih v javnem sektorju danes v Sloveniji je 173 tisoč 132. Če to ne drži, potem se morate vi zmeniti, kaj objavljajo. Ob koncu našega mandata leta 2008 je bilo število vseh zaposlenih v javnem sektorju 155 tisoč oziroma za 18 tisoč manjše. Konec leta 2013, ko je bila že neka druga vlada, vlada gospe Bratušek, je bilo število zaposlenih 158 tisoč oziroma 15 tisoč manj, kot je danes. Torej ne samo da gre za razliko 3 tisoč, če pogledamo vašo statistiko, gre za razliko 18 tisoč. Izračunajte, kakšen pritisk na javne finance je to od leta 2008, in za razliko 15 tisoč od leta 2013. O tej statistiki je govoril včeraj kolega Vinko Gorenak na televiziji in o tej isti statistiki se je minister Koprivnikar sprenevedal. To je vaša statistika, upam, da je to pravilno prešteto.

Prej je poslanec Socialnih demokratov navedel nek popravek glede glasovanj te stranke, ko so se sprejemali davčni zakoni v našem mandatu 2004–2008. Deloma drži, se opravičujem, res je, večina poslancev Socialnih demokratov – tu imam vsa glasovanja o teh zakonih – je glasovala proti znižanju davka na dohodek pravnih oseb, se pravi, je glasovala proti znižanju obremenitve gospodarstva, glasovala je tudi proti znižanju vseh ostalih obremenitev, tudi obremenitve plač oziroma dela. Samo pri enem davku so imeli dilemo, vam bom povedal, pri katerem – pri davku na plovila, kjer smo pa davek dvignili. Takrat smo dvignili davek na luksuz. In vam bom povedal, kako so glasovali kolegi iz Poslanske skupine SD. Gospod Han Matjaž – danes ga ni tukaj – je podprl ta davek, očitno nima plovila. Kumer Dušan je tudi podprl. Vsi ostali pa niso podprli, očitno imajo vsi plovila. Cviki Milan ni podprl, Horvat Franc ni podprl, Juri Aurelio ni podprl, Kontič Bojan ni podprl, Kumer Dušan je podprl, Veber Janko ni podprl, mogoče ima kak čoln v Kočevju, Rop Anton ni podprl, Potrč Miran tudi ne, Potrata Majda tudi ne, Pavliha Marko tudi ne. Glasovali ste proti razbremenitvi gospodarstva, proti razbremenitvi dela, glasovali ste pa tudi proti dodatni obdavčitvi luksuza oziroma niste podprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Morda malce za šalo, nimam plovila.

Veliko govora je danes o dosežkih, nedosežkih, o interpretacijah podatkov. Jaz bi morda želela vseeno izpostaviti eno izmed ključnih področij, ki je pomembno za blaginjo ljudi in stanja v državi. To je število zaposlenih, to je padanje števila brezposelnih. Tu lahko z vsem ponosom rečemo, da je številka po dolgem času padla pod 100 tisoč ljudi. Dejstvo je, da sama gospodarska klima k temu pomembno prispeva, niso pa zanemarljivi tudi ukrepi aktivne politike zaposlovanja in predvsem Jamstva za mlade. Zdaj pa pridem do podatka,

ko ste me velikokrat oziroma predsednika ste pozvali, da naj pojasni, od kod številke, boste dobili točne podatke. V času izvajanja Jamstva za mlade 2014–2015 se je skupaj zaposlilo 49 tisoč 181 mladih. To so tisti, ki so se objavili iz evidence Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje zaradi zaposlitve, kar pomeni, da imajo sklenjeno delovno razmerje v Sloveniji in so prek Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje prijavljeni v sisteme socialnega zavarovanja pri nas. To je uradna številka. Če želite bolj natančno, leta 2014 je bilo takšnih 25 tisoč 742 mladih, leta 2015 23 tisoč 475, v letošnjih prvih 10 mesecih 20 tisoč 913, kar pomeni, 1,9 % več kot v istem obdobju lani. Tukaj imate za letošnje leto, za leto 2016 točne podatke, v kateri dejavnosti so se, torej 20 tisoč 913 se je jih je v letošnjem letu, od tega je na primer na področju oskrbe z električno energijo in paro 60, predelovalna dejavnost 3 tisoč 420, kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo 139, rudarstvo 24, gradbeništvo tisoč 659. Ti podatki so uradno dosegljivi, tako da ni treba velikega ugibanja glede njih. Pa še ena stvar, ki je velikokrat poudarjena pri izselitvah mladih, tudi zadnji podatki SURS-a. Če pogledamo za leti 2014 in 2015, ker za leto 2016 še nimamo podatkov, govorimo o mladih, po SURS-u podatki, ki so dosegljivi, glede tega, koliko mladih se je priselilo v starosti 15–29 let in koliko se jih je izselilo. Iz tujine se je v Slovenijo leta 2014, skupaj obeh spolov, priselilo 4 tisoč 272 mladih, starih med 15 in 29 let, leta 2015 je bilo takšnih 4 tisoč 731. Odseljeni v tujino, v obdobju 2014 je bilo 3 tisoč 818 takšnih in v letu 2015 4 tisoč 42. Koliko je razlike med odlivom in prilivom? Selitveni prirast mladih, starih med 15 in 29 let, je v letu 2014 454 in 689 leta 2015. To so uradni statistični podatki, dosegljivi v naši državi. Govorim o uradnih podatkih.

Kar se tiče širše debate, ker naše področje, kot je bilo velikokrat rečeno, pokriva dejansko področja, ki zadevajo vsakega posameznika, in je ključno za blaginjo državljanov in državljanov. Tu znotraj, se strinjam, je zelo pomemben sistem socialne varnosti, zaposlitve, trg dela, na področju trga dela boj proti prekarnim oblikam zaposlitve. Imate v razpravi paket sprememb zakona o inšpekciji dela, zakona o delovnih razmerjih in tudi zakona o urejanju trga dela, kjer bomo poskušali v dialogu s socialnimi partnerji stvari premakniti naprej, po drugi strani se zavedamo demografskih gibanj. Ta demografija je znana že 10, 20 let. Ti podatki, tako kot ste jih navajali, so do leta 2060 in tudi vlada Janeza Janše v obdobju 2004–2018 je bila seznanjena z enakimi podatki, ker žal sprememb na področju rodnosti, migracij in teh ključnih podatkov, ki so, se le-ti ne spreminjajo in so realnost vseh vlad do zdaj. Absolutno vsaka nadaljnja ima toliko manj časa, da stvari spremeni. Na tem področju je ta vlada pripravila tudi strategijo dolgožive družbe, na področju trga dela smo pripravili celovit

dokument Starejši na trgu dela. Vlada bo sprejemala akcijski načrt, več kot 50 ukrepov. Bela knjiga je tak odziv. Dejstvo je, da pokojninskega sistema, in jaz verjamem, da gospod Janez Janša to dobro veste, ni možno spreminjati na hitro, da so pokojnine posledice stanja na trgu dela zadnjih trideset let. Spraševali in izpostavljali ste najnižjo pokojnino. Žal, to je stanje plač v naši državi in sprememb, ki so bile narejene. Pokojninska reforma 2013 je zajela in je tudi zaustavila trend padanja pokojnin. Pomembno in tudi jasno razvidno je iz podatkov. Dejstvo pa je, da če bi bilo tako enostavno spremeniti, bi, verjamem, da že vi v letu 2013 dvignili minimalno pokojnino na 550 evrov, podobno kot je v času največje gospodarske rasti minimalna plača ostajala nespremenjena, minimalni dohodek je ostajal nespremenjen in se do leta 2011, torej od leta 2001, ko je naša država uvedla minimalni dohodek, ki je znašal 158 evrov, potem vse do 2011 ta minimalni dohodek ni spremenil, usklajeval se je samo z inflacijo in je znašal v času največje gospodarske rasti 230 evrov. Podobno je bilo že predstavljeno glede področja minimalne plače. Ampak dejstvo je, da so to zahtevna vprašanja, ki so medsebojno izrazito povezana in prikazovanje, način, da lahko na hitro odpravimo spremembe, ki so strukturne, predvsem pri pokojninah, je samo zavajanje in postavljanje ljudem nekih lažnih obljub, ki z realnostjo žal nimajo veliko skupnega. Lahko pa spremenimo to, da bomo dosledno upoštevali, da ljudem damo možnost dela. Mi pripravljamo tudi s strani evropskih sredstev, prvič, da se bodo lahko delodajalci prilagajali starejši se družbi, torej celovito naslavljamo ta vprašanja. Tudi na področju socialne politike še vedno odpravljamo, in to predvsem na družinski politiki. Če pogledamo celotno zgodovino Slovenije, je obdobje preteklosti najbolj zarezalo v družinsko politiko in toliko, kot je bilo na področju družinske politike in morda tudi rodnosti, ki ste jo danes izpostavili, odvzeto, to v celotnem obdobju naše zgodovine ni bilo. Morda samo še odgovor, gospa Ljudmila Novak, s tem podatkom nisem seznanjena. Če vam povem podatek, 750 tisoč odločb centri za socialno delo izdajo v povprečju letno, mi na ministrstvu na letni ravni dobimo zdaj po novem okoli 4 tisoč pritožb. Na primer število ustavnih presojev zakonov smo imeli leto 2015 in 2016 pet. Ugotovljene so bile štiri neustavnosti. To so različni zakoni, lahko kasneje tudi povem, število upravnih sporov je 384. Glede na številko odločb, vi ste govorili o 50 %, nima tak podatek nikakršne osnove. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Janez Janša. Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Kar se tiče realnih obljub pri socialnih transferjih in predvsem pokojninah, morate to razčistiti v

koaliciji. Jaz sem bil v studiu poleg predsednika Desusa Karla Erjavca, ko je pred leti ta obljubil vsem upokojujencem najmanj tisoč evrov povprečne pokojnine. Ker včasih ljudje mešajo vlado, opozicijo in parlament pa vlado ter izvršno oblast in zakonodajno oblast, še mene včasih kdo vpraša, kdaj bo teh tisoč evrov dobil konec meseca. Nerealne obljube letijo, bom rekel, bolj tamle na levi.

Kar se tiče tega podatka o zaposlenih mladih, hvala lepa. Samo ne vem, zakaj niste tega napisali predsedniku Vlade. Predsednik Vlade je rekel, da je 50 tisoč mladih dobilo zaposlitve. Ko človek to sliši, si misli, da je Vlada ustvarila takšne ugodne pogoje za gospodarsko rast, podjetja investirajo, potrebe po delavcih se večajo, več se proizvaja, konjunktura, objavijo razpise, mladi se javijo in dobijo zaposlitev. Tako se je to slišalo in tako je vsak razumel. Pošteno pa bi bilo reči tako, kot ste vi povedali. Vlada je naredila program Jamstvo za mlade, kjer delodajalec mladega zaposli za dve leti, ob tem da mu vi plačate iz evropskega sklada prispevke. To je to. In kaj bo po dveh letih? V določenem delu je to dober program, nič ne govorimo o tem, samo je treba povedati, da je to vladni program, da ni to program, kjer je trg zahteval zaradi večjih potreb več zaposlenih. To ni trajna stvar, ampak je to vse skupaj pod vprašajem. Po dveh letih bo večina teh delodajalcev pripravljena podaljšati pogodbe, če boste tudi vi program podaljšali. Samo teh sredstev bo zmanjkalo. Na ta način se trajno ne rešuje vprašanja brezposelnosti. To je zgolj neka blažitev v času krize, vlada pa pravi, da krize ni več. Torej ne gre za 50 tisoč mladih, ki bi dobili službe v Sloveniji pri delodajalcih preko normalnih mehanizmov, ampak gre za vladni program, ki je subvencioniran.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za delo Anja Kopač Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Samo ena kratka replika.

Seveda Jamstva za mlade, ko je bilo 9 milijonov evrov, ni moglo vseh teh mladih. Tako da so med temi tudi realne potrebe. Na primer še v času vlade Alenke Bratušek je bil sprejet interventni zakon za zaposlovanje mladih in tam je bilo 4 tisoč 600 zaposlitev za nedoločen čas za mlade. Tako da to so številke. Dejstvo pa je, da brez gospodarske rasti in intervencije države teh rezultatov ne bi bilo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, beseda je vaša, pripravi naj se dr. Dragan Matić in mag. Julijana Bizjak Mlakar. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Imamo nekaj ur razprave. Na začetku naj povem, da je predsednik parlamenta in podpredsednik največje koalijske stranke

danes začel z besedami in obudil, lahko rečemo, spomnil nas je na praznik nekoč našega, lahko rečemo, da Štajerci ga bolj cenimo kot Ljubljančani, generala Maistra. Danes je njegov praznik, je praznik Štajerske. Govoril je o vizionarstvu, govoril je o njegovem pogumu, odločnosti, govoril je o nekom, ki je razumel čas in prostor, v katerem je živel pred 98 leti. Seveda zamolčal je to, da je prav ta praznik obudila prva Janševa vlada leta 2005 in da je takrat v Mariboru tudi govoril gospod Janša. Tisto, kar je pomembno, je pa poudaril oziroma je hotel primerjati odločnost te vlade z generalom Maistrom. Poglejte, jaz lahko tudi gospoda Mira Cerarja primerjam z enim generalom, ki pa ni general Maister. Ta general ni bil samo general, bil je celo maršal. Imenoval se je Grigory Potemkin. Živel je leta 1787 in takrat je cesarico Katarino peljal na zasedeno območje današnje Ukrajine blizu Dnjepra in je v teh uničenih vaseh, kjer je bilo izredno siromaštvo, hotel prikazati nekaj, kar je bilo pomembno, da so osvojili. V tej vasi je revne kmete, neizobražene, oblekel, pripeljali iz takratnega Sankt Peterburga celo vrsto lepih meščanskih oblek in so jih oblekli v te obleke. Imel je tisoče in tisoče ljudi, ki so postavili kulise in skozi te vasi je vsak dan peljal cesarico Katarino, seveda iz oddaljenosti, iz zlate kočije je gledala te vasi in pripovedovali so neverjetne zgodbe. Poglejte, samo tako lahko dam primerjavo s to zgodbo, s tem mitom Potemkinovih vasi, ki obstaja, ki je prisodobna za takšno prikazovanje nečesa, kar ne obstaja. To pa je primer te vlade in samo nadaljevanje nečesa, kar so ljudje spremljali desetletja v tej državi.

Vsak, ki danes dela v javnem sektorju, tista nižja dela, lahko rečemo v plačni J skupini, kmetje, ki imajo povprečno kmetijo manjšo od 7 hektarjev, kar je slovensko povprečje, celo vrsto ljudi, ki delajo v tujini na enako zahtevnih mestih, doma pa dobijo trikrat manjšo plačo in gledajo doma te položnice. In upokojujenci, ki se jim bodo zaradi te vlade pokojnine povečale v povprečju za 3 evre, ponavljam, 3 evre, se bodo lahko vprašali, zakaj danes jaz kot Franc Breznik govorim o Potemkinu in primerjam to vlado s Potemkinovimi vasi. Zaradi tega, ker oni so točno tisti statisti, ki stojijo na tej drugi strani, ki morajo živeti svoje življenje, ki živijo svoje življenje na pragu revščine in nimajo takšnih možnosti, kot tisti s primerljivimi poklici v tujini ali pa v svetu, s katerim se primerjamo.

Slovenska demokratska stranka je v začetku svojega nastanka bila tista, ki je že v prejšnji državi podirala kulise Potemkinovih vasi. Podirala je kulise na celi črti in je zato plačevala veliko ceno. Tudi gospod Jože Pučnik je začel podirati te kulise, dobil je dva zapora, ko je govoril tudi o kmetijski politiki, ki se od 50. let do danes ni spremenila skoraj v ničemer, v bistvu se ponavlja, si je zato zaslužil nekaj let zapora. Tudi gospod Janša. Ko je podiral Potemkinovo vas bivšega komunističnega režima, so ga zaprli. In cela vrsta takšnih ljudi, da jih ne

naštevam. Bil bi predolg. Hočem povedati, da danes podiramo Potemkinovo vas, odpiramo samo nekaj vasi, ki so kulise za vsakdanje probleme ljudi, ki delujejo na trgu, na tistem svobodnem trgu, ki se bojujejo v mednarodni konkurenci. In za tiste je pomembna ta zgodba. Pomembna je ta interpelacija, pomembna je ta zgodba, da vidijo, da živijo v neresničnem svetu, da svet živi čisto drugo življenje okrog nas, da imamo, lahko rečemo, po drugi strani tudi nek optimizem, da se vrača neka proizvodnja s Kitajske. Danes celo, moram priznati, minister Koprivnikar začne uporabljati izraz četrta industrijska revolucija. Kako si vi predstavljate četrto industrijsko revolucijo z neizvajanjem reform, s tem da ste uvedli morda davčne blagajne v najbolj počasnem internetu, ki ga imamo v Evropi, in z novimi zgodbami IT privatnih podjetij, ki so vam blizu in ki danes delajo z državo. In govorite, koliko ste potegnili z blagajnami, po drugi strani pa ne poveste, kakšen strošek je prinesel kompletni software in koliko privatnih podjetij je zaslužilo, ki so vam blizu, z registriranimi blagajnami. Govorite o demografskem skladu, pogledjte, danes smo govorili o stihiji. Demografski sklad je tipičen primer stihije, nedelovanje, reševanja problemov na koncu, ne pa pri izvoru. Govorite o demografsko popačeni sliki, sami pa uvajate teorijo spola. Imeli ste referendum o družini, razkrajate klasično družino, očitane prvi vladi Janeza Janše, da se je to dogajalo tudi takrat. Jaz vem, da smo takoj začeli takrat s politiko, da smo nagrajevali večje družine. Dali smo stimulacije tem družinam, na podeželju smo gradili vrtce, šole, da smo povečali rodnost. Ali niso to tiste prave politike, ki dajejo tej državi možnost? A vi mogoče četrto industrijsko revolucijo vidite v tem, da takrat ko je Deutsche Telekom pokazal najmanjše zanimanje za nakup slovenskega Telekoma, da ste sprožili vse mehanizme za to, da se ne bi prodal Deutsche Telekomu. Kolega Veber je celo vojaško varnostno-obveščevalno službo uporabil, da se Telekom ne bi prodal. Ampak, gospodje, Slovenska demokratska stranka živi prihodnost. Med tem časom, ko ste se vi ukvarjali z registracijo mopedomov do 25, kar je bil vaš velik reformni ukrep, je gospod Janša mene poslal v BMW skupaj s številnimi obrtniki, kjer sem tam z njegovim kolegom, ki je bil član strateškega sveta dr. Antonom Jurgecem, si pogledal, kako izgleda četrta industrijska revolucija. Vse, kar imate vi s četrto industrijsko revolucijo z BMW, je, da ste si kupili nov BMW 740 diesel. To je edino, kar je vaš reformni ukrep, da pridete v četrto industrijsko revolucijo. In pogledjte, Deutsche Telekom je gonilo razvoja četrte industrijske revolucije. To je institucija, ki postavlja t. i. avtocesto, internetno avtocesto in hiter, super hiter internet. Ima posebne super hitre posebne rešitve za logistiko, robotiko in vse ostalo. Pogledjte, gospodje, vi ne živite realnega življenja, kot sem povedal, imamo diktaturo javnega sektorja tukaj v parlamentu. Živeli ste

svoje življenje in ste ideološki nasledniki tistih, ki so pred 70 leti v Sloveniji, tistim obrtnikom, industrialcem, ki so takrat bili na višku, ki so postavili drugo industrijsko revolucijo, tem ljudem ste vzeli takrat možnost, da bi sploh prišli kdajkoli v tretjo industrijsko revolucijo. Vi živite še v drugi industrijski revoluciji in z vašo ideologijo bomo tam tudi končali. Kako priti iz druge industrijske revolucije do četrte, če ne gremo po neki normalni poti? S FDV kadri, s sociologi, politologi? To je četrta industrijska revolucija? Četrta industrijska revolucija – inženirji, tehniki. Tu bi morala danes biti inženirska zbornica, večja veljava teh ljudi, ki izdelujejo izdelke z dodano vrednostjo, ki jih bomo lahko prodajali. S tem bomo plačevali davke, s tem bomo imeli večje pokojnine, s tem bomo res nekoč dosegli tisoč evrov tudi za upokojujence in vse ostale. Spoštovani, to je realnost! To je ta kulisa Potemkinove vasi, o kateri bom razlagal. Mi smo kaznovani za to. Mi smo kaznovani, ker ljudem prikazujemo realno sliko. Prej smo govorili o čolnicah. Pogledjte, vi ste na čolnicu, ki ga veter nosi, ti valovi, ki ga nosijo, so razmere okrog nas, ki vladajo. Trenutno so ugodne, ugodne so za gospodarsko rast, ugodne so za tuja vlaganja, če bi vi naredili reforme. In to je tista realna slika, to je čas izgubljenih priložnosti, ki se šteje v sekundah, ne v minutah, spoštovani kolegi! To je zgodba Slovenije. Če želimo doseči drugo Švico, in še vedno verjamemo v njo, Slovenska demokratska stranka in marsikateri ljudje, ki se vsak dan spopadajo na tujih trgih, še verjamemo v drugo Švico. Verjamemo, da jo bomo dosegli. Ampak takrat, ko bodo padle kulise Potemkinove vasi, ko bo padla ta ignoranca, ta birokratska miselnost, ki vlada v Državnem zboru, takrat bomo dosegli drugo Švico. Ne pa to, da smo mi kaznovani, da nam očitane celo, koliko poslanskih vprašanj smo postavili. Hvala! To je moj dolg do mojih ljudi, ki so nas izvolili. To je dolg do tistih, ki vsak dan trpijo, ki so glas neslišanega v puščavi, ki vam dnevno dopovedujejo, da ne morejo živeti takšnega življenja, ki se dnevno izseljujejo iz Slovenije. In tu lažete in govorite o podatkih, ki niso resnični.

Spoštovani kolegi, naj zaključim. Zmagali ste v laži, delate v laži in končali boste v laži. Kulise Potemkinove vasi v Sloveniji bodo padle, prepričan sem, sem velik optimist, in takrat vam bodo tudi državljanke in državljani izstavili račun. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Dragan Matić. Pripravita naj se mag. Julijana Bizjak Mlakar in gospa Ksenija Korenjak Kramar.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani vsi, ki spremljate redne in pogoste interpelacije v Državnem zboru!

Za začetek bi se bilo danes dobro postaviti v nekoliko širši horizont in se vprašati,

kdo pravzaprav vlaga interpelacijo in s kakšnim moralnim in političnim kapitalom jo vlaga, kako trezna je presoja vlagatelja interpelacije glede na njegove pretekle izjave in stališča. Potem bosta verjetno tudi jasnejša motiv in utemeljenost obtožb. Če pogledamo samo nekaj kazalcev, ki jih beleži vlada Mira Cerarja, v primerjavi z vlado, ki jo je pred štirimi leti vodil predlagatelj interpelacije Janez Janša, dobimo naslednjo sliko. Letos imamo v zadnjem četrletju 2,7-odstotno gospodarsko rast, v času vlade Janeza Janše smo imeli enako številko, vendar z minusom pred njo, torej minus 2,7-odstotno gospodarsko rast. Javnofinančni primanjkljaj je letos pod 2,2 %, v letu 2012 je bil okoli 4 %, potem pa v letu 2013 zgrmel na 14,7 %. Število brezposelnih je v obdobju te vlade padlo pod 100 tisoč, ob koncu vlade Janeza Janše se je približalo številki 120 tisoč. Vlado Mira Cerarja danes kot uspešno ocenjuje 38 % državljanov. Vlado Janeza Janše je v obdobju julij 2012–februar 2013 podpiralo med 18 in 20 %. Indeks zadovoljstva z življenjem v Sloveniji je prav tako zelo zgovoren. Po podatkih Eurobarometra – in to ni neka udbomafijska institucija – je bil letos spomladi delež zadovoljnih državljanov v Sloveniji 90 %, v času vlade Janeza Janše pa je bilo z življenjem zadovoljnih četrtno Slovencev manj, se pravi, 65 %. No, ta zadnji podatek ni presenetljiv, saj se je takratni predsednik vlade Janša lotil zdravljenja Slovenije z doktrino šoka. Takrat je v Sloveniji Janša rezal socialno državo kot salamo, odpuščal javne uslužbence, nižal plače ter pokojnine, krčil proračun, ugašal gospodarsko rast, grozil sindikatom, policistom, profesorjem in drugim skupinam prebivalstva, najavljal lustracijo po svojem okusu in tako dalje. Ne čudi torej, da smo imeli v državi tako rekoč izredne razmere, in ne čudi, da so takrat večtisočglave množice oblegale parlament in Vlado, ki so jo morale ščititi težko opremljene policijske enote za barikadami.

Na drugi strani je taisti predsednik Janša s svojimi izjavami rušil zaupanje v Slovenijo v tujini. Tako je na primer 31. avgusta 2012 izjavil, citiram: »Možnost zadolževanja države, ki je nujno potrebna zaradi vračanja zapadlih kreditov in obresti, je že zdaj skrajno otežena, praktično onemogočena. Oktobra nam grozi nelikvidnost, če nam ne bo uspelo prodati obveznic. Sredi naslednjega leta moramo naenkrat vrniti za 2 milijardi evrov dolgov in obresti. To bo misija nemogoče, če jeseni ne sprejmemo potrebnih ukrepov.« Konec citata. Po tej Janševi izjavi je znani ekonomist Jože P. Damijan na svojem blogu zapisal, citiram: »Predstavljajte si, da je vaš znanec malce živel preko svojih zmožnosti in da si je nabral precejšnji minus na tekočem računu pri njegovi banki. Na drugo banko gre zaprositi za gotovinski kredit, s katerim bi pokrili nedovoljeno negativno stanje na tekočem računu. Vse dokumente je že uredil, le kreditni odbor bi še mora potrditi kredit, nato pa si ni mogel kaj, za

lokalni častnik je dal izjavo, da bo že konec meseca postal nelikviden in da mu ne uide osebni stečaj, če mu banka ne odobri tega kredita. Kaj bi rekli temu znanecu? Da je popolni idiot? Da je neprišteven? No, in kaj bi rekli o predsedniku vlade Janezu Janši, ki je prejšnji petek naredil enako? Kaj bi vi, če bi bili potencialni finančni investitor, naredili s takšno državo, kjer predsednik Vlade pravi, da bo postala nelikvidna, če mu vi ne posodite denarja? In da tudi, če mu ga posodite, ga potrebuje naslednje leto še več. Bi financirali takšno državo, ki je po izjavah predsednika Vlade že na robu bankrota? Kaj reči o predsedniku Vlade, ki daje take nespametne izjave? Da je milo rečeno neprišteven? Kaj je temu predsedniku Vlade? Hoče rešiti to državo ali jo spraviti po hitrem postopku v bankrot?« Konec citata. Tako ekonomist Jože P. Damijan.

Nadaljnji razvoj dogodkov je znan. Izjave takratnega predsednika Janše so sprožile široke mednarodne špekulacije o bankrotu Slovenije, bonitete so padle, pribitki na državne dolgoročne obveznice so šli v nebo, Slovenija se je znašla na naslovnih mednarodnega tiska, kar je slovenske državne vrednostne papirje še bolj dvigovalo čez vse meje. Klicalo se je trojko in se želelo odpovedati slovenski finančni in posledično tudi politični suverenosti. Malo prej se je Janez Janša tukaj z obžalovanjem spominjal teh časov in je jadikoval, zakaj se Slovenija ni takrat odločila za tako imenovano mednarodno pomoč. Na njegovo žalost se to ni zgodilo, ker je prej njegova vlada padla. Po njegovem mnenju bi bila ta mednarodna pomoč poceni, naj bi štela v javni dolg in kako grozno je, da smo zgubili to priložnost.

Jaz mislim, da gre pri teh izjavah za grobo podcenjevanje državljanov. Tudi najbolj preprost delavec ve, da ni zastoj kosila. »No free lunch.« In verjetno je vsakemu jasno, da si je želel demontaže socialne države, ker pogoji, pod katerimi bi prejeli to mednarodno pomoč, so več kot jasni. O tem je prej govoril minister Židan. Pogoji bi bili jasni, krčenje javnih servisov, krčenje področja javnega izobraževanja, krčenje pokojnin, socialnih prispevkov in tako dalje in tako dalje.

Ekonomist Velimir Bole je nedavno izračunal, da so nas panika, dramatiziranje ter krizna histerija, ki so jo pognale tovrstne neodgovorne izjave, da nas je to vse skupaj stalo samo pri reševanju Nove Ljubljanske banke in Nove Kreditne banke Maribor vsaj eno in pol milijardo evrov. Današnja vlada pač rešuje tudi to neslavno zapuščino iz let 2012 in 2013, v zahvalo pa dobi tudi to serijo interpelacij. Vsi državljani pa smo plačali in še vedno plačujemo bistveno preveč za sanacijo bank tudi zaradi, kot se je izrazil Jože P. Damijan, neprištevnih izjav bivšega predsednika vlade Janeza Janše. In če že govorimo o Španiji, gospod Janša je navedel Španijo kot primer, kjer se ni nič zgodilo, ker so oni to pomoč sprejeli, naj samo omenim, da se državne obveznice države Španije prodajajo s

pribitkom za pol procenta dražje kot slovenske, in da je tam javni dolg 100 % bruto produkta, medtem ko je pri nas 83 %, meja zadovoljstva z življenjem je pa tam po podatkih Eurobarometra na 75 %. Da dvom o treznosti presoje Janeza Janše tudi danes ostaja, poskrbi on sam s svojimi nastopi za medije. Nedavno je gospod Janša, pobudnik te in ostalih interpelacij, ki jih imamo stalno na dnevnem redu, javnosti daroval velik intervju v Demokraciji, kakopak. Tam je iskreno predstavil svoje politične razglede. Razen standardnih obračunavanj z vsemi parlamentarnimi političnimi strankami v Sloveniji in mnogimi politikami je napadel tudi svoje nedavne pristaše in sodelavce. V glavnem pa večina intervjuja govori o priganjanju Udbe – v maniri znanega filmskega junaka Van Helsinga, lovca na vampirje. Vse politično dogajanje okrog sebe, ki ga ne vodi SDS oziroma on osebno, Janša dojema kot zaroto udbaških povezav oziroma lovka SDV. Na enem mestu v tem intervjuju Janša izjavi, da je na čaščenju zločincev bivšega režima oziroma starih, z Udbo prepredenih, temeljih nemogoče graditi dobro prihodnost za Slovenijo, četudi bi imeli 10-odstotno gospodarsko rast. V nadaljevanju pa je njegova izjava o gradivu SDV, ki ga njegovima dvema vladama ni uspelo prenesti s Sove na Arhiv Slovenije, groteskno iskrena. Sam si namreč izstavi spričevalo naivnosti in nesposobnosti. Ko ga novinar vpraša, ali je vedel, da njegov direktor Sove Črnčec ni izvršil naloge, da naj prenese arhivsko gradivo Sove na Arhiv Republike Slovenije, Janša pove, da tega ni vedel. In ko novinar Janšo še enkrat vpraša, citiram, »so na tej podlagi v Sovi dejansko ostali dokumenti SDV?«, Janša odvrne, citiram, »da, tudi nekateri, ki so zelo pomembni za današnji vpliv udbovskega omrežja v državi, in da ne bo pomote, naivnost glede Damirja Črnčeca je izključno moja napaka.« Konec citata. Gospod Ivan Janez Janša, vi sami sebi pravite, da ste naiven. Kako lahko naivnež postavlja serijo interpelacij in si želi prevzeti oblast? Dvakrat ste bili predsednik vlade. Obračun z Udbo in preostanki komunističnega režima, ki po vašem še vedno obvladuje slovensko družbo, je srčika vašega političnega programa, od kar ste se konec 80. let prejšnjega stoletja politično spreobrnil iz komunista v desničarja. Kot predsednik vlade bi torej morali posebej skrbeti za to po vašem mnenju najpomembnejšo nalogo, saj pravite, da je to predpogoj za dobro prihodnost Slovenije in tudi gospodarsko rast. Vendar ste to že dvakrat počeli povsem diletantsko. Za prenos gradiva nekdanje SDV oziroma Udbe sta bila dvakrat odgovorna po dva človeka. V prvem primeru leta 2008 sta bila to direktor Sove Andrej Rupnik, ki ste ga osebno imenovali in je bil vam neposredno podrejen, ter direktor Arhiva Republike Slovenije Matevž Košir, ki ga je imenoval vaš esdeesovski kulturni minister Vasko Simoniti, pa sta šla in sta podpisala sporazum, da je del gradiva SDV nedostopen do

leta 2044. V drugem primeru, v letu 2012 je bil direktor Sove Damir Crnčec, ki ste ga prav tako postavili vi osebno, ter direktor Arhiva Republike Slovenije Jože Dežman, ki ga je postavil prav tako esdeesovski minister Žiga Turk. Tudi tokrat sta oba direktorja storila isto kot prejšnja dva leta 2008, skrila sta gradivo SDV nekam globoko v mračne sobane Sove in obakrat, v prvem in drugem mandatu ste prav vi kadrovali napačno in niste imeli pravega nadzora nad tem, kaj počneta vaš direktor Sove in vaš direktor arhiva. Oba direktorja tajne službe in oba direktorja arhiva so počeli po vašem pričevanju kar nekaj po svoje in mimo vas ter proti glavnemu cilju vaše politike. Ljudski pregovor pravi, da gre osel samo enkrat na led. Tukaj težko najdemo prisodobo v živalskih junakih iz pregovorov in basni naprej. Vsekakor pa je očitno, da bi presoja Janeza Janše dokaj zamegljena. Njegovo uspešnost pri doseganju ključnih ciljev, ki si jih je sam zastavil, vsekakor ni imponantna, da ne naštevam raznih deloma komičnih deloma nevarnih fantazij o drugih republikah, lustracijah, projektih 10 + 100, umetnemu otoku, ki se bo gradil pred našo obalo in tako dalje. Tudi kar se tiče serije interpelacij, zlasti današnje, ste, gospod Janez Janša, izkazali za vas že pregovorno neobjektivnost in nenasiten pohlep po oblasti. Pohlep, ki si ga sedaj tolažite s serijo interpelacij, s katerimi hočete zrušiti politično stabilnost in potisniti Slovenijo zopet v krizo in kaos. Podobno kot ste delali leta 2012. In tudi to, da imate dvojna merila, lahko podkrepim z vašo izjavo. Ob konstruktivni nezaupnici leta 2013 ste v svojem zagovoru vlagatelje nezaupnice spraševali, citiram: »Ali je kdo obljubljal, da bo po enem letu vse doseženo?« Konec citata. Verjetno bi bilo prav, ko bi se spomnili, da ta vlada, ki jo interpelirate, ni nikoli trdila, da bo vse naredila v dveh letih, temveč v mandatu, ki traja štiri leta. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Matič, kolegice in kolegi, z vsem dolžnim spoštovanjem predlagam in vas prosim, da se držimo vsebine točke dnevnega reda Interpelacija o delu Vlade. Razumem, da so možne razprave tudi izven teh okvirov, ampak ne govorimo o dotični osebi, o predlagatelju, liku in o delu, in vas lepo prosim, da se tega tudi držimo. Ne govorimo ad personam, ampak govorimo o vloženi interpelaciji. Nadaljujemo.

Predstavnik predlagatelja Janez Janša, potem dr. Matič.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Poglejte, jaz nimam nič proti temu, da gospod Matič govori tisto, kar hoče, ne glede na to, ali je to v okvirih interpelacije ali izven okvirov interpelacije. Bi si pa želel, da tisto, kar mu napišejo, točno prebere, ker je bilo nekaj, bom rekel, očitnih logičnih napak, bodisi da je napačno prebral ali so mu pa napačno napisali. To se itak dogaja večino časa mnogim kolegom iz SMC.

Kar se tiče Udbe, arhivov in tako naprej. V obeh naših mandatih je bilo veliko teh arhivov predanih, ni pa bilo predano vse, ker so očitno nekateri deli tako občutljivi, da se pritisne na ljudi, in tisti, ki so prej obljubili, da bodo vse naredili pošteno, v skladu z zakonodajo in tako naprej, potem najdejo različne izgovore. Tudi v naših mandatih se je to dogajalo, žal, zato imamo delno tudi stanje, kakršno imamo.

To okoli pohlepa po oblasti. Poglejte, vsak državljan v tej državi, ki ima pasivno in aktivno volilno pravico, ima lahko pohlep po oblasti. To je njegova pravica. Ali mislite, da je oblast še vedno samo za vas rezervirana, ali kaj? Po tej ustavi oblast pripada ljudstvu. Vsak državljan je en člen tega ljudstva. Vsak se lahko poteguje za oblast. Oblast ni tukaj samo za prvorazredne Matiče in podobne, ampak je za vse. Pred 30 leti je bilo to, da se nekdo bojuje za oblast, da ima željo po oblasti, ena glavnih psovok do vseh, ki so tisti režim kritizirali. Gospod Matič se verjetno takrat še ni rodil, ampak to psovko je podedoval v genih, očitno. Smo parlamentarna demokracija in vsak ima pravico, da se bori na demokratičen način v skladu s to ustavo za oblast. To uporabljati kot očitek, še posebej če se uporablja parlamentarni inštrument kot je interpelacija – oprostite! Tega si niti v zadnjem sklicu CK pred spremembo niso dovolili.

Kar se tiče trojke in te teme, ki je bila tu predstavljena preko besed poročne priče Draga Kosa oziroma Jožeta P. Damjana, pa naslednje. Ali je v tej dvorani kdo, ki verjame, da tuji investitorji, ki posojajo po milijarde dolarjev in evrov, ljudje v Svetovni banki, IMF, Evropski komisiji ne poznajo bolj podrobno javnofinančnega stanja te države, kot ga poznate vi? Ali mislite, da oni te podatke črpajo iz intervjujev? Če njih tako sodite, potem mislite, da so enaki, kot so naši bankirji, ko smo zadnjič videli, ko smo razpravljali o tem delnem poročilu preiskovalne komisije, kako so delili kredite. Mednarodni investitorji tega ne počnejo. Imajo boljše podatke, kot jih imamo mi, velikokrat boljše, kot jih ima Vlada. Ko smo mi sestavljali tisto protikrizno vlado na začetku leta 2012, smo zahtevali od Banke Slovenije podatke o stanju v bančnem sistemu, ker so takrat že vrabci čivkali, da je nekaj narobe. Prišel je takratni guverner Marko Kranjec in je dejal: »Vse je v redu, banke so likvidne, nobenega problema ni, super, Slovenija nima problemov.« Celoten svet se je soočal s temi problemi, naša centralna banka je pa trdila, da je vse v redu. Potem smo dobili neke delne informacije prek vzvodov lastništva v nekaterih bankah in je slika postajala vedno bolj črna. Ponovno smo zahtevali uradno od Banke Slovenije podatke in smo spet dobili samo splošne odgovore, da je vse v redu. Brez podatkov. Potem sem bil na uradnem obisku na Evropski komisiji in tam je predsednik Evropske komisije Manuel Barroso predstavil stanje v slovenskem bančnem sistemu. V Bruslju na Evropski komisiji sem kot predsednik Vlade

izvedel, kakšno je stanje v slovenskem bančnem sistemu, za katerega je slovenska centralna banka trdila, da je vse v redu. Potem smo uporabili malo trši besednjak in dobili smo od Banke Slovenije poročilo, ki je sprožilo vse te postopke, ki so se končali s sanacijo bank, in to sanacijo bank ste nekateri, ne vsi, ki ste tukaj, nekateri pa ste bili zraven, izpeljali z dragim denarjem. Ni zastoj denarja, to drži. Vendar pa je bil tukaj na voljo cenejši denar. Razlika v denarju med sanacijo bank, ki teče sedaj, in denarjem, ki bi ga dobili iz Evropskega sklada, v katerega tudi mi plačujemo, in ta denar gre zdaj za sanacijo španskih bank, ne pa za sanacijo slovenskih, je 120 milijonov letno za letos. Mirno bi lahko dali sedaj zdravnikom sedaj 40 milijonov, policistom 10 milijonov 20 milijonov pa bi še nekaj ostalo, če bi izbrali cenejši način. Cenejši način je bil zavrnjen ne zaradi suverenosti ali pa je bil zavrnjen ravno zaradi suverenosti, v oklepaju, nacionalnega interesa, v oklepaju, zato da se lahko še naprej krade. Zato da lahko zdaj Vlada Mira Cerarja reče: »Ne, Nove Ljubljanske banke pa ne bomo privatizirali, ni pravi čas.« Nikoli ni pravi čas. Ista omrežja, ki so podeljevala nezavarovane kredite, ki so povzročili to bančno luknjo, še vedno vedrijo in oblačijo v teh bankah. Z obema ropoma državnih bank je bil vsak državljan te države ne samo vsak davkoplačevalec, vsak državljan, oropan za en avtomobil nižjega razreda. Ta suverenost pri tako imenovani sanaciji te druge bančne luknje ima motiv ravno v tem, da se lahko kraja nadaljuje, ne pa v tem, kar smo prej slišali od gospoda Matiča, ki je bral nekaj, česar sploh ne razume.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Matič replika, izvolite, imate besedo.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Ne vem, če sem dobro razumel. Jaz poročna priča gospoda Damjana ali pa Kosa nisem, tako da to bi moral že na zapisnik odreagirati. Drugo, da se še nisem rodil v času CK in podobno. Hvala za kompliment, gospod Janez Janša, ampak med nama dvema ni toliko let razlike, med drugim ste me učili obrambo in zaščito na Gimnaziji Ivana Cankarja, takrat ste bili vi še, se mi zdi, absolvent ali študent, tako da med nama dvema ni toliko veliko let razlike po starosti. Kaj je z mojimi geni in kaj sem z njimi dobil, tukaj bi lahko, gospod predsedujoči, malo odreagirali, ko ste bili prej tako zelo zaskrbljeni v zvezi s tem, o čem jaz razpravljam in koliko je ad personam. Mislim, da v tem primeru gospodu Janezu Janši dajete nek poseben tretma. V tem parlamentu se govori o marsičem zelo ad personam, in tudi danes se je govorilo o mnogih zadevah, ki niso imele ne posredne zveze ne z interpelacijo in so bile zelo osebne, pa niste odreagirali. Tako da tukaj bi bilo mogoče dobro imeti enaka merila za vse. Naslednje, gospod Janša, da sem jaz prvorazreden in privilegiran. Zdaj jaz ne vem, kdo je tukaj med nama privilegiran. Vi ste politik

že 30 let, najprej ste bili komunističen, potem pa ste postali nekaj drugega. Vi se s politiko ves čas ukvarjate. Jaz se ukvarjam dve leti, jaz ne vem, če sem jaz privilegiran, v politiki gotovo ne. Imate pa vi neko zelo veliko afiniteto oziroma strast v zvezi s tem, ampak dobro, to je vaše osebno nagnjenje. Jaz sem govoril samo o sredstvih, s katerimi poskušate priti na oblast, in to je rušenje politične stabilnosti, s tem da se cela država, ves ta parlament in vsa ministrstva morajo ukvarjati z interpelacijami in se na ta način blokira njihovo delo. Sicer legitimno, ne pa koristno za državo in državljane.

Kar pa se tiče tega, kako vi gledate, kdo pozna in kdo ne pozna stanja financ, jaz mislim, da tukaj lahko vsi razpravljamo in smo vsi enakopravni. Ni prvorazrednih in drugorazrednih poslancev. Glede tega, kakšne bi bile posledice, če bi mi takrat sprejeli to mednarodno pomoč in bi ne imel vsak državljan škode z enim avtom, vi gledate te posledice skozi avto, kar je tudi zanimiva perspektiva oziroma način dojemanja, kaj je to javni interes oziroma korist državljanov. Mi smo pa nekako bolj na liniji, da smo socialno liberalne stranka in nas skrbi ohranitev sistemov javnih služb oziroma socialne države. Socialna država, to verjetno ne gre enačiti s socializmom, ampak tukaj imate vi določene težave. Mi želimo ohranitev socialne države, in če bi takrat sprejeli to pomoč, bi pomenilo točno to, da se ji moramo odpovedati.

Torej, gospod predsednik, upam, da boste v prihodnje imeli bolj enaka merila.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja gospodu Janezu Janši. Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): To nepoznavanje ustavne abecede se nadaljuje. Spoštovani, gospod poslanec, rušenje politične stabilnosti z demokratičnimi sredstvi je temelj parlamentarnega boja. Če se ne motim, sem vas videl na neki sliki leta 2012, ko ste sodelovali v teh t. i. vseljudskih vstajah, kjer je bil en sam dan v nasilnih protestih ranjenih skoraj 100 slovenskih policistov. Bili ste zraven, ko ste v akcijah, ki so z nasiljem rušile politično stabilnost, rušili neko vlado, ki se je trudila z vsemi sredstvi, da Slovenijo obdrži nad vodo. Pa sem jaz takrat kot predsednik vlade šel na televizijo in rekel, da podpiram demonstracije, tudi če so proti vladi, samo da niso nasilne. Sklicevati se na politično stabilnost kot na vrednoto, ki je nedotakljiva, je nekaj, kar je negativno in kar se ne sme postavljati pod vprašaj, je negativno sprejeto ali pa celo preganjano samo v totalitarnih režimih. Pokažite mi, gospod Matič, v tej slovenski ustavi, kje piše politična stabilnost. Kje je ta termin? Enako vprašanje naslavljam na gospoda Cerarja, ki na vsako vprašanje zdaj, ko je že čez polovico mandata, kot prvi dosežek te vlade navede politično stabilnost. In povejte ljudem, če lahko

to politično stabilnost dajo na krožnik ali jo vključijo, ko plačujejo položnice.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Matič, imate postopkovno.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Ja, postopkovno, gospod predsednik.

Predlagam, da predlagatelja opozorite, da naj ne operira z neresnicami. Jaz nisem bil udeležen v nobenih nasilnih demonstracijah, tako da prosim, da se držimo vsaj osnovno nekega civilizacijskega minimuma. Če imamo kaj povedati, ohranimo vsaj dostojnost pa verodostojnost tistega, kar govorimo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Matič za opozorilo in s svojo prejšnjo intervencijo sem se želel izogniti ravno temu. Jaz upam, da lahko nadaljujemo z delom, če se strinjate. Ugotavljam, da.

Besedo dajem mag. Julijani Bizjak Mlakar. Pripravita naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar in mag. Bojana Muršič.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci in drugi prisotni!

V tem parlamentu večkrat slišimo o tisočih evrih povprečne pokojnine. Sama mislim, da je zelo dobro, da večkrat to slišimo, ker gre za cilj ki ne bi bil tako zelo oddaljen, če ne bi zadnjih 20 let doživeli toliko napadov na pokojninski sistem, na socialno državo, če se ne bi razprodajalo prej skupno premoženje, če ne bi imeli opravka za divjo privatizacijo in če ne bi toliko denarja zmetali tudi v bančni sistem. Skratka, toliko stvari bi lahko naredili v tej državi boljše, če bi se znali izogniti pastem, ki pa se jim očitno nismo znali izogniti. Tako naj bo to dobra šola za naprej, da bomo lahko delali bolj v dobro državljanov in da bomo omogočili tudi upokojenim in tudi ostalim boljše življenje.

Hkrati sem želela povedati, da na moje delo ministrice za kulturo v interpelaciji skorajda ni bilo pripomb, ker pa lahko glede nekaterih področij za čas mojega ministrovanja verjetno najbolj kompetentno podam določena pojasnila, mi dovolite da to storim. Najprej o nizkih finančnih sredstvih. V interpelaciji je narejena primerjava sedanjega stanja financ glede na leto 2008, mandat ministrice za kulturo pa sem prevzela šele v letu 2014, zato bi bilo treba primerjati le realizacijo finančnih sredstev za kulturo za obdobje pred prevzemom funkcije oziroma stanje sprejetih proračunov največ do leta 2018. Strinjam se z ugotovitvijo v interpelaciji o finančni prikrajšanosti kulturnega resorja, ki pa sem jo žal podedovala že ob prevzemu funkcije ministrice. Naj ob tem pripomnim, da mi je uspelo proračunska sredstva na področju kulture glede na predhodna leta ne le ohraniti, temveč celo rahlo povečati. Tako je moj ministrski predhodnik v

svojem kratkem mandatu izgubil kar 22 milijonov evrov integralnih proračunskih sredstev, izgubil pa je tudi vsa nepovratna evropska sredstva za obnovo in ohranjanje kulturne dediščine iz finančne perspektive 2014–2020. S tem izzivom sem se na Ministrstvu za kulturo skupaj z mojimi sodelavci uspešno spoprijela.

Pred predlogi krčenja sredstev za kulturo, ki so neprestano prihajali s strani ministra za finance oziroma predsednika Vlade sem uspešno obranila sredstva za kulturo, ki so se v integralnem delu proračuna celo nekoliko povečala. Ostal pa je podedovani problem manjkajočih sredstev za kulturno dediščino iz nepovratnih evropskih sredstev. Zaradi slednjega primanjkljaja smo na ministrstvu pripravili Zakon o kulturnem evru, ki z mize predsednika Vlade, finančne ministrice oziroma predsednika Odbora za kulturo še ni zmožel poti v parlamentarni postopek. Ne zato, ker bi bil slabo pripravljen ali nepotreben, temveč le zato, ker zahteva finančna sredstva: prvi dve leti okoli 9 milijonov evrov, nato pa se potrebna sredstva postopno povečajo. Brez denarja se pač ne da rešiti propada naših zgodovinskih biserov, obnoviti SNG Dramo v Ljubljani in podobno.

Upam, da bo skrb za kulturno dediščino prešla od besed k dejanjem, saj smo državljani po ustavi dolžni poskrbeti za ohranjanje in obnovo naše kulturne dediščine, preden bo na njej nastala nepopravljiva škoda. Uspešno bitko za slovensko glasbo v skladu z željami večine državljanov, ki so jo pred tem neupravičeno potiskali v nočni čas uredniki, čeprav uporabljajo javne frekvence, je Ministrstvo za kulturo izbojevalo prav pod mojim vodstvom, na kar sem še posebej ponosna. V letu 2013, to je pred mojim mandatom, je bilo na področju kulture realiziranih nekoliko več kot 157 milijonov evrov. V času mojega mandata v letu 2014 je bila realizacija že skoraj 4 milijone evrov višja kot pred tem in je znašala malo več kot 161 milijonov evrov. V letu 2015 smo realizirali 159 milijonov evrov in pol, kar je za več kot 2 milijona evrov več, kot je bilo v letu 2013.

Z velikim naporom in ob obilici dela mi je skupaj s sodelavci ob odsotnosti prednostne naložbe za področje kulture iz finančne perspektive 2014–2020, kar je bila posledica odločitve predhodne vlade, uspelo pri drugih ministrstvih pridobiti 34,5 milijona evrov sredstev za kulturo. Ker gre večinoma za tako imenovane mehke vsebine, bodo ta sredstva največ prispevala k razvoju kulturne ustvarjalnosti nevladnih organizacij in samozaposlenih v kulturi.

Omenjena dodatna sredstva za kulturo, za katero smo se trdo pogajali, ko sem vodila ministrstvo, se v proračunskih letih 2017 in 2018 kažejo v obliki porasta proračuna sredstev za kulturo v teh dveh letih. Skrbi za kulturno dediščino sem skladno z zavezo države na evropskem ministrskem nivoju posvetila veliko pozornosti, seveda v okviru danih finančnih zmoglosti. Menim, da uspešno. Ne le z

omenjenim zakonom o kulturnem evru, pač pa smo v času mojega vodenja ministrstva z vso skrbnostjo izvedli kar nekaj odmevnih investicij, projektov kulturne dediščine, ki smo jih po izvedbi predali v javno uporabo. Naj spomnim, v Brdih je ministrstvo predalo v upravljanje obnovljeno vilo Vipolže. Zaključila so se obnovitvena dela na območju nekdanjih vojašnic v Pivki, celovita ureditev kompleksa Parka vojaške zgodovine, paviljon A, in obnovitvena dela na objektu 6, ki je namenjen depojem treh nacionalnih muzejev: Muzeja novejše zgodovine, Tehničnega muzeja Slovenije in Narodnega muzeja Slovenije. Zaključena sta bila tudi projekta celovite prenove Narodne galerije in Plečnikove hiše v Ljubljani. Zaključili smo projekte obnove dvorca Lantieri, Hiše žive dediščine v Šmarjeških Toplicah, Mediadoma v Piranu, v občini Piran, Kulturnega doma Krško, Muzeja in prezentacije lutk na Ljubljanskem gradu in Mladinskega kulturnega centra v Rogoški Slatini.

Realizirali smo še investicije v SNG Dramo Ljubljana, SNG Maribor, v Arhiv Republike Slovenije, šlo je za objekt na Roški, Narodno univerzitetno knjižnico, Cankarjev dom, Tehnični muzej, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, nakup prostorov za Pokrajinski arhiv Maribor, enoto za Pomurje, ter investicije v grad Viltuš, dvorec Domava, grad Negova, grad Snežnik, parkirišče ob gradu Pišece – brez ureditve parkirišča ni možno pričakovati njegove oddaje v upravljanje – in za sanacijo plazu pri gradu Ptuj. V Ljutomeru je bil predan v upravljanje montažni objekt za potrebe občinskih kulturnih dejavnosti, ki je pred tem vrsto let ležal neuporabljen.

Narodna galerija je predstavljala največji investicijski projekt zadnjih letih let na področju kulture. Vrednost celotne investicije, vključno z opremo je znašala 13,5 milijonov evrov. Nekaj objektov kulturne dediščine bo možno realizirati tudi v prihodnjih letih, seveda v zelo omejenem obsegu v okviru sredstev, pridobljenih na drugih ministrstvih v času mojega mandata. V letu in pol bi težko kdorkoli z razpoložljivimi sredstvi dosegel večje uspehe na področju varovanja in obnavljanja kulturne dediščine.

Predlagatelji interpelacije niso imeli pripomb na uresničevanje normativnega programa vlade v času mojega mandata. Upravičeno. V času mojega ministirovanja smo v letu in pol pripravili 10 novel zakonov oziroma zakonov, vse, kar smo v tem obdobju načrtovali. Sprejeti so bili Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu kulturne dediščine, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju protipravno odstranjenih predmetov kulturne dediščine. Prav tako je bil nedavno sprejet Zakon o Slovenskem

filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije, pripravljen v času mojega ministrovanja in prinaša rešitev denarnih povračil za spodbujanje vlaganj zlasti tujih producentov v produkcijo filmov in avdiovizualnih del na ozemlju Republike Slovenije. S spremembami krovnega zakona na področju kulture, tako imenovani ZUJK, ki je bil prav tako pripravljen v času mojega vodenja ministrstva, smo rešili pomemben del prenovitve kulturnega modela, in sicer vprašanje samozaposlenih v kulturi in njihovega dostojnega plačila za opravljeno delo ter vprašanje baletnikov. Žal je Odbor za kulturo predlog delno okrnil v delu, ko delodajalcu, kadar je ta zasebna pravna oseba, na primer društvo, prekarnega zaposlenega še vedno ni treba dostojno plačati. Prenova kulturnega modela se odraža v tem zakonu kot prenova medsebojnih človeških odnosov, ki naj bi vsaj na področju kulture ne temeljili več na izkoriščanju človeka po človeku, na izkoriščanju nemočnih prekarnih zaposlenih. Prav na področju prenove kulturnega modela je bilo izjemno veliko nasprotujočih si idej. Strokovna skupina, ki sem jo ustanovila, naj bi v kratkem pripravila usmeritve za prenovno kulturnega modela. Nekateri so si, žal, nov kulturni model predstavljali kot finančno izčrpanje javnih zavodov. To je enega izmed najbolj kvalitetnih delov področja kulture, kar seveda ne bi bilo ustrezno. Pravzaprav je nov kulturni model, ki bi ga bilo treba vzpostaviti v celi državi, vzpostavitev kulturnih in neizkoriščevalskih medsebojnih delovnih odnosov med ljudmi, v kulturi pa ohranjati kulturno dediščino, nagrajevati kakovostno ustvarjalnost in kulturo bistveno bolj kot sedaj približati ljudem, kot prvo pa spodbuditi pozitiven odnos do naše kulture in kulturne dediščine. Le tako bomo znali ceniti in sobivati z drugimi kulturami. Ne bom naštevala drugih številnih projektov, pripravljenih na ministrstvu, saj bi le-to terjalo več deset ur časa, tega pa seveda danes nimamo.

K 3. točki interpelacije bi omenila le-to, da Kobilarna Lipica, ki jo predlagatelj interpelacije uvršča na Ministrstvo za kulturo, sodi pod ministra Počivalška, pred tem pa je sodila pod ministra Židana. Čeprav tudi sama menim, da bi Kobilarna Lipica res sodila na Ministrstvo za kulturo.

Želela pa bi izraziti zaskrbljenost, ker naj bi se rudarje idrijskega rudnika brez ustreznih pravnih in drugih podlag preneslo na kulturni javni zavod v Idriji, čeprav ministrstvo ni ne kadrovske, ne finančno in ne strokovno usposobljeno za upravljanje in nadzor rudarske dejavnosti. In seveda zaskrbljenost, ker namerava SDH likvidirati idrijski rudnik, ne glede na grožnjo, ki bi jo s tem povzročil premoženju in življenju ljudi v Idriji.

Spregovorila bi še o vsebini sporazuma, ki ga je včeraj s Fidesom podpisala ministrica za zdravje, ne da bi se prej proučile in javnosti predstavile finančne, kadrovske in druge posledice sporazuma. Šlo naj bi za nerazumno

povišanje plač zdravniške elite, katerih plače so že sedaj najvišje v državi in povsem primerne glede na ostale poklice. Nesprejemljivo je, da naj bi po sporazumu imeli zdravniki monopol nad pripravo svojih standardov. Uveljavitev sporazuma bi pomenila hud poseg v zdravstveno blagajno, in to spet na račun slabše zdravstvene varnosti bolnikov. Zato predlagam, da Vlada sporazuma ne podpiše.

Želela bi, da bi vlada zmogla preostale mesece vladanja porabiti za zmanjševanje revščine in za izboljšanje položaja starejših ter upokojenih. Želela bi si, da začne vlada v dobro ljudi krepiti javno šolstvo, javno zdravstvo in druge javne službe, ki so pomembne za življenje ljudi, in se manj ukvarjati z že tako preplačanimi elitami.

Spoštovani! Bodimo aktivni tisti, ki nam ni vseeno, kaj bo z našo državo in z našimi poštenimi ter delovnimi ljudmi, da skupaj zagotovimo dostojno prihodnost prav za vsakogar v tej državi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar. Pripravi naj se mag. Bojana Muršič in gospod Jani Möderndorfer. Izvolite.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani!

Ta vlada dela dobro. Za Slovenijo so gospodarska gibanja ugodna in obeti so ugodni tudi za naslednje četrletje. Gospodarska rast se nadaljuje, razmere na trgu dela so se izboljšale, pričakuje se tudi nadaljnja rast zaposlovanja. Slovenija je na lestvicah mednarodne konkurenčnosti letos napredovala. Prav tako je štirinajsto letno poročilo Svetovne banke pritrnilo, da so ukrepi, ki so že bili sprejeti, usmerjeni v pravo smer. O tem, da je to uspeh, je razbrati tudi iz Ekonomskega ogledala, številka 7, za leto 2016, Umarja. Seveda pa ta vlada z ministrstvom za pravosodje, na katerega bi se sedaj tudi osredotočila, v prvem letu svojega mandata aktivnosti usmerja v krepitev učinkovitosti, transparentnosti in integritete delovanja pravosodnih organov, ukrepe izvrševanja kazenskih sankcij ter državnih nadzornih organov in višjo raven varovanja človekovih pravic. V okviru tega so bili pripravljeni številni ukrepi za preprečitev zlorab pri odložitvi nastopa zaporne kazni, zlorab osebnih stečajev in uvedbe pomembne varovalke za socialno ogrožene v izvršilnih postopkih. V drugem letu mandata pa se je posvetilo pripravi celovite sodne reforme, tako organiziranosti sodne mreže kot organizaciji sodnih postopkov s ciljem okrepi odgovornost sodnika, izboljšati odprtost pravosodja in pospešiti sojenje. Odločno stojimo za ničelno stopnjo tolerance, še posebej do ničelne stopnje tolerance do korupcije na splošno, še posebej pa znotraj pravosodja. Na podlagi priporočil GRECO je po predlogu Ministrstva za pravosodje Državni zbor sprejel pomembne

spremembe in dopolnitve treh zakonov s področja organizacije sodišč in Državnega tožilstva. Pa naj jih navedem: Zakon o sodiščih, Zakon o sodniški službi ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem tožilstvu. Na njihovi podlagi so bili tudi že uresničeni ukrepi, ki so jih sprejeli v okviru sodniške in državnotožilske organizacije.

Omenjeno je bil dialog s civilno družbo. Naj samo spomnim, da Ministrstvo za pravosodje na svoji spletni strani redno objavlja osnutke zakonskih in podzakonskih predpisov, ki jih pripravlja. V skladu z resolucijo o normativni dejavnosti pa so osnutki predpisov objavljeni tudi na portalu E-demokracija. Tako ima splošna javnost in tudi civilna družba možnost seznanitve in podaje pripomb ter predlogov zanje. Torej – ali ni to dialog? Prav tako poteka dialog ob pripravi posamičnih predpisov tako s ciljnim skupinami iz strokovne javnosti kakor iz civilne družbe. Naj spomnim tudi na to, da je ministrstvo v tem mandatu pridobilo 2,9 milijonov evrov evropskih sredstev, kar je skoraj 12 milijonov evrov več kot v prejšnji evropski finančni perspektivi. Ta finančna sredstva bodo namenjena zagotavljanju večje kakovosti, prenavljanju poslovnih procesov in izboljševanju usposobljenosti zaposlenih v pravosodju.

Mednarodne raziskave, nekateri ste jih že omenjali, med njimi Euro Justice scoreboard beležijo pozitivne rezultate na področju pravosodja, kajti beležimo odločno skrajšanje časa reševanja zadev na slovenskih sodiščih. Če pogledamo primerjavo od leta 2013 do 2016, se je čas reševanja civilnih in gospodarskih pravnih zadev izboljšal, prišli smo iz z 19. na 13. mesto. Prav tako reševanje upravnih zadev. Pri reševanju primerov plačilne nesposobnosti smo na drugem mestu. Stopnja reševanja civilnih, gospodarskih, upravnih in drugih zadev se je prav tako izboljšala. Pri stopnji reševanja civilnih in gospodarskih pravnih zadev Slovenija zaseda drugo mesto.

Odlični rezultati so Sloveniji priznani tudi na področju upravnega spora, kje se je slovensko upravno sodstvo uvrstilo na prvo mesto v Evropski uniji po hitrosti reševanja upravnih sporov. Napredek pa je bil dosežen kljub nadaljevanju zniževanja števila sodnikov in dejstvu, da je Slovenija na prvem mestu po številu novih prejetih zadev.

Pozitivne trende pa nameravamo nadaljevati tudi v naslednjem obdobju, torej v drugi polovici mandata, kajti ključni predlogi zakonskih sprememb so na mizi, tičejo pa se predvsem procesne zakonodaje. Tukaj mislim na Zakona o kazenskem postopku in Zakon o pravnem postopku. Vse to kaže na to, da je ta vlada na pravi poti, kaže na to, da delamo dobro, vendar pa prostor za izboljšave še vedno obstaja. To je naš izziv za naslednje obdobje. Do zdaj smo in bomo delali dobro, še naprej bomo delali dobro v dobro nas vseh, predvsem pa v dobro tudi naslednjih generacij. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospa Anja Bah Žibert. Izvolite, gospa Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči za besedo. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Veliko je že bilo slišane, veliko še bo danes slišane, saj nas je v razpravi uspelo govoriti zgolj 10 poslank in poslancev, od približno 90 prijavljenih. To pomeni, da bo razprava trajala še dolgo. V svoji razpravi bi se osredotočila zgolj na nekaj pomembnih točk, ki so navedene v interpelaciji. Treba je poudariti, da v zadnjih letih beležimo relativno visoko gospodarsko rast. V letošnjem letu se ocenjuje da bo okoli 2,3 %. V tej dobri gospodarski rasti želijo tudi državljanke in državljani imeti tudi nekaj od tega. Ali je res temu tako ali je bilo v tem mandatu res kaj narejenega, bo razvidno skozi današnjo razpravo. V začetku želim poudariti, da se število brezposelnih zmanjšuje, kar je spodbudno, posledično s tem se tudi dviguje gospodarska rast. Število brezposelnih je končno po zastojih po nekaj letih padlo pod 100 tisoč ljudi. Na tem mestu me bo takoj predlagatelj opozoril, da je veliko brezposelnih dobilo službo v tujini. Ja, seveda, tudi to je res, ampak resnično tudi v preteklem času so ljudje odhajali po svetu, si iskali zaposlitve in tako naprej. Vzroki za ta trend zmanjševanja brezposelnosti gre iskati tudi v tem, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve z ukrepi za mlade, stare do 29 let, uspelo zaposliti več kot 49 tisoč brezposelnih. Dobrih 4 tisoč mladih se je tudi zaposlilo za nedoločen čas s pomočjo interventnega ukrepa oprostivne plačila prispevkov delodajalca. Ukrepov za mlade je bilo še več, med katerimi ne gre tudi spregledati ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Prvi izziv, Zaposli me, v javna dela se je v preteklem letu vključilo cca 3 tisoč 700 mladih. Javna dela kot poseben ukrep aktivne politike so zelo spodbudna. Predvsem so program aktivne politike, kreiranja novih delovnih mest, seveda pa je želja, da se ta kreirana nova delovna mesta tudi spremenijo v redne zaposlitve. Z javnimi deli smo v preteklem letu pomagali pri odpravljanju težav pri naravni nesreči z žledom, migrantski krizi. In vsi ti ukrepi so bili pozitivni. V letošnjem letu je v programe aktivne politike zaposlovanja vključenih okoli 17 tisoč brezposelnih, za prihodnje leto se predvideva povečanje za 5 tisoč brezposelnih, tako mladih, starejših, dolgotrajno brezposelnih. Seveda govorimo tukaj o mladih, o starejših, o dolgotrajno brezposelnih, imamo pa tudi skupino med leti 29 in 50. Tudi pri tej skupini bi bilo treba na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve razmišljati o ustreznih ukrepih, da bi se v bistvu ti ljudje zaposlovali, kajti to je najbolj aktiven del prebivalstva in kakšne oprostitve

plačila prispevkov delodajalca bi v tem kontekstu bile zelo primerne.

Tudi pri pokojninah moram reči, da si vsi želimo, da bi bile te pokojnine dostojne, da bi upokojenci z njimi lahko preživeli in s svojimi 40 leti dela tudi dostojno živeli. Pričakujem, da se bo na tem tudi kaj več naredilo. Pozdravljam tudi to, da se je v letu 2015 prvič podelilo tisoč štipendij za deficitarne poklice. Ta prvi razpis sicer ni bil najbolj posrečen, vendar drugi, moram reči, da je bil uspešen in želim si, da bi ti študentje oziroma ti, ki so prejeli te štipendije, se tudi potem redno zaposlili v Sloveniji in ne bi odhajali v tujino.

Slovenija pa se tako kot večina razvitih evropskih držav sooča s spremenjenimi demografskimi in gospodarskimi predpostavkami ter trendom staranja prebivalstva in podaljševanja življenjske dobe. Postajamo torej dolgoživa družba. Staranje prebivalstva vpliva tako na sisteme socialnih zavarovanj, zdravstveno zavarovanje, dolgotrajno nego in še zlasti tudi na pokojninsko zavarovanje, ki temelji na medgeneracijski solidarnosti in dokladnim principom financiranja. Izzivi, ki nam jih kažejo demografske projekcije, nas morajo zaskrbeti oziroma je treba zagotoviti dolgoročno finančno vzdržnost.

Število starejših se bo glede na delovno sposobnost do leta 2060 več kot podvojilo. Prav tako se bo povečalo število najstarejših prebivalcev, posledično s tem pa se bo povečal tudi vsakoletni primanjkljaj pokojninske blagajne, zato moramo danes v tem trenutku razmišljati o ustanovitvi demografskega sklada, ki bo eden izmed ukrepov za omilitev primanjkljaja v pokojninskem sistemu. Tako da bo to imelo odločilen vpliv na kvaliteto življenja prihodnih generacij. Tudi dolgotrajna oskrba je zelo pomembna. Vse več si želimo oziroma vsaj svojci, da ostanejo ljudje v domačem okolju. Ključno je, da vzpostavimo sisteme tudi dolgotrajne oskrbe, ki bo temeljila na integrirani obravnavi, ki se bo prioritarno obravnavala v lokalnem okolju.

Kot pa kaže, se Vlada oziroma obe pristojni ministri, Ministrstvo za zdravstvo in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve strinjata, da je nujno in zato je zakon že v pripravi. Sredstva za dolgotrajno oskrbo rastejo zelo hitro, predvsem tista, ki so na strani uporabnika oziroma doplačil iz žepa, zato je ključno, da tudi v tej smeri razmislimo, da se zagotovijo novi viri.

Dotaknila bi se še reorganizacije centrov za socialno delo. Z uveljavitvijo Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev so centri za socialno delo postavljeni v položaj, da opravljajo v večji meri upravno administrativna dela. S tem zakonom je bila sicer uvedena enotna stopnja za odločanje o socialnovarstvenih storitvah, kar je vsekakor dobro. Seveda pa je tudi dobro, da bi razbremenili strokovne ljudi, ki delajo na centrih

in se začnejo ukvarjati s tem, za kar so v bistvu usposobljeni, ne pa zgolj z administracijo.

Nadalje bi se opredelila oziroma v enem izmed stališč so bile navedene hipoteke na premoženje. Glede samih hipotek na premoženje moram reči, da ne govorimo o hipotekah, ampak v Zakonu o socialnem varstvu te hipoteke niso dobre. Zato je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve predlagalo spremembe zakonodaje, v katerih bi v večini prejemnikov varstvenega dodatka, denarne socialne pomoči, te zaznambe, ki so sedaj na nepremičninah, ukinili, ukinili pa bi tudi vračilo do določenega zneska.

Osebnostno menim, da je to edino prav, saj se zaradi zaznamb veliko upokojujencev, ki bi bili upravičeni do varstvenega dodatka, za to ni odločalo, saj so se bali dejansko za svoje premoženje, za katerega so se vse življenje odrekli, nekateri pa jemali tudi velike kredite.

Na kratko bi se dotaknila še področja zdravstva. Zdravstvo vsekakor potrebuje več sredstev. Temu ne gre oporekati. Vendar je na tem mestu treba poudariti, da vse od leta 2009 so se sredstva za zdravstvo zmanjševala. Razpisovalo se je premajhno število specializacij in sedaj smo v tem nezavidljivem položaju, ki si ga nikakor ne želimo. Težave so, upam pa, da se bodo stvari spremenile v najkrajšem možnem času. Res je, da pričakujem, da bo v tem tako imenovanem drugem polčasu prišlo do tega, čaka nas ogromno dela, ki ga je treba narediti. Ljudje to od nas pričakujejo, zato so nas izvolili, zato smo tukaj. Na področju zdravstva je odprtih veliko zadev. Še vedno ni dogovora o preoblikovanju dodatnega zdravstvenega zavarovanja, tudi krovnih zakonskih dokumentov ni. Upam, da nam bo tukaj uspelo, in da bo ministrica pripravila te zakone do meseca decembra.

Dovolite mi, da zaključim, kajti moram še pustiti čas svojim kolegom. Od današnjega razprave žal državljanke in državljani ne bodo imeli nič. Je pa interpelacija generalka dela vlade ob prvem polčasu. Za analizo, ki jo je pripravil predlagatelj, pa moram reči, da se jim lahko na tem mestu zahvalim. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospa Erika Dekleva.

Izvolite, gospod Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Upam, da ne boste po tej razpravi še mene opozarjali, kar ste si pri mojem kolegu privoščili in opozarjali na to, kdo je koliko lahko kje prijazen ali ne. Eno dejstvo je zelo preprosto, pri interpelaciji, če se držimo vsaj kulturnega nivoja, je v resnici vsebinsko dovoljeno vse, pri interpelaciji vlade pa sploh, ker se odpira polje. To, kar se zadnje čase, vidim, hoče uveljaviti, da se bomo pogovarjali samo o temi interpelacija, oprostite, interpelacija je bila toliko debela,

odgovor toliko debel, razpravlja pa itak vse drugo, samo tisto ne, kar je tam notri pisalo. In vse, kar si privoščil predlagatelj, mora dobiti z isto mero nazaj. Ne bom rekel na isti način, ker na ta nivo se jaz ne bom spuščal. Ampak najmanj, kar je, bom opozoril na laži, debele laži. Zato prosim, podpredsednik, če vas lahko popeljem v moj dialog.

Zdaj pa gremo po vrsti. Zakaj je ta interpelacija zanič? Zakaj je zanič interpelacija, ki bi morala biti mati vseh interpelacij, glede na posamezne ministre? Zato ker jo izvaja predlagatelj, ki jo dela že tretjič. In človek pričakuje, da če je prvič, si malce neroden, drugič si dober, tretjič pa moraš biti odličen. Obratno. Tretjič je najslabši. Zakaj se niso zmenili v stranki pa raje to zaupali kakšnemu mlajšemu kolegu, ki je s kakšno interpelacijo pokazal, da je mnogo boljši od svojega duhovnega vodja, je sicer njihova osebna stvar, v to se ne bom vtikal. Pa vendar, problem je nekje drugje. Problem je, da v prvi interpelaciji je bila želja, da končno Janez Ivan Janša pride s svojim resnim pohodom na oblast. V takratnem času je bil to relativno dosti dober izziv. To, kar mu ni uspelo leta 1997, pa je dejansko uveljavil v svojemu vrhuncu v letu 2004, ko je dejansko presekal s svojim vstopom na oblast, prej pa še s to interpelacijo z dolgoletno vladavino takratnega LDS. Kaj pomeni to danes? Danes v resnici pomeni to samo eno: še zadnji klici obupa, ker če mu tretjič ne uspe, je z njim definitivno konec. No, ampak na kakšen način? Seveda je legitimno, in to je orodje opozicije, ki ga lahko uporablja. In gospod poslanec Janša ne rabi nam tukaj kazati ustave in nas podučevati, kaj je prav in kaj ne in katero verzijo si je izbral za svojo politično uveljavljanje svoje pripovedi. Ampak bolj pomembno je to, da s samo interpelacijo dejansko poskuša ohraniti svoj obstoj. Laži, ki pa jih navaja v svojem tekstu, pa se kar tako nizajo ena za drugo. Pustimo zdaj to, da je nesramen, nekulturen in tako naprej, ampak to je pač stvar posameznika. O tem naj ljudje sodijo, ne bomo tukaj. Tisti trenutek, ko pa reče naslednjo stvar: ta vlada je nelegitimna – seveda poznamo izraza nelegalna in nelegitimna, se pravi legitimen, ne legalen – ampak on se spusti na to subtilno mejo, ko v resnici z nelegitimnostjo želi povedati, da je v resnici nelegalna. Oprostite, jaz ne razumem, zakaj je ta vodja največje opozicijske stranke v parlamentu predsedniku vlade dr. Miru Cerarju čestital, ko je postal predsednik vlade. Zakaj mu je dal roko, če ne verjame in pravi, da je ta vlada nelegitimna? Proti nelegitimni vladi v resnici sploh ne vlagaš interpelacije, ker je ne priznavaš. Podpredsednik, boste ukrepali? Dajte, vsaj to pristojnost uveljavite! Dajte. Lahko? Ja, hvala.

Tisto, kar je pomembno, je predvsem to, da proti nelegitimni vladi v resnici ne vlagaš niti interpelacije. Je ne vlagaš, ker je ne priznavaš. In to je nevarno polje, v katerega se spuščamo. Jaz imam pred sabo dokument, ki

govori zelo jasno, da je potrdil mandate vsem poslancem. Ne boste verjeli, tudi Miru Cerarju. Ker najprej je bil poslanec, potem šele predsednik vlade. Zakaj mu je potrdil mandat, če je nelegitimno vse skupaj? Jaz se to sprašujem. 88 poslancev je glasovalo, 2 sta bila odsotna, eden je bil kolega Dobovšek, drugi je bil pa Mesec. Oba sta bila opravičeno odsotna in 88 poslancev je potrdilo mandate vsem poslancem. Jaz se tu res sprašujem. Če tega ne spoštuješ, kako lahko jaz zaupam človeku, da legitimno počne nekaj, v resnici pa ne verjame v nič. Še hujše! On želi priti na oblast, on želi ponovno pokazati svojo vizijo in pot, vendar na ta način, oprostite, ko ne priznavaš niti zakonitih rezultatov, katere si potrdil, jaz težko verjamem takemu človeku.

Naslednja stvar, ki se mi zdi ključna in je spet ponovna laž, pazite, kaj je rekel. Ugando si je izbral. Nekaj predsednikov vlad, med drugim zdaj španski premier, ki si je tudi izbral Ugando. Verjetno je bral kje na spletu, pa je ta Uganda postala popularna. Namreč izbral si je Ugando in je rekel, da slovenski predstavnik, ki je bil opazovalec tistih volitev – seveda notri zaplete svojo lastno bolečino – jo potem primerja s slovenskim prostorom in reče, da v Sloveniji pa niti opazovalcev ni bilo. Debela laž.

Pojdimo po vrsti, kdo je tu v resnici bil. Ne boste verjeli, štirje opazovalci so bili iz International Republican Institute, pet opazovalcev iz Election Canada in pa dva opazovalca iz International Center for Parliamentary Studies iz Londona. In kar je najbolj zanimiv podatek, pa je to, da so ti štirje opazovalci, ki so bili pri nas v Sloveniji in so opazovali te volitve, so dali najboljšo oceno in so rekli, da je Slovenija vzor za demokratične volitve, sploh pa na tem balkanskem delu Evrope in da v resnici je zgled za marsikatero državo, ki ima tudi več kot sto let že demokracijo in te postopke. In kdo so bili ti opazovalci? Ne boste verjeli. Iz republikanske stranke, iz instituta, kjer so se šolali in zobraževali pred leti člani stranke SDS. In še več. Danes je njihov predsednik Trump predsednik Združenih držav Amerike. In tu mi razlaga, da niti opazovalcev ni bilo. A ti isti opazovalci, h katerim je mimogrede pred kratkim taisti predsednik šel, ker je upal, da se bo srečal z bodočim predsednikom, pa ni prišel niti centimeter zraven.

Pred leti je tukaj sedel kot premier predsednik Janez Ivan Janša in ko smo imeli interpelacijo proti njegovemu kolegu, takratnemu ministru za notranje zadeve dr. Gorenaku ... Podpredsednik, pustite jih, nekulturni so, saj s tem samo povedo, kdo so. In je tam sedel nasproti, ko je ta interpelacija potekala in mi je ves čas Janez Janša razlagal naslednje: Gospod Möderndorfer, veste, koncept je treba razumeti, koncept, resnični koncepti. Strinjam se. Danes teh konceptov on ne priznava. Jaz verjamem, da si na nek način stranka SDS, ki je danes predlagateljica te interpelacije, želi vse dobro za Slovenijo. Jaz to iskreno verjamem, da

si oni to želijo. Vendar način, kako do tega priti, pa so imeli že možnost pokazati. In ta način, ki so oni kazali, ni bil dober za Slovenijo. In o tem konceptu govorim, za katerega danes Janez Ivan Janša pravi, da bi bil cenejši za Slovenijo. Govorimo namreč o tako imenovanem evropskem skladu, kjer bi dobili sredstva brez obresti. On pravi, da bi državo manj zadolžili. Ja, res je. Res je tudi to, kar je potem povedal, da bi morali določene ukrepe sprejeti. Ampak kje, na kateri toči mi izgubimo suverenost države? Suverenost izgubimo takrat, ko dejansko ne odločamo več, o katerih ukrepih se bomo pogovarjali. Ampak enostavno ti trojka določi in reče, te ukrepe, te ukrepe za toliko procentov in toliko procentov. Spomnite se glasovanja o Grčiji, spomnite se glasovanja o Cipru. Naslednji dan niso vedeli, ali bodo lahko ljudje ne več 800 evrov, ampak samo še 100 evrov dvigovali z bankomata, ker so ponoči poslanci morali pritiskati na vse ukrepe, ker drugače tega denarja ne bi bilo. In za to se je boril gospod Janez Ivan Janša, ne za kredite. In to je tisto, kar je nevarno v celem sistemu. In tukaj se bojim, jaz se bojim ljudi, ki so pripravljeni tako poceni enostavno odriniti suverenost države na takšen način, v narekovajih, ki se mu reče poceni denar oziroma enostavna rešitev problema. Da ne govorim o tem, kar je bilo danes že omenjeno, ko je dobesedno razglašal v slovenskem prostoru, da je država pred bankrotom. Tisti, ki poznamo in ki smo bili v tistem času aktivni v parlamentu, vemo, kako je to odmevalo. Vemo, kako je to odmevalo. Tudi vemo, kako je izgledalo njegovo partnerstvo za sodelovanje. Povabil nas ja takrat, ko smo se pogovarjali o zakonu o SDH, ko se je šele pripravljala. Res je. Samo če nisi imel takšnega predloga, ki bi sodil v njihov koncept, nisi prišel zraven. Veste, jaz z veseljem nekoga povabim in rečem, lahko sodeluješ zraven. Ampak niti en predlog ni bil sprejet. In to je seveda ključen problem. Takšnega sodelovanja si jaz ne želim. Iz tega razloga je težko govoriti o neki resni interelaciji.

Naj zaključim še z eno stvarjo, ki se mi zdi ključna. Danes jih je kar nekaj omenilo to podružnično šolo Osilnica. Pustimo sedaj to, da nekateri, med drugim tudi moja kolegica Alenka Bratušek ne ve, da država ne ustanavlja osnovnih šol, niti jih ne ukinja. Je pa res nekaj drugega, da to ni bila edina podružnična šola. V času mandata od leta 2004 do leta 2008 je bilo ukinjenih samo v Janševi vladi 11 podružničnih osnovnih šol. Vam jih še naštejemo, da ne boste mislili, da blefiram: Pernice, Primož, Hrastov Dol, Livek, Strojna, Svetina, Otalež, Levpa, Tešanovci, Zavodnje. Je to dovolj? Ne, še ste nadaljevali. Leta 2012 ste nadaljevali z zgodbo, ki se ji reče: Markovci, Reka, Brestanica, tri podružnične šole. Nobeden niti A ni rekel takrat, ko se je kakšna podružnična šola ukinila. Seveda da ne, ker je šlo vse po zakonu. Ve se, kdaj so tista območja, ki so kritična, kdaj se zapirajo, ko pade do števila 5 učencev oziroma

pod 4 in ko gre za področja, ki niso kritična, pa tam pod 14 učencev. Podružnične šole imajo svojo vrednost. Samo je treba še eno stvar ponoviti. Ko zraste število učencev na tistem področju, se ta ista podružnična šola ponovno odpre, ponovno ustanovi. In ni nobenega problema in ne govoriti in fantazirati o tem, da se je končal svet zaradi ene podružnične šole. Res je, nismo tako bogati in ne moremo tega narediti.

Prepričan sem, da Vlada ima možnost in bo v nadaljevanju predstavila svoje poglede na vsa čisto konkretna vprašanja. Ne nazadnje je prav tako. Vendar se pa že danes sprašujem, kaj bomo počeli, če danes interpeliramo vse ministre oziroma prvega ministra med ministri in ministrkami, kaj bomo počeli že čez nekaj tednov, ko bomo imeli spet še eno ministrico še enkrat, ki bo že tretjič, če štejem še to interpelacijo, interpelirana. O čem se bomo pogovarjali? O istem traku? O kaseti, ki jo bomo dali notri, in bomo ponovili vajo še enkrat? Zato govorim. Ne ni res, imate pravico do interpelacije, lahko jo izvajate zaradi mene vsak dan. Ampak ali ima to smisel? In eden od poslancev je rekel naslednji stavek: »Ne govorite, da zapravljamo davkoplačevalski denar z interpelacijami, ker plače imate, če je interpelacija ali pa če je ni.« Ampak ni res. Danes bi lahko počeli bistveno nekaj bolj ustvarjalnega kot pa to, kar se danes dogaja. Kolegica Eva, jaz ne morem pomagati, če si nesrečna, ker jaz govorim, ampak nehaj kar naprej ustvarjati nemir. Če je pa to del tvoje strategije, te pa pozdravljam. Lep dan želim. S tem sem tudi končal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno najprej dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS):
Podpredsednik, glejte, zdaj situacija je taka. Poslovnik predvideva eno situacijo, da se proceduralno lahko odzoveš na nekoga, ki je pred teboj govoril, pa je tebe omenjal, ker si ti bil pred njim. Recimo napačno razumevanje ali kaj takega. gospod Möderdorfer mene kar omenja, ne vem zakaj in kako. Jaz še nisem nastopil danes tukaj. Zato se moram k vam obrniti in vas zaprositi. Pravzaprav bi vas moral zdaj zaprositi pa naštetih ene deset stvari, da mu dopoveste, da je govoril netočne stvari. Bom pa samo eno stvar omenil. Ko smo govorili in ko je naš predsednik Janša govoril o partnerstvu, seveda ni govoril o tistem partnerstvu, kot on misli. On je imel že toliko partnerstev, a veste, od Jankoviča pa LDS pa Zares pa najnovejšega v gospodu Cerarju. Pač na to jaz nimam vpliva.

Kar se tiče partnerstva, smo govorili o partnerstvu, ki smo ga imeli v obdobju 2004–2008, to je dobro tudi za predsednika Vlade, da sliši to zadevo. In, gospod predsednik, jaz sem osebno, bil sem član kabineta predsednika Vlade 2004–2008, kot državni sekretar uskladi s takratno opozicijo, največja stranka je bila takrat

SD pa Zares in LDS pa Jelinčič je bil, jaz sem z njimi uskladił 60 % zakonov do te mere, da so opozicijski poslanci glasovali za. O tem je govoril naš predsednik, ni govoril o tistem, o čemer je govoril gospod Möderndorfer. Ampak jaz izkoriščam to priložnost, da vam povem, da v vašem mandatu nisem doživel več kot en amandma, kaj šele en zakon. In takratni predsednik Vlade je na seji Vlade, ko je sedel na tistem stolu, kot danes vi sedite, doživel kritiko, da premalo upoštevam opozicijo. Po prvi seji Vlade, ki je sledila, je zadržal ministre na seji Vlade in smo imeli en posebni sestanek na temo, kako je treba upoštevati opozicijo. Predsednik, razmislite, razmislite. Gospod, vas pa prosim, če gospodu Möderndorfer dopoveste, kaj je mislil naš predsednik, ker on očitno v zmešnjavi strank in političnih botrov, ki jih ima, pač vse zameša. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden nadaljujemo naprej s postopkovnimi, naj vam sporočim, da mogoče se ne bom uspel jaz osebno odzvati na vaše postopkovne, ker se mi čas namreč izteka.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Moral sem odreagirati glede na razpravo kolega Möderndorferja, kajti zavaja. Glejte, v času vlade Janeza Janše v mandatu 2012–2013 smo takrat opozicijo, Pozitivno Slovenijo in Socialne demokrate povabili k dvema ključnima zakonoma, in sicer k zakonu o slovenskem državnem holdingu in zakonu o slabi banki. Kolega Möderndorfer je rekel, »povabljeni smo bili, niso pa upoštevali, bi rekel niti enega predloga«. Glejte, spoštovani kolega Möderndorfer, takrat sem jaz vodil to komisijo za slovenski državni holding in javno smo povedali: sprejetih je bilo več predlogov opozicije kot koalicije. In tudi takrat smo dejali, da se je z vašimi predlogi ta zakon bistveno izboljšal. Sodelovala je vaša kolegica Alenka Bratušek, ki se ji še danes zahvaljujem. Socialni demokrati pa so imeli tudi svojega predstavnika. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je bil takrat s pomočjo opozicije izboljšán in ne zavajati, da ste bili povabljeni, upoštevali pa vaših predlogov nismo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jani Möderndorfer, postopkovno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Me veseli, po poslovníku bi sicer jaz imel sedaj repliko, je ne morem imeti, ker sta zlorabila postopek proceduralnega. Dejstvo je, da poslovnik ne onemogoča, da omenjam situacije in dogodke, in če je bila interpelacija proti dr. Gorenaku, ne morem reči, da je bila interpelacija proti nekemu iz takratnega mandata. Oprostite, pogledite to je smešno, kar

govorijo, ampak moram omeniti ime. Nič pa nisem govoril o posameznikih in nobenega, ki še ni razpravljál, nisem omenjal. Sem pa omenjal Janeza Ivana Janšo, ki jo razpravljál in je v imenu predlagatelja pred nami.

Druga stvar, ki je pomembna. Ko sem omenil besedo partnerstvo, sem mislil na besedo partnerstvo dobesedno. Nisem rekel partnerstvo za razvoj. Poglejte si magnetogram. Zelo dobro vem, kaj pomeni partnerstvo za razvoj in kaj pomeni partnerstvo. O obliki sodelovanja, o tem sem govoril. In zato vem in za razliko od marsikoga še vem, kaj govorim, kdaj govorim in kje povem. Naj vas pa opozorim, z načinom, vsakič mi posebej naredite uslugo, ko omenjate mene in pa dogovore in sodelovanja z različnimi strankami. Pa vam bom povedal, zakaj. Ker je to samo potrditev, da vam zmanjka argumentov, ker potem vedno preidete na osebno diskvalifikacijo, in to je običajna praksa. Ko ti zmanjka vsebine, greš na diskvalifikacijo, in to je značilno za ta tabor tam, ki vedri že toliko let. Naj zaključim. Bom se pa oglašil še ob času replik.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo. V redu. Gospod Gorenak, hvala lepa.

Besedo dajem gospe Anji Bah Žibert, pripravita naj se gospa Erika Dekleva in gospod Saša Tabakovič.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda se moram odzvati na kolega pred menoj. Vem, da je on politični nomad, in da ne ve natančno vedno, kje je. Ampak prav pa je, da ne govori in nam ne očita nevsebinske razprave. Ker v zagovor vlade, ker sedaj o vladi, bi se moral dobro spomniti, ni znal povedati enega ukrepa, ki ga je ta vlada naredila. Toliko o nomadih in o tem, kaj se spleča in kaj ne.

Sedaj predsedujoči, preden nadaljujem, bi mogoče pa tudi jaz za začetek prebrala eno basen. In sicer basen o lahkomiselnem drevesu. Na vrtu je med drevjem stal mlad oreh. Ko vidi drugo drevje, da je začelo brsteti, tudi sam začuti to željo. A lej, mimo pride hudič in ga začne nagovarjati: »Daj, začni brsteti, še hitreje kot drugi, in pokaži, kako močan si in kako močne veje boš imel in kako boljši si od drugih.« Rumena beka sicer mladi oreh posvari pred nevarnostjo, ki mu preti zaradi slane, a oreh seveda ne posluša rumene beke. Še bolj še bohoti. A glej ga zlomka, zaide sonce, zapiha veter, ker se pač hudič odloči tako. In mraz lahkomiselno drevo osmоди. To malo drevo, oreh, povesi mladike in naslednje jutro usahne.

Če kdo ni potegnil bistva, kaj želi ta basen povedati, bom povedala jaz. Preprost nauk je. Če te drugi pošljejo v politiko in ti celo omogočijo celoten suport z vsemi mediji, potem to še ni garant, da ne boš nekoč zmrznil. In ravno to se dogaja tej vladi. Zmrznila je na celi črti. Pravzaprav se strinjam s tistimi, ki so povedali, da je ta vlada nacionalna katastrofa.

Sedaj bom pa tudi utemeljila zakaj, kajti ne govorim nekaj na pamet. Prvič, aksiom o pravni državi – dobesedno ste ga bili sposobni zdrobiti v prah; nezakonit proračun, nezakonita izplačevanja dodatkov, jemanje mandata, neustavnost. Kaj vse so delali ministri, ni samo nezakonito, ampak tudi ustavno sporno. Naj spomnim, da ima ta vlada v svojih vrstah nekoga, ki je ob kršitvah zakonov kršil tudi ustavo. Seveda v neki drugi funkciji je lovil posamezne politične nasprotnike in jih spraševal, s čim, na kakšen način in kako so plačali svojo položnico za vodo. Včeraj oziroma nekaj dni nazaj pa ta isti minister ni vedel oziroma lahko rečemo danes, da se je sprenevedal, da je njegov družinski proračun na račun ugotavljanja krivde za bančno luknjo narastel za skoraj milijon evrov. To je dejstvo, spoštovani, o tej vladi.

Dovolite, da povem tudi nekaj drugih zadev, ki jih je ta vlada obljubljala. Predsednik Vlade je izjavil, dve leti nazaj je bilo nekje, ko ste zaprisegli: Storil bom vse, kar znam in zmorem. No, pa poglejmo! Poskrbel bom za okolje, kjer bo razvid oziroma omogočen razvoj javnih uslužbencev – predsednik Vlade je bil tudi honorarni sodelavec v Državnem zboru v preteklosti. To vemo, dobro je služil. Naj vas spomnim, da samo v Državnem zboru je zaposlenih 30 odstotkov ljudi, 30 odstotkov ljudi, ki imajo plače pod tisoč evrov bruto in jim zaradi nizkega neta ne izplačujejo niti dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Toliko o uspehih na področju javnih uslužbencev.

Prav tako je takrat prvi minister izjavil, da bo omogočil dobro sodelovanje s civilno družbo in drugimi deležniki. Eno leto pogajanja s sindikati policistov! Neuspešna pogajanja in na ta način tudi nezakonit proračun.

Kar se tiče zdravnikov, predsednik Vlade niti ne ve, kaj njegovi ministri delajo. To so dejstva o uspehih in prej, ko sem poslušala gospoda Koprivnikarja, mi je šlo prav na smeh. Govoril je spet o svojih informacijskih podvigih, na drugi strani pa njegovo ministrstvo nima seznama nepremičnin države po občinah. To je uspešno področje vodenja javne uprave!

Naprej, prvi minister je rekel, prioriteta bojo krajše čakalne vrste in javno zdravstvo. Spoštovani, to, da morajo državljani skrbeti, da se rešuje otroke v tujini, je to javno zdravstvo, ki ga vi ponujate? Da starši z lastnimi sredstvi in s pomočjo državljanov zagotavljajo zdravljenje – je to javno zdravstvo? In na drugi strani, da bojo zaposleni v zdravstvu zadovoljni. Poglejte si, kaj se dogaja. Mislim, da tudi te obljube prvi predsednik oziroma prvi minister ni uresničil.

Zavzeli se bomo za pitno vodo v ustavi. Krasno! Jaz imam kar nekaj SMS, ko me državljani sprašujejo in me prosijo, da vas vprašam, zakaj še prihajajo položnice za vodo. Namreč, voda je postala ustavna pravica. Prosim seveda, da mi premier ne odgovori, da to so tisti mali ljudje, ki ne vedo, kaj delajo.

Prav tako ste obljubljali stanovanja za mlade, za mlade družine. Jaz jih ne vidim, poznam pa številne mlade, ki si družin ne upajo imeti, zato ker imajo pogodbe za delo za pol leta, nekateri niti ne vedo, kaj bo jutri; skratka, toliko o naslednji obljubi.

Govorili ste o varnosti in uspešni vojski. Slovenska vojska je bosa, gola in še več. Kaj pravzaprav danes z njo počnete? Uničujete jo na celi črti!

Da pa zaključim zgolj z enim stavkom in eno mislijo. Veste, kar ste pa naredili z etiko in moralo, to je pa višek. Ta ni vredna več nič, tako kot je bil denar v bivši Jugi; več kot so ga tiskali, manj je bil vreden. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Erika Dekleva, pripravita naj se gospod Saša Tabaković in gospod Jernej Vrtovec.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani ministrski zbor, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, predvsem pa državljanke in državljani, ki nas spremljajo!

Danes smo že večkrat lahko slišali, da je interpelacija legitimno orodje opozicije. In res je tako. Res pa je tudi, da je to danes priložnost za Vlado, za ministrsko ekipo, za koalicija, da pove, kaj smo naredili in kaj vse še bomo. Nisem si pa seveda predstavljala, da bomo po dveh letih dela v tej interpelaciji še vedno krpali rane SDS, rane, ki so nastale v času volitev. Tako smo presenetljivo na začetku poslušali primerjavo Slovenije z Ugando, vsaj kar se demokratičnosti in volitev tiče. Uganda je država, okoli katere potekajo vojne, spopadi in nasilja. To je država, ki je imela šele tretje demokratične volitve v svoji zgodovini. To je država, kjer volivci po pet ur čakajo, da volilna komisija sploh prinese potrebne materiale in opremo za izvedbo volitev. Ljudje v žgočem soncu, v koloni čakajo ob spremstvu policije, da lahko oddajo svoj glas in prstne odtise. In to je Janez Janša danes primerjal s Slovenijo! Smešno, če ne bi bilo tako zelo žalostno. Še vedno poslušamo o nelegitimnih volitvah, čeprav so bile razpisane v skladu z ustavo in z zakoni, čeprav smo na teh volitvah sodelovali vsi, ki danes sedimo v tem državnem zboru, in vsi, ki niso dosegli parlamentarnega praga.

Dejstvo je, da SDS na volitvah pač ni bila izvoljena. Niste bili izvoljeni, da bi vodili Slovenijo in s tem se bo počasi treba sprijazniti. Vlado vodi dr. Miro Cerar in ta koalicija. Res pa je, da so vam javnomnenjske raziskave napovedovale zmago, ampak saj veste, kako je s temi javnomnenjskimi raziskavami. Dober rezultat so vam napovedovali tudi takrat, ko niste imeli predsednika v zaporu, pa je zmagal Janković. Tudi v ZDA so vse raziskave napovedovale zmago Hillary Clinton, pa je zmagal Donald Trump. In mi se ne delamo, da imamo legitimno vlado, kot pravi Janez Janša; mi imamo legitimno vlado!

Pravite tudi, da je zaupanje v Vlado zelo nizko. Res je. Delo Vlade kot dobro ocenjuje 38,3 odstotka vprašanih. Z delom opozicije pa je nezadovoljnih kar 72,4 odstotka ljudi. V času vlade Janeza Janše pa je 84 odstotkov ljudi menilo, da vlada dela slabo. Toliko o nizki podpori.

Če bo koalicija v naslednjih dveh letih dokazala, da ima prav, da smo se odbili, da rastemo, da bo Slovenija čez dve leti dosegla pozitivno gospodarsko rast, potem se jaz upokojim kot politik in bom užival v tem blagostanju, je pred skoraj tremi leti javno obljubil Janez Janša. No, Slovenija od leta 2014 dalje beleži več kot 2-odstotno gospodarsko rast, Janez Janša je pa še vedno tukaj. Seveda ne drži obljube, čeprav imamo v Državnem zboru velikokrat občutek, da je upokojen, ker je tako zelo malo tukaj.

Seveda razumem, da si SDS danes nabira politične točke, mi pa si in si še vedno bomo prizadevali za stabilno in uspešno državo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Saša Tabakovič. Pripravita naj se gospod Jernej Vrtovec in gospa Jelka Godec. Izvolite.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, spoštovana Vlada, kolegice in kolegi! Hvala za besedo.

Res je, strinjam se s kolegico Dekleva, da imamo danes še eno interpelacijo, ki je v resnici namenjena in služi izključno agitiranju lastne volilne baze. Nič drugega. Kar lahko rečem, je to, da očitno se komercialne televizije premalo ukvarjajo s tem sklicem Državnega zbora. Kljub temu da so v tem času nastale tudi nekatere nove televizije, pa so se nekateri poslanci vseeno odločili, da bi bilo to agitiranje dobro, če bi ga pokrili tudi nacionalni mediji oziroma nekateri mediji, ki so morda malo širše v tej naši pripoznanosti. Tako predvsem v tej luči razumem danes vlaganje interpelacije. Sicer je res to, da je seveda interpelacija legitimna, ampak ob takšni inflaciji se človek vseeno vpraša po neki politični filozofiji predlagatelja, če se že pogovarjamo o neki ustavni abecedi parlamentarizma naše države.

Večkrat je bilo že rečeno, da se pravzaprav ni zgodilo v teh dveh letih nič in kot podpredsednik Odbora za izobraževanje se bom v svoji razpravi osredotočil predvsem na področje vzgoje in izobraževanja in se osredotočil na nek način na tiste očitke, ki jih predlagatelj skozi svojo interpelacijo izkazuje, da so preskromni s strani rezultatov, ki naj bi jih ta vlada beležila v teh dveh letih, predvsem tudi na področju vzgoje in izobraževanja, za katero predlagatelj meni, da je pri nas ta sistem vzgoje in izobraževanja zaprt, neustvarjalen in nesolidaren z državljanke in državljani, kar enostavno popolnoma ne drži.

Če pogledamo po različnih področjih, partikalno od zgoraj navzdol, bi lahko nekako začeli z zadnjo novelo, ki je bila sprejeta tudi v tem državnem zboru, to je ZViS, torej novela o Zakonu o visokem šolstvu, kjer smo zakonsko zagotovili rast finančnih sredstev za financiranje visokošolskega prostora, s tem seveda tudi na nek način položili temelje za razvoj visokega šolstva. Hkrati smo uredili akreditacijo na institucionalni ravni, hkrati smo zaostriili pogoje, ki se tičejo ustanavljanja vzgojno-izobraževalnih ustanov, ki se ukvarjajo z visokošolsko politiko, predvsem zato, ker so se v preteklosti v teh dveh delih dogajale neke zlorabe; zlorabe na način, ki se tičejo same kakovosti programov, kot seveda zlorabe, ki se dogajajo pri zagotavljanju določenih prostorov, da bi se lahko ti učni procesi dogajali kvalitetno. Na področju tega seveda posledično so najbolj trpeli študentje.

Še posebej smo s to novelo demokratizirali univerzo na način, da se širi akademski zbor, tudi kar se tiče volilne pravice, na takšen način bodo veliko bolj slišani tudi študentje in vsi tisti, kako bi temu rekel, vse tiste neprofesorske službe, ki so nekako opredeljene znotraj visokošolskih zavodov. Na ta način se bo tudi na nek način bolj demokratiziralo upravljanje visokošolskih zavodov in univerz.

Kar se tiče pravic študentov, pri prehodu iz prvega na drugo stopnjo bolonjskega sistema smo omejili ta čas na eno leto in v tem času bodo seveda vsi študentje lahko koristili svoje pravice, ki jim glede na status pripadajo. In se potem sprašujem, ali je to nič, ali je to ta nič, o katerem se danes pogovarjamo. Mislím, da ni. S to novelo smo prav tako izenačili pravice, ki izhajajo iz roditeljske pravice, tako mater študentk, ki se enačijo s pravicami očetov študentov. Ali je to ta nič – spet? Mislím, da ne.

Ko se pogovarjamo o sofinanciranju doktorskega študija, ki je bil dolga leta prekinjen – ali je to spet ta nič, o katerem se danes pogovarjamo? Za ta doktorski študij smo do leta 2018 namenili dodatnih 4,6 milijona evrov. Ali je to ta nič, o katerem se pogovarjamo? Prav tako bi ... Seveda smo s to novelo zagotovili nek dodaten e-projekt. To je projekt, ki pravzaprav spremlja, kaj se dogaja s študenti, ko končajo svoj študij glede na vsebine, ki so jih študirali, in kaj se pravzaprav z njimi dogaja potem na področju trga dela, ko vstopajo na nek način v to delovno politiko. Kaj se pravzaprav z njimi dogaja. Na takšen način se bo tudi bolje nekako povežalo povezavo med samim šolskim prostorom in zahtevami oziroma potrebami gospodarstva.

Vi tudi dobro veste, da smo na matičnem delovnem telesu sprejeli sklep, ki ministrstvu nalaga, da do poletja 2017 pripravi novelo zakona, ki bo bolj natančno definirala pojem javne službe, da se ne bomo več preklali okoli tega, kaj so vsebinske naloge visokošolskega prostora in iz katerih virov morajo te naloge biti pokrite in financirane. Na

podlagi tega bomo seveda tudi dokončno in zaokroženo naslovili odločbo Ustavnega sodišča.

Nadalje, če se pogovarjamo o srednješolskem izobraževanju, lahko povem, da smo v koalicijsko usklajevanje dobili Predlog zakona o vajištvu, ki bo ponovno uvedel učni proces, ki bo mladim olajšal prehod v sfero dela, saj bodo ti dobili veliko več praktičnega znanja in bodo kot taki veliko bolje in lažje zaposljivi. Tako bomo tudi dobili sistem, ki bo usmerjen v realnejša pričakovanja, ki se tičejo neposredno delovnih mest, in sistem, kjer bodo delodajalci in država enakopravno in enakomerno pripravljeni in sposobni plačati posameznika, ki se bo za vajištvo odločil. Res je to, da je Poslanska skupina SDS večkrat vložila predlog v proceduro, ampak ta predlog enostavno ni bil usklajen z vsemi socialnimi partnerji. Predvsem je bil nekako vezan na mnenje delodajalcev. To je enostavno premalo, da bi lahko takšen predlog podprli. Tako bomo s tem predlogom zakona mladim omogočili zagotovo zgodnejšo poklicno socializacijo in boljšo povezanost med izobraževalnim sistemom in pa gospodarstvom.

Ko se pogovarjamo o osnovnošolski politiki, vi dobro veste, da smo v medresorsko usklajevanje poslali ZOFVI, ki izpolnjuje odločbo Ustavnega sodišča glede financiranja javnih in zasebnih šol in da zakon, ki ga je pripravilo ministrstvo, to odločbo naslavlja na način, da to vlogo tudi širše, jasneje razume in jo tudi jasneje naslavlja na način, da jo tudi razmejuje. Mi smo v Poslanski skupini SMC že večkrat povedali, kako razumemo to razliko, da javno šolstvo seveda razumemo kot javno dobrino, kot javni interes in da zasebno šolstvo razumemo izključno kot dopolnitev k javnemu in temu primerno seveda morata biti ti dve ravnini tudi primerni financirani.

Učbeniški skladi, ki ga tudi problematizirate v sami interpelaciji. Predlagatelj navaja, da se na tem področju spet ni zgodilo nič. To enostavno tudi ne drži. Vi zelo dobro veste, da smo ne samo namenili sredstva za prenavo učbeniških skladov, ampak da bodo ti učbeniški skladi v naslednjem letu prenovljeni v celi triadi. Torej tako v prvi, drugi kot tretji. To ni nepomembno zaradi tega, ker gre enostavno za osnovnošolce, ki so, kako bi temu rekel, v ranljivi skupini; torej prihajajo iz družin, ki so socialno najbolj občutljive. Prav tako smo v tem mandatu ponovno pričeli s sofinanciranjem toplega obroka. Do zdaj tega ni bilo. To smo pričeli v tem mandatu. To je sicer v preteklosti bilo, pa je bilo ukinjeno zaradi različnih okoliščin, ampak to smo zdaj spet uvedli in prav tako bomo na eni od prihodnjih sej delovnega telesa ta odstotek sofinanciranja še povečali.

Nadalje znanost. Vlada je sprejela nacionalno strategijo odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov. Prav tako uspešno zaključujemo pogajanja za priključitev Slovenije v CERN. To bo vsekakor

imelo tudi velike multiplikativne učinke na področju gospodarstva.

Uspešno je bil izveden javni razpis za RRI v verigah in mrežah vrednosti, kjer se je na podlagi teh postopkov podelilo 55 milijonov dodatnih sredstev. Ali je to ta nič, o katerem se danes pogovarjamo? Mislim, da ne.

Tako vsi ti podatki realno kažejo, tudi vertikalno, če gledamo od visokega šolstva, srednjega šolstva, osnovnošolskega izobraževanja, da je Slovenija pravzaprav z vse večjim številom oseb z zaključeno terciarno stopnjo in nizko stopnjo opuščanja šolanja že dosegla nacionalne cilje, ki jih je uvedla strategija Evropa 2020, pa smo leta 2016. Ali je to ta nič, o katerem se pogovarjamo na področju vzgoje in izobraževanja? Res pa je, da bi bili vsi ti rezultati lahko še boljši, ampak to so lahko vedno. S tem se popolnoma strinjam.

Tako v tem smislu tako predsedniku Vlade kot tudi vladi sploh želim vse dobro v nadaljnjem delu. Verjamem, da bo čas kot nek edini objektivni razsodnik enostavno postavil stvari na svoje mesto in da se bo končno pokazalo, v kolikšni meri je ta vlada in ta koalicija z ukrepi in finančnimi spodbudami enostavno verjela v rek, da je znanje tisto, kar je prihodnost Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravita naj se gospa Jelka Godec in gospod Uroš Prikl.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi!

Prvi ukrep nove hrvaške vlade, en mesec nazaj – kaj je bil? Davčna reforma, temeljita davčna reforma. Ni bilo analize na analizo, dve leti, ali pa kot se je vodja Poslanske skupine SMC lansko leto na nacionalni televiziji izrazila, »postavljali smo temelje«. Eno leto smo postavljali temelje, hrvaška vlada je prvi dan na prvi seji predstavila in sprejela davčno reformo. In to je ta tista učinkovitost, ta prvi ukrep, ne pa kot prvi ukrep politična stabilnost. Kajti politična stabilnost je ali pa je ni. Vsaka vlada je politično stabilna, dokler ne razpade. Iz lastnih izkušenj vam povem, da to gre zelo hitro. Ko se hvalite na račun politične stabilnosti, en velik hvala Alenki Bratušek ob interpelaciji Anje Kopač Mrak, ki je dobila samo 38 glasov podpore, ampak, če bi skupina nepovezanih poslancev glasovala drugače, bi danes bili v politični, spet, nestabilnosti tako rekoč, tako da te stvari gredo v Sloveniji zelo hitro.

Nizanje rezultatov, kot so gospodarska rast, znižanje števila brezposelnih pod 100 tisoč, 50 tisoč – čeprav neosnovano –, ampak 50 tisoč novih mladih z novimi zaposlitvami in pripisovanje tovrstnih zaslug pa vsaj terja od vladajoče koalicije naštetih konkretne ukrepe oziroma konkretne zakone, ki so botrovali tem rezultatom. In če smo že pri tem, podatki o tem, koliko Slovk in Slovencev dela v Avstriji – teh je več kot 15 tisoč, številka je 17 tisoč – v

Nemčiji 10 tisoč, število mladih, ki so službo dobili v tujini, se giblje okrog 8 tisoč na leto. Koliko mladih gre v tujino in tam iščejo življenjske priložnosti, v Sloveniji pa smo jih izobrazili in jim ponudili znanje, v njih vlagali, ti ljudje pa gredo ven, kajti tukaj ne dobijo priložnosti. In to so ti rezultati.

Torej, prvo, kar je, je, da Vlada pride na interpelacijo in našteje, ti in ti ukrepi, ti in ti zakoni so botrovali temu, da imamo danes manj brezposelnih, da imamo danes manj brezposelnih mladih, da imamo na račun teh ukrepov gospodarsko rast. Res bi vprašal predsednika Vlade, naj našteje pet ukrepov, ki so botrovali temu, da imamo takšno gospodarsko rast, kot jo imamo. In pet ukrepov, da imamo manj kot 100 tisoč brezposelnih v Sloveniji.

Zunanje okoliščine gredo naši državi zelo na roko in pesek v oči je, če bi dejali, da na primer to, da gre Nemčiji ali Franciji v redu; to, da gre drugim evropskim državam v redu, da to nima nobenega vpliva na našo državo in da smo samo mi tisti najbolj zaslužni, da imamo, na primer, pozitivno gospodarsko rast. Ampak, te pozitivne zunanje okoliščine, zlasti v sosednjih državah, bi morala Vlada predvsem izkoristiti za konkretne systemske ukrepe ali pa modernizacije, reforme, če želite, da bi lahko prišli do, prvič, pravične domovine, kajti predvsem po pravičnosti kličejo naše državljanke in državljani, ne pa da na eni strani kaznujemo tako rekoč tiste male lumpe, tisti pa, ki so milijarde odnesli davkoplačevalskega denarja v davčne oaze, pa niso obsojeni. Torej; pravična domovina, močno gospodarstvo in varna država, to bi naredili v Novi Sloveniji ta trenutek, če bi vladali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Dovolite mi, da se odzovem na nekaj navedb, ki so bile v dosedanji razpravi izpostavljene in se nanašajo na moj resor. Začela pa bi rada z zadnjo razpravo in ugotovitvijo glede davčne reforme na Hrvaškem.

Naj vas popravim, tudi Hrvaška tako kot vse države, ki so v zadnjem obdobju pristopile k spremembam na davčnem področju, se je odločila za proces prestrukturiranja davčnih bremen. Tako kot v Sloveniji. So pa drugače kot v Sloveniji ocenili, kje so njihove ključne nekonkurenčnosti. V Sloveniji smo ocenili, da je naša ključna nekonkurenčnost na obremenitvi dela in smo posegli na to področje. Zaradi tega ker pa smo še vedno v obdobju javnofinančne konsolidacije, pa si splošnega znižanja davčnega bremena ne moremo privoščiti. Lahko si privoščimo davčno prestrukturiranje, ki naredi to gospodarsko okolje privlačnejše. In čeprav se politične in gospodarske javnofinančne

stabilnosti ne da namazati na kruh, se pa da na tej podlagi graditi gospodarski sistem, ki omogoči, da si vsak lahko namaže kruh s tem, kar zasluži.

Ko sem se predstavljala za to funkcijo, sem povedala, da želim sodelovati v vladi, ki bo na dolgi rok vzpostavila pogoje, da bo vsakdo lahko dostojno živel od lastnega dela. Ne želim sodelovati v družbi, kjer bo glavni kriterij velikost socialnega transferja. Socialni transfer mora biti korektiv, ampak zagotoviti moramo družbo, ki bo omogočila dostojno življenje od lastnega dela – tekočega ali preteklega.

Rada bi se osredotočila še na navedbe v zvezi z javnim dolgom. Ja, ta je zelo visok za slovenske razmere, 83 odstotkov BDP je dosegel v lanskem letu. V letošnjem letu se znižuje in bo predvidoma do konca leta znižan na 80,3 odstotka. Ampak, od kdaj je ta javni dolg? Je od zadnjih dveh let? Kaj je bilo doseženo s tem, ko se je v bistvu toliko dodatno zadolževalo? Relativna stabilnost in relativen socialni mir, s katerim smo šli skozi obdobje najhujše krize. Od vseh teh silnih milijard je bilo samo za to, da so se pokrili tekoči odhodki, ki so bili višji v državnem proračunu v obdobju od leta 2009 do 2015, 10 milijard. Tukaj notri, v tej številki niso stroški za sanacijo bank. In čemu je bila namenjena sanacija bank? Temu, da preživijo banke, kot institucije? Ne. Temu, da ne pride do kolapsa finančnega sistema in preko tega do kolapsa realnega sektorja in da ne pride do kolapsa hranilnih vlog posameznikov. To je cilj, ki se je pri tem zasledoval!

Naj opozorim še na to, da čeprav je bilo že povedano, pa se mi zdi vredno ponoviti, če se ne bi sami zadolževali – ne drži trditve, da to ne bi se vštelo v višino dolga širšega sektorja država, če bi se zadolžili preko evropskega mehanizma. Prav tako bi se vštelo. Bi bile nižje obrestne mere? V prvem trenutku mogoče res, ampak cena za to bi bila visoka. Donosi na obveznice držav, ki so se odločile za to alternativno pot, so se, potem ko so se ponovno vrnilo na trge, drastično zvišali; na Irski 9,2 odstotka, Portugalska 9, Španija 7,3 odstotka, v Sloveniji v tistem obdobju v letu 2012 je bila povprečna cena zadolževanja, torej povprečen pribitek na zadolževanje 4,86, v letu 2013 – 4,58, v letu 2014 – 2,67, danes 1,11 odstotka na desetletne obveznice. Dejstvo, da je Slovenija pokazala, da je sposobna sama zagotoviti finančna sredstva na trgu, ni omogočilo zgolj tega, da smo v obdobju od 2014 do letošnjega leta za 109 milijonov znižali višino obrestnih odhodkov – se pravi, odhodkov A bilance za servisiranje javnega dolga –, ampak je omogočila tudi nižje stroške financiranja realnega sektorja. In to je doprinos politične in javnofinančne stabilnosti h gospodarski rasti in stabilni gospodarski rasti in dodatnemu zaposlovanju.

Pa še nekaj konkretnih ukrepov na področju dela Ministrstva za finance poleg davčne reforme. Sprememba Zakona o davku

na dodano vrednost je znižala obveznosti podjetij pri obračunu davka od uvoza blaga za najmanj 32 milijonov letno. Administrativne poenostavitve, sprejete v najmanj dveh paketih sprememb davčnega postopka, so bistveno prispevale k hitrejšemu in lažjemu dostopu oziroma izpolnjevanju davčnih obveznosti. Spremembe na trošarinskem področju so prav tako prispevale k administrativnim razbremenitvam, da ne govorim o drugih ukrepih na drugih področjih. Vse to je rezultiralo tudi v izboljšanju položaja Slovenije na raznih mednarodno uveljavljenih lestvicah konkurenčnosti, kjer smo se že v lanskem letu povzpeli po lestvici in v letošnjem letu še izboljšali. Še posebej tam, kjer je osnova za uvrstitev statistični podatek. Malo slabše, ne malo, precej slabše se odrežemo tam, kjer je osnova za uvrstitev anketni podatek. Tako dobro mislimo sami o sebi in o lastni državi. Res škoda! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Nekaj od tega, kar je bilo ravnokar rečeno, zanesljivo ne drži. Razlika med ceno denarja, ki bi jo slovenski davkoplačevalci plačali, če bi dobili denar iz sklada za reševanje bank, in med ceno denarja, ki smo ga najeli takrat, je okrog 120 milijonov evrov letno. Kakšni so natančno pribitki na obresti, bomo še preverili, ali to drži ali ne, kar je ministrica govorila, samo pogledajte, če je dejansko vse tako, kot pravite, kot so govorili tudi ostali vaši kolegi in kolegice in prej predsednik Vlade, zakaj je potem danes predsednik Vlade pred kakšno uro dejal, da naj se kar sindikati med seboj zmenijo, kar med seboj naj se zmenijo, kaj bodo sedaj naredili s temi zahtevami po višjih plačah. Saj če bi bilo vse tako, kot pravite, če bi bilo denarja toliko, če bi bilo vse lepo, potem 40 milijonov dodatnega stroška za zdravstvo, nobeden nima nič proti dodatnemu denarju za zdravstvo, ne bi bil noben problem. Če je vse tako, kot pravite, zakaj ste dobili sedaj iz Evropske komisije oceno, ki Slovenijo uvršča med 6 najbolj kritičnih držav glede na izpolnjevanje evropskih kriterijev v zvezi s proračunom. Če je tako, kot pravite, zakaj se je sprejelo proračun, kjer je 300 milijonska luknja in ga sploh ne bi smeli sprejeti. Po naši zakonodaji mora Državni zbor prej, preden dokončno sprejme proračun, sprejeti tudi vso zakonodajo, s katero zapre izdatke in prihodke. Vi ste sprejeli proračun, ki ima 300-milijonsko luknjo. Očitno od teh lestvic, ki jih berete, ni nič denarja. Če bi bila situacija tako dobra, kot jo tukaj slikate, potem ne bi imeli tega, kar danes spremljamo, ne bi imeli policijske stavke, kjer je bilo nekje 10 milijonov problem; ne bi imeli zdravniške stavke, kjer je 40 milijonov problem; ne bi imeli teh pogajanj s sindikati javnega sektorja, ki poslušajo

predsednika Vlade, ki pravi kakšno rast imamo, kako nam gre dobro, koliko je denarja in jasno, da terjajo večje plače. Oprostite, če delavci v nekem podjetju berejo intervju z direktorjem tega podjetja v nekem časopisu, kjer se on hvali z dobrimi poslovnimi rezultati, z visokim dobičkom in tako naprej, oni pa imajo plače na minimalcu – kaj bo naslednji dan? Upor, stavka. Zahtevali bodo neko udeležbo na tem dobičku. Natančno tako se Vlada tukaj obnaša. Vse je v redu, denarja, kolikor hočete, gospodarska rast, vse cveti, vse smo stabilizirali, ko pa ljudje zahtevajo za kak odstotek večje plače, pa denarja ni. Ali ne vidite, da prodajate nelogiko? Da sami sebi povzročate težave? Tako da nekaj racionalnosti bi tukaj svetoval. In ne drži to, da če bi mi sprejeli poceni denar iz evropskega mehanizma za reševanje bank, kamor tudi Slovenija plačuje, da bi zaradi tega prišle zahteve, da mora Slovenija uničiti socialno državo. To sem slišal prej dvakrat tukaj. Zahteve v zvezi z denarjem za reševanje bank so se nanašale na ravnanje s temi bankami v prihodnje. V primeru Nove Ljubljanske banke bi jo morali privatizirati, bi jo morali dati s pleč davkoplačevalcev, ki jo danes že drugič rešujemo. Ampak tega se očitno noče in to se brani – nesocialno državo. Ljudje božji, če to poslušate, razumite, da gre za vaše žepe! Ne brani se suverenosti Slovenije, ne brani se socialne države, brani se omrežje, ki obvladuje največjo slovensko banko in jo krade, ki jo je že dvakrat okradel in jo hoče še enkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Naj spomnim, zato da smo lahko s sredstvi, ki smo jih sami zagotovili, sanirali bančni sistem, smo morali sprejeti pogoje za podelitev državne pomoči. Te banke so bile deležne državne pomoči; in še enkrat ponavljam, ne zaradi bank, ampak zato da so lahko ohranile svojo funkcijo do realnega sektorja in do prebivalcev. In sestavni del teh zavez je tudi dolžnost privatizacije. Ena banka je bila že privatizirana, dve, ker sta se pač dve združili – A banka in Celjska banka –, sta še na tej poti. Če bi zahtevali oziroma če bi zaprosili, ne zahtevali, zaprosili za sredstva Evropskega sklada, bi bili deležni dodatnih ukrepov, ki bi zahtevali v bistvu ukrepanje tudi na drugih področjih, ne samo na banki.

Ko smo ravno pri nelogičnostih, mnenje Evropske komisije izhaja – glede osnutka proračunskega načrta, da ne bo kakšne pomote, o čem govorim –, izhaja iz predpostavke, da se slovensko gospodarstvo pregreva. To so pokazali izračuni, na katerih temeljijo ocene Evropske komisije. Res je, zraven poudarjajo tudi nujnost, da dokončamo strukturne reforme, s čimer se lahko samo strinjamo. Ampak, če predpostavka, da izhajajo iz pregrevanja slovenskega gospodarstva drži, zakaj kar naprej

poslušamo, da mora država z ukrepi spodbujati nadaljnjo gospodarsko rast? Če drži, da se slovensko gospodarstvo pregreva, bi morali ravnati ravno obratno; pa smo ves čas tarča kritike, da premalno spodbujamo gospodarsko rast. Osebnostno verjamem, da sedanja gospodarska rast ni pregrevanje in da je prava pot, da še naprej spodbujamo gospodarsko rast. Ampak razlikujemo se v ukrepih, ki naj jih v zvezi s tem sprejemamo.

Kar pa se tiče proračuna, ki je bil potrjen. Govorili smo v sredo, prejšnji teden o državnem proračunu, ki je samo en del javnega oziroma javnofinančnega kolača, res da največja, ampak vendarle. Ko govorimo o plačah v javnem sektorju, ne govorimo o plačah, ki se financirajo iz državnega proračuna, ampak govorimo o vseh plačah v javnem sektorju. In luknja ni 300 milijonska. Dogovor, za katerega še vedno upam, da ga bo mogoče skleniti, pomeni za državni proračun ohraniti obveznosti v sedanjem okviru. Če jih ne bi bilo mogoče zagotoviti, bi bilo treba za javni sektor zagotoviti dodatnih 200 milijonov ali sprejeti druge ukrepe, da bi v bistvu to rast omejili. Se pravi, za cel javni sektor ne 300, ampak 200 milijonov in za državni proračun ne 200 milijonov ampak 60 odstotkov od tega, torej 120 milijonov. Nevzdržne številke, se strinjam! Zaradi tega je treba v bistvu problem razrešiti; ampak to ne pomeni, da je ta proračun nezakonit ali da ga ni mogoče začeti z januarjem izvajati. Je pa treba imeti to nerazrešeno vprašanje pred očmi in ga v bistvu v čim krajšem možnem času razrešiti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj, gospod Janez Janša, izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Še enkrat bi opozoril na eno od dikcij, ki pravzaprav intonirajo ton današnje razprave in kažejo na neko razumevanje celotne problematike tako Vlade kot vladne koalicije. Ministrica je dvakrat rekla, da smo sami zagotovili ta sredstva za reševanje bank. Zdaj, gospa ministrica, to ni denar Vlade. Ta denar je bil izposojen. Vsi, ki plačujemo davke, ga plačujemo, prihodnje generacije ga bodo plačevale. In tukaj je razlika med dragim in poceni denarjem pomembna. Za ministrico nič, nobene razlike, za večino davkoplačevalcev pa ja. Torej, ne jemati tako enostavno teh stvari. Zaradi tega, ker si je ne samo ta vlada oziroma tista vlada, ki si je ta denar sposodila, ampak predvsem tista vlada po letu 2008, izposodila ogromne količine evrov in dolarjev; zaradi tega imajo delavci danes nižje plače, upokojeanci nižje pokojnine, stroški so večji. Ta vlada, ki se hvali, da vse cveti, išče denar na vseh koncih. Evo, nazadnje ste sprejeli še ta zakon, da se registrirajo kolesa s pomožnim motorjem, da bo še tam nekje kapnilo. Praska se povsod in ne drži, da proračuna, ki zakonito ni zaprt, da se to

lahko sprejme. To je nezakonit dokument. Ni mnenja Fiskalnega sveta in ni podlage za vir denarja, katerega poraba je pa predvidena. Ko je to bilo treba vsaj zdaj urgentno rešiti, predsednik Vlade pravi, naj se sindikati zmenijo med sabo. Ko se je ta plačni, sicer slab, kot zdaj kaže, sistem sprejemal, ga niso sprejeli vsi sindikati. Nekateri so bili proti, ampak ga je podpisalo zadostno število sindikatov in to je potem po zakonu veljalo za kvoto, ki zadošča, da je pač nek dogovor sprejet. Vlada takrat ni rekla, zmenite se vsi med sabo in ko se boste vi zmenili, bomo pa mi to sprejeli. Različni sindikati se pač različno pogajajo z Vlado. Res verjamete, da se bodo sindikati zmenili med sabo? Ta neznosna lahkost upravljanja z javnimi financami, kot da bi bil to denar, ki pada z neba, ne pa denar, ki si ga mora večina davkoplačevalcev odtrgati od ust, je nekaj, česar še ni bilo v nobeni vladi.

Tukaj je to nekako dejansko potrđitev, da imamo neko vlado javnega sektorja, največjo vladno stranko javnega sektorja ali pa administracije, in celo vlado javnega sektorja, ki o gospodarstvu razmišlja samo takrat, ko gre v kakšno regijo na obisk, pa vidijo na seznamu, da bo treba tudi kakšno tovarno obiskati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Jelka Godec. Pripravita naj se gospod Uroš Prikl in gospod Marko Ferluga.

Izvolite, gospa Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

Kolegica iz SMC je neko uro nazaj dejala, da je dejstvo, da SDS ni bila izvoljena. Torej mi smo za SMC fatamorgana v Državnem zboru oziroma nas sploh tukaj ni – očitno. Tako bi si tudi koalicija marsikdaj želela, da Slovenske demokratske stranke v parlamentu ne bi bilo, da ne bi bilo, da ne bi imeli težav, da jih ne bi opozarjali na nepravilnosti, da jih ne bi opozarjali preko interpelacij, da v bistvu v dveh letih ni bilo storjenega praktično nič.

Če se osredotočim samo na besede Mira Cerarja v začetku in potem na področju zdravstva. Predsednik Vlade je dejal v svojem uvodnem nagovoru: Naredili smo resne reforme. Glede na to, da v zdravstvu ni bilo niti enega zakona sprejetega, očitno zdravstvo, področje zdravstva je za predsednika Vlade bolj postranska zadeva, definitivno pa ni resen resor. Dejaj je tudi, da se uresničuje koalicijski sporazum, veliki premiki na bolje in tako naprej. Če gremo gledat koalicijski sporazum na področju zdravstva in preberemo vse te točke, potem lahko rečemo dobesedno, gospa ministrica, verjetno boste potrdili, da je iz vseh teh točk, ki so štiri, in potem ukrepi na področju zdravstvene dejavnosti – nadaljnjih sedem –, narejeno nič. Dobesedno nič! Zdaj vam lahko preberem osnovne zadeve, kot so Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o lekarniški

dejavnosti, Zakon o zdravstvenem zavarovanju in tako naprej. Tukaj je, gospa ministrica, nič, in tudi predsednik Vlade bi moral to verjetno vedeti, ko je dejal, da se uresničujejo koalicijski sporazumi, da je narejenega več kot 100 odstotkov. Pa da vam preberem še normativni plan, kjer ste v letu 2015 dejali, da bo glavni zakon, ki je za vas, Zakon o varstvu in zdravstvenem zavarovanju sprejet 15. 5. 2016, pa ga še danes niti ni v javni obravnavi, potem ne vem, kako je lahko realizacija na nekem področju 100-odstotna, če pogledamo pa koalicijsko pogodbo še enkrat, so pa vse točke nič. Zato bi bilo pametno, da predno predsednik Vlade izjavlja takšne zadeve tudi na področju zdravstva, ko je dejal, da so se omejile oziroma »želimo omejiti slabe prakse za paciente«. Seveda ne pove, za katere slabe prakse za paciente gre. Je pa vprašanje za njega pa za gospo ministrico, katere so te slabe prakse za paciente, ki ste jih omejili, ki ste jih izboljšali.

Če grem po vrsti, samo za primer naj preberem sledeče oziroma najprej čakalne dobe, ki so najbolj pereče. Ministrica je v interpelaciji obljubljala skrajšanje čakalnih dob, da bo to rešeno do konca leta. Ministrica verjetno tudi pozna statistiko Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki je v naslednjem mesecu, po interpelaciji, zdaj ugotovila povišanje. Ponovno povečanje čakalnih dob. Če smo pri interpelaciji mesec dni nazaj govorili nekaj pod 40 tisoč ljudi, ki čaka nedopustno dolgo, jih je danes 42 tisoč 250. V lanskem letu, v istem obdobju, jih je bilo 30 tisoč 600. Torej, čakalne dobe se podaljšujejo z zdravniško stavko, gospa ministrica, ki ste jo vi zakuhali, ker ta nesoglasja oziroma nezadovoljstvo zdravnikov ni od včeraj, ampak je že nekaj časa – na to so vas opozarjali –, bodo te čakalne dobe še seveda narasle in ne bo potrebno 120 milijonov, gospa ministrica, ampak jih boste potrebovali malo več. Seveda, vi pravite, da ... No, zaradi teh čakalnih dob prihaja potem do preskakovanja čakalnih dob s pomočjo korupcije, ki se je ugotovila oziroma se je preiskovala v UKC Ljubljana – gospa ministrica pa nič. Ker, namreč, za korupcijo oziroma preskakovanje čakalnih dob pač ni kriv zdravstveni sistem in ministrica tukaj ne more ničesar, tako da odgovornost za te zadeve je seveda drugje.

Naslednja zadeva, recimo, ko pravite: Omejili smo slabe prakse. Vi ste bili pred časom v Splošni bolnišnici Jesenice, kjer je bolnišnica kot primer dobre prakse. Tako je bilo v medijih povedano. Tam, če gremo na umetne kolke, ki so danes tudi zelo popularni – česar se bom še potem dotaknila, teh zadev glede korupcije –, se čaka na redno artroplastiko kolka v Slovenji Gradcu recimo 242 dni, v Jesenicah pa 665 dni. Gospa ministrica vzame Jesenice kot eno izmed boljših bolnišnic. Pa bom prišla še nazaj, kaj je v bistvu glede tega, kako bi lahko te čakalne dobe mogoče skrajšali. To je ena zadeva. Te slabe

prakse čakalnih dob – kako ste jih v bistvu odpravili?

Naslednja zadeva pa je področje korupcije, gospa ministrica. V tem obdobju, pa tudi to velja za predsednika Vlade, se o korupciji v zdravstvu, o korupciji splošno v Sloveniji govori zelo na veliko: veliko je znanega, malo, včasih nekatere stvari se samo domnevajo. Pa me zanima s strani predsednika Vlade oziroma tudi sedaj, ko je ministrica tukaj, če mi lahko odgovorite na to, da je predsednik Vlade dejal pred časom, da korupcije v Sloveniji več ni, da ta beseda ne obstaja, ker odkar je on na vladi se to ne dogaja. Če pa se spomnimo oddaje na televiziji, pa je bilo govoreno marsikaj in tudi to, recimo, da se vrnem pa zdaj na kolke, kjer so dolge čakalne dobe Ker se, recimo, en kolk preplačuje v Sloveniji glede na tuje cene za 800 evrov. 800 evrov je plača ene medicinske sestre. Da se stenti preplačujejo, en stent – majhna zadevica za 900 evrov. Glede na tuje trge je plača tudi skoraj malo višja plača medicinske sestre, ki ima malo več delovne dobe. Če vse to seštejemo, ves ta denar ki se s korupcijo ustvarja v zdravstvu, gospa ministrica, potem mogoče ne bi bilo teh čakalnih dob, ker bi lahko ta denar, ki se preplačuje v zdravstvu, namenjali za plače medicinskih sester, zdravnikov in tako naprej.

Zanima me, glede na to, da imate v 9. točki vašega koalicijskega sporazuma napisano »ničelna toleranca do korupcije v zdravstvu«, kaj za vruga ste naredili do danes, da bi omejili te zadeve, da bi vsaj povedali ljudem, kaj mislite o teh zadevah. Ker do danes niste reagirali na nobeno stvar; niste reagirali na izjavo bivše v. d. direktorice UKC Ljubljana, ki je govorila o tem, da celo dobavitelji gredo do predsednika Vlade, pa niste reagirali? Ne reagirate na različne preiskave, nobene stvari ne želite komentirati. Enako velja za predsednika Vlade.

Ampak zanimivo je pa nekaj, jutri boste pa podpisali Pakt o integriteti z društvom Transparency International, to je društvo o integriteti, ki bi naj bilo neodvisno društvo, ustanovil pa ga je, eden izmed ustanoviteljev je bil Drago Kos, ki v NLB v eni uri zasluži dve minimalni plači, ustanovitelj je tudi Blaž Zgaga, ki je, vemo, sproduciral afero Patria, soustanovitelji so poleg gospoda Draga Kosa tudi bivši uslužbenci KPK in jim pravijo nekako para antikorupcijska komisija. To naj bi bil neodvisno društvo, ki v svojem društvu zajema tudi člane različnih političnih strank. S tem društvom boste jutri podpisali pakt, ki bi naj ugotavljal oziroma zagotavljal, da do korupcije pri javnih naročilih naj ne bi prišlo. In to isto društvo je teden dni nazaj ugotovilo, da je najbolj koruptivni del v državi Državni zbor. Sedaj pa vas poslance sprašujem, kdo od vas je dobil kakršnokoli podkupnino, da je koruptiven, ker Državni zbor je po teh raziskavah najbolj koruptiven. In jutri z njimi podpisujete pakt, ki naj bi vam pomagal pri razkrivanju oziroma preprečevanju korupcije pri javnih naročanjih.

Bolj se zdi, da boste, pač, gospa ministrica, ta paket podpisali zato, da se korupcija ne bi odkrivala. Torej, da bi se zakrivala, če lahko tako rečem.

Samo še tega bi se dotaknila, zaposlitve. Prej je bilo rečeno, da se zaposluje zelo na veliko, zaposluje se preko agencij, tujih agencij v Sloveniji, ki so zrastle v letu 2014–2015 za 24 odstotkov. To so zaposlitvene agencije, ki zaposlujejo mlade, starejše, jih vozijo z avtobusi iz Celja v Ljubljano na zdravniške preglede, toliko zaposlitev imajo. Ti ljudje, ki jih zaposlujejo te tuje agencije, delajo za 420 evrov v treh izmenah. Te agencije, ki imajo potem velike dobičke, tudi pripomorejo k temu, da gre za zmanjšanje brezposelnosti, ampak lahko se vprašamo, kakšne zaposlitve bistvu to so.

Toliko z moje strani. Gospo ministrico pa bi vsekakor prisila za odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila ministrica za zdravje, Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Pred komaj mesecem dni, 18. oktobra, je Državni zbor z veliko večino zavrnil interpelacijo, ki jo je vložila stranka SDS. Takrat v celodnevni debati, diskusiji sem argumentirano zavrnila vse očitke, katere je med drugim sedaj ponovila tudi gospa Jelka Godec. Pa bom nekatere stvari še enkrat ponovila na kratko, predvsem pa se bom usmerila v prihodnost, ker preteklost, žal, je taka, kot je, v kateri ste tudi vi sodelovali v vladi in ki je posledica 15- ali 20-letnega nedelovanja na rešitvah oziroma na področju zdravstva v celoti.

Ja, še enkrat bom ponovila. Vlada ima v svojem koalicijskem sporazumu zapisano ničelno toleranco do korupcije. In ko mi že očitata, da nismo nič naredili, očitno ne veste ali pa ne spremljate, koliko aktivnosti je na tem področju že bilo narejenih in tudi koliko prihrankov. Ampak naj spomnim, torej javni zavodi – kdo naroča materiale v javnih zavodih? Čigava je tudi odgovornost? Mislim, da tukaj ni treba navesti odgovora. Kaj pa smo že vse naredili? Skupen javni razpis za zdravila, pri katerem smo prihranili 20 odstotkov denarja od porabe teh zdravil, poteka javno skupno naročilo medicinskih pripomočkov za vse bolnišnice v Sloveniji. 460 dni se zamuja, ker se seveda v Sloveniji vsi pritožujejo in vsi vlagajo revizije. Ja, očitno, ker je v igri veliko denarja! S skupnim javnim naročilom, z definicijo tehničnih normativov smo prihranili pri nabavi najmodernejših opreme za 7 urgentnih centrov več kot 3,3 milijona ali skoraj 33 odstotkov. V prihodnjem letu načrtujemo skupno javno naročilo za nakup drage, najdražje medicinske opreme, na primer CT, ki stane od milijon do milijon 500 tisoč evrov. Naj še povem, da se jutri dobim z direktorji bolnišnic, ker imamo že

pripravljen predlog, da bomo javno na spletnih straneh objavili cene medicinskih pripomočkov in opreme za vse bolnišnice v Sloveniji. Še dodatne zahteve oziroma sklepe bom od direktorjev bolnišnic zahtevala. In še enkrat bom pozivala: vsi, ki govorite in so vas polna usta korupcije in ne vem kolikokrat sem pozvala, meni še nihče ni podal kakršnekoli prijave ali pa prinesel pogodbe. Se pa zelo, z veliko lahkoto manipulira, govori od 10 pa tja do 500 milijonov. To je res skrajno neodgovorno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Bom pa naredila vse to, kot sem rekla, da bomo prišli do stopnje, kot rečem, ničelne korupcije. Ampak odgovornost je predvsem na tistih, ki delajo razpise, ki nabavljajo, mi pa bomo poskrbeli, da bomo poenotili tehnične standarde in normative in s skupnimi javnimi naročili za večino porabe v zdravstvenih institucijah zagotovili najnižje možne cene. Vključno z opremo, pripomočki, materialom in pa z zdravili!

Zdaj pa mi dovolite, da pojasnim še nekaj stvari v zvezi s parafiranim sporazumom Fides, ker se v zadnjih 24 urah zelo veliko govori o tem. Dogovor s Fidesom ne posega v enotni plačni sistem javnega sektorja. To smo razjasnili tudi včeraj na sestanku pri predsedniku Vlade. Da nisem presegla pooblastil, ki mi jih je dala Vlada, to sta potrdili tudi ministrica za finance in minister za javno upravo. Vse je dokumentirano, po vseh datumih, sklepih in gradivih Vlade, ki jih je sprejemala v zvezi s pogajalskimi izhodišči, ki jih je dala meni in celotni vladni pogajalski skupini za pogajanje. Dogovor v nobeni točki ne posega v enotni plačni sistem, vsebuje le zavezo Vlade, da bo predlog plačnega zakona glede odprave omejitve napredovanja do 1.12. posredovalo v usklajevanje s sindikatom javnega sektorja in ga po usklajevanju z izjavo o stopnji usklajenosti posredovalo v Državni zbor.

Kolegu Židanu lahko zatrdim, pa tudi nekaterim razpravljavcem tukaj v dvorani, da sporazum ne zvišuje standard zdravnikov, pač pa bolnikov. To so dejstva. Sporazum je sklenjen tako, da bo omogočal zdravnikom, da bodo imeli dovolj, več časa za bolnika, kot ga imajo danes, da bo imel družinski zdravnik čas, da se bo lahko posvetoval tudi s kolegom na sekundarni ravni in da bo za to tudi manj nepotrebnih napotitev na sekundarno raven in s tem tudi manj čakalnih dob.

Prav tako je tudi uveden mehanizem in vse to je samo kot pilotni projekt z omejenim rokom trajanja, kjer bomo preverili in uvedli prvič v zgodovini Slovenije elemente kakovosti zdravstvenih storitev in elemente varnosti, kajti tudi to morajo biti elementi dela nagrajevanja zdravnikov. In to ni dvig plač. Zato smo si izpogajali dodatne ambulantne ure, ki jih bodo morali zdravniki delati. Napisali smo take kriterije, ki jih pozna tudi drugi svet, ki vrednoti in

nagrajuje kakovostno, uspešno, pošteno delo v korist pacientov.

Če to ni dobro izhodišče in če ni to dobro zastavljeno in dobro izpogajano za bolnike. Je pa prav seveda, če bo nekdo delal več, bolje in dobro po teh elementih, da dobi tudi del variabilnega dela. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa.

To zadnje je bilo zanimivo poslušati, samo ministrica mora svojega šefa prepričati v to pa koalicijske partnerje. Nekoliko me je ta situacija s temi pogajanjimi med Vlado in Fidesom spominja na leto 2008, ko je izbruhnila vojna v Gruziji. Takrat je novi predsedujoči Evropske unije, francoski predsednik Sarkozy, skušal posredovati in je poslal dogovor o miru o sporazumu v Moskvo in v Tbilisi, poslal pa je dve različni varianti. Moskva je sprejela eno, Gruzijci so sprejeli drugo, on je oznanil, da je mir dosežen, potem so pa ugotovili, da gre za dva različna teksta. Približno tako situacijo imamo zdaj med Vlado in Fidesom. Tukaj je očitno tudi nekdo delal neko sprenevedanje, izogibanje odgovornosti. Zdravniški sindikat je ravnokar sporočil, da bo moral predsednik Vlade prevzeti odgovornost za svojo neodločnost, če bo ta sporazum padel. Tukaj bo še zanimivo. Glejte, vsi imate polna usta bolnikov in pacientov, ko govorite o teh stvareh, ampak ti bolniki in pacienti danes v nekaterih slovenskih bolnišnicah umirajo na hodniku intenzivnih oddelkov, mnogi čakajo na nujne posege predolgo. Tukaj se posledice štejejo v življenju. Zdaj smo slišali, kako je Vlada namenila več denarja za to, da je več zaposlenih v zdravstvu. Težko bi temu pritrdili glede na stanje, kakršno je. Pravzaprav vsak dan kaplja informacija, kako ugledni, strokovni, izkušeni zdravniki zapuščajo slovensko javno zdravstvo in ne gredo v javni sektor Slovenije, pa gredo v tujino. Kmalu bo več slovenskih zdravnikov delalo v Dubaju, v Londonu, v Celovcu, na Dunaju kot pa v Ljubljani. Te luknje se potem polnijo z ljudmi, ki prihajajo predvsem iz republik bivše države. Mnogi niti jezika ne znajo, da o strokovnosti ponekod ne govorim. Seveda na koncu so bolniki, so ljudje tisti, ki trpijo posledice. Tukaj, očitno, mnogokrat prihaja tudi do dvojnih meril.

Zadnjih nekaj tednov smo vsi z grozo spremljali razplet tega primera z deklico Nežo. Dveletnega otroka so odklopili od aparatov misleč, da bo umrl, pa je preživel. Ne zdravniki, ampak odločevalci, gospod Kenda in očitno ljudje na Zavodu za zdravstveno zavarovanje, so bili proti temu, da se otroka pošlje na zdravljenje v tujino tudi potem ko se je njihova zmeta pokazala kot očitna. Težko govorimo za tisto prej, ampak potem ko se je zmeta pokazala kot očitna, je bilo jasno, da bi morala biti odločitev hitra. Danes je deklica na zdravljenju v

sosednji Italiji na intervencijo staršev, ki so se že po tem tukaj bali za njeno življenje. Silen problem je bil s to odločitvijo. Poznamo pa številne druge primere, ko so ljudje dobili, pomembni prvorazredni državljani te države, takoj dobili javna sredstva za operacijo hrbtenice v Švici, v Celovcu, kjerkoli – ni da ni. Vsakemu to privoščimo, bog daj vsakemu zdravje, ampak morajo ti kriteriji, če gre za javno zdravstvo, veljati za vse enako. Na tej točki se je pokazalo, da se nekdo iz tega norčuje.

Kar se korupcije tiče in tega patetičnega pozivanja ministrice, da prijavite korupcijo, če jo poznate. Spoštovana gospa ministrica, v zadnjih nekaj letih je bilo na – ne na osrednjih slovenskih medijih, ki to v glavnem prikrivajo, ampak na različnih spletnih portalih na alternativnih medijih objavljeno s podatki, s številkami, z imeni na desetine primerov očitne korupcije. Enega od teh primerov preiskuje tudi preiskovalna komisija v Državnem zboru, ki jo vodi naša kolegica Godec. Gre za en sam konkreten v nebo vpijajoč primer korupcije, ki ga poznate. O tem smo se pogovarjali tudi na Komisiji za nadzor proračuna in direktorica Kliničnega centra je potrdila. Ko smo jo vprašali, zakaj neka naročila dobi podjetje iz Gorice, je rekla, če pa jih ne dobi, potem je pa problem, intervenira predsednik Vlade, predsednik države, cel kaos je in tako naprej. Imate posneto na magnetogramu njeno izjavo, ki jo sicer potem skušala umikati. Nobene preiskave v zvezi s tem ni bilo, vsaj jaz tega nisem nikjer zasledil. Sicer bi, če bi bila, itak kot običajno bila kamera POT TV prej tam kot kriminalist, bi to vsi vedeli, ker se to vedno tako ali drugače izkorišča. Gre za zelo konkreten primer. Žilne opornice so se 20 let – za deset let, da bom natančen, za kar so podatki –, prodajale različnim slovenskim javnim zdravstvenim ustanovam po 50 odstotkov višji, še enkrat višji, dvakrat višji, trikrat višji ceni. To podjetje, ki je prodajalo, je znano, to je Mark Medical. To je podjetje, ki je v lasti KB 1909. To je firma v italijanski Gorici, naslednica nekdanjega Saftija, udbovskega omrežja, preko katerega je slovenska partija prala denar in še marsikaj drugega.

Na leto je šlo za te transakcije približno 20 milijonov, v desetih letih 200 milijonov evrov. 200 milijonov evrov, ponekod so bile te opornice trikrat preplačane. Najmanj 100 milijonov evrov je bilo ukradeno slovenskim pacientom, na stotine ljudi je zato prej umrlo, kot bi sicer. Korupcija do neba! Ali jo preiskujete? KPK je rekla, če se ne motim, pred nekaj dnevi, da je vse v redu s tem. So podatki o cenah, vsi podatki so, preiskovalna komisija ima te podatke, objavljeni so bili ti podatki – ampak ne! Zakaj? Sedaj to isto podjetje je lastnik tudi nekega medijskega omrežja, je lastnik Mladine. Mladina izhaja z denarjem, ki se je kradel slovenskim bolnikom, slovenskemu zdravstvenemu sistemu. Ve se vsaj dve leti, odkar je to objavljeno s podatki in številkami in tako naprej, pa glejte. Ko je to ven prišlo, so to

podjetje ukinili v zadnjem času in stvari prenašali, ampak so podatki za nazaj, za deset let. Vprašanje, kaj je bilo prej. No in baje bo jutri oddaja na nacionalni televiziji ravno o tem vprašanju. V Državnem zboru imamo preiskovalno komisijo, ki se ukvarja natančno s tem sumom korupcije. Ali mislite, da so ljudje, ki na nacionalni oziroma vladni televiziji delajo to oddajo, kaj prišli? Sem vprašal prej kolegico Godčevo; nihče se ni oglasil, nič jih ne zanima, nikogar ne vabijo s strani opozicije v to Tarčo, vabijo pa – pogledjte, to je sedaj njihov dopis – Borisa Koprivnikarja, SMC, Harija Furlana iz družine, ki je sodelovala v teh transakcijah, dr. Igorja Šoltesa. Gospod Šoltes je bil predsednik Računskega sodišča v času, ko se je ta konkretna malverzacija dogajala, ko je Računsko sodišče pregledovalo te javne zavode, pa ni ničesar odkril. In zdaj bo tam, da bo sam sebe pral. Andrejo Čufer z Jesenic; nikogar iz opozicije, niti blizu niso prišli preiskovalni komisiji. Skratka, gre spet za en maneuver omrežja, da se pozornost javnosti preusmeri z, bom rekel, glavnega problema na neke stranske probleme, kjer bodo najbrž tudi kakšne žrtve, koga bodo žrtvovali – kolateralna škoda bo.

Ne bom se čudil, če bomo čez dva dni prebrali, da tudi ministrice ni več – na videz zaradi nekih drugih razlogov. Ampak treba bo tukaj nekaj narediti, da se spusti čim večja megla. In mediji temu služijo na veliko. Prejšnji teden se je govorilo tudi o tem konkretnem primeru v tej isti oddaji. Pazite, niti omenili niso ti tako imenovani prvorazredni preiskovalni novinarji, ko so omenjali podjetje Mark Medical, da gre tukaj za lastniško hobotnico, ki je lastnica medijev v Sloveniji. Na tej isti temi, na tej isti televiziji razlagajo potem novinarji in uredniki iz tega istega medija, katerega lastnik je podjetje, ki je potegnilo na desetine milijonov evrov iz slovenskega zdravstvenega sistema samo ob tem sumu korupcijskega primera. Torej, imate polno tega, preiskujte! V arhivih ministrstva mora biti tega ogromno. Danes je večina tega elektronska in ni nobenega problema teh stvari poiskati.

Tako je to, kar se zdaj dogaja glede teh nesporazumov in zapletov pri pogajanjih s sindikati, to je ena plat problema, ki se mu reče stanje v slovenskem zdravstvu in je resno. Če tukaj ne boste nekaj resnega naredili in se dogovorili s sindikatom za neke prave rešitve, ki ne bodo zgolj v korist tistim najbolj plačanim v slovenskem zdravstvenem sistemu. Tam niso vsi enako prizadeti; so zdravniki, ki garajo dneve in noči za tisoč 500 evrov na mesec, in so direktorji, ki dežurajo pa dobijo 5 tisoč. Dežurajo pa dobijo 5 tisoč evrov na mesec potem, kot vidimo na Ajpesu. Samo tisti, ki vzdržujejo vsaj še neko, bom rekel, zadovoljivo raven zdravstvenih storitev v slovenskem javnem zdravstvu, tisti odhajajo. Eksodus iz slovenskega zdravstvenega sistema v smislu odhoda res strokovnih kadrov je ogromen, to veste. Zaradi

tega lahko sistem v relativno kratkem času na nekaterih segmentih kolapsira. Lahko prej, preden bo konec mandata te vlade, zato apeliram na vas ali na tistega, ki bo v kratkem prišel za vami, da ta problem jemlje resno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravita naj se gospod Marko Ferluga in gospa Eva Irgl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, predstavniki Vlade!

Seveda se zavedam, da je težko po skoraj desetih urah povedati nekaj povsem novega, nekaj, kar že ne bi bilo povedano bodisi na današnji seji bodisi na kateri izmed minulih sejah tega državnega zbora. Uvodoma moram povedati, da razumem vlogo opozicije, mislim, da jo zelo dobro razumem in respektiram tudi uporabo legitimnega instrumenta, instituta interpelacije, vendar na nek način se ne morem otresti občutka, da postaja ta institut interpelacija vse prepogost v tem državnem zboru. Upal bi si celo reči, da prihaja do inflacije interpelacij. Sedma je danes tukaj. Sedemkrat se že pogovarjamo bodisi o odgovornosti posameznega ministra in ministrice, danes celo o odgovornosti oziroma vlogi celotne Vlade. Kaj me je pa pri tej razpravi žalosti? Žalosti me to, da so s strani predlagatelja interpelacije in poslancev opozicije zelo negativistično prikazane razmere pri nas, zelo črno so prikazane, in nekako, če bi nekdo to poslušal od strani, z neke distance, bi malodane dobil občutek, da se tu pripravljajo neke izredne razmere, da smo v situaciji, ko bo treba oblikovati vlado narodne enotnosti in tako dalje. Seveda pa ni zadeva črno-bela, še zdaleč ne. Je v najrazličnejših niansah.

V svoji razpravi se ne bom fokusiral na posamezen resor, na posameznega ministra, ne bom ozko šel v posamezen segment delovanja te vlade, ker se mi pač zdi, da je treba pri interpelaciji celotne vlade le-to gledati kot neko enoto, neko zaključeno enoto, in morda se bom s to ponazoritvijo ponovil iz nekaterih minulih razprav. To vlado razumem kot neko verigo, ki je toliko močna, kot je močan njen najšibkejši člen, posamezen resor. Pa tu ne želim govoriti, kdo bi to lahko bil oziroma kdo seveda to je. Mi smo imeli nekaj dni nazaj proračunsko sejo Vlade, ki sicer ni bila seja o interpelaciji Vlade, ampak je bil nek izpit, nek zrelostni izpit. To je povsod, v vseh demokracijah. V vseh parlamentarnih demokracijah je najpomembnejša seja tista proračunska seja Državnega zbora, in če je proračun sprejet, je ta izpit opravljen in se gre dalje s sprejetim proračunom, se gre v njegovo udejanjanje in v sprovajanje politike vlade.

Tukaj moram ugotoviti, da so nekateri pozitivni kazalci, ne nazadnje smo na poti zmanjševanje primanjkljaja, predvsem strukturnega primanjkljaja. Gre na nek način za majhno nižanje, pa vendarle postopno nižanje

zadolženosti, prisotna je relativno stabilna gospodarska rast, ki jo moramo v tej svoji stabilnosti tudi ohranjati. Ne nazadnje, pa sploh ne najmanj pomembno pa je, da imamo, jaz mislim da, evidentno politično stabilnost, kar ni bila praksa v preteklosti. Seveda pa se bom vendarle dotaknil tistih področij, ki neposredno ali posredno zadevajo socialo, socialno politiko, s tem pa vse državljanke in državljane te države. V proračunu, koalicijskem sporazumu, koalicijski pogodbi so jasno zapisane prioritete na področju usposabljanja, izobraževanja, na trgu dela, če hočete konkretnije, aktivni politiki zaposlovanja je namenjenih več sredstev. To je mehanizem, s katerim nekako usposobimo oziroma damo nova znanja bodočim zaposlenim, tistim, od katerih pričakujemo, da pridejo v trajna delovna razmerja in zmanjšujejo število brezposelnih. Namenjamo več sredstev za štipendiranje, namenjamo več sredstev za prehrano dijakov, učencev, namenjamo več sredstev za družinske transfere, namenjamo več sredstev za socialne transfere, in vesel sem, da v projekcijah namenjamo manj sredstev za nadomestila brezposelnim osebam, kar pomeni, da računamo, upravičeno računamo s tem, da bo le-teh manj in da bo več kanilo tudi v državni proračun in obe parablagni skozi prispevke in davke. Z eno besedo, imamo priložnost tudi, da nekako zapiramo oziroma rahljamo famozni ZUJF, o katerem je bilo v preteklosti vse preveč že povedanega.

Mi pa seveda marsikaj tudi v prihodnje pričakujemo na področju sociale. Pričakujemo zakon o dolgotrajni oskrbi kot integralni koncept zdravstvenega in socialnega varstva, nekateri koraki so bili narejeni na tem področju, a za moj okus, osebno, premalo, treba je zadeve pospešiti, tudi zagotoviti vire financiranja in seveda tukaj je na pristojnih ministricah tako za delo kot tudi ali pa predvsem za zdravstvo, da naredijo korak naprej. Niso samo čakalne vrste problem zdravstva.

Prav tako pričakujemo, da bo jutri Vlada sprejela Zakon o socialnovarstvenih prejemkih. Posledično bo zadeva na klopek poslanec in poslancev Državnega zbora v mesecu decembru in Zakon o socialnovarstvenih prejemkih bo stopil v veljavo s 1. 1. 2017. Ne znam si predstavljati, da temu ne bo tako. Pa še verjetno bi lahko kaj naštel. Ne nazadnje tudi invalidskim organizacijam smo obljubili zakon o osebni asistenci, če v kratkem ne bo zaživel zakon o dolgotrajni oskrbi.

Prav tako od te vlade pričakujemo, da bo nadaljevala svojo skrb in vnemo za javno in vsem dostopno izobraževanje oziroma šolstvo. O zdravstvu je bilo preveč povedanega in verjetno bo še moj kolega Gantar kaj več povedal tudi z aspekta oziroma z vidika naše poslanske skupine, zato se tega ne bom dotikal, dotaknil pa se bom še dveh točk. Ena je lokalna samouprava. Vsi prihajamo iz občin, vsi smo predstavniki, tudi, če ste nekateri iz Ljubljane, ste tudi predstavniki neke lokalne skupnosti, in

mene izjemno žalosti, da ta pogajanja z občinami ne prinašajo uspeha. Verjamem, da se vladna stran z njimi pogovarja, pogaja, da skuša iskati rešitve, vendar teh rešitev na žalost ni. Močno se zavedam, da sta za dogovor potrebni dve strani, če gre za bilateralna pogajanja, oziroma več strani, če gre za multilateralna pogajanja. Ampak enostavno tukaj je tako enostavno, če je le volja. Občine, lokalne skupnosti razbremenimo nekaterih zadolžitev, nekaterih nepotrebnih nalog. Razbremenimo jih nepotrebnih administrativnih ovir in potem tudi toliko apetita ne bo na strani občin pri financiranju oziroma glavarini, kot je v tem trenutku. Mislim, da se z dobro voljo to da narediti. Ne nazadnje pa ta zastoj pri pogajanjih, ta zastoj pri dogovoru med državo in lokalnimi skupnostmi, to pa moram še enkrat več na tem mestu opozoriti in tudi verjamem, da to kliče, vpije po zakonu o pokrajinah. Upam le, da bo enkrat v tej državi zadosti korajže in zadosti politične volje, da do tega zakona pridemo. Ne poznam ga človeka, ki bi imel kaj zoper ta zakon, ker prinaša samo dobro.

Seveda je vse to govorjenje v končni fazi brezpredmetno, če ne bomo omogočili gospodarstvu, našim izvoznikom – Slovenija je, kot veste, predvsem prioriteto izvozno orientirano gospodarstvo –, če jim ne bomo omogočili predpogojev za nemoteno delo, za zaposlovanje mladih in tako dalje in tako naprej. Mislim, da moramo pri vsej svoji skrbi za uravnotežen proračun, za zmanjševanje deficita in tako dalje in tako naprej poskrbeti prvenstveno za dve zadevi: za to, da še vedno živi oziroma napreduje socialna država, kar imamo v ustavi naše države zapisano, da poskrbimo za tiste, ki zase sami iz takšnega ali drugačnega razloga ne morejo poskrbeti, in da ohranjamo pri vseh teh ukrepih tudi varčevanje, če hočete, omogočimo gospodarstvu, da ima tisto forco, tisti napredek, da enostavno gre po poti dodane vrednosti in da ustvarja tiste prihodke, ne nazadnje tudi za proračun, s tem pa se ljudje ne bodo rabili voziti dnevno v sosednjo državo ali pa, če hočete, z mojega vidika gledano, preko Trojan v Ljubljano.

Da ta vlada nič ni naredila, to je pač malo za lase privlečeno. Seveda, če hočeš prikazati v čaši, v kateri je polovica vode ali pa kakršnekoli druge pijače, lahko prikažeš, da je ta čaša polprazna, če si pesimist, ali pa napol polna, če si optimist. Veste, osebno nikoli nisem bil odvetnik te vlade. Nikoli! In nikoli ne bom odvetnik te vlade. Vedno bom kritičen, vedno bom v sebi nosil neko zmerno dozo kritičnosti, ker verjamem, da je to vodilo napredka. Tudi jaz bi v tem trenutku kaj več pričakoval oziroma kakšen rezultat več. Prej sem našteval zakone, ki jih pričakujem, pa vendar skušam biti realen. Skušam biti realen. Mnogo je bilo napak v preteklosti in zapitek za vse te zadeve pa plačuje ta vlada in ta aktualna koalicija. Ne bežimo pred odgovornostjo. Če bi bežali pred odgovornostjo, ne bi šli v vlado, ne bi podpirali

idej in hkrati tudi ne bi bili tisti kritični moment, če hočete, v tej vladi, ki bi jo spodbuja naprej še k boljšemu, učinkovitejšemu, hitrejšemu delovanju. Osebnostno verjamem v to, ne nazadnje po dolgih letih smo na nek način konceptualno sprejeli eno platformo gospodarjenja s premoženjem države, to, kar je še ostalo državnega. Govorim seveda o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in enem najpomembnejših dokumentov Strategija za upravljanje s kapitalskimi naložbami. Jaz od te strategije marsikaj pričakujem; pričakujem to seveda, da ne bo šlo v razprodajo, da ne rečem šenkavanje državnega premoženja. Pričakujem jasne, merljive cilje upravljanja z državno srebrnino in tudi posledično donosnost upravljanja s podjetji, ki so vsaj v delni lastnini državi. Posledično pričakujem tudi, da ko bo v kratkem, v začetku naslednjega leta zaživel tudi dolgo pričakovani rezervni demografski sklad, pričakujem tudi, da se bo ustrezno lahko financiral, naslednjih petnajst, dvajset let tudi akumuliral in da bo šele potem zaživel v pravem pomenu besede in da bo postal, reci in piši, garant za nemoteno izplačevanje pokojnin. To nam zdaj vsi priznavajo, priznavate, priznavajo – kakorkoli, vendarle demografski trendi so taki, da terjajo neko ukrepanje. Terjajo ukrepanje zdaj v razmišljanju, kaj bo čez deset, dvajset in več let. Mislim, da je to ena izmed rešitev, ki bo absolutno pozitivna. Tukaj ne bi klical k reformam. Pa ne zato, ker po defaultu reforme, ta en čuden izraz, ki meni postavlja vse lase, ki jih imam, tako sive kot črne, na glavi pokonci, ampak zato, ker ko začnemo o reformi govoriti, nekaj blaznega, nekaj velikega, nekaj, kar vse na glavo postavlja, se mi zdi, da potem nič ni iz tega. Če pa govorimo o nekih postopkih, nekih evolutivnih spremembah, korak po korak, potem pa mislim, da lahko marsikaj pričakujemo – tako na področju socialne politike, tako na področju družinske politike, ki so mi blizu in so bile nekajkrat že danes izpostavljene, kot tudi zdravstvene politike, kjer je pa ukrepanje potrebno hitro, nemudoma in sedaj. Tam so razmere res v nebo vpjioči.

Čisto ob zaključku. Nikoli nisem trdil, in najbrž je to dejstvo, da se v tem trenutku cedita med in mleko. Verjetno smo daleč od Indije Koromandije, je pa res, je pa seveda res, da gospodarski trendi, ekonomski trendi so ugodni. Kot sem že povedal, smo neto izvozniki, kar je zelo pomembno, število brezposelnih se zmanjšuje, je evidentna in relativno stabilna gospodarska rast, ki jo moramo ohraniti, zadolženost se zmanjšuje in še bi lahko našteval pozitivne kazalnike. Ker so ti pozitivni kazalniki evidentni, je upravičeno pričakovati, in to ljudje pričakujejo, mi smo pa tukaj zato, da ta pričakovanja udejanjimo, gledam pa predvsem vlado kot izvršno vejo oblasti, da se nekaj zaradi teh pozitivnih valenc tudi v življenju ali pa, če hočete, v žepih ljudi pozna. To upravičeno pričakujejo, ker so predolgo v preteklosti zategovali pasove in tako enostavno več ne gre.

Pričakujem, želim si ali pa celo zahtevam, da še naprej odtegujemo ZUJF, da sicer postopno, a vendar progresivno sproščamo ukrepe omejevanja, nikakor pa ne pričakujem in ne želim neumnega, neumnega fiskalnega stiskanja, zategovanja, ker tudi vem, da sama monetarna politika s svojimi ukrepi, takšnimi ali drugačnimi, ne more zagotoviti gospodarske rasti niti srednjeročno, kaj šele dolgoročno. Fiskalna politika pa, kot sem že povedal, se ne sme obnašati tako, ko se je mnogokrat v preteklosti, da je samo čebulni koncept zategovanja pasu, lupljenja in tako dalje. Kot rečeno, ljudje to od nas pričakujejo in mi smo dolžni ta pričakovanja tudi udejanjiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravita naj se gospa Eva Irgl in gospod Dušan Radič.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministrski ekipi.

Moji zemljaki bi rekli: »Non sono solo rose e fiori.« Kar pomeni, da niso samo rožice in ne sije samo sonce s to vlado. Imamo neko realnost in imamo neka dejstva. Vsi problemi, ki so se pojavili s to vlado, niso samo te vlade, ampak so posledica ukrepanj tudi predhodnih vlad. Ne pozabimo malo zgodovine, za vsak slučaj. Da je pa tukaj s to vlado vse super in vse okej, je pa daleč od tega. S tem moramo biti tudi mi sami zadovoljni. Kaj narediti? Tukaj je prišla tudi ena taka, bom rekel, hiperinflacija teh naših interpelacij. To je čisto legitimna politična folklor, po moje gre sicer bolj za taktično potezo naših kolegov. Seveda skupno z vlaganjem poslanskih vprašanj je to vse super in prav, ampak človek nehote dobi nek tak občutek, da gre za nagajanje, otroško nagajanje. Če bi šlo v smeri konstruktivne kritičnosti, se strinjam, ni nobenega problema, ampak tukaj se potem vedno sprašujem, koliko je v tem vsem nekega sprenevedanja in licemerja od vsega prej. Sedaj valiti vse neskladnosti, neaktivnosti na to vlado, mislim, da ni prav. Da bi bila pa lahko ta vlada in drznejša, ambicioznejša, radikalnejša, kakorkoli že, se strinjamo. Še najbolj pa jaz, ker prihajam iz gospodarskega sektorja, kjer smo navajeni hitrejšega ukrepanja, manj birokratizacije, manj nekih zakonodajnih variant, vejic, pik in črtic. Na koncu se pa človek, vsaj kakor vidi, kako je ta ustroj narejen, sprijazni s tem, da ne gre tako hitro, kot bi si želeli.

Je pa tukaj Vlada dolžna ustvarjati ugodne pogoje za gospodarsko delovanje in rast in onemogočati to uradniško birokratsko logiko, ki je zavita v neko folijo zakonodaje in nekih predpisov. Govoriti o tem, ali ima ta vlada neko srečo, pa da je to športna sreča ali kakšna druga, glede na to, da je ekonomska rast v svetu v pozitivnem trendu, lahko tudi o tem debatiramo. Ampak ko imaš to srečo, jo moraš znati tudi izzivati in jo moraš tudi sebi v prid izzvati in jo sebi v prid nositi. Če hočemo ali ne

in če smo iskreni do sebe, je kljub vsem kritikam ta vlada vseeno naredila nekaj in te stvari je treba jasno in glasno povedati. Pa če mi dovolite, bom povedal vsaj dva segmenta, katera pokrivam ali pa imam roko čez, kakor hočete.

Seveda je prva policija, ki je nekako meni zelo blizu. Mislim, da je ta vlada, in tudi ta ministrica, pokazala, kako resno misli, da je steber varnosti sistema policija. In tudi je pokazala, da se zna in da se zavzema za policijo in da da policiji veljavo, ki ji pripada. Pa da ne govorim samo v prazno, bom kar naštel samo nekaj števil, ki so po mojem zelo pomembne. Se pravi, 2015 je bilo 23 in pol milijona dano, 2016 30 milijonov in trend 2017 in 2018 je tudi pozitiven. Ne bomo govorili o tem, da je policija dobila in nova plovila in nova vozila, da se je zaposlilo več kot 225 novih policistov, da so dobili opremo. Je pa tukaj še ena takšna mala moja bolečina za Policijsko postajo Koper, ampak dobro, upam, da bomo to tudi rešili enkrat v nadaljevanju. Tukaj gre tudi moja zahvala vsem policistkam in policistom za njihov trud in delo, sploh v tem delu, ko je bila migracijska kriza.

Da se vrnem na drugi sektor, ki ga pokrivam in ki mi je blizu, se pravi gospodarstvo, pa čem sem bolj konkreten, turizem. Mislim, da je tukaj tudi z našo, mojo pomočjo, če lahko tako rečem, da se pohvalim pa da sem predrzen, da smo spremenili neko razumevanje, kaj pomeni turizem kot gospodarska panoga, da smo osamosvojili STO, kar je zelo pomembno za njegovo samostojno in bolj aktivno delovanje, in ne nazadnje, da se je namenilo več kot 11 milijonov sredstev za promocijo Slovenije, kar je pozitivno, kar gre v support gospodarski demokraciji. In da ne pozabimo, da je prav na današnji dan v Iranu odprto veleposlaništvo, kar je izredno pomembno za gospodarstvo, in je bilo tudi iniciirano s strani slovenskega gospodarstva. Se pravi, da se delajo neki koraki, ki so pozitivni.

Omeniti tukaj velja pa še eno zadevo, ki jo bodo verjetno moji koroški kolegi še bolj nadaljevali, se pravi, na Ministrstvu za gospodarstvo je bil ustanovljen tudi direktorat za les, ker menimo, da je to naša surovina, ena od strateških in ena najmočnejših surovin, ki jo imamo v Sloveniji.

Pa še mogoče malo o koncertih števil, da ne bomo govorili kar samo splošno. Tukaj imam določene rezultate, ki so izbrani iz SURS, Eurostata, ECB in Evropske komisije, kar se tiče Slovenje seveda. Gospodarska rast, se pravi 2014 3,1, 2015 2,3, kar je v rangu znotraj EA19, se pravi monetarne unije, na 7. mestu. Rast izvoza blaga in storitev, 2014 5,7, 2015 5,6, kar je v rangu znotraj EA19 na 5. mestu. Saldo tekočega računa plačilne bilance, leta 2014 6,2, 2015 5,2, kar je spet v rangu – 5. mesto. Zadolženost nefinančnih podjetij je bilo leta 2014 109, leta 2015 94, kar je v rangu EA19 – 5. mesto. Saldo sektorja države, kar mislim, da

je zelo pomembno, leta 2014 je bil 5 %, leta 2015 je bil 2,7, se pravi se je zmanjševal in smo na 14. mestu. Kar se tiče sicer dolga sektorja države, tukaj nismo ravno uspeli, se pravi leta 2014 je 81, leta 2015 je 83,2 ampak še zmeraj smo v rangu znotraj EA19 na 9. mestu. Tako mislim, da so tukaj spodbudni kazalci. Je pa tako, kot sem rekel, tudi gospod Janša je sam povedal, da za neke spremembe rabiš 4 leta, mi v 25 letih Slovenije določene spremembe še zmeraj nismo naredili, jaz se sprašujem zakaj in le kako, ampak to je stvar spet nadaljnjih debat.

Bi pa mogoče v razmislek vsem nam lahko rekel tako: v končni fazi bo ta vlada pa tudi mi za vsa svoja dejanja – ali tista, ki so jih, smo jih, ali tista, ki jih nismo – odgovarjali na naslednjih volitvah. Tukaj se bo pa dejansko pokazalo, pa ne glede na vse tisto, kar se pravi, da se zelo veliko vlaga v raznorazna marketinška oglaševanja, kaj je kdo naredil in česa ne, ampak mislim, da bodo ljudje znali sami s svojo trezno glavo oceniti, kaj si mislijo in kako vidijo delo vseh ministrstev, Vlade in v končni fazi tudi nas. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravita naj se gospod Dušan Radič in gospa Vojka Šergan.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predsednik Vlade je v svojem uvodnem nagovoru med vsem drugim, kar je povedal, povedal tudi to, da so očitki v interpelaciji neutemeljeni. Predsednik Vlade ni z ničemer tega podkrepil, tudi poslanci, ki prihajajo iz njegovih vrst, praktično niso v svojih razpravah načeli nobenih uspehov vlade Mira Cerarja, predvsem pa so se ukvarjali z nekimi drugimi posamezniki, ki pa danes absolutno niso interpelirani. Potem je predsednik Vlade povedal, da ta vlada dela za ljudi. Mene zanima, za katere ljudi. Za tiste prvorazredne zagotovo, to ste že večkrat dokazali, ampak mene zanimajo konkretno državljanke in državljani. Za te pa žal Miro Cerar in vlada, ki jo vodi Miro Cerar, niso poskrbeli. Potem je predsednik Vlade v nadaljevanju dejal naslednje: »Uspevajo nam veliki premiki, in to premiki na bolje.« Ampak ponovno ni povedal, kateri so ti veliki premiki. In zdaj pojdimo po vrsti, mogoče jih bom znala nekaj naštet.

Najprej, nižanje standardov na področju varovanja človekovih pravic – to naj bi bil očitno velik premik oziroma premik na bolje. Vsi veste, da je Evropsko sodišče za človekove pravice jasno povedalo v svojem poročilu za leto 2015, da smo Slovenija država, ki zaseda prvo mesto po kršitvah človekovih pravic. Res je, da gre tukaj za pravico do odločanja v razumnem roku, največkrat, ampak predsednik Vlade kot ustavni pravnik mora vedeti, da če je kršena ta pravica, potem so posledično kršene tudi vse ostale pravice.

Potem me zanima, če je mogoče predsednik Vlade menil, da so ti veliki premiki premiki na bolje v tem, da ni ustanovil Fiskalnega sveta, pa čeprav bi ga moral, in to ustavni pravnik, doktor ustavnega prava. Padli smo na vseh mednarodnih lestvicah, povečale so se kršitve ustave in zakonodaje ter s tem človekovih pravic – če so to veliki premiki oziroma premiki na bolje, potem tega res ne razumem. Da ne omenim metanja denarja skozi okno v primeru kandidatur po svetu, in to zadnje kandidate dr. Danila Türka, te kandidate po navadi slonijo bolj na egu kot na srcu, če parafraziram našega predsednika Janeza Janšo. Potem, recimo, velik premik bi za predsednika Vlade lahko bil verjetno ta, da je v proračunu zagotovil 123 milijonov evrov za migrante, medtem ko za zdravljenje male Neže ni dal niti centa. Potem velik premik je verjetno primer koroških dečkov. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je ves čas ščitila centre za socialno delo in ni sprejela odgovornosti, kljub odločitvam sodišč, da je bil odvzem dečkov nezakonit.

Torej, spoštovane kolegice in kolegi, v teh dveh letih vlade Mira Cerarja smo padli praktično na vseh mednarodnih lestvicah, ki merijo učinkovitost posamezne države na različnih področjih. Padli smo na lestvici ekonomske svobode, padli smo na lestvici varovanja in spoštovanja človekovih pravic, padli smo prav na vseh lestvicah, ki merijo delovanje pravne in socialne države. Če pogledamo samo pogodbo oziroma to, kar ste zapisali v koalicijsko pogodbo, smo lahko ugotovili, da je do zdaj bilo realiziranih zgolj 10 % projektov, pa čeprav smo zdaj že v drugem delu vašega mandata.

To dokazuje kar nekaj stvari: da ste stopili v prevelike čevlje in da ste pri svojem delu neučinkoviti, nesposobni, predvsem pa ministri ne sprejemajo odgovornosti za neuspehe in takrat, ko kršijo bodisi ustavo, zakonodajo in tako naprej. Moramo vedeti, da ko enkrat nastopiš funkcijo ministra, potem pride v odgovornost tudi objektivna in ne samo subjektivna odgovornost.

Ko govorimo o učinkovitosti države na področju ekonomske svobode v povezavi z delovanjem pravne države, ne moremo tudi mimo tega, da ta vlada ni naredila praktično nič za to, da bi se odkrili odgovorni za bančno luknjo ter odgovorni za ostali bančni kriminal. Že v petek sem ob tem, ko smo obravnavali vmesno poročilo preiskovalne komisije o Factor banki in Probanki, povedala oziroma smo skozi to vmesno poročilo vsi skupaj lahko ugotovili, da je pravzaprav pravosodni sistem tisti, ki ni opravil svoje domače naloge. Policija je namreč v teh primerih podala kar nekaj kazenskih ovadb, če se ne motim v skupnem znesku okrog 800 milijonov evrov, vendar pa se je vedno znova ustavilo pri tožilcih in pri sodnikih. In seveda, za to nosi velik del odgovornosti tudi minister za pravosodje, ki je sicer velik borec proti korupciji, ampak od zdaj naprej bom začela verjeti, da bolj

tako, na papirju ali pa v besedah, v dejanjih pa nikjer, spoštovani gospod minister.

Tukaj vas sprašujem: Kaj ste storili, da bi pravosodni sistem učinkovito preganjal in nato tudi obsodil odgovorne za bančno luknjo? Zanima me: Ali bodo tudi v tem primeru, gospod Klemenčič, če ne bo nihče obsojen, letele glave? Ali pa če bodo stvari zastarale? In prosim, da mi na to tudi odgovorite, kajti prvič ste preiskovali bančno luknjo, ko ste bili še predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, vendar razen tega, da ste potem oziroma da je vaš namestnik potem dobil službo v Novi Ljubljanski banki, ki jo je pred tem seveda preiskoval, niste storili nič. Mi smo ves čas opozarjali, da gre tukaj za hud primer klientelizma. Niste povzdignili glasu, da vaš namestnik ne bi smel dobiti te službe v Novi Ljubljanski banki. Danes je to potrdila tudi Komisija za preprečevanje korupcije oziroma pred nekaj dnevi.

Drugič pa ste se problema bančne luknje lotili po dveh letih mandata, po dveh letih mandata, odšli ste na Islandijo, zdelo se vam je, da boste tam dobili kaj konkretnih informacij. Kot veste, je 47 ljudi, ki so bili odgovorni za luknjo, bili na Islandiji, bili v zelo hitrem času obsojenih. Ampak še nekaj zanimivega, šele pod dveh letih mandata ste začeli preiskovati to bančno luknjo, se pravi, potem ko je vaša žena za zastopanje Factor banke proti nekdanji upravi zaslužila skoraj 900 tisoč evrov. In naj vam, spoštovani minister, in tej vladi verjamem, da vi res iskreno mislite pri preganjanju korupcije, bančnega kriminala in tako naprej?

Poglejte, v tem sklicu parlamenta imamo izjemno veliko pravnikov, izjemno veliko pravnikov je tudi v vladi; veliko doktorjev prava, celo ustavnih pravnikov, celo sam predsednik Vlade je doktor ustavnega prava, ampak največ kršitev ustave in s tem človekovih pravic. Če bi tukaj sedel spoštovani predsednik Vlade, bi ga seveda vprašala – upam, da nas kje spremlja, da bo lahko potem odgovoril na določena vprašanja. Zanima me: Kdaj boste, spoštovani predsednik Vlade, sprejeli oziroma prevzeli odgovornost za vse kršitve ustave, ki jih je zavestno zagrešila vaša vlada? Da ne omenjam tega, da imate med kršilci vlade vsaj dva ministra, ki še vedno zasedata svoje položaje, gospod Goran Klemenčič in gospa Maja Makovec Brenčič. Seveda so tukaj še ostale neustavne odločitve. Tudi odvzem mandata Janezu Janši, kar je povedalo potem Ustavno sodišče. Skratka, najbolj etična vlada, vlada, ki je polna pravnikov, sklic parlamenta, ki je poln pravnikov, dela najbolj proti ustavi in proti človekovim pravicam. Seveda vas, spoštovani predsednik Vlade, to sprašujem kot odgovornega za transparentnost ravnanj v Vladi Republike Slovenije in tudi kot doktorja ustavnega prava, ki se boste najverjetneje, ko bo ta ponesrečen poskus vašega izleta v politiko končan, preselili nazaj v učilnice in predavali študentom. Tam boste študentom morali

pojasnjevati, zakaj kot politik ravnate, kot pravi ustava, in kar kot ustavni pravnik predavate.

Upam, da bom dobila odgovore na svoja vprašanja takoj, ko se bo predsednik Vlade vrnil v Državni zbor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje.

Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana gospa poslanka, ker ji bom v glavnem odgovarjal, spoštovane druge poslanke in poslanci!

Kar nekaj vprašanj ste zastavili, nekaj tudi direktno meni in bom na njih poskušal odgovoriti v treh sklopih. Najprej nekaj o podatkih in številkah. Saj poznate oziroma nekateri vaši kolegi poznajo tisto mojo znano When numbers talk, bullshit walks, druga nekaj o tem, kaj je bilo narejenega, tretja pa še ena osebna nota. Moram priznati, da sem vas poslušal tam zunaj. Rekli ste in pred vami že vaš kolega Tanko in tudi drugi, da na vseh lestvicah Slovenija pada. Vem, da živimo v virtualnem svetu, pa da v vaši stranki zelo radi tvitite, pa hešteg Trump in tako naprej; ampak glejte, ne vem, ali gledamo iste številke ali ne.

Najbolj verodostojna primerjalna analiza delovanja pravosodnega sistema je EU Justice Scoreboard. S tem se bomo najbrž strinjali. Dela se že vrsto let in Slovenija je vanjo vedno vključena. Ima približno 30 različnih kazalnikov. Gospod Ivan Janša je danes postavil v svojem govoru enega. Edinega, na katerega je Slovenija danes slabše uvrščena, kot je bila, ko je ta vlada zaradi suma korupcije in pod pritiskom javnosti pred nekaj leti morala zapustiti vladne sobane. In to je verodostojnost oziroma zaupanje javnosti, percepcija javnosti glede kvalitete sodstva, ki je razumljivo nizka. Delno zato, ker si zaslužijo to – in nikoli jih nisem po nepotrebnem jemal v bran –, večinoma pa zato, ker saj so vsak teden tam partijski – pardon, protesti odbora, sestanki pred sodiščem in seveda krivosodje in tako naprej. To je od 30 kriterijev edini kriterij, kjer smo šli dol.

Zdaj gremo pa po vrsti, ker povsod padamo. Naredil sem si nekaj, kar je zelo preprosto preveriti vsakemu državljanu. Govorimo o trenutku, ko je vaša vlada zapuščala svoje mesto. Takrat je po EU Justice Scoreboardu bil čas reševanja civilnih in gospodarskih pravnih zadev v povprečju 420 dni, lansko leto oziroma letos je 230 dni. Čas reševanja upravnih zadev, ko ste odhajali, je bil čas reševanja 250 dni, danes je 150 dni. Čas reševanja v primeru plačilne nesposobnosti je bil, ko ste nas zapustili na Gregorčičevi, mislim, da cirka 2 leti, letos je 9 mesecev.

Veliko sodnikov imate, pogosto pravite. Se strinjam. Prva Janševa vlada jih je 200 zaposlila, ko je reševala problem Lukende. Ko

ste zapustili vladne sobane, je bilo sodnikov tisoč 118, danes jih je 911. Povsod se nam znižuje tudi problem človekovih pravic. Ekonomski indeks svobode je kolegica Irglova izpostavila. V istem poročilu je izpostavljen tudi indeks človeške svobode, ki se nanaša na kršitev človekovih pravic v povezavi s pravosodnim sistemom. Od 151 držav Slovenija tam zaseda 15. Mesto. Odlično, dobro 15. mesto.

ESČP je omenila kolegica Irglova. Drži, čeprav metodologija, o njej smo se pogovarjali, bile so tudi izredne seje, ampak drži, Slovenija je bila po tisti metodologiji ena največjih kršiteljic pred ESČP. Tako je bilo, ko ste bili vi v vladi, in tako je bilo, ko je ta vlada začela in nastopila svoj mandat. Že konec tega meseca bo ta številka skoraj prepolovljena, zato ker smo s trdnim delom uspeli doseči resolucijo tistih sistemskih sodb, kot so Kurić, kot so Lukenda in tako naprej, in bo statistika ... Drugo leto bomo pa, ne vem, neizmerno boljši. Skoraj na polovico se bo stvar prestavila, kot sem rekel.

Vprašali ste tudi, kaj je ta vlada naredila za posameznika, za človeka. V okviru izvršilnih postopkov smo zaščitili najbolj ranljive skupine tudi skozi delo na Ministrstvu za pravosodje. Kolegi iz poslanskih vrst so povedli, kaj je bilo storjenega na različnih drugih spremembah zakonodaje na področju pravosodja.

Vprašali ste, kako je z bančnimi zadevami in bančno zakonodajo oziroma pregonom bančnega kriminala. Ta parlament je predpisal višje kazni na predlog te vlade za korupcijska kazniva dejanja, jasno je še definiral davčne zatajitve, 30 novih tožilcev zaprisegel, na Specializiranem državnem tožilstvu smo mi ustanovili poseben oddelek za finančno konfiskacijo in omogočili zaposlitev zunanjih strokovnjakov. Ko ste vi odhajali, je bila investicija v sodstvo, v tožilstvo, za druge organe ne vem, ena najnižjih. Vem, bili so težki časi, vendar je ta vlada ta trend poskušala obrniti in to v nove ljudi, v izobraževanje in predvsem v boljše delo na področju tega najbolj zahtevnega kriminala.

Islandija. Nisem šel tja zato po dveh letih, ker bi ... Razumete? Ne? Šel sem tja zato, da bi preverili, ali so te rešitve prave, ki smo jih predlagali in ki jih lahko že od aprila naprej vidite tudi na naši spletni strani in so sedaj v medresorskem usklajevanju. Ne vem, ali je kakšno mogoče kolega Logar prepisal iz tega ZKP, ker sedaj predlagate tudi spremembe ZKP. Že aprila, še preden ste vi karkoli dali od sebe, smo mi to pripravili, sedaj pač usklajujemo. Tako pogosto, ko poenostavljate, ko polovične stvari govorite, ne drži ne številka, koliko je zaprtih v Islandiji, ne drži to, kar je vaš kolega Tanko rekel, v dveh letih so tam vse zrihtali. Mi smo za en mesec morali prestaviti obisk v Islandijo, zato ker je bil tožilec še vedno na sodišču, ker še vedno postopki tam tečejo. So pa absolutno boljši, brez dvoma. Pa včeraj smo se pogovarjali o tem tudi, zakaj dvostopenjsko sodstvo in tako

naprej. Ampak, koraki v pravo smer so bili storjeni. Sem pa prvi, ki nisem zadovoljen s tem, da se stvari ne odvijajo nujno tako hitro in tako dobro, kot bi se mogoče lahko; ampak kot smo rekli, vlada lahko postavi zakonske okvire, lahko da notri kadre in lahko da denar. Ta vlada je to storila.

Na koncu pa samo še osebna nota. Mislim, da ne samo vsak Slovenec, ampak vsak, ki pride mogoče enkrat na leto na Bled, ve, kakšne osebne probleme ima vaša stranka z menoj osebno. V tem smislu bom tudi take laži spregledal kot klientelizem. Rok Praprotnik – prebral sem danes vmes tisto, nisem bil navdušen, to sem v parlamentu povedal, da se je tako odločil. Ni pa res, da je danes KPK odločila, da je šlo za klientelizem. Odločila je posebej, da ni bilo nasprotja interesov. Številke, ki ste jih včeraj predstavili glede Factor banke, so pa sploh velika diskreditacija. Podobno kot je bilo zadnjič, ko je pisalo v nekem časopisu, da je moja žena, odkar sem minister, dobila od državnih firm in institucij, ne vem, 200 ali 300 tisoč evrov, pri čemer so bila notri tudi nakazila od sodišč za plačilo odškodnin za druge. Factor banka, ona je z njo začela sodelovati, preden sem bil jaz minister, na podlagi priporočila Hypo banke. Zneski absolutno niso pravi, ker ni šlo za plačilo, na katerem bi jaz potem sedel, ampak cenilci, izvedenci in tako naprej. Generalna sekretarka me že grdo gleda, ker smo bili zmenjeni, da bom krajši, ampak nikoli nisem v tem smislu.

Lepo prosim, ena od mojih stvari, ki me vedno držijo pri življenju, je, če imam na nek način takega nasprotnika kot ste vi, z vsem vašim aparatom, ki bo skušal mene in mojo družino tako ali drugače sleči, pa vam to ni uspelo, pomeni, da nekaj prav delam. In še zadnja stvar. Ja, spraševali smo tudi o položnicah za vodo, spraševali smo pa tudi o plačilih avtomobilov z gotovino, o bratih, sestri in tako naprej. In ker se zadnje čase piše, da se bo kdo zgledoval po Trumpu, na koncu rečem še samo: »Hešteg brat mi je posodil.« Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj.

Izvolite, gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Tukaj smo dejansko slišali veliko tega, kar sodi v tisti pregovor, ki ga je minister na začetku citiral glede časa. Dejansko, ko gre za obravnavo drugorazrednih na institucijah, za katere je delno zadolžen minister, je čas lahko zelo hiter. Recimo, mene so letos obsodili v času sodnih počitnic, od marca do avgusta je bila že sodba, ki je sploh še nisem dobil. Samo v časopisu je pisalo, da sem obsojen. Izjemna hitrost, ki je zagotovo popravila povprečje! Po drugi strani imate pa na sodiščih ne vem koliko, nekaj deset primerov pravijo, zoper Zorana Jankovića. Tam ni še nobene sodbe! Nekatero stvari so stare od

leta 2006. Sodnica, ki je na Facebooku napisala, tale Zoki pa ima nekaj, je bila, kot beremo, premeščena z višjega položaja v preiskovalni oddelek in preiskuje – ali veste koga? Tistega, ki ima nekaj! In to traja. Tožilstvo. Veliko so mediji pisali o zadevi Ornig. Kriminalisti so navajali sodelavca, da je vdiral v naše, pač, račune državljanov, elektronske račune državljanov. Nek tožilec, mislim, da se piše Suknaič, jih je usmerjal. Potem je to prišlo na dan, vodstvo policije to vse nekako zvalilo na kriminaliste, oddelek za pregon kriminala v organih, ki imajo pooblastila, je prevzel to zadevo in glejte, tega istega tožilca, ki je prej usmerjal kriminaliste, so/ste premestili v to posebno skupino in on zdaj preiskuje tiste, ki jih je prej usmerjal. Super pravna država! Absolutno to laufa. Spomnimo se izjave gospoda Klemenčiča, ko je bil vprašan na neki tiskovni konferenci: »Kaj bo pa Komisija za preprečevanje korupcije,« takrat je bil še tam, »naredila za preiskavo korupcije pri podeljevanju nezavarovanih kreditov?« Največji problem je takrat slovenska javnost spoznala, da je to. Padle so težke besede, kako bo to v kratkem času Slovenija se tresla od ugotovitev komisije. Spremljamo potrese, ampak tega še ni bilo. Zdaj bo komisija šla; eden od članov je dobil dobro plačano službo na največji državni banki, žena gospoda Klemenčiča pa mastne posle, ne samo na Factor banki, ampak tudi drugod. Mogoče je kje kakšna številka napačna, ampak gre za mastne posle. Gre za mastne posle in ne se izgovarjati, da je bilo vmes še kaj drugega, kar ne sodi tja. Tukaj ne govorimo o sestrični, s katerimi se, ko gre za druge, gospod Klemenčič vedno rad ukvarja, govorimo o ožjih družinskih članih. Za gospoda Klemenčiča je problem, če si nekdo sposodi od brata, ni pa problem, če gre nekdo v državno banko in ukrade tam 50 milijonov. To pa ni problem. To je pogled preganjalca korupcije, ki je eden od glavnih zaščitnikov korupcije v državi. Sistemske korupcije. In stalni odgovor na te probleme, ki se izpostavljajo, je, da bomo spremenili predpise. Tukaj je gospod minister uspešen. Veliko predpisov je že spremenil in še več sprememb je predlagal. Tudi že prej je bil avtor nekaterih predpisov, ki so ustavno sporni, in tukaj velja tisti pregovor Več ima neka država predpisov, bolj je koruptivna. S tem, ko se krivda za neko korupcijo skuša zvrniti na predpis in se reče, bomo vse rešili s tem, ko bomo predpis spremenili. Glejte, s tem se samo zakriva odgovornost posameznikov, ki so dejansko to povzročili, in se ne preganja korupcije, ampak prej obratno. Kje so rezultati tega protikorupcijskega dela, ko gre za v nebo vpijoče primere korupcije v zdravstvu, v bankah? Kje so tukaj kakšni rezultati? Rezultati so v stotinah tisočih evrih, s katerimi so nagrajani tisti, ki bi morali to korupcijo preprečiti, pa tega niso storili, potem pa so opustili svoje položaje – recimo, gospod Kos – in služijo v teh istih bankah in v teh istih institucijah za bajne zneske, kjer se je

korupcija dogajala, pa bi oni morali preprečiti, pa niso, ko so bili na teh položajih. Toliko o tem.

Zato da bo stvar bolj razumljiva, mogoče še, kaj se dogaja v slovenskem sistemu. Tukaj ne govorim, da je vlada odgovorna za to, kar se dogaja v sodstvu. Ne, vlada nima nobenega vpliva na sodstvo, minister Klemenčič ima, ker je del plana in je prvorazredni, vlada kot takšna nima nič. To vidimo zdaj tudi, ko Sodni svet daje sporočila za javnost proti Državnemu zboru, se pravi, proti drugi veji oblasti, ki zvenijo tako kot sporočilo za javnost po kakšnem vojaškem puču v kakšni latinskoameriški državi. Češ, nam ne sme nihče nič reči, kar mi rečemo, je prav, mi smo resnica sama po sebi. Zdaj, ko je bil zavržen ta kandidat Karakaš, ki je drastično kršil človekove pravice pri svojem sojenju, za mesto vrhovnega sodnika, je Sodni svet nastopil, kot da je vrhovna oblast v tej državi.

Stvari potekajo takole, še vedno, leta 1990 so bile prve večstrankarske volitve, izvoljena je bila nova vlada. Ta vlada je podedovala zaprto območje Gotenice, Kočevske Reke. Ustanovljena je bila vladna komisija, da to razišče in odpre, bil sem član te komisije, šli smo tja s specialno policijsko enoto. Vprašali smo, kdaj je bil zadnjič tukaj Ivan Maček, rekli so, da včeraj, pa je bilo to že en mesec po volitvah. Tam ne samo da se je našlo kup kriminala, našla se je vzporedna ekonomija, vzporedna država, gospodarsko podjetje z milijonskimi prihodki, ki je poslovalo mimo vseh norm, farma z ne vem koliko kapacitetami, ki je dnevno dostavljala svežo hrano, zelenjavo, jajca, meso in vse ostalo komunističnim veljakom po Murglah v Ljubljani brez kakršnegakoli nadzora. Tam so bile cisterne, s katerimi je Služba državne varnosti tik do sprememb švercala cigarete, mamila tudi verjetno, in na ta način služila. Vse to se je odkrilo, polno listin je bilo, materialnih dokazov, nekateri so celo govorili, kriminalistična policija je to vse zaplenila in začela se je preiskava. Potem je Demosova vlada padla in nekje sredi 90. let smo bili deležni rezultatov te kriminalistične preiskave. Ovadili so dva ali tri ljudi iz vodstva te, bom rekel, vzporedne Udbe, ekonomije in kriminalistične združbe. Enega zato, ker naj bi si izplačal preveč eno dnevnic, drugega pa zato, ker je dobil nek dodatke za božič. Sodišče je to zavrglo zaradi neznatne družbene nevarnosti. Približno tako potekajo kriminalistične preiskave tudi danes v Sloveniji.

Zadnjič, ko ste tukaj obravnavali na odprti seji poročilo preiskovalne komisije o nepravilnostih v Factor in Probanki, se je čudežno na isti dan zgodila obsodba na prvi stopnji za vodilna iz Factor banke. Čudežno, na isti dan, na prvi stopnji! Dobila sta smešne kazni, eno leto pa ne vem kaj še. Jaz sem srečal leta 2014 na Dobu v zaporu človeka, podjetnika, ki je bil zaprt, zato ker ni plačeval računov, njemu niso plačevali in on ni plačeval naprej in je bil obsojen na okrožnem sodišču, kjer so možne

kazni do treh let, na 3 leta in 8 mesecev zapora. In so vse sodne instance to potrdile. Tukaj je šlo pa za milijonske stvari, za krajo banke pa eno leto, potem se bo to znižalo na pol leta in na koncu iz tega ne bo nič, če sploh bo kaj. Tako približno stvari potekajo.

Minister Klemenčič je dobil srčni infarkt, ko je bilo objavljeno nekje na POP TV, da je Bavčar igral košarko in je bila to tema, celo, bom rekel, nastopa predsednika Vlade, zadnjič poslanskega vprašanja in tako naprej. Polno je takšnih primerov, ko ljudje, ki so prvorazredni, če jih že morajo obsoditi, pač ne gredo v zapor ali pa jih pomilostijo; od Danila Kovačiča do Ivana Zidarja, do Grubeliča, ki je organiziral veliko volilno zabavo ob prvih volitvah za gospoda Mirana Potrča, bil kasneje obsojen, pa nikoli ni šel v zapor. Vse je zastaralo. Sem pa videl z okna celice na Dobu na dvorišču nekega jutra človeka, ki se je komaj vlekel ob, bom rekel, palici, tam po asfaltu. Videlo se je na prvi pogled, da gre z starčka, roke so se mu tresle, in sem ga prepoznal čez nekaj dni, sem ga srečal, šlo je za Pavla Kodra, človeka s parkinsonovo boleznijo, starega 80 let, ki so ga namestili v blok z najhujšimi obsojenci, ni mogel niti do veceja, in so ga tam držali mesece in mesece, zaradi tega ker je v nekem intervjuju dejal, da je Milan Kučan dobil od Elana za 400 tisoč mark daril. In so mu sporočili, to boš obžaloval, in je po tistem prvem postopku, ko je sodnik Šubic tri mesece pisal sodbo, pa je potem zastaralo, se je mašinerija zagnala proti njemu in ga ni izpustila iz krempljev do leta 2014 in 2015. Če ne bi prišlo to v javnost, bi to še vedno... Ta tretma v zaporu do Kodra ni bil zato, ker so tam pazniki kruti, ampak zato, ker so prihajala navodila od zgoraj, iz ministrstva, ki ga vodi gospod Klemenčič. Skratka, pokvarjenost do neba. Tukaj pa se navaja neke številke, neke lestvice, se hvali z neko statistiko za zmanjšanje sodnih zaostankov in tako naprej. Ljudje bodo verjeli, da sodišča delajo pošteno in bo tudi zaupanje ljudstva, v imenu katerega se sodi, do teh sodišč večje, takrat ko bo jasno, da veljajo isti kriteriji za vse. Isti kriteriji za vse. Ko se ne bo, bom rekel, nekoga zapiralo brez vsakih dokazov ali pa nekoga preganjalo po 25 letih kot Pavla Kodra, zato ker se je nekaterim zameril ali pa se bojijo, da bi kje kaj povedal, drugi pa bodo popolnoma izpuščeni iz tega.

Bančna luknja, za katero je gospod Klemenčič obljubil javno na televiziji – lahko še enkrat pogledamo ta posnetek –, da se bo zemlja zatresla, Slovenija zatresla, ko bodo oni izdali svoje ugotovitve, je še vedno ključen problem, s katerim bi se morali vsi ukvarjati. Kajti, kot je dejal kolega Battelli prejšnji teden, tisti, ki lahko nekaznovano naredi takšno bančno luknjo, lahko s tem denarjem napolni večino v Državnem zboru in Vladi. Res je; tam, kjer govorijo številke, tam ni več blefiranja, in tukaj govorijo številke, gospod Klemenčič. Ne 100 evrov, ne 200 evrov, ne nekaj tisoč evrov, gre za

milijone, v primeru te luknje za milijardo. In vi ste del tega omrežja, ki vse to zakriva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, replika.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Gospod Klemenčič, že v petek ste poslušali oziroma v petek je kolegica Eva Irgl izpostavila omenjene zneske. Ta teden ste naju poskušali obe diskreditirati, češ da govoriva na pamet in da zneski niso realni in da ne veste, od kod jih vlečemo. Poglejte, zapisano, podatki o dejansko izplačanih zneskih najetim odvetnikom in odvetniškim družbam. Znesek je, reci, piši, 887 tisoč 971 evrov. To je denar, ki je šel na odvetniško družbo vaše žene. In piše jasno po vsaki postavki.

Še nekaj, gospod Klemenčič! Ob tem, da je ta ista gospa izgubila praktično vse sodbe po tekočem traku, zadnja je sicer dobljena na prvi stopnji, je bil izplačan ta denar in ta denar plačamo končno davkoplačevalci. Vi ste pa junija letos rekel, spoštovani Klemenčič, da kot država nismo učinkoviti pri odkrivanju in preganjanju bančnega kriminala. In če zaključim po vaše: hešteg duo Klemenčič obvlada.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dušan Radič, pripravi naj se gospa Vojka Šergan in mag. Marko Pogačnik.

Izvolite, gospod Radič.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

Butanje interpelacij čez bregove zdravega razuma povzroča naslednje. Najpomembnejše orodje opozicije za opozarjanje na nepravilnosti dela tega ali onega ministrstva je, kot je že prej Marko Ferluga povedal, doživelo pravo hiperinflacijo, jaz dodajam še v stilu nekdanjega jugodinarja. Med državljanje pa je naletelo predvsem na posmeh in odmahovanje z roko, vsaj tam v našem zaostalem Prekmurju.

Poleg kranjske klobase, refoška, prekmurske šunke in gibanice, »oberkrainerjev«, se bomo po malem lahko z interpelacijami hvalili kot z avtohtono slovensko blagovno znamko. Glede vlaganja neverjetnega števila poslanskih vprašanj pa vam dobrohotno svetujem, namesto 50 poslanskih vprašanj ena interpelacija – v stilu Mercatorjevih nalepk za kozarčke.

Govor je bil o procentih neplutja v pravo smer naše drage Slovenije. Brali so nam zaveze iz koalicijske pogodbe, prikazovali so nam grafikone, prišlo je skoraj do demontaže govorniškega odra. Hvala svetovnemu spletu, da smo še mi malo pogledali številke. Vsi podatki so za letos, podatki so skorajda sanjski. Torej, kako slabo se Slovincem godi pod vlado Mira Cerarja? Letošnji podatki. Na lestvici varnih

držav The Global Peace Index 2016 se Slovenija uvršča na 10. mesto med najbolj varnimi državami na svetu. Slovenija se je na lestvici držav glede celega sveta glede na blaginjo uvrstila na 20. mesto, prvo mesto na lestvici zaseda Nova Zelandija. Slovenci smo že večkrat dokazali, da imamo dobre ideje, znanje in potrebne izkušnje. Slovenskemu start-up podjetju Vendotel se je uspelo uvrstiti med 15 najboljših start-up v Evropski uniji, letos. Organizatorji projekta New Europe 100 so objavili lestvico 100 najboljših inovatorjev srednje in vzhodne Evrope. Med njimi je kar 6 Slovencev. Gremo k statističnim podatkom. Veliko govorjenja je bilo o odseljenih Slovencih. Resnična številka je 14 tisoč 913, a tu je dodatek. Več kot 6 tisoč 500 je Neslovenec, ki so se odselili iz Slovenije. Matematika je zelo eksaktna zadeva, osebno jo obožujem. Bilo je povedano, da je vsak Slovenec dolžan 30 tisoč dolarjev. Pa smo šli pogledat. To bi bilo na Slovenčka zelo dosti, se pravi 60 milijard bi bila dolžna Slovenija. 34 milijard je resnična cifra, torej manj kot 17 tisoč evrov na prebivalca. Kako je z dolgom drugih Evropejcev? Vsak Nемеc je dolžan 25 tisoč evrov, Avstrijec 36, Italijan 45 tisoč evrov in Francoz 42 tisoč evrov. Toliko o tem, kako grozno je v Sloveniji.

Glede evidenc. Po podatkih Gursa je v lasti Republike Slovenije cirka 485 tisoč parcel in 21 tisoč 600 stavb. Od tega je v tem trenutku cirka 50 tisoč parcel ali delov stavb v lasti Republike Slovenije, za katere upravljavec ni znan. Ti podatki se popravljajo in izboljšujejo. Vlada bo na eni izmed prihodnjih sej sprejela akcijski načrt za ureditev podatkov, ki zajema tudi teh 50 tisoč brez upravljavca. V evidenci Ministrstva za javno upravo je cirka 50 tisoč 430 parcel in 9 tisoč 840 delov stavb. To so samo podatki o nepremičninah, ki jih vodijo upravljavci nepremičnin v lasti Republike Slovenije, za katere velja Zakon o stvarnem premoženju države in lokalnih samoupravnih skupnosti. Ostali upravljavci, Dars, Slovenske železnice, DRSI, skladi, Družba za gozdove, pa imajo evidence urejene po svojih področnih predpisih. Dejstvo, da upravljavci premoženja Republike Slovenije od leta 2012 dalje niso redno in vestno opravljali svojega dela in izboljševali podatke v informacijskem sistemu, poskušamo rešiti v času te vlade na način, da upravljavce pozivamo k urejanju in čiščenju podatkov. Luknja pa je nastala s sprejetjem Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki jo je povozil Zakon o Javnem nepremičninskem skladu. To pa se je zgodilo leta 2012, in sicer oktobra. S tem je bila izgubljena namera vzpostavitve sklada, katerega namen je bil racionalno upravljanje s stvarnim premoženjem, kar zdaj dosegamo s projektom centralizacije. Preverili pa smo tudi za navedene grafike v zvezi z interpelacijo in dosežki Vlade s strani sodelavcev UKOM, potrjeno je, da so bile vse izvedene v okviru rednih delovnih nalog.

Po mojem mnenju državljanke in državljani današnje interpelacije večinsko ne podpirajo. Kot odgovor vsem neučakanim glede hitrosti izpolnjevanja raznih zavez, dogovorov, sprejemanja zakonov, parafraziram zaveznico brez zaveznikov We don't need interpellation, we need time. Thank you.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravita naj se mag. Marko Pogačnik in gospod Ivan Hršak.

Izvolite, gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani ministrici in ministri, sekretarke in sekretarke in ostali prisotni, kolegice in kolegi!

Današnja interpelacija pravzaprav označuje kritiziranje, negativizem, obtoževanje po dolgem in počez, kar je seveda s strani opozicije legitimno, vendar je pa zelo dolgočasno to poslušati ves dan. Glede na to, da je pa vendarle Vlada predstavila pozitivne rezultate, ki so pravzaprav evidentni, ki so resnični, ki so javni in katere ne zanika niti mednarodna skupnost, in jih objavlja tudi UMAR, skratka bom rekla vse institucije pristojne. Zato sem pričakovala bolj konstruktivno kritiko, kar pomeni, da bi bila nekako osnovana na kakšnih bolj verodostojnih podatkih. Ker tudi skozi interpelacijo se je pokazalo, ko podatki komu niso všeč, jih enostavno zanika, jih označi kot zlorabo statistike, predstavljajo se grafi, pa tudi če so na njih podatki nepregledni in zastareli; skratka, zdi se, kot spopad metodologij pravzaprav. Zdi se mi, da to sicer zgleda imenitno, vendar je zloraba in na nek način podcenjevanje tudi ljudi.

Kar se tiče prvih dveh let te vlade, so premiki na bolje, čeprav kolegica iz opozicije tega pravzaprav noče razumeti, ko reče, kaj smo naredili za ljudi, kakšne velike premike smo naredili. Jaz pa mislim, da smo naredili velike premike s tem, ko smo stabilizirali javne finance, ko smo izboljšali kakovost javnih financ, ko so se bonitetne ocene agencij iz negativnih spremenile v pozitivne. Tudi zadnje bonitetne ocene, november 2016 v primerjavah z 2014; na primer Standard & Poor's so stabilni obeti z A- šli na oceno A; Fitch Ratings stabilni obeti BBB+ so šli na stabilni obeti A-. Skratka, bonitetne ocene so se izboljšale. Postopki EU, čezmerna makroekonomska neravnovesja so se spremenila oziroma jih ni več. Postopki čezmernega primanjkljaja – jih ni. Lestvice konkurenčnosti: na treh lestvicah smo se premaknili povprečno za deset mest, se je konkurenčnost izboljšala, kar pomeni, da se tudi mednarodno Slovenija uvršča kot stabilna in konkurenčna država.

Postopna strukturna prilagajanja javnih financ, odprava administrativnih bremen, poenostavitev poslovanja z državo, – to se je ponastavilo. Prvič je primanjkljaj pod 3 % BDP, v

2016 2,2, predviden v 2017 1,3 in 2018 1 %. S tem smo dosegli ekonomsko osamosvojitve, poleg politične stabilnosti seveda. Znižale so se obresti, stabilna gospodarska rast pomeni večje zaposlovanje. Večji optimizem ljudi in za ljudi. Kaj je za ljudi? Za ljudi so pomembna nova delovna mesta, za ljudi je pomembno, da so zaposleni. S tem se izboljša njihov materialni položaj. Skratka, ljudje so zadovoljni, če lahko imajo primerne zasluzke, če se lahko zaposlijo, če se jim prejemi izboljšujejo, to pa se vsekakor dosega s tem, ko je gospodarstvo konkurenčno, ko se izvoz povečuje, ki je ključen za rast. Razdolževanje podjetij, nove investicije, vlaganje v raziskave in razvoj. Okrevanje domačega gospodarstva se seveda kaže v več kazalcih, v obsegu proizvodnje pridelovalnih dejavnosti; prvič po osmih letih je že poleti presegel predvideno raven. Krepi se storitvena dejavnost, tudi gradbeništvo. S tem ko se je energetska prenova vzpostavila, ko se je črpanje teh sredstev izboljšalo ... Skratka, postopno sproščanje vseh omejitev in vseh ukrepov.

Kar se pa tiče evropskih sredstev. Vseskozi je kritika, kako ta vlada ni naredila nič. Stanje na začetku mandata vlade na področju črpanja sredstev je bilo naslednje. Slovenija je bila med slabšimi v črpanju evropskih sredstev, na 19. mestu med 28. Slovenija ni imela pripravljenih programskih dokumentov, partnerskega sporazuma, operativnega programa, vega tega. Prejšnje vlade niso naredile na tem področju nič. Slovenija ni imela postavljenega sistema črpanja za obdobje 2014–2020, Slovenija ni imela normativnega okvirja, potrebnega za črpanje nove perspektive. Vse to je vzpostavila naša vlada, Služba Vlade za razvoj. Ta pristop je v dveh letih na področju evropske kohezijske politike omogočil, da lahko danes poročamo, da se je Slovenija povzpela z 19. na 4. mesto po uspešnosti črpanja sredstev evropske kohezijske politike. Slovenija je bila med 8 državami članicami, ki je konec lanskega leta uspela počrpati vsa možna sredstva evropske kohezijske politike, Slovenija je v 2014 dosegla neto proračunski presežek v znesku 633 milijonov, Slovenija je v 2015 dosegla neto proračunski presežek v znesku 446 milijonov evrov napram plačilom v proračun. Če bi tukaj prešteli še 5 % zadržanih sredstev, ki jih bomo prejeli 2018, je ta številka celo 651 milijonov, kar je največ, odkar smo v Evropski uniji. Potem bi rada samo še poudarila, da je 29 milijonov donatorskih sredstev iz Finančnega mehanizma evropskega gospodarskega prostora, Norveškega finančnega mehanizma; da je pod okriljem držav pogodbenic sporazuma o izvajanju slovensko-švicarskega programa zmanjšanja gospodarskih in socialnih razlik uspešna.

Poleg tega se kritizira, da se Slovenija ni prijavila v EFSI sklad. Rada bi tu kljub temu poudarila, da se Slovenija ni mogla prijaviti, kajti druge države, ki so tu že pridobila sredstva, so

imele pripravljene projekte, Slovenija jih ni imela zaradi tega, ker je treba te programe pripravljati več let. Na primer Slovaška, ki bo gradila obvoznico Bratislave, se tri leta pripravlja s programom na črpanje oziroma na prijavo na sklad CEF in EFSI. Zaradi tega je to zavajanje javnosti, da nismo uspešni v tem črpanju. Še enkrat bi rada poudarila, da smo dobri in da bomo tisto, kar ni dobro, izboljšali, v tem, v čemer smo pa dobri, bomo pa še boljši. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Marko Pogačnik, pripravita naj se gospod Ivan Hršak in mag. Dušan Verbič.

Izvolite, gospod Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Po tem govoru poslanke SMC bom pa jaz zastavil vprašanje finančni ministrici. Spoštovana finančna ministrica, kje se izgubijo vse te milijarde, ki jih je kolegica iz SMC naštel? Kje se izgubijo vse te milijarde, najboljše črpanje evropskih sredstev – vsepovsod smo najboljši! Vseupovsod. Na vseh lestvicah smo se dvignili. Spoštovana ministrica, sedaj vas pa sprašujem. Kje so te milijarde? Zdaj smo pa res poslušali o milijardah. Misli! Prepričan sem, da če 50 % tega drži, kar je kolegica rekla, potem pričakujem, da bo v letu 2017 povprečna penzija tisoč evrov, tako kot je Desus predlagal že kar pred nekaj časa, ker to je pa neodgovorno. Zato sprašujem. Kje so te milijarde, ki so sedaj tukaj naštete bile? In poglejte, prepričan sem, da ta interpelacija je več kot upravičena. Več kot upravičena, kajti dejstvo je, ta vlada Mira Cerarja in koalicija Stranke modernega centra, Socialni demokratov in Desusa nadaljuje politiko zadolževanja in obremenitev predvsem gospodarstva in državljanov in državljanov Republike Slovenije. Dejstvo je, da je ta vlada začasni ukrep dviga davka na dodano vrednost spremenila v trajni ukrep in dvignili ste obe stopnji davčni. Zakaj, če se cedita med in mleko v Sloveniji? Zakaj, sprašujem. Zakaj ste dvignili DDV? Kam gredo te milijarde, spoštovana ministrica in spoštovani ministrski zbor? Mogoče bo predsednik Vlade znal na to vprašanje odgovoriti. Kje se izgubijo te milijarde, ko predvsem poslanke in poslanci Stranke modernega centra govorijo o takšnem uspehu?

Spoštovana ministrica, nad vašo izjavo pri sprejemanju proračuna sem bil šokiran in po eni strani tudi razočaran. Vi ste na eksplicitno vprašanje predsednika Državnega zbora pri vseh pogodbah in vseh zadevah, potrebnih dokumentov pri sprejemanju proračuna za leto 2017 in 2018, eksplicitno na vprašanje predsednika Državnega zbora odgovorili – oziroma na vprašanje, ali je proračun usklajen –, spoštovana ministrica, vi ste odgovorili, da proračun je usklajen. Sedaj vas pa sprašujem,

zakaj ste potem pogajate še s sindikati. Zakaj so potem potrebni ti ukrepi, če ste vi rekli na seji Državnega zbora, da je proračun usklajen? Ali lažete ali zavajate. Želim ta odgovor. Zakaj ste dejali, da je proračun usklajen? Danes ste pa povedali, še ponovno, da so potrebna pa pogajanja s sindikati. In res, Slovenija ima neodločno vlado, neodločnega predsednika vlade. Šokantno je, ne bomo sprejemali jutri ukrepov na vladi v zvezi z dogovori s sindikatoma. Kdaj boste? 31. 12. 2016 je blizu, spoštovana ministrica, in do takrat je treba sprejeti ukrep.

Če se pogovarjamo o upravljanju državnega premoženja, poglejte, prepričan sem, da tako katastrofalnega upravljanja z državnim premoženjem, kot je pod to vlado in pod to koalicijo, v zgodovini Slovenije še ni bilo. Ključne institucije za upravljanje državnega premoženja imajo začasno vodstvo, tako DUTB kot SDH in ostale institucije, ki so pomembne za upravljanje državnega premoženja. Eden izmed vaših ključnih ciljev in pa napovedi ob začetku leta 2016 je bilo, da boste z državnim premoženjem upravljali transparentneje in da bo upravljanje državnega premoženja donosnejše. Poglejte, spoštovana ministrica, ob koncu prejšnjega tedna smo lahko prebrali, da Zavarovalnica Triglav, ali po novem lahko imenujemo tudi trdnjava Desusa, je v obdobju v primerjavi z enakim lanskim letom ustvarila za 30 % manjši dobiček kot v enakem obdobju lani. In to je sedaj za vas uspešno upravljanje državnega premoženja! Naša največja zavarovalnica za 30 % manjši donos!

Poglejte, spoštovana ministrica, kaj je še Vlada napisala februarja, da bo iz naslova poslovanja DUTB proračun dobil 323 milijonov evrov. 323 milijonov evrov. Vladni dokument iz februarja. Kaj se je sedaj naredilo? Čarovniške igre in davkoplačevalci bomo morali DUTB dokapitalizirati s 50 milijoni evrov. Dokapitalizirati s 50 milijoni evri, vi ste pa rekli, da bo DUTB v proračun dal 323 milijonov evrov. To je vladni dokument, ko ste povedali, kateri so cilji te vlade v letu 2016. Dokapitalizacija pa bo potrebna, zato ker so se Ministrstvo za finance pa Vlada in koalicija odločili, da pripojite Factor in Probanko k DUTB. Zanima me, spoštovana ministrica, ali je to zadnja dokapitalizacija zaradi te pripojitve. Koliko davkoplačevalskega denarja bo še potrebnega za sanacijo bank? Če je to za vas uspeh, da ste uničili Ekonomsko-socialni svet, potem se ve, kam ta politika te vlade pelje. Delodajalci so odstopili iz Ekonomsko-socialnega sveta – nič se ni zgodilo! Slovenski mediji o tem niso pisali niti z eno črko. In vam je v redu. Ali se kdo od vladne ekipe pogaja zdaj z delodajalci, da bi se vrnili v Ekonomsko-socialni svet? Prepričan sem, da se ne. Poglejte, spoštovana koalicija in spoštovana vlada, v primerjavi z zaključnim računom za leto 2013 v letih 2017 in leta 2018 razpolagate z 1,5 milijardo večjimi prihodki. In kaj ste s tem naredili? Govorite, da znižujete delo v javni upravi, pa to zameglite. Javni sektor, javna

uprava. Proračunski uporabniki za leto 2018 po predlogu proračuna, ki ga je sestavila ta vlada, imajo v primerjavi z letom 2013 za 600 milijonov povečano maso plač. Za 600 milijonov evrov povečano maso plač! Proračunski uporabniki. V primerjavi s koncem leta 2013. Zdaj pa povejte, ali so se plače povečale ali ste vi tako povečali zaposlene. Kaj ste od tega naredili? In glejte, težko verjamem ali pa kupim besede, ki jih prodajate, in sem prepričan, da tudi državljanke in državljani Republike Slovenije tem vašim besedam in obljubam ne verjamejo več. Vi razlagate, kako je proračun razvojno naravnana, kako je koalicija razvojno naravnana in kam boste pripeljali Slovenijo. Potem pa top novica tri dni v slovenskih medijih in tudi na spletni strani naše največje Poslanske skupine SMC, da je predsednik Državnega zbora otvoril bankomat v enem manjšem kraju v Sloveniji. To je bila top novica tri dni! Predsednika Državnega zbora ste poslali na otvoritev bankomata?! Spoštovani, tukaj imam sliko, bankomat, prvi v Ameriki, leta 1969. Črno-bele slike so še, črno-bele slike z otvoritve prvega bankomata. Vi pa to predlagate kot največji razvojni produkt in govorite o četrti industrijski revoluciji. O četrti industrijski revoluciji! Predsednika Državnega zbora pa pošljete na otvoritev bankomata! Tukaj so črno-bele slike, barvne slike nisem mogel dobiti, 2. september 1969 v Ameriki. Prvi bankomat. In to je zdaj največji uspeh te vlade. Veste, kam boste vi pripeljali Slovenijo, če se bo ta pot nadaljevala? V črno-beli svet. / aplavz/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Prej je gospa Eva Irgl protestirala, ker sta dva klepetala. Tako prosim, da ... Dobro.

Za besedo je prosila mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Takemu izzivu se je pa res težko upreti. Moram priznati.

Proračun. Poslovniško vprašanje, gospod poslanec, zadeva, ali je proračun, ali so proračunski dokumenti, proračun sam zaradi sebe zaradi odločitev, ki so bile sprejete na seji, notranje usklajen ali ne. In niso bile. In temu je sledila moja izjava. Proračun je usklajen. Enako kot leta 2012 pa niso še sprejeti vsi ukrepi, ki omogočajo izvršitev proračuna, ampak zdaj so bili vsaj predloženi v Državni zbor. Leta 2012 za proračun leta 2013 pa niso bili.

O dokapitalizaciji DUTB bomo govorili takrat, ko se bo, če se bo, materializirala.

Kar se tiče upravljanja s premoženjem. Povprečen donos v letošnjem letu se je dvignil v primerjavi s prejšnjimi leti. In prvič v zgodovini te države imamo strategijo z jasno merljivimi cilji, po katerih bomo lahko na podlagi poslovnih poročil podjetij za leto 2016 ocenili, kako so delali ali niso delali.

Kar pa se tiče stroškov dela. Ne vem s kakšnimi podatki vi razpolagate, ampak uraden podatek za leto 2013 kaže, da se je iz proračuna za javne uslužbenke, ne za zaposlene na javnih

zavodih, ampak za javne uslužbenke, plačalo 915 milijonov za plače in druge stroške dela. Za leto 2018 pa je predviden strošek milijarda in 15. Torej, 100 milijonov več in ne 600 milijonov več.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Replika. Izvolite, gospod magister Marko Pogačnik. Postopkovno, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči! Pričakujem, da opozorite ministrico za finance, da operira z enakimi vatli in da ima enako metodologijo.

Spoštovana ministrica, nisem govoril o javnem sektorju, ampak o proračunskih uporabnikih. Potem ne zavajati, da je samo 100. Povejte potem, v primerjavi z letom 2013, koliko se še poveča masa plač za proračunske uporabnike? Ali je to približno 600 milijonov ali ne?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica je seveda slišala vašo pripombo.

Besedo ima gospod Ivan Hršak. Pripravita naj se magister Dušan Verbič in nato ministrica Vesna Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

Izvolite, gospod Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani ministrski zbor, spoštovani kolegice in kolegi!

Sam se bom osredotočil na splošno razpravo o interpelaciji, ker veliko stvari so že kolegice in kolegi pred mano povedali, da se ne bom ponavljal. Po moje je osnovno vprašanje, zakaj je danes interpelacije in ne konstruktivna zaupnica. Interpelacija tudi brez predlaganih sklepov, vmes smo že dobili, da ste predlagali nek sklep, da naj vlada spoštuje svoj koalicijski sporazum. Seveda, to je naš koalicijski sporazum, mi skrbimo za njega, tako je vaša skrb glede tega odveč in bomo naredili vse, da je bomo v čim večji meri tudi izpolnili – saj za to imamo približno leto in pol časa.

Omenjen je bil, večkrat, z vaše strani tudi Fiskalni svet. Izrazili ste skrb, zakaj ga ni. V letu 2012 pa je bilo vaše stališče glede Fiskalnega sveta to, da je nepotreben; nepotreben zato, ker o ničemer ne odloča. Ima samo svetovalno vlogo, pa seveda z njim povezane stroške. Moram tudi nekaj povedati o teh famoznih tisočih evrov, ker je tudi danes Janez Janša omenil, da je nekoč Karl Erjavec jih obljubil, vendar vemo, da to ne drži. On je takrat rekel, da bi si upokojenci zaslužili tisoč evrov pokojnine, glede na to da so 40 let ali nekateri celo več kot 40 let vplačevali, to se pravi tisti zahtevani prepisani zahtevki v pokojninsko blagajno, in seveda bi si na ta način seveda zaslužili dostojno pokojnino, ki bi omogočala dostojno življenje. Danes seveda te pokojnine niso takšne, so pravzaprav prenizke za

starostno pokojnino, in ne omogočajo dostojnega življenja. Seveda pa je cilj Desusa, da bomo v tej smeri delali, da bomo določili minimalno pokojnino, ki bo to dostojno življenje potem tem upokojencem v bodoče omogočala.

Je pa Desus v tej vlada dosegel, da se pokojnine tako redno kot izredno usklajujejo. To v preteklosti ni bilo in zato so te pokojnine vztrajno padale. Bistvo je, da smo ta trend padanja prekinili in zdaj ta trend gre navzgor. Res da se usklajuje pokojnine v skladu s predpisanim načinom za usklajevanje, in to seveda glede na gospodarsko rast in te povišice niso tako velike, vendar glede na gospodarsko rast, ki jo imamo, in na napovedi gospodarske rasti tudi v prihodnjih letih, verjamem, da bodo te povišice tudi višje.

Moram nekaj reči tudi o bodoči pokojninski reformi. Res je, da bo ta potrebna nekje po letu 2020, 2023, sedaj seveda ta pokojninska blagajna iz leta 2013 daje pozitivne učinke, za zdaj ni potrebna, vendar imamo čas, v tem času seveda moramo pripraviti, to se pravi ustrezno, novo bodočo pokojninsko reformo. Vendar pa ta bodoča pokojninska reforma ne bo mogla biti takšna, da bo omogočala nadaljnje nižanje pokojnin, ker prej je bilo seveda predpisano tako, da vsako leto s tem količnikom so se pokojnine zniževale. Glede na to, da imamo gospodarsko rast in kot sem že rekel, da se v bodoče tudi napoveduje, bo treba, da se bodo te pokojnine ustrezno tudi višale. Bo pa verjetno treba glede na to, da se starost ljudi povečuje, bo treba nekoliko dlje delati. To pa skoraj sigurno bo.

SDS velikokrat omenja Desus, nekako vas zelo skrbi za nas, seveda ni čudno, ker Desus je po vsakih volitvah močnejši, je močnejši in tudi delamo v tej smeri, da bomo tudi na bodočih parlamentarnih volitvah dosegli še boljši rezultat in če nam bojo volivci dali takšno podporo, da bo Desus lahko odločal o višini pokojnin, potem verjemite, da bodo te pokojnine tudi ustrezno višje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Dušan Verbič, nato sta na vrsti ministrica za notranje zadeve in dr. Jasna Murgel.

Izvolite, mag. Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Spoštovani ministrski zbor, poslanke, poslanci prav lep pozdrav!

Predno bom začel svojo razpravo, ki obljubim, da ne bo zelo dolga, bo mogoče malce polemična, moram vseeno nekaj besed nameniti uvodnemu predlagatelju današnjega tega sestanka zbora, kaj me je zmotilo. Mislim, da je prav, da to tudi povem, in mi je žal, da ni prisoten, upam pa, da me nekako tudi sliši, pa če bo prilika, tudi z veseljem, če mi bo to tudi odgovoril.

Zmotilo me je, ko je izrazil nekako tako, in sicer, da sem ali smo v tem državnem zboru zaradi tega, ker so to povzročili tisti, ki so povzročili 5-milijardno luknjo. Spoštovani, upiram se temu in lahko javno povem, da poslanec Dušan Verbič nima s tem nobene zveze, in zaradi tega nisem v Državnem zboru. Tudi bi se rad dotaknil v zvezi z navedbo, da država plačuje strošek milijardo evrov obresti. Tukaj bodimo objektivni. Ko je vlada Mira Cerarja pred dvema letoma prevzela vodenje države, je bil ta strošek med 1,3 do 1,4 milijarde evrov – plačilo zgoj samo za obresti. Spoštovani, pričakujem v tovrstnih zadevah, da se potem zelo decidirano pove, kdo je povzročil tako zadolženost države. Kajti stranka SMC s tem ni imela nič, razen da nas občasno tako ali drugače obmetavate z »novimi obrazi« oziroma »saj z vami praktično ni skoraj nič«. Še v tem delu, da zaključim, dejstvo je, da izpolnjujemo neke obveze, ki smo jih dali ne samo državljanom, temveč tudi evropskim institucijam, in v tem obdobju se zmanjšuje zadolženost države.

Zdaj pa prehajam na področje, za katero menim, da je prav, ki je v zadnjem času zelo aktualno, in sicer v interpelaciji področje pod II Finance, konkretno Upravljanje državnega premoženja, kadrovanje in podobno. Zelo jasno je treba povedati in mislim, da večkrat, ko bomo v Državnem zboru na plenarni seji kot tudi na matičnih odborih to ponavljali in ponavljali, morda se bo tudi kaj slišalo na strani opozicije. Pred letom 2015 je upravljanje kapitalskih naložb države potekalo brez kakršnihkoli načrtov, kaj šele strategije. Ta vlada je v letu 2015 sprejela strategijo. Takoj se strinjam, da lahko o tej strategiji odpiramo razpravo in se pogovarjamo, zakaj tako, zakaj so ti seznami in tako naprej. Bistvo je, da ta strategija je temeljni akt, na podlagi katerega ja potem tudi Vlada v decembru 2015 sprejela letni načrt upravljanja, ki predstavlja za Slovenski državni holding, katerega je ustanovila največja opozicijska stranka. Lahko rečem, da je prav, da je ustanovila to družbo, in tej družbi je ta letni načrt osnova ali orodje za nadaljnje upravljanje. Logično nadaljevanje tovrstnih aktivnosti Vlade na tem področju – je prišlo do tega, da se lahko pogovarjamo o uspešnosti poslovanja družb na podlagi objektivnih kriterijev in kazalcev. Tudi tukaj se strinjam, da je to morda začetek. Ni optimalno, vendar imamo oprijemljivo orodje, na podlagi katerega bomo mi v Državnem zboru in Vlada v drugi polovici naslednjega leta, se pravi v letu 2017, na podlagi revidiranih letnih poročil šele prvič ugotovili objektivno poslovanje družb v državni lasti, beri upravljanje države s podjetji v državni lasti. Toliko za kratek uvod.

Kar se tiče tega dela II, Finance. Menim, da predlagatelji interpelacije niso v nekem kontekstu storili tistega, kar bi pričakoval, pa menim, da nisem edini, predvidevam tudi državljani, davkoplačevalci, kajti ni korektno, da s to interpelacijo v tem delu, ki sem ga prej citiral, sedanji vladi očita vse tisto zlo, ki je bilo

storjeno vsa leta. Če sem konkreten, danes je bilo že velikokrat rečeno, bančna luknja, v tej zadevi predmet interpelacije pa sta Probanka in Factor banka. Nalijmo si enkrat čistega vina. Tukaj pričakujem v takih razpravah tudi biti zelo precizen in konkreten, kajti sedanja vlada se pojavlja v primeru, konkretnem primeru Probanke in Factor banke, v končni fazi tega procesa. Moje skromno razmišljanje pomeni, da sedanja vlada je sanator predhodnih stanj, sklepov, ki so bili tudi s procesnega vidika procesirani v določenih institucijah, vendar vlade pod vodstvom Mira Cerarja ni bilo takrat.

Tisto, kar sem želel izpostaviti. Ne razumem predlagatelja današnje interpelacije, zakaj težišče tovrstnega primera ne uperi na vlado Alenke Bratušek v letu 2013, ki je tudi sedanja poslanka, kajti takratna vlada je sprejela nekaj zelo zanimivega in lahko mirno rečem škodljivo za vse državljane in državljanke Republike Slovenije. Probanka in Factor banka sta bili do leta 2013 v privatni lasti. Zaradi njenega slabega poslovanja, in se ne bom spuščal v razpravo predstavitev cenjenega predsednika parlamentarne bančne preiskovalne komisije, ki smo imeli pred nekaj dnevi, razpravo prezentacije in podobno, da je sploh do tega prišlo. In ne samo splošna ugotovitev; notorno neminovno dejstvo je, da je nasedla ali propadla banka zaradi kreditov, ki so se posojali, vnaprej najverjetneje vedeli, da ne bo vračila, vendar vlada v letu 2013 je poddržavila ti dve banki. Kaj je to pomenilo? Pomenilo je, da vse obveznosti iz teh dveh bank prehajajo na davkoplachevalce. Zaradi tega sprašujem, cenjeni predlagatelji, zakaj v tovrstnih dokumentih ne navedete tisto, kar osebno menim, da je najbolj pomembno. Vzrok. Tisti, ki je to povzročil. Ne, danes se pogovarjamo ali se bomo še naprej pogovarjali, da je vse zlo v nekem postopku reševanja na strani, če temu lahko tako rečem, sanatorja. Strinjam se tudi z razpravo ali debato, ki bi prešla med politiko in stroko, zakaj nadzorovana likvidacija. Vendar te odločitve ni sprejela vlada Mira Cerarja. Ta odločitev, vemo in zelo dobro veste, kdo jo je sprejel. Tudi nas ni bilo zraven, ko so se številni zneski depozitov države vlagali v ti dve banki. Tisto, kar vam zamerim v tem primeru, sploh ni nikjer govora, da je poleg teh dveh bank bilo v letu 2013 privatizirana tudi Abanka. Da se ne bom dotaknil podrejenih obveznic. In vse to najverjetneje, ne samo vlade Mira Cerarja, tudi nas kot poslance, vse to čaka. Na koncu lahko rečem, da se bomo pojavili sanatorji tega. In kako bomo opravičevali tovrstne izdatke države za neka početja ne tako dolgo nazaj. Ker o tem se pogovarjamo in to je dejstvo, ki je bilo storjeno ne toliko nazaj, ko je govor o bančnih luknjah, od leta 2008 in tako naprej. To je bilo leta 2013. Zaradi tega menim, da bi morali biti objektivni v teh zadevah.

Še enkrat poudarjam, res je, da se lahko o postopku sedaj ali pripojitve ali prevzema tako politično kot strokovno

pogovarjamo, ali je to optimalno. Odgovor Vlade na ta del interpelacije je jasen. Dejstvo je, da je bil ta postopek izpeljan na podlagi veljavnega Zakona o gospodarskih družbah. Do sedaj ni nikjer nobenega odgovora, da to ni skladno z zakonodajo oziroma da je Vlada nekaj storila, kar ni skladno z veljavno zakonodajo. Strinjam pa se, da se lahko v takih zadevah odpirajo razprave, ali je to ena izmed možnih opcij, ki se je izvedla, resnično tudi v interes davkoplachevalcev. Kajti, preprosto določene zadeve ne želimo več dajati na papir ali v javnost, kajti za Probanko in Factor banko so davkoplachevalci vplačali, reci, piši, najmanj 445 milijonov evrov. Temu dodajmo še nekaj več kot milijardo evrov garancij. Tudi parlamentarna bančna komisija o teh garancijah – sedaj v teh dneh nisem zasledil, da bi bilo karkoli. To se pravi, tudi zneski, ki so neformalno znani, so vprašljivi, če je to tudi vse. Zato menim, da ko se o teh zadevah pogovarjamo, bodimo objektivni in ponavljam, ne dajajmo vse probleme in težave tistemu, ki je ta hip na oblasti in je avtomatično tudi on krivec za slabosti. Če ta del zaključim, še enkrat poudarjam, dejstvo je, da se s primeru Probanke in Factor banke ne Vlada ne Državni zbor ne bi ukvarjala, če ne bi bili privatni banki privatizirani. Strinjam se s tistimi, ki pravijo, da je bilo treba tovrstni postopek izpeljati na ta način zato, da se rešijo depoziti države. Ampak spoštovani, depozite države daje neko visoko uradništvo neki instituciji. Na koncu v tem primeru mirno lahko ugotavljamo, da se je račun izstavil davkoplachevalcem. Zato še enkrat, ta vlada s konkretno zadevo nima praktično nobene zveze, razen tega dela zaključka, sanacije, sanatorja, ki pa dopušča možnost, da bi lahko bila tudi drugačna pot prevzema ali pripojitve.

Samo še nekaj besed v tem delu, kjer navajate tudi Zakon o ukrepih za stabilnosti bank – novela, ki je bila sprejeta pred dobrim letom, da smo v sedanjih sestavi, Vlada predlagala, koalicija sprejela določbo, ki omogoča odkup ali kakorkoli neke malverzacije tistim, ki so povzročili bančno luknjo. Moram priznati, da tudi temu delu odločna nasprotujemo. Nasprotujem pa zaradi tega, kajti tistim poslancem, ki smo bili prisotni pri sprejemu te novele, je bilo zelo jasno povedano, da se ta novela sprejema predvsem iz enega temeljnega razloga in ta temeljni razlog je, da Družba za upravljanje terjatev bank, ki v neki smeri je dobila dodatno pristojnost, razširjeno, naj se ne ukvarja samo s prodajo terjatev, ampak tudi gre z nekim novim procesnim modelom, ki v neki smeri pomeni, da se naj družbe, ki so zaradi slabega finančnega stanja iz takega ali drugačnega razloga, tudi zaradi slabih bančnih praks, bile prenesene ter terjatve ali lastniški deleži na DUTB, naj se resnično dobro pogleda in jim da, če imajo del programa dober – se pravi, poslovni procesi, ki so zanimivi za trg –, da se jim omogoči tudi prestrukturiranje. To je bil osnovni namen. In takrat, razen s stališča

opozicije, da to je pa vprašljivo, ali je to res namen, smo na strani koalicije trdno zagovarjali. V ta namen, da se prepreči morebitnim osebam, tistim, ki so povzročili ali bili nosilci slabih terjatev, da si ne bi preko tovrstnih poslov prilastili slabih terjatev ali poslovnih deležev preko DUTB, je bil sprejet 13. člen Zakona o uravnavanju kreditne stabilnosti bank. Glede časa ne bi. Vsem še enkrat prebral kaj govori 13. člen, vendar ta 13. člen je zelo jasen. Katere osebe ne morejo pridobiti te terjatve ali deleže in to velja tako za fizične osebe kot za pravne. Tako vseeno priporočam, da se ta 13. člen in tudi celotna novela Zakona o uravnavanju kreditnih stabilnosti bank tudi pogleda.

Ker je bilo nekaj govora tudi v zvezi, da se ni nič naredilo na področju pokrajin in podobno. Ne bi sedaj izpostavljal te teme, ampak vseeno sem dolžan povedati. V petek, ta teden, je nujna seja Odbora za notranje zadeve, lokalno samoupravo, kjer je ravno tema strategija razvoja lokalne samouprave. Res je, da je ta seja na predlog Poslanske skupine SDS, in mislim, da bo tam zelo lepa priložnost, da vidimo in si bomo tudi pogledali, kaj je bilo storjeno oziroma kaj je sploh strategija.

Da zaključim. Področje javne uprave, javnega sektorja. To moram še povedati, potem pa zaključujem. To, kar je zapisano ... / oglašanje iz dvorane/ z veseljem, če lahko na vaš čas še razpravljam. To, kar je zapisan stavek, to je XII, Javna uprava, stavek pa se glasi: »Javna uprava je z vlado dr. Mira Cerarja dosegla dno.« Menim, da se je predlagatelj zmotil ali je pa šala. Zakaj to govorim? Samo o eni zadevi, ki nikakor ne bi se smela zgoditi, da je to zapisano. Na področju upravno-notranjih zadev, izdaja potnih listin ali osebnih izkaznic, menim, da smo v Republiki Sloveniji najverjetneje na vodilnem mestu v celotnem sistemu Evropske unije. Po mojih informacijah tudi južni del Nemčije, se pravi Bavarska, zavida našemu pristopu tovrstnemu reševanju. Kaj to pomeni? Da naši občani lahko, skoraj izjemoma v enem dnevu pridobijo tovrstne listine. Še bi lahko našteval. Zaradi tega menim, da je ta stavek najverjetneje pomotoma naveden. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima magistrica Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve. Pripravita naj se doktor Jasna Murgel in doktor Vinko Gorenak.

Izvolite, gospa ministrica.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, predvsem spoštovani predlagatelji interpelacije!

Menim, da je čas, da se oglasim tudi v imenu Ministrstva za notranje zadeve, torej enega temeljnih državnotvornih resorjev za delovanje te države, pod okrilje katerega spada

tudi policija kot eden najpomembnejših državnih organov. Večina očitkov interpelacije v delu, ki se nanaša na Ministrstvo za notranje zadeve, se nanaša na obvladovanje migracijske krize. To je gleda na situacijo presenetljivo, ni pa presenečanje. Vendar pa lahko povem, glede na vse razprave in kakorkoli menim, da tudi opozicija vendarle priznava eno dejstvo, in sicer da je Sloveniji uspelo obvladati migracijski tok in, kar je najpomembneje, brez uporabe policijske sile, ko je skoraj pol milijona ljudi prečkalo naš teritorij. Slovenska policija je v bistvu z nadčloveškimi napori izpolnila eno svojih temeljnih nalog, to pa je nadzor državne meje. In to, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, je tudi rezultate te vlade. Varnost v tej državi ni samoumevna. Varnost zagotavlja policija kot organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve, nad katerim seveda vršimo nadzor, je usmerjamo in tudi zagotavljamo pogoje za njeno delo. Tudi med migracijami varnost ni bila okrnjena in dejansko smo celotni Evropi dokazali, da smo zaupanja vredna in tudi kredibilna država ob dejstvu, da Slovenija ni nikoli vodila politike odprtih vrat, nikoli je ne bo vodila, in tudi migracijskega vala nismo povzročili, samo smo se soočali z dejstvom masovnih migracij. Mislim, da smo tudi dokazali, da je Ministrstvo za notranje zadeve organ, ki ima pogum, da smo drzni in da kljub majhnosti ne popuščamo pri svoji stališčih. Napori Slovenije so bili tisti, ki so privedli do zaprtja zahodnobalkanske poti v Makedoniji, in to kljub temu da so nas zaradi tega kritizirale nekatere, za migrante ciljne države, vendar smo se odločno postavili na stran svojih nacionalnih interesov in tako bomo počeli tudi v bodoče, če bomo ocenili, da formula Bruslja ne ustreza koristim naše države. Tudi sama sem nekako oziroma sem zavrnila tudi kak predlog Evropske komisije, ki je temeljil na dejstvu, da so ugotovili, da je Slovenija urejena država, da pri nas stvari funkcionirajo, da je Slovenija vzročni primer obvladovanja migracij. Naša osnovna smer je bila in tudi ostaja, da Slovenije ne sme postati žrtev zgrešenih migracijskih politik Evropske unije in tudi temu se bomo uprli z vsemi sredstva, seveda s tistimi, ki ji bomo imeli na razpolago.

V osebno zadovoljstvo mi je tudi, da so zaznani pozitivni premiki na področju stanja slovenske policije. Ker namreč leta in leta se je nad policijo izvajal finančni, materialni, kadrovski genocid. Menim, da je tudi treba še izpostaviti enega večjih mojih uspehov v času mandata te vlade, to pa je, da se meni kot ministrici za notranje zadeve ni očitalo, da naj bi zaradi mene padel nekak sum, da bi se policijo zlorabljal v politične namene. Policija je ostala nedotaknjena, kar se tiče njene operativne avtonomnosti, njene apolitičnosti in tudi pri vseh odmevnih preiskavah, tudi teh, ki so bile poročane v medijih, sem se postavila odločno na stališče, da razpoloženska nihanja politike nimajo tukaj kaj skati. Niso relevantna, kadar

policija deluje po zakonu, kazenskem postopku in kadar svoje delo opravi strokovno, profesionalno pa tudi pod budnim očesom tožilstva in sodišča. Zakon mora biti za vse enak in menim, da mora biti tako tudi v bodoče. Seveda si prizadevamo za to, da se tudi spremeni Zakon o kazenskem postopku, vendar bomo nasprotovali vsem rešitvam, ki bodo pomenile dodatno administrativno breme za policijo, ker menim, da policija ne more reševati deficita ostalih organov v tako imenovani verigi pravičnosti od predkazenskega postopka pa do obsodilne sodbe.

Danes je bilo govora tudi o bančni kriminaliteti. To področje policija prednostno preiskuje. Rezultati so, do 28. oktobra 2016 je policija evidentirala 245 sumov kaznivih dejanj, katerih evidentirana škoda znaša več kot tisoč milijonov evrov, torej milijardo. Od tega je bilo zaključenih 187 kaznivih dejanj, od tega 116 s kazensko ovadbo in 71 s poročilom po 10. odstavku 148. člena ZKP, ugotovljena škoda na podlagi podanih kazenskih ovadb znaša 342 milijonov, policija pa ima še v obravnavi 58 nerešenih sumov kaznivih dejanj, kjer še postopki potekajo.

Moram pa izpostaviti še eno dimenzijo; namreč, odkar odpravljam to funkcijo, opažam, da je še en pojav, o katerem moramo reči nekaj besed, ker je to zelo bistveno. Namreč, zadnje čase ideološko nezaupanje v delo policije postaja nekako zelo moderno, kakor da temelj demokracije ni zaupanje v temeljne državne institucije. Ta diskurz ne pripomore k učinkovitosti dela slovenske policije, ker namreč ni le pomembno to, koliko policistov imamo, kakšno opremo imajo, kakšen je proračun, pomembno je to, da ljudje državi pripoznajo pravico, da preko svojih represivnih organov zagotavlja družbeni red. Zato je zelo pomembno tudi, na kakšen način se pogovarjamo o slovenski policiji in ji tudi moramo zagotoviti določeno mero spoštovanja. Seveda vsak sistem lahko doživi odklon, lahko doživi nezakonitost, lahko pride do zlorabe položaja, ampak to ne velja samo za policijo, to velja tudi za druge sisteme, čeprav menim, da toleranca do teh odklonov v policiji mora biti manjša, kot kjerkoli drugje. Na to se vsi nadzorni mehanizmi morajo takoj odzvati in tudi so se odzvali.

Ker tudi sama želim maksimalno kvaliteten nadzor nad delom policije, sem tudi takoj na začetku mandata predlagala Ministrstvu za pravosodje to, kar je na mojo sugestijo tudi bilo vneseno v koalicijsko pogodbo, o kateri se danes pogovarjamo. In sicer, da dajmo vendarle vzpostaviti učinkovit in evropsko primerljiv sistem preiskovanja kaznivih dejanj policistov. Tukaj mislim, da se bo tudi poslanec Gorenak z mano strinjal, da sedanji sistem ne samo da je škodljiv, da je krivičen, ampak tudi dela moralno škodo policiji. Policiste trenutno preiskuje poseben oddelek Specializiranega državnega tožilstva, ki o svojih izsledkih ne obvešča niti vodstva ministrstva niti policije, hkrati pa ta

oddelek nima zakonske možnosti usmerjanja in nadzora nad policijo in se tudi potemtakem tudi celovito ne more odzivati na odklone v policiji. Če bi to pristojnost vpeli v obstoječo sistemsko pristojnost nadzora in usmerjanja s strani ministrstva, bi nadzor nad policijo bil optimalno izdelan in bi še bil bolj učinkovit z vidika usmerjanja in tudi hitre reakcije na vse zaznane anomalije.

Seveda je pa treba vedeti, da odnos vsake vlade do varnosti ljudi se kaže preko ene bistvene komponente, o tej smo tudi danes govorili, to pa je policijski proračun oziroma proračun policije. S tem se lahko upravičeno pohvalimo, ker, namreč, naredili smo tisto, česar vladam in ministrom skoraj v desetih letih pred nami ni uspelo. To je bilo nujno, ker policija dnevno zagotavlja varnost in pri tem pravzaprav nima konkurence. Trdno sem prepričana, da mora biti vlaganje v varnost, torej v policijo, konstantno in od tega ne nameravam odstopati. Govorili smo tudi o vsem kar je bilo zagotovljeno za policijo. Ne bom ponavljala – tisoč vozil v treh letih, tudi 20 milijonov smo dali za osebno zaščitno opremo, oborožitev policije, šest tisoč policistov bo dobilo nove policijske uniforme, skoraj štiri tisoč zaščitnih jopičev in tako naprej. Zaposlujeemo, obrnili smo trende navzgor. Tudi stavkovni sporazum dejansko je podlaga za ustrezno ovrednotenje – bom takoj končala – plač v policiji. Dejstvo je, da vse to potrjuje, da pripoznavamo vrednost policije in tako bo tudi v bodoče. Seveda policija mora imeti tudi ustrezno zakonodajo. Včeraj ste sprejeli Zakon o organiziranosti in delu v policiji, manjkata še Zakon o nalogah in pooblastilih policije in Zakon o nadzoru državne meje, ki sta v postopku in s temi tremi zakoni bo zagotovljena še večja pravna in osebna varnost.

Za konec še nekaj stavkov, glede na to, da mislim, da je to pomembno. Ker se zavedamo pomena varnosti in tudi vseh tveganj, ki so v tem trenutku aktualni, torej tveganj, ki izhajajo iz morebitnih množičnih nenadzorovanih migracij, tudi predlagamo in vztrajamo pri spremembah Zakona o tujcih. Seveda to za primer, če bi odpovedali vsi predvideni mehanizmi in dogovori, bi se Slovenija znašla pod izjemnim pritiskom nezakonitih migracij, kar lahko ogrozi notranjo varnost. Tukaj je treba izpostaviti še to, da v tem celotnem diskurzu kljub Zakonu o tujcih je še ena komponenta, o kateri se pa ne govori dovolj. Ta zakon prinaša tudi ustanovitev urada za migracije, ki bo tudi pripomogel k boljšemu obvladovanju morebitnega poslabšanja migracijske krize. Dejstvo je, da moramo zagotoviti vse ukrepe za zagotovitev varnosti, za zagotovitev stabilnosti, še posebej ob dejstvu, da smo država, ki varuje zunanjo šengensko mejo in na nek način je to tudi odraz naše suverenosti.

Tako spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prva in najpomembnejša naloga Ministrstva za notranje zadeve je varnost in

ocenjujem, da to svojo nalogo izpolnjujemo odgovorno in tudi uspešno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj, gospod Janez Janša, izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Dejansko migracije so tema, s katero se Vlada lahko izjemno pohvali. V roku manj kot enega leta je spustila čez šengensko mejo več kot 500 tisoč ilegalnih migrantov. Skorja pri vsakem od teh je prišlo do kršitve domačih slovenskih predpisov v Zakonu nadzoru državne meje, in šengenskega sporazuma. Skoraj pri vsakemu od teh! Nekaj 100 tisoč kaznivih dejanj odgovornih v vladi za ta val ilegalnih migracij, ki je šel čez Slovenijo, ki brani šengensko mejo. Šengenska meja je padla v dveh državah šengenskega območja, v Grčiji in v Sloveniji, in to danes ve cela Evropa. V prihodnosti bo to še bistveno bolj odmevalo. Najmanj 6 teroristov, ki so kasneje povzročali izgubo življenj in uničenje po Evropi, je šlo preko Slovenije v tem valu. Najmanj 6 doslej odkritih.

Vse to je bilo mogoče preprečiti. Madžarska je najavila zaporo meje 3 mesece prej, preden je to storila. Slovenija bi takrat morala narediti isto. To ograjo, ki jo sedaj postavljate, pa ste jo, potem ko ni bilo že nobenega več, bi morali postaviti takrat. Isti strošek bi bil, isti problemi, samo Evropa in mi z njo bi imeli manj problemov danes. Argumenti, ki ste jih takrat navajali proti ograji, ko smo jo mi predlagali, so argumenti, ki so enaki in so veljali tudi takrat, kolikor so to argumenti, ko ste vi postavili to ograjo. Nič se ni spremenilo, samo nevarnost je minila. S tem ko ste potem to ograjo postavili, ste samo nazorno pokazali, da ste ravnali prej napačno, panično, neorganizirano, nepripravljeno. Tisti prvi dnevi so bili kaos, ljudi je bilo strah v Sloveniji. Ja, izključno policistom in deloma vojakom potem, ki so pomagali, se imamo za zahvaliti, da ni bilo posledic tega kaosa še več.

Z delom teh posledic pa se soočamo danes. Danes praktično ni župana v slovenski občini, ki ne bi dobival od ministrice pa od gospoda Šefica dopise v zvezi z migrantskimi centri. Ena največjih aktivnosti slovenske vlade v tem času ni zagotavljanje socialnega izboljšanja, socialnega statusa upokojencev mladih in tako naprej, ampak je iskanje novih migrantskih centrov; od Ilirske Bistrice, do Lendave, Črnomlja, Brežic in tako naprej. Te migrantske centre vi ne delate, ne iščete za primer nekega pričakovanega novega vala po balkanski poti, ki ga ne bo več takšnega, ker so drugo leto volitve v Franciji, pa v Nemčiji in tako naprej in je ta zgodba končana. Tudi zaradi ukrepov, ki so bili sprejeti v tem času na evropski ravni. Vi te nove migrantske centre iščete zaradi migrantov, ki ste jih nezakonito spustili čez mejo, so šli potem v Nemčijo in druge evropske države, zdaj pa jih vračajo nazaj. Gre za t. i. kvote, kvote Evropske

komisije so bile rešitev na začetku te krize, takrat ko je bila cela Evropa nepripravljena in ko je bilo število ilegalnih migrantov omejeno. Takrat je bila ta solidarnost na mestu, tudi mi smo podprli to rešitev, v primeru, če Evropa reče, to je to, odslej naprej strogo kontroliramo meje, ne bo več ilegalnih vstopov. Ampak, to se ni zgodilo, veliko evropskih držav je te kvote zavrnilo, ne sprejema teh migrantov nazaj, Slovenija pa jih.

Tukaj je slovenska vlada popolnoma pokleknila, doma odločne besede, udarjanje po mizi in tako naprej, v Bruslju pa: Ja, seveda, bomo, kaj pa ... , samo da ne bi kdo spomnil na to napako, ki je bila narejena leta 2015. Talci te napake ste. Nekdo je pod sliko gospoda Cerarja z enega od sestankov v Bruslju napisal: V Bruslju slina, doma steklina. Se pravi, tam: Seveda, kvote – ni problema, karkoli! Slovenci bodo z veseljem plačevali 3-krat več za enega ilegalnega migranta, kot pa damo za enega upokojenca. Mislite si, da ljudje to radi plačujejo, ampak tako se govori. In zdaj se pritiska na slovenske občine, da zagotovijo prostor oziroma se mimo občin, mimo ljudi, mimo občinskih svetov, mimo mestnih svetov sklepajo pogodbe za davkoplačevalski denar z imetniki prostorov, in pripravljajo pravzaprav v vsaki nekoliko večji slovenski občini nov migrantski center. To je ena od glavnih aktivnosti te vlade v tem trenutku. Glejte, tako kot so storile mnoge druge države v Evropi, Slovenija bi morala reči: Dovolj je. Nič več kvot. Naj za ilegalne migrante poskrbijo tisti, ki so jih vabili, ki so povzročili na začetku razsulo tega sistema, slovenska vlada pa naj se izgovori, kakor ve in zna glede lastne odgovornosti za padec šengenske meje. V kolikor bo kdo terjal odgovornost, vaše glave so na tnalu. Gre tudi za kazensko odgovornost.

Drug velik problem, ki ga imamo z resorjem, z delom resorja, ki ga vodi minister za notranje zadeve, so tajni predpisi. Slovenska kriminalistična policija ima v svoji sestavi ponovno strukturo enako organizirano kot nekoč služba državne varnosti, verjetno tam tudi zaposlene ljudi, ki so včasih delali v Udbi ali pa bili njeni sodelavci, in ima predpise, ki se podobno imenujejo, kar se tiče zasledovanja, prisluškovanja, zbiranja informacij, vdiranja v elektronske račune in elektronsko pošto, novačenje sodelavcev in tako naprej, in ti predpisi ne samo da so tajni, te predpise je ministrstvo z dopisom odklonilo Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ki je za nekatere dejavnosti teh služb edini organ, ki jih nadzoruje. Ta del kriminalistične policije za novačenje sodelavcev, ki so potem vdiral v elektronske račune tudi tukaj prisotnih v Državnem zboru, ne rabi nobene odločbe sodišča. Nobenega sodnega nadzora tukaj ni. Kljub temu smo dobili dopis z ministrstva, da teh aktov nadzorni komisiji ne bodo dali. Kako naj komisija za nadzor nadzoruje delo, bom rekel, te nove Udbe, če ne poznamo pravilnikov, po katerih ta struktura dela? Potem ko je bil

postavljen rok s soglasnim glasovanjem tudi koalicijskih poslancev, ki so bili prisotni – iz SMC in Desusa so se odločanju izognili –, smo del teh aktov dobili. Ampak, pazite! V enem pravilniku je skoraj polovica stvari izbrisanih, polakiranih s koreksom, jih ni. Tako si vi predstavljate parlamentarni nadzor! V Ustavi imamo 154. člen, ki je bil dan tja ravno zaradi slabih izkušenj s tajnimi uradnimi listi in z Udbo, kjer piše, da vsak predpis mora biti objavljen, preden začne veljati, tudi podzakonski akti. Po tem Zakonu o policiji je nekdo dal, da so neke stvari interne in zdaj se pod to inertnostjo skrivajo tajni pravilniki, ki so po vsebini enaki, kot so bili v času nekdanje Udbe. Tukaj prihajajo različne informacije, tudi takšne, da se ta del kriminalistične policije tudi financira iz te dejavnosti. Ne iz proračuna, ampak iz te dejavnosti, tam poteka nekaj ekonomije očitno, kot je potekala v Kočevski Reki pa v Gotenici v času pred demokratičnimi spremembami.

Torej, ministrica, če mislite, da bo parlamentarni nadzor nad delom tega dela kriminalistične policije lahko potekal tako, da boste vi najprej odklonili izročitev teh pravilnikov, ko pa tudi del poslancev vladne koalicije glasuje za to, da se to izroči, pa nekaj daste, drugo pa prikritujete. Poglejte, leta 1989, ko je obstajal še bivši režim, ko je obstajala takratna skupščinska komisija, je izsilila te akte od takratne Udbe. Mi smo pa leta 2016, Slovenija je v Evropski uniji, v Natu – in kaj se dogaja? Zavračanje parlamentarnega nadzora ni nekaj, kar je samo po sebi umevno v vsaki državi. To bo škandal, ki bo imel preko naših meja ... Absolutno in očitno mora biti nekaj težkih stvari pod preprogo, ne samo vdiranje v elektronske račune državljanov brez sodne odredbe, da se nadzoru tako izogibate.

Rekli ste tudi, da je temelj demokracije zaupanje v državne institucije. Obratno je, veste; temelj demokracije je, da državne institucije spoštujejo državljane. To je temelj demokracije. Niso državljani zaradi institucije, ampak so institucije zaradi državljanov. Priporočam, da preberete Ustavo tudi vi, ki sedite v Vladi, očitno ste to izpustili. In temelj parlamentarne demokracije je tudi nezaupanje v delo represivnih institucij zaradi tega, odkar obstaja parlamentarna demokracija, obstaja tudi neke vrste parlamentarnega nadzora nad tem, zato imamo te komisije. Če pa imate takšen pogled, da morajo državljani a priori zaupati represivnim institucijam, potem je pa to pogled, ki je veljal tam nekje do leta 1989 na slovenskem ozemlju in ki ga je pred vami zagovarjal Tomaž Ertl. Enake besede je on uporabil, zaupati je treba Službi državne varnosti, takrat ko vohuni za vami, še posebej. Tudi ne vem, kaj naj bi ideološko nezaupanje pomenilo, tudi to je beseda izpred leta 1990, ki se je uporabljala.

Zdaj ko se je ta problem odprl, je nekdo, ki očitno dobro pozna stanje v policiji ali pa sploh, poslal naslednje: Omrežja, ki delujejo v slovenski policiji, še posebej kriminalistični službi, niso nujno politična, so tudi povsem

privatna. Imamo primer, kjer je mož funkcionar kriminalistične policije, žena je sodnica na Okrajnem sodišču v Ljubljani, hči je tožilka, njen mož je zaposlen v Sovi, sin je v KPK, zet pa v NLB. Poglejte, brez kakršnega političnega predznaka sem jaz nezaupljiv do takšne naveze, težko bi rekel ideološka. Mogoče je ta zet, ki je zaposlen v NLB tudi v kakšni ovadbi in zdaj – kaj? Preiskoval ga bo tast, sodila mu bo tašča, če bo prišlo do sojenja, hčerka bo to še malo preverjala, o njegovi korupciji bo pa odločal sin, ki je v KPK. Polno je tega. Pa mogoče je kakšen od sorodnikov tudi kakšen stečajni upravitelj. Običajno je krog s tem zaključen. Niti ena institucija se s tem ne ukvarja! Ta notranji nadzor, ki ga imate, je verjetno tak, da je nekdo iz tega sorodstvenega kroga še v notranjem nadzoru. Ključni problem, ki ga imamo v tem trenutku z vašim resorjem, je zavračanje parlamentarnega nadzora, arogantno zavračanje parlamentarnega nadzora. Sum, da se del kriminalistične policije ukvarja tudi z, bom rekel, ilegalno ekonomsko dejavnostjo mimo proračuna. Vse bolj se to potrjuje.

Seveda, kot država imamo velik problem z vašim poskusom, da se po celi Sloveniji ustanovijo migrantski centri, ker boste preko kvot sprejemali tiste, ki ste jih ilegalno spustili čez mejo v lanskem letu. Vsaj temu zadnjemu pa je treba narediti konec. Pojdite v Bruselj, recite: Dosti je! Če je večina drugih držav, vključno s Švedsko, reklo, dosti je, ne gre samo za Višegrajsko skupino, mora tudi Slovenija to reči. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kolegice in kolegi, obveščam vas, da je predlagatelj interpelacije predlagal tudi sklep za današnjo sejo na podlagi prvega odstavka 253. člena Poslovnika Državnega zbora, ki je objavljen na e-klopi.

Za besedo je prosila mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, podpredsednik. Samo na kratko se bom odzvala na del, ki se nanaša na migracije. Morda uvodoma bom samo povedala glede tega zadnjega izvajanja gospoda Janše. Tudi sami ugotavljate, da ste dobili odziv ministrstva glede tega, kar govorite, glede teh dokumentov. Tudi dokumente ste dobili, seveda v delu, ki se nanaša na pristojnost komisije za nadzor varnostno-obveščevalnih služb, torej v delu, ki se nanaša na prikrite preiskovalne ukrepe. Vemo, da kriminalistična obveščevalna dejavnost ni prikrit preiskovalni ukrep. Naš odziv vsekakor potrjuje, da mi ne nasprotujemo nadzoru, seveda se pa tudi pri teh stvareh mora upoštevati načelo zakonitosti, ki pa je tudi zapisano v tej naši ustavi, o kateri danes govorimo, in mislim, da je to tudi zelo pomembno, ker to tudi potem daje legitimitet tej vaši komisiji, ki je izjemno pomembna. To je

parlamentarni politični nadzor, torej, ali se ravna v okviru ustave in zakona. Seveda je pa treba tudi upoštevati eno zelo pomembno dejstvo, in sicer da se razmeji dimenzija politika in policijsko operativno delo. To je tista smer, ki jo bomo zavzemali tudi v bodoče.

Kar se tiče migracij, še enkrat bom ponovila, kot smo že rekli oziroma smo danes tudi ugotovili, pa tudi v vseh preteklih razpravah, da Slovenija nikoli ni vodila politike odprtih vrat, tudi ne bo. S tem dejstvom smo soočeni. Tudi vi ste govorili danes, da tisti, ki so jih povabili, to ni bila Slovenija. Ti ljudje so pač prišli na našo mejo, prihajali bodo tudi v bodoče, ker vendarle tu gre vseeno za ljudi. Tukaj se ne premikajo škatle ali neki objekti brez življenja. Prihajajo ljudje in temu primerno se države pač odzivajo. Vemo, zakaj se je zahodnobalkanska pot odprla, vemo, na čigavo povabilo, tudi vi ga omenjate. Tudi Avstrija je te ljudi želela sprejeti. V ta namen si je tudi na svoji meji vzpostavila vstopne točke, kjer je sprejemala te ljudi, pri čemer je imela enake kriterije za humanitarni vstop, kot jih je imela tudi Slovenija. Vemo pa tudi, da tega več ne bo, zato tudi predlagamo spremembo Zakona o tujcih, da nam bo omogočal lažje obvladovanje masovnega nedovoljenega priseljevanja. Če ste še vedno vi na teh stališčih po vsem, kar je povedalo, in vsem, kar je bilo storjeno, pa me zanima, kaj pa naj bi Slovenija potem, po vaše, naredila? Torej, ali bi naj Slovenija na svoji meji zaustavila pol milijona ljudi? To pomeni, da bi Slovenija na meji morala zgraditi migrantsko taborišče in tam te ljudi dejansko prisilno zadrževati, kljub temu, tako kot pravite, da so bili nekam povabljeni. In potem bi celotna Evropa opazovala incidente na meji med dvema državama članicama EU. Mislim, da to ni interes Slovenije. Slovenija ves čas je izvajala šengen, tudi prilagodila ga je dejstvom masovnih migracij po sklepu, ki ga je sprejel ta državni zbor, ko nam je bilo naročeno, da moramo migracijski tok obravnavati humanitarno. Skratka, ta državni zbor ni naročil policiji, da mora na meji uporabiti policijsko silo. Zakaj se to ni zgodilo? Ta državni zbor, ko je Vladi naročil, da mora migracijski tok obravnavati humanitarno, je tudi ravnal v skladu s šengenskim zakonikom. To je pravzaprav 5. člen šengenskega zakonika, ki določa kriterije za humanitarni vstop. Tako je zadeva popolnoma jasna, je čista, tukaj ni popolnoma nič nezakonitega. Tudi v odgovor na interpelacijo ste dobili naš odgovor, kjer smo povzeli tudi, kako se je tožilstvo odzvalo na kazensko ovadbo, ki je bila vložena zoper celotno vlado. Tudi oni so ugotovili, da ni znakov kaznivih dejanj. Tako res predlagamo, da prenehamo s to šengensko demagogijo, ker to nima popolnoma nobene podlage niti v zakonodaji niti v realnem stanju. Sploh pa ta vsemogočna, suverena madžarska ograja. Madžarska je imela in tudi ima več ilegalnih prehodov meje, kot ima Slovenija, tako da mislim, da ta argument ne vzdrži. Tudi v vseh razpravah o mini šengnu v

povezavi z Madžarsko, ki jo dajete kot primer uspešne države, države, ki varuje šengen. Tudi Madžarska je izpadla iz mini šengna, tako mislim, da ti argumenti ne vzdržijo, in predlagam, da se res pogovarjamo konstruktivno, kar se tiče migracij.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Janez Janša. Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Zelo težko je to poslušati. Glejte, pravočasno smo vam povedali, kaj je treba narediti. Ni bilo treba 500 tisoč migrantov zaustavljati na meji. Prvič, saj niso prišli vsi naenkrat, drugič, če bi vi takrat, ko je Madžarska najavila zaporo meje, naredili isto, prav nobenega od tega vala ne bi bilo v Sloveniji, ker bi enak ukrep sprejela tudi Hrvaška in potem Srbija in stvar bi se ustavila na makedonski meji, kjer se je kasneje tudi zaustavila. Vaš predsednik vlade je potem to idejo kot svojo prodajal Evropi, češ utrdimo makedonsko mejo. Dvakrat, je težko te stvari poslušati. In ja, če bi del ilegalnega vala prišel tudi do naše meje, bi ga morali ustaviti, tako kot so ga drugi. In ja, gre za ljudi. Absolutno gre za ljudi. Samo s tem istimi sredstvi, ki se zdaj tukaj porabijo za enega ilegalnega migranta, bi lahko pomagali ob pravi organizaciji, tudi Slovenija sama, bližje Siriji – v Libanonu, Turčiji, kjerkoli – desetim ljudem. Če vam gre za ljudi, to naredite. Trpijo bistveno bolj dol kot pa ti, ki so prihajali sem. Videli smo, kakšna je bila struktura. Tako da se res ne sprenevedati, prosim. In ne mi reči, da ni bilo nobenega kršenja zakona. Istočasno, ko ste jih spuščali na sto tisoče ilegalno čez mejo, je moral nekdo iz Kosova, recimo, ki je prihajal v Slovenijo po gospodarskih poslih, prositi za šengensko vizo, plačat sto evrov, čakati tri tedne, pa ste mu jo še zavrnil. Poznam konkretne primere. Če bi se postavil v vrsto, bi šel preko meje in amen. Povedal neko ime, ki bi ga čez pet minut pozabil. Itak ni bilo važno, samo da je šlo.

To, kar ste rekli glede teh tajnih pravilnikov, je še dodatno zaskrbljujoče. Kakšen pa je to nadzor, če vi določate tisto, kar komisija lahko vidi? Kako pa naj vemo, da je to nekaj, kar ni v pristojnosti komisije? Poslali ste nek pravilnik, ki je tak kot delovodnik na KPK, ko ga je še vodil gospod Klemenčič. Vsak peti dokument je bil s koreksom prečrtan, ko smo prišli pogledat sodni spis, ker so se ustrašili, da se bo odkrilo nezakonito delovanje. Kaj pa je takšnega v nekem pravilniku, da Komisija za nadzor, ki je itak zavezana molčečnosti, ne bi smela videti? Kaj je takšnega tam? Ali so tisti uradniki, ki s tem dokumentom tam upravljajo, kaj bolj pooblaščen od poslancev, ki jih je izvolilo ljudstvo, in potem komisija, ki je bila izvoljena v Državnem zboru na podlagi zakona in tudi ustavnih določb? Z natančno enakimi besedami, ki jih vi upravljate, je šef RSNZ in

UDBE leta 1989 zagovarjal stališče takratne komunistične vlade, da tistih pravilnikov Udbe ne da, pa jih je moral dati potem. So Lovro Šturm in ostali, ki so bili v tej komisiji, izterjali odgovore na vprašanja celo v bivšem sistemu, vi pa mislite, da boste zadeve vrnili v leto 1956, ali kaj?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Replika.
Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ministrica, sicer se prej v svoji razpravi nisem želela obregniti ob migrantsko krizo, ker bodo gotovo še drugi kaj več povedali, ampak vaša avantura nas je stala 123 milijonov. 123 milijonov! Zdaj pa preračunajte, kaj bi to pomenilo za državljane, 300 tisoč državljanov, ki živijo na robu ali pa pod pragom revščine. Ta avantura nas je stala tudi zato, ker na to nismo bili pripravljeni. Spomnite se samo na policiste, ki so tam dežurali 24 ur pa bili brez toplega obroka. In še nekaj, ne govoriti o zakonu, vi dobro veste, da imate največje težave v koaliciji. Tako ne pred širšo javnostjo govoriti, kaj pripravljate, dajte se najprej doma zmeniti.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravita naj se dr. Vinko Gorenak in gospa Marija Antonija Kovačič.

Izvolite dr. Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, lep pozdrav vsem tudi v mojem imenu.

Nekaj pozornosti bom seveda namenila pravosodju in ukrepom, ki jih je Vlada sprejela na tem področju, in sicer Ministrstvu za pravosodje. Bilo je sprejetih 15 zakonov s področja pravosodja, ki so bili že potrjeni tukaj v Državnem zboru. Ne bom naštevala vseh imen teh zakonov, veliko smo se ukvarjali s kazenskim postopkom, ukvarjali smo se z zakonom o odvetništvu, o sodiščih, o sodniški službi in tako dalje. Trenutno je v pripravi 12 zakonskih predlogov, ki so v postopku strokovnega oziroma medresorskega usklajevanja. Z nekaterimi od teh se poslanci že ukvarjamo. Nastalo bo 6 povsem novih zakonov in 6 novel obstoječe zakonodaje. Naj ... / oglašanje iz dvorane/ Prosila bi, da mi zagotovite, da lahko govorim brez komentarjev v publiko, ker vsi so imeli možnost povedati ... / oglašanje iz dvorane/ Lepo prosim, da me gospod Gorenak in gospod Janša ne motita.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Prosim brez komentarjev, če se da.
Izvolite, dr. Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): To pa so pač metode, da niti do besede ne puščiš sogovornika, tistega, ki ima besedo, in potem zahtevaš ne vem kakšne pravice za sebe.

Zakon o Sodnem svetu je v pripravi in to bo poseben zakon, ki ga še doslej ni bilo, ki bo podrobneje določil pristojnosti Sodnega sveta. Pomembna za slovenski pravosodni sistem sprememba bo Zakon o državnem odvetništvu, ki bo uredil zastopanje države v civilnih zadevah. Spremenili se bodo zakoni o sodiščih: Zakon o sodniški službi, Zakon o pravnem postopku, Zakon o kazenskem postopku, Kazenski zakonik je tudi v pripravi. Obžalujem sicer, da nismo že do decembra, do zdaj sprejeli oziroma da ni v postopku nekaterih zakonov, ki se napovedujejo, torej o pravnem postopku, pa kazenskega zakona, ampak ti zakoni so za prvim ovinkom in pridejo v proceduro v parlament.

Zelo pomembno je, da bo prišlo tudi v bližnji prihodnosti do reorganizacije mreže sodišč, kar pomeni, da se bodo zadeve enakomerneje razporejale med sodišči. Problem je sedaj v slovenskem sodstvu tudi ta, zelo velik problem, da so zadeve neenakomerno razporejene po slovenskih sodiščih in da nekatera sodišča imajo manj zadev, nekatera se utaplajo v njih, zadeve se rešujejo na različne načine, tudi tako, da sodniki hodijo na druga sodišča soditi. Recimo, iz Maribora sodniki hodijo v Koper in tako dalje in na druga sodišča. S tem se bo pomembno tudi prispevalo k odpravi sodnih zaostankov in hitrejšemu reševanju zadev.

Nekaj je bilo že govora o tem, kakšen je položaj Slovenije na lestvicah in tudi omenjen je bil Justice Scoreboard. Želela sem tudi poudariti, da po nekaterih podatkih, ki jih predlagatelj ni izpostavil, Slovenija napreduje, to je tudi minister povedal. Bistveno je, da je trend izboljšanja viden v slovenskem pravosodju in da je Vlada naredila to, kar je v njeni pristojnosti, da naredi Ministrstvo za pravosodje. Izboljšanje bo še bolj vidno, ko bodo na razpolago podatki iz leta 2015 in potem v naslednjih letih. Pomemben je torej trend, trend izboljšanja in glede na podatke, ki jih imamo iz pravosodja glede na statistiko, lahko ugotovljamo, da se čas reševanja zadev bistveno skrajšuje in zadeve postopoma gredo na bolje.

Ni pa učinkovito in ne more biti dobro, da posegamo v pravosodje, da bi Ministrstvo za pravosodje posegalo v sodni in pravosodni sistem kar tako počez in na brzino. Recimo, minister je tudi omenil projekt Lukenda. Ta je, da ne bi kdo mislil, da imam samo slabo za povedati o tem projektu, ampak v tem projektu je bilo zaposlenih 200 sodnikov na slovenskih sodiščih. Spomnim se sama teh razpisov. V določenem trenutku je bilo razpisanih 21 mest na posameznem sodišču. Res, iskali smo kandidate, kdo bi bil sodnik. Torej, tudi sedaj imamo to situacijo, da je sodnikov preveč, s tem se strinjam, ampak to je tudi rezultat ukrepov prejšnjih vlad. Ni dobro na hitro spreminjati predpisov. Saj tudi minister Pličanič, recimo, je kar naenkrat se zaradi tega, ker je prišlo do nekkih primerov v praksi, odločil: ukinemo

zemljiški dolg, ne rabimo, ker pač smo ga imeli malo, potem pa ga ukinemo. To seveda za prakso ni dobro, ko se določen pravni institut niti ne uveljavi še, pa ga mi kar tako, na brzino in počez ukinjamo.

Vem, da si bo politika vedno želela vpliva na sodstvo, kajti sodstvo je tisto, ki na koncu, v zadnji instanci ugotavlja, ali je bilo nekaj v skladu s predpisi ali ne in seveda, če imaš morda opravka s pravosodjem, če si morda v postopkih, ti je seveda v interesu, da pravosodje ne bi delovalo najbolje in da ne bi ugotavljalo določenih nepravilnosti. Menim pa, da ni mogoče ugotavljati stanja v pravosodju in ukrepov vlade na podlagi posameznih primerov, ki so izpostavljeni v praksi, ki so v medijih izpostavljeni. Na podlagi enega kazenskega primera, dveh, treh ugotavlja zdaj stanje, kakšno je stanje na področju pravosodja in kaj je Ministrstvo za pravosodje na tem področju naredilo.

Ministrstvo za pravosodje je sprejelo številne ukrepe, ki neposredno ali posredno prispevajo h krepitvi spoštovanja načel pravne države. Določili smo preko zakonodaje, ki smo jo spremenili, višje kazni za korupcijska kazniva dejanja zoper gospodarstvo, jasnejše smo definirali kazniva dejanja davčne zatajitve, odpravili smo zastaranje rokov v času, ko je obsojenec na begu, strožji so pogoji za odlog nastopa zaporne kazni, omejitve so uveljavljene glede zlorabe instituta odpusta obveznosti v stečajih, osebnih stečajih in tako dalje in tako dalje.

Menim, da je pomembno, da se na področju pravosodja dela premišljeno, in menim, da to Ministrstvo za pravosodje počne, da sprejema ukrepe, ki jih lahko sprejema na področju pristojnosti v pravosodju. Ne more pa posegati minister za pravosodje in drugi dve veji oblasti v sodstvo preko svojih pristojnosti. Mislim, da se v tem tudi strinjamo, ampak pogoje za delo pravosodja in sodišč v tem okviru mora zagotoviti v okviru svojih pristojnosti Ministrstvo za pravosodje. Mislim, da je to storilo dovolj učinkovito s temi zakoni, ki jih je predlagalo in ki smo jih že sprejeli in da bo to še bolj vidno v okviru zakonov, ki bodo sledili v parlamentarni proceduri, tako da kolega Gorenak, se bova pogovarjala o teh zakonih še v prihodnje, ko bodo vloženi v parlament, in se veselim te debate.

Podpiram pa ministra za pravosodje in seveda Vlado, ki je sprejela vse te ukrepe v pravosodju, in zato mislim, da interpelacija ni utemeljena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, pripravita naj se gospa Marija Antonija Kovačič in gospa Andreja Potočnik.

Izvolite, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Imate pa res smolo, da ste pred menoj na vrsti. Zahvaljujem se generalni sekretarki, da je ostala tukaj ... Ali je šla? Je pa ni več. V redu. Namreč, prosil sem jo, če ostane tukaj, da imam eno posebno željo zanjo. Zato to željo izražam v kamero oziroma tistim, ki boste predsedniku Vlade prenesli to, kar bom povedal. Verjamem, da ga bo zelo zanimalo, in verjamem, da bo tudi zelo zanimalo javnost, kar imam namen povedati. Predvsem bi bila pa to tema za raziskovalne novinarje, ki to seveda niso. Ko je predlagatelj govoril dopoldan o tem, je rekel približno tako, ko so vas leta 2014 določili, da boste naredili stranko pa prevzeli vlado, se je dogajalo to in to. V tistem trenutku je sedanjí predsednik Vlade malo dvignil obrvi, malo pogledal izza očal pa malo tako je odkimal. Se pravi, dal je vedeti, da temu ni tako, da bi bil določen za to, da bo naredil stranko in da bo kasneje sestavil vlado. Sedaj, gospe in gospodje iz SMC, verjamem, da velika večina vas in velika večina ministrov, s tem nima nič ali pa za to sploh ne ve. Zato predsednika Vlade sprašujem naslednje. Ko ste začeli ustanavljati stranko SMC, takrat Stranko Mira Cerarja, ste si zastavili cilj biti faktor, pomeni, doseči nekako kot Združena levica, da bi bili nek faktor. Skratka, da bi imeli neko besedo v parlamentu, da bi notri prišli pa da bi imeli neko besedo, da ne bi bili štirje, ampak, recimo, tam sedem, osem. To bi bil cilj, to bi bila zmaga, to bi bilo čudovito. Verjamem, da tega nič ne veste. No, potem so se dogajali sestanki, prvi, drugi, tretji, pojavljale so se javnomnenjske raziskave in cilj je bil dosežen. Sedem, osem poslancev. No, seveda je mašinerija naredila svoje in naenkrat se pokaže številka 17, 18, 19, 20, no, takrat je gospod Cerar ratal bled in na tej točki, da ne bo kakšnega nesporazuma, mu postavljam naslednje vprašanje: Kolikokrat, kdaj in kje se je sestel z gospodom Kučanom? Zakaj? Kakšna je bila vsebina pogovorov? Postavljam mu javno vprašanje: Kolikokrat se je v času po ustanovitvi stranke sestel z gospodom Kučanom, kaj sta se pogovarjala, kjer sta se sestala v času do volitev? In vprašanje številka dva: Kolikokrat, kdaj in kje danes, torej na kakšen način danes komunicira z bivšim predsednikom države gospodom Kučanom? Odgovor bi želel danes, konec koncev ima Vlada še veliko časa in bi prosil za ta odgovor. Vem, da nimate nič s tem, vem, da nič ne veste, ni vprašanje vam namenjeno, niti nobena obtožba, ste pa posledica.

Gremo naprej. Še za gospoda predsednika Vlade. Poglejte, gospod predsednik Vlade zelo rad reče, finančno smo stabilizirali to državo, posledica je pa potem politična stabilizacija. Pa dajte ga že naučiti, no, da naj ne laže. Finančna stabilizacija te države je dosežena: začetek z ZUJF, nadaljevanje pa s 5 milijardami gospe Bratuškove. Ta vlada je naredila pa – Kaj? Podaljšala je ZUJF in z začasnega je naredila stalni DDV pa še kakšen davek. Torej nima on s tem nič.

Naprej. Javno ga pozivam, da odpre svoj desni predal, potegne ven Zakon o tujcih in ga pošlje v parlament. Gospod predsednik Vlade v tem trenutku drži v predalu Zakon o tujcih, ki ima pomembno določilo, ki je izjemnega pomena za varnost te države, izjemnega pomena za varnost te države z vidika migracij. On ta zakon drži v predalu in ga noče dati na sejo Vlade in ga noče poslati v parlament.

Naprej. Včeraj sva govorila v Odmevih z gospodom Koprivnikarjem. Gospod Koprivnikar je relativno neugoden sogovornik iz razloga, ker izjemno veliko govori, pa nič ne pove. Potem pa ljudje mislijo, kako je pameten in kakšne pametne stvari govori. Ampak pogledajmo dokumente. Jaz sem tam rekel, da je v javnem sektorju zaposlenih približno 3 tisoč ljudi več, poudarjam v javnem sektorju, kot jih je bilo pred to vlado. On je povedal hitro tri približne številke in na koncu, da jih je manj. Zdaj pa pogledajmo realne številke. Ta dokument je podpisal gospod Kraševac, ko je bil še generalni sekretar, in tu so navedene naslednje številke zaposlenih v javnem sektorju. 2008, ko smo mi šli iz vlade, 155 tisoč, 2013, ko smo zapustili drugo vlado, 158 tisoč in avgust letos 160 tisoč 405. Podpis, gospod Koprivnikar. Še en dokument. Na to se je odzval včeraj tudi bivši minister in predsednik Državnega zbora gospod Virant po Twitterju. Twitter je javna zadeva, ga lahko citiram. Napisal pa je takole: »Glede števila zaposlenih v javnem sektorju in državni upravi imaš popolnoma prav. Kobo je grdo naložil.« Kobo pomeni Koprivnikar Boris, se pravi minister. Afna je spredaj, to je ta znak s Twitterja. »Je grdo naložil.« Pogledajmo še en dokument. To je izpisek, ki pa je fantastičen. Ta spisec je narejen danes in zajema vse zaposlene v javnem sektorju, vse, iz vsakega vrtca, šole, muzeja, ministrstva, vse je napisano – 173 tisoč 132. Toliko, gospod Koprivnikar, da ne bo kakšne pomote, kdo laže in kdo ne laže. Minister Koprivnikar se je torej zlagal, vprašanje je, za koliko tisoč. To je to.

Naprej, pravosodje. V vaši koalicijski pogodbi piše devet stvari. Prvič, dosledno spoštovanje načel pravne države. Kaj ste pa naredili? Vzeli ste mandat. Ali je to spoštovanje pravne države? In kaj ste še naredili? Preprečevali ste izvedbo referendumu z zapravljanjem državnega denarja ter izgubili referendum, ker je ljudstvo pač svoje povedalo. No, dalje, zanimivo. Javnost nam pripisuje, da bomo ukinili trajne mandate, ker seveda sploh ni res; ampak vi ste pa napisali trajni mandat sodnikov z daljšo poskusno dobo. Vi ste napisali, da boste uvedli poskusno dobo pred trajnim mandatom sodnikov. Narejenega ni nič. Naprej, ničelna stopnja tolerance do korupcije znotraj pravosodja. Lepo, pod vse to bi se tudi jaz podpisal, kar ste do sedaj rekli, se podpisem pod to. Ampak realnost ni tam. Pred časom je KPK že drugič izdal poročilo o zadevi imenovanja gospoda Škrlec povedala, da sta gospod Fišer in gospod Zalar ravnala

koruptivno. Gospod Fišer je še vaš tožilec. Se spomnite, ko sem imel tu napis Koruptivni tožilec je vaš tožilec. Torej ste spet ravnali drugače. Dalje, vzpostavitev preglednih kriterijev za imenovanje sodnikov. Nič, nič. Odprt dialog s civilno družbo in konstruktivna vključitev vseh deležnikov pri pripravi zakonodaje. Krasno, spet se podpisem. Kaj ste pa v realnosti naredili? Dobili ste pravosodni ZUJF, pet zakonov, podpisalo jih je 6 tisoč ljudi – In kaj se je zgodilo?! Na odboru sem razpravljaj jaz, Eva Irgl, mislim, da še kdo od naših in predstavnik civilne iniciative, SMC, SD, vsi ostali tam, vsi vi ste bili pa tiho, nihče se ni oglasil. Samo proti ste bili. Tako boste torej vi vključevali civilno družbo?! Spet ste se zlagali. Poostrelega nadzora nad izvajanjem lobistične zakonodaje ne morete narediti. V vašo koalicijsko pogodbo ste dali bučnico, ker lahko spremenite samo zakon, ne pa nadzirate ta zakon, ker to dela KPK. Ustanovitev specializiranega sodišča, megla, ni ga. Ukinitve oddelka, to, kar je prej ministrica za notranje zadeve govorila, za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili. Narejenega ni nič. Ureditev zemljiškoknjižnih evidenc, nič. Skratka, popolna nula.

Zelo telegrafsko, da pustim dovolj časa še kolegom. Veste, kaj je rekel minister na zaslišanju? Pravi, da nasprotuje novelam zakonov, mi imamo zakon A in potem B, C, Č ... do Ž, pravi, da nič novel zakonov, zadeve morajo biti sistemske, moramo jih urediti tako, da sprejmemo zakone, ne pa novel zakonov. Rezultat: 15 novel zakonov in en zakon. 15 novel zakonov in en zakon! Vidite, to je to. Eno govoriš, drugo delaš. Rekel je, da boste spisali zakon o Sovi, ga ni. Pravosodni supervizor bo naredil, ga ni. Razbremenitev Ustavnega sodišča, da ne bo odločalo o tem, kdo prazni greznico in kdo ne, ali občina ali država, kar je praktični primer, ga ni. Z ognjem in mečem in takoj pa se bo lotil cenilcev, sodnih izvedencev, tolmačev, izvršiteljev in upraviteljev. No, ne vem, kje je zdaj tisti ogenj in meč. Mogoče v kakšen denar sega, zdaj tega tukaj ni. Zakonodaje ni bilo. Rekel je, da bo spremenil ZOPNI, to se pravi Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Megla, nič ni. Zakon o sodnem svetu, ni nič. Kaj pa je naredil?! Tisto, kar je našela gospa pred menoj, to pomeni, da je sadil okoli ljubljanskega in drugih sodišč rožice. Ampak za to pa ministra ne rabimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič.

Pripravita naj se gospa Andreja Potočnik in dr. Anže Logar.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, poslanke in poslanci, vsem lep pozdrav!

Naj mi bo dovoljeno, da se sprehodim po resorju kulture, z namenom, da ovržem predlagateljevo trditev, da se koalicijska pogodba, ki zadeva področje kulture, v ničemer ne uresničuje. Minister za kulturo, ki je bil pred zamenjavo ministric v letošnjem letu dve leti njen državni sekretar, je za vso neopravljeno delo tudi soodgovoren. V preteklosti smo bili priča, da se slovenska politika ni mogla opredeliti, ali Ministrstvo za kulturo potrebuje, ali je morda lahko nekakšen privesek k drugemu ministrstvu. Dejstvo je, da narod ne obstaja, če nima svojega jezika, kulture v najširšem pomenu besede, kar pomeni kultura v vseh porah življenja in dela družbe na vseh področjih naše države. Ko smo se končno ozavestili, da je Ministrstvo za kulturo nujno samostojno, smo bili že v zamudi urejanja široke palete pomembnih vsebin in zakonodaje. Ne morem se strinjati s predlagatelji interpelacije, ki trdijo, kako se nič ni dogajalo in se koalicijska pogodba ne izvaja. Nepravilno je prelagati zamude preteklih vlad na področje kulture, na Ministrstvo za kulturo v zadnjem mandatu, ki mu uspeva po koalicijskem sporazumu izpostavljati državotvornost, svobodo, vključenost in široko dostopno kulturo ter avtonomijo ustvarjanja. Za doseg te ciljev je v skladu s koalicijskim sporazumom treba izpeljati prenovo kulturnopolitičnega modela, namen katerega je vzpostavitev močne mreže izvajalcev kulturnih programov in projektov v javnem interesu, ki bodo deležni podpore vseh ostalih resorjev države. Kulturna politika mora postati strateško umeščena v izvajanje vseh politik na ravni države in lokalnih skupnosti. Koalicijski sporazum izrecno zavezuje vse stranke h krepitvi slovenske kulture, jezika in kulturne dediščine, saj gre za spodbujanje ustvarjalnosti, socialne kohezivnosti in gospodarskega razvoja na celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Koalicija podpira tudi umestitev slovenske kulture v mednarodno področje, v mednarodni prostor. Zagotavlja svobodo ter pospeševanje ljubiteljske kulture in kulturno-umetnostne vzgoje. Koalicija zagotavlja tudi tesno sodelovanje kulturnega resorja z ostalimi resorji, z gospodarstvom in lokalnimi skupnostmi; ter krepitev dialoga z vsemi deležniki na področju kulture, še posebej z nevladnim sektorjem. Že ministrica mag. Julijana Bizjak Mlakar je jeseni 2015 imenovala strokovno skupino, ki je oblikovala izhodišča za pripravo strategije na področju medijev. Osnutek je že prišel v fazo javne razprave in na osnovi pripomb in predlogov zainteresirane javnosti ter ob nenehnem dialogu z deležniki je pripravljen predlog strategije na področju medijev. Ne drži trditev interpelatorjev, da so člani komisije, ki so predlog pripravljali, v celoti odpovedali. Posamezni člani so imeli nekaj tehničnih pripomb, vendar ne vsi in ne tega, kar zadeva osnutek v celoti. To je za javno razpravo normalno in celo pričakovano, kar so ključne priprave k boljši rešitvi. Predlog strategije je že dokončen in

medresorsko usklajen. Morda je že ali pa bo vsak čas potrjen tudi na seji Vlade. Na podlagi tega se že pripravljata dva ključna zakona, nov zakon o medijih in nov zakon o RTV. Medresorsko je že usklajena strategija filmske vzgoje, v času interpelacije je končana javna razprava o osnutku arhitekturne politike Slovenije, da bi bila sprejeta do konca leta 2016. Za temeljito prenovu Zakona o varstvu kulturne dediščine je že ustanovljena strokovna skupina, ki bo opredelila, kako varovati in kako ravnati s kulturno dediščino v prihodnje.

Treba je ugotoviti, da smo še pred vložitvijo interpelacije, ki jo tudi z vidika izpolnjevanja zaveze na področju kulture ocenjujemo kot nepotrebno in neutemeljeno, že izpeljali prve korake na poti povezave kulturnopolitičnega modela oziroma kulturnega sistema. Med drugim tudi z novelo ZUJIK, s katero smo na novo opredelili socialni program za kulturo kot resnično strateški in tudi dolgoročnejsi akt; in uzakonili nekaj pomembnih izboljšav pogojev za delo in življenje samozaposlenih na področju kulture. V smeri prenove so bile izvedene tudi nekatere spremembe Zakona o medijih, Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije, ki je bil sprejet v Državnem zboru septembra 2016. Kot je razvidno, je Ministrstvo za kulturo prav v tem mandatu uspelo izboljšati sodelovanje z javnimi zavodi ter tudi z drugimi resorji v vladi; in tudi v fazi priprave projektov za sofinanciranje iz evropskih skladov za vrsto programov in projektov, ki sami po sebi udeležujejo dobro sodelovanje z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, z Ministrstvom za javno upravo in še z drugimi. Gre za projekte – center kreativnosti, Nove karijerne perspektive, projekti na področju knjige, založništva, štipendiranja ter uresničevanje jezikovne politike in podobno. Akcijska načrta za jezikovno izobraževanje in jezikovno opremljenost delujeta kljub pomanjkanju sredstev. Ministrstvo je v prizadevanju tega cilja ob dobro delujočem Slovenskem kulturno-informacijskem centru na Dunaju v preteklem letu v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve ustanovilo tak center tudi v Berlinu. Sofinanciralo je nekaj uspešnih predstavitev slovenske kulture, na primer v zadnjem času likovna predstavitev v Budimpešti, sodelovanje na knjižnem sejmu v Pekingu, podpisane so izjave o kulturnih izmenjavah z Rusko federacijo, Francijo, Avstrijo, Italijo, Srbijo, Hrvaško in še z nekaterimi. Ministrstvo za kulturo je že pred začetkom tega mandata ustanovilo inštitut dialoške skupine za nevladni sektor in za dialog s predstavniki samozaposlenih na področju kulture. Obe skupini delujeta ves čas mandata ministric mag. Julijane Bizjak Mlakar in tudi pri trenutnem ministru gospodu Peršaku. Predstavniki nevladnih organizacij so vključeni

tudi v Nacionalni svet za kulturo in so sodelovali tudi v delu prej omenjenih strokovnih skupin za prenavo po posameznih področjih kulture. Zatorej menim, da je interpelacija nepotrebna in popolnoma neutemeljena. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Andreja Potočnik.

Pripravita naj se dr. Anže Logar in gospa Marija Bačič.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Cenjeni kolegice in kolegi!

Naj na začetku poudarim, da je Stranka modernega centra stabilizirala to državo. V Stranki modernega centra spoštujemo demokratični sistem te države in iz tega razloga danes sodelujem v tej razpravi. Pri oblikovanju Ustave Republike Slovenije je bila interpelacija vključena kot zaščita demokracije. In to mi danes daje možnost, da lahko nagovorim državljanke in državljane. To je že sedma interpelacija po vrsti v tem sklicu parlamenta. In veliko besed je bilo namenjenih gospodarski rasti. Kot poslanka Stranke modernega centra, ki vodim Odbor za gospodarstvo in sem članica Odbora za finance, vam ne bom podala odgovora na očitke. Osredotočila pa se bom na gospodarsko rast. Dejstvo je, da je osnova za gospodarsko rast stabilizacija države. Rezultat gospodarske rasti so to, kar čutijo ljudje vsak dan. To so nova delovna mesta. To niso grafikoni, tabele, podatki, ki jih uporabljate od prejšnje, predprejšnje vlade in jih uporabljate z današnjo vlado. Naše državljanke in državljane zanima, kaj delamo za njih. Koliko novih delovnih mest se odpira. In če odpremo časopise, lahko preberemo sledeče. Na primer, podjetje Yaskawa, ki bo s svojim 125-milijonsko investicijo investiralo v Slovenijo, bo zaposlilo dodatnih 170 ljudi. Podjetje Revoz bo svojo najpomembnejšo znamko Renault clio izdelovalo v Sloveniji, v Novem mestu. Zopet se bodo odpirala nova delovna mesta. Podjetnik Pipistrel bo s svojim inovativnim produktom prodril na svetovni trg s 350-milijonsko investicijo v sedmih letih, skupaj s Kitajsko. In da, tudi podjetniki nam priznavajo, da gospodarsko rast podpiramo skupaj s sodelovanjem gospodarstva in politike. Ta vlada definitivno namenja ogromno pozornosti gospodarski diplomaciji.

Prihajam iz občine Tržič in kot predstavnica mlajše generacije se zavedam, da si mladi želijo priložnosti. Želijo si novih zaposlitev. Priložnost, da ostanejo doma, tu, v Sloveniji. Nove investicije pomenijo nova delovna mesta. Atraktivna delovna mesta, konkurenčen trg. Naj še enkrat ponovim, kar smo danes že slišali. V letih 2014 in 2015 je ta vlada pripomogla, da se je zaposlilo nekaj manj kot 50 tisoč mladih brezposelnih, starih do 29 let. Zato sem zelo ponosna na svoje delo. Ponosna sem na svoje kolege in kolegice v koaliciji. Ponosna sem na ministrski zbor in

ponosna sem tudi na našega predsednika Vlade dr. Mira Cerarja. Ponosna sem na to, kar smo naredili v dveh letih. Normalno je, da nam v Slovenski demokratiški stranki očitane dosedanje delo, ker pač vi vodite staro politiko. Jaz pripadam Stranki modernega centra in me zanima prihodnost. Kolegi na moji levi se boste morali zavedati, da smo spremenili pravila. In ta pravila mnoge motijo, ker si ne morejo več polniti svojih žepov. Naše spremembe podpirajo mlade in ustvarjajo več možnosti za zaposlitev. To smo dokazali s sprejetim proračunom v prejšnjem tednu. Proračun temelji predvsem na kakovostnem javnem zdravstvu, varnosti državljanek in državljanov, modernizacij infrastrukture in vložku za mlade preko konkretnih projektov. Primer, v letih 2016–2020 bomo skupaj namenili 300 milijonov preko jamstva za sklade. Koalicija izpolnjuje svoje dolžnosti in spoštuje svoje državljanke in državljane ter oni tudi preko poslovnih subjektov spoštujejo našo državo. To se vidi predvsem skozi naslednje številke.

V letu 2015 se je izboljšalo poslovanje poslovnih subjektov in plačilna disciplina. Družbe in podjetniki, ki so predložili letna poročila za leto 2015, so povečali število zaposlenih in tudi prihodke doma, na tujem trgu, neto dodano vrednost in neto dobiček. Gospodarske družbe za leto 2015 izkazujejo neto čisti dobiček, ki je za 127 % večji kot v letu 2014. Družbe s pozitivnim poslovnim izidom so povečale čisti dobiček za 13 %. Družbe z negativnim poslovnim izidom pa so znižale izgubo za 20 %. Družbe, ki so poslovale v letu 2015, so imele za 5 % več zaposlenih kot v preteklem letu. In naj za konec povem, da se zavedam, da je v naravi opozicije, da nas kritizira. Vendar dokler bodo podjetja, kot je Yaskawa iz Japonske, ki bi lahko investirala v katerokoli državo na svetu, zaupala denar Sloveniji, vem, da delamo dobro. Obžalujem pa, da nekateri v tej dvorani ne verjamejo v Slovenijo, ne verjamejo v slovenske delavce, ne verjamejo v slovensko znanje. Veseli pa me, da tujci verjamejo v nas. Prepričana sem, da bo takšnih investicij v prihodnje še več, kar bo prineslo dodatna delovna mesta. To je ključno, ključno zame in ključno za kolege in kolegice v koaliciji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Anže Logar.

Pripravita naj se ministrica gospa Alenka Smrkolj in gospa Marija Bačič.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Jaz sem malce zmeden. Že cel dan stoji pred parlamentom, na tistem delu, kjer se ne sme parkirati, nova pridobitev Mira Cerarja, brand new bemfl, sedma serija; za okoli 200 tisoč evrov, kar pomeni, da je predsednik Vlade tukaj, v parlamentu; ampak jaz ga na tem stolu ne vidim. Zanima me, kaj počne v vsem tem

času kot glava družine, ki tu brani njegove barve, predvsem jih branijo tukaj? Kaj počne predsednik Vlade? Še včeraj se je v oddaji zvečer hvalil, da bo z veseljem prišel na interpelacijo, kjer bo prisluhnil in argumentirano zavrnil vse, kar je v tej interpelaciji. Pa ga ni z nami. Težko naslavljam njega, ampak bom pač v njegovi odsotnosti govoril. Zelo visok govor je imel tu, kako je vse v tej državi v redu in kako je ta vlada vse uredila. Slovenci imamo en zanimiv pregovor – Lastna hvala, cena mala. Posamezniki iz koalicije, ki vam klikerji malce hitreje delajo, boste rekli, da imamo po drugi strani še en pregovor – Dobro blago se samo hvali. Ampak če prisluhnemo predsedniku Vlade, ki je dejal v uvodu takole, citiram: »Ne gre za nikakršno samohvalo, kot nam očitajo, ampak gre enostavno za prikaz dejstva, da državljani in državljani izveste, kaj sploh delamo.« Če predsednik Vlade ob inavguracijskem govoru ob predstavitvi odgovora interpelacije pravi, da govori zato, da državljani sploh izveste, kaj sploh delamo, potem pomeni, da gre za lastno hvalo; ne pa dobro blago. Najbolj se je razburil predsednik Vlade, ko je od predlagatelja slišal, da ta vlada dela stihijsko, češ mi imamo jasno strategijo. Pojdite še enkrat čez njegov govor, jaz sem šel, pa vam samo nekatere izjave navržem tu. Dejal je – uspevajo nam premiki; se prebijamo naprej; smo uspeli zamrzniti stavko; migracije so nas nepričakovano doletele. Če nekoga migracije nepričakovano doletijo, medtem ko že vrabci čivkajo o tem, mi povejte, ali je to jasna strategija, ali je to bolj znak, da gre za stihijo. In če kaj, gre ukrepanje te vlade v smeri stihije. V tistih visokih besedah ob zaključku se je obrnil predsednik Vlade proti vsem Slovenkam in Slovencem in dejal: »Jaz bi se tu še zahvalil vsem posameznikom dobre volje, prostovoljcem, pravzaprav vsem ljudem, ki pošteno delate.« Če se je on zahvalil vsem ljudem, ki pošteno delajo, delamo, to pomeni, da je okoli sebe nabral same poštene ljudi. Jaz pa predsednika Vlade sprašujem, ali gospod Anton Žunič pošteno dela oziroma če je njegov tesni sodelavec v Kabinetu predsednika Vlade Anton Žunič pošteno delal v preteklosti? Gospod Anton Žunič je bil predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke; dal je tisto milijonsko nagrado gospodu Kramarju. Pa je bil gospod Kramar vseskozi po zobeh, češ da je dobil to milijonsko nagrado; ampak nihče pa se dejansko ni vprašal, kdo je tisti, ki mu jo je dodelil. Gospod Žunič. Ko je potem odšel iz Nove Ljubljanske banke, veste kam, na zelo visoko funkcijo v Factor banko, kjer je ostal do njenega bridkega konca. Gospod Žunič je bil vodja sektorja upravljanja s tveganji. Bil je pooblaščen za upravljanje z bilanco banke in bil je zadolžen tudi za pripravo internih aktov banke. Moje vprašanje je, ali je bil pri tem uspešen in pošten? Ali je upošteval mnenje regulatorjev in deloval s skrbnostjo dobrega bančnika, profesionalno skrbnostjo stroke upravljanja banke. Bil je odgovoren za presojo tveganj. Bil je glavna

oseba v middle menedžmentu oziroma visokem menedžmentu za upravljanje s tveganji. Sem spada operativno tveganje. Ne boste verjeli, Factor banka je že leta 2008 dobila s strani regulatorja opomin za operativno tveganje, in sicer da Factor banka ni natančna pri opredelitvi odgovornosti, da nima transparentnega sistema notranjega poročanja, da tudi v prihodnje ne načrtujejo neodvisnega nadzora in tako naprej. Že leta 2008. Pa je bil še naprej na tej funkciji. Bil je odgovoren tudi za likvidnostno tveganje. Le-to je bilo v Factor banki že od leta 2009 znatno, tretja najvišja stopnja. Kreditno tveganje; že od leta 2009, visoko, najvišja stopnja. Za vse je odgovoren gospod Žunič. Obrestno tveganje, regulatorje, pri svojem nadzoru je ugotavljal številne napake. Gospod Anton Žunič je delal, kakor je delal. Gospod predsednik Vlade verjetno meni, da pošteno. Gospod Anton Žunič je bil zadolžen tudi za pripravo internih aktov. Ko so se začeli menedžerski prevzemi, je Banka Slovenije konec 2006 sprejela sklep o upravljanju s tveganji, ki so ga morale potem vse banke posvojiti v svojih internih aktih. Konec leta 2006. Veste, kdaj je Factor banka sprejela svoj interni akt o upravljanju s kreditnimi tveganji? Konec leta 2009, konec 2009. Do takrat je poslovala brez internega akta za kreditno tveganje. Pa mislite, da se je gospod Anton Žunič tako trudil, da je rabil tri leta, da ga je pripravil. Ne. Banka Slovenije ga je konec leta 2009 opozorila, da tega internega akta nima in da mora banka nemudoma sprejeti ta interni akt. In šele potem se je Anton Žunič zganil in spisal interni akt. Veste, kaj to pomeni po mnenju nekaterih pravnikov? Da glede na to, da tega internega akta v Factor banki ni bilo, uprava ni odškodninsko odgovorna, ker ni kršila internega akta. In gospod Anton Žunič je v Kabinetu predsednika Vlade. Gospod Anton Žunič je do konca, dokler je bil v Factor banki, razlagal, da so likvidnostna situacija in zadeve v Factor banki relativno normalne. Relativno normalne. Si predstavljate, da nekoga, ki ima tako zgrešen pogled na realnost ali pa tako zavaja, potem predsednik Vlade vzame v kabinet. In mene zanima, s čim je predsednik Vlade gospod Anton Žunič tako prepričal, da ga je vzel v kabinet po vseh zgodbah, ki so se v tej vladi zgodile? Kajti v zgodovini Slovenije, posebej po nastanku bančne luknje, ni bilo vlade, ki bi dala toliko drugih priložnosti bančnikom, ki so zakrivilo bančno luknjo. Je ni vlade! Samo pri gospodu Cerarju je to možno. Pa se spomnite SDH, DUTB – na čelu je bil nekdo, ki je bil predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke v času, ko je nastala največja luknja. Ali pa na čelo SDH dati nekoga, ki je bil vodja kreditnega odbora v času, ko so sledile največje slabitve v Novi Ljubljanski banki. Kamorkoli se ozreš, potegne ta vlada oziroma predsednik Vlade nekoga iz bančnega sistema, ki je ustvarjal bančno luknjo. In sprašujem se, če je tisti padec pod mejo 100 tisoč brezposelnih pogojevan ravno s tem, da vsi tisti bančniki, ki bi morali biti

danes brez službe, so pod to vlado dobili drugo priložnost in aktivno sodelujejo pri tej vladi. Kako naj posameznik verjame v iskrene namene te vlade, da bo res preganjala bančno kriminaliteto, če v svojih lastnih vrstah, v samo jedro, na najvišje mesto imenuje ljudi, ki so v bistvu neposredno odgovorni za nastajanje te bančne luknje. Ta vlada ima dvojno moralo, dvojne standarde in kar velja za druge, za to vlado očitno ne velja.

Zdaj pa še glede rahlo neprimerne in neumestne opombe gospoda Klemenčiča v zvezi s spremembo Kazenskega zakonika oziroma kazenske zakonodaje. Dejal je: Šel sem gor zato, namreč na Islandijo, da bi preverili, ali so te rešitve med drugimi, ki smo jih predlagali že od aprila, jih lahko vidite tudi na naši spletni strani, in so sedaj v medresorskem usklajevanju; in ne vem, ali je kakšno mogoče kolega Logar prepisal iz tega ZKP, ker sedaj predlagate tudi spremembe ZKP. Kot da bi gospod Logar ali preiskovalna komisija tekmovala z gospodom Klemenčičem. Naj omenim, da je preiskovalna komisija zadnja, ki je bila ustanovljena na tem področju. Tožilstvo, policija, sodstvo že od nekdaj deluje na pregonu bančne kriminalitete. Gospod Klemenčič je že več kot dve leti na tem mestu in bi lahko kaj spremenil. Ta preiskovalna komisija je pa šele pred nekaj meseci dobila ustrezno dokumentacijo, ki jo je prej blokirala neka sodnica Deša Cener, ki ste ji pa vi v svojem vladnem mnenju dali prav, češ da treba je varovati človekove pravice kreditnih map in Zakon o parlamentarni preiskavi je neustaven. Spomnite se. Da ne bo nesporazumov, vi imate že od aprila to na spletni strani in mi smo verjetno kaj prepisali, po vašem mnenju. Tukaj imam dokument Analiza slovenske kazenske zakonodaje, ki je bil podlaga za delo preiskovalne komisije na tem kazenskem področju. Nosi datum 1. 3. 2016. 1. 3. 2016, je sestavni del poročila. To je bila prva zadeva, ko smo se usedli člani preiskovalne komisije, da smo preverili procesno zakonodajo; vi ste potrebovali dve leti, da ste se spravili na to. Mi smo to prvo zadevo preiskovali, datum 1. 3. 2016, tako da je na mestu vprašanje, ali ste vi morda prepisali kaj od tega, kar je preiskovalna komisija pripravila?! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica, pristojna za razvoj, strateške projekte in kohezijo, gospa Alenka Smerkolj.

ALENKA SMERKOLJ: Lep dober večer tudi v mojem imenu!

Kot veste, je služba, ki jo vodim, pristojna za koordinacijo evropske kohezijske politike in razvoja. In najprej nekaj besed o koheziji. Kohezija je bila in je vse prevečkrat talec raznoraznih razprav o tem, ali smo na tem področju uspešni. Zakaj začenjam s tem? Ker menim, da to ne bi smelo biti ključno vprašanje. Ključno vprašanje, ki si ga moramo vedno zastaviti, je namreč – kakšen je razvojni

doprinos teh sredstev za Slovenijo? Ali jih usmerjamo pametno? Ali z njimi ustvarjamo dodano vrednost? In sicer ne glede na to, ali gre za gospodarstvo, za znanost, izobraževanje ali socialne zadeve. Nekateri moji predhodniki so dajali prednost črpanju. Moja smer je nesporno v dodani vrednosti in tudi zato trdno verjamem, da uvajamo zahtevnejše razvojne instrumente, saj so časi stoodstotnih subvencij minili. To si bomo morali priznati; pa ne le zato, ker je teh sredstev že sedaj manj in jih bo še manj ter bodo po letu 2023 praktično le povratna, ampak predvsem zato, ker nimajo smisla še posebej takrat, kadar govorimo o dodani vrednosti. In zato moramo narediti premike v glavah, zato vas dejansko vabim, da podprete to vlado pri usmeritvi v zeleno, kreativno in pametno rast. Da nas podprete pri naših naporih pri povezovanju gospodarstva, znanosti in izobraževanja. Da nas podprete pri tem, da z različnimi vladnimi resorji delujemo usklajeno in skupaj; da nas podprete pri tem, ko se borimo za to, da bo gospodarstvo vedelo, kaj lahko pričakuje od države; in da nas podprete, ko skupaj z vami spreminjamo Slovenijo na bolje. Ja, na bolje. To je bil naš cilj, ko smo prevzeli vodenje vlade. Naj mogoče spomnim, v kakšni kondiciji, kakšno je bilo področje evropske kohezijske politike, ko smo prevzeli ta mandat. Grozila nam je izguba sredstev. Po uspešnosti smo bili na 19. mestu med 28 državami. Z bruseljske blagajne smo morali v dveh letih, ko je bilo programsko obdobje v Slovenijo že mimo, pripeljati še 45 % celotnih sredstev. Programskih dokumentov, ki so bili nujno potrebni, kljub temu da se je formalno novo programsko obdobje že začelo, še ni bilo, bili so v začetni fazi. In kaj smo storili? Uspelo je, da smo iz proračuna v letu 2014 izplačali 834 milijonov evrov. V letu 2015 rekordnih 916 milijonov evrov, z naporu vseh resorjev v okviru vlade. Z 19. mesta smo se uspeli prebiti na 4. mesto v Evropi. Z Evropsko komisijo smo dogovorili partnerski sporazum, tudi enotni Operativni program za obdobje 2014–2020, postavili smo normativni okvir. Torej delamo s polno paro.

V juliju 2015 smo izdali prvo odločitev o finančni podpori. Do današnjega dne se jih je nabralo preko 780 milijonov oziroma skupaj 146. Upravičenci že prejemajo sredstva in tudi izplačila. Velike premike smo naredili tudi na področju evropskega teritorialnega sodelovanja, kjer so nam kar tri od štirih zunanjih meja, kjer so nam partnerji Avstrijci, Hrvati in Madžari zaupali, da vodimo in da smo organ upravljanja v čezmejnem sodelovanju. V transnacionalnih programih, ki jih tudi koordiniramo, je Slovenija po uspešnosti v tem trenutku ob boku Nemčije, Francije in Italije. Med izjemno uspešnimi projekti celotne vlade pa je gotovo tudi Strategija pametne specializacije, ki jo kot primer dobre prakse izpostavlja celo Evropska komisija. Na njeni osnovi v praksi spreminjamo način sodelovanja med resorji, s skupnimi razpisi in celovito podporo prednostnim področjem. In to

je točno tisto, kar potrebuje in pričakuje slovensko gospodarstvo, ki se mora prav tako povezati. Le tako bomo vzpostavili in okrepili mreže vrednosti doma in se tudi mednarodno pozicionirali. In le na ta način bomo prisotni za mizo, za katero veliki razmišljajo o tem, kako in kam se bodo razvojno usmerili.

Zdaj pa še nekaj na temo Strategija razvoja Slovenije, ki je bila tudi danes na začetku omenjena. Vlada se je ob začetku svojega mandata lotila priprave dolgoročne strategije razvoja države. V preučitvi stanja smo imeli dve možnosti, ali do konca leta 2015 pripravimo osveženi dokument po vzoru prejšnjih strategij. Praktično nadgradimo tisto, kar je bilo. Ali pa strateški načrt razvoja Slovenije resnično pripravimo na celovitih interdisciplinarnih strokovnih znanjih in potrebah. To bi zahtevalo drugačen proces, kjer vsebine pogledamo tako, kot v družbi tudi delujejo – interdisciplinarno in horizontalno; in ne silosno zaprte v različne podsisteme. To hkrati pomeni tudi dialog z več deležniki znotraj vlade, z zunanjimi partnerji, gospodarstvom, nevladnimi organizacijami, socialnimi partnerji. Takšen proces vključevanja širše javnosti – in to ne šele takrat, ko je v bistvu dokument že dokončan – zahteva čas. Odločili smo se za to drugo, težjo pot. Ustanovili smo več delovnih skupin. Na eni strani smo se lotili analiz in pregleda procesov izvajanja razvojnih in strateških usmeritev ter trenutnih dokumentov. Na drugi strani smo začeli s pogovori o prihodnosti Slovenije s prebivalci po vsej državi. Ugotovili smo, da strategija delovanja države ni dovolj. Slovenija potrebuje tudi dolgoročno usmeritev, svojo vizijo, ki jo bomo uresničevali vsi v Sloveniji. Vizija je pripravljena. Za njo so poskrbeli Slovenci, naši prebivalci. V proces smo vključili več 100 prebivalcev in prebivalcev Slovenije, dejansko po vsej državi. In ravno v naslednjih tednih želimo to, kar je nastalo, to, kar so nam Slovenci, naši državljani, vi, državljanke in državljani, povedali, kako želite živeti v prihodnosti, predstaviti tudi vsem parlamentarnim strankam. Tole je odlična priložnost in res prosim, da nam to priložnost tudi omogočite.

Hkrati s tem procesom pa nastaja tudi strategija, in sicer ne le kot dokument. V procesu njenega nastajanja vzpostavljamo in razvijamo kapacitete države, da strateško načrtuje in tudi učinkovito izvaja zastavljene usmeritve. Od besed je treba preiti tudi k dejanjem. Kdaj bomo strategijo dejansko tudi imeli? Pričakujemo, da bo luč sveta dosegla poleti 2017. Kaj nam bo prinesla? Temeljila bo na viziji, ki so jo oblikovali prebivalci celotne Slovenije. Predstavljala bo plod horizontalnega sodelovanja vladnih resorjev, upoštevala bo analize in mnenja domače ter mednarodne strokovne javnosti. V njeni pripravi bo sodelovala široka javnost, da bo odgovarjala na potrebe celotne družbe; in imela bo jasno določen okvir merjenja lastne uspešnosti. Skratka, imamo kaj pokazati. Verjamem, da znamo in zmoremo. Skupaj

verjamemo, da gremo lahko uspešno naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Bom zelo kratek, sem dolžan odgovor gospodu Gorenaku, ki je rekel, da lažem.

Gospod Gorenak, eno je število zaposlenih v javnem sektorju kot celoti; drugo pa je število zaposlenih v državni upravi v ožjem delu, to so ministrstva in organi v sestavi. Verjamem, da mahate, ampak če mi rečete, da lažem, potem bom pojasnil. V mandatu te vlade se je v vladnih službah zmanjšalo devet zaposlenih; v civilnem delu, kamor sodijo vsa ministrstva, se je zmanjšalo za 17 zaposlenih in v skupnem delu državne uprave, za katero velja kadrovski načrt, se je zmanjšalo za 291 zaposlenih. V primerjavi z letom 2012 je skupno zmanjšanje v državni upravi 2 tisoč 781. In res je, v celotnem javnem sektorju se je število zaposlenih povečalo; v zdravstvu, da sedaj ne iščem števil, za 2 tisoč 100 in v šolstvu za tisoč 600 zaradi povečanega obsega storitev in povečanega števila uporabnikov storitev. To so dejstva in ta sem tudi vedno navajal. Vendar ločimo javni sektor, ministrstva in organe v sestavi; to je državna uprava, to je regulirano in to je pomembno. Uskladiva podatke.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Glede na letnico najinega rojstva sem jaz prej vedel, kaj je državna pa kaj je javna uprava, kot vi. To morava vedeti. To, kar ste sedaj povedali, je pa točno. Tisto, kar ste včeraj govorili, je pa bilo netočno. Seveda. V javnem sektorju je bilo ob koncu prve Janševe vlade 155 tisoč ljudi, ob koncu njegove druge vlade je bilo 158 tisoč ljudi zaposlenih; konec avgusta, tako ste vi podpisali, jih je pa 160 tisoč 405. Se pravi, nekaj malega kot 3 tisoč več. Ampak dodatno od najinih včerajšnjih Odmevov si pa pogledjte vaš spisek. Na vašem spisku, narejenem danes, je pa cel javni sektor na številu 173 tisoč 132. Pa da ne boste spet imeli replike, tukaj govorimo o številu zaposlenih, v tem dokumentu ste pa vi meni prikazali število zaposlenih po opravljenih urah. Sva uskladila? No, tako je. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marija Bačič.

Pripravita naj se gospa Urška Ban in gospa Suzana Lep Šimenko.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Dan, ki je bil poln očitkov o nedelu vlade, o njeni neučinkovitosti in slabih rezultatih

ter o neizpolnjevanju koalicijske pogodbe, se počasi končuje. Z očitki, ki so namenjeni celotni vladi, se nikakor ne morem strinjati, saj so neutemeljeni. Njihovi rezultati dela kažejo drugačno, torej uspešno sliko. Ker so pred menoj kolegi iz Poslanske skupine Socialnih demokratov že veliko povedali o dosežkih naših treh ministrov, se bom sama osredotočila na delo naše ministrice dr. Anje Kopač Mrak; in sicer na področju invalidov in ranljivih skupin, ljudi iz socialnega roba. Tistih, ki so izgubili službo, ljudi, ki imajo težave z duševnim zdravjem, ki so težje zaposljivi oziroma nezaposljivi, so invalidi, starejši, migrantje, Romi in tako naprej. Kdo poskrbi za te osebe, ki še želijo delati in se vključiti v socialno sredino sebi enakih? Kdo jim omogoči, da se ponovno aktivirajo na trg dela in se počutijo spet koristne? To so socialna podjetja, katerim je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve postavilo temelje. V letih 2014 in 2015 je bilo ustanovljenih kar 49 socialnih podjetij, sedaj jih je kar 57 in vanje je vključenih skoraj 3 tisoč oseb, za katere skrbi 220 ljudi.

Zakaj to razlagam? Zato, da spoznate, kako zelo pomembno je poskrbeti za tako ranljive skupine ljudi, ki potrebujejo pri delu dodatno pomoč in podporo ter se ponovno aktivirati. Njihovo življenje in kvaliteta njihovega življenja se izboljša, postanejo spet vredni, bolje se počutijo in njihovo življenje se velikokrat izboljša. Socialno podjetništvo je s 1. 1. 2015 prešlo na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in upam, da bodo tudi oni poskrbeli za te ranljive skupine. Decembra 2014 smo sprejeli spremembe Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Ukrepi, kot so kvotni sistem, subvencioniranje plač invalidov, nagrada za preseganje kvote, plačilo prilagoditev delovnega mesta, podporno zaposlovanje in zaposlitvena rehabilitacija, pozitivno vplivajo na zaposlovanje invalidov. Leta 2015 se je zaposlilo 2 tisoč 817 invalidov, kar 59 % več kot leta 2008. Število brezposelnih invalidov ni naraščalo niti med krizo; še vedno narašča število invalidov, vključenih v različne storitve zaposlitvene rehabilitacije in programe v okviru Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Zelo pomemben dosežek je tudi sprememba Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI) iz leta 2014, ki omogoča uveljavljanje pravice do tehničnih pripomočkov in prilagoditve vozila ter pridobitev psa pomočnika. Izdanih je bilo že 2 tisoč 251 vrednotnic oziroma odobrenih tehničnih pripomočkov, ki so prvič v Sloveniji financirani s strani države. Za osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki jih je kar nekaj na čakalni listi za vključitev v dnevne oblike varstva varstveno-delovnih centrov ministrstvo izvaja kar nekaj investicij za širitev kapacitet za nove vključitve; in sicer so se zaključila dela v novogradnje v VDC INCE Mengeš za 90 uporabnikov, začele pa so se dela novogradnje za potrebe VDC Nova Gorica, v izvajanju je tudi

Center Obala Debeli Rtič za 39 oseb, kjer bo tudi dnevni center za tri oddelke posebnega programa vzgoje in izobraževanja za 15 otrok in tri stanovanjske skupine za 24 oseb z motnjami v duševnem razvoju.

Naj se dotaknem še boja proti revščini starejših oseb. Ti so se odpovedali varstvenemu dodatku in denarni socialni pomoči zaradi zaznambe na nepremičnini in vračila denarne socialne pomoči. Naj vam povem, da je v pripravi sprememba Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki odpravlja zaznambo na nepremičninah v vrednosti 120 tisoč evrov in ukinja tudi vračilo denarne socialne pomoči. Zakon bo predvidoma na vladi konec novembra in upam, da ga bomo v tem državnem zboru vsi podprli. Naše ministrstvo je kljub fiskalnim omejitvam zagotovilo več kot 33 milijonov dodatnih sredstev za izboljšanje položaja družin in zagotovilo stoodstotno subvencijo za kosila oziroma topel obrok v šoli za učence iz družin prvega, drugega in tretjega dohodkovnega razreda. Dosežek je tudi, da kar 97 tisoč otrok v letošnjem letu prejema 10 % višji otroški dodatek; in sprejet je bil tudi Zakon o preprečevanju nasilja v družini, ki vsebuje ničelno toleranco nasilja nad otroki. Ker v dveh letih ni bilo mogoče še vsega postoriti, nas seveda čaka še kar nekaj dela, in sicer priprava pomembnega zakona o dolgotrajni oskrbi, ki se pripravlja skupaj z Ministrstvom za zdravje. Čaka pa nas tudi reorganizacija centrov za socialno delo, kjer bo večji poudarek na poenostavitvi upravnih postopkov in povečanju učinkovitosti dela. In naj mi potem še kdo reče, da si tako uspešni in delovni ministri prislužijo interpelacijo. Spoštovani, dovolite, da zaključim z besedami generala Rudolfa Maistra: Narod brez pokončnih ljudi je le krdelo. In v vladi so pokončni ljudje. Vsem želim še naprej uspešno delo! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim.

Besedo ima gospa Urška Ban.

Pripravita naj se gospa Suzana Lep Šimenko in gospod Andrej Čuš.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za dano besedo. Želim pa vsem prisotnim v dvorani lep dober večer!

Danes se vas je že veliko v tej dvorani spraševalo, ali ima ta današnja interpelacija kakšen smisel, je koristna, je potrebna ali nepotrebna. Jaz se s takšnimi vprašanji ne ukvarjam. Interpelacija je zame povsem legitimna pravica opozicije, jo spoštujem, kot je tudi naša pravica, pravica koalicije, da delo vlade na argumentiran način predstavi našim državljanom. In sama podpiram prav vsako razpravo, kjer lahko soočimo nekatera dejstva, poglede in ko lahko to podkrepimo tudi s številkami, z dejstvi, kar podatki prav gotovo so. In potem ima vsakdo možnost, da te številke preveri in na koncu tudi ugotovi, kdo je tisti, ki poskuša prikazovati situacijo drugačno, kot

dejansko tudi je. In danes smo videli, da znamo tudi številke brati različno, vidimo jih različno in tudi interpretiramo jih različno. Sama bi se za začetek rada ustavila pri danes izrečenih besedah gospe poslanke o tem, kako ta vlada razpolaga z eno milijardo več prihodkov kot vlada v letu 2013 in kako iz te ene milijarde ni uspela narediti prav nič. Za začetek naj povem, da gospa poslanka vedno pove samo del o prihodkih, eno milijardo več; pozabi pa povedati, da je bil v letu 2013 primanjkljaj 1,5 milijarde evrov, se pravi milijardo in pol je znašal deficit državnega proračuna. Pozabi tudi povedati, da so se v letu 2013 zaradi visokega zadolževanja zvišale obresti za več kot 230 milijonov evrov. Na podlagi teh podatkov se hvaliti oziroma govoriti o gospodarski rasti, ki je bila takrat dosežena, zame to ni odgovorno, ni nek dosežek, ki bi ga izpostavljala.

Pa se bom še malo ustavila pri teh prihodkih, ker na pamet veliko govorimo, eni milijardo več prihodkov, drugi milijardo in pol. V letu 2013 so skupni prihodki znašali 7 milijard 700 milijonov. V letu 2015 skupni prihodki 8 milijard 500. To zame ni ena milijarda, ampak je manj, precej manj. Če pa govorimo samo o davčnih prihodkih, v letu 2013 – 6 milijard 200, v letu 2015 – 7 milijard, potem v letu 2016 – 7 milijard 200. In tukaj je ta milijarda, se pravi ne skupnih prihodkov, davčnih prihodkov. Sem že povedala, treba je imeti v uvidu tudi to, da je takrat v letu 2013, in ko operiramo s prihodki, treba povedati tudi to, da je bil takrat naš primanjkljaj eno milijardo in pol, da so se zvišale obresti, kot sem rekla, za 230 milijonov. In prav v to pokrivanje teh primanjkljajev je šla praktično ta milijarda. Strinjam se, da se zdaj lahko pogovarjamo o tem, na račun česa je ta vlada v lanskem letu znižala proračunski primanjkljaj na 2,7 % BDP; in ga bo zniževala še v letih 2017 na 600 milijonov in v letu 2018 na 300 milijonov. Prav gotovo ga tudi znižuje na račun teh višjih prihodkov ter tudi s tem, da še vedno zadržuje rast prihodkov višjo od rasti odhodkov. Del tega, kar bi šlo sicer lahko za višjo javno porabo, za višje javne izdatke, nameni tudi pokrivanju teh rezultatov, ki so nastali pred letom 2014. In večkrat je bilo že povedano, kako je sedaj vse krasno, kako se cedita med in mleko, kako je bilo že rečeno. Jaz sem že pri proračunski obravnavi povedala, da pač jaz gledam na stvar nekoliko bolj realno. Še vedno ocenjujem, da realno gledano v primerjavi z letom 2008 še vedno nismo tam, kjer smo bili. In če pogledamo prihodke, v letu 2008 so skupni prihodki 8 milijard 500 milijonov, to raven prihodkov bomo predvideno dosegli v letu 2017. Tako je predvideno v proračunu.

In zdaj ti višji prihodki ne grejo izključno na račun višjih davčnih prihodkov. Davčni prihodki so v letu 2008 znašali 7 milijard 685 milijonov, v letu 2017 so predvideni v višini 7 milijard 374 milijonov. Grejo pa v veliki meri na račun povečanja evropskih sredstev, ki so v letu 2008 znašali 363 milijonov in bodo po napovedih

v proračunu v letu 2017 znašali 929 milijonov. Višino realizacije prihodkov iz leta 2008 bomo končno presegle šele v letu 2017. In kakšna je bila v letu 2008 zadolženost oziroma kakšen je bil naš dolg? Okoli 20 % ali točno 21,8 % BDP. Obresti so znašale okoli 400 milijonov oziroma natančno 326,2 milijona evrov. In kakšni so ti podatki za leto 2014, ko je nastopila z delom ta vlada? Obresti so znašale 1 milijardo 83 milijonov; dolg pa je bil 81 %. Torej ta dolg, o katerem danes veliko govorimo, ni nastal včeraj, ni nastal s to vlado, ni rezultat dela te vlade. Res pa je, da mora proračun, ki pa ga je pripravila ta vlada tudi za leto 2017 in 2018, upoštevajoč vse to, kar sem povedala, in upoštevajoč to, da imamo še vedno primanjkljaj v proračunu, da se moramo še vedno za ta primanjkljaj zadolževati, upoštevati neko dolgoročnost, mora biti zmeren, mora upoštevati tudi možnost nekih negativnih trendov gospodarske in finančne slike, globalno tudi v prihodnje. Vemo, da je Slovenija majhno odprto gospodarstvo in imajo raznovrstni negativni ter tudi pozitivni vplivi nanj lahko velik vpliv. Iz teh podatkov je pač razvidno, da znižujemo strukturni primanjkljaj. V lanskem letu smo z 2,7 BDP izšli iz postopka presežnega primanjkljaja. K rezultatu tega znižanja dolga je vsekakor pripomogel še tisti del veljavnih ukrepov iz varčevalnih ukrepov iz ZUJF, ki smo jih še podaljšali in jih še ne moremo sprostiti ravno zato, ker moramo ta večji del prihodkov namenjati v zniževanje primanjkljaja.

Na drugi strani pa je bilo tudi veliko ukrepov danes že povedanih, ki tudi vplivajo in nekako podpirajo gospodarsko rast. Vlada konec koncev ustvarja institucionalne pogoje za razvoj gospodarstva, šolstva, infrastrukture in tako naprej. Lahko jih nekaj naštejemo: vlada izvaja v letu 2015 sprejeti program internacionalizacije, zagotavlja varnost, spodbuja tuje investicije, izboljšuje poslovno okolje; kar nekaj zakonov smo sprejeli, ko smo odpravljali administrativne ovire, pa naj bo to na davčnem področju s kar nekaj paketi zakonov o davčnem postopku ter tudi z drugimi zakoni na drugih področjih. Zakaj je pomembno to, da je Slovenija izšla iz postopka presežnega primanjkljaja? Kot sem rekla, znižali smo ga lani na 2,7 % BDP in lani je bil prvič po letu 2008 v proračunu ustvarjen primarni presežek v višini 0,3 %. In izboljšanje stanja javnih financ je realno pričakovati tudi v letošnjem letu ter podatki iz sprejetih proračunov kažejo tudi na ta trend v letu 2017 in 2018. Zakaj je to dobro, zakaj je to pomembno? Prvič zato, ker s tem izboljšujemo kvaliteto javnih financ in ustvarjamo prostor za druge prioritete, kar se jasno vidi tudi iz proračuna za leto 2017. Namenjamo proračunska sredstva pomembnim področjem, kot so zdravje, infrastruktura, varnost, znanost, izobraževanje. To so ta področja, kamor lahko tudi del teh znižanih stroškov na račun obresti, ki so planirane tudi v letu 2017, v primerjavi z letom 2014, za 127 milijonov nižje. Drugič, zmanjšuje se pritisk na dolg in stroške

zadolževanja, kar je predvsem pomembno tudi za naše prihodnje generacije. Tretjič, izboljšujemo ugled, položaj Slovenije, bonitetne ocene Slovenije na mednarodnih finančnih trgih. Posledično je tudi boljša dostopnost do financiranja za podjetja, gospodarstva in tudi naše državljane. S tem, ko smo izšli iz tega postopka čezmernega primanjkljaja, tudi ne tvegamo sankcij s strani Evropske unije v obliki denarnih kazni ter tudi dodatnih ukrepov, ki bi jih predpisala Evropska unija. S tem imamo tudi večjo suverenost.

Ne morem mimo tega, da je za ta del zaslužna tudi ta vlada, saj konec koncev ta vlada vodi fiskalno politiko v naši državi, vodi javne finance in kar je zelo pomembno, kot sem že prej povedala tudi, ustvarja pogoje za razvoj institucionalnega okolja. Ta vlada vodi vzdržno politiko javnih financ, kar pomeni, da bremen tekoče porabe ne prenaša na naslednje in prihodnje generacije. Toliko o tem. Če zaključim še z dolgom, ki je bil tudi večkrat po tej razpravi omenjen. Ja, dolg je v lanskem letu dosegel tisto najvišjo točko – 83 % BDP. Jaz sem že prej povedala, da ni nastal od včeraj, ni nastal s to vlado. Ko gledamo na razloge, zaradi katerih se je dolg tudi po krizi še zviševal, je pomembno poudariti, da je večina tega dolga šla za zagotavljanje družbe s sorazmerno visoko stopnjo dohodkovne enakosti med prebivalci. Tudi dolg bomo postopno zmanjševali, zniževali; konec leta naj bi znašal 80 % BDP, potem v letu 2017 78 % in leta 2020 71 %. In glede na obsežno sanacijo bank, globoko gospodarsko krizo, negativne vplive tudi davčne reforme, sprejete v letu 2007, ki je k dolgu države tudi pomembno prispevala, to zniževanje dolga ne more iti čez noč. In vlada kljub vsem očitkom ves čas zagotavlja nemoteno financiranje državnega proračuna in aktivno upravlja s tem dolgom. Samo nekaj podatkov še navedem in bom potem zaključila; povprečni čas vezave dolga se je skoraj s šestih let, kot je bilo to v letu 2013, letos dvignil na osem let, s čimer se je zmanjšalo tveganje za refinanciranje dolga. Zahteven donos novoizdanega evrskega dolga bo letos predvidoma znašal 1,8 %, v primerjavi z letom 2013 je znašal več kot 4 %. In zaradi aktivnega upravljanja dolga so se znižali tudi stroški obresti, stroški servisiranja tega dolga, kot sem že prej povedala, v letu 2017 so nižji za slabih 130 milijonov glede na leto 2014. In tudi to so rezultati dela te vlade in tudi to so dobri rezultati, ki so pomembni tudi za naše državljane. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

Pripravita se naj gospod Andrej Čuš in gospod Benedikt Kopmajer.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovani predstavniki Vlade, lepo pozdravljeni!

Nekako sem se že veselila, da bo predsednik Vlade tukaj prisoten, ker mi je v svojem uvodnem nagovoru dal toliko izhodišč za razpravo, da se bom morala malo omejiti, da ne bom predolga. Resnično obžalujem, da mi mogoče ne bo mogel dati kakšnega dodatnega odgovora. Na samem začetku je rekel, da današnja interpelacija ni potrebna. Jaz pa mislim, da je še kako ta interpelacija potrebna. Verjamem, da bo, karkoli že bo, prinesla določeno streznitev v vaši koalicijski družini, v kateri vlada, kot je rekel poslanec Jurša, koalicijska ljubezen. Upam, da ta ljubezen ni preveč slepa. Preden nadaljujete s tem vašim sloganom – Gremo naprej, je pa vseeno prav, da resnično razmislite, kaj ste v teh dobrih dveh naredili. Kaj ste rekli, da boste naredili, pa niste naredili; in kaj sploh še nameravate do konca narediti. Zdaj pa pogledimo nekatera dejstva. Rečeno je bilo, da ste zagotovili politično stabilnost. Če samo pogledamo na včerajšnji dan, ko je ministrica za zdravje parafirala sporazum; in kot smo iz medijev izvedeli za odzive koalicijskih partnerjev, nekako težko sodimo o neki politični stabilnosti. Ampak verjamem, da državljani te stabilnosti ne čutijo. Predsednik vlade je uvodoma tudi rekel, kako ste prispevali k gospodarski rasti, pa so bile tukaj izpostavljene številne poti v tujino, številni obiski tukaj, v Sloveniji. Izpostavljena je bila celo javna uprava, ampak jaz moram žal povedati, da gospodarstveniki ne čutijo, da bi bila ta javna uprava resnično tako dober servis gospodarstvu, da bi pa pomagala k spodbujanju gospodarske rasti. Če pa mi pogledamo, kaj je dejansko gospodarsko rast generiralo, pa vidimo za leto 2015, ko je bila 2,3-odstotna, da so za 1,1 % zaslužni izvozniki. To so uspešna slovenska podjetja, ki so uspešna deloma tudi na račun tega, da gre našim glavnim pogodbenim oziroma partnericam Nemčiji in Italiji dobro in da lahko izvažajo.

Ampak kaj pa dela ta vlada? Ta vlada pa udari ravno po tistih, ki so najbolj zaslužni za to gospodarsko rast. Kako pa udarjate po njih? Tako, da jih dodatno obremenjujete. Dvignili ste jim davek na dobiček, zabetonirali ste DDV, ki je prizadel vse državljanke in državljane Republike Slovenije. Uvedli ste davčne blagajne, ki so prizadele manjša podjetja, obeta se tudi nepremičninski davek, ki bo imel tudi posledice na gospodarstvo. Ampak kakorkoli v skladu z vašim sloganom greste naprej in spet si lahko verjetno gospodarstvo bolj obeta dodatne obremenitve kot pa razbremenitve. Naj še spomnim, kako deluje ta vlada. Pred poletjem so Ekonomsko-socialni svet zapustili delodajalci. Zakaj so to naredili? Ker delujete po principu, da pripravite nek zakon; ko ga imate že tako rekoč pripravljenega do fineše, potem greste do delodajalcev, do teh vaših socialnih partnerjev, s katerimi bi morali to usklajevati, in jim ga malo pokažete. Ampak Ekonomsko-socialni svet ni namenjen temu, vsaj v preteklih vladah. Vlada Janeza Janše ni funkcionirala na takšen način,

ampak nič za to, gremo naprej in so seveda šli tudi naprej od tega. Predsednik vlade je uvodoma tudi dajal, da se politika več ne vmešava v podjetja in da ste na delovna mesta postavili strokovnjake. Jaz bi vprašala predsednika Vlade, če misli, da mu državljanke in državljani Republike Slovenije verjamejo. Verjamem, da zelo hitro pozabljajo, ampak toliko kadrovanj, kot jih pa je naredila ta vlada, in toliko spodrseljavev na tem področju s tako imenovanimi strokovnjaki, pa mislim, da si ni privoščil še nihče. Pa bom spomnila na eno zadevo. Gospod Dragonja kot državni sekretar na Ministrstvu za finance je na eni izmed sej odbora v Državnem zboru javno priznal, da se je vmešaval v postopke na DUTB za eno konkretno podjetje, šlo je za podjetje Sava. Ne vem, kako se lahko sploh kaj takega izjavi s strani predsednika Vlade.

V letu 2015 se je iz Slovenije izselilo okoli 15 tisoč ljudi. Četrtnina od teh jih je šla v Avstrijo. Jaz verjamem, da Ministrstvo za delo vodi aktivno politiko zaposlovanja, ampak mene pa izjemno skrbi ta aktivna politika zaposlovanja kadrov SD na organe, ki so v sestavi Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pa veste, kdaj me je to začelo resnično skrbeti? Ko so se začele kazati posledice takšnega političnega kadrovanja na strokovna delovna mesta. Pa naj izpostavim primer koroških dečkov. Oseba, ki je naredila ključno napako na enem izmed centrov za socialno delo, je bila politično nastavljena. Je bil vidni predstavnik stranke Socialnih demokratov. In storil je napako, ki je imela izjemno krute posledice. In takšnih kadrovanj glede na informacije, ki jih prejemajo, je ogromno. Če pogledamo, kaj vse je ta ministrica obljubljala, ki ji je predsednik Vlade dal pred prejšnjo interpelacijo podporo, seveda z nekim pozitivnim razmišljanjem, da bo do konca leta pripravila vso potrebno zakonodajo, ki jo že tako pripravlja. Verjetno je v tem okviru mislil tudi na reorganizacijo centrov za socialno delo, ampak jaz se bojim ene stvari. Prejšnji teden sem v ustnem poslanskem vprašanju spraševala, kdaj lahko to reorganizacijo končno pričakujemo. Zadnji odgovor je bil, da do konca mandata te vlade. In če je konec mandata konec leta, potem v redu, potem je ministrica izpolnila pričakovanja, če bo do takrat to naredila. Sicer pa ne vem, kako ji bo lahko predsednik Vlade zaupal tudi v prihodnje.

Če še pogledamo nekatere dobre projekte taiste ministrice, s katerimi ste vi tako veselo šli naprej, naj spomnim, vsi – to pa je res – so bili pa zelo piarovsko podprti, kako tudi ne bi bili, saj ministrstvo zelo pogosto objavlja razne razpise za promocijo in za komuniciranje z javnostjo. To je odpis dolgov. Obljubljali ste, da boste s tem pomagali stotisočim državljanom in državljanom Republike Slovenije. Koliko ste jim res? Tri tisoč 605 ljudem. Poglejmo vrednotnice. Več stroškov je z njimi, kot pa se dejansko v pokojninsko in zdravstveno blagajno

z njimi dobi. Pa še ena stvar. Koliko so do sedaj študentje pridelali s tem, ko se jim zdaj na nek način šteje delovna doba? Koliko te delovne dobe so v tem času pridobili? Mogoče predsednik Vlade ve ta podatek, mi ga bo v nadaljevanju tudi povedal. Ampak vi seveda greste z vašim sloganom – Gre se naprej. Ne glede na to, da se pokažejo rezultati, ki jim ne morete oporekati, vi seveda greste naprej. Še ena stvar, dvig mednarodnega ugleda. S čim ste dvignili mednarodni ugled Republike Slovenije? S kandidaturami za Združene narode ali za sodnico na Evropskem sodišču za človekove pravice? A na tak način dvigujete mednarodni ugled?! Izpostavljeno je bilo tudi, da krepite dialog z regijami in upoštevate posebnosti regij. Že ogromnokrat sem tukaj izpostavila Haloze. In vsi seveda se strinjate, da je pa res treba Halozam pomagati. Ko smo sprejemali proračun, smo predlagali amandma za Haloze. In veste, kaj ste vi kot vlada napisali v to obrazložitev? Pisali ste mi o zakonu o pomurski regiji. Če se spomnim nekih fotografij, kar nekaj predstavnikov Vlade je bilo v Halozah. Jaz res ne vem, od kdaj smo mi na tistem koncu v Pomurju. Kje je zdaj težava te vlade? To je bila obrazložitev vlade na amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Kje je težava, v geografiji ali v ljudeh, ki jih imate zaposlene? Verjetno tudi za to odgovarja predsednik Vlade, ampak vi greste naprej. Veste, državljanke in državljani se že malo bojijo, kam vi greste naprej.

Pri sprejemanju proračuna; na dan sprejetja opozorilo Evropske komisije, da proračun ni v skladu s pravili Evropske skupnosti. Ampak ne; pa da ne govorimo o tem, da je neuskladen, odprte fronte s sindikati, o 300 milijonih, za katere ne vedo, kje so. Ampak ne, vi greste spet naprej. Saj jaz verjamem vašemu sloganu, res, danes sem ga nekako začutila. Res delujete na ta način. In ste šli naprej. Ste rekli, nič, gremo naprej, mi potrdimo proračuna za leti 2017 in 2018. Zaključni račun 2015, delo vaše vlade, Računsko sodišče je malo v dilemi, saj na koncu se ugotovi, da sami niti ne veste, kaj sploh imate od osnovnih sredstev. Ampak ne glede na mnenje Računskega sodišča vi spet greste naprej. Tudi to, da vlada ne spoštuje tega, kar sprejmemo mi v Državnem zboru. Lansko poletje smo sprejemali Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih. Pri tretji obravnavi je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke predlagala amandma, da skupni stroški upravljanja ne presegajo 0,5 % povprečne vrednosti vrednostnega papirja. Strinjali ste se s tem, poslanci ste amandma podprli in zakon je bil s tem amandmajem sprejet; kar pomeni, da zakon velja in vlada ga mora spoštovati. Ampak tukaj se najde nekdanji minister za finance, ki v odgovoru na poslansko vprašanje lepo napiše, da se od tega člana oni ograjujejo, ker ga je predlagala opozicija in se vlada z njimi ni strinjala. Državni zbor je tisti, ki je zakon sprejel. In vi bi ga morali spoštovati.

Ampak vi veselo spet greste naprej, ne glede na to, kaj zakonodajna veja oblasti sprejme; in ne spoštujete. Zaradi tega imamo potem razne popravke v obliki avtentične razlage in podobno. Jaz se resnično bojim, kaj bo ostalo za vami, če boste vi šli naprej po tej smeri, po kateri greste.

Kar pa me resnično skrbi, dosti stvari se je danes tukaj izpostavljalo, med drugim tudi ranljive skupine. Ampak ali veste, katere so največje ranljive skupine v Republiki Sloveniji? V prvi vrsti tisti, ki delajo in s plačo, ki jo dobijo, ne morejo preživeti. Po drugi strani pa tisti, ki so delali skoraj 40 let ali pa 40 let in več ter s tisto pokojnino, ki jo dobijo, ne morejo preživeti. Mogoče bi se bilo treba malo bolj boriti za te ranljive skupine. In še ena stvar mi je res zabavna, Socialni demokrati imajo radi piar zadeve. Oni so bili tisti, ki so uvedli zaznam na nepremičnine. Sedaj s ponosom razglašajo – sedaj bomo pa to umaknili. Povejte, dali smo, narobe smo naredili in bomo to popravili. Ne piar zgodbe obračati v čisto drugo smer. Spoštovana vlada, vprašajte se, v katero smer greste in če je res pametno, da greste v tisto smer naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš.

Pripravitna naj se gospod Benedikt Kopmajer in gospod Danilo Anton Ranc.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Moram povedati, da je po 13 urah in pol čakanja ter okoli 10 ur sedenja v klopih prav velika čast, da lahko sploh razpravljam in povem, kar si mislim; pa to ne leti sedaj na vas, ampak je splošna opazka. Bi pa želel začeti to razpravo s tremi točkami, kjer se ne strinjam s predstavniki koalicije, pa jim ne zamerim tako veliko. Prva je ta, kar je povedal gospod Radič, da je Slovenija postala pod to vlado država, ki spada med 10 najbolj miroljubnih držav na svetu; torej peace. Če želi vlada Mira Cerarja do konca mandata izpolniti čarobni trikotnik – peace, ljubav, bog –, mora v naslednjem letu poskrbeti za dovolj ljubezni. Verjamem pa, da pa bo na koncu ljudstvo poskrbelo, da vam bo reklo Bok in vas poslalo na smetišče zgodovine. Torej peace, ljubav, bog. Mislim, da je trikotnik kar dobro na poti. Po drugi strani, kar sem povedal kot drugo točko, se zahvaljujem, da kljub temu, da sem najmlajši poslanec Državnega zbora, ste me s spominom vrnili v osnovnošolske klopi, ko smo namreč tekmovali pa delali bralno značko. Sicer je bilo kar nekaj razprav zelo na nivoju, izpostavil bi predvsem gospo Ban, gospoda Ferlugo ter gospoda Verbiča, ki sta razpravljala z argumenti; vse drugo pa so bile bralne vaje za bralno značko v tem državnem zboru. In kje je avtonomija poslanca?! Kot tretje pa bi tudi povedal, da je kar malo nesprejemljivo, da na dan interpelacije Vlade Republike Slovenije pride predsednik Vlade Miro Cerar z nekimi novimi moralnimi standardi in parkira svojega

beemveja pred vhodom v parlament ter pokaže državljanom in državljanom, kdo ima več. Vemo česa, pa pustimo to. Zamerim tudi zato, ker sem se danes želel slikati za spletno stran, pa se ne morem, ker s takim avtom se jaz ne bom slikal, ampak pustimo to.

Gremo pa na vsebinsko točko, ki jo pa tej vladi zamerim, pa mogoče ne samo vladi, ampak tudi komu drugemu. Slovenija je članica Evropske unije. Verjetno se vsi tukaj prisotni strinjamo, da je projekt Evropske unije in evropskega povezovanja ter sodelovanja vsekakor na mestu. Boljše, da smo v Evropi, kot pa da bi danes ali jutri tiskali tolarje, se nekako sklicevali na neko suverenost in zapirali meje. Po moji oceni, ko so se evropski voditelji leta 1957 pogovarjali o združevanju Evrope in nekih evropskih vrednotah, so mislili predvsem na več gospodarskega sodelovanja, povezovanja z drugimi celinami; ne pa faliranih multikulti eksperimentov, katerim smo priča zadnjih nekaj mesecev. Spoštovani kolegice in kolegi, pod ta faliran multikulti eksperiment spadate tudi vi, saj ste vse skozi zagovarjali migrantske kvote, ne vem kaj vse. Jaz tukaj pravim, da v bistvu celo Evropska ljudska stranka in tudi Evropski socialisti so del problema in ne rešitve; so nekako pozabili na evropske vrednote in tudi na evropski duh. Kje je bil naš zunanji minister gospod Erjavec, ko je naš severni sosed, zunanji minister gospod Kurz predlagal, da se prekine pogajanja s Turčijo za vstop v Evropsko unijo. Nihče od 27 drugih članic ni imel nečesa, da bi povedal, kar jim gre. Vsi smo se usedli in smo rekli – kakor rečeta mama Merklova in gospod Juncker, tako bo. In to je problem. Danes v Evropi nimamo močnih suverenih držav in močnih suverenih vlad ter parlamentov, ki bi se upali upreti Bruslju. Da ne govorim, da tudi zamerim gospodu Cerarju to, da je bila pred desetimi dnevi v Slovenijo izgnana nacistka, javno deklarirana nacistka, ki je javno govorila, da priznava tretji rajh in nič drugega; ampak Slovenija jo je sprejela. Verjetno bomo tudi za njo poskrbeli. Jaz pravim, da je treba prvo poskrbeti za lastne državljanke in državljanje. Tukaj je seveda vsekakor na mestu vprašanje, kolegice in kolegi, do kdaj bomo hlapci Merklove in Junckerja? Do kdaj? Ali se bomo enkrat postavili za sebe in povedali. Te dni se veliko govori tudi o Rudolfu Maistru. Včeraj sem se udeležil državne proslave v Dornavi. Žal kot edini poslanec Državnega zbora, ampak pustimo to. On je osvobodil Štajersko, priključil Štajersko Sloveniji. Ko pa se danes pogovarjam s svojimi sovrstniki na Štajerskem, pa vsi rečejo, da mu zamerijo, da bi vsi raje živeli v Avstriji. Pa verjamem, da to tudi marsikateri poslanec doživi, ko gre po terenu in se udejstvuje v poslanskih pisarnah. Spoštovani gospod Trstenjak je tudi sam rekel: »Slovenci moramo biti enakopravni vsem drugim evropskim narodom. Nehajmo biti kalimeroti.« Mislim, da sem s tem povedal, kaj si mislim o naši zunanji politiki in tudi politiki Slovenije do Evropske unije. Bi pa mogoče kot

zadnjo točko izpostavil predlog dvojne obdavčitve interneta. Predlagam vam, da na Ministrstvu za kulturo ali pa kot vlada predlagate davek na neumnost. Jaz sem prepričan, da bomo proračun hitro napolnili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Benedikt Kopmajer.

Pripravita naj se gospod Danilo Anton Ranc in gospod Marijan Pojbič.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem ob tej pozni uri!

Čeprav smo danes že slišali veliko kritike, pa moramo ugotoviti, da interpelacija zoper posameznega ministra oziroma vlado ni nujno nekaj negativnega. Pozitivna je v toliko, da si lahko iz oči v oči povemo in izmenjamo naše poglede na aktualno stanje v državi. Pa pojdemo od splošnega h konkretnemu, na dejstva. Vprašal se bom, kako občutimo delo vlade na Koroškem? Da dela vlada s polno paro, kot je dejala kolegica Sluga, je res in to se pozna tudi na Koroškem. Dovolite, da vam nanizam nekaj aktivnosti in rezultatov, ki se dotikajo vseh ministrstev, pa bom omenil le nekatere. Sanacija državnih cest. Sem spada redno vzdrževanje, krpanje, sanacija poškodovanih vozišč. Po podatkih koncesionarja, ki upravlja s cestami na Koroškem, je bilo v letu 2014 to izvedeno v vrednosti 2 milijona 700 tisoč evrov, v 2015 v vrednosti 3 milijone 800 tisoč, za 2016, ker leto še ni končano, pa še ni podatka. Ravno kar se je začela investicija v nov most čez reko Dravo v Vuhredu, ki je tudi vreden več kot 2 milijona evrov. Uspešno so zaključeni skoraj vsi projekti čiščenja odpadnih voda. Začel se je evropski projekt Oskrbe s pitno vodo v zgornji Dravski dolini v vrednosti 50 milijonov evrov. To je projekt, ki poteka od Dravograda do Podvelke. Potem državne nepremičnine, tu mislim na nekdanje stražnice in druge objekte, so bile uspešno dodeljene v last oziroma v upravljanje lokalnim skupnostim, kjer razvijajo društveno ali gospodarsko dejavnost. Da ne omenjam splošne bolnišnice v Slovenj Gradcu, kjer je bila večja obnova in tudi del novogradnje; potem srednješolskega centra Ravne, pravzaprav oba – Ravne in Slovenj Gradec; potem nova glasbena šola v Slovenj Gradcu. Naslednje, napravljeni so sméli koraki tudi na projektu severnega dela tretje razvojne osi, ki je za nas, Korošce, in za naše gospodarstvo izjemno pomembna. Kar nekaj deset milijonov evrov prihaja na Koroško in s tem smo mi seveda zadovoljni. Moram pa omeniti tudi sodelovanje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, katerega delovanje je še kako občutiti med društvi in združenji Slovencev na avstrijskem Koroškem, le nekaj kilometrov od nas, s čimer so izredno zadovoljni. Sodelovanje v kulturno-gospodarskih projektih, na primer Dežela pod Peco ali Petzenland, kjer sodelujejo občine tostran ter onstran meje, in še bi lahko našteval

pa so le nadgradnja. Mimogrede, minister Žmavc je ravno danes odprl Slovenski knjižni center v Celovcu.

Če strnem oziroma zaključim; vlada je uspešna. Pričakujem pa, da bo do konca mandata zmogla tudi razvojno-reformni preboj na ključnih področjih pri investicijah, strukturnih načrtih, zdravstvu, transformaciji gospodarstva in demografskih zadevah. Tako mi občutimo delo te vlade na Koroškem. Kako pa jaz razumem današnjo interpelacijo? Pozitivno je, da je vsaj delno vsebinska in ni zgolj obtoževalna o komunistih in udbovcih, čeprav je tudi prej zašla na to področje. Kljub temu pa se mi zdi, da po nekaterih razpravah občasno začutim, kot da ne živimo v isti državi. Interpelacijo bi umestil tudi v kontekst notranje dinamike v Slovenski demokrati stranki. Interpelacije oziroma sklepa, ki je pripravljen, da se sprejme ali zavrne, ne bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za kulturo gospod Anton Peršak.

ANTON PERŠAK: Hvala.

Gospodu Čušu in vsem ostalim zaskrbljencem bi rad povedal samo to, da ne načrtujemo nobenega davka na internet; razmišljamo samo o posebnem prispevku za tiste lastnike platform, ki objavljajo nesporno medijske vsebine, avdiovizualne vsebine in oglašujejo gospodarske družbe in tako naprej, ker pač pomenijo nelojalno konkurenco pravih medijem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

Pripravita naj se gospoda Marijan Pojbič in Janko Veber.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav ministrski ekipi ter kolegicam in kolegom!

Jaz bom malo drugače začel, pa ne bi bil ravno tako navdušen nad temi interpelacijami. V preteklosti naj bi jih bilo kar 40, od tega samo dve uspešni. Jaz bi lahko rekel, da živimo v nekem interpelacijskem cunamiju. Lahko bi rekli, da mogoče postaja to neka nova športna disciplina slovenske opozicije ali pa se mogoče kdo želi vpisati v kakšno knjigo rekordov. Priznavam pa tudi legitimnost opozicije do te interpelacije, mislim, da gre v tem primeru predvsem za ponavljanje enih in istih kritik, ki pa ne upoštevajo doseženih rezultatov vlade. Ne bi sešteval časa, ur in minut, ki jih tukaj potratimo; bolje bi bilo, da bi jih porabili za sprejetje kakšnega boljšega zakona ali pa se mogoče posvetili kakšni gospodarski temi v tem parlamentu. Seveda pa bom ocenil danes tudi vlado kot celoto, ne bom toliko govoril o posameznih ministrih, ker mislim, da vlada deluje dobro. Ugotavljam, da gre v bistvu za nek projekten pristop k vodenju vlade, in temu ustrezni so tudi rezultati. Prej smo slišali mnogo

števil, jih ne bi ponavljaj, najpomembnejša je gospodarska rast – 2,7 %, znižanje primanjkljaja s 5 na 2,9; brezposelnost je padla pod 100 tisoč in smo jo zmanjšali za kar 16 tisoč brezposelnih. Kako smo prišli do teh rezultatov? Odgovor je timsko in projektno vodenje vlade po načelih projektnega menedžmenta. In tu bi navedel en primer dobre prakse, mogoče Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije. V tem primeru so premier Cerar, minister Počivalšek in minister Židan prepoznali gozdove kot naravni vir. In tako sta ministrstvi za kmetijstvo in gospodarstvo pripravili zakona, ki smo ga tudi v Državnem zboru sprejeli. Ta zakon je prinesel neko novo vsebinsko prakso in povezal ministrstvi za gospodarstvo in kmetijstvo ter panogi na tem področju, ki sta vezani na gozdarstvo, lesno industrijo.

To je primer dobre prakse ministra Počivalška in ministra Židana, ki sta povezala dve panogi po vertikali, od hloda do izdelkov z visoko dodano vrednostjo, v gozdno-lesno verigo za proizvodnjo izdelkov z visoko dodano vrednostjo. V zakonu so se vzpostavili tudi pogoji za učinkovito gospodarjenje z gozdovi, kar bo preprečilo izvoz lesa brez dodane vrednosti. Predsednik Vlade dr. Miro Cerar in tudi minister Počivalšek sta prepoznala prednost sektorskega pristopa k lesni industriji, ki ga do zdaj ni bilo. Ta je nekoč zaposlovala kar 50 tisoč delavcev, celo 70 tisoč skupaj s trgovskimi firmami; danes pa komaj 10 tisoč. Zaradi zapostavljanja lesne industrije sta predlagala ustanovitev direktorata za lesno industrijo, katerega naloga je vzpostavitev pogojev gospodarskega okolja za razvoj lesne industrije in za vzpostavljanje vertikalnih povezav v gozdno-lesni verigi za vzpostavitev zelenih delovnih mest. Direktorat za lesno industrijo in direktorat za gozdarstvo skupaj vzpostavljata lesno verigo in pogoje za povezovanje obeh dejavnosti. Cilj je, da lesarstvo postaja najhitreje rastoča panoga v Sloveniji. To navajam kot primer projektne pristopa, sprejetje nekega zakona, ki nam bo na dolgi rok dal velike in dobre rezultate. Da se dotaknem še infrastrukture. Tudi tukaj mislim, da sta vlada in ministrstvo prepoznala, da infrastrukturni projekti imajo multiplikativne učinke na gospodarsko rast. Kljub strogim fiskalnim okvirjem je vlada namenila letos več sredstev in jih povečala iz prejšnjih 10 na kar 100 milijonov v letošnjem letu.

Prav tako se bom dotaknil projekta tretje razvojne osi. Ta se je vlekel kot jara kača in obljube vlad so se vrstile vse od leta 2000 dalje. Predsednik Vlade dr. Miro Cerar, minister Gašperšič sta prišla od besed k dejanjem in prvič po 15 letih lahko govorimo o konkretnih potezah na tretji razvojni osi. Tako se bo v letu 2017 začel odkup zemljišč, projektiranje na odseku Slovenj Gradca do Velenja in pričetek gradbenih del v letu 2018. Prav tako famozen drugi tir, podobna zgodba. Vse do sedanje vlade so obljubljale gradnjo, obljubljale pričetek, ki ga nikoli ni bilo. V tem mandatu se je to zgodilo. S

pričetkom izgradnje izvlečnega tira lahko govorimo že o pričetku izgradnje tega famoznega projekta. Izdano je gradbeno dovoljenje. Torej vlada je prva, ki je pričela z izgraditvijo tega projekta. In če zaključim, predsednik Vlade dr. Miro Cerar in vlada, mi rečemo na Koroškem, sta podedovala zafurano in zapufano kmetijo, če govorimo o prisposodbi. Država v krizi, negativna gospodarsko rast, velika brezposelnost, politična nestabilnost, velika zadolženost. In po domače, kot rečemo Korošci, skupaj smo stopili, zadeve začeli reševati in pod vodstvom dr. Mira Cerarja so rezultati očitni. In mislim, da ravno ti pozitivni rezultati prinašajo nek nemir v opozicijo, ki teh pozitivnih premikov ne prepozna. Še enkrat poudarjam, interpelacija je legitimna, vendar tudi v tem primeru ne argumentirana. Če zaključim, država Slovenija pod vodstvom te vlade v vseh pogledih vse bolj napreduje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

Pripravita naj se gospod Janko Veber in minister za infrastrukturo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Najprej moram omeniti gospoda Kopmajerja in povedati, da sem dobil sporočilo s Koroške in mu pošiljajo pozdrav s Koroške, kjer so zapisali: Za Koroško ta vlada ni storila nič. To so zapisali vaši kolegi s Koroške, gospod Kopmajer. / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina. Velja za vse strani tišina.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Naslednja stvar, ki se mi zdi izjemno pomembna, je tudi to, da so predstavniki Desusa povedali, da Slovenska demokratska stranka z interpelacijami onemogoča delo vlade. In jih vprašam, ali so v tem mandatu sploh kaj delali? Potem bom obrazložil, zakaj sem to vprašal. In še naslednja stvar, na katero se moram odzvati, ki je neokusna, nedopustna, skrajno nesramna in ponižujoča za slovensko ljudstvo. Eden izmed članov Stranke modernega centra si je dovolil povedati naslednje, citiram: »Pa smo šli pogledat, to bi bilo na Slovenčka zelo dosti.« Na Slovenčka zelo dosti. To je povedal gospod Dušan Radič, ki je za Murski val 30. 5. 2014 – in sedaj je poslanec Stranke modernega centra – povedal naslednje: »Inteligentni ljudje bežijo od politike. V Sloveniji pa nam je vsem jasno, 'što idejo v politiko.« Upam, da ste v narečju razumeli, kaj človek, ki sedi v vaši poslanski skupini, govori. Ali lahko nekdo sedi v slovenskem parlamentu in tako ponižujoče govori o slovenskem narodu, o slovenskem ljudstvu, ki je predstavnik slovenskega naroda in ljudstva?! Da govori – Slovenčka; nesramno, neokusno, skrajno nedopustno. Resnično vam to moram povedati, jaz imam zelo malo časa, mi

je zelo žal, sicer bi bil danes bistveno daljši. In nadaljujem z naslednjim pomembnim mojim pogledom na to, zakaj je Slovenska demokratska stranka vložila interpelacijo proti vladi. In vas vse, ki sedite v parlamentu, sprašujem, kaj bi naredili, ko bi po mesecu dni nočnih, nedeljskih, prazničnih prišli domov z minimalno plačo 600 evrov ali pa še manj. Kako bi se počutili? Ali kako bi se počutil, ko bi mesec prišel okrog in bi dobili 220, 250, 280, 300, 400 ali 500 evrov pokojnine? In vi tukaj govorite velike besede, kaj ste vse naredili za slovensko ljudstvo, slovenski narod. Jaz vam povem zdajle to, kar sem vam zdajle povedal, da 30 ali več procentov ljudi živi na pragu revščine. To ste naredili. Da vam ni nerodno in da vas ni sram. In da nadaljujem, kaj je povedal Milan Balažič, nekdanji veleposlanik. Bom najprej prebral njegov citat, v kolumni je torej zapisal naslednje besede: »Prvi človek Slovenije govori, kot da je nesposoben, se obnaša kot nesposoben in deluje kot nesposoben. Ne dopustite se prevarati, Cerar je nesposoben.« Gospod Balažič. Njegove besede sem citiral.

In za konec, ker imam malo časa. Moja draga mama, ki praznuje za božič 82. rojstni dan, me je prosila, da v tem državnem zboru v njenem imenu povem nekaj besed. Dala mi je kuverto, zraven tudi sosedi Marija in Emilija. Od svoje pokojnine so darovale Vladi Republike Slovenije in Miru Cerarju: moja mama ima 470 evrov pokojnine – 2,7 evra, ko gre za 0,6 % uskladitve; potem Marija, ki ima 270 evrov – 1,50 evra, in Emilija, ki ima 278 evrov – enako, 1,50 evra. In poklanjajo Vladi Republike Slovenije 5,70 evra. Odpovedale so se mesečni uskladitvi pokojnine, s tem želijo Miru Cerarju ter vsem v koaliciji in vladi, ki tukaj sedite, povedati, kakšna je vaša skrb za tiste najbolj ranljive skupine v naši družbi. In kaj mi je še povedala in me prosila, da povem? Bog ne daj, da bi se na ta sredstva še prilepil kak stric iz ozadja, da ne bi od teh sredstev slučajno vlada posredovala kakšnemu Zemljariču, Kučanu in tako dalje, kakih 30 % od teh sredstev. Me je posebej opozorila na to, da opozorim vlado. In to v tem trenutku prenesem in dam na mizo, kjer sedi predsednik Vlade Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Pojbič, s tem ste najverjetneje zaključili svojo razpravo.

Besedo ima gospod Janko Veber.

Pripravi naj se minister Gašperšič in gospod mag. Branislav Rajič.

Gospod Veber, izvolite, beseda je vaša.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Mislím, da je mogoče prav, da v svojem uvodnem delu najprej opozorim, da verjetno ne bi bilo potrebne današnje seje, ki je namenjena interpelaciji celotne vlade, če se ne bi sprejemali ukrepi, ki jih je predlagal tudi sam predlagatelj te interpelacije ali pa si jih je pravzaprav želel, da

jih sprejmemo v Sloveniji. V mislih imam sprejetje fiskalnega pravila, tudi sprejetje Slovenskega državnega holdinga kot upravljavca naše skupne lastnine in uzakonitev slabe banke, ki naj bi reševala slabo stanje v naših bankah. S tem, ko so se ti ukrepi sprejeli, so se podaljšali vsi ti krizni ukrepi; in to je tisto, kar se odraža tudi na položaju ljudi. Če bi se morali danes o čem pogovarjati, bi se morali pogovarjati prav o oceni teh ukrepov. Verjetno bi bilo zelo smiselno, da vsi, opozicija in koalicija, poskušamo poiskati učinkovitejšo rešitve od teh, katerim smo priča, in so predlog predlagatelja današnje interpelacije. In s tem bi zagotovo dobili jasnejši odgovor, kaj je treba narediti v Sloveniji, da bo revščine manj. Dobili bi jasnejši odgovor, kaj je treba narediti, da bomo lahko več mladih zaposlili. Danes smo že kar veliko polemizirali o tem, da jih je skoraj 50 tisoč uspelo dobiti zaposlitev, ampak je to daleč od tistega, kar bi se dejansko moralo v Sloveniji zgoditi, če želimo, da bomo tudi čez 20, 30 let govorili o tem, da to ni izgubljena generacija; ampak da je to generacija, za katero smo naredili vse, da bo lahko prejela tudi pokojnine.

V sklopu tega želim opozoriti na to, da bi bil resnično zelo zadovoljen, če bi danes glasovali o sklepu, da s tem našim skupnim premoženjem oziroma našo skupno lastnino, ki jo imamo v podjetjih, gospodarimo in upravljamo z njo na način, da bo zagotavljala dolgoročno vzdržen in stabilen pokojninski sistem, predvsem za to mlado generacijo, ki še ne razmišlja o tem. Vendar mi se moramo tega zavedati, da jim to omogočimo. Skupna tema bi morala biti ustanovitev tako imenovanega demografskega sklada, ki bi, vsaj po mojem mnenju, moral dejansko upravljati z vso našo skupno lastnino, ki jo še imamo v podjetjih. In to je tisti najučinkovitejši odgovor na to, da v prihodnosti, če se lahko zmenimo na nivoju opozicije in koalicije, ne bodo potrebni takšni ukrepi in takšne seje, kot je današnja, da se pogovarjamo o interpelaciji celotne vlade. To je razprava, za katero mislim, da bi se morala zagotovo nadaljevati tudi v preostanku mandata te vlade in priti do odločitev, ki bi zagotovo morale biti močno oblikovane v to smer, da pri njih sodeluje tudi opozicija. Če govorimo o tem dolgoročnem upravljanju naše skupne lastnine, potem je najbrž prav, da te rešitve uzakonimo z dvotretjinsko večino, da jih ne more niti neka aktualna vlada v nekem novem mandatu spreminjati kar tako. Ampak je res potreben širši družbeni konsenz. In če se ugotavlja, da so razmere nezadostne v tem trenutku, nezadovoljive v tem trenutku, dajmo narediti nekaj, da jih spremenimo. Vendar v sami interpelaciji tega problema ni zaznati in tudi v današnjih razpravah je bilo tega bistveno manj, kot bi sam pričakoval, glede na to, da je to resnično realni problem v Sloveniji in realna rešitev, s katero lahko zelo veliko stvari spremenimo. Kajti če se začnemo pogovarjati o

tem, da bomo upravljali z našo skupno lastnino, ne pa jo razprodajali, potem ne bo nobenih težav s tem, da bomo govorili o tem, da so neke svetovalne pogodbe, za katere odteka na desetine, stotine milijonov evrov, da se srečujemo z raznimi lobisti, ki želijo vplivati na predsednika ter na celotno vlado, na poslance. Vseh teh lobističnih in interesnih skupin se znebimo v tistem trenutku, ko se odločimo, da bomo z našo skupno lastnino ravnali tako, da bo za mlado generacijo dobro čez 20, 30 let. In to je tisti ukrep, ki ga je treba v najkrajšem času sprejeti. Odpadejo, kot sem povedal, mnoge težave, o katerih se danes pogovarjamo.

Moram tudi priznati, da sem nekako, ne bom rekel razočaran, to je itak včasih tako ali drugače za razumeti; vendar glede na odločitve, ki je bila včeraj sprejeta pri Resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa, kjer se je odločalo o tem, ali bomo en pomemben delež naše skupne lastnine prodajali ali ne, gre za Luko Koper, ki bo dejansko predmet prodaje, in tudi Slovenskih železnic, če se bo ta strategija prometne politike udejanjala. Vezana je sicer na ta famozni drugi tir, ki se ga v veliki meri izkorišča ravno zato, da do te prodaje pride. In ko sem pogledal včerajšnje glasovanje, bi s skupnimi močmi, če bi opozicija glasovala proti tej resoluciji, zavrnili ta predlog in dali vladi jasen signal, da neha z ukrepi, ki so dejansko predragi za Slovenijo oziroma izčrpavajo državo, izčrpavajo s tem tudi ljudi. Bolj kot izčrpavaš državo, so tudi ljudje revnejši. Žal do te zavrnitve ni prišlo in to je ena od tistih odločitev oziroma zamujenih priložnosti, ki smo jo imeli včeraj; in bi res naredili tisto, kar je zelo smiselno in potrebno za nadaljnji uspešen gospodarski razvoj Slovenije. Tako pač bo ta resolucija aktualna, Državni zbor je dal nekako zeleno luč, tudi ministru, da nadaljuje s svojimi aktivnostmi, z razprodajo Luke Koper in prodajo Slovenskih železnic. In ne glede na to, da se poskuša oblikovati tudi izgovore, češ da bomo ustanovili holding in bo to potem vse drugače; tudi sam holding dejansko pomeni samo bypass oziroma obvod do te prodaje. In še enkrat poudarjam, z vsako prodajo naše skupne lastnine postajamo revnejši vsi skupaj in to nikakor ni prihodnost, ki si jo želimo. Ob vsej tej razpravi, ki jo imamo danes, ocenjujem, da smo včeraj res imeli vsi skupaj priložnost, da naredimo konkreten korak k temu, da bodo razmere v Sloveniji boljše. Ampak žal je bilo to zamujeno; tudi iz razloga, ker predlagatelj se je sicer večinoma vzdržal pri tem programu resolucije, kar pomeni, da ga nekako ne akceptira v celoti. Vendar če bi bil proti, bi bil ta ukrep zavrnjen in to bi bila resnično ena učinkovita odločitev Državnega zbora in pomemben signal vladi, da mora dejansko ravnati drugače, kot je bilo predlagano v tej resoluciji. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

Pripravi naj se gospod mag. Branislav Rajič in gospa Marjana Kotnik Poropat.
Gospod minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani kolegice in kolegi v Vladi, spoštovani državljanke in državljani, ki še gledate našo predstavo v Državnem zboru!

Mislím, da je po teh besedah poslanca gospoda Vebra kar primeren čas, da se oglasim tudi sam. Danes sicer mineva natanko tri dni in dva meseca, odkar sem tukaj pred vami odgovarjal na interpelacijo v zvezi z mojim delom. Interpelacijo je takrat podprl rekordno nizek delež poslancev, kar na svojevrsten način govori o utemeljenosti tiste interpelacije. Zato danes tudi ne bom govoril in se ukvarjal z očitki o tej interpelaciji, pač pa bom svoj čas izkoristil predvsem za to, da spregovorim o našem delu v teh dveh letih in o načrtih, ki jih še imamo za naprej. Naši rezultati na področju infrastrukture so vidni in merljivi. Pa mi dovolite, da na kratko naštejemo le nekaj najpomembnejših. Po dolgih letih premajhnih vlaganj v cestno infrastrukturo je ta vlada v proračunih za letošnje leto pa tudi za naslednji dve leti zagotovila več finančnih sredstev, s katerim smo spet začeli izvajati investicije v cestno infrastrukturo. Že letos smo za to namenili 100 milijonov evrov in to se tudi že pozna na naših cestah, kar ste ugotavljali tudi nekateri od vas, poslank in poslancev. Do letošnjega septembra smo obnovili 30 cestnih odsekov, do konca leta pa predvidevamo preplastitve in obnove še na 60 odsekih. Obseg del na cestni infrastrukturi bomo samo še povečevali, saj imamo v proračunu za naslednji dve leti skupaj predvidenih 270 milijonov evrov. Naš cilj je, da v naslednjih šestih letih vzpostavimo kakovostno raven državnih cest. Do konca mandata bomo izboljšali stanje na vsaj dvajsetih odstotkih cestnega omrežja.

Oktobra 2015 smo začeli graditi manjkajoč del avtoceste med Draženci in Gruškovjem. Dela bodo končana sredi leta 2018. Naslednje leto bo končan polni priključek Šmarje - Sap, leta 2018 pa bomo začeli z gradnjo druge cevi predora Karavanke. Dars že izvaja aktivnosti, da zagotovi pogoje za začetek gradnje tretje razvojne osi na njenem južnem in tudi na severnem delu, in sicer bi se gradnja začela konec leta 2018. Sprejeli smo tudi dva strateška dokumenta, ki ju Slovenija na področju infrastrukture še ni imela. To je Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji in Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji, katero ste v Državnem zboru sprejeli ravno včeraj. V modernizacijo in nadgradnjo železniške infrastrukture smo že vložili skupaj dobro milijardo evrov, posodobili in nadgradili smo 155 kilometrov prog, 412 kilometrov pa smo opremili z digitalnim radijskim sistemom. Ob progi Pragersko-Hodoš je letos prvič zapeljal tudi električni vlak. V naslednjih letih bomo v

modernizacijo vložili še približno 350 milijonov evrov, nadgradili bomo železniške proge Maribor–Šentilj, Zidani most–Celje in vozlišče Pragersko. Kočevsko progo smo tudi že začeli obnavljati in bo vlak po njej zapeljal v letu 2018.

Konec lanskega leta smo zaključili 362 energetskih sanacij javnih stavb, 55 projektov učinkovite rabe energije ter 170 biomasnih projektov. Samo pri letnih stroških za energijo so občine z energetsko prenovno stavb prihranile približno 1,5 milijona evrov letno. Sprejeli smo Dolgoročno strategijo za spodbujanje naložb energetske prenove stavb, v programu evropske kohezijske politike 2014–2020 imamo za energetsko obnovo javnih stavb namenjenih 115 milijonov evrov nepovratnih in 50 milijonov evrov povratnih sredstev. Ob upoštevanju naraščajočega zanimanja za energetsko pogodbeništvo in javno-zasebno partnerstvo lahko pričakujemo povečanje teh investicijskih vlaganj s faktorjem 4. Zaključili smo tudi projekt obnove in novogradnje potniškega terminala na Letališču Edvarda Rusjana Maribor. Slovenija je postala ena prvih držav, ki je z mrežo 26 hitrih električnih polnilnic na evropskih koridorjih zagotovila, da lahko uporabnik električnega avtomobila nemoteno potuje po Sloveniji. Uvedli smo integrirano vozovnico, ki jo uporablja že 116 tisoč dijakov in študentov, produkte tega sistema pa bomo širili še naprej tudi na druge uporabnike.

Seveda ne morem mimo projekta drugega tira železniške proge med Divačo in Koprom. Izvedba tega projekta je in ostaja prioriteta te vlade. Gre za inženirsko in finančno zelo zahteven projekt, od skupaj 27 kilometrov proge bo 20 kilometrov v predorih, zgrajena bosta dva viadukta, dva mostova in ena galerija. Zanj imamo pridobljeno gradbeno dovoljenje, ustanovili smo tudi projektno podjetje, ki bo investitor te gradnje. Glede financiranja preferiramo model, v katerem bi kot zasebni partner sodelovala slovenska logistična podjetja, ki imajo od drugega tira največ koristi; hkrati pa je naš cilj, da s financiranjem kar najmanj obremenimo davkoplačevalce. V tem smislu se pogovarjamo tudi o možnostih sodelovanja z Madžarsko, ki izkazuje zelo velik in resen interes za sodelovanje pri razvoju logistike na prostoru srednje in vzhodne Evrope. Tega sodelovanja pa sosednja država ne pogojuje nujno z deležem v Luki Koper, zato še enkrat poudarjam, da naša prizadevanja nikakor ne vodijo v kakršnokoli privatizacijo Luke Koper ali privatizacijo Slovenskih železnic. Naj na koncu še poudarim, da ostajam in vztrajam pri zavezi, ki sem jo že dal; to je, da bomo drugi tir začeli graditi v prihodnjem letu. Pospešeno izvajamo tudi ostale projekte na področju infrastrukture. To je naša odgovornost za sedanost in prihodnost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod mag. Branimir Rajić.

Pripravi naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in mag. Branko Grims.
Izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Branislav, ne Branimir.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Se opravičujem.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani ministrski zbor; dober večer vsem, ki sledijo interpelacijski nadaljevanji!

Današnji državni praznik – dan Rudolfa Maistra proslavljamo na najbolj neprimeren način. Sedma interpelacija v tem sklicu Državnega zbora, statistika, ki je daleč nad povprečjem. In to na dan, ko bi svoje misli morali družno in državotvorno zavedno posvetiti vojsčaku, zaradi katerega se Slovenija konča v Šentilju, namesto pri vitanski razvodnici. In v nesojenem Marburgu, torej Mariboru, imamo slovenske vrtce, šole in slovensko gledališče. Pogostost interpelacij je sorazmerna s srdom opozicije, ker ji dosežki vlade ne omogočajo, da izpove svojo bolečino drugače kot z interpeliranjem. In koga po šestih vajah v zlogu interpelacije sploh zanima, da bi zbrano spremljal interpelacijsko prerokanje?! Mar niso instrumenti interpelacije razvrstitev do absurda? Vlada dobro dela. Vsi merljivi kazalniki so namerili rezultate, ki so nočna mora opozicije. Postaja vse bolj jasno, da ljudi več ne zanima, kaj pobudniki interpelacije očitajo ministricam, ministrom in vladi. Pravzaprav tega ne zanima niti pobudnikov. Prijavljajo ure in ure razprav le z namenom, da ugrabijo medijski prostor in z njim pozornost javnosti. Pri tem z nedojemljivo dvoličnostjo spregledajo lastno politično dediščino, ki je državo skoraj pripeljala do kapitulacije, in kritizirajo vsepovprek. S prirejenimi podatki megljijo perspektivo. Omenjenih 123 milijonov evrov za migracije pomeni 73 milijonov, ki jih je prispevala Evropska unija. Stopnja laži je samo 60 %. Ne zmenijo se za neizpodbitno dejstvo, da so med svojo vladno dosegli največji proračunski primanjkljaj, najvišjo stopnjo brezposelnosti, prekinili so socialni dialog, sprožili stihijo slabih kreditov.

Vlada Mira Cerarja in koalicija pa sta dosegli najmanjši proračunski primanjkljaj od začetka krize, brezposelnost je dosegla najmanjšo stopnjo v zadnjem petnajstletju, okrepljen je socialni dialog, skuša se dokončno razrešiti problem nakopičenih slabih kreditov. Mi nismo kopali bančne luknje, mi kopljemo tisti, velikokrat omenjeni, predor z lučjo na koncu, v katerega smo vstopili na začetku mandata. Vsak dan naredimo nekaj, kar izboljšuje našo družbo in gospodarstvo. Spodbujamo znanost in raziskave. Iščemo in aktiviramo vlagatelje doma ali v tujini. Mi ne grozimo preiskovalnim novinarjem. Mi res nimamo razloga, da bi se bali

takšne interpelacije. Škoda le, da ne moremo interpelirati pobudnikov interpelacije. Za utemeljitev te interpelacije so uporabljeni vsi vzvodi, vključno z nesramnim in brezsrčnim vpletanjem družinskih dram in otroških tragedij, kar je manipulacija brez primere. Ljudem je nerodno, ko poslušajo to sprenevedanje; in redki imajo želodec, da to stoično prenesejo. Vsem, ki ste se širokoustili z otroškimi tragedijami, je prav malo mar za otroke, na katere se sklicujete, ko se spogledujete z najbližjo kamero. Nezmožnost soočanja z dosežki te vlade preveva iz navedb vaše interpelacije. Za vas ni pomembno, kdo to vlado vodi in kaj ta vlada naredi, pomembno vam je le, da motite njeno redno delo in v nič sprevržete vse tisto, česar sami niste bili sposobni doseči. Vaš kriterij za interpelacijo je jasen – ko ti ni fino, interpeliraj. Vendar ostaja ena tema in ena oseba, pri kateri smo vsi enotni – pomen in zasluge Rudolfa Maistra; danes posebej. Pomenljivo pa je, da bi z logiko, s katero pristopate k interpelacijam, hlastajoč za oblastjo, interpelirali tudi samega Rudolfa Maistra, če bi živeli v času njegove velike zmage. In z njim sem nameraval skleniti, vendar je novica popoldneva, da je novoizvoljeni predsednik Združenih držav Amerike Donald Trump poklical premierja Cerarja. Ker je pogovor potekal v prijaznem tonu, je preplah zajel Ameriko. Bojijo se, da boste kmalu interpelirali Trumpa. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Rajič.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

Pripravi naj se mag. Branko Grims in gospod Ivan Prelog.

Izvolite, gospa Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav ministricam, ministrom, sodelavcem ter seveda poslankam in poslancem!

Sprašujem se, kaj naj še povem nocoj v zvezi s to interpelacijo, ker je bilo že toliko povedanega. Pa bom še jaz ponovila to, da je to sedma interpelacija po vrsti in da imamo vloženo že osmo interpelacijo, o kateri bomo, kot kaže, kmalu razpravljali v tem državnem zboru. In še ta podatek, da je to tretja interpelacija v naši državi proti vladi, proti celi vladi. Bila je vložena interpelacija proti vladi Antona Ropa in vladi Janeza Drnovška. Na očitke, ki so navedeni v interpelaciji o delu in odgovornosti te vlade, je danes v Državnem zboru odgovoril predsednik Vlade gospod dr. Miro Cerar, ki je dejal, da so očitki neutemeljeni. Povedal je, da se je država znašla v gospodarski, socialni in politični krizi v času, ko je vlado vodila neka druga vlada; ter da so se slabi krediti nakopili takrat in ne sedaj pod to vlado, torej ne danes. Seveda se s to ugotovitvijo našega premierja strinjam. Dejansko smo trošili več, kot bi smeli, in to nas je pripeljalo

v težave; zaradi teh težav pa nam je grozila tudi trojka. Danes te grožnje ni več; ni je več po zaslugi te vlade. Imamo stalno gospodarsko rast, ki jo je treba ohranjati in se truditi, da se še poveča. Opozorila bi tudi na to, kar je bilo tudi danes že večkrat povedano, in sicer na dejstvo, da se je brezposelnost zmanjšala, da se je predvsem zmanjšala tudi brezposelnosti pri mladih, kar za 50 tisoč delovnih mest, ki so jih dobili mladi v zadnjih dveh letih. To je zelo vzpodbuden podatek. Poleg vseh teh problemov, s katerimi se je vlada srečevala in ki jih je reševala, se je srečala tudi s problemom begunske krize, ki pa jo je, to je treba reči, ta vlada rešila oziroma uspešno reševala, čeprav tudi s pomočjo dobrodelnih organizacij, kot sta Rdeči križ in Karitas. Seveda pa ta zadeva še vedno ni dokončno rešena in ne vemo, kdaj se bodo na naših mejah zopet pojavili številni begunci in prosili za azil v naši državi ali v Evropi. Zato ta vlada še vedno pripravlja ukrepe, s katerimi bo lahko tudi takrat reševala zadevo.

V svoji razpravi bi želela opozoriti še na pomembno zakonodajo, ki je bil sprejeta v zadnjem času in ki rešuje določene probleme, predvsem v pravosodju, če najprej omenim pravosodje. Zelo pomembno je to, da si ta vlada oziroma minister za pravosodje prizadeva, da se skrajša doba reševanja sodnih postopkov in da se prepreči številna zastaranja sodnih postopkov. In tu so zelo pomembne spremembe zakonov. Ena po mojem mnenju zelo pomembna zadeva je ta, da zastaranja ne bo teklo v času, ko je storilec oziroma preganjani na begu. Na ta način so mnogi reševali problem in se tako izognili roki pravice. Ključna je predlagana sprememba Kazenskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku, kjer bodo te stvari zapisane, kot sem rekla, v korist hitrega in učinkovitega sojenja. Drugih zakonov se ne bi sedaj dotikala, pač pa bi rekla, da se pridružujem razpravi in navedbam, ki jih je o tej zadevi v svoji razpravi imela spoštovana kolegica gospa Jasna Murgel. Opozorila bi tudi na neke pomembne zakone, ki so bili sprejeti na Ministrstvu za okolje in prostor. Tu bi predvsem omenila Zakon o dimnikarski službi, ki smo ga po dolgotrajnih naporih in usklajevanjih sprejeli ter spreminja to službo, ureja na licenčnem sistemu poslovanje dimnikarske službe. Potem bi opozorila tudi na celovito prenovo prostorske, gradbene in okoljske zakonodaje.

Spoštovane in spoštovani, opozoriti želim še na eno pomembno zadevo, in sicer na dejstvo, da smo v tej koaliciji zmogli napor, da smo sprejeli dopolnitev tretjega poglavja Ustave Republike Slovenije, v katerega smo zapisali, da ima vsak, prav vsak pravico do pitne vode; da so vodni viri javno dobro v upravljanju države; da vodni viri služijo prednostno in trajnostno ter da so neprofitni. Voda je skupen vir za preživetje človeštva in javna dobrina, zato mora biti dostop do nje temeljna in splošna pravica vseh. To spremembo Ustave smo sprejeli brez podpore poslanske skupine, ki vložila to interpelacijo.

Rekla bom – žal. In s tem bi zaključila svojo razpravo. Na koncu mi dovolite, da bi predsedniku Vlade ter spoštovanim ministricam in ministrom želela sporočiti, da cenim vaše delo in da vas v vaših prizadevanjih podpiram. Ocenjujem, da je ta interpelacija nepotrebna ter da je njen namen predvsem zaposlovati vlado z nepotrebnimi razpravami s ciljem, da v tem času ne more opravljati svojih nalog, da se ne more ukvarjati s stvarmi, za katere je bila izvoljena; to je voditi državo ali kratko povedano – vladati. Spoštovane in spoštovani, želim vam še naprej uspešno delo! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Branko Grims.

Pripravi naj se gospod Ivan Prelog in mag. Aleksander Kavčič.

Gospod Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep večer! Vsem, ki sem vas zbudil zdajle, tudi dobro jutro.

Zakaj je potrebna, celo nujna tale interpelacija, ki je – za vse, ki ste pozabili – ustavna kategorija? Zato, da vas spomnimo, zakaj ste bili izvoljeni, gospe in gospodje; kajti bili ste izvoljeni z vašim priseganjem na dosledno spoštovanje prava, ustavnost in zakonitost, na etiko, moralo in odgovornost ter na varnost. In ne boste verjeli; točno na teh točkah ste zgrmeli kot stare gare. Gospe in gospodje, javno vas obtožujem, da kršite Ustavo. In ne izgovarjajte se na pravno neznanje, na čelu vlade stoji ustavni pravnik. En teden nazaj ste sprejemali neustavne proračune Republike Slovenije, kajti če bi spoštovali ustavno normo – fiskalno pravilo; bi morali oblikovati telo, ki bi v tej postopku dalo zavezujoče mnenje. Niste ga imenovali. Zvestno ste sprejemali neustavne proračune, kot temeljne akte za delo te države. Še več; vse, kar ste počeli v zvezi z migranti, ne samo da ni zakonito, tudi protiustavno je in v nasprotju z mednarodnimi akti, ki zavezujejo državo Slovenijo in ste jih dolžni spoštovati. In jih je treba upoštevati po sami Ustavi neposredno. Ne samo da ste protizakonito in protiustavno spustili čez mejo pol milijona ljudi, ki te pravice pravno ne bi imeli; tudi to, kar se greste zdaj z uvažanjem migrantov po kvotah, ni v skladu s pravnim redom, ki zavezuje našo državo. Kajti če bi bile dosledno spoštovane norme naše in tuje zakonodaje in mednarodnih aktov, potem bi vsi tisti, ki pridejo v Italijo, morali tam, ker je to varna država, zaprositi za azil. In šele potem, ko bi se Italija odločila, bi imeli pravice, ki jim kot azilantom pripadajo. Ne pa da se jih razvaža naokoli in se s tem ne dela nič drugega, kot da se pod hlinjenjem nekega lažnega humanizma v resnici izvaja levičarsko menjavo volilnega telesa; in to celotnih držav. Mladi ljudje zaradi pomanjkanja dela, zaradi nevarnosti, zaradi vsega, kar to prinaša, odhajajo v tujino; vi pa uvažate migrante. To je v resnici tisto, kar ni

samo naš problem, je problem celotne Evrope, Evropske unije. Ampak za tisto, kar zadeva Slovenijo, ste pa vi odgovorni. Kršite Ustavo, mednarodne predpise in zakone.

In kršite človekove pravice. Protiustavno se odvzeli mandat, bili ste opozorjeni na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča Republike Slovenije in Evropskega sodišča za človekove pravice; več odločb sem vam tukaj prebral. Požvižgali ste se na to. Še enkrat povem, na čelu vlade je ustavni pravnik, torej zvestno kršite človekove pravice, kar je sramota brez primere. Kršite odločbe Ustavnega sodišča, celo tiste, ki so v korist otrok, kot recimo v zvezi s šolstvom, ker je hotelo Ustavno sodišče dati enake možnosti tudi otrokom iz revnejših družin. Zvestno jih kršite, kršite jih celo leto, kršite jih dolgotrajno. Nobenega odgovora do tega trenutka ni bilo na nobenega od teh očitkov, gospe in gospodje, na nobenega od teh dejstev, da kršite Ustavo, ustavni red in mednarodne predpise; pa je na čelu Vlade Republike Slovenije ustavni pravnik. Kako bo, ga javno sprašujem, on sedaj stopil pred svoje študente in bo rekel, da bo treba spoštovati Ustavo. Pa bodo rekli – gospod dr. Cerar, saj vi ste pa kot predsednik Vlade predlagal proračune, brez da bi izpolnil ustavno normo, torej protiustavno, na neustaven način. Kaj bo on takrat odgovoril?! Javno ga sprašujem. Če ste torej zgrmeli na načelih spoštovanja pravnega reda, človekovih pravic, ustavnosti in zakonitosti, pogledjmo malo naprej, kako gre z etiko. Pa se spet vrnimo malo na migrante. Človek, zaposlen, državljan Republike Slovenije, državljanica Republike Slovenije, 40 let delala, dobi 400 pa še nekaj evrov na mesec. Migrant pride sem, stroški, ki se seveda izstavijo davkoplačevalcem, 800 do 2 tisoč evrov na mesec, če gre za mladoletnike. To je vaš izračun. Oprostite, gospe in gospodje, kaj pa ima to še zveze z etiko?! To je sramota brez primere. Še večja sramota je pa to, kar ste naredili za svoj piar. Nevladne organizacije so vas opozorile, da je 30 tisoč slovenskih otrok pod ravno revščino in da si ne morejo niti privoščiti, da bi šli na more. In kaj ste storili vi v vladi in vladajoči koaliciji? Na morje ste vlekli migrante, da ste se slikali z njimi, kako ste multukulti; otroci so pa ostali doma. To, oprostite, je politični kriminal, da ne rečem še kaj hujšega. Zmeraj in povsod bi morali imeti naše državljanke in naši državljani prednost; še posebej pa takrat, ko gre za otroke. Konec koncev nas k temu zavezujejo tudi mednarodne konvencije o otrokovih pravicah, da je vedno interes otrok na prvem mestu; pri odločanju vseh ter vseh institucij, tudi parlamenta in tudi Vlade Republike Slovenije. Vi pa tega ne spoštujete, torej kršite.

Pa pojdimo še naprej. Ko ste omenjali eno od vaših načel – strokovnost. Kakšna strokovnost, gospe in gospodje, je pa na področju zunanje politike? Zafurali ste arbitražni sporazum, kjer bi z ustreznim ravnanjem

zunanjega ministrstva, z nekaj preventive in verjetno tudi z nekaj drugačnega političnega delovanja lahko preprečili ali pa vsaj bistveno omilili posledice, ki so nastale; pa je bila to strateška zadeva za Slovenijo. In ko gre za volitve, lepo vas prosim, s kakšnim argumentom ste prejle prišli. Kaj je naredila Vlada Republike Slovenije s pomočjo svojega veleposlaništva v Berlinu, gospe in gospodje? Ste ponosni na to? Na LGBT parado, gej parado v Berlin ste poslali tovrnjak LGBTQ aktivistov, da so skakali okoli oblečeni v ljubljanskega zmajčka z enim nagim descem na ramenih ter nosili transparent Never Trump. In danes se tisti, ki ste torej na plečih davkoplačevalcev delali vladni, pazite, vladni agitat za volitve v neki tuji državi, kar je že samo po sebi diplomatski škandal brez primere; še zlasti zato, ker je vse skupaj pozdravila še veleposlanica gospa Marta Kos, hočete slikati z gospodom Trumpom. In pravite – saj nas je poklical. On je s tem dokazal, da je čudovit diplomat; vi ste pa s svojim ravnanjem dokazali, da niste diplomati, da nimate pojma o diplomaciji in da delate razvojno škodo naši državi. Kajti ne misliti, če vas je sedaj poklical, da je vse to kar pozabljeno. Ali preprosto povedano, ko gre za državnost, gospe in gospodje, niste ne Maistri ne mojstri.

Poglejmo še, kako je potem z vašo odgovornostjo. Če v tej vladi nekdo ukrade pašetko, je takoj ob zaposlitev; če ukrade nekaj elektrone, lahko tam ostane. Če si prisvoji nekaj deset tisoč evrov, je najboljši tistega leta. Če zafura največji strateški projekt za Slovenijo na zunanjepolitičnem področju, je pa nedotakljiv. To pa je odgovornost po vaše. Preprosto rečeno, ta vlada, gospe in gospodje, pooseblja tri Murphyjeve zakone; karkoli vam že govorijo, vedno vam govorijo o denarju. Dr. Cerar je rekel, ta vlada je zelena. Ja, če upoštevamo, da so bankovci zelene barve, zlasti ko gre za dolarje, v tem delu bi se potem z njim kar strinjal. Drug Murphyjev zakon; za najbolj visoko donečimi besedami se ponavadi skrivajo najbolj pritehni interesi. Toliko o vašem govorjenju o socialni in socialni državi, kako to zgleda na primeru slovenskih državljanov, proti migrantom sem že povedal. In tretji Murphyjev zakon, ki je gotovo najbolj značilen; ko zaseda vlada, ni varen ne državljan, ne njegovo premoženje, ne njegov denar, ne njegovo življenje. Danes je bilo rečeno, da je vlada, ko je šlo za migrante, poskrbela za varnost. Lepo vas prosim, dokazano, tukaj nobenega dvoma ni več, je šlo čez Slovenijo najmanj 8 teroristov, ki so bili potem neposredno vpleteni v priprave, v izvedbo terorističnih akcij. Za več 10 se pa v tem hipu še preiskuje. Nemška ocena je, da naj bi jih šlo čez Slovenijo približno 150. To je ocena njihove tajne službe, lahko preverite. Toliko o varnosti, za katero skrbite. In če upoštevamo te tri Murphyjeve zakone, gospe in gospodje, se ne čudite temu, če je med ljudmi čedalje bolj prisotna ena krilatica, ko pravijo, da v teh tednih cela Slovenija govori o nekih strašljivih klovnih,

ki strašijo mlado in staro po različnih koncih Slovenije, ampak nikakor ne morejo najti njihovega izvora. Kaj pa če bi sledili denarju in pogledali v vladno palačo?!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Ivan Prelog.

Pripravi naj se mag. Aleksander Kavčič in gospod Žan Mahnič.

Izvolite.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani vsi prisotni!

Pravijo, da obstajata dve idealni vladi – ena bi naj bila v deželi Utopiji, druga pa v deželi El Dorado. Iz razumljivih vzrokov naše vlade ni med njima, vendar pa gre zasluga prav tej vladi za stabilizirane finance, za pobirajoče se gospodarstvo, za zmanjšano nezaposlenost, zgledno varnost ter pozitiven trend večine pokazateljev. Pri vsem tem pa je zaskrbljujoča negativna demografska slika, na katero po mojem mnenju v veliki meri vplivajo medsebojni odnosi, atmosfera strahu, medsebojna obtoževanja in podobno. Za vse to pa ta vlada zagotovo ni kriva. Naj na vse to zaključim z naslovom znamenite Shakespearove komedije **Much ado about nothing. To je komedija o dvornih spletkah, ki se v prevodu glasi: Mnogo hrupa za nič. Hvala lepa.**

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Aleksander Kavčič.

Pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

Gospod Aleksander Kavčič, izvolite.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, najlepša hvala za dano besedo. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Leta 2014, torej dve leti nazaj, odkar je vlada Mira Cerarja prevzela vodenje te vlade, smo bili v krizi, smo bili v gospodarski krizi, v finančni krizi, v socialni in tudi politični krizi. Vlade so se menjale kot po tekočem traku, grozila nam je trojka, nekateri so jo celo pozivali v Slovenijo, da ne znamo sami voditi svojih javnih financ. Kdaj so se nakopičili slabi krediti? Kdaj je nastala bančna luknja? Tedaj, torej leta 2014 in še prej. Proračunski primanjkljaj je bil kar dvakrat večji kot danes. Imeli smo visoko nezaposlenost. Kje smo takrat varčevali? Varčevali smo predvsem na račun investicij. Reform, resnih reform pa ni bilo na vidiku. Socialni dialog je bil prekinjen in še marsikaj se je dogajalo. Stihija je bila takrat in ne sedaj. Po predstavitvi interpelacije proti vladi je razbrati, da v tej državi ni nič v redu. Ampak treba je poudariti, da je ravno obratno. In to, da je bilo v mandatu te vlade izplačano največ sredstev v zadnjih desetih letih za projekte za sofinanciranje iz Evropske unije; da je število brezposelnih prvič po šestih letih pod 100 tisoč, da je v letu 2016 260 % več skupnih javnih naročil v primerjavi z letom 2014 in s tem

prihranek pri porabi proračunskega denarja. Prvič po desetih letih je namenjenih več sredstev za nabavo novih uniform, varovalne in zaščitne opreme ter voznega parka policije. Ustavili smo trend padanja sredstev, namenjenih obrambnem resorju. Za področje varnosti v najširšem pomenu bo vlada že v letu 2017 zagotovila 16 % več sredstev.

Pa naj se še sam dotaknem s tremi točkami, ki jih je pomembno poudariti, tega migrantskega vala, o katerem se je danes tudi veliko govorilo. In te tri točke so, da smo z tem valom, s temi migranti bili, prvič, humanitarni, bili smo solidarni z drugimi državami. In kar je najpomembnejše, zagotavljali smo varnost za vse. Zato je pomembno, da se sam na tem mestu še enkrat zahvalim, verjetno tudi to z mano delite ostale kolege in kolegi, policiji in voski, ki sta v tistih težkih časih opravljali zelo pomembno in zahtevno nalogo ter jo seveda opravljata tudi še sedaj. In če rezimiram v enem stavku debato te interpelacije do sedaj, se nekako zdi, da so naši rezultati, rezultati te vlade najhujša bolečina te opozicije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič.

Pripravi naj se ministrica za obrambo gospa Andreja Katič.

Gospod Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane ministrice in ministri; spoštovana koalicija!

Prejle sem šel po hodniku in sem slišal eno ministrico, ki se je pogovarjala po telefonu, ni bila najbolj spretna, slišal sem jo. Komunicirala je približno na isti način kot Drenikova in Sekolec, ko so ju ujeli v prisluhe. Rekla je: »Tako razpravljajo, take neumnosti govorijo, da se komaj zadržujem, da sem komaj tiho. Ampak naši so pa v redu, naši so fenomenalni, res dobro govorijo.« Ne bom povedal, za katero ministrico gre, lahko pa sama odgovori, ali je mogoče odgovorila s predsednikom Vlade ali mogoče z belim magom. Na njej je, da bo na to odgovorila, če želi. Pa vendar le verjamem, da to ministrico, ki sem jo naključno ujel pri tem telefonskem pogovoru, moti, da opozicija gre z interpelacijo. Nekateri pravite, da je ta interpelacija slaba. Lahko se deloma strinjam. Ta interpelacija je posledica tega, kar vi izvajate. In če vi delate slabo, je logično, da je tudi interpelacija slaba, ker opisuje slaba dejanja. Ker interpelacija ni nič drugega kot samo to, kar ste vi zapisali in kar vam mi trdimo, da niste realizirali. Z veseljem sem poslušal kolega Hana, samo dve besedi sem si zapisal – kostum in Murgle. Ne vem, o katerem kostumu je govoril gospod Han. Ali o tistem kostumu, na katerem je pisalo Zveza komunistov Slovenije, potem na naslednjem kostumu Stranka demokratske prenovne, pa potem še na enem kostumu Združena lista socialnih demokratov, na četrtem kostumu Socialni

demokrati?! Ne vem, o katerem kostumu. Kar se pa Murgel tiče, verjetno je mislil gospoda Kučana, pa tukaj zdaj en izziv ministrici za obrambo, da ne bo govoril, da vidimo stalno neke zarote. Gospa ministrica, ali vi upate, pa ne gospodu Hanu ali meni, ampak v kamero, pa če bi vas dali še na poligraf, zatrditi oziroma zanikati, da vas gospod Milan Kučan nikdar ni kontaktiral in zahteval, da gospoda Klemena Grošlja imenujete za direktorja Direktorata za obrambno politiko; in da vas gospod Milan Kučan nikoli ni kontaktiral, da Slovenska vojska nima kaj delati na proslavi VSO 25. junija?! Če upate iti na poligraf in to zanikati, potem tudi jaz rečem, da se strinjam z gospodom Hanom, da se pač te Murgle samo nekje skrivajo.

Gospod Škoberne je primerjal minimalne plače, govoril je o realnih številkah. Tudi jaz bom govoril o realnih številkah. Fokusiral se bom na obrambni sistem. Ne govorimo na pamet, ko govorimo, kakšen razkroj je v Slovenski vojski. Če pustimo leto 2014, ko ste septembra prevzeli vlado. Samo v letu 2015 se je Slovenska vojska in njena popolnjenost pripadnikov stalne in rezervne sestave zmanjšala za 540 pripadnikov. Kar se tiče popolnjenosti mirodobre sestave, kar se tiče popolnjenosti pogodbene rezerve – totalna katastrofa, padci; ne samo tistih, ki zaradi plač odhajajo iz Slovenske vojske, ker je težak socialni položaj. Čakamo sedaj, da se odpre še kakšna firma na Štajerskem, da bomo izgubili še dodatne pripadnike, predvsem v 72. brigadi Slovenske vojske. Kar se tiče finančnih sredstev, že tako na nizki ravni. Milijon 800; v lanskem letu ste jih še za slabih 300 tisoč zmanjšali. Da ne govorim o tem, da ni usposabljanj, da ni terenskih vaj, da niti ni nabojev. To je poročilo predsednika Republike Slovenije, bivšega člana ali zamrznjenega člana Socialnih demokratov, ki je napisal oziroma pač dal to, kar mu je Slovenska vojska sama napisala, tako da si predsednik ni tega izmislil, da je bilo na vajah leta 2015 izstreljenih manj nabojev kot leta 2014. Štiri mesece nazaj sem bil z enim stotnikom Slovenske vojske na enem strelišču na strelski vaji, izstrelil je 110 nabojev. Ali veste, kaj mi je rekel? »Zdaj sem pa izstrelil več nabojev, kot jih z devetmilimetersko bereto v dveh letih izstrelimo v Slovenski vojski.« Pa kakšni so to častniki, kakšni so to stotniki, ki v dveh letih ne izstrelijo niti 100 nabojev z bereto?! Mi imamo profesionalno vojsko?! Tukaj ste naredili nek graf, 16 %. Izračunajte si. Na 335 milijonov evrov dodatnih 20 milijonov evrov ne vem, če je ravno 16 %. Mi imamo vojno 500 kilometrov stran; od skrajne točke Slovenije do skrajne točke na zahodu Ukrajine je 500 kilometrov. Namesto da bi se mi pogovarjali o resnih nakupih oborožitvenih sistemov, se pogovarjamo o škornjih, uniformah, da bomo sedaj neke metke kupovali. Neresno, neodgovorno. 2014, 2015, 2016, 2017. Triindvajset milijonov evrov ste dali v treh letih, če pustimo leto 2014, za Slovensko vojsko. Za

Slovensko vojsko, ki je podhranjena. / oglašanje iz dvorane/ Gospod Han, boste imeli možnost replike. Prodajate zdaj tanke. Zaradi tega bomo sedaj sklicali izredno sejo, ognjena moč Slovenske vojske je pod to vlado padla za dvajset mest, slabši smo kot afriške paravojaške milice. Sedaj boste prodali še tanke, patrie oziroma svaruni so tako ali tako neoperativni. Čez tri leta bomo parkirali helikopterje, bo konec reševanja v gorah. Da ne govorimo, kako je z ostalo opremo, tudi tisto osnovno. Mi se tukaj pogovarjamo samo o nakupih osnovne opreme. Predsednik Vlade je zvezi Nato, pa že dolgo ne gre samo za zvezo Nato, jasno obljubil, kaj bomo naredili. Ne napadam samo ministrice. Ministrica je pač omejena s sredstvi, ki jih ima. Predsednik Vlade, finančna ministrica sta tista, ki ne dasta več sredstev, ampak predsednik Vlade gre gor, nekaj pove, pride nazaj in to je to. Kadrovska politika Slovenske vojske; mejni datum za prestop v Teritorialno obrambo – 18. julij. Vi ste človeka, ki se je boril skupaj z Ratkom Mladićem na Plitvicah, brigadirja Davida Humarja, predlagali, da se ga poviša v čin generala. Hvala bogu je predsednik republike to norost zaustavil in ga ni povišal; ste ga pa za nagrado poslali za vojaškega predstavnika v Bruselj. Poglejte si brigadirje, pogledajte si polkovnike, niti angleško ne znajo, pa jih imenujete na najvišje pozicije; za vodenje brigad, polkov in kaj jaz vem kaj še vse. To je obrambna politika te vlade. In če se izrazim v žargonu Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje – če je predsednik Vlade dr. Miro Cerar za to državo naravna nesreča, je celotna vlada grožnja nacionalni varnosti.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za obrambo gospa Andreja Katič.

Pripravi naj se gospa Marinka Levičar in mag. Andrej Šircelj.

Izvolite, gospa ministrica.

ANDREJA KATIČ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, cenjeni kolege in kolegi!

Zagotovo je bil tale nastop odraz tega, o čemer smo že velikokrat govorili v parlamentu, na parlamentarni seji ter tudi na Odboru za obrambo, saj smo imeli poleg 13 rednih kar 43 nujnih sej. Večina vsega, kar je poslanec izpostavil, je bilo že velikokrat prediskutirano tudi na seji Odbora za obrambo. In ko govorimo o tem, se ne glede na vse strinjamo, da se obrambni resor sooča s številnimi problemi, številnimi izzivi. Ampak skupna ugotovitev na vseh parlamentarnih sejah ter sejah odbora je bila, da za to ni odgovornost samo te vlade; ampak vseh vlad v preteklem obdobju. Glede sredstev, ta vlada je ustavila trend padanja obrambnih izdatkov, nominalno jih povečuje in v prihodnjem letu bomo imeli približno oziroma nekoliko več, kot je bilo namenjeno obrambi v času Janševe vlade, za časa ministra Hojsa. Ne glede na vse skupaj pa bi rada poudarila, da sta

se Slovenska vojska ter sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v preteklih dveh letih, ko je bilo potrebno, ali ob nesrečah ali ob pomoči v migrantski krizi, odzvala pravočasno in učinkovito, za kar jim gre vsa zahvala. Glede očitkov, kaj vse smo naredili v tem času na Ministrstvu za obrambo, bi rada izpostavila naslednje. Na eni izmed sej odbora ali parlamenta je bilo predlagano; in takrat smo mi odgovorili, da je predlog nepotreben, ker mi že delamo Strateški pregled obrambe in Strateški pregled obrambe je na Ministrstvu za obrambo končan. Poslali smo gradivo v medresorsko usklajevanje; ampak sočasno s tem, kje so podani ukrepi, aktivnosti, ki so potrebni za zagotovitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije skladno z našimi nacionalnimi interesi; in ki bo dal odgovore na vprašanje, ali organiziranost delovanja obrambnega sistema ter obrambne zmogljivosti Republike Slovenije zagotavlja odzivnost in sposobnost države za soočenje s prihodnjimi varnostnimi grožnjami in tveganji, in ki je tudi podlaga za usmerjanje nadaljnjega razvoja obrambnega sistema in njegovih zmogljivosti tako, da bo sposoben učinkovitega delovanja v skladu s svojim poslanstvom. Te ugotovitve in ukrepi bodo predstavljali izhodišče za dopolnitev normativnih strateškoroazvojnih usklajevalnih dokumentov. In sočasno s tem aktom smo mi pripravili tudi ... in v poslanskih skupinah sem s sodelavci že predstavila nov zakon o obrambi.

Zavedam se, da zakon o obrambi zahteva dvotretjinsko podporo prisotnih poslancev; vendar verjamem, da bo takrat in zaradi tega, ker smo pripravljene poslušati tudi vaše pripombe in jih vpeti v zakon, obrambni resor deležen tako velike skrbi. Sočasno s tem je treba poslati v parlamentarno proceduro tudi zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o službi v Slovenski vojski. Ker pa je od zadnje spremembe zakonodaje minilo že več kot deset let, je teh sprememb toliko, da smo pripravili tudi nov zakon o službi v Slovenski vojski. Moja obljuba sindikatom je bila, da skupaj pogledamo, preden bo šel v javno razpravo, preden bo šel v javno obravnavo; tako da imamo v bližnji prihodnosti že sklican sestanek, kjer jim bomo predstavili. Potem pa se z veseljem, če me boste le sprejeli, povabim v vaše poslanske skupine, da skupaj pogledamo končno obliko obeh zakonov, se pravi novega zakona o obrambi ter tudi zakona o službi v Slovenski vojski. Kar se tiče očitkov o sodelovanju Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Slovenske vojske, bi rada povedala, da je bila že pred mojim prihodom na ministrstvo, in tudi preverjeno v vaji Vihra 2015, oblikovana nova modularna skupina Slovenske vojske, kjer v relativno kratkem času, v 24 urah omogoča, da je 750 opremljenih in usposobljenih pripadnikov Slovenske vojske na razpolago v Civilni zaščiti, če le-ta to potrebuje. V prihodnjih urah pa se lahko ta številka še poveča. Slovenska vojska s Civilno zaščito tudi sodeluje v helikopterski nujni

medicinski pomoči, tudi z reševanjem v gorah in številnih drugih akcijah.

Kar se tiče kadrov, veliko sprememb smo predlagali tudi na tem področju. Tudi tiste rešitve iz preteklosti, ki jih je že dovoljevala obstoječa zakonodaja, obstoječi predpisi, pa se zaradi krize niso izvajale, smo začeli izvajati, kar se je pokazalo v preteklem obdobju. Sklenili smo tudi vrsto poravnjav za tiste kršitve, ki so se naredile v preteklosti; in sedaj to odpravljamo. Veliko tega pa bo urejeno tudi v zakonu o službi v Slovenski vojski, zakonu o obrambi. Predlagali pa smo tudi spremembo uslužbenske zakonodaje, da se omogoči tudi boljši prehod zaposlenih v Slovenski vojski po končani karieri v Slovenski vojski tudi v drug sistem. Pa verjamem, da bomo o socialnem položaju vojakov govorili več tudi v petek; in pri tem sama zagovarjam stališče, ki je bilo tudi danes izpostavljeno, da je treba primerljive poklice tudi primerljivo urediti, kar se tiče tudi plačnega sistema. En del očitkov je šel na račun kriznega upravljanja in vodenja ter zakona o kritični infrastrukturi. Kar se tiče aktivnosti na področju kriznega upravljanja in zaščite kritične infrastrukture; krizno upravljanje in vodenje je eden izmed vladnih projektov in teče popolnoma v skladu s časovnico, nosilec je Ministrstvo za obrambo, čeprav tukaj sodeluje več resorjev. Do konca leta oziroma že prej bomo posredovali vladi tudi ustrezne odločitve, treba pa bo spremeniti tudi kakšen zakon, ki pa je tudi v resorju katerega drugega ministrstva.

Kar se tiče pa zakona o kritični infrastrukturi, to področje poteka že od leta 2004, ko je bil pripravljen predlog ureditve tega področja, vendar ga takrat vlada v mandatu 2005–2008 ni niti potrdila niti pripravila novega, sedaj pa potekajo aktivnosti. Medresorska skupina je pripravila predlog. Menim, da ga je treba še bolje uskladiti tudi z Ministrstvom za notranje zadeve. Tukaj gre za preplet pristojnosti in potem ga bomo posredovali tudi v javno obravnavo ter v sprejetje. In ko smo v parlamentu govorili glede pripravljenosti Slovenske vojske, smo kot izhodišče izpostavili troje. Eno je strateški pregled, ki bo pomenil podlago za vse prihodnje spremembe in za to, da Slovenska vojska začrta smernice nadaljnega razvoja, da se ne zgodi to, kar je bilo v preteklosti, da je bil pripravljen koncept profesionalizacije, pa se ni v popolnosti izvedel. Sedaj smo to naredili. Da je treba pripraviti po 10 letih sistemske spremembe zakonodaje, to je Zakona o obrambi in Zakon o službi v Slovenski vojski. Verjamem, da bomo tukaj iskali konsenze in prišli do skupne rešitve. Glede ciljev zmogljivosti za prihodnje obdobje, tudi tukaj potekajo pogajanja z Natom, naši predstavniki, njihovi predstavniki. Mislim da smo tudi tukaj dosegli napredek. In predvideno marca leta 2017 bo Sloveniji določen nov paket ciljev zmogljivosti Nata za prihodnje obdobje. Toliko. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Janez Janša.

Replika, gospod Mahnič.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Samo kar se tiče kriznega upravljanja. To je bila sedaj neka želja vlade. Žal je ostalo pri teoriji, v praksi ta zadeva ni zaživela. To smo videli v času migrantske krize, ko so potekali sestanki te analitične skupine. Dlje žal ni prišlo. Ta analitična skupina je potem poročala predsedniku Vlade. V krizi je celoten sistem vseh teh ministrstev, ki so bili ključni organ v tej krizi, deloval neusklajeno; vsak resor se je na to krizo odzival posebej. Predvsem pa ni bilo nekega državnega kriznega centra, ki bi se usklajeno in enotno odzival na krizo. Če vi temu rečete, da ste uredili krizno upravljanje in vodenje, res bog ne daj, da pride kakšna kriza, ker bo res vse v razsulu.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja. Gospa ministrica pa za gospodom Janšo.

Izvolite, gospod Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Kolega Mahnič ima prav. Ta vlada je grožnja za slovensko nacionalno varnost. Načrtno uničuje delo obrambnega sistema, Slovensko vojsko. Ta še nikoli ni bila v tako slabem stanju, kot je danes. To niso moje besede, to so ocene vrhovnega poveljnika, predsednika države, ki je dejal, da imamo vojsko, ki ni sposobna v resni situaciji braniti države. Tudi po tem opozorilu vlada ni nič naredila. Prihaja pa čas, ko z branjem takšnih sporočil, kar smo sedaj spremljali, ne bo več možno zavajati. Zadeve se spreminjajo. Vi imate v proračunu 0,9 % za obrambo. To povečanje, o katerem govorite, je manipulacija. Premestili ste na obrambo nekatere obveznosti, ki so bile prej na Ministrstvu za zunanje zadeve za plačilo mednarodnih obveznosti, in izgleda sedaj, da ste povečali sredstva; ampak od tega Slovenska vojska ne bo imela nič, niti drugi deli obrambnega sistema. Novoizvoljeni ameriški predsednik je pred kratkim potrdil svojo napoved, da tisti, ki ne bodo izpolnjevali svojih obveznosti v Natu, ne morejo računati na zaščito in da bo prišlo do sprememb. Govoril sem z novim svetovalcem za nacionalno varnost generalom Michaelom Flynnom, ki je dejal, da mislijo smrtno resno. V roku pol leta boste ali to drastično na vrat na nos spreminjali in se posipali s pepelom ali pa bo Slovenija izgubila varnostne garancije Nata ali celo članstvo v Natu. Če boste ogrozili slovensko članstvo v Natu, vas bomo poklicali na odgovornost. In to odgovornost neusmiljeno izterjali.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za obrambo gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ: Hvala.

Rada bi odgovorila poslancu Mahničju. Ni me poslušal. Povedala sem, da se projekt krizno upravljanje in vodenje pripravlja skladno s časovnico. In časovnica predvideva, da bomo ta projekt končali do konca letošnjega leta. In to bomo tudi naredili, kar se tiče našega dela. Kar se tiče pa Nata, sem povedala, mi se pogajamo o izgradnji zmogljivosti za prihodnje obdobje. Zavedamo se, nismo pa edina država, ki ne sledi zavezam, redkokatera država presega 2 %. Je pa težko v enem oziroma dveh letih nadoknaditi ves primanjkljaj, ki je bil narejen od leta 2008 naprej, vendar se trudimo. Treba pa je pripraviti strateške dokumente, treba je pripraviti tudi vse postopke, začrtati pot. Samo za nabavo patrij je bilo do prve dobave tri, štiri leta. Verjetno marsikdo ve o tem bolje kot jaz. Je pa res tudi takrat prišlo do prekinitve pogodbe za nabavo patrij in tudi, žal, do neizgradnje bataljonske bojne skupine. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marinka Levičar.

Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar in gospod Ljubo Žnidar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, predsedujoči, za besedo. Lepo pozdravljeni, ministricice in ministri s sodelavci ter kolegice in kolegi poslanci!

Predlagatelj ste uvodoma v svoji interpelaciji rekli, da je ta vlada nekako izpolnila 10 % koalicijskih obljub oziroma zavez, ki jih je imela v koalicijski pogodbi. Sodeč po tej razpravi bi rekla, da bi vi raje videli, da ne bi izpolnila niti teh 10 %, ker ste čisto vse skritizirali, kar je naredila ta vlada v tem obdobju. Če ste si vi dovolili neko subjektivno oceno o 10 % uresničevanja te koalicijske pogodbe, bi po svoji subjektivni oceni rekla, da je vlada uresničila vsaj 50 %, približno 50%; ker smo pač na pol mandata; in da je to, kar je naredila, delala dobro. Vsaj pretežno dobro, če že ne odlično, ampak delala je dobro. Ker so to, kar je vlada delala dobro, poudarili že moji kolegi, vi pa ste poudarjali, kaj vse je bilo slabo, bi se jaz samo navezala, ker imam na razpolago malo časa in bi še moji kolegi želeli nekaj povedati, na to opredelitev, ko ste rekli, da vlada slabo sodeluje z lokalno samoupravo, z lokalnimi skupnostmi. Ker izhajam iz volilnega okoliša Kočevje, bi rada poudarila, da je ta vlada v sodelovanju z lokalno oblastjo, z županom in z drugimi lokalnimi dejavniki izvedla kar nekaj uspešnih projektov in da so naši občani prav zadovoljni. Po 46 letih bo vlak ponovno prišel v Kočevje. To je za to okolje zelo pomembno, kajti s tem bodo razbremenili ceste, bo več možnosti za razvoj gospodarstva, manj bo ogroženosti na cestah in tako naprej. Vse samo pozitivno in veselje ob tem dogodku v Kočevju, ko bo vlak pripeljal. In že sedaj, ko je jasno, da se bo ta program v vlade uresničil. Vlada je tudi odobrila 1,5 milijona evrov sredstev za Melamin, da bo lahko dodatno zaposloval

svoje delavce, da se bo na Kočevskem znižala stopnja brezposelnosti, sprejeli smo zakon o državnih gozdovih, kajti na Kočevskem je ogromno državnih gozdov in tudi zato si lahko obetajo boljši razvoj lesno-predelovalne industrije in izkoriščenosti lesa. Tudi sedež tega državnega podjetja, ki je bil ustanovljen v ta namen, je v Kočevju. Skratka, lokalna samouprava in ta vlada sodelujeta dobro v korist občanov in tudi državljanov.

Ob tem bi preskočila na drugo področje, tisto, ki mene tudi zelo tangira, to je sociala. Ob tem bi rada pohvalila ministrico Anjo Kopač Mrak. Vesela sem, da je pripravila zakon, ki bo popravil tisto krivico, ki so jo storili, kar so tudi sami priznali. To je zelo pozitivno, rekli so, da se čutijo kot krive oziroma da je bila takrat storjena napaka, ko varstvenega dodatka niso mogli dobiti tisti upokojevalci, ki so pač imeli kakšno nepremičnino, ker so hoteli zavarovati svojo nepremičnino. Sedaj se to umika, tako da bodo na ta način tudi ti najrevnejši upokojevalci lahko spet nazaj dobili varstveni dodatek in si s tem ublažili svoje težave. Ob tem pa bi rada pozvala ministrico za finance, naj ne ovira sprejetja tega zakona. Slišala sem, da na Ministrstvu za finance niso navdušeni nad sprejetjem tega zakona, ne vem, bo morda ministrica za finance to pojasnila. In kaj si želim, da bi ta vlada tudi čim prej naredila? To, da bi sprejeli zakon o demografskem skladu, da bi ga končno imeli, da bi končno imeli zakon o dolgotrajni oskrbi; in da bi uredili razmere v zdravstvu. Ob koncu pa še eno vprašanje oziroma polemika na mnenje gospoda Gorenaka, ki je želel vprašati predsednika Vlade, zakaj je vlada dala v predal zakon o tujcih. No, moj komentar je, jaz sem pa prav vesela, da je vlada to dala v predal in da bo še tudi dolgo v predalu; dokler ne bodo rešene te osnovne dileme, ki jih imamo nekateri ob tem zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Replika, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Vesel sem, da se lahko odzovem na to. V tistem zakonu piše, če Vlada Republike Slovenije oceni, da je v Sloveniji toliko migrantov, da jih ne moremo več oskrbeti, potem Vlada Republike Slovenije zapre meje. Jaz bom pa zelo vesel, ko bo na vaše dvorišče vdrlo okoli 50 migrantov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Tomaž Gantar.

Pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar in gospod Simon Zajc.

Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Dober večer vsem, kolegice in kolegi!

Že kar nekaj ur razpravljamo o tem, kaj je vlada naredila, česa ni naredila, koliko je naredila narobe, koliko je bilo napak, kaj vse smo zapisali in kaj vse ni bilo uresničeno. Če smo zelo iskreni, je treba priznati, da je kar nekaj tistega, kar je lahko deležno kritike; za marsikaj od tega pa tudi obstajajo objektivni razlogi, zakaj ni bilo nekaj narejeno in tudi realizirano na tak način, kot je bilo planirano ali zabeleženo. In tudi mene osebno dostikrat razjezi, ko se spomnim na nekatere poteze, na nekatere korake posameznih ministrov. Ne smem se spomniti na drugi tir, ne smem se spomniti na nekatere kadrovske rešitve in tako naprej. Ampak če pogledam pod črto, se zavedam, da so bili na nekaterih področjih koraki premajhni, morda tudi prepočasni. Pa sem kritičen in tudi dostikrat z negotovanjem naših kolegov; pa nisem kritičen, ker bi želel slabo tej vladi, tej koaliciji, še manj seveda državi. Ampak predvsem zato, ker pričakujem, da bomo do nekih rešitev in pametnih korakov naprej kljub vsemu prišli. In verjamem, da se ti pozitivni premiki dogajajo. Res se je v vseh teh letih nakopičilo veliko težav. Nekaj od danes, nekaj od včeraj, nekaj tudi od začetka naše države. In gospodarska kriza je mnoge še dodatno poglobila. In zato so pred nami dejansko pomembni izzivi. Tudi številni pomisleki, ki se jim včasih premalo posvečamo. Brez dvoma je problem, da v veliki meri ne zaupamo dovolj v pravno državo, da ne najdemo pravih ali pa učinkovitih rešitev za preprečevanje korupcije, ki je velik problem v naši državi. In vse preveč je tudi tistih, ki dobesedno kradejo iz žepov revnih. In zato imamo manj zdravstva, zato imamo manj sociale, zato imamo tudi manj šolstva, javnega šolstva. In to so problemi, ki terjajo prioritarno reševanje.

Teško bi bilo reči, da ne bi lahko napravili nekaj več na posameznih področjih. Ampak to lahko rečemo vedno, čisto vedno in povsod, pa ne samo pri vladi; pri samem sebi, kjerkoli že delamo, smo lahko toliko samokritični, da lahko rečemo – lahko bi naredili še več in rešili še več stisk. Dodatno boleče je tudi to, da do danes praktično ni odgovarjal nihče od tistih, ki so povzročili tej državi veliko škode, milijardno bančno luknjo; in zato je veliko jeznih. Verjamem, da tako med nami, še toliko bolj pa med tistimi, ki nas spremljajo, poslušajo in ki so nas tudi izvolili. Predvsem pa sem prepričan, da bi morali napraviti – glede na to, da nam gre boljše in da so bili doseženi določeni premiki – več za tiste, ki so najbolj izpostavljeni, za tiste, ki so najrevnejši. Moram reči, da smo v stranki Desus resnično velikokrat v dilemi. Pogosto se nam očita, ker sodelujemo v različnih vladah, da smo sokrivi za to, kar ni bilo narejeno, predvsem za ranljive, ki jih največkrat zagovarjamo in izpostavljamo. Teh kritik smo deležni z vseh strani, tudi s strani tistih, ki jih zagovarjamo, pa tudi z vaše strani, ki očitata, da je bilo premalo narejeno tudi v tej vladi. Skušamo najti pravo ravnovesje, saj se popolnoma zavedamo, da smo kot država še vedno prezadolženi in da

smo tudi mi soodgovorni za vzdrževanje neke stabilnosti na področju javnih financ. Bilo bi naravnost neodgovorno zahtevati to, kar očitno potrebuje nekaj več časa; ampak smo kljub vsemu zadovoljni, ker tudi znotraj te vlade so bili napravljeni pomembni premiki.

Več je področij, kjer se kljub vsemu lahko pohvalimo, in zelo krivično bi bilo trditi, da kljub ugodnejšim okoliščinam v državah okoli nas ta vlada ni tista, ki je prispevala k večji gospodarski rasti, ustrezni varnosti v državi, večjemu interesu tujih investitorjev, večjemu zanimanju za Slovenijo na področju turizma, pa tudi na področjih, ki jih zagovarjamo. Ampak treba je vedeti, da je ta vlada tudi, podobno kot vsaka vlada, pred velikimi dilemami, kaj prioritarno reševati. In verjetno ni težko uganiti, da vsega naenkrat pač ne bomo mogli. Če poskrbimo, da bo policija boljše opremljena, če se skuša zagotoviti tudi vojski boljše pogoje, pač verjetno ne moremo v istem trenutku poskrbeti za to, da bodo tudi plače na ustrezni višini in vse podobno. Časa mi zmanjkuje. Nastavljeno nam je z interpelacijo nekakšno ogledalo in jaz ne vidim nobenega problema v tem. Morda je celo prav; vendar slika, ki jo v tem ogledalu vidimo, po mojem mnenju ni izkrivljena in ni črno-bela. In mislim, da je ta vlada na določene dosežke tudi lahko ponosna. / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Gantar. Čas je pretekel.

Imamo še tri razpravljavce: gospod Ljubo Žnidar, gospod Simon Zajc in dr. Simona Kustec Lipicer.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani, ker imam zelo malo časa, se ne bom uspel dotakniti mojega resorja infrastrukture. Pa kljub vsemu nekaj stavkov. Toliko pohval za vlado, kot sem jih slišal danes od koroških poslancev gospod Kopmajerja in gospoda Ranca, nisem še slišal v Državnem zboru. Jaz pa moram reči, da nisem iz Koroške, sem malo nižje, iz Savinjske doline, pa nisem tako zadovoljen; kajti tretja razvojna os v spodnjem delu od avtoceste A1 do Velenja ni prostorsko umeščena. Vlada že dve leti vztraja z umeščanjem, kljub temu da nima soglasja Ministrstva za kmetijstvo. Potem na odseku Velenje–Slovenj Gradec se ne vršijo odkupi, se ne dela tehnična dokumentacija. Ali je to razlog za zadovoljstvo? Po mojem ne. Zelo pozorno sem poslušal tudi premiera; skoraj tako, kot bi poslušal zvon ljubljanske stolnice: bom, bomo, bom, bomo, bom, bomo ... To je rekel šestindvajsetkrat. Šestindvajsetkrat.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Simon Zajc, imate besedo.

Izvolite.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Na skoraj vsaki seji, ne glede na to, kaj je tema, se pojavi ena stvar, tudi danes se je na tej točki; to je bančna luknja. Na tej seji smo imeli delno poročilo komisije, ki bančno luknjo preiskuje. To je dobro. Jaz si želim, da bom v končnem poročilu lahko prebral tudi to, kolikšen delež te luknje so izkopali krediti, ki so jih kreditorejmalci zavarovali z delnicami, ki jih sploh še niso imeli; ampak so jih mislili s tem denarjem kupiti. Ker naj bi ta komisija preiskovala politično odgovornost, se mi bo ta ugotovitev zdela zelo zanimiva, ker ste to uzakonili ravno pri SDS in bo tukaj možno potegniti neke vzporednice s politično odgovornostjo. Predsednik komisije to komisijo v stilu SDS izkorišča tudi za diskreditacijo določenih ljudi. Kaj mislim s tem? Mislim konkretno na gospoda Žuniča. Gospod Logar ga je imel ves čas v teh dveh letih oziroma nekoliko manj možnost poklicati na komisijo in se z njim soočiti, če je zares verjel in če zares meni, da je gospod Žunič karkoli počel narobe. Vendar tega ni storil, niti ni podal nikakršne ovadbe proti njemu, ker ne more, ker ni podlage za to, ker je gospod Žunič deloval dobro in zakonito. Se pa izkorišča to komisijo, da se ga danes diskreditira. V interpelaciji tudi lahko preberemo, da vlada deluje protustavno, protizakonito, medtem ko je ravno Slovenska demokratska stranka želela, da odbor, katerega podpredsednik sem tudi jaz, skliče sejo, ki je v nasprotju z Ustavo in v nasprotju z zakoni. Seveda je vaš predsednik to sejo navkljub temu, da je v nasprotju s 120. členom Ustave in 12. členom Zakona o splošnem upravnem postopku, vseeno sklical. Na tej seji naj bi naše delovno telo presojalo o zadevi, ki še poteka, postopek še teče, naj bi se vtikali v samostojnost organa, ki vodi ta postopek; ampak to ni problem. Ni bil problem za Slovensko demokratsko stranko takrat to, ker gre za temo, gre za podelitev koncesije, ki je bila podeljena v času vaše vlade. Če gledam skozi zakonitost, bi lahko rekel, da na zelo zanimiv in izviren način. Ampak to za vas takrat ni bil problem, je pa problem marsikje drugje, ko ne gre za vas.

Ko smo ravno pri kmetijstvu, očita se nam tudi, da kmete vedno bolj obremenjujemo z raznimi birokratskimi ovirami; kar seveda ni res. Mi jih odpravljamo. Zaradi naše vlade kmetom ni treba več obvezno voditi knjig po določeni stopnji. Je absolutno prostovoljno, ta ovira je odpravljena. Intenzivne kulture od novega leta ne bodo več potrebovale računov. Ta birokratska ovira je odpravljena. Manjši obseg prve predelave se šteje v osnovno kmetijsko dejavnost, ne bo treba odpirati dopolnilne dejavnosti. Ta ovira je odpravljena. Delamo na odpravljanju ovir. V Zakonu o javnem naročanju smo omogočili kmetom, da dovajajo svoje pridelke v javne zavode v določenem procentu in le-tem za to ni treba razpisati javnih naročil. Očitano nam je bilo, da vlada premalo dela za nova delovna mesta, da ne vlagamo v gospodarstvo. Recimo nekaj dni star primer, sklep Vlade, da se Občini Slovenska Bistrica

dodeli pomoč za razširitev industrijske cone Impol v vrednosti 2,1 milijonov evrov. V čem bo to rezultiralo? V novih delovnih mestih, to je spodbuda gospodarstvu, to je tisto, kar se nam očita, da ne delamo; pa delamo, tedensko to delamo. Bolj proti korupciji. Vedno več korupcije odkrijemo. Primerjava letošnjega leta z lanskim letom, odkritih dejanj je bilo za skoraj 100 % več. Največ zaradi jemanja podkupnine – 216 % več odkritih dejanj; in to zaradi usmeritev in prioritete, ki jih je dala naša ministrica. Nedovoljeno sprejemanje daril – 137 % več; nedovoljeno dajanje daril – 83 % več, sprejemanje koristi za nezakonito posedovanje – 78 % več. Delamo, delamo proti korupciji, delamo za majhnega človeka, odpravljamo ovire in gremo naprej; pa čeprav vas to moti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Spoštovani predsednik! Ker je bilo prej rečeno, kako sem kot predsednik Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kršil Ustavo in določene zakone, me, spoštovani predsednik, zanima, zakaj ste dovolili sklic tiste seje, ki je bila sklicana v skladu s Poslovnikom, če vaš poslanski kolega iz Stranke modernega centra meni, da je bila sklicana proti Ustavi in proti zakonu. Če je bila sklicana proti Ustavi, me zanima, zakaj niste ukrepali? Če pa je bilo vse b. p., pa prosim, da poveste gospodu poslancu iz vaše stranke, da se mi opraviči; ker za razliko od te vladne koalicije, ki krši odločbe Ustavnega sodišča, sam ne kršim ustavnega reda Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj imamo dve različni oceni in jaz ne bi razsojal, pravzaprav ne morem. Dobro veste, kakšne so moje postopkovne možnosti glede sklica kateregakoli matičnega delovnega telesa – nikakršne. V to polemiko se ne bom spuščal, dve oceni sta dani, ki sta del političnega prostora. Niti ne bom kaj rekel. Oba sta povedala svoje, vi s tem, da ste s postopkovnim skušali povedati svoje mnenje, odgovoriti na drugo, dajmo reči z zlorabo postopkovnega. Ampak ničesar več kot to ne morem odgovoriti, da sam ne nadziram tega, kaj se sklicuje na posameznih matičnih telesih. / oglašanje iz dvorane/ Postopkovno za isto?

Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, če nimate možnosti karkoli delati, potem se sprašujem, kaj sploh delate na vašem delovnem mestu; pa to je dobronamerno.

Spoštovani predsednik, ker mi je bilo očitano, da kršim Ustavo, prosim, da raziščete, kateri člen Ustave Republike Slovenije sem kršil, ko sem sklical sejo matičnega delovnega telesa. Jaz verjamem, da kot poglavar zakonodajne

veje oblasti imate možnosti in odgovornosti, da ukrepate, če poslanci tega državnega zbora, torej zakonodajne veje oblasti, menijo, da posamezni predsedniki ne samo da kršimo zakonodajo, slovenski pravni red, ampak da kršimo najvišji akt, torej Ustavo Republike Slovenije. Prosim, da kot predsednik Državnega zbora raziščete, kje sem kršil. Če pa nisem kršil, pa pričakujem opravičilo določenega poslanca. Ker kar tako blatiti nekoga, da je kršil Ustavo Republike Slovenije, si pa ne dovolim; ob zavedanju, da sem bil predlagatelj interpelacije, ki je slonela ravno na tem – kršitvi ustavnega reda Republike Slovenije. Dvojnih meril si pa ne dovolim, sploh pa ne na osebni ravni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kar lahko naredim in kar bom naredil, ker moram po uradni dolžnosti, raziskal bom zatrjevano kršitev in to, kar naj bi se zgodilo, in se do tega opredelil. To je vse, kar lahko naredim. Veste pa, da v samem postopku ne morem narediti nič, ker ste predsedniki matičnih delovnih teles avtonomni. Vse, kar lahko naredim, je, da dodelim zadevo določenemu matičnemu delovnemu telesu; in to je to. Pa še to samo takrat, kadar predsednik matičnega delovnega telesa tega ne naredi sam, skliče izredno ali kakršnokoli drugo sejo, kadar pač pride v obravnavo določen akt. Zdaj pa nadaljujemo.

Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Dobro jutro, kolegice in kolegi!

Besede, besede, besede. To je bila interpelacijska seja velikih besed naših kolegov iz Slovenske demokratske stranke. Takšna seja, ki me je spomnila na en ljudski pregovor, ki pravi – Boljše je nič reči, kot nič povedati. Hkrati je bila današnja seja tudi seja besed, ki so govorile o dejanjih, o rezultatih in o odgovorni viziji za prihodnost. O tej smo govorili poslanke in poslanci te koalicije, o tem je govorila vlada. Govorila je o odgovornih, dobrih politikah prihodnosti. Govorila je o tem, zakaj in na kakšen način Slovenija bo postala in postaja konkurenčna; na gospodarskem področju, na področju znanja, na področju razvoja, na področju skrbi za človeka, za okolje. Pri svoji vlogi, ki jo prevzema tudi v mednarodnem prostoru. Veliko smo govorili o tem, veliko smo pokazali, kaj smo naredili, in se tudi zavezali o tem, kaj vse bomo še naredili. In verjamem, da je to tudi razlog, zakaj sklicatelj današnje interpelacije, Slovenska demokratska stranka, ni zmožal pripraviti za dodatni predlog sklepa k interpelaciji o delu Vlade Republike Slovenije niti ocene o delu Vlade; ampak je prišel z neko vsebino predloga sklepa, ki jo je prekopal iz uvodnika h Koalicijskemu sporazumu, v katerem je bilo povzeto stanje, preden je ta koalicija začela z delom. Prekopiral besedilo, o katerem naj bi glasovali in so predsedniki koalicijskih političnih strank svojo zavezo že s svojimi

podpisi dali septembra 2014. O tem, o takšnem fiasku, o takšni farski ste zmožni zaključiti to veliko zgodbo, veliki dogodek, ki ste ga želeli danes skreirati za naše državljane in za našo državo. To je sramota, sramota za institut interpelacije ... / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): ... in sramota za to, kakšno odgovornost in kakšno zavezo dajete svojim državljanom in državljanom. Tisto, kar je naša zaveza – in še toliko bolj smo prepričani v to, da mora biti, ker smo mi tisti, ki jo lahko edini peljemo naprej –, je, da bomo odgovorno še naprej besede, ki jih dajemo, tudi udeleževali s svojimi dejanji. To je vizija, to je prihodnost te države, to si ta država in ljudje v njej zaslužijo. In nič več in nič drugega od tega. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade ter predstavnik predlagatelja interpelacije. Kot predstavnik Vlade ima besedo predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanke in poslanci, državljanke in državljani!

Priča smo nizanju interpelacij s strani opozicije, predvsem današnjega predlagatelja – Slovenske demokratske stranke. Interpelacija za interpelacijo. Res je, vedno manj vsebine in ogromno časa ter energije gre v prazno, namesto da bi porabili ta čas in energijo za koristno delo za državljanke in državljane. Vlada in tudi koalicija spoštujemo demokratičen proces, zato smo tu, zato vam odgovarjamo na vaša vprašanja, ampak kaj od vas slišimo?! V 16 urah razprave nisem slišal niti enega dobrega, v prihodnost naše države usmerjenega, konstruktivnega predloga; ampak stalno gre za nekaj, kar je usmerjeno za nazaj. / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

DR. MIROSLAV CERAR: Vidim, da ste vznemirjeni. Ali lahko nadaljujem?

Ko smo vam danes nanizali in z objektivnimi podatki podkrepili dosežke te vlade, te koalicije; ste enostavno ves čas to ignorirali. Vi ne želite videti nič, kar je dobrega; gledate pa vse, kar je slabega. In zato morate gledati nazaj. Kdo pa je bil takrat?! Katere vlade so bile tam, katere vlade so pripeljale ali pa pomagale pri tem, da je Slovenija prišla v krizo?! Primerjali ste delo sedanje vlade z nekimi podatki iz leta 2005, 2007 in podobno, kar je popolnoma neprimerno. Ta vlada, ki jo vodim, je prevzela mandat leta 2014. Delo naše vlade ne morete meriti z merili iz desetih let nazaj, ampak od takrat, ko smo

prevzeli to državo v krizi, za katero ste, oprostite, soodgovorni tudi vi. Verjetno smo vsi soodgovorni v tej državi, ampak nekateri so bolj, nekateri manj. In žal mi je, da ne želite videti, da se dela, da nimate niti malo pozitivnega duha v sebi, da bi rekli – nekaj dobrega, nekaj slabega. Vedno, ko me vprašajo, ali so tudi prejšnje vlade storile kaj dobrega za Slovenijo; ja, seveda so. Vsakdo je storil kaj dobrega, pa tudi kaj narobe. To si moramo priznati. Ampak vi ne vidite ene dobre stvari v tem, kar počnemo danes in tukaj. In kar je najbolj nenavadno, objektivni merljivi podatki stroke, statističnih uradov, tujih institucij, domačih institucij vam to dokazujejo, dokazujejo vsakomur; pa nič ne pomaga. V redu. Mi smo vsekakor argumentirali in dokazali, da so očitki iz interpelacije neutemeljeni. In želel sem si, če že imamo tako prazno razpravo na tej strani, da bodo vsaj na koncu morda prišli neki sklepi, ki imajo nek smisel, da bomo vsaj o njih razpravljali. Ampak ta sklep, kot je tudi poslanka Simona Kustec Lipicer ugotovila, ta sklep je eno veliko razočaranje. Veliko razočaranje. / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa, zdaj pa ...

DR. MIROSLAV CERAR: Jaz razumem, da se smejite sami sebi, kajti, oprostite, lepo je bilo povedano, zakaj to razočaranje. Ne bom tega ponavljal, ker mi je skoraj absurdno, da bi moral sploh komu razlagati, zakaj je tak sklep, ki ga predlagate, nesmiseln in še kaj hujšega. Seveda se poslužujete tudi določenih informacij, ki niso točne, osebnih diskreditacij ljudi brez dokazov, brez nekih argumentov, ki bi držali. Kar tako navajate neka dejstva o meni, o nekom drugem, ustvarjate neke povezave, ki ne obstajajo, teorije zarot.. Tega si jaz res ne želim. Vem, da zmorete bolje. Razumem, da ste kritični kot opozicija in potem nekoliko pretiravate s tem zadevami, ampak to ni tisto, kamor mi moramo iti. Mi potrebujemo drugačno politično kulturo – takšno, ki temelji na dejstvih, ko se pogovarjamo; takšno, ki temelji na nekem spodobnem obnašanju; ne takem, kot ga vi danes demonstrirate. Takšno, ki spoštuje sogovornika, tudi tekmeča in ki tudi išče povezave med nami. Na ta način, kot vi s temi šestimi zaporednimi interpelacijami ravirate in dostikrat z drugimi vašimi akcijami, na ta način ne gradite povezovanja, sodelovanja; ampak odbijate. In to mi je žal. Upam da bomo uspeli v prihodnje bolje sodelovati.

Za danes pa naj rečem tako, da smo v koaliciji, da je vlada pokazala in dokazala, da delamo dobro, da smo še pred velikimi izzivi, da moramo še marsikaj narediti, ampak da gremo v pravo smer. Gremo v smer, ki bo dala nek trajnostni razvoj nam in prihodnjim generacijam, da želimo modernizirati državo, biti v duhu časa, ki preveva ta svet, prisotni v tem svetu, biti odprta država; pa hkrati poskrbeti za človekove pravice, varnost naših državljanov, predvsem pa

za njihovo blaginjo. Ne gre tako hitro, kot bi ljudje želeli, kot bi jaz želel. Vsi bi želeli, da bi šlo še hitreje, ampak vsak korak, ki ga naredimo, gre v smer, ki je tista, ki si jo želimo. In počasi bodo ti koraki dali tudi tiste rezultate, katerim smo se zavezali, da jih bom v celotnem mandatu dosegli ter seveda tudi nadaljevali vsi skupaj, upam, kasneje. Naj zaključim. S to vlado smo prišli iz kriznih časov. Dejstva to dokazujejo. Kot sem rekel, imamo naloge, ki smo si jih zadali in jih bomo uresničili. Želim pa si, da bi v prihodnje znali komunicirati na višji politični ravni in da bi znali biti bolj konstruktivni ter tudi bolj povezovalni. Kajti če bomo delali skupaj, bomo naredili veliko več in bolje za naše državljane, kot če bomo namenoma sprožali umetne konflikte in spore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden bo proceduralno, bom naprej ugotovil eno dejstvo, da se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke res ne znate spodobno obnašati. Sram me je za vas. Kot predsednika Državnega zbora me je sram, da ne morete poslušati sogovornika. Poslušati. In da morate vpdati v besedo. Tega drugi ne počno. To je dejstvo. To je dejstvo, ki ga ugotavljam kot predsednik Državnega zbora. In to ga lahko ugotovim. Upam, da se nihče po vas ne bo zgledoval in da se mlajše generacije na ta način ne učijo, kaj je to demokratično obnašanje v parlamentu.

Postopkovno, gospod dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Jaz sem bil tiho in sem zelo pozorno poslušal predsednika Vlade. Zelo pozorno. Vprašal sem ga pa v razpravi, to je zdaj ugotovitev, drugega ne morem navesti, ali je v času od ustanovitve Stranke modernega centra do volitev hodil h gospodu Kučanu in z njim komuniciral. Predsednik me je napadel. Pogledal me je in rekel, da so neke insinacije, mene je pa pogledal. Hvala, gospod predsednik. Odgovorili ste mi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ugotavljam, da zlorabljate postopkovno, da ugotavljate neka dejstva. Hkrati pa ostajam pri svoji oceni, da vpdate v besedo, ker sem to sam trikrat, štirikrat, petkrat opozoril; ampak kljub temu niste prenehali.

Mag. Branko Grims ima postopkovno. Oproščam se, ker vas nisem prvega videl.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Predsednik Vlade je želel sklep, predlog, ki bi bil uperjen v prihodnost. Dovolite, da ponudim tak predlog, ki bi tudi omogočal, da to sejo s pogledom v prihodnost zaključimo na najboljši možni način. Preden pa to storim, pa nekaj besed. Spoštovani dr. Cerar, vi ste ustavn

pravnik. Pri vas sem naredil mnogo izpitolov. Ko vas ni bilo tukaj, sem naštel nekaj stvari z vašega področja, s področja ustavnosti. Gre za očitno kršenje ustavnega prava in Ustave Republike Slovenije s strani vaše vlade, ko gre za nespoštovanje fiskalnega pravila, ko je šlo za migrante, ko se je kršilo celo mednarodne predpise, ki zavezujejo Slovenijo in se po Ustavi uporabljajo neposredno, ko sem naštel kršitve človekovih pravic, kot je recimo protiustavni odvzem mandata članu Državnega zbora gospodu Janezu Janši ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovni predlog?!

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Če dovolite.

Potem sem naštel kršitve odločb Ustavnega sodišča, celo v škodo otrok. Vi ste ustavni pravnik. Naštel sem tudi nestrokovnosti, recimo pri blamaži z arbitražnim sporazumom, pri vladnem agitiranju proti Trumpu na gej paradi v Berlinu, naštel sem, kako je z odgovornostjo v primerih, ki so neposredno povezani s to vlado. In na podlagi vsega tega sem slišal, da je vse, kar je bilo tukaj izrečenega, nepomembno. Upam, da se kot ustavni pravnik zavedate, da je to še kako pomembno, kar je bilo danes izrečenega; in da so to dejstva, ki jih nihče ne more zanikati. In zato vas s pogledom v prihodnost prosim, da sprejmete moj predlog za proceduralni predlog za ustrezen, s pogledom v prihodnost primeren zaključek te seje in da nemudoma odstopite kot predsednik Vlade Republike Slovenije s svojo vlado vred.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovni predlog se daje predsedniku Državnega zbora. Ugotavljam, da je šlo zopet za zlorabo postopkovnega predloga. Očitno v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke skušate na isti način nadaljevati z razpravo, ker vam je zmanjkalo časa.

Postopkovno, gospod Žan Mahnič.

Ampak tokrat pa res hočem, da je postopkovno.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Bo postopkovno. Hvala za besedo, gospod predsednik.

Postopkovno je namenjeno procesu oziroma vodenju seje. Prej ste rekli, da se Slovenska demokratska stranka oziroma njeni poslanci obnašamo nedostojno, da se smejimo, skačemo v besedo. Gospod predsednik, jaz si ne želim, da je v tem parlamentu kot v mrtvašnici, da sedimo pribiti na stolih z mrkimi, resnimi obrazi kot v kakšni skupščini kakšne totalitarne države in samo poslušamo, kaj nam predsednik Vlade ali kdorkoli drug iz koalicije ali opozicije govori. Normalno in logično je, da se kdaj zasmejiš, da kdaj kaj poveš, da komu skočiš v besedo. In moj postopkovni predlog vam je, čeprav je za to sejo že zamujeno, oglejte si kdaj po televiziji sejo britanskega parlamenta; in ne gledati samo sej ruske dume.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo kot zadnji razpravljavec ima še predstavnik predlagatelja. / oglašanje iz dvorane/

Postopkovno, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Gospod predsednik, v ta parlament ste bili izvoljeni tako kot jaz. Oba sva bila poslanci, zato vas pozivam, da ne govorite v mojem imenu in se nikomur ne opravičujete v mojem imenu. To delajte samo v svojem imenu.

Bom pa nekaj povedala, tudi mene je sram, da imam za predsednika Državnega zbora nekoga, ki je nekemu protiustavno vzel mandat. Tudi mene je sram in upam, da ne bo nikoli in nikdar v tem državnem zboru nekoga, tudi mlajših generacij, ki bodo kdajkoli storile nekaj takega, kar ste vi in vsa koalicija skupaj. In prosim, predsednik, to je moj proceduralni predlog, govorite v svojem imenu; imate veliko za povedati in še velikokrat se boste morali opravičiti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vaš postopkovni predlog po opravičilu je zavrnjen.

Besedo kot zadnji razpravljavec ima še predstavnik predlagatelja interpelacije gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Cel dan smo tukaj čakali, da bo predsednik Vlade odgovoril na zelo konkretna vprašanja, ki so bila postavljena v interpelaciji ter v mojem uvodu. Namesto tega smo dočakali 8,5-minutno predavanje o etiki in morali, kar smo itak poslušali prej leta, vedno kadar se je oglasil ob kakršnikoli priložnosti. Predavanja o etiki in morali smo poslušali od človeka, ki vodi nelegitimno vlado, ki je nastala na podlagi ukradenih volitev, ki je zmagal v volilni kampanji, kjer se je samo enkrat soočil s svojim tekmecem, potem so pa tekmeca zaprli po krivici. Danes, včeraj, predvčerajšnjim so prihajale ponudbe različnih medijev za soočenje, jaz sem na vse rekel – ja, z veseljem. Predsednik Vlade oziroma tako imenovani predsednik Vlade je to zavrnil in tudi danes ni odgovoril na nobeno vprašanje; pa je bilo vprašanj veliko. Res je, da so nekateri iz vlade odgovorili na nekatere očitke, da so nekateri odgovori pojasnili določene napačne navedbe, ki so bile v interpelaciji, da je prišlo ponekod, ne bom rekel do zbliznanj stališč, ampak do razjasnitve dejstev; in da je v tem delu bila opravljena, vsaj delno, neka produktivna razprava. Na večino vprašanj, ki so bila naslovljena direktno na predsednika Vlade, pa ni nihče odgovarjal. In to, kar je bilo narejeno na koncu, oprostite, tega si jaz ne dovolim. Mi nismo vaši študentje na Pravni fakulteti, njim predavajte o etiki in morali, če vam še kdo verjame; ne pa nam. V Evropski uniji je zaenkrat 28 držav članic, nobena od teh držav nima na čelu vlade predsednika Vlade, ki je tam zato, ker je ukradel volitve, ki je zmagal na nepošten

način; in koalicije, ki je potem še protiustavno odvzemala mandat. In za predsednika Državnega zbora je to manjši zločin, kot pa če nekdo komentira razpravo v parlamentu. Glejte kdaj prenose iz britanskega parlamenta, kjer demokracija obstaja že nekaj stoletij; avstralskega, kanadskega in tako naprej; ne samo jugofilme gledati, kjer pač ni nihče komentiral. Tega si mi ne dovolimo.

Govora je bilo tudi o tem, s kakšnim aparatom mi razpolagamo, ko smo vložili to interpelacijo. To smo mi in nekaj strokovnih sodelavcev. Vi imate aparat 60 tisoč ljudi. Tukaj je bilo cel dan eno samo javkanje, koliko poslanskih vprašanj smo vložili, kakšno oviranje dela vlade je to. Na enega od teh zaposlenih v državni administraciji pride 0,007 poslanskega vprašanja za odgovoriti. Strašna obremenitev. Saj ne odgovarjate vi, to pišejo ostali zaposleni, ki pogledajo po statistiki. Ta poslanska vprašanja so postavljena na podlagi predlogov volivk in volivcev, ki ste jim dolžni odgovorjati – državljanom in državljanom. Ta razprava je pač pokazala, če bi nek zunanji opazovalec spremljal to razpravo, pa mogoče tudi malo delo vlade in to, kar se dogaja pri nas, bi opazil en kriterij, na podlagi katerega bi verjel, da vlada dela tako, kot ste razlagali – odlično, polno, preko delovnega časa, preko vseh zmožnosti; in da dosega odlične rezultate. Ta kriterij oziroma podatki, na podlagi katerih bi si nekdo lahko ustvaril tak napačen vtis, so dodatki za pripravljenost. Če bi to vlado ocenjevali po dodatkih za pripravljenost, potem bi ji rekli, da je to vlada preko vseh okvirov. Žal pa temu pač ni tako. Imamo vlado, ki govori o enotnosti, o sodelovanju, strpnosti, morali, etiki in tako naprej, v bistvu pa izvaja drastično delitev na prvorazredne in drugorazredne. Jasno je, tudi od vašega vladanja imajo nekateri koristi, velike koristi ima birokracija, ste pač vlada javnega sektorja, zaposleni v administraciji, ki so pri koritu, producirajo se dodatni postopki, razne registracije koles z motorjem, karkoli se kdo spomni, samo da je nekaj več birokracije, nekaj več ovir, kakšne dodatne dajatve. Od vas ima velike koristi kvazi civilna družba, ki je na davkoplačevalskih plečih, kot je Transparency International, s katerim boste jutri podpisali sporazum, kdo bo nadziral korupcijo, v resnici pa so ga ustanovili najbolj koruptivni ljudje v Sloveniji. Mislim, da je v zadnjem letu iz javnih sredstev dobil 100 tisoč evrov in tako dalje. Cvetijo posli izdelovalcev raznih študij o študijah, ki jih naročate, ni da ni tega. Zadovoljni so tisti, ki prejemajo razne dodatke in privilegije, ki ne izvirajo iz dela po pokojninskem sistemu. Zelo zadovoljni so povzročitelji bančne luknje, v kabinetu predsednika Vlade je človek, ki skrbi za to, da ne bi kakšen ukrep, ki ga sprejmete, šel proti temu, da bi se kakšna odgovornost res ugotavljala. Ker očitno vsaj en dober del poslanskih skupin vladne koalicije ni na isti valovni dolžini, verjetno tudi ni imel nič od te bančne luknje, bo zanimivo spremljati, ko bo

prišlo do finala dela preiskovalne komisije, kako se bo takrat lomilo roke.

Imamo tudi drugorazredne, ki so žrtve te vlade. To je večina davkoplačevalcev, to so mladi brez služb in stanovanj. Vlada se hvali z izvoznimi dosežki. Med žalostnimi izvoznimi dosežki te vlade so izobraženi mladi, ki se izseljujejo iz države; namesto njih preko kvot uvažate migrante. Za enega migranta potrošite trikrat več kot za enega upokojenca; in to je za vas solidarnost. Pravite tudi, da migranti so ljudje. So ljudje, da se jim pomagati na drugačen način. Ljudje so pa tudi državljani Republike Slovenije in vi ste nominalno Vlada Republike Slovenije, za njih ste dolžni najprej poskrbeti. Drugorazredni so mnogi podjetniki, ki jih privijate tako in drugače, ne dobijo nobenih nepovratnih sredstev. Trikrat na leto dobijo obiske raznih inšpekcij, davkarije in tako naprej; potem pa vidijo podjetnika v isti podjetniški coni, v isti občini, ki je prvorazreden, pa ne dobi nobene inšpekcije, nobenega obiska davkarije, samo uspehe oziroma dobi na javnih naročilih. Drugorazredni so delavci, večina njih, izven javnega sektorja ali izven administracije, delavci dnevni migranti, ki jih šikanirate, upokojevcem brez dodatkov, kmetje, ki niso ravno pri koritu ali pa del te SD-SLS naveze, ki vodi ministrstvo za kmetijstvo. Drugorazredne so občine, razen tistih najbogatejših; nekatere pa so privilegirane. Obstaja ena sama občina v Sloveniji, s katero je vlada podpisala dogovor o dodatnih programih za financiranje v višini 300 milijonov evrov; in to je občina Ljubljana, ki je razvojno na stopnji kakšnih 118 ali 128 % evropskega povprečja. Nimam nič proti, če imate dodatnih 300 milijonov evrov Ljubljano, sprašujemo pa, kje so ti milijoni tudi za Maribor, Ptuj, Koper, Kranj, Mursko Soboto, druga mesta in druge regije. Kdaj boste šli tja pa tudi z njimi podpisali kakšne sporazume, namesto da zgolj krepite centralizem. Drugorazredni so državljani v postopkih, ki so v glavnem predolgi, kljub temu da se ministrstvo hvali, kako so jih skrajšali; predvsem pa se v njih uporabljajo dvojni vatli – eni veljajo za prvorazredne, drugi pa veljajo za drugorazredne.

Svet govori o četrti industrijski revoluciji; tukaj imamo vlado, ki se hvali s tem, da je odprla bankomat v Osilnici; imamo vlado, ki se hvali, da bo vlak pripeljal v Kočevje. Mislim, da se ta proga obnavlja 12 let. Veste, kdaj je bila zgrajena kočevska proga? Kočevska proga je bila zgrajena pred 125 leti, začeli so jo graditi maja 1892, dokončana pa je bila julija naslednje leto, v 13 mesecih so jo zgradili. Kočevsko progo so zgradili v 13 mesecih. V 19. stoletju, niti ne v 20.; v 19. stoletju, spoštovana vlada. V 19. stoletju. In vi se zdaj hvalite, da boste ta podvig ponovili po 12 letih. In to je za vas pogled na prihodnost, četrti industrijska revolucija, ni da ni. Vaš uspeh je obnova Kanina. Obnova Kanina je uspeh našega poslanskega kolega Danijela Krivca, ki na tem dela leta, to od blizu spremljam. Vi pa se hvalite s tem, da ste za to

namenili en majhen delček davkoplavevskega, ne vašega, denarja; po stalnih prošnjah in ne vem čem. Takšno je stanje. Skratka, imamo vladno, ki je nastala na podlagi ukradenih volitev, je nelegitimna, vi se te nelegitimitnosti zavedate, zato skušate to tudi tako ali drugače prepiti. To stanje bo trajalo, dokler boste trajali vi. Imamo vladno koalicijo, ki protivladno krade poslanske mandate, imamo celo vladno združbo, ki tudi potem, kot pravite, ko tisti, za katere pravite, da jih je treba spoštovati, izdajo odločbo, končno odločitev, to je Ustavno sodišče, se delate, kot da tega ni. Nihče se niti ne opraviči niti ne obžaluje, enostavno se naprej spušča nove obraze k temu koritu. Imamo državo, ki krade dediščino, imamo oblast, ki krade dediščino, res ne vladno, sodno oblast, skoraj 5 tisoč založenih oporok, 20 do 30 tisoč prizadetih državljanov, na tisoče življenjsko prizadetih državljanov, ki niso prišli do dediščine, ki so jim jo namenili njihovi predniki. In kaj se zgodi? Predstavnica Vrhovnega sodišča pravi, da nima smisla ugotavljati odgovornosti; minister za pravosodje, ki se je razpočil ob igranju košarke Igorja Bavčarja, češ da bodo padale glave, ne reče nič, ne predlaga nobenega ukrepa. Mi smo predlagali zakon, da se ta situacija sanira. Vas usoda desetisočih, ki so prizadeti s to ukradeno dediščino, ne gane. Se bodo že pogovorili vsak posebej na sodiščih.

Imamo koalicijo, ki je skušala ukrasti celo spol, ampak so Slovenci to na referendumu zavrnili. Kot da se to ni zgodilo, še naprej se s to teorijo spola posiljuje slovensko javnost in otroke v šolah. Pod odgovornostjo te vlade se mlade dečke preoblači v ženske kopalne kostime in tako naprej; da ne govorim o raznih totalitarnih simbolih, ki so ponovno dobili domovinsko pravico v slovenskem šolstvu pod to vladno. Imamo vladno, ki štiti tiste, ki nezakonito vdirajo v elektronsko pošto državljanov in državljanov. Imamo vladno, ki preprečuje parlamentarni nadzor nad tajnimi obveščevalnimi službami. Imamo vladno, ki štiti ponovno vzpostavljanje politične policije, ovaduštvo. Imamo vladno, ki spodbuja celo otroke k ovajanju staršev v zadnjih reklamah Ministrstva za delo. Imamo vladno strukturo, ki štiti, zagovarja, pravzaprav izvaja krajo otrok starim staršem. In potem, ko prizadeti ljudi odgovorijo na to, ko jih mi podpremo, mi dobimo očitke, da si nabiramo politične točke na otrocih. Se pravi, da je tisti kriv, ki opozarja na ta škandal; ne pa tisti, ki ga je povzročil. In kljub odločbam sodišča sta ta dva koroška dečka še vedno stran od starih staršev. To so tudi vaši rezultati, o katerih ne želite govoriti, so pa očitni in se poznajo.

Dobili smo delni odgovor ministra za kulturo, da ne misli čisto resno z obdavčenjem interneta. Ne vem, če on sploh ve, kaj internet v celoti sploh je. Ta odgovor, ki ga je dal, dopušča široko polje zlorab in manipulacij. Ker imamo vladno, ki štiti tiste, ki nezakonito vdirajo v elektronske račune uporabnikov interneta, si lahko potem predstavljamo marsikaj. V vsakem

primeru pa bomo zelo pozorni na vse poteze v tej smeri in mogoče bomo tokrat mi predlagali kako pravico, da se zapiše v Ustavo – pravico do svobodne uporabe interneta. Namesto neumnosti, da se zapiše tam pravica do pameti, neumnosti ali do vode. In še nekaj je zelo moteče v teh predavanjih s strani koalicijskih poslancev in samega predsednika Vlade. Nekateri med vami, te slike so še sveže, ste sodelovali leta 2012, ko je bila Slovenija dejansko v krizi, v tako imenovanih vseljudejskih demonstracijah, vstajah. Gospod Miro Cerar je te vstaje javno podprl. Vstaje, ki so bile tudi nasilne; in vi danes nam govorite, da mi nek parlamentarni instrument izkoriščamo za destabilizacijo države. Hvala lepa za takšno pridigo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo o vloženi interpelaciji. Predlagatelji interpelacije na podlagi prvega odstavka 253. člena poslovnika Državnemu zboru predlagajo, da po opravljeni razpravi sprejme sklep, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na razpravo o navedenem predlogu sklepa v okviru preostalega časa, najavljene k tej točki. Ugotavljam, da skoraj nihče nima več časa za razpravo, ampak vseeno sprašujem. Želi kdo razpravljati? Nihče. Potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Postopkovno, gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Sedaj sem zelo natančno prebral prvi odstavek 253. člena Poslovnika Državnega zbora. In tam piše, da gre za oceno delovanja oziroma dela vlade. Jaz sem tudi natančno prebral ta sklep. V bistvu je povzetek ali citat iz koalicijskega sporazuma treh koalicijskih strank. In jaz tukaj ne vidim nobene ocene delovanja vlade, dela vlade. Sprašujem se, ali mi lahko skladno s prvim odstavkom 253. člena o takem sklepu na podlagi tega sploh odločamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Edini, ki lahko vlaga sklep na podlagi 253. člena in prvega odstavka, je predlagatelj. Vložilo ga je 18 predlagateljev. Vsebinske ocene, ki ste jo sami delno nakazali in kot je bila že prej, ne bi v tem trenutku komentiral, da ne sprožim tisoč postopkovnih vprašanj. Dejstvo je, da najverjetneje velja preprosta zdravorazumska logika. Predlagatelji so vložili interpelacijo, vložili so tudi sklep, ki ga edini lahko vložijo in ga nihče ne more amandmirati. In domnevam, da tisti, ki se z interpelacijo ne strinja, glasuje proti sklepu; tisti, ki se strinja, pa glasuje za sklep. To je najbolj preprosto, kar lahko povem. Druga možnost bi bila, da o tem sploh ne glasujemo. Mislim pa, da bomo v tem primeru s postopkovnimi nadaljevali do jutri zjutraj. To je

moj čisto preprost odgovor, ki ga najverjetneje vsi razumete.

Glasujemo. Zakaj pa niste prej rekli za obrazložitev? / oglašanje iz dvorane/ Ne, mislim, da majčkeno zlorabljate in čakate, da sprožim zadevo, da potem rečete obrazložitev. Pozorno sem gledal okoli in okoli, če bo kdo dvignil roko.

Kdo želi obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Mi bomo seveda ta sklep podprli, čeprav gre za tekst, ki je dobesedno prepisan iz koalicijskega sporazuma vladnih strank. Mi si ne delamo iluzij, da bo vladna koalicija, ki ima tukaj večino, potrdila nek sklep, da naj vlada v drugi polovici mandata uresničuje zaveze iz programa Slovenske demokratske stranke. Smo pa pogledali, kaj je takšnega v vaši koalicijski pogodbi, kar tudi mi brez problema podpremo; in smo to predlagali. Ocenostanja v državi, s katerim se strinjamo, smo vzeli dobesedno iz vaše koalicijske pogodbe. In tudi poziv, naj vlada dela tako, da bo v svoje odločanje vključevala tudi opozicijo in vse ostale deležnike v državi, se nam zdi v redu in smo tudi to vzeli iz vaše koalicijske pogodbe. Če imate pa vi sami težave z lastnim sporazumom, ki ste ga podpisali, potem je pa to vaš problem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ni več obrazložitev.

Glasujemo. / oglašanje iz dvorane/ Prekinjam.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Saj slišim malo negotovanja, ampak vseeno mi ne da miru; bom obrazložil, zakaj bom glasoval proti temu sklepu. / oglašanje iz dvorane/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Verjamem, da si mnogi želite angleškega parlamenta in veliko poseganja v besedo, vpitja; ampak zelo na kratko. Jaz ne vidim nobene potrebe, da glasujem za tak sklep. Jaz sem del vladne koalicije oziroma koalicijski poslanec, ki sprejema koalicijski sporazum. Mislim, da je sam po sebi napisan dobro. Bolj bistveno je, kako se ga izvaja. Morda bi ga danes kdo izmed nas zapisal kako drugače, ampak v bistvu je dober in je dobra podlaga za uspešno delovanje vlade. Ne vidim pa nobenega razloga, da ponovno glasujem in prikimavam temu koalicijskemu sporazumu, ki ga podpiram. Zato bom seveda glasoval proti takšnemu sklepu. Bi pa pričakoval, da bo ena konkretna ocena stanja oziroma

ocena dela te vlade in da bomo odločali o takšnem sklepu. Kot rečeno, glasoval bom proti navedenemu sklepu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 48.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter tudi 24. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 24. novembra 2016 ob 1.22.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	64, 65, 297, 356, 381, 598
BAH ŽIBERT, ANJA	140, 141, 148, 153, 243, 258, 329, 332, 333, 368, 379, 409, 425, 427, 428, 562, 580, 591, 620
BAN, URŠKA	86, 99, 111, 194, 196, 216, 217, 225, 226, 435, 437, 442, 455, 599
BATTELLI ROBERTO	266, 315, 316
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	34, 36, 192, 244, 294, 355, 380, 456, 555
BIZJAK, MAG. MILOŠ	140
BOGATAJ, MAG. TANJA	130, 219
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	378
BOŽIČ TILEN	320
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	26, 30, 31, 32, 96, 142, 144, 155, 157, 158, 160, 162, 163, 168, 172, 196, 213, 217, 226, 232, 236, 240, 241, 243, 244, 245, 249, 262, 265, 267, 268, 269, 285, 299, 317, 344, 347, 354, 408, 433, 444, 459, 545
BREZNIK, FRANC	550
BRGLEZ, DR. MILAN	156, 157, 286
BRINOVŠEK, NADA	52, 54, 115, 164, 222, 445, 537

C

CERAR, DR. MIROSLAV	28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 83, 275, 506, 508, 509, 618, 619
CINK, MAG. TANJA	379

Č

ČUŠ, ANDREJ	69, 70, 71, 80, 81, 82, 128, 199, 253, 254, 255, 261, 263, 265, 316, 323, 603
--------------------------	---

D

DEKLEVA, ERIKA	563
DIMIC, IVA	342, 378
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	373, 391, 408, 420, 500, 518
DOLINŠEK, MARJAN	342, 484

F

FERLUGA, MARKO	42, 113, 304, 306, 374, 393, 495, 498, 574
-----------------------------	--

G

GANTAR, TOMAŽ	180, 615
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	55, 56, 61, 62, 66, 67, 77, 78, 79, 80, 486, 607
GODEC, JELKA	568
GODINA, DUŠKA	339
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	98, 299
GORENAK, DR. VINKO ...	60, 214, 251, 329, 330, 332, 375, 412, 415, 422, 426, 428, 430, 498, 561, 592, 598, 615, 619
GRIMS, MAG. BRANKO	32, 33, 34, 278, 317, 335, 610, 619, 620
GROFF FERJANČIČ, MAG. MIRANDA	345
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	298
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	371, 586, 589

H

HAINZ, PRIMOŽ	279, 466
HAN, MATJAŽ	88, 257, 527
HANŽEK MATJAŽ	42, 267
HORVAT, DR. MITJA	273, 296, 300, 324, 328, 334, 366, 369, 370, 472, 536

HORVAT, JOŽEF 27, 28, 29, 92, 144, 185, 212, 216, 220, 229, 233, 237, 246, 249, 261, 264, 266, 283, 312, 346, 350, 353, 369, 370, 390, 401, 424, 432, 436, 440, 449, 460, 468
HRŠAK, IVAN 491, 583

I

IRGL, EVA..... 146, 149, 325, 402, 427, 575

J

JANC, MARIJA 117, 148, 153, 435, 453, 462
JANŠA, JANEZ (IVAN) .. 503, 529, 547, 548, 549, 553, 555, 567, 568, 571, 578, 588, 590, 614, 620, 623
JURŠA, FRANC 242, 243, 244, 526

K

KATIČ, ANDREJA 480, 613, 615
KAVČIČ, MAG. ALEKSANDER 611
KLEMENČIČ, MAG. GORAN 415, 423, 427, 428, 577
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA..... 45, 68, 69, 70, 71, 570
KOLEŠA, ANITA..... 251
KOPAČ MRAK, DR. ANJA.....49, 50, 51, 52, 53, 54, 62, 63, 70, 71, 81, 82, 548, 550
KOPMAJER, BENEDIKT..... 223, 375, 481, 604
KOPRIVNIKAR, BORIS..... 75, 76, 184, 211, 534, 598
KORDIŠ, MIHA 39, 40, 56, 58, 72, 73, 74, 262, 312, 336, 338, 346, 361, 376, 381, 389, 483, 488, 495, 497
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA..... 325, 421, 557
KOTNIK POROPAT, MARJANA 289, 318, 341, 418, 428, 609
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA..... 110, 218, 228, 241, 311, 349, 387, 500, 593
KRAJNC, MAG. BOJAN 384, 411, 499
KRIVEC, DANIJEL 60, 61, 150, 205, 253, 256, 490
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA..... 163, 164, 272, 316, 327, 519, 618

L

LAH, ZVONKO..... 109, 262, 472, 494
LAJ, FRANC 123, 290, 313, 468
LEP ŠIMENKO, SUZANA..... 50, 52, 120, 145, 147, 201, 202, 203, 601
LEVIČAR, MARINKA..... 134, 235, 239, 359, 615
LISEC, TOMAŽ 43, 44, 45, 126, 146, 173, 194, 201, 203, 208, 464, 465, 471, 474, 477, 493, 617
LOGAR, DR. ANŽE 118, 163, 241, 326, 327, 383, 392, 393, 395, 409, 412, 499, 595

M

MAG. VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA 84
MAHNIČ, ŽAN..... 65, 67, 138, 140, 197, 254, 258, 481, 485, 612, 614, 620
MAJCEN, IRENA 38, 39, 44, 45, 67, 78
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA 57, 58, 64, 65, 302
MATIČ, DR. DRAGAN 551, 554, 555
MESEC, LUKA.... 67, 68, 69, 77, 78, 89, 151, 153, 198, 200, 206, 207, 211, 229, 249, 254, 257, 260, 269, 337, 339, 431, 442, 449, 452, 458, 497, 501, 510
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)..... 142, 157, 267, 329, 333, 359, 367, 444, 450, 501, 559, 562
MURGEL, DR. JASNA 295, 333, 591
MURŠIČ, MAG. BOJANA..... 135, 211, 223, 291, 341, 345, 376, 558

N

NOVAK, DR. MARKO..... 323, 331
NOVAK, LJUDMILA 58, 59, 60, 287, 382, 394, 544

P

PERŠAK, ANTON	59, 604
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	37, 38, 47, 48, 73, 74
PODGORŠEK, MAG. MARJAN	471, 473, 476, 478, 479
PODKRAJŠEK, BOJAN	143, 208, 478
POGAČNIK, MAG. MARKO	166, 173, 180, 183, 184, 218, 227, 311, 348, 406, 434, 460, 562, 582, 583
POJBIČ, MARIJAN	37, 48, 49, 176, 252, 605
POTOČNIK, ANDREJA	108, 139, 347, 595
PRELOG, IVAN	290, 611
PRIKL, UROŠ	46, 47, 87, 97, 114, 191, 234, 240, 244, 307, 377, 430, 438, 440, 572, 622, 623

R

RADIČ, DUŠAN	580
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	322, 608
RANC, DANILO ANTON	470, 473, 479, 486, 492, 604

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR	354, 368, 497
SLUGA, JANJA	213, 220, 221, 547
SMERKOLJ, ALENKA	597
SODIN, IRENA	309, 438, 443, 452, 453
STEBERNAK, LIDIJA	320

Š

ŠERGAN, VOJKA	122, 137, 140, 182, 236, 305, 307, 310, 439, 489, 495, 581
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	40, 41, 42, 102, 124, 152, 159, 160, 162, 167, 172, 180, 184, 230, 232, 236, 256, 386, 437, 454, 456, 462
ŠKOBERNE, JAN	280, 315, 414, 419, 457, 482, 487, 542
ŠKODNIK, IVAN	470, 474, 479
ŠKOPAC, MARUŠA	343
ŠTRAVS PODLOGAR, EVA	303, 351, 357, 364, 365

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	36, 71, 72, 79, 80, 267, 281, 315, 321, 349, 357, 363, 365, 370, 371, 495, 496
TABAKOVIČ, SAŠA	564
TANKO, JOŽE	129, 141, 142, 145, 147, 148, 152, 155, 156, 157, 161, 204, 207, 209, 245, 251, 260, 275, 328, 330, 331, 334, 520
TOMIČ, VIOLETA	62, 63, 64, 74, 76, 292, 337, 352, 365, 368, 447, 467, 497
TONIN, MAG. MATEJ	106, 188, 252, 258, 263, 264, 266, 268, 317, 483, 489, 513
TRČEK, DR. FRANC	224, 237, 240, 241, 243, 244, 246, 251, 252, 254, 255, 257, 258, 261, 263, 265, 268, 295, 297, 305, 306, 308, 328

V

VEBER, JANKO	131, 219, 228, 288, 302, 311, 388, 410, 431, 436, 441, 446, 466, 495, 499, 606
VERBIČ, MAG. DUŠAN	210, 307, 314, 372, 404, 433, 440, 451, 584
VILFAN, PETER	214, 446, 538
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA	40, 41, 43, 72, 170, 183, 215, 224, 231, 246, 264, 271, 566, 567, 583
VRTOVEC, JERNEJ	45, 373, 419, 459, 500, 565

Z

ZAJC, SIMON	276, 300, 318, 469, 477, 494, 616
ZORČIČ, IGOR	301, 332, 340

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	463, 532
ŽNIDAR, LJUBO	54, 55, 56, 141, 149, 151, 202, 209, 246, 250, 336, 343, 616

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**